Lectura iacobi rebuffi ſuper tribus li. codicis

Clariſſimi iuris vtriuſqꝫ doctoris interpretiſqꝫ
profundiſſimi: domini Jacobi Rebuffi
Galli: lectura ſuper tribus vltimis
libris Codicis antehac nunquā
impreſſa cūqꝫ apoſtillis ⁊
additionibus: viri ce
leberrimi Celſi
Hugonis
diſſuti
Cauilloni Celte iuris vtriuſqꝫ doctoris: ac ma
teriarum ſingularium repertorio ſeu indice.

Cum priuilegio Ut per litteras regias
in fine indicis poſitas patet.

¶ Clariſſimo Equiſſimoqꝫ Aſtree moderatori do. Guilhermo Cornoer. J.V. clariſſimo profeſſori: ſecūdo qꝫ in ſenatu Tholoſano preſidi vel meritiſſimo. Nicolaus boerij. J.V. licētiatus: de mōtepeſulano. Clariſſimi qꝫ frācorum regis in ſacro maiore conſiſtorio conſiliarius ordinarius. S.P.D.

Quantum mortale hoc ⁊ periturū ſeculū a ſacris ſumat augmentum legibus preſes equiſſime nō eſt qui neſciat ius enim honeſte quēquā viuere: alterū nō ledere et cuiqꝫ quod ſuū eſt tribuere admonet et precipit nec pacis tantum tempore: ſed et belli quod pro ſingulorum (de licito loquor) iurium et rerum tutela eſt introductum. Quo non iniuria legifer ille Juſtinianus in ſuarum inſtitutionū prohemii principio: quod erat armorum legibus attribuit non ad ornatum (vt glo. voluit) ſed vt leges etiam tempore belli neceſſarias eſſe nullus dubitaret. Hec igitur ſi vtroqꝫ tempore ſint legende obſeruandeqꝫ: ac a cunctis amande. quo illas vir litteratus ⁊ iuſticie amator ⁊ cultor amplectetur affectu: ⁊ deſiderio colet? amantur: ſuntqꝫ certa negocia propter bonū finē. Sed quis poteſt legali fine melior eſſe: que honeſte (vt premiſi) vnūquēqꝫ ⁊ iuſte viuere: ⁊ niſi quod noſtrū eſt retinere nos volunt? Que per deū diſciplina aut profeſſio in componēdis moribus eſt legali pfectior. que virtutibus imbutos dignitatibus ornat: ⁊ econuerſo ſontes condigno ſupplicio ⁊ pena caſtigat. Quid tandem ad ethereū nos melius callē iure (cuius eſt iuſticia mater) conducat: profecto nihil. Omnes igitur ſi cū iſta conferas diſciplinas ac artes. cōperies nullam (quod bona theozophie venia dixerim) que melius iſta hominem ad bene beateqꝫ viuendum inſtruat ⁊ edoceat. Quo fit vt maior circa iuris vtriuſqꝫ diſciplinā ſit hoim affectus. ⁊ quā quaſitiſquiſqꝫ mortalium aſſequi anhelet ⁊ ſtudeat. Que leuius vt ſumatur: Juſtiniani Imperatoris exemplo: Clariſſimi illius ſcrutatores: amatoreſqꝫ indefeſſi: preclaras in ea facultate lecturas ac cōmentaria lucidiſſima: tum ab antiquo: cū his etiā temporibus ediderunt. quibus illius enigmata pfunditateſqꝫ aperientibus lector ad illius aſſecutionē pateret cuiqꝫ via: perpetuā qꝫ illis ſcriptis poſt cineres ſibi quererent famam. Inter quos Jacobus Rebuffi natione Gallus. J.V. pfundiſſimus interpres. qui p viginti ⁊ amplius annos in florenti Monteſpeſulana vniuerſitate aſſidue in iuris ciuilis facultate legendo comitis meruit accipere denominationē. vt ipſe no. in l. alexandrinis. C. de decu. li. x. non vilem habebit locum. tum ob tanti tpis in legendo exhauſtas vigilias: cū ob ſingularē hanc ſuper tribus vltimis libris. C. lecturā. quā calcographis creditam vir celeberrimus Celſus Hugo Diſſutus cauillonius Celta iuris vtriuſqꝫ doctor: nouo mihi amicitie vinculo iūctus qui illā ad amuſſim caſtigatā ſuiſqꝫ appoſtillis illuſtratā meo dicabat nomini quod me ex monteſpeſulano ortū (dum ibi publica ſtipe iura mereret) nouerat: rem mihi pergratā iſtec dicatione facere ratus. ꝙ meus conciuis mea opera ex bibliothecarū erutus latebris: toti noſcibilis mūdo redditus. meo (vt ſcribebat) egide tutus prodiret. Gratiorem verum is mihi rem fecit quando ſolenne hoc opus tibi dicare non tātum eſt paſſus: verum vltro monuit ac compulit. quippote quod tanti viri: tantiqꝫ iurium torrentis ſciret nomine tutum: ac a maliuolorū facile obtrectationibus defendendū protegendumqꝫ. vt in quod nullus obmutireqꝫ latrare auderet quod tu approbares. in illudqꝫ liuoris aliquid infundere quod tu defenderes. ac tandem ꝙ tibi iuſticie equiſſimo moderatori ꝙ ipſum pergratū tum illius propter nouitatē: cum ſingulares que in illo ſunt materias crederet ac iudicaret. ¶ Sume igitur preſes equiſſime hoc (quod tibi periucundū fore nō dubito) munus ⁊ in illius (ſi quando grauabere curis) eris lectura pronus. cuius te non penitebit (ſpero) ⁊ hunc tam ſolennem doctorem dū leges ſui memor eſto cōpatriote qui hanc ad te in perſtantis pignus amicitie mittit: cuiuſqꝫ dubio procul non te preterit memoria. Quod tibi (licet ſit exiguū) gratum acceptūqꝫ (quod non ambigo) videro munus. alijs que noſtra propediē officina manabūt inſcribere. ⁊ Uale. tui Nicolai memor.

¶ Solēnis ⁊ ſubtiliſſima lectura ac frugi reuerendi patris ⁊ domini Jacobi rebuffi: legū comitis eximij ſuper tribus libris. C. nouis additamētis venuſtata feliciter incipit. Et primo ſuper rubrica.

¶ De iure fiſci.

IN glo. rubrice ꝑpe prin. ibi augetur fiſcus q̄tū ad burſale ſeu pecuniarium cōmodū. Sed in vniuerſo reſpublica minuit̄ ꝑpter crimina ⁊ diſſentiōes vt. l. ſi qs ingenuā. §. in ciuilib⁹. ff. de capti. ⁊ ibi bar. in ca. ibi de iure publico: vult dicere ꝙ in ꝑcedēti libro ius publicū ſumitur. i. qḋ cōiter omnib⁹ pa-
a tet oēs eni poſſunt de crimine publico accuſare[a] ħ accipit̄ publicū: qḋ ad burſaꝫ ꝑtinet vt inſti. de pub. iudi. §. i. bar. vel magis clare viſum eſt. ꝭ. de cōmodis ſubiectoꝝ. nūc imperator nititur tractare de iure ſuo fiſcali ſicut oēs decimas frugū ſibi retinuit inſigniū vniuerſalis dominij. extra de deci. c. cū nō ſit in hoie ſm bar. ⁊ doc. ¶ In gl. ibi q̄rēda ēt hodie iuxta determinationē notatoꝝ per glo. ⁊ doc. in auc. bona. C. de bo. proſcrip. Itē quādo bona cōfiſcantur expreſſe per l. vt in l. nemo vel i foro. C. de epi. audi. ⁊ i auc. de inceſ. nup. §. ſ. coll. ij. ⁊ hic ſm bar. in l. ſ. ff. de bo. dā. et ſic etiaꝫ habet locū hodie qn̄ quis delinquit contra fiſcum in auc. de man. ꝑn. §. titulos. coll. iij. ⁊ quādo nō adimūtur oīa bona. Sꝫ pars bonoꝝ. vt. C. ad l. iuliā. de vi pu. vel priua. l. ij. ⁊ hoc tenet pe. ⁊ Cy. in dicta auten. bona ⁊ bartho. ff. de bo. dam. l. ſ. queſtione vltima. Iteꝫ in caſibus. l. cōmiſſa. ff. de publica. Item etiaꝫ hodie hūc locum pene qn̄ habent applicari alteri ꝙ fiſco vt in autē. de rap. muli. §. ſ. coll. ix. et in autē. de interdictis colle. habere. §. ſ. coll. ix. Itē in altero caſu duplex crimen cōmittēdo vt in l. iij. in prin. ff. de his qui mor. ſibi cōſci. de iſtis dic vt not. per glo. in auc. vt nul. iu. §. fina. et per pe. et cy. dicta auc. bona ⁊ plenius per bar. in l. ſ. ff. de
1 bo. dā. Sed quare nō intitulauit hic de iure imperiali. Reſpō. q: ius imperiale non eſt magis latiſſimuꝫ cū quādoqꝫ conſiſtat in diſpenſatione. l. ij. ff. de adop. et in l. adoptio non iure facta: ⁊ ꝭ. de ſuperindicto. l. ſ. et in condendo. leges. vt. l. fi. C. de legi. quandoqꝫ in auctoriſando vt. ff. de natu. reſti. l. querio ⁊ in auc. qui. mo. na. effi. legi. §. ſ. coll. vi. qn̄ qꝫ cōcernit vniuerſaleꝫ iuriſditionē imperij. ff. ne quid in loco publico. l. ij. in prin. ⁊ §. marito ⁊ §. ſi qs a principe iniecta. l. deprecatio. ff. ad l. ro. de iac. ⁊ inſti. de iure natu. §. ſed quid principi ⁊ in ſimilib⁹ de q̇bus tractatur in pluribus partibus iuris hic autem in hoc lib. x. agitur de ſolo cōmodo pecuniario fiſcali ponēdo primo hūc ti. generalē vt hic no. in c. glo. ibi. §. publicū q: ibi de iure publico ꝑtinēte ad ſtatuꝫ ciuitatis romane vt ibi habetur. ⁊ not. iuncta cōſtitutione prima in prin. C. de iuſti. codi. cōfir. l. cū q̇vectigal. ff. de ver. ſi. ¶ In gl. ibi vel iperij camera. hoc pōt intelligi vt
2 pro loco ipſo vbi eſt dom⁹ q̄ vocatur camera fiſci. vnde proprijs loquēdo appellat̄ imꝑalis camera q̇cq̇d ad cōmodū pecuniariuꝫ imperij pertinet: vt. l. ſꝫ celſus in prin. ff. de cōtrahē. emp. ſicut menſa dr̄ ipa negociatio magis ꝙ locus vbi mēſa tenet̄: vt. l. cū pater. §. mēſe. cū ibi nota. ff. de lega. ij. Alia ꝟo que ad iuriſditiones et honores ꝑtinēt impij et nō ad cōmodū pecūiariū aut burſale ꝯtinētur appellatiōe reipubli. ⁊ nō fiſci vt dicta. l. celſus i prin. ⁊ l. ij. §. hoc inter-
b dictū. ff. ne q̇d in loco publico[b] ⁊ ſic idē eſt dicere ꝓcurator fiſci ⁊ ꝓcurator camere. et ita vtitur curia romana et bar. ⁊
3 etiā vtitur curia francie regis habēs camerā cōpotorū vbi ſunt ſtatuti aliqui officiarij vocati magiſtri camere cōpotoruꝫ ⁊ alij vt theſaurarij clerici camere ſeu theſaurarie ⁊ ſiſes habentes certa officia ad ea q̄ tangunt fiſcale ſeu regium vt hic oſtēdit̄. ꝭ. de pace iura fir. §. ſi quis ꝟo temerario auſu ibi camere noſtre ⁊c. ⁊ ex notatis ꝑ gl. ⁊ doc. ꝭ. ea. l. inſtat. vbi fit mentio de theſaurarijs ⁊ ſcriptoribus theſaurarie.
4 ¶ In. e. gl. ibi ⁊ auguſte facit ꝙ cōceſſa certa penſione regine ſuper certis caſtris ꝙ iura patronat⁹ eccleſiarū videā-
c tur regine cōceſſa[c] pro hoc q: nobiles mulieres poſſunt iuriſditionē habere extra de arbi. c. dilecta ⁊ C. de arbi. l. fi. cū glo. licet ſec⁹ in alijs mulieribus. ff. de reg. iur. l. ij. pro hoc vi-

a ¶ Accuſare. Not. glo. ⁊ bar. in l. ea. ff. de popu. acti. ⁊ in l. ij. §. dim⁹. ff. ꝭ ſepul. viola. in l. agraria. ff. ꝭ ter. mo. Abb. in c. cū p. de ac. ca. ioā. de ana. in ca. nōnullis. in ij. col. ꝭ inde ⁊ l. c. ſi. l. iij. col. de male. imo etiam ſi luxſa. in uxo patre ſm bar. in l. inter liberos. §. ſi. lius. ff. de adul. ⁊ l. l. poſt legatū. §. ſi ſuis ſo. ff. ꝭ his qui vt idi. ꝭ glo. in l. cū nō ſolū §. neceſſitatē. ꝭ. de bo. q̄ libe.

b ¶ Publico. Adde an fiſcus ⁊ reſpublica differāt ꝑ bal. in l. j. in fi. ꝭ. ꝭ penis. ind. q̄ male iudi. in l. ſi hypothecas. ꝭ. de remiſ. pig. bart. hic. eandē ⁊ bal. in l. ſi pignus. vbi ē tex. no. ff. q̄ po. in pig. habe.

c ¶ Cōceſſa. adde ꝙ mulier in dignitate conſtituta pōt habere ius patronatus: et ius p̄ſentādi vt no. abb. in c. ſi. de con. ceſ. prebē. Cardi. in de. ij. de iure patro. Et quid in femīs p̄ſonata. eadē abb. hic al le. c. fi. l. ij. col. ver. ſi cuero. de acceſ. ꝑbē.

detur caſus extra de iure patro. c. ex litteris ⁊ xij. q. ij. c. cū deuotiſſimam quarum videtur verius cum in generali conceſſiōe nō veniāt illa q̄ ſpālē hn̄t rōnē in feudis ſi de feu. de mili. c. gn̄ali de ca. q̄ cavē. c. ſ. ⁊ vbi ſaca. l. q̇ſq̇s. ꝭ. ꝺ agri. ⁊ cēſi. Nec obſtat ꝑma iura q̄ itelligūt qn̄ adminiſtratio iuriſdictiōis erat ſpecialiter cōceſſa illis mulierib⁹ cū expreſſione dignitatis ⁊ in caſu noſtro nō erat hoc ſpāliter cōceſſuꝫ
5 pro quo extra de do. C. c. paſtoralis in fi. ¶ In eadē gl. ibi loco rōne rei ſucceſſit ſic vr̄ idē fiſc⁹ ⁊ reſpublica circa ꝙ dicēduꝫ eſt ꝙ reſpublica pōt ſumi q̄ttuor modis ꝑmo ꝓ toto vniuerſali iperio ⁊ tūc verū eſt ꝙ fiſcus ⁊ reſpu. ſunt idē vt hic cū fiſc⁹ ſuccedit loco reipubli. romane ꝑterea ꝓcurator fiſci ⁊ ꝓcurator reipu. videt̄ idē. vt. ꝭ. de mo. multarū. l. ꝓcurator ⁊ l. fi. ff. de acceſſo. ſicut ſpēs eſt idē cū ſuo gn̄e. l. ſi q̇d carū. §. interemptū. ff. de leg. iij. nā poſito fiſco ponit̄ reſpu-
· blica: ⁊ ſi hō ḡ aial. Sꝫ nō ecōtra. ita debet itelligi hec gl.
· ⁊ gl. l. nō eſt ābigēdū. ff. de bo. poſ. ⁊ l. inter publica i. ſ. q. ⁊ ꝓ hoc ꝓcederet libellus ſi qs ageret noie vniuerſali reipublice ſicut ſi ageret noie fiſci. l. ij. i pn. ff. e. ti. vbi dr̄ agi noie reip. ⁊ l. fiſcus in q̄one. cū ibi notatis in penul. gl. ⁊. ff. de le. ſ. l. ſi ſeru⁹ plurīū. §. ij. ſup verbo ei. ¶ Scdo mō pōt ſumi reſpu-
d blica ꝓ re publica romanorū[d] prout erat ab initio qn̄ regimē vniuerſale erat apud illā rēpublicā ⁊ tūc idē vt in ꝑcedēti dictū eſt q: ꝑplus roman⁹ conſiderata ꝑtāte ſua vniuerſali habebat fiſcum ⁊ pro tūc dn̄abatur. oībus nationibus. C. de iuſti. C. confir. in prima conſtitutione in ꝑn. Si aūt intelligim⁹ ꝑ republica romanorū poſt trāſlationē vt. ff. de cōſti. ꝑn. l. ſ. ⁊ de offi. ꝑſe. ꝑto. l. ſ. ꝟ. regimētis pro iuribus cōpetētib⁹ illi ciuitati romane vt in iurib⁹ q̄ habēt infra cēteſimū lapidē vt. l. ſ. §. cū vrbē. ff. de offi. ꝑfec. vrbis. ⁊ in alijs iurib⁹ q̄ ſunt infra territoriū ſuū ⁊ tūc reſpublica romanoꝝ. ⁊ fiſc⁹ nō ſunt idē vt. l. ſciendū in ꝑnci. ff. de le. ⁊ ar. ff. ne q̇d in loco publico. l. ij. §. ħ interdictū ⁊ ad municipales. l. ſic ⁊ in feu. que ſunt regalia. c. ſ. ¶ Tertio mō pōt ſumi reſpublica ꝓ re publica cuiuſlibet ciuitatis. ⁊ etiā q̄rto pro re publica. cuiuſlibet municipij iuxta no. in auc. de here. ⁊ fal. in ꝑn. ⁊ tūc ſine dubio non eſt idē cū fiſco vt apꝑet ex. l. ſ. de bo. vacā. ⁊ ex tit. ꝭ. de iure. reipu. ⁊. ff. de publica. l. ſꝫ ⁊ hij ſm bar. ⁊ doc. ¶ In eadē gl. ibi et dr̄ fiſc⁹ quaſi fixus ⁊c. qn̄ fiſc⁹ dr̄ facis qḋ declarat: vt no. ꝭ. de numera. et actu. l. oīb⁹. al's incipit in
e ꝓuincijs. li. xij. bar[e]. ¶ In eadeꝫ glo. ibi de cōi tn̄. dic ꝙ fi-
6 ſcus hꝫ q̇dā iura adeo ꝙ alij ineſſe non poſſunt vt eſt habere ꝓcuratorē fiſcalē quē null⁹ alius hꝫ de cauſis inferēdis in fiſcū vt. ff. e. l. ſ. et quaſi ꝑ totū iſtū librū. ¶ Quādoqꝫ habet quedam iura ſingl'aria ex ſingulari ⁊ ſpeciali conceſſiōe ꝑncipis cōcedēte ⁊ ħ cōpetit fiſco ⁊ nō alteri vt. l. ſ. ⁊ multis. ll. huius. li. ⁊. ꝭ. de ven. re. fiſca. cuꝫ pre. co. l. ſ. ⁊ de iſtis loquit̄. ħ
f rubrica ⁊ ſequētes ti.[f] ¶ Quedā ſunt iura que competunt fiſco et alijs: tn̄ in illis hꝫ fiſcus priuilegiū vt alijs preferat̄: vt in actionib⁹ ꝑſonalib⁹ ⁊ hypotecaria ⁊ ſimilib⁹ et de hoc loquit̄ ti. de priuilegio fiſci. Similis dn̄a eſt inter ti. de iure. do. ⁊ ti. de ꝑui. do. hoc ḡ vult dicere gl. ꝙ hic loqtur de iure cōi ⁊ ſpāli ħ eſt de iure cōi qḋ cōpetit fiſco qḋ alteri nō cōpetit al's cōgruit nec pōt cōgruere de ſpeciali qḋ cōpetit fiſco tn̄ qḋ poſſet alteri ꝯgruere: tn̄ nō placuit imperatori cōcedere. vn̄ expone hic cū dicit: ibi de iure cōi ſubaudi i quo fiſcus eſt priuilegiat⁹ vt dictū eſt ſupra. Si habes ibi de ſpeciali tn̄ expone. i. de priuilegio qḋ fiſcus hꝫ in iurib⁹ cōpetētibus ſibi ⁊ alteri bar. ¶ In gl. additionali ibi pactū ꝑnicio-
7 ſum. Sed pone circa hec patrē dediſſe filio inceſtuoſo aliqua bona q̄ mortu⁹ eſt anteꝙ peterētur ꝑ fiſcū nunq̇d poterūt peti ab herede: et videt̄ ꝙ nō. C. de re. do. l. fi. ꝭ. de decurio. l. ſi ille in fi. Sꝫ dico. cōtra nā qn̄ agit̄ ꝓ iure qḋ cōpetit ad rē ſi obligatio cōcernat ꝑſonā ſi a prima ꝑſona reuocatū nō fuerit a ſucceſſorib⁹ reuocari nō poterit vt in. l. ꝭ. alle. Sed vbi cōpetit ius in reꝫ fiſco tunc lꝫ prima ꝑſona mortua fuerit pōt a quocūqꝫ reuocari facit. ff. de ſer. expor. l. ſi ticius et de cōtrahen. emp. l. ſi qs ſub hoc pacto. Sꝫ ſic eſt hic ꝙ fiſco cōpetit ius in rē ⁊ ideo ab herede peti poterūt. ff. ad ſill. l. gay⁹ ⁊ eſt tex. ff. e. l. edictio. §. Itē diui ⁊ de re. do. l. hijs ſo-
8 lis in fi. ¶ Glo. additionalis circa hoc cū q̄rit̄ in quib⁹ caſibus vtatur fiſcus iure communi vel ꝑuilegio vel derogatorio diſtingue: quia aut non apparet ꝙ fiſcus velit vti iure

d ¶ Romanorū. adde ꝙ ꝓprie reſpublica romanoꝝ improprie aūt aliarū ciuitatum no. in. l. cū q̄ de vbo. ſig. Cardi. inde. ij. de re iudica. bar. l. l. cuꝫ rē. ꝭ. q̄ po. in pig. habe. et ſpe. in ti. de reſti. in iure §. ij. in. ij. carta vn̄. idē quoqꝫ el. ſi. ⁊ qualiter differat a re fiſci dixi. ꝭ. ſi. addi.

e ¶ Barto. Vel aliter dicit̄ fiſc⁹ quaſi fiſc⁹ vel firm⁹ q: ſemꝑ ē ſoluendo vt not. hic bar. ⁊ bal. in. l. j. in fi. C. de here. vel act. vendi. Et iō annus reddit⁹ a fiſco debitus inter imob. ha cōputatur vt no. bal. in. l. j. in. j. colū. in c. no. ⁊ ꝭ de ſuffra. per l. iubem⁹ ⁊ ibi ꝑ cū et doct. in. j. colū. vn̄. ij. dico. ꝭ. de ſacroſan. eccle. Ad de ang et ibi bo. tex. in. §. vult el. ꝭ in auten. de nō alie. bal. in addi. ad ſpe. in tit. de reſtitu. ſpo. §. ver. reddit⁹ et cardina. i cle. exiui §. cumqꝫ ⁊ §. licet de ver. ſigni.

f ¶ Titu. Adde ꝙ iſte. ti. inter locū tā tū in fiſco ipſius aut ciuitat' romane non oīt i fiſco aliorū ciuitatū nō. bal. l. l. aduerſus. ff.

a priuilegiato⁹ ⁊ tūc vtif iure cōi. C. de reſci. vē. l. de ſeru. ⁊. ff.
ne qd in lo. pub. l. ij. ⁊. §. hoc īterdictū. ¶ Si aūt ſit dubiū
tunc ſit interpretatio cōtra fiſcū. ff. e. l. non puto aut eſt cer
tum ꝙ fiſcus vult vti iure preuilegiato tunc aut in iure de-
rogatorio in quo derogat fiſco qn̄ cauſa eſt pecuniaria ⁊
eo caſu ſit interpretatio cōtra fiſcū vt. ff. ad trebell. l. ſi loga
tus. §. ſi ⁊ dicto. §. hoc interdictū ⁊ eſt ratio: qꝛ magis vult
ſubiectos locupletari ꝙ ſeipſum vt in auctentica vt iudi. ſi-
ne quoquo ſuffra. §. j. coll. ij. Aut tractatur de honore vel
commodo ſpeciali nō in cauſa pecuniaria tūc vtif iure pri
uilegiato: ⁊ ſpecialit ſuperioritatis. ff. vt. le. no. ca. l. ſ. §. ſi ad
fiſcū de hoc per. Cy. ꝟ. de peti. heredi. l. ſ. ⁊ in ſpec. ti. de diſ-
pu. aduo. §. poſt hoc ver. vel illud ſpeciale in fiſco ſcḋa p-
ticula ſecunde partis. Sed magis mihi placet quod ponit
per. Cy. dicta. l. j.

Si prius ꝙ caſus in duo donatarius a fiſco conuēt⁹
hypothecaria dꝫ probare donationē preceſſiſſe vt
abſolutio ſequaf hoc dicit ſm primā lecturā. bar.
Dy. ſummat ſic. Fiſcus non reuocat ea que emerūt de pa-
trimonio debitoꝝ anteꝙ debitor eſſet factus hoc dicit dy.
¶ In gloſa. iij. in, ſi. ibi. §. ſi res de hoc eſt tex. in. l. vltima.
§. luci⁹ et eo. ti. l. qui ſatum. ff. de dona. fact. C. de rei ven. l.
1 quotiens. bar. ¶ In glo. iiij. ibi q nec erat adhuc hec vera
cum ſit ſingulare in fiſco vt donatario incūbat onus ꝓbādi
Secus ſi priuatus ageret hypotecaria cōtra donatariū qꝛ
tunc ſibi incūbit onus ꝓbandi ſibi prius fuiſſe rem obliga-
tam ꝙ donatā vt. l. de rebus. ꝟ. de dona. aū nup. que eſt ſin
gularis ꝗtum ad hoc. Sed eſt ſingulare in fiſco vt donata-
b rio incumbat onus ꝓbandi⁹ et hic eſt caſus pone glo. in ter
minis. donatarius fuit conuētus actione hypothecaria a fi
ſco fiſcus probauit contractū fuiſſe de menſe maij vū non
cōſtabat de prioritate et poſterioritate temporis qs dꝫ ob-
tinere et reſpondef ꝙ onus ꝓbandi incumbit donatario ⁊
ſi hoc ꝓbat non reſcinditur pro hypotecariā nec tanꝙ alie
natū in fraudē Secus ſi priuatus ageret vt dicta. l. de reb⁹
et ſm hāc lecturā hec. l. cōtinet ſingulare nec ob. gl. rubrice
que non continet verum. nec ob ꝙ de iure communi ꝓſumif
duraſſe dn̄s niſi ꝓbef cōtrariū qꝛ hic vtraqꝫ pars faciebat
ipm dominū fuiſſe et ipſuꝫ eūdē alienaſſe. Sed de priorita
te et poſterioritate tpe dubitabaf ꝙ hac. l. determinaf ſm
bart. Sed ſcḋm dubiū erat qꝛ in hac. l. erat ius eōe fiſci et
priuati. ar. ff. de iur. et fac. igno. ⁊ ita ſm hunc intellectum
concordaret cū glo. rubrice tū opinio bar. videf verior cum
hic tractetur de ſpecialib⁹ ⁊ ſingularibus iurib⁹ fiſci vt no.
ꝟ. in rubrica et ar. l. ſi vno āno. ff. loca. pro quo. ff. de le. ſ. l. q
filiab⁹ et de le. iij. l. prediijs. ¶ In ea. glo. magna ibi. §. ſimi
2 li modo. Et ſic habes ex iſta lectura ꝙ creditorib⁹ futuris
nō cōpetit ius reuocandi alienata in preteritū tāꝙ i frau
dem creditoꝝ ⁊ ħ idē ius inter fiſcū ⁊ priuatū. Sꝫ ſi de ṗo-
ritate ⁊ poſterioritate dubitaf fauore fiſci donatario incū
bit onus ꝓbandi ⁊ hic eſt verus caſus ſm hanc ſcḋam lec.
bar. ſm quā ſcḋaꝫ lecturā hec. l. hoc intēdit. donatarius re
uocatoria ꝯuentus a fiſco in dubio dꝫ ꝓbare donationem
3 preceſſiſſe vt abſolutio ſequaf hoc dici ⁊ bar. ¶ Circa hoc
q̄ro in hypothecaria vel pauliana ꝓbaui rem mihi donatā
eſſe vtrū poſt publicationē potero ꝓbare donationem pre
ceſſiſſe. Rn̄deo ſic niſi in ṗoribus articulis fuiſſet articula
tum de tpe ar. extra. de teſti. c. ex tenore et dix. C. de ꝓba.
auct. q ſemel. bar. ¶ In. e. glo. ante finē ibi cū adhuc non
4 erant creditores. Et pro declaratione hui⁹ tertie lecture ꝓ
mitte ꝙ ex ti. que in fraudē creditoꝝ. oritur q̄dam actio in
factū ꝯ alienātem que ad hoc eſt vtilis: vt ꝑ ceſſionē bono
c rum alienās in fraudē⁹ nō effugiat penā carceris. l. ſi. in ſi.
ff. que in frau. credi. ⁊ ſm hāc tertiā lecturam hoc intendit
actio que datur ꝯ alienātem in fraudē non pōt intentari ꝯ
eius heredē ſi ꝓbet alienationē ṗceſſiſſe debitum hoc dicit
bar. ¶ Super modica glo. ſi. ibi cū eos nō haberet. Sed
certe illa actio in factū que datur ad penā vt in carcereꝫ de
trudatur ꝓcedit ex delicto vt dicta. l. ſi. ergo nō daf ꝯ here
des vt. ff. de reg. iu. l. ſicut pena ⁊. ꝟ. ex delic. defūc. l. vna.
Et iō hec poſitio non ꝓcedit. niſi dicas heredem teneri de
eo qḋ ad eum peruenit ex fraude defuncti vt dicta. l. ſicuti.
dy. ⁊. ff. q in frau. credi. l. aut ṗtor. §. hec actio. ſm ṗdicta vi

de ſur. et alex. in. l. ij. ff. eo. ti. Idem in. l. non tm̄. §. ait ſenat⁹. ff. de peti. here.
a ¶ Priuilegiato. addō que ſint ṗuilegia fiſci. ꝑ bal. i l. j. ꝟ. d he re. vē actu. vēdi. ⁊ in l. j. de ṗui. fiſ. Spe. in ti. de reo. ṗſi. iuē ſi fiſcus. ⁊ i ti. de diſpu. ⁊ talle. §. iiij ꝟ. vel illō ſpeciale.
b ¶ Probādi. Addō q ſit rō iſti⁹ ſingularitatꝫ i fiſco ꝙ donatari⁹ debeat ꝓbare donationem hypothecā ṗceſſiſſe. ꝑ bart. i l. nō puto. ff. eod. ⁊ ꝑ alex. in. l. ⁊ q no. §. qḋ di de pig. ⁊ ibi etiāꝫ bar. addo ſuꝑ ꝙ idē hꝫ iuris ſi fiſcus i poſſeſſore. qꝛ dꝫ ꝓbare poſſeſſor rem fuiſſe prius alienatā ꝙ hypothecatā fiſco. vt no. hic ſm. barto. ⁊ in alleg. j. ⁊ q §. qḋ di de pigno. Et verū hēat fiſcus tacitā hypothecā i bonis delinquentis. no. Cy. l. l. ſi qs poſt hac. ꝟ. de bo. dā. Dy. in. l. qḋ placuit. ff. de iuſ fiſ. pleniſſime ꝑ bar. ⁊ alex. poſt Dy. ⁊ Guil. de cuneg. in. l. reſcriptū. ff. de pact.
c ¶ Fraudē Adde ꝙ qn̄ ꝓſumatur donatio facta fuiſſe in fraudem

detur in fraudē futuroꝝ alienari non poſſe. Sꝫ ego aliter
intelligo. l. iſtaꝫ ſimpliciter vt littera iacet: qꝛ ſi defunctus
primo donauit bona fide nō in fraudem futurorum credi-
torum ⁊ tūc habet locum hec lex: aut mala fide in fraudem
futurorum creditoꝝ cuꝫ q̄bus ꝯtrahere ſperabat ⁊ tunc lo
cū habet pauliana ⁊ hoc dico. per hāc. l. ⁊ per alias q dicūt
alienationē factam in fraudē creditoꝝ reuocari. nā loquū
5 tur in alienante in fraudeꝫ creditorūꝫ. ¶ Verū indefinita
d equipollet vniuerſali⁴ vide glo. ſingularē in. l. ij. ff. de libe.
et poſtu. indefinite. vnde perinde eſt ac ſi diceret preſentiū
et futuroꝝ ar. ff. de ſerui. vr. predi. ſi ſeruit⁹. vide glo. ⁊ Cy.
qui tenent ꝙ idē eſt in creditoribus futuris ſicut in preſen
tibus. ꝟ. de donaf. ante nup. auf. ſꝫ iam. vj. q. item eadeꝫ ra
tio que eſt quādo in fraudem creditoꝝ qui ſunt factum eſt
habet locuꝫ in futuros ⁊ quādo inter diuerſa ⁊c. vt. ff. de ꝟ.
obli. a ticio. vnde hec. l. facit ꝯ illos q anteꝙ cōmittant de-
lictum alienāt bona in fraudeꝫ fiſci. vel ciuitatis ne poſtea
ſecuto maleficio ſequatur bonoꝝ publicatio: dicit thomas
de formētinis de quo dic vt no. per Cy. C. de bo. ꝓſcrip. l. ſi
quis poſt hanc.

Iſtar caſus cōputatio facta per tabularium nō
habet effectum niſi ꝓcuratore ceſaris approban
te. hoc dicit dy. computatio. i. apocha de ſoluto. q
ſic vocatur vt. ꝟ. de fide inſtru. l. plures ⁊ quid de-
beat cōtinere dic vt. ꝟ. de apo. pu. l. j. vel ſic cōputatio facta
tabularijs ſeu cartulariбus vim ſn̄ie nō habet quo ad ꝯdē
nationem ⁊ ſolutionē niſi per iudicem cōfirmetur. hoc di-
cit ſm vtrāqꝫ lec. bar. ¶ Et pone caſum plenius in termi-
nis. iſti tabularij cōputauerunt vnam rationem ex qua me
affirmauerūt debitorē fiſci in certa ꝗtitate queritur vtruꝫ
iſta computatio ⁊ affirmatio habeat vim ſn̄ie ita ꝙ poſſit
fieri ꝯ me executio vt nō admittar ad defenſiōes ſicut nec
poſt ſn̄iam ⁊ rn̄detur ꝙ non niſi talis cōputatio fuerit ap-
probata ꝑ procuratorem ceſaris ⁊ ſm hoc non habet ſn̄ie
vim quo ad ꝯdēnationem. ¶ Vel pone tales notarij ꝯpu
tantes rationē ſcripſerunt me nil debere ⁊ me integre ſol-
uiſſe queritur an ex hac ꝯputatione oriatur exceptio rei iu
dicate ſicut ex ſn̄ia ⁊ rn̄detur ꝙ nō niſi fuerit approbata ꝑ
procuratorē ceſaris ⁊ iſte ſunt lecture que ponitur hic in
ſcḋa parte glo. ⁊ licet glo. videatur facere differentiā inter
primā ⁊ ſcḋam lecturā in perſona iudicis quaſi ṗma loqui
tur in preſide. ſcḋa loquatur in ꝓcuratore ceſaris hoc nō
mutat iuris miniſterium. Sed ponit facti accidentiā vt pꝫ
ex. ll. all'. in ſcḋa parte glo. bar. ¶ In prima glo. ibi id eſt
trahere rationem hec eſt prima glo. in qua oſtēdit quid eſt
computatio ⁊ deinde declarat qui dicantur tabularij bar.
1 ¶ Et ibi ſuſceptionibus hodie iſti ſuſceptores vocantur
theſaurarij et cū eis mittebantur iſti tabularij. qui hodie
in curia romana vocantur clerici camere ap̄lice in regno
autem francie vocantur clerici camere ꝯpotorum pariſius
et in alijs theſaurarijs regni vt in capitibus Seneſcallio-
rum vocantur clerici theſaurarie vt in montepeſſulano et
alijs ſimilibus ſic etiam in gabella ſalis contulator poteſt
dici tabularius ⁊ gabellari⁹ ſalis pōt dici ſuſceptor. ¶ In
ea. glo. ibi ⁊ eius officiū eſt ingerere. id eſt ſepe ⁊ frequen-
ter dicere ſuſceptori ſeu theſaurario qui erāt debitores fi-
ſcales vt ab eis exigerētur debita ſm bar. ¶ In. e. glo. ibi
non vero cōputare quod intellige veruꝫ principaliter. Sꝫ
per quādam ꝯſequētiam ad officium eorum ſpectabat cō-
putatio non enim poterant denunciare ſuſceptori ſeu the-
ſaurario aliquem eſſe debitorem niſi poſſent cōputare ra-
tionem ex qua appareat quid debef bar. ¶ In. e. glo. ibi
horum ergo tabularioꝝ hic eſt ſcḋa pars glo. in qua exa-
minat litteram huius. l. quam ſcḋam partem glo. declara
vt ſcripſi ſuper caſu longo bar. ¶ In e. glo. ibi et ſunt hec
vera hec eſt tertia pars huius glo. in qua circa premiſſas
lecturas format tria dubia ſm bar. ¶ In ea. glo. que ſen.
ſine app. re. l. j. §. ſ. ⁊ ſicut appet ꝙ cōputatio erronea non
2 hꝫ vim ſn̄ie erronee. ¶ In. e. glo. ibi. l. calculi. ⁊ ſi eſt factā
cōputatio ab eo ad cuius officium ſpectabat tunc non ha
bet vim ſn̄ie ad hec vt mittatur executioni et ad hec vt pa-
riat exceptionē rei iudicate vt. l. ſed hū valet. quo ad aliud
primo ꝙ ex tali cōputatione intimata iudici pōt iudex ꝓ-
cedere contra

Ang. l. l. ſi. ꝟ. d dona. inter vi. ⁊ vxo. bald. i addi. ad ſpe. in ti. d dona. vſi. Itē pone ꝙ aliqs. ⁊ in auct. ſꝫ idē neceſſe. ꝟ. d dona. ante nup. bart. plene i. l. poſt ꝯtractū. de do. ⁊ in. l. oēs §. luci⁹. d bis que i fra. crede. bar. ce po. i trac. d cōtrac. ſimulatis ⁊ iuſ ꝓſum. cano. in. c. ex līis de preſum. ⁊ ſpe. in ti. d dona. in tervi. ⁊ vr. §. ij. ꝟ. ⁊ ſic nota.
d ¶ Vniuerſali. Vide bart. in. l. ſo q ducē ta. §. verū ff. d re. du. ꝑ canoniſtas i. c. vt circa. de elec. li. vi. Dic tn̄ ꝙ licet indefinita eq̄polleat vniuerſali ꝓ ſertis ad penā euitandā. tn̄ qn̄ ſurgit abſonus intellect⁹ ſeu cōſtitutio redderef grai effect⁹ tūc nō eq̄polleret inde finita vniuerſali: et quoad penā vitandaꝫ caſus eſt l cle. j. ſm do. penoꝝ. ibi tā cta glo. in ver. poſſeſſiōes. de re. ec. nō alie. et an indefinita ofocō prebēdat futura. no. bar. in. l. ſi ita de an. ⁊ ar. le. ⁊ i l. ſi. ꝟ. q res pign. obli. poſ. cano. in. c. ſi. de reſcrip. ⁊ ba. poſt

cedere ꝯ illū aſſignatū debitorē niſi ſe legitie defēdat vt. ꝭ. ꝺ
apochis publicꝭ. l. j. ⁊ dictū eſt. ꝭ. circa caſ pōnē. Itē etiā h̄z
aliū effectū. qꝛ ſi aliqs vult retractare cōputationē rōne er
rorꝭ hīti i ꝯputatōe h̄ p̄t facere vſq̄ ad. xxx. an. vt. l. calculi.
a h̄ alſ. ff. de adm. re. ad ci. p̄ti. ⁊ ſic poſt. xxx. an. h̄z vim ſnie.
Si aūt vult retractare calculationē rōne gr̄e adhibite i ca.
vt qꝛ calculator omiſit aliquā exceptionē vł expēſā quā ob
mittere nō debebat vł ꝯputauit itroitū quē ꝯputare nō de
bebat. ⁊ tūc p̄t retractare vſq̄ ad. x. vł. xx. an. ſm̄ diſtinctio
nē poſitā i. l. oīb⁹. ꝭ. j. ff. de diuerſ. ⁊ tēpo. p̄ſcript. ⁊ ſic poſt
illa t̄pa h̄z vim rei iudicate ſm̄ q̄ ſi fuiſſet deductū in ſnīam
iudicꝭ ſtati h̄ret effectū ſuū. ⁊ h̄ mō h̄ēs declaratā iſtā tertiā
p̄tē gl. bar. ¶ In glo. ibi error fuerit expſſ⁹. Idē ſi nō expri
mať. dū tñ de errore exacto poſſit appcreri. C. de ſen. q̄ ſine
certa quāti. l. j. ij. rñ. ⁊ l. iij. nā nō refert vtrū mēte ⁊c. ff. ſi cer
tū peta. l. cū ad quē. de quo dicit vt. ff. de re iudi. l. cū plaꝯ.
⁊ l. p̄ſes. e. ti. ⁊ no. p Cy. in. l. vnica. ꝭ. de erro. cal. Sed opi.
glo. credo cēverā. roma. ¶ In eadē gl. ibi. Itē nota h̄ arg.
h̄ eſt q̄rta p̄s hui⁹ gl. i q̄ iducit. l. iſtā i arg. ad duas q̄ſtiōes
⁊ poſtea colligit q̄dā notabilia bar. ¶ In gl. e. ibi ſʒ ꝯdico.
idē bar. In. e. gl. ibi vt i pcuratorē de hac qōe dic plenerī p
3 Inno. extra de offi. dele. c. prudētiā. ¶ In. e. glo. ibi. a pde
dēte breuiť illō qō eſt faciēdū p̄ iudicē ⁊ plenā cāe cognitio
b nem reqrit⁹ nō pōt expediri p notariū ēt ſi ſibi cōmittať. vt
l. nec q̄cq̄. ꝭ. vbi decretū. ff. de offi. pcōſul. ⁊ l. ea vō q̄ eſſēt
iuriſdictiōis poſſēt p notarium expediri ſi ſibi cōmittať. In
e. gl. in fi. ibi ius cōe h̄z fiſc⁹. ⁊ p h̄ vł q̄ h̄. l. habeat locū i of
ficialib⁹ aliaꝝ ciuitatū. ⁊ p h̄ gl. rubrice q̄ dicit q̄ h̄. l. ꝯtinet
ius cōe ⁊ h̄ placꝫ. nā lʒ h̄. l. cōtineat ius ſingłare in fiſco. qꝛ
facit mētionē de q̄buſdā officialib⁹ quos ſol⁹ fiſc⁹ h̄z. vt pʒ
p ſcripta i hac. l. tñ in iuris effectū ꝯtinet ius cōe: h̄ vō i cal
culatorib⁹ ⁊ i miſſorib⁹ rōnū ciuitatꝭ ⁊ i clauarijs. ⁊ ſilibus.
¶ Sʒ ſi ſūt admiſtratores vt ꝯſules ſindici ⁊ ſiles q̄d ope
4 reť. h̄ēs tex. i. l. p̄ſes. ꝭ. de trāſac. ſm̄ bar. ¶ Circa hāc. l. q̄
riť q̄d in ꝯputatiōe ſctā inť p̄uatos. Rñ. q̄cq̄ inť priuatos
erat ius ⁊ calculator fuit poſit⁹ a iudice inť eos: ⁊ tunc talis
calculatio valet ⁊ plenā fidē facit. l. ij. ꝭ. de vſur. ⁊ fruc. le. l. ij.
tñ p̄textu errorꝭ oſt ō iudicꝭ cōmittētꝭ retractari poſſet vſq̄
ad ſniaꝫ. ꝭ. de iur. ⁊ fact. igno. l. error. Si vō cōputatio eſt
ſctā ab ipis ptib⁹ tūc ſunt aduertenda v̄ba aſſūmationis.
Si q̄dē ꝯtinet calculationē tñ. ⁊ tūc reſpectu errorꝭ poteſt
q̄ncūq̄ retractari. vt. ꝭ. de erro. cal. l. j. Si vō cōtinet pactū
vel tranſactionē gn̄alem vel ſpecialē. tūc faceret preiudiciū
vt. l. ēptor. ꝭ. luci⁹. ꝭ. de pactꝭ. ⁊. ꝭ. de trāſact. l. ſi q̄dē. ſm̄ bar.

S Immnori. Caſ⁹ Debitori fiſci ſoluēti reſtituuť ei⁹
res idebite aliēata. h̄. d. bar. Vł ſi loqť. h̄. l. q̄ñ ꝯci⁹
nō tʒ ipo iure. ⁊ dic q̄ ſi res obligata fiſco a pcura
tore fiſci minori p̄cio q̄ dēt intueniēte fraude em
ptorꝭ vł gr̄a pcuratorꝭ ſoluto p̄cio reuocať vēditio. h̄. d. dy.
In tex. ibi iſerētī. ſ. tibi dbitori. Dy. i gl. magna ibi ad iſtar
yconomi. Idē i adminiſtratore alicui⁹ vniuerſitatꝭ. qō i ad
miniſtratore eccle. vt h̄ Bar. ar. l. fi. C. de ſacroſan. eccl. In
magna gl. ppe p̄n. ibi alſ ēptori ſi ſoluerat fiſco. Iſtā gl. in
telligo q̄ñ agiť ꝯ ēptorē. ſi ei agereť ꝯ fiſcū nō eſt dubiū q̄
ipi fiſco ſolui dēt. ēptor ei nō p̄t aliq̄d dicere dn̄o nec p mo
dū actōis nec p modū exceptiōis: qꝛ ipe nō ꝯuenit. Intelli
giť gl̄ h̄ qō q̄ñ cōueniť ēptor. ¶ In h̄ caſu cui debeat ſolui
glo. ponit duas opi. q̄s tāge ſił aut ei ꝯci⁹ nō tenuit taliť q̄
ēptor mereať pdere p̄ciū tūc ſolueť fiſco ⁊ nō ēptori. Ita in
telligiť h̄ arg. l. q̄ i ꝯctib⁹. ꝭ. e. ti. ⁊. C. ō litig. l. fi. aut ēptor nō
mereť pdere p̄ciū: tūc aut ſolutio ſctā p ēptorē eſt ꝯuerſa
i vtilitatem debitorꝭ: ⁊ dʒ ſibi ſolui. alſ nō vt i gl. ſacit. C. de
p̄ſcip. xxx. anno. l. ſ. tibi p doc. ¶ Illō aūt mēbrū. ſ. q̄ñ ꝯci⁹
1 tenuit nō poniť i hac. l. qꝛ vt. ꝭ. p̄xime dictū eſt. hic ꝯci⁹ nō
tenuit ſm̄ dy. ⁊ bar. ¶ In. e. gl. in vſu. Itē ſi tradit⁹ h̄ icipit
declarare ꝯ quē agať. ⁊ q̄ actiōe: ⁊ h̄ icipit p̄ma lectura. ſ. q̄ñ
agebať ꝯ fiſcū. In gl. magna ibi. ⁊ ſm̄ h̄ agiť ꝯ fiſcū actiōe
pig. Iſta eſt p̄ma lectura hui⁹ legꝭ q̄ agebať ꝯ fiſcū. ⁊ h̄ vł
pbari p hūc tex. Ibi dū dicit adit⁹ pcurator me⁹ q̄ eſt iudex
inť fiſcū ⁊ p̄uatū. nā ſi agereť ꝯ ēptorē eēt iudex p̄ſes p̄uin
c cie cū liſ verteť inť p̄uatū ⁊ p̄uatū. C. ſi aduerſ⁹ fiſc. l. ij. nec
obſtat q̄ ſolū poſſeſſor cōueniť ad rei reſtitutionē vt. l. fi. ff.
de rei vē. qꝛ pōt itelligi q̄ fiſc⁹ vēdidit ⁊ nō tradidit ⁊c. ⁊ ſic

alios doc. in cle. ſi. e. ti. melꝰ q̄ alios p ab. ſi. in. c. audītis. col. iiij. verſi. ſi ver. ⁊ ſe. col. xuij. ꝭ. iuris etiā quotidia nū verbūꝫ de p̄ſcrip. Alex. cōſi. vij. iure ſu per hac ou bitatione. ⁊ conſi. cx. inci. viſis acutiſſimiſ volu. ij.

a ꝭ Snie. Niſi tał er ror cēt mo dic⁹ qꝛ tūc retractari nō poſſet. l. quis. ff. de cōdi. et de. bal. l. j. ſi cui. ⁊ l. j. ſi ſub cōdi tione. ti. l. cū ſeruus eo. ti. Idē in. l. 0eʒ. ꝭ. ad tertul. ⁊ in. l. peñ. col. vj. ꝭ. ō cōdi. iſer. Vł niſi eſ ſet erratū in calculo ip̄is. l. ſi. vñ. cū nos bis. et ibi doct. ꝭ. de tempo. ap pel. lectiſ. p Pau. de caſt. cōſi. xxiij. et ibi an poſ ſit in cau ſa appella tōis alleg.

b ꝭ Reqrit Adde q̄ ⁊ q̄ñ dicať plena cāe cognitio. glo. ⁊ doc. in. l. iij. ꝭ. ſciendū. i ꝭ. ſummati. ff. ad exhi. bar. in. l. j. ꝭ. ō plano ff. de offi. pcon. ⁊ le gis. cardi. et lanſ. in cle. ſepe. de vb. ſig. Et in qb⁹ cauſis red datur ple na cogni tio. Spe. in ti. de iu riſd. om. iu di. ꝭ. po ſtremo. ꝭ. q̄. ſciendū eſt.

c ꝭ Reg. ſi. Adde tex.

declara hāc gl. a vſu. Itē ſi tradit⁹ erat fund⁹ ⁊c. q̄ eſt ſiqͥ
vſq̄ ad locū iſtū. nec itelligas q̄ fiſc⁹ poſſit ꝯueniri rei vēdi
catione vt poſſeſſor lʒ poſſit facere vt poſſideat. l. pōp. ꝭ. ſi
is q̄ p̄cario. ff. de acq. poſſ. Sed actiōe pignoraticia q̄ eſt p
ſonalis. ꝯ ēt q̄s teneť ad reſtituēdū ar. l. j. ꝭ. ſi vē. pig. aga.
⁊ h̄ fuit mens hui⁹ gl. Et ſi opponať q̄ actio pignoraticia
reqrit rei interuētū. inſti. q̄. re. ꝯh. obli. in ſi. ⁊ q̄ h̄ res nō p
uenit ad fiſcū: ⁊ ſic nō poſſit ꝯh actio pig. intellige q̄ fiſc⁹ oc
cupauit res. ⁊ ſic icepit poſſidere vł ēt ſi nūq̄ poſſedit ſi em
ptorē ſuū miſit i poſſeſſionē: illa poſſeſſio ēptorꝭ ſufficit ad
parandā obligationē ⁊ actionē pignoraticiā vt. l. creditor
hypothecas. ꝭ. de diſtrac. pig. l. lʒ p̄e. aliť ſentiat. ꝭ. ſi vēdi.
pig. aga. l. j. ſm̄ bar. ¶ In. e. gl. paulopoſt ibi ſi aūt ꝯ ēpto
rem. ¶ hic icipit ſc̄da lectura q̄ñ agebať ꝯ ēptorē: ⁊ has
2 duas lecturas ⁊ hāc. l. itellige q̄ñ vēditio erat. p̄mo vel ipſo
iure nulla. vt h̄. ⁊. l. cū ꝯ. ꝭ. ſi ven. pig. aga. alſ agereť ꝯ vēdi
torē. p̄mo ⁊ i ſubſidiū deueniť ꝯ ēptorē. vt. l. j. In e. tit. bar.
In ea. glo. ibi. ff. de ſolu. l. pupilli. Iſtud de h̄ interdicto eſt
ſingłare ⁊ ſatꝭ cōgruit hic. Nā hic vendita eſt res aliena in
d fraudē. Iō pōt cōpetere iſtud iterdictū fraudatoriū. vt di
cta. l. pupilli. ⁊ no. in. l. j. ꝭ. ſi vē. pig. aga. Edictū vō de hijs
q̄ in fraudē credi. loqť q̄ñ q̄s alienat bona ſua. Iō illō ē ſe
paratū ab iterdicto fraudatorio. pp̄ť qō Io. i arbore pōit
ſub diuerſ tit. iterdictū fraudatoriū ab illo q̄ in fraudē cre
ditorꝭ declarať plen⁹. d. l. pupilli. ſm̄ bar. i. e. gl. ibi de iuriſ
dictio. om. iudi. i. l. ij. ⁊ vʒ h̄ h̄. l. ꝯtinet caſū ſingłarē qō iſpi
ciať ſor⁹ actorꝭ. h̄ eſt fiſci vēdētis magꝭ q̄ ſor⁹ ēptorꝭ cū alio
vēdēte nūq̄ ſor⁹ actorꝭ iſpiciať. Sʒ ſolū ſor⁹ ēpto. vt. l. ven
ditor. ff. de iudi. ⁊. l. j. ꝭ. vbi i rē actio ſm̄ bar. In gl. magna
ibi eſt no. ſūme hūc v̄ſuʒ glo. p modū ꝯrij. ō. l. j. alſ. ⁊ deinde
diſtiguerit i gl. pone. in. l. iij. in ſi. gl. ſi. ſub. qō nihil eſt qꝛ ibi
loqť i ꝯctib⁹ fiſco pnicioſ. h̄ aūt erat pnicioſ p̄uato cui⁹ res
vēdita fuit. ⁊ iō illa pena nō vēdicat ſibi locuʒ. vt not. ff. de
publi. l. ſi multi. Dy.

C Erta forma. Caſus. Publicatio bonoꝝ ſtatu i
tegro remanēte nō ipedit quē ſuccedere h̄ dicit
Vñ ſcias q̄ q̄ñ iperator capiebat aliquā terraꝫ
nō ſibi amicā extrahebat inde hoīes fortes ⁊ ar
migeros ⁊ eos i alia loca trāſferebat ⁊ oīa bona
q̄ hēbant i illo loco publicabať. ⁊ alr⁹ loc⁹ mēſurat⁹ eis aſſi
gnabať. vt h̄. ⁊. j. nō licere. habi. metro. ſup rubricat ſic ē no
tabilis. hʒ lex q̄ nō pdiť ius ſuccedēdi q̄q̄ bona publiceť
ſtatu tñ remanēte alſ ſec⁹ ſi ſtat⁹ mutareť pdēdo ciuitatē
⁊ libertatē. l. ſi q̄ pena. ff. de hijs q̄ ſūt ſui vel alie iuris. bar.
1 ¶ In glo. ſi. ibi pmitti intelligiť. ⁊ ſic no. q̄ ſtatuta q̄ diſpo
nunt ꝯ ius cōe nō recipiūt interſiūt interp̄tationē extēſiuā
de quo plene p bar. in repetitiōe. l. oēs ppli. ⁊ p Cy. ⁊ doc.
i. l. ij. C. de noxa. ⁊ p inno. extra de ꝯſti. C. cū acceſſiſſēt. glo.
ſi. in ſi. ⁊ ſic no. q̄ ſimplex appoſitio bonoꝝ nō porrigiť ad
futura. qō. d. vt p Cy. ⁊ doc. ꝭ. q̄ res pig. obli. poſ. l. ſi. et per
c bar. plene i. l. ſi ita. ff. de auro ⁊ arg. le. ¶ Sup tota. l. ter
2 tia ſume arg. ex. l. iſta. q̄ ſi aliqs tʒ rē aliquā i feudū a re. vł
ad aliquē honorē ⁊ recedat de eo loco i quo erāt ſre q̄s ipe
tenebat q̄ ipe ſre remanēt penes dn̄m. ar. j. de vetera. l. pe
nul. ⁊. j. de ꝑec. ⁊ do. l. penul. ⁊ ar. j. ō p̄n. agē. in re. l. penul.
⁊ ar. ꝭ. de epi. ⁊ cle. l. gn̄aliť. e cōtra videť q̄ nō debeāt rema
nere penes dn̄ꝫ. Sʒ debeāt alijs aſſignari. ar. j. de decur. l.
ſi ad magiſtratū. ⁊. l. q̄dē ignauie. ⁊ i auť. q̄b⁹ mo. na. eff. ſui
ꝭ. ſi vō. eodē mō eſt arg. q̄ ſi cleric⁹ nō ſtet i eccłia ſua nō
gaudeat p̄uilegio clīcali. ar. i p̄al. legū. ſʒ dubiū ō quo erat
de cle. nō reſi. c. relatū. ⁊. c. inť q̄tuor. ⁊. c. ex tue. ⁊. c. ſi. ⁊c.

P Rohibitū. Caſus. Nūcijs p̄ncipis nō crediť ſi
ne līis ⁊ ipis volētib⁹ alioꝝ bona cape q̄lʒ cui⁹
itereſt pōt de facto reſiſtere. h̄. d. ¶ Et diuidiť
in tres ptes. In p̄ma ponit vnū dictū. In ſc̄da
dat remediū ad obſeruationē illi⁹ dicti. In tria
ponit q̄ñ officialib⁹ eſt credēdū. Sc̄da ibi: ⁊ vt oim. tria ibi
tūc eni. bar. ¶ In tex. ibi quoꝝ itereſt puto ēt q̄ ad reſiſtē
dū pōt q̄s cōuocare amicos: ⁊ ēt ſine cōuocatiōe poſſēt cō
ueniri vicini ⁊ amici. vt. l. ſi q̄s i ſeruitute. i ſi. ff. de furt. fac.
qō no. i. l. iij. ꝭ. cū igiť. ff. de vi ⁊ vi ar. Et pp̄ťea eſt cōſuetū
q̄ oppſſi exclamēt ſuccurrite: et quo videnť ꝯuocare veniē
tes. vt. l. p̄tor aiť. ꝭ. ſi quid. ff. vi. bo. rap. ⁊ h̄ēs p gl. ⁊ doc. i. l.

in. l. mūcipis. ꝭ. de ſer. fugi. ⁊ in. l. ij. ꝭ. ō ſentē. que ſine cer. quāti. no. bar. l. l. ad fiſcum ꝭ. vbi cauſe fiſca. ⁊ l. l. j. ō offi. p cura. ceſa. Aduerte tñ q̄ nō ē ordinari⁹ ſʒ delega tus. no. cy ⁊ Saly. in l. j. ꝭ. vbi ⁊ apud quē in inte. re ſti. peta.

d ꝭ Frauda torij. Ad de materi riaꝫ iſtius interdicti fraudato rij: an q̄ bus ⁊ quā do cōpe tat. p ſpe. in ti. ō re. eccle. non alie. verſi. porro ⁊ v. ceteri. et verſi. eſt ⁊ iterdictus ⁊ in ti. ſi. et C. ō his q̄ i frau. cre. per totuʒ.

e ꝭ Et ar. l. Adde dn̄ dicit q̄ bo norum ap pellatiōe nō veniūt futura oie q̄ ei verū in contra ctibus. vt no. bar. et bal. in. l. ſi. C. de pac. p tex. ſin. in. l. ſi. ꝭ. j. de lega. ꝭ. Ang. in. l. ſi. ff. ō pig. doct. mo der. i. l. ſti pulatio h̄ modo con cepta. tibi lnte p ale xan. in. vij col. ⁊ ſeq. dever. ob. marle q̄ñ agiť ō ma gno p̄uidi cio. vt ibi per eū ⁊ p bar. bal. et doc. i auc. ſed cū te ſtator. ꝭ. ad le. fal. ⁊ p bal. in. l. iubemus. ꝭ. de ſacro ſanc. eccl. in vltimis aūt volun:

vetur.ff.ď iuſti.ꝛ iur.bar. ¶ In tex.aũ ſi.ibi cognouerit.ħ videtur tex.ꝙ lr̃e ſũt oſtẽdende illis quoꝝ intereſt tex⁹ in auc.de collato.§.cos.col.ix.declarat melius ꝙ alibi ꝙ ħ dꝫ notũ fieri in curia pſidis puĩcie quo facto illi officiali credit p totã puinciã.ꝛ itelligẽ.l.hãc nõ hr̃e locũ niſi qñ officialis mittit de vna puĩcia ad aliã.nã i eadẽ puĩcia eſt pſumptio ꝙ officialis ſit not⁹:vt dicto.§.cos. Eſt veꝝ ꝙ dicti officia
a les debẽt portare inſignia officialiũ ex qb⁹ cognoſcant vt nũcii baculũ regiũ alis poſſet eis reſiſti.l.itẽ apud labeonẽ §.ſi qs virgines.ff.de iniurĳs.iũcta.l.ſi ignorãs.ff.loca. bar. ¶ In tex.ibi cũ lr̃is nr̃is.not.ꝙ officiali veniẽti cũ lr̃is dꝫ obediri an aũt mãdatũ puari poſſet pbari aliter ꝙ p lr̃as.vl inſtrumẽta notãt doc.l.i.§.ĩ.de pcura.ꝛ plene p bar.l.i.cũ q.in fi.cũ.l.ſe.ff.commo.bar. ¶ In glo.q̃ incipit reſiſtẽtib⁹. no.ꝙ loqt̃ ď reſiſtẽtia q̃ põt fieri effiali qđ dic vt p pe.cy. ꝛ doc.i.l.i.ĩ.vñ vi.ꝛ p gnl.de cũg.ff.de iuſti.ꝛ iur.l.vt vim.ꝛ p dꝫ.l.i.iniuriaꝝ.§.i.ff.de iniurĳs.ꝛ p bẽt.extra ď offi.dele. ex lr̃is in.gl.penul.ꝛ p dy.in.c.ꝙ qs mãdato facit iudicis. xi.q.iii.c.nõ dꝫ.ꝛ per inno.extra de offi.dele.c.ſi qñ. ¶ In
1 tex.ibi lr̃is nr̃is.dꝫ ꝙ cõmiſſio factã p pncipẽ pbari p ſcri
b pturã nõ p teſtes vt ħ⁹.ꝛ no.ĩ.de exe.ꝛ exac.qđcũqꝫ.li.xii.ꝛ p ħ in auc.de col.§.cos aũt.Ja.dicit ꝙ ille q̃ aſſerit delega tionẽ a pncipe nõ poſſit niſi p lr̃as pbare.vt dicti; iuribus. Sꝫ in alio delegato ſeruam⁹ ſm generalẽ.C.de fide iſtru. ĩ exercẽdis.ꝛ p ħ facit.C.de nup.l.ipetralis.§.fi.Sed certe imo ꝛ delegat⁹ a pncipe pbat ẽt ſine lr̃is:vt.in auc.vt.in me dio li.§.i.ꝛ.ff.ꝛ ħ.d.ꝛ p ħ.in auc.de litig.§.ſi nõ apđ iudicẽ
2 ꝛ eſt ali⁹ in auc.vt liti.iurẽt.§.qꝛ vero.In olb⁹ enĩ iſtis ſiebat delegatio p pncipẽ:ẽt ſine ſcptis põt dici vt ꝯcordem⁹.aut q̃ aſſerit eſt in loco ppinquo pncipi:ꝛ tũc poſſet pbari p te ſtes:aut in loco remoto:ꝛ tũc hꝫ mõſtrare lr̃as:vt.d.l.i.ĩ.de man.pn.ꝛ dic.§.cos aũt.in auc.de coll.ar.ad ħ.ff.de dam. infec.l.iii.§.ſi cã viciniũ.Sed ħ nõ bñ ꝯcordat.l.ꝛ iđ põt di ci aut qs offert ſibi mandatũ ꝛ tũc opꝫ ꝙ hẽat lr̃as vt di.l. vna.qꝛ videt̃ ſuſpicio aut ab alio offert̃:ꝛ tũc poſſet pbari p teſtes ꝙ nõ ſit ſuſpicio ꝛ p ħ qđ dr̃ de inſtr̃o.in.l.ſi exro graphũ.ff.de pba.nec ħ diſtictio eſt bona:qꝛ ipſe poſſet fa cere vt ali⁹ offerret mãdatũ ꝛ ſubornaret teſtes. Et iđ ego dico aut mãdatũ eſt ſimplicis cõmiſſionis puta int̃ ex.ꝛ me: ꝛ tũc poſſet pbari p teſtes vt.d.auc.in medio.l.§.i.ꝛ.§.ħ di ximus.ꝛ vt in.l.iii.§.qꝛ vero.Si aũt ſit mãdatũ nõ ſimplicis co gnitionis.Sed maioris ptãtis vt ſi aſſerã datã ptãtem in exigẽdo aliqđ magnũ:vel vt ſim iudex:ꝛ tũc ſi iſtud cõſonat officio qđ ego alis habebã:vt ſi mãdat fieri aliquã executio
c nem tũc poſſit pbari p teſtes:ſic intelligo tex.vt in auc.de li.§.ſi nõ apud iudicẽ.ꝛ ſic hẽs i ſeruiente ꝙ nõ põt aliquẽ citare ſine mãdato ſupioris.vt in auc.de qſto.§.ſi vero aliqđ ꝛ ſine ſcriptis põt ei mãdari.vt.§.ſi vero epos.in auc.de ſanc. epi. Si autem non habet ita conſonantiã cum ſuo officio vt puta ꝙ ſit iudex:ꝛ tũc nõ poſſet pbari p teſtes ſic intelli go dictam.l.vnam.ꝛ dictum.§.cos autem.de col.imo eſt ca ſus quod habet monſtrare originale.ĩ.de diuer.offi.l. pba torias.ꝛ.l.ſi.de cũg.

Astas. Cas⁹. Procuratore fiſci agẽte aũ tp̃s actio pmittit̃.ſicut quolꝫ puato agẽte.h.d.ſꝫ pmã lectu rã.Sꝫ ſꝫ ſcđaꝫ lecturã ħ di.ꝯ fiſcũ negligẽtia pſcri bit̃ ſicut ꝯ puatũ.h.d.bar. ¶ In tex.in fi.nor. ma iorẽ puniri vt terreat̃ minor.vñ illud.A boue maiori diſcat arare minor.Frã.In gl.q̃ eſt ſup verbo,cõcremari. ibi idẽ ad mitti dic ꝙ cũ qs ppõit actionẽ ad quã nõ eſt admittẽd⁹ eſt duplex mod⁹ repellẽdi.eſt vn⁹ de facto.ſ.lacerãdo libel lum vl cõcremãdo eũ in igne:ꝛ ſic põt ſtare pꝑc.q.d. nidex cõburat libellũ:eſt ali⁹ modus pnũciando:vt colligit̃ in.l. ii.in fi.ĩ.vt nemo priua.cũ ibi notatis.bar.ꝛ doc.

Efenſionis facultas alis ẽ facultas. Caſus Cõ tra fiſcũ lꝫ cuilꝫ ſe defendere ꝛ aũ ſniam bona nõ auferũt:poſt ſniam ſollicite inueſtigabunt qđ etiã in officialib⁹ locũ hꝫ.h.d.Primo ponit vnũ dictũ.Scđo rõnem dicti.Tertio ex hĳs po nit vnã cõcluſionẽ.Quarto ponit effectũ illius cõcluſionis. Quĩto circa pdicta mouet vnũ dubiũ ꝛ determinat.Scđa ps ibi:cũ facultates.tertia ibi:ꝙ.qrta ibi:vt eũ.qnta ibi:ſanc. bar. ¶ In tex.pn.lex iſta loquit̃ qñ nõdũ ꝯſtabat bona p

d tinere ad fiſcũ:ꝛ oſidit penes quẽ eẽ debeãt.qđne pẽdẽte Itẽ qualr̃ inqrat̃ de quãtitate bonoꝝ.ꝛ inqꝰtũ teneat̃:q̃ de ipſis ſubripit Dy. ¶ In tex.ibi inqretati deſcribiqꝫ.hoc veꝝ niſi eẽt cõtumax ꝛ fugeret.vt de req.re.l.fi. ¶ Et circa hoc dic ꝙ quedã eſt deſcriptio q̃ eſt idẽ qđ incorpatio in patri monio fiſci vt depigere arma fiſcalia in domib⁹ ꝛ poſſeſſio nibus alioꝝ ꝛ ſilia.ꝛ iſta phibent̃ ħ.ita intelligit gl. hic dũ allegat.ĩ.vt nemo pua.l.ii.cũ ſilibus. ¶ Quedã eſt deſcri ptio.i.ſcriptura q̃ ſit a tabellio:vt res nõ pdant̃ vel ſubtra hant̃:ꝛ illud põt fieri lite pẽdẽte:vt.l.i.§.penul. ibi vide bar. ff.de ven.in poſſeſ.mit.lꝫ ſeqſtratio fieri nõ poſſit bar.ꝛ ibi exemptionẽ.i.cõpꝛehẽſionẽ nõ obſtante ꝙ ſint ceſariani. Dy.in glo.i.in fi. Itẽ ibi ꝯſtabat bona vacãtia ħ dubitabat Dy. ¶ In glo.iii.ibi in auc.vt nulli iudi.in.§.fiñ.dic vt ibi not.ꝛ p Cy.in auc.bona.C.de bo.pſcrip.ꝛ p Bar.ff.de bo.
2 damp.l.i. ¶ In gl.fi.in fi.dic ꝙ aut officialis habebat aliq̃ aũ ſuũ offm̃ tũc nõ pſumit̃ hr̃e a fiſco.ar.§.interdicim⁹.in
e glo.alle. aut qſiuit bona p offm̃:ꝛ tũc aut erat officialis ta lis q̃ poterat cõtrahere de quo habet̃.ff.ſi cer.pe.l.pſidis. tũc pſumit̃ ex ſua induſtria habuiſſe.ar.ĩ.ar.tut.l.ſi defun ctus.ff.p ſocio.l.merito.aut nõ poterat ſm offm̃ ſuũ ꝯhe re de quo hr̃.ff.de ꝯhen.empt.l.nõ licꝫ.ꝛ tũc pſumit̃ habu iſſe a fiſco vt hic.ꝛ eſt rõ ppt̃ prauã ſuſpitionẽ vitandã.ar. l.etiã.ĩ.de dona.int̃ vi.ꝛ vxo.ꝛ dic vt not.p Cy.in auc.licẽ tiam.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ.l.qcqđ ſi cer.pe. ¶ In gl.q̃ incipit.i. notarios no.ꝙ qñ bona alicui⁹ publicant̃:põt fiſcus mitte
3 re p olbus notarĳs ſi habẽt aliq̃ inſtrumenta ad illa bona ptinẽtia ꝛ eos cogere vt ſibi exhibeant̃ bar. In glo.niſi ibi pſumant̃ fiſci:ſi ħ eſſet veꝝ eſſet valde notandũ. Sed mihi non videt̃ veꝝ p.l. ſi defunctus.C.ar.tu.ꝛ.ff.c.tit.l.iii.§. multa.vbi nõ pſumit̃ de bonis fiſci.niſi liqđo ħ pbet̃.bar. in ea.glo.aũ ſi.ibi in pꝛlato dic vt in auc.licentiã.C.de epi.et cle.ꝛ nor.extra de peculio cleri.c.i.ꝛ de ſuc.ab inteſta.c.ii.ꝛ pꝛient⁹.xii.q.i.c.ſunt manifeſte. ¶ Sup tota.l.defenſionis facultas.Nota pnc.l.ad qſtionẽ de facto ago.ꝯ te pero he reditatẽ in q̃ veniũt q̃ poſſides tpe ſnie ſiue tpe lit.ff.de pe. heredi.ſi quo tpe.Peto ꝙ lit.pen.vt deſcribent̃ ea q̃ nunc
4 poſſides:qro an ſim audiend⁹.ꝛ videt̃ ꝙ nõ: ne aliqđ fiat in pꝛiudiciũ centum li.viral iudicii.ff.de peti.heredi.ſi cui li bertatẽ.ꝛ qꝛ alia via ordinaria eſt pſpectũ mihi: qꝛ phibi ta eſt alienatio reꝝ hereditariaꝝ:vt.l.Dy.c.ti.ſcđo qꝛ p tor mẽta ſuoꝝ poſit ſciri veritas bonoꝝ.vt.ĩ.diri.ꝙ nõ dꝫ ad ħ extra ordinariũ recurri:qđ plura.l.iſta.i pn.dr.ex pſſe ꝙ nõ fiat deſcptio: cõ ꝙ ſic.qꝛ ħ peto gr̃a diminuẽdaꝝ litiũ. et ꝯ exonerãde pbationis:ꝙ ſũ audiẽd⁹.ĩ.ď agri.ꝛ cẽſi.lib⁹. Itẽ quo iur̃ reſiſtis ne fiat deſcptio cũ mihi multũ pſit ꝛ tibi ni hil noceat:ego ei exonerabor ab onere pbationis nec aliqđ iuris imutat cũ nõ hẽat locũ iſta deſcptio niſi i euẽtu victo rie.ar.ff.ad.l.aql.Si tua nõ itereſt:ꝙ malicioſe facis volẽs vt fiat lõgiori tpe qđ ſit certiori.ꝙ ſi debes audiri.ff.de fini. ſi an.credo ꝙ fiat deſcptio:qꝛ mihi pdeſt ꝛ tibi nõ nocet.p
f l.q̃ diminuit qõnẽ.ff.de aq̃ plu.l.ii.§.itẽ varius.ꝛ ħ.l.nõ hꝫ qꝛ loqt̃ de illa deſcptiõe:qꝛ volebat ꝯſiſtere.ꝛ facit.ĩ.ď bo. dã.l.ſi qs.intra an.de barrũbo qđ credo, expenſis tamen meis vt dicto.§.item varius.

Ui in cõtractibus. Caſus. Qui in fraudem fiſci ſuper rebus fiſco incorporatis cõtraxit punitur in quadruplũ hoc dicũt Bar.ꝛ Dy. ¶ In glo. ſup verbo quadrupli ibi facto priuato de hoc p Jac.de are.in.d.l.auſertur.§.ſi. ¶ In glo.ſi.ibi etiã ſi mul ti ſunt nõ ꝙ licet in alĳs delictis qlibet teneatur inſolidũ tamen in officialibus eſt ſecus vt.l.ſi multi.ff.de publ. ꝛ ibi per Bar.in e.glo.in ſi.nota cõtra illos qui recipiũt in frau
g dem fiſci pmiſſiones ꝛ vẽditiones ficticias vt teneãtur in duplũ vt hic ꝛ.ff.eođ.l.auſert̃.§.ſi.qđ euenit ſepe in facto laudimioꝝ fiſco debitoꝝ ex aliquo ꝯtu vẽditionis ponẽdo contractũ donationis vt tales fraudãtes ſolũ puniãtur pe na dupli cũ nõdũ eſſent incorporata in pꝛimonio fiſci alis autem cõpleto ꝯtu ſic debito ꝛ incopato laudimio puni rentur in quadruplum vt hic not.

Uper creandis. Caſus. Forma data ꝛ cõſuetudo antiqua in electione officialiũ eſt ſeruãda. hoc.d. ¶ Et premitte p euidẽtia caſuꝫ ꝙ peurator rei priuate

priuatē. ſ. ceſaris fecerat vnā ſuā legem diſponētem qualr ſuſceptores eligerētur. Imperator mādat illā diſpoſitionem ꝛ antiquā ꝯſuetudinē obſeruari ſup qua officialiū electiōe. Pone exēplū ī baiulo mōtiſpeſſulani ꝗ eſt ſuſceptor laudimiorū ꝛ ſub baiulo ꝗ eſt cōpoſitionū ꝛc. dic vt no. in l. nō tm̄ §. fi. ff. de decurio. bar. ¶ In tex. ibi ſup creādis. i. noīandis vel ordinādis. Odoff. vel ſic ꝗ debeāt eligere ſuſceptores ꝛ eius periculo ꝛ tn̄ debeāt percipere alimēta ipſi ꝛ eorū familia qui cū ſuſceptoribꝰ ſtāt. dicat. h. d. Dy. ¶ In tex. ibi antiqua ꝯſuetudine. not. ſeruamꝰ antiquā ꝯſuetudinē dicta expēſa fiēdas iudici pducētem cū in eūdo redeūdo ꝛ ſtādo faciat. l. oſſi pdiorū. ſ. de agri ꝛ cenſi. ꝛ. ꝟ. loca. l. exēpto. Bar. ¶ Itē no. ꝙ ī electionibꝰ dignitatū ꝛ officiorū nō tm̄ ſerua-
a tur ius ſicut antiqua ꝯſuetudoª qḋ adeo hn̄ alia lege nō inuenit ſic extra de elec. c. cū eccl'ia vulterana. ꝛ de ꝯſue. c. cū olim ꝛ p hoc. ſ. de priuile. ſcola. l. quotiēs. ꝛ de diuerſis offi. l. viros. ꝛ ibi not. li. xij. odof. ¶ In eadē. ibi pabulas alunē rorū ꝛ ibi yrenarcha. i. milite ꝗ vadit ad inq̄rēdū latrones Dy. ꝛ ſic not. ff. de mu. ꝛ ho. l. fi. §. yrenarche. ¶ In gl. ſ. ibi rex priuatarū ſic exponit. ꝟ. de offi. comitis rerū priuatarū. l. ſ. in yrenarcha. Pone exēplum in capite ſcribarū ꝛ oppoſitio in ſubbaiulo mōtiſpeſſulani.

S Ecūm ſm̄ primā lecturā hoc intēdit bona delinquētis mortui nō ptinēt ad fiſcū niſi viuēs fuerit condēnatꝰ. h. d. Et hāc primā lecturā intelligē qn̄tum ad penā criminaliter inferēdam. Sed ſi agereſ ciuiliter qualiter ꝯ heredes trāſeat pena dic vt. l. ſ. ꝟ. ne ex delic. defunc. qn̄ criminalr dic pleniſſime vt in l. iudicior. ff. de accu. ꝛ plene dixi in l. ſ. ff. de priua. delic. Barto. ¶ Et ibi eorū. i. criminoſorū Dy. ¶ Et ibi cōuictos ꝛ intelligas in criminibꝰ quorū accuſatio durat poſt mortē dicas ꝯuictos etiā poſt mortē. ¶ Sed ſi de criminibꝰ quorū accuſatio morte expirat vt regulariter tūc dic cōuictos āte mortem Dy. ¶ In tex. ibi criminibꝰ publicis vel priuatis ſi agatur criminalr: ſecꝰ ſi ciuiliter vt. l. vna. ꝟ. ex delic. de. ꝛ no. ff.
1 de pu. iudi. l. ex iudicior. odoff. bertrā. de deucio. ¶ Sup glo. ſ. ſed ꝗd ſi accuſatur de crimine hereſeos ex quo cōſtat bona publicari ꝛ ꝯſtat ꝙ mortē ſibi cōſciuit ꝛ heredes noluit innocētiam purgare cui incūbit onus pbādi. Reſpōſio vt apte dr vi. ff. de bonis eo. qui mor. ſibi cōſci. l. fi. §. de illo Dy. ꝛ odof. ¶ Et ibi ſcdo pone ſm̄ ſcdam lecturā hoc intēdit vbi crimen nō extinguit morte bona nō auferūtur heredibꝰ niſi de crimine condēnatione ſecuta hoc dicit ꝛ ſm̄ hoc expone textū ibi poſt publicā accuſationē. ſ. pductā cōtra eos qui ſe dicebāt heredes defuncti ꝛ nota iſtū caſum
2 ſm̄ Bar. ¶ In gl. ꝗ eſt ſup ꝟbo tertio dic ſm̄ tertiā lecturam hoc intēdit bona eius qui metu criminis ſe occidit nō auferūtur heredibꝰ niſi accuſatiōe pppoſita ꝛ ꝯdēnatiōe ſecuta. h. d. Bar. glo. magna in fi. hic examinatur in. l. fi. ff. de bonis eorū qui mortem ſibi cōſciuit. Bar.

¶ Pone hoc ſequēs ſuper tota glo. l. ij. rubrice precedentis.

¶ Qḋ verū credo qꝛ non pōt ꝯfirmari vt extūc qḋ incepit cognoſcere. ff. de offi. pcōſul. obſeruare. §. fi. nec vt ex nūc qꝛ ſic iudicia eſſent ſup futuro qḋ eſſe nō pōt vt. ff. de iudi. l. nō quēadmo. Item iuriſditio eſt de publico vt no. in auc. de feu. ti. §. ipſos quoq; qui aūt ſunt de iure publico aut ab initio valēt aut nunꝗ ꝯfirmaſ. inſti. de aucto. tu. §. tutor. ꝛ l. nūꝗ. ff. de vſucap. ꝛ. ff. de aucto. tu. l. obligari. §. tutor. tholoſam vel dic ꝙ eſt rō diuerſitatis inter pcuratorē ꝛ eū qui cognouit noīe alieno: qꝛ in agēte noīe alieno ꝟſatur ius priuatum vt. ff. de pcur. l. ſ. qḋ pōt eſſe in pendēti vt. d. l. licz in alio aūt publico tm̄ vt. ff. de iuſti. ꝛ iure. l. ſ. §. publicū qḋ nō dꝫ ex alieno pēdere arbitrio vt dr ī teſtō ꝛ not. ꝟ. qui teſtā. fa. poſſ. l. ſeniū. Tho. de frāgimo vel dic clariꝰ ꝙ vbi in iuriſditione eſt defectꝰ nihil operaſ ratihabitio vt no. ꝟ. vbi de crimi. agi op. l. ſ. ꝛ. ꝟ. qui p ſua iuriſdi. l. ſ. extra de te iudi. c. ſ. Secꝰ vbi eſt carētia ꝯſenſus ptis: qꝛ falſus pcurator nā tūc ratihabitio valꝫ ꝛ. d. l. licz ꝛ eſt rō qꝛ ī pmo caſu ſi valeret derogareſ iuri publico: qꝛ iuriſditio eſt de iure publico in ſcdo derogaretur iuri priuato. Anto. de butrio.

¶ De conueniendis fiſci debitoribus ꝛ alijs rebus. Rubrica.

officij. de pſcrip. ꝛ in c. ſing lib. xij. col. de reſcrip. et in. c. non-nulli. in. ij. col. vſi. in-q̄tum dicit eo. ti.
b ¶ Pendēte. Adde ꝙ lite pendēte debēt eſſe penes poſſeſſorē illorū. videtur etiā adhuc illorum dn̄s. vſq; poſt ſniaz vt no ta. bart. in l. ab ſimen di. ff. de in inte. reſti. bal. l. l. pe. x. col. vſ. q ro dictum eſt ſupius ꝟ. de cōdi. inſer. ti. ti. de pa. conſtā. §. nos romanorū. col. vi. et ī ſpe. in ti. d accu. §. ſe quēvidere. verſi. ꝗ liter fiet.
c ¶ Alleg. Adde ꝙ officialis dēdēte officio dicitꝰ ꝯſumitur ꝯſtatus de bonis fiſci no. bal. l. l. j. ꝟ. de here. vel ac. vēdi. Idē l. j. ꝗſonis ꝟ. ſi cer pe ta. et in. c. j. de cōtē. inter do. ꝛ fide. inveſt. feu. latius paleſ. in. l. diuus. ff. d bo. dn̄a.
f ¶ Tertio voluit allegare. ff. de aqua pluuia arcen. l. ij. §. item varus.
g ¶ Ficticias. Adde qualiter puniſur recipiens in frumētum ficticiū vel ſimulatū etiā ī hoc caſu. pbat in. c. l. pāle §. ſcribā de pbibi. feu. alie. p fede. l. vſi. feu. ¶. ynꝰ in. l. j. ſ. de

N On in iuſta. ¶ Caſus. Primo dꝫ cōueniri debitor pncipalis ꝙ ꝯueniatur pignorū fiſco obligatorū poſſeſſor. h. d. Dy. Vel ſic fideiuſſor officialiū non pōt ꝯueniri niſi pncipali diſcuſſo etiā ſi de bonis pncipalis aliqua emerit. h. d. Dy. ¶ In gl. magna ſup prima poſitiōe caſus. ibi lꝫ in alijs fideiuſſoribus ſit ſecꝰ. mihi videſ ꝙ q̄tum ad caſum huiꝰ. l. nō ſit aliqua ſpālitas nā fideiuſſit nō ſimplr: ſed pmittēdo idēnitatē ſm̄ qḋ videſ in iu vt primo pncipalis debeat ꝯueniri vt videaſ in quo fiſcus ſit dānificatꝰ vt. l. decem ſtipulatus ff. de ꝟ. obl. ſacit. l. fi. ff. ſi cer. pe. ꝛ. l. ij. ꝟ. ſi mater inde pmi. ꝛ. ff. ad vell. l. tutor. Qualiter aūt ꝛ ad ꝗd pōt ꝯueniri ille ꝗ indēnitatē pmiſit habes. gl. in. l. ij. ꝟ. de ſen. ꝗ ſine cer. q̄ti. Et de hijs apparet ꝙ qui pmittit indēnitatē etiā ſi renūciauerit bñficio de fideiuſſoribꝰ nō poſſit ꝯueniri āte pnci-
b palemᵇ hoc enī induuit hoc caſu natura obligatiōis magis ꝙ bñficiū fideiuſſiōis bar. Scdm ſcdam lecturā hoc intēdit. Ex tacita hypotheca nō pōt ꝯueniri poſſeſſor niſi pncipali diſcuſſo. h. di. Hodie eſt ius cōe vt auc. hō ſi debitor. ꝟ. de pig. bar. Scdm tertiā lecturā hoc intēdit debitor debitoris nō pt ꝯueniri a fiſco niſi pncipali diſcuſſo. h. d. ¶ In tex. ibi re pmiſſa fiſco indēnitate. ſ. ab eo ꝗ fideiuſſit p officiali ſm̄ primā lecturā vel ab ipſomet officiali ſm̄ ſcdam ꝛ tertiā lecturā. ¶ In gl. fi. niſi ibi imo certe ſpāle dic breuiſ ſm̄ primā lectu. ꝙ ꝯtinet ius ſingulare habito reſpectu ad iſta tpa idē ſm̄ vltimā lect. ſꝫ ſm̄ mediā ꝯtinet ius cōe. B.

F Iſco. ¶ Caſus. Cautio ꝗ nō pbat ꝯ fiſcum: ſed ꝯ officialem facit vt officialis pmo ꝯueniaſ. h. d. Bart. Vel ſic debitori fiſci ſoluēti ſine ſcriptiōe liberatio nō ꝯtingit tm̄ prius ꝯueniēdus eſt exactor ad quē pecunia ſoluta puenit quo exuſſo pueniatur ad debitorē. h. d. Dy. ¶ In tex. ibi relatū. i. dr fuiſſe relatū. i. poſitū in rōnibꝰ fiſci ꝛ peruenīſſe ad fiſcū ꝛ nō fuerit verū: ꝛ ideo fiſco remanet adhuc actio ad repetēdū Vel dic etiā ſi vere fuerit illatū rōnibꝰ fiſci: ſꝫ ideo remanet actio: qꝛ nō ſeruata ſolēnitate fuit illatū q̄ſi et ħ illatū eſſe nō videaſ odoff. Sed bar. aliter ſentit vt ſcripſi ſup. ſ. glo. ¶ In tex. ibi ꝯ te priuatum: qui debebas ſoluere tributū ꝛ ſoluiſti nūcꝰ ſoluiſ odoff. ꝛ ibi reſecaſ. i. iterū petaſ. odoff.
1 ¶ In glo. ꝗ incipit ħ argentū ibi. auct. ꝯ qui pprā. imo ſi peruenit in vtilitatē publicā liberaſ ſoluēs lꝫ ſubſcriptio nō interuenit vt. ſ. de ſolu. debi. ti. l. ſ. li. xi. Nam ꝛ idē in pupillo cui reſpublica aſſimulatur vt. l. in pupillo. ff. de ſolut. ꝛ idē in muliere que quātum ad caſum dotis fiſco equipollet. vt ff. ſolu. matrimo. l. ſi pater. Dy. ꝯtra. l. rem publicā. ſ. de iure rei pub. li. xi. ¶ In fi. penul. gl. ibi ſi tutor vel cur. inter. l. iij. Sed in illis par. cā obligatiōis vtriuſq; videſ: ꝛ iō eſt in arbitrio actoris qḋ eligat. ar. ff. ꝯ le. ſ. l. ſi ex toto. §. ſi infra ſcriptū. ꝛ. l. nemo ex hijs. §. quotiēs de regu. iur. hic aūt eſt principalior cā obligatiōis oneris ſuſtinēdi illiꝰ exactoris ad quē ſolutio puenit ꝙ debitoris ꝗ exactori ſoluāt: ꝛ iō prius cōueniſ exactor vt in auc. de fideiuſ. §. ſ. ꝛ. ſ. l. prima. Dy.

D Iuiſā. ¶ Caſus. Si diuiſa eſt adminiſtratio a iudice vl ab ipſis officialibꝰ pus ꝯueniſ gerēs ꝛ fideiuſſores ꝛ noīatores ipſiꝰ ꝙ pueniaſ ad collegā. h. d. Bar. Vel ſic adminiſtratiōe diuiſa pmo ꝯueniſ gerēs. ſcdo noīator tertio nō gerēs. h. d. Dy. ¶ In tex. ibi cū ſe3 auguriūt ibi vos. ſ. collegae: ꝛ ibi augurio pprīū nomē Odoff. ibi ceterorū. i. aliquorū odoff. ¶ In gl. magna in fi. circa ħ notaſ ꝛ melius in. d. l. ipator. ff. ad municipa. in adminiſtratiōibꝰ priuatis dic vt ī. l. ſ. §. nūc tractemꝰ. ff. de tute. ꝛ ra. diſtra. ꝛ. l. j. ꝟ. de trāſac. ¶ In gl. mag. āte fi. ibi ꝛ aliud
1 in tutoribꝰ. ſꝫ ꝗ eſt rō diuerſitatis ꝙ qn̄ tutores īter ſe diuidūt adminiſtrationē pus ꝯueniſ collega ꝙ noīator: ꝛ tm̄ in iſtis adminiſtratoribꝰ pus noīator ꝙ collega. dico ꝙ adminiſtratores reip. magis ſūt occupati p adminiſtratiōe ꝙ adminiſtratores pupilli. ar. ꝗ. ꝗ ꝛ a qbꝰ. l. ſ. ꝛ iō ppt multitudinē occupatiōis magis lex cōmiſit eis diuiſionē adminiſtrationis ꝙ tutoribꝰ vt ſicut diuiſiōe factā p iudicē pꝰ ꝯueniſ noīator ꝙ collega: ſic etiā factā p ſeipſos ar. ad ħ. ꝟ. de re mi-
2 li. l. ij. Vel pt eſſe rō qꝛ iſti decuriones ꝗ noīant magiſtratꝰ vt l. ij. ſ. de decurio. ſpāliſ eligūtur ꝛ pncipalr ad noiandū ma

inus. nemini cōce. c. ſi. ang. late in auct. de nō alie. §. hoc quoq; ꝛ. §. hec igitur vbi bo. tex. eo. ti. cano. ꝛ maxime p io. and. in regula ſine culpa. de reg. iur. li. vj l merca.
a ¶ ꝯſuetudo. ꝛ rō eſt qꝛ talis cōſuetudo hꝫ vim priuilegij pn cipis vt no ta. l. ij. §. ductus aque ff. de aqua quoti. et eſti. archi. l. c. cōqueſtus. ix. q. iij. et ꝙ debeat ſeruari in electionibus dignitatū not. late bal. i. c. j. ī ij. col. ī pri. verſi. Item no. qḋ dr ꝯ feu. mar. ī vſi. feudo.
b ¶ Principalē. Idē bar. in. l. quo. ff. loca. albe. contra in. l. ſi ea. C. mā. Idē tn̄ bar. alex ī l. curatores. §. magiſtratu. ff. de admi. re. ad ci. pti. bar. et alex. in. l. ſi q's vxori. §. ſi fugitiuū. ꝯ fur. bal. in. l. j. ꝟ. d condi. ob tur. cāz gl. in. l. ſententiā. ꝟ. ꝯ fideiuſ. ſꝫ iodo. ī fin. ī ver. fiſcꝰ ꝟſi. quero verū nota aliquid. ſ. de decu. l. j. in addi.

giſtrat⁹ nō ſūt etiā ad noiandū tutores et curatores vt.ff.ad
municip.l.ij.⁊ ð magiſtra.cōue.l.j.in pn.⁊ iō nō mirū ſi ma
gis debēt diligētes ꝙ magr̄at⁹ i eligēdo pncipalis tu.⁊ cu.
⁊ ꝑ ɔſis ſi negligēter egerint magis debēt puniri ar.C.ad.l.
a iul.repe.l.ſi.⁊.ff.de iniurijs nec magr̄atib⁹ vl' pōt dici ꝙ tu
tela ⁊ cura pt geri ꝑ aliū.ff. ð admi.tu.ita aūt.§.geſſiſſe.vñ
eo caſu collega videt̄ geſſiſſe ac i officio publ.nō pōt ꝑ aliū
geri vt.ſ.de decurio.l.nullus.Guil.decuio.

Hi qui. Caſus. Debitores fiſci exigūtur ſūmatim
nec poſſunt impetrare vt eodē modo debitores
ſui exigātur: ſed eoꝝ exactio inordinario iudicio
deſertur hoc dicit Bar.facit.l.liceratio.§.ſi.ff.de
publi. ¶ In tex.ibi fruſtratione not.ex hoc v̄bo ꝙ debito
res fiſci exigūtur ſummatim qð intellige qñ debitores iam
erāt redacti in numero debitoꝝ puta ex aliquo ɔtu vel ob
tributa ⁊ ſilia vt hic ⁊.ſ.de exact.tribu.l.ij.⁊.l.ſacrilegij.§.
ſi.ad.l.iul.pec.in auť.vt iudi.ſine quoquo ſuffra.§.oportet.
coll'.ij.⁊ ibi textus aſſignat rōnē.Sed ſi nō eſſent redacti
in nūero debitoꝝ:ſed erat dubiū an eſſent debitores:⁊ tūc
cōtra iſtos debet fiſcus agere ordinario iudicio vt hic.⁊.l.
facultas.ſ.ti.j.Bar. ¶ In tex.Ibi obſeruatio.ſ.ipſis de
bitoribus fiſci.odoff.⁊ ibi cū cōpleuerint.ſ.ſolutionē eius
qð fiſco debēt odoff.ibi cognoſcāt.i.ſm formā iuris ⁊ ordi
nem iudiciariū eos cōueniāt non aūt ꝑ vim vt q: dicebāt fi
ſco ex quo vultis ꝙ ego ſoluam vobis qð debeo compella
tis debitorē meum vel cōpellam eū ꝑ vim certe nō poſſum
immo ſi facerem caderem a iure meo vt.ſ.vñ vi.l.ſi quis in
1 tantā odoff.Sup tota.l.collige ex hac.l.ꝙ nō fit ceſſio inui
to creditore vt hic.⁊.ſ.ſi cer.pet.nō aduerſus qð ex eo ꝓce
dit:q: aliud ꝑ alio ⁊c.ſ.de ſolu.cū agno.qð eſt verū qñ ali
quis tenet̄ ex ſuo ɔtu ſecus qñ hʒ actionē: q: tūc ceſſio ꝑ
iuſta pſtatiōe habetur vt.ff.de pe.l.qð debetur:⁊ dic vt ibi.
b Sed licet nō fiant inuito creditore:fit tñ inuito debitore^b
vt.ſ.de noua.l.j.an.ðr ⁊ auc.rebuffi.

Inter cartulas Caſus.Scriptura puata nō facit
fidem ꝑ ſcribēte vel eius heredibus etiā ſi fiſcus
ſibi ſucceſſerit hoc dicit Bar. ¶ In tex.Ibi cre
dita.i.numerata ɔtinebatur in dicto breui odoff.
⁊ ibi incerta ſunt.i.que in dicta cedula ɔtinētur odoff.⁊ ibi
oſtendātur.ſ.ſcriptis vel alijs legitimis ꝓbationib⁹ vt per
debitoꝝ confeſſionem odoff.cōſcripta ſunt in dicto breui
odoff. ¶ In glo.Ibi vanitatē in fine de hoc plene ꝑ bar.
in.l.nuda.ff.de dona.⁊ in auť.et ſi ɔtus.ſ.de fide inſtru.
Sed nūquid ex cōfeſſione efficaci agitur vel tñ ꝓbatur di
c co aut cōfeſſio emittitur in iudicio^c aut extra. Primo caſu
dico ꝙ ex tali confeſſione agitur et datur actio.ff.de inter.
actio.de etate.§.qui interrogatus.⁊ ſic intelligo quod not.
ff.de confeſſio.certum.§.penult. Secundo caſu ſubdiſtin
gue cuius cōmunem tantū ⁊ nō agitur. Sed tantū probat
ff.de poſ.publi.§.ſi.aut diſpoſitionem.verbigratia confi
teor tibi me debere centum ex emptione que promitto tibi
ſoluere:⁊ tunc agitur ex tali cōfeſſione. Ita enim videmus
in vltima volūtate ar.ff.de leg.ij.l.lucius.§.quiſquis.⁊ ar.
in auť.de iure.ſa mo.pref.§.et hoc nil aliud ꝙ agere ex ob.
1 litterarum her.de decurio.vel dic clarius ꝙ confeſſio nunꝙ
inducitur ad obligandum.Sed ad obligationes ex cā pre
cedenti probationem quod ſatis ex.l.generaliter.C.de non
nume.pecu.colligitur. Veruntamen ꝙ quidam dixerūt ꝙ ex
tali cōfeſſione oritur cōditio ex.l.qð eſt falſum:quia nunꝙ
ex confeſſione oritur obligatio niſi in cōtractu litterarum
quando cōfeſſio fit ſpe.ſu.mi.⁊ ſpeciale eſt ꝙ tunc oriatur
conditio ex.l.inſti.de li.o.in princi.ergo in alijs contrariū
eſtiuus cōmune debeo ergo in libello aſſerere caſum:et cau
ſam propoſitam ꝓbabo per cōfeſſionem ſit:ergo confeſſio
non ad obligandum;ſed ad dirigendum obligationem que
preceſſit vt optime hoc colligitur in dicta.l.generaliter.⁊.l.
publia me.ff.depoſi.dānatur ergo ſententia illorum qui di
xerunt ex dicta cōfeſſio.dari conditio.ex.l.dominus hermū
dus.Sed an dicta confeſſio facta abſenti valeat ad probā
dum.dic vt notat.Dy.in.l.nuda ratio.ff.de dona.licꝫ aliter
d videtur nō in.d.l.cum de indebito.§.ſi.Ja.rebuffi.^d

¶ De fide inſtrumentorum et iure haſte fiſcalis et
de adiectionibus. Rubrica.

a ¶ Magi ſtratibus. Adde vbi ɔuenicter ⁊ ꝑ quē in dicē puniē tur ꝑ Bal. in.l.j.ɔtra vbi decri. agi opor. ⁊ Spe.in ti.ð cōpe. iudi.ade. vñ xxxix.
b ¶ Debitore. Adde ſpe.in ti.ð ceſ.act.§.j l vlt.col.⁊ ibi io.an. in addi.q̄ incipit, et ibi ſup v̄.Itē querit Q. ɔ āplio etiā eo nō citato ⁊ in ſcio nota bal.in.l.ſi. in.j.colū. vñ ego di co a ſimili ſ.q̄ admit. ad do.poſ. Idē in.l.iij ð here.vl act.vend.
c ¶ Iudicio. Vide Cy.l.l.ge neralr̄ ⁊ ð nō nu.pe. ⁊ in.l.j.de fal.cā ad tec.le.Ad de late ꝑ hac q̄ſtio ne do fel. poſt abb. in.c.ſi cau tio.l.v.co lū. vtrūq verſ.l gl. in v̄.cām. de fide in ſtru.et ibi vt dixit ab bas.col.v. vſ.iij.pn cipaliter. Adde ibi dē do.La frand.de oīa.in re pet.c.qm̄ cōtra.v̄ſ. ɔfeſſiōes col.vij.vſ. viuū eſt tñ mēte.§.et ibi l addi. meis.⁊ an to. Vale do.meum do.decius cōſi.xviij. col.ij.⁊ cō ſi.cxlvj.co lū.j.
d ¶ Ja.rebuffi.Adde p iſto q.do.Pe. Cy.⁊ ſal. in.l.ghalr ſ.ð nō nu.

Quod i libellū. Caſus.Si res fiſcalis vēdat̄ omiſſa
ſolēnitate q̄ de iure eſt adhibēda dʒ reſtitui debi
tori debitū ſoluēti vna cū fructibus ꝑceptis ⁊ per
cipiēdis.Dy.Vel ſic.ſi ꝓbet̄ ꝙ in vēditiōe rei debi
tis fiſci debita ſolēnitas nō fuerit ſeruata retrahet̄ res cū
fructib⁹ ꝑceptis ⁊ ꝑcipiēdis hoc dicit bart. ¶ In tex.ibi ꝓ
curatori meo ſi ceſarꝫ odoff.⁊ ibi ɔtuliſti.ſi tu debitor obli
gat⁹ ex ɔtu vel q̄ſi odoff.officiali:ſcꝫ adherēs actioni.herñ.
de decurio.Ibi facultas.i.ꝓſidit dic vēdēti.i.interponēti au
ctoritatē in vēditiōe Dy.habitꝫ.Iſta ſubhaſtatio fiebat q:
preconizabat̄ ꝑ ciuitatē ſi q̄s vult emere talē rem plus offe
rēti dabit̄:⁊ publice venalis dʒ eſſe viginti dieb⁹ Dy.Et ibi
res ſcꝫ ſuas:⁊ ibi recipies iudicꝫ officio vt ſtatim ſubijcit in
gl. ¶ In gl.magna ibi.ſ.de ɔtrahē.⁊ cō.ſti.l.optimā.Iſta
opinio cōiter tenet̄ quā intelligo ꝙ de hoc erat ſcriptura q̄
cōtinebat diſpoſitiue q̄ſi o tali die loco ⁊ teſtib⁹ fuit fctā ſub
haſtatio ⁊ q̄ſi o ꝓcurator fiſci interuenit ⁊ ſic de quolꝫ actu
fuit factū inſtr̄m ꝑ ſe vt hic gl.innuit ex.l.cū ꝓab⁹ quā alle
gat.Si eñi hoc ɔtinetur in ſcriptura enūciatiue de pterito.
v̄bi gr̄a notari⁹ hodie facit inſtr̄m vēditiōis in quo narrat
ꝙ facte fuerūt ſubhaſtatiōes debite⁊ ſilia.⁊ tūc illi inſtrō
nō eſt ſtandū q: inſtr̄m nō ꝓbat niſi ea q̄ interuenerūt que
fuerūt tpe ⁊ loco celebrati inſtrī.vt no.ꝑ Inno.extra.de ꝓ
ba.c.ɔ falſa.Sed ſubhaſtatiōes non potuerūt interuenire
tūc q: dʒ ſtare.xx.dieb⁹ vt.ſ.no.⁊.j.l.iiij.preterea tūc nō eſt
ꝓpe inſtr̄m de illo facto.Sed magis facit denoīationē alte
rius inſtrī ergo ⁊c.vt in autētica ſi q̄s in aliquo.ſ.de eden.
1 Itē cū iſta ſolēnitas ſit inducta i fauorē debitoris cui⁹ bo
na alienātur ⁊ etiā in fauorē fiſci nō poſſunt officiales qui
vēdūt ⁊ emptor renūciaret huic ſolēnitati vt.l.ius publicū
ff.de pactis. Sed ſi eoꝝ ɔfeſſioni ſtaret̄ iam data eſſet via
ſilis renūciationi q̄ nō valet.l.doli mali exceptio.ff.de no
2 uatis. ¶ Et ſm h̄ illud qð ðr in.l.optimā ꝙ v̄ba enuncia
tiua poſita in ɔtibus ꝓbant inter eaſdē ꝑtes intelligo qñ
c cōtinēt id in quo ꝑtes pñt ſibi ꝑiudicare alſ ſecus^c de quo
plene dixi i d.l.ſicedꝫ.ff.de v̄b.ob.Bar.in gl.fi.⁊ ſic gloſa
hic variat.Sed breuit̄ dic ꝙ h̄ loq̄tur qñ ti.habet̄ ꝓ nō ti.
ar.l.nec vllā.§.j.ff.de peti.hered.Bar.⁊ Ja.rebuffi.

Duplex ratio venditio facta per fiſcum ſolemni
tate nō ſeruata nō valꝫ ⁊ ideo debꝫ reſtitui de
bitori debitū ex ſoluenti dy.in tex.ibi quapro
pter illicita qð ꝓpter duas ratiōes debꝫ vel ſic
⁊ melius hec lex dicit idem quod precedens ſi
in venditione debita ſolennitas non ſeruetur res vēdita
1 retrahetur hoc dicit bart.Ex ſi.tex.not.ꝙ pōt quis agere
quandoqꝫ tanꝙ quilibet de populo et etiam pro ſuo pro
prio intereſſe vt hic in fine.tam indēnitati fiſci ⁊ tex.ſimi
lē habes in.l.licet.ff.de procura.⁊ quod not.in.l.iuris gen
tium.§.ſi paciſcar.ff.de pactis no.xij.ꝙ in libello poſſunt
accumulari plures cauſe quarum quelibet per ſe eſſet ſuffi
f ciens^f facit quod not.ſ.de eden.l.edita et ſufficit alteram
probare vt not.extra de reſcript.c.ij.niſi ſe aſtrinxerit ad
vtrāqꝫ probandam quod dic vt plenissime dixi.ff.de re iu
di.l.Dynus Barto.et per Dy.extra de regu.iur.c.nullus
pluribus li.vj. ¶ In textu ſuper verbo in fraudem tuam
ſcilicet tui debitoris quia pro modico debito vendita fuit
res debitoris magni valoris ⁊ vili precio odoff. Item ibi
commentum quaſi di.in damnum fiſci quia per talem frau
dem non eſt in toto debito ſatiſfactum fiſco et eſt ſenſus
huius v̄bi cōmentum cōpoſitio facta ꝑ mēdacium ⁊ facta
ꝑ verba ornata ⁊ falſa odoff. et iac.rebuffi.

Et ſi inſtrumenta. Caſus. Vēditio facta per fiſcū
valet etiam ſine ſcriptura dūꝫ tamen alio modo
probari poſſit hoc dicit dy. ¶ Sequit̄ in tex.
ibi:vxore tua cōtrariāte qui queſtionē ꝓpoſui
ſti. Et ibi quibuſcūqꝫ ꝓbationibus hoc verum
in debitoribus cū fiſco contrahētib⁹ q̄ non erant redacti in
1 numero debitorum alſ non poſſet probari ſolutio niſi per
ſcripturā.ſ.ti.j.l.ij.ſm bar. Et ibi ⁊ in eā dñiꝫ trāſlatum
facit ꝙ ſi vxor alicuius emit aliquam rem illa res ſit vxoris
nō obſtante.l.dicēte ꝙ quicq̄d vxor querat preſumit̄ de bo
nis viri vt.l.etiā.ſ.de dona.inter virū ⁊ vxo.⁊.l.q̄ntus.ff.de
dona.inter virum ⁊ vxo.q: fateor ꝙ preſumit̄ empta de pe
cunia viri

pe.Bart.l l.admonē di.ff.de iu reiur.⁊ l.l. certū.§.ſi q̄s abſen te.ff.de cō feſ.Panor. in.c.ſi cau tio.⁊ ibi la te ꝑ Feli. poſt ocꝫ.l iij.co.vſ. ij.ꝓncipa liter.ð ſi. inſtru.cū dē panor. in.c.fina. et ibi ali quos caſ⁹ plene pro batur cō feſſiōe ab ſente par te extra ð confeſ.
e ¶ Secus ſtot.bar.l l.ſi forte ð ſi.vltio.h. l.facit l ar. ff.ð caſtrē. alexā.in.l. rē aliena. ff.de pig. act.quē vi de oīno in l.ſi dona tionē ɔtra de colla.⁊ lanfrā.de oīa.in re. peti.c.qm̄ ɔtra falſas l pſi.extra de ꝓba.
f ¶ Suffi ciens Ad de Bald. i.l.ꝑ diuer ſas.l.xj.q. ð mādā.et bar.in ɔſi. qð icip.cō mune lici gnari et vtrū talis libell⁹ ita ɔcept⁹ ſit vn⁹ vl' plu res vide eūdē bal. l.edita.j. alle.l.xiij col.iij.de edē.⁊ i.l.j. ð fideicō. ſpe.l ti.de lit.cōteſt. §.ij.l pri. ⁊ oīno per Ang.⁊ ale xan.l.l.ſci re.de ver bo.obl.

cunia viri ⁊ vxoꝛ. tenebit viro ad preciū tamē res nō eſt viri ſed vxoris vt hic ⁊ l. ſ. ⁊ l. multū. §. ſi quis alteri vel ſibi bar. ⁊ eſt tex. expreſſus in l. ſi ex ea pecunia. §. de rei ven. ⁊ ibi re
2 ferre queſtionem non finet. ¶ Illo. ex hoc tex. ⁊ videt hic caſus ꝙ illa exceptio quē de euictiōe teneri ⁊c. de qua in l. vē-
a dicarē. ff. de euic. impedit litis conte.[a] vt hic referre ⁊c. qua ſi dicat non patietur litem conteſtari alie leges videntur dicere ꝙ talis exceptio opponit ad merita cauſe magis ꝙ̄ ad impediendū proceſſum vt dicta l. vēdicarē ⁊ §. de euict. l. exceptione ⁊ §. de rei ven. l. cū amatoꝛ poſſum tamen dicere vtrūq; procedere qḋ opponat ad merita cauſe et ad proceſſu; p hāc l. ⁊ alſ. ll. §. allegatas faciūt. l. venditori. §. de rebus alie. non alie. bar. ¶ In glo. ij. q̄ eſt ſuper v̄bo probationibus ibi: idoneis hoc eſt notabile propter ſtatuta ⁊ alia multa bar.

S I tempoꝛa venditione facta a fiſco admittitur ſcd̄s emptoꝛ qui maius p̄ciū offert. h. d. dy. vel melius infra tp̄s in ſubhaſtatōe ſtatutū q̄libet veniēs admittit lic; res alteri fuerit vēdita h̄ dicit bar. ¶ In tex. ibi patiūtur q: non ſunt elapſa odoff. in glo. ſ. in p̄n. ibi et dic ꝙ quādo fiebat ſubhaſtatio dicebatur per preconem ⁊c. hec eſt prima lectura ſm quam not. ꝙ tempus arbitrio offic. vendentis ſtatuitur ſm quod no. ꝙ licet vni ſit vendita res infra tempus admittitur alius ⁊ ita
1 intellige hanc glo. quam no. bart. ¶ In. e. glo. ibi ſi autem cum ipſo emptore hec eſt ſecunda lectura que eſt vera in ſe tamen non habet dubitationē. bar. ¶ In. e. glo. ibi vel dic h̄ eſt tertia lectura bar. Et ibi forte licet glo. ponat hic dubitatiue tamen pro conſtanti tenuit. §. ea. l. ſ. quod tenetur communiter et facta coniunctione huius tertie lecture cū prima dic ꝙ officialis iſtud tp̄s. ex. dictu; poteſt augere vt
b in prima lectura non diminuere[b] vt dicta aut. hoc ius poꝛrectu; ⁊ l. iiij. § l. ſi quis ꝯdēnatus. ff. de re iudi. ⁊ eſt ratio quia in augendo eſt fauoꝛ fiſci quoniā plures venire poterunt. bar. ¶ In. e. glo. in fi. non habet locum. ⁊ ſic ſm iſta; glo. hec l. non habet locum in venditione reꝝ ciuitatis vel priuatoꝝ tu dicas ꝙ verū eſt q̄tum ad hoc ꝙ in venditionibus rerum ciuitatis vel priuatoꝝ ſit adiectū certu; tempus a lege. Sed ſi adiiceretur per officialem vendentem ſuo arbitrio tunc hec lex poſſet habere locū ꝙ quilibet veniens infra tp̄s admitteret ſine dubio licet alteri iam eſſet facta venditio. S; ſi aliter eſſet facta ſimpliciter adhuc admitteretur quia intelligitur eſſe facta ſub ꝯditione niſi meliorem ꝯditionem attulerit infra tp̄s appoſitū in ſubhaſtatione vt hic ſm iſtam lecturam poſſent etiam in venditiōe eſſe appoſita talia v̄ba ꝙ poſtea appareat eſſe receſſu; ab illo pacto facto in illa ſubhaſtatione. S; ſi eſſet priuat⁹ vēdens vel alius officialis habens de hoc auctoꝛitatem iſta lex locum non haberet vt alius admitteretur. Secus ſi poteſtas talis officialis ſe ad hec nō extenderet ⁊ ſic debetis
2 intelligere. hanc glo. bar. ¶ Super glo. ſcd̄a ⁊ ſic ſm hāc glo. poſt lapſum primū terminum preconi non poteſt dari
c alia dilatio ⁊ fieri aliud preconium[c] qḋ puto veru; ſi in primo termino aliquis obtulerat cui ius erat queſitū. Ex quo habes notare ꝙ iſti termini extraiudiciales intelligant̄ p emptorij licet hoc non adiiciatur vt hic videtur probari. et probatur in l. ticia. §. vſuras. ff. de le. ij. quod no. pro terminis qui ſtatuūtur pro interpellationibus ⁊ ꝓteſtationib⁹ et ſimilibus actibus extraiudicialib⁹. predicta ſunt v̄a niſi eſſet perſona que poſſet in integrum reſtitui tunc poſſet impetrare reſtitutione; vt maius tp̄s apponatur in licitatione vt. ff. de mino. l. ⁊ ſi ſine. §. queſitum bar. dic ſuper tota l. hāc l. intelligo ſi fiſco expediat dari plus offerēti poſſet enī eſſe ꝙ eius intereſſet dare minus offerenti q: offert faciliorem ſolutione; vel quia magis ydoneus vt. l. iij. in
3 fi. ⁊ l. ſabinus. ff. de in diem adiectione bar. ¶ In glo. fi. ibi. ff. de iure fiſci. l. fi. hoc eſt expreſſe ꝯ. opi. laycoꝝ ⁊ ꝯ. glo. que eſt in l. iul. §. ſi fructibus. ff. de act. ēpti. que dicit ꝙ penſio diuiditur inter venditorem ⁊ emptore;. nam nō diuiditur. vt hic ymo tota pertinet ad emptorē. non obſtāte. §. ſi fructibus. quia venditoꝛ habet ius petere dy. tenetur tamen reſtituere per hanc glo. et dictam l. fi. et quere quod no. per dy. ⁊ in dicta l. valerius. ¶ In glo. ſ. ibi ꝑpetuis ego puto idē in venditione perpetua ſicut in locatiōe
4 nā in vēditiōe ſi q̄dē fiat ſimpliciter nūq̄ pōt fieri adiectio vt. d. l. prima ⁊ . ne fiſcus rē quam ven. e. lib. Si autē fiat ſub adiectiōe infra tp̄s pōt quis adiicere nō vltra et idem dico in locatione ꝑpetua ſi quid fiat ſimpliciter nō pōt aliquid adiicere vt dicta l. fi. in pn. ⁊ melius. . de fun. pa. l. uſ. ſub aūt adiectione poſſet optime alius ſemel adiicere vt di-
d cta. l. ij. in fi. de loca. fun. ti. in locatione autem tp̄ali[d] puto glo. ꝙ qualitercūq; ſiue ſimpliciter ſiue ſub adiectione fiat poſſit q̄cūq; meliorē ꝯditionē afferre per dictam l. fi. in fi. cum ibi no. ber. de decio. vel dicit no. . de fundi. pa. l. quotiens hoc. ꝑ iac. rebuffi.

C Ueceſq; pro reliq̄s caſus Uēditio facta p̄ fiſcū ſolēniter ꝓpter debita nō ſoluta retractari nō dz etiā auctoꝛitate. reſcripti vt̄ et ſi res vēdita ꝑtineat ad minorē. dy. vel ſic ⁊ melius venditio factā a fiſco ſolēniter nō retractat̄ p̄textu reſcripti vel minoris etati;. hoc dicit bar. ¶ In tex. ibi ſua actiōe. i. ſub precij augmētatione dy. ⁊ ibi ſubhaſtatiōe alſ actione. ⁊ ibi fiſco. i. fiſci ꝓcuratore odoffre. in fi. tex. ibi intercipiatur. i. excipiatur. q. d. ꝓpter etatē minorē res nō debet ab emptore auferri odoffre. ⁊ ibi pro fiſcalibus debitis. i. pro quibuſcūq; aliis publicis qḋ ipſi geſſerūt in q̄bus male ſe habuerunt ⁊ ex hoc debitores fiſci ſunt facti et bona coꝝ venderētur. odoffre. ibi ſub actiōe licitāda ſunt. i. ſub augmētationibus ꝓpter licitationē vendēda odoff. ibi arbitrio ideo hoc dicit. ꝙ nō eſt limitatū tp̄s p̄ qḋ ſubhaſtatio debeat durare ſm vnā opi. iuxta notata ſupra l. ꝑria odoff. Et ibi ſubhaſte. i. ꝓclamatiōis q̄ fit p̄ preconē qḋ appellamus incātum vnde dicimus iſta res vēditur ad in-
1 cantum odoff. ¶ In glo. que eſt ſuper verbo ꝑpetuo ibi. pro tributis pōt res vendita aduocari nō ꝓ alio debito vt hic ⁊ dicam per l. ꝑmā bar. ¶ In glo. fi. ibi ſi ꝓpter pu. pen. l. fi. dic latius aut fiſcus vendit rem minoris vt ſuam et
2 iniquatur minoꝛ vt dicta l. fi. ſi aduerſus fiſcū. aut vēdit vt ſibi obligata pro tributis ⁊ tūc aut minoꝛ vult reſtitui antēq̄
e vendatur ex eo ꝙ res incidit in cōmiſſum[e] ⁊ iuuatur minoꝛ. vt. . de fundis patrimo. l. ij. ⁊ l. imperatores. ff. de publi. et vecti. aut vult reſtitui poſtq̄ fuit vendita ⁊ tunc ſi interuenit tutoꝛ vel curatoꝛ nō reſtituitur vt hic alſ ſecus. l. fi. §. ſi propter pupli. penſi. bar.

S I quis pro ſcribente caſus qui emit a fiſco ſolenniter vendente cōueniri non dz ad aliud q̄ ad preciū hoc dicit dy. ⁊ bar. ¶ In tex. ibi ob noxij. de ſingulari trāſit ad plurale. odoffr. ibi proſcriptione. i. publice expoſita re ad vendendū. odoff. ibi reliquoꝝ fiſcaliū noīe. i. reſidui debiti ad qḋ tenebātur iſti debitores qḋ non pōt totum ſolui ex precio dictaꝝ rerū vēditaꝝ q: nō valebāt tm̄ nec tm̄ fuerūt vēdite[f] odof. ¶ In
f glo. fi. in fi. dic plenı⁹ q̄n ꝑuat⁹ vēdidit ꝑuato ⁊ tūc q̄ſq; cōceditur per modū cuiuſdā trāſlationis nō vēditionis tunc nouus poſſeſſoꝛ ad tributa nō tenetur vt. . de cenſi. l. fi. et de fundis rei priuate. l. ij. in fi. aut tranſfert fiſcus p̄ modū venditionis ⁊ tūc fiſcus vēdit vt ſuā ꝓpriā ⁊ emptoꝛ nullomodo pōt cōueniri alſ inq̄etari vt. . ti. ij. l. ſ. ⁊ l. bene a zenone. §. de quadā ꝓſcriptione. aut vēdit ea; vt alicius debitorum fiſcaliū ⁊ tūc aut vendit eā ꝓpter tributa nō ſoluta
g et tūc emptoꝛ vlteri⁹ nō tenetur[g]. vt hac l. aut ꝓpter alia debita nō ſoluta ⁊ tūc aut cōuenitur ꝓpter alia debita ⁊ non tenetur vt. §. ꝑria l. aut ꝓpter tributa ⁊ tunc tenetur vt. l. prediis. ff. de iure fiſci bar. ⁊ hoc veru; quādo ſuccedit titulo ſingulari. Si aūt ſuccedit titulo vniuerſali ⁊ tunc tenet̄ ar. ff. de heredi. vel acti. ven. l. ij. §. pe. S; ſi ſuccedat titulo ꝑticulari ⁊ ex vltima volūtate tenet̄ ad tributa ꝓterita. ff. de cenſi. l. cu; poſſeſſoꝛ. §. pe. tm̄ recuperabit ab herede qui etiā ad hoc tenet̄. ff. de le. iij. l. qui cōcubinarij. §. qui ortos de le. l. apud iul. §. heres. Et hec vera in tributꝭ in q̄bus eſt obligatio realis vt. . de anno. ⁊ tribu. l. ſ. ⁊ dicta l. impatores. §. alſ. Secus i ꝑſione emphiteoticaria quā nō ſoluit nouus poſſeſſoꝛ niſi ꝓ tp̄e quo poſſidet cum ſit ꝑſonaliter obligatus nā cōditione ex l. tenet̄ vt inſti. loca. §. adeo. cu; no. ⁊ cōditiones ſunt ꝑſonales inſti de actio. §. appellam⁹ et ꝑſonalis actio nō ſequit̄ fundū. ff. ad trebell. l. ſ. §. ſi hēs.

a ¶ Conte. Adde ipe. in c. ꝯ ēp. ⁊ vēdi. §. iij. ver. itē pone bar. in l. ſi pen ratoꝛ ceſſa ris. in p̄n. ff. co. ti.

b ¶ Diminuere. Rō eſt q: quādo terminus certus ad aliquē alc facienda a iure ſtatuit̄ ꝓueniri non pōt ꝓrogari autē ſic. hoc notat. bal. l. l. fi. in j. col. vſ. q̄ro q̄d ſi dictū. §. qui admit. ad bo. poſſeſ. panoꝛ. i cle. q̄uis de appel. lanfrā. de oꝛia. ⁊ qḋ ibi no. in c. q̄n cōtra ver. dilationes. in. viij. ⁊ ibi in g. mea ad dū inuerſi. neq; tenet de ꝓba. et feli. in c. l; col. xj. v̄ſi. imitatur tertio co. de ꝓba.

c ¶ Preconiū. De ratione huiꝰ dicti vide ꝑ bar. in l. ſtatuliber. rum. §. ſi cuū. ff. de lega. ij. ⁊ in l. mācipio rū. de ex. lega. ⁊ i. l. ticia. de ac cu. ⁊ in l. ſi eadē. ⁊ ibi guiller. de cuing. ⁊ ſa. ll. ꝯ. q̄ acc. nō poſ. ca no. l. e. cu; in ius. extra q̄ ma. accu. poſ. bald. in l. cepta. xxj. q. de vſu. ⁊ in cle. cōſtitutionē §. i. in. vi. q de elec.

d ¶ Tꝑali. Adde an ſubhaſtatio redrat̄ in locatione rerū fiſca liū ad longū temp⁹ q̄ ꝑpetue eiſdē vel tꝑalis. gl. ang. ⁊ bal. l. l. quātis in v. ꝑdij. . de vendi. re. cum. h. ꝓ. odof. et luca. ꝯ pena. in l. iij. in ver. licitatio. . de fun. pa. e. lib.

e ¶ Cōmiſſum. Adde an minoꝛ cuius res defectu ſolutiōis cadentis cōcidit in cōmiſſum reſtituitur bal. in l. ij. l fi. §. ſi ad uer. vē. ꝑl. volunt ꝙ ſic. q: cadit a iure ſuo. Idē; tenuit. in l. ſi dānu; §. ꝯ admi. tu. ⁊ ſpe. i ti. de loca. §. vi. v. xiiij

f ¶ Uēdite. Uidet̄ hic tacite innuere ꝙ ſubhaſtatio ꝓbet iuſtū ꝓciū. qḋ q̄nis ange. i l. ſciendū in repe. ff. de ver. ob. tenuerit. ꝓ l. j. quā ad hoc inducit. . de ꝓdi. curia. h̄ codē li. bar. ꝯ cōtrariū tenuit. in. l. j. §. ꝯ ꝓſcr. xxx. āno. ⁊ hiero. ꝯ. In alleg. l. ſciendū. q̄ ibi reſp̄bēditoꝛē au ge. vbi late tractat.

g ¶ Tenet̄. Adde q̄d in aliis de bitis ꝓuatis an ad illa teneatur ēptoꝛ de quo hic vide l. j. ⁊ ibi bal. §. ꝯ here. vt̄ act. vē. eū dē. in l. ij. ⁊ ibi doct. §. de lega.

bertran.de deocio.gui.de ferrarijs.pede mortuo mari que actio deꝫ dic vt ꝑ C.y.C.de iure emphi.l.i.q.v.ꝛ ꝑ bar.ff.de cōdit.ex.l.l.ſ.q.iij.principali. Sꝫ nūquid eſt idem in nouo
a ēphiteota vt teneat ad penſionē ꝑdeceſſoꝝ⁹ itaqꝫ ſi inter vtrūqꝫ eſt ceſſatū ꝑ triēniū cadat in cōmiſſuꝫ breuiter dico aut facta eſt trāſlatio de dñio in ſcđo emphi.ꝛ non tenetur nouus poſſeſſor ad penſionē ꝑmi.nec iō cadat res in cōmiſſuꝫ q2 ſi affecta erat ad aliquā pēſionē ſtatim qđ venit ad dñm fuit liberata ꝛ iō ſi in aliū fit trāſlatio nūqꝫ poſtea reſtaurabiꝫ.ff.de reg.iu.l.neqꝫ pignus ꝓbatur bene inſti. de nota.ſ.pe.ꝛ.ſ.de impolu.deſcri.l.penul.ꝛ eſt caſus etiā i fiſco.ſ.de fundis rei pua.l.ij.l ſi. Aut fit trāſlatio de prio ēphi.i ſcđꝫ ꝛ intelligo iuſte ꝛ rite alſ qđ nō eēt dubia.tūc aut eſt facta trāſlatio ꝑ titulū vſalē puta ꝑm⁹ ſcđꝫ fecit herede ꝛ dico ꝙ tenebitur ſcđs vt ſi cōniet⁹ nō ſoluerit pēſionem ꝑ tres ānos cadat in cōmiſſuꝫ.ꝑmo q2 eadē pſona reputatur vt.ſ.i.in autē.de iureiur.a mo.pꝛeſ. ¶ Itēꝫ quia iā cōmittereꝫ hereditate nō adita mlto fortius adita.gui. Ex hac.l.no.pro illis q emunt a cōi vel aliquo comite vel
3 magnate de bonis alicu⁹ delinquētis vt ꝑ illis bonis collectas preteriti tēpoꝛis ſoluere nullomodo teneātur.ar.ſ. co.l.ꝛ ſi inſtrumenta.

¶ De venditione rerum fiſcalium cum priuatis communium. Rubrica.

Huma caſus ratione partis poteſt fiſcus vendere totā rem.h.d.bar. ¶ In tex. ibi emptorē q emit a fiſco totā reꝫ quā fiſcus habebat cōmunē cum alio odoff.ꝛ ibi prediorū.ſ.que erāt cōia tibi et fiſco odoff.de quibus.ſ.predijs eo ꝙ te inuito vel ignorante vendita erant odoff.vſurū.ſ.dictum emptorē.odoff.ſi pro q2.odoff.q.i.alique.odoff.ꝛ ibi ſibi.ſ. emptori.odoff.cōpetunt.ſ.vere ꝛ cuꝫ effectu. odoff. ¶ In gl.q eſt ſuper verbo diſtrahaꝫ.in ſi.dic ꝙ iſtud eſt hic ꝑmiſſum propter vtilitatem fiſci.vt.l.ij.ſ.de.co.re.alie.ꝛ ibi glo. aut ergo.eſt vtilitas fiſci q2 maiori precio venditur.tota ꝙ pars.vt.l.meuius.in ſi.ff.fa.herciſ.ꝛ indiſtincte totum pōt vendere fiſc⁹ alias ſecus cū tunc nulla fiſci vteretur vtilitas
1 bar. ¶ In glo.que eſt ſuper vbo redigatur hāc glo. no.ꝑ ſtatutis dicentibus ꝙ de aliqua cōdemnatione medietatē
b hꝫ fiſcus ꝛ aliā medietatē priuat⁹ totū enī dꝫ ſolui fiſco ꝛ fiſcus ſoluit illi priuato vt.l.ſenat⁹.ſ.ſenatus.ff.de iure fiſci quod eſt vtile q2 fauorabili⁹ fit executio quādo dꝫ ſolui fiſco ꝙ quādo debet ſolui priuato.ſ.ti.ij.l. penult.et ibi dixi fateor tamē ꝙ ſi quis ſolueret illi ꝑuato directe liberaretur ꝛ fiſcus hoc impedire non poſſet vt dicta.l.res.ſ.ſ.fact.ff.de pac.l.ſi cū emptorem in ſi.et de do.excep.l.apud celſum.ſ. mandaui bar.

¶ Ne fiſcus rem quam vendidit euincat. Rubrica.

Ratiſſimū rubrica cōtinet ſummariū eius qđ dicitur in nigro bar.a ſc.fiſcus nō pōt reuocare venditionē factam hoc dicit cum l.ſe.dy.in tex.ibi ab eadē ſtatione ſubaudi cuius nomine eſt vendita.ol.Sed nec ab alia ad quā iſta res vendita ſpectabat.ob. ꝛ cū in hijs vēditionibus ſeꝫ fiſci.q.d.non ſolū factis a priuato. ¶ In glo.ſuper vbo ſtatione in ſi.ibi quod nō poteſt reuocari ſubaudi cū fuerit facta vēditio cū ſolennitate dy.ꝛ pro hoc.xxxiij.q.ii.c.ſi virgo et dictuꝫ gl. intelligo verū qñ ābo conuētus erant ſibi ſubditi et alias rite ꝛ in caſu promiſſo fiebat alienatio eñ error in cā ſeu qua
1 litate non nocet ex quo de corpore cōſtat vt.l.cuꝫ in corp⁹.
c ff.de acquirē.re.do. q2 vtroqꝫ caſu poterat alienare ar.pro hoc.ff.de aquirē.here.l.ꝙ ſi dubitet vbi aūt non erant vterqꝫ cōuentus ſibi ſubditi tunc vt habeat locū qſtio nō valet vēditio.Sed ꝑpter dictū errorē poterit reuocari .ff. de.q. ob cām.l.dedi.ſ.ſubtilius.ff.de acquirē.re.do.l.ſi pcurator me⁹ et de offi.pcur.ceſaris.l.ſ.ſ.ſ.ia.alaſardi.

¶ De hijs qui ex publicis rōnibus alſ ratiociniis mutuā pecuniam acceperint. Rubrica.

Si quis caſus q accepit illicite mutuum de pecunia fiſcali tenetur in quadruplū. h.d.dy. In tex.ibi ſi qſeꝫ debitor ibi detect⁹.i.eſt inuētus.

Sciāt qui aurū fiſcale mutuo ſumpſerit ſine ꝑncipis licēti.et q dederit pena hic inſerta teneꝫ hoc dicit bar.ꝑmo ꝓhibet accipi mutuo d auro ſacrarum largitionū ſcđo punit accipientē pena publicationis bonoꝝ ꝛ deportatiōis tertio punit dantē hoc dicit dy. ¶ In tex.ibi mutuo ſubaudi nec alio ti.de.ſte.ibi ꝙ ſi qs.ſ.puat⁹ q2 ſi ali⁹ officialis tūc capitaliꝫ vt.ſ.de hijs q ex pu.col.l.ſi.de ſte.d. Itē aliđ in pecunia ciuitatis in auct.de coll.ſ.iubem⁹ nullā coll.ir.ꝛ ibi erario.i.officialib⁹ nri erarij ꝛ ibi redicitur⁹.i.ſicut debitor ꝓmiſit reddere odoff.ꝛ ibi bonis.ſ.fiſco applicādis eēt ſi nō fuerit dictū vt.ſ.de penis.l.deportatoꝝ.ff. de inoffi.teſta. l.ꝑꝑ.ſ.meminiſſe.ſ.de.his qui.vt indig.l.ſ.de ſtenis ꝛ ibi
1 capitali.i.mortis licet ſit duplex pena capitali.ff.de penis
d l.capitali.de ſte.⁴ et ibi largitionibus ꝛ pone vt .ſ. de cautione largitionaliū titulo in rubrica in glo.que eſt ſuꝑ verbo occulte ibi ſubijcit nā omnisq nō intrat ꝑ hoſtiū fur eſt et latro.odoff. ¶ In glo.que eſt ſuꝑ verbo bonis omnib⁹ ibi hic auro qđ eſt precioſius metallū iō maior pena iponitur ꝛ ſic nota ꝙ graui⁹ eſt puniēdus de furto magne rei
2 ꝙ parue etiā criminaliter.ff.de pe.l.aut facta.ſ. qſtitas ꝛ l.reſpiciendū.ſ.furta.an.in ea.glo.ibi ciuiliꝫ vt liqueat iſta materia ſi queritis nūqđ ſuſcipiens pecuniā publicā teneatur dico aut loquimur in pecunia publica alterius ciuitatꝫ ꝙ romane aut in pecunia ciuitat romane aut fiſcalis ꝑmo caſu aut eā recipit ſine auctoritate illi⁹ qui habet poteſtatem ad hoc tunc teneꝫ pena dupli.ſi agaꝫ ꝯtra eū ciuiliter vt.ff.de furtis.l.ob pecuniā. Si ſcđo agaꝫ criminaliter tūc puniꝫ extraordinarie arbitrarie ar.ff.de ꝑua.delic.l.ſi.aut recipit cū auctoritate illi⁹ q habet ad hoc poteſtatē tūc aut pecunia illa non erat deſtinata ad aliquē vſuꝫ tunc nō permittiꝫ vt.ff.de vſu.l.gaius aut ad aliquē vſuꝫ erat deſtinata tunc puniꝫ pena dupli tā dans ꝙ accipiens in auct.de colla.ſ. iubem⁹. el.ij.coll.ix.aut loquimur in pecunia ciuitatis romane tūc habet locū pena peculat⁹ q2 ſi ſit priuata perſona recipiens deportaꝫ: officialis vero capitaliter punitur.ff.ad .l.iul. pecu.l.iij.in ſi.iūcto.ſ.lex.iulia peculat⁹ inſti.de pu.iudi. Aut loquimur in pecunia fiſcali ꝛ tūc aut recipit de auctoritate principis vel comitis ſacraꝝ largitionum tunc nō puniꝫ vt.ſ.de auri.pu.ꝑ ſe.l.ſ.aut recipit ſine coꝝ auctoritate tūc aut loquimur in pecunia fiſco nonduꝫ ſoluta ꝛ habet locū pena dupli.ſ.de iure fiſci.l.deffenſiōis aut i pecunia fiſco queſita tūc aut qui recipit eſt officialis tūc ſi ꝯuertit in vſus publicos non puniꝫ.ſ.de ſeu.vt.ꝯſtan. l.ij.alſ puniꝫ capitaliꝫ.ſ.de hijs q ex publica collatiōe illata ſunt non vſur.l.ſi.aut recipiens eſt priuat⁹ et tūc habet locū iſte titulus q2 tūc aut eſt heretica ſiue argētea ꝛ habet locū.l.ſ.ꝛ.l.qui in ꝯtractib⁹.ſ.de iure fiſci aut aurea ꝛ tunc habet locū.l.ij.in e.glo.ibi criminaliter nā in delictis pōt agi ciuiliter ꝛ criminaliter vt.ff.de priua.delic.l.ſi.odoff.de ſte. ¶ In glo.ea.ibi ꝛ ſic improprie in ſi. Sed ego intelligo ꝓprie q2 forte comodauit ad pōpā.ff. como.l.iij.ſ.ſi.ꝙ nō licet in auro publico vt hic C al. Item facit ꝙ ſi concludo in libello in quo ago ꝙ mutuo quare peto . C.que comodaui ꝙ libellus ꝓcedat facit.ff.de actio.emp.l. veteres cū
3 l.ſequen.ꝛ.ſ.de fund.pa.l.fundi.hoc.xi. ¶ In glo.ibi mutuauit ꝛ ſic improprie.quod eſt vtile ꝓ ſuſtinentibus libellū alſ dictis teſtiū vel ſcriptis mercatorū que ꝓprijs voe cabulis non vtuntur bar facit.l.veteres.ff.de act. emp. cū l.ſe.ꝛ.ſ.de fundi.pater.l.fundi.lib.xi.vel poteſt dici.ꝙ ſtat ꝓprie q2 forte comodauit ad pompam.ff. cōmo.l. iij.ſ.ſi.

¶ Penis fiſcalibus creditores preferri. Rubrica.

Rem ſuam caſus rem proſequentes creditores preferuntur fiſco penaꝫ petenti.h.d. dy. In tex.ibi rem ſuam.i.ſibi debitam.ſic exponiꝫ.ff.ſi cer.pe.l.ſicut ꝛ.l.ſi ꝛ me.odof. ꝛ de ſte.perſequentibus.i.in rem ipſaꝫ agētib⁹ vel in perſonā ſit.ff.de act.ꝛ ob.actio. ꝛ.l.obligationis verbo.de verb.ſig.actiōis odof.ꝛ de ſtenis.ꝛ ibi pene.ſ.fiſcalis.ꝛ ibi poſtponiꝫ.etiaꝫ ſi ſit ꝑor tēpore.odoff.ibi ſortis q erat illicite mutuata quā fiſcus petit dy.ꝛ ibi adiectum.ſ.in caſu in quo quis recipit pecuniam vſibus publicis deſtinatam ꝛ erit vnum ſimplū rei reſtitutio

[Left margin]
a ¶ Predeceſſorum. Adde pro hac.q. di.in.l.apud iulianū.ſ.ſ.olie.ſ.heres.de le.ij.ſpe.in ti.de loca.ſ.vi.v.nouo qriꝫ quis ſſorum et verū idem ſit in ēphiteota eccleſie.per eoſdeꝫ ibi ꝑanor.ꝑ⁹ hoſti.ꝛ doctores.in.ca.potuit extra.de loca.archi.x.q.i.q rez.

b ¶ Fiſco. Adde bal.in.l.i.l.iij.col.ſ.de here. vel act vē.eū dem in.l.ij.ſ.de pul.ſiſ.eūdē ꝛ doct.in.l.de his.ſ.de epiſc.ꝛ cle.et in.l.ſi.ſ.de bo.va.co.li.latius ꝙ ꝑ aliū et alibi.in.c.ad hec in.iiij.col.de pa.iur.ſir.et ſpe.in ti.de reo.ſ.itē ſi fiſc⁹

c ¶ Re.do. Adde an iſtud ſit in diſtincte verū per bar.in.l.q extrinſec⁹ ꝛ ibi alex.ff de ver.obli.idem tꝫ ang.in.l.ſi quis in fūdi.dele.ſ.bal.late in.l.ſi l nomine.inſti.ſ de teſta

d ¶ De ſte. Adde ꝙ imo eſt triplex capitalis pena videlꝫ relegatio deportatio publicatio bonoꝝ publicatio not.gl.in.l.ſi.l ver.ꝑſcriptiōis .ſ.q res vēdi poſ.not.l.l.trāſigeꝫ ꝛ ibi gloſa not.l ver.capitali.ſ de trāſac.

[Right margin]
ſpe.in ti.de iurīſ. om.iudi.ſ.j.ſ ſi.notādū abb.vtrū qꝫ ꝛ doct.l.c. quāto d iur cur.tinno.l.c. qliter de.accu.latiſ.galex.ꝯſi.mil. ccce. volumi.j.

e ¶ Ciuiliꝫ Dic ꝙ verum eſt ꝙ debent improprie qñ aliter nihil operarentur.nota bart.in l.ſi inſulā.ff de ꝑſcri.ver. Idē l l.ſi olei et ibi Sal.ſ loca.ꝛ in.l.ſi vno. In ꝑn.ff.cod.panor.l.c.cōſtitutus extra d religio.do.alex.melius ꝙ per aliū conſi.xlij.vol.iiij.et in.l.ſi tibi.ff.ſi cer.p.barba.l.c.raynald⁹.xliij.col.v.legauit.d teſta.feli.late in.ca.capitulū.in ſi.in v.gl.in ver relatiōe.de reſcrip.cō pe. In ti.d deſpu.ꝛ ale.ſ.iiij.v.vt dictio.Iaſō mep.ꝑcep.me⁹ In alle.l.Inſulam.vbi bo.tex bar ꝛ doc.ff.ꝑſcrip.ver.ꝛ quō cognoſcatur ꝓpria vl iꝓpria verboꝝ ſignificatio vide per bart.in.l.oēs populi. In.iii.q.vi ꝑnci.et iiij.col.v.igitur videamus.ff.de iuſti.ꝛ iure.

rei reſtitutio ꝛ ita remanet ꝙ templum ſit pena ſic inſti.vi
bo.rap.in prin.cal.ꝛ ratio huius.l.eſt propter odiū penaꝝ
reſtringēdaꝝ.ff.de penis.l.interꝓtatiōe de lib.ꝛ poſtu.l.cū
f quidē odoſ.Et collige ar.ex.l.ſtaqꝫ ſi bona mariti publicā
tur ꝓpter aliquod delictū vxor nō perdit dotē cū dos ſit ꝑ
priū ꝑrimoniū mulieriſ.ff.de mino.l.iij.§.ſz vex ꝛ ē expſſiuz.
2 ff.ſo.ma.l.ſi marito i prin.Itē no.ꝙ fauorabilior eſt cauſa
illius q̄ certat de dāno vitādo ꝙ̄ qui de lucro captādo vt.ſ.
de iure delib.l.fi.§.hectiat de codicill.l.fi.ꝛ de acqui.poſſ.l.
licet.fi.an. ¶ In glo.fi.ibi pignus ita etiā ꝙ ſi ſic hypothe
ca tacita alteri⁹ credito⁊ ꝑferatur fiſco.ſ.reꝝ alie.ge.l.vna
et ſi pro.pu.l.ſ.cū ibi notatis ꝛ.l.fi.in glo.mag.ſ.que poſſ.
in pig.ꝛ illa vera licet ꝯtrariū no.in.l.cos.c.ti.ꝛ in.l.ſi pig.
que hoc dicit dubitatiue.b.de decurio. ¶ In.c.glo.ibi vt.C.
de priuil.fiſci ꝯtrariū no.ff.de iure fiſci.l.aufert.§.fiſcus et
3 de pactis.l.reſcriptū circa prin.ſz cōcordare potes ſi dicas
a ꝙ in petitione penali habeat fiſcus hypothecā ᵃ vt in hac
glo.inutilis tñ eſt ꝯ creditores ſorrio petitionē precedētes
vt hic in tex.ꝛ.ff.de iure fiſci.l.in ſumma ꝛ.l.qd placuit ꝛ.l.
ſtati⁹.§.fi.vſi perinde eſt ac ſi nō haberet ex quo habet inu
tilem ꝛ ita loquūtur alie glo.iſti cōtrarie que dicūt ꝙ non
habet verum eſt vtilez dy. Uel dic ꝙ aut delinquit in admi
niſtratione ꝛ tunc fiſcus habet tacitaz hypothecā vt ꝟ aut
extra adminiſtrationē ꝛ tunc nō ꝛ ſic loquūtur glo.ꝯtrarie
de ſerratis ꝛ petrus de bel.parti.ar.de dona.cauſa mortis.
l.ſi quis.Et eſt ratio qꝛ ſi indiſtincte haberet tacitā hypo
thecam tolleref.l.poſt contractū.ff.de dona.qꝛ poſt ꝯtra
ctum capitale crimē non poſſet donare qd ibidē ꝑmittitur
quaſi ꝛc.odoſſ.Sz hec ratio nō videt̄ bona qꝛ ob.l.in ſum
ma alie.que dicit indiſtincte creditores omnib⁹ penis fiſca
libus preferri quare dic ꝙ aut impoſita pena certe ꝑtis bo
norū ꝛ tunc habet fiſcus tacitā hypothecam qꝛ in ſuis re
bus nō poteſt ꝯſiſtere.ff.de pig.act.l.ſi rem modo de reg.
iuris.l.neqꝫ pignus ꝛ ad hāc diſtinctionē facit.C.cōmunia
de le.ſ.i fi.doc.dic.de ꝟ vt no.de bo.poſ.l.ſi q poſt hāc ꝑ cy.

¶ De fiſcalibus vſuris. Rubrica.

Ius.Caſus.Fiſcus de penis nō debet vſu
ras exigere hoc dicit dy.in tex.ibi pene de
bite ex ꝯtractu vel quaſi ex delicto vel q̄ſi
dy. ¶ Inflictā ꝑ ſententiā procuratoris ce
ſaris te ꝯdemnātis in penā cōuentā vel le
galē in quā incideres odoſſ.nō exigent̄ li
cet debitor ſit in mora.An.Irrogabat nec
irrogare pōt dy.ꝛ ibi vltra.i.vltra penaz q̄ per legē potuit
imponi ꝛ ita expone in pena legali dy.ꝙ placitū eſt.ſ.inter
vos:vel ꝑ.l.odoſſ.ꝛ ibi penā.ſ.legalē vel conuētionalē dy.
et ibi inferre in fine tex.Et ſic nota ꝙ vſura nō accedit pe
ne.Item dico ꝙ vſura remanet in nomine ꝛ ſubſtantia vſu
re.ff.de ad.tu.tutor qui rep.§.ſi vſura.et.l.q̄ negociatiōis.
§.i.Item dico ꝙ pena nō accedit pene vt.ff.de vulg.et ſa
cto.§.Iulius quod eſt verū niſi quis contra primā penā de
liquerit.ff.de penis.l.aut nudā.§.quiſquis.Item dico ꝙ
pena non accedit vſure.Sed pena eſt vltra legitimū modū
vſuraꝝ alias ſic.ſ.de vſu.cū alle.iuncta.l.cos.§.pe.ꝛ fi.ff.
de act.emp.Iul.§.ibidem cum ibi no.doc.in glo.ſ.ibi ꝙ pe
ne.ſ.mere alias ſic.l.fi.ſ.all.odoſſ.in ea.glo.ibi.ff.de magi
ſtra.cōue.l.fi.et eſt ratio quia ſicut vſura vſurarū non debꝫ
exigi.ff.de vſuris placuit.ſ.qui.ex cau.infa.irro.l.iprobū.
b Sic nec vſura pene dꝫ exigi cū vſura nō ſit aliud niſi pena ᵇ
1 non ſoluentis.ff.de vſuris.cū quid.§.ſi pupillo in fi.Et in
telligas hoc verū in mera pena.ſ.cū ex vna parte ſic lucruꝫ
et ex alia dammum alias ſi intereſſet illius cui promiſſa eſt
licꝫ pena quo ad ſoluentē tñ hñ curreret vſura.ff.de eo per
quē factū ē.l.ſ.et ne quis eū qui in ius vo.ē vi.ex.l.penul.
in fi.An. ¶ In glo.fi.in fi.ibi mulctā.de quo vide qd no.ſ.
de modo mulc.l.cos. ¶ In glo. ſup verbo ordinaria ꝛ de
por.l.ij.cum glo.ſup verbo ſupponere et ibi per.Cy.

I ſub pignore.Caſus.Fiſcus ſuccedēs in locū pri
uati debitoris tenet̄ ad vſuras ex pacto debitas ꝑ
retentionē pignoꝝ ſicut priuatus debitor teneret̄
hoc di.dy. ¶ In tex.ibi ꝛ eſt rō dubitandi in hac.l.qꝛ fiſc⁹
pro anteriori tp̄e tñ vtitur iure illius cui ſucceſſit et ꝑ fu
1 turo tempore iure ſuo vt.l.fiſcus.ff.de iure fiſci.Sed fiſcus
regulariter non tenet̄ ad vſuras vt.§.fiſcus in.glo.all.quia
re nec in hoc caſu videbatur teneri ꝛ pro hoc dicta.l.cū qdē
§.ſi debitor a contrario ſenſu.Sed nō fuit ratio decidendi
qꝛ ius erat a natura queſitū ergo ex perſona heredis non
debet ius immutari.ſ.de pactis pacto ſucceſſoꝝ ad qd.ff.
ad.l.fal.l.in ꝗtitate in prin.cal. ¶ Et ibi ſub pignore.Se
cus ſi ſine pignore qꝛ tūc vſure non debētur niſi in ſtipula
tionē deuenerint.ſ.de vſuris.l.ꝗuis ꝛ.l.per retētionē dy.ꝛ
ibi ſucceſſit et ſic nota ꝙ nō mutat̄ ius obligatiōis ex per
ſona heredis.ff.de ver.obli.l.ij.§.ex his An. ¶ Itē nota
2 vbi priuilegiatus ſuccedit non priuilegiato caret priuilegio
ſicut non priuilegiat⁹ habet priuilegiū ſi ſuccedat priuilegia
c to.ᶜſ.de tēpo.in integ.reſti.l.ij.ꝛ.ff.de mino.l.inſolutū.§.
fi.her. ¶ Et ibi oportet iure retentionis tñ odoſſ.deben
di.i.ſolui dy.pacto ſi nudo dy.placuit inter debitoreꝫ ꝛ cre
ditorem.dy. ¶ In glo.ſ.ibi priuati ſic eſt econtra vbi non
priuilegiatus ſuccedit priuilegiato vtitur priuilegio.ff.de
mino.l.interdum et de in integ.reſti.l.nō ſoluꝫ.ſ.de tēpo.
in integ.reſti.pe.l.ſ.ij.ꝛ.iij.an. ¶ In glo.ij.ibi retentionē
quia tūc per retentionē pignoꝝ conſequit̄ vſuras nō iure
actionis niſi ſtipulatio interceſſerit in contractu ſtricti iu
ris.ſ.de vſuris.l.ꝗuis.ſ.odoſſ.Iacobus rebuffi.

Iſcum.Caſus.Fiſc⁹ nō poteſt petere a debitori
bus ſuis vltra ſemiſſes vſuras hoc dicit dy. ¶ In
tex.ibi fiſcū Sz que eſt ratio dubitandi in hac.l.
quia princeps legibus eſt ſolutus ratio videbat̄
ſuos officiales ſtipulari poſſe ipſius nomine quantaſcūqꝫ
vſuras vellent ſicut alij priuilegiati ar.ff.de legi.l.princeps
1 Sed ratio decidendi fuit qꝛ nil tam principi ꝛc.ſ.de teſta.
l.ex imperfecto de legi.l.digna vox.Audi.parere.i.obedire
d odoſſ.ſanctioni q̄ dicit̄ multis modis ᵈvt nota.in ꝓhemio.
ff.in prin.odoſſ.ꝛ ibi per quā ſubaudi ſanctionē odoſſ.ad
dimidiam que dicitur ſemis odoſſ.et ibi exigat ſubaudi eti
am ſi maiores fuerint ſtipulate odoſſ.creditoribus ſub qui
bus debebantur vſure centeſime ꝛ etiā trientes ꝛ ſic eſt de
terior fiſci conditio ſuccedentis in locū priuati ꝙ̄ illi⁹ in cu
ius locū ſucceſſit quod videt̄ contra.l.ff.de publica.l.ſi ego.
§.partus de diuer.temp.preſc.l.cum heres.Sed dic ꝙ rō
eſt quia fiſcus in hoc releuatur ꝙ ꝓ tp̄e futuro poterit exi
gere maiores ſi ſuccedit in locū.Illius qui minores exige
bat vt.ff.de vſu.l.cū quidā.§.fiſcus cum.§.fi.ſi ergo grauet̄
in illo ꝙ non poſſet exigere niſi ſm ſuā cognitionē ſi ſucce
dit in locū illi⁹ qui minores exigere poterāt ar.ff.de iureiu.
l.eū qui.b.de delicto.Et ibi quocūqꝫ modo ſiue per ſucceſ
ſionem vel alio modo dy.ia.rebuffi.

¶ De ſententijs aduerſus fiſcū latis retractandū. Rubri.

Auſas in quibus.Caſus.Sentētia lata cōtra
fiſcum retractatur vſqꝫ ad triēniū ſi aliquid eſt
omiſſum quod faceret ad victoriaꝫ fiſci et hoc
ſi fraus vel preuaricatio non interuenit alias
etiā vltra triennium retractat̄ ꝟ dicit dy. ¶ In
tex.ibi cauſas fuit ratio dubitandi ex.l.iuſtas.ſ.de iure fi
ſci.cal.Item large ponit̄ vt cōprehendat omnē queſtioneꝫ
quā fiſcus habet licet ponat̄ ꝓprie cauſa ꝓ queſtione cri
minali Sed lis ꝓ ciuili.ſ.de tranſac.l.cauſas odoſſ.ꝛ doc.
et ibi intra ſubaudi ſi inſtrumentū pro eo faciens ſit omiſ
ſum et ideꝫ ſi teſtes de nouo reperiens vt per ipſos ſicut ꝑ
inſtrumēta de nouo reperta ſentētia reſcindatur ſi lata fue
rit contra fiſcū eccleſiam vel minorē quia parem vim obti
nent teſtes ꝛ inſtrumenta.C.de fide inſtru.in exercēdis et
qꝛ appellatione inſtrumentoꝝ teſtes continētur.ff.de fide
inſtru.l.ſ.in fi.de ver.ſig.notionē.§.inſtrumentoꝝ. ¶ Cō
muniter dicit̄ contra qꝛ iſtud ē contra ius cōmune ꝙ ſen
tentia per inſtrumenta nouiter reperta reſcindit̄ ꝛ ſic non
debet extēdi imo magis reſtringi.ar.ſ.de inter.ma.l.fi.iu
cta.l.cum qui.ff.de ver.ſig.vnde ex quo.l.iſta ꝓuidet expreſ
ſe in caſu inſtrumentoꝝ de nouo repertorio in alijs caſib⁹
1 videt̄ contrariū ordinaſſe vt.ff.ſo.ma.ſi vero.§.de viro ſpe
cialiter qꝛ tunc daret̄ materia filiū fabricandi ſeu cōmittē
di qꝛ lata ſentētia condēnat⁹ poſſet teſtes caluniare vl' ſu
bornare taliter ꝙ ſententia poſſet reſcindi ꝛ ſic falſium com
mitteret̄ quod non eſt dicēdū ar.eoꝝ que notant̄.ff.de rei
ven.officiū.ſ.de ꝓbat.aut̄.que ſemel in aut.de teſti.§.quia

a ¶ hypo thecā.Add de ꝙ ideꝫ tenuit bar to.in.l.p⁹ contractū ff.d dona. ꝛ ex.hic.ſ. ꝙ habeat fiſcus i pe nis tacitā hypothe cā.Idem bar.in.l.re ſcriptū in prin.ff.de pac dy.i.l. qd placuit ꝛ bar.in.l. aufertur. ſ fiſcus d iure fiſci. Guil.de cuug.in alex.bal.ꝛ cōiter oēs doc.tenue rūt cōtra riū i alle. l.reſcrip tū.quos ſic potes concorda re bart.et ſui ſequa ces dicūt ꝙ hēt taci tā hypo thecā ſed nō cū effe ctu.q̄ ꝑm de ē a.in uitis.ſal ua.ꝑ oia diſt.aucto res noſtri. b ¶ Pena. Addens ꝙ̄ uis vſura dicatur eē pena.vt.l. ij.ꝛ bar.ff. de nego. ge.ꝛ alex. in.l.lecta. ff.ſi cer.p. differt tñ a pena in hoc.quia vſura pōt deberi abſ qꝫ mora'. vt in caſu. l.ideoqꝫ.§. ij.ff.man. ꝛ in.l.ꝗuiſ in fi.de pi. act.not.a lex.late in l.mora.ff. de vſur.pe na aūt ſi ne mora vl' delicto nō debea tur no.bar to.vbi.ſ. vſi.ſcdo.q ro.ꝛ ange. in alle.l.le cta. c ¶ Priuile giato.hoc verū ē ni ſi tale priui legiū eſſet ꝑſonale qꝛ

cū ꝑſona extingue ret̄.nota. bal.i rub. ſupra de vſu.in.iiij. q.ver.iteꝫ mutatoe ꝑſone.ꝑ.l. j.ſ.de tpo. lucra.de ſeri.co.l.ſi. cū cōcor. In alijs au tē ſecus et ē rō.qꝛ tūc priuilegiuꝫ intelligit̄ ꝑpetuum not.idem bal.in.l.ij ad fi.ſ.de diuer.reſ crip.ꝛ in.l. vectiga lia.in fine ſ.de vect. per tex.in aut̄.cōſti. que d dig. §.illō.col la.vj.Ad de ſpe.in ti.de inſtr. edi.§.in ſtrumētū ergo pu blicū.vſi. itē excipi tur qd eſt vituperā dum.vide late alex. lxxxvj.vo lu.primo. o y.Modus modis.dic ꝙ ſanctio dr ꝓprie lex pena lis.no.In ſū.in.diſt. ꝛ ibi arch. Car.in ꝓ he.cle.§. vm.ꝛi cle. fi.§.fin.in ꝓh.devi.ꝛ bo.cle.ꝛ l. q differt a ꝯſtitutiōe vide gl.et zaba.i cle. ſepe.l ꝓu. ſ ver.ſig.

vero tu dic primā opinionem veram nec ob. ratio ſi teſtium
ſubornatio q2 illa ratio locū habet in priuato et nō fiſco cū
nō ſit veriſimile inde oriri iniuriā vnde iura ēt. ꝰ. vij vi. me
minerint ar. ꝰ. ꝺ offi. ciui. iudi. l. ij. ⁊. ff. de offi. pre. pre. l. vna
circa. fi. ⁊ idem dico in minore. ar. coꝝ que notant in. l. vbi
ff. de eden. et videtur caſus ſecundū vnum intellectum. ff. ꝺ
mino. l. minor. xxv. an. ſi omiſſam ⁊ idē in eccleſia q2 nō eſt
veriſimile ꝙ ſubornet cū ſemper ſit cultrix iuſticie in feu. de
alie. feu. c. j. §. j. per doc. item ibi terminū a tēpore late ſentē
tie An ⁊ ibi retractari per reſti. in integ. ſi omiſſum eſt iſtru
mentū vel aliquid pro fiſco faciens ex quo probari poterat
ipſius fiſci intentio vel exceptio. ff. de re iudi. l. īperatores
licet nulla fraus vel ꝑuaricatio īteruenerit dy. ⁊ ibi poſt id
tempus. ſ. termini ⁊ ſubaudi retractari poſſe ⁊ ſic perpetuo
qñ fraus vel preuaricatio interuenerit pecunia mediante.
Sed ſi gratia vel ambitione dic retractari poſt quadriēniū
vt notat hic dy. ¶ In glo. j. ibi. ff. e. §. iure fiſci. in glo. e. ibi.
§. dy. et idē ſi abſens ſic procurator fiſci ar. ff. de va. et extra.
cog. l. j. §. aduocatos et non in. §. dy. alleg. in glo. doc. Se
cus in priuato. ꝰ. de poſtu. l. velamēta de ſtenis firmatur
q2 eſt ipſo iure nulla odoff. ¶ In. e. glo. ibi reſtitutione et
2 eſt diuerſitatis ratio inter omiſſionē inſtrumenti ⁊ abſen
a tiā aduocati q2 defectus aduocati concernit totā cauſā[a]
et quālꝫ eius partem cū nulla cauſa fiſcalis ſiue fiſci aduo
cato valeat vt. §. dy. ⁊ ibi nota. in glo. all. Sed tñ defectus
inſtrumēti non quamlibet cauſam concernit cū ſine inſtru
mētis cauſe multe terminentur. C. de rei ven. l. cū ſuper et
l. indicia ⁊ de fide inſtru. ⁊ iure ha. fiſ. l. ⁊ ſi inſtr. ¶ Itē cō
tra quālibet partē cauſe cuꝫ ſufficiat in vna parte produci
quere ēt. ff. de car. edic. l. j. §. j. ⁊ ſi quis doc. in. e. glo. ibi. l. im
peratores idē ſi omiſſi ſint teſtes vt hac. l. que loquit̄ gene
raliter ar. ꝰ. de fide inſtru. l. in exercendis. ff. de fide inſtru.
l. ſ. ferrarie ⁊ rauenna ⁊ ibi q2 reſpon. vt ibi nota. ⁊ hec vera
qñ ſine facto aduerſarij. Si aūt ꝑ factū aduerſarij omiſſū
fuerit inſtrumētū tunc poteſt retractari ēt in priuato. ꝰ. ꝺ
tranſac. l. ſub pretextu ⁊ hec locum habēt in inſtru. omiſſo
nondū producto. Si aūt queras an poſſet ſententia retra
ctari pretextu inſtrumēti iā ꝓducti tunc aut fuit queſitū de
fide inſtrumēti ⁊ tūc nō retractabit̄. ꝰ. de fide inſtr. l. fi. aut
non fuit queſitū de fide inſtru. ⁊ tunc aut loquimur in ma
iore et tunc ſi iudex tulit ſententiā nō pretextu illius inſtru.
ſed alia de cauſa tūc non retractabit̄ Secus ſi pretextu di
cti inſtrumēti vt. ꝰ. ſi ex fal. inſtru. l. ij. ⁊. l. falſā cū ibi nota.
Aut loquimur in minore ⁊ tunc ipſo iure eſt nulla. ꝰ. ſi ex
fal. alle. l. ij. et fi. que ſic intelligitur per glo. C. ſi ex fal. inſtr.
l. ij. doc. ¶ In ea. gl. ibi conſtitit et. ꝰ. qñ prouo. nō eſt. l. ve
3 nales. ibi in eccleſia vt in auctētica de nō alie. §. ſi mīꝰ ⁊ ħ
b ideo q2 res publica ⁊ minor ⁊ eccleſia equiparant̄[b]. ꝰ. de ſa
croſan. ecc. l. fi. j. de iure rei publice. l. rē publicā bar. ¶ In
4 glo. preuaricatio ibi. l. fi. expreſſum vbi tenet glo. ꝙ ex anti
quis actis agere ⁊ fidem facient in nouo iudicio ſic no. ꝰ. de
teſti. l. fi. ſuper verbo mouentiū pro quo. l. penultima in fi.
ꝰ. de arbi. ꝯtrariū no. ff. de re iudi. l. cum querebatur naꝫ fi
nita prima inſtātia non valent prima acta per glo. ⁊ arc. ⁊
dy. no. ff. iudi. ſol. l. ij. ff. de iureiur. Sed ſi poſſeſſori in fi. cū
glo. pro quo. ff. de exec. tu. l. ſpadonem. §. qui abſolutus et
no. ꝰ. de iudi. properādū. §. fi. ⁊ ibi per. Cy. ſuper verbo iudi
cij et. §. ⁊ ſi quidem in glo. vt nō teneatur ⁊ ibi per Cy. Sꝫ
dic ꝙ inter diuerſas perſonas nō eſt procedendū ex primis
actis vt. l. ſꝫ ſi poſſeſſori in fi. ⁊ dic eaſdē ꝑſonas actoris et
rei nam licet iudex alius ſit tenent tñ prima acta vt no. ff. ꝺ
iudi. l. mortuo inter eaſdem vero perſonas ſi proceſſus ſit
finitus deficiēte ſolēnitate iuris tunc ex eiſdē actis eſt co
gnoſcendū vt no. dicta. l. ſi expreſſum. ⁊ ibi ſcripſi q2 nō vide
tur finitum quod inutiliter eſt finitum. ff. de auctoritate. tu.
l. ij. Si vero proceſſus ⁊ ſentētia tenuerint ſed ex aliqua cā
eſt iterū cognoſcendū tūc prima acta ſufficiūt cū ſortita fue
rint ſuum effectuꝫ vt in glo. l. cū querebat̄ ⁊ vide quod no.
c ꝰ. de eden. l. ij. docto. ⁊ ibi per Cy. ⁊. ꝰ. de re iudic. l. geſta[c].
¶ In glo. fi. de ꝑule. credi. l. iij. in glo. cū potuerit. ff. iudi.
ſol. l. cum res alias ſapit cū lite ⁊ ibi per dy. ⁊ extra de elec.
c. dudum. Dic aūt loquimur in caſibꝰ in quibus ſententia
eſt ipſo iure nulla et dic vt. l. ſi vt proponis. ꝰ. quō ⁊ quādo

a ¶ Cum Adde an expectan dus ſit ad uocatꝰ ꝑ tus ꝙ ē ꝓ pediēven turꝰ bar. ⁊ alex. in l. ſi lōgius ff. de iudi. eundem bart. in. l. j. ff. de va ca. mu. et l. l. ſi vnꝰ §. fi. ff. de iniur. vid late ſicu. in. c. qō ſis perdis. ex tra. de vo to. Et an ta ſit ab ſentis ſic iuſta cau ſa dilatio nis peten de no. bꝭ. l ſua mar ga. in ver. dilatio. ꝟ. j. immo. in c. j. vt li. nō cōteſt. lāfran. de oris in re pe. c. qm̄ cōtra fal ſam. in. ꝟ. dilatiōes de proba:
b ¶ Equi parātur. Adde an ſemꝑ eq̄ parent. ⁊ i qbꝰ ſpe. in ti. de lo ca. §. vj. ꝟ ſi. xv. ad fi. Joā. de imo. ⁊ ab. in. c. inter monaſte riū. ⁊ ioā. an. l. c. cū bertoldꝰ. extra ꝺ re iudi. imo eſt eccle ſ certis ca ſibus plꝰ bis priui legiata q̄ſ vide in. c. tabiō ſcu. geor. de reſti. in in teg. li. vj. ⁊ gl. ⁊ doc. bald. in. l. gñaliter l pri. ⁊. ꝰ. de re. credi. Idem l. c. j. ꝟ. Itē ſa cramēta. in. iij. col. de po. iu ra. fir.
c ¶ Geſta. Addꝺ bar. late diſ cuſſiſſe iſtā mate riā in. l. j.

index. ⁊ examinaui in. l. cum querebatur. ff. de re iudi. ⁊ ibi
plene. Aut loquimur in caſibus in quibus ſententia reſcin
ditur per reſtitutionem in integrū ⁊ tunc videt̄ iudicanduꝫ
ex eiſdem actis nam per reſtitutionem reſtauratur prima
inſtantia. l. j. ꝰ. ſi aduerſus. l. j. bar. ¶ In. e. glo. ibi agetur
5 ſcꝫ quando petet ſententiā reuocari odoff. Et ibi procurato
rem vel aduocatū vel iudicē ambitionē vel gratiā facienteꝫ
odoff. ⁊ ibi imperatores ⁊ dic vt ibi et per ia. ⁊ per Cy. C. ſi
tu. vel cu. inter. l. etiā in fi. ⁊. ꝰ. de iudi. l. properandum. §. fi.
⁊. l. imperatores vbi videtur glo. dicere ꝙ ſic ad quod. ff. de
mino. l. cuius mandato. de dolo. l. eleganter. §. penult. ⁊ fi.
ꝰ. de conue. fiſ. de le. ij. quod poteſt eſſe verū ſi agatur ad pe
cuniā. Si aūtē ad ſpeciē tunc non q2 illam non poſſet a ꝓ
curatore recuperare quod eſſet abſurdum. ff. ſol. ma. l. ſi fi
lio. §. j. ad qō. ꝰ. de iudi. l. ꝑperandum. §. fi. iuncto. ꝰ. ſi tu.
vel cu. inter. l. iij. in ſecūda ſolutione glo. b. decudo Ja. rebu.
¶ De bonis vacantibꝰ ⁊ de incorporatione. Rubrica.
In rubro ibi incorporatione. i. apprehenſione ⁊ reductio
ne in fiſcū videlicet per quos ⁊ que forma ſeruetur qñ re
fertur quomodo de hoc in. l. fi. ⁊ quando non refert̄ que
ſtio de hoc in. l. iij. Dy.

Cire debet. Caſus. Bona vacātia debēt
ptinere ad fiſcū nō ad ciuitatem etiā ſi de
hoc habeat priuilegiū ad eius poſtulatio
nem impetratum vel ſic ⁊ melius ciuitates
non ſuccedunt in bonis vacātibus ⁊ ſi oc
cupauerint auferunt̄ ab eis hoc dicit bar.
¶ In tex. ibi ſcire debes. ſ. ad hoc vt bene poſſis exercere
ſeruitium tibi ꝯmiſſum dy. Et ratio dubitandi poteſt eſſe i
hac. l. q2 ciuitates ſunt priuilegiate regulariter vt alie res
publice. ꝰ. de ſac. ſanc. l. fi. ideo videbant̄ ſuccedere vt fiſcꝰ
Itē quia admittitur ad receptionē vectigaliū vna cū fiſco.
ꝰ. de vec. ⁊ con. l. fi. Sed ratio decidendi fuit q2 habēt loco
priuatoꝝ. ff. de ver. ſig. l. eū qui vectigal. ⁊ ideo excludūtur vt
priuati licet habeant priuilegiū ad eaꝝ poſtulationē ꝯceſ
ſum non ob. l. fi. ꝰ. de ſacroſanc. ecc. q2 loquitur i certis ca
ſibus vt ibi no. nec ob. l. fi. ꝰ. de vectiga. q2 ratione ſoli ꝙ ē
in ciuitate vbi merces reponebant̄ preſtatur vectigal ⁊ iō
admittitur ciuitas in certa parte vt no. ff. de publica. l. j. cir
ca prin. circa fi. glo. cal. Et ibi grauitas i bonā partē ſic. ff.
de offi. prefec. preto. l. j. §. j. ibi ⁊ grauitate ⁊c. odoff. Et ibi
inteſtatoꝝ quod pluribus modis ꝯtingit vt inſti. de here.
que ab inteſta. defe. in prin. ibi res. i. bona herede etiā ſuc
cedente ab inteſtato iure pretorio dy. Et ibi nec ciuitates
ſubaudi ex quibus ſunt tales defuncti. vendicādaꝝ ſubau
di rerū vacātiū odo. inteſtatoꝝ. ſ. mortētium ſine legitimo
herede odoff. Ciuitatibꝰ. i. ad ciuitatū vtilitatē dy. obtētu.
i. occaſione odoff. priuilegioꝝ ad eorum inſtantiā ꝯceſſoꝝ
dy. ¶ In glo. j. ibi. §. diuꝰ alias incipit vacantiū. ¶ In. e.
glo. ibi ſubſtituti ſubaudi excludunt fiſcū odoff. Et ibi. l. va
cantia. Item inſinite perſone excludunt fiſcū in auctentica
1 de heredi. ⁊ fal. §. ſi quis autē non implens. ⁊. §. ſi dominiū
rerū. vel potes dicere ꝙ dominiū pertineat ad fiſcum adi
d tiōe precedente[d] ſaltē per ꝓcuratorē fiſci ar. ff. de offi. ꝓcu.
ceſa. l. j. in fi. ⁊ hoc videtur verius ⁊ no. in. §. an bona. i glo.
alle. odoff. Et dic ꝙ interdum acquiruntur bona ex vltima
voluntate ⁊ tunc differt fiſcus a priuato q̄tum ad ſubſtāti
am acquiſitionis in tribus primo q2 fiſcus poteſt adire ꝑ
procuratorē quod non poteſt priuatus. ff. de aquir. here. l.
per procuratorem iuncta. l. ſicut ⁊ quaſi per totū. ꝰ. de offi.
procur. ceſa. ſcdō q2 fiſcus aditam poteſt repudiare quod
priuatus non poteſt. ff. de offi. ꝓcu. ceſa. l. ij. iuncta. l. ſicut
et quaſi per totū. ꝰ. de repudi. heredi. Item q2 fiſcus cadu
cam ſiue non aditam tranſmittit quod priuatus nō poteſt
ff. de le. ij. l. qō ꝑncipi. iūcta. l. j. §. in nouiſſimo. ꝰ. de caduc.
2 toll. Sed in qualitate ⁊ in modo non eſt differētia q2 in pri
uato aquiritur aditione ſicut in fiſco vt. l. cuꝫ heredes. ff. de
acquir. heredi. iūcta dicta. l. j. in fi. interdū acquiritur inter
minimos ⁊ tunc eſt differentia q2 fiſco acquiritur dominiū
ſine traditione ar. huꝰ. l. ⁊. ff. de iure fiſci. l. imperatores et.
l. j. §. an. bona. ⁊. ꝰ. de publi. l. cōmiſſa. Secꝰ in priuato. ꝰ. ꝺ
pact. l. traditionibus. ff. de rei ven. l. ſi in rem ⁊ intelligo ꝙ
datur rei vendicatio ſi preceſſerit hereditatis aditio facta
per procuratorē

in. j. col. ſi. in fi. in ꝟ ſ. oppono acta facta ſ. quouſ bono. eſ. dē in. l. is apud quē in. iiij. col. in pri. ꝟſi. querit gl. ⁊ ibi late do. meum do. iaſo. ꝺ may. in xiij. col. ſi. ꝟſic. ſcd̄s caſus. ꝰ. de eden. Adde ibi dē bal. in v. col. ꝟſi. venio ad ſcd̄am ꝑ tē. ⁊ alex. in. l. ij. ff. iudi. ſol.
c ¶ Prece dente. ad de ne fal lare ꝙ fiſ cus tenet̄ adire bo na vacan tia ſi adit vt heredi tatē. ita intelligā tur iura dicētia fiſ cum debe re adire bona va cantia. ita no. ſpe. in ti. de inſt. edi. §. cō pendioſe latiꝰ bar. l. l. j. §. an bona. ff. ꝺ iure fiſ. ꝑ l. cōmiſſa. quā ad ħ alle. ff de publi. idē tꝫ ipſe bar. in. l. ſicut §. j. ff qō cuiuſq vni. no.

a ℂ Apprehē ſa. Et idez dic eſſe iure in fiſco.nō eni bo nor vacātiū poſſeſſio trāſit in eū ſine apprehenſione.not.late et ſing.bal.in.c.j.quid ſit inue ſti.i vſi.feud.

Ra.j.

b ℂ Dedicant Adde q.lit latē diſcuſſā t deciſam per bar.in allega.auct.ingreſſi. in. ſō. q.ā. de ſacroſan. ecc. bal.in.l.ſi nōdum.ſ.d fur. pen. de caſt. pſi.mibi.ccev bar.in auct. ſi qua mulier.ſ. de ſacroſanc. eccle. panor. t doc.in.c.ſi.ō ſucceſſio. ab inteſt.

c ℂ Donata. Adde bart.in l.j ſ.j.l.j. col. verſi. ex hoc collige .ff. de offi.pfec.vr.t l.l.j.t ibi alex. in vlt.col.ff. ō vſi.ex hoc ſeq̄ ter.ff.de iuriſ om.iudi.dy.in l.j.ſ.damna.ō ſuſpec. tuto. Adde bal.l.l. pe.in.ij. colū. ver.ſed n ſiq̄d vendita curia ſ.de cōdi. inſer.eundē in l.pe. verſi.ex hoc cōclude.ſ de bo. que li

per pcuratorē ceſaris.not.ff.de iur.fiſc.l.j.ſ. an bona.
3 iuncto.ff.de offi.pcura.ceſa.l.j.ſ.fi. In poſſeſſione autē
a dic ꝙ nō acquirit̄ niſi corporalit̄ apphenſaᵃ.vt not.ff.p
ſo.l.cū duobꝰ.ſ.idē reſpōdet al's eſt.l.p ſe.t icipit ſi fra
tres.de decio. ℂ Et ibi.ſ.an bona. Vel meliꝰ dic pre
cedente aditione.vt.ff.de offi.pcur.ceſa.l.j.ſ.j.in fi.t.l.
ij.t no.in.ſ.an bona.hic all'.ſcenonis. ℂ In ea.glo.ibi
ſ.dynus hz.verū eſt in bonis vacantibꝰ:ſecus in iaz in
corporatis:q2 tūc demū ſpacio.xl.annoꝝ.vt.l.oēs.ſ.de
pſcrip.xxx.an. Et dicā in vacātibꝰ hanc glo.verā qñ ſine
titulo poſſident̄:al's idez in fiſco qd̄ in puato ſz Dy.ff.
de vſucap.l.ꝗuis.t not.C.de quadri.pſcrip.l.j.in prima
glo.res aūt q̄ ſunt in vſu publico nullo tpe pſcribunt̄.vt
l.viā publicā.ff.de via publica.Petrꝰ de ſeruena. Et ibi
pſcriptio h̄ verū qñ bona vacātia poſſident̄ ſine titulo:
al's ſi poſſident̄ tit.t bona fide pſcribunt̄ t vſucapiunt̄:
tanto tpe q̄to ꝯ priuatū.ſ.de vſucap.l.ꝗuis.t no.in.l.j.
ſ.de quadri.pſcrip.dy. In.glo.aſipenul. Ibi cadē rōne
4 t etiā ꝯſuetudine cū hīc etiā ciuitates maxime lombar
die pſcrip.ſeruiūt meri iperiū qd̄ eſt maius i aut̄.de de
fenſo.ciui.ſ.nulla.in fi.t videt̄ caſus.j.de diuer.offi.l.vi
ros.hoc.xij.cū ibi dicat poteſtatē pſcribi.t poteſtas eſt
merū iperiū.ff.de ver.ſig.l.poteſtatꝫ vbo.de iuriſdi.om.
iudi.l.imperiū.d: ſeruena.dy. Jaco.rebuffi.

S I qñ. Caſus. Si iperator dat poſſeſſiones
cū integro ſtatu oīa vr̄ cōcedere q̄ cōtinent̄
noīe iuſto.h.d.Dy. Vel ſic t melius ſi res cō
ceditur integro ſtatu p principē intelligitur
cū ptinentijs t oī iure ſuo t inſtrumētis et
oībus etiā fructibꝰ q̄ in ea ſunt.h.d. Vel breuius bñficia
pncipis ſunt latiſſime interpretāda. ℂ In iſta.l.pōt eē
rō dubitādi ex.l.cū debitor.ſ.fi.ff.de pbatio.t donatio.
eſt ſtricti iuris t ꝯditio ex.l.q̄ p ea cōpetit vt.ſ.ō dona.
l.ſi q̄s argentū.ſ.ſin autē.etiā q2 nō reperit̄ in.ſ.i bone
fidei inſti.de act.ſicq̄z videt̄ ſtricte interpretāda. Sz rō
dicēdi fuit ex.l.fi.ff.de cōſti.pn.t hoc operat̄ verbū inte
gro ſtatu hic poſitū. An. ℂ In tex.ibi ſi qñ.no. ꝙ priui
legia ſunt latiſſime interp̄tanda:vt.ff.de cōſti.pn.l.fi.t
1 ad hoc ſepe alle. Et ibi annotationes.j.pūilegia ſine ſti
pulatione.Dy. ℂ Collige ar.ex hac.l.an ingreſſi mona
b ſteria ſe t ſua deo dedicātᵇ.t videt̄ ꝙ ſic.ſ.de ſacroſan.
eccle.aut̄.ingreſſi. Tu dic ꝙ aut ſtati fecit pfeſſionē nec
vult acerbitatē religionis experiri:t tunc ipo ingreſſu ſe
dedicāt t ſua:al's ſi velit expiri ordinē ſm iura nr̄a infra
terminū.vt in aut̄. de mona.ſ.ſcimus. Et tūc infra tps
pfeſſionis nō ſunt bona dedicanda:q2 nō eſt ibi cā ppe
tuo morādi.ar.l. ſi corus.ſ.j.t.l.ſi fundus legatus.ff.de
le.iij.t.ff.de cap.l.nihil.t ō reli.l.diui frēs.t.C.de religi.
ſi.nundū:q2 tūc vere d2 ingreſſus cū exire nō pōt ſicut t
poſſeſſio tradita reuocari pōt.ff.de acq̄ren.poſſeſ.nō vi
detur t de act.empt.l.iij.in pnc.cū ibi nota. An.de bar.
2 ℂ Item collige ar.ꝙ ſi caſtrū dat̄ a pncipe videt̄ iuriſ
c ditio mea iperij eſſe donataᶜ ar.ff.de offi.ciꝰ.cui man.ē
iuriſd.l.j.in fi.de iuriſdi.om.iudi.l.ij.an.de barulo. Et p
hoc facit.l.fi.ff.de cōſti.pnc.t.l.i.ſ.cū vrbem.ff.de offi.
pfec.vrb.bar. Et ibi ſcripſi ꝙ nō haberet dubiū ſi dediſ
ſet caſtrū cū territorio:ar.ff.de verb.ſig.l.pupillus.ſ.ter
ritoriū.Pe.de mor.ptineāt ſubaudi hoc qd̄ ſequit̄.Dy.
3 integro v̄ba reſcripti. Et ibi h̄ verbo no.p aduocatis q̄
dicūt frequēter iudici dñe audiatis me:q2 vnū ſolū v̄buz
volo vobis dicere:t tñ poſt dicūt infinita v̄ba. Sed ipſi
intelligūt vnū verbū.i.vnū factū volo proponere.odoff.
Et ibi vis.i.virtꝰ ſeu effectus vltimꝰ.i.iſte ſenſus t ea po
teſtas.Odoff.t ibi ſcribebamus.ſ.alicui cōcedendo in
puilegiū.Dy. Et ibi adiacentibꝰ.ſ.ad illoꝝ prediorꝫ cul
turā deputatis gr̄a ppetui vſus.al's ſecus.ff.de le.iij.l.
ſi.corus.t.l.ſi ita legatū.Dy.inſtructū ſubaudi vt idē im
portet qd̄ legatum fundi inſtructi. An.de bar.poſſeſſio
nis.ſ.patriſfami.Dy.tradenda.ſ.ei ad quē poſſeſſio do
natur. ℂ Super tota.l.q̄ro ſi iſta verba ponētur in con
tractu vel in vltima volūtate quid iportarent. Rñ.vt pu
to idē ꝙ ſi legaret fundū inſtructū.ar.l.ſepe.ſ.fi.t.l.pre
dia.ſ.ita legatū.ff.de fundo inſtruct. Sed hic cōprehē

dit plura q̄ appoſitione inſtrumēti etiā nō cōprehende
4 rētur vt hic patet:t ſit largiſſime vt no.in.l.fi.ff.de con
ſtit.prin.t de reg.iur.l.in teſtis. Bar. ℂ In glo.j.ibi p
uilegia.ſ.proprio motu cōceſſa.ſ.de diuer. reſcript.l.fi.
cū ibi notatis. ℂ In ea.glo.ibi.j. de agri.man.vbi etiā
proprio motu principis non valet conceſſio colonorū fa
cta iure venditionis niſi alius ſibi ſimilis ſocietur. Sed
dic ꝙ ibi eſt ratio ne ille alijs colonis ꝓpter diſſimilitu
dinē moleſtus exiſtat.ff.de offi.pcur.ceſa.l.fi. Vel ſolu.
vt inno.extra de dona.c.cum dilectus.vbi dicit ꝙ princi
pis priuilegium latiſſime interpretatur contra ipm prin
cipem concedentē. Sed in quātū alius lederetur: intelli
gitur ſtricte.vt.l.contraria.t.l.ij.ſ.merito.t.ſ.ſi quis a
principe.ff.ne quid.in lo.pu. Bart.magis tamen videt̄
cōtra.j.de fun.rei priua.l.fi.li.xj. Sed dic ꝙ ibi eſt ratio
q2 iura imperialia ſicut eſt canonici preſtatio:nō poſſūt
ſic priuato remitti:vt ibi.t.ſ.de preſcrip.xxx.anno.l.cō
perit.t.j.de fundi.patri.l.fi.ſ.fi.vel verbū integro.ſtatu
tollit cōtrarium.ber.de decio. Sed primū videtur ve
rius ꝙ talia iura imperialia per talia verba integro ſta
tu tc.ne videantur remiſſa.vt in.c.j.de ca.qui curiam vē
5 di.in feudis.t ſi de feu.de mili.cō.fa.c.i generali. ℂ In
glo.que eſt ſuper verbo cum adiacentibus ibi vt ſubijcit
quod intellige ſi ſint ibi gratia vſus perpetui:al's nō ve
d nirentᵈ .ff.de le.iij.ſi fundꝰ legatus.t.l.ſi corus.ſ.j.nec
hijs verbis debebunt inſtrumēta alioꝝ prediorꝝ nec pe
cuniam collectam a nominibus. ibi poſita.ff.de le.iij.ſi
inhi menſa. An.de barulo. ℂ In.e.glo.ibi.vel ſiliam q̄
ſemp in inſtrumentis ponas t menti habeas. An.t hec
ſunt verba optima t nō obliuiſcaris.Dulius. ℂ In.e.
glo.ibi vel fundi.ſ.donati ſecus de alijs inſtrumentis.vl'
cartis alioꝝ pdioꝝ tc.vt ſcripſi in pcedēti gl.i pn. An.

S I qñ. Caſus. Si res aliqua deferatur in fi
ſcum primo debet examinari per procurato
rem ceſa.poſtea debet incorporari per pro
curatorem fiſci t tituli in eis ſine auctorita
te ſuperioris:nullo modo debent ſcribi t cō
trafacientes grauiter puniuntur.h.d.bar. Hic dicit̄ per
quos ſit incorporatio facienda qñ non refert̄ quōt qua
liter. Poſtea iponit penā nō ſeruantibus formā hic po
ſitam.Dy. In tex.ibi per comitē.i.per pcura. ceſa.vt.ſ.
vbi cau.fiſ.l.ſi quid aduerſus.cū glo.t.j. de com.re.pri.
l.j.Dy. Licz alter glo.intelligat.t ibi per rationales.i.p
curatores fiſci.Dy.t ibi incorporatio: q2 talia bona in
corporabuntur in bonis iperatoris. Et ideo dicitur in
corporatio.ſtilus.i.ſtrictor.Dy. Vel dic.i.ſcriptura inter
alias res fiſcales aſcribat Dy. Et ibi tituli.i.ſigna q̄ de
bent i bonis cōfiſcatis Dy. Proponant̄.i.ſcribātur ſm
primā poſitionē:vel dic ſigna apponant̄ ſm ſcdam.dy.
ſupplicijs.ſ.capitis ſic.j.de hijs qui ex.pu.co.l.fi.vel dic
vt.j.l.ſ.in fi.Dy.ſubeūdis arbitrio iudicis.ff.de penis.l.
ſanctio legū cal.huius.ſ.preceptuz.propria.i.ppria au
ctoritate vſurpationē in mala pte.i. de cano.fru.v2.ro.
l.fi. ℂ In glo.v.ibi.l.ij.eſt eni rationalis qd̄ nomen ad
procuratorē ceſa.t fiſci vt dicta.l.ij.t.iij.ſ.de modo mi
litan.t.ſ.vbi cauſe fiſca.l.ad fiſcū.t.l.nulliū. Hic tamen
ponitur p procuratore fiſci.Dy. Et ibi ceſa.imo fiſci.dy.
1 ℂ In gl.vij.ibi.l.ſi quis intra.t ſunt iſta ar.ꝙ curator
e datus bonis debet facere inuentariumᵉ t ar.l.ſi quis.h
al'.t.ff.de bo.aucto.iudi.poſſi.l.fi.t de ven.in poſſ.mit.
l.j.ſ.penult.in fi. An.de barulo. Jaco.rebuffi.

V Acantia. Caſus. Bona vacantia debent
pertinere ad fiſcum. Nunc demum cum cer
tum eſt de iure nullum exiſtere ſucceſſorem
hoc dicit Dy. ℂ In textu ibi vacantia.t po
tuit eſſe ratio dubitandi in hac.l. quia vide
batur iſta bona vacantia concedi cuilibet occupāti.ar.
ff.pro delicto.l.j.t per totum. Sed ratio dicidendi fuit
quia vacabant circa domini voluntatem t poſt mortem
ideo ſuccedit fiſcus in ſubſidiuz alterius legitimi ſucceſ
ſoris cum intereſt noſtra habere heredem.ff.de interro
go.act.l.et q2.doc. In glo.j.ibi de facto.i.de proprio fa
cto.Dy. In ea.glo.ibi ſoluendo t certum eſt nulliū exiſte
b

be.t in.c.j.ſ. Item ſi quis. in.j.colū.v̄ſi. ſcdo ꝙ ille. in ti. q̄. mo. feu. amit.v̄ſi.feu. Quod tñ intellige de iuriſdictiōe que deſcribit̄ a territorio.nō aūt de ea que cēt alicui in pūilegium pſonale cōceſſa. vt p bal.vbi.ſ.t ſe li.in.c. rodulphus. xij. col. ver. pprietatis vero de re ſcrip.

d ℂ Dic ꝙ nō venirent i donatiōe domꝰ talis in domo exiſtentia n ſi tpi eſſent aſſixa vt no.doc. in.l.ſi.ff.de ia pel.lega.ſi o. in.l.ſz et ſi q̄ i ſ.pprietatis. ff.de vſuf.niſi eſſēt legatarē donata.i.ſtru cta vel niſi ſe aliter cōtinentū do haberetvt ibi p eos. t in l.fundi.de ac. emp. Addō tñ ꝙ ſi domus p pter delictum cōfiſcaret̄ eēt ſecus.not.fin. bal.in.l.iij. in ij.col.ver.vnō ſi ſtatuto caueī.ſ.de iceſ. nup.qd tñ bal dicū bar.aliqualiter limitat in.l.fi.ff.ō ſupel. lega.et in.l.iij.l.ij.col. v̄ſi.t pdicta faciunt.a.ō nou ti.feno.

Ra.ij.

e ℂ Inuentarium. Addo ang. idem tenentē in auc.vt li.c. ma.et auic in pri.col.la.viij ſpe.in ti.de in ſtr.edi.ſ.nūc vero aliq̄ ver. ſz an tenetur inuentarium. Imo etiā obſtat ei excepcio non confectus inuentarij. Ita no.fin. bal.in auc.ſed cū teſtator.ſ ad le.falci.et ſpe. vbi.ſ.ſ. xviij.abb in.c et pte.c.ij.de appel.t cōſil. iij.incipi.pſatoo.t alex.cō

re ſucceſſorem vt hic dicit.l.iſta. Dy. Et alibi,bona vel
dic melius vt ibi not.⁊ .ſ.c.l.vna.ſuper verbo vēdicādā.
1 odoff.de ſtc. ¶ In glo.ij.ibi vel ſuperior:⁊ hij in infini
tum. In ea.glo.ibi ⁊ vxor qḋ poteſt eſſe verum in tranſ-
a uerſalibus[a].inſti.de legi.agna.ſucceſ.§.fi. Et in aſcen-
dentibus vō ⁊ deſcendentibus dic ſecus cum illi intelli-
gantur in infinitum.ff.de in iuſ.vo.l.queq̃.§.parentes
de verb.ſig.l.libero. Gui.de ſer.

a ¶ Tranſuer ſalibus. Addo ꝙ ſucceſſorium edictum habet hodie locum inter cognatos ⁊ fiſcum excludunt glo. eſt no. in .l. poſt cōſanguineoſ in vero deſertur.⁊ ibi bart. in princ.ff.de ſuis ⁊ legi.alle ga.⁊ ſequitur eꝫ bald.in.l.ſi ex[?]pſona.l. ī fi. quero verū ſi ex ſucceſſorio .ſ.de fideicō. Idē in.l.ſi ꝗs poſthumos.§ ſi filium in vlt. col.in prin.ff. ſcd'o queritur vbi late p do. alex.in.v.col. ī fi. ꝗd aſſe in querela. cum multis cōcor. ibidē p eū,ſig. ff.d,libe.⁊poſt hu.alleg. bal. tex.inſti.de le gi. agna. ſuc ceſ. §. place bat.

I vacantia. Caſus. Que forma ſit ſeruanda
in apprehenſione bonorum vacantiū dicit
primo.ſecundo ponit penam officiali ⁊ pre-
ſidi ⁊ fiſci patrono.que circa premiſſa ī fiſci
diſpendium aliquid cōmiſerūt.hoc dicit dy.
Uel ſic ⁊ melius. In prouincijs vbi non eſt procurator ce-
ſaris de principis curia certi officiales deſtinantur.quo
rum ſolicitudine bona vacantia ſub preſide inueſtigan-
tur:⁊ de hijs inuentarium conficitur:⁊ principi ſcribitur
⁊ cōmittens fraudem hic pena inſerta punitur. hoc di-
cit bar. ¶ Primo ponit dictum. Secūdo illud extendit
Tertio punit fraudem comittentis. Secūda ibi: que for
ma. Tertia ibi.nā ſi quid. ¶ Oppo.ꝙ hoc facit coraꝫ p
curatore ceſa.ſ.e.l.ſi quando ſol.⁊ glo.ibi.ꝙ hic loquit
quando queſtio refertur ab aliquo ibi:quando a nullo
ꝙ non placet:q2 eſt contra tex.hoc eſt iure id poſſidens
vel vendicare. ¶ In tex.ibi ad erarium.i.ad theſaura-
riū. Prohibeātur ſubaudi ⁊ hijs fiat cōtrouerſia vt diſ-
ferat.l.iij.ſ.e. Dy. Electi.ſ.a principe qui eligit vnum de
militibus ſui palatij ad iſtud faciendum quod ſequitur.
ſteno.⁊ iureiurando.ideo credo in omnibus prouītijs rei
publice ſi non habeant adminiſtratorem tantū publica
auctoritate vt auť.vt hij qui.ob.ſe pi.habere res mino.
§.fi.ſiue publica auctoritate.⁊ vtilitate ac ī auť.vt iudi.
ſine quoquo ſuffra.§.fi.⁊ī auť.iuſiurādū qḋ pre.ab hijs
per totum. de hoc dicyt not.ſ.de ero.mili.an.l.penulti.
in princ.ſubditi iurare debent in feu. qualiter vaſſa.iu.
de.§.fi.⁊ not.ff.de reg.iur.l.nō videtur.§.q̄ iuſſit.doct.
1 obſtruti. de officio ſuo bene gerendo ⁊ ſic not.publicuꝫ
adminiſtratorem debere iurare ſic in auť.iuſiurā.quod
preſta.col.ij.de deu.⁊ ibi cōmittanť ſubaudi ad preſidē
prouincie vbi ſunt illa bona. An.corū.ſ.palatinorum. Et
ibi data publicauit enim inquiſitioneꝫ ſi eſt aliquis qui
velit contradicere. An.reclamandi.i.contradicendi vel
cōquerēdi Dy.reclamādi.i.tps iſta quod de iure ſuo ꝗs
pponat al's poſtea non auditur.ſ.de inge.⁊ ma.l.diffa
mari.⁊ de re.pig.ſi eo tēpore.quod eſt verum. ſi tēpore
tranſacto:res ſuit per fiſcum occupata:al's re nō adhuc
occupata poſt tēpus auditur.ff.de adq̄p.lega.l. manci-
piorum. Odoff.⁊ ibi iuſſu noſtro ſubaudi qḋ facienus
per litteras noſtras demū cōpletis omnib[9] ſupradictis
vt.ſ.de iur.fiſci.l.phibitiꝫ.occupentur ⁊ cum boniꝫ no
ſtris incorporētur.odoff.erarij eſt fiſci. Dy.ſeruef.not.
2 ar.qui tenetur ad litem tenetur facere inuentarium cō-
tra glo.poſtram in.l.de creationib[9].ſ.de epi.audi. ⁊ idē
dico de curatore dato ad vnam rem.per.l.iſtam.et[a] ar.
b ⁊ ſi.ad ſpecīē.ff.rē.pu.ſal.fo[b]. Sed dico ſic. Aut illa res
debet adiungi cum alijs ⁊ p illa debet fieri inuentariuꝫ
q2 eadem eſt ratio ne fraus ⁊c.vt.§.hinc nobis in auť.
de heredi.⁊ fal.⁊ p hoc.C.de cura.furi.l.fi. Aut nō de-
bet adiungi:q2 datus tantū ad vnam rem vel liteꝫ ⁊ tūc
habet locuꝫ dicta glo.quia ceſſat tunc ratio frau.⁊c.ar.
l.adigere.§.q̄uis.ff.de iur.patro.⁊ p h̄ q̄rit̄ cuꝫ plures
actiones alicui cōpetunt ⁊ illis vti vult:tenetur eas no-
minare.al's non.ar.eorum que notantur.C.de eden.l.j.
Iber.de deucio. ¶ Indignationem.ſ.noſtraꝫ punitur
3 ergo extraordinaria pena cum non ſit a lege determina
ta.ff.de effrac.l.j.§.expilatores. Dy. Uel dic aut deliquē-
runt in bonis fiſco querendis:⁊ tunc in duplum punien
tur.vt.ſ.de iur.fiſ.l.defenſionis:aut in queſitis:⁊ tunc
in quadruplum vt in eo.ti.l.que in contractibus.odoff.
⁊ de deu.patronus.ſ.qui circa fraudem fiſci.aliquid cō-
miſit Dy. ¶ In glo.iiij.ibi.de iur.fiſc.l.defenſionis.no.
4 ergo ſm glo.iſtam.ꝙ ſi fiſcus agat contra aliquem poſ
ſeſſorem dicendo rem petitam ad ſe pertinere procede-

b ¶ Bal. ſo. Dic ꝙ qn̄ dať curator ad li-tē certi vel rē certā tunc nō teneať talis inuētariū cō-ficere.⁊ita eſt intelligenda glo. in alleg. l.creationib[9] in ver. cōſcri-pto.ita tenuit ſpe.in titu.de acto. ab vni-uer.ver.pube res.et ſeq.

tur per inquiſitionem ad quod facit.l.iſta. Sed contra-
rium credo:nam in caſibus fiſcalibus,ordo iuris debet
ſeruari ſaliceꝫ de conuen.fiſc.debito.l.quoniā.ibi iuris
ordinem ⁊c.⁊.ſ.ti.j.l.penult.nec ob.l.iſta.quia hic null9
apparebat legitimus contradictor a principio. et hoc
c innuit verbum vacantis ar.ſ.l. proxima[c]. Et nota ex
hac.l.caſum in quo preſes inquirit: et ſic ſit inquiſitio
de iure noſtro ad quod in.l.ſi quis alle.⁊ eſt alius caſus
ff.de offi.preſi.l.congruit.⁊ idem vbicunq̃ aliquis ſine
accuſatione puniť tam de iure ciuili ꝙ canonico. vt no.
5 per roffre.in tractatu de inquiſitionibus. ¶ Item no.
d ex hac glo.ꝙ cuꝫ ſit inquiſitio facienda eſt copia parti[d]
quando ſibi preiudicatur ex ea vt hic data copia ⁊c. q2
nulli eſt legitima defenſio deneganda.vt.l.defenſionis.
ſ.de iur.fiſc,ſicut vbi ſit contra aliqueꝫ inquiſitio debet
citari vt ſit preſens in iuramēto teſtium:⁊ det defenſio-
nes vt expreſſum eſt extra de accu.⁊ inquiſi.c. qualiter.
§.debet.ar.ff.de mino.in cauſe la.ſ.§.cauſa. et.ſ.ſi per
vim vel alio modo.l.fi. An. ¶ In glo.que eſt ſuper ver-
bo occupētur ibi.ſ.e.l.ſi quando. Sed illa ob.quia ſine
hac ſolēnitate ſit ibi incorporatio. Sed ꝙ ibi nulla fue
rat queſtio hic ſic. Ste.

c ¶ Proxima Tene primaꝫ opi.p ea ꝗno. bal.in.l.j.ſ.de here.vendi.⁊ in cle.j.ſ. de priui.fiſci.ſpe cu.in ti.de re. ſti.tē ſi fiſc[9] Addo p̄n.tex. ⁊ q̄ nō pōt ca uillari.l.l.miſ ſi.j.de exact. tribu.eo.li.

d ¶ Parti Ui de late bal.ꝗ hoc tenet ī ter minis in.l.ij. in princi.ſ.de eden.

¶ De dilatoribus. Rubrica.

I ei qui. Caſus. Tacito capaci relicto ſi
deicōmiſſo ceſſat delatio.hoc dicit dy.
In textu ibi capere tempore teſtamēti
et mortis Dy.⁊ dic capere.i.cuꝫ effectu
acquirere Dy. Et ibi poteſt:quia nō ppo
nitur prohibitus de iure Dy. poteſt ſcꝫ
ex teſtamento relictuꝫ. Contra.ff.de ri
tu.nup.l.fi. ¶ Sed ibi in prohibitis hic in permiſſis pa
1 lam ceſſat:⁊ ſic not.ꝙ non refert conceſſa fieri clam vel
palam.quedam tamen ſunt conceſſa que ſi clandeſtine
fiant non valent vt electio.⁊ not.extra de clandeſti.de-
ſpon.per totuꝫ.ff.de admini.tuto.l.non exiſtimo.extra
vt eccleſiaſtica benefi.c.ſ.ver.porro.⁊ ar.ſ.de reſ.ven.l.
penult.⁊.ff.de ritu.nup.l.fi.quod dic vt ibi per Iac.bu-
tri.⁊.ſ.de ſumma trinita.l.iij.per Cy.⁊.ff.vi.bo.rapto.
l.ij.§.antepenulti.per Dy. An. Et ibi palam not. ergo
non refert conceſſum fieri clam vel palam:quedaꝫ tamē
ſunt que ſi clandeſtina fiant habent in ſe vicium:⁊ ſi pa-
lam fiant non habent:vel ſi habent nō tantū.ff.de ritu.
nup.l.fi.⁊ de admini.tuto.l.non exiſtimo. An. de quo p
Cy.in.l.iij.C.de ſumma trini.⁊ per Iaco.butri. dicta.l.
fi. ¶ Ut iſta materia plene liqueat dic ꝙ aut aliquis eſt
rogatus reſtituere capaci.et valet indiſtincte ſiue clam
ſiue palam fiat vt hic.aut eſt rogatus reſtituere non ca
paci ⁊ tunc aut palam aut clam aut vtroq̃ modo. Si pa
lam valet ſcꝫ quantū ad hoc vt non habeat locum dela-
tio:vt dicta.l.nō intelligitur in p̄nc.non tn̄ valet quātū
ad hoc ꝙ non capax capere poſſit puta propter iniuriā
liberorū:vt quaſi inceſtuoſus ⁊ tunc applicatur heredi.
ſi eſt de liberis alioquin alijs.ſ.de inceſt.nup.l.ſi quis
inceſti.de na.li.l.ſ. Si autem alia ratione nō erat capax
tanq̃ ꝙ non ſcriptum remaneat penes heredem.ff.de
hijs qui pro non ſcrip.l.ſi quis in metallum.ſ.de cadu.
tol.in princi. Si autem palam ⁊ clam recte ideꝫ vt dicta
l.non intelligitur.§.ſi quis palam. Si autem clam aut
teſtator rogat de reſtituendo non capaci:quod erat he-
redis aut de ſuo. Si heredis aut heres nō tantū habet
a iudicio teſtato.⁊ bene valet.ff.de iur.fiſc.l.ita fidei.§.
fi. Si autem tantū habet nō valet tunc habeat locuꝫ de
latio.ff.de dona.cau.mortis.l.qḋ conditionis īplende.
⁊ de condi.⁊ de.l.ſed ſi hec.§.ſ. ¶ Si auteꝫ teſta. aut ſi
deicōmiſ.effectum non habuiſſet:etiam ſi iſte fuiſſet ca-
pax:⁊ tunc non habet locum delatio.ff.de hijs qui.vt in
dig.l.fi. Aut effectum habuiſſet ⁊ tunc habet locum de-
latio.et materia huius.l.ff.de hijs qui.vt indig.l.here-
dem:⁊.l.in fraudeꝫ.ff. de le.i.in tacitis. Iber.de deucio.
Ad euidentiam huius.l.⁊ tituli debes ſcire ꝙ quando
relinquitur aliquid aliquibus qui ſunt indigni ⁊ illud ſi
ue relinquatur tacite ſiue expreſſe:defertur in fiſcū. Ita
loquitur totus titulus de hijs quibus vt indignis.ff.et
C.maxime.

C.maxime in.l.hereditas. Et quod ibi not.quādoq; re
linquitur aliquid non capacibus ꝛ tunc ſi aliquid relin-
quitur palam tunc non defertur in fiſcum. Eſt verum ꝙ
non valet relictum ſed remanet apud eū a quo relinqui
tur.vt.l.non intelligitur.in princi.ff.de iur.fiſc.ꝛ.l.lucius.
§.fi.ff.de le.j. Si vo relinquitur tacite tunc in penā eius
qui aſſumpſit tacitam fidem de reſtituendo non capaci
bona deferuntur in fiſcum.vt dicta.l.non intelligitur.§.
2 j.ff.de iur.fiſc.ꝛ.l.etiam ad.l.fal. An autem iſtud quod
relinquitur ſpurio palam ꝙ debeat deuenire in fiſcum:
a vel remanet apud heredes[a] Dic vt.l.j.C.de naturalibus.
lib.ꝛ not.in.l.hereditas.ꝛ ibi dixi pleniſſime in.l.fi.ff.de
his qui.vt indig. Qui autem dicuntur nō capaces here
des.dic vt.ff.de iur.fiſc.l.j.ꝛ not.inſti.de lega.§.legati.
Bar. ¶ In glo.j.ibi ſtipendiorum imovidetur ideo nō
poſſe deferre: quia vacare debent armis.C.de iur.deli.l.
fi.in princi. Sed dic ꝙ illa non eſt ratio.nam idez in cla
riſſimis ꝛ veteranis qui armis intendere non coguntur
Sed tamen propter honorez ipſorum hoc eſt quia ſi ceſ
ſarent in probatione efficerētur infames.vt.j.e.l.ij.iij.
ꝛ.iiij.ꝛ.ff.de iur.fiſc.l.iij.in princi.pe.de mor. Iſta que ſe
quuntur cadunt in glo.j.in prin. ¶ In glo.j.ibi.§.fin.ꝛ
§.in extraneis.ꝛ no.ff.de heredi.inſti.l.ſi alienum.§.in
extraneis.Dy. In ea.glo.ibi ſcdo ſcz tempore mor. Dy.
Et ibi.§.incertis.immo.§.legati.ꝛ not.ff.de iur.fiſc.l.j.
in prima glo. ¶ In glo.ij.ibi.ꝛ non de ſuo.et hoc intel
ligo quando rogatus de ſuo nihil a teſtatore habebat:
puta patronus in tertia inſtitutus.vt.l.ita fidei.§.fi.all.
in glo. Sed vbi aliquid a defuncto haberet ꝛ eſſet roga
tus reſtituere non capaci: puto ꝙ habeat locū hoc ma.
qz quantū de ſuo dat tantū minus videtur cōſequi a de
functo de eo quod ab eo habet.ar.ff.de cōdic.ꝛ de.l.ſer.
3 hoc ſpeciali.§.fi. Ber.de deucio. In ea.glo.ibi in tacitis.
not.mirabilē cautelam que abſtrahitur de iſta glo.ꝙ ſi
quis non capaci vult aliquid relinquere qđ faciat de bo
nis heredis non hereditatis ꝛ facit bene alle.l.ita.alle.
b in glo.alaſardi[b]. ¶ In glo.fi.ibi deſtructo.not.ar. a cō
ſequēti deſtructo. Sed non procedit ab antecedenti de
ſtructo.vt.l.cum qui.in princi.ff.de publiciana.ꝛ ibi no.
ꝛ in.l.quidem tabularū.in princ.ff.de furtis. Rebuffi.

a ¶ Heredes. Add. bar.bal. pau.de caſt.ꝛ doc.i.l. teſtamēti factio et ibi imo.ꝛ do. lancedeci.§ ceptorē mei. ff.de teſt.pau. de caſt.alex.ꝛ do. iaſon.de. may.etiā mei ſceptorē in.l. ſi is qui ex bo nis.ff.de vulg. et pupil. bar. cepo.iſutocau te.caute.xxxv iij.incip.nunc videamus.

b ¶ Alaſardi. Add. alias mul tas cautelas ad hoc p bar. cepo. caute. xxxviij.ꝛ p do. thomā de ad uocatis de diuiſis. moder. cautela .xlj.

Monente. Qui de neceſſitate proſequitur.de-
lationem ab alio factam non patitur penas
delatoris.hoc dicit Dy.vel ſic. qui defert ex
neceſſitate officij vel ex precepto iudicis pe-
nam delatoris non ſuſtinet. hoc dicit Bar.
¶ In tex.ibi monente ꝛ potuit eſſe ratio dubitandi: qz
licz ex ſuo officio debeat iſta facere: tamen videbatur ſal
tem in aliquo puniri.ex quo non probat ar.j.de decu.l.
ij. Sed dic ꝙ fuit ratio decidēdi: quia alius detulit ꝛ nō
ipſe. Item iuſſus ſuperioris a pena excuſat. vt hic.not.
in glo.fi.Dy. Et ibi ſolicitudine.i.cura.quia erat officia
lis. Inſtrueres.i.ordinares vel proſequereris Dy. que.ſ.
acta cauſe.cal.precibus ſubaudi. quas porrexiſti prin-
cipi.inſerta.i.in libro principum ſcripta. Ea propter.i.
quia predicta te induxerunt. Dy.in perſona.i.ne pena
non probantium tibi iponatur.dy.ſententiā.ar.preſtat
hic.l.ꝙ vbi iudex alicuius loci procedit contra aliquem
ex officio ꝙ licz non probetur non tenetur iudex ad ex-
pen.ꝛ ad idem.ff.de iur.fiſc.l.fiſcus.in queſtione.§.dela
toris.ꝛ facit.l.ij.C.qui accu.non poſ.hoc eſt verum ſi iu-
dex haberet tales vehementes probationes ꝙ haberet
iuſtam cauſam procedendi. Et idem de notario petente
ſcripturas ab abſoluto.ar.l.qui ſolidum.§. etiam.ff.de
le.ij.ꝛ ꝙ not.in aut.de iudi.§.oportet.alias ſecus vt.l.pro
perandum.§.ſine autez alterutra.C.de iudi. ꝛ qđ not.p
Ber.ꝛ Inno.extra de dolo.ꝛ contu.c. finem reuocabit
1 ſubaudi:ne in aliquo puniaris licz nō probes. ¶ Not.ex.l.
iſta ꝙ officium quod quis habet monet quem vt faciat
pertinentia ad officium. ¶ Item not.ꝙ mota vna cau-
ſa pertinentia ad vtilitatem publicam defuncto delato-
re vel abſente: iudex poteſt illaz cauſam perficere ex ſuo
officio vt.l.penul.in princi.ff.de pu.iudi.et.C. de aboli.l.
ij.et etiam poteſt idem iudex iubere vni vt dictam cau-

ſam ceptā ab alio proſequatur vt hac.l.bar. ¶ In glo.
fi.ibi officium ſubaudi quod excuſat a pena delationis
vt hic.ꝛ a pena calūnie vt.C.qui accu.non poſ.l.ij.et eſt
ratio quia officium ſuū ꝛc.ff.quādo.de ſ.aperi.l.ſi quis
ex ſignationibus.ꝛ magis releuatur qui facit ex neceſſi
tate ꝙ̄ qui facit ex voluntate.ff. qui ſatiſda.cog.l.fide-
2 iuſſor.§.neceſſaria. An.de barulo. ¶ In.e.glo.ibi iuſ-
ſus qui iuſſus ſuperioris excuſat ab infamia.ff.de his
qui no.inſa.l.furti.§.qui iuſſu.ꝛ.ff.de aqua plu.arcen.l.
c ꝙ̄ ꝙ̄.in fi.ſ.reſpon.[c].et dignus eſt venia qui ſuperiori
obtemperat.ff.de his qui no.inſa.l.libero.§.fi. cum.l.
ſequē.de quo dic vt not.de reg.iur.l. non videtur.§.qui
iuſſu. An.de barulo. ¶ In glo.fi.ibi tria te excuſāt. dic
ꝙ etiam vnum te excuſat officium ſolum excuſat.vt.l.de
lator.ꝛ.l.fiſcus.in queſtione.§.delatoris.ff.de iur.fiſci.
Item ſolus iuſſus.l.non videtur.§.que iuſſu.ff.de regu.
iur. Item ſolum tertiū.vt.l.ſeruus.ff.de his qui no.inſa.
dubius. Iaco.rebuffi.

c ¶ Reſponſo. Adde ad hoc dy.i regula qđ quis madato in pri.colū.de reg.iur.li.vi. bal.bar.ꝛ alibi de roſa.ꝛ poſt oēs do.iaſon. in.l.ſi quis id qđ.§.fi.vi.co li.ff.de iuriſd. omniū iudicū Et verū idem ſit i delegato ad vniuerſitatē cāz no.bar in.l.furti.§.ꝙ iuſſu.ff.de inſa. ꝛ ibi poſt glo. eundem.bar. qđ in arbitratore ꝛ arbitro Adde tñ ꝙ hoc eſt verū i inſa ſu ꝙ neceſſitatē iportat no. glo.ꝛ bar. i.l. liberoꝝ.§.ex cuſat.ff de inſa. ſpe.i ti.de obli. ꝛ ſolu.§.ij.verſi. illōꝛ do. Nico. boerij.i addi. ad dy.i regu. qđ qs mādato in.j.ꝛ.ij.addi.de reg.iur.

Nulla macula. Caſus. Ille qui ad excuſatio-
nem aliquem defert non patitur delatoris
penam.hoc dicit dy. Uel melius qui ad ſuaz
defenſionem alium nominat nonvidetur de
ferre.hoc dicit Bar. ¶ In tex.ibi nulla.ar.
eſt.l.iſta ꝙ ſi dico ꝙ ego non occidi.ſed ticius: ꝙ non vi-
deor ticium accuſare per.l.iſtam.ad qđ.ff.de iur.fiſc.l.
delator.an.hic iunge de expen.quod infra ſcripſi ſuper
glo. ¶ Not.etiam ꝙ qui timet de ſe ꝛ dat damnuz alij.
cauſa ſe liberandi non punitur quod facit ad queſtionē
in margine poſitā. ¶ Delatoris.ſ.non probantis.Dy.
domini.ſ.que ad fiſcum pertinet: quia de bonis vacanti
bus erat fiſco delatis.nam bona vacātia ꝛc.vt.C.de bo.
vacan.l.penul.contendentur ꝛ petentur cōpelli ad reſti
tuendum monſtrauit.ar.eſt.l.iſta.ad tale dubium pone
ꝙ tu videns ticium contra te venientem gladio euagi-
nato cū aliter nō poſſes euadere ꝓpoſuiſti aliquē corā
te qui per ticium eſt interfectus cum dictus ticius te in-
terficere vellet quero nunquid tenearis: ꝛ videtur ꝙ ſic
qui occaſionem damni dat ꝛc.ff.ad.l.acquil.qui occidit.
§.in hac.ff.ad.l.cor.de ſica.l.nihil.pro quo facit.ff.de ꝓ
ſcript.ver.l.qui ſeruandarum.cum glo. et videtur caſus
ff.ad.l.acquil.l.ſcientiā.§.ſed ſi defendi.contrarium cre
do.quia licitum eſt cuicunq; ſanguinem ſuum redimere
ff.de bo.e.q ati ſen.mor.ſibi conſci.l.j.ꝛ not.C.de trāſac.
l.tranſfigere.ad quod.ff.ad.l.aquil.l.ſcientiam.§.q cuz
aliter et qđ ob tuitionem perſone licita eſt defenſio.ff.
de iuſti.ꝛ iur.l.vt vim.ad.l.acquil.l.itaq;.quia nō prepo
nebat eum malo animo. Sed que cauſa tuitionis ex i-
prouiſo cōtingunt caſui non nore iputātur.C.ad.l.cor.
de ſica.l.j.ff.de penis.l.reſpiciendum.§.delinquūt.ad qđ
C.de poſtul.l.quiſquis.cum glo.ſuper verbo vtilitas.ff.
de iur.fiſc.delator.ꝛ hic eſt caſus i ratione in.l.iſta.ꝛ.ff.
ad.l.acquil.l.ſi quis fumo.§.j.nec ob.§.i hac nā nō dat
occaſionem preponens. Sed inuaſor nec ob.§.ſed ſi de
fendendi: quia loquitur in caſu in quo venit culpa. Sed
in queſtione noſtra venit tātū dolus.ff.ad.l.cor.de ſica.
l.j.§.diuus.ꝛ conſtat ꝙ iſte non eſt in dolo. ¶ Ad.l.qui
ſeruandarum dic ꝙ tex.facit pro parte iſta. Et ideo te-
neatur de homicidio inuaſor non preponēs.C.ad.l.iul.
de vi pu.l.quoniam multa.ff.de ſeruo corrup.in hoc iu
dicio.ꝛ hec glo.ſcdm ſcdam expoſitionem in.l.is qui ag-
greſſorem.C.ad.l.cor.de ſica.Guil.de ferra. Mōſtrauerit.i.dicebat nō tamē accuſando nec hoc ꝓbauit odoff.
ad quod facit.ff.ad ſenatuſ.ſyllez.l.ſi quis in graui.ff.
de bo.li.l.qui cum maior.§.ſi libertus.ꝛ.l.in ſeruitutibus
1 in princi.ꝛ.l.ſi quis libertū. ¶ Sed quid erit de expen.
d nunquid iſte notificans alium tenebitur moleſtato.[d] vi
detur ꝙ ſic.ff.ad turpi.l.j.§.incidit.contra videtur ꝙ hu
ius.l.beneficium non debet ſibi eſſe nociuum.C.de his
qui veni.eta.impe.l.j.ꝛ.ij.ꝛ.iij.de aut.conſti.que de dig.
§.illud.colla.vi. Sed dic ꝙ aut iſte delatus retorquet de-
lationem in alium ſolum inſtigando curiam ꝛ non facie
do partem: ꝛ tunc nō tenetur ad expen.ff.de fal.l.arba-
letus.in fi. Aut inſtigat probationes adducendo libel-

d ¶ Moleſtato. Add. p ſpe i ti.de expe.§. vj.ad fi.bal.i. l.iij.ꝛ ibi alibi de roſa.ꝛ in.l. nulli in fi.ꝛ.l. ſi quis i hoc genus ꝛ pau. de caſt.conſi.xx-vij.

lum ⁊ alia faciendo. ⁊ tunc ad expēſ. tenetur. Ita diſtinguitur in gloſa. ff. de his qui no. in fa. l. ob hec. ⁊ eſt ratio: quia licʒ infamia ſibi remiſſa per. l. iſtam non tamen ius tertij. ſ. condēnatio expenſarū. vt. ſ. de in ius. vo. l. venia. de ſer. fugi. l. quecunqʒ pro quo. j. de decurio. l. ij. de ſupre. recuper. l. vna. Quid ſi terra mōſtrauerit. i. mōſtrare voluerit lʒ nō ꝓbauit. Dy.

Ex varia. Caſus. Ille qui fiſci cauſā defendit licʒ ſuccūbat non videtur calūniari nec penā delatoris patitur. hoc dicit dy. ¶ In tex. ibi de curſu. i. decurſu. odoff. defenduntur defendendo ſuccumbunt non probando. Dy. Et ibi non teneantur. i. non puniantur delatores ſi non ꝓbent notiſſimum: ⁊ ideo non poteſt in dubiū reuocari ibi ſolos ſubaudi nō alios odoff. ¶ In glo. iij. ibi punitur. ſ. deferēs ⁊ nō ꝓbans Dy. Iaco. rebuffi.

Omnes iudices. Caſus. Deferentes ſine fiſci aduocato debent puniri ⁊ qui ꝓcedit ad deferendum precipue malo animo debent puniri. hoc dicit Dy. Vel ſic delator non admittitur ſine fiſci patrono ⁊ male deferentes ex conſuetudine grauiſſime puniant̄. hoc dicit bar. ¶ In tex. ibi aduocato. quia ſine eo non valet quod fit in preiudicium fiſci. vt hic. ⁊. ſ. de aduo. fiſc. l. fi. ⁊. ff. de iur. fiſc. l. ſi fiſcus alicui. ⁊. l. iij. §. diuus. Secus in cauſis priuatorum. ſ. de poſtu. l. velamēto: tamen dandus eſt termin⁹ ad inueniendum aduocatum. ff. ex qui. cau. ma. ab hoſti
a bus in fi. ⁊. l. ait pretor. in fi. An. de barulo[a]. Et ibi i cauſam. ſ. confiſcandi qui ſunt multi et ponuntur. ff. de iur. fiſc. l. j. ſteno. Et ibi ordinem. Nota in cauſis fiſcalibus ſeruatur ordo iuris ſic. ſ. de conue. fiſc. debi. l. quoniam augerio. ⁊. l. ſe. tibi ſcripſi. ¶ Ibi agentibus preſentib⁹ ⁊ dictam in iudicio perſequentibus Steno. ibi nōnulli. i. multi Dy. precipites. i. facile ad defendendum producentes Dy. ¶ In glo. ibi. ſ. ti. j. l. fi. ⁊. l. j. §. expilatores. ff. de effrac. dy. ¶ In glo. que eſt ſuper verbo implorare
1 ibi in theodoſiano quem non habemus. Sed illaʒ. l. habes in. c. j. alle. in ea. glo. ibi noſtris. de hoc habes tex. v. q. vj. c. delatori. ⁊ per illud. c. dicitur linguam eſſe formādam falſo teſti. Dy. ¶ In ea. glo. ibi. i. execut at am. vſi dic clarius. Aut quis non habet facultatem deferendi: aut habet primo caſu aut non habet poteſtatē ratione illius quem defert ⁊ punitur capitaliter vt. j. eo. l. fi. ⁊. ff. de iur. fiſ. l. deferre. §. item eos. Aut ratione ſui deferentis ſicut ſunt multi in dicta. l. deferre. in princi. ⁊ illi puniuntur ſi non ꝓbant ac ſi deferre poſſent excepto minore ⁊ femina. ff. ad turpil. l. j. §. ſi accuſationē. Si vero habet poteſtatem deferendi tunc aut peccat in forma ⁊ punit̄ extraordinarie vt hac. l. in princ. aut in materia. q: non ꝓbat ⁊ tunc ſi alſ non conſueuit male deferre punitur infamia vt. ſ. l. nulla. ⁊ quotiuʒ detulit. vt. ff. de iur. fiſc. l. ſenatus. §. ſenatus. ⁊ not. ſ. e. l. ex varia. Si autem alſ conſueuit male deferre punit̄ criminaliter pena ferri. vt hac
2 l. in fi. cum cōcor. de decu. ¶ In glo. fi. in fi. thane approba. ar. ff. de penis. l. capitalium. §. ſolent. et. §. graſſatores. ad quod. ſ. de epi. audi. l. iij. in fi. ad quod. ſ. de iur. fiſci. l. facultas. in fi. ⁊ pro hoc tex. hic cum dicit deferre non ceſſant. An. de bar. ⁊ melius. j. de ero. mili. anno. l. j. §. j. li. xij. ibi doct. Iaco. rebuffi.

Seruum domini. Caſus. Qui dn̄m defert ſeueriſſime debet puniri: etiam ſi delationem ꝓbauerit niſi in crimine maieſtatis dy. No. l. valde notabilem ⁊ ſpecialem: ꝙ non obſtātibus prolatis ſuper obiectis: punitio fit de delicto. cal. ¶ In tex. ibi delatorem. i. que dn̄m aliqua ex cauſa accuſauerit Dy. exemplum ad hoc vt delatores puniantur. Dy. Et ibi ſi obiecta. i. id quod defert cōtra dn̄m Dy. maieſtatis. in quo ſi accuſauit ⁊ ꝓbauit nō punitur. dy. Et ibi ꝓditoris. dicitur proditor qui aliud ge
1 rit in animo ⁊ aliud in actu. vt per Bar. ff. de penis. l. re
b ſpiciēdum. §. delinquit[b]. ¶ In glo. j. ibi. i. l. j. §. penul. ad primum dic ꝙ ibi excuſatur ideo q: ꝓbauit quod intendit: q: nulla lege erat ꝓhibitus accuſare. Ad ſcd̄m dic ꝙ

a ¶ An. de ba. Adde inno. ⁊ do. feli. nouiſſime in c. j. extra vt lite nō conteſt. in. iij. mihi col. j vſi. dʒ ꝗſit bald. in ſua marg. l. v. aduocatus v. j. lāfrā. d'ora. in repe. c. qm̄ contra in ver. dilationes de ꝓba. Et vtrū ſit iuſta cā appellandi ſi denegatur dilatio ad inueniē dum aduocatum. vide ſpe. in ti. de cōpa. in termi. ver. ceterū. ⁊ ſeq. ⁊ in ti. de dila. i prīc. ver. circa inducias ⁊ vſ. auxiliatoris.

b ¶ Delinquit. Adde varios modos quib⁹

ſibi erat pena iponenda ratione calūnie que ideo ceſſat eo ꝙ ꝓbat quod intendit. ar. ſ. de aduo. di. iudi. l. j. Hic aūt iponebatur pena ratione tante preſumptionis quā ſeru⁹ habebat ꝙ dn̄ʒ accuſaret. ¶ In e. glo. ibi. eodē caſu. nam in illo crimine omniū eſt equa conditio. ſ. ad. l. iul. ma. l. nullus. Iaco. rebuffi.

¶ De petitis bonorum ſublatis. Rubrica.

Quiſquis. Caſus. Conceſſio facta per principē de bonis ſibi delatis ad poſtulationem non tenet facta ſine poſtulatione ſic hoc dicit. ⁊ idem. l. ij. dy. primo ꝓhibet quē petere. ſecūdo annullat conceſſionem factam ad poſtulationem petentis. tertio validat conceſſionem proprio motu factam. Secunda ibi. ſed quoniā. Tertia ibi. ſi q̄ autē. bar. ¶ In tex. ibi maieſtatis. que habet multa capita. ff. ad. l. iul. ma. l. j. ij. ⁊. iij. hoc quando cōtra pn̄cipem vel rem publi. ff. e. ti. l. fi. Et ibi deprehēſus hic dicitur ꝙ lʒ in curia fuerit deprehenſus requiritur ſententia contra. videtur. ff. de ri. nup. l. palam. §. q̄ in adulterium ſo. ibi ſpeciale in fama. in caſu illius. l. q: ibi factum.
1 ¶ Not. bene fama. vel infama. cū perſone inhereat factus tranſit in perſonā ꝙ tranſlatio bonoruʒ. ar. ff. de poſtu. l. ea cauſa. ⁊ de bo. au. iudi. poſ. l. cū vnus. §. is q̄. vnde dico ꝙ licʒ deprehenſo in adulterio non tamen in furto. ff. de his qui no. infa. l. qui. Cuius eſt ratio: q: ſi mulier in adulterio deprehenditur in nullo caſu excuſatur ⁊ in omnē euentū rem prohibitā facit. ⁊ ideo dicit. l. predicta. ꝙ not. factū. ſed rem capere alicuius poteſt ſe trahere ad licitum. puta ſi credat ſe dn̄i voluntate capere. ff. de fur. l. inter. §. recte. ⁊. §. ſe. ⁊. ff. pro ſocio merito. An. de deucio. ⁊ ibi ⁊ punitus. ergo nō queruntur bona ipſo iure. contra qđ videtur. l. fi. ſ. ad. l. iul. ma. ⁊ hoc tenuit glo. ſ. vnde vi. l. ſi quis in tantā circa me. et vt not. in aut. de inceſ. nup. §. j. de deucio. ⁊ dic vt no. ff. de accu. l. ex iudeorū. ⁊ dy. in. l. imperial. ff. de iur. fiſc. et plene ꝑ Cy. ſ. ad. l. iul. ma. ⁊ ibi plectendi. i. puniendi ↄſuetudo. ⁊ ſic attenditur cōſuetudo in puniendis delictis. ꝓ quo j. de decre. decu. in Rubrica. ⁊. ff. de reg. iur. l. ij. ⁊ ex pretorio. An. de barulo. Et ſic not. ꝙ de his de quibus eſt
2 lex poteſt fieri cōſuetudo eadē. ſ. bona dānati de crimine maieſtatis Dy. munificentie. i. donationis dy. conſitendo ꝙ iperialis eſt largus ſperaret ꝓcedendo ad petitionis actum: alſ nō punitur. vt. l. fugitiuus. ff. de verb. ſig. ⁊. l. cogitationis. de penis Dy. habeat not. ꝙ punit̄ tanqʒ violator. l. qui cōtra. l. ſupplicat. ſic. j. l. prima. ⁊ de theran. an ⁊ ibi in verecunda. vide hic in libello iudi. ſtatutoꝝ. C. de offi. laniſi. ⁊ carnificū. primū exemp. ⁊ glo. j. de mendi. vali. in rubrica in fi. loci. ꝙ cōceſſio facta non tenet dy. Relinquat. ex hac. l. not. ꝙ cuius petitio prohibetur eiuſdē facta cōceſſio nō tenet. ⁊ eſt ar. ad. l. talē. l. canetur. ꝙ ex inceſto coitu nati nō debent legitimari in aut̄. qui. mo. na. effi. ſui. §. fi. ¶ Pone ꝙ iperator cōceſ
3 ſit comiti ius legitimandi tales non obſtāte. l. predicta. queritur vtrum tale priuilegium habeat effectū: ⁊ videt̄ ꝙ nō: q: per dictā aut̄. eſt ꝓhibitum. ergo nō teneat cōceſſio vt hic. In cōtrariuʒ videtur ꝙ iperator a lege quā fecit poteſt diſcedere. ff. de le. iij. l. ſi quis. i pn̄. ⁊ maxime cum dixerit nō ob. l. iuxta id quod not. ſ. ſi cōtra ius. vel vti. pu. l. fi. ⁊ cōceſſum alicui per comitē poterit experiri q: que fiunt per aliū ex delegatoib⁹ tenēt ꝑinde ac ſi fie
c rent per illum qui delegat[c] ſic. C. vbi ⁊ apud quem. l. fi. Item electio facta per duos viros a decurionibus confirmata tenet ſicut ſi fieret ꝑ decuriones. ff. ꝙ cuiuſ. vni. l. item. vbi factū per vnū cōfirmatur per aliuʒ tenet ſicut ſi ꝑ illum fieret. ⁊ vbi aliquod factū eſt in codicillis confirmatur in teſtamēto. ꝑinde eſt ac ſi in teſtamēto dictū eſſet in aut̄. de defen. ciui. §. interim. ⁊. ff. de verb. ſig. l. lege. Dy. ⁊ not. hec q̄ſtio in dicta aut̄. qui. mo. na. effi. ſui. §. fi. Not. etiā ex hac. l. q: reprobat̄ petitio iportuna nec
4 tenet ad eam facta cōceſſio: ⁊ eo caſu quo tenet facta ad poſtulationē petētis retorquet̄ ↄtra eū. ff. ꝙ quiſqʒ iur. l. iij. in princ. cōtra regulā. ſ. de leg. l. qđ fauorē. Itē no. ꝙ punitur

quis de proditor. per bal. in l. fi. C. de ſum. tri. eundē l. c. j. in. vij. col. v. quid de reb⁹ eccle. qui. mo. feu. amit. ⁊ in l. ij. C. que res expor. nō debe. et bar. l. ex traus. ad reprimendū. vſi. rebelles. ⁊ in. l. cotē. in patre de publi. vide late de ſ Car di. in cle. j. §. q: vero. d ſta. mona. Alexā. in alle. l. reſpiciēdū. §. delinquit a ſic. ff. d penis.

c ¶ Delegat. Adde tm̄ ꝙ talis comes nō pōt hmōi legitimationeʒ ſubdelegare. ꝑ rōnem quā ponit alex. in l. j. in iij. col. ff de offi. ei⁹ bal. in. l. geſta. de re iudi. ⁊ i rubri. de offi. de le. in. viij. col. eūdē in. c. qm̄ et fi. e. ti. Ado. alex. latr. in. l. j. l. iij. col. ff. de iuriſdi. omni. iudi. et in. l. more. in vj. colū. eo. ti. to. d imo. poſt antho. de bu. quod ſedes. d offi. ordi.

q᷑ puniť tanq̄ violator legis. qui cōtra. l. ſupplicat. ſic. ſ. de theſau. l. vna. in fi. ⁊ not. caſus in quibus reſcriptum nō valet nec aliq̄d operatur. vnus eſt hic aut alius. ſ. de fal. mo. l. fi. ⁊. ſ. de anno. ⁊ tu. l. in fraudem. cū multis ibi-dē allegat. ⁊. ſ. de indict. l. ſ. ⁊. ſ. vt nā. li. in ep. ſpe. li. ⁊. ſ. de oper. l. poſter. patro. ⁊. ſ. l. pri. ¶ In tex. ibi. quoniā. plerūq;. Iſte. ſ. facit ar. ad. q. de qua querif pone q᷑ ali-
5 quis ipetrauit reſcriptū q᷑ non teneať ſuis creditorib᷒ ſatiſfacere de quinquēnio ⁊ ipetrauit cōtra oēs vel ſibi cōceſſum eſt ita q᷑ in reſcripto nō apparet. an fuerit ſibi cōceſſum ad ſui poſtulationē. nec hoc alio modo ꝓbari poteſt q: modo i dubio. qd̄ preſumaf. ſ. an fuerit ſibi cō-
a ceſſum ad poſtulationem ſui vel nō[a]: q: tunc ſciet an ad uerſarij ſui debeant vti codē iure cōtra eū. et iſta lr̄a fa-cit ar. q: impera. cōceſſit illi q̄ cōceſſurus nō eſſet ex fre-quentia innerecūda petitione poſtulantiū. Et ibi iudic̄. ¶ Not. bonā cautelam vt facias apponi in reſcriptis
6 ſeu lr̄is p̄ncipis gratiā cōtinentib᷒ cōceſſum eſſe noſtra ꝓpria volūtate. Nam nō poterit ipugnari ad hoc. extra de ꝑben. c. ſi motu ꝓprio. li. vj. vel ſi iuſticiā cōtineant ex ꝓnunciatur poſtulatio eius cui cōceditur. An. de barulo. ¶ In glo. q̄ eſt ſuper verbo nullo tñ. ibi ab alio poſſide bant dic q᷑ ibi loquiť in locatiōe q̄ fit reſpectu mercedis ideo nō debet auferri poſſeſſori volenti mercedem con gruam offerre. hic aūt loquiť in largitate ſeu donatio-ne q̄ fit reſpectu meriti q̄ non cadit ita in poſſeſſorem ſi cut in aliū. Bar. ¶ In glo. q̄ eſt ſuper verbo reliquatur ibi ar. ff. de le. iij. l. ſi q̄s. in prin. dic vt ibi. ⁊. ſ. ſi cōtra ius vel vti. pu. l. fi. ⁊ de teſta. auť. hoc inter liberos. ¶ In. e. glo. ibi poteſt cōcedi. not. q᷑ fructus decime poſſet cōce-di layco. ſed nō ius decime cal. ¶ In ea. glo. in fi. ibi. ſ. ſi ex. ff. de va. cog. l. ſ. ſ. prin. in glo. fi. ibi id eſt nō peten ti. hec glo. vltima declarat hunc tex. in fi. dū dicit huius tñ dicit nūc glo. quaſi dicat talis cōceſſio facta proprio motu valet nō aliter. ¶ In ea. glo. ibi dū dicit vel in res hic eſt ſecūdus intellectus hui᷒ tex. vt velit dicere q᷑ poſ ſint cōcedi aliq̄ de bonis vacātib᷒ tñ: nō ipm ius occu-pādi ſiant aliq̄ res prebēde pōt cōcedi nō ipa ꝑbēda: q: talia iura regia nō pñt ꝯcedi p̱ principē. ſ. de fun. rei pri. l. fi. ⁊. de fū. pri. l. fi. ⁊. ſ. de āno. ⁊ tu. l. i fraudē. Ia. rebuf.

Une ſemen. Caſus huius. l. ꝓhibet ipetra-tionez bonoꝝ delatoꝝ. Itē punit officiales q̄ fuerunt fauorabiles in petitionib᷒ admit-tēdis vel admiſſis exequēdis vel publicis ꝓ ducendis. Itē ceſſat oē reſcriptū cuiuſcūq; generis priuilegiū ſup̱ petitione bonoꝝ cōceſſum. hoc dicit Dy. Vel ſic. Primo ꝓhibet ipetrationez in genere ſcđo enumerat quaſdā ꝑſonas de q̄bus mag᷒ videbaf. tertio punit officiales talib᷒ reſcriptꝭ ꝯſentiētes. vltimo l. iſtam extēdit ad alias res fiſcales. ſecūda pars ibi pa-ri forma. ⁊ eſt. l. iſta q̄dam declaratio ꝑcedentis. l. Bar. precedens lex loquiť de rebus incorporatis in fiſcum cū ibi dicif fiſcus inuaſerit. hic de oībus incorporatis vľ nō Bar. ¶ In tex. ibi fortunas. i. bona. Dy. eſſe. i. cōpete re. Dy. ꝓpinquoꝝ aſcendentium vel deſcendentiuȝ vſq; ad infinitū. ar. ff. de legi. agna. ſucceſ. l. j. ſ. j. vel tranſuer ſalium vſq; ad. x. gradum. inſti. de ſucc. cog. ſ. j. ſ. de bo. va. vacantia. odoff. extantibus vel vxor. ſi exiſtēt. Dy. cū nec illis iponit penā eis q̄ admittūt petitiones ſeu aſcri bunt. ⁊ ibi aduerſarij. q. d. illi qui petent talia bona pu-niuntur. ⁊ q̄ eoꝝ petitiones receperint Dy. ⁊ deutio. q̄-ſtor. qui erat circa latus principis. vt q: legebat ⁊ ſcribe bat vt eſt cancellarius vt. C. de diuer. reſcrip. l. vniuerſa. ⁊ in auť. de exhi. reis. ſ. j. ſuper verbo queſtorem Dy. pe-titioni nobis facte in quā petit bona ſibi data q̄ ad nos ſunt redacta. Dy. dederit. Not. ei nō eſſe reſpondendum qui petit aliquid cōtra iura. ſ. de fun. patri. l. pe. li. xj. ⁊. l. fi. ſ. ſi cōtra ius vel vti. pu. An. de barulo. admiſerit. i. re ceperit eā principi inſinuādo ⁊ incitando eum. odoff. de ſten. vendire. i. ſubeunde. Dy. temeritate. i. auiditate Dy. inſtruxerint. i. ꝑparauerint dictas petitiones et docue-rint qualiter formare debēt. vel geſta. i. acta dictaꝝ peti
1 tionū ab aliīs facta. ¶ Pertinētes. Dy. inducit. l. iſtā q᷑ executio nō ſit faciēda in bonis prebēde qd̄ puto veruȝ dicit tñ ſi ſint alia bona in q̄b᷒ poſſit fieri executio: aſr
b pōt in ipis᷒ vt. l. cōmodis. ff. de re iudi. ⁊. ſ. de exe. rei iu di. l. q̄ ſtipēdia. de deutio. petitione. q: nō debēt peti. et ſi petant ⁊ cōcedant nō tenet cōceſſio vt. ſ. l. pri. Dy. mu nēdas ⁊ preponēdas ad adnotationē. adnotatio ꝓpe dr̄ priuilegiū ꝓpo motu iudicis p̄ncipis cōceſſum. vt. ſ. ſi cōtra ius. vel vti. pu. l. fi. ⁊ ibi not. ſed hic iproꝑe poniť ꝓ eo qd̄ ad petitionē conceditur odoff. ibi nec pragmatica iuſſione reſcriptū cōcedit cū conceſſio procerū eſt cauſa ꝯſtituta in auditorio p̄ncipis. vt. l. fi. ſ. de diuer. reſ. ⁊ hȝ regulariter fieri in cā publica. vel alicui᷒ ciuitatis odoff. ¶ In glo. q̄ eſt. ſ. vbo ꝑſcriptione ibi. vt nulli iudi. ſ. fi. hanc glo. nō puto verā cū de pena corporali nā loquiť. vt dicto. ſ. fi. loquiť cū dictus. ſ. in hiis q̄ vitam ducunt vt ibi not. in glo. ibi nec prebēda. ꝓ qua ꝓuenit annui reddit᷒ Dy. ⁊ ibi in corpore iuris pñ. loquiť de nō repro-batis de ſer. de approbatis hic aut de reprobatis Dy. et ibi leſione nō tenet niſi nominatim cū alteri᷒ leſione ꝯce dent. vt. ff. ne q̄s in lo. pu. l. ij. ſ. ſi q̄s a p̄ncipe. Dy. ¶ In
2 glo. q̄ incipit a ſcripto. ⁊ ſic habes hic q᷑ notari᷒ ſcribēs
c cōtractū illicitū nō puniť pena falſi[c] ⁊ hoc niſi in cōtra-ctib᷒ in q̄bus hoc eſt expꝛeſſuȝ vt. l. iubem᷒. ad fi. ſ. de teſt. Bar. Ia. rebuffi. ¶ De his qui ſe deferunt. Rubri.

Tacitus tacite. Caſus. Rogatus de re ſtituendo nō capaci ſi ſe deferat cōſeq̄-tur tertiā partē bonoꝝ reſtituendoꝝ in vxor vo nō capax cui erat reſtitutio fa-cienda dimidiā oīm bonoꝝ conſequiť ſi ſe deferat. ⁊ hȝ electionē quā dimidiam velit. heres aūt q̄ fidē accōmodauit ⁊ in fraudē aliq̄d fecit deportaf ad inſulā ⁊ bona ei᷒ oīa pu-blicanf. hoc d. Dy. Vel ſic. hic loquiť qñ heres grauaf tacite de reſtituendo nō capaci ſe defert. vel qñ vxor nō capax cui debet fieri reſtitutio nō defert ſeipſaȝ. Tertio punit heredē nō accuſantē. ſcđa pars ibi qd̄ ſi ab vxore tertia pars ibi. ⁊ tūc accuſator. Bar. ¶ In tex. ibi taci-te ſi q̄raf verū q̄s ſe deferendo premiū cōſequaf. qd̄ di-ſtingue q: aut heres aut legatari᷒ ſeu fideicōmiſſarius aut extrane᷒. Si heres aut eſt capax aut nō. ſi nō capax aut nulli eſt rogat᷒ reſtituere aut eſt rogatus ſi nulli eſt rogatus reſtituere tunc ſe deferendo cōſequiť dimidiaȝ
1 totius. ff. de iur. fiſ. l. ſenatus. ſ. ſenatus. ⁊ ſic poniť ve-rus caſus in illo. ſ. Aut eſt grauat᷒ reſtituere ⁊ tunc aut capaci aut nō: aut nō capaci: ſi capaci tūc cōſequiť dimi diam toti᷒. nā ſoluēs eſt in cauſa deferendi dodrāte pe-nes fideicōmiſſū. remanēte ar. dicti. ſ. ſenat᷒. ⁊. l. edicto in pn. ff. de iur. fiſci. iuncta. l. marcell᷒. ad fi. ff. ad trebel. Aut nō capaci ⁊ tūc dicūt q̄dam q᷑ cū laboret duplici vi cio q᷑ de ſe nō eſt capax ⁊ tacite fidē acomodauit de re-ſtituēdo nō capaci in nihilū admittaf in auť. de vti. ⁊ cō. ſanſra. ſ. fi. Sed puto cōtra. ſ. q᷑ in triēte habeat medie tatem ⁊ in dodrante ſicut in re aliena habeat tertiā par tem ar. ff. de iur. fi. l. edicto. ſ. errat. cū ibi not. ⁊ ar. ratio nis in cōtrarium alle. q: cuȝ plus deferat plus premiari debet aut heres eſt capax ⁊ tunc aut nullus rogat᷒ erat reſtituere: aut rogatus capaci ⁊ tūc deferat ſe p̱ errorem nō preiudicat ei ſi ſit error facti. ff. de iur. fiſc. l. ij. ⁊. fi. Si vo nō per errorem deferat ſe: ſed ſpe premij cū nō ſit lo-cus delationi punitur vt. ſ. de dela. ex varia. in fi. cū glo. aut eſt rogatus reſtituere nō capaci ⁊ tūc aut defert añ apertas tabulas ⁊ non habet premiū. vt dicta. l. edicto. ſ. cū ante. Aut poſt tabulas apertas ⁊ tūc ſi ꝑueniť a fi dei cōmiſſario idē vt ibidē not. Aut nō eſt ꝑuentus ⁊ tunc hȝ tertiā ei᷒ qd̄ defert. ſ. tertiā dodrantis vt in p̄nc. huius. l. ⁊ ſic intelligit an. tertiā. Aut eſt fideicōmiſſari᷒ ⁊ tunc aut ſpecialis aut vniuerſalis: ſi ſpecialis tūc debȝ habere mediā toti᷒ eius qd̄ erat deferendū. ⁊ idē in le-gatario vt. l. edicto p̄mo. ⁊ in. ſ. ſenatus. ſi vniuerſalis et tunc ſi eſt maſculus debet habere mediam totius do-drantis. ff. de iur. fiſc. l. cū tacitum. Si vo femina aut eſt vxor teſtatoris aut. ſi nō. tūc ſerua oīa p̱ idem in maſcu-lo vt dicta. l. edicto ſcđo reſpō. ⁊. l. aut diu᷒. ff. de iur. fiſc. ⁊ hoc verū ſi ſe deferat: q: aliū deferre nō poteſt. vt in di

[a] ¶ Non. Diſtingue q: aut talis cōceſſio ſeu priuilegiū eſt cōceſſum ſm formā legis ⁊ tūc pſumiť cōceſſum ex motu ꝓprio bar. lodo. ponta ⁊ doc. l. ij. ff qd̄ q̄ſq; iur. idē in. l. j. ſ. ij. co. ꝑ fi. itē oppono q᷑ priuilegiū. ſ. de bo. va. co. li. x. ⁊ auť. q̄s actiones in. ij. col. ſi. ij. q̄ro. ſ. ſ. ſacroſan. ecc. plenius per alex. in alle. l. ij. qd̄ q̄ſq; iuris in pn. eius et doc. in. c. ſi motu ꝓprio de ꝑben. li. vj. vť niſi eēt cōceſſum circa ea q̄ reſpiciūt proceſſum ⁊ non deciſionē litiſ vt not. bal. in dic. auct. q̄s actiones. l. j. col.

[b] ¶ Ipſo. Ad de bar. late diſputātes ⁊ tractantē de hac q̄ſtione in all. l. cōmodis bo ſi. lo. ad. hu. imo. ⁊ doc. l. c. reprehēſibilis in glo. fi. et ibi panor. in pe. col. de appel. ⁊ l. c. peruenit de fideiuſ. cōtra archi. l. c. ſtatutū. ſ. acceſſorem de reſcrip. li. vj. Et pro cōcor. cōclude q᷑ ſi cā fuerit ecc. tūc p̄ma epi. pce. ſi vero fuerit cā ꝓpria tunc defectu alioꝝ bonoꝝ fit executio reſpectu portionis fructuū q̄ cōuertēdi ſunt l. ei᷒ vtilitatē ⁊ ita cōcor. doc. cōtrarios. Add imo. l. c. j. late de hoc tractātes vt lite non cōteſt. ⁊ q̄ poſui l addi. capel. tholo. dcī

[c] ¶ Falſi. Dic tñ q᷑ licȝ non puniaľ pena falſi et puniť tñ alia pena corporali vt no. bal. in. l. ij. ſ. de eunuchiſ bar. in cle. iubem᷒. ſ. j ſ. ſ ſacroſanc. ec.

tra.l.ait diuus.t.l.deferre in pn.ſi vbo eſt vxor teſtatoris
t tūc habet dimidiā totius vt hic in ver.q ſi ab vxore.t
eſt ſpeciale i ea fauore pſone qꝛ eſt eadē cū viro.C.de cri
mi.expi.here.l.aduerſus.Uel ideo qꝛ magis ſecreta viro
ppter ſocialē cognitionē q eſt inter eos.ar.ff.de ri.nup.
l.j.t dicta.l.aduerſus.t ideo alius nō ſic facile poſſet de
ferre cū ignoraret tm ſecretū:t ideo vt ipſa denūciet ſe
habere maius premiū.vel qꝛ genus ipſaꝝ eſt amariſſimū
ff.ad vell.l.ſed ſi ego.cū ibi alle.t premiſſa vba ſunt niſi
deferens ſit nō capax:qꝛ indign⁹.nā tūc ſi ſe deferat nō
hꝫ pmiū vt in.l.edicto.§.eos.aut extra nō defert t tunc
ſi detulit qd fiſco nō patebat nō hꝫ pmiū.ff.de iur.ſi edi
cto.§.is aūt.Aut latebat t tūc hꝫ tertiā ex⁹ qd defert.q
vulgarit appellat vt i dicto.§.cōſtat.cū gl. Et qd dictū
eſt heredē hre dimidiā.eſt verū ſi ipſe ſit nō capax t defe
rat ſi tm heres ſit capax ſed defunct⁹ ex cu⁹ pſona capit
ſit nō capax tūc diſtingue vt in di.§.extat.in tex.Itē in
telligit ſe deferentē hre dimidiā ſi debebat cape ex pſo
na ſua.ſꝫ ſi ex pſona alteri⁹ tūc tertiā vt.d.l.edicto.§.ex
tat.an deſupꝫ.t ibi hēditas dāda vl reſtituēda alicui q
nō erat capax ex aliq cā q multe ſūt vt not.ſ.de dela.l.j.
odo.ſtati.i.poſt apturā tabu.fidē.ſ.quā adhibuit i defe
rēdo ſeipꝫ t nūciādo odof.t ibi hēdē.ſi dicas vxorē non
capacē directo iſtitutā t nō rogatā alij reſtituere nihil
erit ſpāle i vxore.qꝛ quilꝫ iſtitut⁹ nō rogat⁹ ſe deferēs cō
ſequit dimidiā oiꝫ.vt.ff.e.l.ſenatus.§.ſenatus.ſed ſi po
nas aliū iſtitutū t nō rogatū de reſtituēdo vxori nō ca
paci tūc erit ſpāle i vxore qd hꝫ dimidiā oiꝫ.nā ali⁹ fidei
cōmiſſari⁹ nō capax ſe deferēs cōſequit dimidiā dodrā
tis tm.vt.ff.e.l.cū tacitū.t iſtū caſum ſequunt glo. h po
ſite.dy.Et eſt rō ſpālitatis vt facili⁹ ſit ſollicita ad defe
rendū ar.l.ſed ſi ego.ff.ad vell.t qꝛ magi preſumit ſcire
ſecreta domus. Deutio. apparuerit.i.clare probauerit
odoff.ex oi patrimonio.i.tota hereditate dy.celebret.i.
faciat t tūc facta diuiſione bonoꝝ occultatoꝝ t mulieri
partis bonorū facta adminiſtratione Dy.ibi mulieris.
qꝛ mulieri nō reſtituit hereditatē dy.inuit⁹.not.qꝛ nō a
tollit.inuitus eſt pmonio qd ad eū puenerat a defun
cto t remaneret ſi detuliſſet qd qꝛ nō fecit auferf ei dy.
In glo.q eſt ſup vbo ſtatim ibi aptas.t poſt cognitionē
habitā fideicōmiſſario t hec eſt vitas odoff. ⁋ In glo.
q eſt ſup vbo oi pmonio ibi dimidiā ſubaudi:t nō ro
gatus reſtituere alicui.ppterea cū nō delinqret in frau
dem fidē a commendando ꝯſequit dimidiā toti⁹ qd eēt
aſſecutus ſi eſſet capax vt hic ar.l.t ar.l.cū tacitū.eo.ti.
Dy. ⁋ In glo.q eſt ſup vbo eligat ibi.l.ij.ſo.iſtud eſt h
in puilegiū vxoris odoff.Et p hunc tex.dicūt maiores
q maior dꝫ dare oppoſitionē minori qd eſt falſū:niſi in
caſib⁹ in qbus h in puilegiū cōcedit.vt h.t.ſ.de me.l.ij.
ti.xj.t in.l.ſanctm⁹.C.de dona.t in.c.ſ.extra de procbus
alſ diuiſio expedit offō iudicis.vt inſti.de offi.iudi.§.ſi
familie.t.§.ſequētib⁹.Bar. ⁋ In glo.fi.ibi ſtudioſe.h
vera q patet ex tex.duꝫ dicit fiſci t mulieris inuitus tc.
Barto.Iaco.rebuffi.

Si liberalitatꝭ ipialis ſoci⁹ ſine herede deceſſerit. Rub.

[I]Ubemus vt.Caſus.In ſocijs liberalita
tis iperialis ius accreſcēdi vēdicat ſibi
locū.h.d.An.Uel dic ſoci⁹ liberalitatis
iperialis pfert oibus extraneis.h.d.dy.
De iſto iure accreſcēdi qualr locū hēat
inter viuos dic vt plene p bar.in.l.re cō
iuncti.ff.de le.ij.t dy.i.l.ſi mihi t ticio.
ff.de ver.ob.t p Cy.in.l.ſ.C.qñ nō pe.par. ⁋ In tex.iu
bemus.iſta.l.facit ad ar.q in ꝯtrib⁹ loc⁹ ſit iuri accreſcē
a di⁹ cū donatio ſit ꝯtrus.Itē eſt in vltimis volūtatib⁹. vt
ptꝫ inſti.de lega.§.ſi eadē.t licitū eſt nobis arguere de
vltimis volūtatib⁹ ad ꝯtrus.vt pbat.ff.de le.j.l.ſeruuꝫ
filij.§.eū ad qd facit.ff.de bo.libe.cū liberto.t de aſſig.
li.verū tu dic q nō eſt locus accreſcēdi. vt pbat inſti.de
muti.ſti.§.q ſi qs.ff.de vb.ob.cuꝫ q.ff.de ꝯſti.pe.cū.§.
itē.h tm fallit qñ itereſt illi⁹ q mecū ꝯtrit:qꝛ tūc loc⁹ ē ac
creſcēdi vt pbat.ff.de ꝯhē.ēpt.fund⁹ ille.Et ibi a nobis
loqt ſpatori.ſꝫ idē forte i donatiōe ab alio factā odof.In
ſ.gl.ibi.vel dic herede. h approbat.ſ.q vxor pferat ſo

a ⁋ Accreſcē-
di Adde q li-
cet do.bal.in.
l.j.§.j.i.uij.co
lū.ſ.de cadu.
tollē.t in.§.iſ
aūt videat di-
ſtiguere q ius
accreſcēdi ha-
beat locū i cō-

cio.ſ.vnde vir t vxor.l.j.p Cy.t pe.t p bar.ff.ad trebell.
l.ex facto.§.fi. ⁋ In.e.gl.ibi ipialis.i.illoquoꝝ inuidoꝝ
t ſupplicātiuꝫ q ſupplicatio dicit inuidioſa calūnia.do
ctores ac Iaco.rebuffi. ⁋ De theſauris. Rubrica.

[N]Emo ſpoſteꝝ.Caſus.phibet qs a pncipe i
petrare theſauꝝ qrere i ſuo eiꝫ cuiꝫ de iure
cōi iure pmittat.In alieno vo phibet qre
re ſtudio ppēſato t ſi iuenīat punit.ſi vo ca
ſu iuenerit tūc dimidia data dño fūdi alterā
dimidiā retinebit.h.d.An.bar.pmo loqt in gñe.ſcdo i
ſpē in volēte qrere theſauꝝ in ſuo.tertio i volēte qrere i
alieno.qrto punit facientes ꝯ hāc ꝯſtitutionē.qnto loqt
i inueniēte theſau.a fortūa.ſcda ibi nā i ſuis.tria ibi in
alienis.qrta ibi q ſi nobj.qnta ibi.q ſi forte Bar.In
tex.ibi ſup inuēto.ſ.retinēdo a ſe.i.inuēto moleſtare.qꝛ
ſup theſauꝝ ſcām⁹.i.iſtā quā volum⁹ obſeruare doct.ſa
crificijs.i.cōiurationib⁹ t incātationib⁹ maloꝝ ſpūum.
odo.ꝯdita.i.abſcōdita mobilia.nā imobilia recōdi nō
pñt t p ſe patēt.ff.ad exhi.l.j.t p to.ti.t.ſ.qñ t q.qr.ps
l.ij.glo.ibi doc.bñficiū.i.ipm theſauꝝ vl eo i tra defoſſū
qd eſt diuinū bñficiū t cui deus dat grām iueniēdi.odo.
Inuidioſa calūnia.ſ.aliquoꝝ iuidoꝝ q ſupplicatio dꝛ in
uidioſa calūnia.doc.maieſtate poſtulāda.i.ea q poſtu
lari pñt q iꝫ theſau.qrere.t doc.t iuxta h Gratia.gra
tuis eſt donū qd iuenit aſt pces. odoff.o pes.i. diuitias
qs vocaut theſauꝝ dy.abditas.i.abſcōditas.odof.ſuo
noie.ſ.inuētorꝫ.t itat q noie dñi poſſit pſcrutare h eſt
qrere t inuenire q a ꝯrio poſſet noie dñi.ff.de admi.tu.
ita aūt.§.geſſiſſe.t.l.j.§.decepiſſe.ff.de vi t vi.ar.ſuppli
candi t ſupplicauerit cū nō eo penā tc.ff.de pe.cogitatio
nis t ibi iuenict.t ſic in ſuo poterit qs qrere theſauꝝ et
1 nō in alieō ēt volūtate dñi niſi a caſu. ⁋ In gl.ij.ibi vt i
feudatario.ꝯrū hui⁹ gl.puto verꝫ cū emphiteota rē ēphi
b teoticariā poſſit dare ſuā⁹ vt.ſ.de fun.pmo poſſeſſores.
ad fi.t.l.iubem⁹.circa me.t.ſ.de dolo fi.ci.l.fi.t idē i feu
datorio vt i feudū de ineſtu.de re alie.factā.§.rei.t not.in
feu.de ptro.int vaſſal.t aliū de bñ.c.cā.p quo facit i feu
do de pbi.feu.ali.p fre.§.illō.Itē piculū fortune ptinet
ad ēphiteotā.ſ.de iur.ēphi.l.ſ.q.t emolumētū.l.ſm na
turam.ff.de reg.iur.In e.gl.ibi diuortio.nec bone fidei
poſſeſſor.ff.ad ſilei.l.j.§.idē.Et ibi.§.ſi fundū.dicit ibi
not.t inſti.q.ali.li.i pnc. ⁋ In.e.gl.ibi ſol.vt ibi.Uel in
tellige.§.theſauros.q ibi dꝛ idē vt exponat.idē ſi ipera
tor diu⁹ adrian⁹ nō referat ad caſū pmū pximū poſitū i
pn.§.t ſic ꝯcordat.§.theſauros.cū.§.ſi i loc̄.i feu.q ſint
rega.c.ſ.i.fi.An de furo.t doc.In gl.q eſt ſup vbo arte.
2 ibi idign⁹ ad qd facit q q arte magica iuenit lib̄ ſuū q
fiſco applicet.lꝫ vr ab.l.coꝝ.C.de ma.t ma.ſꝫ nō ob.qꝛ
loqt i ſacrificio q nulli eſt p icōceſſū.h aūt i arte p incō
ceſſa. ⁋ In glo.q eſt ſup vb.theſauꝝ.ibi ſꝫ iprope qſiꝫ
vt punit p pecunia depoſita a pauco tpe citra in aliquo
loco a dño bñ noto t de quo memor erat.ff.fa.hercil.l.
3 itē labeo.i pn.t.l.theſauꝝ.ſ.all.odoff.In glo.i vb.alie
nis volētib⁹.ibi querat t eſt time.ff.de acq.re.do.l.ſi is
q.§.ſ.ſꝫ ſi dñs ꝯcederet pderet domū fortūe.qd eē nō dꝫ
ff.de le.ij.l.cū pt.§.ꝯſimilia.do.Ul eſt rō i theſauro ppt
maiorē auiditatē t ppt maiorē ſuſpectionē.artꝭ magi
ce.ſ.qꝛ ex h pareret occaſio maleficij magici cōmittēdi
p artē magicā t h ſunt rō hui⁹.l.vt i pn.i.nā cū hoies ſint
ad h affectuoſi vt hēant theſauꝝ.ar.ff.de mu.t ho.l.uij.
§.j.iō veriſilr eſt vt qlꝫ qcūqꝫ arte conaret ad hñduꝫ t i
ueniēdū theſaurū.i aut.de ali.§.qꝛ vo.vr ſile t iō vt tol
lat hmōi occaſio phibet vt dñs nō qat ꝯcedere licēti.q
rendi i fūdo ēt ſuo.ſ.de pactꝭ.l.ſi.t de iudi.bi.du.l.ij.de
l.do.pac.d.l.ꝯuenit.ſꝫ vr q nō ſit bona rō qꝛ ſm h etiā
dñs phiberet qrere.Sꝫ dic q eſt alia rō i dño.nam ipſe
pt qñcūqꝫ ſibi placuerit ſꝫ licētia q daret nō dño nō eēt
ppetua qꝛ eā reuocare poſſet qñ vellet.t iō accelerare i
le cui data eēt licēti.qñ tācūqꝫ qrere metu reuocatōis dy.
4 In.e.gl.ibi vēditor.dic q aliud eſt qrere theſauꝝ nō ap
parētē vt h.aliō qrere lapicidias apparētes vt ibi dcū.
Et ē rō qꝛ lapicidie ſūt ptes rei t de na.rei.t i fructu rei.
nō aūt theſaur⁹.ff.ſo.ma.diuortio.§.ſi fundū.t.§.ſi vir.
vñ cū alij fruct⁹ ꝯcedi pñt.ff.d vſufru.arborib⁹.§.vſufru

tractib⁹ lucra
tiuis in onero
ſis fec⁹ t in.l.
fi.ſ.de iuſti.ſti
pu.aliter etiā
diſtiguēdo te
nens q in ꝯcti
b⁹ bone fidei
locū hēat non
in ſtrictꝭ iuris
veritas tñ eſt
q i cōtractib⁹
locū nō habet
ius accreſcēdi
vt p bar.t do
cto.i alle.l.re
cōiūcti t ibi a
lex.hꝫ tamē ſu
pradictā regu
lā fallē.x.quaſ
alex.ponit l.
ſi mihi j.ticio
t ibi etiā bar.t
doct.ff.d ver.
ob.t bal.cōſi.
cclxxxj.in.iij.
vol.Et in qtiū
hic videt con
cludere q in
donationibus
habeat locum
ius accreſcen
di dic eē verū
in donatiōib⁹
cā mortꝭ i alijſ
ſec⁹ p tex.in h
alle.l.i.ſ.d ca
du.tol.et ibi
bal.et doct.

b ⁋ Suaꝫ. Ad
de q vſufru
ctuario cōpe
tatur ēphiteo
ticari⁹ glo.i.l.
ſ.in ver.ephi
teoticari⁹.ſ.d
iure ēphi.flo.
in.l.j.de vſuf.
alex.conſi.vj.
vol.ij.pau.de
caſt.i.l.j.i pn.
ff.ad trebel.ex
quo non pōt
dici dñs niſi d
ſpecta t rōe h
eminētie vt no
ta gl.i.l.qcūqꝫ
ſ.fiendum in
ver.ſi aberit.
ff.de lega.j.et
flo.in rub.de
vſuf in fi.Ad
do bal.expſſe
tenere q ideo
dicat dñs in.l.
j.i fi.ff.vſufru
ctus quemad
mo.caue.et in
rub.ſ.d ꝯtra.
emp.in.xj.q.p
glo.ordinariā
in.l.cū manu
facta.§.nemo.
ff.co.ti.Et an
lucret theſau
rū repertū in
fundo emphi
teotico vide
ſpe.in ti.de lo
ca.§.vj.vſi.ex
xiij.

cuiarꝰ.§ ⁊ lapicidie doc. hꝰ vero credo qꝛ cũ legẽ bñficio
eam hẽat ipo iure dñiũ ignorãti.l.j.q̃nꝫ.ff.de ↄdi.inſt.
l.q ſub ↄditiõe.§.fi. Itẽ põt vẽdicare.ff.de iur.fiſc.l.nõ
itelligit.§.i loco.§ ꝯſiſ.⁊ dic ꝙ ↄditio ex.l.põt ↄcurrere
cũ reivẽ.ꝙ dicit not.ſ.de iur.emp.l.ij.inſti.loca.§.adeo
ſũcta.l.lex vectigal.ff.ð pig.de oĩcio. In gl.fi.ibi ad qð
ff.ð acq̃r.q.iſtã puto verã ſi eſt h ⁊ ꝑcipit reprobata.gl.
l.nũq̃.§.theſaurꝰ.ff.de acq̃ren.re.do. ⁊ in.§.itẽ lapilli.
inſti.de re.di.q̃ dicit ꝙ ſolo viſu acq̃raꝛ dñiũ i theſauro
qꝛ facit ꝙ ꝑ adinuẽtionẽ acq̃rit theſaurꝰ ⁊ ið cũ effectu
itelligaꝛ.l.ſi ꝑcipiaꝛ ar.l.ſi barſatorẽ.C.de fideiuſ.⁊ ꝑ h
eſt caſꝰ in.ð.§.neratiꝰ niſi caſũ nẽcꝫ:ſꝫ gl. illa ꝑſuppõit
ꝯtrariũ eſt rõ diuerſitatꝫ in lapillis ⁊ theſauro vt dicamꝰ
qð qui in vno gꝛauatur in alio releuet ar.l.cũ qui.ff.de iu
reiur.⁊c.⁊ ideo cũ grauet inuẽtor theſauri in dãdo ꝑtem
dimidiã qð nõ eſt in inuẽtore lapillo℞ releuetur qꝛ ſolo
viſu acq̃rere poſſit. Iaco.de reue.vel dic ꝙ lapilli pñt fa
cilius occupari ⁊ repꝛehẽdi ⁊ nõ ſic in theſauro ar.l.iij.§.
neruia.ff.de acq̃.poſ.Sed ꝯ.qꝛ q̃lꝫ in re ſua moderator ⁊
ſic ꝙ poſſit ꝯcedere ar.ſ.man.l.iurꝫ mãdata cũ ibi alle
gatis:ſed dic ꝙ ibi fuit rõ ne q̃s appetat alienas fortu
nas ⁊ ſi appetierit ꝙ nõ valeat ↄceſſio vt ex fine.l.appa
a ret gl. deferreª. ❡ De ãnonis ⁊ tributis. Rubꝛi.

❡ In gl.rubꝛice ꝑpe ꝑn.ibi quicq̃d tribuiꝛ.⁊ ſic appa
ret ꝙ h nomen tributũ eſt gñale appꝛehendẽs omne id
qð tribuit.nomen enĩ annone eſt ſpãle ꝯpꝛehẽdẽs oẽs
fructꝰ ⁊ ꝓuẽtus q̃ ex agris ꝑcipiũtur vt.l.annonã.ff.de
extraor.cri.ar.l.ſ.⁊.ij.ff.de adop. ❡ In e.gl.ibi ⁊ equo
rum vt.ſ.de ſuſcep.l.modios. ❡ In glo.ibi vel ãnona in
ſpeciebꝰ.i.in fructibꝰ agro℞ vt in frumẽto vino lardo et
oleo ⁊ ſilibus vt.ff.de incẽſi.l.forma.⁊.ff.ad.l.iul. de an
no.l.ij.⁊ de extraordi.cri.l.annonã. ❡ In.e.gl.ibi in ere
⁊ pecunia vt in aut. de coll.circa ꝑn.coll.ix.⁊.ſ.de ſuſce.
l.ſ.⁊.l.quotiẽs.⁊.l.fi.⁊.ſ.de luſtralis coll.in ipſa rubꝛ.qꝛ
nil eſt ibi i tex.⁊ ẽ ꝑma rubꝛ.li.xi.⁊ vide iuxta hãc rub.gl.
ad roma.xiiij.c. ❡ In.e.gl.ibi mediũ.ſ.aureũ dicebat tri
butũ ꝓ mare ⁊ mediũ medij ꝓ femina doc. ❡ In.e.glo.
1 in ꝑn.hec gl.oſtẽdit q̃d appellaꝛ annona ⁊ quid tributũ
⁊ bene dicit. Sed q̃ ſit differẽtia inter vectigal ⁊ tributũ
not.gl.in.l.j.§.i.ff.de publica.⁊ ibi dixi ⁊ q̃ ſit differẽtia
inter cenſum ⁊ tributũ dic ibi Bar. ❡ In.e.gl.ibi.⁊ eſt
ſacẽdum ꝙ hec gl.oſtẽdit ꝙ q̃druplex eſt tributũ. ❡ In
ea.glo.ibi vtriuſq; hic oſtẽdũtur q̃bus remittitur tributũ.
2 ❡ In.e.gl.ibi noie ꝑdij.hic oſtẽdit q̃le ſeu q̃rtũ eſt tri
butũ. Tributũ reale ꝑpe eſt qð ꝑſtat rõne ſoli ⁊ ſeq̃tur
poſſeſſorẽ ſic ꝙ poſſeſſor quecũq; ſit nedũ teneꝛ ad tri
buta debita ꝓ tpe ꝑterito ꝓ quo aliter poſſeſſor teneba
tur ꝑmo etiã ꝓ tpe pñti ⁊ futuro de quo loq̃ꝛ iſte ti.⁊ ti.
ſ.de exac.tri.⁊.C.de ali.⁊ pa.l.ij.⁊.l.j.§.j.cũ ibi not.ꝑ gl.
⁊ Bar.de publica.⁊ iſtud tributũ q̃nq; ſumiꝛ ſtricte pro
eo qð ꝯſiſtit in pecunia ⁊ q̃nq; etiã large ꝓ eo qð ꝯſi
ſtit in auro argẽto ⁊ ere etiã ↄſiſtẽtibꝰ in ſpecie vt hac gl.
⁊ in aut.de colla.circa ꝑnc.col.ix.⁊.ſ.de coll.eris.l.j.⁊ de
auro.coro.l.ſ.⁊ de ar.pre.l.j.de pondera. ⁊ au.illa.co.ti.
iſto.⁊.c.lib.⁊.ſ.de ſuſcep.l.ſ.⁊.l.quotiẽs.⁊ de ve.nũ.po.⁊
de ſun.pa.li.xi.⁊.l.quotiẽs ⁊.l.fi.de illuſtra.au.collatiõe
in rubꝛi.qꝛ ibi nullꝰ eſt tex.⁊ eſt ꝑma rubꝛi.li.xi.q̃nq; ſu
mitur latiſſime ꝓ omni eo qð tribuiꝛ etiã ꝓ annona vt
hic not.ad qð.l.modios.ſ.ð ſuſcep.⁊ archa.⁊ itelligo tri
buiꝛ ꝑncipꝛ:qꝛ tũc ꝑpe vocaꝛ tributũ vt hac glo.⁊ iuri
bus.ſ.allegatis:qꝛ ſi fiat eccl'ie vocatur decima de qua
loq̃tur ille ti.extra de decimis. Si añt fiat ciuitati vel ꝑi
3 uato vocaꝛ annua pẽſio vel ſalariũ de quo.ff.de vſufru.
l.hactenꝰ.de iſto tributo habeꝛ extra de ſen.c.oĩs aĩa.⁊
b xxiij.q.viij.c.tributũ cũ ibi not.ᵇ ⁊ ita habeꝛ hic ⁊ de q̃r
to vini ⁊ olei ꝙ annona põt ſumi ꝑpe ⁊ ſtricte.ſ.ꝓ fructi
bus que ꝑcipiũtur in agris vt i frumẽto vino ⁊ oleo ⁊ lar
do ⁊ ſilibus de q̃bus in.l.ãnona.ff.de extraordi.cri.⁊.ff.
ad.l.iuliã de annona.l.ij. Itẽꝫ põt ſumi magꝫ large etiã
ꝓ auro argẽto ⁊ ere q̃ tñ ↄſiſtũt in ſpeciebꝰ ⁊ de oleo ꝙ
in ſpecie ↄſiſtit vt hic not.⁊ de quo habeꝛ in.l.in fraudẽ
⁊.l.j.ſ.e.l.ꝓ locis.⁊.l.ſi ſequẽti.⁊.ſ.de ãno.ci.li.xj.⁊ de ap
paritoribꝰ ꝓ ꝑfecti anno.li.xij.⁊ in multꝫ alijs locis.ſ.in
l.i modios.ſ.de ſuſcep.⁊ in q̃rta vini ⁊ in marcha ſoluen

da ꝑ burgẽſes. ❡ Itẽ habemus capitationẽ qð eſt tri
4 butũ qð indicatur ꝑſonis vt burgẽſibꝰ regijs ſoluẽtibus
vnã marchã argẽti ꝓ capite ⁊ inde ſingl'is circa capita
tionem h eſt tributũ de qua.ſ.de capita.li.xj.⁊.ff.de cen
ſi.l.fi.§.diuus veſpaſianꝰ. Itẽ habemꝰ decimã extra de
decimis. ❡ Itẽ habemꝰ ipoſitiões q̃ indiciũtur ꝑſonis
ꝓ rebꝰ vt vẽdẽtes ſoluãt.xx.ꝑcẽ vt.ſ.tit.j. Itẽꝫ habemꝰ
vectigal qð ꝑpe ⁊ ſtricte ſumiꝛ pro eo qð vehiꝛ ⁊ porta
tur ⁊ ſoluiꝛ pro ſolo vel terra ad qð ſeu ꝑ quaꝫ portaꝛ ⁊
vehitur ⁊ de hoc i ti.C.vecti.⁊ ꝯmiſ.⁊ maxie in.l.ex ꝑſta
tione. ⁊.l.vniuerſi..eo. titu.⁊ not. in.l.j.§.j.ff.de publi
ca ⁊ vecti.ꝑ glo.⁊ bart.ſꝫ largo mõ ⁊ gñe vectigal pt ſu
mi ꝓ eo qð vehiꝛ vt.ſ.dictũ eſt.⁊ ꝓ tributo vt.l.iꝑatoris
ff.de publica.cũ ibi not.ꝑ gl.⁊ bar.⁊ gñaliter ꝓ oi eo qð
fiſco ꝑſtaꝛ.vt.l.ij.§.ſi q̃s nemine ꝓhibẽte.ff.ne q̃d in lo
co publ.⁊ not.ꝑ bar.i.ð.l.iꝑatores. ❡ Itẽ ſumiꝛ largo
mõ ꝓ pẽſione q̃ ꝑſtaꝛ ꝓ fundo emphiteotica quã pẽſio
nem appellamꝰ vſaticũ vt in ti.ff.ſi agri.vecti.pe. ❡ Itẽ
5 habemꝰ cenſuꝫ q̃ cenſus ꝑpe in iure ciuili ſumiꝛ ꝓ tribu
to de quo not.ſ.de cen.ſup rubꝛ.⁊ de oi agro deſer.li.xj.
⁊ in ti.C.ſi ſine cen.vl' reli.⁊ de quo habeꝛ.C.qui car.pig.
ta.ð.l.i.⁊.ff.de cen.ꝑ totũ. Sed in iure canoni.cẽſus eſt
qñ ꝑ dñm traditur prediũ nihil de dñio retinẽdo ſibi: ſꝫ
ſolũ aliquã penſionẽ quẽ cenſuꝫ talẽ ꝯiter pẽſionẽꝫ ap
pellamꝰ vt ꝑ Berñ.⁊.H.extra ð reli.do.ↄſtituꝛ. ❡ Itẽ
habemꝰ publicã penſitationẽ de qua.C.ſi ꝓpter publicã
pẽſita. ❡ Et canonicã pẽſionẽꝫ.⁊.ſ.de loca ꝑ.ciuiliũ.l.j
li.xi.⁊ etiã ꝓ tributo ſumiꝛ. Itẽ habemꝰ functiões publ.
q̃ ſunt loco tributi vt.ſ.e.l.oẽs.⁊.C.de alluuio.⁊ pa.l.ij.⁊
iij.⁊.ſ.de agri.⁊ cen.l.iubꝰ.§.h de redditibꝰ.li.xi. Itẽ ha
bemꝰ ſuſceptiões ſeu ãnonas ciuiles q̃ etiã ſunt loco tri
buti.de q̃bꝰ.ſ.ð pe.bo.ſubla.l.ij.i fi.⁊.ſ.de loca.ꝑ.ci. Itẽ
habemꝰ canonẽ qð etiã ꝓ tributo ſumiꝛ.ſ.ti.j.l.ſ.⁊ in ti.
de cano.largi.ti.⁊ i ti.de ſum.ꝑn.l.fi.li.xj. Itẽ habemꝰ ſa
larium qð ſolo iponiꝛ.ff.ne q̃d in loco pub.l.ij.§.ſi q̃s a
nemine. Itẽ habemꝰ annuã pẽſionẽꝫ ⁊ eſt que ꝑſtaꝛ per
6 emphiteotã quã vſaticũ appellamꝰ ⁊ eſt ꝑpe qñ dñs re
tinet ſibi directũ dñiũ et vtile trãſfert in emphiteotã de
quo i ti.C.de iure emphi.⁊ i.§.adeo inſti.loca.⁊ i ti.ff.de
agri ⁊ vec.⁊.ſ.ð fũdis ꝑ̃mo.⁊ ſaltuẽ. ⁊ emphi.⁊ co℞ ꝯ
ducto.⁊ extra de reli.do. Itẽ habemꝰ ſeruitiũ qð facit va
ſallꝰ ⁊ ẽ qñ eſt certũ vt i feu.de capi.q̃ꝛtũ ve.§.fi.ſꝫ qñ ſer
uitium nõ exꝑſſit.tũc teneꝛ ad id qð habeꝛ in ti.de ꝓhi.
feu.ali.ꝑ fre.§.firmiꝛ. Itẽ habemꝰ pẽſionem q̃ alr vecti
gal appellaꝛ qð ꝑpe ꝑſtat fructuarꝰ vel ↄductor ad nõ
modicũ tps ð quo.ff.ſi ager.vec.vel emphi.pe.l.fi.cũ ibi
not. Itẽ habemꝰ ſalariũ vt.ſ.de ꝑben.ſalario.l.j.⁊ i.l.ha
7 ctenꝰ.ff.de vſufr. Itẽ habemꝰ ſtipẽdiũ qð ꝑ modica exa
ſeu ꝑticl'ales ſolutiões militibꝰ ⁊ officiariis ſoluiꝛ ð quo
C.de ꝓcur.l.q̃ ſtipẽdia.⁊ qð largo mõ tributũ vocaꝛ a ꝯ
tributiõe vt ẽ exꝑſſiꝫ.ff.de iure fi.l.auferꝛ.§.vt debitori
bus ⁊.ff.ð ipen.iur.do.fac.l.neq; ſtipẽdiũ cũ ibi not.vel
ex eo ꝙ militibꝰ tribuebaꝛ.ff.de v.ſig.l.agri.§.ſtipẽdiũ.
⁊ de quo ſtipẽdio habeꝛ.ff.ð vſufr.l.hactenꝰ. Itẽ habe
mus ꝑbendã ſeu ciuilẽ annonã de quo habeꝛ.C.de ere
ca.rei iudi.l.ſtipẽdia. ⁊.ſ.de peti.bo.ſubla.l.ſ.in gl.fi.⁊
l.ij.ſup ṽbo ciuiles ãnonas. Itẽ habemꝰ aliena iuga de
quo.C.de epiſ.⁊ cle.l.de hijs. Itẽ habemꝰ idictioneꝫ de
quo i ti.ſ.ꝓrio.⁊.ſ.e.l.idictiões. Itẽ ſuꝑindictũ de quo
ſ.ti.ñ.⁊.C.ð ſac.ſan.ec.l.plꝫ. Itẽ ſuperationẽ vt.ſ.de ſu
perexact. Itẽ munꝰ de quo.ſ.de mu.pa.⁊ ti.ſe. Itẽ habe
mus collectas exactiões angarias ⁊ ꝑ ãgarias plauſtrũ
vt in aut. Itẽ nulla ꝯditas.C.de epiſ.⁊ cle.⁊.l.neminẽ de
ſa.ſan.⁊.ſ.q̃bꝰ mu.liceat ſe excu.l.tñ ad feliciſſimã. ⁊.ſ.ð
imu.ec.c.cũ. Itẽ habemꝰ q̃nq̃geſimas de q̃bꝰ in.l.fi.C.de
iure emphi.⁊ i.l.modios inde ſuſcep. Itẽ habemꝰ q̃dra
geſimas viceſimas q̃ntaſdecimas vt.d.l.modios. Item
q̃nnas vt.ſ.de argẽ.pcio qð the.infer.l.i.cũ ibi not. Itẽ
habemus modios et ſextoria vt dicta.l.modios. Item
8 hẽmꝰ põderavt.d.l.modios ⁊ depõdera.tamẽ illa.l. Itẽ
hẽmꝰ librã argẽti quã faciũt decẽ aurei vt.ſ.ð argẽ.pre.
qð theſau.infer.l.ſ.⁊ librã auri quã faciũt.lxxij.ſolidi vt
l.quotiẽſcũq;.ſ.ð ſuſce.ꝑpo.⁊ archa.l.j.li.xſ.⁊ librã etiã

a ❡ Deferre. Adde ꝙ iſte ti tulus ne fallaris nõ hꝫ locũ in theſauro in pecuis aureis vel argenteis effoſſis qꝛ ꝓpꝛio ꝓꝛie dicit theſaurus not. in.l.peregre.ał's eſt.l.põponiꝰ ff.ð acq̃.poſ.⁊ l.theſaurꝰ ad exhi.⁊ in.l.pe.§.cũ iſta ð au.⁊ argen. lega. not.bal. in.l.j.ff.de rer.diui. bar.⁊ alex.l.l.rem qui nobiſ in pe.col'.de acqui. poſſeſ. melius in.l.ſin terdũ.§.quod ex naufragio.⁊ ibi.io.ð imo.eo.ti.hoſt.l.e.cũ ta extra de vſu.

b ❡ Notatis. Ex his colliges ꝙ inter tributũ decimã cenſum penſionẽ ⁊ ſalariũ aliq̃d eſt diſc ð quo vide ꝑ bar.l.l.placet ⁊ ibi ꝑ

do.iaſo.pleniſſime.ſ. de ſacroſanc.eccl.⁊ ibi id an ãnona differat viſ ꝑ abb.in.c. qð clericis in pe.col.ð fo.ꝯpe.⁊ in.c.j.⁊.ij. de cẽſi.⁊ in.c.ij.l.iij.⁊.iiij.col.de imu.eccle Ad de latiſſime ꝑ do.feli. l.c.ad audiẽtiã i pe.col.de ꝑſcrip. do.Nico.boe.i li.ↄſue.bitu.in ti. de ꝯſue.feu.§.xxiiij.et.xxv.i glo.j.me line.§.xvij.in glo.j.eo.ti.

a vñ.xx.libre erȝ valēt vnū aureū.ſ.de col.eris.l.j.rebuffi.a
¶ ¶ Sup rubrica de ānno.ꝛ tributis munerū patrimo
nialium quedam ſunt ordinaria ꝛ quedā extraordinaria
ꝛ que ſunt iſta habetur.ſ.de vaca.mnup.l.j.ordiaria aūt
ſubdiuiduntur qꝛ q̄dam ſunt certa quo ad p̄ſtationem ꝛ
modum p̄ſtādi vt ea q̄ indicūtur rebus vt tributa vt.ſ.e.
l.ij.q̄dam ordinaria q̄tum ad p̄ſtationem nō q̄tum ad
modum p̄ſtādi vt ſunt indictiões qꝛ certū eſt ꝙ p̄ſtātur
vt qñ vt de quinquēnio in quinquennium vt.ſ.ti.j.l.j. Il
la etiā que q̄tum ad p̄ſtationem et modum p̄ſtādi ſunt
ordinaria ſubdiuidūtur:qꝛ q̄dam ſunt q̄ imponūtur p̄n
cipaliter pſonis vt capitatio vt.ſ.de capi.l.j.ꝛ.ſ.de cēſi.l.
ſi.§.di.veſpaſianus.ſed tributum qd̄ imponitur. p̄diis
9 multa noīa hȝ vt not.ſ.de cēſibus in rubrica.ꝛ in glo.hic
poſita not.de h̄ vt.ī.diti de publi.l.j.§.j.vñ tributū oīa
iſta comprehēdit. Nō extraordinaria aūt realia ſunt du
plicia.nam q̄dam ſunt q̄ preſtātur rōne rei ꝛ hec noian
tur ſupindicta q̄daȝ que p̄ſtātur ꝑpter vbertatē de quo
dr.ſ.de ſupindictis.l.j.alia que p̄ſtātur ꝑ volūtate p̄nci
pis vt ꝑ natiuitate filij p̄ncip.de qua dr.ī.de ſa.ſan.ec.
ꝛ.l.placet ꝛ hec inter ſe differūt ſicut gen᷒ ꝛ ſpecies nam
omne ſupindictum eſt extraordinariū nam eccl̄ia nō ex
cuſatur a minime ordinario licet a ſupradicto ſit in.d.l.
placet. Jacobus rebuffi.

Si quidem. Caſus. Onus eris alieni eſt pſo
nale ꝛ ideo diuiditur inter heredes ꝓportio
nibus hereditarijs onus tñ annonale et tri
butorū eſt reale ꝛ requirit poſſidētem vt put
quis poſſidet ꝛ fruct᷒ pcipit onerē.h.d.bar.
Dy.ꝛ An. ¶ In tex.in p̄n.iſtud q̄daȝ incidēter dicit im
perator.Odo.Et ibi alienū.ſ.ex ꝯtu vel quaſi ꝓueniēs
Dy.ꝛ dr alienuȝ qd̄ alij debem᷒.ff.de v̄b.ſig.l.cedere.§.
alienū doc.poſſeſſiones.ſ.ex q̄bus debita debētur odo.
ꝛ ſic eſt onus reale vt.l.imꝑatores.ff.de publ.vbi glo.ſtā
git Bar. ¶ In prima gl.ibi ꝛ ibi nota vide qd̄ no.in.l.
ij.in ſi.ff.de ꝓcur.ſti.ꝛ per Dy.in.l.ſi tibi homo.§.ſi fun
dus. ¶ In glo.iij.ibi item hoc caſu.vt.ī.cō.pen.l.j.an.
1 ¶ In gl.q̄ eſt ſuper v̄bo fructus not.bñ hāc.l.q̄ mira
biliter colligit ex.l.iſta ꝙ ſi aliquis locauit fundū ſuū ad
penſionem pcipiēdam in pecunia ita ꝙ fructus oēs re
maneāt penes colonū ꝙ dñs ad tributa nō teneaꝛ niſi
cōſuetudo aliter ſe habeat vt in hac gl.ſȝ ſi talis colon᷒
vel cōductor eſſet partiari᷒ tūc tenetur quilȝ ꝑ pte ſua
ſoluere talia tributa ſeu decimas vt.ff.loca.l.ſi merces.
§.vis maior in ſi.ꝛ hoc niſi eſſet conſuetudo in ꝯtrium vt
d.l.litib᷒.ꝛ.d.§.luci᷒.ꝛ h̄ verū in hoīb᷒ realib᷒ in collectis
v̄o q̄ iponūtur pſonis ꝑ reb᷒ eſt inſpiciēda pſona cui i
poniꝛ.l.reſcripto in ſi.ff.de mu.ꝛ ho.ꝛ.ſ.e.l.indictiões.ꝛ
de mu.pa.ſup rubr.ꝛ ſic illud iter heredes diuidiꝛ ꝑ here
ditarijs portiōib᷒ bar.has collectas q̄ iponūtur pſonis
b ꝑ reb᷒ dȝ ſoluere dñs nō ꝯductor᷒ ꝛ ſi illud ꝯductor ſol
uat cōputabit dño vt.ff.de via publica.l.ediles ante ſi.
Et hoc verū niſi ſit talis qui iure ꝓprio capiat fruct᷒ vt
vſufructuarius emphiteota ꝛ ſiles qñ tūc videꝛ teneri
ad oēs indictiões vt.l.q̄ro.ff.de vſufru.le.pro quo.ff.de
vſufr.l.hacten᷒.ꝛ.l.ſi pendētes.glo.ſi quis doacā. Sed
doc.dicūt ꝙ in illis collectis q̄ imponūtur pſonis ꝑ reb᷒
vſufructuarius ſoluat ꝑ extimatione vſuffruct᷒ ꝛ ꝓp̄e
tarius ꝑ extimatiōe ꝓprietatis ar.ſ.de noxa.l.ſi ex duo
bus.§.ſi plures.ꝛ de dā.infec.§.l.ſi ꝓp̄etarius ad muni
cip.l.filius.§.idem reſpōdit.ꝛ.ſ.de mulie.ꝛ in quo lo.l.j.
cum ibi not. Et eſt rō ꝙ tales collecte habēt ſolui ꝑ ſo
lido et libra.ſ.valoꝝ bonoꝝ cuiuſlibet.C.de operi.pu.l.
omnes ꝑ quo.ſ.e.l.indictiões.l.ſi.circa me. Jacobus re
buffi comes legum.

Indictiones. Caſus. Onera patrimonialia
que poſſeſſionib᷒ indicūtur debēt indici ſm
modū eſtimatiōis eaꝝ. Iſte modus poniꝛ.ſ.
de ſuſcep.ꝛ ar.l.modios l ſi.hoc intēdit An.
Vel ſic ꝛ meli᷒ ad onera realia nō teneꝛ quis
in pluſq̄ de ea re poſſideat.h.d.Bar. ¶ In tex.ibi pſo
1 nis.i.nō ſm pſonaꝝ ꝯditionē Odo.ſolēt.ꝛ ſic pȝ ex hac
lr̄a ꝙ collecta eſt indicēda pro ſolido ꝛ libra.ſ.de appo.
pu.l.ſi.de opis pu.l.oēs.qd̄ intellige niſi incꝰtum ſit cō
ſuetudo in auꝛ.de man.p̄n.§.coges. Si tñ eſſet cōſue
tudo vt vnus ꝑ alio ſolueret nō valet nec dȝ ſeruari.ſ.de
omni agro deſer.l.hac diffinitione li.xj.vt in auꝛ.vt non
ſiant pig.in p̄n.coll.iij.ꝛ auꝛ. habita.c.ne ſili.pro pa.ꝑ
doc.pſpiciet.ſ.ne cōuentarius vltra modū poſſeſſionū q̄s
poſſides.Dy.ꝛ Ja.re. ¶ In glo.ſ.in ſi.de iſto multiplici
gn̄e munerū dicetur.ſ.de mu.pa.ſup rubr.Ja.rebu.

Omnes pēſitare. Caſus. Nemo pōt tributa
minuere vel augere niſi p̄nceps Dy. ¶ In
tex.pēſitare.i.ſoluere pēſiones que.ſ.ea ma
nus noſtre gr̄i caſus legationibus.i.p̄ceptis
ꝑ lr̄as factas aſcribūtur.i.in ſcriptis mittū
tur alicui de nr̄o p̄cepto exigēda amplius q̄ ſolitum eſt
preſtari remittēdi exigēde.ſ.extra ſolitū. Et not.ꝙ non
pōt aliquis collectā facere niſi p̄nceps ſit extra de excu.
mu. Nam ſi quis vicarius mutat caſuȝ in iſto v̄ſiculo re
mittēdum ſubaudi ꝛ remiſerit compellatur.ſ.dare ſiſco.
Odo. ¶ In gl.iij.ibi in quadruplum.ſ.qñ exigit plus.
¶ In glo.v.ibi reſeruari.ſ.qd̄ poſſit cōuenitri. ¶ In e.
glo.ibi cui eſt remiſſum dic in ſubſidiū ſi nō eſt ſoluēdo
1 remittēs Odo. Et ibi p̄ſes not.ꝙ p̄ſes nō dȝ facere gra
tiam de collecta:qꝛ ſpecies furti eſt de alieno largiri.ff.
de fur.l.ſi pignore.§.j. ¶ In e.gl.ibi que eſt ꝯtra. Sol.
c aut ius ſiſci eſt dubiuȝ:ꝛ tūc valet remiſſio c ge.ff.de fur.
l.interdū.§.qui tutelā.ꝛ.d.l.p̄ſes.aut certū eſt ꝛ tūc nō
dum q̄ſita pōt remittere in ſui p̄iudicium dū ibi ſit ſoluē
do vt hic ꝛ ar.ī.de vſu.l.aduerſus. Sed ſi ſit iam q̄ſita
2 not.ff.de trāſ.l.nulli.de offi.pro.ce.l.j.de decre.ab ordi
ne.fa.l.ambitioſa.de decu. ¶ In e.gl.ibi pōt remitti ſub
an. qd̄ puto verū ar.ī.de mo.mul.l.ſi.in ſi.ꝛ.l.libertas.
§.ſi.ff.de offi.p̄ſi.ſ.e.l.ſi.v̄ſi.ſed hu qui.ꝛ ar.ſ.quēad.ad
ciui.mu.iudi.l.ſi.in ordinarijs aūt dic ꝙ ſi ſit munus in
dictū rei ſm.l.modios.ſ.de ſuſcep.nil valet remiſſio:qꝛ
ipſo iure facta eſt pauperi.ff.de mu.ꝛ ho.l.cū extruendi.
§.inops.ſ.de decu.l.nemo iudex. Si aūt iudicatur pſo
nis ꝑ rebus tūc pōt remittere vt hac glo.ꝛ.ff.de cenſi.l.
forma.§.illā.ꝛ.§.ſeq.et.ſ.de cenſi.l.de territoriū.ꝛ.ſ.e.l.
nemo in ſi.Bert.de deucio. ¶ In e.gl.ibi cū vt pater.ꝛ
expone.i.tāq̄ pater.ꝛ.ff.de pac.not.de marito.ſ.de mu
lie.ꝛ i quo lo.ꝛ bar.ff.de impen.l.ſtipēdiuȝ ꝛ in additiōe
ſcripſi. In additiōib᷒ folio.v.xñ.bar.tenet in.l.lucius.§.
idē reſpōdit cōſtāte ꝙ vir dȝ ſoluere collectas ꝛc.ꝛ idem
tenuit in.l.p̄dicta neq̄ ſtipēdiū ꝛ Spe.i ti.de cēſi.§.nūc
dicēdū in ſi.q̄rte pti ꝛ tertia pticula. Ja.rebu.

Omnes oīno. Caſus. Nullus excuſaꝛ a col
lecta ordinaria cum nō ſit munus extraordi
nariū. Bar. An. ¶ In tex.ibi oblationē.i.
ſolutionem puta tributoꝝ de ſtc.ſignatū.i.
depoſitū Dy. ¶ Et not.ꝙ illud dr munus
ordinarium qd̄.l.imponitur Bar.vacare.i.in eaꝝ ſolu
tioneȝ ceſſare nā extraordinaria nō tenētur ſoluere niſi
eſſent auctoritate iꝑatoris indicta vt.ī.de ſupindictis
l.j.al.vocare extraordinaria.i.eoꝝ ſolutionē remittere
Dy.ſoluiꝛ.ſ.ſm formā que tradiꝛ.ſ.de ſuſcep.ꝛ ar.l.mo
dios.ꝛ not.in rub.Dy. ¶ Per hāc.l.habeꝛ ꝓuilegiuȝ
1 qd̄ ꝯcediꝛ excuſato a mūerib᷒ nō porrigiꝛ ad mūera or
diaria ꝑ quo faciūt iura i gloſis hui᷒.l.alꝛ.bar.nec etiā
extraordiaria not.nō vocaꝛ extraordinariū ſolēniter ſit
ꝛ iō doctor q̄ legit aliquē librū ſolēniter q̄liſcūq̄ ſit ho
ra nō dr legere extraordiarie.an.d bar. Nec baccalari᷒
dȝ dici legere extraordiarie ſi legat hora q̄uīa dū tñ ſolē
niter legat ꝑ quo facit.ſ.ti.ꝑri.l.j.qꝛ magiſ dȝ attēdi tan
q̄ nomē vt.l.ſi cognatiſ.ff.de re.du.ꝛ marie ſi q̄ura hora
ꝑ ſupiorez habētem ad h̄ p̄tātez ꝛ cū eā ſit ordiata ar.ſ.
de ſupindic.l.j.q̄ cā ſeu neceſſitas ſubeſt ꝑpꝛ raritatem
audiētiū ꝛ nūeroſitatē baccalarioꝝ q̄ ſuos curſus in au
diēdo ꝯpleuerūt tpib᷒ p̄teritiſ q̄b᷒ ſcholariū erat magna
copia ꝛ ſic ꝑpꝛ neceſſitatē h̄ ſit qd̄ excuſat ar.l.j.ff.d of
ſi.pre.cōſul.cū ibi no. Pretea qꝛ ſoluūtr vniuerſitati ea q̄
ꝑ alios baccalarios alijs horis legētes ſcđo ordiarijs
ſoluta ſunt ſolui ꝛ ſic ſi habēt onus habeāt idē p̄uilegiū
qd̄ alij ar.l.ſi.ff.de teſta.mili.ꝛ ar.l.ſm naturā de regu
lis iuris.ꝛ ibi in eadeȝ rō ꝛc.vt.l.a ticio.ff.de v̄b.ob.cuȝ
ſimi.per

a ¶ Rebuff. Adde de mul
tiplici appel
latiōe huius
noīs tributuȝ
ꝛ qd̄ ill᷒ veni
at appellatio
ne ꝛ in quo ab
annona cenſu
vectigali col
lecta ꝛ reliq̄
id gen᷒ vltra
not.ꝑ me.ī.h̄
ti.ꝛ in.j.addit.
ꝑ ſali.i.l.ſi.ī.
ſine cē.vꝛ reli
aler.i.l.reſcri.
ꝑ.ſcīē.de mu.
ꝛ ho.per.lcōſ.
incip. pſictus
q.talis ē q̄dā
titt᷒ oliȝ d pu
ſio.eūdeȝ l.l.
ij.ff.d iure im
mu. Archi.et
ioā.and.i no.
nel.extra de i
mu.eccl.li.vj.
bal.in.l.nemi
nē i vſi.extra
glo.ī.d ſacro
ſanc.ecc.latiſ.
ꝑ do.mcū do.
iaſo.may.l.l.
placet l ij.co.

b ¶ Cōductor
et rō ē qꝛ col
lecte ē mun᷒
reale vt no.l.
l.p̄dic.ī.d ſi
deicō.cū ſimi
exq̄ infero ꝙ
collecte ſolō.
ꝑ re aliq̄ pro
pt ill᷒ rei do
minū no.an
ge.ꝛ bal.l.l.ſi.
in fine.ī.de
natu.li.doct.
in.l.ij.in ſi.et
ibi idē bal.ī.
ꝑ ſocio.idē l.
Loca in.xvj.
col ī.q̄ accu.
non poſ.alex.
conſi.xxxiij.
vol.iiij.ang.i
auct.qui.mo.
i.a.effi.ſui.§.
ſi q̄s ī.col.ij.
non tñ probat
poſſeſſionem,
not bar ꝛ do.
i l ſi pater.ī.
de act.ēp.cuȝ

cōcor.ꝑ cum
alle. Adde tñ
ꝙ collecta po
teſt peti actio
ne pſonali et
hypothecaria
vt not.bal.in
ſalic.l.p̄dic l.
j.col.v̄ſi.ſed q̄
ritur cū colle
cta.ī.d fidei
cō.ꝛ ſpe.i ti.d
loca.v̄ſi.xviij.

c ¶ Remiſſio Adde q̄ ſit rō
diuerſitatiſ q̄
re ſiſc᷒ aliq̄
dū in collecta
nō pōt remit
tere dubiū &
ſicq̄ remitteꝛ
rē liquidā eſt
dare ita not.
bar.i.l.actiōe
in.ij.col.in ſi.
v̄ſi.aliq̄ ſolent
ſupra d tranſa.
ꝛ ita itelligit.
l.peculiū ipn.
v̄ſi.ille not.ff.
de pecu.adde l.
l.contra iuris
poſt glo.ꝛ ibi
pau.de caſt.l
p̄n in ver.fa
cere ꝛ l.l.tale.
ipn ff.d pac.
latiſſime per
alex.i.l.l.ſi mu
lier vbi multa
allegat.ff.de
cōdi.ob cau.
qd nō eſt exa
ctor collectio
num et plene
hic per bar.et
ſpe.in ti.d re
mi.§.j.vbi
in cle.paſto.
de re iudi.iad
us p ſelu.in.c.
cū berthold᷒
in.vj.colū.de
indi.

ſimi.p hoc.ff.de teſta.mili.l.fi.& quaſi ſtatuta recipiūt in
terpretationem a iure cōi.l.ij.C.de noxa.ſed de iure cōi
nō eſt differētia in hoīs ergo &c.in ꝓhemio.ff.ꝯ.&ſic.
quibus ſub.§.ſed q2 Ja.rebuffi.

Pro locis. Caſus. Qui in vno grauatur in
alio releuat.h.d.Dy. ¶ In text.ibi ꝓ locis
circa hoc dic ꝙ aut limites ſunt in alia ꝓuin
cia ab illa in qua tributa exigūtur & non d3
quis portare tributa ſuis expeñ.ar.ff.de ꝓ
cur.l.ſed hec.§.nō ſolum. Si aūt ſunt in eadem ꝓuincia
tenetur portare vt hic.j.eo.l.nemo.ſi ergo vterqȝ defert
q2 ambo ſunt in eadem ꝓuincia:tūc magis debuit ꝓpin
quus ꝙ remot⁹.·Si aūt vlla defert q2 vterqȝ eſt de alia
ꝓuincia tūc magis debuit remot⁹ ꝙ ꝓpinquus:q2 plus
fatigatur res publica in deferēdo ita intelligitur.l.mo
dios in fi.cū glo.Bar. Et eſt ar.l.iſta.&.j.e.l.nemo.&.j.
de ſuſcep.l.modios.ſ.de iure emphi.l.ij.§.fi.&.xvj.q.ij.
c.reuertimini.&.c.cauſa.q.vij.c.decimas.&.ff.de conſti.
pec.l.itē illa ꝓmor&.cū ſimi.&.ff.de le.cōmiſ.l.ſi.fundus
1 in fi.cum ſimi.Ex quo infero ꝙ emphiteota d3 portare
penſionem ad domū ſui dñij ſi ſunt ambo de eodem ca
ſtro vel villa alr̄ nō.ar.ff.de trāſact.cum hij.§.cauſa qd
a eſt verū in vtroqȝ niſi aliud de vſu & cōſuetudine[a] ſit ob
ſeruatū vel ex pacto inter eos habito in initio ꝯtractus
fuerit cōuentum ar.j.de agri.& cenſi.litib⁹.§.hoc de red
ditibus extra de cen.c.ꝙto.&.c.ex pte.&.ſ.loca.& cōduc.
l.legem.&.ff.de publi.& vecti.l.publicanus.&.ff.de cēſi.l.
forma.§.agri.&.§.ſi nō quis agrū qui eſt cōtra.alr̄ emi
emphiteota nō tenetur portare penſionem dño ſuo niſi
ad expeñ.dñi ſui vt hic.&.l.nemo.&.ff.de operis lib.l.in
poni.l.ope emi.&.l.penul.&.ar.xij.q.ij.vulterane.ſed nō vl
tra locū vbi ambo morātur. Nec ibi ſi talis eſt ꝯſuetudo
patrie vt.ſ.dixi aliter ſic not.ꝙ plus d3 grauari in colle
ctis ille qui habet ꝓximas poſſeſſiones ꝙ qui habet lō
ginquas. Item not.ꝙ ꝓ modo poſſeſſionis eſt onus im
ponēdi vt.ſ.e.l.indictiones.&.j.de ſuſcep.l.modios ſin
dubiū & ibi annonā.i.tributū in annonā cōuertēdi Dy.
ad milites alr̄ ad limites. ¶ In gl.j.ibi ꝓ magnitudie
2 locoꝝ.q.d.illi qui poſſidēt magna predia plus debent
portare ꝙ qui poſſidēt ꝑua & intellige magnitudine re
ſpectu redditū vt.l.ſi.ſ.de alluuio.& palu.&.ff.de euic.
l.ſ.bar. ¶ In ſcd̄a gl.ibi limina.hoc vult dicere illa que
ſunt ꝓpe limina q2 minus grauātur in expeñ.itineris
3 plus grauātur in portāda ānona & illi qui magis diſtāt
a liminibus:q2 plus grauātur in expeñ.itineris releuan
tur q2 minus portāt qd eſt notādu3 ꝓ grauaminib⁹ que
tota die inferūtur cōmunitatibus vt min⁹ grauētur qui
plus diſtāt vt ſic ab onere itineris releuētur nunqȝ tñ co
gitur quis extra ꝓuinciam portare.j.eo.l.nemo. Bart.
Jacob.rebuffi.

In fraudem. Caſus. Reſcriptū impetratu3
ne quis teneatur ſoluere tributū non valet.
h.d.Dy. Bar.dic munera ordinaria. ¶ In
tex.ibi eliciū.i.impetratū Dy.ſortiri niſi ſe
cūda iuſſio interueniat.nam tunc poſſet vt
not.ſ.de peti.bo.ſubla.l.ij.Dy. ¶ In text.igitur q2 re
ſcripti impetratio nō tenet Dy. equalis nota eq̄litate3
ſeruādam in ſolutiōe tributoꝝ ſicut in iudicijs & in qui
bus cauſis ſeruet eq̄litas dic vt.j.de pri.ſa.ſacro.l.in ſa
cris. ¶ Item not.hic ꝙ pacta que faciūt ciuitat es cū ali
quibus ne ſoluāt aliq̄d pro collectis nō valēt ꝓ hoc eſt
l.exꝑſſa.j.de decurio.l.vacuatis & eſt rō q2 onerarētur ꝓ
1 immunitate alterius:& ideo talia pacta vel reſcripta nō
valēt.j.de cen.l.ſ.& meli⁹.ff.de mu.& ho.l.vt.§.ꝑſcs.ſ3 li
cet nō valeāt in preiudiciū fiſci vel alioꝝ valēt tñ in ꝓiu
b dicium paciſcentis[b] vt not. in.d.l.vacuatis in fi.magne
gl. An.de bar. ꝓ quo.l.oēs penſitare.ſ.eo.& ad ꝑdicta
bene facit.l.cum extruēdi.§.fi.ff. de mu.& ho.licet.ſ.de
cōue.fi.debi.l.ij.teneat quis nullus excuſabit. Ibi ſub
reptione hoc eſt ꝯtra illos qui impetrāt dona a rege eo
pretextu ꝙ pro eo multos labores expoſuerūt qm̄ tali
bus litteris ꝑ mēdacium impetratis nō eſt obediēdum
vt hic & legibus in gl.alr̄.cu3 ꝑtext.priuilegij nō d3 vaci

lare publica vtilitas.j.de priuile.ſcho.l.ij.li.xij.ad qd.c.
ne dānoſa.xxv.q.ij.imo de hoc d3 certificari princeps &
facta certificatiōe expectari ſcd̄a iuſſio iuxta notata.ſ.
de peti.bo.ſubla.l.ij.in gl.fi.Ja.rebuffi.

Nemo. Caſus. Nemo tenetur portare tributū
extra ꝓuinciā.h.d.Dy. ¶ In tex.ibi inſtruen
das inſtruitur māſio cū in ea portat frumētu3
& ſilua quib⁹ inſtruitur dom⁹.odoff. Uel dic ad
inſtruēdas māſiones.i.reficiēdas vel de nouo faciēdas
māſiones vel caſtra vel ſilua. Bar.& ſic videtur hic exꝑſ
ſum ꝙ ſubditi nō teneātur inſtruere ſi ſit dirutū vel edi
ficare vt cuſtodire caſtrū dñi dño exiſtēte potēte ad cu
ſtodiēdū nec exiſtēte magna neceſſitate ꝓ quo faciūt.ll.
alle.in gl.hui⁹.l.&.j.ꝓxi.&.j.de priuil.do.an.l.ij.li.xj.&.C.
de teſti.l.qm̄. nam ipſe dñs ſuis expēſis h3 cuſtodire ꝓ
quo.ff.de off.pre.vr.l.j.&ſi.erat aūt familia ibi mercede
vel grā.&.ff.de oꝑis.lib.l.opere emi. & hoc niſi eſſet ꝯſue
tudo vt.j.de agri.& cēſi.l.dñi ꝑdioꝝ.&.l.litibus.§.hoc de
1 redditibus tenētur tñ ad cuſtodiā muroꝝ in quib⁹ habi
tant cū etiam eccłiaſtici teneātur.c.ꝑuenit extra de im
mu.ecc.in tex.ibi ſpecies.que tributoꝝ noīe ſoluūtur ibi
cōferēdas.i.portādas Dy.lōgius.i.extra ꝓuinciam dy.
delegetur mittat. Dy.itineris q2 laborabāt itinerando
nam lic3 in totū nō excuſentur minus tñ ſoluere debēt
ar.j.de aque duc.l.ſ.§.j.Uel expone itineris vt.ſ.eo.l.ꝓ
locis Bar.neceſſitatis.h̄ eſt vbi neceſſitas fuerit cōpel
lantur hoīes portare de vna ꝓuincia in aliā tributa alr̄
nō.& ſic habet ratio neceſſitatis. Uel dic neceſſitatis.i.
paupꝑtatis iuxta.l.oēs.ſ.e.ibi delegētur.i.mittātur dy.
de hoc videt.ſ.de oꝑis publ.l.ad portus.&.j.q̄bus mu.
vel ꝑſta.ne.le.ſe ex.l.fi. Sed dic ꝙ q̄dam ſunt oꝑa que
tangūt immediate vtilitatem ſinguloꝝ ꝓuatoꝝ & ad illa
cure vel.l.ꝯtrijs & q̄dam q̄ non tāgunt immediate:& tunc
nō tenetur vt hic.&.j.de oꝑis pub.l.iij.de decurio delegē
tur in ſua ꝓuincia & ibi ſoluat Odoff. ¶ Collige hic ar.
2 ꝙ nō cogitur aduocat⁹ exire ꝓuinciam ſi cauſa ſui cliētu
c li in alia ꝓuincia deuoluatur[c] not.ff.de ꝓcur.l.ſed hec.
3 §.nō ſolu3. ¶ Itē collige ꝙ eſt habēda rō itineris.ſ.e.
l.pro locis.&.ff.de iudicijs ſi longius & ꝙ operātur viaꝝ
diſcrimina dic vt not.extra de reſti.in integrū.&.c.cū ex
litteris in fi.den. Bar.ſed pone ꝙ ꝓnceps volebat expē
dere tributū ibi.vbi exigebat nunquid ille exactor pote
rit exigere ſumpt⁹ quos faceret iſte collector ſiue poſſeſ
ſor in portādo tributo & videt ꝙ ſic:q2 intantū releuat
ille collector:& ideo nihil intereſt ſua cum tñ haberet ex
pēdere ſed credo ꝯtra.q2 intereſſe obligatiōis nō debet
metiri ex ꝑſona vel dāno debitoris ſ3 ex ꝑſona creditoꝝ
ff.de operis lib.l.medic⁹ in vltimo dictor in aut.de coll.
§.hoc quoqȝ.vbi videt caſus in gl.q̄ eſt ſuꝑ v̄bo lōgius
hoc bñ not.ad id qd determinatur ꝑ glo.an debitor ſit
eiuſde3 fori vel nō.in.l. Item illa in ꝑn.ff.de cōſti.pec.ex
ad id qd ſcripſi de emphiteota.ſ.eo.l.pro locis vel dic lō
gius qm̄ expēſa itineris eſt maior ꝙ ſit labor eius ꝓ quo
bene facit.j.l.ꝓxi. Ja.rebuffi comes legū.

Mediterranee. Caſus. Trāſlatio tributoꝝ q̄
plus habet diſpēdij ꝙ lucri eſt vitāda.h.d.
Dy. ¶ Ad euidētiam huius.l.ſcias ꝙ anti
quitus erat cōſuetudo ꝙ ciuitates mediter
ranee mittebāt annonas ad fortalicias ex
ercitus que erāt iuxta ciuitates maritimas & ecōtra ciui
tates maritime mittebāt ad mediterraneas & ſic ex hoc
ſeq̄batur ꝙ plus expēdebatur in portādo ꝙ valeret id
qd portabatur qd princeps ꝓhibet fieri hic quod facit
ad multa primo ꝙ nō imputet tutori ſi nō exigit debitū
in quo oportebat eū plus expēdere ꝙ inde ꝑcipere po
terat vel ſi nō portauit vel nō fecerit domū in qua plus
expēdiſſet ꝙ valeret.vel ſi nō fecit inuētarium illo caſu
ꝙ plus expēderet in ꝯfectione eius ꝙ eſſet vtilitas vt.l.
tutor qui reptorium in ꝑn.ff. de admi.tu.&.l.fi. C.de ali.
1 pu.ꝑſtan. ¶ Item ex hoc pōt elici ꝙ ille dicantur cauſe
breuiores in q̄bus d3 procedi ſine ſcriptura & ſummarie:
vt in aut.niſi breuiores.C.de ſententijs ex periculo reci.
quando plus expenderetur in ſcriptis ꝙ ſit valor cauſe

a ¶ Cōſuetu
dine. Infero
ex his dictis ꝙ
cōſuetudo cir
ca ſolutiones
tributoꝝ ipſi
ꝙ tributa at
tendat qd ex
preſſe tenuit.
bal.l.j.in.j.ij.
col.& ſic ite in
quibuſdā.ſ.d
nauti.fe.ſpe.l
n.de nauti.fe.
ſti.ſpe.& ꝟſi.
vltimo q̄ritur
Et verū ēphi
teota tenea
portare pēſio
nē ad domu3
dñi ſui vide;
quod poſui in
addi.ad.l.ꝑce
pit in fi.in ad
di vj.de cau.
largi.ti.j.iſto.
li.

b Paciſcenti⁹.
Dñ dicit ꝙ va
let pactū ſuꝑ
immunitate in
ꝑiudiciū paci
ſcētis hoc eſt
verū niſi eēt
cōceſſa immu
nitas ab ordina

riis oneribus
vt no.bar.l.l.
j.j.de indicti.
iſto libello et
ibi dicit intel
ligi obere iſtā
l. imo nō pōt
ꝑ cōcedentes
reuocari not.
idē in.l.priuile
gia.in fi.ſ.de
ſacroſāct.ecc.
bal.l.l.q̄.ſe pa
tris l.x.col.ſ.
vñ.libe.& alex.
l.l.oēs popu'i
l.v.col.d iuſti.
et iure idē cō
ſi.cxv.vol.ij.
loꝑ⁹ cōſi.cx.
vol.j.& in.l.q̄
ſemel d ꝯre.
ab ordi.fa ciē
dis.Et a q̄b⁹
cōcedat vide
bar.in.l.exce
ptis.j.de dcu
iſto li.eādem
l.l.ij.& ibi ale.
ff.d iure imu.

c ¶ Deuoluat
Adde ꝙ ſi ꝓ
miſit aduoca
tus ſuo clien
tulo victoriā
cauſe tūc d3 i
re extra ꝓuin
ciā no.dy.et
ray.l.l.meuia
§.fi.& ibi bar.
ff.de inu.leg.
idē l alle.§.nō
ſolū in vlt.co.
ꝟſi.vlteri⁹ q̄ri
tur ibit vtꝛqȝ
in expeñ.ſui
cliētuli ita no.
ſing.bal.l.l.j.
in vlti.col.ꝟſi.
vlteri⁹ q̄ritur.
C.de ſuffra.

Item q̄ iudex nõ debet facere teſtes ad locũ iudicij q̃ñ tñ diſtãt q̄ plus expendẽtur in eoꝝ aductu q̄ ſit valoꝛ cauſe.ar.huius.l.Sed tũc iudex debet delegare examinationem vt.l.g̃ñaliter.§.his de p̃ſentibus.C.de iureiuran.ꝛ de fide inſtru.aut.apud eloquẽtiſſimum.Item facit q̄ q̃ñ in habendo recurſum ad ſertoꝛem expẽdentur plus q̄ ſit valoꝛ cauſe:q2 tũc dicatur non poſſe habere recurſus ꝛ ſic q̄ eo caſu repꝛeſſalie non poſſunt impetrari qđ plene examinaui in quodã tractatu quem feci de re-
2 pꝛeſſalijs.Bar. ¶ Item not.ex hac.l.q̄ ſubditi nõ te-
a nentur poꝛtare collectã extra puinciam[a].ſ.eo.l.p locis et.ſ.l.pꝛox. ¶ In text.ibi mediterranee.i.que ſunt in medio terre vel que nõ ſunt in mari:nec iuxta mare.Dy. ꝛ An.a maritimis q̄ ſunt in mari vel iuxta mare onerabantur ſcꝫ ante hãc.l.Dy.diſpẽdij.i.dãni.Dy.trãſlationi.i.impenſa facta in trãſlatione tributoꝝ de loco ad locum Dy.ſe nouerint.i.ſciant Dy.cõmiſerint.i.coegerint ad p̃dicta ſoluẽda vel poꝛtãda de vna puincia in aliam Dy.expen.quia foꝛte mediterranee poꝛtabãt frumẽta maritimis ꝛ maritime poꝛtabunt piſces mediterraneis dul.vel põt dici q̄ expẽſas faciebãt mediterranee ciuitates hoĩbus maritimaꝝ ciuitatum ꝛ ecõuerſo in poꝛtãdis tributis qđ hic phibetur fieri Odo.diſpẽdij.ſ.poꝛtatio tributoꝝ p hoĩes alterius ciuitatis. ¶ In glo.ꝛ ibi onera poꝛtare Ad galatas.vi.c.ꝛ.ff.ad.l.rho.de ia.l.ij.§.idem agitatũ eſt Cal. ¶ In glo.e.ibi ſoluẽda ex quo a deuotis ſoluetur.ſ.eo.l.oẽs.l.ij. ¶ Et ea.gl.not.hic
3 q̄ vna ciuitas nõ tenetur cõferre in neceſſitatibus alterius.Item ſi impetraretur reſcriptum q̄ oẽs teneantur cõferre ad aliquod opus faciẽdum in aliqua ciuitate q̄ nõ valeat tale reſcriptum q̃ñ ſoli illi qui habẽt p̃dia circuicina tenentur cõtribuere.ff.de mu.ꝛ ho.l.honoꝛ.§.viaꝝ in aut.de eccl.ti.§.ad hoc.ꝛ.ſ.l.pꝛox.ff.ne quid in loco pub.l.ij.§.viaꝝ.Tu dic q̃ñ aut illud cõcernebat vtilitatem tñ illius ciuitatis.ꝛ tũc alij nõ tenẽtur vt dictis l.alle.verſi.in caſu in quo eſſet tñ tenuis ꝛ paup ciuitas illa q̄ nõ poſſet cõplere opus illud.nam tunc põt impetrare vt cõſtituatur vectigal vt quilibet trãſitum faciẽs ſoluat illum ꝛ p hoc.ff.de penis.l.autem dãna.§.eſt pena.ſ.de off.pre.p̃to.l.ij.§.poſtq̄.ſ.de re.mili.cauſa collectoꝛes.§.ſ.ꝛ.ſ.no.nec inſti.l.ſ.Aut talis expenſa ſiue opus vtputa faciebat põtem qđ quidem opus cõcernebat vtilitatem aliaꝝ ciuitatũ:ꝛ tũc tenebũtur cõferre vi-
b cine ciuitates[b] cum auctoꝛitate tñ ſupioꝛis ar.ff.de no.oper.nũ.l.nõ ſolum.ſ.de iure deli.l.fi.§.in cõputatione ꝛ de bo.auctoꝛi.iudi.poſ.l.fi.ꝛ.ſ.de operis pu.l.ad poꝛtus.ꝛ in aut.quib.mo.na.eff.ſui.§.ſi quis igitur.colla.vi.ꝛ ibi notatis cũ glo.que incipit not.villas.ꝛ in reg.iu.ſm naturam pro quo.l.humilioꝛibus.ſ.de ſuſcep.et arca.Iacobus rebuffi.

a ¶ Prouincialis hoc dictum niſi theſaurarius prouincie cui debebat ſolui collecta eẽt moꝛtuus.q2 tunc theſaurario alterius prouincie ſolueretur Ita no.ſingu.bar.in.l.j.ſ.de cano.largi.titu.p̃ſtã.iſto libro.Et rõ q̄re ſubditi ꝛ cõ.ẽ q2 collecta facit p̃ſumi p̃rediũ eſſe de territoꝛio cui ſoluta eſt.vt no.ange.in.l.iij.ſ.de natu.libe.ꝛ inno.i.c.p̃terea.el.ij.ꝺ tranſac.Et rõ rõnis ẽ q2 ſubiectio pbatur p ſolutionem penſionis et collectaꝝ.c.j.ꝛ.c.qñ.ꝺ cẽſi.ꝛ.c.p̃cepimus de priui.ꝛ bal.in.l.ſolet.de offi.procõ.

b ¶ Ciuitates Adde hãc q̄ſtionẽ late ventilatã p bar.i l.p hitatiniã.ſ.de imuni.nemi.conce.co.li.bald.ꝛ moder.in.l.iiij.§ actoꝛ.de re iudi.Spe.in ti.de cẽſi.§.nũc dicendũ.vſ.ſed ponc.latius q̄ alibi p bar.cepo.l ti.de ſerui.ruſt.p̃dio.C.de via In.q.xxxv.

Obſiſtere.Caſus.Dignitas ſupueniẽs nõ excuſat a tributis.h.d.Dy. ¶ In text.ibi obſiſtere.i.reſiſtere cõmodis.i.ſolutionib[9] que ptinẽt ad cõmodum publicũ Dy.ꝛ ſtatutis.i.oꝛdinationibus adiectiue cñ ponitur Dy.vnde ſubaudi ſtatuimus Dy.vt.i.poſtq̄.Dy.quiſq3 in emphiteota ꝛ fructuarius Dy.de p̃dijs emolumẽta.i.fructus Dy.cõſequitur.i.cõſecutus eſt.Dy.hijs.ſ.leuatoꝛib[9] tributoꝝ alſis.ſ.emphiteota doc.ſpacio ſex.eo tpe computãdo quo percepit fructus Dy.alſs quo ceſſauit ſoluere tributa Dy.cumulũ.i.q̄ntitatem Dy.ad ipſos.ſ.ppꝛietarios vel directos dños p̃dioꝝ Dy.predij ſubaudi emphiteoticarij vel vſufructuarij den.exactionem.i.ius exigẽdi p cõſtitutionem ex hac.l.pro hoc.ſ.de hijs qui ex pu.ra.mu.pec.ac.l.ſ.cum gl.ſup v̓bo auctoꝛitate vel dic q̄ predioꝝ emphiteoticoꝝ reuocationem Dy.ꝛ doc. ¶ Not.ex pnc.q̄ nõ valet piuilegiũ pro functionibus nõ preſtãdis de quo.ſ.e.l.in fraudem.An. ¶ Item not.q̄ publica vtilitas p̃fertur puate vtilitati.ſ.de pmi. ¶ Item not.q̄ poſſeſſoꝛ põt purgare moꝛã.ſ.ſex menſes Bart. ¶ Item not.q̄ etiã ille qui fructus nõ pcipit cõpellitur ad ſolutionem tributoꝛum Barto. ¶ Item not.ſm pri-
1 mũ caſum q̄ emphiteota vel fructuarius vel ruſtic[9] qui nõ ſeruat dño cõuentionem poteſt deijci de poſſeſſione quã tenet vt.C.de iure emphi.l.ij.ff.de noxa.l.ſi noxale.ꝛ.ſ.de ero.mili.anno.l.oim.li.xij.an.ꝛ ideo ſi dñs pceſſit alicui ruſtico mãſum vt ibi habitet niſi hoc ſeruet auferetur ab eo id qđ.ff.de lo.publ.l.ſ.in fi.et idem de vxoꝛe cui ſactũ eſt legatum vt cũ liberis moꝛetur niſi haberet iuſtã cãm vt.l.moꝛam.§.vxoꝛe.ff.de an.le.ꝛ idem ſi emphiteota teneatur dare quartã ptem fructuũ bladoꝝ in de exeſitum ꝛ nolit ſeminare:q2 ſi nõ faciat põt expelli cum id tacite intelligeret vt coleret.ff.ſi cert.pe.l.vnum ꝛ p hoc aut.qui rem.C.de ſa.ſan.ec.ꝛ.ff.loca.l.q̄ro.§.in-
2 terlocutoꝛem.Item not.ſm ſcđam lect.q̄ quis nõ ꝺꝫ locupletari cũ aliena iactura nec eſſe de p̃da ſollicitus.ff.de admi.tu.l.ſi minoꝛis.An. ¶ In gl.j.ibi dñs exigit.ſ.habẽs ppꝛietatem vel directũ dñium Dy. ¶ In ea.gl.ibi alique dignitate iſtũ caſum puto veꝝ ꝛ facit p hoc q2 equiparatur nõ ſoluere vel ſoluere ꝛ nõ hr̃e appocham de ſoluto fiſco emphiteotica puatur ſuo iure:ergo ꝛ nõ ſoluẽdo ar.C.de iure emphi.l.ij. ¶ Item q2 talia onera
e tributoꝝ ad emphiteotam ꝛ fructuariũ ptinẽt[e] vt.ſ.eo.
3 l.j.ꝛ.l.iij.gl.alle.g̃ ex quo noluit ſuſtinere dicta onera priuari debẽt iure ſuo.ar.l.h̃ amplius.ff.de dãno infec.Itẽ q2 dñs ſibi dño nõ ſoluẽdo pẽſionẽ dñs rem ſibi aufert ergo fiſco nõ ſoluẽdo tributũ ar.§.illud in feu.de pꝛohi.feu.alie.p fre.de den.et ibi.ſ.tributa exacta.ꝛ ibi.l.fiſco.hic caſus eſt verus ſi ſoluens minus ſolutur ſoluit tunc cum cõpetit repetitio ſoluẽti ar.ff.de cõdi.inde.ſi nõ ſoꝛorem.§.ſi centũ.ſi aũt ſoluiſſet ſolẽniter tunc nõ cõpeteret repetitio cũ liberatus eſſet ſoluẽs vt ar.ſ.de appo.pu.l.ſemel.eadem enĩ ſolutio diuerſos effectus parere non põt.ff.de ſolu.l.qui hoĩem.§.fi. ¶ In gl.e.ibi.niſi emphiteota.ꝛ caſus verus eſt.vñ ſciẽdũ q̄ q̃ñ ſit rei tributoꝛie trãſlatio ſit ſine dãno fiſci vt.ſ.de pra.nam.l.fiñ.et.l.iij.de fun.re.priuate.ꝛ hodie p̃ſtatur de h̃ cautio de iure nouo:vt in aut.de man.pn.§.ꝛ nõ permittas.vñ ſi alio titulo eſſet facta alienatio dicte rei.ita q̄ nil penes trãſferẽtem remãſiſſet tũc trãſferẽs tueref illo in quem facta eſt trãſlatio not.exiſtẽte ſoluẽdo vt dictas.ll.nunc aũt.q2 directo dñs ciuilẽ poſſeſſionẽ ſibi retinuit iuxta que not.in.l.iij.§.ecõtrario.ff.de acq̃.poſ.ꝛ.l.ſi vt certo.§.fi.ff.quõ tenebit ſicut alius q̃libet poſſeſſoꝛ intelligo poſt annũ ꝛ ſex mẽſes ante enĩ nõ poſſet cõueniri tñ fru-
4 ctus nõ pcipiat ar.ſ.l.j.Nec mirũ ſi plus tenet emphiteota q̄ dñs cum ſit lucrũ ꝛ cõmodũ habeat vt.l.bñ.q2 l.como.cauẽdũ tñ eſt q̄ nõ imponit neceſſitas cõueniẽdi pmo emphiteotam ymo põt cõuenire quẽ vult lapſis ſex mẽſibus alioq̄n multũ grauaretur ſi cõpelleret dñs querere niſi velit ar.l.inter quos.§.ſi dñs.ff.de dã.infec. ¶ In glo.ij.ibi egẽti p hoc in gl.aũt.vt iudi.ſine quoquo ſuffra.§.opꝫ.col.ij. ¶ In gl.q̄ incipit ſex mẽſes ibi xxx.dies ſtatuit.ꝛ hec gl.magis ſe refert ad ſcđm caſum de ſecuro tu dic aut loq̄tur de tributo ſoluẽdo ꝛ tũc datur annus ꝛ ſex mẽſes vt hic aut in tributo exacto reſtituẽdo:ꝛ tũc.xxx.dies dãtur vt in quarũ3 alle.in gl.aut de tributo exacto reſtituẽdo ꝛ tũc.xxx.dies dantur vt in.v.alle.in glo.aut de tributo etiam reſtituto militibus diſtribuẽdo ꝛ tũc dãtur interdũ.ij.mẽſes interdũ.iij.interdum.iiij.vt.l.pe.§.hoc vide.ſ.de ero.mili.anno Barto.de deucio.Ia.rebuffi.

Iudices quos.Caſus.Iudices ppter negligẽtiam quã in tributis nõ exigẽdis cõmittunt ſalaria ſua amittũt. ¶ Allegatur.l.iſta nũquid hĩs prediũ tributoꝛiũ ſit dñs directo. ¶ Itẽ alle.qui tenet caſtrũ p quo aliquã penſionem cauſe recognitionis ſit dño directus ꝛ videt q̄ ſic p iſtam.l.cũ ille dabat prediũ tributoꝛiũ in emphiteoſim ꝛ cũ hic remanebat dñs quod nõ eſſet niſi haberet dominiũ vtile qđ nota.in.§.adeo.inſti.loca.ꝛ in.l.vt.ff.de acquiren.poſſ.§.ecõtrario.ꝛ in.l.ſi duobus.§.vehiculis.ff.loca.ꝛ probatur in.l.cõparuit.ſ.de preſcrip.xxx.an.glo.tamen videtur not.cõtra.ſ.de p̃di.mi.l.ob ea.ꝛ facit p̃dicta glo.ſ.de vſu.tranſ.l.ſ.et pro hoc facit.l.j.ff.ad.l.ro.de ia.ſed credo primam verioꝛem ſcilꝫ q̄ ſit domino directo per.l.alle.

c ¶ Pertinẽt Adde que nota.ſ.in addi.ad alleg.l.j.ſ.eo.ti.vbi plene examinaui rem.ſine hãc queſtionem.

per.l.alle.ꝛ pro hoc q2 propter tributum eſt obligatum
a fiſco ꝛ poteſt vendi.ª.§.ſi ꝓpter pu.l.j.ergo nõ eſt dña ſi
ſcus: q2 ſibi ſua res eſſet obligata et ita glo.tenuit.ff.de
no.op.nũ.l.in ꝓuinciali nec obſtat.l.j.de vſu.trãſla.q2 li
cet dicat ytalicos eſſe dños nõ ideo excludit ꝓuinciales:
q2 fiſcꝰ ſunt in acquiſitione dñi ij inſti.de rerũ di.§.ꝑ tra
ditionez item nec ob.l.depcatio q2 verũ eſt ꝙ eſt dñs ꝗ
tum ad pſcriptionem vt.not.§.de quadri. pre.l.vlt a zeno
ne in.l.iudices. ¶ In text.ibi iudices. Iſtud melius ca
1 dit in gl.que eſt ſup ỽbo cõpellãtur habebã famulũ qui
mihi ſeruiebat ſub certa penſione expuli eum q2 frauda
tor erat nũquid totã penſionem amittet.dicat ꝙ ſic ar.
huius.l.ꝛ videtur.ff.de au.ꝛ ar.le.l.mercia.ꝛ.ff.de re mi
li.l.iij.§.miſſus.ꝛ hic not.õ quo dicit plene no.ff.loca.l.
ſi vno:annos cũ quidez Ja.cõpe.ꝛ ibi cõpendia.i.tribu
ta que debẽt noſtro erario applicari modo cõpellũtur:
ſed in ſimpliũ Dy.ſup tota.l. ¶ Iudices hic videt̃ caſus
illius.q.quã. Iac.de are.ponit in.l.quid aſſt.ff.de execu.
2 tu.ꝛ.l.mercuã.§.j.ff.de au.le.videlz ꝙ iudici negligẽti de
b linquẽti nõ debeatur ſalariũª qõ intellige qñ iſtud deli
ctum negligẽtie reſpiciatur vniformiter totuz tpꝰ officij
alꝰ ꝑ eo tpe quo nõ fuit negligẽs ſibi ſalarium debeat̃.
ar.l.ſi fundus.ff.loca.dixi in.d.l.mercie.§.j.Uel dic ſpãle
hic ꝓpter inagnũ periculũ qõ vertitur in negligẽdo exi
gi tributa qñ publice neceſſitates exponi nõ poſſunt vt
l.obſiſtere.§.eo.ꝛ in aut.vt fun.quoqꝫ ſuffra.§.oportet
Bar. ¶ Itẽ facit ꝙ negligẽtia noceat cõſulibꝰ ſi infra
3 terminũ ſtatutum nõ elegerint conſules nouos ſic ꝙ ad
ſuperiorem trãſeat electio vt auk.vt Dy.iudi.§.ſi ỽo extra
de ſupplẽ.neg.ꝑla.c.j.ꝛ ꝙ nõ potuerint terminũ ꝓlõga
re vt.l.qui rome.§.calũniatus.ff.de ỽb.obl.et.ff.de ſuc.
edicto.l.j.§.qbus. Sed ſup hoc dici põt ꝙ poſſint pur
gare morã vt ar.§.l.ꝓxi.et.ff.ſi quis cau.l.ſi poſt tres et
maxime ſi iuſto impedimẽto ſuperueniẽte aũt alia iuſta
cauſa vt.ff.de arbi.l.celſus.§.idem ait ꝛ.§.qui admit.ad
bo.poſſeſ.l.pe.nec videtur poteſtas expiraſſe cũ hoc fa
ciant ob publicã vtilitatem ar.C.vt cauſe poſt ꝓbitatez
aſſit tu.l.j.ꝛ.ff.de neg.geſt.l.cum.actũ.§.plane.ꝛ.l.nam
ꝛ ſeruitus.§.ſi viuo. Ja.rebuffi. ¶ In gl.que eſt ſup ver
bo cõpellãtur ibi ꝑ equatores.qõ intellige vt no.ĩ.de ſu
perindicto.l.j. Ja.rebuffi.

ID ab vna quaqꝫ. Caſus. In vna quaqꝫ ꝓuin
cia dz ſolui tributũ ab imꝑatore taxatum.h.d.
Dy. ¶ In tex.ibi expetẽdum.i.exigẽduz.dy.ꝛ
ibi ꝓmiſſum.i.ſperãtem dy.ꝛ ibi nullus ỽo de
cetero loquit̃ aliquibus ꝓuincijs grecie que ꝓmiſerunt
ſoluere mediũ aureũ Dy.formidãtur ſi ſolutionez tribu
c torꝝ integram ꝑrendẽtes paupertatemᶜ.ꝛ.ĩ.inſpectori.i.ex
actor.de ſpecu.ſecum accedat ꝛ eſt argumẽtum: q2 qñ ſit
eſtimatio ꝓpter collectas credẽduz eſt aſſertioni ciuiſ
cũqꝫ nec eſt mittẽdus qui corꝝ facultates ſcrutet̃ tu dic
cõtra ꝑ.l.ſi.§.de bo.vac.ꝛ hoc qõ dicit fore grauamen ſi
facultates alicuiꝰ inſpiciãtur facit.pro.q.quã not.§.de
iure fiſci.l.facultas:ad qõ.i.q.iij qui qñ pars.l.ij.audi.
noſcitur. ſubaudi illisᶜ qui ꝓmiſerũt Dy.ſuſcipiãt.i.ſol
uant paſſiue Dy.cõferri.i.ſolui.Dy.ſacro.ꝛ iſte ỽ.eſt.§.
de ſa.ſan.ꝛ.l.ſacroſanc.ꝛ dic.vt ibi not.excepta ſcz vt ni
hil teneatur ſoluere noĩe tributorꝝ Dy. ꝓprie.i.nõ alie
ne.capitationis.i.tributi.Dy.grauamen dicẽtium ſe eſſe
de illa eccl'ia cuz nõ ſint ar.§.de epiſc.ꝛ cle.l.qui ſub pre
textu.Odoff.abuſiõe.q.d.eccl'ia nõ põt dicere vt predia
1 ꝓuinata ſint ſua: q2 ꝓpter hoc grauaret rem publi. Dy.
ſup tota.l. ¶ Nota ꝙ cõpoſitio facta a ſubditis ꝑ tri
butis eſt ſeruãda. Item teſſalonicẽſ.eccl'ia hz immuni
tatem dum tñ extranei eccl'ie ipſiꝰ pretextu ꝓſtationem
nõ fugiãt hoc dicit ꝛ localis.l.eſt. ¶ Ad cuius euidẽtiã
ſcias ꝙ erãt quedã ꝓuincie in grecia que debebãt ſolue
re tributa ſm facultatem redditũ qui ꝑcipiebantur ex
predictis ꝓpt̃ qõ mittebãtur officiales ad inueſtigãdũ
reditus ex quo illis poſſeſſores multũ grauabãtur vn
de deuenerũt ad quãdam cõpoſitionez cũ prefecto illa
rum partiũ ꝙ ſoluerẽt mediũ aureum ꝑ quolz capite ꝛ
hoc fecerũt macedones.i.illi de macedonia iubet etiã ꝛ
hoc eis ſeruari ꝛ alie ꝓuincie que nõ poſuerũt exigãtur
ad ſimilitudinem macedonũ. Quedã alie prouincie cõpo
ſuerũt ſe ꝑ tertio aureo ſoluẽdo qõ eis eſt ſeruãduz ce
2 tera ſunt clara. ¶ Not.qõ dixi in ſummario ꝙ iſte com
poſitiones ſup tributis ſunt ſeruãde. ¶ Secũdo ex fi
ne not.cõtra clericos vel ſcholares vel alios habẽtes im
munitates a gabellis qui pretextu eorꝝ alios excuſant.
¶ Quero que medietas eſt iſta que ſoluebatur dixi po
nendo caſum aureũ eſt iſta opinio vera. Alij dicunt me
dietas eius qõ ante ſoluebãt qõ non placet: q2 ſic eſſet
neceſſaria inſpectio poſſeſſionũ ꝛ fructuũ pro medieta
te ſicut ꝑ toto deuẽtum eſt: ergo ad medietatem auri re
ſpectu capitis nõ reſpectu fructuum vel alio quoquo mo
do quo ad fructus nõ habeatur reſpectus Bart. ¶ In
glo.j.ibi ſolebant ꝛ ſic loquitur de munere patrimoniali
qõ inſpicitur alꝰ inducitur rebus vel ꝑſonis ꝑ rebus et
terra. Et ibi vel medietate aurei ꝛ ſic loquitur de tribu
3 to capitis ergo de terra. ¶ Not.ex hac.l.ꝙ ad extimã
bonorꝝ credẽdum eſt aſſertioni cõi ciuiſlz nõ miti exti
mato q2 grauamen eſt inſpicere bona aliena vt.ĩ.quãdo
ꝛ qui.quar.pars.l.ij. ¶ Item not.ꝙ ꝑtextu liciti nõ de
bet cõmitti illicitũ de quo.§.de ſac.ſan.ec.l.qui ꝑtextu.
An. ¶ In glo.penul.in fi.vel dic ꝙ hoc loquitur de cen
ſu capitꝭ qui ꝑ capite puuatur.ar.ff.de cẽſi.l.ſi.§.diuus
veſpaſianus dic ergo ꝙ vnaqueqꝫ ꝓuincia id ꝑ cenſu ca
pitis priuabit qõ ꝑfectus ꝑtorio huiſdem nuꝑ iudicauit
intellige ꝑncipis auctoritate gl.addition alis Rebu.

¶ De indictionibus. Rubrica.

¶ In glo.rubri.in prin. Et dr indictio ab indicendo.i.
precipiẽdo vel iubẽdo vnde indictio.i.iuſſio vel ꝑceptuz
ar.C.de ſacr.ſan.ꝛ.l.placet.et.xvj.q.vij.maiores. ¶ In
glo.rubrice ibi: ideo de indictione dicturi vos ita conti
nuetis hãc rubricam ad precedẽtes dictum eſt.§.de an
no.ꝛ tri.que imponãtur rõne poſſeſſionis: ꝛ quia ſuper
hijs aliquid indicitur ꝑ imꝑatorem merito ſubijcitur ru
brica de indictionibus ꝛ q2 nemini liceat indicem niſi ſo
li principi ſubſequẽter ponitur ti.de ſuꝑindictis. Guido
de ſu. ¶ In eadem glo.ibi.l.oẽs.oĩno tu dic ꝑ declara
1 tione horꝝ ꝙ quedã ſunt tributa que olim et hodie ſunt
ordinaria vt illa que imponũtur perſonis ꝑ rebus vel re
bus tñ vt.l.modios in de ſuſcep.ꝛ ar.ꝛ not.§.ti.j. in ru
brica ꝛ.l.indictiones. ¶ Itez illa que imponũtur ꝓpter
imminẽtem neceſſitatem ſicut cõferre ad pontis inſtru
ctionem vt.ff.de mu.ꝛ ho.l.munerũ.§.patrimoniorꝝ.l.
reſcripto.§.ſi. ¶ Quedam ſunt que olim fuerũt extraor
dinaria vt tributũ qõ imponitur ꝑſonis ꝑ rebus de qn
2 quẽnio in quinquẽnium vt.ĩ.l.i. ¶ Aliud eſt munus qõ
fuit extraordi.et eſt hodie vt illud qõ imponitur aucto
ritate imꝑatoris ꝓpter imminẽtem neceſſitatem vel ſer
uilitatem vt.ĩ.ti.j.vel q2 natus eſt filius principis vel du
xit vxorem vt not.in.l.ſi placet.C.de ſa.ſan.ec. Et ꝓdeſt
d hoc ſcire q2 ab ordinarijs nullus excuſaturᵈ ab extraor
di.ſic illi qui habẽt immunitatem.ff.de var.mu.l.in ho
noribus.§.qui munus publici.ꝛ.ĩ.de mu.patri.l.qui im
munitatem Dy.niſi ob talem neceſſitatem eſſet indictuz
illud extraordinãdum que tangeret priuilegiatos ſicut
alios vt ar.in auk.de eccl.ti.§.ad hoc ſcimus ꝛ.ĩ.de mu
ne.l.ij.cum gl.ꝛ de priuilegio do.Augu.l.abſit.li.xi.ꝛ.C.
de ſac.ſan.ec.l.ad inſtructionem ꝛ extra de immu.ꝛ.c.ꝑ
uenit. ¶ In ea.glo.ibi erit qõ eſt verũ ſi ſumatur large
pro eo qõ de ſuperioris auctoritate indicitur.§.de ſacr.
ſan.placet que eſt ſuper ỽbo ſuꝑindictum: ſed ꝓprie eſt
extraordinarium vt not.ĩ.ti.j.in rubrica. Et qualiter cõ
3 putetur hodie indictio dic vt ibi ꝛ.§. de iuſti.C.confir.
l.j.§.ſi.ꝛ extra de fide inſtru.c.inter dilectos.ꝛ in Spec.
ti.de inſtru.edi.§.breuiter.ỽſi.ceteruz.ante ſi.ibi in mõ
te olimpo erat mõs lucẽs in altitudine vbi ſiebat feſtiũ
ludus ſolẽnis dictꝰ olipias ſiebat ad honorẽ Iouis q̃ ſie
bat ſemel ꝑ quadriẽniuz vbi qcũqꝫ victor exiſteret in illo
ludo habebat quodcũqꝫ munꝰ vellet reqrere.vñ Hercu
les vno anhelitu currebat ꝑ octo ſtadia: ꝛ ſic cõputatur
ſic indictio. M.anni faciũt.lxvj.qndenas iniꝰ qnqꝫ ãni
qui ſupplecti de decem annis ſupdictis reſtãt quinqꝫ de

a ¶ Uendi. Amplio etiaz dño nõ requiſito.no.bart. in l.ſi.§.de iure emphi.ꝛ in.l.ſi.ꝛ ibi bald.ſi ꝓpter pu. pẽ. idem bal.in.l.ſi.in.ij.q.§.ſi aduerſus fiſ. imo pro vno ꝛe non ſoluta poſſunt oẽs alie res vendi not.idem bal. in alleg.l.j.in ſi.nota.ſi pro pter pu.pẽſi.erit in ſolẽnitate vẽd tio vt.l.ij.ꝛ ibi bl.ci.ꝓxi.alleg.

b ¶ Salariũ Add pro hac queſtiõe alexan.in.l.diem functo.in vlt.col.de offic.acceſ.ꝛ in.l.j.§.diuus.õ ex traordi.cog.bal.in.l.mãcipia.§.de ſer.fugi.alex.ã.in.l.ſi iudex.de var.cog.ꝛ ange.in.l.ſi vacantia.in.iiij.colũ.§.de bo.vacan.iſto li.imo priuatur talis iudex officio talis iudex maxie ſi talis cã erat fiſcalis.vt no.doct.in ꝑmiſ ſis alle.huius adde.et bart.hic.Addo cõ bal.in pre alle.l.mancipia.§.de ſer.fugi.Addo notiſſime ãtho.conſe.fin.ſuo ꝑuile.in ver.ſolarium.

c ¶ Paupertatẽ Poteſt ex h tex.elici. qõ paupertas excuſat quẽ a ſolutione tributorũ.de quo ꝑ bar.in.l.indictiones.§.eo.ꝛ in.l.ſi.j.qui nũc.libe.c.li.bal.in ti.õ pace conſtan.§.nos romanorũ.in.iiij.col.ỽſi.ſicut dicimus in ſimili. Idẽ in.l.etiã.in pe.col.ver. Idẽ in breuiari lapſi ſunt.ã.õ ext.rei iudi.archidia.in.c.cauendũ.xj.q.iij.ꝛ car.i cle.j.de cenſi.

d ¶ Excuſat Adde ꝙ non tñ quis ab ordinarijs muneribꝰ nõ excuſat̃ ius nec cõtra illa dota immunitas valet no.in.l.in fraudẽ.et ibi poſita. In addi.õ.ꝓxi.ti.bald.in.l.nec dãnoſa õtra õ ꝑce.impe.offe.Q õ fallit ſi dicat̃ in priuilegio nõ obſtante.l.nec dãnoſa.fin bl ibi.itẽ ſi dicatur nõ obſtã.l.vacuatis.j.õ deci.co.l.no.bal.in.l.oim.in ſi.õ.de vec.alex.in.l.ij.õ iure imu.ꝛ ſpe cu.in ti.de cẽſi.§.indicẽdũ ỽſi.qd ſi vniuerſitas.

ſuper hijs et ſic.M.cccc.anni aſcendunt. pdiſ.xv.ſ.et quinqȝ annos. addc in annos q tot preceſſerãt de indi tione qñ xp̄s natus fuit: vel q ante natiuitatẽ xp̄i pre ceſſerat p tres annos edictum ceſaris auguſti vt deſcri beretur vniuerſus orbis: vt quilibet extimaret bona ſua deſcribẽs orbẽ ſub tributo ſibi ſingulis.xv.ãnis redden do: ſic hijs attẽtis in anno quo cõputatur a natiuita te.M.cccc.poſt cõpletas dictas.xc.xviij.ꝛ incluſis dictis tribus annis reſtãt.viij.anni. ꝛ ſic in illo anno.M.cccc. debet.viij.inditio. Item in anno primo futuro quo cõ putabitur m.cccc.i.erit inditio.x. ꝛ ſic vſqȝ ad.xv.annuȝ quo erit cõpleta alia.xv.et poſtea in anno.xvj.incipiet alia quindena ꝛ deſcribetur prima inditio. vnde verſus. Si p quindenas dñi diuiſeris annos hijs tribus adiũ

a ctis inditio certa notatur Ja.rebuffi.[a]

Omnes oĩno. Caſus. Olim ſup indicta qui p ſonis p patrimonio pſcribebãtur p ſingula luſtra ppter fertilitatem vel publicã neceſſi tatem erãt extraordinaria: ideo multi habe bãt immunitatem ideo vult imparator q oĩa ſint ordinaria q nemo a talibus muneribus excuſetur caſſatis priuilegijs antea pceſſis.h.d. An.ꝛ Dy. Uel ſic inditio munus ordinariũ eſt ideo ab hoc nõ excuſantur qui excuſationem a muneribus habẽt Bar.ꝛ ſic not.q priuilegiũ immunitatis nõ porrigitur ad munus ordi.

1 ſed ſolũ ad extraordi. Bar. ¶ Not.ex hac.l.q p.l.põt effici ordinariũ illud qd primo erat extraordi.facit qd ſtatutũ poſſit fieri q collecta ſit munus ordinariũ. Itẽ q ſit munus reale lȝ de iure imponãtur pſone p rebus: vt not.in.l.inditiones.ſ.ti.j.ꝛ.l.reſcripto in fi.ff.de mu. ꝛ ho.ꝛ qd ibi dixi ꝛ dicã.j.de mu.ꝛ in quo loco.l.j. Bar. ¶ In tex.ibi poſſidẽtes ſubaudi res quaꝝ occaſiõe im ponãtur tributa pſonis. Dy. inferre.i.ſoluere id qd im ponitur pſonis de quinquẽnio in quinquẽniuȝ Dy. indi tione.i.ſolutione tributoꝝ p ſingula luſtra. Dy. dubie tas ſcȝ an inditio ſit ordinariũ munus vel nõ. Dy. vt id ſcȝ qd imponitur pſonis in quinquẽnium Dy. poſtule tur.i.appelletur. Dy. Nulla q pdictum tributũ qd im ponitur pſonis p rebus de.xv.in quinquẽnium eſt ordi

2 nariuȝ nõ extraordi.vt olim erat. Dy. ſeiũcta.i.ſeparata

b Dy. nomen. ¶ Not. mutato noĩe mutatꝛ effect⁹ noĩs[b] ſ.de ferijs.l.a nullo.ꝛ de inoffi. teſta.l.fi.in fi. ¶ Item no.q lex ſpãlis ſequẽs tollit priuilegiũ etiam ſpãle pce dens ar.ff.de le.iij.l.vxoris.§.feliciſſimo. Ad qd extra de reſcrip.cu.an. ¶ Itẽ ar.l.iſta q priuilegiũ nõ valet

3 cõtra mãdatum ſpãle poſtea ſecutũ intelligo verũ maxi me ſi immineat neceſſitas tangẽs etiã priuilegiatos vt alios vt eſt expſſum in legibus.ſ.all.ꝛ in aut.de ecc.ti. §.ad hoc alſ valet maxime in piudicium cõcedẽtis vt p maritãdo filiã vel ſiĩe vt ſcripſi.ſ.ti.j.in fraudeȝ. de quo j.de colla.dona.l.j.extra de immu.eccl.c.puenit.C.de ſa croſan.ec.l.ad inſtructionem cũ ſilibus ſic etiã conſue

4 tudo: ſcȝ vt in nobilibus deficit.l.pria poſtea lata vt.ff. de ſepul.vio.l.iij.§. Dy. adrianus qd pdeſt ſcire q lȝ no biles milites ꝛ armigeri habeãt de cõſuetudine nõ ſol uere collectas tñ aduenientẽ mãdato pncipis ex tali cau ſa neceſſitatis eos tangente ſic alios plebeios ſicut eſt defenſio patrie ꝛ cũ ſimilibus tũc tenẽtur cõtribuere vt in iu ribus.ſ.all. Quęritum eſt aũt de iure an nobiles teneantur

c cõtribuere in collectis[c] dic q ſic: q tamẽ nobiles nõ ex cuſantur vt in aut.defen.ci.§.penul.coll.iij.ꝛ hoc niſi p feudo qd tenẽt a principe cũ pro eo tenẽtur ad certum ſeruitiũ vt in feu.de phi.feu.alie.p fre.§.ſumitur vel niſi ſint in cõtinuo exercitu armoꝝ vt no.in ti.j.in rubri.iun cta.l.fi.C.de teſta.mili.ꝛ concordat huic vt.j.vt ne.li.ab epi.ſpe.ſe.excu.l.vnica.ꝛ.j.de qui.mu.vel pſta.ne.li.ſe ex cu.l.j.ꝛ.ij.ſm dubiũ de garba in fi.tex.acceperit ſcȝ per hanc.l.etiam. Ja.rebuffi.

Particulari. Caſus. Preſes debet intimare puincialibus vt parẽt ſe ad ſoluẽdas indi tiones ne damnũ patiãtur ſi ſibi cõueniant exactores.h.d. Dy. Uel ſic.an tp̄s ſolutiõis debet ſingulis puincijs notificari vt ſe pre parent ad inditionem ſoluendum.h.d. Bar. ¶ In tex. ibi delegationũ ꝛ litteraꝝ et pceptoꝝ imparatoꝝ Dy. ita exponiturꝛ intelligitur.ſ.ti.j.l.oẽs penſitare ibi delega tionibus ꝛc.tñ ordo itelligit aliter q aliqui delegati mã dantur p ſingulas puincias ante tp̄s collectiõis facien de tributoꝝ qui mouere debẽt puinciales vt parẽt ſe ad ſoluẽdum inditionem tpe ſtatuto: vtraqȝ poſitio eſt bo na nam ſunt neceſſarie littere pncipis ꝛ etiã eſt neceſſa rium p aliquos denũciari vt hac.l.iuncta.l.oẽs all. ante inditionis.i.anteqȝ incipiat quinquẽnium quo debent ſolui tributa diſpẽdij.i.dãni puincialibus.i.collationi bus auferatur.i.amoueatur officijs.i.officialib⁹. ¶ In

1 glo.viti.in fi.ibi ſolẽt.ꝛ alibi tela volẽt leuius viſa vola re prius.ff.de eden.l.j.circa princi.ꝛ in aut.offeratur.ſ. de lit.cõteſt.ff.de neg.geſt.l.diuortio in prin.ꝛ de magi ſtra.cõuc.l.j.§.ſi pſes in aut.de coll.in prin.col.ix.audi. ꝛ cato. Nam leui⁹ ledit quicquid puidimus ante: ꝛ ideo

2 precepta iudicum vt pconizationes ꝛ ſilia debẽt cõti

d nere diem cõpetẽteȝ alſ nõ valẽt[d] tãqȝ impoſſibilia. ar. de vbo.obl.§.loca.inſti.de vb.ob.l.fi.§.j. ¶ Unde circa iſtã.l.dic q lȝ dies interpellet p hoĩe: ꝛ ſic ſupflua inter pellatiõe nõ vtendũ.inter.l.nõ cogẽduȝ.ff.de pac.tñ lȝ h mun⁹ de quo hic.l.loqtur ſit ordinariũ ꝛ certũ quo ad pſ tationeȝ: tñ tp̄s ſolutiõis eſt incertũ ꝛ idetermĩnatũ ſic. ꝛ.ff.de opis lib.l.ꝛ cũ patron⁹ Uen.de ſecuro. Uel dic q lȝ dies ſit cert⁹ ꝛ pſtatio certa tñ ppt longũ tp̄s qd erat de.xv.in.xviij.aliq̃ua poſſeſſio iduci obliuio maxime in ter ſimplices ꝛc.ar.notatoꝝ in.l.regula.ff.de iu.ꝛ fac. ig.iũcta.l.fi.C.de teſta.ibi ſubuenire ꝛc. Uel ĩpatoꝛ vo lẽs ſecure agere ꝛc.vt eius exẽplo ꝛc.vt.ſ.de iur.fi.l.iu ſtas maxime q hic nõ erat expſſa obligatio ꝛ agitur de collectione bonoꝝ q ſunt ppria ſubditoꝝ in quibus p dendis requiritur maius tp̄s vt.C.de lon.tpis. preſc.l. fi.cum ſimilibus. Rebuffi.

¶ De ſuperindicto. Rubrica.

Nihil. Caſus. Non cogãtur puinciales ad mãdatum prefecti ſeu lr̃as alterius officialis ſoluere ſupindicta niſi p prin cipem mãdãtem littere fuerĩt cõfirma te.h.d. An. Uel ſic ſupindictum ſolus princeps imponit vel ad alteri⁹ qui co hartatur exſoluere.h.d. Bar. ¶ Sup

e tota.l.an cõſules poſſunt facere collectã[e] ꝛ videtur q nõ vt hic.ꝛ.j.de pben.ſala.l.j.Cõtrarium videt.ff.qd cuiuſqȝ vni uer.l.j.§.quib⁹ p quo quaſi oẽs poſſunt collectizari pre ter eccliam.ſ.de epi.ꝛ cler.aut.item nulla. Tu diſtingue q aut cõſules volũt facere collectã ppter neceſſitatem ſine qua nõ poſſunt pficere ſuã adminiſtrationẽ vtputa ppter litem vel debitũ exſoluẽdum: ꝛ tũc poſſunt vt.d.§. quibus cũ gl.q etiã eo caſu poſſet res eccleſiaſtica alie nari vt.ſ.de ſac.ſanc.ec.aut.hoc ius.ad qd facit q not. eo.ti.l.neminem. Aut volũt facere collectã ppter vtilita tem publicã vt q volũt cõſtituere ſalariũ medico vel ad uocato: ꝛ tũc poſſunt.ff.de decre.ob or.fa.l.ambitioſa.ꝛ j.de decre.decur.l.vnica. Aut volũt facere collectã volũ tariam vt ppter ludos vel ppter aduẽtum principis vo lunt facere paramẽta ꝛ tũc nõ poſſunt vt.d.l.de pben.ſa la.ꝛ intellige inuitis volẽtibus ſic vt.j.de ſpecta.l.j.lib.xj ꝛ.ff.de pollici.l.totiẽs in fi.ꝛ qui ꝛ a qbus.l.priuat⁹.ꝛ.ſ. de ſta.ꝛ ima.l.fi.ꝛ h verũ niſi cõſuetudo aliud induceret: vt.j.de expen.ludo.l.j.li.xj.ſ.de paganis.l.vt pphanos ꝛ.j.ti.j.l.miſſi circa me.ꝛ ar.ff.de admi.tu.l.cũ plures.§. cum tutor.que cõſuetudo q̃liter inducatur quot vires re quirãtur: not.j.dic.cõſuetudo: ꝛ.xij.di.c.cõſuetudo ꝛ epi de cõſue.c.fi.ꝛ p Cy.C.q ſit lon.cõſu.l.ij.q.ij.principali ter.vſi.vij.ꝛ facit.C.de epiſc.au.l.iij.in fi.ꝛ in ſen.quoſit

1 inueſti.§.ſi vo. ¶ Utrum aũt cõſules tenẽatur ſoluere collectã dic vt not.ff.de mu.ꝛ ho.l.honoreȝ.ꝛ in ti.j.l.au ctores vbi not.Jnuȝ. An. Bar. ¶ In tex.ibi titulus ne ceſſitas Dy.ꝛ ibi ſolẽnis ſcȝ ampliſſime ſedis pfecti pto rio Dy. cõfirmata.i.confirmatus dȝ eſſe titulus nepa.i. annepatus dȝ eſſe titulus imperialibus nepa pceptis. ¶ Not. q nõ.eſt credẽdum litteris alicuius dicẽtis ſe hoc facere

a ¶ Rebuffi. Adde idictio vnde dicatur quid ſit q̃liter cõputet quã do icipiat an nus idictiõis et quare ſit in ucta ſpe.i.ti. de inſtru.edi. §.j.verſi.poſt annos et vſi. breuit ꝛ ſeq.ꝛ an indictio o miſſa in iſtru. viciet inſtru. p bal.in.l.fi.l. iij.col.ſ.d fi deiu.ꝛ ibi an omiſſis poſſit p teſtes pba ri i ſupplemẽ tũ inſtrumẽti Et qd in falſa indictione an viciet inſtru. bar.l.l.nomi natim ff.d cõ di.ꝛ demõſtr. et l.l.ſi libro rũ ꝛ ibi alex. ff.d rep.imo. ſpe.i ti.d ref. §.iiij.vſi.ſt cẽp nõ eſt itẽ q̃lit intelligat eẽ de ſubſtãtia i ſtru.vide ale. cõſi.lxiiij.vo lu.j.

b ¶ Nominis. Add late ſpe. in.ti.de aduo. §.ſi.vſi.itẽ ſit cautus aduo catus vt pri⁹. ꝛ pro not.ſeq. vide late.abb. in.c.j.ꝛ l.c.pa ſtoralis.§.qm de reſcrip.ꝛ l c.ſunt d here. Adde feli.i.c. accedẽtes vbi latiſſime deci dit hoc not.in iiij.col.in pn.i v.linea d pre ſcrip. eundeȝ in.c.de q̃rta.i xiij. col.eo.ti. do.nico. boe rij.in addi.ad dy.l regu.ge neri.vſi. item opponit ſo. lis.

c ¶ Collectis Adde guido. pape plene examinãtem. hãc queſtionẽ in deci. gr̃ano pole dici.ꝛ ibi per me l add. ad eum.

d ¶ Uolent. Intellige iſtõ dictũ de pre cepto iudicis iudiciali.quia alſ ſecus. vt no. Immo.in.c ad aures.de temp.ordi.et in.c.ij.in.iiij. col.de in inte. reſti.bal.i ſua marga.in vſi. mãdatũ ver ſicu.xj.

e ¶ Collectã. Adde bal.in l.etiam in pe. col.vſi.modo videnduȝ eſt de collecta.ſ. de execu.rei iudi.ang.bal. ꝛ moder.in.l. iiij.§.actor.et ibi do.alexan. cũ concor.p eũ alle.inuer. et iuxta hoc q̃ rit ãgelus.ff. de re iudi.ẽt ꝛ bal.in.l.pen. col.verſi.mõ videndũ eſt. Ex quib bal. ibi.ꝛ alex.vbi ſ.tenuerint q etiam p bono faciendo poſ ſint impone re collectam quos moder ni ſunt ſecuti. imo.tñ in.d. §.actor. dicit pcedere loo nis pro embe ſiatoribus et renſis mittẽ dis p.c.j.q ſit regalia q ad ducit bal.i ale le.l.etiã ꝛ l.l. cuntos ſi cer. pet.ꝛ ou dicit in fi.q ſolus princeps ꝛc. hic idẽ iuris habere ciuita tẽ q ſuperiorẽ nõ recogno ſcat vt no.ber. l.l.j.l.iiij.col. de mulie.et l quo loco cũ cõ cor.p eũ all. vide do.nico. boe.i ſu.cõſue tũ.l do.d cõ ſue feudo.§. iij.ꝛ ſeq.l glo. prima.

2 hoc facere mãdato ſupioꝛis niſi in ipſis inſerant līe ſupio
ris etiã ſi eſt pfectus canoniſte exceperũt cardinales qui
a bus credit̃ ſine līis. tñ eſt ꝙ hꝫ tex. vbi etiã nõ credit̃
prefec. ꝑtoꝛio. bar. ⁊ ſic no. hic caſum in quo eſt neceſſa
ria ſuperioꝛis auctoꝛitas ⁊ ſcriptura de quo in. l. ꝓhibi
tum. ꝟ. de iur. fiſc. An. ⁊ dulius ibi cogat ꝓpter aliquam
neceſſitatẽ odoff. ¶ Itẽ no. ex hoc tex. ꝙ ſolus pnceps
3 põt collectas iponere qḋ eſt verũ ꝓ publica vtilitate. ſed
ꝓ vtilitate ciuitatis vel ꝓuincie ipſa ciuitas vel ꝓuincia
iponit. et cogit̃ iponere vt not. ff. qḋ cuiuſcũ vni. l. j. §. j. i
glo. ſup verbo. ꝓcõſul dixi. in. l. iiij. §. actoꝛ. ff. de re iudi.
⁊ ibi plene dixi an debeat iponi ꝓ ſolido ⁊ libra vel ꝓ ca
pite. bar. ſicut ꝑ ino. extra ꝺ ſentẽ. excõ. c. grauẽ. rebuffi.

¶ De exactoꝛibus tributoꝛũ. Rubrica.

Ducenarij ⁊ c. Caſus. Ducenarij ⁊ centena
rij ⁊ ſexagenarij dicunt̃ exactoꝛes tribu
toꝛum. ⁊ nõ debẽt aliquẽ ex tributarijs
cõuenire quouſcꝫ a tabulario ſuo ꝗ̃ ſie
rint ſi ille quẽ volũt cõuenire ſoluerit tri
butum debitũ: ⁊ ſi nõ ſoluerit exigent ſi
ne oĩ concuſſione hoc dicit odof. de ſte.
Uel ſic exactoꝛes nõ debẽt cõuenire niſi eos ꝗ cõtinen
tur in breuibus ſiue ſcriptis ſibi a tabulario traditis. hꝫ
dicit bar. ¶ In tex. ibi. ducenarij. i. exactoꝛes tributoꝝ
¶ In glo. ibi ducẽtos. ſ. aureos vel exigebant a ducentis
debitoꝛibus. vel erãt apparitoꝛes ꝗ ſeruiebant exacto
ribus. vt. j. e. l. apparitoꝛes. ꝗ nihil debẽt exigere anteꝙ̃
habeant quaternos in ꝗbus cõtineatur quãtitas ꝙ ꝗ
libet ſoluere debet. an. de barulo. ibi de apo. pu. l. pe. vbi
ſunt aliꝗ actuarij. i. ꝗ agunt in exigẽdis tributis. Et ibi
etiã eſt exactoꝛ ⁊ cõpulſoꝛ ⁊ ibi ꝓhibitum. ⁊ ibi eſt ceſa
ſarianus ibi ſup ercandis ibi eſt yrenarcha ⁊ optio. In
1 glo. in ver. tabulario. ibi igerere. expone vt. ꝟ. de iur. fiſc.
l. ij. ſi ꝗratur ꝑ quã viam cõueniant cõtributarij vel de
bitoꝛes fiſcales. dic ꝙ aut exactoꝛes nõ habent līas pn
cipis ⁊ tunc põt eis reſiſti. vt in aut. de colla. §. eos. ⁊. ꝟ.
de iur. fiſc. l. ꝓhibitum. aut volunt plus exigere monſtra
tis līis. ⁊ tunc locus eſt appellãdi vel ſimpliciter ſuppli
candi vt. j. de cenſito. l. ꝗ grauatos. ⁊ in aut. de coll. §. ſi
quis aũt. Aut volũt exigere vltra modũ ⁊ tunc ſi ſint cõ
uicti debitoꝛes fiſcales nõ poſſunt appellare. vt. ꝟ. quo
rum ap. nõ recipi. l. ſi. ⁊. l. abſtinendũ. Aut non ſunt ex
preſſe cõuicti ⁊ referũt queſtionẽ de debito fiſcali ⁊ põt
appellari ſi ab eis exigatur. vt. ꝟ. de app. l. qm̃. cũ ibi no.
ad qḋ. ꝟ. de iur. fiſc. l. facultas. Ber. de deucio. rebuffi.
2 ¶ In tex. ibi centenarij de hijs habet̃. j. de agen. in re.
l. ſi. li. xij. ⁊ de lucris aduoca. l. j. eo. li. ⁊ ibi ꝯuenire. i. face
re cõueniri nec ob. qḋ habent iuriſdictionẽ ſꝫ dꝫ inſtare
corã preſide. vt. j. eo. ti. l. in fiſcalibus. ⁊. l. miſſi. ⁊ ibi bre
ues. i. cartas in quibus cõtinentur debita tributoꝝ ſi
mile. ꝟ. de cõuen. fiſc. debi. l. ſi. a tabulario vidiſtis. ꝟ. de
iur. fiſc. l. ij. de officio iſtoꝝ tabularioꝝ vidiſtis. ꝟ. de iur.
fiſc. l. ij. Et not. ꝙ ille ꝗ dicit ſe grauatum ad ſoluendũ
3 collectas ſeu tributa poteſt dicere exactoꝛi vel officiali:
oſtende mihi ſi ſim deſcriptus in caterno ⁊ ſi ibi nõ re
periatur iniuſte grauatur. Bar. ⁊ ꝓuin. i. de conduc. et
4 ꝓcura. do. augu. l. j. li. xi. Sed nunꝗd baro põt ſubditis
b ſuis indicere collectã ꝓ filia maritãda aut alĩs ꝓut cau
ſa ſibi apparebit. videtur ꝙ ſic in feu. de ꝓhi. feu. alie. ꝑ
frede. §. firmiter. ſed cõtra credo ꝑ hanc. l. ⁊ ꝑ. l. placet. j.
de excu. mu. ⁊ in quibus cau. co'o. cen. l. ij. in ſi. li. x. ⁊ pro
hoc. ꝟ. de ſta. ⁊ ima. l. ſi. ⁊ pro hoc in feu. que ſunt reg. c. j.
Quod eſt verũ niſi cõſuetudo aliud inducat ꝗ valeret. vt
j. de ag. ⁊ cenſi. l. ſi. §. caueant. ⁊. l. offi. ⁊. j. eo. ti. l. miſſi. cir
ca mediũ. nec ob. qḋ dicit̃ de vaſallo. qꝛ ibi tenebat̃ ad
certã partẽ fructuũ. iḋ qꝛ dñm nõ ſequebat̃ ad qḋ erat
aſtrictus. imo pnceps tñ ꝓpter guerrã vltra ſubditos
ſuos talliare habet pmo expẽdere tributa ⁊ alios ſuos
redit. §. illud. in aut. vt iudi. ſine quoquo ſuf. de hoc no.
in. l. neminem. C. de ſacroſan. ec. ⁊ ibi ꝑ cy. Ja. butri. ⁊ alĩ
5 os doc. ⁊ ſcripſi ſup. l. ſi. C. de ſtatu. ⁊ ima. tñ alibi not. cy.
ꝙ reſcriptũ pncipis ſemꝑ intelligit̃ eſſe cõceſſum ex iu
ſta cauſa ⁊ maxime qñ ſit cũ cõſilio ꝓcerum hoc ipſe te

a ¶ Adde ꝙ cardinali credatur vt hic dr̃ ſine līis in his ꝗ nõ ſunt officiua nec inſueta vt no. io an. in. c. j. de offi. lega. li. vj. ⁊ in c. ad eminẽtiã de ſentẽ. excõ. ſpe. in ti. de lega. §. ſup ẽ vſi. qḋ ſi delegari iuriſdictione in officialibus aũt cõceſſiſſe eius vt not. idẽ abb. poſt glo. in. c. ſicut eo. ti. ⁊ in. c. cũ in iure ꝺ offi. dele. ⁊ in. c. poſt ceſſionẽ. de ꝓba. bal. l. l. vni ca. ꝺ. de mãdo. ꝓn. Adde cum dex in. l. exemplo. ꝟ. ꝺ. ꝓba. Ang. cõſi. xx. ix pe. ꝺ ĩcõs. i de. vni. vſi. ſecũdo ꝗritur ꝺ ꝓbs. domi. in. c. ſi cũ de ꝓbẽ. li. vj. io. ꝺ ana. in. c. cũ ex iniũcto ⁊ in. c. excõmunicam. §. qꝛ vero j ſi. ꝺ here. barba. in tracta. cardi. col. xxxvj. et. cxlvij. dom. Tiſco. boerij in tracta. de offi. ⁊ poteſt. lega. in. v. preiudic.

b ¶ Marian. dic ꝙ non ꝑ iure hic alle gata quib ad de bal. in. l. hi quib. ꝟ. de ſi decon. liber. quod eſt verũ in baronibus qui recognoſcũt ſuperioꝛẽ qꝛ ꝯtrario etiã grauent̃ vltra ſolitũ a pncipe nõ poſſunt nouas collectas iponere no. ſing. flo. in

net. C. de preci. ipera. offe. l. reſcripta. in ſi. ⁊ hoc eſt ſpe
ciale in eo. vt. ꝟ. de anno. ⁊ tribu. l. iij. etiam in feu. ꝗ ſunt
rega. c. j. qꝛ alij vt barones ⁊ cõſules eminẽte periculo ⁊
neceſſitate iḋ poſſunt de quibus neceſſitate ⁊ periculo
opꝫ cõſtare. vt. ꝟ. ⁊ hec poteſt eẽ differentia inter ſupra
indictũ indictũ a pncipe ⁊ alios ⁊c. de hꝫ no. ꝟ. l. pxi.

Nemo carcerẽ. Caſus. Hec eſt pma pars in
qua dicit̃ ꝙ fiſci debitoꝛes ex tributaria cau
ſa vł alia nõ ſunt incarcerandi ꝓ debito nec
patiũtur aliꝗs penas. qꝛ carcer nõ eſt inuẽ
tus ad penã debitoꝛis ſed delinquẽtiũ⁊ offi
cialiũ ꝗ incarcerant debitoꝛes fiſcales. an. ¶ In tex. ibi
ſupplicia. not. varia ſupplicia reperta ab inſolentia iudi
cum. ⁊ ideo dicit tex. imodice ſeuientib ⁊c. ꝟ. de cu. re. l.
ſi quis. et ibi carcer hic dr̃ qḋ ex quo. iſti officiales deli
querunt in incarcerãdo debitoꝛes ꝙ puniunt̃ ⁊ incarce
rãtur ceteri debitoꝛes ſcam efficiũtur admiſerint. i. cõ
miſerint incarcerando ipſos debitoꝛes. ⁊ ſic ipſa pꝛima
pars cõtinet duplicẽ ꝓuiſionem. Pꝛimo ꝓhibet iniuri
as inferri debitoꝛib. Scḋo ꝓmittit eis ꝙ de iniurijs ꝗ̃
relam exponãt corã preſide cũ ſecuritate Bar. vel certe
ſcḋa pars pncipalis in ꝗ dr̃ ꝙ ſi debitoꝛes fiſcales ſunt
cõtumaces in ſoluẽdo qꝛ poſſunt ſoluere ⁊ nolunt capi
untur ⁊ tradunt̃ cuſtodie militari nõ aũt ponũtur ĩ car
cere. ⁊ ponit̃ hic duplex ꝓuiſio cõtra debitoꝛes fiſcales
Pꝛimo ꝙ capiunt̃ ⁊ cuſtodiuntur a familia. bar. ſenſu. i.
irrationalis. indulgentia. i. ꝓpter hanc indulgentiã. Si
ꝗs. hec eſt ſcḋa particula ſcḋe partis in qua ponitur ſe
cunda ꝓuiſio cõtra debitoꝛes fiſcales vbi dr̃ ꝙ ſi debi
toꝛ captus ꝑſeuerat in cõtumacia capiunt̃ bona ſua et
ex ipſoꝝ bonoꝝ ꝓprietate ſatiſſit fiſco. An. et bar. pma
nebit. ſ. non ſoluẽdo dy. ad reos. ¶ Not. hic mirabile ꝙ
1 pꝛimo capiũtur perſone ꝙ̃ bona: pro quo. ꝟ. de pa. po. l.
iij. ⁊. iiij. de barulo. qua facultate. hic eſt tertia pars pn
cipalis in qua dr̃ ꝙ ideo predicta ſtatuit vt debitoꝛes fi
ſcales ꝓmioꝛes ſint ad ſoluendũ. an. pꝛebita. ſ. capiendũ
⁊ deſtinandũ ⁊ in ſolutionem tributoꝝ cõuertendũ. Dy.
pꝛomptioꝛes. alĩs ꝓnioꝛes ſint. poſcuntur. i. exigũtur.
¶ In tex. ibi pluũbatoꝝ ſoꝛte erant virge pluũbee cũ qui
bus verberabat̃ debitoꝛ fiſci. vel dic aut ꝑ. i. qꝛ verbera
batur pluũbo qui pluũbis põderabat. ¶ In gl. ꝗ incipit.
penaliũ. i. hoim. ibi puniendũ. eſt hoc verũ in libero ꝗ nõ
2 poteſt in carcerẽ perpetuũ cõdemnari. ꝟ. de penis. l. in
credibile. ſecus in ſeruo vt. e. ti. l. ſeruus. Itẽ ſecus in cle
rico. vt extra de pen. c. tue. in mag. g. ⁊. c. ꝗuis. li. vj. §. de
epi. ⁊ cle. aut. tancꝫ. in ſi. bar. ¶ In glo. ꝗ eſt ſuper ꝟbo
3 cuſtodia ibi vt not. C. ꝗ bo. ce. po. Si ꝗratur qñ quis ꝓ
c pter debitũ poſſit incarcerari dic ꝙ aut eſt obligat ad
factũ ⁊ tunc aut eſt tale factũ qḋ requirit induſtriã per
ſone ⁊ tũc ponit̃ in carcerẽ niſi faciat. ff. de no. op. nũc.
ſtipulatio. §. fine. cũ ibi no. ⁊ ꝑ hꝫ. ff. de ſta. li. l. ſtatu libe
re. §. ſi ꝗs nõ dare. ꝟ. de cadu. tol. §. ne aũt. Aut nõ reꝗ
ritur induſtria pſone. ⁊ tunc nõ incarcerat̃ ſed dãdo in
tereſſe liberatur. ⁊ idẽ in obligatione dandi vbi ſuccedit
intereſſe. ff. de re iudi. ſi quis ab alio. §. j. de verb. obli. §.
quotiens. aut loꝗtur in obligatione dandi ⁊ tũc aut eſt de
bitoꝛ fiſci ⁊ nõ põt incarcerari niſi ſm formã hu. l. bar.
dic ꝙ põt capi. vt in. l. ſacrilegij. §. ſi. ff. ad. l. iul. pec. non
tñ incarcerat̃ niſi pſiſtat in contumacia. Aut eſt debitoꝛ
pꝛiuati ⁊ tũc aut nõ vult cedere bonis ⁊ tũc põt incarcera
ri. ꝟ. ꝗ ce. bo. po. l. j. Aut vult cedere bonis ⁊ tũc aut alie
nauit bona in fraudẽ et tũc incarcerat̃. ff. de hijs qui in
frau. credi. l. ſi. §. ſi. Aut nõ alienauit ⁊ tunc nõ põt ĩcar
cerari vt dicta. l. j. ꝟ. ꝗ bo. ce. po. ⁊. ꝟ. de ac. et ob. l. ob es.
Guil. de ferra. Rõ eſt ꝙ ꝗs ꝓ debito incarcerari nõ põt
qꝛ hõ liber nõ cogit̃ ſeruire ꝓpter es alienũ. vt dicta. l.
d ob es. ꝗ nec incarcerari qꝛ nõ multũ a ſeruitute diſtat ꝗ
nõ liberã facultatẽ hꝫ. ff. de li. ho. exhi. l. ij. An. de bar.
An aũt in cauſis fiſcalib admittat̃ ceſſio dic vt not. per
cy. in di. l. j. ꝟ. ꝗ bo. ce. po. q. ſ. ¶ No. ꝙ ꝓ debitis publi
cis nõ dꝫ ꝗs poni ĩ carceribus nec aliquã nouitatẽ pati in
pſona ⁊ ſic not. ꝯ iudices ꝗ precipiunt ne eis det̃ bibere
nec comedere donec ſoluãt. Scḋo no. ꝙ ꝓ debito publi

l. ſi. his nuptura ff. ſo. ber. not. bar. in. l. cum multa in ſi. ꝟ. ꝺ bo. que libe. Et ratio eſt qꝛ collecte ſunt de regalibus principis ita not. alex. cõſi. mihi. cclv. vol. ij. p. c. j. j. que ſunt regalia.

c ¶ Incarcerari. Adde ꝙ lꝫ quis ꝓ debito ꝓuato regulariter non poſſit carcerari ſalua diſtinctõe. j. poſita vt no. in. l. ſi ita. §. ſi ius. ff. ꝺ. ſolu. glo. in. l. iij §. tutoꝛes in vſi. vinculis ⁊ ibi bar. ff. in ſpe. ti. idẽ in tract. carceris l. iij. q. i. ij. col. põt tñ carcerari. non vt ſoluat ſꝫ vt caueat ꝺ ſoluendo ita not. bar. in dic. tracta. carce. in. iij. col. ſeq. eſt pau. de ca. cõſi. xxxviij. Adde do. Nic. boerij. i. ſepe al tract. cõſu. in ti. de iuriſd. omniũ iudi. §. xiij. in glo. j. et fel. i. in. c. quod ad cõſultatio. nes col. vij. v. nõ deueniꝝ de re iud. ⁊ Abb. ibidẽ ⁊ qḋ no. in addi ad eũ col. ix. vſi. nã ſi bona vbi re duco dicit ad Saly. cũ in. l. filij. C. ꝺ bon. poſ ⁊ an. are. diſti. ꝺ act. l. j. cũ. in e od. col. j. vſi. pone vero. ff. ad le. iul. pecu. in cõtra riũ ẽẽ coꝛ. ceꝺ. col. iiij. bar.

d ¶ Diſtat. ad de ꝙ imo videtur plus eẽ ꝙ̃ ſeruitus. qꝛ eſt ſpẽs toꝛture. not. bal. in. l. ſi clericus in. ij. col. ad ſi. ver.

co pſit hoies capi τ detineri iſtā materiā examinaui.l.i. ſacrilegij.§.fi.ff.ad.l.iul.pecu. Tertio no. φ primo capif pſona.ſcdo deueniſ ad res iſtud vſ ɔ tex.i di.l.ſacrilegij §.fi.ſed forte iudex poterit eligere hūc ordinē vel illum put ſibi viſum fuerit p debito vo puati vſ φ pſona non poſſit detineri donec bona ſoluendo ſint.vt in.l.iij.§.tu tores.τ i glo.ff.de ſuſpec.tu.τ ſic dʒ intelligi.l.j.C.q bo. ce.po. Mulieres etiā p debitis publicis nō poſſunt de tineri in pſona vt.l.j.C.de offi.diuer.indi.τ auſ.ibi poſi ta bar.imo eſt poſita ſuper.l.qm̄.C.de cuſto.reo.τ inci pit ſed nouo iure. Jaco.rebuffi.

Quoties quun. Caſus. Qm̄ debitorē fiſcales in ſoluēdo ɔtumacē cuſtodie traditū eximit cuſtodia lʒ pp̄ter debitū tenebit tm̄ ſoluere fiſco quātum debeat exempt° hoc dicit An. ¶ In tex.ibi quotiens.facit iſta.l.φ cuſtos carceris puniaſ pena qua dʒ puniri q euaſit carcerē.ar. C.de cu.reo.l.pōt. An.de bar. Itē alle.ad queſtionē de fure vel homicida q ad ſuppliciū duciſ.nā ſi p aliquē au feratur officialib° dʒ teneri ea pena qua tenebaſ ablat° qđ determinaſ p hāc.l.τ meli°.C.de mathema.l.fi.vbi ē tex.bar.vel pone ſic caſum ſm bar. Qui debitorē captiʒ exemit ad hoc φ fiſco τ puato debebaſ teneſ.h.d.τ no. hic ar.φ ille q eſt captus in carcere p debito puati pōt
a recōmendari p debito fiſci τ ecōtra° de quo dic per bar. in.l.ij.in fi.ff.de cu.reo. Itē not.φ q eū abſtulit tenetur fiſco τ puato bar. ¶ In gl.fi.ibi in.l.ſi per aliū ſed ibi ſi iuratur in litē pp̄ter dubiū litis euentū eū debito nō cō ſtaret.τ iđ nō mirū ſi iuraſ.ar.ff.de pecu.l.qđ debetur. τ qđ vi aut clā.l.ſemp.§.hoc interdicto.τ.l.ſi qm̄.C.vnde vi.hic aūt certū erat debitū q̄re dico φ ſi fiſcus ageret ɔ aliquē τ ille eximereſ fiſcus iuraret in litem ɔ eximentez ne melioris τc.C.de cōſuli.l.ij.li.xij.de decurio.

Actores. Caſus. Exactores tributoꝝ q ſunt multi nō excuſantur a tributoꝝ ſolutione ne per hoc alij puinciales onerenſ.h.d.an. vſ officiales teneſ ad ſoluendū tributa ne ipſis ceſſantibus a ceteris onerenſ.h.d.an. vel ſic officiales tenēſ ad ſoluēdū tributa ne ipſis ceſſan
1 tibus ceteri onerenſ.h.d. Bar. ¶ In tex.ibi exactores hec.l.alle.ad queſtionem pone rex indicit alicui ciuitati talliā centū librāꝝ τ erāt in ciuitate illa quib° erat remiſ ſum per pncipē nūquid ceteri tenebunſ ad oīa illa.c.in ſolidum vel releuabunſ in eo.φ eſt iſtis remiſſum.τ vſ φ vniuerſitas teneaſ ad totū q2 vniuerſitas tenetur ad hoc.nā vniuerſitas remanet in iſtis.etiā ſi vnus tm̄ re
b maneret° g teneſ inſolidū cū exempti.q̄ſi ad hoc non videanſ de vniuerſitate.ff.de iudiciis.l.pponebaſ.τ qđ cuiuſq3 vniuer.l.ſicut.§.fi.τ pro h.ff.de duo.re.l.fi.τ.ff. de le.j.l.ab oībus.in pn̄. Tu dic cōtra per.l.iſtaʒ.q2 dicit φ oēs debent cōpelli ne alij grauenſ:τ q2 cōceſſio pnci pis ſine alterius leſione intelligiſ.ff.ne qđ in loco publi co.l.ij.§.ſi q̄s a principe.τ.§.merito ad qđ.C.de decur.l. vacuitatis.cū ibi not.τ qđ no.C.ad.l.fal.auſ.ſiſt.nō ob. l.ab oībus.q2 ibi fiebat diſpoſitio p teſtatore q de reb° ſuis pōt diſponere iuxta votū.nec pro h facit aliis pre iudiciuʒ ſm Pe.de mor.mari.circa h vide extra de iudi.
2 c.cū veniſſent. Scđo not.in q̄ſtione.ij.in repe.q̄ro circa iſtā vtrū cōſules teneanſ ſoluere collectā.τ vſ φ ſic vt h cōtrarium tm̄ no.ff.de mu.τ ho.l.honorē.ſed dic φ lex iſta cū glo.loquiſ in collectis ordi.a quib° nullus excuſa tur.etiā in quacūq3 dignitate exiſtat.C.de anno.et tri.l. obſiſtere.in pn̄.τ.C.de indi.l.j.circa me.ſed i extraordi. dic φ ſi hʒ aliquā dignitatē ordinariā excuſaſ vt dicta.l. honorē.ſi nō hʒ dignitatē ordi.nō excuſaſ.vt hic.niſi ſit ei expreſſe cōceſſum.C.de accu.mu.l.ſordidoꝝ.τ ideo cō
e ſules cū habeant dignitatē° ordi.excuſanſ:τ q2 laborāt p ſeruicio reipublice debēt iſtā collectā cū ſeruitio cōpē ſare.ar.ff.de cōmo.l.iij.reb°.§.pſir.τ in preſtatione tri butoꝝ τ ſeruicijs laboris eſt hn̄da rō.C.de nau.l.ſipe. C.de anno.τ tri.l.p locis.τ.l.nemo.τ.l.ſe.p q.l.annales dñm cū glo.C.de decurio.τ.ff.de vaca.mu.l.hiis honori bus.in fi.ɔtrū vſ.ſ.φ teneāt ad collectā τ loquor de col

ij.τ primo q̄ri tur.C.de epi. audi.idē in.l. j.C.ū hiis q ad ſi.pue.nō poſ. τ in cle.j.τ ibi card.de here. ideo oēs for me ɔtractus in carcere per captiuū facit per metū fuiſ ſe celebrati pſumunſ τ no. cy.in.l ij.C.qđ me.cau.τ bal in.l.falſus in. pe.col.de fur. Et inq̄ſtū dicit mulieres non poſſe pro de bitis publicis in pſona deti neri vt no.bal. in.l.j.i.iiij.col. verſi.q̄ro cum in ciuitatibus C.q bo.ce.poſ. p.l.j.C.de offi. diuer.indi.in auſ ibi poſita hoc eſt verum in honeſta mu liere q2 in me retrice vel hi ſana ſec° not. cy.in auſ.ſʒ no uo iure.C.de cuſt.reo.τ bal. in.l.conſenta neū.C.q.dđ et qn̄ iudex.

a ¶ Et ecōtra Adde hāc q̄ſtionē late vē tilatā τ deciſaʒ p gui.pape in deci.grationo poſi.deci.τ ibi an poſſit p ex penſis recom mendari et de hac.q.vide p feli.in.c.fi.vſ. limita etiā in pe.col.

b ¶ Remane ret. Tex.eſt in l.ſi grego.τ ibi bart.ff.de leg. j.l.nerotius.ɔ ver.fi.do.me° do.pbi.decimo l.l.trac.ſeu cō ſilio ſcio qđ p cōcilio pſiano ſecūdo fecit.l tertio mēbro. Et an tunc ille ſolus de vni uerſitate reli ctus poſſit ſin dicuʒ cōſtitue re.not. barto. poſt glo.in.l. ergo.§.credi toribus.ff.de fideicō.liber.

c ¶ Dignitatē Adde an do ctor qui in di gnitate eſt cō ſtitutus vt no. bar.τ alex.l.j.

lecta q indiciſ pſonis p rebus.nā in hiis q indicunſ pa trimonio null° excuſaſ.etiā ſenex.C.de mu.patri.l.neq3 nec numer° liberoꝝ nec ſup hoc īpetratū reſcriptū.ff.de vaca.mu.l.j.§.fi.τ.l.hiis honorib°.in pn̄.nec miles vt i l.nec ſunt munera.ff.de va.mu.τ de mu. et de ho.l.fi.§. pr̄imonioꝝ.nec eccle.vt in auſ.de ecc.ti.§.ad h iubem°. τ de epis τ cle.l.de hiis.g nō ɔſules ar.pdictoꝝ.τ qđ p hiis q pſonis pro reb° indicunſ nō excuſanſ.facit q2 ſe quereſ grauamē alioꝝ τ honor alicui° nō dʒ in dānum alicui° redūdare.C.de ſta.τ ima.l.τ virtutū. ad qđ.C.de decu.l.vacuatis.cū glo.τ cū collecta fiat p negocijs oim oēs cōtribuere debēt.ff.ad.l.ro.de iac.l.j.de hoc caſus i l.iſta.in rōne.τ q2 tales eligunſ vt poſſint iplere ſūptio nes.g a ſumptionib° nō excuſanſ.C.de decur.l.ad ſubeū da.q2 ɔſules ſunt in loco decur.vt not.C.de decur.in ru. qđcunq3 vni.l.nulli.τ meli°.ff.de do.bo.l.ex dolo.§.ſed an municipes.τ qđ a ſeipſis exigere debēt cōſules τ fa cit.ff.de nego.geſt.l.pupilli.§.ſi ſit.τ tutor exigit a ſeipſo ff.de admi.tu.l.quotiēs.§.j.τ.l.cū hēditas.τ.ff.de pact. l.cū eo.τ hoc credo veꝝ niſi ſit cōſuetudo in ɔtrariuʒ.vt in auſ.de man.pn̄.§.coges.nec ob.l.annales. vt ibi no. nec ob.qđ dr de cōpēſatione ſeruitij.q2 in alijs priuile gijs q habēt ſit cōpenſatio. C.de fer.τ Pe.de morna. τ ibi imanitas.de hoc p bex.C.de imu.ne.cōce.l.j.ibi debi ti.hāc dictionē puto legendā cū inferiorib° τ cū ſuperio ribus pōt legi.hoc mō ad ſolutionē debiti ſpecieꝝ ſolē
3 nium vigoris τc.additionalis. ¶ In glo.fi.ibi collectā cōtra no.in.l.honorē.ff.de mu.τ ho.ſed dic φ ordinaria nulli remittaſ.vt hic.C.l.obſiſtere.C.de anno.τ tribu.ſʒ extraord.remittiſ habēti honorē in gradu vt dicta.l.ho norem.q̄ſiſt l alſ alſ forte nō excuſareſ:niſi forte in q rendo τ leuādo collectā oporteret eos plus laborare q2 tūc min° ſoluerēt.vt.C.de nau.l.cū nauarcoꝝ.de decurio.

Apparitores. Caſus. Apparitores miſſi ad exigendū aurū qđ rōne debitoꝝ debent ſcri bere q̄ntum debeſ τ q̄ntum eis ſolutuʒ eſt.qđ ſi nō fecerint τ rōnes reddere neſciuerint de trimētū rei familiarſ ſuſtinebūt.h.d.odoff. de ſte.vel ſic exactores debent remittere ad curiā in ſcri ptis quid exactū eſt:τ quid nō vt eoꝝ ſcriptura officium
1 reddat certuʒ. Bar. ¶ Facit.l.iſta φ ſi aliqui portent merces dicāt eſſe regis τ ſit p eis nō debet vectigal ſol ui cū rex ſit puilegiatus in hoc.vt.ff.de publi. vectig.et cōmiſſa.l.licitatio.§.fiſcus.φ eis nō ſit credēdū.q2 hoc tangit ipſos cū forte ſub noīe regis velint ſe excuſare a
d ſolutione vectigalis°nā hoc p lr̄as deberent oſtendere. vt eo.ti.l.ſi publican°.§.de rebus.nec ob.C.de litt. et iti. cuſto.l.j.li.xij.q2 eoꝝ iuramento crediſ cū caſualiter ibi veniſſent τ nō tenerent lr̄as approbatorias afferre nec alſ poterat fieri pbatio niſi p iuramentū:ſed in caſu ſu pradicto debēt hr̄e lr̄as teſtimōiales p quas poſſent p
2 bare vt dictū eſt. ¶ Not.ad euidentiā hui°.l.φ in puc cis erat quidā procurator fiſc.τ ipſe nō exigebat tribu ta ſi occupabat bona vacātia.C.de bo.va.l.ſi quādo.n. ¶ Itē erat iudex ſeu preſes τ iſte habebat inq̄rere qui erant debitores tributoꝝ.vt.C.e.l.miſſi. ¶ Itē erant no tarij q ſcribebant noīa debitoꝝ τ apparitoribus trade bant.C.e.l.j. ¶ Itē erāt nūcij ſiue apparitores q diſcur rebant p puincias τ redigebant in ſcriptis qđ et q̄ntum collegiſſent τ referebāt exactori vt hic.qui exactor in fi ne anni cū tributis reuertebaſ romā.τ.i.l.miſſi. ¶ Itē opinator ſiue executor cui° officiū eſt inſiſtere apud iu dices vt debita exigerent.vt.C.e.l.miſſi. ¶ Rectores p uinciaꝝ q habebant exigere ſeu exactorib° anulum ſeu auctoritatē preſtare vt.l.clariſſimis.C.de dig.dy. ¶ In tex.ibi apparitores.i.nūcij et actoris. dy. ſeruitio.i.dili genter debēt exercere ſuū officiū collationū.i.tributoꝝ dy.perſcribāt.i.ſepe.pſcribant odoff.i.in ſcripturā redi gant Dy.conſtitutū.i.certū.dy.longinqui ſubaudi non habʒ apparitor diſcutere tributa exigēda Dy.abduct°. i.procul ductus.deſit.i.abſens ſit. ¶ Not.ex hac.l.φ
e ſtatur relationi officialis vt hic° vnde circa h diſtingue. q2 aut facit relationē de hijs q ſpectant ad eius officiū: τ hoc caſu dic.

cōſi. flor.τ i.l. ex eo pe.ff.de ſta.mili.τ i cle. j.de magi.ale pan.meli° ɔſi. ſcuſi.vol.j.ext matur a colle ctis. vide gui. pape.deci.qđ in doctore ad uocato.

d ¶ Vectigal. Adde φ talis ſit fraudans vectigal ſeu gabellas pdit res quas contra dīnctū por tat.no.bal.l.l. ſi quis intante rij colli.C.vſ vi. Et an reqi ratur ſcia.no. idē bal in.l.ea que.C.de vecte. τ commu.ſ.ber. τ bachi in tra cta gabellarū in vlti.pte. Ad de iſtis not.p Bal in.l.velu ti ff de iuſti.τ iur.τ in rub.ff. de re.diui.col. iii.vbi hēs lo da antiq̄ fraus dās gabellam nō teneaſ.cui adde hoſti.in ſi.de cēſi.§.ex q̄bus verſi.ſed qđ ſi mercator et abb.in.pbe. decr.rex paci ficus colū iiij. nu.v.verſi.et ex his hēs.et ſbi in addi.la tius p eūdem col.iiij.nu.x. et in addi.no. i ver.gabella.

e ¶ Ut hic.ad d° φ tali pu blico officiali crediſ et ſoli

per.l.quotiẽs
ſ.de ponde.et
auri illa ſeſtu-
ſi alex.in.l.ſ.§.
ſi.de verb.ob.
laur.de ozis.l.
c.q̃m.cõtra et
ibi abb.l ver.
citationes ex-
tra de probe.
qđ eſt verũ pl⁹
q̃ aio omnes
teſti. vt nota.
idem abb.l.c.
ad audiẽciã de
pſcrip.ꝛ in.c.
cũ parati õ ap
pel.ſed et duo
teſtes equipa
rantur vt not.
idẽ abb.in all.
c.q̃m ↄtra in.
ſi.col.de pba.
qđ dic eẽ verũ
in his q̃ geſſit
not.cy.in all.
l.ſi quis decu-
rio.in.iiij.ex-
po.de fal.but.
l.c.cũ a nobis
in ante pe.co.
vñ.verſ.caſus
de teſte.alex.
in.l.ij.§.ſi ab-
ſens ſi ex no-
ra.cau.agn.et
cõſi.cc.ij.vol.
et conſi.xxxij.
vo.l.ij.

ꝛ hoc caſu dic.q: aut erat caſus de quo faciebãt relatio
nem paruz preiudicialis.ꝛ tunc ſtatur eius relationi.ff.
de re.c.l.magis puto.§.necnõ.ꝛ in auť.de fide inſtru.§.
ſi ꝟo neq̃z.ð.de fal.l.ſi q̃s decurio. Aut erat caſus mul-
tum preiudicialis:ꝛ tũc aut queris vtrũ faciat plenã ꝛc.
dico q̃ non vt.ſ.de tracta.ꝛſta.l.ſ.li.xij.ꝛ ibi glo.facit tñ
aliquã preſumptionẽ vt poſſit pcedi ad inquiſitionẽ.et
ita intelligit.l.diuus.la.ij.de cu.re.ꝛ.ð.de accu.l.ea qui
dem. Si aũt ſup facto alieno vel qđ nõ ſpectat ad eius
officiũ tunc non ſtaretur niſi tanq̃ʒ vota vnius teſtis.ff.
de teſti.l.ob carmẽ.ꝛ.ſ.ibi no.de hoc qđ cy.dicta.l.ea q̃
dem.q.iiij.ver.iuxta premiſſa.

T [ornate initial] ITI fiſcalibus. Caſus. Rectores pũnciarũ
cõpelluntˀ tributa exigere ſiue illa ptineant
ad archam cui preeſt prefect⁹ ſiue ad archã
cui preeſt rationalis id eſt vicari⁹ iperatoris
h.d.odo.de ſte. Vel ſic ad petitionẽ exacto-
ris cogitur preſes facere exactionem Bar. qđ plene de
claratur.ſ.l.pxi.et quo. ¶ Not.q̃ theſaurarij non ha-
bent iuriſditionẽ nec cõpulſionẽ. ¶ In fi.tex.ibi exigẽ-
di a debitoribus fiſci quibus.ſ.rectoribus prouinciarũ
dy.auctoritas.ſ.ſummando eos debere tributũ vt.ſ.l.ſe.
ibi cũ iudicem ꝛc.in fi.pme glo.ibi titulos. quot modis
dicatur titulus dic vt not.p Cy.ð.de pe.here.cogi.ꝛ.l.ſ.
¶ In glo.iij ibi circa fi.ꝛ.ð.de mo.mult.et.ſ.de ſtudi.
libe.vr.ro.l.ſ.rebuffi.

N [ornate initial] ISSI opinatores. Hec eſt prima pars.ꝛ dicitˀ
ħ q̃ opinatores miſſi ad preſides debẽt eis
inſiſtere vt debita exigant ꝛ exacta percipi-
ant vt in annũ cũ tributis reuertantˀ.ipi aũt
opinatores nihil exigent a tabularijs. ſʒ ſo
lus preſes q̃ hic vocatur exactor.hoc dicit vſq̃ʒ ad ver.
iudices.vel ſic exactores debent monere iudiceʒ hoc eſt
preſidem poteſtateʒ ſeu rectorem vt faciat exactionem
ꝛ nil aliud habent facere cum debitoribus fiſcalib⁹ bar.
1 ¶ Ad euidentiã huius.l.hoc pmitto ſʒ ſicut multa no
mina horum exactoꝝ vt not.ð.l.ſ.tamẽ ppꝛe officium
exactoris erat exigere militarẽ annonã vt.ſ.de ero.mili.
anno.l.opinatoribus.li.xij.ꝛ.ð.de offi.recto.puin.l.nul
lum.ſed in ſumma dñs iperator mittebat in prouincia
ſuſceptores tributoꝝ ꝛ cuʒ iſtis ſuſceptoribus mittebat
alios quoſdã qui vocabantˀ opinatores.ꝛ iſtorũ erat of-
ficium iſtud annuale ꝛ erat tale q: iſti opinatores debe
bant a preſidibus prouinciaꝝ recipere tributa q̃ exige-
rent ꝛ debebãt portare illa ſuſceptori. hoc premiſſo dic
q̃ tex dicuntur in hac.l.vt iuxta tex.odoff. ¶ In tex.ibi
annone.i.tributorũ q̃ conuertẽda ſunt in annona mili-
tum.dy.iudicibus.i.apud iudices dy.debetˀ fiſco.dy.ac-
cipiant.ſ.exactores dy.hiis.ſ.ſuſceptoribus vel exacto-
ribus tributoꝝ.dy. Iudices.hec eſt ſcda pars.ꝛ hic dicitˀ
q̃ ſi preſes prouincie patiatˀ iſtos opinatores exigere
ab iſtis pũncialibus pena dupli eius qđ exactũ eſt co-
ercentur.hoc dicit vſq̃ʒ ad ver.et apparitores delegari.
2 ¶ Not.q̃ vbi cauſa eſt alicui cõmiſſa in ſpeciali ille nõ
a poteſt alteri ſubdelegare^a.vt extra de offi.del.c.ſi.in fi.
eſt expreſſum An.de barulo.retinebit.q: condẽnabunt
in duplũ eius qđ exactum eſt Dy.ꝛ apparitores. hic dr
q̃ ſi apparitores ea q̃ exigere debẽt delegauerĩt depor
tandi ſunt.dulius.ꝛ curiales cõtra hic dicitur q̃ curia-
les preſidis in exilium ſunt mittẽdi.ſi opinatores exige
re patiantur ea q̃ ad eorum officium ptinent Dul⁹ de
cãba.tradentes ſubaudi tradiderint cũ iudicẽ. Hec eſt
tertia pars pncipalis in qua dicitˀ q̃d habeat facere pre
ſes ſeu poteſtas vel alius rector pũncie. Reſpondet i-
perator q̃ primo debet mittere p debitoribus ꝛ inqui-
rere an debeant ꝛ per eorum tabularios debet diligen-
ter ſcribi.ꝛ poſtea mittere ſuos officiales ꝯ debitores ꝛ
cõpellere eos ad ſoluẽdum ꝛ illud qđ ſolutum erit per-
ueniat ad illos opinatores ſeu exactores.ita q̃ impleto
anno reuertantˀ ipſi opinatores cuʒ exactione cõpleta.
hoc dicit bar.apparitores repetere opʒ.dy. opinatores
i.tributorum ſuſceptores.dy.qui ſi vltra hic dicitur q̃ ſi
opinatores vltra annum fuerint detenti p preſidem ipi

a ¶ Subdele-
gare.Addõ idẽ
poſſe delega-
tũ a lege ciuili
q: dicitur eſſe
delegat⁹ a pn
cipe nõ autẽʒ
a lege ꝑterea
not.alex.in.l.
ſ.in.iiij.not.ff.
de offi.ci⁹ cui
mã.eſt iuriſ-
di.poſt bar.l.
l.iij.§.ſ.ff.de
ad.l.ſecto idẽ
alex.l alle.ru
bri.de offi.ci⁹
Et in q̃cũ pu-
nit opoꝛtatõe
hic tex.exacto
res ſi.tributo
rum.ð.exactio
nis officiũ ſub
delegãt õ hoc
non habere lo
cũ in exactore
collectarũ pa
pe.l certo dio

preſides ſoluerint tributa de ſuo cõpetente ſibi petitio-
ne tributorũ cõtra pũnciales. Dulius.annũ.i.ſi tribu-
ta non fuerint perfecte exacta.ſ.annũ. dy.ipſis aduer-
3 ſus eos. Ex iſto ver.determinat Hoſtiẽ.talẽ.q. pone q̃
iudex nõ condẽnauit victũ victori in expẽſ. quod face-
re tenebatur.ꝛ ita iudex debet ſoluere de ſuo expẽſ.vi-
ctori vt legitur.ð.de iudi.l.properandum.§.ſi autem al-
terutra.modo queritur an iudex poſſit agere pro illa pe
cunia quã ſoluit pro illo quẽ condẽnare deberet contra
ipſum pro quo ſoluit ꝛ certe p iſtum verſum determinat
b dñs Hoſtien.q̃ ſic^b in ſumma ſua.in tit. de dolo.§.qua
pena.ver.illud ſpãliter.not.qđ ſi duos.hic dicitˀ q̃ ſi iſti
opinatores aliquid de receptis tributis retinuerint con
demnẽtur in duplum:ꝛ eius condẽnationis partẽ dimi
diam habeant milites:ꝛ aliam percipiat fiſcus. hoc di-
cit odoff.ꝛ an.iudicibus. ¶ Hic dicitur q̃ ſi preſes in-
uenerit tributarios cõtumaces in ſoluendo poterit con
4 tra eos cuiuſcũq̃ʒ ſint dignitatis ſuuʒ officium exercere
cõmittẽdo perſonas cuſtodie militari ꝛ pignoris captio
ne ꝛ ſi malicioſe ſolutionẽ facere diſtulerint poterit pre-
ſes auctores ſeu ſengaſcaldiones vel pcuratores illorũ
debitorum ꝛ eorum predia diſtrahere ꝛ eorum noĩa ſcri
bere iperatori.hoc dicit An.de ſte.ꝛ Bar. ¶ In glo.q̃
5 eſt ibi ſuper ꝟbo cõſuetudine ibi p cõſuetudine not.hic
q̃ ꝯſuetudo eſt attendẽda in exigendis tributis ꝛ in eli
gendis ſuſceptoribus vt.ð.de iur.fiſc.l.ſuper creandis.
ꝛ in muneribus ſubeundis.ff.de mu.ꝛ ho.l.ſ.§.ſ.ꝛ in cri-
minibus puniendis.ð.de peti.bo.ſubla.l.ſ.ꝛ in iudicijs.
ð.q̃ ſit lon.cõſue.l.ſ.in pn. ꝛ in cõtractibus.ff.de euic.l.
ſi fundus.ꝛ in vltimis voluntatibus.ff.de fun.inſtr.l.cuʒ
de lanionis.§.a ſentẽtia.ꝛ de le.ſ.ſed ſeruus pluriũ.§.ſi.
ꝛ in exigendis redditibus a colonis.ð.de agri.ꝛ cenſi.
l.penul.§.caueant.An.de bar.ꝛ in vſuris ſoluẽdis.ff.de
vſu.l.ſ.in pnc.ꝛ in iuriſditione exercẽda.ſ.de diuer.offi.
l.viros.ꝛ.ð.de emã.li.l.ſ.ad quod.ff.de polli.l. iperato-
c res.in fi.^c. ¶ In tex.in ver.qui ſi vltra annum hic cogã
6 tur exſoluere hic videtur tex.q̃ theſaurarius nõ poteſt
dare dilationem de debito fiſcali ꝛ ſi facit tenetur dare
fiſco de pprio.ꝛ poſtea exiget a debitore ſed quare non
exigit ſequẽs in officio vt.ſ.de ſuſcep.ꝛ ar.l.ſuſceptores
la.ii.dic q̃ ibi nõ erant ſoluta debita ppter paupertatẽ
debitorũ quare debẽt remanere ſubſequẽti exactori.hic
aũt non erãt ſoluta ppter negligentiam iudicis vel pre-
7 ſidis:q: pertinet ad eius onus. ¶ In fi.tex.ibi relaturi
i.q̃ noĩa iſtoꝝ q̃ ſunt cõtumaces in ſoluẽdo iperatori in
ſcriptis referantˀ odoff.vel dic q̃ relaturi.i.vt indigna-
tionẽ incurrant pncipis.vt in auť.de man.pnc.§.non p
mittit.ꝛ vt diffe.iudi.§.ſ.dy. ¶ Not.ex hac.l.qđ prãtes
nõ poſſunt ipſis exactoribus exactorem cõmittere qđ
eſt notandũ. Iam eñi vidi aliquos excuſari de robora
nec poſſunt excuſari pretextu officij.per.l.iſtã. ¶ Item
not.q̃ ille qui tenetˀ aliquid exigere ad certũ tẽpus ſi nõ
faciat tenetˀ ſoluere de ſuo ꝛ ſic facit cõtra ſindicos cõ-
munitatum ꝛ ſimiles. ¶ Ultimo not.q̃ p exactiõe tri-
butoꝝ pñt cogi gaſcadiones ꝛ factoꝝ dñoꝝ q̃ no.bar.

S [ornate initial] I diuina domus. Caſus. Res tranſit cũ ſua
cauſa ꝛ honore.vel ſic. Si domus iperialis
vel eccleſia res tributarias licite emerit ꝛ tri
buta nõ ſoluerit.res ei auferetˀ ꝛ ciuitati aſſi
gnabitur.vt integra tributa ſoluantˀ. Bar.
vel ſic. Si fiſcus emerit a me tributariũ predium ſolue-
re tenetur vt ego antea ſoluebam:qđ ſi non ſoluat trã
fertur predium in curia ciuitatis in qua prediũ erat ſitũ
ꝛ hoc fit vt tributa ꝛ publice functiones plenius ſoluan
1 tur. Hoc dicit odoff.ꝛ an.de ſte. ¶ Not.ex hoc ar.q̃ ſi
eccleſia poſſideat prediũ tributariũ qđ emit:teneatˀ ſol-
uere tributa:ꝛ ſi nõ ſoluat ſiat tranſlatio illius predij in
fiſcum cũ dicit diuina domus.tu dic cõtra p.l.placet.hic
alleg.ꝛ expone hic diuina.i.iperatoris. An.de bar.ꝛ ibi
domus. ¶ Sed quid erit l ſoluẽda collecta ſi poſſeſſio-
nes ppter quas priuati ꝯſueuerint talliari cõferantur
in eccliã.nunq̃d collectizabitˀ:videtˀ q̃ ſic ar.ff.de iur.ſi.
l.fiſcus.ð.de vſuris fiſ.l.ſ. In cõtrariũ dico p.§.ſi q̃ ꝟo.

ceſſ.ð.nego-
ciorum camer
apſice dicitur
q: põt ipune
plures vnum
poſt aliũ ſub-
delegare vt
cõclu.rote.de
ci.ccxlix.incl.
ſi collector in
nouis.

b ¶ Sic. Adde
idem tenuiſſe
dñm baldõ.in
addi.ad ſpe.l
ti.de expẽ.ꝟ.
poſſunt expẽ-
ſe.nõ ſi obmit
tit alex.in.l.ij.
ð.de fructi.et
liti.expẽ.laſir.
de ozla.aliq̃d
maxime l add
ad eũ in.c.q̃m
cõtra falſaʒ l.
§.de expe.xx-
xiij.mihi carta
ꝟſi.iuxta pmiſ
ſa quero in fi.
ſ.col.extra de
pba.archi.ii.
q.i.c.iumtim⁹
ꝛ ſe'lũ.in.c.ſi-
gnificauerũt
õ excep.

c ¶ In ſine.
Infero ex his
q̃ exactor tri
butoꝝ dʒ ipſa
exigere cũm cõ
ſuetudinez lo
ci l quo exigit
vt dicit.ð.l ad-
di ad.l.pro lo
cis de anno.ꝛ
tribu.etiam ſi
habeat mãda
tum de cõpel-
lendo debito-
res.no.ſingu.
bald.in.l.ſ.ð.ſi
ppter pu.pẽ-
ſita.Et q: tra-
ctauit de mul-
tis aliis in qui
bus cõſuetu-
do attẽdatˀ no.
bal.l ti.de pa.
cõſtã.in prin
ꝟſi.ab antiquo
car.in cle.du-
dũ.§.veruʒ de
ſepul.bald.in
addi ſpe.in ti.
de cõſue l ꝟel.
ꝛ in ti.de loca.
§.nũc aliq̃.ꝟſi.
v.do.meo.bo-
eriũ.bli.cõſue.
bitu.in ti.ꝺ cõ-
ſue.ſeu § ſ.et
ſi in glo.ſ.ꝟſi.
ſed cõtra.

in auk.de ecc.ti.t.C.de ſacroſan.eccle.t.l.ſancim⁹.la.ij.
t.l.priuilegia.ſecus tñ in tributis t patrimonialib⁹ pre-
ſtationibus vt not.ff.de mu.t ho.l.fi.§.ab hmõi.t hoc
verũ niſi anteq̃ predia illa transferant̃ in eccliam eſſet
in dicta collecta p iſtis poſſeſſionibus. q: tunc teneret̃
eccl'ia p:o eis.ff.ad municip.l.incola.la.ij.ff.de iur.imu.
l.ſemp.§.hec idcirco.Bar.de deucio.t vide quod not.p
dy.ff.de pub.l.licitatio.§.fi.¶ In tex.ibi metrocomias
i.q̃ non erãt fundi metrocomij t ibi aſſignent̃.ſed quali
2 ter fiet trãſlatio rei eccl'iaſtice cũ alienari nõ poſſit.§.de
ſacroſan.t.l.iubemus.t auk.ibi poſita dic q̃ talis trãſla
tio fit ꝓpter delictũ vel cõtumaciã vt ſubijcit.t ideo licꝫ
nõ poſſit alienari p cõtractum iſto tñ caſu fiet alienatio
ar.ff.de fundo do.l.ſi fundũ.ſi autẽ fiat alienatio ꝓpter
delictũ epi vel alteri⁹ prelati fiet tñmodo tranſlatio ad
tẽpus ſuũ in feu.de capi.collecta.§.fi.Sed poſt quantũ
tẽpus fiet iſta tranſlatio ſi nõ ſoluat̃ tributũ.vt.C.de ſa
croſan.eccl.auk.qui rẽ.Quidã dant bienniũ: alij ſex mẽ
ſes.§.de anno. et tribu.l.obſiſtere.Tu dic poſt.xxx.dies
vt.j.de ero.mili.an.l.v.t.ff.de publi.l.imperatores.§.fi.
An.t ibi iuncti.i.cõſtituti dicti vẽditores dy.Uel dic ipſi
fũdi:t facit ar.l.iſta.q̃ vicus t villa q̃ ſunt ſub territorio
ciuitatis tenent̃ cõtribuere ad collectas q̃ fiunt p ciuita
tem p cõi vtilitate.§.de epi.t cle.l.nulli an fi.t in auk.q.
mo.na.eff.ſui.§.ſi quid igit̃.la.ij.cũ glo.in ver.ꝓſoluat.
colla.vij.ff.de iudi.l.inſule.qđ credo verũ ſi regant̃ eodẽ
regimine t p ciuiales eiuſdẽ ciui.ff.de poſtul.l.ex ea.cũ
ibi not.Bar.de ſecuro.vide etiã qđ no.de iur.fiſc.l.ſi mi
nori.t.§.e.l.miſſi.t.§.ſi propter pu.pen.l.j.¶ In glo.q̃
eſt ſup verbo metrocomias.ibi licꝫ emere ex hoc not.q̃
lex ĩperialis q̃ ꝓhibet emere cõprehẽdit eccliam put di
uina domus ponit̃ p eccl'ia.ſtatutũ vo ciuitatis hoc nõ
poſſet: q: eẽt cõtra libertatẽ eccl'ie.vt in auk.caſſa.C.de
3 ſacroſan.ec.Bar.¶ In.e.gl.ibi p eccl'ia ar.q̃ ſi cleric⁹
vl' eccleſia ſuccedat layco teneat̃ ad collectas ſicut laycus
a tenebat̃.ff.de iur.iur.l.in hijs.§.nõ debet de iure fiſc.l.
fiſcus.lo.j.§.de vſur.fi.l.ij.Tu dic cõtra in auk.de ecc.ti.
§.ſi q̃ vo res.de ſacroſan.t.l.ſancim⁹.la.ij.t.l.priuilegia.
priũs eſſet i dicta.ff.ad mu.l.incol.la.ij.ff.de inter.imu.
l.ſemp.§.hoc circa.de va.mu.l.ij.§.q̃ ad munera de ope.
libe.dnob⁹.in fi.de deucio.¶ Itẽ facit q̃ q̃s factus cle-
ricus puniat̃ de crimine cõmiſſo priũs dũ erat layc⁹.ar.
ff.de accu.l.hos accuſare.§.hoc bñficio.Sed cõtra no.
ff.de adulte.l.adulter.§.i.ff.de exeu.tu.l.idem inſpici.§.
ſunt per dy.¶ Hoc verũ q̃ cleric⁹ vel eccleſia ſuccedẽs
layco teneat̃ ad munera ad q̃ laycus tenebat̃ ſi ſunt or-
dinaria t realia ſiue patrimonialia ipſis rebus indicta:
ſicut ſunt tributa vt q: emerat vel alio titulo acquiſierat
res tributarias vt.§.de anno.t tri.l.j.t fi.t de iudi.l.j.t
eſt expreſſiꝫ.ff.de mu.t ho.l.fi.§.ad hmõi.t ibi not.nõ
t.xj.q.j.c.ſi tributũ.t hoc de predicto loco.vbi eſt funda
ta eccl'ia vel cymiteriũ t hortus ſitus iuxta eccliam de q̃
dic vt not.extra de cenſib⁹.c.j.t.xxiij.q.vlti.c.ſed cano-
nica.t.c.ſeq.cũ not.in eiſdẽ.Itẽ de predictis predijs de
q̃bus ſit eucharistia vt.§.de ſacroſan.ec.l.placet.que eſt
canonizata.xxiij.q.i.c.generaliter.§.placet. in muneri-
bus aũt extraordi.vt ſunt illa q̃ ex ĩprouiſo indicunt̃. vt
ff.de va.mu.l.in honorib⁹.§.q̃ immunis. vel q̃ indicunt̃
pſonis p rebus vt.l.reſcripto.§.fi.ff.de mu.t ho.tunc ſi
aũt tranſlationẽ factã in eccliam vel clericũ erãt indicta
t nõ ſoluta bñ tenebit̃.§.ad mun⁹.l.incola.la.ij.ad col-
lectas aũt poſtea indictas nõ tenebit̃.vt.l.placet.§.all.
t auk.itẽ nulla cõmunitas.C.de epi.t cle.ſed qđ.j.de col
lec.fund⁹ fiſc.vel rei p̃ua.fallit ꝓpter pias cauſas.vt.§.
de ſacroſan.ec.l.ad inſtructionẽ.t in auk.de eccle.ti.§.
ad hoc.t de ope.pu.l.ad portus.t.j.mu.vel preſta.li.ſe
excu.l.j.t fi.Itẽ niſi p̃nceps faciat tranſitũ p prouinciaꝫ.vt
§.de ſacroſan.t.l.iubem⁹.t.l.neminẽ.de q̃ in auk.caſſa.
ibi poſita.Item fallit noie feudi qđ tenet a dño tpali vt
in feudo de cadu.col.§.fi.t.de mili.vaſal.q̃ ar.bel.de.c.j.
fi.de feu.de mili.c.q̃ clericus.de feu.fe.c.fi.cum ad ea te-
neat̃ q̃ poſſint p ſubſtitutũ adipleri.C.de epi.t cle.l.q̃ſ-
quis.t in feu.de ꝓhi.p fre.§.firmiter.t dico extraordi.

a ¶ Tenebat̃. Adde hũ. paſ ſum eẽ multũ intricatũ tã p doct.canonũ q̃ legum bar. enĩ tenuit q̃ te ner.t eccl'a.in auct.itẽ nulla in.ij.col.vẽſi.de inde queritur §.de epi.t cle. quẽ ſe.iu⁹ eſt ĩmo.in.c. vex in glo.fina i §. de feudis.ex- tra d ſo.cõpe. t card. in cle.. j.l.ij.oppo. de imu.eccle.bal. §.in.l. ai t ſed periculũ.§.ſi- ne cẽ.vel rele. ang.in auct. d eccl.ti.§.j.col- la.ix. flo. late in.l.caueri vbi reprehẽdit bar. ff cõ.ꝓdi.t iꝰ. l.ſi pẽdentes §.ſiquidẽ clos carũ ff.d vſuf. latiſſime per pau.de caſt.i. l.inter.debito re.ff.d pac.idẽ in add.ad bar. in.l.i.§.j.vẽſi.q̃ ro an vectiga lis cũ concor. ibi p cũ ſin.ff. de publi. Add do. iaſo. may. in.l. placet. ĩ. alle.in.vj.col. vẽſi.ex ordinarium ſupidictũ t do.Nicolauꝫ boerij in add. ad dy.l reg. lo cupletari l. ij. glo.de reg.iu. t alex.l.l. tici- um.ff. ad mu- ni. Et p quem puniat̃ laicus factus cleric⁹ poſt delictũ vl de remiſſiue eũdẽ do. boe- rij in.§.j in gl. viij.poſt med. de iuriſdi. oĩ. iudi.l.ũ cõſue. t que potui in addi.ad deci. in deci. tho- lo.t eo. meum do.deciũ.cõſi. cxx.col.j.vol. primo.

q̃ caſu ĩprouiſo indicunt̃.ff.de va.mu.l.in honorib⁹.§.q̃
ĩmunis.q̃ aũt ab hijs excuſant̃ ꝓbat̃ in dicta.l.placet.t
auk.itẽ nulla cõiuncta.t intelligo q̃ dixi de hijs muneri-
bus q̃ indicunt̃ pſonis p rebus.nã de meris pr̃imonia-
libus null⁹ excuſat̃.vt.ff.de mu.t hono.l.fi.§.ab hmõi.
4 t doc.¶ In gl.q̃ eſt ſup v̄bo patrocinij.hic dr̃ q̃ ſi pre-
ſes inuenit tributarios cõtumaces i ſoluẽdo poterit cõ
tra eos cuiuſcũq; dignitatis ſint ſuũ offĩm exercere cõ-
b mittẽdo pſonas cuſtodie militari⁹ t pignora capere: et
ſi malicioſe ſolutionẽ facere diſtulerint.poterit pſes eo
rum p̃dia diſtrahere t eorũ noia ſcribere ĩperatori.h.d.
an.bar.odoff.de ſtc.¶ In glo.q̃ eſt ſup v̄bo dñs.ff.de
ſerui.ru.pre.l.via.§.penul.t fi.t vide circa h̃ qđ no.an.l.
fluminũ.§.addicat̃.ff.de dã.infec.t p dy.in.c.q̃ in alteri⁹
¶ In glo.antepe.ibi vt dixi diuina domus.Tu dic q̃ p
hijs muneribus ad q̃ tenet̃ eccl'ia fit trãſlatio.vt h̃.t.l.iu-
bem⁹.in fi.§.de ſacroſan.ec.p hijs aũt ad q̃ tenet̃ eccle-
ſia.not.vt di.l.placet.t dic q̃ erit h̃ trãſlatio ꝑpetua p-
pter ↄtumaciã oim p̃ſidentiũ eccl'ie.ſi aũt ꝓpt factũ epi
tñ tũc ad vitã epi vt eſt caſus i feu.de capi.corrar.c.j.§.
fi.de deucio.Et ad ſolutionẽ iã dictã vide qđ not. extra
de imu.eccle.t.c.ij.t dicta.l.iubem⁹.in fi.Iaco.rebuffi.

¶ De ſuperexactionibus. Rubrica.

Quicquid vltra.Caſus.Si exactor vltra
debitũ aliqđ a prouincialib⁹ exigat illud
in duplũ reddere ↄpellit̃ ſi ciuiliter ſup
accuſet̃.ſed ſi criminaliter t cõuict⁹ fue
rit t in tali crimine pſeueret capitaliter
punit̃.¶ In tex.ibi illicitũ.i.exactum t
nõ p vim Dy.duplũ vide extra de cenſi.
t ca q̃.qđ.ſ.duplũ ibi oportebit.t hoc ſi ciuiliter: ſi autẽ
criminaliter ſequit̃ ſi q̃s aũt t c.¶ In glo.i.ibi q: ciuia
les exigebãt a prouincialib⁹.¶ In glo.ij.ibi.quadruplũ.
1 dic latius quomõ puniat̃ plus exigẽs: q: aut agit̃ cõtra
eũ ciuilit̃ aut criminalit̃.Primo caſu aut exegit plus ſi-
ne mãdato tũc punit̃ in quadruplũ.vt.l.placet.hic alle.
in glo.ſi aũt exegit plus cũ mãdato tunc ſi p vim exegit
punit̃ in quadruplũ.vt.l.p equatores.hic all'.Si ſine vi:
tũc in duplũ.vt.l.iſta.Si aũt accuſet̃ criminalit̃ tũc aut
exegit plus nõ habẽs mãdatũ: t tũc cõdemnat̃ vt vbi cau
ſe fiſcales.l.vniuerſi.ſi aũt cũ mãdato tũc ſi ſemel tñ ex-
egit extraordinarie punit̃ officio iudicis cũ nõ ſit deter
minatum in iure.ar.ff.de effrac.t expil.§.expilatores.t
not.j.in fi.glo.Aut cõſueuit plus exigere t punit̃ capi-
taliter.vt.l.iſta in fi.doc.In glo.q̃ eſt ſup v̄bo cõfirmat⁹
in.l.vna.hoc intellige verũ ſi in ciuili aliq̃s fuit condẽna
tus ſec⁹ ſi abſolut⁹ vt no.ad.l.acq̃l.l.ſi ex morte.ſm pla.
t.ff.vi bo.rap.l.ij.§.hoc edicto. pro quo.ff.de iureiurã.
l.ſi duo.§.itẽ iulian⁹.t.l.duobus.§.colon⁹. vñ dic. Aut
eſt abſolutus iđ q: nõ cõmiſit delictum t tũc p̃iudicat in
criminali.ita loquit̃ pla.t iura p ipſo all'.q̃ ſepi⁹ de deli
cto vni⁹ hoīs nõ ẽ q̃rendũ.ff.nau.cau.ſtab.l.penul.§.fi.
ſi aũt fuit abſolut⁹ q: ſoluit tũc põt criminalit̃ accuſari.
ar.ff.de excep.rei iudi.l.ſi q̃s cũ totũ.§.planc.Si autẽ
fuit dubiũ quõ fuit abſolut⁹ et ſtat de hoc pceſſus tunc
inſpiciat̃ pceſſus t obſeruet̃ ar.ff.de re iudi.l.in ſumma.
ſi aũt nõ cõſtat in dubio vr̃ abſolut⁹ ex eo q̃ nõ cõmiſit
t ſic in totũ.ff.de iureiurã.l.fi.§.ſi vo.t ibi doc.t vide qđ
2 ſcripſi in dicta.l.ex morte.Sed an exactis habitis i cau
ſa ciuili poſſit aliq̃s in cã criminali cõdẽnari abſq; nouo
c libello.dic q̃ aut erat talis cã in q̃ ex officio poterat p-
cedi criminalit̃ de q̃b⁹ not.ff.de adulte.l.ij.§.ſi publico.
t tũc põt cõdẽnari ex eiſdẽ actis habitꝫ in cã ciuili ꝓbat̃
ex.l.iſta.t.ff.de offĩ p̃ſidis.l.illicitas.t.l.fi.t.§.de cõdi.
ob tur.cau.l.qđ ciuitandũ.t.§.ſi aduerſus liber.l.quos
retrahi.t extra de cõfeſ.c.penul.t.§.de teſtib⁹.l.nulluꝫ.
p hoc q: ſicut ſe hꝫ cã criminalis ad ciuilẽ ſic ecõtra.ſed
exactis hitis in criminali põt cõdẽnari ciuiliter q̃n ex of
ficio agit̃ vt in auk.de man.p̃nc.§.q̃ ſi delinquẽtes.col.
iij.p hoc.ff.de va.t extraordi.cog.l.medic⁹. t de furtis.
l.interdũ q̃ furẽ.§ exactis hitis in ciuili põt q̃s ↄdẽnari
in criminali.Aut erat caſus in q̃ nõ poterat pcedi ex of
ficio ſine nouo libello ſicut in oĩbus regulariẽ eſt verũ.vt
ff.de mu.t

b ¶ Cuſtodie militari: dixit. q: non poteſt tales debito- res pro tributis nõ ſolutis incarcerari q̃- uis princeps exactori man- daret q̃ coge- ret eos q̃ coac tione vellent. vt no.bal.in.l. j.in.ij. col.vẽſi. ſed ponere do min⁹.§.ſi pro- pter pu. pẽſi. poſſent eñ in- carcerari non vt ſoluat: ſꝫ vt ſatiſdẽt.no. in l.nemo carce- rẽ.in.j.addi.§. eo.ſẽſ inſequẽs hic ſubdit q̃ poterit preſes eorũ p̃dia di- ſtribuere. dic q̃ talis vendi tio dꝫ eſſe ſo- lẽnis . vt not. bal. in.l.ij.§.ſi ꝓpter pu. pẽ- ſio. q: al's re- uocaretur pre citata.vt not. ibi idẽ bal.in l.j.in.j.q.e.ti.

c ¶ Libello. Concludẽ bre uiter q̃ acta ci uilis faciũt p- uenire ad cri- minalem puni tionẽ q̃n ex p- ceſſu ciuili cõ ſtat iudici de crie not.bald. in alle.l. quod curãdi verſi. ex hoc ergo lit tera.§.de cõdi. ob.tur.cau. ĩ- lex in.l.ij.§.ſi publi. d adul. not.in addi.ca pelle tholo.§. ei. Adde oĩm iaſo.may.poſt bar.l.j. in apo q̃ꝫ.xiiij.col. vẽſi. ſecundus caſtro.§.d edẽ et feli.l.e.cau- ſam que.de te ſti.

ff. de mu. ⁊ ho. l. reſcripto. §. ſi ꝗs accuſatorē. ⁊ hoc caſu nō pōt cōdēnari criminaliter ex actis in ciuili. Et eſt rō ꝙ ſnīa dʒ eſſe cōformis libello. hic aūt in cā ciuili nō fuerat petitū vt criminalr̄ puniret̄. ꝑ hoc. ū. de fide inſtru. co. li. l. fi. ff. cōi di. l. vt fundus. Nā ſingule res deſiderāt ſingl'os libellos. ff. de ex. cep. rei iudi. l. ſingulis. ff. de fal. l. ſi ꝗd obrepſerit. Si aūt ꝗrīs vtrū in ꝑmo caſu qñ ꝓcedit̄ ex officio ſine libello. vel ex ſcdo qñ ꝓcedit̄ ordinarie in cauſa criminali dato nouo libello. poſſint produci acta habita in cā ciuili ad hoc vt faciāt fidē. ⁊ dico ꝙ ſic. dū tñ inter eaſdē ꝑſonas ⁊ teſtes iurauerint in cā ciuili ꝑñte aduerſario. ⁊ ſic legitime fuerit ꝓceſſum in cā ciuili ū. de arbi. l. penul. ⁊ de teſti. l. fi. no. ū. de eden. l. is apud quē intelligo dū tñ ſint tales ꝓbationes ꝓducte in cauſa ciuili ꝗ ſufficerent in cā criminali in qua debēt eſſe ꝓbationes luce clariores. vt. l. ſciant. C. de ꝓba. alr̄ nō facerent plenā ꝓbationē in cā criminali: bñ tñ facerēt preſumptionē. ſic intelligo qḋ not. ū. ad le. iul. de vi pu. l. ſi ꝗs a ſe fundū. cū glo. ſup ṽbo deſtinatus. ad qḋ. ff. de extraordi. l. fi. de ꝑua. deli. l. fi. ⁊ de fal. cri. l. ſi ꝗs obrepſerit. Dulius ⁊ docto.

¶ De capiēdis ⁊ diſtrahēdis pignoribus tributorum. Rubrica.

REs eoꝝ. Caſus. Si tributarius nō ſoluat tributū poſſunt capi ⁊ vēdi res ſue data ēptoribus firmitate ꝑpetua poſſidendi. h. d. An. ¶ In tex. ibi diſtrahantur. diſtingue quō differāt ſoluere: quia aut differt qꝛ prediū non eſt fertile ſicut erat[a] alr̄ ⁊ tūc nō dʒ res vēdi ſed debet diminui de pēſione. ff. de cē. l. forma. §. j. ⁊ ū. de allu. l. ij. ſi aūt differt ex eo ꝙ fact⁹ eſt nō ſoluēdo tributari⁹ tunc nō dʒ vendi ſed alius tradi vel ꝯlatio dari. ſ. de oi agro deſer. l. locoꝝ dñi. Si aūt differt ſoluere pro cōtumacia tūc pōt vēdi vt h. ⁊ ū. de exac. tri. l. j. in fi. Et ibi coꝝ. ſ. de biroꝝ. cōparitorib⁹. i. ēptoribus. dy. ¶ Itē ꝗrto fallit ꝓpter publicā defenſionē regni vel ciuitatis. ⁊ eſt rō: qꝛ defenſio ꝗliter ꝓdeſt oībus ſicut inuaſio oībus nocet. ⁊ iō tenent̄ oēs cōtribuere quātūcunqꝫ ꝑuilegiati vt hic publicis cōmoditatib⁹ ⁊c. ⁊ ar. ū. c. l. ij. in fi. ⁊. ff. ad. l. ro. de iac. l. ij. §. equiſſimū. ⁊ de imu. eccle. c. ij. ⁊ de mu. ⁊ ho. l. fi. §. ab hmōi. lꝫ de iure canonico i caſu iſto eſſet papa cōſulendus extra de imu. ec. c. nō minus. ⁊. c. aduerſus. qḋ credo veꝝ de ſufficientib⁹ alijs reditib⁹ iuxta no. per glo. ⁊ Cy. ⁊ in dicta. l. neminē. ⁊ in. l. reſcripta. in fi. C. de preci. impera. offe.

SAtis. Debitor tributi ſi nō ſoluat nō dʒ incarcerari ſed bona ſua poſſunt capi ⁊ vendi: qḋ intellige niſi cōtumax in ſoluēdo: qꝛ tunc poterit tradi cuſtodie militari vt. ū. ti. ij. l. nemo. An. ⁊ facit bñ hec. l. ad id qḋ dixi. ū. ti. ij. l. ij. videlicet ꝙ ſit in poteſtate iudicis. ꝑmo ad res ꝗ̄ detinere ꝑſonam vt. l. ſacrilegij. §. fi. ff. ad. l. iul. pe. Bar.

¶ De apochis publicis ⁊ deſcriptionibus curialium. Rubrica.

AB inferioꝝ. Hec verba vſqꝫ ad ṽſuꝫ ſꝫ ⁊ aurū. volunt ꝙ curiales exactionē facere. volentes debebant omni modo obſeruare ꝑmitus ꝙ exactionē faciendaꝫ primo preſidi ꝓnunciat apud ꝗ ita inſinuent vt ſm qḋ preſes approbauerit vel reprobauerit hmōi exactionē faciat vl' deſiſtat. Hec eſt ꝑma pars in ꝗ̄ iperator mādat quo ad īpreſſionem potentiuꝫ ꝓhibendā nihil ſoluat̄ ſuſceptori ꝑuſꝗ̄ apocha facta fuerit ⁊ preſidi īſinuata. An. ¶ In tex. ibi curialiū ꝗ nō erant potētes dy. ⁊ ibi fortunas. i. ſubſtātias potentiū not. ꝙ potētiores cōſueuerūt opprimere inferiores ſic. ū. ne liti pen. l. ſ. An. ⁊ idē ꝑ etiā. curialiū maioꝝ ⁊ potētiū. deſcriptiōes. i. ſcripture ꝗ habēt fieri de ſoluto ꝗ apocha vocat̄. vel. i. ſcripture collegarū de eſtimationib⁹ ꝑtimonioꝝ ⁊ de īpoſitionib⁹ collectaꝝ dy. intiment̄. i. fuerūt approbate ante ꝑn. ſ vt eis poſſit tributū iponi. vel. i. aliī nō valeāt dy. vel dic initiū ſeu vigorē intimet̄. ¶ Hic eſt notandū ꝙ aliciū potātiū l'ras

[1] ꝑncipis[b] nō dʒ credi niſi iudici ordinario fuerint itimate ad qḋ. ū. de op. l. ij. de tēp. in integ. re. l. eaqꝫ. ⁊ pōt dici ꝙ ſi iſtis l'ris vtant̄ puniant̄ arbitrio iudicātis ex clauſula hui⁹. l. in fi. ꝗ̄ dʒ eē gñalis ex ꝗ. l. gñaliter loquit̄ iuxta not. ꝑ glo. ff. de iur. et fac. ig. l. rīa. in fi. In ꝑuato aūt ꝗrit̄ ſuo ꝑuilegio aū itimationē punit̄ pena poſita. ſ. ꝺ aꝗ duc. l. fi. in fi. doc. Et ibi: ⁊ mēſis. cā ⁊ ſumma. ſ. tex. vr̄ ꝯ opi. glo. dicentē ꝙ in inſtr̄o liberatorio nō reꝗrit̄ cauſa ꝓut not. ff. de pac. l. tale pactū. ſed nō obſtat. qꝛ hic iō cā apponebat̄ vt deſcriptio. ⁊ vt cā oſtēderet̄ ⁊ vt fraus vitaret̄ oppmendi ſubiectos vt pꝫ ex illo tex. ⁊ oēs nr̄e ptātes ⁊c. ſ. e. ꝗ prout ibi ⁊ deſcriptionis. qꝛ iſti curiales maiores debēt deſcribere ꝗtū receperūt a minorib⁹ curialib⁹ ⁊ iſta diſpoſitio deſcriptionis dʒ aſſociari quadrimeſtrib⁹ breuib⁹. vt ſequit̄ in h. §. hoc ēt. odoff. Excellētie tue loquit̄ comiti ſacraꝝ largitionuꝫ vel forte ꝑfecto ꝑtorio ⁊ ibi deſcriptionis. i. ꝗliter fuit deſcripta ſeu īpoſita collecta vtrū eꝗliter ꝗ ad paupes ⁊ diuites ⁊ hoc eſt qḋ ſubijcit et oēs ⁊c. vt oēs. i. officiales ſniaꝫ puiſionis patiant̄. not. ꝙ iperator ſubuenit paupibus ſicut diuitibus. Nā oībus eꝗliter ſecuritateꝫ tribuit. ff. de penis. l. capitaliū. §. ad ſtatuas. An. ⁊ ibi locupletes. ¶ Quero

2 ſi aliqua ciuitas hēat nem⁹: nōne tot ligna dʒ hr̄e paup

[c] quot diues: videt̄ ꝙ ſic. ꝑ. l. ſi per rem. ff. de ſerui. ru. pre. ꝯtrum tñ puto qꝛ ꝗ plus dāni ſuſtinet: ⁊ plus cōmodi ſuſtinere dʒ. ff. ꝺ ꝯdi. inde. l. nā. §. natura. ff. ꝺ re. iur. l. iure naturali. ſꝫ diues mai⁹ dānum ſuſtinet ꝗ̄ paup vt hic cū ibi not. ⁊ eſt caſus. C. muneri. patri. l. ſ. libr. x. ad quod. ff. de coll'. bo. l. cū emācipati. §. ſi duo. ff. de re. du. l. vnica. §. fi. doc. ¶ Sup iſta. l. dic ꝙ ſūt ꝗnqꝫ dicta hui⁹. l. ad cui⁹ euidentiā not. ꝙ ſuſceptores habebāt ſuos curiales minores ſiue inferiores ꝗ. ū. ti. iij. notant̄ apparitores interdū opinatores. ſ. e. ti. l. apparitores. ⁊ l. miſſi. ⁊ iſti inferiores curiales ſiue opinatores nil exigebāt ſꝫ pecuniaꝫ exactā a ꝑſide ꝓuincie. alr̄ apocha valet. ſ. annuꝫ ſuſceptori exſoluebāt vt in. l. miſſi. iſti ſuſceptores facta ſolutione multotiēs tributoꝝ ſibi ab iſtis inferiorib⁹ curialibus inficiebant eis aliquē eſſe ſolutū qḋ redūdabat in preiudiciū illoꝝ minoꝝ curialiū ſoluētium ꝗ duplū cogebant ſoluere vt. l. miſſi. ad iſtā ꝗ̄ oppſſionē potētiū exigendā mādat iperator ꝙ ipſi inferiores nō aliī ſoluāt ſuſceptorib⁹ niſi apocha recepta inſinuata corā ꝑſide prouincie. alr̄ apocha non valet. ⁊ h̄ dꝛ vſqꝫ ibi. ſed aurum. ¶ Scdo dꝛ ꝙ dñt cōtineri i apocha illa. ⁊ dꝛ ꝙ cū aurū ſoluit̄ illi ſuſceptori dʒ ſcribi in apocha nomē ſoluētis dies: cā ⁊ quātitas ꝗ ſoluit̄ vt ſic. ſi cū tali ſolēnitate fiat apocha deſcriptiōis erit eꝗtas illuſtrata: ⁊ deſcriptis documētis euidētib⁹ fulcit̄. ¶ Tertio ibi hoc obſeruādo ꝙ iſte ſcripture ſingulis ꝗttuor mēſib⁹ ad publica ſcrinia dirigant̄ vt appareat quātū cuiꝫ īpoſitū ⁊ quātū a quolꝫ ſit exactū. ⁊ ꝑ h̄ cū nos oia ſciem⁹ null⁹ ad relationem potētiū aut in poſſeſſionē iferioꝝ poterit aliꝗd acceptari. ¶ Quarto ibi qḋ tūc ⁊c. dꝛ ꝙ iſte ſcripture ſūt maxime neceſſarie cū aliꝗ pars de bonis curialib⁹ curie obuenit: qḋ eſt iterdū vt hēbis. ſ. qñ ⁊ ꝗ. ꝗrta pꝰ ⁊ de nō īponēdo lucra infraſcripta. Nā debēt hmōi bona curie acꝗſita ſcribi ad publica ſcrinia redigi alr̄. ſꝫ h̄ ſcriptura nō fieret occultarent̄ illa bona ꝑ potētes ⁊ nō eſſet ꝗ ſolueret collectas noie illoꝝ bonoꝝ: qḋ ad illoꝝ iferioꝝ diſpēdiū pertineret vt. ū. ꝺ exac. tri. l. exactores. ¶ Quīto ⁊ vltimo ponit penā nō ſeruātib⁹ formā ꝑdictam. An. ¶ Legit̄ ſcdo mō ꝑn. hui⁹. l. vt ſit ſenſ⁹ dicit iperator ꝙ īponēdis collectis cōſueuerūt grauari iferiores a potētiorib⁹. vñ ne h̄ fiat mādat vt qñ cogētib⁹ neceſſitatib⁹ ⁊ diuerſis negocijs īponēda eſt collecta debēt deſcribi noia ⁊ facultates ſinguloꝝ ⁊ cuiꝫ dʒ īponi on⁹ ſm quātitatē bonoꝝ. vt. ū. ꝺ ūno. ⁊ tri. idinōes ⁊ h̄ ſcriptura fiat corā ꝑſide alr̄ nō vꝫ. Scdm dictū loꝗt̄ de apocha quaꝫ facit ſuſceptor opinatori ⁊ ꝗd dʒ ꝯtinere ⁊ h̄ caſus non mutat̄ oia alia dicta tertiū ⁊ ꝗrtū referūt̄ ad ꝑmū ⁊ non mutant̄. ⁊ ſm h̄ in ꝑnc. hui⁹. l. dʒ eē tñ ad inferiores nō dʒ eē curialiū vel ſi. hēs curialiū. dic iō ſic vocat̄. qꝛ curie

[a] ¶ Erat. Adde ꝙ pro ꝑdio ſterili non dʒ imponi collecta. no. bart. in l. obſtitere. in fi. ū. de anno. ⁊ tri. iſto li. ⁊ l. l. forma. §. j. de cenſi. Idē cum bal. in. l. j. ⁊. ti. j de oi agro deſer. li. xj. bald. plene. in. l. ad inſtructiones. ū. de ſacroſan. eccle. ⁊ in. l. acceptā. in fi. ū. ꝺ vſu. Niſi habe ret fundos vicinos fertiles et facta vnione ſterilis ad fertile fertilis ſuſtineat onus ſterilis. nota bar. in alleg. l. j. ⁊. ij. de omni agro deſer. Et an ſit ſoluēdū decreſcentib⁹ bonis no. gul. de cuneo. in. l. j. §. j. ff. de cōſti. pecu. bar. in. l. j. §. ſi cohere dē. ad le. fal. et bal. in. l. etiā. ū. de exec. rei iudi. ⁊ in. l. acceptā. ū. alle. de vſu.

[b] ¶ Principis. Adde an exactori tributoꝝ credat̄ abſꝗ literis. ⁊ quid ſi ſubſtituit vide aliꝗd. ū. ti. ij. in l. vnica in ꝑn. ⁊ cōclude ꝙ ſubſtituto ab exactore pricipis nec ipſi etiam exactori credatur abſꝗ literis ꝗtūcūꝗ ꝑ teſtes ꝓbauerit. arg. not. hic veluti non creditur ꝓcuratori ad recipiendū abſqꝫ ꝓcuratorio. vt no. bar. in. l. h̄ iure in. j. col. ff de ſolu. Sed ꝗd ſi eſt in ſubſtituto ab exactore collectarum pape. qꝛ pōt ꝓbare ſuā ptātē ꝑ teſtes in defectū litteraꝝ. no. rota. deci. incipi. dixerūt ⁊c. in nouis.

[c] ¶ Diues. Adde de hac queſtione ꝑ bart. cepo. in tract. de ſerui. ruſti. predi. c. ꝺ mōte. pc. de bel. pui. l. l. ſi ꝗs legauerit. de lega. j. ⁊ alex. in l. certe. de ſerui. ruſti. ꝑdio.

ſoluiſſet collectas.nõ aũt ponunt̃ ꝓ opi.ſicut i p̃mo caſu.
¶ Not.ꝙ potẽtiores ꝯſueuerũt opp̃rimere iferiores.ſr
a ſ.ne lic.po.l.j.Scd̃o no.q̃d debeat ꝯtinere in apocha[a]
Tertio de cã ponẽda i libello ⁊ i ſtipulatione.vt.ſ.de edi
cto di.adri.tol.l.ij.⁊.ff.de doli excep.l.ij.§.certa. Quar
to no.ꝙ q̃lʒ tã diues ꝙ paup oʒ ſm q̃titatẽ bonoꝝ ſuo
rum collectã ſoluere vt h̃.⁊.ſ.de anno.⁊ tri.l.inditiones
aliud ꝑ ꝯſu.iperij ſeruat̃ in regno.q: ⁊ plꝰ ruſticꝰ q̃ no
bilis ſoluit.Quinto not.ꝙ iperator ſubuenit pauꝑibus
ſicut diuitibꝰ.nã oĩbus ſecuritatẽ p̃bet ar.ff.de penis.l.
capitaliũ.§.ad ſtatuas.¶ Itẽ not.caſũ in.l.iſta in q̃ eſt
ſcriptura neceſſaria.vltimo not.in t̃tio dicto ꝙ tollẽda
eſt occaſio delinq̃ndi ꝯcor.de vẽ.re.c.i.l.vlt.§.indefenſa.
¶ In tex.ibi irruent̃.no.nõ debere credi portanti re
ſcriptũ p̃ncipis donec fuerit p̃ſidi iſinuatũ.vt h̃.⁊in aut̃.
de coll̃.§.cos autẽ.col.ij. ¶ In glo.inſuꝑ v̈bo manu.ſ.
apparitoꝝ vel alioꝝ curialiũ iſerioꝝ. ¶ In glo.fi.ibi ſʒ
3 q̃titatẽ p̃timonij pati collectas ꝑ glo.iſta eſt caſus.ſ.d
mu.pa.l.j.⁊ h̃ not.glo.ſ.de diſcuſſo.in rubrica ꝑ h̃.C.de
ope.pu.l.oẽs.⁊.ſ.de aduoc.di.iudi.l.ſcimꝰ.ſ.v̈bo ꝑ cõ
tio.Sed q̃d erit eʒ.ſi aliq̃d q̃rat̃ vniuerſitati nunq̃d tñ
h̃ebit pauper ſicut diues.dic aut aduenit vniuerſitati ex
mera ꝓcedẽte liberalitate.⁊ t̃nc tñ h̃ebit paup ſicut di
ues.q: tñ ꝯcernit vnã pſonã ſicut aliã.nec h̃r reſcriptus
ad diuitias vel paupitates. iſta rõne fundat̃.ff.de ope.
lib.l.vt iurcurã.§.ſi liberi.⁊ de dã.infec.l.ſi aũt.talia bo
na ſint q̃ſita vniuerſitati ꝯtribuentibꝰ oĩbus expẽſi.de
bent plꝰ h̃re diuites q̃ pauꝑes.ex q̃ ꝙ plꝰ in honore cõ
tribuerũt.ar.l.ſm naturã.ff.de reg.iur.iſtetis not.ꝑ gl.
iſtã.⁊.ſ.d op.pu.l.oẽs.in hac rõne fundat̃.l.j.in fi.cũ.l.
iij.cũ ibi no.ff.de colle.illi.vbi d̃r ꝙ illa q̃ venit ex cõtri
butione ſinguloꝝ q̃lʒ capit ꝑtẽ ꝓut ꝯtribuit.ad h̃.ff.ad
4 trebel.l.q̃tiẽs.doc.¶ In gl.q̃ eſt ſuꝑ v̈bo deſcriptiões
ibi extimũ ⁊ de iſto extimo h̃r.ff.ad munici.l.icola.la.ij.
doc.⁊ ibi vniuerſus orbis.luce.ij.c.⁊ ibi.l.i fraudẽ.⁊.ſ.d
exac.trib.l.actores.⁊ ibi de manu in manũ.q: de coll̃.la
tionibꝰ in minores officiales:⁊ de minoribꝰ in maiores.
5 ¶ In glo.q̃ eſt ſuꝑ v̈bo inferẽtis ibi.l.ꝑ diuerſas.⁊ hic
facit ꝙ cã ſit i libello ſicut in ſtipulatiõe inſerẽda ad qd̃
facit.ſ.de edi.di.adri.tol.l.fi.§.fi.⁊ in.l.iij.hic all̃.de ex
cep.de.l.ij.§.certa.de h̃ dic vt not.inſti.de ac.in p̃n.⁊ in
aut̃.de exhi.re.§.ſcimꝰ.⁊ melꝰ.ff.de edẽ.l.j.in p̃n.Et ſic
b eſt in teſte q̃ oʒ dicere cãm.C.de teſti.l.j.cũ gl.⁊in iudicꝰ
ff.de his q̃ no.iſa.l.ij.§.ignominie.⁊in opis noui nũcia
tione.vt not.ff.de opi.no.nũ.l.j.in p̃n.⁊ in appellatione
exercẽda.ff.de appel.l.appellãdũ.nõ tñ in interponẽda
ff.de app.l.iij.§.fi.⁊ no.ſ.de his q̃.vt indig.l.minoribꝰ.
Itẽ ſecꝰ in recuſatiõe.ſ.de iudi. apertiſſimũ.ff.ad trebel.
l.q: poſtat.⁊ vide qd̃ no.ſ.de edẽ.l.edicta.⁊.ff.de adul
te.l.denũciaſſe. ¶ In.e.glo.in.v̈.inferẽtis.ibi impera
toris: ſiue annꝰ incarnationis dñi.no.ſ.de iudi. in rub.
⁊ de h̃ i aut̃.vt i po. no.ipe.coll.v. de h̃ plenꝰ.vt ibi no.
glo.⁊ ibi ſufficiat ſecꝰ in inſtr̃o publico vbi nõ ſubtrahit
imo hʒ manu ꝓpa ſubſcribere.vt in aut̃.de tabel.§.nos
coll.iiij.niſi h̃eat ſuꝑ h̃ licentiã vt in regno frãcie nomẽ
regis alemanie.¶ In glo.aſpen.ibi de exact.trib.de h̃
ꝑ alama.de da.aq̃s.ff.de exerci.l.ſi laborãte.Ja.rebuffi

Semel.Caſus. Debitor ſuſcepta apocha a
p̃ſide de ſoluto nõ oʒ.poſtea debitor a ſucce
dente p̃ſide ſuꝑ h̃ moleſtari.h.d. ⁊ ſm hunc
caſuʒ intellige oẽs glo.de p̃tica vltima.An.
vel aut̃.Exactor vel opinator de receptis ꝑ
apochã a ſuſceptore liberatꝰ nõ oʒ poſtea moleſtari. ⁊
ad idẽ offĩt aſſumẽdũ.h.d.q.d.erit amõ imunis qd̃ itel
lige niſi alij nõ ſint ydonei.⁊ ſic loq̃t̃ vlti.glo.q̃ aliás non
p̃t itelligi niſi ſit caſus.hoc ſcd̃o mõ punire tenet̃ tñ pri
mus caſus vr̃ plenior ⁊ melior An.⁊ ſm etiã p̃mũ caſuʒ
1 p̃t intelligi vlti.glo.vt ibi dixi ꝑ bar.¶ Uel dic q̃ hʒ in
ſtrumẽtũ ſolutionis ſeu ſecuritatis ſoluere factũ non oʒ
ãplꝰ moleſtari.h.d.bar.⁊ not.ꝙ ſicut debitor publicꝰ p̃t
ſũmatim ꝯueniri ⁊ exigi.vt.l.penul.ſ.ti.iij. ita exceptio
eꝰ de ſoluto iudiciũ ſtari ipedit vt h̃ Bar.¶ In tex.ibi
numeꝝ.i.tributoꝝ ſeu publicaꝝ functionuʒ.oʒ ſub alio

iudice ſubaudi.nec etiã ab illo q̃ eam expoſuit.ſ.e.l.fi.re
2 ſtricari.i.reuocari.¶ Sed q̃d ſi exactor portet l̃ras fal
ſas nec inhabilea.an ſoluentes liberent̃.glo. ſuꝑ verbo
emiſſaʒ dicit ꝙ nõ ꝑ q̃ in aut̃.de coll.§.cos. q: illud qd̃
c falſum eſt d̃r nulliꝰ[c].ff.de v̈b.ſign.l.paulus.ad qd̃.ff.de
ſolu.l.q̃ hoiem.§.ſi nullo.⁊ de rebus coꝝ.l.q̃ neqʒ.ſed ꝯ
vr̃.ff.de mac.l.cũ ex filijs ⁊ q̃ ⁊ a q̃.l.cõperit. ſed illi ꝑ ſic
tolli qd̃ ſpãle ſit fauore libertatis.ſʒ vr̃ obſtare.ff.de of.
p̃to.l.barbarꝰ.vbi error cõis facit ius.ſed nõ ob.q: illd̃
veꝝ eſt vbi nõ eſt p̃iudiciũ tertij.hic aũt eſſet p̃iudicium
p̃ncipis cuiꝰ ſunt tributa.Ita not.ꝑ Inno. extra de off.
archi.c.fi.qd̃ põt dici veꝝ niſi iſta pecunia exacta eẽt cõ
uerſa in vtilitatẽ fiſci.q: t̃nc ſoluẽtes eſſent liberati.ar.
ff.de ſolu.l.debitores.⁊ eſt caſus.ſ.de ſolu.debi.ci.l.j.vel
diſtingue q: aut erat defecꝰ l̃raꝝ notarij q̃s deferebat
exactor:⁊ t̃nc ſoluẽtes eidẽ nõ ſunt liberati.ar.ſ.de edi
cto di.adri.tol.l.fi.⁊ in aut̃.vt diuine iuſſio.§.fi.col.viij.
ſ.de aq̃ duc.l.fi.extra de fal.c.fi.aut nõ erat notariꝰ ⁊ t̃nc
ſunt liberati.ar.ff.de ſolu.l.filic.cũ nõ ſit iputanduʒ iſti
tributario q̃ nõ diſputat de apicibꝰ l̃raꝝ ar.ff.mã.l.ſi fi
deiuſſor.§.quedã.maxime cũ ſoluat auctoritate ſeu mã
dato p̃ſidis.vt.ſ.l.pxi.⁊.ſ.de exact.tri.l.miſſi.q̃ miſſus
excuſat eos.ff.de mino.l.ait p̃tor.§.ij.de reg.iur.l.nõ vr̃
§.q̃ iuſſit.doc.⁊ ibi eos q̃bus fuit ſemel ſecuritas ꝯceſſa
3 ¶ Circa tex.iſtũ ſm primũ caſuʒ q̃rit̃ nunq̃d ſucceſſor
tenet̃ obſeruare ordinata ꝑ p̃deceſſore. et dic ꝙ duplex
eſt adminiſtrator circa iuriſditionẽ ⁊ circa bona tꝑalia
vt not.ſ.de admi.rei pu.li.xj.in rubr.p̃mo caſu. Aut or
dinatio facta ꝑ p̃deceſſorẽ erat nulla:⁊ t̃nc ſucceſſor nõ
tenet̃ eã obſeruare.ar.ff.de re.co.l.q̃uis. ⁊ de teſta.tu.
l.iure. Aut fuit aliq̃ ⁊ t̃nc aut ſunt facta circa illa q̃ habẽt
effectũ momẽtaneũ:⁊ t̃nc ſucceſſor nõ p̃t reuocare.ar.
ſen.reſcin.nõ po.l.j.⁊ h̃. Aut circa habẽtia effectuʒ ſuc
ceſſiuũ ⁊ t̃nc aut ordinatio fuit fctã cũ plena cauſe cogni
tione:⁊ t̃nc ſucceſſor tenet̃ obſeruare.vt.ſ.de poſtu.aut
ſummarie:⁊ t̃nc no.iuxta not.in.l.fi.ff.de fer.aut loq̃mur
in adminiſtratiõe bonoꝝ tẽporaliũ:⁊ t̃nc aut loq̃mur in
illis q̃ ꝯſiſtũt in cõmodo pecuniario ⁊ ſunt ꝯſequẽtia re
rum p̃ncipaliũ vt reditꝰ ⁊ fructꝰ ⁊ t̃nc ſucceſſor nunq̃ p̃t
reuocare acta ꝑ p̃deceſſorẽ vt hac.l.nã ſufficit ꝙ res pu
blica poſſit agere ꝯ.vt.ff.de publi.l.fi.§.ſi q̃s profeſſus.
qd̃ eſt veꝝ niſi ordinatio fuerit ãbitioſa.vt.ff. de decre.
ab ordine fa.l.ãbitioſa.⁊.ſ.de trãſac.l.preſes.Aut loq̃
mur de in adminiſtratiõe p̃ncipaliũ bonoꝝ:⁊ tunc. Aut
ex hoc nullũ icõmodũ exeq̃bat̃ ille cuiꝰ res admiſtrabat̃
⁊ t̃nc valet ordinatio vt in aut̃.de ali.⁊ emphi.§.locatio
nes.coll.ix.aut patit̃ incõmodũ ⁊ tunc ſucceſſor non te
netur obſeruare.ar.l.iubemus.§.fi.ſ.de ſacroſan.eccle.
ſ̃cta.l.j.ff.de offi.pri.ꝯc.⁊.ff.de tranſac.nulli.Bar.de
d decuꝰ[d].¶ In glo.ibi q̃ eſt ſuꝑ v̈bo letari ibi Itẽ h̃ niſi
4 alij nõ ſint idonei.hec glo.vult querere licet ſoluens nõ
poſſit cõueniri pro ſe.an poſſit cõueniri pro alijs qui nõ
ſoluerunt.Glo.non.bene ſe firmat.Breuiter ſic dicas.
Aut eſt onus reale aut perſonale:ſi perſonale : aut hoc
conſiſtit in labore tantũ etiam qd̃ per vnum non poteſt
expediri: expedire per alios vt.l.honorẽ.§.fi.ff.de mu.
⁊ hono.Aut conſiſtit in preſtatione pecunie aut alteri
us rei ⁊ tunc aut imponitur tale onus ciuitati ſimplici
ter aut cuilibet de ciuitate primo caſu non eſt dubium
ꝙ illud quod non poteſt ſoluere vna tota ciuitas ſoluit
quia adhuc hec eadem ciuitas remanet.vt.l.propone
batur.ff.de iudi.⁊.l.municipuʒ.ff.quod cuiuſq; vni.no.
Secundo vnus pro alio non tenetur ipſo iure vt.l.lega
torũ.in princi.ff.de le.ij.⁊.ſ.vt nullus vicarius pro alio
vica.debi.tenea.l.j.ſed poſſibile eſſet ꝙ propter defe
ctum non ſoluendorũ fieret vnum ſuperindictum nouũ
et ſic per cõſequens alij generentur.vt.ſ.de ſuper indi
ctis in rubro ⁊ nigro. et quod ibi not. ¶ Ita loquitur
glo.in.l.actores.ſ.e.ti.iij.ſi non eſt onus reale: quia pro
rebus ſoluitur tributum tunc quod per vnũ non ſolui
tur alij cogẽtur ſoluere:ſed eis aſſignabitur poſſeſſio ꝑ
quo ſoluerit vt.ſ.de oĩ agro deſer.l.j.li.xj.⁊.ſ.ti.iij.l.fi.⁊
l.actores. Bar.

¶ Quicunq;.

a ¶ In apocha. Adde q̃d
oʒ apocha cõ
tinere cãm q̃
p̃betꝑ bal. in
aut.ſed nouo
iure in.j.coll.
in fi.verſi.pro
pleniore noti
cia iuncto v̈ſi.
p̃ce.ſ.ſi certũ
pe.⁊ in aut.ſi
q̃s.de fi.inſtr.
bar.in.l.iudi.
in.ij.col.i fi.d
dona ⁊ in.l.ad
monẽdi in.vj.
col.verſi.circa
primũ.vbi olo
ꝑ do.iaſ.may.
⁊ lãfr.de oria.
in.c.q̃m cõtra
v̈ſi.iuſſa.v̈ſi.
hactenus viſũ
de ꝓbo.

b ¶ Iudice.dic
ꝙ veꝝ in ſnia
abſolutoria.q:
in condẽnato
ria ſecus.not.
dy.l.i.ſi inſfa.
mibus §.diui.
ꝑ illũ tex.de le
ga.j.bart.in.l.
q̃ teſtã.§.item
quero.l.ij.col.
v̈ſi.itẽ ex iſto
tex.iuncto.v̈.
ſubijcit tñ.in
lec.nico.d nea
po.ff.de excu.
tuto.alex.in.l.
iulianus.de cõ
di.inde.q̃ am
pliat hoc dictũ
ꝑ.c.ſicut.d re
iudi.Idem te
nuit bart.in.l.
ij.§.ignomi
nie cã.ff. poſt
prin.v̈ſi.ꝑ cu
ius declaratio
ne.ff.de infa.
vbi dicit cãm
nõ requiri quo
ad valorẽ ſnie
Et inſtrũ ꝓmi
ſit ꝙ teſtis de
bet reddere
cãm ſui dicti.
Adde ꝙ etiã
licet nõ inter
roget̃ de cã te
netur q̃m illã
exprimere in
caſibus not.ꝑ
do.feli.in.c.cũ
cãm d teſt.⁊ ꝑ
do.iaſo.may.
in.l.cuʒ hij.§.
vult igitur.ff.
de trãſac.

c ¶ Nulliꝰ. Infero ꝙ falſus
denarius.ex q̃
nõ incideret. i
penam ſtatuti
punientis fal
ſificantes mo
netam q̃ face
ret falſam mo
netã.qd̃ ſemel
vidi accidere
de facto.vide
remiſ.ꝑ do.ni
co.boerij.l ij.
cõſue.būtur.in
ti.de cõſue.re
te.§.iij.in glo.
ſ.vbi late.

d ¶ Decio.ad
de ad huius.q
deciſionẽ.ſ.an
ſucceſſor tene
atur ſtare ordi
nationibꝰ ſui
p̃ceſſoris bal.
in.l.ſi filio.§.
fi.ff.ſo.ma.in
no.l.c.cũ ſcdʒ
de p̃bẽ.vide la
te bal.in.c.j.in
iij.col.verſi.et
nota hic arg.ſ.
qui ſucceſ.te
ne.feu.cõſir.ſ
feu.De ſucceſ
ſore aũt eccle
ſiaſtico dic ꝙ
tenet̃ ratifica
re bene geſta
ſui p̃ceſſoris.
vtno.arch.xxv
q.ij.deceſſor.⁊
bal.in ti.q̃ ſuc
ceſ.tene.c.j.ſ
ſ.col.in fi.v̈ſi.
⁊ adde ꝙ not.
Oeſtaldꝰ cõ
tra eccleſiam
tenetur reuo
care.no.Idem
bal.in.l.queciũ
q̃.in.ij.col.in
p̃n.v̈ſi.ſcias.ꝯtr̃
ſ.de bo.que li
be.⁊ de vtroqʒ
addõ dñs nico.
boerij.in ad
di.ad dy.in re
gula.is qui in
ius ſuccedit.
in addi.iij.de
reg.iur.

Uicſiq3.Caſus. Qui oſtēdit ſe tribus annis
a pximis ſoluiſſe retro ſoluiſſe p̄ſumitur niſi
cōtra pbetur.h.d.bar. Idē in emphiteota[a]
vt not.ſ.de iure emphi.l.ij.ſup v̄bo repelle
re. Bar. ¶ In tex.ibi annoꝝ.ſ. pximoꝝ ab
eo tributore.ſ.paſſiue expoſcitur qꝛ exactoꝛ negat eum
1 ſoluiſſe de decem annis p̄teritis vel de pluribꝰ. ¶ Illor.
hic ꝙ p̄ſumptio trāſfert onus pbādi de quo dic vt not.
ff.qđ me.cā.l.ſi. An.vn̄ hic nō eſt p̄ſumptio iuris qꝛ nō
b recipet pbationez in ꝯtriumꝰ ſed hic admittit quare ⁊c.
decurſo.i.trāſacto ꝙ tolibz.i.ꝙ tunc iq3 p̄cedētiuz tpꝰs ꝗ
petit tributuz. Dy.⁊ ibi apochas ſed nūquid alꝰs pbare
potent ſolutionē dictoꝝ triū annoꝝ ꝙ per apochas vt
puta p teſtes vt habeat locū.l.iſta quidā ꝙ nō vt ſit vnꝰ
caſus in ꝗ ſcriptura requirat de quibꝰ not.ff.de dig.l.cō
trahitur ſic ⁊ alꝰs ſcriptura vt.ſ.de ſupindic.l.vna.ſ3 vbi
ſcriptura requirit teſtibꝰ nō credere.ff.de pba.l.celſius.
ſ.de nō nu.pec.l.gñaliter.ꝗ ⁊c.ſ3 gl.videt hic ꝯ in ſi.⁊ vi
detur expꝰſſuz.ſ.de fide inſtr.l.plures doc. Et ibi oſtēde
re.ſ.tm̄ de tribꝰ pxime p̄teritis Dy. Illationez.i.ſolutio
2 nem depoſcat.i.petit exactoꝛ. Dy. ¶ In gl.in v̄.ſupioꝝ
ibi ad p̄teritū.⁊ p hoc pōt reprehēdi gl.q̄ eſt in aut.de
iudi.§.oportet.col.vi.q̄ dicit ꝙ iuramētuz calūnie excu
ſat victū ab expeñ.nā ex quo victꝰ eſt preſumit poſtea ca
lūniari qꝛ de p̄ſenti p̄ſuminꝰ ad p̄teritū vt hic. Itez cū
regulariter oībus cauſis de calūnia iuret vt.ſ.de iura ca
lū.l.j.⁊.ij.nunꝗ haberēt locū.ll.que de expēſaꝝ ꝯdēpna
tione loquūtur.⁊ de iudi.l.pperādū.§.ſin autez alterutra
cum ſi.qđ nō eſt ferēdum ar.ſ.de inoffi.teſt.l.ſi qñ.
Item ex ꝗ nō pbat calūniari videt.ſ.de aduo.di.iudi.
l.j.ff.de bo.li.l.qui cum maioꝛ.in p̄n. ꝗ ⁊c. De deuicto de
quo dic vt not.extra de dolo ⁊ cōtu.c.ſi. Itez dix ꝙ qñq3
de preterito ad p̄ſens habet preſumptio.ff.de re mili.l.
nō oēs.§.a barbare.ff.de accu.l.ſi cu.§.ſi cum alio. An.
de ꝗ dic vt not.extra de p̄ſump.c.ſcribā. ¶ In.e.glo.ibi
3 ſi chyrographū.vbi dꝛ ꝙ cācellato inſtr̄o p̄ſumitur debi
tum ſolutū qđ intellige vt not.ff.de pac.l.poſtꝙ.⁊ p gl.
C.de pba.l.ſi p poſſeſſione de deuicto. ¶ In gl.q̄ eſt ſu
per v̄bo cautionē ibi p̄teriti āni.ſ.p̄cedētes dictos tres
annos.⁊ ibi chyrographū dic ꝙ ſi reperiat inſtr̄m cācel
latum penes creditorē preſumit ſolutū debitum vt dicā
l.ſi chyrographū.idem ſi apud debitorē non tñ familia
rem vt.l.fullo in ſi.ff.de fur.ſecus ſi ſit familiaris:qꝛ tūc
non p̄ſumitur liberatio niſi pbetur inſtr̄m traditum de
c voluntate creditoꝝ[c] ⁊ de la.li.tol.l.vna.§.ſed ne furādum
de deuicto. ¶ Sup.⁊ v̄bo dic vt ibi ⁊ vt not.p Dy.in ſul
lont vl̄ facinore extra.⁊ not.in.l.poſtꝙ.ff.de pac. ¶ In
4 glo.ſi.in ſi.ibi receptoꝝ actis aut factis in iudicio credi
tur ſine teſtibꝰ.ſ.de dona.l.in donationibꝰ not.ibi extra
de pba.c.qm̄ cōtra falſaz p.ſ.de teſtibꝰ.l.oībus ſup gl.
ſi.in ſi.⁊ ſic nota ꝙ l3 cōtra inſtr̄m in ſcriptis nō admit
tatur pbatio niſi per ſcripturā vt.l.gñaliter ⁊ de nō nu.
pec.tñ ꝯtra p̄ſumptionez q̄ reſultat ex inſtr̄o ſeu q̄ ex ip
ſo inſtr̄o cōprehēditur pōt fieri pbatio per teſtes vt hic
in fine. Barto.

Securitatibus. Caſus. Qui ſoluit tributum ⁊
apochā ſolēniter accepit incōtinēti fuerit ſecu
rus nec cōtra iſtā apochā poterit apponi ex
ceptio nō ſolute pecunie.h.d.de bar. Et eſt
ratio pper interuentū ſolēnitatis de qua.ſ.
co.l.j.⁊ de quo de fiſc.debi.li.⁊ hoc ſcripſi in tert. Uel eſt
ratio qꝛ exactoꝛ hz plenā ⁊ facilem exigēdi poſtatem p ca
ptionem ⁊ diſtractionē bonoꝝ vel p detētionez pſone vt
ſ.ti.ſ.l.ſ.⁊.ſi.⁊.ſ.e.ti.in.l.ij.⁊.ff.ad.l.iul.pec.l.ſacrilegij.
§.ſi.⁊ ſic nō eſt v̄iſimile ꝙ pper aliquā difficultatem cō
feſſus fuerit accepiſſe niſi fuerit verū ar.ſ.de quadri.p̄.
l.ſi.in ſi.⁊ ita hoc rō reddit per pe.⁊ ꝙ in.l.iij.ꝯtribus.§.
ſed qm̄.C.de nō nu.pecu. ¶ In tex.ibi ſecuritatibus.i.
1 apochis. Dy.⁊ ibi ex parte. Sed nūquid particularis ſo
lutio ſit admittēda in tali debito tributario videt ꝙ nō
ſi tale debitū ſit liquidū vt dꝛ in priuato.ff.ſa.her.l.pla
ne.⁊ de vſuris.l.tutoꝛ.§.lucius ſecus ſi dubiū vt.l.quidā
extimauerint.ff.ſi cer.pe.tu dic ꝙ l3 in debito p̄uato nō
d admittat ſolutio pticularis[d] vt p̄dictis.ll.ſecus tñ in pu
blico puta in tributo ⁊ emphiteoſi vt eſt caſus.j.de coll.
ſum.pa.l.placuit.li.xj.⁊ eſt rō diuerſitatis qꝛ debitū pri
uatum orit mera voluntate ꝗre minus ſubuenit illi:ſ3 de
bitum publ.ex neceſſitate ꝗre plus ſubuenit ei iuxta no
tata.ff.de excu.de pen.l.procura.qui p euictione.⁊ pro
iſta diffinitione credo modificādi de debito publico qđ
oritur ex neceſſitate ſecꝰ ſi ex voluntate doc. Uel eſt rō qꝛ
functiones fiſcales veniūt ꝯ voluntatem tributētium.j.de
exac.mu.l.p̄uate.vel eſt rō que not.ff.ſi cer.pe.alle.l.qui
dam extiti in ſi.magne glo. vel dic ꝙ iſtoꝝ tributoꝝ ſeu
collectaꝝ pōt fieri ſolutio p pte nō tñ hic dꝛ ꝙ exactoꝛ
cogat recipe pro pte tñ ſi acceperit valet ſolutio facta p
parte bar.tñ hoc eſt ꝯ.l.placuit quā vide ⁊ ibi nullā ſub
eſſe eo caſu ꝙ exactoꝛ exiſteret nō ſoluēdo qđ veruz in
telligo ſi bona fide recepit ad qđ.ſ.ſi plus vna ſnīa fue
rit eodem.l.j.qđ videt pbare hoc v̄buz nullā qđ eſt gñā
le.ar.ff.de le.iij.l.iulianus.in p̄n.de here.inſti.j.hoꝛ.arti
cula.quiſq3 doc.vel dic vt not.p Cy.in.d.l.in ꝯtribus.§.
ſed qm̄. Sup.iij.ti.de exac. tri.dixit de pſonis exigētibꝰ
tributa⁊ de mō exigēdi ⁊ a quibꝰ exigit in ti.de apo.pu.
dixit de ſcriptura q̄ ſit p̄uatis p ſecuritate collatoꝝ.hic
dicit de ſcriptura tributoꝝ q̄ ſit nō priuatis:ſed ad pen
ſionem rei publ.vt ſciant quātum eſt exactum ⁊ quātum
adhuc debet. Bart.

¶ De cautiōe largitionaliū tituloꝝ. Rubrica.

Omnem. Caſus. Que fiſco erant debi
ta ſi fuerit exacta theſauro illius puin
cie vel proxime cū ſubſcriptione tabula
rioꝝ debent apportari.h.d.Dy. ¶ In
tex.ibi pēditur.i.ſoluitur ⁊ ibi celebra
ta.i.ad manꝰ ſuſceptoꝝ puenerint Dy.
inferri ſi illa prouincia nō habet locum
vbi ponatur theſaurꝰ Dy.aſſignatiōe.i.ſubſcriptiōe vt
exinde.i.ex quo ſint aſſignatū Dy.interger.i.integra ꝙ
titas q̄ in hmōi ſcripturis ꝯtinētur Dy.oīm tributoꝝ.i.
actoꝝ vel breuium dirigat.i.portet.q.d.ſi ita ſiat prin
ceps nō poterit decipi dy.theſauros.i.cuſtodes theſau
ri. An.referri.i.portari expeñ.collatoꝝ vt.ſ.de anno.et
tri.l.nemo.⁊.l.ſi.⁊ abūde vſq3 romā portabit expeñ.im
peratoꝝ vt.d.l.nemo. ⁊.ff.de mu.⁊ ho.l.ſi.§.i.ibi vel pe
cunie fiſcales. Barto. ¶ In glo.ibi datiue.hoc placet
Guido.de ſudaria. ¶ In glo.pe.ibi q̄ dicta ſunt vt qꝛ
1 fuerit aſſignatū Dy. ¶ In gl.vlti.ibi reruz p̄uataꝝ imo
dic ad comitem ſacraꝝ largitionū qui p̄erat tributis ex
actis ⁊ ad ip̄m debebat fieri trāſmiſſio tituloꝝ vt.l.j.ad
ſi.ſ.de offi.cōi ſa.lar.⁊ de nouo codi.cōpo.l.j.§.ideo.co
mes reruz p̄uataꝝ p̄erat rebus fiſcalibus tñ vt pz.ſ.de
offi.cōi.re.pri.l.j.⁊ p hoc qꝛ res p̄uate pncipis dicūtur
fiſcales vt not.j.de ſum.rei pri.in rubri.ob.li.xj.hodie lo
co iſtius comitis portat ad pncipem. Guid.de ſnda.ſeu
ad cameram cōpotoꝝ cuiꝰ preſidētes ſunt loco illius co
mitis ſeu p̄fecti p̄toꝛio ſed dic vt.j.ſup.l.ij.bar.vel pone
ſic caſuz.Qđ pticulares exactores exigūt dz dari theſau
rario qui eſt in illa puincia vel in puincia pxi.vt totū ſi
mul deuoluat ad fiſcum.h.d.Bar.

Nec ſacrarum. Caſus. Palatini nil poſſunt
exigere:ſed iudices puinciaꝝ qui ſi negligē
tes fuerit ⁊ palatinis ꝯmiſerint cū ſuis offi
ciariis puniūt.h.d.dy. ¶ In text.ibi palati
ni q̄ opinatores dicunt vt.l.miſſi.ſ.de exac.
tri.⁊ dꝛ hac.l.qđ in prin.illius p̄terꝙ in pena:qꝛ hic im
ponit alia ꝙ ibi vnde pōt dici ꝙ hec lex corrigat illā cū3
ſit poſterioꝛ. An. Bar.nec illa corrigitur cum ibi iudex
patit hic expreſſe pmittit. Uel ibi nō fuit iudex cōmoni
tus hic ⁊ frequenter vt in fine huius.l.patet. Uel dic ꝙ
iudex poterit imponere quā penam de iſtis ſibi videbit
ar.l.quicūqꝫ.ff.de act.⁊ obli.⁊.l.q̄ ſepulcra.ſ.de ſepul.vio.
1 ¶ Bar.alle.ꝙ cōmiſſarij miſſi ad aliquā ſeneſcalliā nō
poſſunt minuere iuriſditionē3 Seneſcalli vel iudicis nec
officiū eoꝝ in aliquo vſurpare nec ſuū offīm exercere niſi
expꝰſſe eis fuerit ſup h̄ data ptās ideo ſeneſcallꝰ vl̄ iudex
dz citare ptes corā eis q̄ aliq̄ habēt expedire ⁊ p.h.ſ.de

a ¶ Emphiteo
ta. Adde vide
re de hoc per
do. Nico.boe
rij.in h.cōſue.
bitu.in ti. de p̄
ſcript.§.iiij.in
glo.ij.cui.ad
de.d.dñs.moy.
in.l.ſi certio an
nis.col.v.vſic.
Addō ſimiliter
C.de pac.dixi
aliq̄d in deci.
capelle tholo.
deci.cccxxv.

b ¶ Cōtra vſū
Tiriſ p aduerſa
rij cōfeſſionē
p glo.ſing.in.
§ aliud quoq3
in ver.pericu
li⁊ qđ ibi ad
didi ſ.d. eqꝛ
de col.vij.glo.
eſt in auct.ſ3
iam neceſſe ꝙ
ibi ſequuntur
bal.bar.cy.et
ang.ſ.de do.
propter nupt.
imo.l.c.plebi
q de immu ec
cle.qđ eſt verꝛ
ſi talis confeſ
ſio ex ppoſito
emanat alꝰs ſe
cus vt not.io.
de imol.in.ca.
ſi.extra de cō
feſ.Et alios
vij.fallen.ad
iſtam regulaꝫ
vide late p er
ber.foꝛ.l.tra.
fallē.in reg.
excxiij.⁊ alex.
de imo.conſi.
lxxiij.in vlti.
col.vol.ij.⁊ cō
ſi.clv.eadē co.
⁊ pec.⁊ pa.in.
c.xv q̄ ne.v.in
apoſtil.meis
poſt alios in
ver.admittet
probatio et ō
ſponſa.⁊ ma.
in.

b ¶ Creditoꝝ.
Adde ꝙ l3 in
ſtrumentū de
bitū cācellatū
penes debito
rem repertuz
non pbet ſolu
tionē falsa di
ſinct.ſ.poſt.
facit tñ tantaꝫ
p̄ſumptionez
ꝙ locus eſt iu
ramēto in de
fectū pbatio
nis ita nota.
bar.bal.ang.⁊
alex.⁊ raphe.
poſt glo.in.l.
fullo.ſ.de fur.
ber.plene ad
quē te remit.
in.l.ſi.ff.de his
que in teſta.d
lē.dign aliq̄d l
addi.cap.tho
lo.deci.

c ¶ Particul
ris. Solutio p
ticularis in p̄
uatis debitis
ideo nō admit
titur qꝛ eſt dā
noſa creditoꝛi
l.plane.ff.fa.
her.⁊.l.tutoꝛ.⁊
⁊.l.cutius.ff.de
vſu.ſpe.in ti.de
arbi.§.ſequit.
xij.co.vſ.ſed
nūquid obliga
tio. Qđ eſt ve
rum in debito
liquido alꝰs ſe
cus p.l.quidā
et ibi bart.et
doct.ſi cer.pe.
et q̄d econuer
ſo.an debitoꝛ
poſſit inuito
creditore totū
debitū ex vna
cauſa ſoluere
not.bar.i.l.ſi.
ff.q̄.mo pi
gnꝰ.vl̄ hypo.
ſoluitur idez ⁊
doct.in.l.q̄dā
pri.alle.ff.ſi
cer.petat.

bo.liber.l.ſi. circa prin. ⁊ melius.ſ.de pala.ſa.lar.l.nihil.
li.xij.⁊.ſ.vbi cau.ſi.l.cū aliquis.cū.l.ſe.⁊ in aut.extra de
priuil.c.porro.niſi ſit eis ſup hoc data poteſtas vt eſt di
ctum ar.ff.de.l.iij.l.ſi quis in prin. Rebuffi.
Recepit. Cartularij exempti ſunt a munere
curius publici ⁊ a qlz alio qd nō ꝯſueuerūt
agnoſcere: ⁊ hoc vt melius ⁊ fidelius poſſint
largitionales titulos ꝑpetrare ⁊ q: ſic diſpo
ſuiſſe videtur antiquiſſima ꝓfectura ꝙ ſi re
ctor prouincie ꝯ hāc.l.cartularijs onus īpoſuerit ſeu paſ
ſus fuerit īponi punietur ipſe ⁊ ſui officiales pena.xxx.
1 librarū auri.h.d. An. ¶ Ad euidētiaꝝ huiꝰ.l.not.ꝙ car
tularij vocātur qui retractāt.i.ꝑfecte tractant titulos lar
gitionales caternos in qbus ꝯtinētur largitōes.i.tribu
torū ſolutiōes ⁊ ꝓpe vocat eos tabularios ſuſceptorū de
quibus.ſ.de iure fiſc.l.ij.⁊ dr hic. ¶ In tex.ibi cartula
rios.i.tabularios ſunt dicti q: caternos tractant in qui
bus ſcribūt ſolutiōes tributorū de cohortalibꝰ.i.officijs
que ad exactionē tributorū erāt cohortata ar.eorū q̄ no.
ſ.de cohor.in rub.li.xij. Gui. de ſu. retractare.i.fideliter
in ſcripturā redigere. Dy.idē.ſ.ꝙ ſint imunes a ꝓdictis
Dy.retractare.i.exercere vel.i.perfecte tractare hic no.
rōnē q̄dde imunitatis ſic.ſ.de aque duc.l.j.⁊.ſ.de decu.
l.curiales fiſc in.l.nō alias in ſi.ff.de iudi.nō tm̄ ſunt ex
empti a ꝑſonalibꝰ vt.l.actores.ſ.de exac.intellige ḡ
hāc.l.in ꝑſonalibꝰ. Iber.de bar.⁊ ibi.xxx.libras.i.rector
xv.⁊ alij alia.xv.q: nō dicit trecena.inſup vriuſ hic dr ꝙ
vir ſpectabilis comes oriētis poſtꝙ fuerit admonitus a
palatinis dꝫ cohercere conatꝰ officialiū tam rectoris ꝓ
uincie ꝙ aliorū officialiū volētiuꝫ cōpellere dictos cartu
larios ad ſubeſiduꝫ mūera ⁊ dꝫ curare ne dictis cartula
rijs onera īponātur ⁊ ſi palatini comitis nō curauerint
admouere puniētur pena ſupdicta.h.d. Dy. inhibēduꝫ.
2 ¶ Not.hic ꝙ ſi officialis videat ſupiorēꝫ delinquētem
dꝫ ei ꝯdicere.ſ.de fabri.l.iure puiſum.li.xj.ſic ⁊ acceſſor
a debet reſiſtere ꝓſidi cū videt eū deuiare.ſ.de decur.l.osᵃ
Supior aūt vidēs inferiorem delinquēteꝫ nō tm̄ admo
uere ſed etiā punire dꝫ.ſ.de ꝓua.car.inhi.l.j. Et no.hoc
ꝙ nō intuemur iſtud ſcriptū qd ſcriptū eſt:ſed qd ſcribi
debuit ſic.ff.de offi.preſi.illicitas.§.veritas. Anto.de fer.
¶ Et ex hoc tex.dr ꝙ ſi alicui detur ꝓuilegiū ſeu ſalua
5 gardia ꝙ gardiator ſeu cōſeruator eſt ei ꝯcedēdus ⁊ eſt
not.p Inno.extra de teſti.ſpo.c.audita ſup ṽbo cum po
teſtate regis ⁊ eſt caſus extra de offi. dele.c.j.li.vj.⁊ quā
ptātem habeat talis cōſeruator dic vt ibi p Io.an.ad
monitū:ſꝫ qūo nūquid iſte comes oriētis vel nūquid con
ſeruator ꝓuilegij abſqꝫ reqſitiōe illius cui datꝰ eſt ſe ha
beat intromittere. ¶ Ad euidētiā iſtorū dic ꝙ interduꝫ
offim̄ iudicis reſpicit merā publ.vtilitatem tūc eſt dicē
dum ꝙ iudex etiā irreqſitus ſe habeat itromittere.ff.de
offi.ꝓſi.l.cōgruit.interdum offim̄ concernit ipm iudicē
⁊ tūc idem.ff.de poſtu.l.qs ꝓhibet.interdū ꝯcernit iudi
cem ⁊ vnā ptem:⁊ tūc ſi eſt talis ps que p ſe neſcit offim̄
implorare:⁊ tūc eſt idē qd.ſ.dixi.ff.de poſtu.l.j.§.ait pre
tor de off.pre. ꝯſul.l.nec quicqͣ.§.circa aduocatos.ſi ve
ro nō eſt notoriū ſufficit ꝙ reqſitus ꝓſtet ⁊ ſic intelligo
iſtū tex.⁊.ff.de mag.cōue.l.j.§.magiſtratibus interdū p
ſe pōt ⁊ ſcit petere ⁊ tūc ſufficit etiaꝫ ꝙ reqſitus ꝓſtet vt
ff.de dā.infec.l.iiij.§.hoc aūt.⁊ ibi de h̄ p. Bar. ¶ Mo
deratorū.i.ꝓſiduꝫ ꝓuincie. Dy.a palatinis.i.ſuſceptioni
bus Dy. formidātibꝰ ſub comite oriētis ⁊ eius officiali
bus Dy.i.palatinis ſi cōiter nō admouerit And.in eſſe
ctu.i.ſi predicti notarij nō defendūtur ab oi grauamine
4 Dy. ¶ Iſtud etiā.caſus.hic dr ꝙ noiatio ſiue electio ſu
ſceptorū ⁊ defenſio tractatorū.i.cartulariorū:vt a mūeribꝰ
ſint imunes ptinēt ad ꝓſides ⁊ ꝓcōſules ⁊ ꝓfectū augu
ſtalem palatinis eos admouētibus.h.d. An. ¶ In tex.
ibi noiatio.i.electio ⁊ ibi ſuſceptorū qui appoſitores ap
pellātur ⁊ ſeruiūt ſuſceptori gn̄ali vt.ſ.de exac.trib.l.ap
paritores cū ibi not.ſed ſuſceptor qui hꝫ gn̄alēꝫ admini
ſtrationē eligit per ꝓcuratorem ceſaris vt.ſ.de iure fiſ.
l.ſup creādis ⁊ cōfirmat p ſenatores vt.ſ.de ſuſcep.l.exa
ctores.⁊ ibi not. Iber.de deu.ꝓuidētibus.hic dr ꝙ licet

ad rectorem ꝓuinciarū ⁊ ad alios ſupiores ptineant ſu
pradicta nō tm̄ poſſunt immutare ſeu reuertere largitio
nales titulos.i.tributa nec habēt licentiā trāſferēdi de
vna archa ad aliā quarū vna eſt ꝓfecti ꝓtoris alia ꝓcura
toris ceſaris ſeu rōnalis ad quas fere oēs oia iura publi
ca trāſferūtur. An.quadrimeſtri caſus. Singulis quat
tuor mēſibus debēt ꝓſides mittere caternos eius qd ex
tractū eſt ⁊ eius qd reliquū eſt ad ſacratiſſimā vrbem. Itē
cōtra ꝓdicta facientibus penā imponit. An.vel ponit ſic
caſus. In dicta.l.ꝓcepit vt notarij camere nō grauētur
b ad mūera que ꝑſone laboris iponūturᵇ ⁊ qui eos graua
uerūt punientur p offim̄ ſupioris iudicis defendent hoc
5 dicit vſqꝫ ad.§.illud Bar. ¶ In tex.ibi fideliter not.ꝙ
officialis qui p ſuā ꝑſonam hꝫ ſeruire vni officio nō co
gunt ire ad exercitū nec facere cuſtodiā Bar. ¶ In ṽ.
inſup ibi inhibēdi not.ꝙ ſupior ex officio ſuo pōt defen
dere ſubditū ſuū qui videt eū grauari qd facit pro epis:
qui eorū officio defendūt clericos Eps etiā ſine ſpāli mā
dato appellat p ciuitate ſua ⁊ ſubditis extra de app.di
lectis circa ꝓnc.vbi not. Inno.⁊ ho.ꝙ quilꝫ dñs habēs
iuriſditionem vel nō habēs pōt agere de dolo cōtra il
los qui ſuos hoies ſpoliāt vel moleſtāt ⁊ p vtile interdi
ctum vti poſſidetis ⁊ p actionem iniuriarū ſi in iniuriā
eius factum ſit ⁊ alle.ff.de vi ⁊ vi.ar.l.vim facit de actio.
emp.l.qui pendentem.⁊.ff. depo.l.j.§.ſi quis tabulas.
Idem tenet Spe.in.ij.parte ti.de appel.§.j.circa ſi.ṽ.
item epiſcopus ⁊ Iohan.and.in.c.auctoritate extra de
priuile.libro.vi.glo.ſi.reb.electio ⁊ defenſio ſuſceptoris
non tm̄ ſpectat ad proconſulem: ſed etiam ad preſidē
6 hoc dicit et ſm hoc. ¶ Not.ꝙ rectores ꝓuinciarū poſ
ſunt facere theſaurarios in ꝓuincia ⁊ aduerte quia hic
loquitur de theſaurarijs et ſuſceptionibus particulari
bus theſaurarium aūt vniuerſalem elegit procurator ce
ſaris ⁊ poſtea confirmat cōſenſu curie.vt.ſ.de iure fiſc.
l.ſuper creādis ⁊ ibi not.⁊.l.exactores.ſ.de ſuſcep.bar.
Prouidētibus ad euidētiā ſcias ꝙ pecunia que exigi
tur quādo infertur vni camere quandoqꝫ alteri vt.ſ.de
exact.trib.l.in fiſcalibus dicit ergo ꝙ tributa impoſita
nō poſſunt minui nec poteſt ſtatui ꝙ pecunia que debꝫ
ire ad vnam camerā vadat ad aliā.⁊ not.ꝙ poteſtas nō
poteſt iubere ꝙ pecunia ſoluatur alij ꝙ theſaurario et
ſi facit punietur vt in ſi.huius.l.qd intellige verū niſi in
pecunia modica quā poteſt cōuertere ad ſuū beneplaci
tū in neceſſitates publicas ar.l.diui.,ff.de bo.dā. Bar.
Vel dic transferendi iſtos electos ad alios titulos ſm
Odoff.⁊ ſm hoc etiā exponetur ſup.minuēde exactio
nis ſubaudi.ſ.non poſſunt minuere officiū ſuſceptorum
7 ¶ Et ſic not.ex hoc ꝙ vbi aliqd officium eſt cōmiſſum
alicui nō poteſt ꝓhiberi exercere illud officiū. ¶ Item
not.ꝙ noiato aliquo ad aliquod officiū nō poteſt alius
ad idem officiū notari de quo extra de elec.c.conſidera
uimus. Item not.ꝙ electio officialium ptinet ad preſi
c dem cum cōſilio tm̄ curialiumᶜ.ſ.de ſuſcep.l.exactores.ſ.
ti.iij.l.i.etiā expreſſe.ſ.de decu.l.ij.li.xij. ¶ Pro euidētia
huius.l.⁊ totius ti.iſtius eſt ſciēduꝫ ꝙ ꝓnceps habebat
duo patrimonia ⁊ habebat duos comites qui prepone
bātur ad gubernationeꝫ iſtorū patrimoniorū.ſ.comitem
ſacrarū largitionū ⁊ comitem rerum ꝓuatarū ⁊ habebāt
idem ꝓuilegium vt.ſ.de palat.ſa.lar.l.vlti. nam quilibet
erat illuſtris vt de comite rerum priuatarum probatur
ſ.de offic.co.re.priua.l.j.iuncta.l.fina.ante finem.ſ.de
acceſſoribus.probatur de comite ſacra.largitio.ſ.de exe
cu.⁊ exactio.l.ſiue ex pretoriano.libro.xij.⁊.ſ.de no.co.
compo.l.j.§.ideo.⁊.ſ.de offi.co.ſacr.lar.⁊.ſ. de pala.ſa.
larg.⁊ rerum priuatarum iuncta.l.ſiue.ſ.alle.vnde offi
ciuꝫ comitis rerum pri.erat vt gubernaret redditus fiſca
les q̄ appropriabātur ad ꝓpium comoduꝫ ꝓncipis nec cō
uertebātur in vtilitatem publ.vt recipe cōfiſcationes vt
ſ.de iure fi.l.pe.⁊ in aut.de colla.§.ſi.⁊.ff.ne quid.in lo.
publico.l.ij.§.hoc interdictū ⁊ not.ſ.de ſum.rei ꝓ.in rub.
li.xi.ꝙ aūt bona vacātia in vſuꝫ ꝓncipis ꝯuertātur no.ſ.
de bo.va.l.iij.⁊ iſte ꝯſtituebat ꝓcuratoreꝫ ceſaris qui ſi
bi reddebat cōpoſitū.l.pe.ſ.de iure fi.⁊ lꝫ i gl.vocauerit
iſtum comitem

a ¶ De decur. l.os. Adde ꝙ idem poſſet etiā quilꝫ de populo not.late.bal.in l. obſtinate. §. ꝯficiſci.q.xxiiij.de offi. procō. et lega.bar.in.l. lemo.ſpe.i ti. de iuriſdi. omni.iud.§.j. ṽſica.ij.Ino.in.c.cuꝫ in iure extra de offi dele. pōt tm̄ officialē ſuperioris i ſuo territorio deliquentē punire dū tm̄ ſuperiori notū faciat bar.in.l.j.⁊ ibi bo.tex.cū con cor.p eū ibi.ſ. de offi.rect.ꝓuin.

b ¶ Imponūtur. Quia regulariter oēs talia ꝑſonalia munera ſubire coguntur vt not. ſpe.in ti. de inſtrumēto edi.§.xiiij.ṽſi. hoc etiā q̄rit ſunt tm̄ alij q̄ cū his excipiuntur ō qbus p eſſidēꝫ ſpe.i ti.de eccl.§.ij. ṽſi.que aūt ex. ſeq. Cy.i.l.volūtarie in.j.q. ſ.de excu.mu. pau.de cu.l.l. reſcriptū §.ſi. ff.de muner. ⁊ hono. bar. et bal.l.l.iudictiones ⁊ ibi aliqd dixi.ſ.ō anno. et tribu.iſto. li.⁊ in.l.j.ſ.de mulie.⁊ in quo lo.l.j.

c ¶ Curialiuꝫ. Adde an talis per ꝓſideꝫ vt ſcribit electus habeat p ſolā illā electionē ius ita ꝙ mutari nō poſſit vide bar. in. l. ſi.⁊ reprobare in prin.ff.ō ex cu.tuto. abb.i. c.nobis extra de iure pa.vbi melius per ſo cu.in.c.accedens ⁊ obſerua.diſt.quā ibi ponit o ꝓbem. Et quid ſi nōdū ſuit ſibi pn̄tata dicta electio an poſſit reuocari bar. ꝙ ſic in.l. ſoncius.j.de ꝯſu. ⁊ non ſpor.li. xii.adē i.l. abbu.ff.de dāna. glo.i.c.cū bertholdus extra de re iudi. io.and.in.c.ij.de poſtu prela.et bal.in.l.ij.§.ſi. ṽ.cō.delega.⁊ an dicat officialis eſt ſuſceptoris officium bar.in.l.publi ca.ff.de codi. et demō.

iſtum comitem procuratorem ceſaris in.l.j.§.de offi.co. re.pri.cauſam õrum eſt verum vt not.§.de iure fi.l.ſup creandis.⁊.§.de bono.poſſ.l.ſi quis intra in fi.⁊ de bo. va.l.ſi qñ cum ibi not. Sed officium comitis ſacrar lar. erat colligere tributū ⁊ hoc tributū applicabatur in theſauraria ſeu fiſco ex quo ſoluebantur ſtipēdia militaria

a ¶ Principis. Adde q iſti tales hodie a nobis theſaurarij ⁊ clerici camere rationabis cōputorū appellātur vt not.§.de iure fiſ.l.inſtare in. § col.⁊ ibi aliquid addidi et de eoꝝ cū procuratore ceſaris differentiā vide ꝑ cy.in cō.ſi.ſuo incip.recitos cuctatis.

a nec cōuertebātur in vtilitatem pncipis ᵃ ⁊ q haberēt diuerſa officia ꝓbatur.§.de nume.⁊ auctua.l.in prouinciis ⁊ iſte comes ſa.lar.habebat ſpālez prātem ⁊ cuſtodiā iſti⁹ theſauri ⁊ ipſe reddebat rōnem pfecto ptorio vt in aut. de colla.§.eos uicta.l.vlt.q.c.⁊.§.de exac.tribu.l.fi.in fi. ⁊ oēs collatores ⁊ exactores reddebāt ſibi cōpotum et ipſe pfecto ptorio vt eſt dictū ⁊ vocātur largitiōes vt no ta.§.e.in rubr. Item vocātur ſacre ⁊ ſic largitiōes ſacre ſcʒ publice ſumptiōes ideo q erāt deputate ad vſuʒ publicum ⁊ publice vtilitati deſeruiebāt ar.in aut.de man. prin.§.publicoꝝ.⁊.§.de exac.tri.l.ij.in fi.⁊.l.fi.in quib⁹ ptʒ q tales functiōes ſunt ſolū miniſtrāde militib⁹ p defenſione rei publice ad ſtipendia militaria vt in aut. de colla.§.eos.⁊.§.null⁹.⁊ in aut.vt iudi.ſine quoquo ſuffra.fiāt.§.oportet.coll.ij.⁊ ſup h ſcias q erāt aliqui palatini officiales qui ſeruiebāt in ſacris largitionib⁹ de quib⁹ loquit hic alij erāt qui ſeruiebāt rei puate ⁊ habebāt ſiſia puilegia.§.de pala.ſa.lar.⁊ repu.l.fi.li.xij.⁊ no. in rubr.euſdē tituli. Itēʒ not.q iſte ti.differt a ti.de exac.tri.§.q ibi de pſonis exigētibus tributa hic de ſcripturis factis ſup ſoluti de tributoꝝ ⁊ etiā a pcedēti ti.q ibi loqtur de ſcripturis factis ad ſecuritatē ſoluētiuʒ tñ hic de publicʒ ſcripturis et ſcriptura facta ſup collectiōe theſauri q tradebatur ab exactorib⁹ ſeu ſuſceptorib⁹ preposito theſaurarie ⁊ de h fit mētio in.l.j. Item fit mētio de ſcriptura theſauri de q habes.§.e.l.j.in pn.ibi pcipit ⁊ de collectiōe tributoꝝ q mittebat comiti vel pncipi ſa. lar.p prepoſitū theſaurarioꝝ vt.l.alī. Item facit mētionem de ſcriptura q mittebat p prefectū pretoris ad pſides vt exigerēt tributa de qua habes.§.eo.l.pcipimus.

b ¶ Propriis. Adde q nota. in addi.ad.l. mediterranee vbi poſui an ⁊ qñ quis teneatur portare tributa extra prouinciam ſuis ſumptibus et quid in collectis.§.de an no.⁊ tribu.

8 ¶ Sed iuxta iſta q qritur nūquid iſti de iſta puicia te
b nent portare ad aliā puinciā tributa ſuptib⁹ pprijs ᵇ ⁊ videt q ſic q cū fiſci ⁊ g ſūptib⁹ pprijs fiat.ff.ad exhi.l.ſi hēditas.§.j.§.de rei vē.l.ſi res mobilis:ſʒ ego dico q cū iſta tributa portētur cā rei pu.vt.§.de exac.tri.l.ij.iſti p uinciales habebāt portare extra puinciā ſūptib⁹ ſuis pprijs ⁊ h videt dicere titul⁹ iſte ibi cū dr integer.nūer⁹ ⁊ ibi pſtet ⁊c.qd nō eſſet ſi expēſas recuparēt ⁊ p h i aut.de mā.pn.coll.iij.§.coges.nā alʒ mediterranee ciuitates nō grauarēt i debitiōes ſi expēſ.recuparēt ꝺ āno.⁊ trib. l.mediterranee ciuitates.⁊.l.nemo cū ſilib⁹. ¶ Sed nūc quid dʒ portare pēſionez ad domū dñi ᶜ videt q ſit p tādicta. Itē offerre dʒ dño vt.C.de iure emph.l.ij.g opʒ q adeat domū dñi ar.ff.de ſol.l.quotiēſ.§.q dicēduʒ:dico q quidā ſunt de ɔſuetudine q tenētur deferre ⁊ illi deſerūt ſm ɔſuetudinē que obtinet circa h vigoreʒ.§.e.l.pe. ⁊ fi.alʒ de iure credo q nō.§.de exac.tri.l.pe.circa me.⁊ §.in qui.ca.celo.l.vlt.⁊ de agri.⁊ cen.l.cū ſatis.§.caueāt cū ibi not.de h ſcripſi.l.p locʒ ⁊ āno.⁊ tri.rebuffi.

c ¶ Dñi. Adde p hoc.q.ſpe.ſ ti.de loca.⁊ cō duc.§.vj.vſſ. ſi querit bar. in.l.ſi ſeru⁹ cōmunis me⁹.§. ſeruus capto. ff.ꝺ ſtipu. ſer. Bib in.c.propter ſterilitatē im pe.ti.ꝺ loca ⁊ fei.remiſſione in.c.cum bertbold⁹ in.xu.col.de re iud.

Recipimus. Caſus. Mādatum impfectū ſuſceptū p mādatariū ſupplet.h.d.Dy. vel ſic mādat hic pfecto ptorio ⁊ pſidib⁹ puinciaꝝ vt nūciare debeāt ſubiectis vt ſe ad ſoluēdū parēt ⁊ ab eis exigāt ⁊ lʒ mādauerit q min⁹ exigāt poſſunt tñ qtuʒ vetus ɔſuetudo reqrit alʒ pmittitur.h.d.Odo. ¶ Ad euidētiā hui⁹ pmittit caſuʒ.l.fi.§.

1 de iudic.⁊ dic hoc q ſi lrē iudicis aliqd ɔtineāt vltra veterem ɔſuetudinez pſumātur erronee nec eis eſt credendū.ᵈ h.d.⁊ eſt rō qſi iudices ſua auctoritate nō poſſunt augere vel minuere iſta tributa vt.§.l.pri.v.pudētib⁹. ⁊.l.j.de ſupindic.⁊ de āno.⁊ tri.l.ij.ſʒ ſi iudex haberet ɔtrium mādatum pncipis tūc lris ſuis de h mētionem facietibus crederet.§.de ſupindic.l.j.bar. ¶ In text.ppe ſi.ibi exactionē pcurari lʒ lra delegatoria min⁹ cōtineat ⁊ eſt ratio q veriſimile eſt ſi ſciuiſſet q de toto mādaſſet. Item q contra vtilitatem publ.nō tenetur parere nam mens videtur eſſe pfecti vt ſm cōſuetudinem exigat nō

d ¶ Credēdū. Infero ex his q ſtilus curie debet attendi vt not.per panor.i.pbe.decretis.gregorij

alʒ.ff.de heredi.inſti.l.quotiēs.§.i.⁊ de fur.l.ſi quis vxori.§.cum tacio.nam ſi ſciens cōſuetudinem hoc ſcriberet nō valeret vt in aut.de man.pn.§.coges.multominꝰ ergo ſi ignoret.i.de tabulis.l.fi.Ber.de deu. ¶ In fi.tex. ibi inferri ⁊ ſic inſpicimus qd ſcribi debuerit.ff.de offic.

2 preſi.l.licʒ.An. ¶ Not.ex hac.l.q fines mādati pſit excedi nā hic plus exigitur q eſſet mādatū:ſed ɔ.ff.man. l.diligēter.ſʒ dic q hoc fuit rōne cōſuetudinis vt not.hic in gl.fi.q plus opatur q effectus mādati. ¶ Itē not.q nō debem⁹ inſpicere qd ſcriptū eſt:ſed qd ſcribi debuit ar.ff.ꝺ offi.pſi.l.illicitas.§.v̄itas.⁊.l.ſed lʒ.an. ¶ Sed

3 quero vtrū litteris ſupioris ſit parendū indiſtincte.⁊ dic q aut tales lrē ſunt ɔ ius cōe vel vtilitatem pub.⁊ tūc impune eis non paretur:vt in aut.de iudic.§.oēs.vi.coll.⁊ in aut.vt nulli iudi.§.⁊ hoc v̄o.coll.ij. Aut ſunt ſm ius cōe:⁊ tūc aut tales ſunt exhortatiue ⁊ nō important neceſſitatem vt.l.ſepe.ff.de offi.pſi.aut depoſitiue ⁊ tūc recipiēs eas oimodo habet exequi ar.ff.l.diligēter ⁊.d.§. ⁊ hoc v̄o:qd eſt verū vbi pnceps vel pſes tales lras ſcripſit ex certa ſciētia ſi tñ erronee nō tenet exequi ar.hui⁹ lrē ⁊.§.de here.inſti.l.ſi pater.et facit.§.ſi ɔ ius vel pu. vti.l.⁊ ſi nō cognitio ibi.⁊.l.fi.cū ibi not. Rebuffi.

nota in addi.j. vbi alʼeg.hic and.de barb. qd ɔuis multis ſic limitationibus p addentes ibi referiā āpliq non tñ ſic attendendus ſʒ etiā obſeruādus vt per cō po.ꝺ mar.ſin. ſuo.cxvij.iuf. ſtilus curie dicitur.

¶ Ne opere a collatoribus exigātur.

Operarum. Caſus. Prouinciales qui ad tributa tenētur ab angarijs ſunt imunes. Uel ſic exactores tributoꝝ qui ibāt p ſubditos vt tributa reciperēt et iponebāt opas ipſis ſubditis hec prohibet impator vñ mandat

e ¶ Caſtroꝝ. De barōibus an poſſint tributa ſuis ſubditis iponere dixi aliqd.ſ.ſ. eo quidē.ꝺ an no.et tribut. eo.li. Quid ſit in comiti.vide ſpe.in ti.ꝺ feu.§.qui.l.pe.col. ⁊ ibi quos ⁊ p quibus cauſis imponat not. etiā āpliſſime alex.cōſi.mihi xxxv.vo.ij.incipi.in addi.ad. l.j.add.j.ꝺ exact.tribu.

1 vt ceſſet taliū opaꝝ pſtatio.h.d.Odo. ¶ In tex.ibi ceſ
c ſare. Not.ex iſto tex.q barones ⁊ dñi caſtroꝝ ᵉ nō debēt opas iponere nec exigere a ſubditis ad qd.§.vt ruſti.ad nullū obſe.deno.l.j.⁊.ij.q ſatis grauant in tributo.Dy.⁊ eſt rō:q duplici onere grauarent qd eſſe nō dʒ l.de leg.ij.l.ticia.§.qui in vita doc.ſed qd ſi puinciales volūt ſpōte pſtare opas nūquid exactores tributoꝝ poterūt recipe videt q ſic:q iſtud introductū eſt fauore puincialium q ipſi renūciare poſſunt.§.de pact.l.ſi qs in cōſcribēdo. Item p hoc facit hec rubr.cū dicat exigātur.
f nam exactio ſonat violētiam ᶠ vt not.§.de exac.tri.l.apparitores ſup v̄bo platum. Item q hic dicit illicite g a cōtrario ſi licite exigi poſſunt. Tu dic cōtra.nam huic rubrice renūciari nō pōt cum negatiue ponatur vt not.§. ne fideiuſſo.do.dētur.l.j. Item iſte tex.nō ſoluʒ phibet exactionem imo pbitionem.i.donationē ⁊ p hoc.§.vt rubr.ad nulluʒ obſe.denotētur.l.ij.in fi.li.xj.Bar. ¶ In prima glo.ibi deuotuʒ nec ſtabulum.§.de cur.publico.l. in omnibus.Dy.

f ¶ Uiolentiā. Adde q imo non videt violentiā ſeruare idem qd iure facere nō phibemur poſſumus iur.vul. exigere aſt,lʒ extorquere cōnotet ppue tñ eſt in iudicio. l.fideicōmiſſa §.ſi rē.ff.de lega.iij.l.non ſolū ⁊ ibi glo.ff. ſo.ma.⁊.l falſus ꝺ.de fur. Et ſi extraiudicialiter ɔnotet extorqre ē ipropie vt no.glo.i doct.i.l. ſi plures.§ aſſidue.ꝺ admi.tuto.⁊ card.in cle.j.§.j in.j.q de exceſ.pla.

¶ De immunitate nemini cōcedēda. Rubrica.

Hs noſtre. Caſus. Si aliquis notari⁹ falſum ſcribat inſtrumētum in quo cōtinetur aliquē eſſe immunez a tributis cōburitur ⁊ nō obſtāte inſtrumēto tributū exigitur.h.d.Odof.de ſte. ¶ In tex.ibi tributarie.i.ſoluēdi tributa cēſitoꝝ qui ſint dic vt not.§.de cēſi.in rubr.li.xj.qui inquirebant quātum quiſqʒ ſolueret Dy.conſtruxerint ſcilicet tabularij in fine tex. ¶ Si queras qualiter puniātur tabelliones in officio delinquentes dic aut deliquerit cōtra eccleſiam ⁊ deportātur.§.de ſac.ſan.ecc.in bemus.ij.§.hijs tabellionibus aut cōtra fiſcum:⁊ tunc aut in non faciēdo inſtrumētum vt debēt ⁊ perdunt manum in autenti.de manda.princ.§.coges aut inferendo falſum:⁊ tūc aut eſt auctor delicti ⁊ cōburitur vt hic aut nō eſt auctor ⁊ pdit bona ⁊ relegatur vt.§.vt nemo ad ſu. patroci.l.j.§.de pe.bo.ſub.l.ij.§.memoriales. Aut delinquit contra priuatum ⁊ tūc aut negligēdo nolēs facere inſtrumētum cuʒ requiritur:⁊ ab officio remouetur ⁊ punitur extraordina.§.de defenſo.ci.l.iubemus ad fi.in autenti.de ar.§.ſi cum ibi not.col.vj.aut faciēdo inſtrumētum doloſe aliter q debēt ⁊ tunc ſi ſuper cōtractu licito punitur pena falſi.§.de defenſo.l.nec extra.§.de teſtamen.l.iubemus.ad fin. aut ſuper illicito:et tunc aut eſt illicitus de ſui natura.et punitur capite.§.de eunuchis.

1 ¶ Circa iſtam .l. quero vtrum officialis vel cõſiliarij ci
a uitatis tenea͂tur ſoluere collectas ⁊ tributaᵃ glo. in .l. ho
norem. ff. de mu. ⁊ ho. ⁊ .s. de exact. tri. l. actores. Tu di
ſtingue latius quedã ſunt mũera p̃rimonialia ſeu realia
ad iſta tenẽtur vt .l. fi. §. p̃rimonioꝝ. ⁊ §. ſeq. ff. de mu. ⁊
ho. ⁊ .s. de exac. tri. l. fi. ⁊ de apo. pu. l. j. q̃dã ſunt mũera
perſonalia ⁊ iſtoꝝ q̃dam ſunt in q̃bus cõſiſtit labor pſo
ne ⁊ tũc ſi quidã per illud onus aduocarẽtur ab illo offi
cio tũc excuſantur vt .l. curiales. ⁊ .l. curiales eñ. j. de de
curio. ſi aũt ab illo officio p illud onus nõ aduocarẽtur
nõ excuſantur vt .d. l. curiales. i. que lex ꝓbat iſtã diſtin.
ex magna. tñ cauſa poſſet ab officio aduocari ⁊ ibi pt; ⁊
d. l. curiales eñ ſi nõ tale munus cõſiſtit in p̃ſtatione pe
cunie tñ ⁊ tũc aut eſt munus ordinariũ ⁊ ab iſto nõ ex
cuſantur vt .s. de exac. tri. l. actores. ita loquitur hec lex
b que dicit neminem excuſariᵇ aut eſt munus extraordina
rium ⁊ excuſantur vt .d. l. honorẽ de mu. ⁊ ho. ⁊ .l. hiis ho
noribus. §. fi. ff. de vac. mu. ⁊ .l. in honoribus. §. qui mũe
ris. e. ti. Bar. Iac. rebu.

a ¶ Tributa. Adde qð poſui in addi. ad l. vnã. In prin. de ſuperindi cto. ſ. et in .l. actores. de ex ac. tribu.

b ¶ Excuſari. Adde quit a q̃bus muneribꝰ pſonalibus et patrimonialibus. ac alijs abſoluant ⁊ p quos. in .l. hee pit. ⁊ q̃ ibi poſui in addi. s. d can. largi. titu. iſto lib. ⁊ in .l. actores. etiaz l mea addi. cõ tra de exacto. tribu. vbi quid in docto. q̃bus adde bar. in .l. medicos .j. de pfeſſ. ⁊ medi. iſto li. et in .l. j. in pe. col. vñ. fallit in docto ribus. j. de mu lie. et l quo lo. iſto etiaz li. et qui. pe. deci.

Per bithyniam. Caſus. Licet incole bithynie ⁊ aliaꝝ puinciaꝝ hic noiataꝝ ſint immunes a pſonalibus nõ tñ a p̃rimonialibus mũeribꝰ. h. d. Dy. vel ſic oẽs poſſeſſores exiſtẽtes in bithynia ⁊ alijs puincijs debẽt ↄtribuere
ad reparationẽ publici aggeris ⁊ ſimiliũ muneꝝ p mo
do poſſeſſionum quas poſſidẽt. h. d. An. vel ſic munitio
aggerũ vel viaꝝ dʒ fieri facta expẽſa ꝓ quãtitate p̃rimo
nij poſſeſſionũ. h. d. Bar. in tex. ibi p bithyniã vbi mari
me repatio fluminis neceſſaria eſt ⁊ ibi poſſeſſores ſub
audi cauſa mobiliũ ꝙ immobiliũ: q; mobiles vſucapiun
tur inſti. de vſu. §. j. ergo poſſidẽtur cũ ſine cauſa ꝓcedit
vſucapio. ff. de vſuca. l. ſiue ad qð. ff. de le. iij. l. ſi cui lana
§. lana. nec ob. de. l. iij. l. vxoris. §. legauerat q; ibi nõ cõ
tinẽtur mobilia que ad tp̃s erãt ibi l; ſi. perpetuo vt hic
bar. ⁊ ibi aggeris. i. territoriũ vl' obſtaculi poſiti ad aquã
frãgẽdam vel capitũ. i. aialium. Dy. glo. ad euidẽtiam de
betis ſcire ꝙ aggeres dicũtur quedã munitões que fiũt
iuxta ripã fluminis ne flumen excreſcẽs fluat per plani
cies. ¶ In fi. tex. op. ar. ꝙ quilibet tenet̃ munire viã in
1 xta domũ ſuã. nõ aũt dʒ fieri de publico vt .l. ediles. ff. de
loco publico fru. ⁊ ideo diſtingue. Quia q̃dam eſt via pu
blica quedã priuata. pmo caſu ſi quedã via eſt infra mu
ros ciuitatis q̃libet debet eã munire iuxta domũ ſuã nõ
autem dʒ fieri de publ. vt .l. ↄ̃ria. Si aũt eſt extra ciuita
tem tũc dʒ fieri munitio expẽſ. cõis imponẽdo collectã
pro quãtitate p̃rimonij vt hic. ⁊ .s. de ſa. ſan. ec. l. admini
ſtrationẽ. ⁊ in auk. de ecc. ti. §. ſcimus. colla. ix. q̃dã ſunt
vie p̃uate ⁊ hoc põt duobꝰ modis intelligi: vno modo via
prout eſt ius eũdi ⁊ dr̃ ſeruitus ⁊ tũc refectio incũbit illi
qui hʒ viã. ille eñ qui dʒ pati nõ dr̃ hr̃e vt .l. refectionis
cum ſi. ff. cõia pre. ſecũdo mõ accipitur p̃uata via hoc eſt
facta ex collationibꝰ priuatoꝝ: ⁊ tũc idẽ; qð ad illos pri
uatos ptinet refectio vt. ff. ne quid in loco pub. l. ij. §. via
c rum deƀ p doc. dr̃ in .l. neminẽ; .s. de ſa. ſan. ec.ᶜ ¶ In
glo. ij. ibi .l. ad portus ⁊ .l. oẽs contra hanc .l. videtur. ff.
de edi. edic. l. j. §. cõſtruãt. ſed dic ꝙ ibi tractatur de mũe
re cõcernẽte vtilitatem rei ſingularis q̃ſi que rõne cõcer
nit vtilitatem alicuius ea rõne intuĩ cõtribuere tenetur
⁊ ita intelligẽdum dictũ huius gl. ſi tractet̃ de muris vel
vallis ciuitatũ reparãdis dic ꝙ habitãtes. j. domos poſ
ſidẽtes tenẽtur intra ↄferre iuxta modum iſtius .l. Alij
autem extra ciuitatẽ; poſſeſſionem habẽtes qui ibi nõ
habitãt nec vtilitatẽ; ex repatiõe recipiũt nõ tenebũtur
ſic tex. ↄ̃rius. ⁊ ff. ne quid in lo. pu. l. ij. §. viaꝝ. ꝟ. vicina
les in fi. vbi aũt tractatur de re cõcernẽte vtilitatem oim
poſſeſſoꝝ tã extra ꝙ in ciuitate poſſidẽtiũ vt in repatio
ne portꝰ vel põtis tũc oẽs tenẽtur iuxta modũ iſtius .l. q̃
ſic intelligit̃ cũ gl. iũcto. in auk. de ecc. ti. §. ad hec coll' ix.
⁊ .d. §. viaꝝ ibi refectio eñ idcirco de cõi fiere. de hac ma
teria vide p pe. ia. in additiõe magna. c. circa expẽſ. ⁊ c.
ſi. ibi abſit qð eſt veꝝ ſi ſit refectio magna: ſ; ſi ſit modi
ca tũc ꝓrimiores conferre habẽt. s. de opis pu. l. cures.
Cun. de cõg. ¶ In gl. ſi. ibi aialiũ; .ſ. forte ꝓ q̃libꝫ aiali

c ¶ De ſa. ſan. ec. Concludit igitur ꝙ via dʒ opari ſumptibus dñorũ do morũ et illa ẽ cõmunis opi. quã bar. hic et doc. i. l. ediles ꝓ ſtudeãt. ff. d lo. pu. fru. qð tñ fallit ſi dñs ſit paup ꝙ viciũs onꝰ ope randi illi tunc incũbit ita no. ſing. inter. via vñ. no. ꝙ viaz ⁊c. p gl. in .l. fi. §. fin. de vi. et iti. pub. Et an teneat̃ conductor vel inq̃li.

vnum denarium. j. de impo. lu. deſcrip. l. vna in prin. j. de
man. prin. §. coges in auk. de coll'. §. j. O. ac.

¶ De conditis in publicis horreis. Rubrica.

Omnia que. Caſus. Frumẽtum in horreo publico cõditum prius vetus quã nouum eſt expẽdendu; ſi cõmode fieri põt aliſ fiet cõmixtio. h. d. Dy. Uel ſic dʒ frumentũ vetus pmo p̃beri militibꝰ ꝙ nouũ ⁊ ſi vetus ſit corruptũ miſceat̃ cũ nouo vt velet̃ corruptũ vltimo dr̃ ꝙ
ſup hijs dʒ adhiberi fideles cuſtos ⁊ idẽ intelligas ſi tra
ctetur de vẽditõe frumẽti i publicj horreis ↄditi. h. d. an.
¶ In tex. ibi oĩa q̃ anno q̃li; in horreis depoñi debẽt vt
ſufficiãt militibꝰ tpe neceſſitatis vl' vt de p̃cio eius ſatiſ
fiat Odof. ⁊ ibi horreis. ſ. publicis ibi erogata. rõ eſt: q;
que ſunt citiꝰ corruptibilia ſunt faciliꝰ diſtrahẽda. s. de
admi. tu. l. lex q̃ in fi. miniſtrat̃. rõ eſt in .l. iſta q; militibꝰ
expedit vt recipiãt de malo frumẽto vt aſſueſcãt malũ et
vt res publ. habũdet. j. de ero. mili. an. l. j. vñ fit cõmixtio
ar. l. qð ſepe. §. veneni. ff. de ↄ̃hẽ. emp. ⁊ ſic facit ꝙ ſi red
ditus ſunt alicui aſſignãdi dʒ fieri aſſignatio tã in bona
ꝙ in mala pte ſiue terra ad qð. ff. de pig. ac. l. ſi fuos in
auk. de fideiuſ. §. qð aũt in fi. j. de oĩ agro deſerto. l. q̃ vti
lia. ⁊ .l. q̃ fũdos. ⁊ .l. qui p potẽtiã. ꝓ. de mor. mari. meliꝰ
in auk. de alie. ⁊ emphi. §. qð ꝓhibetur. coll' ix. nobilis.
¶ Not. nobilẽ ad regẽda officia trãſmittẽdu; vt hic ⁊
1 in auk. de defen. ci. §. interim. ⁊ §. pe. coll' iij. Itẽ ⁊ ditio
res ⁊ .j. de decurio. ad ſubeũda. Itẽ ⁊ natos ex bonis pa
rẽtibus vt in auk. de referẽ. §. fi. coll' ij. ad qð. ff. de edi.
edic. ꝙ ſi nolit. §. qui mãcipia. Item ⁊ bñ nati. ff. de decu
rio. l. gñaliter. §. ſpurios. Itẽ; ⁊ xp̃iani. s. de iude. l. fi. in
prin. q̃ corrigit. §. ſi. dicte. l. gñaliter ⁊ ƀ veꝝ in officijs q̃
cõgruũt nobilibꝰ aliſ ſecꝰ. j. de decurio. ſi qs ꝓrratione
⁊ .l. vniuerſos. ff. de ar. l. pedꝰ. §. j. s. de iudeis. l. iudei ro
mano. s. de cõmer. ⁊ mer. l. nobiliores. Bert. ⁊ g. de fer
ra. cũ ↄcor. s. de iuſti. codi. cõpo. §. j. ꝟ. reiectis. ⁊ de no.
cod. cõpo. §. j. ⁊ ibi fidelis ꝓ ƀ extra de elec. c. q; ꝓpter
mẽtis. i. bone ↄſcien. Dy. ¶ In gl. ij. ibi vel dãdo militi
2 bus ⁊ ibi eſt verꝰ intellectꝰ ⁊ tũc eſt rõ huius .l. vt milites
cibarijs nõ delicatj vtẽtes ſint magis robuſti ad duritiẽ
hoſtiũ ſuſtinendã ar. ff. d re mili. l. j. §. fi. tñ cra. l. j. cũ gl. j.
de ero. mili. an. li. xij. Itẽ ne deteriꝰ eis cõtingat q; in fu
turu; ſterilitate aduenientẽ cogerẽtur p̃us corruptũ ſine
cõmixtione comedere aliſ plurimũ principẽ aggrauarẽt
ſi ab eis deberet emere qð vẽdere ↄſueuit vt. j. de fru. vr.
ↄſtã. l. j. li. xj. ⁊ ſic ꝓpter vtilitatẽ militũ ⁊ īpatoris hec im
mixtio ↄcedit̃ aliſ ſecus ⁊ ſic nõ ob. ff. de extraor. cri. l. ſa
cularij in p̃n. ⁊ de neg. geſt. l. ex facto. Sed qñ in vẽditio
ne iſta .l. intelligit̃ tũc eſt rõ q; licitũ eſt ↄ̃hẽtibꝰ ſe decipe
vt. ff. loca. l. itẽ ſi p̃cio. §. ſi. de mino. l. j. cauſe. ij. §. pe. ⁊ q;
emptor põt ꝓuidere ſi ſit corruptum vel nõ ar. ff. de edi.
edic. l. q̃rit̃. §. ſi. ⁊ p ƀ p; ꝙ q̃ vẽdit librũ ꝓ correcto cũ tñ
ſit ꝓ pte correctꝰ ꝙ nõ teneat̃ venditor aliſ ſit vt .d. §. ſi.
Bert. ſup. l. oĩa nõ dʒ tangi de fructibꝰ nouis ↄſumãtur
antiq. Itẽ licitũ eſt cõmiſcere fructꝰ corruptos cũ incor
ruptj ⁊ ad p̃dicta p ſupiorẽ; officialis ſufficiẽs deputet̃
h. d. bar. ⁊ ſic habes tres ptes vt hic colligit̃. ¶ In tex.
ibi frumẽtũ dicit gl. ſ. nouiũ ſic not. ꝙ nõ dʒ nouũ fru. ex
pẽdi niſi p̃us expẽdat̃ vetꝰ ⁊ ſi tutor alicuiꝰ pupilli ↄ̃riu;
faceret teneret̃. debẽt eñ fructꝰ ſm q̃litatẽ; tp̃oꝝ vẽdi
quidã pmo tpe ⁊ q̃daz ſcdo ſeruari vt .l. ſi cui. §. q̃ri põt
vt in poſ. le. ¶ Scdo not. ꝙ l; myſteriũ incorruptũ cum
corrupto qð tene mẽti q; dicẽt laici ꝙ eſſet falſitas qð
nõ eſt veꝝ vt ƀ bar. ibi nobilis prudẽs ⁊ ꝟtuoſus de q̃ di
d xi plene q̃ dicitur nobiles. j. de dig. l. j. li. xij. Bar.ᵈ

Tam ad quãlibet. Caſus. Preſes prouincie debet circa publica inſpicere ⁊ cuſtodire vt bone ſpecies militibus prebeãtur ⁊ ſi ſiu negligẽtia ſpecies fuerint corrupte hoc ad ſui dãnum redũdabit. h. d. Odoff. de ſte. ⁊ Dy. Uel
ſic rectores prouinciaꝝ debẽt per ſe ipſos domos inſpice
re ne ex pluuia corrũpantur publica frumẽta. hoc dicit.
¶ Not. ꝙ l; tutor viriꝰ magni p̃rimonij vel aliqs poſitꝰ
in aliqua

mõ ceſſante dño domꝰ no. bart. in alle. §. ſtudeat. in .iiij. no. ⁊ ibi qd in illo q̃ gratis habitat. ⁊ ſlo. l. j. ſi pẽdẽtes. §. ſi qd cloacarij. ff. de vſuf.

d ¶ Bar. adde p car. in cle ij. in prin. de ſen. excõ. pau. de ca. cõſl. cxxvij. ⁊ cõſl. cccxix. ⁊ latiſſime p domico. boerij in .l. cõſue. bitu. l titu. de cõſue. iur. ſtu. pſo. §. vi. vbi qd ſic ⁊ quotuplex nobilitas cũ multis. q. circa nobilitatem.

in aliqua magna adminiſtratione excuſetur ſi negotio
imponat aliquem ſufficiētem factorem vt. ṡ. l. pri. in fi.
z. l. argētuz. ff. mādati tñ inſpicere dz an ſint circa tecta
per ſeipſm alſ nō eſt diligēs adminiſtrator vt hic Bar.
¶ In tex. ibi deflorare .i. bone de ſentio. officij .i. officia
lium ſeu cuſtodū. z ibi tuiſ .ſ. preſidis pūincie. ¶ In gl.
iiij. ibi. l. pſes. z. iiij. regū. c. xij. z. xxij. ¶ In gl. viij. ibi de
1 lictū officialis punit dñs qđ eſt verū ſi delinquat in offi
cio ita ꝙ dñs hoc ſcire poſſet. ff. ad. l. pōpe. de parricī. l.
vtruꝫ. z. l. ſi ſciēte. ṡ. de aſſeſ. l. ij. not. gl. in aut. de iudi. §.
nullo ſuper v̄bo pbatos. coll. vi. z ad qđ. ṡ. de cōmer. z
merca. l. ij. de paga. l. ij. z. l. xpianis. z inclꝰ de fal. mo. l. ſ.
in fi. ſecus ſi delinquat extra offiū: qꝛ tūc dñs veriſſimili
ter pōt ignorare. ſ. de tabulis. l. gñali. ff. ad mu. l. liberꝰ.
§. fi. z in aut. de qſto. §. ſi v̄o alique aſt in hac habitātiū
coll. vi. doc. z vide qđ ſcripſi. ṡ. de offi. co. ſalar. l. i. z qđ
ibi not. p doc. ff. re. amo. l. ſilr. z. ff. de offi. pcō. l. iiij. §. p
ficiſci. z in aut. vt iudi. ſine quoquo ſuffra. §. eos. v̄. z nō
ipſi z hic p Beren. z Pe. he.

Nulli poſt hac. Caſus. Nulli eſt pmiſſuꝫ fru
mētuꝫ vel alias ſpecies de publicꝭ horreis re
cipe z ſi fecerit punit amiſſione bonoꝝ z de
portatiōe. h. d. in tex. ibi vſurpare .i. auctori
tate ppa cape. Dy. l. ſ. gl. dū alias. ll. ſi mihi
in glo. ij. ibi vſurparet z ſic in mala pte vt. ſ. de cano. fon.
vr. ro. l. ſi. Rebuffi.

¶ Ut nemini liceat in emptione ſpecierum ſe ex
cuſare z de ſyconie munere. Rubrica.

Quotiens. Caſus. Nemo emptone fru
mēti z aliaꝝ ſpērum tpe neceſſitatis ſe
excuſet. Dy. vel mādat impator ꝙ cum
neceſſitate vigēte ipſe dixerit ꝙ quilꝫ
emat frumētuꝫ nemo a tali emptiōe ſe
dꝫ excuſare nec pūilegium in ꝯtrium cō
ceſſum valet nec excuſat domus pnci
pis vel auguſte. h. d. Odo. de ſte. Sed in q̄ differt hic ti.
a ti. ſ. a quibꝰ mu. rc. z a ti. ṡ. de imu. ne. cōce. Rñ. ti. ſ. a
qui. mu. eſt gñaliſſimus in oī modo exactionis ſeu pſta
tionis: ſed ti. ṡ. de imu. ne cōce. eſt gñalis ad oīa tributa
Iſte aūt ti. eſt ſpālis ad pſtationes q̄ conſiſtūt in ſpecie.
1 Bar. ibi quotiēs. ¶ Hec. l. eſt argumētū ad qōnez an
cōceſſa aliqbus imunitate de nō ſoluēdo collectas z ta
le pūilegium fuerit ꝯceſſuꝫ tpe pacis an poſtea adueniē
te guerra pꝑter quā p deffenſiōe pātie ſit neceſſariū in
a dicere collectā an tales pūilegiati poſſint ſe excuſare
vt ſunt nobiles monetarij z ſiſes vt fuit in facto ātequā ci
uitas Bononieñ. eſſet in guerra multi de alijs ciuitati
bus veniebāt z ſi erāt artifices ꝯcedebat eis imunitas:
poſtea ciuitas incepit eſſe in guerra z iponebat eis col
lecta quidā de dictis artificibꝰ voluerūt ſe excuſare qđ
nūquid poſſint. z videt ꝙ nō teneat talis cōceſſio: qꝛ lꝫ
quis impetret pūilegiū vt nō ſoluat collectas nō valet
ſ. de decu. l. vacatꝭ. z qui imunitatez habet videt hr̄e a
perſonalibꝰ tñ tenet ad munera pr̄imonialia. ſ. de mu.
pa. l. iij. ſed h̄ eſt pr̄imoniale. ff. de mu. z ho. l. reſcriptos.
§. ſciēdum ḡ rc. in ꝯtriuꝫ dicebat. z videt caſus nam hijs
qui certa cōditiōe muneribꝰ ſe aſtringūt fides eſt ſeruā
da. ff. de iure imu. l. ij. in pn. z p h̄. l. qꝛ qui. publici mūerꝭ
habēt excuſationem ab extraordi. q̄ ex improuiſo iponū
tur excuſantur. ff. de va. mu. l. in honoribꝰ. §. que nūerus
ſed hec lex videtur ꝯ. qꝛ illi qbus cōceditur imunitas nō
excuſantur a collecta q̄ imponit tpe neceſſitatis famis
vel guerre pptere a remiſſio nō trahit ad ea de qbꝰ ve
riſimiliter nō eſt excogitatū. ff. de trāſac. l. cū aquiliana.
z. l. qui cū tutoribꝰ. §. fi. ſꝫ illo tpe quo fiebat remiſſio ni
hil de guerra fuit excogitatū cū eſſet i pace ciuitas dy. z
p hoc de dā. infec. l. dāni in pn. z. ff. de pig. l. ea ne obliga
tione ad munici. l. lucius. §. impator z ibi excuſationem in
not. ꝙ vbi euenit neceſſitas famis vel guerre oēs tā no
biles ꝙ etiam pūilegiati tenētur ad collectas. ſ. a qui.
mu. ne. ſe excu. li. l. i. z p totū. vbi enī vacillat publica vti
litas ceſſat pūilegiū. ſ. de priui. ſchola. l. ij. Nam z pua
to tpe neceſſitatis tenet quis cōicare. ff. ad. l. rho. de ia.

l. ij. §. equiſſimū. z. §. corpoꝝ. ergo multo fortiꝰ pncipi vel
regi in feu. de pbi. feu. ali. p fre. c. j. §. firmiter. rō eſt: quia
b mūera pſentia nō futura videtur eſſe remiſſaꝰ per pmuꝫ
pūilegiū. ff. de ꝯhē. empt. l. iij. lege. z de trāſac. l. qui. tuto
ribus. C. de ſacr. ſanc. z. l. iubemꝰ nec obſt. qđ indefinita
equipolleat vniuerſali. ff. de ſerui. vr. pre. l. ſi ſeruitus qꝛ
verꝫ eſt qñ oīa que cōtinētur ſub indefinita ſunt eiuſdez
forme qđ nō eſt hic in mūere pr̄imoniali in q̄ eſt maior
ratio ꝙ in pſonali nec ob. ꝙ ab extraordinario videt ex
cuſationez hr̄e. ff. de vac. mu. l. in honoribꝰ. §. qui mune
rum. qꝛ verū eſt a pſonali nō a pr̄imoniali vt hic z. ff. de
vac. mu. l. ſi. §. duo. de deu. z ibi onera. ſ. impoſita pꝑter
talem neceſſitatem Dy. z ibi poīdē ex h̄ apparet ꝙ eſt
munꝰ pr̄imoniale nō pſonale pūincijs .i. aliquibꝰ pūin
cijs patiētibus neceſſitatem ſicut in egipto tpe ioſeph z
pharaonis. g. ac. Et ibi excuſandō. quominꝰ teneat con
ferre ad pecuniā que p emptiōe ſpecierū exigitur qñ fru
mētum qđ erat in cōdito nō ſufficiebat militibꝰ z in quo
cūqꝫ modo p ſacros apices poſtulatiōe vel ſine poſtula
2 tiōe. Dy. pragmaticā factā cum ꝯſilio pcerū. Dy. ¶ In
gl. fi. ibi cogit ſubaudi z poſtea minutatim paupibꝰ ven
dere certo pcio eis taxato. g. ac. z ibi cogūtur ſubaudi il
li qui habēt in abūdātiam z h̄ certo pcio. g. ac. cogūtur
prima verior Dy. ꝙ ſit munꝰ pr̄imoniale indictū ipſis re
bus z ſcđo denotat dicto poſſidētiuꝫ q̄ eſt ſupra qđ qui
dem munꝰ ſubeūt z nō incole dū tñ ſint poſſeſſores. ff. de
mu. z ho. l. reſcripto. §. fi. incole tñ ſubire munꝰ pſonale
ff. ad munic. l. icola. g. ac. ¶ In gl. fi. ibi infert ad cōpa
tionem habēt caſuꝫ not. g. z tñ pone caſum euenit qñqꝫ
ꝙ frumētat horrea pu. nō ſufficiūt militibꝰ z ita cogēte
neceſſitate guerre neceſſaria ē pecunia p emēdo frumē
to vel alias ſpecies ad q̄s oēs tenentur vt hic z An. de
bar. Itē etiā pōt intelligi qñ iminebat neceſſitas emēdi
frumētū ob cāꝫ famis z tūc etiā eſt caſus notabilis ꝙ lꝫ
talis emptio videat principalr̄ venire in fauorē paupeꝝ
z indigētiuꝫ tñ onus eſt pr̄imoniale z ſic etiā diuites cō
pellētur rō qꝛ ad vtilitatē publ. ptinet. nā ſine iſtis pau
peribus ciuitas nō eſſet pfecta. l. ij. ff. de nūdinis Bart.
¶ In glo. fi. ibi q̄ emere cogit nō credo ꝙ de tali mūere
3 loqtur hic: ſꝫ dꝫ itelligi qñ fiſcꝰ hꝫ multū de frumēto qđ
ſeruari nō pōt tūc imponit oībus ſubditꝭ neceſſitatem
c emēdi z iſtud eſt pr̄imoniale vt ille q̄ plus hꝫ ſeu ditior
eſt plus emere cogat ſi enī intelligeret de mūere pſona
li h̄ eſt de cura emēdi multi excuſarētur qđ eſſet ꝯ iſtum
tex. z iſtū caſuꝫ not. qꝛ etiā ſepe occurrit. Bar. in gl. fi. in
fi. ex hac not. ꝙ etiam iſtud munus eſt pr̄imoniale z eſt
etiā notabile vt q̄s cōpellat vēdere ſuū frumētum immi
nēte neceſſitate famis vel guerre z ſic q̄ plus de frumēto
colligit plus tenet vēdere iuſto tñ precio nō viliori vt. l.
impatoris. ff. ad. l. iul. de anno. Bar.

¶ De collatione donatoꝝ vel releuatoꝝ aut trāſ
latoꝝ ſeu aderatoꝝ. Rubrica.

Diſpoſitionez. Caſus. Tributa anniuer
ſalia minui nō cōuenit nec valēt reſcri
pta in ꝯtriuꝫ ipetrata imo officiales cō
tra fieri pmittētes puniūtur. h. d. Dy.
Et facit iſta lex ad dubiū nunquid em
phiteota dimittēdo rem liberat a pre
d ſtatiōe pēſionis videtur ꝙ ſic p hāc. l.
cū gl. qꝛ dimittebātur talia pdia z aſſignabātur alijs p
quo facit qꝛ vbi q̄s tenet ad vnū faciēdo plus liberat. ff.
de in litem iur. l. cum ſit. ad qđ. ff. de aqua plu. ar. l. in cū
quo in fi. ad idem. ff. ſi ſerui. ven. z ſi forte. §. labeo. z vi
detur caſus in feu. de vaſal. qui contra. cōſti. lo. c. ſ. ad fi.
in cōtrarium credo qꝛ nō dꝫ quis poſtulare cuius cōtra
rium nō eſſet poſtulaturus ſed emphiteota nō poſtula
ret vt dñs eum expelleret ſi p bono predio pſtaret mo
dicum cenſum ergo rc. ar. ṡ. de ſolu. l. pe. z qꝛ ſicut ab ini
tio eſſet licitum cōtrahere rc. vt. ṡ. de actio. z obliga. l. ſi
cut. Item pro tali penſione datur cō di. ex. l. notab. C. de
iure emptio. l. j. ¶ In glo. ſuper verbo repellere circa
fi. z inſti. loca. §. adeo ſuper verbo proprium que eſt per
ſonalis vt inſti. de act. §. appellamꝰ. z ar. ff. de cōtrahen.

b ¶ Remiſſa. Imo videntur eē remiſſe futura vt no. ey. in. l. placet l fi. ṡ. de ſacroſan. eccle. ꝯtrariū tñ in hoc caſu vt hic eſt veritas qđ tenuit flo. ṡ. l. ſi ſeruitus in pri. ff. de ſerui. vrba. predio p. l. nō enī d cōſti. pecu. z in cle. litteras d reſcrip. addo bar. et q̄ not. in addi. ṡ. proxi. in. l. ſi ex toto de lega. j.

1 ¶ Excuſare. Addo ꝙ imunitas in dubio nō extēdit ad mera tēpore guerre ſubeūda niſi expſſe actū ſit ita no. dy. z alie. d ro ſa in. l. ſi ex toto in prin. ff. d lega. j. bar. ce po. cau. e. ex. eū not. in. l. iu benꝰ z ibi bal. de ſacroſanc. eccleſ. rep. et alex. in alle. l. in honoribꝰ d vaca. mu. so. d mo. poſt dy. i preallc. l. ſi ex toto z bal. la. ut hic.

c ¶ Emendi. Addo ꝙ tunc etiā ī vltra iuſtū pciū pōt vēdi not. in l. ij. l. §. reſpō. ff. ad. l. iul. de anno. z bar. hic l. ij. ne. z ibi quid in alijs fructibus dic tñ hoc eſſe verū ſi tale frumentū cōſeruari nō poſſit et quid veniat appell. frumēti vide bar. ſ. l. frumēti ff de ver. ſig. Alex. latꝰ in. l. triticie d ver. obli. et panor. in. c. ex multiplici de deci.

d ¶ Penſiōis. Addo hāc q̄ſtio nē deciſaꝫ per bar in. l. in cuiꝰ quo. ī. alle ff. de aqua plu. arcen. flo. in. l. abſētie d vſuf. bal. in. l. ij. v̄ſi. ſi voluerit. ū. d iure ēphi. ſpe. Iti. de loca. §. vi. ſi. calui. z ibi ſo. and. in addi. ad eū et inno. in. c. que in eccleſiarū de conſti.

emp.l.fi.§.fi.a qua pſonali actione nõ liberaretur quis
rem dimittẽdo.C.de pig.l.j.ff.de vſufr.l.ſed cum fructua
rius.⁊.ff.de aqua plu.ar.l.ſi cũ quo.in prin.pro hoc fa
cit.C.de iure emphi.l.ij.prope prin.volẽti ⁊c.pro quo.ff.
de le.cõmiſſaria.l.ij.⁊ videtur expꝛeſſum.j.de fun.patri.l.
quicũq;.La.ſ.non ob.ꝯria.nam nõ videtur facere plus
ex quo aduerſarius nõ vult.ff.de vſufr.l.ꝗuis⁊ de vſu.⁊
hic in.l.fi.nõ ob.l.ſi cum quo:qꝛ illa actio eſt in rem ſcri
pta ⁊ ideo dimittẽdo rem liberatur ar.j.e.ti.l.ſi tertius.
§.quique cũ gl.nõ ob.l.ſi forte.qꝛ ibi rem cõtruit nõ ob.
c.j.qꝛ ibi nõ oĩno liberatur.nam offendere nõ dꝫ vt ibi.
1 Item feudum datur in fauorem vaſalli vt in feu.quo ca.
feu.amit.c.j.§.in primis cui põt renũciari.vt.ſ.de pac.l.
ſi quis in cõſcribẽdo:ſꝫ res datur in emphiteoſim vt me
lioretur fauore dñi non fauore emphiteote vt.C.de iure
empi.l.j.⁊.ij.qñ ⁊c.Ber.ð deu. ❡ In tex.ibi canonis.i.
tributi vel ordinarie pſtatiõis Dy.Et ibi in canonem.i.
ordis pſtationem.cecidit ſubaudi ꝑ quolꝫ qui nõ ſolue
batur vt hic not.⁊.ff.de ãnu.le.l.ſero.§.medico.Dy.An
niuerſarie qꝛ ſingulis annis dꝫ pſtare vt.j.de fun.re.pri
ua.l.vniuerſi.de ſuſcep.neminem in ante.i.ãte nos. Dy.
poſterum.i.poſt nos Dy.trãſlatiſq; ſubaudi ad nouos
cultores qui fuerunt ab antiquis deſerta facta in dona
tis:qꝛ cũ nihil poſſet habere cenſitor oĩno cenſum dimi
ſit fra.ſup hiis.ſ.pdiis Dy.exactionis.ſ.tributi Dy.pre
teriti tpis.i.ante nos. Dy.cenſemus.ſ.vltra id qð indu
xit anthiocus Dy.poſſeſſiones niſi ex cauſa ſupuenienti
ſit.ff.de cenſi.l.forma.§.illã.⁊.§.quanq; porrigatur⁊ ad
illam ſuggeſtionem ꝑ nos reſcriptũ iſtu legi ꝯrium cõce
datur fran.ſuggeſtionem hoc nõ petito ſeu ꝓprio motu
obſeq̃tur ſi officiũ ampliſſime tue ſedis eſſe.ſ.ſe extimet
❡ In glo.ij.ibi nõ tollitur ⁊ hoc habet locũ qñ ſumitur
2 conſuetudo ꝑ actu vtẽdi:qꝛ tũc cõcurrere poſſunt.ff.de
act.emp.l.nõ eſt nouum de v̇b.ob.l.qui bis idem de ritu
nup.l.palã de penis.l.aut dãnuꝫ.§.fi.ſ.ad.l.iul.mate.l.
quiſq; iniecta.l.ſ.circa pñ.ſ.de pe.bo.ſubla.ſecus ſi ſuma
tur prout vicem.l.obtinet.ff.de legibus.l.de quibus qꝛ
tũc cõcurrere nõ poſſunt.ff.de cõdi.⁊ demon.l.ticie ⁊ de
acq̃.poſ.l.q̃ vniuerſas in pñ.⁊.l.eũ qui edes.ar.ff.de le.ſ
l.ſi qñ in pñ.nam ordinariũ.l.auxilium cũ extraordina
rio cõſuetudinis concurrere non poſſunt.ff.de no.oper.
nun.l.in prouinciali.§.j.de minore de ł cauſe in princip.
et de offic.preſid.l.ſepe ad quod.ff.pro ſo.l.merito.de
acqui.poſ.l.ſi quis.An.⁊ ibi lon.cõſue.⁊ dicit vt ibi ple
ne ⁊ not.ꝑ Cy.⁊ ꝙ lex cum cõſuetudine cõcurrere poſſit
⁊ ꝑ cõſuetudinem approbari eſt text.ſ.de ve.iu.enu.l.j.
§.ſed et ſi leges. ❡ In glo.in verſicu.poſſeſſiones.ibi il
la forma:id eſt illa lex que incipit forma.ff.de cenſi.
❡ In glo.ſi.ibi nõ valere ꝙ ibi cõceſſum ꝓprio motu.l.
3 nõ reprobat hic reprobat vel dic ꝙ ibi loq̃tur de bonis
que habet fiſcus vt ṗuatus ⁊ ſuccedẽs ṗuato ⁊ illa pro
prio motu põt concedere vt ibi hic aũt de bonis que ad
a ipſum ptinẽt[a] vt ad ṗncipem nõ ex ſucceſſione ṗuati qꝛ
non põt cõcedere etiã ꝓprio motu vt.j.de fun.rei pri.l.
fi.⁊ de ſum.pa.l.fi.in fi.ia.vel dic ꝙ hic eſt rõ:qꝛ alij gra
uarẽtur qð eſſe nõ dꝫ vt.j.de cen.l.j.ſ.de act.in.l.acto
res ad qð.ff.de mi.⁊ ho.in.l.iij.§.pſcs.An. Uel dic hic
regulare ibi caſuale delinis. Ad euidẽtiam hui⁹.l.no.qñ
datur alicui pdium ad incẽſum faciẽda eſt deſcriptio et
incẽſus ꝑmiſſio vt habes.ff.de cẽſi.l.forma ⁊ ſi pdia cen
ſualia caſmate in aliqua parte perierit eſt faciẽda ꝑ in
cenſitorem releuatio incẽſus vt pal.l.forma.§.i.ſed ſi pri
mus poſſeſſor qui recipit ad incẽſum nil põt ſoluere fit
trãſlatio pdij in aliũ vt ſoluat certũ incenſum interdũ fit
donatio ꝙ cũ nil poſſit haberi cẽſitor donat alicui inter
dum fit adeq̃tio:qꝛ ſi primo pſtabatur frumẽtum vel vi
no per incẽſum modo dãt ad incẽſuꝫ alicuius eris vt ſol
uat poſſeſſor certã pecuniam noĩe incẽſus. Tpe ergo an
tiochi impatoris qꝛ pdia cẽſualia caſmate perierũt ali
qua predia erãt trãſlata aliqua releuata aliqua dãnata
aliqua ad erata ⁊ forte ꝑ modico cenſu ſtatuit impator
antiochus ꝙ oĩa talia pdia ſoluerẽt certum quid pro
preterito ⁊ futuro tpe quolꝫ anno:⁊ ita fieret cõueniens

a ❡ Pertinent. Dic hoc eẽ ve rũ inuitis ſub ditis ſuis. vt not.bal.in.c.j. §.j.verſi. quero an dñs quo tẽpo.miles.in vſi.feu.⁊ in ge nerali.in.j.q.ſi de feu.fue.cõ tro.hoſti.in.c. dilecti.extra ð maio.⁊ obedi. pau.de ca.cõ ſilio.lxxvi.in cipiẽ.qꝛ fru ſtra.⁊ oldr.cõ ſilio.xcij.inci. rex habuit gl. ⁊ alex.in.l.pro hibere.§.fi.ff. qð vi aut clam. Qð eſt veruꝫ immoderate. vt no.alex.l.et

ſolutio ⁊ hoc ꝯfirmat impator Ualẽtinus qui fecit.l.iſtã
⁊ mẽdat ꝙ nec mutetur hoc pcium pretextu alicuius priui
legij nec augmẽtetur ⁊ ſic nil innouetur:ſed ſm qð con
ſuetuꝫ eſt ſeruetur huicuſq; tali cõſuetudini hac.l.appro
bate nullo obuiãte reſcripto vltimo punit impetrantes
reſcriptũ de minuẽdo hoc cenſu ⁊ iudices recipiẽtes ip
ſa reſcripta h.d. ❡ Nota ex pñ.huius.l.illam eſſe cano
4 nem ⁊ ordinariũ onus qð quolꝫ anno pſtatur cõcor.ſ.
de ſac.ſan.ec.⁊.l.placet. ❡ Scdo not.ꝙ ꝯſuetudo.l.ap
probata non tollitur reſcripto. ❡ Tertio not. ꝙ reſcri
ptum vtilitatem nõ tenet de quo dixi de pe.bo.l.ij.An.
de bar. ❡ Item not.ꝙ ſi aliqua pdia eſſent releuata in
extimo ciuitatis põt poſtea augeri ꝑ ſupiorem vt hic fe
cit impator antiochus. ❡ Item no.ꝙ nõ licet alicui re
leuare hoc eſt diminuere extimũ ciuitatis vt hic ⁊ de vſu.
b nulli.qð intellige niſi ex cauſa ſuperuenietẽti[b] vt.l.forma.
§.ſ.ff.de cenſi.Bar.

❡ De collatione eris. Rubrica.

Eris pcia.Caſus. Uiginti libre eris va
lent vnũ aureum. Uel ſic ꝑ ere põt ſolui
aurum tãti valorꝫ.h.d.Bart.⁊ intellige
qñ res publica nõ leditur vt not.ff.de ſo
lu.l.paulus⁊ ibi ꝑ Bar. ❡ Not.ex hac
l.ꝙ hic ſoluitur aliud ꝑ alio a volẽte vo
lẽti nõ aũt ab inuito iſti.de ac.§.ꝓterea.
non inuito not.j.de fabri.l.j.An.de bar.Tu diſtingue ꝙ
aut aliquis tenetur ad ſpẽm certã ⁊ tũc non põt pſtare
ſpẽm ⁊ audire volẽs eſtimationem pſtare vt in.l.qui cõ
cubinã.§.ſi edes.⁊ in.l.nõ dubiuꝫ.§.fi.ff.de le.iij.⁊.ad.l.
fal.l.alienus. Aut põt preſtare ſpẽm ⁊ nõ ſine incõmo
ditate⁊ tũc auditur eſtimationem preſtãdo.ff.de.le.j.l.ſi
domus.§.qui cõfitetur. Si aũt ſine incõmoditate vera
vel pſumpta nõ auditur volẽs preſtare eſtimationem vt
d.l.ſi domus.§.cũ alicui. Aut quis tenetur ad quãtita
tem ⁊ vult ſoluere in alia forma ⁊ tũc diſtingue qꝛ aut in
tereſt creditoris ſolui in ea forma in qua eſt obligatus
debitor aut nõ primo caſu nõ auditur volẽs in alia for
ma ſoluere vt.l.paulus.ff.de ſolu.ſecũdo caſu nõ audire
recuſans ſolutionem in alia forma.ff.de aur.⁊ ar.le.l.ſ.
ad fi.Dy.Et vtruꝫ vnã pecuniã ꝑ alia teneatur creditor
c recipere[c] dic vt not.C.de dona.l.ſi quis argẽtum in pñ.
⁊ ſm pdicta nõ ob.ff.ſi cer.pe.l.ij.§.mutui de rupe ſixa.
❡ In gl.ſ.ibi aurũ qꝛ ideꝫ eſt vnus ſolidus ſicut vn⁹ au
reus.ſ.de vete.nũmiſ.po.l.ſ.cum ibi not.li.ij. ❡ In ea.
glo.ibi alſi cõtra vt.ff.ſi cer.pe.l.ij.§.ſ.⁊ de ſol.l.paulus.
ſed dic ꝙ hic nullũ incõmodum creditoris eſt.ff.de aur.
⁊ ar.le.l.ſ.ad fi.ibi ex qbus eſt licet ãnona preſtaretur vi
num vel frumẽtum fiſco ꝑ cenſu. Dy.

❡ De diſcuſſionibus. Rubrica.

❡ In glo.rubrice ibi ne vendãtur ſub qð eſt verum in
reb⁹ que ad vſum hoĩs ſunt neceſſarie retẽtis tñ ad vſuꝫ
ꝓpriũ.ſ.vt nemini li.ſe in emp.ſpe.l.j.ff.ad.l.rho.de ia.
l.ij.ſ.de naui.nõ excu.l.j.ff.de off.p.vr.l.j.§.cura.alſi no
ta.ſ.de iure deli.l.nec emere ⁊ idem cõtra emp.l.inuitũ
doc.⁊ ibi.l.nemo cũ nũquid ergo põt iponi preciũ vſq;
qð vendãtur⁊ nõ vltimo dico ꝙ in caſu quo quis põt cõ
pelli ad vendẽdum põt cõpelli etiã vt certo pcio vẽdat
pro quo.ff.ad.l.iul.de anno.l.fi. doc.⁊ ibi collecta nõ tñ
inquirendo circa cuiuſlibet vt capitale nec alia mobilia
qꝛ in eis ſtatur⁊ eſtimatur ſacramẽto collatorꝫ niſi ſit ſu
ſpecta pſona cui faciliter credi nõ põt:qꝛ tũc oĩa tenetur
ſcribere.j.qñ ⁊ qui.quarta pars.l.ij.§.mobiles.ſ.de iu
re deli.l.fi.ff.de exe.tu.l.ſcire.§.ſufficit.de limit.⁊ iti.cu.
l.j.iniecta.l.iij.§.j.⁊.l.theſaurus.ff.ad exhi.⁊ de pig.ac.l.
ꝗuis.⁊ de ven.inſpi.l.j.§.de inſpiciẽdo vẽtre ⁊.ſ.de ſer
uis fugi.l.ij.doc.et ibi vt.j.l.fi.ibi qñ dicit ingeꝝ ⁊c.frau.
⁊ dic ꝙ in hoc ti.ꝓprie ponitur diſcuſſor ille qui diſcutit
patrimoniũ alterius vt ipm ponat in extimo Bar.

Donẽs.Caſus.Diſcuſſor qui plus alicui im
ponit id ſoluere tenetur.h.d.Dy. Uel ſic ſi ex
timator male extimat ipſe tenetur.h.d.bar.
❡ In tex.ibi in diſceptatiõe.i.cõtrouerſia
que inter diſcuſſores ⁊ collatores mouetur
Dy.⁊ ſic hec

glo.vbi.ſ.dꝫ addo bart. in l.ſi finita. §.j. ff.de dã.infec.

b ❡ Superue nienti. Debet enĩ extimũ di minui ſi ſiet[b] per aliunio.de cre.vt ibi et no.bal.in.l.ac ceptã in fi.ſ.ð vſu.⁊ in.l.etiã ſ.ð exe.rei iu di.Addõ guil.ð cũg.in.l.quod ſi marit⁹ ⁊ qð ibi addidi.ff ð cõſti.pecu.et alex.in.l.ticio ff.ad muni.Et qd operet vis bal.i all.l.etiã in vlt.col.ſ.ð exe.rei iudi. cat adde ang. in.fi.ſ.ſine cẽ. vel reli.

c ❡ Recipere. Addõ ꝑ hac q. ſpe.in ti.de ſo lu.⁊ obli.§.ij. in pe.col.viſ. pone in ſtatu to.oldra.cõſi. ed.hoſti.⁊ ſer be.in.c.qto ð iureiur.bar.l l.j.ſ.ð ſol.mo. frã.cur.in tra cta.de mone. dy.in.c.ni ob ſcuriiet ibi do. Nico.boeri.in addi.j.⁊ in re gula.inſpici mus.de regu iuris

Dy. ⁊ ſic hec deſcriptio corā ſuperiore fiet ad quē reclamat ille ꝗ ſe ſentit grauatū. vt. ſ. de cenſi. ex cenſi. l. qui ſe grauatos. Bar. li. x. ⁊ ibi debitorē cōtra de ſuperac. l. j. ¶ So. ibi loquit̃ in eo ꝗ plus exigebat. hinc in eo ꝗ plꝰ ſcribebat ꝙ ſciebat fore exigendū. Bl. de ſer. ⁊ ſi nono. ex hoc tex. q̄ arbitratores ꝗ ledūt partes tenent̃. ff. ſi menſor fal. mo. di. per totū bar. ¶ In gl. iij. ibi mutui. vt. q̄ ꝑ faciendo mutuo īperatori indigenti, fiebat collecta ad qđ pōt īperator ſubiectos cōpellere licꝫ quidā excuſant̃ ab iſto munere vt eſt caſꝰ. No. ſ. de munc. ⁊ actua. l. ſeriniarios. li. xij. ¶ In tex. ibi approbat̃ no. hic ꝙ onus ꝓbandi incūbit officiali extimanti ſeu menſuranti. bar.

De caſu. Caſus. Securitate tributoꝝ expoſita ⁊ publicas rōnibus cōſcripta. Iterū exigi nō poſſunt Dy. ¶ Not. ex hac. l. ꝙ ſi inſtrumentū fuerit perditū ꝙ reficiēdū eſt vt hic. ⁊ C. de li. cā. l. ſicut datā. ff. de admi. tu. l. chyrographis. ¶ In tex. ibi. ꝓda. i. iniuſta exactio dy. expoſte. i. facte. rurſus. i. iterū. dy. ⁊ ibi petant̃. Et eſt rō q̄ ſicut eſt ſoluēti ꝑmiſſum ꝑ rōnes publicas quas pōt petere exhiberi. ſ. de eden. inſtru. ⁊. l. ſe. ⁊. ſ. de fide inſtru. l. ſi late. Bl. de ſer. ¶ In glo. ij. ibi. i. ꝯ collectores. ⁊c. ⁊ ſm ħ pone caſum. ſi ſoluēs tributa apochā de ſoluto perdiderit: pōt tñ ex libris cōibꝰ ſolutionē ꝓbare. h. d. ſꝫ bar.
1 ¶ In ea. glo. ibi vel dic ſm hoc pone caſuꝫ ꝙ ſi in libris cōibus appareat de ſolutione nō pōt ꝗs petere ab officiali vt iterū faciant apochā de ſoluto. h. d. vtraqꝫ lectura eſt notabilis ⁊ not. ex hac ſcđa lectu. ꝙ ſi apparet ꝓthocollū ex cōtractu nō pōt cogi pars vt iteꝝ faciat inſtrumentū. bñ tñ pōt cogi notarius vt iterum groſſet inſtrumentū ſi doceat̃ amiſſum vt. l. ſi ꝗs ex argētariis. ff. de eden. bar. ¶ In glo. fi. ibi. ⁊ in aut. de here. ⁊ fal. §. ſ. ⁊c. Circa hoc dic ꝙ aut loquit̃ de inſtrumētis ⁊ priuilegiis antiꝗs ⁊ tūc debent reparari. vt in. §. j. hic alle. ⁊ in aut. de ꝗſto. in ꝑn. col. vj. ⁊ ibi no. ⁊. ſ. de diuer. pre. l. fi. in fi. li. xj. ⁊ extra de fi. inſtru. c. inſtrumēta. cū ibi no. ꝑ glo. ⁊ Inno. Aut loꝗmur in amiſſis ei tūc etiā debēt refici vt not. hic. ⁊ in. l. chyrographis. ſ. alle. ⁊ extra de ꝑuilegiis c. cū olim eſſemus. cū ibi not. Scđo caſu nō debēt refici niſi ſciat̃ tenor inſtrumentoꝝ ⁊ ꝑuilegioꝝ ꝑ abbreuiaturam notarii vel ꝑ teſtes Et ꝙ ꝓbetur amiſſio vt. ſ. de fide inſtru. l. illate. ⁊. l. ſicut. cūꝫ ibi not. ⁊ fiet talis refectio officio iudicis ar. ff. de dā. infec. l. iiij. in ꝑnc. ⁊ ad. l. fal. l. maritus. in fi. Et in tali refectione quoꝝ intereſt ſunt vocādi: q̄ talis refectio eſt in priorē ſtatū reductio. ſicut reſtitutio. ff. de viuris. l. videamus. la. ij. §. in fauiana. ⁊ in tali reſtitutione vocādi ſunt quoꝝ intereſt. ff. de mino. l. in cauſe. §. cauſa. ⁊ ꝑ hoc. C. de auc. ꝑſtā. l. fi. in fi. ⁊ q̄ eadem ſolēnitas requirit̃ in refectione ꝗ in noua factione ar. ſ. de nup. l. ſi vt ꝓponis. la. ij. Et cōſtat ꝙ inſtrumentum nō dꝫ fieri ſine reꝗſitione partiū. in aut. de tabel. §. j. in glo. iiij. alle. Et ille ꝗ petit refici debet iurare ſe non petere cauſa calūnie ar. ff. de bo. auc. iu. po. l. fi. in fi. ⁊ ad epi. l. theſaurꝰ. Bl. de ſer. Et de iſtis ꝑ bar. in dicta. l. chyrographis. ibi plene. ⁊ qđ Ang. voluit in. §. ſemꝑ igit̃ de here. ⁊ fal. ⁊ in ſpe. de inſtru. edi. §. poſtꝗ. ṽ. ij. cū ſi. ⁊ per Hoſt. in ſumma. de fide inſtru. §. fi. ibi. ⁊ nō eſt alia ꝓbatio in ſcriptis. ⁊ eſt notabile. ¶ Et ſic no. ex hoc ꝙ ſi ꝓthocollū nō reperiat̃ vt poſſit cogi pars vt de nouo faciat inſtrumentū. vt in hac glo. ⁊ facit. ſ. de li. cā. l. ſicut datam. ⁊ qđ not. ibi. ⁊. ff. ſo. ma. l. ij. in ꝑn. ⁊ qđ ibi no. in gl. mag. ⁊. ff. de noua. l. ſi pupillus. facit qđ not. ff. de admi. a tu. l. chyrographis. Bar.[a]

De ſingulas. Caſus. Hōles honorati viri vſqꝫ ad comitiuā cōſiſtorii necnō milites ⁊ aduocati pſit ad diſcuſſionis ſeu exactionis officiuꝫ ordinari. h. d. fran. Vel ſic diſcuſſores cōſtitui poſſunt oēs in dignitate poſiti. dy. ¶ In tex. ibi honoratis. i. in dignitate poſitus. Dy. ⁊ ibi vſqꝫ intellige excluſiue vt cōſiſtoriū cōtineant̃. de quo ꝑ Cy. C. de nup. l. a caligato. vel ſic ab onere diſcutiendi et extimandi patrimonia nullus excuſatur nec etiaꝫ miles nec militias. hoc dicit bar. Vel ſiet melius diſcuſſio iuge rum. i. inꝗſitio bonoꝝ vt ſciat̃ quantū quilꝫ dꝫ ſoluere ꝓ collecta dꝫ cōmitti honoratis vſqꝫ ad comites. Itē militibus nō militātibus ⁊ ſic nō adherētibus ſuis officiis. Itē aduocatis ꝑſidis ꝓuincie. h. d. An. de barulo.

¶ De decurionibꝰ ⁊ filiis eoꝝ. ⁊ ꝗ decuriones habent̃: ⁊ ꝗbꝰ modis a fortuna curie liberent̃. Rub.

In glo. rubrice ibi decuriones vocant̃ ſimilis glo. eſt. ff. de dolo. l. ſed ſi ex dolo ⁊ de fur. l. inficiādo. §. j. ⁊ qđ cuiuſqꝫ vniuer. no. l. nulli. ⁊. ſ. e. l. ij. ⁊ de ſilētio in rubrica. li. xij. vñ circa materiam huiꝰ ti. ꝗritur vtrū cōſules nři tꝑis habeant priuilegia quo aut ātea habebāt decuriones vt ſic poſt depoſitū officiū nō torqueant̃. nec vilioribus penis ſubdant̃. ſ. de penis. l. decurionē. ⁊. l. decurionum. ⁊. ſ. depoſ. l. diuo marco. ⁊. l. nihil. ff. e. l. fi. ⁊ videt̃ ꝙ nō. q̄ certa ſolēnitas in decurionibꝰ ſeruat̃. ff. de al. ſeri. l. ſ. ⁊. ij. ⁊ de ꝗb. ſign. l. pupillus. §. decuriones. ⁊. ſ. e. l. in albo. ꝗ forma hodie nō ſeruat̃ ꝗ mutata forma totꝰ actus videt̃ mutatꝰ eſſe. ff. ad exhi. l. iiij. §. ſed ⁊ ſi ꝗs. ⁊. ff.
1 de trāſac. cū hij. §. ſi ꝓtor. ¶ Itē olim decuriones hodie cōſules appellabant̃ ſi careāt noīe. ꝗ ⁊ ⁊c. ſ. de feriis. l. a nullo. ⁊. ſ. de iudi. l. j. Itē oliꝫ erāt ꝑpetui. ſ. e. l. decurio fortunā. ⁊ ar. ff. ſi certū pe. l. ꝑſidis. ⁊. l. ꝓcedēti. hodie vō ſunt annuales. ⁊ iđ ſi oībus illis ꝗ ſunt cōſules daret̃ ꝑuilegium ꝙ nō poſſent cōmoueri nimis ꝓbationū facultas refugeret̃ qđ fieri nō debet. ſ. de hereti. l. quicunqꝫ. ⁊. l. qm̃. in fi. cū ꝗſtiones inuente ſunt in ſubſidiū ꝓbationum. ff. de ꝗſtioni. l. j. circa ꝑnc. ⁊. l. de minō. §. tormēta. Itē olim res publica habebat ius ī hereditate decurionum ꝑ eo. qđ hodie nō eſt in bonis ꝯſulum. ꝗ ⁊c. ¶ Contrariū vꝫ lꝫ mutet̃ forma nō mutat̃ ꝓpter hoc effectus. ff. de pu. iudi. l. ordo. Itē iſti ꝯſules ſunt loco decurionū vt not. hic in rubri. ꝗ cū ſint eis ſubſtituti habeant priuilegiū qđ ipſi ar. ff. de cōdi. et de. l. filic. §. fi. ⁊. ff. de dona. inter vir. ⁊ vxo. l. ſi donate. §. ſponſus. inſti. de ac. §. fuerat. Itē lꝫ noīe vniꝰ officialis mutet̃ lex non ꝓpter hoc mutat eiꝰ officiū vl' effectū. ſ. de ma. ⁊ accu. l. ij. li. xij. ⁊ in aut. vt iudi. ſiue quoquo ſuffra. §. illud. col. ij. ⁊. ſ. de rei vxo. ac. l. ſ. §. ſi ꝗd autē. Itē honeſtiores ⁊ nobiliores eliguut̃ ad cōſulatū. in aut. de defen. ciui. §. interim. ⁊. ff. e. l. honores. in ꝑn. ⁊. ſ. e. l. ad ſubeunda. ſed honeſti viri nō
b debēt torqueri[b] nec vilibꝰ penis ſubiici. ff. de penis capitalium. §. oēs. ſ. ad. l. iul. ma. l. nullus. ff. ad. l. iul. de ābi. l. j. §. queꝗꝫ. Itē lꝫ plures ſint hodie nō tñ ꝓpter hoc debent ꝑuilegiū amittere. ſ. de aduo. diuer. iudi. l. binos. ⁊ q̄ nō anguſtat̃ facultas ꝓbationū cūꝫ honeſte ꝑſone ſine tormētis dicant verū. ar. ll. allegataꝝ. ⁊. ſ. de epi. et de. preſbyteri. ⁊ pro hoc. ſ. de dig. l. ſeuerā. nec ob. ꝙ nō habēt hodie tantā poteſtatē quantā olim cū decreta interponerent ⁊ cetera facerent vt not. ſ. de decurio. in rubrica. q̄ lꝫ ſit diminutū ꝑ abuſum nō tñ eſt in totum mutatum ar. ſ. de hiis ꝗ no. infa. l. decreto. Bl. de ſer. ⁊ ꝑe. de mor. ma. qđ verū intelligo de cōſulibus ciuitatū ⁊ locorum magnoꝝ ⁊ nobiliū nō de cōſulibus oppidoꝝ ar. ff. de excu. tu. l. athlethe. §. j. iuncta. l. ꝓpter magiſtratū. in. c. ti. Iaco. rebuffi.

Si cuiāte. Caſus. Filiofami. decurione facto pr̃e volēte ipſe pater ⁊ eiꝰ heredes tenentur diſcuſſis ꝑus filii facultatibꝰ. h. d. dy. Vel ſic pater ſi decurionatū filii cōceſſerit tenet̃ ꝓ eo. ⁊ etiā heres eius ꝑus facta excuſſione de ꝑncipali. h. d. bar. ¶ In tex. ibi cū te. ſ. filiū in poteſtate pr̃is poſitū dy. ⁊ illo. ſ. patre dy. honor. ſ. decurionatꝰ delegatus eſt ⁊ male adminiſtraſti. dy. tenent̃. ſ. inſolidū. hac parte. ſ. cū pater cōſentit. dy. fideiuſſores nō tamen vere eſt fideiuſſor cū fideiuſſor tantū per ſtipulationem obliget̃. vt. ſ. de fideiuſ. blanditꝰ. ⁊. ff. de ver. obli. l. v. §. ſatis acceptio. qđ hic nō eſt bar. ¶ In glo. ſ. in prin. ibi ⁊ non cōtradicat. qđ intellige verū in itinere publico ſecus in priuato qđ not. ſ. qđ cū eo. l. j. ⁊. l. ſi filius. ff. de tutelis. ⁊. l. lucius ticius. ff. de admi. tu. ⁊ ideo ſi inſtrumentum eſſet factum inter duos priuatos ꝯſentiente patre

a ¶ Bar. In inſtrumētū ꝑdito dꝫ refici ſaltꝫ diſtinctio. ꝗs. ſ. ꝑ iura hic alle. ſi deſit velle parti vt voluit bar. in rub. ſ. de fi. inſtru. iſto li. ⁊ ang. in auct. ſ. conſi. inno. in fi. coll. viij. et bar. poſt glo. l. cū ita diuer. de adop. ⁊ iſtis tñ ſubdit ſi nō reperiatur ꝓthocollum. Adde ꝗliter ꝓbet̃ iſtrumēti tenor ⁊ quot teſtes requirātur vide bal. l. l. j. ⁊ in. l. iſtrumentis ⁊ in. l. cū inſtrumentis. ſ. de ꝓba. vbi concludit ꝙ duo ꝓbent tenorē inſtrumēti amiſſi ꝙ eſt verū etiam in caſibꝰ ſcripturā requirētibus vt not. card. in cle. cōſtitutionibꝰ l. §. inſuper in. x. q. d. elec. ⁊ in ꝗbus caſibus debeat ꝓbari amiſſio inſtrumēti vide bal diū. in. l. j. ſ. de fi. inſtru. ⁊ ꝗliter ꝓbetur vl de ſpe. in ti. de ꝓba. §. iij. ad fi.

b ¶ Torqueri. Concludit decuriones non poſſe torqueri qđ eſt verū ꝑ delicto poſt decurionatū ade ptū. q̄ in delicto an̄ ꝑpetrato ſecꝰ no. bal. in. l. nihil. ⁊ ibi tex. ſ. de teſti. dn̄. iaſon moy. in. l. cū ꝗdam puella i. x. col. de iuriſdi. om. iudi. ⁊ ange. in tract. maleſi. i gl. in ver. ſalſit in erle leſe maieſtatis. vt no. idē bal. in l. decuriones. de queſti.

vnius: pater ex hoc nõ obligaretur. vt dicta. l. luci⁹. ⁊. l.
ſ. §. j. in glo. magna. ff. ꝙ iuſſit ⁊c. oportet enĩ ꝙ tunc ſpe
cialiter pater ſe obliget hic examinari plene in. l. ſi cum
1 docẽ. §. tranſgrediamur. ff. ſo. ma. ¶ Quero an pater
poſſit ꝯſentire filio abſente. Rñdeo ꝙ ſic. caſus eſt in. l.
honores. in fi. ff. e. ti. per quã. l. dicunt doct. ꝙ filio agen
te in iudicio: pater abſens poteſt conſentire bar. ¶ In
gl. fi. ibi. l. cũ ꝗ certe lz. in patre hec rõ ꝯcludat: tamẽ idẽ
eſt in quolibet alio fideiuſſore vt. l. iij. in ꝓn. ff. de admi.
tutẽ ad ci. per. tu dic ꝙ ꝙ ſpeciale eſt in fideiuſſore offi
cialis vt not. in. l. j. ꝟ. de ꝯue. fiſc. debi. rõ q2 tales fide
a iuſſores videnẽ indẽnitatem ꝓmittere[a] vt dicta. l. j. ⁊. ff.
de magiſtrati. in gl. j. ꝗ indẽnitas nõ põt apparere niſi
ꝓncipali diſcuſſo. vt dixi in dicta. l. j. ꝟ. de ꝯue. fiſ. debi.
bar. dic ꝙ ratio eſt vt res publica facilius inueniat fide
iuſſores ꝗ ſe obligent cũ eis ꝗ cum ea contrahunt ar. ff.
de iur. fi. l. iij. §. cũ quinquẽniũ. ĩ dicta. l. nã rei publice. ff.
de no. ope. nũ. l. etiã. In aliis ꝗ nõ ſic de facili obligantẽ
idẽ vt. ff. ad munici. l. fi. §. ij. ⁋. de fer. ⁊ ibi not. rebuffi.

Obſeruare. Caſus. Creatione officialiũ fa
cta ꝑ decuriones denũciatio eſt facienda ele
cto: ⁊ niſi conſentiat poterit appellare dy.
Vel ſic. Ad officiũ rectoris ciuitatis ꝑtinet
cõuocare cõſilium ⁊ facere eligi officiales ⁊
eis electis nũciare vt poſſint ſi voluerint approbare ⁊ ꝗ
1 male noĩat teneẽ ad ſumptus. hoc dicit bar. ¶ Super
hoc dicunt doctores ꝙ vniuerſitas vel collegiũ non poſ
ſet cõſtituere ſindicũ vel actorem ſine licentia ſuperioꝝ.
⁊ per. l. j. ⁊. ij. ꝟ. de ſer. reipub. ⁊. j. de pre. cur. l. fi. et inſti.
de cura. §. fi. in hac opi. ſunt fere oẽs doct. Tu dic q2 ois
ille ꝗ eſt dñs rei poteſt cõſtituere ſindicũ vel ꝓcuratorẽ
ſine ſuperiore. vt. ff. de ꝓcu. l. j. ſed vniuerſitas vel colle
b gium[b] eſt dñs vt. ff. de re. di. l. iij. tantũ. §. vniuerſitatis.
⁊. ꝟ. de ſacroſan. ecc. l. iubemus. la. ij. ⁊ no. ꝑ Inno. extra
de ꝓcur. c. fi. ad quod facit extra de reſcrip. c. edoceri iu
ra cõtraria. nõ ob. q2 loquiẽ in adminiſtratorib⁹. odoff.
⁊ in ſpe. ti. de ſindico. . §. j. ver. ſed nũꝗd vniuerſitas. j. ꝑte
tertia particula. ¶ In tex. ibi ad curiã ⁊ ſic alle. hãc. l. ꝙ
ſi aliqua vniuerſi. velit cõſtituere ſindicũ vel actorẽ debz
fieri in loco publico ꝯuocatis oĩbus de vniuerſitate nec
ſufficeret ſi ſingulariter in loco priuato ꝯſentirent quia
multa poſſent allegari qñ oẽs ſimul ſunt ꝗ non allega
rentur ſi priuati fierent. ⁊ ꝓ hoc facit. j. de legatio. l. pen.
in fi. ⁊. j. e. l. nolationũ. ⁊ ꝓ hoc videẽ tex. ff. de decre. ab
ordi. l. ij. ⁊ intellige locũ publicum vbi publici officiales
habitant ⁊ dñi curiã tenent vt in hoc tex. dñ dicit ad curi
am ad hoc. j. de legationib⁹. l. j. in fi. ⁊. ff. ꝗ iniur. l. cor. §.
domum. bar. ⁊ doc. ⁊ ibi cõuocatis. ¶ Not. ſolennitatẽ
ſeruari in cõueniẽda vniuerſitate ⁊ ſic not. ff. de dolo. l.
ſi ex dolo. ⁊ de regu. iur. l. aliud. §. referẽ. ⁊ qualiter citeẽ
dic. vt in. e. ti. l. penul. de decurio. ⁊ ibi faciãt ſed ꝯ Inno. vi
detur ꝙ preſes eligere habeat. vt. ꝟ. de iur. fiſc. l. ſuper
creandis. ⁊ de cano. lar. ti. l. precepit. §. illud. ſed dic ꝙ ꝟ
pertinet noĩatio ⁊ electio ad decuriones. ſed cõfirmatio
ad ꝑſides. j. de ſuſcep. l. exactores. in auẽ. de ꝺſen. ci. §. i
terim. vl' ibi eligebãt officiales ad gubernandũ res fiſci
hic rei publice quare ſecus iuxta ea ꝗ not. j. de admi. re
pu. in rubr. in fi. li. xj. decurio. per officialẽ. i. nũciũ publi
cum ſ'm fre. de ſtella. ꝑferre. i. intimare dy. ⁊ habituro. not.
ab actu extraiudiciali appellari. ibi idẽ nominato vl' ele
cto ⁊ ibi reſtitui condi. ex hac. l. ff. de cõdi. ex le. l. j. ⁋. ac.
¶ In fi. tex. ibi oportebit. ſed videẽ ꝙ imo teneanẽ in
duplũ. ꝟ. de ſupac. l. vna. in ꝓnc. de exac. tribu. l. miſſi. ſed
dic ꝙ ibi re ⁊ facto fuit facta exactio. hic aũt ṽbo tantũ
vel ſcriptura dy. ⁊ de decurio. ⁊ ſic alle. hic finis ꝙ l cauſa
appellatiõis nõ opz petere ſumpt⁹. q2 offõ iudicis veni
unt. vt not. j. de ſumptib⁹ recu. l. vna. ⁋. de fer. ¶ Sup
verbo magiſtratus. no. ex. l. ꝙ rectores ciuitatis poſſũt
congregare conſilium eorũ auctoritate vt hic: ⁊ ita intel
ligitur glo. ſuper verbo magiſtratus. ¶ Secundo not.
ꝙ rectores ciuitatis habẽt hoc facere de neceſſitate qñ
hoc faciendum incidit vt hic dñ dicit oportebit. ¶ Ter
2 tio not. ꝙ conſiliũ debet cõuocari auctoritate ſuperio
rum. nam hic magiſtratus cõuocat vbi autem magiſtra
tus non eſſet tunc poſſet cõuocare ille qui eſt antiquior
decurio. ille enim videtur prior decurionum ar. j. de con
ſulibus. l. j. li. xj. ⁊. ff. de albo ſcribẽ. l. j. ⁊ ibi dixi. ⁊ no. per
Inno. extra de maio. ⁊ obe. c. j. glo. que incipit ⁊ hac ra
tione. ¶ Quero quid ſi non appareat conſilium cõuo
c catum. Reſpondeo ſi quidẽ omnes eſſent preſentes[c] va
leret conſilium qñ nemo eſt qui ledatur ex hoc ꝙ cõuo
cati non ſunt ex quo ſunt preſentes ar. l. etiaz. §. fi. ff. de
minori. ſed ſi aliqui eſſent abſentes nõ valeret conſiliũ
potuiſſet enĩ preſentia eorum retrahere alios in ſuam
ſententiam ar. l. in tres. §. celſus. ſub. l. item ſiue⁹. ¶ In
tex. ibi ſuper verbo curent not. ex iſto tex. ꝙ per ſuperio
rem in conſilio debet fieri propoſitio ſimile in. l. ij. §. j. ff.
ad vel. puto tamen ꝙ ſi de propoſitione non apparet ⁊
conſtaret de volũtate conſiliĩ ꝙ valeret vt. l. ſi quis in fi.
de lega. ⁊. ff. de legi. l. de quibus. in fi. bar. ¶ Item not.
ꝙ licz magiſtratus faciant propoſitionẽ: tamen ipſi nõ
reformant: ſed cõſilium. qõ patet hic: quia magiſtratus
curant ꝙ decuriones faciant nominationem ⁊ electio
nem: ipſi ergo decuriones faciunt magiſtratu inſtigan
3 te ⁊ ꝓponẽte ꝙ not. ¶ Item not. ꝙ de iure cõmuni ad
conſilium ciuitatis ſpectat facere electiones officialiũ
⁊ ſindicorum facit. j. e. l. nominationum. hoc verum in of
ficialibus preſidentibus in ꝓuincia habentibus modi
cam iuriſditionem ſeruantur ea que habẽtur in auẽ. de
defen. ci. in ꝓnc. ⁊. §. j. colla. iij. ſed ſi habeat ſolam admi
niſtrationem reꝝ temporalium tunc ſerua ꝙ hic habe
tur: ⁊ not. in glo. ſuper verbo ad certa. ⁊ ſuper verbo faci
ant in officiali autẽ habente ſolam executionem ordina
riam: ſecus vt in auẽ. de iudi. §. nullo. ⁊ vt iudi. ſine quo
quo ſuf. fiant. §. cos. ⁊ vt ibi not. ⁊. j. de admini. repu. li.
xj. in rubrica. ⁊. ff. ad munici. l. ij. §. ſed ſi curatores qui
confirmantur per ſuperiorem vt. j. de yrenarchis. l. j. In
roma autem omnes diſtincte per principez creantur: vt
ff. ad. l. iul. de ãbitu. l. j. ⁊. j. de ꝓpoſitis. ſa. l. vnica. ⁊ de nu
me. ⁊ actua. l. actuarios. li. xij. excepto pretore ꝗ creatur
a ſenatu. vt. ꝟ. de offi. preto. l. ij. habentes. Aut in ꝓuin
cia merũ vel mixtum iperium habent: creantur per prin
cipem: vt in feu. que ſunt reg. circa fi. bar. ¶ Nota etiã
ꝙ electio officialium ꝑtinet ad ciuitatenſes. vnde circa
hoc cũ queritur ad quem pertineat electio ⁊ creatio offi
cialium. dic ꝙ tria ſunt genera officialium. nam quidaz
preſunt iuriſditioni: alij rebus tẽporalibus. alij autẽ ha
bent nudam executionẽ vt ſeruientes de primis duob⁹
habes. j. de admi. reipubli. in rubri. Si queras ad quem
ſpectat electio illoꝝ qui habent iuriſditionem. dic aut
queris de illis qui habent iuriſditionẽ in vrbe romana.
⁊ taliũ creatio pertinet ad principem. ff. ad. l. iul. de am
bitu. l. iſta. fallit tamen in pretore. nã illius ſpectat crea
tio ad ſenatores. ꝟ. de offi. pre. l. ij. Et eſt ratio quia eli
gebantur de ciuitate romana vt ibi dicitur: ⁊ ideo quia
populares maiorem noticiaz habent ꝑſone iſtius ar. ff.
de queſto. l. de mino. §. fi. ⁊ ꝓ hoc. ꝟ. de cano. lar. ti. l. pre
cepit. j. §. illud. Si queras de illis qui habent iuriſditio
nem in ꝓuincia tunc aut de illis ꝗ habent merũ iperiuz:
⁊ iſtoꝝ ꝑtinet creatio ad ꝓncipem vt preſidũ ꝓuinciaꝝ
vt i feu. ꝗ ſunt rega. c. j. vnde ſi aliquis hoc fecerit teneẽ
l. iul. ma. ff. ad. l. iul. ma. l. fi. ad hoc facit in auẽ. vt iudi. ſi
ne quoquo ſuf. fiant. §. cos. ⁊ iuſiurandũ. qõ preſtaẽ cir
ca ꝓnc. Aut queras de minoribus vt municipaliũ magi
ſtratuũ ⁊ iſtoꝝ ꝑtinet electio ad decuriones vt hic. ⁊. ꝟ.
de magiſtra. munici. l. j. ⁊. ff. e. ti. l. honores. §. penul. ⁊ de
migiſtra. cõue. l. j. in ꝓnc. Si aũt queras de illis qui pre
ſunt adminiſtrationi reꝝ tẽporaliũ dic ꝙ aut ꝑſunt ad
miniſtrationi rei publice ciuitatis ⁊ tũc ſpectat ad curio
nes. ff. ad munici. l. ij. §. geſtum. ⁊ hic ⁊. ff. qñ app. ſit. l. j.
§. ſolent. Si q̃ras de illis ꝗ preſunt adminiſtrationi reꝝ
fiſcaliũ: ⁊ tunc aut queris de maioribus habentibus di
gnitatem vt queſtores. ⁊ iſtorum ſpectat creatio ad ꝓn
cipem: licz olim eos crearet populus romanus vt. ff. de
ori. iur. l. ij. §. deinde cũ erariũ. ⁊ tũc princeps eos creat
hodie cũ habeat poteſtatẽ populi. ꝟ. de adopt. l. j. ⁊. ꝟ.
de offi. pre. preto.

a ¶ Promitte re. Adde ꝙ tales fideiuſſores licz renũciauerit bñficio fideiuſſoꝝ nõ tñ poſt põt cõueniri ꝗ excuſſo principali. ita no. bart. in l. j. ꝑ illũ tex. ꝟ. de conue. fiſci debi. ꝟ. iſto li. l. l. quero. ff. loca. ⁊ alex. in. l. curatores. §. pro magiſtratu. ff. de admi. re. ad cuiꝰ ꝑti. ꝗ dat hãc rõnẽ qui hic hẽs no. in addi. ad l. j. ꝟ. de cõue. fiſ. debi. l. iſto libro.

b ¶ Collegiũ. Breuiter facies diſtinctionẽ ꝑ quã concordabis doctores. aut enĩ agitur de ſindico vniuerſitatis ⁊ tunc ꝓcedit ꝓpla opi. ſ. ꝙ requiraẽ cõſenſus ſuperioris ⁊ hãc opi. tenuerũt bal. in. l. ſi ita ad fi. ꝟ. de ſer. reip. manu. ⁊ bar. l. j. actor. in. iij. col. ꝟſi. ver. videamus ꝓmũ. ff. rẽ ra. habe. In ſindico vero collegij ſec⁹ not. alex. in ꝑalle. l. actor. ⁊ albe. l. l. placet. ꝟ. de epiſ. ⁊ cle. bal. tñ in. l. oẽs la. ij. in. ij. col. ṽſi. deinde nota. aliter diſtiguit idẽ ⁊ bart. in. l. municipio. vt in poſ. lega. qbus adde oio ꝑ bal. in addi. ſpe. in ti. de ſindi. verſi. in ſindicatu.

c ¶ Preſẽtes. ad de an preſẽtiũ cũ cõſtituentium noĩa ſint ſcribẽda. vide barto. in. l. procuratores. j. co. ⁊. l. l. j. ꝟ. de vẽdi. re. ciui. cano. ꝑ ſertiz do. abb. l. c. j. in. iij. col. ṽ. vltimo quo. de ſindi. eundẽ in c. fi. in vlti. col. de ꝓcu. Et in q̃tum petit an vniuerſitas caſualiter cõgregata poſſit ſindicũ cõſtituere ſerua opi. alex. in. l. nulli. ff. qõ cuiuſq; vni. no. ꝑſumiẽ tũc legitime facta qñ opoẽ plene facta. vt ibi per eum.

de offi.pſe.pto.l.j.in fi.pme colũ. Aut q̃ris de minorib⁹ vt ſunt exactores ꝛ ſuſceptores ꝛ tabularij.ꝛ dico ꝙ aut mittebant tũc de palacio pncipis: ꝛ tunc ſpectabant ad comitẽ rez pri.ꝛ ſacra.lar.vt.j.de pala.ſa.l.ar.l.nihil.ſal lr tñ in actuarijs: ꝛ eſt ratio q: magna res eis cõmittebatur.ſ.vt portarent pecuniã publicã ad domũ pncipis vt.j.de actua.ꝛ nume.l.actuarios. Si queras de alijs q̃ non mittebant de palacio: tũc illi eligunt p pcuratorez ceſa.preſentibus decurionib⁹ ꝛ cõfirmabant p preſidez vt.ſ.de iur.fiſ.l.ſup creandis.ꝛ.j.de ſuſcep.ꝛ ar.l.exactores. Sed ſi queras de alijs officialibus q̃ habent executionem tunc ſpectat ad iudices ordi.q̃bus ſeruiunt: cuz etiã ipſi eligant aſſeſſores in aut.de iudi.§.nullo.in fi. colla.vj.ꝛ in aut.vt iudi.ſine quoquo ſuf.§.eos.colla.ij.

4 ¶ In glo.q̃ eſt ſup ṽb.ſolẽniter.ibi tube. hic intellige voce preconis ſic dicẽtis: ꝛ debet cõſtare ꝙ precom fue-

a rit cõmiſſum[a].ar.ſ.de exhi.re.l.neminem.ꝛ ibi ouz dicit ꝙ debet fieri iuſſu magiſtratus. ¶ In ea.gl.ibi vel cãpane: aut alio modo prout habetur p ſtatutũ vel conſuetudinem: Ber. Idẽ not.ff.de reg.iur.l.aliud.§.refert.ꝛ q̃dcunq; vniuer.l.ſicut.ꝛ de dolo.l.ſed ſi ex dolo.§.j.ibi cãpane.vel alio mõ ſolito Dy. imo videt ꝙ reqrat verbalis citatio vt.ff.de ṽb.obl.l.j.§.ſi q̃s ita.ſed in actu in quo ṽba ſunt de cenſ.hic not.iõ ſufficit ſi quis faciat in aut.de liti.§.oẽm.ff.ſi certũ pe.l.certũ.ꝛ de loga.ij.nutu.ꝛ ad.l.iul.ma.l.j.in fi.de extraordi.cri.l.ſaccularij.§.ſũt quidam. ¶ Glo.vij.ibi vt.ff.de tu.ꝛ cu.da.ab hijs.l.vbi iuxta hoc vide no.p roffre. que ꝛ ſcripſi in aut.de defen.ciui.§.interim. ¶ In gl.in ṽbo appellãdi.ibi ab electione: ꝛ ſic ab accu.extraiudiciali. An. ¶ In ea.glo.ibi.ff. q̃ñ app.ſit.l.j.hodie.j.decem dies: vt in aut.hodie.C.de excuſa.app.ꝛ de hoc plene not.j.de mu.in rubr.rebuffi.

Um decuriones. Caſus. Spõte munera ſubiens excuſationem non habet Dy. Ex hac l.not.ꝙ ipſo facto quis perdit priuilegium
b contra ipſum veniendo[b] de hoc.j.de hijs q̃ ſpõ.mu.ſub.l.j.an. ¶ In tex.ibi ſuſceperis.licz ſis maior.lxſ.annoꝝ.Dy.

Um adoptiuum. Caſus. Filius decurionis adoptiuus nõ debet torq̃ri: ꝛ q̃ hoc facit punitur: hoc dicit an.vel ſic.filius adoptiu⁹ decurionis hz priuilegiũ filij decurionis. hoc dicit bar. ¶ In tex.ibi cũ.ſ.filium adoptiuum ad vicem.i.locum dy.illicitis.i.plebanis.dy. ¶ In glo.iiij.ibi adoptiuus.hodie cõtra.ſ.de adoptiuis.l.cũ in adoptiuis.Ꝺ.acu r.

Ilios. Caſus. Filiuſfamilias ad munera ꝛ honores admittit.ſed pater non tenet niſi conſenſerit dy. ¶ In textu ibi nominationem.i.electionem factã de filio dy. ꝛ ibi accõmodamus.ſ.tu pat. imo cõtradixeris Dy. ¶ In glo.ij.ibi approbãdo.approbatio añt ſola nõ ſufficeret niſi interuenirẽt preſtatio vt.j.de ſatiſſa.ꝛ quem ad.pa.p eis te.l.ij.dy.ꝛ dic approbãdo noie filij: nec appellando noie ſuo ſibi noceat: q: appellãdo noie filij.videtur approbare in ſui preiudiciũ ar.ff.rem ra.ha.l.vt.§.j.de fer.ꝛ de ſu.fa.li.ij.

Expertes. Caſus. Ignari lraꝝ decuriones ſiunt.dy.vel ſic.illitterat⁹ põt eſſe cõſiliarius h.d.bar. ¶ In tex.ibi expertes ignorantes dy.ꝛibi phibent dũ tñ habeãt experientiã cauſaꝝ dy.ꝛ ibi iura iuxta hoc querit an lay⁹ poſſit eſſe iudex vel officialis de quo p Cy.C.de iudi.l.circa iur.et de ſen.ex peri.reci.l.ſtatutis. ¶ In gl.ibi inſti.de excuſ.tu.ſed in decurione q̃ poteſt habere acceſſorẽ ꝛ per aliũ defectũ ſupplere: qõ non eſt in aduocato.ar.ſ.de app.l.ne cãs.ad hoc.§.dic ꝙ ſiliter lratura ibi ꝛ peritia reruz deficiebãt: ſed hic litteratura tñ.ad quod.ff.de excuſa.
c tu.l.athlete.§.penul.ꝛ fi.doct.[c].

Icet. Caſus. Cõdio bonoꝝ nõ obligat quez aliene obligationi.h.d. Vel ſic.vn⁹ frat non tenet p alio in offõ delinquẽte: lz bona non ſint diuiſa. ¶ In tex.ibi.nõ tenent.ꝛ eſt rõ q: ego nõ teneor p mala fratris adminiſtratione q: qõ ipſe acq̃rit nõ cõicat mihi.ff.p ſo.l.cũ duob⁹.§.ſi fratres alſ.§.ſi papa.alſ.eſt lex q̃ incipit ſi fratres.ꝛ fact.ff.de mu.ꝛ ho.l.ꝛ q̃ originẽ.§.fi.ꝛ qõ ibi not. An.bar.glo.fi.l fi.ꝛ eſt aliud q̃ñ in teſtamẽto dicit.ff.ad municip.l.lucius.§.fi.Dy.

Infamia. Caſus. Infames ab honorib⁹ repellunt.h.d.dy. Vel ſic.q̃ pdituiſum nõ ydit offitij: ſecus ſi infamet.h.d.bar. ¶ Not. ex hac.l.ꝙ cuiz ꝑualet amiſiſſe vnũ oculum q̃ꝫ bonã famã. ¶ In tex.ibi infamia.ſ.facti vl iuris.vt not.j.de dig.l.ij.li.xij.odoff.de ſe.ꝛ ibi honorez ſ.j.e.l.nec infames.dic ꝙ infamia ꝑuat ab honore vt h. nõ ab onere.vt ibi bar.nã ſilis eſt piculo vite.ff.de ma.mer.l.iuſta.j.de ſpecta.l.fi.in fi. ¶ In glo.j.in fi.ibi hic hito.rõ eſt q: lz dignitas hẽat onus annexũ poterit per aliũ gerere.ff.e.l.ſpurij.§.minores.de decio. ¶ Circa infames ita diſtingue. Aut vocat ad mun⁹ qõ hz onus tñ: ꝛ tũc dic vt.l.nec infames.j.e. Aut vocat ad mun⁹ qõ ipoꝛtat honorẽ tñ: ꝛ tũc repellit.ff.de inter.et rele.l.relegatoꝝ.§.fi. Aut hz munus qõ hz onus.ꝛ honorẽ ꝛ repellere ab honore nõ ab onere.vt h.ꝛ.j.de infa.l.vna.l ſeco ſic diſtingue. Aut loquit in honore iã q̃ſito. ꝛ tũc ſi ue amittat vnũ oculũ vel ãbos ſemp retinet honorẽ.l.j.§.ꝑuis.ff.de poſtul. Aut loquit de acq̃rẽdo ꝛ tũc. Aut amiſit vtrũq; ꝛ tũc repellit ab habẽdo.vt.e.l.j.§.caſum.ff.de poſtu. Si vnũ oculũ tñ amiſit nõ repellit ab acq̃ſito nec acq̃rendo ar.a 3rio ſenſu. Si loq̃mur de munere tũc. Aut eſt orbatus vtroq; oc̃lo ꝛ tũc põt excuſari a q̃ſito ꝛ q̃rendo.ff.de excu.tu.l.poſt ſuſceptã ſi vno tñ tunc nõ excuſat a q̃ſito ſed bene a querendo.ſ.de excu.tu.l.
d frater tuus.pe.de ſeru.[d].

In albo. Caſus. Filios habẽs preferẽ non habẽti dy.ꝛ bar. ¶ Ex hac.l.no.ꝙ parẽtes habẽt honorẽ ꝑpt filios: ſic eõ.ſ.e.l.adoptiuum An.de bar.ꝛ eſt caſus nou⁹ in hac.l.q̃ñ fiet iſta ꝑlatio in ordine et arengãdi fact.j. de cõſulibus.l.j.li.xij.ꝛ.ff.de al.ſeri.l.j.qõ eſt not. Bar. ¶ In tex.ibi patrẽ.ſ.decurionẽ filios habentẽ cõſtituit. ꝛ rõ q: p eũ reipublice ducit.ꝑuidetur p ſe ꝛ p liberos.ff.de bo.dã.l.cuz rõ.§.ſi ꝑles.ff.de ven.in poſ.mit.l.j.§.et gñaliter.li.ij. Itẽ q: ꝑſumendũ eſt hñe bonũ cõſilium hñtes liberos conſeruat memoria.l.liberoꝝ.ad fi.ff.de ṽb.ſig.iũcta.l.iſti quidẽ.ff.qõ me.cau.ꝛ plus reputant i patria ꝑpter liberos remãſuri: ꝛ ſic plus ſecuri ꝛ deſtricti ac min⁹ vagabũdi ar.l.ſciendũ.ff.q̃ ſatiſ.cog. iũcta.l. ad ſubeũda.j.e.ſec⁹ vl ſi habeat filios.ff.de ſta.homi.l. in multiz.de reg.iur.l.ij.ar.C.de pau.l.marit⁹. Cu dic idẽ ff.de ṽb.ſig.l.j.ꝛ de le.iij.l.q̃ duos. Itẽ poterũt filie nubere curiali: q: gener iuuabit ꝛ ita nõ intereſt p quẽ iuuet p filiũ.vel p generũ.ſ.õ natura. li.l.iij.in fi.ꝛ.j. q̃ñ ꝛ qui.quar.po.l.ij.ꝛ.l.iij.in fi.in aut.de trien.ꝛ ſe.col.iij.§.neq; illo.in aut.q̃ mo.na.effi.ſui.§.pe.nã ſine eis reſ publica repleri nõ põt.ſ.de iudic.vidui.l.ij.ſ.q̃ nu.libe.l.iij.cuz glo.ꝛ eis.li.fauent.ff.ſo.ma.l.j.ꝛ.C.q̃ po.in pig.ha.l.aſſiduis.ꝛ intelligas in iã natis ſec⁹ ſi ſint in vẽtre ff.de excu.tu.l.ij.§.q̃ autẽ in vẽtre.cũ glo.ꝛ eſt tex.cũ gl. ſ.qui nu.libe.l.iij. Docto.

Si vltra. Caſus. Maiores.lxx. annis a muneribus pſonalib⁹ excuſant dy. ¶ Sup tota.l.ꝛ eſt rõ q: tot⁹ nũerus annoꝝ excuſet a tali honore: q: lz decurio nat⁹ ſit honor vt.l. honores.§.is q̃.ff.e.tñ tale officiũ eſt via et fundamentũ ad alios honores.j.de hijs q̃ ſpõ.mu.l.j.et ij.ꝛ iõ magis honorat ꝙ ceteri honores cũ maiorẽ labo rem reqrat ꝛ maiorẽ iuuenturẽ.qõ ſec⁹ eſt in alijs honoribus in q̃b⁹ numer⁹ annoꝝ nõ excuſat.ff.de vaca.mu.l.ij.§.nũerus.cũ ibi no.ꝛ qõ no.in.l.fi.j.q̃ etate.ꝛ eſt rõ q: mai⁹ tps reqrat in excuſatiõe tutele ꝙ alioꝝ mũeruz q: plus laborat reipublice ſeruiẽdo cũ plurib⁹ miniſtret ꝛ iõ a labore citi⁹ releuet ar.ff.de iureiurã.l.cũ q̃.vel i tutela ſenex põt ſeruire p ſubſtitutũ.ff.de admini.tu.l.ita añt.§.geſſiſſe. Si mũera publica auctoritate ꝛ vtilitate

a ¶ Cõmiſſuz. Adde de rõe quare cõſiliuz p ſuperioris iuſſuz nõ per vniuerſitatez ꝯgregatur p cõpoſitei.in.c. cũ oẽs de ꝯſ. qõ ãphat i ſũa mar.in vniuerſitas ṽficu.ij. per.l.ſunt que ſinũ.ff. ad trebel. Nõ tñ eligunt dicti ſuperiores vel magiſtrat⁹ tales officiales ſed vniuerſitas: an requiratur ſinguloꝝ rum cõſenſus vel oim ſimul not.bal i aut. hoc ius porrectũ.ñ.õ ſacroſanct.eccle.et in.l.nõ ambigit ꝛ ibi ang.ff.de.l.aler.in.l.ſum.ff.de.pact.bar.in.l.oẽs populi in.h.q.pel.ff.de iuſti.et iure.et alex.ꝯſi.xciij.vol.iiij.et q̃liẽ cõgregeẽ not.bar.l.l.h.ſ.del de q: difficile.ff.de ori.iur.ꝛ bar.in.l.ſuc ſa cea.ſ.ſi.ṽſi.vl termis quero in ũſi.col.õ pe.ꝛ pan.de cãſi.cõſi.lxxxvij.et inno.in.c.graui de ſenten.excõ.

b ¶ Veniẽdo. Addõ ꝙ hoc ẽ verum quoad actũ tñ cõtrarium ꝛ dependeñ.vb eo.ita not.inno.in.c. accedentibus ꝛc.ſi de terra de ꝑui.bal. in l.ij.ꝛ ibi doct. ſ. de iure do. impe.cy.ꝛ ſali. in.l.vol ſtarie de excu.tuto. bar.in.l.viſũ a que ꝛ ibi ang. j.de aque duc. li.xj. Adde la te p feli.in.c. cũ acceſſiſſẽt coll.mihi.xij. circa fi.ṽſi.tertia regula eſt Cõtra nenſiũs priuilegio ꝛc. extra de ꝯſi.

c ¶ Ex fi.doc. Adde pro hoc queſtiõe.ſ.an. Iudex poſſit eẽ illiterat⁹ p doct.in.l.ij.et ibi bo.glo.ſ.õ ſenten.ex pẽ cu reci.ſpe. in ti.de ſentẽ.§.iij.q̃ cõcludit ꝙ ſic cõtrariũ añt eſt i aduocato vt not. bar. poſt glo. in.l.j §.aũt pretor in.§.poſtulare.ff.de poſtu.ꝛ in.l.fi.in.vj.q.p bal.ẽ.õ bere.inſti.adde de vnũ not.dicũ ꝛ qõ ſemel regij practica ni ſ.ꝙ ſi agit corã iudice vl officiali ignoranti leges ꝙ non eſt neceſſarius libell⁹ i ſcriptis iſtud eſt ſing.dictũ bal.in auct.ni ſi breuiores.ſ.de ſentẽ.ex peri.reci.qõ refert ꝛ ſequitur l.iſ.õ ora.in repe.c.q̃ñ contra falſaz.§.petitiones col.mihi.iiij.ṽ.item not.iſtõ extra de ꝓba.

d ¶ pe.de ſeru. Addõ an ceꝯ ſuccedat i feudo p bald. in.l.q̃uens in pe.col.ṽſi.quidam ſunt q̃ri i iſtis ſenſib⁹.ſ.de ſuis ꝛ legi.ꝛ an i baronis q̃ ſibi õ no no'cõcedi non põt ſuccedat no.bar.in.l.cecus.ff.de iudi.ꝛ de mate.preſentis.l.adde ſpe.in ti.de teſti.§.j.ver.ſed niſi quidcecus.

nō pōt q̄s adminiſtrare p ſubſtitutū.ſ.e.l.null⁹ q̄ nexu.bar. ¶ In ea.glo.ibi decurio fortunā.⁊hoc facit fauore publice vtilitatis vt in iuribus hic alle.⁊q2 cepit gerere tale officiū ad qd̄ de iure tenebat.ff.de excu.tu.l.ij.in pn.⁊.l.tutor petit⁹.⁊.ff.de vaca.mu.l.hijs honorib⁹.§.auctis.⁊ de mu.⁊ ho.l.iij.§.j.al's q̄s excuſat ꝓpter cām ſuperuenientē vt.ff.de ar.l.nō diſtinguem⁹.§.ſacerdotio.⁊ de vaca.mu.l.pretor.in prin.⁊ de procur.l.filiuſfami.§.fi.Iaco.rebuffi.

Vxorem. Caſus. Vxor pro obligatione mariti non tenetur Dy. ¶ In textu ibi decurione ſcʒ male gerente.rebuffi.

Nec infames. Caſus. Infames imunitatē nō habēt dy.facit iſta.l.ꝙ infames ꝗuis excuſari debent a tallijs ⁊ q̄ſtionib⁹ ꝓpter nobilitatē vel priuilegiū ꝙ nō excuſat decurio ꝓpt iſamiā ar.hui⁹ tex.⁊.ſ.de ſecū.nup.l.ij.vbi mulier remouet ab oī gr̄us nobilitate ꝓpter iſamiam ad qd̄.ſ.de dig.l.ij.ber.⁊ id dic vt ſcripſi.ſ.in glo.l.infamie. ¶ In tex.ibi imunitatē munex in q̄bus vtit tm̄ onus ſi nō haberet ſimul mixtū honorē ⁊ onus: on⁹ ſibi remanet ⁊ ab honore excludit vt in.l.iij.glo.all'.dy.

¶ Et not.hic ꝙ q̄s nō debet ꝑmiſ ꝯſeq̄ ex eo ꝙ debet puniri doc.⁊ ibi puilegiū.i.p priuilegio tribuat nore.p nota intelligatur Odoff.pe hanc.l.tenet Innocen.ꝙ ſi aliquis infamis eligitur iudex nō poteſt ſe excuſare niſi ab alio opponatur vt ipſe not.extra de reſcripti.ca. a ſciētatus.Ia.rebuffi [a].

A Muneribus. Caſus. Sentētia preſidis vel anni.l.aut valitudo podagre nō liberat quē a decurionat⁹ honore dy. ¶ In tex.ibi ꝑpetuum intellige hūc tex. qn̄ preſes ꝑncipaliter ſup hoc ꝓnunciaret excuſando quē ſecus ſi ꝓnūciaret ſup delicto:tūc eni ſi delictū infamaret ꝑpetuo ꝓhiberet eē decurio vt.l.iſamia.ſ.e.bar. ¶ In glo.fi.ibi ire nō poſſit.ſed ꝗliter ꝓbabit ꝙ nō pōt ire:dico ꝙ recurret ad medicos.ſ.d re mili.l.ſemel.li.xij. quia ad peritos illi⁹ artis eſt recurrendū.ſ.de nō alie.§.quod qūt.col.iij.⁊.ff.de vētre inſpi.l.j.§.j.Iaco.rebuffi.

NEmo. Caſus. Iudex nō pōt aliquē a decurionatu liberare:ſʒ ſolus ꝑnceps dy. ¶ In tex.ibi ſubleuari.ſ.ab onere decurionat⁹ dy. ¶ In textu ibi munex.i.ꝑſonaliū dy.hanc.l.intelligo qn̄ iudex vult ꝯcedere imunitatem ex cauſa nō exꝑſſa a lege:al's pōt q̄libet iudex ordi. vt.ſ.in tit.q̄ etate.⁊ in ti.q̄ morbo.⁊ in tit.q̄ numero liberorum.⁊ in ſilibus bar. ¶ In gl.fi.in fi.ſubaudi nō deficiat ſpes ꝯualeſcētie.ff.de iudi.l.ſi longius.in pn.glo.ac.⁊ de excu.tu.l.idem vlpianus.Iaco.rebuffi.

VNiuerſos. Caſus. Cōſiliarij nō debēt exercere officiū tabellionatus.h.d.bar.Nō qm̄ officiū eſt ville ſicut ꝓcura. vt.ſ.e.l.ſi q̄s ꝓcuratorē.⁊ ſit not.ꝯ aduocatos q̄ officium tabellionat⁹ exercent q2 ſicut decurio habʒ dignitatē ſic aduocati militāt nāq̄ʒ patroni cauſax vt.l.aduocati.in fi.C.de aduo.diuer.iudi.⁊.l.laudabilē An.puto tm̄ ꝙ ſi facerēt inſtrumēta valerēt.ſʒ facere nō debent:p quo extra ne cleri.vel mo.c.ſicut.vbi dicit ꝙ clericus nō dʒ exercere officiū tabellionat⁹.tm̄ ſi exerceret valerēt inſtrumēta lʒ ipe puniat bar.⁊ doct. ¶ In tex.ibi tēperare.i.abſtinere dy.ſecus in tabellionib⁹ q̄ ſcri-

1 bunt circa lat⁹ ꝑncipis:q2 illi habēt honorēʒ.ſ.de excu.mu.l.maximax.in pn.ſ.tota.l.ſed quid ſi ꝑmo fuit tabellio⁊ poſt decurio efficiat.nunq̄d poterit ꝯficere inſtrumēta:⁊ vr ꝙ non.ar.l.maiorib⁹.ſ.q̄ēadmo.ci.mu.iudi.ſed dic qm̄ aut loq̄ris de inſtrumētis quox recepat notas.⁊ pōt groſſare:imo pōt cōpelli.⁊ idē dicerē in captiuo [b] Nō q2 iaʒ erant recepta ar.ff.de iur.fiſci.l.deferre.§.j.ff.de iudi.l.is q̄.qm̄ nihil vr de nouo facere q̄ vult inchoata ꝑficere.ff.de bo.li.l.q̄ cū maior.in pn.⁊.ſ.de mu.⁊ ac.l.exceptores.⁊ ꝙ inuitus poſſit etiā ꝯpelli ꝓbatur ar.ff.de teſta.mi.l.penul.⁊ de excu.tu.l.nō tm̄.in pn.aut q̄ris nunq̄d de nouo cōpellit recipere inſtrumenta ⁊ dico ꝙ nō ar.ff.de operi.li.l.iterdū.pōt tm̄ recipere ſi vult ſ.de fal.l.aliq̄s decurio.ſed tūc nō vtet honore decurionatus vt hic not. ¶ In gl.fi.ibi de nouo fieri.vt h dixit veru glo. in ꝯrio ibi op.vt.ff.de iur.fiſc.l.deferre.§.cos.ibi ꝟ.ſed eas.C.q̄ agn.poſ.l.negāda.ff.de pu.iudi.l.quis reus.in fi.de vſuc.l.cū q̄ edes.in ꝑnc.iuncta.l.rex mixtura.§.labeo.e.ti.ꝓb.ſ.de nume.l.exceptiones. ¶ In ea.glo.ibi tabellionis vt.ſ. de aduo.diuer.iudi.l.ſancim⁹.la.ſ.de premiſ.⁊ ad ſcd̄m dic ꝙ poſſunt conficere inſtrumenta aſi recepta ar.ff.de iur.fiſc.l.deferre.§.j.de publicis iudi.l.is q̄.q2 nihil de nouo facere videt.ff.de bo.li.l.qui cum maior.in princi.ſ.de mu.⁊ acci.l. exceptiones.ſi de nouo recipere non compelluntur.ff.de opi.li.l.interdum.Ia.rebuffi.

SI quis. Caſus. Cōſiliarij nō debēt recedere a ciuitate ſine licētia al's puniunt.h.d.et not.ex hac.l.ꝙ ambaſiator dʒ portare lr̄as ꝑ quas appareat ꝙ de mādato⁊ licētia ſue ciuitatis vadat vt hic colligit ſm hoc.ꝓut dicit dʒ habere lr̄as a iudice ſue terre bar. Vel ſic citat⁹ ꝑ iudicē nō dʒ recedere illicentiatus.h.d.ſm vnū modūʒ dy. ¶ In tex.ibi rei.puta ad cōquerendū de iniuria ſibi facta dy.⁊ ibi cōſequat. ¶ Not.nō ſufficit petere licen-

c tiam niſi cōſequat An.[c].ſormat.i.arbitrarie p eū punietur dy. ¶ In.j.glo.ibi ambaſiā.ad qd̄.ſ.e.l.curiales.ij.⁊.l.oīm.ff.de lega.l.ſciendū.§.ordinē.ſ.de ꝓxi.ſa.ſcri.l.in ſacris.⁊ ibi glo. ¶ In glo.fi.in fi.facit ꝓ vtraq̄ʒ poſitione in aut.quomodo oportet.epi.§. nō aliter.col.iij.Iaco.rebuffi.

QUi derelicta. Caſus. Curialis miles a curia reuocatur Dy.

SI ad magiſtratuʒ. Caſus. Nemo ab officio ſibi ipoſito ſe ſubtrahat:⁊ ſi faciat ali⁹ loco ſui inſtituat cui bona ſubtracti aſſignant.et reuerſus onus duplicatū ſuſtinet dy. ¶ In tex.ibi ipſox.ſ.latitantiū.⁊ ibi fuerūt.ſ.⁊ bona recuperauerīt.q̄ ſunt duūuiri.dic vt not.ſ.e.l.duumuirum.⁊ ꝑ gl.⁊.ex.C.de emāci.li.l.j.⁊ de iudi.l.fi. ¶ Vel pone ſic caſum:ſi q̄s in acceptādo officiū fuerit ꝯtumax alius loco ei⁹ eligit q̄ interim bona cōtumacis habebit ⁊ ꝯtumax duplicato tpe officiū exercere debet.h.d.bar. ¶ In glo.ij.ibi ⁊ pretoria.q̄ ⁊ q̄r ſint vide qd̄ no.⁊ ſcripſi.ff.ad.l.iul.pecu.l.ſacrilegij.§.fi. ¶ In ea.gl.ibi emēdat.ſ.electus. ¶ In.iij.glo.ibi ad vſum.ſ.redeūtes.ſ.bienniūm bona recuperent.ſ.de oī agro deſer.l.q̄ agros.lʒ aliq̄ dicant.ſ.annū tm̄.ſ.de ꝑſcrip.xxx.an.l.pe.§.p.et de re.l.j.⁊.ij.qd̄ credo ver⁹: q2 ſe ſubſtrahit reipublice.ff.de re mili.l.q̄ cū vno.§.q̄ filiū.Ō.ac. ¶ In.iiij.glo.ibi q̄ ex decurionib⁹ tm̄ ſunt:qd̄ eſt verū qn̄ per decuriones eligunt de ſeipſis.ſ.qn̄ prouo.nō eſt neceſ.ſi vt ꝓponis ideo cū ſit magnū periculū in adminiſtratione reipublice.ꝑmo debent eſſe exꝑti in minorib⁹ anteq̄ ad maiora veniant.ff.de mu.⁊ ho.l.vt gradatim. ſed ꝑ principeʒ ex aliis pōt eligi.ſ.de app.l.precipim⁹. in fi.ff.ad.l.iul.de ambi.l.j.⁊.ſ.de man.ꝑnc.l.j.Nā tunc iuſte videt approbat⁹.ff.de re iudi.l.quidaʒ.in fi.ſ.de cri.fal.l.ij.ſʒ ſi velit poſſet eligere ex decurionib⁹.ſ.e.l.neminē.⁊.l.fi. ſed ſi ꝑ populū fiat electio:vt ſunt defēſores q̄ eligunt vt l aut.de defen.ci.§.interim.tūc nō debēt eligi ex decurionib⁹ ſed ex plebeis.ſ.de defen.ci.l.ij.⁊ dicto.§.interiʒ.⁊ videtur approbatū q2 cū tāta ſolennitate eligit.ſ.quō oportet epi.§.ſi ꝟo nemo.doc.Sed q̄ eſt rō diuerſitatʒ ꝙ defenſores ciuitatū nō eligant ex decurionib⁹ q2 habēt cōtraria officia:q2 defenſor hʒ ꝓuidere vtilitatib⁹ ſingulorum circa tangētia eius officiuʒ.ſ.de defen.ci.l.iiij.⁊ in aut.de defen.ci.per totū.ſed decuriones vtilitati reipu-

d blice vt.ſ.e.l.curiales.rebuffi [d].

VAcatis. Caſus. Cōceſſa imunitas a muneribus ciuilib⁹ nō valet etiā cū cōſenſu curie.dy.vel ſic ſi alicui cōcedat priuilegiū ꝙ excuſetur a munerib⁹ ciuilib⁹ priuilegio non obſtante ſoluere cogit munera indicta ob neceſſitatē publicā.hoc dicit dy.Vel ſic reſcripta conceden-tia immunitatē.

[a] ¶ Rebuffi. Adde ꝙ imo cogitur detegere ſuā inhabilitatē alios punitur pena de qua in.l.q̄ cū maior.ſ.de teſta.mili no.bal.in.l.caſſi⁹.ff.de ſena.lodo.ponti in ſing.in vſi.officialis vſi.not. ¶.

[b] ¶ Captiuo. Adde bar.in.l.j.§.huius ſtu dij.⁊ ibi alex.in addi.ad eū.dez.ff.de iuſti.et iur.eidem in.l.quod,ſere

mus de teſti.io.and.in.c.ſicut ne cleri.vt mono.⁊ gemi.in.c.vt officiū.§.ad ſcribendas debere.li.vj.

[c] ¶ An. Adde ꝙ regulariter licētie petitio ſufficit qn̄ agit de augmēto ꝑfectiōis lʒ nō obtineat ſine tunc ceſſat ſuſpicio ſbit ōis not.card.l cle.ſ.in.viij.oppo.de teſta.idē in cle.j.in.ij.op.po.de regula doct.in.c.lic et eo.ti.in alt ꝗ aliis ſecus vt l cle.dudū ⁊ ibi ꝑ eūdē de ſepul.⁊ in cle.j.§.preſenti de ſta.mona.addēn ꝙ quando dʒ ꝓſtari licētia ſup aliqo actu ꝓſtata ſine eius cognitione nō val⁊ not.bal.pon ſ caſt.io.de pe ru.in.l.ſʒ ſi le gē.§.pretor ſ in ſuo vo.⁊ car di.in cle ſi.xu.e.de elec.ſcti.in.c.qm̄ col.ij.vſic.vlti.not.⁊c.de magiſt.

[d] ¶ Rebuffi. Habes ex hoc l.vnū menti tenendū ꝙ quis inuictus officium ſumere cogat quod ample etiā ꝑ incarcerationeʒ hēs glo.ꝑ hoc ⁊ ibi bart.in.l.fiſcu.ſ.de ſuſpec.tut.ang.et alexā.in.l.dotem.ff.ſol.ma.vbi ponit penas quibus quis pōt cogi ad officiū publicum ſumendū addo alex.et do.iaſo.in.l.plerūq̄ʒ.ff.de in ius vo.⁊ ro.in.l.iiij.§.ꝑter ait.ff.de dam.infecto.

ria immunitatē ſunt caſſa: nec valent etiā ſi cōſenſu ciuiũ vel curie cōcedantur. h.d. bar. ¶ In tex. ibi vacuatis. i. annullatis. ꝛ ibi neceſſitatibus. i. muneribus pſonalibus ꝛ ibi ita intantũ dy. ꝛ ibi pſtita. i. cōceſſa. ¶ In glo. j. ibi
1 niſi ſit ſpāli bñficio pncipis cōcedentis nō ob. ꝟ. ſi cōtra ius. vel vti. publi. l. fi. cũ ibi no. Et vt hēaꝛ pſecta immunitas dꝫ cōtineri in reſcripto a muneribus pſonalibꝰ ꝛ realibus. in dubio eñi talia realia nō intelligunꝛ remiſſa vt l. iij. de mu. pa. Itē dꝫ cōtineri a muneribꝰ ꝛ honoribus alſ ab oneribus nō hēret īmunitatē vt. l. iiij muneris publici. ff. de mu. ꝛ ho. ¶ Itē dꝫ dici ab ordinarijs ꝛ extraordinarijs: alſ in dubio viderenꝛ. ſolũ extraordinaria remiſſa. vt. l. iij. q. iij. ꝛ. l. ſi honoribꝰ. §. q muneꝝ publica. ff. de va. mu. ꝛ videꝛ tangi p glo. dixi de hoc plene in. l. ij. ff. de iur. imu. bar. ¶ In ea. glo. ibi imunem eſſe. ſ. a ciuilibus muneribꝰ dy. ¶ In ea. glo. ibi de mu. ꝛ ho. l. cũ publici. ꝛ dic de hoc et not. ple. ſ. de excu. mu. in rubꝛ. ꝛ. ſ. de va. mu. l. j. ꝛ. ꝟ. ſi cōtra ius vel vti. pu. l. fi. ꝛ ibi plene Dy. ¶ In ea. glo. ibi preiudiciũ fiſci. iō qꝛ erat preſtita a tali q non habebat poteſtatē adhuc. Sed qd ſi comes vel
a rex q hꝫ poteſtatē immunitatē cōcedēdi vni de ciuibꝰ cōceſſerit ꝛ alij minus tñ voluit ſoluere de collecta quãtũ pars illiꝰ aſcēdebat: nunqd bñ debēt videꝛ ꝙ nō p. l. ab oibus. in pnc. ff. de le. j. vt pſona exempta a collecta: alij nō exēpti ad totũ teneanꝛ. Sed dic ꝙ aut tales ciues tenebanꝛ ad certã collectã vt anno quolꝫ ad. c. ꝛ tunc tñ minꝰ habēt alij preſtare ꝙ aſcēdit ps illiꝰ cui imunitas eſt data ne alſ priuilegiũ iſti cōceſſum vires habeat in preiudiciũ alioꝝ. ꝟ. de emãci. li. l. nec annus. Itē dñs immunitatē dando vꝛ tñ dare ius qd ſibi cōpetebat. ff. de cōtra. emp. l. q tabulas. alſ eſt. l. q tabernas. ꝛ de. le. j. l. ſi domus. §. fi. Nã alſ meritũ illius verterēꝛ in preiudicium alioꝝ qd eſt contra. l. ſi. ꝟ. de ſta. ꝛ ima. ꝛ. ff. de iur. do. l. vir ab eo. ꝛ de hoc. ff. de admi. tu. l. ſi pupillus. de fideiuſſo. l. lucius. la. ij. Rñ. Aut debebãt collectã incertã ꝛ tunc aut añ eiꝰ indictionē fuit data vni imunitas: ꝛ tunc tñ minus ſoluerēt ꝙ pars illius cui eſt data immunitas aſcēderet imo totũ ꝙ nō poſſunt dicere ſe grauatos alij cōtinent cũ ab initio tãta collecta potuiſſet indici ꝙ ps illius cui eſt data imunitas includereꝛ. ſic dicta. l. ab oibus. Nã ex quo ſimpliciꝛ collecta indicit illis ſolũ in dicta eſſe videꝛ qbus collecta eſſe poterat: ꝛ nō alijs ar. ff. de vulga. l. coheredi. §. q patrē. iūctis q notanꝛ. ꝟ. fraternitatē vel re. l. fi. p quo. ſ. de ſilen. l. iij. Aut poſt indictã collectã fuit data imunitas: tūc nō tñ detrahent conſiles ꝙ aſcendit portio illius cui eſt data imunitas. imo tali nō ob. imunitate poterit collectizari cũ imunitas cōceſſa ſe tñ ad futura extendat. ff. de excu. tu. l. tutor petitus. in pn. ꝛ. ꝟ. de legi. l. leges. ꝛ ar. l. ſi qs poſtea ꝙ. ff. de iudi. ꝛ qꝛ etiã dñs dãdo imunitatē non vꝛ alios velle grauare. ff. de le. j. l. ſi fundũ ſub cōditione. §. ſi libertus. Ideo ſi collecta iã idicta ſentiret de ſuo nō de alieno vꝛ facere remiſſionē vt. ꝟ. dictũ eſt. docto. pro hoc vide not. extra de iudi. c. cũ veniſſent in repeti. ij. not. q. ij. ꝛ in repor. C. ad. l. fal. anꝛ. ſed etiã ea cor. ¶ In. e. glo. in. §. pa
2 ctum. p hac glo. faciunt notata. ff. de re. iur. l. nec ex pretorio. ꝛ. l. neq pignus. ¶ In glo. j. in fi. ſed bene valet i preiudiciũ cōcedentiũ qd intellige verũ vt poſſit cōcedi
b hec imunitas venientibꝰ de nouo ad ciuitatēꝰ ciuibꝰ eñi ſuis imunitatē cōcedere nō pōt dicta. l. ij. ff. de iur. imu. vbi plene dixi. poſſet etiã ciuibꝰ ſuis cōcedi ex cauſa vt puta qꝛ doctor vel medicus ꝛ ſilia. alſ nō vt. ſ. de decre. decurio. l. j. bar. in ſpe. dicto. §. ꝟ. alꝛ. ꝛ vide ſup hoc i ſpe. de cenſi. §. nũc dicendũ. ver. qd ſi vniuerſitas. cũ ſeq. iiij. parte pncipali. tertia particula. ¶ In glo. fi. ibi releuatis: qꝛ cōceſſio valet in coꝝ preiudiciũ nō fiſci vel alioꝝ ciuiũ: qꝛ fiſcus exiget nihilominꝰ a fabro: ſed ille faber recuperabit a cōcedentibus ſibi imunitatē ꝛ hoc vult dicere hec gl. ad qd. ꝟ. de pact. l. pacto ſucceſſione. ff. fa. herc. l. ſi filia. §. idē ſcribit de religi. ꝛ ſumpt. i. fun e. l. neratius. do. ¶ In glo. fi. in fi. hanc glo. intellige cũ determinatione glo. precedentis. Dy. facit. ꝟ. de exac. tr. i. l. exactores. et not. ꝟ. de anno. et tribu. l. in fraudem. An. de bar.

a ¶ Concedēdi. Imo. videꝛ ꝙ non poſſint non cũ poſſe videntur remittere collectas quas imponere ꝓhibētur cũ ſollꝰ ſit pcipis munus vt not. bal. l. l. cũ multo in fi. ꝟ. de bo. aut lib. ꝛ q poſui i addi. ad. l. ſ. ꝟ. ne opes coll. ex. l addi. p cōtrarium tñ vt hic dꝛ eſt veritas p ea q not. doc. in. c. ſi. mihi et tibi ꝛ ibi dc̄s do. alex. ff de ver. ob. bal. in. l. fi. ꝟ. d do. inter vi. ꝛ vxo. et in. c. j. in pn. de pa. iura. ſr. idem in. c. cum veniſſent de eo qui mit. in poſ. cã rei ſer. mo. ꝛ feli. i. c. cũ p tabellio. d ſi. iſtru. doc. maxime. abb. et barba. in. c. paſto. de offi. dele.

b ¶ Ciuitatēꝫ. Adde bart. in l. nō tñ. §. iſſenſibus. ff. de excu. tuto. ꝛ in. l. ij. ff. d iure imunu. et an lmunitas ciuibus conceſſa extēdaꝛ ad nouos ciues vide eūdem bar. cōſi. lvij. incipi. rex francie ꝛc. dy. in. l. vxorē. §. vxorē ꝛ quod ibi dixi. ff. de legs. iij. bar. l. l. prouidendũ. ſ. eo. ti. ꝛ bal. in.

CIrcenſium. Expenſas factas in querēdo officiales q ſe abſentant iperator reſtituet. h. d. dy. hec. l. alle. ꝙ ſi incarceratus ad inſtantiam mei nō habeat vñ ſatiſfaciat expēſi. incarcerationis ꝙ ego debeã ſoluere circa qd vide. ff. ad exhi. l. ſed ſi hereditas. §. j. ſup ꝟbo exhibendus. dy. ¶ In tex. ibi circēſiũ. i. illius ciuitatis: ꝛ ſic eſt hec lex localis licꝫ eiꝰ rō ſit gñalis. ob neceſſitatē. i. adminiſtrandũ negocia dy. prorogauerit. i. fecerit repreſentare. qd eſt veꝝ in illis q ſua culpa facta extiterit. ff. ad munici. l. luciꝰ. in pn. ꝛ ad ſille y. l. lege cornelia. ſecꝰ ſi ſine culpa eiꝰ. vt in denūciatione officij: qꝛ ad illas nō teneꝛ in auꝛ. de deſen. ciui. §. ſi qua ꝟo. ꝟ. ac. tibi coganꝛ. alꝛ. hic caſus ꝙ ſi ſunt facti ſumptus p proſequēdo malefa
c ctorem vel p pſecutione ꝛ ipſe ſit condēnatus de crimine: iudex de ſuis bonis habeat ſatiſfacere dãnum paſſo. in auꝛ. de man. pnc. §. ꝙ ſi delinquentes. ff. de fur. interdum. §. qui furē. de bar. ꝛ de extraor. cog. l. medicꝰ. ber.

CUriales. Caſus. Decuriones excuſanꝛ a muneribꝰ extraordi. h. d. dy. ¶ In tex. ibi oneribus alſ muneribꝰ. ¶ In glo. ſ. dic vt not. ꝟ. c. in rubꝛ. ¶ In gl. iij. ibi. ſ. de ag. ꝛ cenſi. l. j. qd intellige vt ibi not. ꝛ. ſ. de fun. rei pri. ſed ibi de onere reali iō nō eſt ſecus cũ ibi excuſanꝛ curiales. dy. ibi i ſecus in predijs tēploꝝ. Ideo dic ꝙ idē eſt qꝛ a tali collecta p fiſcum indicta ſolã ſuam vtilitatē cōcernentēꝫ prediũ capituli excuſaꝛ. qꝛ tale qd eſt extraordi. vt hac. l. ꝛ a talibus eccl̃ia ꝛ talia loca ſacra excuſanꝛ. in auꝛ. de ecc. ti. §. ad hoc. ꝟ. de ſacroſã. ꝛ. l. placet. ꝛ de epi. ꝛ cle. l. oēs q. §. priuilegijs. nec obſtat. l. vniuer. q loquiꝛ de ordinario. ſ. de eo qd quolꝫ anno ſoluebaꝛ qd ordinarium vocaꝛ. ꝟ. de coll. dona. l. j. cũ glo. ſup ꝟbo anniuerſarie. ad qd. ff. de annu. le. l. ſeio. §. medico. Dy.

EOs induxerunt alſ induxerunt. Caſus. Filius naturalis eſt de illa ciuitate de qua eſt mater niſi patris cōditio trahat ipſũ ad aliã ciuitatem. h. d. dy. ¶ In tex. ibi antiochenis. i. illius ciui. dy. ¶ Et ibi ciuitatis vt qꝛ pater erat naturalis. ¶ In glo. j. ibi legitimus vt. ff. de ſta. ho. l. cum legitime.

PRouidendum. Caſus. Decurio nō teneꝛ ſoluere ſui predeceſſoris debita cōtracta ante ſuã electionē. h. d. dy. ꝛ bar. ¶ In tex. ibi ſuſceptorũ dic. i. coꝝ q ſuſceperũt eos in decurionatus ordinē Dy. Glo. tñ aliter exponit ſuſceptoꝝ no. argu. ex hac. l. ſed poſitionē dy. ꝙ q de nouo venit in collegio nō teneaꝛ p debito añ cōtracto: qd facit vt ſi qs venit de nouo ad habitandũ in aliqua ciuitate nō teneꝛ cōferre ad ſoluēda debita preterita eiꝰ ciuitatis. dubiꝰ. ar. ad hoc. ſ. de cenſi. l. fi. odius ꝛ bar. idē dy. in. l. incola. ff. ad muni. vbi alꝛ. iſtã. l. ꝛ ſpe. ti. de cenſi. §. nũc dicendũ. ꝟ. ſed qd ſi aliqs ruſticꝰ. ¶ In ſi. prime glo. ꝛ ſm hãc poſitionē glo. not. ꝙ ſucceſſor in offo non
1 teneꝛ p debito pdeceſſoris. hãc. q. poſuit Jac. de bel. vi. in auꝛ. vt nulli iudi. §. ꝛ h ꝟo iubemus coll. ix. ꝛ dixi in. l. ſi. ff. ſi certum. pe. bar. ¶ Ex hac. l. no. ꝙ ſucceſſores nō
d teneꝛ de facto pdeceſſoꝝ cōtra Jmo tutor teneꝛ de facto pdeceſſoꝝ. ff. de admi. tu. l. qui noibus. idē eſt in adminiſtratore. ff. de muni. l. ticio. §. fi. Sꝫ dic qñ ſucceſſor nō hꝫ cãm a pdeceſſore nec ius: ſed iure ppo ſuccedit et tunc non teneꝛ. ff. de teſta. mili. l. qrebaꝛ. ꝛ ita intelligiꝛ iſta. l. Aut hꝫ cãm a pdeceſſore ꝛ tūc aut eſt ſucceſſor vniuerſalis ꝛ tūc teneꝛ: qꝛ eãdē pſonã repſentat cũ illo cui ſuccedit: in auꝛ. de incuriã. a mo. pre. in pn. ꝛ. C. de acq. poſ. l. vitia. aut ſuccedit iure ſinglari ꝛ tūc nō teneꝛ vt ꝯ eũ poſſit agi. vt. ſ. de vſufr. ꝛ quēad. ca. l. iiij. §. fi. ſed bene pōt ex facto pdeceſſoris ꝯ eũ excipi cũ diſtictiōe q no. ff. de diuer. ꝛ tē. pre. l. an vitiũ. ꝛ de excep. do. l. apud celſũ. §. ſi qd aut ex cã. ſed vꝛ ad h ꝙ nec etiam poſſit excipi ex facto pdeceſſorũ ꝯ ſingularē ſucceſſorē. ꝟ. lo. ꝛ conduc. l. emptorē. Sed dic qñ aut ille q habebat exceptionem ex facto pdeceſſo. hēbat ius i re aut nō. pmo caſu hꝫ exceptionē ꝯ ſucceſſo. ſm qd ꝯ pdeceſſorē. ꝟ. p ſo. l. idēq.

l. ſi. ꝟ. de ſacroſanc. eccle. ad do qd poſui in addi. ad. l. in fraudē in. j. ꝟ. de anno. ꝛ tribu.

c ¶ Maleſactorem. Sed adde caſus expenſis factis pro perſecutio et icarceratio maleſactoris. et finalis executio. p ang. in auc. d collato. ꝛ alijs capi. §. iubemus. el. ff. coll. ix. q allat ter. l. l. mulier opus. ff. d cap. ꝛ bal. in addi. ad ſpe. in ti. de execu. ſenten. ꝟſi. poteſtas. Adde q no. in additio. capel. tholo. deci. Ex quid ſi officiales fecerit illas expēſas nūqd repetet a fiſco in. c. j. hic ſinitur lex.

d ¶ Predeceſſorũ. Adde late de hac materia dictũ in l. ſemel. et ibi poſui in addi. de apo. pu. ꝟ. iſto lib.

§.fi.⁊.ff.de ac.emp.l.ſi qd vẽditor. Si aũt non habebat ius in re non valet exceptio ꝯ̃ ſucceſſores ⁊ ita intelligit̃ l.ẽptor.vt cõductcq̃ nõ hñt ius in re.ff.de furtis.l.nũꝙ. §.quod vulgo.⁊.C.de vſur.l.q ex cõducto poſſidet.⁊ facit.l.iſta ꝙ ſi cõſules alicui⁹ loci fuerint excõicati eo qꝛ ceperũt aliquẽ clericũ nec ꝓpter aliquã aliã cauſam ſimilem ꝙ ſucceſſores eoꝝ nõ ſint excõicati qđ eſt verũ niſi ſucceſſores eoꝝ cõtinuauerint culpã: vt puta retinendo eundẽ clericũ captũ: qꝛ tunc etiã remanerent excõicati. nec ob.l.ticio.nec.l.q noĩbus. qꝛ ibi fuerat ſucceſſor in culpa: qꝛ ceperat noia tanꝙ ydonea q̃ nõ erant: ⁊ ideo vr̃ in ſe periculũ cepiſſe.ff.de admi.teꝝ ad ci.ꝑti.l.cura-
2 tores.§.prediũ.cũ ibi not. ¶ Item facit dicta.l.fm dy. ꝙ ſi aliq̃s de nouo trãſferat domiciliũ ad aliquã ciuitatem ꝙ nõ tenet̃ cõtribuere ad debita cõtracta añ trãſla-
a tionem domicilij[a] ⁊ facit.J.de cenſi.⁊ cenſito.l.fi.in ꝑnc. fm Dy.J.de fun.rei ꝑri.li.xj.⁊.C.de fide inſtru.⁊ iur.haſte fiſca.l.fi.ſed ſi quis vellet tenere cõtra poſſet reſpondere ad iſtas.ll.qꝛ hic ſucceſſor cũ illo cui ſuccedit nõ repreſentabat eandẽ ꝑſonã: ⁊ iõ nõ tenebat̃.ſed in.q.predicta incola nouus repñſentabat eãdem ꝑſonã cum vniuerſitate cũ fungat̃ vice vni⁹ ꝑſone.ff.de fideiuſ.l.mortuo.⁊ de indito.l.ꝓponebat̃.⁊ ideo ſicut obligatio vni⁹ ꝑſone cõcernit totũ patrimoniũ pñs ⁊ futurũ.ff.de iudi. l.fideicõmiſſum.§.tractatũ. Si obligatio vniuerſitatis reſpicit patrimoniũ oĩz ciuiũ preſentiũ ⁊ futuroꝝ: ⁊ pro hoc.ff.de pig.l.cũ tabernã.in ꝑn.nã iſte q̃ transfert ita domiciliũ videt̃ ſe obligare ad oĩa onera ciuitatis l qua ſe transfert ar.inſti.de here.q̃li ⁊ diffe.§.fi.⁊.ff.ex q̃.ca. i poſ.l.apud iul.l fi.crederẽ tñ ꝙ ſi vellet recedere añꝙ collecta eſſet in dicta ꝙ poſſet ⁊ nõ teneret̃ per.l.ff.ad municip.l.incola. Jaco.rebuffi.

Si quis. Caſus Decurio habens.xij.liberos excuſat̃ a muneribꝰ etiã patrimonialibꝰ hoc dicit. ¶ In tex.ibi quieti.i.immunitati dy. et ibi donec.⁊eſt ratio qꝛ oportet patrẽ vacare educationi liberoꝝ vt.§.demonſtrat̃.in glo. all.C.de alen.li.l.ſ. An.de bar. Circa hoc not. ꝙ habẽs q̃nꝙ liberos excuſat̃ a ꝑſonalibus vt.l.fi.hic in glo.all. habens aũt.xiij.vel.xvj.excuſat̃ a patrimonialibꝰ vt hic ⁊ dicto.§.demonſtratur.⁊ ita ſimpliciter tenet hic glo.⁊ bar. Tamen alij doct.dicũt ꝙ ſi eſt decurio ſufficiũt.xiij. liberi vt hac.l.ſi nõ eſt decurio requirunt̃.xvj.vt dicto.§. demonſtrat̃.⁊ põt eſſe rõ qꝛ decurio hꝫ onus ⁊ eſt occupatus circa: vt ſic minor nũerus ſufficiat.⁊ qꝛ hec.l.eſt i ti.de decur.iõ ⁊c.ar.l.vno anno.ff.lo.⁊ hec intellige ſ̃ba ꝙ decurio habens.xiij.filios liberos.⁊alius habẽs.xvj. excuſantur.ſ.a patrimonialibꝰ extraordi.q̃ iponunt̃ ꝑſonis ꝑ rebus: ⁊ ſic ab iſtis collectis q̃ hodiernis temporibus indicunt̃.nã ſi ſunt onera ordinaria ⁊ mere realia q̃ ipſis rebus indicunt̃ tunc nõ excuſat̃. Nam tunc ipſe res collectarentur: nõ curandum de numero liberoꝝ.ſic poteſt intelligi.l.neq̃.J.de mu.pa.C.de anno.⁊ tri.l.indictiones.⁊.ff.de mu.⁊ho.l.reſcripto.§.ſciendum.⁊.l.fi.§. ab hmõi.⁊ de va.mu.l.ij.§.patrimonioꝝ.⁊.l. in honori-
1 bus.rebuffi. Sed qđ ſi is qui liberos.xvj.habet ſic pingue patrimonium: hꝫ qđ poteſt vacare educationi liberorum ⁊ muneribus patrimonialibꝰ nũquid excuſat̃: et videt̃ ꝙ ſic: qꝛ hec lex indiſtincte loquit̃.ti.ff.ð publicia. l.de precio.⁊ qꝛ bene debent large interpretari.ff.de cõſti.ꝑin.l.fi.⁊ lex ſicut ſcripta eſt ſeruari debet.ff.qui et
b a quibus.l.ꝓſperit.ꝯtra credo qꝛ ceſſat ratio legis[b].C. de epi.⁊ cleri.l.generaliter.et ratio plus debet attendi ꝙ.l.vt.ff.de iure patro.l.adigere.§.ꝙuis.⁊ quia beneficia in aliorum preiudicium debent reſtringi.ar.C.e.l.vacatis. Ber.de deucio.

Curiales. Caſus. Niſi exigat publica vtilitas curialis ciuitatem non exibit dy. Uel ſic ⁊ melius. officialis non cogitur exire locum in quo ſeruit niſi ex cauſa hoc dicit Bar. dico tamen ꝙ poſſet eis iniungi vt cuſtodiam facerent in ciuitate vel alia per que eorum officium nõ impediretur: vt dixi.C.de immu.ne.conce.l.j. Bar. argumentum expreſſuꝫ ꝙ ſi expedit ciuitati poteſtas poteſt cõpellere ciues ire in ambaſiatas: alſ nõ vt hic.⁊.J.§.ſi cõſiderantes.all.in glo.⁊.J.e.l.duũuirum.⁊.l.alexandrinus dy. ¶ In tex.ibi neceſſitas que reſiſtit legi.ff.de of
1 fi.conſul.l.j. An. ¶ In glo.ibi interpellet.ſ.ille qui vult agere cõtra decurionẽz vel curialem dy.not.ex hac.l.ꝙ curiales non poſſunt trahi inuiti vltra terminos ꝓprie ciuitatis.ſed an volentes videtur ꝙ ſic per.l.J.de dig.l. clauſis.ſed dico ꝙ libera perſona que nõ eſt aſtricta ſeruitio nec ꝓfeſſionis nec alicui militie poteſt quãdo vult mutare domicilium.ff.ad munici.l.domicilium.et.l.aſſumptio.⁊.C.de operi.libero.l.penul.ſi autẽz eſſet aſtricta alicui ꝓfeſſioni non poſſet mutare vt hic.⁊.J.e.l.quidam ignauie.⁊ de fabricẽ.l.ſi quis cõſortiuꝫ.⁊.l.iij. Itẽz ſi ſit aſtricta militie ſeculari vel celeſti non poteſt recedere nec preſbiter ab eccleſia.C.de epi.⁊ cle.l.ad ſimilitudinem.⁊ in aut̃.quo.op.epi.§.⁊ illud.de militia ſeclari habes.J.de re mi.l.ſemel.⁊.ff.de re mili.l.officium. Si aũt eſt in magna dignitate talis perſona tunc aut habet eã ſine adminiſtratione: ⁊ poteſt vbi vult vt.J.de dig.l.clauſis. Aut habet cum adminiſtratione.⁊ tũc aut habet ꝑpetuam adminiſtrationem aut tẽporalem: ſi tẽporalem nõ poteſt recedere etiã ſi vellet ire ad principẽ.J.de dig.
c l.fi. Si aũt habeat.perpetuã[c] vt preſides ꝓuinciarum tunc poſſunt viſitare principem: ſed alſ non poſſunt recedere ſine iuſta cauſa vt.ff.de rect.ꝓuinc.l.nullus.et in aut̃.de man.ꝑn.§.illud. Itẽz not.hic ꝙ decuriones poſſunt cõuenire corã preſide.⁊ circa hoc dicit ꝙ triplex eſt genus decurionis.nã quidã morabant̃ in palatio ꝑncipis: ⁊ iſti habebant dignitatem illuſtrem vt not.J.de ſilẽti.l.j.⁊ iſti erãt ꝑpales vt dicta.l.j.⁊.ij.⁊ excuſabantur ab oĩbus mũeribꝰ vt dicta.l.ij.⁊ poſt.xiiij.annos liberabantur.vt in.e.ti.l.iij.in fi.⁊ cõueniebant̃ coram magiſtro officioꝝ vt in eo.ti.l.iiij. Erant alij decuriones in vrbe romana ⁊ iſti habebant certum ius dicere,⁊ certa priuilegia.J.de decurio.vr.ro.l.ſ.⁊.ij. Erant ⁊ alij decuriones aliarum ciuitatũ ⁊ iſti conueniebant̃ coram preſide ꝓuincie in oĩbus cauſis vt hic.⁊ coram duũuiris in ciuilibꝰ.vt.J.eo.l.duũuirum.⁊ erant ꝑpetuo aſtricti.vt.J.e. l.decurio fortunam.C.de preſcripti.xxx.anno.l.preſcriptionem. Jaco.rebuffi.

Quidam ignauie. Caſus Si aliquis propter munera vitanda intrauerit religionem debet ab ea abſtrahi ⁊ munera publica ſubire compelli ⁊ interim bona ei⁹ debent capi ad vſum eorum q̃ illa munera ſubierunt.hoc dicit dy. ¶ Not.ex hac.l.ꝙ munera publica ꝑſonalia pretextu religiõis euitari nõ poſſunt.circa qđ dic ꝙ ſi poſt ingreſſuꝫ indicant̃ ei munus excuſat̃.in aut̃.de ſanc.epi. §.aliuꝫ.C.de epi.⁊ cle.l.repetita.dato ꝙ intraſſet vt euitaret munus.C.de epi.⁊ cle.l.q̃ſquis.iñcta.l.q̃ maritus. la.ij.§.j.ff.de adul. Si autem ſit indictũ ante ingreſſum tunc intrando magis cauſa euitandi munera ꝙ ex deuotione intraſſe videtur.ideo non excuſatur ſicut hic.⁊.C. de ſacroſan.eccle.l.qui pretextu.ff.ad munici.l.ordinatione.§.penul.⁊ de mu.⁊ ho.l.cura.§.fi.⁊ de inſa.l.ij.§. eſt ⁊ quartũ.de excu.tu.l.tutor petitus.in ꝑnc. Si aũt conſtaret ipſum intraſſe ex deuotione tunc excuſaretur ff.de arbi.l.non diſtinguemus.§.ſacerdotio.de va.mu. l.penul.in ꝑnc.nam propter ſeruitiuꝫ imperatoris qđ a talibus excuſatur.ff.de mino.l.vtriuꝫ.§.ex facto.de excu.tuto.l.idem vlpianus.in fi.ergo multo fortius ꝓpter ſeruitium fidei.ar.in aut̃.queſtio que de digni.§.penult. ⁊ fi.cum ad maius tribunal ſit aduocat⁹.ff.ſi quis cau. §.qui autem.iuncta.l.cõtra pupillum.§.fi.ff.de re iudi.
¶ In textu ibi eruũ.i.extrahi. Dy.et ibi meditabatur.
¶ Argumentum ꝙ ſi baro aliquis mereatur amittere feudum non debet princeps ſibi appropriare: ſed alteri baroni cõmittere qui eadem munera functionum debeat ſubire.C.e.l.ſi ad magiſtratũ.⁊.J.e.l.ꝙuis.⁊.J.de munile.l.i.munilegulis. Bald⁹. Uel ſic facit argumẽtũ fm dy. ꝙ ſi aliquis baro mereatur perdere feuduꝫ ꝙ princeps non debet ſibi appropriare: ſed debet alium ſubſtituere vel alteri

a ¶ Domiciliũ. Adde bar. idẽ tenentem in.l. incola poſt glo. et ibi alex. in add.ad eũdẽ. ff.ad municip. bal.in.l.quidã in fi.C.de fidei con.et i addi. ad ſpe.in ti.de cenſi.vẽſi. item not.ꝙ on⁹ io. de ligna.in ti. repreſa.in fi. bal.in.l.j.in.ij. q.ff.qđ cuiuſ-q; vni.no.qđ fallit ſi ſuccedat in loci alicuius de collegio veluti ſi emerit rẽ eius per.l.muriliguloꝝ et quod ibi not.J.ð muſile.li.xj. Add autbor.conſe. ſing.xlv.in v. collecta.

La.ij.

b ¶ Regis.ad de ꝙ iſtõ fundamentũ non eſt bonũ qđ ꝑ hoc alio capite datur eni hic immunitas ꝓpter numerũ liberoꝝ vt in tex. patet ⁊ tñ durabit mortuis etiã filijs ſi ſe no.alex.i.l.

ſciendũ.§.fi. ff.qui ſatiſda. cogã.⁊ in.ſemper de iure im mu.⁊ in.l.ſi cũ doct.§.ſi mercatus.ff.ſo.ma. iohan.andr.in reg. docet in mer.de regu. iur.li.vj.et ad fundamentuꝫ ꝑ cõtrariũ reſponde vt per dy.in all.reg. docet vẽſi.ibi ꝑ do.Nico.boe. in.ij.addi. vbi qñ ceſſãte cã ceſſet lex. Adde do.meũ decũ tñ ꝑ oppoſitum dicti qđ pro fundamẽto meo conſi. xliiij.col.ij.vẽſi. quarto facit. vol.j.

c ¶ Perpetuã Idem dic eſſe in officiali ad bene placitum principis qꝛ ꝑpetuus officialis dicitur vt l. l iuriſperitos. ff.de excu.tut. bar.⁊ doct.i ſi. in.l.cẽ ſeſſum ð ver.obli.idẽ in.l.pupillo §. ſi quis ipſi.ff.ð no.ope.nũci. ſa.c.ſi delegatis ſibi gemi.ð offi.dele.li.vj. et.c.ſi gratioſe de reſcri e. li.cardĩ poſt glo.in cle ij.c. ti.adde do.cetal.de viſſo in tract.ſindi.in v.q.

vel alteri aſſignare vt hic ꝛ facit.ſ.e.l.quemis.et.ſ.e.l.ſi ad magiſtratum ꝛ hoc ideo ne minuatur numerus militũ ꝛ defenſio rei publice. ¶ Item no.ex hac.l.ꝙ illi qui volunt fraudulẽter euitare collectas ſimiles penas patiãtur et debet pati occupari bona eius de quibus dicitur in.l.iſta Rebuffi. ¶ In glo.j.ibi pigere imo dic ꝛ militie guido.vel dicit.i.functionis illicite alſ ficticie negligentie ſeu inſipientie. Dy.

Priuilegio. Caſus. Decurio ſpõte factus priuilegio militie patris non excuſatur. et ſi auum militẽm ꝛ patrem curialem habet patris ſequitur cõditionem Dy. Vel ſic priuilegium qd quis habet ꝑ originem ꝑditur per contrarium cõſenſum ꝛ hoc ꝑmo. Item cõditio patris potiuſqȝ aui. ꝛ hoc ſecũdo.bar. ¶ In text.ibi vẽdicet.i. ſe a munẽribus curie nõ excuſet Dy.ꝛ ibi aſſuctus.i.ſpõte ſuſceptus qui antea nobilitatis priuilegio poterat ſe excuſari Odoff.aſtrinxit alſ aſtringit.i.filius nõ poteſt ſe excuſare ab onere decurionatꝰ lȝ pater ſuus fuerit miles Dy.decurione ſalȝ exiſtẽte dy. ¶ In gl.ibi liberos ſolũ.ibi pater non erat decurio nec alicui curie aſtrictus ꝛ ideo habetur reſpectus ad auũ hic aũt ſic.ꝛ ideo ad patrem habetur reſpectus.ar.ſ.eo.l.eos.Dy.Vel dic vt in precedẽti.

1 ¶ Not.ꝙ filius ſequitur conditionem patris nõ aui qd intellige qñ autem filius fuit cõceptus ꝛ natus poſtqȝ pater fuit decurioᵃ ꝛ tunc habet locum.l.

a iſta ꝙ ſequitur conditionem patris aut antea fuerat cõceptus ꝛ natus tũc equitur magis conditionem aui.ff. de ſena.l.emãcipatum in fi.ꝛ.ff.eo.ti.l.ij.§.in filijs ꝛ pro hoc.ff.de interdic.et rel.l.iij.ꝛ de iure patro.l.omi fratres Rebuffi.

Nullus. Caſus. Nullus a publicis mũeribus excuſatur. Dy.vel ſic quidam erat in domo imperatoris qui volebat ſe excuſare a publicis mũeribus dicitur ꝙ nõ poteſt qualicũqȝ prerogatiua ſit munitꝰ.hoc dicit.Vel ſic pretextu reſcripti vel prerogatiue ſibi conceſſe non poteſt quis a muneribus excuſari nullus. ¶ In textu ibi nullus ſcilicet Dy.ꝛ ibi muneribus ſcilicet realibus et perſonalibus et ibi habeatur intelligo hoc niſi curie exercitium ſeruitium exerceat tũc enim excuſatur ab extraordi.vt.ſ.eo.l.curiales.Odoffre.

Nati. Caſus. Nati ex damnato coitu matris ſequitur conditionẽ Dy. ¶ In textu ibi ex matrimonio ideſt coniunctione Dy.quidam decurio habebat filiũ ex aliqua muliere qui in domo imperatoris habitabat ex concubinatu dicitur ꝙ iſte talis ſequitur matris ſue non patris vt.ſ.eo.l.eos.hoc dicit.Sed ſi ex matrimonio conditionem patris ſequitur vt.ſ.eo.l.in filijs et dicitur.ſ.eo.l. nullus ſolus.Odoffre.in glo.ibi de ſeruis fugiti.l.fin a. ſolũ.vt ibi in ſecunda ſolutione. Dy.vel dic ꝙ ibi odium dñi qui publice ꝛ ancillam ſuam.Dy.

Procuratores. Caſus. Decuriones dicũtur exercere actiones reipubl.hec Bar. ¶ In glo.ij.vbi niſi oẽs ſimul hec glo.vult.dicere ꝙ oẽs decuriões ſimul debẽt eſſe in creatione actoris ſed dicit cõtra ꝙ imo poſſunt cõſtituere actorem vel ſindicũ dum tñ ſint due ptes.ff.ꝙ cuiuſqȝ vniuerſi. no.l.nulli.cũ ibi not.ita tñ vniuerſitas põt facere procuratores duȝ tñ ſit maior ps.ſ.de ſa.ſan. eccl.aut.hoc ius porrectũ.ꝛ ꝑ hoc.ff.de mu.l.qd maior. ꝛ ꝙ etiam ipſa vniuer.poſſit cõſtituere.habetur.ff.ꝙ cuiuſqȝ vniuer.no.alle.l.nulli.Et not.ff.ad treb.l.ita tñ in

b prin. Sed nũquid quilȝ ex cõſulibus põt agere ꝑ ſeᵇ dicũt quidã ꝙ nõ ꝑ.l.nulli.ꝛ.ſ.eo.l.noſationum.ſ.alſ. ſed quis dico ꝙ ita in habẽtibus adminiſtrationẽ publicã põt inſolidũ adminiſtrator ita in cõſulibus.ff.de offi.cõſul.l.ſ.ꝛ in tutoribus.ff.de admi.tu.l.decreto.ꝛ.ff.de cura.bo.dan.l.ij.§.ſi plures.ꝛ de cura.bo.l.ij.§.fi. ita not. glo.ſ.ſi vnꝰ ex pluribꝰ.l.ſ.nõ ob.l.ſ.de offi.cõſu.que.ſ.loquitur in adminiſtratore cõſtituẽdo. Sed ſi velit agere per ſe põt quilȝ inſolidũ ſed cur tã varie dico ꝙ ideo ꝙ facilius ꝑmittitur agere habẽti adminiſtrationẽ ꝙ adminiſtratori dato.ita eſt in tutore.ſ.de procur.l.neqȝ ꝛ ꝑ hoc.ff.de diuer.ꝛ tẽp.pac.l.pe.§.item adiacẽduȝ. ¶ Itẽ

1 nõ eſt hoc mirũ ſi ꝑ ſe poſſit agere cũ ſit eius pſona ꝑ approbata nõ tñ cuȝ aliũ eligit eſt ita pſona illiꝰ approbata niſi interueniãt due ptes vt.d.l.nulli. Idem dicerẽ in iudice ordinario:ſȝ ſecꝰ in iudice delegato vt.ff.de off.cõſu.l.ij.l.nulli.ꝛ ad mu.l.ſi adminiſtrator.ꝛ.l.ea que.ſȝ ſecus in delegato vt dixi.ꝛ not.ff.de re iudi.l.põponius.ꝛ ratio diuerſitatis:qꝛ nõ eſt ita approbata pſona delegati vt ordi.cũ ſit ordinariꝰ per ꝑncipeȝ approbata in aut. iuſiurã.qd pſta.vel ideo qꝛ in ordinarijs eſt maior occupatio cũ plura ſint eiꝰ negocia cõmiſſa ꝛ forte ita retractarẽtur negocia ſecꝰ in delegato cũ vnũ a cã regulariter eidẽ comitat vnde ꝓpter abſentiã ordinarij vniꝰ ſi oẽs requirerẽtur turbarẽtur negociat idẽ dicerem in procuratore ad plura negocia ne abſentia vniꝰ affert nocuia dño ff.man.l.creditor.§.duobꝰ lȝ gl.videat.not.õrium.ff.de procur.l.pluribꝰ.ꝛ idẽ dicerem in pluribꝰ tutoribꝰ ꝛ h ideȝ dicerem in pluribus executoribus teſtamenti vt quilibȝ poſſet inſolidũ explicare executionẽ ꝛ hoc fauore teſtamẽti vt ita tenet Dy.ff. de fideicõ.l.ſi legatario.§.duobus rebuffi. ¶ In gl.j.ibi decuriones iſta expoſitio nõ

2 videt bona:qꝛ decuriones nõ agũt ꝑ ſe ſȝ cõſtituũt actorem vel ſindicũ.ff.qd cuiuſqȝ vni.l.nulli.ꝛ not.in gl.ſeq. ſed dic ꝙ glo.iſta habuit reſpectũ ad h ꝙ qui ꝑ aliũ facit ꝑ ſeipm facere videt.ſ.vbi ꝛ apud ꝗs.l.fi.ꝛ.ff.qd cuiuſqȝ vni.l.item eoꝝ.§.j.cõſtat g ꝙ ad offiñ decurionuȝ ſpectat cõſtituere ſindicos.ff.qd cuiuſqȝ vni.l.nulli.ꝛ.l. plane.ꝛ.ſ.e.l.noſationum.Dy. procuratores aũt ipſi decuriones aut cõſules facere nõ pñt ſaltem ante litem õ.l. neqȝ.C.de procur.ꝛ eſt rõ qꝛ nõ ſunt dñi.ar.l.j.ff.de procur. ſed ipſa vniuerſitas bñ põt facere procuratoreȝ cũ ſit dña in aut.de ſan.epi.§.ſi qñ aut cã emerſerit.ꝑ h.ff.de fideiuſſo.l.mortuo ꝛ.ſ.de re mili.l.tã collatores.ſ.is autem

3 li.xij.rebuffi. ¶ Itẽ dic ꝙ lȝ decuriones cõſtituerint ſindicos ad agẽdum ꝙ ipſi etiã agere pñt.ar.ſ.eo.l.ꝗnqȝ. ff.qd cuiuſqȝ vni.l.ſicut municipũ.nec ob.ꝙ agere noĩe alieno ſit vile offiñ.ar.ſ.e.l.ſi quis procuratorem:qꝛ illud verũ eſt qñ quis agit noĩe ꝑuati:ſed ſecꝰ noĩe publico cũ in hoc meliores eligãtur vt.ſ.l.ad ſubeũda.ꝛ.ſ.de cõdi. in pu.horre.l.j.ꝛ verũ vnus cõſulȝ poſſit agere ſine alijs dic vt not.ſ.ſi vnus ex plu.tu.l.j.ꝛ quis iuret de calũnia in cã vniuerſitatis dic vt ibi not.ꝛ.ff.qd cuiuſqȝ vni.l.itẽ coꝝ.§.actor.ꝛ.ſ.de iura.calũ.l.fi.§.hoc etiã in gl.de ſer. ¶ In glo.ſi.ibi niſi oẽs ſimul.ſ.ſint pñtes ſubaudi viri. vel ſaltim due ptes in.l.noſationuȝ.ſ.e.ꝛ.l.nulli cũ.l.ſe. ff.qd cuiuſqȝ vniuer.ſm Bar.ꝛ doc.

Ex omnibus domibus. Caſus. Nulla domus ꝑuilegiata quẽ eximit a publicis mũeribus et occultatores coꝝ infames ſunt et coꝝ bona publicãtur. ¶ In text.in origine.ſ.qui filꝰ curialis Odo.ꝛ in iacturã ſ amiſſionẽ Dy.extimationis.i.fame qꝛ erãt infames Dy. ¶ In gl.ij.ibi de

c domo põt tñ cõpelli alijs remedijs iurisᶜ vt.ſ.e.l.ſe.ad magiſtratuȝ ꝛ.l.qd ignauie.ꝛ.ſ.e.l.ꝗuis.puto tñ ideȝ quocũqȝ mõ ad publicũ vocetur offiñ.ar.ſ.eo.l.ſi ad magiſtratum in fi.nec refert vtrũ origine vel alio mõ ſit curialis: vt.l.quicũqȝ.ſ.eo.Bar.

Fabricenſes. Caſus. Fabricẽſes pſtine cõditioni reſtituãtur q nõ leui:ſȝ magna inqetudine pulſetur vel ſic etiã de collegio fabricẽſium curialis extrahitur ꝛ collegiũ punitur. h.d.Bar. ¶ In tex.ibi curialem qꝛ ſunt filij curialis.Dy.ꝛ ibi curitarij ſe trãfferẽdo ad vniuerſitatem fabrice nõ leui ſed magna.Dy.pulſentur qꝛ extraordinarie puniũtur vt hic ꝛ in bonis vt.ſ.l.prori.Dy.

Omnes iudices. Caſus. Decuriones cruciatibus plebeioꝝ nõ ſubdũtur ꝛ qui õ fecerint puniũtur.Dy.ꝑmo ponit decuriões nõ eſſe puniẽdos corpe. Scdo punit iudices õ facĩetes. Tertio punit ceteros officiales. ſcda

ᵃ ¶ Decurio. Adde an necꝰ ante adeptuȝ decurionatũ a patre dicatur filius decurionis quod facit ad.q. quis dicat primogenitus regis antequã pater eẽt rex vel is qui poſt vt remiſſiue que not.i.add. deci.cap.ꝛ ho. deci. et fran.de cre. ſing ſuo.l.vtrũ pro primo ar. n.ſeu.in.c.ꝗ ceteris de reſcrip in prin.ꝛ tex.in.c.ad ex tirpandas de ſi.pueſbi.

ᵇ ¶ Per ſe. Concinde ꝙ ſic ita not.late ſpe.qui hãc.q. plene examinat in ti.d pro cu.§.ratione aũt forme ꝗſi. qd ſi plures ꝛ in poſſunt ſindici vel procuratorẽ cõſtitue re ꝛ in quo numero debent eſſe et an ſingulor requiratur expreſſus conſenſus vl omniũ ſimul vide not.in.l. obſeruare in. iiij.col.ꝛ.j.ibi poſui in addi. ſ.eo.

ᶜ ¶ Iuriſ. Dic tex.dicit eſſe ſing.lodo.ro. in.l.iij.§.prorat.ff.de dãno infecto quẽ referunt ꝛ ſeq alex.ꝛ do.taſo. in.l.plerũqȝ.ff. de iure vo.ad hoc ꝙ quis inuitus põt ad officium acceptandum de domo extrahi.ꝑ quo adde ꝛ qualiter puniatur nõ volens acceptare quod not.in.l.ſi ad magiſtratũ in fi.l add.ſ.eo.

a ¶ Potuit. Dic ꝙ hoc eſt verū ex ꝯſuetudine vel ex cauſa rationabili not ſpe. in ti. de actore. §. quid ſi iudex ꝛ ibi ꝑ eū cōcor. Sȝ quid ſi condemnat⁹ maluit penā corporalem ꝙ̄ pecuniariā ſoluere an audiaſ no. bal. ꝙ nō in .l. quicūꝙ in pe. col. de ſer. fugi per .l. pollicitationib⁹. ff. de ſer. fugi. et ꝗd ſi aliquis poſſit eo inuito pro eo ſoluere ꝛ an iudex poſſit eo etiā inuito accipere de bonis ſuis pro pena not. ꝗſic pan. ī ca. in .l. non tñ et ang. in .l. cōſuluit de appel.

b ¶ Contra. Adde ꝙ non tantū decurio nō poteſt torqueri niſi pro crīe leſe maieſtatis vt dicit hic ꝛ per ſaly. in .l. decuriones. C. de queſti. ſed etiā ille ꝗ fuerit decurio vt not. bal. in .l. nihil ꝛ in .l. milites ꝛ in .l. diuo marco. eo. ti. Et diuiſey. in .l. ꝗ̄ C. ad le. iul. maieſt. et idē eū ang. in .l milites. C. alle. vēſi. que ꝑ ſone ad finem ꝗ queſi teneret ꝙ milites noſtri tpīs nō gaudeāt iſto ꝑuilegio. cōtrariū voluit ſaly. in .l. j. ꝛ ibi do iaſon. in .l. col. verſi. viuum tñ no. C. de iur. et fac. igno. bar. in alle. l. milites. ꝛ alex. in .l. cēturio. in. ſe. col. ff. de vulg. ꝛ pupil. Addo ꝙ non valeret cōſuetudo in cōtrarium no. hic bar. ꝛ do. iaſon may. in .l. ꝗ ōbus. j. xi. col. ff. de legi.

c ¶ Dignitate. Infero ex hīs ꝙ doctor vel nobilis qui aliās gaudebant preuilegio nobilitatis ꝛ erāt immunes a mu-

ibi ꝙ ſi ꝗs. tertia ibi ꝛ offi. bar. ¶ In tex. ibi ꝯſuetudi
nem ꝗ̄ſtionādi decuriōes. Dy. erroris: qꝛ ſiue ſcīēter ſiue
ignorāter deliquerit nō puniſ. An. ꝛ ibi cruciatib⁹. i. tor
mētis. Dy. de ſecuro ꝑtinaciā. i. audaciā. Dy. quinꝗ̄ginta
1 imo videſ ꝙ i tñ debeat puniri ſicut iudex vt. C. de app.
l. iudices. ſȝ dic ꝙ eadē pena dȝ puniri verū tñ pena cor
a poralis mutaſ ſic in pecuniariā qd̄ potuit^a. ff. de hīs ꝗ
not. infa. l. ꝗd ꝗ. §. pena grauior. ꝛ .l. ſi ſeuerior ꝛ ſic puni
tur plus ꝑſes ꝙ̄ officialis qui pl⁹ delinqt vñ efficiſ infa
mis qd̄ plus eſt oī pena pecuniaria ar. ff. de penis .l. ſer
uorꝫ in fi. gl. de ſer. ¶ In glo. j. ibi. §. j. qd̄ facit ꝯ officia
les ꝗ puniūt clericos ꝑpter ꝯſuetudinē nō tñ ſeruāda
eſt. Itē facit ꝯ curatos qui exigūt ꝑ ſepultura criſmate
vel oleo rōne ꝯſuetudinis ꝯ formā iuris imo tāto dāna
biliores ꝗ̄to diutius fuerint obſeruate vt extra de ſy. c.
nō ſatis ar. ff. de furt. l. ei ꝗ. ꝛ .l. itaꝗ̄ ꝛ .l. eū qui. §. is autē.
2 ¶ In gl. ſup ṽbo ſubſidiū ar. hui⁹ .l. dicit ꝗdā ꝙ mi
lites i qōne falſi pñt qōnari qꝛ latior ꝓbatio requiriſ in
crimine falſi. C. de teſti. l. nullū. ꝛ .l. vbi falſi. C. ad .l. cor. de
b fal. Sed dico ꝯ⁹ ꝑ .l. milites. C. de ꝗſtio. Itē ipāle eſt vt
queſtioneſ in crimine maieſtatꝫ leſe. C. ad .l. iul. ma. l. nul
lus. Itē qꝛ in crimie falſi parciſ magꝫ militi ꝙ̄ ꝓuato. C.
de hīs qui ſe. l. j. nō ob. l. nullū qꝛ nō dicit ꝙ qōnetur ſȝ
ꝙ puniaſ. Itē opp. ad. ij. rñ .l. huius. de .l. decuriōes. C.
de ꝗſtio. ſȝ dic ꝙ .l. in ꝯtēptū toti⁹ ordis ſubijciebaſ qd̄
3 ni hic nō. Itē habes hic in fi. ꝙ magꝫ puniſ officialis ꝙ̄
iudex: ſed ꝯ cū iudex peccat in faciēdo. officialis i nō fa
ciēdo. ff. de vſu. l. cur⁹. §. deniꝗ̄. ꝛ ff. ſo. ma. l. ſi mora. vbi
glo. not. ꝙ magꝫ delinqt i faciēdo ꝙ̄ in nō faciēdo: ſȝ dic
ꝙ iudex pl⁹ puniſ cū pena infamie puniaſ ꝛ nō officia
lis ꝗ maior eſt oī pecuniaria. ff. de pe. l. in ſeruorꝫ i fi. ꝛ C.
co. l. infamia. vñ circa hoc dicat qñ aut iudici imponebaſ
alia pena corꝑalis vltra pecuniariā ꝛ tūc pōt mīr⁹ puni
ri i pecuniaria iudex ꝙ̄ officialis vt hic ꝛ ꝑ hoc inſti. vi bo.
rap. in princ. Aut nō puniſ iudex pena corꝑali: ꝛ tūc aut
maior culpa deprehendiſ in iudice ꝙ̄ in offi. ꝛ tūc maior
pena pecuniaria iponiſ iudici ꝙ̄ officiali vt. C. vt oēs ca
ua. l. j. §. offi aut repiſ iudex in pari pena: ꝛ tūc puniū
tur pari pena ſic ꝙ oēs offi inſimul tñ puniūtur ꝗ̄tū ſo
lus iudex. C. de cano. lar. ti. l. ij. in fi. ꝛ .l. iij. in fi. ꝛ C. de ex
cu. mu. l. pe. in fi. Rebuffi.

Si quis. Caſus. Decuriones ſiue curiales ꝓ
curatores eſſe nō pñt. Dy. vel ſic ꝯſiliari⁹ nō
dȝ cōſtitui ꝓcurator ꝛ cōſtituēs puniſ. h. d.
Bar. ¶ In tex. ibi ſi ꝗs. ſ. nobilis dy. man
dādam ſubaudi ꝛ mādauerit dy. de pulſa. ſ.
ꝑuilegio curiiſ excluſo Dy. infamiſſimā reſpectu ho
noris decurionat⁹ dy. vtilitatē alſ. ꝙ miles qui vile offi
exercet puta fodit nō habeat ꝑuilegia militaria vt. j. de
decurio. ꝛ ſta. l. ꝑ id tps ſi locari. l. ꝯductores. ꝛ .l. milites
j. ſi curia. reli. ci. l. ſ. ꝛ. j. nego. ne mil. l. ſ. qd̄ eſt verū ſi vo
lūtate fec⁹ ſi neceſſitate. ff. de offi. conſul. ar. C. de ope li.
l. j. licet milites olim ꝯſueuerint arare. j. de ſum. tri. l. ſi.
1 ¶ In gl. fi. ibi offi ꝓcur. eſt vile: ꝛ ideo videm⁹ ꝙ aduo
cati nullo mō volūt eſſe ꝓcuratores. Bar. ¶ In glo. ij.
ibi offi ꝓcura. Hoc verū ꝓcuratores priuati nō princi
pis vel alterius magnatio vel rei publice. ff. de ꝓcur. l. ſi
iuſſa. §. miles iūcta. l. fruſtra. j. de dig. Item ꝓcurator ſi
ſci eſt nobilis: qꝛ iudex. C. vbi cauſe fiſ. l. ij. iūcta. l. cū pre
tor. §. ij. ff. de iudicijs ꝓcuratores: nō tñ dico ꝙ offi ꝓ
curatoris priuati ſit adeo vile ꝙ infamet: qꝛ nō eſt de il
lis modis quib⁹ ꝗs infamaſ quos habes. ff. de infami.
l. j. ꝛ ꝑ totū nec ob. hec. l. qꝛ hic exercebaſ ꝑ illū qui erat
c in dignitate^c ideo infamat ſecura tñ ſnīa. ff. de infa. l.
athletas. §. calūniator. nec ob. inſti. de excep. §. fi. qꝛ nō
negat qñ nō infamis poſſet eſſe ar. ff. de ar. l. ij. §. fi. ꝛ .l.
perinde. ff. de poſt. l. j. §. ſed hīs ꝑſonis iūcta. l. bene. C.
de tuto. illu. pa. doct. ¶ Et ibi eſſe ꝛ ideo pōt eſſe infa
mis ꝓcura. inſti. de excep. §. fi. an. ꝛ ibi vile hec rebuffi. l.
non habet locum in magiſtratu ꝛ ꝓcuratore fiſci vt. C.
vbi cauſe fiſc. l. ad fiſcum. ꝛ .l. nullū. qui iudicare poſſunt.
Ant. ibi qd̄ nō poſſent ſi eſſent infames vt. ff. de iudicijs
l. cū ꝑetor Rebuffi.

In filijs. Caſus. Decurionū filij a mūerib⁹.
publicis nō excuſanſ licet ſiāt aduocati. dy.
¶ In tex. ibi retinēdis. i. cōpellēdis ad ſer
uitiū curie cui pater erat ānex⁹. Dy. Primo
dicit vetera iura ſeruari in filijs decurionū.
Scdo ꝙ offi decurionis nō liberat quē a curia. Tertio
ꝙ vbi nō exigiſ offi qꝛ nō expedit ius nō ꝑditur. Quar
to qꝛ filij magrōꝝ nō habēt imunitatē a curia. ſcda ibi
eos. tertia ibi que ꝛ ſi. quarta ibi ipſos quinctiā. ¶ In
tex. ibi decreta que ꝑcipiūt eos detineri in ꝯditiōe pſna
Dy. cuſtodiat. i. cuſtodiri faciat filios decurionū coiꝗ̄. ſ.
filios decurionū. Dy. cōpellat preterꝙ̄ aduocatos fiſci
ꝛ alios de quib⁹ dicetur. j. eo. l. fi. Bar. ¶ In tex. ibi ad
uocatōis not. offi curie ꝑferri aduocatiōi. Odo. ꝛ ſi ne
1 ceſſitas nō exigit not. bñ hūc tex. ſi cū habes ius eligē
di rectorem in aliqua eccl̄ia ꝛ ꝑ centū annos nō elegiſti
quia nō expediebat nō perdis ius tuum. Bar. Item fa
cit ſi ꝓnceps ad quē ꝑtinēt bona ſteterit ꝑ centū annos
ꝙ nō fuerit vſus: qꝛ nō habuit locū non ꝑdat ius ꝓ hoc
C. de anna. excep. l. fi. ¶ In fi. tex. ibi obnoxios eſſe. hic
eſt argumētū ꝙ ꝑuilegiū doctorꝫ nō decꝫ eius filijs qd̄
tñ nō eſt verum vt. j. de profeſſo. ꝛ me. l. medicos. ꝛ .l. fi.
ſȝ hoc hic facit fauor curie. An. ꝛ ibi decernat ſi tua ſub
limitas. Dy. ¶ In glo. iij. ibi curiales vñ licet nō ſint ne
ceſſarie ꝓ re publica dictis aduocatis iudici muneta ni
hilomin⁹ retinētur. Dy. ¶ In glo. fi. ibi que ſunt cōtra:
qꝛ nō eſt abſurdū imo ꝑmiſſium qꝛ pater habeat excuſa
tionem filij not. ff. de mu. ꝛ ho. l. iij. §. ꝗ̄nis. de decurio.
ꝛ. j. de hīs qui nu. li. l. fi. allegaſ ꝙ ſi quis poſſit exigere
collectā ꝓ filia maritanda ꝛ nō habuit filiā vel nō mari
d tauit de .l. annis ꝙ ꝑſcriptio nō currat cōtra eū^d. Sed
cōtra ꝑ .l. ff. de no. oper. nū. l. ꝑtor. §. hoc interdictū. Itē
facil⁹ impediſ ius futurum ꝙ̄ factū vt. ff. de vſufru. le.
l. ſempron⁹ a telus. Sed credo primū ver⁹ ſcȝ ꝙ nō cur
rat qꝛ nō preſcribit quis cōtra ſeruitutē niſi qñ vtitur li
bertate vt. ff. quēadmo. ſerui. amit. l. ſi quid alia: ſed iſti
non fuerūt vſi libertate nec interpellauerūt aliquā ſerui
tutem cū non habuit locū ſeruit⁹ ergo ꝛc. pro hoc. C. de
preſcri. xxx. annos. l. cū notiſſimi. §. illud nec ob. l. pretor
qꝛ ibi erat in poteſtate ill⁹ ꝙ vtereſ illo iure: ꝛ ideo pōt
ſibi negligētia imputari ꝛ ſic preſcribitur alſ nō preſcri
bitur ꝛ ſic facilius currit in querēdo ꝙ̄ in queſito preſcri
ptio. ff. de regu. iuris. l. qui poteſt facere ꝛ pro hoc. C. de
an. excep. l. j. in fi.

Exemplo. Caſus. Sicut filij ſenatorꝫ ſequū
tur conditionem patris ſic filij decurionum
e nec valēt reſcripta ꝯtraria^e. Dy. ¶ In tex.
ibi vnuſquiſꝗ̄. ſ. fili⁹ decurionis. Dy. ꝛ An.
delata. i. ꝯceſſa. dy. defenſa. i. ſibi obtēta ori
gine matris. Dy. pro more idēſt conſuetudine. Dy. in fi.
tex. ibi exceptio ſubaudi quominus admiſtrādum offi
cium paternum teneatur quādo talis cōſuetudo que eſt
contra ius vel vtilitatem publicam non eſt ſeruanda vt
C. eo. l. omnes iudices. in autenti. vt nulli iudi. §. fina. po
ne cōſuetudo eſt in aliquo loco vt null⁹ delinquēs remit
tatur ad aliquem locum vbi deliquit queritur an valeat
talis conſuetudo videtur ꝙ ſic: quia lex poteſt hoc indu
cere ergo ꝛ ꝯſuetudo. C. vbi de cri. agi oportet. l. j. ff. de le
gi. l. de quibus. Item quia conſuetudo vbi aliquid expe
1 ritur eſt ſeruanda. ff. de teſtibus. l. iij. Sed credo contra
per iſtam. l. in fine. quia effectus conſuetudinis non ex
ceditur extra territorium vbi eſt cōſuetudo: quia nec effe
ctus. l. extra imperiū. ff. de capti. l. in bello. §. manutenē
do. ꝛ no. C. que ſic loquiſ cōſue. l. ij. C. de ſum. tri. l. cūctis
ſed ſi diceremus ꝙ ille nō eſſet reuertēdus ad locum vbi
delinquit tūc extēderetur extra territoriū effect⁹ ꝯſuetu

nentibus perſonalibus ſi ſiāt procuratores non gaudebunt amplius dicto ꝑuilegio. vt ꝑ guid. pa. decī. grationo. del. ꝛ quod ibi poſui in addi. qd̄ nō ꝓcedit in ꝓcuratore principis. fiſci vel epī. vt no. bar. in .l. j. in pnc. in ij. col. ff. de ꝓcu. card. in cle. ſi. eo. ti. ꝛ verū decurio poſſit eſſe ꝓcurator priuati. dic ꝙ nō. ꝛ conclude ꝙ nō. vt ꝑ ſpe. in ti. de pro. §. j. vēſi. itē excipitur ꝙ ē miles niſi in cā ſalutis alex. noc. archid. ſing. in c. ſcriptū. vj. q. iij. refert et ſequitur do. in fin. in ver. mulier et ꝗd de militibus noſtri tēporis vid bar. in .l filiuſfa. §. veterani. de ꝓcu. ꝛ no. in addi. ā. pri.

d ¶ Cōtra eū. Adde ad hoc bal. l. l. hec ſūt iura. ff. de fur. cuſti ꝑdi. bar. ꝛ io. de platea in .l. cū fanum §. illō. j. de gri. ꝛ cenſi. lib. xj. Inno. ꝛ doc. in c. cū dilectus. de capel. mona. abb. ꝛ ibi felí. col. nubi. vñ. vēſi. ꝛ inſpēū ab bas ꝛ inno. ꝛc. de ꝑſcri. io. fa. in §. pe. col. penulti. inſti. de in. ꝑſo melius per bald in c. ex pte ode. cl. ti. de teſti. vbi dicit eē caſum mirabilē in c. ſanctimus. uñ. ſi nō fuerit neceſſe de feu. ſi ue cul. non amit. in feu. ad de loce per feli. in c. cū accef ſiſſent. col. nobi. ꝛ. verſi. Secunda regula eſt. de cōſti.

e ¶ Contraria. Adde an ſit idem in filijs paſtorum per bart. in .l. j. §. de matris. ff. ad ſille. gl. xxxj. q. iij. c. liberi. doc. c. ſi de conuer. in ſi. bal. ꝛ doc. in .l. liberos. ꝛ .l. filiā. ꝛ in .l. femine ff. de ſena. bar. late in conſi. inci. in nomie domini. dubis occurrentia. ꝛ alex. in .l. aſſumptio. §. j. ff. ad muni. vbi cōcludunt regulariter ꝙ ſic. maxime quo ad originem. Adde tñ ꝙ poteſt a matre denolari que ſit patre nobilior. vel qñ pater eſt mortuus. not barba. ꝛ doc. in c. raynuti⁹ in prin. de teſta. dy. in .l. ij. ꝛ ibi addidi aliquid. ff. de libe. ꝛ poſthu.

dinis qd̄ non eſt

dinis qđ nō eſt dicēdū extra de cōſti.c.l3.ꝛ ꝓbatur etiā
in.l.iſta.ꝛ ꝑ h̄ in aut.vt nulli iudi.§.ſi qđ ṽo cōprehēſo-
2 rum. ¶ In gl.ij.ibi pōt ꝯcedi ꝛ ita plus valet gñalis cō
a ceſſio ꝙ ſpālis l3 videreť cōtra ꝑ.l.ꝛ ſi qs.§.qſitū.ff.ſi
quis cau.ſ3 h̄ facit fauor multoꝝ. An.l.fi.i fi.ſ3 hic erat
cōſuetudo talis ꝯ ius publ.ſeu ꝯ vtilitatem publ.ꝛ ideo
non ſeruať vt.ꝰ.e.l.oēs ꝛ in aut.vt nulli iudi.§.i.coll.ix.
¶ Not.ex fi.tex.qđ nō valet ꝯſuetudo nec ꝑ ꝯſis ſtatu
tum qđ qs cenſeať nobilis vel ignobilis ex ꝓgenie ma-
terna reprobat hic tex.morem ꝯſuetudinē q̄ ꝯtrium in-
ducerēt qđ not.perpetuo. Bar.

Clotienſcūq;. Caſus. Qui factꝰ eſt curialis ꝑ
originem vel filiam non pōt a curia eximi ꝑ
principale reſcriptū.h.d.Dy. ¶ In text.ibi
aliquid.ſ.ꝙ ſint exēpti ab oneribꝰ curie Dy.
latū.i.prolatū. Dy. iudiciū.i.ſnia inter prés
plata a qua nō fuit appellatū.ꝰ.e.l.ij.Dy.iuſſionis.i.re
ſcripti.Dy. ¶ In glo.ibi curialē.ſ.iudiciū ꝛ origo vt hic
Item oblatio.ſ.de hiis qui ſpon.mu.ſube.l.iij. Item vo
tum vt.ſ.e.l.quis tam dulius ꝛ deu.

Ne quis. Caſus. Non d3 qs ꝯſequi ꝓmiū3 vñ pe
nā mereť.Dy.vel ſic ꝛ meliꝰ pena nō đ3 ꝯcedi q̄
habeat honorē annexū niſi ei qui curia fugerit
h.d.bar. ¶ In tex.ibi officialiū.i.delinquētiū.
Dy.ſpecie.i.ſub aliqua ſpecie pene rōne delicti iponēdo
Dy.ſiqs.ſ.officialis ab h̄.ſ.vt poſſet curiā euitare dy.in
geniti.i.teneať ſubire officia ad q̄ tenebať ipſa origine
Dy.coꝝ.ſ.iudicū. ¶ In glo.in ṽſi.in genitis ibi.l.hono
res.§.j.ſic not.ꝰ.ſ.de tabulis.l.ij.rebuffi.

Curiales. Caſus. Curiales licet dicant ſe de do-
mo principis retrahendi ſunt ad curiam ꝛ dam
na publica reſarcire debēt.an. ¶ In tex.ibi no
ſtre:qꝛ dicat ſe natum in domo noſtra de Seca.

Quibet. Caſus. Si decurio vel aliquis exactor
aliquid vltra debitū aſcripſerit vel exegerit dā-
natur ad opꝰ metalli. An.vel ſic.decuriones vł
alij officiales in officio eoꝝ delinquētes plūba
b toꝝ ictibꝰ feriūturꝰ.h.d.Bar. ¶ In tex.ibi decoctoꝝ.i.
exactoꝝ.Dy.vel erat ille qui decoqui aurum ꝛ inde facit
maſſam aureā. Odo.ꝑ q̄.ſ.de aur.pu.ꝓſequ.l.ſ.vel erāt
decoctores pecunie publ.i.qui pecunie ṗerāt dū exigerē
tur tributa vel ſupindicta ꝛ aliqđ vltra debitū exegerēt
ꝛc. An.al.ſup.ſ.de ſun.rei pri.l.ij.in fi. in exactione not.
contra ꝑfidos exactores tributoꝝ Rebu.

Decurio. Caſus. Si quex natiuitate aſtrictꝰ
fuerit curie priuilegio ꝑncipis aut ꝓpter ſe
nectutē nō admittiť.Dy. ¶ In tex.ibi me
ruit qꝛ fuit natꝰ ex patre decurio.Dy.ſuffra
giis.i.reſcriptī vel auxiliis ꝑ ſcripta ꝯceſſis
Dy. ¶ Not.in fi.tex.ꝙ imunitas nō tribuit exactionē
ab actu qui breuiter expediť.Bar. ¶ Item not.hic ꝙ
ſemꝑ debēt electionibꝰ itereſſe ꝛ vocari ad eas faciēdas
duliꝰ. ¶ In gl.iij.ibi a natiuitate qꝛ fuit natꝰ ex pr̄e de-
curione.Dy. ¶ In gl.fi.ibi citius alſ ꝯtra Imo.ſeqtꝰ
ar.ſ.qñ ꝛ qui.qꝛ ꝑs.l.ij.ꝛ not.ff.de admi.tut.l.iij.ꝛ ibi ꝑ
doc. ¶ In gl.q̄ eſt ſup ṽbo ſenectutem ibi fecꝰ ex poſt fa
cto ꝛ ita citius ipedire incoandū ꝙ impediať iam incoa
tum.ſic eſt.ff.qui ſunt ſui vel alieni iuris.l.pr̄e.xñ in cō-
trarium facit.ff. de arbi.l.nō diſtinguemꝰ.§.ſatiſdatio.
de quo ibi ꝑ glo.ꝛ doc.

Militaribus. Caſus. Magiſtri militū ꝛ alij mi
litares comites vel duces ac alij magnates
nō ſe itromittāt de factiſ curialiū ꝛ ꝑ exp̄ſſum
pꝛohibereť punire curiales ſiue aliquā penā
eis inferre ꝛ ſi fecerit puniētur.Dy.ꝛ bar. ¶ In tex.ibi
cū curiis.i.ſe nō intromittāt de factis curialiū. Odo.lici
tum.i.ꝑmiſſū ꝑtāti hic eſt argumētū ad qōnē ꝙ ſi eps
1 ſtatuat ꝙ nō teneat teſtū niſi eſſent duo ſacerdotes ṗ-
ſentes ꝙ eps nō poſſit h̄ facere ꝛ ꝙ ciuitas nō ſubeſt ei
in tp̄alibꝰ ſeu ſecularibꝰ ꝛ ius teſtādi eſt ſeculare nō aūt
ſpūale.dy.ſup ṽbo ꝑtāti hic đ3 ꝙ magiſter militū nō po
teſt eſſe in cauſis decurionū:ſed nūquid volētes poſſint it
eius iuriſditionē ꝓrogare videť ꝙ ſic.ꝰ.de iuriſd.om.iu

di.l.j.ꝛ de iudi.li.j.Sed dic ꝯ ꝑ.l.ſ.de vetera.l.fi.ꝛ eſt rō
ſpālitatiſ ꝙ nō ꝓrogeť iuriſditio iſtiꝰ magři qꝛ poſſet in
ferre minacem terrorē vt.ſ.vt ruſti.ad nullū obſe deno.
l.ij.ꝛ.ſ.de meta.l.decuriō ¶ In fi.tex.no.penā.x.libraꝝ
auri ꝯ iudicē puniētem curialē cū punire nō poterat cū ſi
bi nō erat ſubiectus Ia.re.

Omnes. Caſus. Curie aſtrictꝰ eā dimittere nō
pōt etiā ex ꝑncipali reſcripto.h.d.Dy.in tex.
ibi aſtricti qꝛ de curialibꝰ fuerūt nati.dy.

Nullus. Materni qꝛ habebat matrē de gñe de-
curionū. nā ꝓpterea ipſe filiꝰ nō efficiť decu-
rio. An.de bar.caſus. Ex filia decuriōis nō fit
decurio h̄ intēdit dy. ¶ In tex.ibi vinculis.ſ.
curie. Dy.illigetur.i.obligeť. Dy. a quibꝰ.ſ.functionibꝰ
ipſa.ſ.mulier. ¶ In fi.tex.not.bonā rōnē q̄re in hono
c ribus ꝛ dignitatibꝰ qs ſequiť patrē ꝛ nō matrē qꝛ nō
pōt hr̄e a mr̄e qđ ipſa mater nō h3 ꝛ intellige qꝛ mulier
non pōt illā em̄ ab auo nō habeāt a parēte ſ3 marito vt
l.femine.ff.de ſena.ꝛ.l.j.ꝛ.l.mulieres.ſ.de dig.li.xij.bar,
ſacra.l.ij.ff.de re.iur. ¶ In glo.fi.ibi.item nota.ꝛ ſic eſt
arg.ꝙ nō miles nō pōt facere militē nec ille q̄ nō eſt do
ctor ꝛc.qđ nō eſt veꝝ niſi militās haberet iuriſditiōnē vł
ſupioritatē in militādo vel ꝑtātē h̄ faciēdi a ſupiore ꝛ
ambo eſſent milites vt.l.apđ filiū.ff.de manumiſ.vindi.
ꝯ hoc.l.qđ nr̄m.ff.de vſuf.Itē qꝛ nil noui dare vī ſ3 no-
bilitatē đclarare ar.ff.đ ac.re.do.ie.l.adeo.§.cū qs i fi.

Decurionum. Caſus. Electio a duabꝰ ꝑtibꝰ curie
facta tenet dy.no.ꝙ illud ꝙ facit maior ꝑs ha
beť ratum.pone ꝙ ab initio nō facit maior ꝑs
ſed duo vł tres ſ3 poſtea ꝑ maiorē ptē ratifica
tur nūquid valet videť ꝙ ſic.ꝰ.de iure fiſ.l.ij.ad ma.l.fi.
ꝯ.qꝛ vbi reqriť maior ꝑs ratificatio nō valet ar.ff.de ac
qui.here.l.ſi qs mihi bona.§.iuſſus.ꝛ.ꝰ.de bo.q̄ li.l.fi.§
neceſſitatē.ꝛ ibi glo.nā talis ratificatio nō pōt habilita
d re actū vt tūc valeat actꝰ vt ex tūc.ff.de officio ꝓcōſul.l.
obſeruare in fi.nec a tp̄e ratificatiōis qꝛ oēs debēt eſſe
p̄ſites qđ h̄ nō fuit ar.ſ.de leg.l.ſ.i fi.ꝰ.e.l.ij.ꝑ h̄ inſti.đ
.aucto.tu.§.tutor.nec ob.ꝯ.qꝛ ibi poterat valere actꝰ ex
1 noua ꝯfirmatōe doc. ¶ Quero vtrū habitatores alicuꝰ
caſtri q̄ alſ nō habuerit ꝯſules poſſint ſibi creare de no
uo dn̄o illiꝰ caſtri ꝯdicēte videť ꝙ ſic qꝛ qñ aliqđ ꝯcediť
videtur ꝯcedi ea ſine q̄bus id ꝯcedi vł eſſe nō pōt.ff.de
iuriſd.om.iu.l.ij.ff.de ꝑcu.l.ad rē.ꝛ.l.ad legatū.ſ3 talibꝰ
caſtris ꝯceſſū eſt de iure hr̄e aliqđ cōe.ff.ad trebel.l.ol
bus.ꝯ de cōdi.ꝛ de.l.municipibꝰ.de leg.ſ.ſi hr̄s.§.viris.ꝰ
videť per ꝯſis ꝙ poſſint hr̄e ꝯſules ꝑ q̄s talia cōia mini
ſtrētur ar. ff.ꝙ cuiuſq; vni.l.j.§.q̄bꝰ. Itē idē iudiciū eſt
de ꝑte quo ad ꝑtē ꝛ de toto q̄ ad totū.ff.de rei vē. q̄ to-
ta.ꝛ ꝑ dereb.c.an ꝑs:ſ3 q̄l3 ſingularis ꝑſona pōt hr̄e ꝓ-
curatorē ꝛ defenſorē negocioꝝ ſuoꝝ.ff.de ꝓcur.l.j.ꝰ vi-
deť ꝙ incolis cuiuſ3 loci ſit licitū hr̄e ꝯſules ꝑ q̄s bona
cōia regāť. Item q̄l3 ꝯgregatio pōt fieri ꝓ iuſticia ꝯſer
uāda vt no.ff.ꝙ cuiuſq; vni.l.j.ad qđ.ff.de coll.illici.l.fi.
ſ3 tales habitatōes creādo ꝯſules h̄ faciūt ꝓ ſua iuſticia
ꝯſeruāda ꝰ ꝛc.ꝑ h̄ videť caſus.nā illi decreta ꝓfeſſione
p̄nt ſibi eligere iudicē vel aliū ad quē gubernatio ꝓfeſſio
nis ꝑtineat.ꝰ.de iuriſd.om.iudi.l.fi.ꝛ ſocietas eligūt ſibi
magřos.ff.de pac.l.itē mgři ad qđ.ſ.de ſenſi.§.iterum
cū gl.itē qꝛ nō repitur ꝓhibitū ꝰ ꝛc.ff.ex q̄.cau.ma.nec
nō.§.qđ eni.ꝯtriū credo qꝛ nullꝰ pōt ꝯcedere imunitatē
e niſi ꝑnceps vł aliꝰ ſupiorꝰ q̄ tenꝰ ipm tāgit ar.ꝰ.de imu.
ne.ꝯce.i rubro ꝛ nigro:ſ3 ꝯſules habēt imunitatē cū ſint
loco decurionū vt no.ꝰ.e.i rub.l.ij.ꝛ qꝛ ab extraor.vexa
tionibꝰ ſunt imu.ꝰ.e.l.curiales ꝛ qꝛ viles penas nō patiū
tur nec q̄ſtionātur.ꝰ.e.l.oēs ꝰ qui tales imunitates da-
re nō p̄nt cōſules creare nō poterūt.Itē vbi aliqđ noui
ſtatuiť d3 ſtatui de cōſenſu illius qui ius habet in re.ff.
de aqua plu.ar.l.in cōcedendo cum.l.ſeq.ſed dn̄s illius
2 loci h3 plus iuris q̄ aliꝰ cū ſit dn̄s ergo ꝛc. Item decurio
nes loco quoꝝ ſunt cōſules vt eſt dictū aliquam habent
iuriſditionē vt.ſ.l.duūuirum:ergo municipes cū ſint pri
uate ꝑſone iuriſditionē dare nō poterūt.ꝰ.de iur.om.
iudi.ꝓuatoꝝ.ad qđ.ff.ad.l.iul.de ambi.l.ſ.in ꝑn. ꝓ quo

a ¶ Specialis
Adde ad idem
do.nico.boe-
rū.in addi.ad
dy.ꝛ eūdē dy.
cuꝰ in regula
gener.vñ.licē
opponitur et
videtur et ibi
aliquā ad hāc
mate.no.dig-
ne.đ reg.iur.

b ¶ Feriuntur
.i.confirmatur
cōſuetudo ita
lica circa vlti-
mū ſupplicij
nobilibus im-
poſitionem q̄
eos ſuſpende
re nō faciunt.
qđ eſt genus
ſupplicij vilū
ꝑſonaꝝ.vt no.
bart.in.l.capi
taliū.§.ſerui.
ff.de pe.cōtra
rie aūt ꝛ diuer
ſe eſt i gallia.
cōſuetudo. vt
no.idem bart.
in.l.deſertorē.
ff.de re mili.

c ¶ Et nō ma
trē. Facit hoc
ad arg.ꝙ ne-
potes filia nō
ſuccedat i feu
do ſtante ſta-
tuto ꝙ in illo
ſoli agnati ſuc
cedāt.de quo
vide plene.ꝑ
do.nico.boe-
rū.in li.cōſue.
in ti.de teſta.
§.ij.in glo j.et
rō poneť in.c.
ſtatutū.ꝑ ge.đ
here.li.vi.ꝛ ꝑ
bal.in.l.j.i lec.
antiqua verſi.
q̄ro cum inter
dum.§.de con
di.inſer.

d ¶ Ex tunc.
Adde ꝙ imo
pōt vt no.doc.
in.l.ſi qs mihi
bona.§.iuſſu
ff.de acqui.he
re.ꝛ bar.in.l.ſi
fundus.§.ne-
ceſſe.l.ij.no.
ff.de pig.ꝛ.l.l.
obſeruare.in
j.col.ff.de off.
proc.ꝛ lega.
Quod tū fallit
viij.fallē.quaſ
ponit bal.in.l.
fi.l.j.col.ꝰ.ad
mace.ꝛ card.
in cle.j.§.volu
mus.de fo.cō-
pe.ꝛ do.nico.
boerij.in reg.
ratihabitionē.
in addi.j.circa
mediū.đ reg.
iur.Adđ lanꝰ
q̄ alibi per pa
no.l.c.cū oēs.
nu.iiij.i addi.
moder.in rer.
ſine cōſenſu.
col.iiij đ cōſti.
et do.decium
ibidem.

e ¶ Superior.
Adde que no.
in addi.ad.l.j.
in addi.j.ꝰ.ne
op.a col.epi.
iſto li.ꝛ in.l.va
cuatis.l.ij.ad
di.inci.imo vi
detur ꝙ non
poſſit.ꝰ.iſto
ti.ꝛ ti.ne ope.
a colla.l.l.vni.
in.j.additio.§.
iſto li.

facit q2 decuriones ſic dicitur: q2 qñ caſtrũ fundabatur
de nouo decima ps illo2 que ibi notari volebãt eligeba
tur cauſa cõſulẽdi. ff. de ṽb. ſig. pupillus. §. decuriones:
⁊ not. ſ. e. in rubrica: ſi ergo a pncipio nõ fuerũt facti ex
poſt facto nõ poterũt creari: q2 ſup creãdis officialibus
conſuetudo debet attẽdi. ſ. de iure fiſc. l. ſup creãdis. ff.
ad municip. l. cõſtitutionibus in fi. Et de hoc tex. decre
ti in rõne q2 ep̃s non põt eligi in loco in q̃ nunq̃ fuerit
alĩs. xvj. q. j. c. felix. ⁊ c. multum ad qd̃ q2 illi non poſſunt
habere quibus nõ eſt cõceſſuꝫ ſpecialiter. ff. qd̃ cuiuſq3
vniuer. l. j. in pñ. ⁊. §. j. Credo tñ q̃ cum cõſenſu ſupioris
vel preſidis poſſit creari ar. ff. qñ app. ſit. l. j. §. ſolet in fi.
⁊ q2 iter regalia nõ numerãtur in feu. que ſint rega. c. j.
Cõſularem tñ q̃ fieret ſaluo iure pncipis ar. in feu.
de ſta. ⁊ cõſu. cõtra. l. j. ⁊. §. ſi non dñs tpalis de alodi. in
prin. ⁊. j. de mu. ⁊ ac. l. actuarios. idem credo in ſindica. q̃
nõ poterit creari niſi cõſuetudo hoc induceret. ff. q̃ cui
uſq3 vniuer. l. itẽ eo2. §. ſed ſi ita. ṽ. ſed hodie: ⁊ q2 ſindi
ci appellãtur defenſores. ff. de mu. ⁊ ho. l. munerũ. §. de
fenſores ad qd̃. ſ. de defen. ciui. l. defenſores. Cõſtat au
3 tem q̃ defenſores creari nõ poſſunt ſine cõſenſu ſupio
ris. in aut. de defen. ciui. §. interim ⁊ qua rõne phibẽtur
cõſules ſic ſindici ⁊ eadem rõne phibentur vicarij ⁊ loci
conſeruatores in aut. vt nulli iudi. in pñ. Guil. de fer. de
mo2. ar. ſtatu. loci de hoc p Pe. Ja. in addi. magna. c. q̃
dam dicit. ⁊ p Ray. fabri. ff. de offi. pſi. l. preſes: vel po
ne ſic caſum. In electione ſufficit duas ptes cõſiliario2.
h. d. Bart. In tex. ibi adeſſe nõ poſſunt hic tex. facit
q̃ oẽs debẽt vocari ad ſonuꝫ tube vel cãpane: vel alĩs vt
eſt cõſuetum fieri in illo loco vt not. ⁊ dixi. ſ. e. l. ij. Bar.
In gl. j. ⁊ ibi eligere hoc verũ ſi volũt eligere maioreꝫ
magiſtratũ ſeipſis. ff. de mu. ⁊ ho. l. vt gradatim. §. quẽ
admo. ciui. mu. vẽdi. l. maioribꝰ. ff. e. l. honores. §. is qui
⁊ qd̃ not. ſ. l. j. ⁊. ſ. l. fi. ad magiſtratũ ſi aũt minorem ſe
volũt eligere poſſunt de alijs eligere q2. l. vbi. ſ. alĩ. dat
facultatem eligẽdi de ſeipſis: ergo nõ imponit neceſſita
tem. ff. de iudi. l. nõ quicquid. doc. In. e. gl. ibi ad. l. ſi
4 magiſtratũ. dic vt ibi ſcripſi in gl. In. e. gl. ibi dicta. l.
nulli. ⁊. C. de ſac. ſan. eccle. aut. hoc ius ⁊ ibi nulli. Ubi
a not. q̃ ſufficit maio2 ps pñtiuꝫ cõſentire[a] ⁊ illa vera hoc
ideꝫ. ff. ad municip. l. qd̃ maio2 de reg. iu. l. aliud. §. refer
tur. ⁊ dicta. l. vbi. et. ff. ad trebellia. l. ita tamen. in princi.
et p hoc. l. iſta in fi. Fallit qñ agĩ de magno preiu
dicio vniuerſitatis. j. de ven. re. ci. l. fi. Itẽ fallit vbi o2
dinatio eſt cõtra ius cõe ⁊ cõtra formã iuris cõis d2 de
fen. ci. §. fi. Item fallit cum agũt talia que nõ ſunt de
neceſſitate ſeu non tangũt eo2 officium quo ad hoc ne
preiudicetur abſentibus. ff. de magi. cõue. l. j. §. j. doc. de
h p Berſi. extra de cõſti. c. cũ oẽs. ⁊ d̃ elec. c. eccleſia. ⁊ p
dy. in. c. oẽs ⁊ extra de elec. c. q2 ppĩ ⁊ p hijs vide Jo. fa.
inſti. de patr. §. fi. In gl. fi. l fi. ibi agebaĩ de magno
piudicio: q2 de diſſolutiõe totꝰ actꝰ hic aũt nõ. vel hic de
adminiſtratõibꝰ talibꝰ que de facili hñi poterant hic aũt
no. Ber. de deucio. Uel ibi tractaĩ q̃ ppĩ factũ aliquo2
tuto2 offĩm cetero2 deſtrueretĩ. j. de oĩ agro deſerto. l. q̃
cũq3. de q̃ p Dy. dicto. c. qd̃ oẽs ⁊ vñ vt. d. c. cũ oẽs de re
iudi. ⁊ p Bar. in. l. nulli. ff. qd̃ cuiuſq3 vniuer. Rebuffi.

D ſubeũda. Caſus. Ad munera publica di
uites idonei ⁊ nõ pauperes debẽt eligi. Dy.
In tex. ibi digniſſimis alĩs digniſſimꝰ fun
ctiones publi. in munera publ. Dy. In fi.
tex. ibi poſſunt imo videĩ q̃ inops a pſonali
bus non excuſare. ff. de mu. et ho. l. iiij. §. inopes. ſed ibi
de inopia tolerabili que non excuſat: ſed intolerabilis
excuſat: vt hic cum ſimilibus. Dy. niſi ſibi conſtituatur
ſalarium vt dicitur in tutore ar. l. a tutoribus. §. fi. ff. de
ar. tuto. Oldradus.

Urialeſ. Caſus. Honorati maioribus reue
rẽtiaꝫ debẽt alĩs puniũtur. Dy. In tex. ibi
honoratũ puta q2 ſit aduocatus fiſci. Dy. et
An. vel eſt factus comes ſm Bar. modera
tioni. i. cohertionibus. Dy. deſpiciãt. i. cõcer
nãt. Dy. Ad euidẽtiam huꝰ. l. premitte qd̃ no. j. eo. l.

alexãdrinus: ⁊ dicit hec lex licet curiales efficiãtur comi
tes debẽt tñ obedire ſuo iudici. h. d. Alio modo põt in
telligi comitiua dignitas vt in gl. tñ lectura quam poſui
1 eſt verio2. Bar. Et ſic no. ſm dy. q̃ dignitas ſupueniẽs
nõ eximit quem a iuriſditione ſui iudicis ordinarij ⁊ ſic ſi
ſcholaris efficiaĩ doctor nõ eximiĩ a iuriſditiõe ſui iudi
cis ſeu docto2: ⁊ idem ſi clericꝰ adeptus eſt dignitatem
vt nõ eximatur a iuriſditiõe ſui ep̃i vt. j. e. l. alexãdrinus
⁊. l. neminem iñcta aut. habita ad fi. C. ne fi. p patre ⁊ an
b ten. ſtatuimꝰ. C. de epi. ⁊ cle.[b] docto2 etiã cõſequiĩ digni
tatem illuſtralẽ vt not. doc. in rub. p̃hemij. ff. o2. ibi cũ di
cit illuſtribꝰ ⁊ anteceſſoribus iñcto. §. ad iſtũ. ṽ. ⁊ vir illu
ſtris ex magiſterio ⁊ iuris docto2. C. de iuſti. co. cõpo. re
buffi. Ex prima gl. no. q̃ bauili ꝯcitare debẽt oẽs de cu
ria. In gl. fi. in fi. ſecus ſi fuerit timo2 ſubuerſiõis rei
pub. q2 tũc ꝓpter inobediẽtiã capitali puniĩ. ff. de re mi
li. l. deſertores. §. in bello. Sed ſi ceſſet talis timo2 vt ſic
certa pena a lege ipoſita vt erat hic tũc arbitrio iudicis
puniĩ vt. ff. ſi qs ius di. nõ ob. l. j. ſ. de mo. mulc. l. fi. ff.
ex qui. cau. l. ſed ⁊ ſi per ꝓto2eꝫ. §. ſꝫ nec de. l. cõi. l. fi. ff. de
polli. j. de pollicitationibꝰ ad fi. ⁊ qui ⁊ a quibꝰ. l. ꝓſpexit
⁊ in feu. hic fi. lex. §. fi. doc.

Il ſucceſſione. Caſus. Succeſſores pro ge
ſtis predeceſſo2 tenẽtur. Cy. In glo. ibi eſt
enim proximus agnatus. Ex quo nota q̃ in
honoribus ſoli ſuccedũt agnati dubius.

Mnes. Caſus. Curie obnoxius cuiuſcũq3 ſit
ſecte teneĩ. Dy. In tex. ibi tenẽtur. i. ſunt
aſtricti. Odo. ſupſtitionis. i. ſecte. Dy. In
1 glo. fi. in fi. circa h dico q̃ inquãtuꝫ decurio
natus hꝫ de honore hñi cõpetit iudeis vt pu
ta facere expẽſis ſicut decuriones tñ iudeꝰ inter iudeos
põt omne munꝰ ſubire ⁊ cũ honore vt. ſ. de iudeis. l. ij. ⁊
l. iudeo2 pmates vt hic vt eſt ſuſcipe tutelã ⁊ curã ne ſu
perſtitio ſua ſibi pſtet immunitatẽ vt. ff. de excu. tu. l. ſpa
donem. §. ita aũt iñcta. l. ne quis. ſ. e. hoc caſu aũt pupil
lus nõ morabiĩ ſecum cũ ſibi non expediat vt. ſ. vbi pu.
edu. de. l. ij. nã timo2 eſſet ne ipm ad fideꝫ ſuã ꝑuerteret
ff. de edi. edic. l. ediles in aut. de mona. §. volumꝰ. coll. j.
iñcta. l. j. ſ. ne. man. chriſtia. inde. ha. ſꝫ inquãtuꝫ habẽt
de honore dico q̃ nõ cadit l iudeis vt. d. l. fi. ſ. de iudeis
vt dixi in fi. l. infamia. ſ. e. ⁊. l. j. in fi. j. de infamibꝰ ⁊. l. rele
gato2. §. fi. ff. de interdic. ⁊ rele. ⁊ ꝓpterea dixi qbuſdaꝫ
iudeis qui erãt ſufficiẽtes in medicina q̃ nullatenus ha
c berẽt doctoratum[c] q2 doctoratꝰ eſt dignitas. Bar.

Mnes oĩno. Caſus. Curiales qui ſe ad offĩm
antea cõmiſſum gerendum retrahunt ad alia
eiuſdẽ curie in ipſiꝰ penã. Dy. In tex. ibi cu
ra a qua ſe excuſare volebãt Dy. ⁊ dictis. ſ. cu
rie argumẽtũ eſt h ⁊ ex. l. ſ. pri. ſm dy. q̃ mutatiõe ſtatꝰ
1 nõ tollaĩ nec mutetĩ obligatio nec ob. l. cũ quis. ff. de ſo
lu. q2 ibi non mutauit ſtatũ ille q̃ erat obligatꝰ: ſꝫ ille cui
erat faciẽda ſolutio vel ſic ꝯſiliarij nõ pñt extra ſuã ciui
tatẽ offĩm acceptare. h. d. bar. ⁊ de h. j. e. l. duũuiruꝫ. bar.
⁊ not. ex hac. l. q̃ ſi aliqs p fraudeꝫ vĩ ambitionẽ adeptꝰ
eſt dignitatẽ dꝫ cã admittere ar. j. de decre. decurio. l. ij.
et. ſ. de iur. fiſ. l. pe. ⁊. j. de re. mil. l. ꝫ. dulnis.

Uãuis. Caſus. Si curialis q̃ aſſumpto milita
ris noie curiã delĩqt legitimis dieꝫ vocatꝰ. j. an
nũ nõ venit ex facultatibꝰ ſuis curie ſubueniĩ.
Dy. Hec. l. declarat. l. ſi ad magĩratuꝫ. ſ. eo.
vbi dĩ q̃ bona auferũtur ꝯtumaci. hic declarat q̃liter ſit
cõtumax ⁊ in modo vt in pñ. l. ⁊ l tpe vt l fi. l. bar. In
tex. ibi expectarẽt cõmeatꝰ q̃ d. ita de facto faciebãt eũ
do extra fines ꝓuincie ſicut ſi eis ṽe iterdictꝰ fuiſſet in
greſſus vĩ dic ꝓcurabat cũ aliq̃ iudice fraudulẽter vt ſibi
interdiceret igreſſuꝫ ciuitatꝫ vel ꝓuicie ⁊ h innuit tex. cũ
dicat qlꝫ fraudere. Bar. itaq3 pmiſit ſuã narrationẽ nũc
ponit ſuũ dictũ. Bar. emẽdationis. ſ. pene. noie. ſ. aſſum
pto in fraudem ciuiliũ mune2. Dy. ⁊ ibi officijs ſcꝫ curie
Dy. ſuſpẽſo. i. remoto vel ablato ar. ff. ad turp. l. ſ. in fi. ſo
lacia exequãtur. i. comitantur. Dy. ⁊ alĩs vt vel muniis
ideſt muneribus vel honoribus. Guilher. intereſt vt. ſ.
l. propĩ. edictis

a Conſentire. Adde an cõſideretur ſi
la maioritas re
ſpectu rate rei
vel numeri pſo
narũ. p bar. in
l. iiij. §. cato. l
viij. q. ff. d ṽb.
ob. bal. in. l. fi.
ſ. de auct. pre.
glo. ⁊ doc. in. l.
plane. ff. qd̃ cu
iuſq3 vni. no.
bal. cõſi. lxxx. ⁊
cõſi. cxxviij. vo.
ij. ludo. ro. cõ
ſi. cccliiij. alex.
cõſi. xxv. colũ.
iiij. ⁊ qd̃ ibi no.
in addi. vol. v.
⁊ an. cõſi. cclxix
⁊ card. alex. in
c. nicena. col. j.
xxxj. diſt. Et d
iſta regula cuꝫ
ſuis fallẽ vide p
dictũ Card. in
c. nõ põt. de re
iudi. bal. ⁊ alex.
in. l. ciuitas. ff.
ſi cer. pe. bart.
in. l. aliud. §. re
ferĩ. ff. e. albe.

plenit. ⁊ felin ſ
in. c. cum oẽs.
col. v. verſi. in
eadẽ glo. cum
ſeq. colũ. de re
iudi. ⁊ pano. ſ
c. cũ oẽs. pri.
alle. ⁊ in addi.
ad cũ nu. vij.
verſi. ad vltĩ
mũ. v. colũ. in
addi. in ver. in
cõi. ibidem.

b Epi. ⁊ cle.
Adde q̃ digni
tas ſupueniẽs
liberat a pſta
tiõe opere ſer
uilis. in. l. nec
patronus. ſ. de
ope. liber. vbi
indicat q̃ ſcri
ptor factus re
ctor ſtudij nõ
teneaĩ amplꝰ
ſcribere et de
q. ſeq. ſ. an do
ctoratus ſit di
gnitas vide olo
no p alex. poſt
barto. in p̃he.
ff. o2. ⁊ i. l. ex eo
tpe. ff. de teſt.
mili. ang. in p
he. inſti. card. ſ
cle. j. ⁊. ij. d ma
giſt. Adde olo
p alexan. cõſi.
xciiij. vol. j. ⁊ p
feli. in. c. j. ⁊. c.
per tuas. in. ij.
col. de maio. ⁊
obe. aliqd per
eundẽ. in p̃he.
decreta. colũ.
vij.

c Doctoratũ
Adde hoc ex
preſſe tenuiſ
ſe bal. in. l. j. ſ.
ne re. do. vel
tem. glo. ⁊ bar.
in. l. fi. ſ. de iu
deis. eãdem ⁊
alex. in. l. gene
raliter. §. j. ff. d
decu. ange. in
auc. inſiur. qd̃
pſta. ab his. §.
j. coll ij. card.
in cle. j. in. ⁊ b.
no. de teſti. Et
ad quas digni
tates non ad
mittantur. vbi
ſ ⁊ p glo. ⁊ dy.
in. l. ſpadoneꝫ
§. ita auc. ſ. al
leg. de excu.
tuto. bart. in. j.
cõſti. c. §. hec q̃
neceſſario. et
pano. in. c. cũ
ſit. de iudeis.

l.propri. edictis.§.tribus ꝑ interualla.xxx.dierũ vt in auẞ. de liti.§.oẽm.coll.viij. emerſum.i.lapſuꝫ a tpe citatiõis Dy.interpellatis.i.requiſitis.Dy.moderatorib⁹.i.recto ribus dy.cõſulẽdum.§.vt dãna publica ſarciant.ſ.e.l.cu riales in.Dy.vel que ſubrogatis in locũ ſui aſſignabũtur ſ.e.l.ſi ad magiſtratũ. An. vel verius vt ꝑmo tradãtur ſubrogato poſtea ſi nõ veniat iſte tradãtur cui⁹ loco dã ni ſui ar.in auẞ.de defen.ciui.§.ſi quis vo.coll.iij.lꝫ in ꝯ- rium videatur.ſ.ſi curia.reli.c.l.ſ.vbi dicitur fiſco appli cari. Sed ibi erat mera pena hic intereſſe.Uel dic vt ibi ſcripſi de imaturo.i.feſtiuo. ¶ In fi.tex.ibi creari.i.cõ- quiri.Dy.⁊ eſt rõ q: nõ poſſunt de breuitate tpis cõqui ri cum.ſ.annum venire poterãt.Dy.facit hec.l.ꝯ magna tes qui ex forma ſtatuti nõ poſſunt ingredi palatiũ niſi ex cauſa maleficij ⁊ ipſi faciũt in fraudeꝫ ꝙ accuſenẞ de aliquo crimine vt poſſint ingredi palatiũ ⁊ facit ad hoc l.ſ.in fi.ff.que in fraudẽ cre. Item facit ꝯ tutorem qui vt euitet adminiſtrationẽ facit ſe accuſari de ſuſpecto ⁊ fa cũt interim ſibi adminiſtrationẽ a iudice interdici vt ta lis fraus eis nõ proficiat vt hic facit.ſ.ſi ex fal.alle.l.j. Item not.ꝙ tps vnius ãni nõ dꝛ breue.Bar. ¶ In gl. fi.ibi omiſſiunt bona ſua deductis dãnis curie datis ar. huius.l.⁊ l.ſi ad magiſtratũ hic all.Dy.vel dic pleni⁹ ꝙ hec.l.determinat ⁊ pſicit.l.ſi ad magiſtratũ.ſ.eo.nã ibi eoipſo ꝙ eſt cõtumax bona auferũtur ⁊ dãtur ſubſtituto tamen ſi ipſe veniat ea recupat vt ibi.ſꝫ ſi in cõtumnacia ſteterit ꝑ annũ applicabũtur curie ſine ſpe recupatiõis: hic ſiłe.ff.de requi.re.Jaco.rebuff.

Eius tam. Caſus. Qui onera ciuitatꝫ ſemel ſubijt interim ſubire nõ cõpellitur alijs ido neis exiſtẽtibus dy. ¶ In tex.ibi pene.i.la bore dy.iniciati q: nõduꝫ inceperiẞ ꝓ curia laborare.Dy.functiões ſubaudi laboris aſ- ficiãt.i.aggrauãt.⁊ eſt rõ:q: ſi ſufficit ſi cui in paucis ⁊c. vt.ſ.de neg.geſt.l.tutori.Odo. ¶ In gl.pe.ibi in.l.ho- nor.§.fi.⁊.ſ.quẽadmo.ci.mu.iudi.l.iij. ¶ In e.glo.ibi ⁊ in alijs tribus caſib⁹. Iteꝫ fallit qñ diſceſſit auctoritate ꝓpria ab officio q: cõpellitur redire vt.ſ.l.ꝓxi.⁊.l.oẽs oſno.⁊.l.in ſilijs Odo. Item fallit.ſ.e.l.ſi ad magiſtratũ ⁊.ſ.de ꝑn.agen.in reb⁹.l.exigẽtibus. ¶ In glo.fi.ibi de fideicõ.l.pe.⁊ de coll.l.ij.alibi dꝛ ineſtimabilis.ff.de le- ga.ſ.l.filius.§.ſed vulgarem. Ac.

Duumuirũ. Caſus. Duũuir non põt exercere dignitateꝫ extra ciuitatẽ ſibi cõmiſſam dy. ¶ Not.ꝙ potes ſeu anciani curiaꝝ nõ poſ ſunt acceptare rectoriã ſeu ſegnoriã aliquã aut aliquod offiñ ex ciuitate vt hic idem in quolibet alio cõſiliario vt.l.oẽs oſno.ſ.e.⁊ hoc ſine licẽ tia ſupioris vt.ſ.e.l.ſi quis decurio bar. Et facit ꝙ nota a rius nõ poſſit cõficere inſtrm̃ extra territoriũ ſuũꝫ[a] ⁊ fa cit.ſ.de nu.et act.l.in prouincijs.lib.xij. ¶ In text.ibi prãtem.i.iuriſditionẽ Dy. ¶ In glo.j.ibi municipij qui ex curialibus ſunt eligere di.ſ.e.l.ſi ad magiſtratũ ergo ⁊c.⁊ dic vt ibi ſcripſi in glo.viti.ibi de iuriſditiõe Odoſ. iudicis ⁊ ꝑm iſtam cãm not.ꝙ delegatus ipſe nõ põt alſ quem excõicare vel abſoluere extra ꝓuinciam ſibi decre tam ꝑ quo extra de offi.deleg.c.nouit.Dy.⁊.ff.de offic. procõſul.l.obſeruare in fi. Rebuffi.

a ¶ Suũꝫ. Dic hoc nõ pcede re in notarijs apoſtolicis et imperialibus. vt not. ſpe. in titu.de inſtru. edi.§.ſed nũquid timen dũ et.§.reſtat fi.⁊ not.ꝙ ta bellios.§.ego credo ⁊ rota d ci.cccxiij incl pi. inſtrumẽta in uo. Alij vero licet extra territoriũ illi⁹ a quo fuerant creati nõ poſ ſint inſtrumẽ ta facere ſi tñ cõficiunt probant.not.bar. in.l.ſi ſictos po pulos in.vij. q.j.pein.ſ.de ſum.tri.⁊ fide catho.idẽ i.l.

Generali. Caſus. Ordo decurionũ fugiẽtem cape põt ꝑ ſe ſi copia iudicis hri non põt.⁊ preſidi exhibere qui eũ condẽnare vel abſol uere habet.ſ.tres mẽſes alſ punitur ⁊ eius offi.ſitr.Dy. ¶ In tex.ibi decurionem a cu ria fugiẽtem Dy.vẽdicare.i.reducere maluerit.ſ.magis ꝙ bona eius retinere iuxta.l.ꝙuis.ſ.itaqꝫ.ſ.e.⁊ dic vẽ dicare.ſ.adiecta eã de iure ꝗſituꝫ.ff.de rei vẽdi.l.j.§.per hãc.⁊ hoc qñ agitur petitorio ſi.ſi poſſeſſorio dic vt.ſ. vbi cã ſta.agi debe.l.j.⁊ vbi quis decuri.vel coar.l.j.gra uatur puta:q: ille qui fugit allegat aliquã cãm q̃re non tenetur officiũ ſubire decurionatus Dy.originis.ſ.decu rionatus.quã quis adipiſciẞ rõne originis ꝓpe vel pa terne.ſ.e.l.exemplo.⁊.l.quotiẽs.pena.ſ.ſtatuta.ſ.e.l.ſi ad magiſtratũ.⁊.l.circẽſium.⁊.l.ꝙuis:vel liberũ.i.immu

nem ꝓnunciauerit eũ apparet ipm nõ eſſe curialem Dy. officiũ.i.officiales debẽt diũm ſuũ inſtruere ⁊ male agẽti reſiſtere.ſ.eo.l.oẽs iudices in fi.Dy. ¶ In gl.iij.ibi ali- 1 cui facere ſe iudicem.circa hoc dic ꝙ aliquotiẽs qui vult ſe ſubſtrahere illi qui immediate ius habebat in ꝑſonaꝫ ſuã ⁊ tũc ſi nõ ſit copia iudicis ille cui ſit ſubſtractio põt cape ſe ſubtrahẽtem ſi ſit copia iudicis tũc nõ ſit hec gl. ad qd.ſ.vbi quis decur.vel coar.l.ſi aũt nõ vult ſe ſub- trahere:ſed res meas tũc incõtinẽti poſſum ſibi rem au- ferre videẞ vi repellendo.ſ.vñ vi.l.j.ff.de iuſti.⁊ iur.l.vt 2 vim. Ex interuallo aũt vel poſtꝙ venit ad locũ deſtina- tum tũc nõ poſſuꝫ rem ſibi auferre ſed eũ poſſum dedu- cere ad iudicẽ ⁊ deinde rẽ in iudicio ꝓſequi.ff.de furtis. l.interdũ.§.qui furem ſi aũt not.ſubſtrahit res meas ſꝫ mihi debitas tũc ſi ſit ꝑiudiciuꝫ meũ q: vult fugere debi tor cũ rebus tũc ꝓpa auctoritate poſſum rem ſibi aufer re.ff.q̃ in frau.cre.l.aũt ꝑtor.§.ſi debitoreꝫ. Si aũt fuga nõ ſit ꝑiudicialis rei indebite tũc nõ poſſuꝫ ꝑdicta face- re:ſed debitorẽ potius debeo cõuenire.ſ.de cõueni.fiſ. debi.l.ſ.in fi.cũ concor.ibi all. ¶ In ea.glo.ibi tũc falli- cet quãdo habet copiã iudicꝫ. ¶ In gl.antepe.in fi.ibi 3 not.ꝑn.de hoc dic ꝑ Cy.d.l.ꝓperãduꝫ op.ij facit hec.l. cum glo.ad multa maxime ad repſſalias cõcedendas vt poſſint cõcedi ꝯ ciuitateꝫ q̃ denegat facere iuſticiã ſi nõ põt haberi recurſus ad ſupiorem vel ſi ſupior nõ faciat b iuſticiã[b]. in feu.de mili.vaſal.§.qui cõtinen.§.ſ.rebuffi. deinde not.ꝙ lꝫ quis poſſit aliquem cape nõ tñ dꝫ eum retinere ſed iudici pñtare ſiłe not.l.ſ.ſ.vbi quis de cur. vel coar.⁊ i iuſti.de ac.§.ſ.⁊ de pa.iura.fir.§.j.⁊ dixi l.d.l. aũt ꝑtor.§.ſi debitorẽ.ff.q̃ in frau.credi. ¶ Tertio not. ꝙ qñ cã eſt publica ſicut quilꝫ admittiẞ ad agẽdum ita quilꝫ admittiẞ ad capiẽdum Ita tex.dicit hic ꝙ quicũqꝫ põt manũ mittere. ¶ Et ſic facit ꝙ quilꝫ poſſit cape ho micidas ⁊ alios malefactores fugiẽtes ar.l.ad rem.⁊.l. ad legatũ.ff.de ꝓcur.⁊.l.ij.de iuriſd.om.iu.iſicta.l.inter dum.§.qui tutelã.ff.de fur.cum not.in eiſdem rebuffi. 4 ¶ Iteꝫ not.hic caſuꝫ ad.q.dicit hic ſtatutũ ꝙ arbiter ⁊ arbitratores debẽt terminare cãs.ſ.tres mẽſes ipſi ab- ſoluſſit partes ab inſtãtia iudicij an videãtur terminaſſe cãm tex.hic facit ꝙ nõ ſed dꝫ abſoluere vel cõdẽnare vt hic expſſe dicit nam ꝑ abſolutionẽ ab obſeruatiõe iudi- cij nõ terminaẞ cã lꝫ inſtãtia finiaẞ. Bar.vt.C.de iudici ꝓperãduꝫ.ſ.⁊ ſi quidã.cuꝫ ibi not.ſup ṽbo iudicij iſicta l.terminato cum ibi not.C.de fruc.⁊ li.expẽſi.l.preſes de ſen.⁊ interlo.om.iudi. Rebuffi.

Si quis decurio. Caſus. Preſcriptio tpis nõ preſtat immunitateꝫ decurionib⁹ nec eoꝝ li beris Dy. ¶ In tex.ibi ꝑſcriptiõe.x.vel.xx. ãno.quib⁹ dicit ſe fuiſſe in qete. ¶ In text. ibi eius liberi quoꝝ pñi fuit mota cõtrouer- ſia in vita alſ eis non poſſet moueri.ſ.eo.l.ſi ille in fine. Odoſ.procreati ſecus ſi ante vt.ſ.de liber.⁊ eo.li.l.ij.cõ- tra hoc eſt argumẽtum ꝙ etiam ſi nati ſint ante tali cõ- ditione teneãtur.ff.de penis.l.moris.§.parentes.ff.eo. l.ij.§.in filijs: ſed dico ꝙ ille loquitur in fauorabilibus reſpectu liberorum: et ideo fauor extenditur ad antea natos hic loquimur in odioſis reſpectu filiorum vt filij aſtringantur curie:et ideo nõ ſit extenſio vt.l.cum qui- 1 dam.ff.de li.et poſt. ¶ Glo.ij.ibi tunc ſecus circa hoc quãto tempore preſcribatur cõtra rem publicam dic ꝙ ſi ſint res publice quo ad ſe ⁊ quo ad earum vſum nullo tempore preſcribũtur.ff.de via publica.l.viam publicaꝫ ſi autem ſint tñ publice quo ad ſe nõ quo ad vſum tunc ſi q̃ras in hijs rebus q̃ in hoie poſſunt ꝑſcribi ſaltem.xl. annis cũ ti.ſ.de ꝑſcrip.xxx.anno.l.oẽs in fi.iſicta.l.ſi.ſ. de fun.patri. Si aũt quer ſi in hoie.iure publico ſubiecto tũc ſi trãſtulit ſe ad ſeruitiũ alteri⁹ rei pub.ꝑſcribiẞ.xxx. an.ſ.de coartali.l.ſi coartalis alſ nullo tpe vt in glo.cuꝫ c l.ꝑſcriptiõeꝫ all.[c] ¶ In gl.pe.gl.iſtã not.ꝙ ſi aliqs fue rit ſubiect⁹ alicui rõne iuriſdictiõis ⁊ nõ exercuerit iuriſdi tionem in illum ꝑ.xxx.an.tñ nõ ꝑdit iuriſditionem ſi tñ alius iudex in illum exerceat tũc priuaẞ.primus iuriſdi- tione ſua quam habebat in illum idẽ dico ſi aliquis pre-

ſ.et ibi gul.ſ cuneg.et qd ibi addidi.ff.ſ of fi.pcõ.⁊ lega. to.and.in pe. col.de ſo.ꝓpe. li.vj.in nouel.

b ¶ Iuſticiam. Add.ꝙ nõ tñ poſſunt conce di repſalie ꝯ ci uitatẽ q̃ alicui denegauit iu- ſticia vel iniu- ſticiã fecit cõ- tra ciuitatẽ ꝓ- priã illius cui cõcedunẞ ſi ad ſupiorẽ nõ po teſt haberi re- curſus.no.bal. in auc.et iola.i vlt.co.vñ.ſꝫ q̃ ro.C.ne vxor pro mari.Eti- am ſi talis nõ erat tũc ciuis eiſ.facta eſt ei iniuſticia.vt no. Idẽ bal.in.d. auc.in.iiij.col. vñ.ſꝫ qd ſ eo.

c ¶ Allegata. Adde quid in collectis et an poſſint ꝑſcri- bi et conclude ꝙ ꝯ illorũ ſolu tionẽ nõ dꝫ lo cũ ꝑſcriptio.l. comperit ⁊ ibi bal.de ꝑſcrip. xxx.ãno.qd fal lit.ſi talis pre- ſcribẽs habue rit imunitateꝫ et fuerit ꝑ.xl. annos ꝙ non ſoluerit vt ibi dem not.ꝑ.l. fi.⁊ de fun.pa tri.et bar.in.l. licitatio.§.cau in.iij.opp.ff.ſ publi.et quid in tributis vid in.d.l.cõperit panor.⁊ poſt e.um.do.feli.ſ. c ad audientiã in.iiij.col.de preſcrip.⁊ do. Nico.boerij.ſ addi.addi.in regula poſſeſ- ſor in addi.iij. de reg.iur.et ſ ti.de cõſue.ꝑ- di.§.xj.in.l.cõ ſu.bita.

tenderet φ non deberet collectizari ab aliqua ciuitate:
ideo q2 non fuit collectizatus.xl.annis qđ intelligo niſi
ab alia ciuitate collectizet vel idem aſſereret ſibi liberta
tem τ ſic interuerteret poſſeſſionem τ ex tūc fuiſſent la
pſi.xl.anni.τ eſt rō:q2 nullus poſſidet ſubiectionem ſuā
ſed cum detinebat per alium tūc poſſidet ſubiectio τ tūc
requirit ius in illā vnde ſine poſſeſ.nō currit preſcriptio
ff.de vſu.l.ſine τ extra de regu.iu.c.ſcire.li.vj.τ p hoc.ff.
de acqui.poſ.l.j.§.p ſeruū.τ in.l.p eu3 in fi.τ ideo ſi quis
2 habeat colonū τ fugiat pōt cape cum auctoritate ppa
dum tñ ab aliquo nō poſſideat.j.de colo.pa.l.j.τ extra
de preſcrip.c.cum nō liceat.τ p hoc.ſ.de pſcrip.xxx.an
no.l.pſcriptionez iſta.l.j.de fun.re.pri.l.pe. ¶ In gl.
fi.ibi ſol.vt ibi in hoc caſu tñ preſcriptio pdeſt ſi patre
mortuo nihilo ei obiecto filij ſup curiali cōditiōe inquie
tentur:q2 nō poſſunt.j.e.l.ſi ille.Odoff.

Lexādrinis.Caſus. Decurio alexādrine ci
uitatis l3 in ea aduocatiōis munere fungat
non cōpellit peregrinari nec aliam ciuitā ex
tra ſuā ciuitatem recipe ſed poſtφ vniuerſa
cōpleuerint prius in ordine ſedebit.Dy.hec
lex eſt localis τ dicit pmo φ decuriones alexādrie etia3
ſi ſint aduocati nō poſſunt peregrinari extra ppam ciui
tatem cu3 ibi debeāt ſubire munera.Scđo dicit φ qñ
aliquis ſubit oīa munera ciuitatis ita φ ſit antiquior de
curio τ ſic fuerit decurio p biennium incipit hāc dignita
tem continuā τ ſic efficit comes remanet tñ decurio hoc
dicit.¶ No.φ l3 doctor qui legerit p.xx.annos efficia
a tur comes[a] vt.l.j.j.de pfeſ.qui in v2.cōſtan.li.xij. Si tñ
ante creat ſpecularis remanet ſub iudice ſub q̄ erat an
te vt hic in fi.dū dicit in curialibus tñ pmaneat qđ not.
Bar.facit.ſ.e.l.curiales que honorariā.¶ In text.ibi
alexādrinis.i.alexādrine ciuitatis.Dy.fungat eadem ci
uitate Odoſ.qđ poſſunt dum tñ curiā non ledāt.ſ.e.l.in
filijs.τ ibi not.peregrinatiōis extra ſuā ciuitate3 cōmit
tatur.i.iniūgatur ſibi Dy.primo.i.pmo electus Dy.ex
pletis.ſcil3 per.xxx.annos vt.j.eo.l.cum qui. Odoff.pre
ſtita.q.d.ſi aliquis de nouo fuerit creatus decurio τ mu
nera ſibi iniūcta cōpleuerit rediēs ad curiā poſt biēniū
perfructur dignitate pmi.alſ primitiue ordinis.ſ.comi
tiue:ſed nihilominus remanebit curialis permaneat.i.
ſuo ſuperiori obediat.

¶ Quinc3 caſus.Si curialis in ſua adminiſtratiōe de
linquat non corporaliter ſed pecuniāliter punitur Dy.
¶ Not.φ nobilis p iudicem tōne delicti in quo alius
condēnatur corporaliter pōt puniri pecuniāliter ¶ In
tex.ibi iniurijs.i.penis.Odo.cenſem⁹ ceteri aūt decurio
nes penis corpalib⁹ ſi neceſſarie fuerit ſubijciūtur vt.ſ.
eo.ne quis.τ.ſ.vt nemo priua.l.ij.ſed qōnibus τ tormē
tis nō vt.ſ.eo.l.oēs ſi.Odo.in tex.ibi coherceri.¶ Po
1 ne vniuerſitas cāpana pulſata cōmiſit delictum qđ pōt
iuxta.l.ſicut.§.j.ff.qđ cuius vniuer.τ erat tale delictū p
pter qđ ſingularis pſona decapitaret puta cōmiſit ho
micidiū vel aliquod ſile nūquid oēs de ciuitate decapita
b būtur[b] videt φ ſic q2 vniuerſitas vicem hois ſuſtinet vt
l.mortuo.ff.de fideiuſ. pro hoc.l.ſi vſufruct⁹ ciuitati.ff.
qui.mo.vſuffru.ami.contra. puto ſc3 φ regulariter non
debeat puniri capitaliter:ſed φ illa pena conuertatur
in pecuniariam quod ſic probo ppter vnū quodq3 tale
τ illud mag.ſed iſti quinc3 ſumentes ppter ciuitatem il
lud priuilegiū φ corpaliter nō puniātur vt hic multo er
go fortius τ ciuitas ar.in aut. multomagis.ſ.de ſa.ſan.
eccl.τ q2 ſumme iniquū eſſet φ ppter mortem vni⁹ hois
tota ciuitas deſtrueret.ar.l.cū ratio.§.fi.de bo.dā.iun
cta.l.i.in pn.ff.ſi ſa.fur.ſe.di. Item maius dignū trahit
ad ſe minus dignū.l.ſi cōem.ff. queadmo.ſerui. ami.et
ar.ſ.de appel.l.pcipimus ad fi.τ ar.l.ſi debitori.ff.de fi
deiuſſo.ſed in q̄libet ciuitate ſunt nobiles viri τ honeſti
ſunt ignobiles τ inhoneſti ſunt maiores τ minores.con
ſtat aūt φ minor numerus φ maior punire τ nobilis φ
ignobilis vt.l.auxiliū.§.in delictis.ff. de mino. τ.l.iij.§.
fi.ff.ad.l.cor.de ſica.τ ar.l.iij.§.pe.ſ.de ſum.tri. ergo ra
tione iſtoꝝ magis dignoꝝ min⁹ digni nūerus puniſtur

a ¶ Efficiatur comes. Adde ſi talis habēs alias dignitates p ſuperuenientē comitatiua dignitate3 illas pdat vid̄ pau. de caſt. poſt bar. hic.l.l. nulla iuris. ff.de legi.q̄ cōcludit φ nō p l.falſa.§.j. de cōdi.τ de.τ φ doctor qui per xx.ānos. legit ſit comes. tenuit ſeli. in rn. de magiſt.col. inibi.ſſ.nu.j.§. item qui legit addens ei ducalē dignitatem.

b ¶ Decapitabunt. Concludē poſt diſtinctionem.j.poſitā φ vniuerſitas nō poteſt puniri pena corporali ſed pecuniaria not. inno.in.c. grauē in glo. ſua in ver. cōſiliarios de ſen.ex cō.docto.in.c. ſane.de tēpo. ordi. inno.l.c. dilectus in gl. ſua. in ver. ab batibus. de ſymo.ſpe. in ti.ſ acca.verſi.ſed nunqđ pōt vbi ponit.q.iſtam

per hoc.Querit qñ de crimine agit criminaliter tūc non
poteſt interuenire pcura.ff.de publi.iudi.l.pe.§.ad cri
men.Si aūt ciuiliter agatur pōt interuenire.ſ.de ſal.l.
defide.¶ Sed in cā criminali vniuerſitati agitur p ſin
2 dicum ergo pt3 φ pecuniāliter agebat cōuentui vniuer
ſitatis.j.de re mili.l.cā collatores.§.vt aūt.li.xij. p hoc.
ff.ad.l.cor.de ſica.l.qui cedere.τ de penis.l.ad beſtias.τ
hoc puto verum niſi ſumme enorme crimen cōmiſiſſent
vel multotiēs cōmiſiſſent vt.ff.de pe.l.capitaliū.§.famo
ſos.τ.l. aūtē facta.§.fi. τ.ſ.ad.l.iul.ma.l.null⁹ τ de epi.
audi.l.iubemus.τ quo.app.non reci.l.obſeruare de quo
not.in.l.aliud.§.refert.ff. de regu.iur3. Sed iſtud videt
equius ar.l.ſcimus.C.de penis.τ.l.in pn.ff.de ma.cō.et
de hoc not.xij.q.ij.c.epus qui mācipiu3 τ p Berſi. Inno.
τ hoſti.extra de ſy.c.dilect⁹ filius. Et ita not.hic p Iac.
alaſardi ¶ Sed pone vt dixi φ vniuerſitas cāpana pul
ſata cōmiſit delictum nūquid ſi aliquis fuerit abſens te
nebitur de iſto delicto videt φ ſic qđ eñi maior ſacit oēs
facere videtur vt.l.qđ maior.ff.ad municip. τ.l.aliud.§.
refert de regulis iuris.ex quo eñi maior ps deliqt oēs
tenere videtur vt.ff.cōi di.l.ſi is cū quo.Sed ꝯtriu3 puto
3 ſc3 φ tñ pñtes teneātur.ff.de mag.cōue.l.j.§.ſed ſi or
do.Et p hoc certū eſt φ plures excuſant de delicto.na3
c vbi dubium eſt quis ex hijs deliquit nullus tenet[c] vt.ff.
ad.l.acqui.l.item mela.§.ſed ſi plures cu3 ibi not.multo
ergo fortius nō tenētur cū eſt certū aliqu3 nō deliqſſe
ar.ff.de rei ven.l.idem pōponius.§.ſi ſanū cu3.§.fi. Itē
ſi delicto ex facto pueniūt.ff.φ falſo tu.aut cura.l.hu⁹.
§.j.τ ideo quis ex alterius facto puniri nō d3 ar.ff.de fi
ca.l.fi.τ.ſ.de pe.l.ſancim⁹.nec ob.l.qđ maior nec.§.refe
retur q2 ibi loquit cu3 maior ps ordinat circa illa q̄ ſunt
de adminiſtratiōe vt not.ſ.que ſit lon.cōſue.l.ij.de offi.
prefec.pto.l.j.ff.de polli.l.totiēs.§.fi.τ hoc videt nota
ri.ff.de reg.iur.h̄ nō d3.τ ſcripſi.ſ.eo.l.noiationum τ φ
fundatur p.l.j.§.j.de ma.cōue. Rebu.τ p hoc ſpāliter.l.
ciuitates.ff.φ cuiuſq3 vniuer. no.melius.ff.vi bono.ra.
l.fi.§.ſi quis nō hoies.cum ibi not.τ ar.ſ.loca.l.circa.τ
idem dicerem.ſ.φ abſens τ inſans nō tenet.ſi alſ pena
criminalis cōuerſa eſt in pecuniaria φ qñq3 ſit vt hac.l.
τ eodem iure vtātur in iſta cōdēnatione ſicut in alia cri
minali ad qđ facit.ff.d.le.ij.l.codicillis.§.inſulā inſti.de
ſuc.liber.ſed nr̄a p hoc facit.l.iſta que loquit in condē
4 natione pecuniaria.Ber.de deucio.¶ Caue tñ q2 vbi
vniuerſitas delinquit τ eſt certū qui fuerunt incitatores
illius criminis illi tñ debēt puniri corpaliter nō alij.ar.
l.in hoc iudicio.ff.de ſerui.Ite3 caue q2 ſi vniuerſitas de
linquat vt dictū eſt cāpana pulſata τ ſic nō debeat puni
ri criminaliter ſed pecuniāliter φ nihilomin⁹ illi de qui
bus ſit certū interfeciſſe aliquos debēt criminaliter pu
niri ar.ff.ſi ſa.fur.ſe.di.l.ſi familia.τ ita tenuit Dy.τ per
Bar.in.l.aūt facta.§.fi.de pe.τ Ia.bzocini.in repertorio
ne.l.ciuitates.ff.φ cuiuſq3 vniuer.no.de hoc p Cy.τ.C.
vnde vi.l.ſi quis in tantū.τ p Albertū de gādino. intra
male.§.pone inſup qōnem.v.item pone qōnem ſepe cō
tingētem de facto.¶ In tex.ibi extimabūtur.i.eligētur
predicti.v.ſummates. Odo.curia.ſ.alexādrine ciuitatis
iudicio l3 in alijs officialib⁹ ſufficiat ſi fiat in pñtia preſi
dis τ φ due ptes decurionū ſint pñtes.ſ.e.l.obſeruare.
τ.j.eo.l.ſi quos ſpōtaneos hic tñ tota curia adeſſe deb3
nec ſufficit maior ps. ¶ In gl.q̄ eſt ſup ṽbo diſpendijs
ibi pſone incerdū etiam celat crimen tōne pſone.j.de di
uerſis off.l.ad ſpēdidioris.

Um qui.Caſus.Decuriones impleti vniuer
ſis pſonalibus mūeribus ſunt immunes nō
aūt a pecuniarijs habita cōſideratione me
ritoꝝ Dy.¶ In tex.ibi cum.ſ.decurione3 de
linquēt. Odo.inheſerit.i.ſeruierit.vel.i.mu
nus decurionat⁹ geſſerit Dy.Iniurijs.i.pſonalibus mu
neribus Dy.pecuniarijs.i.patrimonialibus.Dy.excuſa
ri:ſc3 pro delicto cōmiſſo. Dy.cōuenit ſubaudi:q2 pena
d corpali nō puniet. ſed pecuniaria[d] τ hoc ſi habes iniu
rijs.Si aūt habes mun⁹ dic.i.ad mūera pſonalia nō te
netur ſed pecuniarijs ſic.i.pſimonialibus Beren.de ſe
cu.bene

en non pñtes erant p eldra. cōſi.lxv.incip. an ex delicto ſpe.in ti.de ac cu.in fi.tarch. l.c.ita nos xv q.ij. Adde tñ φ pena ſ vniuerſitatē non committit niſi leuato velo et pulſata cāpana τ cōſilio de liberatione cōmittat delictū vt no.bar.in ſ allega.l.aut facta.§.fi.in.iij. col. verſi. vbe rius quero.de pe.pau.de caſtro late conſ. lxxvij. feli. in alle.c. dilect⁹. in.ij. τ.iij.col. de ſymo. τ l.c. eā te x.col.ṽſi. aliud ſingul.τ xx.colū.§.ſecū da declaratio de reſcri.vnū tñ adde. φ ſi delictū ō quo hic ſit mentio eēt p aliquos de vniuerſitate nō ſeruata dicta ſolēnitate cōmiſſum τ poſtea ratihabitio aliorū ſe queret. φ vniuerſitas cōmitteret penā.no. inno.in alleg. c.grauē.tber. in ſ alle.l.aut facta.§.fin.in vlti.col. verſi. puto tñ de pe.

c ¶ Tenet.dic hoc eſſe verū ſi eſt incertus de incertis nā tñ nullus punit no.bal.l.ti. de homi.l.ad ditio. ad ſpe. ṽſi.ſi lapis.et ibidē p ſpe.ṽ. Sed pone.vſ de quo p bar. late.l.l.ſi iure pa.ff.de ſica. Secus aūt ſi ē incert⁹ ō malis certis q2 tūc pena corporalis mutaretur in pecuniariam.

d ¶ Pecuniaria. Adde qđ no.in addi. ad ſ.pri.l.in addito.j.

ci.bene cogniti.i.bene meriti.indigni.q2 ad dignos dȝ tm̄ hoc ꝑuilegiū extendi.Ber.de ſecuro.

S I quos.Caſus. Si habens excuſationem a muneribus publicis eligat̄ ei9 volūtate te net ſtatim electio ⁊ cōfirmat̄ ꝑ prefectuȝ au guſtalem alīs puniret̄.dulius.Uel ſic ſi decu rio emphiteotā nominauit munifici:⁊ ꝯſen tiat nominat9.valet nolatio⁊ cōfirmabit̄ per prefectuȝ auguſtalē alīs punit̄ An.de bar. ¶ In tex.ibi quos.ſ. īmunitatē habētes a munerib9 publicis.de ſecuro.Uo luntarios.i.cōſentientes noiationi:⁊ ea volētes ſponte accipere ex ſua ꝓpria liberalitate ſeu munificētia.Ber. de ſecu.Uel neqȝ vi cōpulſos neqȝ fraude indictos muni ficos.i.diuites ⁊ ad ſoluendū idoneos.vel expone aliter vt.ſ.de predi.nauicu.l.ij.functio.i.officiū ſeu adminiſtra tio licȝ ſit cōtra.extra de elec.c.auaricie.li.vj.ſed ibi ſpe ciale.ineuſat.hic videt̄ tex.ꝙ ſola electio tribuat ius nō

a cōfirmatio^a.Sed dic ꝙ aut eligit̄ ꝑ ꝑncipē ⁊ tūc electio

1 tribuit ius vt ſtatim poſſit adminiſtrare: in aut.de coll. §.ad hoc v̄o iubem9.alīs h̄ quoqȝ iubem9.inſti.qui.mo. ius pa.po.ſol.§.filiuſfa.ff.ad.l.iul.de ambi.l.j. Aut alit̄ per inferiorē ⁊ tūc aut ſuperior habet neceſſario cōfer re electionē:⁊ tunc electio tribuit plenū ius vt hic.ad qd̄ ff.de.l.ij.l.vnū ex fa.§.j.aut ille q̄ hȝ cōfirmare pōt actū infirmare vt pote:q2 hȝ cōfirmare cauſa cognita⁊ inqui rere de ſufficiētia electi:⁊ tunc cōfirmatio tribuit ius nō electio:ſic intelligunt̄.ll.q̄ dicūt ꝙ tutor añ adminiſtra tionem nō adminiſtrabat.ff.de confir.tu.l.q̄ a p̄re.un ca.l.j.C.de cōfir.tu.⁊ ꝙ not.in le.l.obuenire.ff.de ver. obl.ſic intelligit̄ glo.q̄ eſt de hoc.ff.de teſta.mili.l.ex eo. ⁊ ſic intelligit̄.c.auaricie cecitas.extra de elec.li.vj.diſtu lit ducendo ꝑ v̄ba ⁊ inueniendo dilationes fruſtrato2i as:q2 ſicut approbat̄ a iuris denegatione ita a ꝑtermiſ ſione extra de app.c.ab eo.li.vj. ¶ In glo.ij.ibi.C.q̄ ꝑ uo.nō eſt ne.⁊ ibi venales cōco2.ſ.de fun.⁊ fal.rei do.l.j. li.xj.Dulius.

a ¶ Cōfirma to.Adde ꝙ tri buit ius electo etiā non ꝯfir mato tā in cor porali ꝙ̄ cor porali ſola ele ctio.ſ.ad hoc vt reuocari nō poſſit vt not. bar.plene in.l.ſed ⁊ repro bari in prin.ff. de excu.tuto. et abb.in.c.no bis de iure pa tro.Sicul9 cū in.c.accedens de ꝑben.vide tur diſtingue re in electo ab ſente ꝑ papaȝ aut cōmunita tem q2 vt di cunt poſſunt variare anteq̄ acceperit niſi deputaſſēt ali quē ad eligen dum q̄ abſen tem vel p̄ntes elegiſſet.q2 nō poſſet taliova riare.pro quo adde que po ſita in addi.ad l ꝑcepit.i ad di.tij.incl.addō an talis.C.de can.lar.ti.iſto lib.

N Ullus qui.Caſus. Curiales etiā ſpectabi les nō poſſunt ꝑ ſubſtitutū ſeruire:illuſtres poſſunt dy.⁊ hoc verū in illis q̄ conſiſtunt in faciendo illa v̄o q̄ cōſiſtunt in dando ꝑ ſub ſtitutum cōpleri poſſunt. Iuxta not.ꝑ glo. ſ.de agna.⁊ cenſ.l.iiij.penes quos ſup v̄bo ꝑ ſe.q̄ ſic in telligit.l.iſtā vel ſic nō poteſt q̄s ſeruire ꝑ ſubſtitutū niſi habeat ſpeciale ꝑuilegiū.vel niſi ſit illuſtris.h.d.Bar. de quo not.ꝑ gl.in.l.quiſq̄s.C.de epi.⁊ cle.⁊.l.cōtinuus §.ab eo.ff.de v̄b.ob.facit.l.int̄ artifices.ff.de ſolu.bar. ¶ In text.ibi generis.vt filius curialis ⁊ alij deſcendē tes ex eo.vt.C.e.l.in filijs.An.⁊ ibi illuſtrem de iſtis di gnitatibus tꝑalibus.dic vt no.inſti.in ꝓhemio ſup v̄bo illuſtribus.⁊.ff.de offi.eius cui man.eſt iur.l.j.in prin.in glo.q̄ incipit hic not.⁊ in.l.q̄ indignus.ff.de ſena.et ibi

1 periculo ſuaqȝ facultatū. ¶ Not.ꝙ in caſibus in quib9 licȝ aliū loco ſui ſubſtituere intellige fieri periculo ſubſti tuentis ſic dȝ intelligi.l.decreto.ff.de admi.tu.ad quod inſti.de cura.§.fi.Rebuffi. ¶ In glo.iij.ibi de arbitris. labeo.ſubaudi ⁊ iſte oēs ſunt contra hanc.l.dy.Sed dic ꝙ in dictis tribus.ll.loquit̄ in pecuniario cōmodo in q̄ affectio nō cadit.ff.de in lit.iur.l.minimis.Hic autē in operibus in q̄bus cadit affectio.quare ſecus.ff.de ope. no.nun.l.ſtipulatio.§.fure. In ca.glo.ibi de naturali.l. ſi q̄s feu.in fi.vbi licȝ nō ſit in dignitate illuſtri:pōt mu lier ꝑ ſubſtitutū ſeruire:ſed dic ꝙ ibi mulier erit olno in utilis ad decurionatū.ff.de mu.⁊ ho.l.iij.§.corporalia. C.e.l.nullus.la.ij.⁊ ideo ꝑ ſubſtitutum ſeruire pōt vt.l. agētes.i gl.all.⁊ i feu.de feu.ferē.c.vno.⁊ an mut9.Uel alīs imper.c.j.cū glo.⁊ hoc eſt ꝓpter fragilitatē ſexus vt poſſit deſeruire.⁊ iō poteſt ꝑ maritum cū ſit vna caro.C. de cri.expi.here.l.aduerſus.ad alia duo cōtraria dic ꝙ ibi loquit̄ in clericis q̄ opus rurale exercere non debent fauore cleri.C.de epi.⁊ cle.l.generalit̄.⁊ iō ꝑ ſubſtitutuȝ ſeruire poſſunt ad qd̄ in feu.ſi de feu.defunct.mili.c.qm̄ cleric9.cū glo. ¶ In ca.gl.ibi.l.decricij.dic ꝙ loquit̄ ibi in caſu in quo ſpālit̄ erat conceſſuȝ a principe.Uel dic ad tollendū multa ꝯtria ꝙ aut loquit̄ i tali facto in quo exigit̄ factū certe ꝑſone.vt eſt exemplū in.§.ne aūt.⁊ tūc nō pōt facere ꝑ ſubſtitutū vt h̄.alīs regulariter poſſum fa cere ꝑ ſubſtitutū vt.ff.de duo.re.l.nemo.⁊.C.de contra. ⁊ cō.ſti.l.veteris.⁊ dic de hoc vt not.ff.de admi.re.ad ci. ꝑti.l.ij.§.ſ.ꝑ q̄ apparet ꝙ ſcriptor nō pōt ſcribere libruȝ ꝑ ſubſtitutum vt not.ff.de verb.ob.l.ſtipulationes com modiſſimuȝ:nec magiſter pōt legere ꝑ ſubſtitutum.ſ.de

b mā.⁊ copi.l.j.li.xj.^b. Itē nec notarius pōt redigere īmū dum inſtrumentū ꝑ ſubſtitutū in aut.de tabel.circa ꝑn. ſup v̄.ipſe ꝑ ſe.⁊.§.pe.cū gl.q̄ incipit hic eſt argumentū. rebuffi. Itē nec ſoci9 pōt dimittere ꝑ ſubſtitutū.vt not. iſta loquit̄.§.fi. Itē nec fili9 aduocati pōt feudū retinere lȝ velit ꝑ aliū in aduocādo:ſed iure idē ꝑ Ja.de are.Pe. ⁊ Cy.in.l.q̄ſq̄s.all.niſi ſit cā ꝯtria:licȝ ꝯtrium notet̄.ff.de v̄b.ob.l.cōtinu9.§.ſi ab eo.⁊ eſt ibi ꝑ bar.de h̄ ⁊ de va ſallo an poſſit ſeruire ꝑ ſubſtitutū no.ꝑ glo.Jac.de are. Pe.⁊ Cy.not.C.de epis ⁊ cle.l.q̄ſq̄s.la.j.⁊ ꝑ gl.bel.ꝑti. ⁊ doc.in feudū.ſi de feu.de fun.mili.§.ſi q̄s deceſſerit.et de ꝓhi.feu.alie.ꝑ fre.§.firmit̄.⁊ in ſpe.tit.de aduocato. §.j.v̄.ſed pone abbas ꝑte ꝑma q̄rta particula.rebuffi.1

D Ecdorotheū.Caſus. Dorotheus et yreneus cū coꝝ familia lȝ nati ſint añ illuſtrē dignita tem parentū ⁊ filij ipoꝝ nati ⁊ naſcituri a cu riali cōditione liberi ſunt ⁊ imunes.l.eos po ſita.C.e.ti.nō hȝ locuȝ in eis.h.d.dul9. Ad eundē tm̄ no. ꝙ filij nati añ dignitatē nō excuſabant̄ a curia.vt.l.fi.ſ. e.fallit in dorotheo ⁊ yreneo vt h̄ vſqȝ in v̄.l.bar. Itē.v̄. l.hoc dicat.lex q̄ dicit filios q̄ nō ſequunt̄ p̄ris cōditionē ſequunt̄ m̄ris ꝯditionē. Antiochene nō hȝ locū in filijs in q̄bus h̄ ſpāli ꝑuilegio cōcedet̄.h.d.bar. In tex.ibi na tus eſt ꝯ hoc eſt.ſ.e.l.fi.circa fi.v̄.ſed ꝓgeniti.ſed hoc eſt

1 ſpāle vt not.in v̄.liberos.⁊ in v̄.l.in facultates. ¶ No.

c ꝙ q̄ acq̄rit ꝑuilegiū vr̄ acq̄rere ſuis liberis ⁊ reb9 ſuis^c. vt.ſ.l.ſe.⁊.ſe.⁊.l.neminē.⁊ de magi.ſcrinio.l.j.et de ꝑri. ſa.ſcri.l.in ſacris.la.ij.⁊ de agen.in rebus.l.fi.cum ſe.ſm dubiū.in fi.ꝑme glo.ibi vt ibi no. Circa h̄ dic ꝙ aut cer ta ꝑſona appoſita in.l.grā ex.⁊ tunc eſt ideȝ in alijs tūc ꝯ hic all.⁊.ff.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.qd̄ vulgo.de dā.infect.l.dā num in ꝑuo.de fal.l.ſi q̄s obrexerit.qd̄ in dubio niſi aliō in.l.teneat̄ vt not.h̄.⁊ in.§.pe.fi.hic all.nec intelligas ꝙ hec.l.ſit ſupuacua ex eo ꝙ nolant̄ ꝑſone hic cōtente.q2 iō in corꝑe iuris ſunt poſita vt denotaret ꝙ vbi cōtinge ret ſilē ꝑuilegiū ꝯ ius cōe dari ꝙ nō extēderet̄ ad alias

d ꝑſonas^d niſi hoc eſſet dictū expreſſe ar.ff.de leg.l.quod v̄o.⁊.l.quod not.ratione.rebuffi.

S I ille qui.Caſus. Cōuictus vel cōfeſſus ſe natū ex filia decurionis ciuitatꝫ antiochene ⁊ p̄re nō curiali m̄ris cōditioneȝ ſequit̄ ꝙ ſi ei ⁊ in vita nō moueat̄ ꝯtrouerſia a curia ei9 filij nō ſunt inq̄etandi. An.vel q̄ obligat9 eſt curie rōne materne originis eā declinare nō pōt:⁊ ſi cu ria nō moleſtauit p̄rem filios nō poterit moleſtare.h.d.

1 bar. ¶ Et ſic not.ꝙ ſi p̄r alicui9 habitauerit in aliqua villa ⁊ nō fuerit vocat9 ad munera ꝙ ei9 filij inq̄etari nō poſſunt bar. ¶ Not.argumentū ad.q.feudaleȝ ꝙ ſi de vaſalagio nō eſt p̄ri mota q̄ſtio:filijs moueri nō poteſt. Circa qd̄ dic q̄ aut cōmiſerat feloniā ꝓpter quā ipo iu re ꝑuat̄ feudo:⁊ tūc heredes vaſalli p̄nt vēdicare qd̄ eſt cū alienat feudū dn̄o nō req̄ſito.⁊ hoc iō q2 q̄ſitum erat ius dn̄o. Nā tūc magis vr̄ cōueniri res ꝙ̄ ꝑſona.ff.de iu re fiſci.l.imperator.⁊ de publi.l.imperatores.⁊ intelligo ca dere ipſo iure q̄ñ delinq̄t circa rē vt dictū eſt in alienatio ne.ff.de publ.l.cōmiſſa.⁊ ꝓ hoc.ff.ad ſillen.l.gai9. Aut nō cōmittebat̄ ipſo iure vt cū cōtra ꝑſonā dn̄i cōmiſerat q2 tunc nō cadit ipſo iure vt not.in feu.de ꝓhi.feu.alie. §.callidis.ſup v̄bo remittat̄.nā tunc heres vaſalli nō po teſt inq̄etari:q2 talis obligatio deſcēdit ex delicto ⁊ ideo

e nō trāſit ad heredes^e.inſti.de ꝑpe.⁊ tēp.ob.§.pe.fi.⁊ de reg.iur.l.in heredē.⁊ ita not.glo.C.de inoffi.te.l.omni modo.⁊ de reuo.dona.l.fi.hic in fi. Sed q̄ro nunq̄d ſta tim habet ꝓponi q̄rela ad hoc vt tranſiret in heredē va ſalli.dico ꝙ non.ſed ſufficeret ꝙ extra iudicium cōque

b ¶ Lib.xj.ad de ꝙ de cōſue tudine q̄ cen ſetur in ei9 cō ductiōe repe tita poſſūt do ctores ꝑ ſub ſtitutū legere vt not.bart.et alex.i.l.nemo ff.de duo.reis abb.i.c.cū m. ferrarienſis ō cōſi.qd̄ tū limi tat do.antho. corſe.ſing.ſuo eccrit. Quib9 aūt:⁊ q̄n liceat ꝑ ſubſtitutum aliq̄d facere vi de bar.in.l.cō tinuus.§.ſi ab ff.de ver.ob.⁊ abb.in.c.fi.de offi.dele. Addō abb.ſicul.in.c. firmiter.⁊ qd̄ ibi no.tā in an tl.ꝙ moder.ad di.de ſum.tri. et fi.catho.

c ¶ Guis. Ad de optimācon telā pro impe trante ꝑuilegi um vt ſit āpliſ ſimū per tho. ferra.l tracta. caute.caute. xxx.

d ¶ Perſo nas. Adde de hoc ꝑ dynum remiſſiue i re gu.in indicijs ⁊ ibi.do.Nico. boerij in addi. tij.de reg.iur.

e ¶ Heredes. Addō ꝙ ſi dn̄s ſciuit feloniaȝ fuiſſe in cū cō miſſam et non eſt de ſuo vaſ ſalo ꝯqueſtus tūc nō poteſt eius heredib9 moueri ſuper hoc q̄ſtio.ita not.bal.in.§.ſi ſup in.iiij.col. in ti.de probi. feu.alie.ꝑ fre de.ang.late i. l.generalit̄ in fi.mouet hāc. q.C.de reuo. dona.poſt glo. qd̄ eſt veruȝ ſi dn̄s habuit tē pus ad cōque rendū ⁊ tacuit vt lati9 no.idē bal.in.l.lege. C.de legi.he re.et in.c.j.in vlt.col q̄.mo. feud.amit.et pau.C caſt.cō ſi.clvj.⁊ ſeq.

reretur.idem dicerē in donatore q̄ vult reuocare donationem ꝓpter ingratitudinē.tn̄ videtur ꝙ non ſufficiat querela extraiudicialis:q2 vbi ꝓpter debitum q̄s perdit bona ad hoc ꝙ querela trāſeat cōtra heredes oportet ꝙ lis ſit cōteſtata.ff.de pupil.iudi.l.iudiciorum.ſed credo cōtra vt dixi ꝙ ſufficiat ſi dicat extra iudicium: ꝙ reuoco donationē ꝓpter ingratitudinem mihi cōmiſſam nam ita video in ſili.ff.de inoffi.te.l.poſthumus.vbi dicit ꝙ ſufficit cōtrouerſiam eſſe motam.ſed talis controuerſia dicit̃ etiā extraiudicialis.vt not.ff.ad trebel.l.lucius.§.tres heredes.ꝛ de peti.here.l.ſed ſi lege.§.j.hoc no.glo.ſ.ſi ma.fact⁹ ra.ha.l.fi.ſuper v̄bo conqueſtus.nō ob.ll.ꝯtra.que dicunt lit.cōte.q2 loquunt̃ ꝓncipalit̃ vbi ꝓpter delictum accuſabatur ꝑſona:ſed vbi ꝓpter delictum perdunt̃ bona ex quo non poterat accuſari perſona:tunc ſufficit querela qualitercūq3 facta vt.l.gayus ad ſilley.ꝛ.l.iperator.ff.de iur.fiſc. Sic econtra. ſi q̄ſtio ingratitudinis vel felonie non eſt mota a defuncto nec poteſt moueri ab herede.vt.ſ.de reuo.don.l.fi.ꝛ.ſ.ꝛ ibi.per cy.ꝛ an. ¶ In glo.ij.ibi interrogatā.ſol.eſt libertatis fauor.vel ibi fuit facta ꝯceſſio extra iudicium.na3 ſi in iudicio idem eſſet ꝙ hic vt.c.ti.l.iubemus.ad.l.aliam dic ꝙ ibi non poteſt venire in cōtrarium niſi ꝓbet errorem ꝯfeſſiōis ꝛ idcirco eſt neceſſaria erroris ꝓbatio.dy.

Deticij.Caſus.Qd̄ eſt.ſ.in dorotheo ꝛ yreneo ꝛ eoꝝ filijs ꝛ bonis.ſed in.l.neq3.idē ſtatuitur.hic in decticio An.p̄mo ꝯceditur ꝑui legium decticio.ſcd̄o dicit ꝙ illuſtris dignitas liberat quem a curia.h.d.ſcd̄a pars ibi.omnes.bar. ¶ In glo.fi.in fi.hec.gl.non ꝓcedit iuxta ea q̄ ſcripſi qu.cad.cui.mu.l.ij.in tex.

Eminem.Hec.l.diuidit̃.Primo ponit.vj.dignitates q̄ non liberāt quem a decurionatu niſi q̄diu ipſas adminiſtrat.ꝛ hec vſq3 ad v̄.niſi.ꝛ ibi.Scd̄a vbi dicit ꝙ excuſant̃ illi q̄ ſuper hoc habēt ꝑuilegiū ſpāle.ꝛ hoc vſq3 ad v̄.ne tamē.ꝛ ibi declarat vtilitatē illaꝝ dignitatū vſq3 ad v̄.eos.ꝛ ibi dicit qualiter extendat̃ eius cōceſſio ꝛ vſq3 ad quas ꝑſonas.ꝛ hec vſq3 ad v̄.hos aūt.ꝛ ibi q̄rta in qua ponit̃.alis ſex dignitates q̄ liberāt quem a decurionatu. ¶ In tex.ibi poſt adminiſtrationē.hoc id dicit:nec eoꝝ filij durante adminiſtratione interim cōpelluntur ſeruire curie.nā p̄mo pater q̄ fili⁹ ad ſeruitiū curie eſt vocandus.ſ.e.l.a ſucceſſione. a cōtrario ſenſu.et ſ.e.l.ſi ille.ꝛ ideo viuo patre ꝛ in excuſatione exiſtēte excuſatur filius.ſ.de ꝓfeſſo.ꝛ me.l.medicos.cū ibi no.ꝛ.ſ.de epi.ꝛ cle.l.ij.cū ibi not.ꝛ ibi muniant̃.nec ob.ſ.e.l.vacuatis.ꝛ.l.exēplo.ꝛ.l.oēs q̄.vbi tollit̃ oē ꝑuilegiū quia ibi ꝑuilegiati nō habebat dignitatē.hic ſic.ꝛ id hec duo vincula ſunt potiora q̄ vnū:in aut̃.de conſan.ꝛ vte.fra.§.fi.ſ.de ſun.patri.l.fi. Itē ibi loquit̃ de ꝑuilegijs icluſis in corpore iuris q̄ ſunt potiora.ſ.e.l.neq3.ꝛ.l.decticij.ꝛ ibi honores. ¶ Nota ꝙ honores ſunt pleniſſime interpretandi.ꝛ ibi dignitatū.q2 durāte adminiſtratione neq3 ꝑ ſe neq3 ꝑ ſubſtitutū tenebunt̃ ſeruire:ſed poſt ſic.ſ.ꝑ ſubſtitutū onere. In fi.tex.ibi liberari non tenea
c tur ſeruire ꝑ ſe nec per ſubſtitutā perſonā. ¶ No.ex v̄.ne tamē ꝙ eo caſu.ꝙ q̄s pōt ſeruire ꝑ ſubſtitutū: hoc d3 facere periculo fortunaꝝ ſuaꝝ fact.ff.de admi.tu.l.de
a creto.bar.ꝛ inſti.de cura.§.fi.ꝛ.ff.de tute.l.ſolēt.in fi.ᵃ.

Iue memorie.Primo repetit v̄ba ꝓcedētis cōſtitutionis ad litterā.ſcd̄o ea3 terminat.ſcd̄a ibi his etenim. ¶ Not.ex iſto fi.ꝙ l3 regulariter cōſtitutio noua non ſumat effectum niſi duos mēſes.vt in aut̃.vt facte no.cōſti.tn̄ ſi lex cōtinet ꝑuilegiū ſeu lata eſt ſuper ꝑuile
b gio incipit habere effectumᵇ.ſtatim ab initio hoc dixi ſ l.ſ.ſ.de ſum.tri.ꝛ fi.ca.in.q.quā feci a quo tēpore legēt ſtatuta ꝛ ibi allegaui hanc.l.bar. ¶ In tex.ibi ꝓuecti.ꝓpter qd̄ imunes videbant̃:nō tamē ſunt:ſed renouare oino dy.ꝛ ibi his etenim.vſq3 hic durant verba queſtionis zenonis.Et hic incipit correctio ipſius ꝯſtitutionis dy.ſubijſſe.nam ꝑ hoc ſibi nō preiudicant iposterū.pro

a ¶ Solent in fi. Adde poſita in.l.nullus qui.nu.j.ſ.iſto titu.

b ¶ Habere effectum. add pro hoc late ꝑ panor.in.c.cognoſ.ctis.nu.vij.ver. venio ad ſcd̄m ꝛ ibi in addi.que incip.qd̄ nota.et in addi.noua.

mulgata eſt ꝛ duobus menſibus elapſis.in aut̃.vt facte no.cōſti.circa ꝓnc.col.v.vel ſi dicas ꝙ ſtatim valeat erit hic ſpāle cōtinente in hijs q̄ correcta nō ſunt ꝓſtinas.

de cōſt.feli.ibi dem.nu.x.vſ.inuito.j.colū.iij.ꝛ do.deciū ibidē etiā col.vij.verſi.querta ꝯcluſiōe ibi.in lectu.antiq.

Urialibus.Primo ponit intentionē cōditoris preſentis.l.ſcd̄o ponit ſuū ſtatutū cōnumerando.xij.dignitates q̄ liberant a curia.tertio remouet oēs alios modos per quos ꝯtingebat liberatio a curia.ſcd̄a ibi.ſi quis igitur.tertia ibi.alijs autē modis.Bar. per hanc.l.traditur determinatio duarū precedentiū.ll. ¶ In tex.ibi antiquādis.not.hic qualiter.l.facit mentionē de preteritis ꝛ ad ea trahit̃ q̄rex ſi expreſſe lex caueat vt hic al.ſecus vt.ſ.l.pri.in fi.Si quis incipit numerare dignitates que obtēte liberant quē a fortuna curiali dy.patriciatus quid ſic habes inſti.quib.mo.ius pa.po.ſol.§.filiuſfamilias.ꝛ in quo gradu dignitatis ſit not.ſ.vbi ſena.vel cla.l.iij.in prin.ꝛ.l.nullus.la.ij.ſ.co.tit.inſulis.i.coronis vel inſignijs ſpālibus.vt.ſ.de quadri.preſcrip.l.bn̄.in fi.honorarij.i.ſine adminiſtratione.ordinarij.i.cū adminiſtratione.exortem.i.ſeparatū ſeu immunē dy.ex euo.i.ad hoc tp̄e in antea v̄dicare.q2 poſt q̄ illud nō cōcedit̃ illis q̄ ſunt in maiori dignitate non debet cōcedi patronis fiſci qui ſunt in minori.ff.de ſena.l.qui indi
i gnus. ¶ Et ſic not.argumētū ꝙ barones nō debēt habere iudicem de territorio ſuo : q2 nec princeps vt.ff.ex qui.cau.ma.l.ſi cui in ꝓuincia.ꝛ de cu.facri.l.fi.ergo minus inferiores ar.huius l̄re. Itē pars iuriſditionis videtur tranſlata in eos ſicut erat penes iperiū.ff.de cōuer.l.ij.ad trebel.l.cogi.§.itē mecianus. ¶ In tex.ibi ex tribus maribus.i.ad ſeruitiū ſenatus deputare per quam deputationē liberat̃ a curia ſicut fit legitimus.ꝑ hoc ꝙ curie deputat̃.vn̄ olim triū maſculoꝝ vnū poterat in ſeruitium ſenat⁹.ꝛ ꝑ ipſum a nexu curie liberare.hodie iſte modus ꝛ alij ſunt correcti propter.xij.dignitates hac.l.emācipatas.ol. ¶ In glo.q̄ eſt ſup verbo poſtq3 edideꝛit ibi.l.ſenatores.in fi.dic ꝙ ibi pat̃ nulli curie erat obligatus dic erat obligatus. quare ſecus ar.ſ.e.l.eos.vel dic ꝙ lic3 videant̃ eſſe filij ſenatoris vt ibi nati añ dignitatem nō euitant curiam vt hic dic ad alia ꝯtraria ꝙ ibi quo ad penam euitandā retinēt ꝑuilegiū etiā qd̄ ꝛ nati in odiū penaꝝ ar.ff.de penis.l.interp̄tatione. hic aūt nō ꝓpter fauorem curiaꝝ vt ꝑ plures negotia meli⁹ expediantur.ſ.e.l.decurio fortunā.in fi. ¶ In ea.glo.ibi filio nato.qd̄ veꝝ videt̃ eo mortuo:ſed patre viuente ſic in feu.de capi.cor.§.fi.ff.de bo.dā.l.ſ.imo dic ꝙ ꝑpetuo filius eo ꝑuiat̃.nā ex quo totū fuerat p̄ris eo delinquē
e te totū adimit̃ᵉ.ff.ad ſilley.l.ſi ſequens grad⁹.in ꝓn.de fal.l.ſi q̄s primo. Itē q2 feudū dat̃ ꝓpter fidē in feu.per quos fi.mueſti.§.fi.ideo ꝛ filio auferat̃:q2 patri infidelitate ſucceſſ.et infidelis eſſe preſumit̃.ſ.ad.l.iul.ma.l.quiſq3.ꝛ iſtā partē tenuit glo.in feu.q̄ ſit ꝓma cauſa bn̄.amit.§.ꝓterea.ꝛ eſt tex.de plano.in feu.ſi de feu.de fun.mili.c.ſi vaſall⁹.i feu.ſi vaſal.feu.pri.cu dcfe.c.j.lic3 glo.notauit ꝯtra ſeu dubitauit vt hic.ꝛ.ſ.de li.ꝛ eo.li.li.vſ.l.ij.ꝛ.ff.de ſena.l.emācipatum.de in iuſto.l.ad optimu3.ſed poſſet dici ꝙ poſſunt ſuſtineri in feudo auito. ſi auo viuo filius deliquit:q2 ius ſolidum non fuit filio queſitū ꝛ ſic loquuntur.ll.prime.ꝓma parte all̃.ꝛ.ff.de ver.obli.l.querit̃.ꝛ.l.ꝙ ſi pater.ꝛ.l.ex patronis.ſecus ſi eo mortuo.vt in.l.cōtrarijs.cardinalis de hoc not.in feu.de ꝓhi.feu.alie.per fre.§.inſuper.rebuffi.

e ¶ Adimitur Adde qd̄ not.ſ.in addi.l.ſi il le qui.in.j.addi.inci. add ꝙ ſi oēs ſeruit.ſ.iſto titu.

¶ Si ſeruus aut libertus ad decuriona‑tum aſpirauerit. Rubrica.

I libertus.Caſus.Si libert⁹ q̄ ius non habet aureoꝝ anulloru3:nec reſtitutus natalibus cum pena remouetur a curia hoc dicit bar. ¶ In tex.ibi natalibus.i.libertati ꝑmeue quam habent de iure naturali.non reſtitutus.ꝛ ſic due negationes non affirmant:quia circa diuerſa vadunt vt hic.ꝛ.ſ.de ſerui.fu.l.j.ſecus ſi circa vnū vt.ff.de verb.ſign.l. a duobus.de condi.ꝛ de.l.nōnunq3.
d et hoc verū niſi ſequeretur nimia abſurditasᵈ.ff.de dā.infec.l.fluminum.

d ¶ Abſurditas. Add ꝙ in talibus inſpicitur mens loquēt.ꝛ ꝑ glo.in.l.fin.§.fi.ff.

infec.l.fluminū.§.quis enim.⁊ hoc verum quando nega
tiones ponūtur in pari numero.ſecusſi in ipari.vt dicta
l.nonnūq.§.alie.ff.de cada.puni.l.nonnūq.reſtitur⁹.et
ad decurionatū aſpirauerit.pmittat.niſi in deſceṅi alio
rum.ff.de decurio.l.eos qui.in fi.vlaſceṫ puniendo euz
ſi ſe immiſcuerit.

Reſes.Caſus.Si ſeruus ſcienter patitur ſe
ad dignitatem vocari remouebitur ⁊ punie
tur.ſi autem ignoranter remouebit̃ tm̄.hoc
dicit bar.¶In tex.ibi fungatur q̄ primo ꝑ
curauerit ſe eſſe decurionem:poſtea fuit aſ
ſumptus in officio edilium.Uel dic ꝙ ediles erant decu
riones ⁊ aſſumpti erant ad illā dignitatez.Ø.ignarum.
qḋ in dubio pſumit̃.§.de here.inſti.l.fi.⁊ de teſti.ven.
l.quiſquis.cū opinione not.qꝛ opi.publica dat cauſam
iuſte ignorantie.ff.ad mace.l.iij.not.de teſta.l.ſ.pecca
tus.qꝛ primo fecit ſe fieri decurionē:⁊ extra decurionez
1 aſſumit aliquod officiū Ber.de fer.¶In fi.tex.ibi ſub
a iugabit:non tamen irritabuntur^a. q̄ per euz facta ſunt.
in aut.de tabel.§.ſi vero preter.col.iiij.Et not.caſuz otra
caſum barbarices.vbi dicitur ꝙ depoſito officio rema
net liber.ſed poteſt dici ꝙ ibi ratio eſt euitatio maioris
periculi:qḋ aliꝰ verteretur illi circa illa q̄ adminiſtrant
ꝙ hic.vel dic ꝙ ibi concurrit triplex ratio vt ibi not.vel
dic ꝙ glo.illa non eſt vera per.l.iſtaz.⁊ per.l.non mutat̃
hic in glo all.Op.ꝙ ex dignitate efficiatur liber vt.l.bar
barius.ff.de officio pretoris. Solu.ibi loquitur in po
pulo romano qui potuiſſet facere ⁊ feciſſet ſi sciuiſſet.ħ
vero fuit electus ad ordinem decurionum qui non poteſt
2 eum facere liberū.¶Ex quo not.ꝙ quando eſt defect⁹
in perſona tales electi ſuper quo eligens poterat diſpē
ſare eoipſo:qḋ eligit videt̃ diſpenſare ſi ſcit vt.l.quidez
conſulebant.in fi.ff.de re iudi.⁊.§.de nup.l.ſperialis.§.
ſilens.cuz ibi not.ſuper verbo oportet.⁊.ff.de excu.tu.l.
idez vlpianus.Si aūt diſpenſare non poterat viciat̃ ele
ctio vt hic.⁊ per hāc.l.poteſt reprobari opi.In no.q̄ di
cit ꝙ iudex non poteſt ſe excuſare allegando infamiam
niſi opponat̃ ab alio per.l.nec infames.§.ti. ⁊ hoc not.
in.c.ſi ſcitatus.extra de reſcri.nā vides hic ꝙ iſte punit̃
b ſi patiatur ſe eligi indignū^b. debet ergo manifeſtare cō
ditionem ſuā.tex.eſt cuz glo.in.l.cum vno.§.j.ii.⁊.iiij.ff.
de re mili.nec ob.l.nec infames. qꝛ dico ꝙ infamia non
eſt imunitas,vnde non poſſum dicere non poſſum cogi
ad iudicandū propter imunitatem:ſed debet dicere ego
no poſſum eſſe iudex qꝛ infamis.⁊ hoc verū ſi eius infa
mia aliꝰ eſt detecta per aliū:qꝛ forte fuit ꝯdemnat⁹. aliꝰ
non debet ſuā turpitudinem manifeſtare vt.l.penult.et
ibi dixi.⁊ not.in.l.qui iuraſſe.§.pater.ij. de iureiuran.⁊
3 ibi dixi.¶Ex quo habetur qḋ ſicut poſitioni criminis
captioſe aut per quā aliquis detegeret delictum ſuū nō
cogitur reſpōdere ſic nec poſitioni ſemel negate nec po
ſitioni ſuper qua aliꝰ diſpoſuit niſi lecto ſibi dicto pri
c mo^c ⁊c.referēdo ſe ad dictū primū.⁊ eſt ratio qꝛ per hoc
poſſet detegi periuriū ſuū de quo no.per glo.⁊ C.y.C.de
iura.calū.l.ij.c.quod obſeruari.q.xij.⁊ per Jo.an.extra
de ꝯfeſ.c.j.li.vj.⁊ in ſpe.ti.de depoſitionibus.§.vij.ver.
x.⁊ ver.xi.ſcḋa particula.ſcḋe partis.⁊ propterea inter
rogatoria captioſa ſunt per iudicē reſecāda vt plene in
ſpe.ti.de teſte.§.iaz.ver.caueat.quarta particula prime
partis.Itē no.ꝙ iuſta cauſa credendū eſt publica fama
ff.ad mace.l.iij.cum ibi not.in.l.j.C.de teſta. quod facit
ad multa maxime ſi accuſator non probat maleficiū re⁹
vero probat ſe non cōmiſiſſe maleficium et publica fama
erat ꝙ ille qui cōmiſerat maleficium ꝙ accuſator excu
ſetur a calūnia et falſitate. Aduertendum tamen eſt ꝙ
debet probare publicam famaz eſſe tēpore quo accuſa
tio porrigitur.nā ſi iam fuiſſet publica fama ꝙ commi
ſiſſet maleficiū.hodie vero eſſet publica fama in contrari
um.⁊ tunc ſequens fama tolleret effectuz prime.vt.l.fi.
§.j.ff.quis ordo in bo.poſſeſ.ſerue. ⁊ hoc vult dicere hic
dū dicit libera haberetur.ſed tunc cum fuit electus facit
§.de teſta.l.ſ.Bar.

¶De pdiis curialiū ſine decreto nō alienādis. Rub.

Si quis. Caſus. Decuriones non poſ
ſunt vendere bona imobilia ſine decre
to:aliꝰ non valet venditio:⁊ emptor per
dit preciū ⁊ reſtituet rem fructibus.hoc
dicit bar. ¶Et ſciendū eſt pro declara
tione huius.l.intereſt rei publice habe
re idoneos ⁊ diuites curiales.vt.ſ.l.pr.
Et eſt ratio:qꝛ decuriones eligunt̃ tm̄ ad munera publi
ca.vt not.§.ti.ij.l.nominationū.⁊ munera non ſunt con
cedēda niſi idoneis.vt.§.ti.ij.l.ad ſubeunda.ideo ipera
tor in hoc ti.puidet ne ſic vendēdo efficiant̃ pauperes
1 ⁊ ne res publica ledatur an. ¶Et no.hic in pn̄.idez eē
decurionē ⁊ curialē eſſe.nā dicatur ſi qs decurionū ⁊c.et
in rubrica dr̄ de curialibus ⁊c.de quo not.per glo.Azo.
⁊ doct.§.ti.ij.§.rubr. ¶In text.ibi venditor.ſ.exiſtens
adiicit.i.expoſuit ad vendendū cauſas ſigillatim arg.ꝙ
ſigillatim ſit poſitionibꝰ reſpondendū ad qḋ.§.ti.ij.l.fi.
§.fi.vero.aliis aūt.⁊.ſ.de ven.re.ci.l.fi.circa fi.et in feu.de
noua.fi.for.c.ſ.in pnci.nec ſufficit reſpōſio generalis vt
eſt caſus extra de teſti.c.preſentiū.li.vj.ꝓ quo de acq̄rē.
here.l.ſi quis mihi bona.§.in ſum.⁊ de imur.l.ꝓtor edi
xit.in pn̄.⁊ qualiter ſint poſitiones faciende ⁊ eis reſpō
dende.not.per Jo.an.extra de cōfeſ.c.ſ.li.vj.Et idē no.
de interrogatoriis per eū dicto.c.preſentiū. De ſcaīro.
ſtrangulat̃.ſ.a creditoribus.q.d.ꝙ multū eū artant ⁊ in
feſtant ad ſoluendū.An.pbauerit.et ita requirunt̃ hic
duo vt valeat venditio.ſunt ⁊ alia duo q̄ requirunt̃.ſ. de
creti appoſitio ⁊ ꝙ fiat de cōſenſu maioris partis curie
vt.ſ.e.l.ij.iuncta pn̄.⁊ infirma erit.ſ.ipſo iure:⁊ reuocabit̃
2 de facto poſſeſſu forma.¶Not.ꝙ ibi certa forma in ali
quo actu per.l.inducit̃.niſi fuerit obſeruata.act⁹ eſt ipſo
d iure nullus^d.ff.ad municip.l.cōſtitutionibꝰ.ar.ff.de in
integrū reſt.l.diuus.§.ſine conſenſu.vel reli.l.j.⁊.ij.⁊ de
reſcin.ven.l.ſi quos.de trāſac.l.cuz hiis.§.pretor.⁊.§.de
fid.inſtru.⁊ iure haſte.fiſc.l.j.⁊.ii.ſmoderatius venditor.
not.hic qḋ decretū iudicis operat̃ vt venditor nec ēptor
poſſit agere ꝙ ſit deceptus vltra dimidiū iuſti precij.vt
C.de cōtrahen.empt.l.dudū.ergo.qꝛ ꝯ nis reſtringēda
eſt ſolū ad proprietatē ar.ff.de cōdi.inſti.l.ij.ad filley.l.
j.§.oīm appellatione.ff.de le.l.qḋ vero pig.l.in quoꝝ.⁊ ħ
lex.Ø.de ſigno.⁊ ibi nec ex tabellis.iſtḋ decretū nō po
teſt per tabellionē recitari ſeu interponi ſed per preſidē
ꝓuincie maiore ꝑ te decurionū conquerenti.vel intelli
ge aliter vt not.per bar.ff.de iuſti.⁊ iure.l.oēs populi.⁊
ſic decreti interpoſitio nō poteſt niſi ꝑ iudicē.§. poſitis
ſeruatis interpoſitioni.ſed nunqd oēs decuriones pſſit
3 vni decurionū cōmittere vocē vt vnus ꝓ oibus loquat̃:
dico ꝙ ſic:qꝛ tunc oēs loqui vident̃.ff.de arbi.l.itē ſi vn⁹.
§.ſi plures.ar.ff.de admi.tu.l.tres.ſed nunqd vox iſtius
in maiori parte decurionū ꝯputabitur cū habeat inter
ponere decretū cuz auctoritate maioris partis decurio
nuz.dico ꝙ ſic.ff.ꝙ cuiuſqꝫ vni.l.plene curie. inter quos
decurio vēdens cōputat̃ bis.ff.de cōdi.⁊ de.l.q̄ heredi.
§.fi.qḋ cuiuſqꝫ vniuer.l.plane.¶In tex.ſup vbo diſpē
4 dium facit ꝙ pro interpoſitione decreti nō det̃ aliquid
iudici.ff.ad.l.iul.repe.l.iij.⁊ ꝙ tenet̃ decretū interpone
re.§.de offi.pro.l.j.⁊.ff.de re.coꝝ.l.magis.§.ſi eis.ergo
nō dꝫ recipere pecuniā:qꝛ turpit̃ reciperet.l.fi.ff.de cō
di.ob tur.cauſam.Itē nō fit in figura iudicij vt in ſili.ſ.
de pr.ſa.ſeri.l.in ſacris.in.§.hoc ſi plata. In cōtrariuz
videt̃ qꝛ ſpeciale eſt in pſonis miſerabilibꝰ.l.rā demētis
§.de epi.au.⁊ de epi.⁊ cle.l.nullus.§.i.ꝙ in cōtrariuz eſt
ius cōe.l.i.in fi.ff.ad mu.Itē ꝑ inſinuationē lraꝝ recipi
tur.ſ.de caſtren.⁊ miniſt.l.ſi.§.ſ.de quo minus videntur
ſ.de pnci.agē.in re.l.ſi.§.j.ibi ⁊ ꝓ inſinuādis ⁊c. ⁊ de ꝓ
uile.ſte.l.quotiēs.§.fi.in penul.reſpō.primū videt̃ verius
ꝙ vel ſit ꝑ iudicē recipiēdi ꝑ iura pmo all̃.nec ob. cōtra
ria.qꝛ in hoc eſt ſpeciale vt notarij nihil recipiāt nō aūt
in iudice:qꝛ ille nihil debet recipere nec ob.alia lex quia
ibi loquit̃ de ſportulis dādis rei publice vel tabellioni:
non aūt de illis q̄ dant̃ iudici cū habeat ſalariū de publi
co.⁊ ꝓ hoc l aut.ſcriptū exemplar.§.ſ.⁊ hoc credo in or
dinario de quo in.l.q̄ ordinaria de officio recipiuntur.

mon.et in.l.ſi.
⁊ ex de.guil.ꝺ
cuni.C.q̄ res
pig.obli.poſ.⁊
in cle.j.de ſe
pul.viola.not.
bar.in.l.j.§.fin
aut.ff.de he
re.inſti.idem
bar.in.l.j.C.ꝺ
cada puni.j̄ al
le.maxime ſi
pferant̃ a ru
ſticorū ſi dicat
nego me non
debere tibi.x.
vt not.bal.l.l.
qui ſe patris l.
iij.eo l.C.vnḋ
libe.et in.l.j.l.
viij.col. C.de
ſer.fugi.

a¶Irritabun
tur.Et ratio ē
qꝛ cōmunis er
ror habet̃ pro
veritate.l.j.et
ibi doct.de te
ſta ⁊.l.ij.C.de
ſentē.ex pe.re
ci.⁊ eſt caſus
peculiaris.l.
barbari⁹.ff.de
offi.pre.quod
eſt verū ſi tal̃
ꝺ quo erratur
erat in poſſeſ
ſione vel q̄ſi il
lius officij vel
dig.quā habe
re creditur vt
not.abb.in.c.
conſultationi
bus ꝺ iure pa.
et card.in cle.
j.§.j.in.xiij.q.
de regula.me
lius ꝑ alex.cō
ſi.cxxxviij.vol
j.Adde tñ hoc
verū ꝙ in ſpi
ritualibꝰ nihil
operatur niſi
in ꝯtentioſis
not.archi.xj.
q.iij.c.i.⁊ bal.
in.l.ij.C.ꝺ ſen
ten.⁊ interlo.
omniū iudi.

b¶Indignuz
Adde que po
ſui in addi.ad
l.nec infames.
§.eo.ti.

c¶Primo.ad
de ꝙ nō tenet̃
teſtis reſpon
dere ſi interro
get̃ an credat
ſuū dictū eſſe
verū not.bar.
cep.caute.ci
iiij.itē nec po
ſitioni ꝑ eius
ꝯfeſſionez q̄s
aut detegeret
ſuā turpitudi
nē aut incurre
ret periurium vt
not.glo.bar.⁊
doct.in.l.q̄ iu
raſſe.§.ſi pat.
ff.de iure iur.

glo.l.e.ſi poſt
petitu in ꝓfi.
rationabili cā
de cōfeſ.li.vi.
Et que dicat̃
captioſa poſi
tio not.bal.in.
l.ij.C.de iura.
calū.pau ðca.
in.l.cōtrouer
ſia.ff.de traſa.
⁊ lanf.de oria.
in.c.qm̄.ꝯtra.
§.reſponſiones ꝺo
ſi.ſeptis regu
la eſt in.ij.col.
de ꝓba.et qḋ
ibi no.in addi.

d¶Nullꝰ.ad
de hanc regu
lā poſitā per
bar.in.l.ſi ꝯue
nerit.§.ſi quis
cauerit.C.de
pig.act.late vē
tilatā ꝑ feli.in.
c.cū dilecta l.
vj.col.vſ.de
forme obſer
uātia cū co.xj.
de reſ.rip.vbi
tractando per
modum tract.
poſuit ad ꝓce
dentē regulā.
viij.fall.⁊ ore
ti.in le.nemo
pōt in.viij.col.
de legi.⁊ q̄d ſi
de ſubſtantia
forme aliquid
omittatur an
valeat q̄d igit̃
not.ſpe.in ti.ꝺ
reſcrip.ꝓſca.
§.iiij.in pn̄.et
in ti.de inſtit.
edi.ix.⁊ vſ.ſi
nunquid.

Niſi delegati regulariter nō interponūt decreta vt.l.nec quicq̄.§.vbi decretū.ff.de offi.pcōſul. ⁊ hoc verū niſi con ſuetudo aliud induceret vt.§.q2 no.in aut. de defen.ci.
5 ¶ Et ad hoc eſt neceſſaria ſeu vtilis cōfirmatio cōtra ctus facienda p iudicē qñ quidā poſſunt pe tere partes qñ dubitat̄ cōtractū poſſe infringi ꝑpter deceptionem: aut alʒ vt hic ⁊ ar.l.iulianus.§.ſi ꝗs collu dēte.ff.de ac. empt.⁊.c.fi.extra de maio.⁊ obe.ſicut dicim⁹ in ſnīa quā ꝗs pōt petere cōfirmari.vt in illo ti.extra de cōfir.vtili vel inutili.de quo plene p Inno.ibi in.c.de cōfirmationi bus videt̄ tenere ꝙ in cōtractib⁹ iuris gentiū hoc nō ſit neceſſarie ꝙ petat̄ cōfirmatio.tñ bar.tenet ꝙ in oībus caſibus in ꝗbus pars dubitat poſſe in futuꝝ infringi cō tractū poſſe peti illū cōtractū cōfirmari.ſm Bar.hic et plenius.ā.ti.ii.l.ſi quos.⁊in.l.ſi expreſſum.ff.de appel. circūuentū. Not.ꝙ decretū operat̄ vt ꝗs nō poſſit cōq̄ ri de dolo vel metu vt hic.idē ſi fiat in p̄ſentia cōſangui
a neorum ⁊ amicoꝝ^a vt.l.trāſactione.ā.de trāſac.fact.i. nō eſt veriſile.ff.qd met⁹cā.⁊ pbat hic.⁊ in.l.ſi quos.ā. ti.ij.⁊in.l.ſi expreſſum.ff.de app.ſub fide actorꝫ. ¶ No.
6 hic ꝙ bona fides p̄ſumit̄ p hijs q̄ fiunt in iudicio vt.ff. de requi.iur.l.q̄ auctore.⁊.l.non vi.§.j.⁊.ff.que in frau. cre.l.q̄ autē.§.apud labeonē.in fi.Dy.occultis. Not.ꝙ occulte debet fieri id qd ſine iudice fit qñ decretū eſt ne ceſſariū ſʒ bar.hic.ā.⁊ in.l.ij.ā.de hijs q̄ ex pu.pec.mu. accep.p qd not.vt ibi inmoderatas vēditoꝛ ⁊ ibi eptoꝛ in inſtrumētis ⁊c.mali cōibus.i.fraudib⁹ p ſuppoſitas.vt q2 ſint caloꝛe q̄ſito quidē interpoſit⁹ nō decurio q̄ dice ret rem ſuā eſſe quā vēdidit.⁊ ſic not.cōtra fraudē legis factā de perſona ad perſonā An.priuatū ⁊ quidā dicūt ꝙ applicabit̄ fiſco:q2 vbi venditio eſt irrita eo.q2 eſt cō tra.l.⁊ ius publicū preciū ⁊ res fiſco applicat̄.ff.de con trahen.empt.l.ſenat⁹.§.ſi dilecti.iūctis q̄ not.ff.de dā. infect.l.fi.⁊ videt̄ de hoc.ꝫ.ſi curia.⁊c.el.l.ſ.dicūt q̄daʒ ꝙ imo vēdicari:q2 ita eſt rō l eccl'ia.ā.de ſacroſā.ec.aut.q res.ſed illa nō ob.q2 ibi eccl'ia in nulla culpa repeniebat̄ cū illa nō venderet.ſed yconomus q̄re dico ꝙ preciū ap plicabit̄ curie q̄ fuit paſſa offenſam ex tali vendi.ar.ā.d lega.l.legatarius.de ratio.ope.pu.l.j.ā.tit.ij.l.quāuis. ff.de urrepa.l.diuus.la.ij.circa fi.⁊ qd ex hoc curia fit of
7 fenſa patet.ſ.e.l.fi.cū fructibus. ¶ Not.ꝙ vbi cōtract⁹
b eſt nullus poſſeſſoꝛ nō lucrat̄ fructus^b ſic.ā.de fide in ſtru.⁊ iure haſte.fi.l.ſ.in fi.per bar.idē in ꝯctu q̄ annul latur ex cauſa q̄ ꝑpter pactū nō ſeruatū retrotrahit̄.vt ā.de pactis inter empt.⁊ vendi.l.cū te.⁊ ibi reſtituendū ſubaudi venditori.q2 reſtitutio eſt in priſtinū ſtatū redu ctio.ff.d mino.l.qd ſi minoꝛ.§.reſtitutio.inſti.q̄.mo.ius pa.po.ſol.§.pari ratione.p quo.ff.de iur.fiſc.l.auferat̄. §.ij.⁊.ſ.de agri.⁊ cē.l.quēadmodū.li.xi.⁊ ita ſm p̄dicta emptoꝛ punit̄.vēditoꝛ nō quare eſt ſciendū ꝙ interdū l.ꝓhibet ſubſtātiā ꝯctus vēditionis hoc eſt ꝙ nullo mō fiat vēditio.⁊ ſic tam ēptoꝛ q̄ venditoꝛ puniunt̄ pari pe na.ſic.l.ſenatus.§.fi.ff.de cōtrahen.empt.⁊.l.penult.ā. q̄ res ven.nō po. Interdū lex ꝓhibet nō ſubſtantiā con tract⁹vēditionis:ſed qualitatē ⁊ modū:⁊ tūc aut eſt par ratio in emēte ⁊ vendente:⁊ tunc puniunt̄ pari pena.ff. de plag.l.j.de ficta.l.circūcidere.ij.cū ſo.de hijs q̄ not.in fami.l.liberoꝝ.§.notat̄.ſi aūt nō ſit par rō:tunc quāuis emptoꝛ puniat̄ non tñ punit̄ venditoꝛ ſic hec lex vbi fuit rō ꝓhibitionis ꝑpter culpā ementiū hoc eſt ꝑpter eoꝝ iniuſticiā vt patʒ hic in ver.deniq̄.ideo cū nō ſit par rō nō debet eē par punitio.ff.de le.j.l.ſi.de hijs q̄.vt indi. l.ij.circa me.de excep.do.l.pure.in fi.iuncta.l.fi.ā.de do
8 lo. ¶ In glo.j.l.j.titu.de predijs curialiū ibi.non ſerua tur.notanda tamē ſunt multa bona in hac.l. Primo ꝙ quando petit̄ interponi decretū vt in alienatione rei mi noris vel rei eccl'iaſtice. ⁊ ſilr̄ debēt cauſe ſigillati expri mi:nec ſufficeret generalis expreſſio cauſe: vt ſi dicatur vendo ꝑpter es alienuʒ exſoluendum:ſed opoꝛtet ꝙ ſin gulariter et ſigillatim exprimantur cauſe: hoc eſt vt no minentur creditores ⁊ quantū cuilibet debetur vt hic.et l.magis puto.§.ſi eo.ff.de rebus.coꝛum.et ad hoc.ff.de acqui.here.l.ſi quis mihi bona.§.iuſſum.ver.ſed vtrum generaliter. ¶ Item etiam not.ex hoc tex.ꝙ cauſe ſolē niter ⁊ ſingulariter debent probari:alʒ decretum nō te
c neret^c vt hic.⁊.l.j.§.hec verba.ff.ne vis fiat ei.l.cum ꝓo. §.ſubuentum.ff.de fideicōmiſ.liberta.⁊ in multis alijs eſt notanda hec lex ⁊ hic titulus ex cis poteſt perpendi: ſm bar.⁊ doc. ¶ In glo.fi.in fi.vel dic ꝙ ibi fit prohibi tio certarum perſonarum quarum faciens cōtra non ſic punitur.hic ꝓo fauoꝛe rei publice vt habeat curiales lo cupletes vt.ā.not.in fi.prime glo.⁊ ideo contrarium fa ciens plus punitur.glo.de cōg.dic.ꝙ ibi erat ignorans hic ſciens vt ibi not.ar.ꝫ.de tribu.l.generali.rebuffi.

Ec venditio. Caſus. Rei publice ſuffiat fa ctum legatum vel hereditas relicta cuius he reditatis debitoꝛ volebat rei publice ſolue re.que ſolennitas ſic ſeruanda queritur. et reſpōdetur ꝙ maioꝛ pars oꝛdinis debet ad eſſe: et debet apponi decretum: et de iſto precio debent emi p2edia quoꝛum fructus reipublice proficient. quia loquebatur dy. Ad euidentiam ſcias ꝙ.l.precedens et ſequens loquuntur in venditione rerum decurionuʒ hic de venditione rerum totius curie aut totius collegij: et hoc premiſſo caſus eſt clarus.⁊ not.primā glo.que facit ad multas remiſſiones bar. ¶ In tex.ibi acquiſite ſub audi aliter valet niſi apud ⁊c.quod eſt.ꝫ.⁊ qualiter acq̄ rat curia dic vt.ꝫ.ti.ſ.per tex. ¶ In ea.l.ſi venditione vel debi.ſolutione expendi.q2 venduntur predia inutilia et emuntur vtilia:vel vendentur res que ſeruiendo ſeruari nō poſſūt iuxta.l.lex que tutores.ā.de admi.tu. ¶ Et ita not.ditioꝛē preferri in accu.⁊ plus ei credi q̄ paupe ri.ā.de decu.l.ad ſubeunda.et.ff.de teſti.l.iij.§.j. ¶ In glo.j.ibi curialis.credo ꝙ velit dicere ciuitatis ꝙ de illa loquitur.l.fi.ꝫ.alle.ſed decurialis habuimus.ā.l.proxi. ¶ In ea.glo.ibi ⁊ de vendi.re.fiſc.qualiter minoꝛis.ff. de re.eo.l.j.An.⁊ ibi ſm eum pro quo.l.j.ꝫ.alle.et ibi de cōue.fiſc.debi.l.ij. Item qualiter pupilli dic vt not.ff.de minoꝛi.l.aut.§.qui tamen. ¶ In glo.fi.ibi.§.ſi conſtat. p2out eſt ibi tex.ſolatium.

Urialeſ. Caſus. Curialibus nō licʒ vendere ſine decreto ꝙ emptoꝛ per decretum preciū donare autē ⁊ permutare poſſunt dy. ſuper tota.l.pone ꝙ ꝯſuetudo eſt ꝙ proximioꝛ de genere poſſit rem alienataʒ retrahere pone aliq̄s alienat vſumfructum nunquid proximioꝛ de genere poterit infra annū recuperare vſumfructū ꝙ ſic vt.ff.de ſerto.l.ſi quis.§.fi.in ſeruo. et ar.ff.de dila.l. ſi tamen. §.j.p hoc q2 alienare videt̄ q̄ vſumfructū cōſtituit.ā.de re.alie.vel nō alie.l.fi.cōtrarium videt̄ q2.ll.alle.loquun tur vbi eſt ꝑmiſſio iure hic tamē eſt ꝑmiſſio contra ius.
1 ¶ In glo.j.ibi in aut̄.hoc ius poꝛrectū que eſt.ā.de ſa croſan.ecc.de iure cū canonico nō reqritur decretum in
d vēditione rei eccl'iaſtice^d vt no.p arch.extra de re.ec.nō alie.c.j.l.vj. Et eſt ratio q2 ſufficiūt alie ſolemnitates ad fraudeʒ euitandā q̄ debet ibi ſeruari q̄ not.in dicta aut̄. hoc ius poꝛrectum.⁊ in iſta ratione fundatur tex.tu.q.
2 ij.c.terrulas.cū ibi not.ſuper verbo exiguas. ¶ In glo. ij.ibi.⁊ff.de pig.l.in quoꝝ. Circa hoc cū queritur an alij cōtractus nomine venditionis contineantur: diſtingue quia ſi p2oferatur nomine venditionis ab homine non cōtinentur.ff.de inſti.l.cuicunq̄.§.non tamē.et quibus mo.pig.vel hypo.ſol.l.ſint.§.ſed ſi permiſit.ſi autem p feratur a lege tunc ſi in caſu in quo ius cōmune non ſer uatur alij cōtractus non continentur.vt dicta.l.in quo rum. Si autem ſit caſus qui procedit de iure communi: tunc ſi ſit identitas rationis:alij contractus continētur ff.de ſta.li.l.ſ.ſtatuliberi.§.fi.alʒ ſi ſit diuerſa rō nō cō
3 tinentur.ff.de edi.edicto.l.ad res donatas. ¶ Facit p opinione glo.ꝙ emphiteota poteſt feudū domino nō requiſito facit.ā.de iur.emphi.l.fi.ſuper verbo vendere ⁊ idem ibi Pe.⁊ Cy.⁊ alle.tex.ꝫ.de fun.patri.l.j.li.xi.ſm Dy.idem pe.Ja.quod etiam non debeatur laudimium
e ex donatione^e in ti.de ag.in rem emphi.⁊.que eccidit in cōmiſſum.§.itē.excepta donatione inter viuos. de quo in ſpe.tit.de loca.§.nunc aliqua.ꝟ.xvij.idem bar.de he re.inſtitu.

a ¶ Amicorū. Adde an de cretuʒ iudicis ſuppleat p cō ſenſu ꝑpinquo rum nolentium ꝯſentire cōtra ctui mīoris vel femine ſtante ſtatuto ꝙ femi na vel minoꝛ non poſſet ſi ne ꝯſenſu.pro prio not. bal. l rub.C.d ꝯtra. ēp.in.q.xxiiij. ꝙ ſic. Niſi tñ per ſtatutū re quiret̄ vtriuſq̄ ſcʒ et ꝯſenſus ꝓpinquoꝝ et decretū iudicꝫ vt no.idē in.l. ſi furioſi.C.de nu.et Antho. coꝛſ.ſit g.tho. hic.in ꝟſi.con ſenſus.

b ¶ Fructus. Adde ꝓ hoc ſi lo.in.le.iuris ignorātia C.d fur.⁊ ſac.gno. et io.de imo l. c.pe.de re.ec. non alie.⁊ in. ex ſentētia nul la.bal.ſing.in. l.ij.xij.col.C.d ſeru.et aqua tenet ꝙ non ſʒ barto.ing. et imo.tenent ā. in.l.ſi fur.§.j. ff d vſuris. idē bar.et pau.de caſt in.l.ſed ſi legi.§.ſcire.ff. de peti.here. et de hoc vide per lodo.poſi ta in ſing.ꝟſi. xcix.⁊ ſi vis ſci re q̄ requirant̄ ad hoc vt ꝗs lucret̄ fructus vide p bal.in. l.ſ in.xij.col.C. de vſur.⁊ fruc. lega.

c ¶ Teneret. Adde ꝙ non ſufficit ꝯduce re cauſaſ ſi de bet iudex de ipſis cognoſce re alias decre tum eēt nullū not.bar.alex.⁊ doc.in.l.bono rū.C.q̄ admitti ad bo.poſſ. ſpecu.in titu. de ꝑcu.§.j.ꝟ. quid ergo arc chi.xxj.q.ij.c. ſine exceptio ne bar.⁊ doct. in.l.cum hi.§. vult igitur et ſpt pau.de ca. ſu p̄n.ff.d trāſ act.et in falſa cauſa vi:et ꝙ ſiʒ vide p bar. in.l.ſcie egreſ ſi ꝟſi.ſʒ dic ꝙ differētia.ff.d tuto.⁊ cur.da. ab his panoꝛ. in.c.j in.vij.ꝟ. quero quid in decreto de re iudi.alex.in.l. iuſte poſſidet in ij.col.ꝟſi.ſe cundo ex glo. habetis cum. ſiꝫ col.ſeq.ff. d acqui.poſſeſ ſio.

d ¶ Rei eccle. Adde ꝙ licet decretū iudic. in oīm alienatio ne immobi liū ſit regulari ter neceſſariū vt aut̄.hodie ⁊ ibi bar.C.de p̄ di.curie.p̄ter q̄ in donatiōe ꝑpter nuptias vt ibidem ⁊ in.l.ſi p̄dia.C. d predi mino. tñ vbi interue nit iuramen tum nō eſt ne ceſſariū decre tū ad validita tem act⁹ not. glo.et ibi Cy. et guil.d cūg. in aut̄.ſacra.⁊ ibi ex aliquid in addi.adde cuing.C.ſi ad uerſus vendi. ⁊.Nico.d neo. in.l.j.in prin.d eo.

e ¶ Donatiōe. Addō lete hāc queſtionē tra ctat i p do.Ni. boerii in.li.cō ſue bitu.in ti. de cōſue.feu. §.trib.in glo. ſ.vbi pro qui bus contracti bus laudimiū debeatur.

redis inſtitutiõe τ legato in.l.in ſuis.de liberis τ poſtu.
in addi.tamen quod dy.dicat eſſe idem in permutatione
not.contrarium.ꝟ.de iur.emphi.l.ſuper verbo tranſpo-
nere.τ hoc faciunt ꝙ ſi facta eſt prohibitio ꝙ nõ venda-
tur bladum extra ciuitatem ꝙ ſi donetur ꝙ nõ ſe exten-
dat ad hoc prohibitio ſeu pena: quia odioſum ad quod
ff.de re.eorum.l.ſi pupillorum.§.ſi pretor. ❡ In glo.ij.
ibi ſpecialiſſimuȝ ius.ſ.ꝙ verbũ venditionis hic accipi-
tur ſtricte: alˀs ſecus vt.l.ſtatuliberi.a ceteris.§.fi.ff.de
ſta.li.bar.in glo.ſuper verbo teatralis.in fi.ibi teatri.vl
tra dicerẽ ꝙ decuriones quorum requirebatˀ conſenſus
vel preſes cuius requirebatur decretuȝ volebant ꝙ em-
ptores huius nominis aliquid ſoluerent alicui perſone
vel cauſe vel ad ludũ theatralem ſicut quandoqȝ faciunt
dñi directi qui cõſentiunt alienationi rei emphiteotica-
rie vt.l.fi.in fi.C.de iure emphi.idẽ īperator hic ꝓhibet
4 An. ❡ In glo.que eſt ſuperverbo tabella.in fi.τ ſic de-
creti interpoſitio nõ poteſt alteri cõmitti: ſed numquid
omnes decuriones poſſunt vni cõmittere vocem ſuaȝ vt
vnus pro oĩbus loquatur: dico ꝙ ſic quia oẽs videntur
loqui.ff.de arbi.l.item ſi vnus.§.idẽ ſi plures.τ.ff.de ad
mini.tu.l.tres.ſed nũquid vox iſtius in maiori parte de-
curionũ cõputabitur: cũ habeat interponi decretuȝ au-
ctoritate maioris partis decurionuȝ.dico ꝙ ſic.ff.ꝙ cu-
iuſqȝ vniuer.l.plane.vel poteſt intelligi ꝙ aliquando cõ
ſueuerint vocari decuriones ad ſonam tabule: percutie-
bant enim in quadã tabula ſicut faciũt eccleſie in dieve-
neris ſancta.dicit enĩ īperator ꝙ nõ ſufficit decuriones
etiã vocatos ad ſonuȝ tabule niſi ſaltim due partes ſint
preſentes.vnde facit ꝙ nõ fuit dictũ in inſtrumento ſin-
dicatus cõuocato τ cõgregato cõſilio τc. niſi dicatur in
quo quidem interfuerint due partes τc.vt.ꝟ.tit.ij.l. no-
minationũ.vbi autẽ nomina cõſiliariorum debeant ſcri
bi dixi.ff.de albo ſcriben.l.j.Bar.τ in ſpe.tit.de ſindico.
§.j.ꝟ.itẽ ponitˀ ꝙ nomina pma parte ſpeculi terne par-
ticule.Iaco.rebuffi.

❡ Quando τ quibus quarta pars debetur ex bonis decurionuȝ: τ de modo diſtributionis eorum. Rubrica.

Si decurionum. Si decurionum decedẽti ali
quis heres extitat extraneus: quarta pars
curie debetˀ hoc dicit Bar.τ Dy.

Neminimus. Curia debet habere quartam
partem extraneo ſuccedente curiali: non tñ
de ſingulis rebus: ſed facta oĩm diuiſione.
hoc dicit vſqȝ ad.§.ad filioruȝ Bar. Prima
pars vbi cõmemorat.l.pri.an in text.ibi vo
luntate.quod intellige ſi titulo vniuerſali: ſecus ſi ſingu
lari: qꝛ tunc locũ habẽt ſequentia.pro quo.ff.ad trebel.
l.cogi.§.generaliter.τ.l.nam quod.§.fi. ❡ Sed multi.
ſecũda pars vbi tollit malitiã curialiũ qui volebant diui
dere hereditateȝ per res ſingulas quod prohibet: ſed di
uidatur tota in quattuor partes τ ille diuidet qui maio-
rem partẽ habet in bonis: ſed eliget ꝙ ſors particularis-
ter. An. In tex.ibi precipitant.i.deſtruũt.de ſecuro. In
tex.in ſua auctoritate. Ex tex.puto ꝙ filius pro ſua legi
tima vel eius ſupplemento nõ poſſit poſſeſſionẽ rei va-
cantis etiã ſua auctoritate occupare: qꝛ nõ debent ſim-
pliciter τ determinate in qualibet enĩ re ſed debetur ſibi
ere alieno dedacto vt.l.papa.§. quarta.ff.de inoffi.te.
Et neſcitur quãtũ ſit imo dico ꝙ ſi ingrediatˀ. nulliˀ par
tis poſſeſſio queritur qꝛ ſua legitima iuncta eſt ratione
loci.τ quare loci: qꝛ pro indiuiſo vt.l.meuius.§.duobus.
ff.de le.ij. Itẽ ratione quote: qꝛ neſcitur vtrum tertia vel
quarta vel milleſima parte predij ei debeãt ꝓpter incer
tum eris alieni vt.l.in fideicõmiſſoria.in prin.ff.de vſur:
τ.l.ſ.§.hec verba.ſi cui pluſqȝ per.l.fal.ergo poſitio non
queritˀ.l.ij.§.incertũ.τ.l.locus.ff.de acqui.poſ.nec ob.l.
cum heredes.ff.de acq̃.poſ.et qd̃ dr̃ in.l.fi.C.de edic.di.
adri.tol.τ.l.itẽ veniunt.§.ait ſenatus..ff.de peti.here.τ
l.pma ſi ps here.pe.nec ob.qd̃ no.i.l.nõ eſt dubiũ.ꝟ.de
lega.qꝛ illa iura habẽt locũ qñ alicui debetˀ certa portio
ſimpliciter τ determinate.ſecˀ ſi nõ ſimpliciˀ nec deter-
minate qñ dȝ hr̃e partẽ a manu heredis vt hic.nã heres
hȝ facere ꝑ diuiſionẽ τ noĩa retinere vt hic.ſed legatariˀ
nõ põt occupare legatũ imminẽte falcidia.l.j.ꝟ.quo.le.et
ff.eo.ti.per totũ Bar. ❡ In ver.ſed vbi tertia pars vbi
dicatur ꝙ cũ eſt faciẽda diuiſio res imobiles diuulgentˀ.
hoc nõ eſt dãnoſum cũ de ſe ipſis pateant. An. In text.
ibi latere.not.res imobiles ꝑ ſe patẽt in tex.ibi ſub aſpe
1 ctu. ❡ Not. qualiter extimatores dñ habẽt aliquã rem
a extimare debẽt inſpicere rẽ extimandam[a]: τ preſentibˀ
partibˀ ſeu vocatis ſicut in ſolutione decime debet voca
ri ſacerdos de quo not.xvj.q.j.c.reuertimini.τ in ſpe.ti.
de decimis.circa fi.ꝟ.vltimo.in.iiij.pte.l tertia ꝑticula.
❡ In tex.ibi.nobiles.quarta pars vbi ꝓhibet res mo-
biles diuulgari: ſȝ ſtetur iuramẽto ſucceſſoꝝ. An.in ver.
mobiles ibi ꝓferri ꝑ hunc tex.alˀs dixi ꝙ qñ a tutore pe-
titur copia inuẽtarij nõ debet ſibi dari rerũ mobiliũ ſcri
ptarum in inuẽtario.ſȝ de imobilibus videatˀ cõtrariuȝ
per text.precedentẽ. Sed puto idẽ eſſe cũ ſufficiat parti
habere copiã ꝓncipij τ finis inuẽtarij: vt ex hoc appare
at ꝙ tutor poſſit adminiſtrare ꝑ.l.fi.ꝟ.ar.tu. qꝛ ex hoc
pars tuta eſt.l.ſ.§.defendi.vt.ff.ex q.cau.in poſ.ea. plˀ
enĩ ſibi edi nõ expedit.l.argentarius.§.edi.ff.de eden.
2 ad qd̃.l.ij.ꝟ.de ali.pu.preſtan.bar.ibi iurans. ❡ Not.
ſtari iuramẽto heredis maxime ĩ iſtis minimis ſic.l.ſan
cimus.§.licentiã.ꝟ.de iur.deli.de hijs q̃ ad ecc.confu.l.
b ꝑfiti.τ.ff.ſi cui pluſqȝ.ꝑ.l.fal.l.diuus.τ ibi dixi bar.[b] In
tex.ibi cõſtat: vt qꝛ defunctus nõ habebat in eis directũ
dominiũ: ſed forte vtile vel aliqd̃ ius reale Dy. famuliũ tu
um.not.ꝙ res mobiles nõ debẽt pateſieri iudicibˀ.τ eſt
ratio ne manifeſtetˀ põpa diuitibˀ τ vtilitas pauperibˀ.
bar. ❡ In ver.in exigendis. Quinta pars vbi dr̃ ꝙ a de
bitoribus hereditarijs curia exiget ꝓ quarta: τ heres ꝓ
tribus. Itẽ curia tenetˀ creditoribˀ ꝓ ſua quarta τ heres
ꝓ ſua pte An. ❡ In tex.ibi portionẽ τ ſuꝑ noĩbus non
eſt faciẽda diuiſio: ſed adiudicatio.ꝟ.fa.here.l.ea q̃. dy.
ſed qua actione aget curia eo caſu dicũt quidã ꝙ actiõe
ceſſa quã heres tenetˀ offĩo iudicis cedere iuxta no.ff.de
le.j.l.ſi res obligata.§.fi. vel tenetˀ cedere cõditionẽ ex
hac.l.iuxta.l.ſcito.ff.de pecul. Uel poteſt dici et meliˀ ꝙ
actione ex ꝑſona defuncti ſibi cõpetẽte agat curia: et in
hac q̃rta habeatˀ vt heres.vt.ꝟ.§.ſe.iũcto.ꝟ.vñ vir τ vxor
autˀ.pre.de here.ac.l.ij. Uel dic ꝙ cedit ex hac.l.vt.ꝟ.dicã
ſed.Ꝺ.ac. Ꝯ õpellentˀ ſubaudi creditores ꝯ curiã agere
poterũt cõdi.ex.l.cũ habeatˀ loco heredis.Ꝺ.ac. Uel dic
ꝙ ageret hac actione qꝛ poterãt agere ꝯtra defunctũ vt
ꝟ.ꝓxi.dixi dy. ❡ In ver.ꝙ ſi ſepe. Sexta pars vbi dr̃ ꝙ
ſi heres nolit iurare tũc res mobiles exhibentˀ τ diuidã-
3 tur.ſi poſſunt alˀs extimantˀ. An.ꝓhebitˀ. ❡ Not.tñ vbi
ſuꝑ bonis alicuiˀ fit inq̃ſitio realis ſic τ alibi.ꝟ.ĩ bo.va.
l.fi. ❡ In ver.in oĩbus. Septima ps vbi dicit trãſactio
nes valere An. ❡ In.§.ad filioꝝ.caſus deſcẽdẽtes ma
ſculi nec femine etiã aſcẽdentes nupte curialibus vel ex-
tranei curiales ſuccedũt in totũ.ſed in nõ nuptis trien-
nium expectatˀ.h.o.τ eſt valde notabilis ad multa.ſcd̃a
ps ꝓncipalis l qua dr̃ ꝙ ſi decurio deceſſit filia vlˀ nepte
herede ſcripta: ſi illa filia hȝ decurionẽ viruȝ: curia nihil
habebit. An. ❡ In tex.ibi ciuitatis.ſecˀ ſi aliene. ar.ff.
de le.j.l.cetera.§.ſȝ τ ſi qs.iũcto.§.ſ.e.l.τ.l.ſenatˀ.e.ti.et
ꝟ.de edi.ꝓua.l.ſi qs poſt hãc. Et eſt rõ qꝛ magiſ eſt obli-
gatus ꝓpe ciuitati ꝙ alteri in autˀ.de deſen.ci.§.ſi qua.
ꝟ.de aduo.diuer.iudi.l.ij.de epi.τ cle.l.in eccl'ijs. Ibi in
ꝟ.ꝙ ſi poſt.ſcd̃a ps huiˀ ꝑtis vbi dr̃ ꝙ filia decurionis
ſcripta ſi heres nõ ſit nupta expectatˀ ꝑ trienniũ.ꝟ.qd̃ ſi
curiali nubat curia nil habebit: alˀs ſecˀ An.alienũ.ſ.ꝙ
nõ ſit curialis τ ibi ve pro vel.τ in.ꝟ. ꝙ ſi poſt.in tex.ibi
adijciatˀ.ĝ excludit fructˀ pupillã etatis cũ.ꝟ.dicent tri
enniũ carere demũ poſt trãſactam etatẽ. τ eſt ſi l'is.ꝟ.de
car.edi.l.ij.cũ glo.ad iſtos ĝ fructˀ triennij q̃rte ꝑtis re-
netur ſucceſſor ipſi curie vna cũ q̃rta pte rerũ ꝓncipaliuȝ
cõdi.ex.l. ❡ In.ꝟ.ſed ſi mater.tertia ps vbi dr̃ ꝙ ſi mrˀ
vlˀ auia ſucceſſit decurioni: ſi decurioni alicui erat nupta
curia nil hẽbit An. ❡ In ꝟ.extraneũ.q̃rta ps vbi dicit
extraneus curialis heres curiã excludit An.de barulo.

a ❡ Extimandam. Nota ꝙ extiatores dñ habent aliquã rẽ extimare dẽbent inſpicere rem extimandam et partibus preſentibus ſeu vocatis τc.vt ꝑ bal. in.le.ſi in pe.col.C.de reſc.vendi.τ ſilo.l.l.ſi ſeruũ.ff.ad le.aqui.

b ❡ Dixi bar. In minimis ſciẽdum eſt iuramẽto heredis Adde eũdem bar.in.l.naturalẽ.§.gallinarum.ff.de acqui.re.dñio. Et que dicatˀ res minis no.in.l.j.ff.de do.ang.bar.τ bal. in autˀ.de mãda.ꝓnci.§.fi.τ tibi quoqȝ τ.§.q.vt.ſ.anterior.§.illud τ.c.appellationibus ibidẽ ꝑ archi.feli.poſt abb.i.c.ſedes apli cande reſcrip.et ſpe.in ti.de dolo.§.j.ꝟ.ſi.et ſic ꝯcipe libellum.

diſtricti.i.ſeparatū: ꝛ nullo modo curiali cōiunctum nec rōne agnatiōis dy. In ṽ. ꝙ ſi poſt parentū.ibi expectari. ¶ Not.iſta cōditio ſi inſcripſerit hꝫ tēpus limitatuꝫ.ſ. qđ dꝫ īpleri.ſ.terminū poſt pubertatem quod not.bar. ¶ Itē not.hic cāſum mirabilē in ꝗbuſdā partibꝰ ſunt aliq̄ monaſteria habētia magna territoria ꝛ dant poſſeſſiones in emphi.vſqꝫ ad quartā generationeꝫ maſculinā vel femininā nubentē in territorio monaſterii ꝓ habes caſuꝫ ꝙ expectat̄ trienniū poſt pubertatē.an.nubat vel nō ꝛ cū qđ not.bar.ſic in ſili de quadriennio vt l.ſi.C.de tēp.in integ.re.pe. ¶ In gl.ij.ibi q̄ videbat̄ ſ.
4 Sed nō eſt q2 hec ꝑm illā intelligat̄. ¶ In glo.q̄ eſt ſup ṽbo inſortitū.ibi in eligēdo.C.cōia de le. Et ea hoc an
a ſtet iudicio ſortisᵃ dic vt ibi ꝑ Cy.d.l.ſi.in p̄n.opi.ij.ꝛ ꝓbatur.ff.de le.ſ.l.hmōi.§.ſi. ¶ In ea.glo.ibi cōceditur cuꝰ eſt rō q2 cū vxor ſit vna caro cū viro nō eſt mirum ſi concedat̄ ſibi iſtud ꝓuilegiū.ſ.de eri.expi.here.l.aduerſus.vel dic verius ꝙ cū ibi loquit̄ in caſu ſpālⁱ ad alios nō eſt trahendū.ff.de le.l.ius ſinglare.ſ.ti.j.l.ſi. ¶ In ea.glo.ibi.ſ.de dona.l.ſemꝰ. Sol.ibi apparebat deuolūtate donātis trāſferre in donatariū ar.ſ.de man.l.in re mādata.inſti.de re.di.§.ꝑ traditionē. iđ per volūtatem vniꝰ faciliter recedit̄ a cōtione ar.ff.de re mili.l.ei ius militis.§.militia. Itē ibi l aliq̄ caſu habēs partē minorem non pōt cōqueri ſi habēs maiorē eligat.q2 ſi donās hꝫ maiorē voluit trāſferre in donatariū. Itē donatariꝰ habens minorē nō pōt cōqueri cū totū qđ hꝫ habeat a donante ex cā lucratiua ar.ff.đ dona.l.ariſto.ꝛ l.ſi.nō.ob.l.etere.nec.l.ſi quic.q2 ibi cautiones eſſe debēt apud illū q̄ maiorē partē hꝫ.q2.l.ꝓſumit̄ ꝙ meliꝰ ea cuſtodiat ar.ſ.D.ſ.l.ij.in ſi. ¶ In ea.glo.ibi q̄ eſt cōtra.ibi eſt ſpāle in dño cū in alio ſibi fiat preiudiciū: q2 inuitꝰ hꝫ tradere domū ſuā. Itē ille cui tradit̄ pars domꝰ nullū ius habebat in re: iđ merito ſibi dñs ꝓfert̄.ꝑ quo.ff.de poſſ.l.bona fides.ſed in glo.v.q̄ eſt ſup ṽ.ꝓncipibꝰ hic all'. Glo.
5 ꝙ filius in modico inſtitutꝰ recipere teneat̄ ſupplementum lucri in vna re: vel etiaꝫ ſi ſit ſubſtitutus in pecunia aſcēdente legitimā ꝙ vel pluꝰ pōt petere. imo heres ſoluens pecuniā liberet.ff.de le.j.l.nō āplꝰ.§.ſi.ꝛ de an.et ar.le.l.ſ.in ſi.i aut.de fideicō.§.qđ aūt.dic cōtra ꝙ imo dꝫ hr̄e legitimā ſeu ſupplementū particulatū in rebꝰ paternis: q2 ad eas iuſtā hꝫ affectionē.ff.de mino.l.ſi i emptione.de cōtrahē.emp.l.qui officij.de re mili.l.milites agr.ſ.de admi.tu.l.iđ dicit ter.ꝙ nihil eſt precioſius filio ꝗ̄ hr̄e res paternas in aut.neqꝫ vi.qđ ex do.§.j.viij.coll.ꝛ ꝑ hoc.l.ſi nō mortis.ff.de inoſ.te.ꝛ l.ſanamꝰ.§.repletionē.ſ.de inoffi.te.ꝑ hoc vꝛ̄ glo.ſ.de re pu.l.iubemus.ſup ṽbo numerauī.et hoc expſſe voluit dicere gl.q̄ eſt notabilis in aut.de triē.ꝛ ſe.ſup ṽbo in qualitate cū
b glo.ſe.ᵇ.ꝑ quo q2 magis debet̄ hereditas pr̄is filio ꝗ̄ liberti patrono.ff.de fal.l.ſi ꝗs legatum.cū glo.ſed patronus petit in qualꝫ re.ꝗ ꝛc.ff.de bo.l.ſi libertꝰ.q.ſoluēdo Itē vbi debet̄ circa res extimationē dare nō ſufficit.ff.de peti.here.l.ſi poſſeſſor.§.ſ. Itē filꝰ ab inteſtato in q̄libet re erat ius habiturꝰ ꝗ ex teſtato cum fiat diuiſio reſpectu hito ab inte.ſ.de inoſ.te.aut.nouiſſima.pr̄e enī viuo filꝰ in qualꝫ re ius hr̄e vꝛ̄.ff.de li.ꝛ poſtu.l.in ſuis. ergo multo fortius ipſo mortuo. Item filius in legitima creditor reputat̄.ff.de ṽb.ſig.l.creditor. ꝗ cū legitima ī ſubſtātia paterna.in aut.de here.ꝛ fal.§.j.rē aliā quam ſibi debeat̄ non tenet̄ recipere.ff.ſi cer.pe.l.ij.de ſolu.l.paulus.ſ.e.ti.l.cū q.ꝛ hoc verꝫ niſi bona eſſent in comitatu vel ducatu vꝛ̄ regno: q2 cū talia ſint indiuidua l ſeu.de ꝓhi.feu.alie.ꝑ fre.§.pe. Iudicatus iudicis offō pecuniam cōpellent̄ recipere.ff.fa.here.l.plano.iſſcta.l.iudicem.ff.ad.l.fal.l.ſi is q̄ cccc.§.ſi.hoc not.gl.extra de vo.ꝛ voti redēpt.c.licꝫ. ¶ Sic ꝗ ꝓdicta intelligo ꝙ habeat quartā partē de rebꝰ q̄ cōmode diuidi pn̄t: alˢ extimationem.inſti.de offi.iudi.§.ꝙ ſi cōmode de hoc eſt glo.not.extra de teſta.c.raynucius. ¶ Super ver.naturale q̄ppe ibi.l.marito.ſed ibi nō ꝓſumit̄ dolus ſcōmitti in re cōmuni. Hic preſumit̄ negligētia quare ſecus. vel ibi loquitur ī cōmunione cōuentionali q̄ obtinet genꝰ frater-
6 nitatis vt.l.rep.e.ti.l.j.in alia quare ſecꝰ. ¶ In glo.ſi.ſe.ibi q̄ ꝑ ſe parꝫ. Ideꝫ not.in.l.quētis.ff.de pig.act.de pro.l.ad rē.ꝑ quo.ff.ad exhi.l.theſaurus.in aut.de eq̄.do.§.illud quoqꝫ.doc.ꝛ ex hoc ſequit̄ ꝙ.ll.loquentes de oblatione ꝛ cōſignatione nō habeāt locū in rebꝰ imobilibus vt.ſ.de do.an nup.aut.dos data.ꝛ ibi glo.all'.hāc l.ꝛ ad hoc de vſur.l.acceptā.ꝛ qđ ibi no.in.j.glo.ꝛ.ff.ſo.ma.l.mora.ꝛ ibi ꝑ glo.bar. ¶ In glo.q̄ eſt ſup ṽ.iurata fide ibi heredibus.dic ꝙ ſi mulier accuſet̄ de bonis mariti ꝙ ea habuerit tūc debet iurare.ff.re.amo.l.marcellus cū.l.ſe.ꝛ ſe ſi nautē ſuper hoc nō accuſet̄: tūc ſi interrogetur ſup bonis q̄ erant intra domū hꝫ iurare ꝙ mulier dꝫ ſe cōtinere.ſ.domū.ff.de offi.di.iudi.l.j.ꝛ iđ de illis q̄ ibi ſunt facta dꝫ ſcire veritatē.ff.ad ſilley.l.ꝛ ſi percuſſor. et iđ iurabit in aut.de here.ꝛ fal.§.ſiuo abſunt.ꝛ.§.ſicubi.all'.hic. Si autē de alijs bonis alibi poſitis interroget̄ nō hꝫ iurare q̄ſi de alieno facto vt dicta.l.marcellus.§.
7 iurare.ſcđo rn̄ſo.ꝑm Guil.de cūg.ꝛ doc. ¶ Facit ad.q. ſi dominus poteſt ſeparare ꝛ dare decimas ſacerdoti ipſo ſacerdote non preſente nec nuncio eius: et videtur ꝙ non: quia fructus exiſtentes ſunt pars fundi.ff.de rei ven.l.fructus.ergo preſbyter eſt dominꝰ fundi in parte: ꝛ ſic debet eſſe preſens: ſed cōtra.ff.de poll.l.ij.in ſi.dic ꝙ nō pōt vt hic ibi ſub aſpectu.ꝛ.ſ.§.ꝙ ſi ſepe.l.ſub preſentia.ꝛ facit ꝙ poſſet mittere nunciū.ff.de ap.l.ſi ꝑ luſoria.ꝛ.l.aſinā.ꝛ de inoffi.te.l.ſi ſuſpecta.ꝛ meliꝰ de vſu ꝛ habit.l.plenum.circa p̄nc.ꝛ.l.ſi ita.§.dn̄s.nec ob.iura q̄ dicūt dn̄m fundi poſſe ꝓhibere ingredi volētem q2 intererat capellani.ibi nō intererat illiꝰ q̄ volebat ingredi de hac.q.not.in ſpe.ti.de decimis circa ſi.q.q̄ incipit vltimo q̄ritur q̄rta parte ſpe.tertia ꝑticula. Et not.xvj.q.ſ.c.reuertimini ad me.in glo.ar.q2 ipſi ruſtici. in ſi.glo.
8 ꝓ.g.in roſario.de ſecuro. ¶ In ea.glo.ibi.l.puto.§.ſicubi. Sil'e not.in feu.de ꝓhi.feu.alie.ꝑ fre.§.illud. ſꝫ ar
c ea hoc dicat ꝙ aut iſte vaſallus cōfitet̄ᶜ ſe tenere aliquā rē a dño in feudū: ꝛ tūc cōpellit̄ reꝫ dño demonſtrare.vt in ꝓdic.glo.ꝛ ar.in aut.de man.ꝓnc.§.coges.ff.de cer.l.forma.in p̄nc.aut negat reꝫ in feu.ꝛ tunc nō cōpellit̄ demonſtrare imo opꝫ dn̄m ꝓbare ar.ff.de ꝓba.verꝰ.ꝛ.l.ei q.cū ibi not. Sed tn̄ caueat vaſallꝰ.naꝫ vbi dn̄s ꝓbabit ɔtra eū cadet iure vaſalitico: ꝛ iđ dꝫ ſub dubio reſpōdere ar.in feu. Si de feu.defici.contē.ſu.c.vaſallꝰ ſi feudum. Sed nunquid emphitheoticariꝰ hꝫ rem oſtendere
d pro qua facit cenſumᵈ.dic aut negat ſe emphitheotam eſſe.ſed dicat ſe tenere ad ſoluendum ex perſonali obligatione: ꝛ tunc dominus tenetur probare per dictam.l.ei qui. Item quia in dubio preſumitur magis perſonalis obligatio ꝗ̄ realis.ff.de an.le.l.gaius.de contrahen.empt.l.ſi.§.ſi. Aut dicat ſe emphiteotam: ſed ignorat ꝑ qua reſoluit: ꝛ tunc cauſatiue cōpellitur oſtendere: nam aliter preſumitur ꝙ pro omnibus bonis ſolueret. Nam emphiteota non poteſt eſſe ſine re.ergo ſi non oſtendat rem preſumptio erit ꝙ pro toto patrimonio ſoluat.ar.ff.ad.l.acquil.item mela.§.ſi plures. Si autem dominꝰ dicat ſe habere ius emphiteoticum ſuper aliqua re.emphiteotica non dicat ſuper alia re attenditur quis eſt ꝓuocatus ar.ff.de iudi.l.in tribus.ꝛ quod not.ff.de acq.empt.l.ſi venditor.niſi prouocans in locum alterius ſuccederet.ff.de rogu.iur.queꝰ in alterius. et ibi nota.nec ob.l.ticius heres.ff.de acqui.empt.per quam quidaꝫ dicunt indiſtincte ꝙ emphiteota debet oſtendere. quia ibi tenebatur iure actionis ꝛ ex natura cōtractus vt ibi apparet.G.de fer.de quo in ſpe.tit.de loca.§.nunc aliqua.ṽ.ix.ꝛ.ṽ.ſe.ꝛ ſe. ¶ Itē an emphiteota teneat̄ do-
e mino oſtendere inſtrumentumᵉ dic vt ibi ṽ.C.xlj. ¶ In glo.penulti.ibi de condi.ꝛ demon.l.ticio.§.ad filiorum. So.dicta contraria loquuntur de pena cōuctionali hic de pena legali.cardinalis.vel ibi loquitur de pena pecuniaria hic amiſſionis.l.viij.inter que eſt differentia vt l.ticio.§.i.hic alle.vel hic poterat honeſte nubere vt.ſ.de decurio.l.ad ſubeunda.ꝛ dic circa iſtam materiam vt nota.per Cy.ſ.de ſpon.l.ſi.ꝛ.l.ſ.et per Bar.in.l.ticia, hic in glo.alle.

Si quis curialis.

a ¶ Sortis ad de ꝺ hoc vide re per bal.in.l.ſi duobꝰ in p̄n.in.j.not.et ibi bar.ꝛ alex.C.co.de lege.et in.l.ſi duo vel.poſſi.ſlo.in.l.itme.ff.de ſeru.ruſti predi.ſpe.in ti.de iu di.§.iiij.vſi.et ſcias cano.in.c.ſi.đ.ſorti.pa nor.in.c.j.e.ti.feli.in.c.capitulū ad ſi.vſi.tꝫ de ſortibus de reſcrip.et archi.poſt gl'.in.c.hi qui et ſeq.xxvj.q.ij. Adde tn̄ ꝙ tale ꝑ ſortē iudiciū appellatione non admittet not.bal.in alle.l.ſi duobꝰ in.j.col.vſi.ſꝫ nunquid qđ limitat in.l.maioribus.C.cuꝫ vtriuſqꝫ inde. Amplio ꝙ a tali iudicio vꝛ̄ diuiſione per ſortes nō pōt per minorē in inte.reſti.peti.not.ſing.et bal.in.l.vt pretor.§.planc.ff.de mino. Adde abb.in.c.licet poſt Io.andre.in col.iiij.vſi.tꝫ.opi.et ibi in add.tam anteꝗ̄ not.de proba.ſcli.ibi ideꝫ.col.pe.ṽ.in glo.in vſi.poſſidens.

b ¶ Seq.adđ ꝙ electio rerꝫ pro ſupplemento legitime vel ipſa.legitima non pertinet ad heredē ſcriptum vt not.bal.et pau.de caſt.in.le.non amplius.§.cū bonorꝫ đ lega.j.vbi dat opi.conſi.ꝛ bal.in.l.filiū quē.ꝛ vij col.C.fa.her.ſed eſt relicta arb.iudicis vt not.bar.in.le.marcellus.§.res qui.ff.ad trebel.ꝛ bal.l.l.ſuus quoqꝫ l

ſi.ff.de here.inſti.vel arbitrio boni viri vt no.baldus pau.de caſt.et guil.de cung.in.l.ſcimus repetitionē ꝛ ibi poſui in addi.ad guil.đ cūg.et in.§.illđ.C.de inoffi.teſt.nō tn̄ hebebit in ſingulis rebus vt not.idē bal.in.l.j.in.j.q.C.de edic.đ in adri.tol.et ſnd.vbi.ſ. An aūt ꝛ qualiter in regno vel ducatu aliꝰ vere indiuiſibilꝫ petatur vide guil.pe.et qđ poſui in addi.ad eum deci.

c ¶ Confitet. An vaſallꝰ tenetur rem demonſtrare domino pro quo feudū preſtat vide ꝑ do.Nico.boerij in.li.cōſue.bitu.l.đ.ɔſue.feu.§.xij.in.glo.j.et in.§.xvj.co.ti.et in ti.de co ſue.reſē.in.§.ij.in.glo.j.

d ¶ Cenſum. An emphiteota teneatur rē oſtendere pro qua facit cenſum. Adde vide ꝑ do.Nico.boerij.l locis in ꝓxi.addi.alle.

e ¶ Inſtrumētum. An emphiteota teneatur dño oſtendere inſtrumētum vide per do.Nico.boerij in li.cōſue.bitu.in ti.đ cōſue.feudo.§.xvj.in glo.j.

SI quis curialis. Prima pars vbi dicitur ꝙ fi
lio decurionis debet ſuppleri quarta inte
gra de toto patrimonio defuncti aliis here
dibus inſtitutis. An.in ỽ.adhuc. Secunda
pars vbi dicit ꝙ de quarta filie curiali relicta
nihil detrahitur: ſed bene de ptibus aliaꝝ filiaꝝ nō nu
ptaꝝ an deputāda q2 nec h3 ptē3 integrā. Dy.in ỽ. ſiq̄
dē. Tertia ps ỽ. dicit ſuppleri filio ſi nihil ſit relictū an.
deputari ſi nihil fuit delictū adimpleri ſi minus quarta
ſuit ei derelictū. Dy.in ỽ.nullo. Quarta ps in qua dr̄ ꝙ
ſi curialis inſtituit aliquē curialem heredē3 ⁊ poſtea ille
curialis heres ꝓpter aliquā dignitatē3 quā adeptus eſt
vel q2 hoc īpetrauit liberat᷒ eſt ab officio curiali vt.ſ.de
decur.l.pe.⁊.l. neminē.⁊.l.neq3 ⁊.l.decriciū.tn̄ nihilomi
nus curialis habet ad hoc vt curia nihil ꝑcipiat de bo
nis curialis defuncti. Odo.⁊ hoc ſm qd̄ eſt vbi volum᷒:
ſed ſi eſt ibi volum᷒ vt Bar. videt intelligere illi ſic ab
ſoluti a curia nō derogabūt curie quin habeāt q̄rtam et
hec videt verior ſm hūc tex.vbi dr̄ nullo ⁊c. ¶ Not.ꝙ ꝙ
1 filius excluſus a q̄rta ꝑ priuilegiū non ob.aliis ⁊ h̄ facit
ꝙ filius frater minor qui ꝓpter altitudinē regule nō ſuc
cedit vt.c.exiui de paradiſo extra de reg.iur.ỽ.ſig.in cle
men.nō ꝓpter h̄ facit ꝑtē3 aliis filiis ſicut illi qui ꝓpter
penā eximūtur vt.l.j.in ſi.ff.de bo.poſ.ↄ tab.⁊.l.ſi necē.
§.ſi deportat᷒.ff.de bo.li. Et ꝓpter h̄ dico ꝙ ille qui de
a cedit cū filio fratre minorē videt decedere ſine filiis[a] et
ſic cōditio fideicōmiſſaria facta ſi ſine liberis deceſſerit
habeat locū ⁊ poſui plenī᷒ in libro minoratꝝ quē cōpo
ſui de quo in Spe.de ſta.mo.ỽ.iij.⁊ ỽ.iiij.querit Bar.
2 ¶ Item videt ex hac.l.ſi quis.⁊ ex.§.ſi.l.ꝑcedētis.dicē
dum ꝙ ſi filia nobilis nubat alicui ignobili ꝙ nō ſucce
dat in feudū.ſed ↄ videt q2 pōt ſeruire ꝑ ſubſtitutū vt in
§.firmiter cū ibi no.i feu.de ꝓhi.feu.alie.ꝑ fre.ſ3 hic nō
poterat ſeruire ꝑ ſubſtitutū vt.ſ.de decu.l.nullus qui
nepu.ỽ.⁊ gn̄aliter. q̄nta ps ỽ.cōcludit. An. ¶ In gl.j.
ibi vel ꝓ ⁊ ſilr̄ no.i feu. de pace ꝓc.⁊ eius viola.§.ſi quis
ruſticus in ſi.glo. ¶ In glo.ſup ỽbo.q̄rta ibi in auꝫ.de
naturali libe.cu.depu.hec aūt cōiter deficit: ſed d3 eſſe
in q̄rta coll᷒.poſt rubricā de cōſuli.⁊ dn̄s Azo ponit ca3
in ſumma ſua in glo.q̄ eſt ſup ỽbo teodoſiane ibi eis to
tum que legitimā habēt eis debitā a iure. ¶ In gl.que
eſt ſup ỽbo obuenit ibi.C.de ꝓſcrip.l.ſi.⁊ eſt rō q2 cu3 di
uerſa duo iura in eadem ꝑſona cōcurrūt id ſeruādu3 eſt
ac ſi in diuerſis ↄcurrerēt.ff.de act.emp.l.nō eſt nouum
de his qui.vt indig.l.tutorē circa me.de inoffi.te.l.pap.
§.meminiſſe ad.l.fal.l.ꝙꝙ. ¶ In glo.ſup ỽbo occaſio
ne ibi cum ſatis in ꝓn. qd̄ intellige vt dixi.ſ.de decu.l.ſi
quis decurio in glo.iiij.ſup ỽbo curiali ibi qui filius igi
tur ibi quartā p᷒.vt.ſ.eo.is adhuc.

¶ De imponēda lucratiua al's eſt lucratiuoꝝ de
ſcriptione. Rubrica.

¶ In glo.rubrice ibi hic.iiij.ſolid.tn̄ ⁊ videtur ꝙ an
nuatim debeātur cū curie ⁊ reipubl.dētur.ff.de ann.le.
l.cū quidā.⁊.l.pe.⁊ ſi.ſed tu dic cōtra vt hic innuit glo.ꝑ
hoc.j.eo.l.res cū gl.ſup ỽbo trāſferātur ad qd̄.ff.de tri.
vi.⁊ ole.le.l.cū certus.⁊.l.ex eo nec ob.ↄtrium: q2 ibi volū
tate dn̄i fuit nata obligatio hic ſine volūtate: ⁊ ideo nō
ſic ampliāda.ff.ad.l.aqui.ticio.in ſi. ¶ Item puto ꝙ ſi
1 totū patrimoniū alienet inſimul ꝑ curialem ꝙ tn̄.iiij.ſo
lidi preſtentur ſicut ꝓſtarētur: l3 vna res alienaretur q2
cu3 hic ſit certa pēſio ſtatuta augmētatio vel diminutio
b rei vel operatur[b].ſ.de iure emphi.l.ſi.ad ſi.ad qd̄.ſ. de
epiſc.⁊ cle.auꝫ.ſed hodie.ff. de here.inſti.l.ex facto.§.j.
Item cū iſtud onus ſit extrinſecū non attēdit quātitas
vel diminutio rei.ff.de le.ij.l.cum pater.§.j.ad.l.fal.l.pe
nales.§.ſi.cū ibi not.⁊ ꝓ hoc q2 vet.curialis nō inſtituit
curialem ſiue in totū ſiue in ꝑte quarta ps bonoꝝ curia
lis debetur curie.ſ.ti.j.l.j.in ſi.in ea.glo.circa ſi. ibi etiā
inter viuos nō ſimul intelligas ſed ſucceſſiue nam ex ſuc
ceſſione vniuerſali ex teſtamento veniēte habetur vna
quarta que eſt totius patrimonii ⁊ hoc ꝑ.l.j.ſ.ti.j.dein
de cum poſtea in extraneum alienat habet alia de qua
dicitur.j.l.j.§.res vero.vel dic verius ꝙ curia cum ſucce
dit extraneus haber quartam totius hereditatis ex tit.
precedēti ⁊ quattuor ſiliquas ex iſto ti.⁊ ſic diuerſis re
ſpectibus diuerſe ſunt ar.ſ.de bo.ꝓſcrip.l.ſi.

DEſcriptionis. Hic ponit regula ꝙ de rebus
immobilibus alienatis titulo lucratiuo dan
tur.iiij.ſilique. An. ¶ In tex.ibi ex lucrati
uis.i.rebus lucratis. Dy.in ỽſic.exſi.l.ꝓuis.
Dy.hic ponit exceptionem a regula ꝙ aſcē
dētes ⁊ deſcēdētes liberātur a tali ꝓſtatiōe. An.nō fuit
ſcil3 illis in quos res transferūtur ꝑ curiales ⁊ ibi filio.
1 ¶ Hic videt text.ꝙ donatio facta de p̄re in filiū hodie
c teneat ſaltim in ꝓprietate que ꝑ.l.eſt filiis reſeruata[c].ſ
de bo.q̄ li.cum oportet.§.j.de hoc videt caſus.ff.de in
rem verſo.l.ſi pro p̄re.§.j.hoc not.glo.in auꝫ.de in men.
do.§.j.ſup ỽbo q̄rebat.ſed gl.eſt ↄtria.ff.de do.l.ij.in ſi.
pe.glo.quare dic ꝙ de filio emācipato nō eſt dubiū nec
de filio in p̄tāte circa caſtrēſia vel quaſi: ſed circa alia dic
ꝙ pōt de aduēticiis vt extraneo ⁊ bn̄ merito vt.ſ.de col
la.l.ſi donatione cū glo.ar.ſ.de adop.l.ſi pater.§.j.al's
nō poteſt etiā hodie vt not.plene ꝑ Cy.ſ.de inoffi.do.
2 l.ij.ꝓſoluitur. Hic videt tex.ꝙ in donatione facta ꝑ pa
trem filio emācipato nō requirat inſinuatio ſic eſt in do
natione ꝓpter nup.vt in auꝫ.vt ſpon.lar.circa ꝓnci.col
la.ix.ſed dic ↄ q2 certi ſunt caſus in quib᷒ nō requiritur
qui enumerātur.ſ.de ſa.ſan.eccl.l.illud inter quos iſtud
nō inuenit.ꝙ ⁊c. Item q2 magis fraus preſumit inter cō
iunctos ꝙ inter extraneos.ſ.de donatio.l.data ꝙ magl
inter eos requirit inſinuatio que eſt inuēta ob repulſio
nem fraudis nec obſt.auꝫ.vt ſpon.lar.quia ibi nō eſt do
natio ſimplex: ſed ob cauſam in qua nō requirit inſinua
tio vt.ff.de dona.l.acquilius.que ſ3 bona ſiue ſucceſſio
nes iungūtur vt quia ex linea trāſuerſali in ỽſic.ceteris
hic excipit alium caſum a regula. An. vacuum.i.liberu3
omnino ab illa poteſtate. Dy.mutet quia vterq3 erat cu
3 rialis Dy.al's ſecus.ff.de publ.l.licitatio ⁊ ſi. ¶ Et eſt
hic argumētu3 ſm Odo.a cōtrario ſenſu ꝙ clericus ſuc
cedēs layco non tenet ad collectas de quo dic vt not.ꝑ
Cy.C.de ſacro ſanc.eccl.l.placet ⁊ ꝑ doc.ff.de vſur.l.cu3
quida3.§.fiſcus immutari ⁊ ſic nō habet locū deſcriptio
vbi in ſilē3 ꝑſonā ſit trāſlatio que locū haberet ſi fieret
in diſſimilem ad quod.ff.de leg.iij.l.pater.§.quindecim
⁊ de excu.tu.l.ſed ſi milites in ꝓn.ſ.ſi ſoli impialis.l.j.j.
ne liceat hinc me.l.vna libr.xj.⁊ vbi ſena.vel cla.l.iij.ibi
niſi forte ⁊c. in auꝫ. de nō ali.§.ſi minus. Sed in contra
riū ſunt nā ꝓhibitio que locū habet inter ꝑſonas diſſi
milis cōditionis locum habet in ꝑſonis ſimilis cōditio
nis.ff.de trāſactionibus.l.cu3 hii.§.ſi vni.de re coꝛu3.l.
ſi pupillorum.ij.rn̄.Sed dic ꝙ ibi ratio que erat diſſimi
lem cōditionem habet locu3 ſibi vēdicat inter ꝑſonas ſi
milem conditionem habētes quare ⁊c. ar.ſ.de dona.l.
dato iuncta.l.illud.ff.ad.l.acquil.hic autē3 nō erat qua
4 re ſecus. ¶ In ỽſicu.lucratiuas. ſecūda ps principalis
vbi declarat que dicūtur res lucratiue.an lucratiuas: id
eſt ex cauſa lucratiua queſitas. Dy.deſcriptionis: id eſt
preſtationis. Dy.recipere id eſt ſuſtinere Dy.dabuntur
vel deferunt. Dy.ſimplici que nō habet cauſam vt.l.j.ff.
de dona. Dy. ¶ In ỽſicu.No hic dicitur ꝙ dos ⁊ dona
tio propter nuptias nō ſunt ex titulo lucratiuo. An. In
verſic.res vero ꝙ hic dicitur ꝙ ſi curialis alienauerit ti
tulo lucratiuo licet donatarius in alium transferat titu
lo non lucratiuo ſemper res tranſit cum onere deſcri
ptionis. An. Et ſic not.ꝙ collecta fundo peti debet ab
emptore fundi: quia onus concomitatur rem vt.j.de pre
diis nauiculario.l.ij.et not.ſ.de exact.tribu.l.ſi.⁊ de an
no.et tuto.l.j.et ibi fortita eſt quia fuit tranſlata titu
lo donationis vel alio titulo lucratiuo. Dy.contractus
etiam nō lucratiui vt ꝑmutationis vel donationis aut
datiu᷒ in ſolutū.g.ac migrauerit in ſcd̄m acceptorē ſi pri
mus nō ſoluerit euaſerit vt q2 trāſlatio ſuit facta titulo
non lucratiuo. Dy.in ỽ. ↄ quoq3 hic dr̄ ꝙ ſi curialis alie
nauerit tit.non lucratiuo licet accipiens alienet poſtea

a ¶ Filiis. Et
raro pōt eſſe
q2 etiā inſtitu
ti heredes nō
ſuccedunt ſed
faciunt locum
coheredi vel
ſubſtituto aut
ab inteſtato ve
nientib᷒ not.
bal.in auct.in
greſſi in.ix.co.
ỽſi.circa ꝓmā
ponēs vnā con
cluſionē.C.de
epi.⁊ cle.bar.
in.l.iij.ff.d'his
qui pro non
ſcrip.ha.et q̄d
ſi ſit eps vel
monachus an
querit heredi
tatē ſibi dela
tam tēpore q̄
erat ḋ ordine
minorum not.
bal.in.le.ſi. in
vit.col.C.de
epi.⁊ cle.pau.
decaſt.in.l.nō
eſt dubiu3.C.
[illegible] deli. Q ḋ
cū intellige ꝓ
cedere in pro
feſſis tantū vt
not.bal.in. l.j.
C.ḋ ſacro ſan.
eccle.Jo.and.
poſt Juno.in
c.in preſentia
de ꝓbā.⁊ fre
de.deſe.conſi.
xxvj.

b ¶ Operatur
Adde bar.in.
l.ſi.j.de omni
agro deſer.li.
xj.pau.ḋ caſt.
cōſ.ſi eundē3
bar.l.l.ſi mer
ces.§.vis ma
ior.ff.lo.⁊ in.l.
cū ipſes in ꝓn.
eo.ti.⁊ in.l.co
tem.§.qui ma
ximos.ff. de
pub.

c ¶ Reſeruata
Adde de h̄ ꝑ
bart.late in.l.
ſi cū filius.ff.ḋ
dona.gl.⁊ doc.
in.l.j.§.ſed ſi
auctor.ff.ḋ au
cto.tuto.⁊ in.l.
j.§.fuit q̄ſitu3
⁊ ibi ang.⁊ bal.
ad trebel. vbi
cōcludūt qua
ler donatio cū
mor.bar.tn̄ ſi
bi cōtrari᷒ te
nuit oppoſitū
in.l.ſeniū.C.q̄
teſtam.facere
poſ.⁊ hic. Con
cludes tn̄ cum
bal.in.l.ſcim᷒.
in pri.C.de in
offi.teſta.vbi
dicit req̄ri iu
dicis auctori
tatē.⁊ i.l.ſi fu
rioſi.c.ḋ nup.
Imo etiā ⁊ pa
tris exigitur
cōſenſus tpe
donatiōis nō
poſt.vt not.
ſing.idē bal.ſ
l.ſi vxorē.C.ḋ
cōdi.inſtr.tn̄
in donatione
facta ꝑ patrē3
filio emācipa
to requiratur
inſinuatio vid̄
hoſti.in ſum.
de dona.§.q̄
donatio ſ ꝓn.
doct.in.l.ſi q̄s
emancipatu3.
C ḋ dona.bal.
l.ſi'nd ḋ ſacro
ſan.eccle.cy.⁊
eundē in.l.vt
liberis.C.de
col.eūde3 in.l.
ſi mori.C.ad
le.fal.⁊ q̄ñ per
bal.in.l.ſi viua
C.de bo.ma
ter. Adde ſpe.
in.C.de dona.
ỽſi.quid ſi pat
emācipans et
poſt oēs do.
cyu.eod.ti.q.
xxxvi.

titu.lucratiuo:non tñ habet locū deſcriptio. An.occa
ſio.i.differētie ꝙ nullus debet reputare ſe ad malū ſi in
dicemus cōtractum habito reſp ectu ꝑncipij. Dy.tituli.i.cō
ſiderato ꝑncipio. Dy.cōtractus ꝑmus titulus fuit ꝙ decu
rio vēdidit poſterior cōtractus formatus ħ modo:qꝛ ſcdo
ti.i.cōtractus.ſ.donatio facta ab emptore formatur vēdi
5 tio facta a decurione. ❡ Et in quibꝰ caſibus inſpiciaꝉ
principiū vel finis not.extra de electio.c.dudū.de ſecūdo
matrimonij.i.niſi forte iure ciuiſcūqꝫ ꝯtractus etiam nō lu
cratiui. Dy.alterū.i.nō curialem qui nō ſit de linea aſcē
denti vel deſcēdēti. Dy.hic dr ꝙ ſi res puenit ad curialē
ti.nō lucratiuo iſte tenebiꝉ ad deſcriptionem. An.ꝑnci
palis.i.decurionis.ſ.de decu.l.quibꝰ ex ti.nō lucratiuo
rum ex quibꝰ facta fuit acq̄ſiti o ꝑ curiale3. Dy. ❡ In fi.
tex.ibi lucratiue.i.oportebit ꝑſtare q̄ttuor ſiliquas.dy.
hec lex diuidiꝉ in duas ptes. Primo ponit ſummarium
ſuū. Secūdo illud declarat.ſcda ibi ſi pater. Itē3 ſecūda
ſubdiuidiꝉ qꝛ ꝑmo ponit qñ relinqt ꝯiūctis ꝑſonis aſcē
dētibus vel deſcēdētibus.ſcdo qñ relinqtur alijs.tertio
declaraꝉ que ſunt cauſe lucratiue ⁊ q̄ non.quarto ponit
quāto tpe durat onus q̄ttuor ſiliquaꝝ. ſcda ibi ceteri ve
6 ro.tertia ibi lucratiuas ṽo.q̄rta ibi res ṽo. ❡ Ad eui
dentiā ſcias ꝙ curialis nō poterat olim vēdere ſ3 dona
re ſic in.l.fi.ſ.ti.ij.qñ donabat fuit ipoſita vna gabella
ꝙ ille qui recipiebat ex donatiōe vel alio ti.lucratiuo de
beat ſoluere q̄ttuor ſiliquas ⁊ iſta eſt deſcriptio q̄ impo
nitur titulis lucratiuis hoc ꝑmiſſo impator dicit ꝙ iſta
deſcriptio imponiꝉ poſſeſſionibꝰ tm̄ nō hoſbus.i.māci
7 pijs ſi alienātur nec alijs rebꝰ mobilibus. ❡ Itē nō hʒ
locū in ꝯtractibus qui fiunt inter aſcēdētes ⁊ deſcēdentes
in alijs aūt ſic vt hic dicit ꝑn.l.in tex.ppe ꝑn.ſup ṽbo li
beramꝰ vel ibi naturale ex quo tex.not.arg.ꝙ in ꝯtractibꝰ
qui fiūt inter aſcēdentes ⁊ deſcēdētes nō d3 ſolui gabel
la:tñ ſi bñ inſpiciaꝉ ꝯtrarium innuiꝉ hic.nam ṽba gñalia
ſupꝑ que talis gabella eſt iꝑoſita cōprehēdunt aſcēden
a tes ⁊ deſcēdētes ᵃ ſed hic impator ſtatuēdo eos liberauit
vt hic liberamꝰ q̄ ante tenebātur ar.l.ꝫ.de ṽ.obl.⁊ ideo
niſi ſtatutū eos exciperet tenerētur fateor tñ ꝙ ſi gabella
eſſet iꝑoſita ꝑ eo ꝙ trāſfert ti.lucratiuo tñ ꝙ tūc inter
eos nō videtur locu3 hre ꝑ rōnem poſitam hic in.tex.qꝛ
nō videt lucrū ſed magꝭ ſolutio debiti fac.ſ.de codicil
lis.l.vltima. Bar. ❡ In tex.ibi imitari hic videꝉ caſus
8 talis ꝙ duo fratres accipiūt ab eccl'ia quādā3 rem i em
phiteoſim vel accepit pater qui deceſſit duobꝰ filijs reli
ctis queriꝉ an vnꝰ poſſit alteri alienare ptātem ſuā vide
tur ꝙ ſic qꝛ rō ꝑpter quā ꝓhibeꝉ alienare eſt:qꝛ ille cui
alienatur nō eſt obligatꝰ eccl'ie ꝑſonali actiōe ſicut alie
nans ꝑ hoc videꝉ caſus hic q̄ ſibi alienare facit.l.volun
tas.ꝫ.de fideicōmiſ.dixi in.l.ſi mihi ⁊ ticio.de ṽbo.obli.
Guil.de cuna.ponit iſtā.q.in.l.cū hij.ſ.ſi inter plures.
ff.de trāſac.que tñ.ſ.facit ꝯtra not.ex.ſ.lucratiuas quē
dicūt tituli lucratiui de hoc plene dixi ⁊ in glo.in.l.apud
celſum.ſ.de auctore.ff.de doli.excep.⁊ ibi ponūtur que
9 da3 cauſe q̄ dicūtur lucratiue. ❡ Scdo not.ꝙ dos ⁊ do
natio ꝑpter nup.nō dicūtur tituli lucratiui qđ eſt ve3 re
ſpectu eiꝰ cui daꝉ. Sed reſpectu eiꝰ qui dat bñ eſt titulꝰ
lucratiuꝰ vt.l.fi.ſ.j.ff.q̄ in frau.credi. ❡ Tertio no.ꝙ ſi
qs ꝑpter magnitudinē reuocat donationē nō dr ea3 re
uocare ex cā lucratiua ⁊ ſic repetere rem quā dedit ſine
nouo ꝯtractu nō dr illā re3 hre ex cā lucratiua.materiā aūt
lucratiuaꝝ cauſaꝝ plene expoſui in.l.meuius.ſ.duobꝰ.
10 ff.de le.ij.in repetitiōe quā feci de.ſ.illo. ❡ Itē3 no.ex
ver.res ṽo ꝙ res eccl'ie q̄ ſemel eſt facta alienabilis ſem
b per idē in ol re ꝓhibita alienariᵇ vt.l.pater.ſ.q̄ndecim.
ff.de le.iij.not.tex.l.a ꝑmordio tituli ⁊c. ad id qđ q̄tidie
allegaꝉ. ❡ Itē not.ꝙ res que ſemel eſt facta emphiteo
tica ſemꝑ durat emphiteotica. ❡ Ultimo not.ꝙ decu
riones poſſent alienare ſine decreto qđ eſt hodie corre
ctū.ſ.ti.ij.l.fi.ꝑ illā aūt quā feci ibi ſignari ❡ In gl.iiij.
ibi q̄ nō ſit.ſ.onus ſiliquaꝝ in gl.q̄ eſt ſupꝑ ṽbo maiores
ibi vt in rubrica notaui.ſed q̄ eſt rō ꝙ filius ꝑris curia
lis qui tñ filius curialis nō exiſtit excuſaꝉ ab iſta q̄rta ſi
liquaꝝ non autem a quarta que habetur.ſ.ti.proxi.dic

a ❡ Et deſcen
dentes. Limi
ta hoc eſſe ve
rū ſi talis con
tractus ſit lu
cratiuus.quia
alꝭ ſecus.ita
no.ſing.domi.
bar.in.l.j.in.ij.
col.ff.de l ma
vocan. Et adđ
ꝙ non d3 ſolui
per quēuis ex
cōtractu nullo
ſm bal.⁊ Sa
ly.in.l.ij.C.de
eunuchis ⁊bꝉ.
in.l.non du
bij.ſi.C.de legi.
eundē in.l.j.ſ.
ſed ⁊ noſtra.i
lectu.anti.C.
cō.delega.tin
c.j.in fi.de na.
feu.⁊ alex.in.l.
eleganter.ſ.q̄
reprobas.de
pig.⁊ in.l.pō
ponius.ſ.pre
terea.ſ acqui.
poſſeſ. Et d3
ſolui ꝑ q̄tita
te in inſtrumē
to cōtenta.nō
ꝑ q̄titate q̄e
debeꝉ ſlo.in.l.
in lege aquilia
ſ.ſi deletū.et
ſ.ſi quis i ꝑn.
ff.ad le.aqui.
Deductis tñ
expeñ.in con
tractu.⁊ forte
in ꝓſonetis et
ſubhaſtationi
bus.vt docto.
moder.⁊ ang.
in.l.nō amplꝰ
de lega.j.⁊ in
l.fructus.ſol.
ma.⁊ in.l.j.de
fruct.⁊ liti.ex
peñ.⁊ qđ not.
bar.in.l.quan
titas.ff.ad le.
falci.
b ❡ Alienari.
Adde ad hoc
Cy.i.l.ſi i ꝑn.
C.qui.cau.re
ſti.in inte.non
eſt neceſ.bar.
in.l.j.in gl.ma
gna.C.de ſer.
fugi.pau.de ca.
conſil.ſuo.xij.
vbi refert cy.i
ſolle.i. Adde

ꝙ ibi tractabatur de quarta ꝑrimonij hic de q̄ttuor ſoli
dis tñ. Item hic de q̄rta rerum mobiliū ⁊ immobiliū hic
de deſcriptione bonoꝝ tm̄ immobiliū ⁊ ideo qꝛ ibi eſſet
maius ꝑiudiciu3 ſi fieret remiſſio q̄rte ꝙ hic ideo facilꝰ
hic remittitur ꝙ ibi ar.ff.de dona.inter virū ⁊ vxo.l.ſi id
qđ.ſ.j.⁊.l.ij.⁊ ad trebel.l.ſi legatarius.ſ.fi. Itē3 ibi fit de
ductio quarte de ipſis rebus hic aūt.iiij.ſolidi.ſunt extra
rem quare de ipſis nō tñ curādum ar.ff.de act.emp.l.ſi
ſcimus.ſ.cum ꝑ vēditorem.

do.meū do.de
ciā.i.conſi.ſuo
lxviij.inci.do
mino imploꝛa
to ꝑſidio ⁊ pro
tenui.⁊c.colū.
iij.verſi.ſcdo
difficultas.

❡ De prebendo ſalario. Rubrica.

Nulli ſalarium. Caſus. Salariū de pecu
nia publica nemini eſt dandū niſi ꝑnci
pe cōſentiēte. Dy. ❡ In tex.ibi ſalariū
dic.i.munus.vel dic ꝙ aliqđ ſalariū nō
detur ſubeūtibus mūera publice ⁊ ſic ſu
mitur ꝑ mercede.ſ.de ſuffra.l.vna.ff.
man.l.ſalariū.⁊ ibi publice ꝯ videtur ꝙ
imo poſſit taxare ſalariū.ff.de admi.tu.l.cū plures.ſ.in
primis de decu.l.j.decurionibꝰ ſed dic ꝙ rō fuit hic:qꝛ
decuriones nō ſunt dñi reru3.ſ.de pre.curia.l.ij.id cer
to dādo de iſtis rebꝰ videtur cōmittere furtū.ff.de fur.l.
ſi pignore. Itē3 eſt rō ꝙ id qđ cōe eſt negligiꝉ.ſ.ti.ij.l.ij
ſ.j.⁊ ideo qꝛ veriſile eſt male ſe haberēt in taxādo ſe ad
hoc repellēdi.ar.ſ.de theſau.l.j. Item qꝛ forte plus ta
xarēt ꝙ deberēt vt inde amicos ſibi ꝑquirerent ideo eis
ꝑmittitur.ſ.de ſa.ſan.eccl.l.iubemꝰ.ſ.ſciētes ⁊ ſic veni
ret etiā in abuſum ar.ff.de re mili.l.offiti.ſ.j. Uel pōt di
ci vt ſoluātur ꝯtra qꝛ vbi iſti volunt dare ſeu taxare ſala
rium ex liberalitate ꝙ nō poſſunt ſic.l.iſtas ⁊ ħ ꝑ rōnes
predictas.ſi aūt ꝑpter iuſtā rōnem ⁊ ꝑpter merita labo
novellēt ħ facere ſic poſſent vt.ll.ꝯtra vt not.in.d.ſ.ſciē
tes ſupꝑ ṽbo ꝑmiſſo ⁊ in aut.de ali.⁊ emphi.ſ.j.ſupꝑ ṽbo
licētiam colꝉ.ix.pro ħ qđ not.ꝑ Bar.ff.de decre.ab.or.
fa.l.ambicioſa verſicu.quero vtrum liceat ⁊ ſcripſi.ſ.de
ſuper indicto.l.j.

❡ Si curialis relicta ciuitate rus habitare ma
luerit. Rubrica.

Curiales. Curiales reuocātur ad ciuita
tem ⁊ ad curiā ⁊ locꝰ in quo in rure ha
bitāt publicaꝉ.h.d. Bar. ❡ Et not.ꝙ
qñ quis vadit ad habitādu3 in rure ne
voceꝉ ad ꝯſilia pōt reuocari ⁊ q̄uari et
puniri. ❡ In gl.j.ibi nō ciuitati.ſed vi
detur ꝙ imo ciuitati ꝑ.l.quid ingratitie
⁊.l.admonēdi.ſ.de decurio.vt immune ſibi facere habeāt
vitionē.ff.de iuri.l.fi.⁊ in feu.q̄ ſit ꝑma cā bñ.amittē.ſ.j.
⁊.ſ.deniqꝫ.⁊ ideo dic ꝙ aut loq̄mur de illis bōis q̄ habe
bant eo tpe q̄ a ciuitate diſceſſerūt ⁊ in illa ciuitate ⁊ tūc
curie applicātur vt illis ꝯtra. Aut q̄ris de bonis q̄ habe
bāt in loco in q̄ ſe trāſtulerūt:⁊ tūc illa bona applicātur
fiſco.ſic.l.iſta.⁊ facit ad ꝑdicta de iure ꝑrona.l.diuꝰ ⁊.ſ.
d op.pu.l.vna.circa fi.⁊ ħ in q̄ſiti3 tūc ſi aūt bona poſtq̄
ſe trāſtulit q̄ſierit illa retinebit ar.ff.man.l.ſi mādauero
ſ.is cuꝰ. Dy. ❡ In gl.ij.ibi ꝓpriā patriā.nam dulciſſi
ma eſt.ff.de le.iij.l.qui habebat in ꝑn.⁊ ibi no.⁊ itellige
glo.iſtā ſi faciat qs comodū in ꝑria alꝭ ſecꝰ cu3 nemo ꝑ
ꝓpheta ⁊c.ſ.de tri.ſacri.l.fi.cū glo.ff.ex qui cau.ma.l.hu
ius.in glo.

❡ De municipibus ⁊ originarijs. Rubrica.

Cum te biblium. Caſus. In loco originis et
incolatꝰ cogiꝉ quis ſubire mūera.h.d. Bar.
❡ Not.ex eo qđ dicit bibliū ex originis ꝙ
idē eſt dicere florētinꝰ ⁊ natꝰ de florētia qđ
declara vt dixi in.l.j.ff.c.ti. Querit glo.qđ ſi
i vtraqꝫ ciuitate qs ſimul voceꝉ ad mūera ⁊ honores q̄ ci
uitas ꝑferat dicit gl.ꝙ ciuitas origis de q̄ dic vt dixi ti.j
1 l.meo. ❡ Sed q̄ro q̄ ad q̄ ſortiꝉ qs foꝝ in vtraqꝫ ciuita
te gl.tractat.ff.ad munici.l.aſſumptio.ſ.filiꝰ.⁊ ibi plene
dixi. Ja.de are.⁊ Cy.ponūt i.l.ij.C.de iuriſ.om.iu. Bar.
❡ In tex.ibi mūeribus ꝑſonalibus qꝛ ſimplr loq̄tur de
mūere.ff.de mu.⁊ ho.l.an mūeris.ꝫ.de mu.patri.l.q̄ im
munitatem.nam ꝑrimonialia vbi ſunt bona ſubibit.ꝫ.
de mulie.et in quo loco.l.j.in fine. Dy. Muneribus vt
ad exercitium

ad exercitiuʒ ſoluere collectas vel ſimilia. Odoff. ¶ In gl. iiij. ibi. l. incola ⁊ ſic eſt hic gl. ꝙ in loco originis quis poſſit cōueniri licʒ habeat alibi domiciliū. ſed ↄ̈triuʒ no. ff. e. l. aſſumptio circa me. magne glo. ſed ideʒ qđ hic no. ff. de iudi. l. heres abſens. §. ſ. ſup verbo debebit ⁊ ꝓ iſta parte equipatio eſt de ↄ̈trib⁹ ad delicta iuxta. l. cū ex ↄ̈cti bus. ff. de iudi. nā in loco originis pōt ꝗs cōueniri ꝓ de-
a licto alibi cōmiſſo. ff. de interdic. ⁊ rele. l. relegatoꝝ. §. dubitatū nec eſt incōueniēs ꝙ plurib⁹ locis ꝗs ſit aſtrictus rōne fori. ff. e. l. ſi ꝗs aſtrict⁹ videtur expſſe in. l. incola hic all'. cuiʒ glo. ibi poſita qđ intellige vt in loco originis poſſit ꝗs cōueniri. ſ. ꝙtuʒ ad mūera q̄ ibi tenet ſubire nō alio vt intelligam⁹ hāc gl. ⁊ ſibi ſiles tā tex. ꝙ gl. iuxta materiā ar. l. ſi. vno anno. ff. loca. Aut tñ ſunt munera pſonalia ꝙtuʒ ad honores ⁊ tutelas que ꝗs tenet ſubire in loco origi. vt. ff. eo. l. libert⁹. §. pſumptio. ſ. ti. j. l. ciues. ⁊. d. l. incola. ⁊. ſ. ti. ij. l. ſi. ⁊. C. vbi petā. tuto. l. j. ⁊. ff. de ſona. l. pe. ſic intellige. l. filios ibi ad honores ſeu munera. ⁊. l. origine. ſ. e. ⁊ eſt rō ꝙ in loco originis ꝗs teneatur ad talia mūera q2 nat⁹ eſt reipublice ill⁹ ciuitat. ff. de ven. in poſ. mit. l. j. §. ſi ea. ꝟ. ⁊ gñaliter ⁊ de cap. l. poſt liminiū. §. filius. ⁊. ſ. de coar. l. quicūqʒ li. xij. iūcta inſti. de le. ag. tu. §. ſi. qđ eſt verū ſm Ia. de are. ꝙ in loco origi. cōueniat ſi ibi repiat ꝑ dictā. l. heres abſens. §. j. ⁊ de
2 in integ. re. §. ſ. relegatis. §. dubitatū. ¶ Itē in loco originis tenet ſubire onera pſimonialia ſi ibi poſſeſſiōes habeat. l. reſcripto. §. ſi. ⁊. l. ſi. §. pſimonioꝝ. ff. de mu. et ho. de cēſi. l. forma. §. ſi ꝟo ꝗs. ⁊. ſ. de mulie. ⁊ in q̄ loco. l. j. Iteʒ etiā poterit cōueniri in loco origi. ſi ibi ↄ̈xerit vel ibi ſoluere pmiſerit vt not. ff. ſi ꝗs in ius vo. nō ie. l. ſ. vltra me. ſe. glo. ⁊ ꝑ Io. an. extra de foro cōpe. c. rōana. §. ↄ̈ hentes. li. vj. ſic deʒ intelligi qđ not. d. l. heres abſens. §. j ⁊. C. de adulteriis aut. ſi ꝟo criminis. ¶ In alijs aūt ca-
3 ſibus vt in ↄ̈tibus regulariter cōuenit reus in loco in q̄
b hʒ domiciliū⁹ nō in loco originis vt. l. ij. C. de iuriſd. om. iud. ſic itellige qđ no. e. l. aſſumptio circa me. magna gl. qm̄ magnū diſpēdiuʒ eſſet ſi indiſtincte actor teneretur ſequi locū origi. vel reus ſe ibi defendere ar. ſ. de āno et tri. l. ꝓ locis. ⁊. l. me terranee ⁊ videt caſus. ff. de ꝟ. ſig. l. ꝓuincialis ad qđ in aut. vt diffe. iudi. circa pn̄. coll'. ix. et vt oēs obe. iudi. ꝓuin. §. ħ ↄ̈ſiderātes colla. v. ⁊ hec videtur vera reſecatis alijs opinionib⁹ de q̄ ꝑ Cy. ⁊ doct. in l. ij. ſ. de iuriſd. om. iud. ⁊ ꝑ bar. d. l. aſſumptio.

SI vt ꝓponis. Caſus. Sortitur ꝗs foꝝ ex ꝑſona ſui manumiſſoris lʒ de neceſſitate manumiſerit. h. d. Bar. rō huius. l. eſt q2 ſicut ex origine ſortit quis foꝝ ex ꝑſona eius in quo naſcit vt. l. pri. ita ille qui manumittitur videt in mundū aliter q2 ante nō erā mittere vt. l. qđ attinet. ff. de reg. iu. merito ex ei⁹ ꝑſona ſortit quis foꝝ. ¶ Scđo not. ꝙ hec dictio ciuis ꝓpe reſpicit auctoritatem ꝟbuʒ aūt ꝑ qđ ſignificat ꝓuincia vt cū dr̄ tuſcus: lōbardus: ⁊ ſiles nō ↄ̈gruūt huic dictioni ciuis: ſʒ dr̄ q̄daʒ cōditio ꝑſone vt hic ibi dū dicat eius cōditionis ⁊c. ſed ſicut a ciuitate dr̄ ꝗs ciuis ita a ꝓuincia dr̄ quis ꝓuincialis vt. l. ꝓuinciales. ff. de ꝟ. ſig. ⁊ ideo poteſt eſſe vt ego ⁊ tu ſumus ciues eiuſdeʒ ciuitatis ⁊ nō ſolum ꝓuinciales eiuſdē ꝓuincie vt ↄ̈tingat in hac ciuitate puſij que hʒ caſtra q̄ ſunt i ducatu ſpolētano ⁊ ciuitas eſt in tuſcia ⁊ natus ex illo caſtro eſt puſius vt. l. qui ex vico. ff. eo. non tñ eſt tuſcus ⁊ ħ plene declaraui. ff. e. l. j. ¶ Glo. ij. querit glo. de duabus. q. de quib⁹ dic vt in ea. Bar. in ſi. tex. ibi rogauerint ſed videt ꝙ manumiſſus debeat ſequi originem rogātis nō rogati q2 ibi videt eſſe libert⁹ illius qui rogauit manumitti. ff. de leg. iij. l. cū pater. §. fidei heredum. de ali. l. lj. dic q2 ꝙtuʒ ad originē libert⁹ eſt rogātis: ſed ꝙtum ad alia libert⁹ rogātis vt hic ⁊. ff. de iure inſti. l. ſi ſeruo fidei ꝙ Odoff.

FIlios. Caſus. Filius ſequi origineʒ patris nō mr̄is niſi ex alia cā ciuitat i materne ſit aſtrictus. h. d. Bar. ¶ In tex. ibi retineantur. i. niſi filij habeāt domicilium in loco ma-
c tris. Dy. retineātur ſubaudi: q2 tūc due rō-

nes vincerent vnam in aut. de cōſang. ⁊ vte. fratri. §. pe. ¶ In glo. j. ibi damaſcenius ſilius glo. eſt in. d. §. j. ⁊ dic vt ibi ſcripſi ⁊ ꝑ Cy. ſ. de iuriſdi. om. iudi. l. ij. q. ij. ¶ In ea. glo. j. domiciliū patris ⁊ eſt rō q2 origo eſt quid naturale ⁊ ideo potr⁹ attēdere qm̄ domiciliū qđ habet naturā accidētalem ad qđ. ff. de tutel. l. iij. §. ij. de cōdi. ⁊ demō. l. fideicōmiſ. Item ſi haberet ſequi domiciliū pr̄is magis grauaret ꝙ ſi originē ſequeret cuʒ pater nō poſſet hr̄e niſi vnā originem nec illam pōt mutare vt. ff. eo. l. aſſumptio domiciliuʒ aūt ꝓ libito poſſet mutare vt. d. l. aſſumptio. ⁊. ff. eo. l. aſſ. labeo. ⁊. l. incola. ⁊. l. domicilium. ⁊. d. l. aſſumptio. §. viris ⁊ rōne vagari cogat. ff. de oper. li. l. quod niſi domiciliū patris nō ſequitur doc. in gl. ij. in ꝟ. item ꝗs in naturali ibi. Rñdeo ꝙ in adoptiuo ſilr̄ not. ff. eo. l. j. §. parētib⁹ ⁊ ꝑ ħ q2 ꝑinde habētur ac ſi fuiſſent ab initio legitimi aut. qui. mo. na. effi. ſui. §. reliqui. coll'. vi. de incep. nup. §. pe. ⁊ ſi. ⁊. ſ. de impato. impialis. §. j. Sed ſi ab initio eſſet legitim⁹ natus pr̄is originem ſeq̄retur vt hic. ⁊. l. cū legitime de ſta. ho. ĝ ⁊c. ſed ↄ̈ videt in
1 feu. ſi de feu. mili. §. naturales. ¶ Sed dic glo. verā nec ob. c. naturales: q2 ibi ideo q2 bñficium ꝓncipis dʒ intelligi abſqʒ ꝑiudicio tercij. ff. ne quid in loco publ. l. ij. §. in certo. ⁊. §. ſi quis a ꝓncipe qđ nō fieret ſi naturalis legitimat⁹ admitteretur ad feudū. nam cū naturali deficiat ius agnationis. ff. vnde cogna. l. hac pte inſti. de ſucceſ. agna. §. vulgo ⁊ de natura feu. de ſucceſ. feu. ĝ nō poſſet
d quo ad ſucceſſionem feudi legitimatio fieri ꝑ ꝓncipem ſine ꝑiudicio agnatoꝝ vel dñi quib⁹ vel cui ius fuit q̄ſitum in defectu legitimoꝝ in feu. de gra. ſucce. c. j. de alie. feu. c. j. nec mez ſi dicatur legitimatus quo ad legitimātem nō quo ad ꝑiudiciū alioꝝ vt in aut. qui. mo. na. effi. ſui. §. filiū. Vel ꝙ licʒ ſeq̄tur domiciliū patris ꝙ etiā matris ſequatur: ⁊ hoc q2 licet ꝑ legitimatiōes domicilium patris ſequit tamen iſta legitimatio ⁊ ꝓuilegiuʒ nō debent induci in ꝑiudicium alterius vt. ſ. de eman. li. l. nec auus. Item q2 ſic ſequeret ꝙ quis volūtate ꝓpria faciēdo ſe legitimari mutaret ꝓpriā originem qđ eſſe nō pōt ff. eo. l. aſſumptio ꝓ hoc ſunt due. ll. ff. eo. l. filij. §. municeps. ſ. de epi. ⁊ cle. aut aſtrictos docto.

ORigine hec lex ſeipſaʒ ſummat Bar. ¶ In tex. ibi eximij. i. nō poteſt facere quin ſit ciuis ciuitat vnde eſt natus de ſecuro. ¶ In glo. ſ. ibi ſequetur paternam dic ꝙ paterne originē nō poteſt renūciari: q2 paterna ſua videtur. ff. de ꝟb. ſig. l. licet. §. paternos. Dy. ¶ Et in. e. glo. ibi renūciari ⁊ eſt rō q2 incolatus venit ex accidenti ideo eſt mutabilis ſed origo a natura quare ſecus inſti. de le. agna. tutel. §. ſi. Dy. Si quis. idem dicit qđ prima lex. Bar. ¶ In tex. ibi ex maiore ꝙ ſit illa ad quā trāſit occaſione. i. cōſtituēdo domicilium ex quo ſequit incolatus. Dy. tēptauerit. ſ. principi ꝓ impetrādo reſcripto vt nō teneretur ſubire mūera in loco originis Dy. ibi in ci. qua nō poſſet ſecure ſtare. Dy. ¶ In gl. j. ibi vt dixi. ſ. l. ſ ⁊. ſ. ti. j. l. ciues. ¶ In glo. ſi. in ſi. ibi fallaciter me. ſ. ſi curialis relic. cu. l. ſ. cum glo.

¶ De incolis et vbi quis domicilium habere videtur. Et de hijs qui in alia ciuitate ſtudioꝝ cauſa degunt. Rubrica.

NOn tibi. Caſus. Incola alicui⁹ ciuitat licet ibi mun⁹ ſuſcepit ſi ātēꝙ ad alios honores vocetur domiciliū mutauerit ibi onera ſubire nō cogetur hoc. d. Dy. ¶ In text. ibi obeſt ſcʒ quātum ad munera que poſtea tibi indicūtur. Dy. ſuſcepiſti ſubaudi ⁊ cōpleuiſti vocateris. ſcilicet de nouo. Dy. et ſic ſi aliquis hīs domicilium in aliquo loco in dicta collecta velit recedere vt teneatur ad collectam iam ibi poſitam vt hic. ⁊. l. incola. ff. eo. et ibi per Bar. idem eſt ſi princeps cōcedat alicui immunitatem collecta ⁊c. vel ꝙ bona talis transferantur in aliquem priuilegiatum quod priuilegium non extenditur ad tallias iam indictas: ſed ſolum ad inducendas in futurum pro hoc. ff. de fun. inſtrumen. l. predia. in prin-

a ¶ Cōmiſſo. Adde ꝙ hoc eſt verū ꝙ delinquens poſſit puniri in loco originis ꝓ delicto alibi ꝑ eū cōmiſſo qn̄ agitur ꝑ viam accuſatiōis vt ſcribit bar. in. l. cunctos populos. xj. col. vij. ſed circa ꝑcedentia. C. d. ſum. tri. ⁊ fide catho. ⁊ quid ſi per viā inquiſitionis. vid. do. feli. in. c. cū cōtingat de for. cōpe. in prin. Et quid ſi delictū eſt ichoatum in vno loco ⁊ in alio cōſūmatuʒ vide eundeʒ. do. fe. poſt alios in. c. ſi. in vij. col. ꝟſi. ad illuʒ tri tum et ibi in addi. de foro cōpe.

b ¶ Domiciliū. Vide ꝑ bal. i. l. cū archinem ꝯrā. in. j. col. in ſi. C. vt i poſ. lega. feli. ꝑ lenē i. c. ꝓpoſuiſti et ii. c. ſi. x. co. ti. ſcđo cōſidera do. Abba. et ibi multas falleñ. de fo. compe. ⁊ ꝑ bar. lo. in repe. ctis. ⁊ clx. in tract. falletiarum.

c ¶ Matris. Adde an ⁊ qñ filius matris conditionē ſequatur. ꝑ not. in addi. ad. l. ꝓ uilegio. nu. j. ⁊ in. l. nati. ſ. de condi. iſto h. et pro hoc fa. qđ habet in. l. ex ē plo. in ꝑn. ⁊ in addi. j. illo. eo. ti. vbi cōcludo ꝙ ſic a matre poſſit denoiari qn̄ eſt patre nobilior l' ipſe eſt mortu⁹ ita ſcꝫ. poſt bar. ba. in. c. raynutius. l. vij. col. ver. poteſt aūt tē. de teſtamētis. all'. docto. ꝗs ibi vide.

d ¶ Principē. Adde an ſeu dū extēdat ad naturales tñ ꝑ bar. l. l. ex facto. §. ſi ꝗs rogatus. l. ij. col. ff ad trebel. vbi cōcludit ꝙ nō ſequit eum do. Abb. in. c. in preſentia. i vij. col. ver. tñ vnū dictū extra de ꝓba. bl. ⁊ imo. idem tenent in. l. luci⁹ §. ſi. ff de lega. ij. niſi tñ eſſet talis filius per ſequēs matrimoniū legitimatus vt late ꝑ do. feli. in. c. ſ. in ꝑn̄cia. col. xj. ver. Indicat Abb. Aduerte tñ hoc vnuʒ ſing. ⁊ mente tenēdū ꝙ licet pater contrahat matrimoniū cū matre filij naturalis non legitimat nepos ex illo ſi pater mortuus eſt ante dictum matrimoniū. ⁊ ita reſponde ſemel in facto ꝑ dictū ſing. bald. poſt guiller. d cuing. in. l. benignius. tib' no. in addi. ad eūdē de cung. ff. de legi. qđ inueni poſtea ſingularifatū. ꝑ do. hypo. de marſi. ſing. xij. et vtrū legitimatis alicui ꝑ ꝓuilegiū cōceſſa noceat legitimis heredibus et habentibus ius in re. per feli. in. c. ꝗ in eccleſia. col. xij. ver. iiij. declaratur de cō ſti. pau. de caſ. in. l. hoc iure. ſ. ff. de inſti. et iure. cōſi. ccxci abb in. c. ꝑ venerabilē in. ix. col ver. ponē ꝗ ſi. ſunt legitima ꝓ ↄ̈trouerſia in. l. ex facto in ꝑn. ff. de vulg. ⁊ pupil. ſo. an. poſt ſpe. in tit. de ſucceſ. ab inteſto. §. j. ver. ſʒ ex facto. Oſdra. cōſi. ccxlvij inci. factū tale eſt bal. cōſi. in ci. l nomie dñi amē. ꝓpōit ꝗ dam puella. ale. ↄ. cxxxvij inci. opportūe cōſiderantſ. lu. ro. ↄ cxcviij. in ci. i. ꝓpoſita cōſultatiōe ⁊ do. meli. do. decij cōſi. clv. ſci. ol uio ⁊c. ꝓ tenui mea facultate

ciplo.§.i.ſ.de decurio.l.diuc in fine.ꝛ in ſpe.titu.de reo §.j.vñ.ſi quid ſi pendēte lite ſcda particula pme partis et hec faciunt ad ea que ſcripſi.ſ.de exact.tri.l.ſi quidam et etiam ad ea que ſcripſi de monetariis ꝛ nobilibus.ſ. vt nec li.in emp.ſpe.ſe excu.l.infra. ¶ In glo.ibi de vac. mu.l.ij.§.qui ad munera in ea.glo.ibi de iuriſd.om.iud.
1 eum quidā. ¶ Pro doctrina huius ti.dic qñq; aliqs ſe trāſfert de loco origis ad domiciliū vł incolatū ꝛ tūc indiſtincte tenet̄ ſubire qꝛ munera vtrobiq;.ſ.ti.j.l.ſ.ꝛ ſi. qñq; aliqs ſe trāſfert de vno domicilio ad aliud ꝛ tūc ſi primū intēdit retinere vtrobiq; tenet̄ vt.l.inſtructus.ff. eo.Si aūt vult deſerere pus ꝛ tūc ſi ante impoſitionem mūeris pōt nec ibi tenet̄ vt hic.ꝛ.l.incola.ij.ff.e.ſecus ſi poſt ipoſitionez mūeris vt all'.l.incola niſi pnceps latēs diſpēſaret vt.l.idem vlpi.§.j.ff.de excu.tu.de decurio.

Ec ipſi. Caſus. ſcolares nō dicūtur cōſtitue re domiciliū in loco in q̄ ſtudēt nec tenētur
a ſubire mūera in illa ciuitate[a] niſi p.x.annos ſteterint nec pꝛ qui ſiliū viſitat ſi ibi domicilium nō habeat. Dy. ¶ Intellige iſtam.l.ꝙ erat dubiū an quis vellet eſſe incola vel nō.nam ſi vellet ſtatiꝫ erat incola nō expectatis.x.ānis vt h in ſi.ꝛ.ff.co. l.nihil vt qꝛ ſcolaris figit ſedes ſuas nec hꝫ aim a loco recedēdi ꝛ tūc ſine dubio cōſtituit domiciliū ibi vt.l.domiciliū cū ibi not.ff.ad municip. Itē ſi cōſtet ꝙ nolit nō
1 quid efficiet̄ incolavt.j.l.pxi.ſic ſi eſſet certū ꝙ ſtaret in ſtudio vt ſcolaris cā ſtudēdi ꝛ ſic haberet aim recedēdi tūc etiā p mille annos nō adipſceretur domiciliū in loco ſtudij vt.ff.de le.mo.l.queſitū in pn.ꝛ p Dy.ꝛ Bar.hic ꝛ in.§.domū in glo.all'.cardinal'. ¶ In tex.ibi in loco vbi non erāt incole origine vel domicilio.Dy.trāſactis cōtinuis:vel qui habētur p cōtinuis.Dy.qꝛ habitauit p maiorem prē forte vt.ff.de fun.inſtru.l.cū delamonis.§.ſub fugauit ꝛ qd ibi not.p Bar.trāſact.ꝛ eſt rō qꝛ quis nō
b videt̄ eē vbi ſtudet[b].ff.de le.iij.l.q̄ſitūꝫ in pn.de fun.inſtru.l.ſexe.§.pāphile ſup v̄bo cōueniat nō videt̄ ibi hr̄e domiciliū.Odo.niſi decem annis fuerit qꝛ tūc p̄ſumitur eſſe.ſ.de pa.po.l.j.ff.de acq.here.l.qui aliena.§.j.ꝛ hoc fauore ciuitatꝫ ar.ſ.de lō.te.pſc.l.ſi.cardinalis cōmeat idest vadat de ſecuro leodianoꝝ ꝛ eſt q̄daꝫ ciuitas ppe
1 antiochiā. ¶ In glo.ſ.ibi domiciliū vt ibi p ꝯctu.vel de lictis poſſet conueniri non ad aliud.ff.de iudi.l.heres abſens.§.j.v̄.ac ſi homo ita.not.ff.de iniur.l.lex cor.§. ſi tñ ſup v̄bo nō habeat tñ ſi alibi nō habeat domiciliū poterit ibi cōueniri.ita not.glo.d.l.heres abſens.§.j.ſuper v̄bo debebit ꝛ de eo qd certo loco.l.iij.§.qui ſatum. ꝛ in aut.vt differe.iudi.in pn.coll'.ix.ꝛ videtur expſſe.C. vbi ſena.vel clariſ.l.ij. ¶ In ea.glo.ibi cū denariis ꝛ tūc etiā priuilegia ſtudij retinet.ff.ex qui.cau.ma.l.ab hoſtibus.§.ſi.de bo.poſ.ex teſta.mili.l.vna in ſi.de oper.li.l. medicus circa me.de edi.edic.l.ſi q̄o vēditoꝛ.§.j.de p̄poſito ſacri cubi.l.ſi.niſi eſſet illa requies alteri dānoſa m aut.de tabel.§.ij.coll'.iiij.Jo.an. ¶ In ea.glo.ibi.ff.de cap.ſubaudi vt pmo caſu non videat̄ a ſtudio receſſiſſe cum ad tp̄s ſit extra ꝛ aio redeūdi p.l.iiij.ꝛ.ſ.de teſta.l. cum antiquitas circa me.ꝛ.ff.de actio.emptio.l.granaria iunctis.l.ff.de edil.edic.l.quid ſi fugiuus.in prīncip. de verbo.oblig.l.inter ſtipitem.§.variis.ff.de here.inſti.l.ex facto.§.rerū.ꝛ de leg.iij.l.ſeruus vrban⁹.§.cum qui facit p vtraq;.ff.de acqui.re.do.l.naturalē.§.in his Dy. ¶ In gl.ſup v̄bo cōmeat ibi vt.j.eo.l.ciues.ꝛ.ff.de iudi.l.heres abſens.§.ſ.Quid ſi ſcolaris finito ſtudio recedit cā preparādi ſet querēdi pecuniam p āno ſequēti nūquid p illo caſu habebit priuilegium ſtudij dico ꝙ ſic ſm An.ar.ff.ne qui.can.ma.l.ſi ſimpliciter in ſi.ꝛ.j.de pxi.ſacro ſcri.l.in ſacris.lo.ſi li.xij.ꝛ p hoc.ff.de bo.po. ex teſt.mili.l.j.in ſi.ꝛ idem dicā ſi grā ſpaciādi exiuerat ſtudiū.ar.ff.de oper.li.l.medic⁹ libertuoꝝ.l.pe.j.de p̄po.
2 ſa.cubi.ꝛ.l.ij.circa me. ¶ Sed quero q̄re ante.x.ānos
c p̄ſumit̄ habere domiciliū[c] qꝛ nō preſumit̄ ante hr̄e aim remanēdi.ff.de leg.iij.l.queſitū in pnc.ꝛ.l.de ſexe ex pte pāphile.ff.de fun.inſtru.nā poſt.x.annos videt̄ habere aim ppetuo remanēdi vt in.l.alle.ꝛ in glo.ꝛ.ff.de acqui. here.l.qui.alieñ.§.i.ꝛ.ſ.de patri.po.l.j.vñ etiā in re ppria p̄ſumitur tāto tpe velle dimittere eam vt.ſ.de preſcrip.x.vel.xx.annoꝝ.l.ſi. ¶ Sed q̄ro nūquid pōt clericus cōueniri in ſtudio exiſtens dico ꝙ nō niſi cōtraxit vel ſteterit p.x.annos. Ita not.glo.ff.de iniur.l.lex cor.§.ſi tñ ſup verb.nō habet.Sed quid ſi nō habet alibi domiciliū dico ꝙ tūc poterit ibi cōueniri lꝫ ibi nō ꝯtraxerit:ꝛ ita not.glo.ff.de iudic.l.heres abſens.§.j.ſup verbo debebit nec etiā poſſet alibi ex cōtractu alibi inito per prīuatum cōueniri vt no.ff.de iudi.l.lex cornelia.§.ſi tñ qd eſt verum ſi alibi hꝫ domiciliū:qꝛ p iure curie hic nō poteſt cōueniri nec p iure priuati vt in aut.de defen.ci.§.parteꝫ ſecus ſi alibi nō hꝫ domiciliū.ff.de eo qd certo lo.l.iij.§. qui ſtichū.ꝛ in aut. vt diffe.iudi.in prima.ſ.vbi ſena.vel cla.l.ij.ꝛ ibi videtur caſus Cardinalis.

Si verum. Caſus.Qui habitat in territorio alicuius ciuitatis nō tñ ibi domiciliū habet nō cogitur ſubire mūera.An. ¶ In text.ibi ciuitatis idem ſi in ipſa ciuitate.Dy.cōmorātur nō aio ꝯhendi ibi domiciliū de ſecuri nō aſtringi nō ꝓbata cōſtitutione domicilij p aim verū vel preſumptū.Dy. ¶ In ſcda gl.Sic ꝙ habitātes in territorio nō vocātur ad honores ꝛ munera vt cures vt.l.ſcire.ff.co.ſed vocātur ad honores ſm formā.l.ſ.j.vt ruſti. ad nullū obſequiū denotētur li.xſ.Bar.ꝛ de capitatiōe
1 ciuiū ſenſibus eximēda. ¶ Circa hūc.l.dic.ꝙ ſi aliquis habitat in aliquo loco aut cōſtat ꝙ habeat aim cōſtituēdi domiciliū vt tunc ſtatim cōſtituit domiciliū vt qꝛ dixit verbo.ff.co.l.vel ꝛ.l.labeo. Aut cōſtat ꝙ nunq̄ habuit aim ꝛ p pſtationeꝫ:ꝛ tūc nūq̄ cōſtituit domiciliū quātuncūq; ibi moret̄ dum tñ ibi nō habeat maiorem ptem
d bonoꝝ[d] ar.ff.de ſolu.l.prout quiſq;.ꝛ ad mu.l.domicilium ꝛ.l.iij.tam naturale.ff.de regu.iur.aut eſt dubium ꝛ tūc p lapſum.x.annoꝝ p̄ſumitur conſtituiſſe domiciliū vt.ſ.l.proxi.

Cum neq;. Caſus.Qui non eſt ciuis rōne originis nec incolat⁹ lꝫ poſſeſſionē ibi habeat non tñ ad mūera aſtringit̄.Dy. ¶ In gl.ij. ibi ciuitati dato.h eſt niſi ciuitas habeat tale priuilegiū ꝙ quicūq; hꝫ ibi domū vel poſſeſſionem cōpellatur ad munera.In ea.glo.ibi ꝛ.j.l.proxi.vult allegare.l.priuilegio. ¶ In glo.iij.ibi patrimonialia ſalꝫ mere ſecus ſi nupta vt ſcripſi in.§.ſola ratio
1 j.alle.ꝛ ibi per Bar. ¶ Not.ex hac.l.ꝙ forenſi poſſidēti aliquid in ciuitate vel comitatu nō poſſunt iuriſdictio-
e nem cuſtodire nec poteſt indici collecta[e] qd verum eſt: vt.l.reſcripto in.§.ſi.ff.de mu.et ho.ꝛ not.j.titu.ij.in rubrica fallis in vſurario vt.l.ſi.§.ſed et eos qui.ff.de mu. ꝛ ho.et ad mu.l.fina.§.ſi. Item fallit in aliquibus ciuitatibus que faciūt aliqua p̄dia tributaria ppter collectā ſic onus reale vt dicta.l.fina.§.patrimonioꝛum.et.j.titu.ij.l.iij. Item fallit in ciuitatibus que haberent priuilegium vt dicto.§.patrimonioꝛum.cum.§.et.j.eo.l.priuilegio.Et ideo ciuitates que hoc habuerunt de conſuetudine a tempore cuius in cōtrarium memoria non exiſtit ꝙ imponerent collectas forenſibus habētibus poſſeſſionem in territorio ſuo hoc poterunt facere cum tabulis vſus ſit ſimilis priuilegio vt.l.hoc iure.§.ductus. ff.de aqua quo.et eſti.ꝛ.l.fina.C.noua vec.inſti.nō poſſe.Bartolus.

Si in prima. Caſus.Qui in prima vxore vel alibi domicilium conſtituit ibidem tenetur muneribus reſpōdere Dy.

Priuilegio. Caſus.Origo ꝛ domicilium faciūt quem vocari ad munera niſi aliud per priuilegium ſit conceſſum hoc dicit Bar.in tex.tñ ꝛ tantūmodo de ſecuro.

Ciues. Caſus. Efficitur quis ciuis origine ꝛ aliis modis hic l tex.poſitꝫ. icola v̄o ſit rōne domicilij qd qualiter cōſtituat̄.hic habetur Dy. ¶ Hec.l.diuidit̄ in ptes duas.Primo ponit q̄liter quis efficiat̄ ciuis.Scdo q̄liter efficiat̄ incola.ſcda ibi incolas.Bar. Circa iſtam.l.no. ꝙ triplex eſt

a ¶ Ciuitate. adde ꝙ nec etiā in loco eorum originis not. bar.in.le.ſ.in prin.q̄ pſe.vt eis.ſe exu.qd eſt verū in perſonalibus vt ibi p bar.in realibus vero ſecus vt not.idē in ti.cū filios eo.ti.qd eſt verū ſi eſt minor ānis not.bar. in.l.j.C.q̄ pro-feſ.vel eis.et rō.ſ.all.ꝛ bar. et nico.de neapo.in.l.ſi ꝛ reprobari.§.ſi.l lect.bar.in.j. col.vſi.qd de ſcolarib⁹.ff.ſ excuſa.tut.fallit ēt in ſcolari qui in loco ſue originis ſtudet.vt p bal.j auct.habita.ſ. ij.not.C.ne fi. pro pa.

b ¶ Studet. Adde ꝙ imo dicit̄ eē in via dū eſt l ſtudio not.Alex.in.l. cū filius.ff.ſi cer.peta.

c ¶ Domiciliū Addē ꝙ iſta videtur ratio et verior ſcolari eīm datur tempus ſtudij ēt limitatū ad pficiendū ſuū ſtudiū vt in ſcolari theologie q̄nquenniū.c. ſ.de magi.ꝛ tā tñ temp⁹ pro ſtudio legū.vt in probe.ſfoꝝ §.ſed qꝛ ſolitū erat ſeptēniū vero ſtudenti in iure canonico datū eſt.c. tūc ex eo.et ibi gl.ordi.de p̄d. de elec.lib.vj. Ex quo infero poſt bal.in auté.habita.l vj.col.ver.ſub ſequēter queritur.C.ne fi. pro pa.ꝙ ſcolaris ſtudens a.b.c.vł in primitiua ſciētia.aut verita non gaudebit priuilegio ſcholariū.Et pſupra poſitā rōnem cōcordabit cō trarietatē que inter auctores ē ſup hoc paſſu dicit enim bar.ſimplicit̄. in.l.q̄ſitum.in prin.ff.de leg. iij.ſcolarē non fieri incolā loci l quo ſtudet q̄uis ibi maneret p mille annos ex quo habet aiꝫ reuertendi.qd eſt ē directo cōtra glo.hic.inver. conſtituerunt in princ quem eng.ꝛ alex.in l.ſi herea.l iij. col.de iudi.ſecuti ſunt dicētes ꝙ q̄uis ibi p mille ānos cū ſtudij.maneret nō ſortitur inde ibi forū.Idē voluit ibi bar.in.§.p inde.in fi.qd reſtringit ſpe pro debitis alibi contractis. Dicit p io.an. in.c ſi de contra.ꝛ Imo l.c. ex parte.ꝛ per feli.in.c.ſi.de fo.cōpe.ꝛ panor.l pbe.gregorius.col.v. un.xviij.l additio.tā anti.q̄ no.

d ¶ Bonoꝝ Adde de hoc remiſſiue p feli.in.c.poſtulaſti in pn.de fo. cōpe.in.c.dilectus.el.ij.col. xvj.ver.ad domiciliū.ſortiēdū de reſcrip. ꝛ.j.l.iij.in pnc.

e ¶ Collecta Quare ē minimus q.i pſone pro rebus imponit̄ vt not. bar.in.l.libertus.§.ſole.ff. ad unme.ſeli. tñ vl⁹ eſt ſentiſſe in.c.qm in.ſ.cel v̄ſi.d addi.d off.u.ordi.p inno.poſſit qd tñ eſt intelligendū ſi ſtatutū ſit tale ita not.bal.in. l.j.ca vj.C.de ſentē.que pro eo quod inteſt:in.l.ſi.C. ſine cē.vel rolic.ꝛ ibi p eū ꝯ modo ꝛ caute la pnſidendi p ſtatutū Adde do.a lex.ā.poſt bar.in.l.reſcripto.et ſi.ff.de mu.ꝛ hono.

a ꝙ triplex eſt domicilium[a] nam quoddam eſt originis ꝛ
1 aliud dignitatꝫ ꝛ aliud habitatōis. Originis tribus mo
dis ꝯſtituitur vt hic.et.ff.ad mu.l.aſſumptio.et in.l.filij in
prin.ꝛ.ſ.ti.ſ.l.filios.ſed dignitatꝫ dr̄ in ſenatore vt ha
betur.ſ.co.l.pe.ꝛ.ff.de ſena.l.pe.Sed habitatōis domi
ciliū conſtituitur qñ quis ſe trāſfert ad aliquē locuꝫ grā
ibi perpetuo remanēdi vt.ff.ad mu.l.nihil.ꝛ.l.labeo.et
l.placet.Scḋo ibi qñ larem fouet ꝛ hꝫ maiorem ptēꝫ bo
noꝝ vt hic in fi.ꝛ.ſ.vbi ſena.vel cla.l.ij.Sed nūquid al
terū ſufficiat hr̄e larem vel maiorē ptēꝫ bonoꝝ glo.dicit
ꝙ ſic.hoc p.l.ff.de iudi.l.fideicō.in pn̄.Sed pōt rn̄di ad
l.illā ꝙ vbi heres tenetur rn̄dere alꝰ vbi poſſet defunctꝰ
cōueniri:ſed ꝓ glo.facit melius p.l.ij.ſ.vbi ſena.vel cla.
Item q̄rto dr̄ habere aīm quis ex aīo ꝓſumpto.ſ.p trāſ
curſum.x.annoꝝ.vt.ſ.eo.l.ij.quinto rōne militie vel cle
ricatus.ff.ad muni.l.municipes.§.fi.ꝛ not.ff.de iudi.l.
heres abſens.ſup ṽbo debebit.¶ Item not.ꝙ inter ci
2 uem ꝛ incolā eſt differētia quadruplex.prima q2 incola
cōſtituit volūtate ꝓpa vt.ḋ.l.nihil.ff.de capti.l.in bello
§.manutenēdo:ſed ciuis cōſtituitur vel facto alieno te
netur vt in origine ꝓpria vel paterna vel manumiſſione
vt de teſta.l.fi.§.ij.Item efficit ciuis qñqꝫ ptim ꝓprio ꝛ
partim alieno vt in adoptōe.ff.de adop.l.pter.ꝛ in aut.
qui.mo.na.§.gn̄aliter.¶ Scḋa differētia eſt q2 incola
tus pōt mutari ꝓ libito volūtatis.ſ.de opi.li.l.pe.ſed ci
uitas non.ſ.ti.ſ.l.originem ꝛ rō eſt q2 ſicut incolatus vo
lūtate ꝓpria cōſtituitur.ꝛ ita colligit.ff.de ſolu.l.prout
quiſqꝫ.ꝛ de reg.iur.l.nihil tā naturale.et ¶ Facit ar.
3 ad.q.nūquid qui eſt homo alicuiꝰ baronis pōt ſe facere
burgēſem alicuiꝰ baſtide regie ꝓ libito voluntatis circa
qḋ dic qñ aut iſte baro habebat aliquod ius in pſonā
iſtius hoīs vt q2 hō de corpe ꝛ caſalogio ꝛ tūc non pōt
vt.ſ.de ag.ꝛ cenſi.l.oēs ꝓfugi.ꝛ.ſ.de decurio.l.quidam
ignauie aut erat aſtrictꝰ ille hō nec dn̄s habebat aliqḋ
ius neceſſarium in ipm̄ ſed erat ſimplex vt emphiteota
pōt tūc intrare vt in.l.alle.ſ.de cap.l.in bello.§.manu
mittēdo.ꝛ.l.pe.de oper.liber.nec dn̄s pōt ei precipe vt
perpetuo remaneat.ff.de libe.ho.ag.l.ij.ꝛ de cōdi.ꝛ de.
l.ticio centū.§.ticiō centū.lo.ij.Sed qḋ erit ſi dn̄s iſte
opprimebat hoīem iſtum ꝯ ius nunquid poterit petere
exiſtēdo de iure ſub iuriſdictiōe eius exēptiōem iuriſdi
tionis ſue.Et diſt.aut eū opprimebat pluries eū:ꝛ tūc
pōt eximi p ſupiorē a iuriſdictione illius.nā etiā ꝓpter
ſeuitiā dn̄i eximit ſeruus a ptāte dn̄i que maior eſt ꝙ ſit
baronis in ſubditū vt.ff.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.
l.ij.ergo ꝛ dictus hō.Itē etiā filius eximit a ptāte pr̄is
ꝓpter ſeuitiā.ff.ſi qs a parēte fu.ma.l.fi.ꝛ.ſ.de epi.au.
l.ſi lenones q̄ ꝛ iſte hō ꝛ ꝓ hoc.ſ.de decu.nullā paterne
hereditatꝫ ꝛ ſi qua.ꝓdi.po.l.j.Si aūt nō appareāt iuſte
cauſe oppſſiōis nō pōt petere exēptionē:q2 h̄ eſſet ini
quū ꝙ ſub ipo barone moraret ꝛ ſibi nō obtēperare ar.
ad h̄ in aut.de defen.ci.§.pe.coll.iij.ꝛ.ſ.de decurio.l.cu
riales q̄ ꝛ.l.alexādrinis.¶ Tertia dr̄ia q2 vbi qs eſt ico
la pōt ꝯueniri rōne ꝯctꝰ ꝛ mūeꝝ publicoꝝ nō tn̄ vbi ē ciuis
4 niſi hēat domiciliū vt no.ſ.e.l.j.ꝛ.ff.e.l.aſſūptio.Et eſt
alia dr̄ia q2 ciuitas ꝓfert icolatui.ff.ad mu.l.ſi libertꝰ.§
ꝑſcriptio.¶ In gl.mag.l fi.vel aīi ıne ibi ꝓdictꝫ exēplis
vt in pn̄.huiꝰ gl.Circa h̄ dic latꝰ ꝙ nos habemꝰ munici
pē ciuē originariū ꝛ incolā municeps eſt quoddā nomē
cōe aliis tribꝰ ꝛ dr̄ municeps p alluſionē vocabl'r q̄ſi mu
nerꝫ pticeps.ff.e.l.ſ.iūcto ar.inſti.de dona.§.ē ꝛ aliud.cū
ibi no.ſꝫ ciuis nō ſic ē gn̄ale nomē ſꝫ hꝫ ꝓpriā naturā ꝛ
ſic vno de q̄ttuor modis qbꝰ ꝯſtituit municeps ſicut ē ci
b uis.Prīo mō fit origīe cā ꝓpa ꝙ pr̄naꝰ ꝛ h̄ mō dr̄ tam
originarius ꝙ ciuis.ff.eo.l.ſ.ſ.ti.j.l.j.ꝛ.l.filios.ꝛ.l.origi
ne.Scḋo mō fit electiōe vt pote dignitatis officij vel be
neficij vt hic ꝛ.ff.e.l.municeps in ꝓnci.ꝛ.§.fi.de iure im
munita.l.ſup.§.fi.Tertio mō fit manumiſſiōe vt hict.ff.
eo.l.aſſumptio.§.fi.ꝛ.l.eꝰ qui.Quarto mō fit adoptio
ne vt hic ꝛ h̄ quādiu adoptio durat.ff.e.l.ordi.ordine in
5 fi.cum.l.ſe.quidde ꝫ q̄ttuor modi ponūtur hic.¶ Et iſti
quattuor modi differūt ad inuicem.nam qñ eſt qs ciuis
origine vel manumiſſione nō tenet ſubire mūera ciuita
tis nō ſolum pſonalia ꝛ hoc ſiue ſint publica auctoritate
ꝛ vtilitate ſiue auctoritate tn̄:ſed tn̄ pſonalia q̄ indicun
tur pſone ꝓ rebus nō tenet ſubire vt not.ff.eo.l.aſſum
ptio circa ꝓn.ꝛ ſcripſi.ſ.ti.ſ.l.ſ.Sed qñ fit qs ciuis ele
ctiōe vel adoptiōe tenet tam ad ꝓdicta pſonalia mūera
ꝙ ad ꝓdicta pr̄imonialia vt.ḋ.l.aſſumptio.§.filius.ꝛ.ſ.
eo.ti.l.cuius cū gl.ꝛ.l.municeps in ꝓn.ꝛ.§.fi.ff.de iure i
munitatis.l.ſemp.§.fi.ꝛ de mu.l.iij.in ꝓn.ꝛ no.ſi ti.ij.in
rubꝛ.Et in h̄ pꝫ in q̄ differūt originariꝰ a ciue.Nam ori
ginarius dr̄ ille qui cōſtituit primo de q̄ttuor modis an
tedictis ſ origine ꝓpa vel pr̄na.ſed dr̄ ciuis nedū qui cō
ſtituitur ꝓdicto mō imo etiā qui cōſtituit aliis tribꝰ mo
dis ꝓdictis ꝛ ſic originariū eſt ſpecies ſꝫ ciuis eſt genus
6 vt not.ſ.ti.j.in rub.ꝛ hac.l.in ꝓn.¶ Incola aūt differt
a ciue ꝛ originario q2 nō ꝯſtituitur ꝓpe vno de q̄ttuor
predictꝫ modis niſi aliud interueniat ſꝫ cōſtituit cōſtitu
tione domicilij licet etiā nullus de q̄ttuor ꝓdictꝫ modis
interueniat vt hac.l.vii ſꝫ ciuis fuerit cōſtitutus vno de
quattuor modis ꝓdictꝫ nō tn̄ dr̄ ꝓpe incola nec habeat
ibi domicilium.ꝛ tūc ſi ciuis in ciuitate cuiꝰ eſt ciuis ha
beat domiciliū dr̄ incola ꝛ ciuis alꝰ ſi nō ibi ſed alibi ha
beat domiciliū tūc illius loci in quo hꝫ domiciliū dr̄ inco
la ſed alteriꝰ loci vbi cōſtitutus eſt altero de q̄ttuor ꝓdi
ctis modis dr̄ ciuis vt hac.l.ꝛ.ff.e.l.incola.ꝛ.ff.de ṽ.ſig.
l.pupillus.§.incola.Et ideo cū domiciliū nō conſtituat
ſolo aīo ſed potius re ipſa.ff.e.l.domiciliū oportet ad h̄
vt qs ſit incola in aliquo loco ꝙ domiciliū ibi conſtituat
vno de tribus ꝓdictis modis.Primo mō laris fruitione
hoc eſt ꝙ ibi ſe ꝛ familiā ſuā alat vel ꝙ ibi negociet cōti
nue.ff.eo.l.labeo.Scḋo maioris ptis fortunaꝝ ſuarum
trāſlatiōe vt hic ꝛ.ff.de iudi.l.ſed ꝛ ſi ſuſcepit.§.ſ.Tertio
tpis diuturnitate.l.cuꝫ.x.annis qs ſteterit in loco lꝫ alibi
maiorem ptem bonoꝝ ſuoꝝ habeat vel larem foueat.ꝛ
ſ.e.l.ij.ꝛ.ſ.vbi ſena.vel cla.l.ij.ꝛ ex his pꝫ ꝙ ſola ꝓte
ſtatio quā quis facit vt ſit incola alicuiꝰ loci nil facit niſi
in caſu.ſ.qñ quis in diuerſis locis videtur re ipa domici
lium trāſtuliſſe vno vel multis modis de ꝓdictis tribus.
nam tūc nō videat in pluribꝰ locis domiciliū hr̄e ꝓteſta
tio ꝛ aī declaratio opatur vt nō videat eſſe incola vel hr̄e
domiciliū niſi in illo loco de q̄ declarat ꝛ aīo ſuo exprimit
dum tn̄ ꝯſtituit in illo loco domiciliū in q̄ declarat re ip
ſa vno de ꝓdictis tribꝰ modis.ff.e.l.ſi quis inſtructus.
7 ¶ Viſo igit in quo differt incola a ciue q̄tum ad cōſti
tutionem videamꝰ in q̄ differūt q̄tum ad numeꝝ ſubie
ctionē ꝛ participationē in q̄ notādū ꝙ incola nō ciuis
differt a ciue nō incola.put cōſtituit ciuis origine ꝛ ma
numiſſione.nam tūc ciuis nō tenet ſubire niſi onera me
re pſonalia nō aūt patrimonialia etiā indicta pſonis ꝓ
rebꝰ vt ſupius declaraui.Sed incola licet nō ſit ciuis te
netur ſubire munera nedū mere pſonalia ſed etiā patri
monialia indicta pſonis ꝓ rebus vt.ff.eo.l.incola.Itē
differt incola nō ciuis a ciue nō incola:q2 lꝫ ciuis in loco
in quo eſt ciuis poſſit cōueniri ꝓ mūeribus ibidem ſub
eūdis vt.ff.eo.l.de iure ꝛ.l.incola ij.tn̄ pro aliis cōtracti
bus nō poteſt ibidē cōueniri vt dixi.ſ.ti.ſ.l.j.ꝛ hoc niſi
in caſu de quo iſte ciuis nō habet alibi domiciliū:quia
tunc in loco in quo eſt ciuis poſſet conueniri vt notauit
Azo.in ſum.de iuriſdi.om.iudi.§.pe.alꝰ niſi ratiōe con
tractus ibidem initi vel ratione rei illicite vel delicti licet
alibi commiſſi data vbi in rem act.l.ſ.ff.de iudi.l.heres
abſens.§.ſ.de inter.et rele.l.relegatorum.§.dubitatur.
¶ Sed incola cum fiat cōſtitutione domicilij vt hic po
teſt cōueniri in loco domicilij.Et ſic in loco incolatꝰ de
dam infec.l.iiij.§.ꝓtor.Itē differūt nā incola ciuis non
pōt ſe eximere ſua volūtate quominꝰ tenet ciuitati cuiꝰ
c eſt ciuis[c].ſ.de decuriōe.l.exemplo ꝛ.l.vacuatis ꝛ.l.ſi ad
magiſtratum.ff.eo.l.aſſumptio in prin.Sed incola non
ciuis poteſt ſe eximere ab incolatu volūtate ſua alibi do
micilium trāſferendo re ipſa ꝛ facto.ff.eo.l.domicilium
doc.in glo.ꝛ.ibi patre ſuo facta ſecus tamen filio qui nō
ſequitur domicilium patris vt fuit notatū.ſ.l.filio circa
ꝛ.ff.eo.ratio quia ab initio cum natus fuit potuit ſibi ſi
huiuſ domicilium cōſtituere.ſ.de oper.li.l.penul.ff.eo.l.

[a] Domiciliū ſiīle p ſciḋ.l ceſ. dilectus. coll. iij. de re-ſcrip. ꝛ l. c. q̄ſi col. ꝓſ offi. ordi. ꝛ do. Nico. boerij. remiſſi ne. in ti. de iu-riſdi. omni. iu. ſ. tit. in glo. ſ. li. cōſue. bitu.

[b] ¶ Paterna. ſiue in ciuita te ſiue in comi tatu. ꝛ no. bar. in. l. j. i prin. in ſ. col. verſi. ſe cuntur i tex. na tiones .ff. ad municip. ꝛ ille ꝓprie dr̄ ciuis vt no. doct. et

marie bal. l. ſ ciues. in. j. co verſi. querit. C. de appel. ꝛ Alex. cōſi. iii. bi clvj. vol. ij. ꝛ alios modos qbus fit quis ciuis vide per eundē bald. in l. quod fauore col. pe. ver. vij. opponit. C. de le. ꝛ ludo. ro. l. l. pretor. §. pa tricii. ff. de in ius vo. ꝛ qs ci-uis ꝛ que mu-nera ſubire te neatur recur-re ad. ḋ. conſi. alle. clvj. Non obmitto tn̄ ꝙ ciuiū appella-tione veniant doctores ex publico ſala-riati ad legen dū. no. bart. et Alex. in. l. filij. §. fi. ff. ad mu-nici. ꝛ cardi. in cle. fi. de paro. ꝛ feli. l rub. de magiſt. col. ij. nu. j. ver. itē ſunt ciues.

[c] ¶ Ciuis. De hoc p bar. in. l. ord. nu. §. pa-tris. ff. ad mu-nici. qo tn̄ limi ta l ciue facto p cōtractū ſi-ue ex ꝓuilegio et ibidē. ꝛ. l. iu re eo. ti. adde q̄ no. in pnci. huius. l. nu. ſi. ꝛ l. addi. nu. iiij.

domicilium ideo nõ tenetur ſequi domiciliū patris liber
tus aūt antequā manumitteretur nõ poterat ſibi domici-
lium cõſtituere. ff. de capti. l. in bello. §. manumittēdis. ff.
de reg. iur. l. qḋ attinet ⁊ ideo reipublice ꝑ natiuitatem
ipſius vbi domiciliū habebat manumiſſori fuit ius que-
ſitum. ideo nõ potuit auferre ꝑ manumiſſionē. ff. de pa
ctis. l. ius publicū. ꝰ. de ſta. ⁊ ima. l. fi. de decurio. ¶ In
ea. glo. ibi. ⁊ l. filij in pn. ſed illa magis videtur cõtra qꝛ
dicat ꝙ libertus ſequitur orig. manumiſſoꝝ ꝓpter quod
eſt verū vbi nõ habet eām ſeruus libertus a primo ma-
numiſſore. ff. de vbo. ſignif. l. modeſtinus de libe. ag. l. ſi
quis a liberis. §. ſi quis ex his alere al's ſequeretur pri-
mi manumiſſorꝪ. ff. de le. ij. l. cū pater. §. fidei heredū. de
8 decurio. ¶ In fi. pme gl. Sed quero aliquis eſt natus in
aliquo caſtro libero vel ſubiecto alicui ciuitati quō ap-
pellabitur iſte cū hoc nomen ciuitatis ſibi nõ cõueniat
Rn̄. ſtat in noie gn̄ali ⁊ vocabitur municeps ita loquit
rubrica de magiſtratibus municip. Bar. ¶ In glo. ij. ibi
de milite tu dic cõtra qꝛ nõ eſt ibi niſi ad tps ideo nõ vi
detur eſſe ibi. ff. de le. iij. l. ſeruis vrbanis. §. eiꝫ qui. ⁊ l. ſi
ita. ⁊ l. queſitū in fi. ⁊ l. qui ſaltū. Dy. vel dic electione. i.
conuictione. Bar. ¶ In e. gl. ibi. l. aſſumptio. §. iuris. ⁊
melius. co. ti. l. ſi quis inſtructꝰ. ¶ In e. gl. ibi in pn. hu
ius. l. ⁊ eſt ſecūda differētia qꝛ incola incolatui renūciare
pōt in mūere nūdum delato. ff. e. l. nihil ⁊. l. ſi quis inſtru
ctus tn̄ origini nõ. ꝰ. ti. j. l. fi. ⁊ eſt rō qꝛ ꝓpa volūtate fit
ergo ꝓpria volūtate deſinat. ff. de ſolu. l. pūt quiſqꝫ. §. ci
uitas alterꝰ volūtatis q̄re non pōt. ff. de pact. l. iuriſgē.
§. ſi paſciſcar. ⁊. §. ātē oia. Item qꝛ rõne ꝯtus pōt quis
cõueniri ꝑ ꝯctu. ⁊ tn̄ rõne origi. ꝓprie vel paterne ciuis
nõ vt fuit notatū. ꝰ. ti. j. l. j. ⁊. d. l. aſſumptio. §. j. ⁊ idem ſi
adoptione vel manumiſſione originem habeat ar. ff. de
ag. li. l. iij. §. fi. eiꝫ. l. ſe. Si vō ſit ciuis dignitate rõne ad
miniſtrationis poterit cõueniri. ff. de iudi. l. pars litteraꝝ cū
ibi not. ⁊ idem ſi cā matrimonij. ff. de iudi. l. exigere ⁊ eſt
ratio: qꝛ alibi nõ habꝫ domiciliū. ſ. de muliere in quo lo.
l. vna de decurio. ¶ In e. gl. ibi ex alterius etiā facto. ff.
de cōdi. ⁊ demon. l. in teſtō. la. ij. ¶ In ea. gl. ibi nā fit ci
uis tn̄ matrimonū depēdet ex facto duoꝝ. ff. de reg. iu.
l. nuptias de decu. ¶ In ea. glo. ibi. ff. de iudi. l. qui prior
melius. ff. de excu. tu. l. ſi duas in pnci. ⁊ de albo ſcrib. l. ſ.
in fi. de decu. ¶ In ea. gl. ibi qui munꝰ imponit dic ſi ſuc-
9 ceſſiue fiat vocatio pfertur pmo vocās vt. §. pſcriptio. ꝰ
al's. ſi ſimul pfertur originaria vt. d. §. in fi. Si vtraqꝫ eſt
originaria pferf ꝓpria ar. l. ⁊ magis. ff. de ſolu. Si vō in
vtraqꝫ eſt preferf incola antiquior ar. l. in liberto. ff. de
ſolu. al's erit gratificationi locus cū illud munus ſit mu-
nus qḋ magꝭ placet vt inſti. de acc. §. hinc. Si aūt in vna
ſit ciuis in alia domiciliarius preferf vbi eſt ciuis qꝛ ibi
a tenetur de neceſſitateᵃ in alia ex volūtate. ff. qui po. in
pig. ha. l. qui balneū de decu. ¶ In gl. ſup vbo electio in
fi. cū aliquis in duabꝰ ciuitatibus vocaf ad mūera que il
laꝝ ſit potior dic ꝙ aut vocaf ſucceſſiue: ⁊ tūc potior eſt
que pmo vocauit vt. ff. de iudi. l. qui por. ⁊ de leg. l. eūdeꝫ
§. j. aut vocatur ſimul in duabus ciuitatibꝰ: et tūc aut in
vtraqꝫ eſt ciuis in vna origine ⁊ in alia manumiſſione vł
dignitate ⁊ tūc preferf loco originc. ff. ad mu. l. libertꝰ. §
preſcriptio. Aut eſt ciuis in vtraqꝫ iſtaꝝ ꝓpter originē
⁊ tūc ciuitas ꝓpe originis preferf illi. vbi pater habuit
originem. nā obligationē quā hꝫ ex ꝓpa pſona ꝙ que
ex alia. ff. de ſolu. l. magis de bo. li. l. qui cū mater in pn.
⁊ de fideicō. li. l. filius. §. ipſe erit. Aut hꝫ in vtraqꝫ inco
latum ⁊ tūc preferf illa in qua pmo habuit domiciliū: qꝛ
antiquior ius habꝫ. ff. de ſol. l. iij. libertō. ꝰ. ſi curia. relic.
curia te. l. ſ. ⁊. ff. loca. l. in opibus aut nõ ar. vbi pmo ha-
buit incolatum ⁊ tūc hꝫ locū diſtinctio que ponif in glo.
qꝛ locus erit gratificationi cū illud onus videaf minus
qḋ magis ſibi placet. inſti. de act. §. hinc. ⁊. ff. de le. ij. l. ſi
quis ſeruū. §. ſi inter duo ⁊. ff. loca. l. in naue. Aut in vna
eſt ciuis ⁊ in alia hꝫ incolatū ⁊ tūc dicūt quidā ſi vna ſit
ciuis origine in illa preferf vt. d. §. pſcriptio. Si alio mo
do diſtinguitur vtrum pme fuerit ciuis ⁊ tūc preferf aut
prime fuit incola ⁊ tūc reputātur pares. Sed dico ꝙ il-
la ciuitas vbi fuit ciuis preferaf illi vbi fuerit incola ſiue
poſt ſiue ante qꝛ ciuitas vbi eſt ciuis habet neceſſariam
obligationem ſed illa in qua hꝫ incolatū hꝫ eām volūta-
riam ⁊ neceſſaria preferatur volūtarie vt. ff. qui poti. in
pig. ha. l. qui balneū. in pn. facit ad hoc. ꝰ. de eman. l. iu-
bemus. ⁊ l. nec auus tutela. l. nihil. ff. ad muni-
cipales.

Senatores in tex. ibi dignitatis ſub rõne.

Mulieres. Caſus. Mulieres ı̄ dignitate ſequū
tur cõditionem viri ſi ſunt de foro mariti ſui.
Si poſtea nubat viro inferioris dignitatꝭ di
gnitatem pdit. Dy. ¶ In text. ibi mulieres.
nūquid mulier in cā criminali dꝫ ſequi foꝝ vi
ri videtur ꝙ ſic ar. iſtius tex. ſ. de puil. ſco. l. quot. in pnc.
facit ad hoc de ꝓti. ſacro. ſcri. l. in ſacris. la. iij. in pn. de ſi
lētia. l. pe. li. xij. ¶ In tex. ibi ⁊ foꝝ cõcor. xj. q. j. c. j. ⁊ qḋ
ibi not. ſtatimꝰ ſubaudi adeo ꝙ origine eximūtur quo
ad pſonalia mūera ⁊ honores. ff. eo. l. fi. §. item reſcripſe
rūt. la. ij. ſ. de muli. ⁊ in quo lo. l. j. Dy. ¶ In tex. ibi gn̄e
nobilitatus not. ex hoc tex. vt aliquis nõ efficiaf nobi-
lis ex ſua origine: ſed pnceps ipm nobilitat ꝓpter origi
nem ſuā vt. l. mulieres. ſ. de dig. de quo ibi plene dixi in
1 l. j. ¶ In materia nobilitationis Bar. allegat. l. iſtā ꝙ
vxor clerici debeat cõueniri corā iudice corā quo maritꝰ
b eius cõueniretᵇ ⁊ facit. ſ. de pfeſſo. ⁊ me. l. fi. ꝰ. de epi. et
cle. l. ij. Sed ꝓ hoc videf caſus. ſ. de ꝓti. ſacro. ſcri. l. in ſa
cris. in pnci. ſ. de puil. ſco. l. quoꝝ in pn. ⁊. ſ. de ſilen. l. pe
nul. licet iſtud nõ bene ſeruet de facto qꝛ ſequif foꝝ viri
vxor. vt ſeqtur actor rei domiciliū vt. ff. de iuri. om. iudi.
l. pe. ⁊ ad municip. l. fi. §. j.

¶ De muneribus ⁊ honoribus nõ cõtinuādis in
ter patrem ⁊ filiū ⁊ de interuallis. Rubrica.

Sicut honores. Ad euidētiam huius. l.
premitte ea que ponūtur in. l. ſe. ⁊. ff. de
decu. l. honores. §. is qui. ⁊ de vac. mu.
l. a decurionatu ⁊. ꝰ. de decu. l. ꝗs tam.
Quibus premiſſis dı̄ in hac. l. ꝙ ſi ego
geſſi in hoc anno aliquem honorem ſi-
cut non debeo cõtinuare eūdem hono
rem in ſequēti anno ita nec filius meꝰ qui eſt in mea po-
teſtate ⁊ ſtat mecū in eadem domo. Secūdo dı̄ ꝙ ſi ego
geſſi honorē tpa vacationū quinqꝫ trium vel duoꝝ an-
noꝝ ꝑ. l. ſequētem mihi cõceſſa nihil pficiūt filio meo vt
tāto tpe excuſef. Tertio dı̄ ꝙ ſi filius meꝰ infans electus
fuit decurio quādiu eſt infās nõ cogor ſubire onera de-
curionatus ꝑ eum: qꝛ ad ea q̄ mādari poſſunt expſſe vi-
deor volūtatem tacitā acomodaſſe. h. d. An. ¶ In tex.
ibi domo. ſ. in eadē familia. ſ. pr̄is ⁊ filioꝝ in eadē domo
manētium. ſ. de filijſſa. ⁊ quēad. pa. ꝑ hiis te. l. iij. vocan
tur ⁊ ſic interuallū patris nõ ꝓdeſt filio nec ecōtra. Dy.
impoſitū. i. pro futuro tpe. l. cū puenerit ad legitimā etā-
tem. xxv. annoꝝ. et ibi poſſunt. i. tibi patri a filio tuo vt
pro eo intercedas apud rempublicā vel ꝑ eo onera de-
1 curionatꝰ ſuſtineas. ¶ In vbo ꝓ infante not. ꝙ infans
c pōt eſſe milesᶜ ⁊ coronari vt tex. de quo ꝑ Bart. ⁊ doc. ſ.
de dig. l. j. Sed querif que eſt rō ꝙ ꝓhibef cõtinuare in
ter patrem ⁊ filiū et tn̄ interuallū patris nõ ꝓdeſt filio.
Rn̄deo qꝛ magis grauaref domus paterna ſi cõtinuare
tur munꝰ de patre in filium ꝙ ſi ceſſet interruptio cū fa
ciūt vnā domū pater ⁊ filius vt hic ⁊ ar. ff. de vbo. ſig. l. fa
milie. vn̄ interuallum vnius nõ pſit alteri habebit tn̄ ali
qualē interruptionem ar. ꝰ. de pci. impe. offe. l. quotiēs
⁊ deinde ille filius cõpleto tpe ſubaudi habebit etiā iure
2 ſuo interualla tēpoꝝ cõceſſa. ſ. l. ſeq. ¶ In glo. ſ. ibi non
pōt lis poſſit renūciari interuallis. ff. ad mu. l. diuus. Et
eſt rō qꝛ cõtinuatio honoris eſt partim in fauorem illius
ne multū fatigetur expēſi. ꝰ. de decu. l. quis tam in auẗ.
de defen. ci. §. pe. ⁊ partim in fauorem republi. ſ. de ſuſ. ⁊
archa. l. neminem circa pn. ff. de mu. ⁊ ho. l. iij. §. pſes in
fi. ergo renūciari non pōt. ff. de poſtu. l. quos ꝓhibet in-
terualla tn̄ fauore eius cū cõcedūtur. ff. de leg. l. ſcīēdū
§. ordine: ergo eis renūciari pōt. ꝰ. de pac. l. j. de decurio
in ea. glo. ibi. l. a decurionatu. Item fallit in aliis tribus
caſibus

a ¶ Neceſſita-
te. Imo āplio
ꝙ ciuis non
ſuccurrēs ciui-
tati pdit ciuili
tate ſuā ſi mo
doſiue magno
ſuo aut ſuaꝝ
facultatū diſ-
pendio id poſ
ſit ita not. bal.
in. l. vnuſquiſ-
qꝫ. C. de infan.
expo. ⁊ in. l. ij.
in fi. C. de cap.
et alex. in. l. ve
luti. ꝺ iure iur.

b ¶ Cõueniret
Adde de hoc
per feli. remiſ
ſiue l. c. ij. col.
ij. vł ſi. vxor cle
rici de fo. cõpe.
eūdeꝫ in. c. ſu-
per eo. in pṙi.
de teſti. bar. l.
l. ſi anguſte. ff.
de lega. ij. qḋ
āplio ꝓcedeř
etiāꝫ in vidua
clerici ita not.
bar. in. l. quod
eius. ſ. ꝺ ſerui.
ſcho. lib. xij. et
bal. in l. cū te.
C. de nup. ſi ı̄a
nollet vel non
cogeretur vt
not. felin. poſt
Abb. in. c. ſup
eo. in. prin. de
teſti. eciā talis
vidua inhone
ſte viueret vt
idem not. in. c.
ſignificāſibus
in ij. col. in pn.
de offi. dele. vł
niſi bis nube-
ret tūc eñ ca-
ſte viuēdo nõ
diceretur not.
ange. in auct.
quō opor. epi.
§. hoc ideo idē
feli. in. c. ſ. cau
tio col. xj. vł ſi. ⁊
hinc eſt ꝙ lꝫ vi
dua ꝺ ſi. iſtis.
de ꝗ vide ple-
ne ꝑ do. Nico.
boerij in ti. de
coſue. matre.
in. §. v. in glo.
in lib. conſue.
byturi. et. §. vj.
in glo. ij. ꝺ cõ
ſue. iur. ſta. ꝑ
ſo. eo. n.

c ¶ Miles. ad
de ꝓ hoc bar.
in. l. in claſſibꝰ
C. ꝺ offi. rec.
et in. l. ſi. C. de
teſta. milita. ꝑ
que inferebat
ibi bart. ꝙ do-
ctor ꝺbeat mi-
litem pcedere
nec rō ſit. ideꝫ
in doctore qui
minor annorū
xvij. creari nõ
pōt vt not. idē
bart. in. l. c. j. §.
pueritiam. ff.
de poſtu. Alia
vex. mihi vide
tur eē ꝓbabil
or ratio. do-
ctor eñ habet
dignitatem vt
not. feli. in. c.
quāto. l. j. poſt
panor. in pn. ⁊
ibi] add. tū an
ti. ꝙ no. de ma
giſt. aūt nõ vt
cõcludit inde.
ro. ſing. ciuij.
poſt bar. in. l.
ex eo tēpore l

ſu.ff. ꝺ teſta. mil.per tex.ꝭ. l.fi.j.qui mili. poſ.itto. l.et l j.ꝺ cqueſt. dig.c.fel.i.c. clerici.col.ij.ꝺ iudi.ꝛ in rubr. de magiſt.col. ij.ver.vltī.no ta caſum.ꝛ dic pſ aliqd i addi. ad.l.curialeꝰ. nu.j.ꝺ.ꝺ decu. illo libro.

caſibus in qbus ꝯtinuatio honoris ſeu muneris admit
titur q̄ notant̄.ff.ad mu.l.dum.Itē quero ſi per fraudez
diſceſſit.ꝺ.de decurio.l.oēs oīno.ꝛ.l.in filijs.in glo.q̄ eſt
ſup ꝟbo in alijs in fi.ibi p.l.p̄dictā filio.ſed illa lex de-
negat interuallū:nō tamē ꝑmittit ꝯtinuationē in glo.
pe. ibi.§.p̄ iſtante:alſ iapit ipator.no.ꝙ iſtans ꝛc.vt.ꝺ.

AB honoribus.Caſus.Si aliqs fuerit in ali-
quo officio vel ſuſtinuerit aliqua onera per-
ſonalia vel publica nō debet de quinquēnio
aſſumi ad tale officiū ſeu munera.ſed ad alia
munera vel officia ſufficit vacatio triū anno-
rū.Si autē fuit ambaſiator ſufficit vacatio duoꝝ anno-
rum ſm odoff.¶ In tex.ibi ad alios.ꝛ eſt ratio qꝛ p no
uos honores ſm ius nō vocat̄ qs de vno honore ad ali-
um.ꝭ.de dign.l.maior.de conſuli.l.ſ.in fi.qđ ſecus eſt qñ
vocatur ad eandez ar.inſti.de excu.tu.§.pe.ꝛ qꝛ natura
magis libēter ad noua ſe applicat.ff.de vet.iur.enucle.
l.ij.§.ſed qꝛ.in ꝓhemio.ffoꝝ.§.ne aūt de decio.ꝛ ibi cō
ceſſa.ꝛ eſt ratio qꝛ tres liberi dāt ei excuſationē.ꝭ.de leg.
l.j.qđ nō eſt in alio munere ſeu honore.ꝭ.q̄ nu.li.l.nepo
tes.ꝗ grauetur in hoc vt tñ biennij habeat excuſationē
Itē qꝛ multū periti legati eligi cōſueuerint.iō nō miruz
ſi ꝓpter fauorē rei publice q̄ de iſtis indiget hoc fiat.ff.
de lega.l.fi.de mu.ꝛ ho.l.fi.ar.ff.de dā.infec.l.j.Itez qꝛ i
legationibus regulariter nō ſtāt tanto tēpore vt in alijs
muneribus.

INterualla.Caſus.Frater ꝓpter fratrē nō
habet vacationē ſed ꝓpt alios idoneos nō-
dum grauatos qs recte excuſat̄ vt hic.ꝛ no.
hic ꝙ eſt iuſta excuſatio ne iterent̄ munera
in eodē quādiu reperiēt̄ alij ſufficiētes bar.
¶ In glo.iij.ibi ſic i fratribꝰ hanc an.de barulo.¶ In
ea.glo.iij.ibi.§.idē pōp.ꝓmā credo veriorē nec obſtat
ꝙ hic dꝛ ꝙ onus eſt cōmune:qꝛ verū eſt cū onus concer-
nit res ipſas vt ſit ratione rerū cōmuniū:ſed iſtud onus
cōcernit perſonā ſuā:ideo in cōi re nō eſt iputandum.vt
1 e.l.§.fi.cū ſi.de decio.¶ In ea.glo.ibi de diuer.re.vñ
qđ ſcribit̄ vni fratri.videt̄ alteri ſcribi:ſed illud quia pro
vtroqꝫ fuerat ibi ſuppoſitū.vnde lꝫ ſcribat̄ vni ad alterū
extendit̄:qꝛ q̄ in p̄fatis ꝛc.ff.de ꝟb.ob.l.ticia.§.idē rn-
dit.hic aūt nō fuit ſuppoſitū nec obtentū niſi ꝓ vno:qꝛ
2 ſecus.¶ In glo.q̄ eſt ſup ꝟbo fratribus ibi.§.idē pōp.
hec glo.vr̄ tenere ꝙ in duobꝰ ſocijs oīm honoꝝ vnus ꝓ-
ter aliū habeat vacationē qđ nō placet nam ſocietas,ve
nit ex cōuentione:ſed ex cōuentione ꝓpa nullus imuni-
tatem cōſequi pōt vt.ꝺ.ti.ij.l.origine.ꝛ.l.fi.ꝗ ꝛc.ꝑterea
non reperit̄.l.cautū ꝗ ꝛc.bar.Itez illa ſocietas cōcernit
res ipſas cōmunes:ſed hic iſtud munus cōcernit perſo-
nas quare ꝛc.vt dicta.l.cū duobꝰ.§.fi.cū.l.ſequēti.

¶ De muneribus patrimoniorū. Rubrica.

¶ Pro euidentia huiꝰ tit.ꝛ materie eſt videndū q̄ ſunt
munera ordinaria ꝛ q̄ extraordinaria.ꝛ dic ꝙ quedā or
dinaria dicunt̄ q̄ habēt certā formā ꝑſtationis vtpote
per certa luſtra tēpoꝝ.ꝺ.de iudic.l.j.cū ibi not.ꝭ.rub.ff.
de mu.ꝛ ho.l.fi.§.pe.Sed oīa alia dicunt̄ extraordina-
ria.In hac opinione vr̄ glo.ꝺ.de ſuperindic.in rubr.Sz
hanc opinionē nō credo verā indiſtincte:nā quāuis mu
nera q̄ ſunt circa formā preſtationis ſicut ordinaria.vt
l.alſ.nō tamē oīa q̄ habent incertā formā preſtationis
extraordinarie ſunt.nā ēptio ſpecierū collectio prediorū
refectio muroꝝ:viaꝝ vl̄ poſitionū ſunt munera patrimo
nioꝝ ordinaria.qđ pꝫ qꝛ in eis excuſatio nō admittit̄:
ꝛ tñ certū eſt ꝙ iſta nō habent certā preſtationē p certa
curricula tēpoꝝ.ſed ſolū preſtant̄ qñ vtilitas reipublice
vel neceſſitas iminet.ꝺ.vt ne lice.in emptione ſpe.ſe.ex-
cu.l.ꝭ.de qui.mu.vel preſta.l.fi.ff.de va.mu.l.ſunt mune
1 ra.ꝭ.de ꝑuile.do.augu.l.fi.ꝛ.l.abſit.¶ Quare credo di-
a ſtinguenda iſta muneraª patrimonialia ordinaria que
habent certā formā ꝑſtationis ab extraordinaria inſpe
cta ſua cauſa.Nā patrimonialia ordinaria credo etiam
qñ indicunt̄ ob cauſam vel euidentē neceſſitatē origina
liter inherentem rei publice cū indicunt̄ ꝙ patet cū in-
dicatur munus vel collecta ob reparationē viaꝝ muroꝝ

a ¶ Muners. Adde de iſta diuiſione mu-
nerū latius q̄ hic.ꝺ.in rub. ꝺ indictio.nu.
ij.ꝛ in add.Et

pontium vel ob ēptionem ſpecierum vini vel bladi ne fa
mes ſit in loco vbi indicunt̄.nā conſtat ꝙ iſta concernūt
vtilitatem certā ꝛ euidentē territorij cui indicunt̄.vt di-
cta.l.j.ꝺ.vt ne.li.in ēpt.ſpe.ſe excu.et dicta.l.fi.de q̄ mu.
vel ꝑ.ſe excu.Sꝫ extraordinaria credo eſſe qñ nō indicā
tur ob originalē.ſ.euidentē vtilitatē rei publice cui indi
cuntur.ſed ꝓpter aliud expediens vtpote ꝓpter neceſſi
tatem accidentalē vel aliā neceſſitatē nō ſic certo modo
euidentē:vtpote qñ indicitur collecta ꝓ eo:qꝛ res publi
ca eſt condēnata in pecunia cū deliquit p modū vniuerſi
b tatis pulſata cāpanaᵇ iuxta notata in.l.aliud.§.refert̄.
ff.de reg.iur.ꝛ.l.ſicut.§.j.ꝙ cuiuſqꝫ vniuer.naz ab initio
illud non eſt vtile ſi ex poſt facto eſt neceſſariū delictum
emendare.ff.ꝙ me.cā.l.metū.§.licꝫ tamē.ꝛ idē ſi indica-
tur qꝛ creditur vtilitas ſed non appet de preſenti ſeu eui
denti vtpote ſi indicunt ꝓpter litigium.nā tunc vtilitas
eſt incerta nō euidens.ff.de pecu.l.qđ debet̄.Et idem
ſi indicat̄ vt ſeruitiuz fiat potenti vel magno qui poteſt
rem publicam iuuare tale ſeruitiū interdum admittit̄ vt
ff.de cōdi.ob cauſam.l.iij.§.ꝙꝙ.et.ꝺ.e.ti.ſi repetendi.
2 ¶ Et ꝙ p̄dia dicunt̄ ordinaria ꝛ alia extraordinaria.nā
pꝫ qꝛ ordinaria patrimonialia ſunt q̄ legis vel ſenatuſ-
cōſulti vel cōſtitutionibꝰ ꝑncipū indicunt̄ ſeu iniungū
tur vt.ꝺ.de vaca.mu.publi.l.j.Sed extraordinaria ſunt
q̄ neqꝫ legibꝰ neqꝫ ſenatuſcōſultis neqꝫ conſtitutionibꝰ
indicunt̄.vt dicta.l.j.ꝛ.ꝭ.de ꝑuil.do.augu.l.fi.ꝛ de q̄.mu.
ne li.ſe.excu.p totū.ꝛ.ꝺ.vt ne.li.in emp.ſpe.l.vna.ꝛ.ꝺ.ꝺ
mu.patri.l.fi.et dicta.l.ſunt munera.ꝗ apparet ꝙ hec q̄
cōcernunt originaliter ꝛ euidēter vtilitatē publicā ſunt
ordinaria.Et cū delictum vel ſeruitiū vel litigiū non in-
ueniatur incertuz nec cōcernit euidēter nec originaliter
vtilitatē publicā apparet ꝙ hec ſunt extraordinaria.vt
3 apparet dicta.l.j.¶ Item hoc recte ꝓbat tex.q̄ dixit ꝙ
patrimonialia ſunt ab oībus ſubeūda vt ſunt ordinaria
a qbus nemo pōt ſe excuſare vt.l.ſi patrimonioꝝ.ff.de
mu.ꝛ ho.cōcernūt rem publicā vt.l.ij.ꝺ.de mu.patri.cū
igitur collecta ob ſeruitiū vel delictū vel litigium indicta
nō cōcernit vtilitatē publicā.ꝗ nō eſt ordinaria ſꝫ extra
ordinaria.ꝛ ꝙ nō cōcernāt vtilitatē publicā.ꝓbat̄ pmo
in delicto qꝛ nō eſt vtile cū ex neceſſitate debeat ſeq̄ pe-
na.ff.de fideiuſ.et.l.a re.§.id qđ vulgo depoſiti.l.bona
fides.ꝛ idē patꝫ in ſeruitio cū dare ſit perdere.in princ.
ꝛ idē patꝫ in legitimo:qꝛ boni viri lites execrātur.vt.ff.
de alie.iudi.cā.mu.fac.l.itez ſi reus.ꝛ ad trebel.l.item.qꝛ
poterat.de minor.l.minoribus.ꝛ qđ munus extraordi-
narium nō cōcernat rē publicā.videt̄ caſus.ꝭ.de ſuſcep.
et archa.l.humilioribꝰ.vbi dꝛ ꝙ iō humilioribꝰ officijs
indicat munus extraordinariū ne publica vacillet vtili-
4 tas:ꝛ tñ ſi eſſet munꝰ ordinariū vtilitatē publicā ꝯcerne
ret vt dicta.l.ij.ꝺ.de mu.patri.¶ Et ex hijs pꝫ ꝙ ordi
naria ꝑrimonialia differunt ab extraordinarijs in alio.
Nā extraordinaria hñt cām potius ex facto ꝑſonaꝝ vt
patꝫ qñ vniuerſitas delinqt.ꝛ idē pꝫ in alijs q̄ hñt cām
ex facto ꝑſonaꝝ adminiſtrātiū rē publicā vtpote qñ vo-
lunt litigare vel ſeruire.ꝛ iō debēt indici ꝑſonis ꝓ rebꝰ
ꝛ incolis illiꝰ loci vbi idicunt̄ vt tribuāt ꝓ nūero reꝝ pa-
trimonij ſui vt.l.reſcripto.§.fi.ff.de mu.ꝛ ho.ſed patri-
monialia ordinaria hñc potiꝰ cauſaz ex alia indigentia
territorij vel loci vbi indicunt̄ vtpote cū pōtes:fontes:
vie ꝛ muri ſunt reficiendi.Nā talia cōcernunt ſanitatez
ſeu ſecuritatē ꝛ alſ vtilitatē rerū ꝛ ꝑpli exiſtētis in illo
territorio vbi indicunt̄.ꝺ.de ſacroſan.ec.l.ad inſtructio
nem.ꝛ iō cū talia cōcernant vtilitatē ſeu indigentiā loci
vbi indicunt̄ rebus indicunt̄ nō ꝑſonis vt dicta.l.reſcri-
pto.§.fi.iūcta.l.patrimonioꝝ.§.fi.ff.de mu.ꝛ ho.¶ Et
ex hoc ſequit̄ differētia ſeu effectus:qꝛ qñ eſt extraor-
dinariū:ꝛ ſic cōcernit factū perſonaꝝ indicatur perſonis
et incolis illius loci in quo indicitur.non autem alijs q̄
nō habent in illo loco incolatum licꝫ hēant res vt.l.re
ſcripto.§.fi.alle.iuncta.l.libertus.§.ſola.ff.ad mu.ꝺ.de-
incolis.l.cum neqꝫ.quod ſecus eſt in munere patrimo-
niali ordinario.quia tale munus nō indicatur perſonis
ꝛ ſic nec incolis ſed rebus.ꝛ ideo pro omnibus rebus q̄

f

an extraordinariū munus poſſe per ꝑncipem fieri ordinariū in.l.ſ.in.ꝑin.ꝛ vltra per ſtatutū ibe nu.j.et in add. illo ti.

b ¶ Cāpana. Adde ꝙ adhuc nō diceretur vniuerſitas delinquet̄ q̄tuis velo leuato ꝛ cāpana vel tuba pulſata delinqueret ſm do.abb.in.c.dilectus cle.ij.in.iij.col.ꝟ.ne.hanc glo.ꝛ ibi in addi.tex ant.ꝙ no.extra de ſymo.ꝛ ibi etiā feli.in col.pe.ꝟſi.ſed tu inquantum omnes.Idem no.Io and.in.c.ſiluꝰ.§.ſir.col.iij.de pe.lib.vi.glo.et doct.ꝭ.ſ.ſicut.ff.qđ cuiuſqꝫ vni.no.ꝛ ang.in.l.ſed ex do-lo.§.ſed an.ff.de do.Qđ tñ limito niſi aliter deligeret̄ voluntas populi vt per fel.in alle.c.dilectus ꝟſi.tertio limita et col.Item in delicto qđ non habet tractum ſucceſſiuū vt per eundē fel.li.vbi.ꝺ.ꝟſi.ſecundo limita.et p pe.de Ancha.cōſi.cliij.incī.exnarrat̄ col.vij.ꝟſi.ꝛ ſi dicatur Item hoc eſt verum i delicto faciēdo ſecus in obmittendo vt p alle.fel.ibidē ꝟſi.ſed hāc cōcluſionē.c.per ſecutus.Baly.in.l.j.C.de ſeditio.Addē etiā limitationē quā hic ſiges ſi vis ꝛ iſtas ſi lis in.l.quinqꝫ caſtris nu.j.in addi.ꝺ.de dic.iſto li.

ſunt in illo territorio: debet tunc conferri licꝫ ipſarū re-
rum poſſeſſores nõ ſint incole illius loci. vt dicto. §. pa-
trimoniorum. ⁊ C. de anno. ⁊ tribu. in rubꝛ. ⁊ dicta. l. re-
ſcripto. §. fi. ratio diuerſitatis patꝫ ex predictis quia cum
munus patrimoniale ordinarium indicatur ob vtilitatẽ
rei publice. equū eſt vt omnes res illius territorij cõtri-
buant ſecus in extraordi. cum illa habeant potius cãm
ex facto vel voluntate perſonarū habitantiū incolatum
in loco: ideo ſolū incole quorū factū ⁊ vtilitatẽ concernūt
debent cõtribuere tñ vt. ff. ad. l. ro. de iac. l. ij. §. ſed ſi cõ
ſeruatis. ⁊ l. nauis. §. cum aũt. W. poteſt dici. ex hoc ſequi
tur tertia differẽtia ſeu effectus qui ꝯcernit indictionis
materiã. Nam patrimonialia ordinaria indicuntur oĩ-
bus rebus patrimonij ſiue ſint mobiles ſiue imobiles
vel etiã ponam ſeu nomen: ſeu fenus vel mercatura quã
quis exercet in dicto loco vbi indicitur vt dicto. §. patri
moniorum. ⁊ hoc ſiue incole illius loci poſſideant res ſi-
ue nõ ſint incole vt hac. l. ff. de cenſi. l. forma. §. ſi W. non
autẽ rebus ſiue poſſeſſionibus alterius territorij vel pa
trimonij vt dicta. l. libertus. §. ſola. ⁊ C. de opi. pu. l. locs.
5 ¶ Sed extraordinariū cū nõ imponatur niſi ſolis inco
lis nõ īponuntur pro rebus illius territorij niſi ciues vel
incole eas poſſideant vt dicta. l. reſcripto. §. fi. Sed tñ
dico ſm docto. ꝙ indicitur ciuibus vel incolis illius loci
etiam pro rebus alterius territorij q̃s illi ciues vel in-
cole quibus indicitur alibi poſſident quod probatur ſic.
nã tales res que ſunt ſite in loco cuius earū poſſeſſores
nõ ſunt ciues vel incole quibus indicitur. alibi poſſident
quod probatur ſic: nã tales res que ſunt ſite in loco cu-
ius earū poſſeſſores nõ ſunt ciues vel incole nõ honoran
tur in loco vbi ſunt ſite talibus patrimonialibus extraordi
narijs muneribus cū tamen ibi grauentur ſeu onerẽtur
vt dicta. l. omnes. et. l. libertus. §. ſola. ⁊ l. reſcripto. §. fi.
ergo cū in illo loco ſint imunes ab extraordinarijs dici-
mus vt pro eis extraordinarijs hmõi cõtribuatur in lo-
co vbi ſunt ciues vel incole earū poſſeſſores: alias ſequere-
tur incõueniẽs. ſ. ꝙ eſſent hmõi res ab extraordinarijs
muneribus patrimonialibus immunes ar. a ꝯrio ſenſu. C.
quẽadmo. ciui. mu. indi. l. j. ¶ Itẽ hmõi extraordinaria
indicũtur ſolis incolis ex facto ipſorū: vt ꝓpter litigium
vel delictū vel ſeruitiū vt. C. dixi. ergo talis collecta que
perſonatus cõcernit vt eo alienū debet reſpicere patrimo
nium ciuiū totū vbicũqꝫ ſit non tñ loci facultates. ff. de
iudi. l. fideiuſſores. §. tractatū. Itẽ cū hmõi munera in-
dicantur ꝑncipaliter perſonis. ꝑ cõſequens vbicũqꝫ ſiat
debent ſequi cõditionem perſone tanq̃ principalioris ſeu
dignioris vel nobilioris. ff. de teſta. tu. l. tutor. C. ꝑ quas
perſonas cū per liberã. ff. de edil. edi. l. iuſtiſſime. nã cū res
quãtum adinuicẽ taliū extraordinariorū ſequeret̃ perſo
nam vt. ff. de cenſi. l. fi. §. diuus. C. de epi. ⁊ cle. l. ij. per cõ-
ſequens idem quo ad ſubſidum munus vbi ceſſat imu-
nitas vt ꝯtrariorū ⁊c. inſti. de his q̃ ſunt ſui vel alie. iur.
in ꝑnc. Et ex hoc ſequit̃ quarta differẽtia ſeu quart⁹ ef-
fect⁹ q̃ cõcernit indictionis formã. Nam indictio in mu-
neribus patrimonialibus ordinarijs fiet vt res oẽs patri
monij vbi indicitur deſcribẽtur. ſm valorẽ extimant̃. et
etiã iuxta earū valorem certū qd indicit̃ ſiue fiat per mo
dum collecte ſeu fiat per modū indictionis ad bonū ſeu
neceſſitatẽ rei publice fiet vt quicũqꝫ habens in territo-
rio vbi indicitur valorẽ. xx. habeat vnū vehiculū vel ſol-
uat ꝑ vno vehiculo neceſſaria: ⁊ ſi habeat valorẽ. xl. ſol-
uat duos ⁊ ſic deinceps vt dicta. l. omis. qd̃ ſecus credo
ſeruandū in extraordinarijs vt cõputet̃ oẽ patrimonium
mobile vel imobile vbicũqꝫ ſit extimet̃ vt dixi: ⁊ tũc non
opꝫ ſic ꝑ res ſingulares extimare. ſed in vniuerſo fit ex-
a timatio totius patrimonij ciuis vel incole vbicũqꝫ ſit[a] ⁊ ſic
certū quid iponet̃ ꝑ ſolido vel libra. ⁊ ille q̃ habebit i to
to patrimonio. centū vel mille libras ſoluet centū ſolid.
vel minus vel magis ſm qd̃ erit ditior vel pauperior ſi-
cut not. C. de opi. pu. l. j. ſuper inopes. ⁊ de diſcu. in rubꝛ.
quẽadmodū ciui. mu. vẽdi. l. iiij. de mu. pa. l. j. ad fi. ad qd̃
j. de cẽſi. ⁊ cẽſato. l. q̃ grauatos. ⁊ ſic forma indictionis i
ordinarijs patrimonialibus differt ab extraordinarijs

a ¶ Vbicunqꝫ ſit. Adde de h bar. in. l. j. j. de agri. ⁊ cẽſi. lib. xj. quil. decig. in. l. placet mi. vij. ⁊ qd̃ ibi po ſui in apoſtil. ad ipſm in vlt. ab ordinario. C. de ſacroſan. eccle. et in. le. neminẽ nu. iij. vbi etiã nota- ui in apoſti. ad ipſū ſolle. in. Spec. in tit. de cenſi. §. ij. ver. que aũt ⁊ ſeq. ⁊ Card. in cle. xviij. de vi. et ho. cleri.

nã in ordinarijs ſolum extimãtur res patrimonij: ſed ſo
lum ciuium vel incolarum vbicũqꝫ ſint ſiue extra territo
rium ſiue intra vt ex premiſſis ar. ¶ Sed quid ſi indici
tur ſimpliciter collecta non adiecto ex qua cauſa indicit̃
nũqꝫ cenſebitur munus ordinariū vel extraordinarium.
Nã ſi cẽſeatur munus ordinariuꝫ nullus excuſatur. nec
etiã ꝑnceps. ff. de mu. ⁊ ho. l. fi. §. ab hmõi. j. de ꝓuile. do.
aug. q̃. l. abſit. qd̃ ſecus eſt ſi ſit extraordi. nam tũc excu-
ſabũtur habẽtes dignitatem ⁊ ꝓuilegia. j. de excu. mu. l.
maximarū. ⁊ l. cum. ff. de excu. mu. l. his honoribus. §. q̃
munus. ¶ Dico ꝙ in dubio credatur extraordinarium
nã dicit tex. ꝙ ad hoc ꝙ oẽs poſſeſſores ſoluãt ea q̃ mu-
neris patrimonij ſunt: debet cõſtare munera eſſe patri-
monij. C. de mu. pa. l. fi. ibi cõſtet ⁊c. ⁊ ideo cū ex tali indi
ctione vbi nõ inſeritur certa cauſa nõ poſſet ꝯſtare on⁹
eſſe patrimonij: qd̃ ab oĩbus ſubditur debet iudicari ex
6 traordinarium. ¶ Nã nihil refert an quis nõ reſpõde-
at vel obſcure reſpõdeat. ff. de interro. ac. l. q̃ interroga-
tus. ⁊ j. de etate. §. nihil. iſſcto. ff. de cõfeſ. l. certū. in ꝑnc.
⁊ hoc verum in muneribus q̃ cõtribuitur ciuitati. ſed in
muneribus que cõtribuitur principi. dic vt dixi ⁊ de indi
ctionibus Petrus belie. ¶ Super glo. rubrice in fi. no.
hãc glo. de quo hic per Pe. be. ⁊ per Cy. in. l. voluerãt.
C. de excu. tu. ⁊ per. B. de eug. in. l. neminẽ. C. de ſacroſã.
ec. ⁊ per Bar. j. de mulieri. in quo loco. l. j.

CIuncta. Pone caſum in perſonalibus muneri-
bus. ꝙ in ꝓmotionibus officiorū vel dignita
tum debet fieri ꝓmotio per ordinem hoc eſt
1 ſeruato ordĩe. l. obſeruare. C. de decu. ⁊ l. no
uatione. ⁊ l. in ſucceſſione. ⁊ l. in alexandri-
nis. c. ti. qꝛ per ordinem. i. gradatim ⁊c. vt. l. vt gradatiꝫ.
ff. de mu. ⁊ ho. ⁊ ꝙ ſuper hoc dicit glo. ꝓut fortuna ⁊c. i.
prout fortuna aliquẽ felicẽ vel probum: naꝫ probus nõ
iprobus debet eligi ad perſonalia munera. C. ti. j. l. fi. in
fi. Item pro modo fortunarū. i. diuitiarum. qꝛ diues de-
bet eligi vt ſi male agat habeat vñ ſoluat: vt in legib⁹ in
glo. all. prope prin. glo. In patrimonialibus aũt poteſt
ponere caſum ꝙ fiebat collecta pro ſtipẽdijs ſoluendis
militum vel pro reficiẽdo põtem: vias: portus vel aque
ductus vel muros. Vel habebãt recipi hoſpites q̃ latius
habẽtur. in. l. fi. §. patrimonioruꝫ. ff. de mu. ⁊ ho. tũc fiat
collecta per ordinem. i. ꝙ nullus releuet̃: ſed oĩbus ciui-
bus ⁊ incolis fiat pro rebus quas ibi habẽt. j. eo. ti. j. l. fi.
¶ Item pro modo fortunarum. i. poſſeſſionuꝫ ſuarum
quas ibi habẽt etiã alienigene eſt indicẽda collecta poſ
ſeſſoribus eiuſdẽ loci vt. l. fi. §. patrimoniorū. ff. e. ⁊ not. hic
in fi. glo. rubꝛ. Itẽ potes ponere caſum in munerib⁹ mi-
xtis q̃ indicuntur perſonis ⁊ rebus: vel perſonis pro rebus
de quibus in. l. reſcripto. §. fi. ff. de mu. ⁊ ho. vt fiant per
ordinem: ⁊ pro modo fortunarū vt. C. eſt declaratū ⁊ no
tauit glo. j. ti. pxi. ſuper rubrica. ⁊ hic vltra me. glo. ſm
odoff. ⁊ doc. In tex. ibi per ordinem. i. vt nullus releuet̃
ſed oĩbus ciuibus ⁊ incolis fiant pro rebus quas habẽt
ibi odoff. ſuſtinẽda. i. imponẽda in glo. in fi. ibi. Itẽ ſm
facultates etiã pro quibus mouetur ſibi cõtrouerſia. ff.
de liber. cã. l. liberis. §. fi. iũcta. l. j. j. ti. j. ⁊ l. fi. ad qd̃. C. de
pig. l. in ſūma. de admi. tu. l. ſine herede. §. luc⁹. ¶ Iteꝫ
aũt litem ſibi motã tenebat̃ ſoluere. ergo ⁊ poſt. vt fiſcus
in ſua poſſeſſione ⁊c. in aut. de man. princ. §. coges. j. de
agri. ⁊ cẽſi. l. litibus. §. hoc de redditib⁹. li. x. ad quod. ff.
de dã. infec. l. inter quos. §. ſi oĩs. ff. de vſufru. l. hacte-
nus. de decu cio.

MUnera. Caſus. Si ꝓ militibus mittẽdis ad
exercitū: vel pro reparationib⁹ viarum pon-
tium murorū ⁊ aqueductuū fontiū viarū por
tuū: vel ꝑ cauſis ſimilib⁹ collecta indicatur
poſſeſſorib⁹ tenẽtur cõtribuere etiam forẽ-
ſes vel alienigene: in illo loco poſſeſſores hñtes. In tex.
ibi vtilitatis. i. pro ſtipẽdijs militū vel ꝑ refectione ope-
rum publicarū ⁊ ibi ab oĩbus ſubaudi q̃ nõ hñt priuilegiū
vel per ꝑncipem vel ꝑ legẽ ſcriptum. j. l. pxi. in glo. fi. ⁊ C.
de anno. ⁊ tri. l. ij. ⁊. iij. ⁊ l. in fraudẽ. cū ſilib⁹. ⁊ no. C. tit.
ij. l. cū neqꝫ. ⁊ C. e. in fi. in glo. rubrice. odoff. an. ⁊ doc.

Qui immunitatem

1 Ui immunitatem. Caſus. Quibus cōceſſa eſt immunitas munerū nō videntur eis patrimonia lia remiſſa. hoc dicit An. In text. ibi onera ſubaudi ordinaria nō extraordinaria. ff. de mu. et ho. l. muneris. et ibi debent vide extra de cēſibus. c. cū venerabilis. de ſecuro. In fi. tex. et ita no. quod onus ſuſcipiendi hoſpites eſt onus patrimoniale. et ſic videtur quod poſſit eccleſiaſticus vt. s. de exact. tri. l. fi. cū eccleſiaſticis eſt ſpāliter cōceſſum ne teneantur recipere. s. de epi. et cle. l. i. et iſta ſepe occurrūt quādo veniūt milites bar. no. ar. ex hac. l. cōtra vaſallos eccle in qbus cōceſſa fuit imunitas munerū vt nihilominus teneantur ad colle-
2 ctas. ¶ Quia collecte ſunt munus pñmoniale: quia indicuntur pſonis p rebus vt. ff. de mu. et ho. l. reſcripto. §. fi. et hoc verū eſt de ordinariis per iſtā. l. quia nō videtur cōceſſa imunitas ad pñmonialia vt hic. et hoc intelligo in collectis ordinariis: ſecus in extraordinariis que ex improuiſo caſu acciderit. quia ad illas nō tenētur. ff. de va. mu. l. in honoribus. §. que munera. niſi propter neceſſitatē rei publice in-
a dicentur: puta famis vel guerre: quia tūc non excuſarentur[a] vt. s. vt ne. li. in ēp. ſpe. ſe excu. l. vna. tibi no. in glo. s. ibi ſcripſi. In glo. i. ibi artium. Itē ſunt alii qui imunitatē habent per. l. ſcriptā. j. de priuil. eorū qui in ſacro pa. mili. l. j. li. xii. Itē in alio. j. de ſilen. l. ii. Itē in alio. j. de excu. mu. l. negociatores. s. de ſacroſan. ec. l. placet. et. l. ſacroſācta. s. de ſacroſan. s. de anno. l. fi. Itē in alio. ff. de iur. imunitatis. l. ſemp. §. demōſtratur. Itē in alio vt. j. vt ruſti. ad nullū obſe. deno. In. e. gl. ibi medicos. Imo oīa alia pñmonialia: in alia remittitur excepto philoſopho. vt ibi not. ¶ In ea. glo. ibi corporalia ſub. qđ eſt verū inquātum tangit laborē pſone: nō autē preſtationē realē. ar. ff. de interdictis et relegatis. l. relegatorū. in fi. de vetera. l. honeſte. in fi. de legi. tu. l. j. in fi. de teſta. tu. l. quero eū ſi. ¶ In ea. glo. de epi. et cle. ſubaudi vt nō teneātur ſubire munera hoſpitio. vt ibi in ea. glo. j. de excu. mu. et illa. t. j. de vaca. mu. pu. l. i.

a ¶ Non excuſarentur. Add. Albericū de roſa in. l. ex toto in pn. poſt dy. ib. ff. de lega. j. bal. in. l. iubemus. s. de ſacro ſan. eccle. et bar. cepo. cautela. xviii.

Non videtur. Caſus. Onus alimentandi equos decurionū eſt patrimoniale hoc dicit
1 ¶ Et not. quod iuſte pōt facere ciuitas quod vnus teneat equū p cōi qui forte eſt bonus equitator vel armiger: et alius cōferat ad expenſas forte propter guerram Bar. not. l. per glo. s. qđ prouo. nō eſt ne. l. ſi. In glo. iiii. ibi nō reſcinditur. hoc ideo quod nō eſt notorium vtrū ſit perſonale munus. ff. e. l. fi. in princ. quare et c. ff. de re iudi. l. cū prolatis. et. l. preſes. ſecus ſi notorium eſſet: quia ipſo iure eſſet nulla. j. de tempo. ap. l. ii. circa me. ff. de tu. et cura. dat. ab his. l. ſeye. de decurio.

Nec tēpore. Caſus. Neque ſenex vt hic: neque minores vt. j. e. l. etiā. neque habētes plures filios a patrimonialibus excuſantur. Hoc dicit
1 An. ¶ In tex. ibi liberorū ſubaudi niſi eēnt
b xii. vel. xiii. liberi. quia tūc excuſarentur[b] etiā a patrimonialibus. s. de decurio. l. ſi quis decurio. ff. de iur. imunitatis. l. ſemper. §. demonſtratur. ¶ In fi. text. ibi habere poteſt ſub. et eſt ratio quia cū ſint omnes de eadē ciuitate debēt eodem iure cenſeri. xii. q. ii. c. cognouimus. extra de deci. c. in tua. et hoc quia dignū eſt vt ſicut cū aliis vitā ſuſcipit vt ſicut ſentiant in legibus diſciplinā vt extra de ſta. regula. c. recolētes. de offi. ordi. c. querēti. in fi. quia nō dz aliis fieri remiſſio. aliis inferri tribulatio. xxx. q. j. §. his ita. circa fi. et quia qđ a pluribus fertur leuius fertur. s. de exac. tu. l. actores. j. e. l. fi. et ſic reſcripta nō debēt concedi cū alicuius iniuria. s. de emāci. l. nec aug. cū multis ſilibus. et adde alias rationes preter iſtas quas dixi. s. de anno. et tri. l. in fraudem. An. in glo. i. ibi de vaca. mu. niſi fuerit munus patrimoniale extraordinariū. ff. de iur. imunitatis. l. ſemp. §. demonſtratur.

b ¶ Excuſarentur. Add. quod eē verū ſi poſt modū morerētur oēs vel aliqui ex dictis liberis notauit Inſpoſti. ad iſtū poſt eū in. l. ſi quis la. ii. s. de decu. co. xi.

c Profeſſio. Caſus. Philoſophi nō debēt habere imunitatem a muneribus patrimonialibus hoc dicit Bar. pfeſſio. i. philoſophica vt. s. de iuriſdi. om. iudi. l. fi. deſiderium ſub. imunitas. et ibi diſcrepant ſub. et ideo nō debes audiri. s. de fur. l. j. ſi ſer. exter. l. j. C. ac. repacitate:

c ¶ Philoſophi. Add. glo. cū ex eo. de elec. li. vi. ino. in. c. grauē, in glo. ſua. in fi. cōſiliarios de

alias capacitate alias cecitate odoff. rapacitate eſſe cōtra. j. de ven. impo. l. fi. rapacitate. ſic. j. de ve. nūmiſ. po. l. fi. ra-
1 pacitate. ¶ Not. quod quis dicatur conuinci auaricie rapacitate vt hic et ar. j. de vet. nū. po. l. fi. alias dicatur pfanus ardor auaricie vt not. s. de epi. et cle. l. ſi quiſquis. alias dicitur ydolorum ſeruitus vt extra. de preben. c. auaricie. alias eſt periculo capitali ferienda. vt. s. de exac. tu. l. j. dubius. et ibi cenans. Cum turpis. ſic pars que ſuo non cōgruit vniuerſo exēplo. cū bona exempla imitari debea-
2 mus. ff. de ma. vin. l. iii. An. de decurio. ¶ In gl. j. ibi in integrum. ſed dic qđ aut eſt deceptus in facto et poteſt reſtitui: quia peritiſſimos fallit. ff. de iur. et fac. ig. l. iii. et. l. regula. in pnc. Aut in iure tunc aut tractat de lucro licz aliis reſtituetur. ff. de mino. l. et ſi ſuis. §. j. tamen ipſe non. vt hic. et. ff. de orig. iur. l. ii. §. ſeruius. Si de danno licz decipi non preſumatur: ſi tamen probetur deceptus reſtituitur. s. qui aduerſus. l. j. ff. de condi. inde. l. ſed ſi me preſente. in prin. cū glo. ff. de iur. et fac. igno. l. error. et. l. iur.
3 ignorantia. de decurio. ¶ Circa iſtam glo. et eius mate-
d riam tū queritur vtrū doctor poſſit petere in integrum[d] reſtitui: dic latius qđ aut vult petere in integrū reſtitui propter ignorātiā facti. et vt. ff. de iur. et facti igno. l. ii. aut propter ignorantiā iuris: et tunc aut loquitur de dāno vitando: et tunc ſi conſtet ipſum errasse poteſt petere. ff. de cōdi. inde. l. ſed ſi me preſente. et. ff. de iur. et facti igno. l. error iuris. difficilius preſumitur errasse niſi valde liquidiſſimis probationibus appareat. ff. de origi. iur. l. ii. §. ſeruius. Aut loquitur de lucro captando: et tunc nō au-
4 ditur vt hic. et dicta. l. ii. §. ſeruius. ¶ Itē facit argumentum hec lex: quod ſi quis aſſerit in libello aliquid in preiudicium aſſerentis partis aſſignatione facta in preiudiciū partis aſſerentis habetur pro cōfeſſo. s. de lib. cā. l. cum petitū. s. de predi. mi. l. predia. in fi. et de inſti. et ſubſti. l. ii. in fi. et ex premiſſis dicerē quod ſi quis peteret reſtitutionē ſeruitutis et dicat ſe ſpoliatū ſeruitute quā habet in fundo alieno quod non ſit audiendus: quia eo ipſo quod aſſerit fundum alienū habetur pro cōfeſſo. et eſt pinde ac ſi aduerſario aſſerēte hoc fuiſſet cōfeſſus vt dicta. l. ſed ſi aduerſario hoc aſſerente eſſet cōfeſſus: non eſſet audiendus: niſi doceret de iure ſuo et titulo ſeruitutis vt. ff. ſi vſuſfru. petatur. l. vti frui. et ſi ſeruitus ven. l. ſicuti. §. ſi queritur.
5 ¶ Nec obſtat ſi dicatur quod in cauſa ſpoliationis ſufficit quod doceret ſe ſpoliatū vt reſtituatur. s. ad. l. iul. de vi pri. l. ſi quis ad ſe fundū. et de dona. inter virū et vxo. l. ſi quarta. quia verū eſt niſi ſpoliatus ipſe in libello ſuo aſſerat inten-
e tionem aduerſarii fundatam eſſe[e] de iure cōmuni: quia tunc non reſtituetur. et eſt caſus extra de reſti. ſpol. c. ad decimas. et poteſt fundare de iure cōmuni. quia vbi niſi volente actore deducitur in iudi. ius proprietatis: tunc exceptio proprietatis impedit reſtitutionem: tūc imputatur ſibi quia in iudiciū petitoriū deduxit. nam ex hoc eſt ius queſitum reo excipiēdi in petitorio extra de reſti. ſpo. c. i. et de cauſa poſſeſ. et proprie. c. cū eccleſia. Pro hoc facit ratio l. quia actor. vt prediti deducendo proprietatem tribuit ius reo allegando proprietatem et poterit tunc reus petere ſententiā ferri ſuper eo. vt not. ff. de pba. l. circa. et ideo ſicut ſententia lata p reo in cauſa proprietatis. ita deducta pareret ſibi actionē. ergo et exceptionē. ff. de iureiur. l. ſed ſi poſſeſſori. Unde debet ſolū petere reſtitui ſerui-
6 tutem qua fuit ſpoliatus. ¶ Item all. lex iſta quod religio-
f ſus iudicaui non admittatur ad ſucceſſionem[f] hereditatis paterne. nam hoc eſt contra profeſſionem ſuam. Et pro hoc. l. in honoribus. §. philoſophus. ff. de vacatione mu.
g ¶ Item alle. l. iſta quod non poſſit religioſus eē arbiter[g].
7 nam cōtra eorum profeſſionem eſt quod ſe reddāt peritos negociorum forenſium. s. de epi. et cle. l. placet. et. l. repetita. Item quia non habent vnde poſſint facere litem ſuā quia non habent bona vt per hoc. s. de pactis. iuncta aut. ingreſſi. s. de ſacroſan. eccle. et ita nota. glo. ff. de arbi. l. ſed ſi ſeruum. §. i. poſſunt eſſe tamen amicabiles compoſitores et arbitratores: nā die ſancto poteſt de cruce tractari. s. de fer. l. fi. et ideo videtur quod religioſa pſona poſſit iſtud facere. ff. de arbi. l. et ſi de iniciis. §. fi. ¶ Item iu-

ſenex con pa nor. in. c. ſi deli genti. mu. xxx. et ibi notauit in apoſtil. in ver. ſcolares clericos de fo. com pe. pleniſſ. per bal. in addi. ad ſpe. j. ti. de reo. vñ. ſcholaris et ibi ſpe. vñ. ſed quid ſcholaris.

d ¶ In integrū reſtitui. Adde Alex. in. l. ciuitas. ff. ſi certū petatur.

e ¶ Intētionē aduerſarii fundatam eſſe. Add. de bal. in. l. j. j. pe. colū. vñ. vt pone aliū exēplū et ibi pe. de ſun. j. de apo. pu. et in. l. chirographis. §. j. de admi. tuto. panor. plene in ca. venerabili nu. iii. et ibi notauit in apoſti. ad ſpm in vñ. reſtitutionem extra de offi. dele.

f ¶ Ad ſucceſſiones. Adde iſtud dictū eē intelligendum. de pfeſſis nō antē nouicijs. de. extui et ibi card. de v. ſig. e non ſolū de regula. lib. vi. Io. and. poſt Inno in. c. in pñtia de pba. bal. in. l. j. et in. l. bulegia. in fi. et in auct. ingreſſi col ix. i. j. conclu. s. de ſacroſan. eccl. et fede. de ſenis. cōſi. cli. xxii. et. xxvi. Aduerte tū quod ſunt capaces relicte p alimēta noc. glo. in. l. ſeruo alieno. §. j. ff. de lega. i. ſm. bal. in. c. j. §. rurſus. eo. iii. qui. mo. feud. amit. in fen. et in. l. cum qſtio in. fi. ii. de lega. et card. in cle. eos in fi. de regu. et in alle. cle. exiui. §. p. inde. q. ii.

g ¶ Nō poſſe religioſum eē arbiter. Adde glo. bar. et doc. in. l. pediius. §.

j.ff.ḋ arbitris bal l ſiia marga in ꝟſi. monachus ꝟ.xiij. ſpe.in ti.de arbi.§.viij.ꝛ cardi in cle. ij q. xix et meli⁹.q. xxj. vbi tenet ꝙ poſſit eſſe cũ ſuꝭ ſuperio ris licentia et ibi notant in apoſtil⁹.ed iſꝫ in ver. cõparatur ſeruo de reſcrip.

dex non pōt eſſe arbitrator vt in aut.vt diffe. iudi.§.ſi ꝟo cõtingat. Item cadit talis arbitratio in ſeruo vel deportato ergo multo fortius in religioſo.ff.de le.ij.l.cum pater.§.hereditatem.ꝛ ad trebel.l.ex facto.§.ſi quid.

Etiam minores. Caſus. Minores nõ excuſant a muneribus patrimonialibus.h.d.Bar.

Ec preſtatie. Officiũ preſtatie eſt quoddã officium ad quod deputabant antiquitus
1 aliqui vt venderent frumentũ cõmunitatis in ſtationibus. Item erat aliud officiũ laycale quod ſatis donũ nuncupabat. de quo fit mentio.ḋ.de epi.ꝛ de.l.ſi quis in conſcribẽdo.in pn. ff.de excuſa.tu.l.ſed reprobari.§.ſunt aũt.ꝛ.ſ.de perpetuo ſucceſſo.parentis.l.j. ¶ Dicitur ergo in.l.iſta ꝙ hec munera non ſunt perſonalia ſed patrimonialia: et ideo
2 ab illis nullus excuſatur.hoc dicit odoff. ¶ In tex. ſup verbo ſacerdotie.dic ꝙ in iure noſtro eſt triplex ſacerdotium preſbyterorum. et de hoc.ḋ.de epi. et de. ꝛ aut.de ſan.epi. Item eſt ſacerdotiũ doctorũ vt.ff.de iuſti.ꝛ iur. l.j.in prin. Item eſt ſacerdotiũ quedam dignitas ad ſimilitudinem prefectorũ:de qua loquit hic ꝛ in.l.j.C.de
3 natu.li. ꝛ ibi per odoffre. ¶ In glo.j.ibi inſtitutionibus.qꝛ conducebant ſupra ſe aliquid ad ſuos vſus retẽtos: alij relocabant ꝛ tam pro ſe ꝙ pro alijs ſoluere tenebantur: ad qḋ in aut.de tabel.§.nos aũt.B.ac.in glo. ij.ibi totius prouincie.ſubaudi.et erat munus laicale.ḋ. de natu.li.l.j. in aut.qui.mo.na.effi.ſui.§.viti. nam iſti officiales parent omnib⁹ officialib⁹ illius ꝓuincie prepoſitis his qui debebant rei publice:non tantũ pro ſe imo ꝓ alijs tenebãt ſic ſumit.ḋ.de iniur.l.atrocẽ.B.ac. in glo.iij.ibi.§.de captione.tamẽ qꝛ magis poteſt in patrimonialibus:qꝛ ipſe dicit principalis in exactione decimarũ.i.tributorũ:qꝛ ab oĩbus alijs officialib⁹ exigitur ꝛ poſtea nomen eorum ꝛ ſuo ſoluit ideo denominatur a patrimoniali.ff.de ſta.ho.qꝛ de acquirẽ.re.do. l.quiſquis.glo.ac.

Matrimoniorum. Caſus. Mulieres nõ excuſantur a patrimonialibus.hoc dicit An.

Gantium. Caſus.extraordinarie ſuperindictiones ſunt munera patrimonialia.hoc dicit bar. ¶ In tex.ibi qñquidẽ ꝓ,qꝛ.vt.ḋ.de
1 predijs curialiũ.l.j.ꝛ ibi facilius quo ad ſoluentes.qꝛ qḋ in plures diuidit facili⁹ ſoluit. ḋ.de exac.tri.l.actores. Item qꝛ ſolatiũ eſt miſeris ꝛc.et citius ſoluit ꝗs cũ videt oẽs ſoluere ꝙ ſi ſolueret ſolus. vt dicta.l.actores.ꝛ.ḋ.de ope.pu.l.j.ꝛ.ſ.de imunita.ne.
2 cẽde.l.j.odoff. ¶ In glo.ſi.in ſi.ꝛ idem ibi not.ff.de iur. imunita.ꝛ ſunt munera qualiter clericus teneat mune-
a ra ſubire[a] dic in ſpe.iiij.parte ti.de.cõiug.et per Archi. extra de imu.ec.c.ij.ꝛ not.aliquantulũ ꝑ Cy.ḋ.de ſacroſan.ꝛ.l.placet.

a ¶ Munera ſubire. Tu vide de hꝭ feli.in c.rhodulphus col.xij. ꝟſi .et dum proxime rettuli de reſcrip.ꝛ in.c. ecclesia ſancte marie co.xliij. ꝟſi. Item an teneatur ſoluere extra de cõſti.ꝛ dixi aliqd in apoſtil. ad ſtiũ poſt eũ.ḋ. de exact. tribu. l.ſi omnia domus nu.j.iſto lib.

¶ Quẽadmodũ ciuilia munera indicant. Rubri.
¶ In gl.rubri.ibi.ad.l.iul.viſcel.ſub. vl dic origo ꝓpa vel paterna.ḋ.ḋ inimi.ꝛ origi.l.filios.ꝛ.l.origine.Odoſ.
¶ In glo.rubri.ibi ad.l.iul.maieſt.ſubaudi origo ꝓpa vel patria.ḋ.de munici.ꝛ origi.l.filios.ꝛ.l.origine.odoſ.
¶ In ea.glo.ibi de decurio.ſ.ordo vt ꝓmo pꝛ ꝗ filꝰ vt.ḋ.de decurio.l.ſi ille.xij.mor honeſtas ꝛ vita laudabilis vt.ḋ.decurio.l.infamia.xiij.inſpiciat ne ſit magiſter aliquarũ artiũ mecanicarũ ꝗ noiant.de excu.arti.ꝑ totũ. xiiij.cõſideraꝭ ne ꝗs ꝓpter inimicitiã eligat.ſ.ſi ꝓpter ini.l.j.ꝛ eſt ꝑſonale munus a quo nullus excuſat niſi ꝓpter infirmitatẽ.vt.ḋ.ti.ſ.l.neqꝫ.ꝛ.l.etiam.

Um de curatorez. Caſus. Curatores nõ debent eodem tpe hr̃e plura officia.h.d.bar.
1 ¶ Ex.l.iſta.no.ꝙ ꝗs nõ poteſt ſimul habe
b re plura officia[b] circa qḋ dic ꝙ aut ꝗrit vtrũ quis poſſit ſimul tenere i diuerſis ciuitatib⁹ diuerſa officia etiã non poteſt vt hic ꝛ.ſ.qui mili.nõ pñt l.hijs quidẽ.aut ꝗris in eadẽ ciuitate ꝛ tunc aut ꝑ vnũ officiũ ipeditur ab alio:ꝛ tunc nõ poteſt.ḋ.de acceſ.l.ſi. aut pōt ſimul vtrũqꝫ gerere vt.ff.tũc pōt.§.de legatis.l.

b ¶ Plura officia. Adde ſalua diſtinctiõe ꝗua hic ꝙ acceptans aliud officium cũ iã vnum habeat

eundem.in princ.in glo.iij.ibi.ḋ.ti.ij.l.ij.ꝛ eſt ratio:quia non debet de munerib⁹ fatigari.ḋ.de decur.l. ꝗs tñ.qḋ eſt verum in diuerſis locis.ff.de decurio.l.eos.in ſi.etiã volẽtib⁹.ḋ.ti.ij.l.j.ſi in eodẽ.ſi nõ ſit leſio reipublice pōt ff.de legatis.l.eũdem.alr̃ nõ:qꝛ ſi non poſſunt cõtinuari nec eodẽ tpe geri.ḋ.ti.ij.l.j.cũ ibi not.ad qḋ.ff.de vaca.
2 mu.l.ſi.§.j.de decurio. ¶ In ea.gl.ibi ad qḋ.ff.de colla. ꝛ eſt ratio qꝛ ꝗlibet ſue ꝓuincie non aliene dꝛ obligatus ff.de lega.ꝛc.§.ſi quis ad opus.ḋ.qñt ꝗ.quarta pars.l. ij.§.ad filiorũ.ꝛ.l.ſi.§.j.niſi in vicina ciuitate defect⁹ fuerit:qꝛ tũc vna aliã adiuuare tenet.ḋ.de offi.prefe.ꝓto.l. ij.§.poſtꝙ.ḋ.no.vec.l.j.in ſi.de tuto.ꝛ cur.da.ab hijs.l. diuus.B.ac.

Aioribus. Caſus. Qui habuit maiores honores non debet eligi ad minores.h.d.An. ¶ Alle.l.iſta ꝙ doctor legũ non pōt eẽ magiſter in grãmatica dic ꝯtra ar.in aut de cõſul.§.ſi.ꝛ in ꝓhemio ffo.§.j.ꝛ videt ſentire glo.ḋ.de decurio.l.doctiꝗ.odoff.ꝛ nõ ob.hec lex qꝛ eſt verum de minori ad minorez remoto primo honore alr̃ ſic in aut.de cõſu.§.j.C.de app.l.ſi qñ. ꝛ ita reprobatur glo.ꝗ eſt in dicta.l.doctiꝗ.nec ob.l.vniuerſos.ḋ.de decurio.qꝛ ibi erant officia ꝯria. ¶ In ſi.tex.ibi eſt nec ꝑ maiorem ſuperuenientem ꝑdit minorẽ precedentẽ.ſ.de digni.l.maior.Iaco.rebuffi.

Um de oĩbus. Caſus. Qui geſſerit honores vel munera in re publica ſi eſt copia ciuium nõ dꝫ eoſdẽ honores ꝯtinuare ibi:imo dꝫ ha
1 bere vacationes.h.d.An. ¶ In tex.ibi munera intra tpa tñ interualli.ḋ.ti.ij.l.ij.qḋ eſt verum in dubio:ſed vbi cõſtat ꝙ ſint alij ydonei hꝫ locũ lex noſtra. Sed ſi non ſint ydonei nec illa nec iſta.ff.ad munici.l.diuus.cũ ibi not.ff.de legi.l.ſciendũ.§.ordine. de decurio.ꝛ hoc verũ niſi ab omni ꝓpſo tanꝗ ydoneos eligent in aut.de defen.ciui.l.ſi.§.ſi.ibi.ḋ.ti.l.ij.qḋ eſt verũ ſi vocet ad eadẽ munera pꝛa vel maiora.ſi autez ad miora ꝑpetuo excuſat alijs exiſtentib⁹ ydoneis.ḋ.l.pr.

Ltra modũ. Caſus. Preſes ꝓuincie cui⁹ officiũ ẽ ꝗliter munera ꝛ honores in ciuitatib⁹ decernant: ꝓuideat ne aliꝗs vltra moduz in ſubeundis muneribus affligat alijs releuatis:ſed ſeruet equalitatez ordinis.h.d.An. ¶ In tex.ibi modũ poſitũ.ḋ.de anno.ꝛ tri.l.iij. vel dic. i.vltra partez vnũ quẽqꝫ cõtingentẽ cum fiat cum virib⁹ ſingulorũ.ḋ.de opi.pu.l.omnes. :

¶ De hijs ꝗ ſpõte munera publica ſubeũt. Rub.

Eterani. Caſus. Qui patit ſe creari decurionez videt ſuo ꝑuilegio renũciaſſe niſi ſub pacto hoc officiũ acceptauerit ſaluo ſuo priuilegio:ſec⁹ ſi ad aliũ honorem ſe eligi paſſus eſt.hoc dicit.cum duabus.li.ſe.bar. ¶ In tex.ibi veterani.i.antiqui milites odoff.ꝛ dic veterani vel quicũqꝫ alij. An.hiſo conceſſa ꝑ principem odoff. In tex.ibi nõ poſſunt cũ vocant ad munera decurionibus cõceſſa cõſueta iponi.ḋ.de reb⁹ cre.l.ſi ꝗs iuſiuran. ff.de pcur.l.ꝗ pcuratorẽ dat.in ſi.B.ac. ꝛ ibi honores. i.totũ vnũ honorẽ vel vnũ onus cũ vn⁹ honor vel onus.
1 ceſſionem alr̃ diuiſionẽ nõ recipiat.B.ac. ¶ In glo.j. ibi filijs eorum.vt penarũ curatio.ff.de veteranis.l.iij. non tñ muneris vacatio.eſt ratio:qꝛ in penarũ remiſſione de magna vtilitate agit.ḋ. de preci.imperato.offe.ꝛ reſcripta.ſed in alijs magno preiudicio ideo non ſit extenſio in aut.de man.princi.§.publicorũ. In glo.ſi.in ſi. tu dic meli⁹ ꝙ nõ eſt ibi ſpeciale imo ibi marit⁹.etiam ſi vellet curator eſſe nõ pōt.ḋ.ꝗ tu.da.po.l.marit⁹.ſi ergo expꝛſſe nõ poterat nec tacite ꝑ reſcriptionẽ adminiſtrationis.ff.ꝗ.mo.pig.ra.cõtra.l.eſt oĩa. ſed hic ꝗ excuſationez habebat eſſe poterat adminiſtrator.ḋ.ti.j.l.j.nõ aſſt muri ſi gerẽdo vr ſe obligare.ff.de tutel.l.ſi fili⁹. circa me.ſed fortius ob.ḋ.de decurio.l.p. ꝑpſo dicto. ſꝫ ibi hacten⁹ ex neceſſitate geſſerat iõ putabat ſe adhuc obligatũ eẽ:qꝛ nõ tenet.ff.de inoſ.te.l.pꝛ decedẽs.§.nec eſt.

Nota ex hac.l.

puniat ꝛ qua pena vide rodo.rom. ſing. ſuo.cclxxvij.incĩ.ſi ſi accuſetũ ꝓhibetꝫ qḋ ibi notaui in apoſtil. ad ſpꝗ et panor. in.c. cũ ſit ꝛ ꝙ etiaz notaui in apoſtil.ad eũ poſt alios in.ꝟ.oppone.nu.iij.extra de iudicijs.

2 Nota ex hac.l.q licet aliqs faciat actū cōtra priuilegiū
a ſuum nō amittit priuilegium[a] circa qd cū queritur quā
to tpe perdat quis priuilegiū ſuū: dic qm aut aliquis nō
vtitur priuilegio ſuo ſibi cōceſſo. tūc aut nō cōueniebat
caſu quo poſſet vt in priuilegio ⁊ tunc p lapſum tpis nō
perdit. vt. s. de decurio. l. in filijs. ⁊. ff. quēadmodū ſerui
tus ami. l. ſi qs alia a qua. in fi. aut poterat vti priuile-
gio: ⁊ tūc effectus priuilegij ɔſiſtebat in agendo tūc tol-
lit tāto tēpore quāto actio ab eo pcedens vt. ff. quēad-
modū ſer. amit. l. ab eo pcedēs. ⁊. ff. de ſerui. ru. p. litē.
§. qui habet. ⁊. s. de vſufru. l. corruptionē. ⁊ ita not. glo.
s. de diuer. reſcrip. l. falſo. niſi priuilegiū habeat effectū
lītiſ ɔte. vt. s. qn libel. princi. dat⁹ litis ɔte. faciat. l. j. ⁊. ij.
Si autē effectus cōſiſtat in excipiēdo vel in nō facien-
do: vt in nō dando decimas vel in nō ſoluendo collectas
tunc eſt perpetuū ⁊ nullo tpe tollit vt. ff. de excep. doli. l.
pure. §. fi. niſi aduerſarius cōtrario iure vtat. tunc enim
tolleret. xxx. annis. vt extra de priuil. c. accedentib⁹. ⁊. c.
de terra. Si autē effectus priuilegij cōſiſtat in faciendo
vt in nūdinis perditur p nō vſum decē annoꝝ. ff. de nun
dinis. l. j. ¶ Sed quero qualiter perdat in faciēdo actū
cōtrariū priuilegio. dic qm aut facit actū cōtra priuilegi
um cū preſtatione forte q nō intendit renūciare priuile
gio: ⁊ tunc nō perdit priuilegiū vt hic in fi. huius. l. ff. de
iure immunita. l. ij. aut facit actū ɔtriū priuilegio ſine pre-
ſtatione: ⁊ tunc aut priuilegiū habebat effectū nō itera-
bilem vt q impetrauit vt eſſet dñs alicuius rei tūc facien-
do ſemel actū cōtrariū perdit priuilegiū. s. de iur. do. im
pe. l. ij. Aut habet effectū iterabilē vt hꝫ priuilegium nō
ſoluendi collectas: q ſolutio eſt iterabilis ⁊ indicto indi
ctio collecte q ſolutio eſt iterabilis: ⁊ tūc aut querit vtrū
pdat priuilegiū pactū ɔtriū qntum ad illū actū: ⁊ tunc pre
iudicat. s. qntuꝫ ad illū actū. ff. de vaca. mu. l. pretor. §. fi.
poſt cauſam. Aut qris ſi eſt preiudicaꝰ qntum ad alios
actus ⁊ tūc aut alij act⁹ habebāt dependētiā ex illo actu
pmo. ⁊ tunc vr preiudicaſſe qntum ad alios q dependēt
ex illo actu cōtrario priuilegio vt hic. ⁊ in. l. ſe. aut qntuꝫ
ad alios actus q nō dependēt. ⁊ dico q nō vt. s. de excu.
tu. l. voluntarie. ⁊ de epi. ⁊ cle. l. preſbyteros. ⁊. l. iſta. ⁊ in. l.
ſeq. ¶ Sed ɔ videtur caſus decretaliū extra de ɔſti. c.
acceſſiſſent. ⁊. c. cū martinus ferrarienſ. ⁊ de pben. c. pro.
3 illoꝝ. ¶ Sed dicerē q iſte decretales loquunt de ſtatu
to nō de priuilegio: ⁊ pōt eſſe ratio diuerſa: qꝛ illi q fece-
runt ſtatutū facerent illud tollere: ⁊ iō faciendo actū cō
trariumvident recedere ab illo ſtatuto. Sed ſecus eſt in
priuilegio qd erat inductū a lege vel a principe. ⁊ ideo nō
ſic de facili tollit p actū cōtrariū ar. ff. de reg. iur. l. nā na
turale. ⁊ de ſol. l. put quiſqꝫ. vel ibi exac. vtilitas eccle q
eſſent plures nūero: ⁊ tūc p actum cōtrariū tollit alr, nō
tolleret vt not. p Inno. c. accedentibus. extra de priuile.
4 ¶ Ex premiſſis determinat dubiū ponere ciuitati con
ceſſum erat priuilegiū non ſoluēdi collectas vel vectigal
ſoluit per. x. annos. quero nūquid eſt ſibi preiudicatum
ppetuo ⁊ ita priuilegiū ſublatū ⁊ ex predictis patꝫ q nō
cū habeat effectū iterabilē iſtud priuilegiū: ⁊ ideo non p
ditur niſi. xxx. vl. xl. annis. vt ptꝫ ex predictis. Itē not. ſi
quis preſtet q certa lege intelligebat ſuſcipere munus
decurionatus q in ceteris priuilegijs immunitatis ſit ius
5 ſibi saluū. ¶ Et faciūt hec q ſi iudex pmittat homici-
de q eſt in eccla q ſi exeat q ipſum liberabit q nō tene
tur ſibi ſeruare pmiſſionem. imo pōt poſtmodū ipm pu
nire. vt. ff. de dolo. l. j. ⁊. s. de cōmer. iuncta. l. ij. ⁊ p hoc in
6 aut. de man. prin. §. ſed neqꝫ aut. ¶ Sed credo contra.
b qꝛ fides ſeruāda eſt hoſtibus[b]. ff. de iur. immunita. l. ij. et
de cap. ⁊ poſtli. re. l. inducie. ⁊ de pac. l. legitima. ⁊. l. ɔuē
tionum. ⁊ in aut. de man. pn. §. ſed neqꝫ. nō ob. l. in con-
trariū alle. nā verū eſt niſi fuerit facta pmiſſio de reducē
do in eccliā: nā lꝫ blando ſermone ſi poſſet inducere eēt
aliud. s. ſi qs aliquē teſta. phi. l. fi. cōuētio tn̄ eſt ſeruan
da ſibi. ff. de cōſti. pecu. l. j.

1 Ui publici. In tex. in honorem vel onus ⁊ ibi
decurionib⁹. i. honore. ⁊ eſt ratio in decurio-
natu: q munus decurionis eſt perpetuū nec
recipet iterationem. s. de decurio. l. in ſucceſſione. ⁊. l. in
filijs. Item eſt via ad alios honores. ff. de decurio. l. ho-
nores. §. is q. ideo quo ad oia ſibi preiudicat. In alijs ſe
cus que recipiūt iterationē. s. de excu. tu. l. voluntarie. de
epi. ⁊ cle. aut preſbyteros. ij. decurionatus: quia tunc in
alijs muneribus etiā perdet priuilegiū in totū. qꝛ ſi de-
curiones creantur ad munera ⁊ honores vt. not. s. titu.
ij. l. p. An. ¶ In glo. ij. ibi in alijs de hoc dic vt not. per
Cy. s. de excu. tu. l. voluntarie opi. j. ⁊. ij. In ea. glo. ibi de
curionat⁹ imo magis adverbuꝫ glorie. de ſecuro. ¶ In
ea. glo. ibi ſed ſi qui dñi. ſed ad illud quod dicit de glorie
cupiditate cōtradicit predict⁹. §. Sed ibi non reprobat
vana gliā: q ppria volūtate ſic ɔcedēdo libertatē eueni
ret q nullus ſeruus maneret heres. ad aliam. l. dic q ibi
vana gloria eſſet alteri. i. fiſco ⁊ offenſo dānoſa. hic aūt
nulli eſſet dānoſa. qꝛ ſufficit ſi tibi. vel in paucis ⁊c. s. de
nego. geſt. l. tutor.

Ui cōditioni. In tex. ibi cuiuſqꝫ ad trine po
tentie incluſiue. In tex. ibi peregerit cū habe
1 ret immunitatē ⁊ ibi patrē. ¶ Not. q admini
ſtrator ciuitatis eſt pat ciuitatis vt hic. et in
aut. vt iudi. ſine quoquo ſuf. §. cos. s. de opi.
pu. l. j. ⁊ ſic poterit agere p quolꝫ de ciuitate vt de patre
dicit. s. de bo. ma. l. j. ¶ Itē dicit Hoſtiē. q dñs pōt ap
2 pellare p ſubiecto extra de app. c. dilecti filij. ſi eū non
vult nō cogit cū iure. ff. d mino. l. vt. s. de pactis. l. p. B.
ac. Not. hic decurionē voca i patrē ciuitatꝫ ⁊ ita rector
eccle. ⁊ rector ciuitatis. j. de arbi. ciui. l. ij. i fi. li. xi. s. de de
fen. ciui. l. iiij. in prin. in aut. vt iudi. ſine quoqꝫ iuſ. §. cos.
et iuſiurandū qd preſtat ab hijs. §. j. col. ij. ⁊ in feu. epi.
vel ab. in rubrica. ⁊. c. j. ſic dñi ⁊ nobiles. ff. de orig. iur. l.
ij. §. deinde. Et faciunt argumentuꝫ. ll. predicte q decu
rio. poteſtas ſeu rector poſſit agere ſeu defendere p ciui
tate ſicut pater p filio. s. de bo. mat. l. j. dy. Et ita quili-
bet baro poſſet p ſubiecto ſuo ſi grauaretur appellare.
et vꝫ appellatio. extra de aſpe. c. dilecti. tibi no. p Inno.

Os qui. Caſus. Liber homo q ſponte ſe cu-
rie tradit ſeipſum obligat non ſuos liberos
quādocūqꝫ genitos. ſecus ſi naturalis fili⁹
1 curie offeratur. hoc dicit bar. ¶ Not. ex hac
l. q magis meretur ille q ex liberalitate ali-
quid facit qͣ ille q ex neceſſitate vel voto p hoc. s. de do
tis pmiſ. l. j. cū ibi not. iūcta. l. ariſto. ff. de dona. p hoc fa
2 cit. ff. de lega. l. ſcīēdū. §. legati. ⁊. l. ſi abſenti. ¶ In tex.
ibi debent als debeant. Sed cōtra ɔvidet. s. de liber. et
eoꝝ li. l. ij. dic q aut pater dat operā rei illicite ⁊ nocet
nōdū natis vt ibi. Sꝫ licite ⁊ volūtarie nō vt hic licꝫ eis
pſis. s. de natura. li. l. cōium. circa me. de decurio. l. fi. §.
ij. aut qris in iā natis: ⁊ ſi pat dat operā rei illicite nō no
cet eis vt in ɔtrarijs: nec nocet qꝛ caſus pris nō dꝫ filijs
eſſe lucrum: aut rei licite tunc aut erant aliene cōditiōis
ſubiecti: ⁊ nō pdeſt vt dicta. l. fi. §. anterioribus. Si non
erant ſubiecti pdeſt. j. de digni. l. ſenator. tamē nūqͣ no-
cet eis. s. de nup. l. ſi cardi. ɔſtituen. ⁊ eſt ratio qꝛ magis
meret ille ⁊c. vt ſcripſi in pnc. l. Et ibi ɔſeruāda. et videt
q imo bona ſunt obligata. extra de decurio. l. neminē.
Sed hoc iō qꝛ nō debet qrta niſi p mortē. vt. s. de ipo.
lu. deſcrip. in rubrica ſuit notatū. vn̄ tūc nō obligaret fi-
lius q nō pmittitur obligari ſicut ſeipm expreſſe ar. s. lo
ca. l. ſi cū hermes. ff. loca. Itē qrit. §. fi. In tex. ibi. l. j. pa
cto qd intellectū hoc ipo q confert als offert eos curie
inſti. de nup. §. fi. de heredi. ab inteſt. §. qb⁹ ſucceſſores.
Solu. pris nō alijs agnatis. in aut. q. mo. na. effi. ſui. §.
filiū aūt. Et ibi creandi. ſecus in pcuratore. nec ob. s. in
pn. hu⁹. l. qꝛ ibi fauor. iō extendit hic odiū. ideo hortat
ibi qrta qd eſt vez qn ex teſtō extranei ſuccedere debēt
curiali ſecus ſi ab inteſtato: qꝛ tunc curia. ix. hꝫ vncias.
3 in aut. q. mo. natu. effi. ſui. §. ſi vo etiā. B. ac. ¶ Nota
q ille q gratis ⁊ ſpōte facit aliqd mai⁹ meritū dꝫ hre qͣ
q neceſſitatis. Et hoc facit cōtra religioſos q min⁹ me-
ritum debeat hre de hijs q faciūt aſtricti pvotū quē ſecla
ris nō aſtrict⁹. ⁊ p h. ff. ad ſillē. l. iij. §. verū. et ad tertul.
l. ij. §. ſi mr nō peccet. ⁊ ad trebel. l. nā qd. §. q cōpulſus.

a ¶ Non amit-
tit priuilegiū ī
dic hic et ſpe-
ciale propter
expreſſaꝫ pte
ſtationē, de q
hic et p bar.
hic et in. l. bñfi
ciū et ibi alex.
in fi. ff. de ɔſti.
princi. als te-
cus quod illud
ligo quo ad ac
tum tn̄ et de-
pendentes ab
eo nō quo ad
alios de qbus
loquitur priui
legium vt not.
bal. in ſua mar
ga in vl̄ti. ſtatu
tū dñi. vj. eſſe cē
in. l. ij. ē. d iur.
do. impe. Cy. ⁊
ſaly. i. l. volūta
rie. s. de excu.
tuto. ⁊ in. l. ij. d
vete. ⁊ in hac
mate. recurre
ad alex. in ſol.
l. bñficiū de cō
ſti prin. vbi ha
bes q verum
eſt q priuilegi
um ſi contineat
actū momēta-
neū pditur p
vnicū actū cō-
trariū nō ſi ha
bet actuꝫ ſuc-
ceſſiuū de quo
p Card. in cle.
ſepe. §. ſi tn̄. q
ſi. de verb. ſig.
et Alex. conſi.
xxvij. vol. ij.

b ¶ Fides ſer
uanda eſt ho-
ſtib⁹ hn̄ dicit
ſpe credo pro
pter. l. j. ff. de
dolo. niſi for-
te dicas q in-
telligat hic de
capitaneo ſeu
duce belli qui
pculdubio eſt
ſeruare tenet
vt not. bar. in.
l. cōuentionū
de pac. et in. l.
fi. ad le. iul. ma
ieſt. et pau. de
caſt. ɔſi. xxxij.

a ℭ Preſumit impulſiua. ad de oi alleg. l. ij.ff. de dona. volunt allegat glo.ſing.in .ṽ. ca inſra. l. ij. qui.l ad hoc p ſing.allegaut do. ſiico.boe- rij l reguis de cet l ſi.in apo- ſtil.ad oy.in.ṽ. impulſiua de quo notauit a liquis in apo- ſtil.ad panor. in.c.poſt trāſ- lationē.§.cete riiz iu.xvij . in apoſtil.in vſi. ceſſat effect⁹ extra de iure- iur.ō quo etiā p ſeli.poſt pa nor.in.c.cū nū cius col.j.vſi. nota primo ex ira de teſti.
b ℭ Durat cō- ceſſio . Adde iſtā in.l.ſi do la.ij.nu.j.t qō ibi notaui in a- poſtil.ad ipm vbi plene teti gi hanc mate- riā.ā.de decu. iſto li.t do.me uz do. Philip. decium.conſi. xxiij.incl.dui no tc.et p viti li col.ij.vſi.iiij. bā fact.
c ℭ Finalis. Adde in q vo lens dicere ef fectuz ceſſare ex ceſſatione cauſe dz p ba- re ipaz cauſaz fuiſſe finalem de quo p . Cy bal.ang.t ſaly. in.l. gnaliter. C.ō epiſ.t cle. ang.are.in. §. illis aſt inſti. de teſta.mili. card.alex. l.c. ceſſante col.j. extra ō appel. et panoz . in.c. poſt trāſlatio nem.§. ceterū nu.xvij .et ibi notaui remiſſ. in apoſtil . ad ipſuz in vſi ceſ ſat iuo extra ō iureiur t in.c. cū tuēcius .nu. j.vbi etiā dixi in apoſtil. ad ipſuz in vſi.nō ceſſat et ibi ēt fcltn.col.j.vſi. t ota primo ex ira de teſti.
d ℭ Tollit pa- cto nudo.bar. in.l.ſi vnus §. pacto col.i. f.vſi.ſic nota q actio.ff.de

ℭ De his q̄ a p̄ncipe vacationē acceperūt. Rub.

ℭ Uiſum eſt.ā.de muneribus.ſed q: aliquotiens cōce- ditur vacatio:ideo videndum eſt q̄n.cedoff.

Ullus. Caſus. Decurio nō poteſt vacationē ipetrare tēporalē niſi a p̄ncipe t ex cauſa. 1 hō. ℭ Illo.hic q vacatio p̄ncipis eſt tpalis Sed videt q in dubio ſit ppetua vt i.l.ſalſo. ā.de diuer.reſcrip.t in aut.cōſti.q̄ de digni. 2 §.illud. ℭ Sed dic q aut cōcedit imunitas p p̄ncipez ob cauſam.t tunc aut eſt cā finalis:t tūc ceſſante illa ceſ ſat priuilegiū.ff.de euiga.t pu.ſubſti.l. ex facto. in prin. t p hoc.ff.de re mili.l.milites agrz.§.j. Si aūt cauſa ſit i pulſiua tunc ceſſante ea nō ceſſat effectus.ff.de poſtu.l. j.§.ſerū.t ō vſufr.le.l.gnali.§.dubiū.aūs eſt.§.aſipenul. Aut eſt dubiū an ſit cā finalis vel ipulſiua:t tunc preſu- a mitur ipulſiua[a].ff.de dona.l.ij.§.fi. ℭ In gl.ſ.ibi. vt tē poralis.hoc verū q̄n cauſa ipeditur per quā ſi cōceditur erat tēpore duratura. Si aūt ppetuo tūc ppetuo poteſt fieri cōceſſio.ff.de vaca.mu.l.pretoz.in prin.de excu.tu. l.idem vlpianus.t.l.non ſolū.in fi.t hoc verz q̄n in ↄceſ ſione exprimit ſit ppetua vel tēporalis.ſed ſi ſimpliciter b cōcedatur dic q q̄diu cauſa durat eſt cōceſſio[b].ſ.de pro feſſo.t me.l.j. Aut cā eſt finita:tūc aut eſt finalis tunc ſi remanēt reliq̄e eſt cōceſſio.ff.de decurio l.ſi.ff.de excu. mu.l.eos.ſi nō remanent ceſſat cōceſſio.ſ.de tabula.l.ſi. de excu.mu.l.j.t.l.negociatores. ℭ Si cauſa ſit ipulſi- ua nihilominus ea ceſſante durat cōceſſio.ff.de dona.l. ij.an fi.de ↄdi.t demon.l.ticio centū.ſed in dubio ſi cau ſa cōſeruat vtilitatē ipetrantis preſumit ipulſiua.ff.de dona.inter vir.t vxo.l.ſed ſi more.§.fi.ſi ↄcedēti vel ter c tij finalis[c].ff.de le.iij.l.ſi in legatū.de decio. ℭ In ca. 3 gl.ibi.l.nemo. Contra h̄ videt.ā.de decurio.l. quotiēs. ſed ibi erat tm̄ cōceſſio hic cōcurrunt oia tria quare ſec⁹ de teſta.l.ſcimus.ō.ac. Per hāc.l.dicit dy. q ſi aliquis iurauit ſe nō intereſſe alicui teſtimonio q nō valeat t ni hilominus remittat iuramentū.ſed de hoc eſt caſus.ff. ad munici.l.ſi.

ℭ De vacatione munerum. Rubrica.

ℭ In glo.rubrice ibi inſti.de excu.tu. Et circa hoc vide c ō not.p Cy.ā.de excu.tu.l.voluntarie.q.j.

Uneris publici. Caſus. Habens imunitatē a muneribꝰ publicis ab extraordinariis ex- cuſatur.vel ſic muneris publici vacatio ſim- pliciter ↄceſſa nō porrigit ad ordinaria mu nera.h.d. ℭ Et not. q munera ordinaria 1 ſūt q̄ ponunt.l.ſenatuſcōſulto. vel cōſtitutiōe p̄ncipū.t alia dicunt extraordinaria de quo dicaz.ſ.de mu.in quo loco.l.ſ.t dixi latius in.l.j.de mu.patri.ā. ℭ Itē not.q 2 imunitas nō porrigit ad munera ordinaria de quo hic per glo.t.ā.de decurio.l.vacuatis.t dixi.ff.de iure imu. l.ij.bar. ℭ In tex.ibi vacationē.ſ.ſimpliciter: indultam dy.cōtinere.ſ.volumus cōtinere.i.excuſationem illorz munerz dy. ℭ Not.ex hac.l.q vacatio muneris intelli- gitur facta in dubio de pſonali t de extraordinario pa- trimoniali. Et dic de munere nō habēte annexuz hono- rem.t eſt rō:q2 magis intelligit de pſonali q̄ de p̄timo- niali ordinario:q2 p̄timonialis remiſſio muneris eſt ma gis dānoſa fiſco et ideo nō extēdit ar.ā.de preci.ipera. of.l.nec dānoſa. ℭ Item q2 ſicut pſona difficilius obli- gatur ita fauor pſone eſt vt facilꝰ liberet ar.ff.de pign. l.deniq3.t iō cū pſonale munus cōcernat perſonā.ff.de mu.t ho.l.ſi.in pn.ideo tc. ℭ Sed quare vacatio ſe ex- 3 tendit ad extraordinariū p̄timoniale pluſq̄ ad ordina- rium.q2 pſonalia ſunt incerta t ex iproniſo accidit.ff.de vaca.mu.l.iii.honoribꝰ.§.q̄ muneris.vn̄ debitor erat in il lis obligationibꝰ.t iō facilꝰ tollit.ff.de pac.l.ſi tibi. de ecz.§.j.t iō actio iniuriaz tollit pacto nudo[d]. ℭ Sed d quare vacatio non extendit ad illas q̄ habent annexuz honorē:rō eſt q2 cōcernere vident fauorē perſone.et iō nō debet vacatio tollere illa.ā. de ſacroſan.ecde.l.ſi ad inſtructionem. ℭ Item not.hic q vacatio principis eſt temporalis vt not.ā.ti.j.

ℭ De decretis decurionum. Rubrica.

ℭ Uiſum fuit.ā.de decurio.q aliq̄n cōcedant imunita tem t decreta faciūt.iō de eorū decretis hic ponit rubri. 1 ℭ Et eſt ſciendū q decretū pōt ſumi multimode. Uno modo p ſnīa diffinitiua t iſto mō ſumit in.l.nec quicq̄. §.vbi.ff.de of.pcōſul.t le.ſm vnū caſū. Itē interlocuto- ria.ff.de aſſeſſo.l.ſ. Itē p edicto pemptorio.ff.ō re iud. l.decreta. Itē p eo q maior ps decurionum facit vt hac rubrica.t.ff.qō cuiuſq3 vni.l.itē eoz.§.ſed ſi ita decerne rant.t de decre.ab or.fa.p totū. Itē p auctoritate quaz iudex apponit in alienatione rez minoz.ff.de re.eoz3. l.j.t per totū.t.ā.de p̄di.mino.t p totū. Itē p eo q ſena tores cōſtituunt.ā.e. q̄.cau.infa.irro.decreto. Itez p li- bro decretoz. Itē p electione epi vt extra de elec.c.quia ppter.t p totū. Itē p decreto iudicis aduerſus cōtuma cem.ff.de dā.infec.l.ſi finita.§. iulianus. de hoc in ſpe. titu.de p̄mo et ſcdo decreto. in p̄n.p̄ma particula ſcde 2 partis. ℭ In gl.rubri.de decretz decurionū ibi ab acto- re. Super cuꝰ electione videt decretū ſuperiorum neceſ c ſarium[c] vt.l.ſi.in fi.ā.de predi.decurio.t.l.ij.ā.de ſeruu. rei p̄ua.l.manu. Sed dic cōtra q2 cū a lege cōi eis cōce- datur creare ſindicū vt.l.nulli. In glo.alit.q̄ nō tenet ali i.m requirere.alō ipſi nō viderent facere vt.l.vxori.§.j.ff. ſal.nec poſſent eum remouere qō tm̄ faciūt.ff.q cuiuſq3 vni.l.itē eoz.§.q ſi actor.cū ibi nota.illa eni q̄ ſunt mo- dici preiudicii faciūt ſine ſuperiore ad inſtar tutoris.ā. de admi.tutu.l.lex q̄ tutores.ſecꝰ ſi creet ſindicus ab vni uerſitate:q2 vix pōt cōſentire t varie voces pſerūt. t eſt ibi maius periculū q̄ in decurionibus q̄ ſunt pinde.l.ad ſubeunda.ā.de decurio.de decio.licz in cōtrariū not.in dicta.l.nulli.de quo p cy.ā. de peitra.l.neq3.§.iiij.et in ſpecu.ti.de ſindi.§.j.ṽ.ſed nūq̄d. ℭ Uniuerſitas.tertia particula p̄me partis.t per Inno.in.c.ſi.de pcuta.t per bar.in.l.nulli.ff.q cuiuſq3 vni.t ibi etiā p.ō.de cigno. t per Hoſt.in ſūma ti.de ſindi.§.q̄s ſindicus. ℭ In ca. 3 glo.ibi t ſtatutz.ſubaudi reuocādo gl.in dubio. ℭ Que ro nūquid decuriones poſſint alicui indicere bannū? et videt q non.cū iſtud cōcernat iuriſditionē ar.in feu.de ſta.t cō.ō li.ec.fact.§.itē nulla cōitas.ſz decuriones nō hn̄t iuriſditionē.ff.de tu.t cu.da.ab hiis.l.vbi abſita cō f trario ſenſu. ℭ Sed dic q duplex eſt bannū[f] quoddaz eſt:afficit corpus t tale nō pōt indici p decuriones vt di cto.§.itē nulla.de hoc i feu.hic ſi.lex.circa p̄n.t.ā.q̄ bo. ce.poſ.l.j.in fi.glo.inſti.q̄.mo.ius pa.po.ſol.§. relegati. in glo.aliud eſt bannū qō cōcernit res: et tale pōt iponi p decuriones puta per modū ipoſitiōis pene vl̄ mulcte. vt not.hic.t eſt caſus.ff.e.l.ſi.t.ā.de nora.l.ij.q2 cū poſ ſint ſtatuta facere.g̃ et penas apponere p quas ſtatuta defendant ar.ff.de origi.iur.l.ij.§.poſt originez.t ar.ff. de officio eiꝰ cui.mā.eſt iuriſditio.l.ſi.in fi.de decio. Et hoc credo dū tm̄ auctoritas ſuperiorum interueniat. et ſic publica vtilitas.q2 iudex dz iudicare ſm illud ſtatutū 4 g̃ dz cōſentire ar.inſti.de iur.na.§.plebiſcitū. ℭ In ca. glo.ibi p delicto qō pōt ſtatui in pena pecuniaria.patre cōſentiente ar.ff.de cuſto.re.l.ſi q̄s reū q̄ t a q̄.l.ſi priua tus.nō in pena corporali.l.ſancimꝰ.ā.de pe.ar.p hoc.l. liber hō.ff.ad.l.aql.de decio. ℭ In ea.glo.ibi al.no. t iſtud credo verū:q2 tm̄ operat gnale in oibus tc.ff.de admini.tu.l.ſi duo.ſed ſpālis renūciatio valet.ff.de poſt li.§.ſi cōuenerint.g̃ tc.ff.cōia predi.l.vēditor.§.ſi ↄſtat. niſi eſſet tale ſtatutū q eſſet incertū preiudiciale munici pibus:nec eſſet veriſile q municipes conſentirēt.ff.q̄ in fraudē credi.l.pr.de pig.l.obligatione.ā.de mu.nō ↄti. l.j.in fi. Sed vbi nō poſſent renūciare.not.extra de foro 5 cōpe.c.ſi diligenti.t not.glo.ff.de iudi.l.ſ. ℭ Sed circa q.poſitā in glo.q̄to nunq̄d valeat ſtatutū factū q pater cōueniat p delicto filii. Circa qō dic q̄n aut cauet in ſta tuto:vt pr puniat corpalit p delicto filij. t tūc nō valet. q2 ſtatutū nō eſt aliud q̄ gnalis cōſenſus oim ciuiuz vel decurionū.ff.de iuſti.t iur.l.oēs ppli.t iō pōt plꝰ opari in vniuerſo. Iſtud ſtatutū q̄ ſpālis l ſinguli.ff.de admi. tu.l.ſi duo.ā.de p̄ſcri.xxx.an.l.oēs.ſz ſpālis ↄſenſus nō 6 valeret. ℭ Illā nō pt p ↄſenſū q̄s ſe obligare ad penaz corpalez p delicto alieno.ā.de pe.l.ſancimꝰ.t.ff.de pe. crimen. Item

pact. Itē ſim- plici renuncia tione not.glo. bar.t alex. in. l.pōponiꝰ.ff.ō nego. geſt . et aduerte q ac- tio iniuriarū ſemel p pactū remiſſa nō po teſt poſtea re- uocari per pa ctū vt agatur ex ea vt not. Bar.t doct. in poſt.l.ſi vnꝰ.§. ſi pactū. ff. de pact.
e ℭ Super eo- rū decretū ne ceſſariū . Idez tenuit iſte in.l. cum te. mi. ij. vbi etiā notaui in apoſtil. ā.ō decu iſto li.tn tior eſt via eſt q nō requira- tur de neceſſi tate vt no.bal. in.l.v.col.ij.ṽ. deinde not.ā. de epi.t cleri. bar.in.l.actor col.iij. vſi.vi- deamus p̄nſ. ff.rē ra.habe. t in.l . nulli. ff. quod cuiuſq3 vni.no.et in.l. municipio vbi plenius vt in poſſeſſio . le- ga t noꝰ. per bal.in addi.ad ſpe.in ti.ō ſin dico vſi.iu ſin dicatu t in ol. l.nulli col.ij.ṽ. quinto requi- ritur de quo ēt notaui in apo- ſtil.ad gnl de cōg in.l. oēs. ā.allau.iij.ā. de epi.t cle.
f ℭ Duplex eſt bānum. Adde q in appella- tione banni in ſtatutis venit bannū pecunie nō vitē nec exi lij et non libe- rat bānitum a dbito not.bal. in.l j.col. viij. vſi.t ſi ſtatutū dicit de his q̄ pene no . et. Auſi.de elc. in auct.itē dri tur et ibi neta ni l apoſtil.ad ſpm in ver. in quo banno.ſ. de epiſ.t cle.

crimen. Item quilibet poteſt obligare ꝙ in bonis. ff. de
pig. l. et que nō duꝫ. §. qd̄ dr. ꝛ. C. q̄ res pigno. ob. poſ. l. ſi
hos: ſꝫ corp⁹ nō numeraꝶ in bonis alicui⁹. ff. ad. l. acquil.
l. liber hō. ğ ꝛc. ff. de q̄ſtio. l. j. §. ſi qui vitio de appel. l. nō
tm̄ non pōt ſtatu cū igiꝶ inducere qd̄ nō pōt ꝯſenſus. ff.
de pac. l. ſi vn⁹. §. pact⁹ ne peteret. Aut caueꝶ in ſtatuto
vt pater ꝑ delicto filij teneaꝶ pecuniariter ꝛ tunc aut eſt
factū ſtatutū ſine ꝯſenſu ciuiū: nō valet: qꝛ iſtud ſtatutū
pōt iducere diuiſionē pr̄imonij ſingloꝝ ꝛ iō nō pōt fieri
a decurionib⁹ niſi ſinguli ciues cōſentiāt. ff. quītaq. l. ſi
priuat⁹ de polli. l. toties in fi. ꝛ ita no. glo. C. q̄ ſit lōga cō
ſuetudo. l. ij. circa mediū magne glo. ſ͠m opinio. ꝛ ꝑ h̄ in
auk. de defen. ci. §. fi. Si aūt ſinguli cōſentiāt valet cum
poſſit ex ꝯſenſu ad hoc ſe obligare. ff. de cuſto. re. l. ſi duo
reum. ꝛ iō pōt ſtatutū h̄ inducere ꝛ ita no. glo. ff. de reg.
iur. l. nec ex p̄tore. nec eſt inconueniēs ſi plus opeꝶ cōſen
ſus ſingloꝝ ꝙ decurionū cum ipſi non ſint adminiſtra
tores ciues niſi dñt: ꝛ ideo nō mirum ſi pōt plus dñs ꝙ
ciuis adminiſtrator ꝑ h̄. ff. qd̄ certo loco. l. ij. §. idē iulia
7 nus libera. l. capite. ¶ Sed nūquid pōt tollere. l. gn̄ales
ſtatutū factū ꝑ municipes. dic ꝙ ſi ſit. l. p̄ceptiua vel ꝓhi
bitiua ꝙ nō cum etiā nō poſſit ꝑ pactū. Si ſit ꝑmiſſiua
ſic. vt not. C. de pac. l. pacſa. ¶ Ex p̄dictis pōt determina
ri. q. nūquid valet ſtatutū quo caueꝶ ꝙ mulieres dotate
nō pñt ſuccedere in bonis pr̄is ꝛ videꝶ ꝙ nō qꝛ nō valet
a ſtatutū niſi in hijs q̄ pñt tolli ꝑ pactuꝫ: ſꝫ h̄ pactum nō
8 valet. C. de coll. l. pactuꝫ. ¶ Sed credo ꝙ valeat qꝛ ꝑ. l.
iſtud pōt indici q̄ per pactū. lꝫ dicam⁹ ꝙ iure nature de
beaꝶ legitima liberis nō tn̄ ſic iure nature. i. iure natura
li: qꝛ tūc per pactū nō poſſet tolli nec ꝑ. l. poſitiuā vt inſti.
de iure na. §. pe. ſꝫ debeꝶ iure ciuili ꝓpꝶ ꝯiunctionē natu
ralem. nam. l. ciuilis h̄ ſtatuit ꝓpꝶ ꝯiunctionē q̄ erat inter
tales ꝛ iō pōt mutari ꝑ. l. ciuilē. ꝛc. cum hodie aliter ſuc
cedāt ꝙ olim vt in auk. nouiſſima. C. de inofficio te. ꝛ. l. cū
querit. ꝛ. l. parētib⁹. ꝛ in auk. de trien. ꝛ ſe. §. j. ꝛ ita no.
glo. in feu. qui feu. da. poſ. §. hoc aūt notādum ſup ꝟbo
legib⁹ h̄ videꝶ expſſiuꝫ in. l. antiochenſium. ff. de p̄uil. cre
di. Sed dicas ꝙ ꝑ pactū non pōt indici ꝙ nō ſuccedat.
9 ergo nec ꝑ ſtatutū ¶ Sed dic ꝙ plus pōt ſtatutū ꝙ pa
ctuꝫ cū fiat ſtatutū de ꝯſenſu oīm partiuꝫ nō niſi duoꝝ ꝛ
ideo plus dꝫ operari. Itē qꝛ in ſtatuto etiā cōſentit ille de
cui⁹ ſucceſſiōe tractaꝶ ꝛ illi ad quos pōt ꝑtinere: ꝛ ideo
pōt valere inter alios de ꝯſenſu illi⁹ de cui⁹ ſucceſſiōe agi
tur vt. C. de pac. l. fi. ꝛ ita obſeruatur in montepeſulano
b preterea ſtatuti municipalis⁹ incipiētis pater qui mari
tat filiam ꝛc.

Exceptis. Caſus. Decuriones nō pñt p̄ſtare ꝑ
coꝝ decretū publici mūeris imunitateꝫ niſi do
1 ctorib⁹ ꝛ medicis. h. d. do. An. ¶ In glo. i. re
petitorē ſub. non pedagoge vt. ff. de vaca. mu.
l. ij. §. fi. alſ pedadog⁹ ſumiꝶ. ff. de iniur. l. apud labeonē
§. cōiter. idem dico in quocūq; alio repetitore. ff. de li. ꝛ
poſthu. l. gallus. §. j. de ꝟbo. ob. l. j. §. j. Sed magiſter ſic
ar. eoꝝ q̄ no. C. de iuriſd. om. iu. l. fi. de pfeſ. ꝛ me. l. medi
cos. Cardi. in ca. glo. ibi ſpāliter dicaꝶ hoc veꝝ intellige
de mūere pr̄imoniali extraordinario alſ ſi ſit ordinariū
mere pr̄imoniale nō ſordidū nec multū inquietatiuū vt
hoſpitis receptio a tali pr̄imoniali nō pñt immunitateꝫ
preſtare: qꝛ nec ꝯceſſio p̄ncipis tenet nec ipſe excuſaꝶ. C.
de exact. tri. l. fi. j. de p̄uil. dom⁹ augu. l. abſit. j. tit. ij. l. iij.
ff. de mu. ꝛ ho. l. fi. §. hmōi de coll. fun. ca. l. fi. de fun. ꝛ ſal.
rei dominice. l. ij.

Rdinis. Caſus. Decreta per ambitionem ab
ordine decurionum impoſita nullius ſunt mo
mēti. h. d. Dullius. de materia hui⁹. l. vide ple
ne ꝑ Bar. in. l. ambicioſa. ff. eo.

¶ De excuſatiōe munerum. Rubrica.

1 ¶ In glo. rubrice ibi. ff. q̄ ap. ſit qd̄ eſt verū in teſtamē
taria ꝛ legitima q̄re ab actu p̄uati nō appellaꝶ ſicut nec
ab actu. l. de ap. reci. l. fi. C. de arbi. l. j. l fi. cū iudex nō ad
mittit excuſatiōes qꝛ iudex eſt publica ꝑſona: ideo pōt ap
pellari. ff. de admi. tu. l. tutor. qui poſt. §. tutoꝝ. ¶ Si
aūt ſit datiu⁹ ſtatim appellare poterit qꝛ datur a ꝑſona
publica. ff. de appel. l. cuꝫ inuna. §. tutoꝝ. de excu. tu. l. ſci
re in p̄nc. l. poſſet ſe excuſare ſi vellet. inſti. de excu. tu. §.
qui aūt. C. de excu. tu. l. qinq̄ginta. ꝛ. l. tutores de decurio
2 ¶ In glo. fi. in fi. ibi ꝛ. j. de pfeſ. dic ꝙ. ll. alle. hic loquū
tur gn̄aliter cū ſub ſui gn̄alitate cōprehēdunt ꝑſonalia.
Item pr̄imonialia extraordinaria. Item pr̄imonialia
ſordida vel multū inq̄etatiua vt eſt hoſpitiū receptio vt
C. de mu. patri. l. iij. ff. de vaca. mu. l. hijs honorib⁹. §. qui
mūeris ꝛ. l. is qui. ꝛ. j. e. l. maximaꝝ. ꝛ. ff. de mu. ꝛ ho. l. fi.
3 §. pe. ꝛ fi ¶ Non aūt ſub gn̄alitate iſtaꝝ. ll. intelligo ꝙ
cōprehēdātur mere pr̄imonialia nō ſordida nec inq̄eta
tiua: qꝛ ab iſtis nec p̄nceps nec pōtifex excuſaꝶ vt. ll. hic
alle. ꝛ. ff. de mu. ꝛ ho. l. fi. §. ab hmōi merito igiꝶ ab iſtis
null⁹ alius excuſaꝶ cuꝫ null⁹ ſit plus vel tm̄ p̄uilegiatus:
ſicut p̄nceps. ff. ad munici. l. ſiſe nec obſt. gn̄alitas. ll. hic
allegataꝝ vbi dicit ab oibus mūerib⁹ eos eſſe imunes:
qꝛ intelligo hāc gn̄alitatem de mūerib⁹ aptis ad recipiē
dum excuſationē. ꝛ ideo cū talia mūera mere pr̄imonia
lia ordinaria nō ſordida nō inq̄etatiua nō recipiāt excu
ſationem nō intelligo de ipſis. ff. de lega. iij. l. ſi mihi. in
prin. ꝛ. §. fi. de lega. ij. l. gayus.

Etiam. Caſus. Qui fuerūt ꝓcuratores ceſaris
nō habēt imunitateꝫ ciuiliū munerū. h. d. An.
1 ¶ In fi. tex. ibi debēt ꝛ eſt rō qꝛ ceſſante ad
miſtratione dꝫ ceſſare p̄uilegium ar. ff. de iure
patro. l. adigere. §. q̄uis. Item qꝛ nō ſolida. l. maximaꝝ
C. ac. in glo. ibi adminiſtrātes ad qd̄. eo. titu. l. athlete.
§. gentiū. Sꝫ cōtra h̄. j. ti. e. l. eos qui. ꝛ. l. ea lege. ſed dic
ꝙ vbi ſunt adminiſtratores qui ſui natura habēt perpe
tuā adminiſtratiōem. C. de decurio. l. decurio ꝛ deponūt
offm̄ ex iuſta cāt retinēt p̄uilegia. ff. de decurio. l. fi. ꝛ. C.
de q̄ſtio. l. pe. ad fi. Si aūt ex iuſta cā tunc nō retinent. j.
de dig. l. iudices. C. de decurio. l. infamia. aut ſui natura
eſt tꝑalis ꝛ tūc aut cōcediꝶ priuilegiū rōne officij ꝛ eo fi
nito expirat priuilegiū hic. ꝛ. ff. de iure imunitati. l. ſemꝑ
§. negociatoꝝ. Si gr̄a ꝑſone durat finita adminiſtratio
ne vt in. ll. ꝯrijs de decurio.

1 Mnis. In tex. ibi p̄ncipalib⁹. i. decurionibus
C. de decurionib⁹. l. quilibꝫ. Et dic caſuꝫ vene
rūt ſcurioꝝ appoſitiarius ꝛ ceteri plures de an
tiochia ciuitate ad imꝑatoreꝫ ꝛ ſupplicauerūt
vt eis muneꝝ cōcederet imunitateꝫ ꝛ iꝑator r̄ndet ꝙ ſi
ſint de illis quibus hoc eſt cōceſſuꝫ audiāt alſ nō dixit
ſub petēdo ꝑ ſe ꝛ ꝑ alijs qui cū ipſis venerāt immunita
tem. vel ſic p̄textores ꝓpoſiti laboꝝ habēt imunitateꝫ
nec ad ꝑſonalia mūera ſeu ciuilia ſunt vocādi. h. d. Dul
c lius. ¶ Ibi ꝛc. de hoc ꝟbo ꝛc. vide ꝑ doc. ff. de peti. he
2 redi. l. item veniūt. §. petitā. ꝛ extra de appel. c. ſignific
uit nobis cū duob⁹. c. ſequētibus ꝛ qd̄ not. ꝑ doc. in. §. il
lud. in auk. de tabellio. iij. coll.

Utele. Caſus. Licet quis habeat tres tutelas
diuerſaꝝ domoꝝ excuſetur a q̄rta vt. ff. de excu
ſa. tu. l. tria. nō tn̄ excuſeꝶ a ciuilibus. h. d. Ar.
1 ¶ In tex. ibi oīm q̄ ſi eiuſdem dom⁹ ꝓ vna cō
putatur puta triū fratrū. i. vnius pr̄imonij inſti. de excu.
tu. §. item in fi. glo. q̄ ſunt ꝫ. imo videꝶ ꝯtra cum publica
vtilitate ſit facilior excuſatio. C. qui etate. l. j. ff. de excu.
tu. l. ſpadoneꝫ. §. qui accepit. Sed ibi eſt rō qꝛ tutela eſt
munus vtilitate priuatū. ff. de excu. tu. l. athlete. §. tute
la ideo ſi mun⁹ vtroq; iure deferaꝶ nō debeat ꝓdeſſe. j.
de priui. l. vtilitas: ꝛ qꝛ facilius datur excuſatio ab eodeꝫ
munere ꝙ a diuerſo inſti. de excuſa. tuto. §. pe. C. de mu.
ꝛ ho. non cōti. l. ij. ꝛ melius ſe cōpariūtur que ex diuerſis
fontibus veniūt ꝙ que ab eodē. ff. de. l. quinquaginta.
de. l. j. c. plene lo. j. §. j. nō obſt. C. qui eta. l. vnica. qꝛ tute
la pōt geri ꝑ aliū. ff. de admi. tu. l. ita tn̄. §. geſſiſſe: ideo
cuꝫ eius cōſilio lꝫ ſit ſenex adminiſtrare poterit. ff. de va
ca. mu. l. iſ. §. corpis. alia mūera ꝑ ſe gerūtur. C. de decu
rio. l. nullus. ideo illo tꝑe excuſaꝶ quo ꝑ ſe laborare non
pōt. ff. de oper. li. l. liberta. nō ob. §. qui accepit qꝛ inde
eſt ibi fauor tutele ſed qꝛ ꝓprie nō eſt minus publicum:
ideo ſub gn̄ali remiſſione nō continetur. ff. ſi ager. l. j. in
fi. de decurio.

a ¶ Que poſ
ſint tolli per
pactum. Nota
Jo. de imo. in.
l. ij. e. §. elegā
ter. ff. ſol. ma.
ber. j. l. oēs po
puli. col. xj. q.
in tertie p̄nci.
ff. de iuſti. ꝛ iu
re. et ibi dicit ꝑ
alex. colū. iij.
bal. in. l. j. col.
xv. C. de ſum.
trini. ꝛ fide ca
tho. vbi reſtri
git hoc dictuꝫ
vt procedat in
pacto iuramē
to vallato ꝙ q̄
aliquid per ge
m. in. c. ſi. ꝛ ibi
notauit in ſpō
ſū ad iꝓm in
prin. in. ꝟſi. ꝑ
pactū ꝙ cōſti.
li. vj. ꝛ alex. cō
ſi. xv. vol. iiij.

b ¶ Preterea
ſtatuti munici
palis: ꝙ tale
ſtatutū valeat
non eſt dubiū
vt not. l. c. raÿ
natius de te
ſta. xv. l. regu
la induitꝫ et
ibi do. Nicola
us boerij in
apoſtil. ad iꝓꝫ
in ꝟſi. oppoſi
tum huius vbi
remiſſ. ad ſocii
niū ſeli. l. c.
eccleſia ſācte
marie col. xiiij.
in. xv. ꝟſi. cete
rum queritur
cōmuniter ex
tra de cōſti. et
alex. cōſi. ecce
iij. ſ͠m maiorē
ſupputationē
vol. ij. Ego tn̄
putarē ꝙ per
decuriōes aut
municipes ta
le ſtatutū non
poſſet introdu
ci not⁹ his ra
tionib⁹ ꝛ p̄mo
ſtatuta ꝛ mari
me penalia et
priuatiua qua
le eſt hoc com
dere pertinet
ad merū impe
riū not. alex. l.
l. j. ff. ſi q̄s ius
di. nō obtem
pe. ꝛ inno. in. c.
cū acceſſiſſent
in. glo. ſua in.
ꝟ tāto extra ꝺ
cōſti. ſed iſti
non habēt me
rum imperiuꝫ
vt not. alexan.
poſt bar. in. l.
iij. ff. de iuriſd.
omniū iudi. et
bal. in add. ad
ſpe. eod. ti. ꝟſi.
merū imperiū
ergo ꝛc. aliud
et fortius mo

tiuuꝫ eſt qꝛ ſta
tuta ꝯtra legē
per inferioreꝫ
a principe cō
di non poſſūt
doct. in. c. cum
oēs de cōſt. c.
ij. de loca. Jo.
An. c. fi. de of
fi. archi. ꝛ olo
per alex. in. l. j.
in p̄n. ff. qd̄ q̄ſ
qꝫ iur. Sꝫ illō
ſtatutū diſpo
nit contra. ll. q̄
feminas ēt do
tatas ad ſuc
ceſſionem ad
mittūt. l. non ſi
ne ꝛ ibi bal. et
doct. C. de bo.
que libe. cum
ſimi. ergo de
curiones aut
municipes ta
le ſtatutū. con
dere nō pñt ſꝫ
ſolus p̄nceps
et ciuitates q̄
ſuperiore nō
recognoſcunt
vt ſūt multe in
tuſcia. qꝛ tenēt
locū p̄ncipis.
vt no. bal. in. c.
j. col. ij. ꝟ. item
no. bona cōſi
tcari. in ti. ꝺpa
cete. ꝛ eius vio
la. io. an. in ad
di. ad ſpe. in ti.
de inſtru. edi.
§. potro. verſi.
hec ſubſcrip. ꝛ
bar. in. l. j. §. de
quo re. ff. ꝺ po
ſtu. ꝛ panoꝛ. in
c. cū ꝛc. in fi. et
ibi notant l a
poſti. ad iꝓm.
in ver. ſugiorē
extra. de re iu
di. an aūt ſtatu
ta ꝑ decurioeſ
poſſint condi.
vide io. d imo.
in. l. municipi
bus. ff. de con
ditio. ꝛ demō.
Alex. ꝛ doct. in
l. j. ff. qd̄ quiſq;
iur. ꝛ in. l. ſtipu
lationes. q̄ eſt
v. ff. de verbo.
obli.

c ¶ De hoc ver
bo ꝛc. vid bar.
l. l. ſi in q. coll.
iij. ꝟ. ꝛ ꝑ iſta di
co. ff de teſt. la
tiſſime ꝑ do. a
lex. poſt alios
in l. gallus. §.
idē credēdum
col. v cū ſeq.
ibi ꝑ cūſig. ff. ꝺ
libe. ꝛ poſthu.
latiſſi. ꝺ oia. c.
qm̄ falſi. l p̄n.
nu. xij. ꝛ ibi no
tauit l apo. l ꝟ.
dictio ꝛc. extra
ꝺ pba. ꝛ gemi.
c. j. §. cui ceteꝝ
de cleri. cōiu.
lib. vj.

Procuratores. Caſus. Procuratores abſentiū cauſa reipublice nō habēt vacationē muneruʒ ciuiliū. h. d. An. ¶ In tex. ibi vacationem ipſi 1 aūt abſentes habēt a inſti. de excu. tu. §. itē qui reipub. ꝗ. de pſeſſo. l. j. Et ibi habēt cū iure ſue pſone vocētur p quo. ff. p ſo. l. verū in pn. ſecꝰ ſi ex pſona dn̄i. naʒ tūc priuilegiū dn̄o cōpetēs et eis cōpeteret. ff. de abſen. l. ij. de re iudi. l. ſi cū pcuratore dcucio. ⁊ ibi abſentiū quā tenētur omittere cū incepta. ff. de lega. l. eūdem in fi. in glo. ſ. ibi reipub. ⁊ eſt rō qꝛ lʒ gerāt ſacra puati nō debēt ſe excuſare ab hiis q̄ ſunt publici iuris. ꝗ. de pmipi. l. vtilitas. nā cūʒ ille qui ex neceſſitate nō poſſet ſe excuſare. ȝ. l. tutele. multominꝰ qui ex volūtate. ff. ſi quis cau. l. ſi. functa. l. pcurator qui p aut. ff. de pcura.

a ¶ Ip ſi autem abſētes habēt. Ego limitarē hoc dictū: niſi tales abeſſent dedita opa et affectata vt. l. et qui data. ff. ex quib. cau. ma. ⁊. l. peñ. §. quomōt qñ iudex ⁊ lodo. ro. ſing. ſuo. cccc xcj. incl. in habens q̄ quis abſentes et ibi quis pſumaꝛ affectāter ⁊ d dita opera abeſſe.

Aquaule. Caſus. Portātes aquā in domo pncipis vel cuſtodes aque pub. nō habēt immunitatem. h. d. An. ⁊ Odo. in fi. tex. ibi poſſunt. ı. nō habent immunitatem Dy. q eſt verū niſi dum principi ſeruiūt. ȝ. eo. l. j. not. G. ac.

Venatoribus. Caſus. Venatoribꝰ nō datur imunitas. h. d. An. in glo. ibi decretū. xxxiij diſt. c. quorūdaʒ. ⁊ ibi p archi. in fi. gl. lxxxvj diſt. c. q venatoribꝰ. Eſi. eſau. ⁊ extra de clerico venatore. c. j. ⁊. ij. ⁊ h oſtēſi priuatū eſt qd nō dʒ impēdi publice. ȝ. l. prima.

Negociatores. Caſus. Dat immunitateʒ mūeruʒ negociātibus circa quoddā genus veſtis. Dy. ¶ In tex. ibi veſtiarios id eſt faciētes veſtes. Odo. linteones. ı. emptores vel faciētes lintea mina. Odo. purpurarios ⁊ emētes purpuras vel facientes veſtes de purpura. ⁊ ſemp dicas pncipi. Odo.

Placet nulli. Caſus. Nullus iudex dʒ aliqd indicere niſi canonē inſtitū vel niſi de mādato pncipis: ſʒ ſi neceſſitas exegerit ad prefectum recurrēduʒ eſt vt eo auctore fiat ⁊ qd 1 factū erit pncipi intimeꝛ. h. d. Dy. in tex. ibi ſtudio iudicū exigētium vigere qꝛ neceſſariū eſt vt fiat exactio a puincialibꝰ. Roboret h ideo qꝛ nō ſufficit in arduis gñale mandatū niſi ratificatio ſubſeqtur. ff. de ritu nup. l. gñali vel fuit mādatuʒ nō taxata certa q̄titate diſſimulatiōe nō phibēdo ⁊ ſic tacite. ȝ. de ſa. ſan. ec. 2 l. iubemꝰ. §. ſane. ȝ. ne ſan. bapti. ite. l. fi. G. ac. ¶ In fi. tex. ibi caſtiget. ⁊ ſic plus puniꝛ iudex q̄ officialis non reſiſtēs ad qd. ȝ. de bo. vacan. l. ſi vacātia ad fi. qd nō vi b detur p. l. ȝ. de cano. lar. ti. l. ij. et. l. pe. in fi. ⁊. ꝗ. co. l. eūdēter in fi. teſt expſſuʒ. ȝ. de appel. qñ iudices. Sed dic q in. ll. pxi. all. iſti officiales erāt imediate ſubiecti iudici ſe deſtināti vt qꝛ aſſeſſores hic aūt nō ideo ⁊c. ȝ. vt oēs tam ciuil. l. vna. §. pe. v. oſtēſi ⁊ ſic intelligiꝛ. l. oēs iudices. ȝ. de decurio. circa fi. ¶ Nota hic q nullꝰ pōt facere ſupindictuʒ niſi ſolus pnceps ⁊ de h dixi. ȝ. de ſupin3 dic. ¶ Item not. ex fi. huius. l. q faciēs delictū punitur c pluſq̄ ɔſentiēs. Sed videꝛ q imo pari pena puniātur ȝ. de epi. ⁊ cle. l. quāq̄ in fi. ſed dic q nos habemꝰ cōſortem ſeu ꝑticipeʒ delicti vt qñ cōmittat delictū ⁊ tūc pari pena puniātur vt in. l. ɔ̄. Item ꝑticipem habemꝰ delicti qui impellit aliquem ad delinquēduʒ ⁊ tūc plus punitur particeps q̄ qui eius ipulſu delinquit vt in aut. vt iudi. ſine quoquo ſuffra. §. eos. ⁊ de ſeruo corrup. ff. l. in op. iudicio. ⁊ in. l. ſ. §. pſuadere. Itē habemus adiutorē delicti vel pſtātem opem qui nō principaliꝛ delinqt ⁊ nō puniꝛ tanta licʒ eadem. l. puniaꝛ regulariter in hoc ⁊. ȝ. de nili agge. nō rumpen. l. jx. ȝ. de rapto. vir. l. j. §. pena. ⁊ de extraordi. cri. l. j.

b ¶ Quod nō videtur. Addō iſtū in. l. oēs iudices nu ıııj. et qd ibi notaui ꝑ poſti. ad iſtʒ. ȝ. de decu. iſto libro.

c ¶ Pari pena puniantur. ad de tu quod delinquens ⁊ cōſentiens pari pena puniunꝛ qñ pena ipſo iure imponiꝛ ſed non in materia ſtatuti. ſimpliciter loquentis de delicto ſecus ſi etiā de cōſentiente qñ cōſenſus eſt cauſalis qꝛ illuʒ cōprehēderet vt pro vtroqʒ not. panor. in c. q̄ſto et ibi notaui in poſti. ad cū in prin. extra de ſcut. exco.

Illud cōuenit. Caſus. Qui electus eſt ad aliquod munus pſonale nō pōt ipm redimere per pecuniā vt ipm nō ſubeat. h. d. An. in fi. 1 tex. ibi taxande. rō eſt: qꝛ naſcēdo obligatur reipubl. ad ſeruiēdum ⁊ ſic ad factum. ff. de ven. in poſ. l. j. §. gñaliter. lo. ij. qd nō liberatur dādo pecuniam. ff. de leg. iij. l. fideicōmiſſaria. §. fi. Item nec dādo ſubſtitutum. ȝ. de decurio. l. nullus. ¶ Et not. argumētum ɔtra iudices qui recipiunt pecunias a ſubiectis ne teneantur ire ad guerram qd tamen non debēt facere. ff. de mu. ⁊ ho. l. extimationem. ¶ Not. ergo arg. cōtra hoc qd faciūt poteſtates rectores ⁊ cōſules qꝛ recipiūt pecuniā pro muneribus pſonalibus vt ne quis forte vadat ad exercitum qd facere nō debēt vt hic. ⁊. ff. de muneribus ⁊ ho. l. extimationem. Dy.

Priuate. Caſus. Qui habent predia pncipis in emphitheoſim non teneņꝛ ad ſupindicta niſi ad canonem debitū. Dy. h. d. cū. l. eādē ter. ꝗ. c. Vel ſic pdia ēphitcoticaria pncipis extraordinaria pſtationes nō ſubeūt. h. d. Primo ponit dictū. Scdo remouet dubium. Tertio aſſignat vnā rōnem. ſecūda incipit ibi qñ. tertia ibi ⁊ pari. Prima ps eſt clara in tex. ibi aſſignata. ı. tradita alicui ad cenſum vel emphiteoſim. Dy. Et ibi pōt primū. ı. extraordinariū. Dy. canonis. ı. pcuratoꝝ ppoſito ad ſuſcipiēdum canonem. Dy. Extimatio. ı. ſummis priuilegiis muneratio. Odo. ⁊ Dy. pbitionum. ı. ſolutionū ſaciēdaꝝ ad mādatum pncipis decurriꝛ. ı. ſoluiꝛ ne ruericūt. ı. 1 obligauerūt. ¶ Et nota ex. l. iſta q illi q̄ p poſſeſſiōibꝰ reſpōdent tertiā partem cōi q nō tenētur ſoluere collectam que imponiꝛ pro imminētibus neceſſitatibꝰ. Bar.

Eos. Caſus. Magiſtri ſcrinij ſacrarum epiſtolarum vt ſunt prothonotarij ſeu ſecretarij vt credo ⁊ libellorum vt ſunt notarij actorum curie principū qui vocantur grafiarij ⁊ qui accedūt in paragēdis reſpōſis principis vt ſunt referendarii ſeu magiſtri requeſtaꝝ ſunt immunes de mūeribus: ⁊ durat hoc priuilegiū ſi de hac dignitate pmoti fuerint ad maiorem iuxta not. in. l. fi. ȝ. de diuerſis reſcriptis. ⁊ in aut. de exhi. reis. §. j. ſup v bo queſtorem. colla. v. ¶ In tex. ibi ſignandis. ı. ſigillādis quibus apparet impatorem rñdiſſe: ⁊ ita innuit de cācellario: vel dic pprie aſſignandis ⁊ ita innuit de magiſtris requeſtaꝝ. Dy. Et ibi erores. ı. exēptos: quia laborantes pro re publica habēt priuilegium dignitatis ⁊ quie 1 tis. ff. de iudi. l. ſi longius in fi. de dona. l. ſi filꝰ. ¶ Quero que ſit ratio in primo dicto dubitādi: qꝛ videbatur q illi qui habēt dignitatem nō debeāt excuſari a muneribus vt videtur in decurionibus. ȝ. de decurio. l. nullus qui. nā expedit reipublice vt ſint plures qui adminiſtrēt d ff. de decurio. l. iij. §. ſpurios. ratio decidēdi eſt: quia dignum eſt vt qui pro re publica laborāt premiētur dignitate ⁊ quiete. ff. de iudi. l. ſi lōgius in fi. nō obſt. l. nullus quia loquitur de illis qui erant aſtricti certe profeſſioni qui difficilius excuſantur q̄ exempti a curiali fortuna: vel hic loquitur de hiis qui habebāt dignitateʒ ſupilluſtrem. Sed que eſt rō in ſcdo dicto: qꝛ videbatur ceſſare priuilegiū poſtq̄ ceſſabat oſtēſi. ff. de excu. tu. l. adminiſtrātis. ⁊. ꝗ. de pſeſ. ⁊ me. l. ſ. q̄ ſunt ɔ. ſʒ dic q h ɔcedebatur pnilegiuʒ in memoria pſtine dignitatꝫ ⁊ ideo ea ceſſante nō ceſſat priuilegiū. ff. de decurio. l. fi. ⁊. ȝ. de decurio. l. neminem in v. ne cū ⁊c. ¶ In. l. ɔ̄ria dabaꝛ priuilegium rōne officij vel laboꝝ ⁊ ideo ceſſante labore ceſſat priuilegiū ⁊ ita not. ff. de iure immunitatꝫ. l. ſemp. §. nego0 ciatores in fi. l. ¶ Not. arg. q dignitas ſupueniēs nō 2 tollit pnilegiuʒ pcedēs vt. ꝗ. de ſilen. l. iij. ⁊ ibi nota. ꝗ. de digni. l. iij. Sed argumētum cōtra ſm Dy. ȝ. de incolis l. fi. Sed dic q ibi mulier nō habebat ex ſe dignitatem ſed a viro ⁊ ideo facilius ꝑditur p hoc. ff. de lega. ij. l. qd principi ⁊ de ſena. l. femine ⁊ eſt arg. etiā ad h qd dā in 3 fi. l. ¶ Pone q rex dʒ dare cuiʒ magrō i theologia cētum cuiʒ doctori decretoꝝ q̄nquaginta repitur qui eſt e doctor ⁊ magiſter nūquid habebit vtrūq̄ ſalariū: argumētuʒ eſt cū. ll. alleg. q habeat vtrūq̄. Sed dic qñ aut ſalarium daꝛ eis rōne magiſterij ⁊ tūc habebit vtrūq̄ p ea q̄ dixi. ȝ. nā dignitas ſemp cōcernit fauorem pſone ⁊ ideo nō dʒ inducere ɔ̄rium effectū in aut. cōſtitutio que de digni. §. illud. ⁊. ꝗ. de pmi. ⁊ ſecūdi. l. j. ⁊. ff. de iudi. l. ſi lōgius in fi. ⁊ in aut. vt iudi. ſine quo quo ſuffra. §. illud. aut dabitur ſalarium rōne lecture: ⁊ qꝛ nō poteſt vtrāq̄ lecturam petere nō habebit vtrūq̄ vt. ꝗ. de proxi. ſacroꝝ ſcrip. l. hac parte in fi.

d ¶ Dignitas ſupueniens. Adde qd notaui in poſtill. ad iſtam poſt eū in. l. alexandrinus num. j. vbi tango de doctore qui p. xx. annos legit q̄ acquirit dignitatē comitiuus an p adeptionē illius pdat alias dignitates quas habet. ȝ. de decu. iſto li.

e ¶ Vtrūq̄ ſalarium. Adde bal. in. l. bonos in fi. ȝ. de aduo. diuer. iudi. eū dem in aut. vt iudi. ſine q̄ quo ſuffra. §. illud ⁊ ibi ang. eūdem bal. in fi. in. c. j. col. fi. l. ti. de feu. gar. et pau. de caſt. in. l. ſi eadē de aſſeſſo.

Maximaꝝ.

M Aximaꝝ. Caſus. Qui ſunt in magna dignitate ab oībus mūerib⁹ ſordidis ſunt imunes ce teri nō niſi antiq̄s ↄſuetudinib⁹ eis ſit ↄceſſuꝫ Itez rectores ⁊ grāmatici ⁊ ſunt ſordida mūera hic habent. Dy. ¶ Diuidit in ſex ptes. Primo ponit quaſdā dignitates q̄ habēt imunitatē a ſordib⁹ mūerib⁹ Scdo dicit alios palatinos nō hr̄e imunitatez niſi h̄ do ceāt. Tertio dicit circa magr̄os ſciaꝝ ſeruāda iura antiq̄ Quarto noīat mūera ſordida. Quīto liberat q̄ruduꝫ poſ ſeſſiōes a q̄buſdaꝫ p̄ſtationib⁹ extraordinariis. ſexto ⁊ vltio declarat p̄dicta locū hr̄e dignitate durāte vel finita. ſcda incipit ibi ceteros. tertia ibi circa rectores. q̄rta ibi ſordidoꝝ. q̄nta ibi legatis. ſexta ⁊ vltima ibi⁹ hoc tn̄.

1 ¶ Scitis q̄ in palatio p̄ncipis ſunt multi officiales. nā q̄daꝫ ſūt ↄſiſtoriani. q̄daꝫ notarii q̄daꝫ cubicularii. oēs iſti habēt imunitatez a mūerib⁹ ſordidis ⁊ not. v̄ſuꝫ ſordidoꝝ vbi ſordida mūera noīant plenī⁹ q̄ alibi. Itē no. v̄ſuꝫ legatoꝝ vbi apparet q̄ p̄uilegiate pſone ꝓ poſſeſ ſionib⁹ ſuis nō debēt ſoluere collectas ꝓ remūeratiōe le gatoꝝ q̄ mittūtur a curia: ⁊ iſte eſt ꝓpus intellect⁹ huius v̄ſus: ſꝫ gl. aliter intelligit. ¶ Itē no. ex fi. hui⁹ l. q̄ p̄ui

2 legiuꝫ durat dignitate finita ſec⁹ ſi priuilegiū daret offi cio nō habēti dignitatē annexā vt. ſ. e. l. j. ⁊ ibi not. ⁊ fa

3 cit. j. e. l. eā legez. Bar. ¶ Et no. ex iſta l. ij. tn̄. q̄ lꝫ poſi

a tioni q̄ cōſiſtit in cōi nō ſit r̄ſidēduꝫ^a vt no. ſ. de iura. calū. l. ij. §. qd̄ obſeruari. tn̄ ſi ↄſiſtat in iure ſpāli vt eſt p̄ui legiuꝫ ē ponēda ⁊ ꝓbāda vt hic. ⁊ ff. de ꝓba. l. ab ea pte

4 ¶ Item no. q̄ qui adminiſtrat noīe alieno nō hꝫ p̄uile

b giuᵇ ⁊ eſt rō q̄ regulariter gerit ex volūtate nō ex ne ceſſitate vt. ff. de lega. l. vicari⁹ ⁊ l. filī⁹. ⁊ ſ. e. l. ꝓcuratoꝝ ſꝫ q̄ adminiſtrat noīe ꝓpo ſic vt. ff. q̄ ſatiſda. co. l. ſi fide iuſſor. §. ſi neceſſaria. ¶ In tex. ibi ↄſiſtoriani de q̄b⁹. j. de cōti. ↄſi. l. j. ⁊ ij. Et ibi excubicularii i actu ⁊ exercitio ⁊ cubicularii q̄ depoſuerūt habēt tn̄ idez p̄uilegiuꝫ vt. j. de p̄po. ſa. cu. l. ij. ⁊. j. e. l. eā legem vel cubicularii p̄ncipis excubicularii auguſte. j. de p̄po. ſa. cu. l. cubicularios: vel cubicularii qui ponūt in lecto excubicularii i aſſurgēdo vēdicētur. i. excuſentur. Dy. cōtineāt. i. habeāt. Dy. exce ptionē. i. p̄uilegia excipiēdo eos a mūerib⁹ ſordidis cō ceſſa iuuāt eos ſi ꝓbētur corpib⁹ vel collegiis fuiſſe con ceſſa. Dy. digeſtaꝝ. i. enumerataꝝ. p̄ſtini. i. molēdini. vel dic ꝓpe. ff. de vſuf. l. ſicut. §. fi. de po. l. j. §. ſi q̄s ſeruū. H. ac ponēdaꝝ. i. nō dꝫ hr̄e curā equoꝝ ducētoꝝ. j. de curſu pu. l. ij. Dy. ex more. i. antiq̄ ↄſuetudie. Dy. icludit puta ſibi mādatur vt limites imperii in aliq̄ loco includat vel vallib⁹ vel foſſis vel palis illiriciane exponent. j. e. l. j. ta libus ſordidis tā dictis ⁊ dicēduꝫ viroꝝ. i. ſupr⁹ noīatoꝝ q. d. q̄ p̄dicti viri nō teneātur illa ſubire. Dy. cū. ſ. carbo nem vel coꝝ ſcabonū ↄſtituēduꝫ aſs cōſtruēdis cenonis ter pone vt ſcripſi. j. de dig. l. iiij. allegat; i. electis in aliq̄ dignitate vel magr̄atu. ſ. de inco. l. ciues poſſidere. q̄ ſi ꝓ alio exerceat vt vicari⁹ hiis p̄uilegiis nō gauderet ar. ff. de in ius vocā. l. ſꝫ ſi in hac. §. fi. Dy. ⁊ ꝓ h̄ eſt caſus in l. filius. §. de legationib⁹. Jaco. rebuffi.

a ¶ Non ſit reſpōdendū no. bal. in alle. §. quod obſeruari col. vij. v̄. q̄to non tenet ⁊ in add. ad ſpe. in ti. d̄ poſitio. v̄ſ. poſitioni iuris. et ibidē ſpe. §. vij. v̄ſ. ſed bar. l. j. nō facitur col. fi. v̄ſ. q̄ro facio ibi. ff. de cōfeſ. ⁊ lanfr. d̄ oīa. in. c. q̄m cōtra falſaꝫ. §. reſpō ſionis nu. v. v̄. quinta regula et ibi notatū i apoſtil. ad ipſꝫ in v̄ſ. poſitioni iuris extra de proba. vbi ego limito h̄ dictum in iure ſcripto qd̄ nō pendet ex facto ptiū vt no. idē bal. in rub. ſ. que ſit lon. conſue. nec omitto q̄ reſpō dens poſitionibus iuris ſi. bi nō preiudicat vt not. Ol dra. cōſi. ccxl iij.

b ¶ Nō hꝫ p̄uilegiū. hoc ē verū q̄n ē ſubſtitutus a ſuo ſuperiore imme diato cuius vi ce gerit. ſecus aūt ſi a ſuperiore ſui ſuperioris vt not. bart. et alex. in. l. filius ff. de lega. ⁊ in l. j. §. bi quibus ff. de lega. iij. ⁊ panor. in. c. ſa ne. nu. ij. ⁊ qd̄ ibi notatū in apo ſtil. ad ipſū in v̄. vice rector. extra de offic. deleg. de quo aliq̄d ꝑ lodo. roma. l. ſuo ſin gu. cccliiij. inci piē. bar. l. fili⁹. ⁊ qd̄ ibi not. in apoſti. ad euꝫ.

S Ordidoꝝ. Caſus. Priuilegiū pſonale nō tranſit ad ſucceſſorē. h. d. Bar. ⁊ not. q̄ ex hac l. ve

1 nit ad declaratiōnē precedētis l. ¶ Et nota hāc gl. que plene diſtiguit in ſua materia ſicut alibi: ⁊ ideo vide eā ⁊ ſigna. ⁊ primū mēbruꝫ glo. eſt q̄n priuilegiū ↄcedit pſone qd̄ declarat vt not. a. ꝑ Dy. in. c. priuilegiū pſonale extra de reg. iur. li. vj. ⁊ q̄ pſonale. ff. ſo. ma. ſꝫ in aūt membrū eſt q̄n priuilegiū ↄcedit rebus. Quid aūt ſi dubitat vtrum ſit cōceſſuꝫ reb⁹ vel pſone gl. tāgit. ff. de cenſi. l. forma. §. q̄ p̄. ⁊ ego dixi in. l. pe. ff. de ſerui. l. ſilia aūt membra. ſiūt clara ⁊ plene exalata ꝑ Dy. in. c. priuilegiū. Bar. in glo. ij. illud ideo q̄ filii ſunt cau ſa p̄uilegii. ff. ſol. ma. l. j. de decurio ⁊ ar. in aut. multo magis. ſ. de ſac. ſan. ec. ⁊ ſic hec gl. eſt falſa ꝑ. l. in honorib⁹ §. vacationū. ff. de vaca. mu. ⁊. l. j. §. de iure imunitat. de ſecuro nō credo gl. falſaꝫ cū debeat intelligi iuxta termi nos hui⁹ l. vt. l. ſi vno āno. ff. loca. vn̄ rōne magne digni tatis de q̄. ſ. l. prima in p̄n. debeat priuilegiū vt. l. p̄ſiti a mūeribus ſordidis in q̄bus nō eſſet cōgruuꝫ decorari li

beros talium in dignitate cōſiſtētium qd̄ ſequeretur ſi haberet ſuſtinere talia onera aſs mūera ſordida ⁊ vilia vt. l. ij. in fi. ſ. de epi. ⁊ cle. ⁊ in. c. a. l. emācipatū in fi. ⁊. l. liberos cū nota. in eadē. ff. de penis. l. moris. ff. de penis iſ ta rōne. l. iſti q̄dē. ff. q̄ me. cā. Nec ob. §. vacationū nec alia iura. ſ. allegata: q̄ loquūtur regulariter. ſ. in hiis q̄ habēt vacationē alio tn̄. q̄ dignitat; ſic. l. j. ſ. e. q̄ ita ↄcor datur cū fi. l. ſ. ꝑri. ⁊. l. eos. ⁊ v̄. igit. ſ. e. Et itelligo deſi liis ſiue heredib⁹ inſtitut; ſiue nō vt. l. iuriſiur. §. ſi liberi. ff. de oper. li. ¶ In. e. gl. ibi pſone q̄ eſt cā immediata ipſius p̄uilegii. nā ſi mediata eſſet tūc trāſiret. ff. de in integrū reſti. l. nō ſolū. ſ. ad velleya. l. hr̄des de decurio. In ea. glo. ibi ⁊ dat ſub. ſi ſimplr̄ fuit datū. ſec⁹ ſi ↄtēplatione certe pſone. ff. de ſerui. ru. p̄di. l. p̄toris in ſcdo. ⁊. l. lu cius decurio. ¶ In ea. gl. j. §. j. ⁊. l. iiij. Si v̄o det certe pſone ⁊ heredi tūc ad primū heredē. l. antiq̄tas. ſ. de vſu fru. aliud ſi pſone ⁊ hr̄dib⁹. l. māna. ſ. de legat. circa hāc l. q̄ro vtrū priuilegiū extēdatur ad ſucceſſores. et dic q̄n aut ↄcedat priuilegiū pſone aut rei aut loco vel ciuitati vel cauſe p̄io caſu aut cōcedit ſimplr̄ pſone ⁊ imediate aut cōcedit pſone ob cām ſi rōne cāe vt minori q̄ leſus eſt ↄcedit p̄uilegiū reſtitu. tūc extēditur ad ſucceſ. ⁊ mu lieri bñficiuꝫ velleyani. ff. de in integrū reſti. l. nō ſolū. et de modo. l. interdū. ſ. ad velleya. l. hr̄des. ¶ Si aūt pſo ne cōceditur ſimplr̄ nō ꝓp̄ cām ⁊ tūc pōt hr̄e locū diſti. glo. hic poſite aut cōcedit generi vel poſteris ⁊ tūc dic vt in gl. vel cōcedit pſone ⁊ heredi ⁊ tūc ad primū heredeꝫ extēditur. ſ. de vſufr. l. antiq̄tas. vel pſone ⁊ heredib⁹: et tūc ad oēs. ſ. de lega. l. in annalib⁹. Si aūt ↄcedatur rei tūc ſi ſimplr̄ tūc ad oēs ſucceſſ. illius rei extēdit vt. ff. de cenſi. l. iij. in fi. aut cōcedit ↄtēplatiōe certe pſone rei et tūc nō extēdit ad ſucceſſ. ff. de ſerui. ru. p̄di. l. pretoꝝ. ij. rn̄. Si aūt fiat ꝑ p̄ncipeꝫ tūc ex noua ↄceſſiōe ⁊ ipetratione extēditur ad ſucceſſores ⁊ eſt iniuria ſi ſibi denegetur. ff. de aq̄ quoti. ⁊ eſti. l. j. §. p̄mittit. Si loq̄mur de p̄ui legio cāe cōceſſo tūc extēdit ad cām ſucceſ. ff. de re ſun. l. tp̄s. Si aūt loco vel ciuitati tūc extēditur ad oēs ſucceſ.

2 ⁊ ciues vt in gl. ¶ Sed cū querit an priuilegiū p̄ri cōceſſum extendat ad liberos. ⁊ dic q̄n aut fit mētio de liberis in ſucceſ. ⁊ tūc extēdit ad oēs in infinitas. ff. de operi. li. l. cū patron⁹. §. cū libert⁹. Si aūt nō fiat mētio de liberis tūc aut priuilegiū nō eſt in corpe iuris clauſum ⁊ tūc nō extēderet niſi diceret expſſe: vt. ff. de reg. iur. l. p̄uilegia. ⁊. l. in oībus. aut in corpe iuris clauſū ⁊ tūc aut liberi ſunt cā priuilegii ⁊ tūc extēditur ad hr̄des ſuos nō ad extraneos vt eſt p̄uilegiuꝫ dotis ↄceſſū fauore liberoꝝ ff. ſo. ma. l. j. ⁊ de p̄uilegiis dot; ſ. l. j. ⁊. ff. ſo. ma. l. etiā. ⁊ ſ. qui po. in pig. ha. l. aſſiduis. §. exceptio. Aut liberi nō ſunt cā cōcedēdi p̄uilegium ⁊ tūc aut priuilegiū cōcernit preiudicium p̄uatiſ tunc aut eſt p̄iudicium magnū tunc nō extēditur ad filiū. ff. de bo. li. l. qui cū maior in p̄n. iun cta. l. fi. de iur. li. l. ſi filius. §. j. Si ſit modicū preiudiciuꝫ tūc extēditur ad filios. j. de proxi. ſa. ſcri. l. in ſacris. lo. iij in princip. ⁊ de agen. in rebus. l. fina. ⁊ de priuileg. ſco. l. quotiens. in princip. Si autem cōcernat p̄iudicium rei publice. ⁊ tūc aut quātum ad penaꝝ remiſſionem ⁊ tunc extēditur ad filios ⁊ ꝓ hoc. ſ. de p̄ci. impa. offe. l. reſcripta iuncta. l. ſ. de pe. l. decurionū filii. ⁊. ſ. de decurio. l. a diuo marco. ⁊. ff. de pe. l. moris. ¶ Si aut concernat conditionis exceptionem tūc non extēditur. j. munie. l. ſi quis ex corpe. Si aūt ↄcernit mūeris publici exceptionem tūc aut erat iſta imunitas tēpoꝝ ⁊ tūc nō extēditur ad liberos. ff. de iure imunita. l. ſemp imunitatē. aut erat perpetua ⁊ tūc aut quis vtrum habeat iſtam vacationeꝫ poſt mortem p̄ris ⁊ dico q̄ nō. ff. de vaca. mu. l. in honoribus. §. vacationū. Aut vtrū extēditur viuēte p̄re ⁊ dico q̄ ſic. j. de pfeſſo. ⁊ me. l. medicos ⁊. ſ. de epi. ⁊ cle. l. ij.

E Am legem. Caſus. Priuilegiū occaſione dignitat; cōceſſum durat nō ſolum dignitate exiſtēte imo ea finita durante tn̄ pſona. Dy. ¶ In tex. ibi dignitatū. ſ. maximaꝝ. Dy. ri

1 xerint. ¶ Illo. a q̄ p̄uilegiuꝫ cōceſſum ſcolarib⁹ citra i a

c dicez ꝑ auct. habita duret i ſcolari facto doctore^c

a ¶ In ſcolari facto doctore ego non puto iſtud eſſe odio verū per eos q̄ not. bal. i auc. habita col. v. ad fi. v̄ſ. q̄ro igitur quid de ſcholari licentiato vbi quāuis ſatis conſentiat ſcholarem licētiatuꝫ ad doctoratū gaudere p̄uilegiis ſcholarium nō tamē in ſcholari docto re.

per.l.istã.r.§.c.l.eos in fi.ad qd.j.de pri.sac.scri.l.iube
2 mus.§.de dig.l.iij.li.xij.Dy.ꝯstruatur. ¶ Nũquid ꝓuile
gium ꝯcessuꝫ monetariis extẽdatur ad nõ operãtes dic
ꝙ nõ vt not.ꝑ Amal.ff.de ꝯhen.emp.l.j.

Videtur. Casus. Predia principũ: ꝓpria vel
emphiteoticaria ab extraordinariis et sor
didis sunt exẽpta.h.o.bar. ¶ In tex.ibi ne
fundi.i.possessores fundoꝝ.Dy.r ibi ꝓcij pu
ta ꝓpter oꝑationeꝫ spẽꝝ publicaꝝ vt.j.ti.j.
l.j.An.de barulo not.ꝙ hec.l.videt supuacua cũ ideꝫ di
1 catur.§.in.l.placet in ꝓnc. ¶ Sed dic ꝙ ibi null⁹ iudex
põt indicere alicui mun⁹ extraordi.sine iussu exꝑsso ꝓnci
pis r tũc loquit.l.placet. Itẽ spãlis iussus nõ sufficeret
vt in.l.ꝓuate.§.eo.circa mediũ. sed.l.ista addit ad illas
qꝛ hoc imponit pena inde faciẽtibus ꝯtriũ r officialib⁹
qui obtẽperãt vt nõ fiat ibi in.l.ꝓuate nõ fiebat idicio
2 de illis qui tenẽt ꝓdia ꝓncipis ad tps hoc sic. ¶ Item
not.in fi.ꝙ vbi iudex ꝓcipit aliquid ꝙ cõstat esse ꝯ.l.nõ
est obediẽduꝫ ei vt hic r.§.de appel.l.qm r de decurio.l.
oẽs.Si aũt cõstat ꝙ sit fm.l.est ei obediẽdum.ff.de re
gu.iur.l.nõ videtur.§.qui iussu.r.ff.si quis ius dicen.nõ
ob.l.j.aut est dubiũ.An.sit fm.l.vel ꝯtra.r tũc in dubio
semꝑ est ei parẽdum.ff.de iudi.l.si qs ex aliena.si qs in
ius voca.non ie.l.ij.al's posset q̃liter in dubiũ reuocare
preceptũ iudicis r sic essent iudicia illusoria qd nõ debꝫ
esse.ff.de iudi.l.si ꝓtor r ne qd in lo.pu.l.fi.Dy. ¶ Itẽ
3 quero que põt esse rõ huius.l.q̃re possessores isti nõ te
nẽtur ad ordinaria nõ ad extraordinaria dico ꝙ hoies
alioꝝ.s.senatoꝝ qui nõ sunt ita magni excusãtur.j.de di
gnitatibus.l.senatoꝝ substãtias vel dic ꝙ magis res il
loꝝ reputãtur ꝓncipis r expedit sibi ꝓuilegiare: qꝛ tũc i
mediati r priuilegiãdo eos seipm priuilegiat ar.in aut.
vt iudi.sine quoquo suffra.§.cogitatio sed videt ꝙ in.l.
spãlitatis habeat locũ hec.l.qꝛ ita parum possent r si of
ficium nõ esset qꝛ nec in aliis colonis.§.eo.l.pe.r.§.de su
per indic.l.j.vbi extraordinaria nõ imponũtur.sed dico
ꝙ iudices possunt ad lrãs principis iudiceꝫ in aliis sed
in colonis ꝓncipis nõ.§.e.l.priuate rei nostre circa me.
Sed quid addit legi priuate videt ꝙ nihil q̃ videt sup
flua: sed dic ꝙ imo addit qꝛ hic imponit pena faciẽti ibi
nõ.Sed videt hec.l.ꝯ exꝑssum casuꝫ.i.fm intellectũ hu
ius glo.r ita videt ꝯtra.§.ne lice.po.in emp.spẽꝝ.l.j.cir
ca fi.ibi eũ dicit oĩum.Sed dico ꝙ ibi dicit tpe necessi
tatis r guerre r famis null⁹ se poterit excusare q̃ a ꝯrio
sensu extra illas duas cãs possent se excusare r ita vo
4 lunt glo.alit.ita intelligẽdo extra has duas cãs. ¶ Itẽ
a facit hec.l.pro instrumẽtis ãtiquis corrosis[a] reficiẽdis
vt.j.de predi.ciuitatis.l.viti.lib.xj.r dic vt dixi.§.de di
scusso.l.ij.

Ab illustrib⁹. Casus. Illustres nec sordida mu
nera nec extraordinaria subire coguntur.hoc
dicit And.

¶ De quib⁹ mũeribus vel ꝓstatiõibus. Rubrica.

Omgationi. Casus. In casu necessita
1 tis a mũeribus nullus excusat. Dy.rõ
huius.l.in fi.est qꝛ si h fiat in maiorib⁹
inferiores min⁹ erũt quieti r min⁹ con
quirẽtur de collecta q̃ in coꝝ ꝓria fit in
xta vulgare a boue maiore discat arare
minor ar.etiã.§.de iure fi.l.iustas doc.
¶ In tex.ibi iugatiõis expone vt.§.de impo.lucra.de
scrip.l.j.in ꝓn.mũera al's munia in glo.q̃ est sup ꝟbo ibi
sola nomia filiis expositio i aut.vt ordina.ꝓfectu.v.coll.
2 r.j.de colo.illiricia in rub.not.ꝙ a mũeribus que indicũ
tur ꝓpter necessitatem publicã non põt se aliqs excusa
re ꝓtextu alicuius ꝓuilegij.Ratio est: qꝛ ius cõe.ff.de te
sta.mili.l.eius.§.j.sed ꝓpter necessitatẽ infringitur ius
cõe.§.de oper.li.l.j.r.ff.de offõ cõsul.l.j.Si q̃ tollit ius
cõe q̃ r priuilegium tollet r ꝑ hoc.j.de ꝓuil.sco.l.ij.in fi.
¶ Sed pone ꝙ ꝓnceps ꝯcedit alicui ꝙ etiã publica ne
cessitate emergẽte nõ teneat nõ obst.etiã tali.l.q̃ro nũ
quid valeat tale ꝓuilegium videt ꝙ sic qm valet priuile
gium ꝯ.l.duꝫ tñ dicat nõ obst.tali.l.ff.de le.iij.l.si qs in

prin.r in aut.de test.impfec.§.si qd.coll.viij.Sed credo
ꝯtriuꝫ r itelligo de tali necessitate q̃ exigit ꝓpt defensio
nem ꝓrie vel regni: qꝛ ꝓceps nõ põt tale ꝓuilegiuꝫ cõce
dere cũ ꝯcederet in dissipationẽ reipub.nec in h esset au
gustus ar.ff.de fur.l.interdũ.§.qui tutelã.ar.eoꝝ q̃ not.
in aut.quo oportet epis.coll.j.in ꝓn.Itẽ qꝛ esset ꝯ iusgẽ
tium ꝓuilegiuꝫ.s.pugna ꝑ patria.ff.de iusti.r iure.l.ve
luti iñcto.§.singuloꝝ insti.de re.di.r insti.de iure na.§.
pe.r hic.r.§.ne in emp.spe.l.j.r.§.de ꝓci.impa.of.l.re
scripta.r.l.quotiẽs.r.l.nec dãnosa.r si ꝯ ius vel vti.pu.l.
fi.Si aũt guerra nõ tẽderet ad defensionẽ regni vel pa
trie seu reipub.tũc dic vt in feu.hic finit lex.c.j.iñcto.c.j.
de mili.vas.qui cõtu.est.r.§.hoc ꝟo iubemus.in aut.vt
nulli iudi.colla.ix.

Um ad felicissimam qm impator ipsemet ad
exercitũ ꝓficitur nullus etiã priuilegiat⁹ a
mũerib⁹ excusat.Dy. ¶ In tex.ibi solita no
1 bis ministeria.r rõ est: qꝛ ex q̃ ipsemet vadit
qui est sup oẽs ꝓuilegiatos vt.j.de ꝓuil.do.
augu.l.absit.li.xj.in eius ꝓntia cessare debẽt oia ꝓuile
gia vt.j.de cursu pu.l.null⁹.li.xij.iñcta.l.inq̃sitio.§.de so
lu.Sed an.lex ista habeat locũ vbi ꝓnceps nõ vadit sed
alius qui locũ sui tenet nõ videt ar.ff.de excu.tu.l.fi.§.
de excu.mu.l.ꝓcuratoꝝ: sꝫ dic ꝙ imo habeat locũ.l.ista.
ar.ff.de obsequi.l.honori.ff.de leg.l.fili⁹.ff.de dã.infec.
l.j.qui bona.§.si qs alieno ꝑ quo.§.ad.l.iul.maie.l.q̃s
qs circa ꝓn.j.de metatis.l.ij.circa ꝓnc.li.xij.nec ob.l.fi.qꝛ
illa excusatio est ꝯ ius cõẽ:io de facili tollit hic aũt est fa
uor si tollat talis excusatio mũeꝝ.nec ob.l.ꝓcuratoꝝ qꝛ
ibi volebat excusari ad sui comodũ hic ad comodũ publi
cũ vult tollere excusationẽ. Ber.de deu.h crederẽ veꝝ
i casu necessitatis de q̃ loq̃tur.§.l.pri.r ꝓcedeñ.mãdato
principis vt.§.de supindic.l.j.al's nõ crederẽ hoc posse
fieri cũ imperator ꝑ modũ cuiusdã spãlitatis r ꝓrogatiue
ꝓntiaꝫ ꝑsone sue h disponit vt hic.r.d.l.null⁹ cũ ꝯcordet
eũ ꝓpter ex⁹ꝓntiam nõ est supplicãduꝫ aliud finistrũ fie
ri.r.l.ꝓnti.§.de his qui ad ec.ꝯfu.iñcta rõne.l.fi.de offi
cio ꝓto.r in feu.de alie.feu.c.j.§.si murus in aut.de nõ
2 alie.r.ꝑ.q.j.c.si tributũ ¶ Et idẽ crederẽ in baronib⁹
trãseũtibus ꝑ loca eis subdita dũ vadũt ad guerrã vt nõ
possunt occupare bona subditoꝝ r vti ꝓuilegio hic ꝯces
so ipatori esto ꝙ barones haberẽt guerrã inter se qꝛ idi
b cere sibi adinuicẽ bellũ non ꝑsit[b] imo incidũt in.l.iul.ma
1 ie.ff.ad.l.iul.maiest.l.iij.r ex q̃ ꝯsequi qs dꝫ penã nõ dꝫ
ꝯsequi ꝓmiũ.l.siue hereditaria.ff.de neg.gest.nec eñi indi
cere ꝑsit tales collectaꝫ vt.l.pe.§.de excu.mu.r.l.j.§.de
3 supindi. ¶ Itẽ ꝑ h ꝓsos facit trãsitũ sibi actaria nõ ꝓ
1 stãt nec alicui nisi ꝓncipi i aut.de mã.ꝓn.§.illud coll.iij.
r vt nulli iudi.doc.in gl.q̃ est sup ꝟbo ꝑtinẽt i fi.Itẽ no
ta in.l.neminem.§.de sa.san.eccl.

1 Ac ꝓuidẽtissima. Casus. Quilꝫ tenet cõser
re ad instructionẽ muroꝝ r ad cõꝑationem
spẽꝝ. Dy. ¶ Nota ꝙ oẽs ciues tenẽtur cõ
c ferre ad restitutionẽ muroꝝ[c] vt hic.r.§.de
opis pu.l.ad port⁹. Sed qd si ciues dicãt ꝙ
primo expẽdãtur q̃ sunt in cõi anteq̃ collecta indicatur
nũquid sunt audiẽdi dico ꝙ sic.§.de ꝓdi.curiali.l.ij.r.ff.
de test.mili.l.si certaꝝ.§.j.r de aq̃ duc.l.ad repationem.
Itẽ facit qd no.ff.ꝙ cuiusqꝫ vni.l.j.§.ꝙ si nẽo. ¶ Sed
2 q̃ro nũquid ad refectiões muroꝝ teneãtur ꝯtribuere illi
qui habitãt in vicis videt ꝙ sic cũ vic⁹ sit ꝑs ciuitatis ar.
ff.de iudi.l.insulã r ad municipa.l.q̃ ex vico.r.§.de nat.
li.l.iij.§.j.r de epi.r cle.l.nulli penul.rñ.r ꝑ hoc facit gl.
in aut.q̃.mo.na.effi.sui.§.si igit.col.vij.Sed credo dicẽ
duꝫ qm aut refectio muroꝝ vl ꝯstructio ꝯcernit vtilitatẽ
illoꝝ q̃ sunt i vicos r tũc tenẽtur ꝯtribuere.ff.ne qd in lo.
pu.l.ij.§.viaꝝ.§.de bo.aucto.iudi.pos.l.fi.r de iure deli.
§.l.fi.§.in cõputatiõe r ꝑ h ad.l.ro.de iac.l.j.r.ij.§.si cõ
seruatis.aut nõ ꝯcernit vtilitatem eoꝝ r tũc aut ciuitas
est sufficiẽs pro illa expẽsa r tũc non tenẽtur aut non: r
tũc sic ar.l.j.alle.r probat.§.noua vec.insti.non pos.l.j.
r.j.de priuil.do.august.l.ij.r pro hoc.ff.de incen.ru.et
nau.l.ne quid circa medium. ¶ In glo.que est sup ꝟbo
constructione ibi

a ¶ Pro istru
mẽtis antiq̃s
corrosis refici
endis. Adde
panor.in.c.cũ
ꝑ tabellio.col.
j.v̄si.sed hosti.
et quod ibi no
tauit i apostil.
ad eũ vbi ha
bes q̃liter sint
reficienda et
verũ inquirat
partis cuius
interest citatio
extra de fide
istru.card.vbi
ꝯ.et feli.ibidẽ
col.ii.v̄si.con
trariũ et meli
us et card.cõ
si.lxxiiij.incĩ
tatiue.

b ¶ Non pos
sit. Add bar.
in.l hostes et
ibi alex. vbi ẽ
pecularis de
hac materia.
ff.de cap.r po
stli.reuer.eun
dem alex.in.l.
ex hoc.ff.d iu
sti.r iure.doc.
in.c.olim.lo.
iij.extra de re
sti.spo.r in.c.
sicut.de iureiu
rã.r panor.l.
c.qd in dubijs
nu.ii.et ibi.no
tauit in apostil.
ad ipm in v̄si.
interesse bel
lis.extra d pe
nis.

c ¶ Refectões
muroꝝ. Adde
quod notauit
in apostil.ad
istã l.l.nemo.
la.i.nu.j.§.de
anno.r trib.et
ꝓuil.de cung.
in.l.ad instru
ctiones.vbi ẽt
notauit in apo
stil.ad ipm.§.
de sacrosan.
eccle.

cõſtructione ibi.l.iij.dic vt ſcripſi.ſ.de immu.ne ꝓce.l.j.
3 ¶ In gl.ij.ibi placet.idem not.eo.ti.l.ad inſtructionez
ſed dic ꝙ ꝑſone eccleſiaſtice nõ tenẽtur ad inſtructionez
muroꝝ ſeruire ꝑſonaliter vt portãdo lapides ⁊ ſilia q̃d
eſt ſordidũ munus.ſ.ti.j.l.maximaꝝ.ꝟ.publicis ſic hec
glo.cum cõcor.ſed ſic intellexit glo.j.de priuil.do.Aug.
l.abſit.li.xj.ſup ꝟbo nõcremus. ſed an teneãtur ad con
a tributionem pecuniaꝝ dic ꝙ ſi fiat conſtructio muroꝝ
voluntarie nõ tenẽtur ſic dicte gl.⁊ q̃d not.xvi.q.j.c.gñaꝫ
liter in fi.ſup ꝟbo collationibus ⁊ extra de immunitate
eccleſiaꝝ.c.nõ minus.⁊.c.aduerſus.Si aũt fiat neceſſa
rio vrputa guerra imminẽte tũc tenet̃ in aut.de eccleſia
ſti.ti.ſ.ad hoc.ſanximus.coll.ix.⁊.d.l.abſit.⁊ q̃d not.di
cto.c.aduerſus.⁊ ꝑ Inno.dicto.c.nõ vnus.Et ẽ rõ:q̃
hm̃oi cõſtructio equiparat̃ emptioni ſpecierũ publicaꝝ
vt hic ⁊ a tali eccl̃ia nõ excuſatur vt.ſ.l.prox.l.j.ſ.eo.er
go ⁊c.ad hoc.l.ad portus.hic alle.de hoc ꝑ Cy.dicta.l.
4 ad inſtructionem.¶ In glo.fi.in fi.ibi.l.pfeſſio.vel dic
vt in ꝯrio not.circa.l.iſtã quero ſi ciuitas eſt multum au
gmẽtata ⁊ ciuitas illa ſuburbia icluderet īfra muros illi
quoꝝ ſunt agri ibi ꝯdicũt nũquid nihilominus poterũt
muri fieri vel nũquid poterũt facere turrẽ in agro alicu
b ius vt ciuitas defendat̃ dico ꝙ ſic*.ſ.de opis pub.l.tur
res.Sed verũ ſalariũ ſit eis dãdum ꝑ ciuitatez not.gl.l.
ſi locus.ff.quẽad.ſerui.amit.Sed quid ſi ciuitas vult fa
cere muros aliquis qui moratur extra ciuitatem habet
in hac ciuitate domum nũquid poterit compelli cõferre
dico ratione poſſeſſionuz tenẽtur ad talia cõferre ar.ſ.
eo.l.j.in fi.⁊ ſm poſſeſſiones q̃s hic habet ⁊ ar.huius.l.
⁊ de cenſi.l.forma.ſ.ſi vero quis agrum.⁊ not.ſ.de inco
lis.l.cum neqꝫ.¶ Sed quid erit ſi ad collectam ratione
refectionis murorum vocat̃ quidam diues vt cõferat et
ipſe circa ſuum domicilium vult facere muros ⁊ per hoc
ciuitate ne conferat ad cõmunem refectionez nũquid be
ne dixit ⁊ dico ꝙ non:quia expedit omnibus vt fiat cõ
muniter quia ſi in ꝓprijs tñ ſibi prodeſſet et ideo pars
non auditur que non cõgruit vniuerſo ar.l.actione.ſ.la
beo.ff.pro ſocio.⁊ ar.in autent.de reſti.et ea que parit.
ſ.quãobrem.coll.iiij.quia inſpicitur magis ꝙ cõmuni
ter prodeſt nõ ꝙ priuatim. ¶ Itez pro hoc quia nõ po
teſt ſe quis ſegregare ⁊ per ſeipſum ad partem ſeruire
nec auditur ſi hoc facere velit.j.de murilegu.l.murile
gulꝫ.⁊.ſ.de decurio.l.qui delicta.Iaco.rebuffi.

a ¶ Pecuniaꝝ. Adde q̃ ꝯ nota. num apoſtil.j. huius legis.l ver.refectiões murorum in q̃ bus remiſſ.ex ẽmino plene hẽc.q.

b ¶ Dico ꝙ ſic. Adde de hoc bar.in.l.itez ſi verberatũ.ſ.j.ff de rei.vẽ.⁊ in.l.antiochẽ ſium de priui. crede.guil.de cuneo.pau.de caſt.⁊ do.meꝰ Iaſon may.in.l.ex hoc iure.col.iij ꝟſ.nun quid ſit cũ cõ cor.ibi ꝑ eum.ſig.ff.de iuſti. et iure.⁊ alex.in.l.ij.ff.d ope.pu.⁊ conſi.cix ꝑs.vol ij.de bet tñ ciuitas ſoluere dño ꝓ dã ex quo vel muros vel tur rim conſtruit eſtimationem rei quaz tollit ſm ang.⁊ ſ.o.in.l.vẽditor.ſ.ſi cõſtat.ff.cõ. pre dio.

¶ Qui etate ſe excuſant. Rubrica.

Cum vos affirmetis. Caſus. Minores
xxv.annis liberalibus artibus inſiſten
tes a muneribus excuſantur.Dy.vel ſic
ſtudentes habẽt immunitatem a mune
ribus ꝑſonalibus vſqꝫ ad.xxv.annos.
hoc dicit Bart.¶ Nota.ex hac.l.pro
1 ſtudẽtibus vt in terris proprijs nõ gra
uentur ad cuſtodias ⁊ alia munera ꝑſonalia ⁊ loquit̃ in
c minoribus.xxv.annoꝝ ꝙ imperator nõ pſumit ꝙ poſtq̃
exceſſerint etatẽ.xxv.annoꝝ ꝙ bñ adiſcãt.Bar.in gl.j.
ibi ſtud ẽs.Idez videt̃.j.de ſtu.li.vr.ro.ꝯcta rubri.cũ ni
u gro ibi duos qꝫ ⁊c.gl.nõ bñ declaret hãc.l.Et iõ dic ꝙ
quedã ſunt mũera pſmonialia in q̃bꝰ requirit̃ ꝯſiliũ vel
diſcretio vt eſſe de cõſilio vel hr̃e aliquod regimen:⁊ tũc
non cõceditur minori.xxv.annis niſi in defectu ſic loqui
tur.ff.de decurio.l.iij.de mu.⁊ ho.l.rem publi.quedam
ſunt mũera ꝑſonalia in quibus aliq̃d cõſilium nõ requi
ritur vt facere cuſtodiã in ciuitate ⁊ ſilia. ⁊ ad iſta poſ
ſunt vocari minores a quibꝰ hic liberãtur ꝓpter ſtudiũ
⁊ habẽt iſtud puilegiuz cã ſtudioꝝ.Bar.

Cum filios. Caſus. Minores.xxv.annis abſen
tes cauſa ſtudij gratia perſonalium muneruz a
ſtudio vocari nõ debẽt ſi alij ſunt in ciuitate idonei.Dy.
Et addit ad ꝓcedẽtem.l.cũz nõ excuſentur a pſmonia
libus.Bar.in gl.j.ibi ꝑſona vt no.ſ.de impu.l.ſi.

Manifeſti.Caſus.Qui exceſſit etatez.lv.ãnoꝝ
non põt vocari ad munera ꝑſonalia. Dy.in
glo.j.ibi.ſ.qui etate.l.j.Que ſit rõ diuerſita
tis dic vt ꝑ doc.in.l.ſi vltra.ſ.de decurio ⁊.ſ.

c ¶ Loquitur in minoribus. xv.annoꝝ.In fero ex hoc di cto poſt Ang. et.Io.fabri.in probe . rubri. inſti. ibi cupiẽ legũ iuuentuti ꝙ iunctus eſt ſtudioſo legũ neceſſaria eſt enim iuuentis diſciplinabili orſene et acu tiori igenio ad percipiẽdaꝫ iu ris enigmata vt not.in.l.gal lus in prin.ff. de libe.et poſ thu.⁊ in.l.cum quid.⁊ ibi glo. ff.ſi cer.petat.

de excu.mu.in.l.tutele. ¶ In glo.ibi cum dicit in hono
re.Quero que eſt rõ q̃ honor cõcernit comodum ⁊ ho
norem ꝑſone.ff.de iudi.l.ſi lõgius in fi.vnde oẽs appe
tunt honorem ⁊ nullus recuſat.j.de queſto.l.j.li.xij.⁊ de
ꝓfeſſo.qui in vrbe cõſtan.docen.l.j.⁊ ideo ꝓpter etatez
nõ excuſatur ab honore.ar.ſ.de mu.patri.l.pfeſſio.ſe
cus in mũeribus:q̃ iſta cõcernũt merũ onus.Sed qua
re ſecus eſt in decurionatu q̃ in alijs honoribus dic vt
not.ſup.l.ſi vltra.ſ.de decurio.

¶ Qui morbo ſe excuſant. Rubrica.

Si ea cecitate. Caſus. Orbatus vtroqꝫ oculo
excuſatur a munerībꝰ ꝑſonalibus ſecus ſi vno
tñ.h.d.bar. in fi.tex.ibi ſentiet.vide extra de
cenſi.c.licet de ſecuro. ¶ In tex.aciem.i.vir
tutem viſiuam.Dy.

Cum auricularij alias articularij.Caſus. Debili
tas ꝓpter morbũ.h.d.Bar.in.j.glo.ibi q̃ſi ar
ticulas tenẽs nõ intelligas de morbo ꝓpt quẽ
aliq̃liter debilitet̃ auditus q̃ tunc minus au
diẽs nõ haberet excuſationẽ vt.l.fi.ff.de legi.tu.Bar.

Podagre.Caſus. Podagra nõ dat immunita
tem niſi prorſus valitudo pedũ reddat eum in
habilez vt etiã ſuis intereſſe nõ poſſit.h.d.Bar.
¶ In tex.ibi rectorem alias eſt in lr̃a nõ poſſis
1 rector ꝓuincie ſi alle.⁊c. ¶ Circa iſtos podagroſos ſic
diſtingue q̃ aut querit̃ vtrum habeãt excuſationez tp̃e
quo ab illa podagra grauãtur ita ꝙ ambulare nõ poſſint
⁊ dic ꝙ ſic vt hic in fi.l.ibi vocari te nõ patietur aut que
ris vtrum habeãt vacationem ſimplr̃ ⁊ omni tp̃e q̃ po
dagroſus eſt tũc ſi quidã ꝓpter illã infirmitatẽ ita debi
litatꝰ eſt ꝙ ambulare ⁊ ſuis rebꝰ ſupeſſe nõ poſſit ⁊ ha
bebit immunitatez vt.ſ.l.proxima.⁊ hac.l.ij.rñ.ff.de va
ca.mu.l.pe.in p̃n.aut nõ eſt ita debilitatus ſed q̃ñqꝫ ve
xatur q̃ñqꝫ nõ ⁊ tũc nõ habet excuſationez vt hic in p̃n.
⁊.ſ.de decurio.l.mũeribus.Bar.

Ciuis p̃ris.Caſus.Infirmitas p̃ris nõ liberat
iliũ a mũeribus ꝑſonalibꝰ.h.d.Bar.¶ Pone
ꝙ pater ⁊ p̃ria erãt in neceſſitate querit̃ cui p̃
mo debeat ſubuenire q̃ſi aq̃liter ab vtroqꝫ vocat̃ ſimul ⁊
ſunt in pari neceſſitate ⁊ paupertate q̃ſi alias nõ haberet
d dubiũ.Et videt̃ ꝙ primo teneat̃ iuuare patrezᵈ nã obli
gatio p̃ris a p̃re ſe habẽt vt genus ⁊ ſpecies:ſed obliga
tio ſpãlis preferetur gñali.ff.de ꝓcu.l.cum quidam.⁊ de
lega.iij.l.vxor feliciſſi.Itez põt filius pſtare patrociniũ
cõtra rem publ.ꝓ p̃re.ff.de poſtu.l.pe.Sed videt̃ cõtra
ꝑ.l.iſtã.⁊ ꝑ.l.ff.de cap.⁊ poſtli.re.l.poſtliminiũ.ſ.filiꝰ.⁊
ſo.l.in liberto ⁊ de ſeruis expor.l.ticꝰ. Itez filiꝰ iuuãdo
p̃rem iuuat ſeipſm ſꝫ plus tenet̃ ſibiipſi q̃ p̃ri q̃ ⁊c.ar.ff.
de ven.in poſ.mit.l.j.ſ.⁊ gñaliter ⁊ ita de cobar.l.qui
cũqꝫ.⁊ ꝓ h̃ facit.ff.de ꝓcu.l.filiꝰ.ſ.miles.⁊.ſ.de ꝓcu.l.q̃
ſtipẽdia.⁊.l.militẽ.nec ob.l.in ꝯriũ q̃ loquit̃ de defẽſio
ne ciuili nec erat ibi caſus neceſſitatꝫ ex me nec ibi reſpu
blica requirebat defenſionem filij nec obſt.ff.de re mi
li.l.qui cũ viro in fi.vñ ibi excuſat̃ vt minꝰ puniat̃ non tñ
in totũ excuſat̃ de h̃ ꝑ Cy.in.l.aduocati.C.de aduo.di.
iudi.⁊ ꝑ ſpec.in ti.de aduocato.ſ.j.ꝟ.q̃d ſi p̃r ⁊ ꝙ Odo.
⁊ Bart.⁊ doc.in.l.veluti.ff.de iuſti.⁊ iure.⁊.ff.de cap.
⁊ poſtli.re.l.filius.

d ¶ Iuuare patrem et ita videt̃ eſſe ve ritas;Nam fili us tenetur ale re patrẽ bãni tum ⁊ hoſtem ciuitatis ſm. Bar.in.l.ſi q̃s a liberis.ſ.j.l prin.ff.de lib. agno.⁊ l auc. inceſtas.et ibi bal.C.de.nup. et in.l.corrup tionẽ in fi.C. de vſur.bar.in tract.alimẽto rum ꝟſ.quero in quo loco et ſeq q̃d eſt vez etiã ſi oẽs eunt cipatus talis filius alias re uocaret̃ in po teſtatẽ patris vt not.docto. vbi.ſ.et pau. in.l.j.ſ.ius na turale.ff.de iu ſti.⁊ iure.

¶ De his qui numero liberoꝝ. Rubrica.

Femerius.No.hic ꝙ nũerꝰ liberoꝝ nõ excuſat
ab honoribꝰ. Sed q̃re militia excuſat a mu
neribꝰ vt.ff.de vac.mu.l.pe.ſ.duo dico ꝙ ali
q̃ñ excuſat̃ quis rõne officij a mũeribꝰ ⁊ tũc
excuſat̃ ab honoribꝰ.j.de leg.l.iij.⁊ de his q̃
nõ ſti.l.ij.⁊.iij.aliq̃ñ excuſat̃ non rõne officij ſꝫ alia cã vt
ꝓpter etatẽ a mũeribꝰ ⁊ tũc nõ excuſat̃ ab honoribꝰ.ff.
de vac.mu.l.ij.ſ.nũerꝰ ⁊ in.l.honoribꝰ in p̃nci.

Filium ab hoſtibus.Caſus.Filius ab hoſti
bus captus nõdum reuerſus pater nõ ꝓdeſt
ad excuſationem ꝑſonalium munerum.Dy.
1 ¶ In tex.ibi filiũ. Quid de filio religioſo vi
detur ꝙ nõ proſit patri cũz ſeruire nõ poſſit
loco patris ergo ⁊c.ff.de mu.⁊ ho.l.iij.ſ.q̃uis.ꝟſi.ideo

enim eccleſia iuncta.l.pe.ff.de vaca.mu.ibi vel ſi quis ſacerdotiū ꝛc.Item qꝛ nō habet pro ſuperſtite ſed ꝑ mor-
a tuo[a].ſ.eo.l.pe.ſiēta.l.fi.§.nam ꝛ maritus.ſ.de epi.ꝛ cle. Tu dic cōtra qꝛ licet nō ſit in ptāte pr̄is poſtꝙ intrauit religionem tñ patri debet ꝓdeſſe ad inſtar adoptiui datū in adoptionem ꝑ patrē.ff.de vaca.mu.l.ij.§.adoptiui.ꝛ.§.incolumes.Item licet ꝑ mortuo habeat tamen ꝑ gloriā viuit.ſ.de epiſc.ꝛ cle.l.quiſquis cū.ſed circa medium in aut.de monachis.§.ſi vo.ꝙ proſit patri vt.ff.de excu.tu.l.bello amiſſi decio.Et ibi ꝓhicere ſi ꝓpter incertitudinē ſtatus inſti.qui.mo.ius pa.po.ſol.§.ſi ab
2 hoſtib[us].Decio.dr̄ hic ꝙ filius mortu[us] in bello tribuit excuſationē ſed nō capt[us] ab hoſtibus rō eſt: qꝛ mortu[us] in bello reputat viuere ꝑ gloriā non aūt captus.ff.de excuſa.tu.l.bello amiſſi inſti.qui.mo.ius pa.po.ſol.§.ſi ab hoſtib[us] ꝛ de vaca.mu.l.iij.§.incolumes.Item pater habet excuſationē ꝓpter qḋ filij poterūt ſubire munera in futurum.ff.de mu.ꝛ ho.l.iij.§.quis ꝙ multofortius propter ſeruitiū futurū pr̄ oꝫ excuſari.ff.de re mili.l.nō oēs in fi.ſed qui morit in bello cōſtat ſeruiſſe nō aūt ſic conſtat de capto apud hoſtes qꝛ pōt eſſe capt[us] culpa ſua.ſ.de re mili.l.j.ſiēta.l.ff. de cap.ꝛ poſtlimi.re.l.poſtliminio carent.

a Mortuo. Non habetur pro ſuperſtite et ratio eſt qꝛ non eſt in patria poteſtate ꝫ archi.xij.q.j.c.non dicatis bald.in.l.deo nobis.§.hoc etiā.ſ.d epiſ.et cle.in vſ.m monachus qḋ eſt verum niſi quo ad ſibi fauorabilia vt.not.Alex.in.l.ſub cōditione.ff.de liberis ꝛ poſthu.

1 Nepotes. Caſus. Numerus quinꝙ liberoꝝ excuſat inter quos nepotes ex filio premortuo numerātur.Dy.in glo.ij.ibi differāt.ſ.in quinꝙ.primo in etate vt not.ſ.ti.ij.l.fi. Itē numero liberoꝝ vt hic.Itē tertio in morbo vt not.ſ.tit.proxi.l.j. Item qrto in interuallo tēpoꝝ vt not.ſ.de mu.ꝛ ho.nō cōti.l.j.glo.Itē quinto in appellatione vt not.ſ.de excu.mu.in rubrica.ꝛ ibi ſcripſi.An. In ea.glo.fi.circa mediū ibi nam filioꝝ.Et eſt rō huius glo.nam nepotes ex ꝑte filiaꝝ dāt excuſationē auo paterno.nam oīno debēt duobus tribuere excuſationem. Sed quare ſm hāc rōnem tribuūt excuſationē auie materne nepotes ex filia qḋ non videtur ꝑ predicta:ſed tñ tribuūt vt.ſ.in prima glo.ꝛ.ſ.l.de ꝑſonalibus.ſed dic ꝙ quātum ad excuſationē muneꝝ cōgruētium mulieri tribuūt excuſationem auie ſicut ꝛ matri dum tñ mater non viuat qꝛ eadem rō habet locū in vtraꝙ cum neutra habeat liberos in ptāte vtroꝙ etiā intēdit ad educationē nepotū.Et ſi dicat ꝙ tribuit excuſationem diuerſis ꝑſonis dico ꝙ verū eſt reſpectu diuerſoꝝ munerū non tñ reſpectu euſdem mūeris ꝛ hoc nō eſt incōueniēs ꝛc.

Cum facultates. Caſus. Qui oīa bona ſua filio dedit amodo pro hijs ꝑſonalia mūera nō ſubit.Dy.vel ſic diuitie filioꝝ nō onerant pa-
1 trem.h.d. Nota.l.aureā pro hijs qui dāt bona in ſolutū creditoribus vt nō poſſint poſtea inquietari ꝑ collectis.Et eſt rō qꝛ onus reale ſequit rem vt.ſ.de exac.tri.l.fi.hoc niſi in fraudem fecerit vt not.in glo. Nullus ꝛc.

De ꝑſonalibus. Caſus. Sicut mares ita mulieres numero quinꝙ liberorum a mūeribus excuſantur.Dy.ꝛc.

Nos qui. Caſus. Licꝫ pater habeat excuſationem ꝓpter quinꝙ liberos ſi tñ aliquis libe-
1 roꝝ ſit maior ille ad mūera cōpellit ꝛ ſi quis
b propter paupratem[b] a realibus ſe excuſauerit ꝓpter āguſtias bonoꝝ ad ꝑſonalia nō vocatur.Dy.vel ſic numerus liberoꝝ excuſat patrem nō filium ſi ſufficiēs reperiatur. Item ꝓpter paupratem a muneribus excuſatur. h.d.Bar. In text.ibi applicetur Not.ꝙ filius maior.xxv.annis pōt excuſare patrem
2 a muneribus ꝑſonalibus videlꝫ ad exercitibus.i.caualcatis ꝛ a ſiliibus vt.§.quis in gl.alle. Nullus.Et ibi vacationem ꝑſonalium numerum.Dy.

b Propter paupertatem Adde bal.in auct.defficie.col.fi.ſ.ad tertiul.notant in.l.indictiones poſt iſtā.ſ.de anno.ꝛ tribu.iſto.li.ꝛ bal.in ti.de pace cōſtan.§.nos romanoꝝ.cl.iij.

De pfeſſoribus et medicis Rubrica.

De excuſatiōe mūeꝝ in gn̄e.Itē in ſpē in certis ti.dictū eſt.Sed qꝛ ſunt qdā ꝑſone q alis excuſantur ꝙ.ſ.dictū ſit vt pfeſſores liberaliū artiū mediavt.ſ.de decre.decurio.l.j.ideo de hijs ponit de illis ꝛ eoꝝ excuſationi-
1 bus dicere.Odo. In gl.rubrice in fi. Idem nota in.l. eos qui hic alle.Tu dic ꝙ idem eſt ſi in ciuitate regia doceāt ꝛ no.i ꝓhemio.ffoꝝ.§.hec aūt tria.ꝛ.ſ.e.l.medicos
c Et idem vbicūꝙ eſt ſtudium gn̄ale[c] cum hoc ſit ſeſſum impriumꝛ in multis locis ſit ſtudiū vt not.ſ.de ſtu.li.vr.ro.in rubrica lib.xj.intellige cum ꝓcedēte priuilegio principis vt.d.§.hoc aūt ibi maioribus idem ſi fuerit ſtudium gn̄ale in quo loco ꝛ leges lecte tāto tpe ꝙ nō extet memoria in ꝯrium cū talis vetuſtas ꝛ ꝓuilegium equiparētur.C.no.vcc.inſt.nō po.l.pe.ꝛ fi.ꝛ.ix.q.iij.c.cū queſtus ꝛ.xviij.q.vlti.c.ſeruitiū.ꝛ in eis nota. Et idem dicas
2 in doctoribus qui in cōſiliuꝫ ꝓncipis ſunt aſſumpti ideo habēt vacationem vt.ff.de excu.tut.l.iuriſpitos.ꝛ not.inſti.de excu.tu.§.item rōne.Guil.de ferrarijs ꝛc.

c Studium generale.Adde card.in cle.ij.§ ſi.d magi.Et q ſint ſtudia generalis notat idē cardi.in cle.dudū §.ad oī.q.xv.ꝛ ſeq.ꝛ ibi notant in apoſti.ad eā.d ſepul.vbi loquit de ſtudio paduano in quo licet inmerit[us] in iurie vtriuſꝙ doctoꝝ pmotus ſit ꝛ dicit ſtudiū generale ſ quo leges tanto tēpore ſunt lecte ꝙ nō extet memoria in cōtrariū ſm glo.ſing.ibar.in probe.ffoꝝ.

Cum te medicum. Caſus. Medicus in exercitu exiſtens excuſationē habet extra nō niſi ſit de numero electoꝝ.Dy. In tex.ibi legionis vt milites infirmos curare.Odoff.legionis vt qꝛ debent eſſe.vij.milia ꝛ.c. pedites.ꝛ.dcc.ꝛ.xxx.eqtes vt plene not.ff.de hijs qui not.in fa.l.ij.in princi. In glo.ſuper verbo numero ibi cum dicit.ſ.eo.l.nec infra. Hec glo.videt innuere ꝙ illi qui ingrediūtur pfeſſionem priuilegiatā eo ipſo nō habeāt priuilegiumꝛ ita videt notare glo.ſ.eo.l.nec intra.Sed dic cōtra ꝑ.l.j.ſ.eo.l.ſi quis marchiatus.ꝛ in.l.iſta.ſ.de excu.mu.l.maximaꝝ.ij.rñ.ꝛ.ſ.nota glo.ſ.eo.l.medicos.in.ſ.glo.ꝛ.ſ.eo.l.intra.intelligūt de illis qui ingrediūtur pfeſſionem nō priuilegiatam in glo.j.ibi princeps.de legione prima habetur mentio.ſ.de appella.pri.preto.l.fi.et ibi nota.

Grāmaticos. Caſus. Approbatus ex cauſa poterit reprobari.Dy.vel ſic doctor qui nō legit vtiliter ſcolaribus poteſt reprobari.h.d.ꝛ facit.l.ſed reprobari.ff.de excu.tu.bar.in tex.ibi grāmaticos.i.magiſtros grāmatice.oratores.i.magiſtros rethorice ꝛ idem de docētibus dyalecticā vt not.inſti.de excu.tu.§.itē qui rome in gl.ſ.ibi reſtitui non poſſe. Sed hic verſatur vtilitas publica
1 decio. Nota argumētum ꝙ notari[us] vel quicūꝙ in publico officio exiſtēs ſi reperiat inſufficiēs debꝫ remoueri licꝫ ſemel fuerit cōprobatus pro ħ.ff.de decretis ab or.fa.l.ꝙ ſemel.ꝛ.ſ.eo.l.reddant.ꝛ.ff.de excu.tu.l.ſed reprobari vnde circa hoc dic qñ aut ab initio erat inſufficiēs ꝛ tūc verum eſt qḋ dixi ꝑ.l.alle.Et ħ ideo ꝓpter publicam vtilitatem licet ſecus in ſentētia lata ꝑ priuato: niſi fuerit appellatum.ſ.ſentētiam reſcindi nō po.l.ſ.lata tñ in ꝓiudiciuꝫ reipublice reſcindi pōt ſine appellatione.ff.de re iudi.l.imperatores.Sed ſi ab initio erat ſufficiēs:ſed poſt factus eſt inſufficiēs tūc aut culpa ſua erat inhabilis ꝛ remouēdus.ſ.de dig.l.iudices ꝛ de cohar.l.ſi quis ex grege.aut ſine culpa factus eſt inhabilis ꝛ tunc retinet honorē licet deponat onus.ſ.de hijs qui nō imple.ſti.l.ij.ſ.ꝯtera.l.ſ.in fi.Et ſi ſit dignitas habēs adminiſtrationem pōt regi ꝑ ſubſtitutum ꝛ habebit ſtipēdia ſua.ſ.de agen.in re.l.penul.

Poete. Caſus. Verſificatores qui ſciūt bene cōponere ꝟſus vt Ouidius Vergiliusꝛ ſimiles nolūt immunitatē.h.d.An. Et dr̄ poeta a pōo qꝛ ille habet excuſationem muneꝝ perſonalium nō patrimonialiū vt.ſ.de mu.patri.l.pfeſſio ꝛ dr̄ poeta qꝛ alios excedit vt apud nos Vergilius.apud grecos omerus.inſti.de iure natura.§.ſed quotiēs.Odo.in glo.j.ibi.Vergilius id eſt metrificatores vt Ouidius.

d Nō habēt immunitatē.Adde bal.in auct.habita.§.et ideo dico.ſ.ſi.ſ.ne fili[us] ꝑ patre ꝛ notauit aliquid in apoſtil.ad iſtū.in.l.ij.in prin.vbi dico ꝙ ſcholaris ſtudens a.h.c.vel in primitus nō gaudeat premilegio ſcholariū.

1 Ratione. Caſus. Qui docēt artē nūeri que
d eſt ars ariſmetica vel docēt cōpotū que eſt ars geometrica nō habēt imunitatem[d] hoc dicit An.in glo.fi.in princi.ibi geometri qui ſunt dic vt not.ſ.de excu.arti.l.ij.in ea.glo.ibi.l.ſi.§.fi.vel calculatores.i.petitores qꝛ calculāt.i.repetunt que dicit iure pro quo.ſ.de decurio.l.j.cum glo. Odoff.lex iſta facit mētionē de ordīne diui pij quā non habemus in qua priuilegia ꝛ immunitates munerū ꝑſonalium cōcedūtur pfeſſoribus liberalium artium forſan ſm quod dr̄

fin. qḋ ḋr. de decurionibus. ẜ. l. i. ⁊. ſ. e. l. medicos. ⁊ ḋr hic
ꝙ in ſnia oſonis pdicte extendit ad pfeſſores liberaliũ
artiũ nõ autẽ ad calculatores. h. o. q̃ſi dicat pfeſſores. i.
mgri habẽt priuilegiũ rõne pfeſſionis: nã calculatores. i.
ſtudẽtes q̃ calculãt. i. docent ſcolares cũ rõne ſtudij nõ
hñt priuilegiũ vacationis pſonaliũ. mu. ſed rõne etatꝭ. vt
ẜ. q̃ eta. l. i. ⁊. ij. hñt cũ alia priuilegia rõne ſtudij. vt. C. ne
fi. p patre. auẗ. habita. Et q̃ ſunt priuilegia pfeſſorũ in
liberalib⁹ artibus: ⁊ in legib⁹ ḋr. ſ. e. l. medicos. ⁊. l. vlti. ſ.
de pfeſſo. q̃ in vr. cõſtan. l. i. ff. de excu. tuto. l. ſi duas. ⁊. l.
ſed ⁊ reprobari. vel dic ſcḋo pfeſſores liberaliũ artiũ ha
bent excuſationẽ munerũ perſonaliũ nõ calculatores q̃
calculant. i. repetũt q̃ dicit doctor. ⁊ p hoc eſt. ẜ. ḋ decre.
l. i. vbi dicit antiſtes. ⁊ ſic repetitores excludit. vel dic ter
tio calculatores. i. geometriam docẽtes q̃ pp̃ter calcula
tionem certã nõ hñt excuſationẽ vt. ff. de excu. tu. l. geo
metri. Sed alij docẽtes liberalia q̃ pfeſſores ſunt ⁊ legi
time ordinati. vt. ſ. e. l. nr̃os. ⁊. l. ſi q̃s. ⁊. l. grãmaticos ha
bent excuſationẽ vt hic. vel dic q̃ pfeſſores liberaliũ ar
tium habẽt excuſationẽ etiã grãmatici vt. ſ. e. l. grãmati
cos. ſed nõ calculatores. i. illi q̃ docent pueris alphabe
tum vt. l. ij. §. fi. ff. de vaca. mu. ¶ Itẽ q̃nto nõ habẽt ex
cuſationẽ calculatores. i. docentes cõpotum ſic ariſme
ticam nec etiã docẽtes muſicã vel aſtrologiã vel ſilia vt
⁊ not. inſti. de excu. tu. §. itẽ q̃ rome. Itẽ poete nullã ha
bent excuſationẽ vt. ẜ. l. pri. philoſophi aũt hñt vacatio
nem pſonaliũ nõ patrimonialiũ vt. ẜ. de mu. patri. l. pro
feſſio. vel ſilia pfeſſores g̃ ⁊ medici ⁊ alij q̃ ſunt de nũero
ſ. de ſtu. lib. vr. ro. l. vnica. ff. de excu. tu. l. ſi duas. §. mino
res hñt vacationẽ cũ munerũ vt. ſ. l. medicos. Sed alij
nõ niſi alia rõne inueniũt vt. ẜ. e. l. ſ. ⁊ dixi. ẜ. de mu. patri.
l. i. habẽt etiã hij de q̃bus in. l. iſta ḋr vacationẽ hoſpitiũ
ſuſcipiendorũ vt. ſ. de metal. l. archiatros. li. xij. odoff. et
doct. Itẽ eſt effectus ꝙ de ſeptẽ liberalib⁹ artib⁹ triũ. i.
tres ſciẽtie ſeu earꝫ magiſtri hñt priuilegiũ imunitatis. ſ.
grãmatica: dyalectica: ⁊ rethorica. Sed quadriuii. i. q̃t
tuor artes. alij nõ habent imunitatem vt eſt geometria:
ariſmetica: aſtronomia ⁊ muſica. iuxta no. in dicto. §. itẽ
rome. inſti. de excu. tu. ⁊ pp̃terea notãter dicitur hic ſtu
diorum profeſſores.

Ee infra. Caſus. Non ſufficit eſſe de collegio
medicorum niſi ſpecialiter imunitas ſit cõceſ
ſa. h. o. bar. vel intelligẽ vt ſcripſi. ẜ. e. l. ſup glo.

1 Edicos. Caſus. Medici et alij hic contenti
ſunt imunes a munerib⁹ rerꝫ ⁊ perſonarũ: et
eos vexãtes puniẽt: ⁊ ſalaria ſũt eis dãda.
h. o. dy. Et not. hanc. l. ꝙ doctores. ll. ⁊ alia
a rum ſcientiarꝫ habẽt imunitatẽ[a] etiã a mu
neribus patrimoniorꝫ: ⁊ ſic non poteſt eis de iure īponi
b collecta. ¶ Itẽ no. ꝙ nõ poſſunt capi perſonaliter[b] vel
2 duci ad curiã vel aliq̃ modo vexari ⁊ ſic familia nõ debet
eos ſcrutari de armis. videẗ tamen ꝙ hec. l. nõ vendicet
ſibi locum niſi in doctoribus actu legẽtibus nõ in alijs.
h. o. bar. ⁊ no. glo. hui⁹. l. q: notabilis eſt. bar. In tex. ibi
alios. i. dyalectice ⁊ rethorice. B. ac. poſſident. idẽ ſi im
mci. ff. ad munic. l. q̃ ex vico. B. ac. functione. i. tributo
3 rum ſolutione dy. eos. ẜ. nũeratos. dy. inſtituãt. ¶ No.
ꝙ facilius efficiẗ bonus ſcolaris ſi ſoluat ſalariũ doctori
ar. ff. de admi. tu. l. cũ in plures. §. in p̃mis. de dona. l. ac
q̃rens. dulius. ¶ Itẽ not. ꝙ puocaẗ doctor ad meli⁹ le
gendũ ⁊ regendũ ſi h3 ſalaria: q: labor nõ debet eẽ ſine
mercede vt. ẜ. de aſſe. l. i. in auẗ. de iudi. §. ne autẽ labor.
an. In gl. iij. ibi archiatros. p̃mo facit. l. hac lege. ſ. e. ti.
In glo. iiij. ibi pri ſubijt. nã cũ in vno dat priuilegiũ. In
alijs vr̃ denegare. ff. de iudi. l. cũ pretor. ẜ. de pcur. l. ma
ritus. doc. Sed dico ꝙ de ceterꝭ nõ vr̃ denegare p. §. an
garũ. ſ. alẗ. vbi dicit inter cetera ⁊ ita vr̃ innuere ꝙ alia
priuilegia prĩmonialia habeat ſicut hic. ¶ In gl. iiij. ibi
p hac opi. ⁊ hec r̃a. q: h̃ dicit ꝙ ab oĩbus munerib⁹ ex
cuſeẗ. ff. de le. iij. l. nihil. in p̃n. ⁊. l. q̃ſitũ. §. id forteaſſe. ⁊. l.
ſi cui lana. ⁊ ĩcti de auro ⁊ ar. le. l. i. ⁊. l. pediculẗ. §. labeo.
vñ ſi diceret ſimplr̃ munerib⁹ cõpachẽdet tũ pſonalia vt
erat in. l. q̃ imunitatẽ. ẜ. de mu. pu. ¶ Itẽ excuſaẗ ab oĩ

functione etiã publica: ĩ ſcto v̊bo publicis. in eo. tex. vt h̃
⁊. ſ. e. l. ſi. ⁊ tũ functio eſt tributũ: ⁊ mun⁹ prĩmoniale. ẜ.
de exac. tri. l. fi. ⁊ no. ff. de publica. l. ſ. §. i. ⁊ de anno. ⁊ tri.
l. iiij. ⁊ iſtã partẽ t3 glo. ẜ. de excu. mu. in glo. rubri. in fi. ⁊
ſ. e. l. ſi. ⁊ pleni⁹. ff. de vaca. mu. l. hijs oĩbus. §. angariarũ.
¶ Nec ob. illa rõ de hoſpitijs receptiõe cui nõ ſoluit gl.
q: verꝫ eſt de iure ſtorꝫ. ſed p. l. iſtã oĩa remittunẗ. ac ſi ſin
gulariẗ eſſent enũerata. ff. de admi. tu. l. ſi duo. ff. de pig.
l. ⁊ q̃ nõ d3. §. qḋ ḋr. ḋ decurio: nã ſpecificatio mag̃ ꝑdeſt
q̃ noceat ar. ff. ſi q̃s capi. l. ſ3 tũ q̃d. §. q̃ſitũ. ⁊ dicto. §. qḋ
ḋr. ⁊ extra de pcu. c. q̃ ad agendũ. li. vi. qḋ tũ intelligẽ vt
4 dixi. ẜ. de excu. mu. in fi. glo. rubri. de decurio. ¶ S3 qua
liter excuſanẗ ⁊ nõ fiſc⁹ vel eccl̃ia cũ eccl̃ia nõ excuſeẗ. ff.
de mu. ⁊ ho. l. fi. §. hm̃oi. cũ ibi not. nec ẽt dom⁹ p̃ncipis.
ẜ. de exac. tri. l. fi. ⁊. ſ. de p̃ui. dom⁹ au. l. abſit. ⁊. ẜ. de iudi.
l. i. ⁊ nõ d3 concedi minorib⁹ qḋ denegaẗ minorib⁹. ẜ. de
decurio. l. fi. §. pe. Sed nõ obſtãt q: illi preſtãt tributũ q̃
nõ reperiunẗ exẽpti. ff. de vaca. mu. l. ſunt mũera. ſed iſti
nõ reputanẗ plus priuilegiati q̃ p̃nceps vel eccl̃ia vt no. di
cta. l. ſunt mũera. ⁊. ẜ. de excu. mu. in fi. glo. rub. ĩ ſcto no.
ẜ. ex q̃. mu. vel pſta. ne li. ſe excu. l. ij. ſup v̊bo pertinẽt. q:
grauareẗ reſpu. ſi totũ prĩmoniũ eorꝫ eſſet excuſatũ: cui3
ſit latũ. ſ. de p̃ui. do. aug. l. ij. ⁊. l. abſit. ¶ Itẽ not. miru3
ſi p̃nceps ſibi ipſi īponat on⁹ vt det exẽplũ alijs vt ani
moſius ſoluãt. cõſiderans ꝙ a boue maiore diſcat arare
minor. vt. ẜ. de iur. fiſc. l. iuſtas. ĩ ſcra. l. ij. ẜ. ex q̃bus mu.
et qḋ in eis no. doctorib⁹ aũt tale onus nõ īponat q: la
borant p repub. ⁊ p quorꝫ ſniam iperiu3 gubernaẗ. l. di
gna vox. ẜ. de legi. ⁊. ff. de cõſti. p̃nc. l. cũ cõditor. ⁊ ipi pau
peres exiſtãt auẗ. hita. ẜ. ne fili⁹ p patre. p̃nceps aũt ſic
ſemp diues ⁊ ſoluẽdo. ff. de ſin. da. l. ij. cũ ſi no. ff. vt le. no.
ca. l. i. ⁊ dignu⁹ eſt ſubuenire pauperibus q̃ diuitib⁹. vt. l.
archiatri. ſ. eo. ti. In gl. v. ibi. l. pen. Sed h̃ nõ puto verꝫ
q: etiã p̃uati in ppa cã nõ exhiberẽt inuiti. ff. de li. ho. ex
hi. l. fi. §. fi. ff. de eo. ꝙ cer. lo. l. i. g̃ nec iſti q̃ ſunt priuilegia
ti. qḋ verꝫ eſt niſi in certis caſib⁹ tangẽtib⁹ mun⁹ publi.
vt. ẜ. de decurio. l. ſi ad magr̃atũ. ⁊. l. q̃d ignauie. et. ff. de
mu. ⁊ ho. l. ſi q̃s magr̃atus erit. g̃ in hoc priuilegiũ vt non
trahanẗ inuiti ad mun⁹. Io. t3 p maꝫ. cardi. In. e. glo. ibi
nõ ad doctores ſic. ff. ḋ auro ⁊ ar. le. l. plauci⁹. ẜ. ſine cen.
vel reli. l. fi. ¶ Tu dic ꝙ aut ſunt deſtinati a republi. qḋ
fieri põt ⁊ cõpelli pñt vt legãt vt. ſ. de ſtu. li. vr. ro. l. ſ. cir
ca me. ⁊ tunc a publico debẽt hr̃e: q: nemo teneẗ ꝓprijs
ſtipẽdijs militare. ſ. de ero. mili. anno. l. cu3 ſepe. ff. de te
ſta. mili. l. ex eo. ⁊ eſt tex. notabilis. ff. de origi. iur. l. ij. §.
poſt hũc pius claudi⁹. v̊. gayus. ⁊ tũc nihil poſſunt a ſco
laribus petere. ſ. eo. l. archiatri. Aut legunẗ gr̃e ⁊ tunc
ſi paupes ſunt poſſunt petere. ff. de opi. li. l. ſuo victu. et
l. niſi. iuncta. l. pr̃onus. eo. ti. ⁊. ff. de tut. ⁊ ra. diſt. l. i. §. ſi
pupillus. ⁊ vr̃ expſſio. ff. de origi. iur. l. ij. §. pe. Si fuerĩt
diuites ⁊ tunc a ſpõte afferẽtibus pñt accipe: ſed nõ de
bent ab initio exigere vt in cõtrio: cum ibi notatis ⁊. ẜ. de
opi. li. l. i. nã hoc caſu etiã pbi poterunt accipe. ff. ḋ excu.
tu. l. ſ3 reprobari. §. pe. ⁊ dicta. l. ij. §. pe. ⁊ dicta. l. ij. §. pe.
de orig. iur. ff. de vaca. mu. l. iſ. honorib⁹. §. pbi. ⁊ no. glo.
ff. de ac. ⁊ ob. l. actio ⁊ pſonam. de decurio. ¶ Et not. exẽ
plum de magr̃is. c. pen. Sed an ſacerdos poſſet recipe
pecuniã p miſſa celebrãda. dic vt not. extra de preben.
c. ſignificatum. rebuffi.

Agiſtros. Caſus magiſtros et doctores et
alios afferexcellere op3 morib⁹ in facundia et
1 debẽt ad h̃ approbari dy. In tex. ibi nõ poſ
ſium. alijs negocijs occupam⁹ odoff. q̃ caſu
iſpe ſufficeret p oĩbus. ẜ. de teſta. l. cũ repẽ
c ter niſi prius ſtuduerit p q̃nquẽniũ[c]. vt in p̃hemio ffo꜠.
§. q̃bus. temere. i. ppa auctoritate. ſ. q̃ mili. pol. l. i. in p̃n.
⁊ de agẽ. in re. l. ſ. in p̃nc. de certo qualiter cum cõſilio do
ctorꝫ fuit examinat⁹: ⁊ deinde dãdo licentiã docẽdi et
pficiendi mereaẗ ſi eſſet magr̃ vel doctor optimorꝫ. i. do
ctorꝫ habentiũ peritiã illi⁹ ſciẽtie in q̃ vult doctor vel ma
giſter effici vt. C. de aduo. diuer. iudi. l. neminẽ. odoff. Et
ſic not. ꝙ eſt recurrendũ ad cõſiliu3 eorꝫ q̃ habent illius
artis peritiã vt. ſ. de re mili. l. ſemel. ⁊ ibi an. cõſenſu. Ilo.

a ¶ Debẽt im munitatẽ. Tho
ẽ de hoc di
cto quod nota
in l ipoſiti. ad
ſtamin. l. acto
res nu. ij. ẜ. de
exact. tributo.
iſto libro.

b ¶ Nõ pñt ca
pi pſonaliter.
Bode alex. in.
l. iij. ff. de fur.
vbi amplĩat in
eius vxore et
liberis hoc di
cũ procedere

c ¶ Quinquẽ
niũ hoc videẗ
intelligendu3.
ſcolari theolo
gie i. c. ſ. extra
de magiſt. vel
ḋ ſchola iuris
ciuilis vt not.
ſ alẗ. p̃he. ffo꜠
§. quia ſolum3
erat nam ſcho
laris iuris ca
nonici h3 ſe
ptẽnium. c. cu3
ex eo. vbi glo.
ordi. de oĩbus
his de elect. li.
vi.

ꝙ preſumit̄ bonus q̄ agitur a bono vt hic ꝛ.ſ.l.pri. vel ſic pōt ſummari nō dʒ q̄s admitti ad docendū niſi prius fuerit approbat⁹ ꝛ examinat⁹ ꝛ alia habuerit q̄ requirūt̄ in actu doctorādi. hoc not. ꝙ doctor dʒ precedere alios in morib⁹. ꝛ idō ppt̄ defectū moꝝ poſſet licite reprobari.
2 Scdo not. ꝙ doctor debet eſſe approbat⁹. Sed aduerte q: ad hanc approbationē requirit̄ pſētatio ꝛ iuramētum doctoꝝ. pmo. l. nemini. ſ. de aduo. di. iudi. ſcdo examinatio ꝛ cōprobatio doctoꝝ vt hic: q: doctores de iure
a cōi debēt eſſe ſeptem⁹ vt. l. ſi q̄s. Sed in hac ciuitate pariſienſi ex priuilegio ſūmi pōtificis ſufficiūt q̄tuor. Item requirit̄ licētia ſeu decretū ſuperioꝝ vt hic dū dicit decretum curialiū mereat̄ vt extra de magiſtris. c. j. ꝛ. ij. in cle. requirit̄ etiā ꝙ ea tradant̄ inſignia doctorat⁹. ꝛ eſt honore expreſſum extra de magiſtri. c. ij. in cle. Et not. hāc. l. ex qua vides oia q̄ requirunt̄ ad hoc vt q̄s poſſit doctorari bar. In glo. iiij. ibi cōprobare qd̄ eſt verum ſi in ciuitate ſint tot: vl' ſufficiāt illi q̄ ſunt in aut. de nō alie. §. qd̄ aūt a nobis. ſ. de re mili. l. ſemel. iunctis his q̄ not. ff. de ven.
3 inſpi. l. j. §. obſtetrices ꝛ mulier. in fi. hui⁹. l. ¶ Queritur tunc q̄d mr̄gi debēt inſtitui p eṗm in ciuitate: videt̄ p. l. iſtaʒ ꝙ imo p decuriones vt. ff. de decre. ab or. fa. l. ſ. niſi forte cōſtitueret̄ ſalariū ab eccl'ia aut vellet legere i theologia: ꝛ iſtud credo verū. Itē no. ꝙ vbi aliq̄s ſint doctor approbat⁹ in moribus qd̄ fieri dʒ vt hic nunq̄d ſi efficiatur doctor in alia ſciētia erunt iterū pbandi mores. videtur ꝙ nō. ff. de manu. vindi. l. iuſta. ff. ō re mili. l. nō oēs.
4 §. a barbaris. ¶ Sed dic cōtra q: ille q̄ ſemel fuit bon⁹ pōt eſſe nūc malus. ff. de dā. infec. l. q̄ bona. §. ſi q̄s ſtipulatus. ꝛ de ex cu. tu. l. ſpadonē. §. q̄ abſolut⁹. ꝛ. ff. de cōfir. tu. l. in cōfirmādo. ꝛ de tu. ꝛ cu. l. in dādo. nō ob. ꝙ ſemel fuit bon⁹: q: lʒ fuerit ſemel bon⁹ in illo officio nō ſequit̄ ꝙ nunc ſit bonus in alio. Iaco. rebuffi.

Reddatur. Caſus. Qui indebite ad magiſtratuum ordinē ſe transfert pȓie ſue reddat̄ niſi approbatiſſimis fuerit approbat⁹ Dy. vel ſic vnuſq̄ſq; q̄ ſe gerit p doctore cum nō fuerit examinat⁹ ꝛ approbat⁹ nō excuſat̄ a muneribus: ſecus ſi fuerit pbatus. h. d. No. qd̄ dixi in ſummario ꝛ lʒ de eo loquat̄ q̄ aſſumit habitum doctoꝝ philoſophie cū idē videt̄ in qualibet alia ſcientia ar. ſ. e. l. medicos. imo pl⁹ q̄ ſe gerit p doctore cū nō ſit tenet̄ crimine falſi. vt. ff. ad. l. cor. de fal. l. eos. in fi. ¶ Itē no. ꝙ doctores debent hr̄e virtutē fortitudinis ꝛ vim fortune patienter ſufferre bar. In tex. ibi reddat̄. i. reducat̄ ad patriaʒ vt munera patrie ſue ſuſcipere cōpellat̄. ſ. de decurio. l. quidē ignauie. ꝛ. l. quāuis. ꝛ. l. alexādria. de decurio. non poſſit. i. allegare ſe ne nō poſſe pfitetur. i. non curare de proſpero vel aduerſo. odoff.

Archiatri. Caſus. Ideo medicis ſalaria non cōſtituunt̄ vt teneant̄ tā pauperib⁹ q̄ diuitibus ſeruire Dy. vel ſic medici q̄ ſalariū conſequunt̄ ex publico ita paruis ſicut magnis ſeruire tenent̄: ſed ſalariū ab infirmis nō de-
1 bent recipere niſi cuʒ ſanati fuerint. h. d. bar. ¶ Not. ꝙ medici nō debent recipere pmiſſionē ab infirmis: ꝛ ſi receperint caſſat̄. vt. ff. de vari. ꝛ extraor. cog. l. medic⁹. Et ſic aduocati nō debent recipere pmiſſionē a clientibus lite durāte vt. l. quiſq̄s. ſ. ō poſtu. licite tn̄ accipit̄ qd̄ eis offert̄. Ber. ¶ In tex. ibi malunt ppter opus miſe in q̄ lucruʒ verſat̄ in aut. de here. ꝛ fal. §. ſi x̄o expreſſum. G. ac. periclitātes. i. infirmitate cōſtituti. dy.

Si quis in archiatri. Caſus. Nō dʒ in locū defuncti magiſtri alius ſubrogari niſi fuerit approbatus. ꝛ lʒ ſubrogēt in minimū non ſubrogatur in gradū. h. d. bar. Not. ꝙ ſeptē doctores debent approbare de quo dixi. ſ. e. l. magiſtros. bar. vel ſic q̄ ſubrogat̄ in locū medici defuncti dʒ approbari
1 a nūero ſeptē: nec habebit locū primi. Dy. ¶ In tex. ibi ſi q̄s ſub. ex collegio medicoꝝ q: q̄rdiu ſunt in cetu ydonei nō debent eligi extranei. Et ibi meritis. non aūt ſm receptionis in aut. de noua. §. ordinationē. pmis. i. antiquioribus decurionib⁹. vel dic. i. medicis odoff. inuenuri

hoc eſt dicere ꝙ ſicut vltim⁹ venit ponat̄ vltim⁹ in matricule aliis aſi cum ppoſite. G. ac. In glo. ſi. ibi. l. ij. ꝛ. ſ. de pri. ſa. ſcri. l. opimus in fi. G. ac.

Grammaticos. Caſus. Magiſtri ſcientiaruʒ q̄ fuerūt palatini habēt perpetuā imunitatē ab oībus munerib⁹ ipi ꝛ coꝝ filii ꝛ coniuges hoc dicit bar. Lex iſta dat imunitatē grāmaticis ꝛ phis maxime q̄ comitatū vel ſcdi gra-
1 dus fuerunt adepti. dy. ¶ In tex. ibi preter quaſi dicat nihilominus lʒ priuilegia prīores. i. p iperatores conceſſa. dy. vel ſic preter. i. vltra ꝛ ſic includit ꝛ non excludit. ff. de pig. ac. l. j. in fi. G. ac. archiatros cuiuſcūq; pfeſſionis. idō q: principiū hui⁹. l. loquit̄ gn̄aliter ꝛ ſubſequentia. ff. de le. j. l. ſi ſeruus plurīū. §. fi. G. ac. militarūt. i. officium medicoꝝ exercerūt. Nā militat in filiis catul⁹ vt not. de bo. po. ex teſtō mili. l. j. miſſioneʒ honeſtā vel cauſariā. et hoc a pncipe. ff. de his q̄ not. infa. l. ij. ſ. de decurio. l. ſi
2 q̄s decurio. de officio pſi. l. fi. Et ibi ſuſcipiāt: ꝛ ſic eſt ibi expreſſum q: iudex pōt retinere vnū hoſpitiuʒ in caſtro donec aſſiʒas teneat. nā iſti excuſant̄ ppter priuilegiuʒ cum ſit munus pſīmoniale. ſ. de mu. patri. l. in qd̄. eſt verum niſi eſſent alia loca regia. vel morari poſſent. ſ. de offi. rec. puin. l. nulli. ꝛ dic vt ibi ſcripſi ꝛ ibi cōiugib⁹. etiā poſt mortē maritoꝝ in viduitate remanētib⁹ vt in aut. de nup. §. mat. vbi nō tn̄ permittim⁹. col. iiij. ſ. de incol. l. ſi. ij. rñſo. ꝛ. ſ. de dig. l. mulieres. ꝛ de priuil. ſco. l. quotiēs in pn̄. In gl. iij. ibi. §. phis. Tu dic veri⁹ ꝙ veri⁹. ꝙ ibi de philoſophātibus in patria ſua: hic in palatio principis vel ibi de ſimplicib⁹ phis: hic de archiatris. G. ac. In gl. iiij. ibi alexādrini ꝛ biennīū cōpleuerūt. ſ. de pri. ſa. ſcri. l. primos. ꝛ de pnci. agē. in re. l. pncepa.

¶ De athletis. Rubrica.

¶ Dictū eſt ſupra de excu. mu. ciuiliū q̄buſcunq; cōceſſa gr̄a viriū artiū ꝛ ſciētie experiundaꝝ in re publica. Nūc videndū eſt de imunitate cōcedenda gr̄a experiendarū viriū corporaliū in re publica. De decurio.

Athletis. Caſus. Qui pugnabant in colluctatione habebāt imunitatē ſi tria interuenerit primo ꝙ a tenera etate fuerint in arte pugnandi. ſcdo ꝙ habuerit tres coronas victorie vna ad min⁹. in altera roma. tertio ꝙ obtinuerit aduerſariis incorruptis dy. Vel ſic q̄ trib⁹ pliis fuerit coronatus: quoꝝ vnū rome fuerit excuſat̄ a muneribus. h. d. ¶ Et ad euidentiā premitte ꝙ conſuetudo erat ꝛ adhuc eſt q̄ ſiunt torneamēta vel haſtiludia ꝛ ſimilia ꝙ ei q̄ ſe meli⁹ ſe habebat iponebat̄ in ſignū victorie aliq̄d ſup caput. dicit̄ g̃ hic ꝙ ſi quis ter fuerit corona-
1 tus iuſte nō pcoc dʒ hr̄e imunitatē. ¶ Et ſic no. ꝙ qui ter bn̄ ſe habuit in aliq̄ exercitu ſeu actu bon⁹ preſumit̄ qd̄ facit ad multa. Et ex hoc eſt inuenta conſuetudo ꝙ
b ſcolaris ter examinaret̄⁹. pmo a ſuo doctore preſentāte a priuato examine. tertio i publico examine facit quod dixi. ſ. ti. j. l. magiſtros. bar. ¶ Itē no. ex. l. iſta ꝙ lʒ gladiatores ſint ſublati vt. ſ. de gladia. l. xj. l. j. nō tn̄ athlete nā hec ſit pncipe approbante ꝛ ſine mercede: ſed gratia bonorum et virtutis experunde. In tex. ibi corrupte.
2 ¶ Not. ex. l. iſta ꝙ doctor qui pmouet̄ ab aliis doctori-
c bus corruptis nō habeat priuilegiū. nā qui vincit aduerſariis corruptis nō videt̄ vincere. ſ. de pe. iudi. q̄ ma. iu. l. j. ꝛ. ſ. de tranſac. l. cū ea. ꝛ eſt expreſſe in ſili in aut. q̄ modo opʒ epi. §. thāc. ſ. de piſto. l. vnica. li. xj. redēptis. i. q: nō dederunt alii vt patere ſe vinci Dy. In glo. ij. ibi qd̄ eſt not. p hoc eſt in phemio inſti. circa me. ꝛ de iuſti. ꝛ iur. §. his. ſ. de ſtu. li. vr. ro. l. vnica. li. xj. q̄rete. ſ. ō edi. edic. l. precipit. ꝛ not. in. l. gallus. in pn̄. odoff. ꝛ qd̄ no. in aut. de mona. §. pe. In glo. iiij. ibi honorum gratia. ꝛ eſt ſubaudi. l. ſeptica.

¶ De his qui non impletis ſtipendiis ſacramento ſoluti ſunt. Rubrica.

¶ Dictū eſt. ſ. de q̄buſdā excuſationib⁹ in ipē veruʒ q: q̄ſiq; milites nō expletis ſtipēdiis ab exercitu remittuntur ꝛ q̄ſiq; honeſte ꝛ habēt excuſationē pſonaliū muneꝝ q̄ſiq; ihoneſte ꝛ nō excuſant̄. q̄d mirū ꝛ qualr̄ ſit hoc intelligendum

a ¶ Septem. Ad̄do ꝙ debēt oēs circa approbationē illius concordare. ne in tantu nō numero aliquis diſcrepare videatur p. glo. panor. et doc. in. c. nō poteſt extra ō re iudi. niſi eēt eminētis litteratura per. l. ſi quis. j. cod. ti.

b ¶ Scolaris ter examinaret̄ ꝛ approbaret̄ ō pria examiōe not. in. l. nemini. ſ. de aduo. diuer. iudi. de ſcdo. ſ. priuato exaīe qd̄ ſit p ſeptem doctores ad minus not. in. l. ſi q̄s. ſ. de profeſ. et medi. p Abb. plenius in. c. ppoſuiſti extra de pbe. et card. i cle. ij. q. ij. de magiſt. et debent oēs eē cōcordes nec ſufficit maior pa vt not. panor. c. non pōt de re iudi. ꝛ notaui in apoſtil. ad iſtā in. l. magiſtros nu. ij. ſ. v. examinatio et approbatio doctor. ſ. pri. ti. et tertio. de cretū ſeu licentia ſuperioris puta epi vl' cācellarii ar. all. l. magiſtros et not. in cle. ij. ō magiſt. aduerte. tn̄ q: ſi ille ſcia ſit notabilis non debet examinari vel ſaltem leuius vt not. glo. et card. in cle. j. §. ij. ō iure. iur.

c ¶ Nō habeat priuilegiū. ad depnec ō̄i doctor. not. bart. in. l. athlete. ff. de excu. tu.

tellıgendum volens dicere ponitur rubrica de hiis ⁊c.

Ignominie. Caſus. Qui ignominioſe mittuntur a militia ab honoribus repelliũtur: ſed ciuilibus muneribꝰ ſunt aſtricti. Dy. vł ſic infamia remouet quē ab honoribus non a muneribus. hoc dicit Bar.

Cum ob. Caſus. Qui ꝓpter ſenectutē miſſus eſt a militia honeſta a muneribꝰ ⁊ honoribꝰ habet vacationē: nō tñ hꝫ ꝑuilegia alijs cõceſſa. q̃ ꝓ finito tpe militauerit Dy. vł ſic cauſarie miſſus añ finē militie cõſequit̃ immunitatem a muneribꝰ nō ꝑuilegia veteranorū. h. d. bar. In tex. ibi vacationē. i. tẽporalē Dy. ¶ In glo. ij. ibi. lx. annis. iunge nota. in. l. hereditatũ. ff. ad. l. fal. ⁊ in ꝓhemio vi. li. per Jo. an. ⁊ ꝑ Cy. C. de iur. deli. l. ſi infanti. et q̃ teſta. fa. poſ. l. ſenium. per Cy. ⁊ not. in feu. de pace tenen. et ꝟu. fir. §. itẽ ſacramenta.

Veteranis. Caſus. Veterani a muneribus ⁊ honoribus excuſant̃ ſi honeſtã vel cauſariã habent miſſionē Dy. i. ſi. xx. annis militauerunt vñ hoc iure cõi ſibi cõcedit̃ quare ſuperfluo petit a principe ſibi concedi. de barulo. ¶ In tex. ibi fragilitate. nã de iure ſibi cõcedit̃ ſine ĩpetratione aliq̃ Dy. Duobus modis legit̃ hec. l. Primo ſic dicit ꝑuilegia veteranorū cõſequit̃ qui. xx. annis militauerit in legione vel vexillatione ſecꝰ in cohorte. vt. l. ij. §. exercitũ. ⁊ ibi not. ff. de infa. ſed hec lec. nõ placet cum legio in ſe cohortē cõtineat. Vel pone caſum ſm aliã lec. ſm quã. h. d. q̃. xx. annis militauerit in legione vel vexillatione ꝑuilegia veteranorū cõſequit̃. Et iõ q̃ in cohor-
2 te militauerit nõ hꝫ h̃ a ꝑncipe ĩpetrare. h. d. bar. ¶ In glo. ij. ibi nõ patrimonialiũ qõ eſt verū de illis q̃ ſunt ordinaria. nã a talibꝰ nõ excuſant̃ vt i. l. in muneribus hic alł. ⁊. ff. de ꝑuile. vetera. l. pe. Sed ab extraordinariis patrimonialibꝰ excuſant̃ vt not. C. de re mili. l. ij. ⁊. ff. de mu. ⁊ ho. l. ſi. §. pe. In gl. ſi. ibi. l. j. hanc Dy. An. ⁊ odoff. ⁊ Ber. de deucio. per dictã. l. ſed ⁊ milites. §. veteranus.

¶ Quibꝰ muneribꝰ excuſant̃ q̃ poſt ĩpletam. Rub.

¶ Sup tit. ꝓxi. ⁊ in q̃buſdã alijs dictũ eſt de excu. mu. verũ q2 veterani ⁊ miſſi a militia ⁊ ab aduocatione poſt ĩpletã militiã vel aduocationē habẽt ꝑuilegia etiã ſuis cõmodis cõmorãtes vt. C. ti. ꝓxi. l. vlti. que ſunt illa ꝑuilegia hec rubrica dicit ſe dicturã nõ tñ in nigro aliqd dr̃ vt dicit glo. verũ q2 cõductores vectigaliũ habẽt immunitatem poſt ſpãles tractatus ponit iſtuꝫ titulũ de cõduc. vel ⁊c. Odoff.

Non alios. Caſus adducentes vectigalia publica a fiſco vacationē habẽt ciuiliũ munerū nõ qui ab eis cõductoribꝰ cõducũt. h. d. dy. ¶ Not. ꝙ cõductores vectigaliũ ꝓhibent̃ ab honoribꝰ ⁊ muneribꝰ vt meliꝰ poſſint ſa-
1 tiſfacere fiſco. Et ex hoc ſumit̃ arg. Pone nobilis aliqs hꝫ ſeruitutē percipiēdi annuã penſionē in baſtidia aliq̃ regis: ꝓcurator regius intẽtat velle negatoriã ꝯ iſtũ nobilē petẽs dictos hoies declarare eē immunes. querit̃ nunqd poſſit hoc facere vr̃ ꝙ ſic ꝑ rõnem huiꝰ. l. ⁊ facit in aut. vt iudi. ſine quoquo ſuffra. §. cogitatio. ⁊. ff. de iu. imu. l. ſemp. §. conductores. Sed dico qñ aut ꝓcurator dicit penſionē ꝑtinere ad regē põt ſe opponere vt non ſoluant illã nobili: aut nõ dicat pertinere ⁊ tũc nõ põt ſe opponere. nã ꝑmo caſu cõtendit de iure ad ſe pertinẽte alĩs aũt nõ põt ſe ĩterponere niſi de iure ad ſe pertinẽte ff. de libe. exhi. l. ſi. ⁊. C. de li. cã. l. ꝑncipaliter. la. ij. ⁊ ꝓ hoc fiſcꝰ nõ dꝫ ſe interponere in ꝯtcibꝰ priuatorū. C. ne fiſ. rẽ. l. j. ⁊. ij. ⁊ ita no. gl. extra de ꝑſcrip. c. auditis. ⁊ ibi ꝑ Inñ. not. Nec. l. ob. qõ dr̃ ꝙ intereſt fiſci ⁊c. nã verũ eſt ⁊ ideo intereſt ſua ne ꝯ iuſticiam opprimant̃: ſed ſi ipſi velint ſe obligare alteri poſſunt. nec ob. §. cõductores. q2 loquit̃ in illis q̃ erant ꝑmo obligati fiſco ⁊ deinde volebãt alia negocia adminiſtrare. vñ ne iõ pareret ꝑiudiciuꝫ fiſco vel reipu. ꝓhibent̃ attẽdere ad aliã obligationē: h̃ nõ erat illud periculũ. ¶ Itẽ ibi nõ erãt ydonei ad vtrũqꝫ exſoluendũ hic ſic. ⁊ ꝙ niſi ſint ydonei poſſint ſe alteri obliga-

re. ꝓbat̃. C. de crimine ſtellio. l. j. iuncta. l. ff. de pig. ac. l. ſi
2 q̃s in pignore. in ſi. ¶ Itẽ not. ex. l. iſta in ſcdo dicto ꝙ ille q̃ cõducit a ꝯductore fiſci nõ vr̃ cõduxiſſe a fiſco nec hꝫ idẽ ꝑuilegiũ qõ cõductor. vñ facit arg. ꝓ arrẽdatoribus balliuiarū q̃ poſtmodũ ꝑticularit̃ arrẽdãt alijs mẽbra balliuie. nũquid ꝓht iſti ſerui conductores cõueniri tanq̃ ꝓ debito fiſcali. q2 ꝑuilegiuꝫ tale trãſit ꝯ quẽlibet ſucceſſorē. ff. de mino. l. j. ſc cauſe. la. j. cũ. l. ſi. Itẽ q2 trãſit ſemꝑ cũ honore ſuo. C. de ipo. lucra. deſcript. l. j. §. reos. et ff. de ꝯtrahẽ. emp. l. ſi q̃s ſub hoc pacto. Itẽ ſicut ꝑmus cõductor poſſidet dñio ita ⁊ ſeruꝰ. ff. de acq̃. poſ. l. q̃ vniuerſas. §. ſi. ⁊ quẽadmo. ſerui. amit. l. põpo. ⁊ ꝓ hoc. ff. d admi. re. l. ij. §. frumẽtarie. ¶ Sed dico ꝯ arg. huius. l. q2 cõductor cõductoris fiſcalis nõ eſt cõductor fiſci vt h̃ cũ etiã nihil cõtraxit cuꝫ fiſco. ⁊ ꝓ hoc. ff. loca. ⁊ cõducti. l. q̃ fideiuſſor. vñ ꝑuilegiũ obligationis fiſcalis nõ trãſit ꝯ ſingularē ſucceſſorē. ff. de adminiſt. tu. l. ſi ex pluribꝰ. qõ credo verũ niſi in caſu vbi ꝑmꝰ ꝯductor eſſet nõ ſoluendo ⁊ cõpelleret̃ ſcds ad ſoluendũ offĩm iudicis ſi eẽt cõfeſſus. alĩs nõ vt. C. qñ fiſc. vel ꝑua. debi. debito. l. iij. et ibi glo. ⁊ poſſet etiã fiſcꝰ ypothecaria ꝓſequi fructꝰ ꝓceptos ꝑ tertiũ illiꝰ cõductiõis. nõ ob. ꝑma rõ. q2 veruꝫ eſt vbi eſt bñficiũ afficiẽs rẽ ipſam: hic aũt agebat̃ actione ꝑſonali ex cõducto. ⁊ id etiã verũ eſt in ſubſidiũ. alĩs non vt hic: q2 erat mere ꝑſonalis actio. ber. Itẽ nõ ob. qõ dr̃ ꝙ trãſit cũ honore ⁊c. verū eſt niſi inhereret rei. ſꝫ h̃ loquit̃ de ꝑuilegio qõ deſcẽdit ex actiõe ꝑſonali q2 obliga. nõ
3 ſequit̃ funduꝫ. ¶ Non ob. §. frumẽtarie. q2 illi ibi erãt nõ ſoluẽdo ⁊ debitor eiꝰ erat cõfeſſus debitũ. q2 tunc ꝑt cõueniri debitor debitorisᵇ. ff. de iure fiſc. l. iij. §. multa. vel ibi loquit̃ qñ erant obligati ex eadem cã vt ibi dr̃. Et intelligo de pecunia deſtinata ad cõparationē frumẽti exigat frumentũ. hic aũt ꝑmus non locauerat. ſcdo noie fiſci ſed ꝓprio noie. Nõ ob. qõ vltimo dr̃ ꝙ poſſet noie dñi ſcds poſſeſſor. q2 verū iõ quia poſſeſſio cõcernit rem ſecꝰ in ꝑſonali actione. vt dicta q̃ nõ reſpicit rẽ ſed ꝑſonã.
4 de q̃. C. de cõue. fiſc. debito. l. pe. ¶ In text. ibi. nõ alios cõtra iſtũ tex. vr̃. ff. de admini. re. ad ci. ꝑti. l. ij. §. frumentarie. So. dico ꝙ ibi ꝑmꝰ erat nõ ſoluẽdo. iõ agit̃ ꝯ ſcdꝫ tanq̃ ꝯ detẽtatorē rerū. Itẽ ſecũdi fuerũt cõfeſſi ſe debere tñ ex rebꝰ fiſcalibꝰ. iõ ex offõ ꝓcedit̃ ꝯ ipſos. ff. d iur. fiſc. l. iij. §. multa. Itẽ q2 ſerui erãt debitores ex cadē cã. q2 noie reipu. cõtraxit cũ eo. nõ noie ꝓpo. ¶ Et ibi ius eſt. Et eſt rõ q2 in ꝑmo caſu nedũ cõducunt iure fiſcali, imo iure reipub. iõ tanq̃ cõductores reipu. non tenent̃ ff. de mu. ⁊ ho. l. reſcripto. §. debitores i ſcdo iure ꝑuati. q̃re ſecus. B. ac. ¶ In glo. j. ibi. l. conductor. alĩs ſumit̃ j. de fru. vr. cõſtan. l. j. ⁊. ij. In gl. ij. ibi q̃ petãt tu. l. ſi. hoc nõ credo verũ cũ adequata ſint ꝑ̃rimonia fiſci ⁊ ĩperatoris. C. de quadri. ꝑſcrip. l. bñ a zenone. Sed dic ꝙ vbi coloni erant tpales nõ excuſant̃ ſic. §. coloni. Si vo erant ꝑpetui excuſant̃ ſic. §. coloni. ita not. dicta. l. ſi idẽm cõductoribꝰ. vt hic ber. de deucio. ¶ In glo. ſi. ibi haud ꝓ nõ. Not. hũc tex. cũ glo. vbi ſumit̃ haud ꝓ nõ. ⁊ tũc dꝫ eẽ cũ aſpiratione de quo legit̃. ff. de ſolu. l. j. ſuper verbo cõtrouerſia. in glo. Bar.

¶ De libertinis. Rubrica.

¶ In ſi. glo. rubr. Et dic qõ dictũ eſt. C. de ingenuis: q2 onera munera ⁊ honores ſuſcipere debẽt ⁊ q̃ excuſant̃ ⁊ qui nõ. Sed q2 dubitabat̃ quid iuris eẽt de libertinis. iõ ponit̃ rubricã de libertinis. Odoff.

Conditio. Caſus. Libertini nõ excuſant̃ a ciuilibus muneribꝰ dy. In glo. j. ibi. cõueniẽti h̃ eſt verū cũ vocat̃ ad munꝰ pub. vtroqꝫ iure ſi ad munus tñ auctoritate publica. aut vocat̃ ad tutelã filij patroni ⁊ nõ hꝫ excuſationem. ff. de excu. tu. l. libertini. i ꝑn. niſi fuerit ſuis nũmis ẽpti. vt dicta. l. j. Si aũt ad tutelaꝫ aliorū ſi ĩpetrauerint ius ãnulloꝝ aureorū hꝫ excuſationē a tutela libertinorū ſed ingenuorū non. ff. de excu. tu. l. cũ orõne. nec eſt ꝯ ius auctẽticorū. q2 illud ſuit introductũ ad augmentũ iuris. ff. q̃ nõ dꝫ illud diminuere. ff. de ꝯdi. ⁊ demõ. l. cũ tale. §. ſi. Si non impetrauerit non excuſatur. ff. de excu. tut. l.

b ¶ Debitor debitoris. Adde hoc eẽ verum facta ꝑus diſcuſſione ꝑncipalis vt nota. Bar et bal. in. l. nõ ꝑus. C. qñ fiſcus vel ꝑiua. qõ eſt verũ etiã ſi eſt creditor ex delicto vt vbi plene ꝑ bal. ⁊ in ſi. limitat hoc eẽ verū ꝓ eo tñ ꝓ ec que ꝑncipalis nõ ẽ ſoluendo. Nec omitto vnũ ſin. ꝙ fiſcus non põt agere. ꝯ. debitorē debitoris ſui ex ſcripturã factã manu ꝓpria debitoris fiſci vt not. bar. in. l. ibi q̃ ꝑ illũ tex. C. de conue. fiſci debitoribꝰ iſto. li. ⁊ in. l. exceptionē. C. d ꝓba. Et quã act. agat hoc caſu not. bar. in. l. nõ intelligitur. §. multa ff de iure fiſci et in. l. iij. C. qñ fiſcꝰ vel ꝑua.

libertus.cardi.de ocio. ¶ De infamibus. Rubrica.
1 INfames. Caſus. Infames ab honorib⁹ et
a dignitate arcent̃ nõ ab onerib⁹ ſeu mune-
rib⁹ realib⁹ ꝛ pſonalib⁹ bar. ꝛ dy. In tex. ibi
q̃.ſ.honores. In tex. ibi indictionib⁹.i.ordi-
narijs tributoꝝ pſtationib⁹.dy. ¶ In glo.
ſ.ibi.l.uni. Sꝫ illud magꝫ vr̃ eſſe mun⁹ ꝙ honor.iõ non
dꝫ excuſari.ff.de ca.exhi.l.iij.§.exhibere.l.de naufra.l.
iij. Sꝫ dic ꝙ hꝫ honorẽ annexũ q: ad ei⁹ fidẽ recurrit̃ ſꝫ
qõ indi.ℨ.de fideiuſ.l.fi.iõ repellit̃.ff.de infdic.ꝛ rele.l.
2 relegatoꝝ.§.fi.de decurio. In.e.gl.ibi pedi⁹. ¶ Sꝫ q̃ eſt
rõ ꝙ infamia iurꝫ repellat quẽ a teſtionio.ff.ð teſti.l.iij.
§.l.iulianus.tñ nõ repellit̃ ab offõ arbitrij.vt.l.pedius.
alr̃.dico ꝙ arbiter ex ↄſenſu partiũ.ff.de arbi.l.diem ꝓ-
ferre.§.ſtari.ꝛ.l.nõ diſtinguem⁹.§.de offõ.ꝛ iõ ſi partes
vident̃ arbitriũ approbaſſe ſꝫ teſtioniũ redderet̃ inuicẽ
ſicut iudiciũ ar.ff.de v̾bo.ob.l.int̃.ſtipulantẽ.§.j. Et ita
crederẽ ꝙ teſtis adhibit⁹ i inſtrõ ↄfect⁹ teſtamẽti ſi nemo
b eũ repellat lꝫ eſſet infamis ꝙ nõ viciet̃ ↄfectus^b vel teſtiũ
ex rõne quaꝫ dixi q: ↄfectus ſit voluntarij: ꝛ ita teſtis nũꝗ̃
repellit̃ niſi ꝓs opponat.ff.ð teſti.l.j.ſiſera aut̃.ſi teſtis.
ℨ.de teſti.ber. Circa iſtã.l.qñ infamis poſſit gerere mu-
nus diſtingue: q: ſi infamia ipediat ipm̃ min⁹ poſſe mo-
rari in loco in q̃ indicit̃ munus tñc non põt gerere.ff.de
excu.tu.l.ſꝫ ꝛ milites.§.ſed ignominia. Si aũt infamia
nõ pſtet ſibi tale ipedimẽtũ tñc munus pub.auctoritate
tñ põt gerere vt in.§.eq̃ſſimũ.alr̃.in glo.ad qõ inſti.de
excep.§.fi. Si aũt ſit mun⁹ pu.auctoritate ꝛ vtilitate tñc
ſi hꝫ honorẽ annexũ nõ pt̃ gerere vt hic ꝓmo rñſo.vt.ff.
de infdic.ꝛ rele.l.relegatoꝝ.§.fi. ¶ Si aũt nõ hꝫ inuiſ-
tum tñc ſi ↄſtat in labore pſone tunc hꝫ ſubire vt h̾ ſcdo
rñſo.ꝛ ſi cõſtat mere in aptitudinẽ animi vt eſt ferre teſti
moniũ nõ hꝫ ſubire infamis duplici rõne. q: legiũ actus
ſunt infamib⁹ interdicti vt extra de teſti.c.lꝫ ex q̃dã.ꝛ q̃re
ferre teſtioniũ eſt dignitas.xiij.q.v.c.preceptis.ꝛ digni
tas infamib⁹ denegatur ꝫ ꝛc.ℨ.de dig.l.ij.ad qõ.ff.ad.l.
3 iul.repe.l.ca.§.j.ꝛ.§.l.alr̃.in glo. ¶ Per hanc.l.dico ꝙ
lꝫ ſit aliq̃s cõdẽnatus de falſo ꝓpt̃ qõ deſinit eſſe nobi-
lis ex aliq̃.l.vel ſtatuto: tñ adhuc remanet nobilis q̃tuꝫ
ad maioritatẽ penaꝝ ꝛ ad eã quilꝫ nobilis magꝫ grauat̃
ꝙ plebei ex forma ſtatuti vel iuris de quo dixi in.l.j.ℨ.de
dignita. Bar. ¶ De reis poſtulatis. Rubrica.
¶ Q: videbat̃ reos poſtulatos criminis interim ad ho
nores munera vacari nõ debere: ꝛ ſic quodãmõ excuſa-
tionẽ habere ideo poſt tractatũ de excu.mu.ponitur de
reis poſtulatis. Odoff.
1 REos criminis. Caſus. Accuſati de crimine ad
honores non vocant̃ anteꝙ ſe purgauerint Dy.
vel ſic pendẽte pceſſu criminali non põt q̃s ad
honores vocari.h.d.de q̃ dixi in.l.re⁹.ff.ð mu.
ꝛ ho.bar.de q̃ habet̃ extra de excu.c.oipotens.ꝛ p Inſi.
e.ti.c.accedẽs.ꝛplenı⁹ p eundẽ de ſymo.c.accuſatio.c.fi.
de ſecuro. In glo.iij.ibi tenuet. Idẽ in adminiſtratore:
ſi tñ accuſet̃ de cõmiſſo extra accuſationeꝫ.alr̃ ſecus ſic
cõcor.ff.de ſolu.l.q̃uis.cũ.l.ꝙ ſi forte.§.j.ꝛ.ℨ.e.tit.ꝛ.§.ſi
q̃d aũt.inſti.de ſuſpec.tu. Ber. In.e.glo.ibi in teſtioniũ
qõ credo veꝝ niſi tale ſit delictũ qõ nõ poſſet pbari.alr̃
niſi p accuſatos vtputa: q: in arreſto officialis eſt cõmiſ
ſum delictũ.nã tñc accuſati capitalit̃ poſſent ferre teſti-
moniũ ar.ℨ.de re pub.l.ↄſenſu.§.ſup plagiarijs.in aut̃.
de mona.§.dormire.ber. ¶ Item intelligo in cauſa cri-
minali q: in ea ꝓbationes luce ꝛc.vt.ℨ.de ꝓba.l.fi.ſec̾
2 forte in ciuili.ff.de teſti.l.iij.§.lege iuli. ¶ Quero nũq̃d
req̃rat̃ ꝙ ſit lis anteꝙ dicat̃ re⁹.ꝛ videt̃ ꝙ ſic ar.ff.rẽ ra.l.
amplius.h̾ ꝛ in aut̃.de litigioſ.§.ſi vero initiũ.ꝛ facit.ℨ.
de adul.l.adulteriũ. Sed dico ꝙ p ſolã citationẽ dr̃ re⁹
poſtulat⁹.nã a citatione incipit indignuꝫ.vt.ℨ.de aſſer.
tol.l.j.ꝛ.ℨ.de re.mili.l.taꝫ collatores.§.qñ.ꝛ inſti.de pe.
te.liti.§.fi. Itẽ reus declar⁹ nõ põt eligi ad honorẽ.ff.de
mu.ꝛ ho.l.reus. Sꝫ añ litẽ cõ.dr̃ declar⁹.vt.ff.de iur.fiſc.
l.deferre.§.ſi cõ em.ꝛ de v̾b.ſig.l.iudicaſſe. Nec ob.con-
trariũ.q: veꝝ eſt ꝙ nõ incipit niſi lite cõte.q̃tuꝫ ad h̾ ꝙ
dicat̃ lis ꝓpe ꝛ intrĩ tñc incipit ꝙ nõ põt poſt modũ re
cedere niſi lite finita.ſꝫ declatio añ incipit q̃ ſufficat ad h̾

a ¶ Ab hono-
ribus ꝛ digni-
tate. Adde hoc
intelligendũ
de infamia iu-
ris q: infamis
non repellit a
dignitatib⁹ ni
ſi dicat̃ in ſen-
tentia ita not.
bal in.l.j.col.
x.ℨ.de here.in
ſti.gul.ð cũg.
in.l.cũctos po
pulos nu.v.et
qõ ibi notaui
in apoſtil.ad
eum in v̾ſi.a di
gnitate.ℨ.de
ſum.trini.pa-
nor in.c.ſuper
eo.nu.ij.et ibi
etiã notaui in
apoſti.ad iſꝫ
in v̾ſi.impecit
extra de elect.
eundẽ in.c.int̃
dilectos num.
xij.ꝛ quod ibi
notaui in apo
ſtil.ad iſꝫport
And.barbo.l.
v̾.pdu digni-
tateꝫ extra de
exceſ.ꝓla.infa
mia aut iuris
ipo iure quem
a dignitate ar
cet.ꝛ a iã que-
ſita remouet
vt ibi prom. al
leg.ber.et iſte
l.j.ſfamia.ℨ.ð
decu.iſto.li.ꝛ.
l.ij.§.ſimil ff.
de iſa.ꝛ lodo.
ro.ſing.cccc
iij.inci.ſunt a-
me queſitum.

b ¶ Q: nõ vi-
cietur contra-
ctus. Adde ꝙ
talis teſtis ex
quo fuit in in-
ſtrumento de
ſcriptus vt te
ſtis adminicu
latur iſtrumẽ
to hoc ꝓbat̃ l.
c.ex literis ſꝫ
lect.do.an.ibi
extra ð litera
ſanct.pro quo
ẽ tex.celebris
in.l.ſi quis ex
argẽtarijs .§.
j.ff. de eden.
quẽ ad hoc al-
leg.bal.in.c.j.
§.ſinaſt in ti.
de cõtro.inue
ſti.in v̾ſi.feu.
de quo vid.in
tho. conſe. in
ſuis ſing.in.v̾.
teſt'is.§.xj.ici.
lice' peter qui
eſt ꝯiunctus.

ꝙ repellat̃ ab honore.' De hijs q̃ ex ꝯſilio dãt ꝛc. Rub.
QUibus poſt. Caſus. Remot⁹ ab offõ vel or-
dine ad tp̃s: poſt tp̃s nõ eſt infamis.dy. In
tex.ibi ꝓrogauit.ꝛ iõ põt aduocare ꝛ ſuo or
dini ſupeſſe odoff. Et ibi infamia.idq̃ꝫ non
prohibent̃ adipiſci nouos honores ꝛ multo
minus antiquos. Dy.
AD tẽpus. Caſus. Ad tp̃s exulat⁹ reuerſus pri-
mam dignitatẽ recupat nouã non aſſumit niſi
poſt tñ tp̃s q̃tũ fuerit abſens.dy. ¶ In tex.
ibi recipit.ſi tñ loc⁹ vacet.ff.de tu.l.ij.in p̃n.alr̃
tenet̃ expectare qõ vacet vt ibi dy.lꝫ ibi abſtinuerit poſt
reuerſionem.dy.per fugam.i.exilium. Dy.
¶ De filijſfa.ꝛ q̃admodũ pr̃ teneat̃ ꝓ eis. Rub.
PAtrem. Caſus. Qui ↄſentit decurionatui fi-
lij emãcipati nõ obligat̃.ſec⁹ ſi ille erat in po
teſtate.ꝛ ille vr̃ ↄſentire q̃ nõ diſſentit.h.d.
bar. In tex.ibi ad decurionatũ ſub. ad queꝫ
1 noiant̃ dy. ¶ In glo.fi.ſup v̾b. ↄſentire ibi
l.ſi fili⁹. Circa h̾ diſtingue q: aut eſt mun⁹ pu. vtilitate ꝛ
auctoritate: ꝛ tñc hꝫ locũ qõ hic dr̃ q: videt̃ ↄſentire ſi ſit
c pñs' vt hic.ꝛ.ff.ad munici.l.ij.in p̃n.aut p̾uata vtilitate
ſed publicã auctoritate vt in tutela. ꝛ tñc aut iponebat̃
tutela p teſtatorẽ ꝛ tñc pr̃ pñs non vr̃ ↄſentire.ff.de ad-
miniſtra.tu.l.luci⁹.la.j.ꝛ ibi bar. Si aũt iponebat̃ p iu-
dicẽ tñc vr̃ cõſentire.l.pr̃.ff.de tutel.ꝛ ibi.l.ſi fili⁹. Et eſt
rõ q: magis obligat patrẽ factũ iudicis ꝙ teſtamẽtoriũ.
nã pr̃ tenet̃ ad inſtar fideiuſ.ff.de munic.l.ij.§.pe. ſꝫ de
fideiuſſore q̃ fuit pñs ꝛ paſſus eſt nomẽ ſuũ ſcribi tenet̃
lꝫ taceat ꝫ ꝛ pr̃.ff.de fideiuſ.l.cum oſtendim⁹.in fi.ſecus
in teſtatoria tutela: q: nõ obligat̃ pr̃: q: nõ hꝫ locũ fide-
iuſſio in tali tutela.inſti.de ſatiſda.tut.§.j. Si autẽ ſit
priuatũ auctoritate ꝛ vtilitate ꝛ tñc hꝫ locũ.§.inuit⁹. In
2 glo.ij.ibi in offõ cõſtitut⁹. ¶ Sed quaſi ille teneat̃ dic
vt no.ℨ.de decurio.l.j.glo.ij.in fi. In.e.glo.ibi fili⁹.§.in
inuitus.dic h̾ eſſe ſpãle fauore reipu.vt tacẽs habeat̃ pro
d cõſentiẽte^d ſicut eſt alr̃ fauore pupilli.ff.de fideiuſ.tu.l.
iiij.§.fi.ꝛ vide qõ no.in ↄ.ꝛ per Dy.in.c.q̃ tacet.ꝛ p Cy.
C.ad velleya.l.ſi ſine.ꝛ de ꝓcu.l.inuit⁹. ꝛ p bar.ff.ſo.ma.
l.q̃ dotis.ꝛ not.in.l.qui vas.§.vetare.ff.de fur.ꝛ de pig.
ac.l.gaius.ꝛ de pig.l.ſi fideiuſſor.§.pater.
CUm appellaſſe. Caſus. Appellare a noiatiõe
facta de filio ꝛ nõ pſeq̃ eſt ↄſentire.h.d. Bar.
¶ In tex.ibi dicas Ex eo ꝙ fili⁹ fuit elect⁹ ad
offm̃ ꝛ poſtea nõ fuiſti pſecut⁹ appellationem
1 ꝛ fili⁹ geſſit ꝛ ſi teneris tu pr̃.odoff. ¶ Quero q̃ ſunt hec
cõ dubitãdi: dico ꝙ iſta q: illõ qõ de ſui natura ordinat̃
ad vnũ effectũ nõ dꝫ opari ↄtrũ.ff.de cõdi.ꝛ demõ.l.cũ
tale.§.fi. ꝛ de fun.inſtruc.l.ſi mãcipia.in p̃n. Sed appel
latio ordinat̃ de ſui natura ad infrigẽdũ id ꝓpter qõ ap
pellet̃.ff.ð nu.l.pſecti.ꝛ ad tert.l.j.§.fi.nã q̃ nõ appellat
tacite vr̃ ſniaꝫ approbare.q̃ appellat vr̃ p diſſenſũ ſniaꝫ
ſuſpẽdiſſe.ℨ.ſi iepr⁹.in inte.l.j.ℨ.de poſtu.l.j.ꝛ ð appel.
l.hij q̃ ad ciuilia.ꝛ ꝓ h̾.ff.de annu.le.l.legata inutiliter.
Sed dico ꝙ p appellationẽ nõ vr̃ approbare ſniaꝫ q̃ ap
pellat ſine noiatione aliq̃ appellat.imo vr̃ eã ſuſpẽdere
vt dixi. Sꝫ vr̃ velle ptinere ad ſe negociũ ꝓpt̃ qõ appel-
2 lat vt h̾. ¶ Et ſic vbi act⁹ de ſui natura tenebat ipo iure
vr̃ agnoſcere illa q̃ in preteritũ acta ſunt fuiſſe acta noie
ſuo.nõ aũt approbare actũ illiũ ſed ad ipm̃ velle ptinere
illa q̃ acta ſunt.ff.rem' ra.ha.l.iij.§.fili⁹. Si aũt act⁹ de
ſui natura ipſo.fine nõ tenebat p appellationẽ nõ ↄfir-
maret̃.ff.de appel.l.ſi ↄſtat.ꝛ.l.ſi expſſum. In glo.fi.ibi
de poſtu.l.j.vbi ſi nõ appellat vr̃ ſine ↄſentire.ſed appel
lando nõ cui⁹ ↄtriuꝫ h̾ dr̃. Sꝫ dic ꝙ ꝓbi appellabat a ſnia
ↄ eũ lata q̃ tenebat ↄ quã nõ hꝫ remediũ niſi appellatio
nis: ꝛ iõ appellãdo nõ vr̃ ↄſentire ſed ↄdicere ar.ℨ.de ap
pel.l.anteꝗ.ꝛ.l.hij q̃.h̾ aũt appellabat a ſnia lata ſup mu
nere filio iniũcto ↄ quã pat̃ etiã nõ appellãdo habebat
ſufficiens remediũ.i.tm̃ ꝓteſtãdo ſeu ↄdicẽdo vt h̾.ꝛ.j.l.
fi.ꝛ iõ ſuo noie appellãdo cõſentire videt̃ noiationi de fi
lio facte vt dicto.§.falſus.cũ aliud appellatio opari nõ
poſſet.ff.de pac.l.labeo.ꝛ.l.poſtꝗ̃.cũ ibi not. Ber.
Si hij qui.

c ¶ Si ſit pñs
Adde hoc eẽ
ſpeciale fauoꝛ
reipu.vt j.dici
tur alr̃.enim
pñs pñtis non
habetur ꝓ cõ-
ſenſu niſi expſ
ſe cõſentiat vt
not.bal.in.l.ſi.
§.neceſſitateꝫ
col.pe.v̾ſi.q̃ro
an ſufficiat pñ
t.a.d.de bo.q̃
libe.

d ¶ Pro cõſen
tiente. Adde
bar.in.l.ſi ſer-
uus.§.fi.ff.de
dona.inter vi.
et vxo.panor.
in.c.venerabi
lem nu.xxvij.
et ibi notaui i
apoſtil.ad iſꝫ
in v̾ſi.ↄſentiat
extra qui filij
ſunt legi.geni.
in.c.ſi poſt m.
ꝓ.et ibi etiã no
taui in apoſtil.
ad eũ in v̾ſi.ta
citurnitas de
cõfeſ.li.vj.Ro
ma.ſing.ſuo.
cccclxxxv.inci.
inferior e pnũ
pe.Antho.co
ſe.ſing.ſuo.cc-
clxxix.in v̾ſi.ta
citurnitas et.
Anche.conſ.
cxxxv.

Si hii qui. Caſus. Filius in poteſtate cum patre ad idem munus vocari non debet: ſecus ſi ſit emancipatus. h. d. bar. ¶ In tex. ibi conſtituti ſunt. alias non libera
1 rentur cum incidiſſet in eum caſum a quo negocium inape poſſet. ff. de le. iii. l. i. §. i. ff. ac. Et videatur nam ſi pater et filius in poteſtate exiſtens habeat bona induuiſa vna eſtimatione debent eſtimari et de vno patrimonio collecta indici ſicut ita. hic in glo. allegata. et ff. de exac. tri. l. omnium. cum l. ſe. odof. Cunctatione. i. ſine mora vel dubitatione vel contradictione dy. debebis. ſ. tu preſes prouincie in adminiſtratione muneris delati. Dy. In glo. i. ibi patrimonii quod eſt verum prout concernit patrimonium: ſed ſic non accipitur hic quia tunc pater non excuſaretur propter filium nec con. C. de mu. non con. l. ſ. cum ibi not. Sed hic accipitur prout eſt munus perſonale quia fit cum labore perſone tunc excuſatur pater per filium et con. vt dicta l. i. et hic de decurio. ¶ Sed dic glo. veram quod etiam poſ
2 ſit intelligi hic l. in patrimonialibus non quod patrimonium filii excuſetur propter patrimonium patris nec con. Sed de vtroque patrimonio ſit vna eſtimatio et vna collecta vt ſcripſi ſuper tex. quod intelligo verum quando bona patris et filii erant de eadem contributione. alias ſecus vt. ſ. ti. ſi. l. ſ. et cum not. C. de mu. et ho. non con. in l. i. et maxime cum fructus filii in poteſtate conſtituti pertinant ad patrem per l. i. cum oppoſitis. C. de bo. que li. et ſic patri ſunt indicenda hec onera. ff. de vſufr. l. ſi pendentes. §. ſi quis cloacarii. de vſuf. le. l. quero. et de ipen. in re. do. fac. l. neque concordat.

Sine periculo. Caſus. Pater non tenetur pro filio curatore creato: ſed ſi eum nominauit tenetur. h. d. bar. In tex. ibi tuo. ſ. patris. quia excepiſſe contradicebas. ¶ In fi. tex. ibi obligabitur ſub. in ſubſidium primo excuſo filio. C. de conue. fiſc. debi. l. quam augurio. ad quod faciunt nota. C. l. ſ. de decurio. et odof. In gl. i. ibi vel furioſo. quod intellige vt ſcripſi. C. de exc. mu. i rub. In e. gl. ibi cum eo. idem no. i. l. filios ſ. alle. ¶ De periculo ſucceſſorum parentis. Rubrica.
¶ Supra ti. proxi. dictum eſt de filiiſfa. et quemadmodum pater pro his teneatur. ſed quia quandoque accidit quod pater qui tenetur pro filio officium ſuſcipientem decedit alio herede relicto quam filio et an ille heres poſſit conueniri dubitatum fuit quaſi ex maleficio pater teneretur ſic quod heres non teneatur. Sed quia tenentur ex contractu. de hoc volens dicere ponit rubricam de periculo et c. odof.

1 Si de pro. Caſus. Onus dignitatis quaſite per patrem tranſit ad filios. h. d. bar. ¶ Arg. eſt in l. fa iſta quod filius voluntate patris et manſio fuit ad ſtudium. quia licet pater poſtea decedat tenebuntur omnes heredes patris ad expenſas factas per filium in ſtudio. ar. ff. de mu. et ho. l. iii. §. fi. et ar. §. idem ſcribit. et l. ſi filium. in glo. alle. Dulius. ¶ In tex. ibi repromiſit. ſ. ſine fideiuſſoribus. ff. de dam. infe. l. pretor. et primo reſp. et intelligitur pala vel principi alias lege iul. ambitus teneretur. ff. ad l. iul. de
2 ambitu. l. i. alias dic vt no. i. l. barbarius. ff. de off. pre. ¶ Illo. ex. l. iſta quod ſi filius de voluntate patris iuit ad ſtudium quod mortuo patre heredes eius de omnibus bonis tenentur ſibi prouide
a re. ff. fa. here. l. ſi filia. §. idem ſcribit. Sed vt con. ff. de mu. et ho. l. iii. §. fi. et ad munici. l. lucius. §. idem. ber. prima opi. et con. dy. et l. ii. iſte viti. alle. loquuntur quando honor vel honor erat delatum poſt mortem patris. ſed hic erat onus ſtudii delatum in vita patris et ipſo volente. Sed dico con. quod non teneantur quia ille. ll. alle. loquuntur vbi munus erat pu. auctoritate et vtilitate quod erat delatum viuente patre. ſed ſtudere non erat pub. vtilitas imme
3 diate ſed remote. ¶ Et probo quod non teneantur quia non fauorabilior cauſa ſtudii quam cauſa dotis. ff. ſo. ma. l. i. et de iure do. l. iii.
b Ambiguus. ſed frater non tenetur ſororem dotare de bonis propriis dum tamen ipſa habeat vnde ſe poſſit dotare. ff. de admi. tu. l. cum plures. §. pe. de le. iii. l. vigin. §. fi. C. de dot. promiſ. l. fi. nec etiam dotem promiſſam per patrem tenentur ſoluere heredes niſi ipſa conferat vel renunciet hereditati. C. de colla. l. filie. ff. de colla. dotis. l. i. et quaſi per totum. ergo onus expenſarum ſtudii non ſpectabit ad ipſos. ¶ Item frater non tenetur plus fratri imo minus quam pater filio emancipato. Sed pater non tenetur ſoluere expenſas factas per filium emancipatum dum tamen ipſe habeat vnde faciat. ff. de peti. he
4 redi. l. fi. et c. Et pro hoc facit etiam glo. fi. de hoc. ¶ Et an ex
c penſe doctoratus debeant fieri de communi et etiam expenſe facte in nuptiis alterius ex fratribus. dic plene vt per bar. in l. i. §. nec caſtrenſe. ff. de colla. bo. In glo. fi. ſuper ſacerdotem ibi dignitas. de quo no. et ſcripſi. C. de mu. pa. l. nec preſtaſie. In

a ¶ Sibi prouidere. Adde pro hoc doct. et primo bal. in l. fi. §. i ſeruus. C. de bo. que libe. et in l. Quis poſt pœn. C. de fidei. com. per l. ex pte. §. filius. ff. fa. hercif. et l. ſi longius. §. fi. de iu. de. melius in l. qui poſt. ff. fa. hercif. quod excogitauimus niſi filius haberet peculium caſtrenſe vel quaſi vel aduentitium qui erant ad patrem quia in proprio caſu pater videtur tanquam negociorum geſtor de peculio expendiſſe vt not. in l. filium et ibi bar. ff. de peti. here. et ſing. in l. neſennius. ff. de nego. geſt. et in l. i. §. nec caſtrenſe. ff. de colla. bo. et oio per alex. in l. et qui de peti. here. ſolo tamen. quod pontificem limitare ſi filius ſtudens ſit bonus legens quia hoc caſu tenentur ſibi de bonis communibus prouidere vt no. bal. in l. macedoniani. C. ad mace. per l. fideicom. ff. de lega. ii. Quam limitationem ego amplio etiam ſi ſtudeat iuſto pretio vt per bal. vbi prius in ſq. refert caſum ſibi accidiſſe. Bertha. de fir mio. ſed non memini loci.

b ¶ Dotare. Adde bar. et doc. in l. i. §. i. ff. de inte. et ea. diſtra. dy. et bar. et doct. in poſt glo. in alle. l. cum plures bar. bal. ang. et glo. in l. qui filium. ff. vbi pupil. edu. debeat etiam ſi ſit nata ex vno parente ſed bal. et ang. in l. qui filium. C. all.

c ¶ Expenſe doctoratus. Ad de videndum de hoc queſito bal.

gl. ibi cum dicit. §. filius. ff. ad munici. l. lucius. §. ideo reſpondit. dy. ¶ In glo. fi. aut fi. ibi cum dicat nec vendi poterat nec ad heredem filii et c. Pone exemplum ſi pater expendit pro filio ad habendum aliquod beneficium vel platuram vel vt faceret eum fieri doctorem vel militem quia iſta coherent perſone et non poſſunt in aliud transferri. licet enim iſte dignitates ex conſequenti afferant aliquod commodum pecuniarium tamen principaliter concernunt honorem. C. de off. di. iudi. iuncta. l. vnica. C. de profeſſo. quia in vr. conſtan. quod debent haberi per talem filium precipua et tanquam quaſi caſtrenſia. C. de epi. et cle. aut. presbyteros. et l. fori. C. de aduo. di. iudi. iuncta. l. i. §. ſed an id. ff. de colla. bo. ſi enim tale lucrum non haberet filius precipuum multominus pecuniam per patrem ad hoc collectam quod tamen contrarium eſt in iuribus. C. alle. ¶ In e. glo. ibi prope cum dicit alias forte. ſ. ſi munus erat tale quod poterat vendi et ad heredem filii aliquid peruenire vt poteſt poni exemplum ſi pater emit aliquem redditum annuum pro filio et eius heredibus: et ſic principaliter concernat pecuniarium commodum. de quo in l. omnimodo. C. de inof. teſ. et in l. illud. de colla. in quibus talem redditum appellat militiam. ¶ In ea. glo. in fi. ſaltem quo ad hoc vt habeat conferre catenus quatenus erat ipſe de hoc honore recepturus. ar. C. de inof. te. l. omnimodo. §. imputari. cum ibi no. ad quod. ff. de colla. bo. l. i. §. nec caſtrenſe. C. de colla. l. illud. dy. Et ſic vult dicere finis huius gl. quod vbi filii dignitas affert commodum pecuniarium et pater fecit expenſas pro dicto honore quod heredes non teneantur portare onus illius dignitatis. ar. ff. de reg. iur. l. ſecundum naturam. C. de cu. furio. l. nec lucrum. Et ideo id quod affert pecuniarium commodum
d tenetur filius conferre. et veniet in contributionem et ita no. glo. ff. de coll. bo. l. i. §. nec caſtrenſe. C. de inof. te. l. omnimodo. §. fi.
5 ¶ Et intelligo quod tenetur conferre lucrum quod factum eſt tempore mortis patris de deducto onere. et ita no. glo. C. de colla. illud. Et idem teneas in militia que poteſt vendi: ſed non ad heredem tranſmitti vt eſt cum ſuperuenit pro filio ad vitam filii aliquem redditum ſuper comitate aut ſuper aliis quia tunc non eſtimabitur quantum conſtitit patri ſed quantum iſta militia ſeu redditus poſſet vendi tempore mortis patris deducto onere militie et ſic etiam poſſent intelligi. ll. C. alle. cum no. in eiſdem. in l. fi. C. de pig. eodem modo dicas ſi eſt militia que non poſſit vendi ſed bene ad filios filii tranſmitti vt poteſt poni exemplum in feudo. vt. d. l. omnimodo. §. imputari. et ibi tex. loquitur alternatiue vendatur et c. Et iſto modo videntur intelligere glo. i dictis. ll. C. de colla. in dicto. §. imputari. et bar. in dicto. §. nec caſtrenſe. et c.

in l. cum non ſolum §. fi. C. de bo. que libe. et in auct. ex teſtamento. col. viii. verſ. primo queritur de expenſis. C. de colla. eundem in l. fi. §. in ſeruis in fi. C. de bo. que libe. et pau. de caſt. con. fi. et c.

d ¶ Tenetur filius conferre. ad de guil. de cug. ita diſtinguentem et concludentem in l. omnimodo. §. imputari nu. iii. et ibi. notauit in apoſtil. ad ipſum in verſ. in legitimam computari. C. de inof. fi. teſta.

¶ De mulieribus et in quo loco munera ſexui congruentia et honores agnoſcant. Rubrica.

¶ In fi. rub. de quo not. ff. de reg. iur. l. ii. et in ſpe. ti. de procura. §. i. verſ. ii. tertia particula prime partis principalis.
1 Ea que. Caſus. Mulier in loco domicilii mariti ſubiit munera perſonalia patrimonialia; vero in loco vbi eſt patrimonium. bar. ¶ In fi. totius. l. vide quod no. extra de parro. c. fi. et de deci. c. apoſtolice. de ſecu. In tertia gl. ibi de reg. iur. l. ii. quod dic per exemplum vt habetur per bar. In trac. munerum per
2 ſonalium. ¶ An autem ex perſona viri dicatur ciuis vel quomodo dic plene vt per bar. ad munic. l. fi. §. idem reſpondit. In ſecunda glo. ibi niſi prima plus. idem bar. Quia in vrbe romana eſt tanta copia hominum et mulierum quod non eſt neceſſe vocari ad honores et munera: mulieres aliunde venientes non tamen intelligas quod mulier nupta rome poſſit compelli ad munera et ho. in ciuitate originis proprie quia per hoc aduocaretur a ſeruitio viri quod eſſe non debet ſic. nec liberta nupta de voluntate patroni debet vocari ad operas propterquas aduocaretur a ſeruitio viri. vt. C. de opi. libe. l. patroni. ber. Sup glo. fi. ibi ad ſubcunda. de hoc per bar. in hoc tractatu munerum patrimonialium circa fi. in verſ. item querit glo. de fundo dotali. In e. glo. an fi. ibi non eſt non debet. et de hoc per bar. in tract. munerum perſonalium; in verſ. item quero aliquis eſt ciuis hic et plenius per ſpe. helye. ¶ Sup glo. fi. in fi. et ſup toto tit. pro intellectu huius glo. et totius materie: quia hic fit mentio de honoribus: quia muneribus perſonalibus et patrimonialibus que imponuntur tam maſculinis quam mulieribus et c. vt in bar. vſque quaſi prope fi. vbi dimitte. verſ. item quero. cum in iure et c. et recipe. verſ. item quero paſſagium vſque in fi. et poſtea recipias verſ. omiſſum. Item quero cum in iure ſepe fiat mentio et c. et eo completo recipias tamen dictum pe. helie. circa prin. ibi ſed hanc opi. non credo veram vſque et dicatur hanc opi. non crediderim iuſtificare. d. pe. helie. C. de mu. pa. ſup rub. nam quamuis et c. quia hic fit mentio de honoribus et mu. pa

trimonialibus et ꝑsonalibus que imponuntur tam maſcu
linis ꝙ mulieribus. ideo materiam munerum hic tra-
ctemus quorum diuiſionem ponit glo. ſuper rubri. ſ. de
mu. patrimo. et etiam i rubri. ſ. de excu. mu. et latius in. l.
voluntarie. ſ. de excu. tu. multo lati⁹ in. l. neminē. ſ. de ſa-
3 croſā. ec. Ego aūt vltra oēs h̄ miſta dicā. ℭ Sciēdū eſt
ḡ ꝙ mun⁹ dr̄ trib⁹ mōis. vt. l. mun⁹ trib⁹. ff. de v̄. ſig. ſed
ꝓprie mun⁹ dr̄ ꝙ ductatio ſubim⁹. l. more. vl' mero iprio ex⁹
q̄ ſubeūdi h̄z ꝑtātē. vt. l. mun⁹ ꝓpe. ff. de v̄. ſig. et iſtō mu.
diuidit̄ ꝑ iuriſcōſultos in. l. fi. in ꝑn. ff. ď mu. et ho. Oī mu
nerū q̄dā ſunt ꝑſonalia. q̄dā ſunt ꝑrio. q̄dā mixta. Aſſu
mo ꝑmū munerū ꝑſonaliū. q̄dā h̄nt honorē ānexū. et ap-
pellant̄ honores vt h̄ i tex. q̄dā h̄nt vtilitatē ānexā et ap-
pellant̄ ſordida. vt. l. ſordidoꝝ. ſ. de excu. mu. et. l. maria
tuꝫ. q̄dā nō h̄nt nec honorē nec vtilitatē. et iſta appellāt̄
mūera ſimplicia vt h̄ i tex. et ſ. de mulierib. rubr. Circa ꝑmū
ſ. de muere h̄ite dignitatē ānexā dic ꝙ eſt honor h̄ ē ad
miſtratio reipu. cū dignitate grad⁹ vt. l. honor. ff. ď mu.
4 et ho. ℭ Sꝫ q̄ro q̄ ꝓhibent̄ h̄re honores. R̄n. ꝙ ꝓpt̄ de
lictū. et infames de iure vel de facto vt. ſ. de inſti. l. ſ. et. ſ. ď
decurio. l. nec iſames. et. ſ. de re. poſt. l. j. et. ſ. ď dig. l. j. Itē
nō pōt ꝯcedi minorib⁹ iſte honor cū adminiſtratione: ſꝫ bn̄
ſine adminiſtratione. vl' pt̄ iponi exēplū i ꝯſiliarijs regijs
honorū: vel in capellanis honoris pape vel in militib⁹. q̄
a q̄ńqꝫ fuint exiſtētes in pueritia vel infātia^a. Itē i docto
rib⁹ q̄ q̄ńqꝫ fuiſt iuuenes. Itē pt̄ poni exēplū in cātorib⁹
et alijs iuuenib⁹ de cubiculo ſeu domo ꝑncipis q̄ h̄nt ali
q̄s dignitates ſeu hono. ſine adminiſtratione vt pn̄t poni
multa exēpla ex multiſ ti. ſ. li. xij. et. l. fi. C. de moſ. te. et. l. j. ſ.
ꝑn. de natura. li. et in multiſ alijs. ll. bn̄ pōt ꝯcedi vt. ſ. de
mu. et ho. nō ꝯti. ant̄ pr̄ez et filiū. l. ſ. §. ꝓ infāte. et. ff. e. l. ad
rēpu. et de vaca. mu. l. ſextūdecimum. et. l. ſpuriſ. §. ſ. ff. de.
Et niſi in defectū alioꝝ vel niſi in ꝯ̄riū ſit ꝯſuetudo vt. l.
5 nō tm̄. in ꝑn. §. j. ff. ď decurio. ℭ Sꝫ an poſſit ꝯcedi mu
b lierib⁹^b. tex. h̄ vr̄ ꝙ ſic q̄ñ. d. honores. in ꝯ̄riuꝫ facit. l. fe-
mine. et. l. ij. §. corꝑalia. ff. e. ſꝫ honores ſine adminiſtra. ſi-
ne dubio ꝯpetūt. Itē pt̄ poni exēplū in mōtepeſ. et i mul
tis alijs lociſ vbi in aduētu ꝑncipis angariant̄ honeſtio-
res et nobiliores mulieres. i. eis iniūgit̄ ꝑ ꝯſules et alios
gubernatores ciuitatiſ vt vadāt obuiā et ad ipēdendū re
uerētiā ꝑncipi. qđ mun⁹ eſt ꝑſonale cū aliq̄ onere. Item
in aliq̄b⁹ angariant̄ mulieres vt ꝓuideāt paupib⁹: iſir-
mis hoſpitaliū qđ ꝯtigit i mōtepeſ. ď honorabilib⁹ dn̄a
bus eiuſdē loci. et ſic de ſilib⁹. qđ mun⁹ h̄z aliquē honorē
ānexū: et eſt ꝑſonale et de talib⁹ pōt loq̄ h̄. l. et ſibi ſil'es. q2
talia reputant̄ ad honorē vt. ſ. in ſe. ꝟ. mulierib⁹. vt. l. ſ. et
l. mulieres. ſ. de digni. et. C. de nup. l. ipialis. et. ff. de ſena. l.
femine. honores ꝟo cū adminiſtratione nō repio i iure cō
cedi mulierib⁹. imo ꝓhiberi vt. l. ij. ff. ď reg. iur. et vide qđ
ibi no. inſi hodie de iure canonico i abbatiſſis monialiū.
Itē in dn̄ab⁹ q̄ ſunt miniſtre ſoroꝝ tertij ordinis ſcī frā
ciſci. Itē mulierib⁹ ꝑexcellētib⁹ vt i reginis et comitiſſis
q̄ q̄ńqꝫ ſuccedūt in comitatu. ex ꝯſuetudine vel ꝑuilegio
ſibi dato. et ſic nō ob. ſ. de arbi. l. fi. de q̄ extra de arbi. c.
dilecti. et h̄ in tertia glo. et ꝑ cy. d. l. fi. et ꝑ ſpecu. in ti. de ar
bi. §. j. ꝟ. j. et. ij. et ita de facto vidim⁹ in regina iohāna re-
6 gina hieruſm et ſicilie. Sed q̄ro q̄ dicant̄ iſta mūera q̄ h̄nt
dignitatē ānexā. ſ. in. l. neminē. cy. dē ſacroſan. ec. ponit
exēplū q̄ñ aliq̄s cōſtituit̄ iudex q̄b⁹ iudicib⁹ debem⁹ ho
norē vt. l. ij. ff. de in ius voc. et. ff. de iudi. l. ꝑ ſ ſaꝝ. et meli⁹
ſ. q̄ñ ꝓuo. nō eſt ne. l. oēm honorē. ℭ Sed certe ego vi
deo ꝙ multa ſunt officia vbi eſt nulla iudicandi ꝑtās. tn̄
h̄nt dignitatē ānexā vt ſunt illi q̄ ꝑſtant cubiculo ꝑnci-
pis vt agētes in reb⁹ et ſil'es de q̄b⁹ hēs. ſ. li. xij. ꝑncipia.
dico ḡ ꝙ illud offiū h̄z honorē et dignitatē annexā ꝙ ſic
reputat̄ in ciuitate bn̄ pōt eſſe ꝙ idē offiū alibi reputet̄
honor: vt eſt in edilib⁹ curulib⁹ ſeu correis. quoꝝ offiū re
putat̄ ad honorē in locis aliq̄bus et in alijs nō. et ſic i plu
ribus officiis ſilibus alibi nō in. l. muneꝝ. circa ꝑn. ff. de
mu. et ho. nec req̄rit̄ ꝙ h̄eat ꝑtātē iudicādi ſi ſolū ſufficit
ꝙ ſic reputet̄ in ciuitate et videm⁹ in iſta t̄ra. ſ. in capita-
neo ꝑ ꝯuelſe. q2 lꝫ nullā h̄eat iuriſdictionem tn̄ honoriſ re
7 reputat̄. ℭ Sic eſt in magnis ciuitatib⁹ in q̄bus capi-
tanei cōiter iſtituunt̄ milites aut nobiles ꝙ reputat̄ ho
nor: qđ ſec⁹ eſt in capitaneo ſuburbioꝝ in q̄bus morant̄
ruſtici vbi inſtituunt̄ regulariter aliq̄s ruſtic⁹ ſeu ignobi-
lis. vbi tn̄ nō appet qualr̄ in ciuitate reputet̄ dico ꝙ illō
offiū h̄z honorē et dignitatē annexā et ꝙ h̄z ꝑtātē ſtatuē
di ꝑ ſe vel cū ſocijs vt dixim⁹ in decurionib⁹ q̄ ſunt in di-
gnitate vt. ſ. de decurio. l. ſ. et. iij. et. l. iiij. et. l. cū muneris.
ff. de mu. et ho. Itē aduertendū eſt ꝙ iſti honores nō ha
bent tātū iuriſditionē ordinariā nec ob. l. ſi eadeꝫ. ff. de
offō aſſeſſoꝝ. et. ſ. de crimine ſacri. l. fi. nec ꝑnt indici niſi
ciuib⁹ et incolis vt. ſ. q̄ ꝓ ſua iuriſditione. l. j. et hic. Item
vacatio ſimplicit̄ cōceſſa non porrigit̄ ad munera iſta q̄
h̄nt dignitatē annexā vt dicta. l. cū muneris. et qđ no. in
8 l. vacatio. ſ. de decurio. ℭ Sed q̄rit̄ an talis dignitas
remanet finito offō. breuit̄ ſi offiū eſt tꝑale nō remanet
dignitas finito offō vt. l. j. ſ. de excu. mu. niſi alia. l. ſit ex
ꝓꝑſſum. et facit qđ no. ꝑ Inno. in. c. de multa. in fi. de ꝑ-
9 ben. et ſcripſi in dicta. l. j. ℭ Uenio ad ſcđm et dico ꝙ ali-
ud eſt munus qđ h̄z in ſe vtilitatē annexā: qđ appellat̄
munus ſordidum: et illud eſt illud qđ ꝯſiſtit in officijs vi
libus. dic ḡ quoꝝ multa nolent̄ in. l. maximaꝝ. ſ. ď excu.
mu. Tu dic clari⁹ ꝙ ſicut illud eſt honor qđ honor repu-
tat̄ vt. ſ. dixi. ita illud eſt vile qđ reputat̄ vile. et hoc facit
ſ. de ſuſcep. et archa. l. humiliorib⁹. et iō pōt eſſe ꝙ idē of-
ficiū alibi eſt vile: alibi nō vt dicta. l. muneꝝ. in ꝑn. et pt̄
eſſe ꝙ idē offiū reſpectu cauſe dr̄ vile et nō vile. nā ego vi
di multos valētes viros q̄rentes elemoſynas ꝓ paupe-
ribus: et nō eſt vile reſpectu cāe. facit. ſ. de ſacroſan. ec. l.
ad inſtructionē. et. l. ꝑuilegia. ibi humanitatiſ nr̄e eſt et c.
10 ℭ Itē q̄ro q̄bus ꝑnt indici iſta munera ſordida: R̄n.
q̄ñ indicant̄ hoībus poſitis in dignitate. l. humiliorib⁹.
ſ. de ſuſcep. et archa. ſꝫ ꝯ̄ hoc facit. l. maximaꝝ. ſ. de excu.
mu. ꝑut ibi excuſat quaſdā dignitates ꝑexcellētes. So.
illud ver in munerib⁹. q̄ ſordidū patrimoniū reſpiciūt vt
ibi pꝫ. et. ſ. dicā dū tractabo de patrimonialib⁹ et mixtis.
hic loq̄tur de munerib⁹ ſordidis mere ꝑſonalibus. alijs
11 ꝟo etiā infamib⁹. l. ſ. C. de hijs q̄ nō iple. ſti. l. j. ℭ Item
q̄ro an poſſint indici minorib⁹. puto ꝙ ſic ſi ꝑnt illa ꝯoffi
cia expedire. ar. ſ. q̄ eta. l. j. ſic etiā ꝯcedit̄ in hoc ꝑuilegiū
c ſcolaribus^c q̄ in ꝯ̄rium eſt ius cōe. Nec ob. l. ad rempu.
ff. e. q2 ibi loquit̄ in munere qđ h̄z adminiſtrationē ſi cōce
derent̄ minorib⁹ eēt periculū ꝓpt̄ imbecillitatem cōſilij. et
iō tunc dicendū eſt vt dixi in ꝑcedentib⁹ et pōt poni exē-
pluꝫ in plurib⁹ munerib⁹ ꝑſonalib⁹ ſordidis q̄ bn̄ ꝑnt in
iungi minorib⁹ de q̄bus in. l. maximaꝝ. §. ſordidoꝝ. ſ. de
12 excu. mu. ℭ An aūt poſſit mulierib⁹ dic ꝙ ſic ad mun⁹
qđ nō h̄z honorē neqꝫ dignitates annexas. exēplum q̄ñ
nō reputat̄ honor nec vtilitas vt legatio et eſſe ſuſceptor
pecunie publice et ſilia. et ab iſtis nō excuſat̄ aliq̄s ꝓpter
dignitatē vt ar. ff. de excu. tu. l. ꝓpter magiſtratū. Itē nec
ꝓpter infamiā vt. l. ſ. de infami. cū ſi. Itē nec ꝓpt̄ minorē
etatē vbi in adminiſtratione verſaret̄ periculū vt. ſ. ꝓx. dixi.
et de q̄ poſſet poni exēplū. ff. de mu. et ho. l. fi. §. iudicādi.
in fi. ibi et ſcribere menſarius et c. ℭ An aūt poſſit cōcedi
e mulieribus^e. et videt̄ h̄ tex. ꝙ ſic h̄ dū dicit mūera. In cō
trariuꝫ vr̄. l. iii. §. lex cornelia. ff. e. et breuit̄ dicat ei de mu-
lierib⁹ quoꝝ ſenſus capax eſt: puto autē mulieres capa-
ces oīs officij ꝑ qđ eaꝝ pudicitia nō ledat̄. verbi grā ſi-
cut pōt poni i ciuitate vnus medicus q̄ iudicet de vulne-
ribus. vt dicā. ſ. de pōdera. et auri illa. l. fi. ita poſſit poni
vna mulier et plures q̄ haberent iudicare vtrū mulieres
eſſent pregnātes vel nō. vel virgines vel nō. vt. ff. de vē.
inſpi. l. ſ. Item ſicut pōt poni aliq̄s q̄ denunciet vulnera
ita poſſet poni vna mulier q̄ denunciet maſlia. i. vulnera
in muliere q̄ aliq̄ñ fiunt plus ꝙ maſculi. et ſic de ſilibus.
ꝑ q̄ eaꝝ pudicitia nō ledat̄. ℭ Itē ꝑnt elici multa exem
pla de muneribus talibus ꝑſonalibus q̄ ꝑnt honeſte in-
dici mulierib⁹ vt eſſe piſtrices: et ſilia. de q̄bus in. l. maxi-
marum. §. ſordidoꝝ. et. §. ſe. ſ. de excu. mu. Item vt ſi or-
dinentur mulieres calefactioni balnei publici deputati
ad balneandū alias mulieres. vt. ff. de mu. et ho. l. fi. §. 4.
ꝟſi. inter ꝑſonalia vel ad querēduꝫ ꝓ paupibus puellis
maritādis vel alia opa pia q̄ eaꝝ ſexui ꝯgruāt vt hic tex.
ab iſtis autem

a ℭ In pueritia vel iſantia et ex hoc inferebat in. l. j. nu. j. ſ. de excu. iſto l. in apoſtil. ad iſtā. poſt cū ꝙ in illa nō eſt dignitas cum iſantes ſint capaces dignitatum vt ibi pleniꝰ per lodo. ro ſingu. ſuo. cccc. xv. incipien. ſi militia dignitas: bar. l. lex ce tpe. ff de teſta. mili. ꝑ l. fi. ſ. ď eque. i. ii dig. aſto. h. doctorat⁹ aūt (q2 iſte dicit ꝙ ſingli illū nuncupis aſſequūt) minor annis. xvij. nō poteſt gradū aut inſignia percipere vt ꝑ bar. in. l. j. §. pueriā. ff. de poſtulā. et dixi in apoſtil. ad iſtū in alle. l. j. in prin.

b ℭ Mulieribus. et ēde cy. in. l. cū te. ſ. de nup. ang. in au. etc. de ꝯſulib⁹ §. ſi aūt vxorē collis. aug. pa. nor. i. c. ſignificauit extra de reſcrip. et mo. hins in. ca. ſignificauit nu. ij. et ibi pone aliquid in apoſtil. ad iſtū in ꝟſi. in muliere de arbi. et bar. in. l. j. ſ. de dig. li. xij. in. ij. col.

c ℭ Scolaribus. Uide qđ notaui in apoſtil. ad iſtuꝫ in. l. ipſi. nu. i. ſ. ď inco. et vbi qđ domi. habere vides.

e ℭ Concedi mulierib⁹. Adde de hoc per ſpe. in ti. ď ſyndico ꝟſi. quid de mulieribus et in ti. ď cura. §. ij. ꝟſi. ſꝫ nunquid mulier et recurre ad notata per me. ſ. ea. le. nu. v. in ꝟſi. mulierib⁹.

ab iſto aūt mūerib⁹ multi habēt excuſationē ⁊ vacatio-
nem ⁊ excuſent a.l.multi vo ex ꝓuilegio q̄ videre ꝑ vos.
13 ¶ Itē3 q̄ro vtrū q̇s poſſit cogi ad duplex dic vt.ſ.quē-
admo.ci.mu.iudi.l.i.⁊ alꝭ plen⁹ dicā. Itē3 q̄ro vtrū ille
cui indicit̄ tale offiū poſſit ſe pecuniā redimere dic vt.l.
illud.ſ.de excu.mu. Uenio ad ſcōm ꝓncipale mēbrū3.ſ.
de mūere ꝑſimōiali ⁊ hic aduerte ꝙ ꝓpe dr̄ mun⁹ ꝑſimo
niale vbi vertit̄ ſumpt⁹ vt.l.mūez.§.ꝑſimonioꝝ.ſ.e.me
huo in.e.ti.l.i.§.ꝑſimōiale ⁊ illud diuidit̄ tripl̄r:q2 qn̄q3
ſumpt⁹ īponit̄ ꝑſone tn̄ nulla habita ꝯtēplatiōe ꝑſimo
nij vt qn̄ imponit̄ preſtatio ꝑ capita:qn̄q3 īponit̄ ꝑſone
habita ꝯtēplatiōe ꝑſimonioꝝ vt qn̄ īponit̄ ꝓ ſolido ⁊ li
bra. ¶ Qn̄q3 īponit̄ reb⁹ nulla ꝯtēplatiōe ꝑſone ⁊ circa
principiū qn̄ imponit̄ ꝑ capita de h̄ habetis.ff.de cēſi.l.
etatē.⁊.ſ.de āno.⁊ capi.l.i.⁊.ſ.de āno.⁊ trib.ſup rubri.
⁊ ab iſto nō excuſat̄ aliq̇s nec ꝑ ſexū nec ꝑ etatē niſi ali-
ter ſe habeat cōſuetudo ꝓuincie vt.d.l.etate.ff.de cēſi.⁊
iſtā preſtationē debēt facere ſolū ruſtici nō ciues de iure
14 cōi. Tn̄ de ꝯſuetudie qn̄q3 īponit̄ etiā ciuib⁹ tale mun⁹
videl3 ꝑ capita nō habito reſpectu ad ꝑſimoniū vt qn̄ i-
ponit̄ vn⁹ aureus ꝓ quol3 capite vni⁹ hoſpitij qd̄ vulga
riter vocat̄ capagiū ⁊ h̄ fit ꝓpter aliq̇s lucrātes multas
pecunias nō oſtēdētes ſe aliqd̄ poſſidere ꝑſimoniū qd̄
pōt dici extraordinariū mun⁹ ſi ex cā extraord.īdicat̄ ut
īfra infert⁹ ſcribēda. ¶ Itē pōt poni exēplu3 in mōte-
peſſula.vbi in die aſcēſionis eſt iniūctu3 ꝓori ſcti firmini
vt ibi faciat portari mille panes ⁊ regi totidē ⁊ cōſulib⁹
totidē ⁊ alijs miniſtralib⁹ ⁊ officijs eiuſdē ville certū nu
merū ⁊ ita ꝑſonis nō habito reſpectu ad ꝑſimoniu3 qd̄
pōt dici ordinariū vt.j. ¶ Itē pōt poni exēplu3 in mul-
tis alijs locis fluminis rhodani ⁊ in plurib⁹ alijs paſſa-
gijs in q̇b⁹ q̇cūq3 trāſiens ꝑ illū locū ſoluit certū q̄d argē
ti vt in pedagio de ſtella ſito in dicto flumine. ¶ Itē po
teſt poni exēplu3 in iudeis q̇ migrātes vel trāſeuntes ꝑ
regnū Frācie ſoluūt regi certā reddibētiam ⁊ iſtud mu-
nus eſt reale ⁊ ordinariū impoſitū ꝑſonis nō habito re-
ſpectu ad ꝑſimoniū cu3 tn̄ ſoluat paup ſicut diues ⁊ h̄
eſt vel ex ꝓuilegio vel antiq̄ ꝯſuetudine q̄ eūdem habēt
effectū vt.ſ.no.vecti.inſti.nō poſ.l.pe.⁊ fi.ff.de aq̄ bo.
l.hoc iure.§.duct⁹.vt.j.de capita.ci.cēſib⁹ adhibēda.l.j.
li.xj.⁊ iſta ꝑſtatio d3 īponi ꝓ ſalarijs rectoꝝ ciuitatis ꝓ
parte vt.d.l.i.ſ.mune.⁊ capi. ⁊ iſtud onus d3 q̇s ſubire
in loco in q̄ eſt ciuis ⁊ īcola ꝓut ſtatim dicā.j.in ſcdō mē
15 bro. ¶ Uenio ad ſcōm ⁊ dico ꝙ qn̄q3 īponit̄ ꝑſonis pro
reb⁹ habita ꝯtēplatiōe ⁊ iſta ī vulgari appellat̄ collecta
que īponit̄ ꝓ ſolido ⁊ libra qn̄ li3 ꝓnceps īponat certu3
q̄d ꝓ foco tn̄ ex poſt fit diſtributio ꝓ ſolido ⁊ libra.i.ſm̄
valorē bonoꝝ cuiuſl3 vt.l.oēs.j.alt̄.l.j.ſ.ō q̄.mu.vl̄ ꝑſta.
ne.li.ſe excu.⁊ iſtud mun⁹ pōt dici extraordinariū li3 qn̄-
q3 cōuertat̄ in ordinariā vt in īpoſitiōe.xij.denarioꝝ ꝓ
libra vt.ſ.de indi.l.j.vt dicit gl.in.l.reſcripto.§.fi.ī fi.ff.
a de mu.⁊ ho.hic q̄ro ꝓmo q̇s poſſit īponere collectā[a] rn̄.
⁊ dic aut imponit̄ ꝓpt̄ neceſſitates ciuitat3 ⁊ poſſit ipſi ci-
ues īponere vt no.in.l.j.§.pe.⁊.ff.ꝙ cuiuſq3 vni.⁊ ꝓbat̄
ſ.de opi.pu.l.oēs.⁊.ſ.de imu.ne cōce.l.fi.aut īponit̄ ob
publicā vtilitatē ⁊ nō pōt īponi ſine exꝓſſa licētia ꝓnci-
pis vt.ſ.de excu.mu.l.placet.⁊.ſ.de ſtipēdi.l.j.vn̄ ſi q̄-
da3 ciuitas vellet īponere collectā vt donaret ꝓncipi nō
poſſet de iure ꝑdicta vera in ciuitate que recognoſcit ſu
periorē ſed ſi eſſent ciuitates libere ⁊ nō recogſcerēt ſu
16 ꝑiorez poſſent vt ſibi placeret. ¶ Sed q̄ro q̇b⁹ poſſit
hec collecta īponi.rn̄. ciuib⁹ ⁊ īcolis tn̄ vt.d.l.reſcripto
in fi.ff.de mu.⁊ ho.⁊ id̄ ſi forenſes poſſidēt in territorio
b vni⁹ ciuitat3 nō poſſet ſibi īponi[b] collecta q2 cū īponat̄ ꝑ
ſone li3 ꝓ reb⁹ ⁊ ꝑſona nō eſt ſubdita nō pōt ſibi collecta
īponi vt.d.l.reſcripto in fi.⁊.l.libert⁹.§.ſola.ff.ad muni
cipa.⁊.ſ.de īcolis.l.cū nec3 fallit in vſurario. ¶ Itē fal
lit in ciuitate q̄ de h̄ h3 ꝓuilegiū vt.d.l.mūez.§.ꝑſimo
nioꝝ.ff.de mu.⁊ ho. ¶ Itē fallit in ciuib⁹ q̄ h̄ habēt ex
c cōſuetudie cui⁹ ꝯrij nō extat mēoria[c] q̄ h3 vim ꝓuilegij
vt.l.h̄ iure.§.duct⁹ aque.ff.de aq̄ q̄.⁊ eſti. ¶ Itē3 fallit ī
ciuib⁹ q̄ fecerūt ſua ꝑdia tributaria ꝓpter collectas ſ3 tn̄
d3 īponi reb⁹ nō ꝑſonis ⁊ ideo cadit in ſc.mēbro de quo

17 Bar.ff.de mu.⁊ ho.l.reſcripto.§.fi. ¶ Item que quali
ter imponat̄. ⁊ glo.l.j.ſ.de apo.publicis dicit ꝙ īponit̄
d magnis ⁊ paruis ꝓ ſolido ⁊ libra[d] nam qui plus h3 plus
ſoluat vt.ſ.de q̇bus mu.vel preſta.ne.li.excu.l.j.⁊ qd̄ ibi
dr̄ fallit ſi īponat̄ ꝓ ſalario rectoꝝ vt.ſ.ꝑ xio mēbro di-
18 xi fallit etiā in caſu quē ſtatim dicā. ¶ Quero ḡ vtrum
iſtud munus ouidat̄ in ſordidum ⁊ nō ſordidum glo.di
cit ꝙ ſic vt puta ſi imponeretur collecta pro redimendo
aliquo munere ſordido diceretur munus ſordidum alꝭ
ſecus certe licet de iure cōmuni munus nō poſſit redimi
pecunia vt.l.illud.ſ.de excu.mu.tn̄ ſi h̄ cōtingeret fieri
auctoritate ſuperioris fateor dictū ꝯriū ⁊ tūc ad iſtā col
lectā ſordidā nō tenerēt̄ hij qui nō tenebātur ad mūera
de q̇bus in.l.hūilioꝝ.j.de ſuccep.⁊.ſ.de excu.mu.l.ſor
didoꝝ ⁊.l.maximaꝝ.alꝭ alter ꝓ altero ḡuaretur ꝯ.l.j.vt
nullus ex vicia.ꝓ alie.vicarioꝝ debitis tene.lib.xj.⁊ ſic
19 tūc nō imponētur collecte ꝓ ſolidis ⁊ libris. ¶ Item q̄
ro ꝓ imponēda iſta collecta q̄ res eſtimabūtur. Rn̄.oīa
mobilia ⁊ imobilia vt.ſ.de imu.ne.cōce.l.fi. ¶ Sed q̄-
ro qualr̄ fiat iſta extimatio dic vt in.l.ſuſceptores.j.de
ſuſcep.⁊ ar. ¶ Sed q̄ro a quo tpe incipiet habere effe-
ctum talis eſtimatio dic vt.l.j.in pn̄.ſ.de apo.publicis.
20 ¶ Itez q̄ro vtrū collecta poſſit imponi clericis ⁊ eccle
Rn̄.ex ꝑdictis apparet ꝙ nō cum eīn nō debet imponi
perſone nō ſubdite ⁊ eccleſie ⁊ clerici nō ſunt nobis ſub-
diti ergo ⁊c.hodiē declaratū eſt.ſ.de epiſco.⁊ cleri.aut̄.
e item nulla cōmunitas de hoc ſcripſi.ſ.de exact.tri.l.fi.[e]
21 ¶ Item quero aliquis eſt hic ciuis ⁊ alibi habet poſ-
f ſeſſiones vtrū pro poſſeſſionibus alibi poſitis[f] cogatur
hic ſoluere collectas glo.hic dicit ꝙ nō quia alibi ſolue-
retur tributum ⁊ hic collecta qd̄ eſſe nō debet ⁊ ſm̄ hoc
ſequeretur ꝙ ſi eſſet res pro qua nō ſolueretur collecta
vel tributum alibi ꝙ hic cogi poſſet.⁊ ita intelligūt qui-
dam iſtam glo.ſi ſimpliciter loqueretur oēs imꝓbāt eam.
¶ Sed ego puto ꝙ glo.verum dicit. nam pro poſſeſſio
nibus tributarijs nō debet ſolui collecta alicubi vt.l.pri
uate.ſ.de excuſa.mu.⁊ ſic vinee ꝓ quibus ſoluitur tribu
tum regi.ſ.q̄rta ps nō deberēt poni in extimo nec colle
cta nec ſaline ⁊ ſimilia vt.d.l.ꝑuate.⁊.l.placet.⁊.l.euidē
ter in eo.ti.⁊ ar.ff.de munici.l.lucius.§.ide3 rn̄dit.obſtā
te aūt ſaltem illud in extimo eſt deducēdū ar.ff.de nora.
l.ſi ex duobus.§.ſi plures ⁊ de dā.infec.l.ſi ꝓprietari⁹.ſ3
ſi alibi non ſolueret̄ tributū tūc dicit gl.aut īponitur col
lecta ab eo qui habet iuriſditionem vniformem in omni
loco vt a principe ⁊ tūc deberet quid ſoluere.ſ.in loco do
micilij ꝓ rebus quas h3 vbiq3 ⁊ ſic intelligatur dicta.l.re
ſcripto in fi.⁊ qd̄ ibi not.ꝑ doct.aut imponitur a ciuita-
te ⁊ tūc nō poteſt extendi collecta ꝓ rebus que ſunt ex-
tra territoriū arg.ff.de iuriſd.om.iud.l.fi.⁊ de bo.aucto
ritate iudi.poſſi.l.cū vn⁹.§.pe. qd̄ eſt notādu3 tn̄ in ciui
tatibus Italie cū quel3 ciuitas habeat ꝯſuetudines īpo
nēdi collectas in forēſib⁹ poſſidētib⁹ in territorio nō eſt
dubiū ꝙ ꝓ rebus alibi poſit3 in ciuitate originis vel do-
micilij nō debeāt ſoluere collectas cū iam ſoluūt ī ciuita
tib⁹ vbi ſite ſunt alꝭ forte poſſet cōpelli etiā ꝓ hiis q̄ h3
22 extra territoriū ar.l.fi.ff.de decre.ab or.fa. ¶ Itē q̄ro
q̇s excuſet̄ ab iſto mūere rn̄.null⁹ regulariter vt h̄.⁊.ſ.de
mu.patri.l.fi.⁊.l.ꝑſimonioꝝ fallit in doctorib⁹ actu legē
tib⁹ vt.l.medicos ⁊ ibi no.ſ.de ꝓfeſ.⁊ medic3. ¶ Itē fal
lit in officialib⁹ ſm̄ diſtinctiōez poſitā ꝑ bar.⁊ ibi ſcripſi
in.l.j.ſ.de imu.ne.ꝯce. ¶ Itē q̄rit gl.de fūdo dotali q̇s
ſoluet collectā dicit glo.⁊ bn̄ ꝙ marit⁹ ꝑ.l.hacten⁹.ff.de
vſuf.⁊ ꝓbat̄ meli⁹.ff.de īpen.in re.do.fact3.l.nec3 q2 vir
ꝑcipit fruct⁹ ḡ ⁊c.vt.l.j.ſ.de āno.⁊ tri.de quo ꝑ bar.d.l.
nec3 ⁊ plen⁹ ad municipa.l.lucius.§.ide3 rn̄dit ꝯſtāte ⁊
23 ſpe.ti.de cōceſſi.§.nūc dicēdu3 in fi. ¶ Uenio ad tertiū
ſ.ad mūera mere ꝑſimōialia q̄ ipſis reb⁹ indicūtur ⁊ iſta
ſunt triplicia qn̄q3 īdicūtur ipſi rei de eo ꝙ faciēdū eſt in
ipſa re ſeu de ipſa re vt ꝙ nauis vel ſeru⁹ vel equ⁹ vadat ī
ſeruitiū reipu.h̄ eīn fit de ipſa re. Itē ꝙ milites hoſpitēt̄
ī domo h̄ eīn fit ī re ipſa. Qn̄q3 iſta mūera ſūt d̄ eo qd̄ ꝑci
pit̄ ex re vt qd̄ det̄ certa ps fructuū ſicut eſt ī regno Frā
cie vbi eſt īpoſitu3 q̄rtum vini ⁊ extraordinarie ⁊ ſſibus

¶ Scdō3 mem bri ꝓncipale.

a ¶ Imponere collect.l.ad de bar.in fi.ſ.de ſuperindi.et ibi per iſtu3 iſto li.bar.in.l.j.vbi etiā iſtu3 nu.iii.⁊ ibi te-tigi aliquid in apoſtil.ad eā.ſ.de exact.tri bu.plen⁹ no-tam in apoſti.ad guil.d̄ cūg.in.l.neminem nu.xx.in apoſt.in verſi.colle-ctā.ſ.de ſacro ſanct.eccle.et alex ꝯſil.cliij.vol.iiij.

b ¶ Non poſſi3 ſibi īponi.ita no.alexā.poſt bart.in alle.l.reſcripto.ff.d mu.⁊ bono.et in.l.cū nec3.ſ.de inco.⁊ bal.in.c.j.⁊ col.fi.verſi.aduerte que ſunt rega lia.in vſi.feu.quod intellige eſſe verū ꝓ ꝑ-ſonis nō prore bus ſm̄ bar.in l.forma.§.j.ff.de cenſi.⁊ in.l.munerū.§.pa trimonioꝝ.ff.de mu.⁊ bono.⁊ in.l.cu3 nec3.ſ.de inco.iſto li.

¶ Secūda ps ſcdi membri.

c ¶ Cuius cō-trarij nō extat memoria.ita not.hic barto.col.ūlt.vj.ꝙ.itē fallit in ciui tatibus q̄ hoc habent.⁊ l alt̄.l.cū nec3.l.pri.apoſtil.S3 tu aduerte inq̄ĩ-ti cōcludi req̄ ri cōſuetudinē hoc caſu tanti tēporis cuius initij memo-ria non ſit ⁊ vt tenet etiā iſte hic illud nō vi det̄ verū imo videt̄ ſufficere cōſuetudo.x.annoꝝ ⁊ pro

hoc pondero dictū bar.in.l.j.j.de auro co ronario iſto li.vbi dicit ꝙ li3 forēſis nō poſ ſit de iure co-gi ad munera ꝑſonalia puta ad cuſtodiam portaru3 vt.l.reſcripto per iſtū all.§.fi.ff.d mu.⁊ bono.tn̄ ſi ciues ha-beant hoc de antiqua cōſue tudie poterūt cogere forēn-ſes ſed antiq̄ cōſuetudo di-citur.x.annoꝝ vt not.panor.c.fi.col.x.ex-tra d̄ cōſuetu.ergo non re-quiritur ⁊c. Et ita cōtra bar.cōſuluit Alex.cōſi.cxx.ſcdm̄ maiorē nume rū inci.viſo et audi diſcuſſo proceſſo col.iiij.verſi.nec obſtat ꝙ videa tur neceſſariū col.ij.⁊ ita re-fert ⁊ ſequitur do.meus do.iaſon mar.in.l.de quib⁹ col.xviij.ff.de le-gi.

d ¶ Pro ſoli-do ⁊ libra. Ad de quod nota uī i apoſtil.ad iſtum in.l.indi ctiones nu.j.ſ.de anno et tribu.

e ¶ De exact.tribu.l.fi Adde eunde3 in.l.ſi diuina domus nu.iiij.et qd̄ ibi notaui in apo ſtil.vbi multa ſingularia de hac materia ſ.de exact.tri.et in.l.j.nu.iij.ſ.de īpo.lu.d̄ ſcrip.⁊ guil.de cūg.l.l.placet nu.ij.⁊ que ibi notaui in apo-ſtil.ad iſtm̄ in.ꝯſi.eccle.ſ.de ſacroſanct.ec cle. Et qualit̄ puniatur īpo-nens eis colle ctam vide pa-nor.l.c.maſſa-na in fi.⁊ quod ibi notaui in a poſtil ad iſtm̄ in ꝯſi.ſunt ex-cōicati.extra de elect.

f ¶ Alibi poſitis. Adde flo.in.l.ſi penden tes.§.fi.qd̄ cle a certi.ff.de vſuf.

q̄ ſunt q̄ſi reducta ad ordinādū vt not.l.ſ.S.de indi.vt.l.
modios.S.de ſuſc.τ ar.q̄ñq; īponiť ipſi rei de eo qd nō
ſit de re ipſa neq; in re neq; ex re.ſ; eſt oīmodo extra rez
vt q̄ſi reus dz pſtare certā pēſionē pecunie annuā q̄ñ pe
cunia ex re ipſa nō pcipiť de pmo τ ſcdo pz exēplū.ff.de
mu.τ ho.l.mūez.§.pſunaliū.τ.§.ſeq.τ de priuſ.vetera.l.
24 pe. ¶ De tertio eſt exēplū in.l.bacten⁹.§.ſ.ff.de vſuf.
τ.S.de īponē.lu.deſcrip.l.i.τ in oībus legib⁹ tractātibus
de tributo ſeu vectigali qd ſoluiť in pecunia vt recte pōt
poni exēplū in gabellis τ ī clauaria aq̄ruz mortuaz τ in
multiſ alijs τ pedagijs vt.l.in ſe.vſi.τ differt iſtud tertiū
a mūere qd īponiť pſone p reb⁹ nā ibi eſt obligata pſo
na τ p ɔſis oēs res pſimonij vt.l.auferť.§.fiſc⁹.ff.de iu
re fiſc.τ no.S.pe.fiſca.credi.pferri.l.i.τ de iure fiſ.l.ſ.hic
vero q̄lz res teneť p mūere qd eā reſpicit nō vltra vt.ff.
25 de publ.l.ſpatores. ¶ Itez q̄ro q̄ excuſenť ab iſtis rñ.
nemo cuiuſcūq; pnilegij vel dignitatiſ exiſtat etiā ſi ſit ec
cleſiā vt.S.de exac.tri.l.fi.τ ibi ſcripſi.τ.ſ.diceť in ſe.v.τ
de ſa.ſan.ec.l.placet.τ.l.iubem⁹ nullā nauē.τ.ſ.de naui.
nō excu.l.ij.τ de epi.τ cle.l.de hiis niſi q̄tenus.ſ.vel pui
26 legio ſit expſſius ſpāliter vt.S.de epi.τ cle.l.i. ¶ Uenio
ad tertiū principale.ſ.ad mūera mixta τ cū.S.vidim⁹ de
ſimplicib⁹ facile videbim⁹ cōpoſitū ſunt enī iſta mūera q̄
habēt on⁹ pſone cū ſumptu vt.d.l.mūez.§.mixta.ff.eo.
pt poni exēplū ī illo q̄ vadit ad legatōez vl facit pīepu.
aliqd op⁹ ſumptu pp̄o vel colligit debita vniuerſitatiſ pi
culo ſuo. Sed h eſt aduertēduz dixi enī ſup q̄ a pſonali
bus quidā excuſanť ab iſtis pſimonialib⁹ nullus.qd q̄
ſiet pp̄ter h q̄ ſapiat naturā mūeris pſonalis excuſenť
a toto.an vo pp̄ter id q̄ ſapiat naturā pſimonialis vel
realis excuſenť a nihilo.τ breuiter lz cōtingat q̄ q̄s nō
poterat g̃uari a pſonali ppť delictū ſiue pp̄ter aliā im
munitatē ſemp ſiet ſepatio q̄ q̄ten⁹ hic reſpicit pſonā nō
grauabiť.q̄ten⁹ aūt reſpicit ſumptū ſeu pſimoniuz g̃ua
bitur vt.l.relegatoz.§.fi.τ.l.ſe.ff.de īterdic.τ rele.τ h eſt
caſus ī.l.mariaz.S.de excu.mu.nā ibi ponūtur q̄dā mu
nera ſordida q̄ reſpiciūt ſumptū τ laborē pſone τ ſic ſunt
mixta a q̄b⁹ excuſanť ſolū pſimonia quorūdā qui ſunt ī
maiorib⁹ dignitatib⁹ τ alioz pſimonia nō excuſanť lz ſint ī
minorib⁹ dignitatib⁹ ſ; ɔſtat q̄ oīs pſona q̄ eſt in digni
tate put pſonā reſpicit excuſať a mūerib⁹ ſordidis vt.l.
hūilioꝛib⁹.ſ.de ſuſcep.τ ar.q̄ apparet q̄ alij exiſtētes in di
27 gnitate minori nō g̃uātur ipſi ſ; eoz pſimōia. ¶ Itē q̄
ro cū in iure fiat mētio de ordiarijs τ extraordiarijs que
a ſunt iſta τ dicat.G.in.d.l.nemīnē⁹ q̄ ordinaria q̄ habēt
certā τ ordinatā pſtationē. ¶ Extraordiaria ſunt que
q̄ñq; p accidēs indicūtur vt.l.ſeyo.§.medico.ff.de ānu.
le.τ.l.τ ſi p pꝛoꝛē.§.ſi ſerie.ff.ex q̄.cau.maio.τ idē tenet
C y.C.de excu.tu.l.volūtarie.§.j.vſi.ſerta oīa.ſed.l.S.
de vaca.mu.publica.l.i.videť dicere q̄ illa ſunt extraordi
naria munera q̄ nō īponūtur a lege vel ſenatuſcōſul.vel
cōſtitutiōib⁹ pncipū.ſ; certe illa ſatiſ ɔcordat cū.d.glo.
q̄ q̄ñ īponiť lege vel ɔſtitutiōe ppetua tūc de neceſſita
te certā τ ordinatā pſtationē.ſ; ea q̄ īponūtur q̄ñq; p ac
cidēs nō pñt hr̃e ppetuā nec ordinatā pſtatiōez τ h mō
forte dz ītelligi.l.i.S.de indi.q̄ īdictiōes p ſingſa luſtra
ante illā.l.nō īponebātur ppetuo ſ; forte ad bñplacitū
pncipis ſi enī h fuiſſet ſine dubio fuiſſent ordiarie pſta
tiones:ſ; q̄ nō erāt ideo fuit neceſſe redigi ī aliā ɔſtitu
28 tionem. ¶ Item q̄ro paſſagiū ſeu gabella qd ſoluiť a
trāſeūtib⁹ vtrū ſit on⁹ reale vel pſonale.τ rñ.q̄ ē reale vt
l.ij.ff.de pnil.vetera.τ no.i.l.ſi.de cana.lar. ¶ Sed tūc
q̄ro vltra tū cū dixi clericos teneri ad onera regalia q̄ro
an ab eis poſſint corrigi iſte gabelle.de tabernis vo ha
beť i.c.clericiſ extra de imu.ec.li.vi.rñ.q̄ dixi iſta mūera
pſimōialia exigūtur q̄ñ pſimoniū fuit ad clericū cū de il
lo onere vt.S.de exac.tri.l.ſi.ſ; ſi ad cū iuiſſet res libera
nō poſſet g̃uari.ſ; iſte gabelle τ pedagia īdicūtur reb⁹
liberiſ clericoz id q̄ trāſeūt p tuū territoriū h aūt nō pōt
ſieri q̄ τc. ¶ Sūt alie diuiſiōes mūez q̄ q̄dā publica q̄
daz pnatat iſtā nō pſequoꝛ q̄ nō ptinēt ad nrm tracta
b tum. ¶ Itez q̄dā dicitur āgaria q̄dā pangaria⁹ qd nō
29 pſequoꝛ q̄ ſub pdictiſ ɔtinētur τ habem⁹ rubricā ſpālez
ſ.de curſu publico τ pangarijs li.xij.vlio ſcias q̄ oīa di
cūtur hic mūera ciuilia vt.l.mūez.ff.de mu.τ hoc.Bar.

¶ De legationibus. Rubrica

¶ In glo.rubrice circa fi. in vſi.item ordinati ibi cū di
cit.ff.co.l.iiij.in pn.τ.§.ordine.

1 Pater trū. In text.ibi liberoz q̄d ſi vnus fuerit
emācipat⁹ τ ī officio legatōis ſuſcept⁹ an p illo
excuſeť nō videť q̄ excuſationē hz pr̄ q̄ in p
uincia deſerit filios vt gl.h.d.iō tūc ceſſat rō q̄
re τc.ff.de iure pr̄o.l.adigere.§.q̄uis. Itē q̄ noīe pr̄is
nō gerit q̄ τc.ff.de leg.l.fili⁹. Lu dic ɔ.ff.qd cuiuſq; vni.l.
illd de excu.l.amiſſimos.§.j.de mu.τ ho.l.in.§.q̄uis.
de excu.tu.l.in bello. Nec ob.pma rō q̄ iſte videť in p
uincia q̄ ad cōmodū.ff.ex q̄.cau.ma.l.ſi q̄s ſtipulat⁹ τ.l.
ſi quis ticio.nec ob.l.ſi filius q̄ nō excuſatur pater rōne
filij exiſtētē in officio ſ; tanq̄ filio de deu.

1 Tamvos. Pone caſuz ī terminis ſicut tict⁹ τ ego
ſum⁹ creati ſindici ad defendēdū quādaz cām ī
curia pncipis τ accepim⁹ pecuniā a cōi p ſum
ptib⁹ litiſ ego iudex cāz defendi ſ; titi⁹ nō venit
ſed mortu⁹ eſt ego volo repetere ab hr̃dib⁹ illi⁹ titij illā
pecuniā quā ipſe habuit a repu.q̄ritur an poſſim. Rñde
tur q̄ ſi ille accepit pecuniā ob ppos ſumpt⁹ τ nō poſſiz
repetere ego ſ; reſpu.aut ille q̄ accepit pecuniā ppť ſum
pt⁹ h eſt vt ſolueret aduocatiſ tūc cū ego cū ibi ad defēdē
dū cām ſim ad h obligat⁹,potero illā pecuniā repetere.
2 ¶ Itē potero collegā meū q̄ derelinq̄t on⁹ ſibi īpoſituz
accuſare corā pſide qd intelligiť ſi ille collega me⁹ viue
ret.h.d. ¶ Et no.hic q̄ lz vn⁹ ex officialib⁹ vel ambaſia
torib⁹ decedat vel alſs offm̄ nō īpleat qd ſalariū decedē
tis vel alſs nō īplētis nō accreſcat ei q̄ ſol⁹ īpleuit qd eſt
notandū.Bar. ¶ In tex.ibi vos loq̄tur duob⁹ ex trib⁹
ſindicis Dul⁹.τ ibi ſumpt⁹.i.pecuniā de qua debuit ſie
ri ſūpt⁹ τ ibi deſerte alſs decrete.in fi.tex.ibi poteſtiſ ſi cri
men pꝛuaricatōis vt inſanieť τ extra ordinē puniať vt.S.
de aduo.diuerſo.in.l.j.Dy.ī gl.ſup vbo oporteat q̄ro cir
c ca iſtā gl.nūq̄d hr̃des aduocati debeāt hr̃e ſalariū ex in
tegro ſi aduocat⁹ moriať ī initio cāe τ videť q̄ ſic p.l.ff.
de va.τ extraord.cog.l.ſ.§.diu⁹ τ ibi plene p bart.τ.S.de
aduo.di.iudi.l.poſt duos.ff.e.l.legat⁹ aū.§.ſ.τ pb.ff.loc.
l.q̄ opas.τ ita tenuit gl.vt.d.§.diu⁹.τ.S.de cōdi.ob cām
l.fi. Sed ego credo ɔ vez τ equū q̄ caſus fortuit⁹ dz no
cere illi ī cui⁹ pſonā ɔtingit nō alij.ff.de fideiuſſo.l.exce
ptionē. Itē vbi q̄s locauit rem τ opam ſi ppť caſum for
tuitū nō potuit expellere op⁹ ſi recupat īcedere.ff.loca.
l.ſi vno āno.§.item cū q̄daz q̄ ſi fuerit locate ope pſone
τ locatoꝛ īpediať pp̄ter cām nō dz hr̃e mercedē. Itē ad
uocat⁹ certat de lucro τ clictul⁹ de dāno. Itē vterq; īpe
diť caſu fortuito q̄ etiā clictul⁹ īpediť pp̄ter cām aduo
cati q̄ potioꝛ dz eſſe ɔditio illi⁹ q̄ certat de dāno. Itē rei
q̄ actoris.S.de iure delibe.l.fi.§.licētia.τ.ff.de vb.ob.
l.ſi ſeruū.§.ſeq̄tur. Itē vbi q̄s teneť pſtare opas τ ex il
lis dz hr̃e lucrū.ff.de ānu.le.l.ſeyo amico. Sec⁹ in caſu
vbi q̄s tenebať pſtare opas alicui ex cā lucratiua q̄re
dies q̄ impediť caſu fortuito.ff.de opi.li.īterdi.τ de ſta.
li.l.cū hr̃s.§.ſtich⁹.nec ob.l.in ɔtruz all'.pmo.§.diu⁹.q̄ ī
telligo q̄ vbi nō ſtabat p aduocatū ſ; p clictulū q̄ vole
bat cām ducere τ videť ſtare p aduocatū etiā q̄ñ ſtat p
clictulū arg.l.ſeyo all'. Itē nō ob.l.poſt duos.τ.l.ſi lega
tus:q̄ ibi loq̄tur ī ſalario qd recipiebať a publ.in q̄ eſt
rō q̄ maioꝛ g̃ra eſt illi faciēda de publico q̄ de pnato.
ff.de vē.inſpi.l.j.§.g̃nalr ita magiſ dz ſibi ſubduci reſpu.
in vſi.ſeu.de noua fide.forma.i fi.τ p h.ſ.de domeſticiſ τ
3 ptec.l.ſi. ¶ Item circa.d.l.q̄ro pone q̄ cōſules alicui⁹
loci habēt circa pnilegia vn⁹ ex illis moritur cū ſtetit p
mediū annū nunquid tranſmittētur pnilegia ad filios
eoz ſuppoſito q̄ debeāt eſſe p annū in admiſtratōe τ q̄
trāſmittāt ad filiū pnilegiuz videť q̄ ſic.S.de aduo.di
uerſo iudi.l.poſt duos.ff.e.ti.l.ſi legat⁹ aū. Sed videť ɔ
q̄ facil⁹ trāſit ad hr̃des cōmodū pecuniariū q̄ pnile
giū pſonale.ff.de reg.iu.l.pnilegia τ de vaca.mu.l.iij.ho
norib⁹.§.vacationū.τ p h.ff.de decurio.l.ſpurij.§.mino
res ¶ Sed ɔ credo q̄ ſi pnilegiū trāſeat ad liberos τ in
telligo de

¶ Tertiū me
bri principalis
pma pars. de
quo cū diuiſio
ne de qua ī ter
tio principali
noſbus in pn.
vide ſpe. in ti.
de cēſ.§.ij.v.
q̄ aūt. τ cy.l.l.
volūtarie.q.i.
S.de excu.tu
to.

a ¶ Guil.in.d.
l.neminē. vd
de eādē guil.
d cūg.in.l.pla
cet tu.vij.τ qd
ibi notaui in a
poſtil.ad iſtā
inſ.ab ordina
rio.S.de ſacro
ſanct.eccle et
iſtā in rub d.ſ
muneri.patri.
mo.ſ.et ibi no
taui in apoſti.
ad eū iſto li.et
in rub d.īdict.
mūe.iſto ēt li.

b ¶ Angaria
pangaria. Ui
de tu de iſtis.
S.in rubri.de

omno τ tribu.
mu.vij.iſto.li.
glo.in.c.j.i.d.
que ſunt rega.
in vſi.ſeu.et
guil.de cu.l.
l.neminē nu.
rij.in vſi.quid
dicitur angari
um mun⁹.S.de
ſacroſanct.ec
cle.

c ¶ Salarium
Adde bal.in.l.
j.col.iii.v.ſed
ego dico q̄ in
ſalario ē.q ſuf
fra.τ in.l.poſt
duos.S.de ad
uo.diuer.iu
di.vbi videtur
uniuerſi in p
tem affir.bar.
idez l.l.dic ſim
cto.col.iij.vſi.
quid de aduo
cato ex.ff.de
offi.aſſeſſo.et
in.l.ſ.diu⁹.el.
h.in.i.col.v.τ ī
vj.vſi.vlteri⁹
q̄ro.τ col.fine.
verſic. quero
aliquis condu
ctus eſt ad le
gēdū ff.S vor.
et extraor.co
gni. Paul.de
caſt.in alig.l.
dic functo et
ibi olo p alex.
col.xij v.iuxta
predicta.

religio de p̄uilegio qđ daꝛ gr̄a honoꝝ ſibi delati ⁊ eſt ca
4 ſus.ff.de decurio.l.ij.§.pe.in v̄.p̄terea. ¶ Et ſit tñ ſcien
dū qđ q̄dā ſunt p̄uilegia q̄ ↄceduntur alicui rōne laboꝝ
⁊ tunc illa nō ſequūtur nec tp̄m nec eius h̄redes niſi ipleto
toto labore.ſ.de hijs q̄ nō iple.ſti.l.ij.in fi.ff.de excu.tu.
l.ſ; ⁊ milites.§.q̄cq̄.⁊ eſt rō q2 nihil videꝛ egiſſe cū ali
quid ſupeſt.ſ.ad ſille.l.cū ſil.⁊ de hijs qui.vt indig.l.pe.
ſ; fallit i ſtipēdijs q̄ ↄcernūt qđdā pecuniariū vt i.l.ult.
in ↄtrariū.q̄daꝫ ſunt q̄ ↄceduntur gr̄a honoꝝ ⁊ tūc nō inſpi
citur quāto tp̄e fuit in honore q2 ſtatim trāſeūt ad libe
ros.ſ.de excu.mu.l.cos.⁊ in v̄.p̄terea.ſ.alle.

Tranſmarina. Caſus. Legatio trāſmarina tri
buit vacationē biēnij ſecus ſi ppe q2 tūc talis le
gatio nō tribuit.h.d.bar. ¶ In fi.tex.ibi exhi
buiſſe.et eſt rō q2 qui magis laborat plus p̄mia
ri dꝫ.i.cro.l.fi.ſ.de officio magr̄i offi.l.ij.in glo.fi.in fi.
ibi vt not ⁊.ſ.in rubr. ¶ In gl.ij.ibi de hono.no.ↄ.l.ij.
⁊ ſi illa deteriaꝛ p iſtā.vel dic q legatio a remotis tribuit
vacationē ab oīb9 ciuilib9 mūerib9 vt hic legatio valet de
ppinq̄ tribuit vacatōeꝫ a mūere legatōis p biēniū.bar.

Niuerſi. Caſus. Qui dignitates ſuffragio re
ceperūt nō habēt vacationē a mūerib9 ppꝛ di
gnitatē.ſ; ſi legatus fuerit hꝫ ppꝛ legatōeꝫ.h.d.
Et eſt.l.ſinglaris ⁊ iđ notabilis Bar.in tex.ibi
1 ſuffragio.i.gratis ipetratiōe tñ facta.Dy. ¶ In gl.i.in
fi.vel dic ↄiungēdo hāc lecturā cū p̄cedētib9 q q̄cq̄ q̄s
cōſeq̄tur offīm abſq̄ dignitate ⁊ tūc durāte officio hꝫ i
munitatem vt.ſ.de excu.mu.l.j.⁊ qđ ibi not. Aut cū di
gnitate ⁊ tūc aut illa dignitas obuenit abſq̄ ꝓcuratiōe
⁊ abſq̄ pacto ⁊ nō p̄ceptu ſalarij ⁊ habebit imunitateꝫ
durāte dignitate ⁊ poſtea vt.d.l.mariaꝝ in fi.⁊.l.eā.aut
obuenit cū aliq̄ ex p̄dictis ⁊ habebit imunitateꝫ durāte
officio nō poſtea vt hic ſm̄ iſtā lec.qđ no.q2.l.iſta eſt ſin
gularis. Bar.in gl.j.ibi.l.auxilio eodē modo exponiꝛ.ſ.
de tu.l.decurio.fo. In ea.gl.circa fi.ibi p̄ſidatus ¶ Sed
2 op.habēs honorē eo depoſito hꝫ vacationē.ſ.de ho.nō
cōti.l.j.ſed p̄ſes hꝫ honorē.ff.ad.l.iul.de vi p̄ua.l.j.⁊.ſ.
de p̄ua.car.l.j.ſo.h̄ p̄ſes geſſit honorē ſumptu publico i
auꝛ.de iudi.in p̄n.⁊.§.illud ideo nō hꝫ vacationē.ff.e.l.
filio.⁊ not.in.l.j.ſ.de hono.nō ↄti.ſ; i legatiōe eſt ſpāle
q2 lꝫ ſumptu publico fiat daꝛ vacatio biēnij vt.d.l.filio.
⁊ eſt rō ppter laborem magnū ⁊ periculuꝫ lōge peregri
nationis Rebuffi.

Si qđ extraordinarium. Caſus. In hijs q̄ publi
cā vtilitatē reſpiciūt nō valet reformatio facta
a ꝓuincialib9 etiā ↄſentiēte p̄ſide niſi p p̄fectuꝫ
1 vel p̄ncipeꝫ fuit approbata.h.d. ¶ Et ad eui
dētiaꝫ p̄mitte q qñ p̄ſes vel aliq̄s ſupior ponit aliqđ du
biū in ſuo ↄſilio petit ſup h̄ ſuū ſibi cōſiliuꝫ exhiberi vñ
eſt idē ꝓponere ⁊ cōſiliuꝫ poſtulare h̄ p̄miſſo. Pone ca
ſum ſic q p̄ſes ꝓuincie cōuocauit p̄lamētuꝫ in ꝓuincia
⁊ in eo ꝓpoſuit ⁊ ↄſiliuꝫ petijt ſup aliq̄ emīnēti qđ reſpi
ciebat vtilitatē publicā ſup quo fuit cōſultuꝫ q ad p̄nci
pem mitteretur legatio ad ei9 curiā vel fuit aliter reforma
tum.Queriꝛ an ſufficiat p preſidē approbari r̄ndet ipa
2 tor q nō.h.d. ¶ Et no.hic modū faciēdi ꝓpōneꝫ i cōſi
lio ſeu p̄lamēto petit eiꝫ ꝓponēs ſibi ſanū ⁊ vtile ↄſiliuꝫ
exhiberi.⁊ hoc eſt veꝝ qñ propoſitio fit ſup aliq̄ dubio
ſ; qñ fieret ſup certo tūc ſecus vt.l.ij.ſ.de decurio.v̄bi gr̄a
finitū eſt offīm vni9 officialis ↄgregaꝛ ↄſiliū vt eligaꝛ cō
ſequēs officialis:tūc q2 certū eſt electōeꝫ debere fieri nō
petit cōſiliū ſup hoc:ſed petit vt eligāt hoīes de cōſilio.
a 2 ¶ Scđo no. q p̄ſides ꝓuinciaꝝ coadunāt ↄſiliū a ſeu p
3 lamētū vniuerſale ꝓuincie qđ itellige nō q oēs de ꝓuincia
debeāt ire:q2 h̄ eſſet duꝝ.ſ; de oīb9 ciuitatib9 debēt ire
aliq̄ ambaſiatores vel ſindici q̄ ciuitatē p̄ſītēt.⁊ iſti dicū
tur aſſiſtētes p̄ncipi vel p̄ſidi ⁊ hoc ſentit gl.poſita ſup
4 v̄bo iter oēs. ¶ Tertio not.q p̄ſes nō pōt ſol9 referre
p̄ncipi qđ itelligit gl.i hijs q̄ reſpiciūt publicā vtilitateꝫ
5 alis ſecus p ti.de relati. ¶ Quarto no.q ſtatutū ſeu ↄſtitu
tio facta a p̄ſide ſeu p̄lamēto vl ↄſilio ꝓuincie nō valꝫ niſi
approbetꝛ p ſupioreꝫ.ſ; ↄ h̄ opponiꝛ q2 q̄lꝫ pp̄ls pōt ſi
bi facere ſtatutū vt.ff.de iuſti.⁊ iu.l.oēs ppli. Sol.dicit

a ¶ Coadunāt conſiliū. Adde quod notaui in apoſtil. ad ſſum in.l.cum ex.au.iiij.ſ.de decu.lib.x

Guiller.q illđ eſt veꝝ i hijs q̄ vtilitatē priuatā reſpiciūt
in hijs v̄o q̄ reſpiciūt vtilitatē pub.priuati nō p̄ſūt vt hic.ſ;
ego i.d.l.oēs ppli aliꝛ dico nā quidā eſt pp̄ls liber q̄ hꝫ
oēm iuriſdictiōeꝫ ⁊ etiā pōt facere legē ⁊ ſtatutū ꝓut ſibi
placet vt.d.l.oēs ppli ⁊ inſti.de iure naturali gētiū ⁊ ciui
6 li.§.oēs ppli.vbi poniꝛ exēplū in pplo romano. ¶ Qui
dā ſunt ppli q̄ nō habēt iuriſdictionē vt ciuitates q̄ de iu
re cōi nō habent merū ipiuꝫ. Itē not.q ꝓuincia q̄lꝫ habe
bat meꝝ impiuꝫ vt.l.libertas.§.q̄ vniuerſas.ff.de officio
p̄ceſi.tñ a p̄ſide appellaꝛ ad ſupioreꝫ tūc eoꝝ ſtatuta nō
b valēt niſi ↄfirmētur a ſupiorib9 b vt h̄.⁊ ita fit i iſtis ciui
tatib9 marchie ⁊ ducat9 nā nō admittūt eoꝝ ſtatuta niſi
approbata p ſupioreꝫ de q̄ dic plene vt dixi i.d.l.oēs po
puli fit etiā ſtatutū qđ fieret i aliq̄ caſtro nō admitteretꝛ
7 niſi p oēs approbaretꝛ. ¶ Itē no.q p̄ſides ꝓuinciaꝝ nō
p̄ſūt facere ↄſtitutiōeꝫ tñ iſti p̄ſides q̄ mittūtur ab eccl̄ia
aliud.obſeruāt vel ex ↄſuetudīe vel ex ſpāli ↄceſſiōe de
8 q̄ dixi i.d.l.oēs ppli vbi hāc.l.allegaui. ¶ Itē no.q ↄſi
liū ſeu p̄lamētū dꝫ vocari in loco pub.de q̄ etiā dixi ple
ne in.l.ij.ſ.de decurio.⁊ videas q̄ ibi dixi ⁊ iſta oia ꝑpe
tuo no.bar. ¶ In tex.ibi oēs vel maiorē ꝑteꝫ vt in fi.l.
Dy.⁊ ibi cōuenerit.i.tractatū fuerit q̄ legati mittātur et
ibi q̄bus.ſ.p̄dijs ⁊ ibi fortuitis.i.ppꝛ caſus fortuitos ſup
uenietes.Dy.⁊ ibi q maiores. ¶ In tex.i fi.ibi auctori
tas.ſ.p̄fecti vel p̄ncipis.Dy.Quero q̄ ſit rō hui9.l.in p̄n.
rō q2 relatio iſta ſiue ↄſultatio ſilis eſt ↄſultatiōi q̄ fit in
cauſis p̄uatoꝝ.ſ.q̄ ad h̄:q2 poſtq̄ fecit relationē iudex
nō hꝫ in cā illa iuriſdictōeꝫ.ſ.de rela.l.j. Itē anteq̄ ſit fa
cta poſtq̄ ordiauit ↄſulēduꝫ p̄ncipē ex tūc nō pōt ſe in
tromittere iudex.ſ.de appel.l.ex illo tp̄e ⁊.ff.de appel.l.
9 ad p̄ncipeꝫ alis ipatorē in.fi.l. ¶ Not.i cauſis q̄ tāgūt
cām pub.oēs q̄ ſunt de vniuerſitate vel q̄ repn̄tāt vniuer
ſitatē debēt ↄgregari i loco pu.⁊ id qđ ſenſ9 maioris ꝑtis
approbat illđ valet vt h̄.Circa iſtā tertiā q̄ro nūq̄d i ta
li caſu ſint vocāde mulieres ⁊ miores:⁊ videꝛ q ſic vt hic.
Itē q mulieres ſint vocāde ꝓbaꝛ in auꝛ.vt iudi.ſiue q̄
quo ſuf.§.h̄ oīa vbi ipator vocauit vxorē ſuā.Sed ↄtrariū
credo q mulieres nō ſint vocāde.⁊ eſt rō q2 nō habēt ſa
nū cōſiliū ar.ſ.de ſpōſa.l.ſi pr in fi. Itē nō lꝫ eas inuicē
i locis pu.eſſe cū viris.ſ.de offi.di.iudi.l.j.ſ.de arbi.l.fi.ar.
ff.de excu.tu.l.ſ; ⁊ milites.§.ſ; ignominia qđ veꝝ ē niſi i
actib9 q̄ mere ptinēt ad mulieres vt i electiōe abbatiſſe.
c i auꝛ.de ſan.epis.§.iubem9 igiꝛ ibi feminaꝝ mōaſterijs c.
Itē debēt vocari miores cū nō habeāt ſanū ↄſiliū.ff.de
mino.l.j.ſ.de teſta.mili.l.fi.⁊.ff.de decuriōib9.l.ſpuriū.§
miores.⁊ de mu.⁊ ho.l.ad rē pub.nec ob.qđ dr̄ de ipato
re:q2 h̄ erat ppꝛ excellētiā dignitatis vxoris q2 parē hꝫ
dignitatē cū p̄ncipe.ſ.de q̄drien.p̄ſcrip.l.fi. Itē nō ob.
de miore q2 loq̄ꝛ in teſti.mioꝝ q̄ reſtitutio peti nō pōt a
miore niſi habeat curatorē. Itē debēt vocari oēs veꝝ ſi
10 ſint idonei arg.l.vt ḡdarim.ff.de mu.⁊ ho. ¶ Itē dr̄ qđ
maior ꝑs hꝫ iteruēire nūq̄d oportebat i actu quē faciūt
d q noīa maioris ꝑtis exp̄maꝛ d vt i creatiōe ſindici.⁊ vi
detꝛ q ſic q2 alis cognoſci nō poſſꝫ maior ꝑs niſi deſigna
retꝛ ar.ff.de opis no.nū.l.de pupillo.§.q̄ nūciaꝛ q cuiuſq̄
vni.l.nulli eā.l.ſe. Itē p h̄.§.i.l.ꝑxi.vbi ſcripſit de q̄ dr̄ ibi
ponebāꝛ noīa.ſ; dic qñ aut act9 ille exerceꝛ p admiſtra
torē vniuerſitatis vt p ↄſulem ⁊ tūc diſtinguetꝛ aut oēs ↄſē
ſerūt ⁊ tūc neminē oporteret exp̄mere vel ↄſentiūt aliq̄:
⁊ tūc debēt noiare aut ſit p vniuerſitatem ⁊ tūc credo q
nō oporteat aliquē noiare vt ppꝛ difficultatē ar.ff.de
vſufr.l.vſufructuari9 venari.⁊ de ſol.l.ſi alicui nūmi ⁊.ff.
de edē.l. q̄dā.§.nūmularios ⁊ de exerci.l.luci9.⁊ iđ dum
tñ in publ.ſcriptura ↄtineaꝛ de maiori ꝑte fuiſſe actū q
ſtetur tali ſcripture ſm̄ ea q̄ not.de fide inſtr.⁊ iure aſte
l.j.ſuper verbo ordine.

Ciotiens. Caſus. Cum ab alexandrina ciui
tate legati mitterētur ad p̄ncipē curiales ex
ceptio qui infirmitate vel alia neceſſitate im
pediti ſunt cōuenīri dꝫ in curiaꝛ qđ eis vide
tur ſua ꝓpia manu ſubſcripta dꝫ mittere p̄ſe
cto p̄to.quo extimabit:an decreta hñ ſint interpoſita a
decurionibus ſup eo.q legati alexādrine ciuitatis cōſule

b ¶ A ſuperioribus. Et tūc dicitur ius ciuili.l.not. bal. in.l.certū col.iij.v̄ſi.ſed nōne p ſtatutum vñ cog.⁊ in.l. ex placito col.iij.v̄ſi.⁊ hic faciunt ad queſtioneꝫ de reperum.

c ¶ Feminaꝝ monaſterijs. potes daꝛ meliorē rationeꝫ quia mulieres nō poſſunt cōdere ſtatuta nec in illoꝝ cōditionib9 iteruenire aut cōſuetudineꝫ in ducere vt not. bar.ſing.in.l.j.p illū tex.ff.de legi.quđ ad h̄ pro ſing.alle.⁊ ſequiꝛ lodo.ro.ſing.xliij.in ei.ad hoc vt ſe eiſdē cōſuetu.do.

d ¶ Exp̄maꝛ. Adde bal.et Ang.in.l.non ambigitur de legibus ⁊ in.l.j.q.v.de offi cōſu. Alex.in.l.ſiuꝫ.§.hoc.ff.de pac.eiꝰ ↄſ.xlv.vo.iiij.poni or in.c ex diētis mu.viij.⁊ ibi notaui in apoſtil.ad ſim in v̄ſi.nō ſtatut ſingularit con ſenſum extra de elect.

rint cos. Dy. nō dʒ mitti legatio ad pͥncipem niſi voluſta
1 te cōſilij ⁊ auctoritate ſupioꝝ. h. d. Nota ꝙ priores ſoli
hui⁹ ciuitatis nō poſſunt mittere legationē ad pͥncipeʒ
2 ſine magno cōſilio ciuitatis. Scdo not. ꝙ qn̄ vocat̄ ad cō
ſilium ſufficit ꝙ ſint in cōſilio illi qui ſunt in ciuitate: nec
ſunt expectādi illi qui ſunt abſentes vt hic dū dicit intra
vrbem. ¶ Iteʒ not. ꝙ nō ſunt expectādi infirmi vel alās
3 impediti vt ſint in cōſilio. ¶ Item not. ꝙ ambaſiatores
debēnt portare lr̄as ſue ambaſiate ad qd̄ facit qd̄ dicit
ſ. de decu. l. ſi q̄s decurio. Bar. in tex. ibi ab alexādrina
que eſt in egypto ⁊ ſedet ibi prefectus auguſtalis. ff. de
officio pͥfec. augu. l. j. ⁊ ibi ipediūt vide qd̄ not. vij. q. j. c.
factus eſt de ſecuro ⁊ ibi curie. Et ſic not. ꝙ in creatione
ſindici oēs de vniuerſitate ſunt vocādi p. l. iſtā ad qd̄. ſ.
de ven. re. ci. l. ij. do. ⁊ ibi comiti. i. aſſociati tā decuriōes
q̄ prefectus auguſtalis referēt hoc pͥfecto pͥto. qui exti
mabat vtrū illud p quo mittit̄ ad pͥncipeʒ. Odo. ⁊ ibi i
penſa. i. diligēter indicta. Dy. allegat̄ l. iſta ꝙ ſi cōſules
vel decuriones aliqͥd ordinēt extra curiā ⁊ locū vbi ſole
bāt ſe cōgregare qd̄ nō valeat qd̄ actū erit p. l. hāc. ⁊ ſ.
de decu. l. ij. no. xxiij. di. c. i noīe dn̄i ſup v̄bo in vrbe.

¶ De excuſa. artificum. Rubrica.

Artifices. Caſus. Artifices hic noīati
in breui cuiuſʒ ciuitatis cōprehēſi a p
ſonalib⁹ mūerib⁹ habēt imunitatem vt
in docēdis artib⁹ in quib⁹ ociū requiri
1 tur pͥoptiores exiſtāt. Dy. ¶ In text.
ibi ſubdito. i. ſcripture ſubiecte. Et ibi
ociū quo ad corp⁹ lʒ ſic animi labor vt
a in ſtudēdo ͣ vel dic qꝛ cū ſatis laborauerint requiē cōſe
quātur. ſ. de pͥpo. ſa. cu. l. ij. circa medium alās reprobat̄
ocium in aut. de tabel. §. vt igit̄. ⁊ extra de renun. c. ſi. de
decuio ⁊ ibi ſtatuarij qui ſtatuas faciūt ibi lagirarij ſeu
lactarij. et ibi marmorarij qui marmora operātur ligni
⁊ idem in lapide vel metallo vel alia materia fabricarij
q̄ camiſias ſuebāt troyarij pͥicarij. De hiis habuim⁹. ſ.
de excu. mu. l. negātes tignarij qui ante larotis volubili
2 bus faciebāt tigna. ¶ In glo. iiij. ibi docētibus. ⁊ eſt rō
qꝛ cum pͥmia dentur iuxta labores. ſ. de ſtatu. ⁊ ima. l. vt
virtutū. ⁊ magis laborat docēs q̄ adiſcēs plus dʒ pͥmia
ri vt. ſ. ſcripſi. ſ. ti. j. l. iij. de quo p Bar. ff. de lega. iij. l. le
3 gatis ſeruis. §. ornatricib⁹ in gl. v. ibi diſcipl'os. ¶ Nō
ta diſcipulos appellari filios ⁊ doctores pͥres ⁊ merito:
qꝛ interdū maior reuerētia exhibet̄ doctori q̄ patri qꝛ fi
lius reprehēdit pͥrem qn̄qʒ. ff. de cōdi. cauſa da. l. iij. §. j.
diſcipl's nō reprhēdit ſʒ excuſat. ff. d arbi. l. q̄lr. §. j. An.

Mecanicos. Caſus. Lex iſta ſicut ſupior dat i
munitateʒ quibuſdā opificibus in lr̄a noīatis.
1 Dy. ibi impar ſtudiū. ¶ Not. par ſtudiū eſſe
diſcēdi ⁊ docēdi. ⁊ ita debēt ſtudere diſcipuli
vt doctores in fi. l. nota ꝙ qui eſt ſufficiēs ad docēdū dʒ
docere nō alius. ſ. de pfeſſo. ⁊ me. l. ij. ⁊ l. reddat̄. ⁊. ſ. de
ſtu. li. vr. l. ſ. Dy. Irē concor. ſin An. ſ. de male. ⁊ mathe.
b l. culpa. ſed ꝯ ꝙ puniat̄ plus docēs q̄ adiſcēs⁹. ſ. de he
retic. l. quicūqʒ. §. ſi. ſo. vt ibi. ¶ Circa h̄ tn̄ querit̄ q̄ ar
tifices habeāt excuſationē dic qn̄ quidā ſunt mecanici:
⁊ tūc quidā ſunt qui adiſcūt ⁊ illi nō habēt excuſationeʒ
quidā ſunt qui docēt ⁊ tūc habēt excuſationē illi qui ope
rā neceſſariā publicis vtilitatib⁹ exhibēt. ff. d iure imuni
tatis. l. ſp. §. pe. ⁊ not. i. l. ſ. hui⁹ ti. i gl. ſup v̄bo iſta ⁊ tales
ſunt mecanici ſʒ alās artifices: tūc dic ꝙ q̄dā ſūt artis im
probate de iure ⁊ tūc artifices illi⁹ ſcie nō habēt excuſa.
ſed poti⁹ ſunt puniēdi. ſ. de mathe. l. ij. ⁊ l. eoꝝ. alie ſunt
ſcie que nō ſunt pͥhibite nec expͥſſe approbate vt poeta:
⁊ tūc iſti nō habēt excuſationem nec penā. ſ. de pfeſſo.
⁊ me. l. poete. ¶ Quedam alie ſcientie ſunt que ſunt ex
preſſe approbate: ⁊ tūc quidā qui vocāt circa iſtā ſciam
in adiſcēdo ⁊ tales nō habēt pͥuilegiuʒ vt hic no. ⁊ pͥbat̄
in. l. pe. §. pe. ff. de iure imu. aut vocāt i operādo ⁊ tūc nō
habēt pͥuilegiuʒ ſine excuſationē vt. ff. de excu. tu. l. geo
metri. ¶ Aut vacāt circa doctrinā ⁊ tūc habēt pͥuilegiū
vt no. ſ. de pfeſſo. ⁊ me. l. medicos. ⁊. ſ. d aduo. di. iudi. l.
nemini circa mediū. ff. d excu. tu. l. iuriſpitos ex qb⁹. ll. ij

a ¶ In ſtudendo. Panor. in pͥohe. decre. col. ij. in. vj. v. aduerte pͥmo infert ex tex. huius. l. ꝙ appellatione ſtudij compͥhēdat̄ doctrina ⁊ ſua ē ratio qꝛ docēdo q̄s ſit peritior vt no. hic glo. qd̄ facit ad diſſolutionem. q. quia querit̄ an appellatione ſtudentis veniat doctor legens de quo p eundem vbi. ſ. et ibi notatur in apoſtil. ad eum poſt alios vbi etiā p do. feli. col. ij. v̄ſi. in ead̄ glo. ibi legentium.

b ¶ Docēs q̄ adiſcens. Tu dic ꝙ docens hereſim punitur ad morteʒ vt vbi p iſtum aliter ſed adiſcens punitur melius vt not. glo. in. c. pe. extra de here. et bar. l. l. cūctos populos col. vj. ſ. d ſum. tri ni. Nec excuſat̄ conuerſus ad fideʒ inſtructꝰ a magiſtro ſibi p eccleſiā dato vt no. car di. l. cle. j. §. ſi. q ij. de vſuris.

primis dr̄ ꝙ nō habēt doctores pͥuilegiuʒ qui vacāt cir
ca practicā niſi ſint in officio ⁊ niſi legiſſent. xx. annis vt
ſ. de pfeſ. qui in vr. l. j. fallit tn̄ in medicis qui vacāt circa
practicā. qꝛ iſta opatio tūc eſt ſup oēs vt. ff. de vaca. ⁊ ex
traordi. cog. l. j. §. j. ⁊. ff. de decretis ab or. l. j. ſi aūt vacāt
in docēdo videt̄ gl. diſtinxiſſe inſti. de excu. tu. in. §. item
rome grāmati. Sed pōt dici ꝙ oēs qui docēt ſcias ſpe
culatiuas habeāt excuſationem. ſ. de pfeſ. ⁊ me. l. medi
cos. in pͥn. ⁊ in. l. fi. ſʒ iſte ſcie geometria nūeratur inter li
berales artes vt. ff. de varijs ⁊ extraor. cog. l. j. §. j. ḡ ha
beāt excuſationē. ¶ Sed qͥd de doctorib⁹ theologis di
co ꝙ habēt excuſationē lʒ nō nūerētur artes cū ſint me
dici alaꝝ ar. in aut. vt cū de appel. cog. §. ſi v̄o liberi eiuſ
alij medici qui curāt corpa habeant excu. ¶ Sed qͥd in
doctorib⁹ decretoꝝ credo ꝙ ſic: qꝛ due ſunt ptes regimi
nis reipub. ſ. ſacerdotiū ⁊ impiuʒ vt in aut. qūo oportet
epōs in pͥn. ⁊ habēt eq̄lia pͥuilegia in aut. de nō alie. §.
ſi min⁹ ⁊ ideo ſicut habēt ſciam regiminis tpalis habēt
excuſatōeʒ ḡ ⁊ illi qui habēt ſciam regiminis ſpūalis ar.
dicti. §. ſi v̄o liberi. ad hoc tn̄ ꝙ magri habeāt excu. req̄
ritur ꝙ ſint approbati p magros ſue facultatis. ſ. de p
feſſo. ⁊ me. l. ſi q̄s archiatri ⁊ ideo pedagogi nō habēt ex
cu. ff. de vaca. mu. l. ij. in fi. ⁊. ſ. de pfeſ. ⁊ me. oratione. ſe
cūdo requirit̄ ꝙ docēāt in locis approbatis de iure. ſ. in
ciuitatib⁹ vel vrbib⁹ regiis ſi ſint doctores legū. ff. de ex
2 cu. tu. l. ſed ⁊ reprobari in fi. ¶ Si ſint doctores in alijs
c ſciētijs oportet ꝙ docēāt in ſuis ciuitatib⁹ ͨ vl' rome in. l.
predicta ſʒ reprobari. §. nō amplius. tertio ꝙ docēāt in
locis ciuitatis vbi cōſueuerūt legi ſcie alās. ſ. de ſtu. li. vr. ro.
l. j. §. j. Quarto querit̄ ꝙ ſint inter nūeꝝ a lege vel cōſuetu
dine ſtatutū. ſ. de pfeſ. ⁊ me. l. j. ⁊ l. nec inter. Quito req̄
rit̄ ꝙ ſint ſufficiētes. ſ. de pfeſ. ⁊ me. l. ij. ⁊ l. reddat̄. ⁊. ſ.
3 co. ti. l. fi. in. d. l. ſup v̄bo filios. ¶ Not. ꝙ diſcipli vocā
tur filij ⁊ doctores pͥres ⁊ pͥbat̄ ꝙ maior reuerētia exhi
betur p. l. doctores doctori q̄ pͥri qꝛ repit̄ in. l. ꝙ fili⁹ cor
rigit patrē ſue colore excu. ff. de cōdi. ob cām. l. ij. §. ſed
ſeruius. ⁊ tn̄ diſcipul⁹ ſniam magri ſui caſſi excuſat. ff. de
arbi. l. q̄liter. §. ⁊ ſabinus. An.

¶ De potiorib⁹ ad mūera noīandis. Rubrica.

Si ipſe. Caſus. Iuſta eſt cā appellādi ſi poſt al
ter debeat noīari. h. d. Pone caſuʒ vt. ſ. quē
admoduʒ ci. mu. iudi. l. pe. ⁊ fi. vel pone rector
dʒ eſſe natiōe romana de natiōe cōſtat. certe
licite appellat̄. bar. vel debeat eligi de vno officio fabro
ruʒ ⁊ fuit elect⁹ de alio officio. In tex. ad mūera. i. onera
p ciuitateʒ iponēda. Dy. In tex. ibi potiorē qꝛ āt iquior in
albo decurionū vel ſenior etate. ff. de albo decurionū. l. j.
§. pͥſes. alle. in gl. in tex. age cām. i. appella. ⁊ oſtēde aliū
potiorem ⁊ obtinebis. Dy.

¶ Si pͥpter inimicitias facta fuit. Rubrica.

Si pͥpter. Caſus. Creatio facta ab aliq̄ pͥpter
inimicitias facit aliquē ſi vult appellare. h. d.
Nota hic ꝙ eoipſo ꝙ q̄s eſt elect⁹ ab inimico
ſuo pͥſumit̄ elect⁹ pͥpt̄ inimicitias ſicut dicim⁹
in teſte qui vult teſtimoniū ꝯ inimicū ſuū ꝙ eoipſo itel
ligit̄ tuliſſe teſtimoniū pͥpt̄ inimicitias vt. l. iij. §. j. ff. de
teſti. ⁊ ſic habes ꝙ q̄s nō pōt eligere inimicū ſuū. ¶ In
tex. ibi inimicitias q̄ pͥbātur p cōminationē mortis vel ac
cuſationē capitalē: vel ſi petat oīa bona in aut. de teſti.
§. ſi v̄o q̄s dicat odioſuʒ cū glo. Et eſt rō: qꝛ inimici faci
le ⁊c. vt ibi not. i tex. ibi docere etiā ſi eſſet idone⁹ qꝛ p ini
micitiā fuit facta. ff. de arbi. l. lʒ de excu. tu. inſti. §. etiā ſi
pͥpter inimicitias in tex. eq̄tas vide qd̄ not. lxxiij. di. c.
honoratus. de ſecuro.

¶ De ſumptuum recuperatione. Rubrica.

Muneribus. Caſus. Electus qui hʒ excu
1 ſationem recupat ſumptus q̄s fecit in
lite ab eo qui eū noīauit. h. d. ¶ Nota
qd̄ dixi in ſummario ex q̄ habes ꝙ qn̄
elect⁹ appellat eligēs ſeu noīans dʒ ci
tari: qꝛ eius itereſt vt videris hic. nā con
dēnauit in expēſis facit. ff. de appel. l.
nam ita diuus. Bar. ¶ In tex. ibi ꝑſonis qꝛ a patrimo
nialibus nemo

c ¶ Ciuitatib⁹ Adde ꝙ licet regulariter in ciuitatibus nō in caſtris debeat eſſe ſtudium generale vt not. panor. poſt glo. et io. And. in pͥhe. decretaliū vbi poſuit in apoſtil. ad eū ⁊ ibi feli. ⁊ glo. ctiā in. l. vnica. ſ. de ſtu. libe. vr. ro. li. xj. fallit. tn̄ i ſtudio caſtri montiſpeſſulani vt not. bal. vbi. ſ. col. vj. poſt medium quē refert ⁊ ſequitur do. Nic. boerij in pͥhe. dy. de reg. iur. in vi°. apoſtil. bone vniuerſitas doctorib⁹ etiā noīatiſſimis nō caruit teſtātur placētin⁹ q̄ aſſidue ibi legēdo poſt q̄ dictā vniuerſitatē cōſtruxerat feliciter in dn̄o quieuit. io annes etiā faber ibi ſtuduit. vt ipſemet refert in. §. ſi. inſti. de ſocie. et florid⁹ iſte do ctor. xxx. ⁊ āpli us ānos in legendo ibi iura ciuilia trāſegit alij q̄ multi de ne pͥlurior ſim ad hec vſqʒ tpa in ibi iura profeſſi ſunt.

niãib⁹ nemo excuſaf. ꝟ. de mu. patri. l. neq̨. ⁊. ff. de mu. ⁊ ho. l. reſcripto. Dy. ⁊ ibi fatigãdi qd̄ ꝓbaf eo ipſo ꝙ obtinet modo. ff. de vaca. mu. l. j. §. ⁊ ſi ꝑ calũniã. ⁊ ibi ſecuritatem. ſ. ſnĩam iudicis appellationũ. ¶ Et ibi recuparabis ĩ fi. no. arg. ꝙ expẽſi ꝓſſit peti a victo etiã poſt ſnĩaz ſi nō fuerint petite in eã ãte ꝑ. l. iſtã. ⁊. ꝟ. de decu. l. ij. dy. Itẽ ꝗ in caſu hui⁹. l. pñt peti ꝑ actionẽ in factũ expẽſi. vt no. in. l. ſeueriter in gl. alle. ꝗ pñt peti qñcũq̨. ff. de eo qd̄ certo loco. l. fi. not. ff. de leg. iij. §. ſi rem deucio.

¶ Si ante creationez ꝗs deceſſerit. Rubrica.

¶ Sup rubro ibi creationẽ ſub. vidẽdũ eſt verũ periculũ pertineat ad heredẽ electi vel ad eligẽtem. Dy.

SI ante. Caſus. Onus ſubeũdi munera nō tranſit ad heredes mortuo pr̄e. h. d. Bar.

b ¶ De tabularijs.[b] Rubrica.

¶ In gl. rubrice ibi ciuitatib⁹ de ꝗbus. ff. ſi mẽ. fal. mo. d. l. fi. ꝟ. de iure deli. l. fi. §. finaliter dubi⁹. in auf. de here. ⁊ fal. §. ſi vero abſint. ⁊ no. ff. de acqui. re. do. l. ſi epl̃am. ¶ In. e. gl. in fi. ibi qui poti. inpig. ha. l. pe. vbi appellãtur ꝯditionales. Itẽ cartularij in auf. de arbi. §. fi. Itẽ ſerui publici. ff. de adop. l. nō aliter inſti. de adop. §. fi. ff. rem pupilli ſal. fo. l. i. Itẽ notarij. ꝟ. d̄ exca. mu. l. maxlaꝝ de man. ꝓn. l. vna. ff. de teſta. mili. l. luci⁹ Rebuffi.

NUllus. Caſus. Notarij qui ad aliquã militiaz vel aliud offiñ trãſeũt remouẽtur intra ꝗnquẽniuz nō poſtea. h. d. Et nota hic ꝙ tabelliões non pñt eſſe milites. An. ¶ In tex. ibi ĩpleto ꝗ tũc nō retraherẽtur ad officia ꝗ̄ deſeruerũt.

1 QUicunq̨. Caſus. Si decurio notariatus offiñ aſſumpſerit ꝓuilegia decurionat⁹ amittit. h. d. Bar. ¶ In gl. fi. ibi. ꝟ. de fal. ſi ꝗs. dic vt ibi ꝑ C. v. v. op. In. e. gl. fi. in fi. Circa h̄ dic extra ſuũ actu vel offiñ nō credif tabellioñ niſi ſicut vni alteri vt. ꝟ. de teſti. l. iuriſiurãdi. ſed ſi ꝗras circa ſuũ actũ inſtr̃oꝝ: et tũc dic ꝙ aut ab initio nō ĩteruenerũt teſtes ĩ inſtr̃o: tũc ſibi nō credif vt in auf. de fide inſtru. §. ſed ſi inſtr̃a. aut ĩter fuerũt teſtes: ⁊ tũc ſi inſtr̃m ſtat qd̄ negaf ſtatur dicto tabellionis vt in auf. de fide inſtru. §. ſi ṽo ſtat inſtr̃m nō ſtaf dicto tabelliõis ar. ꝟ. de arbi. l. in arbitris. §. finalit in ſcriptura ꝗ̄tuz aſit ad ſolẽnitatez inſtr̃i nō ſtatur tabellioni vt. ꝟ. de dona. l. in donationib⁹ cũ ibi not. ꝑ quo facit in auf. de here. ⁊ fal. §. ſi ṽo abſunt nec ꝗ̄tuz ad ṽitatez ꝯcer⁹ vt. ff. de teſti. l. ob carmen. §. j. ſ; ſimplr̃ inſtr̃o ſtaref dũmodo haberet eſſentialia vt. d. §. ſed ſi inſtr̃a. ⁊. ꝟ. de ꝓba. l. cum ꝑcibus videf ⁊c.

GEnerali. Caſus. Seruus nō pōt eſſe tabellio ⁊ ſi dñs eiꝫ ſciuerit tale offiñ aſſumere pñ ad intereſſe tenebitur ſeruo ṽo fuſtigabitur. h. d.

1 ¶ Nota hic ꝙ notari⁹ dꝫ eſſe liber hō. Scd̄o nota ꝙ ſi notari⁹ patif ſe rogari de aliq̄ inſtr̃o ⁊ ſciat ſe hr̄e aliquã qualitatez vel defectũ ꝓpter quã inſtr̃a ab eo cõfecta nō valeãt ꝙ ipſe tenef pñ ad intereſſe qd̄ eſt notabile. Itẽ no. ꝙ ignorãs nō punif. Bar. ¶ In tex. ibi ordinẽtur ſub. ꝑ elect. ad qd̄. ꝟ. de iure ſi. l. ſup creãdis. de decu. l. ij. ⁊ in auf. de tabel. §. illd̄ in fi. ⁊ dic ordinẽtur ꝑ quẽlz iudicẽ hãbẽtem plenã iuriſditiõez vt. ꝟ. de cano. lar. n. l. ꝑcepit. in. §. illd̄. ⁊ de defen. ci. l. defenſores. iũcto §. rex ꝓuinciaꝝ. in. corpe. de defen. ci. ⁊. ꝟ. de comit. ſacrarum. l. i. ⁊ ꝑ h̄ ꝗ illi pñt dare qui ꝓuare vt ĩ auf. de defen. ci. §. interim. ſ; habeo ꝙ iudices pñt pruãr tabelliões ſuis officijs vt in auf. de armis. §. fi. cũ ibi not. vj. coll. ⁊. l. iubem⁹. ꝟ. de defen. ci. ꝗ ⁊c. de h̄ plen⁹ ſcripſi. ſ. ti. i. l. duos. ⁊ ꝑ Inno. extra de fide inſtru. c. cũ p. ⁊ in ſpec. ti. de inſtru. edi. §. reſtat. ṽſic. i. nota ꝙ tabellio. ⁊ pro hoc in ſumma

c ne cleri. vel mo. §. ꝗ ſunt ꝑmiſſa. ṽ. qd̄ igif fiet[c]. ¶ Sed

2 nũquid pōt quis compelli eſſe notarius dic ꝙ ſic ꝗ eiꝫ dicatur ſeruus public⁹ vt hic nota. ⁊ actus publicos declinare nō poſſit vt in auf. de defenſo. ciuita. §. interim ⁊. §. ſi que ṽo. ꝗ ⁊c. Item ꝗ eſt mun⁹ publicũ vt. ꝟ. de defen. ci. l. iubem⁹ circa mediũ. ⁊ inſti. de adop. §. cũ aſit ꝙ euitare non pōt vt. ff. de mu. ⁊ ho. l. fi. §. hij quoq̨. ⁊. l. ſi quis magſ̃atus ꝗ ⁊c. doc. Et ibi ignorãtiam ſub. ꝓbabilem ⁊ inexcuſatã bene obligamur partita. et videtur caſus. ꝟ. de inte. rnp. l. qui cõtra veniam ibi obtineri. i. tenebitur ad intereſſe reipu. ⁊. ꝯhentibus quoꝝ cõfecta ꝑ

3 ſeruũ inſtr̃a nō valẽt. An. ¶ Sed nũquid tabellio recepto inſtr̃o poterit ſeu cõpellaf poſtea publicare ⁊ videf facere tex. hui⁹ ꝙ ſit in argumẽtuz ꝙ dꝫ ſeruus public⁹ de hoc vide arg. qd̄ colligitur. ꝟ. de defen. ci. l. iubemus.

4 ¶ Sed nũquid aliꝗs iudex vel aduocat⁹ teneatur accipere cõſilium vide glo. ⁊ tex. ſ. de ꝓxi. ſa. ſcrip. l. in ſacris. Bar. in glo. ij. ibi rem publ. ſal. fo. l. ij. ⁊ iij. ⁊ ſic hec gl. videtur innuere ꝙ notari⁹ poſſit ſtipulari ꝑ pñte qñ ipſe ſtipulari poſſet ꝗ glo. dicit ꝙ in ſtipulatiõe notarij acquiritur actio maxime hiiſqui nō pñt ſtipulari ꝗ ⁊ illis qui ſtipulari pñt qd̄ nō credo verũ ꝗ nō eſt. l. de hoc niſi in caſu quo ꝗs ꝓpter abſentiã vel infantiã vel al'a nō poſſet ſtipulari ſic. ꝟ. de cap. l. cũ cognatos. cũ ſimilibus que dicũt notariũ poſſe ſtipulari. Itẽ hic ꝓbatur ꝗ ex ꝓpria ſtipulatione daf actio directa et alio vtili vt. l. iij. ⁊. ii. alle. in glo. ⁊ tñ iura noluit ꝙ quãdiu hꝫ locũ directa habeat locũ vtilis. ff. ad. l. acquil. l. liber hō. l. i. ꝑ hoc cert⁹ ordo dat⁹ a iure ſeruãdus eſt. ꝟ. de ſen. paſ. ff. ad trebel. l. heredes. §. fi. ſed. l. dat iſtũ ordinem ꝙ ꝓmo ſtipulef ſi le cui eſt acquirẽda ſtipulatio ſi pater ſi nō hꝫ ſeru⁹ eſt ſi di cinẽdus ſi hꝫ vñ. ſi nō hꝫ vñ ſeruus publ. ſtipulari dꝫ. ff. rem pu. ſal. fo. l. ij. ⁊. iij. de ma. cõue. l. j. §. exigere. ergo vbi ipſe pōt ſtipulari ſeru⁹ pub. ꝑ eo ſtipulari nō pōt de hoc videf caſus. ff. de pcur. l. mutus. §. ſi pcurator iũcta l. in cañe in fi. in co. ti. idez. ff. de cõdi. inſti. l. ſeru⁹ alien⁹ eſt. l. ſeq. Ber. de deucio. Sed dico ꝯ ꝗ id qd̄ inducat de ſui natura acꝗſitionẽ nō dꝫ ꝯrium opari. ff. de cõdi. ⁊ de mon. l. cũ tale. §. fi. ⁊ de fun. inſtruc. l. ſi mãcipia in ꝓnc. ſ; pñtia dñi inducat acꝗſitionẽ. nã in caſu vbi nō quereref actio ſi eſſet abſens. ff. de ṽb. ob. l. ſi pcuratoꝝ pñt, nec ob. qd̄ dꝫ ꝙ vbi hꝫ locũ directa ⁊c. dico ꝙ non eſt de neceſſitate ꝙ ibi hꝫ locũ directa nō habeat locũ vtilis. vnde nō eſt incõueniẽs ſi habeat ꝗs plures ac. ff. de ſerui.

5 l. ei qui ⁊ de libe. le. l. iij. in fi. ¶ Et ꝑ hoc ꝗ bñficiuz pretoꝝ nō ꝑditur lꝫ veniat actus vbi neceſſariũ nō ſit. ꝟ. de legi. here. l. fi. nec ob. ⁊ hiis ṽbis cũ ſilibus: ꝗ. ll. ille inducit cõſilium nō preceptũ ꝗ vtilius eſt pupillo hr̄e directã actionem noie ſuo ꝙ̄ vtilem ex ꝑſona tutoꝝ vt not. glo. ff. de admini. tu. l. quotiẽs ſup hoc vide Bar. ff. rem pupilli ſal. fo. l. ij. ⁊ Guillermum de cũgno in. d. l. nō aliter. ff. de adop. ⁊ Dy. ĩ. d. §. exigere de. l. ſ. ff. de magiſtra. cõue. ⁊ Jo. an. extra de vſuris in. c. ꝗ̄ꝗ̄. lib. vj. ⁊ ibi In-

6 no. ¶ Sed nũquid fili⁹ dꝫ hodie ſuccedere patri in officio dico ꝙ nō. ſed ſi repiatur ydone⁹ pre alijs dꝫ eligi. ſ. ad ſimile offi. l. ſ. li. xij. ⁊. ꝟ. de aduo. diuer. iudi. l. petitionem. §. filius. nec ob. l. cõtra ꝗ loqtur de hijs qui erant aſtricti ad ſeruitiũ reipub. ſed tabelliones nō ſunt tales ꝗ pñt libere renũciare officio. In ea. gl. ibi a ſeruãdo ⁊ ideo tabellio reꝗſitus tenef facere inſtr̃m alꝛs punitur vt. ꝟ. de defenſi. ciuita. l. iubemus in fi. ⁊ in auten. de armis. §. fina. colla. vj. cum ibi nota. ⁊ arg. ſ. de colla. fun. patri. l. placuit. ¶ Fallit in quattuor vel quinq̨ caſibus. Primus ſi poſt horam ordinatam requiritur: quia tunc non tenetur facere arg. ff. de operis li. l. cum patronus in fine. ⁊. l. iubemus. ⁊ quãdo appellan. ſit. l. i. §. qd̄ ergo ſic ⁊ de ſolu. l. ſi ſoluturus. Secũdus pretextu infirmitatis ar. ff. de oper. li. l. eius artificiũ. §. fina. ⁊. l. interdum. et. ff. de vacatio. mune. l. fina. §. penulti. Tertius ſi ſit occupatus negotiis etiam ſuis arg. ff. de arbi. l. licet. in fine. ⁊. ꝟ. de ſerui. ⁊ aqua. l. preſes. Quartus propter inimicitias requirentis vt dicta. l. licet. et. ff. de excuſa. tuto. l. athlete. §. remiſſionem ⁊ hoc verum vbi inimicitia venit ex parte facientis inſtrumentis arg. ff. loca. l. ſi merces. §. culpe et vel. l. in hijs ſecus ſi ex parte petentis vt dicte. ll. Quintus eſt ſi non ſoluatur. ꝟ. de labore argu. in autenti. vt iudi. ſi quoquo ſuffra. §. hec omnia. et. ꝟ. de teſtibus. l. quoniam conſulentibus vnde pro nota habebit ſalarium et pro groſſata habebit aliud argumentum. ſ. de princip. agen. in re. l. fina. verſicu. ad ſi-

d milem. Guil. de deucio[d]. In ea. glo. ibi vniuerſis dic ꝙ non debet eſſe ſed ſi aſſumãt illud officium poſſunt ⁊ va

a ¶ Etiã poſt ſententiã. Adde Bar. in. l. nō ſolum de re iudicata ⁊ plenuſſi per lanfrã. de oꝛis in. ca. qm̃ contra falſã. §. expẽſe. nu. ij. ⁊ qd̄ ibi nota in ĩ apoſtil. ad ſpem in ṽſi. condẽnari extra de proba.

b ¶ De tabularijs. Adde ꝙ iſtos tabularios appellam⁹ in francia clericos camere cõputoruz de quo vide per iſtũ in. l. iſtar. nu. j. et qd̄ ibi not: in appoſtil. ad iſtũ. ꝟ. d iure fiſci iſto lib.

c ¶ Quid igif fiet. Tu ſcias ꝙ notariũ ꝑ iudicẽ nō creari vt not. oldra. cõſi. lxvij. panor. cõſi. cxiiij. vol. j. ⁊ in alſ c. cũ. p. tabellio. nu. viij. et ibi notãs in appoſtil. ad cũ in. ṽ. non recognoſcẽtib⁹ ſugiore extra de ſi. inſtru. ⁊ alex. plenuſſ. ĩ. l. nec ei. §. i. d adop. et bal. meliꝰ ꝙ per aliques in rubrica. ꝟ. d ſi. inſtru. col. ꝑ.

d ¶ De deucio Limitabis et alit niſi talis notarius eſſet poſtea ꝓmot⁹ in doctorẽ vel ad aliã dignitatẽ ꝗre cõſiceſ inſtr̃a non cogitur ꝗtumcũq̨ rogat⁹ et ſi conficiat non gaudet ꝓuilegio illi⁹ dignitatis quã ẽ aſſecut⁹ vt vult glo. not. ⁊ ad h̄ ordinaria in. l. vniuerſis. ꝟ. d decur. iſto li. ⁊ in. l. ſi quis de eunio. ꝟ. de ſal ſis.

lent que faciunt vt. ſ. l. proxi. et ſimile dicunt canoniſte
de clericis vt extra ne clerici vel monachi clericis: et dic
7 vt ibi Barto. ¶ In eadem glo. que eſt ſup verbo ſerui
tuti circa hoc quero nunquid filius tabellionis alteri pri-
uato poſſit ſtipulari et videt qꝫ ſic cum acquirat actionez
ex ſtipulatione ſua patri. ff. de verbo. obl. l. ſi filius ij. ſed ſi
per patrem acquirat priuato vt in glo. iſta ꝫ tc. ff. de do.
inter vi. et vxo. l. iiij. §. ſi. ſ. de dona. l. ij. §. ſi pecuniam et p
hoc videt caſus. ff. de admi. tu. l. quotiens. ij. reſ. Sed cre-
do contra quia contra ius cõe eſt qꝫ alteri p alterum querat
actio inſti. de inutili ſtipu. §. alteri. vñ eſt ampliandum h
ne duo iura ſpecialia reperiantur cõcurrere circa eundem
actuz. ſ. de dotis pmiſſione. l. j. iuncta. l. ff. de iure do. l. cũ
poſt. §. generi. et p hoc. ff. man. l. ſi vero nõ remurandum.
§. j. nec ob. qd dr qꝫ p filium querit actio patri: quia veruz
eſt in his que gerit tanqꝫ filius: ſed in his que gerit vt pu-
blica pſona nõ querit actio patri et p hoc. ff. de exerci. l.
ſi cum. in pri. nec ob. l. quotiens. quia ibi tutor põt gerere p
alium vt in. l. ita aut. §. geſſiſſe. ff. de remiſ. ſed tabellio
non põt. in aut. de tabel. §. ſi vero propter. vel põt dici qꝫ
ſeruus tutoꝝ põt ſtipulari pupillo: quia tutoꝝ intereſt ſed
patris nõ intereſt quare alteri priuato. ¶ In ea. gl. l. ibi
iubemus lo. ij. vñ. his. In ea. glo. ibi vt nemo ad ſuũ pa-
tri. l. j. et. ſ. de teſta. l. iubemus in ſi. qd intellige iura ad
ſuum officiũ ptinentia ar. ff. loca. l. ſi quis fundus. §. ſi quis
vitulos. et. l. item querit. §. ſi generi. et. ff. de orig. iuris. l. ij.
§. ſeruius. alias ſi coꝝ imperitia damnũ vt no. ſ. de mune-
ra. et actu. l. ij. ſ. de magiſtra. conue. l. ſi. ff. ſi men. fal. mo. di
xe. l. ſi. et qꝫ quiſqꝫ iuris. l. ij. i aliis aũt nõ notariis dic vt
in. l. leges ſacratiſſime. C. de legibus. et p Dy. in. c. ignorã
8 tia extra de reg. iur. li. vi. ¶ In ea. gl. ibi de tabel. in pri.
et. §. illud quoqꝫ. colla. iiij. qd intellige niſi ſit mortuꝰ vel
grauiter infirmatus et ita impeditꝰ qꝫ ſcribere nõ poſſit
a quia tũc nõ poterit p aliumᵃ vt extra de fide inſtr. c. cum p.
tabellio facit. ff. de officio eius cui man. eſt iuriſditio. l. j.
b in prin. Bar. In ea. glo. ibi ſexto locusᵇ de loco die et ho
ra habeat in ſimili. ff. qd vi aut clam. l. aut qui aliter. §. j
et extra de pba. c. quoniam contra falſam ad qd in aut. de coll.
§. pro fiſcalibus. hoc vide Innocen. et in extrauagã. exe-
crabilis in ſi. et per Bart. ff. ſi certum pe. l. lecta. q. p. c.
In ea. glo. ibi Secus. Sed melius in aut. vt ppo. no. im-
pera. in prin. et p totum ti. colla. v. de ſecuro. Et vide hic
notata p doc. inſti. de inutili ſti. §. item verboꝝ et p Bart.
ff. de eden. l. j. §. editiones.

Oe(?)thos. In tex. ibi que vocabula. i. hono-
res p hoc vocabula deſignari et ibi nõ ho-
nore. q. d. propter honorem ſupuenientem vel
priuilegiũ non poterit priorẽ euitare fortu-
nã et ibi inexorabiliũ. i. contra quas. ll. nõ po
terit ſupplicari principi nec valet reſcriptũ et ibi ſubire. i.
aſſumere aut cõpelli dum tñ. ſ. quinquennium reuocetur
vt. ſ. l. j. hic ponit noĩa quorũdam officialiũ qui debẽt il-
li officio deſeruire et ſunt obligati ipſi et coꝝ filii nec de-
bent ad alia officia tranſire. h. d. Bar. in tex. ibi honore.
1 ¶ Nota qꝫ officiũ notarii nõ eſt dignitas nec honor de
quo dixi. ſ. ſi ſeruus aut libertus ad decurio. aſpi. l. pre-
ſes. vbi de hoc. Bar.

¶ De ſuſceptoribꝰ prepoſitis et archariis. Rubrica.

Uſceptores. Caſus. Suſceptores de-
bẽt abſoluere ſine mora recipe alias pu-
niuntur. h. d. diuide. Primo ponit ſuſce-
ptores ſine mora debere recipe. Secũ-
do puidet volenti ſoluere. Tertio ponit
ſuſceptores negligẽtes recipe. Quarto
punit iudicem negligẽtem condẽnare.
ſecũda ibi. nam ſi ſoluere volens. tertia ibi. et qui. quarta
1 ibi. qd autem. ¶ Nota hic qꝫ ſi p debẽtem ſoluere non
c ſtat qꝫ liberatur a penaᶜ etiã que imponit a lege que res
nõ incidit in cõmiſſis. Item põt petere apochã de ſolu-
to ac ſi ſoluiſſet. cccc. ¶ In tex. ibi ſuſceptores iuxta. l.
iſtam pone qꝫ aliquis erat mihi obligatus in quodã ſe-
ſtario bladi obtulit mihi tpe quo erat bonũ foꝝ ego no-
lui acceptare poſtea valuit magis peto bladum ipſe vo-
luit mihi dare ſm qꝫ tunc valebat queritur quid iuris vi
detur qꝫ debitor bene dicat quia ſicut moratio nocet debi
tori ita et creditori et de hoc eſt tex. ff. de act. emp. l. iij. §.
pe. de periculo et cõmo. re. ven. l. illud. et. ſ. de ero. mili. an-
no. l. iij. §. pe. et ibi ne quis prouincialiuz ſubiectoꝝ et ibi cõ
teſtationem. i. denũciationez et obligationem et cõſigna-
tionem. ſ. de vſuris. l. acceptã et ſufficit ſi fiat extra iudi-
cium in aut. de temp. nõ ſo. do. §. j. coll. vij. An. et ibi cõ-
2 miſſi. ¶ Nota propter ceſſationez tributi rem cadere in
cõmiſſum vt hic et. ſ. de vecti. l. ij. ſ. de omni agro deſer. l.
omni. nec ob. ff. de cenſi. l. cum poſſeſſor. §. ſi. quia põt iure pi
gnoꝝ vendi ſi hoc principi expediat alias cadat in cõmiſſis
vt iuribus alle. in duplũ. Nota de pena dupli contra ſuſce
ptorem qd p ſoluentem offerẽt recipe recuſantez de ſecu
ro negligentis. ſ. ſi iudex eos nõ puniat modo predicto cuz
pecunia eſt pdita de ſecuro. Et ibi violauerit vel exigen
do pluſqꝫ debeãt vel vnꝰ. Dy. et ibi ſarcietur. ſ. priuato quoniam
plus fuit exactũ vel fiſco cum minus Dy. Et ſic cũ iudici
fuit denũciatum quia tũc põt ſibi imputari alias non. ff. de
dam. infec. l. iiij. §. hoc amplius. de magiſtra. cõue. l. j. §. ma-
giſtratibus. Dy. in glo. que eſt ſuper verbo debitã ibi eſt
3 amiſſa. ¶ Tu dic idem etiã ſi nõ ſit amiſſa. et h dicit iſte
tex. vñ ex quo habes ſecuritatem a modo nõ poteſt in-
quietari de apo. pu. l. ij. de nõ nu. pecu. l. iij. Scribus. §. j.
Secus in debitore priuati vt iuribus. in glo. alle. et eſt ra-
tio: quia hic fiſcus habet regreſſum contra ſuſceptorem et ideo
offerens liberat. ff. de pau. l. minor. in princ. iuncta. l. j. ſ. de
ſi. fa. minoꝝ. ſed priuatꝰ creditor contra nullum nota totũ ti.
iſtum ad materiã clauarioꝝ et leuatoꝝ talliaꝝ et indictio
4 num. ¶ Circa hanc. l. j. quero nunquid offerens liberatur
etiã a periculo maioꝝ valentie in caſu huius. l. adeo qꝫ ſol
uendo precium qꝫ valebat tpe oblationis poſſit ſe liberare
et videtur qꝫ non. ſ. de vſuris acceptã. vbi requirit qꝫ de-
ponat. ſ. de pac. inter emp. et ven. l. ij. preſertim in obliga-
tione veneris vel quantitatis que perire nõ poteſt. ſ. ſi cer.
peta. l. incendiũ. §. ad. l. fal. l. iij. rõne. §. incerte. ſed dico
contra nam ex ſola oblatione ſpectat periculũ pemptio
nis in creditorem vt. ff. de ſolu. l. qui decem. et de verb. obl.
l. ſi ex legati cauſa. ergo periculũ deteriorationis multo
fortius ar. ff. de cõtrahen. empt. l. qꝫ ſepe. §. in his et de
cõmo. et peri. rei ven. l. j. cũ ibi no. ¶ Item p oblationez
cõſtituitur creditor in mora ſicut p interpellationẽ trãſ-
fertur periculũ in debitorẽ. ff. de peri. et cõmo. rei ven. l. il
lud. et. l. ſi quis vina. ſed ſi poſt interpellationẽ creditoꝝ
res debita efficiat carior periculũ cariſtie ptinet ad de
bitorẽ vt no. in. l. vinũ. ff. ſi cer. pe. et de cõdi. triti. l. in hac
igitur ſi poſt morã creditoꝝ qui voluerit recipe efficiat
carior res debita periculũ cariſtie ptinebit ad creditorẽ
nõ ad debitorem et ſic poterit ſe liberare ſoluendo eſtima
tionem quã volebat tpe obligationis p hoc. ſ. ero. mili.
5 anno. nulli et hoc. ¶ Dico etiam licet eſſet obligatus ad
ſpẽm et ſic poterit ſolui aliud p alio. ſ. extimatio p ſpe-
cie nec eſt inconueniens propter morã non recipientes. ff. ſo-
6 lu. ma. l. ſi vero negocium in ſi. ¶ Sed nunqꝫ requirit qꝫ
d hec oblatio in caſu huius. l. fiat in iudicioᵈ dico qꝫ non
imo ſufficit qꝫ extra fiat in aut. de tpe nõ ſo. do. §. j. col-
la. vij. nec requirit cautũ iure qꝫ debeat fieri iudicio et fa-
cit tex. iſte qꝫ nõ propter ſolutũ tributũ res cadat in com-
miſſum ipſo iure et p hoc. ff. de pu. l. imparatores. Sed do
ctores dicũt contra cum vendatur res iure pignoꝝ propter non
ſolutũ tributũ. ff. de cenſi. cũ poſſeſſor. §. ſi. Sed ſi cade-
ret in cõmiſſis nõ venderet iure pignoꝝ cũ duduz appli
caretur fiſco non habens rem ypothecã. ff. de regu. iur. l.
neqꝫ pignus. et p hoc. ff. de reſcin. vẽ. l. fundus qui. ſꝫ gl.
tenuit. ſ. ſi cer. peta. l. cũ nõ cõmittatur. ſed credo glo. ve
ram et eſt in electiõe fiſci vtrũ velit hẽre rem iure pignoꝝ
vel ex cauſa cõmiſſi. nam expedit quandoqꝫ hẽre iure pignoꝝ
vt cum aſcendebãt plus tributa qꝫ valeret res quia tũc põt
pro reſiduo agere contra debitorem re diſtracta. ſ. de pi-
gno. l. diſtractis. ſi autem valeat plus res qꝫ tributum
tũc expedit ne cõmittatur. Et ſic nõ obſt. in contrarium alle.
et hoc pbat. l. fundus qui. ſ. alle. et ita põt intelligi in au
ten. de colla. §. ſi vero quoniam. Jaco. rebuffi.

Iuxta. Caſus.

ᵃ ¶ Per aliuz tu vide de hoc plene p lanfr. ſ oĩa. in. c. quoniam contra. §. inſtrumentoꝝ pductiones nu. xi. v. vlteriꝰ circa extra de pba.

ᵇ ¶ Locꝰ. Ad de quod notatur i apoſtil. ad Dinũ. de cõg. in. l. cõparatio nes nu. iiij. in. v. locus ſ. de fide inſtru. vbi plene.

ᶜ ¶ Liberatur a pena. Hinc ego infero poſt Inno. in. c. j. ex

tra de offi. de le. et Bal. in ſua marga. in v. inopia v. l. qꝫ debitor pauꝑ non potens ſoluere non põt excomunicari nec interdici (obuiantibus tñ plerisqꝫ contrariis) Sed pñe ne eis oĩa remedia tollant carcerari niſi cedant bonis non tñ in carcere ponantur vt not. Ang. in. l. nemo carcerẽ. ſ. de exact. tribu. ſ. iſto. ſi. elicio tamẽ ex dictis Ang. vbi ſ. conſuetudinem ex ſeruãdam dũ dicit qꝫ non põt mitti niſi in carcere ſolito.

ᵈ ¶ In iudicio. Ego crederes tñ qꝫ hoc caſu deberet oblatio fieri cũ cõſignatione debiti ar. l. ſi creditrici et. l. ex pdicto et quod ibi not. ſ. de vſu. et qd not. bar. in. l. quod ſolutur. ff. de ſol. vel forte cum oblatione verbali cũ pteſtatione de nõ vendendo vt not. Bal. in ſin. l. ſi. ſ. ante credi. et in. l. ſi prius. ſ. de diſtrac. pig.

Tertia. Caſus. Ad nominationē ſuſceptoꝝ in ſubſidium oueniuꝛ nec lꝫ ab eis emere. h.d. ¶ No. ꝙ nō lꝫ emere de bonis adminiſtratoris fiſci. ſed contra reꝫ ali. gerē. l.j. So. ibi in adminiſtratorū priuati. hic in publico facit. J. de ero. mili. anno. l. opinatorib⁹. li. xij. bar. In text. ibi nominatores. i. procuratores ceſaris q̄ noīauit. ſ. de iur. fiſc. l. ſuper creandis dy. ꝛ ibi ex coꝝ. ſ. prepoſitorꝫ. vel ſuſceptorum.

1 Suſceptores. Caſus. Ei debet ſolui qui eſt officialis tpe quo fit ſolutio nō ei q̄ fuit tpe quo fieri debuit ſolutio. h.d. ¶ Not. hāc. l. qꝛ de hiis diebus erat q̄ſtio de facto quā intelligo niſi in officiali antiquo q̄ ſi non exegit totū ſoluit de ſuo. nā nunc ſibi debent ſolui vt. l. miſſi opinatores. de exac. tri. bar. ¶ In tex. ibi noui. i. nouiter creati. dy. Et ibi accreſcētes. i. ſpecies ꝓ pteritis annis ſcit accreſcētes noue ſpeciei. ¶ Et ſic nota ꝙ iuſticiarius debet recolligere reſiduū collecte q̄ remanſit ſuo
2 pdeceſſori. An. ꝛ dulnis. ¶ Ex hac. l. ſumit̄ argu. ꝙ vbi quis emit ad annū iuriſditionē ꝙ cōdēnationes q̄ fiunt in ſequēti anno ꝑ ſcdm emptorē ꝓ delictis tpe primi emptoris cōmiſſis pertineāt ad ſcdm emptorē per hanc. l. ꝛ ar. inſti. de re. di. §. illud. ꝛ ff. ad munici. l. ticio. ꝛ de ſerui. rabul. l. ij. §. fi. ꝛ de mino. l. iiij. §. cōtrarium videt̄. ff. de dā. inſe. l. dāni. §. ſabini. ad trebel. l. q̄ ita. §. ſi dānuꝫ. ꝛ de verb. obli. l. ſi filius. §. cōceꝛ. Sol. dic ꝙ ſi pena ipſo iure erat cōmiſſa tunc debet eſſe primi. ar. ff. de publica. l. imperatores. ꝛ. l. cōmiſſa. ꝛ de accu. l. ex iudicioꝝ. ꝛ in. l. pro hac parte alle. Si vō ex qualitate delicti nō erat ipo iure cōmiſſa. tunc pertinet ad ſcdm emptorē vt in iuribus ꝓ hac parte alle. attētis tñ verbis vendicationis vtrum dixerit vendo oēs penas an oēs condēnationes. nā primo caſu ad primū pertinebūt. ſcdo caſu non. ar. ad hāc diſtinctionē. ff. ad. l. ro. de iac. l. fi. §. j. Gl. de ferrariis.

1 Eminem. Caſus. Nō debet quis in officio cōfirmari niſi primi officij rationes reddiderit. Itē rō ſingulis annis dꝫ reddi. Itē officiales nō debent eſſe perpetui ſed annales. vel ad plus biennales. h.d. ¶ No. hic ada-
a ptari. l. ꝙ debet quis refirmari in officio[a] niſi fuerit primo de officio primo quittatus. Itē not. ex vō ſu integro: igit̄ ꝓ illis q̄ dant pecuniaꝫ mercatoribus ad dimidiam partem liciti lucri ꝛ dāni. ſm. l. j. ſ. ꝓ ſocio. ꝙ ſolū in fine anni pſt petere rationē a mercatoribus ꝛ nō ante tene-
2 menti. bar. ¶ No. de modo cōficiendi librū rationū. qꝛ in eo debent poni cauſe in quib⁹ expendit̄ ita ꝙ ſi fraus eſt poſſit inueniri. alr rō nō pōt intelligi facit. ff. de edē. l. argentarius. §. edi expreſſius. de cōdi. ex demō. l. q̄ ſub cōditione rationū. bar. ¶ In text. ibi finitū qꝛ officium erat finitū dy. abſoluerat reddendo rationē ꝛ reſtituendo reliqua. ff. de publi. l. licitatio. §. j. ꝛ. ij. placuerūt. i. bñ adminiſtrauerūt dy. Juſticia cū vere ſuū officiū debeat eſſe dānoſum. ff. de fur. l. ſi ſeruus cōis. §. qd vō. ff. quēadmoduꝫ teſta. api. l. ſi q̄s ex ſignatoribus. an prudētes cuius eſt ratio: qꝛ qui ſemel eſt malus ꝛc. ff. de re mili. l. non oēs. §. a barbaris. an ibi diſperſerint. i. cōſumpſerint vel ſpēderint dy. recentē nā ſi flagrāte crimine q̄s ica piatur atrocius punitur. recenteꝫ. ſ. anteꝙ occultata cōſumat. reparare alr redintegrare iacturā. i. reſarcire dam-
3 num qd intulit reipu. ¶ Et not. hic rationē quare non ſunt continuanda munera vel officia. ſunt et alie rōnes ſ. de decurio. l. quis tā. ꝛ quēadmodū. ciu. mu. indi. l. ij. an. officiatione. ¶ Not. rōnem quare officiales non ſunt
b ppetui[b]: qꝛ facerent multū malū qd non facient ſi ſciant ſe per modicū tēpus moraturos ar. J. de excu. ꝛ exac. l.
4 iij. li. xij. vetera. Et ibi auctoritas. ¶ No. argu. ordinamentis cōſiliorum q̄ fiunt cōtra ius ꝙ valeant ꝛ iuri preferuntur ar. ſ. de decretis decurio. l. j. ꝛ ibi not. in rub. dulius. ordinis. ſ. decurionū dy. In glo. antepenul. ibi ciuitatis ꝙ ſit obſeruanda.

Quotienſcunꝗ. Iſta. l. eſt breuis ꝛ clara. ex qua not. ꝙ cum dico ſolidū licꝫ non exprimatur au-
c ri intelligitur de ſolido aureo[c] qd eſt verū qñ profertur a iure: ſed ſm cōſuetudinem in partib⁹ iſtis intelligitur de ſolido minuto hoc eſt monete minute. Scdo not. ꝙ lxxij. ſolidi faciunt librā auri. Et ſic ſi bene cōputes quilibet aureus habebat ſextā partē vncie. hodie vō aurei veneti ꝛ florentini quib⁹ vtimur habent octauā partem vncie ꝛ ſic octo faciunt vnciā. ꝛ. xcvj. faciunt libram auri. bar. In glo. fi. in fi. ibi. l. fi. ꝛ inſti. de pe. te. liti. §. fi.

Frumēta. Caſus. Duo dicunt̄ hac. l. Primo dicit̄ cū prepoſit⁹ publicis horreis aſſignat aliquā quantitatē frumenti militib⁹ transferendam. debet ei fieri apodixa de frumento aſſignato. facit. ſ. de appo. pu. l. j. Scdo dicitur in horreis publicis nō debet aliud frumentū reponi ꝙ publicū. In tex. ibi modo. i. ꝗtuꝫ tradiderint ad vſum militum. aduocent̄. ſ. inſtrumentis q̄ fiunt per iſtos milites frumenta recipientes. In fi. tex. ibi cōſtitui. i. frumēta militibus miniſtrāda ibi ponunt̄ alia nō. odoff. No. in fi. tex. ꝙ blada priuatoꝝ nō debēt reponi in locis publicis ꝛ ſic facit cōtra ruſticos q̄ ponunt archas in eccleſiis ſic. ſ. de offi. rec. puin. l. fi. ꝛ de opi. pu. l. baſilicā. ꝛ facit. J. de meta. l. cunctos. ber. li. xij.

Diu minime. Dicitur hic ꝙ pecunia exacta a ꝓuincialibus nō diu retieant ſuſceptores. ſed ſtatim ad erariū vel theſaurum publicū transferre feſtinent An. Hec. l. facit contra eos q̄ tenent pecuniā cōem: ꝛ cū ea ſe ex ea faciunt mercantias. facit. J. de hiis qui ex pu. rat. l. j. ꝛ. ij. bar. ¶ In tex. ibi collatio. h̄ eſt dictu ꝙ pecuniā exactā a collationib⁹ nō debent diu ſuſceptores tenere. ſed ꝛc. an. Et intellige diu. i. incōtinenti. lꝫ alr ꝓ decēnio ſumatur. ff. q̄ ꝛ a qui. l. ſi cū fideiuſſoria. §. ariſto. alr ꝓ quinquēnio. ff. de re mili. l. milites. ar. §. fi. alr ꝓ biennio. ff. ex q̄. cau. in poſ. ea. l. diu. ff. loca. l. cum offi.

1 Exactores. Hic ponit̄ ordo qualiter debent eligi ſuſceptores vel exactores. facit. ſ. de iure fiſc. l. ſuper creandis. ꝛ qd ibi not. ꝛ. ſ. de ca. lar. tit. l. pōi. §. illud etiā. Et ibi dicit bar. Et dicit hoc exactores ꝛ ſuſceptores creari in cetu curie debent cōfirmari ꝛ ipoꝝ nominantiū noīa debent rectorib⁹ ꝓuinciaꝝ notificare cū eorū cedat periculo ſi q̄d exactores male geſſerint. dy. vel dic clari⁹ exactores ſiue ſuſceptores tributoꝝ cū eligunt̄ ad hoc officium noīatoꝝ ꝑ procuratorem ceſaris vt. ſ. de iur. fiſc. l. ſuper. ꝛ noīati publicant̄ in vrbe in cetu publico ſenatorum. vel in ꝓuincis decurio. ꝛ per oēs ſenatores vel decuriones vel maiorē parteꝫ cōfirmant̄: ꝛ cōfirmatis eis tam noīa noīantium ꝙ ipſoꝝ electoꝝ ad noticiā pſidis declarant̄: vt ſi ipſi ſuſceptores male adminiſtrauerint teneant̄ noīatores in ſubſidiū nō cōfirmatores: ſic ꝛ cū minor magiſtratus eligit et magnus cōfirmat: qꝛ ſolus eligens tenet̄ vt inſti. de ſatiſda. tu. §. fi. ſuſceptorib⁹ nō inuentis ſoluēdo. vt. ſ. e. l. ij. ꝛ hoc dicit. Et collige aliud
2 notabile ꝙ q̄ cōfirmat electū non vr̄ eligere. ¶ Tertio
d not. ꝙ ſtat̄ iudicio maioris partis[d] qd dic vt. ſ. de decu. nominationū. ¶ Quarto not. de hac electione vt dixi. ſ. de iur. fiſc. l. ſuper. an. In tex. ibi exactores. Not. l. expreſſam ꝙ pſides ꝛ rectores ciuitatū non poſſunt per ſe eligere exactores collectaꝝ nec alios officiales: ſed eligendi ſunt in cōſiliis ciuitatū ar. hui⁹. l. ꝛ. ſ. de decurio. l. ij. dulnis. In fi. tex. ibi redūdare. excuſſo tñ prius ſuſceptore vel exactore. vt. ſ. l. ij. dy. ꝛ an. In glo. j. ibi ſenatores ſub. qñ rome vel decurionum qñ alibi ſit. Dy.

Modios. Caſus. Modij debēt collocari ꝑ ſingulas ꝓuincias ꝛ ciuitates poſſeſſionib⁹ tributa ſoluant. nō vltra ꝛ ſi cōtra factū fuerit pena iponit̄. ꝗtū aūt ſolui debeat dꝛ in lr̄a dy. ¶ Deinde pmo pcipit eſſe modios vel mēſuras in vna quaqꝫ ciuitate ligneas vel lapideas ad quas in dubio recurrat̄. ſcdo punit cōmittētes fraudes in mēſuris. tertio ponit quātuꝫ noīe tributorū menſure
1 dꝫ ſolui. ſcda incipit ita. tertia ibi ꝛ ſubmotis. ¶ Nota pn. l. de mēſuris ligneis ꝛ lapideis q̄ obſeruant̄ ꝑnuñ

a ¶ Refirmari in offi. Adde bar. in. l. reſcripto ff. de mune. ꝛ hono. ꝛ in. l. j. ſ. vt oēs cā. cau. Et ſi fuit refirmat⁹ debet bis ſindicari niſi fuerit ſibi pmū offici um ꝓrogatuꝫ bar. in. l. ꝛ ideo de ver. ob. et. Alex. l. l. dicens de dā. inſecto.

b ¶ Non ſunt ppetui. Vide in. l. nemo. ſ. d aſſeſſo et in. l. honores. §. fi. ff. de mu. ꝛ hono. gaure tñ iudicabat eſſe cī berius ceſar ſi officiales eſ-ſent ppetui q̄ iterrogat⁹ q̄re ita pmitteret eē: cōſuluit⁹ dicentibus vt annalia eſſent officia. Reſpōdit vidi abigētes muſcas ſe miſſuras ab corpore egri.

c ¶ Solido aureo. Adde qd notant in apoſtil. ad iſtum in rubil. ſ. anno. ꝛ trib. mi. viij.

d ¶ Maioris ptis. Adde de hoc. anth. coꝛ ſe. in ſuis ſingul. in vſi. vni uerſitas inci. quod ſit a maiori parte ꝛ ibi regulaꝫ affirmatiuā ponit cum. v. aut. vj. limitationib⁹. et qualiter intelligatur illa maior ps vide quod notant i apoſtil. ad iſtā in. l. nomiatio num num. iiij. ſ. de decu. iſto libro.

ſas ciuitates vel loca. Itē not. penā ſalſificantiū ponde-
ra ⁊ menſuras de quo plene in .l. arbitrio. §. de co. ff. de
dolo. vbi vide q̄ dixi. q̄re ſunt notāda bar. In tex. ibi ciui
tates. intellige ibi ciuitates vel villas ex modicas vel ca
ſtra ꝙ poſſint hr̄e menſuras. j. de lucris aduo. l. ij. li. xij.
2 Et ibi quadrageſimas. ¶ Et not. arg. expreſſum ꝙ ap
pellatione frumēti nō cōtinet ordeū vt hic. lꝫ alr̄ ɔtinea
tur vt. j. de fru. vr. cōſtā. l. j. ⁊ ij. dubio. facit arg. hec. l. ꝙ
cōſtitutio mēſurarꝫ ptineat ad principē. in aut. de colla.
§. cos. ⁊ ꝙ p principē debeant ſignari pbat. j. de fru. ale
xan. l. ij. li. xj. Sed. ll. iſte loquunt in mēſuris q̄bus men-
ſurabant publice functiones q̄ pncipi debebant. Sꝫ q̄d
in alijs mēſuris dico ꝙ ptinet ad dn̄m ſeu baronē inſti-
tutio menſurarꝫ q̄bus menſurant cenſus et⁹ iūctis not.
j. de ſtu. li. vr. ro. in rub. li. xj. Sed inſtitutio illarꝫ q̄b⁹ cō-
trahunt ciues ptinet ad ciues ſeu cōſules ciuitatū. ⁊ pro
hoc. ff. de ɔhen. ēp. l. iperatores. q2 ſicut in volūtate eorꝫ
eſt ɔhere ita ⁊ qua mēſura vt ibi: tn̄ ne cōmittant frau-
des eſt cōſuetū eas ſignari ſigno dn̄i. q̄ cōſuetudo lꝫ ſer
3 uari vt dicta. l. iperatores. in fi. iūcta. l. ij. §. all'. ¶ In gl.
fi. ibi. l. p locis. vn̄ cū ſuſceptores grauent qn̄ longi⁹ va-
dunt: iō plus ſuſcipiūt rōne expenſarꝫ. plus enī eſt q̄dra
geſima ꝙ quinq̄geſima. q2 q̄to res in plures partes di-
uidit tāto pl⁹ q̄lꝫ minorat vt no. l aut. vt iudi. ſine quoq̄
ſuffra. §. j. ſup ꝟbo ſufficere. nec ob. dicta. l. p locis vbi re
moti minus ſoluūt: q2 ibi collatores deferūt. vn̄ in ɔpen
ſationem laborꝫ expēſi. minus ſoluūt. hic ꝟo nō deferūt
ſed ſuſceptores vadūt ad querendū. vnde ea ratione pl⁹
ſoluunt. An. ⁊ Ber.

Suſceptores. Caſus. Suſceptores p̄ſītibus
defenſoribus ciuitatū ſcribere debēt q̄ a col
latorib⁹ ſuſcipiūt dꝫ. Uel clari⁹ ſuſceptores
in qualꝫ ciuitate debēt deſcribere bona ſin-
gulorū. p̄ſītibus defenſorib⁹ ciuitatis. Et fit
iſta deſcriptio ad cautelā poſſeſſorū vt nil exigat vltra
ꝙ patiant ꝓpe facultates qđ dic vt. §. de anno. ⁊ tri. l.
ij. An. ¶ In tex. ibi iugationis. i. poſſeſſionis q̄ p iugū
arat. dꝫ. vt not. §. de ſponen. lu. deſcrip. l. j. in pn̄. Et ibi
a ſpēs. i. victualiū odoff. Not. ex. l. iſta ꝙ qn̄ fit extimum[a]
1 debet reqri defenſor ciuitatis: cui⁹ territoriū eſtimat: et
ſic ſufficiet reqri ſindicū ville: nec eſt neceſſe ꝙ ſinguli de
villa requirant et qn̄ fit eſtimatio vniuerſalis. ſed qn̄ ex
aliqua cauſa eſtimat prediū vnius. vel menſuraret ille
debꝫ requiri cui⁹ prediū eſtimaret. vt. l. ij. ⁊ iij. §. fi. regū.
Iſtud extimum debet intimari preſidi. vt. l. j. in pn̄. §. de
apo. publ. Bar.

a ¶ Qn̄ fit eſti mū. Adde iſtā in. l. fi. nu. j. et quod ibi notatur i apoſtil. ad ſpēs. q̄n: q̄ q̄r ta pn̄ debetur et ibi quantis extimabunt et qn̄ et in quod tempus.

1 Securitates. Caſus. Securitates publice q̄s
ſuſceptores faciunt ipſis: debēt iputari. ⁊ ſi q̄d
maleſecerint punient ſecuritatib⁹ firmis ma-
nentibus dꝫ. vel latius dic ꝙ ſuſceptores fece-
rint aliquas ſecuritates inq̄rentes p̄ſīmonia ſingulorū
⁊ ille ſecuritates fuerunt publicate in actis defenſorꝫ. vt
§. l. pxi. iputat ſuſceptorib⁹ q2 ſm̄ illas ſecuritates. i. ſꝫ
ꝙ inuenerunt qualꝫ poſſidere ipſi colligēt ⁊ nō plus vel
minus. ſcđo dꝫ ꝙ quatinus ipſi exegerūt p mercede ſua
dꝫ hoc aperte diſcuti ⁊ inq̄ri. ¶ Tertio dꝫ ꝙ ſi ipſi ſuſce
ptores fecerunt aliter apochā de ſolutis. ille ſecuritates
remanebunt firme ⁊ nō poterit ipſe diſcuſſor opponere
exceptionem nō ſolute pecunie ꝙ eſt nota. ⁊ dic vt. §. de
apo. pu. l. fi. ⁊. l. ſemel. an. ¶ In tex. ibidē publicatꝫ. i. in
actis defenſoris vt. §. l. pxi. An. deducit puniat ſi male
egerit dꝫ. In fi. text. ibi ferri. i. remanebunt firma. ita ꝙ
nō poterit opponi exceptio nō nu. pe. §. de apo. pu. l. fi.
2 An. ¶ Et ibi ferri. arg. eſt. l. iſta ſi theſaurari⁹ regis vl'
alicui⁹ baronis aut ciuitatis ſcribat aliquē ab aliquo id
ad qđ tenebat ciuitati nō baroni accepiſſe. lꝫ i veritate
b nō accepit ꝙ ipſe tenet dn̄o⁹ vel ciuitati. ille aūt q̄ debe
bat liberat⁹ eſt ar. hui⁹ . l. niſi forte theſaurarius deſiſtet
eſſe ſoluēdo. q2 theſaurari⁹ tenet. ſcđo ille q̄ debebat ar.
§. ꝺ quadā p̄ſcriptio. l. ij. in fi. ff. de publica. vec. ⁊ cō. l. fi.
§. ſi q̄s poſſius. dubius. meli⁹. §. de cōue. fi. debi. l. ij. In
glo. ij. ibi ɔ ſuſceptorem de eo ꝙ pro eorum mercede ac-
cepit. Dynus.

b ¶ Tenetur dn̄o. Not. in. l. miſſe ⁊ ibi bar. §. de exact. et tribu. aducrte tamen ꝙ repetit a debitoribus vt not. idē bar. vbi. s. ⁊ in

Si aliquid. Caſus. Si q̄s fraude cōmiſiſſe p
betur ſuſceptor vel tabellio ab officio remo-
uetur: qđ poſtea nō reaſſumit etiā ex reſcri-
1 pto pncipis. h. d. dꝫ. ¶ Et ex hac. l. colligit
ꝙ notari⁹ ſemel condēnatus de falſo inſtru
mento nō pōt decetero notarius officiū exercere. facit
ff. de eden. l. ſi q̄s ex argētariis. §. j. ⁊ ibi glo. alle. hanc. l.
In tex. ibi poſſeſſor. Idem ſi q̄libet alius priuat⁹ cū iſta
accuſatio ſit publica. Et ibi deprehēdat ⁊ ſtatim pendē
te accuſatione interdicat ſibi officiū. inſti. de ſuſpe. tu. §.
ſi q̄s aūt. Et hoc verꝫ cū delinq̄t in officio. alr̄ ſec⁹ vt ſcri
pſi de re. poſ. l. j. glo. fi. in pn̄. dꝫ. Si aūt ſit abſolut⁹ ſup-
plebunt ſibi expenſe ⁊ dāna. ff. de re. mili. l. iij. §. is q̄ ad
hoſtes. ⁊. j. de ero. mili. āno. l. fi. li. xij. interuerſiōe. i. frau
de in officio cōmiſſa dꝫ. deco. i. fraudem cōmiſit dꝫ. ad
qđ. §. e. l. neminē. nā ſi ſemel calūniet eſt ⁊c. ff. de actu. l.
ſi cui. §. hiſdē. In glo. j. ibi. j. de coar. dic vt ibi not. ⁊ me-
lius. j. de diuer. offi. l. quicūq̄ꝫ. li. xij. In glo. fi. in fi. Circa
hoc dic qn̄ aut remouet ꝓpter delictū q̄s ab officio tūc
aut delinq̄t in officio aut extra offī. Si delinquat extra
officiū pōt redire ad id officiū p reſcriptū tn̄ principis. j.
de coar. l. ſi q̄s ex grege. nō aūt alr̄ ſine reſcripto redibit
j. de dig. l. iudices. Si aūt in officio delinquat tūc aut in
eodē officio ⁊ tūc nō debet redire ad illud per reſcriptuꝫ
c pncipis[c] vt hic. ⁊. §. ſi quacūq̄ꝫ predi. po. l. j. ⁊. j. de diuer.
offi. l. q̄cūq̄ꝫ apparitores. Et idē intelligo ſi delinquat
in alio offo: q2 nō dꝫ ad aliud officiū aſpirare. j. de pri.
ſa. lar. l. ſi. Et hoc verꝫ eſt niſi diceret in reſcripto. nō ob.
tali lege. ff. de le. iij. l. ſi q̄s. in pnci. §. de inoffi. te. l. ſi qn̄.
aut remouet alr̄ ꝙ ꝓpter delictū: ⁊ tunc aut fuit amot⁹
q2 alr̄ adminiſtrauerat aliud alr̄ illud offī p ābitionē
alr̄ nō eſt admittēdus. ⁊ de eſſe. l. nemo. de crim. ſtelli. l.
fi. ⁊. §. e. l. neminē. Aut vult redire ſine ambitione: q2 nō
erant alij ita ydonei: ⁊ tunc admittit. j. de pnci. agen. in
re. l. agentib⁹. §. de offi. aſſe. l. liceat. ff. de mu. ⁊ ho. l. ho-
nor. §. fi.

1 Uos tabularios. Caſus. In qualꝫ ꝓuincia
debēt eſſe duo tabelliones et duo ſuſcepto-
res quorū vn⁹ nihil cōicet in alio. Et ſi hoc
nō fuerit cuſtoditū pena iponit. dꝫ. hec. l. eſt
fortis: ⁊ eā diuide. q2 pmo dicit ꝙ in qualꝫ ꝓ
uincia debēt eſſe duo ſuſceptores quorꝫ vn⁹ ſuſcipiat au
rum: ali⁹ alias ſpēs. ⁊ debent duo notarij ſeu munerarij
videlꝫ cuilibet ſuſceptori det vnus notari⁹ ſiue munera-
rius. Scđa ibi ſcire aūt. ⁊ dicit ꝙ ſuſceptor auri nihil hꝫ
cōmune cū ſuſceptore aliarū ſpecierꝫ. q. d. vnus nō dꝫ ſe
intromittere de officio alteri⁹. ⁊ qđ dꝫ ſolui vni nō debꝫ
ſolui alteri. Et expone ibi cū arche ⁊c. i. ſcrinio. ibi ratio-
cinijs ⁊c. vt alie ſpēs aliarꝫ rationū extra aurū qđ ptinet
ad aliū ſuſceptorē. tertio ibi ꝟſu iudices. punit iudices
in. v. libris auri ⁊ alios officiales pena capitꝫ ſi predicta
nō obſeruauerint. q. d. ſi illud qđ dꝫ ſolui vni ſuſceptori
2 alteri fecerit ſolui puniat pena predicta. ¶ Not. ex fi.
huius. l. ꝙ punit iudex q̄ mādat pecuniā cōdēnationis
alij ſolui ꝙ dictat ſtatutum facit quod dixi. §. de cano fi.
lar. ti. l. precepit. §. pudentib⁹. bar. Sed an. de baru. in
telligit ſic ꝙ pecunia q̄ colligit ex ſolutione tributorum
qđ vocat aurū largitionale nō mittet ad ſcriniū rōna-
liuꝫ ſeu comitis rerꝫ priuatorꝫ vt. §. de cano. lar. ti. l. j. ⁊. l.
pcepit. §. pe. et de exac. tribu. l. in fiſcalib⁹. Et ſic collige
ex hiis ꝙ aurū qđ percipit p preſides ex collectis non
mittat ad magiſtros rationales vt. l. §. all. ⁊. j. ꝺ mūera.
⁊ actu. l. iiij. li. xij. Et in aut. de collatorib⁹. §. cos. col. ix.
Et de iſto ſcripſi. §. de cano. lar. ti. l. j. Eſt alia archa cō
munis de q̄. ff. ꝙ cuiuſq̄ꝫ vniuer. in. l. j. ¶ In tex. ibi lar-
gitionale. i. illud de quo collectores largiunt ſoluēdo tri
buta dꝫ. Et ibi arche. in qua reponunt alie ſpēs ad q̄s
erat alius ſucceſſor deputat⁹. dꝫ. Cōmune. i. non dꝫ hr̄e
ꝓprium aurū nec ponere cū auro largitionali qđ habet
ex tributo. §. e. l. frumēta. vel dic ꝙ aut erant duo ſuſce-
ptores. vnus auri ⁊ alius aliarꝫ ſpecierꝫ. Et dic ꝙ aurum
nō dꝫ poni in archa vbi alie ſpecies recōdebant. nec vn⁹
debet ſe intromittere de officio alterius. §. de exac. tri. l.
miſſi. j. de

l. iiij. §. ſi auctor de re mili. et aliquid in. l. numerum. §. mixta. ff. ꝺ mune. ⁊ hono.

c ¶ Per reſcriptum principis Uide de hoc quod notatur i apoſti. ad iſtā in. l. medicorum. j. in apoſti. in fi. reprobari. §. de pfeſ. ⁊ medi. iſto li.

miſſi.ſ.de execu.l.ij.ℨ.de cõpen.l.ſ.τ de teſta.l.conſulta. dy.Et ibi militandos. Not.penã.v.librarũ auri iudici ꝑ mittenti officiarios vni officio alij attributo. de ſecuro.
¶ Not.ꝙ auctoritate ṗncipis debẽt creari tabelliões
a τ qḋ ad ṗncipem[a] ꝑtineat creatio.ꝓbatur qꝛ creare tabellionẽ eſt eligere perſonã cui[9] ſcripture adhibeat̃ fides.ℨ.de fal.l.ſi ꝗs decurio.ad illũ igit̃ ꝑtinet creatio il lius ꝗ põt habilitare perſonaꝫ τ dare ſibi credulitatẽ.ſꝫ hoc ꝑtinet ad principẽ.ℨ.ḋ iur.anu.aure.l.j.ff.de nata.
3 reſti.l.j.ꝫ τc.¶ Itẽ tabellio eſt publica pſona τ publicis vtilitatib[9] deſeruit.ar.ff.de adop.l.nõ aliter.τ de magiſtra.cõue.l.ſ.§.exigere.ſed cõceſſio iuris publica pertinet ad principẽ.ff.ꝙ vi aut clã.l.iij.§.plane.Sed dic ꝙ quidã erãt tabelliones ꝗ ſcribebãt in palatio τ iſti habebant dignitatẽ de ꝗbus habet̃.ſ.de preſenti.l.preclarã.ℨ.de exa.mu.l.maximaꝝ.in ṗn.l.aut.vt ſine ꝓhi.mres debitrices.§.fi.coll.vij.erant alij.τ hoꝝ creatio etiã ꝑtinebat ad principẽ ꝗ põt dare dignitatẽ.ſ.de cõſu.l.fi.et de dig.l.nemo.Erant alij ꝗ ſcribebãt publicas functiones τ hoꝝ creatio etiã ꝑtinebat ad ṗncipẽ vt hic in ṗnc.τ.ſ.de mune.τ actu.l.actuarios.li.xij.erant alij ꝗ ſcribebant actus iudiciales:τ iſtoꝝ creatio ꝑtinet ad iudicem ordinariũ.nã ad iudicẽ ꝑtinet creatio miniſtroꝝ ſue iuriſditionis.in aut.de iudi.§.nullo.¶ Unde magiſtrat[9] municipalis põt cõficere acta.ℨ.de ma.municipa.l.ij.τ ſm qḋ põt ꝑ ſe τ per aliũ.qꝛ qḋ poſſum ꝑ me τ per aliuꝫ niſi reperiat̃ expreſſe ꝓhibitũ.ff.de admi.tu.l.ita aũt.§.
4 geſſiſſe.¶ Itẽ barones in terra ſua eꝗparant̃ preſidibus.nã oẽm iuriſditionẽ habent ar.ff.de offi.pre.vr.l.j.§.cũ vrbẽ.τ ar.ff.de offi.preſi.l.oĩa.ſed preſides poſſunt creare tabellionem:qꝛ poſſunt qḋ eſt mai[9].ſ.creare iudices pedaneos.ꝫ qḋ eſt minus.ℨ.de peda.iudi.l.fi.Itẽ indicere officiũ tabellionat[9] eſt mun[9] publicũ.ff.de mu.τ ho.l.iij.§.preſes.¶ Itẽ ſunt alij tabellionarij ꝗ ſcribunt cõtractus ſingulaꝝ pſonaꝝ.Et hoꝝ creatio ſpectat de iure cõi ad decuriones.qꝛ ṗnceps nõ põt cuiliber diſcernere ſufficientiã perſonaꝝ.τ iõ relinquit̃ decurionibus.ℨ.de pſe.τ me.l.magiſtros.ff.de decre.ab or.fa.l.j.¶ Itẽ qꝛ ad ipos decuriones ſpectat creatio officialium minoꝝ.ℨ.de decurio.l.ij.ſed ꝯfirmatio credo ꝙ ſpectat ad preſidẽ vel illũ ꝗ tenet locũ preſidis.ar.ff.qñ ap.ſit.l.j.§.ſolẽt.τ.ℨ.de decurio.l.ij.τ.ℨ.e.l.exactores.Et de hoc ſcripſi.ℨ.de tabula.l.gñali.ſup ṽb.ordinent̃.

H Umilioribus. Diuidit̃ hec.l.in qnq; ptes.Primo dicit in genere decuriones non vexandos
1 officijs vilib[9].ſcḋa ibi ſuſceptionẽ.dicit ꝙ officium exigẽdi collectã ꝓ veſtibus ꝑtinet ad officiales ꝓcõſulis vel ad eos ꝗ al's hoc facere ꝯſueuerunt tertia ibi hoꝝ τc.dicit ꝙ ad decuriones ſpectat ad ꝓdicta repetere rationẽ τ inuenire ad hoc hoĩem ſufficiẽtẽ. quarta ibi.neq; eni aſſignat rationẽ.Ad cui[9] euidentiã ſciendũ ꝙ ꝓ exactione vel collecta ꝓ veſtibus erat cõſtitutum certũ ſalariũ officialib[9] ꝓconſulũ ſeu alijs.dicit ꝫ ꝙ rõ predictoꝝ eſt:qꝛ nõ eſt equũ decuriones ſuſtinere dãnum dicte exactionis non facte: τ alios hr̃e lucrũ.ſed alia rõ colligit̃ ex ṗn.l.qꝛ eſt vile offiñ.qnta ibi hãc igit̃.cõcludit ad ꝓdicta ponẽdo vnã excuſationẽ τ eſt clarus
2 tex.¶ Not.bñ ꝙ iſta officia vilia:nõ ſunt danda decurionibus.ſed alijs hoĩbus inferiorib[9] ſubditis vt ſtare ad cuſtodiã portaꝝ τ facere iſta viles exactiones τ ſilia facit qḋ dixi.ℨ.de mu.τ in quo lo.l.ſ.bar.Itẽ not.ꝙ qui ſemel in aliquo officio bñ ſe geſſit poterit aſſumi iteꝝ in eodẽ vt hic.τ.ℨ.de aſſer.liceat dũmodo nõ cõtinet.vt.ℨ.
3 e.l.neminẽ.¶ Tertio not.ꝙ officia debent cõmitti ex-
b pertis nõ rudibus[b].¶ Quarto not.ꝙ nõ ꝺꝫ vnus habere cõmodũ:alius onus.ſed ꝗ habet vnum habeat τ reliquum.vt.ff.ꝓ ſo.l.ſi nõ fuerint.§.fi.τ de reg.iur.l.ſcḋm.
4 ¶ Item not.ꝙ priuilegiũ prime dignitatis nõ perit ꝓpter ſcḋe dignitatis aduentũ.de ꝗ dicemus.ſ.de ꝓxi.ſa.ſcri.iubemus.An.In tex.ibi humiliorib[9].i.vilibus.Dy.ſ.vt vadant ad cauandũ foſſata.Fredericꝰ.curiales.i.decuriones ꝗ curiales appellant̃ al's vocant̃.dy.vt not.ℨ.de decurio.in rub.τ.l.curiales.vtilitate.qꝛ mẽti iſtis

a ¶ Ad principes not. inno. In.c.cũ.p.tabellio de fi.inſtru.τ ſpe.c.ti.§.reſtat vñ.ſꝫ quis põt vel ab habẽte poteſtatẽ ab illo argu.l.j.ℨ.de emã.libe.not.bar.in.l.j.ff.ḋ offi.procõ.et bal.in.l.j.q.vj.ℨ.de inoffi.teſta.de quo vide que notaui in apoſtil.ad iſtã in.l.generali ꝫ.in.vñ.ꝗd igit̃ fiet in premis remiſſionibus.ℨ.de tabul.iſto libro.

b ¶ Expertis non rudibus. Simile dicimus in aduocato groſſo et rudi cui cauſa ſubtilis nõ ꝺꝫ cõmitti vt not.bal.in.l.fi.q.xvj.ℨ.de here.inſti.

officijs minoribus nõ poſſent vacare alijs maiorib[9].meruerunt.i.aliquo tpe rõne tributoꝝ ꝗ colligunt̃ ꝓ veſtibus exercuerunt.dy.hoꝝ.ſ.decurionũ ꝗ debent inqrere de diligẽtia illoꝝ ꝗ eligunt̃ ad talia officia nõ vt ipuner gerant.odoff.dãna ſuſcipiendi tributa.Dy.

A Urum ſiue argentũ.Archarius vocat̃ ꝗ aurum vel argentũ ſuſcipit τ ſi male egerit ad diſpendiũ moderatoꝝ ꝓuincie ſuoꝝq; officialium ꝑtinet.τ ſi ꝗd ad erariũ fuerit referẽduꝫ comitib[9] erarij ꝺꝫ referri.dy.¶ In tex.ibi diſpendiũ.qꝛ iudices de ſuo emendabũt:ſuſceptores aũt punient̃ in eo qḋ extorſerint vltra in perſonã.ℨ.de diſcuſſo.li.iuncta.l.fi.ℨ.de cõdi.in pu.hor.

¶ De põderatoribus τ auri illatione. Rub.

A Urum quod.Caſus.Aurũ qḋ ꝓ tributis ſoluit̃ ꝺꝫ eqs ponderib[9] ponderari.An.vel ſic põt qd ſoluere aurum vel in maſſa vel in ſolidis aureis.h.d.bar.materiam.i.maſſam.In tex.ibi a pondere i.ſoluere.al's eſt ibi apprehẽdere.τ tũc dic.ſi ꝗs ſuſceptor.dy.ſuſcipiat̃.qꝛ par ꝺꝫ eſſe libra ꝗ ponderat̃ aurũ in ſolidis τ in maſſa.dy.

O Otiens.Caſus.In qualꝫ ciuitate ꝺꝫ eſſe vnus officialis ꝗ vtat̃ nicoſtrat[9].i.cognitor auri ꝗ nec fallit nec fallit̃ in cognoſcẽdo aurum.ad cui[9] fidẽ τ induſtriã recurrat̃ cuꝫ de auri qualitate τ ꝓuincialib[9] illati ꝯtingerit
1 dubitari.¶ No.ſapiẽs eſt ꝗ nec fallit nec fallit̃.ꝫ doloſus nõ eſt ſapiens:qꝛ decipit ſeu fallit.Itẽ ſapiẽs eſt qui nõ põt falli:qḋ itelligas ſi habeat facti peritiã vel ignorantia facti ſꝑ prudẽtiſſimos fallit.ff.de iur.τ fa.igno.l.ij.an.¶ In tex.ibi dubitatio inter ſoluentẽ τ ſuſcipiẽtẽ nitorẽ.i.cogigoſtatẽ auri.an.vel etiã pſone.odof.Et ibi
2 ꝑ ſingulas ciuitates.¶ Ar.hui[9].l.dicũt ꝗdã ꝙ ciuitas põt cõſtituere aliquẽ ꝗ cognoſcat de menſuris τ puniat falſe menſurãtes.ſic.ſ.de yrenarchis.l.i.tu dic ꝯrium qꝛ cognitio de mẽſuris falſis tangit mere iperium: τ magne
c pene ipoſitionem[c].τ talẽ cognitionẽ dat ſolus ṗnceps. vt.ff.ad.l.iul.de ãbi.l.j.τ in aut.iuſiurandũ.qḋ preſta.ab hijs.§.j.τ.ff.de fal.l.pe.nec ob.hec.l.qꝛ dico ꝙ iudex nõ hꝫ peritiam in oĩbus officijs.τ iõ qñ aliq̃ incũbunt ꝗ cõſiſtunt in peritia ꝗ nõ requirit̃ a iudice vt in cognitione auri τ mulieris pregnãtis:tũc iudex cõſulit illos qui ſunt periti in illo officio τ illis credit̃ vt hic.ſ.de re mili.l.ſemel.τ.ff.de ven.inſpi.l.ſ.circa ṗn.Ber.Uñ lꝫ nolatio taliũ in quibuſdã ꝑtineat ad ciuitatẽ.ſed tñ cõfirmatio ſpectat ad preſidẽ vt.ℨ.de decu.l.ij.τ.ℨ.ti.ij.l.exactores iũctis hijs ꝗ ſcripſi infra.e.ti.l.modios.τ.l.duos.Et de inde habita relatiõe taliũ expertoꝝ iudex ꝓcedet iuxta caſus ꝗlitatẽ.vt.l.pe.ff.de cõſe.τ.l.arbitriũ.fami.hercis.
3 hec.l.eſt clara.¶ Ex qua not.ꝙ ille ꝗ preeſt põderi cõmunis τ florenũ iprobat vel approbat eſt ei parendũ.ſimiliter in ciuitate pariſij eſt extimator public[9] equoruꝫ.et eſt ei credendũ.Itẽ in ꝗbuſdã ciuitatib[9] de anno i an
d num preponunt̃ quidã medici[d] ꝗ habẽt eſtimare vtrum vulnera ſint mortalia vel ex eis ſit remãſura cicatrix ſeu mẽbri debilitatio.τ ſic eſt ei parendũ ſeu credendũ vt hic
4 cũ ſilibus.¶ Et aduerte ꝙ ſtat̃ dicto vni[9] qḋ eſt veruꝫ qñ ille cui ſtat̃ preponit̃ a cõi toti[9] ciuitatis. Sed qñ a iudice ꝓponeret̃ deberẽt eligi duo ſi reperirent̃ i ciuitate.vt.ℨ.de fide inſtru.l.cõparationes.τ.ſ.de re mili.l.ſemel.li.xij.al's vn[9] ſufficit.vt in aut.de nõ alie.§.qḋ aũt.bar.¶ Et allegat.l.iſta ꝙ experto in ſua ſciẽtia ſit credẽdum.ad qḋ.ſ.de re mili.l.ſemel.ff.de ven.inſpi.l.j.§.j.de
e ſta.ho.l.ſeptimo.Et hic eſt caſus i ꝗ credit̃ vni teſti[e] ſic ff.de verb.ob.l.ſ.in fi.de do.ꝓle.l.theopõpus.ſunt alij ꝗ not.in ſpe.ti.de teſte.§.reſtat.de mino.vñ.hoc tñ.fallit quarta particula ṗme partꝫ.Et eſt rõ quare ſtat̃ dicto vnius teſtis ꝗ deponit circa illa ꝗ ſpectant ad ſuũ officiũ.ℨ.de fal.l.ſi ꝗs decurio.τ ex.l.iſta dr̃ iũctis.ll.all'.ꝙ ſufficiat vnus medic[9] ad deponendũ de vulnere qḋ eſt verũ vbi eſt tñ vnus medic[9] in illa villa: ſec9 ſi pl'es in.aut.
5 de nõ alie.§.ꝙ aũt.¶ Et not.ex.l.iſta ꝙ vbi deciſio ꝗ-

c ¶ Impoſitionem. Adde ꝙ corrũpẽs menſuras publicas et põdera vel falſans ꝺꝫ ḋ iure ciuili relegari vt not.gl.in.l.pe.ff.ḋ fal.et.l.modios τ ibi bar.ℨ.ti.pxi. Aduerte tñ ꝙ alex.i.l.heredib[9].§.de eo.ff.de do lo.τ in.l.annonã.ff.de extraord.cri.τ abb.in.c.ij.dicũt eẽ penã arbitrariam.ſ.de illis ꝗ ſũt varie in iure poſiti.Sed in foro cõſciẽtie ꝺꝫ triginta diebus penitere et in pane τ aqua ieiunare vt ꝑ eũ vbi.ℨ.

d ¶ Quidã medici. ego puto iſtud dictũ eẽ intelligendũ de medico chirurgico τ not.glo.τ archi.ix.diſt.c.ego.ſol.et panor.in.c.ſignificaſti extra de homi.τ ang.ḋ peru.in ſuo reptorio in vñ.vulnus vbi refert do.Antho.de arce to.l.l.ſeptimo menſi.ff.ḋ ſta.ho.

e ¶ Uni teſti. Tu vide alios caſus in quib[9] vni teſti credit̃ ꝑ bartholo.ſoxi.in ſuo trac.fallẽ.fall.cccexxiij.incĩ.teſti vni τ qḋ ibi notaui in apoſtil.ad eum vbi addidi alias fallentias.

ſtionis q̄ cōſiſtit in iure ptineat ad iudicē vbi tñ cōſiſtit in ſacto qḋ reqrit peritiā alicui⁹ artis: tūc ƀʒ decidi ꝑ peritos illius artis: ⁊ ad eos ꝑ iudicē remitti vtpote ꝑ mareſcallum ſi tractaꝛ de eq̄ morboſo vēdito. vel ad campſores ſi tractaꝛ de cōpoto ⁊ ſimilibus. ad qḋ. ſ. de vſur. ⁊ fru. le. l. ij. ff. ſi cui pluſq̄. ꝑ. l. fal. l. j. §. interduʒ. Et talis deciſor vocaꝛ arbiter in dicta. l. ij. nec ƀʒ ſe intromittere de hiis q̄ cōſiſtunt in iure: ſed ſup hiis ƀʒ partes ad iudicem remittere. ff. fa. hercī. l. arbitrū. de cōſe. l. pe. Not.
6 ꝙ crediꝛ iſti nicoſtrato. ¶ Sed nunqd ſtabiꝛ ſuo dicto cū iuramēto vel ſine. Circa qḋ dic ꝙ aut eligiꝛ q̄s ad officium nō put incidit caſus: ſed gn̄aliter. ſ. quotienſcūq; ɔtingit caſus ⁊ tūc tales ab initio ſue adminiſtrationis habēt iurare. ſ. de ero. mili. āno. l. ꝑ hanc. in p̄n. ſ. de bo. vacā. l. fi. in auꝛ. iuſiurandū qḋ p̄ſta. §. j. vt hij q̄ obli. ſe ꝑbi. hr̄e reos. mi. §. fi. ⁊ tales nō debēt iurare circa ſingulos actus cū ſufficiat ſacramentū a principio preſtitū. ſ. de iudi. l. rē nō nouā. in p̄n. cū ibi nota. de iura. calū. auꝛ. hoc ſacramētū. ar. in auꝛ. de nō alie. §. qḋ aūt. ff. de ven. inſpi. l. j. §. j. aut q̄s eligiꝛ ad actus ſinglos put act⁹ vel caſus icidit: ⁊ tūc in quolʒ actu lʒ iura ar. ſ. de ꝑxi. ſa. ſcri. l. vnicuiq;. §. j. ſ. de pſe. ⁊ me. l. ſi q̄s archiatri. ⁊ not. e. ti. l. magiſtros. ad qḋ. ſ. de aduo. diuer. iudi. l. nemini. Et lʒ hēat iudicare de certitudine ſi tñ deponat in tali actu de q̄ nō pōt hr̄i plena noticia: ſufficiat ꝙ tūc deponat de
a credulitate⁊ ar. in auꝛ. vt q̄ obli. ſe ꝑbi. hr̄e reos mino. in p̄n. ⁊ ar. ff. de ven. inſpi. l. j. §. j. ꝑ quo q2 in iudicijs dubi⁹ eſt euētus litis. ff. de pecu. l. qḋ debeꝛ. iūcta. l. ij. §. j. ſ. de iura. calū. vbi iurat ꝙ credit ſe hr̄e iuſtā cauſam: al's cōpelleretꝛ anceps ſubire periuriū qḋ nō eſt dicendū. ff. de in litē iuran. l. videamus. ⁊ rer. amo. l. marcellus. Bar.

¶ De auri publici perſecutoribus. Rubrica.

Auri perſecutores. Caſus. Nulli ſuſceptori auri publici lʒ aurū ɔquerere ſine licētia: quē ſi habuerit nō lʒ retinere ſʒ theſauris iferre dy. Vel dari⁹ officiales q̄ aurū pub. ſuſcipiūt ſuſceptores ɔſueuerint partim aurū preſumere ſub. i. cōquerere ſine licētia iperatoris: ⁊ cū iterdum habeāt licentiā coquēdi aurū retineret nō mittere ad eraria publica. vñ mādat iperator vt null⁹ coquat aurum ſine licētia p̄ncipis: nec coctū in ſuos vſus cōuertat ⁊ h. d. an. Hec. l. fortis eſt in tex. nec glo. bñ declarat. ⁊ ħ dicit. Suſceptores nō pñt pecuniā acceptā ſine licentia in maſſam redigere ⁊ hita licētia non debēt retardare.
1 ¶ Not. ꝙ lʒ ſolidū ſoluaꝛ ꝑ libra auri nō p̄t ſuſceptor redigere in maſſam ſine licētia. ex quo hēs caſum ꝙ iſti exactores publici ſi exigāt pecuniā nō pñt eā redigere i florenos nec aliā pecuniā ſine licētia: ſed ſi oē lucruʒ qḋ inde perciperetꝛ ƀʒ eſſe publicū ⁊ ſic q̄ tale lucrū retinet cōtra cōſcientiā retinet: ⁊ fiſcus poteſt repetere qḋ eſt notandum ꝑ iſtis exactoribus publicis. Bar.

a ¶ De credulitate. Ita not. Jo. and. ⁊ abb. in. c. fraternitatis in glo. ij. et tra ð frigi. bar. in probe. ffor. §. eo. ꝟſi. ſʒ ad iuerte bal. ⁊ ſaly. in. l. cōparationes. ſ. ð fi. iſtru. io ⁊ imo. in. c. propoſuiſti extra ð probā. qḋ eſt verū niſi ðponerēt de re pceptibl ſenſu corporeo vt eſt tractus vel ocul⁹ q2 tunc teneꝛ iurare non ꝙ ita credūt ſʒ ꝙ ita eſt ita not. bar. in. l. theopomp⁹. ff. de dote. ꝑle. bal. i rep. l. ij. char. xxiij. ff. de iure iur. lodo. rom. in. l. j. in fi. ff. ð ver. oblig. et feli. in alle. c. poſtulaſti. iij. ꝟ. tertia cōcluſio extra de ꝑba.

¶ De hiis qui ex publica collatione illata ſunt non vſurpandis. Rubrica.

Nullus iudicum. Caſus. Officiales non debent aurū publicū qḋ ad eos ꝑuenit mutuo dare. Dy. al's patieꝛ penā vt ƀ2 ſ. de hiis q̄ ex pu. rō. l. j. ⁊. ij. ⁊ dic ꝙ ibi an. ¶ In tex. ibi iudicū. i. preſidū q̄ ad inſtantiā exactoris exigunt a collatoribus. ſ. ð exac. tri. l. in fiſcalib⁹. ⁊. l. miſſi ad rem publicā. i. reipu. vtilitatē. Dy. interuentione. qḋ facit alteri mutuando noīe publico vt dicebat. Et ſic de dante loquiꝛ hec lex ne cōtrarieꝛ glo. rubrice.

Nullus penitus. Caſus. Qḋ in horreis publicis inſerꝛ vel i archa nō ƀʒ q̄s vſurpare quocunq; titulo niſi de ſublimiū iuſſione. dy. vel ſic non pōt aliq̄s officialis vt ſuſceptor ſpēs publicas trāſferendas in horrea publica vł aurū tranſferēdū in archā publicā ad aliū ti. cōferre niſi ex p̄ncipis volūtate ſi ɔtra faciat punieꝛ vt. ſ. l. ꝑxi. No. caſuʒ in q̄ p̄ncipis eſt neceſſaria volūtas vt. ſ. de iur. fiſc. ꝓhibitū. an. ¶ In tex. ibi ſublimiū. i. p̄ncipis. vt not. ſ. l. ꝑxi. dy. In glo. ij. ibi vel hic ſec⁹ hec vera vt not. in ſim. ſ. de cōtra. iudi. l. j. ⁊ q̄ ſit rō dicet ibi not. dy.

Sciant iudices. Caſus. Suſceptores canonis ad alias neceſſitates ſine metu capitis transferre nō poſſunt. dy. In text. ibi licere. Sed cōtra. ff. de opi. pu. l. pecuniā. ſed dic ꝙ ibi pecunia erat deſtinata ad op⁹ nō neceſſarium. hic aūt ad opus neceſſarium ad qḋ. ff. de cōpen. l. qḋ labeo. Dy.

¶ De auro coronario. Rubrica.

¶ Super rubro nō ſolū ſit collatio ſiue collecta ꝑ veſtibus imperialibus. vt. ſ. de ſuſcep. l. pe. ſed etiam pro corona. ideo ⁊c. Odoff.

Ad collationem. Caſus. Auruʒ coronariū ƀ2 qḋ conferꝛ ꝑ corona p̄ncipis ad hanc collectionem non tenentur niſi illi qui ɔſueuerūt vt iudei. vt. ſ. de iude. l. iudeorum. ¶ Nota de conſuetudine vt dixi. ſ. de exac. tributo. l. miſſi. An.

¶ De irenarchis. Rubrica.

Irenarche. Caſus. Irenarche ad cōcordiam retinedā ⁊ pacē cōſeruandā. Idonei a decurionibus nominanꝛ. An. Vel ſic ſindicos ad denūciādū maleficia ſeu milites ad capiendū malefactoꝝ conſilium ciuitatꝭ ƀʒ preponere nō iudex ſolus ſiue poteſtas ciuitatis ſiue alius re-
1 ctor. de iſtis diximus. ff. de cuſto. reoꝝ. Bar. ¶ Hic vꝛ caſus ꝙ cōſules cū ſenaſcallo debeāt creare ſeruiētes. ⁊ apparitores. ad qḋ. ſ. de cano. lar. ti. l. precepit. §. id de ſuſcep. l. exactores. in auꝛ de deſen. ciui. §. ⁊ abſolute. q2 poſſunt eos a ſuo auditorio repellere. in auꝛ. ð iudi. §. ſi ꝟo iudex deſpor. l. ij. ꝗ poſſunt creare vt exinde veniat creatio vñ venit priuatio. in auꝛ. de deſen. ciui. §. nō habente. Sed dic cōtra ꝙ de rigore iuris ꝙ ſolus p̄nceps poſſet. vt. ſ. de coar. l. j. ⁊. l. iij. de re mili. l. neminē. ⁊ de palatie. ſco. l. j. de pala. l. nō aliter. de agen. in re. l. ij. de mu. ⁊ actu. l. actuarios. ⁊ de diuer. offi. l. in hiſa. ⁊ dixi in ſiñ in dicto. §. illud. Et ex. l. iſta ƀ2 ꝙ ſi aliq̄s ſtat qualʒ die in carreria ante portā meā vt meā poſſet nrari ꝙ poſſet ⁊ debeat ꝑ iudicē ꝓhiberi. Et de ħ eſt tex. ff. de edi. curri. l. j. in fi. Et alle. de ħ caſus. ff. ne q̄s in lo. pu. l. ij. §. merito. ibi cū dicat. ſi cui edit⁹ ſit deterior aut anguſtior ⁊c.

¶ De argenti precio qḋ theſauris inſerꝛ. Rub.

Iubemus. Caſus. Qui debet argentum ſoluendo quinos aureos ꝑ libra argenti liberatur dy. Vel ſic ꝑ libra argēti poſſunt ſolui
1 quinq; aurei. h. d. ¶ Et not. ꝙ pōt ſolui aurum ꝑ argento. dixi in. l. paulus. ff. de ſolu. bar. Vel ſic. qui debet argentū ⁊ vult ſoluere aurū ꝑ qualibet libra argenti debet ſoluere q̄nq; ſolidos. ¶ Et ſic
b not. ꝙ libra argenti valet quinq; aureos. libra auri⁹ va-
2 let ſolidō. lxxij. ar. ſ. de ſuſcep. l. quotiens. ¶ Et nota ꝙ ſoluitur vna quantitas ꝑ alia qñ non intereſt creditoris. vt. ff. de auro ⁊ argen. le. l. j. ⁊. ſ. de dona. l. ſi quis argentum. in p̄n. ⁊ facit. ff. de ſo. l. paulus. reſpon. creditorem Bar. An.

b ¶ Libra auri. Tu vide de omnibus his libris ꝑ iſtū. ſ. in rubri. de cano. ⁊ tribu. aut. viij. ꝟſi. itē habemus libram argenti iſto h. et gul. ð cūg. in. l. illō nu. v. ⁊ quod ibi notaui in apoſtil. in ꝟſi. libra auri. ſ. de ſacroſan. eccle. ⁊. Jo. fabri inſti. ð atti. tut. §. nos aūt in fi. vbi etiam notaui.

¶ Explicit liber decimus.

¶ Domini iuſtiniani ſacratiſſimi principis Incipit liber.xj.Et primo.

¶ De nauicularijs ſeu naucleriјs. Rubrica.

Super verbo luſtrali poſito in rubrica et ſuper.l.greca ſituata que incipit in dictionibus.Pro euidentia iſtorum premitte que ſcripſi.s.de indic. ſuper Rubrica. ¶ Super rubr.ibi de nauicularijs et c. nauicularij habẽt corpus et collegiũ p iura approbatũ.ff.de iur.imu.l. ſemp.§.licet.et.l.fi.et ſic poſſunt hr̃e archã cõem et ſindicũ vel actorem.ff.q cuiuſcq vni.l.j.in principio.§.j.et.§.quibus. vt ſunt plura alia collegia de iure approbata. vt in.l.fi.ff. de iur.immu.
1 ¶ Circa gl.pn.Rubr.ibi de interdi.imo i ti.de iuriſdi. ſic eſt ſilr̃.s.ad trebel.et de inter.per.ctin ti.de reli.et ſũp.fu.et alee vſu.et in ti.de re.cre.et vſurã.et in multis alijs locis in iure ciuili.
¶ In glo.rubr.ibi a munere tranſeundi vt.s.ex q.mune.vel preſtationi.ne excu.ſe liceat.l.j. In glo.ibi.vel.s. dixit de collatione ſpecierũ vt dicta.l.j.et.s.vt nemini liceat in emp.ſpecierum ſe excuſare.l.j.
2 ¶ In glo.rubr.ne q poſſet eſſe dubitatio poni*t* in rub. de nauicularijs ſeu naucleriјs et c.natura enĩ dictionis
a ſeu[a] al's ſiue,ppr̃ie eſt vt lz diſtinguat caſum tñ cõiungit vt duo pro eodem ponant̃ vt.l.ſi qs ita.ff.de auro et ar.le.et ibi dixi bar.q facit ad.q.ſtatutũ eſt in ciuitate vt cãdelarij gaudeant certa imunitate.querit mõ quõ intelligitur cãdelarij. ¶ Ex hac.l.ac glo.vr̃ q tã illi q faciunt cãdelas q illi q vendũt ſi maiorẽ partẽ fortunaꝝ ſuarum poſuerunt in illa mercãtia a ſili ſicut hec gl.eſt in.l. ſemper.§.negociatores.ff.de iur.imu.et ſuit de ſumma.azo.ſumpta.ſed hoc nt. Ad qſtionem dico q ppr̃e loquendo ſolũ ille q habet noticiã faciẽdi illã artem de cãdelarijs cõprehẽdit̃.q2 iõ dr̃ artificiũ.vt.l.legatꝫ ſeruis.ſi ex offõ
3 ff.de le.iij. ¶ Negociatores nõ nõ ppr̃ie dicunt̃ artifi
b ces[b].q2 de iure gen.quilz ſcit emere et vẽdere:lz vnus magis caute q alius:et appellant̃ negociatores ex frequentia.vt dicta.l.legatis.in pn.niſi cõſuetudo regionis illõ inducat.ſi iõ iſti appellant̃ potr᷑ mercatores cãdelarum q cãdelarij.et de hoc in dicto.§.negociatores.iſti mercatores nauiũ nõ appellant̃ nauicularij:ſed potius negociatores qõ bñ not.bar.notabile fuit dictũ niſi cõſuetudo et c.nã ſic eſt in mõtepeſſu.vt denoient̃ ab illo officio in quo plus frequẽtat.vt dicta.l.legatis.§.ſi vn᷒.et de q publice ſe gerunt et tenent operatorium apertum vt eſt exemplum in draperijs et ſimilibus officijs.ad quod.l.labeo.ff.de ſupellec.le.l.iij.ff.ad mace.et.l.ſciendũ.§.illud. de edil.edi.

a ¶ Dictionis ſeu.Adde glo de hac dict.p. Ang.are.inſti. i.rub.d excep. in.j.col.Card. in cle.j.§.porro.de ſum.tri. et fide catho.et panor.in.c.inter ceteros nu.ij. et quod ibi notatur in apoſti. in vñ.d dictione ſeu.

b ¶ Artifices. Ego dicerem cõtrariũ p ea q not.lodo.ro. ſing.ſuo. ccce. ccl.x. inci.niſi qd eſſe cõquiſiti.d cre.ſing. cerilij.inci.ſtatuto caueur. genl.c.j.nu.j. et qõ ibi notat in i apoſtil. ad ipſiꝫ in vñ.appellatione artis de vita et ho.cleri.li.vj. et ſel.in rubel. de offi.dele.j.col.ij.vñ.trib᷒ modis vbi artificis appellatione venit coquus.

Greca indictionibus. Caſus. Imperator volẽs declarare primã partẽ rubri.ibi de luſtrali auri collatione intendit hoc dicere in hac.l.greca ſeu q fuit greca et reducta ad latinũ vz q vltra tributa q annis ſinglis ſoluebant̃.de quib᷒ in ti.de anno.et tri.et de ſuſcep.et archa.l.modios.li.x.q erant ordinaria indict̃ pſonis p rebus vna collecta de quinquẽnio in quinquẽniũ ſic q in pmo quinquẽnio.alia indictio de argẽto et in alio qnquẽnio fieret alia indictio de ere vltimo precipit certꝫ officiarijs ad hoc certũ officiũ deputatis.vt habeãt ſummã curam et diligentiã circa cõſeruationem ſeu collectionem predictarum indictionum.hoc dicit.

Illam. Caſus. Naucleriј portantes res publicas habẽt plenã ſecuritatẽ eundo et redeũdo.h.d.bar.ſed põt poni caſus in terminis ſi rex ſit in aliquo exercitu.et mandet p victualibus q portantes nõ cõpellant̃ ſoluere aliquod paſſagiũ arenã vel pedagiũ.Et põt eſſe rõ dubitãdi in hac.l.ff.de cõcuſſi.l.j.et.ij.Itẽ oẽs iunt ſub ſecuritate legis.ff.ad.l.iul.de vi publica.l.j.et.s.de hijs q ad ecc.
1 cõfu.l.denũciamus. ¶ Rõ eſt dicidendi.q2 plus timet̃ qõ ſpãliter precipit̃ q qõ gñaliter iperat̃.ff.de iniur.l.item apud labeonẽ.§.hr̃e dicatũ.et de pu.l.j.§.j.Itez q vltra puiſionem iuris cõis ponit̃ alia pena hac.l.et.j.e.l.iij.Itẽ lz alij nõ portãtes publicas res ſoluãt aliqõ on᷒ pro trãſitu ſeu paſſagio vt.l.vniuerſi.et.l.ex preſtatione.et.l.a legatis.s.de vecti.tñ iſti ſunt imunes vt hic.et.l.licitatio.§.res.ff.de publicanis. ¶ Item tex.ibi nullã vim hoc eſt ſignũ vniuerſale ar.l.in re mãdata.cũ ibi not.s.materia.q.d.nullã.ſ.cũ armis vel ſine auctoritate iudici.Iſte enĩ ſunt ſpẽs violentiaꝝ vt.l.iij.et.iiij.in pn.et.§.fi.ff.q me.cã.et hic cõtum ad ppoſitũ.lz aliã diſtinctionẽ fa
2 ciat glo.in.c.ti.l.extat. ¶ Et p hoc dico q iſti nauclerij nõ poſſunt detineri ratione debiti vel delicti alibi cõmiſſi in loco vel occaſione condemnationis de hijs facte vel repreſalia. et per hoc facit tex.iſte i fi.ibi.oi ſecuritate et c.facit.ff.de iudi.l.ij.§.legatis.bar. Et dic q nullã vim.ſ.in perſonis vel in reb᷒ ad qõ dicta.l.extat ibi.tu vim putas eſſe.ſic nitit̃ curia parlamẽti pariſi᷒ q litigantes ibi eundo:ſtando:et redeundo oi ſecuritate potiunt̃:et in corpore et in bonis. ¶ In tex.ibi delegatas.i.traditas ab officialibus q preſunt horreis publicis.Idez intelligo ſi comitat̃ ab eo q poſt preeſt rebus pncipis.vt.ff.de legi.l.pncepꝰ.et.l.licitas.§.fiſcus.ff.de pu.iñctis not.j.e.ti.l.
3 ſi publicanus.§.j. ¶ Sed quomõ pbabunt in itinere ſibi has ſpecies eſſe cõmiſſas portandas. Rñ.p lr̃as ſibi datas ar.s.de decurio.l.ſi qs decurio.et.l.ſi qua p calumniaz.s.de epi.et cle.ff.de pu.l.ſi publicanus.§.j.Sed qd erit ſi aliqs portat tales ſpecies quas emit a re publica dico q nõ hz hanc imunitatẽ vt.l.licitatio.§.fi.ff.de pu.bar.Annonarias.expone vt.s.de anno.et tri.in rubric.Transferentes.i.portantes.In tex.ibi nec cõcuſſiones i.exactiones indebitas vel tallias ſeu ſeruitia aut pedagia.ſed ppr̃ie cõcuſſio dicit̃ qñ officialis infert metuz et ppter hoc extorquet pecuniã vt.l.j.ff.de cõcuſſio.Prohibet q iſtos nauicularios hoc pati.bar. ¶ In text.nec aliquod gen᷒ incõmodi.i.iacture ſiue dãni odoff.et vult q auctoritate.l.vt occaſione gabelle vel pedagij ſeu vectigalijs niſi ab eis occupetur vt.l.licitatio.§.res.et.§.ſe.ff.de publi.Illi ergo qui portant res pncipis non ſol
4 uunt pedagium. ¶ Circa hoc q2 hic loquitur de pedagijs que accipiunt̃.q2 res portantur.quero ſi in ciuitate eſt gabella vel ipoſitio cõtractuum an contractus celebrati a fiſco vel a principe ſint imunes ab iſta gabella vl̃ ipoſitiõe poſito q gabella vel ipoſitio ſit licita ar.q no.s.ad.l.fal.l.j.§.ad municipiũ.et qõ ibi not.bar.cõtrarium non q ſint imunes vt dicto.§.res.et.§.ſeq.nec ob.dicta l.iiij.ff.ad munici.q2 loquunt̃ de onere iponendo circa res nocendas.hic autẽ de onere iponendo rebus iã pncipi queſitio.ar.s.de peti.bo.ſublatis.l.j.et.ij.et hoc verꝫ quãdo princeps non teneatur niſi in caſibus neceſſitatis q habẽtur.s.vt empt.ſpe.l.j.et ex qui.immu.ne ex ſe.l.j.per totũ.et de exac.trib.l.fi.j.de priui.do.aug.l.abſit.C.de ſacroſan.eccle.l.ad inſtructionez.cũ ſili. ¶ In tex.
5 ibi.ſed venientes et remeantes. ¶ Not. hic q arg. q ſi alicui eſt data ſecuritas veniendi non etiã cõceſſa ſecu
c ritas redeundi[c].poſſet dici imo facit cõtra:q2 hic nõ expreſſiſſet in eundo et redeũdo niſi neceſſe fuiſſet.dico tñ cõtrarium vt.s. Non enim venit ſecure qui non poteſt redire ſecure.vt.l.ſciendũ.ff.de lega.et ad tre.l.de etate.et.ff.de ſepulc.vio.l.vtimur.et ibi dixi et plene.ff.ad.l.iul.ma.l.j.in prin.bar.Melius in.l.qui mittuntur.in fi.ff.ex qui.cau.ma.quod facit ad intellectum auctoritate habita.C.ne fi.pro patre.cuꝫ tex.ibi dicat venerat.vt no.bar. dicta.l.vtimur.hoc verum niſi totum ſit appoſitum in cõceſſione ſecuritatis.qñ illuc ſeruaretur.l.que notorium cum ibi not.ff.de pac.qõ intellige niſi venerit ipedimentum in perſonis eorum quib᷒ eſt data ſecuritas.vt.l.aut pretor.in prin.et.l.ſuccurritur.ff.ex qui.cau.ma. ¶ Itez

c ¶ Redeũdi. Adde bar.in.l.j.§.nõ fuit de dolo.ange.in auct.de mãda.princi.§.neq eñt et panor.c.q2 diuerſitatẽ extra d pre.bẽ.et in.c.ex pte iiu.v.et qõ ibi notatur in apoſti.ad ipſuꝫ in vñ.glo in.c.j extra de,appel.et alex.cõſ.cxlvj.vol.ij.ſz tu aduerte q hoc eſt verum pro pma vice tñ vt not.bar.in.l.dotis.ff.d iure do.et in al leg.l.j.p iſtaz,q iiij.ff.ad le.iul.mate.Gemi.in.c.j.§.ille vero in.ij.not.de filijs.pſby.li.vi.panor.c.ſi.extra d treu.et pace et alex.pleniſſi.in alle.l.j.et conſi.xv.vol.iiij.Quod tñ intelligo habere locum in ſaluocõducto ſimpliciter cõceſſo ſecus ſi ad tẽpus eſſet conceſſum vt nota.Raph.cuma.l.l.ſi mihi et ticio.et ibi bar.ff.de vb.ob.l.cũ in anno.ff.qui.mo.vſufructus amitta.

facit ꝙ ſi aliquis cōduxit equum ad terram ſuam ꝙ pro eodem ſalario videatur cōduxiſſe ad eundum ⁊ redeundum ſic ꝙ non teneatur dare aliud ſalarium vt eſt hic in ſimili: qđ idem priuilegium conceditur in eundo ſicut in redeundo. ¶ Item verba ambigua contra locatorem ſunt interpretanda.l.veteribus.ff.de pact.⁊ de contrahē. empt.⁊ ven.l.labeo. Circa quod erit attendenda lōginquitas itineris ⁊ quātitas loquerij vt.l.j.ff.de rebus dubijs.⁊.l.qui ſolidū.§.j.ff.de le.ij. Item ꝗtum conſueuit locari equus ꝓ qualibet dieta.ar.ff.de vſur.l.qui ſemiſſes.de pign.ac.l.vl' vniuerſorum.⁊ de.le.j.ſi ſeruus pluriū.§.ſi. Sed ſi certum ſalarium ꝓ qualibet dieta erat ſtatutum tunc dico ꝙ debentur ꝓ ſingulis diebus ⁊ in eundo ⁊ redeundo cum tunc teneatur locatori de ſalario donec reddiderit. nam in obligationibus reddendi tenetur quis rem reſtituere in eo loco vbi recepit. nam hoc inducit natura obligationis.ff.de iudi.l.argētarium. in ſi.ff.ſi cer.pe.l.cum quid.⁊ como.l.cum qui cum videatur equam cōduxiſſe vſq; ad tēpus donec reſtituerit ar. ff.e.l.ſi is q.imo vl' ſenti.ſi vltra teneat vt nota.ff.loca. ⁊ cōduc.l.item queritur.in ſi.⁊ pro hoc facit.l.iſta licz inducatur in cōtrariuz.⁊.ff.ex qui.cau.ma.l.que mittunt. in ſi.qđ intelligo verum niſi locator tradiderit nuncium qui equum alteri locauerit vel locare potuerit.ff.loca.l. diem finito.⁊.l.ſed addes.§.pe. In tex.ibi cū ſecuritate.

6 ¶ Not.hic ſecuritatem dari a lege ſic in ſimili in aut. habita.C.ne ſi.pro pa.⁊ in.l.preſenti.in prin.⁊.§.j.C.de hijs qui ad eccle.cōfu.⁊ in.l.qſquis.in ſi.C.ad.l.iul.ma. ⁊.ff.de legatio.l.ſi.qñq; datur ſecuritas ante bella de q in.l.cōuentionū.ff.de pact.⁊ in.l.poſtliminiū.§.inducie. de captiuis.quandoq; datur ſecuritas a iudice ⁊ tūc ſorcia qđ habetur.et not.per glo.⁊ Ja.de bello vi.in.§.ſed neq; in aut.de man.prin.colla.iiij. Itez datur ſecuritas a.l.cultoribus agrorum ⁊ bobus ⁊ alijs animalibus ſemen portantibus⁊ oībus rebus agriculture neceſſarijs vt.C.que res pig.ob.po.aut.agricultores ſignata ſuper l.pignoris. Et qđ dictum eſt in bobus animalibus idez intelligo ſi quis colat cū aſinis vel alijs animalibus cuz in vtroq; ſit idētitas rationis.ar.ff.de contrahen.emp. l.ſi in emptione.§.ſi.et.j.de pala.ſacra.lar.l.ſi.li.xij.ibi cum eiſi par ſimiliſq; ⁊c. Et idem dico ſi cum vacce quia appellatione boum ⁊ vacce cōprehendunt.ff.de vſuca.l. ſi aliena.§.ſceuola.⁊ ꝓ hoc.ff.de le.iij.l.q duos mulos. Et idem credo eſſe cōceſſum vxoribus agricultorum ad inſtar vxorum militum.vt.S.de vxo.mili.l.j.⁊ clericorū. vt.S.de epi.⁊ cle.l.ij.in ſi.⁊ doctoris atq; mediocris.S. de pfe.⁊ medi.l.medicos.⁊ de incolis.l.mulieris. ¶ Itē etiam quandoq; cōceditur ſecuritas per canonem deputata monachꝰ cōuerſus ⁊ agricultoribus.vt extra de treuga ⁊ pace.c.ſi. Unde treuga nil aliud eſt ꝙ̄ ſecuritas data perſonis⁊ rebus ad tempus diſcordie non finite.⁊ talis treuga poteſt dici ſecuritas cōuentionalis. ¶ Item conceditur per canonem romipetis vt.xxiiij.q.iij.c.ſi qs romipetas.⁊.c.ſe.⁊ extra de peregri.c.j. Quandoq; dat ſecuritas ab homine vt quando quis timet offendi ab alio.⁊ tunc quandoq; petitur ſecuritas de re ad rem.et habet locum ti.de dā.inſe.de quo.in.l.qui bona.in prin. ⁊ in.l.hoc amplius.§.cōuentum.ff.de dā.infect. Quandoq; petitur ſecuritas a re perſone:⁊ de iſta nō reperio in iure.quia ſi domus tua meretur ruinam nō debeo ibi tranſire.vt dicta.l.que bona.§.j.tamen poteſt implorare iudicis officium ſi eſt vicinus vt eam refici faciat.vt.l. preſes.ff.de offi.preſi.⁊.l.ad curatores.de damn.infect. Quandoq; petitur ſecuritas a periculo rei ⁊ iſta eſt licita.vt in.l.ſi.j.de eroga.mili.anno.et facit.l.ſi fideiuſſor. §.ſi.ff.qui ſatiſda.cog.⁊.l.imperatores.§.ſi.de appella. Quandoq; petitur ſecuritas de perſona ad perſonam. quia timet ne inſidietur: et tunc poteſt petere vt caueat ne ipſum offendat: quia ſi pro rebus petitur cautio vt in titulo de dam.infecto. Multomagis pro perſonis cum anima.hoc eſt animatum corpus que debet preferri ꝗbuſcumq; rebus.l.ſancimus.S.de ſacroſanct.eccle.⁊ vbi

maius periculum ibi maiori remedio ⁊ cautione eſt agēdum vt.ff.de car.edic.l.j.§.ſed ſi quis.⁊.xiij.diſtinctio. quieſcamus.⁊.vij.q.ij.c.vero.⁊ non dubium quin ſit maius periculum in perſonis que non recipiunt extimationem.ff.de hijs qui deie.vel effu.l.ſi.⁊ alle.caſus in.l.domicianus.circa finem.ſm vnam lecturam.C.de hijs qui ad eccle.confu. Quod intelligo ſi immineret iuſta cauſa videlicet ꝙ ſit talis metus qui poſſit cadere in conſtantez virum.vt.l.metum.cum.l.ſequenti.ff.ꝙ metus cauſa. et conſtito iudici de inimicitijs. Uel ſi perſona ſit talis q cōſueuit hoc facere maxime ſi eſt potens. Item iudex debet conſiderare ſi timens ſit perſona que veriſimiliter poſſit ledi vt hic colligi poſſunt ex dictis que habentur in.l.metum.⁊.l.illicitas.§.ne potentiores.ff.de officio preſi.de re iudi.l.ſi quis ab alio.C.ſi quis impera.maledi.l.j.de probatio.l.ſi ſciant.ꝙ metus cauſa.l.ſi per vim. ⁊.l.ſi.de tranſac.l.interpoſitas.⁊ extra ꝙ metus cauſa. c.ad audientiam.⁊ de preſcript.capitulo litteras.immo cauſa ⁊ timor poſſet eſſe talis ꝙ iudex concederet vt eſſet in licitum ducere famulos vel ſeruientes.vt.l.ſi.in ꝑncipio.j.de eroga.mili.anno.libro.xij.⁊ ibi notabilis glo. cuius expeſi. ¶ Si autem metus eſſet verꝰ nō eſſet preſtanda ſecuritas. quia non preſumenduz ꝙ quis ſit immemor ſue ſalutis.j.q.j.capitulo.ſcimus.pro quo.C.ad le.iul.repe.l.ſi.ar.tu.l.ſi.j.de prepo.ſa.cubi.l.ſi.libr.xij. Circa quod queritur an petens ſecuritatem tenetur iurare: Et dico ꝙ ſic ſcilicet ꝙ veriſimiliter timet.pro quo ff.de dam.infec.l.qui bona.§.penulti.⁊.C.de nili.agge.nō rumpē.l.vna. Item circa petitionem ſecuritatis habet implorare iudicis officiuz.vt dicta.l.denunciamus.

7 et dicto.§.ne potentiores. ¶ Sed in dando ſecuritatez ſufficiat nuda cautio quod non quia lex loquitur de nuda cautione cuius appellatione non intelligitur fideiuſſoris datio.l.ſancimus.C.de verbo.ſigni.in contrarium videtur ꝙ cum fideiuſſoribus eſt nobis magis cautum ff.q ſatiſda.cog.l.j. B.de cīgno.in dicto.§.ne potentiores.dicit ꝙ debet conſiderari qualitas perſone a qua hoc petitur.nam ſi eſſet ydonea perſona locuples ⁊ imobilia poſſidens:non erat neceſſe ꝙ preſtet fideiuſſorem vt dicta.l.ſi.⁊.l.ſciendum.in princi.ff.qui ſatiſda.cog. Itē ſciendum ꝙ debet dare ſecuritatē pro ſe ⁊ ſuis familiaribus ⁊ alijs ſuis ꝙ non offendet ⁊c. Ad quod.l.qui inſulam.in ſi.ff.loca tamen non ab alijs.vt.l.ſi merces.§.culpe.ff.loca. Sed debet promittere per ſe ⁊ familiares ſuos qui autem ſint dicant:dic vt.ff.de le.iij.l.ſeruos adt. ¶ Item debet promittere ꝙ non offendet me nec meos amicos ar.ff.de preca.l.cuz precario.ad idē.l.ſi ſtipulanti.ff.de verbo.obl.⁊.l.ij.⁊.l.non ſolum.de vſu ⁊ habi. Et dicet ſic promitto tibi ⁊c.⁊ vobis iudici ⁊c. ꝙ non dabo per me vel alium in perſona ſua nec ſuorum nec ſuis rebus iniuſte damnū.⁊ hoc ſub pena centū librāꝝ ꝙ poteſt fundari per.l.ſi ſtipulatus fuero.ff.de verbo.obli.⁊ l.ceterum.de vſu ⁊ ha.⁊.l.iſti quidem.§.qui tacuit.et.§. nihil.ꝙ metus cauſa.de agri.⁊ cen.l.ſcimus.de epiſco.⁊ cleri.l.ij.⁊ ſi quacunq; prediorum po.l.vna.circa medium.⁊ in feu.de prohibi.feu.alie.per fre.capitu.imperialem.§.inſuper. Et quod dicit nec in rebus ſuis dabit dānum ēt probatur per.l.vt vim.ff.de iuſticia ⁊ iure.⁊.l.ſtipulatio iſta.de verbo.obliga.⁊.C.vnde vi.l.j. Item ꝙ dicat vt iniuſte non dabit damnuz ⁊c.ideo dicitur: quia poteſt dare damnum iuſte ex tunc non infringere ſecuritatem: quia quod licite ſit penam non meretur.l.gracus. C.ad.l.iul.de adul.extra de iureiuran.capitulo ſicut.⁊.c. petitio.⁊ eſt ibi bonus textus. Et eſt ſciendum ꝙ ſi per iudicem non ſit ſtatutum tempus ſecuritatis eiuſdez arbitrio relinquitur arg.l.ratum.ff.de ſolu.⁊.l.j.in fine.de iure deli.⁊.l.ſi finita.in principio.ff.ð no.ope.nū.nec ob. §.ſed neq;.in aut.de man.princi.vbi datur tantum ſecuritas de.xxx.diebus.quia loquitur de quadam ſecurita

8 te que per iudicem preſtatur vt ibi nota. ¶ Circa hoc querit qđ ſi petis cautionē a iure ð nō offendēdo ⁊ ego peto a te vt niſi caueas alſ nō tibi cauebo an poſſiz hoc iuſte petere

iuſte petere ⁊ dico ꝙ ſic niſi ex vna pte eſſet iniuſtus qꝛ
tūc nō eſſet cauēdum ar.ff.ſi cui pluſꝙ ꝑ legē.l.hoc aūt
in prin.⁊ iſtud tenet Bar.in.l.que bona.§.ſi quis iuxta
ff.de dam.infec. Item queritur ſi corā iudice huius loci
ſit preſtita ſecuritas ⁊ in alio territorio offenderit an te
neatur infringēs ſecuritatem ⁊ dico ꝙ ſic cum gnaliter
debeat intelligi tam rōne cōtractus ꝙ rōne domicilij vt
l.heres abſens.⁊.l.oēm.ff. de iudi.imo poterit cōueniri
corā iudice in cuꝰ territorio fuit cōmiſſuꝫ delictū vt.ff.
de offi.preſi.l.iij. Qd̄ erit ſi iuſſus ꝑ iudicem recuſet pre
ſtare ſecuritatem dic ꝙ tūc habetur ꝓ preſtita.ac ſi tace
ret qꝛ tūc vr̄ cōſentire.ff.de interro.ac.l.de etate.§.qui
tacuit ⁊.§.nil.ff.de dā.infec.l.ſi finita.§.eleganter extra
9 de iur.calū.c.ſi.§.pena. ¶ Itē qrolqd ſi petat a clerico
ſecuritas corā iudice ſeculari an cōpellat dare. nota ꝙ
ſic in famoſo clerico vt extra ne cle.vel mona.c.ſacerdoti
bus ⁊ ꝓ hoc facit extra de ſen.excōi.c.ſi clericos lib.vj.⁊
pro hoc dicit Inno.ꝙ nunꝙ aliqs gaudeat in malefi.ex
tra de ſen.excōi.c.vt fame tue ⁊ ꝓ hoc in aut.de mand.
prin.§.nō permittas. Sed dico ꝙ alſ nō gaudebit iſte
clericus ꝑuilegio niſi qꝛ capiatur ꝑ ſecularem ⁊ remittet
eū ſuo iudici qui ꝓuideat ſuo ſubiecto.C. de ꝑuil.ſcho.l.
hac lege lib.xij. q̄re videt̄ ꝙ ſaltim ſit talis maleficioſus
10 retinēdus per ꝑdicta vt.l.capite qnto.ff.d adul. ¶ Et
erit effectus huiꝰ ſecuritatꝫ vltra penas ſibi imponēdas
de quibus dicet̄ ſup glo.ꝙ ſi ille cui eſt ꝑſtita ſecuritas
interficiatur ⁊ ſint aliq coiecture ꝯ illuꝫ qui eā preſtitit ꝙ
tūc poterit condēnari ſine alijs ꝓbationibus ꝓ hoc au
tenti.vt li.ma.⁊ aue.§.pe.in ſi. ⁊.C.de adul.aut̄.ſi qs et
alſ ex ſola ꝑſumptiōe in criminibꝰ quis nō condēnatur
qꝛ ſancimꝰ ⁊c.l.abſentem.ff.de penis. Iteꝫ eſt alius effe
ctus ſecuritatis qꝛ ex ſolis ꝑmis ꝑſumptionibꝰ poterit
ille qſtionari ꝯuis alſ de nouo ꝑſumptiōes alie nō fue
rint.ff.ad ſille.l.excipiūtur. Iteꝫ eſt alius effectꝰ ſecurita
tis qꝛ ille qui publice ꝑſtat ſecuritatē magis dubitat ip
ſum inuadere qꝛ in aut̄.qũo opor. epi.colla.j.§.igit̄ eps
11 ordinādus ⁊.§.⁊ illuc.in tex.ibi.⁊.li.auri. ¶ Not.penā
cōtra indebite exigētem talliā ſup gl.ij.ibi nūeꝝ ꝑſona
lium quādiu tn̄ ſunt in actu.⁊ vt.ff.de iure immu.l.ſemꝑ
§.negociatores ex aūt actuꝫ nō excuſant̄ ar.C.de pſe.
⁊ me.l.j.C.de excu.mu.l.j.a mūeribus aūt ꝑſonalibꝰ
excuſantur etiā in actu exiſtētes ar.C.de mu.patri.l.qui
in immunitateꝫ qd̄ intelligo ordinarijs qꝛ ab extraordina
rijs etiā ꝑſonalibꝰ excuſantur.ff.de vaca.mu.l.in ho
noribus.§.qui mūeris.⁊.l.hij qui ⁊.C.de vaca.mune.l.j.
¶ Sed videt̄ ꝙ acrius puniri debeat cū frangēs ſecuri
tatem pub.puniatur pena.l.iulie maieſta.vt.ff.ad.l.iul.
ma.l.j.ſed dic ꝙ ſi intēptetur cōditio ex illa.l.hꝫ locū illa
pena ſi ex iſta hꝫ locū iſta pena vt.l.quotiēs.ff.de act.⁊
obl. Bar.vel dic circa hoc latius ꝙ ſi in dāda ſecuritate
eſt appoſita pena a lege vel ab hoīe illa ſeruet̄ ſic dicta
l.j.ff.ad.l.iul.ma.⁊.l.ſi delegatio ar.de hijs qui ad eccle.
cōfugi.l.qui ad ſtatuas.C.ne ſi.ꝓ pa.aut̄.habita de nili
age.non rū.l.vna.in feu.de pace iur.fir.§.ſi qs nō teme
rario ⁊ hic.⁊.d.l.iij.j.eo.credo tn̄ ꝙ iudex poſſit ex cauſa
iuſta in penis ꝑdictis moderamine adhibere.ff.de pe.l.
hodie cū ibi notatis. Si aūt nō ſit appoſita pena a lege
nec ab hoīe lꝫ multi doc.teneāt ꝙ ſit puniēdus capitali
ter alleg.de h̄ multa iura:tn̄ hoc nō credo ſed ꝙ debeat
puniri arbitrio iudicis acrius tamen ꝙ̄ alſ puniretur
ſm qualitatem delicti inſpectis et conſideratis exceſſi
bus circumſtātijs ⁊ perſonaꝝ qualitate.ff. de effrac.l.j.
§.expilatores.ff.de penis.l.aut facta in prin.⁊.§.fe.⁊ fe.
qꝛ pena eſt menſura culpe.ff. de v̊b.ſig.l.aliud eſt fraus
aliqd̄.ff.de iniu.l.vulneꝝ magnitudo.§.atrox ad qd̄.ff.
depo.l.ſanxio de hijs qui no.infa.l.qd̄ ergo.§.pena.C.
ex qui.cau.infa.irro.l.⁊ ſi ſeuerior.⁊.ff.de iure deli.l.j.in
12 ſi. ¶ Quod ſi eſt facta treuga inter regem frācie ⁊ an
glie ⁊ quiſqꝫ eoꝝ inculpet alteruꝫ de fracta pace quis de
hoc cognoſcet dico ꝙ papa vt extra de iudi.c.nouit ille
§.ſi.⁊ tamen facit cōtra.ff.de leg.l.ſi.ſꝫ dic ꝙ ibi eſt aliꝰ
caſus. hāc naturam ſecuritatis tractāt multi doc.tamen
ſparſe in dicta.l.illicitas.§.ne potētiores.ff. de offi.pre
ſi.⁊ in.l.que bona.§.qui damni ⁊.§.ſi quis iuxta de dam
no infec. ⁊ in.l.vtimur.de ſepul.vio. ⁊ in.l.denūciamus.
C.de hijs qui ad eccle.cōfugi.⁊ in ſpe.ti. de leg.§.ſequi
tur v̊ſi.quid ſi timeo.⁊ habetur mētio.xxiiij.q.iij.c.romi
petas.⁊.c.ſeq.⁊ extra de peregrinā.c.ideo ⁊ de treuga ⁊
pa.c.fina.ſuper.l.j.glo.ſi.in ſi.⁊ ſic eſt pena hic vltra qua
druplū ꝯtra.oēs eſt.§.omnes.inſti.de act. ¶ Sed dic
ꝙ ibi loquitur in pena que erat applicāda vni hic auteꝫ
pluribus quarum ſecus.C.de hijs que ꝑ non.o.ma.l.ſi.
ſi concor.l.j.ff.de incen.in princ.cum.l.iij.§.ſi.eo.titu.ſic
etiam not.in.§.oēs circa medium magne glo. ¶ Unde
aut pena poſſet vltra q̄druplum extēdi.dic ꝙ aut loqui
mur in pena regali ⁊ tunc aut.l.apponit penā ꝑ modum
quotitatis:⁊ tunc ſi diuerſis applicatur poteſt excedere
quadruplum ſi aūt vni ⁊ eidem tūc non ſic dictus.§.om
nes cum ibi notatis ⁊ inſti.de ob.q ex delic.§.ſi. Aut lex
apponit penā per modum quātitatis ⁊ tūc q̄druplꝫ po
teſt excedere.C.de ſeruis fugi.l.ſi quis ſeruū fiſcaleꝫ aut
loquimur in pena conuētionali ⁊ tūc aut pena apponi
tur ꝑ moduꝫ quātitatis ⁊ iuxta dationem quātitatis vel
pecunie ⁊ tunc poteſt excedere q̄druplum ⁊ hoc ideo ne
fiat in fraudem vſuraꝝ.ff. de ac.emp.l.mulierem.§.ideꝫ
papinianus cuꝫ glo. Si aūt apponatur iuxta dationem
ſpeciei ſeu iuxta factum tūc pōt quadruplum excedere.
ff.de euic.l.ſi dictum in princ.de act. empt.l.lucius.⁊ ibi
nota aut apponitur pena ꝑ modum quātitatis ⁊ tūc q̄
druplum pōt excedere inſti.d inuti.ſtip.§.alteri hoc mō
innuerem glo.cū dicit prima verior ad qd̄ not.C.de ſen.
que pro eo ꝙ inter.l.vna.

Comperimus. Caſus. Species que portāde
ſuſcipiuntur debent intra annum tradi ⁊ ei a
q ſuſcepte fuerint apocha.d ſoluta reportari
hoc dicit. Et primo ponit vnū incōueniēs qd̄
dedit cām legꝫ condende. Secūdo circa illud dat reme
dium.ſecunda ibi illocꝫ. Bar. ¶ In textu ibi ſuſceptas
ſpecies ſi in prouincia publico nomine Dy. cōuerte cau
ſam ſui lucri inferant.i.tradāt mareſcallo exercitus vel
receptori ad hoc per ꝑncipem deputati ſpecies ſcilꝫ in
annonis vel alijs rebus conſiſtēn. reportent.i.ſuſcipiāt
1 illationis.i.traditiōis. ¶ Nota ex.l.iſta tolli naturam
malignādi. An. ¶ Item nota ꝙ ſicut pecunia publica
prohibetur mutari ſeu in aliovſu cōuerti ſic eſt in victua
libus publicis de qbus nō eſt faciēda aliq negociatio vt
hic ſine tamen licentia ſuꝑioris vt.C.titu.iiij.l.j.ij.⁊.iij.
⁊ de hijs qui ex publicis ratiocinijs mutuā pecuniam ac
2 ceperunt. Item in text.in v̊ſi.primo. ¶ Nota ex hac.l.
modum cōficiendi rationes ab iſtis officialibus ſeu the
ſaurarijs qui multa recipiunt ⁊ multa tranſmittunt ad
alios debent enim ea que ceperūt ſcribere ⁊ a quo reci
piunt nominatim ⁊ ex qua cauſa vt.C.de exact.tribu.l.
apparitores ⁊ debēt etiam apponere diem receptionis:
vt hic. Item debent ponere cui dederunt nominatim.C.
de ſuccep.⁊ archa.l.neminem ⁊ etiā diem qua dederūt vt
hic alſ nō valet rō reddi cū ille cui reddit̄ rō nō poſſet
alſ cōprehēdere nec itelligere ſi aliqd machinatiōis in
ea habituꝫ eſt vt dicit textus in dicta.l.neminem.⁊ ideo
que non poteſt intelligi nō videtur reddi nec edi vt.l.ar
gentarius.§.edi.ff.de eden. Bart. ¶ In textu ibi in
tra annum opponitur ꝙ imo.j.medium annum debeat
inferre ſpecies de neceſſitate.j.de naufra.l.quotiens in
ſi.de officio rec.prouin.l.ciuitas unero.ff. de aqua quo
ti.⁊.eſti.l.j.§.ſtātem. Solu.trāſuectio debet incipi poſt
hyemem vt in cōtrarijs ſed qꝛ pōt eſſe ꝙ poſt hyemem
ſit incepta ⁊ nō poteſt ante cōpleri datur animus vt.j.l.
ſi.vnde quidā ponunt impleri tēpore ꝓhibito licet non
poſſint incipi.ff. de publi.iudi.l.is qui.§.ſi. de iure fi.l.
deferre.§.j.vnde iſti bene poſſunt cōtinuare:ſed tn̄ ſuo
periculo ar.ff.ſi quis cau.l.ij.§.pe.vn̄ hic ideo ſtatuitur
annus quia portātur ſpecies ad exercitum vt hic ⁊.C.in
rubri.nota ne q̄ milites patiantur dānum infra annum
debēt ſolui ſic.C.de hijs qui ex publ.ratio.l.j.⁊.ij. Item
eſt hic argumentum ꝙ ſi aliquis ſe debebat repreſenta
re infra annum ⁊ ſe repreſentauerit debet facere recipi

inſtrumentum repreſentationis ar. huius l. Bert. de ſe-
curo reportent hoc verum niſi de expeñ. valde minutis
in quibus ſtatur ſacramēto adminiſtratoris l. ſciimus. §.
in cõputandõ. ſ. de iure deli. ⁊ de dona. l. ſi quis ꝓ redē
ptione. ⁊ ff. ſi cui plus ꝑ. l. fal. l. diuus. Bar. intra alterū
annum ideo dicit alterū vt denotet tm̄ tp̄s dari in eūdo
3 ſicut in redeūdo. ¶ Et facit. l. iſta ꝙ ſeruiēs idem ſtipē
a dium[a] dʒ hr̄e in redeūdo ſicut in eūdo ad qḋ. l. qui mit-
tuntur in pn̄. ff. ex qui. cau. ma. melius. ſ. eo. l. j. ibi ac re-
meantes ⁊c. Et eſt rõ q2 vtrobiqꝫ eſt idem labor: ⁊ ideo
vtrobiqꝫ erit idez priuilegiũ ar. ff. de ãnu. le. l. ſeya in ꝓn.
Dy. ¶ In tex. ibi reddãtur no. ꝙ officialis qui dat alte
ri res tranſportãdas dʒ reaſſumere lr̄as de accepto ſi ei
fuerint pſtitate aliis nõ teneretur ſꝫ habebitur regreſſus
cõtra eũ cui date fuerūt res portãde vt hic ei eni intelligi-
tur hec neceſſitas qḋ intellige vex q̄n officiali dãri non
põt culpa imputari ꝙ vn⁹ ydonee pſone cõmiſit vt. l. cū
qui in fi. ⁊. l. argentariũ. ff. como. iūctis not. in. l. ſi vt cer-
to. §. cuſtodiã. ff. como. tenetur enī iſte officialis de do-
lo lata culpa ⁊ leui. vt. ff. de admi. re. ad ciui. ptī. l. magr̄a
tus. bar. ¶ In glo. q̄ incipit ad q̄s faciẽdas not. bñ hãc
glo. qualr̄ officiales q̄ recipiūt dona tenētur facere apo
cham de recepto. Rebuffi doctor legũ. h. d.

Ab hiis. Caſus. Qui ꝯ mancherios rapinã fe-
cerint in q̄druplũ tenẽt. h. d. bar. ¶ In tex. ibi
ab hiis. ſ. raptorib⁹ eox egerint. i. bona nauicu
larior rapuerint eox rapiẽtiuꝫ ⁊ h̄ ſi eſt tex. vo
luimus ſi aũt in tex. volum⁹ tũc exponere in tex. eo. ſ. naui
culario audaciã accipe in malam ptem ſic. ſ. vñ vi in. l. ſi
quis in tantã teneatur. ſ. nauicularius in gl. in pn̄. ibi vi
bo. rap. alis cõdit. ex. l. ibi ⁊ no. ꝙ totũ quadruplũ eſt pe
na ⁊ hãc approbat Odo. ⁊ multi doc. fauore publice vti-
litatis de q̄ hic loq̄tur cũ iſte portet ſpecies pub. vt. ſ. e.
in rubr. cũ ibi not. ¶ In ea. gl. ibi vel verius reputata ⁊
bene. nã in dubio vbicũqꝫ i. l. vel ſtatuto iponit̄ dupli pe
na vel q̄drupli ſimplũ ꝯtinetur vt. l. hoc edicto. §. j. ff. de
1 publ. Bar. Sed pone ꝙ aliq̄s pmiſit mihi ſe ſoluturꝫ. c.
certa die ſub pena. cc. nũq̄d. ſub iſtis. cc. ꝯtineat̄ ſors. ſ. c.
⁊ videtur ꝙ nõ. ff. de ar. l. ſi q̄s rem ſꝫ credo ꝯtriuꝫ. ſ. ꝙ in
cludatur rei pſecutio ar. huius. l. ⁊. ff. de publ. l. licitatio.
§. ꝙ illicite de ſeruo corrup. l. vt tm̄. §. in hac. ſ. de ſpõ. l.
mulier in pn̄. ⁊ ita not. ff. de pac. l. reſcriptũ. §. ſi pacto in
loco eni rei ſuccedit talis pena dũ tm̄ tm̄ vel plus ꝯtinea
tur in eadē pena ⁊ etiã nouatur pma actio. ff. ꝓ ſo. l. ſi
quis a ſocio. ⁊. ff. de ac. ⁊ ob. l. obligatũ ferre in fi. nec cor
rigitur iſte modus nouationis ꝑ. l. fi. ſ. de noua. vt not. ꝑ
Dy. in. d. l. obligationũ fere ⁊ plenius ꝑ Bar. in. d. l. ita
ſtipulatus. ff. de vb. obl. ⁊ ſic eſt idem in hac rapina ac ſi
eſſet facta vin puato q̄re ergo de hiis ſpaliter dicit. Rñ
deo ne videatur neglectũ vel verius q2. ſ. in. j. l. huius ti.
ſtatuerat ꝯ raptorem penã cum auri non videbatur ra-
ptor alia pena afficiẽdus ne afflicto detur. l. diuus. ff. de
offi. pſi. Item nõ dʒ diuerſis legib⁹ puniri ideꝫ delictũ vt
ff. de actu. l. ſenatus ⁊ naute cau. l. lꝫ. §. fi. tm̄ nihilominꝰ
pena q̄drupli afficiet̄ q2 illa datur fiſco hec ſpoliato vt
not. d. l. j. gl. fi. ⁊ h̄ nõ eſt incõueniẽs quē puniri diuerſis
penis dũ eidem nõ applicãtur: ſꝫ diuerſis ar. ff. de ſepul.
vio. l. q̄ ſepulcra ⁊ inſti. de ac. §. oẽs iuncta. l. fi. ſ. de hiis
qui a nõ. d. manu. q2 tũc res rapitur alicui que ptinet ad
tertiũ ⁊ eius tertij eſt piculuꝫ re: tũc pena illi applicatur
vt. §. ſi q̄s ſeruũ vbi aũt piculuꝫ ptineret ad illũ cui eſt fa
cta rapina tũc pena ſibi applicatur vt hac. l. ⁊ ar. l. propri.
⁊. ſ. de fur. l. fi. §. ſed cuꝫ in ſcdã. ff. vi bo. rap. l. ij. §. hec
actio. vñ in recõpenſationem dãni dꝫ habere penã infer
ri que ſit ꝓpria cauſa. ff. de litigi. l. fi. ⁊ de peti. here. l. at
vbi ⁊ de calũ. l. iij. §. penul. Item hãc. l. intellige ꝙ iſte in-
uadẽs ſi omiſerit hic violẽtiam cum armis teneatur. l.
2 iul. de vi publi. l. iij. §. j. ⁊ ad. l. iul. de vi priua. l. j. ¶ Ex
b premiſſis ptꝫ ꝙ violator ſaluegardie[b] teneatur regi ſeu
deputatis ab eo ad emẽdaꝫ ciuilr̄: q2 delinquẽdo offen
dit cum ſaluagadiã violãdo: ergo debet hr̄e ſue iniurie
vitionem vt in feu. que fuit prima cauſa be. a. §. deniqꝫ. ⁊
ff. quiꝫ a qui. l. ſi quis hac. l. cum ibi not. ⁊. ff. de lega. l. pe

nulti. mageſtas eni contẽpta vindicãda eſt. ff. de iuriſdi.
om. iudi. l. ſi familia. ⁊ ar. ſ. de teſti. l. nullum. ⁊. ff. de ap-
pella. re. l. e. cuius Baro auctori. cognoſcet ⁊ puniet de
delicto in eius territorio ſeu iuriſditione. cõmiſſo. C. vbi
de crimi. agi oportet. l. j. ⁊ auſ. qua in prouincia ⁊ extra
de rapto. c. j. cum propter cõceſſionem ſaluegardie non
debeat detrahi iuri ⁊ iuriſditioni baronum de hiis qui
ſunt ſui in feu. de pa. te. §. iniuria. Et ſic nõ mirum ſi pro
eodem facto ſeu delicto ꝑ vtrũqꝫ puniat̄ cum plures ex
ceſſus ſuo facto cõmiſerit ar. ff. de priua. delict. l. nunq̄
plura. ⁊. ſ. de hiis qui a nõ. d. ma. l. fi. ⁊ in feu. de de. vio.
pa. in princi. ⁊. §. j. ⁊. iij. Sic ergo ex predictis collige ꝙ
cõmuniter ſaluagardia non tollit ius. Et eſt verum: q2
per eam nõ derogatur ordinario ſic nota extra de priui-
le. c. accepimus. ⁊ eſt expreſſum in eo. titu. c. ex parte tua
gardiator tamen in hiis que officiũ ſaluegardie habet
iuriſditionēꝫ. ſ. de cri. lar. ti. l. perceperit. ⁊ extra de offi.
deleg. c. j. Et eſt effectus ſaluegardie: q2 magis timetur
3 qḋ ſpecialiter ꝓhibetur vt nota dicto accepim⁹. ¶ Cir
c ca iſtam materiã ſaluegardie quero an ſolus princeps[c]
poſſit concedere ſaluãgardiam an alicuius iudex vide-
tur ꝙ ſolus princeps: quia conceſſio priuilegij ſpectat
ad eum qui. l. priuare. ſed ſolus princeps priuat. l. ex in
ſaluagardia. c. priuilegium ergo ⁊c. pro quo. C. de leg. l.
digna vox ſit. etiam dicit Hoſtien. extra de priuileg. §.
quid ſit priuilegium ita. ſ. de decurio. l. nemo pro quo
ſunt. ll. quia princeps habet hoc facere. C. de leg. l. fina.
⁊. C. eo. l. fina. ergo nullus alius poterit. C. de vecti. ⁊ co.
l. allegãs pro hoc. ff. ꝙ vi aut clam. l. prohibere. §. plane.
¶ In contrarium videtur. ff. de cenſi. l. forma. §. q̄q̄.
ad hoc allegatur ⁊ alleg. l. denũciamus. C. de hiis qui ad
eccleſiam confugi. ff. de conditio. ⁊ demonſtra. l. ſi tui in
princip. ⁊ eſt caſus in decretꝫ. xiij. queſtio. iij. c. qui diui-
4 na in fine. ¶ Nec obſt. ll. contrarie quia nullum priui-
legium eſt vel modicum vel aliter quia dicit Hoſtien. ꝙ
epiſcopus poteſt cõcedere contra iſtud ꝙ cõcernit eum
vt extra de priuile. c. ſi quis poſſit priuilegium iuxta hoc
quero an ſaluagardia debeat ꝯcedi partibus vocatis ꝙ
bene intereſt videtur dicẽdum ꝙ vocentur partes: quia
iſta ſaluagardia iudicis officio petitur ⁊ nõ iure actio-
nis vt. l. denũciamus alleg. pro hoc. §. ſi quacũqꝫ predi.
po. l. vnica. ⁊ hoc videtur ꝙ partes ſint vocãde. ff. de mi
no. l. in cauſe. §. j. ⁊ ꝓ hac. ſ. de ag. ⁊ cẽſi. l. tamen ſciimus.
lib. xj. Circa hoc dic ꝙ debet ſemꝑ concedi cauſa cogni-
ta ⁊ partibus vocatis vel nõ vocatis. Et in ſaluagardia
⁊ ſecuritate ſemꝑ habet locum in auſ. de manda. princi-
5 pũ. §. ſed neqꝫ coll. iij. ¶ An ergo partibus vocatis vel
non dico ꝙ quãdo datur officio iudicis ⁊ tũc aut petitur
concedi contra aliquem ſpecialiter nominatum ⁊ tũc ille
vocatur aut petitur generaliter ⁊ tũc nullus vocatur ſi-
cut dicit Inno. ꝙ vbi iudicis offm̄ imploratur ſpeciali-
ter põt incepta ꝑte nõ vocata ⁊ ſine libello extra de li-
bel. obla. c. j. C. de edic. diui adri. tol. l. fi. ff. de appel. reci.
l. fi. ¶ Item q̄ro an pro omni iure detur. ſ. tam ꝓ corpo
rali ꝙ incorpali dico ꝙ ſic ꝓ hoc. C. ꝙ cũ eo. l. ſi ſeruus. ⁊
l. quotiẽs. ff. de ſerui. Item nũquid ſaluagardia cõceſſa
alicui pſone videatur cõceſſa bonis dic ꝙ ſic ar. in auſ.
de noua. §. illud quoqꝫ. ff. de adopt. l. ij. §. fi. ⁊. l. ſi pater.
in pun. ff. de pac. l. fi. ſ. de ſac. ſan. eccl. l. placet de pſe. ⁊
me. l. medicos doct. ¶ Iteꝫ hic q̄ro q̄ ſit pena frãgẽtis
ſaluãgardiam videtur ꝙ pena iul. ma. vt. ff. ad. l. iul. ma.
l. j. in glo. quidam dicũt ꝙ ſit arbitrio iudicis cum. l. non
ſtatuat ar. ff. de verbo. ſignifi. l. ſi qua ⁊ de except. doli.
l. j. ⁊. ij. ⁊ credo ꝙ ſic caſus de tali frangẽte qua pena pu
nientur in feu. de pace ⁊ eius vio. c. j. §. ſi quis alium ta-
6 men primũ videtur verius. ¶ Iteꝫ quãto tpe durat ſal
uagardia videtur ꝙ. xxx. dieb⁹ in auſ. de mã. princ. §. ſed
neqꝫ ⁊ hoc in ſecuritate. Sed nunquid in ſaluagardia di
co ꝙ perpetua ſit quia vbi cõceditur priuilegium durat
perpetuo potiſſime quãdo ad defenſionem. C. de diuer.
reſcrip. l. falſo. de excep. do. l. pure. §. fina. vel poſſum di
d cere ꝙ ipſo mortuo expiret[d] vt extra de offi. iudi. deleg.
c. fi. §. offm̄. li. vj. Sed nunq̄ requiratur vexilli vel baculi
appoſitio ad hoc

a ¶ Idem ſtipendium. Adde bal. in. l. ij. col. iiij. ij. vſi. ſed q̄ roquid in nuncio ꝯ mãda.

b ¶ Violator ſaluegardie. Adde tu de materia violatoꝝ ſaluegardie ⁊ illi⁹ infractionis pena in decreto. pla. gratiano. deci. cc xxxvij. ⁊ ibi ad plenum tenglꝰ de hac materia

c ¶ Solus princeps. adde bal. in ti. de pace cõſtan. §. ſpecialis col. j. in fi. vſi. diſpẽſatione.

d ¶ Expiret. Adde bal. in. l. j. ſ. de poſtulan. ber. in. l. vxorem. §. ſcenola. ff. de leg. iij. ⁊. l. poſt dotẽ columna. ij. vſi. quinto modo legitur. ff. ſol. ma. ⁊ cy. in. l. fi. ff. de ꝯtra. emp.

appoſitio ad hoc vt quis dicatur in ſaluagardia dic ꝙ
nō q2 nulla.l.cauetur ḡ ꝛc.in auſ.de trię.ꝛ ſe.§.cōſidere
mus.Itē baculus ſeu vexillū in ſignū ſaluegardie appo
nitur ſicut anulus eſt ſignū mřimonij extra de ſpō.c.ſi i
tere pileus libertatis.ff.de lati.li.tol.l.j.§.ſꝫ qui dñi.in
ſti.de lib.§.multꝫ ꝛ arra.vēditionis vt.ff.de ꝯhen.emp.l.
ꝙ ſepe iſcto.§.inter ꝑciuꝫ inſti.in co.ti.ſed ꝑdicti caſus
poſſunt fieri ſine ſigno vt ptꝫ in ꝑdictis iuribus ḡ ꝛ ſal-
uegardie ꝑ hoc in auſ.de man.ꝑn.§.titulos.ff.vt nemo
7 priua.in ru.ꝛ in nigro ꝛ.ff.de re.di.l.ſeꝛm. ❡ Item q̄ro
iuxta hoc an ipſe gardiās habeat expēſ.ab ipſo gardia
to vel a republica videt ꝙ a repub.j.de re mili.l.tā colla
tores ꝯtiuꝫ videt.ff.de eden.l.ꝑtor.§.fi.ꝛ de oper.liber.
l.ope.la.j.ꝛ ꝑ hoc.ff.d ero.mili.āno.l.cū ſepe.Circa hoc
dico ꝙ aut petitur ꝑ ipm priuatū ſaluagardia ꝛ tūc ex-
pēſ.ꝓprius petit ꝑ hoc in auſ.de iudi.§.ne aūt labor ꝑ
hoc.C.de ꝓxi.ſacro ſcri.l.in ſacris.§.modū.li.xij.vbi ꝟo
petitur ab vniuerſitate ſeu ꝑ vniuerſitatem ꝛ tūc expēſ.
fiunt a publico in auſ.de man.ꝑn.§.illud tn̄.ꝛ in auſ.vt
nulli iudi.§.nulli.coll.ix.Item q̄ro ꝙ alicui fuerit ſalua-
gardia cōceſſa.an poſſit dici ab aliquo fracta anteq̄ ex-
titerit poſita dic ꝙ nō ar.ff.de teſta.l.iubem⁹.§.ſi ibi qd
cū antiq̄s ꝛc.cū ibi no.i auſ.vt ſeꝛē no.cōſti.§.j.coll.vj.
ff.de ocere.ab or.fa.l.fi.de acq̄.po.l.q̄ abſenti de decu.l.
a pe.in fi. ❡ Circa h̄ querit an clericus violās[a] ſaluagar
8 diā poſſit ꝯueniri corā iudice ſeculari ſaltim corā ſalua
gardiatore ad hoc deputato ꝛ ꝑ ipm puniri ꝛ videt tex.
ꝙ ſic.C.vt nemo ꝑua.ꝑdi.ſuis ad alie.tit.impo.vel bela
regia ſuſpen.l.ij.ibi vel cleric⁹ ꝛc.nec videtur, ob auſ.ſta
tuimus.C.de epi.ꝛ cler.que ḡnaliter ꝓhibet eccleſiaſticas
ꝑſonas corā iudice ſeculari ꝯueniri q2 in ḡnali ꝓhibitio
ne nō videntur ꝯtineri illa q̄ ſunt regalia ꝛ ſpāliter ꝑ ipa-
torem iuris ſuꝑioritatis ſibi reſeruata vt eſt hic ꝛ ar.in
1 feu.q̄ ſunt rega.c.j.cū ibi not.qm̄ reatus oēm honorem
ꝛ dignitatē excludit.C.vbi ſena vel cla.ꝛ l.quotiēs.j.de
digni.li.xij.ad qd.C.ſi q̄s impator ma.di.l.vnica.ꝛ etiaꝫ
videtur expſſuꝫ in l.additos.C.de epi.audi.ſaltim ciuilr
vt ibi not.ꝛ maxime de clericis nō dedicatis ad ſeruitiū
dominij ꝛ eccleſie ꝑ tex.dicte auſ.ſtatuimus ibi cū nul-
lus eccleſiaſtica ꝑſona. ❡ Sed quicq̄d obſeruet ꝑicu-
loſum eſſet dicere clericū ꝑ aliqua cā poſſe cōueniri corā
aliquo iudice ſeculari ꝑ dictā ſtatuim⁹.ꝛ in.c.null⁹ extra
de ſo.cōpe.cum cōcor.nec videtur obſtare dicta iura:q2
cuꝫ dicāt clericos in dictis caſib⁹ puniēdos eſt intelligē
dum ꝑ ſuos iudices q2 ſic ꝟba iuridice ſunt interꝑtāda
ar.l.vt gradatim.§.ſꝫ ſi lege.ff.de mu.ꝛ ho.ꝑ h̄ facit tex.
9 in.d.l.ij.vt nēo ꝑuatus ibi oēs iudices. ❡ Iuxta hoc q̄
ro ſi ſaluagardia publicata fuerit ꝑ vocem preconis aut
alr ꝛ frāgens ſaluagardiā ſe excuſet aſſerēdo ſe ignora-
te iniuriat fuiſſe in ſaluagardia an debeat admitti talis
excuſatio.Et circa hoc ꝑmittēduꝫ eſt an valeat talis pu
blicatio facta per ꝑconeꝫ ꝛ in ꝑdictis dico ꝙ ſi ſaluagar
dia eſt ipetrata ſpāliter ꝛ expſſe intimāda ꝛ nō ſufficeret
per ꝑconem rō eſt q2 quātūcūq; eſt aliq̄s actus de quo
pncipalr intereſt alicui⁹ ille dꝫ pſonalr ꝛ ſibi ſingula-
riter certificari ꝛ eidē intimatio fieri vt.l.j.§.denūciare.
alr eſt ꝟſus ſub.ꝛc.§.ꝗuis de ven.inſpi.cuꝫ cōcor. ſed ſi
ſaluagardia ſit ipetrata ḡnaliter ꝓut eſt cōſuetum fieri
tūc ſufficeret fieri publicationē ꝑ ꝑconeꝫ:q2 tūc nō diri-
gitur ſpāliter nec ſpecifice ꝯ aliquē vt in auſ.ſi oēs.§.ſi
vt ab here.ſc ab.cū ꝯcor.ꝛ ꝑ iſta deciſiōe facit qd ſcripſi
ſuꝑ hoc.l.ſup tex.in illa.q.incipiēte iuxta hoc q̄ro an ſal
uagardia debeat ꝯcedi ꝑtibus vocatꝫ. ❡ Eſt vez rñdē
do ad ꝑncipale q̄ſituꝫ ꝙ q̄cūq̄ talis frāgens ſaluagardiā
ꝑ delicto teneat rñdere corā ſuo iudice ordinario vt.ff.
ſcripſi tn̄ corā ſaluagardiatore rñdere nō tenet niſi cō-
ſtet de eius ſcia maxie cū vox ꝑconis paucis innoteſcat
in auſ.de litigi.§.oēm ꝟo.alr eſt ꝟſus ſub.§.ad excludē
das coll.viij.ad qd.l.ſi eo tpe.ff.de remiſ.pig.ꝛ no.ꝑ In
no.in.c.ſi.extra de maio.ꝛ ob.qd intelligo vez niſi igno
rātia eſſet craſſa ꝛ ſupina vt q2 ſaluagardia forte erat
publicata āte domū ſuā ꝛ penicelli regij poſiti in porta
vicini ſui in ſaluagardia exiſtēti.vt.l.ſed ꝛ ſi.§.ꝑſcribere
ff.de inſti.iſcta.l.nec ſupina de iur.ꝛ fac.igno.pro hoc
facit qd ſcripſi.ff.co.ꝛ tex.ante fi.in illa.q.que incipit ſꝫ
nunq̄ neceſſario ꝛc.requirat vexillū ꝛc.

C ❡Um nauarchoꝝ. Caſus. Qm̄ id ꝙ per ꝑſonas
certe regiōis dꝫ expediri nō pōt cōpleri dꝫ pu-
blicis.h.d.Bar. circiter.i.circū circa ꝓuincias
.bi erāt pirate vel alij depdatores.Odo.tituba
ret.i.laboret.claſſis.i.nauigij maritimi.j.de cla.l.vna vel
dic.i.copie nauiū vt ſecurius irent.Odo.deceſſus.i.loca
que ſunt inſulis qui ſunt ſeceſſa.i.ſepata ab illis.Dy.vel
dic.i.ceſſanter habitēt nauicularij q̄ ſe inſula illa ꝓuin-
cie trāſferebāt in hyeme cā ꝓquirēdi vel faciēdi naues
obierit in illis inſulis ad querēdum adiutoriū.Dy.meri
to variādo factū impator comēdat ꝑfactum oriētis de
hijs que fecit circa ꝑmiſſa ſimaches.i.ꝑmares vel magi
ſtratus addurit.i.induxit ſua ſi omibus vel prim⁹ vel etiā
neceſſarius ꝑceptis comeatus.i.trāſuectionis frumēta
rie q̄ dꝫ facere de licētia comitis orcoꝝ fideꝫ.i.ad ipſoꝝ
nauicularioꝝ ꝑiculis pertinēs dictum onus frumētarie
trāſuectiōis.cōportarēt.i.ſimul cū nauicularijs oriētali
bus qui h̄ facere cōſueuerūt portarēt imunitate.q.d.rō
1 ne remūerationis. ❡ Et pro euidētia ꝛ declaratiōe hu
ius.l.ſciēduꝫ eſt ꝙ frumēta ꝯſueuerāt ſingulis ānis por
tari de ciuitate alexādrina ꝛ alijs ꝑtibus oriētibus ad ci
uitatem romanā vel ad alia loca ſeu caſtra vbi erāt mi-
lites ꝑ nauicularios oriētales ꝛ.j.cert.ꝛꝑo euenit caſus
quodā tpe ꝙ ibi deficiebāt naues ꝛ hoīes qui hoc porta
re ſolebāt vel ꝓpter hyemem vel metū pyratoꝝ vel alia
cauſa ſic ꝙ dn̄i naucherij querebāt naues ꝛ nautas inſu
lis illius ꝓuincie ꝛ ita ꝓpter taleꝫ inopiā nauigij ꝛ trāſ-
uectionis indignarētur hij qui iſta frumēta habebāt re
cipe prefect⁹ ꝑtorio oriētis cōuocauit prefectū auguſta-
lem ꝛ ꝑſidem inſulaꝝ ꝛ alioꝝ qui preerāt in ꝓuincijs cir
cunſtātibus ac naucherios aliaꝝ ꝓuinciaꝝ ꝛ conſtituta
eis certa mercede fecit portare romā dicta frumenta et
alias ſpeciesque erāt portāde de q̄ impator in.l.ꝑſiti cō
2 mēdauit multū dictum prefectū pretorio oriētis. ❡ Et
ſic not.ex hac.l.ꝙ de bono opere quis dꝫ laudari ſic cō
tra de malo ope quis dꝫ puniri ꝛ vituꝑari ſic legitur in-
paſſione male locut⁹ ſuꝫ teſtimoniū ꝑhibe de malo ſi bn̄
cur me cedis.q.d.nō bn̄ facis.ff.de ſumma trini.l.inter
claras in ꝑn.de epi.ꝛ cle.l.qm̄ venerabilis de officio re.
ꝓuin.l.iij.j.de queſto.l.vna.li.xij.An.Bar.ꝛ doct.Iteꝫ
3 nota ex hac.l.ꝙ ſi mādo alicui vel cōuenio cū eo vt mihi
mittat cū tali naue mille ſarcinatas ordei ꝛ ſi illa nauis
impediatur pōt aliā cōducere.nā due ſunt ꝑtes hui⁹ pre
cepti mitte ꝛ cū tali naue mittere vn̄ lꝫ excuſetur q2 non
miſit cū illa naue q2 nō potuit nō tn̄ excuſatur ſi nō mi-
ſit.ff.de ar.l.celſus.Iteꝫ no.hāc.l.ad h̄ ꝙ defect⁹ vnius
ciuitatis suppletur ꝑ aliā ciuitateꝫ ſic.ff.de tu.ꝛ cu.da.
ab hijs.l.diuus.Itē facit ꝙ ſi reꝫ mādet alicui vt mittat
ſibi tot baleſterios de tali loco ꝙ ſi eos hr̄e nō poſſit po
teſt ſupplere de alijs locꝫ vt ar.d.l.Dy.ꝛ.ff.de cano la.ti.
4 l.fi. ❡ Iteꝫ facit ꝙ vn⁹ officiarius teneret aliuꝫ iuuare
in armis ꝛ in alijs factū exercitij iuſticie ꝯcernētib⁹ ꝛ hic
ꝛ.ff.de hijs qui latro.vel in alijs cra.reos.l.fi.ſꝫ etiā per
iſta admiraldus maris pōt mādare ꝑronis ꝛ guberna-
torib⁹ nauiū vt ad eū veniāt ꝑ portādis victualib⁹ ꝛ har
neſijs neceſſarijs ad exercitū ꝑ quo facit.j.de fabri.l.fi.
quib⁹ tn̄ debētur ſtipēdia ꝛ a tallijs debēt obſeruari im
munes vt.d.l.fi. Item facit ad hoc ꝙ nō poſſit fieri ele-
ctio de alio quādiu reꝑitur ydoneus in eadē eccl̄ia ar.ff.
de epi.ꝛ cle.l.in clericꝫ de quo dic vt extra de elec.c.vt ex-
tra cū inter canonicos.An. ❡ Itē no.ex hac.l.ꝙ ſit ex-
pēſ.pub.nō coꝝ qui hoc facere debebāt qd intelligo ſi
illis nulla culpa poterat iputari alr ſecus vt.ff.ad.l.ro.
de iac.l.ſi vehēda.§.j.facit.j.de nau.l.fi.ꝛ qd ibi not.Et
ſic rector ciuitatis ꝑ neceſſitate publica pōt in mēte cau
ſa iuſta cōſtituere ſalariū ꝛ ſic poſſit facere ꝓclamatio-
nem ꝙ quicūq; receperit talem malefactorem ꝛ cum pre
ſentauerit habeat tantum in hoc.l.quam ad hoc alleg.
Guillermus de cungno in.l.prima.ff.de iuſticia et iu-
re.Item facit hec.l.ad hoc ſtatutum veſtrum eſt inter

[a] ❡ An cleric⁹ violās ſaluagardiā poſſit ꝯueniri corā iudice ſeculari. Vide hoc que ſtiōe in remiſſione quā po ſui.ſ.iſta.l.nu. ſ in vſ.viola tor ſaluegar die.

ſtatuta vniuerſitatis ſtudij nõ poſſit aliqua ſtatuere ſeu
ordinare cõtra ſtatuta antiqua ſm ꝙ erat datus certus
modus in eligendis rectoribus cõſiliarijs bedellis aut
alijs vniuerſitatis officiarijs cõpartuꝫ fuit ꝙ ſi ille ordo
ſeruaretur vniuerſitas eſſet multũ leſa ꝙ certe hoc caſu
poſſit ordinari ꝯtrã vt hic. ⁊ .l. legatã. ff. de rebus ad ci.
perti. qḋ eſt bene notãdum in multis factis ciuitatũ col
legiorꝫ ⁊ alioꝝ tangẽtium gubernationẽ ⁊ ordinationẽ
reipub. ad qḋ facit .l. legatũ. ff. de vſufr. le. iũcta .l. vt ꝗda
tim. §. ſed ſi lege. ff. de mu. ⁊ ho. cũ concor. ſm bar. ⁊ doc.
5 ¶ In glo. q̃ eſt ſup immunitatẽ in fi. ſed certe magis in
nuit ꝯtrium ſed qualr̃ dic ꝙ naute qui laborãt circa na-
ues ꝓuilegiatas ꝙ eas ſuſtinẽt excuſantur ſꝫ alie naues
que ſunt ad patrie ſuſtẽtationem deſtinate nõ habẽt ꝓ-
uilegiuꝫ. An. ⁊ credo ꝙ excuſentur a pͣmonialibꝰ extra
ordinarijs nõ aũt a pͣmonialibꝰ ordinarijs vt. ff. de va
ca. mu. l. in honoribꝰ. §. q̃ in muneribꝰ ⁊ .l. hij qui. ⁊ .s. de va
ca. mu. publica. l. vna li. x. Item dr̃ ꝑ .l. iſtã ꝙ ſi aliqͥs fa-
ciat tranſitũ ꝑ terrã alicuius baronis ꝑiculoſaꝫ ꝙ poſſit
petere guidagiũ ſibi dari q̇ intereſt reipub. ꝑ itinera pu
bli. cõmeari ſecure. ff. qui deie. vel effu. l. i. §. ſumma. ad
qḋ de offi. pſec. l. i. ⁊ ideo pͥſidia publica nõ ſunt denegã
da vt. s. de ſen. pro. l. i. circa mediũ ꝑ quo caſus. j. de ero.
6 mili. l. cũ ſepe. lib. xij. ¶ Et ex hac. l. pñti apparet ꝙ nõ
volẽs venire tpe aſſignato vel ꝓpter hyemem aut metu
pluuiaꝝ aut alia cã legitima ꝙ eſt excuſatus ⁊ dat̃ alia
ꝓuiſio de quo. ff. ſi quis cau. l. ij. cũ. l. ſeq. Sed q̇d ſi cita-
tus ꝑ aliquem cõmiſſariũ vel delegatũ vt veniat cõpare
re in certo loco in quo audet venire ſecure ꝓpter metuꝫ
inimicoꝝ ſuoꝝ petat a citãte ſibi aſſignari aliquem locũ
tutum nũquid audietur ⁊ dr̃ ꝙ ſic. ff. ad trebel. l. de eta-
te cũ ibi no. ⁊ de rebus dubijs. l. vbi ibi quãtutiſſimo ⁊ ex
tra de ſpon. c. cum locũ circa fi. cũ ibi not. ⁊ in. q. xx. c. hor
tamur. ⁊ ſi nolit locũ tutum aſſignare poterit licite ap-
pellare vt extra de appella. c. ex pte ⁊ habetur vt not. de
hoc. xxxiij. q. ij. c. ſiue de cõiugij. §. nãqꝫ etiã locus vel po
terit pſtare in abſentia ꝙ ꝓpter metũ nõ audet ibi veni
re vt. s. de hijs qui ꝑ metum iudi. nõ appel. l. ij. §. fi. ⁊ ex-
7 tra de appel. j. fi. ¶ Sed nũquid tenebit̃ mittere ꝓcura
torem ⁊ videt̃ ꝙ ſic ſi ꝓcurator põt ibi venire ſecure ſine
periculo cũ ceſſet rõ in ꝓcuratore. l. adigere. §. ꝗuis. ff.
de iure patro. Aliqui tenẽt ꝯtrium qꝛ nemo cõpellit̃ cõ-
ſtituere ꝓcuratoreꝫ regulariter. l. i. ff. de ꝓcur. Inno. tñ
diſtinguit aut cã ardua ⁊ tũc excuſat̃ nec cõpellitur mit-
tere ꝓcuratorẽ vt extra de ꝓcu. c. querelã all'. non põt ſe
excuſare qꝛ ſufficit ꝙ poſſit ꝑ aliuꝫ cõparere vt extra de
appel. c. cũ parati ⁊ de elec. c. cupiẽtes. §. ꝙ ſi ꝑ. xx. li. vj.

Ui fiſcales. Caſus. Qui ꝑ rectã viam nõ vadit
⁊ ſpecies publicas diſtraxerit capitali pena pu
nitur. h. d. Bar. in tex. ibi fiſcales. i. imꝑatorũꝫ
vel reipublice. ſi recta ſub. i. ſolita per que con-
ſueuit nauigari deuia. i. a recto trãſmite deuiantia ſecta
tus. i. ſecutꝰ. Et legitur duobꝰ modis: vno modo ꝙ nau
ta alio interuertendi frumẽtum nõ dꝫ alibi ire vendẽdo
vel alr̃s negociãdo alr̃s capite punitur ⁊ concor. l. ij. s. co.
vel põt legi ꝙ ſi nauta qui eſt deputatus ab imꝑatore
vt portet frumẽtuꝫ ad aliquã patriam ꝓ vendẽdo ⁊ por
tauerit ad aliam vbi vendiderit precio violari ꝙ punitẽ-
1 tur pena capitali ſm Odoffre. ¶ Nota ex hac. l. imo
quaſi caſus ꝙ ſi quis reperiatur cũ ſumma frumenti vel
cum alijs rebus vetitis portãti extra territorium in ali-
qua via nõ recta ⁊ non conſueta eſt ſuſpectus ꝙ ea vel-
let exportare facit extra de curſu publico. l. ſi quis ꝑ pu-
blicum. li. xij. ⁊ ff. ad. l. corne. de fal. l. eos in fi. ſm vnam
lecturã ⁊ hoc modo poteſt. s. de ſerui. fu. l. ſi fugitiui vbi
dicitur ꝙ ſi fugitiui deꝓhendãtur ⁊c. quomodo enĩ pote
rit probari ꝙ habuerit animũ tranſeũdi cum fuerit ca-
ptus in actu tranſeũdi. Reſpõdeo ex qualitate loci vbi
inuentus eſt. ⁊ dic ꝙ ibi Bart. pro hoc. ff. ad. l. acquil. l.
itaqꝫ. §. i. ⁊ ne in flumine publico. l. i. §. ſunt qui putant.
⁊ .l. aut facta. §. locus de penis ⁊ inſti. de iniur. §. atrox:
⁊ hoc faciunt cõtra illos qui portãt aliquas mercãtias:
⁊ omittant tranſire per ꝓtem ⁊ euitent pedagium ſed
tranſeãt ꝑ flumen aut ꝑ alia loca qḋ nihilominus tene-
a tur ſoluere pedagiũ a. ⁊ ſic nota ꝙ recta via eſt ſequẽda
nec eſt diſcedum ab illa vnde Salomon fili nõ egredia-
ris terminos quos poſuere parentes qm̃ fures ⁊ latro-
nes cõuenit angulos ⁊ non ſimplices ad hoc. s. ſi minor
2 ab he. ſe. ab. l. j. ¶ Itẽ hoc faciũt etiã contra theſaura-
rios ⁊ alios receptores victualiũ ad exercitũ regis por
tandoꝝ qui fraudãt regẽ ⁊ ſubditos pluſꝙ debeãt exi-
gendo ⁊ de victualibus retinẽdo ⁊ minori precio reddi-
tus regios ar. vendẽdo ⁊ hu. lucrum ⁊ munera accipiãt
⁊ quãdoqꝫ cuꝫ emptoribus redituum regioꝝ ſocietateꝫ
⁊ ꝯuẽtionales faciẽdo ꝙ non debeat remanere impuni
tum. ff. de cõcuſſio. l. i. ⁊ .s. eo. l. ij. ⁊ de hijs qui expu. ra
tione illa ſunt. l. j. ⁊ ij. ⁊ iij.

Udices. Hec. l. legit̃ duobꝰ modis ſi iudices pa
tiũtur tpe recte nauigatõis naucherios in ſuo
territorio cõmorari puniũtur ⁊ ipſi municipes
hoc dicit ſm vnũ intellectum vel ſm aliũ intel-
ligitur de iudicibꝰ qui patiũtur naucherios detineri ſm
c An. de barulo. bar. ¶ In tex. iudices ſub. vel alij curia-
les dioceſos ⁊ expone dioceſos vt not. in aut. q̃ꝺo opor-
tet epi. §. nõ aliter. coll. i. in terra ſue iuriſdictionis onu-
ſta. i. nauigia ſpeciebꝰ vel ãnonis publicis onerata aſpi
ri or flatus. i. cũ ventus erat bonus ꝓ nauigãdo ſub. pre
textu. i. ſub colore ficto hyemis qꝛ aſſeruit tp̃s hyemale
cũ ſit eſtiua. ⁊ aptius ad nauigandũ. Dy. ⁊ itellige hye-
mis. ſ. appropinquãtis nõ aũt extra erat hyẽs qꝛ tũc ex
cuſaret̃ ar. de officio recto ꝓuin. l. ciuitas. j. de nau. l. iij.
⁊ ſic rẽbuꝫ ptextu ſumit̃ ꝓſitione ſic ſumit̃. s. de ſa. ſan.
eccl. l. qui ſub ptextu imorari. i. ibi ꝑmanere cũ mora ꝑ-
miſerint vna. i. ſimul municipibꝰ. i. caſtris ⁊ villis vbi erãt
dicte naues. Odo. corꝑatis. i. habitatoribus qui faciũt
vnũ corpus lꝫ nõ fuerũt municipes. i. in tallijs nõ cõtri-
buẽdis vel dic. i. ꝯſiliarijs q̇ reputãtur de corꝑe magr̃a-
tus cũ. s. de municipibꝰ dixit ad qḋ. s. de appel. l. qm̃ for
tunaꝝ. i. bonoꝝ diſpẽdijs. i. dãnis deportatõis ſub. ⁊ bo
noꝝ cõſiſcationes excipiãt. i. ſuſtinebũt. ⁊ eſt maior pe-
na in eos ꝙ̃ in alios cũ tp̃s nauigatõis acceptabile ad
eoꝝ offm̃ imediate ⁊ ſpãliter ptineat ſiho eſt rõ. s. de ſu
ſcep. ⁊ archa. l. duos in fi. admiſiſſe reuelatũ. i. probatũ.
¶ Que fuit rõ huius. l. ꝙ ꝓpter pmiſſa talis pena impo-
natur. Rñ. hoc idõ eſt qꝛ ex tali mora poſſeſſores publica
pati maximũ detrimẽtum ſi deficerẽt victualia militibꝰ
in exercitu exiſtẽti. ⁊ talis mora eſſet magnũ periculũ al
latura ⁊ ideo moroſitas vitari dꝫ. Et ſi mora culpa ipſo
rum vel dolo cõtingeret non mirũ ſi ob hoc puniatur et
vt metu pene precaueat ⁊ abſtineat ⁊ ꝙ vbi mora poſſet
damnũ afferre debeat de remedio ꝓuideri patet. ff. de
apppella. reci. l. fi. ⁊ de ferijs. l. ſolet ⁊ verſi. vbi maius pe
2 riculũ ⁊c. l. j. §. ſi quis de car. e. ff. ¶ Sed quare eſt hoc
ꝙ municipes ⁊ corporati puniãtur ꝓpter negligẽtiã vel
culpã iudicũ cuꝫ hoc videatur cõtra iuris rõnẽꝫ. j. vt nul
lus ex vicarijs iſto. li. l. j. xj. ⁊ .s. de ioffi. teſt. l. iij. ſuo. ⁊ .s.
de pe. l. ſanximus. Rñ. ꝙ hoc nõ ob culpam iudicum ſed
ꝓpter ſuam qꝛ ipſi fecerint naues vna cũ iudicibus re-
b manere cũ deberẽt cũ bono vento nauigare b ⁊ hoc ptꝫ
ex lr̃a ibi cũ municipibꝰ ⁊ corꝑatis ⁊c. ⁊ ſic pena pari pu
niri debeãt qꝛ in pari culpa ⁊ negligentia fuerũt ad hoc
s. de epiſc. ⁊ cle. l. ꝗꝗ in fi. ⁊ qꝛ tales ſpecies erãt in loco
patenti. ſ. in flumine vel portu loci ꝓpter qḋ debeat pͥſi-
dere inꝗetare vt ipſos ſubito faceret recedere vt in ſiſt.
vt. s. ď ſiccarijs. l. i. ⁊ de famo. libel. l. j. ⁊ .s. de appel. l. qm̃
cũ ibi no. ſic etiã alr̃s poſſeſſores iuxta littora teneret̃. dã
num enĩ dare u autis ſi appareat qꝫ fecerit. ff. de incen.
3 rui. nau. l. ne qꝫ. in tex. ibi cũ municipibꝰ. ¶ No. ex h ꝟ.
ꝙ ꝓpter delictũ iudicis puniũtur oẽs ciues ⁊ ſic facit ꝙ
ꝓpter denegatã iuſticiã a iudice poſſunt ꝓcedi repꝛſalie
ꝯtra omnes ciues de quo plene dixi in li. de repreſalijs
in. vj. q. ꝓincipali. bar. ¶ Item no. ex hac. l. cõtra peda
gerios ⁊ alios officiarios areſtantes aialia potantia vi
ctualia aſſerẽdo cõtra ꝟitateꝫ ꝙ alr̃s trãſiuerũt ſine ſo
lutione pedagij integri vel alia occaſione ſeu colore cõ-
uento tradant ⁊ morã faciũt in relaxando dicta anima-
lia ⁊ hoies

a ¶ Soluere pedagiũ. Ego dicereꝫ hoc eẽ verũ ſi dedita opa ⁊ vt euita ret pedagium id feciſſet per ea que notat ſeli. c. ij. col. fi. §. vltimo inꝑſo tum dicit̃ ex tra de cõſti.

b ¶ Cuꝫ bono vento nauiga re. Adde quo tempore ſit ꝑ miſſa nauiga tio no. l. l. quo tiẽs. j. de nau fru. iſto libro. flora. l. l. arbo ribꝰ. §. naues. ff. ď vſufructu glo. bo. l. l. j. j. de mili. veſti. libro. xij. ⁊ in. l. j. petitorio. s. de rei vẽdica. et bar. cepo ď ſerui. ruſti. ꝓ di. ti. de nau.

lia τ hoīes ea ducētia nō ꝙ puniatur pena hic cōtenta: q2 in caſu huius.l.poterat illud impedimētum venire in maximū damnū reipu.ſed patiētur alias penas de quo habetur.ff.de publi.l.ſ.§.item ſi damnū. τ.l.quare.§.ſi damnū. τ.l.interdū.§.diui quoqꝫ. verſi.ſed illud. τ.ff.vi bo.rap.l.ij.§.ſi publicanus.a cōtrario τ.C.de fur.l.etiā. Item tenetur ad eſtimationē dāni τ expēſi.ff. de pub.l. licitatio.§.ꝙ illicite ꝓ quo.ff.ad.l.acquil.l.qui occidit. §.in hac.τ.ß.de decurio.l.ij.in fi.cū ibi not.τ.l.arcenſiū magiſtatus.τ.ff.de calū.l.fi.quis ab alio ſequitur rubrica de predijs τ oībus.

¶ De pdijs τ oībus rebus naucularioꝝ. Rubrica.

¶ Cōtinuaſ ita.ß.dixit de naucularijs publicaꝝ ſpecierū ꝗliter in officio ſuo debeāt ſe hēre vel q2 ſi male habēt pdia τ eoꝝ res ſunt obligate reipub.vt.ß.ti. pxi. l.fi.τ not.eo.ti.in rubr.ideo ponitur hic ti.l.loqtur tñ de
1 naucularijs portātibus ſpecies publicas. ¶ Unde ꝓ declaratiōe huius ti.ſciēduꝫ eſt ꝙ iſti naucularij tenebātur portare merces publicas ſm formā.l.cum nauarchoꝝ.ß.ti.i. ¶ Item ꝙ ſi aliqd pdebatur culpa naucularij cuiuſcūqꝫ debeat emēdari ab oībus naucularijs vt ſ.de nau.l.fi.τ ꝓ h̄ erant obligate oēs res naucularioꝝ ad hoc.C.in qui.cau.pig.vel ypo.cōtrahi.l.ſ.τ.ij.τ ꝓ rata eſtimationis ſuaꝝ reruꝫ quiſqꝫ cōtribuere tenebatur vt.ſ.eo.l.ij.in fi.τ.l.fi.ſm An.τ Bar.doc.

Omnium.Caſus. Ad domū ꝑncipis veniūt res
1 cum onere ſuo.h.d.Bar. ¶ Et ſic not.ex hac l.ꝑncipeꝫ vti iure ꝑuati ſic extra de exac.trib.l. ſi diuina. Scdo no.ꝙ res tacite ſunt obligate fiſco ſi alienentur ideo reuocatur alienatio q2 re ipſa in fraudē alienata videſ. ß.de pdi.cur.l.i.τ.ij.τ vlti.ſꝫ ſi donaſſet ātequā eſſet naucl̄ari⁹ nō reuocareſ vt.ß.de iure fi ſci.l.ſ.fallit tñ.C.de ioffi.dona.l.ſi tot⁹ τ.C.d̄ reuo.dona. l.ſi.vnqꝫ. de q̄ ibi ꝑ gl.τ doc.ſꝫ.d.l.ſi totas de q̄ inſti.de
2 act.§.item ſi qs in fraudē ſm Odo. ¶ Qm̄ donatio ꝑ
a facta etiā reuocatur ꝑ filios poſtea natos [a] q̄ nō ſꝑ erāt tpe donatiōis τ q2 tūc nil eis debebaſ ſic tñ reuocatio in id qd in mēſe fuit donatum vt.d.l.ſi totas.τ.l.ſi vnqꝫ ſm Odo.qd verum eſt niſi talis donatio ſit facta extraneis q2 tūc reuocatur in totū vt.d.l.ſ.τ.l.cū donationes τ.l.ſi liqueat eo.ti.ſecus ſi fratribus iam nat; fuit facta donatio vt ibi τ ibi no.ꝑ doc.modernos. ¶ Item Odo. intelligit.l.iſtā qñ naucularius erat debitor ex mala adminiſtratiōe ego aūt intelligo ſi tenebaſ ad aliquā functionem ꝓ modo rerū impoſitā τ tex.magis cōuenit ad hūc intellectū ꝓ declaratiōe hoꝝ vide q̄ ſcripſi.ß.de ca. liber ſup.l.ꝓcepit.Et erat rō dubitādi in hac.l.q2 nō teneſ ad onera aliq̄ ad q̄ tenētur ꝑuati vt.ß.de exeu.mu. l.eundēter.τ.ſ.de coll.fun.patri.l.j.τ ſic hic videbaſ excuſari rō decidēdi eſt q2 ꝑnceps vtitur iure cōi ſicut ꝑuat⁹ niſi in caſib⁹ in qbus reꝑitur ꝑuilegiat⁹ vt.l.j.τ.l.inſtar. ß.de iure fiſ. Itēꝫ q2 loqtur de honore qd hꝫ deſeruire reipub.τ in maxia neceſſitate τ ideo nō excuſaſ. ß.qui. mu.vel ꝑſta.l.ij. ¶ In tex.ibi in ꝑn.domo etiā non ſolū alios in qs reꝑiuntur res naucularioꝝ trāſlate. Dy.obnoxia.i.obligata ꝓ mala adminiſtratiōe ſeu geſtione naucularij vel occaſione alicui⁹ mūeris vel collecte ſibi impoſiti vel īpoſite.agnoſcere.i.ſoluere. functionē.i.ſolu
3 tionem ſeu ꝑſtationeꝫ. ¶ In fi.tex.not.hic ꝙ onus comitatur rem nec perit ꝑuilegio noui poſſeſſoris qd eſt veruꝫ ſi onus eſt mere reale vt hic.τ.ß.de āno.et tri.l.fi. τ.ff.de reſti.ꝑdi.l.via.§.ſi fundus.ſecus ſi ꝑſonale vel mixtum q2 magis ſapit naturā ꝑſonalis: q2 ꝑſona q̄ eſt dignior ſibi attrahit rem q̄ eſt minus digna ſic in auſ.de
4 eccle.ti.§.ad hoc ſtatuus.coll.ix.Ber.de deucio. ¶ Et allegatur.l.iſta ꝙ ſi bona ꝑuatoꝝ ꝑueniāt ad ꝑncipem ex cā ꝯfiſcatiōis aut cōmiſſionis vel alia cā ꝙ ipſe teneſ ſoluere collectas τ alia onera ꝓ quātitate iſtoꝝ bonoꝝ: vt hic τ ꝓ h̄.ß.de exac.tribu.l.ſi diuina domus τ ideo ne ꝑuinciales alij grauētur ꝓ hec.ſ.de ꝑuil.do.aug.l.ij.ß. quē ad.ci.mu.iudi.l.fi. ſed cōtra videtur ꝙ debeat excuſari q2 princeps excuſatur a mūeribus extraordinarijs ß.de exeu.mu.l.ꝑuate.τ.ſ.de colla.fun.patri.l.ij.ſed dic

[a] ¶ Per filios poſtea natos. Adde bar.et doct.in.l.ſi,vnqꝫ.i.d. reuoca. dona.bal in.l. cū acutiſſimi. ſ.de fideicō. quod ꝓbaſ in. l.ſ.de pacti§. ſi.ff.d. pact.qd ego amplio in donatiōe etiā iurata vt per bar.in.l.tiein. §.imperator l ſi.ff.de lega.ij. Uide conſi. dicti.in ſi.et dict.conſi.lvj. vol.j. Sed an reconualeſcat talis donatio morte filiorū not.bal.in.l.j. ſ.de inoffi.do na.pau.d caſt. in.l.ij.τ.iij.ā.d poſtu.here.in ſi τ bar.in ſ al leg.§.impera tor.q.penulti mo.

ꝙ aut erat ſibi minus ordinariū: q2 anno quolꝫ indicebatur vt.ß.de coll.do.l.infra.τ tūc nō excuſatur vt.l. ꝓ iſta
5 pte allegata.τ.ſ.de fun.patri.l.fundi.li.xj. ¶ Illud primum mēbruꝫ intelligo ſi erat minus reale ſeu primoniale vt hac.l.τ.ſ.eo.l.ij.τ ſcripſi.ß.de exac.tri.l.ſi.aut erat munus extraordinariū τ tūc aut indicebaſ ꝓpter publicam neceſſitatem τ tūc nō excuſatur.ſ.ti.j.τ.l.j.τ.ij.τ.ß. qui.mu.vel ꝑſta.l.ij.τ.l.fi.τ vt i emp.ſpecie.l.ſ.aut nō indicebatur ꝓpter pub.neceſſitatē vt tallia vel collecta ꝓ filia ſua maritāda τ tūc aut erāt indicta anteꝙ fierēt bona ꝑncipis τ tūc tenetur de cuiet.l.ſ.τ.ff.ad municip.l.incola.l.ij.τ arg.ff.de leg.j.l.ab oībus.§.titius τ de codi.τ demon.l.qui heredē.§.fi.τ de iure fiſc.l.fiſcus.τ de vſur. l.cū quidā.§.fiſcus.aut nō erat in dicta collecta τ tūc tenetur ꝑnceps qui ſuccedit in locū priuati in auſ.de eccl. ti.§.ad hoc.τ.ß.de ſa.ſan.ec.l.pe.τ.l.eundēter.τ.l.ꝑuate τ.ß.de exeu.mu.τ.l.licitatio.§.fiſcus ff.de publica. et ex premiſſis ſoluitur ſcda q̄ſtio an clerie ſuccedēs laico teneatur ſoluere in tallijs de quo in ſpe.ti.de cler.cōiuga. τ ꝑ Guil.de barulo latius extra de imuni.eccl.c.j.li.vj.τ
6 ſcripſi plene de exac.tribu.l.ſiñ. ¶ Circa hoc q̄ritur de quadā qōne que eſt ſepe in facto q̄daꝫ māſus ſitus ſub quadā caſtellania τ diſtrictu caſtri deuenit ad quēdam militem dñium directū dicti māſi vel iure ꝑlatiōis vel ꝓ cenſu nō ſoluto pageſius qui tenebat dictum manſum cōtribuebat vnus cū alijs pageſijs habitatiōibus dicti caſtri in tallia annua.l.libraꝝ que ſoluiſ annuatim cōſueuit cuꝫ dñs dicti caſtri ꝙ ipſe miles cōtribueret in dicta tallia ꝓ modo τ valore pageſij dicti māſi qui ꝯſolidatus fuerat cū directo dñio dicti militis miles dicebat ſe non teneri τ q̄ritur quid iuris τ licet multa poſſent allegari pro τ cōtra tñ predicta videſ q̄ſtio deciſa vt miles teneatur cōtribuere attēto ꝙ iſtud minus eſt ordinarium per predicta iura all.ß.ſed in qōne ꝑdicta eſt vnum ſingulare qd miles allegat.ſ.ꝙ ſi ab initio dum māſus fuit conceſſus in emphiteoſim nobilis cuius erat nō ꝯtribuebat ꝓ ipſo māſo: ergo nec modo q2 redijt ad ſuā priſtinā libertatem ſeu immunitatē τ res de facili reuertitur ad ſuaꝫ naturā.ff.de pac.l.ſi vni⁹.§.ꝙ i ſpecie ꝓ quo.ff.de ſeruitu.ꝑdi.l.atilianus.q2 ſicut ſeruitus redijt ad ſuū primū ſtatū ſic codeꝫ mō libertas ſeu imunitas vt ꝯtroꝝ τc.ff.
7 de leg.iij.l.fi. ¶ Itē res dꝫ ꝯditionari ſm ꝯditioneꝫ ꝑſone vt.ß.de ſpo.lu.deſcrip.l.j. Itē ꝓ h̄ facit.ff.de publi.l. licitare. §.mercatores τ.§.fiſc⁹ τ in auſ. de eccl.ti.§.ad hoc.ſꝫ facit cōtra.ſ.de fun.re.ꝑua.l.nēo τ alia iuſta.ß.ꝓ iſta pte alle. Circa h̄ dñs berēgarius de ſeca.li.doctor eximius tenebat dictū militē ad ꝑdictā talliā nō teneri ꝑ iura ꝓ iſta pte all.ß.vt in tali tallia res ꝯditioneſ ſm cōditionē ꝑſone ipſius militꝫ ſicut ecōuerſo factū fuerat ꝙ dictus māſus frāc⁹ τ imunis fact⁹ fuerat tallabilis q̄ ad preſagiū que deuenerat ipſi ruſtico multomagꝫ cū deuenit ad militē debeat ſequi eius ꝯditionē ar.ß.qd quiſqꝫ iu.l.j.τ ꝓ h̄ facit in ſpāli extra de iu.pa.li.vj.vbi pꝫ ꝙ clerie⁹ ſuccedēs laico in iure ꝑronat⁹ vtitur ꝑuilegio clericoꝝ. Itē facit ad h̄ ꝙ rei emphiteotecarie ꝯcediſ ꝑuilegiū immu.ꝓpter dñiuꝫ vt.ß.de exeu.mu.l.eundēter τ.ſ. de ꝑuil.do.aug.l.ſ.cū ꝯcor.ibi alle.nec obſtāt iura q̄ vidētur ꝯtra q2 loquūtur de reb⁹ q̄ ſꝑ fuerūt functioni ſeu tallie aſtricte ſꝫ hic ꝑus erat res imunis τ poſt redijt ad ſuā primā ꝯditioneꝫ τ ad ꝑmaꝫ imunitatē τ ꝓ iſta pte dixit ſe ꝑbuiſſe ꝯſiliū cuidā militi τ finaliꝰ obtinuiſſe τc.

1 Uſq̄ huc. Tria dicūtur in.l.hac ꝑmo ſi nauicularius alienat mihi aliquā rem ꝑrimonij illa res eſt obnoxia nauclarie functiōi nō ꝑſona mea
2 nec reſiduū ꝑrimonij mei. ¶ Scdo dr in vſu domus ꝙ ſi dom⁹ naucularij ad me ꝑuenit ꝓ ea eſtimatione erit obnoxia naucularie functioni que poterat haberiꝫ ꝑcipi ex ea tpe facte alienatiōis ſi cū pecunia mea
3 mutuaretur vt viciſſim dareſ pro illa re. ¶ Tertio dr ꝙ ſi in loco vel area mea donata vel vēdita a naucularia ex qua modica pēſio colligi poterat edificaui opus ſumptuoſuꝫ puta q2 feci ibi turrim tenebor ꝓ illa modica pēſione q̄ tpe alienatiōis ex ea colligi poterat. Ideꝫ eſt in

aliis reb⁹ nauicularijs vēditis in fructiferis tpe ɔtus q̄ li
get nūc facte fructifere habebitur reſpectus ad tempus
contractus q2 tūc nō tenebitur emptoꝛ ſm qualitatem
eius pēſionis que p induſtriā ſuā acceſſit ſed potius te-
nebitur inſpecto ſtatu domus ⁊ penſionis que tpe vēdi
tionis pcipiebatur ex ea cū induſtria ⁊ diligētia dꝫ cuiqꝫ
pdeſſe ⁊ nō nocere. h. d. ſm An. ⁊ Odoffr. in pn. tex. ibi
4 fas. i. licētia ꝓhibet vt. s. mā. l. i re. ❡ Et no. ar. ꝙ p ſta
tum nō poſſit ꝓhibere ɔtus emptionis ⁊ vēditionis cū
hic dicatur ꝙ licētia publ. que deeſt de iure gen. emēdi ⁊
vendēdi impetit annulare ɔtum In ɔrium eſt tex. s. de
cōtrahen. emp. ⁊ ven. l. dudū. ⁊ l. ſi in emptione. §. j. ⁊ ff.
de cōtrahen. emp. ibi mores ciuitatuꝫ ⁊c. nō ob. hic tex.
ꝙ impatoꝛ vult dicere ꝙ illa publica facultas ſint cauſa
impulſiua nō ambulādi ɔtum ſed nō negat quin poſſit
ſi vult. Bart. ❡ Non pſone nota ar. ꝙ ſi emerem a va-
ſallo tuo nō ꝓpterea ſum tuus vaſallus ſed res eſt tibi
obnoxia ſeruitio nō pſona. nam hic iſte qui emit a naui
cularijs nō eſt nauicularius. An. functionem. i. pſtatio-
nem. mercatoꝝ. i. emptoꝝ ſeu onus qḋ erat p nauicula-
rios ſubueniendum rōne rerum. Dy. vt q2 in officio male
5 ſe habuit ita ꝙ fact⁹ eſt debitoꝛ fiſci. Odo. ❡ Pro mo-
do. i. valoꝛe rei empte. addita. i. ſcripta cōparuit arg. ꝙ
burgēſi. qui emit baroniā nō cenſeatur baro qḋ videtur
vt. s. de impo. lu. deſ. l. ſ. §. j. ff. de coll. bo. l. j. §. ſi is qui
bona. ⁊ ff. pro ſocio. l. heres ſocij: ſed dic ſi hꝫ baroniam
a rege tūc videt̃ baro alś nō ar. in feu. qs dicat̃ dux ⁊c.
c. j. Bert. de deucio. ſed cā ptem. Nota ꝙ onus nauicu-
larie functōis cōcomitatur rem tanqꝫ lepra vt onus tri-
buti vel pignoꝝ vt. ff. de publi. l. impatoꝛis. s. ſine cen.
vel redi. l. pe. ⁊ fi. ⁊ ita nō mutatur ex pſona cuiuſcūqꝫ ſuc
ceſſorū etiam piuilegiati vt. s. l. pꝛoxi. ⁊ ad idem facit. s.
de anno. ⁊ trib. l. j. ⁊ de impo. lu. deſ. l. ſ. cum ſimilibus an
totum pꝛimoniuꝫ. ſ. emptoꝝ acceſſerit. i. cōparuerit rem
exiguam. Dy. ad pēſionem. i. ſolutionem faciēdam. Dy.
vbi. i. qſi. veniūt. i. vendūt emolumētum. i. ꝑtum cōi eſti-
matione valeret. Dy. vel dic. i. quātum percipiebatur in
reddituꝫ tpe emptiōis ſm Dullum. addita. i. illud augmē
tum animoſi. i. emptoꝛis q̄ animoſe volebat hr̄e domuꝫ
6 bene oꝛnatā. Ex quo no. vnū modum pbādi hoīem ma
gnanimū. Item not. ex hoc tex. pulchꝛitudinem vrbis p
quo. ff. de leg. j. l. cetera. §. hic ſenatus ⁊ de oper. no. nū. l.
7 pretoꝛ. §. hoc interdictū. An. ⁊ Bar. ❡ Not. ex ꝟſi. do-
mus attēdi ⁊ extermin ari quātum res habet de reditu
nō aūt ꝗtū valet res qḋ facit vt eſtimatio cōitatis p ex
ſoluēdis collectis debeāt exterminari domus ⁊ alia bo-
na ſm redditum qui vnde pcipitur ⁊ nō ſm valoꝛem rei
vt hic patet. Et maxime in collectis debet attēdi fruct⁹
ſeu redditus cū talia onera cōcernāt fructum rei. ⁊ ideo
qui fructus pcipit tenet̃ ad hoc. s. de anno. ⁊ trib. l. j. ff.
de vſufr. leg. l. qūo ⁊ de re. co. l. pe. in fi. ⁊. s. de reſcin. ven.
l. ſi quos. nō ob. in aut̃. de nō alie. §. ſi ꝟo alicuius q2 lo-
quitur in cōtractu emphiteotico in quo non obligatur
niſi volēs: ſed hic loquitur in impoſitiōe mūeris que fit
in inuitū de iſtis tallijs que fiūt p ſolido ⁊ libꝛa habetur
8 s. de operi. pu. l. oēs. ❡ Item facit hec. l. cōtra eſtima-
toꝛes caſtroꝝ qui aſſignato certo reddituꝫ vt puta. c. li-
bꝛis annualibus ſup aliquo caſtro eſtimāt quātuꝫ anni
potuerūt cōſtare in edificādo ⁊ etiam extimāt iuriſdictio
nem ⁊ multa nō habētia aliquem vel ſaltim modicū red
ditum q2 nō deberēt extimare niſi quātum pcipit in red
ditibus vt hic apparet p quo. s. de ſac. ſan. eccl. autenti.
perpetua ibi ꝙ ſi res ⁊c. ⁊ in aut̃. de alie. emphi. §. j. ⁊ in
aut̃. de nō alie. §. ſi ꝟo alicuius. ꝟſi. de deucio. Circa fi.
tex. nota inſpici antiquū ſtatum rei nō modernū qḋ vex
qū res fuerit melioꝛata diligētia poſſeſſoꝝ in ſua dilige
tia ſit ſibi dānoſa. s. de allu. ⁊ pallu. l. fi. ⁊ de po. l. ſed po-
ne ꝙ fuit augmētata ſine diligētia ſua dico ꝙ tūc inſpi.
pꝛeſens ſtatus. ff. de cēſi. l. foꝛma. §. pe. ⁊ ita no. glo. ff. lo
9 ca. l. ſi merces. §. vis maioꝛ doctis. ❡ Itēꝫ hic tex. facit
cōtra miſerrimos plātos eccleſiaꝝ qui dū alienauerunt
rem modici valorū vel domū ruinoſam poſtea facta repa
tione vel re melioꝛata dicūt ecclīam deceptā contra qḋ.

eſt. l. iſta q2 habēda eſt cōſideratio extimationis q2 tem
pus cōtractus inſpicitur. s. de reſcin. ven. l. ſi volūtate ⁊
extra de cōtrahen. emp. c. j. An. ❡ Item ex hac. l. nota
caſum mirabileꝫ ꝙ ſi alīqs emerit aliquā domū vel rem
alij obligatam ⁊ cā melioꝛauerit ꝙ liberetur primā eſti-
mationeꝫ pſtādo cōtra hoc eſt. l. ſi fundus. §. ij. ff. de ſol.
fateoꝛ ꝙ iſtud ſuperinſectum fuit obligatū q2 ſequitur cō
ditionem aree nec hic negatur ſed dꝛ ꝙ poſſeſſoꝛ libera
tur ſoluēdo primam eſtimationem. ſi enī hoc induatur
hic fiſco agēte multomagis piuato agēte qḋ maxime eſ-
ſet verum ſi expēſa eſſet facta in illis caſibus in quib⁹ fa
ciens pferẽ alijs habētibus anterioꝛeꝫ ypothecā vt. l.
interdū cum. l. ſeq. ff. qui po. in pig. ha. Bart. ſed contra
pꝛemiſſa opponitur ꝙ imo attēdatur melioꝛatio reſpe-
ctu tpis pñtis vt. ff. de iure fiſ. l. iij. §. diui. ⁊. s. de ſa. ſan.
ecc. aut̃. qui res. ⁊. s. de allu. ⁊ pallu. l. j. ſo. Non ob. d. §.
diui. q2 eſtimatio ſit ſm melioꝛationem veruꝫ eſt quo ad
cōmodum melioꝛātis nō ad eius incōmoduꝫ ar. j. de oī
agro deſerto. l. fi. nō obſt. etiā dicta aut̃. qui res q2 illud
eſt odio poſſeſſoꝛis qui emit cōtra. l. ꝓhibitionem ar. j.
de agri ⁊ cenſi. l. quēadmoduꝫ. circa fi. nec ob. dicta. l. ij.
de allu. q2 loqtur de melioꝛationę patēti nō latēti vt ibi
patet Bertrādus de deucio.

Hi qui. Caſus. Qui emit pdia nauiculárioꝝ te
net̃ ad onus ſm antiquā eſtimationeꝫ quo pa
ctis piuatoꝝ nō tollit̃ ⁊ vēdētes tenētur ſi em-
ptoꝛes nō fuerīt idonei. h. d. ipoſite. ſ. pactio-
nes. Bar. mētis. ſ. cōtrahētium. Bar. arbitrio. i. diſpo-
ſitione ꝓprie mētis cōueniēdo inter emptoꝛem ⁊ vēdito
rem vt ipſe vēditoꝛ teneatur talē penſioneꝫ nauicularā
ſoluere nō emptoꝛ. Dy. ad hoc. ff. de pac. l. ius publicum
quaſi dicat iſte pactiōes volūtarie nō pſunt ſeruare pa
ctiones ſeu conditiones que a. l. intelligūtur ſunt ſeruā-
de vt ſeqtur. Bar. facit hec. l. ſm Dy. ⁊ Dullū ꝙ ille qui
1 emit reꝫ ab alio qui tenebat̃ collectā ſoluere nō tenebit̃
ſoluere niſi p q̄litate rei nō aūt totam collectā vēditori
impoſitam cuius res fuerat vt. s. de debi. ciui. l. viti. ⁊ ibi
not. ⁊ p hoc facit. l. iſta ſed melius facit. l. pꝛia. In text.
ſuper ꝟbo cogātur no. ex hoc tex. ꝙ res trāſit in empto
rem cū ſuo onere ſic. s. e. l. j. ⁊ fi. Item no. ꝙ ſi emptoꝛ eſt
minus idoneus ad ſoluendū functionē ſeu pēſionem fi
ſco debitā venditoꝛ tenetur in ſubſidiū facit ad hoc. s.
de iure emphi. l. fi. §. neceſſitatē ibi ad pſonas ⁊c. ⁊ i aut̃.
de man. pn. §. nō pmittas ⁊ in feu. de lege coꝛ. §. ſiiſr. ſed
an tūc tenebitur vēditoꝛ ne dum pro pterito tpe ſed an
etiā p futuro cū emptoꝛ nō eſt idoneus ⁊ videt̃ ꝙ nō te
neatur de vtroqꝫ vt. s. de fi. inſtru. ⁊ iu. ha. fiſc. l. ſi quis
pꝛeſcribētē li. x. ⁊. j. de cenſi. l. fi. ⁊ habetur de h. j. de fun.
rei piua. l. iij. Odo. dicit hic ꝙ nauicularius vēditoꝛ tene-
bitur in ſubſidiū cuꝫ emptoꝛ nō eſt idoneus ⁊ p futuro ⁊
pro pterito tpe ⁊ ſic intelligitur hec. l. q̄ indiſtincte ⁊ ge-
neraliter loqtur ⁊ eſt hic ſpāle in odiū nauiculárioꝝ qui
quaſi quodāmodo vidētur delinq̄re vēdēdo res functio
2 ni ſeu pēſione aſtrictas ſup tota. l. hij qui facit hec. l. ꝙ
ſi dn̄s caſtri qui cōceſſit hoībus eiuſdē caſtri ius ſcandē-
di ligna in nemoꝛe ſuo vendat caſtrum cū ſuo iure ꝙ em
ptoꝛ debeat pati illos homines vti iure ſcandendi ligna
ſic. ff. de ſerui. ru. pdi. l. via. §. ſi fundus. ⁊. s. l. pꝛoxima.
ɔtruꝫ videtur q2 talis obligatio nō trāſit ad ſingularem
ſucceſſoꝛem vt. ff. de cōtrahen. empt. l. fi. §. ſ. ⁊ ad trebel.
l. j. §. ſi heren. ſed dic ꝙ aut dn̄s conſtituit ius ſcandendi
hoībus ligna aīo cōſtituēdi ſeruitutem ⁊ tūc talis ſerui-
tus trāſit cū re ⁊ emptoꝛ tenetur vt in. §. ſi fundus cū fi. ⁊
ff. qui. mo. vſufr. amit. l. nec vſufructus: aut nō aīo conſti
tuēdi ſeruituteꝫ ſed alś ⁊ tūc emptoꝛ nō tenetur vt in. l.
pro hac pte alie ⁊. ff. de dona. l. qui ſaxū ⁊ de leg. j. l. apud
iulianū. §. ſi quis alicui. ⁊. l. nihil in pnci. ⁊. ff. de ſerui. ru.
pꝛedi. l. pecoꝝ. Bert. de quo p bar. in. d. §. ſi quis alicui
3 ⁊ plen⁹. ff. de ſerui. leg. l. pe. ⁊ de ali. le. l. incla i fi. ❡ In
glo. que eſt ſup ꝟbo opinionem ibi ſcriptura ꝓhibet no.
ſm iſtum primū intellectū ꝙ in dubio pſumitur res tm̄
valere quātuꝫ eſtimata eſt in eſtimatiōe cōitatis: ſed cō-
tra hoc videtur obſtare. l. ſi fundū ſub cōditione. §. ſi li-
bertus.

bertus.ff.de le.j.⁊.l.cū pater.§.pater q̄ filios.de le.ij. ſʒ
dic ꝙ ibi fuit extimatio priuati hic publica cui ſtandum
eſt in dubio niſi probeť cōtrariū.bar. In ea.gl.in fi.⁊ ſic
ſm iſtū ſcōm intellectum dʒ referri opinio ad cōem exti
mationē de re eiꝰ q̄ non ex appoſita venalis nō pōt fie-
ri extimatio niſi ꝑ opinionē q̄ ſit ſm extimationē rerū q̄
ſunt in eodē loco ⁊ q̄ eaſdē habēt qualitates vt.l.precia
rerū.ff.ad.l.fal.⁊ ibi dixi ⁊ qd not.in.l.ij.C.de reſcin.vē.
4 bar. In glo.q̄ incipit.i.paciones.circa me.ibi valet cū.
Et ſic not.ex hoc tex.cū glo.ꝙ paciones priuatoꝝ non
valent in preiudiciū fiſci ſm preiudiciū cōtrahentiuʒ ſi-
cut vt hic cū cōcoꝛ.Bar.

De nauibus non excuſandis. Rubꝛi.

Uiſuʒ fuit.C.ti.ij.de nauiculariis ꝑ quos publice ſpe
cies trāſportanť:⁊ de ꝑuilegiis coꝝ.⁊ deinde.C.tit.j.de
prediis ⁊ rebus ipſoꝝ q̄ ꝓ mala geſtione coꝝ ⁊ ꝓ ſoluen
dis functionibꝰ ſunt fiſco aſtricte ſeu obligate. veruʒ ꝙ
naues priuatoꝝ q̄ndq; ſunt neceſſarie reipu.ꝓ ſpeciebus
trāſferendis eſt videndū q̄n res publica eis vti valeat et
capere poſſit oi excuſatione repulſa.iō ponit hic tit.de
nauibus nō excu.ſub quo minus res publica eas capere
poſſit cū eis indigeat.

Naui.Caſus. Naues q̄ ſub noīe ⁊ tit. alieno
excuſanť publicanť.h.d.⁊ ſic videť hic caſus
cōtra cōitatenſes ſeu forenſes q̄ faciunt ali-
quem ciuē emere ꝓ eis res vt ſub tit.ciuium.
Non ſubſunt oneribus eis ĩpoſitis q: tales
res ſunt publicande.hec eñ.l.loquit̃ gn̄aliter vt.ſ.l.ꝓx.
op.ꝙ alia pena puniať.C.ď iur.fiſc.l.q̄ in ꝯtractibꝰ.ſo.
aut cōtra aliquē ꝓcedit̃:q: celebrauit cōtractū in frau-
dem fiſci ⁊ loquit̃ cōtrariū:aut q: rē ſub titulo alieno ex
cuſauit.⁊ loquit̃ hic bar. In tex.diuerſoꝝ.ſ.hoīm priua-
toꝛuʒ tuenť.i.defendere nitunť titulū.i.nomē alicuiꝰ ma
gnatis vel regis faciendo ſcribi iſta nauis eſt talis regis
ſociandā.q: cōfiſcať ⁊ etiā ille cuiꝰ nomē ponit̃ puniret̃
1 ſi ei rei ꝯceſſerit.C.de hiis q̄ po.no.l.vna. Sed pone
ꝙ aliq̄s vēdidit nauē in fraudē vt onus euitet.nunquid
hʒ locū eadē pena:dico ꝙ ſic.vt.ff.ad munic.l.oꝛdine.§.
in fraudē.⁊.l.fi.§.idē reſcripſerūt.ſed pone ꝙ ſolū dete-
rioꝛauit nauē vt nō acciperet̃ ad trāſuectionē et vt eſſet
inutilis.nūquid puniet̃:vr̃ ꝙ ſit pena deportationis.ff.
de re mili.l.q̄ cū vno.§.eū q̄ filiū.ſed q̄dam dicunt ꝙ non
puniet̃ ſic magna pena.nā ibi loq̄tur in ꝑſonā vtilem rei
publice quā debilitauit hic aut aliā rem vñ ꝓptea minꝰ
puniať ar.C.de ſacroſan.eccl.l.ſancimꝰ.in fi.maxime.q:
pene ſunt molliēde ⁊ reſtringende.ff.de pe.l.interpreta
tioneʒ.⁊.l.ſi ꝑſes.q̄re dicūt ipm puniri in extimatione il
lius nauis in q̄ erant aū deterioꝛationē naue deterioꝛa-
ta penes dn̄m remanēte ar.ſ.l.ꝓxi.cū gl.⁊.ff.ar.fur.ce.l.
faciēda.ſed non valet q: nullū et inutile equiparanť vt
C.de reſcin.ven.l.ſ.in pn̄.⁊ q: ſeruitiꝭ amotio ꝓpť inutili
tatem nauis eſt res indiuiſibilis.ff.de incē.ru.nau.l.iij.
§.ſtatus.⁊.de le.j.l.⁊ ſi partis.aliꝭ dicūt ꝙ non puniatur
in ꝑditione nauis:ſed extra oꝛdinem in coꝛpe vt.ſ.ti.j.l.
vna.cū ibi not.in fi.ſed hoc nō valet q: plus eſt coꝛpe pu
niri q̄ in nauis ꝑditione.ff.de pe.l.in ſeruoꝛuʒ.in fi.⁊ ſic
puniet̃ plus ille q̄ deterioꝛauit q̄ ille q̄ excuſauit in totū
ꝙ nō eſt dicēdū.quare dic ipm puniri in ꝑditione nauis
2 vt.§.ſenatus.cū alle.C. Ber.de dencio. Celebrare.i.fa-
cere.not.etiā ex iſta.l.ꝙ ꝓhibeť q̄s etiā affigere titulū
⁊ nomē alteriꝰ vt.C.vt nemo ꝑua.⁊c. An. Itē no. ex hac
l.fraudibꝰ eſſe obuiandū.ſic.ff.de re.ven.l.in fundo.cuʒ
3 cōcoꝛ.ſm dulīū. Itē not.quēlʒ debere eſſe ſubiectum
vtilitati rei publice cū ħ neceſſitas exigit:nec pōt ſe pri-
uilegio excuſare ſʒ dulīū.ſic.C.de annō.⁊ tri.l.obſiſtere.
ar. Et ſic facit ħ.l.⁊.ſ.l.ꝓxi.ꝙ ꝑlati eccliaꝝ ꝑtextu ſue di
gnitatis nō valeant ſe excuſare a collectis q̄ fiunt ꝓ de-
fenſione p̄rie ⁊ ꝓ expellēdis inimicis patriā vaſtantibꝰ
ad qd facit.C.vt in emp.ſpēꝝ.ne.li.ſe excuſa.l.j.⁊.ſ.ď pri
4 ui.do.aug.l.abſit.cū ꝯcoꝛ. Ber. Itē no.ex.l.iſta ꝙ liber
preſumať eſſe meꝰ ſi nomē meū ſit ſcriptum.ad qd.ff.de
ogi.li.l.fi.⁊ de condi.⁊ demō.l.filie.§.ticia.ſed cōtra eſt:
a q: non credit̃ ſcripture priuateᵃ.C.de ꝓba.l.inſtr̄a.et.l.

a Scripture priuate. Addē plene per bar.l.l.ſcripturas per totū ꝓſeſſum in.ij.Đſi.cuʒ queriť.C.q̄ po ti.i pig.ha.⁊ in l.admonendi in.vj.col.Đ.circa primā.ſ.circa apochas et ſub ꝑ alex.bal.in ru.C.de fide inſtru.in vlti.car.ver.viſo ď ſcripturis con fectis eādem bal.in.l.rationes ꝑ totā ⁊.l.inſtrumēta in j.col.Đ.reuoco ad dubiū ⁊ l.non epiſtis ⁊

nō epiſtis.⁊ de cōue.fi.de.l.inter cartulas.⁊ facit.ff.de re
li.l.vel ꝙ pr̃.§.liberti.C.e.ti.l.monumentoꝝ.ſed ſi ſigil-
lum vel ſignū meū ibi ſit appoſitū facit preſumptionem.
lxxxiij.di.c.in noie dn̄i.⁊ not.extra de ſolu.c.ij.in fi.C.de
re.alie.nō alie.l.ij.de ſecuro.⁊ de fi.inſtru.c.ij.⁊ de ꝓba.
c.poſt ceſſionē.⁊ etiā no.de elec.c.vt certa.ſup verb.lris.
⁊ ꝑ Io.an.⁊ archi.li.vj.⁊.e.ti.c.inſtr̄o.in de.⁊ in ſpe.tit.
de ꝓba.§.vultis.ver.ſcđa particula ſcđe partis.

Iubemus. Caſus. Nauis publica auctoꝛita
te non pōt excuſari aliq̄ priuilegio in coꝛpe
iuris inſerto vel nō inſerto ⁊ publicať ſi q̄a
1 ꝯriuʒ fuerit acceptatū.h.d.bar. Not.ꝙ
reſcriptū ipetratū ꝯ publicā vtilitatē nō vʒ.
C.de ꝑci.ipe.offe.l.nec dānoſa.⁊ ſi ꝯ ius vel vti.pu.l.fi.et
C.de peti.bo.ſu.l.ſ.⁊.ij.an. Itē not.ꝙ delictū prelati
b redūdat in dānum eccleᵇ de quo dic vt not.ꝑ glo.⁊ doc.
2 in.l.iubemꝰ.C.de ſacroſan.ec.⁊ an.⁊ dubius. Et an deli-
ctum ꝑlati vel collegij noceat eccle vel monaſterio ha-
betur extra de excep.c.venerabilis.§.lʒ.inſti.q: tamē.⁊
xvj.q.vj.c.ſi epm.⁊ ibi ꝑ doct.iuris canonici not. Circa
qd dic ꝙ aut adminiſtratoꝛ deliquit de volūtate dn̄i vel
ipſo mandāte:⁊ tūc dominus punitur.ff.de vi ⁊ vi.ar.l.
j.§.deiecaſſe.C.de actu.l.nō iō.⁊.ff.ad ſilleī.l.ſi ꝑcuſſoꝛ.⁊
de iur.fiſc.l.ij.§.pe.⁊ hoc intelligo q̄n dn̄s erat talis qui
poterat obediri ex delicto.alš ſi dn̄s erat infans nō te-
neretur.ff.de ſicca.l.infans.aut deliq̄t adminiſtratoꝛ ſi-
ne volūtate dn̄i:⁊ tūc aut adminiſtratoꝛ eſt ſub regimine
dn̄i vt ꝓcurator vel famulus tunc puniť dn̄s ſi negligen
tia aliqua poſſit dn̄o ĩputare. et intelligo hoc in illo qui
hʒ publicā adminiſtrationē ⁊ ex debito ſui officij teneť
coercere delicta.nā tūc teneť ex delicto officiarioꝝ ſuo-
rum niſi corrigat ipſos.ff.de offi.ꝓconſul.⁊.le.l.iiij.C.de
cōmer.⁊ merca.l.ij.⁊ in auť.de iudi.colla.vj.nullo.⁊.C.ď
aſſeſſo.l.cōſiliarios. Itē intelligo ħ etiā in nauta vel cau
pone q̄ habebāt familiā prauā q̄ ex delicto eiꝰ teneť.ff.
de hiis q̄ dere.vel effu.l.ſ.in fi.cū.l.ſe.⁊.ff.nau.cau.ſta.
l.fi.§.fi.⁊ fur.aduer.nau.cau.l.j.alš r̄ariter ꝑuatꝰ dn̄s
nō teneť de delicto familie ſue niſi eēt talis familia quā
poterat ꝓhibere veluti q: erat in ꝑtāte ſua.ff.de noxa.
l.ij.⁊.iij.in pn̄.vl̃ erat cōſcius vel particeps.C.de inceſt.
nup.l.cū ancillis.⁊ de fal.mo.l.j.§.peñ.aut dn̄s erat ſub
regimine adminiſtratoꝛis:tūc aut dn̄s factꝰ fuit locuple
tioꝛ ex delicto adminiſtratoꝛꝭ tūc inquātū locupletioꝛ eſt
teneť.ff.de tribu.l.iij.§.fi.⁊ de admini.tu.l.fi.⁊ de actio.
emp.l.iij.§.ſed cū in facto. Aut nō fuit locupletioꝛ ex de
licto adminiſtratoꝛis:⁊ tūc aut adminiſtratoꝛ habebat
ius aliqd in re vel pena poterat cadere in ꝑſonā admini
ſtratoꝛis vtputa pena eſt vt q̄cunq; veniat ꝯ tale ſtatu-
tum ſoluat que pecuniaria pena pōt cadere in perſonā
adminiſtratoꝛis ⁊ puniet̃ adminiſtratoꝛ ĩ iure qd hʒ in
re adminiſtrata.vt in fructuario.ar.ff.de adulte.l.ſi po-
ſtulauerit.§.iubet.⁊.§.a ticio.⁊ ſic p̄latꝰ ꝑdere pōt ius
qd hʒ ĩ ecclia ſua ad vitā ſuā.in feu.ď capi.coꝛ.c.fi.vl̃ ēt
in pena pecuniaria. Si aūt erat pena q̄ non pōt cadere
in perſonā eiꝰ vt qd perdat dn̄m q̄cunq; faciat hoc.quia
dominiū nō hʒ adminiſtratoꝛ tūc commutabit̃ pena in
alia pena pecuniaria vt teneať adminiſtratoꝛ in eſtima
tionem rei. Et dn̄s non puniet̃ in aliquo.C.de fal.mo.l.
j.in fi.⁊.ſ.de ſun.patri.l.ij.⁊ ita not.hic in glo.in fi. Item
intellige hāc.l.ꝙ liceat capere naues ⁊ alias res ꝓ neceſ
ſitate reipub.videlʒ cū cōpetenti ſatiſfactione vt.C.ti.ij.
3 l.cū nauarchoꝝ.circa fi.⁊.ſ.de fabꝛi.l.fi. Qd facit con
tra cōſules locoꝝ q̄ capiūt eq̄taturas ciuiū mittūt nūcios
alibi ꝓ factis cōitatis ⁊ nihil ꝓ ſalariis vel loqueriis eis
ſoluūt cū hoc nulli cōpetat niſi ſoli ꝓncipi vt.C.de ſacro-
ſan.ec.l.neminē angariis.dic vt ibi per gl.⁊ cyn.de quo
no.ꝑ gl.⁊ docto.ff.quēadmodū.ſerui.amit.l.ſi locꝰ.§.fi.
4 In gl.j.ibi nā idē tenet. Ø.de eigno.C.de ſacroſan.
ecc.l.iubemus nullā.bar.⁊ ibi plene ꝑ cyn.q.ſ.nam hoc
facit neceſſitas publica.ergo nō mirū ſi idem ſit in modi
ca naue ſi ſit in ea eadem neceſſitas cū in ea ſit eadeʒ rō
idē ius debet ſtatui.op.in glo.fi.ibi eū qui attētauit.pri
ma opinio eſt verioꝛ per.l.cū te.§.dn̄s.ff.de publi. Bar.

l.ĩter cartulas hic alleg.ſpe.in ti.de inſtru.edi.§.nūc dicē dum reſtat.Đ.priuatoꝛū adit et.Đ.reſtat tra ctare de ſcri pturis. Et addē ꝙ ſcriptura ꝑ-uata ꝓbat cō tra ſcribentes non pro eo niſi ſit approba ta ꝑ pteʒ ideo cautela eſt q̄n ꝓducitur ꝙ ꝓ ducať in quātum faciat pro eo et non aliť bar.not.in.l. publia.§.fin. in.ij.no.et in.l.cū tabernā.§.ideʒ queſit.ff.de pig.

b In damnum eccleſie. Adde qd con trariū no.in.c. ij.extra de do lo ⁊ cōtu.⁊ eſt glo.in.c.ij.de iudi.cogni.vi de no.in.l.iu bemus nulla hic alle.et bal. in ꝓlu.feu.vl ti.col.et in.c.j. qua.do.feu.ꝑ pzie.pdiic.itē vide in regula delictū de re. iur.li.vj.et.ibi per do.nico. boerij.in apo ſtil.ſup verbo a prelato.cur. in.cle.j.v.op po.de reſti.in teg.Inno.in. c.cū in officiis de teſta.⁊ addē ample feli.ſan de.in.c.cū dile cti col.ij.de ac cuſ.cuncte fe li.in.c.ad audi entiā col.xvj. Đſi.ſcđo limi tatur extra de reſcrip.abb.⁊ feli in.c.cum venerabil.co. v.ver.ad intel lectum regule delictū de ex cep.⁊ bi dicūt ꝙ delictū pre lati nō nocet ĩ iudicialibus ⁊ feli.in.c.cū ac ceſſiſſent col. xvj.ver.⁊ pro intelligentia.C. de conſti.vbi ponit duos ca ſus quibꝰ ꝑla tus tacite pōt ꝑiudicare ec cleſie penoꝛ.l. ca.ſi dei genti tu.xxvj.ſ vbo nocet eccleſie extra de ſo.cō pe.

¶ In fi. glo. dic vt ibi not. per ex. bar. ⁊ alios doc. cōtra hanc. l. opponit de. l. maximarum. in prin. C. de excu. mu. dic ꝙ illud verū eſt niſi gr̄a publice neceſſitatis indicat. vt hic. ⁊ C. vt ne. li. in empt. ſpe. ſe excu. l. j. ⁊ p hoc. ff. ad. l. rodia de iac. l. ij. Rebuffi.

¶ Ne quid oneri publico imponat. Rubrica.

¶ Uiuuz eſt ſupra de nauicularijs principis ſpecies portantibus imperatori ſeu ad exercitū: ⁊ qꝛ quandoqꝫ contingebat ꝙ ſubditi de mandato iudicum faciebant poni in naue aliquas ſuas ſpecies cū ſpeciebꝰ principis inſimul trāſferendas inuitis ipſis nautis: ⁊ ob hoc naufragia ⁊ iactꝰ fieri contingebant: ideo ponit hic rubricā.

Ne oneri. Caſus. Qui cogit nautā ad aliqd ſuſcipiendū vltra onus tenet ad emendationē damni ⁊ criminaliter punitur. hoc dicit bar.
1 ¶ Not. iſtā. l. hēre locū in duobꝰ caſibus qn̄ aliqs īponit furtiuā nec apparet de voluntate nauclerij. vel ſi nauicularius eſt coactus ſecus ſi ſciret nauicularꝰ vt in glo. Et eſt hoc argu. ꝯ onerātes aīalia vltra debitū ⁊ cōtra accipiētes equos ad vecturas ⁊ eis īponunt vltra modū ſolitū ⁊ de hoc ſunt plures caſus in titulo ad. l. acq̄l. bar. ¶ In text. nequi. ſub. iudex vel curialis. diſpendiū. i. dānū. Naufragiū. i. rerū q̄ p naufragium perierūt. obligatꝰ. ſ. iudex q̄ cōpulit portare rem priuati. experiet. i. ſuſtinebit vigorē. i. extraordinarie punie-
2 tur ꝓpter dāni emendationē. ¶ Quero q̄ ſit rō huiꝰ. l. Rn̄deo qꝛ citiꝰ vadit nauis ⁊ minꝰ periculū patit cuꝫ eſt alleuiata. qꝛ iactus fit vt euitet maiꝰ periculū. ff. ad. l. ro. de iac. per totū. ⁊ ſic multū notabiliter ꝓhibet hic ne aliquid miſceat cū ſpeciebꝰ publicis ſic. C. de hijs q̄ ex pu. rō. l. j. ⁊ ij. ⁊ C. de ſuſcep. ⁊ archa. l. frumēta. ⁊. l. duos. §. ſilr aūt. ¶ Circa hāc. l. querit ſi de mādato iudicis fuerit aliqd īpoſitū cū nauis leuiter venit ad portum ⁊ ſine aliquo periculo ac ſi nil fuiſſet appoſitū puniret talis iudex. videt ꝙ non. qꝛ ceſſat rō ⁊c. ar. l. adigere. §. quāuis. ff. de iur. pa. in cōtrariū facit. ff. qd̄ qſqꝫ iur. l. j. §. j. ⁊ qꝛ lꝫ dānum nō cōtingerit euenire tn̄ potuit ar. ad hoc. ff. ad l. cor. de ſicca. l. hij quoqꝫ. Item facit. C. ꝓhibitionē huiꝰ l. q̄ puniri debet. lꝫ nullū dānum res publica ſuſtinuerit ar. ff. de re mili. l. iij. §. in bello. lꝫ ſecꝰ credere ſi res eſſent ita paruule ꝙ ex immiſſione eaꝝ nullo mō nauis minus leuiter iret ex hoc nullū dānuꝫ poterat iure ſequi. ar. l. ſcio. ff. de in inte. reſti. ⁊ de edi. edic. l. j. §. pinde q̄d erit i arbitrio ſupioris iudicis. ar. ff. p ſocio. l. vn̄ ſi nerue. ⁊ de pe. l. hodie. ⁊ maxime ſi nauicularij ⁊ alij exiſtentes in naue
3 cōſentirent ⁊ affirmarent hoc nō poſſe nocere. ¶ Uo. aliter ex hoc ꝙ quis īponit onus ꝓpriū ſeu priuatū oneri publico tenet de caſu fortuitu ſequēti: qꝛ vr̄ quodam modo in culpa: ⁊ ſi culpa pceſſit caſum qꝛ facit hic ſolum cōtra ꝓhibitionem. l. ⁊ p hoc. ff. loca. l. videamus. §. fi. ⁊ de po. l. j. §. ſi res. ſed vr̄ cōtra. qꝛ caſus fortuitus excuſat
a culpā pcedentēꝰ. ff. de ipen. in re. do. fa. l. iij. Tn̄ circa h̄ dic ꝙ aliqn̄ culpa precedēs facit aliquē teneri de caſu et hoc eſt ſr̄ariter verū qn̄ culpa ordinatur ad caſum de ſui natura. ⁊ ita loquit. l. iſta qꝛ onus qd̄ īponebat naui poterat dare caſuꝫ caſui. ff. de reg. iur. l. q̄ petitorē. in fi. ⁊ l. videamus. in fi. ff. loca. aliqn̄ caſus ſubſequens excuſat culpā precedentē ⁊ qn̄ hꝫ locum hoc dic qm̄ aut cōmiſerat culpā in nō faciēdo: qꝛ nō fecit qd̄ facere debuit: tūc aut ille q̄ fecit qd̄ facere nō debuit fuit in mora vel cōtumacia: iſta faciunt teneri ipm̄ de caſu fortuito ſubſequēti. vt. ff. de ver. obl. l. ſi ex legati cā. ⁊ de le. j. l. cū res. §. fi. ⁊ l. ſi ſeruꝰ. §. ſequit. aut fuit in ſimplici culpa: tūc aut erat oblitus iſte actione pſonali: ⁊ tunc aut illa actio nonduꝫ erat nata qn̄ cōtigit caſus fortuitus: ⁊ tūc caſus fortuitꝰ excuſat culpaꝫ. ff. de ipen. in re. do. l. iiij. ⁊ de do. prebē. l. pſ. in pn̄. ⁊ ibi not. per glo. ⁊ de interdic. ⁊ rele. l. alia. aut erat actio iā nata ⁊ tunc aut q̄ras nūquid caſus fortuitꝰ excuſet reum a culpa que veniebat ex cōſequentia actionis non principiatur. ⁊ dico ꝙ non excuſat caſus ſubſequens culpā precedentē. ff. loca. l. cuꝫ q̄d. in fi. ⁊ pro hoc ff. de ſolu. l. ſi ſtipulatus. §. j. in fi. ⁊ libera. l. j. §. idē pōponius. ff. de poſt. in quibus dicit ꝙ multū differt inter actionem que datur pro hijs q̄ veniunt ex natura ꝯtcus et ea q̄ veniunt ex cōſequētia cōtractus. ſi aūt teneat actione in re vel in rē ſcripta: tunc caſus fortuitus excuſat culpā precedentem. ff. de noxa. l. electio. §. ſi hijs. ⁊ de ali. iudi. mu. l. nō ſolū. §. penul. ſed q̄ eſt rō ꝙ qui tenet culpa mora vel cōtumacia non liberat caſu fortuito: ſed q̄ fuit in culpa ſimplici liberat vt dicta. l. ſi. ad. l. ro. de iac. dico ꝙ grauior eſt mora cōtumacie q̄ culpe. qꝛ ꝓpter morā contumacie iurat in litē non per ſimplicē culpā. ff. de in lit.
4 iur. l. ij. ⁊. ff. d peti. here. l. ſi quis poſſeſſor. in fi. ¶ Sed quare caſus for. magis excuſat culpā in actione reali q̄ perſonali ſaltim q̄tuꝫ ad illa que veniūt ex natura actionis: dico qꝛ in perſonali obligatione erat obligatus ex contractu vel quaſi ꝓpue. qꝛ obligatio non poteſt diſſolui ſine iuſta cā. C. de ac. ⁊ obli. l. ſicut. ſed ſi dicas ꝙ caſus fortuitus eſt iuſta cā: dico ꝙ iſta exceptio caſus fortuitꝰ tollitur p replicā onere culpe. vt dicta. l. cum quidē. in fi. ff. loca. ſi aūt cōmiſerit culpā in faciendo: qꝛ fecit qd̄ facere non debet: tunc aut iſtud factū cadit in naturā delicti ⁊ tūc aut deſeruit intereſſe vel ſuperuenit caſus ꝓpter factum ipſius actoris: ⁊ tunc liberatur reus a culpa precedenti ꝓpter caſum ſubſequenteꝫ. ff. ad. l. acq̄l. l. legis aquilie. l. a. ij. aut ſine facto actoris venit iſte caſus ⁊ tunc ſubſequens non excuſat culpā pcedentē. ff. ꝙ vi aut clā. l. ſi alid. §. j. ⁊ alia. ⁊ de fur. l. inter oēs. §. j. ⁊ de vi ⁊ vi ar. l. j. §. rectiſſime. aut non cadit in naturā delicti ⁊ tunc excuſatur culpa ꝓpter caſum ſubſequentē. ff. ad. l. acq̄l. l. ſi qs fumo. ſed quare facilius excuſat q̄ cōmiſit culpā non faciendo. qd̄ facere debet q̄ ille q̄ cōmiſit culpā faciēdo qꝛ pͥus culpa cadit in vitiū negligētie q̄ naturale vitiuꝫ eſt. ar. C. qn̄ ⁊ qui. po. l. j. §. j. ff. ad. l. acq̄l. l. ſi ſeruū. §. ſi fornicarius. In ſcd̄o caſu videt cadere ad malū ⁊ ideo ma-
5 gis puniet. ff. de pe. l. aut facta. §. ſi. ¶ Hec faciunt ad determinationem de cotando q̄ locauit mulos ſuos cuidam mercatori p portādo mercaturas apud nundinas cū tali pacto ꝙ eas portaſſet tali die in loco nundinarū de certo loquet conueniendo cotādus tardauit arripere iter p vnā diē ꝓ recipiēdo maiꝰ onus ab aliq̄ alio mercatore q̄ ſubſecuto euenit ꝙ in itinere p latrūculos oīa fuerunt depredata ⁊ p premiſſa dicit cotādum ad hoc teneri cū culpa hic preceſſerit caſum: qꝛ ſi non tardaſſet p diem illā ⁊ muli nō fuiſſent onerati tuciꝰ ⁊ leuius veniſſent in nundinis in die cōuenta. p hoc facit. ff. cōmo. l. ſi vt certo loco. §. ſi de me petiſſes. ⁊. §. ſe. ⁊. §. ſi me rogaueris. ⁊. l. argentū. ff. loca. l. itē querit. §. exercitu. ad qd̄ de verb. obli. l. q̄ rome. §. calimacus. ⁊ de nau. fe. l. fi. ⁊ ad l. acq̄l. l. ſi ſeruus ſeruū. §. ſi fornicarius. ⁊ ſi qs cau. l. ij. §. ſi quis tn̄ cū poſſit. Circa mediū glo. predicte. l. oneri ibi cū dicit ꝯuerterit publicas merces. Itē eſt alia rō qꝛ iſte immiſcebat res priuatas cū publicis qd̄ eſt p. l. ꝓhibitū. C. d ſuſcep. l. frumēta. ⁊ idē eſt. ſ. ꝙ nauta puniat poſito ꝙ nullā mercedē receperit: nā propter hoc nō debet excuſari vtendo naui aliꝰ q̄ ſit ſibi pmiſſum poſito ꝙ ex hoc nullum lucrū ꝯſequat. ff. de fur. l. ſi pignore. §. j. ⁊ iſta ratione fundatur totus titu. C. de hijs q̄ ex publi. colle. Et idē dico ꝙ etiā debet puniri ille q̄ res ſuas in naui predicta deſert: lꝫ de volūtate naute. ff. d ſicca. l. lege cornelia. §. fi. ⁊. de falga. l. j. de meta. l. deuotum. ⁊ iſta rōne fundatur. C. de hijs qui ex pu. rō. Item qꝛ nauta nulluꝫ ius hꝫ ad recipiendū ſed ad portandum ſpecies publicas ideo ſuus conſenſus nil facit. ff. de verbo. obli. l. qui rome. §. calimacus. De deucio.

a ¶ Culpā precedentē. Adde bar. in. l. ſineꝰ tē. §. homo. ff. de rei ven. l. ſi vehenda. §. ſi eadē ⁊ ibi bar. ff. ad. l. rod. de iac. ſꝫ vide no. per bar. in. l. ſi prius. ff. loc. et in. l. ſi vt certo. §. ſed interdū. ff. cōmo. flo. l. l. ſcientiā. §. lege ad. l. acq̄. p ex. in. l. ad cōparandas. C. mā. ⁊ in. l. ſi. §. qd̄ diximus et ibi bar. ff. ſi qs cau. Et limita niſi culpa cadat in morā qꝛ tunc caſus ſuperueniens ꝓpter dolū vel culpam pcedētem obligaret ſm flo. ibi. ꝯ.

¶ De naufragijs. Rubrica.

Si quando. Caſus. De rebus que ſunt in naui que naufragium patitur fiſco nihil debetur. hoc dicit. ſed qꝛ. l. hec de conſuetudine non ſeruabatur. ideo imperator fredericus volens ceſſare oēm cōſuetudinē. hinc. l. cōtrariā fecit auſ.
1 naugia. C. de fur. Bar. ¶ Et not. ex hac. l. arg. imo caſum ꝙ ſi per tempeſtatem maris aliq̄ nauis veniat ad portum: non debet ſoluere gabellā que eſt ſolita preſtari in portu de rebus que portantur: hoc ideo qꝛ violenter

ideo qꝛ violenter vt hic.⁊.l.ceſar.ff.de publi.⁊.l.ſi.§.ſi ꝓ
pter neceſſitatem.eo.ti.Et idē ſi ꝑpter timorem hoſtiū
vel piratorum venerunt ad portum etiā non debent ſol
uere gabellā.facit etiā argu.ꝙ ſi tēpore neceſſitatis ho
mines vicini territorij venerunt ad molendū in territo
rio noſtro ꝙ poſſint reportare ſine gabella ſeu pedagio
qꝛ propter neceſſitatem famis venerunt que eſt magna
neceſſitas vt.l.ij.C.de pa.qui ſi.diſ.bar.ad quod bene fa
cit.C.vt nemini lice. in empt.ſpecie; ſe ex.l.j.cū ibi nota.
2 in ꝑma glo.ſup verb.neceſſitas.¶ Itē no.ex hac.l.qua
liter princeps non vult facere lucrum cum diſpendio ſub
ditorum vt.C.de cadu.tol.in ſi.⁊ de edi.diui.adria.tollē.
l.ſi.in prin.quod facit cōtra dños tirannos q̄ ſubditos
3 affligunt indebite.¶ Itē not.ex hac.l.ꝙ afflicto non
eſt danda afflicto.vt.l.dementis.C.de epi.audi.qualiter
autē ⁊ per quos dñs debeat probare res eſſe ſuas dicit̄
j.e.l.quotiens.⁊.j.qd tēpus dicit̄.j.l.ꝑxi.an. ¶ In.tex.
ibi aliquā terrā ſcꝫ in qua non erat littus nec portus ad
dños quoꝝ ante erant.pertineant.ſ.illata qd enim ius
4 q.d.nullum ſecretur.i.cōſequatur.¶ Circa.l.hanc que
ritur ſi aliquis rem iacentem in littore aut alibi accipiat
a an poterit de furto inqueſtari[a].ſuper hoc dico ꝙ ſi eam
capiat non animo ſibi appropriādi ſed reſtituendi dño
ſi appareat maxime ſi hoc ꝓteſtetur verbo vel ſcriptura
ꝙ tunc non puniatur vt.ff.de fur.l.falſus.§.ſi iactum.et
§.qui alienum.⁊ de incen.ru.nau.l.ſi.ij.§.nō tñ.ver.qd
enim.Et idē ſi fecit portari ad curiā vt.ff.de cap.l.ſi qs
ingenuā.de quo in.l.in cā.C.de fur.⁊ in dicto.§.qui alie
num.⁊in decretis.xiiij.q.v.c.ſi quid.⁊.c.multi.In dubio
aūt preſumit̄ q̄ſi redditurus vt non debeat inqueſtari ſi
reputatur bonus homo ⁊ ꝓbus.vt.l.nō oēs.§.a barba
5 ris.ff.de re mili.cū cōcor.⁊ qꝛ in hijs que dependunt ex
animo in dubio debent ſtare iuramento illius de cuius
animo agitur vt eſt glo notabilis.inſti.de ac.§.alie.glo.
que incipit:⁊ nunc videtur ꝙ emptor ⁊c.⁊ maxime ſi pre
tendat habere aliquod ius ſeu iuſtā cām hoc faciendi.
inſti.de vſuca.§.ſed tñ. Aut precedunt alique preſum
ptiones propter quas hoc fecerit infra nota.per glo.et
doc.in.l.admonendi.ff.de iureiur.⁊.l.in bone fidei.C.de
re.credi.alr̄s aūt ſi eſt diffamatus vel cōſueuit talia vel ſi
milia ꝑpetrare non crederetur iuramēto ſuo ar.l.ſi cui.
§.hijſdē.ff.de accu.ſuper quo eſt glo.notabilis.ff.ex q.
cau.in poſ.ea.l.fulcinius.§.quid ſit.⁊ per bar.dicto.§.q̄
alienum.¶ Super.l.j.de naufragiis in prima gl.ibi na
uis ⁊ res iura attente.Intelligo ꝙ facto naufragio na
uis debet reſtitui dño ipſius ⁊ merces dño ipſarū vt ver
ba ſingula in prin.poſita reddātur ſingulis.Et circa h̄
q̄liter res debeant reddi dño.diſtin.qꝛ aut conſtat quis
ipſarum rerum ſit dñs aut non.ꝑmo caſu.aut non appa
rent res ⁊ tunc debent emēdari per vicinos.ff.e.l.ne qd.
in prin.⁊.§.de hijs.in ſi.Si aūt apparent ⁊ tunc ſi nullꝰ
eas apprehendat pōt dñs eas occupare.inſti.de re.di.
§.ſi.ſi aliquis eas occupauerit;ſic ſi recepit eas ad finē
vt redderet dño nulla pena tenetur ſed ſolūmodo eas te
netur reſtituere dño.ff.e.l.ij.§.non tñ ver. ſed etenim.
Si autē dolo recepit tunc ſi recepit in naufragio tenet̄
pena occupli cuius medietas debet applicari parti alia
fiſco.ff.e.l.j.in ꝑn.⁊dicta.l.iij.§.ſi.e.ti.aut recepit añ nau
fragium vel poſt tunc ſi ex interuallo nō tenetur niſi fur
ti pena.ff.e.l.j.§.ſi.ſi autem recepit poſt paucum tempꝰ
vel incontinenti tunc tenetur pena illius edicti.ff.eo.l.j.
§.antepenul.⁊ hoc cum tale naufragium fuerit factum
alr̄s non tenetur niſi pena furti.ff.e.l.pedius.in prin.cū
glo.Et hec vera quādo ciuiliter agitur.ſi autem crimi
naliter tunc ſi occupans rem fuerit cā naufragij: tunc ſi
velit ſibi applicare res ex cauſa conſuetudinis punitur
pena deportationis vt aut̄.nauigia.in glo.alle.ſi autem
velit alias ſibi appropriare tunc punitur ſm qualitatē
perſone ⁊ q̄titatem rei ⁊ frequentia delicta.ff.eo.l.pedi
us.§.ſi.aut non inuenitur ille cuius eſt res: ⁊ tunc nō de
bet ille qui inuenit ſibi appropriare: ſed debet in publi
cum deponere.ff.de fur.l.falſus.§.qui alienum. et ſi per
multa tempora ſteterit ꝙ dominus non venerit videtur

a ¶ De furto l queſtion. Adde ... in c. cū di lecti in verbo in glo.j.de ac cu.ubi ans.qd eſt verum niſi res haberet ꝓ derelicto qꝛ tūc occupans nō cōmitteret fur tū ſꝫ efficeret ſuas res. dñs vt not.bar.in. l.falſus.§.ſi ia ctū et.§.q̄ alie nū hic alle. et ibi tex.⁊ alex. et naturaliter. §.nihil cōe. ff. de acqui. poſ. ꝗ quo plene ꝑ fel.in de.c.cū dilecti col.viij. in glo.i vbo de lapidationeꝫ.

ꝙ fiſco applicetur tanꝙ vacās.C.de bo.vacā.l.vacātia.
quod procedit quādo ſunt vacātes per mortem aut alr̄s
C.de bo.vacā.l.j.Item quando res non ſunt habite pro
derelicto.⁊ hoc conſtat ⁊ ſunt in bonis alicuius qꝛ tunc
debet dari curator iſtis bonis.ff.q̄ cu.bo.dan.l.ij.in ꝑn.
et in glo.ad quod.ff.de mune.⁊ hono.l.j.§.ſi.alr̄s autem
ſi habite fuerint pro derelicto ⁊ hoc cōſtat tunc occupā
ti conceditur vt per totum titulū.C.pro derelic. ⁊ idem ſi
iſte res de ſui natura non ſunt in bonis alicuius.inſti.de
6 re.diui.§.fere.⁊.§.item lapilli.¶ In dubio autem vtrū
res cenſeatur haberi pro derelicto necne tunc fiſcus in
tromittere ſe non debet.vt hac.l. Sed inueniens poſ
teſt rem cuſtodire per annum et poſtea ſi non inueniat
dominum tradere debeat epiſcopo qui eā diſtribuit ad
pias cauſas ar.C.cōmunia de ſuc.aut̄. omnes peregri
ni.in aut̄.vt cum de appel.cog.§.ſi vnum de predictis.⁊
xiiij.q.v.c.ſi quid.⁊ in feu. quo temp.mi.inueſ.pe.de.c.
j.⁊ per bar.in dicto.§.qui alienum.ſed in pluribus par
tibus:tales res vel animalia domini temporales faciūt
cuſtodiri per annum ⁊ ſi nullus veniat infra annum ap
plicant ſibi quod eſt contra hanc.l.⁊ cōtra aut̄. omnes
peregrini.et illa iura.C.alle.vbi autem non fuerunt res
admiſſe in naufragio ſed eius timore fuerint iacte dicvt
dicta.l.falſus.§.iactum.inſti.de re.diui.§.pe.⁊ ſi.ſed nū
quid ſi nauis venit in loco vbi remanſit ⁊ dedit damnū
poterit retineri per dominum loci donec damnum emen
det:dic ꝙ ſi non eſt liquidum damnum non poteſt retine
ri.dū tamen dominus preſtet cautionem de damno emē
dando vbi apparebit alr̄s aūt poſſet retineri.ff.de dam.
infec.l.hoc amplius.§.neratius.ff.e.l.ratis.aut eſt dā
num liquidum.⁊ tunc permittitur retentio.C.de cōpen.
l.ſi.ff.vt in poſ.le.l.is a quo.in prin.alr̄s autem ſi per viā
cautionis vel retentionis ſibi non proſpexit dominꝰ lo
ci nullam habet actionem.ff.de dam.infec.l.pretor.§.ſi.
cum.l.ſeq.in princ.iuncta.l.ſi in area.ff.de condic.inde.
ſic intelligitur.ff.ad.l.acquil.l.quēadmodū.§.ſi nauis.
⁊.ff.ad exhi.ſed celſus.§.ſed ſi ratis.Rebuffi.

Si quis naucularius. Caſus. Qui dicat res
naufragij eē ſuas debet hoc probare infra
annum.Et ſi probauerit ei reſtituent̄ ſi aūt
infra annum ei non probauerit perit inſtan
tia illius cauſe.hoc dicit Bar.Si quis na
uicularius.ſubaudi qui publicas ſpecies ad aliquem lo
cum deferendas recepit.Dy.res agitur.i.vbi naufragi
um factum eſt Dy.cum ſcꝫ iudicem.euentum.i.naufragi
um ⁊ caſum non autem tenetur probare damnum ſingu
larum rerum.ſed iudex iuxta conditionem perſone ⁊ ex
ercitum nauis preſtito iuramento an aucta arbitrabitur
de rebus ar.C.vnde vi.l.ſi quando.⁊.ff.quod vi aut clā.
l.ſemper.§.in hoc interdicto.⁊ de incen.rui.naufra.l.ne
quid.§.j.relatio.i. cauſe cognitio preſtituram.ſubaudi
cui debuerunt ſpecies publice deferri in naufragio per
dite.an reuelata.i.probata vt dictum eſt Dy. diſpoſitio
i.ſine probatio.contra illum qui rapuit infra annum in
quadruplum poſt annū in ſimplum.vt.ff.ad.l.ro.de iac.
l.j.Dy.per negligentiam ſalꝫ petentis Dy.claudatur.i.
labatur.ſeras.i.tardas.emerſo.i.lapſo non admitti q̄ſi
dicat ſi infra annum non probat perijt inſtantia illius
cauſe Dy.Et intelligo ſuper quadruplo quia ſuperſunt
1 ſimplo perpetuo audire.Dy.¶ In gl.que incipit ꝑmo
ibi iudicis.hec vera.Bar.tu dic ꝙ infra annum primū
debet paſſus naufragiū probare caſum ⁊ interpellatio
nem faciendā ſuper hoc quia penalis eſt ⁊ non datur re
gulariter vltra annum.ff.de vi⁊ vi.ar.l.j.in prin.⁊.§.j.de
calun.l.j.in prin.⁊.l.annus.ſed interpellatione facta in
primo anno ſequenti debet fieri deciſio ⁊ ita intelligitur
dicta.l.ſubmerſis .⁊ not.in aut̄.nauigia.C.de fur.q̄ quo
dic vt ibi plene not.per Chy.¶ In eadem gl.ibi in ciui
li.hoc non eſt verum non enim agebatur ciuiliter nec cri
2 minaliter bar.¶ In ea.glo.ibi vel verius hic de inſtan
tia.hec ſo.eſt contra tex.qui dicit ꝙ poſt annū nō poſ
ſit interpellare iudicē.ſi enim ſola inſtantia periret poſ
ſet iterum iudicem interpellare.dico ergo ꝙ nauicularꝰ

ad ſuam defenſionem volebat probare caſum naufra-
gij. Dicit ergo imperator qꝫ apud iudicem illius ciui-
tatis vbi caſus occurrerit probet per teſtes de naufra-
gio ꝛ illas probationes portet ad prefectum ad quē ſpe
cies illas cum naufragio exportabat ꝛ infra annum hoc
faciat: al's non poſſet allegare ſe naufragium paſſum eē
3 vt hic caſus in hac.l. ¶ Ex qua nota mirabilem practi-
cam qꝫ in loco vbi patitur quis ad quem caſum faciat
examinari teſtes de caſu ꝛ ille probationes poſtea faci-
a unt fidem[a] coram iudice competenti. Et aduerte mira-
bile quia in tali examinatione non eſt neceſſe citari par
tem que forte multum eſt a longinquo. ꝛ ſic poteſt intel-
ligi. ff. de exca. tu. l. ſcire oportet. §. ſufficit. vbi dicit qꝫ ſuf
ficit probare caſum ex naturali inſtantia. hoc eſt ſꝫ ius
gentium quo in ore duorum vel trium ſtat omne verbuꝫ.
non attenta ſolennitate ciuili. ꝛ vide qꝫ ibi dixi ꝛ Bull'.
4 in. l. ij. §. quod dicimus. ff. ſi quis cau. ¶ Secundo no.
mirabile qꝫ is qui dat ſuam pecuniam mercatoribus ad
partem lucri ꝛ damni: qꝫ ſi mercatores dicant ſe ſuſtinu-
iſſe damnum furti: rapine: incendij vel ſimilium: qꝫ mer-
cator debet de hoc facere fidem infra annum al's nō au
ditur cui congruit. qꝛ mercator debet reddere cauſam ꝛ
rationem omni anno vt. ꝫ. de ſuſcep. ꝛ archa. l. neminez.
ꝛ ibi dixi lꝫ tamen hec in ar. faciant. hic tamen nō firmo
nam illa illatio al's allegatio caſus ſit per mercatorem
ad ſui defenſionez. nā exceptiones ſeu defenſiones ſunt
perpetue vt. l. pure. in fi. ff. de doli except. l. licet. ꝫ. de ex-
cept. ꝛ ſic poterit probare vſqꝫ ad ſententiā. ꝛ hec ſit ſpe
ciale in fiſco. ꝛ ideo hoc ex cōſuetudine in partibus iſtis
apponitur pactum qꝫ mercator debeat probare caſum
infra certum tempus Bar. ¶ In fi. gl. ꝫ. ad contrariū
ratio ſpecialitatis fauor in contrarium publicus vt ciui⁹
finita inſtantia vacent vtilitatib⁹ publicis. in aut. vt de.
ap. propri. epi. §. ſi tamen. colla. vj. ¶ Circa hāc. l. que-
ro ſi nauicularius poterit conuenire raptorem coram iu
dice ſuo proprio: ꝛ videtur qꝫ non vt extra de rap. c. j. ſed
vbi fuit cōmiſſum raptuꝫ tu dic contra vt. ff. de incen. ru.
nau. l. nequid. §. de hijs. ꝛ eſt ſpeciale vt ibi no. ꝛ etiā ſpe
ciale. ꝫ. de ſuarijs. l. fi. li. xj.

Quoticns. Caſus. Cum de naufragio queritur
examinandi ſunt duo vel tres de naui qui meli
us ſcire debent ꝛ eis deficientibus deuenit' ad
b alios. ꝛ hec nauigatio[b] debet fieri alendis acto
1 ribus. hoc dicit. ¶ Iſtā. l. intellige quando non ageba-
tur ciuiliter: nec criminaliter contra aliquem. ſed nauicu
larius volebat probare naufragium ꝛ amiſſionem rerū
ad ſui defenſionem: vt dixi. ꝫ. l. pxi. Deinde pmo dicit qꝫ
teſtes examinari debent ſuper naufragio. ſecūdo q̄ per-
ſone. tertio quo tempore debeat nauigari. Secūda inci-
pit ibi circa magiſtros. Tertia ibi ſuſceptiones. In par-
te glo. intelligit qꝫ agebatur ciuiliter vl' criminaliter ego
aliter dixi. ꝫ. l. proxi. Bar. examen. i. cognitio. Dy. adhi
bet' ſcꝫ ex animato tam ſuper naufragio qꝫ ſuper rebus
amiſſis duorum vel trium. Nota iſtum tex. ad id quod di
citur. ff. de teſti. l. j. ſꝫ qꝫ refinitur multitudo teſtiū qd in-
tellige vt ſufficiat pro vno articulo reducere ad tres te-
ſtes vt hoc manifeſte dicit iſte tex. Ceteri ſcꝫ naute ha-
bunde. i. ſufficienter. Dy. queſtor. i. indagator vel iudex
Dy. Et ſic not. hunc tex. de ſolerti indagatione iudicis.
poteſt enim de multis indagare de multis circūſtantijs
vel interrogare vt ad veritatem perueniat. facit qꝫ not.
ꝫ. de teſti. l. teſtamentū. bar. Inuerſu magiſtros ſcientia
plenior no. qꝫ prius debent examinari ꝛ torq̄ri ſicut expe
dit hijs qui melius noſcūt veritatē. Bar. Immoretur. i.
in vocādo eas ꝛ inquirendo ab eis. Dy. vel dic vt in glo.
obierint. i. fuerit mortui. dy. ¶ Inuerſu. plane. i. a liberꝫ
c nautis. ¶ Nota qꝫ liberi in cā patris[c] poſſunt teſtifica-
2 ri qꝫ contra. l. teſtis. ff. de teſti. ſed dic qꝫ interdum reperi
tur eſſe tale negocium qꝫ de ſui natura poteſt probari p
alios qꝫ per liberos ꝛ etiā de facto. ꝛ tunc habet locū cō
trarium qꝫ liberi in cauſa patris non poſſunt teſtificari
vt in. l. contraria. ꝛ. ꝫ. de teſti. l. parentes. interdum repe
ritur negocium qd de ſui natura per alios poteſt pbari
qꝫ per filios: non tamen de facto. qꝛ pater non habet ali
as probationes niſi filioꝝ. ꝛ tunc idē qꝫ filij in cauſa pa-
tris non admittunt'. qꝛ ſimpliciter prohibitus teſtificari
etiā in defectum aliaꝝ probationuꝫ nō eſt admittēdus.
ꝫ. de queſti. l. j. in fi. vnde tunc nō deficit ius ſed pbatio
iuris. ff. de teſta. tu. l. duo ſunt titij. nā oīno inhabilis et
in ſubſidium non eſt admittendus. ff. de iur. imu. l. ij. §. j.
Si autem eſt tale negocium qd de ſui natura per alios
non poteſt probari qꝫ per filios: tunc in defectum aliaꝝ
probationum filij ſunt admittendi in patris cā. ſic. l. iſta
p q̄. ꝫ. de repu. l. conſenſu. §. ſuper plagis. in aut'. ō mo.
§. cogitandum. cū ibi no. Et ſm iſtum intellectum dicūt
docto. per hāc. l. qꝫ vbi aliquis reperitur mortuus in car
ceria et neſcitur quis hoc fecerit qꝫ tunc ſit preſumptio
qꝫ illi de carceria ſciant ꝛ capi poſſunt et cum ipſis infor
matio habeatur. pro quo. ff. ad ſillei. l. j. §. ſi in villa. ꝛ. l. ꝛ
ſi certus. §. ſi vnus. ꝛ. l. excipiuntur. ff. de offi. praefec. vigi.
l. iij. §. effrature. ꝛ. ff. loca. l. domin⁹ horreorū. in prin. de
incen. ru. nau. l. nequid. circa princ. de cuſto. re. l. fi. extra
de coha. cle. ꝛ muli. c. tua. de decio. Intra iudicia. i. co-
ram iudice. Dy. ſup eorum. i. ſup rebus eoruꝫ. neceſſitas
ſcꝫ publica ſpecierū nomine tributorum rome deferen-
3 dorū. ¶ Sup prima glo. in fi. dic vt dixi in prin. tex. ꝛ. ꝫ.
l. pxi. bar. ¶ In glo. que eſt ſuper v̄bo liberis ibi forte
erant in naui. hec dixit hoc timore. l. teſtiuꝫ. ꝫ. de teſti. ſꝫ
hic intellectus glo. vt loquat' de liberis qui erant in na-
ui contradicit textui qui dicit vniuerſos mortuos. dico
ergo intelligēdū vt iacet littera. ſ. nauteꝫ. ꝛ oēs eſſe per-
emptos. ꝛ ideo cum p eos qui interfuerunt probari non
poſſit recurrit' ad coniecturā. ſ. ad liberos nautaꝝ qui ve
riſimilius ſcire de morte patris debent. Item de pditio-
ne reꝝ poſſint veriſimiliter teſtificari qꝫ viderunt res im-
mitti in naui. q̄ poſtea pempta eſt. ꝛ de hoc habes duo
notare. Primo qꝫ ſi conueniatur de morte alicuius ſuffi
ciens eſt probatio qꝫ inter liberos ꝛ coniunctos habet'
pro mortuo. Item ſi inter ſocios ſeu cōmilitones p mor
tuo habetur vt in aut'. hoc. ꝫ. de diuor. dixi plene in. l. ij.
4 §. ſi dubitet'. ff. quēadmoduꝫ. teſta. api. ¶ Secūdo no.
ar. ad probandum amiſſionem reꝝ p veriſimilitudinem
de quo p Chy. in. l. ſi creditor. ꝫ. de pig. acti. et dixi. ff. de
5 eden. l. ſi quis ex argētarijs. §. penul. bar. ¶ Super to-
ta. l. quotiens. not. qꝫ vbi delictum eſt ppetratum occul-
te qꝫ debet primo inquiri cum domeſticis domus vbi fu-
it inuentus mortuus. ſecundo cū vicinis. ff. ad ſillei. l. ꝛ ſi
cert⁹. §. ſi vnus. ꝛ hic. ꝛ ar. ff. de q̄ſti. l. de minore. §. tormē
ta. ꝛ qꝫ cum famulis primo debet inquiri ptꝫ. ff. ad ſillei.
l. j. §. ſi quid in villa. ꝛ. §. hoc autem ſenatuſcon. vnde pre
ſumit' contra famulum niſi fuerint acriter vulnerati ab
occiſoribus. vt dicta. l. j. §. penul. ff. ad ſillei. vel ſi clama-
uerunt excuſantur vt. l. ſ. iam dicta. §. occiſoruꝫ. ad ſillei.
al's poſſunt queſtionari lꝫ loquat' de ſeruis. l. illa. dicerē
etiam in libero homine qꝫ non careret culpa. ¶ Itē cir-
ca hoc pone qꝫ magiſter nauis vna cum alijs ſubmerſus
eſt quero qualiter probabit' mors vbi nullus euaſerit. di
co qꝫ p famam filiorum ꝛ dictum ꝛ depoſitionem eorum
lꝫ non eſſent preſentes tēpore ſubmerſionis. ꝫ. ſo. ma. l.
ſi quid. Item q̄ro que fuit ratio huius. l. in fi. ꝛ intelligo
in ſenſu vſqꝫ hic poſitum incluſiue vt. ff. de v̄bo. ſign. l. ſi
quis interſit. ꝛ in feu. hic finit'. l. §. ꝛ hijs conſeqns. de q
p Chy. in. l. a caligato. C. de nup. ¶ In glo. que eſt ſup
v̄bo nexu. In fi. ibi. §. exhibere. meli⁹. ꝫ. de teſti. l. ſi qū.
quod eſt verum niſi excuſationem habeat ſenat⁹ vel ali-
am. ff. de teſti. l. inuiti. ꝛ. l. lege ad ſillei. l. j. §. impubes. ꝫ.
qui eta. l. j. Iſti autem et ſimiles qui ratione dignitatis
excuſant' debent a labore veniendi in iudicium excuſari
teſtificari autem debent ſi mittat' notarius ad domum
ipſorum. ff. de iureiuran. l. ad perſonas. ad quod. l. poſt-
liminij. §. fi. de cap. de vaca. mune. l. ij. §. corporis. ſi cū
l. quoniam. ꝫ. de hereti. ¶ In glo. ſeqnti ibi omne v̄bū
matthei. xviij. ꝛ extra de iudi. c. nouit. ꝛ ſecūda ad corin-
thios. xiij. ꝛ idem not. in aut'. de teſti. in princi. colla. vj. ꝛ
extra de teſti. capitulo. in omni. ꝛ caplo. licꝫ. ſ. ꝛ. ij. q. iiij.
c. j. et in feu. ſi de inueſti. inter domi. et vaſal. lis oriatur.

a ¶ Faciunt fi-
dem. Adde qꝫ
iſta eſt practi-
ca Bar. quam
dat in. l. ſi quis
ꝫ. de nau. quaꝫ
refert Antho.
cor. l ſing. ſuis
in verbo teſtis
incipiente. in
loco ꝛc.

b ¶ Nauigatio
Adde bar. hic
et do. flo. in le.
arboribus'. §.
nauig. ff. de vſu
fruc. ꝛ. l. fi. nu.
ij. ſup verbo
cū bono vēto
nauigare. ꝫ. de
naui et hec na
uigatio eſt ad
uerſa ab octo
bri vſqꝫ ad ap-
lē vt not. glo. i
verbo nauiga
tū in. l. q̄ peti-
torio. ff. de rei
ven. et in. l. j. ꝫ.
de nu. veſte in
glo. ſuper v̄bo
aprilis et bar.
cepo. de ſerui.
ru. in ti. de na-
ui.

c ¶ Liberi in
cauſa patris.
Adde qꝫ regu
lariter teſtis do
meſticus vel dō
familia repel-
litur a teſtificā
do p ter. m. c.
in litteris ð te-
ſti. ꝛ. l. l. eti. ꝫ.

de teſti. ꝛ bal.
in. di. ca. ex lit-
teris vbi dicit
qꝫ familiares
ſunt ſoliti ſer-
uire domino p
fas et nefas
idem tenet fe-
li. in. d. c. in ver-
in. v. ij. conclu-
ſio co. ij. dic tū
qꝫ fallit primo
vt hic et dicit
hic bart. qꝫ ta-
les teſtes pre
ferunt' de quo
tū vide feli. in.
d. c. in litteris
in v̄ſi. fallit ter
tio col. iij. Itēꝫ
fallit in vxore
quia pōt eē te
ſtis p marito
not panor. in.
d. c. in litteris i
vlti. col. in v̄ſi.
queritur quid
de vxore ſpe.
in ti. de teſti. §.
j. in. ij. col. v. ſꝫ
nunquid intel
lige ſane dum
modo ſit talis
vxor que tene
at maritū ꝛ bo
ne fame alias
ſecus tū bal. et
faly. in. l. ij. ꝫ.
de teſti. tenēt
indiſtincte qꝫ i
nullo caſu vxor
poſſit eē teſtiſ
pro marito ēt
ſi eēt ſancta ꝫ
quo tū vide fe
li. in. d. c. in lit-
teris in v̄ſi. fal
lit. iiij. col. iiij.
Alios fallentī
as vid p eūdē
feli. in. di. c. in
litteris.

c ¶ Velo leuato. Add. ꝙ iſta clauſula velo leuato intelligit. i. ſummarie vt. l. i. ſi. e in glo. j. et. Jo. papi. in ſum. vſi. ſine ſtrepitu ⁊ libello reali.

b ¶ Ordo iudiciarius ita no. bar. in extraua. ad reprimendū. §. ſummarie et alex. in l. ſi ſumma. ff. de condi. inde.

e ¶ Sūmarie ⁊ de plano. Add. ꝙ primo de clauſula ſummarie ſeu ſimpliciter quid importet alex. de imo. ⁊ ſrn. de arc. in l. j. §. ſi ꝗs ſimpliciter. ff. de verb. ob. ⁊ vide feli. in c. de cauſis §. ſcerca de offi. ⁊ po. iudi. dele. add. de old. ī conſi. cxv. vbi ꝗd operetur hec clauſula ſimpliciter ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij ſpe. in ti. de actio. §. cōſequēter ver. ſed et ſi ubiꝗ Car. in cle. ſepe. q. xiiij. l cle. alex. i. conſi vj. vol. ij in princ. vol. iij. ro. cōſi. xx. incipi. viſo puncto et dic ꝙ dicta clauſula nō tollit ordinem iudicij ſubſtantialem ſed ordinēs ſerevoluit ſingu. bar. in extrauaganti ad reprimendū in ver. ſummarie idē no. alex. in l. in ſūma. ff. de cōdi. inde. domi. do. phili. deciū conſi. lj. col. ij. ⁊ conſi. xvij. col. ſi. vbi dicit ꝙ confirmat actū nullum de clauſula de plano ꝗd operet̄ dic ꝙ facit excludit exceptiōem ꝗ reqrit altiorē indaginem ita dicit in. bu. l. d. ſi vt certo. §. cuſtodiā ff. cōmo. ⁊ de hoc p car. in cle. ij. q. xxviij. de iudi. ⁊ ē l reſcripto poſito oportet vt

ca. ij. glo. j. ¶ In gloſa que incipit quippe ibi non poſt
ca. ſed pe. ꝙ eſt verum in dubio: ſed vbi eſſet certum aſſ
bonum nauigare eſſe tenentur nauta niſi nauigaret. C.
de nauicula. l. ſi. q: in incertis non certis ⁊c. ff. de verbo.
obli. l. continuus. §. cum ita. In ea. gl. in ſi. de quo dic vt
not. melius. ff. ne quid in flu. publi. l. j. §. eſtas. iunctis ꝗ
ibi notant̄ p Odonem de ſtenis.

PRo hiis. Caſus. Si tributa p prouinciales
ex ſoluta exactori tributorum in mari perie=
runt: non perierunt periculo prouincialium
hoc dicit. ¶ Not. pro hiis qui ſoluūt colle=
ctas alicui officiali que poſtea aufugit cū eis
non imputetur. hoc dicit bar. ¶ In glo. ſi. in ſi. q: ſi cul=
pa nautarum venit naufragium ipſi tenentur vt ibi. alī
non vt hic. ſed tantū poſſeſſores qui iuxta locum vbi eſt
factum naufragiū poſſident predia tenentur emendare
iuxta modum culpe ad quod. C. de cap. l. ſi. circa ſi. de pa
ganis. l. chriſtianis. nam propter delictum cōmiſſum in
re quis punitur re ꝗuis aliꝰ nō delinquat. C. de ſal. mo.
l. j. ⁊ de h eſt caſus. ff. de incen. ru. nau. ne ꝗs. §. de hiis.

DE ſubmerſis. Cum de naufragio queritur
ſummatim examinatur. et eo ꝙ illa cogni=
tione reperitur poteſt p inquiſitionem proce
di ⁊ cauſa debet infra bienniū terminari alī
nauicularius abſoluitur: ⁊ iudex tenetur hoc
dicit. Primo ponit qualiter iſte cauſe examinent̄: quia
ſummatim ⁊ leuato verbo. ſecūdo dat poteſtatem iudici
bus procedendi contra rapientē ⁊ puniendi. tertio ſta=
tuit terminuꝫ iſti inſtantie ⁊ iudici penam īponit. Secūda
a incipit ibi ⁊ ſi quiſꝗ. Tertia ibi ſi ꝗ̄o leuato velo[a] .i. ſine
ſolēnitate iudiciorꝫ: prolatio tamē fieri debet. vt no. per
1 bar. C. de iudi. l. iudices. plenaria īterpellatiōe. ¶ No.
ꝙ ſummaria cognitio ſit ſine libello: alibi autem dicitur
ꝙ libellus de plano poteſt offerri. ff. de adulte. l. miles.
§. ſexaginta. ⁊ alibi dicitur ꝙ in ſūmaria cognitione ſer
b uatur ordo iudiciarius[b] .ff. ad exhi. l. theſaurus. nam in
actione ad exhibendū cognoſcitur ſummarie vt co. titu.
l. iij. §. ſciendū. Sed diſtingue: aut ſummaria cognitione
eſt incidens aut principalis. Primo caſu vt eſt exemplū
C. vbi in rem ac. l. ij. de adulte. l. quoniā alexandrū. de iu=
di. l. quotiens non eſt opus libello. vt. C. de ordi. iudi. l.
j. cuius eſt ratio. q: illa que poſt litē conteſta. contingūt
ad iudicantis officiū pertinēt. ff. de edil. edic. l. ediles. §.
itē ſciendū. Uel eſt melior ideo ne fiat multiplicatio litiū
quod eſſet ſi ſuper quolibet incidenti daretur libellus.
C. de re. credi. l. ſi quis iuſiurandū. in ſi. in aut. de litigi. §.
omnē. j. de agri. ⁊ cen. l. litibus. Si autē ſūmaria ſit prin
cipalis vt bonorꝫ poſſeſ. que ius non tribuit in qua ſum=
marie proceditur. ff. quis ordo in bo. poſſeſ. ſeruet. l. ij.
§. dies. tunc aut apparet cōtradictor: aut nō ſi nō appa
ret nec apparere pōt. vt q: peto bo. poſſeſ. cū litis agno
ſcende: tunc non offertur libellus: q: non eſt in iudicio ꝗ
litiget: nec eſt hic actus triū perſonarum vt. C. de inoffi.
teſta. l. ij. ⁊. ff. de inoffi. teſta. l. papinianus. in p̄n. ⁊. §. ij.
Aut apparet cōtradictor ⁊ tūc aut eſt bo. poſ. in qua p=
ceditur ad facti executionem: ⁊ tunc offertur libellus vt
in carbo. ff. de car. edic. l. j. ⁊. l. iij. §. ſummatim. C. de edic.
diui adri. toll. l. ſi. aut non procedit̄ ad facti executionē
vt in contra tabulas. ⁊ vnde liberi ⁊ ſimilibus. ⁊ maxime
hoc per. l. ſi. C. qui admit. ad bo. poſ. poſſunt. ⁊ tunc in ea
non datur libellus: ſed in vtili. peti. here. que datur exigi
vt. ff. de bo. poſ. l. iij. §. ſi cauſa ꝗ̄or. in bo. poſſeſ. ſeruet̄.
l. ij. §. j. et. §. dies. cum ibi notatis. ⁊ quod nota. in. l. ſi. de
edic. diui adri. tollē. fallit in. l. iſta vbi apparet contradi=
ctor. ⁊ tamen libellus non offertur: quod eſt ſpeciale in
fauorem naufragij paſſi. vt. ff. e. l. ne quid. in p̄nc. ⁊. §. de
hiis vel quia queſtio erat breuis vt. C. eo. l. ij. iuncta aut̄.
niſi breuiores. C. de ſen. ex pericu. reci. ff. de accu. l. lema.
Et prodeſt hoc ſcire quando princeps mandat ꝙ proce
datur ſummarie ⁊ de plano ⁊ ſine ſtrepitu iudiciario de
quo habetur extra de verbo. ſigni. c. ſepe contingit ī cle.
2 ¶ In tex. ſuper verbo commoniti. hic videtur tex. ꝙ in
c cauſis vbi agit̄ ſūmarie ⁊ de plano[c] ſit ī poteſtate acto=
ris dare libelluꝫ nec poſſet petere reus ꝙ ſūmarie ⁊ de
plano cognoſcat q: ex parte actoris ius inuenitur. ff. ſi
pars here. peta. l. j. §. j. ⁊ quid importent iſta verba ⁊ vbi
ſit dandus libellus. dic vt not. extra de iudi. c. diſpendio
ſam. de verb. ſign. c. ſepe. in cle. ⁊ iungere. not. ff. quis or.
3 in bo. poſſeſ. ſer. l. ij. §. dies. ¶ Super tota. l. de ſubmer
ſis not. cauſas de rebus amiſſis ex naufragio procede=
re ſine aliquo velamine. ſcdo not. pro qualitate pſonarꝫ
penam inferendam nā aliter puniuntur ſerui taliter no
d biles[d] ⁊c. vt. ff. e. ti. l. pediꝰ. ⁊. C. de ſumma trini. l. nemo. ⁊
ff. ad l. corne. de fal. l. j. §. vltimo. Tertio nota. ꝙ in cauſa
iſta debet iudex procedere ſūmarie ſine oblatione libelli
Quarto not. negligentiam iudicis ⁊ officialis ſcire puni=
ri ſic. C. de ſuſcep. ⁊ archa. l. j. ⁊. j. de priuile. ſco. l. ij. in ſi. ⁊
de fabricē. l. j. ⁊. vlti. ſm dulū. ſed opinor. C. e. l. ij. ibi not.
in glo. vel dic ꝙ ibi non loquit̄ de inſtantia cauſe ⁊ defen
ſione eius. nec de culpa iudicis ſed de negligentia par=
tium: ⁊ ſic caſus diuerſi nō aduerſi vl' ſoluebat Odoff. qnbi
in inſtantia cauſe culpa actoris tranſiuit p lapſum anni.
Itē hoc poteſt intelligi de cauſa criminali: ⁊ tunc nō eſt
4 contra quod dicit̄ in. l. properandū de ciuili. ¶ Itē ꝗro
vt dicit̄ in ſi. ꝙ iudex qui ſua negligētia pmittit labi bi=
enniū ⁊ ita perit inſtantia tenetur in dimidia damni vel
rei ſm diuerſos intellectus ⁊ ſuus officialis in alia dimi
dia. ¶ Iuxta hoc quero nunquid erit neceſſe ꝙ actor
agat contra iudicē ⁊ ſuū officialē. ſup hoc credo ꝙ debe=
at venire ad ſuperiorem ⁊ eius officiū excitare ⁊ pceſſuꝫ
⁊ acta ſibi exhibere vt eis viſum predictū iudicem ⁊ offi=
cialem appellat ad ſatiſfactionē de qua hic dicitur nec
erit neceſſe petitionem offerri. ꝗ nec hic longe minus ad
qd in aut. vt iudi. ſine quoquo ſuffra. §. neceſſitatē coll.
j. ⁊ in aut. de man. princ. §. ꝙ ſi delinquentes. Itē q: non
debēt lites ex litibus oriri vt. C. de fruc. ⁊ liti. expen. l. ter
minato. ⁊ facit. C. de tranſac. l. fratris. acta enī predicta
vident̄ ſufficere ad informationē predictaꝫ. ſi redacta in
formā publicā proferant̄ iuxta ea que notant̄. C. de edē.
l. j. ſic ⁊ acta cauſe principis producunt̄ ad fidem facien=
dam de iuſticia vel iniuſticia inter oratorie quibꝰ viſis
debet iudex appellationis pnunciare vt not. per archi.
extra de iura. calū. c. appellationis cauſa. li. vj. non ob. ꝗ
notant̄. C. de vi publica. l. ſi quis ad ſe fundū. ī ſi. magne
glo. q: ibi maius eſt periculū: ⁊ q: ibi libellus debet offer
ri. ⁊ q: probationes debent eſſe clariores in cauſa crimi
nali ꝙ in cauſa ciuili. C. de proba. l. ſciant. Sup glo. ij. ibi
criminales excuſabant̄ hic enī aliqui de hoc ꝙ dicebant̄
accepiſſe de naufragio ꝙ licꝫ in ſe non ſit verū tamē nō
conuenit textui noſtro in ſi. vt infra dicā. Ideo dic ꝙ hic
nauicularius petebat ſe abſolui vt dixi. C. l. ij. ⁊. l. quorꝰ.
⁊ tunc ſi continuat̄ ſequens lr̄a ꝙ ſi in iſta cognitione iu
dex reperit aliquē aliꝗd accepiſſe poterit contra illū p=
cedere ad petitionem nauicularij: ⁊ puto ꝙ hic ſit cauſa
ſufficiens pcedendi per inquiſitionē. ſ. q: iudici notum
eſt examinationē factā in aliꝗ iudicio. vt not. in. l. athle=
tas. §. calumniator. ff. de hiis qui not. infa. ⁊ dixi in. l. ij.
5 §. ſi publico. ff. de adulte. bar. ¶ In glo. que eſt ſup v̄bo
ſine interpellatione. in ſi. ibi corrigit̄ per dictam aut̄. ex
te ſi intelligeremus ꝙ eſſet cauſa criminalis de neceſſita
te haberemus dicere ꝙ eſſet ſpeciale: q: de iure antiquo
requirebatur libellus. vt. l. libellorū. ff. de accu. ſed intel=
ligendo vt dixi dico ꝙ non eſt ſpeciale nec corrigitur nā
quando quis proponit aliꝗd ad ſui excuſationē nec pe
tit aduerſarium ſibi condēnari ad aliꝗd non eſt neceſſa=
rius libellus vt. l. ſcire oportet. §. oportet. ff. de excu. tut.
⁊ ꝙ hic procedat̄ ſine libello intelligit glo. in. l. ij. §. dies.
ff. quis or. in bo. poſ. ſeruet. ¶ In glo. ꝗ eſt ſuper v̄bo bi
ennium. in ſi. ibi ſpeciale. Item contradicit. l. ij. C. eo. ſed
dic vt dixi ibi q: ibi datur annus ad probandum: hic ſta=
tuitur biennium iudici ad determinandum. Bar.

SUper. Caſus. Pro vno nauiculario omnes
alij tenentur. h. d. ¶ Nota caſum ſpecia=
lem vbi vnus tenetur de culpa alterius. Et
iſtud eſt vnum onus nauiculariorum p quo.
res eorum ſunt obligate. ⁊. C. de predi. naui.

libellus nō requirat̄ bart. in l. nequicꝗ. §. de plano ver. ꝗro ſi reſcripto. ff. de offi. pconſu. ⁊ leg. car. in d. cle. q. xxj. et per bar. in extrauaganti ad reprimendū. §. de plano alex. cōſi. vj. col. ij. l prin. vol. iij. itē imperat̄ dicta clauſula de plano ꝙ poſſit procedi tēpore feriato in honorē dominum p lanfran. in repe. d. cle. ſepe in v̄bo de plano.

d ¶ Nobiles. Adde no. bal. l. c. j. §. ſi quis vero de pace iu. fir. ⁊ in. §. in ſuper col. j. de pbi. feu. alie. per fede. plene p alex. in. l. pedius. §. j. ff. de incen. ru. nau. et hoc verum quo ad penaꝫ corporalē ſed contra quo ad ſpiritualitates ꝑ card. in cle. j. §. pe. de here. per. Gl. de cu. in. l. nemo ⁊ ibi etiaꝫ p bal. de ſacroſanct. eccle.

per totum. Item hic intelligit glo. quando naufragium ſua culpa contingit que culpa colligitur ex pluribus vt
2 in glo. quam not. ¶ Ultimo not. qualiter debet quis recipere rationem ab officiali publico qui aſſignat aliqd perdidiſſe. nam qualiter probatur dicam infra titu. ꝓ. l. quod ad tempus. ⁊ ibi de hoc tangam. Bar. ¶ In tex. ibi conſilium. Not. bene omnia ſubueniunt pro rata patrimonij non pro numero perſonarū. ſ. de munc. patri. l. j. ⁊ de immu. nemi. conce. l. fi. ergo ⁊ hoc damnū ꝓ rata patrimonij non pro numero perſonarum emendare te-
3 netur dx. ¶ Nota ſuper eodē verbo iſte tex. alle. ꝙ areſtum regium quod eſt de damnis clandeſtinis per vniuerſitates ſub quarum territorio cōmittuntur emendādis fundantur de iure cōmuni. ⁊ pro hoc. ff. de incen. ru. nau. l. ne quid. ſ. de fabricē. l. iure. ⁊ de diuer. predi. l. iij. ⁊ de operi. publi. l. ne ſplendidiſſime. ⁊ de epiſ. audi. l. chriſtianos. de cap. l. fi. ¶ In glo. fi. circa fi. ibi. l. penulti. et hec vera vt ſic. l. iſta de maiori dubio intelligatur arg. ff. de car. edic. l. quod labeo. iuncta. l. ſm naturam. ff. de reg. iuris. Bar.

¶ De metallarijs. Rubrica.

¶ Nomen metalli eſt generale pro omni metallo ſcilꝫ auro: argento: ferro: plumbo: ſtagno: ⁊ ſimilibus. odoff.

Expenſa. Caſus. Qui vult eſſe metallarius debet ſoluere octo ſcrupulos ⁊ metallum quod vult vendere debet vendere fiſco precio cōpetēti Bar. Et ſic not. cuiqꝫ licere fodere metalla ſm formā huius. l.
1 ⁊ glo. bar. ¶ In text. octonos ſcrupulos ſ. octo aureos. Circa prin. gl. ibi ſcrupulus eſt. xxiiij. pars vncie. pla. aliter dixit. ſ. e. l. ij. rogerius. aliter vt. l. per an-
a nos. ſ. e. Hug. dixit ꝙ ſcrupulus[a] dicit pondus ſex ſiliquarum. ſiliqua eſt quarta vncie pars vt. l. liberto. §. filium. ff. de annu. le. ⁊ not. per glo. ſ. de epiſc. ⁊ cle. aut. ſed hoc. ⁊ ſm hoc ſcrupulus eſſet vna vncia cū dimidia. quia tamē hic eſt dubiū ſtandū eſſet opinioni ac quia ſcrupulus eſt minoris ponderis: ſic eſt in dubio cōtra fiſcum vt l. non puto. ff. de iur. fiſc. Bar. Et ſic ſoluentur iſti octo ſcrupuli ſemel pro introitu officij vt hic ꝑ Azo. in ſūma. huius tit. ¶ In glo. ibi cū dicitur quaſi lucem baiulās. Iſtud nihil videt dici bene dico ꝙ veriſimiliter poteſt dici balluca. illud quod in rudi ⁊ groſſa materia primo de minario vel de venis metalli extrahit. ⁊ de hijs debet ꝑ cautio ſolui. ſic innuit. ſ. l. pxi. ⁊ ideo dicit bacilla quaſi boni aliquid luceat ibi: licꝫ nondum. affirmatū ſit. et idō quaſi bonū lucens. i. aliqualiter apparens: ſed melius videretur dici in belluca. i. ante metallū eſt finatuꝫ. alias nō eſt veriſimiliter ꝙ daretur fiſco niſi eſſet ſinatū ⁊ purgatum metallū. de quo. ſ. l. pxi. ⁊. l. ꝑ annos. ⁊ iſtud videtur
2 innuere glo. ibi vel belluca ⁊c. ¶ In glo. pe. ſ. de ↄ̄hen. empt. l. dudū. vbi dicit ꝙ q̄s non cōpellit rem ſuā vendere. ad qđ eo. ti. l. inuitū. ⁊. ſ. de iur. deli. l. nec, emende. ſed poteſt dici ꝙ hoc fallit hic ſicut in caſibus in dicta. l. dudum notatis. Uel dic verius ꝙ hic non cōpellitur vendere, ſed in caſu in quo vult vendere profert fiſcus ſicut in ſili. ſ. de iur. emphi. l. fi. in feu. qualiter olim feu. po. alie. §. fi. ꝑ quos fiat inueſti. §. ſed etiā res. ff. de pri. credi. l. j. ⁊ innuit hec lr̄a dū dicit potiſſimā ⁊c. ⁊ hoc tenet ꝓ odof. vbi aūt fiſcus nō curat emere cuicūqꝫ metallarius pōt vēdere. ff. de verb. obl. l. q̄ rome. §. coheredes. nec credo fiſcum admittendū ſi velit loco ſuū emptorē dare. cū hoc qđ hic dicit ſit priuilegiū ſpeciale qđ reſpicit pſonā eius ⁊ ſic ad aliū nō tranſmittit ſicut nec ius laudādi emphiteote vt. ſ. de iur. emphiteo. l. fi. ibi nō ↄductorē ⁊c. ff. de admi. tu. l. ex pluribꝰ. de iur. do. l. ſi mulier. §. ex aſſe. ⁊ de publi. l. licitatio. §. fi. nec ob. ſ. cōi diui. l. iij. i fi. q2 ibi ſupponebat emptorē ſuo loco ꝓpter īpoſſibilitateꝫ ſoluēdi vt ⁊ rei preciū iuſtū haberet qđ alr̄ haberi nō poterat ꝓ aūt fiſcꝰ hoc facere nō pōt cū ſemꝑ ſit ſoluēdo. ff. de fundo do. l. ij. ⁊ q2 hoc eſt cōtra viā iurisvt. l. alle. ⁊. ſ. man. l. qui re mādata. vel hic ſpāle q2 ad principē ſpectat fabrica monetaꝝ q̄ fiebat ex iſtis metallis. qđ itelligo ſi fiſcꝰ offerat iuſtū preciū alr̄ pōt alteri cuicūqꝫ vendere vel ſi nolit emere fiſcus. ff. de verb. ob. l. q̄ rome. §. coheredes. ¶ Et circa hoc vtrū quis cōpellat rem propriā vendere ⁊ in quo caſu dic qn̄ aut quis qn̄ expoſuerat rē venalem priuati: ⁊ tunc cogit: ſed pōt penitere. ff. de dona. l. qui ſaxū. aut expoſuerat publice ⁊ tunc aut vult reuocare quo ad oēs venditionē: ⁊ tunc pōt. ff. nau. caup. ſta. l. j. in pnc. iūcta. l. fur. aduer. nau. caup. l. ſ. ⁊ de pecu. l. quā tuberonis. in fi. iuncta. l. ſi quis ſeruū. §. etiā. ⁊ de iuſti. l. ſi quid. §. pe. Si aūt nō expoſuerat venalem tunc aut loquimur de rebus neceſſarijs ad vitā ⁊ tunc cōpellit ꝓpter neceſſitatis nō alr̄. ff. de offi. prefect. vrb. l. ſ. §. cura carnis. ⁊. ſ. de epi. audi. l. j. alr̄ non cogit regulārit vendere ſ. de ↄ̄hen. empt. l. inuitum. ⁊. ff. re. amo. l. nec emi. ⁊. ſ. de iur. deli. l. nec emere. fallit tamē fauore publice vtilitatis vt. ff. quēadmodū ſerui. ami. l. ſi locus. ſcđo fallit fauore religiōis. ff. de religi. ⁊. ſump. fu. l. ſi quis ſepulchrū. Itē tertio fauore libertatꝭ. vt. ſ. ꝺ cōi ſeruo. ma. l. ſ. circa me. Itē quarto fauore fiſci vt hic ⁊. ſ. de cōi. re. alie. l. j. Item quinto fauore humanitatis ⁊ ſeuicia poſſeſſoris vt. ff. de hijs q̄ ſunt ſui vel alie. iu. l. ij. §. j. Item ſexto cauſa vitande dure ſeparationis. ff. de le. j. ſi domus. §. q̄ cōfitetur. Item ꝓpter naturā precedētis obligationis q2 eſt obligatus ad hoc vel vltima voluntate vel ex pacto. ff. de le. ij. l. ſi cui fundus. ⁊ de le. ſ. l. ſi ego. de ac. emp. l. ſi heres. ꝺ emp. ⁊ ven. l. ſi fundū. Item cauſa vitande cōionis vt. ff. cōi diui. l. cōmuni diuidūdo. §. fi. ⁊. ff. de le. ij. l. cū pater. §. dulciſſimis. Itē cauſa publice neceſſitatꝭ. ff. ad. l. rodi. de iactu. l. ij. §. cum in eadem.

Ob metallicum. Caſus. Qn̄ eſt cōſuetudo vt metallarius ſoluat metallicū canonē non ꝑ ſcrupulos ſed ꝑ libras nomine libre ſoluat. xiiij. vncias. q2 tantā pecuniā debebat multiplicatā ꝑ multos ſcrupulos ꝙ faciebant libram vel multas libras quāti pōderis debeat eſſe libra.
b hoc dicit. ¶ Et no. ꝙ hic attendit cōſuetudo[b] ↄcordat
1 ff. cōia predi. l. venditor. §. ſi conſtat. An. Pro intellectu huius. l. ob metallicū. ⁊ glo. dic ꝙ in dubio. xij. vncie faciunt librā vt. l. ſeruū meū. §. fi. ⁊ ibi not. ff. de heredi. inſti. niſi cōſuetudo. aliter ſe habeat vt hic: ⁊ in q̄buſdā ciuitatibus in venditionē quarūdem reꝝ intelligit libra. xlvij. vnciaꝝ q̄bus ↄſuetudinibus eſt ſtandū vt. l. iperatores. ff. de cōtrahen. ēpt. Et vt ois tollat dubietas cōſuetudine introducat ꝙ in qualꝫ ciuitate ſunt menſure publice ad q̄s recurrit. vt. l. modice. ſ. ꝺ ſuſcep. bar. ⁊ ſic valet cōſuetudo introducta in aliq̄ ciuitate vt nō ſoluat collecta ꝓ ſolido ⁊ libra. vt. l. ocu. ſ. de opi. pu. Sed ꝙ ſoluat ad extimā ꝓborūꝫ viroꝝ aut alr̄ vt hic. ⁊. ſ. de exacto. tri. l. miſſi. §. appitores. ⁊. ſ. de ero. mili. an. l. j. ⁊ de agri. ⁊ cē.
c l. cū ſatis. ¶ In glo. ibi lꝫ regulariter. xij. faciant librā[c]
2 ⁊ ſic attentis notatis hic ⁊. ſ. l. ꝓxi. ⁊ in. l. ſeruū. §. fi. ff. ꝺ here. inſti. ſm leges. xij. vncie faciūt librā auri. ⁊ in libra ſunt. xxiiij. ſcrupuli. ⁊ ſic cōputentur q̄ttuor ſcrupuli pro vno aureo: ſex auri facient vnciaꝫ ⁊ ſex auri multiplicati xij. vicibus reperiet ꝙ erunt. lxxij. aurei qui aurei. lxxij. facient librā auri. vt. ſ. de ſuſcep. ⁊ ar. l. quotiens.

Uncti. Caſus. Metallarius q̄ inuenit metallum in loco alieno preter illos ſcrupulos de quibus dicit in. ſ. l. ſoluet decimā fiſco: ⁊ deci-
1 mam dn̄o fundi. ¶ Et not. ꝙ pōt q̄s locum alienū ingredi cā metallū inueniendi. ſed nō cā inueniēdi theſauꝝ. vt. ſ. de theſau. l. vna. ⁊ eſt rō vt dicit glo. q2 metallū labore inuenit: theſaurū caſu vl' vt credo eſt melior rō q2 ex metallo ſemꝑ fiſco debet. tertia: et decima vt ꝓ. ⁊ in pma. l. in q̄cūqꝫ loco inueniat. ⁊ ita hic fauore pub. vtilitatꝭ. an. ⁊ idē dy. ſꝫ odof. itelligit ꝙ huc uſqꝫ dictū eſt qn̄ aliq̄s fodit metallū in loco pub. ꝓ autē loquit qn̄ fodit in loco priuato ⁊ tūc ponet ſic caſus ꝙ aliq̄s fodiat metallū in fundo alicuiꝰ priuati decimā eius qđ inuenit pſtabit fiſco ⁊ aliā decimā dn̄o illiꝰ fundi reſiduū erit ſuū. h. d. ⁊ ſic ſoluit ad. l. j. ſ. e. ꝙ in fundo pub. hic in priuato ſm Odoff. vel dic ꝙ illi octo ſcrupuli de quibus loquit dicta. l. j. ſ. e. ſoluunt tn̄ ſemel pro introitu iuxta notata per Azo. in ſumma. huius titu. ¶ Nota ex hac l. cuncti.

a ¶ Scrupulꝰ. Adde ꝙ ſcrupulus, eſt genus ponderis de quo ꝑ glo. in verbo octonos ⁊ ibi bar. in. l. j. iſto titu. ⁊ bar. cepo. in. l. in itinere in fi. ff ꝺ vbo ſig. vbi loquitur ꝺ ſingulis generibus ponderū et menſurarū.

b ¶ Attendit cōſuetudo. adde ꝙ cōſuetudo loci deꝫ iſpeci in eo qđ vt no. bar. in. l. j. §. fi. iſi. ff. ꝺ vē. inſpi. qđ eſt verū etiā i teſta. vt ibi ꝑ bar. et no. in. l. ſi non ſpeciali ⁊ ibi ꝑ doc. ſ. ꝺ teſta. ſcđ verſiculum in cōtrahētibus q2 ea q̄ vigēt i loco contractꝰ debent ſeruari. l. ſi fundꝰ et ibi barr. ff. de euic. Adđ ino. in. c. ſi. col. ſi. illud tn̄ no. extra ꝺ conſue. ⁊. l. ſemper ⁊ ibi alex. ff. de reg. iur. no. in. c. reputantus extra ꝺ teſta i glo. ſtrꝫ in iudicijs.

c ¶ Faciant librā. Adde pro ampliori declaratione iſtius glo. ea que dicunt ⁊ no. in. l. quotiēs hic in fi. l. alle. vnum tn̄ no. ꝙ vncia ꝑ menſura eſt triū digitorum vt. l. vic et ibi ſlo. ff. ꝺ ſer. ruſti. predi. ſꝫ ꝑ pondere ē. xij. pars libre.

l.cũcti ꝙ ex lapidibus qui fodiũtur in predijs priuatoꝝ
fiſcus debet habere decimã partez. Bar.ſed non ſerua-
tur per oẽs nec eſt mirũ ꝛ dic etiam ꝙ de iſtis debetur
alia decima eccleſie parrochiali vt extra de decimis.c.ex
tranſmiſſa.ꝛ.c.paſtoralis.ꝛ.c.peruenit ꝙ etiã non bene
ſeruatur per oẽs ꝛ male q2 nõ ſoluẽdo decimas eccleſie
multa ſiniſtra ſequũtur.xvj.q.j.c.decime.ꝛ.c.reuertimi-
ni.hec decima eccleſie primo deducetur ꝙ alie decime vt
2 iuribus.ſ.alleg. Ber.de ſecuro.ꝛ doc. ¶ In tex.ibi de-
cimas not.ꝙ priuatus poteſt habere metallariã in fun-
do ſuo vt.ff.de rebus coꝝ.l.iij.§.ſi.cũ ſe.ꝛ ſe.ſed videtur
contrariũ cũ hoc ſit ius regale in feu.que ſunt rega.c.j.
ſed dico ꝙ recipere decimã ex argentaria iſtud eſt ius re
gale qđ habet iure ſuperioritatis: ſed querere metalla-
riam fodere affinare ac aliã decimã ex fundo proprio re
cipere iure dñij proprij iſta non ſunt iura regalia nec ip-
3 ſa mineria vt hic patet.ꝛ.ſ.eo.l.j.in prin. ¶ Sed que-
ro an comites ꝛ barones habentes merum imperiũ ho
die iſtam decimã habere debeant dr ꝙ nõ q2 regale eſt
vt in feu.que ſunt regalia.c.j.ergo nõ cadent niſi in prin
cipe pro hoc:q2 iſta decima datur iure ſuperioritatis vt
hic:ergo dicamus ꝙ aliquis eã ſibi ratione preſcriptio-
nis vendicare non poſſit.ſ.de preſcrip.xxx.an.l.compe-
tit.ſ.de bo.vacan.l.j.in ɔ̃rium videtur q2 baronibus in
comitibus habẽtibus merum imperiũ conceditur ꝙ eſt
plus.ſ.aĩaduertere in corpus humanũ.ff.de iuriſdi.om.
iudi.l.imperiũ iuncta.l.ſcimus.ſ.de ſac.ſanc.eccle.ff.de
origi.iu.l.ij.§.deinde cũ cerariũ.ergo iſta decima cõceda
tur qđ eſt minus arg.ff.de reg.iu.l.qđ plus.j.de agen.
in re.l.ex eo.ꝛ ꝓ hoc q2 imperiũ hodie eſt ſciſſuz vt no.j.de
ſtu.li.vr.ro.in rub.ergo dicamus qđ comites idem ius
habeãt hodie in parte quam habẽt de imperio ſicut prin-
ceps.ar.ff.de vſur.l.qui ſcit de rei vendi.l.que de tota et
hanc partez tenent cõmuniter doc.nec ob.ꝙ iſtud eſt re
gale ergo nõ poteſt cadere in priuatũ per.c.prealleg.q2
dicũt quidam ꝙ illud.c.tñ loquitur in alamania:ergo
in alijs prouincijs ibi enũeratis poſſunt cadere in aliuz
ꝙ in principez ſed hoc nõ placet q2 ex diuerſitate locoꝝ
diuerſa iura nõ debent ſtatui.ſ.de tẽpo.in integ.reſti.l.
ſuperuacuã. de no.op.nũ.l.j.§.j.q2 ibi imperator magẽ
conuerſabatur.nõ aũt determinatiue:ergo idez in alijs
prouincijs vt enumerata ſunt regalia ar.ff.de dã.infec.l.
damni de vi et vi.ar.l.j.§.qđ vulgo quare dic ꝙ licet ſit
regale poſtea eſt ſciſſum imperiũ ꝛ ſic in alium cadũt ꝙ
in principem ꝛ ſic.j.de appel.prefec.pro.l.ſi.ꝛ.ſ.de rõa.
ope.publicis.l.vna circa ſi.ꝛ.ff.de rebus coꝝ.l.magis in
prin.ꝛ decen.l.forma.§.ſalue.ff.de polli.l.imperatores
in ſi.doct.dñò.ſ.illius fundi in tex.ſuper verbo certo mo
do.i.reſiduum retinẽt. ¶ In glo.ſuper verbo cuncti ibi
ſed An.domino inuito.ſ.licet querere metallum.

Cum procuratores. Caſus. Officiales ad exi
gendũ metalla non debent ad aliã dignita-
tem aſcendere niſi prius illud offiñ perficiãt
1 h.d. Bar. ¶ No.ꝙ ille qui derelinquit in ali
quod debet redire ad illud nec põt aliquod accipere do-
nec ſit liberatus a primo facit.ſ.de leg.l.vniuerſi.de de-
curio.l.qui delicti.ꝛ.j.de re mili.l.militares viros de ſe-
curo vnde lex iſta tractat de vltima parte rubrice et dr
hic ꝙ ꝓcuratores ex curialibus creabãtur q mittebãtur
ad inſulas ꝛ ad loca vbi metalla fodiũtur vt eis ꝓcura-
toribus ꝛ inſtãtibus metallarij ſoluerent debitũ cano-
nem ſcrupuloꝝ de quibus dixi.ſ.l.ꝓxi.iſti ꝓcuratores
ſimulabant hoſtibus metum: ꝛ a cauſa procurationis illi
cenciato hoſpite nulla licentia petita recedebant volen
tes forte promoueri ad aliquã dignitatem mãdat impe
rator eos redire ad offñ procuratoris ꝛ ad nullã digni-
2 tatem ꝓmoueri niſi ꝓcuratiõe finita. ¶ Not.ꝙ debet
aliquis illud proficere qđ incepit quia nil actum credi-
mus ꝛc.vt.ſ.ad ſille.l.penul.ꝛ qui ponit principiũ ſup-
plere debet ꝛc.vt in decre. de conſecra.diſt.j.c.nullus.et
alibi nõ conſequitur integra priuilegia qui ſtipẽdia nõ
compleuit vt.ſ.de hijs qui non imple.ſtipẽ.l.ij.ꝛ ibi de

hoc ergo no. ¶ Secũdo nota ꝙ cõpellitur quis cõſum
mare ꝓcurationem ſemel acceptã vt.ff.man.l.ſi mãda-
uero.§.ſicut.ꝛ maxime hãc ꝓcurationez q infertur inui
to ĩproprie dr ꝓcuratio vltimo qui ad vtrũqꝫ feſtinatur
neutrum bene ꝑagit vt.ſ.de aſſeſſo.l.nemo.§.j. An.

Pet annos. Uſqꝫ hic dictũ eſt quãdo effoditur
metallum preter nũc de auro. Dy. ¶ Caſus
fodiẽtes aurum tenẽtur ſoluere ſeptem ſcrupu
los pro canone. h.d. Barto. ſcrupuli.i.aurei.
¶ In tex. ab aurilegulis.i.qui aurum fodiũt vel etiam
qui recolligũt in tex.dioceſi expone vt in aut.quo.opor.
epi.§.non aliter. ¶ In ſi.tex.quaſi dicat ꝙ hoc non ſo
lum locũ habet in prouincia vbi ſolitum eſt fodere vt in
pontica imo etiã in alia ꝛ in quibuſdã alijs prouincijs
vbi aurũ reperiatur. ¶ Dicitur tota.l.que eſt ratio ꝙ au-
rilegulĩ de quibus hic loqͥtur minus ſoluãt ꝙ alij metal
larij de quibus habetur in alijs legibus precedentibus
reſpondeo quia magis laborant in querendo aurum ꝙ
alij metallarij in querẽdis ꝛ fodiẽdis alijs metallis arg.
ad hec.ſ.de anno.ꝛ tribu.l.pro locis ꝛ.l.nemo poſſeſſor
ꝛ.ff.de an.le.ſed addes.l.ſi quis mulierem ſic de recipiẽ
tibus fundos ſteriles.j. de omni agro deſerto.l.j.ꝛ ſi.et
labor non debet eſſe in damno vt.ſ.de predi.naui.l.ij.
ꝛ.ſ.de alu.ꝛ pallu.l.ſi.ꝛ etiam q2 in maiori habundãtia
alia metalla repiuntur doc.

1 Quoſdam. Caſus. Prohibetur quis ingredi
fundũ alienuz cauſa inueniẽdi marmora vel
metalla ſi periculoſũ ſit edificijs dñi loci er-
go a contrario ſenſu colligitur ꝙ quis po-
teſt inuenire metallum in alieno inuitis do-
minis quod eſt propter publicam vtilitatem vt in glo.
An. ¶ In textu ibi cuniculis id eſt factis magnis foſſa
tis ſubterrenis Dy.labefacient id eſt corrumpent Dy.
¶ Nota ex hac.l.quod obuiandum eſt malicijs homi-
num ſic.ff.de rei vendi.l.in fundo. ¶ Item etiam nota
ꝙ pretextu liciti non debet cõmitti illicitum ſic.ſ.de ſa-
cro ſanc.eccle.l.qui ſub pretextu ꝛ de epiſco.ꝛ cleri.l.euz
2 qui probabilem doct. ¶ Sed cur hec lex eſt hic poſita
cum titu. loquatur de metallarijs ꝛc. reſpondeo: quia
metallarij melius ſciũt querere lapidicinas ꝙ alij ꝛ quã
doqꝫ ipſi ꝛ res publica indigebant iſtis lapidibus mar-
moreis pro edificijs muris ꝛ palatijs conſtruendis. Et
quia querendo ſaxa ꝛ marmora quandoqꝫ inueniuntur
metalla ꝛ ſepe plus eſt in nigro ꝙ in rubeo vt ſcripſi in
iſta rubrica huius lib.xj.in glo.circa me.ibi ſed py.cõtra
vtilitatem publicam hic vel ſm Azo.ꝛ Dy.in quirendis
metallis quia intereſt reipublice ſubiectos habere locu
pletes in auten.vt iudices ſine quoquo ſuffra.circa prin
cip. Item propter publicam vtilitatem fiſci qui habet
decimam hoc permittitur.ſ.eo.l. cuncti.ꝛ.l. vtilitas.j.
de primipil.nec obſtat.ſ.de theſau.l.vna quia ibi de the
ſauro in alieno inuento nihil fiſcus habet. Et ita dicit
3 Azo.in ſum.ſua ſub iſto titulo. ¶ Super glo.ſi.in fine
priuatus tamen in fundo ſuo poteſt facere lapidicinam
pro lapidibus ſuis marmoreis querendis et extrahen-
dis vt.ff.ſolu.matri.l.fina. fundus in dotem ꝛ cum pre-
dio cum.l.venditor.§.ſi conſtat ꝛ etiam pro faciendo mi
nerio cauari terram cauſa perquirẽdi aurum vt ſit in mi
nerijs ꝛ argenti fodinis vt iuribus predictis ſic.ff.de re
bus coꝝum.l.iij.§.fina. de vſufruct.l.equiſſimum.§.in-
de eſt queſitum de iure do.l.fina.ex lapidicinis facit.ſ.
eodem.l.cũcti. Item cuilibet priuato licet fodere in ſuo
quod ei placet pro ſuo comodo proprio.ff.de dã.infec.l.
proculus ꝛ.ſ.de relig.l.ſtatuas.

Metallarij. Caſus. Metallarij et metallarie
qui effodiendis theſaurijs inſeruiũt non de
bẽt deſerere ꝓuinciã quã inhabitãt ꝛ ſi deſe
rãt ꝛ ĩ aliũ locũ migrauerint cũ ſua ſobole re
nocantur nec preiudicium fiſco generatur
ſubaudi quoniam poſſunt reuocare ad opus metallicuz
quãdoqꝫ receſſerint ꝛ ad aliud opus ſe dederint.hoc di-
cit. ¶ Nota an in penam poſſit quis damnari vt ſic

de aliquo corpore vel vt deſiciatur de aliquo corpe ꝙ dic
1 plene vt in glo. ¶ Item not. ꝙ quilibꝫ poteſt reuocare
ſuum vaſallum vbicūq; migrauerit ar. huius.l.J.xi.j.l.ſ.ſ.
de decurio.l.ſi quis decurio cum ſi.an. ¶ In tex.metal-
larij qui effodiēdis metallis intēdunt. Dy. exteram ſub.
regionem. ¶ In text.retineant.i.ſi domus principis ta
les contineāt. Dy. cōſtiterit ſi principis. Dy. ¶ In text.
ſenſibus.i.vſibus priuatorum. Dy. ¶ Nota cōtra ruſti
cos qui derelictis proprijs locis vt dños fraudent ad
alia ſe trāſſerunt loca vt.J.de agri.ꝛ cenſi.l.omnes Dul.
In text. ibi indiderit.i.fecerit ſe cenſitum alicuius priua
2 ti. Dy. ¶ Item not.argu.ꝙ dñi temporales poſſunt re
uocare cenſitos transferentes ſe ad baſtidas nouas ſeu
ad loca burgenſia.J.de agri.ꝛ cenſi.l.cum ſatis.ſ.de de-
curio.l.quidam ignauie.ꝛ.l.ſi ad magiſtratum qđ eſt ve
rum ſi ſint aſcripticij vel curijs vel officijs vel terre alli-
gati vt hic cum cōcor.ꝛ melius in aut. de queſtor.ſ.j.et
ſ.ſi vero forſan.colla.vi.alꝭ autem non credo eos poſſe
reuocari cum hoc eſſet vna ſpecies ſeruitutis ſi cōpelle-
rentur morari in certo loco.ff.de condi.ꝛ demon.l.ticio.
ſ.ticio.ſ.de li.ho.exhi.l.ij.dñi tamen directi bene poſ-
ſunt eos cōpellere ad culturādum vel ꝙ eas dimittant
arg.ff.de ma.teſt.l.meuia cū hoc ſit in eorꝫ intereſſe.ff.
3 de preſcrip.ver.l.ob eam rem de ſecuro. ¶ Item eſt ar-
gu.ꝙ dñs poſſit vendicare vaſallum ſi recedat a feud.ff.
de rei vēdi.l.j.qđ eſt verum q: cōpellitur retinere feudū
vaſallus ſi ſit aſtrictus ad aliquod pſonale ſeruitiū per-
petuum vt not. in feu.de capi. qui.cur.vendi.in ſi.feudis
autem vbi non aſtringitur ad aliquod ſeruitiū vltra na-
turam feudi.nam de natura feudi eſt qui poteſt dimitte
re feudum vt de vaſ.qui contra conſti.lota.feu.alie.c.j.
a ¶ Item no.ꝙ otra ius publicū non currit preſcriptio[a]
4 ꝛ probat hoc.ſ.de preſcrip.xxx.an.l.cōperit.vnde circa
hoc dic ꝙ quedā ſunt publica que nō cadūt in vſu alicu-
ius priuati ſed ſemper in vſu publico vt via publica ꝛ cā-
pus martius nec cadūt in cōmertio hominū ꝛ talia non
poſſunt preſcribi.ff. de via publica.l.viā publicam ꝛ de
loga.j.l.apud iul.ſ.ſi.Quedam aūt ſunt publica que nō
ſunt in vſu publico ſed applicātur ad priuatū vſum prin
cipis vt iura fiſcalia in talibus dic qñ aut loqueris in tri
buto ꝛ in eo nō currit preſcriptio propter fauorꝫ publi
ce vtilitatis q: ad ſtipēdia militis deſtinabatur vt.ſ.de
exac.tri.l.ij.ꝛ ideo non currit vt.ſ.de preſcrip.xxx.an.l.
comperit qđ eſt verum niſi cōceſſio principis ſubſequa-
tur:quia tūc poteſt preſcribi.J.de fun.patri.l.ſi.aut que-
ris in alijs iuribus publicis vt preſcribere libertatem cō
tra curialem cōditionem ꝛ tale ius non poteſt preſcribi
vt.ſ.de decurio.l.ſi quis decurio. ꝛ.ſ.de preſcri.xxx.an.
l.preſcriptionꝫ.vna tamen res publica cōtra aliam be-
ne poteſt preſcribere.xxx.annis.J.de fun. rei pri.l.cum
qui.aut loqueris de alijs iuribus fiſcalibus ꝛ tūc dico ꝙ
tales res que poſſunt cadere in cōmertiū hominis poſ-
ſunt pſcribi regulariter.xl.an.vt no.inſti.de vſuc.ſ.res
fiſci.ꝛ.ſ.de preſc.xxx.an.l.omnes.

a Preſcriptio. Addē in quibꝰ caſibꝰ nō currat pſcriptio ꝛ q res non pñt pſcribi: ꝗ pſo ne nō poſſunt prebere ꝛ contra quas non currit preſcriptio glo. ſpla in.c.cū nō lice at extra đ preſcrip.ſpecu.in titu. đ pſcrip. ꝑ to.per abb.l cōſi.xciiij. vol. j.per do .nico. boet. in regu la poſſeſſor de re.iur. li. vj.in addi.ſuis ſup verbo addē đi dicit ſe.

¶ De murilegulis ꝛ gineciarijs et ꝑaratoribus
genicerij ꝛ de monetarijs ꝛ baſtāgarijs. Rubrica.
¶ Hec glo.continuat rubricam ꝛ exponit eam: ſed me-
lius exponentur ſingula verba ſuper textum in legibus
ad quas glo.remittit. Barto. ¶ In glo.rubrice prope
princip.ibi ſerui palatini.hec glo.ꝛ Azo.in ſum.innuūt
ꝙ ſunt ſerui ꝙ non puto ſed proprius ſic dicere ꝙ ſint
liberi aſtricti ad iſtas conditiones de quibus.J.videbi-
tis vt patet: quia dabant pecuniam ad hoc vt ad iſtas
conditiones aſſumerentur quod non eſſet ſi ſerui eſſent
nullus enim daret pecuniam vt ſeruus fieret vt.J.eo.l.ij.
ꝛ.l.ſi quis ex corpore. Item inuenit quaſdā leges que
contrahebant matrimonium vt.l.edicimus.J.eo.ꝛ.l.mu
rilegul.ergo ſerui nō erant vt.ſ. de inceſt. nupt.l.non
ancilla.ſ.

Monetarios. Caſus. Aſtrictus ad cudēdū mo
netam principis non liberatur alicuius priui
legio dignitatis. hoc dicit.ex qua.l.apparet
qui dicantur monetarij innuit etiam hec.l.ꝙ
iſti vocantur ſerui ſed magis liberi conditionati. Bart.
ideo quia tenētur ſeruire monete ad quam ſunt recepti.
1 ¶ Circa qđ queritur rex cōceſſit monetarijs ſuas mo-
netas cudētibus certa vadia ſeu ſtipēdia ꝛ qđ liberi de-
ſcendentes per lineam maſculinam ab ipſis ſint mone-
tarij ꝛ percipiant ſtipēdia ꝛ qđ gaudebūt priuilegio pa
rentum ſuorꝫ nūc contingit ꝙ quidaꝫ monetarij qui cu
debāt monetam regiam in mōtepeſulano ſine licētia ma
giſtri monetarꝫ acceſſerūt aliqui ex eis pro cudenda mo
neta comitis armaniaci predictus magiſter monetariꝫ
requiſiuit curiales regios vt cōpellerent prefatū comi-
tem ad remittēdum prefatos monetarios.prefatus vo
comes ɔ̄dicebat ꝛ dicebat hoc fieri nō debere ꝛ eſt arg.
huius.l.ꝛ.ſ.ut.propri.l.ſi.ꝙ debebant remitti magiſtro
monetarꝫ mōtiſpeſulani pro quo facit.ſ.de decurio.l.ſi
quis decurio. la.iij.ꝛ.l.qui derelicta ꝛ.J.de colonis illiri-
cianis.l.j.J.de coar.pn.ꝛ comi.l.ſi coartalis apparitor.
ꝛ.J.de re mili.l.militares viros.ꝛ.ff.ad mu.l.de iure.ꝛ.J.
de agri.ꝛ cenſi.l.omnes profugi ꝛ de fabri.l.iij.nam cuꝫ
modico tēpore ibi ſteterint retrahi ꝛ reduci ad ſuū offi-
cium ad montēpeſulanum cū alijs monetarijs exercen-
dum: q: comes ipſos retinere non poteſt niſi.xxx.annis
in fabrica monetarꝫ ſuarꝫ permanſiſſent vt.J.de fun.re.
pri.l.cum qui.ꝛ facit.ſ.vbi quis de curiali.vel coar.l.j.ar
gu.cōtra q: quilibet poteſt domiciliū ſuum mutare ꝛ ali
bi ſe trāſſerre pro ſua volūtate vt.ff.ad mu.l.non vtiq;.
ꝛ.l.domiciliū per qđ videtur ꝙ nō deberet fieri remiſſio
predicta ſed non obſt.nam cuiuſlibet arbitrio talia ſunt
cōmiſſa niſi ſe aſtrinxerint pactione vel voto ad reſiden-
tiam in loco aliquo faciendam ad que facienda iuris ſo-
lennitas exigitur ad qđ facit in.l.ticio centū.ſ.ticio.ff.
de condi. ꝛ demonſt.iūcta.l.nec ſi volens.ſ.de li.cauſa.
ꝛ.J.de agri. ꝛ cenſi.l.cum ſamus ꝛ monachi ꝛ cōuerſi et
alij regulares reuocantur ad clauſtra ꝛ ad cenobia ꝛ ad
monaſteria ſi fugiant vel ſi ſint vagabūdi quia deo ſe vo
uerūt ꝛ religioni voto ſe aſtrinxerūt ꝛ ideo redditur ad
monaſterium compellūtur vt extra de regu.ꝛ tranſe.ad
reli.c.non nobis dubium et.c.fina.propterea credo ꝙ ſi
monetarij ab initio promiſerunt cudere monetas re-
gias ꝛ fuerunt recepti ꝛ priuilegia eis conceſſa ꝛ magi-
ſter monetariꝫ collocauit deputauit eos ad premiſſa ꝙ
poſſunt reduci ꝛ ad cudendum monetam cum ſuis filijs
monetarijs compelli ꝛ reduci ꝛ magiſtro monete remit
ti per iura predicta preſertim: quia cum recipiuntur ad
officium iurant probe ꝛ fideliter ſeruire in officio ꝛ con-
ceduntur eis priuilegia vt non poſſint conueniri niſi co-
ram magiſtris monetarum ꝛ certam quātitatem perci-
piunt de marcha argenti ꝛ in ſuo ingreſſu parant vnum
prandium ſuis primatibus ſeu magiſtro monetarum et
alijs ſocijs et de conſortio monetariorum: et ita audiui
2 ſeruari in montepeſulano ꝛ in toloſa de ſecuro. ¶ In
textu ibi ſemper quādiu viuunt. Odoffre. ſic eſt de ver-
b bo perpetuo[b] vt.ff. pro ſocio.l.ſ.et de procurato.l.et in
perpetuum.et ſic facit in argu.ꝙ ſi teſtis deponat ſe vi-
diſſe aliquem ſemper poſſediſſe tale caſtrum ꝙ debeat
interpretari ſm vulgarem modum loquendi et ſm poſ-
ſibilitatem et qualitatem ac naturam ipſius actus.
¶ In tex.conditione ſcilicet faciendi monetam. ¶ In
3 textu ab huius conditione nota contra ruſticos qui di-
uites efficiuntur: quia non debent eſſe immemores pri-
ſtine conditionis ꝛ facit.J.de coar.l.ſi coartalis.An.et
pro hoc quia nemo debet verecūdari facere artem ſuam
vt not.in aut.de tabel.ſ.qđ autem. coll.iiij.pro qua fa-
cit glo.ſ.de poſtu.l.quiſquis in ſi. ¶ Super glo.j.que-
ro nūquid ille qui ponit falſaꝫ monetam tanꝙ falſarius
punietur ꝛ videtur ꝙ debeat vt.ff.de furtis.l.lege cor.
ver.eadem.l.circa qđ aliud eſt emere et aliud vēdere be
ne ille qui ponit falſam monetā ſcienter dꝫ puniri tanꝙ
4 falſariꝰ nā ſicut ille qui facit inſtrm falſum tenetur ita il
c le qui vtitur falſo inſtrumento[c] vt.l.qui falſos codicil-
los.ſ.de falſis ſic dicimus hic ꝛ ꝑ hoc videtur.l.J.de ve.
nūmiſ.po.l.j.ꝺ.l.autꝫ.lege cor.loqtur in emēte ꝛ vēden
te puto tamen ꝙ tanta pena nō ſit ſibi imponenda ac ſi
fabricaſſet

b ¶ Perpetuo Adde de hoc vbo perpetuo qualiter ponatur bar.in.l.ſi vſufructus.ff. de vſufruc.leg. et bal.in.l.j.ſ. ne re.do.vel temp.glo.et bar.in.l.cum.ſ.atticia in ſi. ff. de ann.leg. bar.in.l.ocē ꝛ. ſicut.ſ.de preſcrip.xxx.ann. ſpe.in ti.đ ſententia.ſ.viij.ſi ſi.adde p car. in cle.ij.queſtione.xv.de reſcrip.ꝛ de vbo ſemp qualiter ponit vide in.l.j.ꝛ ibi bar.in.v.col.i ſi.in.ꝟ.ites in queſtione ang.ꝛ doct.ff.ſo.ma.ang.l ſuccē.đ here.et ſal.in pen.col.j.in verbo ſup tex.ibiſem per penos.in.c.ad honorem tui.j.extra de aucto.et vſu pal.

c ¶ Vtitur falſo inſtrumēto Adde hoc verū ſi ſciēter vtitur falſo iſtrumēto ſm ang.in auct.de non alie.ſ.qrvero.l.iij.coll.ij.idē in illo đ ꝓducit qđ eſt verū etiā ſi ꝓteſtet ꝙ nō velit vti vtꝑ bar.no.in.l.iij.ſ.de fide inſtr.vide bal.in.l.iubemus.ſ.ſanc.ſ.đ ſacroſan.eccle.et glo.in.o.ſ.quia vero ite verū ēt ſi vtat eo in alio capitulo vero de quo ſit lis que non ſit de capitulo falſo alex.in.l.ſi vnus.ſ.đ te ſta.io.en.in ad di.ad ſpe.in ti.de inſtru.edi.ſ.poſtremo alias ſi verſicu.huic bald.in l.vnicaq; in ſi.ſ.de fer.fug.

fabricaſſet ſed qd ad tempus debeat relegari iuxta.l. falſi.§.ordine.ff. de falſis. ſi autem dicat ſe ignoraſſe et pretendit ignorantiam facti vel iuris iſto caſu non excuſatur. ⁊ pro hoc facit dicta.l.lege cornelia a contrario ſenſu. ⁊ ea.l.ibi dolo malo. Sed circa hoc diſtingue de perſonis: quia aut erat talis que tota die recipiebat pecuniam vt mercator ⁊ tūc preſumitur ſciens argu.l.ij.§. ſeruus.ff.de orig.iu. Si autē erat talis perſona que ſic non cōſueuit recipere pecuniam vt ruſticus vel ſcolaris ⁊ tunc preſumitur ignorans vt.ff. de re mili.l.cum vno. §.ſi. ⁊.l.qui commeatus ad ſi. ⁊.l.iij.§.ſi plures ⁊ hoc credo verum niſi ignorantia eſſet craſſa ⁊ ſupina: quia tūc non eſſet toleranda ar.l.nec ſupina.ff.de iu.⁊ fac.igno. ¶ In ea.glo.ibi grauiſſime nō apponendo formam publicam alſ ſecus vt.ff. ad.l.iul. pecul.l.ſacrilegij.§.quicūq; in moneta ⁊c.

1 Baphii ⁊ ginecij. Primo ponit ꝙ per tinctores ⁊ textores pannoꝝ ſubſtātia ⁊ patrimonium principio minuitur quādo maleficiāt. hoc dicit Baphij.i.tinctores vt dicit glo.⁊ ginecij.i.textores vt dr in glo. rubrice per quos ſubaudi ⁊ malefacientes ſubſtantia priuata.i.patrimonium tenuatur.i.minuatur hoc aūt fit duobus modis qd.l.proxi.declarat ⁊ ſpecies ginecij.i.panni contexti. Ad euidentiam ſcias ꝙ iſta tincta in qua pāni principis tingebantur erat multum cara et precioſa.ſ.eo.ſi quis nauculā. ⁊.ſ.ti.ſ.l.vellera corrūpebāt ergo iſti vel faciendo pannos debiles vt modicum reciperent de tincta ſeu modicum in tingendo. Secūdo modo corrūpendo iſtam tincturam corruptam immiſcendo hoc eſt vbi panni texebātur ⁊ expone litteram ſpecies ginecij.i.pāni contexti in ginecijs hoc eſt in loco vbi panni texebantur confecte.i.contexte corrumpūtur per predictos malos tinctores ſeu textores faciendo pannos debiles vt modicum de tinctu recipiāt vel tenendo eos modicū in tincta propter qd ipſi pāni corrūpuntur ⁊ ſic eſt primus modus. Alius eſt corrūpendo tinctam ⁊ hoc ſequitur in tex. per quos.ſ.male gerūt. Dy. in brachijs.i.in locis vbi ſit tinctura admixta temeratione.i.per coꝝ audaciam ⁊ temeritatem vim adducit.i.aliquid adducūt ad immoderādum vel augēdum tinctam qd additum eſt inquinate alluuionis.i.corrupte augmētationis hoc autem ideo faciebant: quia quando adepti fuerūt illud offiī dederunt pecuniam modo volebāt eam retrahere ⁊ recuparc per dictas corruptelas prohibet ergo dictis adminiſtrationibus et hic ſequitur ⁊ ſic lr̃a eſt plana ⁊ ex predictis patet ꝙ quedam lr̃a exponit vim ꝓpter vim nō eſt nec ha-

2 buit intellectum huius lr̃e. ¶ Nota.arg.ex hac.l.ꝙ tinctores pannoꝝ qui eos corrumpūt in tincta nam eoꝝ culpa factū preſumitur ⁊ tenetur facit.ff.loca.l.item queritur.§.ſi gēma.⁊.§.ſi fullo. Item facit cōtra ſcriptores qui aquā immiſcent in incauſto ꝓpter qd lr̃a eſt magis alba. Itē cōtra ſpeciatores qui malas ſpecies maxime dcintus bonas eas immiſcendo etiam cōtra illuminatores ⁊ pictores qui immergūt illis ⁊ pingunt de adulterinis coloribus vt tenēatur dn̄o ad intereſſe. Item tenētur crimine ſtellionatus vt.ff.de crimine ſtellionatus.l.ij. §.ſi quis vltimo not.ꝙ qui dat pecuniam vt habeat officium vel animum malefaciendi indebite lucrandi ꝓpter qd factus eſt tit.vt iudi.ſine quoquo ſuff. Bart. ¶ In tex.inquinate.not.ꝙ precio nō ſunt honores adipiſcendi ſiue ſimoniace vt hic.⁊.ſ.de epiſco.⁊ cle.l.ſi quēq;. ⁊.ſ.de prefectis dig.l.ſ.et de piſto.l.ſ. Item not.ꝙ quis non dʒ patrimoniū diminuere ſed augere. ⁊ arg.ff.vbi pu.edu.debe.l.ij.iuncta.l.contra iuris.§.ſubtilius.ff.de pac.l.creditor.§.lucius.Odoffre. Item nota ꝙ preſumptio eſt ꝙ ambicioſe electus corrumpat ſeu fraudet publicam rationem an in textu alluuionis per ſimilitudinem loquitur: quia ſicut alluuio dicitur latens incrementum inſti.de rerum diui.§.preterea. Item dignitas obueniebat latenter data pecunia. Odoffre.alluuionis.i. ſordidis cōcuſſionibus quia ſordidum eſt vt quis precio corrūpatur. Dy.⁊ Odo.

1 Ingenue. Clara eſt hec.l.⁊ declarando eam vide.ſ.eo.l.edicimus. Bar. ¶ In tex.ibi ſociātur ſub ꝓ cōtuberniū de inceſ.nup.l.ancillis in tex.denūciatione facta per parētes vt ſcripſi.ſ.eo.l.edicimus. In tex.tenēatur ſubaudi quo ad laborem nō quo ad ꝯditionē ſeruilem: quia certi ſunt modi quibꝰ fiūt ſerui inſti. de iu.pſo.§.ſi. Odo.⁊ h̄ facit cōtra honorabiles ⁊ nobiles mulieres que defunctis coꝝ viris q̄ habēt mr̄imonium cū coꝝ bubulcis vel gartionibꝰ qd eſt ignominioſū ⁊ eis ſumme in dedecꝰ ⁊ ꝑdūt honorem ⁊ dignitatē quā fuerūt aſſecute coruſcātes radijs ꝓoris viri vt.ff.de ſena.l.femine ⁊.ſ.de incolis.l.mulieres. ¶ In gl.ibi ꝯ de agri.⁊ cēſi.l.ſi. dic ꝙ hic loq̄tur de ſeruis fiſci ibi de ſeruis priuatoꝝ quibus nō tm̄ fauetur de cen. Uel dic vt ibi no.in gl.ibi.l.ſ. ſed hic fauore reipubli.ibi fauore libertatis.ſ.l.edicimꝰ.

2 ¶ In ea.gl.ibi denūciatōis iuxta hoc dic ꝙ denūciatio hʒ plures effectꝰ. Primus eſt ꝙ ꝑ denūciationē q̄s cōſtituitur in mora.ff.de vſu.l.ſi q̄s ſolutiōi. Secūs eſt quia ꝑ denūciationē acq̄rit ius de nouo.ff.de pig.ac.l.ſi cōuenerit.⁊.ſ.de iu.do.ipe.ſi. Tertiꝰ quia ꝑ denūciationē ius ꝯſeruatur in futurū.ff.q̄.mo.pig.vel hypo.ſol.l.ſi debitor.l ſi. ⁊.l.ſicut.§.nō videt. Quartꝰ quia ꝑ denūciationē ſaltē iudiciales interrūpitur ꝑſcriptio.C.de ꝑſcrip.xxx.an.l.cū notiſſimi de anna.ex.l.ſ.cū glo. Quintus quia ꝑ denūciationem q̄s ꝓtegitur.ff.de no.ope.nū.l.j.in pnc. Sextus quia ꝑ denūciationē cōſeruatur ⁊ reſtringit ius.ſ.de cuic.l. emptori. Septimus quia ꝑ denūciationē ꝓſtātur alimēta vel nō preſtātur.ff.de li.ag.l.j.⁊ q̄ſi ꝑ totum. Octauus quia ꝑ denūciationē efficitur bone fidei ille qui alſ eſſet male fidei.ff.de fur.l.falſus.§.qui alienū. Nonꝰ quia ꝑ denūciationē efficit male fidei ille qui alſ eſſet bone fidei ff.de rei ven.l.ſi fundū. Decimus quia ꝑ denūciationem iudex inducit ad cognoſcēdum.ff.ad turp.l.j.§.incidit.et de infa.l.ob hec v̄ba.lʒ alſ non poſſet cognoſcere.ff.de mu.⁊ ho.l.reſcripto.§.ſi q̄s accuſationem. Undecimus quia ꝑ denūciationem ꝑiudicatur circa ſtatū pſone vt hic ⁊.ſ.eo.l.edicimus.ad hoc aūt vt denūciatio valeat ⁊ operetur tales effectꝰ q̄tuor requirūtur. ¶ Primo ꝙ fiat bona fide non mala.ff.ꝙ falſo tu.aut.l.ij. ¶ Scdo ꝙ fiat cū cā nam ſine cā nullius eſt momēti.ſ.de reſcin.ven.l. ſi maior. ¶ Tertio ꝙ cā ſit ſufficiens alſ nō valet vt.ſ. debi.vēdi.pig.in pe.nō po. ¶ Quarto ꝙ fiat re integra vel ſaltem tali tpe ꝙ res nō poſſit retractari vt.ſ.de rei ven.l.ſi fundum all.⁊ ſic intellige hic.⁊.ff.ꝓ emptore.l. aliena alſ niſi ꝑdicta interueniāt denūciatio nō hʒ effectū vt.d.l.ſi fundū.no.ff.q̄ in frau.credi.aut ꝓtor.§.ſi q̄s ꝑ tiecpo ⁊ de materia denūciationis ſiue preſtationis vide plene ꝑ Bar.ff.de no.op.nū.e.l.nō ſolū.§.morte.

Quod ad preſens. Duobus modis legitur in glo. ſm primū ſcias ꝙ imperator habet paſcua multum magna in quibus tenebat gregem ſuum ⁊ alij hoies ⁊ ruſtici habebant ſimiliter greges ſuos in eiſdem paſcuis ⁊ tenebātur principi ad hoc vt q̄n vnus grex eius minuebatur debebat ſuppleri de gregibus alioꝝ ⁊ illi qui ꝑerant gregi principis vocabātur baſtagarij contingit ergo ꝙ quodam āno deceſſerūt multa ex animalibus principis dubitabatur quātum ruſtici deberēt dare baſtāgarij ꝓ reparatione gregis principis impator ſtatuit ꝙ pro illo preſenti tempore ſufficiat ſi illi ruſtici darēt quintum animal.hoc eſt de quinq; vnum: ⁊ ſm hoc hec glo.que dicit ꝙ ruſtici preſentabāt hoc omni anno dicit contra litteram prouidet enim impator ſolum ad remediū illius inſtantis temporis dum dicit ꝙ quedā ad preſens remedium pertinet non enim vniuerſaliter prouidit pro omni tempore ratio eſt quia ſm varietatē tēpoꝝ cōtingit caſus ꝙ in quibuſdā annis greges augebātur ex hijs que naſcebātur q̄n q; minuebantur q̄n q; in magna q̄n q; in

1 parua q̄titate facit.ff.ad.l.fal.l.ꝑcia.§.nōnullā. ¶ Circa hāc lecturam q̄ro an ſufficiat ei qui ꝑeſt aialibus qui vult ꝓbare diminutionē h̄ eſt mortē coꝝ ꝙ āno illo cōtingit cōiter ꝙ de quolʒ grege mortua eſt certa pars in

regione videtur ꝙ non debet eū dare probare ſe amiſiſſe ar.l.ſi creditoꝛ.ꝯ.de pigno.ac.ꝛ.ff.loca.l.ſi quis fundum.§.imperatoꝛ. in cōtrarium facit.l.iſta.reſpōdeo ſi quid tractatur de moꝛte vnius animalis vel duoꝛuꝫ que non paſcebāt gregatim qḋ debet dare probare vt in.l.p̄rimo alleg.ſi vero gregatim paſcebant ſufficit probare per iſtas cōiecturas durūqꝫ eſſet ꝙ ꝓ qualibet oue que moꝛitur vel deperit haberētur teſtes de viſu ſꝫ ſufficit dicere ꝙ illo tēpoꝛe ſic cōmuniter accidit in regione illa
2 arg.huius.l.idem dicitur dum tractatur ꝓbando moꝛ-
a tem vnius hoīs aut enim dꝛ in exercitu[a] vel cōflictu aut in domo ſua vt probatur in.l.ſi quid.ꝯ.ſolu.matri.et teſtigi in.l.ij.§.ſi dubitaꝛ.ff.quēadmo.teſta.ape.ſimile dico in tutoꝛibus vel curatoꝛibꝰ qui habēt reddere rationes de aliquibꝰ ſupellectilibus que vſu cōſumūtur ſufficit enim ꝓbare ꝙ in tāto tpe debēt eſſe coꝛrupte tot ex illis ſupellectilibꝰ arg.l.fi.ꝯ.de ali. pu.pre. ¶ Secūdo modo legitur vt baſtāgarij dicātur boctarij ſeu macellarij qui beſtias vendūt ꝛ occidūt populo ad minutum pone ergo ꝙ ſtatutum erat ꝙ baſtāgarijs daretur certus numerus aīalium que occiderētur ꝛ vēderētur populo contingit ꝙ venit magna multitudo hoīm vnde ille numerus aīalium non ſufficiebat ſtatuit ergo impatoꝛ pro remedio ſm̄ iſtud inſtans tēpus ꝙ detur quintuꝫ aīal hoc eſt pro oībus quinqꝫ que dabātur addatur vnum ꝛ hoc fiat pro reparatione humani coꝛpoꝛis facit ꝙ licet ſtatutum dicat ꝙ illi tenēt locum peruſinū debent certam quātitatem piſciū omni die ponere in platea.vnde ſi ex cauſa multitudo gentiū ſuꝑueniret poſſint cogi ad poꝛtandū plus intantū ꝙ ſufficiat ad multitudinem pro reparatione coꝛpoꝛis humani.Bar.

Ui aliquem.Caſus.Qui occultat aliqueꝫ ex textoꝛibus punitur pōdere quinqꝫ librarum auri.h.d.Bart. ¶ In fi.tex.cōtra ꝙ p̄rimo capite puniatur faciens priuatū carcerē.ꝯ.de priua.car.inhi.l.j.ſed ibi inuitus hic volens ar.ff.de li.ho.exhi.l.iij.§.ſi quis volētem vel aliter hic loquitur de his qui poſſunt habere priuatum carcerem.Bertran.p̄rimū videtur veriꝰ. ¶ In glo.in fi.ſol. vt hic vel dic ꝙ hic lo.de tingētibus ꝙ eſt dignius offiū ꝙ textoꝝ de quibus ibi loquitur ar.inſti.de re.diui.§.ſi quis in aliena.Bertran.ꝛ ſic apparet ꝙ tinctuarij mōtiſpeſulani debeāt in ſedibus preferri canabaſſerijs cuꝫ habeāt dignius offiū vt dicto.§.ſi quis.

Ui textrini.Qui occultat aliquē de textoꝛibus punitur pena triū librāꝝ auri. h.d.quero dꝛ hic trinis libꝛis auri quot ſunt glo.dicit tres ar.ff.de leg.j.l.ſi quis teſtamento. ¶ Not.ꝙ in penis iſta v̄ba trina dena ꝛ ſimilia nō impoꝛtant geminationem nūeri ſm̄ iſtam glo. Contra not.in p̄rima cōſtitutiōe.ff.§.hec aūt tua cōīter tenetur iſta vt plene examinaui in.l.ſtipulatio iſta.§.cum qui.ff.de verbo.obliga.Bartolus.

Dicimus. Mulier nobilis nubens monetario ſi poſt ꝓteſtationem nō recedit efficitur monetaria mulier aſcriptitia niſi poſt proteſtationem a dn̄o retrahatur eiuſdem cōditionis efficitur ꝛ monetaria non pōt extraneo nubere.h.d.bar.tres ꝑtes habet.ſcḋa incipit ibi ſi
1 qua.tertia ibi ſed vt monetario. ¶ Not.p̄rimo de virtute proteſtationis ſeu denūciationis.nā qui eam ꝓteſtationem contēnit ꝑdit ſuū ius facit.ꝯ.eo.l.ingenue.ꝛ.ff.
2 de li.ag.l.ij.in prin.ꝛ.ꝯ.de remiſ.pig.l.ſi eo tpe. ¶ No.ex fi. ꝓhibitum eſſe mulierem monetariā nubere extraneis facit ad.q.ſit ſtatutum ꝙ inter hoīes diuerſaꝝ regionuꝫ nō contrahatur matrimoniū ſub certa pena ꝗritur vtrum ſtatutū valeat et videtur ꝙ ſic vt hic in ꝯtrium ꝙ nō qꝛ aufert libertatem cōtrahēdi matrimonium ergo ꝛc.ff.de v̄bo.ob.l.titia ꝛ.l.ſi diuoꝛtio ꝛ de cōdi.ꝛ demon.l.cū ita reſpōdeo ſtatutū non valet ꝗtuꝫ ad hoc vt faciat matrimoniū vetitum ſi cōtrahatur qꝛ cū ſit ſacramentum ꝛ res ſpūalis layci nō poſſunt ſtatuere cōtra illud cum nō ſit de iure ꝯceſſuꝫ. ¶ Sed an valeat ad hoc vt contra facientes puniātur videtur dicēdum ꝙ ſi quidam poſſunt honeſte nubere ſeruata foꝛma ſtatuti qꝛ in qualibet ſecta ſunt tot inter quos poſſit matrimonium contrahi.ꝛ tūc faciētes cōtra incidūt in penaꝫ aliꝰ ſecus vt.d.l.cū ita.ꝛ.l.ſeq.ff.de cōdi.ꝛ demon.ꝛ hac.l.Barto.
¶ In glo.ibi ſi liberi.Sol.ibi hō non habet ſequi cōditionem mulieris hic aūt mulier ſequitur cōditionem ſui
b viri[b] ideo ſecus.ar.ff.de iuriſd.om.iu.l.cum ꝗda puella.

1 Ternam.Baſtangarijs nō lꝫ ad aliā militiam trāſire niſi illa cōpleta.h.d.Bar.ꝛ ſunt baſtāgarij illi qui preerant aīalibus vel illi qui preerāt macello.hoc eſt facientes carnes ad ſuſtentationem hoīm vt.ꝯ.eo.l.qḋ ad ꝓſens.Bart.eternā exꝑone vt not.ꝯ.eo.in rub.in fi.ꝛ in.l.j.v̄.ſuper v̄bo ſempſcripſi ꝛ vt not.ff.de ſerui.v2.pred.l.cuꝫ debere ſuꝑ v̄bo eternus in fi.tex.i.dato ꝙ ſuꝑ hoc impetrauerint reſcri-
2 ptū nō valet.dy. ¶ Itē no.ex hac.l.ꝙ nullus pōt aliud offiū impetrare anteꝗ ſit finituꝫ offiū ꝙ tenet vt.ꝯ.ti.j.
3 l.cū ꝓcuratoꝛes.ꝛ de leg.l.vniuerſi.ꝛ.ꝯ.eo.l.j. ¶ Itē no.ꝙ quis nō pōt tenere duo officia vt.ꝯ.qui mili.po.l.eiſquidā ꝛ cōtrariuꝫ faciētes puniūtur pena decem librāꝝ auri nec pōt ꝗs tenere duas prebēdas vel dignitates in eadem eccl̄ia niſi vna ſit alteri ānexā extra de ꝓben.c.de multa ꝛ eo.ti.e.cū ſingul.a.li.vi.

I quis nauiculā. Caſus. Si ꝗs ſubripiat nauiculā ad arramētum impiale deputatā pena duaꝝ librarūꝫ auri tenetur.h.d.Bert.ſecus ſi quis ſibi vſurpet aliud offiū qꝛ tūc punitur gra-
1 uius.ſ.pena ſacrilegij vt.ſ.vt dig.oꝛdo ſerue.l.j. ¶ Quero quid ſit murex ꝛ quid cōchiliuꝫ glo.rñdet ꝙ murices eſt piſcis qui appellatur coꝛnua marina ꝯchiliuꝫ eſt qui cum ꝓſcinditur effundit lachrimas purpurei coloꝛis et tingitur purpurea ꝛ eſt tinctura valde precioſa ita ꝙ ſoli principi ea valet ꝛ nō aliis. Quedā eſt alia tinctura que ei aſſimilatur vt coloꝛ de grana que ſi in pāno laneo apponatur ſcarlata appellatur in nr̄o vulgari ꝛ videbitꝫ.j.ti.j.l.iij.ꝛ.iiij.ꝛ fi.bar. ¶ Suꝑ tota.l.cōtra ꝙ imo pena deceꝫ libraꝝ auri debeat puniri ꝗ ſubripit nauiculā.ꝯ.de naui.l.j.Sed dic ꝙ ibi eſt grauius delictū.ſ.de ſecuritate fracta ꝛ ipedimento trāſuectionis publicaꝝ ſpecierū que ad exercitum poꝛtabātur.

Otas. Glo.intelligit hoc ꝙ hic dꝛ blate ꝛ metaſſe ſi legenꝰ cinge vel purpuree ꝛ pōnit penaꝫ officialibus qui paſſi ſunt hoc ꝯtrꝫ fieri ꝛ hoc
1 ſm̄ glo. ¶ Tu ponas caſuꝫ aliter ad cuius euidētiaꝫ.Scias ꝙ qn̄qꝫ tingitur lana ſericū vel linum nō filatum:qn̄qꝫ tingitur filatū in metaſſa ſeu blata nō textata qn̄qꝫ tingitur pānus poſt texturā. ¶ Item not.ꝙ princeps habebat quoſdā prepoſitos qui a tinctoꝛibus res tinctas recipiebāt precepit ꝗ impatoꝛ ꝙ iſti ꝓpoſiti non recipiant iſtas res tinctas niſi lotas ſeu lauatas nam vt moꝛis eſt vt poſt tincturā lauātur ꝛ ſi cōtra fecerint imponit eis penas hic dictas. ¶ In tex.expone lotas.i.lauatas vt ſic fieri cōuenit poſt tincturā in poſterum.h.d.ꝙ ante hāc.l.qn̄qꝫ fiebat ꝯtrium ſerico hoc eſt ſerioſe oꝛdinate qḋ eſt oꝛdine oꝛinātur cū in tinctura iniungātur.ſ.linum ꝛ liniſerium ſm̄ hu. loquitur:ergo de hiis que tincta ſunt non filata ꝛ metaſſe ſeu ganete ſm̄ vulgare noſtrum ſunt qn̄ ea que filata ſunt in meſſa ſeu ganeta rediguntur ꝛ cinguntur aliud quod ſequitur eſt clarum ꝛ eſt argu.ꝙ illi quibus datur pānum ad tingendum debent reddere pānum tinctum ꝛ lauatum.Bart.
c ¶ Nota hāc.l.cōtra officiarios regios negligētes[c] vel
2 remiſſos in exequēdis hiis que ſtatuta ſunt vel mādata ad qḋ.C.de offi.pre.ꝓto.l.ſi quos.ꝛ.j.de fabricen.l.fi.§.penulti.cum concoꝛ.

Unilegulí. Murilegulí ſi ad aliam dignitateꝫ trāſferūt ad cōditioneꝫ ꝓpriam retrahūtur ꝛ res alienate ꝑ eos reuocātur niſi emptoꝛ vo-
1 luerit illā ꝯditionem ſubire.h.d. ¶ Facit in argumētum ꝗdaꝫ ſunt monaſteria habēt poſſeſſiōes cōceſſas in emphiteoſim ſub hoc pacto ꝙ trāſeant in femínam que cū nubat in extraneo qui vult effici de iuriſdictione monaſterij

a ¶ In exercitu. Adde quod moꝛs probat multiſ aliis modis de quibus per bar.in.l.quotiens.ꝯ.de naufra.ꝛ in.l.genero.ff.d in fa.ꝛ ꝑ bar.in.l.iſta bal.in.c.i.quo tēpo.mi.inueſti.in.v̄ſi.feu.pe.de in.l.ꝓponebaꝛ.ff.de re iudi.bar.ꝛ ang.in.l.ij.§ ſi dubitaꝛ hic alleg.bar.in.l.ſi ꝗ.d edi.d'ui adri.tollē.lanfrā.l repe.c.qm̄.contra falſaꝫ in.§.teſtiū nu.cvij.in v̄bo ꝗliter probetur moꝛs et ibi aliquid notum ꝗ ꝓba.pa noz.in.ca.qm̄ frequenter.§.poꝛro nu ij.in v̄.certitudinaliter extrauꝛ.l.pen.ſtbo.coꝛ ſe.ſingu.cleꝛꝫ ij.in.v̄.moꝛs lo.an.in addi.ſpe in ti.d noto.cri.§.fama v̄ſi.quid ſi ageretur ꝛ ꝑ bal.in.l.iij.C.de ꝓba.ꝛ in.l.ſi ꝗdē hic alleg.ranoꝛ.in.c.in preſentia in v̄ſi.ſolo fama extra de ſpō.vnū cū adde ꝙ moꝛs ꝓbari ꝑ allegantes ſicut vita ꝛ ꝑ bar.in d.l.ſi ꝗndē vi de alex.cōſi.ij.ſi.col.vi.in.ij.vol.et in cōſi.xcv.in.iij.ge

b ¶ Sui viri. Adde quod hic dicitur euꝫ habere loci moꝛtuo viro quia priuilegiū mariti extēdiꝛ ad mulierem donec ſecūdo nupſerit.l.femine ꝛ ibi bar.ff.de ſena.ꝛꝑ cy.in.l.ij.ꝯ.d epi.et cle.

c ¶ Negligentes vel remiſſos. Adde iſti in.l.iudices nu.ſi.et qḋ ibi notatur in ſpo.ſtil.ad ſtatu in §.ſalarii.ꝯ.de annona et tribu.li.x.

tione monaſterii ꝙ retineat in emphiteoſim facit.§.de
impo.lucra.deſcrip.l.j. Bar.murilegulí.i.collígentes pi
ſces de qbus fit incauſtũ principis. Argu.ſumitur ex.l.
2 iſta. ¶ In ſcḋo dico ꝙ ſi aliqs baro cõmiſit feloniã ꝓ
pter quã mereatur amittere terrã ſuã ꝙ imꝑator vel rex
nõ teneatur illã terram ſibi appropriare ſ; alii dare quí
ſeruiat ſm ꝙ ille cõſueuerat facere ar.ad hoc.§.de decu
rio.l.ſi ad magiſtratũ.⁊.l.quidã in ſi.⁊ ibi not.⁊.l.ꝗuis.
Dulius. Sed ſupradicte.ll.non multũ faciũt ad hoc:qꝛ
nõ mirum ſi curiis dãnum paſſis ꝓpter fugã curialium
cum bonis ipſoꝝ ſatiſfiant curiis vel ſubſtitutis in loco
fugiẽtium qui laborãt in officio:ſed dñi non cõſtringũ
tur bona ſibi cõfiſcata ſ; alteri dare imo poſſunt ea ſibi
retinere vt.§.de bonis ꝓſcrip.l.ſi quis poſt hãc.⁊ de ſen.
paſſis ⁊ re.l.ij.⁊.l.fi.⁊ ſi terrã tenebat in feudis a dño vel
rege tũc ſi delinquit cõtra dñm:tũc feudũ dño applica
tur vt in feu.que ſic prima cã be.amit.§.deniq; ⁊.§.ſeq.
vt ſue ꝓprie iniurie habeat vltionem ſi alium tũc defer
tur feudũ ad ꝓximos agnatos vt in feu.ſi vaſ.feu.priue.
3 eu deſera.c.j. ¶ Sed iſta.l.facit ꝓ obſeruãtiam regni
caſtelle nam ibi ſunt caſtellanie ⁊ caſtra cum certis aliis
terris ⁊ redditibus qui vocãtur militie ⁊ cũ moriũtur va
ſalli ſine heredibus vel cũ propter crimen condẽnantur
ad perdendum bona conceduntur ille militie baronie ⁊
caſtra militibus ſtrẽnuis in armis illi ſequũtur regem ⁊
ſuas acies cõtra ſarracenos ⁊ ad hoc facit bñ.l.iſta in ra
tione.nam ſicut ſubſtitutis de qbus hic loqtur tradũtur
bona illoꝝ qui deliquerũt officiariis vt ſeruiant in offi
cio ſic eodẽ modo tradũtur militie ꝑdicte aliis vt deſer
uiãt vt illi faciebãt. Bertrã.de ſecuro.

Si qui. Partus ſequitur ↄditionẽ; matris.
h.d.Bar. ¶ In glo.ibi cũ vel dic hic ſpecia
a le vt.§.de decurio.l.eos ⁊.l.nati.ᵃ Sed regu
lariter cõtra vt no.§.de decurio.l.nullus fo
lius.§.de municip.⁊ ori.l.filios ⁊ ꝓ hoc iura
⁊ ꝓ diſſolutionem ipſoꝝ dr ꝙ ſi aliqs nobilis ex gñe con
trahat mr̃imoniũ cũ filia alicui᷒ plebei vel mercatoris vl
ignobilis ⁊ ſuſcipiat liberos ab ipſa ⁊ poſtea fiat miles
ſicut ſui maiores fuerãt ꝙ liberi ꝑdicti ſint nobiles ⁊ pri
uilegia nobilium habeãt nõ obſtãt.ꝙ mater ipſoꝝ fuiſ
ſet a parẽtibus ignobilibus ꝓcreata pro quo facit.§.de
decurio.l.exẽplo.⁊.ff.de ſena.l.filiã ⁊ ecõuerſo ſi mater
ſit nobilis ⁊ cõtrahat cũ mercatore vel plebeio filii ab ip
ſis procreati reputãtur ignobiles: ⁊ ideo ſi emãt terras
vel poſſeſſiones a militibus vel nobilib᷒ ꝙ tenẽtur ſol
uere finãcias quas ſoluũt ignobiles emẽdo a nobilibus
⁊ facit ad ꝑmiſſa.ff.de ſena.l.femine ⁊ hoc vidi obſerua
ri ꝑ curiales regios leuãtes finãcias de ſecuro.

a ¶ Ex.l.nati. Adde qḋ ibi notaui in apo ſtil.ad iſtum ⁊ in.l.filios.§.de munic.l.et ori gi.li.x.

Si quis ex corpe. Hoies aſtricti cõditiõibus
huius ti.nõ poſſunt liberari nec etiã ex reſcri
pto principis niſi dato ſubſtituto qui ſolẽni
ter approbetur ⁊ talis liberatio vltra ꝑſonaʒ
1 eius nõ porrigitur.hoc dicit Bar. ¶ Nota ſm Dy.qḋ
priuilegium patris nõ prodeſt filio.argu.cõtra.§.de ꝓ
feſſo.⁊ me.l.medicos ⁊ de proxi.ſacroſcrinio.l.in ſacris
lo.iij.in princip.⁊.§.titu.ij.l.eo.⁊ de epiſc.⁊ cleri.l.ij.ſed
dic vt ibi not.⁊ not.per Dy.d.l.ij.§.de epiſco.⁊ cle. Iteʒ
2 ¶ Not.ſm Dy.ꝙ priuilegiũ conceſſum ſcolaribus nõ
prodeſt eoꝝ famulis. Sed dic argu.cõtra.j.de comi.cõ
ſiſto.l.ij.de priuilegio ſcola.l.quotiẽs in princ.⁊ dicta.l.
in ſacris ⁊ in aut.habita.§.ne filius ꝓ patre.Sed credo
dicẽdum ꝙ ſic quoniam aut actus qui exercebatur ꝑ fa
miliam erat talis ꝙ immediate ſpectabat ad ſcolares et
noie ſcolarium exercebatur:vtputa portabat victualia
ad opus ſcolarium ⁊ hoc non tenetur ſoluere vectigal:⁊
tunc extẽditur. Si autem loquatur de illis que fiunt no
mine ꝓprio ⁊ ſpectant ad eos principaliter tũc non gau
dent priuilegio ſcolariuʒ vt in dictis.ll.alleg.⁊.ff.de pre
ca.l.cum ꝑcario ⁊ de vſu ⁊ ha.l.ceterum.⁊.ff.de ſerui.le.
3 l.penulti. ¶ Item nota.ꝙ ſubrogatus in loco alterius
debet vti eodem iure.j.de condi.re.mili.l.ij.lib.xii. Iteʒ
b nota ſm And.ꝙ poteſt quis ſeruire ꝑ ſubſtitutum.ᵇ.C.
de epiſco.⁊ cleri.l.quiſquis.§.de decurio.l.nullus qui

b ¶ Per ſubſtitutũ.adde qḋ notaui in apoſtil.ad iſtum poſt eum in.l.nullus qui nu.j.⁊ apoſtil.in.§.j.libro.xi.§.de decurio.li.x.⁊ ibi remiſſ.an ⁊ qñ quis ꝑ ſubſtitutũ fũgat.

¶ Item nota ꝙ ex mala adminiſtratione ſubſtituti pri
mo cõuenitur ſubſtitut᷒ ſecũdo ſubſtituẽs.§.de prediis
nauicula.l.ſi.in ſi.ſm And.

Priuate. Qui aſſumũtur vt preſint alicui col
legio hoim cõditionatoꝝ nõ admittũtur in
terim etiã ex ſacro reſcripto niſi ſatiſdẽt ido
nee.h.d.Bar. ¶ Quero vtrũ hoc ſit verum
in quolibet officiali publico ꝙ nõ admitta
tur niſi ſatiſdet puto ꝙ nõ ſed ſpeciale ⁊ hoc ⁊ in caſu.l.
ſi.§.imꝑatoris.ff.de admi.re.ad ci.ꝑti. Alś demũ de ne
ceſſitate exigit fideiuſſor ſi ipſe non eſt diues ⁊ idoneus
vt.j.de fund.patri.l.quicũq; ad emphiteoſim. Bar.

Ubi aut partus ſequitur cõditionẽ; illius ex pa
rentibus qui ſunt murilegulus. hoc dicit et ſic
eſt caſus ſpecialis in quo partus ſequitur quã
tum ad ſtatum conditionem patris Bart.ſic
⁊ de ſeruis fugi.l.fina.

¶ De veſtibus oloberis ⁊ deauratis ⁊ de intinctio
ne ſacri muricis. Rubrica.

¶ Super rubrica in ſi.glo.dic ꝙ declarãdo ꝙ quedam
ſunt veſtes de auro puro texte ⁊ iſte ſunt veſtes olobere
quedã ſunt veſtes de ſerico aurate vt qñ aurum inuolui
tur ſupra filũ ſericũ ⁊ iſte dicũtur deaurate quedã ſunt in
quibus nõ eſt aurum ſed ſunt tincte ex illa tinctura que
fit ex murice ⁊ ex cõchilio que eſt adeo ꝑcioſa ſicut aurũ
⁊ hoc videbũtur in legibus ſequẽtibus. Bar.

Auratas. Caſus. Priuat᷒ non dʒ texere nec
cõficere veſtes aureas ad opus ꝑuatoꝝ nec
debẽt nec pñt tales veſtes auree cõfici niſi
in locis publi.ſm And.⁊ Bart.auratas.i.
que ſunt tote de auro puro qs in rub.vocat
oloberas Bar.ac ſericas hic loquitur de veſtibus aura
tis que nõ ſunt tote de auro nõ autem de oloberis que
nõ ſunt tote de auro. Odoff.peragrãdas.i.ne totũ au
rum ponatur in gironibus alicuius veſtis vel dic ſecũdo
ꝙ nullus dʒ texere de auro in veſtibus priuatoꝝ ſed tñ
1 in pannis imꝑialibus.Odo. Uel dic paragrãdas.i.giro
nes vel lora veſtimẽtoꝝ. Dy.in tex.ibi viriles mulierib᷒
tamen nõ eſt prohibitũ ⁊ põt eſſe ratio:qꝛ talibus veſti
bus quis multũ ornatur ⁊ leges loquẽtes de ornamen
tis taliuʒ deferũt mulierib᷒.ff.de auro ⁊ ar.le.l.plaucius
⁊.j.nulli licere in frenis.l.j.§.nulli ⁊ eſſet magis odioſuʒ
principi tũc inter hoies debeat dignoſci ar.ff.de acqui.
2 poſ.l.j.§.veteres de ſecuro. ¶ Item no.hic ꝙ ſicut mu
lieribus ꝑmittitur deferãt veſtes deauratas ⁊ maribus
ꝓhibetur. Sic ⁊ aliquibus ꝑlatis puta maiorib᷒ cõceſ
ſum eſt portare mitras auratas cum gemmis ⁊ aliqbus
aurifrigiatis ſolũ inferioribus ꝟo ꝑlatis eſt cõceſſum ꝙ
vtãtur planis ⁊ albis vt extra de priuil.c.vt apoſtolice.
lib.vj.gineciariis eſt nomen ꝑſonaꝝ hoc eſt textoꝝ ſi ha
bes ginẽciariis.Si vero habes gineciis eſt nomen loco
rum in quibus pãni texebãt. Bar. Not.ex hac.l.ꝙ non
licet viris portare pannos de auro vel de auro filatos vt
j.l.proxima.ſed de ↄſuetudine nõ ſeruatur hodie Bar.
alleg.l.iſta ꝙ ſtatutum penale qḋ loquitur in viro non
3 extendatur ad mulierem. ¶ Circa hoc cũ queritur quã
c do ſub maſculino cõprehendatur femininũᶜ dic qñ aut
loqueris ſub virtute ꝓnis cõprehendatur ⁊ dico ꝙ nõ
ff.de ver.ſig.l.quiſquis an queris an cõprehendatur ex
legis interpretatione: et tunc aut verbum ꝓfertur ab
hoie maſculini generis ⁊ in eo caſu aut in actu fauora
bili ⁊ tũc comprehenditur femininum ⁊ non econtra.ff.
de teſta.tu.l.ſi quid ita in priu.⁊ de le.iij.l.qui duos mu
los aut loquitur de actu odioſo vt in exheredatione et
tunc non comprehẽditur femininum.ff.de liber.⁊ poſt
hu.l.cum quidem.⁊ de ven.in poſſeſ.mit.l.j.§.item que
ritur aut profertur a lege ⁊ tunc aut eadem eſt ratio in
maſculino ⁊ feminino ⁊ tũc comprehenditur femininum
ff.de nego.geſt.l.iij.in principio.⁊ de conſtitu.pe.l.j.in
principio.⁊.ff.de iuriſditio.om.iudic.l.ſi quis id quod.
§.j.aut non erat eadem ratio: ⁊ tunc non comprehen
ditur.ff.de operi.libe.l.ſicut.et de ritu nuptia.l.liber
tum in fine.et hic.

c ¶ Cõprehẽdaẽ femininũ. Adde panor. in.c.ſignificaſti ⁊ qḋ ibi notaui remiſſiue in apoſtil.ad eum in ſi.ma ſculinũ nu.ij.§ reſcrip.

N Emo. Nemo debet portare pannos aura-
tos vel de auro niſi ſibi fuerit cõceſſum ſpãli
ter nec ab excellẽtia principali ꝛ ſi contra fe
cerit grauiter punietur. h.d. facit hec.l. pro
hijs que vidi ꝓclamari de mãdato regis vt
quis nõ eſſet auſus veſtem alicui⁹ pãni portare niſi cer-
ti ꝓcij ꝛ nõ eſſet auſus excedere illud ꝓcium q̃ro ſi illud
poſſet fieri ꝺe iure. dico ꝙ ſic ꝑ hãc.l. ꝛ ꝑ ß.ſ. nulli licere
1 ꝛ facere.l.j. ¶ Item q: expedit regi vt ſui ſubditi nõ ex
ponãt ſua in vanũ vt inſti. de hijs q̃ ſunt ſui vel alie. iur.
§.j.ꝛ.ff. de his q̃ ſunt ſui vel alie. iur.l.ij. Itez põt reſtrin
gi volũtas alicui⁹ ꝓpter bonũ ꝑub.ſ. de metat.l. votũ ꝛ
2 ſ. ne ruſticani.l.ij. ¶ Itẽ q: donatio reſtringitur vſq; ad
certũ modũ ſi nõ fiat corã iudice ꝛ eſt rõ ne ſua deuaſtẽt
C. de dona.l. data ꝛ.l. illud.ſ. de ſa. ſan. eccl. Item legati
vadũt cũ ſumptu publico vt.ff. de leg.l. legat. Sed cer-
tus modus eſt ſtat⁹ in legatis mittẽdis: q: tñ.ſ. tres pñt
mittere vt.ff. de legationibus.l. ſciẽdum ꝛ in clericis re-
ſtringere vt in aut. vt determi. ſit nu. cleri.§.j. colla.j. ꝛ ß
credo qd̃ poſſit taxari ſm magis ꝛ minus arg.ff. de ali.
pu. ꝓſtan.l.ij. ꝛ.iij. Nec ob. ſi dicatur ꝙ mulieribus ꝑmit
tatur vel q: eſt eis deferẽdũ vt dixi in tex. q: dico ꝙ mu
lieres minus exponũt q: maiori tpe eis durant.ff. de le-
3 ga.ij.l. codicillos.§. inſulam. ¶ Iuxta ꝑmiſſa q̃ro ſi ſe-
a neſcallus fecit ſtatutũ^a ꝙ vxores burgẽſium ꝛ etiã mer-
catorũ nõ portẽt coronas aureas vel argẽteas nec ve-
ſtes lõgas niſi vſq; ad pedes ꝛ cõtrarium facientes ſtatut
ꝙ in decem libras condẽnantur an tale ſtatutũ valeat ꝛ
ipſas mulieres inuitas ad obſeruãtiam reſtringat ꝛ vi-
detur ꝙ valeat ꝑ iura in ꝓcedẽti que all’. Item ſtatuẽ pe
nale poſſunt facere ſeneſcalli vt.ſ. de nota.l.ij. cũ ibi no
tatis.ꝛ.ff. ꝙ cuiuſq; iuris.l.j. ꝛ de reg. iur.l. nec ex ꝓtorio
ꝛ facit ad hoc.ff. de ꝓuile. credi. antiho cenſiũ.ꝛ.ff. de ac-
ceſſo.l.j. ibi edictis ꝛ not.ſ. de decretis decurio in rubri.
¶ Sed dico cõtra q: ſtatutũ ipſas non aſtringit ar.ſ.
man.l. in re madata.ꝛ.ſ. de cõtrahen. empt.l. dudũ.ꝛ.ſ.
de iudi.l. nemo exterius. Item ſtatutũ cõtra.l. facere nõ
põt vt.ſ. de offi. prior.l. formã. ſed iſtud ſtatutũ eſſet cõ
tra hãc.l. que ꝑmittit mulieribus portare veſtes etiã au
ratas ꝓhibẽdo tñ viris hic ꝛ.ſ. in.l.j. ¶ Item iſ ſtatu-
ta ꝓ ſua iuriſditione tuẽda facere poſſint non tñ facere
poſſunt ſtatuta ſubiectis ꝓiudicialia ſine cõſenſu ipſoꝝ
cũ dicta ſtatuta cõcernãt factũ ſeu cõmodũ vel incõmo
dum ſubditoꝝ vt in feudis de pace tc.§. poſt natale ſan
cte marie ꝛ ar. C. de auc. ꝓſta.l. ſi. maxime cũ ſunt con-
4 tra.l. ¶ Et ſi dicatur ꝙ hic ꝯtriatur eis q̃ dicta ſunt in
alia.q. ꝓcedẽti. Rñdetur ꝙ ſibi adinuicem nõ cõtrariã-
tur: q:.q. ꝓcedẽs loq̃tur de ꝓhibitione q̃ ſit auctoritate
regia qui põt ſtatuta rõnabilia facere in ſuo regno ad
inſtar ꝓfecti ꝓtorio qui põt.l. cõdere in ꝓuincia ſui regi-
minis vt.ꝺ.l. formã. Itez ꝓhibitio ſuꝓdicta tẽdit ad ma
iorem vtilitatem ꝛ ad maiorem euitationem dãni ſubie-
ctoꝝ cũ ſepius holes ſe induãt q: ſemel in anno vel bis:
ſed vna garlãdia ſeu corona ſufficit ad vitã mulieris et
poſſunt vẽdi poſt tãto ꝓcio quãto fuerũt empte vel q̃ſi
5 ꝛ ſic nõ agitur de euitãdo tãto dãno ſicut.ſ. ¶ Item ve
ſtes lõge ſunt honeſtiores ꝙ breues ꝛ ideo ꝑſone reli-
gioſe ꝓhibẽtur portare veſtes breues vel minus decurta
tas ꝛ ideo aduocati deferebãt togam.i. veſtem magnã ꝛ
longam ꝛ ſic dicebantur togati vt.ſ. de aduo. di. iudi.l. ſi
quis de togatis ꝛ.l. ne quis. ꝛ ad hoc facit bñ extra de vi
ta ꝛ ho. cle. vbi ꝓhibẽtur religioſi portare epitogia alijs
6 veſtibus breuiora. ¶ Item nota hic ꝙ ſic eſt ꝓhibitũ
priuatis deferre veſtes deauratas ſicut eſt ꝓhibitum tu
nicas vel camiſias in pagẽdis deauratis ꝛ hoc ſunt ar-
gumentis ꝙ clerici cõiugati ſi deferant tunicam virga-
b tam nõ gaudẽt priuilegio clericali^b ꝓ hoc extra de cleri
cis cõiugatis.c.j. li. vj. ¶ Sed credo ꝙ ſi tunica ſit ãp-
ta ex toto q: defert cotardiã deſuꝑ indutam ꝙ tñc gau-
deat priuilegio ꝓ quo facit dictum.c.ij. extra de vi. ꝛ ho.
cle.c. ſi. in cle. in viridem quoq; cẽſemus ibi cũ dicit publi
ce vt exponamus publice.i. patẽter. Itez ſi patẽter por-
taret tunicã virgatã vel ſuꝑtunicale virgatũ ſeu partitũ

a ¶ Fecit ſtatutum. Adde de hoc.q. bal. in.l. qd̃ nõ rõnc.ff. de legi.l. ſi. vbi tẽ ꝙ tale ſtatutum valet ſʒ ꝙ non dʒ extẽdi ꝑ illã.l. de quo vide ꝑ card. in ꝓhe. cle. in.§. vniuerſitati.q. ij. bar. cep.l.l. mulieris.§.§. ſig. ꝛ in tracta. de ser. ruſti. ti. de ſerui. aque hauſtus.

b ¶ Priuilegio clericali. Adde de hoc gemi.c.j. in.ij. et qd̃ ibi notatũ i apoſtil. ad eum in ßſi. ipſo iure extra de vi. ꝛ ho. cler.li.

licet poſſit detineri ꝑ iudicem ſecularem vt extra de ſen.
ex.c. ſi iudex laycus lib. vj. tamen reſumendo veſtes cle
ricales reſumit priuilegiũ vt not. ꝑ docto. iuris canonici
in preall’.c.j. extra de cleri. cõiug. de ſecuro.

V Ellera. Duo ꝓhibẽtur hac.l. primo ne quis
tingat veſtes ſuas aliquo colore qui habeat
inſtar muricis. nam cũ verus color muricis
eſt ꝓhibitus: ergo ꝛ eius ſilis. Secũdo ꝓhi-
betur quis ne primo colore de rodino ſuppo
ſito tingat veſtes ſuas q̃cunq; alio colore ſiue habeat in
ſtar muricis ſiue. Sed dʒ ꝑmo imponere colorez albũ ꝛ
poſtea imponat qualem vult dũmodo inſtar muricis nõ
1 habeat ꝛ hoc dicat. ¶ Nota in ꝑmo caſu vbi eadẽ ratio
ibi idẽ ius ꝙ dic vt.ff. de ꝟbo. ob.l. ticio. ¶ Secũdo no.
ꝙ nõ dʒ fieri fraus legi ꝛ aliã via inueniri vt.ff. de trãſac.
l. cum hijs.§. ſi cũ his. ſm And. de barulo. vel pone caſuz
ſic nõ debẽt lane vel pãni tingi aliquo colore ſili colori
2 murici.h.d. ¶ Nota ꝙ non iʒ priuatis hoibus portare
ſcarlatã cum ſit species ſilis purpuree. Nota ꝙ nõ iʒ vi-
ris tingere vel portare pãnos habẽtes ſilitudinem cum
tunica muricis ꝛ ſic de iure nõ iʒ hr̃e veſtes de ſcarlata ſe
imponere pena capitis vt hic in fi. Ex quo habes ꝙ pro
minimo delicto imponitur magna pena.J.l. propi. modi
ficabitur qd̃ ad ꝓterita Bar. ¶ Vellera.i. lana. adulte
rino.i. prauo in tex. ibi rodino.i. tinctura cuiuſdã piſcis
quaſi dicat nõ dʒ poſtea purpureo colore detingi cũ pri
uatis ſic cõceſſum alijs vti colorib⁹ ſm dubiũ ꝛ ibi cum
de albo ꝛ eſt rõ q: veſtimẽtum albũ põt bene aliuz colo
rem recipe. ſed veſtimẽta alteri⁹ coloris maxime ꝓcioſi
nõ poſſunt ex poſt ꝯtrium vel diuiſum colorez recipe ſm
Odo. ꝛ forte hic caſus nõ repiretur alibi. ¶ Sed quero
que eſt rõ ꝙ nõ debeãt veſtes ꝓuatoꝝ tingi cũ tinctura
que ſit cũ rodino ꝛ ad hoc dicant quidã ꝙ ex eo: q: talis
tinctura erat cara ꝛ ideo vt nõ nimis expẽdãt ſubiectis
ꝓhibuit impator hoc q: ipſe volebat ſubiectos eſſe lo-
cupletes in aut. vt iudi. ſine quoquo ſuffr.§.j. colla.ij.
¶ Sed ego credo ꝙ hec fuit rõ q: cũ tincturis de cocto
murice ꝛ rodino piſcib⁹ fiebãt tincture cũ quibus veſtes
impiales tingebãtur ꝛ fuit ꝓhibituʒ ꝓuatis veſtes tali-
bus tincturis ꝛ tingi vt.ſ. que res vẽdi non po.l.j. Sed
quero q̃re cũ ꝗuis pena iponitur ꝓ hijs Rñ. ꝓpter cõ
temptũ ꝛ q: offendũt ꝓncipez tingẽdo veſtes ꝓuatoꝝ cũ
tincturis cũ quib⁹ veſtes impiales dicũtur tingi ꝛ ſic de
bẽt puniri contẽptores q: inobediẽtia ꝛ contẽptus etiã
al’s puniũtur ꝗuiter vt.ff. de re mili.l. iij.§. in bello cũ ibi
not. ꝛ ſunt hec in arg. ꝯtra illos qui contẽnunt ꝓhibitio
nes ꝛ bãna penalia iudicũ ꝙ penis ſtatutis puniri trã-
ſiulit al’s parũ ꝓdeſſet obediẽtibus ſua obediẽtia ſi cõ-
tumacibus ſua cõtumacia nõ obeſſet ꝯtẽpta eñi maie-
ſtas nõ dʒ impunita remanere vt.ff. de iuriſdi. om. iud.l.
ſi familia de interroga. act.l. de etate.§. qui tacuit.ꝛ.ff.
3 de ope. no. nũ.l.j. ibi iure vel iniurias tc. ¶ Itez q̃ro cir
ca hãc.l. ſi priuati veſtes vel pãnos tinctas ꝛ tinctos ite
rum lauare ꝛ tingere de tincturis cũ quib⁹ tingũtur pã-
ni gẽtium ꝓphanaꝝ vel plebeyoꝝ faciant an incidãt in
hãc vel aliaz penã ꝛ credo ꝙ nõ q: que nõ ſunt ꝓhibita
cuilibet ſunt permiſſa vt.ſ. de reli.l. ſtatuas.ꝛ.l. iſta nõ
obſtat q: loq̃tur de tincturis ꝓcioſis cũ quibus tingebã
tur impiales veſtes nã ꝛ de incauſto facto de cocto muri
ce ꝛ ꝯchilio fiebãt incauſtũ de quo reſcripta ꝓncipis
ſignabãtur ꝛ cũ dicto incauſto nullus ꝓuatus aliq̃d ſcri
bere debebat al’s eſſet puniẽdus ſi hoc faceret.ſ. de di
uerſis reſcriptis.l. ſacri affatus ꝛ.ſ. que res vẽdi nõ poſ-
ſunt.l.j. ſed cũ incauſto qd̃ ſit cũ gomis ꝛ alijs ſpeciebus
ſcribũtur oĩa alia idez dico in veſtibus tinctis ſi interim
tingũtur cũ herbis vel alijs tincturis cõibus cũ quibus
panni priuatorũ tingũtur. nam ſi cũ rodino tingerẽtur
4 haberet locũ pena huius.l. ¶ Itez pene ſunt molliẽde
ꝛ reſtringẽde.ff. de penis.l. ſi ꝓces.ꝛ.l. interꝓtatione ꝛ.l.
ſi abſentem ꝛ ar.ff. de ac. ꝛ ob.l. amamus.ꝛ.ff. de liber. ꝛ
poſtu.l. cũ quidã. Item hoc ꝓhibet veſtes ꝛ pãnos tin-
ctos tingi cũ murice vel cum rodino ergo cũ alijs tinctu
ris nõ vetitis ꝑmiſſum videtur ar.ff. de iudi.l. cũ ꝓtor.
ꝛ.ſ. de pacr.

vi. Philip. fr. ſ. ibidẽ in.ij. et qd̃ ibi etiã notatũ i apoſtil. ad eum in ßſi. fecit ꝙ not. in fi. ꝛ in.c.j. in.j. vbi & addidi ad eũ in.§. cõſuri et veſtes de cleri. cõiu. li. vj. plenius ꝑ alex. cõſi. viij. vol.j. et conſi. lxj. vol. iiij. et cõſi. lxxij. ꝛ cõſi. clxxvij. vol. primo.

r.ſ.de patr.l.maritus.ad qd facit.ff.ſo.ma.l.ſi cũ dote.
in prĩ.r.l.ſi ſto negociũ.§.de vno. Item de tincturis mo
dici precij ceſſat ratio ꝓhibitionis: q2 cũ talibus tinctu
ris modici valoris non tinguntur veſtes principũ. et ita
tingendo non pariſicant ſe principi nec ſuum patrimo
nium minuere: ſed potius maiores expẽſ. cuitant. et ideo
hec lex non habet locum nec eius pena. ar.ff.de iur.pa
tronatus.l.adigere.§.quis. De ſecuro.

Emperent. Hec lex eſt facta ad modificandum precedentẽ que imponebat ita grauez penam in qua veriſimiliter multi incurrunt. precepit igitur imperator ꝙ nullus audeat poſſidere dictas ſpecies ſeu dictos pannos q̃ conueniunt ſoli principi et domui ſue. hoc dicit. Primo in prima parte. Sc̃da incipit ibi: nec pallia principis ꝙ nullus in domo ſua texeat tales pannos vel pallia. Tertia incipit ibi ꝓferant. iubet ꝙ quicũq; habet dicta pallia ſeu dictos pannos de dictis coloribꝰ ꝓferant in publicum et fiſco tradant. Quarta incipit ibi nulla ſtamina cum.ſ. ꝓhibuerint ne texant panni in totum tincti conchylio. hic ꝓhibet ne contexant panni qui habent ſtamina de filo dicto colore tincti. Quinta icipit ibi ne eiuſdez ꝓhibet ne fili tincti dicto colore p trama ponant in pã
1 nis. ¶ In tex. ibi iperfectionis.i.tinctionis.lz gl. aliter exponat. decurrant.q.d. ſola tincta dicto colore non currant per telam ſordidã arguta pectina. et eſt ſenſus ſicut ſ. prohibuit ſtamina fieri de dictis filis. Ita prohibet.ſ. fieri ſtamina q̃ inuulgari vapulant tramus. Sexta incipit ibi reddenda. precipit ꝙ veſtimenta olobera.i.de auro puro offerant et dent erario. Erario.ſ. dicta fila et dicta pallia de q̃bus dixi.ſ. in tribus pri. verſiculis. poſſet etiã legi cũ ſeq. Septima incipit ibi nec eſt. dicit ꝙ nullꝰ poteſt c̃oqueri de iſtis veſtibus ſi non rehabeat preciuz q2 ſatis eſt ꝙ propter dictam alienationez ipſa mereat imunitatez a pena capitali q̃ imponebat per.l.precedẽtem calcare.i.dicit illa q̃ non fruant. vnde cũ ꝓpter iſtaz oblationem liberent a pena precedeñ.l. merito. dicit calcare ſed ipunitas. Octaua incipit ibi: niſi q̃s. dicit ꝙ ſeq̃tur ex oblatione habet locũ in preteritis. ſed ſi quis i ſeruiturẽ c̃otra predicta fecerit puniẽ crimine.l.iul. maieſt.
2 ¶ Not. arg. ex hac.l. p prioribus.i.c̃oſulibus iſtius ciuitatis q̃ ſepe faciunt.l. ꝙ oẽs ſoluentes collectaz antiquam infra certuz tẽpus liberent a penis q̃s incurrent cũ eis pro modico imponẽ magna pena et multi in eam incidunt. videẽ licitũ vt p aliam.l.c̃oceedatur impunitas. Itez per hanc.l. põt imponi caſus et.l.cum lex.ff.de leg.
3 ¶ Ultimo hec.l. põt induci ad.q. cũ ſint ſtatuta p italiã ꝙ mulieres nõ poſſint portare certa ſtatuta ornamẽta et certos pannos. ꝙ ſi maritus vxori ſue pannos et ornamenta et res ad eius vſuz paratas legauerit an debeant
a illa ꝓhibita portariᵃ ex forma alicuius ſtatuti. de hoc dicam.ſ.ti. nulli licere in frenis.l.j. et tetigi in.l.quis.ff.de auro et argen.le. bar. c̃otra hanc.l. eſt.ſ.l.ſ.et.ij. vbi nõ ꝓhibent mulieribus tales veſtes deferre: ſed ſolis viris. hic autẽ c̃otrarium ibi cũ cuiuſcũq; fuit ſexus rc. Solu. hic loquiẽ de mulieribus vilis c̃oditionis ibi de nobilibꝰ. de quo.ſ.ti.iij.l.j.§. nulli. vel dic ꝙ hic ꝓhibetur maribꝰ et feminis deferre in.l. c̃otrarijs. ſed non viris qd eſt con
4 tra aliq̃s mulieres portantes veſtimẽta aurea. ¶ Itez not. ex h.l. ꝙ in crimen leſe maieſtatis nedum q̃s incidit qñ in perſonã pncipis machinaẽ vt.ſ. ad.l.iul.ma.l.q̃s q̃s. ſed etiã q̃ preſumit facere vel portare veſtes ſoli principi c̃ouenientes. ¶ Et ſic facit ꝙ ille q̃ ſcindit vel q̃ rũ
b pit veſtes clerici incidat in penã excõicationisᵇ qm̃ que adherent religioſis religioſa ſunt.ff.de rei ven.l. q̃ religioſi. et.xvij.q.iiij.c.ſi quis ſuadẽte. In glo. q̃ incipit idẽ ſi pedes. Bartholomeus brixi. ¶ In ea.glo. dicit idez ſicut ſi ipſum percuteret. q2 eadez violentia ſit perſone.ff. de iniur.l.ſi eſt q̃ſtionis. ſed forte poſſet reſpondi ꝙ in dicta.l. dicẽ actione iniuriaruz agi poteſt nec põt negari q̃ etiam clericus hoc caſu poſſet agere hac actione. ſz non ſequitur ꝙ ob hoc ſit excõmunicatus quia requirit iniectionem manuũ vel pedum in perſonam clerici factã

a ¶ An debeatur illa ꝓhibita portari. adde ꝙ hz bar. in.l.quis p iſtaz alleg. tenent h diſtincte ꝙ no. bal. cũ in.l. cũ te.ſ. de dona. ante nup. et in rubrica.ſ. de condi. furti ve dicitur ꝙ ſaltez debetur illarũ veſtiũ eſtimatio que ad hoc refert et ſequiẽ franciſcus de are. ſing. ſuo. lxiij. inci. ſtatuto huius ciuitatis p quo Adde eũdem bald. in.l. in legatis.ſ. de legatis et lodo. ro. et moder. in.l. multum.ff. de ver. ob.

b ¶ In penam excõicationis. Adde guil. de cug. in.l. ſi quis per calũniam in.iiij. in §. ſz pone ꝙ ego nõ percuſſio corpus.ſ.de epiſ. et cle. et guido. papi. deci. ccex v. et ibi notaui in apoſtil. ad eaz.

fuiſſe vt extra.de ſenten.excõ.c.nuper.circa mediuz. et illud eſt iniuriam facere vel inferre q̃ etiã verbo infertur. vt.ſ.de iniur.l.ſi non c̃ouicij. et aliud eſt facto inferre: et tunc oritur actio iniuriaruz vt.ff.de iniur.l.lex cornelia. et tunc bene incideret in canonez late ſententie vt in preallega.c.ſi quis ſuadente. et extra de ſenten.excõ.c.contingit. Sed Inno.ſ. ꝙ ſcindens veſtes quas ꝑfert clericus eis veſtitus incidit in ſententiam excõmunicationis ſecus ſi eſſent ſeparata a corpore clerici. et plus dicit ꝙ ſi caperet per frenuz rocinnũ clerici equitantis ꝙ eẽt excõmunicatus: q2 violẽtia perſone videẽ inferri ꝓpter coherentiã et hic ipſe dicit in.c.nuper.ſ. pri. alle.

Urpure. Prohibet imperator fieri nũdinas i. mercationem ſiue c̃omercia a priuatis veſtium imperialium.i. purpurarum et ad hoc vt huiuſmodi mercationes poſſint meliꝰ cohiberi vult imperator ꝙ certis tẽporibꝰ mittantur certi ſcriniarij ad hec c̃omertia prohibenda ꝙ ſi male exercuerint hanc ſolitudinem eis c̃omiſſam perdent oia ſalaria que de publico conſueuerunt habere et ſoluent.xxvj.lib.auri. et ꝙ mittebanẽ ſcriniarij.l. ſeptimꝰ de ſcrinio exceptorũ q̃ erant tñ.vij. ſcriniarij. vici.de ſcrinio.canone: q2 iſti erant.vj. quintus de ſcrinio tabulariũ q2 iſta erãt quinq;. et ita mittebaẽ vnus de quolibet ſcri
1 nio. et ſic erant tres. quibus hec c̃omittebanẽ. ¶ Nota ꝙ qui negligenter ſe gerunt in officio ſuo debent ꝑdere
c ſalariaᶜ que de publico percipiebãt vt hic. et.ſ.de anno. et tri.l.pe. imo eſt honore et adminiſtratione priuandus. vt.ſ.de offi. prefec. preto.l.ſi quos. cũ ſiſi. ibi nota. An. hec.l. a c̃otrario ſenſu facit ꝙ ſi papa conceſſit alicui vt q̃diu ſteterit in ſtudio poſſit percipere fructus ſue eccleſie modo ꝓpter aliquã cauſam vacet ſtudium nunquid priuabitur iſto priuilegio: arg. hic ꝙ non priuatur cũ nõ ſit in culpa. vt.ff.de var. et extraordi.cog.l.j. et loca. et c̃oduc. qui operas. In c̃otrarium videẽ q2 ideo daẽ priuilegiuz vt quaſi faciãt. et iõ ceſſante cauſa rc.ſ.õ excu.mu.
2 l.ſ. et de proſe. et me.l.j. ¶ Itẽ p hoc quis non ſit in cul
d pa captus nõ habet ſtipendiaᵈ.ſ.de re mili.l.ſ.li.xii. De ſecuro. Hoc intelligo verũ ſi longo tẽpore ſtudiũ vacare habeatis: qd veriſimiliter ibi non remanẽdi ꝓpter mortalitatem guerrã vel ſimilia. q2 tunc habebit priuilegiũ. etiã tẽpore quo ad domũ redijt.ff.ex qui.cau.ma.l. qui. mittaẽ.§.j. et.l.ſi tui.§.ſ. alias aũt ſi modico tẽpore ſtudiũ vacaret vt ꝓpter aliquas ferias repentinas: aut alia iuſta cauſa credẽdi. not. per dy. illud priuilegium. Sic põt intelligi.l. et ſi per pretorem.§.ſi ferie.ff.ex qui.cau.ma. et ff.de re mili.l.non oẽs.§. qui ab hoſtibus iuncta.l. ſcis. cum concor.ff.de in integrũ reſti. et.ff.de lega.l.ij. ibi an. ex neceſſaria cauſa.

¶ De fabricenſibus. Rubrica.

1 ¶ Super rubrica not. hic ꝙ in ſtatuto quo ꝓhibentur arma tenere p priuatos non c̃otinent lapides et fuſtes. Sed videtur c̃otra de legibus q̃ dicunt ꝙ appellatione armorũ lapides et fuſtes c̃otinenẽ.ff.de vi et vi.ar.l.iij.§. j. et ad.l.iul.de vi.pu.l.hij qui. Sed dic ꝙ quidã q̃ de ſui natura nõ poſſunt applicari ad alium vſum niſi ad vſuz armorum vt enſis et lacea et talia c̃otinẽtur ſub nomine armoruz. et ſub ſtatuto de quo dicitur hic. et ita intelligiẽ glo. iſta et.ff.ad.l.iul.de vi publica.l.ſ. q̃ eñ ſunt q̃ ex natura ſui gñis applicanẽ ad aliũ vſum. et circa iſta eſt diſtinguendũ q2 aut tu queris vtruz appellatione armoꝝ contineanẽ ante maleficiũ c̃omiſſum. et dico ꝙ non continentur vt eſt in lapidibus. vt.ff.de auro et argen.leg.l. quis. aut q̃ris an poſt maleficiũ c̃omiſſum c̃oprehendãtur: et dico ꝙ ſic. et ita intelligitur in c̃otrarium alle. Sed
e nunquid eſt licitũ tenere ſaltim armaᵉ in domo propria ad defenſionem. et videtur ꝙ ſic.ff.de iuſticia et iure.l. vt vim. et.ff.de vi et vi.ar.l.j.§. vim. et ideo videtur licitum cũ ſine hijs non poſſet quis defendere.ff.de ꝑatr.l.ad legatum. et de iuriſdi.om.iudi.l. et q. et.l.ij. Sed c̃otra videtur.ff.ad.l.iul.de vi.pu.l.ſ. et.l.penul. et in auẽ.de armis. §.penul. nec ob.l. c̃otra q2 omnia ſunt licita rc. quoniam vni. niſi expreſſe fuerint prohibita: ſed omnia arma ſunt

c ¶ Perdere ſalaria. Adde iſtũ in.l. incliees nu.ri. et qd ibi notaui in apoſtil. ad eum in ver. ſalariũ.ſ.de anno. et tribu.li.x.

d ¶ Non hz ſtipẽdia. Adde bar. ang. et bal. in.l.j.ſ.de re mili.li.xij. bal. in.l.fi.ſ.de c̃odi. inſer. in fi. et ſpe. in ti. de loca.§. poſtq̃ ca ſu.viij. v̄ſi. q̃d ſi faber. et vtrũ debeat redimi per decẽ exercitus vide eũdem in.ti. õ iu di.§. ſpecialiter vero vſi. illud aũt queritur et ſeq. vbi diſtĩg.

e ¶ Arma. Ad de lodoui. ro. ſing. ſuo. cclxij. inci. prohibitũ eſt.

prohibita tam in inuadendo ꝙ i defendẽdo: q2 pnceps
vnicuiqꝫ videtur dediſſe ſecuritatem prohibendo arma.
arg. in auꝭ. de man. prin. §. patrocinia. ff. ꝙ met⁹ cauſa.
§. nõ eſt veriſimile. τ ff. ad. l. iul. ma. l. j. ¶ Sed certe ho
die derogatur huic. l. τ ſimilibus p generalẽ conſuetudi
nem prouinciarũ aliaꝝ cũ3 hodie armoꝝ factores non
eligantur a re publica ar. ff. de legi. l. de quibus. et facit
ꝙ de vſu dicitur vt in auꝭ. vt pprio nomine imperato. §.
j. vnde tẽpore harũ3 legum nullus ibit ad exercitum niſi
eſſet perſonaliter electus vt. ff. de re mili. l. qui cum vno.
§. qui filium. τ erant deſtinati in certis locis iſti milites
quorum auxiliũ iplorabaꝭ cũ3 indigebat res publica. S.
de offi. preto. l. ij. §. quãtos aũt. ſ3 hodie ab vſu receſſum
[...] nõ etiã iura armoꝝ predicta ſunt abrogata.

Omnibus. Ad euidentiã nõ qõ fabricenſes
ſunt q̃ faciunt arma publica de ferro qõ da-
batur eis a priuatis q̃ pro tributo ſoluebãt
certam ſpeciẽ ferri fabricenſibus. ¶ Dicitꝭ
ergo hic ꝙ q̃ debet ſoluere fabricenſibus fer
rum non liberatur ſoluẽdo eſtimationẽ: q2 fraus poſſet
fieri fiſco ſoluendo aliud p alio: q2 minus ſolueret ꝙ va-
leret ferrũ qõ debet ſolui. τ ita not. ꝙ aliud p alio nõ de
1 bet ſolui. ¶ Item not. ꝙ q̃ tenetꝭ ad aliquod munus nõ
liberatur ſoluendo eſtimationẽ vel redimẽdo onus p pe
cunia vt. S. de excu. mu. l. illud. τ. ff. de mu. τ ho. l. extima-
tionem. An. Uel pone caſum ſic pecunia p re ſolui non
2 debet fiſco. hoc dicit. ¶ Not. hic videtꝭ caſus contra re-
ctores huius ciuitatis q̃ in ſuis electionibus pmittunt
dare cõi duas baliſtas certi valoris. poſtea volunt dare
quantitatẽ nõ audiuntꝭ. caſus eſt hic in terminis l3 regu
la ſit ꝙ aliud p alio ſolui nõ poſſit inuito creditore vt. l.
ij. ff. ſi cer. pe. bar. In text. ibi ſpeciebus fabrice debitis.
dyl In tex. ibi. venerabilis aliis notabilis. not. hic materi
am ferri dici nobilẽ ſm duliũ. ibi liqueſcat. not. ꝙ ferrũ3
qõ cito liqueſcat melius eſt. Dulius. fraudibus. i. fraudũ
cõmittendarum. dy. cõſulaꝭ faciendo arma. Dy.

Rimicerium. Iſta. l. tractat de puilegio pri-
micerij. τ primicerius eſt q̃ preeſt fabricen ſi
bus q̃ recipiebat arma facta a fabricẽſib⁹ τ
reponebat in publicis armamẽtis iſte primi
cerius q̃ per bienniũ durauit i ſuo officio ha
bet immunitatẽ oim muneꝝ. τ etiã habet dignitatẽ prote
ctoris vt veniat ſingulis bienniis adoraturus iperialẽ
1 eternitatem. ¶ Not. ꝙ adoratur pncipalis maieſtas.
¶ Itẽ not. ꝙ dicitꝭ eterna iproprie cũ q2 nihil eſt eternũ
niſi deus. vt. ff. de ſerui. v2. pre. l. cũ debere. An. In textu
primiceriũ q̃ preerat fabricẽſibus. dy. honoreqꝫ q2 quilꝫ
tenetur eũ honorare p bienniũ. i. in fine cuiuſlibet bien-
nij. ſ. veniant ad principẽ. i. co. ideo vt magis ſint diligẽ-
tes in eoꝝ officio: τ vt reddãt rõnẽ quot loricas τ quot
2 et qualia arma fecerint in iſto biennio. ¶ Sicut papa
facit corã ſe epiſcopos non vt rationẽ adminiſtrationis
audiat: ſed vt pecuniã ab eis extorqueat. Odoff.

Tigmata. Fabricenſibus ſicut tironibus ſti
gmata infigitur: τ qui eos celauerit cũ corũ
liberis fabrice vendicantur. Hoc dicit bar.
1 ¶ Primo quero qualiter iſta ſigna infigun
a tur^a. poſſumus dicere ꝙ iponebatur aliqõ
ſignum ſicut videmus hodie aliquos portare aliquod ſi
gnum panni in brachiis. Sed hoc non eſt de mente. l. q2
fugiens poterat celare vnde infigitur in carne. vt not. in
l. penul. vt. ff. ex qui. cau. ma. Iſta. l. pbat vnã ſolennem
practicã. Si queratꝭ in iudicio de aliquo hoie querendo
vtrũ iſte q̃ tali tẽpore fuit in ſtudio. vel q̃ ſic fecit: τ talis
teſtis dixerit ſe cognoſcere q2 vidit τ inſpexit faciẽ eius.
valet eius dictum vt. l. cum in diuerſ. ff. de religi. Sed vt
de facto accidit inuenitur homo mortuus cui⁹ facies eſt
adeo deuaſtata q2 non poteſt per eam cognoſci certe de
2 ueniendum eſt ad alia ſigna corporis. ¶ Unde ſi teſtis
b dicat τ recognoſcat ꝙ eſt talis ex tali cicatrice^b quam hꝫ
in aliqua parte corporis ꝙ talis teſtis recte pbat caſus
eſt hic facit etiam vt animalia ex iſtis ſignis ſeu ſtigmati
bus recognoſcantur. τ ideo de cõſuetudine eſt inuentũ

a ¶ Infiguntꝭ. Adde ſpe. ple ne in ti. de pro cu. §. j. v̄ſi. itez ꝙ eſt miles.

b ¶ Ex tali cicatrice. Adde Anthoni. coro ſe. firme in. ij. ſing. ſui is ver. teſtis incl. dicitũ teſtis aſſerentis τc. vbi refert bar. hic.

vt equi τ alia animalia ſignentur certis ſignis quibus
3 recognoſcantur. Bar. ¶ Et ex iſtis habetur: nunquid
ſi aliquis vouerit religionem τ ſe obtulit in manib⁹ ab-
batis: nunquid incontinenti eſt monachus ante habitũ
ſuſceptum τ efficiatur inteſtabilis. τ per. l. iſtam cum ſi-
milibus. S. poſitis. videtur ꝙ incontinenti non ſit mona
chus. imo interius ſit habitus ſicut τ hic ſtigmata. Nã3
et miles extunc fruitur priuilegio militari ex quo in nu-
mero eſt recept⁹ non ex quo eſt electus vt. ff. de re mili.
l. antepenul. τ vltima. ¶ Sed contrarium credo ex quo
conſtat de voto vt modo dixi vt ſic monacha nec requi-
ratur habitus vt extra de reg. c. porrectum. quod ponit
4 hunc caſum An. ¶ Facit ꝙ ſi aliquis fuit licentiatus
τ a papa impetrauerit tanqꝫ doctor: ꝙ non valeat impe
tratio q2 birretum eſt inſignium doctoris τ hoc inſignio
ſtigmata iponuntur. vt. ff. de offi. procõſul. τ le. l. j. Item
q2 talia ſigna multũ faciunt vt. ff. de iniur. l. itez apud la
beonem. §. ſi quis virgines. τ. l. j. §. ſed et qui dñi. τ. S. de
lati. liber. tollẽ. τ p h. ff. de teſta. mili. l. ex eo. ¶ Itẽ pri-
ceps non videtur donec habeat inſulas vt. l. bene a zeno
ne. S. de quadri. preſcrip. q2 non habetur pro cõpleto cũ
aliquid deeſt τ facit ad premiſſa. ff. de le. iij. l. librorũ3. §.
ꝙ tamẽ caſſius τ extra. de reſcrip. c. radulphus. Super
quo vide qõ habetur τ not. per Inno. τ alios doct. iuris
5 canonici. in. c. ſuper litteris. extra de reſcrip. ¶ Itẽ hec
l. facit argumentũ ꝙ ſi aliquis percutiat ſeruientem qui
non portabat baculũ ꝙ non teneatur maiori pena ꝙ ſi
priuatũ percuſſiſſet ſi ignorabat ipm eſſe ſeruientem ad
quod facit ꝙ de iure fiſci. ſed ſi accepto: q2 veſtes τ bacu-
lus depictus ſunt ſigna per que cognoſcuntur et diſcer-
nuntur deferentes quales ſunt. τ ad hoc melius. ff. loca.
τ dicta. l. ſi ignorãs. τ. ff. de rerũ. di. l. factũ. q2 legati por
tabant herbã vt cognoſcerentur. τ ad hoc faciunt etiam
iura ſuperius alle. τ extra. de ſentẽ. excõ. c. ſi iudex. li. vj.
τ. ſ. de aque ductu. l. penul. ſed ſi ſciebat eum eſſe ſeruien
tem tunc ſecus: q2 certũ certiorari non oportet. vt. ff. de
ac. empt. τ ven. l. j. §. ſi. ¶ Sed ignorãs excuſaꝭ: τ ſi non
a toto tamẽ a tanto. vt. ff. de termino amo. l. ij. §. ſi. τ. S.
de tabu. l. generali. De ſecuro. τ ſic in percutiente clericũ
non incedentem in habitu clericali vt no. i dicta. l. ſi igno
rans. ff. loca.

I quis cõſortium. Hic ponitꝭ ordo qualiter
quis ad fabricã ſuũ ordinẽ poteſt cõuolare
τ dicitꝭ hic ꝙ q̃ vult eſſe de cõſortio fabricen
ſium debet venire corã ſuo iudice vocatis il-
lis quoꝝ intereſt: τ q̃ leduntꝭ ex tali in cõpa-
ratione τ corã actis debet pbare ſe non eſſe ſubiectũ al-
teri corpori ciuitatis nec alteri obnoxiũ. preſtans hanc
cautelam fuit electus τ inueniꝭ alteri corpori obnoxius
reſtituiꝭ illi corpori cui pmo fuit obnoxius. An. Edoce-
at. i. probet dy. ſuſcipiatur p magiſtrũ fabricenſiũ. odof.
1 oppreſſerit. i. per mandatũ admiſſus fuerit. ¶ Et nota
c hic pbari negatiuã^c ſic: τ alis in auꝭ. de heredi. τ fal. §. ſi
vero abſunt. ſuper verbo vidiſſe. circa ſi. in ver. item no. ꝙ
negatiua τc. τ de hoc habetur extra de elect. c. bone me.
¶ Not. tex. p opi. Inno. qui dicit ꝙ quando negatiua
eſt cauſa alicuius intentionis ꝙ ille q̃ negat debet pba
re. vnde ſi dico te excõicatum q2 non ſo uiſti vel non eſt
audiendus in iure: q2 non ſoluiſti collectas tu q̃ excipis
debes pbare. Ita notat ipſe in. ca. ſuper his de accu. et
Cy. in. l. ij. C. de iure emphi. in. v. q. Itez videꝭ de hoc tex.
2 ſ. l. hoc iure. ff. de verb. obli. τ ibi dixi. bar. ¶ Item nota
ꝙ vocandi ſunt illi quorum intereſt vt hic. τ. S. ſi minor
ab here. ſe abſti. auꝭ. oẽs. τ. ff. de mino. l. in cauſe. §. cau-
ſa cognita. τ. ff. de adop. l. nam ita. τ. ſ. de omni agro de-
ſer. l. quicunqꝫ defectum fundũ. §. ſi. τ. S. de auc. preſt. l. ſi.
3 τ extra. õ teſti. c. ſignaſti nobis. ¶ Et eſt in ar. l. iſta ibi
obnoxium τc. ꝙ fratres predicatores vel minores non
poſſunt aliquem recipere in ordine qui ſit obligatus ali
cui. τar. in auꝭ. de ſan. epi. §. ſi quis aũt monachicaꝫ. nec
debet ad ordines pmoueri vt extra. de obli. ad ratioci.
c. j. ſm duluum. Et ego ꝙ hoſpitalarij ſancti iohãnis de
hoc inquirebant quando recipiebant fratres. et de hoc
interrogabant

c ¶ Probari negatiuã. adde lanfrã. õ oia. in. c. qm̃ cõtra falſã in prin. nu. iij. v. tertio nota et qõ ibi notaui in apoſtil. ad eũ in. v. corpori τ ſeq. et. §. ſectiõ depõnes in ſi. h. τ negatiua nõ põt pbari extra de probat. pauor. c. de teſtib⁹ nu. j. vbi etiã notaui in apoſtil. ad eũ in. v. ad certas perſonas τ locũ extra õ purga. cano. τ ibi ant qui. negatiua ſic pbabilis τ cui pbandi on⁹ incumbat.

interrogabant eos ꝛ ſuper aliſs ꝛ bene faciebāt. ¶ Et
4 circa hanc.l.quero qui poſſunt eſſe quoꝝ intereſt: dico
ꝙ illi quibus poſſet eſſe preiudicium q: illi ſunt vocandi
l.nā ita.ff.de adop.ꝛ.ꝟ.de auc.preſtan.l.fi.et.l.in cauſe.
§.cauſa cognita.ff.de mino. Sed nunquid debebunt voca
ri ſingulariter: dico ꝙ nō ſufficit ꝙ generaliter vocētur
cum precone vt not.ff.ex qui.cau.in poſ.e.l.hoc aſit.§.j.
et ex qui.cau.ma.l.ergo et.ꝟ.de re pig.l.ſi e.tēpoꝛe.et ſi
hypothecas. ¶ Sed que eſt ratio hui⁹.l.dico ꝙ cū eēt
aſtrictus aliſ curie eſſet denudare vnū altare vt aliud co
operiretur quod eſſe non debet.i.vnā curiā propter aliā
denudare vt.l.cetera.§.ſed ꝛ ſi quis.ff.de le.j.ꝛ.ꝟ.q̄ po.
5 in pig.ha.l.aſſiduis. ¶ Item premiſſa ſuperius alle.va
let.l.nam ita.ꝛ alie eius cōcoꝛdantie faciunt ꝙ quando
puilegia vetuſtate vel alia cauſa ſunt coꝛrupta vel dele
ta.vel quando inſtrumenta vel teſtamēta reficiunturvel
interim groſſantur debent vocari illi quos tangunt ꝛ q̄
poſſint damnū pati ex refectione.de hoc dici conſueuit.
ꝟ.de diſcuſ.l.ne caſus. An.ꝛ doct.ꝛ ibi plene ſcripſi in di
cta.l.ne caſu.

Itare puiſum. Fabꝛicenſes cū ſobole tenenẜ
fabꝛice ſeruire: ꝛ vnus tenetur ꝓ alio de coꝛ
poꝛe. In tex.ibi periculo.periculū eſt omniū
q̄ ſunt in numero illo vel collegio. gerant.i.
1 ſollicite aduertāt q̄liter ſocij faciāt. ¶ No.
caſum in quo vnus tenetur ꝓ alio ſilere.in.l.fi.ꝟ.de nau
fra.alia ſimilia notanẜ per glo.in.l.j.§.ſi plures.ff.de ex
erci.not.argumentū ꝓ ſtatutis floꝛentinoꝝ qui dicit ꝙ
vno delinquente de vna agnatione ceteri tenenẜ.fact.j.
de primipilo.l.fi.ratio iſtoꝝ ſtatutoꝛuꝫ ꝛ.l.eſt que hic in
tex.ponitur.bar.prouiſis.i.fabꝛicen.cōmittiẜ.i.male ad
miniſtratur. Dy.ſpeculā.i.malā adminiſtrationem. Dy.
2 ¶ Not.ꝙ ſi ab vno de coꝛpoꝛe delinquitur ad omnium
tranſit diſpendiū.vt.ꝟ.de naufra.l.vlti.ꝛ ibi non ſm du
lium.ꝛ ſpāliter notarores vt.ꝟ.de ſuſcep.l.ij.li.x. ¶ Itē
hec.l.eſt in ar.ꝙ dñs tenetur de facto ſuoꝛum curialium
vt.ꝟ.de cōditis in pu.hoꝛreis.l.ij.ꝛ ibi de hoc dici cōſue
uit.ꝛ ibi not.ꝛ in auẜ.de iudi.§.hec autem.ꝛ.ff.de offi.ꝓ
conſul.l.iiij. Item facit ꝙ pater per filium duelare.ꝛ.ff.
de legationibus.l.ſciendū.§.legati.qḋ eſt verum ſi alle.
aliquem neceſſitatem vel cauſam iuſtam vt not.de cleri
co violatoꝛe pacis.§.ruſticus. In glo.poſita ſuper v̄bo
aut omnino.ꝛ ibi per Ia.de bello viſu.alꝯ.cōtra ar.ff.d
verb.obli.l.ſtipulatio iſta.§.ſi q̄s.ꝛ de cōdi.ꝛ.de.l.q̄ he
3 redi.in prin. ¶ Itē facit ꝓ ſtatutis villarum vt amiſſa ꝑ
ignes emendentur per vicinos.ad quod.ff.de incen.rui.
naufra.l.ne quis.ꝛ.ꝟ.de naui.l.fi.ꝛ facit.ff.de decurio.l.
decurionibus lapſis.ꝛ arg.ꝟ. noua vectiga.inſti.non
poſſe. De ſecuro.

Os qui inter. Fabꝛicenſes ꝛ eoꝛum vxoꝛes
ꝛ liberi durante eoꝛum officio vel finito non
poſſunt niſi coꝛam prefecto pretoꝛio vel ma
giſtro officioꝛum cōueniri.hoc dicit bar. Sꝫ
dic clarius ſm An.de barulo.ꝙ hec lex tra
ctat de puilegijs fabꝛicēſium.ꝛ duo puilegia dantur
vnum durante officio ibi vſq; eoꝛū.et aliud finito offi
cio qḋ poteſt eſſe quando fuit fabꝛicēſi.electus ad tem
1 pus regulariter l perpetuuꝫ.vt.ꝟ.l.ꝓx. ¶ Primū ergo
puilegium eſt ꝙ ipſi ꝛ filij ſui ꝛ vxoꝛes ſue debent con
ueniri coꝛam magiſtro officioꝛum durante officio. Tan
dem ꝙ etiam poſt finitum officiuꝫ ſunt imunes a perſo
2 ſonalibus oneribus. ¶ Ex quibus not.ꝙ priuilegium
mariti ꝓdeſt vxoꝛi.coꝛruſcant enī radijs maritoꝛum. vt
3 in auẜ.de cōſulibus.ꝛ.ff.de ſena.l.j.in fi.ꝛ.l.fi. ¶ Item
not.ꝙ priuilegiū quod datur doctoꝛibus legum ꝛ aliaꝝ
artium vẜ datuꝫ ſue familie.vt.ꝟ.de proxi.ſa.ſcri.l.in ſa
cris.in prin.ꝛ.ꝟ.de epiſ.ꝛ cleri.l.j.ꝛ.ij.ꝛ expꝛeſſe.ꝟ.de ꝓ
4 fe.ꝛ me.l.magiſtro.in fi.ꝛ dic plene vt ibi not.an. ¶ Itē
not.ꝙ dignitate finita durat beneficiū ſiue priuilegium
dignitatis.vt.j.de ſilen.l.decurionib⁹.ꝛ.l.vlt.j.de magi.
ſcri.l.j.ꝛ ibi not.ar.contra.j.de agen.in re.l.eos.ꝛ dic vt
ibi no.ꝛ in pꝛealle.l.j.j.de mag.ſcri.ꝛ facit ad ſupꝛadicta
ꝟ.de exer.mu.l.eam quā. Et ſunt hec in arg. rex francie
fecit fieri arreſtum ꝙ cauſe appellationum nulli cōmit
tantur niſi ſit in officio regio: cōtingit ꝙ quedam cauſa
appellationis fuit cōmiſſa cuidam iudici oꝛdinario lite
cōteſtata ibi in cauſa ipſe renunciauit officio iudicante.
Queritur ſi de cauſa predicta poſſit nihilominus cogno
ſcere ꝛ ipſam ſniam calculo terminare vel finire. ꝛ videẜ
ꝙ non q: deuenit ad ſtatum talē q̄ cōmitti non poſſet.
ar.ad hoc.ff.ad.l.acquil.l.hunc ſcripture.§.fi.ꝛ.l.ſe. que
incipit: q: in eum caſum.ꝛ pro hoc.ff.de opi.li.l.plane.et
facit.ff.de arbi.l.non diſtinguemus.§.ſacerdotio.et ibi
eſt caſus cōuerſus. Sed ꝙ poſſit cognoſcere.facit.j.de
veteranis.l.ſi.li.xij.ꝛ no.de hoc in ſimili extra. de reſcri.
c.ſtatutum.li.vj.per. Iō.de baſio.ꝛ per alios docto. Sed
videtur ꝙ ſi fuit cōmiſſa cauſa ſibi vt iudici ꝛ officiario:
ꝙ iudex ſucceſſoꝛ in officio cognoſcere poſſet reſumptis
ꝓceſſib⁹ in ſtatu in quo inueniunẜ vt.j.de officio deleg.
c.qm̄ abbas.ꝛ in auẜ.vt nulli iudi.§.et hoc v̄o. Si autē
fuit cauſa cōmiſſa nomine ꝓpꝛio expꝛeſſo nō appellati
uo ꝙ tūc poſſet cognoſcere ꝛ diffinire ar.ff.de ſtipu.ſer
uo.l.ſi ſeruus cōmunis.

Vllus. Tria dicuntur in hac.l. Primū a qui
bus fabꝛicenſes debeant abſtinere vſq; ibi
quotiens ꝛc. Scdm.ꝙ ſit ſeruandū in trāſla
tione annoꝛuꝫ vſq; ibi: ꝙ ſi aliqua tarditas.
Tertio de pena iponēda ꝛ per quē tranſla
tio eſt tardata. Primo ergo dicitur ꝙ fabꝛicenſis nō de
bet cōcedere agros alienos: q: non debent intēdere cul
ture agroꝛum ꝛ alienarū rerum.ſed huic operi tm̄ inſer
uire: ſi cōtra fecerit perdit agrum q̄ ſciens eius cōditio
nem ſibi eum locauerit: et ipſe fabꝛicenſis pena punitur
exilij bonis operibus publicatis. Secundo dicẜ ꝙ ma
giſter officioꝝ q̄ preeſt tranſlationi armoꝝ cum vult ar
ma transferre in hanc ſacratiſſimā vꝛbē vel in aliā ꝓuin
ciam debet ſcribere prefecto pretoꝛio numerū armoꝛum
ꝛ loci in quo ſunt transferenda.vt ſic prefectus pre.inue
niatur per preſidem ꝓuincie ſufficientes angarias.i.na
ues cū ſalario publico qḋ ē notabile.ꝛ ꝑ has naues fiat
tranſlatio armoꝝ. Tertio dicẜ ꝙ ſi prefectus fuerit ne
gligens cōtra hoc.ꝛ ſic fuerit tardata armoꝝ tranſlatio
punitur in.l.libꝛas auri. Si v̄o p̄ſes fuerit negligēs pu
nitur in.xxx.ꝛ iſta pena applicabiẜ fiſco. et hoc dicit ad
1 p̄nc.ꝟ.loca.l.fi.cū ſilibus. An. ¶ Not.ex hac.l.negligē
tiam ꝛ tarditatē iudicis ſeu officiarij puniendā vt.ꝟ.de
naufra.l.penul.ꝛ ibi not. ¶ Itē not.in ver.illo quotiēs
ſane ꝛc.vbi dicẜ cōueniat ꝛc.aliquē cōueniri extra iudi
cium ſimplici verbo vt in ſacra ſcriptura. Vos inq̄ cōue
2 mo o iudei. ¶ Item not.magis cōueniri prefectuꝫ pre
rio q̄ moderatoꝛes ꝓuinciarū.ꝛ ſic magis punitur ma
gnus q̄ paruus vt.ꝟ.de epi.ꝛ cle.l.ꝓbr̄.ꝛ ꝓbatur.ꝟ.de
naufra.l.de ſubmerſis.ꝛ.ff.de incen.rui.naufra.l.pedi⁹.
de q̄ per Cy.C.de ſum.trini.ꝛ.fi.ca.l.nemo cōtra. extra
de iudi.c.nouit ille.vbi dicẜ ꝙ ita iudicat dñs paruū vt
magnum.ſed ibi loquiẜ de pena ſpirituali aut de oꝛdina
tione inter partes facienda. Et eſt argu.l.iſta In pꝛima
parte ꝙ ciuitates poſſunt oꝛdinare ꝙ null⁹ debeat ho
a ſpitare aliquem bannitum[a] nec dare aliquod auxilium:
ꝛ ſi quis cōtra fecerit amittat domum in qua hoſpitat⁹
fuerit vel ſubeat aliquā penā ſicut hic ſtatuit imperatoꝛ
cōtra locantes predia tollenda fabꝛicenſib⁹.ꝛ hoc ſi ali
quis ſciens aliquē eſſe bannitum fuerit hoſpitat⁹ ꝙ ſci
entiā nō ignoꝛantiā volumus obligari.vt.ꝟ.de tabul.l.
fi.ꝛ melius.ff.de pe.l.metrodoꝛū.facit ad hoc bene etiaꝫ
ff.loca.ꝛ cōduc.l.ſi quis ignoꝛans.cum ibi notatis. Itē
facit bene ad premiſſa in feu.de pace iura.fir.§.recepta
toꝛibus.ꝛ.ff.de recepta.l.j.in auẜ.de lenonib⁹.§.preco
nizamus.ꝛ.§.ſi quis autē patiatur.ꝛ.ꝟ.de fal.mone.l.
j.§.domus autem. ¶ Niſi eſſet ſupina ꝛ craſſa ignoꝛā
tia.vt.ff.de iur.ꝛ fac.ign.l.regula.ꝛ.l.nec ſupina.ſm du
3 lium. ¶ Item hec lex facit contra ſeneſcallos tardan
tes venire cum armigeris ad exercitum regium infra tē
pus aſſignatum vt puniantur ſi culpa vel negligētia po
teſt eis imputari.ſecus ſi fuerint diligentes: ſed caſu ali
quo fuerint impediti propter quod venire infra dictum

[a] ¶ Aliquē bā nitū. Ad hoc bar. in.l. oēs.j.de agri.ꝛ cēſi.iſto li.ꝛ j.l.ſepe.j. idē que ſunt d fide inſtru. et alex.in.l.j.ff.d recep.arbi.

tempus non potuerūt vt.ff.ſi quis cau.l.ij.§.quod dici-
mus.§.ſe.τ.§.penulti.τ fi.τ in auē.de his qui ingrediū
tur.ad app.§.j.τ.ij.τ.ff.de excu.tu.l.ſcire oportet.§.ſuf-
ficit.τ.l.ſed cum tempore.¶ In tex.conueniat vult di-
cere φ prefectus pretorio receptis litteris magiſtri offi-
ciorum ſeu magiſtri ipſius fabrice mandet preſidi illius
ꝓuincie vt prouideat de animalibus τ nauibus vt ea ar-
ma deferant ſumptu publico. et ita expone conueniat.i.
admoneat ſeu denunciet ipſi moderatori ꝓuincie ibi cō-
feſtim publico vel dicere φ priuati non debent compelli
eorum ſumptibꝰ ad talia preſtanda q̄ ſunt principi ne-
4 ceſſaria.¶ Et ita innuit tex.iſte cum glo.φ ſi princeps
indigeat animalibꝰ ad portandū ſibi victualia de vno lo
co ad alium locū: φ non debet animalia ſubiectoꝝ reci-
pere ſine ſalario.ad qđ.ꝯ.de nauicula.l.cū nauarchorū.
in fi.τ no.in prohemio.ffoꝝ.in prin.ſuper verbo ſanctio
nem.τ.ff.de iniur.l.ſexaginta corpora.in fi.lꝫ contrariū
videaē.ꝯ.de nauibus non excu.l.ij. de ſacroſan.eccl.l.iu
bemus nullam.τ.ꝯ.de qui.mu.ne.ſe excu.li.l.ij.τ vt ne li
ceat ab empt.ſpe.ſe excu.l.ſ.¶ Sed dic φ ille leges lo-
quunē in caſu eminentis neceſſitatis: τ vbi princeps nō
habebat de ſuo:alˢ non eſſet ſibi licitum vt not.in.l.ne-
minē.ꝯ.de ſacroſan.eccle.bar.Munerariū q̄d ſit vide.ꝯ.
de ſuſcep.l.modios.τ.ſ.de accu.l.mune.li.xij. quorū in-
tereſt.i.ad quorū officiū pertinet ſuper iſtis prouidere.
Dy.conuenientibꝰ.i.ſub diſiunctione tranſeuntibus vel
i.per negligentiam omittentibꝰ.¶ Item not. ex hac.l.
curiales non debere ſe dedicare culture agrorū: nec de-
bere ſe inuoluere alijs negocijs.ſic.ꝯ.ſi curialis relic.ci-
uitate rus habitare ma.l.ſ.

¶ De veteris nūmiſmatis poteſtate. Rubrica.

1 ¶ Super glo.rubri.ibi τ ſolidus auri.idem eſt: ſed ho-
die aliter ſeruaē.Bar.Sed dic hoc eſt verū quoniā ex-
primiē per vel etiam per.l.ſolidus auri.τ tunc eſt ibi au-
a reus τ ſolidus auriᵃ.ſed quando ſimpliciter exprimitur
ſolidus auri ſi proferaē a iure tunc etiam idem eſt vt idē
ſit ſolidus τ aureus.ſed ſm̄ conſuetudinem intelligitur
de ſolido minuto.i.monete minute.vt per bar.in.l.quo-
tiens.ſ.alle.in gl.ibi imago matthei.xxij.caplo. in eadē
glo.ibi.l.quotiens.Sed hodie ad pondus florentinorū
2 xcvj.ſtatuunt librā auri vt ibi dixi.Bar.¶ In argento
b aūt.x.aurei valent librā argentiᵇ vt.ꝯ.de ar.pre.qđ the.
infer.l.vna.li.x.et vnus aureꝰ valet.xx.libr.eris vt.ꝯ.de
colle.eris.l.vna.τ.xij.vncie faciunt libram auri.niſi alia
ſit conſuetudo vt not.ꝯ.de metallis.l.ob metallicum. et
octo dragme faciunt vnciaꝫ.τ tres ſcrupuli faciunt dra-
gmam:vt not.e.ti.l.ſ.de quo ſcripſi latiꝰ in dicta.l.ob me
tallicum.in fi.glo.rubrice ibi de fabri.l.ij.melius de fal.
mo.l.ij.τ ibi per Cy.τ idem qđ hic not.ſ.de iure reipub.
in fi.glo.rubrice.

a ¶ Aureꝰ τ ſo lidus auri.Ad de tu ſolidi vl aurei qualiter intelligantur. Alex.l.fi.ff.de in ius vocā.et in.l.cū de inde bito.col.fi.de proba. et in.l. quotiēs.ꝯ.de ſuſcep.τ arch. iſto.li.

b ¶ Decē aurei valēt librā ar genti.Adđ de oibus his li bris iſtiū et qđ notaui in apo ſtil.ad eū in.l. vna in.j.in.v. libra auri.ꝯ.de eo qđ theſau. infertur li.x.

S Olidos.Puniunē extra ordinē priuati emē
tes τ vendentes refutantes aureos ſiue ſoli
dos veterū nedū modernorū principuꝫ au-
ctoritate formatos.dūmodo ſint boni auri τ
1 recti ponderis.hoc dicit an.τ dy. ¶ In tex.
ibi ponderis.ſ.de quo dicaē in glo.rubrice. Bar.ſpeciei
proba de iure vt tantū vtilitatem afferat in forma q̄tuꝫ
in ſpecies τ vt tantū valeat ille aureus ſi redigaē ad maſ
ſam q̄tū valet in forma.vt dicit tex.ff.de contrahē.emp.
l.j.ex quo ſequiē φ impenſa cudenti debet fieri de publi
co licet Inno.aliter dicat in.c.q̄to. extra de iureiuran.
¶ Quero per quē declarabitur φ iuſti ponderis τ boni
auri. Reſpondendo per illū qui preeſt et poſitus eſt ad
hoc.vt.ꝯ.de pondere τ auri illa.l.ij.li.x. Bar.Ex hac.l.
not.φ antiqui aurei non debent refutari.dū tamen ſint
2 legitimi ponderis.¶ Sed quid ſi non ſint legitimi pō-
deris:nūquid debent recipi pro labore.Iſte textus facit
argumentum φ a contrario ſenſu.Item reputatur fal-
ſa talis moneta que non habet pondus legitimuꝫ.ff.de
fal.l.quicunq̄ꝫ.nam duo ſunt de ſpecie legitime monete.
vt not.ff.de contrahen.empti.l.j.in princi.τ de verbo.ſi-
gnifi.l.paulus reſpondit.et ideo non debent recipi pro
aliquo precio.ff.de pigno.ac.l.eleganter.§.q̄ reprobos.

¶ Iuxta premiſſa quero ſi aliquis habet pecuniaꝫ re-
probam ſi poterit eam tenere vel petere eſtimationeꝫ ſi-
bi dari ſm̄ valorem intrinſecum.τ credo φ ſi bona fide
eam recepit τ tenuit credens bonam τ legaleꝫ eſſe φ ſit
excuſatus a crimine ar.ff.de iudi.l.ſi quis perferendum.
eo.titu.l.ſi falſus.§.ſi quis alienum.τ.xxiij.q.v.c.ſi quis.
τ.c.multi.falſum enim non cōmittitur ſine dolo.vt.ꝯ.de
fal.l.nec exemplum.imo talibus bona fide tenentibus τ
cum ad noticiam eorum deuenerit tradentibus ſup hoc
deputatis dabitur τ ſolueē qđ per tales deputatos erit
eſtimatum vt.§.eos.ſ.alle.ad quod.ꝯ.de me.τ metal.l.j.
τ.ff.ad ſillei.l.lege cornelia.τ de rei vendi.l.item ſi verbe
ratum.vnde primū tamen apparuerit ſibi eaꝫ eſſe repro
bam debuit eam oſtendere ſuperiori τ tradere τ ipſuꝫ re
quirere vt eam faciat eſtimari:τ illis qui ſunt deputati ꝑ
recipiendis monetis τ tradendis monetarijs ipſam tra
di τ eſtimationeꝫ ſibi ſolui.vt in auē.de collectoribus.§.
eos.ij.ergo nūmularij ad hoc deputati habent notitiaꝫ
talium et ad eos in talibus deputatos quibus eſt data
poteſtas capiendi τ recipiendi monetas tales τ frangē-
di debet recurri vt ipſas faciant conflari τ in alias pecu
nias eas conuertant ſi eis videatur faciendū cuꝫ ad ip-
ſos pertineat talia facere τ monetas fabricare.ar.ff.de
peri.τ cō.rei ven.l.lecto.τ audiui φ curiales regū facie-
bant publice clamari φ monete tales vel ſimiles appor
tarentur certis deputatis qui eas perforabant τ confla
ri faciebant τ φ eis afferri debebant τ per ipſos appro-
bari facit.ꝯ.de pondere τ auri illa.l.j.τ.l.fi. ¶ Si autē
3 ſubditi mala intentione reprobas teneant in contrahen
c tes fraudarent tunc inciderent in penamᶜ vt.ff.ad.l.cor
neliam de fal.l.falſi.§.ordine.τ.l.diuus.ij.τ in eo.titu.l.
falſos.in dubio autem dic vt ſcripſi.ꝯ.de murilegulis.ſu
per.l.j.in glo.fi.ibi ex ordinē.vt.ff. de effractoribus.l.j.
§.expilatores.

c ¶ Inciderēt in penam hoc eſt verum niſi docerēt ſe ab alio habuiſſe lꝫ teſtes nō de ponāt de nomi ne ita ſing.no. butri.in.l. ma iorē.ꝯ.de fal. quod intelligo verum qn̄ pſo na expediens eſt pſona ho neſta alˢ tene retur de nomi ne deponere ita not. bar.in l.lege corne lia.ff.de fal.et alex.in.l.ſacu lari.de extra ord.cri.

P Ro iminutione.Si eſtimatio ſeu preciuꝫ
monete minuatur eſt neceſſe vt ipſi aurei
qui ſunt precia rerum pro illa minori acci
piuntur.τ eodem modo precia rerum ſeu
ſpeciērum venalium debent diminui ſeu
decreſcere.hoc dicit ſm̄ duliū. et doct.vel
ſic. diminuta eſtimatione floreni diminuitur eſtimatio
rerum que venduntē ad florenū.hoc dicat Ray.vel ſic.cū
precium ſolidorū decreuit oportet precia reruꝫ diminui.
1 hoc dicit Dy.¶ Unde hic tex.videē loqui de valore ex-
trinſeco ibi que in extimatione ſolidi τc.vt ſi florenus va
leat viginti ſolidos voluit princeps vt tantū valeret de-
cem ſolidos vt in exēplo.ſi ſextariū frumenti tēpore ven
ditionis eſſet extimatū ſeu appreciatū ad vnū florenum
tēpore quo florenus valebat.xx.ſolidos τ poſtea man-
dato principis florenus eſt redactus ad.x.ſolidos.illud
quod conſtabat ſiue erat appreciatū vel venditū ad.x.
ſolidos quod erat preciū vnius floreni.τ hoc videtur di-
cere hic tex.cū dicit ī eſtimatione ſolidoꝝ τc.¶ Uel po
teſt loqui de valore intrinſeco vt ſi in floreno erant due
vncie auri τ ſunt diminutus in materia φ hodie non ſit
in floreno niſi vna vncia forte mixta cū ere de mandato
principis τ vt in exēplo.ſextarium frumenti vendebatur
precio vnꝰ floreni auri eo tempore quo in floreno erant
due vncie auri qui forte vt in exēplo valebat viginti ſo-
lidos nunc aūt diminuta eſtimatione ſeu valore intrin-
ſeco floreni dabiē nūc ſeu ſoluetur florenus pro minori
ſſima ſcꝫ.x.ſolido.cuꝫ ipſi aurei qui ſunt precia rerū ſint
diminuti minus valeant q̄ꝫ ante:τ ſic tradentur τ recipi
entur pro minori precio cuiuſlibet rei.τ iſtū intellectū vi
detur hic ſeq̄ glo.¶ In tex.ibi ſpecierū.i.rerū venalium
2 Dy.In glo.ibi auctoritateꝫ.ex hac glo.habes φ eſtima
tio que eſt ab initio non poteſt decreſcere niſi auctorita
te principis vel ab eo deputati.quod intellige vt dicaꝫ.ſ.
l.proxi.¶ Sed quero quomodo decreſcente eſtimatio
ne aurei decreſcat eſtimatio rerum cum creſcat et decre-
ſcat per ſe vt.l.precia rerum.§.nonnullaꝫ.vt.ff.ad.l.fal.
Riſo.vt colligitur ex ſummario.non enim intelligas vt
res dentur pro minori precio ſed dabitur pro tot aureis
τ dicitur

ꝛ dicitur decreſcere ideo quia aureus minus valet.bar.
3 ¶ Allegatur lex iſta.pone aliquis promiſit tẽpore bo-
ne monete centũ.vel legauit poſtea anteq̃ dies ſolutio-
nis eueniret moneta eſt mutata.queritur de qua mone-
a ta ſit facienda ſolutio[a].dic ꝙ ſi non eſt conuentio in con
trariũ ꝛ moneta ſit mutata vt forte ſepe accidit ꝛ dimi-
nuta in pondere vel in materia tunc eſt facienda ſolutio
de moneta antiqua que currebat tempore contractus.
non tamen reprobata vel de moneta noua in tanto ta-
men pondere ꝛ tali materia in quibus erat moneta tem
pore contractus.vt.c.olim.extra de cenſi.ꝛ arg.l.ſi filiꝰ.
cum concor.ff.de verbo.obli. ¶ Si autem moneta non
eſt mutata in pondere nec in materia ſed in eſtimatiõe
vel valore vel eius curſus totaliter ſit reprobatꝰ ꝛ debi-
tor non ſit in mora:tunc ſufficit ꝙ ſoluat monetã nouaꝫ.
In eadẽ tamen materia ꝛ bonitate ac pondere quibus
erat moneta antiqua tẽpore contractus.vt.l.res in do-
tem.ff.de iure do.ꝛ.l.cũ quid.ff.ſi certum peta.Si auteꝫ
debitor fuerit in mora tunc tenebitur creditori ad inter-
eſſe vt.l.binuꝫ.ff.ſi cer.peta.ꝛ.l.in hac de tritica.de quo
latius per docto. in iuribus.ſ.alleg. et ꝑ Cy.in.l.in mi-
noꝝ.C.in qui.cau.in inte.reſti.nõ eſt neceſ. ꝛ per Inno.
in caplo empto.extra de iureiuran.et per ſpe.in titu.de
ſolu.in fi.in quarta parte tertia particula.ꝛ plenius per
Hoſtiẽ.in ſũma de cenſi.v̇.quis cenſus ſoluendus ſit: et
magis clare per Bar.ff.de ſolu.l.paulus.v̇.q̃ro quid ſi
moneta eſt mutata.

8 Diuerſos. Caſus. Omnes aurei debẽt acci-
pi equali eſtimatione et contrafaciens gra-
uiſſime punit̃.hoc dicit. Et eodẽ modo puni-
tur qui aureos radẽdo diminuit An. ¶ Ibi
eternales vultus radendo ſolitũ vel ſanden
do de imagine iperatoris aliquid violare immiſcendo eo
vl̃ alio modo. Dy.circa prin.l.ibi vniforme preciũ habet
verũ ſi ſint eiuſdẽ põderis valoris ꝛ forme ĩfra.l.j.ꝛ.ij.
ſ.eo.ſecus ſi eſſent aurei diuerſe forme ꝛ diuerſi valoris
vt ſunt floreni de francia ꝛ floreni de arragonia. Iteꝫ ſe-
cus ſi aurei eſſent diuerſe forme diuerſi põderis vt ſunt
franci ꝛ ſcuta auri:q2 ſm bonitatem ꝛ valorẽ debet fieri
eſtimatio ꝛ preciuꝫ iponi.ff.ad.l.fal.l.in lege falcidia.ſ.
fi.ꝛ.l.ſeq.que incipit precia.ad quod in.l.j.ff.de rebꝰ du.
¶ Ibi auaricie ſit.in ſimili.ſ.de munc.patri.l.ꝓfeſſor.
ꝛ ibi no. Dulꝰ.no.ex hac.l.notabili ꝙ contẽptor mãda
ti principis punitur pena capit̃.de quo per An.de bar.
ſ.de theſauris.l.j. ¶ In glo.fi.in fi. dic vt ꝑ Cy dicta.l.
ij.ꝛ per bernardũ extra de iureiuran.capi.q̃to.in glo.j.
2 ¶ Nota ꝙ vnuſquiſq3 debet accipere monetaꝫ pro ea
quãtitate quã iubet ſuperior. Sed quero verũ monetaꝫ
factã in vna ciuitate ſub vna eſtimatione poſſit q̃s expẽ
dere in alia ciuitate ita ꝙ quis cogat̃ accipere ſub eadẽ
eſtimatione. Reſpondeo ciuitates non poſſunt facere
monetã alterius niſi auctoritate principis vt not.ſ.co.
in rubrica. Aut ergo princeps conceſſit ꝙ poſſint face-
re monetã q̃ expendi poſſet in territorio ſuo tantũ.ꝛ tũc
alij alterius territorij non cogunt̃ recipere aut dubitat̃
videt̃ conceſſiſſe vt in toto ſuo territorio expendant̃.ar.
l.cũ vnus.ſ.penulti.ff.de bo.auc.iudi.po.ꝛ.ff.de iuriſdi.
3 om.iudi.l.fi.ꝛ de tut.ꝛ cu.da.ab his.l.j. ¶ Quero qñq3
ſit moneta ab aliqua ciuitate vel dño ſi non eſt ſpeciei ꝓ
be vel iponitur ei nimis magna eſtimatio an poſſit habe
ri recurſus ad ſuperiorẽ. Rñ.ſic in.c.q̃to.extra de iure-
iuran.ꝛ ita vidi fieri in marchia cũ per rectorẽ cuderetur
quedã moneta que non erat ſpecie proba fuit facta que
rela ſũmo pontifici qui eã correxit.ꝛ credo ꝙ fuerit dñs
4 tangrandus. Bar. ¶ Sed q̃d ſi aliq̃s eſt obligatus in
aliqua ſũma pecunie ꝛ debitor velit ſoluere in pecunia
minuta:creditor aũt nolit recipere niſi in aurea vel eõ-
uerſo.q̃d iure circa premiſſa videt̃ dicendũ ꝙ ſi non fue-
rit expreſſum de qua pecunia ſit facienda ſolutio: vt q2
eſt obligatus in decẽ libras turonẽ.tunc det̃ electio debi-
tori ſoluendi vel in pecunia argentea vel aurea currib[ili]
bus tñ ꝛ approbatis. Nã cũ ſit dare librã auri in qua in
trant.lxxij.aurei.vt.l.quotiens.ſ.de ſuſcep.ꝛ ar.ꝛ etiaꝫ

ſit dare libraꝫ argẽti quã valent.x.aurei.vt.ſ.de argen.
pre.quod the.infer.l.j.ꝛ ſic verbũ libra abſq3 ſpecificatio
ne auri vel argenti.ꝛ ſic ꝑ contrahẽtes videtur probatũ
ꝙ debitori detur electio ſoluẽdi in pecunia aurea vel ar
gentea ꝛ minuta.ex quo per principẽ vtrq3 eſt approba-
ta.l.j.huius ti.cũ hic ſit pluralis locutio que reſoluitur
in plures ſingularitates que pro parte vera dicitur ſi in
vno ſingulari verificetur.vt eſt ſoluendo in auro vel ar-
gento minuto.l.falſa.ſ.fi.ff.de condi.ꝛ demon.ꝛ hoc ap
probat conſuetudo ꝛ veriſimiliter hoc actum cẽſetur.l.
ſemꝑ in ſtipulationibꝰ.ff.de reg.iur.l.imperatores.ff.de
cõtrahẽ.empt.cũ multis alijs iuribus. Si autẽ ſpecifice
in contractu vel obligatione moneta fuerit expreſſe con
uenta.vt quia promiſſi fuerant decẽ floreni auri ꝛ vellet
ſoluere in pecũia minuta que non eſt ex auro. Sed ex ar-
gento ꝛ ere cõpoſita non credo ꝙ audiretur nec eõtra.
cuꝫ ſit alterius forme ꝛ de altera materia: quoniã aliud
ꝓ alio inuito creditore ſolui non debet.l.ij.ſ.j.ff.ſi cer-
tuꝫ peta.veꝝ ſi moneta quã vult ſoluere debitor ſit eiuſ-
dem materie ꝛ recti ponderis ꝛ per principẽ approbata
vt in exẽplo:ꝙ aliquis eſt obligatus in decẽ florenis au
ri:ꝛ ſic ita ꝙ antiquus curſus florenoꝝ non ſit reproba-
tus nec curſus francorũ nec etiaꝫ ſcutorũ auri:ꝛ debitor
velit ſoluere octo francos pro decẽ florenis vel ſeptẽ ſcu
tis auri cũ duobus ſolidis ꝛ dimidio q̃ equiualent decẽ
florenis auri de francia:tũc debitor non habet excuſare
ex quo ſit ſolutio in auro ꝛ in eadẽ materia ꝛ pecunia ꝑ
principẽ approbata.ꝛ hoc niſi ex hoc creditor pateret̃
aliquod damnũ.ꝛ in hoc venit verus intellectꝰ vt.l.pau-
b lus.ff.de ſolu.de quo ibi plene ꝑ Bar.[b] ¶ Sed quero
5 circa hanc.l.nũquid ſi aliquis falſauerit monetã in ter-
ra baronis punietur ꝑ baronẽ vel per principem.ꝛ vide-
tur ꝙ per principẽ cum ſibi iniurietur.ſ.de fal.mo.l.ij.ꝛ
ideo eſt ſibi remittẽdus.ſ.ſi quis impera.ma.l.j. Sed vi
detur contra ſeꝫ cũ baro habeat merũ imperiũ. quia pu-
nitio criminis leſe maieſtatis pertinet ad iudicẽ inferio
rem.ſ.ad.l.iul.maie.l.nullus.ꝛ.ff.ad.l.iul.ma.l. famoſi.
in ver.hoc tamẽ crimẽ. Sed etiã vt dixi punietur ꝑ prin-
cipem cũ ſic delinquẽdo fiant eius iuriſditionis.ſ.prin-
cipis.ſ.de epiſc.ꝛ cle.aut̃.itẽ nulla.ꝛ.l.ſi quis in hoc ge-
nus.ꝛ in hoc caſu erit potior conditio occupantis.vt.ſ.
de re mili.l.cũ collatores.ſ.quoniaꝫ.ꝛ.ſ.de aſſer.tol.l.j.
6 in fi.ꝛ.x.q.j.c.placuit. ¶ Sed quero ſi ille qui ſciens vti-
tur falſa moneta puniatur eadẽ pena qua punitur q̃ fa-
bricat:ꝛ videtur ꝙ ſic.ſ.de fal.l.ſi falſos codicillos. Sꝫ
credo contrariũ ꝙ non teneatur tanta pena cũ non te-
neatur niſi ſimplici pena falſi.ff.de falſi.l.in lege. cuius
pena eſt deportatio.vt in eo.ti.l.j.in fi. Sed pena fabri-
cantis eſt mortis.vt.ſ.de fal.mo.l.ij. Itẽ q̃ falſificat re-
ſcriptum principis punitur pena mortis.ſ.de falſa mo.
l.ij.ꝛ.iij.ꝛ tamẽ qui vtitur relegatur.ff.de fal.l.falſi.ſ.or
dine. Itẽ qui falſificat aliud inſtrumẽtuꝫ deportat̃. Sꝫ
vtens relegatur ſolummodo vt di.et ad tẽpus vt dixi.ꝛ
de hoc not.ſ.de fide inſtru.l.ſi vteris.ꝛ ibi Cy.ꝛ ſcripſi
ſ.de murilegulis.l.j.[c]

¶ Nulli licere in frenis ꝛ eq̃ſtribꝰ ſellis:ꝛ in balthe
is hiacintos aptare.ꝛ de artificibꝰ palatinis. Ru.
¶ Quia ſupra dictũ eſt de fabris facientibꝰ arma.vt.ſ.
ti.ij.ꝛ de fabris faciẽtibus monetaꝫ.vt.ſ.ti.j. nunc dicit
de fabris faciẽtibus frena:ſellas ꝛ alia ornamẽta.

Nulli. Primo loquit̃ de ornamentis q̃ fiunt
circa ornamentũ equoꝝ. Secundo de orna-
mentis q̃ fiũt circa ornamentũ veſtimẽtoꝝ.
Tertio loquitur de faciẽtibus iſtas ſpecies
ſic ornatas. Scđa ibi fibulis. tertia incipit
ibi:nulli. Not.ꝙ ornamẽta poſſunt haberi circa equos.
1 ¶ Not.ꝙ ꝑtinentia ad ornamẽta mulierũ non ſunt ꝓ-
hibita.ſimile.ſ.de veſti.olo beris.l.j.ꝛ.ij.cũ ibi not. Sed
hodie in multis ciuitatibus eſt ſtatutũ ꝙ iſta ornamẽta
non licet mulieribꝰ portare propter hoc dico ꝙ ſi maritꝰ
legaret vxori veſtes ſuas:q2 licꝫ de iure contineant̃ oĩa
ornamenta vt.l.veſtis.ꝛ.l.ſeq.ff.de auro.ꝛ argen.le.cuꝫ
eo caſu quo ſunt prohibite non poſſunt dici acceſſiones

9 veſtium[a] nec illis veſtimentis accedere ar. huius. l. t eo
modo non poſſunt dici cauſa mulieris parata ea que ex
2 gratia ſunt prohibita. bar. ❡ In hac. l. ſunt octo dicta.
Primum ꝙ nulli licz margaritas t ſmaragdos ſiue hia-
cinctos in frenis t ſellis eqſtribus t baltheis imponere
ꝙuis aliis gēmis predicta licz exornari. Scdo dicit ꝙ
cucurma .i. morſus freni ex aliquibus gēmis non debet
exornari. Tertio ꝙ milites in clamidibus ſuis poſſunt
vti fidulis aureis que ſolo auro t argēto precioſa facta
ſunt ſine omni gēma quarto dicitur ꝙ qui ꝯtra predicta
cōtinuo fecerit. l. libras auri condēnatione mulctari de-
bet. Quinto dicitur ꝙ nulli priuato ex auro t gēmis li-
ceat aliquid facere qd ad cultū principis pertineat exce-
ptis matronalibus ornamentis. et exceptis annulis in
quibus tam maribus ꝙ mulieribus licitum eſt gēmas
imponere: licz priuatus dicat ſe ornamenta ex auro t gē
mis que ipſe fecit principi velle offerre qd ſub tali colo-
re nō permittitur ei hoc facere. Et eſt ratio: quia pietas
imperialis talia dona non expetit necz ſibi a priuato re
gium offerri cultuz requirit. Sexto dicitur ꝙ ſi aliquis
contra vetitum huius ſanxionis fecerit vel ornamenta
vſibus regiis deputata quaſi principis fecerit offerēda
centum libris auri condēnatione mulctabitur t capitali
ſupplicio ferietur. Septimo dicitur ꝙ ea que ad cultum
principis pertinent non debēt fieri a priuatis nec in pri
uatis edibus. Sed tm̄ in aula regia a palatinis facien-
da ſunt. Octauo t vltimo dicitur ꝙ ſi aliquis contra id
quod ſupra proxime dictum eſt fecerit predicta pena ab
eo exigi debet per officium palatinorum. que pena fiſco
applicabitur. Bulius. ❡ In textu ibi aliis autē gēmis.
t poteſt eſſe ratio quia margarite ſmaragdi et hiacinti
ſunt gēme magis precioſe excellentiores: ſplendidiores
t lucidiores aliis quibuſcunqz gēmis (vt in libro de pro
prietatibus rerum) t quibus princeps vtitur in ſuis or-
namentis t veſtimentis. Item quia ſunt cariores t in-
tereſt principis ne ſui ſubditi depauperentur expenſis
inanibus t ſumptuoſis. inſti. de hiis qui ſunt ſui vel ali.
iur. §. i. t in auc. vt iudices ſine quoquo ſuffra. §. cogita-
tio. colla. ii. t ad qd. ſ. de munleg. l. ii. t princeps reſtrin-
git expendendi voluntatē taxando largitiones t expen
ſas. ſ. pu. letitie nū. l. j. t. ſ. de falga hoſ. l. ſ. et de deſerto-
3 ribus. l. j. li. xii. De ſecuro. ❡ Super verbo nulli ibi mu-
nus offerre. not. argumentum ꝙ nō licz alicui iudici ſe-
culari capere clericum vt ipm offerat officiali ſine metu
excōmunicationis. ❡ Sed credo ꝯtra. ff. de fur. l. inter-
dum. §. qui furem. et. l. falſus. §. qui alienum iacens. de
male. t mathe. l. ſi. vbi delinquentes quis poteſt capere
ad tradendū iudicibus. t. ff. de adulte. l. capite quinto. t
de hiis que in frau. cre. l. ait pretor. §. ſi debitorē. nec ob.
l. iſta. q2 hic erat actus ſimpliciter illicitus priuato vt ol
loco preterꝙ in domo principis. ſed in clerico delinquē-
te non. Item qui capit clericum delinquentem occurrit
periculo ne euadat publicam vtilitatem. hic autem nul-
lo publico periculo occurrit. ❡ Item op. ad iſtam. l. an-
te finez ibi. centū libras ſed ꝙ debet perdere omnia bo
na. ſ. de pe. l. deportatores. ſed dic ꝙ hic eſt ſpeciale vt
t. ſ. de rap. vir. l. ſ. c. penulti. vbi perdit caput t nō bona.
vel hic erat caſus in quo bona non debebant applicari
fiſco. quia habebat hic liberos. ff. de bo. dam. l. cum non
naturalis. §. ſed plures. de quo per glo. t doct. C. de bo.
dam. ait bona dā. t in auc. vt nulli iudi. §. ſi. circa princ.
tex. ibi hiacintos. circa hoc vide ꝙ not. extra. de vi. t ho.
cle. c. penul. t ibi per Hoſtien. de ſecuro. in ver. decimus
mis. Et eſt ratio: quia magis eſſet indecens eas poni in
morſu freni ꝙ in ſellis: t quia facili⁹ poſſent frangi t de-
teriorari t per hoc ſubditi magis damnificari t ſic hone
ſtius in aliis partibus et locis eas collocari. ad quod. ſ.
de ſpecta. t ſcenicis. l. ſi qua in publicis hoc. lib. xi. t. ſ. de
ſacroſan. eccle. t. l. ii. principi eni placet in omnibus ob-
ſeruātia honeſtatis. vt. ſ. de mamma. l. j. li. xi. t. ff. de ar-
bi. l. ſi cum dies. §. ſed ſi in aliis. ad quod. ff. de iuſticia et
iure. l. iuſticia iure precepta. ibi honeſte et expedit prin-
cipi ne quis re ſua male vtatur et habere ſubiectos lo-

a ❡ Acceſſiones veſtiū. ad de iſtum iſte videtur, fundā do ſe ꝙ ornamenta aurea t argētea tanꝙ acceſſiōes nō venirent veſtibus legatis ꝙ hoc non eſt verū p. l. t ſi non ſint. §. cum mus. ff. d auro et ar. lega. t. l. cū aurū vſi. ſi. et ibi bar. eo. ti. refert t ſeq tur. lodo. rom. ſing. ſuo. cccc xxii. incipi. le go mulieri ſeu vxori ſequitur et alleg. ludo. Antho. corſe. ſing. ſuis in. v. legatū. ſed hō verū eſt iſtuz per ſtatuta p hibētur ꝙ tūc non veniunt il la ornamenta nec pñt dici acceſſiones t ita loquit̃ Corſe. vbi. ſ.

cupletes. ff. de hiis qui ſunt ſui vel ali. iuris. l. j. t. ſi. et. §.
4 cogitatio. Guill. de ſecuro. ❡ In textu ibi annulorum.
Sed cur ſecus in annulis permittitur magis apponi gē
mas ꝙ in veſtibus. Reſpon. quia per hoc non aſſimila-
tur principi ſicut ſi in veſtibus apponerentur gemme: et
quia per hoc modicum leduntur ſubditi. et quia nimia
pompoſitas t diminutio bonorum damnoſa prohibe-
tur. in auc. de conſuli. t nō ſpar. pec. circa principi. coll.
iiij. in principio. t. §. j. t. ſ. de conſuli. t nō ſpar. pec. l. ii. li.
xii. Item quia decens et rationabile eſt ꝙ ſit diſcretio
et diſtinctio inter ornamenta t veſtimenta imperialia t
ſuorum ſubditorum. ad quod extra de priuile. capitulo
vt apoſtolice. li. vi. t per ea que habentur t notantur. ſ.
de veſti. oloberis. t. aura. De ſecuro. Quia ideo ceſſat in
mulieribus que nō poſſunt aſſimilari principi quātum-
cunqz bene ornentur: t maxime quia veſtes t ornamen-
ta mulieruz ſunt multū diſſimilia veſtimentis t ornamē
tis imperatoris. ❡ Item eſt bene ratio vt imperator
plus honoris ſaltim in ornamentis deferat mulieribus
ꝙ hominibus. propter ſeruicia que faciunt viris: t pro-
pter pericula que ſuſtinent in pariendo necnon etiam
b propter procreationem liberorum[b] quibus reſpubli-
ca augmentatur cum liberis nedum dicantur naſci pa-
rentibus imo etiam reipublice. ff. de ven. inſpi. l. ſi. §. ge-
neraliter. iuncta. l. ſi. C. qui po. in pig. ha. t. l. j. ff. ſo. ma.
t hiis q habent. t no. in. l. j. t. ii. ſ. de veſti. olo.

❡ De claſſicis. Rubrica.

❡ Quidam habent in rubrica de claſſicis .i. nauib⁹ pa-
1 ratis ad bellum vt ſunt gallee. Alii habent claſſitis .i. ho
minibus aſtrictis ad claſſes ducendas. Hec rubrica pl⁹
placet. quia iſte liber principaliter tractat de hominib⁹
conditionatis aſtrictis alicui muneri. Bar. Et quia. ſ. in
principio huius libri erat de nauibus marinis t aliis q-
bus ſpecies diuerſe victualia t arma ad aciem principis
deferuntur t colliguntur cauſa defendendi prouincias
a piratis t aliis malis hominibus prouincias vaſtanti-
bus. Hic autem loquitur de nauigiis deputatis ad por-
tandum milites t alias gentes armorū ordinatoruz ad
defenſionem reipublice contra piratas t alios damnifi
cantes patrias: vt ſunt galee t alia ſimilia nauigia apta
2 ad bellandū. ❡ Unde claſſis dicitur multitudo et con-
gregatio nauigiorū cum armigero collectorū vt eſt con-
gregatio nauigiorū admiralli regis francie. Unde claſ-
ſarius claſſarii idē qd tubicinator pro militibus congre
gandis. Item claſſitarius dicit̃ qui nautis imperat. Itē
claſſium dicit̃ a calo calas ꝙ eſt vocare t dicitur claſſicū
claſſica cornu vel tuba vel aliud inſtrumentū cauſa con-
uocandi ad bellū. t eſt ſignū bellicū. Item claſſicū pro-
prie dicitur concordantia plurium inſtrumentoꝝ ſimul re-
ſonantium vel ſonantiū ſiue ſint tube vel cornua in bel-
lo. vel homines t illi qui cornu erant deputati ad cornā-
dum in acie imperiali t vocant̃ in iure cornicularii. de q-
bus no. ſ. de appar. preſec. preto. l. j. t in. l. cornicularii. ſ.
de cohar. princi. t cor. in lib. xii.

1 Claſſem. In quadam ciuitate que vocatur
ſilentena ciuitas erat quedam claſſis valde
notabilis. Iubet ergo imperator ꝙ tam illa
claſſis ꝙ alie que ſunt in oriente pertineant
ad prefectum pretorio orientis qui armet t
aptet de hominibus aſtrictis illi functioni. et ſi illi non
ſufficiant alios ſuperaccreſcat et eos exerceat ad pur-
gandum mare malis hominibus et etiam propter alias
neceſſitates publicas pōt prefectus committere comi-
ti orientis. Bar. ❡ In textu accreſcentibus. id eſt ſi illi
cenſiti non ſufficiant alios ſuperaccreſcat et addat ex
quibus accreſcentibus ſufficientem numerum impleat.
2 licet gloſa aliter exponat. ❡ Nota ex hac lege ꝙ ſicut
ꝯgruit bono principi prouinciā purgare malis hoībus
ſup terrā: ita eadē ꝯgruit ſup mare. caſus eſt hic t ſic pz ꝙ
ſicut quis poteſt punire delinquentes in ſuo territorio
c ita poteſt punire in mari[c] adiacenti illi ciuitati vel pro-
uincie facit. ff. de publi. l. ceſar. t ibi dixi Bar. t in cenſi-
tis .i. huic miniſterio deputatꝭ vel aſtrictis. Dy. celeuſte-
nam aſs

b ❡ Propter procreationē liberoꝝ. Adde ꝙ iſta non eſt bona rō cum par aut maior militetur in viris. femine nāqz i copula carnali patiuntur tm̄ non agunt vt viri et ideo citius ſunt pu beres maſculis vt not. doc. in. l. arrogatoz §. non tm̄. ff. de adop. t ang. et fabri inſti. de nup. in pn.

c ❡ In mari adiacenti illi ciuitati. Adde qd ſi ſit cōmiſſum in loco vicino duabus ciuitatibus ab vtraqz pariter diſtantibus et dic ꝙ pōt vbiqz puniri ſeruata preuentione. Ita not. ang. in. l. ſane. ff. de iure iur. et bart. eo. ti. de ſeruis fugitiuis. ti. de mari.

nam alſ ſeleuciam de qua actuum.xiij.alſ dicitur faler
na iuxta quoddam magnum ſtagnum in quo latitabat
draco.de quo legitur in vita beati georgij in princi.ꝛ eſt
3 illa ciuitas in prouincia libie in terra egypti.¶ In glo.
ſuper verbo accreſcentibus facit hec lex ꝙ ſi rex habeat
ſua caſtra in cõfronta cõmunib⁹ regni ꝛ habeat ibi clien
tes ꝛ vnũ ex illis caſtris indigeat plus cuſtodia ꝙ aliud
ꝙ ſeneſchallus poſſit propria auctoritate ꝛ ſine licentia
principis accipere de ſeruiẽtibus habũdantibus in vno
caſtro ꝛ ponere ſeu deputare in cuſtodia alterius caſtri
indigentis illic ſeruiẽtibus ꝛ nõ obſt.l.cũ ſepe.ſ.de ero.
mili.anno.lib.xij.q: loquitur ꝙ nõ debent remoueri ad
1 priuatoꝝ iuuamen:ſed bene reipublice vt hic. nec ob.ſ.
de ero.mili.anno.l.pe.q: ibi ceſſabat neceſſitas nec etiã
obſt.ß.de offi.magiſt officioꝝ:q: ibi nõ imminebat peri
culum:ſed loquitur in ſubrogatione facienda ꝛ pro hoc
quaſi auctoritas regia expectaretur poſſet eſſe pericu-
lum.ff.de iudi.l.longius.§.ſiiuſſa.ad quod.ß.de hijs
qui latro.vel ali.cri.re.l.ij.ꝛ vnus officiari⁹ debet mitte-
re alteri duꝫ eſt neceſſe.ß.de offi.prefec.pre.affri.l.in no
mine dñi.§.poſtꝙ.l.tam collatores.§.exir.facit.ß.de de
curio.l.generali lib.x.ꝛ de epi.ꝛ cle.l.ſi quis in hoc gen⁹.
4 ¶ Item facit hec.l.ꝙ cõgregatio pluriũ non poſſit fie-
ri ſine licentia ſupioris pro quo.ß.de epiſc.ꝛ cle.l.cõuen
ticulam.ꝛ de mona.l.j.ꝛ hoc niſi ad conſeruationem ſui
vt.ff.de cura.bo.dãdo.l.fi.ꝛ.ſ.de ero.mili.anno.l.ꝑ hãc
anno.l.ꝑ hanc circa fi.ꝟ.ita vel cauſa cõfratriaꝝ conui-
uioꝝ mercantiaꝝ ſpectaculoꝝ aut alſ ſine aliquo actu
illicito vt.l.vt ꝑphanos.ß.de paganis.

¶ De curialibus vrbis romane. Rubrica.

¶ Viſum eſt.ß.libro precedenti de curialibus in gene-
re nũc de curialibus ciuitatiſ romane in ſpecie.Odoff. in
glo.ibi imminẽtibus excuſantur ꝛc.Sed an decuriones
teneantur ſoluere in collectis ſcripſi plene.ß.de exact.
tri.l.actores.

Si quis.Si aliquis vult accuſare curia-
lem de aliquo quo priuaretur a curia
debet hoc facere corã iudice curie hoc
1 dicit Bar.¶ Hec lex allegatur ꝑ dul
lium ꝙ ſi ſit queſtio de feudo inter va-
ſallos ꝙ dñs coꝝ ſit iudex ꝛ ꝓ hoc.ß.
de decur.l.quotiẽs.ꝛ in auc.de queſto.
§.ſi ꝟo forſan.coll.vj.ꝛ de hoc caſus in feu.de plumbi.
feu.aliẽ.per fre.c.ꝓterea.ꝛ extra de iudi.c.ceteꝝ.ꝛ de fo.
2 compe.c.ex trãſmiſſa.ꝛ.c.veruꝫ.¶ Item facit ar.ꝙ dñs
ſit iudex ſuoꝝ pageſioꝝ ſi litigẽt occaſione terre quã te-
nent ab eo in emphiteoſim ꝛ ꝓbatur hoc in.d.§.ſi vero
forſan:ſed dñi ſupiores hoc nõ permittũt niſi dñs page
ſioꝝ habeat alſ iuriſdictionẽ in terra illa.¶ In glo.ij.
in fi.ibi exigat q: tunc habet reſpõdere ſub iudice in cu-
ius territorio eſt cõmiſſum crimen vel cõuictus cõtract⁹
C.vbi de cri.agi.€y.l.j.ꝛ.ff.de iudi.l.heres abſens ꝛ di-
cit vt ibi ꝛ hec nõ obſtant in reſcripto aut priuilegio ꝛ ſic
fori exceptione nõ admiſſa qđ eſt notãdum.And.in gl.
fi.in fi.Sed ibi ſimilitudinarie loquitur Dy.vel dic illaꝫ
l.intelligi in caſibus permiſſis quorum aliqui ibi notan
tur in glo.

1 Leges.Confirmat primo imperator oẽs le-
ges ꝑ decurionib⁹ factas. Secũdo in ꝟ.ſin
gulos ꝓhibet aliquem decurionem torque
ri.Tertio in ꝟ.hinc eñi confirmat oĩa ipſoꝝ
antiqua priuilegia ꝛ cõcordat ſm dictuꝫ ꝙ
decuriones nõ torquẽtur.ß.de queſti.l.admo.in fi.niſi
in falſo inſtrumẽto.ß.de fal.l.ſi quis decurio ꝛ in crimi-
nibus exceptis.ß.ad.l.iul.maieſt.l.nullus.An.¶ In
tex.ibi decuriales.ſ.de curialibus tractantes.Dy.rõni-
bus.i.legib⁹ que rõnabiles ſunt.Dy.facit.ff.de bo.dã.l.
cum ratio in tex.ibi iniurijs corꝑalibus ſub.ꝛ qõnibus
ſeu tormẽtis.notam.i.infamiã ſeparare.hoc ideo dicit
ꝙ ſeparata ſunt per.l.ꝛ debemus credere ꝙ leges rõna
biliter ſunt cõfecte licet etiam eaꝝ oĩm ratio reddi non
2 valeat.ff.de legi.l.non oĩm.¶ Facit hec lex ꝑ priuile-
gijs renouãdis ꝛ confirmandis:q: qñqꝫ nobiles ꝛ comi-
tes hoc petiſt fieri maxime in nouo aduẽtu principis vt
nõ debeat per principem denegari maxime cũ ſunt iuſta
ꝛ rõnabilia vt hac.l.qđ ꝛ qñqꝫ cõtingit cũ ſint vetuſtate
corrupta corroſa vel a caſu ꝑdita:q: tũc etiaꝫ ſunt reno
uanda vt.ß.de diſcuſſo.l.ne caſu.lib.x.cũ ibi not.Quod
qualr hoc fiat ꝛ debeat ꝓbari habetur extra de priuile.
c.cũ olim eſſemus.ꝛ de cõfir.vtili vel inutili.c.cũ dilecta.
ꝛ ſcripſi dicta.l.ne caſu.

¶ De priuilegijs corporatorum vrbis ro-
mane. Rubrica.

¶ Quia.ß.viſum eſt de priuilegijs curialiũ ſiue decurio
num vrbis rome.nũc vidẽduꝫ eſt de priuilegijs ciuiũ ad
vrbem romanã veniẽtium ꝛ de nouo ibi conſtituentium
domicilium ſuũ de ſecuro.ꝛ poteſt dici corporatus duo-
bus modis ſiue q: eſt de corpore aliquo vt piſtor ſiue q:
eſt incola vrbis.And.

Vlli. Incole vrbis rome gaudẽt priuile
1 gijs ciuiũ.Ireꝫ vbicũqꝫ habitãtes poſ-
ſunt ad ciuitatem retrahi.h.d.Barto.
not.ſpeciale in vrbe romana eo ipſo ꝙ
quis eſt incola gaudet oĩbus ꝑuilegijs
ciuiũ in alijs ergo ſecus dicit eñi ciuis ꝛ
incola vt patet in ti.de municip.ꝛ in ti.
de incolis per totum.Bar.ꝛ not.eo.tit.de incol.l.ciues.
Vel pone caſum ſic illi qui de nouo veniũt ad vrbem ro-
manam cauſa ibi habitandi priuilegiantur vt antiqui
ciues nec tenẽtur aliquid dare pro introitu ꝛ ſi derelin-
quant vrbem ſub colore peregrinationis ſunt ad ipſam
vrbem reducẽdi.h.d.¶ In tex.ibi vrbis incole de nouo
veniẽtes ſuſtineant.i.non eſt aliquid de nouo imponen
dũ.Dy.corporatis.i.ciuibus antiquis.ſuffragia.i.priui
legia quibus ſuffragãtur ꝛ adiuuãtur priuilegiati.Sed
aliter ſumitur.ß.de muneꝛleg.l.ij.ꝛ aliter.ß.de legatio.l.
2 vniuerſi.lib.x.ꝛ.ß.de ſuffra.l.j.de decucio.¶ In fi.text.
no.ſeruari antiquã ſolẽnitateꝫ ſic.ſ.de paſtu pu.l.j.ꝛ.ß.
de fide inſtr.ꝛ iure haſte fiſ.l.ij.An.ꝛ eſt ratio hui⁹.l.vt
ciuitas hominibus repleatur vt.ff.ſolu.ma.l.j.qui ſi ibi
datur prerogatiua ꝛ priuilegiũ pro naſcituris liberiſ mul
tomagis debet dari iam natis venientibus vt hic iura
enim equaliter fauent iam natis ꝛ naſcituris.l.qui in
vtero.ff.de ſta.homi.iuncta.l.j.§.ij.ff.de ventre in po-
mittendo ꝛ ſic non obſt.l.nemini.ſ.de conſulis.libro.xij.
vbi venientes de nouo ad officiũ tenentur dare aliquid
pro introitu ꝛ etiam iudices dãt aliquid pro introitu vt
in auc.vt iudi.ſine quoquo ſuffra.§.hec omnia.ꝛ etiam
epiſcopus debet dare priuilegio vt in auc.de ſan.epiſco.
§.pro cõſuetudinibus glo.que incipit etiaꝫ in iſtis facit
ꝙ ſi conceſſum eſt hominibus alicui⁹ caſtri vel ciuitatis
ꝙ poſſint recipere vel ſcindere ligna in nemore domini
ꝛ deinde veniãt ibi multi habitantes ꝙ poſſint vti con-
ceſſione prout illi qui pro tempore erant in loco tempo-
re conceſſionis ad quod.ff.de cenſi.l.forma.§.ꝙꝙ.ꝛ de
aqua quoti.ꝛ eſti.l.j.§.permittitur.¶ Iteꝫ poterit hic
cogitare ꝙ creſceret.ff.de ali.le.l.cũ vnus.§.fina.ꝛ.ff.de
ſerui.vrb.pre.l.ſi ſeruitus.ꝛ ar.ff.de iudi.l.proponeba-
tur.ꝛ de ſerui.vr.pre.l.cũ debere.ꝛ de re.dubi.l.ſi cogna
tis.ß.de excuſa.mune.l.ſordidorum cum ibi nota.doct.
3 ¶ Sed nunquid poſtea venientes tenentur ad debita
preterita que nũc debentur.dico ꝙ non:ſed antiqui.ß.
de decurio.l.prouidendũ.ſ.de ſeu.rei pu.l.ij.in fi.ß.de
fide inſtr.ꝛ iure haſte fiſc.l.fi.ad talias eñi preteritas ꝛ
indictas ante aduẽtas ipſoꝝ exſoluendas minime tenẽ-
tur ar.ff.ad municip.l.incola qui loquitur in recedẽte et
incolatui renunciante vbi per glo.fit diſtinctio.¶ Sed
multominus tenetur de nouo veniẽs talias ante impo-
ſitas ꝛ indictas ar.ff.de vaca.mu.qđ eſt verum niſi eſ-
ſent contracta ratione priuilegioꝝ vel eoꝝ que in eoruꝫ
vtilitatem euidẽter verterentur ſic dicta.l.prouidenduꝫ.
ꝛ alijs iuribus.ß.alleg.ſũcta.l.j.§.viarum.ff.ne quid in
loco publi.inſti.de legi.patro.tu.§.fi.ff.de legi.tu.l.legi
timos.et.ff.de regu.iuris.l.ſm naturam de ſecuro de
hoc plene ſcripſi dicta.l.prouidẽduꝫ ꝛ tãgit glo.ꝛ Bar.
dicta.l.incola.

¶ De piſtoribus. Rubrica.

¶ De piſtoribus quorum eſt vtile officium vt.j.de perfectiſſimatus dignitate.l.vnica.

Uiciſq.Caſus.Si piſtores ad aliquas dignitates ambitione aſpirauerint puniti.xx.libus auri retrahuntur nec valet reſcriptum cōtra hoc elicitum.An.
1 ¶ Et ſic nota tria ex hac.l.primo contra electos ambicioſe.s.de iure fi.l.ſuper creandis.¶ Secundo q quilibet debet cognoſcere conditionem ſuam ⁊ non aſpirare ad maiora quibus eſt indignus quod dic vt.s.de muri.l.j.¶ Tertio q non valet reſcriptum contra publicam vtilitatem quod dic vt.s.de petitis.bo.ſub.l.j.An.que faciunt contra iſtos miniſtrales ciuitatum tendentes ad officia maiora q̄ ipſi ſint vt non valeat electio nec inſtitutio de eis facta.¶ In textu in fine:niſi fiat mētio ſpecialiter de hac.l.Dy.iuxta not.s.de petitis bono.ſubla.
2 l.j.glo.fina.in fine ⁊.s.de murile.l.ij.⁊ ibi ſcripſi.¶ Facit ad hoc.j.q.j.ca.quicumq ſtudet.et quaſi per totam illam queſtionem facit.l.iſta q ſi certa pena fuerit ſtatu
a ta[a] in aliqua ciuitate pro aliquo debito q iudices et conſules ſeu rectores ciuitatum non poſſunt illam penam minorare vel compoſitiones pro illo delicto.Item q reſcriptum ſuper remiſſione vel diminutione illius pene obtentum non valeat ad quod.s.de naui.non excu.l.ij.et de petitis bono.ſubla.l.j.et.j.de cano.fru.vrb.rome.l.ij.⁊ fina.nec rect.ſeu gubernatores ciuitatum poſſunt talia vel ſimilia facere in damnum ſeu preiudicium ciuitatis.j.de iure reipublice.l.j.et de vēdi.re.ciuitatis.l.fi.bene enim gerere et adminiſtrare rempublicam eis permiſſum cenſetur non aliquid damnoſuz vel remiſſiones facere.ff.quod vi aut clam.l.prohibere.§.plane.et.s.de tranſactio.l.preſes.et.ff.co.titu.l.nulli.et de officio procurato.ce.l.fina.de cuſtod.reoꝝ.l.ne quis recepr.et in auten.vt diffe.iudi.§.j.colla.ix.circa qd vide que not.ff.de re iudi.l.acta.§.do amplianda.⁊.s.ad.l.iuliam de vi publica.l.ſeruos vbi dicitur q iudices non poſſunt penam mutare de quo p doc.in.§.pena grauior.et.l.quid ergo.ff.de his qui no.infami.⁊ in.l.⁊ ſi ſenior.C.ex qui.cau.in fa.irrog.

a ¶ Ubi certa pena eſt ſtatuta in aliqua ciuitate iudices non pñt illam minorare nec reſcriptū ſup illa diminutione vz.adð bal.in auct.iterdicim⁹.s.ð epiſ.et cle.et in.l.in multis et ibi pe.de ſum.s.ð appel.ſlo.l.§.hec actio.ff.ad le.aqui.⁊ alex.l.l.illicitas.§.fi.ff.de officio preſi.

¶ De ſuarijs et ſuſceptoribus vini ⁊ ceteris corporatis. Rubrica.

¶ Uiſum eſt.s.titu.ij.de priuilegijs conceſſis curialibus ⁊ decurionibus vrbis rome:nunc videndum de priuilegijs conceſſis porcinarijs ſeu portarijs vrbis rome de ſecuro.in glo.j.rubrice ibi cuſtodiunt porcos ſcilicet ne damnum dent et a lupis capiantur.§.loca.l.ſi quis fundum.§.imperator.et.§.ſi quis vitulos.pro quo.ff.de acquiren.rerum do.l.pompo.cum ibi not.pro quo eſt caſus extra de regu.iuris.c.q̄uis.⁊ dic q eadem priuilegia habent occidentes porcos ſicut cuſtodientes.ff.de iure immuni.l.fina.§.fi.et eſt eadem ratio cum vacent miniſterio neceſſario ⁊ vtilitate ville.p quo facit.j.de pala.ſacra.lar.l.ſi.⁊ p hoc facit gl.s.de teſta.mili.l.ſcriniarios ar.ff.de contra emp.l.ſi emptione.§.fina.Dullius.¶ Super ſecūda glo.ibi de cōductoribus vectiga.fiſci que rubrica eſt in ti.s.qui.mu.excu.li.x.⁊ facit quod ſcripſi.j.titu.j.de ſeruitoribus ſtudentibus.

Orcinarij.Caſus.Porcarij vrbis rome
1 habent immunitatem a ſordidis muneribus.hoc dicit Barto.⁊ fuit ratio huius.l.quia ciuitas roma habundabat multis carnib⁹ priuilegiantur ergo iſti qui apportent multas carnes.Barto.¶ In textu ibi exhibeant indegando porcos per ciuitatem et eos cuſtodiendo.Odoffre.liberentur:quia ſatis habent facere cuſtodiendo porcos et
2 eundo per ciuitatem congregando eos.Dynus.¶ In glo.fi.in fine.ſimilis glo.eſt.s.de nili agge.nō rumpen.l.j.hec glo.facit argumentum q ſi caſus ſpecialis.l.non determinatus reperiatur debet trahi ad caſum ſimilem ⁊ ad conſequentiam vbi eſt eadem vel ſimilis ratio ſeu maior pro hoc facit.ff.de bono.poſſeſ.ex teſta.mili.l.j.§.j.ar.C.de iure do.l.vbi iunera.l.ſi conſtante.in princi.ff.ſolu.matri.ad qd.l.non poſſunt.ff.de legi.⁊ qd ibi dicitur de porcinarijs gratia exempli dicitur q ſit ſpeciale in eis.ar.ff.de dāno infec.l.dāni in fi.de vi ⁊ vi ar.l.j.§.qd vulgo que proſunt ad interpretationem ſtatutoꝝ vt fiat extenſio ad caſum ſimilem vbi eſt eadem ratio vel maior dum tamen non ſint contra iura vel non ſit identitas rationis.ff.de leg.l.qd vero.⁊.l.ſeq.⁊.l.qd non ratione.⁊.s.de predijs curia.l.fina.⁊.C.de nota.l.ij.⁊ propterea idem poteſt dici in cuſtodibus porcoꝝ priuatoꝝ propter laborem continuum vt hic:⁊ quia non inuenirentur qui propter vilitatem officij vellēt cuſtodire niſi aliquibus priuilegijs gauderent vt.l.fi.ff.de teſtamen.mili.⁊ alijs iuribus.s.alleg.doc.¶ Sed quere excuſantur a ſordidis muneribus cum ad ſordida ſint aſtricti vt dicta.l.maximaꝝ cū contrario ſenſu.ff.de eden.l.ſi quis ex argen.§.j.Reſpondetur q cū ſint occupati ad iſtam cuſtodiam non poſſent vacare ad alia ſordida munera perſonalia vt.s.de decurio.l.curialis ⁊ de cōmo.lar.ti.l.precepit.⁊ facit ar.s.de aſſeſ.l.fi.

Uiciſq.Caſus.Pretor vrbanus iudex eſt portarioꝝ ſiue agant ſiue cōueniantur.h.d.
1 ¶ Et nota caſum in quo reus ſequitur forꝝ actoris ſimile in.l.ne quis.ff.de incen.rui.nau.ſuper glo.ibi poſita.Barto.⁊ eſt ratio huius.l.vt facilius coꝝ caſus expediant corā iudice iſto q̄ coram alio vt.s.de decurio.l.curiales vltra lib.x.⁊ de epiſc.⁊ cle.l.omnes qui vbiq ⁊ ſic magis poterūt eorum
2 officio deſeruire de ſecuro.¶ In textu ibi litis ſubaudi ciuilis.nam in criminali bene cōuenirentur vbi delinquūt.j.de priuileg.ſcola.l.quotiens.lib.xij.nec obſtat.j.de ſilen.l.pen.⁊ de propi.ſac.ſcrinio.l.iij.in ſacris.lo.ij.lib.xij.qr ibi fuit expreſſe eis datū priuilegium in ciuilibus ⁊ criminalibus hic autem non:⁊ ideo debet intelligi de ciuili ar.ff.de teſti.l.j.⁊.C.vbi ſena.vel clariſ.l.j.qd eſt
3 bene notādum.¶ Et per que iura deciditur q ſi rex aliquis exemit a iuriſdictione ſeneſcalli q non teneatur coram eo reſpondere:qr tale reſcriptū non extendatur ad cauſas criminales ſed tantū ad ciuiles per iura.s.allega.de quo plene habetur extra de priuileg.c.j.libro.vj.⁊.s.vbi de cri.agi oportet auť.qua in puincia.⁊ in aut.vt omnes obed.iudi.prouincie.§.j.colla.v.p glo.⁊ doc.et etiam intellige hunc tex.in cauſis ciuilibus eſſe veruz niſi alibi cōtraxerit de qua materia habetur.ff.de iudi.l.heres abſens.⁊ extra de foro competen.c.romana.§.contrahentes.libro.vj.

¶ De collegiatis ⁊ corporatis et nummularijs. Rubrica.

¶ In principio glo.rubrice ibi ⁊ dicitur a collegio collegiu3 enim dicitur collectio plurium perſonaꝝ ſimul in eodem collegio ſeu corpore habitantiū vt eſt collegiū religioſoꝝ qui ſimul in eodem cōuentu habitant de quo no.extra de elec.c.j.per Bernardum.

Ui ſub pretextu.Primo dicit q qui intra vnum collegiūt munera ad que ordinatus eſt nō exercet non effugat munera alteri⁹ collegij de quo exiuit ſi debet de nouo extrahi ⁊ alius loco.l.eis ſubrogari requiſitis primarib⁹ collegioꝝ idez ſi decederet.hoc dicit.vſq ad ꝟ.qd autem.Barto.⁊ nota primo argumentum q ille qui eſt in collegio alicuius artis nec exercet artem nō debet gau
1 dere priuilegio illius collegij.¶ Sic qui eſt in matricu
a la ſcolariū ⁊ non intrat ſcolas[b] nō debet gaudere priuilegio ſcolariū.ff.ex qui.cau.ma.l.antepenul.⁊.l.nō vere cū ibi nota.alſ gaudet licet p aliquā partem anni nō intret vt not.in.l.qui concubinam.§.vxor.ff.de lega.iij.et ibi per Bar.in additione.Sed aduertēduz eſt q p hāc l.inducitur quoddam iudicium petitorium per qd ille qui eſt in vno collegio ſi tranſit ad aliud cauſa effugiēdi munera ab illo retrahitur:ſed interim videtur q ſic in quaſi poſſeſſiōe iuris illius priuilegij? dz gaudere priuilegio illo.ff.

b ¶ Non intrat ſcholas.Adð bar.l.l.qui ſub pretextu.s.de ſacroſanct.eccle.et in.l.ſemper.§.fi.in.ij.not.ff.de iure immu.balð.in aucten.habita col.vj.verſi.ſequitur in textu ſcholarib⁹.s.ne filius p patre et probe.ſſoꝝ.col.j.vſi.⁊ preð.ſiunt in arg.card.in p be.cle.in pan.ſeli.in pbe.de cret.col.xvj.ꝟ.ſcðo limita.et penor.c.quidā nu.j.⁊ ibi nota ut l apoſtl.ad eā in vſi.ſcholaris extra de priui.

2 legio illo.ff.de aqua quo.⁊ eſti.l.fin. ¶ Secundo nota
ꝙ quando vnus de vno collegio remouetur et alius ſub
rogatur debet fieri de voluntate et conſenſu ſeu conſilio
illorum qui preſunt collegio et idem dicit glo. in.l.que
ſub pretextu.ꝟ.de ſacro ſanct.eccle.etiam ſi tranſiret ad
aliam regulam de quo in.c.licet extra de regula. Item
nota ex hac.l.per quam innuitur ꝙ quis non poteſt eſ-
ſe in diuerſis collegijs qd̄ an ſit verum dixi.ff.de colle-
gijs illici.l.fina.

¶ ſ. Quod autem. Qui ſupra numerum admittunt in
collegio non gaudent beneficiis collegij.hoc dicit.ſi ſer-
uientes qui ſunt vltra numerum ſtatutum non habent
priuilegia nec ſtipēdia illorum qui ſunt intra numerum.
¶ ſ. Ne tantum. Pone caſum imperator quandoqꝫ
perſonis aſtrictis alicui collegio permittit vt de colle-
gio exeant et alij loco eoꝝ ponantur et ſic vendunt ius
ſuum vt.ꝟ.de murileg.l.ſi quis ex corpore.Dicit ergo im
perator ꝙ ſicut illis vendentibus cartam hoc eſt locum
ſuum ⁊ ipſi ſunt immunes a muneribus ita prouidet il-
lis qui ſuſtinebant munera illius collegij ſm conditio-
nem illius qui tunc erat dum emit illum locum ⁊ poſtea
1 nulla nouitas ſiat. hoc dicit Barto. ¶ Item nota ex
principio huius.l.ꝙ pretextu liciti non debet cōmitti il-
licitum vt dixi.ꝟ.de anno.⁊ trib.l.ſi.lib.x.An. ¶ In te-
xtu ibi cum dicit ꝙ minus exequitur facit ꝙ ſi frater lai-
cus faciat donationem fratri ſuo preſbytero omnium
bonorum ſuorum qui poſt donationem factam preſby-
ter non colitur nec teneat bona donata ꝙ preſumatur
in fraudem talliorum ⁊ aliorum munerū facta donatio
pro quo facit.ſ.vbi dicitur ſubeunde appellatiōis velami
ne ⁊c. Et ita ſacerdos ſolum habet nomen ꝙ bona ſint
ſua:ſed donans ex poſt cōtinue recipit fructus propter
qd̄ tenetur ad talia onera exoluenda.l.quero.ff.de vſu-
fru.leg.l.hactenus cum concor.ad qd̄ allegatur text.C.
de natura.lib.l.iij.ſ.et qd̄ de ſubeunda et ibi hoc tenet
Guido de ſudaria cum multis iuribus ibi per eum alle-
2 gatis. ¶ Item nota ex fi.huius.l.ꝙ ſubrogatus loco al
terius debet vti iure ⁊ officio eius in cuius locum eſt ſub
a rogatus[a] et de hoc dic vt.ꝟ.de pred.naui.l.fi. An.per
hanc.l.videtur in principio ꝙ ſeruitores ſtudentium vel
clericorum ſeruientes in alijs officijs laicalibus non ha
bent priuilegiū qd̄ habent eoꝝ magiſtri attento ꝙ non
ſeruiunt eorum officio ⁊ ita videtur intelligere Dy.pro
quo.l.ſcriniarios.ꝟ.de teſta.mili.Sed contra tenēdum
per.l.j.⁊.ij.ꝟ.de epiſc.⁊ cleri.⁊ de fabri.l.eos.⁊.ꝟ.de pro
feſſori.⁊ medi.l.medicos. Item quia non ſolum ventri
ſed etiam domino ⁊ illi qui ſunt de familia ſua vt.l.ij.ſ.j.
ff.de ven.in poſ.mit.⁊ videtur expreſſe.ff.de bono. poſ.
qui ex te.mili.l.j.vnde lex iſta intelligitur de illis qui ni-
hil ibi faciebant ſed fraudulenter ibi erant ad qd̄ autē
habita.C.ne filius pro patre et probatur.xj.q.j.c.cleri-
cum de ſecuro.

a ¶ In cuius locū eſt ſurrogatus. Adde tex.in.l.antepe.⁊ ibi bar.ſ.de proxi.ſacro ſcri.li.xij.qd̄ ē verū etiam ſi ſurrogat⁹ erat inferioris ordinis vt ibi ⁊ no. in.l.j.ꝟ.de rei vxo.act.

¶ De ſtudijs liberalibus vrbis rome et conſtan-
tinopolitane. Rubrica.

¶ Quia eſt viſum de collegijs ⁊ corporibus quoꝝdam
nunc ponit de collegijs doctoꝝ ⁊ aliorum nominatorū
hic ⁊.ꝟ.in titu.de profeſ.⁊ medi.lib.x. Super glo.rubri-
ce ibi imperium ſciſſum ar.in aut. de de.vio.pa.ſ.ſi.in
feu.de prohi.feu.alie.per fre.c.imperialem.ibi a princi-
pibus italicis de ſtatutis contra libertatem.⁊ facit.ſ.ſi
1 vero dominus.Quod intelligo verum quātum ad meruꝫ
imperium ⁊ iuriſditionem ⁊ territoria que reges: duces
comites ⁊ barones:ex conceſſione imperatoris vel con-
ſuetudine ſibi querere potuerunt ſic in feu.quis dicatur
dux mar.comes.c.j.ſ.de ſeruis.limi.l.quandocūqꝫ caſtel
lorum.ꝟ.de emācī.li.l.ſ.ne filius pro patre aut. habita.
⁊ que not.ꝟ.de fal.mo.l.ſi.⁊ de ve.nun. in rubrica ſecus
quo ad imperij ſubiectionem et poteſtatem condendi.l.
que ſoli romano imperatori cōpetit.nam princeps iſtud
alij concedere non potuit iuxta notata in aut. quomo-
do oportet epiſco.in principio:quia princeps ſolus eſt
lex animata in terris.in aut. de conſuli.ſ.fina.colla.iiij.
Si enim princeps poſſet eos a ſubiectione liberare ſe
queretur deſtructio imperij qd̄ princeps facere non po-
teſt cum imperium non ſit in eum tranſlatum vt de-
b ſtruat:ſed vt conſtruat ſiue augmentet[b].ff.de origine iu
ris.l.ij.ſ.nouiſſime.ff.quod vi aut clam.l.iij.ſ.plane.
2 ¶ Et hoc intelligo in prouincijs ſeu regnis que ab ini
tio ſpontanea voluntate ſe ſubiecerunt imperio roma-
no vt italia ačs ſi ſint prouincie que per captiuitatem
ſeu violentiam ſe ſubiecerunt vt Hyſpania: Sardinia:
Cecilia ⁊ Narbonenſi.prouincia.ff.de origine iuris.l.ij.
ſ.capita.credo ꝙ tales ſi per iuſtum bellum ſe exime-
rint ſint immunes a iure ſubiectionis qui eo iure potue
runt eximere quo iure fuerunt captiuate.ff.de capti.l.
nihil iuncta.l.nil tam naturale.ff.de regu.iur.nam per
iura bellorum et hoſtilitatum transferunt etiam iura re
ligionis.ff.de offic.prefec.pre.l.ſ.ſ.j.ff.de religio.l.cum
3 loca. ¶ Sed tamen crederem ꝙ reges noſtri tempo-
ris qui ſunt exempti a romano imperio vel non recogno
ſcunt ſuperiorem non poſſent condere legem ſine con-
ſenſu populi cum non inueniatur populum poteſtatem
tranſtuliſſe condendum leges in tales:ſed bene poſſet
etiam facere ſtatuta ad regimen regnorum dum tamen
non eſſent vſibus et legibus populi contraria de officio
prefec.preto.l.formam.populus autem bene poſſet con
dere legem de conſenſu regis nam licet imperium eſſet
in imperatorem tranſlatum ⁊ poteſtas condendi legem
tamen populo adhuc erat permiſſum condere legem ſal
tim non ſcriptam ſcilicet conſuetudinem.ff.de legi.l.de
quibus.ꝟ.que ſit lon.conſuetu.l.j.et.ij.de quo per Pe-
trum ia.in titu.de actioni.preiudicial.per quam queri-
tur an aliquis ſit ſeruus et per doc.ꝟ.de officio prefecti
preto.affri.l.in nomine domini.ſ.ſ.⁊ per Barto.in pro
hemio.ffoꝝ.in rubrica ⁊ in.l.ij.ff.de rei vendi.

b ¶ Augmētet et ideo imperator auguſti meruit habere denominationem vt not.do cto.poſt glo. in rubro.p̄hemii.in ſi.auguſtus.

Vniuerſos. Primo ponit ꝙ aliqui magiſtri
legebant in aliquibus locis ad hoc vt ibi-
dem ſtaret multitudo populi vel in locis et
conuocabant homines vndiqꝫ vt videren-
tur habere multos ſcolares et ſic ad pom-
pam.magis ꝙ ad vtilitatem hec imperator prohibet di
cens ꝙ qui hoc facit eſt infamis ⁊ expellitur a ciuitate ⁊
1 hoc vſqꝫ ad verſi.illos vero. ¶ Nota ex hac parte ꝙ do
ctores qui faciunt intrare ſcolas famulos ſcolarium vel
alios ſm veritatem non ſtudentes ꝙ ex hoc ſunt infa-
mes. Barto.et expellebantur a ciuitate. ¶ Illos vero
hic dicit imperator ꝙ in locis priuatis recte poteſt do-
ceri aliquibus diſcipulis a doctoribus niſi doctores eſ-
ſent de numero illorum qui ſunt deputati ad legendum
omnibus volentibus audire illi eſſi non poſſent ⁊ ſi face
rent deberent perdere ſcolares et priuilegia que habēt
eo ꝙ publice legunt et ſic nota contra doctores qui non
docent omnia que poſſunt publice omnibus ſi aliqua
2 docent ſingulariter in ea materia. Bartolus. ¶ Item
nota ꝙ illi qui ſunt vltra numerum non habent priuile-
gium vt.ꝟ.titu.j.l.j.verſicu.qd̄ autem. And.verſicu.ha-
beant igitur vt dicit imperator ꝙ doctores debent eſſe
in qualibet ciuitate facultate in iſtis ſtudijs. Nec obſtat
l.ſi quis duos.ſ.eſt autem de excuſatio.mulie.tu. quia
illo tēpore erat ſufficiens numerus qui ibi ſtatuitur tem
pore autem huius.l.iſte erat ſufficiens nūerus. Et ideo
in ciuitatibus que habent ſtudia ſm diuerſitatem tem-
porum eſt ſtatuendus diuerſus numerus. Barto. vel
ibi loquitur de practicantibus vna cum docentibus hic
de docentibus tantum docto. Item nota ex hoc verſic.
ignorantiam glorioſam illorum qui hoc adiſcunt artes
quia quod noua teſta capit inueterata ſapit. Dullius
3 de gonbayrinis. ¶ Ita vt vniuſcuiuſqꝫ hic imperator com-
mittit prefecto ⁊ earum ratione rectori cuiuſlibet ciuita
tis vbi eſt ſtudium vt faciat aſſignari loca doctoribus et
magiſtris ita diſtantia ꝙ quando vnus legit non audia
tur in ſcolis alterius et ꝙ ſtrepitus ſcolarium qui ſunt
in vna ſcola non audiatur in alia ne ex hoc ſtudiū turbe
tur.⁊ ſic no.ꝙ ad offiī iudicꝭ ptinet remouere quicquid
fieret iuxta ſcolas per qd̄ lectura ipediretur vel aia au-
dientis turbaretur qd̄ facit ad qōnem poſitam in glo.

ſi.ff.ſolu.matri.l.j.⁊ ibi dixi Bar. nam ſcientia non di
4 ſcatur in tumultu:ſed in ocio. And. ¶ In tex.ibi amo
ueri ꝙ nõ debent doctores legẽtes cum laicis conuerſa
ri ⁊ ita eſſe in plateis ⁊ vagari ſed vt ſint attenti in ſtu
dio:quia vagus ſcolarum ⁊c. ſ.de tiro.l.j.lib.xij.ita ⁊ in
militibus qui debent eſſe in continuo exercitio.ſ.de re.
mili.l.milites.lib.xij.ſ.de alleg.l.j.in verſic.ſi autem ibi
interdicta.⁊ eſt ratio:quia maior preſumptio eſt pro eis
qui legũt publice ꝙ͂ qui priuate vel abſconſe ⁊ ꝙ magis
ſciant ⁊ ſic ſcolares magis proficiant ar.ff.de ritu nup.
l.ſi.de admi.tuto.l.nõ exiſtimo.⁊ poſſent tradere ſcien
tiam adulterinam ſi legerent in abſconſo arg.in prohe
mio. ffoꝝ.§.hec autem tria in glo.j.ibi in bona parte.
5 ¶ Nota ꝙ ſi quis dixerit alteri ꝙ bene ſe vindicaret ⁊
poſt aliquod tempus reperiatur vulneratus ille cuius
iniurie fuerũt illate qḋ debẽt intelligi illa verba in bona
a parte ſcꝫ ꝙ ſe vindicaret iuridiceᵃ per iudicem ſic habe
tur in.l.furti.§.mãdati in ſi.ff.de his qui not.infa.vbi
dicitur condẽnabo.i.condẽnari faciam ꝑ hoc.ff.de excu
ſa.tu.l.ij.§.neqꝫ.⁊.ff.de adulte.l.miles.§.ſocer.⁊ de bo.
libel.l.qui cum maior.§.ſi libertus. Dulius.de quo ibi ꝑ
Pe.de bellaptica ⁊ ꝑ eũdem.ff.de admi.tu.l.ij.in prin.⁊
melius in ſpec.ti.de pſump.§.ſpecies.ṽ.ſed pone.ij.par
tibus ſecũde partis. ¶ In glo.penul.de diuina ſcientia
poteſt reſpõderi ꝙ in hoc imꝑator voluit deferre pape
qui pẽeſt in ſpũalibus ſicut imꝑator in tpalibus in aut.
quomodo oportet epiſco.in princip.colla.j.ſicut ⁊ alibi
detulit in aut. vt cle.apud ꝓprios epiſco.prius cõue.in
prin.⁊.§.j.⁊ colla.vj.⁊ in aut.de eccl.ti.in prin.coll.ix.et
in pluribus aliis locis iuris ciuilis vt in primo li.C.⁊ in
pluribus ti.autẽticoꝝ. imꝑator enĩ voluit ꝓuidere prin
cipium reipub.circa doctrinã ⁊ eruditionem legalis ſciẽ
tie per quã mũdus regitur ⁊ illuminatur.⁊ etiã circa ſciẽ
tias primitiuas ſine quibus ſciẽtia legalis nequiret edo
ceri nec adiſci ⁊ per quas leges ciuiles magiſtri in ſacra
pagina medici artiſte dialetici rhetorici ⁊ alij ⁊ in ſcien
tijs approbatis priuilegiãtur ⁊ ꝓregãtur vt.ſ.de pfeſ.
⁊ me.ꝑ totum. Item tpe harum legũ forte nõ erat facta
cõpilatio decretoꝝ nec decretalium ꝙ͂ꝙ͂ etiã decreta et
decretales ⁊ etiam cõſtitutiones oim ſciẽtiaꝝ approba
tarum vocẽtur ⁊ vocari poſſunt leges vt habetur in pri
mis capitulis decreti.

ᵃ ¶ Vindicaret iuridice.limytabis poſt ang.in.l.j.ſ.ſi quis impera.male. niſi minime cõſueuiſſet ſuoꝫ minas executioni mãdare de quo ꝑ bar.in.l.metu.ſ.qḋ met⁹ cã. Are.l.ſuo trac.male.in gl.in ṽ.rei minatus eſt mortẽ ⁊ pa nor.c. ſcribaꝫ. in fi.⁊ ibi nota in l apoſtil.ad eũ in ver. tor turis extra de preſcrip.

¶ De honoratorum vehiculis. Rubrica.

¶ Viſum eſt.ſ.de doctoribus ⁊ magiſtris ⁊ eoꝝ priuile
gijs.ſ.ti.proxi.⁊ ti.de pfe.⁊ me.qui doctores ſunt in il
luſtrali dignitate cõſtituti vt not.doc.in rubri. ꝓhemij.
ffoꝝ.ſuper ṽbo illuſtribus.⁊ ibi ꝑ Bar.nũc hic ſubijcia
tur de quibuſdam viris magnificis ⁊ honoratis quibus
debetur honor vt in.l.j.hic ſituata.⁊ in aut.vt ordi.pre
fec.⁊ pretoriane circa me colla.v.

Omnes. Antiquitus in ſignũ dignitatis
⁊ honoris hoies i dignitate poſiti ibãt
in carruchis ſeu vehiculis ⁊ dubitabãt
in ciuitate romana vel in vrbe cõſtãtino
politana vbi erat princeps ⁊ videbatur
ꝙ nõ ꝓpter reuerẽtiam pncipis tñ hic
imꝑator oĩbus habẽtibus dignitateꝫ ꝑ
mittit ſcꝫ ꝙ poſſint vti vehiculis oẽs poſiti in illis di
1 gnitatibus ⁊ in illis ciuitatibus. ¶ Iuxta qḋ queritur
vtruꝫ habeãt neceſſe vti carruchis tex.innuit ꝙ ſic dum
dicit ſemꝑ vtãtur glo.tñ exponit vt liceat eis vti ſi volũt
⁊ ſic not.ꝙ doctores nõ habẽt ſemꝑ vti inſignijs docto
b ratusᵇ.Sed poſſunt ſi volũt etiã vbi eſt princeps Bar.
¶ In text.ibi honorati.i.nobiles ciuitatis ſeu magna
tes dignitate decorati. et fuit ratio:vt ab alijs diſcer
nerentur et laus eis afferretur vt in prin.vt.ſ.de veſti.
olo.ꝑ totum ⁊ nulli licere in frenis ⁊c.l.j.ꝑ que cenſetur
eſſe prohibitũ burgẽſibus ⁊ alijs quibuſcũqꝫ diuitijs ꝓ
ditatis cũ iſtis ꝓmittẽdo alijs ꝓhibitum eſſe cenſetur.l.
cum ꝑtor.ff.de iudi.l.maritus.C.de ꝓcur.⁊ vt in aut.vt
or.ꝑfect.circa me.coll.v.ſũcta.l.j.§.ſi.ff.ad municip.⁊ ꝑ
hoc.ff.de fal.l.cos.§.qui ſe ꝓ milite ſibi vel illicitis inſi
c gnibusᶜ⁊ facit ꝑ hoc.ff.de iure fi.l.ſed ſi accepto cũ glo.

ᵇ ¶ Inſignijs doctoratus. ad de antho. conſe.in ſuis ſing.in ver.doct.incipi. doctores non hñt neceſſe ſemꝑ vti ⁊c. vbi refert ⁊ ſequitur bar.hic iuncta glo.

ᶜ ¶ Illicitis inſignibus hoc facit ad q̃ſtionem vtrũ vtẽs iſignijs doctoralibus vl militaribus nec doctor aut miles ſi poſt fuerit effectus doctor aut miles an ſit neceſſariũ ꝙ ei de nouo cõferantur ⁊ dic ꝙ ſufficiãt ſolita por

nam qui toga vti volebãt hoc a principe impetrabant.
Item clerici qui veſtibus clericoꝝ vtũtur puniũtur:ꝙ in
habiles ad impetrãdum ꝑ certuꝫ tẽpus ſe reddũt ⁊ alſ
puniũtur:vt extra de vita ⁊ honeſtate cleri.c.qui ꝓ cle
ri.de ſecuro. m

¶ De priuilegijs vrbis conſtantinopolitane. Rubrica.

¶ Viſum eſt.ſ. de priuilegijs vrbis rome veteris:nunc
videndum eſt de priuilegijs vrbis ſeu rome noue: ſcꝫ
conſtantinopolitane.

Rbs. Conſtãtinopol.ciuitas habet ea
deꝫ priuilegia q̃ roma.h.d.⁊ q̃ ſunt pri
uilegia dic vt in glo. An.⁊ melius not.
1 in aut.vt eccl.ro.in ꝑn.coll.ij. ¶ Fa
cit hec lex ꝙ ſi rex cõcedat huic vniuer
ſitati ſtudij oĩa priuilegia q̃ hꝫ ſtudiuꝫ
pariſiẽſe ꝙ talis cõceſſio ſic gñliter fa
cta valeat ꝑ hoc.ff.de cõdi.⁊ demon.l.in teſtamẽto⁊ de
here.inſti.l.hoc articuloꝝ ⁊ idem ſi ꝯcedat huic loco nũ
dinas cũ ſimilib⁹ priuilegijs q̃ ſunt in nũdinis talis loci
ad qḋ.ſ.de priuile.cor.vr.ro.l.j.ſecũdo reſpon. Et q̃lis
ꝓbatio requirit̃ ſuꝑ hijs. ⁊ An.de prioribus ꝑuilegijs
fidem fieri debeat habetur extra de priuil.c.cũ eſſemus.
⁊ not.in ſimili extra de fide inſtru.c.j.in vltima.ṽ.ſed po
ne ꝙ papa ita mãdat ⁊c.ad que faciũt que not.in aut.ſi
quis.C.de eden.⁊ in ſpe.de inſtr.edi.§.nũc dicamus.ṽ.
illud aũt ſcias vſqꝫ in ſi.de ſecuro.

¶ De metropoli berito. Rubrica.

¶ Viſum eſt.ſ.de priuilegijs prerogatiuis conceſſis ci
uitatibus romane ⁊ conſtãtinopolitane:nũc de priuile
gio ⁊ dignitate cõceſſis ciuitati de berito.

Ropter multas. In eadeꝫ ꝓuincia poſ
ſunt eſſe due matrices ciuitates.hoc di
cit. pone in terminis ⁊ prouincia fenice
erat quedã ciuitas metropolitana ⁊ ma
gna q̃ vocabatur tyrus in eadem ꝓuin
cia erat ciuitas berito in qua erat ſtu
dium gñale ⁊ in eadeꝫ vigebat multum
peritia litterarum impetrauit a principe: vt iſta ciui
tas berito diceretur metropolitana ſicut ciuitas tyri et
hoc imperator cõceſſit propter multas virtutes quibus
1 ciuitas illa erat ornata ⁊ hoc primo. ¶ Sed cõtra hoc
inſtatur ꝙ per hoc ſit iniuria tyro hoc eſt illi ciuitati.
Ad hoc reſpondet imperator ꝙ nulla ſit ei iniuria:quia
etiam illa remanet metropolitana priuilegio antiquo
rum imperatorum et berito efficitur metropolitana pri
2 uilegio ſuo hoc dicit. ¶ Pro declaratione quero que di
catur ciuitas metropolitarana.glo.dicit.i.archiepiſco
d palisᵈ hoc nota in.§.decet.j.alleg.ſed quid erat de iu
re antiquo anteꝗ͂ eſſent epiſcopi. Reſpon. Erant tres
ordines ciuitatum quedam maxime quedaꝫ medie que
dam parue. Maxime dicebãtur ille in quibus erat forũ
cauſarum cui ſuberant multe alie ciuitates etiam habẽ
tes merum imperiũ. Et magne ciuitates dicebãtur que
habebant merum imperium non habebãt tamen alias
ciuitates ſub ſe. Parue dicuntur que non habent me
rum imperium:ſed ſolam iuriſditionem que datur de
fenſoribus ciuitatum vt in cor.de defenſo.ciuita.iſtam
diſtinctionem facit text.in.l.ſi duas.glo.autem decet.
ff.de excuſa.tuto. illa ergo ciuitas que erat magna di
cebatur metropolitana etiam anteꝗ͂ eſſent epiſcopi et
archiepiſcopi hoc reſpectu eſt inuentum ꝙ ciuitas cu
ius ſedes eſt patriarchalis vel archiepiſcopalis dicitur
metropolitana que habet plures epiſcopos ſub ſe ha
bentes merum imperium.illa vero que ſunt epiſcopo di
3 citur ciuitas metropolitana. ¶ Sed quero qualiter cõ
ſtituatur ciuitas. Reſpon.voluntate principis volentis
aliquem locũ eſſe ciuitateꝫ ꝓbatur ꝑ hãc.l.⁊ hoc Inno.
tenet in ti.cũ ab eccliaꝝ extra de offi.ordi. vñ poſſibile
eſt eſſe ciuitatem licet non habeat epm:quia princeps
non põt facere epm:ſed dat alia priuilegia ⁊ ſic nõ ſequi
tur.papa priuat aliquã ciuitateꝫ epo ergo deſinit eſſe ci
uitas.ſcdo quero q̃liter ꝓuincia cõſtituatur hic videtur

tex. ꝙ ciuitates

tari caſus eſt in.c. quod quidam vñ.ſi forte ſm lect.glo.pe.l vñ. exhorruit quĩ ſm ſequitur arch.j.q.j.refert ⁊ ſequitur ro.ſing.ſuo.dcc xxj.in.c.l.quideꝫ vtiũ inſignijs doctoratus.

ᵈ ¶ Archiepiſcopalis. Addideꝫ eſſe ſi habeat patriarcham ſm bar.hic et nico. de neapo. in.l.ſi duas.§.decet ꝑ iſtũ alleg.et.§.grãmatici de excuſatio.tut. et bertha. de firmo i.ſuo tracta.de epo in prehe.

text. ꝙ ciuitates que ſub vno metropolitano faciunt vnam prouinciā vt hic in fi. ſic illa mater ꝓuincie ⁊c. Ey. tangit hoc. C. de preſcrip. lon. tēpo. l. fi. ⁊ ibi determinat ꝙ ꝓuincia appellatur ſm vſum cōem appellandi vt tuſcia lombardia ⁊ ſyria: ⁊ iſto iure vtimur. arbitror tamen ꝙ olim fuiſſet facta diſtinctio prouinciarum vt omnes ciuitates que ſuberāt vni preſidi ⁊ ſic vno metropolitano conſtituerēt vnam prouinciā vt. l. illicitas. §. qui vniuerſas. ff. de officio preſi. ⁊ ſm illum ritū antiquum remanet adhuc hodie nominatio prouinciarum quo ad que-
4 dam. ¶ Tamen quelibꝫ ciuitas habēs diſtinctū territorium que ſuperiorem nō recognoſcat poteſt dici prouincia vt not. per glo. in dicta. l. fi. C. de preſcrip. lon. tempo. Tertio quero pro declaratione huius ꝙ hic principaliter dr ꝙ in eadē ꝓuincia poſſunt eē due ciuitates matrices videtur eē monſtrū ꝙ in eodē corpore ſint duo capita vt extra de officio ordi. c. qm̄ ⁊c. glo. ſi quis vellet facere in eodem epatu duos epos. nā illud eſſet monſtrum. ¶ Sed ꝙ vnus epus habeat duas eccleſias eque principales hoc nō eſt monſtrū ita loquitur hic hoc non
5 eſt monſtrū. ¶ Unde ex glo. iſta circa princ. inſurgit dubium qđo eſt ꝙ vna ciuitas pōt habere duos rectores ⁊ in eodē tribunali poſſunt eſſe plures iudices vt. l. j. ff. de offi. cōſul. ⁊ ff. de re iudi. l. pompo. ſcripſit ſi vni reſpōdeo iſta procedūt ad ſimilitudinē corporis humani mōſtrum eē eſſet ſi aliquis haberet duo capita: ſed non ſi haberet duas manus vel duos pedes ⁊ ſimilia. Et ideo iſti rectores ciuitatū qui ſunt loco capitis non poſſunt eſſe plures: ⁊ ideo nō poteſt eſſe niſi vnus rex vt. vij. q. j. in apibus. ſed alia officia inferiora poſſunt in eo⁊ corpore plurificari ⁊ ſic poſſunt eſſe plures rectores in eadem ciuitate vel in vna eccleſia parrochiali plures capellani ⁊ vnius pupilli plures tutores ⁊ ſimilia. Circa ſcdm ſcilꝫ ꝙ due ciuitates maxime ſint in eadem ꝓuincia ſub vno tamen preſide nil eſt qđ impediat. nam quilibet priuatus pōt in pluribus ciuitatibus habere domiciliū in vtraqꝫ eſſe equaliter inſtructū vt. l. domiciliū. ff. de municip. ſm hoc in vna ꝓuincia plurificātur ciuitates magne
6 remanente vnitate prouincie. ¶ Sed quero an vna ꝓuincia poſſet diuidi in duas glo. dicit ꝙ ſic. ff. de aſſ. l. ſi eadem. puto tamen ꝙ licet nō ſufficiat fieri ſine reſcripto principis vt hic patet ⁊ ar. l. ⁊ ꝓ hoc dico ꝙ comitatus non poſſunt ſeipſos diuidere in plures vt in feu. de ꝓhi. feu. alie. per fre. §. preterea ducatus ſine licētia ciuitatis cui ſubeſt qđ intellige quantum in preiudicium ciuitatis ſed intereſſe cauſa cōmodioris adminiſtratiōis poſſunt hoc facere ſicut in pluribus tutoribus vt. l. ij. ff. de admi. tut. periculū tamen cōmune remanebit vt. l. inter
7 tutores. ff. de admi. tu. ¶ Quero vtrū de duabus ciuitatibus vel prouincijs poſſit fieri vna glo. dicit ꝙ ſic vt in aut. vt iudi. ſine quoquo ſuffr. §. illud. ⁊. §. hoc aūt. vnio fit multis modis quandoqꝫ vna ſubijcitur alteri quandoqꝫ nō ſubijcitur ſi ſibi vnitur. Et hec vnio vel fit ꝙ vna ſit principaliter alia vel ꝙ vtraqꝫ ſit eque principalis vt nota. per glo. extra ne ſede vacāte. c. j. ⁊ ibi ꝑ Innocen. ⁊ alios doc. iuris canonici. ¶ Quero quādo vniūtur due ꝓuincie ita ꝙ vtraqꝫ remaneat principalis: ſed ſub vno preſide vtrū negocia vnius ciuitatis poſſint expediri in alia rñ. ſic vt extra de offi. legati. c. nouit. ⁊ ibi ꝑ Innoc. ¶ Quero quādo due ciuitates vel prouincie vel eccleſie vniūtur an debita vnius alia valeat ſupportare Innoc. extra de priuileg. c. paſtoralis. tenet ꝙ habeat locū titulus de ſeparatiōibus qđ ego examinaui in. l. j. §. ſi cohe redem. ff. ad legem fal. in eo. ꝙ ibi dr an portio grauata
8 accedat ⁊ ibi hāc q. formauit Bar. ¶ In tex. ibi ꝓpter multas facit ꝓ litteris ſentētia⁊ ⁊ cōmiſſionū quos faciunt iudices in quibus dr nos arduis negocijs occupati vt nō ſit neceſſe exprimere cauſas ⁊c. In text. ibi tyro. ex hac ciuitate fuit oriūdus nobilis vlpianus iure cōſultus. ff. de cenſibus. l. j. no. ex hac. l. bene merēti premium concedi ſic. C. de nauicula. l. iiij. hoc libro et de ſtatuis et ima. l. ⁊ virtutū. ¶ Item no. ꝙ nobis bene faciēti tenemur naturaliter bn̄ facere. l. ſed ⁊ ſi lege. §. cōſuluit. ff. de peti. here. ⁊. l. ſi non forte. §. libertas. de condi. inde. ⁊ extra de teſta. c. cum in officijs. Item not. ꝙ cum aliquod datur ſeu cōceditur alteri debet cōcedi ſine alterius dāno: q: qui male acquirit ⁊ bene diſpenſet grauatur potius ꝙ premietur ar. C. de pei. ip̄a. offe. l. ij. ⁊. j. de omni agro. deſer. l. quicunqꝫ primo reſpon. ⁊ vltimo hoc libro. ⁊. j. de veteranis. l. ij. Odof. Circa. l. iſtam qđo eſt hoc ꝙ principes ſe intromittūt de diſpendijs archiepiſcopatibus ⁊ de factis eccliarū cū nō ſit eis attributa poteſtas ſed magis obſequēdi neceſſitas. xvj. q. v. c. non placuit. ⁊. c. laycis. ⁊. c. nullus pōt dici ꝙ tempore huius. l. impatores hoc poterāt facere ex tolerātia pape vel ex priuilegio eis cōceſſo vel forte ſicut ſiebat ꝑ impatores ⁊ tali poteſtate vtebātur ꝓ bono ⁊ cōſeruatione ſedis apoſtolice ⁊ eccleſia⁊: ſed poſtea eis renūciauerūt vel q: male vtebātur fuit eis interdicta illa poteſtas: ⁊ ita not. lxiij. diſt. c. in ſinodo. ¶ In glo. vltima ⁊ dic vt ibi eccleſia eē tunc indigebat preſidio principū ⁊ expediebat eccleſie ꝙ fierent ꝑ ipſos talia ⁊ maiora ⁊ ꝙ intereſſent electioni ſummi pōtificis. xxiij. diſt. c. in noīe dñi. ⁊ de iure eē archiepiſcopi debēt ordinari ꝑ ſuffraganeos ſue ꝓuincie vt. lxvj. di. c. j. ſed papa cōſueuit ipſos archiepos ordinare ad volūtatem ſuā. l. j. di. c. metropolitano de ſecūdo vel poteſt rñderi ꝙ hoc nō debet in hoc tex. ꝙ īpator ſe intromittat de aliquo facto eccleſie q: loquēdo de ciuitate metropolitana intelligit de ciuitate eminētiori et maiore totius ꝓuincie in qua preſidet preſes in tota illa ꝓuincia qui preſides dignitatem habebāt clariſſimā vt per cōſequens ciuitas illā habeat dignitatem. C. de priua. carceri. l. j. Et licꝫ papa cōferat archiepatus tñ princeps pōt conferre priuilegia tali ciuitati metropolitane vt hec notātur hinc latius ꝑ Bar.

¶ De canone frumētario vrbis romane. Rubrica.

¶ Uiſum eſt. C. de nauicularijs publicas ſpecies rome deferētib⁹ vt. C. in ti. de nauicu̾a. nūc vidēdū eſt ꝙ obſeruare debeāt cū publicas ſpecies recipiūt ꝑ ipſos deferendas de ſecuro ſuꝑ glo. rubrice ibi placet ⁊ vt not. C. de cano. lar. titu. ſuper rubrica.

Nautici. Nauite debēt ꝯfiteri ſe recepiſſe ſpecies incorruptas qđ dꝫ cōprobari aſpectu officialiū ꝗ ſpecies dātur ⁊ quo
a reſtituunt. h. d. ¶ Nota ꝙ negatiua[a]
1 coartata loco ⁊ tpe directo ꝓbatur per viſum ſicut affirmatiua vt. ff. de aur. ⁊ ar. leg. l. ſi qñ. ⁊. l. pediculis. §. neratius de hoc not. in. c. bo. me. in antiquis. de elec. Barto. ⁊ per Ey. ⁊ doc. in. l. optimā. C. de cōtrahen. ⁊ cōmi. ſti. vn̄ ad euidētiā hui⁹. l. no. ꝙ aliqui nautici erāt deputati ad deferēdum annonas de ꝓuincijs in ſacratiſſimā vrbē de quibus habum⁹. C. de nauicula. ⁊ not. ꝙ ex hac. l. ꝙ illa eſt valida cōfeſſio ſiue teſtatio ꝗ fit corā iudice ꝯcordat. ff.
2 de adulte. l. mulier. §. ſocer. ¶ Scdo no. fieri ꝓbationē ꝑ inſpectionē oculo⁊ cōcor. l. ſi irruptione alle. in glo. Tertio not. cū petitur liber. redhiberi q: eſt vicioſus per aſpectum iudicis vel illius qui hui⁹ rei habebat peritiā ar. C. de admi. tu. l. lex qui. An. ⁊ ꝑ iſtum text. dr pro do. Guil. de ſer. ꝙ notari⁹ de illis ꝗ vidit pōt facere inſtrm̄ ad requiſitionem ptis al's non iuxta not. in. l. ſi ex cautione. C. de nō nume. pecu. ⁊ ſi cer. pe. l. ſi ex precio. et ita iſta. l. probat ꝙ ibi not. in glo. ꝙ notarius nunꝗ dꝫ ſcri-
b bere debitorem recepiſſe pecuniam[b] niſi eidē fuerit in ſui ꝑſentia nūerata ⁊ de hoc ꝑ Bar. dicta. l. ſi ex cautiōe ⁊ ꝑ Inno. ex̄ de fide inſtr. c. ſecautio. ⁊ facit ꝓ hoc. j. de
3 ero. mili. anno. l. ꝑ hāc. §. hoc etiā. ¶ Item no. ex. l. ꝑſenti ꝙ nō ſufficiat cōfeſſio naute niſi oculis ſubijciatur al's inſpiciat̄. Sed q̄re nō ſufficiat cū ꝓ iudicato habeat̄ confeſſio. §. de ꝯfeſſo. l. j. ⁊. ff. de ꝯfeſſo. l. j. dico ꝙ ideo q: cōcernit ꝑiudiciū ꝯfitētiū ſtatur ꝯfeſſioni: ſꝫ nō in ꝑiudiciū tertij ar. ff. de re. co. l. magiſ puto. §. illud. C. de ſa. ſan. ec. aut. hoc ius porrectū. ⁊ idē itelligo in quolibꝫ actu qui nō poſſet induci conſenſu confitētis arg. ff. de caſtren. pecu. l. ſi forte. C. de colla. l. ſi donatione vnde talis confeſſio videtur in fraudem fuiſſe facta. ff. de trāſact. l. cum

a ¶ Negatiua coartata loco et tēpore ꝓbatur directo ꝑ viſum ſicut affirmatiua. Adde iſtum in. l. ſi quis cōſortium. j. ⁊ qđ ibi notaui in apoſtil. ad eā in. v. ꝓbari negatiuam. C. de fabricenſib⁹ iſto philip. frā. in. c. ſi motu proprio in. viij. ⁊ qđ ibi notaui i apoſtil. ad eā in. v. negatiua nō coartata ꝺ preben. li. vi. ⁊ do. meū. d. philipp. deciū cōſi. lxxiij. col. ij. vſi. tertio oſto ⁊c.

b ¶ Debitorē recepiſſe pecuniā. Adde plene bal. in rub. ū. de fid iſtru. col. v. bar. in. l. ſi non ſinguli. ū. ſi cer. peta. ⁊ in. l. ſingularia ff. eod. ti. bar. bal. et doct. in. l. ſi ex pcio. ū. ſi cer. peta. ⁊ in. l. predia. ff. de acqui. poſſeſ.

hii.§.ſed cum lis ⁊ de.le.iii.l.cum quis decedens.§.codi
cillis ⁊ de proba.l.que teſtamētis pro hoc facit.l.per di-
uerſas.C.man.cuȝ ḋr ibi in text.ſolutiones petu.⁊ vide
que ibi notātur p glo.Bar.⁊ doc.in.d.l.ſi forte.

Si quis frumēti. Anullat oīa priuilegia con-
cedētia remiſſionem canonis.h.d.hec.l.pōt
1 intelligi vt alle.anullet oīa priuilegia impo-
ſteruȝ cōcedenda vel iam cōceſſa:⁊ tūc nihil
noui.addidit qꝛ hoc habemus.ſ.de ꝑci.im-
pe.offe.l.nec dānoſa ⁊ ſi contra ius vel vti.pu.l.ſi.cuȝ ſi.
Secūdo modo pōt intelligi ꝙ anullet oīa priuilegia cō
ceſſa in quibus erat dictū expreſſe non obſtāte tali lege
⁊ tūc inducit qꝛ aufert priuilegia hiis quibꝰ erāt ꝯceſſa
⁊ aduertēdum qꝛ dicit non valeāt ⁊ intelligitur ipſo iure
contra oppa.ſ.de ꝑci.impa.offe.l.vniuerſa. Solu.quādoqꝫ
lex dicit non valet ſimpliciter ⁊ tūc intelligitur ipſo iure
vt hic.et.ſ.de legi.l.non dubiū. quādoqꝫ dicit non valeat.ſi
parte fuerit aliquod factū vel obmiſſuȝ ⁊ tūc intelligitur
ope exceptionis dicta.l.vniuerſa bene facit ꝙ vbi ſtatu-
tum dicit ꝙ ſi ꝯtrahētes nō ſoluūt gabellam infra octo
dies cōtractus non valeat intelligitur ope.exceptionis
2 ſic dixi in.l.ſi ita quis.§.ea.l.ff.de ꝟbo.obl.Bar. ¶ In
ſi.text.qḋ eſt veruȝ niſi in reſcripto dicatur non obſtāte
tali.l.qꝛ nemo poteſt ſibi legem imponere quī ſit ſibi lici
tum ab ea recedere.l.ſi quis in princ.ff.de leg.iii.vel dic
niſi ſcḋa inſtitutio interueniret i auť.de mā.pri.§.dein-
de cōpetens coll.iii.⁊ not.C.ſi contra ius vel vti.pu.l.ſi.
⁊.ſ.de peti.bo.ſubla.l.ſ.

Eminem. In.l.precedēti.prohibuit remiſſio
nem hic prohibet canonis mutationeȝ.h.d.
nullus poſtulare canonis mutationem ⁊ im
petrata priuilegia a iudicibus nō admittun
tur ⁊ impetrantes in duplū puniūtur ⁊ iudi-
ces qui canones in ꝓprios vſus conuertunt puniūtur.
h.d.Bart. ¶ In text.ibi ab vſurpatione.i.conuertēdo
in ꝓprios vſus. ¶ In tex.ibi immutādo canonem qꝛ te
nebatur ſoluere frumētum volebat vt pro frumēto ſol-
ueret vinū vel econuerſo.Odoff.nō ſinimus niſi dicatur
non obſtāte tali lege ⁊c.vt dixi.ſ.l.proxi.detinēdos.i.
condēnandos.ceteroſqꝫ iudices corā quibus forte fie-
bat ꝓfeſſio de frumēto ſuſcepto.ſ.eo.l.vnde cū ipſi de-
berent rome mittere ſibi retinebāt.Odo.

¶ De frumento vrbis conſtantinopoli-
tane. Rubrica.

Ulli. Nō debet dari in pane non debet
ſolui in frumento. Item ex inordinata
1 adminiſtratiōe creſcit cariſtia. ¶ Ad
euidētiam ꝑmitte ꝙ cōſtātinus ſtatuit
certā quātitatem frumēti dandā comi
tibꝰ horreoꝝ qui illā quātitatem debe-
rent dare piſtoribus et piſtores ex illa
reddebant panem coctū domui principis ⁊ quorundam
alioꝝ officiarioꝝ publicoꝝ q̄ quātitas fuit augmētata
2 per theodoſium hoc premiſſo venio ad caſuȝ. ¶ Quero
vtruȝ domui principis vel alteri domui publice cui debe
bat dari panis coctus poſſit dari frumētuȝ reſpōdet im
perator ⁊ dicit ꝙ non imo hoc ꝓhibet ſed precipit dare
panem coctū ſic diſtribui canonem ex ordinatione con
ſtātini ⁊ theodoſii.ratio eſt:qꝛ ſi datur frumētuȝ pōt cō
uerti in aliū vſuȝ ꝙ̄ in pane ſic diſpergeretꝰ ⁊ cariſtia effi
ceretur qꝛ res publica cogeretur emere frumentum ꝙ ſi
moderate adminiſtraſſet potuiſſet vendere hoc dicit in
tex.ibi nulli ſi domui aliquoꝝ officialiū domibus vel no
3 ſtris vel publicis. ¶ Nota ꝙ ex mala adminiſtratione
frumēti creſcit cariſtia ex quo not.ꝙ priores qui habēt
arbitriū ſuperhabūdantia poſſunt huius vigoris pone-
re ordinem qualiter ⁊ quo ordine in ciuitate et quātum
frumētuȝ poſſit vēdi qualibet die vel menſe facit ad hoc
ff.de off.pre.vr.l.j.§.cura carnis ⁊ ad.l.iul.de anno.l.iii.
⁊ de extraord.cri.l.annonam.Bar.vel pōt poni caſus ꝙ
in qualibet ciuitate reponitur frumētum cōe in vna do
mo vt tpe neceſſitatis diſtribuatur p hoies ciuitatis vn
de prohibet imperator ꝙ a modo illud frumētum nemi-
ni detur etiam domui ſue:ſed certa quātitas de frumen-
to piſtoribus detur vt inde ponere faciāt.Et quēadmo-
dum antea in frumēto fiebat diſtributio nūc fiat diſtri-
butio in pane cocto:⁊ hoc pōt dicere hec lex ſm aliū intel
4 lectum.Odo. ¶ Nota prebēdam canonis dare conſue
tam in certa ſpecie ſingulis diebus nō debere cōuerti in
alium modū ſeu ſpēm diſtributionis de quo extra de cō
ſti.c.cū omnes ꝙ̄ꝙ in.l.preſenti talis mutatio diſtribu-
tionis tēderet ad damnū rei.Et ideȝ eſſet in canonicis:
ſed illa mutatio ḋr tēdere in damnū ſeruicij diuini vt di-
5 cto.c.cū omnes.eo.tit.c.cū mar.ferraniēſis. ¶ Item no
ta ꝙ ducitur cito ad inopiā qui non viuit ordinato ⁊ ſer
uato modo ⁊ menſura ⁊ creſcit patrimoniū eius qui vi-
uit ordinate vt.ff.vbi pu.edu.de.l.ius.alimētoꝝ.⁊ eſt ra
tio:qꝛ eſt ſeruādus modus in expēdendo ne victū longi
tpis breuis hora cōſumat vt extra de cenſi.c.cū apoſto-
lus.⁊ alibi iuxta facultatem ecclie faciēdi ſunt ſumptus
vt eo.ti.c.cum ſup.⁊.x.q.iij.c.inter cetera.An. ¶ Item
nota contra illos qui tpe meſſium vendunt frumētum ⁊
poſtea ex indigētia emūt ⁊ regulariter carius ⁊ ſic venit
cariſtia vt hic expreſſe ḋr. ¶ Item nota cōtra illos qui
in die aſcenſionis ſunt deputati dare panem caritatis
pauperibus ⁊ poſtea magnā partem ſibi retinēt ⁊ dant
officiarijs regiis ⁊ cōſulatus qui nō indigent imo quādoqꝫ
conuertūt illam elemoſinā vt loco panis detur pecunia
qḋ fieri nō debet eccleſia in qualȝ alia ciuitate ⁊ iſta fuit
vna poſitio caſus facta p Odo.in.l.ꝑſenti. ¶ Item no
ta cōtra executores teſtamētoꝝ quibꝰ eſt data poteſtas
dari pauperibus certa quātitas panis ꝙ illā erogatio
nem nō poſſunt ꝯuertere in erogationeȝ pecunie vt hic
habetur.ff.de admi.re.ad ci.ꝑti.l.legatā qꝛ aliud p alio
inuito creditore ſolui nō debet.l.j.ſ.de ſabricen.

Tri ſtatuta. Quātitas ſtatuta ad emptioneȝ
frumēti nō poteſt minui nec ad alios vſus cō
uerti:ſed qḋ de ea debet in publicū libriſ ſcri
bi cōtra faciētes puniūtur in duplū lucrū aſ-
1 ſumit naturā ſortis.h.d. ¶ Nota primo ꝙ
ſi in aliqua ciuitate eſt ſtatuta aliqua quātitas pecunie
ſiꝑ habēda habūdātia ꝙ officialibus publicis nō cōpe
tit arbitrium minuēdi illā vel conuertēdi in aliā cauſam
vt hic ḋr in tex.Et hic titulus nō ſolum habet locū in ci-
uitate romana:ſed in qualibet ciuitate vt hic not.ſup ru
2 brica. ¶ Secūdo not.ꝙ lȝ nō poſſit ad alium vſum cō-
uerti tamen pōt piſtoribus mutuari. Ad hoc op.ſ.de
hiis qui ex publico.l.ſ.⁊.ii.Solu.nō licet mutuari extra
nee pſone ſed ſi mutuū tendat ad expeditionem negocij
ꝓpter qḋ erat ordinata pecunia pōt fieri vt hic mutuatꝰ
enim piſtoribus qui forte ſe aliter poterant parare ad
cōponēdum panem ⁊ ad alia neceſſaria faciēda ⁊ ſic vi-
detur caſus p cōſeruatoribus monete huiꝰ ciuitatibus
qui habēt pectem deputatam p diſpendiis muliū ⁊ pro
militibus cōducendis vt poſſint ex cauſa militibus mu-
3 tuare pecuniā vt ſe armis.i.equis fulcirēt qḋ no. ¶ Ul
timo not.ꝙ lucrū aſſumit ſibi naturā principalis capi-
talis qḋ facit ad multa ⁊ ſpecialiter ſi inter plures ſocios
erat cōtracta ſocietas ad certū tpꝰ ꝙ ſicut nō debet di-
minuere capitale miſſum in ſocietate. Ita nec de lucro
qḋ tamen dimitto ſub dubio.Bar. ¶ In tex.ibi prāꝰ
vt qꝛ aſſecutus eſt offiū in vrbe. Dy.mancipiis.ſ.pro pa
ne faciēdo.i.debet ſcribi quot modis traditur piſtori.ſ.
de frumēto.Odo.ibi ſoluēdi.i.debet ſcribi quot panes
inde factos a piſtore poſtea recepit.odo. ¶ In ſi.tex.⁊
hoc ad finem ne aliquis ꝑtextu ignorātie ſe valeat a pe
na huius.l.excuſare ar.ff.de min.l.ſed ⁊ ſi pupillus.§.p
ſcribere.Odo.in glo.ſi.in ſi.ibi lapideis pro quo.ff.de ſe
4 cun.tab.l.j.in prin.cū ibi not. ¶ Et ſic nota ꝙ ſcriptu-
re ⁊ ſculpture repte in tabulis ereis aut in lapidibꝰ mar
a moreis aut alijs fidem faciūtꝰ vt not.in decretis.xxiij.
q.ij.c.ſene.ꝓfertur.⁊ p hoc facit.ſ.de relig.l.monumē-
torum vt ſunt imagines regū poſite in palacijs ⁊ alijs locis
publicꝭ vel vt ſunt ſcripture in cartulis cōrente vel in pa
riete vel in aliqua tabula plātate ſeu fixe in quibus ſcri-
bebantur noīa clericoꝝ ipſius eccleſie ⁊ officia ipſoꝝ vt
faciūt religioſi

a ¶ Vidē faciūt. Add.bar.
et dēs in.l.mo
numentoꝝ.ſ.
de reli.glo.in.
l.inteſtamēto
la.j.in vꝟ.ſcri
ptura.ff.d con
di.⁊ demō.in-
no.plene in ru
bri.extra d cō-
ſi.eccle.vl alia
bal.in.l.exem
plo.ſ.de pba.
et ſeli.c.ex pte
col.xxvj.verſi.
alie ſcripture
extra,de reſcri
ptis.

faciunt religioſi q̄ ſcribunt nomina illoꝝ pro quibus fi-
unt anniuerſaria vel ut ſunt colūne in quibus ſunt imagi
nes. Item ſcribebanť olim in parietibus in colūnis de-
dicationes ⁊ conſecrationes eccleſiarum. vt in dicto ca.
ſane proſcrunť. ⁊ quod ibi no. Item olim in albo .i. in de
albatione que fiebat in pariete ſiue in matricula vel ta-
bula ſcribebantur nomina decurionum. de quo. ff. de al-
bo ſcribē. l. i. Item etiā olim ſcribebanť edicta pretoris.
Item citationes ⁊ vocationes in ius. quandoq; de quo
ff. de iuriſdi. om. iudi. l. ſi quis id quod. Item ſcribebanť
quandoq; ante tabernā ⁊ in loco patenti vt aliquis non
contraheret cum aliquo inſtitore. vt. ff. de inſti. l. ſed et ſi
pupillus. §. proſcribere. Itē quādoq; ſcribunť nomina
illorū qui relinquūt aliquid fiendū in republica. de quo
ff. de admi. re. ad ciui. perti. l. legatum. ibi in ſcriptione. ⁊
in l. iii. ff. de oper. pub. ⁊ credo talibus ſic publice ⁊ pa-
tienter ⁊ de antiquo factis debere dari fidem ⁊ maxime
factis per perſonas autenticas ⁊ per diſpoſitionem iuri
um. vt ar. ff. de verbo. ſigni. l. ſciendum. alſ eſſent inuanā
iura facta de talibus. ar. ff. de procur. l. non cogendum. et
5 ſ. de lati. liber. tollen. l. i. ¶ Et etiam fides datur inſtru
mento publico. ſ. de teſta. l. publicati. ⁊ extra de teſti. ca.
albericus. nec ob. ſ. de proba. l. exemplo. ⁊ l. inſtrumen-
ta domeſtica. ⁊ de cenſi. l. inter cartulas. quia illa fiebāt
abſconſe ⁊ ad priuatorū vtilitatē. ſed ſcripture fiebant
patenter ⁊ publice ⁊ magiſtratuum auctoritate vt hic. ⁊
aliis iuribus. ſ. alle. De ſecuro. Sic eſt in terminis pre-
diorum. ff. de termino. mo. l. ſi. ⁊ ibi per Bar. et per Cy.
C. de accu. l. j. ⁊ clarius. ff. ſi. regun. l. in finalibus. ⁊ l. ſe.
⁊ vide no. in decre. lxxxvj. di. c. tanta nequitia.

¶ De annonis ciuilibus. Rubrica.

¶ Viſum eſt. ſ. de annonis public. ſ. de annonis vrbis
rome vel cōſtātinopolitane ciuitatis nunc vult dicere de
priuatis tanq̄ de inferioribus. et ideo ponit rubrica de
annonis ciuilibus quas preſtat imperator bonis militi
bus. Odoff. Vel ſic. viſum eſt. ſ. qualiter annone publice
percepte debent ad vrbes apportari. Et comitibus hor-
reorum vel mareſcallis imperialis exercitus tradi. vt. ſ.
de nauicula. l. comperim⁹. ⁊ ſ. tit. ij. l. i. ⁊ qualiter exacte
diſpenſentur. ſ. tit. j. l. j. ⁊ l. ſi. nunc eſt videndū qualiter
ciues annone bene merentib⁹ ⁊ viris dignitate decoratī
per principem concedanť. De ſecuro.

A nnonas. Annone ciuiles non dantur pro ti
tulis dignitatū ſed p̄ meritis. hoc dic. ¶ In
tex. ibi titulis. i. nō danť ſalaria niſi pro bene
meritis vt benefaciant illo officio ad quod de
poſitus eſt. ¶ Sequiť ver. ideoq; duob⁹ mo
dis legiť. Primo ſ̄o eſt ꝙ doctor q̄ neſcit legere habe-
bat ſcolares certe propter hoc nō debet habere ſalariū,
Secundo ſ̄o legitur cū ſalariū ſit deputatū auctoritate
principis non poterit illud immutari ſtatuto vel reuocari.
1 ¶ Et ſic not. ꝙ per vniuerſitatem ſtudij pariſi⁹ non po
teſt aliquid ſtatui in preiudiciū pactorū ⁊ conuentionū
factorū a cōmuni doctorib⁹ q̄d tene mēti: licz de hoc ſco-
lares tedeat. ¶ Sequiť ver. Et quicunq;. caſus ſalaria
debita tranſmittunť ad heredes poſſet etiaz iſtud alijs
concedi q̄uis alienationis titulo. iſtud intelligit glo. no-
2 ſtra in ſalarijs tēporis preteriti. ¶ Sed an docens pro
futuro tēpore debet habere ſalariū ſi officiū non cōple-
uit dixi plene in l. j. §. diuus. ff. de var. et extraordi. cog.
¶ Item glo. inducit in argumentū ad glo. ꝙ ſi clericus
decedat poſt perceptos fruct⁹ prebende illos tranſmit-
a tit ad heredes ſuos[a] de quo. ſ. de offic. ordi. c. preſenti.
li. vi. ⁊ per archidia. extra de reſcrip. c. ſtatutū. lib. vj. dixi
plene in l. diuortio. ff. ſo. ma. Bar. ¶ In text. ibi vniuſ-
cuiuſq; merito. l3 ſint paupes dū tamē fideles ⁊ ydonei
approbenť. ⁊ ſic fit bononie vbi eligunt de popularibus
aliquos antiquos. Odoff. vel hereditates merito ⁊ iure
hereditario ex teſtato vel ab inteſtato. de decuio. In gl.
⁊ ibi aduocenť. ⁊ quod in auť. de mona. §. ordinaria. ⁊ j.
de propi. ſa. ſcri. l. vniciq;. lib. xij. ¶ In gl. ſi. in fine ibi
iam perceptam. vt tranſmittant ad ſucceſſores ad ar. j.
de primipila. l. j. lib. xij. ſ. de leg. l. ij. j. de domeſ. ⁊ protec.

a ¶ Ad heredes ſuos Add. ho. in l. diuor tio. ff. ſol. ma. glo. et doct. in. c. pn̄ti de offi. ordi. li. vj. ⁊ in c. ſtatutū. ſ. aſ ſeſſorē. de reſcrip. eo. li. Ar chi. in. c. cōſue tudinē in ſi. de cleri. non reſi. eo. li. Card. in de. gl c uu. rū. et ibi notaui in apoſtil. ad eum

l. ſi. de agen. in re. l. matriculam. in feu. hic. finitur lex. §.
hijn conſequenter. ad quod. ff. loca. l. qui operas. cū ibi
notatis. ¶ Sed in contrarium facit ꝙ bona relictoruz
ſunt pauperuz. ſ. de epiſco. ⁊ de. l. ij. ⁊ ideo ad alian per-
ſonas ea transferre non poſſunt. in auť. de ecc. ti. §. inter
dicimus. Glo. tamen iſta videtur variare tranſmittant.
eo ꝙ laborauerint ⁊ ſic ſuos fecerunt etiam ad tranſmit
3 tendum. j. de ero. mili. anno. l. cum ſepe. ¶ Sed fallit in
rectore eccleſie qui ſoluū eſt vſuarius ⁊ ſic ex quo mortu⁹
eſt nō tranſmittit per. §. finitur. inſti. de vſufr. Et ꝙ eq̄-
parentur rectores ⁊ vſuarij. Nota extra de re. permu. ca.
cum olim. in glo. ſi. ⁊ melius extra de pecu. cle. c. ſi. in pe-
nulti. glo. ⁊ pro hoc extra de pign. c. ex litteris habent. et
docto. tamen q̄rum ad prebendaz rectori eccleſie habet
fieri reſeruatio futuro ſucceſſori. extra de teſta. c. relatū.
ij. ⁊ de elect. c. quia ſepe. ⁊ de officio ordi. caplo preſenti.
lib. vj. ⁊. xij. q. ij. caplo hoc huiuſmodi placiti. De ſecuro.
4 ¶ Sed quid de clerico qui renunciauit beneficio pre-
bende ſue fructibus iam maturis ⁊ alijs ſubrogatus eſt
loco ipſius ad quem pertinebunt fruct⁹. et videtur ꝙ re-
nuncians habere debeat: q2 eo anno ſeruiuit eccleſie. vt
ſ. de cadu. tollē. §. in primo. ⁊. §. pro ſe. ff. de reg. iuris. l.
ſm naturam. Item quia ⁊ ſi deceſſiſſet anteq̄ eos per-
cepiſſet ad heredes tranſmiſiſſet. j. de domeſti. ⁊ protec.
l. viti. ⁊ l. matriculam alle. ⁊ de primi. l. j. ⁊. ſ. de aduo. di.
iudi. l. poſt duos. §. j. Item videtur etiam ꝙ ſubrogatus
debeat cauere pro parte fructuū preſtanda. vt alſ dicit
lex. ff. ſo. ma. l. diuortio. §. interdum. ⁊ l. ſi filio. §. ſi. pre-
terea videtur ꝙ ſit caſus. l. ꝙ debeat diuidi pro rata.
ff. ſo. ma. l. diuortio. in princi. ⁊. §. ꝙ in anno. ⁊. §. non ſo-
lum. ⁊ l. de diuiſione. ⁊. ff. de iure do. l. dotis fruct⁹. in pn̄.
5 ⁊. §. j. cū ſuis ſimilib⁹. ¶ Idem debet dici in beneficio ec-
cleſie cū eccleſia pro vxore clerici reputeť. nam ſicut pro
hibetur q̄s habere plures vxores: ita duas prebendas
b ſiue duo beneficia[b] in diuerſis eccleſijs vt. ſ. ad. l. iul. de
adulte. l. cū q̄. ſ. de inceſt. nup. l. ſi. extra. de cle. nō reſi. c.
q2. ⁊ extra. de preben. c. iij. cōtrariū videť ꝙ ſubrogat⁹ de
beat habere omnes fruct⁹: q2 fungiť vice illi⁹ qui renun-
ciauit vt. j. de comi. rei mili. l. j. vt digni. or. ſer. l. ſi. de aq̄
duc. l. ſi. ſ. de munilog. l. ſi ex corpore. Item q2 renūciauit
in culpa fuit ſicut ille q̄ repudiauit vxorem voluntarie ſine
cauſa iuſta. vt in auť. vt liceat ma. ⁊ auie. §. q̄s aūt pro
hac parte facit. ff. de ac. emp. l. iulianus. §. ſi fructib⁹. ff.
de vſufru. l. arbores. §. j. ⁊ l. itē ſi fundi. nam fruct⁹ pen-
dentes ſunt pars fundi ſiue prebende. ff. de rei ven. l. fru
ctus pendētes de le. ii. meu⁹. §. penul. l. cum filr⁹. §. diſs.
⁊. ff. de vſur. l. habem⁹. §. fructus. Item ſi pereat vſufru-
ctus pendentib⁹ fructib⁹ pertinent ad proprietariū. ff.
de an. le. l. in ſingulas. de vſufru. leg. l. defuncta. ſm vnū
6 intellectū. ff. ad. l. fal. l. penales. primo reſponſo. ¶ Itē
q2 remittentib⁹ ⁊c. ff. de edi. edic. l. quere. §. ſi venditor.
ſ. de pac. l. poſtq̄ de cōmiſſis. l. ſi. ⁊ ꝙ ſubrogat⁹ debeat
habere facit. ſ. de decurio. l. ſi ad magiſtratū. ⁊ l. quidaz
ignauie. l. q̄uis. ⁊ videť caſus expreſſus in auť. vt cleri. q̄
recip. in rubro ⁊ nigro vſq; ad. §. iſtud. ſm duliū.

C Entum. Legitur duobus modis. Primo de
frumento diſtribuendo inter milites. Scd̄o
de diſtribuendo inter pauperes. hoc magis
placet per. l. ſ. de ſacroſan. eccl. l. priuilegia.
1 ⁊ eſt clara hec lex. ¶ Nota ꝙ dixi ciuib⁹ no
ſtris argumentū ꝙ cardinales poſiti ſuper faciēdis elemo
ſinis publicis non debent hoc dare extraneis vel forenſi
bus ſed ciuib⁹ pauperib⁹. ſed poteſt intelligi ꝙ dicat ci-
uibus noſtris ⁊ omnib⁹ q̄ ſunt ſub romano imperio fa-
cit ꝙ epiſcop⁹ q̄ debet dare extraneis pauperibus vt. ſ.
de epi. ⁊ cle. l. nulli. bar. ¶ In tex. ibi per ſingulos dies.
i. ꝙ ſingulis dieb⁹ ſolet dari. Dy. In glo. viti. ibi militib⁹
q̄ debent armari ⁊ alia republica. j. de re mili. l. milites.

¶ De mendicantib⁹ validis. Rubrica.

¶ Super gloſa rubrice ibi cum dicit galiatos canon vo
cat illos galiandos. extra de vita ⁊ honeſta. clerico. c. j.
lib. vj. ibi cum dicit. in auť. de queſto. §. ſi ſ̄o vite. coll. vj.
in ſi. glo. ibi de diuerſis. de quo. xlv. di. c. que ſunt.

in vſi. ꝙ cleric precíſe de re-ſcrip. ⁊ panor. c. reprehēſibi-lis nu. viij. ⁊ ibi etiā notaui in apoſtil. ad eū in. ſ̄. teſtari ex tra de appel.

b ¶ Duo bn̄fi-cia ego puto iſtud eſſe intel ligendū de cu ratis qui q2 ſe nō cōpatiunť ideo plura ha bere quis p̄hi betur et alia ēt vt que reſiden tiam requirāt de q̄ vid card. in cle. gſe nu. xiij. et ibi notaui i apoſtil. ad eum in vſi. an de iure cōmu ni de reſcrip. ⁊ philip. frā. ple niſ. eo. ſup eo. nu. v. vbi etiaz poſui in apo ſtil. ad eū in. ſ̄. plura bn̄ficia retineri de prē ben. li. vj.

Cunctis. Caſus. Qui ſine neceſſitate publice
mendicant poſſunt inſpici ⁊ qui eos inſpe-
xerit ⁊ prodiderit ac etiā probauerit dñium
eorum conſequitur ſi ſunt ſerui ius colonatus
ſi ſunt liberi ſalua dñis actiōe ſui corrupti.
hoc dicit Bar. ¶ In text. ibi in ſingulis. i. ſingulis an-
nis faciant omnes mendicantes conuocari omnes in-
ſpiciant de quibus dubitatur vtrum ſint mendici vel nō:
⁊ an egeant elemoſinis vel non. Dy. Inertibus. i. pigris
cum poſſint vitam querere latebras: quid ſit dic. vt. ſ. de
1 decurio. l. quidam ignaue. ¶ In text. ibi perpetuo. no.
de colono perpetuo: q: iudicio meo differt ab aſcripti-
cio. i. cenſito: quia hic ſeruit ꝙdiu viuit ac illi⁊ liberi eius
ſunt perpetuo ſolo annexi. vt. j. de agri. ⁊ cenſi. diſcrimi-
2 na. An. ¶ In gloſa. j. ibi quia publice. not. ex hac glo.
quia pauperes verecundi qui non publice querunt: ſed
quibuſdam ſingularibus amicis ⁊ clam non incidunt in
hanc conſtitutionem. Item intelligo publice ⁊ palam ſi-
ne delectu ſm formam. l. palam. ff. de ritu nup. bar. Glo.
3 que eſt ſuper verbo incerta ibi quia ignoratur. ¶ Pro
declaratione debes ſcire ꝙ mēdicitas quandoqꝫ eſt cer
ta ex qualitate religionis: vt quia eſt de aliquo ordine
mendicantiū ab eccleſia tamen approbant. vt in caplo
religionū diuerſitas. extra de religio. do. li. vj. quādoqꝫ
eſt certa reſpectu cauſe pro qua queritur vt ſunt hoſpita
larij ſpiritusſancti qui vadūt per mundū. Iſti tamen nō
admittūtur ſine litteris dioceſani epiſcopi. de pe. caplo
ij. in cle. quandoqꝫ quis querit pro ſeipſo ⁊ tunc mendi-
citas diuerſitas dicitur certa in ciue et noto. ex vulgari
opi. vt. l. vbi. ⁊ ibi not. C. de iure do. ſed ſi vulgi opi. non
eſt certa tunc debet implorari ita loquit̃ lex iſta. Bar.
¶ In gloſa que eſt ſuper verbo plenitudinem. in fi. ibi
debilitatem. vel dic verius ꝙ ibi reſpublica ſeu rector vel
preſes prodidit mendicantes quare reipublice applicat̃
hic autem priuatus eū prodidit vt ideo priuato applica
tur. ar. ſ. de capti. l. ab hoſtibus. Bar. ¶ Nota in hac
l. vbi dicit̃ inſpectis ꝙ pauperem mendicantē qui in ali-
quo oſtendit mēbrorū debilitatem poteſt quis inſpicere
⁊ tangere ⁊ velle videre an hoc ſit verū. ⁊ deinde poteſt
priuatus talem mendicantē facere venire ad iudiciū et
habebit locū hec lex. Item poterit hoc facere officiari⁹
4 public⁹ vt in aut. de queſtori. colla. vj. ¶ Itē not. ꝙ ex
inſpectione corporis poteſt cōprehendi ſanitas ⁊ infir-
mitas ſicut etas ſimile in quacūqꝫ re ſuſpecta poteſt ap-
prehendi an ſit vitioſa vel non. ſ. de cano. fruc. vr. ro. l. ſ.
a recte ergo teſtis q̄ deponit de ſanitate[a] alicuius dicit ſic
eſſe q: vidit. ¶ Nota etiam ꝙ ſicut minor etas poteſt
pbari ex aſpectu. ff. de mino. l. minor. xxv. annis ex aſpe
ctu. Ita ſimiliter ſenectus vt hic. ¶ Item nota ꝙ tales
q̄ fingant mendicare puniunt̃ ciuiliter q̄ pena applicat̃
parti. ⁊ ſic delinquūt ⁊ per conſeq̄ns puniēdi ſunt extra-
ordinarie a rectore ciuitatis. Igit̃ hec lex facit ad que-
ſtionem verū filio robuſto ⁊ ſano ⁊ nihil operanti pater
poſſit denegare alimenta. ⁊ videtur hic ꝙ ſic. ⁊ in. l. ſi q̄s
a liberis. ſ. ſi. vel parens. ff. de li. ag. quod intellige ſm
conditionem naraliū operari non ſibi verecūdi quis enī
diceret ꝙ filio vnius hominis nobilis imponeret̃ neceſ-
ſitas laborandi certe nullus. nam non poſſum⁹. ff. de cō
5 di. inſti. l. filia. ⁊ l. nepos proculo. ff. de ver. ſigni. ¶ No.
ad hanc. l. ꝙ maior verecundia eſt publice mendicare ꝙ̄
laborare. ⁊ ideo robuſt⁹ corpore qui publice querit ſine
diſtinctione nataliū cogitur laborare poſtꝙ̄ in tanta mi
ſeria eſt deductus non enim ſibi eſt turpe ſed ſi alio mo-
do poſſet viuere non percipiendo alimenta a patre non
cogeretur laborare. vt. ſ. dixi. ⁊ ex hijs apparet ratio. q:
hec lex non habet locum in hijs q̄ clam mendicant. bar.
In fine tex. ſuper verbo actione. Ideo videt̃ ꝙ domin⁹
poſſit recuperare talem ſeruū. j. de agri. ⁊ cenſi. l. ſeruos.
⁊ de colo. tracen. l. j. ⁊ de colo. pala. l. j. Solutio. hic ha-
bet actionem ⁊ ſic rem habere videtur. vt. l. qui actionē.
ff. de regu. iur. Sed hec ſolutio non procedit ſed ſuppo-
natur ꝙ ſeruus non fuit occultatus ⁊ ad mendicandum
inductus per alium. ⁊ ideo poteſt dici ꝙ tunc efficiatur

[a] ¶ Teſtis q̄ deponit de ſanitate. Adde bar. in fi. de re iudi. ang. in. l. ij. ff. ſi quis cau. et bal. in addi. ad ſpe. l ti. de ep. ſſi. que tpe.

delatori cū fuerit occultatus ⁊ inductus per alium quo
caſu dominus non videtur damnū pati cum habeat re-
greſſū contra latitantē. vel forte dominus fuit in culpa
promittendo ſuū mendicare. vel dic. ꝙ licꝫ efficiatur de-
latoris dominus poterit ipſum recuperare ſi ſibi vel al-
teri non poterit culpa imputari ⁊ tūc eſtimatio ſerui da-
bit̃ de publico delatori. de ſecuro. facit. C. pro q̄. cau. ſui
premi. lib. acci. l. ij. in fi.

¶ De nautis tyberinis. Rubrica.

¶ Quia per tyberim frumenta ⁊ alie ſpecies de quibus
ſupra dictū eſt deferunt̃ cum nauigijs ad vrbem ⁊ de vr-
be ad puincias plerūqꝫ mittunt̃. ideo ſubijcit̃ hic titulus
de nautis tyberinis. Odoff.

Qui nauem. Qui habet nauem tyberinam co-
gitur opus publicū ſuſcipere nec aliquo pri-
uilegio excuſatur. hoc dicit Bar. ¶ In tex.
ibi oſtenſo. qui ante ſe habere negauerat. de
ſecuro. Agnoſcat autem ꝙ in vehendo con-
ſiſtat: non autem intelligas de alijs omnibus vt tutele ⁊
cure ⁊ ſimilibus. quoniam ab hijs puto eos excuſatos.
ſ. de excu. tuto. l. penulti. ⁊ ſ. de nauicula. nota in rubri-
1 ca. ⁊ ſ. ex qui. mu. vel preſta. l. ſ. Odoff. ¶ Iuxta hanc. l.
quero quid ſi nauis inueniatur extra alueum fluminis.
Reſpon. idem princeps enim loquitur generaliter: licꝫ
in illatione aliqualiter ſe reſtringit. Sed que fuit ratio
condendi hanc legem. nonne ſufficiebat titul⁹. ſ. de na-
uibus non excu. Reſpon. q: in vrbe romana erant mul-
te perſone priuilegiate que pretendebant imunitatem.
ideo placuit principi de hoc principaliter legem conde-
re vt magis certe hoc prouideretur argumentū. l. item
apud labeonem. ſ. hoc edictū. ff. de iniur. Bar. intelli-
gitur tamen cū debita ſatiſfactione. ſ. de nauicula. l. na-
uarchorū cet⁹. ad qd̄. ſ. de naui. non excu. l. ſi.

¶ De frumento alexandrino. Rubrica.

¶ Supra dictū eſt de frumento vrbis conſtantinopo-
litane. modo vult dicere de frumēto vrbis alexādrine.

In eſtimatione. Primo confirmat ſalarium
ꝙ prefectus orientis ſtatuerat q̄buſdam of-
ficialibus poſitis ad congregandū frumen-
tum ad ciuitatem alexandrinam: ⁊ etiam ad
tuendā ſubſtantiaꝫ nauicularū que erat ob-
noxia reipublice. vt. ſ. de pdi. nauiculariorū. p totū. Se-
cundo prohibet ad illud officiū vocari decuriones. ſed il
los officiales precepit eligi prouiſione facta. Scdā inci
pit ibi atqꝫ vt curialibus. Bar. In tex. ibi in eſtimatio-
ne. i. ſm eſtimationem ⁊ q̄titatem cohibetur. i. coadiu-
natur. munere id eſt ſalario eis conſtituto ſm q̄titatem
frumenti quod coadunatur. vt in principio. l. dixi. Bar.
1 ¶ Nota ex hac. l. ꝙ nemo cogit̃ proprijs ſtipendijs mi
litare ⁊ ꝙ remunerandus eſt labor. in aut. de iudi. ſ. ne
autem labor. colla. vj. Item nota contra ſolitos de pre-
da viuere. ff. de adminiſt. tuto. l. ſi minoris. An. ⁊. j. de lu
2 crio aduo. l. ſi. lib. xij. Item nota ex lege iſta in principio
pro ſtatutis que dant ſalarium alicui officiali ſm q̄tita
tem eorum que venire fecerunt in cōe. concor. l. ſeyo. ff.
de adimē. le. ¶ Item ex ſecunda parte not. argumentū
pro ſtatutis que prohibent nobiles aduocatos et ſimi-
les a quibuſdam officijs publicis. Ray. facit. C. ne li. pa.
patro. liti. preſ. vel ac. in ſe trāſ. l. vna. cum ibi notatis. ſ.
verbo potentiores. ¶ Item not. ex fine huius legis oc-
caſionem depredandi ⁊ ſubſtrahendi auferendam ⁊ im-
pediendam ſic. ⁊. j. de lucris aduo. l. j. quod male ſeruant
ſeneſcalli regij ⁊ officiarij multos officiarios deputan-
do. ⁊ mittendo per ſeneſcallias fingendo ꝙ eos mittant
pro reparatione fortaliciorum ⁊ pro leuandis ſubſidijs
⁊ exactionibus diuerſis qui pretextu commiſſionū mul-
ta extorquent a ſubditis ⁊ pecunias regias ſubtrahūt
ſubtiliter ⁊ ſibi appropriant cum detrimento ſubiectorū
vt dicto titulo de lucris aduoca. per totū. libro. xij. ⁊. ff.
de officio preſi. l. illicitas. ⁊ de concuſ. l. j. ⁊. ij. ⁊ in aut. vt
nulli iudi. in principio. ⁊. ſ. j. colla. xj. Quero ſi ſeneſcal-
lus creauit ſeruientes vel capitaneos pro cuſtodia vil-
le vel caſtri et vult eis ſtatuere ſalarium de burſa regis
ſoluendum

ſoluendum ſine conſenſu regis.an hoc facere poſſit.⁊ vi
detur ꝙ ſic ex hac cauſa vt.l.ābitioſa.ff.de decre.ab or.
fa.Item pro hoc ꝗritur tutor poteſt miniſtrantibus res
pupilli ſalarium dare vt.ff.de adminiſtra.tuto.l.cū plu
res.§.in primis.⁊.l.tutor ſm dignitatem.§.fi.⁊ pro hoc
ſ.de epiſco.⁊ cleri.l.iubemus.⁊.ff.ſi quis in frau.patro.
l.nimis libertus.Sed dico contra per.l.iſtam.quia non
valet niſi fuerit roboratū per regē.⁊ pro hoc.ſ.de anno.
ca.l.j.⁊.ij.⁊.ſ.de fru.vr.conſtan.l.ſ.⁊ pro hoc videtur ca
ſus in.l.ſeuerius.circa principiū.ſ.de pala.ſacra.lar.et in
aut.de iudi.§.ne autem labor.⁊ in aut.vt iudi.ſine quo
quo ſuffra.§.cogitatio.nec obſtant.ll.cōtrarie.quia ibi
miniſtrabāt ſalaria de proprio ⁊ in ſui preiudicium ſta
tuebant.hic autē in principio hoc facere non potuerūt.
ar.ſ.de decurio.l.vaciatis.nec obſtat lex que loquitur
in tutore:quia tutor eſt quaſi dominus ſeneſcallus not.
ar.ff.de fur.l.interdū.§.qui tutelam. Item hoc facit tu
tor auctoritate legis.ſed ſecus in capitaneo propter pe
riculum eſſet in mora ⁊ rex non poteſt adiri de facili cre
derem tamen contrariū cum talia dilationē non recipi
ant.⁊ pro hoc.ſ.de cohar.l.ij.§.j.li.xij.iūcta.l.quarta.§.
ſi tam vicinum.ff.de dam.infect.⁊.ff.de ap.reci.vel nō.l.
fi.ſecus ſi neceſſitas tanta non vigeret:⁊ ſic intelligitur
quod dictum fuit.ſ. ¶ Sed quid erit ſi de facto fecerit
contra legē iſtā vt ſi faceret aliquos ad officiū iſtud gerē
dum qui non deberent inſtitui ad hoc officium ipſos in
ſtituit illum qui erat amotus ab officio.Dico ꝙ non po
teſt facere hoc nec creatio facta ſine conſenſu principis
valet.ſ.de ſuſcep.⁊ ar.l.ſi aliquis. in fine. vbi dicitur ꝙ
non tenet reſcriptum ſuper hoc impetratum. Sed hoc
verum eſt ſi per ſubrectores fuerit obtentum : ſecus ſi ex
certa ſciētia principis fuerit conceſſum.ſ.de cohar.priu.
⁊ eo.l.ſi quis ex grege cohartali.⁊ dic pro ⁊ contra vt ibi
not.De ſecuro.

Iurnos.Primo addit certam quantitatem
frumenti dandam ſingulis diebus pro ali
mentis alexandrine ciuitatis. Secundo re
uocat nomen cuiuſdam officij. Tertio dicit
habendas quaſdam eſſe menſuras que vo
cantur teſſere ⁊ eas iubet ſignari ⁊ ſuo nomine nūcupa
ri.Hoc dicit. Secunda ibi.⁊ tertia ibi:⁊ teſſere. Bar. In
textu ibi alimonia id eſt vt de publico vēdatur qualibet
die volentibus emere pro ſuis alimentis.vel dic vt de pu
blico detur pauperibus illius ciuitatis.vt.ſ.titu.iij.l.fi.
1 deſignentur id eſt ſignū publicū eis imprimatur. ¶ Et
ſic nota pro eo ꝙ fit quotidie in ciuitatibus vbi menſu
a re ſignis publicis ſignantur[a]. Bar. Et nota ꝙ in hono
rem regis alexādri fuit ciuitas de qua hic dicitur ita no
minata. Item nota ꝙ in honorem imperatoris hic no
men ſcribitur vel eius largitio ab eo facta fuiſſe ſcribit
ſic.ff.de operi.pu.l.opus.Sed etiam nomen illius cuius
eſt ſepulchrum in eo ſcribitur vt.ſ.de religi.l. monumen
torum.⁊ ſic etiam fit hodie ꝙ nomina illorum qui faci
unt edificari eccleſias vel capellas ⁊ edificia ſeu palatia
faciunt ibi ſcribi ſua nomina annū ⁊ diem conſtructio
2 nis.de hoc ſcripſi.ſ.de frumen.conſtan.l.ij. ¶ Itē no.
ꝙ nomen officiarij ⁊ officium propter malam geſtionē
ipſius aboletur.ſic econuerſo factum proſperum ⁊ eius
nomen qui peregit illud approbatur. vt.ſ.de epiſ.⁊ cle.
l.quoniam venerabilis recordationis. ¶ Item nota ꝙ
alimonie ſolite preſtari in honorem ⁊ priuilegium ciui
tatis augmentant.⁊ hic.⁊.ſ.de frumen.vr.conſtan.l.j.⁊
3 de anno.⁊ tri.l.fi. ¶ Facit hec lex ꝙ quotienſcūꝗ repe
ritur calamitas magna ⁊ cariſtia ita ꝙ pauperes non
poſſunt ſe ſuſtentare debent eis alimenta miniſtrari de
bonis regis vel reipublice vt hic.⁊.ſ.de anno.ciuili.l.fi.
⁊.ff.de decurio.l. decurionibus lapſis.et.ſ.de epiſco.et
cleri.l.ij.et deberent ſubditi in tali neceſſitate talliari et
maxime clarius prebendati qui tenentur pauperes ale
re ⁊ eis ex neceſſitatibus ſubuenire.⁊ hec patent.xlij.di
ſtinctio.caplo.j.⁊ caplo quieſcamus.⁊.lxxxvj.diſtinctio.
caplo.ſ.⁊ caplo.non ſatis. ⁊ caplo paſce fame morien
tem.tempore enim neceſſitatis debent victualia cōmu
nicari indigentibus.vt.ff.ad.l.rhodiam de iac.l.ij.§. cu
di.agitatis eſt.⁊ in ſeu.de cle.vio.pa.caplo fi.⁊ in decre.
diſtin.ſ.caplo.omnes.cum ibi notatis.hoc tamen male
ſeruatur.⁊ ideo videntur occiſores ſi fame pereant vt in
precallegato caplo paſce fame morien.⁊.ff.de liber.agn.
4 l.necare videtur. ¶ Item hec lex facit argumentum ꝙ
menſure lignee cum quibus menſurantur blada ⁊ cen
ſus annui debiti dominis in locis iuriſditionis militum
⁊ baronum debeant deputari ⁊ ſignari ⁊ etiam coequa
ri.ad qđ facit.ſ.de ſuſcep.⁊ archa.l.modios.⁊.ff.de cō
trahē.emptio.l.imperatores.⁊ propterea in multis lo
b cis ſunt menſure enee[b] tam ſalis ꝙ olei ⁊ ꝙ bladi. ⁊ te
nentur in domo cōmuni:⁊ illi qui volunt habere menſu
ras faciunt eas coequari cum illis ⁊ ſignari certo ſigno:
vt fraus non poſſit cōmitti in menſuris maioribus ⁊ mi
noribus:⁊ vtinā ita fieret in oib[us] villis ⁊ caſtris. De ſe
curo. Iaco.rebuffi.legū doctor.

¶ De ciuib[us] vrbis alexandrie. Rubrica.

¶ Supra dictum eſt de corporatis vrbis rome vt.ſ.de
priuile.cor.vr.ro.modo vult dicere de corporatis vrbis
alexandrine id eſt de ciuibus vrbis alexandrine. Odoff.
⁊ Iaco.rebuffi.

Orporatos. Tria dicit. Primo de decu
rionibus alexandrinis concedit immu
nitatem purgandi fluminis nili. Secū
do pro illo munere concedit aſſumi de
munere vectigali pertinente ad impe
rium circa quantitatem. Tertio iubet
ꝙ illud quod inde minuitur ex vectiga
li nauiū repleatur. Scđa ibi.⁊ pro tenore. Tertia ibi ita
vt ex titulo. Bar. ¶ In tex.ibi preco mandare pro pur
gando nilo. Ray. In.j.gloſa ibi in princi.ſcilicet decurio
nes habent primā expoſitionem.⁊ Dy.⁊ An.de barulo.
⁊ Bar.ſed Odoff.tenet ſequentem. In ea.gloſa in fine.
1 ibi reſpectu aliarū ciuitatū. ¶ Ex hac glo. nota ꝙ me
lius eſt eſſe mediocrē ciuē vnius nobilis ⁊ honorabilis
ciuitatis ⁊ plus debeat honorari ꝙ eſſe ciuē maiorem
vnius parue ciuitatis. Sed circa hoc querit[ur] quid proſit
tali ciuitati ſi de vno vectigali recipiat[ur] : ⁊ deinde de alio
reſtituatur. Reſpon. Multū quia vectigal imperatoris
erat mixtum ⁊ ſemper reperiebatur ibi pecunia vnde po
terat ſumi tempore debito. Aliud vectigal erat paruum
conſequitur ergo reſpublica quoddam mutuū reddendi
de pecunia habita ex alio vectigali. facit.ff.de verb.ob.
l.ſi penam.⁊ de lega.j.l.non quoꝗ. Bar.⁊ hoc fit pro
pter publicam vtilitatem quod eſt multū notandum ꝙ
princeps vult plus expēdere de ſuo ꝙ collectizare ſub
ditos.de quo habetur latius per docto.in.l.neminē.C.
de ſacroſan.eccle.qđ etiam eſt contra multos dominos
temporales qui pro reparandis eorum caſtris molendi
nis ⁊ alijs eorū bonis compellunt ſubditos ad contri
buendum ⁊ reparandum contra quos etiam facit.ſ.ne
opere a colla.ex.l.j.⁊.ſ.in qui.cau.co.cen.l.j.⁊.ſ.vt ruſti
ca.ad nul.obſe.deuo.l.j.⁊.ij. De ſecuro.⁊ vide que ſcripſi
dicta.l.j.ſ.ne.ope.a colla.ex.l. et etiam in.l.nemo.ſ.de
anno.⁊ tri. Iaco.rebuffi.

¶ De iure reipublice. Rubrica.

¶ Licet regulariter quelibet ciuitas preter ciuitatem
1 romanā ⁊ ciuitatē conſtantinopolitanā vtatur iure pri
uati.vt.ff.quod metus cauſa.l.metū.§.animaduerten
dum tamen quandoꝗ vtitur iure ſpeciali et ſingulari.
ideo de hoc ponitur vel continua ſic dictum eſt.ſ.de iu
re quarumdam ciuitatum ſpecialiter : nunc generaliter
dicendum eſt de iure reipublice cuiuſlibet ciuitatis ſm
Azonem. Vel ſic viſum eſt ſupra in toto libro.x.princi
paliter de iure publico pertinente ad fiſcū ſeu iperato
rem ſeu ad alios principes ⁊ iuriſditiones⁊ dominatio
nes habentes et etiam in iſto libro.xj.vſꝗ ad titulum
iſtum.quis etiam illa iura tendant conſecutiue ad de
fenſionem ⁊ bonum publicum ſubditorum.deinde viſū
eſt de alijs iuribus ſpecialiter ad ciuitatem romanam :

a ¶ Signis publicis ſignant[ur] ſ colla.⁊ aliis capi. ſ. ſine ūt colla.iz.bar. l. l.modios. ſ. ſ ſuſcep.et archa.li.x. ⁊ in.l. pe.in fi. ſ fal. et oio p alex. in.l. annonā ſ extraor.et.b°.

b ¶ Sunt menſure enee. Ad de bar.l.l.modios.ſ. de ſuſcep.et archa. et quod notatu.ſ.co.l pri. apoſtil. in vſ. ſignis publicis.

conſtantinopolitanam: metropolitanam et alexandri⸗
nam. nunc autem dicendum eſt de iure reipublice perti⸗
2 nente ad alias ciuitates. Jacobus rebuffi. ¶ Super
rubrica ibi reipublice qualiter accipiatur reſpublica glo
ſa ponit in corpore de here. ⁊ fal. in princi. dixi. ſ. de iure
fiſci. ſuper rubrica. Bar. circa finem glo. ibi per reſcri⸗
ptum dic ꝙ quedam ſunt ciuitates in lombardia que ha
bent merum ⁊ mixtum imperium ex conſtitutione fede⸗
ris. de quo in corpore de defen. ci. §. iuſiurandum. in fine
magne gloſe. colla. iij. Bar. In fine gloſe ibi per priuile
gium de quo not. ſ. de veteris numiſ. po. in fine glo. rubri.
⁊ p Cy. C. de fal. mone. l. ij. Jaco. rebuffi.

SI quidem. Sententia lata aduerſus ci
uitatem indefenſam eſt ipſo iure nulla.
Hoc dicit Odofredus. An. ⁊ Bar. In
textu ibi ea ſpecie id eſt cauſa. defenſo⸗
res id eſt procuratores actoris vel ſin⸗
dici. ſtatutum id eſt iudicatum. ¶ In
gloſa que incipit diffinitiue. incipit ⁊ l.
ciuitates. aduertendum tamen eſt quia infra eandem le⸗
gem rempublicam dicitur que equiparatur pupillo. dif⸗
fert tamen in hoc: quia licet contra pupillum non perue⸗
niatur ad ſecundum decretum vt. l. apud iulianum. ff. ex
quibus cauſis in poſſeſ. ea. tamen contra ciuitatem po⸗
terit imponi. ⁊ eſt ratio: quia pupillus ſperatur fieri ma
ior ciuitas nunquam. ar. l. in fine. §. fi. ff. de tutel. ⁊ rati. diſt.
de quo in. l. ſ. §. quibus. ff. quod cuiuſque vniuer. Bar. In
eadem glo. in fine ibi hic autem. ergo ⁊ reſtitui potenſ
1 cum tenuit ipſo iure. Jacobus rebuffi. ¶ Circa hanc. l.
queritur quando quis vult citare rempublicam an ſuffi
a ciat citare ſindicum. vt. l. aut res aliter. Uidetur ꝙ ſic.
§. ſ. ff. quod vi aut clam. ſ. not. ⁊ bene in. l. non poteſt do⸗
lo carere. ff. de regulis iuris. quod intellige verum ſi ſin⸗
dicatus citatus non venit. eius enim contumacia non no⸗
ceret reipublice vt ibi dicitur. ſed ſi comparuerit ⁊ litigaue
rit ſententia valebit vt dicitur in hac gloſa. ⁊. ff. quod cu
iuſque vniuer. no. per totum titulum. quero ergo quali⸗
ter citabitur ciuitas vel reſpublica: Reſpon. citando eos
qui ciuitatem regunt. ff. de conditio. ⁊ demon. l. munici⸗
pibus. ⁊ nota plene extra de conce. preben. caplo ſi. lib.
vj. ⁊ premiſſa intelligo vera in prima citatione veniendi
ad cauſam poſtquam ciuitas ab initio miſit ſindicum vide⸗
tur velle per illum in iudicium non poſſe litigare. vt. l. j.
§. verſus. ff. de procurato. ideo non eſt ipſa amplius ci⸗
tanda: ſed ille ſindicus. pro quo facit. extra de dolo ⁊ con⸗
tumacia. caplo. cauſamque. ⁊ ibi nota per gloſam que inci
pit non ꝙ citandus ⁊c. ideo dic ꝙ melius eſt vt citetur
dominus in prima citatione. vt. ff. ſi quis ius di. non ob⸗
2 tem. l. j. §. ſi procurator. Nota ꝙ ſicut quando agitur con⸗
tra pupillum poteſt petere creditor vt conſtituatur tu⸗
tor. vt. l. ij. ff. qui petunt tuto. Ita quando agitur contra
ciuitatem poteſt actor petere vt conſtituatur ſindicus vt
hic ⁊ imputabitur actori ſi non petijt quod nota. Bar.
3 ¶ Super hoc quero nunquid adminiſtrator reipubli⸗
ce poteſt petere reſtitutionem in integrum aduerſus ſen⸗
tentiam latam contra rempublicam ſine ſpeciali man⸗
dato. ⁊ videtur ꝙ non. ff. de minor. l. illud. §. ſi talis. iun⸗
cta. l. rempublicam. ſ. e. Item rem alienari ⁊ in iudicium
deducere ſunt paria. ff. de iure deliberandi. l. ait pretor.
Sed adminiſtrator non poteſt rem alienare. vt. ſ. de ven.
re. l. fi. ergo nec in iudicium deducere nec reſtitutionem
petere. Sed videtur contra. ſ. de officio eius qui vicem
al. ge. l. ſ. Sed dico quoniam aut iſte erat adminiſtrator
vniuerſalis vt conſul vel ſindicus: ⁊ tunc poteſt ſine ſpe⸗
ciali mandato petere vt dicta. l. j. pro hoc. ff. de admini⸗
ſtratio. tuto. l. cum poſt mortem. §. fi. Aut erat admini⸗
ſtrator ſingularis vt procurator quem habere poteſt. ſ.
de decurionibus. l. procuratores. vel eſt actor ⁊ tunc aut
petit reſtitutionem incidenter tunc poteſt abſque ſpecia⸗
li mandato. ar. ff. de iuriſdictio. omnium iudi. l. ⁊ quia. ⁊ de
procurato. l. ad rem. ⁊. l. ad legatum. ⁊. ſ. vbi ⁊ apud quos
reſti. l. fi. ⁊. ff. de procurato. l. qui proprio. §. item queri⸗

a ¶ Citare ſin
dicum. add. bar.
in. l. municipi⸗
bus de condi. et
demon. in. l. fi.
ff. quod cuiuſque
vni. no. bal. in
auct. ſed eſt te
ſtator col. j. ad
fi. ſ. ad le. fal.
et i ſua marg.
in. ſ. citatio. ſ.
xxxij. que olo
vide in. c. j. col.
vij in verſi. an
vniuerſitas ſ
miſſi. vaſſallo ſ
contra. eſt in
feu.

tur. aut petebat principaliter reſtitutionem in integrum
⁊ tunc non poteſt ſine ſpeciali mandato vt dicta. l. illud. §.
ſi talis. Jaco. rebuffi.

AN res publica. Res publica non habet
tacitam ypothecam niſi ex ſpeciali pri⸗
uilegio vel ex pacto. Hoc dicit Bar. vel
dic plenius caſum ticius erat debitor ci
uiſdam ciuitatis ſolui pro illo ticio ciui
tati ⁊ ciuitas ceſſit mihi omne ius quod
habebat in dictum titium nunquid ha⸗
beo ypothecam in bonis ticij ⁊ ego habebo. poteſt autem
ciuitas habere tacitam ypothecam propter expreſſum
priuilegium ſibi conceſſum vel propter expreſſam con⸗
uentionem de pignore potuit habere expreſſam ypothe⸗
cam. Hoc dicit An. de ſecuro. Et eſt regulare ꝙ nulla ci⸗
uitas poteſt habere tacitam hipothecam in bonis ſui
debitoris niſi eſſet adminiſtrator reipublice vt. ſ. de de⸗
bi. ci. l. ij. ⁊ ibi notat in gloſa An. de ſecuro. proponentis.
ſubaudi pro quodam amico veſtro. Dynus. in obligatio
ne id eſt expreſſe creditoribus ſubaudi qui non habent
tacitam hipothecam de iure communi: ſed eſt ſpeciale in
republica romanorum. vt. ſ. quibus modis pign. vel hipo.
taci. contrah. l. ſ. ⁊. ij. ⁊ ita per. l. iſtam probatur ꝙ titu⸗
lus iſte non loquitur de vera republica. ⁊ nota ꝙ ciuitas
habetur loco priuati ꝙ dic vt in. l. eum qui vectigal. ff. de
verbo. ſignificatio. ⁊ dixi. ſ. de debi. ci. l. ij. An. de ſecuro:
1 ¶ Quero circa hanc. l. vtrum ciuitas per ſtatutum poſſit
facere vt ex contractu habeat tacitam hipothecam. Re⸗
ſpon. ꝙ ſic quantum ad ſubditos ſuos vt in. l. anthiocenſium.
ff. de priuile. cre. ſecundum vnam lecturam. ⁊ ibi dixi. Bar.

REmpublicam. Nota ꝙ reſpublica ha⸗
betur loco pupilli. Bar. In text. ibi vt
pupillam. in aliquibus tamen reſpubli⸗
ca non habetur loco pupilli. Primo in
manumiſſione ſuorum qui non poſſunt
manumitti a minore viginti annorum:
ſed a republica ſic vt. ſ. de ſeruis reipu
blice ma. per totum. ⁊. ff. de manumiſſionibus que ſer. ad
vniuer. perti. impo. l. fi. Item etiam quo ad ſecundum decre⸗
tum vt dixi in. l. j. ſ. co. Item quo ad venditionem bonorum
poteſt etiam ciuitas vendere ſi debitum non ſubſit. vt. ſ. tit.
ij. l. fi. Bar. In text. ibi extra ordinem. ⁊ ita per in integrum
reſtitutionem. vt. ff. de mino. l. in cauſe. ij. in princi. ibi ex⸗
traordinarium ⁊c. iuncta. l. reſpublica. ſ. ex quibus cauſis
ma. ſuper. j. glo. ibi vel in iudicio. differt tamen: quia ſi in⸗
teruenit leſio in contractu expone extra ordinem id eſt
per in integrum reſtituitur. ſi in iudicio tunc dicas ipſo iure.
vt. ſ. l. j. Odoff. ſi tamen non fuit defenſa vt ibi nota. In
1 glo. ſi. in fine. hec gloſa videtur tenere quouſque ad quat⸗
tuor annos non enim in ea poteſt expectari tempus ma⸗
ioris etatis quod eſt hodie expreſſum extra de in integ.
reſtit. caplo. ſ. libro. vj. bar. quia facilius tollitur ius pri⸗
uilegiatum ꝙ ius commune. ff. de teſta. militari. l. eius. §. mi
litia. ⁊ ideo licet eccleſia vel reſpublica iuris communis com⸗
petentem non perdat niſi decem annis. vt in auc. quas actio
nes. C. de ſacroſan. eccle. ⁊ in. l. omnes. ſ. de preſcriptio.
xxx. an. beneficium tamen iuris ſpecialis perdit infra qua⸗
driennium. ar. ff. de acc. ⁊ obli. l. in honorariis. §. ſed cum
2 reſciſſa. ⁊ hec vera in contractibus. ¶ Sed quid eſſet in
preſcriptionibus nunquid ſi preſcribatur contra eccle⸗
ſiam vel rempublicam habet quattuor annos. videtur ꝙ
ſic quia ſic eſt in preſcriptis minorum. vt not. ſ. ſi aduer.
vſuca. l. j. Sed videtur contra ꝙ ſibi ſufficere debet tem
pus quadraginta annorum vt videtur caſus in auc. hec
conſtitutio in noua conſtitutione. §. j. colla. viij. et ita te⸗
net Hoſtien. de quo no. ſ. de in integrum reſtitutio. capi⸗
tulo. j. libro. vj. ⁊ eo. titulo. caplo. in auditis antiquis. et
per gloſam ⁊ Cy. ⁊ Docto. in auc. quas acti. ſ. de ſacro⸗
ſan. eccle. ſuper glo. ibi vel verius aliarum ciuitatum.
3 ¶ Et ita ſecundum hanc gloſam quelibet ciuitas leſa pote⸗
rit petere in integrum reſtitutio. Sed videtur ꝙ non. ſed
ſolum lex iſta intelligatur in romana ciuitate. hoc ideo
quia res

quia res alterius ciuitatis ꝙ romane dicitur cenſeri iu-
re priuati.vt.l.eū qui vectigal.ff.de verbo. ſignificatio.
itē reſtitutio ē iure ſingularis ꝛ ideo non extenditur.ff.
de legi.quod ſ̃o.ꝛ.l.ius ſingulare.cum ergo verba.l.ha-
beant locum in republica romanorū ergo ꝛc. ¶ Item
verbū ſimpliciter ſumptum debet intelligi de eo de quo
principaliter dicitur.ff.ſi ager.vecti.l.j.§.ſi. ſed ver.rei-
publice dicitur de roma principaliter vt dicta.l.eum.qui.
ergo ꝛc.ff.ex quib9 cauſis maiores.xv.an.reſti.l.ſed ſi ꝑ
pretorem.§.ſi. ¶ Item contra minorē non apponitur
exceptio mace.ff.de mino.l.vtrum.in fine.cū.l.ſequen.
ſed contra ciuitatē aliam opponitur exceptio macedo.
vt.l.nihil.ff.ad macedo.ergo alia ciuitas non vtitur iu-
ris minoris. ¶ Item ſi pupillus manumittat ſeruū ex
cauſa iuſta cū auctoritate tutoris non videtur peculium
cōceſſiſſe.ff.de ma.vi.l.penulti. Sed ſi reſpublica alte-
rius ciuitatis manumittat.videtur enim peculium con-
ceſſiſſe.ff.de ma.que ſer.ad ci.perti.impo.l.ſi.ergo ꝛc.et
hanc partem tenet hic Bar.ꝛ idē Petrus ꝛ Cy.refert
in.l.reſpublica.C.ex quibus cauſis maiores.xv.an.reſti.
Sed videtur contra.ff.ex quibus cauſis maio.l. legatis
cum legati reſtituantur propter ciuitatem. ergo ipſa ci-
uitas.nā propter vnū quodcūq; tale ꝛc.ff.de colla.bo.
l.dedit dotem. Item ſermones ſunt intelligendi ꝛc.ff.lo
ca.l.ſi vno anno.in princi. de verbo.obliga.l.ſtipulatio
iſta.§.hoc quoq;.ſed hic tractatur de iure alterius ciui-
tatis ꝙ romane.C.eo.l.ij.ꝛ.l.ſi.ſ.c.ꝛ not.in rubrica.ergo
lex iſta intelligitur de qualibet ciuitate que eſt in ti.iſto
a ideo quia res cuiuſlibet ciuitatis poteſt dici publica.ᵃ et
etiam municipiorum lʒ non ita proprie.ff.de publica.l.
ſed ꝛ hīj. Item facit.ff.ad.l.iul.maie.l.iij.ꝛ.l.penul. iun-
cta.l.C.de obo.l.fallaciter. Item eccleſia ꝛ ciuitas equi-
parantur.ff.de an.le.l.annua.§.a ticia. ſed eccleſia re-
ſtituitur.C.de ſacroſan.eccle.l.ſi.ꝛ auſ. quas actiones.
ergo reſpublica que ei equiparatur vt plenius not.C.ex
quibus cauſis maio.l.reſpublica.ꝛ in hac glo. Item ra-
tio quare reſtituitur reſpublica romanorū vel fiſcus eſt
quia reguntur per alios adminiſtratores: quia ratio ha
bet locū in ciuitatibus vt not.dicta.l.reſpublica. ꝛ vide-
tur caſus.C.de officio eius qui vicem alter.gerit.l.i.licʒ
quidā dicant vt Iaco.butri.cuius opinio.videtur ſequi
Bar.in dicta.l.reſpublica.ꝙ quelibet ciuitas poteſt re-
ſtitui non iure minoris ſed ex regula generali per.l.ff.ex
quibus cauſis maio.xv.an.reſti.l.ſed et ſi per pretorem.
¶ Eſt alia opinio dicentium ꝙ duplex eſt ius in quali-
bet ciuitate ſcilicʒ quoddam quod competit in eo quod
non cōpetit cuilibet ciuitati vt ſunt molendina vt dicta
l.eum qui.ꝛ in talibus non habet reſtitutionem niſi reſ-
publica romanorum: quia talia poſſidet vt priuatus vt
dicta.l.eum qui.alia ſunt iura que competūt cuilibet ci-
uitati vt eſt pars ciuitatꝭ romane vt.ff.ad muni.l.roma.
vt ſunt vie publice.vt.ff.de via publi.re.l.viaʒ publicaʒ.
ff.ne quis in loco publico.l.littora.ꝛ in talibus poteſt q̄-
libet ciuitas reſtitui ꝛ poteſt dici ciuitas romana. Sed
credo ſecūdam opinionem veriorem vt hic not.in gloſa.
C.eo.in rubrica. Et ſi dicatur ꝙ gloſa eſt contraria.in.l.
reſpublica.non eſt verum: quia illa remittit nec obſtat.l.
in contrariū alle.l.eum qui vectigal.quia verū eſt ꝙ vti-
tur iure priuati in pluribus caſib9.vt ibi dicitur: ſed non
in iſto.ꝛ hoc probat.l.ibi ſequens q̄ incipit inter publica
nec etiam ob.quod dicitur qđ eſt contra ius commune.
quia verum eſt ꝙ ab homine non debet extendi contra
ius commune.ſed per.l.poteſt extendi vt habes exem-
plum in.l.proſpexi.ff.qui et a quibus.nec obſtat quod
dicitur tertio verbum debet intelligi de eo de quo prin-
cipaliter dicitur concedo. ¶ Sed dico ꝙ hic non ſumi-
tur ſimpliciter reſpublica: ſed prout comprehēdit alias
ciuitates vt declarat titulus ſub quo eſt lex iſta ꝛ.l.pre-
cedentis ꝛ ſequentis.hoc dicit cum ſint verba vt diri in-
telligenda ſm materiam vt dicta.l.ſi vno anno.et.ff.de
le.j.l.ſi ſeruus plurium.§.ſi.ꝛ.ff.de teſta.l. heredes pa-
lam.§.ſed ſi notam.nec obſtat.l.nihil.ff.ad macedo. qꝛ
exceptio illa non opponitur contra rem publicam ipſo

a ¶ Poteſt di ci publica. Ad de ſpe.in ti.de reſti.in inte.§. ꝗ.et vſ. idem quoq; bar.in.l.cū rem.C.qui po.l pig.hab. vbi ꝙ proprie dicit reſpu. ro manor. ſʒ im-proprie aliarū ciuitatū.l.eū qui de ver.ſig. et card.in cle.ij.d re iudi. Et arg.in quo diſ ferant reſpu-blica et fiſcus vide quod no-taui in apoſti. ad eiū in rub. d iure fiſci nu. iij. in apoſtil. in.§.publico. d.li.x.

iure ſed ope exceptionis iuuatur reſpublica vt ibi dici-
tur. ¶ Nec obſtat quod dicitur de ſeruo ma.ꝛc. quia lo
quitur in caſu vbi non cadit reſtitutio: quia aduerſus li-
bertatem non datur reſtitutio.vt.ff.de mino.l.ſi ex cau-
ſa.in fine.cum.l.ſequenti.ꝛ.C.ſi aduer.liber. per totum.
Sed quare non videtur conceſſiſſe peculiū quando ma-
numittitur a minore ꝙ quando a republica: dico quia
maior ratio eſt in pupillo: quia reipublice prouiſum eſt
vt detur ſibi alius ſeruus vicarius eiuſdem valoris loco.
C.de ſeruis reipublice ma.l.j.ꝛ iſta prouiſio nō eſt in pu-
pillo que manumittit eū nullo alio ſibi dato nec obſtat
l.ſed ꝛ ſi per pretorem.§.ſi. quia verum eſt ꝙ legatus ci-
uitatis reſtituitur ex clauſula generali non iure minoris
ꝛ quod dicit quod videtur abeſſe cauſa reipublice roma
norum dico quod verū eſt principaliter. vel dic ꝙ reſti-
tuitur: ratio quia abſens ꝛ hanc partem ſequuntur hic
Azo.Odo ff.An.Dulius. Bertrandus de deucio.ꝛ mul
ti alij docto.quod videtur plus per multas alias ratio-
nes tenendum. Sed quid erit in republica municipiorū
gloſa tenuit ꝙ non in.l. reſpublica.C. ex quibus cauſis
ma. Fran.tenet contrarium per.l.legatis.ff. ex quibus
cauſis maiores.xv.an.reſti.ſed doctores cōmuniter te-
nent gloſam veram per.l.ff.vt lega.no.ca.l.ſi quando et
vt in poſſeſ.le.l.j.nec obſtat.l.municipiorum.nec.l.lega-
tis: quia non loquuntur ꝙ habet reſtitutionē legatus
iure minorꝭ: ſed ex clauſula generali vt dicta.l. ſed ſi per
pretorem.§.ſi.eo.titulo. Sed ſi dicat quis legatus reſti
tuitur propter municipium. ergo ꝛ municipium. dico ꝙ
non eſt immediate cauſa reſtitutionis municipium per
ſe ſed abſentia facta propter iſtaʒ cauſaʒ: quia tunc ſe-
queretur ꝙ qui eſt abſens etiam propter teſtimonium
cum habeat excuſationem vt dicto.§.ſi.ꝙ etiam ille pri-
uatus propter quē eſt abſens etiam reſtitueretꝰ. quare
dic ꝙ eſt argumentum ſophiſticum doctorū. Premiſſa
credo ſi ſit municipium tale ꝙ reſpondeat alicui ciuita-
ti ſic ꝙ non habeat regimen per ſe ſed tanꝙ abſens re-
ſpondens ꝛ acceſſorium ac dependens alterius regimi-
nis vel non ſic ibi habitatio pluriū ꝛ ciuium vt ſunt ali-
qua caſtra que oppida vocantur vel ville iuxta nota.in
l.legatis.C.alle.ꝛ in ſimili dicitur in.l.que ex vico.ff.ad
municip.ꝛ.l.nulli.§.ꝙ ſi ex vico.C.de epiſco.ꝛ cleri.iun-
cta.l.quecūq;.C.de fundis limi.ꝛ.l.pupillus.§.oppidū.
ff.de verbo.ſignificatio.ꝛ alijs iuribus.C.alle. Sed ſi eſt
tale municipium ꝙ habeat per ſe iuriſdictionem ꝛ ſepa-
ratum dominium ꝛ regimen et ſit ibi plurium habitatio
ſumpta natura a verbo municipe quod eſt nomen gene
rale iuxta nota.in.l.j.ff.ad municip.tunc teneo ꝙ poſſit
reſtitui prout ꝛ ciuitas cum ſit eadem ratio ꝙ per alios
illa cōmunitas iuxta nota.in dicta.l.reſpublica. rega-
tur ꝛ generale vicium eſt intelligi ꝙ communiter poſſi-
detur.l.ij.C.quando ꝛ qui.quar.pars.et hoc argumen-
tum iuxta iura.C.allegata.iunctis hijs notatis.ff.de ex-
cu.tut.l.athlete.§.remittitur.ꝛ eo.titulo.l.propter ma-
giſtratus.ꝛ que not.extra de ſenten.excōmunica. capl'o
ſi ciuitas.libro.vj.ꝛ que not.per Bar.in.l.ij.§.j.de verb.
ſignifica.ꝛ per gloſam ꝛ docto.in tit.cives.C.de incol.et
in.l.procuratores.C.de decurio.libro.x.ad que facit.l.ſi
duas.§.j.ff.de excu.tuto.ꝛ maxime hoc tempore moder
no.hec opinio fundatur quoniā licʒ tempore antiquio-
ri tota iuriſdictio gubernatioq; toti9 reipublice eſſet pe-
nes populum romanū q̄ tunc omnibus dominabatur
reſpublica romanorum tamen expoſt facto fuit tranſla-
tio per populum in imperatorem vt.l.ij.§.nouiſſime.ff.
de ori.iur.iūcta.l.j.de conſti.princi.ꝛ inſti.de iure na.gē.
ꝛ ci.§.ſed quod principi.ꝛ propterea roma dicebatur ca
put orbis terrarum ꝛ nedum roma antiqua ſed vbicun-
b q; habitat papaᵇ vel imperator.ꝛ de hoc eſt textus no-
tabilis.C.de vete.iure enucle.l.j.§.ſed ꝛ ſi que leges.ꝛ ſi-
cut etiam per conſequens gubernatio totius imperij et
reipublice proprie ꝛ generaliter quantū ad ea que tan-
gunt defenſionem ac iuriſdictionem ꝛ gubernationem ꝛ
bonum ſtatum vniuerſalis imperij vt patet in titulo.de
iure fiſci.ꝛ pro maiori parte in iuribus iſtorum trium li-

b ¶ Vbicunq; habitat papa. Adde abb. in.c.ego extra de iureiur.nec oʒ papa ex roma na ciuitate ſi-ne cā transferre ſedē alio vt ibi et io.and.l.c.fundamenta et ibi pro vtro q; dicto nota-ui i apoſtil.ad philip.frā.de elec.li.vj.feli.in alle.ca.ego col.ſi.v.in tex.ibi apoſtolorū et pauor.ca.ꝑ venerabilem.nu.xviij.et ibi notaui in apo-ſtil.in vſi.trāſ-ferri ſedem ex tra q̄ ſilij ſint legi.

b:ozum.C.ſola gubernatione reipublice remanente pe-
nes romanos.In hijs que tangunt ſolum cōmunitates
ſeu ciuitatem illam ⁊ etiam extra ciuitatem intra cente-
ſimum lapidem.vt.l.j.§.cum vrbem.ff.de offi.prefec.vr.
⁊ iuxta nota.per Bar.ſ.de iure fiſci.ſuper rubrica.verum
cum poſtea imperium fuerit per plures partes et plura
regna et dominationes diuiſum.vt not.ſ.de ſtu.li.vr.ro.
ſuper rubrica tam per modum alienationum quas face-
re incepit imperator conſtantinus de roma in beatum
ſiluestrum papam iuxta nota.in aut.quomodo oportet
epi.in pn.colla.j.⁊ deinde p Fredericū ⁊ alios impera-
tores vt no.in aut.de defenſo.ci.§.iuſiurandum.colla.
iij.ꝙ per multos modos infeudationum vt in multis ti-
tulis libri feudorum ꝙ etiam per multas acquiſitiones
per multos reges ⁊ potentes ⁊ etiam recuperationes p
iura bellorum acquiſitas ſic ſibi acquiſierunt dominia:
que etiam neuter imperatori ſe ſubijcere intendunt pro
ipſis acquiſitis cum per talia ſit tranſlatio etiā ſi eſſent
religioſa.l.nihil.ff.de capti.iuncta.l.cum loca.ff.de reli-
gio.⁊ hijs q̄ ſcripſi.ſ.dicta rubrica.ſ.de ſtu.li.vr.⁊ ple-
nius per Ja.in titu.de acc.in rem preiudi.per quas que-
ritur an aliquis ſit ſeruus per glo.⁊ doct.inſti.de iure p-
ſo.§.ius autem.⁊ tunc ea que tangunt iura ⁊ ſtatum iu-
riſditionis ⁊ ſuperioritatis ſub nomine reipublice vt in
titulo de iure fiſci:⁊ in multꝫ alijs titulis ſequeñ.alia aūt
tangentia ſtatum et bonum cōmune alicuius vniuerſita-
tis continentur etiā ſub nomine reipublice.attenta etiā
diuiſione regiminum ciuitatis quaſi quelibet habet ſuū
regimen ⁊ gubernationem prout olim habebat ⁊ hodie
habet ciuitas romana ⁊ hec videtur fuiſſe inuentio huꝰ
l.⁊ totius tituli ⁊ titulorum ſequentium iuxta nota.hic
in prima glo.⁊.ſ.in principio glo.rubrice.⁊ in.l.j.in glo.
j.⁊ in multis alijs locis huius materie.ad quod etiam
bene facit quod not.ſ.de frumē.vr.conſtan.in fine glo.
rubrice.Quibus omnibus bene conſideratis poteſt ſu-
a mi reſpublica quandoꝙ largiſſime[a] quandoꝙ largius
quādoꝙ ſtricte vt dicitur de preſide iuxta notata.ff.de
offi.preſi.in.l.j.vt idem ius ſit de parte ⁊ quod de toto.
l.que de tota.ff.de rei ven.⁊.l.quid ſit de vſur.iuncta.l.ſi
quis earum.§.interemptore.de le.iij.⁊.l.inter publica.
de verbo.ſignifica.Jaco.rebuffi.

a ❡Poteſt ſu-
mi qñꝙ largiſ-
ſime.Adde qđ
notaui in apo-
ſtil.ad iſtū.ſ.
eo.l verſi.po-
teſt dici publi-
ca ꝛc.iij.

SJ ſecundū.Statutum erat in ciuitate vt qui-
cunꝙ edificia ruinoſa non repararet efficiatr
ciuitatis.Si ḡ aliqs ruinoſam domū ſit paſ-
ſus labi ⁊ ciuitas vendidit aream valet ven-
ditio.hoc dicit An.Uel ſic.ſtatuta ciuitatis
1 non reuocantur per preſidem.hoc dicit. ❡Et ex hac.l.
not.ꝙ ſtatutū poteſt ex cauſa reuocari dñium rei tue.vt
l.venditor.§.ſi conſtat.ff.cōmunia prediorum.dixi in re
petitione.l.omnes populi.ff.de iuſti.⁊ iure.bar.⁊ eſt hic
ratio decidendi.quia tale ſtatutū concernit publicā vti-
litatem.ff.de dam.infec.l.ad curatoris.⁊ de no.ope.nū.
l.pretor ait.§.hoc interdictū.ſ.ne vrbs deformetur rui-
nis.ſ.de edi.priua.l.ij.⁊.l.ſi quis poſt.⁊.l.neminem.⁊.l.
ſingularium.⁊ ſic not.ꝙ quis non facit quid vult de re
ſua.ſic no.ſ.de edifi.priua.l.ſi vt proponis.ſic.ff.de opi.
2 no.nū.l.j.primo reſpō.⁊ ibi nota. ❡Item nota ꝙ rigor
prefert equitati.de quo.ſ.d iudi.l.placuit.Itē no.ex iſtis
ꝙ reſpublica cuiuſlibet ciuitatis poteſt dici reſpublica.
vt no.ſ.l.j.ſm Odoff.Itē facit h.l.ꝙ ab eo ꝙ contine-
tur in ſtatuto non poſſit appellari dixi in dicta.l.omnes
populi.⁊.ff.de app.reci.l.ſi.dixi in.l.ſi quis.ff.de ver.ſig.
vbi tangit glo.⁊.ff.de or.iuris.l.ij.§.deinde.bar.

❡De adminiſtratione rerū publicarū. Rubrica.

❡Nota ex fine rubrice ꝙ priores per quos ciuitates
poſſunt eligere officiales q̄ regant ciuitatem ⁊ negocia
reipublice adminiſtrent.facit.l.ij.ff.ad municipa.tetigi
in lege obſeruare.ſ.de decurio.libro.x.Bar.⁊ ibi plene
ſcripſi.Jaco.rebuffi.

LEndum.Conductor non debet expelli a condu-
ctione donec vectigal ſoluerit.hoc di.Bar.An.
intelligit in conductione facta in perpetuum.
Odoff.autem intelligit in conductione id eſt in emphi-
teota que in idem recidunt.ff.ſi ager vecti.l.j.in princi.
1 Jacobus rebuffi. ❡Nota ꝙ emphiteota ſoluens vel
ſoluere volens penſionem non poteſt expelli ab ipſa re
nec ſibi auferri per dominum.⁊ idem dico econuerſo ꝙ
nec emphiteota poteſt rem ipſam dimittendo ſe libera-
re vel eximere a ſolutione canonis ſeu annue penſionis
cum in receptione rei ſoluere penſionem promiſerit ⁊ p
hoc.ſ.de ac.⁊ ob.l.ſicut in initio.et quia non debent ad
imperia iudicari vt in ſimili dicitur.ſ.de repu.l.ſi.ibi ex
vtraꝙ parte equa lance ꝛc.⁊.ff.de arbi.l.ſed cūꝫ dicti.§.
ſed ſi aliquem.in fine.cum ibi notatis.nec obſtant iura
que dicunt vſufructuarium ⁊ vaſallum poſſe vſumfructū
⁊ feudum relinquere proprietario.vt.ff.de vſufru.l.cum
fructuarius.⁊ in feu.de vaſal.qui cōtra cōſti.lothar.re.
feu.alie.capitulo vnico.§.ſi.et etiam domino inuito.et
hoc eſt ideo quia in fauorem ipſorum principaliter eis
conceditur feudum ⁊ vſufructus.⁊ quia vſufructuarius
non ſe obligauit proprietario:⁊ hic erat talis contractꝰ
qui erat vltro citroꝙ obligatarius.ad quod.j.de omni
agro deſer.l.quicunꝙ.in fine.⁊ de vaſal.plene notatur
in feu.de capitaneo qui curiam vendidit.§.ſi. ❡Item
non obſtat ꝙ dimittendo liberatur quis a ſeruitute.vt
not.ff.ſi ſerui.ven.l.ſed ⁊ ſi forte.§.labeo.q̄re ſic ibi ra-
tio eſt.quia ſeruitus erat realis debita a re ipſa.⁊ ſic ne
mirum ſi delinquēdo rem liberatur a ſeruitute preterea
in contractibus nominatis non eſt locus penitentie.vt
ſ.de reſcin.ven.l.de contractu.lmo verꝙ contrahentiū
ad eius obſeruantiam reſtringitur.⁊ idem in contracti-
bus innominatis cum contractus ab vtraꝙ parte pro-
ficiſcitur per que cōcluditur ꝙ emphiteota nō poteſt ſe
deliberare delinquendo rem a ſolutione canonis.Sed
quid ſi emphiteota obligauerit tm̄ reꝫ emphiteotecariā
an eam delinquendo liberatur.⁊ videtur etiam idem vt
not.liberetur.ſi in dicto cōtractu ſit obligatio perſona-
lis que deſcendit ex contractu emphiteothecario.vt.l.j.
C.de iure emphi.§.adeo.inſti.locati.vel ex ſtipulatione
vel iuramento que cōmuniter inueniunt in talibus con-
tractibus.⁊ videt̄ expreſſe.ff.de contrahen.emptio.l.ſi.
⁊.j.de fundo patri.l.q̄cunꝙ.⁊ hoc etiam tenet Jaco.de
bellovi ſu in dicto.§.ſi.in feu.de vaſal.q̄ contra conſti.re.
lo.feu.alie.quoniaꝫ hic due ſunt obligationes:vna rea-
lis fundi:alia perſonalis vt dictuꝫ eſt ſic ꝙ dñs intentā-
do vnam poteſt dimittere aliam.C.de pign.l.diſtractis.
⁊.l.perſecutionem.⁊ in aut.de fideiuſſo.§.ſed neꝙ.coll.
j.quod durum eſt.⁊ in hoc decipiuntur layci qui non cre
dunt ſe ad hoc tenere.l.obligando rem tm̄ quorum non
admittitur talis iuris ignorātia ſi ſunt in patria in qua
poſſunt conſulere peritiores.l.in bonorūꝫ.ff.de bo.poſ.
2 ❡Et hec vera niſi ſit conſuetudo vel factum pactum in
contrarium vel pro emptio.rei.de quo per ſpe.in titulo.
de locato.§.nunc aliqua ver.xxviij.iſta non habent lo-
cum in tributo cum ſit onus reale.ff.de publica.l.impe-
ratores.⁊ quid ſit tributum penſio ⁊ ſimilia nomina no.
ſ.de anno.⁊ tribu.in rubrica.⁊ ibi ſcripſi.Jaco.rebuffi.
3 ❡Sed quero circa hanc.l.ſi aliquis poſſedit rem ipſaꝫ
decem annis ⁊ ſoluit penſionem nunquid poſſit domi-
nus rem ſibi auferre ſi titulū poſſeſſor non habeat.Re-
ſpondeo et dico ꝙ ſic.quia de acapito debet fieri ſcriptu-
ra ⁊ per eam probare ⁊ fidem fieri de contractu.vt.ſ.de
iure emphi.l.j.⁊ ſola penſionis preſtatio.non inducit ti-
tulum nec probationeꝫ.ad quod facit.ſ.de dona.l.cen-
ſualis profeſſio.⁊.ff.de decurio.l.herennius modeſtinꝰ.
Item per hoc.ſ.de rei vendi.l.ſolennibus.q̄ ſolutio pen-
ſionis non eſt modus probandi nec transferēdi dñium.
Sed ſi non oſtenderet titulū vel oſtēderet inſufficientē
⁊ ſoluiſſet penſionem per quadraginta annos tunc ſe-
cus eſſet vt.j.de fundi.pa.l.ſi.⁊.ſ.de iure emphiteothe.
l.ij.non ob.ff.de vſur.l.cum de in rem verſo.quia loqui-
tur in principali actione pro annuali preſtatione exſol-
uenda.⁊ i caſu ecōuerſo ⁊ eū allegabat̄ tit.ad pbationē
ipſius inducebat̄ tēporis diuturnitas ⁊ bene quantū ad
poſſeſſorium nec obſtat ꝙ preſumitur bene ſoluiſſe per
tres annos tributarius probando ſolutionem vt.ſ.de
apochis publi.

Nota ꝙ ab eo
quod cōtinet̄
in ſtatuto non
poſſit appella-
ri.
An emphiteo-
ta poſſit rem
ipſam dimittē-
do ſe liberare
a ſolutione ca-
nonis.

apo.pu.l.quicūq̃.quia non obſt.hoc probatur habuiſſe
titulum ⁊ ſine titulo non transfertur dominium vt.§.de
long.tēpo.pre.l.diutina. ſic nec per pactū traditionem
non ſubnixū nec per confeſſionem ſolā vt.§.de pac.l.tra
4 ditionibus. ¶ Item.l. predicta loquitur in tributis in
quibus preſumitur:q2 collatores ſoluerint p tēporibus
lapſis ſi pbēt ſolutionē triū annoꝝ proxime lapſoꝝ:q2
non veriſimile ꝙ ſuſceptores fecerint apochā ſeu anti-
pochā de ſolutis triū pxime precedē.annoꝝ niſi de an
nuatis precedētibus ſoluiſſent collectores. Itē licet pre
ſumatur ſolutio nō obſtat hoc ꝙ preſumitur vtilis dñij cō
ceſſionem ⁊ trāſlationem preceſſiſſe.⁊.l.iſta ſupponit ꝙ
obſtabat poſſeſſorem eſſe emphiteotam cui ſoluēti nō
debet res auferri vt hic ⁊.ff.ſi ager vec.vel emphi.pe.l.j.
⁊.ij. Argu.cōtra in feu.ſi de feu.defuncti mili.cōtro.fue
rit.c.ſi quis per.xxx.annos. Sol.ibi nō eſt neceſſe pba-
re titulum cōceſſionis p ſcripturā hic ſit vt.§.dixi.vel for
te idem poſſet dici hic ꝙ ſufficeret emphiteote probare
poſſeſſionē ⁊ ſolutionem.xxx.annoꝝ etiā in emphiteo-
ta priuati ⁊ qd̄.§.dictum fuit de ſolutione.x.annoꝝ triū
qd̄ non ſufficeret niſi quātum ad poſſeſſorium triū vt pre
dixi de quo in ſpecu.ti.de locato.§.nūc aliqua.v.lxuij.
et.v.cxliij. Iaco.reb.legum pfeſſor.

Contra. Si officialis eſt negligēs in exigēdo
cautionem delegato vel fideicō.preſtādo te-
netur ad intereſſe.h.d. Bart.in fine glo.⁊ ſic
intelligitur hec lex quādo heres deſinit eſſe
ſoluēdo vel ciuitas haberet electionē vel age
ret cōtra heredem vel adminiſtratorē ſic intelligūtur.ll.
1 §.alleg. ¶ Et nota ꝙ cogatur adminiſtrator reſarcire
de ſuo quid vniuerſitatis p ſuā negligētiam admiſit cō-
cor.§.de adminiſtra.tu.l.debitoribus. ⁊ argu.§.de ma-
giſtra.cōue.l.j.⁊ in iuribus in glo.alleg. An.cōtra hāc.l.
eſt.§.de here.vel act.ven.l.ij.vbi non cauetur venditori
vel idēnitate p emptorem hereditatis ſo.ibi in cōtracti-
bus hic autem loquitur.l.de herede debitore ex vltima
voluntate. nam fauore vltime volūtatis tenetur cauere
heres de ſoluēdo legato adueniente die vel cōditione et
dic vt ibi ⁊ adde ꝙ quādoq̃ etiā debitor ex cōtractu de-
bet cauere quādo eſt ſuſpectus ſic delapidat bona ſua
de quo dic vt recitatur per Cy.§.vt in po.lega.l.ij. ⁊ dic
etiam vt not.per glo.⁊ doc.ff.de iudi.l.in omnibus. Ia-
cobus rebuffi.

¶ De vendendis rebus ciuitatis. Rubrica.

¶ Quia per adminiſtratores de quibus.§.dictum eſt
venduntur bona ciuitatis ideo de ipſa vēditione hic po-
nitur. Odoffredus.

Si fine. Venditio pura ⁊ pfecta non de-
bet a republica reuocari licet p alium
maius offeratur. hoc dicit Bartolus.
¶ In textu ibi veteris.i.dubitas adie
ctione.i.maioris precij oblatione tibi
primo emptori doct. ppriam.l.i.priui-
legium vel ſtatū.ff.ad municip.l.lucius.
Bart.vel dic propriam.l.i.cōſuetudinem. Iacob.rebuf.
1 ¶ Nota ex hac.l.venditionem factā a ciuitate nō poſſe
reuocari licet alius plus velit offerre. ¶ Item nota ꝙ
tempora in ſubhaſtationibus ſtatuta habēt locū triū in
2 venditionibus rerum fiſcaliū non ciuitatibus. ¶ Item
nota ꝙ cōſuetudo ciuitatis debet ſeruari in venditioni-
bus rerum ſuaꝝ ſic.§.ti.ij.l.fi.ſic ⁊ in alijs ſic.§.de edifi.
priua.l.an in totum. cum concor. Item ⁊ in alijs vt.j.de
fun.limi.l.ij. Item ⁊ in alijs vt.§.de meta.⁊ met.l.ij. Item
⁊ in alijs vt.j.de paſcu.publ.l.j.in fi. Item ⁊ in alijs vt.j.
de agri.⁊ cenſi.l.om̄i prediorum in fi. Item ⁊ in alijs vt.j.de
exact.⁊ tranſact.mil.an.l.j.lib.xij. Item ⁊ in alijs vt.§.de
iure fiſci.l.ſuper creandis. Item ⁊ in alijs vt.§.de exact.
tu.l.miſere in quibus ⁊ in eaꝝ concor.precipitur cōſue-
tudines debere obſeruari ⁊ etiā.ff. de decurio.l.non tm̄
cum ibi alleg.⁊ de offi.pre.cōſul.l.obſeruare eo predi.l.
venditor.§.ſi conſtat. vt de admi.tu.l.ſine herede.§.lu-
cius qd̄ intelligēdum eſt de cōſuetudine bona nō priua.
de ſecuro in aut.vt nulli iudi.in princi.coll.ix.in glo.que

eſt ſuper vbo preſtituta in fi.dic vt dixi in.l.j.⁊.l.ſi tēpo-
ra.§.de fide inſtru.⁊ iure haſt. Bart.in glo. que eſt ſup
verbo fiſcum in fine.idem tamen glo.in eadem.l.fi.in fi.
3 ¶ Primum qd̄ dicit hec glo.ꝙ emptor ciuitatis debet
probare pecuniā conuerſione in vtilitatē ciuitatis non
videtur verū:q2 autem hoc ius porrectū loquitur in cre
ditorem qd̄ eſt ſpeciale vt ibi p doct. ⁊ Cy.⁊.C.ſi aduer.
credi.l.j.⁊.ff.ſi certū peta.l.ciuitas. ⁊ p Innocē.extra
depoſiti.c.j. ¶ Item ſm̄ hoc qd̄ dicitur hic in glo.ꝙ ſuf-
ficit confeſſio in fiſco videtur cōtra.l.ſi procura.§.j.⁊ ꝙ
ibi nota.ff.de iure fiſci. ⁊ qd̄ notant doc.in.l.in ciuile.§.
de rei ven.dicit ergo ꝙ glo.intelligit cōfeſſionē.i.apo-
cham in qua continebatur eſſe ſolutum vt.§.de apo.pu.
quaſi dicat.hoc nō eſt neceſſe ꝙ verſū fuerit in vtilita-
4 tem fiſci.⁊ hoc tene mēti. Bart. ¶ Nota ex hac.l.ꝙ fi-
ſcus maius habet priuilegiū in venditione rei ſue ꝙ ciui
tas:q2 fiſcus poteſt admittere adiectionem in v.re ven
dita:ſed ciuitas nō. Sed que eſt ratio dico ꝙ ciuitas in
hoc releuatur ꝙ emptor habet pbare pecuniā fuiſſe cō-
uerſam in vtilitatem ciuitatis.ff. ſi certum pe.l.ciuitas.
Non autē qui emit a fiſco vt.§.de apo.pu.l.fi. ⁊ de qua
drien.pre.l.ij.§.hoc autem.⁊ ideo ſi grauatur in vno re-
leuatur in alio argu.ff.de iureiuran.l.cum qui. Item eſt
alia ratio q2 fiſcus habet magis latū priuilegium ꝙ ciui
tas.⁊ id̄ pōt magis ignorare vires rei ſue ꝙ ciuitatis.nā
vbiq̃ nō poteſt eſſe preſens:⁊ ideo pmittitur adiectio vt
ff.qui ⁊ a quibus.l.in fraudē.⁊.§.de pfeſſo.⁊ me.l.ma-
giſtros iſicta.l. quicquid.§.de reſcind.vendi.⁊ qd̄ dixi ꝙ
ciuitas non poteſt admittere adiectionem intelligo niſi
5 habeat ſtatutum vel.l.propriā vt hic dr̄. ¶ Sed quero
nunquid ciuitas ipſa poteſt facere tale priuilegium ſta
tuere videtur ꝙ ſic.§.de iure reipublice.l.fi.imo etiā po-
teſt facere ſtatutū ſup rebus ptinentibus ad priuatum
vt ibi dicūt quidam vt.§.que ſit lon.conſue.l.fin.⁊ extra
de conſti.c.cum acceſſiſſent.⁊.c.cum.M.ferrarieñ.⁊ pro
hoc.ff.de priuile.cre.l.antiocenſium.⁊ nota.ff.de reg.iu
ris.l.nec ex pretorio.⁊.§.de nora.l.ij. Sed cōtra not.§.
de decre.decurio.l.ij.in rubrica.in verbo.ſi quid autē.⁊
ibi de hoc dixi.tamen cū auctoritate ſuperioꝝ bene poſ-
ſent facere ſtatutum rōni ⁊ iuri conforme.vt extra de cō
ſue.c.cum cōſuetudine. ¶ Sed pone ꝙ ciuitas fecit ſta
tutū vt quicūq̃ emeret aliquā rem in tali ciuitate poſ-
ſit ⁊ debeat ad adiectionē nūquid liget cōtrahētes qui
non ſunt de ciuitate ⁊ videtur qd̄ non.ff.de iuriſdi.om.
iudi.l.fi.⁊.ff. de cap. ⁊ poſtli.reuer.l.in bello.§.qui ma-
numittēdo.⁊.§.de ſum.tri.⁊ fi.ca.l.cūctos pplos.ſed vi-
detur cōtra ꝙ liget q2 p lege ſeruatur tale ſtatutū vt.§.
de eman.li.l.j.⁊.ff.de decre.ab or.fac.l.fi.ſed dico ꝙ aut
iſti cōtrahunt.j.territoriū ciuitatis ⁊ tūc dz ſeruari ſtatu
tum ciuitatis vt.ff.de euict.l.ſi fundus ⁊.§.quēadmo.te
ſta.aperi.l.ij.aut contrahūt extra territorium ciuitatis
⁊ tunc aūt ſup rebus que extra territoriū ciuitatis:⁊ tūc
nō ligatur extneus vt.l.alleg.p pte iſta.⁊.§.de decurio.l.
omnium virū.⁊.l.exemplo extra de cōſti.c.j.⁊.ij.lib.vj.⁊ de
cōſecra.di.iij.c.j.aut ſup rebus que ſunt infra ⁊ tūc ligāt
vt.ff.de in di.adiec.l.vbi.§.idē iul.in fi.⁊ in.§.marcellus
p hoc:q2 rōne rei efficiūtur de foro ciuitatis vt.§.vbi in
6 rem actio.l.fi. ¶ Item hec.l.facit p cōſuetudine mōtiſ-
peſulani incipieñ.ſi quis teſtator. ⁊ eſt.l.ſeptimū ſtatu
tum municipale mōtiſpeſulani de approbatis cōtinens
ꝙ pximior de gñe poſſit p eodem pcio rem vēditam in-
fra annū retrahere ⁊ recupare. Sed cōtra.§.de contra-
hen.emp.⁊ ven.l.dubiū.ſed ibi fuit precedēs cōſuetudo
reprobata p.l.alleg.quā tollere pōt ſed cōſuetudo ſup-
ueniēs derogat legi.pterea illa cōſuetudo erat grauiſſi-
ma ⁊ impediebat vendēdi arbitriū.ſed hec cōſuetudo nō
impedit.ſed vēditionem factā retractat infra tēpus cer-
tum qd̄ tolerabilius eſt pſertim:q2 inter pximos habe
tur affectio ⁊ eſt veriſimile q2 vēditori placeat ꝙ pximior
ſui generis potius rem habeat ꝙ extraneus.arg.ff.pro
ſocio.l.nec adiecit.⁊.ff. vnde lib.l.ſcripto herede ⁊ vide
qd̄ no. p Cy.in preallegata.l.dubiū de ſecuro.⁊ doc. Iaco-
bus rebuffi legum doctor.

Nota de ſtatu to ciuitatis a quo.ꝙ primi or rem venditam poſſit re tinere infra mēſem.

Nota q. l. ſi. C. de reſci. ven. hꝫ loci in locatione.

Statuta faciētia mentiones de cōtractu vēditionis extendūtur ad otractꝰ locationē.

O [ornamented initial] Blamuis. Locatio perfecta nō revoca-
tur lꝫ alius maiorem pēſionem offerat.
hoc dicit Bartolus. An. et Dulius. vel
dic ſm Odoffredum. quedaꝫ ciuitas lo
cauit in prędium poſtea illi predio ac-
creuit aliquod ⁊ ſic plus offertur de pre
cio pro loquerio predii ſupradicti que-
ritur an ob hoc debeat locatio revocari. Reſpondetur
ꝙ non. ſicut nec venditio vt. ſ. l. proxima. ¶ Incremen
tis id eſt augmentis vt quia maius precium offertur vel
dic incrementis id eſt ſi predium augeatur. et ideo ma-
ius precium offeratur. et ſic videtur intelligere. Odoffre
1 dus. ¶ Nota ex. l. iſta equiparare emptionem et ven-
ditionem et conductionem vt non auferatur res primo
emptori vel conductori licet pro minori precio emerit
vel conduxerit. et eſt ratio: quia licitum eſt contrahenti-
bus ſe adinuicem decipere. ff. de mi. l. in cauſe. §. fina. et
loca. l. item ſi precia. §. fina. niſi eſſet deceptio vltra di-
midiam iuſti precii vt. l. ii. ſ. de reſcinden. venditio. et vi-
de que not. in dicta. l. ii. per glo. et docto. An. Que fa-
ciunt ad interpretationem ſtatutorum facientium men
tionem de contractibus venditionum vt etiam exten-
dantur ad contractus locationum vel econtrario. ⁊ hac
l. iuncta. l. ſ. proxima. ad quod dicta. l. Item ſi precio. §.
fina. et. ſ. de vſu. l. ſi ea. cum ibi nota. in fine prime glo.
et. ff. ſi quid in fraudem patro. l. i. §. ſi quis in fraudem
ibi ſi quis emerit. Nec obſtat. ff. de edil. edicto. l. ſcien-
dum. quia ibi ceſſat ratio in locatione quia per eam do-
mum nō trāſfertur vt. ff. loca. l. non ſolet. ſed hec et. ſ. l.
proxima. eſt eadem ratio ſcilicet deceptio: ergo ideꝫ ius
ff. de verborum obligatio. l. a ticio ad. l. acquil. l. illud. et
ſ. ad. l. falcidi. l. fina. ⁊. ff. de iure patronatus. l. adigere.
§. quamuis que omnia procedunt quando ſtatuta non
contrariantur iuri communi: ſed ſunt ſm iuris diſpoſi-
tionem. ff. que res pigno. ob. po. l. i. §. eaꝫ rem. ff. quibus
modis pignꝰ. vel hypothe. ſol. l. ſicut re corporali. §. ven
ditionis. et. ſ. de re. alienis. non alienan. l. fina. idem eſt
vbi fit prohibitio vltra formam aliarum rerum vt eſt in
rebus eccleſiaſticis: quia prohibitio habet in ſe ius com
mune in rebus predictis ex priuilegio et eandem cau-
ſam rationabilem: quia tunc ſicut prohiberetur aliena-
tio ſic eadem ratione prohiberetur obligatio vt. ſ. de ſa
cro ſac. autenti. hoc ius porrectum cuꝫ ibi nota. ⁊. x. que
ſtione. ii. capitulo caſellas. §. hoc ius porrectū. ſecꝰ ſi ta
lia eſſent contra formam iuris cōmunis: quia tunc non
fieret extenſio ad alios contractus. ff. de pigno. l. in quo
rum finibus cuꝫ debeant tunc ſtricte teneri vt verba ſo-
nant argumen. ff. ad municip. l. conſtitutionibus iuncta
l. ſi vero. §. de viro. ff. ſolu. matri. et de legatis. iii. l. non
aliter et extra de deci. capitulo ad audientiam. Et quia
prohibitio facta ab homine ad aliuꝫ caſum non expreſ-
ſum non extenditur cum eſt facta contra formam iuris
communis vt in dictis iuribus ⁊. ſ. de prediis curialiū. l.
fina. ⁊ eorum eſt ratio cuꝫ fauores debeant ampliari et
pene aſtringi. ff. de liberis ⁊ poſthu. l. cum quidem. ⁊ de
penis. l. ſi preſes. ¶ Item circa premiſſa eſt differentia
et diſtinctio facienda inter penam. l. et hominis. vt pa-
tet ex premiſſis iuribus ⁊ ex nota. in dicta. l. in quorum
de ſecuro de materia huius. l. ſcripſi in dicta. l. ſi. de pre-
diis curia. Jacobus rebuffi.

S [ornamented initial] I que. Immobilia ciuitatis et mobilia
que ſeruādo ſeruari poſſunt ꝑvtilitate
ciuitatis permittuntur alienari aucto-
ritate principis in vtraqꝫ vrbe roma in
aliis autem vrbibus auctoritate preſi-
dis et conſenſu curialium honoratorꝫ
⁊ poſſeſſionum ciuitatis quorum inter
eſt. hoc dicit ſm Bartoluꝫ. ⁊ habet. l. tres partes. Pri
mo premittit alienationeꝫ. Secundo ponit moduꝫ alie
nandi in roma. Tertio modo alienandi in prouinciis. ſe
cunda ibi in defenſa. tertia ibi in prouinciis vero. Bar-
1 tolus. ¶ Nota ex prima parte ꝙ res immobiles ciuita
tis. ⁊ etiaꝫ medici redditus ⁊ etiā bona mobilia que ſer-
uando ſeruari poſſunt ſine alienari. poſſunt eadem ſo-
lennitate ⁊ id quod dico de mobilibus colligitur ex eo
ꝙ dicit mancipia facit. l. que tutores. ſ. de adminiſtra.
tuto. ⁊ ſic alia que ſeruādo ſeruari nō poſſunt poterunt
alienari ſine decreto ad ſimilitudineꝫ vt dicta. l. lex que
tutores. Bartolus. ¶ Iteꝫ nota ꝙ res ciuitatis ⁊ rei-
publice alienari poteſt cuꝫ expedit ciuitati ſic in re eccle
ſie ⁊ pupilli vt in auſ. hoc ius porrectum. ſ. de ſacro ſan.
eccle. ⁊. ff. de rebus eorum per totuꝫ. ⁊ ſic in re dotali. ff.
2 de iure dotiū. l. ita conſtante. An. de barulo. ¶ Iteꝫ no
ta ꝙ pro reparatione murorum ciuitatis poteſt etiam
res immobilis ciuitatis vendi. doct. ¶ Item nota ex ſe
cundo dicto ꝙ tollenda eſt occaſio delinquendi. ideo ſit
cum ſcientia principis qđ dic vt. ſ. de apochis pu. l. i. §.
hoc obſeruando. ¶ Item nota ꝙ in his que fiunt cuꝫ
licentia principis tollitur oīs fraudis ſuſpitio. ¶ Item
nota caſum in quo eſt neceſſaria ſciētia principis qđ dic
vt. ſ. de iure fiſci. l. prohibitū. ¶ Iteꝫ ꝑ hoc dico ꝙ in ci
uitatibus que in temporalibus non recognoſcunt ſupe-
riorem vt eſt ciuitas perusina ⁊ ſic populus liber vt no-
ta. in. l. hoſtes. ff. de capt. ꝙ venditio reruꝫ immobilium
poſſit fieri auctoritate eius conſilii ad quod eſt omnis
poteſtas illud enim vicem imperatoris gerit in ciuitate
3 illa. ¶ Nota circa tertiam partem ꝙ illa ſolennitas ha
bet locum tantum in ciuitatibus que ſunt ſub aliquo
principe non in ciuitatibus liberis vt. ſ. dixi Bartolus.
¶ Item nota ex tertio dicto differentiam inter eccle-
ſiam vendentem et ciuitatem: quia cum eccleſia vendit
ſufficit maiorem partem preſentium conſentire iuranti
ordinatori domus tamen cuꝫ vendit ciuitas omnes iu-
rant. ¶ Item nota ꝙ bona ciuitatis venduntur cuꝫ de
creto ſicut bona minoruꝫ nec mirum: quia ciuitas equi-
paratur minori vt. ſ. titu. ii. l. iii. intelligas ergo de illis
rebus que ſeruando ſeruari poſſunt alˀs decretum non
eſſet neceſſarium vt. l. lex que tutores. An. ¶ In textu
ibi annone. ciuiles id eſt penſiones vel cenſus animi in
blado exiſtentes de quibus habetur. ſ. de anno. ci. ⁊ de
anno. et tribu. ſuper rubrica. nota vrbis conſtantinopo
litane inire id eſt facere contractum ſcilicet venditionis
collata id eſt recepta. menia id eſt muros: ſed aliter ex-
ponitur menia id eſt ſolaria publica vt. ſ. de edifici. pri-
ua. l. memaria. diſpēſata id eſt erogata. moliri id eſt ma
chinari conniuentia id eſt mercatione fraudulenta ſiue
colluſoria. curialium id eſt decurionum. ſententiam id eſt
dictum ⁊ aſſertionem ſue credulitatis. putant id eſt cre-
dant. patrie ſue id eſt ciuitati ⁊ reipublice eiuſdem deſi-
nare id eſt ſpecificare ⁊ exprimere competentem id eſt
ſufficientem ineundi id eſt faciendi. ſtabiles id eſt fir-
4 mi. ¶ In glo. que eſt ſuper ſcripturas hec glo. videtur
querere vtrum quelibet debeat iurare ⁊ ſcripturas ſa-
a cras tangereª dicit glo. ꝙ non. ſufficit enim ꝙ ſacroſan
cte ſcripture ſint propoſite ⁊ ſufficiat ꝙ ad memoriam
reducatur iuramentum qđ ab initio preſtat officium fi-
deliter exercere ⁊ conſulere. ⁊ ſic videtur ex hac glo. ꝙ
quis obligatur ſi dicat vel promittat aliquid ſub virtute
iuris preſtiti de preterito de hoc eſt textus extra de iureiu
ran. capi. penulti. Sed dico ꝙ quandoqꝫ iuramentum
preſtitum comprehendit illud de quo agitur ⁊ tunc lo-
quitur hec glo. quandoqꝫ iuramentum in preteritum
fuit interpoſitū ſuper alio ⁊ tūc non valet tale dictuꝫ pro
mitto vel dico ſub virtute iuramenti preſtiti vt dicto. c.
5 penultimo. Bartolus. ¶ In glo. fina. in fine dic vt ſcri
pſi per Bartolum. ſ. eodem. l. i. Jacobus rebuffi. Ex
hac. l. habetur ꝙ venditio rei imobilis ciuitas debet fie
ri cuꝫ cōſenſu maioris ptis curie vel ciuiū. Sed videtur
ꝙ maior pars decurionum vel curialium ſufficiat vt. ff.
ad municip. l. quod maior cum ibi nota. in glo. que eſt
contra. Solu. l. in contrariū alleg. loquitur in nominatione
vel creatione curialium vel ſindicorum vbi non eſt tan-
tum periculum vel damnum hic vero de alienatione rei
ciuitatis in qua maius vertitur periculum et damnum:
et ideo maior ſolennitas et inquiſitio et ciuium preſen-
tia requiritur: quia ibi vertitur maius periculum ibi
cautius eſt

a Q Et ſcripturas ſacras tāgere. Adde gl. in cle. i. in vſi. tacta. ⁊ ibi car di. de here. ſe li. poſt penul. c. fraternitatiſ. col. pe. vſi. in glo. ſi. in ſi. de teſti. alleg. de imo. in. l. ait ꝑ tor. §. ſi. ff. de iureiur. bar. ſo ci. in ſuo tract. fallē. reg. ccc vi. laufran. de ortis. in. ca. qm̄ cōtra. §. teſtiū depōnes nu. i. et ibi late diſtinguendo abſolui bene. q. in a poſtil. in vſi. te ctis ſcripturis extra de ꝓba. et do. meum philip. decius cōſi. xcj. col. 4. vol. j.

cautius eſt agendum vt. ff. de car. edic.l.j.ſed ſi quis et alienatio rei non poteſt fieri per adminiſtratores ſolos ſed per ciues qui ſunt domini vt.ff.de acquiren. rerum domi.l.traditio.et inſtit. quibus alienare licet vel non §.j.et ideo vocandi ſunt vt.C.de fabri.l.ſi quis con ſortium. et. C. ſi minor ab heredi.ſe abſti.autenti.omnes. et.ff. de ſeruitu.ruſticorum.predio.l.per fundum.et. ff. de regulis iuris.l.quod noſtrum.et ſi dicatur ꝙ paria ſunt rem in iudicium deducere et alienare vt.ff. de iure deli.ait pretor poteſt dici ꝙ hoc eſt verum quo ad eandem poteſtatem:ſed non quo ad eandem ſolennitatem vt. C. de decurio.l.nominationum forma et ibi ſcripſi.

6 ¶ Item dicitur hic ꝙ pro reparatione murorum ciuitatis poteſt res eius immobilis vendi iuxta hoc quero ſi ciuitas habeat ſibi aliquos debitores obligatos in certis quantitatibus pecuniarum an poſſit res immobilis ciuitatis vendi ⁊ videtur ꝙ ſic.ff.quod cuiuſcꝫ vniuer.l. ciuitates ad quod facit ꝙ nota.et habetur.ff. de re.iudi.l.a diuo. pio.§.in venditione. ⁊ hec lex non exprimit qꝫ prius ad exactionem nominum procedatur:ſed ego credo ꝙ prius debeat fieri exactio debitoris ꝙ̄ rei immobilis venditio niſi periculum immineret,ſi differretur reparatio murorum et exactio ſeu executio debitorum nō eſſet prompta vel parata et pro hoc.ff. de re.eorum qui ſunt ſub tuto.vel curato.l.magis puto.§.non paſſim.et x.queſtio.ij.c.caſellas.§.hoc ius porrectū : ſed ſi periculoſuꝫ eſſet expectare exactionem et reparationem murorum deferre vt quia tiranni vel inimici vellent debellare capere ⁊ debellare ciuitatem vel locum:tunc ſecus diceretur argu.ff. de ap.reci.l.fina. quia dilatio moroſa eſſet periculum allatura.⁊ facit ad hoc.ff. de riuis.l.fina. et non debet expectari quod expectatum non prodeſſet et multominus ꝙ timeretur ꝙ noceret argu.ff. ad velleya.l.aliquando.igitur cauſa cognita erat procedendum et inquirendum ſi ciuitas habet bona mobilia ex quibus poſſet fieri reparatio murorum.⁊ ſi habet pecuniam vel alias res quibus poſſet fieri reparatio murorum cum minori damno vt in preallega.§.quia loquitur in executione rei iudicate que debet in hijs quibus poteſt ſtatim fieri ⁊ non debet expectari exactio nominuꝫ ne lites ex litibus oriantur:q2 debitores negarent ſe de

An ꝑ noua cō ſtructione murorꝫ poſſit ciuitas vēdere rē immobilē.

7 bere forte vel differrent ſolutionem. ¶ Sed quero nūquid pro noua conſtructione murorꝫ poſſet ciuitas vendere rem immobilem ſicut pro reparatione.⁊ videtur ꝙ non.C.de iudeis.l.fina.Sed credo contra ſi ciuitas indigeat conſtructione murorum pro ſua tuitione ⁊ defenſione murorum quia eadem eſt ratio vtrobicꝫ ad qꝫ.ff. ad.l.acquil.l.illud.et pro hoc.ff. de oper.pub.l.nouum. cum ibi no.⁊ facit.C. de ſacroſan.ec.l.ad inſtructionem. et.C.de quibus mu.vel preſt.ne.li.ſe excu.l.fin. Sed an ciuitas vel conſules vel quilibꝫ priuatus poſſit conſtruere vel reficere muros ſua propria auctoritate dicam.J. de fundis li.l.ij.de quo etiam nota per docto.ff.de cre. diui.l.ſacra.§.muros.doct. ¶ Quero an ciuitas poſſet renunciare ſolennitati huius.l.puto ꝙ non.nam.C.proxime dixi non aliter fieri vt hic dicitur ita demum ⁊c. ſed prohibentibus renunciari nō poteſt vt nota per glo.C. ne fide. do. dentur.l.ſ. Item.ll.dantibus ſolennitatem non poteſt renunciari vt.ff.de lega.ſ.l.nemo poteſt.veruntamen ſi eſſet talis ciuitas.que habet ius querendi ſtatuta ſm ea que dixi in.l.omnes populi.ff.de iuſticia et iure. tunc faciendo primo.l.ſm modum et formam alienandi vel circa ipſam alienationem valeret alienatio ſeruata forma.l.municipalis.ſed licet diſcreparet ab iſta caſus eſt in.l.prohibere.§.plane.ff. ꝙ vi aut clam.

An ciuitas vel cōſules vel qlibet ꝑuat⁹ poſſit conſtruere vel reficere muros ꝑpria auctoritate.

An ciuitas poſſit renunciare ſolēnitati huius .l.

Legib⁹ ꝓhibētibus renūciari non pōt.

Legib⁹ dantibus ſolēnitatē non pōt renūciari.

¶ Ultimo ſpecu. inducit iſtam.l.ad queſtionem ꝙ in inſtrumento ſindicatus debeant ſingulariter inſerri omnia nomina inſtituentium ſindicum ibi ſigillatim vnūquencꝫ ⁊c. vt nota. in ſpecu.titu. de ſindico.§.ſ.verſicu. item opponitur ꝙ ⁊c.de quo dixi plene in.l.j.de albo ſcribendo facit extra de procurato.c.fin. Bartolus.de hac etiam materia ſcripſi.C.de predijs curia.l.fina. Jacobus rebuffi.

Nota ꝙ in inſtrumēto ſindicatus debeāt ſingulariter inſeri oīa noīa inſtituentium ſindicum.

¶ De debitoribus ciuitatum. Rubrica.

¶ Cum ſuperius dictum ſit de rebus ciuitatis nunc videndum eſt qualiter debeat procedi contra debitores ⁊ emptores de ſecuro.

Non prius. Debitores ciuitatum non poſſunt habere in eis honorem. niſi prius debitum ſoluant. hoc dicit Barto.idem in debitore fiſci vt.ff. de mu.et ho.l.reſcripto.§.ſ.⁊ dic vt not.C. de muneri.l.penulti. ⁊ nota vnum ſpeciale in debitore ciuitatis alias nota.ſ.l.proxima. And. ¶ Reipublice ſcilicet ciuitas cuius pecuniaꝫ ſibi appropriauit ⁊ dic principaliter obligatum aliud autem in fideiuſſore ſi principaliter eſt ſoluendo ⁊ pro hoc ff. de nego.geſt.l.ſi quis tutor.§.ij.et de excuſa.tuto.l. ſpadonem.§.ſi ciuitatis princeps.als idem in fideiuſſore ſit non ſic ſoluendo principalis honorem.i.officium ſeu adminiſtrationem publicam. ſubire id eſt reperire conuentus ſcilicet per ciuitatem declaratur idem in tuto.et curato.in aut.minori debitor niſi in matre ⁊ auia. vt.C.quando mu.tu.offi.fungi poteſt.autēti.ad hoc.et nota.C.de procurato.l.reum criminis. et. ff. de publi.l. licitatio.§.debitores vt.C.ne tuto.vel curator vecti.condu.l.j.et.C.de hijs qui ad eccle.cōſu.l.j. ⁊.J.qui mili.non po.l.ſ.et extra de oblig.ad ratioci.⁊ que ibi not. ¶ Quero circa.l.iſtam que eſt ratio diuerſitatis ꝙ debitor ciuitatis propter reliquata ab ipſo perpetrata ab honoribus depellitur nota nūc debitor ex mutuo ſibi facto per ciuitatem reſpondeo:quia in primo cauſu propter ſuum delictum eſt obligatus.Et ideo nota.debet honores vel officium iterum aſſumere vt.C.de ſuſcep.l.ſi quis.⁊.J.de mortalibus.l.ſi quis ex grege. Sed recipiens mutuum non relinquit propterea ſi repellerent ad hoc multi recuperent mutuum vt honores ⁊ officia euitarent qꝫ poſſet in damnum reipublice redundare. Sed contra hoc opponitur: quia ad officicium non debet aſſumi qui in officio primo deliquit vt predicta.l.ſi aliquis.quia preſumitur ꝙ male ſe haberet vt prius vt.ff. de accuſa.l.ſi cui.§.hijſdem criminibus.Sed poteſt reſponderi ꝙ vicium ex mala geſtione et poteſt reliquata contractum fuerit per ſolutionem abolituꝫ ſecus ſi in eo officio commiſerit delictuꝫ vt ſcripſi dicta.l.ſi aliquid.⁊ facit ad hoc quod nota.ff.de ſolutio.l.quod ſi forte de ſecuro.et hoſtco. ¶ In glo.fina.ibi idem ſi fideiuſſorem vt.ff.de publica.l.licitatio.§.ſi debitores.et qui ſatiſda.cogun.l.j. Jacobus rebuffi.

Apud eos. Jn hac prima parte dicitur ꝙ pecuniam ciuitatis ſi bene eſt collocata apud idoneos debitores adminiſtrator ciuitatis non debet eam exigere ſed permittere vt perſeueret illa pecunia penes idoneos debitores exigendo vſuras quolibet anno:⁊ ita expediret ciuitati pecuniam penes idoneos debitores perſeuerare ⁊ etiam expediet debitoribus ſoluere quolibet anno vſuras ne cumulus debiti contra eos mutuatur ⁊ ſic eſſet eis difficilis ſolutio.⁊ ſic nota ꝙ ex hoc poſſet culpa tutoris vel alterius adminiſtratoris redargui.an⁹ Barto. ¶ Cum ſimul hicoſtendit prouiſionem ſuam commendabilem et ſm eam conſulitur vtriſcꝫ ſic.ff. ſolu.matrimo.l.ſeruus dotalis in fine.⁊.J.de agri.et cen.l.colonas nulla.de ſeruo ⁊ docto. ſecunda pars incipit ibi. ⁊ quia nephas etiam breuiter hoc dicit excuſſo debitore ciuitatis conueniuntur poſſeſſores pro rata eius quod,poſſident cōditione ex.l.iſta.hoc dicit Bartolus. ¶ Poſtulari ſub. cum agitur perſonali actione contra emptorem pro rata non ad totum debitum:ſed intantum quantum valet res quā teneat emptor cōtra queꝫ agitur.⁊ ſi tertiā partem reruꝫ teneat conueniatur pro tertia parte habituri ſcilꝫ emptores vel alij ad quos bona trāſlata erāt titulo emptionis vel alio quouiſmodo ſm hy.⁊ doc.teria pars

incipit ibi ab eo autem. hoc dicit debitor ciuitatis qui
alienauit maiorem partez cogitur eidem alienare maio
rem minorem. hoc dicit. ⁊ ſic nota ꝙ in vtilitate reipubl.
cogitur quis vendere res ſuas ⁊ hoc habet locum in il-
lis ciuitatibus que pecuniam credunt expedit enim eis
ꝙ ſint locupletes poſſeſſores quibus pecunia poſſit cre
1 di. ¶ Item nota argumentū pro ſtatutis quarundam
ciuitatum in quibus cauetur ꝙ ſi quis poſſidet modicā
rem iuxta confinia habentium magnam poſſeſſionem
ꝙ cogatur ei vendere ꝙ de iure cōmuni non eſſet. Bar-
to. ¶ Recepiſſe inb. per alienationes ab eo factam ſm
Dy. Quarta pars incipit ibi. ꝙ ſi quiſpiā. etiā breuiter
hoc intendit qui emit a fiſco bona debitoris vendentis:
vt ſua non poterit conditione ex iſta conueniri. hoc di-
cit Bartolus. Quinta pars incipit ꝙ ſi quis debitor. ſi
debitor ciuitatis ita diſſipauit omnia bona ſua et non
appareat illorum poſſeſſor pertinebit hoc ad diſpen-
dium ciuitatis: ⁊ ita curent adminiſtratores ciuitatis pe
cuniam penes idoneos et ruſticos prediorum poſſeſſo-
2 res collocari. An. et Dullius. ¶ Nota ex prima parte
ſtatuta et ordinationes ita fieri debere vt vtriqꝫ parti
proſint concord. l. colonas nulla. J. de agri. et cen. et ff.
ſolu. matrimo. l. ſeruus dotalis in fine ſm Bartolum.
¶ Item nota ex ſecunda parte poſſeſſores rerum debi-
toris perſonali actione conueniri quod eſt notabile vt
hic. ⁊. J. de cōuc. ſi. de. l. j. ⁊ de predi. naui. l. ij. Et eſt hic
in argumentum ꝙ ſi aliquis emit de rebus alicuius qui
debet collectam ꝙ ille qui emit per partem ſuam quam
emit tenetur ſoluere collectam quam venditor ſoluere
tenebatur excuſſis eſt prius facultatibus venditoris
3 vt in dictis iuribus. Dullius. ¶ Nota ex tertia parte ꝙ
qui vendidit tertiam partem bonorum ſuorum compel-
litur vendere minorem de quo nota. J. de metalla. l. j. an
et ſcripſi plene in dicta. l. j. et argu. ꝙ res minus idonei
debitoris ſunt apud idoneū transferende. Dullius. Itē
eſt in hoc nota. hic verſu et vltimus ꝙ ſi habeā debitorē
minus idoneum ⁊ timeo ne dilapidet bona ſua poſſum
petere vt eius bona tradantur alicui bono viro ſm Dy.
¶ Itē poteſt compelli vt caueat aliâs mittetur creditor
in poſſeſſionem bonoꝝ. ff. de iudi. l. in omnibus iuncta.
l. iij. poſſeſſionem. ff. ex qui. cau. in poſſeſ. ea. Item po-
teſt iudex ſibi interdicere ne alienet bona. ff. de polli. l.
in pollicitationibus in fi. ⁊ pro hoc. ff. de priuileg. cre. l.
creditoribus in fine. ⁊ habebit locū interdictio. q: poſtea
non poterit dominum transferre ſi alienet. ff. de cura. fu-
4 rio. l. iul. doc. ¶ Nota ex quarta parte ꝙ potentior eſt
fiſcus ꝙ ciuitas parit enim priuilegiū ciuitatis de quo
dixi. J. de bo. vacan. l. j. et nota. J. de iure reipublice. l. ij.
An. nota ex quinta pte ꝙ adminiſtrator ciuitatis debet
pecuniā ciuitatis apud idoneos collocare concor. ff. de
vſuris. l. fi. vnde ⁊ in princi. huius. Laudi. Item nota ꝙ
adminiſtrator ciuitatis dicitur pater ciuitatis vt. J. de
his qui ſpon. mu. ſub. l. iij. in fine. ⁊ ſic argumentū ꝙ nō
poſſit agere ⁊ defendere nomine vniuerſitatis ſine man
dato ſicut poteſt pater nomine filij. C. de bo. mater. l. j. fa
cit in auſ. de iureiuran. a mo. preſtito. §. i. ⁊. J. de defen.
5 ciui. l. in defenſoribus de ſecuro. ⁊ doc. ¶ Item nota ex
fi. ꝙ magis debent idonei poſſeſſores ruſticorum pre-
diorum ꝙ vrbanorum. nam vrbana ſubiacent maiori-
bus periculis ac incendij ⁊ ruine. fact. J. de nego. geſt.
l. diuortio. et ꝙ nota. ff. ſolu. matrimo. l. ij. circa princip.
¶ Item nota hanc vltimam glo. in qua ponit ea que
ſunt ſpecialia in debitore ciuitatis quam ſignat ſenten-
tia. Bartol. in glo. que eſt ſuper verbo obnoxius. ibi in
bonis autem adminiſtrent habet forte. imo ſine forte. ⁊
ſic nota iſtam vltimam glo. contra primā adminiſtratio
nem ciuitatis. ciuitas habet tacitam ipothecam tamen
quātum ad hanc legem non eſt bonus intellectus non
enim tunc aduocaret quilibet poſſeſſor pro rata: ſed a
quolibet poſſeſſore tota res aduocaretur vt. J. ſi vnus
ex pluribus habetur de bel. cre. l. j. ⁊ argumentum. J. de
diſtra. pig. l. creditores quādiu. ⁊. ff. de diſtrac. pig. l. cre-

ditores. ⁊. ff. de iure fiſci. l. moſchis. ⁊ ibi nota. dicendum
eſt ergo ꝙ bona non erant obligata. Et dicuntur obno
6 xia eo ipſo ꝙ erant debitoris ciuitatis. Barto. ¶ Itē
nota ꝙ ex hac glo. ꝙ agetur conditione ex hac. l. et eſt
ſpecialis caſus fauore ciuitatis aliâs autem ſi quis poſſi-
deret aliquas res que fuerunt debitoris mei que non
eſſent mihi obligate non poſſet a me conueniri niſi alie-
natio eſſet facta in fraudem: tunc enim reuocaretur per
titu. de his qui in fraudem creditorum et in his fieret
executio ſicut ſi eſſet in bonis debitoris vt inſti. de act.
§. ſi quis in fraudem. Item glo. ponit alios caſus ſcilicet
duos: ſed iſta exempla non conueniuntur. nam ibi eſt
verum ꝙ creditores agunt pro rata. ⁊ primo ponit. J. eo
dem. de leg. l. j. in fine. ſed certe ibi non tenebantur pro
rata eius ꝙ valet: ſed teneretur in totum pro portione
hereditaria: quia tenebatur heres cuius res fuerunt.
Item glo. ponit alios caſus ſcilicet duos: ſed iſta exem-
pla non conueniuntur. nam ibi eſt verum ꝙ creditores
7 agunt pro rata. Bartolus. ¶ Circa hanc glo. quero ſi
bona erant tacite obligata per legem. nunquid credi-
tor poterit contra quemlibet poſſeſſorem bonorum age
re. et videtur ꝙ ſic vt hic in glo. et. J. ſi vnus. ex pluribus
credito. l. j. ⁊ niſi. et de diſtra. pigno. l. quādiu. Sed cre-
do ꝙ non. niſi pro rata ſolum debiti vt probatur hic. in
l. iſta. quia hic erant bona obnoxia. et pro hoc. J. eodē.
de leg. l. j. in fine iuxta. l. de regu. iuris. l. in teſtamētis. ⁊
ff. de iure fiſci. l. moſchis in fine. ⁊. J. de pre. naui. l. ij. ⁊. J.
ſi propter pu. pen. l. j. iuncta. l. fina. poſſeſſor. ff. de cenſi-
bus. Itē nec eſt ſpeciale licet aliqui dicant in. l. iſta. ⁊. l.
cum poſſeſſor. et ex his poteſt dicere ꝙ mulier que ha-
bet tacitam ipothecam in bonis viri non poſſit con-
uenire poſſeſſorem niſi pro rata rei poſſeſſe: quia non
habet niſi tacitam ipothecam: quia eſt inconueniens ſi
minoris efficacie ſit tacita ꝙ expreſſa ipotheca. ff. in
quibus cauſis pign' vel ipothe. contrahitur. l. eſt diffe-
rentia. J. qui potiores in pigno. ha. l. aſſiduus. ⁊. l. vbi. J.
de iure dotium. no. non obſtat. l. in contrarium alleg.
8 quia loquitur in expreſſa ipotheca. ¶ Sꝫ quid ſi mu-
lier renunciet iuri ipothecario pro vno fundo deinde
vult agere contra vnum poſſeſſorem ad dotem nunquid
poterit ſibi opponi ꝙ deducatur pro rata illius rei in
qua renunciauit videtur ꝙ non: quia non debet nocere
renunciatio in vna re facta in alia re. J. ad velleia. l. iube
mus. ff. quib. mod. pig. vel ipotheca. ſol. l. paulus reſpō-
dit. Sed credo cōtra ꝙ deducatur pro rata eius in qua
renunciauit. quia ſecundi creditores offerentes dotem
mulieri poſſunt eam vrgere vt eis cedat actionem. J. de
diſtrat. pign. l. mulier. et de actio. et obligatio. l. ſi a cre-
ditore. et. C. debito. vendi. pign. impetra. non poſ. l. ij. et
de remiſſio. pign. l. fina. Sed ꝑ ipſam factum eſt quomi-
nus cedere poſſit actionem in rebus illis in quibus re-
nunciauit. et ideo tantum poterit excludi per exceptio-
nem doli inquantum eius facto ⁊ factum quominus ce-
dat de ſolu. ſtichum aut pamphilū. §. plene. ff. quando
actio de pecu. eſt anna. l. ff. de pecul. l. qui ſtatum. §. hec
omnia quod non videtur poſſe perdere in expreſſa ipo-
9 theca. vt iuribus. J. allega. ¶ Item nota ꝙ vbi ali-
quis poteſt conueniri ex eo ꝙ tenet bona ꝙ non con-
uenitur, niſi pro rata bonoꝝ: ⁊ hoc ſoluitur ꝙ de conſue-
tudine eſt ita ꝙ confiſcatio bonorum datur dominis
pro ſuo territorio. ff. de tuto. ⁊ curato. l. pupillo. ex qua
dicitur ꝙ bona que habent ſub quolibet dominorum
delinquens confiſcantur domino ſub quo ſunt ſita bo-
na hoc poſito pro vero: quia ita tenet Jacobus. Pone
ergo ꝙ quidam cuius bona ſunt confiſcata erat pluri-
bus creditoribus obligatus quero qualiter iſti qui con-
fiſcationem habuerunt eorum a creditoribus condem-
a nati conuenientur*. Et dic ꝙ ſi debitum fuit factum ra-
tione certi territorij tunc ille Baro qui habet illa bona
debet ſatiſfacere vt argumentum. ff. de teſta. mili. l. ſi cer-
tā. §. j. ⁊ ita poteſt intelligi. ff. de pecul. l. hinc queritur.
§. poteſt aut non reſpicit totū patrimonium. ff. de iudi.
l. fideicōmiſ.

Bona debitoris dilapidātis poſſit ſibi auferri.

An mulier vel alius hñs tacitam hipothecā poſſit inſolidū vel p rata agere cōtra poſſidentē videbitur. l. l. moschis. ff. ō iure fiſci ⁊ not. bonū. q. de mu lie re que renunciauit iure hipothecario p vno fundo et agat inſolidū cōtra poſſidētem an poſſeſſor dēs poſſit oponere ꝙ deducatur co illius fundi ſu p quo renūciauit iuri hipotecario.

a ¶ A creditoribus condemnati cōuenientur. Adde iſti in. l. j. et qō ibi notaui in opoſiti. ad tēꝫ ini. j. J. ō bo. vaca. li. x.

l.fideicõmiſſ. §.tractatum.et iſti oēs videntur heredes iſtius delinquētis ⁊ cõdēnati vt.§.ad.l.iul.de vi.pub.l.ij. Sed heredes equaliter conueniũtur.ff. de heredi.inſti. l.ex facto.§.imperator.ergo ⁊c.⁊ pro hoc.J.eo.titu.l.j.§. fina.ex fundo.⁊ ita dicit Jaco.de are.per dictam.l.ſi ex facto. contrariũ credo ꝙ nõ tanꝗ heredes iſti domum conueniũtur:ſed tanꝗ bonorum poſſeſſores nam nõ vt veri heredes ſuccedunt tales vt.ff. de iure fiſci.l.j.§.an bona.⁊.l.non poſſunt.⁊ ideo ſi talia bona ſunt onerosa poſtea fiſcus debet repudiare.⁊ dicto.§.an bona.et hoc ad ſimilitudinem erogatoris qui non poteſt precisa ad ſaluãdum compelli vt.ff. de pecul.l.in erogatione iuncta.l.inſti. de aqui. per arro.in fine propter ꝙ iſta bona non poſſunt iſti habere niſi ere alieno ⁊ ducto. Sed es alienum pro rata diminuit bona.ff.de pecul.l.ſi peculium in fine.ergo ⁊c. Et pro hoc facit.ff.de relig.⁊ ſump. fu.l.celſus. in fine. ⁊.l.ſed et ſi pro rata.argu.etiam.ff. ad trebel.l.ticius in verſic. cum tamen. ⁊.§.de pred.na-
10 ui.l.ij. ¶ Item ex iſtis poteſt queſtio decidi. pone ꝙ aliquis eſt heres inſtitutus veniũt proximi ⁊ volunt teſtamentum impugnare tandem tranſigunt cum herede et diuidunt inter ſe bona ex cauſa tranſactionis non autem per modum quote:ſed qđ vnus habeat quod eſt vltra talem aquam.⁊ alter citra nunquid quilibet poterit per creditorem conueniri. dicit Jacob. et ſic per.l.ff.de hered.inſti.l.ex facto.contrarium credo per.ll.alleg.decto.in glo. que eſt ſuper verbo vetus in fine.l.bene a zenone. §. de quadri.pre. iſtam tenet Petrus.l.ꝙ illa lex corrigatur per.l.bene a zenone.§. de quadri. preſ. ſed prima videtur verior per hunc textum qui dicit ſumptus ergo per hoc non differt ius antiquum a nouo.tene ergo primam que ibi ponitur in gl.ſcilicet ꝙ hic emit rem ſingularem ibi emit vniuerſalem. Bar. Jac.reb.

¶ De periculo nominatorum. Rubrica.

¶ Hec glo.continuat hanc rubricam ⁊ duas ſequentes. Barto.

Hi qui. Electores officialium publicorum non tenentur pro electis licet pro cis fideiuſſores non receperint ſi pro tempore poſite adminiſtrationis ſoluendo fuerint.hoc dicit Bartolus.nec obſtat.l.inter eos. §.j.ff. de fideiuſſo. ibi non ſufficit quem eſſe ſoluẽdo tempore depoſiti officij:ſed tempore litis conteſt.quia honor hic in hijs qui incidunt in obligationem ex neceſſitate ibi in hijs qui incidunt ex volũtate.ita nota ꝙ non lex ex perſona.§. de probatio. Barto.nota quia erant decuriones quod declara vt.§.de decurio.l.ij.creati: id eſt nominati nõ exogitis rempublicam ſaluam fore potuiſſent.§.procuratores reipublice qui ſuper hoc debebant prouidere ⁊ qui debebant exigere tempore depoſi-
1 ti officij ſuperſederit.i.neglexerit. Odoffr. ¶ Nota ex l.iſta ꝙ hec duo ſunt paria accipe fideiuſſores ſiue non recipere ⁊ nominatũ eſſe ſoluendo tẽpore finiti officij vt hic.⁊.ff.de magiſtra.cõue.l.j.§.fina.magiſtrat⁹. An. ¶ Quero que fuit ratio dubitãdi in.l.iſta.dico ꝙ magiſtratus non receperat cautiones ab adminiſtratoribus qđ facere debebat.ff. de admi.re.ad ci.ptĩ.l.iij.§.in eiuſ. J.de loca.pre.ci.l.j.⁊ ratione culpe precedẽtis videbatur perpetuo teneri ar.ff.qđ vi aut clam.l.iij.§.ſi talia. Sed ratio decidẽdum fuit quia hec culpa fuit de non faciẽdo que purgatur quando deſijt intereſſe cuz fuerit non ſoluendo tpe adminiſtratiõis depoſite. ¶ Itez q2 in pari culpa vltia mora nocet.ff. de piculo ⁊ cõ.rei ven.l.illud. Sed hic etiã ciuitas fuit in culpa:q2 nõ exigit de culpa: q2 nõ exigit debita tpe depoſiti officij adminiſtratoris qđ erãt debitores ſoluẽdo:ꝗ ⁊c.in gl.poſita ſup ṽbo ſortis damna qui incipit ſortis in fi. Sed contra hoc oppo.ff. de admi.tuto..l.tutor qui.§.fiñ. Sol.dic ꝙ magiſtratus tenetur actione ſtricti iuris ſcilicz actione in factũ.⁊ no. ff. de admi.reipubli.l.ij.in quo nõ veniũt vſure vt.ff.ad mu.l.conſtitutionibus. et.l.lucius. §.paulus reſpondit ⁊ ideo fideiuſſor non tenetur ad vſuras: quia nec principalis ſecus in actione tutele que eſt bone fidei ⁊ ideo tenetur tutor ad vſuras per actionem tutele vt dicta.l. tutor.§.vſuris.⁊ ideo nõ eſt miruz ſi fideiuſſor teneatur vt principalis.ar.ff.loca.l.quero in princi.⁊ de admi.re. l.ij.§.fina. Dy. Jaco.rebuffi.

Si ſucceſſoris. Nominator tenetur ꝓ nominato officiali quãtum ipſe cõuenitur ex perſona alterius ab eo nominati.hoc dicit.no.ex hac.l.ꝙ ad magiſtratũ pertinet ſibi nominare ſucceſſorez electio tamen pertinet ad conſilium vt.l.ij.ff.de decurio. Bart.⁊ in aut.de defen.ci.§. fina.coll.iij.⁊ hic not.⁊ hac glo. An. ¶ In text.ibi ſucceſſores in officio denominauerint ſalz ad officium ſalz
1 primi nominatoris. ¶ Et ſic eſt argumentum ꝙ ſi aligantur vt eligant electores qui debebant eligere aliquem ad aliquod officiũ vel dignitatem ⁊ iudex vel officialis electus male gerat ꝙ electores electorum non tenentur nec ſunt conueniẽdi vt hic.⁊.ff.ad mu.l.libertus. §.plene.doct.⁊ Jacob.rebuf. ¶ Item opponitur.ff.de nego.geſt.l.ex facto. Solu.quandoqꝫ quis nominat aliquem in ſuum coadiutorem et tunc pro illo ipſe tenetur per illum enim ipſe gerit ⁊ pro tali ipſe teneretur nominator vt in cõtrario. Sed quãdo eligit aliquem ad aliquod officium deſtructũ a ſuo nõ nominat ſibi ſucceſſorem ⁊ tũc nominator non tenetur vt hic Barto.in text. ibi manus porrigi. intelligitur enim manus porrigi intellectualiter magis ꝗ corporaliter ſacit.J.tit.ij.l.quo-
2 tiens.⁊ de iure codicil.l.quod per manus. ¶ Et ſic eſt arg.pro teſte qui interrogatus quomodo ſcit dicit ꝙ tetigit cum manibus licet non eſſet res tangibilis qđ refertur ad ſenſum cõgruum illi rei. Barto. in fine prime glo.ibi ſi ego ſo. ibi nomine mandãtis mandauit vt ibi mandatur in tertia glo.vel dic vt not.in.l.precedẽti.⁊ illa.l.ſi ego.eo.titu. Sed dic ꝙ ibi vterqꝫ erat mandator illicitꝰ:quia primus mandator erat in delicto hic autem non.quare ſecus.ff. de penis.l.ſanctimus quare in fine tertie glo. ſi illi ſuccedit in vniuerſum ius hic ſolum in officio vt.ff. de verboruz ſignificatio..l.hereditas ſuper glo.fina. in quo vult dicere vna cum textu huius.l.ꝙ licet ego tenear in omni male geſto ab eo quem nominaui niſi fuerit inuentus ſoluendo tempore officij finiti. vt.§.l.proxima. non tamen ego tenear ꝙ nominatus a me alium nominauit minus idoneum. de quo enim ipſe ſolus tenetur et ſicut ego non teneor de hoc nominator.ita nec fideiuſſor,vt.l.libertus hic allegant ſecus in
3 patre vt hic not.ſcḋm Andre. Jacob.rebuffi. ¶ Nota ex hac.l.ꝙ mala electio eſt in culpa. et ideo nominanti imputatur ſi nominatus male ſe habuit in officio ſic.ff. de rei vendica.l.vtiqꝫ et.ff. de nego.geſt.l.nam ⁊ ſeruus §.penultimo ad.l.acquil.l.ſi ſeruus ſeruum. §.fornicarius.et. ff. de hijs qui eic.vel effu.l.ſi vero.§.j.⁊.ff.nau. cau.ſta.l.debet exercitor. ⁊.ff.de pub.l.j.in princi. ⁊.§.j. et.§.dixerit aliquis.et.l.cũ ſi exhibuiſſent.et.ff.pro ſocio.l.idemqꝫ.et.l.de illo.et.§.de acquiren.poſſeſ. l.fina. et.ff.loca.vnde videamus. nam eis qui tenent malam familiam vel malas ſibi aſſociant vel parum diligentes adhibent ſibi imputandum eſt vt patet in iuribus prelibatis.et.ff. ſi menſor fal.mo. dixe.l.ij.et.ff. de exercit.l.j. §.j.et facit ad premiſſa in autenti.iuſiurand.qđ pre.ab hijs.§.fina.⁊.§.de cõditis in publicis horreis.l.ij.lib.x. et.ff.como.l.cum qui.et.l.quia.et per hec iura poteſt dici ꝙ barones qui vadunt ad exercitum tenentur emendare damna data per ſuas gentes ſubditos ſpoliantes et dãnantes ⁊ ablata ⁊ deꝑdata reſarcire ⁊ reddere dãnum paſſis qđ male ſeruatur de hoc in ſimili in ꝓal̃.l.ñ. de hoc aũt quod conſuiuit ⁊ accipit imperialis galdona dictum ſuit.§.de ſac.ſan.eccle.l.neminem. ¶ Sed contra.l.iſtã opp.ff.qđ cuiuſqꝫ iuris.l.ij.vbi đr ꝙ magiſtratus non tenetur ſi ſuus aſſeſſor per imperitiam ſtatuit ius iniquũ: ſed ipſe aſſeſſor. Solu.hic eſt ideo ibi q2 iuris ꝑmiſſione magiſtratus eligũt aſſeſſorem cuz ipſi plurimũ ignorẽt iura. Et ideo nõ eſt ſibi imputãdum culpa aſſeſſoris:ſed ipſi aſſeſſori qui reputauit ſe peritũ ſuffi

Nota ꝓ teſte interrogat᷑ de cauſa reſpõdit q2 tetigit cum manibus ꝙ tale dictũ põt referri ad man⁹ corporales vꝉ intellectuales.

cientem qui etiam ſuffiẽs cõiter reputabatur. Sed ille
qui nominauit ſibi ſucceſſorem in officio debet diligẽter
inquirere de idoneitate ⁊ ſufficientia noĩati. Alĩs culpa
nominati ſibi aſcribitur.ar.ff. de reg.iuris.l.qui cũ alio.
Vel forte põt dici ꝙ magiſtratus nõ tenetur illo edicto:
ſed acceſſor. Sed nõ negatur ibi quin teneatur ad emẽ-
dam dãni dati ſi aſſeſſor imperite iudicauit ſi culpa ali-
qua poſſet magiſtratui imputari ⁊ aſſeſſor eſſet nõ ſoluẽ
do. Item cõtrarium.ff.ſi aliquis ali.te.prohi.l.ij.§.fra-
tris.⁊.ff.de pact.l.ſi vnus.ff.in ſumma in quibus põt ꝙ
4 pactũ vel factũ alterius alteri nõ nocetur. ¶ Solu. hoc
eſt regulare ſed ꝙ noceat eſt ſpeciale hic ſm Odoff.ſed
põt dici ꝙ hic noĩatio nocet: ꝙ fuit in culpa minus ido-
neum nominãdo vel cautionem nõ exigẽdo vt.ꝫ.l.proxi
ma. Et ſi culpa a ꝓpria eligatur ⁊ nota ꝙ quãqꝫ factum
vnius nocet alteri vt.ff.de fideiuſ.tu.l.cũ oſtendimus.§.
fi.⁊.ff.de tutel.⁊ ra.diſ.l.v.§.nũc tractemus.⁊.ꝫ.de ma-
giſt.conue.l.fi.⁊.ꝫ.ad.l.iul. maieſt.l.quiſquis.ꝫ.ꝫ.de li-
ber.⁊ coꝝ liberis.l.ij.⁊.ꝫ.de muril eg.l.ingenue.⁊.l.edici
mus.⁊.ꝫ.de decurio.l.nati.⁊.l.eos.⁊.l.exemplo.⁊.ꝫ.de
priuile.l.fi.⁊.ꝫ.de queſtionib⁹.l.diuo marco.⁊.ꝫ.de pre-
ſcrip.lõgo tẽp.aut.malefidei.⁊.ff.de diuer.⁊ tẽp.pre.l.
cum heres.⁊.ꝫ.de prediis ⁊ aliis re.na.l.ij.ſed ſunt ſpe-
cialia.ſed cauſa ſpãlitatis poſſet in qualibet aſſignari.
Sed regulare eſt ꝙ factũ vel culpa alterius alteri nõ no
ceat vt.ꝫ.de inoffi.teſt.l.ſi quis in ſuo.ꝫ.de penis.l.ſanci-
mus.⁊.ff.eo.tit.l.crimen.⁊.ꝫ.res inter alios acta in ru-
bro ⁊ nigro.⁊.ꝫ.ne filius ꝓ patre quaſi per totũ ⁊ extra
de reg.iur.l.nõ debet aliquis alterius odio pregrauari.
5 li.vj. ¶ Quãdoqꝫ tñ punitur quis ſine culpa ſed ex cau-
ſa ſit que ſubeſt vt in.c.nõ eſt ſine culpa.l.eo.tit.⁊ dic vt
in qualibet not.p³ Dy.⁊ Jo.an.Ja.rebuf. Itẽ rem que
culpa caret in damnũ vocari non cõuenit vt extra de cõ
6 ſti.c.ij.⁊ vide ꝙ ibi not.ꝑ Bernard.in glo. ¶ Itẽ qua
liter ⁊ qñ alius ꝓ alio puniri poſſit vel debeat dic ꝙ tri-
plex eſt pena vna eterna ⁊ illa nõ punitur alius ꝓ alio vt
.i.q.iiij.c.j.⁊.c.iam itaqꝫ. Alia corporalis ⁊ hec duplex: q2
alia in corpore punitur ⁊ in hoc alius ꝓ alio quãqꝫ puni-
tur vt eo.c.j.§.item peccato cinium.⁊ in ꝟ.item in pſõna
buchodonoſor ⁊ quaſi per totum. Item alia circa ſtatũ
rei vt eſt ſeruitus vel infamia ⁊ in iſta punitur alius pro
alio vtputa filius ꝓ patre vt.vj.q.j.c.verũ.⁊.xv.q.vlti.c.
cum muliere.⁊ patet etiam in multis iuribus.ꝫ.alle.alia
ſpũalis ⁊ hec eſt quadruplex.nã quedam eſt excõicatio
nis ⁊ in illa nõ punitur alius pro alio.⁊.xxiiij.q.iij.c.ſed
habet rõnem.⁊.xj.q.iij.c.qñ multos.alia interdicti ⁊ illa
punitur alius ꝓ alio vt extra de ſpon.c.nõ eſt nobis.et
extra de ſen.exc.c.alma mater.libr.vj. Alia eſt remotio
ſeu expulſio ab obligationibus ⁊ in iſta punitur alius ꝓ
alio vt.xxij.q.iiij.c.miror. Alia repulſio ab ordinibus.
7 ¶ Et ita ſimiliter punitur alius ꝓ alio.nã ꝓpter adul
terium vxoris repellitur marit⁹ ab ordinib⁹.⁊.xxxiiij.di.
ſi cuius.ſic ⁊ filius pdit eccleſiam ꝓpter ſimoniã patris.
vt.j.q.v.c.ſ.⁊ dic de hoc vt not.in.q.iiij.in glo.ſummali
que incipit ad intelligẽtiam de ſecuro.doc.⁊ Ja.reb.

¶ De periculo eorum qui pro magiſtratibus in-
terueneriunt. Rubrica.

Si fideiuſſores. Fideiuſſor reipublice te
netur ad intereſſe nõ ad penã in quam
magiſtratus delinquẽdo incurrit.h.d.
Idem no.ff. de fideiuſſo.l.fideiuſſores
magiſtratuum.hodie tñ recipitur for-
ma fideiuſſiõis tali modo ꝙ etiã in pe-
nam teneãtur. ꝓmittũt enĩ intereſſe et
omnem condẽnationem que fieret de eo. Bar.⁊ Ja.re-
buf.q2 nihil tã naturale ⁊.l.j.ff.de pact.⁊.l.j.§.ſi cõuene
3 rit.ff.de po. ¶ Et ſic eſt argumentum in.l.iſta.ꝙ ſi ali-
quis fideiuſſit pro accuſato de crimine ⁊ accuſatus eſt con
dẽnatus ⁊ poſtea eis ſit ꝑceptum vt ſoluat id in quo eſt
condẽnatus.ſ.talem diem ſub pena.xx.librarum ꝙ fideiuſ-
ſor nõ teneatur ad penã vt hic ⁊ dicta.l.fideiuſſores ma
giſtratuũ.⁊.l.vlti. ſm Bul.in prima glo.ibi principaliter
ꝙ tũc tenetur fideiuſſor vt hic facit qꝺ dicitur.ff.de mu-
nici.l.ij.§.geſtum.⁊.ꝫ.de nauicu.l.ab his.⁊.l.nauarcho
rum.⁊.l.qui fiſcales.ꝫ.de anno.⁊ trib.l.iudices.⁊ de ca
no.lar.ti.l.precepimus.⁊ de ſuſcep.⁊ archa.l.fi. Sed fa-
ctum qꝺ ſecũdario tãgit rempublicam cũ negligẽter vel
male ſe habuit in officio vt dãdo malos tutores quibus
dare debuit hic ſecũdario reſpublica leditur: q2 ſecunda
rio eius intereſſe ne quis re ſua male vtatur inſti.de his
qui ſunt ſui vel alie.iur.§.ſed hoc tẽpore.ideoqꝫ ſi cõdẽ
netur reipu. ad aliquam penã vt.ꝫ.de ca.lar.ti.l.ꝑcepit
non tenere fideiuſſor vt.ff.ad mu.l.ij.§.j.ſm Odoffre.
Jacob.rebuffi.

¶ Quo quiſqꝫ ordine cõueniatur. Rubrica.

¶ Dictum eſt.ꝫ. de adminiſtrationibus reipubli.⁊ coꝝ
noĩatoribus ⁊ fideiuſſoribus: ſed ꝙ quãqꝫ plures admi-
niſtratores eligũtur quoꝝ alter ꝓ altero cõuenitur quo
ordine cõueniantur videndum eſt ſm Baldum.

Et ſi duobus. Adminiſtratores tenen-
tur inſolidũ oẽs licet adminiſtratio ſit
cõceſſa oĩbus ſecus ſi pro portionibus
diuerſis.primo tñ gerens.ſecũdo colle
ga nõ gerẽs cõuenitur ⁊ vno mortuo ſi
alij in adminiſtrãdo cõmiſerint culpam
pro tali culpa heres mortui nõ tenetur
1 hoc dicit. ¶ Et nota ex primo dicto ꝙ qñ plures aſſu-
munt offiñ publicum eo ipſo intelligãtur eſſe duo rei de
bẽdi licet non ſit expꝛeſſum ⁊ hoc eſt verum de iure iſto ſm ꝙ
duo rei cõſtituebant tacite: ſed cum hodie neceſſe ſit ꝙ
hoc exprimatur vt in aut.de duo.reis in prin.⁊ ꝑ totum
ter.coll.j.vnde niſi expꝛeſſe agatur ꝙ ſint duo rei ꝙ hoc
caſu nõ erant duo rei vt in glo.ſ.l.proxima. Bar. ¶ In
ſolidum ſi tñ ſoluẽdo ſunt poſſunt implorare diuiſionem
ꝑ epiſtolã vt.C.de cõſti.pec.l.fi.⁊.ff.de tu.⁊ cu.da.ab his
2 l.j.§.nũc tractemus. ¶ In ſcđo dicto not.ꝙ prius cõue-
nitur gerẽs ꝙ̃ non gerẽs.ſubaudi ⁊ prius cõuenitur no-
minatus ⁊ fideiuſſor gerẽtis ꝙ̃ non gerẽtis vt.ff.ad muni
cip.l.ꝙ ergo cũ ſi.in tertio dicto.no.ꝙ ſicut ad heredes
nõ ceſſit cura.vt.ꝫ.de nego.geſt.curatorũ.ita nec pericu
la vt hic.vltimo diſtingue vt.ff.ad mu.l.imꝑator iudi.et
Jacobus rebuffi.

Cotiens. Si duobus ꝓ indiuiſo adminiſtra
tio ſit cõmiſſa quilibꝫ cõueniẽdus eſt priuſꝙ̃
noĩator ſed ꝓ ſeparatis portionibus tũc pri
mo adminiſtrator deinde fideiuſſor poſtea
noĩator vltimo loco collega. hoc dicit Bar.
1 Quod intellige ꝙ cõueniatur collega in his tribus caſi
bus qui ponũtur.ꝫ.de admi.tu.l.ij.in fi.licet doc.aliter
intelligãt vt in diſtinct.que eſt.ff.ad municip.l.imꝑator
⁊.ꝫ.de cõue.fi.debi.l.qñ. Item intelligo ꝙ collega qui
male geſſit nõ ſint ſoluẽdo tꝑe finiti officij vt dicta.l.im-
perator. And. Item no.hanc.l.que ſint allegata in que-
ſtione de facto ſi eſt actum cõtra vnũ de obligatis inſoli
dum ⁊ eſt facta executio realis ⁊ ꝑſonalis an poſſit agi
contra tertiũ poſſeſſorem reꝝ nõ excuſſo primo alio cor-
2 reo obligato inſolidũ. Bart. ¶ Et quis debeat ſeruari
in conuentione ⁊ exactione officialiũ publicoꝝ dic vt.ꝫ.
de cõue.fiſci.debi.l.qñ augurio. Bart. Ja.rebu.in glo.
que incipit vel etiã ipſi ibi ſecus in tutoribus ⁊ eſt ratio
diuerſitatis q2 adminiſtratores reipubli.magis ſunt oc
cupati ꝙ̃ tutores pupilli vt not.ex rõne.l.fi.ꝫ.qui etate.
lib.x.⁊ ideo ꝓpter multiplicationem occupationis per-
miſſa eſt eis diuiſio auctoritate ꝓpria magis ꝙ̃ tutori-
bus ſic ⁊ alĩs ꝓpter multiplicationem occupationũ non
delegabilia deleganturvt.l.fi.ꝫ.de pedaneis iudicibus
cum ibi nota per hoc.ff.de offi.eius.cui man.eſt iuriſdi.
l.j.§.ij.vel dic vt dixi in.l.qñ augurio.ꝫ.de cõue.fiſc.de-
bi.que incipit que ſeparatim ſup ꝟbo ſoluẽdo.⁊ hoc qꝺ
fuerit ſoluendo tempore depoſiti officij probare debet
collega qui conuenit: quia ille dicit alterum ſoluendo
fuiſſe ergo ⁊c. pro hoc.ff. de proba.l.ei qui. nam poſtꝙ̃
ille nũc tempore quo agitur eſt nõ ſoluendo preſumitur
in preteritum fuiſſe non ſoluẽdo. Item ⁊ econtra de pre
terito preſumitur ad pñs vt.ꝫ.de proba.l.ſiue poſſidẽ-
tis. Item preſumitur de preterito ad preteritum vt.ꝫ.de
apo.pu.l.quicũqꝫ

Nota ꝙ fide-
iuſſor non te-
netur ad penã
principali im-
poſitam.

apochis pu. l. q̃cũq;. Item pſumit̃ de pteritis ad futurũ
naȝ qui ſemel malus ⁊c. ff. de accu. l. ſi cui. de re mili. l. nõ
omnes. §. ad barbarũ. Itez econtra pſumit̃ de futuro
ad preteritũ. vt. C. de adulte. itẽ ſi q̃ adulteri. Ia. rubuffi.

Si ita. Duobus modis lege primo vt. l. iſta.
ponat duos caſus. duo fuerunt creati duum
uiri. querebat vnus iſtorum ab imperatore
qui prius cõueniendus eſſet ipſe vel nomi-
nator. dicit imperator ꝙ ſi officium nõ fuit
diuerſum priuſq; nominator cõuenitur. Secundo dicit̃
ſi officium fuit diuiſum poſt nominator cõuenitur vt hic
dicit. ⁊ ſm hoc dicit. l. pxi. ſuperior. vel dic ſecũdo ꝙ po-
nat vnum caſum. ſ. ꝙ in tota. l. officiuȝ fuit diuiſum: que-
rebatur ſimpliciter an vnus teneretur pro altero. Re-
ſpondet imperator ꝙ ſic. queſiuit ſcdo quando cõueni-
retur collega dicit imperator prius nominatore excuſſo
1 ⁊ fideiuſſore vt dicti. C. l. proxi. ¶ Nota qui ſunt duũuiri
vt. C. de iudi. l. fi. An. Alij intelligunt. l. iſtã ꝙ prima ps
loquatur in duũuiris. Scda pars in magiſtratibus. ſed
iſta non approbat̃: ⁊ propterea An. de barulo non po-
ſuit niſi duas primas poſitiones. ¶ In fine. ſ. glo. ibi
ſed contra. C. de iudi. l. fi. ſed ibi non dicitur ꝙ ſit magi-
ſtratus vt no. C. de emancipa. li. l. j. liceȝ dicatur ibi ꝙ ſunt
officiales publici. cõtrarium tamen no. ꝙ imo ſunt ma-
2 giſtratus. vt. C. de decurio. l. duũuirũ. Quare dicit ꝙ duũ
uiri ſunt minimi alij autẽ ſunt maiores ⁊ hoc colligit̃. ff.
ſi quis ius di. nõ ob. l. j. in princ. vł dicit ꝙ duũuiri inter-
dum habent iuriſditionem. ⁊ tunc eſt idẽ ꝙ magiſtrat᷒
municipalis. vt. l. fi. hic alle. Sed interdũ habent iuriſdi
tionem intra ciuitatẽ ⁊ non extra. vt dicta. l. duũuirũ. in-
terdum non habent iuriſditionem niſi ex cõſuetudine: ⁊
tunc eſt alius a magiſtratu municipali. vt dicta. l. j. cũ ibi
not. C. de emanci. li. de decurio. ⁊ dic ꝙ duũuiri eliguntur
tm̃ ex decurionibus ⁊ ſic erant nobiles. vt. ff. de decurio.
l. honores. §. is qui. ⁊ not. C. de decurio. l. fi. ad magiſtra
tuum. ſuper v̾bo duũuiratus. Iaco. rebuffi.

Cum te. Ego ⁊ titius ſum᷒ creati adminiſtra
tores reipublice facta diuiſione a iudice: ti-
tius contraxit nomina ⁊ nõ exegit vt potuit
querit̃ an tenear ex culpa illi᷒. ⁊ dicit̃ ꝙ pri᷒
conuenit̃ ille titius ⁊ ei᷒ heredes. ſcdo poſ-
ſeſſor rerũ ſuarũ. tertio conuenit̃ nominator. vltimo ego
⁊ ſic fere idem dicitur hic vt in ſcdo dicto. C. l. quotiens. ⁊
C. l. pxi. ⁊ intellige ꝙ nõ dedit fideiuſſorẽ alr̃ prius con-
1 ueniretur q̃ nominatores vt in. l. quotiẽs. ¶ Sed op-
ponitur in eo ꝙ dicit teneri poſſeſſores ergo perſonalis
actio ſequit̃ fundũ contra. ff. ad trebel. l. j. §. heres. Re-
ſpon. vel loquitur de republica ro. ⁊ non eſt contrariũ. qꝛ
agit tacita ypotheca de iure reipublice. l. ij. ⁊ loquitur de
illa cõditione ex. l. de qua ſatis dictũ eſt. C. de debi. ciui.
l. ij. ⁊ not. ꝙ ſola. l. iſta ſuffeciſſet ſuppleta p ſcdam. An.
⁊ Iaco. rebuffi. ¶ Publicum ciuitatis alicuius in qua
fuiſtis electi adminiſtratores. fenus. i. pecuniã ſub vſu-
ris creditam. collocaſſe. i. mutuaſſe ſeparatim. i. diuiſim.
ob perſonam eius. i. pro mutuo egeſtas per ipſum ſepa-
ratum progredi ſeu cõueniri. interpellare. i. cõuenire vel
requirere ſeu admonere, vt ſoluat.

¶ Ne quis liber inuitus actum reipublice
gerere cogatur. Rubrica.

Si vt proponis. Seruus reipublice non
cõpellitur inuitus ſubire ſeruilem actũ
et multo fortius ingenuus. ¶ Not. ꝙ
liceȝ excuſetur ab actu ſeruili: liber᷒ nõ
tamen ab aliis ciuilib᷒ muneribus. ⁊ ſic
ſoluitur cõtra. C. de liber. l. vna dignita
te aſit ſeruus iura iſta habere non põt
etiam volens. vt. C. ad. l. iul. vicel. hodie ſecus vt ibi no.
⁊ not. ꝙ verbũ pcuratio cõuenit liberis: actus autẽ cõ-
uenit ſeruis vt. ff. de nego. geſt. l. cum actum. an. ¶ Du-
ctus eſt. i. manumiſſus. actum. i. officium ville. ſeruis cõ
mitti cõſuetum vt cloacas ⁊ plateas purgare vel ſimilia
1 peragere. odof. adminiſtrare. i. gerere. ¶ Nota ꝙ licet
officia publica liberi ⁊ ingenui honorabilia cõpelli poſ-
ſunt gerere ⁊ adminiſtrare regulariter vt. C. de aduo. di-
uer. iudi. l. ſamus. ⁊. ff. de mu. ⁊ hono. l. fi. §. iudicandi. tñ
officia q̃ gerere redũdaret in dedecus electi id officium
recipere ⁊ adminiſtrare nõ cõpellitur vt hic. ⁊. ff. de ope.
li. l. hec demum. ⁊ l. eius artificij. ⁊ l. ſequẽ. per que etiam
dico ꝙ locũtenens regis francie alicui filio baronis ma
gni generis ⁊ ſtatus eligatur: vt ſic iudex montiſpeſſula
ni non poſſit inuitus ad hoc cogi: quia eſſet ſibi ⁊ ſuo ge
neri dedecus recipere tale officium ita paruũ. ad qd̃ fa-
cit. C. de ſenatuſcon. clau. tollẽ. l. ſ. ⁊ pro hoc facit. ff. ſi qs
omiſſa cauſa teſtã. l. iul. ſcribit. quia indecorũ eſſet lucrũ
ſeu commodum pecuniarium pferri honori ſuo ⁊ ſub-
ueniendum eſt illi qui pudori ſuo parcitur ⁊ volenti de-
decus eius euitare. vt. ff. ex quibus cauſis maio. l. in ea-
dem cauſa. in fine. cau. ma. Item probãt iſte due. l. vt. ff.
de li. cauſa. l. ſ. Iaco. rebuffi.

Si cuȝ ingenuus eſſes. Si aliquis ingenuus
cõpellatur actum reipublice adminiſtrare i-
uitus poterit preſidis auxilium implorare.
1 ¶ Iuxta iſtas duas. ll. querit̃ ſi preſes pro-
uincie ſeu ſeneſcallus aliquem inuitum ad
aliquod officium gerendum quod gerere de iure cõpel-
li non poterat nec debebat ⁊ ipſum arreſtauerit vel mul
ctauerit ipſius legitima excuſatione non admiſſa ⁊ ipſe
appellauerit ⁊ appellatione non obſtante in arreſto de-
tinuerit. appellatione non recepta nec admiſſa ⁊ in cau-
ſa appellationis obtinuerit qua pena preſes vł ſeneſcal
lus puniri debeat. ⁊ videtur ꝙ triplici pena. Prima in ex
pēnſa que ipſi grauato adiudicari deberet per iudicem
appella. vt. C. de decurio. l. ij. ⁊. C. de ſumptuũ recupera-
tione. l. j. ⁊. C. de erat. tuto. ſeueriter. ⁊. ff. de vaca. ⁊ excu.
mune. l. j. §. ſed ſi per calũniam. cũ ſuis concor. in glo. all'.
Item videtur ꝙ debeat puniri in. xxx. ponde. auri. quia
appella. legitimam refutauit. vt. C. de appel. l. quoniam
iudices. Item ⁊ in. l. libris auri. quia ad officiũ inhone-
ſtum ⁊ indecorũ ipſum inſtituit ⁊ elegit inuitũ. ⁊ pro hoc
C. de aduoca. diuer. iudi. l. ſancim᷒. circa fineȝ. Sed poſ-
ſet forte dicere ꝙ ibi ab officio aduocationũ repellebat
⁊ curie ſubtrahebat ipm ad officiũ gerendũ inſtituendo
⁊ cogendo ⁊ ſic grauius delinquebat. ⁊ ſic videt̃ ꝙ vtraq;
pena ſit puniendus: nec mirum ſi multiplici pena punia
tur ex cauſis diuerſis. ⁊ ſic quandoq; contingit vt. C. de
ſacroſan. eccle. l. placet. in fine. ad quod etiaȝ facit. ff. de
publi. l. licitatio. §. ꝙ illicite. p diuerſis enim exceſſibus
plures ⁊ diuerſe pene imponi poſſunt ⁊ debent. vt dicta
l. placet. ⁊. C. de ſumma trini. ⁊ fide catho. l. ij. qꝛ creſcen-
te contumacia creſcere debet pena. vt. ff. de pe. l. relega-
ti. vt extra. velut. non contre. c. quoniam frequenter. §. fi.
et not. de hoc exemplũ de iudi. c. at ſi clerici. ſuper verbo
duplici pena. Docto. ⁊ Iaco. rebuffi.

¶ Sumptus iniuncti muneris ad omnes col-
legas pertinere. Rubrica.

Cum ad munus. Si vnus ex pluribus of
ficialibus electus expenſas totius mu-
neris ſupportauerit pro rata eas repe
tet a collegis. hoc dicit. Bar. Et ſi nul
lus geſſit vterq; tenebitur reipublice.
1 Hoc dicit in vltimo dicto. An. ¶ No.
pro illis qui eliguntur ad aliquod offi-
cium ⁊ quidaȝ geſſerunt aliis deſiſtentibus ꝙ ſumptus
recuperant ſm Dñũ. ¶ Angariatuȝ quid ſit hoc mu-
nus. dic vt not. per Cy. C. de ſacroſan. eccle. l. neminem.
ſolum te functum id eſt te ſolum ſumptum vel expenſas
feciſſe ignorat. quia hoc caſu tenentur omnes reipubli-
2 ce indemnitatem preſtare. ſm Odoff. ¶ In gloſa vlti-
ma que eſt ſuper verbo detrimenta. in fine. hec gloſa fa-
cit ad ꝙ homines cuiuſdam nobilis promiſerunt ſibi fa
cere quinq; iornalia quolibet anno pro certo tempore
quilibet ipſorum hominum petijt ſibi prouideri in ciba-
rijs. dominus dixit ſe ad hoc non teneri. quia de hoc nõ
a fuit facta mentio in promiſſione. queritur quid iuris.
l. iſta facit pro dño. ſm vltimum intellectum gloſe. quia
gerere debuerunt iſti collegae ſuis ſumptibus negocium

a ¶ Quid iuris
Addo bar. in. l.
in reb᷒. §. poſ-
ſunt. ff. cõmo.
glo. in. l. ſi non
fortẽ. §. libert᷒
ff. de cõdi. indẽ.
et ibi alex. i le
ctura ⁊ in apo
ſti. et in. l. qm̃.
C. de teſti. de q̃
plene p bar. in
alle. §. libert᷒
col. fi. ⁊ i. l. ſuo
victu de ope.
liber. et alex.
olo in. l. ſtipu-
lationes com-
modiſſime de
ver. ob.

reipublice.ſed iſti de iure cõmuni tenebãtur ſubire mu-
nera reipublice.quandoq3 ſuis ſumptibus ⁊ ſic hoc ca-
ſu munus eſt mixtum ſicut eſt munus pangarie. ſed alij
non tenebantur dicto nobili niſi per promiſſionem . ſed
pro ipſo nobili facit.quia de cibarijs nulla mentio facta
fuit in promiſſione.ergo pro obmiſſo haberi debet . vt
ff.de verbo.oblig.l.quicquid aſtringende.Item per hoc
facit.ff.de ope.li.l.ſuovictu. Sed videt̃ ꝙ dominus de-
beat eis prouidere in cibarijs.vt eo.titulo.ſtatim alle.
l.imponi.⁊.l.opere.⁊.l.penulti.§.fi.⁊.C.de teſta.l. quoni
am liberi.⁊.ff.ad exhi.l.ſ3 ſi hereditas.§.plane.⁊.ff.mã.
l.idemq3 labeo. cum concor. alleg. propterea cum diis
vtatur operibus ipſorum hominũ debet eis cibaria mi-
niſtrare.ar.ff.commo.l.in rebus.§.penult.⁊.ff.de edili.
edi.l.item ſi ſerui.§.fi.non obſtat.l.ſuo victu.quia ſeruꝰ
magis conſtringitur domino ꝙ̃ iſti ſubditi eſſent aſtri-
cti predicto nobili.propterea.l.iſta habet plures intelle
ctus vt ibi not.quia ſm Azo. intelligitur quando pro-
miſit operas incertas.quia tunc ſuo victu preſtare eas
debet.ſecus quando promiſit operas certas: quia tunc
ſumptu patroni eas preſtare debet:alij tamen dicunt
cõtrariũ vt ibi not.ꝙ intelligunt ꝙ promittendo ope-
ras certas vel incertas tenetur eas preſtare patrono ſi
habet vnde poſſit alere ſe.ſed ſi non habeat vnde : tunc
ſumptibus patroni eas preſtare debet. Uel forte poteſt
dici ꝙ quia tm̃ beneficium recepit a patrono quia ipſu3
manumiſit ⁊ ei libertatem dedit. interpretatur ipſa lex
ita large promiſſionem.nec mirum ſi propter magnum
beneficium libertatis longior fiat interpretatio pro pa-
trono vt libertus ſuis ſumptibꝰ operas promiſſas pre-
ſtare teneatur.ar.extra de teſtibus.c.cum in officijs. et
C.de offi.preto.l.j.in fi.ſed promiſſio hominum de pre-
ſtandis operibus debet ſtrictius interpretari videlicet
ꝙ ſumptibus domini teneãtur operas promiſſas face-
re ⁊ preſtare.quia in promiſſione non fuit expreſſum ꝙ
ipſi ſuis ſumptibus tenerẽtur predicta quinq3 iornalia
facere.⁊ ideo ciuiliter ⁊ ſtricte debet interpretari promiſ
ſio vt diis teneatur cibaria miniſtrare.ar.ff.de ſerui.l.ſi
cui.⁊ ar.ff.de le.j.l.ſi ita ſcriptũ.⁊ maxime ſi extra domi-
nium talium hominum talia iornalia ſunt preſtãda vt.l.
qõ miſi.§.ſi ex prouincia.eñ.l.ſe.ff.de ope.libe.

¶De hijs qui ex officio quod adminiſtraue-
runt conueniuntur.   Rubrica.

¶Uiſum eſt.C.de adminiſtratoribus reipublice quo or
dine conueniantur ⁊ qualiter alter pro altero teneatur
nunc videndum eſt de adminiſtrante pecuniam reipu-
blice ſub vſuris mutuante ſi pecunia exigi non poſſit an
pro ſorte ⁊ pro vſuris cõueniri poſſit. Jaco.rebuffi.

S Enoris. Si debitor reipublice reperitur mi-
nus ydoneus: adminiſtrator tenetur ad ſor-
tem quam mutuauit:non autem ad vſuras.
hoc dicit Bar. Ratio decidendi poteſt eſſe i
hac lege.quia in ſorte conſideratur damnu3
in vſuris lucrum.⁊ ideo magis fuit ſubueniendum circa
dãnum ꝙ̃ circa lucrum.arg.C.de penis fiſcali.l.j.⁊.C.de
iu.deli.l.fi.§.licentiã3. ¶Item quero ſi adminiſtrator
mutuauit ydoneis creditoribus ⁊ poſtea officio duran-
te ſucceſſores debitores fuerunt facti non ydonei. nun-
quid tenebitur iſte mutuans de ſorte:⁊ ita per leuem cul
pam deſijſſent eſſe ſoluendo: Reſpondeo ꝙ non tene-
tur de leui culpa aliud ſi ab initio.ar.C.ar.tu.l.ij.⁊ ita in
telligo.l.iſtam quando ab initio fuit in leui culpa mutu-
ando non ydoneis.

¶De ſolutionibus ⁊ liberationibus debito-
rum ciuitatis.   Rubrica.

¶Uiſum eſt.C.de debitoribus ciuitatis qualiter tene-
ant:nunc qualiter ſolutione liberantur.

C Autiones. Apoche de ſoluto a ſeruis confe
cte ita demu3 debitoribus ſoluentibus pro-
ſunt ſi a curatore reipublice ſunt ſubſcripte.
aut pecunia ſoluta ad vtilitatem publicam
eſt conuerſa: nõ aliter.⁊ ſi primus debitor cu-

ratori ſoluerit pecuniã nec in vtilitatem publica3 eſt cõ-
uerſa tenetur curator de peculio eius ſerui ⁊ debitor re-
1 manet obligatus.hoc dicit Jacobus rebuffi. ¶Nota
ex hac.l.ꝙ non dicitur ſoluens pecuniam ſoluere niſi re-
cte ſoluat.⁊ ideo ſoluens non liberatur.lic3 tamen non
liberetur non poteſt conueniri niſi in ſubſidium vt.C.de
2 cõue.debi.fiſ.l.j. ¶Ultimo not.ꝙ quando pecunia ſol-
uitur adminiſtratori ciuitatis non recte nõ preſumitur
conuerſa in vtilitatem ciuitatis niſi probetur.Hoc dicit
et eodem modo ſoluetur munus rite tutori vel curato-
ri qõ not. Bar.⁊ Jacobus rebuffi. ¶In textu ibi aſſi-
gnantium ⁊ ſubſcribentium ⁊ ſignum in apocha appo-
nentium.profeciſſe.i.in vtilitatem reipublice conuerſa3
3 fuiſſe.vt intercipentur id eſt ſubſtraherentur. ¶Nota
ex primo dicto ꝙ cu3 ſoluitur ſeruo reipublice non eſt ſo
lum neceſſaria auctoritas curatoris ſed etiam ſubſcri-
ptio. ¶Nota ex ſecundo dicto ꝙ lic3 deſit ſolennitas
non curamus ex quo pecunia venit in reipublice vtilita-
tem.⁊ ſic nota ꝙ non trahimus iuris miniſteriu3 ad ini-
quum cõpendium ſic.C.per emptorem.l.fi. An.facit ad
hoc.l.iſta ꝙ ſi quis velit litigare contra ciuitatem debe-
at offerre libellum contra conſules ſicut hic agitur con-
tra curatore3 ciuitatis.quia iſti habentur tanꝙ̃ patres
vt.C.de debi.ci.l.ij.in fi.⁊.C.de hijs qui ſpon.mu.ſuſcip.
l.iij.in fi.⁊ ideo ſicut contra patrem datur libellus in cõ-
tractu filij.C.de bonis ma.l.j.in fine.ita ⁊ contra conſu-
4 les.C.de decurio.l.quinq3 ſummitates.in fine. ¶Item
in vltimo verbo cum dicat reſtituet. Quero qua actione
reſtituet actor ⁊ conuentus ab illo qui ſoluit pecuniam
dico ꝙ conditione indebiti.ff.de condi.indebi.l.ſi pro-
curator.§.celſus.cum adiectione tamen de peculio ꝙ de
peculio eſt adiectio non tamen nomen actiõis.vt no.ff.
de peculio.l.iij.§.cui congruit.⁊ eſt effectus: quia ſi eſſet
nomen actionis ſemper eſſet ſtricti iuris cum non inue-
niretur inter actiones bone fidei:⁊ ſi ſit adiectio ſeque-
tur nomen actionis cui adijcitur:⁊ ſic ſi agatur de pecu-
lio ex contractu bone fidei erit actio bo.fi. ⁊ hoc eſt ve-
rum.vt.ff.de peculio.l.in bo.fi.ver.not. quod ⁊ de in re3
verſo.l.filiuſfamili.togam.in fine. Item quero quid erit
ſi erant plures curatores ⁊ vnus tantum ſubſcripſit:nũ-
quid ſufficiat. Reſpondeo ⁊ dico ꝙ ſic.ar.ff.de adminiſt.
tuto.l.iij.⁊.l.decreto.⁊ de aucto.tut.l.⁊ ſi pluribus.⁊.ff.
de ſolu.l.quod ſi forte.§.ij. ¶In gloſa que eſt ſuperver
bo aſſignantium ibi.l.pactum.vbi ſola auctoritas ſuffi-
cit ſine ſuperſcriptione:⁊ ibi non paratur ſoluenti ple-
niſſima ſecuritas niſi interueniente iudicis auctoritate
vt not.C.ſi aduer.ſolu.l.j.⁊.ff.de mino.l.ait pretor.§.qd
trñ.⁊ inſti.quibus alie.licet.§.admonendi.⁊.C.de admi
niſtratio.tuto.l.fruſtra. An.⁊ Dulius.⁊ Ja.rebuffi.

¶De ſpectaculis ⁊ ſcenicis et lenonibus. Rubri.

¶Nota ad euidentiam ꝙ ludi honeſti qui fiunt ad de
1 lectationem popularium in quibus cruor non effundi-
a turᵃ. Ita ꝙ bonis moribus caſtitatis perſeueret. Item
illa que fiunt cauſa virtutis experiende ⁊ ſine queſtu pe
cunie approbantur inhoneſta vero reprobantur ⁊ vten-
tes illis notãtur infamia.vt.ff.de hijs qui no.infa.l.j.§.
fi.⁊.l.athletas.⁊.C.de athletis.l.j.⁊ ad talia explicanda
legari poteſt.vt.ff.de le.j.l.ciuitatibus.et de an.le.l. an-
nua ⁊ populares ⁊ primates ciuitatu3 debent ſuis ſum-
ptibus talia peragere ⁊ confraternitates ⁊ feſtiuitates
cum prandijs ad honorem dei ⁊ popularium facere poſ-
ſunt iure permittente.vt.C.de pag.⁊ ſacrifi.l.vt propha
nos.ad quod facit.ff.de an.le.l.cum quidam.ff.de colle.
2 illici.l.cum ſodales. Item quidam ludi fiunt per ſingu-
lares homines prodentes in ſcenam cauſa queſtus ⁊ pe
cunie colligende.vt vidi fieri per mymos ioculatores et
talia facientes notantur infamia. et poteſt poni exem-
plum in illis qui affigunt falces in plateis et cum corti-
nis circumquaq3 poſitis et deſuper dimiſſo aliquo ſpa-
cio in parte anteriori cum equis et imaginibus ligneis
ad effigiem hominis faciunt currere ⁊ trepidare ⁊ vide-
tur ꝙ moueant ſe per artificium illius hominis qui in-
fra cortinas

ᵃ ¶In quibus cruor nõ effun ditur. Adde ar. ebi.⁊ gemi.in. c.ſ venatorib' lxxxvi. diſtin. et ibi bo.glo.⁊ Oldra. conſi. lxxviij.

ſta cortinas eſt: ⁊ vocatur vanaſcelli vulgariter. et gen-tes ibi ſe congregant vt hoc videant. ⁊ vxor illius homi-nis vel aliquis gartio pro ipſo querit pecuniam ab il-lis qui ſunt ibi. ⁊ hac de cauſa hec faciunt ⁊ aliter ille lo-cus appellatur ſtena ⁊ accipitur ſtena vt not. in precalle-gata. l. ciuitatibus. ⁊ not. de hoc. §. eo. l. ſi qua in publi-cis. De ſecuro. ⁊ Jaco. rebuffi.

Non inuidemus. Hic imperator permit-tit quibuſdam qui ginecij appellantur: celebrare ſpectacula maxime cum velint ea facere ſuis expenſis. Hoc dicit Bar. ¶ Coartamur id confirmamus. ago-nis id eſt certaminis volentium. ⁊ ſic nõ compelluntur. ſꝫ Dynum. Et propter-ea ſi vniuerſitas vellet facere collectam pro ludo vel ho-nore aliquo. ⁊ aliqui contradicant expenſis contradicen-tium non poſſit fieri vt hic. ⁊ §. de auro coro. l. j. ⁊. §. pu-blice letitie. l. j. ⁊. §. de ſta. ⁊ imagi. l. penultima. ⁊ ſi. Jac.
1 rebuffi. ¶ In textu ibi ſpectacula. Quero nunquid ciui-tas vel caſtrum poſſit facere haſtiludium vel ſimilem lu-dum ſine ſuperioris auctoritate. ⁊ videtur ꝙ non. vt hic quia hic ſpecialiter quibuſdam permittitur. ergo alijs prohibet. vt. ff. de iudi. l. cũ pretor. ⁊ de procurato. l. ma-ritus. contrarium videtur. dum tamen proprijs expen-ſis caſtri vel ciuitatis. hoc facit vt in fine huius legis. et quia ciuitas ſtatuam ponere poteſt vt. ff. quod vi aut clam. l. is qui in puteum. §. j. contrarium credo verius ꝙ illa que directo magis tangunt auctoritatem ciuitatis non poſſet facere ſine ſuperioris auctoritate. vt patet in refectione murorũ ciuitatis que magis tangunt aucto ctoritatem publicam ꝙ exercitum iſtorum ludorum. vt ff. de re. diui. l. ſacra. §. ſi. iuncto. §. titulo. j. l. vna. et. ff. ne quid in loco publico. l. ij. §. viarum. et. ff. de adminiſtra. rerum ad ciuitatem perti. l. legatam. §. ſi. Item non ob-ſtant iſta vbi imperator non prohibet quia ſemper in-telligitur ſi petit licentiam a ſuperiore ſic. ff. de cada. pu. l. ij. ⁊. iij. ⁊. §. de religi. l. obnoxios. ber. de deucio. Jaco.
2 rebuffi. ¶ In gloſa que incipit ibi conſentientes vel ibi
a populi tantũ. Nota ꝙ ſufficit conſenſus populi[a] in agẽ-dis licꝫ reluctent primates. Bar. ¶ In prima gloſa ibi ſanguis effunditur. pro quo facit quod notat. ff. de leg. ij. l. cum filio. §. ſi. quod verum eſt ꝙ magis eſt preſum-ptio ꝙ ſanguis effundatur ꝙ econtrario. alias ſecus cum hoc faciant cauſa virtutis experiende. §. de athletis. l. j. ff. de his qui not. infa. l. athletas. in principio. ad. l. ac-quil. l. qua actione. §. ſi quis in colluctatione. ⁊ quod no. extra de tornea. capitulo. j. predicta enim preſumptio ſanguinis effundendi poteſt haberi ex qualitate armo-rum que deferunt torneantes. ff. de alea. l. ſolent. de re mili. l. omne delictum. §. ſi quis commilitonẽ. ⁊ ſm hoc intelligo in autenti. vt omnes obe. iudi. prouin. colla. v. in principio. cũ dicit nec fortitudinẽ ⁊c. ⁊ per iſta potes videre vtrũ haſtiludia ſint pmiſſa. Doct. Ja. rebuffi.

a ¶ Sufficit cõ ſenſus populi. Adde bar. in. l. maiorem. ff. de pact. ⁊ in ru bri. ñ de reſcin. vendi. ⁊ licꝫ ſi collegiũ elex. olo in. l. ſuſi. §. hodie. ſ pact. et in. l. qꝺ ma-ior. ad munici. quib⁹ adꝺ iſtũ in. l. cũ te. nu. j. et qꝺ ibi nota-ui i apoſtil. ad eam. §. de dec. l. ſ.

Quiſquis. Accipiens equum deputatum ſpectaculis ⁊ eo vtens ad ſuum commo dum. vna libra auri punitur. Hoc dicit Bar. ¶ In textu ibi voluptatibus ro-me erat vnus ludus quo ponebatur vna domina in equo in capite platee. ⁊ qui-dam alij conſules et milites currebant in equis in laudem ⁊ honorem illius domine valere ma dona. ⁊ quandoꝗ imperator ⁊ quandoꝗ conſules da-bant iſtos equos ad exercendum iſtos ludos. ſm odof.
1 ¶ In fine textus ibi mulctetur. immo videtur ꝙ tenea-tur furti. ar. ff. commo. l. ſi vt certo. §. ſed interdum. et. ff. de fur. l. que re commodata. in principio. ſed ille locum habent in illo qui habuit adminiſtrationem rei vel do-minij. Hic autem quare ſic furtum non committit vt hic ⁊. ff. ad. l. iul. peculia. l. ſacrilegij. §. j. ſic etiam in illo qui habet dominium deſtinatum ad vnum vſum et conuer-tit in aliũ ⁊ non teneatur furti. vt. §. de do. que ſub mo. l. j. ⁊. l. quotiens. que poteſt eſſe ratio huius legis: dico quia aut fuit commodatum per principem ⁊ ita vtitur ad alium vſum ꝙ ſit commodatum quod fieri non de-bet. ff. cõmoda. l. ſi vt certo. §. ij. ⁊. §. interdũ. aut fuit do-natus ⁊ ad certum vſum donauit ⁊ certam legem appo-ſuit donationi ⁊ ſeruari debet. vt. §. de do. que ſub mo. l. j. ⁊ ideo penam imponit niſi ſeruetur lex per ipſum ap-
2 poſita. ¶ Item facit hec lex ꝙ baiuli confraternitatũ non debent vaſa confraternie alijs commodare. Sed ſi contrarium faciant puniri debent hac pena. Sed de cõ ſuetudine contrarium ſeruatur que eos excuſant vt. ff. crimina predio. l. venditor. §. ſi conſtat. Item oppo. de. l. nemo. ⁊ ſoluit gloſa hic ⁊ ibi. ¶ In gloſa ibi ſed ar. con-trarium infra titu. j. l. j. ſed dic ꝙ illa loquitur in iudice. vt ibi patet hic in priuato vel ibi non ad priuatũ ſed ad publicum vſum neceſſarium conuerti poteſt. Doctores. Jaco. rebuffi legum profeſſor.

Eos qui. Deſeruientes ſacris ludis nul-lo afficiuntur ſupplicio. Hoc dicit. Et eſt cauſa. quia tales ludi ſunt liciti. et ideo ludentes non infamantur. Bar. ¶ In textu ibi agitandi vt ſunt qui-dam qui habent officium in ludo por-tantes baculum in manu ⁊ faciunt re-trahere ⁊ ſedere homines circumſtantes vt magis ap-pareat ludus. dicit imperator ꝙ prefectus vrbis predi-ctis hominibus qui agitatores vocantur nulla alia mu-nera imponantur preter predicta cũ ſatis habeant age-re in officio. Alij ponunt caſum ꝙ predicti agitatores ratione ſui officij non ſunt aliter puniendi cum non de-linquant tale officium exercendo cum ſit promiſſum. et hoc dicit hec lex ſm Odoffredum. ¶ In fine textus ibi ſupplicijs id eſt nulla alia munera eis imponantur. ⁊ eſt ratio vt melius ſint intenti ⁊ ſeruiant in iſto ludo arg. §. titulo. j. l. j. §. reſponſo. §. de cano. lar. ti. l. precepit. circa principium. Hec lex probat bene ꝙ bannarij qui in eſta te officium peragunt ⁊ paſtores cum animalibus fruct⁹ non depaſcant corripiunt ⁊ banna in eis pro banno re-exigunt: non poſſunt compelli portare lapides vel ſe-menta pro conſtructione murorum vel iornalia facere ꝗdiu durat tempus bannegiandi. ad quod facit. §. de agri. ⁊ cen. l. j. ⁊. §. de aduoca. di. iudi. l. ſancimus. ⁊. §. de aſſe. l. ſi. nã ꝗ ad duo ſimul feſtinat neutrũ bene peragit. vt ibi. excuſari enim debent eſſe quia banniare ⁊ ad mu-ros operationem preſtare eodem tempore non poſſent ar. ad hoc. ff. ad ſillei. l. ſi quis in graui. §. ſi cum omnes. Docto. Jacobus rebuffi.

Si qua. In loco in quo imagines prin-cipis conſecrentur non debẽt fieri ſpe-ctacula turpia. in alijs locis non prohi-betur. Bar. Vel dic ꝙ in talibus locis honeſtis non debent introduci perſo-ne viles vel inhoneſte ioculatores de-
1 picti cũ vilibus veſtibus. ¶ Et ſic no.
b ꝙ in loco honeſto non decet inhoneſtas eſſe perſonas[b] vt. §. de ſacroſan. eccle. l. ij. Item nota ꝙ honeſtius eſt ſeruanda etiam in ludis. arg. §. de mauima. l. j. ſm An. de barulo. ⁊ Dulium. Odoffredus dicit ꝙ quando mo-riebatur aliquis de magiſtratibus romanis fiebãt que-dam ſtatue deputate ad perpetuam memoriam illius: ⁊ ponebantur in loco publico vbi ſtatue imperatorum po nuntur. Sicut ⁊ rome capitolium vbi eſt columna ma-gna ⁊ ſuper ea eſt caput aureum ad memoriam cuiuſdã magnatis antiqui. Dicit imperator ꝙ nullus popula-ris agitator vel alius vilis ſi moriatur faciat fieri ſtatu-as ⁊ poni in loco publico. quia deriſio eſſet: et ſi faciant remoueantur. Sed in loco priuato ⁊ vili ⁊ vbi ludi fiunt tales ſtatue ponantur. et hoc ſm Odoffredum. ¶ In
2 textu ibi rugoſis id eſt turpibus. ¶ Nota pro conſue-tudine ſeruat ꝗ in villis ꝙ homines et mulieres viliter viuentes ab honeſtis carrerijs expellantur et in carre-rijs remotiorꝫ ſeorſum permanere permittant. ad quod §. de ope. publi. l. edificia. ⁊ vidi ꝙ conquerebantur de il

b ¶ Non decet inhoneſtas eẽ perſonas. Ad de ꝗ ſit pena occupantis lo cum maioris ⁊ honeſtioris et dic ꝙ debent poni i loco vi-liori vt eſt co⁹ ſing. m. c. preci pimus. l. ij. di ſti. quẽ ad hoc dicit eẽ ſingu-larem. Rodo. ro. ſingu. ſuo. cccl. xxix. incl. non dꝫ minor.

lis qui domos ſuas locabant meretricibus: quia per cu-
riam compellebantur exire exinde: et collocabantur in
carreria remota iuxta hortalia ⁊ i ſuburbijs. ⁊ talis car-
reria vocabatur bordellum. ⁊ ſic fit in monteperſulano.
argumentum tamen facit contra ⁊ pro conquerentibus
ff. de petitio heredita. l. ancillarum. §. fi. ⁊ ibi ſiebat ex to-
lerantia vt ibi notatur. quia domus talis poſſet publi-
cari. vt in autentica. de lenonibus. collatio. iij. §. ſi quis
autem patiatur. Si curia vellet ad hoc prouidere: ergo
multo magis poſſunt de eorum domibus tales mulie-
res viles expelli. ⁊ de hoc. ff. de vſu ⁊ habi. l. non ſolum.
cum ibi notatis. facit ad hoc ꝙ ſi in aliquo manſo ſunt
aliqua animalia morboſa per q̄ alia animalia circum-
uicina poſſent inſici: poſſunt eis paſcua deputari ⁊ limi-
tari ⁊ eis quorum ſunt ſub pena inhiberi vt non tranſcē-
dant limites nec depaſcant in alijs paſcuis in quibus
animalia ſana depaſcunt. et pro hoc facit. ff. de via pu-
blica. l. ediles. ⁊ ff. quod vi aut clam. l. qui in puteum. et
ff. de extraordina. cri. l. j. poſſent enim de facili alia ani-
malia inſici ⁊ corrumpi. quod debet euitari. ff. de edi.
actio. l. ſi predium. ⁊ ſicut propter infirmitatem conta-
gioſam vt eſt lepra ſeparantur infirmi a conſortio alio-
a rum[a] et eijciuntur extra loca. ſic et in hoc caſu debet de
animalibus brutis fieri. vt extra de coniug. lepro. capi-
tulo. j. ⁊ extra de eccle. edifican. capitulo. ij. ⁊ facit ad hoc
j. de rebus mili. l. cum ſupra verentes. ⁊ facit ad hoc. ff.
de elo. l. j. ibi. nam ⁊ celum peſtilans ⁊ ruinas ⁊c. ſic nec
etiam carnes corrupte nec infecte vel piſces aut alia vi-
ctualia vendantur. vt. ff. de officio prefec. vrbis. l. j. §. cu-
3 ra carnis. Item premiſſa ſunt in argumento ꝙ furce
patibuli debeant affigi vel plantari extra villam vel ca-
ſtrum. quia aer poſſet inſici per cadauera punitorum.
pro quo facit bene. ff. de ſepulc. viola. l. iij. §. diuus adria-
nus. vbi prohibetur corpora mortuorum ſepeliri infra
caſtrum: et ſub pena et contrafacientes puniendi ſunt.
Item aſpectus fieret deterior ⁊ terribilis. ideo prohibe-
ri debet. vt. ff. ne quid in loco publico. l. ij. §. proinde ſi cui
alis eſt ve. ſub. §. merito. et ideo ponuntur communiter
patibula in locis remotis ſic nec palee nec fenum de-
bent detineri intra ciuitates propter timorem ignis.
j. de eroga. mili. anno. l. prouincialium. et eſt gloſa. ff. de
ſeruit. vr. pre. l. fiſtulam. in fine. ad quod facit. ff. quod vi
aut clam. l. ſi alius. §. ſed et alia. ad. l. acquil. l. ſi quis fu-
mo. §. j. Jacobus rebuffi.

a ¶ A conſortio aliorum. Adde guil. de cugno bal. et pau. de caſt. in. l. ij. ff. de ſtim. trini. per tex. in auct. ſuſ iurandū quod preſtat ab his in fi. alex. in. l. caſus. ff. de teſta. et bar. cepola. de ſeruit. ruſt. c. de paſcuis. vj. q. prin.

Nemo. Nullus iudex feſtiuitates ciui-
tatis impedire debet animalia ad lu-
dos neceſſaria tollendo. vel aliud faci-
endo per quod impediatur publica fe-
ſtiuitas contrafaciens vt violator le-
1 gis punitur. Hoc dicit. ¶ Nota con-
tra iudices tollentes equos currentes
ad pallium. ¶ Item nota contra eos qui ragaziſos
exiſtentes ſuper equos currentes ad brauium facit ne
ad alium locum expauendo equum currentem vel facien-
do cadere vel alias impedimentum preſtādo vt nō cur-
rat: quia punitur tanꝗ legis violator vt hic Bar. ⁊ Ja-
cobus rebuffi. vnde dic ꝙ rome erāt equi qui currebant
ad pallium ⁊ erant ibi quedam paluſtra argentea in qui-
bus ſtabant magnates vna cum ſenatoribus ad viden-
dum ludum. vnde prohibetur hoc ne illi equi cōmoden-
tur alicui ciuitati ⁊ ſi contrarium factum fuerit commo-
dans acriter punitur. Hoc dicit ſm Odoffredum ¶ Hi-
ſtriones id eſt mimos puta tubicinatores vel alios fi-
ſtulantes. tranſducere id eſt trāſmittere. plauſibus id eſt
delectationibus vel ſuaſionibus vel precibus perſequi-
tur. Et ſic nota turbatores feſtiuitatum ciuitatis fore
puniendos. ad quod. ff. eo. l. ij. ſed nunquid magis am-
pliabuntur feſtiuitates ſi iſti deſeruiant ludo: dico ꝙ nō
quia cum vtriꝗ ludo deſeruirent neutrum bene perage-
2 rent. ar. ff. de aſſeſſo. l. fi. ⁊ j. titulo proximo. l. j. Et facit
hec lex ꝙ ſi rex facit proclamari ne equi extrahantur de
regno vel bladū vel alie res quod hoc poſſit fieri iuſte pa-
tria de his indigente. ⁊ pro hoc. l. officium. ff. de re mili.
Item facit hec lex ꝙ officialis vnius confratrie non poſ-
ſit eam coniungere ⁊ vniri confratrie alterius ſancti vel
vtenſilia vel paramenta alicui accommodari facere al-
teri confratrie vt. ff. eodem. l. quiſquis. ⁊ extra de rebus
eccleſie non alienandis. capitulo. j. ad quod prebet ar-
gu. ff. de compenſ. l. j. Sed dico ꝙ auctoritate epiſcopi ⁊
conſenſu baiulorum confratrie ⁊ confratrum. et ex cau-
ſa rationabili ſubſiſtente poſſit vniri vt nota. in ſimili in
preallegato capitulo. j. extra de rebus eccleſie non alie-
nandis. ad quod facit. ff. de metropol. beri. l. vnica. et in
autentica. vt iudices ſine quoquo ſuffragio. §. illud coll.
⁊ ſicut vnire. ſic etiam paramenta accommodari. quia ſi
id quod eſt maius poteſt fieri ſcꝫ vniri. ergo et vtenſilia
accommodari quod eſt minus. Item confratres poſſent
confratrie renunciare ⁊ ſic annihilabitur. ergo de con-
ſenſu ipſorum poterit fieri adiunctio ſeu vnio multo ma-
gis. ⁊ ſicut vna eccleſia annexatur alteri propter exigui-
tatem redditunm ſeu prouentuum. vt extra. de rebus ec-
cleſie non alienandis. capitulo. ſi vna in cle. Et ſic vna
confratria emolumentis diminutis vel minoratione cō-
fratrum facta propter mortalitatem vel al's poterit al-
teri vniri vel coniungi.

Lenones. Hec lex reſpicit vltimam par-
tem rubrice. ⁊ dicitur ꝙ ſi domini vel pa-
rentes abutantur poteſtate quam ha-
1 bent in filiabus vel ancillis imponendo
eis neceſſitatem peccandi in corpus ſu-
um poteſtatis iure priuantur: nec per
eas patribus vel dominis aliquid ac-
quiratur vt liceat filiabus vel ancillis implorato ſuffra-
gio epiſcoporum vel iudicis a tali miſeriarum neceſſita-
tate abſolui et liberate ſint penitus a patris vel domi-
norum poteſtate. ⁊ idem eſt ſi aliqua alia mulier libera
alicui lenoni ſe conducat pretextu paupertatis vel ad il-
lius mandatum peccaret. quia ſi vult poteſt implorare
predictorum iudicum auxilium vt vinculis conditionis
huiuſmodi liberentur. parentes autem ⁊ domini qui in-
2 uitis filiabus vel ancillis peccandi neceſſitatem impo-
nunt non ſolum priuantur patria poteſtate: ſed etiam
ipſi ⁊ alij qui inſiſtunt ad aliquam aliam liberam inui-
tam ad ſtuprandum proſcripti penam exilij patientur.
et ſunt etiam metallis publicis aſcribendi: minorem eſſ
patiuntur penam ꝙ filie vel ancille vel alie qui coacte
ab ipſis vel ab alijs lenonibus in corpus ſuum peccare
coguntur. Odoffredus. Docto. ⁊ Jacobus rebuffi. pec-
candi ſubaudi cum pluribus indiſtincte. ¶ Sed quid ſi
cum vno vel duobus tantum. videtur ſecus argu. ff. de
adulte. l. ſi ea. Sed poteſt dici idem argu. de ritu nupt.
l. palam. que ſit ratio diuerſitatis inter partem primam
huius legis. ⁊ ſecundam dico ꝙ in prima parte non mul-
tum eas ſollicitabant. ⁊ ideo imponitur pena vt perdāt
poteſtatem. In ſecunda parte multum inſtabant ⁊ fre-
quenter ⁊ eis inuitis. Et ideo magis punitur propter
nimiam frequentationem vt. ff. de ſuperexactoribus. l.
vna. ⁊ ff. de penis. l. capitalium. §. ſolent. ¶ Item hanc
b legem intellige in fine. ꝙ in totū bona ſua perdat[b]: quia
3 verbum proſcriptio continet amiſſionem omnium bo-
norum. argu. ff. de petitio. bono. ſub. l. finali. Item oppo-
nitur contra hanc legem. ꝙ ſola infamia puniatur quis
pro lenocinio vt. ff. de his qui notant infa. l. athletas. §.
ait pretor. Solutio. ibi loquitur de illo qui tenebat mu-
lieres vel ancillas in ſua domo ratione queſtus pecunie
que erant meretrices: et iſte filie vel ancille tales libere
non erant meretrices al's. ſed per patres vel dominos
vel lenones inducte fuerant ad meretricandum. ⁊ ita vt
hic dicatur punitur pater ⁊ dominus ⁊ leno opponitur.
⁊ videtur ꝙ pena vltimi ſupplicij deberent puniri. vt in
autentica. de leno. §. preconizamus. collatione. iij. So-
lutio. ibi loquitur de lenonibus qui iuuenculas detine-
bant obligatas ⁊ ad mecandum compellebant multas
ſic decipiendo ⁊ cogendo. ⁊ ideo quia multiplicater ⁊ gra-
uiſſime

b ¶ Bona ſua perdat. Adde bar. ⁊ imo. in. l. palā queſtu. ff. de ritu nup. et in. l. is qui re. ff. de pub. iudi. Ang. de in aute. de leno. §. ſ conſiſtamus et ibi gl. colla. iij. et are. in ſuo tract. maleſi. ſ glo. in vlti. adulterij.

uiſſime delinquebant compellendo ⁊ cogendo ipſas ad mechandum et vitam peſſimam exercebant et in plures delinquebant. ideo grauius puniuntur ꝙ patres vel domini qui ſollicitauerunt ipſas filias vel ancillas ad peccandum ⁊ quanto magis delicta iterantur tantomagis iterantes ⁊ continuantes delicta grauius puniuntur. quaſi deducti vel diuerſi in profundo malorum ⁊ incorrigibiles facti. ⁊ ideo lenones qui artem ſuam enormiſſimam continuare conſueuerūt vltimo ſupplicio ſunt tradendi vt in preallegato. §. preconizamus. dic vt ibi per Jacobum de bello viſu. ⁊ pro hoc extra de iudi. capitulo cum non ab homine. §. ſi. cum ibi notatis. et de penis. l. capitalium. §. ſolent. ⁊. §. in exulibus. ⁊ nota ꝙ epiſcopi ⁊ iudices per ſuum auxilium filiabus ⁊ auxilium impendunt ſi fuerit poſtulans ſic. ff. de dam. infect. l. iiij. §. hoc amplius. ¶ In gloſa que incipit non al's. ibi. l. j. Solutio. ibi hec faciebat pro iure ſuo: quia eſſet ſibi dedecus ſi ille qui erat de genere ſuo eſſet ſeruus. argu. ff. de ſenatuſconſulto claudiano. l. j. hic autem erat ius proprium illius mulieris. Jaco. rebuffi.

¶ De expenſis ludorum. Rubrica.

Um preſidez. Pecunia deputata ad ſpectacula in refectionem murorum poteſt conuerti ⁊ ipſis refectis cauſa reducatur in priſtinum ſtatum. hoc dicit Bar. Uel dic ſm Odoffredum ꝙ olim detinebatur certa pecunia ad faciendum ſpectacula. vnde hic prohibetur ne preſes illam pecuniam in alios vſus niſi in reficiendis muris ciuitatis conuertat: et poſtꝙ muri erunt refecti de prima pecunia que peruenit ad manum ciuitatis predictum ludum fieri faciat. Odoffredus. ¶ In textu certaminis id eſt ludi qui certando ⁊ tripudiando ⁊ ſine leſione populus delectabatur. editione id eſt explicatione. erogabantur id eſt expendebantur. tranſtuliſſe id eſt conuertiſſe. deriuatum id eſt expenſum in reparationem murorum ciuitatis. preſidio id eſt defenſioni cum pecunie interuentu expenſe ſunt in reparatione murorum. et dic preſidio id eſt auxilio. agonis id eſt certaminis ſiue ludi qui per agonetas id eſt ludentes exercetur. ¶ Not.
1 ꝙ pecunia deputata ad vſum voluntarium abſqꝫ permiſſu principis poteſt ex cauſa conuerti in vſum neceſſarium ſecus ſi eſſet deputata ad vſum neceſſarium vt fuit viſum. ff. de his qui ex publi. colla. ij. Ultimo not. ꝙ pecunia deputata ad vnum vſum ex cauſa conuertitur in alium. et finito illo vſu remanet pecunia deputata vſui
2 primo quod notat Bart. Jacobus rebuffi. ¶ Quero que ſit ratio in hac lege: dico ꝙ opus murorum eſt neceſſarium intantum ꝙ nullus ſe excuſat. vt. l. vltima. ff. qui. mune. vel preſtatio. ⁊. l. ad portus. ff. de operi. publicis. ⁊ ita tendebat ad vtilitatem publicam. ⁊ ita hoc facere poteſt preſes. Si autem voluntarium eſſet non poſſet. vt ff. de tranſlatio. mili. anno. l. prima. que eſt hic pro contrario ſignata in gloſa. ⁊ eodem modo reſpondetur ad legem. hac lege. ſ. titulo. ſ. etiam in gloſa pro qua ſignata qua non eſt tutandum tantum de voluntariis ſicut de neceſſariis. ff. quibus muneri. vel preſtatio. l. prima.
3 ¶ Item facit hec lex pro conſulibus qui partem grani que expendebatur multum laxe ⁊ copioſe in feſto aſcenſionis domini ⁊ corporis chriſti auctoritate iudicis dicte ville in conſtructione murorum ⁊ fortaliciorum conuerterent: quibus peractis ⁊ completis promiſerunt predicta erogari predictis vt prius cuius regimen pertinet plenarie ad ipſum conſulatum et ad preſidem. ad quod facit. ff. quod vi aut clam. l. prohibere. §. plane. quia conſulibus ⁊ iudici permiſſum eſt a iure bene gerere ⁊ ꝙ vtile eſt reipublice dicte ville facere ⁊ agere: non autem bona ipſius conſumere ⁊ vtiliter. ar. dicte. l. et. ff. de furtis. l. interdum. §. qui tutelam. De ſecuro.

¶ De aque ductu. Rubrica.

Uarum. Illi per quorum predia aqua publice tranſit a ſordides muneribus ſunt immunes. ſed aque duct⁹ formas purgare tenentur: ⁊ ſi ſunt negligentes eorum predia publicantur. Item inter dextram ⁊ ſiniſtram locorum per quos talis aqua decurrent oportet eē latitudo quindecim pedum; et ſi in ipſa latitudine ar-
1 bores pullulauerint ſunt exſcindēde. hoc dicit. ¶ Not. hic de dextra ⁊ ſiniſtra. Item nota ꝙ quando publicus aqueductus permeat per locum priuatum ſemper talis
a aqueductus debet habere locum quindicim pedum[a] in quo loco nulle ſint arbores. ⁊ ſi que naſcantur debent exſcindi. Si vero tranſitum facit per locum publicū debet eſſe latitudo decem pedū. vt. l. omnes. §. ſuper his. ſ. eo. titu. Nota ꝙ preſumptio iuris eſt ꝙ arbor radices mittat extendens per quindecim pedes. Bart. Jaco. rebuffi. ¶ Fines prediorum per que aqua conſueuit tranſire formarum id eſt riuorum. ⁊ eſt vulgare romanorum ex Dy. Uel dic quorundam inſtrumentorū plumbi vel terre vel lignorum perforatorum per que aqua tranſit. meatus id eſt aque ductus per quem aqua ducitur ad palatium vel rome ad purgandum villam occupanti. ſimilis eſt ratio de cano. largi. ti. l. precepit. in principio. neglexerit ſubaudi aque ductum. purgare. arg. ff. de regu. iuris. l. ſm naturaꝫ habeat. hoc eſt dicere ꝙ vallum debet fieri ⁊ habere amplitudinem quindecim pedum. Ita ꝙ in medio valli non debet aliquid poni. ſed vt ripe ſint fortiores debent plantari arbores in qualibet parte valli a dextris ⁊ a ſiniſtris. ita ꝙ radices non pullulent nec vallum perforent. imo exſcindentur. Dy. ⁊ exſcindent ſine plantatione hominis. vel differt a di-
2 cto caſu immediate precedente. Quero qualiter intelligatur lex iſta. nunquid excuſetur ab omnibus extraordinariis vbicunqꝫ habeat predia glo. dicit ꝙ tantū ab illo in quo eſt aqueductus. ſed videtur in omnibus ⁊ a quibuſcunqꝫ cum loquitur indiſtincte hec. l. preſertim. quia extraordinaria non nocēt tm̄ ſicut ſi eſſet in ordinariis vt. ff. de excu. mune. in rubrica. Iteꝫ dicit hec. l. in ſecūdo dicto. ꝙ excuſatur ne ſit grauatus ⁊c. ſed niſi i aliis etiā releuaretur erit multum oneratus. ita ꝙ nihil prodeſſet ſi contingat illud predium eſſe modicuꝫ ⁊ multa magna predia habere alia. ⁊ p hoc. ff. de decurio. l. curiales om. ⁊. ff. de cano. lar. ti. l. precepit. ⁊ ſcdo dicto vbi ab omnib⁹ excuſatur propter curam ſuam. ⁊ videtur veruꝫ licꝫ glo. hic dicat contrarium. Item beneficium principis ⁊c. vt ff. de conſti. princ. l. ſi. ſic ⁊ legis beneficium debet interpretari large. ad quod. ff. de bo. vac. l. ſi quādo. Sed nūquid diceremus excuſari etiaꝫ ab ordinariis alia predia dico ꝙ non ſm ꝙ dicit glo. ff. de indictionibus. ⁊ ita credo ꝙ tantum q̄tum ad illud predium excuſatur ab ordinariis. q̄tum ad illud. ſ. de metha. l. omnes qui metata. etiam pro hoc. ff. de vaca. ⁊ excu. mune. l. in honoribus. §. ſ. Item quero de iſta purgatione quibus ſumptibus fiet: videtur ꝙ illius cuius eſt predium ⁊ hic videtur caſus. Item pro hoc. ff. de operi. li. l. ſuo victu. Item habet emolumentuꝫ: quia excuſatur a munere. ergo debet ſupportare onus expenſe. vt. ff. de reg. iur. l. ſm naturā. ſed credo ꝙ cum ſumptibus publicis fieri debeat pro hoc. l. libertus. ſumptu dn̄i preſtat operas. vt. l. penultima. ff. de ope. li. Iteꝫ pro hoc quia idē eſt in nauicularijs q̄uis habeat immunitatem. ⁊. l. cū nauarchorum. ff. de nauicula. ⁊ naucle. qui ſumptu publico hoc faciunt q̄uis habeant immunitatem vt eſt dictum. quia verū eſt ꝙ pro labore ſuo conſequentur imunitatem ab extraordinariis muneribus. hic ⁊ ſumptus conſequentur a republica. ff. de fabricenſibus. l. vltima. ⁊ de frumento alexandri. l. j. ⁊. ſ. eo. l. ad reparationeꝫ. nec obſtat. l. ſuo victu. quia loquitur in caſu rationabili. quia multum tenebatur libertus patrono. quia de non homine ⁊c. arg. ff. de bo. libe. l. j. ⁊ adde que dixi in. queſtione hominū qui iornalia certa promiſerant domino. vt. ff. ſumpt. iniuncti muneris. l. ſ. Docto. ⁊ Jaco. rebuffi.

a Debet habere locū. xv. pedum. Adde ſpe. in ti. de cau. poſſeſ. et proprie. §. iij. vi. quid ſi nō permittitur. et in ti. de cau. poſſeſ. et ꝓprie. §. iiij.

S[I] quis. Deriuans aquas a publico aq-
ductu ad fundũ ſuum priuatur fundo.
1 hoc dicit Bar. ¶ Urbis .i. rome Dy-
mutare .i. immutare vel ducere deuian-
do ipſam ab alueo. ¶ In gloſa ſuper
verbo principis. Et ſic nota ꝙ aliquis
non poteſt ducere aquam de aquedu-
a ctu publico niſi de licentia principis[a] alis puniretur vt
hic. ⁊ hoc verum niſi tanto tempore quis aquas duxerit
de cuius memoria non extitit in contrarium. quia tunc
perinde eſſet ac ſi princeps conceſſiſſet. vt. j. eo. l. vſum
aque. cum ibi notatis in principio gloſe. ⁊ in fine. l. que-
ro nunquid lex iſta habeat locuꝫ in ceteris ciuitatibus:
dico ꝙ ſic etiam pro hoc quia hic aqueductus ſit ad leti-
tiam reipublice vt nota. in rubrica. ſed ſpectacula etiam
habent locuꝫ in alijs ciuitatibus. ꝟ. de ſpecta. l. j. ⁊ l. ne-
mo. ita hic. ⁊ pro hoc. j. eo. l. vſum aque. ibi quando dicit
ſingulis ciuitatibus. ⁊ eſt expreſſum. j. codeꝫ titulo. l. vl-
tima. Item quero hic cum dicit. priuatis. pone ꝙ ſit pre-
iudicium regi aliquis vult agere ꝓ rege nunquid poteſt
lite conteſtata vt tueatur ius regni: quia in populari-
bus actionibꝰ poteſt ⁊ publicis. ⁊ videtur ꝙ non poſſit.
quia tales res videntur ꝓuate vt hic. ⁊ ita videtur ꝙ nõ
poſſit niſi habeat mandatum. Item procuratori regio
eſt hoc cõmiſſum. de bonis vacan. l. vltima. ⁊ illi iura fi-
ſcalia habent expedire. ꝟ. vbi cau. fiſca. l. j. Iteꝫ videtur
caſus vt in rebus fiſcalibus non poſſit. ff. ne quid in lo.
2 publi. l. ij. §. hoc interdictum. Sed videtur contrarium
ſcilicet ꝙ quilibet poſſit agere: quia filius pro patre age-
re poteſt. vt. ff. de procur. l. ſed hec. ſed princeps videtur
pater omnium. vt in. §. cos. in auſ. iuſiurã. quod preſta-
circa medium. colla. ij. ⁊ videtur caſus. ꝟ. de dela. l. ꝫ ex va-
rio. ⁊. ff. de diuer. ⁊ tẽpo. preſcrip. l. inter quattuor. Sed
credo contrarium. ff. de iudi. l. cum pretor. ⁊. ꝟ. de procu.
l. maritus. quia ſpecialiter eſt hoc cõmiſſum procurato-
ri fiſci. ergo alijs eſt prohibitum. ⁊ pro hoc. ff. quod cu-
iuſcꝫ vniuer. l. nulli. Iteꝫ ſpeciale eſt in quibuſdam per-
ſonis vt agere poſſint ſine mandato. vt. ꝟ. de pact conuẽ.
l. ſi. ⁊ l. ſed hꝫ. ff. de procura. ⁊ l. exigendum. ꝟ. in codeꝫ
titu. ergo in contrarium ⁊c. ⁊ facit ar. ꝟ. de arbi. l. arbiter
balendis. De ſecuro. Iaco. rebuffi.

a ¶ De licẽtia ꝑncipis. Ego putarem tacitum principis cõſenſuꝫ ſatis eſſe ꝑ ea que not. bar. ff. de flu. in. §. oppo. de quo ꝑ bal. in. c. j. §. ſi quis de manſo. col. pe. ꝟſi. ſed an cõceſſio aque in ti. de cõtro. inue ſti. in feu. ⁊ oldra. conſi. xiij.

E[O] qui. Auertens aquam de publico
aqueductu debet ipſam ducere per ca-
ſtellum vel aliud paruũ foramen ne ma-
trices fiſtule corrumpantur. contra fa-
ciens perdit beneficiũ ⁊ punitur in cor-
1 pore. hoc dicit Bar. ¶ Nota ꝙ priui-
legium meretur amittere qui conceſſa
ſibi poteſtate abutitur. vt. ꝟ. de ſpectacu. l. lenones. Itẽ
nota ꝙ qui totum vult totuꝫ perdit. vt hic. ⁊ extra de of-
ficio dele. caplo. ſuper queſtionuꝫ. §. porro. Unde ꝟſus.
Toto priuatur qui toto ſollicitatur. Item not. Non mi-
nor eſt virtus ꝙ querere parta tueri. ¶ Item not. non
debet quis virgas colligere cum quibus colligens ver-
beretur. ⁊ ſi faciat poterit dicere: heu patior talia vulne-
ra facta meis. omnia qui querit omnibus priuatus erit.
ſm Dulium. ¶ Eligere ſubaudi anteꝗ̃ aqua superue-
nit ad fiſtulas. matrices id eſt maiores ⁊ principales co
ſic dictas: quia per eas aqua magis vniuerſaliter facit
curſum ſuum trahere. hoc eſt dictu ꝙ per certum locum
⁊ foramen nõ per largas fiſtulas ſeu per amplos riuos
debet aquam ducere ex publico ille cui eſt per principeꝫ
cõceſſum plectetur arbitrio iudicis imponenda cum nõ
ſit certa a. l. iducta. vt. ff. de effrac. l. j. §. expilatores. ⁊. ff.
de penis. l. hodie. ſic exponitur ſeueriſſima. ꝟ. ne liceat
potenti. l. j. In gloſa ſuper verbo ſeuera. ⁊ eſt caſus qui
totum vult totum perdit. et facit. ꝟ. de plus pe. l. vnica.
2 ¶ In gloſa ſuper verbo trahere in fine ibi. l. ſi quando.
So. hic ad malum ⁊ damnum reipublice fieret extenſio
quod eſſet iniquum. ff. ne quid in lo. publi. l. ij. §. ſi quis
a principe. ibi aũt in alieno preiudicio non fiebat exten-
ſio quare ſecus. vel dic ꝙ in beneficio late interpretatur
vt in. l. contra. ſecus vt priuilegio. quia priuilegiuꝫ eſt lex

priuata. l. iurius. §. vltimo. ff. ad municip. ⁊ ideo reſtrin-
gendum. ff. de le. l. ius ſingulare. ⁊. l. id vero. Sed. l. in cõ-
trarium allegata loquitur in beneficio quod non eſt cõ-
tra ius commune. ⁊ ita loquitur. l. ſi quando. Et ideo di-
ſtingue: aut loquitur de beneficio ⁊c. aut queritur vtruꝫ
contra ipſum principem late interpretetur. ⁊ dico ꝙ ſic
contra aliuꝫ non ⁊ ita intelligo dict. l. ij. §. merito. ⁊ pro
hoc. ꝟ. de anno. ⁊ tribu. l. omnes omnino. ⁊. l. in fraudeꝫ.
aut de priuilegio ⁊ tunc ſi in leſionem alterius ⁊ dico ꝙ
non. j. e. l. ſi quis. Aut contra principẽ ⁊ tunc ſi intra cor-
pus iuris ſic habet interpretari cõtra ipſum. ſic. ꝟ. de pri-
uile. corpo. vr. ro. l. vnica. Aut extra corpus iuris. ⁊ dico
ꝙ eſt reſtringendum. ff. de legi. qđ vero. ⁊. l. ius ſingula-
3 re. Docto. Iacobus rebuffi. ¶ Et facit hec lex ꝙ ſi con-
ſulibus alicuius ciuitatis fuit facta conceſſio iuriſditio-
nis ⁊ ipſi conſules excedunt conceſſioneꝫ perdunt in to-
b tum iuriſditionem[b] ⁊ pro hoc in auſ. de tabel. §. nõ aũt.
colla. iiij. ⁊. ꝟ. de ſpect. l. ſi. Sed poſſet diſtingui aut errãt
in dolo ⁊ tunc perdant aut in culpa non in totum priuã-
tur ſed reſtringatur. ⁊ ita loquitur in vſu feu. ſi de feu. cõ-
tro. fu. inter do. ⁊ vaſal. capitulo vaſallus. ⁊ hãc queſtio-
nem vidi de facto. Nam comes dederat iuriſditionem
baſſaꝫ cuidã militi ⁊ ipſe vſus fuerat iuriſditione nimis
large dicebant curiales comitis ꝙ debebat perdere to-
tam iuriſditionẽ. ⁊ credo ꝙ bene dicebãt ſeruata diſtin-
ctione ſupradicta. ad qđ facit extra de priui. c. tuaꝝ. ⁊. xj.
q. iij. c. priuilegia. ⁊. ꝟ. de iudeis. l. iudeos. ſi enim bona
fide ⁊ abſcꝫ dolo ⁊ lata culpa vſus eſt vltra debitum cre-
dens ⁊ motus iuſtis rõnibus vti ⁊ iure ſuo puniri nõ de-
bet. vt. ff. ꝓ ſocio. l. merito. ⁊. ff. de iuriſdi. om. iudi. l. ſi qs
id. §. doli. ⁊. ꝟ. ad. l. fla. de plag. l. plagij. ⁊ extra đ reg. iur.
reꝫ q̃ culpa caret. de ħ etiã ſcripſi. j. e. l. ſi qs. Ia. rebuffi.

b ¶ Perdit in totũ iuriſditionem. Adđ bal. in. l. ſin ſi. ꝟ. de emã. libe. ⁊ ibi habes aliosq̃t tuor modos q̃bus tollat iuriſditio.

V[S]um. Ius hauriendi aquã vel ea vtendi de
publico aqueductu nõ turbatur. ſi tanto tẽ-
pore qs eſt vſus ꝙ de cõtrario memoria nõ
extitat. Itẽ irrigãtes agros ⁊ hortos de aq̃
publi. aq̃ductus puniuntur. hoc dicit Bar.
1 ¶ Not. hic vſum aq̃ ducende poſſe preſcribi tãto tp̃e ꝙ
de cius cõtrario memoria nõ extitat: longo aũt nõ pſcri-
bitur. in. l. diligẽter in glo. all. bar. ¶ Scđo no. hortoꝝ
delitias. Tertio nõ inhiberi furtiuos aquaꝝ meatus. ſꝫ
Duliũ. ¶ Percipiant. hoc eſt dicere ꝙ tantũ de aq̃ per-
cipiant q̃tũ cõſueuerũt ꝑcipere ⁊ nõ piꝰ pena ſub. cõfi-
ſcationis fundi. ⁊. ꝟ. eo. l. ij. vel dic extraordinaria eã ex-
2 preſſe non caueatur. l. diuus. ¶ Iteꝫ alle. l. iſta. ꝙ peda-
gium poſſit quis preſcribere tanto tẽpore ꝙ non extet
memoria in cõtrariũ. q2 antiqua conſuetudo equiparat
ꝓceſſiõi vt. ff. de aqua quo. ⁊ eſti. l. hoc iure. §. ductus aq̃.
⁊ de pollici. l. iperatores. ff. idẽ reſcripſerunt. ⁊ de public.
l. ſi publicanꝰ. ⁊ eſt expreſſum. extra de verbo. ſigni. c. ſup
quibuſdam. ⁊. ꝟ. noua vectigalia. l. pe. ⁊. ſi. ¶ In tex. ibi
more. mores deſignant ipſius vſus ingreſſum .i. primuꝫ
actum vſus deſignat per ingreſſum .i. aque continuatio-
nem inducendo eaꝫ conſuetudo deſignat egreſſum ſiue
cõplementum. ⁊ ita intelligitur. inſti. de iure na. §. ex nõ
ſcripto. ⁊. ff. de vſucapio. l. iij. iuncta. l. prima. ꝟ. per quas
perſo. no. acquir. Iaco. rebuffi.

S[I] quis. Ii habens beneficium ducendi aquaꝫ
ex publico aqueductu debet ipſum intimare
prefecto ⁊ non alij. ⁊ iudex qui contrafecerit
punitur. l. librarum auri. ⁊ ſi aqua tantũ abũ-
dat ꝙ ſufficiat ciuitati totũ ſuperfluũ debet
1 diuidi inter eos q̃bus ꝓuilegiũ eſt cõceſſuꝫ ducere aquã
hoc dicit Bar. ¶ Et not. diligẽter vltimũ reſſum huius
l. ex q̃ habeo ꝙ qñ pluribꝰ ſit cõcedit̃ ius hauriẽdi aquã
ꝙ ille hauſtus aq̃ dꝫ diuidi inter eos ꝓ motu iudicis qđ
bñ nota. ¶ Ultimo no. ex pñ. l. ꝙ iudex q̃ ſe intromittit
2 de offõ qđ nõ ſpectat ad ſe grauiter punit̃. ¶ No. ħ ꝙ
ꝓſtratio reſcripti facta corã iudice incõpetenti ꝓuat quẽ
c vtendi iure ſuo coram cõpetenti[c] ⁊ tollit effectum dicti
reſcripti. Item nota ꝙ ſi de frumento alicuius ciuitatis
debet tribui alicui certa quãtitas annualis ꝙ debet tri-
bui quando de frumento ſupereſt per hanc. l. Bar. de q̃
vide per

c ¶ Corã competenti. Adde bal. in l. petende. ꝟ. de in lte. re. pe. col. pe. ꝟſi. ⁊ eſt ſimile et ſpe. in ti. de reſcrip. ꝟſicu. ſ. j. ꝟſi. j.

vide per docto.in.l.cum certa.ff. de vi.τ vi.arma. τ oleo lega.
¶ Per diuinã liberalitatẽ.i.principis largitatẽ qui diuinus nuncupat. Si qs dictũ eſt.ſ.e.l.eos ꝙ quibet põt aquã ducere de aqͣductu pub.ꝑ puilegiũ pncipis.hic dicit corã q̃ ſit inſinuãdũ tale puilegiũ. τ dicit ꝙ nõ preſidi ſʒ pfecto ptorio.Dy. ¶ Termis.i.balneis.vl' dic ꝙ ẽ locꝰ in quo congregatur aqua ad aquãdum equos deputari hoc eſt dictu ꝙ prius debet prefectus aquam reſeruare que eſt neceſſaria reipublice τ ciuium. Et poſtea de ſuperfluo concedere reliquam partem ei qui priuilegiuʒ impetrauit celeſtes apices.i.reſcriptum imperiale intimare.i.preſentare.preces.i.reſcriptum ꝙ per preces vel ſupplicationes conſueuerunt impetrari adminiſtrato-
3 res id eſt preſides pro vigore.i.arbitrio. Dy. ¶ Nota qualiter debet puniri qui vſurpat iuriſditionem ſibi nõ competentem: quia punitur in.l.libris auri. Item punitur.l.iul.maieſtatis.ff. ad.l.iul.maieſt.l.iij.in fine. ſed illam intelligo de illo qui nullam habebat iuriſditionem. ſecus de illo qui habebat aliquam. Et extendit eam vltra ꝙ debeat: quia tunc pena arbitraria puniretur: quia facilius iuriſditio extenditur ꝙ de nouo tribuatur. Et ideo dicit ꝙ poteſt progari iuriſditio illius qui habet aliquam. ff. de iudi.l.ij.§.ſi iudex. et.l.iudex et ad mu.l.ea que.τ tamẽ partes non poſſunt dare iuriſditionem ei qui nullam habet.ſ.de iuriſdi.om.iud.l.priuatorum cõſenſus.τ pro hoc inſti.de inutili.ſti.§.alteri.iſta.l.qd vi aut clam.l.iij.§.j.τ de vſur.l.ſi quis ſolutioni.§.ſ.τ ꝑ hoc.ſ.de decurio τ ſtatio.l.j.iſſicto.ſ.de diu.offi.l.
4 viros.τ de hoc ſcripſi.ſ.co.l.eos. ¶ Itẽ not.in fine huius.l.ꝙ beneficiũ principis ſtricte debet intelligi in preiudicium reipublice licet in preiudicium principis large interpretur vt.ſ.de bo.vaca.l.ſi quando.τ.ff.ne quid in loco publico.l.ij.§.merito.τ.§.ſi quis a principe.nam in dubio publica vtilitas pfertur priuate.ff.pro ſoc.l.actio
5 ne.§.non ſemꝑ.τ.ſ.de priuileg.l.vtilitas. ¶ Item eſt argu.lʒ aliquis habeat priuilegiũ faciẽdi molẽdinuʒ vel aliquid aliud in aliq̃ flumie ꝙ nihilominꝰ alius facere põt dũmodo habẽti ibi molẽdinuʒ nõ noceat.ar.ad h.ſ. de ſerui.τ aq.l.ſi manifeſte.τ dic vt ibi no.ꝑ gl.τ doc. Ia.re.

Omnis. Seruitus aque ducende ad aliqua loco priuata ex aqueductu palatij adriani etiam ꝑ reſcriptũ eſt prohibita τ contra faciens in.c.libris auri punitur τ debet eſſe latitudo aqueductus antedicti decem pedũ τ munda omnibus arboribus τ ſic prefectus formas predicti aqueductus fieri facit ita obſeruari. Itẽ poteſt dictus prefectus predia τ domos priuatoruʒ ingredi τ inquirere ne aliquis extrahat dictam aquam. ¶ Vltimo in fi.not.ꝙ quando officialis timet ne in aliqua domo aliquod delictũ cõmittatur illicite impune poteſt ingredi τ inquirere ne ibi fiant maleficia facit.l.requirẽdi.ſ.
1 de ſerui.fu. ¶ In gl.ſiue ex certa ſciẽtia nota bene hãc glo.que tenet ꝙ licet lex expreſſe prohibeat hic reſcriptum principis ſuꝑ tali negocio conceſſum τ ex certa ſciẽtia non valeat ipſo iure tamen ſi princeps reſcribat τ in reſcripto dicat non obſtante tali.l.valet Bar.de quo latius ꝑ Cy.τ doc.in.l.reſcripta.de preci.impe.offe.τ in.l.ſi.ſi contra ius vel vti.pu. ¶ Omnis ſeruitus.i.ius recipiendi aquã de aqueductu adriani impatoris τ ſiue ex certa ſciẽtia ſiue ꝑ erroreʒ Dy.terraꝝ.i.locoꝝ in quibus aqua congregatur τ conſeruatur. Vel expone vt.ſ.l.proxima.ſulcum.i.meatum ꝑ quem aqua deriuatur prouidentia tui prefecti factas.i.fiſtulas eãdem formã.ſ. quã ſupra pcepit formidine.i.ſine timore pene ad requirẽdum τ ſic ad officiũ iudicis τ alioꝝ curialium ptinet circuire loca τ recurare ne deceptio aliqua contra publicaʒ vtilitatem fiat ad qd in auẽ. de man.princi.colla.iij.§.illud tamen in fine.qd in auẽ.vt nulli.iudi.colla.ix.§.ſ.ſic etiam not. in vẽditione carnis.ff.de offi. pfec.vrbis.l.j.§.cura carnis.item τ in menſuris τ ponderibus rerũ venalium.ff. de extraord.cri.l.annonam in princ.extra de
2 emp.τ ven.c.vt menſure in princi. ¶ In glo.que incipit perforando ibi aquam ſm reſcriptũ vel dic ꝑ pncipem qui inſtruxit eum qualiter debeat intrare ad curiam τ ſupplicare et ſimilia facere ad hoc.ſ.de peti.bo.ſub.l.j.§.ſed quoniam plerũqʒ.hec lex facit ꝙ ſi quis ſit interfectus τ ignoretur per quem τ ſit fama vel ſuſpitio contra hoſpitium aliquod ſitum in carreria aliqua ſit interfectus ꝙ iudices τ curiales poſſint infra domos intrare τ perquirere et explorare intus omnia loca et cameras ſi interfectus poſſit ibi reperiri et idem videtur dicendum de rebus furtiue ſubreptis de hoc dici conſueuit.ſ.de ſerui.fug.l.requirendi.τ ibi de furtis in domibus requirendis no.per Cy. Item facit hec lex ꝙ iudices poſſunt inquirere de criminibus ex ſuo officio ad quod.ff. de offi. preſi.l.congruit. τ melius in auten. de colla.coll.j.§.iubemus autẽ omnes.quia ibi dicit ꝙ per ſe debẽt inquirere de criminibus.ergo ex ſuo officio τ hoc faciunt curiales indiſtincte:ſed ipſi debent aduertere an laboraret in fama contra aliquem vel non vt extra de accu.c.cum oporteat.τ extra eodem ti.c.ij.li.vj.et de hoc dic in ſpe.ti. de inquiſitio.§.quando autẽ.verſic.iij.preſes ex officio ſuo tertia parte. Iac.reb.

Ad reparationem. Pecunia ex vectigalibus redacta ꝑ reparatione aqueductus debet expendi dando tamen operarijs aqueductus τ habẽtes ius ducẽdi aquã ex publico aqueductu nihil ſoluere tenentur fiſco ex ea. hoc dicit Barto. ¶ Et not. ꝙ turpe eſſet ciuitati vendere aquam alme vrbis conſtantinopolitane vel romane. ¶ Calculis.i.rõnibus vel cõputis qꝛ computantur pecunie vel ponuntur in operarijs.i.rectoribus pannoꝝ. Dy. quãcunqʒ deſcriptionem.i.penſionem vel collectam ciuʒ hoc habeat beneficio imperatoris vel ex longo vſu.ſ.co.l.eos.τ.l.vſu ſuſtineãt.dico tamen ꝙ cogitur ad reparationem faciendam ſi neceſſitas fuerit vt.ff. de via pu.l.ediles.§.ſtudeant.τ.ff.ne quid in loco publi.l.ij.§.viarum.quẽadmo.ſer.amit.l.ſi locus in fi.qd eſt verum niſi culpa alicuius eſſet deſtructus: qꝛ tunc ille ſolus teneretur ff.de via pu.l.ij.ad finem. ¶ In glo.ſuꝑ verbo venalem ibi lege mela.§.quedam. dic ꝙ ibi loquitur in priuatis qui poſſunt aquam venalem habere hic in principe cui eſſet execrabile.vt dicitur hic vel dic ꝙ ibi loquitur in aqua publica vel priuata alterius ꝙ ciuitatis romane. hic autem in ciuitate romana quare ſecus argu.ff. ad mu.l.ſimile de verborum ſignifica.l.eum qui vectigal cum.ſ.de in.reipublice.l.rempublicã vel loquitur in ciuitate in qua erat magna penuria aque quare non miruʒ ſi propter neceſſitatem τ penuriam ceſſat omnis.l.ordinatio non vendendi aquam cum neceſſitas legem non habeat. ſ. de officio conſul.l.j.ſed qualiter prouidebitur reparationi ſi iſta que hic dicuntur non ſufficiant dico ꝙ quilibet ad hoc habebit conferre de [proprio] ſm ꝙ quilibet habet magis vel minus.l.ſi certarum.§.j.ff. de teſtamen.mili. Item pro hoc vt ex collatione fiat ſm ꝙ quilibet habet magis vel minus facit.l.ij.ſ.de immu.ne.conce. Sed quero que eſt ratio in fine.l.ꝙ non imponatur collecta vt hic dicit eſt ratio: quia videtur execrabile vel poteſt etiam dici quia hic cõcedebatur per principem ergo non debet imponi ſalarium ſecus edificatur in loco publico ex conceſſione principis.ff.ne quid in loco publico.l.ij.§.ſi quis nemine a contrario ſenſu. τ.l.ſi legatum.ff.de ope.pu.τ quantum ad hoc credo hoc eſſe ius cõmune etiam in qualibet ciuitate cum conceditur a principe.l.iſta.allegatur ꝙ non eſt indicenda collecta pro reparatione murorum quandiu aliquid ſupereſt in cõmuni republice doc.τ Iac.reb.

De lege. Prefectus conuertens aurum aqͣductus ad aliud opus de ſuo reſarcire tenere τ debet aurum predictum in archa vel alio ſeparatuʒ deponi. hoc dicit Bartolus. Et nota hãc.l. pro hijs que dicta ſunt.ſ. de hijs qui ex pu.rationibus pec.acce.l.ij. Barto. ¶ In te pui prefecturam.i.prefectum pretorio.extruenduʒ id eſt faciendum ſiue reſtaurãdum.archarius id eſt theſaurarius

riusſeu cuſtos arche in qua predicta pecunia reponitur
1 conſulum liberalitate. ¶ Facit hic textus cum glo. pro
a eo ꝙ licentiati dent certū qd doctoribus pro licentia[a] ſi-
cut iſtis conſulibus ꝛ alijs qui aſſumunt officium de no
uo vt. l. nemini. ꝛ. l. penulti. hic in glo. allega. ꝛ in autent.
de conſulibus. § quātacūqꝫ. colla. iiij. ꝛ in auten. vt iudi.
ſine quoquo ſuffra. §. hec omnia. colla. ij. ꝛ in autenti. de
ſanct. epiſco. §. pro conſuetudinibus. coll. ix. Item ſi ſol-
uit tempore licētie ꝙ non teneatur amplius ſoluere tē-
pore doctoratus: quia cum licentia ſit ſine adminiſtra-
tione ꝛ doctoratus cum adminiſtratione non teneatur
amplius ſoluere ſicut ille qui ſemel ſoluit tanꝙ conſula-
tis que eſt dignitas ſine adminiſtratiōe poſtea ſoluit tā
ꝙ conſul. vt. l. iiij. ꝟ. de conſu. de ſecuro. et doc. ¶ In glo.
poſita ſuper verbo cogatur in ſi. ſolutio ibi pecunia de-
putata ad ludos potius delectabiles ꝙ neceſſarios con
uertebatur ad conſtructionem ſiue refectionem muroꝝ
et ſic ad opus reipublice neceſſarium et ad euitandum
periculum ꝛ damnum qđ contingeret niſi reficerentur
muri: quia inimici ꝛ hoſtes poſſent locuꝫ occupare et ci-
ues occidere qđ potuit euitari ꝛ preſes ibi conuertit pe
cuniam in opus predictum auctoritate illius. l. ꝛ ſic au-
ctoritate principis hoc feciſſe videtur ꝛ dic de hoc vt no
ta. in glo. l. legatum. ff. de admi. re. ad ci. perti. Item diſ-
2 ſolutio iurium predictoꝝ facit in facto quorūdam epi-
ſcopoꝝ et conſulū qui legata ad pias cauſas et aliquas
caritates panis relictas pauperibus fecerūt conuerti in
b conſtructione muroꝝ[b] vt villa predicta poſſet ſe defen-
dere ab incurſu hoſtium: ſed cōtra ipſos facit: quia non
collectis ꝛ alijs expenſis illa conſtructio fieri potuiſſet
ꝛ debuiſſet ad qđ facit. ꝟ. de coll. fundo patri. l. fina. ꝛ. ꝟ.
de his que ex pu. colla. illata ſunt non vſurp. l. ſi. preſer-
tim: quia ad pios vſus ꝛ pauperibus erant relicta ꝛ ad
ipſos alendos ad quod facit. ꝟ. de ſacro ſanc. eccle. l. ſan
cimus. ꝛ qui pauperibus ſubtrahit alimenta ipſos neca
re videtur vt. ff. de lib. agno. l. necare. ꝛ ad hoc facit. l. aſ-
ſiduis. §. fina. ꝟ. qui po. in pig. ha. de ſecuro. Ja. reb.

Diligenter. Fons publicus ab initio vel ex
poſt facto publicus effectus vſui priuatoꝝ
non applicatur etiam ex reſcripto et ſuper
hoc non obſtante reipublice preſcriptione
1 longi temporis. hoc dicit Bartolus. ¶ Et
nota vltimum verbum qđ aliquādo fuit publicum mini-
me poteſt fieri priuatū ſm Dulium. ¶ In textu ibi api-
cibus. i. reſcriptis vſum priuatū concedentibus ꝑ ſubre-
ptionem. i. preſumptione. apperito. i. poſtulato. Dy. re-
currat. i. reddat oraculis ſacris. i. reſcriptis imperiali-
bus ſic exponitur. ꝟ. ſi contra ius vel vtili. pu. l. ꝛ ſi legi-
bus. ¶ In glo. longi temporis ibi vel verius ipſum pu-
blicum. i. in publico vult dicere ꝙ hic loquitur de aque-
ductu publico ſolito ſtare vſui publico: ſed prima magis
placet vt ibi no. Bar. hec. l. videtur contraria multis le-
gibus. ꝟ. eo. l. eos. ꝛ. l. ſi quis per diuinam: ſed dic ꝙ fuit
hic impetratum contra formam publicam datam ꝛ inſti
tutam. ꝟ. eo. l. ſi quis. ꝛ. ꝟ. e. l. fina. ꝛ eſt forma vt impetre-
tur de certo ſcrinio. ꝟ. de decurio. l. vltima ꝛ coram certo
iudice preſentetur. d. l. ſi quis. And. de baru. vel dic ſm
alios hec. l. loquitur in ciuitate romana alie in alijs ciui
tatibus arg. ꝟ. eo. l. omnis ſeruitus doct. vel aliter dica-
mus ꝙ hec. l. intelligatur ꝙ totus vſus publicus efficia
tur priuatus in totuꝫ vt ſcilicet tūc non valeat. l. contra
ria quando pars vſus tm̄ arg. ꝟ. de pe. bo. ſubla. l. ſ. circa
2 finem. ¶ Nota ex hac lege qđ iſtud ꝙ ſemel fuit in vſu
publico ſi poſt reperiatur poſſideri per priuatum ꝙ de-
bet reduci ad vſum publicum vt hic ꝛ hoc eſt fauor reipu
blice ꝙ priuatus oſtendat titulum ſecus in iure priuati:
qꝛ non ideo ꝙ ſemel priuatus poſſedit. ideo preſumitur
hodie poſſidere nec eſt ſibi reſtitutio illius rei facienda
licet probet poſſediſſe qđ eſt notandum niſi violentia
vel deiectio probaretur. nam debent obtinere ii qui po
tiora iura allegat. ꝟ. de edi. di. adri. tol. l. fina. ſed qui di-
cit ſolum poſſediſſet non allegat potiora iura: ideo qđ
prius poſſedit: ſed iſte qui nūc poſſidet cū ſit potior cau
ſa poſſidentis. ff. de reg. iuris. l. cū pars. vnde licet dñiuꝫ
ſit cauſa reſtitutionis non tamen eſt poſſeſſio ſola ſuffi-
ciens nec ob. l. ſi colonus. ꝟ. de agri. ꝛ cen. qꝛ ibi probatur
fuga preceſſiſſe ꝛ ita probatur violētia ꝛ ita intelligo. ff.
de cōdi. fur. l. ꝛ ideo. ꝛ no. ꝑ glo. ff. de petitio. here. l. non
tamen. §. j. nec obſtat. ꝟ. vnde vi. l. cōquerebantur: qꝛ ibi
probatur occupatio poſſeſſionis vocantis. vnde ex eo
qꝛ occupauit ꝛ alter ꝓbat ſemel habuiſſet poſſeſſionem
apparet iꝫ ꝙ poſſidet ex iniuſta cauſa. Sed ego intelli-
go in caſu vbi fuit poſſeſſio ex iuſta cauſa vel ſaltem ex
non iniuſta. Jaco. reb.

Decernimus. Nullus debet ex fonte publico
aut ex paruis riuis que municularij appel
lantur aquam ſubtraheret contra facientes
ipſam reſtituere tenētur publicis aquedu-
ctibus. Item iuxta publicos aqueduct[us] nul
lus plātare arbores poteſt ne aqductui publico noceat.
Et contra facientiū predia publicātur ad que aqua de-
riuata fuit ꝛ arbores plantate fuerint ꝛ dicta pena non
remittitur ꝑ ſacros apices Iteꝫ cuſtodes dictaꝝ aquaꝝ
nomine principis ſignantur in manib[us] vt cognoſcantur
ꝛ non trahantur ad aliū vſum ꝛ non tenētur hij ad anga
ria vel pangaria. ꝛ ſi aliqs eoꝝ deceſſerat in eius locū eſt
alius ſubrogandus cū impreſſione illoꝝ ſignoꝝ. hoc di-
cit. ¶ In text. ibi vniuerſos not. hāc verſi. pro hijs q̄ vi
diſtis. ꝟ. de ſabri. l. ſtigmata. ꝛ. ꝟ. eo. l. ois ſeruitus. de eo
1 qui habet vnū nomen ꝛ alio nomine nūcupatur. ¶ Iteꝫ
c not. de verbo iuxta[c] vt ſi res diſtat ab alia parte ꝑ decē
pedes non dicat[ur] iuxta eā vt. ꝟ. eo. l. ois. pro quo vide. ff.
de ſerui. v2. pdi. l. qdam hibernos ibi gl. in v̄bo. ſm eōdem
2 ¶ Nota ex hac. l. ꝙ molendinū dr̄ mola aque ideo no.
ꝙ cuſtodientes aquam principis ſignant[ur] in brachijs ſi-
cut milites vt. ꝟ. de fabricen. l. ſtigmata. Tertio nota. ꝙ
ſubrogatus debet eſſe eiuſdem cōditionis cui[us] erat ille
in cuius locū ſubrogatur vt. ꝟ. de murileg. l. ſi quis in cor
pore ꝛ in feu. de. l. corrad. §. ſm Dulin. ¶ In tex. ibi mu
niculariós. i. riuios parū de aqua ducentes ſic induci
tur. ff. de edil. edic. l. j. §. illud v̄. proinde ſcientib[us] hic po
nit penam facientib[us] contra ꝓhibitionem nulli ſup. not.
ꝙ pena ſup legeꝫ impoſita per ſacrū oraculū non eximi
tur ad qđ. ꝟ. de pe. bo. ſubla. l. ij. qđ eſt verū niſi in oracu
lo fieret mentio de hac. l. iuxta no. ꝟ. eo. l. ois in glo. po-
ſita ſup verbo vſurpationem deputari ſub. ad finem ne
abſqꝫ principis cōceſſione vel vſu lōgeuo aqua accipia-
tur per priuatū. ꝟ. eo. l. ij. cū ibi not. l. ſe. Item alia ratio
ne ne immūda ꝓijciantur in hoc ſit prohibitū. ꝟ. de re mi
li. l. cū ſupra virentes ꝓijciens aſt talia turpia in aque-
ductu publico fonte vel puteo moderanda arbitrio iudi
cis. ff. de extraordi. cri. l. j. §. j. Si autem a fonte priuato
vel puteo talia turpia ꝓijciant[ur] ꝓijciens tenebit[ur] actione
iniuriaꝝ ꝛ etiaꝫ ad intereſſe. ff. qđ vi aut clam. l. hijs qui
in puteū in prin. de aqua plu. arc. l. apud trebaciū. ſecū-
3 do. rubrice. ff. de iniur. l. j. ¶ Nota ꝙ q̄ vſurpat aquedu
ctum debet eum reſtituere ſed q̄liter ſiet reſtitutio talis
dico ꝙ debet res reduci ad priſtinū ſtatū. ff. de no. ope.
nūc. l. ſtipulatio. ꝛ tūc poterit dare libellū ad intereſſe: qꝛ
reſtitutio facta eſt ꝛ tenet. ꝛ ita tenet Dy. ff. de do. cauſa
mor. l. ſi filio de v̄bo. obli. l. ſtipulatione nō di. §. celſus
de re iudi. l. ſi quis ab alio. §. ſi que eſt ratio ꝙ tm̄ punia
tur ille qui de paruis riuis ſicut de magnis. dico qꝛ per
paruos ſiūt magni ꝛ ita intantum tenetur argumentuꝫ
4 de aqua pluuia. arcen. l. ſin autem. ¶ Item facit hec. l.
ꝛ. l. ſignare hic in gl. ꝙ ſeruiēs debet portare baculū de-
d pictum ſigno ſui domini[d] vel aliud ſignum per ſeruien-
tes portari conſuetum vt cognoſcatur ab omnibus ꝙ
ſeruiens curie talis domini eſt ſic etiam legati romani
quandam herbam deferebāt que vocatur ſaguina vt co-
gnoſcerētur ꝙ erāt legati romani vt nullus faceret eis
iniuriam vt. ff. de re. di. l. ſanctum. ad qđ facit. ꝟ. de lati.
li. tol. l. j. circa me. vbi patet ꝙ debebant portare ſm pi-
leum. ꝛ facit ad hoc. ff. de iure fi. l. ſed ſi accepto vſu to-
ge romane. ad qđ facit. ꝟ. de protec. ꝛ domeſti. l. ſi. Et ſi
non portarent baculum vel ſignum ꝛ fieret eis iniuria ꝑ
ignorantes

a ¶ Dēt certū qđ doctorib[us] pro licētia. ad-de qđ collegiū doctoꝝ non pōt ſtatuū no uum cōdere q̄ grauent docto rādos. Ita no. bal. in autē. ha bita col. ij. l. ſi. q. principali. §. ſi. quid in col- legio. ꝟ. ne fili us. pro patre quod tn̄ ſecrū peduuū col- legium mea tē peſtate minus bene ſnauit.

b ¶ In cōſtru ctione muroꝝ Tu dic ꝙ qđ relictum ad pi as cauſas ſi in illos conuerti pōt nō poteſt preterꝙ ꝑ ro- manū pōtificē in alias cāu cō uerti ſec[us] ſi nō pōt i illas cāu conuerti. quia tunc ꝑ ipſ: vel inferiorē in ali as cauſas con uerti pōt. Ita not. card. l. cle. ra cōtingit. iij. q. et ſeq. et ibi bo. tex. de re li. do. bal. in. l. ſi quis ad dcli- nandum. ꝟ. de epiſ. ꝛ cle. bar. in. l. legatū de vſuf. lega. et pau. de caſt. cō ſi. xvj.

c ¶ De verbo iuxta. add bar. et bal. in. l. j. ꝟ. de epiſ. ꝛ cleri. aliqn dicit vici nitatē ꝓpe ꝑ. xxiij. pedes ꝫ lodo. ro. ſing. ſuis in v̄ſi. ſta- tutū. v̄ſi. dicit ſtatutū d quo panor. ca. qn̄ abbas extra d offi. dele. et. c. ex litteris de fide inſtru. ol- dra. conſi. xlix. alias. cxcvij. in et. in cōfeſſiōe cuiuſdā dona- tionis et alex. conſi. viij. vol. iiij. vbi etiā di- cit ꝙ q̄nqꝫ po- nitur pro intra et cetera per. l. vrotem. ſ. le gauerat. cum glo. ſua. ff. de lega. iij.

d ¶ Baculū de pictū ſigno ſui dn̄i. Adde tētū in. l. prohibitū in pri. et qđ ibi notatū in apo- ſtil. ad eū in. ꝟ. cognoſcant. ꝟ. de iure ſiſci li. x. et ibi an. ꝙ eis cum teli ba culo vl̄ ſigillo dn̄orum ſuorū ſine litteris cre datur.

ignoꝛantes ipſos eſſe ſeruientes non punirentur amplius
ꝙ ſi aliciu alteri priuato feciſſent iniuriam.ff. de iniur.l.
item apud labeonem.§.ſi qs virgines.⁊.ff.loca.⁊ cōdu‑
cti.l.ſi quis ignoꝛans.⁊ idem poſſet de clerico non con‑
a ſurato verberato p ignoꝛātez ꝙ nō ſit excōmunicatus
5 de quo etiam ibi nota.in glo. ¶ Item ſunt in argu.ꝙ il
li cui eſt conceſſa ſaluagardia debent concedi penūcelli
regij ⁊ apponi ſeu appēdi in domibus ſeu predijs vt co‑
gnoſcant oēs quibus ille domus ⁊ predia ſunt in ſalua‑
gardia ſic etiam ſcriptura quādoqꝫ ponitur in loco pa‑
tenti pro noticia cōtrahentium vt.ff. de inſtito.l.ſed ⁊ ſi
pupillus.§.proſcribere.⁊.§.precedēti de facto ſaluagar
die ſcripſi plene.§.de nauicula.l.ab hijs.Ja.reb.

b ¶ Non ſit ex cōmunicatus. Adde panoꝛ. in.c.j.nu.v.et quod ibi notaui i apoſtil ad eum in.v.ipſo facto extra de apoſta. gemi. c.j.nu.ij.et ibi etiam notaui in apoſtil. ad eum in.v.ipſo iure et ibi etiā philip.frā.nu.j.et quod notaui i apoſtil.ad eum in vſi.con ſurā et veſtis. de vita et ho. cle.li.vj.⁊ gui. de'cang.in.l.ſi quis per colum niā nu.j.⁊ ſeq. et quod etiam notaui in apo. ſtil. ad eum in vſi es excōica tus.§.de epiſ. et cle.

1 Diuinam. Duo dicitur in hac.l. Pꝛimo cōfir‑
mat.l.que eſt.§.eo.l.ſi quis p diuinā ꝙ nul‑
lus de vꝛbe regia vel etiam prouincialis au‑
deat de aque ductu aquā ſumere ſine pꝛinci‑
pis auctoꝛitate.⁊ tūc inſinuato pꝛincipis re
ſcripto coꝛam prefecto vel corā hijs qui de ipſo poſſunt
cognoſcere. Secūdo dicit ꝙ qui contra predicta fecerit
denaꝝ libraꝝ auri condēnatione et alia pena grauiſſi‑
ma ferietur ſm Dulinū.vel ſic hec.l.cōfirmat precedeñ.
ſcilꝫ ꝙ nulli liceat aquā ducere de publico aqueductu et
imponit aliam penam.§.⁊ imponit aliā penam ſup illas
2 que per legem imponitur. ¶ Et not.hāc.l.ꝙ quādo.l.
ſequens imponit penā maioꝛem quā precedeñ.pro deli
cto ꝙ habet locum pena vltime.l.⁊ etiā precedeñ. ꝙ eſt
veruꝫ quādo.l.ſequens cōfirmat precedeñ.alſ quis nō
poteſt fieri reus duabus legibus pꝛo eo.delicto.l.qui ſe
pulcra.C.de ſepulcro vio.et.ff.de accuſa.l.ſenatus ſeu
ſint. Bar.diſpoſitionem legem ſiue oꝛdinationem ſan‑
ctiſſima ciuitate ſcilꝫ romana veteri ⁊ idem poteſt dici
de conſtātinopoli ſine diuinis apicibus.i.ſine reſcriptis
impꝛialibus moꝛe ſolito.i.cōſulto.tue celſitudinis loqui
tur prefecto pꝛetoꝛio grauiſſima.i.arbitraria.

¶ De gladiatoꝛibus penitus tollen
dis. Rubꝛica.

1 CRuenta. Imperatoꝛ conſtātinus era‑
dicauit cruēta ſpectacula que fiebāt in
ocio ciuili ⁊ domeſtica quiete:qꝛ cruēta
erāt ⁊ ſanguinem effundebāt vnde gla
diatoꝛes eſſe omnino pꝛohibuit/vel ſic
certamina cum gladijs in quibus ſan‑
guis certātium effunditur fieri pꝛohibe‑
retur.hoc dicit ſm Odoffre.Dul.⁊ an cruenta ſpectacu‑
la ſcilꝫ certātiuꝫ in quibus cruoꝛ ſeu ſanguis effunditur
que fiebant inſpiciēte publico populo qñ hec ſunt pro‑
hibita ſed alia ſpectacula honeſta que nō offendūt ſan‑
guineꝫ vt ſunt ludi pmiſſi de quibus.C.⁊.ff.de alea.⁊.§.
de ſpectaculis. illa ſunt pmiſſa vt in eis habetur/in illis
autem in quibus eſt dubiū vt ſunt haſtiludia que cōmu‑
niter ſiunt cum gladijs diſpūctatis.⁊ tūc in dubio habe
tur liceñ.vt ſcripſi.§.de ſpecta.l.j.ſup glo.j.ibi duella ⁊c.
b Sup hoc an duellū ſit hodie pmiſſum aliquo caſu ⁊ vi‑
2 detur ꝙ ſic qꝛ certamina pugilum ſunt permiſſa ⁊ illis
dabatur premiū.ergo⁊ duelluꝫ.§.de alea.l.ſ.lib.x.⁊ di‑
cto.§.in collucta tione in glo.alleg.ff.de re iudi.l.como‑
dis ſi ergo premiātur ꝑpter pugnam.ergo pugna eſt li‑
cita.ff.de regu.iuris.l.ſine hereditaria/Item quia pmit
titur pugnare cū beſtijs.ergo cum hominibus cuꝫ idem
periculum ſit vtrobiqꝫ.ff.de poſtulā.l.ſ.§.remouet/Iteꝫ
videtur ꝙ permittatur ſaltim in defectu ꝓbationis arg.
ff.de queſt.l.ſ.circa pꝛin.⁊.l.de minoꝛi.§.toꝛmenta.in qui
bus legibus dicitur ꝙ veritas inquirēda eſt quibuſcūqꝫ
modis.ff.de teſti.l.teſtium.§.tu mag/Item videtur ꝙ
ſaltim pmittatur vbicūqꝫ agatur de fide rapta vt in cri‑
mine leſe maie.⁊ pꝛoductionis.nā in tali crimine debet
ſe purgare diuino iudicio.§.de iure delibe.l.ſiñ.§.liceñ.
⁊.§.de hijs qui ad eccleſiam confu.l.fina.§.ſic.vbi.⁊ de
aboli.l.fallaciter.ſed in duello eſt diuinum iudicium.er‑
go ⁊c.⁊ pꝛo hoc videtur caſus in feu.de cle.vio.pa.§.ſi
miles.⁊.§.ruſticus.et de pa.tenen.et eius vio.§.ſi quis
hominem. ¶ Item videtur ꝙ ſaltim habeat locū in cri‑
mine leſe maieſtatis cum dicitur crimen pduelli inſti.de
here.que ab inteſt.defe.§.p contrarium/Item fuit alia
opinio ꝙ in nullo caſu ſit pmiſſum de iure romano.i.ſm
leges ⁊ hoc eſt verum ad qō pꝛobatur:quia nemo in ſua
cauſa debet ius dicere.§.ne quis in ſua cauſa.⁊.ff.de iu
di.l.iul/Et ſi dicas ꝙ poteſt,cum auctoꝛitate ſuperioꝛis
ſcilꝫ pꝛincipis vt not.in.l.iuſte.ff.de acqui.poſſeſ.dico ꝙ
non debet iudex pmittere aliciu vt aliquis ſibi dicat ius
vt.§.de exact.tribu.l.miſſi.⁊ de cano.lar.xi.l.ij/Item qñ
aliquid eſt pꝛohibitum ⁊ id per qō peruenit ad illud.ff.
de ſpon.l.oꝛatio.Sed.ll.pꝛohibēt ne iudices pmittant
partes venire ad arma vt.ff.de vſufruc.l.equiſſimum.et
ff.cōmuni di.l.cōmuni diuidūdo.§.ſi inter/Iteꝫ qꝛ non
eſt pmittēdum id ex quo ſequitur triſtis euētus.§.de ve
teri iure enu.l.ij.§.inuitus.ff.de cōdi.⁊ demon.l.cum ta
le in pꝛin.ſed ex hoc poteſt ſequi triſtis euentus ⁊ pire
innocens:quia vidimus multos ⁊c.vt n ot.in dicto.§.ſi
quis in colluctatione ergo⁊c/Item qꝛ in iudicio ſeruāda
eſt equalitas.§.de fru.⁊ litis expeñ.l.ſi.l.de ꝓxi.ſa.ſcri.
l.in ſacris.xij.Sed in tali duello nō poteſt ſeruari equa‑
litas:qꝛ in tali duello impoſſibile eſt repire duos homi‑
nes equalis virtutis.ff.de condi.inde.l.ſi non ſoꝛtem.§.
3 libertus.ergo ⁊c. ¶ Item id per qō deus tentatur illici
tum eſt iure diuino.§.de paganis.l.ſi.⁊.l.vt pꝛophanos
vt.§.de theſauris.l.j.⁊ Exod.xx.c.Mathei.iiij.c.queri‑
tur cur patriarcha. Sed in tali duello tentatur deus vt
nota.in dicto.§.ſi quid in colluctatione ⁊ extra de purg.
vulg.c.j/Item ꝙ aut dicet ꝙ aut habet locum in cauſa ci
uili ⁊ non poteſt.§.de actio.⁊ obliga.l.negantes. Item
nec circa criminalia quod ꝓbo qui aut conſtat de crimi‑
ne ⁊ tunc eſt puniendus.§.de penis.l.que ſententiam.
aut nihil pꝛobatur.⁊ tunc abſoluendus eſt.§.de eden.l.
qui accuſare/aut ꝓbatur ſemiplene.⁊ tūc locus eſt que‑
ſtionibus.ff.de queſtio.in.l.j.in pꝛin.⁊ per totum ⁊ non
4 eſt locus duello. ¶ Item in criminibus debent eſſe pro
bationes luce clarioꝛes.§.de pꝛobatio.l.ſciant cūcti.ſed
duellum non eſt clara ꝓbatio imo obſcura ⁊ fallax:quia
ſuccumbit innocens ſepe vt dixi ergo ⁊c. Item certi ſunt
pꝛobationum in criminibus ⁊ iure ciuili induci vel per
teſtes vel inſtrumenta vel queſtiones vt.§.de queſtioni.
⁊ ꝓbatio.ꝑ totū ⁊ quoꝝ ap.nō reci.l.ij.ſꝫ iſta nō enume
rātur inter illos:ḡ nō eſt pmiſſuꝫ.ff.de hijs qui ſunt ſui
vel alie.iuris.l.patre furioſo.⁊ ita notat gl.ff.ad legē iul.
ma.l.ſi.⁊.d.§.ſi qs in colluctatione ⁊ de le.ij.l.cū filius.
§.ſi/Itē princeps nō pōt facere ſtatutū qō eſſet illicitū
cum ſit duellum ius diuinum ⁊ inferioꝛ non poteſt tolle‑
re legem ſupioꝛis vt not.§.de vſur.autent.ad hec.⁊.xxi.
diſtinct.c.inferioꝛ/nec obſtat.l.in contrarium.§.allega.
quia permiſſa erat pugna cauſa virtutum experienda‑
rum licet ibi mōꝛs poſſet euenire. Item ibi nō fiebat pu
gna cum gladio/Item non obſtat qō dicitur de fide ru‑
pta veruꝫ eſt ꝙ permittitur diuino iudicio ſcilꝫ iuramen
to que punitio eſt permiſſa de iure canonico vt extra de
pur.ca.c.j.⁊.ij.⁊.c.veniam.⁊.c.ſeq.ſed per duelluꝫ non:vt
dixi/non obſtat etiam.§.ſi miles ⁊c.ſi quis hominem in
feu.quia loquūtur de iure lombardoꝛum.nos de iure ro
manoꝛum loquimur/nec obſtat glo.§.contrarium.quia
ibi eſt opi.pla.que non eſt vera/Item non obſtat in lō‑
bardia de homicidio liberi hominis.l.recolim⁹.vbi duel
lum filius pꝛo ſuo patre occiſo cum bene opponere po‑
terat.quia illa loquitur de conſuetudine lombardoꝛum
⁊ longobardoꝛum que non obtinet cōtra ius cōmune ci
c uile romanoꝝ nec facit ius/Nec obſtat eo.tit.l.qui ve‑
ro vbi ille qui pendente treuga vel poſt oſculum pacis
hominem dicitur occidiſſe debet ſe defendere per ſe et
non per campionem ſi duellum ſibi opponatur:quia lex
vt.§.pꝛoxima.§.item/Eodem modo reſpondeo ad.l.qui
cunqꝫ eo.tit.quia non tenent contra ius diuinum cano‑
nicum nec ciuile.⁊ quia ſunt conſuetudines licet praue.
/Iteꝫ non ob.in lōbardia de paricidio vbi dclarat de pa
ricidio ſi duellū ſibi offeratur debet pugnare ꝑ ſe ⁊ nō ꝑ
campionem niſi decrepitas vel iuuenilis etas vel infir‑
mitas aliud ſuadeat qꝛ pōt tūc duellū refutare/Eodem

b ¶ An duellū ſit hodie pmiſſum. Uide gemi.in.c.j.§.ſacri.nu.vij.⁊ qō ibi notaui in apoſtil.ad eum in vſi.pugnaſ de homi.li.vj.panoꝛ.c.j.nu.j.et ibi etiā notaui in apoſtil.in.v.duella extra de purga.cano.bal.in.c.j.col.vij.de pace ⁊c.l.vſi.feu.Cal.conſi.j.in ti.de treu.⁊ pace coſtra.cō ſi.cxcj.

c ¶ Nec facit ius. Addō ꝙ ē non dꝫ allegari qꝛ ille.ll.longober.ſunt abrogate:⁊ receſſerunt ab vſu vt not.glo.xj.q.j.c.qcunqꝫ.§.hinc ſi quis glo.in vſi.feu.ti.j.c.j.Iaco.de alua.in prelu.feu.⁊ bal.in au ten.dos data.§.de dono.ante.nup.

modo pōt rñderi ad .l. ſi quis ſeruis. in ti. de fur. ꝛ ſeruis
fugi. vbi ſeruus pōt ſe defendere ꝑ pugnātiam ſi de fur
to accuſetur ꝛ in co. ti. l. ſi quis aliū de furt. vbi facta ſint
pena ꝓ furto ꝛ deuictus fuerat qui furtū non fecerat et
apparuit poſtea ꝙ furtū fuerit factum ꝑ alium et debet
reddi de victo. id qd̄ ſoluerat ꝑ que bene patet ꝙ falſa
eſt ꝓbatio ꝑ duellum/ſed ꝑdicte omnes .ll. ſunt locales ꝛ
non gñales ꝛ cōſuetudinarie ꝛ non valēt neqꝫ tenēt ipſi
autem obſeruāre eas inter ſe ꝛ male/Et idem dico ad .l.
ſi quislibet homo. eo. ti. vbi delatus pōt ſe ꝑ pugnam de
fendere cū ſcuto ꝛ fuſte/Item codeꝫ modo rñdetur ad .l.
ſi quis vxorem in eo. tit. qualiter quis ſe defendebat vbi
mulier ꝑ maritum accuſata de adulterio ſe pōt defende
re ꝑ pugnam facientem ꝑ aliquē de ſuo gñe/Item codeꝫ
modo rñdetur ad .l. ſi quis alium cito in eo. tit. vbi pōt
quis appellare aliquem ꝓ incēdio vel furto dum tamen
prius iuret ꝙ nō querit aſto ante eum ꝑ pugnā fatiga
re ſi qua mulier contra ſuſpitioneꝫ/Item nec obſt. l. qui
buſcūqꝫ vbi pugna ꝓ infidelitate ſm̄ cōſuetudineꝫ eiuſ
dem loci vt in feu. de aliena. feu. pater. §. nō eſt conſuetu
do mediolani ꝛ ibi ꝑ colūbam plura ſunt notata de pu
gna/Itē in lombarda in ti. de homicidijs li. ho. l. recoli
mus vbi dr̄ ꝙ ſi aliquis qui pugnauit ſuit deuictus qꝛ de
diuino iudicio eſt incertū quare ſuccubuit nō imponitur
ſibi pena mortis ſed pecuniariter punitur qꝛ multi ſuc
cumbūt licet ſint ignorātes: ſed ꝓpter prauā conſuetu
dinem longobardoꝝ legem impiam ſe vetare non poſ
ſe rex ipſe atteſtatur ꝑ qd̄ concluditur ꝙ .ll. ille de cōſue
tudine praua lōbardoꝝ loquitur. Et ꝙ duella admitti
non debent qꝛ talis ꝓbatio falſa eſt ꝛ de diuino iudicio
incerti ſumus. Et ideo tales conſuetudines non ſunt te
nende neqꝫ ſeruande: ſed potius extirpande ꝛ eradican
de: nec etiam ſtatuta in ꝯtrium facta ſunt ſeruanda vt .s.
con. de ſuſceſ. auꝭ. omnes ꝑegrini. et in auꝭ. vt nulli iudi
cuꝫ. §. j. ꝛ extra de ſymo. c. non ſatis. §. fi. qꝛ diuturnitas
temporis peccatū non minuit. ſed potius auget ꝛ cōſue
tudines ꝛ ſtatuta que canonicis vel diuinis obuiant in
ſtitutis ſeruari nō debēt vt ibi ꝛ extra de cōſue. c. ij. ꝛ c.
quāto. ꝛ c. fi. ꝛ ideo iudices ꝛ principes qui duella ꝑmit
tunt grauiter peccāt/Item pugilles ꝛ duellātes peccant
inter ſe/quidam tamen dicūt ꝙ ꝓuocatus duellum reci
piat vt de crimine ſibi impoſito non dānatur ꝛ ſi totali
ter a peccato nō excuſetur culpa tamen multū attenua
tur vt nota. ꝑ Ray. de pena forti in ſumma ſua. in ti. de
duello/Inno. videtur tenere ꝙ peccat etiā qꝛ potius de
beat omnia mala pati ꝛc. vt not. ꝑ ipm̄ extra de cle. pug.
in duello. c. j. Et ꝙ ꝓhibitum ſit duellum ꝛ nota Roffre
dum in ſumma ſua iuriꝫ canonici in ti. de purgatione ca
5 no. vbi reprobat. ¶ Et dr̄ duellum ſingulare ꝛ de hoc
etiam an ſit ꝑmiſſum duellū ꝛ dr̄ hic. ꝛ not. ꝑ An. de ba
rulo. in lectura ſua/Item non ob. ij. q. v. monomachiam
et ibi in ſtrictu. ſ. preſ byteri factum eſt ꝛ talia in exem
6 plum non trahūtur. ¶ Item non obſtat ꝙ bella gñā
lia ꝑmittūtur ꝛ ꝑ iura approbātur etiam a lege diuina:
vt. xxiij. q. ij. c. dñs non. ꝛ c. ij. ꝛ c. iuſtū. et in multis capi
tulis: quia bella gñalia ſunt iuſta ſi fiant ex edicto regis
vel principis ꝓ defenſione reipublice vel ꝓ rebus repe
tendis vel ꝓ iniurijs repulſandis velut ad finem vt pax
a fiat et ſic ob cauſas rationabiles bella gerūtur[a] nec ſic
bellare eſt peccatū. vt. xxiij. q. j. c. militare ꝛ c. quis etiaꝫ
patitur in bello. ꝛ c. item iohānes. et vide ꝙ not. in glo.
ſummali. et. xxiij. q. ij. in ſumma. et eadē cauſa. viij. c. ſic
nulla. ſed duella ſingularia non fiunt ob cauſas tales et
ibi tentatur deus: qꝛ ꝓbatio eſt incerta ꝛ ſic non eſt ad
mittere arg. .s. de ꝓbatio. c. in ꝑſentia cum ibi not. ſuper
verbo in dubiū. in ſi. cauere aūt deberent dñi tempora
les ꝛ iudices vt duella non ꝑmitterēt: ſed tamen ipſi hoc
male ſeruant vt plures de facto vidi. et audiui: ꝛ dānant
animas ſuas et faciūt dānare animas alioꝝ qui cū eis
conſentiūt et ſi dñi et eccleſiaꝝ ipſos duellantes ꝛ domi
nos temporales cenſura eccleſiaſtica ipſos arcerent be
7 ne facerent. ¶ Quero primo ſi iuramēta terribilia que
preſtantur per duellantes ab vſu ꝛ obſeruantia talia iu

a ¶ Bella ge runtur. Adde per. or. c. quod in dubijs nu. ij. et quod ibi notaui in apoſtil. ad eum in vbi. intereſſe bellis extra de pe. et iſtuꝫ in c. cum ad feliciſſimꝫ nu ij. et quod ibi notaui in apoſtil. ad eum in vbi. non poſſunt. Et de quibus na. vel pēta. li. x.

ratores admittere ꝛ recipere debeant ipſi enim non ſoluꝫ
iurant ſuper quattuor ſancta dei euangelia ꝛ ſuper cru
cem: imo adijciūt ꝙ ipſi dant animas ſuas in ꝑditioneꝫ
ſcꝫ ꝓuocans ſi non credat eſſe verum illud per qd̄ duel
lum obiecit ꝓuocato. E conuerſo ꝓuocatus iurat crede
re ſe eſſe innoxium ꝛ quedaꝫ alia adijciūt. Et videtur ꝙ
talia iuramēta admitti non debeāt qꝛ exorbitant a for
ma cōmuni iuramēti calūnie: qꝛ iura precipiunt euitari
iuramēta que parent laqueū animabus ꝛ prebent occa
ſionē delinquēdi vt. ff. de cōdi. inſti. l. que ſub cōditione
de interdic. vidui. l. ij. Leges enī que ꝑiuria puniūt non
debent viam periurijs apire vt ibi dr̄ in fi. ꝛ facit arg. ad
premiſſa. ff. de in litem iuran. l. videamus/Item conſue
tudo de non preſtando iuramentum de calumnia repro
batur vt extra de iuramento calumnie. c. ceterum. ergo
ex aduerſo videre ꝑ obſeruātiam talis de tam periculo
ſo ꝛ graui iuramento preſtādo non teneat cū iuriuꝫ pre
dictoꝝ. Sed videtur ꝙ talia iuramenta debeant recipi
ꝛ ſeruari vt in auꝭ. iuſiuran. qd̄ preſtatur ab his qui ad
miniſtra. recipit in princip. §. fi. ij. colla. nam ibi ad reci
piēdū. partem cum iuda ꝛ ad lepram girei ꝛ ad tremorem
caym ſe aſtringunt ſe ſupponūt iudices: ſed ſm̄ conſue
tudines obſeruantias longobardorum iurant ſolum ꝙ
non aſto aīo: ſed qꝛ credunt vel ſuſpicantur ita eſſe ipm̄
qui prouocauit ad duellum vt in lōbarda qualiter ſe de
fendat. l. ſi quis vxorem. credo ꝙ verbum iſto animo ꝙ
non pro vindicta ꝛ odio ipſum prouocauit ad duellum ꝛ
habetur de conſimili iuramento calumnie. l. j. §. fina. ad
l. iij. contra allega. poteſt reſponderi ꝙ loquitur de iura
mento ſuper facto futuro preſtando hic ſuper preterito
ꝛ preſenti ꝛ de crudelitate/Item in .l. ij. remittitur iura
mentum qꝛ poſſet conuerti in damnum reipublice cuius
intereſt ꝙ repleatur liberis hominibus ꝛ propter alias
rationes ibi poſitas remittitur predictū iuramētum: ſed
in caſu noſtro ſi non expediat prouocātibus ſi iurari po
terit cauſam incomodū reipublice conſultare: qꝛ multi
obtinebūt ab iſto prauo vſu duellandi timoris talis iu
ramenti. ꝛ facit ad hoc arg. C. de iudi. l. rem non nouam.
8 ¶ Item quero ſi arma duellantiū debeant in numero
ꝛ longitudine coequari vt lancee ſint eiuſdem longitudi
nis. ꝛ credo ꝙ ſic propter obſeruātiam ꝑ quam lancee ſi
non ſint eiuſdem longitudinis illa que eſt longior frāgi
tur quatenus excedit in longitudine alterā lanceā/Iteꝫ
in nūero enſiū ſeruatur vt quilibet habeat duos enſes
ſolū ꝛ in quibuſdam alijs armis ꝛ facit ad premiſſa: qꝛ ꝑ
iudiciū duellū adoptatur licet male: ſed in actibus iudi
ciariis debet equalitas obſeruari vt. .s. de fruct. et litis
expē. l. fina. ꝛ impietas reprobatur vt. .s. de re iudi. l. fi.
Item quero ſi debēt conſtringi duellantes ad iurandū
ꝙ non habent virtuoſos vel precioſos lapides aut bre
ues propter que poſſent obtinere in duello et credo ꝙ
ſic propter equalitatem ſeruādam vt. .s. dictū fuit propi.
Item qꝛ duellari non debet cū doloſis artibus ſeu dece
ptioſis: qꝛ ſi iuſticiam habens ꝓ ſe ſuccūbere poſſet qd̄
eſſet iniquū ꝛ iniuſtū: ſed cū proprijs corporibus ꝛ armis
certare ꝛ duellare debēt ſicut in certamine iudiciali non
debet per dolum aliquid fieri per quod poſſet obtine
re ille qui ꝑ ſe ius non habet ꝛ hoc continetur in vno de
capitulis iuramēti de calūnia. ꝛ in ꝑmiſſione de iudica
to ſoluēdo: qꝛ per dolū vel ꝑ fallaciam aduerſarius deci
pi non debet vt. ff. de dolo. l. j. ꝛ. ff. de tranſact. l. qui cum
tutoribus. §. qui per fallaciam. ꝛ iudicia claudicare non
debent vt. ff. de arbitris. l. ſi cum dies. §. ſed ſi in aliqueꝫ
in fine/ꝛ in duello expectatur diuinū iudicium ꝛ auctori
tate iudiciaria ſit de facto ſi de iure fieri non deberet ar
gu. contra. xxiij. q. ij. dicit dominus noſter. vbi dicitur ꝙ
per inducias pugnare licitum eſt: ſed illud obtinet in bel
lijs generalibus ꝛ iuſtis in quibus poteſt pugnare om
nibus modis per quos inimici poſſunt vinci: ſed in duel
lo ſcꝫ in bello ſingulari ſecus ꝛ hoc de cōſuetudine opor
tet: quia iurant ꝙ non portant lapides precioſos virtuo
9 ſos vel breues. ¶ Sed q̄ro ſi ꝓuocatus ad duellū ꝓ cri
b mine capitali ſi deuictus debeat puniri[b] ſicut de crimine
iudicatus/iter

b ¶ Debeat puniri. Add bal. in. l. j. .s. de dedi. libe. et in. c. j. col. viij. in ti. de pace te. et Alex. in. l. ex ſi iure. ff. de iuſti. et iure.

iudicialiter fuiſſet deuictus ⁊ dico ꝙ non: quia in iudi-
cio condẽnatus eſt crimine clariſſime eſt probatum ⁊ alias
non: vt. C. de penis. l. qui ſententiam. Sed ꝓbatio que fit
ꝑ duellũ nõ eſt certa nec clariſſima imo dubia ⁊ incerta ⁊
ſepiſſime contingit ꝙ ſuccumbit innocens exemplũ de
purgatione vulgari. c. ſignificantibus. ⁊ ita de viſu ſerua-
tur ⁊ alia pena pecuniaria vel relegationis imponitur ⁊
hoc etiã obſeruatur ſm cõſuetudinem lõgobardorum in. l.
recolimus in ti. de homicidio liberorum hoim quia de iudi-
10 cio diuino incerti ſumus vt ibi dr. ¶ Sed iuxta ꝓmiſ-
ſa quero pone quidam miles Guillermus noie dixit al-
teri militi Raymũdo noie ꝙ ipſe ꝓditorie retinebat cer-
tam pecuniã pro ſtipẽdijs ipſius ſibi creditã ⁊ eam ei de-
bere denegabat ⁊ ſuũ vaylectũ eam portãtem interfici fe-
cerat ⁊ ꝑdictus dñs Raymũdus reſpondit ꝙ ipſe mẽtieba-
tur ⁊ ꝙ ipſe eũ debellaret in cãpo clauſo ⁊ tradidit vadiũ
⁊ ꝑdictus dñs Guil. recepit bellũ ſibi oppoſitũ dicẽdo
etiã ꝙ ipſe debellaret eũ ipſo: ⁊ ꝙ falſo pecuniã ſe debe-
re negabat. Quero quis iſtorum cẽſeatur prouocãs ſeu
appellans ⁊ dicit ꝙ dñs Raymũ. qui bellũ prius oppo-
ſuit ar. ff. de iudi. l. in trib⁹. ⁊ ꝑ hoc inſti. de interdictis. §.
plene in ꝟſi. duplicia eſt igitur vterqꝫ bellare voluerit ille
qui primo bellũ obiecit. ſ. dñs Raymũ. aliũ dementiẽdo
⁊ ad bellũ ꝓuocando cenſet obtinere ptem ꝓuocãtem.
Sed videt ꝙ imo alter. ſ. dñs Guil. qui dicebat pecuniã
aliũ retinere ⁊ ꝓditorie vayletũ feciſſe interfici quia alter
opponebat duellũ. ſ. dñs Raymũ. ad purgationem ⁊ de-
fenſionem ſui. ⁊ facit ad hoc. ff. de bo. li. l. qui cũ minor. §.
ſi libert⁹ ipſe enĩ videt defenſorẽ ptis ſuſtinere ⁊ alter ac-
cuſator ⁊ facit. l. eadem. l. in ſeruitutem in prin. ſic nec il-
le dr delator qui crimina in aliũ retorquet vt. C. de dela.
l. nulla. ⁊ l. ex vana. ⁊ ff. de iure fiſci. l. delator. ⁊ qui ꝓ ſua
defenſione excepit vel appellat ptem ſuſtinet defenſoris
non actoris vt ex de except. c. cũ inter priorẽ ⁊c. dilecti fi-
lij ⁊ c. ſi. cum ibi no. in vtroqꝫ c. ⁊ circa hoc multum refert
quia prouocãs vel alium appellãs dz ꝓuocatũ aggredi et
ipm debellare ⁊ vincere infra vnũ diẽ a ſolis ortu vſqꝫ ad
occaſum ſm cõſuetudines gallicanas ⁊ niſi hoc faciat vi-
ctus reputat ⁊ ꝓuocatus reputat victoriam obtinuiſſe.
11 ¶ Sed circa premiſſa aduertendum ꝙ ille qui obiecit
duellum primo dixit ꝙ ipm debellaret ⁊ ſic ſe obtulit ad
bellandũ ⁊ ſic videt prouocãs. Item eius aduerſari⁹ reſpon-
dit ꝙ ipſe pugnaret ⁊ ꝙ ipſe reciperet pugnam ⁊ ſic videt
ꝙ dñs Raymũ. ſit prouocãs ⁊ ita debeat aſſallire dñm
Guil. ⁊ prim⁹ in cãpo intrare ⁊ infra ſolis occaſum aliũ
deuincere vel ſupare alias ꝓuocatus reputat obtinuiſſe
triũphum ſi ante occaſum ſolis nõ fuerit deuict⁹ ⁊ habet
ver⁹ in ꝑalleg. l. in trib⁹. ꝓpterea ipſe incepit duellũ op-
ponere etiã predictũ dñm Guil. dementiendo. nam ꝑdi-
ctus dñs Guil. fuit ad bellũ incitatus ⁊ ꝓuocatus. nam
ſi predictus dñs Raymũ. non debellaret ipm: ſed ſtaret
in cãpo ſic ⁊ ille qui onus ꝓbationis aſſumit ⁊ in ſe ꝓba-
tionis onus trãſfert tenet ꝓbare vt. ff. de ꝓbat. l. circa.
¶ Non obſtãt iura in ꝯtrarium alle. quia loquũtur in excipiẽte
vel ꝯtra aliũ crimina retorquẽte pro ſui defenſione: ſed
in qõne pñti non ſolum ſe culpabilem negabat. Sed ad
12 bellandũ ſe offerebat. ¶ Veruntamen ſm cõſuetudines
gallicanas ſi delatus de crimine ꝑ aliquem dicat delato-
rem mẽtiri ⁊ paratũ ſe defendere offerat ꝑ duellũ ⁊ alter
duellũ recipiat pro verificatione ſue denũciationis repu-
tatur ille qui duellũ obiecit appellatus ⁊ alter qui verba
detulit appellans ſeu ꝓuocãs vt dici audiui. ¶ Sed iu-
xta ꝓmiſſa quero ſi ſtatutũ ſeu arreſtum regiũ eſt ⁊ cõſue-
tudo gallicana videlz ꝙ ꝓuocatus ſeu appellãs victus
reputetur niſi prouocatũ veriſimiliter infra ſolis occa-
ſum poſſit ꝓuocatus aliquo iure vel ratione fulciri ⁊ vi-
detur ꝙ ſic quia prouocans alium ad duellũ debet ſibi im-
putare: quia duellum obtulit cũ eſſet certus de conſuetudi-
ne ⁊ breuitate temporis duellandi. nam tẽpus etiam ſta-
tuitur accuſanti quo elapſo ſi accuſationem nõ exegerit
incidit in penam turpilliani vt. C. qui accu. non po. l. ſi ea
que. ⁊ C. de inge. ma. l. diffamari ⁊ facit ad hoc concor-
dãtie in. l. ſi ca. alle. in glo. ſic. ⁊ vna dies ſufficit pro inter
dicto aque ducende vt. ff. de aqua quo. ⁊ eſti. l. item que
ſitum. Sed ſm cõſuetudinem lingue occitane tres dies
dantur ꝓuocanti ad duellum pro qua dilatione facit. ff.
de glande lega. l. j. C. de no. aduoca. l. ſi. circa finem. igitur
gallici ſeruant ſuam conſuetudinem ⁊ illi de lingua occi-
tana ſeruant ſuam ⁊ de hac materia not. per Jacob. de
bel. viſu in feu. de pa. te. §. ſi quis hominem ⁊ per hoc in
ſumma in ti. de ce. pug. in duello. §. an ſit offerendum.
Jacobus rebuffi.

¶ De venatione ferarum. Rubrica.

1 Occidendorum. Cuilibet ꝑmittatur leo-
nes occidere ⁊ adducẽtes pricipi feras
beſtias vel manſuetas nõ debent in lo-
cis per quos trãſeunt vltra ſeptem dies
permanere. ⁊ ſi contra facit in quinqꝫ
libris auri priuetur. hoc dicit ſm Odof.
Dul. ⁊ Andr. ſummus. i. non permitti-
mus calumniam ⁊ reprehenſionem vel penam formida-
re. i. timere beſtias ſcilz feras alias manſuetas ſm Odof.
Guiller. tamen ⁊ Dulinus intelligunt de feris. i. nocuis
beſtijs. comitatum id eſt ad nos. quinis id eſt quinqꝫ.
¶ Quero circa legem iſtam que fuit cauſa vel ratio con-
dendi ipſa cum cuilibet ferarum beſtiarum venatio ſit gñali-
ter promiſſa: ⁊ ſic eas occidere ⁊ cape cuilibet licet vel pe-
nes ſe tenere dum tamen alijs nocere non poſſint vt. ff.
de acqui. re. do. l. j. ij. iij. ⁊ iiij. ⁊ l. naturaliter circa princ.
⁊ inſti. eo. ti. §. fera. ⁊ ff. de edil. edi. l. vel fratres que alias
ſub lege ediles autem. ⁊ l. gñaliter. ⁊ l. qui vulgo. Po-
teſt forte dici ꝙ ratio fuit: quia leones qui ſunt excellẽ-
tiores inter feras beſtias quandoqꝫ principi adducebã-
tur dum erant parui et iuuenes vt nutrirentur et tene-
rentur ⁊ quia forte ſubditi ad hoc dubitabãt ⁊ timebãt
ipſos cape ⁊ occidere fuit ſubmotus imꝑator ad cõden-
dum. l. iſtam vt decetero nullus dubitaret eos cape ⁊ oc-
2 cidere. ¶ Item nota ꝙ venatio leonũ ⁊ omnium ferarum a ¶ Cuilibet ẽ
a cuilibet eſt permiſſa[a] vt patet etiam in. l. ſupius allega. permiſſa. Ad-
⁊ quia in nullius bonis ſunt ideo capiẽtium efficiũtur vt de de veritate
dicto. §. fere nec refert in ſuo fundo vel alio capiantur: hui⁹ dicti Do-
quia vt dictum eſt capiẽti acquiruntur iure gẽtium vt. ff. nico. boerij in
de acquirẽdo. l. iij. ⁊ l. laqueũ. ¶ Poteſt tamen dñs fun- cõſue. bitu. ti.
di ſi ꝓuiderit volẽtem venari vel aucupari ſibi prohibe- de cõſue. ꝑdio
re ne ingrediatur cauſa venandi vel aucupandi ibi vt. ff. rum. §. v. et qđ
de aquirẽdo. l. quod enim. ⁊ §. fere. ⁊ ff. de ſeruitu. ruſti. ibi notauit in
3 pređ. l. diuus. ¶ Juxta hec quero nũquid comites vel apoſtil. j. in. C.
barones vel domini tẽporales vel iuriſditionem haben- rome. Tibi re-
tes poſſint iuſte facere prohibitionem gñalem et ſub miſſ. ẽ hoc tra-
pena furti vt nullus audeat venari in foreſtis vel ne- ctat.
moribus ipſorum apros ceruos vel alias feras ⁊ vide-
tur ꝙ ſic quia quilibet poteſt ſi preuiderit prohibere ve-
natorem vel aucupatorem vt non ingrediatur in fundo
prohibẽtis cauſa venãdi vel aucupãdi vt pz in dictis iu-
ribus: ergo ſi poſſunt hoc ſpãliter ꝓhibere poterũt ⁊ ge-
neraliter cum tantum operetur generalis prohibitio
quãtum ſpecialis vt. C. de preſcript. xxx. vel. xl. annorum
l. omnes. ⁊ ff. de adminiſtra. tuto. l. ſi duo plures. ⁊ xix.
diſtin. c. ſi romanorum. ⁊ facit ad argu. ff. de iuſti. l. ſed ſi
pupillus. §. de quo palam. ⁊ §. preſcribere. ſed in cõtra-
rium faciũt. ff. de ritu nup. l. generaliter mandãte. ⁊ ff. ſi
quis cau. l. ſed ⁊ ſi quis. §. queſitum. ⁊ ff. de acquiren. he-
re. l. ſi quis in bona. §. iuſſum. in verſic. ſed vtrum. ⁊ facit
contra conuẽtiones epſas. l. pro grauia. ¶ Item dici-
tur in. l. diuus. ⁊ in ſuis concord. ꝙ ſi dominus preuide-
ret ingredi volẽtem poteſt ei prohibere ⁊c. non ergo va-
lebit prohibitio generalis anteqꝫ vt a verbis legis non
recidamus argu. ff. de leg. iij. l. non aliter ⁊. ff. qui ⁊ a qui-
bus. l. proſpexit legiſlator ⁊ maxime in penalibus in qui-
bus eſt facienda reſtitutio vt. ff. de pe. l. ſi preſes et per
hoc faciunt que nota. in dicta. l. diuus per glo. quia licet
venator fundi ingrediatur contra prohibitionem domi-
ni et feras capiat non tamen cõmittit furtum. Sed cre-
do diſtinguendo ꝙ aut foreſte ſeu nemora ſunt parieti-
bus circumdata et circumdate vel vallato vel cepe: ita
ꝙ fere ſunt adeo incluſe ꝙ non poſſunt exinde exire et

tunc venantes furtum committerent vt. ff. de vſufruc. l.
vſufructuarium venari. §. ſi in viuarijs quia fere videtur
cū cuſtodia euadere nō poſſunt. argumē. ff. de acqui.
re. do. l. naturalem. §. fenuos. ⁊ idem crederem de cirogu
lis que in tali fundo ſtāt ⁊ ꝑſeuerant ⁊ ſe recōdunt in cla
perijs lapideis ꝙ capiētes cōmitterēt furtū preſertim
cum dñi ipſoꝝ fundoꝝ ⁊ clapioꝝ ipſos ibi tenēt ⁊ capiūt
qñ eis placet ⁊ cirogulli ibi paſcūtur ⁊ redeūt ⁊ pariūt et
nutriūt fetus ſuos. ⁊ facit ad hoc in feu. de cleri. vio. pa.
§. nemo recia. ⁊. ff. de acqui. poſ. l. iij. ❡ Item feras. Si
vero foreſte vel nemora non eſſent clauſe vel clauſa tūc
furtum non cōmitterent eos capiētes ⁊ dñi tꝑales ⁊ eorum
iudices male faciūt ⁊ preſtāt intereſſe q: venatiōes
⁊ piſcatiōes flumina publicoꝝ indiſtincte ꝓhibēt vt. ff.
de iniurijs. l. iniuriaꝝ. §. fi. ⁊ inſti. de re. di. §. flumina autē
4 cōcor. ❡ Sed quero ſi dñi tꝑales vel eoꝝ iudices poſ
ſent ꝓhibere ⁊ cū pena venationem ꝑdicum que fit cum
quodā inſtrumēto vulgariter nūcupato ſaumat ideo ſic
vocatur q: aſſimulatur aſine ⁊ ſic cū telis pannis ⁊ intus
ſtat venator ⁊ vadit ꝑ cāpos ad modum aſine ⁊ cū quo
dam alio inſtrō vocato tona artificioſe capit ꝑdices ⁊ ita
ſpoliant venantes terram de auibus perdicis ⁊ credo ꝙ
poſſit ꝓhiberi talis venatio q: redūdaret in dānum rei
publice ſi tot ⁊ tāte caperētur ꝙ nō poſſent preterea in
ueniri vel ſaltim raro ⁊ intereſſe reipubli. ne quis re ſua
male vtatur vt inſti. de his qui ſunt ſui vel ali. iur. §. fi. ⁊
q: talis venatio eſſet dānoſa patrie pōt ꝓhibi ne nimis
continuetur ⁊ pro hoc q: interdicitur alicui vſus dāno
ſus ſue rei. vt. j. de cipreſſis ex luco den. l. j. ⁊. ij. ⁊. j. de ſal
ga. nō preſtan. l. j. ⁊. j. vt ruſti. ad nullum obſe. deuo. ⁊ in
aut. de cōſul. ⁊ pau. nō ſemꝑ in ꝑun. ⁊. §. j. uij. coll. ⁊ licet
venatio feraꝝ ⁊ volucrum ſit ꝑmiſſa vt. §. ꝓxime dictum
eſt tñ modus exceſſiuus venādi qui redūdaret in ꝑiudi
cium reipublice pōt ꝓhiberi vt nō cōtinuetur q: genus
volucrum deuaſtaretur ⁊ etiā periret ⁊ idem dico de ve
natione immoderata que fit per quaternas. nā piſcato
res auertūt aquam fluuij ⁊ remanet alueus ⁊ piſces qui
ibi ſunt ſine aqua capiūtur piſces. ⁊ vidi de facto ꝓ his
facit. ff. de fluminibus. l. quominus ibi ſi modo ea aqua ⁊c.
⁊ eodē modo facit. ff. ne quid in flumine publico. l. j. ⁊ ꝑ
totum ti. ❡ Item iuxta fi. huius. l. quero de quibus be
ſtijs intelligatur glo. ⁊ Dulius. intelligunt de feris ⁊ be
ſtijs nociuis ⁊ ideo ꝓhibitum ſuit. j. ti. ꝑ paucos dies te
nerentur ⁊ q: poſſent nocere ⁊ dāna dare. ⁊ tale dānum
vult in tꝑe euitare ar. ff. de edi. edic. l. qui vulgo. Odo. au
tem intelligit de feris beſtijs ſeu manſuetis ⁊ alique be
ſtie māſuete poſſent etiā nocere vt leones qui ſunt qñqꝫ
a manſuetiª vt. ff. de poſtul. l. j. §. beſtias. Et eſt eadem ra
tio vtrobiqꝫ ꝓhibitionis: vel etiā forte ꝓhibuit in tꝑe vt
non ſtarēt in locis vltra. vij. dies hic taxatos ꝓpter ex
penſas ⁊ ductores ipſaꝝ. Jaco. reb.

a ❡ Sunt qñqꝫ manſueti. Ad de de. q. quam de facto vide occidere lꝫ ſit parū ab hoc dicto excolbitans ꝙ ſit pena ioculatorū ducentiū aialia fera vt leones et vrſos ſi exeūt clauſtra et irruunt i homines ⁊ mors ſequatur vide tex. ſing. in. l. qꝫ vulgo. cum duabꝰ prece. ff. de edili. edicto vbi ꝙ puniuntur pena ducentoꝝ ſolidoꝝ. qꝫ nota q: prima fronte diceres ꝙ pena mortꝭ venieбāt plectēdi.

❡ De mauima. Rubrica.

Clementie. Scias ꝙ cōſuetum erat ro
me fieri quidā ludus de mēſe maij hoc
modo ꝙ erat quedā puella bene orna
ta ⁊ bene parata ⁊ ponebatur in curru
pleno frondibus ⁊ floribus ⁊ in ſcenis
circa illā erant alie puelle ſtātes in pla
tea ⁊ accipiebant hoies trāſeuntes et
petebāt denarios regine: q: regina que eſt hic ꝑcepit ⁊
qñqꝫ ibant ad lenones eaꝝ ⁊ dabāt magna dona de tali
ludo gaudētes tñ q: habebāt colloquium cū eis ea tā
gendo fuit ꝓhibitū ꝙ ille ludus decetero nō liceret ⁊ ſic
ceſſit aliquo tꝑe ille ludus non fuit obſeruatꝰ ſuper quo
imꝑator ſtatuit ꝙ ille ludus fiat dūmodo nō fiat iniuria
caſtitati puellaꝝ ⁊ verecūdia caſtis moribus ꝑſeueret.
1 Odo. ❡ Et breuiter hec dicit ludus madij ⁊ leticia fuit
per aliquos principes ꝓhibitus ⁊ ꝓhibita ꝓuincialibꝰ
per electionem: ſed poſtea archadius ⁊ honorius ꝓuin
cialibus reſtitutis ⁊ reſtituta voluerūt tñ ꝙ fieret cum
omni honeſtate ⁊ caſtitate obſeruata ⁊ nota ꝙ principi
placebat caſtitas ⁊ etiā deo placet: q: eſt vna de virtuti
bus principalibus vt in aut. de leno. §. preponamus.

❡ Item morum honeſtas q: eſt vnum de preceptis vt
ff. de iuſti. ⁊ iure. l. iuſticiā. §. iuris precepta. ❡ Item ca
ſtitas potiſſime per ꝑlatos dꝫ obſeruari vt. §. de epiſc. ⁊
cleri. l. ſe. ꝙꝙ. ⁊. xxxiij. di. c. qui epiſ. ⁊ ibi multa de caſtita
te honeſta ⁊ bonis moribus ⁊ alioꝝ que in epō requirū
tur enumerātur ⁊ ad hoc. xxviij. di. c. qñ ⁊ caſtū primo di
ctum a caſtratione ꝑterea placuit veteribus etiam eos
ſic notari qui perpetuā libidinis abſtinētiam pollicebā
2 tur ſm Papiā. ❡ Unde dr caſtus qui carnis libidinem
refrenat ⁊ dr a caſtro tras. qꝫ eſt teſticulos amputare ⁊
prelati qui libidinē exercēt nō merētur dici ꝑlati ſed ca
nes impudici vñ ſi aliqui ſunt qui caſtitatem nō ſeruāt in
quit ille qui nihil ignorat. Jaco. reb.

❡ Ut armoꝝ vſus ruſticis vel inconſulto princi
pe ſit interdictus. Rubrica.

Nullus. Nulli permittitur arma portare
1 vel guerrā facere ſine principis volūta
te. h. d. opp. cōtra iſtam. l. ff. ad. l. iul. de
vi. pu. l. j. ⁊. l. plur aliter. §. fi. vbi ꝑmitti
tur portare arma in talibꝰ ibi expꝛeſſatꝭ.
Sol. ſm quoſdā hec lex ꝑ aut. de armis.
§. j. corrigūt illas q: nō eſt nouū ⁊c. vel
dicit ⁊ verius ꝙ iſte intelligūtur ſm illas: q: legū corre
ctio vt. §. de ap. l. ꝑcipimus. Item obſtat in feu. de cleri.
vio. pa. §. mercator. Sol. ibi ꝑmittitur cā ꝑiculi reꝝ ⁊ ꝓ
prij corporis euitandū ⁊ cū ꝑ. l. cōcedatur dr per princi
pem fuiſſe cōceſſum. Itē cōtra eo. ti. §. ad palatiū comi
tis vbi ex ꝑmiſſu comitis ꝑmittitur armoꝝ portatio ⁊ ſic
ꝓhibet portare niſi ex ꝑmiſſu ſolius principis. Secūdo
pōt dici forte ꝙ ibi princeps videtur ꝑmittere ex ipſo ꝙ
ipſe ꝑmittit arma portare ad rogatū comitꝭ: q: arma fa
cimus quibꝰ nr̃a impartitur auctoritas vt. §. de veteri iu
re enu. l. ij. in ꝟ. omnia eñi ⁊c. vel forte pōt dici ꝙ ille co
mes erat officiariꝰ imꝑatoris vel regꝭ vel eiusvices gerēs
Sed prima ſolutio in magis vel loquitur ſm vſum pa
trie in qua comites forte arma portare ⁊ portationē cō
cedere ex tolerātia regis vel principis poterāt. Itē op
ponitur in feudo hic finitur lex incipiūt cōſuetudines re
2 gni. c. dñs guerram. ❡ Sol. de cōſuetudine licet praua
magnates tyrānizantes ex tolerātia regis vel principis
guerriabāt in regno inter ſe nec dr ibi ꝙ hoc liceret eis
ſua auctoritate mouere guerrā ⁊ ꝙ loquatur ibi de cōſue
tudine patet ex rubrica que dicit ꝙ incipiūt cōſuetudi
nes regni ⁊ ſuppoſita cōſuetudine ibi dr ꝙ vaſallus in
guerra licita ſuū dñm iuuare tenetꝭ: reſtat igitꝭ ꝙ arma
portare vel fabricare vel guerrā mouere ꝓhibentꝭ oēs
⁊ ſi comites vel barones vel alij ſubditi ſine licētia prin
b cipisᵇ ꝯtrium facere preſumant puniēdi ſunt vt. ff. ad. l.
iul. maie. l. iij. circa me. de his ſcripſi. §. de fabri. ſup ru
brica. Quero igitꝭ ſi ꝑ conſuetudines pōt induci ꝙ poſ
ſint guerrare ſine licētia regia vel imꝑiali ⁊ videtꝭ primo
ꝙ ſic q: res de facili ad priſtinū ſtatum reducitꝭ vt. ff. de
pact. l. ſi vnus. §. ꝙ ⁊ in ſpecie. Sed iure ab initio fuerūt
bella introducta ⁊ approbata vt. ff. de iuſti. ⁊ iu. l. ex hoc
iure. ergo videtꝭ ꝙ ꝓpter conſuetudinem poſſint ⁊ eis li
ceat guerriare. Sed dico ꝯtrium ꝙ talis conſuetudo tan
ꝙ praua ⁊ ex qua plura mala ⁊ ꝑniciosa inſurgūt nō eſt
obſeruāda ſed potius extirpāda ⁊ pro hoc in aut. vt nul
li iudi. ⁊. §. de decurio. vt oēs iudices libr. x. ⁊ ibi nota. in
glo. ꝙ male cōſuetudines nō ſunt obſeruāde: ſed hic cō
ſuetudo mala eſt ⁊ prauā ⁊ occaſionem ꝑbet delinquēdi
⁊ ideo nō eſt ſeruāda ſicut nec pacta que ꝑbent occaſio
nem ſeu materiam delinquēdi vt. ff. de pac. dota. l. cōue
nire de pac. l. ſi vnus. §. illud. ⁊ ꝓ hoc. j. de decurio. ſꝫ ſta
tio. l. j. cū ibi nota. lib. xij. nec obſt. l. ex hoc iure in ꝯtrium
alleg. q: intelligitꝭ de bello iuſto ꝙ ꝑplꝭ romanꝰ indicit
hoſtibus vel de bello iuſte defenſionis vt ibi not. in glo.
illa eñi bella ſunt iuſta q̄ ex edicto principis indicūtur
⁊ approbantꝭ vt. xxiij. q. ij. c. dñs non. ⁊. q. viij. c. vt pridē.
❡ Sed bella comitū ducū ⁊ marchionū ⁊ baronū non
ſunt iuſta: q: ꝓpter inimicitias ⁊ ad vindictam ⁊ ad ma
los fines ⁊ plures mouētur ⁊ q: eis non cōpetit ius in
dicēdi bella: ſed ſoli imꝑatori vt hiet legibus que nō ha
bēt vel recognoſcūt

b ❡ Sine licentia principis. Adō qꝫ notatur i apoſtil. ad iſtā in. l. j. ne. vj. in ꝟſi. bella gerūtur. §. de gladiato. iſto. ſo.

bent vel recognoſcant ſuperiorẽ q̄ poſſunt de eis facere
iuſticiã.tales em̄ q̄ vtunt̃ imperialib⁹ prerogatiuis ma-
gis ꝙ eorũ ſubditis cõpetit nomen guerraꝝ ex cauſis iu-
ſtis ſeu a iure approbatis.ꝛ.ff.de capt.ꝛ poſtli.re.l.ho-
ſtes.ꝛ extra.de iureiuran.c.ſicut. Et tales duces comi-
tes ꝛ barones vt fiat iuſticia ſuper queſtionib⁹ ſeu con-
tentionibus ſuis adeant curiã imperatoris vel regis et
ſibi iuſticiaꝫ cõſequant̃.ar.C.de iudeis.l.nullus.ꝛ in aut.
de manda.prin.§.patrocinia.colla.iii.ꝛ in ſeu.de pace te.
ꝛ iuran.fir. Et tñ male pſeruant: q2 ipſi mouẽt guerras
ꝛ bella aliqua licẽtia non petita prauã conſuetudineꝫ al-
legantes quã ſeruare non debent vt predixi maxime cũ
ex his ſequat̃ perditio animaꝝ corpoꝝ ꝛ bonoꝝ.vt not.
ſ.pu.letiõe.l.i.l.xii.ꝛ q2 hoc proclamat̃ ſingulis annis
3 regulariter ꝙ nullus audeat portare arma ꝛc. ¶ Sed
quero nunqd barones ꝛ milites ꝛ eorum officiarii in ca-
ſtris ꝛ locis in qbus habent merũ imperiũ ꝛ omnimodã
iuriſditionẽ poſſint portare arma:ꝛ videt̃ ꝙ non ſine li-
centia principis vel regis vt hic.ſed credo cõtrarium.q2
imperium ſacrum eſt ꝛ iura iperialia ſunt diſtenſa.vt.C.
de ſtu.li.vr.ro. Nota in rubrica. vt eo ipſo ꝙ iuriſditio-
nes ad eos pertinent:ꝛ facultas arma portandi tamen
ad bonũ finem pro gubernatione ꝛ regimine ſue iuriſdi-
tionis ꝛ terre permiſſa eſſe vident̃.ad qd̓ facit.ff.de iu-
riſdi.om.iudi.l.ii.ꝛ.C.de hiernar.l.i.li.x.qualiter autem
poſſent ſuos ſubditos defenſare ꝛ inquirere ꝛ crimino-
ſos capere ꝛ cõprehendere ꝛ ab inuaſionibus et malis
ipſos arcere ſi arma eis deferre non liceret. Nã ſi priua-
tis p defenſione rerum ꝛ perſonarũ arma deferre ꝛ tene
re ꝛ per iura attributa facultas.vt.ff.de vi et vi.arma.l.
iii.§.cũ igitur.ꝛ.ff.ad.l.iul.de vi publi.l.i.ꝛ penulti.ergo
multo magis iſtis iuriſditiones habentibus ꝛ merũ im-
perium.ar.ad hoc.ff.de ol iure.l.iii.§. poſt originẽ.ꝛ.ff.
de offi.pñ.l.illicitas.ꝛ qui vniuerſitas.propterea qui-
buſdam officiariis a lege pmiſſum eſt arma portare. vt
C.de prepo.ſacri cubi.l.fi.ad inſtar offi prefecti vigilum
arma portare poterunt tam ipſi ꝙ eoꝝ officiarii ad re
primendum audacias malignantiũ:ꝛ pro capiendis cri
minoſis.ꝛ pro iuriſditione tuitione ſue iuriſditionis et
ſuorum ſubditorũ in quiete ꝛ pace ſeruandis.ff.de offi.
prefec.vigi.l.nã ſolutione.§.ſciendũ.iuncta.l.i.§.quies
popularum.ff.de offi.prefe.vigil.ꝛ facit in feu.de cleri.
4 vio.pa.§.mercator.C.alle. ¶ Sed quero nunqd predi-
cti barones ꝛ curiales poterunt arma auferre portanti-
a bus[a] infra iuriſditiones ſuas: ꝛ dico ꝙ ſic niſi cauſa iti-
nerandi ꝛ tranſeundi per terram ipſoꝝ: ipſi deferent nõ
ad finem nocendi alicui ꝛ pro tuitione ſui.ꝛ pro hoc fa-
cit in feu.de cleri.vio. pa.§.ad palatium.iuncto.§.mer-
cator. ¶ Item cui liceret maiora nõ debent minora de-
negari.vt.ſ.de agen.in re.l.ex eo. Item portantes arma
cõtra phibitionem iuris ꝛ in caſibus nõ permiſſis delin
quunt et armis ipſis priuari debent.vt ibi. ꝛ ad.l.iul.de
via pub.l.i.ergo auferre arma licebit eis ſicut ꝛ eos pu-
nire ab hoc vel ob aliud crimẽ.vt in aut.qua in puincia
C.vbi de crimine agi op3.ipſos enĩ dños ꝛ curiam eoꝝ
offendunt ꝛ cõtemnere videntur: ꝛ ſic eos punire ꝛ eis ar
ma auferre poſſunt.vt.C.de teſti.l.nullus. ꝛ facit ad hoc
ff.de offi.pñ.l.iii.non ob.hec.l.q2 non phibet auferre
arma illis habentibus iuriſditionem ſicut nec prohibet̃
eis punire delinquentes in ſuo territorio. ideo permitti
videt̃ ſicut ꝛ punitio aliorum exceſſuum.et facit ad hoc.
§.ad palatiũ.ex quo enĩ eis cõpetit iuriſditio ꝛ armoꝝ
ablatio.§.ſi quis ruſticus arma ꝛ lanceam.ꝛ.§.ſi qs mi
5 niſtrales.in feu.de cleri.vio.pa. ¶ Sed quero ſi aliqs
pacific⁹ eoꝝ ſubdit⁹ timeat per aliquẽ iniurioſum ꝛ te-
merariũ aggredi vulnerari vel interfici poſſit comes vel
baro vel ſeneſcallus regius ſuo ſubdito concedẽre licen
tiam deferendi arma pro ſui defenſione:ꝛ videtur ꝙ nõ
vt in hac.l.in qua principi ſoli licere dicitur. plura enim
ipſi principi permittuntur que aliis permiſſa non ſunt.
vt.ff.de flu.l.quominus.ꝛ.ff.de aqua plu.ar.l.ſi autem.
§.ſi flumen. Item ad cuſtodiam locorum aliquis cũ ar-
mis nullus deputare poteſt niſi ſolus princeps qui põt
legem diſpenſare.ꝛ pro hoc in aut̃.vt iudices ſine quo-
quo ſuffr.§.interdicimus.ꝛ in aut̃.de man.princ.§.cos.
Item ex tali cõceſſione poſſet oriri ſcandalum vel mors
ſequi qd̓ poſſet in damnuꝫ reipub.redũdare. ꝛ ideo hoc
cõcedere eis non eſt permiſſum lꝫ ea q̄ ſunt vtilia reipu.
agere valeant.vt.ff.qd̓ vi aut claꝫ.l.prohibere.§.penul.
Preterea alia remedia ſunt iure eis permiſſa per que
poteſt eis puideri per ipſos. Sed preſtatio ſecuritatis
vt.C.de his q̄ ad ec.cõfu.l.denũciamus.ꝛ in aut̃.de mã.
6 prin.§.necꝫ. ¶ Itẽ poterit coerceri talis iniurioſus p
arreſtationem ꝛ penarũ impoſitionem ad preſtandũ ſe-
curitatem medio iuramẽto ꝛ aliis remediis pretorẽ co-
erceri. Sed ſi nõ poſſet bene puideri ſubdito iuſte ꝛ nõ
vano timore pnceps vel rex nõ põt de facili vel ſine ma-
gna adiri non poſſet de bono alio remedio puideri cre-
dereꝫ ꝙ poſſent cauſa cognita ꝛ inſpecta qualitate per-
ſonarum ad euitandũ periculum mortis ſibi permittere
portare arma ad ſui defenſionem exacto iuramento ab
eo ꝛ cũ adiectione pene ꝛ ipſum non inuaderet hoc con-
cedere vel ſaltim eiꝰ patientia tolerare ꝛ deferat arma
ad finem predictum:ſi non poſſet ſibi aliter de bono re-
medio opponẽdo puideri. Et faciunt ad oĩa.§.de dam.
infec.l.iii.§.ſi tam vicinum.ff.de no.ope.l.de pupillo.§.
ſi quis riuos.ꝛ.ff.de vi.publi.l.i.ꝛ.l.pe.ꝛ in feu.de cleri.
7 vio.pa.§.ad palatium comit. ¶ Multa enim pter ne-
ceſſitatem ꝛ vbi mora eſſet periculum illatura ꝛ ad euitã
dum periculum ſcandala permittuntur q̄ alꝭ non per-
mitterentur.vt patet in.§.ſi tam vicinum.ꝛ.§.ſi quis ri-
uos.ꝛ.ff.de ap.recí.l.fi.ꝛ.de inuſt.ru.et ir.te.l.ſi quis ex
heredato.§.quid tamen.ibi cũ ſeditio prompta ꝛc. De
hac materia ſecuritatis ſcripſi.C.de nauicula.l.nullam.
8 ſuper verbo ſecuritate. ¶ Item nota ꝙ bellũ vel guer-
ram mouentes ſine licentia principis vel regis in penã
b incidũt[b] de iure.vt.ff.ad.l.iul.l.iii.ſed cum guerra fit ad
defenſionẽ ꝛ ex iuſta cauſa tunc ex permiſſione iuris ex-
cuſatur ille q̄ fuit diffidiatus ſi ad defenſioneꝫ ſui ꝛ terre
ſue ꝛ ſuorum ſubditorũ militiam congregauit: ꝛ cũ debi
to moderamine ſe defendit cõtra aggreſſorem ꝛ ſue ter-
re inuaſorem.vt.ff.de iuſti.ꝛ iure.l.vt vim.ꝛ.ff.ad.l.acql.
l.fi.§.quicqꝫ.ꝛ.l.ſcientiam.§.qui cũ aliter.ꝛ.C.extra de
ſenten.excõ.c.dilecto filio.li.vi.ꝛ extra de homici.c.ſ.in
9 de. ¶ Sed circa hoc quero ſi guerriantes prefati roga
uerunt ꝛ mandauerunt aliquos vt venirent ad guerras
ſuas ꝛ illi in bello perdiderint equos ſuos ꝛ de ſuo expẽ-
diderint ꝛ dãna predicta occaſione ipſarũ ſuſtinuerint.
Et ſi cõperat eis actio cõtra mandatores ad reſtitutio-
nem ꝛ ſatiſfactionẽ premiſſoꝝ: Et videt̃ ꝙ eis cõpetat
actio mandati cõtraria.C.mãdati.l.i.ꝛ.l.ſi fm.ꝛ.ff.e.ti.
l.i. ¶ Sed dic ꝙ illi q̄ venerant ad mandatũ illius q̄ iu-
ſtam habebat cauſam defendendi cõpetit actio mãdati
ꝯtra.vt in dictis iuribus. Sed aliis q̄ venerũt ad mãda-
tum inuaſoris q̄ nullam habuit cãm bellandi non dabit̃
actio cõtra mandatorẽ:q2 mandatũ fuit iniuſtũ ꝛ tã mã
dans ꝙ mandatari⁹ deliquerũt ꝛ ita neutri aduerſus al
terum actio ꝯpetit vt.ff.de tutel.ꝛ ratio.diſtra.l.i.§.nũc
tractem⁹.ꝰ.plane ſi ex dolo.ꝛ.ff.de verb.ob.l.gñaliter.ꝛ
l.veluti.ꝛ.l.ſi palatii.ꝛ.ff.mãdati.l.ſi vero remunerãdi.§.
10 ſi adoleſcẽs.ꝛ.inſti.e.ti.§.illud quocꝫ. ¶ Itẽ qro ſi ali
quis accõmodauit equos ſuos militib⁹ ꝛ nobilibus ſeu
aliis euntib⁹ ad bellũ iuſtũ ſeu licitũ ꝛ equi in acie inter-
fecti fuerint poſſint petere de iure emendã ab illis qbus
equi fuerint accõmodati ꝛ dico ꝙ eis nõ cõpetit actio p
emenda equoꝝ: quia cõmodatarii potuerũt ſe explecta
ri de equis in acie ꝛ bello: q2 quilꝫ põt vti re ſm vſum ad
quem res eſt deſtinata.vt.ff.de vſufru.l.arborib⁹.§.no-
uis.ꝛ.ff.de rei ven.l.vticꝫ.§.fi.ꝛ cõmendantes pergenti
bus in aciẽ bñ cogitabant ſeu cogitare poterant ꝙ cum
equis bellarẽt ꝛ in periculis bellicis cũ eis ſe exponerẽt
ꝛ ſic equis fuerũt vſi ſm intẽtiones cõmodantium.ꝛ ſic
non tenent̃ ad emendam vt ptꝫ per iura predicta.ad qd̓
facit.ff.de vſu ꝛ ha.l.plenũ.§.eqtis.ibi enĩ nõ fuerint do
lo vel culpa bellãdo cũ eqs ꝛ ſic agi nõ põt cõtra eos.vt
eſt dictũ.ff.man.l.fi.ꝛ not.de hoc p Inno.extra de reſti.

[a] ¶ Arma auferre portantibus. Adde bar. in.l.i.in.ii.q.ff. de vi.pu. et in aut̃. de ar.§. pe.ſpe. in ti. de conſti.vñ.qd̓ ſi extraneꝰ bald. olo in ti.de pa ce iur.fir.ꝛ eiꝰ viola.§.ſi quis ruſticus in vſi. feu. et notant aliquid in apo ſtil.ad philip. fran.in ti.de vi. et ho.cleri.nu. i.in vñ.idẽ dic in lancia.

[b] ¶ In penam incidunt. Adde qd̓ notaui in e poſtil. ad iſtuꝫ in.l.cũ ad feli-ciſſimã nu.ii.l vñ. nõ pñt.C. qbus.nu. vel pñfa.li.x.

ſpo.c.olim cauſam.ꝛ facit ad premiſſa.ff.cõmo.l.argentum.Jaco.rebuffi.legum profeſſor.

De agricolis cenſitis ꝛ colonis. Rubri.

Tanq̃. Tempore quo agricole inſiſtunt ſeminationi vel meſſi vel vindemie non vocantur ad munera extraordinaria. hoc dicit Bart. Et ſic eſt argu.ꝙ ruſtici inſiſtẽtes agricultre agrorum non tenentur ire ad exercitum vel caualcatam.ꝛ argu.ſ.eo.l.colonos nulla.ſm Duliũ. Sartionibus.i.ſeminationibus.onera.i.munera q̃

1 onerant eos quibus indicantur. Sed nunquid poſſit vocari ad onera perſonalia:dico ꝙ nõ:ne impediantur agricultura. ar.ff.de excu.tuto.l.meſſores.ꝛ.ſ.de excu.mune.l.i.ꝛ ar.ſ.de ar.lar.tit.l.precepit.ꝛ.ſ.vt ruſtica.l.i.ꝛ.ij.ꝛ.ſ.de aqueductu.l.i.De ſecuro.Eſt arg.in hac.l.

2 a a contrario ſenſu qđ eſt validum quandoq;ᵃ vt.ſ.ti.ij.l.ij.ꝙ qui non occupatur ad meſſes vel vindemias poſſit vocari in ius tempore dictarum meſſium ſicuti agricole vocantur ad munera tempore meſſis ꝛ vindemiarũ quñ non inſiſtunt terre.de quo no.per glo.in.l.i.ff.de ferijs.ꝛ hoc in ſimili. In glo.que incipit ad officia aũt ibi. Itez dic extraordinaria que non legi nõ ſenatuſconſulto: nõ conſtitutionibus principum. et illud eſt infallibile.quñq;

2 tñ lz indicantur per.l.ob neceſſitatẽ ſuenientẽ. Illud enim dicitur munus ordinarium cũ per.l. vel ſenatuſcõ. vel conſtitutiones principũ indicitur tempore ordinato vtputa de anno in annum de quinquennio in quinquẽnium.vt.ſ.de vaca.mu.l.i.ꝛ de indicto.l.i.ꝛ de ſuperindicto.in eadem glo.ibi tamen clerici preſtant. Not.clericos preſtare debere canonicas functiones de quo in.l.placet hic alleg. In ea.gl.ibi nec eñ ſemper valet. Not.ex iſta particula ꝙ arg.a cõtrario ſenſu non eſt ſemper validũ. In.e.gl. q̃ ſunt cõtra ſo.eſt ſpãle in caſibꝰ aliarũ

3 legum ꝛ ſic non obſtat. In glo.inuitus ex vi vocabuli.not.ad ſtatutum diſpoſitionis ꝙ nullus trahatur per alium ad curiam eccleſiaſticã ſub tanta pena.naz nõ habet locum in trahente aliquẽ ſponte ſed inuitum.q2 hoc eſt ex vi verbi vt hic notaᷓ.ꝛ etiã eſt vtile ad queſtionem ſtatuti dicentẽ ꝙ quicũq; traxerit ſanguinem alicui manu dextra puniatur.nõ enim puniᷓ barbitonſor qui trahit volũtarie.ꝛ hec.q.fuit diſputata bononie. In gl.fi.in fi.ibi in italia.ſ.in ruſticis ꝛ colonis noſtri tẽporis.ꝛ eſt ratio q2 tales coloni non ſunt cẽſiti vel agricole vel

4 alio mõ terre aſcriptij.Bar. Quero nũquid etiã hec

b lex intelligiᷓ in illis q̃ inſiſtũt collectioni alioꝝ fructuũᵇ vt ſi colligent caſtaneas ceraſa fabas piſa ꝛ ſilia.videᷓ ꝙ non:q2 ſine iſtis põt quis viuere:q2 cũ daᷓ priuilegiũ alicui ne veniat in ius.dicitᷓ de meſſibus ꝛ vindemijs.vt.l.i.circa prin.ff.de ferijs.ꝛ.ſ.de ferijs.l.oẽs ꝛ hoc.tenet hic Odoff.ꝛ facit pro hoc.ff. de aqua plu.arcen.l.i.§.de eo aũt.cũ ibi notatis in ver.frumẽti.ꝛ.ff.de verb.ſign.l.frugi.Sed in cõtrarium faciunt dicta.l.i.§.de eo.ꝛ.§.habeo.q2 ceraſe fabe ꝛ piſa ſunt quodammodo neceſſaria ad veſcendũ vt dicta.l.frugi.iunctis notatꝫ.ſ. de ca.fru.

5 vr.ro.in rubr. Sed quero nũquid habet priuilegiũ iſte ruſticus q̃ arat vel vineam fodit vl' alſ agit agriculturam vt in futuro percipere poſſit.Odoff. ꝙ mereᷓ habere hoc priuilegiũ cũ ꝓpter verbũ qđ dicit hic inſiſtẽs.q2 verba intelligenda ſunt cũ effectu.vt.ff.ꝙ quiſq;.iur.l.i.ꝛ ita verbũ inſiſtens intelligiᷓ cũ effectu.Sed ego probo ꝑ alias.ll.q2 per iſtaz agriculturã peruenitᷓ ad meſſes vel vindemias.alſ nõ poſſunt ꝑcipi.ergo idẽ priuilegiũ.l.oĩno.ff.de ſpon.Itẽ quñ.l.loquiᷓ de ipenſis intelligiᷓ de ipenſis factis arando vel colendo.vt.ff.ſo.ma.l.fructus.ꝛ.l.inſtrumẽtũ.ff.de fundo inſtru.Itẽ q̃ ſe preparat eadem ꝓmia cõſeq oꝫ.l.i.ff.de bo.poſ.ex te.mili.ꝛ.l.q̃ mittitur.ff.ex q̃.cau.ma.ꝛ.l.ab hoſtibꝰ.§.ſi qđ ſimplr. Itẽ ꝓbaᷓ.ſ.de ꝓxi.ſa.ſcri.l.in ſacris.In ƺtrium tñ hic tex.facit ꝓ quo facit ar.ff.q̃ ꝛ a quibꝰ.l.ꝓſpexit.ꝛ de le.ij.l.nõ aliter.put tñ habeᷓ in tex.ſanctionibꝰ.ꝛ q2 illa tpa plus in ſpãli ſunt ꝓuilegiata iuxta no.C.de ferijs.l.oẽs.l tex.ꝛ glo.ſ.Si tñ habeaᷓ in tex.rõnibus.tũc ꝓpter gñalita

6 tem ſ'bi bñ ꝓcedere poſſet dictũ Odoff. Itẽ hec.l.eſt

ᵃ Quod eſt validuz quñq;. Adde antho.coſſe.ſing.ſuo.i.in ỹſi.argumentũ ꝛ.ij.q.ſ.guil.de cũg.in.l.conuẽticulam.mu.i.ꝛ qđ ibi notaui.in a poſtil.ad eum in ỹſi.ſemp ex concludit.ſ.de epĩſ.et cle.

ᵇ Alioꝝ fructuum. Adde ſpe.in ti.de feriis.§.i.ỹſi.itẽ no.ꝙ ferie.vbi tenet ꝙ ferie vindemiarum non tñ ꝓſunt occupatis circa collectionẽ vuarũ ſed etiã alijs q̃ colonis vt artificibus clericis ꝛ alijs. qui licet pſonaliter nõ intendant per colonos tamẽ et alios intendunt idẽ tenet ang.in.l.preſides.ff.de ferijs alex.in.l.i.eo.ti.contra bar.hic.Et de.q.iſtã tract.vide eundem inno.in.c.cõqueſtꝰ et ibi doct.pre all.tit. de ferijs bal.in ſua marg.in ỹſi.ferie ỹſi.i.ꝛ in.l.ſign.ff.de ver.ſig.

in arg.ꝙ canonici q̃bus cõceſſum eſt ꝑ papã ꝙ rõne ſtudij poſſit accipere groſſum ꝑbendaꝝ ꝙ ſi ꝑ paucos mẽſes in ſtudijs gñalibus ꝑmaneant ꝛ alia loca frequẽtent ꝙ ſub colore grẽ fructꝰ ſeu obuentiones prebendaꝝ percipere nõ debeãt tpe per idẽ extra loca ſtudiorũ ꝑmanſerint ad qđ facit.ſ.de decu.ꝛ ſtationarij.l.per idẽ tẽpus.ꝛ.ſ.de te mili.l.pe.ꝛ no.de hoc inſti.de teſta.mili.§.illis autẽ.ſuꝑ verbo adiuuatur.Docto.ꝛ Jaco.rebuffi.

Si quis. Non poteſt q̃s vendere prediũ ꝛ eiꝰ retinere agricolas in dicto predio exiſtẽtes hoc dicit Bar. In tex.ꝓuata pactione.i.priuatoꝝ pacto ƺtrahentiũ.deſperãt.i.non ſperãt vel credãt predia ſibi eſſe vtilia.Doc.

1 In glo.q̃ incipit q2 auctoritate ibi ƺ publicã vtilitatẽ ex hoc apparet ꝙ vẽditio rei inhibeᷓ alicui ꝓpter vtilitatem publi.q2 ſicut ꝓuata pactione nõ põt fieri venditio.ita etiã nec ex auctoritate iudicꝫ.ſecꝰ ſi ad vtilitatẽ pub.

2 fiat. In.e.gl.ibi.itẽ nũq̃d. Not.ex h ꝙ ſicut pactũ ƺ bonos mores non firmaᷓ iuramẽto vt per Dy. extra de reg.iur.c.nõ eſt obligatoriũ.li.vj. Ita nec etiã ſuꝑ ſtipulatione de quo in.l.nõ dubiũ hic alle.ꝛ in.l.ſtipulatio. h modo.ff.de ver.ob.ꝛ.ff.de fideiuſ.l.cũ lex.ꝛ ibi Bar. In

3 glo.quid ſi inutiles ibi reſpon. Itẽ ex hac glo.argumentari põt ꝙ ex quo predij minorũ eſt interdicta alienatio abſq; cauſa ꝙ talis interdictio habet locũ etiaz ſi tale prediũ ſit ciuile ſicut hoc etiã prediũ inutile nõ alienatur abſq; agricola ꝛ cenſito. pro quo vide quod not.in.l.cũ hij.ff.de tranſac.ꝛ.ff.de re.coꝝ.l. magis puto.§.

4 ne paſſim.melꝰ.ſ.e.ti.l.ſi fundus. In ea.glo.ibi ecõtra colonꝰ. Not.ex hoc ꝙ coloni nñi tpis q̃ ex forma ſtatutorum nõ poſſunt culturã agroꝝ deſerere.hoc ſtatuto nõ obſtante impune deſererent ſi terra eſt effecta fertilis vt in cõcor.alleg.in glo. Itẽ põt eũ deſerere ſi dñs moleſtat eũ autẽ dñs eũ iniuriauit.vt.ſ.e.l.cũ ſatis.§.caueant.Bar. Nota cõtra incõſtantiã ꝙ aut fundũ ſimul cũ colonis debet retinere aut ſimul alienare ſic alſ.ſ.eo.q̃admodum.ff.de admi.tu.l.cũ ;queritᷓ.ff.de patra.l.in cauſe.in ꝑn.ſ.de iure delib.l.quidẽ.ff.de le.ij.l.neminẽ.

5 ꝛ.ſ.de oĩ agro deſer.l.q̃ vtilis. Item not.non eſſe idẽ ius de toto quo ad totũ qđ de parte quo ad partẽ. nam aliq̃d licet hic in totũ qđ nõ licꝫ in parte vt hic.ſ.e.l.quẽadmodũ.ff.l.ꝓ derelicto.l.iij.ꝛ.ff.de acquirẽ.heredi.l.q̃ ex duobus.de quo in.l.q̃ dotata.ff.de rei ven.ꝛ.l.q̃ ſit de vſur. Itẽ ar.ꝙ ꝑncipale ſeqᷓ acceſſoriũ.ſ.e.q̃ſq;s qđ eſt ƺ

c regulãᶜ.ff.de reg.iur.l.cũ ꝓuile.ꝛ de ƺhen.emp.l.ſi in emptione.§.i.fine in.i.rñ.ipſꝰ.l.in ſi. Nã h nõ põt alienari ſine colonis.ſm Dulium.De quo per Dy. extra de reg.

6 iur.c.acceſſoriũ.li.vj. Itez diſtingue circa variationẽ de qua.ſ.dictũ eſt per Duliũ.q2 aut quiſvult variare circa eadẽ ꝛ non amittiᷓ variatio nec in cis q̃ pro eiſdẽ habentur vt ſunt ea q̃ adinuicem ſunt annexa vt pꝫ in iur.ꝓ hac parte.ſ.alleg.ꝛ.ff.de dam.infect.l.pretor.§.vnde queritur.aut circa diuerſa ꝛ tunc amittitur variatio . vt ff.re.amo.l.de rebꝰ fallit.ff.ad tertul.l.filij.ꝛ.ff.de colla.bo.l.nõnunq̃.trario fallentie poteſt ibi colligi in tex.ꝛ in gloſa.De ſecuro.de quo in capitulo mutare conſiliũ per Dy.li.vj.Jaco.rebuffi.

Quiſquis. Facta donatione ſeruorum fundi per principem videtur facta donatio fundi.ꝛ ideo donatarius ad fundi tributa teneᷓ et idem ſi aliq̃s occupauit ſeruos predij preſertim dño patiente.h.d. Et ex hac.l.appa

1 ret generalis regula ꝙ vbicũq; cõcediᷓ alicui acceſſoriũ inſeparabile a principali videᷓ cõceſſum cũ principali.vt hic ꝛ ecõtrario.vt h ꝛ.l.iij.§.i.ꝛ.l.veluti.ff.de ſer.ruſ.pre.ſecus ſi ſit ſeparabile vnum a reliquo. Itez vbi non põt fieri ſeparatio ſi ſit ſeparabile cõceſſum tñ abſq; acceſſione.ita ꝙ non cõprehendat acceſſoriũ vel econtrario:vt dicto.§.fi.ꝛ ideo cõcedẽs ſeruos inſeparabiles a predio cõceſſo eſſet inutilis niſi princeps ƺceſſerit ex certa ſcientia vt hic not.in glo.ꝛ docto.in.l.fi.C.ſi contra ius

2 vel vtili.publi.in tex.ibi vagos. No.hic appellari ſeruos vagos.lꝫ inſiſtãt terre q̃ñ coꝝ dñs eſt vagabũdus.

puta quia

ᶜ Qđ eſt cõtra regulã.Adde bar.in.l fi.in.i.not.ſ.per quas pſo.no.acqui.ꝛ ibi alios fallẽ.bolo.in.l.fi.ff.de cõdi.inde in.i.interꝓ.ꝛ ibi moder.in.§.hocꝰ phelip.fran.et dy.l regula acceſſoriũ de reg.iur.li.vj.pet.de ancha.ꝛ feli.in ca.cũ.m.col.ſi.de cõſti.gemi.in.c.ſuper eo.mu.iiij.ꝛ qđ ibi notaui in a poſtil.ad eum in.ỹſi.non mutat naturã ſui principalis de prebẽ.li.vi.ꝛ ſ hypo.de mar.ſi.ſing.xvij.in cl.acceſſoriũ.

puta q2 terram deſeruit. τ not. p eo qd̃ querim⁹ q̃s dica tur eſſe vagabūdus de quo dicam. ı̄. de tyro. l. j. vbi eſt ca ſus. τ not. in. l. nemo. ı̄. de re mili. li. xij. τ. ff. de dam. infec.
3 l. iiij. §. abeſſe. Bar. ¶ Item no. ex hac. l. ꝙ iſta ſunt pa ria an ſola patientia poſſeſſoris vel ꝑmiſſio principis ſi ne petitione transferant̃ ſui. Itē no. hic mirabile ꝙ fun dus ſequit̃ aſcriptitiū τ ex cōceſſione hoīs videt̃ eſſe fa cta cōceſſio fundi. τ ideo forte q2 fundus eſt onus aſcri ptitij τ res tranſit cū ſuo onere. vt. ſ. de diſtra. pig. l. ſi de bitor. de pig. act. l. ſi cōuenit. §. ij. τ de cōtrahen. empt. l.
4 alienatio. ¶ Itē etiā not. argu. ex premiſſis ꝙ qui rem poſſidet onus debet agnoſcere vt. ſ. de anno. τ tri. l. ij. τ l. omnes. ff. de cen. l. poſſeſſor cōtra hanc. l. op. ff. de reg. iur. l. cū principalis. τ de vulg. l. ex ꝑplari. Sed illud regu lare. ſed hoc qd̃ dicit̃ ſpeciale τ eſt ratio ſpecialitatis q2 aſcriptitij nō poſſunt a feudo ſeparari. vt. ſ. l. pr. τ ideo fundus transfert̃ cū eis in donatariū. vel dic ꝙ fundus eſt onus aſcriptitiorum. τ ideo cū munere ſuo transfert̃ ſm Duliū. in glo. hic ideo circa fi. ¶ Sed que eſt ratio diuerſitatis inter hoc. caſus q̃ ponit̃ in glo. poteſt reſpō deri ꝙ fortius aſtringitur aſcriptitios per aliū q̃ ſi per ſeipſum q2 primo caſu frangeret fidem alteri. ¶ Et eſt malum fidem frangere. vt. ff. man. l. ſi mandato titij. ſed quādo per ſeipſū accepit eos fidem non frangit alteri.
5 ¶ In tex. ibi obnoxius. cū glo. per hoc videt̃ ꝙ ꝑnceps concedendo caſtrū cū mero īperio non videat̃ cōceſſiſſe
a iura regalia[a] cum tributū ſit ius regale. ſ. de preſcript. xxx. an. l. cōpetit. ff. ad trebel. l. ſi patroni filius. in princ. τ. l. perinde. §. j. ad qd̃. ſ. de peti. bo. ſubla. l. j. in fi. iuncta l. j. ſ. de bo. vac. pro quo. ſ. de aqueductu. l. eos. τ. l. ſi q̃s per diuinā. τ in feu. ſi de feu. miſi. contro. fu. c. in genera li. τ de capi. q̃ cu. ven. c. j. in ꝑn. De ſeattro. doc. Ja. rebuf.

a § Cōceſſiſſe iura regalia. Adde bar. et ang. in. l. ij. in fi. ſ. de. bo. va can. li. x. bar. l. l. ij. circa prin. ff. de ver. ſig. τ in. l. j. §. j. in. j. col. vlt. ex hoc collige. ff. de of fi. ꝓfecti vrb. τ latius in. l. j. et ibi glo alex. in fi. col. 4. ex hoc ſequitur. ff. de iuriſdi. om. iu di.

1 Hi penes quos. Dñi vel coloni vel cenſiti pro eorū prediis tributa ſoluere tenent̃. ipſi eīſ coloni vel aſcriptitij ꝓ fundis quos habent tributa ſoluant. hoc dicit. ¶ Not. ex princ. huius glo. ꝙ ſtatutū diſponens ꝙ ad ſoluē das gabellas recollectionis fructuū teneat̃ colon⁹ ſicut eſt pariſij. qd̃ fuit factum in odiū clericoꝝ q̃ cum nō pſſēt cogi introductū fuit ꝙ coloni tenerentur pro eis qd̃ eſt iniquum τ iniuſtū. nā colonus nō tenetur nec teneri de bet ꝓ dño nec vrgeri pōt per hanc. l. ¶ In tex. ibi cēſus libus. Ex hoc ptꝫ ꝙ ille q̃ aſſignauit aliqua bona tanq̃ ꝓcurator alterius non poteſt cogi ad collectas. ſed dñs
2 eſt vrgendus. facit. ff. ſi q̃s cancel. l. ſi. ¶ Itē ex hoc ptꝫ ꝙ ille debet vrgeri ad ſolutionē cenſus τ collectaꝝ q̃ ſuo noīe poſſidet predia τ in libro cenſus noīe ꝓprio inueni tur aſcriptus. ꝓ quo facit in aut. de colla. §. nullus autē.
3 τ. ſ. de anno. τ tri. l. j. bar. ¶ Hec lex. eſt argu. ꝓ ruſticis inſiſtentibus ad agriculturā agroꝝ vt vel teneant̃ ſolue re ꝓ collecta. Sed dñi quoꝝ agros colunt q̃ tenent τ fru ctus percipiunt. ſ. de anno. τ tribu. l. j. τ ibi nota. ¶ Itē pōt ſūi arg. ꝓ ſcolaribus τ inquilinis vt nullū onus agno ſcatur ꝓ hoſpicijs in q̃bus habitant. imo ſi quid preſta uerint ꝯputent diſpendiū in mercede ſuis dñis. vt. ff. de loco pub. vel ediles circa fi. ꝟ. quicūq3 aūt. alīs eſt ſup ru brica de via publi. ad hoc preſtat ar. ſ. e. l. colonos. An. τ
4 Dul⁹. ¶ Itē hec. l. cū notatꝫ per Duliū ꝙ ſicut pagani parciarij τ cenſuales non teneant̃ aliq̃d ſoluere ꝓ ſubſi dio armoꝝ vel ꝓ caluacatis dñoꝝ ſuoꝝ nobiliū q̃ vadūt ad exercitū regiū. τ facit pro eis. q2 ipſi ſoluūt dñis ſuis penſiones τ cenſus τ partē fructuū. τ hoc debet ſuffice re niſi pactio vel ꝯſuetudo prediorꝝ aliud contineat. ſ. e. l. j. τ. ſ. vt ruſticani ad nullū obſe. deuo. l. j. τ. ij. cū ibi nota tis in glo. Ad qd̃ facit. ff. de le. iij. l. qui cōcubinaꝫ. §. qui hortos. τ. ff. de le. j. l. apud iul. §. habes. q2 dñi coꝝ onus pro guerris debent ſupportare. Item vaſalli ad hoc te nentur τ nō agricole vel ruſtici vt vidi in feu. de alodijs. §. fi. τ. ſ. de priuile. do. aug. l. j. arg. ff. de vſufru. le. l. quero. τ. ff. de vſufr. l. hactenus. ſed illi de q̃bus ſit mentio in. l. quero. percipiebant omnes fructus rerum τ tenebantur ſoluere omnia onera fructuum τ rerum ipſarum. vt ibi no tatur. Jacobus rebuffi.

1 Domini prediorum. Si pro certa annua pen ſione frumēti locatio facta eſt tenetur colo nus ad ipſum non ad preſtationem pecunie niſi conſuetudo ſit vt non obſtante precio preciū prebeatur. hoc dicit ſm veram lectu ram. Itē id qd̃ dicit id quod terra preſtat. ex hoc patet ꝙ colonus q̃ nomen dñi annuatim tenet̃ preſtare. x. cor bes grani. tenet̃ dare de grano qd̃ naſcit̃ de illo predio.
2 ¶ Ultimo not. in glo. in ver. itē pōt. ꝙ qui aliq̃s accipit prediū τ nihil ſtatuit de reddito qd̃ debet reddere dño predij ſm predij qualitateꝫ de reddita. τ hec eſt veritas lꝫ quidā aliud dicant Bar. Not. ex hac. l. q2 ruſtici non audent optare ꝑitiam non ꝓhibitione iuris: ſed timore ne dñs ab his auferat. q2 ſubtili ingenio eſt auferendū aurū a barbaris. vt. ſ. de cōmer. τ merca. l. ij. τ ar. xij. q.
3 ij. c. vtilem. ¶ Scd̃o not. cōſuetudinē predij ſic τ alīs di citur ſentētia dari ꝑdio τ nō ꝑſone vt. ff. de nego. geſt. l. q̃ alienaꝫ. §. ſi. alīs dr̄ ꝑdio iniuriā fieri. ff. de pu. l. impera tores. alīs dr̄ predio ſine edibus dari libellus denūciato rius. vt. ff. de dam. infe. l. iiij. §. quotiens. alīs dñi ſine pre dio denūciandi. τ. ff. de dam. infec. τ. l. damni. §. pretor. ſ. de an. exep. l. non. τ. ff. ꝙ vi aut clam. l. aut qui alit̃. §. j. τ de li. agno. l. j. in prin. Item pōt intelligi ſcd̃o. hec lex q̄ñ nō cōuenit de pēſione ſiue de mercede preſtanda. vt tunc poſſit cōpelli colonus ſm qualitateꝫ predij ad pre ſtandā partē fructuū nō ad pecuniaꝫ niſi cōſuetudo pre dij aliter ſe habeat. ſm Dulium. Jaco. rebuffi.

1 Omnes. Aſcriptitius colonus vl̄ inquilinus fugiens non ob. cōditione cenſus vl̄ alia cō pellat̃ redire ad prediū vñ fugit ꝑ preſidem. h. d. Bar. Arg. ꝙ monachus fugitiu⁹ eſt cō pellendus redire ad monaſteriū de quo au fugit. idē poteſt dici de vaſallo fugitiuo. ſ. de colonis pa latinis. l. j. τ hoc eſt expreſſum. ſ. de regula. τ tranſeū. ad religio. c. ſi. τ facit ſua auctoritate. extra de apoſta. c. iij. in fi. ¶ Sed nūq̃d dñs ſua auctoritate poterit iſtos ta les capere. videt̃ ꝙ ſic ar. ſ. vbi q̃s de cu. vel coh. l. j. τ. ij. τ. ſ. de metatis. l. ſi. ff. de his q̃ in frau. cre. l. ait pretor. §. ſi debitorē. cōtra videt̃ ꝙ no. ſ. de exhi. reis. l. vlti. τ. ſ. ne q̃s ius di. in rubro τ in nigro. ¶ Pōt dici aut iſte de tinetur ab alio aut non. In primo caſu. ſi quas puto me habere actiones ipſas debeo experiri. vt. ff. ꝙ me. cau. l. excat. ſ. de ac. τ ob. l. negantes. τ. ff. ad. l. iul. de vi priua. l. pe. In ſcd̃o caſu tunc ꝓuocans in libertatē negādo ſe aſtrictū dño remittendus eſt ad locū quē aufugit. ſ. vbi cā ſtatus. l. j. τ. iij. ſi autē nō ſe ꝓuocat in libertatē poſſū ipſū auctoritate mea capere: q2 vel alieni videor capere vel rapere. ſed qd̃ meū eſt recipere. ar. ff. de acq̃. poſſeſ. l. j. §. per ſeruū. τ. l. iij. §. ſi ſeru⁹. τ ar. ſ. de fur. l. ancille. ſm
2 Duliū. τ adde. ſ. de ſeruis. fug. l. reqrendi. ¶ Itē no. ꝙ ſicut fugitiui coloni τ cenſiti ꝑ preſides ad locat predia derelicta ſunt reducendi vt hic. ſic τ ſui fugitiui. et. ſ. de ſer. fug. l. reqrendi. ſic etiā deſertores militie capi τ redu ci τ etiā puniri debēt. vt. ſ. de deſer. τ occultatori. l. j. τ. ij. ſicut decu. fugitiuus capit̃: τ ad curiā reducit̃ a qua fuge rat. vt. ſ. de decu. l. gñali. ſic etiā curiales τ cohartales. vt ſ. vbi q̃s decurio vl̄ cohar. l. j. ſm An. τ doc. Ja. rebuffi.

1 Quemadmodum. Primo ꝓhibetur. ſcd̃o frau dem circa ꝓhibitionē ſuam remouet. Tertio modificat qd̃ ꝓhibuit. q̃rto penā affligit ve nientib⁹ ꝯ ꝓhibitionē. q̃nto penā infligen dam āplificat τ extendit τ cōcludit ꝙ cōtra ueniens preſcriptione aliqua nō iuuat̃ in. l. iſta dicunt̃ q̃nq3 ſunt aliq̃ ordinarij vel ruſtici τ cenſiti ſi vēdo ruſti cos ſine fundo dr̄ ꝙ nō poſſum. nā ſicut originarios nō poſſum vendere ſine fundo. ita nec cēſitos. ſcd̃o ibi neq3 ꝓo τc. dr̄ ꝙ ſi vendo modicū terre τ maiorē parteꝫ terre retineo τ oēs colonos vel aſcriptitios alieno ꝙ non va let talis venditio facta in fraudē citra mentē illius. l. ter tio ibi: ſed cū ſoliditas. dicit ꝙ ſi poſſeſſor alienet nec to tum fundū debet transferre oēs colonos ſibi aſcriptos ſi alienet partē fundi. tunc dꝫ transferre partē colonorū q̃ in illa parte manſerūt ſiue q̃ in illa pte fuerūt aſcripti.

Quarto ibi ⁊ emptoꝛ ⁊c. dr ꝙ ſi facta fuit venditio fundi
cõtra .l. iſtã q2 vendidit poſſeſſoꝛ fundũ ſine colonis: illa
venditio non valebit ⁊ preciũ qđ emptoꝛ dedit amittat.
⁊ rẽ ipſe venditoꝛ poterit vẽdicare. Quinto ⁊ vltimo ibi.
⁊ ſi aliq. dicat̃ ibi ꝙ ſi venditoꝛ fundi vẽdicare q2 voluerit
qđ poterunt vendicare heredes venditoꝛis ⁊ cõtra here
des vẽditoꝛis ⁊ ꝯtra heredes ẽptoꝛis lõgi tpis pſcriptio
ne nõ ob. q2 male fidei poſſeſſoꝛ ẽ q ꝯ legẽ itĩdicta mer
2 cat̃. ¶ Et pꝛimo no. ꝙ aut totũ vẽdat aut totũ retineat
⁊ ſic no. ꝯtra incõſtãtiã. vt dixi. ſ. e. l. ij. ¶ Scđo no. ꝙ lz
in toto nõ lz in parte ſiet heres cui accreſcit hereditatis
portio. aut totũ habeat aut totũ delinquat. vt. ſ. de iur.
delibe. cũ quedã. ff. de acq. here. q ex duabus. in fi. ad id
ff. ꝓ decre. l. iij. ¶ Ex hoc reſultat ⁊ aliud not. ꝙ nõ eſt
idẽ ius de toto ad partẽ qđ dicat̃. vt. ſ. e. l. ij. ¶ Quarto
not. ſicut nõ valet venditio facta ꝯ .l. ita ⁊ ſi in fraudem
.l. qđ dic vt in .l. nõ dubiũ. ¶ Quinto not. ꝙ nõ debet .l.
alia via circũueniri. vt. ff. de tu. ⁊ cura. da. ab .l. ſcire opꝫ.
⁊ de trãſact. l. cũ hijs. §. ſed cũ iis. ¶ Sexto no. ꝙ parte
indiuidua irritata ⁊ totũ irritat̃. vt. ff. de edil. edi. l. ple
riſq;. ¶ Septimo not. in tertio dicto caſu in quo aliq̃s
rem ſuã vendit inuit᷒ vt hic. ⁊. ſ. de metal. l. j. ⁊. ſ. de de
bi. ciui. l. j. §. pe. ⁊ dic vt. ſ. de ꝯtrẽ. emp. l. inuitũ. ¶ Octa
uo not. in q̃rto dicto nõ valet quartus ꝯtrus fact᷒ cõtra
.l. ſiue in fraudem .l. ꝯcoꝛ. ff. de iur. patro. l. ſi libertus.
3 ¶ Nono not. ꝙ lz regulariter ex inutili ꝯtru transfera
tur dñiũ facta traditione. vt. ſ. ſi q̃s alteri vel ſibi. l. mul
tum intereſt. in fi. etiã ſi dolus dedit cauſam contractui.
vt. ff. de dolo malo. l. eleganter. ⁊ nota. ſ. de fide inſtru. l.
ꝯtrus. in fi. non tñ cũ celebratus eſt cõtra .l. vt hic. nam
vẽdicari põt ab eo q vendidit. ğ dolum nõ receſſit ab eo
ſic. ſ. de ſacroſan. ec. l. iubemus. §. ſane. Sic. ſ. cũ fiſc᷒ vẽ
didit omiſſa ſolennitate ille vendicat ⁊ vendidit vt. ſ. de
iur. fiſc. l. iij. ⁊ de fide inſtru. ⁊ iur. haſte fi. l. j. ⁊. ij. ¶ De
cimo not. ꝙ vbi ꝯtrus fit ꝯ .l. vel publ. vtilitatẽ. ille idẽ q
facit põt cõuenire vt hic. ⁊. ſ. de libe. cã ol. Aliud ibi qđ
factũ eſt nõ tenet. ꝓpter iuris ĩpoſſibilitatẽ. q2 lz non te
neat qđ factũ eſt. tñ ille q facit nõ põt cõuenire. vt. ff. de
ſeruit. ru. pre. l. ꝑ fundũ. ¶ Undecimo no. caſum in quo
aliq̃s venit cõtra factũ ſuum. qđ dic vt. ff. de adop. poſt
mortẽ. ⁊ ꝯcoꝛ. de li. cã. l. j. ⁊. ſ. de cur. l. cũeti. ⁊ de pa. q fi
4 lios diſt. l. ij. cũ ſili. ¶ Duodecimo not. ꝙ acceſſoꝛiũ ſe
a quit̃ pꝛincipale[a] interdũ ecõtra. ⁊. ſ. e. l. ij. ¶ Tredecimo
not. ꝙ malefidei poſſeſſoꝛ eſt qui ꝯ .l. interdictũ mercat̃.
¶ Decimoquarto not. ꝙ malefidei poſſeſſoꝛ nõ preſcri
bit longa pſcriptione: ſed lõgiſſima ſic vt. ſ. de preſcrip.
xxx. an. l. oĩs. ¶ Decimoquinto not. ꝙ ẽptoꝛ qui ꝯ .l. in
terdicta emit. amittit preciũ qđ dedit vt. j. de ſun. rei pꝛi
ua. l. j. ¶ Decimoſexto not. ꝙ ſpãle eſt in eo q mercat̃ ꝯ
.l. interdicta. vt a pcipiendis cũ titulo nõ excuſet̃. vt. ſ. de
fid. inſtru. l. j. in fi. ğ iſte q ſic emit nõ excuſat̃ a pcipiẽdis
⁊ ad hoc .l. iſta ſepe inducit̃. lz de hoc nil dicat̃ in nigro.
5 ¶ Ultimo no. ꝙ coloni nõ poſſunt alienari. pñt tñ pre
ſcribi longiſſimo tpe: ⁊ ſic plus põt preſcriptio ꝙ pactũ
interdũ cũ non põt alienari nec preſcribi. vt. ff. de fundo
do. l. ſi fundus. ⁊ de verb. ſig. l. alienationis. ⁊ ſic ꝙ nõ ꝯ
pactũ nec pſcriptio põt. qđ dic vt. j. e. l. litib᷒. ⁊. ſ. c. dñi.
An. de barulo. ⁊ Iac. rebuffi. ¶ In tex. ibi. neq; ſ᷒o cõ
mento fraudis. i. cõſilio ſeu animo vel itẽtione circũueni
endi vel fraudãdi. adimat̃. i. auferat̃. mercat̃. i. cõtrahit
vendẽdo vel emẽdo vel aliũ ꝯtrum inciũdo venditio eſt. ⁊
eſt ſpãle hic ob rẽ pub. vt ne agroꝝ cultura deſerat̃. Si
mile habem᷒ de ſacroſan. ec. ⁊ .l. iubem᷒. de pa. q fil. diſt.
l. ij. ⁊ in aut. de nõ alie. circa pꝛĩ. ⁊. ſ. de fide inſtru. ⁊ iur.
haſte fi. l. pe. Regulariter aũt q vendit ⁊ preciũ recipit a
venditione ſubmouet̃ regula gñali. q2 ꝯ factũ ſuũ venire
nõ poteſt vt .l. poſt mortẽ. ff. de adop. ⁊ quẽ de euictiõe ꝙ
6 actio ⁊c. vt .l. vendicantẽ. ff. de euic. ¶ Nec ob. ꝙ hic vẽ
dendo cõtra ꝓhibitionẽ .l. delinquit. ⁊ ſilr emendo em
ptoꝛ ꝑ quod videt̃ venditoꝛẽ ſubmoueri debere cũ ipari
cauſa turpitudinis potioꝛ eſt cõditio poſſidentis. vt in
reg. iur. põt ſolutio. q2 ſpãle eſt hic ob reipu. fauoꝛem ne
agroꝝ cultura deſerat̃. et hic tenet glo. ſup verb. longa.

7 qđ no. q2 limitat illã regulã. ¶ Scđo no. ex hac lectura
q dicit huic venditoꝛi vendicationẽ cõcedi. ⁊. j. appellãt
huius venditionẽ ſimulandã: q2 per hoc pꝫ expreſſuꝫ ꝙ
ex cõtractu ſimulato nõ tranſit dñiũ. cõcoꝛ. ff. de aq̃ plu.
ar. l. emptoꝛ. ſed bene tranſit poſſeſſio qđ apparet. quia
cõcedit̃ vendicatio q non daret̃ niſi eſſet tranſlata poſ
ſeſſio cũ iſtud ſit not. tñ ꝙ requirat̃ poſſeſſio ex parte cõ
uenienti. vt .l. j. ſ. de alie. iudi. mu. cã facta. et inſti. de ac.
8 §. j. in tex. ibi mala fide. ¶ Not. ex hoc verſi. ꝙ lz ille qui
preſcribit ſemꝑ preſumat̃ preſcribere bona fide: ⁊ in hoc
ſtatur ſue aſſertioni vt not. glo. inſti. de act. §. j. tñ hoc eſt
verũ qñ preſcribens non habet titulũ reprobatũ a .l. ſed
ſi poſſideret cũ titulo a .l. reprobato ſemꝑ preſumit̃ ma
le fidei. Ad qđ facit qđ no. ſ. de fide inſtru. l. j. ⁊. ff. de fi
deiuſ. l. cũ lex. ¶ In glo. an permutare ibi. l. ſtatuliberi.
§. fi. Ex hoc pꝫ ꝙ .l. penalis ⁊ odioſa extra ſignificatũ ꝓ
pꝛium vllatenus extendit̃ vt .l. cuꝫ quidã. hic alle. ⁊ in. §.
hodie tñ. vbi extenſio tendit ad fauoꝛẽ reipubli. punire
maleficia ad hoc vt ꝓuincia q̃ete ꝑmaneat vt .l. cõgruit.
ff. de offi. preſi. ⁊ de iudi. l. lõgius. §. ſi filius. pena ſtatut
punientis maleficiũ facientẽ puniret̃ etiã fieri faciens.
9 facit. ff. de iuriſdi. om. iudi. l. ſi q̃s id qđ. cũ ſili. ¶ In. e.
glo. ibi de ſeruit. expoꝛ. l. ij. dic ꝙ obligatio per quã impe
diatur cultura eſt ꝓhibita vt .l. prece. ſec᷒ ſi ꝑ eã nõ ĩpe
diretur vt dictis legib᷒. ¶ In ea. glo. ibi .l. ſi quis inqui
linos eſt ſpeciale in iſtis aſcripticijs tenet̃ ob reip. fauo
rem vt non alienent̃ etiã in vltima volũtate vt dicta .l. ſi
quis inquilinos. regulariter aut qñ alienatio ꝓhibetur
ſimpliciter non videt̃ eſſe ꝓhibita in vltima voluntate.
q̃ſi ne vt .l. ex h. §. ſi heredẽ. ff. de alie. iudi. mu. cã fac. ⁊ .l.
j. ff. de fundo do. vbi enĩ alienatio eſt pꝛohibita in certã
perſonã indiſtincte tunc etiã ⁊ legatũ ⁊ heredis inſtitu
tio videt̃ in eum ꝓhibita adeo ꝙ talis ꝓhibitus curare
debet ne ad ipſum veniat res etiã ab inteſtato vt not. in
l. ſi ita quis. §. ea .l. de verb. obl. vbi ſ᷒o alienatio eſt per
miſſa in quibuſdã. in ceteris aũt ꝓhita tunc in vltima vo
luntate non intelligit̃ ꝓhibita. vt dicta .l. pat̃. §. fundus.
10 ⁊ .l. lucius. ⁊ ſiſo hic alle. ¶ In ea. glo. ibi an ꝓpter fa
mem ar. ꝙ occaſione redemptionis perſone quis poſſit
alienare bona ſubiacentia reſtitutioni ⁊ alienari pꝛohi
b bita[b]. Si enĩ poſſint alienari ꝓpter famẽ ğ eodẽ modo
vt pſona redimat̃ vtrobiq; enĩ de redẽptione ſeu cõſer
uatione pſone tractat̃. facit .l. ij. hic alle. de pa. qui fi. diſ.
11 ⁊ in aut. res que. ⁊ in coꝛ. vñ ſumit̃. ¶ In ea. glo. ibi: an
transferre põt. dic ꝙ tranſlatio de loco ad locum nõ eſt
alienatio. ⁊ ideo põt fieri ſicut diuiſio fundi ꝓhibiti diui
di per ſepes ⁊ foſſata grã. vberioꝛis culture. q2 non eſt di
uiſio vt no. glo. in .l. iubemus. §. iconom᷒. ſ. de ſacroſan.
eccle. ⁊ no. in .l. ſi quis binas. ff. cõia pred. ⁊ pꝛo hoc facit
qđ not. ff. de heredi. inſti. l. ex facto. ij. in eadem glo. ibi
ſed dicas cõtra ⁊c. diligenter not. hanc partem ⁊ videt̃ ꝙ
in fundi bellariũ alienari pꝛohibitũ creditoꝛ nõ poſſit ſe
mittere in poſſeſſionem. ⁊ eſt verũ vt duret apud eũ per
petuo. ſed an duret durante iure debitoꝛis ſic vt not. in
glo. in .l. ſi finita. §. ſi de vectigalibus. ff. de dam. infecto.
¶ Non ob. iſta glo. q2 ſpeciale eſt in iſtis agricolis. vel
dic ꝙ quãdoq; creditoꝛ deſiderat libellarijs mitti ob de
bitum iminens ratione reipu. q2 domus libellaria mina
tur ruinã ⁊ ruat. ꝙ hoc onus cõcernit rem etiã vt perpe
tuo duret ⁊ teneat. poterit fieri miſſio dicto. §. ſi de vecti
galibus. Sed vbi debitũ non cõcernit rem libellariã ſed
perſonã eius cõtra quã miſſum deſideratur. tunc pote
rit fieri miſſio in rem libellariam reſpectu iuris qđ debi
toꝛ habet vt duret eatenus quatenus durat ius ipſius.
⁊ eſt ratio q2 creditoꝛ non poteſt cõſequi pluſq; ꝙ habeat
12 ipſe debitoꝛ. ¶ In glo. pꝛo eo. ibi ſm An. ſine addito
precio vult querere an ex quo agricole ſequuntur terre
venditionem ſi ille qui terrã ſimpliciter emerat cõpellat̃
poſt dare precium agricolarũ qui terre venditionem ſe
quuntur. ¶ In glo. ibi ſcꝫ in emptionẽ. in pꝛin. hec ſ᷒a
nec ob. l. in cõtrarium alle. ſi recte inſpiciat̃. q2 in eis pꝛin
cipale ⁊ acceſſoꝛiũ non petebant̃ ab eodem. ſed a diuer
ſis: ⁊ ideo ꝓ acceſſoꝛio nouum preciuꝫ ſtatuit. nec ob. q2
duplex dãnum

a ¶ Acceſſoꝛi um ſequit̃ pꝛincipale. Adde qđ notatur in apoſtil. ad iſtuꝫ in .l. ſi quis in. v. in apoſtil. in ꝯſi. qđ eſt contra regulaꝫ. ſ. eo. ti.

b ¶ Alienari pꝛohibita. Ad debet. in .l. vbi lex. ff. ſ vltra ang. in .l. j. ſ. ſ preſcrip. lon. tẽ. Jo. de imo. in .l. filiuſfa. §. diuus ſeuer᷒. ff. de lega. j. et do. mea do. in ſo. mey. l aut̃. res que col. aũ pe. ⁊ ſeq. ſ. cõ. de lega.

duplex dānum ſentit venditor qꝛ imputet qꝛ ſic cōtraxit
vt.ff.de pac.l.veteribus. ¶ In ea.glo.ar.contra.ff.de
cōtrahen.emp.l.dolia.ſed ibi dolia vendi poterant ſine
terra:ſed non ita cenſiti. ¶ In ea.glo.ibi cū dicit ex hac
l.⁊c.hec ſequens opi.vera eſt. ¶ In ea.glo.ibi nō vale
re ⁊c.hec rō ē qꝛ de facili fraus fieri poſſet vendendo oēs
13 ſeruos cū vili parte fundi. ¶ In ea.glo.in fi. Not.iſtaꝫ
regulam ꝙ irritata parte indiuidui irritatur totus con
cor.l.iudicio.ff.fami.heriſcū. In glo.reddit ibi redditur
eccleſie ⁊ aliud in eccl'ia quia eius fauore alienatio eſt in
terdicta ſed hic non eſt interdicta alienatio fauore ven
14 ditoris.ſed reipu.ideo precium debet fiſco. ¶ In ea.
glo.in fi. Not.hanc particulaꝫ diligenter ex qua habes
ꝙ ibi cōtractus eſt reprobatus a.l.tn̄ ſi in caſu euictiōis
emptor eſt ſtipulatus ſibi preciū re euicta petere poteſt.
Bar. In glo.pe.ibi per fundū ſolue.vt not.ff.de adopt.
l.poſt mortem.Dy. Item hec.l.facit ꝙ amphiteota i re
ceptione fundi ſibi dati in amphiteoſim in inſtrumento
acapiti promiſit dn̄o facere in hoc manſo vel domicilio
māſionem ⁊ ſociū ad hoc ſe ⁊ ſucceſſores ad dictum mā
ſum obligando ꝓ quo teneatur dare certam partē fru
ctuum ibi excreſcentium ⁊ certū cenſum annuū ſoluere ⁊
terras fideliter cultiuare ſi expoſt alienet aliquas ter
ras alicui extraneo ibi nō cōmoranti ꝙ nō valeat talis
venditio niſi emptor ſiſr ſe obliget.ar.ff.de reg.iur.⁊ qꝛ
res cōditionata ⁊ onerata certa ſeruitute vel penſionis
preſtatione vel pactione reali per quam ipſa res eſt aſ
fecta vel aſtricta tranſit cū ſuo onere.C.de diſtra.pig.l.
ſi.debitor cū cōcor.ibi alle.⁊ facit.ff.de ſerui.ru.predi.l.
via.§.ſi fundus.de pac.l.ſi tibi.x.§.pactū.extra de de
cimis.c.paſtoralis.⁊.c.cū nō ſic in hoīe.ad qđ.ff.de ꝯtra
hen.emp.l.ſi quis ſub hoc pacto.⁊ de ſeruis expor.l.ſi ti
tius.nam ſicut tenentur ſi totū manſum emiſſet ſic ⁊ ra
tione partium ſingulariū per eum emptaruꝫ.vt in hac.l.
⁊ pro quota rerum ad eum peruentaꝝ.⁊ in hac.l.⁊.C.de
debito.ſi.l.apud eos.§.j.⁊.ij.q̄tum ad ſolutionē dictoꝝ
onerum realiū.q̄tum aūt ad manſionem totius tempo
ris faciendam.vnde tenet cū hoc videat indiuiſibile.vt
ff.de ſerui.l.vic.ad ſi.cū concor.ibi alle.hic eſt neceſſe vi
dere bar.in.l.ſtipulationes nō di.ff.de verb.ob.⁊ ſi ven
ditor nō expreſſit emptori dictas cōuentiones tenebit
eidem emptori.vt.ff.de ac.emp.l.j.§.venditor.⁊.l.ſi ſer
15 uum.§.modus.⁊.l.ſi in qualitate. ¶ Et dn̄s nō tenet
laudare talem venditionem q̄ ſaluo iure ſuo fieri debet.
vt extra de feu.pa.l.j.⁊.ff.de le.j.l.nihil ꝓponit.facit.ff.
de lo.publi.fru.l.j.§.ſi.quod nota.quia de facto ſepe cō
tingit. De ſecuro. Ja.rebuff.⁊ Doc.

1 Omnes profugi. Ad euidentiam. ¶ Not.ꝙ
coloni originarij vel aſcripticij quidā ſunt q
debent tributa fiſco ꝓ capite ſuo ⁊ certū cen
ſum dn̄o fundi vt hic.⁊.j.e.ſeruos.⁊ in.l.iſta
dicunt tria principaliter. Primo dicitur ꝙ
ſi coloni mei qui erāt vt dixi.⁊ tributarij ⁊ cenſuales fu
ga lapſi collocauerunt ſe apud titium.dicit ꝙ ſunt reuo
candi cū tributarijs ⁊ cenſualibus emolumētis indiſtin
cte.q.d.tributa fiſco ⁊ mihi cenſus debet reſtitui cū colo
2 nis. ¶ Sed a quo reſtituant dicta tributa habenda eſt
talis cōſideratio.aut ille titius qui recepit fugitiuū co
lonum ſciebat eū eſſe fugitiuū:⁊ vſus eſt opis ſuis gratis
nulla data mercede ſiue faciendo eū ſeminare fundū ſuū
ſiue faciendo fieri nouale aliquod ꝙ reuocatis colonis
ipſe titi' q̄ gratuitas opas recepit tenet ſoluere dicta tri
buta ⁊ hoc vſqꝫ ibi ceterū ſi. Scđo dr̄ ꝙ ſi titius credide
rit eos liberos eo ꝙ illi fugitiui tacuerūt cōditioneꝫ ſuā
dicentes ſe liberos eſſe ⁊ non habuit titius opas illoꝛuꝫ
gratis.imo vel dederit eis mercedē vel fuerunt partiarij
tunc nō ipſe titi' ſed ipſi coloni reuocati tenētur ſoluere
ipſa tributa q̄ ꝯtus fuit priuat'.q.d.nil fecit titius ꝯtra
fiſcū vel vtili.pub.⁊ hoc vſqꝫ ibi ſeq ⁊c. Tertio dr̄ ꝙ ſi illi
fugitiui nō ſunt ſoluēdo ꝓ illis tributis q̄ ipſi debent.vt
ſ.ꝓxi.dixi.alij agricole ſi qui ſint debita eoꝝ fugitiuoꝝ
exigent:⁊ ab ipſis debitis ipſoꝝ fugitiuoꝝ ꝯtra.ceſarꝫ
coraꝫ iudice ꝯpetēte q̄ ab ipſis fugitiuis debent expoſcat

hoc dicit An. ¶ In tex.ibi fructib' .i.ꝓpter fructus.ab
eiſdem.ſ.dn̄is.ceterū ꝓ ſed.occultato.i.ignorabant eos
ꝓfugos.ipenſis preſtitis. Dy.placitā cōſecuti ſunt.de q̄
inter eos cōuenit.debent pro tributis fiſci.Dy. hoſtibus
i.fugientibus.obnoxijs.i.a debitoribus fugitiuoꝝ. Dy.
3 ¶ In textu ibi alienos eſſe nouerant ⁊c. Not. ꝙ ꝑ hoc
ꝙ dicit nouerant ꝙ receptans colonos fugitiuos igno
ranter nō punit nec eſt cōtra.j.e.l.ſeruos. vbi receptās
etiam ignoranter punitur.quia quando quis receptum
colonum ignotum et tunc punitur.quia ſibi imputatur
quare nō explorauit conditionē eius vt in ꝯrio credo ꝙ
tunc pena abundabat in iſtis ſeruis et iſtis aſcripticijs
ſic ꝙ pauci ingenui colebant terras ⁊ ſic erat quaſi pre
ſcriptio ꝙ ex quo erant aſcripticij ex quo ad colenduꝫ ſe
collocabant qn̄qꝫ quis receptat colonum ignotum: ſed
eius conditionem ignorat tunc non punit. Ita loquitur
hic hec glo.cōtrariū non ita ſoluat ⁊ eſt hoc vtile ad re
ceptantes bannitos vt receptans ignoranter nō punia
tur ſi bannitus erat notus ⁊ eius cōditio ignota: ſecus
ſi erat ignotus exbannitus ⁊ eius cōditio imputat eū
receptanti cur eius conditionē nō explorauit vt dicta.l.
ſeruos.ſed hoc fallit in caupone ſtabulario vt nō punia
tur etiā receptando eū q̄ penitus ignotus eſt.ex quo cū
publice hoſpitat non tenet hoſpitium conditionē inq̄
rere cū inuitus ad hoc cogatur.vt.l.j.in ſi.vt.ff.fur.ad
4 uer.nau. ¶ Uel dic ⁊ melius.ꝙ receptans exbannitum
ignoranter non punit etiam ſi fuerit penitus ignot' ta
li receptanti niſi in loco eſſet notorium iſtum eſſe exban
nitum:qꝛ tunc receptans eſſet in lata culpa.vt in.c.j.ex.
de poſtula.ꝓla.⁊.l.de decre.ab or.fa.ſ.q̄ et aduer.quos
l.j.⁊ no.glo.expreſſam.in.l.j.ff.de recepta. nec ob.l.ſer
uos.qꝛ ſpeciale eſt in ipſis cēſitis.⁊ ita fuit hoc anno cō
5 ſultū in hac ciuitate cū hec q̄ſtio fuerit de facto. ¶ Iteꝫ
eſt vtilis hec lex ꝙ ille qui preſtat auxiliū ⁊ fauorē exban
nito non puniat pena magna extra formā ſtatuti diſpo
nentis ꝙ preſtans opem exbannito ei truncentur ma
nus niſi in accuſatione vel inquiſitione fuit deductum
ꝙ preſtitit ei opem ſciens eū eſſe exbannitum qđ eſt ne
ceſſe probari per hanc lecturā etiā ꝓ hoc videt caſus.ff.
đ patrici.l.vtꝝ.vbi ꝑſtās opē ꝑricide puniet eadē pena
ſi fuerit cōſcius ⁊ nō aliter vt.ſ.de rap.virg.l.j.ſ.de epi.
⁊ cle.l.raptores.ꝓ hoc etiam.ſ.de fabri.l.nullus.et ibi
6 dixi.Bar. ¶ Ultimo not.arg.ex ſi.tex.ꝙ collecte impo
ſitiones ⁊ alia onera poſſunt exigi a debitoribus eoꝝ q̄
non ſunt ſoluendi vt hic.⁊.ſ.quando fiſcus vel priuatus
debi.ſui.de.l.ij.ſm̄ Dalium. ¶ In glo.q̄ eſt ſuper verbo
8 nouerint ibi nouale.qđ ſit nouale[a] de iure ciuili dic vt
habetur ⁊ nota.ff.de ver.ſign.l.ſilua cedua.§.nouale.de
iure aūt canonico dic vt extra.de verb.ſig.c.j.⁊.c.qđ no
ualis.⁊ de priuile.c.ſi. In glo.ibi q̄ eſt ſuper verbo ab il
lis.in ſi.de quo extra de procur.c.ſi de decimis.c.tua no
bis.⁊.c.cū non ſit in hoīe.⁊.c.qm̄.⁊.c.cū cōtingit.⁊.c.no
uum genus.⁊.c.ex tranſmiſſa.⁊.c.ſupplice. Ja.rebuffi.

1 Immunitates. Immunitas iugationis vel
capitationis abſqꝫ probatione conceſſa nō
tenet.hoc dicit Bar. ¶ Et ſic nota ꝙ con
ceſſum ab eo qui ius concedendi non habet
pro non conceſſo habetur vt.ſ.de iure fiſci.
l.ij.⁊.ff.de regu.iur.l.factam.⁊ extra de iure patro.c.qđ
2 aūt.An. ¶ Itē facit hec.l.ꝯtra iudices ordinatiōes vel
edicta facientes in preiudiciū ꝑncipis aut reipu.vel ſub
ditoꝝ ꝙ nō valeant cū ea ſolū facere poſſunt q̄ ſunt vti
lia ⁊ nō dānoſa.ff.qđ vi aut clā.l.ꝓhibere.§.plane.⁊ ar.
xvi.q.ij.c.bone rei.⁊.c.terrulas.⁊.ſ.de decurio.l.vacat
tis.li.x.cum ibi notatis.

Cum antea. Ad euidentiam ſcias ꝙ olim tn̄
preſtabat vnus hō noīe capitationis q̄tum
due mulieres iperator hodie mandat ꝙ tn̄
preſtant duo vel tres viri noīe capitationis
q̄tum olim ꝑſtabat vnus.⁊ tn̄ ꝑſtant quat
tuor mulieres q̄tum hodie due.⁊ ſic ptꝫ ꝙ onus capita
tionis eſt hodie diminutū.⁊ hec.l.eſt hodie localis in q̄
buſdā locis vt ħ ptꝫ in tex.Bar.ꝑ ſingulos.i.ꝓ ſingulis

[a] ¶ Quid ſit nouale. Adđ ſpe.in ti.de ꝓbat.§.vltimo querit et iure canonico quid ſit vide lan.et card. in cle.j.in.v.et.xj.q.ij.decl.

binos.i.ꝑ binis.ꝯſua.l.ſtatuta cõmanentiũ.ſub.ꝑ illos
terre vel patrie ⁊c.⁊ anetentiũ ponti.repetere ꝑ hoïes illi⁹
terre vel pᵃtrie.colono põti.repete ꝑ hoïes terre.⁊ vyteſa
rentiũ.repete ꝑ hoïes capadocie repete ꝑ hoïes anneri
1 i.deſcripti. ¶ Et ſic not.ꝙ ꝓuilegia debẽt diſtribui indi
bus curie.ad qḋ facit.ſ.l.ꝑxi.etiã põt eſſe rõ de graua-
mine maioꝝ mulieꝝ.q: viri plus grauant̃ in munerib⁹ ꝑ-
ſonalibus.ſ.de munere.⁊ in ꝗ lo.l.j.⁊.ff.de reg.iur.l.fe-
mine.ꝗ ⁊c.ar.l.cum qui iureiur.Jaco.rebuffi.

1 ORiginarios. Si colon⁹ meus originari⁹ i fu-
ga lapſus agriculturã deſeruit nulla aucto-
ritate vel dignitate vl ꝓuilegio poterit excu-
ſari qn teneat̃ redire ad culturã quã dſeruit
nec valebit vel ꝓuilegiũ ꝑncipis.h.d. No.ꝙ
ꝑ reſcriptũ ꝑncipis oīa q̃ imutabilia ſunt non tollunt̃ vt
dixi.ſ.de fide inſtr.⁊ iur.haſte.l.pe.ad idẽ.j.de fun.pri.
2 l.iij.in fi. ¶ Scḋo no.ꝙ nõ ꝑſcribit̃ ꝑſtatioi cẽſus ſiue
q: nihil ſoluit originari⁹ ſiue q: min⁹ ſoluit ꝙ debuerit.
nã nõ ꝑſcribit̃ ꝟo cẽſui ⁊ h̃ eſt ꝙ dr̃ in lr̃a nulla cẽſus an-
tiquitate ⁊c.q.d.ſi nil vel min⁹ ſoluit in ꝑterito nõ ꝑſcri-
bet ꝓpterea in futuro.ad hoc facit.ſ.de ꝑſcrip.xxx.an.
l.cõperit. An. In glo.q̃ incipit nõ ſit liber.in fi.de h̃ no.
ꝑ gl.C.ſi ꝯ vſu vel vti.pu.l.fi.⁊ plen⁹.C.de ꝑci.ipera.off.
3 l.reſcripta. ¶ In glo.q̃ incipit nõ ſoluit:ibi cõperit.et
eo.ti.l.male agere.⁊ dic vt no.plene ꝑ ex.dicta.l.nõ ꝯpe
rit.⁊ ꝑ glo.⁊ doc.e.ti.l.cũ notiſſimi.§.in iſto.⁊ lati⁹ ꝑ ſpe.
ti.de loca.§.nunc aliq̃.ꝟ.xj. ¶ In.e.glo.ibi ꝓducit ſub
vna cũ fundo.nã fundus vna cũ colono in inuẽtario po-
nitur.ſ.de bo.ꝑſcrip.l.fi.⁊ ſi dñs cũ male tractaret ꝯpel-
leret̃ dñs ad eũ vendẽduz.vt.ff.de his q̃ ſunt ſui vel ali.
iuris.l.ij.Doct.⁊ Jaco.rebuffi.

SEruos. In.l.iſta dicuntur tria. Primo dicit
imperator nos volumus ꝙ omnes coloni
aſcripticij ⁊ tributarij debeant apud domi-
nos perpetuo permanere. Secundo dici-
tur iſta ſcriptã penã q̃ ponitur in fi.huius.l.
nos volum⁹ iponi ⁊ ꝯ ſciẽter rapiẽtes ⁊ ꝯ ignorãtes.⁊ h̃
iḋ vt fugitiui nullã habeãt occaſionẽ fugiẽdi. ex q̃ ſcient
a nemine occultãdos.tipi q̃ recipiũt colonos alienos in
ſuos agros nõ recipiẽt niſi qs vere ſciãt eſſe ingenuos.
Tertio iponit penã receptãtib⁹ huiuſmodi fugitiuos q: fiſcos
cogẽt ſoluere.x.li.argẽti.⁊ dño fugitiui ipm cũ ſuo alio
2 reſtituere tenent̃. ¶ No.ipoſitionẽ pene vt hoïes deſi-
ſtant ab illicitis ⁊ metu pene efficient̃ boni vt dixi.ſ.de
exac.tri.l.nemo. ¶ Scḋo no.ꝙ fugitiui nõ pñt diutius
occultari ſine exceptatorib⁹ ſic delinquẽtes vt.ff.de offi.
a preſi.l.cõgruit. ¶ Tertio no.caſuz in q̃ punit̃ ignorãs⁹
3 de q̃ dixi.ſ.de decurio.l.oẽs regſariter ꝯ.q: ſciam non
ignorãtiã volum⁹ obligari.vt.ſ.de tabu.l.gñali.lib.⁊ h̃
eſt verũ cũ tractat̃ de iſta pena.ſed cũ tractat̃ de reſtitu-
tiõe tributoꝝ nõ punit̃ ignorãs ſic ſoluit̃ ꝯriũ.ſ.e.l.oẽs
ꝓfugi.an.⁊ ia.dãni.qḋ hac.l.iſert̃ ſubmouebit cũ ad no
titiam venerit ipm eẽ fugitiuũ.ignorãs tñ nõ punietur vt
l.oẽs ꝓfugi.ſ.e.ox.ſtatutis.ſ.hac.l.memoratis.no. me-
4 moratis vt tollat ꝯriũ. ¶ Et no.circa.l.ꝙ punit̃ qs du-
plici pena ꝑ eodẽ facto.vna q̃ fiſco dat̃.alia q̃ ꝓuato dã-
num paſſo.ſic ⁊ pena ſpũali ⁊ tpali punit̃.vt.ſ.de ſacro-
ſan.ec.l.placet.§.fi.ſicut.⁊.ff.de publ.l.licitatio.§.qḋ il-
licite.⁊.ſ.de his q̃ nõ a dño ma.l.fi.ar.ꝯ.ex de iudi.c.ac
ſi clerici.in fi.⁊ dic de h̃ ꝑ ⁊ ꝯ.xlij.q.iiij.c. attẽdendũ eſt.
⁊ dic vt no.ꝑ Hugo.ex de hereti.c.eodẽ.in vlti.glo.li.vj.
Et h̃ faciũt ꝙ iudices tpales ſi iponãt penã.x.ſolid.vel
maiorẽ dandã dñis ſuis ꝯ patientes alalia aliena depa-
ſcentia i ſuis paſcuis ꝙ ẽt deberẽt h̃ ponere penã ipoꝝ
b dñis iſerẽdã⁹ ſꝫ ipi nõ curãt.deberẽt tñ dñis facere emẽ
dari dãnũ datũ ipis alalib⁹ illis quoꝝ ſunt alalia.ad qḋ
facit in aut̃.de man.ꝑn.§.ꝙ ſi delinquentes.⁊ in aut̃.vt
nulli iudi.§.⁊ h̃ ꝓuenit. Et vide circa h̃ ꝙ no.ꝑ Inno.ex
de accu.c.cũ oporteat.in gl.magna.⁊ facit ad ꝑmiſſa.ff.
de ſimili.l.lege corne.cũ ibi no. Ipſi tñ nõ deberẽt ala-
lia ledere ſꝫ leniter ſeu ſine dãno pellere ſeu de paſcuis
ſeu ꝑdiis ea eijcere. vt.ff.ad.l.acq.l.qntus erutus.j.de
curſu pu.anga.⁊.perãga.l.j.li.xij. Ja.rebuffi.

a ¶ Punitur ignorans. Adde glo.⁊ bar.j.l.auſculo.ff.de condi.ſine cauſa bal.in.c.j.§.vaſellus ſi de feu.fue.cõtro.in feu.⁊ in.l.errore col.iiij.cõtra de iur.et facti igno.ox.in.l.j.§.certe ⁊ ibi notaui in apoſtil.ad eũ ver.ignorãs nu.ij.ff.ꝯ ven.inſpi.

b ¶ Penã ipſorum dñis inferendam. Add bar.⁊ ſal.in.l.ſi qs ad ſe fundum.C.ad.l.iu.liã de vi.pu.

ORiginarius. Natus ex vtroq; parẽte cẽſito vel
pãtre tñ:cẽſitus eſt. Itẽ ſi dñs duoꝝ fundoꝝ in-
qlinũ vnũ trãſtulerit ad culturã alteri⁹.⁊ i diuer-
ſis dños dicti fũdi ꝑuenerint dño dicti fundi ex
q̃ ẽ facta trãſlatio tenet̃ reddere dño alti⁹ fũdi cũ agna-
1 tiõe taliũ colonoꝝ.h.d.bar. ¶ Uel dic clari⁹ ꝙ duo dñr
i hac.l.q̃ tractat ſpãliter de origiarijs. Primo ꝙ q̃ naſcit̃
ex vtroq; parẽte cẽſito ipe eſt cẽſit⁹. Idẽ ſi ex altero tñ
ſ.pãtre.⁊ ita fili⁹ ſequit̃ pris ⁊ nõ mris cõditionem.⁊ hec
ſunt ꝟa tã in colono ꝙ inq̃lino.q: hic ſit differẽtia inter
eos ꝙtũ ad nomen eſt.tamẽ quaſi eadẽ q̃ ad effec.con-
ditio.⁊ vſq; ibi illud ⁊c.⁊ h̃ ꝓut hẽs in lr̃a vlio. Siꝟo ha-
bes in lr̃a vetito dic ꝙ q̃ naſcit̃ ex neutro parente cẽſito
ſequit̃ patrẽ erant autẽ ãbo aſcripticij. Scḋo dr̃ pone.
habeo duo ꝑdia.vnũ fertile ⁊ refectũ.aliud ſterile. i vero
q; habeo colonos.⁊ q: prediũ ſterile ⁊ inutile magna in-
digebat cultura.trãſtuli oẽs colonos in fundũ ſterilẽ:vẽ-
do fertilẽ aliũ ſterilẽ retineo trãſlatis in ſterilẽ colonis q̃
erant in fundo fertili dr̃ ꝙ trãſlatio valet ſꝫ qñdiu vterq;
fundus erat apḋ me.teneor tñ reſtituere illi emptori illos
quos trãſtuli cuꝫ ſua agnatione cõditione ex hac.l.h.d.
2 ¶ No.ex hac.l.ꝙ inter colonos ⁊ inq̃linos nõ eſt diffe-
rentia lꝫ nõia ſint diuerſa.⁊ ſic de noïe nõ eſt curandũ vt
ſ.de cõſti.pec.l.ij.⁊ idẽ.ſ.de hereti.l.qcunq;.ar.ꝯ.ſ.de
codicillis.l.plene.et dixi plene de ꝟtute noïe.ſ.de iudic.
l.j.⁊ lꝫ dicat̃ nõ eſſe differẽtiã.eſt tñ aliq̃.⁊ iḋ in lr̃a poni
tur pene.i.qſi.q: coloni dicunt̃ q̃ inhabitãt ⁊ colũt fun-
dum inq̃lini q̃ ſolũ ꝟo colũt ⁊ alibi inhabitãt ⁊ no.in gl.
3 ¶ Scḋo.no.caſuz in q̃ fili⁹ ſequit̃ pris ⁊ nõ mris cõdi-
c tionẽ⁹ ꝯ regulã gñalẽ.ſ.de rei vẽdi.l.partũ.ſꝫ ſpãle eſt h̃
⁊.ſ.de munileg.l.fi. ¶ Tertio not.ꝙ in ꝓn.hui⁹.l.repro
batur illa rõ q̃ ponit̃.ſ.de codicillis.l.plene. ¶ Itẽ i fi.
hui⁹.l.collige arg.ꝙ lꝫ nõ valeat alienatio colonoꝝ.vt
ſ.l.quẽadmodũ.valet tñ tranſlatione ad idẽ.ſ.de edifi-
cijs priua.l.ij. An. Jaco.rebuffi.

c ¶ Patris ⁊ nõ matris conditionem. Adde quod notaui i apoſtil.ad iſtã in.l.nati.ſ.de decu.li.x.⁊ in.l.filios ⁊ ibi an et qñ patris ſequatur conditionẽ et qñ matris.ſ.de muni.et ori.eo.li.

SI coloni. Colonus bona fide poſſeſſus fugiẽs
apud aliũ reſtituit̃.ꝑmo bone fidei poſſeſſori et
poſtea cũ originis agitat̃.h.d. Uel aliter.ille ad
quẽ ꝑuenit poſſeſſio cũ vicio eã reſtituit ꝑſtino poſſeſſo
1 ri.licꝫ titulo careat.h.d. ¶ Et ad h̃ alle.⁊ eſt notabilis
hec.l.q: vbi qs cadit ea poſſeſſione ⁊ nõ hꝫ titulũ q̃ me-
diante ꝑſtabat ſiue ſit poſſeſſio rei mobilis vel imobilis
põt ipam petere cõditione ex hac.l.dũ tñ agnouerit poſ-
ſidentẽ cũ vicio ꝑuenerit ⁊ nõ aliter. Aliud aũt remediũ
cadẽti a tali poſſeſſione nõ ꝯpetit nõ eñi agere põt rei
vendi.vel publiciana cũ nõ eẽt dñs vl qſi nec hr̃et aliqḋ
ius in re.vbi aũt poſſeſſio ꝑueniſſet ad aliuz abſq; vicio
tũc nullũ videret̃ dari remediũ cadẽti a poſſeſſione q: cũ
ego de ſola poſſeſſione cõtendã:⁊ tu mõ poſſideas in ta-
li cã potior dꝫ eẽ cõditio poſſidẽtis:nã q̃ poſſidet pl⁹ iu-
ris corpo hꝫ ꝙ q̃ nõ poſſidet.ff.vti poſ.l.ij. ¶ Nec ob.l.
iſta.q: h̃ poſſidet reꝫ vitioſam.ſ.ſeruũ fugitiuũ.fuga eñi
facit eũ vitioſum.⁊ iḋ preſcribi vel vſucapi nõ põt cũ fa-
ciat furtum ſui vt colligit̃ hic cum dicit fuge vico.⁊.ſ.de
2 ſeruis fugi.l.j.ſm An.de barulo. ¶ Sed tñ dic ꝙ forte
duplex eſt remediũ. Primũ vt agat̃ triticaria ꝑ illa poſ-
ſeſſiõe.vt.l.ij.ff.de tritiear.ſeruia.vt agat̃ cõdi.ex.l.ſi me
⁊ ticium.ff.ſi certũ peta.debes tñ notare ꝙ ſi poſſeſſio
mea ad te peruenit qḋ nõ eſt equũ vt ex poſſeſſione mea
locupletior efficiaris.⁊ ideo petere poſſum vt condẽne-
ris ad reſtitutionem dicte poſſeſſionis. Sed hoc reme-
dium non cõpetit niſi ei qui cecidiſſet a poſſeſſione quã
bona fide tenebat.ſi eniꝫ fuiſſet male fidei poſſeſſor hoc
remedium ſibi non cõpeteret.quia equitas in eum non
competit:quia in pari cauſa vos dic quam opinionez ſer-
uabimus in facto dicendum eſt ꝙ ſi ille qui amiſit poſ-
ſeſſionem intentet contra occupantem infra tamen an-
num ſtatutum regium incipiens querele:ſuper nouis diſ-
ſaiʒinis.quod ſapit realiter interduꝫ vti poſſidetis.tunc
ſeruatur opinio Bar. Et idem eſt ſi veniat per viam ca-
ſus nouitatis. Si tamen annus erat elapſus a tempore
q̃ poſſeſſor poſſedit tũc ſeruat̃ opinio An.doc.trebuffi.
3 ¶ Ulti.ptꝫ ꝑ hãc.l.ꝙ qñ agit̃ poſſeſſione recuperande.

ſiue detētator poſſidet cū violētia ſiue ſine dʒ fieri prius
reſtitutio poſſeſſorijs ꝙ agatur cā ꝓprietatis ſcðm ꝓba
tur hic.primū ꝓbatur in.l.ſi quis emptōis.§.ſup illis.ff.
de pſcr.xxx.an ⁊.l.ſi q̄s in tantā.C.vñ vi.in alijs aūt poſ
ſeſſorijs ſecus eſt ſi exceptionē obijciēs paratus eſt in
cōtinēti de ſuo iure ꝓbare vt no.ff.de interdic.l.incerti.
de car.edi.l.iij.§.duc vt in poſ.l.ſi is a quo ⁊ de edi.di.
adri.tol.l.iij.⁊.C.loca.l.ſi quis cōditionis titulo.Barto.
4 ❡Et ita apparet hic melius ꝙ alibi argu.ꝙ exceptio
dolo facit ⁊c. nam habet locū in poſſeſſione recuperanda
nec in cā ſpoliatiōis.nam ſi hoc nō hʒ locum vbi nō fuit
violētia cōmiſſa multoſortius vbi violētia cōmiſſa inter
uenit ad idem facit optime.ff.de pſcrip.xxx.an.l.ſi quis
emptionis.ſed hoc ſup illis in alijs aūt poſſeſſorijs hʒ
locum ſi incōtinenti doceat iſte qui eam apponit de iure
ſuo vt.ff.de car.edic.tol.l.iij.§.duc. ⁊ nota in.d.l.dolo.
5 ❡Ex pmiſſis apparet ſo.illius.q.ſi ille ad quem fuge
runt coloni dicat paratus ſuʒ ꝓbare de iure meo hodie
cōſtat.hodie agamus ꝙ nō ſit audiēdus in hac cauſa et
cum hoc agef interdicto vñ vi. Non ob. pallē.l.in certi
de car. edi. ⁊ vt impo.le.l.ſi is a quo. ⁊ ad trebel.l.ille a
quo.§.j. ⁊ dicta.l.dolo. Et quare nō obſt.eſt duplex rō.
Prima fauor ſpoliatiōis vt dixi. Item qꝛ in hijs caſibus
eſt ſemimaria cognitio neceſſaria ⁊ qui leuiter fiunt le
uiter impediuntur ꝓpter obiectū dñi ſecus vbi petitur re
ſtitutio in qua deſideratur plena cauſe cognitio vt ex de
officio de leg.c.cōſultationibus.⁊ ſic nec de facili datur
nec ex facili īpeditur vt extra de reſti.ſpo.c.līis. nā que
difficili⁹ ꝯcedūtur difficili⁹ auferūtur vt.ff.ff.qui ⁊ aqui.
ma.li.nota ſi.l.gñaliter.§.penul.⁊ de fideiuſ.l.gñaliter.
6 §.viti.And.⁊ Dul. ❡Circa hanc.l.q̄ritur ſi aliquis ſit
ſpoliat⁹ a iudice iuris ordine nō ſeruato an ſit reſtituē
dus.rñdetur ꝙ ſic vt ex de reſti.ſpo.c.cū veniſ.⁊.c.ex cō
queſtio.ꝙꝙ cū pſumatur ꝓ iudice in hijs q̄ in iudicio
fiunt vt ex de renun.c.in pñtia de teſti.c.alteri⁹ de ſen.⁊
re iudicata.c.ſicut.⁊.ff.de ſta.ho.l.ingenuū.ff.de in ius
vo.l.adoptiuū.§.j.qð tñ hodie determinationē videtur
recipe p illā decretalez ex de ꝓba.c.qm̄ ꝯtra falſaʒ iuxta
nota.vij.q.j.c.pñtiuʒ.nō tñ ſic pſumitur p hijs q̄ extra
iudiciū fiunt ⁊ ideo ſi iudex poſt figurā iudicij ſpoliat ali
quez faciēda eſt reſtitutio ac ſi pateref a priuato. Si au
tem in figura q̄s a ſuo ordinario ſpolief ⁊ priuat⁹ petat
reſtitutionem tanꝙ violētez erectus nō eſt audiēdus ſʒ
primo inquirēda eſt cā ꝑuationis q̄re ordinari⁹ ſic ꝑua
uit ⁊ ſi inueniatur ꝙ iuſta cā priuauit ꝯfirmatur ꝑuatio
alioq̄n infirmaf.vt.ff.de accu.l.abſentem in ſi. Iſta ſunt
multū notāda qꝛ officiarij de die in diē talia faciūt face
re fauore ꝑtiuʒ de facto ex figurā iudicij ⁊ iuris ordine
nō ſuato debēt de facto āte oīa reuocari vt in iur.ſup⁹
allegatʒ ⁊ not.ij.q.vj.c.arguta.ſapiētia in gl.q̄ incipit vt
7 ſicut de facto. ❡An aūt q̄relans ſeu ſpoliatus habeat
adire iudicē qui intulit ģuamen ad finē ꝓ reparādo qð
male rexit an habeat adire ſupiorez dic vt not.p Cy.in
l.ſi vt ꝓponis.C.qño ⁊ qñ.iudex ⁊ etiā ibi p bar.⁊ tāgif
per Inno.ex de offi.deleg.c.cū ꝯtingat. ❡Itē an pe
titionē ⁊ poſſeſſionem poſſint ſimul intētare dic de h vt
extra de cā poſ.⁊ ꝓprie.c.paſtoralis. ⁊ vide qð not.l.in.
glo.ſup v̇bo recuperāda.Ja.reb. Vnū tñ ſcias ꝙ lʒ cele
riter fieri debeat reſtitutio poſſeſſionis in poſſeſſorē vt
hic.⁊.l.momētanee.ff.vñ vi. tñ in illo poſſeſſorio recupe
rāde dʒ offerri libellus vt ibi gl.not.qm̄ lʒ dicaf celeriter
intelligif anteꝙ de dñio cognoſcaf ſic.ff.ad.l.iul.de vi
pu.vel ꝑuata.l.ſi q̄s a ſe fundū. vbi dicit āte oīa ⁊ ſic eſt
in q̄cūqꝫ cā in q̄ ꝯdictor appareat vt ſit offerēd⁹ libell⁹
vt habef.ff.de naufra.l.de ſubmer.dicit ⁊ tenet hic An.
de baru.Bar.⁊ Jac.reb.

Colonos. Exactoreſ nō debēt inquietare colo
nos ꝓ tributʒ ne ꝓpter h cogātur agriculturaʒ
deſerere:qꝛ nec ꝓmiſſio tpis ab illa debeat amo
1 ueri.h.d. ❡Et eſt arg.ꝓ ſcolarib⁹ ⁊ clericʒ vt occaſione
alicui⁹ exactiōis nō debeant a ſuis ſtudijs ⁊ ſuis eccl̄ijs
2 euocari cōcor.ff.de epi.⁊ cle.l.oēs circa pnc.An. ❡Et
eſt h vtile ſcire ad ſtatuta diſponētia ꝙ coloni tenēturf.

ſoluere gabellas ꝓ dñis nō ſubiectis in qua cū ſunt vt
pʒ hac.l.⁊.ff.e.l.hijs penes. ⁊.j.vt nul⁹ ex vicar. ꝓ alio
vicar. debitre.l.j. Bar.⁊ Ja.

Quer. Mulier originaria copulās ſe cū alio cū
1 ſua ſobole remeaf. h.d. ❡Et ſic not.hic ꝙ ſo
boles ſeq̄tur ꝯditionē mr̄is. ⁊.l.eſt h regſare:
ſʒ filij colonoꝝ ⁊ inq̄linoꝝ ſequūtur pr̄is cōdi
tionez no.vt.j.e.mediaus ⁊.ff.e.l.diffinim⁹.bar.Ja.re.

1 Et colonū. Colon⁹ ꝯtēdo dñio circa dñiūʒ nō
parat pniudiciuʒ.h.d.ideo aut dicit circa dñiuʒ
qꝛ plene pniudicaret in poſſeſſione vt pʒ.ff.de
acqui.poſ.l.ſi. Bar.⁊ Jac.reb.

Colonos. Aſtricti glebe ad nullū honorem etiā
inferioris milicie poſſunt aſpirare nec etiā eſſe
aptores magiſterie dignitatʒ ſeu p̄tātʒ ⁊ hec di
citur ꝓpter publicā vtilitatē ſʒ ne cultura deſe
ratur agroꝝ ⁊ etiā ꝓpter publicā honeſtatem. An.⁊ ſic
nec ruſtici pñt eſſe baiuli ſm bar.cū hic loq̄tur de oī co
2 lono ⁊ hic no.in gl. ❡Itez hec.l.eſt arg.ꝙ cleric⁹ ad ali
quod offm̄ ſeu dignitatē admitti nō dʒ vt.j.de ma.⁊ co
pa.l.ſi.⁊ de fug.colo.l.j.⁊.ff.eo.l.originarios ❡Itē no
ta hic in ſe.eē ꝯſulēdū iuri dñoꝝ ⁊ publice honeſtati ſm
Dul.⁊ eſt ſile.ff.de impēſis ludoꝝ.l.j.⁊ de iſtis apparito
ribus magiſterie p̄tātis habef.j.de appi.magi.mili.l.ſi.
3 li.xij. ❡Itē facit hec.l.arg.ꝙ pageſij nobiliū nō debēt
ſeruiētes fieri principū comitū vel magnatū ſeu ad ali
quod offm̄ publ.ſeu eccl̄iaſticum inſtitui vel creari vt in
arg.cōtra.ff.de epi.⁊ cle.l.q̄ſquis cēſibus. nā clerici fieri
pñt ſʒ debent ſuis dñis de eoꝝ iurib⁹ ⁊ debitis ꝑ alios
facere rñderi de iſtis habetur.ff.de epi.⁊ cle.l.aūt aſcri
pticios.⁊ in corpe vñ ſumitur. Ja.reb.

1 Litib⁹. Si de terre dñio inter dñm ⁊ colonū eſt
diſceptatio cū locatio negaf forma infraſcri
pta ſeruaf qꝛ ſatiſdare tenef colon⁹ cōductus
de reſtituēdo fruct⁹ reddit⁹ ꝓ trāſlatiōe ſi dñs
obtīdit in cā que ſatiſdatio durabit triēnio ⁊ poſtea re
nouaf ſi colon⁹ h facere noluerit vel nō potuerit tūc red
ditus in auro ꝯſiſtēs deponif ꝑ hāc.l.cū dño. Si v̇o cō
ſiſtūt in ſpecieb⁹ iudicʒ arbitrio vēdūtur ⁊ ꝓciuʒ mō pre
dicto poſtea ſeq̄ſtraf publicas aūt ſanctiōes ſoluet dñs
vel colon⁹ ſm ꝯſuetudinez ātiquit⁹ approbatā.l.de viſqꝫ.
Et diuidif in duas ptes pncipales. Prio cū ponif qñ
eſt qð de terre dñio inter colonū ⁊ dñm q̄d fieri debeat
de fructib⁹ ⁊ redditib⁹ dicte terre ⁊ q̄ ordīe ꝓcedaf viſqꝫ
ad v̇.h de redditib⁹ ibi eſt ſcða ps pnc.in qua ponif q̄s
debeat ſoluere publicas ſanctiōes circa locata an dñs
vel colon⁹ cū īter dñʒ ⁊ terre colonū de terre dñio qð agi
tef.⁊ hec ē vna lectura ſm quā poſui ſummariū ⁊ eſt v̇a
⁊ approbaf i gl.ſup v̇ba reſtituaf ❡Scðo mō legitur
ſm placētinū ꝙ nō erat qð inter dñʒ ⁊ colonū de ꝓpeta
te terre: ſʒ duo alij inter ſe ꝯtēdebāt de terra ⁊ q̄rebatur
q̄d debeat facere colon⁹ de fructib⁹.ſʒ hec lectura nō pla
cet:qꝛ eſt ꝯ hāc.l.in pn.q̄ dicit ꝙ coloni ꝯ terre dños de
2 dinauerūt.bar. ❡No.ꝙ iudex dʒ qōnib⁹ celeritatez i
ponere vt.ff.de no.op.nū.l.j.§.pōt in ſi.ff.ſi cer.per.l.q̄ Regula ꝙ cautio facit ceſſare ſequeſtrationē vbi . eēt fiende alias ō quo viō qð notaui in ꝓoſti. ad gui.ō cūg. n auf. generaliter. v.ff.ō epiſ.et cle.
dam extimauerūt.⁊ in auf.vt cle.apud ꝓpos epi.§.vult
ff.de trāſac.l.fratris.⁊ ex de dolo ⁊ ꝯtu.c.finē litib⁹. Se
cūdo not.ſeq̄ſtratiōez fieri ſi fideiuſſio nō preſtaf vt hic
3 qð eſt ꝯtra regulā.ff.de ſeq̄ſtra.pec.ꝓhi.l.j. ❡Et colli
ge ex.l.iſta optimā regulā ꝙ vbicūqꝫ deſideraf ſeq̄ſtra
tio fieri ceſſat ſi ſatiſdatio offeraf vt hic apte colligif ⁊
ff.qui ſatiſd.co.l.ſi fideiuſſor.§.viti. ⁊.ff.de officio p.l.
ſenat⁹ in ſi.de h not.ex de ſeq̄ſtra.poſ.⁊ fru.c.ad hec.⁊
e.ſe.cū ſi. ❡Itē arg.ꝯ ꝙ nō dʒ fieri ſeq̄ſtratio imo dʒ ru
ſticus pēdēte lite dño ſoluere pēſionez vt ex de elec.c.q̄
relam in ſi.cū ſi.qð eſt ꝯtra hāc.l.dic ꝙ dñs ſhic agebat
petitorio nō poſſeſſorio ſecus ⁊ ibi ſol. ❡Tertio no.ex
fine.l.ꝙ ꝑ ſniam iudicis v̇itas ꝓdit in lucē ⁊ cui⁹ fuerit
res de qua agitur ſic alſ.ff.de iudi.l.rem nō nouam.§.
fina.argu. expreſſ. nota.ex prima parte legis vbi dicit
qui nō ex longo prolixoqꝫ tempore ⁊c. ꝙ ſi ruſticus lon
go tēpore mihi ſoluit annuum puta duos capones pre
terea velit contēdere ſe nō teneri obſtabit exceptio ſolu

tionis lõgo tpe facte ſic.ſ.de fideiuſſo.l.j.§.j.de fundo pa
4 terno.l.ius emphi.ff.de apo.pu.l.quicunqꝫ. ¶ Item
nota argumẽtum ibi vbi dicit iterum renouetur ⁊c. ꝙ ſi
duo habẽt diſcordiam adinuicem ⁊ faciãt pacem hinc in
de datis fideiuſſionibus de nõ offendendo ſi fideiuſſo-
res vnius ſunt facti non ſoluendo ſeu deceſſerint ꝙ ite-
rum renouandi ſunt ad idem.ff.de ope.noui nũci.l.pre-
tor.§.penul.vt in poſ.le.l.ſi is a quo.ff.quoꝝ le.l.j.§.ait
ff.de rẽ in vſo.l.ſi pro pñe.§.vſum. An.do.Dul.⁊ docto.
5 ¶ Sup glo.iij.ibi.ſ.locati.l.ſi quis conditione timore
huius cõtrarij variauerũt gloſatores ⁊ etiam doctores.
quidam enim dixerunt ꝙ hic conditio nõ erat finita ibi
ſic licet nõ p omnes: qꝛ ſic nõ eſt licitum refutare queſtio
nem dñij locatione finita: ergo nec ea durãte. Alij dicũt
ꝙ aut cõſtat de locatione ⁊ tũc nõ refutatur queſtio do-
minij vt ibi aliſ ſecus vt hic ⁊ hec eſt vera ⁊ pbatur a prẽ
per hãc legem dũ dicit ꝙ ſi p diutinam pſtationeʒ appa
ret iſtum eſſe colonũ ꝙ ceſſat Odo. vnde in hac.l.nega-
batur dñium ⁊ negabatur locatio in.l.cõtraria negabatur
dñium ſed cõfeſſabatur locatio ⁊ cõductio. Alij dicũt ꝙ
coloni ſimplices nõ poſſunt refutare qõnem dominij vt
l.cõtraria cenſiti autẽ ⁊ alij ſic vt hic. Sed hec ſolutio eſt cõ
tra lecturam huius.l.que dicit in colonis cuiuſcũqꝫ cõdi
tionis hãc.l.obſeruari deberet hoc videt innuere glo.ij.
in prin.licet gl.in.l.cõtraria cõprobat hãc. Alij dicũt ꝙ hec
l.corrigit illam ⁊ ſi ſit hec eſt mala: qꝛ vitãda eſt correctio
legum vt.l.precipimus in fi.C.de ap.tene ergo ſecũdaʒ.
Sed Jaco.de ra.ſequẽdo quãdam aliam opi.poſitã in
l.cõtraria dicit aut eſt qõ de preſtatione fructuum ſola ⁊ tũc
bene põt colonus hoc obijcere vt hic.⁊ eſt rõ: qꝛ tũc co-
lonus obijcit de nullitate cõtractus eo qꝛ eſt dñs: ⁊ tũc dicit
ſe debere cogi ad redditurum pſtationem de neceſſitate
6 ſequitur qõ refutationis dñij tene g que dixi. ¶ Item
ex hac lectura patet ꝙ ille qui vult impedire ſequeſtrum
aut facere reuocari dꝫ idonee ſatiſdare de reſtituẽdo rẽ
abſqꝫ alia pſtatione. vnde nõ ſufficit ſimplex ſatiſdatio
7 niſi hec vba ponãtur. Bart. ¶ In glo.poſita ſup vbo
colonoꝝ qrõ an p ſolum tpis fluxũ fuerit acquiſitum ius
ipſi dño ⁊ preiudicatũ ipſi colono.⁊ videt ꝙ ſic vt hic vbi
loquitur indiſtincte ⁊ ſolũ de fluxu lõgi tpis. ¶ Sed di
co contra nam cõfeſſio ⁊ tpis lapſus vna cum ſolutione
preiudicãt ipſi colono ⁊ nõ ſolum fluxus tpis.⁊ no.j.eo.
ti.l.cum ſcimus ſup verbo incremẽtum ⁊ not.expreſſe in
8 eo.ti.l.cum ſatis.§.j.ſuper vbo detenti ſunt. ¶ In glo.
que incipit nullo pacto.⁊ ita intellige ⁊ dic etiã circa hoc
vt not.in preallег.l.de in rem vſo.qꝛ ſola diutina ſolutio
obligationem nõ inducit niſi cauſa ſufficiens efficax ad
agendum allegef que p diutinã ſolutionem pbatur per
quam preſumitur ꝙ pceſſit pmiſſio ſine cauſa ſufficiẽs
vt in palle.l.de in rem vſo.nõ p gl.⁊ doc.ff.de ſerui.l.ſer
uitutes in magna glo.⁊ p hoc determinatur qõ de illo
qui p plures ãnos pſtitit par caponem vel certã quãti-
tatem bladi vel pecunie alicui militi: qꝛ nõ ob.hec cõpel
litur ſoluere in futurũ niſi alleget miles cauſaʒ efficaceʒ
vt qꝛ dicit ſibi pmiſſuʒ fuiſſe p ſtipulationem que pſumi
tur pceſſiſſe p ſolutioneʒ ipſaʒ diutinã qꝛ nõ eſt veriſile
ꝙ ita ſoluiſſet niſi ad hoc ſe obligaſſet.ff.de pba.l.cũ de
indebito. ¶ Sed cõtra hãc pſumptioneʒ ſi poſſet pba
ri ꝙ cã liberalitatis ⁊ amicitie ſic mittebat p incẽnijs ⁊
premiſſa tũc nõ tenetur ſoluere in futurũ vt.ff.de acqui.
poſ.l.q iure familiaritatꝫ.⁊.ff.de offi.pcõ.⁊ le.l.ſolẽt.§.
fi.ſꝫ ſi nõ allegaret cãm ſufficiẽteʒ ad agẽdum vt qꝛ dice
ret ꝙ p pactũ pmiſerat ſoluere ãnuatim tũc nõ ſuffice-
ret pmiſſio ⁊ diuturnitatꝫ pſtatio vt.C.de pactꝫ.l.ſi certꝫ
annis ⁊ ibi Cy.⁊ bart.in.l.cũ de in rem vſo. Et dic circa
hoc qõ habef.⁊ not.x.q.iij.qꝛ cognouerimus.⁊ ex.de cẽ
ſi.c.pueniẽ. ¶ Iteʒ in gl.q incipit ad qõ.ſ.de bonis ⁊c.
Item in vſ. Iteʒ no.ibi ꝙ eſt ſpãle. ſed tu dic qꝛ imo eſt:
ideo qꝛ coloni ſunt ſuſpecti qꝛ pecuniã optare nõ audẽt
vt.ſ.e.dñi prediоꝝ.⁊ hoc etiã videtur ibi innuere gl.vel
dic ꝙ hec nõ eſt pprie ſequeſtratio: ſed quedã depoſitio
quam facit iudex p conſeruatione iuris habentis ⁊ hoc
9 innuit hic tex. ¶ In tex.ibi interim renouetur. No.ar.

ꝙ fideiuſſore effecto nõ ſoluendo debet iterũ ſatiſdatio
preſtari facit.ff.qui ſatiſd.co.l.ab arbitro.⁊.ff.de pe.ha-
betur.l.ſi quo tpe p hoc etiã oportet ꝙ ſatiſdatio de reſti
tuẽdo rem ſequeſtratã non durat niſi triẽnio. Et aduer
te qꝛ glo.hec ſuper vbo accipitur dicit ꝙ incipit terrere
cauere iſtud triẽnium a tpe litis cõte.qꝛ tãto tpe durat
inſtãtia qõ no.qꝛ per hoc põt ꝙ tps inſtãtie preſixum p
l.properãdũ.incipit currere a die litis cõte.⁊ ſolet ibi no-
tari.vñ in caſibus in quibus nõ ſolet lis cõteſtari nõ vi-
detur illa.l.locum tenere ⁊ ob hoc dixi multotiens alle-
gando in qõnibus de facto ꝙ cũ executiones miſſoꝝ et
ſentẽtiaꝝ fiant abſqꝫ cõteſtatione litis qꝛ nõ currit inſtã
tia vel nõ fiat cõteſtatio in tex.ibi fructus nõ vendãtur
10 ¶ Ex hoc tex.⁊ glo.poſita ſuper vbo vendãtur que in
cipit pp̃ter cõſumptioneʒ. No.ꝙ qñ res ſequeſtrata eſt
tpe pitura ꝙ iudicis officio põt vẽdi ⁊ preciuʒ ſequeſtra
ri.põt etiam hoc ſolus ſequeſter vt.l.oleũ.ff.de dolo cuʒ
ſequeſtri offi.eſt volũtarium ⁊ nõ neceſſariũ vt.l.fi.ſ.de
bo.auc.iudicis po. ¶ In text.ibi hoc de redditibus cuʒ
glo.poſita ſuper verbo functiones que icipit in tributa.
11 ¶ Not.diligẽter hũc verſum qñ res eſt in litigio inter
dñm ⁊ colonuʒ ad queʒ ſpectat ſolutio publicaꝝ functio
num ⁊ vtrũ ſolutio facta p vnum altero ſciẽte et patiẽte
ſibi preiudicet.⁊ ex hac lectura fuerit glo.arg.in glo.ſup
verbo moris erat an iſti teneãtur ſoluere decimas eccle
ſijs ſeruetur cõſuetudo. ¶ Ultimo ſm lec.placẽtini poſi
tam ſuper vbo reſtituatur eſt hic caſus ſi vera eſſet que
eſt vera quãtum in ſe.ꝙ ſi duo aſſerũt ſe dños vnius fun
di ꝙ colonus põt dicere nulli veſtrũ volo reſtituere fru-
ctus ſatiſdãdo ei qui p ſe ſentẽtiaʒ reportauerit qõ eſt
notabile qꝛ eſt limitatio.l.vlti.ſ.de peti.hered. ¶ No.
prin.l.qꝛ nunqꝫ fit ſequeſtratio de re alicuius niſi cõſtet
a de debito p publicũ inſtrm̃ vt.j.de ero.mil.ãno.l.p hãc
Bar.⁊ Jaco.rebuffi.

Not.in quibus habet locũ ꝙ inſtantia indi. cẽſ.infra triẽnio vide bal.C.de execu.rei iu-di.l.ij.
Not.ꝙ qñ res ſequeſtratur.in tpe prohibito põt diſtrahi iu dicis officio ⁊ preciũ i ſeque ſtro circa idẽ bar.in.l.fi.⁊ in tex.ff.de req. re.ia cui cõtra qui legatorum ſeruandorũ vt in poſ.l.q bñ faciunt.

a ¶ Per publi cum inſtrumẽ tum item limi tabis per.l.ab executiõe cũ ſoi no. et maxi me p bal.quo rum ap.nõ rec. eundẽ in.l. j.in.ij.col.vñ.⁊ eodẽ modo ſi pendet.ñ.õ p bi.ſequeſt.pe cu.

De diuinis. Hodie natus ex aſcripticia ſerua
vel aſcripticio ⁊ ſeruo vẽtris ſeqtur conditio
nem inter ſeruos ⁊ aſcripticios modica dñia
eſt cũ ſeru⁹ cũ peculio ⁊ aſcripticius cũ terra
1 alienari poſſit p dñm.h.d. ¶ Premitte ad
euidẽtiã ꝙ olim ſenatuſcõſul.claudianũ volebat vt nat⁹
ex aſcripticio vel aſcripticia ſemp ſeqref aſcripticiã cõdi-
tioneʒ ſic qñqꝫ paternã qñqꝫ maternã vt.ſ.de ſe.cõſul.
clau.tol.vñ impa.vidẽs ꝙ in illo ſena.cõſul.ↄtineref ꝙ
ſemp qs traheref ad peiorem ſtatuit ꝙ ille ſena.cõſul.
eſſet ſublatũ ex toto.⁊ ꝙ ille qui naſceref ex aſcripticio ⁊
muliere libera eſſet liber vt ibi.nihilomin⁹ hic etiã decla
ratũ fuit in libroꝝ autẽticoꝝ conſtitutõe ex aſcripticio ⁊
libera natos in pñ.coll.v.vcꝫ qꝛ multi dubitabãt qñ qs
naſcebatur ex vno aſcripticio vel aſcripticia ⁊ altero ſer-
uo vel ſerua vtrũqꝫ ſequeref cõditionem vẽtris cũ.ll.an-
tique poſite ad reuocationẽ dicti ſenat⁹ nõ loqueref niſi
in nato ex aſcripticio ⁊ muliere libera: ideo hic iperator
poſuit hãc.l.⁊ diſpoſuit ꝙ ſicut ille qui naſcif ex aſcripti
cia ⁊ ſeruo vel ſerua ⁊ aſcripticio ſemp ſequif ↄditionem
2 vẽtris. ¶ Ita ⁊ inferf ex hoc alia regula gñalis ꝙ ptus
ſequif ↄditiõeʒ vẽtris ſiue ſit deterior partus ſiue vtilior
hec añt regula fauore publice vtilitatꝫ fallit in ptu muri-
legulo qꝛ ſemp murileguli ſequitur ↄditionẽ ſiue ſit pa-
ter ſiue mater vt.l.vlti.ſ.de murile.. Iteʒ fallit in eo qui
natus eſt in pdio tamiano qõ qualf ſit. Nota de pdijs
tha.in rubrica in.l.j. Iteʒ fallit in filijs inqlinorum ⁊ co-
lonoꝝ natis ex libera muliere vt.ſ.e.l.diffinim⁹. Iteʒ in
filijs libertaꝝ curie.xij.q.ij.c.de liberꝫ.⁊ ḃ de iure ciuili.
Iteʒ fallit ſm.ll.lõgobardoꝝ vt hic no.in gl.q ad hono-
res vo ſequẽdos ptus ſequif ↄditiõeʒ paternã vt.l.cũ le
gitime.ff.de ſta.ho.vitio et gl.plene no.dñiaʒ iter aſcri-
pticios ⁊ ſuos. Bar. ¶ Et p quoddã põt dici ꝙ natus
b ex pñe nobili ⁊ mr̃e ignobili eſt nobilis⁹ ⁊ miles fieri põt
cuʒ ex ſupraſcriptꝫ in honorib⁹ fili⁹ ſeqtur ↄditiõeʒ pñis
⁊ nõ mr̃is vt.C.l.cũ legitia.⁊.ff.de ſena.l.emãcipatũ.⁊.l.
ſenatoris fili⁹.⁊.l.filia.⁊.l.liberos.nã filij gaudẽt pule-
gijs ⁊ honore pñis vt.C.de qõni.l.diuo marcho.⁊ de epi
ſco.⁊ de.l.ij.§.fi.Ja.reb.

b ¶ Et nobil. Adõ an ſit no bilis idem cõ uerſo iſtũ in.l. nati ⁊ quod il i poſui in apo ſtil. ad cũ.ſ.õ decu.li.x.

Cum ſcimus.

1 Cum ſcimus. Sola confeſſio vel ſcriptura in
qua enũciatiue quis ſe alterius ſe aſcripti-
cium aſſeuerat nõ ſtatū mutat nec preiudi-
cat niſi ſit alijs adminiculis ꝓbata.ſ.ex diuti-
na preſtatiõe ſicut faciũt alij aſcripticij aut
ꝙ alia cõfeſſio emanauit ex eodem. Si filius aſcripticij
viuẽte patre ꝑ.xxx.annos cõtinuos terram nõ coluit ꝓ-
pterea nũc liberatus eſt a cõditione aſcripticia cũ pater
eius tpe ſue vite culture ſatiſfaceret.h.d.ideo autẽ dixi
enũciatiue ꝓlata ⁊ facta ꝙ diſpoſitiue ꝑ ſolẽnem ſtipu-
lationem ſi quis vellet ſe facere alterius aſcripticiũ non
requirerẽtur alia adminicl'a ſm Mar.de fano.⁊ An.de
barulo hic.ſed glo.in.l.proxima.in ṽ.aſt.videtur di-
cere ꝙ licet precedat pactio qua quis ſe ſolo obligauerit
ꝙ iſta pactio nõ preiudicet niſi ſit ſecuta ꝓpterea.xxx.
annoꝝ ꝑſcriptio. Sed ego intelligo illam glo.quãdo il-
la ſtipulatio nõ fuit ſolẽnis. Sed ꝓpterea ex curſu tpis
⁊ diutina preſtatione ſolẽnizatur vbi aũt quis paciſcere-
tur ſoluere ꝑ ſtipulationem nõ videtur dubiũ quin eo ip-
ſo quis ſit effectus ſeruus aſcripticius.ſ. de ſe vendẽdo
2 ad precium ꝑticipãdi in tex.ibi ſerui autem. ¶ Ex hoc
verſiculo limitari poſſunt doc.ll.dicẽtes ꝙ ṽba enũcia-
tiua in cõtractibus prolata nõ ſunt obligatoria.nã hoc
eſt verum niſi cõfeſſio emanauerit vna poſt aliã ſi enim
circa cõditionem aſcripticiã que eſt mala vt.ſ.co.ti.l.ne
diuinus preiudicium generat quãtomagis generabit in
hijs que nõ ſunt tãti preiudicij certe multo magis in te-
3 xtu ibi illud quoq;. ¶ Ex hoc.§.ſumitur optimum arg.
ꝙ ſi terre recõmendate tenẽtur ciuitati peruſij in ſubſi-
dium ⁊ camerarijs ⁊ exercitibus ⁊ ꝑ centū annos ſte-
terũt ꝙ nõ preſtiterũt ex eo ꝙ ciuitas ꝑuſina nõ requiſi-
uit cum de ſuis gẽtibus eſſet in ceteris nũero copioſa ꝙ
nõ ꝓpter hoc dicte terre preſcripſerũt libertatē dicti ſer-
uicij. nulla enĩ poteſt cõi ꝑuſij deſidia imputari ex quo
neceſſitatem habuit dicti ſubſidij de quo dixi in.l.iij.ſ.
4 de decurio vbi videtur caſus. ¶ In text.ibi patres vel
fratres arg.ꝙ ſi ſtatutũ dicit ꝙ abſens a ciuitate ꝑuſij
non gaudeat ciuiũ priuilegio cum onera non ſupponet
ꝙ ſi aliquis abeſt ⁊ in eadem ciuitate ꝑmanet pater vel
frater vel cognati qui ſupportẽt onera ciuiũ ꝙ nõ obſtã-
te tali abſentia tali priuilegio gaudebit abſens.videtur
enim ſupportare onera cũ ſupportarent illi qui ſunt de
ſuo gñe:⁊ ideo ſi ſtatutum dicit ꝙ non a libratus nõ au-
diatur nec in ciuilibus nec in criminalibus cum nõ ſup-
portet onera ciuitatis ꝙ libra pr̃is vel alioꝝ cõſortium
de domo proderit nõ a liberato ſufficit eſſe hos conſor-
tes ſuſtinere ꝑ hanc.l. ¶ In textu ibi cum enĩ pars ⁊c.
Nota ꝙ corpus vnius cõſortium appellatur ꝑs cetero-
rum cõſortium. Item iniuria que fit vni cõſorti toti con-
ſortio facta videtur vt.ſ.de ſena.cõſul.clau.l.omnes po-
tuerũt vindicare tanꝗ ꝑ ſe quia eoꝝ iniuriam vt.l.ſi fe-
mina.ff.ſ.ad turpilianum etiã ſi vindicans ſit ſpurius
vt.l.j.cum ſe.ff.de liberali cauſa in text.in fi.l.per hãc lit-
teram poteſt dici ꝙ non videatur abſens a ciuitate illa
qui in ciuitate patrē habet ⁊ alios amicos vnde nõ ap-
pellabitur vagabũdus cum ibi reſidere videatur:ſed cõ-
trarium videtur.vnde videmus ꝙ bonis abſentis datur
curator ⁊ citãtur agnati ⁊ cognati ſi voluñt. cum defende-
re.text.eſt in.l.item ait pretor.§.ſi.cum.l.ſequenti.ff. ex
quibus cau.maiores.⁊ ꝙ detur curator pat; in.l.ab ho-
ſtibus eo.titu.nec obſtat hec lex.ꝙ ideo non reputatur
abſens quoniã ſui agnati onera ad eum ſpectantia ſup-
5 portabunt. ¶ In glo.extra ius ibi non in figura iudicij
puta coram tabellione nõ nocet. Per hoc patet ꝙ male
dicũt illi ꝙ glo.eſt in.l.iubemus.ſ.de libe.cauſa.non re-
periatur alibi ꝙ ibi hoc nõ eſt verum:quia etiam hic in-
uenitur.hoc eſt veꝝ in cõfeſſione que nõ preiudicaret ex-
tra iudiciũ eodē modo ꝑiudicaret corã notario vt in ſe-
quẽti glo. Item cõfeſſio facta nõ in figura iudicij licet
non preiudicet tamen ſi vis emanet ita ꝑiudicaret forte
ſicut ea que eſt facta in figura iudicij ⁊ hic videtur velle
ſequens gl.Bar.⁊ Iac.reb.collige notabilia ex prin.l.⁊
6 ¶ Primo not.intentionem legum conditoris ſcilz vol-

Abſenti datur curatoꝛ petitione citatis agnatiſ ⁊ cognatis ſi velint accipere bona.

le eas alicui preiudicium generare maxime circa condi-
tionem perſonaꝝ concor.l.infra.C.de ſena.conſul.clau.
tol. ¶ Nota ſecũdo ꝙ ad eſſendum quem aſcripticium
nõ ſufficit ꝙ quis ſe obliget ad habitãdum in fundo ꝑ-
petuo niſi ibi poſtea.xxx.ãnis ſteterit vt.ſ.l.ꝓxi.§.j.vel
ni poſt illam obligationẽ in ſcriptꝫ atteſtetur ſe velle ibi
habitare ⁊ eſſe aſcripticiũ illius ⁊ hoc innuit ſecũda glo.
ſuper ṽbo interuenientibus⁊ alia ſequẽs ſup ṽbo ꝯditionẽ
⁊ alia q̃ eſt ſup ṽbo a ſcriptiõe⁊ alia q̃ eſt ſup ṽbo legiti-
mis modis⁊ alia que eſt ſup ṽbo ſcriptura. Itē eſt alia
7 glo.q̃ eſt ſuper ṽbo cõditionale. ¶ Tertio not.caſū in
quo etiã ex ꝯſenſu partiũ nõ valet ꝯctus niſi habeat ali-
qđ aliud adiutoriũ cõcor.aũt ⁊ ſi ꝯctus.C.de fide inſtru.
¶ Quarto no.ꝙ q̃ nõ ꝓſunt ſingula multa iuuãt vt hic
no.ꝑ gl.ſup ṽbo adiutorij. ¶ Quito no.nõ valeret ꝯctũ
in ꝑiudiciũ libertatꝫ cõcor.l.j.§.q̃ onerãde.ff. quaꝝ reꝝ
ac.nõ da. ¶ Sexto no.ꝙ tñ valet ꝯfeſſio extra iudiciũ
ſicut illa que fit in iudicio vt hic innuit glo.ſup ṽbo con-
8 feſſionibus⁊ alie gl.ſequẽtis. ¶ Septimo no.quem de-
bere ſtare ſue cõfeſſioni vt hic. ¶ Et in gl.q̃ eſt ſup ver-
bo inter acta ibi. Itē no. Octauo no.caſū i quo ſunt ne-
ceſſarie due ſcripture ſic.ſ.ad velleya.l.ſi mulier.⁊ alibi
ſunt neceſſarie due cõfeſſiões.ſ.de plus peti.l.j. ¶ No-
9 no no.idē qđ vulgariter dr̃ ꝙ duo faciũt qđ nequit vnũ
ſ.de teſta.l.ſanximus.⁊ no.ſ.de fundo patri.l.fi. ¶ De-
cimo no.ex ṽbo illud cꝫ cum gl.quãtū ad mutilationeꝫ
operum mũdanoꝝ equiparari clericũ mortuũ ſtudẽtem ⁊
ſenem ſic.ſ.qui etate.l.ſ.ſi.⁊.iiij.li.x. ¶ Undecimo no.fi-
lioſ a.multotiẽs vagare maxime viuẽte pr̃e.l.ſi.§.filius.
C.de bo.libe.⁊ hoc facit iniũctus vt.l.j.ſ.de tyran.lib.xij.
10 ¶ Duodecimo no.nõ currere ꝑſcriptionẽ cõtra nõ de-
ſides ſic.C.de anna.ex.l.j.in fi. ¶ Decimotertio no.filiũ
ſequi ꝯditionem pr̃is ſic.ſ.co.l.ne diuinus. ¶ Decimo-
quarto no.filios non eſſe deterioris ꝯditionis ꝙ patris
ſic.ſ.eo.l.proxi. ¶ Decimoquinto not.eſſe eãdē cauſaꝫ
parẽtum ⁊ liberoꝝ concor.l.in ſuis.ff.de libe.⁊ poſthu.
¶ Decimoſexto not.cõditionẽ et factum fratris ꝓdeſſe
alteri fratri. ¶ Decimoſeptimo no.nõ videri quam ab-
eſſe dum parentes ⁊ cognati ſunt preſentes ad qđ.l.ſ.in
ff.C.de anna.excep. ¶ Decimooctauo not.ꝙ retinẽdo
parteꝫ videt̃ quis totũ retinere vt.ff.de ſeruit.vr.ꝑ.l.vna.
11 ¶ Circa principiũ huius.l.q̃ro primo quare tot requi-
rũtur vt q̃s ſe cõſtituat aſcripticium. R̃ndeo triplex eſt
ratio:ꝙ hoies ſimplices affectãtes aliqua acquirere ac-
cedũt ad ꝑdia aliena ⁊ ꝑſumitur ꝙ de facili poſſent deci-
pi ⁊ fraudari ⁊ ideo ſtatuit hec.l.ꝙ nõ poſſent ſe facere
aſcripticios ex vna ſola affectione vel promiſſione:quia
preſumeretur ꝙ interueniret fraus ⁊ deceptio:⁊ ideo re-
quiritur ſecũda ꝓmiſſio ⁊ cõfeſſio faciẽda ex interuallo
vt ex ſimili dr̃ de ſuo manumiſſo ſuo manumiſſori opas
ꝓmittẽte. nã in ſecũda ꝓmiſſione nõ ſic ꝑſumitur ꝙ de-
liberare potuit interim ⁊ ſe aduiſare vt.ff.quaꝝ re.ac.nõ
12 da.l.ſ.§.q̃ onerãde.ṽ.ſꝫ ſi interuallũ. ¶ Sic etiã de mu-
liere fideiubẽte ꝓ alio vt.ſ.ad velley.l.ſi mulier. Item ſe-
cũda rõ eſt.nã hic res eſt magni ꝑiudicij nam q̃ſi ſeruos
ſe cõſtituũt dum faciũt ſe aſcripticios vt.ſ.eo.l.ne diui-
nus⁊ ideo magis exigitur ſolẽnitas vt.ff.de carbo.l.j.§.
ſed ſi quis.nã vbi maius ṽtitur ꝑiculū cautius eſt agẽ-
dũ. Itē tertia rõ ꝙ magis intereſt reipublice eſſe libe-
ros ꝙ ſeruos vt.C.cõia de ma.l.ſi.in fi.⁊.ſ.de bo.liber.
l.ſi.circa me.⁊.ff.ſo.ma.l.ſ.Iaco.reb.
1 Cum ſatis. Aſcripticius fugiens ſicut ſeruus
ſui furtum facit licet ſit. ⁊ ideo a tali fortuna
nõ liberatur.xxx.ſpacio:ſed cum ſua ſobole
idem aſcriptus remanet. Itē effecti colona-
rie cõditionis ꝑ culturam aſſiduam.xxx.an-
norum ſunt liberi ⁊ eoꝝ filij licet tãto tpe nõ ſteterint
in cultura. Item dñi poſſeſſionum nõ debẽt eiſdē mole-
ſtias inferre aut veterum redditũ ꝯditionem imutare
cõtrafaciẽtes eiſdē ad intereſſe tenẽtur nec poterũt ad
hoc culturã agroꝝ deſerere. Item nullũ debet colonum
vel aſcripticium alienum occultare et ſuſcipiens etiam
ignoranter niſi reſtituat ipſum prius in certis penis

teneſ.h.o. ¶ In tex.ibi quãdocũq; emanauerit hoc eſt
verum niſi ille aſcripticius in fuga ſteterit p.xl.annos.
vt.l.omnes. de preſcrip.xxx.an.quãtum autem tempus
requiratur in ſeruo fugitiuo not.ſ.de ſeruis fugi.l.j.no
ta q dicit quãtuncũq; emanauerit:q2 p hoc patet cõian
cta.l.oẽs.q2 licet ſtatutũ dicat inſtrumẽta dotalia man
dentur executioni nulla obſtante lõgi tpis pſcriptione
q ſi cucurrerit.xxx.ãnoꝝ curricula q obſtabit tps pre
ſcriptionis ſicut videmus hic impatorez dicere iſtos nõ
preſcribere lõgi tpis curſus libertatem tñ currũt curri
cula.xl.annoꝝ.ſed 2rium dicas q illud ſtatutum ſimplr
loquitur τ ideo ſimplr intelligẽdum eſt.l.de precio.ff.de
pub.nec ob.hec lex q2 limitatur p alia q in ſtatuto non
eſt.τ de hoc dic vt.ſ.ex qui.cau.liceat τc. vbi gl.all. oẽs

Nota de ſtatuto diſponente inſtrumẽta dotalia fore executioni demãdãda nulla obſtante longi tẽporis preſcriptione.

2 ll.que poſſunt alle. ¶ In tex.ibi furari intelligãtur.no
ta q licet quis ſit liber tñ ſit aſtrictus alicuius cõditioni
fugiẽdo onus illius cõditionis dr facere furtũ ſui.Seq
tur in tex.volũt liberos pmanere ex hoc patet q cenſiti
τ coloni ſunt hoies liberi licet aſtricti ſint huic cõditioni

In cauſa criminali venit refectio expeñ. maxime in crimine violẽtie vel rapine.

3 qd not. ¶ In tex.ibi eos reſarcire. Not.q moderator
prouincie cognoſcitur de crimine τ facit eis reſarcire in
tereſſe τ p hoc dici põt q in cauſa criminali veniat refe
ctio expẽſaꝝ hoc crimen violẽtie vel rapine intẽdebatur
qñ iudex cognoſcẽs de hoc facit reſarciri dãnat intereſ
ſe qd arg.ſit verum not.ſ.qui accu.nõ poſſunt.l.qui cri
4 men.τ p Cy.ſ.de fruc.τ litis impen. ¶ Quis aũt iudex
de hac violẽtia cognoſcat τ quis exequatur τ qliter pe
ratur huius violẽtie punitio dic vt hic p glo.ſuper vbo p
iudicem. ¶ In tex.ibi τ veterem cõſuetudinez not.q ſi
ſtatutum dicat q coloni non poſſunt deſerere culturas
agroꝝ q nõ poterũt etiam ſi eis pacta redditũ immu
tentur ſed dñi tenẽtur eis ad intereſſe τ idez ſi vberatur
a dñis cõcoꝛ.l.ex qui.cau.colo.l.j.ſed cõtra teneaſ.nam
nõ plus hic operatur ſtatutum q operetur pactũ vt in rubri
ca de decretis.ſed ſi quis pmittat terrã colere ſub certo
pacto τ pena nõ incidit in penã ſi ei pacta mutentur vel
dñs ita rixoſus eſt q colonus in colonia pſiſtere nõ po
teſt ſicut dicimus in ſocio que nõ pmittit ſocietatez ſol
uere.nam põt ſi ſocius eſt rixoſus vt.ff. p ſo.l.ſi ſocius.
nec ob.hic lex.q2 ſpeciale eſt in hijs quoꝝ 2ditio eſt mul
tum ſtricta vt.ſ.co.l.ne diuicius. τ.l.diffinimus.pater ſi
vxoꝛ cũ flagellis vberetur ab vno illicite põt dubitare ne
in auſ.cũ de ap.cog.§.q2 vno plures multomagis τ colo
nus a dño qñ acriter vberatur ¶ In tex.vel p pcurato
rem hic videſ caſus q preſtatio pcuratoris faciat icide
re preſtatuz in penã ſicut preſtatio dñi qd eſt vez qñ ip
ſe oſtẽdit procuratorẽm vt.l.ſi quis inficiaſ.ff.depoſiti.
¶ In gl.etiã.xl.ãnoꝝ hoc pcedit in curialib9 vt nõ libe
rentur.xl.an.vt in.l.hic all.aſcripticij vo bñ liberãtur tã
to tpe a tali 2ditiõe vt.l.oẽs de p.xxx.an.niſi pro corpis
5 coꝝ pdio remãſerit vt.ſ.l.pri. ¶ In e.gl.ibi ſoluevt ibi
q2 ibi tractaſ de alienatõe libertatꝫ q de ea q p viã pre
ſcriptꝫ inducaſ.τ ſic nõ ob.in gl.qrta ibi.l.cũ gl.in.l.pſcri
ptio de pſcrip.xxx.an.ſol.alio modo.ſ. q ibi eſt ſpãle in
aſcripticijs curiaꝝ vt minori tpe pſcribãtur.aſcripticij
vo fundoꝝ pncipis nullo tpe pſcribuntur vt.l.j.ſ.ne rei
do.vel triplo τ pdicta pcedũt cũ aſcripticij ipſimet volũt
preſcribere libertatez an aũt alius poſſit pſcribere aſcri
pticios alienos dic vt hic not.in glo.ſup vbo intelligaſ.
¶ In gl.q icipit ex femina aſcripticia ibi.l.cũ.τ hoc pls
q2 aſcripti.conditio eſt verioꝛ q alioꝝ colonoꝝ vt.ſ.co.
l.ne diutius.ideo eis magꝭ fauet p libertate. ¶ In gl.
ſuper vbo liberos qdez pmanere ibi not.ſimul q eſſe li
beruz ſm qd facit.ſ.eo.l.ſi.τ qd no.ſ.eo.l.ſi. τ inſti.de iu

Proteſtatio p curatoris facit incidere preſtãtẽ in penaz ſicut proteſtatio dñi qd eſt verũ qñ cõſtat de pcuratorio vt hic vid bar. in.l.ſi quis inficiatus.ff.depoſiti.

re pſo.in pn.τ in auſ.de nup.§.aſcripticio in gl.ſup vbo
per iudicẽ ibi vt hic in nullis pĩudicat τc. Not. p ſtatutꝫ
dicẽtibus q iudex pũideat ne dãna dẽtur vel iniurie in
ferãtur.naꝫ vigore huius ſtatuti nulla datur actio ſꝫ eis
datur iudicis offm.Si aũt ſtatutuꝫ dicit q iudex debet
tueri tales iniuriam patiẽtes:tũc eis datur actio τ exce
ptio vt.l.ſtatuas.ff.de acqui.re.do.in ea.gl.ibi q in ſim
plum τ ſm opi.Hugo.eſt dare cãm in quo pro furto vel
rapina nõ competit ius agẽdi niſi ad ſimplum tñ.ſ.cuꝫ

furatur vel rapit dñs aſcripticio ſuo vel a colono vel cen
ſito. ¶ In glo.que incipit natis ex colonis ibi ſed quid
de nato notatur an filius natus ex colono ante preſcri
ptionem cõpletam τ natus poſtea ſic colonarie cõditio
2 nis*.nam nõ eſt primo caſu ideo nõ eſt:q2 nõ eſt natus
ex pře colono ſecũdo caſu ideo q2 eſt cũ ſit cõceptus an
teq pater eſſet colonus habeſ p nato cũ de eius fauo
re tractetur in.l.qui de vtero.ff. de ſta.ho.τ ideo non dr
primogenitus regis qui nat9 eſt ante dignitatẽ regalez
nec filius pſbyteri qui natus eſt ante pſbyteratũ vt no.
ex.l.ipialis de nup.τ.ff.de ſena.l.ſenatores. in filijs aũt
coꝝ qui ſpõte ſe curie obtulerunt ſpãle eſt vt iꝫ nati ſint
poſt obligationem factã curie nõ ſunt curiales inuiti vt
not.in.l.ſi.ſ.de hijs qui ſpõ.mu.ſuſ. ¶ In ea.glo.ibi iꝫ
non.xxx.an.ſed nõ ob.hic.l.q2 intelligitur de liberis na
tis τ cõceptis poſtq pater effectus eſt colonus q2 ipſi
6 ſunt coloni ſꝫ nõ ſteterũt.xxx.an. ¶ In ea.gl.ibi dareſ
occaſio not.bñ ad ſtatuta dicere q p quolꝫ aiali naſcen
te in territorio puſino debeat dñs ſoluere vnũ ſolidum.
nam ſi habẽs aialia pregnãtia ducat ea vt pariãt extra
territoriũ non puſinum nõ euitat ppterea ſolutionez q2
facit fraudem legi τ facit p hoc.ff. de hered.inſti.l.ex fa
7 cto lo.gran. Bar.Ja.re. ¶ Collige notabilia ex hac.l.
cum ſatis.Primo q terra nõ dꝫ denudari ſuis aſcripti
cijs cõcoꝛ.l.queadmo.ſ.eo. ¶ Secũdo not.q aſcripti
cius vocatur membrũ fundi alibi vocaſ ps fundi in.l.lõ
ge.ff.de diuerſis tẽp.pre.τ alibi vocaſ ſeruus fundi vt.ſ.
de colo.tracen.l.j. ¶ Tertio no.q membra ſequũtur cõ
ditionez capitis ſic.ff.de relig.τ ſump.fu.l.cũ in diuerſis
¶ Quarto no.q acceſſoriũ ſequitur naturã principalis
cõcoꝛ.l.ij.ſ.eo. ¶ Quinto no.ſiſitudinem inter curialẽ
τ aſcripticiũ. ¶ Sexto not.aſcripticiũ fugiẽtez equipa
ri ſeruo fugitiuo qui etiã ſui furtũ facit.l.j.ſ.de ſerui.fu
gi. ¶ Septimo no.q curialis etiã.xl.annis nõ preſcri
bit libertatem.not.C.de pſcript.xxx.an.l.preſcriptione.
¶ Octauo no.q aſcripticius pſcriptiõe.xxx.an.nõ po
teſt ſe iuuare niſi ſint.xl.ãni vt.l.oẽs.C.de preſcript.xxx.
8 vel.xl.an. ¶ Nono not.q ſoboles aſtringiſ ad nexus
predeceſſoꝝ. ¶ Decimo no.q etiam ciuis dr cõceptus
ſeu natus in alio loco vel in alia puincia. ¶ Undecimo
not.ex prin.huius.l.τ de v.cum aũt aſcripticios τ colo
nos idem ſignari. ¶ Duodecimo no.in v.cuꝫ aũt quali
ter coloni τ coꝝ ſoboles ſint liberi cõcoꝛ.ſ.xi.ij. ¶ Deci
motertio no.qliter filij colonoꝝ etiã quãtum ad cõditio
nem colonoꝝ ſunt aſtricti ſicut τ coꝝ pater. ¶ Decimo
quarto no.differẽtiam inter aſcripticios τ colonos quia
aſcripticij ſequũtur vẽtrem vt.ſ.co.l.ne diuicius coloni
patrem vt.ſ.cod.l. diffinimus.ſunt τ alie dñe hic not.
9 ¶ Decimoquinto no.q filius hoïs mei eſt hõ meus vt
hic in ſi.ſecũde ptis not.ſ.co.l.diffinimus.τ.l.cũ famus
in ſi.τ de muni.leg.l.ſi.τ de libe.τ coꝝ li.l.ij. ¶ Decimoſe
xto not.ex.§.caue aũt duos nõ debere moleſtare hoies
10 ſeu ſubditos cõcoꝛ.ſ.titu.ſi.l.ſi. ¶ Decimoſeptimo no.
ad offm preſidis ſeu iudicis oꝛdinarij ptinere ne violẽ
tie per potẽtiores ſiant tenuioꝛibus.ff.de offi.pſi.l.illici
tas.§.ne potentiores.τ.§.ne tenuis. ¶ Decimooctauo
not.ſm Dul.q ſi vberetur garcifer a ſcolari vel ſeruitoꝛ
a dño vel aliquã volẽtiam patiatur vel in ſeruicijs pſtan
dis magis ſolito oneretur nõ pp ter hoc dꝫ recedere ſed
qd inequaliter ſcm eſt ad equalitatem reducaſ vt hic τ.
ſ.cõi di.l.plene circa ſi. ¶ Decimonono not.caſum ſm
And. de barulo in quo colonus põt dñm accuſare ſic.ſ.
11 titu.ſi.l.j.τ.ij.in fine. ¶ Uigeſimo nota veterẽ cõſuetu
dinem obſeruandam ſic.ſ. de iure fiſci.l.plene de exact.
tri.l.miſſi.de excuſa.mune.l. negociatores.τ.ſ.de priui
legijs eoꝛum qui in ſacro palaci. mili.l.ſi. ¶ Uigeſimo
primo nota ex.§.nauim q qui rem meã ſcienter occulta
uerit eius tempus quo eam detinuerit tenetur mihi pre
ſtare intereſſe meum ar.ad idem de colo.tracen.l.j. τ de
12 colo illi.l.j. ¶ Uigeſimoſecundo nota caſum in quo ad
monitio ſeu intimatio domini facit cõtra malefidei poſ
ſeſſorem teneri ad fructus ſic.C.de rei vendica.l.ſi fun
dum. Jaco.rebuffi.

a ¶ Sit colonarie cõditionis. Adde iſtũ in. l. pũilegio mum.j.τ qd ibi notaui in apoſtil.ad eum in apoſtil. in ſi.l. decurio.ſ.de decu.li.x.

Si quis

1 I quis aſcriptície. Primo dz ꝙ ſi aſcriptici⁹
miſcuerit ſe libere mulieri ꝙ mulier manet li-
bera ⁊ ſoboles pcreata ex tali cõiugio. Se-
cũdo dz cõtra ꝙ ſi liber cõiunxerit ſe aſcripti
cie ꝙ filij ide nati ſunt aſcripticij: ſic ſm ma-
trem in vno. Tertio dz ꝙ aſcriptícius nõ dz ĩpune cõuo
lare ad liberas mulieres imo dñis incõtinẽti cum ſcit dz
per pſides vel ſi eius deſit copia p ſeipm aſcripticiũ caſti
gare vel pp̃ter eius negligẽtiam aſcripticiã iacturã pa-
2 tiatur. ⁊ hoc dicit. ¶ Nota ꝙ l. iſta loquitur de iure cõi
quo partus ſeqtur vẽtrem fallit in caſibus qui not. ſ. e.
l. ne diucius in glo. ¶ Secũdo no. caſuz in quo põt ali-
quis ſibi ius dicere. ſ. deficiẽte pſidis copia qḋ dic vt di-
xi. ſ. de decurio gñali. ¶ Tertio not. negligẽtiam puni-
ri qḋ dic vt. ſ. de offi. pre. preto. l. ſi quos. And. in glo. ij.
in fi. ibi cum dz. §. aſcripticio nõ tamen intelligas ꝙ ipſi
ſint ſerui niſi ad qdam ſeruitia ⁊ hic oportet q2 inuictus
etiam dñis poſſunt effici clerici vt in aut. de ſan. epiſc. §.
aſcripticios qḋ nõ eſt in ſeruis ⁊ hãc opi. tenet glo. in di
cto. §. aſcripticios in vᵒ. ſan rinus. ſiſc in textu habemus
ad lr̃am. ſ. de ſena. conſul. clau. l. j. in glo. que incipit ſed
ſeruo in fi. olim vᵒo ſemp natus ex aliquo aſcripticio vel
aſcripticia ſemp cõditionem aſcripticiam ſequebatur et
hic introductum fuerat p ſena. cõſul. claud. Sed poſtea
hoc immutatum fuit vt ſequeret conditionem vẽtris vt
ti. de ſena. cõſul. clau. tol. l. j. ⁊ hic. ⁊ in aut. cõſtitutio que
ex aſcripticio. ⁊ vidiſtis. ſ. ti. l. ne diucius in glo. que inci
pit ignorãs in fi. ⁊ hoc eſt verum olim ex diſpoſitione ſe-
natuſcõſulti. Sed hodie partus ſequitur conditionem
ventris liberi licz pater fuerit ſeruus. Bar. ¶ Sup gl.
fi. Tu dic ꝙ dñium ſeu iacturam patitur q2 pdit aſcripti
ciam ⁊ hic fuit intellectus Dyni. pro quo facit ⁊ de muri
legu. l. edicimus. ⁊. j. qui mili. poſ. l. pe. not. ex. l. preſenti
ſm Dulium qualiter ptus ſequitur ventrem. ſic not. ſ. l.
3 ne diucius. ⁊. l. mulier. ¶ Sol. not. ex vſu ſed ne. ꝙ co-
a namen non debet remanere impunitumᵃ. de quo in. l. ſi
quis nõ dicaz rape. ſ. de epi. ⁊ cle. Tertio no. ꝙ hominis
conditio nõ dz decreſcere. Itez intellige hoim. ſ. aſcripti
cioꝝ qñ ſi tota ples eſſet libera ⁊ terra remaneret ſine
aſcripticijs qḋ eſſe nõ debet. ſ. eo. l. ij. ⁊. l. quẽadmoduz
4 ⁊. l. colonos nulla. in fi. ¶ Quarto no. caſum in quo qs
ppria auctoritate põt ſibi dicere ius deficiẽte tamen iu
dice vt. ſ. quãdo liceat ſine iudi. ſe vindi. l. j. ⁊. ij. ⁊ de de-
curio. l. gñali. ⁊ ibi not. ⁊. ſ. vbi quis decur. vel cohar. l. ſ.
⁊ de pig. l. iij. ⁊. ff. de hijs qui in frau. cre. l. ait. pretor. §. ſi
debitorem ad. l. acquil. l. quẽadmodum. §. ſi protectũ de
via pub. l. ediles. ¶ Quinto not. ex finali. l. negligẽtiam
reuerſuram in caput negligẽtis ad id. ſ. de fundo patri.
l. ij. ⁊. l. quicũq. ⁊. ſ. de colla. pdi. el. l. j.

a ¶ Non debet remanere impunitũ. Adde ſcli. in. c. cũ neceſſiſſet. xvij. diſ. ſexto limita extra de cõſti. et pleniſſime in ſuo aureo tract. qñ puniatur conatᵘ qui fuit alias impreſſus poſt ti. de appel. et nunc poſt ti. de ſen. excõ. cum alijs tract.

¶ De capitatione ciuium cenſibus eximenda. Rubrica.

Plebs. Ciues romani habitãtes in vr-
be ſunt immunes a mũere capitatiõis.
hoc dicit ſm vnam lect. poteſt etiam in
telligi in ciuibus aliaꝝ ciuitatum habi-
tantibus intra vrbem vt hic pz ex gñali
tate huius lr̃e que dicit in orientalibus.
quoqz Bar. ¶ Et not. ex glo. hic poſi-
ta ꝙ quando rubrica eſt gñalis etiam lex debet intelligi
gñaliter. Bar. plebs vrbana ſcilz cuiuſcũqz ciuitatis p
capitatiõe ſua olim enĩ quilz ſoluebat p capite ſuo vnũ
denarium vt. ſ. titu. j. l. cum antea. Odoff. habeat a pre-
2 dicta ſolutione tributi pro capite preſtandi. Dy. ¶ Et
poteſt eſſe ratio huius lecture q2 ruſticani habẽt multa
alia priuilegia: q2 ab extraordinarijs excuſantur ⁊ inter
dum ab ordinarijs ⁊ a pſonalibus. ſ. titu. j. l. j. ⁊ plene vt
ruſti. ad nullum obſe. deuo. l. j. ⁊. ſ. ne ope. a colla. ex hi.
l. j. ſed ciuitatẽſes nõ niſi alias repiantur priuilegiati vt
ſunt curiales. de quo no. in. l. curiales olim. §. decurio. et
go ſi in vno grauãtur ⁊c. l. cum qui. ff. de iureiur. ſ. de ca
no. lar. ti. l. precepit ⁊ de aqueductu. l. j. Iaco. reb.

¶ In quibus cauſis coloni dominos accuſare poſ. Rubrica.

Quiſquis. Colonus p dñm exactus con-
tra cõſuetudinez pſtationis antiquam
accuſare põt ipm: ſi dñs cõuincitur pu
nitur. h. d. Nota ꝙ coloni nũt tẽporis
qui redditum annuũ preſtant dñis vt ſi
ſacro tpe coloni in colonia pſiſtunt tan
tundem deberet pſtare quãtum cõſue-
b ueruntᵇ facit. ſ. tit. ij. l. cũ ſatis. §. caueãt. ¶ In text. ibi
1 impoſterum phibeatur. ¶ Nota ferri poſſe ſentẽtiam
vt in futuruz nõ debeat moleſtare agẽtẽ ſicut in negato
ria. vt inſti. de act. §. eque. ⁊ in vti. poſ. vt in ti. vti poſ. ff. ⁊
C. ⁊ ſic patet ꝙ rõne iuris de preſenti ſtuitur ſentẽtia de
futuro alˀs ſecus ſi ius nõ cõpeteret de pſenti vt. l. j. §. j.
ff. de vſur. que hic allegatur p cõtra. ⁊ p hanc lr̃am dicit
And. ꝙ qui timet ne offendatur ab aliquo põt adire iu-
dicem vt ſibi caueatur p illũ ne offendatur ab eo de quo
p Guil. in. l. illicitatio. §. ne potẽtiores. ff. de offi. pre. et
facit. l. equiſſimũ. ff. de vſu. Bar. ⁊ hic p Dulium ⁊ plene
ſcripſi. ⁊ de nauicula in. l. j. ſup vᵒbo ſecuritatez. Ia. re.

b ¶ Quantuz conſueuerũt. Adde quod in ſimili not. Antho. conſ. ſing. ſuis in. §. ſalario incl. dñ audire; vno manere per qḋ. limitãtes hoc dictum.

Coloni. Coloni cenſiti licet reſpectu aliorum
ſint liberi tñ quo ad pſonas dñoꝝ quibus
tributa preſtant quadam ſeruitute tenẽtur
aſcripti ⁊ ideo eos in iudicio vocare nõ poſ-
ſunt p cauſis ciuilibᵘ niſi rõne ſuperexactõis
ſed in publicis criminibus eos accuſant ſi ſuã vel ſuoꝝ
iniuriã pſequãtur eoꝝ tñ peculia ſeu pdia alienare non
1 poſſunt inuitis dñis inter viuos. h. d. ¶ In tex. ibi ipſi
ſunt nota ꝙ cuz pſona eſt alicuius multo fortius ſunt bo
na eius. ¶ In tex. ibi ⁊ vocem negauimus nõ moduz lo
quẽdi. nam p hoc patet ꝙ ſi ſtatutũ dicat ꝙ talis nõ ha
beat vocem in capitulo p hoc videtur ſibi pcluſa via in iu
dicio. ¶ In glo. que incipit ibi coloni ibi nam ſepe obli
gantur. Nota iſtud vulgare quid importat in glo. c. ibi
2 ſic alleg. ¶ Nota ꝙ oĩa ſunt principis quo ad iuriſdi-
tionem ⁊ vniuerſale iudicium dñi: ſed nõ quo ad pticula
re de quo plene not. in. l. bene. vnde a zenone in glo. ſup
verbo alienare ibi. nec eccl'iam intrare de iure ciuili vide
tur ſecus vt no. gl. in. l. quẽadmoduz. C. de agri. ⁊ cenſi. ⁊
eſt tex. in. §. aſcripti. in aut. de ſan. epi. Bar. ¶ Not. ex
l. iſta colonos ⁊ aſcripticios eſſe liberos vt hic in princi.
tex. ⁊ ſic tanqꝫ liberi poſſunt teſtari vt hic in gl. ſup vᵒbo
liceret cõcor. ſ. ⁊. l. cũ ſatis. §. caueãt. Secũdo not. in cõ-
ſuetudine colonorum ⁊ aſcripticie eſſe neceſſariam ſeri-
pturã vt hic in. j. gl. ¶ Tertio no. ꝙ ſicut ille qui eſt obli
gatus alicui reputat ſeruus creditoris vt. C. de noua. l.
iij. §. fi. ⁊ hoc in vᵒſu ita hijs ſic nõ obligatus reputat li-
ber vt hic in prin. ⁊ pp̃ter h dz ꝙ libertas cum res ineſti
3 mabilis. l. libertas. ff. de regu. iu. ¶ Quarto not. ꝙ dñi
poſſunt alienare aſcripticios ⁊ eoꝝ poſſeſſiones de quo
ſ. ti. ij. ⁊. l. ij. ⁊. l. quẽad. ¶ Quinto not. ꝙ ſubditᵘ non dz
nomen dñi in iudicio lacerare ſeu diffamare ſic. C. ſi qs
impa. maledi. l. j. ¶ Sexto not. ꝙ cõditio reꝝ regulatur
ſm cõditionez pſonaꝝ ⁊ cuiᵘ eſt euſdez ſunt res cõcor. l.
hic. l. ſ. de pac. cõuen. ¶ Septimo no. nõ nocere alicui
proferẽti vᵒba placabiliavt dicẽdo ſuz totᵘ tuus ⁊ oĩa bo
na mea ſunt tua ⁊ filia vt hic not. ⁊ in ſili vt. ff. man. l. ſi
nõ remunerãduz. §. cũ quidã. ⁊. C. qḋ cuz eo. l. fi. ⁊ de cõ-
4 ſtitu. p aut. ſi qñ. vᵒ. ſi autẽ dixerit. ¶ Octauo no. cẽſitos
nihil poſſe alienare dñis inſciẽtibus vt. j. nõ lic. ha. me
tro. l. j. de emphi. habet in. l. fi. C. de iureiu. emphi. de va-
ſallo in. c. ipiales in feu. de phi. feu. alie. p fred. inictis no.
in. §. fi. l. ſi de inueſti. inter do. ⁊ vaſal. lis oriat. ¶ Nono
not. differentiã inter ẽcẽᵘ quibᵘ aſcripticiᵘ nõ põt aliena-
re diuerſis ignorãtibᵘ ⁊ tñ pñt teſtari vt colligitur hic ẽcõ
gl. hic poſitã. de quo etiã no. ſ. ti. ij. l. plene. x. no. an aſcri
pticij poſſint intrare eccleſiã vt hic tã in glo. ſup vᵒbo lice
ret ꝙ p bar. ibidẽ. xj. nõ cenſitos poſſe facere cõditionez
dñi meliorez in acquirẽdo ⁊ nõ deteriorẽ in alios tranſ-
ferendo ſic in ſimili. C. de acquiren. poſſeſſio. l. fina. xij.
nota colonos in cauſis ciuilibus non poſſe agere con-
tra dños niſi in vno caſu videlicet ſup cauſa exactionis
ſic. ſ. l. proxima. xiij. nota colonos et cenſitos in cauſis
criminalibus non poſſe dominos ſuos accuſare: niſi

5 perſequantur ſuam vel ſuoꝝ iniuriam. ¶ Et ſuper his.
And. de barulo narrat hic de illa q̄ſtione ſtulta an filius
patrem poſſit accuſare ⁊ dicit ꝙ non: ſed officiū implorat
adiuuicem vt. ſ. de pa. po. l. iij. Et licet quidam dicāt con
tra. ff. de parici. l. viri. que parum facit ad dubium ſm cō
ſiliū. non ſm Duliū colonos q̄dez pene ſeruitute eſſe ob
noxios dn̄is vt hic circa prin. l. inde eſt ꝙ ad exemplū ſer
ui fugiti. ſi fugiant dicitur facere furtū ſui vt. ſ. ti. ij. l. cū
ſatis. circa prin. ⁊. ſ. de ſerui. fugi. l. j. cū ibi not.

An filius poſſit patrem accuſare.

¶ De colonis paleſtinis. Rubrica.

CUm ꝑ alias ꝓuincias. Coloni palatini
id eſt illius ꝓuincie: q2 nati erant in ter
ra in qua xp̄s eſt natus habebāt priuil.
recedendi q̄ñ volebant a fundo modo
d2 ꝙ idem ſit in eis qd̄ in aliis colonis
aliarum ꝓuinciaꝝ vt nec recedāt a fun
do ⁊ recipientes eos puniūtur ſm. l. ſ.
de agri. ⁊ cenſi. l. ſeruos. ⁊ dn̄is datur plena reuocandi
1 poteſtas. h. d. ¶ Nota p̄mo ꝙ nō debet eſſe differētia
locoꝝ: ſed qd̄ ius eſt in vna ꝓuincia idem in alia vt. ſ. de
tempori. in inte. re. l. fi. ſecūdo pone argumētum ꝙ dn̄s
poteſt cape ſeruum fugitiuum ꝓpria auctoritate vt pa
tet in fine huius. l. nec ꝑtimeſcat penam ⁊c. vt. ſ. de metu.
l. deuotum. ad idem ſi quis ar. vel cohar. l. j. ⁊. ij. ⁊ q̄ñ li
ceat ſine iudice ſe vindicare. l. j. ⁊. ff. de his qui in fraudē
credi. l. ait p̄tor. §. ſi debitorem cum ſi. cōtra ꝙ non vt. C.
de exhi. reis. l. fi. ⁊ in rubeo ⁊ nigro ne quis in ſua cauſa.
Sol. Aut detinetur ab alio ⁊ tūc contra illum ſuam diri
gat accuſationem vt. ff. qd̄ me. cauſa. l. extat. ⁊. ſ. de act.
⁊ obli. l. negantes cum ſi. aut non. ⁊ tūc aut gerit ſe ꝓ li
bero ⁊ paratus ſubire iudicium liberale ⁊ tūc idem ⁊ re
mittitur ad locū vnde aufugit vt. C. vbi cauſa ſtatus. l. j.
⁊ iiij. aut nil dicit ⁊ tunc poteſt dn̄s ſua auctoritate eum
cape quia nil videtur cape ſed qd̄ ſuū eſt retinere. ff. de
acqui. poſ. l. iij. §. ſeruus. ⁊. §. qd̄ ſeruus. ⁊. l. j. §. ſi ſeruum
cum ſi. ⁊. ſ. titu. de man. Iſta plene dixi. ſ. de decurio. l.
generali. And. ⁊ Jac. de reb.

An ſit licitum dn̄o ꝓpria auctoritate colonum capere.

¶ De colonis thracenſibus. Rubrica.

1 PEr vniuerſam. Ad euidentiam not. ꝙ
di. exſoluebatur olim tributum vnum
pro capite ⁊ idem vocabatur capitatio
vt. ſ. de agri. l. immunitates ⁊ de tali lo
quitur. ſ. de agri. ⁊ cenſi. l. cum antea.
Aliud ꝓ terra ⁊ de tali loquitur. ſ. de
ſuſcep. l. modios ⁊ vocatur iugatio vt
in preallег. l. immunitates ⁊ dicit hic ergo ꝙ coloni tracēſ
ſes erant immunes a capitatione ſed iugationes ſolue
bant. Et licet ſint immunes a capitatione non tamen
credant vt habeāt liberam poteſtatem deſerendi fundū
ſed licet ſint ingenui tamen originario iuris teneātur et
quaſi ſerui terre in qua nati ſunt ab ea recedant. Suſpi
cientes autem eos puniūtur in duabus libris auri ⁊ ad
3 reſtitutionem eoꝝ cum peculio. ¶ Nota ꝙ dicitur co
loni ſerui terre aliās membrum vt. ſ. de agric. l. pe. in p̄n.
alias pars fundi vt. ff. de diuer. preſcrip. l. longe. ¶ Et
nota varias penas que imponūtur ſuſcipientibus colo
nos alienos vt tāgitur. ⁊. ſ. de ſer. fugi. l. quicunq3. An.
¶ In textu ibi tracenſis, erat quedam terra quā dilige
bat multum imꝑator ⁊ ꝓpterea dabat priuilegium colo
nis illius terre vt ꝓ capitibus nihil teneatur ſoluere ſed
4 tantum tributa ꝓ terris. Odo. ¶ In text. ibi vagandi.
Et nota de vagabundo quia ꝓprie eſt ille qui vadit va
gando ꝑ mundum vt hic. ⁊. ſ. l. ꝑxi. ⁊ eſt caſus. ſ. de tiro.
l. j. ⁊ hic tenet glo. in. l. iiij. §. vereciide. ff. de dam. infec. et
eſt veruz niſi in primo domicilio eſſent agnati vel cogna
ti qui vellent eos ab inquietudine defendere vt. l. cū ſci
mus. §. illud quoq3. ſ. de agri. ⁊ cen. glo. tamen. iij. l. eius
ff. de municip. dicit ꝙ ille eſt vagabūdus qui non habet
domicilium: ſed hoc eſt truffa: q2 ſm hoc ſemꝑ eſſet ne
5 ceſſe quem habere domicilium. Bar. ¶ Nota ex. l. pre
ſenti qualiter etiam tp̄e antiquo principes magis priui
legiabant vnam patriam q̄ aliam ſic. ſ. l. ꝑxi. de anno.
⁊ tribu. l. fi. ff. ad municip. l. j. cum multis aliis concord.

¶ Secundo nota debere vitare facultatem vagādi ſic
ſ. l. ꝑxi. cum cōcor. ibi alleg. ¶ Tertio nota ꝙ eſſe inge
nuum vno reſpectu etiaz quaſi ſeruū alio reſpectu ſic. ſ.
ti. ij. l. ij. iūctis notatis. ſ. de agri. ⁊ cen. l. ne diutius in ſi.
¶ Quarto nota ſm Dulium ꝙ quis in eodem loco po
6 teſt vti iure dn̄i ⁊ iure patroni. ¶ Quinto nota ꝓprium
patrimonium vocari peculium qd̄ poteſt ꝓdeſſe cum in
multis inſtrumentis ⁊ ſtatutis fiat mētio de peculio ſic
ſ. ti. ij. l. ij. ⁊ in multis aliis legibus huiꝰ materie. ¶ Se
xto nota ꝙ facta per principem remiſſione vnius impo
ſiti vel ſubſidij non cenſentur remiſſe alie inditiones fa
cit. ſ. de neg. geſt. l. tutori. ⁊. l. heres ſtatuliberum. ff. de
condi. ⁊ demon. ad qd̄. l. ſi domus. ff. de ſerui. vr. pred. ⁊
hoc poſſet eſſe verum niſi vnū ſubſidium dependeret ab
alio arg. ad hoc. ſ. de iudi. l. j. cuz ibi not. ⁊ depoſiti. l. iiij.
7 ⁊. ff. de auro ⁊ arg. le. l. ⁊ ſi nō ſint. §. peruenimus. ¶ Se
ptimo nota caſum nō poſſe recedere a loco domicilij cō
cor. ſ. ti. j. l. j. ⁊. ſ. de agri. ⁊ cen. l. ſatis. §. caueant. Sic ſi
aliquis in recedēdo ab aliquo dn̄o aliquam domum vel
manſum vel in contractu matrimonij alicuius ꝓmiſerit
certam manſionem vel ſtagiam ſeu domicilium vel in ali
quo manſo vel loco ꝙ ad illud obſeruādum teneātur ad
qd̄. ſ. de agri. ⁊ cenſi. l. ſeruos ⁊. l. quēadmodum. ⁊. l. om
nes ꝓfugi. ⁊ q2 cōuentiones ſunt ſeruande. l. j. ff. de pac.
iuncta. l. j. ſ. de iu. emphi. ⁊ maxime q2 liberatur ſoluē
do intereſſe vt. l. ſi quis ab alio. §. fi. ff. de re iud. iūcta. l.
ob eam rem de p̄ſcrip. ver. ⁊ qd̄ habetur ⁊ no. ſ. de agri.
⁊ cenſi. l. cum ſatis. vbi de hoc ꝑ Duliū ad qd̄. l. licere. ſ.
de pac. ⁊ de dona. l. legem. Nec ob. ꝙ ꝑ hoc libertas vi
deatur auferri vt. l. ticio centum. §. ticio cōtra. ff. de con
di. ⁊ demon. ⁊ de libero hoīe exhi. l. ij. q̄ñ per hoc nō in
ducitur ſeruitus nec etiam fit p̄iudiciuz libertati imo co
modum ⁊ acquiritur ex exceptione huius mās. ⁊ ex hac
habitatione ⁊ ad hoc facit qd̄ not. ꝑ Cy. in. l. ob hec. ſ.
de act. ⁊ obli. ⁊ plenius ꝑ Bar. in. d. l. ticio centum.

¶ De colonis illiricianis. Rubrica.

COlonos. Coloni illiriciani origine a
terra ſepari non poſſunt cōtra facien
tes reuocātur ⁊ reuocari ſubdūtur vin
culis. Item receptantes eos licet inco
gnitos puniūtur. h. d. Bar. ⁊ de hac re
ceptione vide qd̄ dixi. ſ. de agri. ⁊ cen.
1 l. cum ſatis. ⁊ de fabricen. l. pe. ¶ In te
xtu ibi auctoritate iudicis. Nota ex hoc ꝙ intereſſe lucri
ceſſantis iudex ex ſuo officio extimari debet qd̄ not. pro
eo qd̄ ponit Cy. in. l. ſ. de ſen. que ꝓ eo ꝙ intereſt. Bar.
¶ Item nota ⁊ ſecundo ſm And. ꝙ ſi quis rem meam
occultauerit eius tēporis tenetur quo occultauerit ⁊ ra
tione dāni ⁊ etiā lucri ſic. ſ. de agri. ⁊ cen. l. cū ſatis in ſi.
2 ⁊. ff. de eo q̄ñ certo lo. l. iij. in ſi. ¶ Tertio nota ꝙ non ex
cuſat ignorātia a delicto de quo. ſ. de decurio. l. omnes.
¶ Quarto not. ſm And. ꝙ multa depēdent ex arbitrio
iudicis interdum vt hic interdū eſt limitata vt. ſ. de mo.
mulctarum; multaꝝ ſeuera cōpendia. pena vo ſemꝑ eſt
limitata a. l. vt. ff. de v̄bo. ſigni. l. aliud. §. inter ⁊. l. ſi qua
3 pena ſm And. ¶ Quinto not. ſm do. Duliū de gābay
rinis ꝙ eo ipſo ꝙ probatur de crimine ꝙ ſcire debuit ꝙ
ſuum nouerit ad alios ꝑtinere debere vt hic ⁊. ſ. vnde vi
l. ſi. ⁊. ſ. cō. de le. l. ſi. §. ſed cum ⁊. ſ. de agri. ⁊ ſen. l. ſeruos
⁊. xliij. q. v. c. ſi quid inueniſti. ⁊. c. multi. ⁊ ar. ff. de ambig.
l. j. §. decerni. ⁊ ſi talis ſe velit excuſare a pena debet pu
blice denūciare vel dn̄o ſe tale quid inueniſſe ⁊ ꝙ in tali
loco reꝑietur ar. ff. de fur. l. falſus. §. qui alienū l. ſi. ſextl.
¶ Nota ꝙ craſſa ignorantia non excuſat de quo. ſ. de
epi. audi. l. ſi legibus. ⁊. ff. de ꝓba. l. verius. ⁊ de ꝓba. l. cū
4 de indebito. ⁊. ſ. qui. militi. non po. l. ſup ſeruis. ¶ Septi
mo no. ex ſi. ſecūdi dicti arg. cōtra p̄latos eccleſiaꝝ vt co
gātur eccleſiis dānū emēdare qd̄ ꝯtigerit eoꝝ negligen
tia. ⁊. ſ. vnde vi. l. meminerint. de ſeruis fugi. l. quicūq3. ⁊
argu. ſ. de loca. p̄dio. ciui. l. j. ⁊ ar. ſ. de iudi. l. ꝓperādi. §.
fi. ſm Dulium. ¶ Octauo no. ꝙ idem iuris eſt in liber
tis occultatis ⁊ detētis qd̄ eſt in colonis ⁊ inquilinis. et
ita ꝓhibitio huius. l. porrigitur ad libertos licet nō ſint
eiuſdem cōditionis

eiuſdem conditionis.ꝛ hoc eſt ideo qꝛ eadē ꝛ par eſt ratio in vno ſicut in alio qđ pōt pdeſſe ad multa arg.ff.ad l.acquil.l.illud.ꝛ facit.ff.de cōtrahen.l.ſi in emptione.§.fi.ꝛ de iure patro.l.adigere.§.quis. ❡ In tex.ibi colonos inquilinoſq̄ .i.terre aſtrictos.Dy.regiones.ſcꝫ exeuntes.abeundi.i.recedēdi.Dy.iure.i.de iure. immorari.i.cōmorari.nexu.i.non tanq̄ tributarij.vere eñ non tenetur colonoꝝ tributa ſoluere.vt.l.hij penes.ꝛ.l.colonos.§.de agr.ꝛ cen.ꝛ.§.ti.iij.l.ij.Dy.abſceſſerint.i.receſſerit ratione.i.preſcriptionem ꝛ pbationem.Dy. ſublata ex quo ſciebat ſeruum eſſe.in ver.ita.vt etiaꝫ dñs fundi ibi
5 cum ad criminis rationem. ❡ Not.hic quē eſſe conuictum de furto eoipſo ꝙ ſciens tenuit rem quam ſcit ſuaꝫ non eſſe. Jacobus rebuffi.

❡ Ut nemo ad ſuum patrocinium ſuſcipiat ruſticos vel vicos eorum. Rubrica.

Si quis poſt hanc.Habet.vj.ptes. Primo annullanī oēs cōtractus facti p ruſticos cū potentioribus in fraudem publicaꝝ functionū.Scđo punit tabellio ꝗ inſticiam taliū cōtractuū ſcribit. Tertio punit pena publicatiōis vici ꝛ caſtri qui fungit ad patrociniū potentioꝝ in fraudem publicarū functionū.Quarto puniunt ille perſone ꝗ tales cōtractus a ruſticis recipiūt.Quinto puniūtur mediatores taliū cōtractuū. Sexto ponit a quo tpe locū habeat hec lex.ſcđa ibi tabellionib⁹.tertia ibi vitis quarta ibi hec aūt.quinta ibi eadem pena.ſexta ibi quā
1 formā. ❡ Not.ꝙ cōtractus facti in fraudē publicaruꝫ functionū non valent ipſo iure vt hic.ꝛ.ff.que in fraudē cre.l.j.ꝛ.l.lucius.ff.de iure fiſci.qđ not.cōtra ruſticos ꝗ in alios alienāt bona ſua vt collectā euadāt. ❡ Secūdo not.ꝙ puniunt tabelliones ꝗ ſuſcipiunt inſtrumēta ſup cōtractibus illicitis al's phibitis ar.§.de eunu.l.ij.de ſacroſan.eccle.l.iubemus.ver.his tabellionibus.de teſta.l.iubemus.in fi.ꝛ.§.de immu.ne.cōce.cū ſilib⁹ ꝛ ibi dixi.
2 ❡ Tertio not.caſum ſingularē in quo minus punit nobilis ꝗ̄ ignobilis etiā in pecuniaria pena vt hic i ver.hec
a autē perſone.de ꝗbus vide Cyn⁹.§.de ſumma trini.l.nemo clericis.ꝛ extra de iureiur.c.cū ꝗdā.ꝛ in.x.colla.de pa.iura.firmā.c.j. ❡ Quarto no.ꝙ eađ pena punit ille ꝗ eſt mediator ad cōtractus illicitos qua ꝛ is ꝗ principaliter cōtrahit vt hic in ver.eadē ꝛc.ꝛ ſic facit ꝙ pſoneta
b teneaī ad reſtitutionē vſurarū⁹ facit.l.j.§.incidit.ff.ad turpē.de quo in.l.ſi ſcientie.ff.de parrici. ❡ Quinto no.ex vltimo dicto hui⁹.l.ꝙ.l.trahit ad pterita.qꝛ expreſſe hoc dicit.ꝛ.§.de ſacroſan.ꝛ.l.pe.ꝛ fi.regulantur contra vt.§.de legi.l.leges.ꝛ de decurio.le.pe.in fi. An. ❡ In tex.ibi functionū.i.tributoꝝ publicoꝝ. fortune.i.homines.incidētes vt pſonete vel fideiuſſores.Dy.ꝛ p hoc.ff.ad munici.l.ordine.abhinc.i.retro. Et iterū ſigiſmundi.i.a ſcđo conſulatu ſigiſmūdi cum bis fuerit conſul. ſm Dy.
3 ❡ Cōtra hanc.l.faciūt multi tyranni lōbardie ꝗ ligant ſe cū ciuitatib⁹ ꝛ caſtris vt eos defendant cōtra ecclīam romanā vel platos ꝛ vt nō pmittant tributa ꝛ decimas eccl'ie vel prelatis debitas vel alia iura pcipi ꝛ leuari pmittentes ꝛ dantes tyrānis certas pecunie quātitates
4 annuatim ꝛ magna ſtipēdia p premiſſis. ❡ Et not.ꝙ ſicut hec.l.phibet magnatib⁹ vt non recipiant ruſticos vel ciues in ſuo patrocinio vel in clientulos ꝛ promittāt eis iuuamē ꝛ defenſionē ne iura debita ſoluant eccl'iis vel aliis ꝗbus debent ꝛ tenent.Sic etiam phibent iura ciuilia ꝛ canonica fraterias cōiurationes ꝛ cōſpirationes cōuenticulas ꝛ clientelas fieri ad malū finē. Naꝫ ſi aliꝗ cōueniant vt cōtra oēs ꝗ petunt aliꝗd ab eis ſemiuent in litigiis vel aliquos īpugnent ꝛ in litigiis vel inuoluant grauiter delinquūt ꝛ puniēdi ſunt preſertum cū talia ſe facturos iurant.vt.xj.q.j.c.ſi quis clericoꝝ.ꝛ.c.cōiurationū.ꝛ.c.cōſpirationū.ꝛ.ff.ad.l.iul.de vi.pu.l.ſenatuſcōſulto.ꝛ in feu.de pa.iur.firmā.§.cōuenticulas.tñ ſi ad bonū fiāt adinuicē pmitterēt ſe defendere iuſte aduerſus tyrannos vel prie vaſtatores vel cōtra aliq̄s aliꝗd illicite exigere fatagētes ꝛ hoc facerent mō licito

a ❡ Tollo cyn⁹. Adde iſtū in.l. quilibet et qđ ibi notaui in a poſtil. ad ipm in vſi. feriātur ī.de decu.li.x. panor.c.paſtoralis nu.v.et ibi etiā qđ notaui in apoſti. ad eū in.v.deſcriptori vbi ē feli.nu.j.v.ſi.dicit hic moderni extra ð offi. dele.bal.'cōſi. ccclxviij.vol. iij.ꝛ bar.cepo. cōſi.xiiij.

b ❡ Ad reſtitutionē vſurarū Adde io.and. et inno.in.ca. michael.extra ð vſur.bar.in. c.j.§.ſimiliter col.fi.vſi.quero in pſoneta in ti.de cōtro.inueſti.eūdeꝫ in alle.l.ſi ſciē te in glo.j.et ibi alex.ð parri.et in.l.ij.§.incidit in fi.ff.ad turpi.l.qđ dū eſt veruꝫ in ſubſidium.ſ.ſi principalis cōtrahens nō ſit ſoluendo.Ita not.ino.ꝛ Jo.and.vbi.ſ.alexā.in.l.iij.§.ſi procurator.ff.qđ quiſq; iur.lappus plen⁹ oibus alex.xc iij.gemi.in.conſi.cxx non ſuo.clvj.diſt.ꝛ.lodo.ro.ſing.cc lxxj.incl.ſui interrogatus et aliquid ſing.dccxxv.inci.pſoneta illicitorum cōtractuū.

ꝛ p iure ꝛ iuſticia cōſeruādis ꝛ cōgregarent ſi aūt ſuperioris tunc eſſet licitū ꝛ honeſtū hoc fieri vt.xvj.q.vij.c.ſane.Et nota de hac materia ad ſaturitateꝫ p Guill.de
5 bazio.extra de vb.ſig.c.cōſuetudinē.li.vj. ❡ Itē quero ſi inuocātes patrociniū potentis iurauerint cōtractuꝫ vel pmiſſionē tenere ligent. Reſpō.ꝙ nō.§.de leg.ꝛ cōſtitu.l.non dubiū.ꝛ.ff.de pactis.l.iuregen.§.ꝛ gñaliter.nā cū ſit illicitū ꝛ cōtra bonos mores nō eſt ſeruandū vt xxij.q.iiij.c.in malis pmiſſis.ꝛ.c.ſe.ꝛ extra de reg.iur.c.non eſt obligatoriū.li.vj.ꝛ tāto magis eſt illicitū qꝛ iuramentū fuit adiectū vt.c.cōiurationū.ſupius alle. ꝛ facit ad h.§.de monopol.l.j.ff.de le.j.l.ſi ꝗs inquilinos.§.fi.ꝛ §.de indi.vidu.tollē.l.fi.ꝛ.ff.de cōdi.inſti.l.ꝗ ſub conditione.predictū etiā iuramentū eſſet cōtra publicā vtilitatem.ꝛ iđ non eſt ſeruandū.ff.ad municipa.l.fi.

❡ Ne ruſticani ad nulliū obſequiū deuocent. Rub.

Ne quis. Ruſticani ſoluentes capitationes ꝛ debitas functiones ad nulliū aliđ officiū debēt compelli.h.d. ❡ Et not.
1 tex.ꝙ ruſtici dicunt illi ꝗ habitāt extra muros ciuitatis.Sic ꝛ ciuis dꝛ ille qui naſcit in ciuitate vt in aut.ꝗb⁹ mo.na.eff.ſui.§.ſi ꝗs igitur fuerit naturaliuꝫ coll.vij.ꝛ vide Ja.de are.in.l.iij.§.ſiue aūt.ff.de ope.nonun.ꝛ facit hec.l.ad ea ꝗ no.ꝛ habent.§.de mu.pa.l.iij.
2 An. ❡ Itē not.l.expreſſum p ruſticis ex quo ſoluūt illud qđ ſoluere debent ſuis ciuitatib⁹ ſiue dñis ꝙ ad nullum aliud officium debent vocari qđ male ſeruatur eis. ❡ Itē not.ꝙ ruſtici ciuitatū habitatores extra muros vrbiū tenent agnoſcere capitationē:nō autē habitātes in vrbibus vt.§.de capi.ciui.cen.exi.ſm dollū. mularum ſcꝫ cuſtodiendaꝝ.equorum.ſ.fiſcalium.

Si qui.Officialis preſidis aut ꝗſq; alius qui ſub pretextu officij publi. muneris aliquod officiū iniunxerit alicui ruſtico inuito aut ſeruum vel boueꝫ alicui⁹ ruſticani in ipſos vſus ɔuerterit ablatis oībus bonis ppetuo exilio eſt dānandus:ꝛ ſili pena damnabit ruſtican⁹ ꝗ ſpōte tale munus iniunctū ſubierit. An.ꝛ doc.muneris publici.i.
1 officij. ❡ Not.ex hac.l.ꝙ delinquētes ꝛ cōſentientes pari pena puniūt.ſic.§.de epi.ꝛ cle.l.ſi ꝗ̄ꝗ̄.in fi. ❡ Itē no.caſum in quo ꝗs nō pōt facere de ſuo qđ vult ſic.§.de mu.ꝛ cenſi.l.ij.ꝛ.l.quēadmodum. Itē nota ꝙ ꝗs non poteſt recipere etiā a volente.concor.j.de ſalga.l.j. An. ꝛ pōt eſſe ratio dubitandi cū hđ hoi officiū debeat.ff.de ſeruis expor.l.ſeruis ea lege. Sed rō decidendi pōt eſſe fauor agriculture ar.§.de agri.ꝛ cen.l.j.ꝛ.l.quēadmodū qñ dānificat res publica diſcedendo a cultura agroꝝ.de ſecuro. Itē pōt eſſe bona rō qꝛ ſemp preſumeret concuſſio.C.qđ metus cā.l.ſi per īpreſſionem.ꝛ eſt glo.notabilis.j.de ſalgamo.l.j.li.xij.

❡ Non licere habitatorib⁹ metrocomie loca ſua ad extraneum transferre. Rubrica.

Illi ilius. Ad euidentiaꝫ hui⁹.l. premitte qđ nota.in rubrica.ꝛ.§.de iure fiſc.l.certa forma.hec pmiſſio dꝛ hic ꝙ habitantes in metrocomia in villa mēſurata nō poſſunt alienare poſſeſſiones ſuas alicui extraneo.ꝛ ſi alienauerint alienatio non valet ꝛ emptor precio pruat etiaꝫ
2 hoc dicere vult hec.l. ❡ Not.ꝙ phibitio facta a lege ne quis in extraneū alienet.valet ꝛ ſic p ſtatutum ciuitatis pōt fieri ne ꝗs alienū in extraneū ſeu nō ſubditū. ad idē §.de cōtrahen.emp.l.dudū.ꝛ.l.ſi emptione.§.j.ff.de cōtrahen.empt.ibi vel mores ciuitatis ꝛc. Intellige tñ de nō ſubiecto.i.forenſi.nō aūt de eccl'ia vl' clerico qñ tale ſtatutū ꝙ non poſſet fieri alienatio in eccliam vel cleri-
c cum' nō valeret qꝛ cōtra libertatē eccleſiaſticā. Naꝫ illa ſunt cōtra libertatē eccl'ie ꝗ ſunt cōtra ea ꝗ ſunt in fauorem eccl'ie cōſtituta vel etiā ea per que eccl'ia ſeu clerici timidior reddit.primū probat in aut. caſſa.ꝛ ibi p Cy.§.de ſacroſan.eccle.p Inno.extra de ſenten.excō.c.nouit. ❡ Scđm pbat in ſilibus.in.l.ꝗ oncrande.ff.quaꝝ

o

c ❡ In eccleſiam vel clericū Adde qđ not.mathe.mathe ſi.ſing.cxlv.incl.nota mirabile dictū bar.ð quo per feli.j.c.eccleſia ſctē marie in.j.conclu.vj.q.principalis extra de cōſti.peu.ð caſt.cōſi.cccxxv.alo.cccxvij.inci.pmū dubiū per.de ancha.cōſi.cxviij.inci. iudex ferrarie ꝛ alex.cōſi.cxxix.vo lu.ij.

rerum acti.nõ daꝛ.ſed in fauorẽ ꝛ priuilegiũ. Itẽ cõceſ-
ſum ꝙ poſſit emere ꝛ abſq; traditione dñi in eã transfer
re vt.l.fi.Ꝫ.de ſacroſan.eccle. Igiꝛ tale ſtatutũ contra li-
3 bertatem eccle nõ valet. ¶ Querit gloſa an iſti poſſint
alienare inſtituendo extraneuꝫ: glo.videꝛ velle ꝙ ſic qð
ꝑpetuo tene menti. Ex quo not. ꝙ qñ per legẽ vel ſtatu-
tum ꝓhibetur alienatio in foꝛenſi ſeu nõ alliberatũ non
ꝓpterea impediꝛ in eũ heredis inſtitutio. qð tene menti
ſed puto hanc glo. limitandã ſm diſtinct. poſitã in.l.ſi
ita quis.§.ea lege.ff.de verb.obli. ꝛ ibi per Pe.de bella
partica. Bar. ¶ Illic.ſ.in metrocomia. transferre.ſ.in
extraneum. Imiſcere.ſ.emendo reꝫ effectã.qꝛ nullus erit
ipſo iure.ſic.Ꝫ.vt nemo ad ſuũ pa.l.j.prefatũ.ſ. precium
4 ¶ Itẽ hec.l.eſt in arg. ꝙ ſi res data fuerit in emphiteo
ſim ſub hac cõditione vel retentione ꝙ emphiteota non
poſſit rem ipſam alienare in clericos vel milites vel loca
ſeu perſonas religioſas. ꝙ ſi emphiteota vendiderit vel
donauerit alteri clero ꝙ non valeat venditio vel dona-
tio ꝛ ꝙ dñs non poſſit petere rẽ vt cõmiſſam ꝛ incurſam
ſed nullũ eſſe cõtractũ ipſo iure vt hic.ꝛ.Ꝫ.de agri.ꝛ cen.
l.quẽadmodum.ꝛ.Ꝫ.vt nemo ſuſci.ad ſuũ pa.vicos vł ru
ſti.l.j. ¶ Item cuꝫ pactio per.l.adiuuaꝛ dñij tranſlatio
ĩpeditur vt no.Ꝫ.de re.alie.non alie.l.fi.ꝛ in auꝛ.de non
alie.aut permu.re.ec.§.ſi vo alienationes. Sed hec pa
ctio adiuuaꝛ.l.vt.Ꝫ.de iure emphi.l.fi.§.neceſſitatẽ. Itẽ
certi ſunt modi per quos res emphiteotecaria cadit in
cõmiſſum. ꝗ penis expreſſatis ſuper hoc cõtenti eſſe de-
bemus.ff.de verb.ob.l.ſtipulatio.hoc modo cõtenta fa
cit.l.ea q̃dẽ.C.ſi manci.ita fue.aliena.vt ma.rebuf.doct.

Qñ per.l.vel ſtatutũ ꝓhibe tur alienatio l extraneuꝫ vel nõ alliberatũ non ꝓhibetur ꝓpterea here dis inſtitutio.

Res data l em phiteoſim ſub conditione ꝙ ẽphiteota nõ poſſit rẽ ipſam alienare in cle ricos vel mili tes vel perſo nas religioſaſ ꝙ ſi alienet in ꝑſonas tales nõ valeat alie natio.

¶ Ut nullus ex vicarijs pro alienis debitis vi-
cariorum teneatur. Rubrica.

1 Raue eſt. Unus ruſticus pro alio cõue
niri non debet.h.d. Qð facit cõtra mul
tos cõtrarium agẽtes.vt in auꝛ.vt nul
li iudi.§.qñ vo.an aũt ꝓ delicto cõmiſ
ſo in vno caſtro vł villa teneanꝛ oẽs de
a caſtro vł villa^a no.ff.de incen.rui.nau.
l.ne quid.ꝛ qualiter ille q̃ agit cõtra vil
lam vel caſtrum ꝓ delicto alterius debere ꝓbare dãnuꝫ
ſibi illatũ.vide per Dy.ꝛ per Cy.Ꝫ.vñ vi.l.ſi qñ.ꝛ ꝑ Iac.
de bello viſu.dicto.§.qñ vo.ꝛ per Bart.dicta.l.ne q̃s.
2 ¶ Et an repreſſalie de iure ſcripto ſint cõceſſe ꝑ quas
vnus de facto exequatur ꝓ debito alterius.vide plene ꝑ
Iaco.de bello viſu.in auꝛ.vt non fiant pignora.colla.v.
et per Bar.in materia repreſſalia. Ia.rebuffi.

a ¶ Omnes d a caſtro vel villa Adde panor. in.c.bone lo.j. nu.ij. et quod ibi notaui in a poſtil.ad eum in vñ.non põt e xtra de elect. eundem in.c. tue fraternita tis nu.v. et qð ibi etiã notaui in addi.ad euꝫ in vñ. ꝙ nõ ex cõmuniceꝛ ex tra vt lite non conteſt.

¶ De cenſibus ꝛ cenſitoribus ꝛ perequatoribus
ꝛ inſpectoribus. Rubrica.

¶ Uiſum eſt.Ꝫ.de annonis ꝛ tributis.videndũ eſt am-
plius etiã de cenſibus ꝛ illi q̃ exactioni illorũ preſunt et
que ſunt dic vt in glo. Uel cõtinua viſum eſt.Ꝫ.de agri.et
cenſi.ꝛ colonis.q̃ ad tributa ꝛ ad cenſus teneꝛ ratione
prediorũ. Uidendũ eſt igiꝛ de ipſis cẽſibus ꝛ tributis.et
de eis q̃ ad eoꝝ exactionẽ deputãꝛ.de ſecuro. Ia rebuf.
1 Uoniam tabularij. Ad euidentiaꝫ premitte
ꝙ tributa debent ſolui ſm eſtimationẽ pre-
diorũ ꝛ predia meliora plus ſoluunt vt.ff.e.
l.foꝛtunã.ꝛ.Ꝫ.de opi.pu.l.oẽs.ꝛ.Ꝫ. de imu.
ne.cõce.l.fi.quẽadmoduꝫ ciui.mune.l.fi.ff.
de mune.ꝛ hono.l.iij.§.preſes.j.e.l.omne. Tabularij qui
mittunꝛ cũ ſuſceptoribus ad prouincias,vt.j.de ſuſcep.l.
duos.volentes q̃ſq; cõplacere potẽtioribus ſubtrahũt
eſtimationẽ potentũ ꝛ augent eſtimationẽ prediorũ ho
minum inferiorũ.dicit hic iperatoꝛ ꝙ non obſtante tali
colluſione illi inferiores ſoluent tributa ſm verã eſtima
tionem.ꝛ hoc inducit glo.ꝯtra falſos notarios bononie
talia cõmittentes auferẽdo eſtimã vnius addendo eſti-
mationem alterius.ꝛ puniuntur.vt in.fi.huius.l. Bart.
ſarcinam.i.onus ſoluendorũ tributorũ.quã transferunt
ſcꝫ minuendo numerũ tributorũ potentũ ꝛ augendo nu
2 merum pauperũ. ¶ Lex iſta facit cõtra cõſules ꝛ maio-
res ciuitatum q̃ in talibus propter ſuã potentiam ꝛ aſtu
tiam dicunt ꝛ aſſerunt ſe habere minus in bonis ꝙ ha-
beant celando pecunias ꝛ diuitias quas habent ꝛ tenẽt
ſecrete vt eis talia ꝙ debent minoꝛ iponatur et maioꝛ
pauperibus imponaꝛ. Et hoc etiã faciunt illi q̃ nominã
tur in caſtris ꝛ villis q̃ eliguntur ad talias perequãdas
q̃ bona ſua eſtimant ad minus ꝙ deberent ꝛ bona alio
rum ad maioꝛẽ ſummam ꝙ valeant ꝛ ſi per curiales de
hijs veritate cõperta corrigerentur et fieret reformatio
eſſet dignũ ꝛ iuſtum.vt.Ꝫ.de apo.publi.l.j.§.hoc etiã.et
j.e.l.perequatores.ꝛ.l.q̃ grauatos.et.l.ſi perequatore
miſſo.ꝛ ſm An.de barulo.fraus huius.l.multuꝫ regnat
hodie cũ q̃ſq; tñ eſtimaꝛ aſinus pauperis q̃tum dom⁹
precioſa vnius diuitis aꝉs potentis.
1 Uiſquis. Ad euidentiã ſcias ꝙ qñ predium
tributorũ deterioraꝛ multũ ille cuius eſt re-
leuatur a cenſitore vt.l.forma.§.j.ff.e. mo-
do dicit iperatoꝛ ꝙ ſi ad hoc vt a tributo re
leuaret ſuccidi vites ꝛ ramos arborũ fructũ
ferentes ꝛ ita vicio ꝛ callide paupertatis ingenio nõ re-
leuo ſed ſum puniendus. ¶ Nota ꝙ ille ꝓpꝛ pauperta-
tem ꝛ ſterilitatem nõ procurat vt hic.ꝛ.ff.e.l.forma.§.ſi
vites mortue. ¶ Not.ex.l.iſta ſm An.ꝛ Duliũ.cõtra il
los q̃ mentiunꝛ paupertatẽ illis enĩ dici poteſt ꝙ tu mẽ-
tiris callide paupertatis ingeniũ qð not.decliner.i.eui-
tet. Dy.fidem cenſuã.i.fidelem cenſuũ ſolutionem. Dy.
callide.i.malicioſe. Dy.detectus.i.cõuictus vel ꝯfeſſus.
Dy.ſubijciaꝛ.ſ.pene ꝓ arbitrio iudicantis. Dy.qð forte
2 melius ſtare ꝓut mihi videꝛ. ¶ Hec.l.facit arg.ꝯtra ru
ſticos tenentes terras in emphiteoſim ꝓ quibus debẽt
dare quartã partẽ fructuũ ſeu garbariũ ꝙ ſi omittãt ter
ras ſufficienter culturare in fraudẽ ꝛ malũ dñoꝝ ꝙ de-
beant condẽnari.i.ad amittendũ terras quas culturare
obmiſerunt.ꝛ facit ad hoc.Ꝫ.e.de ſacroſan.ec.auꝛ.q̃ reꝫ.
ꝛ qð ibi recitaꝛ ꝑ Cy.in quarta q̃ſtione.ſed illa auꝛ. loq̃
tur qñ deterioraꝛ res per emphiteoſim.ſed caueatur ad
3 intereſſe ipſi dño.facit ibi cũ dicit rem leſerit ꝛc. ¶ Que
ro circa hanc.l.q̃s tenebitur ꝓbare ꝙ in fraudẽ hoc fece
rit poſſeſſoꝛ: videꝛ ꝙ dñs q̃ fraudem allegat.ff.de ꝓba-
tionibus.l.quotiens.§.q̃ dolo.ꝛ ꝓ hoc facit iſte tex. ſed
credo ꝙ ſufficiat dño ꝓbare inciſionem taliũ arboꝝ fru
ctiferarum.qꝛ iſtud factũ damnoſum preſumptionẽ in-
ducit cõtra ſcindenteꝫ arbores ſicut dꝛ in ſili.Ꝫ.de iure-
iurã.l.ſi nõ cõuicij cõſilio.ꝛ videꝛ de hoc tex.ff.de cẽſi.l.
forma.§.ſi vites.ibi niſi tñ ꝛc.qꝛ niſi iuſtificet inciſionem
4 preſumeꝛ hoc feciſſe doloſe. ¶ Itẽ facit hec.l. ꝙ emphi
teota nõ poſſit ſcindere nemus vel arbores fructiferas
qꝛ per hoc deterioraꝛ res ẽphiteotecaria q̃ debet melio
rari qð cõcedo ſi arbores nemoruꝫ ſint fructifere.ꝓ hoc
ff.de cenſi.l.forma.§.ſi vites.ꝛ.ff.de iure fiſci.l.in frau-
dem.§.cõductoꝛ.nã ꝑ hoc vt dixi deterioratur res.vt.ff.
de peti.heredi.l.ꝛ qui.§.fi.ſed ſi in nemore nõ eſſent ar-
bores fructifere ſed eſſent talis cõditionis ꝙ ita naſce-
rentur poſt inciſionem tunc ſic vt.ff.de vſufru.l.ſilua. et
ff.de verb.ſig.l.ſilua cedua.qꝛ tunc videꝛ in fructu. et ſi-
cut ad fructuarium talia pertinent ſic ad amphitoetam
multomagis. aꝉs ſecus vt credo ſi non poſſent renaſci vt
ff.ſi vſufr.pe.l.ij.ꝛ.ff.loca.l.ſi merces.§.culpe.ꝛ.facit ad
hoc.ff.ar.fur.ce.l.cedere.§.fi. Iaco.rebuffi.
I perequatore miſſo. Si imiſſo perequato-
re ad predia tributaria extimãda de predio
meo remoui colonos meos vt minori precio
prediuꝫ eſtimaretur: ꝛ me abſente perequa
toꝛ predium eſtimauit pro illa eſtima predij
tributum ſoluere teneoꝛ etiam ſi vltra debitum eſtima-
uit.hoc dicit. ¶ Nota ꝙ perequatoꝛ cum vult predium
eſtimare debet ire ad locum vt hic dum dicit: miſſo ꝛc.et
ſic per inſpectionem oculorum debet veritas inueſtiga-
ri ad idẽ.ff.fi.regun.l.ſi irruptione. Scdo not. ꝙ ꝓpter
dolum meum,id quod fit in preiudicium mei me abſente
valet ꝛ tenet Iaco.rebuffi legũ comes. Argu.ꝙ ſi aliq̃s
circa eſtimam ſuaꝫ de rebus ſuis faciendã voluerit frau
dare rem ſi ipſe eſtimetur vltra licitum modum propter
dolum ſuum de toto eſtimo collectam ſoluere cõpelletur
nec volens cõqueri auditur: ſecus ſi dolum non cõmiſiſ
ſet vt.j.e.l.qui grauatos.ꝛ.Ꝫ.e.l.j.ſm Duliuꝫ. retraxerit
vt perequatoꝛ

vt perequatoꝛ ab eo non poſſet ſcire veritatem quã vo-
lebant indagare vel eo.ſ.dño vel ꝓcuratoꝛe ſeruo vel li-
bero. Dy.tenebit.ſ.dñs ꝙ fecit ſeruum vel colonũ abſen-
tare. ¶ Facit hec.l.contra illos ꝙ tẽpoꝛe reparationis
focoꝛum per mendacium vel aliquam calliditatem mani-
feſtant minoꝛem numerũ focoꝝ.ꝗꝛ poterant puniri ad
inſtam illius qui exactoꝛi tributoꝛum ſubtraxit tributo-
rum debitoꝛem.de quo in.l.quotiens.§.de exac.trib.vel
in duplũ focagiũ qꝺ debebat imponi ꝓ illis ſubtractis
vel celatis vt.§.de aſſeſ.l.cancellarios.in fi. ¶ Item ſm
An.de poc. Not.caſum ex.l.iſta in quo cognoſcitur agno-
ſcere grauamen imoderate eſtimationis pꝛopter doluꝫ
3 meũ.alſs cõtra.§.e.l.j.⁊.§.e.l.qui grauatos. ¶ Iteꝫ no.
caſum in quo tenet ꝙ factum eſt in mei pꝛeiudicium me
vel ꝓcuratoꝛe meo abſente.⁊ hoc ꝑpter dolũ meũ.quia
iſte dolus contumacie equiparatur ꝙ pro pꝛeſentia ha-
betur.vt.ff.de mino.l.in cauſe.§.in cauſa. Ja.rebuffi.

1 Omne. Hec lex habet duas lecturas. Pꝛima
a eſt ꝙ ſi pꝛedia in ea ſint facta ſterilia[a] ita ꝙ
ſum releuandus a tributis vt.§.e.l.ij.in fi.⁊
ff.e.l.foꝛma.§.j.debꝫ fieri ꝯpenſatio vt qꝛtũ
diminueretur de pꝛedijs effectis ſterilib[us] tñ
addatur pro pꝛedio illoꝛuꝫ que ſunt effecta ſterilia vt ſic
ciuitas non minus ſoluat ꝙ fuerit ſolita pro tributis ſol
uere. Et pro hoc dicit glo. ꝙ in ciuitate bononie pro-
pter paupertates fit olim eſtimatio de nouo. ⁊ in.j.glo.
hic.in fine. ¶ Scḋa lectura eſt habeo pꝛedia. ꝓ qbus
debet ſolui tributum ⁊ quedã facta ſunt ſterilia ⁊ quedã
magis fertilia certe illud qꝺ remittitur pro pꝛedijs ſteri
libus augetur pro pꝛedijs factis magis fertilibus vt tñ
ſoluam nunc qꝛtuꝫ ſum ſoluere cõſuetus. ⁊ ſic cõpenſa-
tur ſterilitas vnius fundi cum fertilitate alterius vt hic.
⁊.§.ti.j.l.qui per potentiam.⁊.l.hac diffinitione.comes.
2 ¶ Nota ꝙ cõpenſatur pꝛedium ſterile cum fertili vt.§.
ti.j.l.quicunq.⁊.l.qui fundos.⁊.l.qui per potentiam.ſic
⁊ alſs tẽpus ſterilitatis cõpenſatur cum tempoꝛe fertili-
tatis.vt.ff.loca.l.ex conducto.§.ſi vis.⁊.l.ſi vno anno.⁊
extra de loca.c.pꝛopter ſterilitatem. et dic vt ibi nota.et
ar.ff.de aq̃ plu.ar.l.j.ſm Duliũ.§.ſi aũt comes.

Ubi grauatos. Qui ſentit ſe a grauamine ſibi
illato a perequatoꝛe grauatum debet intra
annum a tẽpoꝛe ſcĩe conqueri de graua-
mine ſibi illato ⁊ illi ſponitur illud grauamẽ
ꝙ per fraudem fuit alienatus. Item intra di-
ctum tẽpus poterit accuſare perequatoꝛem quo elapſo
vlterius non auditur exceptis minoꝛib[us] ⁊ reipublice cauꝫ
abſentibus quibus dictum tẽpus non currit niſi habue
1 rit accedendi poteſtatem. hoc dicit notabiliter. ¶ hic
videtur caſus ꝙ ſententia arbitratoꝛis poſſit reduci ad
arbitrium boni viri infra annum a tẽpoꝛe ſententie. De
quo in ſpe.titu.de arbitrio.§.ſequitur verſ.ſed infra qꝺ
tꝓs.vbi ipſe aliter dicit ⁊ non allegat hanc.l. ¶ Scḋo
no.ꝙ non valenti agere non currit pꝛeſcriptio vt hic.et
2 §.de an.excep.l.ſ.in fi.cũ ſiñ. ¶ Sed quero quomõ pro
ceditur cõtra perequatoꝛem dicit glo.j.per viam appel-
lationis qꝺ intellige.i.per viã querelandi nõ tñ eſt pro-
pꝛie appellatio qꝺ dic vt in glo.hac. ſuper verbo actio.
¶ Ultimo ꝓ intellectu huius.l.vide Roffre.in libellis
ſuis in titu.de iudi.quibus ſubuenitur illis quibus colle
3 cta vltra vires patrimonij. Bar. ¶ Item no.hic habe-
re locum pꝛeſcriptionem vnius anni vt.§.de iniurijs.l.ſi
non conuicij.⁊ de app.auſ.⁊ qui. ¶ Et qualis ſit pena
iſtius perequatoꝛis male eſtimantis habet in nota.j.l.
pꝛoxi. Item not.arg.expꝛeſſe cõtra eſtimantes ꝙ eligun
tur in ciuitatibus vt ſi eſtimauerint bona alicui[us] vltra de
bitum modum ipſe eſtimatoꝛ tenebitur onus agnoſcere
qꝺ alij vltra licitum modum impoſuit in ar.§.e.l.j.⁊ de
diſcuſ.l.j.ſm Dulium. ⁊ ita dñs dulius intelligit hanc.l.
⁊ male qꝺ illud quod fuit ſuperadditum pꝛedio grauati
debet ſoluere ⁊ emendare perequatoꝛ vt pꝫ in ſua poſi-
tione caſus. Sed Odoff.intelligit ⁊ bene ꝙ illud quod
fuit ſuperadditamentum tributi ſoluat ille cuius pꝛedi-
um fuerat indebite releuatum.vt patet in textu in.ver.

vt illud.ſibi cognoſcat.⁊ ibi quã debite functionis.fraus
clandeſtina ſubtraxerat.⁊ etiam intelligit ita Dy.vt pꝫ
in interlineari ſuo.⁊ gloſa oꝛdinaria.⁊ idem Bart.per-
equatoꝛ tamen pro ſua fraude punietur pꝛout habetur
4 j.e.l.perequatoꝛes. ¶ Item nota hic ꝙ grauatus po-
teſt agere ciuiliter querelam exponendo ⁊ petendo gra-
uamen reuocari ⁊ ſe reduci in pꝛiſtinum ſtatum vel po-
teſt criminaliter accuſare perequatoꝛeꝫ ſi ꝑ ſoꝛdes coꝛ-
ruptus pecunia vel per gratiã aggrauauit illum ſubad-
dendo tributum ſuis pꝛedijs ⁊ alterius pꝛedia diuiden-
do de tributo. ¶ Iteꝫ nota ꝙ hec lex intelligitur ꝙ gra
uatus expoſuit querelam appellando a grauamine ſibi
illato per ipſum perequatoꝛem. ⁊ ita videtur intelligere
5 gloſa oꝛdinaria hic ſignata. ¶ Et hec ſuppoſitio colli-
gitur ex lege iſta: ꝙ ſicut appellatio interiecta a graua-
mine vel ſententia iudiciali debet terminari ⁊ finiri infra
annum.ſic ⁊ appellatio interpoſita a grauamine extra-
iudiciali.⁊ eſt de hoc textus expꝛeſſus extra de app.c.ſi-
cut appellationem.in clemen. Et qꝺ dicit hic ꝙ eſſluxo
anno non poteſt grauatus conqueri ſuper grauamine
pꝛelibato.debet intelligi niſi iuſto impedimento fuiſſet
impeditus in pꝛoſequenda ⁊ fundanda ſua appellatio-
ne.quia tunc pꝛopter iuſtum impedimentum compete-
ret ſibi ſecũdus annus.imo ⁊ tertius.vt habetur de hoc
extra de appella.caplo.cum ſit romana.per glo. Inno.⁊
6 eſt tex.in caplo.ex ratione. ¶ Et facit ad h hec lex in
fine.quia abſenti cauſa reipublice agere non valenti tẽ-
pus non currit ſibi ſuper appellatione ⁊ decretalis cum
ſit romana loquitur de appellatione iudiciali ⁊ extraiu-
diciali ⁊ ꝙ a grauamine extraiudiciali liceat appellare.
patet in auſ.de colla.§.ſi quis autem putauerit ſe ledi.
et ibi nota per dominum Jaco.de bello viſu. Et facit ad
hoc.§.de appel.l.ſi ad ſcribatum.⁊.l.hij qui ad ciuilia.⁊
7 l.ſi quis pꝛouocationem. ¶ Item nota ꝙ appellatio
b extraiudicialis[b] dicitur cum appellatur ab aduerſario
⁊ non pꝛocedatur ad aliquam electionem in eius pꝛeiu-
dicium vel ad aliquem alium actum.vt extra de elect.c.
conſiderauimus.⁊.caplo.bone memoꝛie. Et no.de hoc
in pꝛeallegata decre.cuꝫ ſit romana.vel cum appellatur
ab aliquo executoꝛe cui eſt aliqua executio commiſſa.ꝗꝛ
non eſt iudex.no.extra de offi.dele.caplo ſuper queſtio
num.§.nos autem.⁊ no.in dicto caplo.cum ſit romana.
vel cum appellat ab aliquo officiario vel iudice extra iu-
dicium aliquid agente vel pꝛecipiente vt in pꝛeallegata
l.ſi ad ſcribatum.⁊.l.ſis qui.⁊ in pꝛedicto.§.ſi quis auteꝫ
putauerit ſe ledi.vbi appellabatur ab executoꝛe tributo
8 rum.⁊ hic a perequatoꝛe. ¶ Item quero circa.l.iſtam
ſi appellatuꝫ fuerit a perequatoꝛe grauante ⁊ annus ſic
elapſus ⁊ appellatio ſit deſerta ſi grauatus poteſt nulli-
tatem opponere contra id quod factuꝫ extitit per ipſuꝫ
perequatoꝛem in pꝛeiudicium grauati.⁊ videtur ꝙ non
per hanc.l.ꝗꝛ dicitur hic ꝙ excluſus a querela. Sꝫ dico
ꝙ imo poterit vt.ff.de appel.l.ſi expꝛeſſum.ꝗꝛ perequa-
tio nulla ipſo iure per eſſluxuꝫ tẽpoꝛis non ſuſcipit effi-
caciam vt pꝛedicta.l.ſi expꝛeſſum.⁊.§.de inoffi.te.l.con-
tra maioꝛes. ¶ Quia lex per eſſluxum tẽpoꝛis ꝓſequen
di appellationem ſit via pꝛecluſa grauato.non tamẽ ſup
nullitate.vt.§.quãdo ꝓuoca.nõ eſt ne.vt in.l.j.⁊.ij.⁊ pꝛe
dicta.l.ſi expꝛeſſum. Nec obſtat lex iſta.ꝗꝛ non erat nul-
lum ipſo iure.qꝺ geſtum fuerat a perequatoꝛe cum ſup-
ſiſteret.licꝫ ipſe iniuſte grauaſſet. tunc enim non poſſet
conqueri grauatus. quia eſſet ſibi imputandum: quia
tamen non peregit.⁊ ibi tempus limitatum ⁊ taxatuꝫ vt
dicitur in actione de dolo que debet infra certum tẽpus
diffiniri vt.§.de dolo.l.fi.⁊ de naufra.l.de ſubmerſis.ſed
tunc eſt contra.§.de non nume.pecu.l.iij.⁊.ff.de acc.cir-
9 ca pꝛincipium. ¶ Nam actiones ciuiles non tolluntur
anno regulariter ſed pꝛetoꝛie ſic. Sed ſi intelligimus.l.
iſtam de inſtantia appellantur.quia fuerat appellatum
tunc ceſſant contraria pꝛedicta. Sed ſi intelligatur ali-
ter poteſt dici ꝙ illud eſt regulare ⁊ ius cõmune.ſed hoc
eſt ſpeciale ⁊ poteſt eſſe ratio.quia eſſe damnum fiſco ſi
tanto tempoꝛe duraret actio.quia rationes fiſcales ni-

a ¶ Sterilia. Adde qñ dica tur pꝛediũ eẽ ſterile bar.in l.licet.§.de lo- ca.et in.l.ſi ve ro.§.vbicunqꝫ vſ.ſed dubita tur.ff.eo.⁊ §.l. ſi merces.§. vis maioꝛ col. j.vſ.pro decla ratione eo.al. Saly in alle.l. licet col.ij.vſ. quero qñ dica tur ſterilitas & ẽẽ bal.col. j.eo.vſ.glo.in ca.ꝑpter ſteri litate ⁊ ibi pa- noꝛ.col.ij.in fi. extra de loca. bertha.de fir. in ſuo.tract.ꝺ gabel.gte.ij. q.xv.et and. barba.cõſi.in- ci.ſcripſit pro pheta.

Grauat[us] põt agere ciuiliter querelã expo- nendo ⁊ peten do grauamen reuocari ita et criminaliter ſi perequatoꝛ ꝑ pecuniaꝫ ne ꝑ gratiam erat coꝛ ruptus.

b ¶ Appella- tio extraiudi- cialis. Adde ꝙ dicat iudicia- lis ⁊ que extra iudicialis ap- pellatio ⁊ in ꝙ differãt latrã. de ocia.ca.qñ cõtra falſam. §.interlocuto- rie et appella tiones nu.lxv- iij vſ.et dicit imo.et in qui bus cõueniũt ibideꝫ nu.lxix. vſ.conuenit extra de ꝓba.

mis intricarentur ſi tam prolixo tempore poſſent in liti
giis inuolui.⁊ nota ꝙ fiſcus in hoc eſt priuilegiatus. q2
⁊ alibi hoc contingit vbi ypothecaria tollitur ſpacio q̄t-
tuor annorum vt.§.de q̄dri.pre.l.bñ a zenone.§.j.⁊.ij.⁊.ſi.
quandoqꝫ tamen tollitur ſpacio ſex menſiuꝫ.vt.§.e.l.ſi.
§.ſi.¶ Itē hec lex intelligitur de inchoatione cauſe nō
10 de perſecutione inſtantie ſicut dicetur in.e.l.ſi. ¶ Itē
facit hec lex argumentuꝫ ꝙ a ſtatuto extraiudiciali poſ-
ſit appellari vt.ff.de mino.l.ait pretor.§.ꝑmitti.⁊ ꝑalle.
§.ſi quis putauerit ſe ledi.argumentū cōtra.ff.de app.
re.l.ſi.So.ibi non loquitur de tali ſtatuto: ſed appella-
batur ibi vt ex edicto non poſſet aliquid diſcerni per il-
lum qui poterat diſcernere.⁊ ita appellatio erat fruſtra-
toria ⁊ inepta ſicut ⁊ illa vt non vendat pignus obliga-
tum.¶ In textu ibi proclamant.i.conqueruntur.Dy.
demereretur.i.diminueretur.codicum.i.ſcripture.pereq-
tionis aliás perequatoris.cōpetitione aliás petitione.co-
gnoſcat.ſ.priuatus qui fuerat temere releuatus.emer-
ſo.i.lapſo.his etiam.ſ.exceptis ⁊c.Ia.rebuffi.

Perequatores.Si aliqs perequator per ne-
gligentiam vel gratiam onus tributorum ali-
ter impoſuerit q̄ deberet eſt honore priuan
dus et in quadruplum eius in quo delique-
rit puniendus.Si autem perequator vltra
acceperit a prouincialibus q̄ deberet in quadruplū re-
1 ſtituere cōpelletur.hoc dicit. ¶ Et nota hanc.l.contra
eſtimatores ⁊ collectores tributorum ⁊ taliarum q̄ plus
exigunt q̄ debeant ſm Dinum.negligētie quia diligen
ter non conſiderauerunt que fertilia ſunt.Dy.cōuicti.i.
confeſſi vel teſtibus conuicti.exſoluere violentia mediā
te.⁊ ſic ſoluitur cōtra.§.de ſuperexacto.l.j.Dy.ſm bar.
approbat lex penultima ſolutionem.¶ Et nota ꝙ hec
lex habet duas partes.Prima pars loquitur quando
perequator vel diſcuſſor culpa vel fraude damnificauit
fiſcum quo caſu fiſco tenetur in quadrupluꝫ.In ſecūda
parte loquitur cum perequator vel diſcuſſor priuato dā
num dedit quo caſu ipſi priuato in quadruplum condē-
2 natur ſꝫ Odoff.¶ Gloſa querit quis diſcuſſor dicatur
⁊ dicit vt in ea ſed melius.§.de diſcuſ.in rubrica.et vide
vt dixi in.l.j.illius titu.Bar.⁊ Iaco.rebuffi.

Noc.cōtra extimatores plꝰ debito exigentes.

Pud euꝫ.Tria dicit.¶ Primo ꝙ ſi perequa
tor ꝑdia deſerta ab aliis mihi aſſignauit ſub
certo tributo ꝙ ego habeo illam poſſeſſionē
firmam ⁊ ad preterita tributa non teneor.ſꝫ
ad futura tantum.¶ Secundo dicit ꝙ ſi ali
quis dicat illa predia ſibi obligari vel eſſe ſua debet hoc
ſine mora probare.⁊ ſi probauerit de iure ſuo reſtituan-
tur.ſed primo reſtitutis poſſeſſori impenſis factis circa
a rei meliorationem[a].¶ Tertio declarat verbum ſine mo
ra.quia infra ſex menſes intelligitur.ſecunda ibi ſi quid
1 ño.tertia ibi verum vel.¶ Nota ꝙ habens cauſam ab
officiali fiſci non tenetur ad tributa preterita vt hic.⁊.j.
de fun.rei priua.l.ij.in fi.j.ti.j.l.quicumqꝫ.in fi.in.ij.dicto
⁊.l.locorum.in fi.¶ Secundo nota ꝙ dicitur fieri ſine
mora.Illud quod fit in ſex menſes.¶ Tertio no.caſuꝫ
in quo ypothecaria tollitur ſpacio ſex menſium.⁊ ſic po-
tes addere ex hac lege quintam vitam actionis ypothe
carie.licꝫ gloſa in aut.i eccleſia romana gaudeat ſpacio
centum annoruꝫ in princi.dicat ꝙ actio ypothecaria ha
beat quattuor vitas ⁊ ita hanc quintaꝫ addidi. ¶ Ad-
de etiam hic ad id quod not.gloſa.§.de preſcrip.xxx.vl
2 xl.an.l.cuꝫ notiſſimi.in principio.¶ Opponitur ad pri-
mum notabile videtur ꝙ teneatur ad tributa preterita
vt.ff.de publi.l.imperatores.glo.non ſoluit hic.ſed dic
plene vt dixi.§.de fide inſtru.⁊ iure haſte fi.l.ſi tetigi.§.
3 de agri.⁊ cen.l.quicquid.¶ Vltimo nota textuꝫ in ver.
ꝙ ſi tempus ⁊c.⁊ ibi nullum penitus ⁊c.Nam videt tex.
ꝙ exceptio preſcriptionis impediat litis conteſta.ad id
ff.de verbo.ſignificatio.l.tranſlata.cum.l.ſequenti.⁊.l.
j.in fi.ff.ad tertul.videtur etiaꝫ caſus.§.ne de ſta.defū.
l.eleganter.§.ſi quis poſt.ff.de condi.inde per hoc in di
cta.l.emptor.§.de preſcript.lon.temporis.⁊ extra de lit.

a ¶ Circa rei meliorationeꝫ Adde bar.in l.ſi finita.§.ſi quis dñi.ff.de dā.infec.et in.l.ſi.ſeruos.ff.de pig.act.bal.in.l.in ficē do.ff.de rei vē di.et lanfrā.de oza.in ca.qm̄ contra.§.expē ſe.extra de ꝑ ba.

Hipothecaria tollitur ſpacio ſex menſium ⁊ eſt caſus ſingularis.

Exceptio preſcriptionis impedit litis conteſt.vt hic vid bar.in.l.ſi.ff.ꝑ ſuo ⁊ in.l.cum querebat.ff.in di.ſol.

conteſt.capitulo.j.li.vj.⁊ in ſpe.de excep.§.dicto ver.qd
4 autem dicit finita.comes.¶ Item nota ſm Dinum ꝙ
culpa vnius non debet eſſe damnum alterius vt hic.⁊ ſic
publicatio bonorum vaſalli vel emphiteota non debet
euenire in diſpendiuꝫ dñi.pro quo.ff.de ope.no.nū.l.de
pupillo.§.ſi pluriū.de publi.l.fraudati.§.penultimo⁊ vl
timo.§.de inofficioſo teſta.l.ſi quis.§.ſi.ff.ſi quis alium
teſta.prohi.l.ij.§.j.⁊ ſa.heraſ.l.inter eos.§.j.⁊ eſt ratio
quia pena debet tenere ſuos actores.§.de penis.l.ſci-
mus.⁊ extra de his que fiunt a ma.parte ca.capitulo.q̄
ſunt ⁊ ¶ Iſta ſunt in argumentuꝫ ꝙ fideiuſſor non de-
bet interfici ſi non exhibet illuꝫ pro quo fideiuſſit vt no.
xxiij.q.v.capitulo.cum hō reliqua tributa tempore pre-
terito non ſoluta.Dy.diſpendio ſcilicet noui dñi.obliga
tum ſcilicet per antiquum ante tranſlationem factam a
perequatore.Dy.confirmat quia dicit eſſe ſuam.An.de
barulo.ſine mora.i.infra ſex menſes.Dy.perſonam vt
ꝑparatorē.Dy.poſſeſſio.quia ptꝫ eſt ius habere.

Fideiuſſor nō debet interfici ſi non exhibeat illū ꝑ quo fideiuſſit.

¶ De omni agro deſerto ⁊ quando ſteriles ferti-
libus imponuntur. Rubrica.

Vm diuus.Imperator aurelianus pa-
ter imperatoris conſtantini qui fecit.l.
iſtam.Statuit vt predia deſerta ex qui
bus conſueuit ſolui tributum debeant
aſſignari decurionibus illius ciuitatis
tanq̄ ditioribus teneri immunitatē cō
ceſſa pro talibus prediis quam conſue
tudinem mandat conſtantinus fore ſeruandam ſtatuē-
do ꝙ ſi alii reperiantur ditiores q̄ decuriones vt illis il-
1 la predia aſſignantur cum predicta imunitate. ¶ No.
ex lege iſta ditiores pauperibus preferri.§.de decurio.
l.ad ſubeunda.⁊ de prediis curia.ſine decre.non alie.l.
ij.ſm Odoff.An.⁊ Dinum.¶ Item nota ex ſi.l.ꝙ pre-
dia ſterilia debent vniri per partes prediis fertilibus ꝑ
pinquis ad hoc predia fertilia non ſuſtineant onera il-
lorum ſterilium.Bart.¶ In textu ibi percepta.quia
preſumitur ꝙ nunc factum ſit fertile cultura decurionis
Odoff.territoriis iſtorum curialium quia ſunt idonei.
Dynus.diuidantur per diuiſionem applicentur.Dynꝰ.
¶ In gloſa.§.verbo tenore ibi quicunqꝫ ſolue.vt ibi no
2 tatur in gloſa que incipit ꝙ deſerta. ¶ Nota hic ꝙ pre
dia propter ſterilitatem deſerta aſſignantur ciuibus et
vicinis magis idoneis.⁊ ſic videtur ꝙ inuiti poſſunt cō-
ſtringi ad recipiendum predia deſerta. Sed contra vi-
detur ꝙ nullus in conductione rerum fiſcalium inuitus
tenere poteſt vt.ff.de publi.l.licitatio.§.j.⁊.C.loca.⁊ cō
ducti.l.inuitos.niſi qñ conductor per plures dños fun-
dos fiſcales locatos tenuerat ⁊ multa lucrata fuiſſet.vt
ff.de iure fiſci.l.j.§.cum quinquennium.⁊.ff.de publica.
l.eotem.§.ſi.⁊ de hoc dicitur.C.locati.l.ſi cum hominés.
Sed videtur ꝙ poſſint compelli predia recipere.quia i-
munes ſunt a ſolutione tributorum per tres.⁊ eſt veri-
ſimile ꝙ interim efficiantur fertilia ⁊ ſic nullum damnuꝫ
patientur.ſed potius lucrētur ſua diligentia ⁊ induſtria
⁊ cultura ⁊ ita fauore fiſci ⁊ culture agrorum ad hec cō-
pelli poſſent vt dicitur.⁊ pro hoc.j.eodem.l.qui vtilia.et
ibi videtur hoc expreſſe imo videtur contrarium ꝙ non
cogantur inuiti.ſed recurratur ad antiquos conducto-
res qui ſterilia predia reliquerunt.vt.j.eodem titulo.l.
quicquid.⁊ facit.j.eodem.l.finali.ibi qui nobis hortan-
tibus ⁊c. ¶ Sed dico ꝙ ſtandum eſt predicte.l.quic-
quid.ꝙ antiqui poſſeſſores prediorum ſterilium aliis re
currentibus poſſint compelli ipſa predia recipere ⁊ cau-
tionem de qua ibi dicitur preſtare compellantur.Sed dic
de hoc.j.eodem.l.iubemus.vbi magis proprie de his
debet queri.Sed illa lex multos recipit intellectꝰ:vt pa
tebit ſm notata ibi per Odoff.Ia.rebuffi.

I quis.Poſſidens primo fundos ſteriles et
fertiles tributarios ſi alienans fertiles ⁊ ob
hoc efficiatur non ſoluendo tenetur ad tribu-
ta ſterilium et fertilium emptor.hoc dicit.
1 ¶ Et nota ꝙ predia ſterilia appellantur
hic nerui

hic nerui prediorum ſterilium. ⁊ eſt ratio quia ſicut in hu
mano corpore caro fertilis ⁊ imbecillis conſeruatur per
neruos ita predia ſterilia conſeruantur per fertilia. bar.
¶In tex. ibi patrimoniali ⁊ tributario. Dynus. cōpa-
rauerit ſcilicet aliquod fertile predium. Dynus. poſſeſ-
ſiones non fertiles. Dynus. ſuccaſſis per alienationem
vilium poſſeſſionum ſterilium ſubiturus dictus emptor.
¶Hec lex intelligitur ſm Odoffredum cum dolo em-
2 ptoris fuerint predia vendita fertilia. ¶Sed dic etiam
ꝙ dolo non interueniente tamen inopia venditoris te-
neatur ſoluere tributum etiam pro ſterilibus penes ven
ditorem remanentibus et ex hoc ideo quia emptor qui
ſentit commodum debet agnoſcere onus. ff. de regulis
iuris. l. ſm naturam. C. de caducis tollendis. l. pro ſeruo.
et quia pro ipſa fraudatus fuit fiſcus. ⁊ ſic licet non ani-
mo doloſo emerit fertilia tenebitur pro ſterilibus ad tri
buta quorum nerui abſciſſi videntur. Sicut enim dicitur
ꝙ ſi filius ſit fraudatus re ipſa reuocat donationes vſq;
ad legitimam reiecta illa diſtinctione aut re aut cōſilio
fraudatus fuit. vt. C. de inofficio. dona. l. liqueat. vbi fit
mentio de diſtinctione predicta. ⁊ eodem titulo. l. j. in. v.
queſtione. et ita poteſt poni caſus breuis, reiectis illis
verbis de dolo facientibus mentionem. Item in lege iſta
non fit aliqua mentio de dolo emptoris. ⁊ idō ſimpliciter
intelligenda eſt hec lex. Ja. rebuffi.

Quicunq;. Deſerta accipiens predia de-
ſerta cum immunitate triennij debet ca
uere idonee ꝙ dicta predia non delin-
quat cum domino reipublice. Hoc di-
cit. Sed ſi aliení aſſignarentur predia
deſerta abſq; impetratione non debet
hac cautione grauari. quia ſatis eſt ꝙ
1 illo inuito ſibi fuerint illa predia aſſignata. bar. ¶Illo-
ta ex lege iſta ꝙ idonee cauere intelligitur datis fideiuſ-
a ſoribus vel pignoribus[a]. etiam nota in lege iſta in gloſa
et etiam habetur in. l. prima. §. iubet. ff. de colla. bo. et
l. ergo. §. adici. de fideicōmiſ. li. de quo plene per Cynum
de verbo. ſignificatio. l. ſcimus. Sed quid ſi venditor vel
aliter contrahens promiſit cauere ad ſenſum et dicta-
men cuiuſlibet ſapientis an ſufficiat cauere cum ſola pro-
miſſione an datis fideiuſſoribus vel pignoribus. An. de
barulo dicit ꝙ ſi factum eſt tale in quo non darentur fi-
deiuſſores de ſui natura vt in venditione cum non immi
net euictio in limine contractus. ⁊ tunc ſufficiat nuda
promiſſio ſine fideiuſſoribus vel pignoribus. vt. l. em-
ptor. ⁊. l. ij. ff. de euict. Si autem eſt tale factum ꝙ de ſui
natura requirit ſatiſdationem: tunc intelligitur verbum
cautionis ſcilicet datis fideiuſſoribus vel pignoribus.
vt eſt quando eueniret euictio in limine contractus. vt
habetur in. l. ſi poſt perfectam. C. de euict. et hoc ideo.
quia talia verba ſunt referenda ad ea que ſapiens de iu-
re facere poteſt et debet vt. ff. de peculio. l. eo tempore.
in fine. primo reſponſo. iuncta. l. nepos proculo. ff. de
2 verborum ſignificatione. ¶Nam cum dicitur ad ſen-
ſum ſapientis intelligitur de ſapiente qui neq; fallit ne-
q; fallitur. vt. C. de ponderato. ⁊ auri illatione. l. finali. li-
bro. x. ſm An. ⁊ Dulium. de quo habetur ⁊ nota. ff. man.
l. ſi mandato ticij. §. finali. in gloſa additionali. ⁊ de ver-
borum obligatione. l. ex ea parte. et per Odoffredum. et
ff. de procurato. l. non ſolum. §. qui alieno. ⁊ per Dynum.
ff. de preto. ſtip. l. j. §. cautio. al's ⁊ per ſpecu. titulo de in-
ſtru. edic. §. poſtremo. verſi. quid ſi a contrahentibus. et
etiam per ipſum ſpecu. in titulo de emptione ⁊ venditio.
3 §. j. verſi. ſed quid ſi in inſtrumento. ¶Sed quid ſi te-
ſtator legauerit liberis ſuis ⁊ non dixerit iure inſtitutio
nis ſed in fine teſtamenti dixerit vt teſtamentum dicte-
tur conſilio alicuius ſapientis in iure an poterit ibi ap-
ponere iure inſtitutionis ⁊c. quod videtur per iam dicta
⁊ ea que habentur. ⁊ notā. per gloſam. et Dy. ff. de inſti.
l. illa. quoniam hic factum non mutatur. ſed tantum iu-
ris ſolennitas adicitur ſine qua teſtamentum non vale-
ret. vt in autentica. cum de app. cog. §. aliud quoq; capi-
talium. ad quod bene facit ratio. l. iij. in fine. ff. de re mili.
⁊ de iure codicil. l. j. ⁊ de vulga. l. coheredi. §. cum filio. al's
nihil operarentur illa verba quod eſſe nō debet. l. ſi quā
do. ff. de lega. teſtator enim etiam per alium poterat fa-
cere ſubſcriptionem. l. cum antiquitas. §. cum autem. C.
de teſtamen. ¶Item per illa verba videntur eſſe com-
miſſa ſapienti vt illa agat ponat que ſunt de ſolenni-
tatibus iuris. l. in bonorum. ff. de bono. poſſeſſio. ⁊. C. de
inge. ma. l. iij. iunctis notatis per gloſam. ⁊ docto. dicta
4 l. illa. ff. de heredi. inſtitu. ¶Et notarius conſulte aget
ſi hec conſilia ſapientis ſcribat coram magiſtratu. argu.
ff. de regulis iuris. l. qui actore. ⁊ de acquiren. poſſeſſio.
l. iuſte. cum ſimilibus. multi tamen doctores teneat con-
trarium quibus videtur adherere Bar. de quo plene p
eum dicta. l. illa. Jaco. rebuffi.

Heredes. Hec lex eſt ſingularis ſcriptus
heres a tributario debitore etiam onus
fundorum ſterilium agnoſcere cogitur.
⁊ ſi hereditati renunciet cogitur cedere
omnibus bonis que aliquo titulo. hoc
1 dicit. ¶Nota hic caſum ſingularem, in
quo repudians hereditatem inſtituen-
tis non priuatur ſolum hereditate verumetiam priua-
tur alijs bonis quocunq; titulo ad eum deuolutis per
inſtituentem ⁊ ſic eſt argumentum ꝙ inſtitutus heres a
debitore communis perusij ſi repudiat eius hereditatem
priuatur omnibus bonis ſibi queſitis quocunq; titulo
2 a teſtatore. Bar. ¶Item nota contra inconſtantiam:
que debet totum approbare vel in totum reprobare vt
hic ⁊ in. l. in cauſe. ff. de procurato. ⁊. l. cum queritur. de
adminiſtratione tuto. ⁊. l. quidem elogio. de iure delibe.
cum ſimilibus. ⁊ exorbitat multum hec lex a iure com-
muni per quod poteſt quis repudiare hereditatem ⁊ ſi-
bi retinere per eum a teſtatore in eius vita acquiſita fa-
cto tamen inuentario. vt autentica. ſ3 cum teſtator. C. ad
l. falcidi. ⁊. l. imponenda. ⁊ forte hoc mouit principem vt
ſibi prouideret ⁊ reipublice de indemnitate ⁊ ea ratione
vt euitaret fraudes que quandoq; fiunt vt tributa non
ſoluantur. quoniam contingit aliquotiens ꝙ predia fer
tilia poſſeſſores alienant titulo donationis inter viuos
⁊ poſtea inſtituerint heredes illos donatarios qui ex-
poſt repudiant hereditatem ⁊ ita lederetur fiſcus et res
publica quod ferendum non eſt cum fraudibus occur-
rendum eſt. l. j. ff. ſi quis in fraudem pa. et. l. cum hij. §. ſi
cum his. de tranſac. iuncta. l. in fundo. ff. de rei vendica.
cum ſimilibus. facit ad premiſſa in feudis. an agnatus
vel filius defuncti. re. habe. poſ. ſeu reci. caplo. j. cum ibi
notatis per glo. ⁊ doc. Jaco. rebuffi.

Qui vtilia. Poſſidens predia fertilia nō
poteſt renunciare ſterilibus: et fertilia
retinere ſed omnibus debet cedere vt
omnia pariter curialibus deferātur.
Bar. cum deſertis ⁊ cultis relicta ſcilicet
inutilia. Dynus. Nota hic vulgariter
ꝙ qui comedit pingue comedat et ma-
1 crum. An. ¶Facit hec lex ꝙ lz de iure emphiteota nō
poſſit relinquere rem emphiteotecariam domino inui-
to vt. l. ſicut. C. de act. ⁊ ob. ⁊. ff. de contrahen. emptio. l.
ſi. ⁊. j. de fun. patri. l. quecunq;. iunctis notatis. ⁊ in feu.
de vaſ. qui contra conſtitu. reli. ſeu alie. capitulo. j. et de
capi. qui cur. ven. §. j. ⁊ in multis alijs locis. Tamen ſi eſt
conſuetudo patrie ꝙ ſoluēdo arreragia poſſit rem em-
phiteotecariam dimittere. vel ſi loquamur in oneribus
mere realib⁹ vt in tributis. ⁊ talis teneat multas res in
emphiteoſim vel ſub tributo ⁊ velit aliquas res aliena-
re vel dimittere ⁊ aliquas retinere. ꝙ hoc non poſſit fa-
cere quia teneatur pro omnib⁹ ſoluere vel omnia omit-
tere per hanc legem. ⁊ videtur textus ſm vnam poſitio-
nem. j. eo. l. qui fundos. ⁊ quia ſteriles per fertiles ſuſtē-
tantur. C. eo. l. ij. ad quod. j. eo. l. proxima. ⁊. C. eo. l. here-
des. cum ibi notatis per gloſam ⁊ Docto. ⁊ maxime non
videretur dubium ſi omnes poſſeſſiones emphiteote-
carie vna emptione fuiſſent acquiſite vt ex conſequenti
non debeat fieri dimiſſo earundem. vt. ff. de edil. edic. et

a ¶Datis fideiuſſorib⁹ vel pignorib⁹. ad de glo. ⁊ bar. in. l. ſi mandato. § ſi. ff. mandati ⁊ in. l. cautionis de ver. ſig. ang. l. autē. C. de eccl. in pn. colla. vij. de q̄ vide bar. in. l. pretore la. iij. in fi. ff. de ſto. ſtipu. bal. in. l. ſancim⁹ in. ij. oppo. C. de ver. ſig. ⁊ in add. ad ſpe. in ti. de cō ta. § nſc dicēmus vi. ſ3 aliquid excōmunicat⁹ ⁊ in aute. cui relictum col. iij. vi. item nota ꝙ idonea cautio. C. de indicta viduit. tollen. ⁊ in. l. ſciendum. ff. qui ſ. appel. nō reci. et. Old. conſi. lxviij. ſed ſufficiēs et idonea cautio intelligitur datis pignoribus vel fideiuſſori. vt not. card. l. de. ſ. ſ. qui de pe. et alex. in. l. ſ. qui ſatiſd. cogā.

Si teſtator legauerit liberis ſuis et non dixerit iure inſtitutionis ſed in fine teſtamēti dicat ꝙ dictet ad dictamen ſapiētis appoſ ſint addi illa verba.

Notarius conſulte aget ſi cō ſilia ſapientis ſcribat coram magiſtratu.

de lega.iij.l.ꝓdiis.§.balneas.ꝛ.§. edia vtriuſq̃ iudi.l.
poſſeſſionum.Jaco.rebuffi.

Quiſquis. Predium ſterile deſertum iniungi
debet poſſidenti fundum ſterile dñicum vel
templorum:ꝛ ſi nullus reperitur volens di-
ctum predium poſſidere antiquo poſſeſſori
reſtituitur preſtita cautione ſoluendi predi
1 cta tributa ꝛ alias publicas functiões.hoc dicit. ¶ In
textu ibi reluctandi. Sed quomodo reluctat cum predi-
um deſertuꝫ aſſignetur inuito.vt.ſ.e.l.iij. Reſpõ.ꝙ hic
honoratur in predio dominico vel templorum ibi in pre
dio priuati reuertãtur. ¶ Nota de verbo reuertantur.
a q̄ ſignificat retranſlationem[a] dominij ipſo iure eſt vti
le ſcire pro ſubſtitutionibus de quo habes in.l.j.ff.de do
na.ꝛ.ſ.de reuo.do.l.ſi vnq̃.ꝛ.ſ.de inoffi.do.l. ſi totas.
2 dixi in.l.centurio.ff.de vulg.ꝛ ibi Bar. ¶ Itez nota ex
l.iſta ꝙ in ſubſidium recurritur ad antiquos conductos
ſicut alij in ſubſidium admittuntur ad honores qui alias
non admitterentur vt.ff.de decurio.l.generaliter.§.ſpu
rios.ꝛ.l.ſpurii. ¶ Ex quibus legibus ꝛ iſta colligit vul
gare ruſticoꝝ.ꝙ melius eſt habere aſinum in ſtabulo q̃
ſtabulum vacuum.Dulius. ¶ In textu ibi vel templo-
rum.i.ſiue pertineant ad rempublicam ſiue ad eccleſia-
ſticam.Dy.antiquos qui reliquerant ꝛ deſeruerant illa
predia vel quoſlibet alios ſiue ſint decuriones ſiue non
illi poſſeſſores antiqui.Dy.Querit hic Odoff.in quo dif
fert hec lex allegata.ſ.proxima.ꝛ dic quia hic loquitur
non ſolum de fundis fiſcalibus ſed etiam reipublice ꝛ ec
cleſiaſtice ſeu templorum.ſed.ſ.l. proxima tñ loquitur
de fundis fiſcalibus. ¶ Item quia hic loquitur de ſatiſ-
datione ibi non licz facta fuerit mentio.ſ.e.l. quecunq̃
deſerta. Item aliqua ſunt plus ibi q̃ hic.quia ibi fit mẽ-
tio de gramine municipum curando et ita vna per aliã
non ſuperfluit. Itez nec ob.ſ.e.l.j.qđ ſolue vt hic in glo.
ſ.verbo preſtatione.Jaco.rebuffi.

Vulgare ruſticorum melius eſt habere aſinum in ſtabulo q̃ ſtabuluz vacuũ

a ¶ Retranſlationem. Adde bar.in.l.centurio in vlt.col. vẽſi.vj.dubitatur.ff.de vulg.et pup.ꝛ in ale.l.j.col.fi.v̄.vlterius nota.ff.de dona.bal.in.l.ſi totas in fi.ſ.de inof.dona.ꝛ ang.in aut.de reſti.et ea q̃ parit vndecimo mẽſe in pri.vbi etiã dicit ꝙ lz importet verbuz reuertatur dominij trãſlationem non tñ importat poſſeſſionis tranſlationem.

Vicunq̃ deſertum. Quinq̃ ſunt principali-
ter dicta huius.l. ¶ Primo dicatur ꝙ ſi ali-
quis cui aſſignatum ſuit predium patrimo-
niale deſertum ꝛ ſterile ſua cultura ꝛ diligẽ-
tia fecit eum fertile perpetuo ipſe ꝛ ſui here-
des poſſidebunt ipſum ſaluo ſolũmodo preſtatione tri-
buti impoſiti.deinde ergo habebit illud ac ſi fuiſſet do-
meſticum ꝛ ex patris ſucceſſione queſitum vt nec per re-
ſcriptum principis auferatur. ¶ Secundo ibi ceteꝝ ꝛc.
dicitur ꝙ ille cui fuerint ꝓdia fertilia aſſignata que fer-
tilia poſſidebat.debet ſoluere tantum tributa preſentis
ꝛ futuri temporis non preteriti. ¶ Tertio ibi illos ꝛc.
dicitur ꝙ ſi quis poſſidet predia emphiteoticaria vel tri
butaria iure partim ſterilia ꝛ partim fertilia ꝛ ei deſerta
aſſignentur.ꝙ pro deſertis habebit immunitatez tribu
torum per biennium et ſic non ſoluet pro deſertis debi-
tum canonem niſi biennio tranſacto. ¶ Quarto ibi ne-
mo ꝛc.dicitur ꝙ cuidam hoſpitali chachochie conceſſuz
eſt tale priuilegium ꝙ licet poſſideat predia fertilia non
cogatur deſerta ſuſcipere nemo ad exemplum illius ho-
ſpitalis credat ſe ſubmouere ab illo onere quin poſſi-
dens fertilia cogatur ſuſcipere deſerta. ¶ Quinto ibi il
lud ꝛc.dicitur ꝙ aliqua predia deſerta perequator de-
bet procurare aſſignare ea vicinis habẽtibus poſſeſſio-
nes fertiles ꝛ ſi non ſint aliqui vicini qui habeant ferti-
les poſſeſſiones.quia omnes eodem vicio laborant tũc
inueniat perequator fertiles poſſeſſiones in proximio-
ri loco quas poteſt ꝛ poſſeſſoribus earum aſſignet pre-
dia deſerta.ꝛ hoc vult illa littera dicere. ſed ineptum fie-
ri valet id eſt poteſt pro intericcto ſpacio ſibimet cohe-
rentes inueniat proximiores q̃ poteſt.ꝛ hoc conſentien
tibus omnibus quibus eſt hoc profuturum. ꝛ hoc dicit
An. ¶ In text.ibi exercuerit.i.fecerit ſiue detinuerit.
idoneũ id eſt de inutili fecit idoneum ſuis filijs ꝛ nepoti
bus.Dynus.neq̃ cum nouum poſſeſſorem qui de ſteri-
li fecit fertilem.Dynus. operis quas in predio deſerto
fecit.Dynus.Ceteriꝫ pro certe.pro deſerta ſcilicet poſ-
tione que ei poſtea adijcitur.debiti ſcilicet publici pro
tributo.Dynus.ſuas alias vacuas ex illis ſcilicꝫ deſer
tis que eis poſtea adijciuntur.Dynus.preſidio quo nõ
tenetur ſoluere tributum.Dynus.finitimas id eſt intra
1 fines illius territorij conſtitutas. Dynus. ¶ Nota ex
primo dicto huius legis ꝙ a fructu proprij laboris ne-
mo debet expelli.vt.j.eodem.l.vltima.Dulius.ꝛ ꝙ dili-
gentia ſua cuilibet debet prodeſſe cõtra.ſ.de allu.ꝛ pa
2 lu.l.fi.An. ¶ Itez nota ex iſto textu ibi concludat opti
mum argumentum pro laboratoribus ꝛ colonis terra-
rum qui eorum cultura fundos ſteriles ꝛ heremos faci-
unt bonos vt non poſſint per dominos eoꝝ expelli nec
etiam penſio eis augeri.facit.j.titulo.ij.l.j.bar. ¶ Itez
nota hic caſum ꝙ non perdo bona mea per aliquod re-
ſcriptum principis.de hoc dixi.ſ.de agrico.ꝛ cenſi.l.ori-
3 ginarios.And.ex ſecundo dicto. ¶ Nota ꝙ qui ha-
bet poſſeſſionem a fiſco non tenetur ſoluere tributa tẽ-
poris preteriti.de hoc dixi.ſ.titulo.j.l.finali.An.In ter
tio dicto videtur obſtare.ſ.e.l.j.vbi datur immunitas tri-
ennij hic biennij.Sed dic ꝙ ibi loquitur in fiſcalibꝰ hic
in patrimonialibus ſm gloſam ꝛ An.de barulo.Et po-
teſt eſſe ratio diuerſitatis.quia imperator plus diligebat
ſuum proprium patrimonium et maiorem affectionem
ad ipſum habebat.quia erat apud ſuos ſucceſſores re-
manſurum.ꝛ quia ipſum habuerat a maioribus ſuis q̃
1 fiſcale ꝛ imperij argumentum.ff.de mino.l.ſi in emptio-
ne.ꝛ.ſ.de adminiſtratio.tuto.l. lex que tutores.§.fi.et
ideo minus tempus in ſoluendis tributis pro ſuis pre-
dijs deſertis appoſuit q̃ in fiſcalibus.ſm Odoffredus.
4 ¶ In quarto dicto nota ꝙ cum conceditur alicui ali-
quid in priuilegium non trahitur ad conſequentias. vt
ſ.de le.l.ij.An.de barulo. ¶ In quinto et vltimo dicto
nota ꝙ cum hñs predium fertile habeat ſuſcipere predi
um ſterile ꝙ tunc debeant ei aſſignari fundi qui magis
ſint propinqui fertilibus illius municipij vel territorij.ꝛ
ita facit ꝙ executio ſententie debet fieri in predijs pri-
mioribus ſcilicet primo ſitis in illo territorio ꝛ eis defi-
cientibus in predijs alterius territorij ſeu iuriſditionis
proximioribus tamen. An.de barulo. Et ex hoc nota
optimam regulam pro potentibus qui compellant ho-
mines emere poſſeſſiones bannitorum vt primo debe-
ant compellere proximos conſortes q̃ alios.ꝛ ſi nõ ſint
idonei poſſint compellere alios proximiores. ſm Duli-
um. Iſtud dictum dulij poſſet procedere ſi erat conſue-
tudo ꝙ potentes poſſent compellere ſubditos ad emen
dum poſſeſſionem bannitorum. alias de iure non poſſet
procedere:quia regulariter nemo compellitur emere.ſ.
de contrahen.emptio.l.inuitum.cum ſimilibus.Vel po-
teſt intelligi dictum Dulij in crimine huius legis cũ pre-
dia erant patrimonialia ꝛc.cum ſermones ſint intelligẽ
5 di iuxta materiam.l.ſi vno anno.ff.locati. ¶ Item hic
verſus vltimo facit ꝙ ad portandum granum de cluſo
peruſino ad ciuitatẽ primo debent grauari cluſini poſt-
ea proximiores ſeu viciniores eis. Tertio alij ſi hij ſint
impotentes.ꝓ quo facit optime.l.cum nauicularioꝝum.
ſ.de nauicula. An autem iſti proximiores ꝛ illi tenean-
tur ſuis ſumptibus vel publicis portare.dic vt ibi dixi.
Bar. Itẽ facit hec.l.ad id quod dicit in.l.diuꝰ.ff.de tut.
ꝛ curato.da.ab hñs. Itẽ no. ex vltimo dicto ꝙ omnes
tangit ꝛc.C.de auctoritate.preſtan.l.fi.An.Tamen glo.di
cit ſufficere conſenſuꝫ maioris partis.et hoc eſt vtile ad
queſtionez ſtatuti dicentis ꝙ ſtatutum per maiores ſtu
dij non valeat reprobari.quod verum eſt ſi ſit factum ꝑ
maiorem partem.vt hic.Bar.ꝛ Jaco.rebuffi.

Executio ſententie debet fieri in predijs ꝓximioribus.ſ.primo ſitis in illo territorio in quo lata fuit ſententia.

Vbi agros. Agrum tributarium et deſertum
quilibet auctoritate propria inuadere poteſt
ſiue inuadens ſit vicinus ſiue non.ſed domi-
nus deſerens infra biennium recuperare po
teſt reſtitutis expenſis cultori quo elapſo
1 non auditur.hoc dicit. ¶ Et nota diligenter ex hac le-
ge ꝙ aliud eſt agrum deſerere . et aliud delinquere.qui
enim delinquit ipſum ex penitentia non reuocat.vt.l.j.
ff.ꝓ delicto.

ff.pro delicto:ſed qui deſerit.ſ.biennium datur ſed cita-
to datur ſolum tēpus ſemeſtre vt.ſ.eo.l.locoꝝ. ⁊ eſt vtiliſſi-
ma hec.l.in ciuitate egubij in qua ꝑ formā ſtatutoꝝ oīa
predia ſunt tributaria.nam ſi aliquod p̄diū incultū eſ-
ſet per quā deſertū auctoritate ꝓpa occupauit nō tene-
2 tur cōdi.ex.l.cū querebatur qđ tenet glo. Et ſic cautus
aduocatus accuſari in dicta ciuitate in interdicto recu-
perādi vel ex illa.l.vt articulet quō p̄diū erat incultū ⁊
reputabatur deſertuꝫ quo ꝓbato neceſſario ſequitur ex
quo predium erat tributoriū ſecus ſi erat vt.l.clam poſſi
dere.§.ſi ad nundinas.ff.de acqui.poſ.niſi diuturnitas
tēpis vt xp̄ianoꝝ aliud induceret vt gl.magna not.in.l.j.
ē.de ſer.fugi.ꝑ hanc.l.dici pōt q̄ licet ſine titulo nō pre
ſcribatur res minori ſpacio.xxx.annoꝝ.tñ in illis locis
in quibus ſunt p̄dia tributoria preſcribūtur res ſpacio
biennali vt hic:⁊ ideo ſit cautus aduocatus cōuenti vel
agētis vt articuletur vt oīa p̄dia ſint tributoria ſm for-
mam ſtatutoꝝ ⁊ q̄ poſſeditur illud p̄diū ꝑ biēnium ⁊ h̄
probet ꝑ tex. Secūdo q2 intrauit poſſeſſionem illius p̄-
dij tunc vacātis ⁊ deſerti quibus probatis agēs ⁊ exci-
piens obtinebit abſq3 aliquo titulo ⁊ ſi vult breuiori tpe
poſſidēs eſſe ſecurus faciet citari illos quoꝝ intereſt vt
compareāt.ſ.ſex menſes ad cōtradicēdum ſi credāt ad
eos ꝑtinere necne ⁊ ſi.ſ.illud tēpus dñi non cōparuerīt
poſſidēs dñium eoꝝ pleno iure acquiret vt.d.l.coꝝ.ſ.e.
Bar. ¶ In tex.ibi ceſſante.ſ.colere vel poſſidere ad pri
uatum publicū q2 cōpendium.i.pro ſuo comodo ⁊ ſi ci.
nouus cultor.inciderit.i.fundū acceperit.que expēſe fa-
cte ꝑ nouū cultorem facultateꝫ.ſ.habeat recuperādi fun
3 dum ſiluit.i.tacuit biēnio. ¶ Nota hic caſuꝫ amitti do-
miniuꝫ per p̄ſcriptōem biēnalem. ⁊ not. q̄ p̄dia deſerta
interdū aſſignātur.interdū occupātur deſignātur qñq3
a pequatore vt.ē.ti.ſ.l.ſi.qñq3 a principe vt.ſ.eo.l.ſi oc-
4 cupātur vt hac.l. And. ¶ Item not.de recupatione ex-
penſa.factaꝝ in melioratione p̄dij ſic.ē.ti.l.ſi.§.penult.
futuris.i.in poſſeſſionibus poſitis iuxta fines territorij
vel ſaltim iuxta eius fines ⁊ ſic maritime dicūtur que ſunt
iuxta mare vt.ē.de anno.⁊ tribu.l.mediterranee. Et eſt
ſimile verbū.ē.eo.l.quicūq3 defectum.v̄.illud. Item no.
ex.l.iſta q̄ licet tp̄a p̄ſcriptionum rerū immobiliū ſint di
uerſa qñ aliqua dātur inter p̄ſētes ⁊ alia inter abſentes:
vt.C.de lon.tēpo.p̄ſcrip.l.ſi. ⁊ alia in ꝑſonalibus alia in
realibus ⁊ hypothecarijs.C.de p̄ſcrip.xxx.vel.xl.an.l.ſi-
cut.⁊.l.oēs.et.l.cum notiſſimi. ⁊ in multis alijs iuribus
tamen in hoc biēnio qđ datur ꝑ hāc.l.eſt tp̄s vniforme
ſicut in alio caſu ↄceditur biēnium.ē.de dolo.l.nō poſ-
ſunt.⁊ in alio.ff.locati.l.cuꝫ dñi horreoꝝ.⁊ in alio vt.ſ.e.
ti.l.quero.§.inter locatores.⁊ in alio vt.ē.de fabri.l.ij.⁊
in alio vt.ē.de ſa.ſan.eccl.aut.qui rem.⁊ in alio.ē.de bo.
aucto.iudi.poſſi.l.ſi. Odo. Ja.reb.

1 Vt fundos. Premitte ad euidentiam q̄ fun-
dos p̄rimoniales principis ille dicatur poſſi
dere iure p̄uati qui illos ſteriles accepit ⁊ ſui
cultura fecit fertiles vt.ē.eo.quicūq3.⁊ ideo
dicit hic imperator q̄ poſſidens tales fun-
dos ⁊ eidem alij fundi ſteriles aſſignētur q̄ ſibi detur ele
ctio q̄ aut omnes retineat aut ſuſcipiat.hoc dicit Bar.
⁊ hanc poſitionem ſequitur Dulius de ganbaſinis. Vel
alio modo poteſt poni caſus:ſed Odo.q̄ quidā recepit
duo predia patrimonialia principis ſub certis tributis
vnum factū eſt ſterile vult deſerere illud ⁊ aliud qđ eſt fer
tile retinere dr̄ hic q̄ nō pōt imo habet neceſſe vel om-
nia retinere vel oībus cedere.vñ licet glo.ponat ambas
poſitiōes. tñ vltima poſitio.ē.poſita magis applaudet
huic tex. ¶ In tex.ibi iure priuato.i.iure emphiteotico
obuiāt.i.renuūt. ¶ Nota ↄ incōſtātiam de quo not.ē.
eo.l.heredes. Scđo no.ē.eo.l.qſquis ⁊.l.qui vtilia.⁊.ē.
2 de cadu.tol.l.j.§.pro ſecūdo.Dulius. ¶ Iteꝫ no.hic q̄
poſſeſſori ꝑmittitur relinq̄re p̄dia dum tñ oīa tam ferti-
lia q̄ ſterilia relinquat. Nec ob.l.quicūq3.⁊.l.quiſquis.
ē.eo.vbi debet cauere q̄ ea nō delinquet q2 forte hic ex-
pediebat principi oīa delinqui vel forte.l.quicūq3 loqui

tur cum ad poſtulationem ſuam fuerīt ſibi adiecta pre-
dia ſterilia:quia tunc tenetur cauere ſi ea velit habere.l.
autem quiſquis loquitur cum traduntur predia ſterilia
antiquis poſſeſſoribus:q2 illi ſunt magis arctandi quia
fuerūt per eos derelicta ⁊ eſt veriſimile q̄ ipſi ea delin-
quent de facili al's fecerūt.⁊ ideo compelluntur in ſubſi-
dium recipere ea.cum alij non inueniuntur qui ea ve-
lint acceptare.

Vt per potētiam. Duo erāt predia vnum ſte
rile ⁊ deſertū.aliud fertile quidam fertile ſua
potētia occupauit.dr̄ etiam q2 debet fertile
accipe vel vtrūq3 perdet vt.ē.l.proxi. hoc di-
cit Odo. ¶ In tex.ibi occupauerūt ſua auctoritate pro
pria ex eadem ſubſtātia.ſ.eiuſdem hoīs cuius fuerant.
1 ¶ Iuxta hanc quero.l.nūquid incidit occupans in pe-
nam.l.ſi quis in tātam.ē.vñ vi.dico q̄ non:q2 oīa p̄dia
erāt deſerta a dño cuius fuerāt ⁊ ſic impugne potuerūt
occupari cū poſſeſſionem ⁊ domū amiſiſſet derelinquēs
vt.ff.ꝓ derelicto.l.ſ.⁊.ij.⁊ ſi.⁊ qñ ꝑ totuꝫ.⁊.ff.de acqui.
poſ.l.ſi quis.vt.§.differētia cuꝫ ibi nota. ⁊ predicta.l.ſi
quis in tantā loquitur cū res ab alio poſſeſſa. Sed iſta
predia nō poſſidebātur ab eo cuius fuerāt: q2 iſta p̄dia
deſeruerat de ſecuro. Ja.reb.

Decorum. Cum predia deſerta per per-
equatoreꝫ alicui aſſignātur antiqui do
mini per edicta vocātur qui ſi infra ſex
menſes veniant bona recuperant ⁊ de-
bita contracta perſoluūt:ſed ſi per pre-
dictum tempus continentes extiterint
poſſidens perpetuo poſſidebit ⁊ ſoluet
1 tributa futura non preterito.hoc dicit. ¶ Nota hic ca-
ſum quando per ſpacium ſex mēſium quidam poteſt pri
uari dominio rei ſue de quo.ē.eo.l.qui agros. Secūdo
a 2 nota hic caſum q̄ cōtumax habetur pro confeſſo[a] qđ te
net hic glo. Idem not.in.l.ij.§.ſenatus.ff. de iure fiſci.
v.xi delator contumax tribus edictis vocatus pro cōfeſ-
ſo habetur. Nota in auten.de exhi.reis.§.ſm vero. et
ē.de aſſer.tollen.l.j.in fine. et de re.mili.l.qui cum vno
§.qui poſt.et.ē.de iura.calum.l.ij.§.penulti.et regulare
contra vt.l.diuus.verſic.ſed et diuus.ff.de cuſtodia reo
rum. ¶ Et ex hoc patet ſm Andreā de barulo q̄ cita-
tus vt veniat ad iurandum de calumnia q̄ licet non ve-
b niat non habetur pro cōfeſſo[b] Bart. Et hoc niſi quā-
do preſens non vult iurare de calumnia vt.ē.de iura.ca-
lumnie.l.ij.§.penultimo.nec ob.premiſſa.ff.de iure fiſci
l.ſenatus.§.ſenatus.vbi videtur innuere q̄ contumax
pro confeſſo habeatur. ⁊ hoc vltra dictas cauſas.ē.al-
lega.quia ille.§.ſenatus intelligitur quādo contractum
erat homicidium et liquebat de cauſa vt ibi not.in glo.
An. ¶ In textu ibi proprietas poſſeſſoris quātum do-
minus rei vt.l.cum ſatis.ē.de agrico.et cēſibus. Et hoc
eſt vtile ſcire pro ſtatutis dicentibus q̄ domini poſſeſ-
ſionis poſſint talia facere.nam cuꝫ reſtituo ſolum ad do
minos poſſidentes: ſed ad dominos rei. Bartolus.
2 ¶ Item nota ſup citationem ꝑ edicta melius q̄ per vo
cem preconis paucis inoteſcat vt in autenca.qui ſemel.
C.quomodo ⁊ quādo iudex in caſu tamen eſt ſpeciale vt
in auten.cōtra in prouincia.C.vbi de crimi.agi oportet.
⁊ talem citationem per edicta cōmuniter faciunt magni
magiſtratus.vt in auten.qui ſemel pedanei et delegati
requirunt per executores et hoc eſt cōmunius in vſu vt
ē.de iudi.l.ſcimus. And.propria ſcꝫ p̄dia debita ſcilicet
tributa ⁊ expenſas ſcꝫ quas fecit nouus poſſeſſor in me
lioratione.redhibere id eſt ſoluere.impares id eſt nō ſol
uere tributa vel non eſſe ſufficientes pro ſoluendis eis
adeſſe id eſt venire vel comparare poſſeſſoribus ſcilicet
predij deſerti. Jac.rebuffi.

Ac diffinitione. Si aliquis deſerat predium
⁊ ſic ceſſat in ſolutione tributi vel ſic debitor
alicuius non debet ꝓpter hoc grauari alius
poſſeſſor alterius predij tributarij vt ꝓpter
hoc ipſe ↄuenіatur cuꝫ p̄diuꝫ qđ alius poſ-

Not. qualiter aduocat' acto rum ⁊ accuſati ſe debent habere l. iſta ma ria.

a ¶ Cōtumax habet pro confeſſo. adđ hoc eſſe verum regulariter in ciuili q2 in criminali ſec' vt not.bal.in.l.j. col.ij. vñ. oppono q̄ cōtumax.ē. quō et qñ iudex idem poſt glo.in.l. ij.§.diuus.ff.de iure fiſci ⁊ Oldra.cōſi. lxxij. in prin.

b ¶ Non habetur pro confeſſo. Fallit in caſu.l.ij.§.diuus ff.de iure fiſci ſm Alex.in.l. abſentē.ff.de penis ⁊ in all. l.diuus piſtuꝫ vbi etiā bar.ſ quo per imo. in.l.inter accuſatorem.ff.de publi.iudi.et. Oldra.conſi. lxxij.in prin.

ſeſſor poſſidet nõ ſit de bonis illius qui ceſſauit in ſolutione tributi ſiue qui eſt debitor et hoc ideo dz nec preſtigijs .i. fallacijs tardetur exactio tributoꝝ illoꝝ qui ſol

1 uere debẽt. Dulius et Odo. ¶ Nota φ vnus nõ tenetur pro alio et ſic quis non preſtabit onus alterius vt .j. co. l. iubemus. Jaco. rebuffi.

Omnium. Domini ꝑdioꝝ debẽt requiri vt ſoluant cõtracta et tributa. et ipſis ceſſantibus aſſignantur volentibus ſoluere. hoc dicit. ¶ Et nota hanc .l. in ciuitatibus in quibus ſunt ꝑdia tributaria. nam ſi dñi nõ ſoluunt tributa incõtinẽti poſſunt ꝑdia alijs aſſignari. Bar.

Rura. In curialibus patientibus vel apud acta facientibus ꝑdia eſſe alicuius et tributa iis ſoluãt apud ſoluẽtes remanere dñium ꝑpetuo prediorꝝ et nulla repetendi licentia datur. Et nota hãc .l. cõtra fratres qui fecerũt ſe in inſtrumẽtis emptiõis notarij tantũmodo et poſtea fecerunt ꝑdia in caſtro deſcribi eis fratribus et ſic cõmuniter tributa ſunt ſoluta. nam ꝑ hoc eſt fratribus dñium queſitũ ſicut ipſis quos teneret inſtrumẽti deſignat ꝑ quo facit. s. de dona. l. cẽſualis. ꝑ Cy. de rei ven. l. ſolẽni

1 bus. ¶ In textu ibi apud acta. Nota φ cõfeſſio extraiudicialis qua ago confiteor dñium rei mee eſſe tuum non preiudicat in .l. cum falſa. s. de iure. et fac. ig. tamen ſecus in iudicio licet illa ſit falſa confeſſio per hanc .l. in glo. j. ibi non poteſt corrigi. ¶ Nota hoc verum niſi ſit erronea confeſſio et falſa vel cauſa erroris ſit probabilis vel iuſta. ff. de confeſ. l. cum fideicõmiſſum. et de interroga. ac. l. confeſſionibus. et facit. s. de decurio. l. ſi ille. et tunc etiam non admittetur erroris correctio niſi refecatis expẽſ. ſcilꝫ iudicij hic videbitur vt .l. edicta actio. s.

Falſa cõfeſſio extraiudicialis nõ nocet ſecꝰ ſi iudicialis vã correctio erroris admittatur in libello refecatis expẽſ.

2 de edic. cum ſua glo. ¶ Et nota bene hic an aſſatio facta in libello preciũ vel poſſeſſionis poſſit corrigi. Barto. in tex. ibi apud acta .i. in iudicio corã iudice factã act. de pactoꝝ confeſſione ſiue non factis vt. s. de tranſac. l. ſiue apud acta eas ſcilꝫ poſſeſſiones. functiones .i. tributa fiſcalia. ¶ In glo. j. ibi interrogatuꝫ vbi patet φ confeſſio mulieri nõ preiudicat cõtra ſuam libertatem. Solu. ibi non fuit confeſſa in iudicio cauſe liberalis. Uel dic φ rei fauorabili ſeu libertati cum ſolo pacto non poteſt derogari co. titu. l. nec ſi volens iunctis nota. in dicta .l.

3 interrogatam. ¶ Nota ex .l. iſta φ non poteſt quis obuiare ſue confeſſioni facta apud acta vt hic. et. s. de decurio. l. ſi ille de agri. et cenſi. l. ſi enim ſciimus. et ibi not. et. ff. de dona. l. patronus. §. de illo. ¶ Item ſupradicta faciunt φ tradens poſitiones in cauſa ſi petatur per partem aduerſam φ affirmet poſitiones quas ipſe tradidit φ non tenetur: quia ipſe affirmare videtur quod in

a eis continetur[a]. Sed ſm ſtilum curiarum cum petatur cum reſpondeat poſitionibus reus per iuramẽtum non tenetur reſpondere niſi affirmentur per actorem cum iuramento et eſt hoc expreſſe extra de teſti. c. preſentium. libro. vj. et ita ſeruatur ſtilus curiaꝝ. Item videtur per .l. cum precium alleg. s. φ ſi aliquis ꝑducat in quo ſint alique clauſule que faciũt ꝑ ipſo et alique q̃ faciũt cõtra ipſum φ etiam ſtãdum ſit in preiudicium ꝑducentis eas que faciunt cõtra ipſum vt extra de cenſi. c. cuꝫ olim nec proſicat ei ſi ꝑteſtetur φ nõ vtitur inſtrumẽto niſi in quãtum facit pro ipſo ꝑducente ad qõ facit extra de fide inſtru. c. imputari. ¶ Item nota φ ſi aliquis reſpõdendo confiteatur in iudicio ſe percuſſiſſe aliquem defendẽdo

b ſe[b] vel ſi confiteatur aliquem recepiſſe pecuniã docendi cauſa aliquem ꝑ annum. quidam dicũt φ huic cõfeſſioni ſtãdum eſt in quãtum facit cõtra confitẽtem et nõ in hijs que faciunt pro ipſo. et. ff. depoſiti et publica menta. ff. de interroga. act. l. de etate. et facit ꝑ hoc extra de cõceſ. preben. c. cuꝫ ſup etate. et facit ad idem qõ not. in ſpec. de cõfeſſio. §. effectus. ver. φ ſi confitentur. et idem videtur ſentire Inno. extra de offi. delega. c. cum contingat. in gloſſa ſuper ṽbo poſt appellationem. Sed Guil. de bario. dicit cõtra. vt not. ꝑ eum extra de confeſ. c. j. lib. vj. ſuper prima glo. ibi quid ergo. pone φ lite cõteſt. et ibi videas

a ¶ Quod in eis cõtinetur. Adde lanfrã. de ordi. in. c. qm̃ contra. falſam. nu. xviij. ṽſi. capio glo. in ṽſi. confeſſiones extra de probe.

b ¶ Defendendo ſe adõ lãfr. de ordi. in. c. qm̃ contra. §. cõfeſſiões nu. xij. ṽſi. quero iuxta ꝑmiſſa et quod ibi notauit apoſtil ad cum in ṽſi. de ſenſionẽ extra de pbo. feli. in c. audit col. xvj. ṽſi. obſtat ſeſſio et ſeq. extra de ꝑſcrip. lodo. ro. ſing. ccviij. inci. accuſatus de homicidio et tho. ferre. l ſuo tractatu. cautelarũ cau. v. inci. accidit quotidie et Hyppo. de marſil. ſing. clxxxv. inci. confeſſio.

et idem dicit Pe. de bella ꝑtica. et recitatur ꝑ Cy. s. de cõfeſſo. l. j. in. xiij. q. que incipit. xiij. queritur. ponamus φ quidaꝫ et c. et facit ꝑ hoc. j. q. vij. c. delibertũ. et melius. xx. diſt. c. hãc autem. et hãc opinio. vltimam credo veriorem iuxta tamen nota. in ꝑdictis iuribus. Ja. re.

1 Si quis deſerta. Ad euidẽtiaꝫ ſcias φ q̃daꝫ erant predia aſtricta nauicularie functioni vt. s. de ꝑd. nauiculariorꝝ ꝑ totũ. et dicta predia erãt tributaria et ideo ſi dicta predia efficiũtur ſterilia et deſerta et alicui per ꝑequatorem adijciãtur ille tenetur ad functionem nauicularia ꝫ et ad tributa Bar. tributa ꝑpter ſterilitatẽ per ꝑequatorem fuerũt diminuta ad modicã penſionẽ que potiſſica la hic appellãtur. reſciderit .i. permãſerit ſeu remãſerit.

2 ¶ Not. ex .l. iſta φ grauatus in vno nõ debet amplius grauari imo potius debet releuari et ecõtra. ff. de iureiuran. l. cum qui. et de publica. l. eorem. §. ſi. And. et Dulius et Jacobus rebuffi.

Iubemus. Duobus modis intellige hãc .l. primo quãdo curialis vnius ciuitatis ſiue terre nõ cogitur accipe predia deſerta alterius ciuitatis: ſed ſue tñ. et ꝑ illis que poſſidet ſoluãtur tributa. et. h. d. Et ſm hoc ponitur territorium ꝑ terra ſiue ciuitate alˢ ponitur magis ꝑprie. ff. de ṽbo. ſigni. pupillus. §. territorium. vel dic ſecũdo φ territoriũ ponatur ꝑprie et cõtineat .l. iſta aliqõ ſpeciale in priuilegiũ decurionũ vt ſit ſenſus φ licet alij nõ curiales interdum teneãtur accipe predia deſerta cõtra ſuum territorium poſita vt. s. co. l. quicũq;. in ſi. Tamen curiales non tenẽtur accipe niſi vicinas et ꝑ illis q̃ poſſidẽt ſoluant tributa. h. d. An. vel dic φ aliquis curialis nõ poteſt cõueniri vt ſoluat tributa ꝑ alienis ꝑdijs: ſed tñ ꝑ hijs que poſſidet et hoc velit dicere hec lex. Et ſic nota alium pro alio non eſſe conueniẽdum vt. s. co. l. hac. et ibi nota. ſm Bar. Dulium Jaco. reb.

Si quis auctoritate. Si ꝑdia deſerta fuerũt alicui aſſignata principis mãdato cum certo tributo et ille poſſeſſor cuꝫ magno valore fecit illa predia fertilia nõ debet augmẽtari tributum qõ auctoritas principalis qui poſuit ne videatur principis auctoritate deceptus: q2 forte ſi a principio ille ſciuiſſet tributũ augmẽtari nõ accepiſſet illa ꝑdia. h. d. ¶ Et no. ex hac .l. inopinatũ onus ne

1 mini iponẽduꝫ. ¶ Itẽ no. φ ſicut non dz q̃s decipi .l. auctoritate vt. s. de hijs qui ve. eta. impetra. l. j. ita nec ꝑncipis qui eſt lex in aut. de ꝯſul. et vigore inſti. s. de iure ſi. l. ꝓhibitũ in ſi. ¶ Item no. φ diligẽtia ſua nemini dz eſſe

2 dãnoſa vt. s. de allu. et palu. l. ſi. ¶ Iteꝫ no. φ nõ põt ex penitẽtia illa imutari ꝯditio q̃ fuit appoſita in initio ꝯtractus de q̃ dixi. s. e. l. qui fũdos. An. de ba. ¶ Itẽ no. hãc .l. ꝯ inſtabiles ꝑlatos de q̃ vidiſtis in .l. cũ ſatis. s. de agr. et cẽſ. et. s. in .l. in qui. cau. cola. cen. Bar. Ja. re.

¶ De fundis limitrofis et terris et paludibus limitaneis et caſtelloꝝ. Rubrica.

¶ Quia aliq̃ tributa de q̃bus ſupradictũ eſt ſup certis poſſeſſionibꝰ aſſignabãtur militibꝰ cuſtodiẽtibꝰ limites impij: ideo de hijs dicit cetera dic vt in glo.

1 Tiberianus. Ad euidẽtiam ſcias φ quidam ꝑfectus qui vocabatur tyberianꝰ ſtatuit q̃ſdaꝫ poſſeſſiones ex q̃bus militibus cuſtodiẽtibus limites impij deferebãt frumẽta h̃ ſtatutũ hic impa. cõfirmat et iubet legem eius in ꝑpetuũ obſeruari mãdans φ reſcripta in ꝯtriũ ipetra

2 ta nullius ſint momẽti. et hoc dicit. ¶ Et eſt hec lex optimum arg. ſm And. de baru. cõtra potentes exiſtẽtes in curijs principũ vt reſcripta ipetrata ab eis ipſo iure ſint nulla qm̃ inferũt alicui preiudiciũ et hoc pꝫ ex hac lr̃a q̃ dicit quicquid in potẽtia vnius cuiuſq; et c. Bar. ſic. s. de pe. bo. ſub. l. j. An. et. j. de fun. et ſal. rei do. l. j. Item nota φ nullus debet venire contra veterem vtilitatem. vt. j. l. proxi. in ſi. j. rñ. Dulius et Ja. re. In textu potẽtia caſus nominatiuꝫ eliciat .i. impetrauit. ¶ No. ex prin. huiꝰ .l. φ de

ꝑpinquis

ꝓpinquis locis debent penſiones militibus aſſignari vt non poſſint perire qđ poſſet cõtingere ſi de remotis au ferrent ⁊ vt deferentes eas in portione non grauẽtur in ſuis ad qđ facit de anno.et tribu.l.nemo.et.l.pro locis ⁊.l.mediterranee.⁊.ſ.de priuileg.do.aug.l.ij. ¶ Et hec faciunt contra factores comitum ⁊ baronum qui compellunt pageſios de nemoribus remotis ligna aſportare pro calfagio eorum cum poſſent de nemoribus propinquis cum multo minori labore ⁊ damno. ¶ Itez nota ꝙ prefectus pretorio poterat leges condere vt hic. et.ſ.de offi.pre.pre.orien.l.formam.et.ſ.de grege domi nico.l.j. Item ⁊ legatus de latere poterat facere ſtatutum vt extra de offi.lega.c.fina. Item ⁊ epiſcopus facere poteſt conſtitutionem ſeu ſtatutum vt extra de maio. ⁊ obe.c.ij.⁊ nota de hoc ⁊ de cõſecra.diſtinctio.iij.cap.j.

Reſcripta vel priuilegia contra ius non debent obſeruari.

4 ¶ Itẽ nota ꝙ reſcripta ⁊ priuilegia contra ius dicta ⁊ obtenta non debent obſeruari ſed potius caſſari ⁊ repelli cum alijs ſunt preiudicialia vel damnoſa vt.ſ.de preci.imperato.offe.l.reſcripta.⁊ dic vt ibi nota. ⁊.l.nec damnoſa. ⁊.ſ.de reſcinden.vendi.l.ratas.cum ibi not.⁊ facit.ſ.de eman.libe.l.nec auus.⁊.ff.de admi.tu.l.in pu beribus ⁊.ff.ne quid in loco pu.l.ij.§.ſi quid a principe.
5 ⁊.§.merito. ¶ Item nota ex hac.l.ꝙ bona ſtatuta per abuſum non ſeruata debent reintegrari ⁊ confirmari et hoc facit pro ſtatutis ſancti Ludouici regis francorum vt debeant confirmari ⁊ obſeruari non obſtante ꝙ per abuſum curialium non fuerint obſeruata ⁊ ꝙ principes ſuccedentes in regno debeant ea facere obſeruari ſicut petitum fuit pluries ꝑ ciuitates comites ⁊ barones ꝙ ꝑ principem ⁊ alios comites debeant renouari: quia per vſuz fuerũt indebite nõ ſeruata ad qđ facit.ff.de decre. ab or.fa.l.qđ ſemel.⁊ ꝓ hoc.ſ.de ſa.ſan.eccl.l.priuilegia
6 ⁊ de epi.⁊ cle.l.oĩa priuilegia. ¶ Itez nota de priuileg. per papam conceſſis vel per principem ſi reuocentur in dubiuz ꝙ cognito ad ipſos debet pertinere nõ ad alios extra de iudi.c.cuz veniſſent: quia illius eſt interpretari cu ius eſt cõdere vt.ſ.de legi.l.ſ. Iaco.reb.

Ubicunq; caſtellorum. In limine impu. nullus debet eſſe caſtelli detẽtor niſi is ſolus cui per principem eſt detẽtio commiſſa contrafacientes pena hic inſer-
1 ta punitur.hoc dicit. ¶ Et no.hãc.l. contra tenentes caſtra in finibus territorij peruſij nam tenentur ea relaxare communi cum eorum territorijs niſi de permiſſu ciuitatis fuit eis cõceſſa vel per tẽpora vetuſtata poſſediſſent quia tunc talis vetuſtas pro lege habetur vt.l.ij.in prin. ff. de aqua plu.ar. in alijs autem locis ꝙ in confinibus bene eſt licitum poſſidere vt.l.legatum de operi.publicis niſi tale caſtrum teneretur ad emulationem.vt.l.per prouincias.ſ.de edi.priua.hoc tenet glo.hic qua no. Bar.
2 ¶ Ex inducitur hec lex ꝙ nullus poteſt poſſeſſionem habere eius cuius domum habere non poteſt not.ꝙ vetuſtatem temporis ius poſſedendi caſtra limitanea acquiritur ſicut ⁊ per conceſſionem principis. Ex opponitur cõtra iſtam.l.per.l.proximam in qua dicitur ꝙ non obſtat preſcriptio nec proficit poſſidenti. Solu.poteſt dici ꝙ hic loquitur in rebus deputatis alijs militibus de quorum prouentibus ſuſtentabantur hic cum ſolum caſtrum fuerat detentum pro ſola cuſtodia ipſius vt officium cuſtod. vel aliter ꝙ illa intelligitur ſm iſtam videlicet ꝙ per preſcriptionem.xxx.annorum nõ poſſit ſe defendere poſſeſſor:ſed per illam cuius in cõtrarium memoria hominum non exiſtit ⁊ hoc indicat littera cum dicit indicant antiquitas ⁊ vetuſtas de tali preſcriptione de qua non extat memoria in contrarium dicitur.et nota.ff.de aqua plu.arcen.l.j.§.fina.⁊.l.in ſumma circa prin.⁊.§.j.cum ibi nota.licet quandoq; vetuſtas preſcriptio dicatur.x.vel.xx.annorum vt co.tit.l.fina.ibi nota. in glo. Et ꝙ tẽpore de quo non ſtat memoria poſſit ius acquirere facit.ff.de aqua quoti. ⁊ eſti.l.hoc iure.§.ductus ante.nam ꝓ titulo habetur talis vetuſtas vt ibi vel dic ꝙ licet lex loquitur qſi poſſidens habebat titulum licet inualidum ⁊ inefficacem:⁊ ita poſſederat lõgiſſimo tempore titulo inutili vel inefficaci de ſe ſic.ſ.de fundis patri.l.fina. Sed hoc eſt diuinare:quia tex.hic non facit mentionem de titulo: ſed de antiquo poſſeſſore ſolum.
3 ¶ Et intelligo antiquam vetuſtatem de qua non extat memoria vt predixi ⁊ facit ad hoc qđ not.ſ.de aqueductu.l.vſum aque veterem.⁊.ff. de legi.l.de quibus.§.inueterata ⁊ ſic prima placet ⁊ oppo.ſ. de edif.priua.l.per prouincias. Sed dic vt hic nota.in glo.que loquitur ibi de caſtris factis per priuatos in poſſeſſionibus ſuis quibus licuit ipſa edificare dum tamen non fierent ad emulationem vel per edificationem ipſoꝝ non oriretur ſcandalum.hec autem.l.habet locum in caſtris publicis auctoritate impiali in cõfinibus imperij pro eius cuſtodia edificatis que non licet alicui occupare ſine auctoritate imperiali ⁊ qđ dicitur hic in glo.ꝙ nõ poteſt fieri opus per priuatum ad emulationez.doc.dicunt cõtra dum tamen fiat pro vtilitate edificantis.ff.de riuis.l.j.§.ſi.cuz ibi nota.⁊ facit qđ not.ff.de aqua plu.ar.l.ſupra. Item ſuper verbo pecus alleg.l.proxima.ſ.alle. Si tamen ꝓpter caſtrum poſſet dari dãnum reipublice tũc ſecus eſſet vt dicta.l.opus aliis regulariter licituz eſt priuatis in poſſeſſionibus ſuis edificare turres ⁊ fortalicia pro tuitione ſui ⁊ reruz ſuaꝝ vt dicta.l.per ꝓuincias. ⁊ facit ad hoc.ff.de ſolu.l.j.§.ſunt qui putãt.quia licitum eſt cuilibet facere in ſuo opus qđ ſibi placet maxime ad ſui defenſionem vt.ff.de dam.infec.l.fluminum.§.ſi.⁊ co.ti.l.pro cuius ad ꝓmiſſa ſunt in arg.ꝙ milites ⁊ barones habẽtes iuriſditionem oĩmodam poſſunt ſua loca auctoritate ꝓpria incaſtrare ⁊ edificia vt in eis habitẽt volentes ſe ibi collocare conſtruere ⁊ edificare ⁊ ꝓ hoc.ff.de iuſti. ⁊ iure.l.ex hoc iure.⁊.C.de edif.priua.l.per prouinciales hic alleg.in glo.⁊.ff. de operi.pu.l.opus nouum cum ibi nota. ¶ Si tamen eſſet dubiũ an hoc poſſet periculum reipublice inniuere deberet adiri ſuperior ⁊ eſt ſeneſcallus regius vt.ff.de oper.pu.l.de operibus arg.cõtra premiſſa ff.qđ cuiuſq; vniuer.l.j.⁊.ff. de colleg.illic.l.j.⁊.l.iij. Sed ille loquitur in priuatis nullam iuriſdictionez habẽtibus

An merũ imperium poſſit cõſuetudine vel preſcriptione acquiri.

4 ¶ Item hec.l.allegatur ꝙ meruz imperium poſſit cõſuetudine vel ꝑſcriptione acquiri de quo dr ⁊ not.ꝑ docto. modernos.ff.de iuriſd.om.iud.l.imperium.et recitatur ꝑ Cy.ſ.de eman.li.l.ſ.Iaco.reb.

1 Agros. Sciendum eſt ꝙ milites cuſtodiẽtes limina imperij colebãt ſeu coli ⁊ arari faciebant quoſdam qui agri eiſdez militibus aſſignati fuerãt de fructibus quoꝝ forte recipiebant neceſſaria. Odo. vnde dicitur hic quattuor. ¶ Primo dr ꝙ ſi milites ad limituz cuſtodiam deputati poſſideãt agros eis aſſignatos ꝙ non tenẽtur ꝓ eis agris aliquam pecuniam ſoluere vel agnoſcere inuocationem. ¶ Secũdo ꝙ ſi non poſſident poſſunt dari milites a poſſeſſoribus eos vẽdicare nullius ꝑſtationis exceptione obſtãte. ¶ Tertio cõtra facĩẽtes pena exilij punitur. ¶ Quarto dicitur ꝙ qui emit tales agros ſecuta euictione habet recurſum ad vẽditorem ⁊ hoc dicit.
2 ¶ Nota caſum in quo non currit preſcriptio ſic.⁊.ſ.de preſcript.xxx.anno.l.ꝑſcriptione.ſunt ⁊ alij multi caſus qui not.in glo.hic ordi. An. ¶ In textu ibi ex priſca diſpoſitione.i.antiqua ordinatione. vacuos.i.immunes.
3 concuſſionis.i.exactionis.poſſidet bona fide. ¶ Item nota ex hac.l.ꝙ pro predijs limitaneis milites ad munera vel ad collectas que indicuntur ciuibus vel incolis non tenentur:quia hoc ſpeciale in eis.pro alijs vero rebus militis tenẽtur cõtribuere. Eſt expreſſuz.ſ.de offi. prefec.aug.l.i.que alleg.in glo. ⁊ ſicut non excuſantur a ſolutione vectigalium vt.ſ.de vectig. ⁊ colla.l. ex ꝑſtatione ſic nec ab alijs collectis ſe poſſunt excuſare. Item veterani ex priuilegio excuſantur a collectis vt.ſ.de veterā.l.ſ.et.ff.eodem titu.l.ij. ergo alij tenentur ad hoc de iure communi et maxime ad munera realia ſoluenda ſunt aſtricti et pro hoc.ff. de vaca.et excuſatio. mune. l.ſunt munera.et.l.hijs honoribus circa principium arguꝫ.cõtra.ſ.eo.l.et.§.angariaru.z Sed ibi loquitur de

muneribus perſonalibus ꝛ dic vt ibi in glo. Nam mili-
tes in acie exiſtentes ab extraordi. muneribus excuſan-
tur vt ibi not. a muneribus realibus vt. ff. de mu. et ho.
l. ſi. §. ab huiuſmodi et in predicta. l. ſunt munera. Sed
de cõſuetudine contrarium ſeruatur in hac patria ꝛ ma
le ꝛ contra ius ſcriptum de nobilibus autem ꝙ non ſint
a excuſati a collectis[a] allegatur tex. in auẗ. de defen. ci. §.
penulti. colla. iij. Iaco. rebuffi.

a ¶ A collect. Adde de veritate huius dicti iſtũ in. l. j. iu. v. ꝛ qđ ibi notatur in apoſtil. ad eã in. §. nobiles. C. de indici. li. x.

¶ De paſcuis publicis vel priuatis. Rubrica.

¶ Continua ſic. Viſum eſt. C. tit. ii. de prediis deſertis
per colonos ſeu agricolas que predia quandoqꝫ in pa-
ſcuis ꝛ herbagiis conuertuntur. igitur vidẽdum eſt que
ꝛ quãta ꝑ depaſtu aïalium militũ poſſunt ꝛ debẽt exigi
ꝛ depaſtu animalium militum ꝛ aliorum priuatorum ꝛ
que animalia debeant a depaſtu fundorum ſeu pratoꝝ
fiſcalium prohiberi vel continua ſic viſum eſt. C. titu. pro
ximo de impiali prouiſione facta circa ꝑdia militibus in
limitibus imperii exiſtẽtibus aſſignata. Et quia anima
lia ipſoꝝ militũ indigẽt herbagiis ex depaſtu impator
ſtatuit in quibus herbagiis depaſcere valeant ꝛ a quoꝝ
depaſtu arceri debeant ꝛ repelli. Iac. reb.

Cum nulla. Hec lex dicit ꝙ ſi ego conduxi pa
ſcua publica vel etiam ipſius principis pro
certa annua pẽſione appoſito pacto ꝙ ibi-
dem poſſint paſci animalia publica ſeu prin
cipis poſtea ego cõductor volo ſoluere maio
rem pẽſionem ad hoc ꝙ dicta aïalia ibidem depaſci nõ poſ-
ſunt ꝙ nõ poſſum facere hoc nec debet mihi ꝑmitti. hoc
1 dicit. ¶ Et nota argu. ex fine huius. l. ꝙ ſi officialis de
putatur ad vendẽdum gabellas alicuius cõmunis ꝙ om-
ne pactum initum ꝑ iſtos officiales cum emptoribus ga
belle citra ſolitum modum vendẽdi eſt nullũ q̃ intelligi
tur eis cõceſſum more ſolito ꝛ nõ aliter. Barto. vnde vt
vnde hec. l. poteſt adaptari ad id quod obſeruatur in
regno apulie. Quedam cõtrata eſt vbi ſunt multi greges
ouium ꝛ illa cõtrata eſt valde frigida tẽpore hyemali ꝛ
propter frigiditatem nõ inueniũtur ibi paſcua vnde pa-
ſtores ducunt illas ad alias contratas ꝛ ita eſt ordina-
tum de cõſuetudine antiqua ꝙ quandocũqꝫ intrat grex
ouium ab illis partibus remotis frigidis veniẽs ad ter-
ritorium alicuius ciuitatis debent dare certam pecunie
quantitatem baiulo illius ciuitatis qui eſt ibi de parte
imperiali vnde quandoqꝫ iſti baiuli faciunt ꝑmiſſiones
paſtoribus ouium ꝙ nõ ꝑmittant alias oues depaſcere
in paſcuis impialibus niſi ipſas et acte poſſunt magis q̃
fuerit conſtitutum quare dicit impator ꝛ precepit prefe-
cto ꝙ talem licitationem nõ patiatur infiniri: ſed vt an-
tiquitus fuerat ita ſoluatur ſalarium a paſtoribus omñ
predictarum. ¶ In textu ibi pro libidine. i. pro cupidita
te exceſſiua. priuato. i. theſauro ordinario ꝛ decurionum
augmẽta. i. acremẽta pẽſionũ. et rebꝰ ꝑuatis. i. ꝑncipis.
iuſſione. i. lege. licitationis. i. augmẽtationis penſionis
amplius offerentibus repentinam. i. de nouo indictã.
2 ¶ Hic nota ſm Dulum ꝙ antiquitas et conſuetudo
antiqua ſeruari debet ꝛ adde ad hoc. C. de teſt. l. teſta. in
fine. vbi precipitur obſeruari mos fideliſſime vetuſtatis
ꝛ. C. de aqueductu. l. vſum aque veterem. ꝛ. C. de agric. et
cenſi. l. cum ſatis. §. caueant. et. l. domini ꝑdiorum. ꝛ fa-
cit ad hoc. ff. de admini. tuto. l. ſine herede. §. lucius.
3 ¶ Item nota hic ꝛ in. l. proxima. alleg. iuncta. l. placet.
in fine. C. de excu. mu. ꝙ penſiones antique non debent
contra. l. ꝛ vſum antiquum augmentari vel aliquid vltra
modum ſolitum ꝛ taxatum ab aliquo exigi: ſed id quod
conſuetum eſt obſeruari ꝛ pro hoc. C. in quibus cau. co-
lo. cẽſ. l. ſ. ꝛ ꝯtrafaciẽtes puniẽdi ſunt vt. C. de priuileg.
co. vrb. rome. l. j. pro quo facit extra de cenſi. c. cum am-
plius. ꝛ. c. ꝑuenit. ꝛ. c. procurationes. ¶ Item ſi aliquid
contra premiſſa exigatur de facto poteſt reſiſti exigẽti ꝛ
exactio denegari. Nam ſi prelatus cum equitat extra
numerum taxatum veniat ad eccleſiam alicuius prioris
poteſt ſibi prior denegare procurationi inquãtum eſt ex
ceſſiua vt patet ꝑ ea que nota. ꝑ Innocen. in ꝑalleg. c.
cum amplius. ꝛ per premiſſa dico ꝙ comites ꝛ barones

Penſiones antique non debent cõtra legem ꝛ vſum antiquũ augmẽtari vel aliqđ vltra modum ſolitum ꝛ taxatum ab aliquo exigi ſed id qđ cõſuetũ eſt obſeruari.

augmẽtantes talias ordinarias vel extraordinarias in
caſibus illicitis vel alias illicite imponẽtes ſuis ſubditis
debent ab hiis per ſuos ſuperiores prohiberi ꝛ ſubditis
fieri reſtitutio vt in preallega. l. j. C. in quibus cau. colo.
cen. ꝛ in prealleg. l. ſ. C. de priuilegiis co. vr. ro. ꝛ ſubditi
poſſent premiſſa oĩbus ſuis denegare vt patet ꝑ glo. In-
no. C. prox. allegatam: q2 nõ dꝫ exactio conſueta auge-
ri: ſed conſuetudo obſeruari ad quod facit. C. de metal.
ꝛ meta. l. cuncti. ꝛ. l. ob metallicum canonem. ꝛ. l. j. cum ibi
not. ad quod facit. ff. cõmunia predi. l. venditor. §. ſi con
ſtat. ꝛ vt ruſti. ad nullam obſe. deuo. l. j. Sed comites
nobiles ꝛ barones hoc male obſeruant ꝛ facit ad pre-
miſſa. C. de epiſco. ꝛ cleri. auẗ. item nulla cõmunitas. et
extra de immunita. eccle. c. aduerſus conſules. Item pre
dicti comites et barones qui ĩ predictas talias amplas
ꝛ iniuſte ponere debent in quadruplum condẽnari vt di
cta. l. placet. in fine. C. de excuſa. mune. ꝛ facit. C. de ſuper
indict. l. j. ſed contra premiſſa oppo. ff. de publica. l. loca
tio vel incipit locatio. in princi. ſolu. ibi non erat taxata
penſio pro vectigali. hic autem fuerat taxata ab antiquo
que augeri non poteſt. ¶ Item per hanc. l. ꝛ iura. C. al-
lega. debent ſeruari conſuetudines ꝛ ſtatuta facta circa
animalia aſcendentia in montaneis in tempore eſtiuali
ne amplius pro trãſitu nec pro paſtu exigatur q̃ fuerit
ſolitum ꝛ ꝙ herbagia concedantur iuxta qđ antiquitus
fuerat obſeruatum ꝛ idem in trãſitu nauigiorum ad qđ
ff. de publi. l. vectigalia. cum ibi nota. C. noua vectig. in-
ſti. non po. l. j. ꝛ. ij. ꝛ qđ nota. C. de decurio. in rubrica. et
extra de conſtitu. c. j. ꝛ. ij. lib. vj. ſm Odoffre. Dulum et
alios docto. Iaco. rebuffi.

Not. ſeruari ſtatuta ꝛ cõſuetudines antiquas circa animalia aſcendentia in montaneis in tꝑe eſtiuali.

In ſignis. Tria ſunt dicta preſentis le-
1 gis mãdat imperator magiſtro militum
ꝙ ipſe ꝑcipe debeat ꝙ animalia militũ
non ingrediantur ad paſcẽdum amena
prata fiſci vel principis ꝛ ſi aliquis con
tra fecerit in lib. xij. aur. punietur ea-
dem pena tenebitur qui prata priuato
rum deuaſtauerit debent tamen curiales ſtatuere loca
in quibus aïalia militũ leſione ꝓuincialium depaſcãtur.
2 ¶ Nota ſimilem penam imponi deuaſtãtibus prata fi-
ſci vel principis ꝛ deuaſtãtibus prata priuatorum arg.
expreſſum in fine huius. l. ꝙ ꝑ comites ꝛ barones ſunt
ſtatuenda loca in quibus ſua paſcãt animalia ſine iniu-
ria ſubditorum. Dulus. vnde lex iſta loquitur magiſtro
militum ꝛ habet locum in Italia ꝛ in grecia nam quan-
do greci equitant mittunt equos ad paſcua: vnde quia
dominus imperator habet ſua loca ꝛ prata deputata ad
ſuum ſolatiũ precepit magiſtromilitum vt prohibeat mi
litibus vt nullomodo audeant depaſcere in pratis impe
rialibus nec in pratis aliquorum priuatorum ꝛ ſi aliquis
contrafecerit penã. xij. librarum auri ſuſtineat. Sed vnum
fieri volumus ad hoc vt ſaluti omnium priuatorum pro
uideatur ꝙ nullam poſſint leſionem ſufferre ꝙ ipſi ha-
beant conuenientem locum qui ſit ad paſcua ſpecialiter
deputatus vt per eum locum equis militum conſuletur.
Odoffre. amenis. i. delectabilibus vt ſunt viridaria com
modis. i. vtilibus poſt hoc. i. poſt hanc. l. militare. i. dam
nificare per depaſtum animalium. anthiocenorũ nomen
eſt regionis. Et nota hic parificari in prohibitione de-
paſcendi prata principis ꝛ priuatorum ꝛ in pene impo-
ſitione. Sic alias etiam princeps iure priuatorum vtitur
vt. C. de predi. nauicula. l. j. et. l. de priuileg. do. aug. l. ab-
3 ſit. ꝛ. C. de peti. heredi. l. j. ¶ Item ſunt hec in argu. ꝙ
ſcindentes arbores nemorum ſeu foreſtarum priuato-
rum ſubditorum debent in tantum condemnari inquan
tum condemnãtur illi qui ſcindunt nemora ſeu foreſtas
regis ſeu comitis. Sed hoc non obſeruant iudices no-
ſtri tꝑis: q2 ſcindẽtes arbores foreſte regis vel comitis
maiora pena pecuniaria puniũtur q̃ illi qui ſcindũt ar-
bores nemoꝝ ſeu foreſtaꝝ militũ vel nobiliũ. Sed de pe
na iuris ſcindẽtes arbores habeẗ. ff. ar. fur. ce. l. ſcĩdẽtes
et. l. iij. et. l. furtum cęſe. §. fina. et. l. ſequenti. de illo vi-
ro qui ſcindit arbores frugiferas vt minorem cenſum
ſoluat

Scindẽtes arbores nemoꝝ ſeu foreſtarum priuatoꝝ ſubditorum debẽt in tantũ cõdemnari inquantũ condempnanẗ illi qui ſcindũt nemora ſeu foreſtas reg. ſeu comitis.

ſoluat habetur.§. de cenſi.τ cenſito.l.quicquid.et.ff. de
cenſi.l.forma.§.ſi vites. Sed in terra iſta eſt certa pe-
na ſtatuta vltra extimationem arborum qḋ ſtatutum
penale cum ſit antiquum debet obſeruari vt.§.de noxa.
4 l.ij.cum ibi nota. ¶ Item facit argumen. pro ſtatutis
huius patrie vt pro quolibet animali depaſcenti in pra-
tis ortis vel bladis ſoluat dominus animalis quattuor
denarios vltra extimationem damni pro quo facit.l.§.
allega. Item finis huius.l.eſt argu.ꝙ alia ſint morbo-
ſa in aliqua caſtellania ſiue regione debeant circa pa-
ſcua limitari et deputari in quibus depaſcant vt fame
non pereant vt animalia in alijs paſcuis depaſcentia et
viuētia non inficiātur. Ad qḋ facit. ff.de via publica.l.
ediles. arg.§.de ſpectaculis.l.ſi quis in publicis. Item
ad id qḋ in fine dicitur hic.dicit Dulius per hāc.l.ꝙ per
comites et barones ſunt paſcua ſtatuēda in quibus de-
paſcant ſua animalia ſine leſione ſubditorum.facit ad
hoc.§.de comitibus rei mili.l.j.τ.§.de ſalg.hoſpi.non pre
ſtan.l.§. libro.xij.cum enim epiſcopi debeant ſubditos
defendere ne prata vel herbagia ipſorum deuaſtentur
per vicinos vel alios ſic τ ipſi debent ab hijs abſtinere:
vt.ff.de pactis.l.cum meo.τ.ff.qḋ quiſqꝫ iuris.l.j.τ.ff.ſi
ſerui.vendi.l.altius.Iac.reb.

Prata. Prata prouincialia non debēt fa-
tigari moleſtia militum principis. hoc di-
cit.τ facit hec lex contra ſtipēdiarios cō-
munis peruſij vt non poſſint paſcere cū
eorum equis in paſcuis publicis vel pri-
1 uatis. Barto. ¶ Nota ex.l.iſta pratoꝝ
poſſeſſores non eſſe in iſtis pratis aliqua importunita-
te vexandos. Item nota ꝙ imperator nō vult concede-
re priuilegium in alterius preiudicium etiam militibus
τ magiſtratibus concor.§. de omni agro deſerto.l.qui-
cunqꝫ.τ de metropoli.l.§.τ de ſtatuis τ ima.l.virtutum
cum concordantijs.

¶ De fundis pr̃imonialibus τ ſaltuenſibus τ em-
phiteotis τ cōductoribus eoꝝ. Rubrica.

¶ Viſum eſt.§.ti.proxi.de paſcuis publicis τ fiſcalibus
τ etiam priuatorum.nunc vidēdum eſt de fundis patri-
monialibus τ fiſcalibus quid iuris ſit in eis ſi concedan
tur in emphiteoſim et quod ius habeant emphiteote
in eiſdem.

Si quis fundum. Si accipiens fundum
fiſcalem in emphiteoſim perpetuam ip
ſum donare poteſt etiam irrequiſito fi
ſco.hoc dicit Barto.τ hoc ſaluo iure fi
1 ſci. ¶ Hoc eſt arg.ꝙ donatarius ſol-
uat ſingulis annis debitum canonem:
hoc dicit ſm Odoffr. And.τ Dulium.
¶ Sed an talis emphitheota fiſcalis poſſit etiam ſine
conſenſu τ auctoritate fiſci vendere glo.penulti.hic poſi
ta tenet ꝙ idem ſit vt ſine conſenſu poſſit nedum dona-
re etiam vendere tales emphiteote fiſcales ſunt domini
talium rerum emphiteotecarum vt nota.§.in glo. rubri
ce.τ idem tenet hic Barto.quia ſi poteſt donare etiam
τ vendere quia cui qḋ plus eſt licet ergo qḋ minus vt in
regula iuris cui iuris eſt idem tenet hic Odoffre.per.l.
ius emphi.in eodem ti..contrariū tamen tenet hic And.
de baru. alleg.l.fi.§.de predijs curialium.τ quia predi-
cta regula fallit in pluribus caſibus τ idē ſequūtur mul
ti docto.per iura dictis maxime:quia aliud eſt donare
τ aliud vēdere vt dicta.l.fina.Item quia donatio fit cau
ſa affectionis quam habet donās ad donatarium vt.ff.
de dona.l.affectionis.ſed vēditio fit propter preciū ha
bēdum in quo caſu dominus poteſt rem retinere pro eo
dem precio vel laudare et inde laudimium habere et ſic
ceſſat illa ratio ar.l.adigere.§.quāuis.ff.de iure patro.
2 ¶ Nec obſtat.§.eo.l.hī quibus circa finem.quoniam
licet dicatur ꝙ emphiteota poteſt vēdere τ donare po-
teſt tamen dici ꝙ verum eſt.aliter tamen τ aliter videli-
cet vendere cum conſenſu domini τ donare ſine conſen-
ſu vt illa intelligatur ſm.l.iſtam et ſm.l.vlti. §. de iure
emphi.quia promptum eſt iura iuribus concordare.§.

de inoffi. dona.l.§. Et ſm opinio.iſtam fiſcus non erit
deterioris conditionis ꝙ̄ priuatus qui priuatus emphi
teota non poteſt vendere ſine cōſenſu domini vt.l.fina.
C.de iure emphi.Circa qḋ quero an emphiteota priua-
ti poſſit donare domino irrequiſito quidam ꝙ non: q2
lex que prohibet vēdere facit mentionem de alienatio-
ne:ergo de donatione vt de iure emphi.l.fina.in princi.
¶ Item quia eadem ratio videtur in vtroqꝫ caſu: ergo
idem ius.ff. de verbo.obliga.l.ticia in fine.cū ſimi. imo
etiam eſt opinio quorūdam ꝙ emphiteota fiſci poſſit
etiam donare ſine fiſci conſenſu nec hec lex aliquid facit
quoniam hic dicitur de iudice non requirendo qḋ vide-
a batur:quia cum fiſcus equiparetur minori^a vt.§.ex qui
bus cau.ma.l.reſpublica. τ.§.de iure reipublice.l.rēpu-
blicam τ ſicut minoris res ſine iudice alienari non poſ-
ſunt vt.ff.de re.eorum.l.ij.ita videbatur ꝙ nec res fiſci ſi
ne iudice poſſet alienari. Sed cōtra ſtatuitur hic per.l.
iſtam dicēdum tamen eſt contrarium ſm And.de baru
lo vt etiam emphiteota priuati domino irrequiſito poſ-
ſit donare licet non vēdere.§.de predijs curiali.l.fina.τ
per ratiōes infraſcriptas vt ſicut idem ius in emphiteo
ta fiſci τ priuati vt poſſit ſine conſenſu domini rem em-
phiteotecariam donare τ nō vēdere.Et lex iſta vt multi
ignorantes credunt nil contineret ſpeciale vt dicta.l.fi.
Et eſt ratio vt aliqui dicunt quia donare eſt perdere.ff.
de dona.l.filius.Et quilibet poteſt re ſua abuti.l.ſed ſi
3 lege.§.conſuluit.ff.de petitio.heredi. ¶ Sed melior ra
tio eſt quia ſi volo vēdere debeo denūciare dn̄o τ ipſe ha
bet laudare vel retinere ꝓ illo ꝓcio qḋ ſecus eſt in dona
tiōe cū forte.volo donare alicui amico cui ſū ad āttidora
obligatus cur hoc denunciarem domino cum non inter-
ueniat aliquod precium ſm Andream de barulo pro
quo bene facit.ff. de ſuperficie.l.j.§.penultimo.cum le-
gatum dicatur donatio.ff. de lega.ij.l.legatum.τ ſic le-
gatum ſepiſſime ob meritum τ propter affectionem vt
donatio.ff.pro ſocio.l.nec adiecit. de iſtis τ de ſtatutis
prohibentibus venditionem in certis caſibus an exce-
dantur ad donationes τ de multis remiſſionibus ſcripſi
4 plene.§.de predijs curialium.l.fina.libro.x. ¶ Sed vl-
tra hoc quero ex quo viſum eſt ꝙ emphitheota priuati
poteſt donare etiam domino irrequiſito poſſit dubita-
ri an talis donatarius poſſit ſua ꝓpria auctoritate adi-
piſci poſſeſſionē rei donate τ videtur ꝙ ſic:quia ex quo
permittitur donatio:ergo τ rei donate accipiendi poſ-
ſeſſionem facultas etiam ſine conſenſu domini permiſ-
ſa videtur.ff.de iuriſdi.omniū iudi.l.ij.τ quia larga de
bet fieri interpretatio huius.l.argu. §. de bonis vacan.
l.ſi quando libro.x. Sed credo ꝙ non liceat ſibi poſſeſ-
ſionem adipiſci ſine licētia domini τ hoc ideo q2 nouus
emphiteota debet induci in poſſeſſionem per dominū
alś cadit a iure ſuo.§.de iure emphite.l.fina.τ ibi loqui
tur indiſtincte de quolibet nouo emphiteota. ¶ Item
domini intereſt inquirere de perſona qualis eſt τ ſi eſt
ſufficiens de ſoluendo canonem vt in preallega.§.τ de-
mum ipſum repellere vel admittere τ in poſſeſſionem in
ducere.τ hoc credo verum licet multi dicant contrariū.
Super hoc credo ſtādum cōſuetudini τ obſeruantie pa
trie:τ tunc illa opinio preualebit que vſu fuerit approba
5 ta.ff. de legi.l.ſi.de interpretatione. ¶ Item quero ſi ꝑ
dominum debeat in poſ.induci an poſſit aliquid petere
a nouo emphiteota τ credo ꝙ ſibi debeatur quinquage
ſima extimationis rei rōne laboris qui vt dixi de quali-
tate τ facultate noui emphiteote haberet inquirere et
ipſum inducendo in poſſeſſio. habet laborare argumen
tum in auten.de iudici.§.ne autem labor τ in auten. de
ſanc.epiſco.§.pro conſuetudinibus.τ facit.§.de metal-
la τ metallis.l.j.τ.ff.de lega.iij.l.hijs verbis.§.alumno.
ſed circa hoc credo eſſe ſtandū conſuetudini prout.§.di
xi in proxima q̄ōne.Et not.circa hāc.l.ꝙ ſi emphiteota
nouus priuati ceſſet ſoluere penſionem ſeu canonem
poteſt priuari ipſa re ſibi conceſſa ſi per triennium ceſ-
ſauit emphiteota priuati et emphitheota eccleſie per
biennium vt.§.de ſacro ſanctis eccleſijs autentica qui

a ¶ Equiparetur minori. ad de quod nota in l apoſti. ad iſtam poſt cū in rubri.de iu. fiſci lib.iij.τ.j.li.x.

An donatarius poſſit adipiſci auctoritate ꝓpria poſſeſſionem rei donate determinat ꝙ non attamē ſtandū eſt conſuetudini τ obſeruantie patrie.

An dn̄s debeat habere laudimiū a donatario miſſo in poſſeſſionem rei donate et ſtandū eſt conſuetudini.

6 rem. ⁊ de iure emphi. l. ij. ¶ Sed circa hoc quero ſi aliquis cõceſſit rem alienam ticio in emphiteoſim ⁊ ticius tenuit ⁊ preſcripſit rem ipſam ⁊ poſtea ceſſauit in ſolutione canonis ꝑ trienniũ nũquid cõcedens poterit petere rem vt ſibi cõmiſſam ⁊ videtur ꝙ non: q2 nõ habuit ipſam ſeu dñium rei ab ipſo ꝯcedẽte: ſed ex ſua diligẽtia ⁊ facto ſuo. ſ. e. ff. de regu. iu. l. nemo plus iure. ⁊ ff. de acqui. re. do. l. traditio. q2 dñium nõ trãſtulit cum res nõ eſſet in eius dñio vt dictis iuribus: ſed dico ꝙ imo rem poterit petere vt cõmiſſam: q2 cum habuit cauſam ab ipſo non põt ſibi referre ꝗ̃nem dñij vt. ſ. loca. ⁊ cõduct. l. ſi quis cõductionis titulo: ſed prudẽter faciet concedẽs ſi inteꝑter conditionem ex l. nõ rei ven. cum ꝑſcriptione non acquiratur dñium directum: ſed vtile ſeu effectus dñij vt habetur ⁊ notatur. ſ. de bo. mater. auẽ. ſi triẽnale. hãc aũt. q. mouet Jo. de blenaſco ĩ ſua ſumma libellorum in ti. de act. in rem vtili imo tenetur talis ticius emphiteota ei qui cõceſſit ſibi rem in emphi. licet alienam ſoluere pẽſionem ſeu vſuficium quãdiu nõ euincatur res ab eo ar. l. reſcriptum. §. qui aliena. ff. de diſtrac. pig. ex quo cauſam habet ab eo pro quo. ff. depoſiti. l. bona fides. §. incurrit. ⁊ ff. de euict. l. ſi plus. §. fi. ⁊ C. eo. ti. l. ſi rem ⁊ in feu. de controuer. feu. inter dominũ ⁊ empt. c. j.

7 ¶ Item not. ꝙ emphiteota dȝ vẽdere rem cum cõſilio dñi vt. ſ. de iure emphi. l. fi. ſupra hoc q̃ro ſi ſufficit requirere cõſilium. ⁊ rñdeo ꝙ ſic vt dicta. l. fi. Sed nõ tenetur eam ſequi q2 põt rem vẽdere ꝑſone idonee ⁊ dñs dȝ laudare vel retinere ⁊ ꝙ ſufficiat petere cõſilium[a] facit extra de arbi. c. cũ olim. ⁊ facit quod not. in ſimili. ꝑ Inn. ſ. de epiſco. ⁊ cle. l. id qõ pauperibus. in. xv. q. ⁊ not. ꝑ Guy. de vaſio. ex. ne ſede vacan. c. j. li. vj. ſup ṽbo. cõſilio epi. habet tamen dñs ſpacium duoꝝ menſium ad retinẽdum ꝑ eodeȝ ꝑcio vel ad laudãdum vt. l. fi. ṽſi. ſȝ ne hac occaſione. ſ. de iure emphi. ¶ Item quero hic de quibus fundis loquatur ĩra huius tit. et videtur ꝙ de illis que ad imꝑatorem ꝑtinebãt anteꝗ̃ eſſet imꝑator ⁊ ad hoc facit q2 rubrica dicit de fundis patrimonialibus ⁊ de hoc

8 aliquãtulũ ꝑ glo. in rub. ¶ Sed dic ꝙ imo ẽt loquiẽ de fundis ⁊ ꝑdiis impialib[9] ⁊ ad ĩpatoreȝ ⁊ ꝑncipẽ ꝑtinẽtibus rõne impij ⁊ eſt ſciẽdũ ꝙ q̃nqȝ dñr dñici q2 ad imꝑatorẽ vt ad dñm mũdi ꝑtinẽt ſic ẽt ſumiẽ. C. ne rei dñice vl' temploꝝ. ⁊. ſ. de agri. ⁊ mãci. l. dñicos colonos ⁊. ſ. de grege dñico. l. j. ipſe enĩ dñs mundi eſt vt ipſe idem atteſtatur vt. ff. ad. l. ro. de iac. l. deꝑcatio eudemonis. ¶ Item ꝙ fundi rei priuate ſint imperatoris ⁊ imꝑij ⁊ ſic idem qõ dñici patet. ſ. de fund. rei priuate. l. nemo dempto canone. q2 fundi rei priuate dicũtur fiſcales vt no. ſ. de fun. re. priua. in rubrica. ⁊. l. j. ⁊. ij. ⁊ habetur. ff. ne quid in lo. pu. l. ij. §. hoc interdictum ad ea loca ⁊ glo. exponit priuate. i. fiſcalis vt. ſ. de agri. ⁊ mãci. l. j. ſuper ṽbo priuate ⁊ dicũtur priuati ſeu rei priuate pro tãto: q2 ad priuatã vtilitatem principis ſunt dedicate ⁊ etiam q2 imꝑator dicitur pater oĩum vt in auẽ. de inceſtis nup. §. dubitatum colla. iij. ⁊ in auẽ. neqȝ virum qõ ex dote. §. fi. colla. vij. ¶ Item dicũtur ciuiles. i. fiſcales vt. ſ. de locatione fundo. fiſcalium. l. j. et in predictis ti. patet ꝙ ciuiles dicantur. i. fiſci vel imꝑatoris ⁊ iſta noĩa vidẽtur ſynonima. i. idem ſignificantia. Item dicũtur res ciuiles. i. ad ius publicum ꝑtinentes vt. ſ. de peti. bo. ſubla. l. ij. circa fineȝ. Item alibi dr̃ imꝑator ꝑrimonio noſtre pietatis. Et illud dr̃ imꝑiale vt. ſ. de priuileg. do. aug. l. excepto. bene tamen etiam poſſunt eſſe ꝑrimonialia fiſcalia ⁊ alia propria ⁊ in ꝓprio ꝑrimonio conſiſtẽtia vt ea que habebat ex ſe vel a ſuis ꝓgenitoribus anteꝗ̃ eſſet aſſumptus ad imꝑium. Et ad coronationem ſuam vel etiam eo exiſtẽte imꝑatore vel etiam que ab antiquo imperij erãt que in regno Frãcie dicũtur hic eſſe de domaino ad qõ facit l. fundi. in princ. ſ. eo. ⁊ qõ ibi not. in prima glo. ⁊ ſunt diuerſi erarij ⁊ diuerſi procuratores ⁊ diuerſi aduocati et in ipſis ꝑrimonijs diuerſitas vt patet. C. de modo mulctaꝝ. l. ij. ⁊. iij. nam dr̃ rationalis rei nr̃e. i. ceſaris vt. ſ. de edendo. l. procura. ⁊. ſ. de offi. comitis rerum pri. l. j. ⁊. ſ. vbi cauſe fiſcales vel diuĩe do. l. ad fiſcum. ⁊. ſ. ſi aduer. fiſcum. l. ij. ⁊ vt dixi q̃ñdoqȝ accipitur rei priuate. i. fiſci. ⁊ q̃nqȝ. i. ceſaris. ⁊ de ꝑrimonio ceſaris qõ habebat ante coronationem vel poſtea vt. ſ. dixi ⁊ nota. ſ. de fundis rei pri. l. vniuerſi. gl. ij. ⁊ dr̃. ff. de offi. procura. ceſ. l. j. Item ⁊ de comitibus ſacraꝝ largitionum ⁊ orientis. not. per Odof. in rubrica preallega. de offi. procur. ceſa. Item habetur de hoc. ſ. de cadu. tol. l. j. §. ꝑ oĩa. vbi dicit proferendam eſſe publicam vtilitatem rei ſue priuate. de hoc etiam ſcripſi. ſ. de cano. largi. titu. l. ꝑcepit. ⁊ de iure fiſci

9 in rubrica li. x. ¶ Item circa. l. iſtam põt queri cur fecit hic mentionem de iudice cum potius ad offiñ cenſitoris ſeu perequatoris ꝑtinet approbare vel concedere donationem ſi requiratur cõſenſus vt. ſ. de cenſi. ⁊ cẽſito. l. iij. ⁊. l. perequatores. ⁊. l. fi. ſicut ⁊ procuratoris ceſaris conſenſus in adeũda hereditate requiritur vt. ff. de officio procuratoris ceſa. l. j. poteſt dici non videbatur ꝙ eſſet conſenſus iudicis requirendus ⁊ eius decretum ſicut requiritur in alienationibus rerum immobilium minoꝝ ⁊ etiam in alienationibus rerum curialium vt. ſ. de predijs minoꝝ. l. j. et. l. non ſolum. ſic etiam cum alienatur res immobilis ciuitatis. ſ. de venden. rebus ciui. l. fi. Et imperator ⁊ res publica ciuitatis minoribus equiparãtur vt. ſ. de iure reipublice. l. rempublicam ⁊. ſ. de ſacroſanc. eccle. l. vt inter diuinum. ſed hec lex dicit ꝙ nõ requiritur conſenſus dñi in donatione alicuius. ⁊ Odofr. aliquãtulum de hoc dicit hic. Item hec. l. cum dicit ſalua. l. fiſci. ⁊. l. nihil ꝓponitur. ff. de lega. j. ⁊. ſ. de omni agro deſerto. l. qui fundos. ⁊. ff. qui. mo. pig. vel ipo. ſol. l. ſi debi-

10 tor. §. ſi in venditione. ¶ Et hec faciunt pro hĩs que inſtant recognitionum fundi ⁊ emphiteoſis regulariter apponitur in quibus dr̃ hanc recognitionem recipio ſaluo alio iure meo ⁊ quolibet alieno de ſecuro et docto. et Jacob. rebuffi.

Patrimonialis. Si ꝓ re emphiteotecaria patrimoniali debito tp̃e ſoluto penſio non ꝓbetur minori dñium ipſo iure nõ infertur: ſed tutori ⁊ curatori in ſolutiõe ceſſantibus

1 hoc dicit. ¶ Et ꝑ hoc patet ꝙ cuȝ oĩa vectigalia cõis florẽtie ex cõſenſu principis ſint licita ꝙ ſi minor ceſſat ſoluere vectigal qõ debetur ipſi ciuitati. ⁊ hoc eſt veꝝ niſi ciuitas ſup hoc legem ꝓpriam haberet: quia tunc minori nõ curreret ꝑſcriptio ſtatuaria licet reſtitui poſſet vt not. ſ. cõſtitutus extra de in integ. reſti. ¶ In textu ibi. aurariã. i. in auro conſiſtentem. frumẽtariaȝ. i. in frumẽto conſiſtẽtem. ſeruus. i. tarde. ꝑmanente. i. ſeruata. ſed qualiter punietur talis tutor vel curator dicit quidam ꝙ dabit fiſco extimationem ꝑdij: alij tenent ſecum glo. maior autem ꝑdet fundum vt. ſ. de omni agro deſerto. l. omne. Circa aũt materiam que hic tãgitur in glo. vide qõ not. ꝑ Cy. dicta. l. ſi tutores. C. de admi. tu.

2 ⁊ qõ ſcripſi. ſ. l. priori. ¶ Nota ex hac. l. aliqueȝ pati penam negligẽtie vt. ſ. eo. l. quicũqȝ. in fi. ⁊. ſ. de offic. pre. preto. orien. l. ſi quos. ⁊ de cuſto. re. l. carceris. nam q̃nqȝ ꝑ negligẽtiam ꝑdit ordinarius iuriſditioneȝ vt extra de fo. cõpe. c. licet. ⁊. c. ſeq. ⁊ not. aliquem pati penam deſerti officij vt hic. ⁊. ſ. de decurio. l. curtiam. ⁊. l. qui ad magiſtratum. l. quidem ignauie ⁊ ad municip. l. lucius. ⁊ de offi. preſi. l. diuus. in fi. Dulius. ¶ Item no. ꝙ negligẽ-

b tia iudicis[b] ⁊ adminiſtratoris etiam puniẽda eſt. vt hic not. ꝑ Dulium. Nam ⁊ iudex punitur ſi crimen cõmiſſuȝ non puniatur vt. ſ. ne ſanctũ bap. reitere. l. fi. de cõmer. ⁊ merca. l. ij. de priua. car. inhi. l. j. cuȝ ibi not. ⁊ de appel. l. qm̃ iudi. circa fi. ad qõ. ff. de regu. iur. l. culpa de cuſto. re. l. ad cõmentariẽſem ⁊ de iudi. l. properãdi. §. fi. Et ꝓpterea curiales regij q̃nqȝ defectu ordinarioꝝ aſſumũt cognitionem cauſaꝝ ad ordinarios ꝑtinẽtium ad quod in auẽ. vt diffe. iudi. §. j. colla. ix. de man. prin. §. ⁊ non ꝑmittere. colla. iij. in feu. de pa. iu. fir. §. iudices vero. ⁊ de ſtatu. ⁊ cõſue. cõtra lib. eccle. fact. §. ſi ṽo dñs tẽporalis.

3 ¶ Iuxta. l. iſtam quero qui eſſet cõtra. videlȝ ſi fundus teneatur in emphiteoſim a pupillo et tutor poſt triennium elapſum recepit cenſum ſeu canonem trium ãnoꝝ elapſoꝝ nũquid purgatur cõmiſſum ſicut purgaretur ſi maior

No. bonũ queſtionẽ ſi aliquis cõceſſit rẽ alienã ticio in emphiteoſim ⁊ ticius tenuit et preſcripſit rem ipſam ⁊ poſtea ceſſauit i ſolutione canonis per triennium nunquid cõcedens poterit petere rem vt ſibi cõmiſſam.

An ſufficiat requirere cõſiliũ a dño maiori.

a ¶ Petere cõſilium. adõ an poſſit facere eo nõ habito. Anthō. conſe. ſing. ſuo in. ṽ. cõſilium inci. qñ in aliquo caſu.

Not. de cautele recognitionum.

b ¶ Negligentia iudicis. Adde ꝙ negligentia in iudice facit eum puniri in cauſa criminali tãꝗ̃ cõſcium. criminis ita not. bal. in l. non ſolũ. ſ. de cõmer. ⁊ merca. Aduerte tñ ꝙ iudex nõ dicitur negligẽs ſi non facit q2 pars nõ petit ita not. glo. in. l. cũ ſeruũ. ſ. de ſer. fugi. bald. in. l. mãcipia. eo. ti. ⁊ in. l. j. ſ. magiſtratib[9]. ſ. de magiſtra. cõue. ⁊ in. c. iudices col. iij. de pace iur. fir. in vſi. feu.

Curiales regij q̃nqȝ aſſumunt cognitionem cauſarũ ad ordinationes ꝑtinentiũ defectu dictoꝝ ordinariorũ.

maioꝛ recepiſſet penſionem.vt.§.de iure emphiteo.l.ij.
ff.de.l.cōmiſ.l.poſt diem.⁊ videtur ꝙ ſic.q2 tutoꝛ poteſt
ſolui ⁊ ſoluens conſequit̃ liberationē vt.§.de admi.tut.
l.cōſtitutionem.cū ibi notatis.Itē tutoꝛ habet̃ loco dñi
vt.ff.de iudi.l.interdum.§.qui tutelā.⁊ facit ꝓ hoc.ff.de
verb.obl.l.qui rome.§.calimacus ꝙ poteſt ꝓ vtraq; gre
ſinduci.⁊ facit.ff.de admi.tuto.l.tutoꝛ.§.ad vtilitatem.
Sed cōtrariū eſt de rigoꝛe.q2 ꝓpter predictā ceſſationē
ſolutionis res cōmiſſa eſt ipſo iure ⁊ acquiſita eſt pupil-
lo.vt.§.de iure emphi.l.ij.⁊ fi.ergo rem pupillo acquiſi-
tam pupillus nō admittit ꝓpter perceptā ſolutionē.§.
de predijs minoꝝ.l.non ſolū.⁊.l.j.⁊ q2 ſine decreto res
minoꝛis alienari nō poteſt vt dicta.l.non ſolū.⁊.l.ob es
4 alienum.¶ Item tutoꝛ nō habet̃ loco dñi cū pupillum
dānificat.vt.ff.pro emptoꝛe.l.qui fundū.§.ſi tutoꝛ.Itē
remittere eſt dare.vt.ff.de reg.iur.l.ſi quis obligationē.
⁊ de cōdi.ob cauſam.l.ſi mulier.ſi tutoꝛ dare non poteſt
rem pupilli.vt.ff.de admi.tuto.l.nō olim.⁊ dicta.l.nō ſo-
lum.Itē talis alienatio q̄ſi eſt tanta vel expreſſa vt.ff.d
verb.ſig.l.alienationis.¶ Item facit ad premiſſa.ff.de
admi.tu.l.lucius ticius curatoꝛ.§.fi.et de cura.furioſi.l.
ab agnato.⁊ de tranſac.l.cum hij.§.ſi pretoꝛ.non ob.in
cōtrarium alle.q2 ꝓ vtilitate pupilli poteſt ſolutionē re-
cipere ⁊ talia facere ꝓ cōmodo ipſius.ſed eius factū vel
negligentia non debet pupillo damnū afferre.vt etiā in
5 hac.l.ptē.¶ Hec.l.patrimonialis in fi.facit cōtra tuto-
res ⁊ curatoꝛes q̄ exceptiōes legitimas vl' allegationes
emittunt.deinde petunt reſtitutionem in noīe minoꝝ
ꝙ ipſi teneant̃ aduerſario in expenſis.vel ſi alīs coꝝ cul
pa vel negligentia negocium differat̃.ar.ff.de leg.ij.l.q̄
ſolidum.§.etiam.Ja.rebuffi.

Nota cōtra tu toꝛes qui exce ptiones legiti mas vel alle gatiōes omit- tūt deinde pe- tunt reſtitutio nē nomine mi noꝝ ꝙ ipſi ad- uerſario tene- antur in expē- ſis vt hic vide hoſti.in ſum.d in integrū reſti. in fi.inno.in.c. ſi aduerſarius extra de eo q̄ mit.in poſſ cā rei ſeruāde et in.q.tholoſa- nis.4.

Cuicunq;.Poſſeſſiones emphiteota ob ſte-
rilitatem nō petit remiſſionē mercedis ⁊ re-
ſcriptū impetratū ꝑ obreptionē non valet.
Itē fundus fiſcalis in ēphiteoſim perpetuā
ab emphiteota non pōt auelli.lȝ alius offe-
1 rat melioꝛē conditionē.h.d.¶ Et not.hic caſum in q̄
emphiteota ob ſterilitatē nō pōt petere remiſſionē.licȝ
ſecus ſit in colono.Sed an hoc ſit verū ſimplr dic vt.no.
in aut.de nō alie.§.hoc igit̃.⁊ per Ja.de bello viſu.c.tit.
§.q̄ vo leonis.Bar.de quo etiā colono ſimplici habet̃.
ff.loca.l.ſi vno anno.¶ Itē not.ex hac.l.ꝙ vnū iudicat̃
2 pro me ⁊ aliud cōtra me.ſic.ff.de iureiur.l.cū q̄.¶ Itē
not.caſum in quo nil operat̃ reſcriptū.vt dixi.§.de peti.
bo.ſubla.l.j.li.x.¶ Quarto no.ꝙ ꝑ reſcriptū nō pōt ali
cui euelli directū dñium.vt.§.de fide inſtr.⁊ iure haſte
3 fi.l.fi.nec vtile vt hic in fi.¶ Quinto not.ꝙ nō eſt locus
adiectioni in venditione ſiue locatione fundoꝝ patrimo
nialium ſicut nec ciuitas ſed fiſcalū ſicut hic.⁊.§.de ven
di.re.ciui.⁊.j.de diuer.pre.in.l.cos.⁊ hoc niſi fiat locatio
fundi patrimo.ad tēpus vt.j.de loca.fūdi ciui.l.ꝯgruit.
⁊ intellige hoc vt dixi in.c.ti.l.fi.⁊.ij.An.¶ In tex.poſ-
ſeſſiones.ſ.patrimoniales.ad refundendū.i.remittēduȝ
canonem remanere intellige ſi ſoluatur annuatim quod
ſolui debet.Jaco.rebuffi.

Emphiteota ob ſterilitatē non poteſt pe tere remiſſio- nem.

Per reſcriptū non pōt alicui euelli directū dominum,

Fundi.Si fundi patrimoniales pꝛincipis in
emphiteoſim concedunt̃ oppoſito pacto vt
ratione cautionis non ſoluti non incidat̃ in
cōmiſſum ob hoc nō releuat̃ emphiteota a
1 ſolita preſtatione canonis.h.d.¶ Ecce nota
tex.per quē ptȝ ꝙ cū eccl'iar fiſcus pari paſſu ambulant
vt.l.fi.C.de ſacroſan.ec.ꝙ ſicut fiſcus cōcedere pōt fun-
dum in ēphiteoſim pacto appoſito vt non incidat in cō-
miſſum ita eccl'ia.So.habes ꝙ ꝑ iſtud pactū non tollit̃
quin ēphiteota teneat̃ ſoluere canonē.bar.¶ In tex.
ibi cedunt.i.pertinent.q2 eis cōceſſi ſunt.nō poſſit.i.nō
poterit eſſe met⁹ cōfiſcationis.⁊ hoc veꝝ ſi pēſio ſoluat̃
alīs ſec⁹ vt.j.ſeq̄t.dñi.ſ.vtilis.vt.ff.ſi ager vecti.vel ēphi.
pet.l.j.⁊.ij.ita tñ vt ea.q.d.ſunt vᷓa predicta ſi ꝓ his fun
2 dis ſoluat̃ pꝛincipi qō olim ſolui cōſueuit.¶ Facit.l.iſta
ſm intellectū bar.odo.An.dulh.⁊ alioꝝ notatoꝝ ꝓ ſta-
tuto municipali mōtiſpeſu.incipiēte ⁊ talē tenoꝛē cōti-
nente ſi q̄s ceſſauerit ſoluere canonem ꝓ domo vel pro

Not.de pacto vt res non inci dat i cōmiſſuȝ ſi per trienniū penſio nō ſol- uatur.

quolȝ honoꝛe ſuo q̄ a dño mōtiſpeſu.vel ei⁹ ferralib⁹ te-
neat̃ etiaȝ lōgiſſimo tpe nō hȝ locū periculū incurſionis
ſed cenſuȝ debitū ſolūmō ſoluat.vl' pōt intelligi hec.l.ꝙ
nō loquat̃ de aliq̄ pactione ſed dicat ꝙ nō dȝ fund⁹ au-
ferri ēphiteote ſi penſionē ſolitā ex integro ſoluāt.vt.§.
e.l.q̄cunq;.in fi.⁊ maxime ſi talis ēphiteota aliq̄d dedit
ꝓ rata.ad qō facit.§.ne fiſc⁹ rē quā vēdidit euicat.l.j.et
§.de iure ēphi.l.ij.⁊ ſic pōt hec.l.intelligi q̄ſi pactio non
interuenit.⁊ q̄ſi ēphiteota nolebat ſoluere penſionē ſed
a ſolutione ſe pꝛoꝛſus abſtraheretur.

De ſtatuto vt res non cadat in cōmiſſum ſi per triennium penſio nō ſol- uatur.

Si qui.Suſcipiens a pequatoꝛe fundū deſer
tum ſeu ab alio derelictuȝ poſſidebat ipm ꝑ-
petuo.h.d.bar.In tex.deſtitutū.i.deſertum
ſeu derelictū.poſſideāt.ſ.noui ēphiteote.ſe-
cundus ſub.cui⁹ nūq̄ fuit prediū.accedat.i.
admittat̃ etiā ſi pl⁹ offerat̃ ⁊c.ob.§.de oī agro deſerto.
l.agros.⁊.l.locoꝝ.q2 loquit̃ de antiq̄ poſſeſſoꝛe q̄ q̄ſiq;
īfra bienniū.q̄ſiq; īfra ſex mēſes pōt recuperare prediū
derelictū iuxta modū ibi traditū.hic aūt de eo cui⁹ nunq̄
1 fuit prediū.¶ Et ſunt hic in arg.ꝙ ſi ſm ſtatutū ciuita-
tis res imobiles abſcū.poſſint vendi ꝓ talia ſibi īpoſita
ꝙ ſi vēdita fuerint poſſit dñs eā vel ea recuperare ſoluē
do taliā ⁊ expenſas.infra tñ tpa in illis legibus ſtatuta.
Sed alius nō poſſit eā ab ēptoꝛe auferre.ad qō.§.de iu
re do.impetran.l.fi.vt ſic tale ſtatutum interpꝛetetur et
per hec iura.Jaco.rebuffi.

No.de ſtatuto ne res imobi- lis abſētis poſ ſit vēdi ꝓ talia ſibi impoſita ⁊ ꝙ ſi vēdita fue rit poſſit dñs eā vel ea recu perare ſoluē- do taliam ⁊ ex pēſas īfra cer tum tēpus ſed ali⁹ nō poſſet eaȝ ab empto re auferre.

Hi quibus.Donatarius pꝛincipis rē ſibi do-
natam poſſidet incōcuſſam ⁊ eā in aliū pōt
transferre.h.d.bar.q.d.ſiue in vltima volun
tate ſiue inter viuos.vēdere aūt nō poterit
dño irreq̄ſito.vt fuit dictū.§.e.l.j.an.¶ Tñ
not.ꝙ lȝ hec.l.ſit localis tñ idem in alijs alibi ſitis vt.§.
eo.l.j.Et ꝓpterea intellige ꝙ poſſit quocūq; titulo alie
nare eo modo ꝙ fuit dictū dicta.l.j.donare ⁊ legare ſine
cōſenſu pꝛincipis ſaluo canone annuo.vt ibi.⁊.ff.de leg.j.
l.nihil.⁊ de ſupficie.l.j.§.qō ait ⁊ heredē inſtituere.vt.ff.
de verb.ſign.l.in cōuentionib⁹.⁊ ſi ager vecti.l.j.⁊ de ali.
mu.iudi.cā.fac.l.ex hoc edicto.§.ſi heredeȝ.⁊ ſcripſi ple-
ne dicta.l.j.§.eo.⁊ de predijs curialibus ſine decre.non
alie.l.ſi libro.x.Jaco.rebuffi.

Quicunq;.Accipiens in emphiteoſim a fiſco
debet cauere de nō deſerendo ſub hypothe
ca ſuoꝝ bonoꝝ ſi eſt idoneus facultatib⁹ alīs
ſatiſdare tenet̃ quā ſatiſdationē ſi magiſtra
tus obmiſerit ad ſuū redūdabit periculum.
hoc dicit.⁊ eſt arg.ꝙ vbi ex foꝛma ſtatuti aliq̄s tenet̃ ſa-
tiſdare anteq̄ accepet officiū alicu⁹ ꝙ ſi eſt idone⁹ cre
ditur ſoli cautioni cū generali hypotheca bonoꝝ ſuoꝝ.
1 Bar.In tex.redūdantia.i.humidantia.Dy.ſolicitat.i.
ad quoꝝ officiū pertinet locatio.¶ Not.ex iſta.l.negli
gentiā reuerſurā in caput negligentis.vt.§.de agrico.⁊
cenſi.l.fi.⁊.§.e.l.ij.⁊ ibi not.in fi.⁊ ꝓpterea baiuli theſau
rarij ⁊ alij arrēdatoꝛes redditū regioꝝ aut alioꝝ dñoꝝ
tenent̃ ſi minus idoneis arrēdauerit vt hic.et dictis.ll.
2 ¶ Itē no.ꝙ ꝓpter ſterilitatē nō dimittit̃ pēſio nec ob.
§.locati.l.licȝ.q2 ibi loquit̃ in ſimplici ⁊ tpali cōditione.
hic in ꝑpetua penſione q̄ debet̃ rōne rei ēphiteotecarie.
Itē nec ob.§.de allu.⁊ pallu.l.ij.Sed dic vt no.§.de iur.
ēphi.l.j.in glo.pe.⁊ fi.Ilo.cñ vnū ꝙ ſicut nō diminuitur
penſio ꝓpter ſterilitatē:ſic nec auget̃ ꝓpter fertilitateȝ.
3 vt.j.de fundi.rei pri.l.ij.¶ Itē not.ex.l.iſta ſm Odoff.
caſum in q̄ ſunt dandi fideiuſſoꝛes vbi nō ſufficiāt facul
tates ſic.ff.q̄ ſatiſda.co.l.ij.§.de oī agro deſer.l.quicūq;
alīs q̄ſq̄s.Sed ſi nō ſit hñ ꝑmiſſum pōt deſerere prediū.
ſic intelligit̃.§.de oī agro deſer.l.ij.⁊.l.q̄ vtilia.⁊.l.q̄ſq̄s.
qui fundum.⁊ etiā per Odoff.§.eo.l.j.

Not.cōtra no tarios camere recipientes ſi deiuſſionē mi nus ydoneam ꝙ tenentur d ꝓpꝛio vt hic.

Omnes.Fundi limites milib⁹ aſſignati etiā
ꝑ reſcriptū vel annotationeȝ in ēphiteoſim
vel iure dñij in alium trāſferri nō poſſunt et
trāſlati reuocant̃.h.d.bar.In tex.ibi pent-
1 tus audiunt̃.¶ No.de hac exceptione in-
troducta ꝑ ſtatū ꝙ q̄s non debeat audiri nā īpedit litis
2 ingreſſum vt hic.§.de legi.l.leges.⁊.l.ꝑ Bar.¶ No.ex

Not.d hac exe ptione īroduc cta ꝑ ſtatutuȝ ꝙ quis nō de- beat audiri nā īpedit litis ingreſſum vt hic.

hac.l.ꝙ nō licȝ alicui auferre rem illi cui ꝑmo erat conceſſa in aut.de referen.§.preterea.etiā ſi ꝑ principē ſic ſꝫ cōceſſum.ad qḋ.𝔖.ne fiſcꝰ rem quā ven.emit.l.j.𝔖.de teſta.l.ex iperfecto faciūt ꝗ habent.ꝛ no.per Dy.extra de reg.iur.c.mutare ꝯſilium.ꝛ.c.qḋ ſemel.li.vj.

Vniverſi.Odoff.ponit ſic caſum. Quidā habebat prediū fertile in ēphiteoſim a ꝑuato non dꝫ cogi a pequatore ſuſcipere predium ſterile fiſci deſertū.h.d.ſecus ſi haberet prediū fiſcale fertile ꝛ aliud prediū fiſcale ſterile ꝛ deſertū.q: tunc illud cogeref ſuſcipere vel fertile dimittere.ꝛ ſic intelligaf.𝔖.de oi agro deſer.l.j.ꝛ.l.vtilia.ꝛ l.quicūqꝫ.ꝛ.l.ꝗ fundos.ꝛ.l.ꝗ per potentiā.ꝛ.l.iubemus.ꝛ.l.pri.j.eo.ꝛ not.ſic cōpenſationez nō admitti nec admitteretur.𝔖.de oi agro deſerto.l.hac diffinitione.ſicut nec admittif.xiiij.diſt.c.qḋ ait.ſm Odoff. Sed dulꝰ dicit ꝙ iſta.l.facit differentiaȝ inter patrimonialia predia ꝛ tributaria ꝗ emit priuatus a ꝑuato ſaluo tn̄ canone et illa patrimoniali a ꝗ quis directo accepit a ꝑncipe in emphiteoſim.q: ꝑmo nō poterat adici deſertū prediū a ꝑequatore.ꝛ ſi ꝗs cōtrariū fecerit erit graui mulcta feriēdus.ſm duliū.ꝛ iſta poſitio bene cōſonat cum poſitione glo.ꝛ cū poſitione caſus.An.ꝛ Bar.ꝛ Ia.rebuffi.

Fundos.Si aliquis habet prediū patrimoniale principis fertile in ēphiteoſim ſi vacat aliud ſterile illud cogif ſuſcipere.h.d. ꝛ facit de oi agro deſer.l.j. ꝛ qḋ nota.𝔖.l.proxima.
1 ¶ Not.hic cōpenſationem admitti ſterilis ꝛ ſterilis.q: de vno ꝑdio ad aliud cōpenſatio fiet.Odof. ꝛ idē ſentit glo.Dulius.An. ¶ Not.hic eſſe ſpeciale in principe:q: ſecus de priuato ad priuatū vt.𝔖.l.pri.facit ꝙ ſi aliqs habens predia fertilia acqſiuit aliqua ſterilia ſeu herema ſic deuenta ꝓpter mortalitatez vel guerras.ꝙ debeat cōtribuere in collectis etiā ꝓ iſtis heremis ꝓ valore quo cōtribuere ſolebant.ſed verius eſt vt debeat
a eſtimari in valore in quo de preſenti ſuntᵃ.ꝛ ſm redditꝰ ꝗ nunc percipiunf.𝔖.de opi.pu.l.oēs.𝔖.de imu.ne.cōce.l.ij.de apo.pub.l.j.ff.de vaca.mu.l.hijs oneribus.§.cum cis.ꝛ de mu.ꝛ ho.l.cū extruendū.§.inopes.Ia.rebuffi.

a ¶ In quo de preſenti ſunt. Adde bal.in.l.ij.col.pe.𝔖.de reſcin.vendi.ꝛ in.l.ſi ſerui.ff.ad.l.aqui.

Ius emphiteoticū predij.Hec.l.diuiditur in duas partes vt pꝫ ex lr̄a.ꝛ prima pars legif tribus modis. Primo mō in glo.j.huius.l. Alijs duobus mōis in glo.vlti.ſm primam lecturā.Iſtud principiū videf dicere ꝙ pēſio emphiteoticū predij a fiſco defenditur per emptorem nō ob.pacto.ꝙ venditor ſoluere debeat niſi principis iudicio fuerit firmatū.h.d.Uerba aūt hec expone vt.j.dicaȝ.
1 ꝛ hec lectura placet ꝛ eſt ṽa ꝛ notabilis. ¶ Ex qua habes ꝙ poſſidens fundū patrimonialē vel fiſcalē ſi ipſuȝ vendit pacto appoſito:ꝙ ipſe venditor teneaf canonem ſoluere ꝛ non emptor.tale pactū nullā obligationē inducit quī ius ꝑcipiende penſionis immutabile eſt niſi fuerit firmatū iudicio principis.ꝛ ſm dictā lecturaȝ expone ṽba hoc mō.ius.i.penſio.qḋ.i.ꝗ penſio.ſine obligationis vinculo.iḋ dr̄ q: nō inducif obligatio ꝙ venditor teneatur ad ſolutionē pēſionis ꝛ nō ēptor.retētatuȝ eſt.i.retenta.mutabilibus.in incōmutabile ſub.niſi talis pa
2 ctio ſit iudicio ꝑncipis firmata.vt in lr̄a pꝫ. ¶ Alie ṽo lecture ꝗ ponunf in glo.vlti.recipiūt potius vltra reſpōſum ꝗꝫ prin.huꝰ.l.poſſeſſiones eſt ſcḋa pars huius.l.et legif tribus modis hic ṽſus. ¶ Primo mō ꝗ emit prediū patrimoniale ēphiteoticū nō iuuaf ex vetuſtate tēporis quo vēditor ſoluit canonē quominus ipſe emptor ſoluere teneaf. ¶ Scḋo modo legif ꝙ ille ꝗ poſſidet ꝑdium emphiteoticū nō emit nec in eo habet aliquē titu.ſed ipſum prediū malicioſe queſiuit.ꝛ iḋ nō iuuaf ex vetuſtate tēporis quin ipſe teneatur ſoluere canonem.licȝ nō ſoluerit.ꝛ ſm ſcḋam lecturā verbū vitioſa poſſeſſio ſine obligatione ꝛ titu.ſunt non iuuatur tꝑis vetuſtate.ſm ṽo primā lecturā eſt adiectū nois vetuſtate.q.d.poſſeſſio queſita ſine obligatione.i.cū pacto.de quo fit mētio in prin.l.ꝙ emptor non teneaf penſionem ꝗ pactio non parit obligationem vt dictū eſt non iuuatur vicioſa

vetuſtate tēporis quominus emptor teneaf ſoluere ca
3 nonem.lꝫ ꝑ vetuſtata tēpora nō ſoluerit. ¶ Tertio mō legif hic verſiculus ſm Azo.ꝙ nō loquaf de preſcriptione libertatis contra preſcriptiones canonis.ſed loquaf de iure ipſius fundi ēphiteotico vt.ipſum ius nō preſcribatur lōgo tꝑe.i.xxx.annis.ꝙ nō ſoluit canonē certe poſſum agere ꝯtra te in rem nō obſtante preſcriptionis exceptione.Sed hec lectura reprobaf ꝑ acc.q: nō eſt verū ꝙ hec.l.loquaf in fundo ꝑuati emphiteotico.ſed in fundo patrimoniali.ꝛ iſtud apparet q: rubrica dicit de fundis patrimonialibus.ꝛ ſic hec.l.videf loqꝫ de eis vt.ff.de in diē adiect.l.iperatores.ꝛ quelꝫ iſtaꝝ lecturaꝝ poteſt eſſe ṽa ꝓpter plenitudinē lr̄e ꝛ ſm oēs lecturas.hec.l.hoc intendit tenens fundū ēphiteoticū patrimonialem nō mutat pactio ius preſtande penſionis.ꝗ in eā ſoluere teneaf.niſi fuerit iudicio principis firmatū etiā ſi per vetuſtata tēpora ipſam penſionez non ſoluerit.ſ.ēptor. Itē habens ius predij ēphiteotici nō perdit ipſum vetuſto tꝑe.h.d.ſm vnam lectu.Bar. ¶ In glo.ſi.aū ſi.ibi nā in rubrica ꝛc.No.ꝙ hec.l.debet intelligi ſm materiā tituli vbi eſt ſituata.ꝛ eſt caſus in.l.iperatores.ff.de in
4 diē adiect. ¶ Quod aūt hec.l.dicit ius preſtandi penſionez nō preſcribi lōgo tꝑe intellige niſi emerſerint.xl.anni.vt.j.e.l.ſi.ꝛ.j.de fun.rei pri.l.ſi.bar. ¶ Itē no.ex.l.iſta caſuȝ in quo nō currit ꝑſcriptio vt dixi.𝔖.de fundis limitro.l.ſi.in ſi. ¶ Itez no.ex prin.ꝙ onus cōcomitaf
5 rem vt dixi.𝔖.de anno.ꝛ tribu.l.j.lib.x. ¶ Itē no.in ꝑn.ſm vnū intellectū ꝙ plus valet auctoritas ꝑncipis ꝗꝫ pactio cōtrahentiū:interdum tn̄ cōparanf.𝔖.de decurio.l.vacuatis. ¶ Itē no.caſuȝ in quo eſt neceſſaria ꝑncipis volūtas de quo dixi.𝔖.de iur.fiſci.l.pri.prohibitum vero.
6 An. ¶ Itē ſm Odoff.no.hic caſum in quo poſſeſſor nō preſtat cenſum ſed venditor regulariter contra.vt.𝔖.de predijs nauicula.l.ſi.Iaco.rebuffi.

Not. ius ꝑſtandi penſionem non preſcribi longo tempore ſꝫ.xl.annis vt.l.ſi.j.c.

Poſſeſſores.Qui habet fundū patrimonialē in ēphiteoſim a principe ex eius liberalitate nō cōpellif ipſuȝ emere.ſed perinde eſt ſecurus ac ſi emiſſet a principe vel ab alio.aut ex ſucceſſione vel alio titulo acqſiuiſſet libertateſqꝫ tanqꝫ dn̄s pōt preſtare mancipiis aſcriptis in hoc
1 fundo.hoc dicit An. ¶ Not. hic caſum expreſſiſſimum
b ꝙ emphiteota habet dn̄iumᵇ vt patꝫ hic in ſi. In alijs ṽo legibꝰ non dr̄ ꝙ ſint dn̄i.ſed bn̄ dr̄ ꝙ habent actionē in rē vt in.l.j.§.ꝗ in perpetuū.ff.ſi ager vecti.ꝛ alibi etiā vocanf dn̄i.j.de fun.rei pri.l.j.ad qḋ.j.de lo.pri.ciui.l.ſi.
2 ¶ Itē no.ꝙ lꝫ aſcripticij non poſſint ſine dolo alienari.vt.l.quēadmodū.poſſunt tn̄ manumitti ꝛ hoc fauore li
3 bertatiſ vt hic.ꝛ dicta.l.quēadmodū.ſm An. ¶ Itē no.ꝙ ꝑnceps pōt dare rem in ēphiteoſim nullo precio recepto ꝓ intrata ꝛ etiā donare ꝛ largiri vt.j.de diuer.pre.l.j.𝔖.ſi ſociꝰ libe.impe.l.j.in aut.de nō alie.§.ſiuimus. et
4 𝔖.de bo.vacan.l.ſi qū. ¶ Itē not.ſm bar.ꝙ ēphiteota nō pōt cōpelli a dn̄o emere ius dn̄ij. Itē no.recipientez rem ad accapitū eſſe ſecurū ſicut ſi alio titulo acqſiuiſſet ¶ Et ſic not.accapiti dationē eſſe ſilem venditioni qḋ ꝓdeſt ſcire ad multa ꝛ ſpāliter ꝙ dans ad accapituȝ teneatur de euictione.eſto ꝙ hoc nō ꝓmiſit vt dr̄ de venditore in.l.nō dubitaf.C.de euic.vt ſic ad oīa teneaf dans ad accapitum ad ꝗ venditor reperif tenere maxime dato aliquo pro intrata vt in iſtis legibus.

b ¶ Emphiteota habet dominiū. Adde ꝗ inſꝗtum hic et in tex. dicitur ēphiteota habet dn̄ium eſſe intelligēdum ḋ vtili ſm bal.in rubri.C.de iure emphi. alꝰ ſecus vt not. idem in rubri.C.de cōtra emptio.in xj.q.ꝑ glo.ordi.in.l.cum manu facta.§.nemo.ff.eo.ti.ḋ cōtra.emp.

Emphiteota.non poteſt cōpelli emere a dn̄o ius dn̄ij.

Ualli.Predia patrimonialia hic noiata alienari non poſſunt pena contrafacientibus iminente.Et eſt localis hec.l.vt dicit glo.regulariſ aūt predia ēphiteotecaria pn̄t alienari vt.𝔖.l.pri.bar. ¶ In tex.ibi limitrophos.ꝛ eſt rō: q: milites cuſtodientes ꝛ ſtantes in limitibꝰ iperij ꝓ victu eoꝝ ꝛ depaſtu equoꝝ illis fundis indigebant. ¶ In tex.ibi ſaltuenſes.ꝛ poteſt eſſe ratio:q: princeps indigebat illis ſaltibus ſitis in illis regionibus ꝓ depaſtu equoꝝ. vel forte erant aliqua ſpecialia in illis fundis tangētia iura regalia.ſ.vt ſunt ſaline argenti fodine ꝛ ſimilia.de quibus dicitur.𝔖.de metallariis.ꝛ in titulo que ſunt regalia. et in multis alijs locis.Iaco.rebuffi.

Iubemus.

Habemus. Qui per .xl. annos fundum patrimonialē vel temploꝝ poſſederit vel alterius cū titulo vel ſine: nullā ꝓ ipſo moleſtiā vel q̄ſtionem pati pōt ſi ſoluerit debitū canonē. ſi ꝟo ab initio titulū ꝓbet poſſeſſor dēpto canone a ꝑncipe fuiſſe cōceſſum a canonis preſtatione
1 etiā ſecurus eſt. h. d. ❡ Et ſic non ob. ſ. e. l. ius ēphiteoticū. que dicit preſtationem canonis nō preſcribi tpe vetuſto. q2 non .xxx. annis vt ibi. ſed .xl. ſic vt hic. ❡ In tex. ibi vel locoꝝ. no. cōtra tēpu. etiā cōtra tēpla ꝑſcribi ſpacio .xl. annoꝝ. Sed hoc eſt veꝝ. ſed hec iura in quolꝫ tēplo. ſed hodie falleret in romana eccl'ia. vt in aut. quas actiones τ in cor. vnde ſumit̄. Item hoc eſt veꝝ in rebus ēphiteoticis temploꝝ aliq̄ñ vt. ſ. ne rei dñice vl' tēploꝝ.
2 ❡ In tex. ibi corporalis. not. ꝙ dicit corꝑalis. τ. j. ſubiūgitur iugis poſſeſſionis. Et ſic apparet ꝙ hic loquat̄ de
a corporali poſſeſſione[a] τ appellant hic corporalē naturalem admixtā cū ciuili. qḋ apparet: q2 ex ea reſultat ꝑſcriptio vt hic cū ex ſola naturali nō poſſit reſultare. vt. l. acquirit̄. in fi. ff. de acq̄. re. do. Tñ nō videt̄ ꝟa doctrina dicentiū ꝙ poſſeſſio corꝑalis eſt illa q̄ parit effectū' dñij. i. acquiſitionē fructus. nā hic erat corporalis poſſeſſio. et tñ parit effectū dñij. τ iō dicas ꝑut glo. dicūt ꝙ nō acq̄ritur poſſeſſio corꝑalis ſeꝑata a naturali. Sed quadru-
b plex eſt poſſeſſio[b] ſcꝫ naturalis τ ciuilis. ❡ In text. ibi
3 hoc etiā ꝑ hūc verſiculū ꝑꝫ ꝙ prediū dñicum vel tēploꝝ etiā ex ꝑncipis bñficio nō alienat̄ cū pacto ne canō ſoluat̄. Et expreſſius ꝓbatur. j. de fun. rei pri. niſi tale bene-
4 ficiū ſpacio .xl. annoꝝ ſit cōfirmatū vt hic. ❡ Et aduerte bñ q2 ꝙ non ſoluat̄ canō nō preſcribit̄ ſpacio .xl. an. niſi duob' cōcurrentib'. Primo ꝙ poſſidens acq̄ſiuerit rē cū titulo. Scḋo ꝙ tpe acq̄ſitionis imperator cōſenſerit ꝙ canon nō ſoluat̄. nā ſi poſt acquiſitū prediū tale bñficium cōcederet̄ tūc preſcriptio .xl. annoꝝ non ꝓdeſſet. vt not. hic glo. Bar. doctor egregi'. ❡ In text. ibi ſaltu. i. paſcuo. temploꝝ. i. eccl'iaꝝ. agonetici. i. labore colentiū fertiles factos. Dy. publico. i. a republica. formidare. i. timere. ❡ Hic etiā incipit ſcḋs caſus adijciendo. i. addēdo aliū caſum. dēpto. i. remiſſo. datos. i. cōceſſos. a principe adempti. i. remiſſi. proflagitari. i. ab eis aduocari.
5 ❡ Not. ꝙ dñiū rei patrimonialis preſcribit̄ ſpacio .xl. annoꝝ nō longo tpe. ſic cōtrariū vbi. ſ. ne rei dotalis vl' tēploꝝ. per totū. Cōtra aūt priuatū preſcribit̄ minori tēpore. qḋ dic vt. ſ. de oī agro deſerto. l. q̄ agros. τ. l. q̄ locorum. Item not. ꝙ lꝫ preſcribat̄ dñium rei pr̄imonialis nō tñ ſolutio cautionis vel tributi. vt. ſ. de preſcrip. xxx. annoꝝ. l. cōparuit. Et ſic collige ar. ꝙ nō preſcribit̄ iuri vel ſeruiciū feudi. vt in. l. cōparuit. ❡ Itē not. de continuatione poſſeſſionis vt hic τ plene. ff. de acquirē. poſſ.
6 in. l. pōponius. ❡ In vltimo dicto no. ꝙ lꝫ ad ꝑſcriptionem dñij rei pr̄imonialis vnū ſufficiat. ſ. preſcriptio ſola vt eſt dictū. in ꝑſcriptione tñ cautionis ſunt duo neceſſaria. ſ. ꝑſcriptio τ ꝯceſſio quoꝝ alteꝝ ꝑ ſe nō ſufficit ꝯcor. ff. de adop. l. poſt mortē. ſ. de teſta. ſamus. ff. de trāſact. cū hñ. §. ſi ꝑtor. cū multis ſili. τ. de iti. actuq; pri. l. iij. §. ꝟ autē. cū ſili. An. de materia hui' no. plene ꝑ glo. τ Dy. dicta. l. cōparuit. C. de ꝑſcrip. xxx. vel .xl. an. Et ꝑ ſpe. in ti. de loca. §. nūc ꝟo aliq̄. ꝟſi. xl. τ. ꝟſi. ſequētibus.

[a] ❡ Loquitur de corporali poſſeſſione q̄ eſt apō emphiteotā. Ut not. bar. in. l. ſi vt certo. §. ſi duo bus in vlt. ꝟſi. ff. cōmo. glo. τ idem bar. in. l. iij. §. ex cōtrario. ff. col. iiij. in fi. ff. de acq̄. poſſeſ. bal. in l. j. ſ. cōmu. de vſucap. ſpe. in ti. de emp. et vendi. §. j. ꝟſi. ad euidentiā paulopoſt pn. τ alex. pleniſſ. in alle. §. ex cōtrario.

[b] ❡ Duplex eſt poſſeſſio. Ego dicerē eſſe triplicē adde doc. pred. duab' ci ſubtiliſſimam vt not. glo. l. l. ſtipulatio iſta. §. hi q̄. ff. de ver. ob. τ in. l. j. ff. de acqui. poſſeſſ. Et aliā trimēbrē poſſeſſionis. partitionem vide per glo. in. §. quod autē. inſti. de vſu.

❡ De mancipijs τ colonis patrimonialium τ ſaltuenſiū τ ēphiteoticoꝝ fundoꝝ. Rubrica.

❡ Uiſum eſt. ſ. de fundis τ ſaltib' ſeu paſcuis in ēphiteoſim cōceſſis τ locatis. nūc videndū eſt de ꝑſonis q̄b' cōcedunt̄ in ēphiteoſim vel locatis τ de colonis τ mācipijs ꝑ quos gubernant̄ τ colant̄ et in eis morant̄. ita de ipſis predijs τ ꝑſonis dicat̄. τ ſic de vtriſq; vt in eis nihil ignoretur. ſm Odoffredum.

Emphiteotecarios. Cū predia cuiuſdā ville fiſcus locaſſet ꝑ certa mercede in pecunia cōſtituta τ ea ꝑdia poſtea in ēphiteoſim alteri ꝯceſſiſſet τ dicti coloni ſic volebāt oēs agros vſurpare τ illos q̄s nullis culturis erudierāt τ nil dicto ēphiteote relinq̄rent. quare. l. iſta dicit ꝙ illa poſſit vſurpare q̄ cultura ꝓpa addiderunt vt vineas τ oliueta. fontes ꝟo aquaꝝ nō niſi q̄tuꝫ ſufficit ad irrigationem agroꝝ. reliqua ꝟo ſint ipoꝝ ēphiteotarū. h. d. An.
1 ❡ Et ſic vr̄ hic caſus ꝙ ſi dñs ville vel caſtri locauit cultorib' territoriū ſeu ꝑdia alicui' ville nō videant̄ venire alia loca ſilueſtria ad culturā penit' inhabilia nec illa q̄ non ſunt cōſueta culturari nec fontes nec riui aquaꝝ ni-
2 ſi inq̄tum aq̄ eſt expediēs ad culturā. ❡ In text. ibi q̄s nullis culturis erudierūt. no. directe text. ꝯ colonos q̄ faciunt culturari arbores vel vineas vel arare terras ꝑ ineruditos cultura. nā ſi predia ꝑ hoc ſunt effecta deterio-
c ra tenent̄ dñis[c] q2 imputat̄ eis cur ineruditos ad culturam
3 admiſerūt. Bar. ❡ Not. ex. l. iſta ꝙ ꝑnceps nō vult derogare ēphiteotis nec coꝝ ius ꝑmittit vſurpare ſic. ſ. de oī agro deſer. l. q̄cūq;. de paſcuis pu. l. fi. de ꝑdi. ſpe. offe. l. quotiēs. Nō ob. l. ēptorē. ſ. loca. τ ibi not. Et etiā pōt eſſe ꝙ aliq̄ fundi fiſcales fuerint ꝑmo locati τ poſtea fuerint alia bona ibidē cōtigua in ēphiteoſim data vt ſunt
4 nemora prata τ ſilua. ❡ Et facit. l. iſta in fi. ꝙ ſi dñs cōceſſit ſubditis vſum τ ſpletā in nemore ſuo ꝙ poſtea etiā hoc poſſit cōcedere hoībus alterius caſtri. ❡ In ꝯ̄riū tñ facit. ſ. de ſeruitu. l. aquā. τ. ff. de aq̄ plu. ar. l. in cōcedendo. ❡ Sed diſtingue aut tale mun' pōt ſufficere oībus ꝙ tūc valeat cōceſſio. alr̄ ꝙ nō valeat in preiudiciū ſubditoꝝ q̄bus ꝑus cōceſſerat. ꝓ quo facit. ff. de aq̄ q̄ti. τ eſti. l. lucio. τ ḋ fun. ru. ꝑ. l. ij. §. ſi aq̄duct'. τ. §. ſe. rebuf.

Si dñs ville vel caſtri locauit cultoribus territoriū ſeu ꝑdia alicuius ville non veniunt alia loca ſilueſtria ad culturaꝫ penitus inhabilia.

[c] ❡ Tenentur dominus. Adde bald. in. l. non ideo. l. j. col. ꝟ. et nota ꝙ lex. ſ. de acci. bar. in. l. ſi merces. §. cōductor. ff. locati τ in. l. ij. ff. de an. lega.

Libertates. Colonus ſimplex mancipijs fundorum patrimonialiū libertatem preſtare nō pōt τ ſi preſtiterit non tenet. quia non eſt dominus ſecus in emphiteota qui poteſt vt. ſ. ti. j. l. poſſeſſores. An. τ Iaco. rebuffi.

Cognouimus. Emptor fundi pr̄imonialis tenetur ſtare colono quē ſi expulerit poſſeſſio-
1 ne priuat̄. h. d. ❡ Et no. ꝙ emēs a fiſco vel in ēphiteoſim accipiens rem tenet̄ ſtare fiſcali colono. Et eſt rō ne colon' fiſcalis habeat recurſum cōtra fiſcū vt hic no. quare ſec' eſt in ēptore priuati. Bar. de q̄ ꝑ glo. τ Cy. in. l. ēptorē. in glo. alle.

Emēs a fiſco vel in emphiteoſim accipiens rem tenet̄ ſtare fiſcali colono ſecus in emptore. priuati.

Sēper. Coloni patrimonialiū fundoꝝ ſi relicta cultura. ꝯ aliquā militiā conuolauerit: ſunt ad cōditionē agri τ ꝓpam culturā reuocādi. τ ad hoc facit qḋ dixi. j. de cohorta. l. ſi q̄s cohortalis. Scḋo dr̄ ꝙ veteran' honeſte vel cū militie ſacro ſolut' ſub. q̄ primo fuerat aſcriptus nō oꝫ ad agriculturā reduci. q2 tela. i. arma milita-
1 ria nō dꝫt in vſum vomerꝫ τ ligonis ꝯuerti. ❡ Et not. ꝯ milites nr̄i tpis q̄ dant operā culture agroꝝ τ litib' q̄b' plus ſe iplicāt q̄ factis armoꝝ τ defenſioni reipu. iuxta ea q̄ no. in. l. pe. ff. ex q̄. cau. ma. ſm An. τ doct. Itē fallit lex in militib' q̄bus eſt arare ꝑmiſſum vt. l. agros. ſ. de fundis limitro. Bar. ❡ No. ex. l. iſta ꝯ multos milites delinquētes facta militaria τ ſe dedicātes alijs negocijs nō militantib'. τ etiaꝫ ꝯ doctores τ magr̄os q̄ derelicta lectura ſe dedicāt alijs negocijs dehoneſtando ſanctiſſimi ac nobiliſſimi iuris ſciam iuxta. l. j. §. ꝓinde. ff. de var. τ extraor. cog. τ etiā ꝯ ſacerdotes exercētes vilia miniſteria in dedec' ordinis clericalis vt in. c. j. ex. de vi. et ho. cleri. li. vj. cum cōcor. Iaco. rebuffi.

❡ De fugitiuis colonis patrimonialibus τ ēphiteoticis ſaltuenſibus. Rubrica.

❡ Uiſum eſt. ſ. de colonis τ mācipijs pr̄imonialibus τ ēphiteoticis verū q2 tales coloni q̄nq; fugiūt culturam relinquēdo. idcirco videnduꝫ eſt de ipſis fugitiuis colonis q̄d iuris ſit τ qualiter debeāt reduci ad culturā.

Quicunq;. Quidā colonus pr̄imonialis cui' pr̄ τ auus culture pr̄imonialiū fundoꝝ fuerant aſtricti tranſtulit ſe ad aliquā militiam vel officiū τ ſtipendia recepit dr̄ ꝙ nō ꝓſunt ei pcepta ſtipēdia quin ad culturā agroꝝ re-
1 uocet̄. h. d. An. ❡ No. l. optimā ꝯ ruſticos q̄ filios ſuos a paruitate ponūt cū magiſtratib' q̄ ſunt oīmodo ad ſtatum priſtinū reuocādi. ❡ Itē no. ꝙ filij. ſequunt̄ ꝯditionem ſui pr̄is ſic. l. exēplo. q̄nq; tñ ſequunt̄ ꝯditionē ma-
2 ternā. ſ. de muni. leg. l. hñ q̄. τ. ff. ad munici. l. j. ❡ Itē no.

ꝙ qs nō dꝫ ſuū offm̄ relinq̄re ꝯcor.ꝟ.de metal.l.cū pat.

Quiſquis. Suſcipiens vel occultans colonum patrimonialem compellere ipſum reſtituere ⁊ pena hic inſerta punietur. hoc dicit Bar.

Cuiuſcūq̄. Coloni patrimoniales q̄ aufugerunt nullo ob. p̄ncipis reſcripto ſunt reuertēdi ad iudiciū preſidis puīcie vt culture reſtituanť agroꝝ. cōcor.ꝟ.e.l.j.⁊ no. caſum in quo reſcriptū ⁊ dixi.ꝟ.de pe.bo.ſubla.l.j.an.

1 ¶ In tex. in fi. ibi mittenť. vt eos reſtitui faciant culture p̄ſtine agroꝝ ſm̄ Duliū ⁊ an. ¶ Hec.l. facit in arg. ꝙ ſi aliq̄ reqrať ꝑ iudicē vt ſibi remittať rōne criminis ꝙ hoc facere debeat iudex ſine aliquali informatione vel

a appriſa[a] ⁊ ita no.iij.q.vj.c.j. circa mediū magne glo. ⁊ ff. de nox.l.ſi. ¶ Sed vť ꝙ nō debeat hoc fieri ſine informatione vt in auť. de māda. p̄n.§.ſꝫ etiā.ff.de cu. reoꝝ. l.non eſt dubium.⁊ de hoc no.ꝑ Jo.car.di.extra de fo. cōpe.c.romana.§.ꝯtrahentes. Et dic circa hoc ꝙ ſummaria informatio dꝫ fieri ⁊ oſtēdi. ſed ſolēnis inquiſitio non requiritur. et facit ad premiſſa.ꝟ.de agri. et cenſi.l. omnes profugi. Ja. rebuffi.

¶ De collatione fundorum patrimonialium et emphiteotecariorum. Rubrica.

¶ Viſum eſt.ꝟ.ti.ij.de fundis p̄rimonialib⁹.⁊.ꝟ.ti.j.de colonis ⁊ pſonis q̄ culture ipſoꝝ inſiſtere debēt. nunc videndum eſt an coloni ⁊ emphiteote ad aliqua alia poſſint aſtringi. Jaco. rebuffi.

Emphiteoticam. Lꝫ ēphiteote fundoꝝ p̄rimonialiū a muneribus extraordinalibus ſint imunes a refectione tn̄ viarū

1 nō ſunt excuſati. h.d. bar. ¶ No. ēphiteotas p̄rimonialiū fundoꝝ nō teneri ad extraordinaria munera. concor.j.l.

2 pri. ¶ Scdo no. neminē debere excu

b ſari a cōtributione refectionis viaꝝ[b] cōcor. C. de ſacroſan.ec.l.ad inſtructionē.⁊.j.de fundis rei priua.l.abſit.

3 ⁊.ꝟ.de opi.pu.l.ad port⁹. ¶ Tertio no. neminē debere excuſari ab eo qd̄ cōiter oībus ꝓfuturū eſt. Et rō eſt: qꝛ vtilitas publica preferēda eſt p̄uate. vt hic in fi. ⁊.ꝟ.qui. mu.vel p̄.ne.li.ſe excu.l.j.et fi.⁊.ꝟ.vt ne.lice. ab ēpt.ſpe. ſe excu.l.j.⁊.ꝟ.ꝺ naui. nō excu.l.iubem⁹ nullā. ¶ Et hec faciūt ꝯ nobiles monetarios ⁊ alios p̄uilegiatos qui conanť ſe ſubtrahere a ſubſidijs ⁊ focagijs ipoſitis ꝑ ſoluendis ſtipēdijs deputatis gentib⁹ armoꝝ ꝑ defenſiōe patrie ab inimicis ⁊ a latrūculis patriā deuaſtantibus. nā cū p̄miſſa iponenť ꝑ defenſione oīm ⁊ patrie ⁊ reipu. qd̄ etiā redūdat ad vtilitatē ipoꝝ ꝙ nō poſſint ſe ab his excuſare. de q̄ plene ſcripſi dicta.l.j.ꝟ. vt nemini lice. in empt. ſpe. ſe excu.li.x. de reparatione viarū ſcripſi.ꝟ.de imu.ne.conce.l.ij. ¶ De officiarijs an teneanť ſoluere collectas in.l.ij. eiuſdē ti. de imu.ne.ꝯce. ⁊ tetigi in.l.precepit.ꝟ.de cano. lar.ti. de cōſulib⁹ an ſint excuſati a collectis ſcripſi in.l.actores.ꝟ.de exact.tri. faciūt ēt p̄miſſa cōtra clericos in caſu talis neceſſitatis eminentis. de q̄ plene ſcripſi in.l.ſi diuina dom⁹.ꝟ.de exac.tri. quare hic non repilogo. Jaco. rebuffi.

Patrimoniales. Poſſeſſor fundi p̄rimonialis extraordina. muneribus grauari non dꝫ necetiā ꝑ capitib⁹ in fundo cōſtitutis dimidiam vel tertiā partē auri preſtare teneť. ſatis eni eſt ꝙ ordinariā collectā ſiue in auro ſiue in frumēto. canon ille cōſiſtat preſtare cogať. ⁊ qui

1 cōtra facere tēptauerit puniať. h.d. ſm̄ Duliū. ¶ Nota p̄rimonialiū fundoꝝ poſſeſſores ad extraordinaria munera cogēdos nō eē. vt.ꝟ.l.pri. Dulc⁹. ¶ Itē no. ꝙ emphiteote p̄ncipis nō debēt ꝑ munerib⁹ extraordinarijs fatigari ⁊ ſic qs nō dꝫ duplici onere ꝑgrauari qd̄ multū facit in vineis ꝑ quaꝝ fructu ſeu vino ſoluiť quartū p̄ncipi ⁊ etiā ſaline ꝑ quaꝝ etiā fructu ſoluiť certa quota p̄ncipi debeāt eē imunes a ſolutione aliaꝝ indictionū vt pꝫ hic in ꝟ.cū eodē.⁊ recitatū.ꝟ.de excu.mu.l.p̄uate.⁊ etiā bn̄ facit.l.eudenť.j.e.ti.⁊.ꝟ.vt ruſti. ad nullū offi. deuo. l.j.⁊ h.niſi immineret tanta neceſſitas de q̄ loquiť.l.j.ꝟ.vt ne. in ēpt. ſpe.li.ſe excu.l.j.⁊.fi.ꝟ.q̄.mu. vel p̄ſta.ne.li.ſe excu.li.x. qd̄ cōitates male ſeruāt q̄ in taxatione taliarū deberēt releuare res ſubiectas alijs onerib⁹ vt h ⁊ iuribus.ꝟ.all. iſcta.l.pri.j. cōtra aūt ad ea q̄ ꝑ principē mandanť fieri ⁊ ſolui hr̄e hodie cū ſit.l. annata in terris in auť. de ꝯſu. ad fi. ⁊ habem⁹ p̄ſumere ⁊ tenere ꝙ oia tn̄ iuſta cū faciat vt no. plene ꝑ Cy. in.l. reſcripta. C. de princ. ipera. offeren. Jaco. rebuffi.

Omnes. Emphiteota fūdi p̄rimonialis ſi inſolidū poſſidet vel ꝑ pte dꝫ agnoſcere mūera ptinentia ad dictos fundos. h.d. ¶ Not. ꝙ dicat

1 tex. ptinentiū qꝛ teneť ad ordinaria vt.ꝟ.l.pri. ⁊.l.j. ¶ Scdo no. ꝙ qs teneť ſubire mūera ꝑ vires p̄rimonij vt h ꝯcordātie ſunt in glo. facit ēt.ꝟ.de āno. ⁊ tri.

2 l. indictiones. bar. ¶ Itē no. h verbū ptinētiū qd̄ verbū denotat partē ⁊ ius quā ⁊ qd̄ qs hꝫ in re. qd̄ ꝓdeſt ſcire illis q̄ exponūt clamores ad vires parui ſigilli ꝑ iure ad eos ptinēre ꝙ nō debeāt ſuccūbere licꝫ tn̄ iuſtificēt ptez ad eos ptinētē. vt h ⁊ iurib⁹ h alle. de q̄ ꝟbo hr̄ mētio i.l. verbū illud ptinere. ff. de ꝟb. ſig. ⁊.l. luci⁹.§. filiā. de le.ij. ⁊.l. fideicō.§. ſi. de leg.iij. ⁊ in.l.j. C. de pact. iure empt. et vendi. ⁊ comp. cum ſimili. Ja. rebuffi.

Pr̄ecauit. In tex. ibi aſſignēt.i. ſoluāt eodē die.

1 ¶ No. hūc tex. ꝙ ſi creditor renuat facere inſtrumentū ſolutiōis ptis debiti quouſq̄ totū ſibi

c ſolutū fuerit. ꝙ cōpellať[c] ¶ Beſtiā.i. volēti caſus ēphiteota fūdi p̄rimonialis pōt annuū canonē ſoluere īfra annū qn̄ velit ⁊ q̄tū velit q̄lꝫ vice dūmō nō āpli⁹ q̄ꝫ trib⁹ vicib⁹ totā pēſionē ſoluat. Itē ꝙ vſq̄ ad dimidiā ianuarij tota pēſio ſit ſoluta. ⁊ ſi rōnalis talē pēſionē nolit recipe aut apochā facere poſſeſſori parato ſoluere a poſſeſſore vł ei⁹ paratore ꝑ teſtatiōe p̄miſſa de of

2 ficiali ſumeť vindicta. ⁊ ēt cōſuleť poſſeſſori. h.d. ¶ In fi. tex. ibi ꝯſultū vt nō incidāt res in cōmiſſuꝫ. al's ſec⁹.ꝟ. de fundis p̄ri.l. fundi. not. ex hac.l. ꝙ pticularis ſolutio admittiť de q̄ dic vt.l. qdā eſtimauerunt. ff. ſi certum pe. ¶ Scdo no. tex. dū dicit q̄tū habuerit ⁊c. nāvť tex. ꝙ ſi ēphiteota volēs ſibi ꝓuidere ne ob canonē ſolutū res incidat in cōmiſſū vel ſoluere ꝑ plurib⁹ ānis futuri qd̄ poſſit qd̄ tenet ſpe. ꝑ iſtā.l. i ti. de loca.§. nūc aliq̄.ꝟ.xxxij. di

d cit tn̄ ꝙ ſi ēt nō vult recipe nō cogiť[d] vt no. ipſe in dicto §.ꝟ.xxxiij. ⁊ ꝑ Martinū de fano. in tract. de iur. ēphiteotico in.x.q. ⁊.l. cū q̄.al's iubem⁹. ff. de an. le. ꝑ doc. in.l.ij. in fi. de iur. ēphiteo. ⁊ vide qd̄ ipi notāt in.c. ſi certū ānis.

3 ꝟ. de pac. ¶ Tertio ꝑ hāc.l. ⁊ glo. ꝙ eſt ēphiteota ſꝫ nō eſt actū q̄ tpe ſoluať pēſio pōt ſoluere ꝑ tres vices i āno Ita no.ꝟ. de iur. ēphi.l.ij.§. vel pena. qd̄ ēt tꝫ ſpe. i dicto §.ꝟ.lxxxviij. Vel ſi vis tenere ꝯriū. Vide ad hāc.l. vt no.

4 glo. in.d.l. qdā eſtimauerūt. ¶ Quero i q̄ eſt ꝯſultū poſſeſſori ꝑ hui⁹.l. preſtationē dicvt res nō incidat in ꝯmiſ

5 ſum vt dicit ſup tex. ¶ Itē iſte tex. ibi vel ſi morā fecit in cyrographo ⁊ ſic facit ꝙ notari⁹ cogiť facere inſtrm̄ vt h de q̄.ꝟ. ne qs li. inui⁹ ⁊c.l.j. ⁊ ibi no. lꝫ q̄ſq̄ notari⁹ excuſeť ꝓpter multitudinē actuū vt in auť. de tabellio. circa mediū. colla. iiij. Ray. Ja. rebuffi.

Per odes. In text. ibi. p̄rimonialiū.l. p̄ncipis canō.i. cēſus annu⁹ diŕigať .i. mittať caſus ꝓſides dūt ꝑ ſingľas ꝓuīcias canō publicū exigere exactū ad erariū deſtinare. hec pſūt ad alios viſus cōuertere pena ꝯfacientib⁹ imi

1 nente. h.d. cōcor. ſunt in glo. ¶ No. tex. in fi. ibi niſi maluerint. nā vť h tex. ꝙ in maleficio ſit naturalis oblatio. cū h dicať maluerit. ⁊ ſic ieſt ꝯſenſ⁹ a q̄ cauſať naturalis oblatio facit.l.j.§. beſtias. ff. ꝺ iureiur. ⁊ ēt tex. i auť. ꝺ nō alie.§. qꝛ ꝟo. ⁊ ibi ꝑ Ja. de bellouiſu. tibi dixi bar. ¶ Et no. hāc.l. ꝯ theſaurarios differentes tradere pecunias ſue recepte qb⁹ eſt h mādatū ꝑ ſupiorē q̄ſq̄ cū ꝓprij cōmodi. Itē cū h tex. in fi. dicat grauiſſima ſeueritate pōt intelligi de pena deportationis ⁊ ꝯfiſcationis bonoꝝ vt no.ꝟ. de nauicula.l. q̄ fiſcales. ⁊.e.ti.l. ſi. ⁊ ꝑ h.ꝟ. de hijs q̄ expu. colle. pecu. acce.l.ij. Ja. rebuffi.

¶ De fundis rei priuate ⁊ ſaltib⁹ diuine dom⁹. Rub.

¶ Viſum eſt de fundis p̄rimonialib⁹ ⁊ de collatione ac ſolutione

a ¶ Sine aliquali informatione vel appriſa. An iudex requiſitus ad mandatum iudicis requirentis teneať remittere criminoſum ſine aliquali informatione vide glo. in cle. paſtoralis ſuper verbo de more et ibi car di. in.§. denique in fi. de re iud. vbi tenet cum iſto in fi. bul. l. ꝙ debeat aliqualis et ſummaria cognitio fieri ſi delinquenti idē no. bal. in addi. ad ſpe. in ti. de cō pe. in. ade. in ver. malefactor de quo vide etiā qd̄ notam in apoſtil. ad panor. c. paſtoralis.§. preterea nu.vij. in ꝟſi. remiſſio extra de fo. compe. vbi an. q̄n et quo iure in criminalibus habeat locum remiſſio.

b ¶ Refectionis viarū. Adde iſtum in.l. ꝑ bit hiniam nu. j. quod ibi notaui in apoſtil. ad ipſum in.ꝟ. de ſacroſan. eccle.ꝟ. ꝺ immu. nemini conce. li.x. et guil. de cūg. in.l. ad inſtructiones in prin. in ꝟſi. in via publica reficienda.ꝟ. de ſacroſan. eccl.

De verbo pertinere quid ꝓdeſt illis q̄ exponunt clamorem ad vires parui ſigilli ꝑ iure ad eos ptinente.

c ¶ Quod cōpellatur. No. tex. ꝙ ſi creditor renuat facere inſtrumentum ſolutionis partis debiti quouſq; totū ſibi ſolutum fuerit ꝙ cōpellať de quo vide ſa.y. et doct. in.l. cū a quo.ꝟ. ꝺ ſol. lanfrā. ꝺ oꝛis. in.l. ſoluto.§.j. ff. ſol. ma. bar. in.l. plures.ꝟ. de fide inſtru. ⁊ pau. de caſt. conſi.j.

d ¶ Non cogiť. Adde bal. plene in.l. plures in fi. inſtru. not. in.l. iter ſtipulantē.§. inter incertā ꝺ ver. ob. et in addi. ad ſpe. in ti. de loca ꝟ. pōt ſolui poſt tpm.ꝟ. ſi. vbi dicit poſſe ſolui ꝑ xiiij. annis domino volente plenius no. idē bal. in.l.ij. i vlt. col. ꝟ. de iure ēphiteo. ⁊ alex. in.l. q̄ rome in p̄n. col. iij.ꝟ. ꝺ ver. ob. quod tn̄ limitabis niſi ei facit inſtrumētum in quo recognoſcas eū dn̄i ꝑ toto tpe ꝑ quo vult ei ſoluere qꝛ tūc eo invito poſſet ei ſoluere pro mi'tis ānis ſm̄ bar. in.l. cū qui. ff. ꝺ annis lega bal. in.l. ſi quis argentum de dona. et in.l. filiuſfa.§. diuus. ff. de lega.ij. ⁊ alex. in.l. ſi pupillo.§. ſi qs doli. ff. de ver. ob. ⁊ bal. le.l. qui rome.

ſolutione canonū cōſidē. nūc vidēdum eſt de fundis rei ſeruate. i. fiſcales q̄ ꝓp̄e p̄ncipꝫ offr vt h̄ in glo. dz. rebuſ.

V Niuerſi. Ab emente rem a fiſco non poteſt res annotari: ſed perpetuo penes ipſum et eius ſucceſſores debet res ꝑmanere. hoc dicit Bar. de fiſco. l. a fiſco. ¶ No. rem vendi tam a fiſco nō eē reuocādā. ꝯcoꝛ. ſunt i glo.

H Is quoqꝫ. Volentes predia rei priuate in ēphiteoſim accipere debēt preſidē adire. daf tn̄ noīe pēſionis dari eſt conſuetum ⁊ q̄ſtū tpe cōceſſionis dabaf ⁊ ſi accipiēs debitū canonē nō ſoluerit abſqꝫ dilatione cogēdus eſt ſoluere. Item ſi res induſtria poſſeſſoꝛis melioꝛata eſt nō eſt pēſio augmentanda. Si tn̄ ille q̄ accepit in ēphiteoſim nō ſit ſoluēdo ad aliū idoneū ſunt danda predia eodē iure trāſferenda q̄ ſunt penes primū. nō tn̄ tenef nouus poſſeſſoꝛ ad reliquas penſiones in quarū ſolutione ꝓmus ceſſauit. h. d.

1 ¶ Not. hic ꝙ augmētata re cēſuali nō dꝫ cēſus augmētari. Bar. ⁊ S. de paſcu. pu. l. j. qđ intellige qñ augmētatur cura ⁊ cultura poſſeſſoꝛis vt h̄ in t̄x. vt ſi qđ ad idē. S. de ꝑdijs naui. l. ij. ⁊ eſt rō ne doleāt diligētes vt. S. de albu. ⁊ pallu. l. fi. Si v̄o augmētef ex alia cā dic vt no. ex̄ de
2 cēſi. c. ꝓhibem⁹. ¶ Scđo no. tex. in t̄x. ſi qđ aūt. ꝙ debitoꝛ fiſcalis dꝫ ſūmarie ⁊ abſqꝫ aliq̄ dilatione exigi vt h̄. ⁊ S. ð exac. tri. l. ij. ⁊ ff. ad. l. iul. pecu. l. ſacrilegij. i fi. in aut. vt iudi. ſine quoqꝫ ſuf. §. opꝫ. ⁊ S. de cōue. debi. fiſca. l. pe.
3 ſm vnū modū intelligēdi. ⁊ ibi dixi. ¶ Tertio no. in fi. l. ꝙ accipiēs reꝫ ēphiteotam vel tributariā ab officiali p̄n cipis nō tenef ad canonē ſeu tributa p̄terita vt h̄ ad idē lex q̄cūqꝫ. t̄x. ceteri. S. de oī agro deſer. ⁊ l. locoꝝ. in fi. e. ti. Sed ad illđ opp. de leg. l. iperatoꝛes. ff. de publica. glo. dat plures ſo. v̄itas eſt ꝙ hic accepit in ēphiteota ſe ab officiali p̄ncipis ibi a p̄uato vt plene no. S. de fid. iſtru. ⁊ iure haſte fi. l. fi. li. x. ⁊ ibi dixi. ⁊ ff. de cēſi. l. pe. Bar.

An recipiens rem ab officiali teneatur ad preterita onera.

C Vicūqꝫ. Habens fundū a p̄ncipe iure ēptionis ad certū p̄ciū vel iure emphiteoſis vel ꝯditionis. ſed in aliū trāſfert ⁊ ille ſoluēdo nō ſit aliēnās ipī fiſco tenef. h. d. bar. ¶ In tex. ibi p̄uate. i. fiſcalis vt not. in rubꝛ. perpetuo. i. ēphiteotecario. pēſare. i. ſoluere. ſuccedaneū. i. ſuc
1 ceſſoꝛē. No. ꝙ de mala electione ſubſtituti vł deputati tenef eligēs. ff. de rei vēdi. l. vtiqꝫ. §. culpa. cū ibi no. ⁊ S. de cōdi. in pu. hoꝛreis. l. ij. ff. ꝓ ſocio. l. de illo. cū ſiͫ. Dulius. Qđ facit ꝯ inſtituētes reuderios ⁊ leuatoꝛes aliqꝝ redditū vt teneanf ſi electi nō ſint ſoluendo vt hic. ⁊ iurib⁹. S. alł. ⁊ S. de p̄iculo noia. l. j. cū mł'tis ſiͫ. Ia. rebuſ.

1 V Niuerſi. Duobus mōis intellige. Primo ſi tēpla h̄n̄t aliq̄ ꝑdia p̄rimonialia ad ēphiteoſim ab iperatoꝛe ꝑ rōnales defendanf ſpāli ſtudio dicta ꝑdia ⁊ mercedes exigenf a tēplis. Scđo loquif de ꝑdijs tēploꝝ q̄ ꝑtinent ad curā rōnaliſ vt non vexenf ab aliq̄ extraoꝛdinario. vt in aut. de act. tit. §. ad hec ſcim⁹ ⁊ ēt mercedes tēplis debite exigentur ꝑ eos.
2 ¶ No. arg. ꝓ eccleſiaſtica re pōt cognoſcere p̄nceps: qꝛ peculiari ſtudio p̄ncipis dꝫ defendi res eccłe. ⁊ ar. l. multis eſt incognitū. ⁊ q̄ñqꝫ clerici eligūt foꝛū p̄ncipis vł alterius dicit ꝙ h̄ faciūt ad inſtar minoꝝ. nā minoꝛib⁹ eqparanf. vt i. l. inf diuinū. ſꝫ ſilitudo iuenif in reſtitutiōe. vt ex̄ de reſti. in inte. nō in foꝛi electiōe. p̄terea nō qꝛ minoꝛ eligit foꝛum ſed pupill⁹ tm̄ vt in titu. qñ ipera. inter pu. ⁊ vi. An. Iaco. rebuffi doctoꝛ.

T Ius. Qui ſubtrahit aquā pub. agroꝝ pub. irrigationib⁹ deputatā. qꝛ ꝑ h̄ fertilitas fundoꝝ pub. deſtituif infertilitas ꝓuocaf tenef reſtituere ad p̄ſtinū ſtatū nullo⁹ tpis ꝑſcriptiōe ob. de q̄ dic plene vt. S. de aq̄ducta. l. decernim⁹. in p̄nc. An.
1 ¶ No. ex. l. iſta ſitim eſſe aridā. Itē no. caſuꝫ in q̄ nulla preſcriptio obijci pōt. Dulius. de q̄ no. ꝑ glo. ⁊ doc. S. de preſcrip. xxx. vel. xl. an. l. oīa. Ia. rebuffi.

E Um q̄. Si colonus public⁹ vł p̄uat⁹ ſeu cenſit⁹ alicui curie ꝑ. xxx. an. ſeruierit nec ꝑ rēpu. nec ꝑ
1 p̄uatā a curia poterit reuocari. ¶ No. ad h̄ ꝙ ꝑſcribaf ſpacio. xxx. an. colon⁹ cēſit⁹ pub. vel p̄uat⁹ tātū ſunt neceſſaria vt ꝑ aliū nō ſeruiāt ſolo. vt. S. de agri. et cēſi. l. cū ſcim⁹. in fi. ⁊ ꝙ ab aliq̄ curia poſſideat. ⁊ h̄ ꝙ nō ſit ſeru⁹ p̄ncipꝫ. vt. S. ne rei do. vł tēpli. l. j. ſi v̄o a nemine poſſideaf ſꝫ ſuit in q̄ſi poſſeſſione libertatis nec ꝑ alium ſeruiuit tūc hꝫ loců ꝑſcriptio. xl. annoꝝ vt. S. de preſcrip. xxx. vel. xl. an. l. omnes. in fi. vbi de hoc. An.

N Emo. Habebat iperatoꝛ aliq̄ ꝑdia ex q̄b⁹ vel ꝑ q̄b⁹ ſoluebat aliquē canonē. palatin⁹ vendidit iſta ꝑdia dēpro canone ⁊ eo pacto vt ēptoꝛ nō teneref ſoluere canonē. ¶ Dicif h̄ p̄mo ꝙ talis vēditio nō valꝫ ⁊ ēptoꝛ q̄ dedit p̄ciū admittit ⁊ fructus reſtituere tenef cōpēſatione. i. reputatiōe ſūptuūꝫ nō admiſſa qđ circa rei melioꝛationem dixerit ſe feciſſe. ¶ Scđo dꝛ ꝙ ēptoꝛ nō poterit ꝑſcribere niſi ſpacio. xl. ānoꝝ. ¶ Tertio punif palatin⁹. q̄rto dꝛ h̄ reſcriptū p̄n
1 cipis nō valere. h. d. ¶ No. in p̄mo dicto cū aliqs emit ꝯ interdictū. l. nō valꝫ vēditio ⁊ p̄ciū amittit. ⁊ qđ eſt miſerabile vēditoꝛe vēdicāre vt h̄. ⁊ S. de agri. ⁊ cēſi. l. quēadmodū. ſeđ ſi emeret alienā. qꝛ tūc p̄ciū repetit niſi ſciens emerit q̄ caſu ꝑdit niſi fuerit ſtipulat⁹ vt. S. de euic. l. ſi fū
2 dus. ¶ Scđo no. caſuꝫ in q̄ nō cōpēſaf ſumpt⁹ cū fructibus factꝫ circa melioꝛationē rei. ſeđ ſi eēnt facti circa fruct⁹: qꝛ tūc nullus caſus interuenire poterit ⁊c. vt. ff. ſa.
3 hercı̄ſ. fūdi q̄. in p̄n. ¶ Tertio no. ꝙ ēptoꝛ punif vt h̄ dꝛ ꝙ cū em̄ dēpro canone rē quā fiſc⁹ ab alio in ēphiteoſim hēbat: ſeđ ſi emit a p̄uato ēphiteota eodē pacto ꝙ valꝫ vēditio. Sꝫ pactuꝫ ſolūmō viciaf vt. S. de fun. limi. l. iuſ ēphiteoticū. ⁊. J. de diu. ꝑſcrip. l. pe. ⁊ dic vt ibi dixi. Item no. in ſcđo dicto caſuꝫ in q̄ nō valꝫ ꝑſcriptio lꝫ lōgiſſima ſit. in tributꝫ aūt nec lōgiſſima valꝫ vt in. l. ꝯparuit. ⁊ alij caſ⁹ ſunt. S. ð fun. li. l. fi. ¶ Itē in t̄rio dicto no. ꝙ punif officialis ꝓpf negligētiā qđ dic vt. S. de fun. p̄ri. l. iiij. In vltimo no. caſum in quo non valꝫ reſcriptū qđ dic vt. S. de peti. bono. ſubla. l. fi. An.

Sumptus facti circa melioꝛationē rei nō compēſanf cū fructibus ſeđ ſi ſunt facti circa fructus.

¶ De fundis ⁊ ſaltibus rei oīfice. Rubꝛica

S I q̄s. Qui imittit aīalia in ſaltis. i. in paſcuis p̄ncipis aīalia ꝑdit. ⁊ ꝓcuratoꝛ punif grauiſſime q̄ accepto p̄cio illi imiſſiōi ꝯſētit. an. No. cōſenſuꝫ ꝓcuratoꝛis ⁊ iudicis ſepe eē venalē.
1 vt. S. de decurio. l. ſi q̄d. ¶ Et eſt expꝛeſſuꝫ arg. l. iſta ꝯ caprarios olim ciuitatū q̄ vidēt alienas beſtias i dānis reꝝ cōium vel p̄uatoꝝ ⁊ ſeruitio accepto nō faciūt arcere qđ ſunt grauiſſimo ſupplicio puniēdi vt h̄ ſꝫ duliū. Ia. reb.

Not. contra caprarios omnium ciuitatum q̄ vident alienas beſtias in dannis rerum communium. vel priuatoꝛuꝫ et ſeruitio accepto non faciunt arcere.

S I qua loca. Pone caſuꝫ in terminis. titi⁹ habebat a p̄ncipe circa ꝑdia in emphi. vł ad certum cēſuꝫ ponam⁹ duaꝝ vnciaꝝ auri annuati venit ſeđ ad iperatoꝛē ⁊ mētit⁹ eſt dicēs ꝙ titi⁹ dabat mediā vnciā ⁊ ipe parat⁹ eſt dare vnciā vnā. ⁊ ſic ipatoꝛ ignar⁹ facti ꝯceſſit ſeio: ⁊ occaſione illi⁹ p̄uilegij ſeius occupauit illa ꝑdia ⁊ ꝑ lōgū tp̄s ipe poſſedit ſoluēdū illū cēſum minoꝛatū vel p̄us occupauit ⁊ poſtea ipetrauit reſcriptū dꝛ ꝙ res dꝫ ad p̄mū incenſuꝫ ⁊ p̄mū ēphiteotā redire non ob. reſcripto vel ꝑſcriptione tpis. ⁊ h. d. ¶ No. caſū i q̄ nō valet reſcriptū. Itē q̄ occupat ſolū alteri⁹ ꝑ reſcriptū in poſſeſſione nō defendif in qua ante erat. Ia. rebuffi.

Qui occupat ſoluꝫ alterius per reſcriptuꝫ non defendif in poſſeſſione in qua aū erat

¶ De agricolis ⁊ mancipijs oīficio vel fiſcalibus ſiue rei p̄uate. Rubꝛica.

¶ Viſū eſt. S. de fūdis ⁊ ſaltib⁹ rei oīficet ð colōis fugitiuis veꝝ qꝛ colōi i fūdis rei p̄uate exiſtes vocāf ꝑ ciuitates q̄ñqꝫ ad honoꝛes ⁊ mūera. Io. h̄ fieri h̄ ꝓhibef. ſm odo.

D Ullus. Coloni ⁊ oꝛiginarij p̄ncipꝫ nō dꝫt eligi ad honoꝛes. nā hmōi poſitiōes dꝫt fieri ð floꝛentib⁹ viris ⁊ nō de infirmis. h. d. an. et duli⁹.
1 ¶ Facit h̄. l. ꝙ agricultoꝛes ſeu foſſoꝛes vineaꝝ ⁊ agroꝝ nō dꝫt eligi i ꝯſules alicui⁹ loci vbi ē copia alioꝝ ſapientū: qꝛ indecoꝝ eēt ꝯſulatū tales eē ꝯſules. vt h̄. ⁊. J. de cohar. p̄n. l. ſi cohartalis appitoꝛ. Et ſic eſt indecoꝝ eccłijs eligi minoꝛes ⁊ iuuenes q̄ ſeipſos regere nō pñt vt in. c. indecoꝝ. extra de eta. ⁊ quali. Ia. rebuffi.

C Olonos. Si aliqs colon⁹ rei priuate idone⁹ ad agros colēdos vł ad rōcinia gerēda acceſſerit ad negocia p̄uatoꝝ retrahēd⁹ eſt ⁊ nēo ſuſcipere
1 eū audeat ipoſteꝝ ſm duliuꝫ. ¶ Hec. l. facit ꝯ

mitos religioſos ⁊ donatos ⁊ ſacerdotes q̄ faciūt ſe ma gnos negociatores marie pncipūt nobiliū ⁊ mercatorū nedū ad obtinēdū bñficia ⁊ p̄laturas imo forte qñq; ad adorādū dñias ⁊ manutenēdū ãcillas vt õbeãt retrahi ad eorū eccl'ias ⁊ de h̄ dñt h̄re curā epi ⁊ ceti p̄ſidētes. ex. ne cleri. vel mo. c. ſacerdotib⁹. ⁊. c. ſʒ nec ꝓcuratores. rebuf.

Erui. Si aliqs ſeru⁹ vel colon⁹ vel eorū fili⁹ vel nepos de fundis īperialib⁹ ſecreto diſceſſerit ⁊ aliqd̄ offi̾ij fuerit adept⁹. q2 dʒ eis eniſis deſcin a gi h̄ eſt a militia degradari[a] fm Odo. Et no. ð degradatione alicu⁹ a dignitate cum in ea delinqt. de q̄ ff. ð h̄ijs q̄ no. īfa. l. ij. ⁊. ſ. q̄ mili. po. l. cura. ⁊. l. oēs. rebuf.

X ingenuo. Nat⁹ ex ingenuo ⁊ colona vel ancil la fiſcali ſeu dñica dʒ ſeq̄ originē m̄ris. h. d. No. partū ſeq̄ventrē. vt. l. partū. C. de rei ven. ⁊. ß. de agri. ⁊ cenſi. l. vlti. ⁊ ibi nota. fm Dulium. Ja. rebuffi.

Ominicos. Coloni dñici non debēt cōpelli ad reliquā preſtationem nec eis debent extraor dinarie functiones imponi cum talibus cōtra conſuetudinem onera inferunt. h. d. fm duliū.

Quotiens Si pncepe velit vēdere aliqd̄ ꝑdiū ſuū alicui colonorū ſuorū vēdat vni nō tñ q2 poſſet eē multū ſupb⁹ ⁊ moleſt⁹ ɔſortib⁹ q2 ruſtici ſup biunt cū ditant. q̄re dʒ vēdere pnceps duobus
1 colonis vel trib⁹. h. d. an. ¶ Nota ex. l. iſta. non admitti quēlʒ ad emēdū ſic. ß. ne. lice. ha. metro. l. j. ⁊ l aut. ð coll. §. ſi vo. ¶ Itē no. ꝙ adiectio fieri dʒ vt moleſtia euitet ar. ff. de fideiuſ. l. ſi ſcriñ. in pnc. Itē eſt arg. ꝙ ſi res cōis vēdat pot⁹ dʒ duob⁹ ſocijs vel ɔſortib⁹ vēdi q̄ vni ſolū:
2 ne moleſt⁹ ſit alijs. ¶ Itē eſt ar. ꝙ min⁹ malū eſt p̄ſumē dū de plurib⁹ q̄ de vno. ⁊ q̄ vn⁹ facili⁹ delinqt q̄ plures ar. ß. ð fidei. l. ſi. circa ſi. ⁊ q̄ teſta. fa. po. l. hac ɔſultiſſimu in ſi. in aut. de mona. §. cogitādū. Dul⁹. ¶ In glo. in ſi. ibi dudū. Sol. h̄ eſt ſpāle in colonis fiſcalib⁹ ſeu dñicis: ne vn⁹ fiat moleſt⁹ alijs vt ſic ꝑdia deſerāt. ⁊ ita fiſc⁹ frau daret ꝓpt iſti⁹ malitiā. ar. ff. de rei vēdi. l. in fundo. de q̄ p Cy. glo. ⁊ doc. in. d. l. dudū. ⁊ ſi dicat ꝙ multi difficiliꝰ cōueniūt vt. ff. de liber. vni. l. j. ⁊ de arbi. l. itē ſi vn⁹. §. p̄n cipalit. ⁊ ad trebel. l. q2 poterat. ⁊ ex. de ɔceſ. pbē. c. q2 di uerſitatē. ⁊ cōio pit diſcordiā. ff. de le. ij. l. cū pr. §. dulciſ ſimis. p̄t dici ꝙ ſi difficili⁹ cōſentiāt multi tanto difficili⁹ cōſentiāt vni volēti facere malitias ⁊ iura ſup h̄ ꝓuidēt volētib⁹ diſcedere a cōione ⁊ tumultuoſos ⁊ cōtumelio ſos expelli colonos de fūdo p ꝓcuratorē ceſa. de ſecuro. ⁊ docto. Ja. rebuffi.

[a] ¶ A militia degradari. ar gu. ē hic ꝙ doctor. et clerici poſſunt dgradari ð quo ple ne notaui in a poſtil ad iſtuʒ in. l. grāmati cos in. j. l. vbi. reprobari. ß. ð pfeſſ. ⁊ medi. lib. x.

¶ De prediis tamiacis ⁊ de h̄ijs q̄ ex colonis dñi cis aliiſq; libere ɔditionis pereant. Rubri.

¶ Viſuʒ eſt. ß. de fundis ⁊ faltib⁹ rei dñice ⁊ de colonis ⁊ mācipijs dñicis ⁊ de colonis fugitiuis ad ꝑdia reducē dis verū q2 ſunt q̄dā coloni in ꝑdijs tamiacis inſiſtētes q̄ magis tenent ⁊ ſunt aſtricti pncipi q̄ alij. idcirco de cō ditione ipſorū ⁊ vxorum ⁊ liberorū ab eis genitorū eſt mo do videndum. fm Odoffredum.

I liber. Si colon⁹ dñicus liber vel colona libe ra tamiaco vel tamiace vinclo m̄rimonij copu lent filij ⁊ h̄mōi ɔtubernio pereant colonis dñi cis ſociant. Si aūt aſcripticī⁹ vel ſeru⁹ alienus colonā vel ancillā dñicaʒ ducat in vxorē vel ſi aſcripticia vel ãcilla cū ſeruo vel colono dñico m̄rimoniū ɔhat. ⁊ ex h̄ijs pereant filij m̄ris ɔditionē ſequunt. h. d. fm duliū. ¶ Et p̄t eē rō ſpālitatʒ in p̄mo caſu. q2 iſti h̄ebāt pone re cēſus in celulis ſeu domib⁹ ꝓuis ⁊ portare poſtea ipa tori. ⁊ ſic ꝓpt tale grauamē p̄uilegiabunt in h̄. ⁊ etiaʒ h̄ ſtatuit h̄. l. in fauorē fiſci ſi vocant tamiaci q̄ ſtabāt in ꝑ dijs tamiacis vt nomē ſit cōſonās reb⁹. vt. l. §. eſt ⁊ aliud. inſti. de dona. fm odo. ⁊ de ſecuro. ⁊ vocant ꝑdia tamia ca q̄daʒ ꝑdia q̄ erāt pncipi in q̄b⁹ erāt cellule ⁊ mācipia ſibi deputata vocantur tamiaca. An. Ja. rebuffi.

Eminimus. Hic iperator dicit ꝙ ipe fecit quā dam. l. quā nō habem⁹ in q̄ ſtatuit ꝙ ꝑdia ta moyca ⁊ gomatica vēderent emere volētib⁹ ſub certo: aliu ſolito canone ⁊ functionib⁹ h̄ijs ipo ſitis. ita tñ ꝙ ꝑdia redacta ex h̄ijs ꝑdijs fiſco oia liberāt ⁊ lʒ illa. l. talib⁹ ēptorib⁹ daret plenā ſecuritatē nihilomi nus tñ īpator ſtatuit ꝙ ipſi ēptores nō inq̄rerent ⁊ ꝙ ꝑ
1 petuo ſint ſecuri. h. d. ¶ Ex q̄ no. illd̄ vulgare qd̄ h̄abū dās cautela nō nocet fm an. ⁊ bar. ¶ Itē no. ꝓ ɔſuetu dinib⁹ p̄uilegiorū q̄ aū valebāt vt h̄. ⁊. ſ. ti. ſ. l. ſi. ⁊. ſ. de ſilē tiarijs. l. iij. iō ⁊c. ⁊ in aut. de here. ⁊ fal. §. j. nā ɔfirmatio tribuit ius. ff. de adop. l. nā ⁊ femine. de le. ſ. l. ſi ⁊ q̄ñ. ⁊ q̄. mo. vſufru. ami. l. ſ. ⁊ de pact. l. legitima. ⁊ ad mace. l. ſi. in aut. de defen. ciui. §. j. ß. decreta. q̄ pcedūt q̄ñ illud qd̄ cō firmat tenebat ſeu h̄ebat aliquā iurʒ ſubſiſtētiam. ff. ad tertul. l. ſ. §. pe. al's ɔfirmatio eſſet nulla. ff. de teſta. tu. l.
b iure nr̄o. nā qd̄ nihil ſeu nullū eſt nō pōt ɔfirmari[b]. ff. de acc. ⁊ ob. l. oblationes. fm duliū. qd̄ eſt verū niſi p̄nceps id qd̄ nullū ē ex certa ſciā ɔfirmet. l. adoptio. ff. de adop. ⁊ tetigi in. l. inſtru. ß. de iur. ſi. ⁊ de q̄ habet ex. de trāſact. c. j. ⁊ ibi per Inno. ſuper verbo firmitatis. Ja. rebuffi.

[b] ¶ Nō poteſt cōfirmari. Ita not. bal. in. l. ij. col. iiij. vbi. contractus factus pōt. ß. de bo. q̄ libe. et ratio ē q2 cōfirmatio nihil operatur q̄ñ nō reperit qd̄ confirmet. Ita not. idem bal. in. l. falſus col. ij. in pn. ß. de fur. et in ad di. ad ſpe. in ti. de inſtru. edi. col. j. in pcin. vbi. an valeat confirmatio ⁊ in. l. ij. col. j. ſ. et nota ꝙ con firmabile. ß. ð libe. prete.

¶ De diuerſis predijs vrbanis ⁊ ruſticis tēplorū ⁊ ciuitatum ⁊ omni reddituu ciuili. Rubrica.

¶ Dictū eſt. ß. de ꝑdijs dñicis fiſcalib⁹ ⁊ rei p̄uate ⁊ rei dñice ⁊ p̄rimonialib⁹ q̄ oia iuriu publici ſunt. i. iperato ris. ſequit videre de alijs predijs q̄ñ publicis. i. tēplorum ciuitatū ⁊ vrbiū. iō ponit rubrica de diuerſis. ⁊c. Odoff.

Ro edibus. Edificās in loco pub. ſoluere dʒ placitā pēſionē ꝓ edificio ſi expediat reipu. aliu ſolū cū edificio vendicat. h. d. tex. cū glo.
1 bar. ¶ No. ɔ illos q̄ edificāt in pub. loco. vt l. ij. §. ſi qu nemini. ff. ne q̄d in lo. pu. Dul⁹. Nec ob. huic. l. inſti. de iuuli. ſti. §. j. q2 ibi loquit de ſolo pub. q̄ in ꝓprietate ⁊ vſu ē publicū q̄ñ ei⁹ nō eſt cōmerciū. ff. de le. j. l. apud iulianū. §. ſi. Sed ſi qd̄ ad ꝓprietatē ſit publicū ⁊ p̄uatorū q̄ ad vſū. tūc loquit h̄. l. de q̄ in. l. ſʒ cel ſus. ff. de ɔ h̄ē. ēp. cū ibi no. placitū. i. ɔuētū. ſic. ß. ð pac. l. legē. ⁊. ff. e. ti. l. ait p̄tor. ⁊ ð poſiti. l. j. §. ſi ɔuenerit. rebuf.

Amphilie. Ciuitates pñt h̄re ꝓp̄o ⁊ legari eis vt. ff. de le. j. l. ciuitatib⁹. ⁊ ad trebel. l. oib⁹. an.
1 tidē Dul⁹. ¶ Et poterat eē dubitatio hui⁹. l. q2 oē collegiū dr̄ interdictū niſi ſit approbatū a p̄ncipe. ff. de colle. illi. l. iij. §. in ſūma. Sʒ cū ciuitas ſit collegiū q2 hoim collegio in vnū videbat qd̄ non poſſet cape nec eſſe de h̄ cōmerciū. ff. de colle. illi. l. j. ß. de here. inſti. l. collegiū. dr̄ tñ h̄ ꝙ pōt cū licitū ⁊ ꝓbatū ſit a ſupe riore expſſe intellige vel tacite vt q2 lōgiſſimo tpe ſciēte p̄ncipe vel ſupiore ſic ſteterint. q2 i dubio preſumit ꝙ ab initio cōſenſus ⁊ approbatio ſupioris īteruenerit. ad qd̄ ß. de peti. here. l. ſi putas de legib⁹. l. de q̄b⁹. §. inuetera ta cōia p̄. l. vēditor. §. ſi ɔſtat. cū no. i. l. ij. ß. q̄ ſit lō. ɔſue. ⁊ tales ciuitates ⁊ vniuerſitates bñ pñt acq̄rere vt h̄ eiʒ cōdoꝛ. poſitʒ i glo. hui⁹. l. ⁊ tales vniuerſitates bñ pñt h̄re domū ⁊ archā cōem ⁊ ſindicos. ꝓ defenſiōe iuriū vniuer ſitatʒ. ff. ꝙ cuiuſq; vniuer. l. ſ. circa p̄n. ⁊. §. q̄b⁹. cū ibi no. ⁊. l. itē eorū. §. ſʒ hodie q̄ ſindici vocant defēſores. l. ſi. §. defenſores. ff. de mu. ⁊ ho. ⁊ q2 q̄ñq; dñi locorū denegant ɔſtitutionē ſindicorū qd̄ facere nō dñt vt iurib⁹ all'. ß. eſt ɔſuetū ⁊ bñ recurri ad ſupiorē talis dñi q̄ ſtati h̄ dʒ cōce dere ⁊ ɔ tales denegātes i ſilī eſt ſtatuta pena. xxv. libr. auri. ß. de decurio. l. ſi q̄u ſpōtaneos. li. x. ⁊ l aut. vt diffe rentes iudi. §. ſi vo ɔtigerit. oia eñi vident ꝑmiſſa ſine q̄ bus ⁊c. ff. de iuriſ. om. iudi. l. ij. ⁊ paꝝ eē ⁊c. l. ij. §. poſt ori ginē. ff. de origie iurʒ. ad qd̄. ff. de fūdo inſtr. l. q̄ſitū. §. ſal tuariū. ⁊. l. p̄toris. circa p̄n. ⁊. §. inſtrumento. ⁊ de le. iij. l. ciuibus. fm Odoff. ⁊ de ſecuro. Ja. rebuffi.

Eſtaurationi. Tertia ps redigit ex fundis ⁊ lo cis reipub. ſufficit ad reſtaurationē murorum.
1 h. d. ¶ Et no. ꝙ reſtauratio murorū nō pōt fie
c ri incōſulto p̄ncipe[c] de q̄ in. l. pe. ff. de re. diui. ⁊ hic in glo. Bar. Not. ex. l. p̄nti tertiā partē penſionis redditũum ad reſtaurationē murorū deputari. Dulius. Licʒ per aliquos principes male ſeruetur. An. tñ in re gno frācie longo tēpore fuit obſeruatū ꝙ rex ɔcedebat maioribus ciuitatib⁹ tertiaʒ partem impoſitionum matri me pro reparatione murorū que conceſſio ex poſt ceſſa uit aduenientibus multiplicibus neceſſitatibus. Docto. Jaco. rebuffi legum doctor.

[c] ¶ Incōſulto principe. Bal. bar. in. l. ſacra. ff. de re diui. et in. l. ex hoc iur. ff. ð iuſti. ⁊ iur. et in. l. opus et ibi alex. ff. ð ope. pu.

S
Os. Emptor reipublice vel templorum ipſorum
perpetuo poſſidebit nec ab eo auelli ſi alius
1 referat meliorem cōditionē. h.d. ¶ Et ſm
hoc not. φ hꝫ locū ſubſtitutio in reb᷒ tēplorum
₇ rei dñice: ſꝫ hoc eſt correctū in rebus tēplo
rum ꝑ auc. hoc ius porrectum. ꝟ. de ſa. ſan. ecde. Barto.
Jacobus rebuffi regum doctor.

S
I quis. Titius habebat pdia alicui᷒ ciuita
tis ad certū redditū ſiue canonem puta in
emphiteoſim iſta pdia alienauit mihi titulo
emptionis vel donatiōis ne. l. quolꝫ alio dē
pto canone. ſ. eo pacto vt ego poſſeſſor non
tenerer ad canonis ſolutionē. ſed ille qui vēdidit dꝛ hic
φ alienatio bene valet: ſed pactū non valet imo tenebor
ego poſſeſſor ſoluere canonē ciuitati ₇ maxime cōſtanti
1 nopolitane ciuitati cui maior tenetur fauor. ¶ Et red
ditur rō in lr̄a q̄re imꝑator eſt ſolicitus de vtilitate ciui
tatis ne fraudētur a pūatis: qꝛ ſicut pūatorum iura nō pa
tiūtur decipi. ita multomagis prebēda ſunt ciuitati cui
debētur ₇ tūc locum a cōſulatu auſonii ₇ olibrii. ₇ ſic tra
hitur ad pterita de quo nō curo ₇ h᷒ vſqꝫ ibi ſi que tn̄ ₇c.
Secūdo pone aliqua ciuitas habebat rem in emphi. a fi
ſco vēdidit mihi ciuitas dēpto canone valet vt. ꝟ. dixi. ſꝫ
non pactū. Sed nō habēt locum ꝑ oīa ea que diximus
in prima parte huius. l. qꝛ ibi teneor ſoluere ciuitati hic
erario publico dn̄o rei ante in vtroqꝫ caſu apud empto
rem ₇ ſuos hr̄des in perpetuū ꝑmanēte hic not. diligen
ter vt videas aliarum legū que vidētur repugnare tenorē
cum quis emit dēpto canone ab emphiteotecaria ciuita
te vt hic vel fiſci vt. ꝟ. de ſūdis pri. l. ius emphi. valet alie
natio. Sed nō valet pactū niſi interuenerit pncipis cō
ſenſus vt in. l. ius. ꝟ. alī. ¶ Si v̄o q̄s emat a pncipe qui
eſt emphiteocarius dēpto canone nec valet vēditio nec
pactū ₇ punitur emptor in amiſſiōe pcii ₇ ſumptuū vt. ꝟ.
de fundis rei pūate. l. fi. nam. l. illa itelligēda qn̄ pnceps
erat emphiteota vt ibi not. in gl. ₇ ibi dixi. ¶ Si q̄ratur
quare magis dānatur illa ꝯtrēio dēpti canonis qn̄ pn
ceps erat emphiteota φ qn̄ emit ab emphiteota. Scdo
plus fuit abhoiabile legi vt pnceps nō poſſidēs ſolueret
2 φ ſi fiſco minime a poſſeſſore ſoluat. ¶ Notādum eſt
ergo vt gl. hic dicat drīaꝫ inter pdia ciuitatis ₇ ceſaris qꝛ
lex illa ius emphiteota loq̄tur in pdio pr̄imōiali ₇ tn̄ dꝛ
3 idem qd̄ hic. ¶ Denuo no. φ onus cōcomitat rem de q̄
dixi. ꝟ. de āno. ₇ tri. l. j. ¶ Tertio no. φ plus fauet impa
tor ciuitatibus φ puuatis vt pꝫ. ꝟ. de ſa. ſan. eccl. l. inter
diuinum. An. Ja. rebuffi.

H
Ec. Marcianus cōceſſit ciuitati nicenēſium ₇
quibuſdā nobilib᷒ de territorio apamone ciui
tatis vt de redditu ſeu canone qd̄ ſoluere debe
bat certā acciperet quātitatē qd̄ priuilegiū fuit
male ſeruatū eis a tertia indictōe lapſa a tpe hui᷒. l. q̄re
mādat imꝑator reuocari q̄ fecit hāc. l. reſtitui dictā quā
titatem dictis nobilib᷒ ₇ ciuitati pdicte ₇ remoueri quic
1 quid fuit in eorum piudiciū attentatū. ¶ Et ſic no. arg. ꝓ
priuilegiis renouādis vt in auc. de hr̄di. ₇ fal. ſ. j. Scdo
dꝛ φ nō valet decretū iudicio nec reſcriptum pncipis cō
tra pdictum priuilegiū attentatū. Tertio punit cōtra fa
cientes. An. Jaco. reb.

¶ De locatiōe pdiorum ciuiliū vel fiſcaliū ſiue tēplorum
ſiue rei pūate vel dn̄ice. Rubrica.

¶ Viſuꝫ eſt. ꝟ. de pdiis rei pūate dn̄ice fiſcaliū ₇ tēplorum
in emphiteoſis ꝯcedēdum ₇ vēdēdum ſi expediat: ſed qꝛ
q̄nqꝫ eorum locatio plus expedit ideo ad illā ꝓcedit qd̄ iu
ris in ea ſeruet ponēdo rubricā de locatiōe ₇c. Odo.

D
Iui. Predia pncipis q̄ in ꝑpetuū locātur ſunt
locāda diuitib᷒ vel aliis cū idonea fideiuſſiōe
₇ officialis pdcā negligēs de ſuo reſarcit dē de
1 trimētū. h.d. bar. ¶ No. φ locāda ſunt pdia
idoneis ſicut alia mūera idoneis ₇ diuitib᷒ idicūt vt. ꝟ.
de decurio. l. ad ſubeūda. Itē qd̄ dicit de fideiuſ. eſt verum ſi
a ¶ In preſentia iudic. hic eſt φ decretū iudicio opera 2 non hēat idonea pdia vt. ꝟ. de ſūdi. pri. l. ii. An. ¶ Itē
a no. ex h᷒ tex. φ pſūptio ē de hiis q̄ fuerit i pn̄tia iudicis[a]
3 φ iuſte ſint fcā. Dul. ¶ Hec. l. facit ꝯ ꝯſules locorum φ te

neātur reſarcire dānū datū i hoſpitalib᷒ ſeu reb᷒ hoſpita
liū vt i aliis tāgētib᷒ ſcm̄ publicū ſeu vniuerſitatē ſi admi
niſtratores clauarii aut alii ꝑ eos deputati ſeu electi nō
ſint ſoluēdo vt hic. ₇. ꝟ. de ꝯdi. in pu. horreis. l. ii. ₇ de gu.
noiatoris. l. ii. ₇. ff. de rei vē. l. vtiqꝫ cū ꝯcor. Ja. re.

F
Undi. A colonis ꝑpetuis fundorum publicorum nō
auferūtur bona lꝫ alius meliorē offerat ꝯditio
1 nem bar. ¶ Et not. hoc ꝯ prelatos q̄ traditis
officiis ruinoſis poſt reparatōes fcās volūt dice
re ſe deceptos. de q. ꝟ. de fundis ei priua. l. ii. ₇ de predi.
nauicula. l. ii. ₇ ibi dixi Barto.

L
Oca. Si loca reipu. ſint locāda debēt pus edi
cta publice ꝓponi q̄bus notū fiat talia eſſe lo
cāda vt eis q̄bus offerre volūt locari debeāt ₇
ſi plus offerēs fuerit fcā locatio licꝫ ali᷒ plus
offerat nō debebit a pmo ꝯductore ſiue emphiteota af
1 ferri. h.d. ¶ Et no. in fi. ar. φ ſi fiat locatio ꝑpetua pſu
b mit ꝯtcus emphiteotic᷒[b] cū dicat emphiteocari᷒ habit᷒
ꝑpetuus ꝯtcus vt h᷒ vt no. ſ. e. l. fi. Itē no. ꝓponēda edi
cta in ꝯtcib᷒ locationū ₇ emphiteoſim celebrati ſup re
bus reipub. ſic als in eccl̄ia vt. ꝟ. de ſa. ſan. ec. auc. h᷒ ius
2 porrectū. Dul. ¶ In tex. ibi ꝑpetuariis ꝯductorib᷒ no.
emphiteotā appellari ꝯductorē. nā oēs accipiēs rem in
ꝑpetuū dꝛ poti᷒ emphiteota φ ꝯductor vt h᷒. bar. Ja. re.

C
Ongruit. Si finita locatiōe ꝯductor pmus of
fert tn̄ pciuꝫ q̄tū nou᷒ in locatiōe pferē. h.d.
not. gl. h᷒ poſita q̄ tenet ꝯductores ꝑpetui poſ
1 ſidēt ſec᷒ in tꝑalib᷒ dom᷒. bar. ¶ Arg. eſt lege
iſta expſſuꝫ qꝛ ſi ſcolas in hoſpicio in q̄ ſtat det tn̄ q̄tuꝫ
pōt hr̄e ab alio dn̄s dom᷒ φ ipſe eſt pferēdus arg. ſ. e. l.
fi. in penult. verſi. ₇. ff. de publ. l. licitatio. ſ. j. ₇ ex de loca
tio. ₇ duc. c. ex reſcriptor. c. ꝟ. loca. l. nēo. ſm Dul. nunq̄d
idē erit in aliis iq̄linis. ₇ dicēduꝫ vr̄ φ nō vt. ꝟ. loca. l. ne
cui. qn̄ maior fauor debet ſtudētib᷒ φ aliis vt eſt gl. ex
pſſa i. l. ꝓxi. i gl. q̄ eſt ſup v̄bo maneat ₇ etiā no. ꝑ Inno.
2 ₇ hoſti. l. o. c. ex reſcripto. ¶ Et idē pōt dici i hiis q̄ ſcri
būt libros ſtudētib᷒ ſuīēdo eis ₇ etiā not. ibi Inno. ſed
nihil alī. ꝓ quo. ff. de teſta. mili. l. fi. ₇ de bo. po. ex teſta.
c mili. l. j. ₇. l. certū. nec ob. lex ſcriniarios[c]. ꝟ. de teſta. mili.
vt ibi not. Jacob. rebuffi.

P
Redia. Lex iſta hꝫ duas ptes principales.
Prima loq̄tur de locatiōe fūdorum publi. ꝑpe
tuo vſqꝫ ad. ſ. ſane. Scda de locatiōe tꝑali
₇ ponit drīas iter eas locatiōes. Et in pma
pte dn̄r q̄ttuor. ¶ Primū pmittit āphoriſ
mus ſiue regl̄a gn̄alis ſi pdia publica i ꝑpetuū ſūt collo
cata apd̄ aliquē in ēphiteoſim erāt ꝑpetuo apd̄ eū. i. q̄
diu ſoluet canonē. ¶ Scdo apte eſt ₇c. dꝛ φ ſi reſpu. p
dia mihi ꝑpetuo ꝯceſſa alteri donauit φ nō valet illa do
natio vel reſcriptū ₇ comes rerum pūatarum punit ſi illi᷒ do
natōis lr̄is acq̄eſcēs mei pdii poſſeſſionē turbauit iubē
do eū de poſſeſſiōe exire lꝫ ille iuſſus nullā habuit firmi
tatē. ¶ Tertio ibi ſꝫ nec ₇c. dꝛ φ nec ab emphiteota nec
a ſucceſſorib᷒ ſuis erit dicta poſſeſſio ſubſtrahēda occa
ſione maioris pcii vl̄ alio oblati. ¶ Quarto ibi ſane qꝛ dꝛ
φ impa. lꝫ nō poſſit donare alteri ex̄neo rē quā mihi lo
cauit tn̄ bn̄ pōt dōare ꝫ ſi donet rē dare dꝛ ius illi᷒ qd̄ hꝫ
in ipa re. ſ. directū dn̄iuꝫ ₇ remittere pēſionē. in ſcda pte
ibi ſane. ſi q̄s dꝛ φ ſi locatio fuit tꝑalis ₇ pt ipator dōare
cū velit ₇ admittet licitatio q̄nqꝫ. ſ. tpe pl᷒ offerēti ₇ res
auferet mihi niſi velim tn̄ dare q̄tū ab alio fuit oblatū
₇ h᷒ vſqꝫ ibi ſi v̄o ₇c. vbi redit ad pmuꝫ dicēs ſi ꝑpetuā cō
1 ceſſiōeꝫ merui q̄nqꝫ res apd̄ me ꝑpetuo durabit. ¶ No
ta i pmo dicto q̄re dꝛ res in ēphiteoſi ꝑpetua qꝛ q̄diu ſol
uit debitū nō eſt ei res auferēda vt inſti. de loca. ſ. adeo.
¶ In ſcdo dicto no. φ ipa. nō pōt rē mihi ꝑpetuo acq̄ſitā
dōare alteri ₇ ſic dn̄iuꝫ ꝑ reſcrip. pncipis nō tollit vt dixi
ꝟ. de agri. ₇ cē. l. origi. ₇ eſt rō qꝛ eſt imutabile vt inſti. de
iure naturali. ſ. pe. ₇ ne iniuriarum naſcat inde occaſio ₇c.
2 vt l. l. meminerit. ¶ Itē no. φ punit fcm̄ ſi nō tenuit vt
ff. ad ſilley. l. ſi q̄s in gui. ſ. ſi q̄s codicillos cū ſi. ₇ optic. ſ.
q̄ mili. nō po. l. hiis. arg. ꝯ. ff. qd̄ cuiuſqꝫ vni. l. j. in fi. cū ſi.
3 dicit vt ibi. ¶ In tertio dicto no. φ in perpetua locatio

tur vt aliquis non poſſit cōqueri de dolo vel metu vt no toui in apoſtil. ad iſtuꝫ in. l. j. nu. v. in. ii. ami coruꝫ. ꝟ. ꝺ pre diis curia. ſine decre. nō alie. li. x.

b ¶ Locatio ꝑpetua eſt contractus emphiteoticus. Addē in quo differat locatio ab emphiteoſi bald. in. l. j. in. j. col. ꝟ. de iure ēphiteo. Jo. an. in add. ad ſpe. in ti. de loca. ſ. v. in princ. et domeū deciſi cōſi. pe. vol. ii. ꝑ totum.

Scolaris tantum dans q̄tū ali᷒ eſt preferēdus in locatione domus.

Scriptores librorum ſeruiēdo ſtudentib᷒ debēt habere illud priuilegium quod hūt ſtudentes.

c ¶ Nec obſtat l. ſcriniarios. Tu tene cum bal. in all. l. ſcriniarios qui tenet oppoſitum quod hic dicit et tex. per iſtū all. qui videntur eſſe cōtrarii. ſolue vt ꝑ eum ibi.

Quādiu emphiteota ſoluit debituꝫ nō eſt ei res auferenda. Dominiū per reſcriptū principis non tollitur.

Quis haben-
do ius i re alie
na dando rem
videtur dona-
re ius quod hʒ
in re.

ne reipublice nō eſt locus adiectioni qui preci.ſub niſi ſe
mel in ipſo cōtractu.vel.ī.tpa preſtituta vt.ſ.eo.l.ij.ꝛ.iij.
Sed locatio intpalis qñqꝫ vt patet.ſ.l.proxi. ¶ Quar
to not.qui habet ius in re aliena ꝛ dat eam nō eam rem
ſed ius donare videtur idēʒ ſi vēdidit vt.ff.de cōtrahen.
emp.l.ſi tabulas.Item ſi legauit vt.ff.de leg.j.ſi domus
§.ſi.Item in eo qui donat eccleſiā: qꝛ videt donare ius

Conducēs reʒ
in perpetuum
poteſt eam vē
dere ꝛ donare
etiam in ppe-
tuum et ad po
ſteros trāſfer
re.

patronatus qđ habet in ea ꝛ epūs dr̄ donare epiſcopalia
ſi aliud habet tpale vt donatio aliquid opetur videt do-
5 nare ſpāle vt extra de do.c.paſtoralis.An. ¶ Iteʒ ex
primo dicto huius.l.not.hic glo.que eſt ſup verbo retra
henda ꝙ cōducēs rem in perpetuum pōt eam vēdere ꝛ
donare etiam in perpetuū ꝛ ad poſteros trāſferre in tex.
ibi vel ſpōte donauerit not.caſum in quo princeps rem
per ſe cōceſſam vni nō poteſt alteri cōcedere etiāʒ motu
ꝑprio ꝛ hoc niſi dicat nō ob.tali cōceſſione facta vt in.c.
ſi motu ꝑprio extra de reſcrip.li.vj.in textu.ibi cōcedere
6 penſionem. ¶ Nota ꝙ ſi detinēti rem quādam habēs
ius in ea donat eam ſimplr̄ intelligitur donare ſolū ius
qđ habet idēʒ eſt in legato in.l.ſi domus.§.ſi.ff.de le.j.
7 ꝛ not.in rem alienā.ſ.de lega.Bar. ¶ Item no.ex pn̄.
huius.l.ꝙ ꝯtus emphiteotecarius dr̄ ppetuus ꝯtus ꝛ
in hoc eſt argu.ꝙ locatiōes reꝝ immobiliū que ppetuo
fiunt loco emphiteotici ꝯtus habētur argu. extra alie.
re.eccl.c.nulli.§.alienatōis.ꝛ.ſ.eo.l.locati.vbi dicit ppe
8 tuarius.ꝛ.ſ.de exeu.mu.l.priuate. ¶ Item no.ex ſ.an
ſi forte.ꝙ punitur iudex ſi acquieuerit iniuſte petitioni.
arg.ſ.de pe.bo.ſub.l.ſi.de fundis pa.l.pe.ꝛ quoꝝ appel
la.nō reci.l.quicqđ. ¶ Itē no.ꝙ etiā punit officialis iu
dicis eadem pena.vt.ſ.de epi.ꝛ cler.auc.gn̄aliter circa
ſi.ꝛ.l.ſi ꝗꝗ de pcura.l.ſi.ꝛ.j.de ſilētia.l.decurionibus.
Et ideo qꝛ debebat reſiſtere iudici ptinaciter.j.de meta
tis.l.deuotum.ꝛ.ſ.de appel.l.qm̄ ꝛ de decurio.l.omnes
ꝛ.ff.de admi.tu.l.qui plures.ꝛ.ſ.vt nemo priua.predijs
9 ſuis vel alie.te.l.ij.circa finem. ¶ In tertia pte no.arg.
ex premiſſis glo.hic ponit ſup verbo maneat pro ſcolari
bus.vt ſi ſcolaris in hoſpitio in quo ſtat velit tm̄ dare no
mine pēſionis quātum dño hoſpicij pōt ab alio hr̄e qđ
debeat pferri vt.ſ.l.pxi.ꝛ extra de loca.c.j.ſm̄ Dulinʒ.
¶ In tex.ibi apte.i.manifeſte.hoc edicto.i.hac.l.a ppe
tuario.i.emphiteotecario.qui ppetuarius dr̄.exorat⁹.i.
10 rogatus.vel ſpōte.i.ꝑpo motu.annotatiōe. ¶ Que ſit
dr̄a īter ānotationēʒ ꝛ pragmaticā ſanctionē dic vt no.
notabilr̄.ſ.de reſcrip.l.ſi.ꝛ ſcripſi.ſ.de pe.bo.ſub.l.ij.p
pe.ſi. ¶ In gl.iij.l ſi.ibi ſʒ ar.ꝯ.ff.ꝙ cuiuſqꝫ iurī.l.j.i ſi.
Sol.ibi loqtur de quadā recōpenſatiōe ciuili ſiēda que
non pōt fieri p illū qui nō fuit paſſus damnū:qꝛ nō fuit
ſecutus effect⁹ hic de pena q̄ imponit ꝯtrauenienti pncipis
ꝓhibitionē qui delictū ꝯſummauit ꝯtuʒ l eo fuit.ꝛ ideo
contēptus regie maieſtatis vindicat.ff.de iuriſd.om.iud.
11 l.ſi familia ibi ꝛ ꝯtenta maieſtas ꝛc. ¶ Vel dic ꝙ qñ lex
punit effectū punit̄ facitē.ꝛ ſi nō ſeqtur effect⁹ vt hic put
not.p doct.ꝛ recitat̄ p Cy.ſ.de epi.ꝛ cle.l.ſi qs nō dicā
rape vl' dic ꝙ conat⁹ punit̄.ꝛ ſi nō ſeqtur effect⁹ ne res p
hibita fieri trahat̄ in exēplū ꝑpt īpunitatē vt.ſ.de peti.
bo.ſubla.l.j.ꝛ.ij.ꝛ ibi de hoc p doc. ¶ Et hec ſunt in ar.

a ¶ Notarius
qui ſcribit fal-
ſo aliquod te-
ſtamentum qđ
erat ipſo iure
nullū punitur
de falſo.Adde
bar.in.l.quid
ergo.§.cū au-
tem.ff.de infa.
et in.l.ſi quis
legatum et ibi
alex.ff.de fal.
bal.in.l.melt⁹.
ſ.de teſta.ꝛ eū
dem et ſaly.in
l.j.ſ.de ſepul.
viola.

ꝙ notari⁹ qui ſcribit falſo aliqđ teſtm̄ ꝙ tūc erat ipſo iu
a re nullū ꝙ nihilominus punit̄ de falſo a ꝛ p h.ff.de fal.l.
ſi quis legatū.nec ob.ff.de penis.l.ſi qs aliqđ.§.teſtm̄.
qꝛ ibi loqtur in ſubſcribēre in q eſt aliud ꝙ in ſcribēre vt
ibi dr̄ Dy. ¶ Iteʒ ꝯ hāc.l.op.ꝛ videtur ꝙ nō teneat re-
miſſio canonis niſi ſeqtur pſcriptio tpis vt.ſ.de fundis
pri.l.ſi.Sol.ibi ab initio ꝯtus fuit facta remiſſio q̄ non
tenet qꝛ ſufficere dʒ emphiteote ꝙ habeat rem ar.ff.de
fundi inſtru.l.fidus q.ſʒ hic pceſſit ꝯtus ꝛ poſtea facta
fuit donatio ſeu remiſſio pēſiōis q̄ debuit in aliq opari
in.l.ſi qñ.ff.de leg.j.vel forte pōt dici ꝙ hic fuit facta do
natio per pncipeʒ adiecto i ipſa donatiōe ſeu remiſſiōe
ꝙ nō ob.pdicta.l.ſi.ꝛ nō ob.ſ.de fun.rei pri.l.nemo vo
luit valere ipſam donationē ſeu remiſſionē qꝛ princeps
nō poſſet ſibi legē iponere a q nō liceret ſibi recedere vt
dr̄ de teſtatore.ff.de lega.iij.l.ſi qs p diuinā.ꝛ de pe.bo.
12 ſub.l.ij. ¶ Sed circa.l.iſtā quero que eſt rō diuerſita-
tis inter locationem ppetuā vt illa nō poſſit reuocari ꝛ
tpalem vt illa p maiorē adiectionē reuocet̄ dico ꝙ maius
preiudiciū fieret emphiteote ſi reuocarētur ꝯducta in p-
petuuʒ ꝙ que ad tps.ar.ff.de iud.l.ſi debitori ꝛ pnceps
nō vult ex toto abſorbere ius alterius vt.ſ.de pcl.imp.
13 offe.l.quotiēs.iſcta.l.nec dānoſa.j.e.ti. ¶ Dñs Dul.d
garbatrinus mouet hic ꝙ ſi īpator donauit alicui aliqđ
caſtrū an valeat donatio.ꝛ argu.ab vna pte ꝛ ab alia te-
net ꝙ nō pōt alienare rem imobileʒ ſupra ea q habētur
ꝛ no.in auc.qño opʒ epi.circa pnc.coll.j.ꝛ inſti.qui mo.
te.infir.§.ſi.niſi rōne publ.ꝛ euidētis ꝛ vtilitatī impū.in
auc.de nō alie.§.finim⁹.ꝛ in auc.vt oēs obe.iudi.puin-
cie.§.arripiāt.ꝛ tūc eſt neceſſe ꝙ interueniat pragmati
ca ſanctio ꝛ ſcda iuſſio vt in auc.de man pn.§.deinde.et
tūc forte ad tps vt.ſ.de hijs qui a pn.vaca.acci.l.infra.
ꝛ ar.ff.de off.p.barbarius.de eunc.l.luc⁹ de reli.ꝛ ſump.
fu.l.ſi qs ſepulchrū.ꝛ.ſ.p qui.cau.ſʒ pſcrip.li.acci.p to-
tuʒ de q etiā no.p gl.ꝛ Ja.de bello viſu.in auc.qño opʒ
epi.coll.j.in pn.ꝛ in decre.pcuſ.di.c.ꝯſtituim⁹.Ja.re.

¶ De cōductoribus ſiue actoribus prediorꝫ fiſca
lium ꝛ domus auguſte Rubrica.

Conductores.Duo dicitur hac.l.primo
ꝙ ꝯductores ꝛ hoīs dom⁹ iplalis cū ha
bēt aliqđ litigiū de domo vel re pncipis
debēt mouere ꝛ ſuſcipe actiōes ad īſtar
oīm hoīʒ q debēt iuriſdictiōeʒ obſuare.
¶ Scđo dr̄ ꝙ iſti cōductores ꝛ hoīes
pncipis nō debēt pcuratōeʒ vel pꝛocī-
nium vel executōeʒ accipe i cauſis alioꝝ ꝛ ſui pꝛocinij ſo
mite iura nō turbēt nec aliquē deferāt in fiſcū.Si eni fe
cerint punietur ita ꝙ poſt delictū nō poterūt penitere ꝛ

Not.ꝙ in cau-
ſis fiſcalibus
ſeruandus eſt
ordo iuris et
ſic eſt offeren-
dus libellus.

grau⁹ puniētur iſti ꝙ ceteri qꝛ cū ſint hoīes pncipis ma
1 gis tenētur pncipis cuſtodire mādata. ¶ Not.ad h.l.
iſta frequēter iducere ꝙ i cauſis fiſcalib⁹ ſuādus eſt or-
do iuris ꝛ ſic eſt offerēdus libell⁹ ꝛ optie h dr̄.ſ.de dela
to.l.pe.ꝛ ſic pʒ ſolutio illius.q.aliqs baro citat̄.a pcur.
fiſci vt oſtēdat iura ſua.ꝛ ſi nō oſtēdat ꝙ ſpoliet̄ caſtris
que poſſidet vt de facto vidi.nā non eſt ſm̄ iuris ordinē.
vt poſſeſſor teneat̄ ſue poſſeſſionis titulū edocere vt.ſ.
de rei vē.l.ſi.ꝛ.ſ.de pba.ſiue poſſidetj.ꝛ de peti.hr̄di.co
gl.Itē vide q dixi de oblatōe libelli.ſ.de naufra.l.de ſub
merſis nec eni publice pdeſt ſingulis leguʒ adminicla
2 denegare vt.ſ.de ſen.ppe.l.j. ¶ Scđo no.ꝙ ſcđo aliqs
penitet poſt delictū ꝯſummatū.nā tūc nō eſt pnie locus
facit.ſ.de apo.l.iij.in ſi.fallit i caſib⁹ in qb⁹ eſt loc⁹ pnie
3 vt no.ff.de furtj.l.ea mēte. ¶ Tertio no.ꝙ grauior eſt of-
fenſa quā facit familiarī pncipis ꝙ extraneus ꝛ ſic plus dʒ
puniri delictū ꝯſanguinei ꝙ extranei vt pʒ p totū titulū de
paricide ꝛ hic qñqꝫ tm̄ ꝯſanguinitatī excuſat vt.ff.de re-
4 cep.l.j.And. ¶ Itē no.gl.hic poſitā q incipit.i.nō deſe
rāt ꝛc.q exponit domū.i.illos de domo ꝛc.q facit ad mul
ta.Et ꝑpterea ſi aliqs ſubſtituat filio ſuo domū bardo
ruʒ ꝙ videātur ſubſtituti oēs de bardis.Iteʒ p h pʒ ꝙ ſi
legatū relinqtur eccl'ie ſancti Frāciſci ꝙ iſtud legatū eſt
nullū ſicut ſi relinqret̄ fratrib⁹ ſcti frāciſci ꝙ iſtud lega-

Si aliquis ſub
ſtituat filio ſuo
domū bardo
rum omnes ꝯ
bardis vident̄
ſubſtitui.

5 tū eſt nullū.bar. ¶ Itē no.hūc tex.cū dicit oē hoīm ge-
nus teneat̄ ſuare ordinē legū ſic in.l.capitaliū.§.ad ſta-
tuas.ff.de penis.Dul.rō hui⁹.l.eſt:qꝛ domeſtici pncipis
ꝑpter ſui potētiaʒ eſſent terribiles ꝛ ciues priuatis ſic ꝙ
metu ipſoꝝ cederēt liti aut alꝫ ſuccūberēt ſic eſt in illi ꝙ
potētiores ꝓhibētur in ſe ſuſcipe ceſſiōes actiōes vt.ſ.
ne lite pendēte.l.j.ꝛ.ij.ad qđ.ſ.ſi quacūqꝫ pre.po.l.j.ꝛ.
ff.de alie.iud.mu.cā fac.l.iij.Ja.reb.

¶ Quibus ad cōditionem fiſcalium prediorꝫ acce
dere non licet. Rubrica.

Nullus.Palatini milites ꝛ curiales ꝓhi
bentur a locatione fundoꝝ principis.
h.d.Bar.ꝛ pōt eſſe multiplex rō.Pri-
ma qꝛ poſſent eſſe graues ꝛ moleſti pri
1 uatis vt dixi.ſ.ti.proxi.l.j. ¶ Item qꝛ
duo officia ſimul ex eodem tpe per eun
dem nō poſſunt bene exerceri.ſ.de aſ-
ſer.l.ſi.ſ.de decurio.l.ſi quis pcurationem ꝛ maxi.quan
do vnum eſt honeſtabile ꝛ aliud non.ſ.de ſuſcept.ꝛ ar-
2 cha.l.humilioribus. ¶ Sic coloni ꝓhibentur eſſe mi-

tes: q2 nō bene cederet in eodē exercere facta armoꝝ ⁊
facta ligonū. C. de man. ⁊ colo. l. fi. ⁊ de fugi. colo. l. fi. Itē
not. ex ſcdo dicto ꝙ lꝫ tales nō poſſint ꝯducere vel eme-
re tñ p modū ſucceſſiōis poſſunt: ⁊ ſic ꝙ nō poſſunt hr̃e
per ſe poſſunt tñ p aliū de quo. ff. de cōtrahen. emp. l.
qui officij. ⁊ l. nō licet. Jaco. reb.

¶ De collatione fundoꝝ fiſcaliū priuate dñice vel
ciuitatum vel tēploꝝ. Rubrica.

¶ Viſuꝫ eſt. C. de colonis rei dñice ⁊ rei p̃uate ⁊ tēploꝝ
ꝓ quibus pēſiones ſoluere tenētur. nūc vidēduꝫ eſt p q̃s
cōpelli debeāt ad ſolutiōes pēſionuꝫ p̃dictaꝝ ſerui.

Ordinarioꝝ. Preſes ꝓuīcie ⁊ ſui officia
les p̄nt exigere ꝯductores dñicos etiaꝫ
impetrī fauorē curialibus ceſaris volē
tibus facere illā exactionē. h. d. bar. no
ta hūc text. gubernatores ⁊ officiarios
regios debere hr̃e curā ⁊ ſolicitudineꝫ
circa theſaurarios receptores vt exigā
tur cēſus ⁊ debita p̃ncipis vt hic. ⁊ C. de āno. ⁊ tri. l. iudi.
de fund. rei p̃ua. l. iij. C. de exac. trib. l. in fiſcalibus. l. miſſi
opinatores ⁊ ꝙ ſi negligēs fuerit tenebit̃ ⁊ punietur. l. j. C.
de ſuſcep. ⁊ archa. Ja. reb.

Palatinos. Palatini trāſmiſſi p comiteꝫ reꝝ pri
uataꝝ ad p̃ſideꝫ cuꝫ lr̃is vt ſint ſoliciti circa ex-
actionē penſionū fiſcaliū non debēt inferre ali
quā ꝯcuſſioneꝫ ꝯfacientes puniūtur facta rela-
1 tione de hoc p̃fecto p̃torio. h. d. ¶ In tex. comite reruꝫ
priuataꝝ. q. d. ſit offm̄ eius dic vt dixi. C. de ſuſc. ⁊ archa.
l. duos. And. cū publicas lr̃is ꝯcor. C. de exact. tri. l. miſſi
opinatores ibi cū delegatores ⁊ de decurio ſm vnā lect.
2 ¶ Item p hāc. l. dici pōt ꝙ cū ipſi palatini obtineāt vi-
cem quorūdā bauloꝝ vt ibi dr̃ ꝙ baiulo debeat dari lr̃a
a ad hoc vt ei credatur a ⁊ h̄ eſt veꝝ qñ dicꝰ baiulus nō eſt
notus vt. d. l. miſſi opinatores. Si aūt baiulus eſſet no-
tus tūc deberet ei credi ſine lr̃is. ⁊ ita no. gl. in. l. ſꝫ inter-
pellat̃. ff. de arbi. ⁊ ꝓ hoc facit. l. iiij. ff. de dā. infec. §. to-
tiēs. ibi libellū ⁊c. vel dic ꝙ ſi baiulus inde grauaret ali-
quem grauiter ⁊ tūc requiratur lr̃a: q2 agit̃ de magno
preiudicio vt. d. l. miſſi. C. de iure fiſci. l. facultas aut vult
citare v̄botenus vt cōpareat corā iudice ⁊ tūc ſi eſt no-
nō requirit̃ lr̃a. vt. d. l. ſed interpellat̃ ſi v̄o nō eſt notus
3 ſic. nam hic trāſmittebat̃ de vna ꝓuincia in aliā. ¶ Vlti
mo not. hāc. l. ꝯ baiulos committētes aliquā ꝯcuſſionem
Bar. Item facit hic tex. in ſcdo dicto ibi ad ſublimitatē
tuā referri p ordinarios ⁊c. ꝙ ſi cōmiſſarij aliqui deputa
ti ad exigēdum collectas vel alios q̃ſcūq3 actus grauēt
ſubditos excedēdo metas ſue cōmiſſiōis ꝙ ordinarij iu
dices facta ſup h̄ informatione mittēt eos ad ſupiorem
cuꝫ informatiōe vt vidi q̃nq3 fieri etiā manibus ligatis
ad qḋ etiā bene facit. j. de execu. ⁊ exactoribus. l. ꝯ nr̃a
mādata. ⁊ l. j. ⁊. iij. Jaco. reb.

a ¶ Vt ei credatur. Adde quod notaui i apoſtil. ad iſtā poſt eum in. l. prohibitum in prin. in apoſt. in v̄ſi. cognoſcantur. C. de iure fiſci li. x.

Omnia. Principis antiqua ⁊ ea que in fiſcuꝫ
ex cōfiſcationibꝰ vel aliis ſunt deuoluta lꝫ ab
extraordinariis ⁊ ſordidis mūeribꝰ excuſen
tur tñ debēt ānonarias ⁊ ordinarias fūctio
nes ⁊ cēſuales p̃ſtatiōes ſoluere doct. etiā p
multos doc. ponit̃ caſus iuxta. l. j. ⁊. ij. C. ex qui. mu. ne. li.
1 ſe excu. ¶ Et ſic facit quid iure ſit qñ res nō priuilegia
ti puenit ad priuilegiatū an ſit imunis a collectis vel ecō
trario de quo dixi ⁊ ſcripſi. C. de exact. tribu. l. ſi diuina-
re. Jacob. rebuffi.

¶ De priuilegiis domus auguſte vel rei priuate et
quaꝝ collationū excuſationē habeāt. Rubrica.

¶ Viſum eſt. C. de fundis p̃rimonialibꝰ ⁊ colonis p̃nci-
pis ⁊ domꝰ auguſte. nūc vidēduꝫ eſt de q̃bus mūeribus
fundi principis et coloni ſui ⁊ domus auguſte excuſen-
tur. ſm Odoffredum.

Priuatas. Priuate poſſeſſiōes p̃ncipis a
ſordidis mūeribus ſunt imunes vel colo-
ni ꝯductores eaꝝ extraordinaria mūera vel
ſupindictiōes poterāt cōueniri. h. d. ſm
Dul. q̃ ſunt ſordida dic vt. C. de excu. mu.
l. maximaꝝ ¶ Et eſſet hec. l. bona ⁊ eius

concord. pro pageſijs ſi ſeruaretur videlꝫ ꝙ emphiteo-
te principis eſſent immunes a talijs de quibus loqui-
tur hec lex. Jaco. rebuffi.

Rem priuatā. Mādat impator vt predia ſua
nō excuſentur a trāſuectiōe publica imo cō
ferant p̃dia ſua ſicut alia p̃dia ꝓuincialium
⁊ hoc cā leuādoꝝ ⁊ releuādoꝝ ꝓuincialiuꝫ.
Secūdo dicit ꝙ q̃daꝫ occaſiōe iſta fuit iuſ-
ſio pretermiſſa ⁊ erat occaſio talis: q2 quibuſdā tpibus
ſpecies frumēta publica fuerūt trāſlata ad loca remota
valde ⁊ ſic p̃dia fiſci ceperūt excuſari. vnde vult impator
vt hodie fiat trāſlatio ad loca ꝓxima vt antea fiebat. et
1 ſic p̃dia fiſci nō excuſabūtur. h. d. ¶ Et not. ex. l. iſta ꝙ
leuius portat̃ ꝙ a pluribus portat̃ vt hic. ⁊ C. de exact.
2 trib. l. actores. ¶ Scdo not. ꝙ hic colligit̃ ꝙ ſoli ꝓuin-
ciales ſunt tributarij qḋ dic vt. C. ſine cen. vel reliquis. l.
oēs. ¶ Tertio no. ꝙ trāſlatio dꝫ fieri ad loca ꝓximiora
3 q̃ magis fieri pōt vt. C. de āno. ⁊ tri. l. p locis. ¶ Quar
to no. illa pulchra v̄ba exceſſiue occaſio iuſſionē ⁊c. An.
de bar. not. hāc. l. cōtra multos dños ⁊ officiarios qui cō
pellūt ſubditos ad portāduꝫ ligna frumēta ⁊ alia multa
in corūdem ſubditoꝝ magnū grauamen ad qḋ faciunt
iura in glo. hic alleg. Jaco. rebuffi.

Pro tyronibus. Hic dicit ipator ꝙ cū certus
redditus aſſignatus tyronibꝰ certe militie
ꝓ eoꝝ ſtipendijs exſoluēdis ꝙ nedū predia
ꝓuincialia tenētur ꝯferre ad p̃ſtationeꝫ di-
ctoꝝ: ſed etiā tenētur ad hoc p̃dia p̃ncipis
1 ſm And. Dul. ⁊ Ray. ¶ Facit hec. l. ꝙ ſi legat̃ cuilibet
fratri talis ꝯuētus ꝙ etiā illi qui nōdum ſunt ꝓfeſſi de-
beāt hr̃e legatū cum hic dicātur tyrones noui milites. j.
de tyro. l. j. ⁊ quibus debeātur ſtipēdia ſicut militibus vt
2 hac. l. ¶ Sicut dr̃ de ſpōſa que gaudet priuilegio ſicut
b vxorꝰ vt. l. iiij. ff. de fundo dota. ad qḋ. ff. de aur. ⁊ ar. le-
ga. l. ⁊ ſi nō ſunt. §. qḋ g̃. cū in tali loco videat̃ plus fuiſ-
ſe habitus reſpectꝰ ad eccliam ſeu religionem ꝙ ad pſo-
nas vt. l. annua. §. ticia. ff. de an. le. ¶ Et q2 in textō vbi
agit̃ de ꝓuiſione ale ⁊ in fauorabilibus dꝫ fieri larga in
terp̃tatio. ff. de regu. iu. l. in teſtamētis. l. ticia. §. ſeya. de
auro ⁊ arg. leg. l. cū quidem. de li. ⁊ poſtu. cum cōcor. de
ſecuro. Jacobus rebuffi.

b ¶ Sponſa gaudet p̄uilegio ſicut vxor. Vide d̄ huius dicti veritate. bar. et glo. ff. l. j. iiij. ff. d̄ fun do dota. eundeꝫ in. l. quod ſeruis. ff. d̄ cōdi. ob cauſam bal. in. l. j. ff. ſo lu. ma. et in. l. eos poſt glo. in v̄ſi. cōpetit qui po. in pig. hab. ⁊ l. l. ſi ſpō ſus d̄ iure do. et in. l. cum nō ſolue. ⁊ ibi ple ne doct. de bo. que libe.

Abſit. Inſtructio vie publ. pontiū ⁊ ſtratarū
inter ſordida nō nūerātur: ⁊ ideo nēo excuſa
1 tur ab eo vt dicit bar. ¶ Et ſic pꝫ hic ꝙ via
⁊ ſtrata ponūtur in h̄ tex. vt ſpecies differē-
tes cōcor. ff. de via pu. l. j. in fi. Bar. ⁊ ſic p̃n-
ceps ⁊ eccl'ia tenētur ad talē refectionē viaꝝ publ. ⁊ pō-
2 tium. ¶ An aūt ad inſtructiōeꝫ ⁊ repationeꝫ muroꝝ dic
vt no. p gl. ⁊ doc. in. l. ad inſtructionē. C. de ſa. ſan. eccle.
⁊ C. ex qui. mu. vel p̃ſta. ne. li. ſe ex. l. fi. lib. x. ⁊ ibi ſcripſi. ⁊
in q̃bus caſibus eccl'ia teneat̃ ſcripſi plene. l. ſi diuina do
mus. ⁊ de exact. tri. Jacob. rebuffi.

Excepto. Nullus a ſupindicto excuſat̃ excepto
principis poſſeſſore. h. d. Bar. ⁊ no. v̄buꝫ qḋ ſe
pe cōſueuit poni in inſtr̃is abſq3 vllius priuile
gij exceptiōe ſm Dul. Jaco. rebuffi.

¶ De grege dominico. Rubrica.

¶ Viſum eſt. C. de rebus imobilibus p̃ncipis. ſ. de fun-
dis dñicis. nūc v̄o de rebus mobilibus ipſius pricipis. ſ.
de aīalibus eiuſdem ſm Odo. Jaco. re.

Repoſitis. Subſcribēs equum de gre-
ge dñico in eius reſtitutiōe ⁊ vna libra
auri punitur. Subſtrahēs aūt de gre-
ge priuati punitur in media libra auri
a qua pena releuatur ſubſtrahēs ſi euꝫ
obtulerit ſponte. ſm Bartolū An. et
1 doctores. ¶ Et nota hic caſuꝫ in quo
ſubſtrahens punitur alia pena q̃ dupli et quadrupli.
2 ¶ Et ꝙ in furto conſummato locus eſt penitentie.
vt. C. de his qui ſe deferunt. l. j. et. ff. de alie. iudi. mu.
cauſa fac. l. iij. in fine. et. C. ad. l. iuliam maieſt. l. quiſquis
regulariter contra vt. ff. de furtis. l. qui ea mente. Bar-
tolus Jacobus rebuffi.

¶ De palacijs ꝛ domibus officiis. Rubꝛica.

¶ Viſum eſt.ſ. de rebus immobilibus ruralibus princi pis et de predijs eiuſdem principis poſtea viſum eſt de rebus mobilibus.

COnſecratas. Non debent priuati in palacijs principis habitare.h.d. Bart. cõſecratas que ideo dicũtur cõſecrate: qꝛ ſunt principis qui eſt ſacratiſſimus. Jac.reb.

¶ De cupꝛeſſis ex luco daphēſis vel pſcis p egyptum non excidēdis vel vendēdis. Rubꝛica.

¶ Sup ti.pꝛoxi.viſum eſt de quadaꝫ ꝓhibitione ne habitare liceat in domibꝰ principis nũc in iſto ti.tractatur de quadam alia ꝓhibitione videlꝫ vt nemini liceat ſcindere vel vēdere nec emere arboꝛes cypꝛſſos in certis re
1 gionibus hic exꝓſſatis exiſtētes. ¶ Unde ſciēduꝫ eſt ꝙ vltra mare in terra egypti eſt quoddã flumen magnũ vocatum nilus de quo habetur.ſ. de nili agge.nõ rumpēdo.l.j.ꝛ illa terra eſt calida ꝛ ſicca et vix ibi pluit: ſed qñ in aliqua pte anni illud flumen ſic creſcit ꝙ tota illa terra inundatur ꝛ poſtea agricole colũt agros ꝛ habēt multos fructus inde. vnde in illis locis ſunt multe arboꝛes cypꝛſſi in ripis retinētes terram ne ripe labãtur pꝛe illius inundationis: ꝛ qꝛ illa loca hic noiata indigēt illis arboꝛibus vt cõſeruētur nec deſtruãtur ille ripe: ideo ponitur hic titulus ne tales arboꝛes ſic tã neceſſarie excidãtur nec vēdant nec emãtur. Jaco.reb.

SI quis. Emētes ꝛ vendētes arboꝛes cypꝛeſſos in locis hic noiatis puniuntur.
1 h.d. Bart. ¶ Et eſt hec lex in argu. ꝙ eo ipſo ꝙ imponit penã emēti etiaꝫ imponitur vendēti ſm Bar. qꝛ quos p facinus coinquinat eos par pena cõuincat vt.ſ. de epi.ꝛ de.l.ſi ꝗ́ꝗ́ cum ibi nota.in ſi.ꝛ.ff.ad.l.põpo.de paria.l.veruꝫ ꝛ de his qui no. infa.l.liberoꝝ.§.notaſ. ¶ Et hec iura faciũt ꝙ ſi fuerit pꝛoclamatũ ſub pena.x.libraꝝ vt nullus audeat vēdere equos niſi ciuibus ad exercitũ ꝙ etiam pena extēditur ad empꝛoꝛes cõtra faciētes pro quo.ff. de act.emp.l.veteres.ſ.de male.ꝛ meta.l.culpa.ꝛ.xxv.q.v.c.aliquãti.ar. contra.ff.ad municipales.l.cõſtitutionibus: qꝛ ſtatuta municipalia ſunt ſtricti iuris pro hoc.ff.ſo.matri.l.ſi vero.§.de viro. ¶ Sed credo ꝙ icidēt in penã empꝛoꝛes ſicut vēditoꝛes p ſupius allleg.de ſecuro. Ja.re.

OMnes. Auctoꝛitate ꝓpꝛia nullus põt in luco dampnēſi incidere cypꝛſſos nec tales arboꝛes colapſas alibi tranſpoꝛtare ꝛ ꝯtrafacientes puniũtur. Jteꝫ plãtãs cypꝛeſſum nõ põt ob hoc aliam incidere: ſed ꝓ tali plãtatione
1 a fiſco vnam librã auri cõſequetur.h.d. Bar. ¶ Nota ex.l.iſta ꝙ prius qñ vnum indicitur cõtra aliquod aliud eſt indicēdum ꝓ eo ad qđ.l.eum qui.in ꝑn.ff.de iureiur. ſm Dul. Nec obſt.ſ.l.pꝛoxi.vel imponitur minoꝛ pena: quia ibi in emēte qui non tñ delinquit. Jtem nõ ob.ſ. de iudeis.l.nemo.qꝛ hoc eſt ſpeciale fauoꝛe reipublice et
2 culture. ¶ Jteꝫ no.ex.l.iſta quedã licere maioꝛibus que non licent minoꝛibus ſic.ſ.de ſpoꝛ.l.ij.ꝛ.ſ.ne ſine iuſſu princip.li cer.regio.bo.cõn.l.j. Jtem not.ꝙ quedã poſſunt cõcedi p ſeneſcalum que nõ poſſunt cõcedi p alios iudices ſm dñm berēgarium de ſecuro.

¶ Explicit lectura ſup.xj.libꝛo codicis cõpilata ab egregio leguꝫ comite domino Jacobo rebuffi in alma mõtiſpeſulani vniuerſitate. Anno a natali dñi.401.

¶ Sanctiſſimi principis dñi iuſtiniani ꝛc.
¶ Sequitur liber. xij. codicis de dignita-
tibus. Rubrica.

Uper glo. rubrice ibi ideo de dignitati-
bus dicit vel dic. dictuȝ eſt. ſ. de multis
qualitatibus ꝑſonaꝝ: ſȝ qꝛ dignitas eſt
quedam q̄litas inherens ꝑſone idcirco
ponit hic de dignitatibus. Circa h̄ que
ro quid differūt tractatus huius libri a
tractatu ꝑmi libri codic. ꝛ digeſti veterꝫ
nam in illis tractatur de dignitatibus ſicut hic. tñ in ꝑ-
mo tractatur principalr̄ de officijs in q̄bus ſeq̄tur digni
tas hic tractatur principalr̄ de ipſa dignitate ꝛ de ꝑuile
giis que quis habet ꝓpter ipſaȝ dignitatem. ꝓ̄pe tñ lo
quēdo illud eſt offiñ ꝛ eſt dignitas ꝙ ptȝ. nam pōt quis
hr̄e dignitateȝ ſenatoꝛiā ꝛ cōſulareȝ licet nō ſit ſenatoꝛ
nec cōſul. vt videtur in. l. j. huius ti. ¶ Item pōt q̄s hr̄e
offiñ ſenatoꝛis ꝛ cōſulis ꝛ nō hr̄e dignitateȝ vt dicā. j. e.
l. quotiēs. ꝛ ſic ptȝ ꝙ ſunt ſeꝑata ſm̄ Bar. in repetitiōe

Quattuoꝛ ſūt dignitates ꝑn cipales.

1 huius. l. ¶ Et qꝛ hic incipit tractatus de dignitatibus
ſciēduȝ eſt ꝙ q̄ttuoꝛ ſunt dignitates ꝑncipales. Primo
dignitas ſupilluſtralis. Sc̄do deſcendēdo dignitas illu
ſtralis. Tertio ſpectabilis. Quarto clariſſima. vñ iſte q̄t-
tuoꝛ dignitates dicūt̄ noiate de q̄b⁹ loq̄tur hic materia
qñ dignitas ſeꝑata ab officio ꝛ adminiſtratiōe eſt ideȝ
qd̄ nobilitas ꝓut nobilitas facit quē differre a plebeis
ſm̄ Bar. in repetitiōe. l. j. vbi latius declarat q̄d ſit nobi

a ¶ Quid ſit nobilitas. Ad de penoꝛ. c. ſi. cut el ij. in ſi. in ſūl. g. nobi- lis extra de ho mi. pan. de ca- ſtro cōſi. xiij. col. ij. v̄. poſſet etiam adhuc ꝛ conſi. xxvj. ali as. xxxvij. col. iij. ꝛ bar. repo. conſi. xiiij.

2 litas^a ꝛ q̄d dignitas ꝛ quot modis dicitur. Sunt aūt q̄-
dam magr̄atus nō habētes merū impiuȝ nec dignitatē
ſed aliquā cohertioneȝ ꝛ modicā iuriſditionē vt ſunt de-
fenſoꝛes ciuitatū magr̄atus municipales pedanei iudi-
ces vt de iſtis lati⁹ habet̄ in materia officioꝝ. C. ꝛ. ff. ꝛ ſit
mētio inſti. in ꝓhemio. §. cūcꝫ. ꝛ ibi no. in gl. ſup v̄bo illu
ſtribus. ꝛ in auc. vt ab illuſtri. circa ꝑn. coll. v. Ja. re.

Ed vt ꝓponis. Nobilitas mulierꝫ q̄ habetur ex
ꝓgenie retinet̄ ſi nubat nobili etiā minoꝛis di
gnitatꝫ nō plebeis. h. d. in ſumma. modo pono
caſum in terminis ꝛ cā ſolatij due ſoꝛoꝛes fue-
runt in q̄dam cōuiuio inuitate ꝛ nō fuerūt poſite inter
dñas ꝯſulares ꝛ ꝑtoꝛias ideo iuerūt ad impatoꝛeȝ ꝓpo
nentes ꝙ habuerūt auū ꝯſulem ꝛ p̄rem ꝑtoꝛeȝ ꝛ ꝙ ipſe
ſunt mixte nobilib⁹ viris lȝ nō tāte dignitatis q̄rītur nū
quid debēt poni inter nobiles dñas in mēſa reſpectu no
bilitatis maritoꝝ. rñdet impatoꝛ ꝙ ſi veꝝ ſunt q̄ ꝓpona
tur retinēt dignitateȝ ꝛ nobilitateȝ gn̄is. ſ. parētuȝ. h. d.
1 in termino ſm̄ bar. in repetitiōe huius. l. ¶ No. mulie-

b ¶ Mulieres habere digni- tatem. Adde iſtā l. i. j. nu. v. et quod ibi no tam in apoſtil. ad eum in ſū. mulierib⁹. ū. ſ. mulie. ꝛ in. quo loco li. x.

b res hr̄e dignitateȝ^b qd̄ eſt. verū dignitate q̄ eſt ſine admi
niſtratiōe. Et iſta dignitas ſm̄ ꝙ not. hic Barto. nihil
aliud eſt q̄ quedā nobilitas ſibi obueniēs vt hac. l. digni
tatem aūt cuȝ adminiſtratiōe hr̄e nō poſſunt ꝛ ſic loqui
tur. l. ij. ff. de reg. iu. fallit tñ in q̄buſdaȝ excellētibus mu-
lieribus de quo in. l. fi. ſ. de arbi. ꝛ in. c. dilecta extra de
arbi. Et in abbatiſſis q̄ habēt adminiſtrationeȝ in ſuas
monachas vt hic no. ꝑ Bar. in repetitiōe huius. l. in ſe-
cūda opi. ꝛ ꝑ Cy. in. d. l. fi. de quo plenius in ſpe. titu. de
arbi. §. ij. v̄. ij. ꝛ v̄. j. ¶ Qualia aūt muera ꝑſonalia ꝛ q̄-
les honoꝛes poſſunt indici mulieribus ſcripſi ꝛ poſui ali
qua exēplo. ſ. de mulie. in quo lo. l. j. li. x. ꝓpe ꝑin. v̄. ſed
an poſſit ꝯcedi mulieribus. ꝛ in verſ. venio ad tertium.

Dignitas que venit a patre tanꝗ̄ excellen- tioꝛ preferetur dignitati eidē mulieri obue- niēti ex parte mariti.

2 ¶ Item nota hic dignitatem gn̄is que venit a p̄re eſſe
excellētioꝛem ꝛ ꝑferri dignitati ſeu nobilitati eidem mu
lieri obueniēti ex ꝑte mariti. Et ꝓpterea ſi filia regꝫ nu-
bat alicui duci vel comiti dicetur regalis. ꝛ etiā ſi filia du
cis nubat alicui militi ſimplici dicetur duciſſa. etiaȝ hoc
apte ꝓbatur ꝑ hāc. l. vnum tñ eſt ꝙ ſi dignitas ſeu nobi
litas obueniēs mulieri ex ꝑte mariti eſt maioꝛ q̄ digni-
tas ſeu nobilitas q̄ talis mulier hȝ ex ꝑte p̄ris ꝙ tūc vti
poterit dignitate a nobilitate viri vt ſi filia ducis nubat
regi ꝙ dicatur regina ꝛ ſi filia militis nubat comiti ꝙ di
catur comitiſſa. iuxta. l. mulieres. j. e. ꝛ. l. fi. ſ. de incolis.
cum ſi. iura eñ multum fauēt honeſtis mulieribus vt ha
betur ꝛ no. ſ. de veſti. olobe. l. j. ꝛ. ij. ꝛ. ſ. nemini lice. in fre
3 nis. l. j. §. nulli. ꝛ in eis plene ſcripſi. Jaco. reb. ¶ Item
nos. qualiter dignitas paterna vel aui paterni deſcendit
ad filias ꝛ ad nepotes ex filio cōcoꝛ. ff. de ſenatoꝛi. l. libe-
ros. non aūt ecōtrario: qꝛ dignitas filij nō trāſit ad ma-
trem vt. ff. de ſena. l. j. in fi. ꝛ pōt eſſe rō qꝛ dignitas ꝛ no-
bilitas nō ſic veniūt retroꝛſuȝ: qꝛ filius nō ſeq̄tur cōditio
nem m̄ris inquātum ad honoꝛes ꝛ dignitates. l. j. ff. ad
municipales de ptis quibuſdaȝ cauſis no. d. l. iij. in fi. de
4 ſena. reb. ¶ Item no. ex. l. p̄nti. ꝛ ex ꝑin. glo. filias reti
nere dignitatem ꝛ nobilitateȝ p̄ris ꝛ alioꝝ parētuȝ qui-
bus attinēt ex ꝑte tñ p̄ris vt. l. cū legitime alleg. in ꝑin.
glo. ꝛ declarat̄ bene in. l. liberos. ff. de ſena. ꝛ ſic expedi-
tur ꝑin. ꝑme glo. rebuffi. ¶ In glo. ibi exponit cōſula-
rem. i. cōſuleȝ. qd̄ nō videtur ꝓcedere qñ aliud eſt cōſul
ſcȝ qui hȝ dignitatem cū adminiſtratiōe. Et illud eſt cō-
ſularis. ſ. qui hȝ dignitateȝ ſine adminiſtratiōe vt eſt fi-
lius cōſulis ꝛ filia cōſulis ꝛ etiā vxoꝛ cōſulis vt. l. j. ꝛ. l. li-
5 beros. ff. de ſena. ꝛ. l. mulieres. j. eo. ¶ Et ꝙ ſit dñia in-
ter cōſulem ꝛ cōſularem hoc ꝓbat tex. ff. de arbi. l. iij. §.
fi. Glo. tñ materiā poſſumus bene ſaluare qñ glo. dicit
cōſulem vel de gn̄e cōſulum ꝛc. Iteȝ ſeruus in ti. de digni
tatibus quātuȝ ad dignitatem eſt paritas inter cōſulem
ꝛ cōſularem. vñ debemus intelligere tex. ꝛ glo. ſm̄ mate
riam in. l. ſi vno āno. ff. loca. ꝛ idem dicēdum eſt de ꝑtoꝛe
ꝛ pretoꝛio vt. d. l. ¶ Sup ea. glo. ibi. ſ. de q̄ni. l. diuus.
tñ gl. ibi q̄ eſt ſup ꝓnepotes videtur extēdere vltima. ſ.
ad liberos ꝓnepotuȝ ꝑ. l. oēs moꝛis. §. liberos. ff. de pe
nis. de quo ꝑ Ja. de ra. quē ſeq̄tur Cy. in. d. l. diuo. bar.
hic dicit ſic ꝙ qñ illud ex quo ſeq̄tur nobilitas trāſit ad
poſteros vt regnū ducatus comitatus ꝛ ſilia tūc etiam
vſcꝫ ad infinitū erit ille nobilis ad quē trāſit nō ex ꝑſona
parētum: ſȝ qꝛ habet illud ex quo nobilis eſt. qñcꝫ illud
6 nō trāſit vltra ꝓnepotes ſm̄ Barto. ¶ Pro deciſione
Bar. bene facit. l. ꝑuilegia. ff. de regu. iu. vbi d̄r ꝙ qñ ꝓ
pter cauſam cōcedūtur ad heredes trāſeunt ꝛ ꝓpterea
notāter hec gl. loq̄tur de honoꝛe ꝛ dignitate ſeu nobilita
te q̄ venit ꝑ accidēs vt tūc nō extēdatur vltra ꝓnepotes
arg. ſumpto de caſu. l. diuo. q̄ loq̄tur tñ in ꝑuilegio ad
q̄s ſucceſſoꝛes trāſeat. ſ. in maioꝛib⁹ dignitatib⁹ ad ꝓne
potes ita intelligit̄. l. diuo etiā. ꝛ. l. moꝛis. §. liberos. cum
cōcoꝛ. in minoꝛib⁹ tñ ſeu inferioꝛib⁹ trāſeūt tñ ad filios
de q̄. ſ. de penis. l. honoꝛ. ꝛ. ff. de exca. tu. l. ſȝ ꝛ milites. §.
nō ſolū alſ in v̄. veteran⁹. cum cōcoꝛ. diuerſis tñ modis
qui habētur. ſ. de q̄ni. l. milites. ꝛ. de aduo. di. iu. l. lau-
dabilem circa ꝑn. ꝛ. j. de ꝓrect. ꝛ dome. l. fi. de nobilitate
aūt ſeu nobilitate q̄ nō venit ꝑ accidēs nec ꝑ modū col-
latiōis officij: ſed venit ex ꝑte gn̄is vel gr̄e nobilitatiōis
cōceſſe a ꝑncipe tūc ſuccedit̄ in infinitum iſtū intellectū
notabilr̄ ponit vna gloſella. ff. de ſena. l. liberos ſup v̄bo
7 liberis. ¶ In gl. ibi vbi exponit virū. i. hoiem. Sup hoc
Bar. dicit ꝙ nomē viri q̄ncꝫ ponit̄ reſpectiue aduxoꝛeȝ
ꝛ tūc ponit̄ nomen viri ꝓ marito vt. l. ſi v̄o. §. de viro. ff.
ſo. ma. ꝛ de iure dot. l. vir ab eo. ꝛ. ſ. de do. inter vi. ꝛ. vxo.
in rubrica de iure do. l. ſi inter virū. cuȝ ſi. q̄ncꝫ nomen vi
ri ponit̄ reſpectiue ꝛ ponit̄ cuȝ adiectione denoiata vt
ſi ſic vir alicuius mulieris vt dicēdo vir ſexe aut ſi dico vir
tuus ꝛ ſilia. tūc etiā in dubio intelligitur vir ꝓ marito vt
ſ. de ſecū. nup. l. j. ꝛ i auc. ſi q̄ mulier. ſ. ad velley. Si aūt
vir ponit̄ pro alia adiectiōe tūc intelligit̄ vir ꝛ hō vt hic
ꝛ. ff. iudica. ſol. l. vir bon⁹ ꝓ ſocio. ibi ſi ſocietatē. §. arbi-
troꝝ cū ſi. aduertēduȝ tñ eſt ꝙ nomē vir denotat hoiem
altū. Sed cū noiat̄ hō pōt intelligi de q̄libȝ vt. ff. de leg.
iij. l. cuȝ q̄s decedēs. §. codicillis. ꝛ ibi not. ꝙ pōt facere
ad multa ſm̄ bar. in ꝑma opi. in ſi. gl. de h̄ dicet̄ plen⁹. j.
8 ti. ij. ¶ Sup gl. ſi. q̄ eſt ſup v̄bo ꝑuate. Not. ꝙ filie reti
nēt dignitatē ꝛ nobilitatē p̄rnam dum tñ nubāt nobili
q̄ntūcūcꝫ ille marit⁹ nobilis ſic mioꝛis nobilitatꝫ q̄ p̄rna
innuit̄: ꝗ hic ꝙ ſi filia nobilis nubat alicui ignobili ꝑdit
dignitatē ꝛ nobilitatē p̄rnaȝ ꝙ ſec⁹ eſt in nobilitate q̄
mulier ꝯſeq̄tur a marito qñ ſi moꝛtuo nubat alteri mi-
noꝛꝫ nobilitatꝫ lȝ nobili ꝛ nō plebeio ꝑdit nobilitatē ꝛ di
gnitatem quā ꝯſecuta fuerat a ꝑmo marito vt. l. femine.
hic alſ. ꝛ in vlt. gl. q̄ voluit h̄ dicere. l. ſucciete ad qd̄. l. mu

lieres in ſi.§.c.concord. τ hoc not.per Andr.de barulo.
9 ¶ Juxta hoc poteſt queri ſi aliquis comes decedat relictis pluribus filijs an omnes tales filij habebũt dignitatem ſpectabilem qm̃ comes habet impium in feudum de cleri.vio. pa.§.ſi miniſtrales τ dignitatem ſpectabilem.§.de comi.cõſiſto.l.j.τ.ij. τ in aut.de appel.§.ſimili modo. colla.viij. Aliqui tamen comites ſunt illuſtres. vt.§.de ero.mili.anno.l.prouincialium ꝑ ſupradicta poteſt dici ꝙ ille ſolus filius qui ſuccedit in comitatũ habebit dignitatem τ dicetur comes vt eſt expꝛ̃ſſum in feudis quis dicatur dux comes marchio.c.j.τ ar.dicte.l.priuilegium.ff.de reg.iuris. τ ad exhi.l.de eo.τ ſi qua.pau.feciſſe di.l.j.in ſi.qm̃ talis dignitas cõceditur rõne loci et adminiſtratiõis.§.de comi.qui in pro re.l.j.ad qd̃.§.de decurio.l.quilibet ibi ꝓpter loci dignitatem τc.libro.x.
10 ¶ Et maxime qꝛ comitatus nõ debet diuidi vt eſt tex. in feu.de prohi.feu.alie.per fre.§.propterea ducatus. ¶ Sed quid erit in baronia dic ꝑ predicta ꝙ ille ſolus a erit Baro qui ſuccedit in baronia[a]. Alij tñ filij nõ vocabũtur barones ſed bene habebũt dignitatem honorariam vt eſt hic caſus in.l.iſta.ſi bene attẽdatur pro quo ff.de ſena.l.j.τ.l.iij.in ſi.ff.de arbi. ¶ Sed pone ꝙ multi filij ſuccedunt in baronia quis eoꝝ dicetur baro τ habere dignitatez paternam põt dici ꝙ ille qui ſuccedit in capite baronie pro hoc in ſimili.§.de agrico.τ cenſibus. quẽadmoduz.τ.ff.de dã.infec.l.qd̃ conclaue. τ de relig. l.cuz in diuerſis. ¶ Sed quid erit ſi diuidatur caput baronie videtur ꝙ ſit inutile τ ꝙ nullus habeat nomen baronis.ff.de ſeruitu.l.pro pte.dic tñ ꝙ vbi iure ſucceſſionis inter filios ſit diuiſio capitis baronie quilibet põt dici baro.τ põt eſſe ratio:qꝛ licet tale caput poſſit dici indiuiduum iure cõſtitutionis tñ vtiliter põt diuidi.τ nomen baronis penes vtrũqꝫ inſolidum remanere ꝓ quo in ſimili.ff.de ſeruitu.l.vie.de ſerui.ruſti.pre.l.ꝑtem.ſa. herci.l.heredes.§.an ea.τ in feu.de gradi.ſucceſ.in feu. c.j.τ maxime.qꝛ baronia nõ eſt ꝓhibita diuidi.ꝑ.§.propterea ducatus.§.alleg.Ja.reb.

a ¶ Qui ſuccedit in baronia Adde an baronia que de iure ptinet ad primogenitũ debeatur duob[9] pariter naſcẽtibus bal.l.Lex duobus in ſi. prin.τ ibi ang. ff.de vulga.et pupil.ꝙ ſic.et in.l.aretuſo.ff. de ſta.ho.idez in aut.ex teſtamento col.ſi. vſi.decimum octauum capitulũ.§.de colla.cum cõcor. per do.alex.ol le.l.o.Lex duobus vſi.itez inducitur ꝑ bal.

1 Nec famoſis. Infamia facti vel iuris notatis porte dignitatis nõ patent.h.d. ¶ Nota ꝙ quilibet infamia ſiue iure ſiue facti repellit b quem a dignitate[b] τ intellige ſiue iam habita ſiue habẽda vt.§.co.l.iudices.τ ſic magis impediunt infamie ꝙ valitudines que non reijciũt iam promotum vt.ff.de poſtu.l.j.§.caſum.ſm And.de barulo.τ eſt ratio:qꝛ ibi lex aliquid ꝓhibet τ vltra nõ ꝓgreditur tũc factum tenet vt in ſimili.ff.qñ appel.ſit.l.j.§.biduum.τ de interdic. τ relega.l.relegatoꝝ.§.ad tpo.vbi autem.l.aliquid inhibet.τ factum ꝓhibet tũc factum nõ tenet vt.§.de legi.l.nõ dubium.τ.l.humanum.τ dicta.l. iudices.§.co.τ.§.de acceſ.l.nemo.τ ꝓfeſ.τ me.l.reddaṫ.

b ¶ Repellit quem a dignitate. Adde qd̃ notauit in apoſtil ad ſi.um.l. j.em.§.in.§.ab honoribus et dignitate qñ.§. infa.li.x.

2 ¶ Item põt queri ſi aliquis fuit electus ad dignitatez τ ei obijciatur ꝙ eſt infamis aut pendẽte lite ſuper infa c mia debeat adminiſtrare[c].quidam dicũt ꝙ.§.annum deſiſtat a dignitate τ ſi probata cauſa infamie nõ fuerit remanebit in honore.ff.de mu.τ ho.l.reus delatus.ſi videtur ꝙ ſit admittẽdus ad dignitatem niſi obijciens offerat ſe ꝓmptuz facere fidem de eius infamia vt tũc audiatur vt ar.ff.vt in poſſeſ.le.l.ſi is a quo. Item per hoc in ſimili.§.ſi ex fal.inſtru.l.ſi.τ de fal.l.ſatis a pte.pro quo §.qñ prouo.non eſt ne.l.j.vel dic ꝙ deſiſtit a dignitate tres mẽſes τ niſi cauſa tũc probata fuerit admittitur ad dignitatem τ obijciẽs repelletur.pro quo in aut.de ſan. epiſco.§.ſi quis autem.ad ordinationem vel ſaltim deſiſtat per duos mẽſes ar.l.j.C.de tẽpo.appel.τ eligitur tale tempus ne ille electus habeat vagari ab adminiſtratione τ reſpublica ſit ſine gubernatione.τ ꝓ hoc.l.in ſimili.C.de no.oper.nũ.l.j.τ de materia huius.l.qualiter infamia priuet ab honore τ munere ſcripſi.§.de infa.l.j. τ.l.infamia.τ.l.nec infamem.§.de decurio.τ habetur et not.ij.q.v.c.preſbyter.τ per Innoc.extra de accu.c.accedẽs.τ plenius de ſymo.c.accuſatum.vbi iſtas dilationes remittit arbitrio iudicis.de quo etiam per Bart.et doc.in.d.l.reus delatus.Ja.re.

c ¶ Si aliquis fuit elect[9] ad dignitatẽ et ei obijciaṫ ꝙ eſt infamis an pẽdente lite ſup īfamia debeat adminiſtrare. Adde Inno.et abb.in.c.venerabilẽ τ ibi notant in apoſtil. ad pano.l ſi. extra de elect.

Maior. Si aliquis eſt in aliqua dignitate vel malicia cõſtitutus ex qua eſt aliquod priuilegium cõſecutus. Si poſtea maiorez dignitatem adipiſcatur nihilominus retinet priuilegium qd̃ habebat ex prima dignitate cõcordantie ſunt in glo.ſm Dul. ¶ Circa intellectũ huius.l. quidam dicũt ꝙ nõ facit preiudiciũ cum per ſuperiorez dignitatem cõfunditur prima quoad rem τ effectum re1 manet:tñ priuilegia. ¶ Et ꝑ hoc lex in ſimili ꝙ cõfunditur minor dignitas aduenĩete maiore.ff.de fideiuſ.l. generaliter.τ de act.emp.l.non eſt nouum. ¶ Item per hoc ꝙ tollitur minor ꝑ maiorem:qꝛ habẽt ſe ꝑ oppoſitum τ ea que ſe habẽt ꝑ oppoſitum nõ poſſunt cõcurrere in ꝑſona vnius.ſic eſt hic.ergo τc.arg.a ſimili.ff.qui.mo.vſuſr.amitti.l.ſi cui τ quẽadmo.vſuf.amit.l.j. ¶ Tu dic ꝙ maior dignitas nõ facit preiudiciũ minori aliquod in dignitate immittẽdo ſed in adminiſtratione vnde hic videtur dicere lex iſta cum ſimpliciter loquatur indiſtincte eam intelligimus.τ ꝓ hoc facit.§.de exeu.mu.l.eos concor.alleg.in glo.pro quo:qꝛ imparator eligitur a ſenatoribus τ tñ retinet dignitatem ſenatoriam vt.§.co.l.ius ſenatoꝝ ad qd̃ in prohemio.ffoꝝ.in ſi.nõ ob.contra:qꝛ vbi ſunt duo qui ſe habẽt tanqꝫ principalis τ acceſſoriũ tunc bene vnũ tollit aliud vt eſt in obligatione acceſſoria τ principali.Secus tñ eſt in dignitatibus:qꝛ in eis quilibet eſt principalis τ ꝑ ſe ar.ff.de procur.l.licet non ob.alie.ll.que dicitur ꝙ maius τ minus nõ poſſunt cõcurrere ſimul in eadem ꝑſona verum eſt qñ non poſſunt ſe cõpati in eadem ꝑſona vt.ff.de vſuſru.l.qd̃ noſtrum.
2 ¶ Item due dignitates bene poſſunt ſe cõpati in ꝑſona eiuſdem.quare nõ ob.ſed contra premiſſa facit.ff.§. ad.l.iul.de ambi.l.j.τ de mu.τ ho.inter pa.τ ſi.conti.l.j. τ.ij.τ de accu.l.ſi.vbi habes ꝙ due dignitates non pñt in eadem ꝑſona concurrere. Sed dic ꝙ plures dignitates poſſunt cõſiderari cum adminiſtratione:τ tunc non poſſunt cõcurrere in ꝑſona eiuſdem vt.d.l.j.C.de acceſ. ꝓ quo.§.de agen.in re.l.pe.§.illi. τ qui mili.poſſunt vel non.l.cis quidam.§.impoſterum de proxi.ſa.ſcrĩ.l.hac parte.τ verum niſi adminiſtratio vtriuſqꝫ dignitatis ad vnum cõcurreret:qꝛ tunc poſſet alis exercitium vtriuſqꝫ retinere vt in auten.vt iudi.ſine quoquo ſuffra.§.illud. ¶ Sed quãdoqꝫ poſſunt cõſiderari plures dignitates ſine adminiſtratione τ tũc poſſunt cõcurrere circa ꝑſonam eiuſdez vt.§.de no.C.cõpo.§.j.τ qui te.ſa.poſſunt l.hac cõſultiſſima circa prin. Item etiam poſſunt accipi plures dignitates vna cuz adminiſtratione τ cetere ſine adminiſtratione τ tũc etiam poſſunt cõcurrere circa perſonam eiuſdem.τ ſic põt loqui hec lex cuz.l.alleg.in glo.
3 ¶ Circa.l.iſtam põt queri ſi notarius ſit factus preſes vt ſepe cõtingit de facto an depoſito officio preſidatus poſſit cõficere inſtrumẽta τ offm̃ notarij exercere videtur ꝙ non ꝑ.l.vniuerſos.§.de decurio.lib.x.Sed credo contra vt hic.ſ.ꝙ poſſit cõficere vt hic cum dicit ꝙ maior dignitas non facit preiudicium minori.nam notarij videntur in.l.predaꝝ.§.de primitiuo.ꝓ quo.§.de aduo.di.iudi.l.aduocati.nec ob.l.vniuerſos.qꝛ verum eſt ꝙ durante officio decurionatus nõ poteſt cõficere inſtrumenta:ſed poſt ſic τ ſic intelligitur lex ſi quis decurio.§. de falſis.ad qd̃.§.de aduoca.di.iudicio.l.ſi quis ad ro4 gatis.τ de aſſeſſo.l.ſi. ¶ Item queritur pone ꝙ rex cõceſſit oĩbus doctoribus huius ſtudij vt quilibet eoꝝ haberet quĩqꝫ ſeſtaria ſalis in ſalinis regijs. Item hoc idez cõceſſit officiarijs ſuis doctor eſt factus officiarius queritur an debeat habere quĩqꝫ ſeſtaria ſalis.an.x. Et videtur ꝙ ſolum.v.ꝑ.l.alimẽta.§.baſilice.ff.de ali.le.τ videtur.l.in rõne.§.de lega.l.cum qd̃.§.ſi.dic contra.ſ.ꝙ habeat.x.ꝑ.l.iſtam.qꝛ illud qd̃ eſt inductũ in honorem alicuius nõ dꝫ ei nocere.§.de legi.l.qd̃ fauore. Itez vide5 tur lex expreſſa.ff.de an.le.l.qui marito. ¶ Itez qꝛ iſta ſunt cõpatibilia τ non cõtraria:ergo τc.τ ꝑ hoc in rõne §.de bo.dam.l.ſi.§.j.ad qd̃.ff.de ſti.ſeruo.l.iiij.nam ibi ſunt due ꝓuiſiones diuerſe nõ tamen ad adinuicem contrarie poſſunt ſimul in eiuſdem ꝑſona cõcurrere.ff.ſi cui priuiſqꝫ

Si notari[9] ſit factus preſes vt ſepe contingit de facto an depoſito officio magiſtra[9] poſſit cõficere inſtrumẽta.

Si rex cõceſſ.[illegible] doctorib[9] ſtudij vt quilibet eorum habeat quĩqꝫ ſeſtaria ſalis in regijs τ tũdez cõceſſit officiarijs ſi doctor eſt factus officiari[9] an debeat habere quĩqꝫ ſeſta,vel.x.

priuſq̄ per.l.fal.l.i.§.interdū.ꝓ quo.ff.de adi.leg.l.pat inter filios.ꝛ in auꝫ.vt iudi. ſine quoquo ſuffra.§.illud. Nec ob.§.baſilice.q2 ibi teſtator volebat ꝓuidere ducẽ ad certū quid tunc nō poſſunt cōcurrere circa eādem pſonam ille ꝓmiſſiones q2 ad eādem viā vadunt.ſecus eſt in caſu noſtro. Ja.rebuffi.legum comes.

SEnator. Subſtantie ſenatoꝝ habēt imunitatē a munerib⁹ ſordidis ꝛ extraordinarijs. h.d.bar. Vel ſi res ſenatoꝝ ꝛ hoīes ipoꝝ vaſalli ſeu familiares ſunt exēpti ſeu habēt immunitatē a munerib⁹ ſordidis ſeu extraordi-
1 narijs.h.d. Ex hac.l.no.ꝙ appellatione reꝝ cōtinentur
2 hoīes[a] imunitas data reb⁹ ꝛ hoībus data videt̄. An.de barulo. Et ſicut eſt arg.ad.q.que erat inter prelatos et regem q̄ prelati imunitatem cōceſſam terris eccl̄ie volebant extēdere ad vaſallos ſeu ad terras ſuoꝝ hoim.puta vaſalloꝝ ſm Bar.ꝛ An.de barulo. ¶ Circa.l.iſtam
2 querit̄ a quibus munerib⁹ ſenatores ſint imunes dic ꝙ ſunt imunes a pſonalibus de quib⁹ habet̄.ff.de mune.ꝛ ho.l.ſi.§.pſonalia.ꝛ eſt rō.q2 talia munera pſonalia indicant̄ municipibus.ſed ſenatores nō ſunt municipes. ergo ꝛc.ff.ad municipa.l.municeps.ꝛ.C.de inco.l.ciues. Itē ſunt imunes a munerib⁹ pſonalibus q̄ indicant̄ per ſonis ꝓ rebus cui⁹ eſt rō.q2 etiā indicant̄ ſolū municipibus.ſꝫ iſti nō ſunt municipales.vt.C.dixi.ꝓ q̄.ff.de mu.ꝛ hono.l.reſcripto.§.fi. Itē ſunt imunes a munerib⁹ realibus extraordinarijs tm̄ vt hec.l.ꝛ.C.de ſacroſan.eccl.l. placet. Munera aūt realia ꝛ ordinaria habent ſubire ſenatores ꝓut.C.dixi de naufra.l.ꝓ hijs.cū gl. ¶ Et premiſſorū eſt rō.q2 cū dat̄ imunitas alicui nō videt̄ data a munerib⁹ pͥmonialib⁹.vt.C.de mu.pa.l.q̄ imunitatē.
3 cū ibi no.ꝛ de iudi.l.i.ꝛ de exact.tri.l.diuina. ¶ Itē no. ex.l.iſta ꝙ conceſſo priuilegio alicui rōne dignitatis vř cōceſſum ꝛ ei⁹ hominibus.ꝓ quo.ſ.de comi. cōſiſto.l.ij.
4 ¶ Et ſic facit ad aliā.q.q̄ eſt i facto. Rex cōceſſit cuidā militi vt nō teneat̄ ſoluere pedagiū in aliq̄ certo loco ille miles habebat caſtra nunq̄d tale priuilegiū ſe extendit ad hoīes ibidē exiſtētes.ꝛ videt̄ ꝙ ſic p.l.iſtā.ꝓ quo.ff. de precario.l.cū precario.ꝛ.C.ſi quacꝫ pdi.po.l.i.ad qd̄ in ſili.ff.de pub.leg.iij.§.i. Et videt̄.l.cū glo.C.de aduo.diuer.iudi.l.reſtituēde.ij.rn̄. Sed dic ꝯ ꝙ nō extendat̄ ad hoīes ſuos tale priuilegiū.ꝛ eſt rō:q2 ſuit cōceſſū pſone nō dignitati vel officio.ꝛ ſic hec.l.nihil facit.vt.ff.de iur. immu.l.ſ.ꝛ.iiij.ꝛ no.ff.de reg.iur.l.priuilegia.ad qd̄.ſ.de pri.ſacro.ſcri.l.in ſacris.in pͥn. Nec ob.ꝯ q2 hoc cōcedebatur priuilegiū pſone.ibi aūt pſone rōne officij ꝛ dignitatis.ꝛ ſic hn̄ traſmittit̄.ꝛ ſic videt̄ diſtinguere.l.cū glo. ff.de cēſi.l.forma.§.q̄ꝙ.ꝛ.l.etatē.nec ob.l. reſtituende. q2 ibi precedebat talis iterrogatio.ff.de interro.ac.l.ſi deſenſor.§.i.ꝛ inſti.de inuti.ſtipu.§.preterea. Et pro hoc ꝙ ex ſimplici reſponſione trahat̄ ad vtracꝫ.C.de diuer. reſcrip.l.ſ. Jaco.rebuffi.

NEmo. Prohibent̄ prefecti aliqd̄ munus ſiue cōceſſum pͥncipis iniūgere ſenatori. ſed ſolꝰ pͥnceps iniūgat vel de ei⁹mādato iniūgat̄ ſenatori nā tūc nō eſt onus ſed dignitas ꝙ ab
1 iperatore mādat̄.h.d. ¶ Et no.notabilē.l. ꝙ quicq̄d iniūgit̄ a pͥncipe eſt dignitas. Scd̄o no.caſū in q̄ eſt neceſſaria pͥncipis auctoritas.qd̄ dic vt.C.de iur. fiſci.l.ꝓhibitū. An.de barulo. ¶ Itē no.ꝙ vbi aliq̄s eſt imunis ab aliq̄ munere ſi illud mun⁹ ꝑ principē indicat̄ ꝙ nō gaudeat illa imunitate.q2 tūc nō vř mun⁹ imo magis honor ꝛ dignitas vt hic in fi.ad qd̄.C.ad.l.iul.ma.l.
2 nullus. ¶ Itē not.ex.l.iſta.ꝙ illud qd̄ fit ꝑ curiā videt̄ eſſe ordinatū ꝑ iudicē ſicut ponit̄ quotidie in ꝓceſſibus. ꝓ quo in feu.de mili.vaſal.q̄ cōtumax eſt.c.dn̄s.ſed an ſufficiat ꝙ ſic dr̄ in ꝓceſſu ꝙ ſit ita ꝑ curiā ordinatum diſtingue aut illa v̾ba ponit̄ circa ea q̄ ſpāliter ſunt ꝑ iudicem ordinata.ꝛ tūc non ſufficeret vt eſt in ſnīa ꝛ ſilibus. ꝓ quo.de accu.l.libelloꝝ.in pͥn.vbi habes ꝙ dꝫ offerri libellus coram iudice ꝛ noīatim vbi ꝓſertim ſunt plures iudices vt.C.de decurio.l.noīationum.ꝛ ar.ff.de libe. et poſtu.l.ij. Si aūt talia v̾ba apponant̄ circa ea q̄ nō requirunt preſentiā iudicis ꝛ tunc obtinet ꝙ ſeruat̄ in curijs vt ſufficeret dicere ꝙ ſuit ordinatū vt talis ſuit citatus ꝑ curiam. ¶ Que autē ſunt ſubſtantialia iudicioꝝ habet̄ C.de ſen.ꝛ interlo.om.iu.l.prolatā.ꝛ extra de proba.c. q̄ſi cōtra falſam. Ja.rebuffi.

NE quis. Negociātes artes viliſſimas ad dignitatē nō aſpirāt ꝛ aſpirātes repellent̄ ab ea ꝛ iubent̄ redire ad priſtinā vilitatē.h.d. ſm An.ꝛ Bar. ¶ In tex.ibi ex vltimis negociatorib⁹.vt vēditores carniū ꝛ tabernariū abiectis vt piſtores ꝛ cloacarij ꝛ caprarij ꝛ ſiles. ſm
1 Odoff.ꝛ bulli. ¶ Et no.appellari artes viliſſimas eoꝝ q̄ ſtant ad cuſtodiā porcoꝝ ꝛ coꝝ q̄ vendunt oleū vel ſal. vt dicit glo.l.ar.vel ſunt tales q̄ vendunt cepā vel lardū.
2 ¶ Itē no.ꝙ quilꝫ debet cōditioni ꝓprie deſeruire.vt.ſ. de cohar.l.ſi cohartalis.ꝛ ibi de hoc An. Sed q̄ pōt eſſe rō quare vel quo iure iſti negociatores repellunt̄ a dignitatib⁹.ꝛ videt̄ ꝙ repellant̄ q2 infames.C.e.l.necꝫ.ꝓ quo in auꝫ.de teſti.§.ſancimus.in fi.q̄ rō nō videt̄ ꝓcedere ar.nō pateret̄ coꝝ negociatio ſi eſſent infames.ff. de offi.preſi.l.illicitas.§.necꝫ illicita de penis.l.moris. §.i.ꝛ.ij.ꝛ q2 tales nō repellant̄ vt infames.vt.ff.de decurio.q̄ vtēſilia.dic tn̄ ꝙ aliq̄ ꝓhibent̄ a dignitatib⁹ ꝓpter penā nō vt infames.vt.C.e.l.ij.ad qd̄.ff.de interdic.l.relegatoꝝ.§.fi.ꝛ de decurio.l.ne q̄s.vbi habes ꝙ aliq̄ ꝓhibentur a dignitatib⁹ ꝓpter penā.alij ꝓpter inſufficientiam ꝛ rōne fragilitatis ꝛ vilis mercimonij qd̄ exercent vt.C.de decurio.l.ad ſubeūda.ꝛ ar.ff.de teſti.l.iij.§.i. et C.de inceſt.nup.l.humilē. Et ſic loquitur iſta.l.nec ob.l. eos q̄ vtēſilia.q2 illud ꝙ ibi dr̄ in pͥnc.l.corrigit̄ ꝑ fi.ꝛ qd̄ dr̄ in pͥn.dr̄ arguēdo.vel alit̄ dic ꝙ iſti tales de q̄bus loquit̄ iſta.l.nō debēt vocari ad illa vbi eſt copia ſufficientium tn̄ in ſubſidium bn̄ vocarent̄.ar.ff.de mu.ꝛ ho.l.ad
3 rempublicā. ¶ Circa ꝙ pōt q̄ri an ille qui aſcēdit altas arbores data ſibi pecunia ꝓ nucibus ꝛ alijs fructib⁹ excutiendis vel ꝓ ipſis arborib⁹ putandis ſint repellendi a dignitatib⁹ vel a teſtimonio:ꝛ videt̄ ꝙ nō.q2 iſtud edictum eſt ꝓhibitorium ꝛ tales nō reperiunt̄ ꝓhibiti ꝯ ꝛc. ff.de teſti.l.i.C.de app.precipim⁹.in fi.ꝛ de iure fi.l.certa forma. Itē q2 erubeſcim⁹ ꝛc.in auꝫ.de trien.ꝛ ſe.§.cōſideremꝰ.ad qd̄.C.de ferijs.l.oēs. iuncta.l.pͥncipes.ſ.de prine.a.in rebus.vbi videt̄ ꝙ tales debeāt magis ꝑmiari cū collectores fructuū ſint priuilegiati vt.ſ.de caſtren. oim pala.pecu.l.i. Credo cōtra ꝙ nō debent admitti.q2 videnť infames. Itē q2 officium tale eſt vile ꝛ abiectum ꝛ idō repelli debēt vt hic.ꝛ q2 exponit corp⁹ periculo accepta pecunia.ff.de poſtu.l.i.§.beſtias.ꝓ quo.ff.d teſti. l.iij.§.i.q2 hoc verꝫ.niſi in cā cōſimilis ſocij q2 nil iudeus iudeo ꝛc.ar.C.de lega.l.q̄ſi ꝛ de inoffi.teſt.l.in arenoni. Nec ob.qd̄ dicit̄ ꝙ debet ꝑmiari.q2 imo cōtrariū q2 exercuit mercimoniū cōtra.l.ꝓhibitionē idō repellend⁹.C. de agri.ꝛ cenſi.l.quēadmodū.qd̄ intelligo ꝓcedere q̄tū ad dignitatē in ciuitatib⁹ vbi eſt copia honeſtoꝝ viroꝝ
4 aliis ſecus vt dicta.l.eos q̄ vtenſilia. ¶ Itē circa fi. hui⁹ l.pone aliq̄s eſt electus in cōſulē mōtiſpeſulani poſt reperit̄ inſufficiens q̄ritur q̄s habeat in locū iſtius alium ſubrogare:an gubernator vel cōſules antiqui qui eū ſibi preſentauerunt.circa hoc pōt diſtingui aut vacat loc⁹ ꝓpter mortē ꝛ tūc illi q̄ ꝑmo eū elegerūt aliū ſubrogent aut remouet̄.q2 inſufficiēs tūc deuoluit̄ electio ꝛ ordinatio ad ſuperiorē.ar.ff.de teſta.tu.l.ſi q̄s ſub cōditione.ꝛ q2 tales cōſules antiqui oēs ſunt priuati ſicut habet̄ in iudice q2 functi ſunt officio ſuo.ff.de re iudi.l.iudex. Itē q2 hoc nō dicit cōſtitutio coꝝ.q2 non debent niſi in fine anni.ar.ff.ad municipal.l.queſtionibus.in fi.ꝛ de teſta. ar.l.iij.§.fi. Et idō ſequit̄ ꝙ deuoluat̄ ad ſuperiorē.l aliis tamen officiarijs electis ſeu inſtitutis per iſtos cōſules ſi reperiant̄ inſufficientes tunc ſubrogabitur per eos q̄ illuꝫ creauerint.q2 adhuc remanet eis ius eligendi vt poteſt poni exemplū in cōſulibus marijs operarijs danarijs preſbyteris ꝛ alijs qui ſunt conſueti eligi cōſules montiſpeſulani.ar.C.quo.ꝛ q̄n iudex.l.ſi preſes.et de ac cu.l.iiij.ꝓ quo in auꝫ.de iudi.ſi v̾o iudex col.vj. Jac.re.

[a] ¶ Continentur homines. Adde panor. in.c.oēs ne.j. et quod ibi notaui in apoſti. ad eū in verſi. incorporalia extra de regulis iur.

Priuilegiū cōceſſum alicui ratione dignitatis videt̄ cōceſſum et eius hominibus.

Si rex conceſſit alicui militi vt nō teneatur ſoluere pedagiū in aliquo certo loco an homines caſtrorum militis habeāt tale priuilegium

Quod fit per curiam videt̄ eſſe ordinatū per iudicem.

Uoniam. Judex volens edificia in vrbe conſtruere ſenatoris ſubſtãtias nõ vexat. h. d. bar. vel ſi aliqñ indicat collecta ob murorum extructionẽ in aliquo loco ad hmõi munus ſenatoris poſſeſſiones cor minime teneãt. h. d. cõcor. ſ. e. l. ſenatorũ. t. j. e. l. pri. Sed ſi ad extructionem t reparationẽ viar debent cõferre vt. ſ. de priuile. do. aug. l. abſit. Odoff. hic poſſũt cadere illa q̃ dicit bar. in repetitione. l. fi. ſ. extra q̃. mu. vel pſta. ne. li. ſe excu. t ibi aliq̃ ſcripſi de hac materia. Ja. rebuffi. comes.

Uis ſenatorum. Dicit imperator q nos ſumus de numero ſenatorum t volumus omnes ſenatores ab omni iniuria defendi. hoc dicit An. de barulo. Ja. rebuffi legũ comes.

1 Ibertorum. Filij libertor pñt hẽre dignitates. h. d. an. t odo. Querit doc. quã dignitatẽ hñt aduocati. t videt q habeant clariſſimas. ſ. de aduo. diuer. iudi. l. j. Sed p. l. iſtã põt dici q nullã habeãt dignitatẽ. q libertus nõ põt hẽre dignitatẽ vt hic not. t eſt expreſſum in. l. hic in glo. all. Sed libertus põt eẽ aduocatus q̃ tc. ſ. de poſtu. l. iij. nec ob. l. 9ria. q ibi nõ cõcedit p modũ dignitatis. ſed p modũ priuilegij. q dñt laborauerũt ar. j. de poſſeſ. q̃ in vr. cõſtan. l. j. Itẽ notãt qd ex. l. illa q doctores legẽtes hodie p biennũ habeãt priuilegiũ qd habebãt olim poſt. xxx. annos. t. ſ. de decurio. l. alexãdrinus. vñ dic q aduocati nõ habent certã dignitatẽ nec noiatã ſed remanẽt ſub gñalitate ſicut dr de militib⁹. j. de eques. dig. l. j. tñ cõtrario. ſ. de aduo. diuer. iudi. l. aduocati.

Ueteram. Uiri clariſſimi nõ debẽt ſubijci tormentis. h. d. An. t dulius. ¶ Ilo. hic accipi tormẽta ſiue trahat cũ chordis ſiue detineatur ligat⁹ vel in manicis ferreis. q iſtis modis videt pati tormẽta. p quo. ff. de iur. fi. l. ij. §. diu⁹. t ad ſillei. l. t ſi percuſſor. t. l. lege cornelia. t de cuſto. re. l. ij. Itẽ p hoc q vidcat pati tormẽta eo ipſo q eſt ligat⁹. facit. ff. de iniur. l. itẽ apd labeonẽ. §. q̃ſtione q̃re dic q tales de qb⁹ loquit. l. iſta nõ debẽt ligari. ſz nũqd ſaltim poterit terreri p iudicẽ verboten⁹ qd nõ videt. q gñaliter hic phibet queſtionari q̃ tc. t. ſ. de q̃ſtio. l. milites. t. l. diuo marcho. t ad. l. iul. maie. l. nullus. dic cõtra q imo poterit. p quo. ff. d off. pfec. vr. l. j. §. cũ patron⁹. t de offi. pfec. vig. l. iij. §. cognoſcit. t de quo. l. j. t dicta. l.

2 itẽ apd labeonẽ. §. queſtionẽ. cũ ſili. ¶ Itẽ querit ſi de facto in caſu phibito ſicut dicit de hac. l. fuerit q̃ſtionatus t pſeuerct in q̃ſtione poſt tormẽta iuxta. l. j. §. ſed vltro. ff. de q̃ſtio. nũqd preiudicet tali q̃ſtionato. t videtur q ſic ſicut eſt in ſnia. ff. qñ app. ſit. l. j. §. biduũ. t de interdict. t relega. l. relegator. §. ad tẽpus dici põt contra q talis cõfeſſio ei nõ preiudicet. ad qd. l. in fin. ff. de q̃ſtio. l. j. §. diuus. t. l. marit⁹. Itẽ cũ nõ tenuerit cauſa vel aliqd aliud qd ex ea ſequit. ff. de legi. l. nõ dubiũ. Itẽ queritur nũquid ſaltim poſt ſniam condẽnatoriaz cũ als q p tormenta crimen fuerit pbatũ poterit q̃ſtionari. t videt q ſic ad hoc vt reuelet pricipes. vt. ff. de penis. l. q vltimo. Itẽ q amiſit priuilegiũ pper delictũ. j. e. l. iudices. t. ſ. vbi ſena. vel clari. l. j. ſ. ij. dic q cõmiſit delictũ cõtra naturam ſui officij vel dignitatis. t tũc eſt q̃ſtionãdus. t ſic loquit. l. iudices. ſi aũt als deliquiſſet non cõtra naturã ſue dignitatis. t tũc nõ eſt q̃ſtionãdus etiã poſt ſentẽtiaz ff. de q̃ſtioni. l. fi. t ar. ff. de ſolu. q̃uis als incipit calepodius. ¶ Itẽ querit in caſu in quo põt hri q̃ſtio de tali. nũquid in cã ciuili t criminali poterit q̃ſtionari. dic q in ciuili nõ põt q̃ſtionari niſi put eſt rõne teſtimonij variſlati. ff. de q̃ſtioni. l. ex libero. t. ſ. de aboli. l. falladter. §. j. ſi aũt loqmur i criminali ibi diſtinguũt aliq̃ doc. in libero t in ſeruo. Sed eã nõ approbo vt in aut. vt iudi. ſine quoq ſuffra. §. illud le darrier. teſt circa me. ti. Itẽ p hoc q nõ ſit facienda diſtinctio an ſit crimẽ publicũ vl priuatũ. vt. l. q̃ indiſtincte loquit. ff. de app. recipiẽ. l. aſi fine. Itẽ facit hec. l. q aduocati nõ pñt q̃ſtionari. q hñt clariſſimam dignitatẽ. vt. ſ. de aduo. diuer. iudi. l. j. 9triuz credo q liberti nõ pñt hẽre clariſſimã dignitatẽ vt. ſ. l. pxi. t tñ pñt eſſe aduocati. ſ. de poſtu. l. ij. q̃re tc. etiam. l. contra loquit in aduocato fiſci. ſz alij aduocati aliqualẽ honorez habeãt. ſ. de aduo. di. iudi. l. aduocati. Et qñ ſunt in ciuitatib⁹ nõ in caſtris. ff. de excu. tu. l. allegare. §. ij. t. l. pper magiſtratũ. t in phemio. ff. for. §. illud. ſ. de ſtu. li. vr. ro. l. ij. Ber. Jaco. rebuffi.

I ſenator. Scdm veriorẽ modũ ſic pone caſum filij nati añq pr eſſet ſenator ſunt priuati nec habẽt dignitatẽ ſenatoriã. Scdo dicitur q nati poſt ſenatoriã dignitatez patris etiã ante cõcepti ſequat dignitatẽ paternã h. d. An. t ſic ſunt ibi duo dicta. Primo qñ partus naſcitur ex pr̃e nõ ſenatore q̃ ſenatũ poſtea adipiſcit. Scdo de eo q̃ naſcat poſt ſenatũ t cõcipit añ ſenatũ. ſm Bar.

1 ¶ Querit iuxta intellectũ hui⁹. l. vtrũ filij ſenator nati añ dignitatẽ habeant aliquã dignitatẽ vel priuilegiũ. t vr q ſic per. l. fi. ſ. de decurio. t. ff. de penis moris. §. iſte ſore. t de decurio. l. ij. §. in filijs. dic q habebũt clariſſimaz dignitatẽ vt in ſi. iſti⁹. l. cõcludit. t p hoc. ſ. de nupt. l. fi. Itẽ q̃ ſunt in clariſſima dignitate nõ q̃ſtionant. ſ. e. l. ſeuerã. ſed tales filij nati añ dignitatẽ pris nõ q̃ſtionant vt dicto. §. in filijs. q̃ tc. nec ob. l. ſenatoris filiũ. hic alle. In glo. q ibi loquit in filio adoptiuo. et eſt rõ in illo. q ſiue añ ſiue poſt cõſequat dignitatẽ pper fragilitatis vinculũ cũ de facili poſſit deſeruire eſſe fili⁹. ſ. de adopt. l. cũ in adoptiuis. Sed in filio naturali eſt ſecus. q naturalis nõ põt ita tolli q̃ tc. ar. ff. de reg. iur. l. iura ſanguinis. Itẽ p hoc in fin. ff. de iur. do. l. adoptiuũ. §. j. iuncta. l. dos a pr̃e. ſ. de iur. do. Itez qd erit ſi qs ſuſceperit filiũ ex cõcubina t ita ſequit cõditionẽ mris. ff. ad muni cip. l. j. t de ſta. ho. l. cũ legitime. poſt ille 9traxit matrimoniũ habilitet vt ſequat dignitatẽ pris t videt q non ſz mris. p hoc i aut. q. mo. na. le. §. filijs. coll. vj. Itẽ p hoc q ſequit cõditionẽ mris. facit in feu. ſi de feu. cõtro. int do. t agnatũ vaſal. §. naturales. ſed videt contra q imo ſequit priuilegiũ pris p. l. cũ qs. ſ. de natura. li. t in aut. de inceſt. nup. §. pe. t fi. colla. ij. dic q iſte fili⁹ habebit illuſtralem dignitatẽ t clariſſimaz ſi fuerit fili⁹ ſenatoris. Sed hoc nõ videt poſſe ſtare. q ſic ſequeret q mai⁹ priuilegium haberet q ſi eſſet natus vt legitim⁹ t naturalis ab initio cũ tamen nõ haberet niſi clariſſimã vt hic. t ſic plus haberet luxuria q caſtitas qd fieri nõ dz. ſ. de reuocãdo. l. cũ hijs ſolis. in aut. de reſti. t ea q̃ parit. §. pe. t fi. Sed dic q habebit illuſtralẽ dignitatẽ tanq adoptiuus. t clariſſimã tanq naturalis. qd pbatur q nõ dz plus pmitti extraneo penitus q filius naturalis. ſed ſi eſſet extrane⁹ hẽret illuſtralẽ dignitatẽ p adoptionez. vt ſ. pbant q̃ tc. t p hoc in fin. ff. de cõtrata. l. cũ emãcipatio. §. ſi. iuncta. l. ſenatoris filiũ. ff. de ſena. igit tc. Itẽ probatur q habeat clariſſimã q oĩa iura p matrimoniũ 9firmant q̃ ad iſtũ filiũ ac ſi eẽt ab initio nat⁹. q iura ſignãt cũ natũ ab initio vt dicta. l. cũ q̃s. t. §. pe. t fi. de inceſt. nup. nec ob. 9. q loquit de legitima cautione q̃ fit p reſcriptũ pncipis vel p oblationez curie. Sed nos loqmur de legitimatione q̃ fit affectione naturali vt pz in dicta

2 l. cũ q̃s. ſed ibi loquit. ¶ Et ex hijs arguit ad q. pſuppoſito q pmogenit⁹ ſuccedit in regno. pone q rex habuit filiũ ex cõcubina poſt 9traxit matrimoniũ cũ alia t poſtea mortua 9traxit matrimoniũ cũ cõcubina. querit an talis fili⁹ tanq pmogenit⁹ ſuccedat in regno. t vr glo. q talis nõ mereat dici fili⁹ regis. ſ. de nup. l. iperialis. §. hijs illud. t ſic q non habeat regnũ diſtingue aut iſte pr fuit fact⁹ rex ex ſucceſſione aut ex accidẽti. Si accidẽti t tũc q nõ habeat regnũ talis fili⁹. nec dicat filius regis. t eſt rõ q nõ erat rex tpe q̃ fuit cõceptus. Si autẽ fuit rex ex ſucceſſione t tũc dic q talis fili⁹ 9tributari⁹ dicat pmogenitus t q habeat regnũ. t eſt rõ q cũ ſuſcepit talẽ filium ex cõcubina erat ſpes ſuccedendi in regno t ſolum deficiebat adminiſtratio. ff. de libe. t poſtu. l. in ſuis. t p hoc. ff. ſi ex nox. cã agat. l. pe. t fi. Itez alia rõ. q ea q̃ in dubio ſunt ſi exiſtãt trahant retro ac ſi ab initio fuiſſent ff. qui poti. in pig. haben. l. potior. pro quo. j. de conſuli. l. j. t. ff. de teſt. mili. l. in fraudem. §. teſtamentum. t. l. tribunus.

Si rex habuerit filiũ ex cõcubina poſt cõtraxit matrimonium cum alia et poſtea mortua cõtraxit matrimonium cum cõcubina an talis filius tanq primogenit⁹ ſuccedat i regno.

bunuſ. §. ſ. z. l. ticius. Jaco. rebuffi.

Udices. Si iudices z alij in dignitate poſiti
cōuicti fuerint z cōdēnati de aliq̄ crimine pu
ta furti vel alio ſcelere ab illa deponunt di
gnitate z ad eādez redire nō pñt: q2 ſe fece
1 runt indignos. h. o. ¶ Not. ꝙ infamia pri
uat quē a dignitate etiā habita vt hic nedū rēiicit ab ha
benda vt. ſ. e. l. ij. ¶ Scḋo no. depoſitū ab officio ad il
lud iterum redire nō poſſe vt. ſ. ſi quacūq3 ꝑdi. po. lib. ſ.
¶ Tertio not. ꝙ priuilegiū meret amittere q̄ cōceſſa ſi
bi abutit poteſtate vt. ſ. de iudeis. l. iudeos. an. z ibi du
lius z alij doc. ¶ In tex. ibi plebeyos. Et h̄ apparet ꝙ
iudices z doc. oñr eē nobiles qm̄ exuti dignitate int ꝑua
tos z nobiles habent. Bar. allegat hāc. l. ad dubiū qḋ
2 mouet alibi Ja. Bannū fuit appoſitum ꝙ de ſeneſcalia
nō extraheret bladū quidā ipetrauit a rege ꝙ poſſet ex
trahere cētū ſmumatas ipſe. nō ſolū extraxit centū. imo
cc. querit an tota. cc. publicent an ſolum. centū. z videt
ꝙ oīa. cc. q2 fecit ꝯ bannū. de quo. ſ. de nauti. ſeno. l. cū
ꝑponas. z. ff. de publi. l. cotem. §. dñs. z ꝑ hoc facit hec
l. vbi ꝑditur tota dignitas etiā ꝑpter vnū furtū. S3 dic
ꝯtra ꝙ ſolū centū publicabunt. z eſt rō q2 talis ꝓhibitio
erat cōtra ius cōe. z ꝑmiſſio ſm ius cōe. z iō ampliandi.
ar. ff. de pac. l. ſi vnus. §. qḋ in ſpē dotis. z de re mili. l. ei9
militis. §. militia miſſus. Itē ꝑ hoc in rōne. ff. de aqua
quoti. z eſt. l. ſ. §. itē querit. §. trebati9. q̄ ſic cōcordant.
Itē ad hoc. ff. de publi. l. ſi publican9. §. de reb9. z eſt. §. ſ.
nec ob. cōtra q2 loquit in merceb9 indiuiduis. z iō cōmit
tunt in totū. vel aliter dic ꝙ ille vſure nautice vel eaꝝ pri
uilegiū ſunt cōtra ius cōe. et iō hic nō operat ad ea que
ſunt ſm ius cōe. Doct. Ja. rebuffi legū comes egregius.

Ulieres. Nupte hominibus magne dignita
tis communicant honoribus maritorum et
eorum domicilium ſequuntur. Sed poſtea
ſi nupſerint homini inferioris loci prima di
gnitate depoſita. Scḋi retinent libertatem
hoc dicit An. de barulo. Nec ſuperfluit hec. l. cum illa.
l. fi. ſ. de incol. cum quelibet faciat ad ſuum tractatum.
illa enim ꝑtrum ad hoc vt ſciamus domicilium vxoris.
iſta eidem ꝑtrum ad hoc vt ſciamus dignitatem. An.
1 ¶ Argumentū eſt. l. iſta ꝙ vxor mei hominis efficitur
mea femina. Ci. dulius determinat cōtrariū ꝑ. l. fi. ſ. de
agri. z cenſ. z. ſ. nec vxor ꝑ marito ꝑ totum. z in aut. vt
nulli iudi. §. illud. nec ob. hec. l. z ſi l'es. q2 mulier mariti
fulgore dz ſplēdere vt hic. z. ſ. de nup. l. fi. z in fortunio.
vt. ſ. de do. int vir. z vxo. l. res vxoris. z. l. ſ3 z ſi moris. ad
qḋ. ff. de ſenato. l. emācipatū. §. fi. z multominus nocebit
viro ſi meā accipiat in vxorē. vt. ſ. de li. cā. l. ſi liber. z. C.
de furtis. l. ancille. z. ſ. de acc. z mancipa. l. ex ingenio. li.
xj. ſm oīm Duliū de gābaycinis. Querit qualr intelligi
tur. l. iſta. q2 videt fruſtratoria cum mulieres nō poſſint
hre dignitates in publico. z. ff. de reg. iur. l. ij. Sed dic ꝙ
intelligit. l. iſta de honore ſiue adminiſtratione habebit
mulier iſta nomē q̄ ad honorē z nobilitatē. ar. ſ. ḋ q̄ſtio.
l. ij. z de in ius vo. l. j. iuncta. l. aduerſus. ſ. de cri. expila.
here. z. ſ. de nup. l. fi. ¶ Et ex hijs pōt determinari du
bium ita eſt ꝙ in cuilib9 cōſcius nō pōt teſtificari cōtra
cōſciū. ſ. de liber. cā. l. ſi filiū. cū ibi not. z de accu. l. fi. po
ne igit duo cōmiſerūt delictū poſt vn9 ꝑducit i teſtē vna
cū vxore ſua z deponūt ꝯ illū. nūq̄d talis poterit q̄ſtiona
ri vigore teſtimonij vxoris illi9. l3 teſtimoniū viri ſui non
valeat cū ſit cōreus cū vnus teſtis faciat ſemiplenā ꝓba
tionem ex q̄ pōt ꝓcedi ad q̄ſtionē. ff. de teſti. l. iij. §. lege
iulia. z. l. ex eo. vbi habet ꝙ mulier pōt teſtificari iūcta. l.
vt iureiur. ſ. de teſti. Sed dic ꝯ. q2 vir z vxor eā ꝑſonā re
preſentant z vituperiū vni9 eſt vituperiū alteri9. z ꝑ hoc
in aut. de alie. z ēphi. §. yconomus. z. ſ. ꝙ me. cā. l. ſi per
impreſſionē. nec ob. ꝯ. q2 h̄ verū eſt q2 mulier pōt teſtificari
in criminib9 niſi alia lege repellatur. ſic eſt hic. z. ſ. dictū
eſt. igitur zc. Ja. rebuffi legum ꝓfeſſor.

Recipimus. Senatori in prouincia qualibet
conſtituto nulla munera publica indicantur.
hoc dicit An. z Jaco. rebuffi.

Lariſſimis. Clariſſimi z ſpectabiles pñt ꝓ
ficiſci ſine licētia q̄ voluñt. h. d. ꝯcordat. ſ. e. l.
fi. bar. ſ aliis ſec9 vt. ſ. de manda. ꝑnc. l. j. ſic
eſt in milite ignominia miſſo. q̄ pōt morari
vbi vult preterq̄ rome z in locis vbi eſt ipe
rator. ſ. de re mili. l. iij. Odof. Ja. rebuffi legū ꝓfeſſor.

Ignauimus. Illuſtres de criminibus gra
uioribus irretiti in carcerem non intrudun
tur: ſed committuntur cuſtodie militari et ꝑ
aliquem iudicem non puniuntur. ſed de cō
miſſis per eos relatio fit principi. Conſtitu
ti vero in dignitate minori puniuntur per prefectuz pre
torio. h. o. bar. Iſta aūt relatio de q̄. ſ. dictū eſt h3 locum
durāte dignitate illuſtri. ſed ſi ꝑ facin9 eēt ea ꝑuat9 tunc
abſq3 relatiōe poſſet fieri ḋ eo punitio. vt. ſ. e. l. ꝑxi. bar.
1 ¶ Illo. ex. l. pñti ꝙ i graui crimie ꝑſone illuſtres nō pu
niunt in carcerē ſed in leuib9 criminib9 cōmittunt iura
torie cautioni vt. ſ. l. ꝑxi. ¶ Scḋo no. caſuz in q̄ crimina
remittunt ſic. ſ. de re mili. l. tribuni. z. l. nemo. in fi. z. ff. ḋ
penis. l. diui frēs. in fi. z. ſ. ſi q̄s ipatori maledi. l. ſ. et. ff.
qm̄ app. ſic. l. j. in ꝑn. z. ſ. vbi ſena. vel cla. l. q̄tiēs. ¶ Ter
tio no. apud quē iudicē oēs milites de militari crimie vl
cōi accuſent de h̄ no. ſ. de iuriſ. om. iudi. l. magiſterie. ſ3
l. iſta tractat de poſitiſ in dignitate. z facit ad hāc. l. ſ. vbi
ſena. l. quotiēs. In alijs aūt ꝑſonis nō ꝯſtitutis in digni
tate in grauib9 criminib9 puniunt in carcerē. in leuib9 cō
mittunt fideiuſſorie cautioni. vt. ff. de cuſto. re. l. diu9. re
gulariter nō referunt crimia. ſed de h̄. ſ. de off. ꝑfe. ꝑto.
2 orie. z illi. l. ſi q̄s. cū filij. ſm An. de bar. ¶ Itez no. ſm. l.
iſtā ꝙ crimē grauius h̄ accipit vbi nō ꝑt cōparere ꝑ ꝓcu
ratorez. ſ. de iniur. l. fi. z vbi ſena. vel clari. l. quotiēs. Itē
q̄ritur iuxta. l. iſtā an intelligat ꝙ iſte illuſtris poſſit ſub
ſtituere loco ſui in carcerē qḋ vr q2 ſubſtitutio eſt in locū
alteri9 poſitio. z pr pōt ſubſtituere filiū. ar. ff. de leg. l. ſci
endū. §. legati. ꝑ q̄. ſ. de epi. z de. l. q̄ſq̄s. et. ff. de teſta. l.
occides. Sed dic ꝯ. ſ. ꝙ nō ſit licitū dare tales ſubſtitutū
ſed h3 locū dare fideiuſſorē. ar. ff. ḋ cuſt. re. l. j. ¶ Itē q2
eſſet ꝯ ius cōe cū3 pena debeat tenere ſuos auctores. q2
carcer eſt ad penā ſaltim ꝑdiu ibi morat. ſ. de exact. tri.
l. ij. iūcta. l. ſancim9. ſ. ḋ penis. ¶ Itē talis ſe obligaret
ad ſpēm ſeruitutiſ qḋ eſt ꝯtrā iuri cōi. ff. de cōdi. z demō.
l. ticio centū. §. ticio centū. z q2 aꝝ rez actio nō dat. l. j. §.
q̄ onerāde. z de li. ho. exhi. l. ij. Nec ob. ꝯtra. q2 ibi loq̄t
in honore z munere pub. z ibi nō eſt on9 ſed magis ho
nor. ſ. e. l. fi. cū ibi no. z. ſ. e. l. nemo ꝑfectus. in fi. z iō dic
3 ſubiectiōe. i. data fideiuſſione. ¶ Itē opp. ꝙ nō ꝓſſint
accuſari vel cōmoueri tales illuſtres offō durante. ff. de
accu. l. hos accuſare. z de iudi. l. ꝑs lr aꝝ. diſtingue aut ta
les erāt magr atus q̄ erāt in dignitate ſine adminiſtratio
ne z tūc pñt cōueniri ēt durante dignitate. ſ. ne li. po. l. i.
in fi. in aut. vt iudi. ſine quoq̄ ſuf. §. cū aūt. circa me. Aut
erāt hñtes adminiſtrationē z tūc aut erāt ꝑpetui z tūc po
tuerunt cōueniri. vt h̄. z. ſ. l. ꝑxi. z. ff. de in ius vo. l. ij. et ſi
cer. pe. l. ꝑ ſildis. aut tꝑalis z tūc aūt cōueniunt de hijs q̄
a feceūt aū adminiſtrationē[a] z eo caſu ſubdiſtingue aut
illi fuerūt ꝑuēti ſup illis aū magr atuz tūc poterūt ꝓfici
ſci durāte offō vt. o. l. hos accuſare. §. j. z talis delat9 pōt
vocari ad honores ſi nō fuit ꝑfecta ifra annū. ff. de mu. z
ho. l. re9 delat9. Aut nō erat ꝑuent9 z tūc nō pōt cōueni
ri durāte offō. vt. o. l. hos accuſare. in ꝑn. Aut querit de
hijs q̄ cōmiſerat durāte offō. z tūc aut ſunt magni magi
ſtratus z tales nō pñt ꝯueniri durāte offō. minores aūt
magr atus hñ pñt cōueniri de iiurijs. l. nec magr at9. Et
4 de in ius vo. l. ſ. ¶ Sed q̄ hñt punire iudices diſtingue.
aut ſunt illuſtres z tūc puniunt ꝑ ꝑncipē vt h̄ in ꝑn. z. ſ.
vbi ſena. vel cla. l. quotiēs. Aut ſunt ſpectabiles z tūc pu
niet eos ꝑfect9 ꝑtorio. vt. o. l. ſi q̄s. z. e. n. l. de ordinario.
Aut ſunt minores iudices vel magr atus z tūc ſi creant
imediate ꝑ illos ſuperiores. z tunc puniunt per illos. in
aut. de manda. ꝑn. §. feſtinabis. de penis. l. ſi quis for
te. §. ſi quos coitum. Aut non creantur imediate per ſu
periorem z tunc punientur per prefectum vt in aut. de
defen. ciui. §. interim. Ja. rebuffi. legū comes.

[a] ¶ Ante administrationē. Adde bar. in l. qui officij et ibi olo. Alex. ff. de cōtrahē. emp. et vendi.

Quotiens. Illuſtres cõueniri ciuiliter vl' crimi
naliẽ ad ſatiſdationẽ iudiciariã nõ vrgentẽ
ſed eorũ committitẽ iuratorie cautioni q̃ ne
glecta p eos vel eoꝝ pcuratores fit miſſio in
eoꝝ bonis ĩ ciuili. in criminali ṽo tã̄ꝑ piuri
de dignitate ſpoliantẽ τ abſq; relatiõe p iudices puniuntẽ
Itẽ dicit illuſtres ciuiliẽ vel criminaliẽ nõ pñt cõueniri
1 ſine ſcriptura. h. d. bar. ¶ In tex. ibi vl' eoꝝ pcuratores
ex hoc lr̃a ptꝫ ꝙ ſi dñs pmiſit ſtare iuri ſine ſcriptura et
pcurator nõ citat ꝙ ex hoc cõmittitẽ ſtipulatio. Nã hic
dñs cauit de iudicio ſiſti τ pcurator citat⁹ fuit τ abfuit τ
rõe abſentie procuratoris fit miſſio in bonis dñi. ¶ In
tex. ibi ſine ſcriptis. no. caſũ in q̃ ſemp eſt neceſſe ꝙ acta
iudicij redigantẽ in ſcriptura τ idẽ eſt regulariẽ etiã ho
die in. c. qm̃. ꝯ ex de pbat. l. fallit qñq;. vt in aut. niſi bre
uis. C. de ſen. ex peri. reci. τ. j. de pri. ſacro. ſcri. l. pe. C. de
2 man. pn. l. j. ¶ In glo. ſup ṽb. fideiuſſionis. no. caſuꝫ in
q̃ nõ poſſidẽs imobilia nõ cogitẽ ſatiſdare iudicio ſiſti ſꝫ
cõmittitẽ ſue iuratorie cautioni regulariẽ ꝯ. vt. l. ſciendũ.
ff. q̃ ſatiſda. co. τ hoc verbuꝫ ſm iura hodie ṽo null⁹ ſuo
noie ꝯuent⁹ cogitẽ ſatiſdare vt inſti. de ſatiſda. §. ſꝫ hodie
¶ In tertia glo. no. bñ de hoc ṽbo adfuerit. q: aut ſcri
bitẽ p b. τ notat abſentiã ſine dubio. aut p d. τ notat pre
ſentiã regulariter. Sed cã ꝯrierans vitãde etiã ſcribatẽ p
d. vt no. abſentiã vt h. τ de h eſt gl. nota. in aut. de deſe.
ciui. §. ſed neq;. ¶ In glo. q̃ incipit ipo iure. in ſi. no. bñ
ꝙ piurus eſt infamis τ ipo iure qñ venit ꝯ pacta τ ſacra
menta. ſed qñ ꝯtra ſacramẽtũ tñ tũc p ſniam. ꝯcor. ſunt
in glo. ¶ In glo. q̃ incipit cõmonitoria. ex h apparet ꝙ
citatio appellatẽ ſnia vt h. τ hoc etiã tenet glo. in. l. quo
tiens. j. de pui. ſcola. ibi gl. tenet ꝙ oẽ pceptũ iudicis fa
ciens ad cauſaꝫ hꝫ vim interlocutorie ſeu dr ſnia interlo
cutoria. τ eſt illa glo. ſingularis. τ alia gl. in aut. de litigio.
§. ad excludẽdas. coll. viij. Itẽ ex hac glo. cõiuncto text.
ptꝫ ꝙ citatio de cõparẽdo poſſit fieri p nũciũ abſq; lr̃is
vt. l. ſꝫ interpellatẽ. §. j. ff. d arbi. C. dixi de collẽ. fun. fiſca.
palatinos. τ. C. de exac. tri. l. miſſi. tñ hoc fallit in clariſſi
mis. nã illa citatio nõ valet niſi fiat p ſcripturam. Bar.
3 ¶ No. ꝙ regulariter q̃ nõ poſſidet imobilia ſatiſdat iu
dicio ſiſti vt in. l. facti. fallit hic. j. de pn. agen. in re. l. mili
tis. τ de pui. ſcola. l. fi. in pn. τ de epi. τ cleri. l. cũ clericis.
¶ Scdo no. hic ꝙ cõuenire ponitẽ p accuſare ſic. ff. de
4 iureiurã. l. pro. §. j. τ ar. C. de edẽ. q̃ accuſare. ¶ Tertio
no. ꝙ pꝑter piuriũ qs puatẽ ſua dignitate. ſic τ ppẽ fur
tum. C. e. l. iudices. τ ppẽ infamiã. C. l. ij. lꝫ nõ quilꝫ piur⁹
ſit infamis. vt no. ff. de infa. l. luci⁹. vel dic ꝙ piur⁹ repelli
tur ppẽ infamiã. q: venit ꝯ ſuam pmiſſionẽ pcurando.
¶ Quarto no. lꝫ ꝯq̃ritẽ de delicto τ de pena ei⁹ iponen
da ſit intuẽda pſone cõditio q̃lis erat tpe cõmiſſi delicti
vt. ff. de penis. l. ſ. Fallit tñ h ppẽ piuriũ q: h illuſtris eo
tpe q̃ delinq̃t nõ poterat niſi a pncipe condẽnari. h nũc
a quolꝫ iudice. ¶ Quinto ꝙ puilegiũ meretẽ amittere τc.
5 vt dixi. C. e. l. iudices. ¶ Sexto no. ꝙ in cauſis ciuilibus
a olim nõ offerebatẽ libellus[a] niſi ex volũtate. vt. ff. de edẽ.
l. j. §. editiones. fallit in puilegijs illuſtriũ vt h ĩ crimina
lib⁹ aũt olim erat neceſſarius vt in. l. libelloꝝ. ff. de accu.
imo vẽ ꝙ olim erat volũtari⁹ τ tã in criminalib⁹ cauſis.
vt. j. de pri. ſacro. ſcri. l. j. hodie ṽo in qualꝫ cã dꝫ offerri.
vt in aut. ſnia ṽo etiã olim erat inſerẽda in ſcriptis vt. C.
de ſen. ex piculo recipiẽ. l. j. ¶ In tex. ibi cũ dicat in crimi
nali. in q̃ p pcuratorẽ pt pcedere vt in actiõe iniuriarũ.
vt. C. de ſin. l. fi. ſec⁹ in alia criminali in q̃ nõ põt pcedere
p pcuratorẽ. q: tũc teneretẽ dare fideiuſſoreꝫ. vt no. C. l.
pri. iũcta. l. quotiẽs. C. vbi ſena. vel cla. ſup glo. q̃ dicit p
6 iurũ eſſe infamẽ. ¶ Pro declaratione hui⁹ pacti ſic di
ſtingue aut tale iuramẽtũ nõ ꝯcernit leſionẽ tertij. τ tũc
aũt iurãdo deierat de pñti. τ tunc nõ eſt infamis. vt. ff. d
his q̃ no. infa. l. luci⁹. cũ gl. τ p hoc in ſiñ. ff. de crimi. ſtel
lio. l. ij. τ fi. aut iſte iurãdo nõ deierat τ tũc eſt infamis. vt
ſi iurem tibi ſoluere. x. in feſto paſche. ſi nõ ſoluã ſuꝫ in
famis. vt h. τ. C. de trãſac. l. ſi qs maior. τ h idẽ dicit glo.
in dicta. l. luci⁹. ſed p alia ṽba. ¶ Sed Ja. ſubdiſtigue
cũ iuratẽ de futuro. ꝙ aut interuenit cõuẽtio vel pactũ. et

Omne precep-
tum iudicis
faciẽs ad cau-
ſaꝫ habet vim
interlocutorie
ſeu dicitur ſen
tentia interlo-
cutoria.

a ¶ Non offe-
rebatur libel-
lus. Adde lon
frã. de oria. in
c. qm̃ cõtra. §.
petitiones in
pn. et qđ ibi
notatur in apo
ſtil. ad ipm ex-
tra de proba.

tũc ſi pactũ vel cõuẽtio eſt liberatoriũ τ veniat ꝯ iuramẽ
tum eſt infamis. Si aũt pactũ ſit obligatoriũ. q: tũc per
iurus nõ eſt infamis. ſed fuſtigabitẽ τ ita extraordinarie
punietẽ. ff. de iureiurã. l. ſi duo. §. fi. τ eſt rõ diuerſitatꝫ int
pactũ liberatoriũ τ obligatoriũ. q: infamatio eſt odioſa
τ idõ reſtringẽda. ff. de liber. τ poſtu. l. cũ quidã. Si lex ſi
qs maior loquitẽ in pacto liberatorio. q̃ nõ eſt extẽdẽda
ad pactũ obligatoriũ. Si aũt iuretẽ nõ interueniẽte con
uẽtione τ de futuro. τ tũc nõ eſt infamis vt dicta. l. ij. Tñ
iſta diſtinctio nõ eſt ṽa cũ Ja. facit differẽtiã int pactuꝫ
liberatoriũ τ obligatoriũ. q: nõ eſt differẽtia ſi bñ atten
datẽ. l. ſi qs maior. τ p hoc eſt caſus. ¶ Itẽ non ob. §. fi.
de. l. ſi duo pꝛoni. q: fuſtigat⁹ eſt infamis cuꝫ fuſtigatẽ ex
cã q̃ infert infamiã. ff. ex q̃. cau. irro. infa. l. ict⁹ fuſtiũ. Sꝫ
q̃ eſt rõ diuerſitatis ꝙ nõ ſit infamis cũ iurat de pñti vl'
de pterito nõ ledit partẽ nec rũpit cõuentionẽ. q: iudex
habebit ſeq̃ ſuũ dictũ ex q̃ reperit eũ deieraſſe ſolũ ei vl'
religionẽ dei offendiſſe τ idõ deũ ſolũ hꝫ vltorẽ. τ ſic ſeq̃tẽ
dicta. l. luci⁹. τ. C. de iureiurã. l. iuriſiurãdi. ſec⁹ cũ iurat de
futuro τ pcedẽti cõuẽtione. q: tũc offendit deũ τ partẽ.
τ idõ magis punitẽ p q̃. ff. de his q̃ no. infa. l. athletas. §.
7 põponius. c. l. iperator. Ber. τ doc. ¶ Sup glo. q̃ inci
pit exercere ibi bona adnotetẽ. Sed an a tali adnotatio
ne bonoꝝ poſſit appellari. τ vẽ ꝙ nõ. q: adnotatio fit ꝯ
ꝯtumacẽ abſentẽ. Sed talis cõtumax nõ appellatẽ q̃ τc.
C. de iudi. l. pperãdi. §. cũ aũt. ff. e. ti. l. poſt edictũ. Itẽ p
hoc q: aut vult appellare ĩfra annũ τ tũc nõ eſt neceſſa
ria appellatio. q: tũc auditẽ de iure cõi p totuꝫ annũ. τ idõ
nõ dꝫ iplorari extraordinariũ auxilium. C. de theſau. l. j.
aut vult appellare poſt annũ elapſũ. x. dieb⁹. τ nõ põt.
in aut. de app. τ intra q̃ tpa. §. j. τ. C. de app. aut. ſꝫ hodie
Nec ob. ſi dicat ꝙ non hꝫ. x. dies ad appellandũ. q: ſnia
fertẽ ſub cõditione. §. niſi venerint ĩfra annũ. τ tũc nõ eſt
neceſſaria. ¶ Dic ꝙ ibi etiã cõputantẽ. x. dies a tpe pba
8 tionis. ff. qñ app. ſit. l. j. §. biduũ. ¶ Itẽ no. ꝙ hodie nõ
ſit iſta adnotatio ſicut eſt de iure: q: de iure auditẽ poſt
annũ ſup crimẽ ꝙ nõ ſeruantẽ de cõſuetudine. C. de req̃.
reis. l. j. τ. ij. bñ dic ꝙ põt appellari ab annotatione ſicut
põt fieri de iure. q: nõ pl⁹ põt tacitũ ꝙ expſſuꝫ. Sꝫ audi
tur ſup crimie. q̃ τ ſup bonis. ff. loca. l. q̃ ad certũ. p q̃. ff.
de app. l. nõ tñ. τ. C. ſi pen. ap. mors interue. l. ij. nec ob.
ꝯ. q: recupat tũc cũ redit ĩfra annũ. τ qñ appellãt ĩfra. x.
dies p tunc extinguitur penit⁹ pnunciatuꝫ. ff. ad turpil.
l. j. §. fi. Ja. rebuffi. legũ comes eximius.

Tabemus. Oẽs hñtes magnã dignitateꝫ vel
minorẽ cũ adminiſtratione vl' ſine recedẽtes
ab hac regia vrbe. i. a curia pncipis cũ licẽtia
pncipis. vl' ſine. vt. C. e. l. clariſſimis. volẽtes
redire ad curiã pñt ſine aliq̃ reuocatione pn
1 cipis ſaluo tñ honore ſacre reuocatorie. h. d. ¶ No. cẽ
honorẽ illi q̃ p pncipẽ vocatẽ ad curiaꝫ. An. de bar. τ ex
ponit dul⁹ ſaluo honore ſacre reuocatorie. q: poterũt p
pncipẽ reuocari ad curiã τ tũc talib⁹ reuocatis ſeu euo
catis erit honor. τ hoc ſm dñm dulũ de gãbayrinis. Et
ſic ſm bar. vocati p pncipẽ ad aliquã dignitatẽ maioreꝫ
vel minorẽ pñt de vrbe τ de puincijs abſq; licẽtia pnci
pis comeatũ ad comitatũ adire. h. d. ¶ In tex. ibi pete
re maluerit qñ diſceſſit vel ppe qñ de ſua puincia vel il
lud accedere de nouo. Odoff. comitatũ. i. curiã. ſic. C. qñ
iperator int pu. vel vi. l. j. τ de his q̃ p me. iu. nõ ap. l. j. re
uocatoria. i. dato ꝙ iperator nõ mittat p eo. Dy. ¶ In
glo. q̃ incipit vel ẽt ſine ꝯſenſu. in fi. vel dic h illuſtrib⁹ q̃
debẽt eſſe iuxta cũ cũ ſint ps ſui corpis. C. ad. l. iul. ma. l.
ſi quis ibi aut ĩ alijs clariſſimis. ¶ Glo. fi. ibi ppetuis.
vbi adhibetẽ ſeruit⁹ q̃dã ſi non poſſent exire de loco in q̃
habẽt adminiſtrationẽ. ff. de ít. ho. exhi. l. ij. de ꝯdi. τ de.
l. ticio. §. ticio. ¶ In glo. q̃ incipit ſed cũ venerint. ibi nõ
recedat. p hãc glo. ptꝫ euidentẽ ꝙ illi cui datẽ licẽtia venĩe
di libere nõ datẽ p h licẽtia remeãdi. τ hoc eſt vex h caſu
q: l. ſpãliter h diſpoſuit regulariter aut ꝯ. vt no. C. de na
uicula. l. j. τ. ff. de lega. l. ſcẽdũ. de ſepul. vio. l. viti. τ ad tre
bel. l. de eta. τ in. l. j. ff. ad. l. iul. ma. τ dixi in. d. l. j. ff. ad. l.
iul. ma. bar. τ ſcripſi in. d. l. j. C. de nauicula. Odof. dicit ꝙ
lex iſta

lex iſta difficilis eſt. In tex. tñ leuis eſt ſi aduertat̃ eius in-
2 tẽtio. ꝛ dicit duo hec. l. ¶ In p̃mis tñ hoc p̃mittere opꝫ
ꝙ iperator q̃ſcꝫ iudices ꝓuīciaꝝ vocat ad ſe ex cã vel re
uocat q̃ſcꝫ cũ de curia ad ꝓuinciã miſſi ſunt. ꝛ hoc iudi-
cibus honor eſt ꝙ vocant̃ vel reuocationẽ habẽt a p̃nci
pe iſto honore reuocationis vel euocationis ſaluo ꝛ du-
rante q̃ñ neceſſitas erit in p̃mis dr̃ ꝙ ſi aliq̃s hꝫ maiorẽ
vel minorẽ adminiſtrationẽ vel dignitatẽ in curia vel di-
gnitatẽ ſiue adminiſtrationeꝫ. honorat⁹ dr̃ ſi ꝓfiſcicat̃
ad ꝓuinciaꝫ de cõſenſu p̃ncipis vel etiã ſine cõſenſu q̃re
põt (vt. ſ. e. l. clariſſimis.) ſi vult reuerti ad curiã põt ẽt
ſine licẽtia reuocatoria p̃ncipis nec tenet̃ l̃ram reuoca-
toriã expectare. hec in p̃ma pte. ¶ Scdo dixit ꝙ ſi ali-
q̃s hꝫ dignitatẽ in ꝓuincia maiorẽ vl̃ minorẽ vbi morat̃
ſi vult venire ad vrbẽ rome cã iuſta. q2 vult ibi venire ꝓ
negocijs ſuis expediẽdis nõ expectata l̃ra ꝓuinciali als
p̃ncipali reuocatoria põt ad vrbẽ venire. h. d. ¶ Prima
ps durat vſcꝫ ibi. ſi vo in ꝓuincijs ꝛ cõiũge qd̃ eſt in fi. l.
ſiue ſacra. ꝛc. ¶ Scd̃a ps incipit ibi ſiue in ꝓuincijs ꝛc.
ꝛ lege totũ vſcꝫ in fi. ꝛ expone reuocatoria. ꝛ ſic leuis eſt
l. hic tñ ſcias ꝙ iudex ꝓuincialis q̃uenit ad curiã ſine l̃ra
reuocatoria ꝙ põt vt h̃ dr̃ nõ dꝫ recedere ſine licẽtia p̃n-
cipis vt. ſ. de decurio. l. ſi q̃s decurio. in p̃mo. odoff. vel i-
tellige hãc. l. ꝙ q̃cũcꝫ ſit officiari⁹ hꝫ ꝛ recedẽdo ab offõ
ſuo petere licẽtiã a p̃ncipe vt hic tex. innuit cũ dicit p̃nci-
pali p̃cedẽte cõſenſu. ꝛ tũc cnncordabit cũ. l. null⁹. alle. in
glo. ꝛ in. l. illud. ff. de offi. pſi. niſi eẽt cã neceſſaria vt hic
ſimile in epo. vt in auc. quõ opor. epi. §. ꝛ illud. ꝛ ar. ff. d
offi. cõſul. l. j. nec ob. l. clariſſimis. ſ. e. ꝛ ſiles. ſ. vt oẽs tã
ciuil. q̃ mili. l. j. vt intelligat̃ tñ in h̃ñtib⁹ dignitateꝫ ſiue
adminiſtrationẽ in redeũdo aũt ad vrbẽ romanã vel ẽt
ad locũ ſui officij vbi hꝫ adminiſtrationẽ nõ eſt neceſſa-
ria licẽtia ita videt̃ loq̃ finis huius. l. Ja. rebuffi.

¶ De pretorib⁹ ꝛ honore preture ꝛ collatiõe ꝛ gleba ꝛ
clari folij ꝛ. vij. ſolidoꝝ ꝛ functione ſublata. Rubr.

1 ¶ Supra dictũ eſt de dignitatib⁹. Sed q2 mortuo in di
gnitate cõſtituto ali⁹ ſubrogãd⁹ eſt. ex q̃ q̃ſcꝫ cõtinge-
bat ꝙ q̃s ꝓuincialis p̃ſecturã p̃toriã als p̃toriaña emẽ-
bant ꝛ eligebat̃ qd̃ erat abſurdũ ꝓpt̃ dignitatẽ tãtã ad
quã roman⁹ dꝫ eligi tñ. id ꝓhibet amõ fieri. et id̃ ponit
rubricã de p̃torib⁹ ꝛc. ꝛ q2 p̃dictũ ſublatũ eſt. ſic ꝛ quedã
capitatio p̃ſonalis q̃ olim p̃ſtabat̃ dũ clariſſim⁹ vel ſpe-
ctabilis eligebat̃ ad p̃ſecturã p̃torianã. Odof. ꝛ de ptãte
2 hoꝝ pretoꝝ habet̃. C. de offi. pto. l. ij. ꝛ inſti. de iur. na. §.
p̃toriũ. ꝛ. ff. de orig. iur. l. ij. §. diu⁹. deinde auguſt⁹. ꝛ erãt
ſpectabiles. vt i auc. de app. §. ſilr̃ q̃cꝫ mõ. coll. iiij. ꝛ erãt
olim. xviij. p̃tores. vt dicto. §. diu⁹. ꝛ poſtea fuerũt redu-
a cti ad tres^a vt dicta. l. ij. quoꝝ duo cognoſcebãt d̃ cauſis
vertẽtib⁹ int̃ ciues ciuitatꝫ romane ꝛ terti⁹ de cauſis forẽ
ſium. vñ lꝫ haberẽt merũ iperiũ. vt in auc. de leno. §. p̃po
namus. ꝛ no. in. l. j. ff. de offi. ei⁹ cui mã. eſt iur. tñ eo non
vtebat̃ niſi de cauſis ciuilib⁹. ſed illud totalit̃ exercebat
3 prefect⁹ vrbis. vt in ti. ff. de offi. p̃fec. vr. ¶ Itẽ habebãt
poteſtatẽ iſti p̃tores cõdendi edicta q̃ ꝓ legib⁹ ſeruabã-
tur. vt dictis iuribus. ꝛ. ff. de iuriſdi. om. iudi. l. ſi quis. ad
quod cum cõcor. Ja. rebuffi.

Emo. Clariſſimi ſiue ſpectabiles in ꝓuincia
cõmorãtes nõ debẽt eligi ad p̃turã. ſꝫ odo.
ꝛ dulũ. Tñ an. de bar. intelligit hãc. l. ꝙ non
debeãt eligi inuiti vt h̃ ꝑ eũ. tñ tex. nõ h̃ dicit
1 ¶ Illo. bñ hic tex. ꝙ dom⁹ eſt tutiſſimũ refu
giuꝫ. cõcor. ſunt in gl. In tex. ibi degũt. i. morant̃. ſ. depo
ſito offõ. Que eſt rõ hui⁹. l. ꝙ clariſſimi ꝛ ſpectabiles de-
gentes in ꝓuincia nõ p̃ñt eligi p̃tores q̃ñ vr̃ ꝯ. cũ grada
tim ſit aſcẽdendũ ad honores. vt. ff. de mu. ꝛ ho. l. vt gra
datim. ꝛ. l. honor. §. gerẽdoꝝ. ſed ſpectabiles eligunt̃ i il
luſtres q̃ ꝛc. dicit ꝙ rõ eſt. q2 cũ ſit electio ſup aliq̃ digni-
tate dñt eligi de ciuitate ꝛ de decurio. l. ij. melꝰ. ſ. de off.
pre. l. tres. ꝛ id̃ cũ iſti q̃ in ꝓuīcia degũt nõ ſint ciues ro-
mani. ergo ꝛc. ¶ Vel eſt alia ratio prout eſt alia littera.
q2 ſeq̃ret̃ ꝓut ipi eligerent̃ i p̃ſecturã ꝙ ipi eẽnt iudices
in cã p̃ncipalit̃ in cã appellationis cũ a ſpectabili appel-
2 let̃ ad p̃ſectũ. ſ. de app. l. p̃cipi. §. j. ¶ An. aũt ille q̃ fuit

a ¶ Reducti ad tres. Et u dic ꝙ hodie in frãcia et prouincijs alijs regno ſubditis illorum loco ſtatuti ſunt preſides ꝛ ſenatores parlamentorũ qui ſenatus vim illorũ obtinet vt notaui in apoſtil. ad guidonem pape in deci. gratio. decl. c. iiij.

iudex in cã p̃ncipali poſſit eẽ iudex in cã appellationis. et
vr̃ ꝙ nõ ꝑ glo. ſ. de app. l. eos. ꝑ h̃. ſ. de anno. l. prefecti.
Sꝫ ꝯ. ꝙ imo poſſit eẽ iudex ꝑ. l. fili⁹. ff. de inoff. te. nã nõ
facit h̃ vt p̃in⁹ ſꝫ neceſſitate officij induct⁹. ꝛ ꝓ hoc. ff. de
vulga. l. ſꝫ ſi plес. §. fi. ꝛ. l. fi. tñ ſecur⁹ eſt vt cõmittat aliũ
vt. ff. de iuriſ. om. iudi. l. p̃tor. ad hoc. ff. q̃ñ app. ſit. l. j. §.
ſolent. ꝛ dicta. l. prefecti. Ja. rebuffi. legum doctor.

Ecbani. Hic tractat de ſcd̃a pte rubrice. Dul⁹
Tñ dicit h̃. l. ꝙ oli erãt q̃dã ſpãles functiões q̃
h̃ noiant̃ q̃ ꝑ hãc. l. tollunt̃. An. vñ dabãt. vij.
ſolid. ꝓ capite ꝛ ẽt dabat̃ aliq̃d rõne follonis.
ꝛ ẽt glebe. ꝛ ſunt noia officioꝝ q̃ ignoram⁹ ꝛ hu⁹ fũctio-
nes h̃ ꝓhibet p̃ſtari. Odof. Sꝫ ordinarie functiones re
1 manẽt. de q̃b⁹ dr̃. ſ. de ãno. ꝛ tri. in rub. li. x. ¶ Itẽ facit
hec. l. ad dubiũ rex induxit collectã in p̃ria iſta poſt qd̃
mortuo ipo rege heres ſu⁹ remiſit illã collectã ſeu ſubſi-
diuꝫ q̃dã vniuerſitas nedũ ſoluerat illud ſubſidiũ ſꝫ ſolũ
ſe obligauerat theſaurario. de ſoluẽdo q̃rit̃ an poſſit ſe
liberare rõne remiſſionis. ꝛ vr̃ ꝙ nõ. q2 h̃ trãſlatũ eſt in
aliã ſpẽꝫ. ff. de noua. l. ſi q̃s dlegauerit. ꝛ. l. aliã. de dona.
cã mortꝫ. l. mortis. ff. de iudi. l. nẽſen⁹. de excep. doli. l. pu
re. ad qd̃. l. ſcie. §. p̃dia. ff. de fundo iſtru. et. l. p̃dũs. l p̃n.
ff. de leg. iij. dic ꝯ ꝑ. l. iſtã cũ dicit fundit⁹ ꝛc. ꝛ p̃ſertim. q2
bñficiũ p̃ncipis dꝫ ãpliari. ſ. de bo. va. l. q̃ñ. ꝛ. ff. de cõſti.
p̃n. bñficiũ. ꝛ ꝓ h̃ q2 tale ſubſidiũ idicit̃ ꝓ guerris. vñ cũ
guerra ceſſet dñt ceſſare indictiões. ff. d dona. l. q̃ id qd̃
ꝛ de p̃ui. cre. l. ij. §. pui. ad qd̃. ſ. de opis li. l. nec p̃onis.
Nec ob. Iuſt. q2 ll. alr̃. locũ h̃ñt q̃ñ erat ſuncta delegatio
pſone tñ exñee. Sed hic nõ fiebat delegatio penit⁹ ex-
traneo cũ iſti theſaurarij oia q̃ acq̃rũt regi acq̃rũt ſicut
diam⁹ in ſeruis. ar. inſti. de inuti. ſtip. §. ei q̃. Nec ob. §.
p̃dia. q2 agebat̃ h̃ de nõ ꝑdẽdo ſꝫ de retinẽdo q̃ eſt magꝫ
fauorabil̃ q̃ ille q̃ tractat de acq̃rẽdo ſic ẽ h̃. q̃ ꝛc. ar. ff. ſi
cer. pe. l. eu q̃. ꝓ q̃. ff. d iurꝫ ꝛ facti ig. l. j. ꝛ. l. error. Ja. reb.

¶ De cõſulib⁹ ꝛ nõ ſpargendis ab hiis pecunijs et
de p̃ſectis magiſtratib⁹ militũ ꝛ patricijs. Rubri.
¶ Dixit. ſ. de dignitatib⁹ in gñe. nunc in ſpẽ. ꝛ p̃mo po
nit de cõſulib⁹ tãq̃ de dignioꝛib⁹. ꝛ poſtea ſubijcit de p̃-
fectis ꝛ alijs magĩratib⁹ p̃ncipũ. ſꝫ odoff. Ja. rebuf. doc.

Nliq̃tus. Duo dicunt̃ hac. l. Primo dr̃ ꝙ vbi
ſunt plẽs eadẽ dignitatẽ h̃ñtes puta ꝯſularẽ
ille erit p̃or alijs q̃ p̃us meruit dignitatẽ. ꝛ h̃
ẽt ẽ ve ꝛ ſi ille q̃ poſteri⁹ habuit ꝯſulatũ aũ fue
rat conſul. q2 repetiti. ¶ Faſces. i. honores
nõ augẽt dignitatẽ ſed cõprobãt dignitatẽ illi⁹ q̃ ſepe ꝓ
mouetur. Scdo ibi ꝙ ſi aliq̃s ꝛc. dr̃ ꝙ ſi duo ſunt ꝯſules
vn⁹ ãterior ꝛ ali⁹ poſterior. ꝛ poſterior fuit elect⁹ in p̃ri-
cijs p̃fert̃ ãteriori ꝯſuli. ꝛ ſi ille ãterior ꝯſul ſiſt honorem
p̃riciat⁹ attigerit ex tũc p̃fert̃ poſteriori ꝯſuli lꝫ ãteriori
1 p̃ricior h. d. ¶ Illo. ꝙ ille eſt p̃or alijs q̃ meruit dignita
tem ꝛ erit p̃or in loq̃ndo: in eligẽdo: ſalutãdo ſiue adorã
b do p̃ncipẽ ꝛ ẽt in ſedẽdo^b ꝛ h̃ oia optie legunt̃. j. de p̃po.
ſa. cubi. l. j. ꝛ in ordie albi. ff. de albo. ſcri. ꝛ. j. nt. j. l. j. ꝛ. ij. ꝛ
j. de pri. ſacro. ſcri. l. vniuſcꝫ. ꝛ. j. de decurio. l. vlti. ꝛ. ſ. d
offi. mag. offi. l. nẽo. cũ ſilr̃. q̃ no. ff. de albo ſcri. l. j. ꝛ. j. de
2 agẽ. i re. l. j. ¶ Scdo no. ꝙ h̃ ſeruat̃ ordo tpis cũ ſunt i
dignitate eq̃li. q2 tũc in dubio cũ ſint pares ſeruat̃ ordo
tpis vt h̃ in ſilib⁹. ſ. dictis. ꝛ vbi ſunt ineq̃les dignitates
nõ ſeruat̃ ordo tpis. ſꝫ ille eſt p̃or q̃ meruit maiorẽ digni
tatẽ vñ p̃ricius p̃fert̃ ꝯſuli ãteriori vt h̃ i fi. ꝛ ar. j. vt dig.
or. ſeruet̃. l. ij. ꝛ. ff. de mu. ꝛ ho. l. reſcripta. in p̃n. Et h̃ col
ligit̃ notabile ꝙ duplex eſt ordo p̃oritatꝫ tpis vt in p̃nci.
hui⁹. l. ꝛ maioritatꝫ ſiue q̃litatꝫ vt in fi. hui⁹. l. cũ ſilr̃. ꝛ hoc
dicit. l. potiorꝫ grad⁹. ſ. de offi. rect. ꝓui. ꝙ hꝫ locũ maio
ritatis vt optie ptꝫ. ſ. q̃ accu. nõ po. l. j. ꝛ h̃ i fi. ¶ Quar
to no. ꝙ i eadẽ dignitate p̃fert̃ p̃or ſi dat̃ dignitas cũ ad
miniſtratione als poſteriore tpe q̃ eſt in actu p̃fert̃ ãte-
riori h̃ vocãti vel honorario vt. j. de p̃mitiuo. l. ij. in fi. ꝛ. j.
3 vt dig. or. ſer. l. ij. ¶ Quito no. ꝙ ille doctor dꝫ alijs p̃fer
c ri q̃ p̃us habuit doctoratũ^c ꝛ ita ſeruat̃ bononie ꝙ intel
ligas cũ determiatione quã dixi vt regẽtes p̃ferent̃ vac-
cantib⁹. ¶ Sexto not. ꝙ repetiti honores ṽtutes ſepe
meriti cõprobãt. nã augẽt ꝛ ſic cõferre alicui dignitateꝫ

Not. bonã queſtionem rex indicit collectaꝫ in patria iſta poſt ꝙ mortuo ipſo rege heres ſuus remiſit illam collectam ſeu ſubſidium quedã vniuerſitas nedũ ſoluerat illud ſubſidium ſꝫ ſolũ ſe obligauerat teſaurario de ſoluẽdo q̃re an poſſit ſe liberare ratione remiſſionis.

b ¶ Et etiam in ſedendo et d de late ſel. in rubri. d maio. et obe. col. iiij. et dignior eſt qui ſedet.

c ¶ Doctor debet alijs p̃ferri qui prius habuerit doctoratum. Videt̃ tacite innuere licentiatũ antiquiorem factũ doctorẽ poſteriori tempore nõ debere precedere illũ qui ante eũ doctoratum eſt adeptus d̃ quo vide plene ſeli. in rubri. de maiori. ꝛ obe. col. iij. ꝟſi. licentiatus et quis inter doctores habeat primũ locum vide eũ dem vbi. ſ. ꝟſi. ciuiles imperialis.

eſt ꝓbatio ⁊ ꝑmiſſi ſtatut. Septio no. ꝙ nil alti⁹ digni tate ⁊ eſt locutio yꝑbolica q2 de⁹ altior. ff. de pac. l. ſ. vnū tñ no. omitto ꝙ lȝ diſeriȝ ꝑoꝛē tpe aſſūe vel q ſunt eiuſ dē dignitatꝫ veꝝ eſt niſi poſterior pl⁹ laborauerit ꝗterio
4 ri. vt. ſ. de ꝑri. ſa. ſcri. l. vniuſcuiuſ. an. ¶ In tex. ibi ꝯſulari bus viris .i. ꝑſonis ꝯſulā q̄ hñt dignitatē ſiue adminiſtra tionē. dy. honoratos .i. dignitatē hñtes. dy. ſūmitate. q2 veſtis illa eſt ſūmi valorꝫ ⁊ coloris. ad qd̄. ſ. de veſt. olo. l. j. pares .i. pares dignitatib⁹. dy. iſulis .i. dignitatib⁹. dy. ad qd̄. ſ. de ꝑmice. l. fi. augeri .i. ꝑferri. ¶ Et no. h̄ ꝙ cuȝ arguit̄ de ꝑoꝛitate tpis itelligit̄ ceteris parib⁹. ad qd̄ in aut̄. de mona. ſ. ordinatōe. auſpicia .i. bñficia. alit̄ ſumit̄ ſ. de ferijs. l. q̄dragita. h̄ obſeruādo. ſ. ꝙ iſte preferat̄ q ꝑoꝛ fuit elect⁹. dy. faſces .i. honores. an. vl̄ dignitates vt ff. de oſ. pcōſul. l. aſpecti. nō augēt. ſ. dignitatē. dy. patri ciū. erat aūt poſterior i cōſulatu poſtq̄ .i. ꝑ eo tpe q̄ iſte
5 q ꝑoꝛ meruit cōſulatū. ¶ Circa. l. iſtā pōt q̄ri. iꝑator eli git duos ſil̄ ad ꝯſularē dignitatē ⁊ vn⁹ adminiſtrauit ⁊ de poſuit ⁊ poſtea reaſſūpſit. q̄rit̄ q̄s iſtoꝝ ꝑferat̄ in ſalutā do ꝑncipē vel ſillia. ⁊ vr̄ ꝙ ꝑferat̄ iſte reaſſūpt⁹. q2 al's re aſſumpto nihil opet̄ qd̄ eē dȝ. ff. de le. j. l. ſi q̄ſi. ¶ Tu dic ꝙ nihil opabit̄ h̄ repetitio. q2 adeo eſt alta dignitas ꝙ nō pōt augeri ꝑ repetitionē. ⁊ iō nō erit ordo int̄ iſtos. ſed erūt eq̄les. ⁊ ꝑ h̄. l. in ſili. ſ. de leg. l. cū q̄ſtio. ſ. fi. ⁊ ff.
6 de. l. ij. l. meuī⁹. ⁊ in aut̄. de mona. ſ. ordinatione. ¶ Itē allegat̄. l. iſta. ſtatutū eſt in ſtudio ꝙ antiq̄or doctor vlti mo arguat. pone ꝙ q̄dā fuit ꝑmo licētiat⁹: poſt q̄dā ali⁹ fuit vltio licētiat⁹. ꝑmo tñ doctor q̄rit̄ q̄s hȝ vltimo exa
a minare⁹ ⁊ vr̄ ꝙ ille q ꝑmo fuit licētiat⁹ vt h̄. Itē q2 vr̄ ꝙ birretū debeat retrahi ad licētiā. ſȝ dic ꝯ. ꝙ ille q ꝑmo fu it doctor argu. ⁊ vltio. ⁊ eſt rō. q2 ꝑmo fuit aſſumpt⁹ ad gradū ꝙ alt̄. ꝑ q̄ l. ee eo. ff. de teſta. mili. Itē q2 ille dȝ ꝑ ferri q ꝑmo cōſequit̄ illud qd̄ nobili⁹ eſt. ſȝ ſic eſt h̄ ḡ ⁊c.
7 ſ. de rei vē. l. q̄tiēs. circa hāc. l. q̄rit̄. ¶ Ita eſt ꝙ ſi aliq̄s eſt obligat⁹ ex plurib⁹ cauſis. ſi ſimplr̄ ſoluat vr̄ in gra uiorē caſuȝ ſoluere. ff. de ſolu. l. in hiis. pone q̄dā dȝ pure c. ⁊ e. ſub conditiōe ⁊ ſub pena ſoluit ſimplr̄ ⁊ nōdū exti tit cōditio. q̄rit̄ in quē caſū videat̄ ſoluiſſe. ⁊ vr̄ ꝙ ipure debitū ꝑ. l. bouē. ſ. ſi ſub cōditiōe. ff. de edi. edic. l. j. ſ. an nus. ff. q̄ñ actio de pecu. eſt ānua. Sed dic ꝯ. q2 fit retro tractio vt h̄. ⁊ ff. q ꝑoti. i pig. habe. l. potior. ⁊ q̄ñ app. ſit l. ſ. ſ. biduū. Itē ꝑ h̄ facit. l. ꝙ videat̄ ſoluiſſe ꝑ debito cō ditionali. lȝ vltio extitit cōditio. ff. de pig. l. lex vectigal̄. ¶ Et h̄ multū bñ faciūt ꝑ ēphiteota q tenebat̄ vño di recto in aliis debitis vt in dubio pl⁹ videat̄ ſoluiſſe ꝑ fa cto vtitati ne res cadat in ꝯmiſſū ꝙ ꝑ aliq̄ alia cā vt. d. l. lex iūcta. cū. d. l. in hiis. ibi cū dicit in antiq̄orē ⁊c. ad qd̄ l. ſi ex pluribus. ſ. fi. ff. de ſolu. ⁊ ibi tex. in fi. vbi fit retro tractio ⁊c. Ja. rebuffi. legū doctor.

Ordinem. Hodie cōſules ꝓhibent̄ ꝑ vrbē ſpar gere pecuniaȝ ne cupiditate lucri populus eos ſequat̄. ſed coꝝ meritꝫ ⁊ ꝙ pecunia q ꝑ eos ia ctabat̄ expēdat̄ in op⁹ aq̄duct⁹ ⁊ q̄lȝ cōſul expē dere debeat. c. pōde. auri. h. d. bar. ¶ In tex. ibi ſanctio nem quā nō habem⁹. ſed de ea fit mētio in aut̄. de cōſuli bus. circa ꝑn. ornamēta de q̄b⁹ hēs ti. ij. l. fi. cētena .i. cē tuȝ. vt. ſ. l. ſe. ¶ No. ꝑmo ex. l. ꝑñti ſedē ꝑncipis appella
1 ri cellā vt hic in ꝑn. ¶ Scdo no. cupiditatē rapiēdi eſſe auferēdā. al's capitali pena eſt cupiditas feriēda. vt. ſ. de ſuꝑeexac. tri. l. j. al's dr̄ ꝓphan⁹ ardor auaricie vt. ſ. de epi. ⁊ cle. l. ſi q̄ꝗ. al's dr̄ ydoloꝝ ſeruit⁹ vt ex. de ꝓben. c.
2 auaricie. ¶ Tertio no. nō debere fieri expēſaȝ ſine fru ctu. ⁊ ſic ꝯ eos q nō expēdēda expēdūt vt faciūt mlt̄i ſco lares vt. ſ. de ſpēt̄ ludoꝝ. l. j. ¶ Quarto no. ꝓhiberi pe
3 cunias ſpargere vt alibi. ad q̄d ꝑditio hec. ¶ Quinto no. cōſules pr̄es nr̄os appellari. vt h̄ vbi dicit parētū ⁊c. ⁊ i aut̄. de ꝯſuli. ⁊ in aut̄. iuſiurādū qd̄ ꝑ. ab hiis. ¶ Sexto no. ꝓhibitū eē ne q̄s pecunias iactet vt h̄. ⁊ ff. de ꝓba. l. cū de indebito. ¶ Fallit hodie de facto cuȝ papa vadit ad ſctū petrū vt ꝑpt̄ mltitudinē gētiū cītiū ad colligē duȝ pecunias nō ipediat̄ trāſit⁹. Itē fallit in ꝟis ꝓbis q pecunias iactāt cū debeāt eas cōtēpnere vt. ff. d va. mu. l. i honorib⁹. ſ. ꝓbis. ad qd̄. ſ. de mu. ꝑrio. l. ꝓfeſſio. ⁊ qd̄

Not. bonū. q. h̄ iꝑeratore eli gente duos ſi mul ad cōſul latum et vnus adminiſtraue rit et depoſuit et poſt reaſſū pſit querit̄ q̄s iſtorū preferatur.

a ¶ Quis ha bet examinar̄. Bdō quod no taui in apoſti. ad iſtū. ſ. eo. l. mi. iij. in. ꝟſi. doctor.

4 ibi no. li. x. ⁊ ff. de acq. re. do. l. q rōne. ſ. h̄ apl̄⁹. ¶ Se ptimo no. vrbē romanā cōem patriā appellari. vt h̄. ⁊ ff. ad muni. l. roma. ⁊ tractat hec. l. de. ij. pte rubrice. ſm bu liuȝ. In glo. q incipit h̄ corrigit̄. vt ibi hoc āplius abſtꝗ hec. l. iuſtiniani corrigat̄ ꝑ. l. marciani. imo poti⁹ iſta per l. ſi hoc eēt. ſed ꝙ ibi non loquit̄ decidendo ſed tranſito rie ⁊ explicando. Dy.

Nemini. Nullus eligi pōt patrici⁹ niſi ꝑus alterā dignitatū hic iſertaꝝ fuerit adept⁹. Itē hñs di gnitatē cōſularē abſq̄ adminiſtratione in opus aq̄duct⁹ expēdere dȝ. c. pōde. auri. h. d. bar. Et
1 idē i eo q ipediat ad annū cū adminiſtratiōe. h. d. ¶ No. dignitatē pr̄iciat⁹ ꝑponēdā eſſe aliis. nec mirū ꝙ pr̄icia⁹ dr̄ pr̄ iꝑatoris vt. ſ. l. vltia. ¶ Scdo no. ꝙ roma eſt ca put orbis terrarū. cōcor. ſunt in glo. ſm An. ⁊ buliuȝ.
2 ¶ Querit̄ quā ptātē habeāt iſti cōſules. ⁊ vr̄ ꝙ nullam cū nō habeāt aliqd̄ iꝑeriū. ſed cā honorꝫ ⁊ cōſilij eligunt̄ in aut̄. de cōſuli. ſ. j. ⁊ nō vident̄ hr̄e niſi ſolā volūtariā iu riſditionē. ff. de offi. cōſul. l. j. ad qd̄. ff. de condi. ⁊ de. l. ſi cū libertas. ⁊ de ali. le. l. ſolēt. ꝑ q̄. ff. de or. iur. l. fi. ſ. ex actis. ſed dic ꝙ hñt iꝑeriū. q2 eq̄parant̄ ꝑſidi. ff. ſi inge. eſſe di. l. iiij. ſed ꝑſes hȝ iꝑeriuȝ. l. illicitas. ſ. q vniuerſas. ff. de offi. ꝑſi. ḡ ⁊c. ad qd̄ facit. ff. de in iuſvo. l. ij. in ꝑn. ꝑ q̄ regl'a cōis par in parē nō hȝ iꝑeriū. ff. de arbi. l. nā ma giſtrat⁹ ad trebel. ſ. ille a q̄. ſ. tēpeſtiuū. ſed. l. dicit ꝙ cō ſul eſt ſuꝑior. ḡ ⁊c. ff. de arbi. l. iiij. ſ. fi. Itē ꝑ h̄. ff. de app. l. j. circa fi. hoc etiā no. ff. de offi. ei⁹ cui mā. eſt iuriſdi. l. ſ.
3 ¶ An aūt cōſules nr̄i tpis habeāt talē dignitatē ⁊ po teſtatē qd̄ vr̄ ꝑ hūc tex. cū dicat ānuales. ⁊ ita ſunt hodie Sed dic ꝙ imo eq̄parant̄ decurionib⁹ cōſules nr̄i tpis. vt no. ſ. d decurio. l. ij. ⁊ in rubr. ⁊ ff. ꝙ cuiuſq̄. l. itē coꝝ. tñ hodie repiant̄ ꝙ habeāt maiorē iuriſdictionem h̄ ex ꝯſuetudine. ¶ Iuxta. l. iſtā q̄rit̄ q erāt iſti ꝯſules. r̄ndet̄ ꝙ cū ab initio eēt regalis dignitas ad regēdū ꝑplm ex poſt exactis regib⁹ fuerūt adinuēti ſeu cōſtituti cōſules vt ꝯſulerēt reipu. l. ij. ſ. exactis. ff. de orig. iur. poſt auteȝ aucto ꝑplo ⁊ cōſtitutis ꝑ diuerſa tpa ꝑtorib⁹ ſenatorib⁹ ⁊ multis aliis officiariis ꝑ gubernatiōe ꝑpli ⁊ reipu. vt dicta. l. ij. ⁊ maīa offōꝝ. C. ⁊ ff. vltio deuētū fuit ꝙ tota
b gubernatio deuēta ſeu trāſlata fuit in iꝑatorē⁹ vt. d. l. ij. ſ. nouiſſime. iūcta. l. ſ. ff. de cōſt. ꝑn. q iꝑator ita aucto rizauit hos ꝯſules ⁊ pr̄icios ꝙ ꝑmiſit eis ad coꝝ hono rem ſpargere argentū vt in aut̄. de colla. colla. iiij. vocādo eos glorioſiſſimos pr̄es ⁊ hr̄e nomē. ⁊ eē maiores poſt i ꝑatorē. vt in aut̄. ꝯſtitutio q de dignitate. col. vi. ⁊. i. ſ.
4 fili⁹. inſti. q. mo. ius pa. po. ſol. ¶ Tñ ſicut i ciuitatib⁹ ⁊ aliis locis ꝑ gubernatiōe ꝑpli erāt cōſtituti decuriōes ff. de ꝟ. ſig. iūctis no. ſ. de decurio. in rub. li. x. Itē ad gu bernationē toti⁹ vniuerſalis reipu. romanoꝝ. ⁊ deinde vniuerſi iꝑerij fuerint inſtituti iſti cōſules q reputabant̄ ꝑs corꝑis ipſi⁹ iꝑatoris. ⁊ q in cōſiliis ⁊ cōſiſtoriū ꝑnci pis interierāt vt. i. q. ꝗq̄d. ſ. ad. l. iul. ma. iūctis no. in aut̄. de app. ſ. j. coll̄. iiij. ⁊ ꝑptea odof. in. l. j. ff. de offi. cōſul. exēplificat iſtos ꝯſules in repu. clericoꝝ in cardinalib⁹ q aſſiſtūt pape in ꝯſiliis put ⁊ iſti cōſules aſſiſtebāt iꝑato ri. ⁊ q2 iſti cōſules aſſiſtebāt ꝑncipi in ſentētiis dicēdis. vt dicꝫ iurib⁹ pōt poni exēplū in regno frācie in loco pa
c triciоꝝ dicant̄ eſſe ꝑes frācie q dicunt̄ eſſe duodecim⁹ et quoꝝ noīa dicunt̄ eē deſcripta in dyademate corone re gis vt ſicut pr̄icii reputabant̄ eſſe pares corꝑis iꝑatorꝫ. ita eſt de iſtis parib⁹ frācie q̄b⁹ ſunt date magne ꝑeminē tie ſicut erat d pr̄iciis d q̄b⁹. ſ. ti. ij. i. nemini. ⁊. l. fi. ⁊ aliis iurib⁹. ſ. all̄. q etiā alibi iſti pares frācie poſſūt vocari capi tanei regni in feu. q̄s dicat̄ dux mar. comes. c. j. loca ſūt hoꝝ cōſuluȝ ⁊ ſenatoꝝ. de q̄bus loquit̄ hec materia poſſūt dici illi q ſunt de gr̄e regis. ⁊ alij duces ⁊ comites cāncel lari⁹ ⁊ aliq̄ de parlamēto ⁊ de req̄ſtis q per. l. ſunt electi eē de magno cōſilio regio. ⁊ ꝑ quos tractant̄ ⁊ decidunt̄ magna negocia regni put ⁊ olim fiebat per iſtos cōſu les iꝑatoris qui cōſulebant circa regimen totius vni uerſalis imperij ⁊ reipublice eiuſdem ⁊ cū aliquis coruȝ mandatur ad aliquam ꝓuinciā regendā ſunt loco pro cōſulū vt in titulo. C. ⁊ ff. de officio. proconſul. prout ⁊ cū papa

b ¶ In impera torem. Ex quo infero poſt do cto. et maxime ꝑ Jo. fabri in. ſ. lex. inſti. de iure natu. gē. ⁊ ciui. ⁊ ibi nota ui i apoſtil. ad iſtū in prin. ꝙ popul⁹ roma nus hodie nō poſſet legem condere cum oēm ſuā pote ſtate: in impe ratorē tranſtu lerit.

c ¶ Eſſe duo decim. Sex ec cleſiaſtici. Ar chiepūs remen ſis. epūs lingo nenſis. laudi nenſis duces bolnocēs no uiomenſis et cathalaunēſis epi ⁊ comites burgund⁹ nor manie ⁊ aqui tan⁹ duces flā drenſis tholo ſanus ⁊ cāpa nus comites ⁊ laici vt in ſtilo curie parlamē ti cordi. regis in ti. de parib⁹ francie vbi ē enumerant̄ eo rum preemi nentie et priui legia.

papa mãdat aliquem cardinalez ad aliquas ptes: ſunt
loco pcõſulũ vt no. extra de offi. vi. c. j. ⁊ melius p Jo.
an. in c. ij. li. vi. in tex. ibi ante ponit rõ. q2 imꝑator vocat
eos pſes. l. i. ff. de ferrarijs. ſeu poſtea. i. poſt hãc. vel dic
id eſt poſt poſitã adminiſtrationẽ. cederit. i. qñ nobis pla-
cuerit honorarij. ꝯſulatus. i. honorẽ ſine adminiſtratõe
ſuſceptũ. Dy. in fi. q2 ciuitas plus eos diligit ⁊ reuerẽtiã
faciat ſi ex eoꝝ officio comodũ cõſeqtur. ⁊ ita non diligi
a quo bonũ habeo ſic. ff. de peti. hẽdi. l. ſed ⁊ ſi lege. §. cõ
ſuluit. ⁊ de cõdi. inde. l. ſi nõ ſortez. §. libert⁹. Odo. ¶ Et
ſic hic tex. eſt in arg. q licẽtiari debẽt dare aliqd vniuer
ſitati cũ licẽtiatur p quo in auẽ. vt iudi. ſine quoquo ſuf-
5 fra. §. hec oĩa. ¶ Item facit hec. l. in facto rex ordinauit
q notarius bauli ſingulis ãnis daret regi certũ quid re
periſtur ibi duo notarij quoꝝ vnus hʒ ex arrẽdamẽto
alter ex cõceſſione regiſ. querit an ambo teneãtur cõfer-
re ⁊ videt q ſic vt hic ⁊ in. l. ſequẽti. p quo. ff. de v. obl. l.
ſtipulatio iſta hẽc dic cõtra. ſ. q ſolũ ille qui hʒ iure con-
ceſſionis ⁊ nõ alius ⁊ rõ. q2 hẽc ꝓprie dr cuius noĩe rei
vẽdicatio cõpetit. ff. de v. ſig. l. id apud. itez p hoc. ff. ad
ſellei. l. j. §. oĩm ad qd. C. de pſcrip. xxx. an. l. male agitur
⁊. ſ. de excu. mu. l. maximaꝝ. ⁊ qbus mu. ne. li. ſe excu. l. j.
Nec ob. cõtra. q2 vbuz hẽc ſemp eſt intelligẽduz in pro-
pria ſignificatione. Jac. reb.

Ancimus. Quia dictũ eſt. s. q cõſularis dr
ſine adminiſtratiõe. cõſul aũt cum admini-
ſtratiõe dr hic. pmo q ꝯſularis põt admini
ſtrare aliis impetrare a pncipe vt ſit cõſul ſeu
gerat cõſulatum p annũ. ſecũdo dr in v. ita
vt ⁊c. q cõſularis qui ipetrauit adminiſtratiõez annua-
lem ea depoſita ſeu finita remanet conſularis ſicut erat
ante tpe quo impetrauit a pncipe nec de nouo videtur
adipiſci aliquã dignitatem: ſed videt intraſſe illã quam
ante habebat. tertio dr in v. ⁊ adorãda ⁊c. q in ſalutan-
do pncipem ⁊ in aliis honorib⁹ ⁊ puilegijs qui prior eſt
tpe preferatur ſm ſuuz ordinem. quarto dr in v. ſic hec
etiã ⁊c. q ſi aliqs cõſularis cẽtũ libras dederit p reſtau
ratione aqductus ⁊ poſtea ipetrauerit cõſulatus admi-
niſtratiõem nõ erit deinũ cõpellẽdus ſoluere alias cẽtuz
libras p reſtaurationẽ aqduct⁹. h. d. ſm Odo. An. Dul. ⁊
1 Bar. ¶ Not. ex hac. l. cõſulatuz cũ adminiſtratiõe eſſe
annualem: ſʒ dignitas cõſularis ſine adminiſtratiõe eſt
perpetua. ¶ Secũdo not. q par dignitas nõ pditur p
aliã ſupueniẽtez ꝯcordat lex maior. s. de dig. ¶ Tertio
no. cõſulatum cũ adminiſtratiõe hẽc ipetrari a pncipe.
¶ Quarto no. q princeps dʒ adorari hoc eſt ſalutari ⁊
honorari ⁊ h cõſueuit fieri flectis genib⁹ de q ſalutatio
ne ⁊ adoratione habet. s. de fabri. l. ij. ¶ Quinto no. q
qui por eſt in tpe in dignitate potior eſt in dignitatib⁹ ⁊
priuilegijs dignitatiſ. s. eo. l. ſ. ⁊. ſ. de pmitiuo. l. ij. ¶ Se
xto no. ſemel ſolutũ amplius nõ eſſe ſoluẽduz cõcor. l. bo
na fides. ff. de reg. iu. ſm Odo. ⁊ Dul. ¶ In tex. ibi cõſu
laribus. i. viris dignitatẽ ꝯſulatus ſine adminiſtratiõez
habẽtibus annũ. nam officiũ ꝯſulat⁹ eſt ãnuale q2 ei tñ
cõcedit a pncipe eſſe in ꝯſilio p annũ. Odo. pceſſione. i.
adminiſtratõe vni⁹ anni. Dy. adipiſci. i. nõ videtur de no
uo cõſules creari. And. ſemel eis ꝯſularibus ſi dignitas
Dy. pceſſio. i. adminiſtratio vni⁹ anni ordinẽ vt illis pſe
ratur qbus pferebat ante ſuſceptã adminiſtratiõez cõ-
ſulatus cõſul. qui de dignitate conſulari puectus eſt ad
actũ ꝯſulatus ⁊ eſt arg. hec. l. q ſi p formã ſtatuti de quo
liber ꝯtcu p quez ius acquirat debeat ſolui tñ de gabel
la ⁊ aliqs titulo donatõis vel vẽditiõis dedit alicui ali-
quam rem h pacto q ius nõ trãſferat in eũ niſi mortuo
donãte vel vendẽte q ſi tũc fuit ſoluta gabella dati ꝯtra
ctus q lʒ adueniẽte morte trãſeat ius in iſtũ non dʒ ga-
bella iterato ſolui ſicut ille qui fuit elect⁹ in ꝯſulez abſqʒ
adminiſtratiõe ſi ſoluit. c. lib. aur. p tali electiõe nõ ſoluet
poſtea ſi cõcedat ſibi adminiſtratio ex h etiã aliud infert
ſ. q ille elect⁹ in cõſulez tenet ſoluere lʒ nõ ſit ſibi admi-
2 ſtratio cõceſſa. ¶ Et h facit ad qõnem dicti ſtatuti vt ſi
le cui vendit res pacto appoſito vt ius adminiſtrãdi ei nõ
cõpetat niſi poſt tale tps q teneat ſoluere gabellã etiã
aliqñ dictũ tps adminiſtrãdi veniat. Bar. nõ crederẽ ita
eſſe in laudimio cũ debeat rõne laboris q hʒ dñs in mit
tẽdo emptorẽ in poſſeſſionẽ g ante nõ debeat laudimiũ
niſi illo adueniẽte tpe vt. l. fi. ad fi. C. de iure emphi. lʒ h
male qñqʒ obſeruet. Itez qrit vẽditio nõ eſt pfecta ante
traditionẽ in ſpe. ti. de locato. §. nũc aliq. v. xxv. ⁊ maxi.
ſi erat tps ꝯditionalr appoſitũ vel ex natura ꝯtc⁹ ſubſi-
ſtebat aliq ꝯditio vt erat in. l. j. ff. q po. in pig. ha. Item
facit qdez tici⁹ ipetrauit a rege vel a papa vnũ officiũ aut
bñficiuz poſtea ſeyus illud idẽ ipetrauit a papa ſeu a re
ge ſequẽti ſuccedẽte in locũ primũ. deinde rex ſeu papa
in locũ primi regiſ ſeu pape ſuccedẽs ꝯfirmauit primã cõ
ceſſionẽ factã ticio p ſuũ predeceſſorẽ tũc qritur qs pfe
ratur ⁊ videt q ſeyus debeat obtinere. ff. ad trebel. l. ſi
qs pozis ⁊ de lib. ⁊ poſthu. l. ſi poſthumũ. p q ĩcr in rõne
ff. de hijs q no. infa. l. furti. circa pn. nã a tpe ꝯfirmatio-
nis videt aſſumere vires illa grã: q2 eſt vltim⁹ in ꝯfirma
tione ſic ⁊ vltim⁹ in adeptiõe de le. iij. l. j. §. a pfectis. §. ſi
deportatos ⁊ in auẽ. de deſen. ciui. §. interim. credo ꝯ. q2
imo ticius pferat qñ papa vel pnceps ipſi nõ videt da
re de nouo: ſʒ ãtiquũ ꝯfirmare ⁊ hec ꝯfirmatio traheret
ad tpus vt hic. ⁊. s. eo. l. j. ⁊ q2 ſit retractio. ff. de adi. le. l.
legatũ inutilr in pn. Itẽ p h in materia codicilloꝝ. ff. de
iure codicil. l. qdaz referũt ⁊ de cõdi. ⁊ de. l. ſi ita ſcriptũ
ad qd. s. de dona. iter vi. ⁊ vxo. l. donatões. ⁊. ff. de lib. ⁊
poſthu. l. fili⁹. qre credo q magis videat antiq grã q de
nouo ꝯceſſo nec ob. ꝯriuʒ q2 ibi eſt rõ ꝓpo repugnãtiaʒ
iuris q2 qs nõ põt decedere duob⁹ teſtis relictiſ ⁊ iõ opʒ
q vnũ rũpatur p aliud ſec⁹ eſt in caſu nr̃o vbi nulla ſeqſ-
tur repugnãtia. nec ob. l. furti. qñ ibi eſt rõ q2 ex q fuit in
terpoſita appellatio extinguit pnũciatũ. ff. ad turpil. l. ſ
§. ſ. iõ valet a tpe ꝯfirmatiõis: q2 qd eſt extinctũ nõ põt
reuiuiſcere. ff. de iniuſto rup. ⁊ ir. te. l. nã ⁊ ſi. §. rũpẽdo. ⁊
q2 due ſnie nõ ſe cõpatiũtur. C. qñ p. nõ eſt ne. l. ij. ſecus
eſt i caſu nr̃o. nec ob. §. a pfectiſ. q2 ibi erat lata ſnia p in
ſufficiẽtez ⁊ erat penit⁹ ipfecta ſnia ſec⁹ eſt in caſu nr̃o.
Itẽ finis hui⁹. l. eſt i arg. q ſi aliqs fuerit fact⁹ doctor le
gũ ⁊ ſoluerit bedellis veſtes. ⁊ ſi poſtea efficiat in cano-
nib⁹ nõ teneat iterato ſoluere ⁊ p hoc. ff. ad. l. fal. l. cum
q de peculio. ſʒ dic q ꝯ cũ ſint actus diuerſi. ⁊ p h. s. eo.
l. ſ. in fi. ff. de an. le. l. j. §. q marcho de ſti. ſeruo. l. iiij. ſi aũt
ſimul accipiat gd⁹ dic vt p doctores i auẽ. vt iudi. ſine q-
q ſuffra. §. illud. coll. ij. Itẽ facit habem⁹ feudũ. §. nr̃. in
q tñ ſuccedũt filij in feu. qui feu. da. po. c. j. ⁊ de ſucc. feu.
c. j. h pſuppoſito pone q qdã vaſall⁹ habẽs feudũ pr̃nuz
cõmiſit feloniã p quam dʒ amittere feudũ dñs remiſit ei
feloniã poſt ille vaſall⁹ morit qrit an feudũ qd ei remiſ-
ſuʒ fuerat iudicet nouũ an pr̃nũ ⁊ videt q ſit feudũ no-
uũ q2 in iure eqpant datio de nouo ⁊ liberatio. ff. de ꝯdi.
cã. l. ſi mulier ⁊. l. ſi qs accepto tu. ſʒ ſi iſte dñs d nouo de Datio d nouo ⁊ liberatio eq-parantur d iure et nota bo. queſtionem.
diſſet eſſʒ nouũ g tũc eũ de nouo liberauit p q. ff. d iure
dot. l. adoptiuũ. §. j. credo ꝯriuʒ. ſ. q ſit feudũ antiquũ ⁊
nõ nouũ p hãc. l. ⁊ eſt rõ q2 iſti qui comiſit feloniã nõ po
tuit auferri feudũ ſine licẽtia i feu. de feu. ſine culpa. nõ
admit. §. ſanxim⁹. ⁊ no. de phi. feu. alie p fre. §. iptalez cir
ca pn. p h q2 talis vaſall⁹ nihil videt acqrere ſʒ acqſituʒ
nõ pdere. ff. de coll. bo. l. j. §. ſi is. q ad qd. ff. d pecu. l. iiij
§. fi. nõ ob. q dr q eqpant ꝯceſſio ⁊ liberatio vex eſt vbi
illud ſup q liberat reus dare ⁊ neceſſario hẽbat puenire
ad liberãtẽ. ⁊ ſic loqt. l. ſi mulier. ⁊. l. qs accepto. ſʒ h nõ
erat liqdũ q2 adhuc nõ erat lata ſnia dũ fuit liberat⁹ ciuiſ
euẽt⁹ ſit dubi⁹. ff. de peculio. l. qd debet. nec ob. l. ado-
ptiuũ. q2 ibi eſt rõ ꝓpt iſtitutõez ⁊ actões ſequũt hẽdes
⁊ alie obligatiões qrũt eos ſunt ꝯſũdãtur. s. de ac. ⁊ obl.
l. iij. ⁊ p hac ſo. eſt. s. de ipo. lucr. deſcrip. l. j. §. j. nã magiſ
videt debitũ naturale ſoluere q aliquid dare cũ teneret
ad eũ dandã ſecus eſt in caſu nr̃o. Jaco. reb.

Ancimus. In hac. l. dr q ſi filiusfa. alicui⁹ effi-
ciatur pricius liberetur incõtinẽti a pria ptãte
⁊ aſſignat latẽter triplicez rõnez. Primũ q2 tur
pe eſt vt ille q eſt qſi pr̃ p̃ rlapſa ſit in alicui⁹ ptãte. Secũa
eſt q2 ſi pr̃ põt filiũ emãcipare multo fortius imꝑator. Ter
tio: q2 raro hoc fit vt filiusfamilias efficiat patricius.

ſed tamen conſul.ſic frequēter ideo conſularis dignitas cum non liberat:ſed patriciatus ſic q2 in hac parte temporis rariſſima nō debet tale euenire vt ſi ille qui eſt pater imperatoris ſit alterius obnoxius poteſtatis vel pōt dici ꝙ ponit duas rationes et ibi vbi dicit eſſe tertiam partē rñdeatur tacite obiectioni.ſ.ꝙ ſecus eſt in cōſule ꝙ̃ patricio ⁊ dicat q2 cōſul ſepe eligit̃ ille q̃ eſt illuſtris.ſ3 nō patricius hodie ñō eſt idē in cōſule qd̕ patricio vt in aut. cōſti.q̃ de dig.An. ❡ In tex.ibi eximere ptāte.q.d.qd̕ l3 minori d3 licere maiori in aut.de hẽ.di.⁊ ſal.§.in oibꝰ. Odo.animi videat ne ꝙ nō d3 alios regere q̃ ab alio regit.inſti.de excu.tu.§.minores. Odo.viſitata eſt in facile ſic ꝙ illuſtris.fiat cōſul. Ja.reb.

❡ De prefectis pretoris ⁊ magiſtris militū in dignitatibus exequendis. Rubrica.

❡ Cōtinua ſic q2 poſt dignitatē cōſulū ex qua patricius eligit̃ vt.ſ.ti.ſ.nemini ſunt alie dignitates ordinarie ponit ptio de pfectis. Jac. pfecti pretorio erāt tres cōſtituti ꝑ impa.vnꝰ ad gubernādū ptes orientales in grecia q̃ vocat̃ prefectꝰ pretorio orientis.aliud ad gubernādū ptes libie in terra egypti ⁊ iſte vocat̃ prefectꝰ pretorio illi cui q̃ ambe ptes ſunt in aſia cōtinētes dimidiū orbis. Alius erat ordinatꝰ ad gubernādū affricā qui cōtinet q̃rtā ptem orbis ⁊ iſte vocat̃ pfectus pretorio affrice de qbus habet̃ in ti.de offi.pfec.pretorio oriētis ⁊ de offi.pfec.preto. affri. Aliā aūt ptē orbis q̃ vocat̃ europa gubernabat impa.ꝑ ſe ⁊ ſuos offi.vt hic habetur ꝑ odonē ⁊ doc.in pdictis titulis vñ ab iſtis pfectis pretoribꝰ appellabat̃ vt ff.de offi.pfec.pre.l.pma.⁊ erāt illuſtres vt in aut.de colla.§.illo.coll.iiij.⁊ no.in aut.vt ab illuſtri circa pn.qbus pōt equipari locūtenēs regis deſtinatꝰ ad aliquā ptē mūdi gubernādā ſi tñ ſit ordinatꝰ vt nō poſſit ab eo appellari alś eſſet loco pcōſulis. Itē pōt equipari gubernatori dalphinatꝰ ⁊ in pñia ſardinie iudex qui cōiter vocatur iudex alboreyo. Itē pñt eis equipari rōnales puincie cū vt dr nō poſſit ab eis appellari iſte pfectus vrbis cognoſcebat rome que erat caput orbis vt.ſ.ti.j.l.nemini. maxie de oibꝰ criminibꝰ ⁊ erat illuſtris.j.de pala.ſa.lar. l.viros.cui pōt equipari ppoſitꝰ pariſieñ.qui poſt reges in facto iuſticie peſt piſius q̃ ciuitas eſt maior regni vel mareſcallus pape ad q̃ facit.l.iij.C.de offi.pfecti vrbis ⁊ magri militū.iſti magri militū preerāt oibus militibꝰ ⁊ alijs ordinatis ad factū belli qui etiā erāt illuſtres vt.C. de offi.magri militū.l.cui multū bñ equipatur coneſtabulus frācie q̃ eſt recte ordinatꝰ ad illud offm̃. Ja.re.

PRefectū. Prefectus vrbis ⁊ pfectꝰ pretorio ⁊ magiſter militū ⁊ peditū l3 habeāt dignitates diſtinctas ſeu ſepatas cū oēs ſunt pes g̃dus ⁊ ille pfectꝰ qui prio fuit electꝰ in dignitate vel aſſumptꝰ ſeu adeptꝰ. Bar. Ja.⁊ hoc fuit dictū.ſ.ti.ſ.l.j.An.⁊ etiā.l.pe.ſm Dul.Ja.reb.

QUiſquis. Quaſi idē dr h̃ qd̕.ſ.pri.q2 hic eq̃patur dignitas pfecti ⁊ magiſtri militū ⁊ pone ſic caſū ſi ego pmo ſic fui magiſter eqtū ⁊ deſij eſſe ⁊ tu poſtea fuiſti creatꝰ pfectꝰ ſubaudi et deſij.eſſe ego qui fui āterior tpe ero potior dignitate diceret q̃s in q̃buſ ero potior in lr̃a exprimitur i loco ſedēdi:q2 erit ſedes prior āte puectis ⁊ pmotis. Itē locꝰ poſterior pſpectior decernēdi. Itē loquēdi facultas āciqori ⁊c. ❡ No.ꝙ durat priuilegiū dignitatis dignitate finita ꝙ dic vt.j.de pri.ſacro ſcri.l.iij. ❡ Secūdo no.ꝙ inter vacātes q̃ habuerūt eādē dignitatē ſeruatur ordo tpis vt hic ⁊ eſt expreſſuz.j.vt dig.or.ſue.l.ij.§. vacātes nō aūt ſeruātur iter vacātē ⁊ adminiſtrātē:q2 qui adminiſtrat pfert̃ vacāti ⁊ etiā anteriori tpe vt dixi ſ.ti.ſ.l.i.An.Arg.hec.l.p ſcolaribus qui lōgo tpe ſteterunt in ſtudio ꝙ ipſi debeāt anteponi ceteris qui poſtea ſtudere ceperūt ⁊ in ſedēdo ⁊ in loquēdo vt.j.ti.ſ.l.j.in fi. ⁊.ſ.eo.l.ſ.⁊.ſ.ti.pri.l.i. Item no.aliquē retinere effectū dignitatis dignitate finita vt.ſ.de aduoca.di.iudi.l.petionem.j.egredientem.⁊.j.ti.pri.l.ſ.⁊.j.de priuileg.co.ut3 qui in ſacro pala.iudi.l.ij.in fi.ſm Duliñ.op.cōtra titu. iſtum cū dicit ꝙ priuilegia eſtimātur ex prioritate tpis ⁊ nō ex cauſa. Sed cōtra.ff.de priuil.cre.l.priuilegia.que mere cōcernūt pſonam ⁊ ſunt mere pſonalia ⁊ talia eſtimātur ex tpe ſed ex cauſa arg.ff.de reg.iu.l.priuilegia ⁊.l. in oibus.⁊ de cēſi.l.etatem. ⁊ ſic loqtur.l.cōtra.ſ3 priuilegia que nō cōcedūtur rōne pſone ſed attētā dignitate ⁊ eius rōne ⁊ tūc eſtimatur ex tpe vt hic.⁊.j.de prepo.ſa. ſcri.l.in ſacris.⁊ de comi.cōſiſto.l.ij.ſed hec ſolutio videtur reprobari quo ad primū membrū ꝑ.l.aſſiduis.ſ.qui pot.in pig.hab.⁊ ideo dicit ꝙ priuilegia q̃ cōcernūt comodum pecuniariū ⁊ tūc eſtimātur ex cā vt in.l.cōtra. Sed vbi cōcernūt honorē tūc eſtimat̃ ex tpe.ſed cōtra h̃ videtur ꝙ cui cōcedit̃ qd̕ eſt plus ⁊c. ff.de reg.iu.l.cui qd̕ eſt plus.ſ3 pfertur in honorē eſt plus ꝙ̃ pecuniariū cōmodū ergo videt̃ qd̕ debeat pferri etiā in penā.ff.ſi q̃s omi.ca. teſta.l.iul.⁊ ideo dic aliter ꝙ vbi ſunt priuilegia q̃ concernūt alterius leſionē debēt eſtimari ex cā ſupius de emāci.libero.l.nec auus.ff.ne q̃d in loco pub.l.ij.§.merito.⁊ §.ſi q̃s a pncipe.ſed vbi nō cōcernūt alterius pnudicium eſtimatur ex tpe vt hic.⁊.j.ti.j.l.fi.⁊ hec faciūt ad dubiū cōſuetudo eſt in aliq̃ loco ꝙ ſi q̃s cōmittat crimen publicū d3 amittere bona hoc tñ ſaluo ꝙ ſi eſt aliq̃s doctor in gñe ſuo qui detrahat cētū de bonis ipſius dānati qd̕ tñ non h3 niſi centū in bonis ⁊ ſunt tres doctores in gñe q̃ritur qliter admittātur ad illa centum.⁊ videt̃ ꝙ ille qui fuit pmus doctor preferat̃ alijs vt.ſ.ti.ſ.l.fi.⁊ qſi ꝑ totū ti. Sed videt̃ ɔtra.ſ.ꝙ oēs admittātur ꝑ.l.ff.de reb.du. l.vtaris de pen.hẽ di.l.iij.§.fi.nō ob.l.iſta.q2 hic eſt priuilegiū ſecus eſt in caſu nr̃o. Item q̃ritur iuxta tex.l.j.et l.ij.huiꝰ ti.cū debent equitū ⁊ peditū ⁊c. An requirat̃ ꝙ vtrūq3 habeat ad hoc ꝙ pferat̃ prefecto ⁊ videt̃ ꝙ ſic ꝑ l.a caligato.ſ.de nup. Item q2 hic loqtur copulatiue:ergo ⁊c.ff.de cōdi.inſti.l.ſed hẽ di.ɔtrium credo ꝙ pluralis locutio ⁊c.ff.de ma.te.l.libertas.§.fi.⁊ ꝓ hoc q2 iſtud priuilegiū cōcedit̃ rōne laboꝝ:ſed ita laborat magiſter peditū ſicut ⁊ equitū.q̃ ⁊ ita eſt rō ꝙ remūeretur.ff.de bo. po.ex te mili.l.j.circa fi. Ja.reb.

Si q̃s cōmittat crimen publicum ⁊ ſtatutum diſponat doctorem eē d gene ſuo poſſe extrahere d bonis ipſius damnati florenos centum ſi ſunt tres ⁊ i bonis tñ ſunt cētum cui debeantur.

❡ De prepoſitis ſacri cubiculi ⁊ oibus cubicularijs ⁊ priuilegijs eoꝝ. Rubrica.

❡ Quia iſti cubiculariorū prepoſiti debent honorari ſicut ⁊ prefecti pretoris de quibus.ſ.dictū eſt ⁊ habetur.j. de.l.ſ.iō ſubijcitur hic tit.de prepoſitis ſacri cubiculi ⁊c. Et primo ſciēdum eſt ꝙ cubicularij dicūtur qui ponunt ad lectum dñm impatorem ⁊ excalciant ipm ⁊ iacent in camera ſecreta ſeu ipſius impatoris. Odoffre.vnde iſti prepoſito ſacri cubiculi impatoris equipari poteſt magnus cambellus regis Francie vocatus le grant chambellan qui peſt cubiculo hoc eſt camere regie. Alijs autem cubucularijs de quibus iſte titulus loquitur equiparantur cambellani regis qui ſunt ſub magno cambellano ⁊ hūc honorem cōmuniter voluit habere ſenechalli et alij officiarij regij maiores layci qui hoc ſibi reputāt ad magnū honorem qñ ſunt cābellani regis. Ja.re.

SAcri cubiculi. Ad euidentiam nota ꝙ cubicularij dicūtur qui cuſtodiunt aulam ſiue cubicule imperatoris ⁊ auguſte ⁊ cubicularijs imperatoris preerat vnus prepoſitꝰ ⁊ aule ſeu camere auguſte ⁊ eius cubicularijs preerat alius prepoſitus vt.j.eo.l.j.⁊.l.iij.⁊ iſti prepoſiti habent etiam poſt finitam adminiſtrationem dignitatem vt prefectus pretorio ⁊ prefectus vrbis ⁊ magiſter militum. Eſt tamen inter prepoſitos habēda ratio temporis. nam manifeſte decretum eſt eſſe potiorem illum qui preceſſerit ⁊ ſubſequi ꝙ̃ recentius probauit examen ſimilia pulchra verba ſunt.j.de primicerio.l.ij.⁊ de propi. ſacro ſcri.l.vnicuiq3.⁊ in quibus debeat anterior preferri poſterior dicitur in littera ſcilicet in adorando principem in incedēdo cum vadunt ad ſolēnes feſtiuitates in ſedendo dum ſedent in aliquo loco.⁊ in electionibus vt habeant primam vocem et in ſimilibus. Andreas de barulo. ❡ Caſus breuis: cuſtodiens cubiculum principis vel auguſte habet eandem dignitatem quam prefectus pretorio et prefectus vrbis et magiſter militum

⁊ hac dignitate

et hac dignitate depoſita nulla eſt inter eos diſtinctio ſeruata tamen reuerentia tꝑis. hoc dicit Barto.in tex. poteſtatē.i.dignitatē. Dy.adoratur exponere vt.ſ.ti.ij.
1 l.pe.cōſenſu.i.ɔſilio ꝓferēdo. Dy. ¶ Uolo.ex.l.ꝑſiti ꝙ ſi le doctor debeat eſſe poꝛ doctoꝝ qui plus exaltatur. Itē3 not.alia de qbus.ſ.de cōſul.l.j.⁊ q̄ dixi.ſ.l.proxi. An. Itē no.ꝙ ꝓuilegiū3 retinet dignitatē finita.not.ſ.l. ꝓxi. Itē no.impatorē adorari ſic.ſ.de cōſul.l.pe.circa me diū.⁊.j.de ſacri.l.j.⁊ ibi not.⁊.ſ.de fabri.l.ij. Itē no.ꝙ in ſentētijs ⁊ in ſede eſſe preferendu3 qui primo meruit di gnitatē vt.ſ.ti.j.l.j.⁊.l.fi.⁊.ſ.de cōſul.l.j.⁊ pe.⁊.ff.de al bo.ſcriben.l.j. Et ſunt hec in argu.ꝙ aduocatꝰ qui prio meruit aduocatiōis offiū ſit ꝓferēdus. Item facit ad id qđ no.j.de ꝓmicerio.l.pe.ſm Dul.i gl.j.ibi.l.ij.§.plane. Sed dic ꝙ ibi loqtur in offō nō habēte dignitatē anne xam hic ecōtra q̄re ſecꝰ vt.ſ.de cōſul.l.j.in hac.l.pōt du bitari an ꝓfectꝰ ꝓtorio ⁊ vrbis ⁊ illſtes depoſita admiſtra tiōe retineāt dignitatē talr vt etiā inter nolētes poſſint iudicare ⁊ agnoſcere.⁊ videt̄ ꝙ ſic vt hic. Itē qꝛ reliqe ꝓ me adminiſtratiōis videntur remanere.ff.de ꝗni.l.j.§. ſerui.⁊.§.ſi vīrꝰ.⁊.ff.de decurio.l.fi.ad qđ.l.p̄r e furioſo. ff.de hijs q̄ ſunt ſui vel alie.iuris.⁊ ꝓ h.ſ.de iuriſdi.om. iudi.l.j. Itē3 ꝙ depoſito offō poſſit ius dicere etiā inter nolētes ptē3.ff.de vſufr.accreſ.l.interdū.dicēdu3 tñ ɔ̄riū ⁊ intelligo.l.iſtā ꝙ retineāt dignitatē.i.nomen ⁊ priuile giū dignitatis nullū tñ exercitiū iuriditiōis ꝓcedētis re tinēt vt.ſ.de cōſuli.l.j.ꝓ quo.ſ.ti.j.l.j.q̄re depoſita ad miniſtratiōe ſunt tanq̄ priuati qbus nō pōt ꝓuatoꝝ cō ſenſus dare iuriſditionē.ſ.de iuriſ.om.iu.l.ꝓuatoꝝ ſāc cta.l.iij.⁊.l.iiij.ff.de offi.ꝓſid.vbi habet̄ ꝙ ꝓſes habetur tanq̄ priuatꝰ depoſito officio. Itē qꝛ talis h3 ſucceſſorē in adminiſtratiōe in aut. vt nulli iudi.§.⁊ hoc ꝟo iube
1 mus.imo reputat̄ mortuꝰ ad h vt cognoſcere nō poſſit. ff.mādati.l.ſi mādauero.§.is cuiꝰ.⁊ ꝓ hoc rō qꝛ iuriſdi tio cōpetit rōne territoꝛij.ff.de ꝟb.ſig.l.pupillus.§.ter ritoꝛiū.q̄ ⁊c.nec ob.ɔ̄ qꝛ ibi eſt reuerētia ſup aliquo exer citio ⁊ ſemꝑ in reliqs remanet eade3 cā q̄ erat ꝓmo.nec ob.lex interdū cū ibi ſit rō qꝛ vſufructꝰ eſt ius ꝑſonale ⁊ cu3 ꝑſona ſemꝑ remanet eſto ꝙ ꝑte3 admiſerit:⁊ ideo re tinet ius ſaluū in ꝑte cōceſſi ꝓ quo.ff.de vſufr.l.ſi ticio. §.ius. Jaco.rebuffi.

Hac lege. In.l.iſta ſunt, tria dicta primū eſt ꝙ ſi aliqs ꝓpoſitꝰ ſacri cubiculi de dignitate exierit retinet q̄da3 ꝓuilegia finita dignitate videlꝫ qꝛ domꝰ ⁊ poſſeſſiōes eiꝰ debēt eſſe imunes a ſoꝛ didis ꝓſtatiōibꝰ ⁊ angarijs ⁊ ꝑangarijs.⁊ ideo h ei cōce ditur ne decus ꝙ militādo ɔſecutꝰ eſt tꝑe qetis amittat finita dignitate vel militia excipiūtur duo q̄ nō gaudēt tali ꝓrogatiua.videlꝫ comes caſtrēſis ⁊ comes domoꝝ. Scđo dꝛ ꝙ domus eius debebūt eē libere a tali inqetu dic hoſpitij. Tertio dꝛ ꝙ ſi rectores ꝓuinciaꝝ vel eoꝝ ap paritores ɔ̄riu3 fecerūt duaꝝ libraꝝ auri plectēdi ſunt. Dul.⁊ ita dño Dul.ponit caſu3 in ꝓpoſitis ſacri cubiculi tñ Odo. An.⁊ Bar.ponūt caſum in cubicularijs ⁊ hoc
1 magis applicabile eſt textui. Jacobꝰ. ¶ Uolo.ꝓuilegiu3 durare dignitate finita vt.ſ.co.l.j. Jac.j.de mag.ſcri.l.j. ⁊ ibi no.⁊.j.de ꝓuile.eo.qui in ſacro pa.mili.l.ij.⁊.j.e.l. fi.Dul.ꝙ dic vt.j.de ꝑxi.ſa.ſcri.l.iij. Item not.ꝙ pōt qs preeligi ad idē offiū vt.ſ.de aſſer.l.cōſiliarios.l3 nō de beat ɔtinere vt.j.de mu.nō ɔti.l.j.⁊ ad idē ꝙ poſſit idem offiū repeti ab eodē.facit.j.de cōſulibꝰ.l.j.ibi repetiri.⁊ cū ſaſces ⁊c. Itē no.ꝙ ſcolaris tꝑe vacatiōis puta fini to libꝛo retinet priuilegiū ſcolaſticū.de hoc dixi.ſ.de in colis.l.comes.⁊ facit.j.de ꝑxi.ſa.ſcri.l.in ſacris i fi. An. de baru.circa hāc.l.q̄ritur.an cubicularīꝰ habeat digni tatem.⁊ videt̄ ꝙ ſic.ſ.eo.l.j. Sed dic ꝙ cubicularij ſim plices nullā habent dignitate3:tñ bñ habēt ꝓuilegia vt hac.l.ſed ꝓpoſiti cubiculi impatoꝛis vel auguſte bñ ha bent dignitatē illuſtre3 vt.ſ.eo.l.j.⁊.j.eo.l.fi. Sed ꝙ cu bicularij nō habeāt dignitatē ꝓbatur qꝛ mulieres nullā habēt dignitate3.ſ.de dig.l.mulieres.ff.de reg.iur.l.ij. ⁊ tñ mulieres poſſunt eſſe cubicularie.j.eo.l.iubemꝰ.in fi.q̄ ⁊c. in ꝟſu domꝰ quoq3 pone rex cōceſſit alicui militi

⁊ heredibꝰ eius vt poſſit cape de lignis foꝛeſte ad vſum domus ſue q̄ritur an hr̄des ꝓncipis poſſint quilꝫ cape prout indigebat vel an ſolum inter oēs poſſint tñ cape quātu3 capiebat eoꝝ pater.⁊ videt̄ ꝙ tñ quātu3 ipſe ca piebat qꝛ ex ꝑſona hr̄du3 nō immutat̄ ɔditio obligatio nis.ff.de ꝟb.obl.l.ij.§.j. Item qꝛ oēs repſentāt ꝑſona3 pr̄is.ff.de cōdi.⁊ de.l.is cui fundus. Sed dic cōtra.ſ.ꝙ quilꝫ hr̄s poſſit cape ꝓ ſui indigētia.⁊ eſt rō qꝛ iſti iſtam cōditione3 nō cenſentur hr̄e ex ꝑſona eoꝝ pr̄is:ſ3 ex cō ceſſione ſibi facta ꝑ ꝓncipem ⁊ iure ſuo h habēt.⁊.ff.de ꝟb.obl.l.ſtipulatio iſta hr̄e.§.ſi qs ita.⁊.l.ſi ſic. Item ꝓ hoc qꝛ tale ius eſt indiuiduū ꝙ cōcernit quēlꝫ heredum inſolidū:quare videt̄ ꝙ quilꝫ hr̄du3 inſolidū poſſit cape ſ.de lega.l.in ānalibus.ad qđ.ff.fa.herc.l.hr̄des.§.an ea.⁊ videt̄ lex in rōne.ſ.de aduo.diu.iudi.l.iubemus.§.j. nec ob.ɔ̄riu3 ꝙ ex ꝑſona hr̄du3 ⁊c. ꝙ verū eſt.ſed hic nō immutat̄.qꝛ hec veniūt iure ſuo nō etiā ꝓpter priuilegiū ſui ꝓdeceſſoꝛis q̄re ⁊c. Jaco.reb.

Cubicularios. Cubicularij principis ⁊ auguſte nō cogūtur rñdere niſi corā mgr̄o offōꝝ.h.d. Bar. ¶ Et no.ꝙ valet ꝓuilegiu3 legis circa foꝛum reo indultū.ſed nō principis vt hac.⁊ in aut.qua in ꝓuicia. Sed actori ⁊ a ꝓncipe pōt ꝓuilegiu3 idulgeri vt.ſ.de diſa.l.ſi qū.⁊ i aut.ibi poſita. And. Ja.

Iubemus. Si dñs principi ſeruū cubiculariū obtulit ſtatim talis ſeruꝰ libertatē adipiſcitur ⁊ ea vtit̄ inter viuos ⁊ i vltia volūtate ⁊ eide3 ex teſtator ab inteſtato ſuccedit̄ ꝑ agnatos ⁊ cognatos qbus deficiētibꝰ fiſcus bona ſua occupat tanq̄ vacātia.ſi aūt dño inuito vel ignorāte cu bicularīꝰ factꝰ ſit infra qnquēniu3 ꝑ dñ3 cū peculio vēdi
1 cat̄ ⁊ ꝓdicta etiā ad cubicularias extēdūtur.h.d. ¶ Et no.hic diligēter de h noīe famulꝰ:qꝛ ponit̄ hic famulꝰ ꝓ ſuo.ſ.l.ij.de hijs q̄ in ec.ma.bar. Itē no.ex ꝓma ꝑte hu ius.l.ꝙ ea q̄ fiūt iter viuos trahūtur ab ea q̄ fiūt in vltia volūtate vt hic cū dicat ꝙ eſt ingenuꝰ ⁊ viuēs ⁊ moriēs ſic inſti.de leg.fu.ca.tol.in fi.⁊.ff.de.l.j.l.ſeruū filij.§.cū qui cyrographū ſic ecōtra.ff.de pac.l.pactū interlega.ſ3 nō ſemꝑ ſunt ꝟa.nā aliq̄ fiūt in vltia volūtate ⁊ nō inter vi uos vt in trāſlatiōe dñij qđ trāſfert̄ in vltia volūtate ſi ne traditiōe nō ſit ꝑ pactū.ff.de furtis.l.a ticio.⁊.ſ.de pact.l.traditionibꝰ ⁊ legato vino vidētur legata ꝟ avt.ff. de vi.tri.⁊ ole.leg.l.iij.nō ſic l vēdito.ff.de ꝑicu.⁊ como. rei vē.l.j.in fi.⁊ de ac.emp.l.iul.in fi. Itē aliq̄ licēt inter viuos q̄ nō licēt in vltia volūtate.nā ɔditionales ſtipula tiones tranſmittuntur ad heredes ſ3 nō legata vt inſti. de ꝟb.ob.§.ex ɔditionali.⁊.ſ.de cadu.tol.§.ſi aūt. Itē3 actꝰ moꝛiētiu3 nō pñt eſſe in ſuſpenſo viuētiū ſic.ff.cōia. predioꝝ.l.fi. Itē no.ꝙ rei vēdicatio durat qnquēnio et alis minori ⁊ alis maioꝛi tꝑe vt dixi.j.q̄ militare nō po.l.ſu per ꝟbis ſeruis. Itē no.ꝙ leſis iplorādi ꝓſidi facultate3 nō ɔuenit denegari. Itē no.qnto ꝙ calūniādi viā nō pa timur diuꝰ lēē patefactā ad hoc duo notabilia facit ad velley.l.ij.§.pe.ibi deceptis ⁊ nō decipiētibꝰ ⁊c. Sexto ⁊ vltio no.ꝙ poſito maſculino intelligit̄ feminīnū cubicula riā qđ dic vt.ff.de ꝟb.ſig.l.j. An. Itē3 no.⁊ ſeptio ꝙ hō vult ꝙ ipatoꝛ vtat̄ potiꝰ ſuitio igenuoꝝ q̄ ſuoꝝ:⁊ ideo ſtatuit h hec.l.ꝙ tales ſui efficiūtur igenui. Dul. In tex. circa ꝓn.ibi cū dicit liberalitate donari ⁊c.⁊ ita videt̄ fa cere dr̄iam iter donatū qđ eſt qñ materia liberalitate ⁊ datū qđ eſt qñ ſit ob cām iſta no.ꝓ qbus gloſis ɔ̄rijs.ſ. de collatiōe aut.ex teſtō in glo.⁊ in aut.de triēte ⁊ ſe.§. illud.ſed Jo.ibi dicit ɔ̄rium.ſ.ꝙ ſimplex donatio cōfert̄ ⁊ ꝓ eo facit.l.cū gl.q̄ exponit ſic datū ⁊ donatū.ſ.de ſecū dis nup.l.hac edictali.§.j.ſed dic ꝙ opi.martini ꝓualet qui dicit ꝙ donatio ſimplex nō conſertur vt hic.⁊ ꝓ hoc quia illa autem.dicit datorum et donatorum: et ideo a verbis legis ⁊c.ff.de lega.iij.l.non aliter. Item hoc po teſt ꝓbari ex ordine rubricaꝝ.ſ.de dona.⁊ cōdi.ob cām doctoꝝ ⁊ ꝙ poſſit argui ex intitulatiōe rubricaꝝ.ff.ſi cer. pe.in rubri.⁊.C.ne fideiuſ.do.dētur.l.j.ad qđ.ff.de reg. iu.l.donari.ɔ̄ hoc videt̄ ꝑ legē leges.ſ.de legibꝰ.ſ3 dic ꝙ leges ordināntur ſm negocia futura ſ3 nō ꝓterita. S3 dic

ꝙ veꝝ eſt niſi expſſe i.l.caueaẗ etiã de pteritꝭ. qꝛ tũc etiã hĩ trahũtur ad negocia pterita. ſ. de decurio. l.pe. ꝛ ita
2 no.in.d.l.leges. ¶ In gl.q̃ incipit morientes. in fi. huiꝰ gl. facit ad dubiũ pone q̃dã curatoꝛ eſt minoꝝ male adminiſtrauit res eiꝰ ꝛ poſt veniẽs ad mortẽ q̃ſdã res illiꝰ minoris legauit poſt mortẽ ſuã minoꝛ fecit iſtrm̃ q̃etatõis de hiis q̃ pr̃ eoꝝ adminiſtrauerat vł geſſerat hr̃dibꝰ eiꝰ. Queriẗ an in tali q̃etatiõe veniãt res minoris legate p curatorẽ ꝛ videẗ ꝙ ſic p glo. iſtam ꝛ inſtitu. de le. ſa. ca. §.j. Sed videẗ ꝯ qꝛ in tali remiſſiõe nõ veniũt ea q̃ dolo geſta ſũt. ff. de lib. leg. l. aurelio. §. gaiꝰ ꝛ de pactꝭ. l. tres fratres. Itẽ p h̃ gl. ſ. de trãſac. l. actiõe. Itẽ p h̃ qꝛ talia verba nõ videntur trahi ad ea q̃ in teſtõ erãt legata alienata ff. de v̾.ſig. l. v̾ba ꝯtraxit ꝛ de minoꝝ. l. aut ptoꝛ. circa pn. ad qd̃. ff. de le. iij. l. pr̃ filiũ. §. fundũ p q̃ facit gl. in ſimul ꝙ talis remiſſio trahaẗ ad ea q̃ inter viuos acta ſũt ꝛ nõ ad ea q̃ acta ſũt i vltia volũtate. ſ. de ſen. paſ. l. fi. nec ob. ꝙ hic dꝛ i gl. ꝙ acta iter viuos trahũtur ad vltiã volũtates qd̃ veꝝ eſt ſi pcedãt v̾ba q̃ ad h̃ poſſint adaptari et trahi in. §. hec oĩa in pͥmo ibi iudiciũ. ¶ In gl. q̃ incipit vt mgr̃o officioꝝ. No. hic ꝙ iſte ſeruꝰ ꝯſeqtur pͥuilegiuꝫ fori vt eũ ducaẗ corã mgr̃o officioꝝ. ſ. eo. l. cubicularios hec facit ad. q. q̃ dꝫ itrauit religionẽ eximit ordo vult eũ vẽdicare q̃riẗ corã quo debeat ventilari hec qd̃ an corã iudice ordiario ꝛ videẗ ꝙ nõ. ſ. vbi de coartali. l. ij. ꝛ. ff. ad munici. l. de iure. dic ꝙ ſi cã agiteṫ inter iſtũ ꝛ ordinẽ ꝛ tũc debeat agitari corã iudice vel cõſeruatore ordis. Si aũt agiteẗ cã inter ordinẽ ꝛ iſtũ q̃ intrauit ꝛ aliũ tertiuꝫ puta vxorẽ q̃ vult eũ expellere de ordie ꝛ tũc ventilabiẗ cã corã iudice ordiario p h̃ ſunt due leges ꝯtrie. ſ. ſi aduerſus fiſcũ. l. ij. ꝛ vbi cã fiſ. l. ad fiſcũ ad qd̃. ſ. vbi cã ſta. l. iam dudũ ĩcera. l. ſi pr̃. ſ. ne de ſta. defũc. ſꝫ iſte. §. videẗ facere ꝯ iſtã determinationẽ qꝛ hic erat ꝯũcta tertia pſona tñ agiẗ cã corã iudice pͥuilegiato puta corã mgr̃o officioꝝ ſed dic ꝙ hic nõ agebaẗ cã inter oſtiꝫ ꝛ cubiculariũ ſꝫ agebaẗ dñis cũ curia vel dic ꝙ h̃ eſt caſus ſpãlis vel ſpãle pͥuilegiũm ipſius pncipis vt innuitur in pn. huius l. ꝛ ar. ſ. de cõſul. l. pe. Ia. rebuffi.

Habemus. Prepoſiti vtriuſqꝫ etiã poſt finitã dignitatẽ pñt ferre inſignia dignitatis cũ vadũt ad agros vel ex vrbẽ ꝛ valet h̃ pͥuilegiũ: qꝛ pdeſt petẽti ꝛ alteꝝ nõ qd̃ eſt notãdũ ſm And.
1 ꝛ alios doc. ¶ No. dignitate finita durare pͥuilegiũ dignitatꝭ vt. ſ. l. j. ¶ Scd̃o no. de facili ꝯcedẽdũ ꝙ ad nullius pͥnet leſionẽ vt h̃ cũ ꝯcoꝛ. i gl. all. ꝛ. ff. de euic. l. creditorẽ de aq̃ plu. ar. l. in ſũma. §. itẽ varꝰ de relig. l. ſi quis ſepulchꝛũ. in pn. ꝛ hec iura pſtãt arg. ꝙ hipotecarii pñt colligere herbas ſaluaticas i fũdo alieno cũ h̃ pſit ꝛ alii nõ noceat. Itẽ ꝙ vẽditoꝛ teneẗ ꝯcedere inſtrm̃ emptori de re ſibi vẽdita vt. ff. de edili edicto. l. ꝙ ſi nolit. §. qꝛ aſſidua. ꝛ. ſ. de fide iſtr. l. pleſ apochis ſic emphiteota dño ſuo ar. ff. de cẽſi. l. forma. ꝛ. ſ. de iure ẽphi. l. ij. xxij. q. viii. de forma ſic creditoꝛ debitori de ſoluto. ſ. de ſolu. l. etiã. ꝛ. d. l. pleſ apochis. Dul. Ia. reb.

¶ De q̃ſtoribus ꝛ mgr̃is officioꝝ ꝛ comitibꝰ ſacraꝝ largitionum ꝛ rei priuate. Rubrica.

1 De q̃ſtoribꝰ. Triplex eſt q̃ſtoꝛ vt no. ff. de officio q̃. l. j. ſup v̾bo plebeyos ꝛ i pꝛhemio inſti. ſup v̾bo ex q̃ſtore ꝛ ſm ꝙ accipiẗ p illo qui pẽſt in lr̃is legẽdis corã pncipe vt eſt cãcellariꝰ ꝛ etiã ſm ꝙ accipiẗ ſcd̃o tertio p eo qui peerat cauſis capitalibꝰ vt eſt pſidẽs layꝰ in plamẽto tũc illuſtris vt i aut. de appel. §. illo. Tertio mõ ſũpto q̃ſtoꝝ. ſ. p illo qui q̃rit pecunias tũc nõ eſt illuſtris vt no. ff. de offi. q̃ſto. i rubꝛ. ꝛ. l. j. ꝛ ꝙ pꝛio modo ſumiẗ q̃ſtoꝛ. i. cãcellariꝰ hoc notauit gl. in. l. vniuerſa. ſup v̾bo. q̃ſtoꝛ. C. de diuer. reſcrip. ꝛ idẽ no. i aut. de exhi. reis. §. j. ſup v̾bo queſtorẽ. colł. v. ꝛ magr̃i officioꝝ: pñt dici reformatores miſſi p pͥncipes ad reformandũ ꝛ indagãduꝫ facta officioꝝ vel etiã põt dici magnus magr̃i hoſpicii regis ſub quo ſunt ꝛ ſub eius cognitiõe ꝛ punitiõe oẽs alii officiarii hoſpicii regii ꝛ tales magr̃i officioꝝ ſũt illuſtres vt. j. de pͥncipi. agẽ. in re. l. eos. de q̃. C. de offi. mgr̃i officioꝝ ꝛ ibi p Bert. de deucio. ꝛ p doc. ꝛ comitibꝰ ſacraꝝ largitionũ. iſti comites ſacraꝝ larg. erãt illuſtres vt. j. de exac. ꝛ execu. l. ſiue. ꝛ erat eoꝝ offm̃ circa donatões q̃ fiebãt pncipi. de q̃. ſ. de nouo. C. cõpo. §. ideo. qꝛ vbi glo. exponit largitionũ. i. donationũ ꝛc. ꝛ not. p doct. C. de offi. co. ſa. pa. in rubꝛ. ꝛ rei pͥuate iſte comes rei pͥuate etiã eſt illuſtris vt. ſ. de aſſer. l. fi. ꝛ vbi cauſe fiſca. l. fi q̃s aduerſus ꝛ erat eiꝰ offm̃ cognoſcere de cauſis v̾tẽtibꝰ iter pͥuatũ et pcuratorẽ fiſcalẽ vt. ſ. de offi. co. re. p. l. j. ꝛ ibi p doct. de q̃ plene ſcripſi. ſ. de cano. lar. ti. i. l. j. ꝛ intuẽtꝭ etiã hiis q̃ dixi. ſ. de fundi pr̃i. l. j. li. xj. Ia. reb.

Ut ex q̃ſture. Magr̃atꝰ iſti q̃ ꝯtinẽtur in rubꝛo cũ bñ ꝛ laudabilr̃ ſe habuerũt i officio ſũt recipiẽdi p pplm̃ ad clamatõeꝫ vt voce magna populares ꝛ clamẽt viuat talis vł h̃co pcedat cos ꝛ dicat viuat talis ꝛ ita cũ magnis laudibꝰ cõmendẽtur ſilis exclamatio eſt. ſ. de officio rec. pͥuincie. l. illuſtriſſimos ſm Odo. An. ꝛ doc. Ia. reb. Not. de clamore viuat talis rex vel officialis et de honore ſibi impendẽdo viuat talis.

¶ De pͥmicerio ꝛ ſecũdicerio ꝛ notariis. Rubrica.

Precipua. Pꝛio ſciẽdũ eſt ꝙ pͥmicerꝰ eſt ille q̃ pͥpoſitꝰ eſt oĩbꝰ notariis q̃ cuſtodit archas ꝛ ſcrinios curie ꝛ ſolicitat alios vt põt poni exẽplũ i pꝛhonotariis pape i graffeiis curie plamẽti pariſiẽ. ꝛ etiã camere cõpotoꝝ ꝛ etiã cãcellarie vt ſũt ſecretarii ꝛ i aliis ſilibꝰ vt. j. de do. l. fi. ꝛ q̃ſi p totũ ti. Secũdicerꝰ eſt ille q̃ ſcdꝫ locũ hꝫ poſt pͥmicerũ. vñ dñs innoca. multũ applaudet notariis ſinis. Odo. ¶ Et dicit h̃ ꝙ notarii pͥncipis lꝫ ſenectute depoſuerit offm̃ aut maioreꝫ dignitatẽ ſint adepti nõ ob h̃ notarii nomẽ pdũt ſꝫ ꝛ notariatꝰ ꝛ dignitatꝭ ſcd̃e retinẽt pͥuilegia. nec pñt eẽ diſcuſſores vł peq̃tores aut ſileꝫ dignitatẽ cũ admi. ſubdurãte officio notariatꝰ hñe ꝯ facientes puniũtur. h. d. ꝛ eſt optimũ arg. ad ſtatutũ diſponẽs ꝙ ille q̃ appellaẗ notariꝰ nõ poſſit eſſe decurioꝛ ſi aliq̃s fuit ſemel i matricla notarioꝝ deſcriptꝰ lꝫ poſtea ſe fecerit alienari ſeu tolli de mr̃icula nõ ppter h̃ poſſit eſſe decurio Bar. vel dic latiꝰ caſuꝫ ſm Dy. an notarii q̃ in offõ illo pſeuerauerũt ꝛ ipꝫ nõ depoſuerũt vſqꝫ ad ſenectutẽ. ſed etiã ſi ad aliã pmoti ſũt dignitatẽ ꝛ vſi ſũt illo offõ retinẽt vocabuluꝫ ptoris milicie. i. dignitatꝭ notariatꝰ ꝛ cõpendiũ. i. pͥuilegiũ ſequẽtis honoris affirmãt. Scd̃o dꝛ ꝙ notariꝰ nõ põt eſſe peq̃toꝛ vel diſcuſſoꝛ vel ſileꝫ cuꝫ adminiſtratõe dignitatẽ hñe ſi ꝯ fecerit ꝙ ſpꝛeto notariatꝰ offõ ad peq̃atoris vel diſcuſſoris ſolicitudinẽ ꝯuolauit huiꝰ leuis culpe penã patieẗ grauiſſimã ꝛ extincto. i. remoto de illo corpe peq̃toꝝ vel diſcuſſoꝝ illud corpꝰ mũerarioꝝ. i. illoꝝ iter q̃s ceperat mũerari muniaẗ. h. d. No. in pn. huiꝰ. l. dicit ipa. ꝛ pcipua eſt mere pietatꝭ itẽtio circa notarioꝝ nomẽ. ¶ Scd̃o no. ꝙ pſeuerãtibꝰ q̃ nõ obmiſerũt laborẽ inceptũ ſꝫ vſqꝫ ad ſenectutẽ pſiſtũt ſicut dꝛ in l. iul. ff. de fideiuſ. lib. ꝛ nõ q̃ incipit ſꝫ q̃ pſeuerauerit laudãdꝰ ẽ vt. ſ. de hiis q̃ nõ iple. ſti. l. ij. ꝛ ibi de h̃. Itẽ no. ꝙ delictũ tollit dignitatẽ q̃ſitã. ſ. de dig. l. iudices. ¶ Tertio no. ꝙ tabellionatꝰ dꝛ dignitas ſiue milicia vt h̃. ꝛ. ſ. de ſecõ. l. vna. lꝫ notarii pꝛhibeãtur aliis dignitatibꝰ ꝛ miliciis vt i fi. huiꝰ. l. ꝛ. ſ. de tab. l. j. ¶ Quarto no. ꝙ põt q̃s hñe vnã dignitatẽ cũ adminiſtratiõe ꝛ cõpẽdiũ alteriꝰ. i. pͥuilegiũ vt h̃ ꝛ dic vt. j. de pri. ſa. ſcri. l. iiij. ¶ Quito no. caſuꝫ i q̃ p leui culpa iponiẗ pena magna ſic. ſ. de li. ꝛ eoꝝ lib. l. ij. ꝛ. ſ. de hr̃d. l. ij. regłariẗ ꝯ ꝙ pena dꝫ eſſe delicto ꝯueniẽs vt. ff. d pe. reſpiciẽdũ iuxta illõ poeticũ q̃ leuiꝰ lexiorbꝰ illis ſubiaceat penis q̃ grauiore reatu excẽſſerit grauiꝰ grauiorẽ ſentiat ignẽ. Ultimo no. ꝙ q̃ remoueẗ ab aliq̃ honore ſiue officio dꝛ extinctꝰ ꝛ ſic eſt ar. ꝙ iudex remotꝰ habeaẗ loco mortui. And. de ba. Ia. re.

Preclarã. Loq̃ẗ de pͥmiceriis q̃ vocãtur h̃ tribuni: ꝛ credo ꝙ erãt pꝛhonotarii. nã glo. exponit eos eſſe pͥmicerios q̃ erãt pͥmi iter milites ꝛ hac. l. aut. iiij. pͥuilegia pͥmiceriis et etiã iponiẗ pena vacãtibꝰ vltra debitũ modũ dꝛ q̃ pꝛio ꝙ pͥmicerii huic h̃ pͥuilegiũ vt vltra biẽniũ nõ tenẽaẗ eſſe i h̃ offõ. ſcd̃o ibi h̃ aũt ꝛc. dꝛ ꝙ pͥmiceriis q̃ accepto comeatu euagant vltra ꝙ debuit puniẗ h̃ mõ q̃ ſi ſteterit vltra

t.r vltra annū ꝑdit vnū gradū honoris ſi ꝑ bienniū ꝑdit ſecundū.ſi ꝑ triēniū ꝑdit tertiū.ſi ꝑ quattuor ꝑdit quartum. ſi ꝑ quinqꝫ ānos de matricula delet. tertio ibi ibi habēt rc. datur ſcḋm priuilegiū eis etiā ſic depoſitis vt ſint imunes a munere peregrionis. quarto ibi illud rc. daſ tertiū bñficiū vt habeaſ rō inter eos r vltim⁹ nō preferaſ. palo quinto ibi hoc etiā rc. daſ quartū bñficiū vt finita dignitate puniſ cenat⁹ habeāt aliā nouā dignitatē ſi magri officiorū. ſ. loco prime antiq̄ r rōne noue dignitatis pferātur āterioribus in tpe vacātib⁹ tn̄ r h̄ dicat nō ſicut in.l. pn̄.ſuperiori cōmendam⁹ pſeuerātiā que priuilegiū mereſ vt ibi ita hic in ſcḋo dicto reprehēdim⁹ vagabūdus q̄ ſuo priuilegio ſpoliaſ vt h̄ r.ſ.de domeſticis.l.pe. r de commeatu.l.quicūqꝫ r.ḋ.
1 de epi. r cle.l.gn̄aliter. ¶ Scḋo not. illa pulchra ṽba q̄ nō eſt calcāda.i.ꝑtermittēda:ideo tpis r q̄ lōgis ꝓlixis qꝫ īpēdijs defenſa iam pollicetur ſenect⁹ nō dꝫ gratioſa feſtinatione ſubripi ſiñ pulchra ṽba.ſ.de tyro.l.fi. r de prepo.ſa.cubi.l.fi.in fi. ¶ Tertio l fi.not.ꝙ noua dignitas pferſ antiq̄ vacāti tn̄ nō habēti adminiſtratōēꝫ vt.ſ. ti.pn̄.l.ij.§.ſꝫ adminiſtratoris. An. ¶ Quarto no.officiū notariorū hr̄e ꝓclarā militiā vt in pn̄.legis. r ſic notarij militāt vt.ḋ.eo.l.j. ¶ Quinto no.ꝙ geminatio delicti geminat penā ſic.ḋ.de epi.audi.l.nemo.ff.de penis.l.aut facta.§.fina. r.l.capitaliū.§.craſſatores. r.§.famoſos.
¶ Sexto no.ꝙ ſi ſunt duo doctores ꝓcedere dꝫ ille qui prio meruit magiſteriā dignitatē vt h̄ r.ḋ.de ꝯſulib⁹.l.j. r.l.pe. r de ꝓpo.ſa.cu.l.j. r h̄ ſi ambo ſint digni magiſteria dignitate alioqn magis ꝑuect⁹ ꝓcedere dꝫ vt.ḋ.de ꝓfec.ꝓto.l.ij. r de pfeſ. r me.l.reddaſ. r q̄ meli⁹ ſtuduit vt.ḋ.de officio ma.offi.l.ij. ¶ Septio not.ꝙ q̄s ex delicto ſequitur primū ꝙ aſs nō dꝫ vt.ff.de neg.ge.l.ſine h̄dū r fi.
¶ Octauo no.i fi.ṽbuꝫ ſiulas qḋ poniſ ꝓ dignitate vel corona vt.ḋ.de q̄dri.ꝓſcrip.l.vlt. Quero vtrū notarij nr̄i tpis ſint ſpectabiles r videſ ꝙ ſic vt h̄.r.C.ḋ man.pn̄.l.j. Sed credo ꝙ nō habuit ſpectabilē dignitatē r leges iſte loquūtur de notarijs q̄ ꝯſiſtūt in ſacro palacio q̄ ꝓpriuꝫ eſt iperatoris hr̄e palaciū. ſ.e.l.hos aūt.imo vile dr̄ officiū notarij.ḋ.de decurio.l.vniuerſos. r de comite ſacra.lar.l.ij.ff.de adop.l.nō aūt.ḋ.de tabu.l.j. r.ij. r gn̄aliter ḋ iure fiſci.l.ad inſtar. Sed q̄ro q̄s hodie poſſit creare notarios dicūt q̄daꝫ ꝙ princeps ſol⁹ ꝑ.l.iſtā.qꝫ alij nō habēt talē dignitatē ſpectabilē ꝑ h̄.ſ.de mu. r ac.l.actuarios r ar.ḋ.de mā.pn̄.l.j. Itē abſenti ꝑ abſentem nō pōt q̄ri actio inſti.de inuti.ſtip.§.ſi q̄s aliū.ff.de ṽb.ob.l.ſtipulatio.§.alteri.ſꝫ notari⁹ pōt ſtipulari alteri.ff.de ma.re.l.j. §.amittere. r de adop.l.nō aūt.ḡ ſeq̄ſ ꝙ nō poſſint creari niſi per principes:qꝫ alſ ſeq̄retur ꝙ inferior poſſet tollere legē ſuperioris ꝙ eſſe nō dꝫ.ff.de arbi.l.nā magſtat⁹.ad trebel.l.ille a q̄.§.tēpeſtiuū. r.ḋ.de pac.l.ſeru⁹.ſꝫ dico ꝙ quilꝫ iudex i ſua iuriſdictiōe pōt creare notariū vel quilꝫ miles q̄ hꝫ merū imperiū qꝫ tales poſſent creare iudices qḋ eſt mai⁹.ff.de iuriſd.om.iu.l.iṗiuꝫ l fi.ḡ pōſſit creare notarios cū mīn⁹ ſit arg.ff.de reg.iu.l.nō dꝫ iu. r de adulteri. l.ij. r.ſ.e.§.fi. Itē qꝫ iſti qui habēt merū impiuꝫ pōſſit creare aſſeſſorē in auē.de man.pn̄.§.feſtinabis. C.de aſſer.l.j. ergo multomagis notariū ꝑ h̄ qꝫ quelꝫ ciuitas pōt ſibi cōſtituere tabellionē.ḋ.de tabel.l.gn̄ali.li.x. Item princeps nō pōt eſſe in q̄lꝫ loco ḡ nō dꝫ dici ꝙ ipſe ſol⁹ debeat eſſe i creatiōe cuiuſlꝫ notarij.ḋ.de pſe.l.magſtos. Iteꝫ pſides r defenſores creāt notarios q̄ iure alieno habēt adminiſtratiōēꝫ in auē.de defen.ci.§.ex ꝓuinciali.ḡ multo magis milites vel barones qui iure ꝓprio habēt.nā magis eſt forte id qḋ habet iure ꝓprio ꝙ id qḋ hꝫ iure alieno. vt ꝓbatur ex ꝯcordia duarū.ll.ff.de leg.ij.l.qḋ principi.cū l.ſeq. ꝓ h̄ in auē.de tabel.coll.iiij.circa fi. Itē ad eū ſpectat punitio ad quē creatio in auē.de defen.ci.§.interim Sed lex dicit ꝙ ſi notari⁹ delinq̄t iudex eum punit vt in auē.de armis.§.fi.ḡ rc. ꝓ h̄.ḋ.de ſuſcep. r archa.l.ſi q̄s
2 aliq̄s. Bertrā. ¶ Querit circa materiā notariorū. r primo an notari⁹ poſſit alteri q̄rere ꝑ ſtipulatōēꝫ r videſ ꝙ ſic ꝑ.l.nō aūt.ff.de adop. r inſtit de attili.tu.§.nos autē. Quidā dicūt ꝙ nō pōt acq̄rere r itelligere.l.nō aūt ꝙ loquaſ de ſeruo reipu.de q̄ habeſ.ḋ.de ſeruis reipu.in ti.

l.j. r.ij.ff.de q̄ōni.l.j.§.qui municipuꝫ. Alij diſtinguūt ꝙ aut loq̄mur in ſtipulatiōib⁹ ꝓtorijs r iudicialib⁹ in illis pōt ſtipulari notari⁹ nō in alijs ciuilib⁹ vt.ff.rēpu.ſal.fore.l.ij. r ar.ff.de vulg.l.cū cognita. r.ḋ.de capti. r poſtli.l.cū cognatos. r hec debēt ad inſtar ꝓcuratoris qui q̄rit in iudicialib⁹ r ꝓtorijs.ff.ſi quis cau.l.pe. r de ꝓto.ſtip.l.gn̄aliter. r.l.in oib⁹.tu dic ꝙ notari⁹ pōt q̄rere tā in iudicialib⁹ q̄ in ciuilib⁹ r ꝓ h̄ inſti.de inutili ſti.§.ſi q̄s alij. r ꝓ h̄ qꝫ ſi ꝓcura.ꝑmittiſ ſtipulari de q̄ min⁹ videſ multo fortius ei qꝫ notari⁹ hꝫ officiū publicū.ḋ.de tabulis.l.gn̄ali ſed ꝑmittiſ ſtipulari ꝓcuratori qui nō eſt ita ꝑſona publica ſicut r notari⁹.ḡ rc.ff.de cōſti.pecu.l.eū qui.§.pe. r.§.vlti.facit ad h̄.ḋ.de fideiuſ.l.pe.iūcta.l.blandit⁹.eo.ti.ꝓ quo.l.gai⁹.ff.de vſuris.ſcḋm vnū modū ponēdo caſuꝫ. nec ob.l.aliter q̄ñ dr̄ ꝙ loq̄tur in ſeruo publico dic ꝙ falſuꝫ eſt:qꝫ ſeru⁹ nō eſt capax talis ſcripture vt.ḋ.de tabulis in rubrica r.l.gn̄ali. Et ſi dicaſ ꝙ de iure.ffor.nō reperiſ notari⁹ dic ꝙ imo ꝓ quo.ff.de var. r ext.ord.cog.l.j. §.iudicēs. r ſi mē.fa.mo.di.l.pe. r inſti.de adop.§.cū aūt. de materia notariorū vide ſcripta.ſ.de mune. r actua.in gl.ſuꝑ ṽbo ſubiuge l fi. Odo. qḋ intellige ſi poſt tps q̄nquēnij biēnales metas expleuerit.nā tūc inſulas magiſtri officiorū ꝯſequūtur alſ nō vt hic innuiſ.cuꝫ dicat poſt depoſita publicorū nūerorū rc. r ꝓ h̄.ſ.de domeſti. r ꝓtec.l.ſi domeſticorū i fi. qꝫ nō ꝯuenit vagabūdus ꝯſequi priuilegia ſꝫ alios vt.ſ.de diuer.offi.l.ad ſplēdidioris. Ja.re.

¶ Ut dignitatū ordo ſeruetur. Rubrica.

¶ Dictū eſt.ḋ.de ꝯſulib⁹.l.j. r.l.pe. r de ꝓfec.l.fi. r de ꝓpo.ſa.cu.l.j. r.ḋ.ti.pri.l.vlt.de q̄dā ordine ſeruādo circa modos dignitatis eiuſdē vt q̄ tpe prior eſt potior ſit alijs Sed qꝫ inter dignitates alius ordo eſt vt rōne officij vn⁹ alijs ꝓferaſ. r vt idone⁹ ali⁹ eligaſ qui de ordie eſt in ſubſidiū vt.ḋ.de dig. r māci.officiis.l.j.ideo de ordine dignitatum qui ſunt eligēdi r quo ordine vnus aliū preferat ponit rubricā vt dignitatis ordo ſeruetur. Odo. Ja.re.

Si q̄s. Qui honorē indebitū.i.maiorē ſibi vſurpauit ſciēter cū faciat ꝯ principeꝫ eſt ſacrilegij reus. Not.ꝙ ꝯtēptor mādati teneſ crimie ſacrilegij ꝯcor.ſunt i gl. An.vel ſic min⁹ idoneus nō aſſumiſ ad dignitatē vt.ḋ.de ꝯſuli.l.nemini. r ſi aſſumpt⁹ fuerit de ſcḋo deponiſ r tanq̄ ſacrilegus puniſ nec excuſaſ ſi ꝓtendat ignorātiā.h.o. r eſt rō.qꝫ in ꝓprio ſcḋo nō eſt tolerabilis ignorātia:ſꝫ i alio ff.ꝓ ſuo.l.fi. r nō mirū ſi in h̄ caſu cōmittaſ ſacrilegiū qꝫ leges ſūt ſacre.ḋ.de legi.l.leges ſacratiſſime.ſ.de domeſti.l.j.ſcḋm Odo. r no.ꝯ illud qḋ dr̄ ſede ne dicā ſurge recede. r pone caſuꝫ.ſ.de pala.l.ij.ſcḋm Dul.vel ſic vſurpās honorem ſciēter ſibi indebitū crimine ſacrilegij puniſ.h.o. Bar.circa qḋ vide qḋ ſcripſi ꝑ bar. r doct.ḋ.ſi ſeru⁹ aut liber.l.ij.li.x.tn̄ Bar.videſ intelligere.l.iſtā q̄ñ vſurpauit ſine electiōe alſ haberet locū illa lex.ij.ḋ.alle.

Omnes. In.l.iſta tractaſ de ḡdibus ſeu ordie dignitatū. r nō de ordie tpis ſeu q̄litatis vt dixi.ḋ.in.l.j.de cōſuli. primū locū obtinent qui habēt dignitatē cū adminiſtratiōe. ſcḋm qui habēt dignitatem vacātēꝫ qꝫ depoſuerūt adminiſtrationē. Tertiū quib⁹ admittiſ dignitas cū adminiſtratiōe in abſentia ꝯſtitutis. q̄rtū honorarij q̄ pſites adepti ſunt honorē ſine adminiſtratiōe. q̄ntuꝫ i abſentia ꝯſtitutis ſine adminiſtratiōe cōſtituūtur. r ſic ſi bn̄ videas tria ſunt gn̄a dignitatū adminiſtrātiū vacantiū r honorariorū.ſꝫ ſcḋm mēbruꝫ r vltimū ſubdiuidūtur r ita accidēter dicūtur q̄nqꝫ. ſcḋo ibi ſꝫ adminiſtratores ꝓferūtur vacātib⁹. tertio ibi vacātes rc. determinat ꝙ dicit vacātes ꝓponi honorarijs qꝫ verū in ꝯſili dignitate nō in diſpari vt ꝓfectus vacās ꝓfect⁹ ꝓfecto honorario.nō aūt q̄ſtorius vacās ꝓfecto honorario ꝑferaſ.q.d.vacās ꝓfertur honorario ſi ambo habēt eādeꝫ dignitatē nō ſi honorari⁹ maioris ſic dignitatis. q̄rto ibi īter adminiſtratores q̄ videbātur vacātes.nā ſi aliq̄s erat magr̄ vacātiū militū r ſibi cura belli mādari cōtingat nō dꝫ amodo vacās cui belli cura mādata eſt idem dr̄ in quolibet alio magr̄atu qui cum

eſſet vacans inmunerũ fuit ei ꝙ faceret qđ prefectus fa-
cere conſueuit. ¶ Not. in hac. l. de ordine ſeruando de
1 quo. C. quẽadmoduꝫ ci. mu. vẽdi. l. fi. ¶ Secũdo no. du-
plicem ordinem vnus eſt ordo tpis de quo đr. C. de pro-
prio ſa. cu. l. ij. in fi. cum multis ſimilibus eſt ordo quali-
tatis ſiue maioritatis vt hic. ⁊ hic ordo potentior eſt pri-
mo: qꝛ cum habet locuꝫ ordo qualitatis nõ curamus de
ordine tpis vt patet. C. de cõſulibus. l. j. vbi plene diri de
hoc tertio. No. ꝙ dignitas cũ adminiſtratione quãrun-
cũqꝫ poſterior ꝓfertur anteriori cui cõmiſſa eſt cura bel-
li vt in fi. aut. qđ autem đr de ordine ſeruãdo vel nõ dic
ꝙ vbi cõſtat de mẽte. l. nõ ſequimur ordinem: qꝛ ſenſum
⁊ non ṽba ⁊c. vt hic cum multis cõcor. ⁊. ff. de leg. l. ſare.
⁊ de adi. lega. l. iij. §. cõditio. In duobus autẽ ſeruamus
ordinem: qꝛ in re dubia melius eſt ṽbis editi iuris. ff. de
exerci. l. j. §. inſtitoꝝ. ṽſi. in re. igitur dubia. Et põt poni
vnum exemplũ cum ꝓpono actionem ciuilem nõ preiu-
dicialem: qꝛ neſcimus que ſit maior actio ſeruatur ordo
vt in. l. qui prior. ff. de iudi. Sed vbi cõſtat que actio vel
accuſatio ſit maior tunc nõ ſeruatur ordo vt. C. de ordi.
iudi. l. fi. ⁊ not. dicta. l. qui prior vel optimũ exẽplũ vt no-
ta. C. de potioribus ad mu. no. l. j. li. x. in reſcriptis autẽ
cũ plura alicui cõmittũtur tanꝙ principalia nõ curatur
de ordine qꝛ põt a quolibet incipi. Si aũt quedam ſunt
principalia quedã acceſſoria dꝫ incipe a pͥcipali ꝓ quo
facit. ff. de vulga. l. ij. §. adeo. ⁊ de pecu. l. quedã ſm Dul.
hic. de quo ꝑ doc. in. l. nec cũ. ff. de ſolu. vbi bar. remittit
ad dicta ꝑ eum. dicto. §. prius. Secundo videtur ꝙ ordo
hic poſitus ſit ꝯuerſus ⁊ ꝙ illi qui ſunt in tertio ordine
debeant eſſe in ſecũdo vt videtur lex in ſimili. C. de peti.
bo. ſubla. l. j. li. x. pro quo. ff. ꝙ quiſqꝫ iuris. l. iij. bene dic
ꝙ hic text. põt intelligi duobꝰ modis. Primo ꝙ illi qui
ſunt in ciuitate romana pñtes ⁊ vacãtes preferãtur illis
qui ſunt in ꝓuincia quibus mittũtur inſignia dignitatis
qꝛ maior honor debetur illis qui ſunt iuxta latus princi-
pio. ff. de exca. tu. l. iuriſperitos de offi. ꝓfec. vr. l. j. ⁊ in ru-
brica ſũcto in aut. de appel. ⁊ intra que tpa. §. illud. Itẽ
ꝓ hoc ꝙ de ꝓprio labore. l. j. vbi illi qui ſunt iuxta princi-
pem magis merẽtur honorari vel aliter dic ꝙ iſte qui eſt
preſens ⁊ vacãs prefertur illi abſenti cui mittitur digni-
tas. ⁊ eſt rõ. qꝛ pñti alloquitur ꝓnceps. alij autem nõ al-
loquitur ſed mittit ſibi ꝑ nũcium: ⁊ ideo pñtia principis
facit eum in dignitate ſupari. arg. C. de teſta. l. oim. ⁊ hec
faciũt ꝙ magis reputetur licẽtiatus qui mediãte exami-
ne trãſit ꝙ quãdo mittitur ei licẽtia in domo cum hono-
res dantur ꝓpter laborem ⁊ ꝓpter merita ſic ⁊ licẽtia. J.
de re. mili. l. cõtra publicam in fi. ⁊. C. de ꝓfeſ. ⁊ me. l. ma-
giſtros. ⁊. l. omnes. verſi. penulti. ibi. vbi đr aliquid or-
dinarie dignitatis ⁊c. Eſt argumẽtum exꝓſſum ꝙ ſi in
ſtatuto ciuitatis cauetur vt quis non poſſit tenere niſi
vnum offiñ eodem tpe ⁊ ſit aliquis habẽs aliquod offiñ
extraordinarium ⁊ poſtea eligatur ad offiñ ordi. quod
poſſit tenere ambo officia nõ ob. dicto ſtatuto ꝑ hanc. l.
cum nõ videatur hr̃e offiñ qui habet extraordi. imo vi-
deatur offiñ vacãs qui habꝫ extraordi. ⁊ tũc ꝑinde ac ſi
eſſet ſine officio. Sed contra videtur ꝑ verba ſtatuti ad
qđ. J. de ꝑri. ſacro. ſcri. l. hac pte. ⁊ ibi not. ⁊. C. de aſſer. l.
fina. ff. de mu. l. libertus. §. ꝓſcriptio in aut. vt iudi. ſine
quoquo ſuffra. §. illud. J. de agẽ. in re. l. pe. §. illi. ſicut nec
clericus ſimul põt hr̃e duas prebẽdas extra de preben.
c. de multa. Item not. in fi. huius. l. ꝙ ille qui in vice alte-
rius ſubrogatur illa dꝫ vti ꝓrogatiua ⁊ priuilegio quibꝰ
vtebatur ille in cuius locũ ſubrogatur vt hic in fi. ⁊. J. de
comi. rei mili. l. fi. C. de aqueduct. l. fi. li. xj. ⁊ de murileg. l.
ſi quis ex corpe eo. lib. vnde iudex ſubrogatus in locũ al-
terius đr ordinarius vt ille erat vt. C. de offi. eius qui vi-
cem alterius ge. l. ij. ſm Dul. Ja. reb.

Clericus non poteſt habere duas prebendas ille qui in vice alterius ſubrogatur illa debet vti ꝓrogatiua ⁊ priuilegio quibꝰ vtebatur ille in cuius locus ſubrogatur.

¶ De magiſtris ſcrinioꝝ. Rubrica.

¶ Cũ ſint ꝗttuor ordines dignitatũ. ſ. ſupillustres illu-
ſtres ſpectabiles ⁊ clariſſimi ⁊ ſic dictum de ſuperilluſtri-
bus. ſ. de patriciis vt. C. de cõſul. l. nemini. Item etiã ſic
dictum eſt de illuſtribus vt. C. ti. ꝑri. nũc ſequitur videre
de ſpectabilibus ſic de magiſtris ſcrinioꝝ quoꝝ offiñ eſt
fideliter cuſtodire ſcrinios ⁊ res principis ſm Odo. ⁊
poſſunt recte equiparari pariſius magiſtris camere cõ-
potoꝝ: ſed ſm poſitiones Bar. ⁊ And. de barulo erant
notarij vel iudices magne curie principis quibus poteſt
equipari maior notariꝰ magne curie ꝑlamẽti pariſius qui
vocatur grafferius vel notarius ꝓncipalis principis qui
tenet regiſtrum lraꝝ de quibus videtur latius. J. de ꝑri.
ſacro. ſcri. in rubrica. ⁊ ꝑ totuꝫ ti. ad qđ. l. eos. C. de exac.
mu. Jacobus rebuffi.

Iris. Magiſtri notarioꝝ magne curie
etiam dignitatis finita vna cum eoꝝ fi-
lijs a grauamine publico ⁊ ꝓuato ſunt
immunes ⁊ pena agrauãti imponitur ⁊
durat priuilegiũ. h. d. bar. vel dic latius
magiſtri ſacroꝝ ſcrinioꝝ qui aſſidere vi-
dẽtur principis maieſtati vt forte ſunt
iudices magne curie proxi. ſacroꝝ ſcrinioꝝ de quibus. J.
eſt poſita rubrica vt ſunt forte notarij actoꝝ magne cu-
rie etiam dignitate finita ipſi ⁊ eoꝝ filij ab omni grauami-
ne publico ⁊ priuato ſunt immunes cõtra facientibus pe-
1 na imponitur. h. d. An. ¶ Nota ex. l. iſta ꝙ durat pri-
uilegium dignitate finita ⁊ hoc dicam plene. J. de ꝑri. ſa-
cro ſcriñ. l. iiij. ⁊ facit. C. de exact. mu. l. eos. ⁊. l. maximaꝝ
in fi. ⁊. C. de prepo. ſa. cu. l. ij. cuꝫ ſi. Item no. ꝙ ꝓuilegiuꝫ
datũ patri ⁊ filio dari videtur de hoc dicam. J. de ꝑri. ſa-
cro. ſcri. l. in ſacris. in ꝓn. Tertio no. ꝙ punitur officialis
qui ꝓſidi faciẽti cõtra iura non cõtradicat de hoc no. C.
2 de appel. l. qñ. An. ¶ Item no. ꝙ priuilegiũ vnius nedũ
trãſit ad filios ſed etiã ad poſteros ſeu ad filios vt. J.
de ꝑri. ſa. ſcri. l. in ſacris. iij. in ꝓn. ⁊ de agẽ. in re. l. fi. ⁊ de
priuileg. eoꝝ qui in ſacro pala. mili. l. ij. ⁊ etiã ad collate-
rales vt. J. de meta. l. pe. in ꝓn. ſm Dul. vnde dic ꝙ trãſit
ad ꝓxios nõ vt ad hr̃edes ſꝫ vt ad ꝑri. qꝛ talia ꝓuilegia
nõ trãſeũt ad extraneos hr̃edes vt. C. de exc. mu. l. ſordidoꝝ
de ꝓuil. do. aug. l. j. vel dic ꝙ ꝓuilegia q̃ ꝯcedũtur ꝑſone
vel grã dignitatꝭ vel alia cauſa etiã ad ꝓxios nõ trãſeũt
vt dicta. l. ſordidoꝝ. ⁊. d. l. j. diri. ⁊. J. de ſilẽtiarijs. l. iube-
3 mus ⁊ de ꝑri. ſa. ſcri. l. vnicuiqꝫ ſm Odo. ¶ Facit hec. l.
in fi. ꝙ ſi aliqͥs habeat priuilegiũ ꝙ nõ ſoluat collectas
⁊ petaꝛ ab eo ꝙ cõferat nũquid ipſe vltra poterit agere
ꝙ nõ agatur cõtra eum vt nil innouetur. dicit Dy. ꝙ ſic
per textum iſtũ. ⁊ An. C. de agri. ⁊ cenſi. l. cum ſatis. §. ca-
ue autem. ff. de aqua quoti. ⁊ eſti. l. ſi de via. ⁊ ſic põt intẽ-
tare negatoriã vel aliquã ad exemplũ negatorie vt not.
C. in qui. cau. co. cen. dſios accu. po. l. j. ff. de liber. le. l. au-
relius. §. centũ ⁊ applicabitur iſta pena fiſco vt credo ar-
gu. C. de mo. mul. l. multaꝝ. Bertrãdus. ⁊ ſic etiã poteſt
dici ꝙ ſi aliqͥs ſtetit diu. ſcđo ꝙ nõ ſoluerit in collectis ⁊
ſup̃ h̃ inqͥetetꝛ ꝙ põt petere a iudice ne aliqͥd ꝯ euꝫ inno-
uetur. ⁊ eſt rõ: qꝛ diuturna poſſeſſio ⁊ ꝓuilegiũ equiparan-
tur. ff. de aq̃ plu. ar. l. ſ. in fi. C. de aq̃ductu. l. vſuꝫ aq. ⁊ hic
ꝓ q̃. C. de agri. ⁊ cẽ. l. cũ ſatis. §. caueãt. ⁊. d. l. j. C. l. q. cau.
co. cen. dſios accu. po. ad qđ. C. qui bo. ce. po. l. ſi pater. ⁊
idem in alijs ꝓſtationibus. nam põt implorari offiñ iu-
dicis vt illi ꝑturbanti ſilẽtium imponatur. ar. l. alꝛ. aure-
lius. §. centũ cuꝫ glo. de hoc ꝑ doc. in. l. diffamari. ⁊ de in-
ge. manu. ⁊ ꝑ Cy. §. ne inuitus. l. ſ. ⁊ ibi ꝑ Azo. circa me-
dium ⁊ plene ꝑ Bar. in. l. ticia. ff. de accu. ⁊ ibi per Dy.
⁊ ꝑ eũdem in. c. indultum. extra de reg. iur. lib. vj. ⁊ ꝑ In-
nocen. in. c. cõquerẽte. extra de offi. ordi. ⁊ tãgit in. c. cuꝫ
ſuper de cõceſ. pre. ſuper ṽbo. ſentẽtiam do. Item queri-
tur circa. l. iſtam. an habeat locũ hec. l. in magrõ cuiuſli-
bet ſcrinij. ⁊ videtur ꝙ ſic: qꝛ gñaliter loquatur. Item qꝛ
alij preter principem hñt ſcriniarios. C. de teſta. mili. l.
ſcriniarios. ⁊ de ap. l. ampliorem. §. in refutatorijs. Sed
dic ꝙ ſolum ſcriniarij principis habẽt priuilegiũ huius
l. ⁊ de hijs habes. C. de fide inſtru. l. cõparationes. Item
qꝛ ſcriniarij preſidũ non habẽt iſtã dignitatem ꝓbatur:
qꝛ ſequeretur ꝙ haberẽt maiorem dignitateꝫ ꝙ ipſi pre-
ſides qui ſolum ſunt clariſſimi. Iſti autẽ ſpectabiles qđ
eſſe non debet. C. de excuſa. mu. l. eos. ⁊ in aut. de defen.
ciui. §. pe. Jacobus reb.

¶ De comitibus cõſiſtorianis. Rubrica.

¶ Dictum eſt. C.

¶ Dictū eſt.ſ.de qbuſdā ſpectabilibus nūc de alijs ſpe
ctabilibus.ſ.de comitibus cōſiſtorianis.odoff.vñ tribu
nal dicit̄ loc⁹ vbi ſedet iudex ordinarius in audiēdo ⁊ iu
dicando.ſed pncipis vel pape dicitur cōſiſtoriūm vt not.
in aut.de appella.gloſa ſuper v̄bo tribunal.in.§.illud.
colla.iiij.Jaco.rebuffi.

Os. Comites conſiſtoriani ſunt illi qui diu ſte
terunt in cōſiſtorio principis ⁊ ſunt ſpectabiles
⁊ procōſulibus adequant̄.h.d.an.⁊ Bar.

Iros. Viri ſpectabiles comites ꝯſiſtoriani ⁊
eorum cōiuges liberi atq̃ ſerui ⁊ coloni ſiue
agant ſiue cōueniant̄. hijſdē priuilegijs p̄
fruunt̄.quib⁹ pncipes agentes in reb⁹ vtan
tur.no.priuilegiū alicui cōceſſum extēdi ad
vxorem liberos ſeruos ⁊ colonos. concor.ſunt in gloſa.
1 ¶ Et eſt argu.hec.l.ꝙ priuilegiū cōceſſum ſcolarib⁹ p
aut.habita.ſ.ne fili⁹ p patre cōpetat etiā famulis ⁊ ſer
uitoribus ſcolariū vt hic.⁊ in ſuis cōcor.ad qd̄.ſ.de epi.
⁊ cle.l.ij.⁊.ff.de verſi ⁊ habi.l.ij.cū.l.ſe.⁊.l.ceterū.in fi.⁊ in
trib⁹ legib⁹ ſe.arg.ꝯ.ſ.de muri.leg.l.ſi qs ex corpe.Sed
in alio caſu loquit̄ ſm duliū.Sed videt̄ hāc.l.non poſſe
ſtare dū hoc dicit̄ de ſeruis.cū ſerui non poſſint ſtare in
iudicio.ſ.de iudi.l.ſeruus.⁊.ff.e.ti.l.vix.dic ꝙ hic datur
priuilegiū ſeruis.ſ.in cauſis in quib⁹ pñt eſſe in iudicio
vtputa in cauſis criminalib⁹ vt.ff.de accu.l.hos accuſa
re.⁊.ſ.de accu.l.ij.⁊.ff.de app.l.lucius. Itē pōt hr̄e lo
cum in ciuilib⁹ vt ſi cōueniat̄ dñs ex perſona ſui.qꝛ facit
ſeruus tūc ⁊ ipſe dñs facere videt̄.vt.ff.de exercito.l.j.⁊
§.j.⁊ q̄ſi per totā.l.ſic dicim⁹ in ſubſtitutione de vulga.
l.qui liberis.§.hec verba.vel intelligit̄ hec.l.in quātum de
ſeruis loquit̄ in turbatiua poſſeſſiōe vel in momētanea.
ſ.ſi per vim vel alio modo.l.j.Ber.Ja.rebuffi.

¶ De comitib⁹ ⁊ tribunis ſcolariū. Rubri.

1 Repoſitos. Ad euidētiā huius.l.p̄mit
tes ꝙ in palatio pncipali ſunt multi q̄
hn̄t cogitare de epulis dicti palatij q̄ ⁊
p̄poſiti ⁊ tribuni ſcolariū vocant̄.⁊ hoc
p quandā ſimilitudinē:qꝛ ſicut ſcolaris
in ſtudio addicit ⁊ ſtudet ſic ſtudium eſt
parare iperiales epulas.vñ hmōi per
ſectores tribuni ſcolariū ⁊ p̄poſiti tribunoꝝ vocant̄.Sūt
etiā quidā in dicto palatio quidā q̄ comites ſacri ſtabuli
vocant̄:qꝛ ſtabuliū iperiale cuſtodiūt ⁊ puident in victu
equoꝝ.Sunt etiā quidā q̄ comites cure palatij dicunt̄.
i.qui curāt de ordinatu palatij.ſ.culcitris lintheamini
bus ⁊ exvtēſilibus.⁊ p̄dicti oēs habēt diuerſos ordines
inter ſe.qꝛ quidā ſunt in p̄mo ordine.i.maius ⁊ nobilius
habēt officiū.Alij ſunt in.ij.alij in.iij.alij in.iiij. ⁊ ſic de
ſingulis ſm ꝙ de illuſtrib⁹ dr̄.ſ.vt dig.or.ſerue.l.ij.⁊ in
quolibet ordine eſt qdā prepoſit⁹ ordinis ſui q̄ preeſt alijs
de ordine ſuo ⁊ puidet etiā vt quilibet diligēter ⁊ bn̄ faciat
qd̄ ordine ſuo incūbit.Sūt etiā ⁊ quidā alij qui comites
dicunt̄ egypti ⁊ pontice dyoceſeos.i.q̄ preſunt illis locis
⁊ eligūt̄ ⁊ creant̄ ex p̄poſitis ⁊ tribunis epulaꝝ ⁊ comiti
bus ſacri ſtabuli ⁊ cure palacij hijs prelibatis.caſus ta
lis eſt querit̄ p̄poſiti ⁊ tribuni epulaꝝ quale officiū ha
beāt.⁊ dr̄ ꝙ hn̄t ſtudiū epulaꝝ parandaꝝ.⁊ ad eos etiā
ptinet pncipē ſalutare adorādo ſicut ⁊ cōſul.vt.ſ.de cō
ſuli.l.pe.⁊ inter etiā iſtos comites ſacri ſtabuli ⁊ cure pa
latij noiant̄ ⁊ numerant̄ vt poſſint principē adorare.ha
bent autē predicti oēs tale priuilegiū.qꝛ ſi aliqs coꝝ p
pter ſuū bonū ſeruitiū mereat̄ primū ordinē ſui gradus
⁊ prepoſitura ſibi cōcedat̄ cum adminiſtratione ſi finito
ſuo offō nō pmoueat̄ ad aliud maius offm̄ ſaltim habe
bitur vt comes egypti vel pōtice dioceſis q̄ habēt parem
dignitatē predictꝫ prepoſitis p̄mi ordinis ⁊ hāc dignita
tem hn̄t ſine adminiſtratione.⁊ ſi contingat hunc creari
comitē dicti loci cū adminiſtratione.ſ.egypti vl' pontice
dioceſis ſi finito ſuo offō ad mai⁹ nō pmoueat̄ habebit̄
tanq̃ rector puinciaꝝ ⁊ ſine adminiſtratione.h.d.et qua
les ſunt iſti ſpectabiles.Sed rectores aliaꝝ puinciarum
ſunt clariſſimi.⁊ ſic rectores egypti ⁊ pōtice dioceſis ſūt
maiores rectorib⁹ aliaꝝ puinciaꝝ vt pꝫ.j.tit.pxi.l.vlti.

Odoff.Ja.rebuff.in ſūma autē hoc dicit hec.l.prepoſiti
ſcolaꝝ.i.illoꝝ q̄ ſunt p principē ad aliqd̄ offm̄ deputati
principē adorare poſſunt inter q̄s etiā palatini numerā
tur ſi eis data fuerit p̄mi ordinis comitiua cū adminiſtra
tione ⁊ depoſito offō ſi nō aſpirauerūt ad maiorē digni
tatem pares ſunt comitib⁹ egypti ⁊ dioceſis pōtice.Alij
v̄o comites ſoluta militia numerant̄ int̄ eos q̄ fuerūt p
1 uincialiū duces.h.d.bar. ¶ Ilo.ex h̄ p̄n.hui⁹.l.ꝙ q̄dam
inquietatio eſt cogitare de epulis.vt.ff.p ſocio.l.ſocie
tas.⁊ id̄ dicit.l.diuina.noli cogitare de craſtino. ¶ Se
cundo no.iſtos q̄ pñt principē adorare hoc eſt ſalutare.
2 vt.ſ.de ſilen.l.j.⁊ de prepo.ſacri cubi.l.j. ¶ Tertio no.ꝙ
dignitas a caſu depēdet ſeu fortuna vt hic.⁊.ſ.de legi.l.
diuina.⁊.j.de ſilen.l.iij.in p̄n.⁊.j.de pxi.ſacro.ſcri.l.iube
mus.in fi.An.⁊ Dulius.

¶ De comitibus rei militaris. Rubri.

Ui contemplatione. Si aliquis miles
mittat̄ ad ptes vltramarinas cōtēpla
tione meritoꝝ ſuoꝝ.qꝛ pbus ⁊ ſtrēnuus
miles erat ſi ille iuit vltra mare ductus
militib⁹ ⁊ factus fuerit ſtrēnuiſſim⁹ mi
les comes p̄mi ordinis militū hac digni
tate decorat̄ quā hꝫ cōſul.q̄ ſpectabilis
1 eſt.h.d. ¶ Uñ dic ꝙ eſt poſt cōſulē:qꝛ cōſul eſt illuſtris
vt.ſ.de cōſuli.l.neminē.Sed precōſul eſt ſpectabilis.vt
ſ.de ꝯmi.ꝯſiſto.l.j.Itē qd̄ dicit h̄ ꝙ de p̄mo ordine mili
tari intellige ꝙ in legione ſunt multe cohortes et multi
ordines militū.p̄mus.ſcd̄s.⁊ terti⁹. ⁊ ſic de ſinglis put
in ſift.ſ.dri ti.pxi.l.j.etiā ſic comes p̄mi ordinis hꝫ hāc
2 dignitatē.odoff. ¶ Ilo.hāc.l.p illis capitaneis guerre
q̄ per papā vel principē mittunt̄ vltra mare ad repugnā
dum ſarracenos qꝛ q̄ ad dignitatē ſunt pares pcōſulib⁹.
bar. ¶ Itē no.ꝙ aliquis ppt̄ bonitatē eligit ad hono
res vt dixi.ſ.de cōſu.l.j. ¶ Itē no.hic cū glo.ſinglare p
plurali.qꝛ miles ponit̄ hic p militib⁹ vt.l.iij.ꝯuſu alee.in
glo.⁊.l.pxi.An. ¶ Et ſic no.p capitaneis q̄ mittuntur
ad aliquā puinciā regendā p principē cū magna militū
comitiua ꝙ cōſequunt̄ p̄mi ordinis comitiuā vt h̄.⁊ etiā
ducib⁹ adequant̄.vt.ſ.l.pxi.⁊.ſ.vt dig.or.ſeruet̄.l.vlti.
circa fi.ſm duliū. ¶ Sup.j.glo.ibi nā pbi ad talia eligū
tur.p hoc.ſ.de decurio.l.ad ſubeūda.⁊ de cōdi.in publ.
horreis.l.j.li.x.⁊ de re mili.l.ꝯ publicā.circa fi.Ja.rebuf.

Os. Miſſus principalit̄ ad defendendū ali
quā ciuitatē vel puinciā citra mare ſiliis eſt
duci adminiſtrāti aliquā puinciam excepto
1 duce pōtice ⁊ egypti.h.d. ¶ Ilo.iſtā.l.p il
lis q̄ deputant̄ ad cuſtodiā ciuitatis p papā
vel pncipē.qꝛ ſiles ſunt ducib⁹ ⁊ ciuitatē defendere pñt
quēadmodū duces.Bar.Ad dic clari⁹ intellectū in hac
l.ꝙ ſi aliquis vel aliqui mittunt̄ ad quālꝫ puinciā defen
dendā ſub p̄mo ordine militū auctoritate iperialis.Itē il
li qui curā ⁊ vicē magri militū ſuſcipiūt dignitatem hanc
quā hn̄t duces q̄ in alijs puincijs adminiſtrant preter pōti
cam ⁊ egyptū puincias.qꝛ illaꝝ duaꝝ puinciaꝝ duces ⁊
comites maiores ſunt ducib⁹ aliaꝝ puinciaꝝ.qꝛ illi ſunt
ſpectabiles vt.ſ.ti.pxi.l.j. Sꝫ aliaꝝ puinciaꝝ preſides
ſunt clariſſimi vt hic.qꝛ equparant̄ rectorib⁹ prouinciaꝝ.
Sed vr̄ ꝙ ſint illuſtres.vt.ſ.l.pxi.vbi dr̄ altiſſimaꝝ di
gnitatū ⁊c.ſm vnū intellectū aut ſaltim ſunt ſpectabiles
ſm aliū intellectū ſicut ⁊ pcōſules.vt.j.in fi.iuncta.l.j.ſ.
de comi.cōſiſto.Rñ.illa.l.loquit̄ in comitib⁹ primi ordi
nis q̄ inferiores ſunt.Itē.l.illa loquit̄ in vltramarinis
partib⁹ vbi mai⁹ cōcedit̄ priuilegiū.qꝛ plus indigent cu
2 ſtodia.hic loquit̄ in alijs puincijs citramarinis. ¶ Et
no.h̄ ſumi ſinglare p plr̄i ſic.ſ.l.pxi.ſm odoff.Itē no.ex
hoc tex.ibi cū dicit vicē illuſtriū ⁊c.ꝙ ſubrogat⁹ vicē alte
rius vel q̄ gerit alteri⁹ vicē gaudet hijſdē puilegijs qb⁹
ille gaudebat.⁊ id̄ iudex ſubrogat⁹ dr̄ ordinari⁹ nō dele
a gat⁹ a.ſ.de offi.ei⁹ q̄ vi.al.in op.l.j.⁊.ij.⁊.ſ.de aq̄ductu.
l.pe.in fi.⁊.ſ.de muri.l.ſi qs ex corpe.⁊.ſ.de legi.l.vni
uerſi.⁊.ff.de va.mu.l.legatū.§.comites.Ar.ꝯ.ff.de leg.
3 l.filius.⁊.l.vicarius.dic vt per Bart.dicta lege filius.
b ¶ Sed an q̄ ſeruit per alium habeat idem priuilegium b

Quedam in quietacio eſt cogitare de epulis qd̄ eſt cō tra.l.diuinam vbi dicitur noli cogitare de craſtino.

a ¶ Iudex ſubrogatus dicit̄ ordinarius et non delegat⁹ Add̄ bar.in.l.ne q̄cq̄.§.vbi decretum col.pe.vlt.oppono et videt̄ ꝙ iſta.ff.de offi.procō.⁊ lega.⁊ in.l.j.col.iij.§.oppono hic ꝙ cauſe.ff.de off.ei⁹ cui mā.eſt iuriſdi.vnde cognoſcit de cauſis meri impij nota bar.vbi pxi.in pe.col.v.ꝓ quid ſi non eſt delegatus.

b ¶ Si aliquis ſeruit per aliū an habeat idē priuilegium ac ſi pſonalit̄ ſeruiret.Add̄ qd̄ notaui in apoſtil.ad iſtum in l.eos ma.ſ.de.l.dñi.non habet priuilegium.ꝯ.de excu.mune.li.x.

ac ſi pſonaliter ſeruiret ⁊ pdeſt hoc ſcire in caſu multotiens emergenti in regno ſi aliqs baro vadit ad exercitum hꝫ exceptionē hoſticā.an.idē ⁊ ſi mittat ⁊ videt̃ ꝙ idem vt ꝓprie colligit̃.ff.de lega.l.filiꝰ.in fi.et nauicularij ſiue pſonalit̃ ſeruiāt ſiue habeāt res ſuas in nauicularia functione hñt imunitatē vt.ff.de mu.⁊ ho.l.nauicularij.⁊ d iur.imu.l.ſemp..§.itē.⁊.§.lis.⁊ q̇ ſeruiunt p ſubſtitutos hñt illibata ꝓuilegia dignitatis.vt.Ꝫ.de decurio.l.nemini nem.§.ne tñ indulti.Ecōtra arg.ꝙ no.p.l.fi.ff.de excu. tu.ſed in illa.l.nō ponit̃ tā fauorabile ꝙ ꝓroget̃ ad ſeruientē p ſubſtitutū ſicut eſt abeſſe offō legationis. vt in l.filius.vel cū exercitꝰ vt in ipa.q.poſui.loquit̃ eñ.l.contraria in offō ꝓſtini.qđ ꝑmo dixi verꝰ eſt vt in.l.filius. An.de bar.⁊ facit in feu.de phi.feu.alie.p fre.§.firmit̃. ibi vel alium ⁊c.⁊ p dy.in.c.poteſt quis per aliū.extra de reg.iuris.li.vi.Ja.rebuffi legū comes.

¶ De comitibꝰ archiatris ſacri palatij. Rubri.

1 Rchiatros.Pro intellectu huius.l.eſt ſciendū ꝙ in curia ꝑncipis ſunt multi medici inter qs ſunt ordines.ꝑmus ſecundus:tertius.⁊ ſic de ſinglis vt i alijs ðr.Ꝫ.ti.ij.l.j.⁊.Ꝫ.ti.j.l.j.⁊.l.ij.⁊ iſti ordines quilꝫ hꝫ vnū optimū vel duos medicos ſupiores .⁊ iſti archiatri dicunt̃.i. ꝑncipes medicoꝝ.⁊ de illis loquit̃.Ꝫ.de pſe.⁊ me.l.medicos.⁊ hic.⁊ hijs ꝓuiſis ðr in.l.iſta ꝙ ſi archiatri.i.comites gradus ꝑmi ordinis facti ſunt vel nūc vel in futurū: ⁊ deponāt offm̃.dignitatē hñt vicarij ſpecialis et ducis q̇ in palatio miniſtrāt ita vt hmōi tres dignitates ſiles ſunt nec vna ſuperior ſit alia ſed eq̇les ſunt in dignitate niſi in tpe q̇ ꝑmo adeptus eſt dignitatē vel adminiſtrationē.ille rōne tpis potior ſic aliis.⁊ idē eſt in ſilibus.Ꝫ. de cōſul.l.j.⁊.l.pe.⁊ de offi.ꝑfe.ꝓto.l.j.⁊.l.ij.⁊ de ꝑpo.ſacri cubi.l.j.⁊.ij.⁊ de ꝑmicerio.l.ij.⁊.j.de tyro.l.fi.hoc.d.

¶ Alij dicūt ꝙ archiatri ſunt oēs optimi medici ꝙ poſſint facere ſui ſciētia vt ſint de ꝑmo ordine hñt priuilegium huiꝰ.l.Odoff.Uel ſic ⁊ meliꝰ ſummi medici q̇ dū in palatio principis ſeruiēdo ꝑmi ordinis comitis nomē hře meruerūt.efficiunt̃ inter vicarios ita vt inter vicarios et duces et vna pte ⁊ dños comites nulla ſit differētia niſi in tpe.de h dixi.Ꝫ.in ſili.in.l.j.Ꝫ.de cōſu.An. ¶ Et no. hāc.l.p medico ꝑncipis vel pape vt hac dignitate fungatur.Bar.

2 ¶ In glo.q̇ incipit q̃ eſt quedā dignitas ſ. vicariatus ꝑncipis q̇ eſt dignitas ſpectabilis.vt.j.de ꝑnc. agen.in re.l.eos.cū glo.⁊ etiā duces ſūt ſpectabiles nedum dicti vicarij vt.Ꝫ.de epi.⁊ cle.l.raptores.vñ iſte vicarius erat deputatꝰ p principē ad gubernandū aliquā ꝓuinciā ⁊ erat maior poſt principē.de quo.Ꝫ.de offi.vicarij.l.j.⁊ ibi per docto.Ja.rebuffi doc.

¶ De comitibꝰ q̇ ꝓuinciam regunt. Rubri.

¶ Cōtinua ſic.poſtq̇ dixit de comitibꝰ ⁊ de dignitatibus ſacri palatij etiā de ptinētibꝰ dignitatibꝰ ciuitatū ⁊ ꝓuinciaꝝ.hoc dicit ⁊ ideo ponit rubricam de comitibus qui ꝓuinciam regunt ⁊c.

Os qui.Si aliqs factꝰ fuerit primus comes in admiſtratione ciuitatꝫ alicuiꝰ vel ꝓuincie poſt depoſitū offm̃ hꝫ vicarij dignitatē.h.d. odo.Uel ſic.comites q̇ gubernarūt ꝓuinciā depoſito offō priuilegiis dignitatis vicarie

1 fungunt̃.h.d.bar. ¶ No.priuilegiū dignitatis durare dignitate finita.vt.Ꝫ.l.ꝑxi.ſm dulū. ¶ Circa gl.rubrice pōt q̃ri an comes tholoſanꝰ eſſet ſpectabilis.Et vr̃ ꝙ ſit illuſtris.qꝛ ille comes ðr illuſtris cui cōmittit̃ comitatus cū exercitio iuriſditionis.ſꝫ comes tholoſanus fuit hmōi.ḡ ⁊c.Itē fuit miſſus cū militibꝰ ⁊ exercitu iuriſditionis.ḡ vr̃ ꝙ ſit illuſtris vt hic.⁊.Ꝫ.de co.rei mili.l.j.⁊.ſi. put.j.de ero.mili.āno.l.ꝓuicialiū.Sed dic ꝙ eſt ſpectabilis ſicut dicit h glo.rub.⁊ eſt rō.qꝛ ab ipa adminiſtratione ſibi aſſūpſit dignitatē. p q.Ꝫ.de natu.lib.l.iij.§.j. ⁊ in aut̃.ſeri.exēplar.lo.j.coll̃.ij.Sed comes tholoſanꝰ nō fuit ꝑpoſitus ciuitati metropolitane ſed epali.ḡ ⁊c.

2 ¶ Tñ ſi hodie eēt comes eſſet illuſtris cū ſit ciuitas metropolitana.⁊ p hoc.Ꝫ.de metropo.berito.l.j.de hoc in ſpe.ti.de iuriſdi.om.iudi.circa ꝑn.ver.medij. prima parte.⁊ in prima particula.

¶ De profeſſoribus qui in vrbe conſtantinopolitana docent. Rubrica.

Rammaticos.Grāmatici ſophiſtes iure periti q̇ p.xx.annos ſciam docuerūt in cōſtātinopolitana ciuitate.⁊ p illiꝰ ciuitatꝫ cetū in arte docēdi eſtimati ſunt digni ea dignitate honorant̃ q̃ fungunt̃ vicarij principis.h.d.

1 No.hāc.l.p doctoribꝰ q̇ legūt in ciuitate peruſij nō tñ gaudebūt ꝓuilegio huiꝰ.l.cū h ciuitas hēat ꝓuilegia ſtudij.

2 vt ciuitas metropolitana. ¶ Et no.ex.l.iſta ꝙ qñ qs ē

a approbatꝰ p cetū doctoꝝ p oēs eſtiari dꝫ dignꝰ a. ¶ Ultimo no.ex glo.h poſita ꝙ nouē doctores debēt eſſe ad ꝓbādū vnū doctorē.tex.tñ dicit.vij.requiri.vt.Ꝫ.de ꝓfeſſ. ⁊ me.l.ſi qs in archiatri.⁊ ibi ſcripſi ⁊.e.ti.l.magros. Ciuitas ꝓuīna hꝫ ꝓuilegiū vt ſufficiāt q̃tuor excepto ꝑſentāte.Bar.vel dic latiꝰ ꝙ ad h vt doctor ꝑmaneat ad comitis dignitatē debēt i eo nouē ꝑcipue cōcurrere qđ docuerit in regia ciuitate ꝙ ſic ſtatuitꝰ infra nūeꝝ.tertio ꝙ ſit moriginatꝰ.q̃rto ꝙ hēat docēdi peritiā.q̇nto ꝙ dicendi facundiā.ſexto interꝑtandi ſubtilitatē. Septimo copiā diſcernēdi.octauo ꝙ ſit approbatꝰ ab ampliſſimo ordine.ſ.doctoꝝ.⁊ eſt approbādus in triplici cōſilictu ſi

b ue eſtimatiōe.Ꝫ.de ale.l.j.nono ꝙ docuerit p.xx.ānos b Ex hijs oībus collige ſex ꝑncipia q̃ debent eſſe in qlꝫ ꝙ ſit moriginatꝰ ꝙ peritꝰ ꝙ facūdus ꝙ ſubtilis ꝙ copioſꝰ ⁊ ꝙ cōmentatꝰ.Iſta nō debēt deeſſe cuilꝫ volēti docere ⁊ ꝙ nō ſit comes niſi interueniāt alia tria que dixit dñs Ray.addidit in cōmētatu meo duo alia ꝙ ſit fidelis ꝑn

c .cipi.ad qđ facit inſti.i ꝓhemio.§.cūqꝫ.⁊ ꝙ ſit catholicꝰ c ad qđ facit.Ꝫ.de epi.audi.l.nemo.ad oīa iſta ꝓuenit̃ aſſiduitate legēdi ⁊ laboris ꝓlixitate de tyro.l.fi.⁊ nō ꝓmittendo laborē inq̇etē.vt.Ꝫ.de ꝑmicerio.l.j.⁊.j.de re mili. l.milites.⁊.ff.de le.iij.l.legatis ſeruis.§.ornatricibus ad hoc ꝓueniūt q̇ nō ſunt alieni a puluere ⁊ labore.i.a labore ſtudij.vt.j.de caſtrēci.pala.l.j.ad hūc honorē labore vnuſqſqꝫ ꝓueniat.vt.Ꝫ.de offi.ma.offi.l.j.qꝛ ad laboris augmentū nō āmbitione ſꝫ labore cōuenit vnūquēqꝫ ꝓuenire.vt.j.de re mili.l.ꝯ publicā.⁊ eos ad h offm̃ volumꝰ ꝓuenire quoꝝ labores ſcole teſtimonio ꝓbant̃.vt.j.de agen.in re.l.agētes.ad h ꝓueniūt vigiles nō dormiētes qꝛ vigilātibus ⁊ nō dormiētibꝰ iura ſunt ꝓdita.vt.ff.de pupil.credi.l.pupillꝰ.nō vagabūdis ⁊ a ꝓprijs mēbris oberrātes vt.j.de domeſti.in fi.An.de bar. ¶ No.ex.l.

3 iſta q̃ debēt eē i doctore ad h vt legere poſſit. ¶ Scđo no.arg.ꝙ ſi aliq̇ ſunt ꝯſtituti a ꝑncipe vt ipi legāt i aliq̃ ciuitate hñtes ſalariū vel actionē vt a rege vt eſt neapo

d .li ꝙ nullus aliusd dꝫ ibi legere q̇ nō hēat ꝑncipis volūtatē expſſam vt hic dū dicit ⁊ inter ſtatutos ⁊c. qꝛ eo ipo ꝙ qſdā eligit alios ꝓhibuiſſe vr̃.vt.ff.de iudi.l.cū ꝑtor. Ꝫ.de pcur.l.maritꝰ.ff.de fun.iſtr.⁊ le.l.q̇ſitū.§.idē reſpōdit.cū alijs ſili. ¶ Itē ꝙ ꝑſumendū eſt p electis hñtibꝰ ſalariū a ꝑncipe vt.Ꝫ.de aduo.diuer.iudi.l.reſtituēde.et de re iudi.l.qdā cōſulebāt.⁊.Ꝫ.de cri.ſacrileg.l.ij.⁊.j.de dome.⁊ ptec.l.ij.⁊ de ꝑpo.l.j.ad qđ.Ꝫ.de dig.l.fi.⁊ q̇ ſcri

4 pſi.j.de ſilē.l.ij.ad fi. ¶ Itē no.ibi dū dicit cetu ꝑpliſſimo ⁊c.ar.in exꝑſſis ꝙ nullꝰ audet legere i iure ciuili niſi ſit approbatꝰ.ar.Ꝫ.de aduo.diuer.iudi.l.nemini.Ꝫ.de ꝓ

5 feſſ.⁊ me.l.mgr̃os.⁊.l.reddat̃. ¶ Et ſi qs nomē docto

e ris vſurpet infamis efficit̃e ⁊ de vrbe vbi verſat̃ ſe nouerit expellendū vt.Ꝫ.de ſtu.li.vr.ro.l.j.circa ꝑnc.nā tales dicūt̃ diſciplinis adulterinā ſciētiā tradere vt i ꝓhemio

6 ſtoꝝ.§.h aūt tria volumina.Itē no.ꝙ ex tpe.xx.annoꝝ ſi doctor rexerit cōſeq̇t̃ vicariā dignitatē.qꝛ vicariꝰ eq̇paratur comiti ⁊ duci.⁊ ſic ipe eſt comes.vt.Ꝫ.d comi.⁊ ar. l.j. ¶ Dicunt̃ ēt doctores legū illuſtres vt i rub.ꝓhemij ſtoꝝ.vbi vocat iuriſcōſultꝰ illuſtres eos.dulꝰ. ⁊ alibi ðr ⁊ vir illuſtris ex magiſterio iuris doctor vt.C.de inſti.co. cōfir.l.§.ad iſtū ñ.⁊ viri.qm̃.lꝫ comites regl̃ant̃ ſint ſpectabiles tñ aliq̇ dñr illuſtres vt no.Ꝫ.de comi.q̇ nō reg.l. j.vt pōt exēplificari i iſtis q̇ p.xx.annos legerūt.vt.i.de ꝓxi.ſa.ſcri.l.iij.vbi cōpleto tpe.xx.ānoꝝ conſequunt̃ dignitatem

a ¶ Per oēs extimari dꝫ dignꝰ.Adđ iſtū in.l.vna in.j.⁊ quod ibi notaui i apoſtil.ad eum in.ſi.ter extolleretur.Ꝫ.de athle.li.x.

b ¶ Per viginti annos.Adđ qđ notaui in apoſtil.ad iſtū in.l.alexandrinis in.j.in ſi efficiatur comes.C.de decurio.li.x.

c ¶ Et quod ſit catholicus h facit ad.q.qua queritur vtrū iudeus poſſit eſſe doctor de quo vid remiſſiue quod notaui in apoſti. ad iſtum in.l. oēs le.iij.in.j. in ſi.doctoratum.Ꝫ.de decu.lib.x.et panor.l.c.iudei in ſi.vbi etiam notaui in apoſtil.ad ipm in ver.non pōt extra de teſti.

d ¶ Nullus alius. Adde qđ notaui in apoſtil.ad iſtuꝫ l.nullus q̇ in.j.Ꝫ.de decu.li.x.et panor.c. firmit̃ col.iiij. vbi etiā notaui i apoſtil.ad euꝫ poſt alios in ver. p ſubſtitutū ex tra d ſum.trini.

e ¶ Infamis efficitur.Adđ qua pena puniatur berto. in.l.eos.§.qui ſe pro milite ⁊ ibi olo alex.ff. de fal.et in.l.ſi quis Ꝫ.d annoductu li.xj.baldus in.l.data col.xvij.Ꝫ.qui accu.non poſ. panor.c.j.in.j.⁊ ibi notaui i apoſtil.ad ipꝫ poſt verba.in ꝟſi.pena falſi. extra d cle.nō ordi.miniſt.et feli.c.tertio loco in prin.extra de ꝓba.

gnitate honorariā cōſularē vt ibi habeṫ. q̄ dignitas cō-
ſularis eſt illuſtralis. τ. ff. de ſena. l. fi. in fi. cū multis ꝯcor.
τ tetigi τ ſcripſi. j. de pri. ſa. ſcri. l. iubemus. in fi. l. iij. τ in
7 rubr. ꝓhemij ffoꝝ. ⁋ Iuxta hāc. l. q̄ro nunq̄d doctores
nr̄i tp̄is alioꝝ ſtudioꝝ habeāt hāc dignitatē de q̄ loquiṫ
hec. l. τ vr̄ ꝙ nō. q2 hec. l. eſt localis. ar. ff. de iudi. l. cū pre
tor. ē. de pcur. l. marit9. Itē iſti doctores nō pſſit ꝓbare
tale ꝓuilegiū p. l. ē. de excu. mu. l. maximaꝝ. ad qd̄ q2 eru
beſcim9 τc. in auṫ. de triēte. τ ſe. §. cōſiderem9. ē. de ꝯſul.
l. fi. ⁋ Itē cōſtātinopolitana ciuitas h3 tm̄ priuilegiu3
ſicut roma antiq̄. ē. de ꝓuile. vr. cōſtā. l. j. ḡ nō mirꝫ ſi do-
ctores q̄ ibi legūt habeāt illud ꝓuilegiū. q2 romana ciui-
tas caput eſt tot9 mūdi. ē. de ꝯſuli. l. neminē. τ in auṫ. vt
eadē romana τc. §. j. coll. ij. Sed dic ꝙ hn̄t dignitatē cla
riſſimā ſaltē q̄ diu legūt. vt. C. de nouo co. cō po. l. j. §. j. et
j. de ſilē. l. i. τ de pala. ſacra. l. iubem9. Item q2 eq̄paranṫ
ꝓſidib9 ſaltē q̄ ad iuriſdictionē vt in auṫ. ē. ne filı9 ꝓ pr̄e.
τ in ꝓhemio. ffoꝝ. §. q̄ preſes ꝓuincie h3 clariſſimā. ē. de
ꝓuatis. l. j. ⁋ Itē doctores enūeranṫ inter egregias. vt
8 no. ff. de iure iur. l. ad egregias ꝑſonas. ⁋ Itē3 ꝙ ꝑ eos
tot9 mūdus illuminaṫ. vt dicta auṫ. hita. q̄re non mirū ſi
habeāt dignitatē ſaltē clariſſimā cū aduocat9 ꝯtictis ſit
clariſſimus. ē. de aduo. diuer. iudi. l. fi. ḡ multomagis do
ctores. Item pro hoc. q2. ll. dāt dignitatē quam hn̄t. ḡ et
adminiſtrātes habebūt ꝓpṫ leges. ar. ē. de ſeruis. l. oēs.
§. pe. Itē paruꝫ eēt iura eſſe niſi eēnt q̄ iura traderēt. ff.
de orig. iur. l. ij. §. poſt originē. Itē q2 adornāt rēpubl. ḡ
hn̄t honorē q2 nemo dat qd̄ nō h3. ē. de here. l. ij. ḡ vr̄ ꝙ
hn̄t dignitatē ſaltē clariſſimaꝫ. ꝓ q̄. j. de diuer. offi. l. ad
ſplendidioris. τ. ff. de mu. τ ho. l. vt gradatim. τ. l. honor.
§. gerendoꝝ. vbi habes qd̄ debeṫ ꝑ grad9. Sed. l. iſta di-
cit ꝙ poſt. xx. ānos hn̄t dignitatē ſpectabilē. ḡ vr̄ ꝙ pri-
mo dū legebāt habebāt clariſſimā. als̄ fieret aſſenſus ꝑ
9 ſaltū qd̄ fieri nō d3 τ ꝓptea. ⁋ Credo ꝙ doctores ha-
a beant ꝓuilegiū vt nō q̄ſtionātur a. nā milites q̄ non hn̄t
dignitatē excuſanṫ. ē. de q̄ſtio. l. milites. multomagis do-
ctores cū habeāt dignitatē. vt. ē. τ q2 hd̄ vocat eos nobi
liſſimos vt ſic in hoc habeāt hoc ꝓuilegiu3. ē. de poſtu. l.
ꝓuidendum. ꝓ q̄. ē. de ꝓfeſ. τ me. l. medicos. τ dicta. l. ad
egregios. cu3 glo. τ inſti. in ꝓhemio. τ. ē. de aduo. diuer.
iudi. l. fori. τ. l. aduocati. τ ad. l. iul. ma. l. nullus. ē. de epi.
τ cle. τ ꝓbr̄i. τ. ē. vt dig. or. ſerue. l. j. nec ob. cū dr̄ ꝙ hec. l.
eſt localis. q̄ꝛ illo tp̄e nō erat ſtudiū niſi ibi. hodie autē
ſtudia in plībus locis vel ex cōſuetudine antiq̄: vel ex cō
ceſſione ꝓncipis. ꝓ q̄ eſt glo. ē. de ſtu. li. vr. ro. in rubr. ad
qd̄. j. de pri. ſa. ſcri. l. poſt bienniū. τ ibi nō videṫ ꝙ hodie
exigaṫ ꝙ legat. xx. an. ſed. l. iſta ordinabat τ ad predicta
facit. l. iij. j. de pri. ſa. ſcri. l. iij. Ia. rebuffi. legū comes.

a Non queſtionanṫ. Tu dic hoc eſſe verum niſi prius degradeṫ vt not. in. l. fi. ibi hon. tex. ibi dignitate exuiṫ ē. de male. et mathema. no. bal. in. l. ubi τ ibi tex. ē. de q̄ſtio. ꝙ autem poſſit degradari notatur in ꝯſtil. aditū in. l. ſui. ꝓn. in verſiculo a militia degraderi. ē. de agri. et mācī. bo. li. x.

⁋ De ſilentiariis τ decurionibus. Rubri.

⁋ Circa iſtū ti. preſciendū eſt ꝙ ſunt multe dignitates
in curia ꝓncipis vt pꝫ. ē. de cōſul. de ꝓfeſ. de ꝓpo. ſacri.
ē. de q̄ſto. de ꝓmicerio. de magiſtris ſcri. ē. de ꝓfeſ. q̄ in vr.
cōſtan. τc. Sed q2 in curia ꝓdicta ſunt alie dignitates vt
decuriones tres nūero ſilentiarij. xxx. nūero q̄ oēs cōſi-
liarij vocanṫ. vt. j. l. iij. §. pe. τ de hiis nondū dixi volens
de hiis τ dignitate eoꝝ dicere poſt alias dignitates cu-
rie ꝓncipis de q̄bus. ē. premiſit. ponit rubricam de ſilen
tiariis τc. Odoff. τ Iaco. rebuffi.

Decuriones. Silentiarij. i. cōſiliarij ꝓncipis
τ decuriones ſacri palatij ꝑ q̄s credo fiebāt
electiones officialiū ꝓncipis ſicut ꝑ decurio
nes aliaꝝ ciuitatū eliguṫ magiſtr ipſi9. vt. ē.
de decurio. l. ij. finito offō hn̄t electionē velit
eſſe magiſtri offōꝝ vel inter viros illuſtres comites dome
ſticorū vt eis ꝓbeaṫ honor tā in adorādo ꝓncipē q̄ in ſa
1 lutandis ceteris magiſtratib9. h. d. An. ⁋ Et ſciendu3 ꝙ
ſilētiarij debēt eſſe. xxx. decuriones aūt q̄s ſecum habēt
ſunt tres vt. j. e. l. iij. in fi. τ dicanṫ ſilētiarij ꝯſilētiarij. vt
ff. de mino. l. ver. §. ex facto. dul9. Itē intellige. l. iſtā q̄ſi
durauit eoꝝ offiꝝ. xxiiij. an. nā illi tm̄ quoꝝ offiꝝ tm̄ du-
rauit hn̄t hoc ꝓuilegiū ſiue deponāt poſtea eoꝝ offiꝝ ſi-
ue duret. τ ſic d3 itelligi qd̄ hic dr̄ ꝑ. l. j. τ. l. iij. §. pe. τ vlti.
2 Odo. ⁋ No. ex. l. iſta duas negatiuas necnō facere vnā
affirmatiuā. ff. de vb. ſig. l. duab9. τ. j. de pri. ſa. ſcri. l. in
ſacris locis. Scd̄o no. hic tres dignitates eq̄parari ſilen-
tiariis. ē. de ꝓfec. ꝓto. l. j. ē. de comi. τ ar. l. j. τ dixi. ē. titu.
ꝓxi. l. j. ⁋ Tertio no. hic de militia. ē. de co. τ ar. l. j. et de
inoffi. τc. l. fi. τ de aduo. diuer. iudi. l. aduo. ſm̄ Odoffre.
3 ⁋ Quarto no. ꝙ durat ꝓuilegiū dignitate finita qd̄ dic
vt. j. de pri. ſa. ſcri. l. iubem9. ⁋ Quinto not. ꝙ princeps
adoraṫ: ceteri ſalutanṫ. τ ſic collige ar. ꝙ non debeat q̄s
genu flectere niſi corā ꝓncipe. τ intelligas. l. iſtā cū deter
minatione. l. iij. in fi. a q̄buſdā tm̄ ſalutaṫ. vt. j. de vetera-
nis. l. j. An. τ ſic ſola regia maieſtas d3 adorari. comites
aūt τ barones τ ceteri hoīes ſalutari. vt. j. de co. τ tribu.
ſco. l. j. j. tit. j. l. j. τ. j. de pri. ſa. ſcri. l. iij. de pala. ſa. lar. l. ij.
τ vlti. de ꝓui. ſco. l. ij. τ de ꝓpo. ſa. cu. l. j. τ. ē. de cōſul. l. pe.
4 ⁋ Itē nō eſt nobis licitū appellare fr̄es illos q̄ ſunt in
maiori dignitate poſiti. vt. ē. d offi. di. iudi. l. ſinguli. tm̄ ſ3
apl̄3. Oēs ſum9 fr̄es in x̄po. ſm̄ dulū. In gl. q̄ eſt ſup vb.
taxari cū dicit. τ comites domeſticoꝝ τc. tu dic ꝯ. nā co-
mites agentū in reb9 ſolū ſunt ſpectabiles vt. j. de ꝓnci.
agē. in re. l. ꝓ cōſularis. iūcta. l. ē. de co. cōſiſto. l. j. comi-
tes aūt domeſticoꝝ ſunt illuſtres vt in. l. iſta. τ id̄ expone
5 inter agētes vt. ē. in glo. ꝓxi. ⁋ Circa. l. iſtā queritur ſi
elegerit iſte vnā de dignitatib9 an poſſit penitere τ dimit
tere τ aliā accipe. τ videṫ ꝙ ſic. ar. l. ff. de cōdi. τ demō. l.
pr̄ ſeuerinā. §. fi. τ de act. emp. l. ſi ſterilis. §. fi. dic ꝯtraq̄
poſtq̄ vnā elegerit nō poſſit redire ad aliā cū vna electa
nō poſſit aliaꝫ accipe ſicut in actione. ff. de tribu. l. qd̄ in
heredē. §. eligere. ff. de colle. il. l. j. §. fi. τ de ope. le. l. apud
6 aufidiū. ⁋ Itē q2 hec actio eſt ꝑſonalis. τ id̄ non egre-
ditur ꝑſonā illi9. ff. de vb. obl. l. ſi ſtipulat9 ſum illud aut
illud. Nec ob. ꝯriū q2 ibi hoc fiebat ex volūtate. Itē3 ibi
eſt variatio circa factū non circa ius. τ eodem modo ſol-
uitur ad. l. ſi ſterilis. Ia. rebuffi.

Nobis nō eſt licitū appellaṫ fratres illos q̄ ſunt in maiori dignitate poſiti ſm̄ apoſtolū oēs ſumus fratres.

Si aliquis eligat vnā de dignitatibus an poſſit dimittere et aliam accipere.

Vnuſquiſq3. Decurio τ ſilētiarius a tyronū τ
equoꝝ ꝓſtatione habenṫ imunes nec preſta
re coguṫ collectiones extraordinarias que
multe ſunt. h. d. bar. τ dic tyronū. i. nouorum
militū. τ equoꝝ. i. eq̄s curialiū paſcere tenea
tur. vt. ē. de mu. pr̄i. l. nō vr̄. ſm̄ dulū. Vel dic ſm̄ Odoff.
tyronū. i. vehiculoꝝ vt. ff. de mu. τ ho. l. fi. §. fi. τ a ꝓſtatio
nibus equoꝝ ad publicū exercitū vt ad portandū frumē
tum vel res ciuitatis ad faciendū ludū publicum vt. ē. de
1 ſpec. l. ij. In tex. nullā collectionē. i. nūeꝝ. odof. ⁋ Et ſic
no. ꝙ decurio τ ſilētiari9 nō teneaṫ ſubire aliq̄ munera
ꝓtrimonialia vel ꝑſonalia vt h. τ intelligo poſtq̄ ꝑegerunt
ſuū offiꝝ ꝑ. xxiiij. ānos ad min9. vt in fi. dicte. l. j. ꝓxi. pꝫ q̄
determinat iſtā. q. q2 dicit ibi. ē. ſcriptis. τ nō eſt nouū τc.
ff. de leg. l. nō eſt nouū. Sic τ ſunt q̄dā alij q̄ a ꝓtrimonia-
bus mūerib9 excuſanṫ. vt no. ē. de magiſtris ſcri. l. j. ſed l3
hic cōcedanṫ h ꝓuilegia tm̄ nō intelliguṫ cōceſſa q̄ ſpe-
cialiṫ iniūguṫ vt ſunt q̄dā mūera quoꝝ nō fit mētio. vt
ē. ex q̄. mu. vel ꝓſta. l. j. ē. de naui. nō excu. l. j. ē. de ꝓuile.
2 do. aug. l. abſit. ⁋ Nā gn̄alis ꝯceſſio nō tollit qd̄ ſpāliṫ
dr̄ vt ar. j. l. ꝓx. ff. de reg. iur. l. in toto caue tibi. q2 h i vna
ſignificatiōe accipiṫ tyro. τ in alia ſumiṫ. j. de tyro. l. pe.
q2 ꝓ milite nouo. vn̄ dic ꝙ nec iſti nec ēt primi ſcriniorū
excuſanṫ a ꝓtrimonialibus. ſed ab extraor. tm̄ τ ſordidis τ
ꝑſonalib9. ar. j. de ꝓxi. ſa. ſcri. l. iubemus. in fi. ſm̄ Odof.
Iaco. rebuffi legum comes.

Decurionibus. Septē ſunt dicta i hac. l. in q̄
q̄nq3 ꝓuilegia traduṫ decurionib9 τ ſilētia
riis. ⁋ Primū eſt ꝙ ſi decuriones τ ſilētia-
rij ad altiorē dignitatē peruenerint oīa ꝓui
legia eis dudū attributa ꝓſiti. l. confirmanṫ
nulla gn̄ali pragmatica ſanctione ob. vſq3 ibi nec anga-
rias vel pangarias. ⁋ Scd̄o ibi dr̄ ꝙ ipſi nō tenēt ſuſci
pere ꝓſtandē angarias vel pangarias nec ſordida mu
nera vt calcis coquēde ſed ſunt ab oīb9 ꝓdictis τ ſuꝑindi-
cti grauamine liberati. τ h vſq3 ibi dom9. ⁋ Tertiū ꝓui-
legiū eſt ꝙ dom9 eoꝝ vbicūq3 ſint ſunt imunes ab oī in-
q̄etudine hoſpitādi. τ h vſq3 ibi ꝑmiſſa. ⁋ Quartū ꝓui
legiū eſt q̄ liceat eis ire ad comitatū ꝓncipis etiā ſi nō ſint
ꝑ ꝓncipē vocati. τ h vſq3 ibi multa. ⁋ Quinto ſponitur

pena iudicib⁹ ⁊ coꝝ officialib⁹ nō obſeruantib⁹. ſ. dicta
vſq; ibi hijs addimus. ¶ In ſexto dicto tradit᷑ eis aliud
ꝓuilegiū. ⁊ quātū ꝙ poſtq̄ depoſuerūt eoꝝ officiū int᷑ illu-
ſtres ſenatores enūerabunt᷑ ⁊ honore curie ſine mūeꝝ ex
hibitione fungent᷑. ⁊ imunitatꝫ gaudio letabunt᷑. ⁊ vt ſi-
ne adminiſtratione hēat ſenatoriā dignitatē. ⁊ h̄ vſq; ibi.
ſub hac. ¶ Septio ⁊ vltio dr̄ ꝙ ꝓuilegia. ſ. dicta nō cō
petunt ſilētiarijs niſi. xxx. tm̄. q᷑ plēs eſſe nō debēt ⁊ tri
bus decurionib⁹ qbus ꝓuilegijs ipi. xxx. ſilētiarij. ⁊ tres
decuriones vti nō poterūt niſi ꝓus. xiiij. ānis ⁊ cōtinuis
1 officiū ſuū qd̄ fit cū vigilijs peregerit. ¶ No. ex. l. ꝑmi duo
in ꝓmo dicto. ꝓmo ꝙ ꝓuilegiū durat dignitate finita. vt
ſ. de mgr̄is ſcri. l. j. ⁊ l. e. l. pe. Scđo no. ꝙ dignitas ſup-
ueniens nō aufert priuilegiū ꝓcedētis dignitatꝫ. vt. ſ. d
dign. l. maior. ⁊ eſt ar. ꝙ ſi aliqs ꝓlat⁹ ſit fact⁹ ep̄s nihilo
minus retinet ꝓuilegia ꝓlature vt no. in. dicta. l. maior.
2 ¶ Tertio no. ꝙ illi pena puniunt᷑ iudex ⁊ officialis vt h̄
⁊. ſ. de loca. ꝓdio. ciui. l. ꝓdia. ⁊ ibi no. ¶ In ſexto dicto
no. ꝙ ſenatores ſunt illuſtres. ff. de ſena. l. fi. ¶ Itē no.
ꝙ ea q̄ valere ꝑñt debēt cōfirmari. vt h̄ in ꝓmo rn̄. ⁊. ſ. d
3 ꝓdijs thamiacis. l. ij. ſm̄ dulū. ¶ Itē no. ꝙ gn̄ale reſcri
a ptum non derogat ſpāli etiā ꝓcedenti⁹ niſi de eo faceret
mētionē vt h̄. ⁊. ff. de leg. iij. l. vxorē. §. feliciſſimo. ⁊. l. ſer-
uis vrbanis. i. ſi. ⁊. l. ſi qs. in ꝓn. ⁊ eſt exp̄ſſum ex. de reſcri.
c. j. vbi de hoc. An. de bar. vn̄ lꝫ. ſ. l. pri. ſatis eis cōceſſiſ
ſet imunitatis ꝓuilegia: tn̄ q᷑ ea q̄ notabiliter fuerint ſi
non fuerint nolatim exp̄ſſa vident᷑ q̄ſi neglecta. ff. de in-
iurijs. l. itē apud labeonē. §. hoc edictū. ideo h̄ ſpālit᷑ nolat
mūera a qbus vult eos excuſari. ⁊ poſtea addit de anga
rijs. i. a mūerib⁹ ꝑſonalib⁹ q̄ tn̄ cōſiſtūt in opa nō in ſū-
ptus exhibitione. ¶ Itē pangarijs. i. a mūerib⁹ ꝑſona-
libus ⁊ realib⁹ q̄ ꝯſiſtūt in opa ⁊ ſūptu exhibētis operā.
4 Itē ab hijs h̄ denolat in tex. ſm̄ odoff. ¶ Itē habet᷑ ex
l. iſta. ꝙ vbi dat᷑ priuilegiū alicui ſpāli iure ſi ſequat᷑ gn̄a-
lis euocatio ꝓuilegioꝝ ꝙ nō extēdit᷑ nec trahit᷑ ad ſpāle
priuilegiū ꝙ hoc ꝑ ipſū gn̄i derogat᷑. ⁊ non ecō. ff. de le.
iij. l. ſeruis vrbanis. ⁊ de reg. iur. l. in toto. ¶ Et hec ſa-
cit ad. q. ſic erat ꝙ qcūq; extraheret frumētū de regno
ſolueret certū pedagiū in exitu regni. euenit ꝙ rex cōceſ-
ſit cuidā militi ſpāli ꝓuilegio ꝙ poſſet extrahere certam
ſummā frumēti nullo dato pedagio in exitu regni. poſt-
ea rex cōceſſit gn̄alit᷑ oīb⁹ vt poſſent extrahere frumētū
de regno nullo dato pedagio. poſtea rex reuocauit ⁊ mā
dauit ꝙ nullus extrahat frumētū de regno ⁊ ſic reuoca-
uit gn̄alit᷑ priuilegiū. querit᷑ an videat᷑ reuocaſſe et quo
5 ad illū militē cui ꝓmo ꝯceſſerat. ¶ Et vr̄ ꝙ ſic. q᷑ rex di
xit null⁹ ⁊c. qd̄ eſt ſignū vl̄e oīa cōprehendēs. g̃ ⁊c. ff. de
poſtul. l. qd̄ ꝓhiber. ⁊ de here. inſti. l. h̄ articulo. qſqs in
quo ēt priuilegiati ꝯtinent᷑. ſ. de iudi. l. j. ꝑ q̄. l. in fraudē
§. fi. ff. de re mili. ⁊ ꝓ hoc vident᷑ due. ll. q̄ vident᷑ ꝯrie. ff.
de ali. le. l. libertis. iūcta. l. ſibi cōtra. l. alimēta. §. baſilice
q̄ ſic cōcordat. Itē arg. ff. de diuer. ⁊ tēpo. ꝑſc. l. de acceſ-
ſionibus. Sed dic ꝯ. ſ. ꝙ iſte miles ſua ſpāli ꝓuiſione po
terit vti. nō ob. ꝓdicta gn̄ali reuocatiōe. ⁊ eſt rō. q᷑ huic
militi cōpetierūt due vie. ſ. vna ex cōceſſione ſpāliter ſibi
facta. ⁊ alia gn̄aliter oīb⁹ facta. Et poterit eligere quaꝫ
vellet. Ex q̄ g̃. eligit vti ex cōceſſione ſibi ſpālit᷑ facta ex
duab⁹ vijs ſaltē vna dꝫ ſibi remanere. ar. ff. de ac. ⁊ ob. l.
quotiēs. ⁊ de publi. l. j. §. dixerit aliqs de tribu. l. qd̄ i he-
redē. §. eligere. ꝓ hoc. l. in rōne. ff. de v̄b. ob. l. doli clauſu
la. de penis. l. ſanctio legū. ꝓ q̄. ff. de vulg. l. coheredi. §.
qd̄ ſi decedat. ⁊ de ſucc. edic. l. j. §. qb⁹. ¶ Nec ob. ꝯrium
ꝙ ſub exceptione gn̄ali ⁊c. dic ꝙ verꝫ eſt ꝙ oēs q̄ ſub re-
gula ꝓma veniūt ſub gn̄ali exceptione. tn̄ iſte miles non
veniebat ſub ꝯceſſione gn̄ali: ſed ſub ſpāli quā eligit. ar.
ff. de adi. le. l. legatū inutilit᷑. §. qb⁹ ex. nec ob. l. libertis.
nec. §. baſilice. q᷑ ibi fuit talis volūtas teſtatoris qd̄ vo-
lebat recedere a prima volūtate qd̄ ꝑꝫ in. §. baſilice. ⁊ ꝓ
6 hoc. ff. de annu. le. l. q̄ marcho. alꝰ. §. ſub. l. ticia. ¶ Iteꝫ
facit hec. l. ⁊ alia. ſ. ſcripta ꝓ monetarijs q̄ hn̄t ſpāle pri
uilegiū de nō ſoluēdo in collectis ꝙ ſi rex mādat ꝙ oēs
ſoluant ⁊c. ꝙ hec gn̄alitas nō noceat ⁊c. qd̄ facit ꝓ ipis
⁊ ꝓ nobilib⁹ niſi eueniente caſu neceſſitatis. de q̄ latius

a ¶ Speciali etiā preceden ti. Adde bald. in. l. quotiens ſ. de fal. guil. de cūg. in. l. fi. nu. iij. et quod ibi notaui in s poſtil. ad iſm in vſi. generi per ſpecie de-rogetur. ſ. de ferijs panor. c. ſedes col. iij. et fi. extra de reſcrip. ⁊ feli. ibidem col. ij. verſi. clauſula gn̄alis et bal. cōſi. ccl. vol. iij. et. ccvij eo. vol. ⁊ conſi. ccc xviij. ⁊. cccxxx. col. ij vſi ſcđo ſequit᷑ vol. ij.

Quicunq; extraheret frumētū d regno ſolueret certū pedagiū in exitu regni eueniꝰ ꝙ rex cōceſſit cuidā militi ſpecialꝫ priuilegio ꝙ poſſit extrahere certam ſummam frumenti nullo dato pedagio in exitu regni poſtea rex conceſſit generaliter omnibus vt poſſent extrahere frumētū d regno nullo dato pedagio poſtea rex reuocauit et mādauit ꝙ nullus extrahat frumentū de regno queritur an videatur reuocaſſe quo ad illū militem.

ſcripſi li. x. de iudi. ſup. l. j. ⁊ etiā ſcripſi. ſ. vt nemini liceat
7 in ēptio. ſpe. ſe excu. l. j. ¶ Circa fi. tex. ibi. xxx. nūero. et
ſic no. ꝙ illi q̄ ſunt intra numeꝝ habent priuilegiū ⁊ non
alij. j. de appa. ma. mili. l. fi. ꝑ qd̄ apparet ꝙ ſi ſit factum
legatū canonicis ſancti ſaturnini. ⁊ ſint aliq̄ vltra nūeꝝ
ꝙ illi nihil debeāt hr̄e de legato. ad hoc. ſ. de ſacroſan-
ec. l. nō plēs. ⁊. ſ. ti. pxi. l. vna. Ia. rebuffi legū comes.

Ec ad diuerſa. Silentiarij ⁊ coꝝtores ciuili
ter ⁊ criminalit᷑ ſunt cōueniēdi corā magr̄o
officioꝝ. h. d. bar. Dic circa hoc vt. ſ. de ꝓpo.
1 ſa. cu. l. iij. An. ¶ Not. ex. l. iſta ſilentiarios
ꝯueniēdos corā magr̄o officioꝝ. ¶ Scđo
no. ꝙ priuilegiuꝫ viri ꝓdeſt vxori vt. j. de pri. ſa. ſcri. l. in
ſacris. in prin. ⁊ circa fi. ⁊. l. in ſacris nr̄is. ſ. de comi. con
ſiſto. l. vlti. ſm̄ dulū. Cōtra primū notabile ⁊ ſic cōtra. l.
iſtā ob. ſilētiarius ⁊ decurio ⁊ magr̄ officioꝝ ſunt pares
in dignitate. ſ. e. l. j. ⁊ tn̄ par in parē non hꝫ iperiū. ſ. de
cōſuli. l. j. ff. de arbi. l. nā magr̄atus. Sed dic ꝙ magr̄ of
ficiorū eſt illuſtris qd̄ pꝫ q᷑ hꝫ coertionē ſenatoris vt. ſ
de offi. ma. offi. l. iij. ⁊ ſic ſupior ſenator autē eſt illuſtris.
vt. ſ. l. pxi. ſilētiari⁹ eſt clariſſim⁹. vt in. l. pxi. in prin. ⁊ ſic
inferior. ⁊ ſic ſub maiore. ſ. magr̄o officioꝝ. Nec ob. ſi di
cat᷑ ſi ſilētiari⁹ eſt clariſſim⁹. g̃ nō eſt eius dignitatis. vt
eſt magr̄ officioꝝ qd̄ eſt ꝯ. l. hui⁹ tit. Rn̄det᷑ ꝙ duo ſunt
gn̄a ſilentiarioꝝ ⁊ nouicioꝝ. i. an̄. xiiij. annos. ⁊ hij ſunt
clariſſimi. j. l. pxi. ⁊ antiquoꝝ. ſ. poſt. xiiij. ānos. ⁊ hij ſunt
illuſtres ſm̄ nos. ſed ſꝫ placētinū ſunt ſpectabiles. ſ. de
inoffi. te. l. oīno. ſed ꝓ nobis eſt. ſ. l. j. ⁊. l. iij. ⁊ hij eq̄parā
tur magr̄o offōꝝ. vn̄ etiaꝫ hij rn̄debāt ſub magr̄o offōꝝ
b qn̄ par vel maior pōt ſe ſubicere pari vl̄ inferiori⁹. ff. ad
trebel. l. ille a q̄. §. tēpeſtiuū. ⁊ ſic multofortꝰ pōt hoc fa
cere iperator ar. ſ. de cōſuli. l. fi. in aut̄. de heredi. ⁊ fal. §.
in oībus. qd̄ ſit auctē huius. l. vī alꝰ. j. de ꝓn. agē. in re.
l. ij. nec ob. l. oīs. §. fi. ſ. de inoffi. te. vbi dicit eos eſſe ſpe
ctabiles. q᷑ dico ꝙ et ſpectabiles et illuſtres ⁊ clariſſimi
ſunt ſꝫ diuerſos reſpect⁹. Clariſſimi ſunt vt dixi vſq; ad
2 xiiij. annos. poſtea ſunt illuſtres. ¶ Et qn̄ illuſtres ſūt
⁊ clariſſimi ſunt ⁊ ſpectabiles ſunt. q᷑ maior dignitas nō
tollit minorē habitā nec ei ꝓiudiciū facit. vt. ſ. de dign. l.
maior. Idēq; q̄ illuſtris eſt dignitatē quā habuit. ſ. clariſ-
ſimaꝫ retinet. ſicq; ⁊ clariſſimus pōt dici. ⁊ ꝑ hoc eſt. j. de
ero. mili. anno. l. prouincialiū. Itē cū dignitates ſunt gra-
datꝫ dāde. ff. de mu. ⁊ ho. l. vt gradatim. ſi det᷑ dignitas
illuſtris etiā ſpectabilis vr̄ cōceſſa ſibi dignitas vt ordo
dignitatis ſeruet᷑. arg. ſ. vt dig. or. ſer. l. ij. ⁊ q᷑ ꝙ plus eſt
incāti eſt. ff. de in litē iurā. l. pe. ⁊ q᷑ cui licꝫ qd̄ plus eſt et
qd̄ min⁹ eſt dꝫ licere. ff. de reg. iur. l. nō dꝫ. ⁊. l. q̄ ꝑt. ⁊ iſto
reſpectu habito vocant᷑ in. l. oīno. ſpectabiles. Si auteꝫ
vis exponere in. l. pxi. clariſſimoꝝ ſilētiarioꝝ. i. clare di-
gnitatis ſilētiarie. tūc nō eſt ꝯ aliqd̄. ⁊ eſt ſilis expoſitio
j. de ꝓn. agen. in re. l. fi. in prin. ſm̄ Odoff. Ia. rebuffi.

Abemus. Silētiarij in ꝑtāte poſiti qcqd ac-
quirunt retinēt tanq̄ caſtrenſe peculiū nec
eis ꝑ parētes auferri pōt nec poſt parētes
obitū ꝑ frēs vel alij parentū heredes ꝑñt pe
tere ea poni in diuiſione. nec etiā tenent᷑ cō-
ferre ꝓdict⁹ illud qd̄ parētes vl̄ alij eis donauerūt rōne
militie ſupꝓdicte. Itē excuſant᷑ a tutela ⁊ cura ⁊ filij coꝝ
inuiti ad preturā nō vocant᷑. ⁊ ꝑ hanc. l. nō derogat᷑ pri-
1 uilegijs eis datis. h. d. ¶ No. hūc caſum ꝙ fili⁹ militās
inermi militia illud qd̄ accepit rōne dicte militie appellat᷑
peculiū q̄ſi caſtrenſe adeo ꝙ ipm̄ retinere ꝑt inuito pr̄e.
nec tenet᷑ ꝯferre fratrib⁹ poſt mortē pr̄is. ¶ Et ſic vr̄ h̄
caſus ꝙ fili⁹ doctor vel aduocat⁹ vel etiaꝫ acceſſor illud
qd̄ acqrit militādo in tali militia retinet ſibi precipuum
tāq̄ caſtrēſe peculiū. adeo ꝙ nō tenet᷑ ipm̄ cōferre fratri
bus poſt mortē pr̄is. ꝓ quo facit. ſ. de aduo. diuer. iudi.
2 l. aduocati. ¶ Itē hec. l. eſt in arg. ꝙ ſi pr̄ ꝓ filio docto-
rando multa facit encenia. fili⁹ aduocat⁹ retinet tāq̄ ca
c ſtrenſe peculiū ⁊ patri vſufruct⁹ non querit᷑ nec etiā te-
netur poſt mortē pr̄is diuidere inter fratres per viā col-
lationis. An aūt pater qui miſit filiū ad ſtudiū teneatur
emere libros. dic vt no. in. l. macedoniani. ſ. ad macedo-
nianum.

b ¶ Poteſt ſe ſubicere pari vel inferiori. Adde io. an. in. c. eccleſia ſancte marie ⁊ ibi panor. ⁊ feli. col. ij. vſi. ſꝫ contrariaꝫ opinionem extra de conſti. ⁊ qd̄ ibi notaui in s poſtil. ad panor. nu. vj. in vſi. iuriſdictioni eundem panor. in. c. ſignificaſti nu. xvij. vbi etiam addidi ad eum in ver. ſed cōtrarium vbi tractat̄ ꝙ papa non poſſit ſe ſubmittere iuriſdictioni imperatoris extra de fo. cōpe.

Filius aduocatus doctor vel acceſſor illud quod acquirit militādo in tali militia retinet ſibi precipuum tāq̄ caſtrenſe peculium.

c ¶ Retinet tāq̄ caſtrenſe peculium. Adde pro hoc dicto et ſeq. ſ. ꝙ pa- ter teneatur

3 nianum. ⁊ in. l. q̄ pr̄. ff. fa. hercil. ⁊ q̇ ibi no. bar. ¶ Item
collige hic arg. ꝙ clerici nō tenent̄ cōferre fratrib⁹ acq̄-
a ſita ex prebēdis^a. ¶ Itē no. ꝙ nō eſt defenſor idoneus
alterius q̄ ſuis rebus ſupeeſſe nō pōt vt. ȷ. de legi. tu. l. ſi.
4 ¶ Itē no. caſum in q̄ priuilegiū nō trāſit in alioſ ad filii-
os etiā mortuo pr̄e. de hoc dixi. ſ. de pri. ſa. ſcri. l. vnica-
q̄. in v̄ſi. habeat quoq̄. Nā pr̄e viuēte priuilegiū pr̄is
duret in filiis multa ſunt iura q̄ dixi. ſ. de pri. ſa. ſcri. l. in
ſacris. in p̄n. An. de q̄ etiā. ȷ. de priui. dot. l. j. ſ. de puile.
coꝝ q̄ in ſacro pala. mili. l. j. ¶ Itē no. depoſito offō di-
gnitatē retineri ſic. ȷ. de expu. mu. l. eos. ⁊ l. eā. ⁊. ȷ. e. l. j.
5 Odoff. ¶ Itē not. ex hoc tex. ibi cū dicit. vel qualz eius
cām ⁊c. q̇d non refert vtrū aliq̄s acq̄rat ex aliquo nego-
cio vel ex qualibet ei⁹ cauſa vt hic. ⁊. ff. de incē. rui. nau. l.
j. §. ij. de capti. l. poſtliminium. ⁊ l. in bello. in p̄nci. ȷ. de
le. ⁊ cōſti. l. nō dubiū. ibi ex eo. vel ob id ⁊c. ⁊. ȷ. de aduo.
diuer. iudi. l. foꝛi tui culminis. q̄ iura faciūt ad determina
6 tionē multaꝝ queſtionū. ¶ Itē no. ꝙ laboꝛes aliquoꝝ
nō debent cōuerti in fructū vel lucrum alioꝝ vt. ȷ. de bo.
que li. l. cum op₃. §. j. ⁊. ȷ. de inoffi. teſta. l. omnimodo.
§. vltimo. ſm duliū. Ja. rebuffi.

¶ De domeſticis ⁊ protectoribus. Rubrica.

¶ Continua ſic. ꝙ nō ſolū hij de q̄bus. ȷ. dictuz eſt hn̄t
officia ⁊ dignitates in curia iperiali ſed etiam domeſtici
laici q̄ ſtāt iuxta iperatorē ⁊ nobiles ⁊ diſcreti vt cū hiis
iperatoꝛ loquat̄ ⁊ habeat ſolatiū ſicut ⁊ iuxta papā ſunt
quidā tēplarij. Item protectores ſunt armati ante prin
cipem vt cuſtodiant eū. ſm odo. Ja. rebuffi legū comes.

Domeſtici. Domeſtici. i. milites q̄ ſunt in
comitiua p̄ncipis. q̄ſi dicat. ſocij ⁊ fami
liares ⁊ protectores q̄ armati principem
cuſtodiūt eū ſalutant vicarios prefecti
ſunt a vicariis ad oſculū recipiendi. ⁊ ſi
nō faciūt ⁊ nō honorant̄ q̄ſi ſacrilegiuz
cōmittant cū ipſi domeſtici ⁊ protectores
1 p principez ſic digni ſunt approbati atq̄ honorati ꝙ ei⁹
purpureā tangere pn̄t ⁊ habēt etiā ipm̄ principē veſtire.
1 ſm Odoff. An. ⁊ duliū. ¶ No. hanc. l. ꝙ ſi p cōſuetudi-
ne mulierū q̄ cōſueuerunt ſe vnā aliā oſculari dū ſe ſalu-
tant. ¶ Itē no. quē princeps honoꝛat d₃ ab oībus ho-
noꝛari. cōcoꝛ. ſunt in glo. ⁊ alibi multuz preſumit̄ p hiis
q̄ a p̄ncipe ſunt electi vt. ȷ. de ſum. tri. epl'a liquet in fi. et
2 in aut. vt iudi. ſine quoq̄ ſuffra. §. con. ꝟ. q̄s eū. ¶ Itez
no. ꝙ ſacrilegij inſtar eſt dubitare an dignus ſit quē p̄n
ceps approbauit vt no. ȷ. de pfeſ. q̄ in vr. conſtan. l. j. ſm
An. ⁊ Duliū. Ja. rebuffi legum comes.

Primicerius. Domeſtici ⁊ protectores habent
ſcolas. i. ſocietates domeſticoruz. ⁊ eſt ſocie-
tas protectoꝝ. ⁊ hmōi ſocietates hn̄t ſuos pri
micerios q̄ preſunt ſocietati. et primi ſunt q̄
etiā habēt ſocietates. vt ⁊ als. ȷ. de primi. ⁊
ſecūdicerio eſt etiā quidā q̄ vtriuſq̄ ſcole. i. ſocietatis et
domeſticoꝝ ⁊ protectoꝝ ē primiceri⁹. ⁊ comes ſiue dux et
hmōi primitius maioꝛ vtriuſq̄ ſcole eligit̄ a tribunis. vt
ȷ. de p̄micerio. l. ij. habes ſiſe. ⁊ ꝙ primiceri⁹ accepta di-
1 gnitate ſpectabilis cenſet̄. hec in p̄ma pte. ¶ Scḋo dr̄
ꝙ finito offō hui⁹ p̄micerij clariſſim⁹ erit. ⁊ q̄ ei ſuccedit
a dicto offō ſiſt in dicto officio clariſſim⁹ erit. ⁊ ſic de ſin
gulis vſq̄ ad. x. tm̄. ⁊ acceſſio loci ſeruabit̄ in dictis. x. q2
ſm ꝙ antiq̄oꝛ fuit in officio an̄ alios locuz habebit ⁊ ſe-
debit ⁊ an̄ alios ſtabit ⁊ loquit̄ poſterioꝛes ſunt ſic. ȷ. ḋ
offi. prefe. pto. l. ij. in fi. ⁊. ſ. de tyro. l. pe. h. o. ¶ Alij ſunt
q̄ dicunt ꝙ p̄micerij magni ſunt. x. q̄ preſunt ſcolis p̄di-
ctis quilibet ſue ſcole. Et alij habent dignitatē clariſſi-
mam tm̄ ⁊ nō alij q̄ ſunt vltra. x. illos. Et q̄ prioꝛ eſt tpe
potioꝛ eſt poſterioꝛibus. vt. ȷ. de conſuli. l. j. ⁊ l. pen. ⁊. ȷ.
de co. ⁊ archa. hoc dicit. hec eſt ſcḋa ps. Odoff. An. doc.
Bar. ponit ſic caſum ⁊ bene omnes iſti domeſtici ⁊ pro-
tectores habebant vnū propoſitum qui vocabatur pri-
micerius ad tribunatum et ducatum electus ſpectabili
fungitur dignitate. alij qui poſt eum ſunt in oꝛdine. alij
vſq̄ ad. x. ſunt clariſſimi ceteris poſt. x. datur priuilegiū
per hanc. l. ⁊ inter iſtos. x. eſt habenda ratio tempoꝛis. ⁊
h̄ dicit ꝙ dic vt. ſ. de tyro. ⁊. ȷ. de cōſuli. l. j. ſm An. Duli⁹

autem dicit ꝙ primicerius hic erat notarius qui primo
erat ſcriptus in matricula aduocatorum qui primiceri⁹
dicatur comes domeſticorum ⁊ protectorum. ¶ Alij ḋo
notarij qui erant. x. numero qui poſt primuz ſcripti ſunt
erant inter clariſſimos numerandi ſeruato tamen oꝛdi-
ne inter ipſos prout fuerant electi ⁊ hoc velit dicere hec
lex. ſm Dulium. vel breuius ſm An. primicerius dome-
ſticorum et protectorum fungitur dignitate ſpectabili
alij inter clariſſimos numerandi. Ita tamen ꝙ qui pri-
2 oꝛ eſt in loco prioꝛ ſit in oꝛdine. hoc dicit ſ₃ bar. ¶ No.
hic ꝙ de ſingulari tranſit ad plurale ſic. ȷ. de comiti. rei
mili. l. j. Itē nota ꝙ hic loquitur de conſulari qui eſt de-
curio vel ſilentiarius ſeu conſiliarius ſimplex qui clariſſi
mus eſt. ȷ. titu. j. l. ſi. naz alij conſules ſunt illuſtres vt. ȷ.
de conſuli. l. nemini. ſm Odoff. ⁊ Duluz. cum An. ⁊ bar.
qui ad eundem tendunt finem ſunt magis plani ⁊ etiam
ſm intellectuz gloſe. ⁊ maxime poſitio caſus andree quā
tenens. Jaco. rebuffi doc.

Si quis. Punit lex iſta vagabundos milites
ſicut ⁊. ȷ. de primicerijs. l. ij. Sed per alium
modum. nam qui fuit per biennium abſens
regreditur vſq̄ ad quintum gradum. als lo
cum. i. poſtponitur quinq̄ quibus erat an-
terioꝛ ſi per triennium fuit abſens regreditur vſq̄ ad. x.
locum. ſi per quadriennium erit vltimus inter omnes ſi
per quinquennium delebitur de matricula. An. ¶ No.
1 pro vagabūdis de quo in. l. ij. ȷ. de primicerio. ¶ Scḋo
no. ꝙ augmentatio delicti facit augmentare penam. vt
ȷ. de p̄micerio. l. ij. ⁊ ibi no. ſm An. ⁊ Duliū. Ja. rebuffi.

Lege. Si domeſticus vel protectoꝛ ante fini-
tum tēpus deceſſerit heres eius ſalariuz to
tius anni ac etiam ſubſequētis recipit. h. d.
1 ¶ Et eſt mirabile in iſto officiali vt ſi dece-
dat durante officio heredes ei⁹ debeāt hr̄e
ſalarium totius tēpoꝛis ⁊ etiā vni⁹ anni ſubſequētis. In
b aliis autē officialibus^b non reperit̄. ſed heredes coꝝ de
bent tm̄ habere ſalariū illius ſeu tēpoꝛis. non autē ſubſe-
quentis ſubſequentis vt. ſ. titu. ij. l. ſi quis in ſacris. ⁊. ȷ. de
aduo. diuer. iudi. l. poſt duos. §. fi. ⁊ de primipilo. l. ij. ⁊ de
p̄nci. agen. in re. l. cui. facit etiā q̇d not. ff. de offi. aſſeſ. l.
2 diem functo. ¶ Et hic no. p heredibus aſſeſſo. deſcen-
dentium in officio vt petere poſſint a poteſtate ſalariuz
totius tēpoꝛis ſemeſtris. Bar. ¶ Itē no. caſum in quo
plus habet heres ꝙ defunctus. ſic. ff. de magi. cōue. l. nō
ſiſt. ⁊ de peti. here. l. nec vllam. §. fi. An. Ja. rebuffi.

¶ De prepoſitis laboꝝ. cōſtitutio greca. Rubr.

¶ Et hij ſimiliter ſunt de palatio principis vbi digni-
tatem habēt. ⁊ ideo de hiis dicit. ⁊ que ſunt dic vt in glo.
rubrice. Odoff. ⁊ Jaco. rebuffi.

Si prepoſiti. Prepoſiti laboꝝ durante offi-
cio ſunt clariſſimi. ⁊ eo defuncto inter cōſula
res habent̄. h. d. Bar. Uel ſic prepoſiti labo
rum. i. qui puniebant maledicentes de prin-
cipe ſunt clariſſimi ⁊ conſulares. ⁊ habent i-
munitatem muneꝝ. ſm An. Ja. rebuffi.

¶ De primis ſacrorum ſcrinioꝝ ⁊ ceteriſq̄ qui in
ſacris ſcriniis militant. Rubrica.

1 ¶ Etiam hij ſicut ⁊ nominati in precedentib⁹ titulis a
titulo de magiſtris ſcrinioꝝ incluſiue citra dignitatez hn̄t
ſpectabilē in palatio. id̄ ⁊ de iſtis admittit̄ in rubri. ⁊ lez
hmōi primo dictū ſic. ȷ. de magiſtris ſcrinioꝝ. tm̄ itez po-
nitur vt addat. Odoff. vel dic ꝙ de iſtis de q̄bus tractat
hic titu. ſūt poſiti ſingulis ſcriniis. ille autē titu. loquit̄
de illis magiſtris q̄ gn̄aliter preerant oībus ſcriniis. ⁊ pōt
poni exemplū in camera cōpotoꝝ Pariſius vbi ſunt ma
giſtri camere cōpotoꝝ. ⁊ de iſtis pōt loqui ille tit. de ma-
giſtris ſcri. Itez p ſcripturis tangentib⁹ de manu regis
cuiuſlibet ſeneſcalie ſeu bailliagij eſt ibi vna camera que
latriculus vocat̄. ⁊ cuiuſl₃ camere ſeu latriculi ſuus pre-
poſitus. dr̄ id̄ q2 ibi preeſt aliis q̄tum ad cuſtodiā ⁊ gu-
bernationez ſcripturaꝝ in illa camera ſeu latriculo. ⁊ de
iſtis p̄poſitis ſeu primis vr̄ loq̄ hic titu. ꝙ p₃ ex p̄tentis
in. l. p̄dicta alle. ȷ. de magiſtris. ſūt vbi bn̄ficiū cōceſſum
magiſtris extendit̄ ad tales p̄poſitos ſeu primos. Itē p₃

r iij

a ¶ Acquiſita ex prebendis Adde bar. in. l. j. §. nec caſtrē-ſe col. iij. §. di-co ergo ꝙ qui dam. ff. de col la. bono. Ang. in. l. in quartaz et ibi olo alex. col. xiiij. v̄ſi. itē indſtaꝝ bar. ff. ad le. fal. guil. de cug. in. l. ol modo. §. impu tari nu. ij. ⁊ ibi notaui in apo-ſtil. ad ipm̄ in v̄ſi. non debet in legitimā ibi etiam bal. in. l. j. v̄ſi. ſecundo etiā permitte. ȷ. de inoffi. te-ſta. et do. mel do. iaſo. max. in. l. illud. ȷ. de colla.

emere libros ⁊c. iſtum in. l. j. nu. ij. et quod ibi notaui in a poſtil. ad ipm̄ in v̄ſi. ſibi pro-uidere. ȷ. ḋ pi-culo ſucceſ. ge-ntis li. x.

Not. de cōſue tudine mulie-rum ſe ad inui cem oſculan-tes dum ſe ſa lutant.

Qui antiquioꝛ fuit in officio ante alios lo-cum habebit ⁊ ſedebit quod eſt verum ce-teris paribus

b ¶ In aliis au tez officialib⁹ Adde iſtū ple ne in. l. ſ. nu. ij. et quod ibi no taui in apoſti. ad ipm̄ in v̄ſi. ſalarium. ȷ. de legatio li. x.

ex cõſtitutione tituloꝝ cũ in iſto libro .xii. preponant̃ ha
bentes maiores dignitates vt pꝫ. ſ. in ti. de digni. ⁊ titu
lis ſequentib⁹. ⁊ in iſto reſpectu poſſunt ꝓximi. id ꝙ ma
gis ſe appropinquant circa cuſtodiã ſeu gubernationez
illi⁹ larriculi vel camere in qua per principẽ ſunt prepoſi
2 ti. de q̃bus etiã ſcripſi. ſ. eo. l. j. ¶ Deinde ſciẽdũ ꝙ ſunt
tria gn̄a ſcrinioꝝ in q̃bus ponunt̃ ſcripture vt hec glo.
declarat. ⁊ cuiꝰ generi eſt prepoſit⁹ q̃ primus ſacrorꝫ
ſcriniorũ vocat̃. ¶ De iſta prima parte rubrice habet̃
ſ. l. j. ⁊ l. iubemus. ꝟ. equoꝝ. ⁊ in l. ꝑ biennio. Alii ꝟo qui
in ſingulis ſcriniis ſcribũt ⁊ negociant̃ vulgarit̃ vocant̃
a clerici camere⁹ hic autẽ vocant̃ ſcriniarii. de q̃b⁹ dicit̃ ſi
nis hui⁹ rub. de q̃b⁹. ſ. l. ii. iii. ⁊ iiii. in ꝑmo dicto ⁊ l. ꝓuile
giarii. ⁊ multꝫ aliis ll. hui⁹ ti. q̃ ſcriniarii i talib⁹ officiis
militare dĩr. ⁊ in tali militia ⁊ in fili. ſ. de comi. ⁊ ar. l. j.

1 Proximos. Ad euidentiaꝫ ſcias ꝙ tria ſunt
ſcrinia ſiue camere in q̃bus reponunt̃ ſcri
pture principem tangentes. In vno ſcrinio
ſeu camera ponunt̃ ep̄le ſeu lr̄e q̃ per princi
pem aliis mittunt̃ ſeu ab aliis mittunt̃ prin
cipi. ⁊ iſtud eſt officiũ ſecretariorum principis. Tñ cũ eſt
ſint ⁊ inſtituant̃ multi ſecretarii. tñ vn⁹ eſt magis ſecret⁹
⁊ cõtinuus ꝓncipi qui eſt. ⁊ reputat̃ prepoſitus hui⁹ ſa
cri ſcrinii. ꝙ preponit̃ aliis ſcriniariis hoc eſt aliis ſecre
tariis. ⁊ etiam vocat̃ ꝓximus. ꝙ plus ſe approximat et
appropinquat principi ꝙ alii ſecretarii. ⁊ qui hꝫ princi
palem cuſtodiaꝫ vnius ſcrinii ſeu camere vbi tales ſunt
ſcripture ⁊ lr̄e reponunt̃ cũ talis ſciat archana ⁊ ſecreta
principis. vt. ſ. e. l. ꝓximos. Uel erat aliquis iſtis lr̄is cu
ſtodiendis prepoſitus ꝑ principẽ ſm ſcrinium ſiue came
re vbi tales ſunt ſcripture ⁊ lr̄e repoſite. cum talis ſciat
archana ⁊ ſecreta principis. vt. ſ. eo. l. ꝓximos. Uel erat
aliquis iſtis lr̄is cuſtodiẽdis prepoſitus per principem.
¶ Scdm ſcriniũ ſeu camera eſt vbi reponunt̃ ſcripture
2 libelloꝝ ⁊ cognitionũ. ¶ Et recte põt poni exemplum
Pariſius in camera parlamẽti vbi reponunt̃ tales ſcri
pture: qui magiſtri parlamẽti ſunt ibi plures. Sed ſunt
ibi quattuor preſidentes qui preponuntur aliis magiſtris
parlamenti ⁊ habent ibi preſidentiã q̃ poſſunt appella
ri vno reſpectu prepoſiti huius ſacri ſcrinii hoc eſt came
re parlamenti. ⁊ etiaꝫ vocat̃ hoc iure ꝓximi. ꝙ magis ſe
approximãt principi ⁊ qui antiqui. vt. ſ. e. l. hac parte. vel
poteſt poni exemplũ in graiferio curie parlamẽti q̃ pre
ponitur ⁊ preeſt oı̄bus aliis notariis ⁊ ſcribis illi⁹ curie
⁊ ſic merito põt dici prepoſitus. Itẽ ꝓximus ꝙ rex ⁊ pre
ſidentes in parlamẽto ⁊ ei⁹ ſcripture. ⁊ q̃ cõiter eligitur
doctor vel licentiat⁹ ⁊ talis q̃ ſit bene ſufficiẽs ⁊ habilis
ad illud officiũ. ⁊ de quo etiã ſcripſi. ſ. de magiſtris ſcri. l. j.
Uel erat aliq̃s q̃ fuit prepoſitus per principẽ ſpãliter ad
3 iſtas ſcripturas cuſtodiẽdas. ¶ Tertiũ ſcriniũ ſeu came
ra eſt vbi ponunt̃ ſcripture pertinẽtes ad principẽ ſuper
diſpoſitione regiminis ⁊ emolumentoꝝ imperii ſeu regni
Et põt poni exẽpliũ pariſius de camera cõpotoꝝ vbi ſũt
multa ſcrinia ꝓuinciaꝝ regni. hoc eſt loca ſeu camere in
q̃bus ponunt̃ tales ſcripture. ⁊ ſunt ibi multi q̃ vocant̃
magiſtri camere cõpotoꝝ. Itẽ ſunt ibi aliqui prepoſiti de
4 q̃bus ſcripſi. ſ. rubri. ¶ Itẽ eſt aliud ſcriniũ in palatio
regio pariſius ſeu camera in qua ſunt repoſite ſcripture
tangẽtes antiq̃tates ⁊ notabiliora facta regni. qđ ſcri
nium ſeu camera vocat̃ theſaurus ⁊ deſtinat̃ ibi vn⁹ ꝓn
cipalis prepoſit⁹ ſeu preſidẽs ꝓ gubernatione ſeu cuſto
dia illius camere tenens clauẽ principalẽ illius camere.
⁊ preponit̃ aliis tenentibus etiã alias claues illi⁹ came
re. ⁊ q̃ etiã ꝓximus põt vocari cũ ſe magis appropiquat
regi ꝙ alii. ⁊ ſic põt eſſe de ſcripturis camere cõpotorꝫ
vt hic vbi vnus ꝓncipalis prepoſitus ꝓ cuſtodia ſcriptu
rarũ tãgẽtiũ domaniũ rex q̃ magis ſcit archana doma
nii. de quo põt loq̃. l. ꝓximos. ſ. e. in. l. iſta ſic põt poni ca
ſus ꝓximi ſeu ꝑpoſiti ſacroꝝ ſcrinioꝝ eiſdẽ honore vł di
gnitate fungunt̃ q̃bus vicarii ꝓncipis ⁊ ex eo tp̄e q̃ offiũ
proximatus ſũt adepti ſic. ſ. de comi. ⁊ ar. l. j. ⁊ de comi. q̃
5 ꝓuin. regũt. l. vnica. ¶ In ver. in ſequẽtib⁹ ⁊c. ponit̃ tri
plex intellect⁹ ſm diuerſos notatores. Primus ꝙ finito
officio ꝓximatus valet anno quo habent durare vicarii
ꝓncipis adminiſtrãtes ſeu durãte eoꝝ officio preferunt̃
⁊ iſtis ꝓximis ſeu prepoſitis ſacroꝝ ſcrinioꝝ quoꝝ offi
cium erat finitũ. ⁊ iſtũ intellectũ videt̃ ſeq̃ glo. ¶ Scdꝰ
intellectus eſt ꝙ finito officio proximatus hii ꝓximi ſeu
prepoſiti ſacroꝝ ſcrinioꝝ preferuntur vicariis q̃ vicarii
adepti ſunt officiũ vicariat⁹ finitũ officium ꝓximatus.
¶ Tertius intellect⁹ eſt ꝙ hii ꝓximi ſeu prefecti finito
eorꝫ officio preferunt̃ vicariis q̃ poſtea adminiſtraue
runt. ſed etiã erat finitũ eoꝝ officiuꝫ. Ultimo in ver. nul
lam ⁊c. dicit ꝙ iſti ꝓximi in nullo tenent̃ ſubire onus de
ſcriptionis exponit Odof. hoc eſt onus munerũ ꝑſonali
6 um. vt. ſ. de magiſtris ſcrinioꝝ. l. j. ⁊. ſ. e. l. iubem⁹. ¶ Not.
ex l. iſta ſm Duliũ. In tex. vbi dicit̃ ex eo tp̄e ⁊c. ꝙ inian
cto honore alicui vel electione de aliq̃ ad dignitatẽ cõſe
quet̃ ſtatim priuilegiũ dignitatis. nã ex hoc ius ſibi acq̃
ritur. An. hic ⁊ in aut. de colla. §. ad hoc ꝓhibent̃. in ver.
anteq̃ꝫ ꝟo. de quo extra. de elec. c. cũ inter canonicos. et
viii. q. ii. c. dilectiſſimi. ⁊ ꝑ Inno. dicto. c. cũ inter canoni
cos. ⁊ ꝑ Ia. de bello viſu dicto. §. ad hoc ꝓhibemus. ⁊ in
aut. de deſen. ci. §. iuſiurandũ. coll. iii. vbi cõcludit id qđ
7 Inno. tenet dicto. c. cũ inter canonicos. ¶ Scdo no. ſꝫ
vnũ ſcꝫ intellectũ ꝙ vacãtes hoc eſt q̃ primo adminiſtra
uerunt ⁊ eoꝝ officiũ eſt finitũ. preferunt̃ poſtea admini
ſtrantib⁹. ¶ Tertio no. ſm aliũ intellectũ ꝙ adminiſtrã
tes preferuntur vacãtibus. vt. ſ. vt dignitatis ordo ſer
uetur. l. ſi. ſm Duliũ. Ja. rebuffi.

In ſacris ſcriniis. Hec lex intelligit̃ ſꝫ aliq̃s
notatores ꝙ iſti prepoſiti ſacroꝝ ſcriniorum
erãt facti iudices ordinarii vł ſpectabiles in
ꝓuinciis. Sed ſm alios eſt econuerſo. ꝙ ta
les ordinarii ⁊ ſpectabiles erãt facti prepoſi
1 ti eoꝝ ſcrinioꝝ. ¶ Quicq̃d ſit bar. ponit hic caſuꝫ ꝙ iſti
militãtes in ſacris ſcriniis ordinarii vel ſpectabiles iudi
ces in ꝓuincia exiſtẽtes ſalutare nõ cõpellunt̃. nec etiaꝫ
accedere ad cõſiliũ ⁊ eis nõ dꝫ denegari acceſſus ad ꝓn
cipẽ ⁊ eis dꝫ in ſalutatiõe reuerẽtia adhiberi. ac ẽt dari
ptãs ſedendi cum iudice. ꝙ ſi ꝯtrã fecerint trinas libras
auri noı̄e pene ſoluãt. Odo. tenet idẽ in ꝑmo dicto videlꝫ
ꝙ nõ cõpellunt̃ ſalutare ꝓncipẽ. ſed bñ cõpellunt̃ inuiti
dare cõſiliũ ꝓncipi ⁊c. An. tñ de barulo itelligit hãc tex.
in ꝯtrã. ⁊ exponit hãc tex. nõ arceant̃. i. nõ excuſant̃. qui
trãſeũtẽ ꝓncipẽ ſalutare teneãt̃. nec excuſant̃ a cõſiliis.
nã ⁊ in ꝯſenſũ. l. i ꝯſiliũ inuiti accipiunt̃ ⁊c. ⁊ ꝓpterea elicit ꝑ
notabile ꝙ null⁹ ꝓ aliq̃ dignitate dꝫ dedignare ſalutare
2 ꝓncipẽ. Scdo no. ꝙ q̃lꝫ tenet̃ ꝯſulere vt ꝑ not. gl. Et ſic
no. ar. ſm An. ꝙ ꝑſes ſiue ptãs põt cõpellere aduocatuꝫ
vt ſibi det ꝯſiliũ in cãis. ⁊ ꝑ ꝑ hãc. l. quã multi neſciũt ad ꝑ
3 allegare. ſꝫ dicũt ꝑ eẽ de ꝯſuetudie. ¶ Tertio no. ꝙ ho
nor ſit alicui qñ ſalutat̃. ⁊ ſalutãdo vꝫ ei fieri reuerẽtia vt
4 ſ. de offi. di. iudi. l. ſi. ⁊. ſ. e. l. peculiarii. ¶ Quarto no. ꝙ
honor ſit alicui i loco ſedẽdi ſic. ſ. de ꝓpo. ſa. cu. l. j. Item
no. nõ eẽ licitũ ꝓuatꝫ ſedere cũ iudicib⁹. nã cũ ſit ſpãle in
iſtis obtinet ꝯtrũ in aliis ꝙ qđ vni ꝑmittit̃ aliis ꝓhibitũ
cenſet̃. ff. de iudi. l. cũ ꝑtor. ⁊. ſ. de pac. l. marit⁹. niſi aliõ
exꝑſſum inueniret̃ eẽ ꝯceſſuꝫ vt. d. l. ſi. ſ. de offi. di. iudi. ⁊
ſ. e. l. peculiari. ſm Duliũ. an. ⁊ doc. In tex. ꝓncipe. i. offi
ciali. vł dic. i. poſterio ꝓncipi. Uel expone ꝓncipẽ. ſ. agen
tium in rebus. vt. ſ. de princi. agen. in re. ꝑ totum. ¶ In
glo. que eſt ſuper verb. corniculario vt eſt ille q̃ cũ cornu
ſonabat vt no. ſ. de appo. prefe. preto. l. j. ¶ In glo. que
incipit. i. primatibus. de quibus habetur de princi. agẽ.
in re. per totum.

Ill ſcriniis. Qui militauerit in ſacris ſcriniis ꝑ
xx. an. ꝯſularẽ retinẽt honorẽ nec ꝑſit q̃quomõ
1 ab ocio ſeparari. h. d. ſm oẽs doc. ¶ No. ab ocio
ſibi cõmiſſo neminẽ reuocãdũ. vt. ſ. de dome. ⁊ ꝓte. l. iiii.
⁊. ſ. de vete. l. j. ⁊ de appa. ꝑfe. ꝑ. l. j. ⁊. ſ. de execu. acti. l. ſ. li.
x. ſm duliũ. Et fac. ꝑ. l. i eo. qđ dicit. de. xx. ãnis ad ea q̃
habentur. ⁊ no. ⁊ ſcripſi. ſ. de ꝓfeſ. qui in vr. conſtan. l. ſ.
⁊ que ſcripſi. ſ. eo. l. iubemus. in fine.

Iubemus. Poſſeſſio militãtis in ſacris ſcriniis
tributũ ſolũ canonice indictiõis ꝑſtet. a ceteris
ꝟo muneribꝰ nõ vexat̃ et ſi ad maiorẽ aſcẽderit
dignitatẽ nõ ꝑdit ob ꝑ ꝓuilegiũ ſcriniorũ. h. d. bar. Uel

dic latius ſm Odo. ꝙ lex iſta reſpicit primā partē ⁊ vltimam rubrice. Et primo tractat de ſecūda parte rubrice quia indiſtincte loquitur de oībus militātibus in ſacris ſcriniis dicēs ꝙ ſiue militāte in ſcriniis epiſtolaꝝ vel in ſcriniis libelloꝝ vel in ſcriniis diſpoſitionū ab omni ſordido munere ſunt exempti. Item a ſuꝑindicto ſic. ſ. de ſilentiariis. l. iiij. Item venalia in victualia non preſtant. Item ab extraordinariis muneribus excuſantur. Item a preſtatione implauſtrorum hoc in prima parte dicit.
℄ Secūdo tractat de prima pte rubrice. i. de proximis hoc eſt de prepoſitis ſacroꝝ ſcrinioꝝ ⁊ reſtringit ſe ad ꝓximum diſpoſitionum dicēs vt quicūꝗ militauerit in ſacris diſpoſitionum ita ꝙ fuerit de primo ordine diſpoſitionum vel etiā quicūꝗ fuerit ꝓximus. i. prepoſitus in ſacris ſcriniis ⁊ ſic loquitur gnāliter excuſatur a tyronibus. i. a vehycularijs et equoꝝ ꝑſtatione: qđ patrimoniale munus eſt: ⁊ ſic hec remittūtur ꝑrimoniis ꝑdictoꝝ. vltimo dicit vt quicūꝗ habuerit honorem ꝑdictū ſi ꝓſperiori fortuna ad maioris dignitatis culmen aſcēdat nō ꝓpter hoc ea antiqua priuilegia ſcrinioꝝ ꝑdit ſed retineat. h. d.
1 ℄ Sic ergo no. hic ꝙ militātes in ſacris ſcriniis excuſantur a mūeribus ſordidis ⁊ extraordi. ſed ab indictio. i. extraordi. ꝑſtatione que ab oībus ꝑſtatur ⁊ a ꝑrimonialibus ꝑter equoꝝ ⁊ tyronū nō excuſantur qđ patet: qꝛ cum ab hiis equis ⁊ tyronibus cōcedat in aliis ꝑrimonialibus vetat ⁊ ita nō excuſantur. ar. ſ. de ꝓcur. l. maritus. Sed videtur ꝙ ab oībus ꝑrimonialibus excuſantur vt. ſ. de magiſtris ſcrinioꝝ. l. j. ⁊. ſ. de priuile. eoꝝ qui in ſa. pala. mili. l. ij. ad qđ dic illas ꝑ iſtā diſtingui et qđ dicit hic de equis ⁊ tyronibus cōcordat. ſ. de ſilen. l. iij. Item no. hic ꝙ dicit de primo ordine diſpoſitionum. nam multi ordines ſunt in ſacris ſcriniis vt. ſ. co. l. vnicuiꝗ. ⁊. ſ. l. ꝓxi. Item no. fortuna aſcēdi vt hic. Sic econtra deſcendi ſic. ſ. de ſpecta. l. lenones. ℄ Item not. ꝙ maior dignitas minori queſite nō preiudicat in priuilegiis retinendis ⁊ ſic durat priuilegiū dignitate finita vt hic. ⁊. ſ. de dig. l. minor. ſ. ti. proxi. l. hac ſaluberrima. ⁊
2 de prin. agen. in re. l. j. in prin. ſm Odo. ℄ Et hec faciūt pro ꝑlatis electis ad maiorem dignitatem vt priuilegiū retineant ꝑlature vt in. d. l. maior. Not. ſm Dul. ⁊ ꝑ hoc tenēt aliqui ꝙ ſi notarius efficiatur iudex ꝙ poſſit ad-
a huc cōficere inſtrūa publica tanꝗ dum eſſet notarius[a] ⁊ hoc vidi de facto ⁊ ꝑ inſtrūo iducebatur. l. iſta cū ſi. ibi nota. qđ nō credo verū. nam qđ dꝛ hic ꝙ durat priuilegiū prime dignitatis nō ſequitꝛ qđ duret dignitas qđ ꝓz ex
3 hoc. An. ℄ Nam ꝑuilegiū durat dignitate finita vt. ſ. de excu. mu. l. eos. ⁊ l. maximaꝝ in fi. ⁊ l. ſeq. ⁊. ſ. de prepo. ſa. cu. l. ij. ⁊. ſ. c. l. in ſacris. in fi. vbi lex nō ſine miniſterio dicit durare cōpendiū: ſed nō dignitatis vt. ſ. de primiuo. l. ſ. ⁊ ad idē. ſ. de ꝑpo. ſa. cu. l. j. ⁊ de ꝑfe. ꝑto. l. ſ.
4 ⁊. ij. ℄ Preterea expſſuz eſt ꝙ nemo pōt duplici vti cin-
b gulo dignitatis[b] vt. ſ. eo. l. hac pte cum ſi. ibi not. ⁊. ſ. qui militare nō poſ. l. hiis. de quibꝰ facit ad ꝑdicta ꝙ quis poſſit hr̄e ꝑuilegia multiplicis dignitatis. ſ. de dig. l. iij. ⁊. ſ. de ſilen. l. j. ⁊. ſ. de pala. ſa. lar. l. vlti. ⁊ in aliis cōcor. ſupradictis ſm An. nō habēt tex. vbi dꝛ longi tpīs ſudore queſiuit ⁊c. qđ facit ad id qđ dꝛ. xx. annis. ſ. de ꝓfeſ. qui in vꝛ. cōſtan. l. j. ⁊ ad id qđ dꝛ. ſ. co. l. in ſcriniis vt attento tpe. xx. annoꝝ queſierit dignitatem illuſtralem vt habetur dicta. l. in ſcriniis. Et ſic rn̄detur ad id qđ dꝛ. ſ. eo. l. j. ⁊ l. ij. de pri. ſeu prepo. ſcrinioꝝ qui habēt tantā dignitatem ſpectabilem vt habetur ibi ⁊ eſt hoc ideo qꝛ in illo offō nō ſtant niſi ꝑ biēnium vt. ſ. co. l. pro biēnio. ⁊ ideo nō mirum ſi plus laborauerit habeāt plus de honore vt. ſ. eo. l. vnicuiꝗ. ⁊ l. proximos. ⁊ de re mili. l. contra rempublicā. ⁊. ſ. de offi. ma. off. l. j. ⁊. ſ. de quo etiam ſcripſi. ſ. de ꝓfe. ⁊ me. l. medicos. lib. x. ⁊ in. l. j. ſ. de profeſ. qui in vꝛ. cōſtan. iſto. li. xij.

Eculiari. Omnes milites in ſacris ſcriniis cuiuſcūꝗ ſint gradus ad principem habent acceſſum ſiue ſint inter clariſſimos rōne ſui gradus ſiue inter ſpectabiles. h. d. Bar. vel dic clarius ꝙ vt. ſ. eo. in rubrica. ⁊ in. l. j. no. tria ſunt genera ſcriniorum in ſacro palacio: ſcꝫ epiſtolarum libelloꝝ et diſpoſitionum qđ memorie hic vocatur. ⁊. ſ. l. proxi. ⁊ quodlibꝫ habet multa ſcrinia ⁊ multos ordines militantium in ſe. quidam enim vocantur exceptores quidam melloproximi vt hic ⁊ ſunt noīa dignitatum militātium in ſcriniis predictis. ℄ Sunt autem multi alij ordines in ſcriptis ꝑdictis militātium vt in. l. vnicuiꝗ huius ꝑmiſſis dꝛ in. l. iſta ꝙ militātes in ſcriniis diſpoſitionū epiſtolaꝝ ⁊ libelloꝝ ⁊ ab ordine exceptoꝝ vſꝗ ad ordinem militū proximoꝝ clariſſimam habēt dignitatem ⁊ ſicut reliqui in ſcriniis militātes habēt licentiam ſecretarioꝝ noſtroꝝ ⁊ iudiciū ordinarioꝝ noſtroꝝ vt. ſ. eo. l. in ſacris. ita etiam ⁊ hij habeāt poſſunt ſedere etiam cū ſpectabilibus ⁊ ſecretariū eoꝝ intrare ⁊ ab eis
1 in reuerētiam haberi ſm Odo. ℄ Not. ex hac. l. ꝙ qui poſſunt intrare ſecretariū principis vel regis ꝙ magnū dicitur hr̄e priuilegiū ⁊ facit pro illis quibus ꝑmiſſum eſt ſine licentia ingredi ſecretariū iudicis vt. ſ. eo. l. ij. et ibi not. Dulius Ja. reb.

Ro biēnio. Offīm militātis in ſacris ſcriniis qđ olim durabat biēnio hodie ad vnū annū reſtringitur ad vnū annū. h. d. ſm Bar. ſed An. de baru. intelligit hāc. l. de primis qui debebāt eſſe in offō primatus ꝑ biēniū vt hodie ſufficiat ꝙ ſint ꝑ annū. alij aūt memoriales poſt primos debēt ſeruire maiori tpe vt. ſ. eo. l. iij. ſm And. Odo. aūt dicit ꝙ cū ſint in ſacris ſcriniis multi ordines inter quos ſunt quidam quibus tradebātur tria ſcrinia ad cuſtodiēdum ⁊ iſtoꝝ offīm erat biēnale. hodie rn̄ cum magnus ſit labor erit ānale ⁊ ſic no. hic de offō biēnali. Sile eſt. ſ. de dome. ⁊ ꝓtec. l. lege pragmatica ſm Odo. Dulius aūt intelligit. l. iſtā. in maioribus militātibus in ſacris ſcriniis ſecus in inferioribus vt. ſ. co. l. in ſcriniis ſm Dul. intellectus An. ⁊ Dulij cōcordāt rn̄ intellectū glo. ⁊ magiſ videtur applaudere textui. Ja. re.

1 Nicuiꝗ. Pro euidētia huiꝰ. l. ſcias ꝑut dictū eſt. ſ. in. ll. ꝑcedētibus ꝙ multi ſunt ordines militātiū in ſacris ſcriniis palatij ipſalis. nā ſunt ibi ſcrinia libelloꝝ diſpoſitionū ⁊ epl̄aꝝ miſſaꝝ īꝑatoris ab aliis ⁊ ab eis aliis miſſaꝝ ⁊ iſta cuſtodiebātur ⁊ regebātur vt ſic īꝑpetuū oīa acta īꝑtoꝝ inueniatꝛ in curiis ⁊ ſic multa ⁊ innūerabilia ſcrinia eſſe opꝫ: ⁊ ad ea cuſtodiēda eſſe opꝫ multos ordies vt ea cuſtodiāt: qꝛ vnꝰ cuſtodiebat duo ſcrinia alter tria alter vnū ⁊ ſic de aliis. ⁊ iſti cuſtodiētes militare dicūtur in ſacris ſcriniis ⁊ hoꝝ militātiū eſt certꝰ nūerus ſtatutus ad ea cuſtodiēda: ⁊ qꝛ diſpōnes libelli ⁊ epl̄e excreuerūt poſt nūeꝝ ſtatutoꝝ militū ⁊ cotidie creſcāt ideo oportuit ⁊ opꝫ cotidie alios milites aſſumere vltra nūeꝝ ſtatutū ad ea ſcrinia cuſtodiēda qui milites vltra nūeꝝ
c ſtatutoꝝ[c] militare dicūtur in ſacris ſcriniis. ℄ Sed qꝛ militātes in ſacris ſcriniis intra nūeꝝ ſtatutoꝝ ꝑuilegia dignoſcūtur hr̄e de quibus dꝛ. ſ. e. ti. l. ij. iij. iiij. ⁊. v. ⁊ deficiētibus hiis militibus intra nūeꝝ ſtatutoꝝ aliqui vltra nūeꝝ ſtatutū in locū deficiētis intra nūeꝝ ponatꝛ: ideo quo ordine ponātur intra nūeꝝ ſtatutoꝝ hic declaratꝛ.
℄ Vn̄ multi ſunt ordines qꝛ aliqui vocātur ꝓximi. i. qſi primi ſeu ꝑpoſiti primi ordis vel ſcđi vel tertij. ℄ Alij vocātur melloproximi. i. qſi ꝓximi ſeu qſi ꝑpoſiti. i. poſt ꝑpoſitū maioris ī ſuo ordīe ſicut ī religiōibꝰ reꝑitur prior ⁊ ſubprior miniſter cuſtos gardianꝰ. Alij vocantur adiutorij vt qñ ꝓximꝰ vel melloproximus eſt īfirmatꝰ abſens vel occupatꝰ: qꝛ adiutor ei datꝛ ſicuti habēti tutorē tutor nō datꝛ ſꝫ adiūgitur ei curator vt inſti. de cura. ſ. iterdū.
2 ℄ Sicut epō debili vel infirmo datꝛ coadiutor extra de clerico egro. ꝑ totū vel hꝫ certū offīm vt pꝫ. ſ. e. l. in ſacris lo. iij. Alij ſunt qui exceptores vocātur vt. ſ. eo. l. peculiarij. Sīc multi alij gradus qui nō ſpecificātur ſicut inter militātes intra nūerum ſunt gradus ita inter militātes vltra nūeꝝ ſunt gdus vt ꝑmo aſſumptꝰ ſit primꝰ ſcđs ⁊ tertiꝰ. ⁊ ſic de ſinglis vt qlꝫ ſuo poſteriori ſit potior rōne tpīs vt ar. ſ. vt dig. or. ſerue. l. ij. de conſuli. l. j. ⁊ l. pe. ⁊. ſ. de dome. l. ij. in fi. ſm Odo. ℄ Et dn̄r tria ꝑuilegia ī hac. l.

[a] ℄ Tanꝗ dum eſſet notarius. Adde iſtū in l. vniuerſos. mu. vj. ⁊ qđ ibi notaui in ꝓpo. Mil. ad ſpm in ꝑſt. de decurio. ſ. de decurio. li. x.

[b] ℄ Duplici cingulo dignitatis. Adđ lodoro. ſing. ſuo. cc. clxj. inci. tu habes ſecus vbi tenet contrarium dum loquitur de doctore miliſte.

[c] ℄ Vltra numerum ſtatutorum. Ego putarem contrarium per. l. j. ſ. autem. ſ. d col le. li. li. xi. ⁊ per ea q̄. not. bar. in. l. ſi duas. ſ. decet. ꝑſt. huc numerum. ff. de excu. tuto. ⁊ in auſ. vt det. ſic nu. cleri. ſ. nō eni et ibi iaco de belniſo co. lo. ſ. ſa. co. qm̄ extra de vi. et bone. cleri. et c. cū. m. ferraricñs ⁊ ibi oēs doct. extra de conſti. ita not. in terminis ſu tho. corſe. ſin. ſuis in ꝑſt ſuꝑ numeratꝰ ineo. qui eſt ſuꝑ numerū.

Epō debili vel infirmo datur coadiutor.

Primo de hiis qui ſunt intra numerū vſqꝫ ad verſum et
vniuerſos. Secūdo de hiis qui ſunt vltra nūerū vſqꝫ ad
verſum illuꝫ:tn̄.tertio qd habeat facere ille qui ſubroga
3 tur in locū mortui ⁊ hoc vſqꝫ in fine. ¶ Primo ergo ꝙ
inter eos qui ſunt intra nūeruꝫ ſeruatur ordo ⁊ rō tp̄is
ſeruatur inter eos qui ſunt vltra nūeꝝ vt cū vacat aliqs
locus ille p̄mus admittitur ad locum vacantē qui p̄mo
fuit admiſſus ad primū vacātē:⁊ ille qui ſubrogatur erit
vltimus lꝫ ſubrogetur in locū primi cū ſit poſterior tp̄e
in locū precedēti. ¶ Ad hāc regulā ſit vna exceptio qn̄
ille qui eſt poſterior ꝓbatur ꝑ.xv.teſtes laboraſſe plus
anteriori:q̄ tūc p̄fertur ei ab iſta exceptiōe ſit vna exce-
ptio vt vbi p̄mus qui minus laborauit fuit filius primi
mortui vt tūc preferat̃. Secūdo lꝫ ſeruus magis meruerit.
Tertio dr̄ ꝙ p̄or qui vltra nūeꝝ eſt ſubrogatus loco mor
tui dꝫ ſoluere ꝓximis ⁊ mello:ꝓximis ⁊ adiutoribus cer
tam pecunie quātitateꝫ q̄ in lr̄is exprimit̃. Et ſi nolit ſol
uere ſꝫ renūciat tali honori:tūc facit locū ſequēti.⁊ ſi ſe-
quēs renūciat facit ſequēti locū ⁊ ſic deinceps. ¶ Item
ille qui recuſauit interim de ſuo gdu nō remouebit̃.⁊ ſi
interim locus vacet habebit liberuꝫ arbitriū admittēdi
4 vel renūciādi locuꝫ illū.⁊.h.d. ¶ Not. p̄mo de ſeruādo
ordine tp̄is ⁊ rōne tp̄is nō calcādi vt dixi plene.ſ.de cō-
ſuli.l.j.⁊ de p̄mitiuo ⁊ ſecūditio.l.ij.⁊ facit.j.de tiro.l.ij.
5 ¶ Secūdo no.ꝙ lꝫ qui ſubrogat⁹ ſit id p̄uilegiuꝫ habeat
⁊ eādeꝫ naturā cū eo in cuius locū ſubrogatur vt dixi.ſ.
de comi.rei mili.l.ij.⁊ ſi qs cautio.l.ſi cū.§.qui iniuriaꝝ.
¶ Fallit tn̄ hic ꝙ qui ſubrogatur in locū primi eſt vlti-
mus vt.ſ.e.l.cōperim⁹. ¶ Tertio not.arg.ꝙ nō ſufficit
6 diu ſtuduiſſe:ſꝫ bene. ¶ Quarto no.caſuꝫ in q̄ ſunt ne-
ceſſarii.xv.teſtes de mō ꝓbādi dixi.ſ.de naufra.l.quo-
7 tiēs. ¶ Quinto no.exceptionem exceptionū. ¶ Sexto
not.p̄uilegiuꝫ p̄ris mortui filio ꝓdeſſe vt.ſ.de aduo.di-
uer.iud.l.iubem⁹.§.filios.⁊.ſ.ad ſil̃.l.ſi.⁊ ibi dixi ꝙ ꝓ-
ſit filio p̄uilegiuꝫ p̄ris ſupſtitis ſunt multa iura.vt.j.e.l.
in ſacris.in p̄n. ¶ Septimo in tertio dicto no.ꝙ hic eſt
locus ſucceſſorio edicto ſicut in bonoꝝ poſſeſſione vt.ff.
quis or.in bo.poſ.ſer.l.iiij.⁊ de ſucceſ.edicto per totum.
8 ¶ Octauo no.ꝙ qui p̄mo recuſauit aliā vicē pōt admit
tere ⁊ ita nōnunq̄ varietatē p̄ꝫ admittit̃ vt.ff.de coll̃.
bo.l.nōnunq̄. ¶ Iteꝫ no.ꝙ lꝫ quis p̄ori tm̄ renūciaue
rit nō ꝓpterea poſteriori renūciaſſe videt̃.ff.de reg.iu.l.
9 quotiēs duplicitati. And.de baru. ¶ Item no.ex p̄nci-
pio huius.l.ꝙ ſi vltra nūeꝝ canonicoꝝ ſunt alii canonici
deputati qui in locū decedētiuꝫ debeāt ſubrogari ꝙ ſm
ordinem datū iſtis canonis vltra nūeruꝫ ipſoꝝ quilꝫ ſub
rogabit̃ in locū canonici deficiētis ſm Bar. ¶ Itē no.
ꝙ p̄ferēdus eſt ille qui maiorem laborē ſuſtinuit vt.j.de
caſtren.l.j.de agē.in re.l.j.extra de p̄ſcrip.c.cū ex officiū
de p̄ben.c.cū ſerui.⁊ ar.ꝙ amic⁹ qui magis ſeruiuit p̄fe
ratur eo qui min⁹ ſeruiuit. Itē no.ꝯſuetudineꝫ ſeruādaꝫ
10 vt.ſ.de iur.ſi.l.pe. ¶ Et ibi no.Dul.ꝙ ſi qs nō admit-
titur vt quilꝫ admittitur tn̄ vt alius vt hr̄s hoc in filio ꝙ
lꝫ nō admittat̃ vt p̄feratur vt quilꝫ admittit̃ tn̄ vt alius
q̄ vt filius ⁊ ꝓ hoc.ff.de p̄uile.cre.l.j.ij.⁊.iij.et hoc facit
cōtra glo.q̄ dicit ꝙ maius ius hꝫ qs in hiis q̄ hꝫ ex ꝓbi
tate q̄ in hiis q̄ hꝫ iure ſanguinis vel agnationis.ff.de
capti.l.ſi quis in bello.ſm glo.iſtam. Et pro hoc.ff.de
mino.l.ſi qs in emptiōe.⁊.ſ.de admi.tu.l.lex.q̄ tutores.
11 ¶ Et hec faciūt ad.q.quis preſertur ad rem emphiteo
te venditā.an dn̄s primior p̄feratur iure ſanguis illi dn̄i
maiori ꝑ.l.iſtā.⁊ ꝑ iādicta. Item ꝙ ſit potior rō ſanguis
q̄ rō legis.ff.de inter.⁊ rele.l.iij. ꝓ quo in feu.qualr̄ feu.
olim po.alie.§.in ꝓhibēdo.ſꝫ credo ꝯ̄riuum ꝙ dn̄s p̄fera
tur illi ꝓximiori.⁊ eſt rō q̄ vbicūqꝫ duo cōtendūt ſuꝑ ali
quo actu ille qui hꝫ antiquius ius p̄fertur. Sed dn̄s hꝫ an
tiquius ius q̄ ꝓximior.ff.de iure do.l.cū poſt.§.pater-
na.ad qd̄.ſ.ſi ꝓpter pub.pen.l.j.⁊ ar.ff.de pig.l.lex ve-
ctigali. Iteꝫ ꝑ hoc ſunt.ll.ff.de pecul.l.ſed ſi dānum.§.j.
⁊.l.ex facto.§.j.pro quo.l.in fi.ff.de p̄uile.cre.l.iij.§.
ſi.cum.l.ſeq.⁊ ſo.ma.l.ſi cuꝫ dotem.§.ſi.cum.l.ſeq. Nec
obſtat cōtrarium.ſ.l.iij.de interdict.q̄ illud eſt:q̄ ab an
tiquo deferebātur illa bona ex iure cognitiōis:⁊ ſic etiā

Maius ius ha-
bet quis in hiis
que habet ex
probitate q̄ in
hiis q̄ habet iu
re ſanguinis
vel agnatiōis

colligitur in ꝓhibendo.⁊ ꝓ hoc in feu.in ti.de ſucceſ.feu.
12 c.j. ¶ Item no.ex ſi.huius.l.ꝙ ad id ꝙ quis ſemel re-
pudiauit nihilominus licitū eſt ⁊ poſtea redire qd̄ facit
ad q̄ōnem ſuppoſita cōſuetudine ꝙ ꝓximior de genere
poſſit rem retinere.j.annū quidaꝫ vēdebat rem.emptor
dicit ꝙ nō emeret q̄ timebat de retractione ꝓximior di
cit ꝙ nō retraheret illā rem poſt ille emptor.j.annū alii
vendidit.nūc queritur an ꝓximior admittatur nūc ſecū-
do ad retractioneꝫ ꝑ.l.iiij.ff.quis or.in bo.po.ſeruetur.
¶ Item poſtq̄ ſemel repudiauit nō dꝫ audiri.ſcd̄o pro
quo.ff.de leg.ij.l.cū pater.§.libertis.⁊ de leg.iij.l.pater.
§.quindecim.ad qd̄.ſ.de remiſſione pig.l.ſi.et.ff.qui.
mo.pig.vel hypo.ſol.l.ſicut.§.inſuꝑ vacuaꝫ.q̄ videtur ꝙ
talis nō admittat̃ ad retractionē. ¶ Sed credo ꝯ̄riuum
ꝙ admittatur ꝑ hāc.l.ꝓ quo facit̃ cōcor.all̃.in glo.ad
qd̄ facit rō q̄ nō videtur venire ex eadeꝫ cā lꝫ ſit eadem
res vt habet̃ in repudiatiōe bo.po.vt.ff.de ſucceſ.edic.
l.j.§.qbus.⁊ de hr̄di.inſti.l.liber homo.§.ſi.ꝓ quo.ff.de
acq.hr̄di.l.filius.§.qui ſe p̄r̃i.⁊.ſ.vn̄ liberi.l.ſi.nō obſt.
cōtrariū de.§.libertis.⁊.§.q̄ndecim.q̄ ibi ex eadē cā ex
qua repudiauerat volebat admitti:⁊ ideo nō p̄mittitur
eis ar.ff.de leg.j.l.ſi fundū.ꝑ fideicōmiſſum qd̄ ſecus in
q.nr̄a. Nec ob.l.ſi.de remiſ.pig.nec.§.ſupuacuaꝫ.q̄ ibi
ex quo ſemel voluit ⁊ cōceſſit alienationi extinguitur pi-
gnoris obligatio:⁊ ideo nō pōt reuiuiſcere:q̄ qd̄ eſt ex
tinctū non pōt reuiuiſcere.ff.de v̄b.ob.l.inter ſtipulāteꝫ
§.ſacram.⁊ de ſolu.l.qui res.§.areā.ſecus in caſu nr̄o:
q̄ hic ſemꝑ durabat vigor cōſuetudinis in glo.q̄ eſt ſuꝑ
v̄bo ⁊ ſi quis ibi.l.iiij. Sed ibi facta repudiatiōe erat al
teri ius queſitū:⁊ ideo nō p̄mittitur ſibi variare nec p̄mit
titur ei de nouo q̄rere. hic aūt ex vacante iam ꝯ̄cu nulli
fuerat ius queſitū.⁊ ideo poterit variare.ff.de collatiōe
bo.l.nōnunq̄ cuꝫ ibi not. ¶ Vel dic melius ꝙ in.l.ꝯ̄ria.
ex eadem cā admitti volebat.hic aūt ex noua qd̄ poteſt
ff.de ſucc.edicto.l.j.§.quibus ex eadeꝫ glo.ibi.nulli.ſed
ibi fuit rō q̄ ſequeretur incōueniēs a iure qd̄ de maiori
dignitate deſcēderet ad minorem qd̄ fieri nō dꝫ.ſ.quē-
admo.ciui.mu.iudicātur.l.maioribus. Ia.reb.

1 PRoximos. Proximi ſacroꝝ ſcriniorꝝ quos
comēdat induſtria licite militie ⁊ comes di-
ſpoſitionum quem ꝓbitas comendat finito
officio ꝓximatus qui finit̃ anno.ſ.eo.ꝑ biē
nio efficiūtur comites ſacri cōſiſtorii durāti-
bus nihilominus p̄uilegiis ꝓximatus qd̄ no.vt.ſ.eo.l.
pro biennio efficiūtur comites ſacri conſiſtorii durantī-
bus nihilominus p̄uilegiis ꝓximatus qd̄ not.vt.ſ.eo.
l.iiij.in ſi. An.notandū ex.l.iſta ꝙ fides diuturna indu-
ſtria habilis militia ꝓbitas et ſerenitas comēdant offi-
cialem vt hic in prin. ¶ Item not.ꝙ manet priuilegiuꝫ
dignitate finita vt.ſ.eo.l.iubemus.⁊ de magi.ſcriniorꝝ
2 l.j. ¶ Item no.vbi dicit ſaluis p̄uilegiis ꝓ v̄bis que ap
ponūtur in inſtrūtis ꝯ̄ctuum ſaluis oībus p̄uilegiis ⁊ iuri-
bus ⁊c.vt ꝑ talia v̄ba ſaluari videātur vt hic ⁊.j.de p̄nci.
agen.in rebus.l.p̄ncipes.⁊ de palati.l.ſi.ad hoc facit.ſ.
de priuileg.do.aug.l.ſi.in ſi.ſm Dulium.⁊ extra de ap-
pella.c.vt debitis in ſi.⁊.c.ſepe cōtingit.§.ꝙ ſi forſitan.
¶ Itē no.ex ſi.huius.l.ꝙ debemus eos honorare qui-
bus ſecreta noſtra cōmittimus vt.ſ.de prepo.laboꝝ.l.j.
⁊.ff.de ven.inſpicien.l.j.circa p̄n.ſm Dul. Ia.re.

IN ſacris. Proximi qui habēt cōmeatum nō
ꝑpetuo:ſed ad tp̄s ipſi cum liberis ac vxori-
bus habēt ad hunc priuilegiū fori ac ſi non
abeſſent. Secūdo dr̄ ꝙ ſunt immunes ipſi ⁊
dom⁹ ſue ſicut ⁊ ceteri ꝓximi qui ſunt in offi
1 cio de quoꝝ immunitate dixi.ſ.e.l.iiij. ¶ Not.optimā.l.
ꝓ ſcolari qui receſſit finito libro i hyeme reditur⁹ in tp̄e
vacatiōis vt habeat p̄uilegiuꝫ de q̄ dixi.ſ.de p̄po.ſa.cu.
l.ij.⁊.j.de p̄uil.ſco.l.ij. ¶ Itē no.ꝙ qui ad tp̄s abeſt nō
videt̃ abeſſe ⁊ hec dixi.ſ.de bo.vacā.l.ij. An. Itē not.ex
hac.l.priuilegiū ad filios trāſire vt hic.⁊.ſ.de magi.ſcri.
2 l.j.⁊.j.eo.l.in ſacris.⁊.l.ſi quis. ¶ Item not.ꝙ durante
officio ſuo domeſticus vel miles ſacriſcrinii nō dꝫ diſce
dere ſine licentia vt hic.et.ſ.de deme.l.iiij.et.j.eo.l.pe.
de prin.agen.

Suppoſita cō
ſuetudine ꝙ ꝓ
ximior de ge-
nere poſſit reꝫ
retinere infra
annum qdam
vendebat rem
ēptor dicit ꝙ
non emeret q̄
timebat de re
tractione ꝓxi-
mior dicit ꝙ
nō retraheret
illam rem poſt
ille emptor in
fra annum alii
vendidit nunc
queritur an ꝓ
ximior admit-
tatur nunc ſe-
cūdo ad retra
ctionem.

Fides diutur-
na induſtrie
habilis militie
probitas et ſe
renitas.

Not.de verbis
que apponun
tur in inſtrumē
tis contractuū
ſaluis omnib⁹
priuilegiis et
iuribus ⁊c.

De ſcolari qui
receſſit finito
libro in hyeme
⁊ rediturus in
tempore vaca
tionis.

de priu. agen. in re. l. ex eo. in fi. Sic nec milites. j. de re
mili. l. tribuni nec curialis. ꝟ. de decurio. l. curiales vltra
ſed finito officio pñt. vt. ꝟ. eo. l. in ſacris. Alij aũt qui nõ
ſunt ſic in curia aſtricti etiã ſine licẽtia imperiali vadant
& reueniſſe vt. ꝟ. de dig. l. clariſſimis. & l. fi. Sed reuocati
a curia nõ debẽt ſine licẽtia recedere vt. ꝟ. de decurio. l.
3 ſi quis decurio vel ꝓprie. &c. ❡ Facit ꝙ cardinales ha-
bentes priuilegium cõferẽdi beneficia ſuoꝝ famuloꝝ in
ſua domo morientium poſſint cõferre beneficia morientis
familiaris in ſtudio cõcor. ff. de fundo inſtru. l. ſeye. §. pã
pyrile. de leg. iij. l. queſitũ. de leg. j. l. ſi ita legatum. de ꝟb.
ſig. l. in lege cenſoria. de annu. le. l. legatũ. §. vini. Sʒ cõ-
tra. ff. ad municipales. l. cõſtitutionibus & de iniur. l. lex
cornelia. §. domũ. ſed dic ꝙ ibi domus ſtricte accipitur:
vt in cãpis facta iniuria nõ videatur facta in domo. ſed
clericus iſte videtur in ſeruitio cardinalis cuʒ debeat re
dire ad eum. Jaco. reb.

Ac parte. Numerãtur hic qð debẽt eſſe me
moriales. Secũdo dr ꝙ vir⁹ nõ dʒ hẽre offi
cia. And. de baru. & idẽ not. hic bart. cõcor.
ſunt in glo. & fuit tactum. ꝟ. vt dig. or. ſerue.
l. fi. & j. eo. l. cõperimus. Ja. reb. doc.

Si quis. Lex iſta determinat. l. vnicuiq; in fi.
ꝟ. eo. ſiue corrigit. nam pecuniã quã ibi dicit
a ſubrogato dari ꝓximis & adiutoribus hic
dicit ꝙ detur hẽdibus mortui vel creditori-
bus ſuis qui dicto mortuo pecuniam mutua
runt cuʒ fuit ꝓmotus in illo honore. Si ꝟo nemo voluit
adire eius hẽditatẽ deferẽ creditorib⁹ & ꝑferẽtur credi
tores filijs. Si autẽ nõ ſunt creditores admittũtur ad
hãc pecuniam filij & alij agnati & cognati ꝑ ordinẽ. nec
mirũ ſi hec pecunia acquirat hẽdibus. nã & reſiduũ ſala
rij qð debebatur primo qui deceſſit ad ſucceſſores trãſ-
1 mitti. & h. d. An. ❡ Et ſic no. hic caſum ꝙ ſucceſſori de-
betur ſalarium defuncti ꝑ toto tpe de quo. ꝟ. de dome. &
protect. l. fi. ꝑ Bar. ❡ Item no. hic caſuʒ in quo filij nõ
cõſequũtur iura pris nõ vt hẽdes: ſed noĩe priuilegij ſic
2 ꝟ. de lati. lib. tollen. l. j. §. ſed ſi. ſub conditione. ❡ Item
not. hic caſum ꝙ licitũ eſt emere dignitatẽ vt hic ſm in
tellectũ glo. q̃ incipit filios ibi. ſed hodie ita demũ. &. ꝟ. e.
l. vnicuiq;. ꝟ. illũ. & ꝟ. de cõſulꝫ. l. ij. & iij. ſm Dul. de quo
extra de ſy. c. cũ in eccl'ia. & ꝑ Jac. de bello viſo. in aut. vt
iudices ſiue quoquo ſuffra. in princ. & de ſanctiſ. epis. §.
pro cõſuetudinibus. Jaco. reb.

In ſacris. Hic ſunt. v. dicta. Primo dr ꝙ mi-
litãtes in ſacris ſcrinijs & eoꝝ parẽtes vxor
liberi & coloni aſtricticij & ſerui eoꝝ ciuiliter &
criminaliter corã officioꝝ magr̃o ſunt cõue
niẽdi. ❡ Scðo in ꝟ. ſidei dr ꝙ datur ei pri
uilegiũ aliud circa ꝑſtationẽ cautiõis de iudicio ſiſti: qr
in vrbe dabũt vnũ de adiutoribus ſiue notarijs ſacri ſcri
nij: ſed ſi in ꝓuincia cõueniũtur ſatiſdare nõ cogũtur de
iudicio ſiſti. lʒ immobilia nõ poſſideãt ſed eoꝝ iuratorie
1 cautioni cõmittiẽ. ❡ Tertio in ꝟ. modũ. dr ꝙ noĩe ſpor
tulaꝝ ſoluẽt vt ſequiẽ. nam executionib⁹ agẽtium in re-
bus vnũ ſolidum ꝑſtabũt & cuʒ ingrediũtur iudiciũ dicti
magr̃i ſoluãt ſolidos duos & ꝓ editiõe actoris notarijs
ſolidũ dimidiũ & ſi legãt coram arbitro vel delegato ei-
dem noĩe ſportulaꝝ vnũ ſolidum tñ. Item ſi nõ coram
magr̃o: ſed alijs iudicib⁹ maioribus ſup annonis ciuili-
bus tutela vel cura vel nũciatione noui opis cõueniãtur
illos ſumptus faciãt in tali iudicio: qr facere tenẽtur co
ram offĩoꝝ magr̃o. Si ꝟo cõueniatur corã ꝑfecto anno-
ne vel ſiſti pr̃ono aut vrbitario ꝑfecto aut apud archite
ctos illos ſumptus ꝑſtabunt noĩe ſportulaꝝ quos corã
arbitris ꝑſtare tenẽtur & nõ vltra & hʒ locũ ſiue ꝑ ſe ſiue
per ꝓcuratorem litigẽt & ad ꝑdictas ſportulas tenẽtur
cum ꝓceſſus ordinarie agitaẽ in ſcriptis. ſecus ſi extra-
ordinarie. Itẽ dictis militãtibus donec militẽt & etiam
2 depoſito officio priuilegia data ſunt ſalua. ❡ Quarto
in ꝟ. & qm̃ dr ꝙ ob eq̃litatẽ in iudicijs obſeruãdam pri
uilegia eis cõpetentia circa ꝑſtationẽ ſportularum ad
uerſos porrigũtur. Et hec eſt cauſa quare agentes &

fugientes hanc habent prerogatiuam: quia non etiam
onerosum aduerſarijs eũ eiſdem etiã detur. ❡ Quinto
in ꝟ. in his videlʒ dr ꝙ ꝑ mutationẽ loci priuilegia eis
3 conceſſa nõ ꝑdũtur. h. d. ❡ In tex. ibi ꝓ editione geſto
rum not. dari poſſe formã ꝑ legem notarijs actoꝝ vt ꝓ
editione actoꝝ nõ debẽt aſſumere niſi certã quãtitatẽ.
❡ In tex. ibi in maiori quidam iudicio opp. ꝙ nõ pote-
runt cõueniri niſi corã magr̃o officioꝝ vt in prin. l. Sol.
dicit glo. ſuper ꝟbo eos ꝙ hic litigabãt ſpõte coraʒ alio
ꝙ coram magr̃o officioꝝ & ſic nõ ob. vel aliter dicit glo.
iſta cauſa erat ſpãliter iſtis iudicibus demãdata: & ideo
poſſunt cõueniri coram eis pro hac cauſa tñ qð nota.
4 ❡ Quia ſm hũc intellectũ eſt hic caſus qõnis dicit ſta
tutuʒ ꝙ hoſpitale miſericordie nõ poſſit agere nec cõue
niri niſi corã ſuo iudice porte ſancti Petri. Aliud ſtatu-
tum dicit ꝙ iudex porte eburnee ſolus habebat cogni-
tionem vſq; ad. x. libras etiaʒ corã iudice porte eburnee.
Queritur an poſſit litigare de hoc etiã corã iudice porte
eburnee. & hic eſt caſus ꝙ ſic illud ſtatutũ diſponẽs ꝙ il
lud hoſpitale debeat agere vel cõueniri corã iudice pro
rio ſancti petri habet locũ in alijs cauſis q̃ꝝ cognitio nõ
eſt alij iudici demãdata ſpãliter ꝑ formã legis vel ſtatu-
ti. ❡ Uel intellige hũc tex. ꝙ qui ſunt in curia cõueniã
tur corã magr̃o. ſecus ſi extra curiã qr tunc corã alijs iu
5 dicibus vt. j. ſeq̃tur ſm Bar. & doc. ❡ In glo. q̃ eſt ſup
verbo depoſitionẽ ibi notarijs not. iſtã glo. ꝙ ſi aliquis
vadat corã iudice & dicit notarijs actoꝝ ſcribe ꝙ ego pe
to a ticio. x. & ipm peto condẽnari in eis ꝙ nõ dr in hoc
libellũ in ſcriptis offerre lʒ notarius hoc ſcribat nec ꝓce
detur ordinario iure: ſed potius extra ordinem qð no.
6 qr poſſet tibi de facto cõtingere. ❡ Item no. ex iſta gl.
ſuper ꝟbo ſentẽtia ꝙ citatio appellatur ſnĩat dr ſnĩa in
terlocutoria: & hoc etiã approbat tex. hic in princi. legis
ibi necnõ liberos ex ſnĩa &c. Et hec ſnĩa dari põt ꝑte ab
ſente vt. l. ſed interpellaẽ. §. j. ff. de arbi. pro quo facit qð
not. Inno. ex̃ de ꝓcura. c. auditis. ❡ Itẽ no. ex hac ea
dem glo. ꝙ quis põt citari ꝑ epl'am & ita de cõſuetudine
7 obſeruatur cõcor. dicta. l. ſed interpellaẽ. ❡ Ultimo no
ta eq̃litatem in iudicijs eſſe obſeruãdam cõcor. l. fi. ꝟ. de
fru. & litis expẽſ. & l. ꝓuidẽdum. C. de poſtu. & j. de re mi
li. l. fi. cum ſi. hic not. in glo. & ideo priuilegiũ mihi cõceſ-
ſum circa ꝑſtationẽ ſportulaꝝ ad aliũ extẽdere vt hic &
idem not. in dilatione vt. l. perẽde. ꝟ. de temp. in inte. re.
8 Bar. ❡ Not. in primo dicto huius vocabuli ſnĩa inter
dum em̃ ponit ꝓ citatione vt hic. & ꝟ. de epi. & de. l. cum
clericis interdũ pro ſnĩa diffinitiua interdũ pro interlo-
cutoria interdũ pro opinione. hic em̃ oĩbus modis po-
9 nitur. ff. de arbi. l. dicit. §. j. ❡ Scðo no. ꝙ priuilegiũ da
tum pr̃i vel dño videtur datũ filio & ſeruo & vxori not. ꝟ.
de fabri. l. eos. de ꝓfeſ. & me. l. medicos. & l. fi. de epiſco. &
& cle. l. j. & ij. ꝟ. de ſilen. ne aduerſa. de priuile. ſco. l. iij. ꝟ.
de comi. cõſiſto. l. ij. j. de agen. in re. l. fi. j. de caſtren. l. hij
qui & vltra. §. hic autem. j. de priuileg. eo. qui in ſacro pa-
la. mili. l. j. & ij. de priuile. ſcho. l. ij. cũ ſi. hic alleg. in glo. &
cum qua determinatiõe hic intelligãtur dicti plene. ꝟ. de
ꝓfeſ. & me. l. fi. de vxoribus fuit dictũ. d. l. fi. de ꝓfeſ. & me.
❡ De filijs autem põt dici ſic ꝙ aut datur alicui immu-
nitas rõne dignitatis vel profeſſionis & obtinet. l. iſta. l.
iſta cõcor. niſi fauor curie aliud inducat vt. ꝟ. de decurio
l. in filijs in fi. & l. priuilegio. aut rõne neceſſitatis vt qr
impediẽ morbo vel qr hʒ multos filios & dʒ vacare edu-
cationi liberoꝝ vt in. l. ſemꝑ. §. & ſi nõ oĩbus. & tũc hʒ locũ
l. fiñ. ꝟ. qui morbo. et qui nu. li. l. fi. et. ff. de iure immu. l.
ſemꝑ. §. immunitati. & de vaca. mu. l. in honorib⁹. §. vaca
tionũ. nam lʒ pater ſit inhabilis filius põt eſſe habilis.
❡ Ad hẽdes aũt indiſtincte nõ trãſit immunitas vt. ꝟ.
de excu. mu. l. ſordidoꝝ. ff. eo. ti. l. eam legẽ niſi cũ datur
generi: qr tũc trãſit ad deſcẽdẽtes ex linea maſculina vt
ff. de iure immuni. l. j. & antedicta. l. fi. de quo ſcripſi ple-
nius. dicta. l. ſordidoꝝ. de ſeruitorib⁹ ſtudẽtiuʒ ſcripſi. ꝟ.
de comi. in fiſco. l. ij. ❡ Tertio no. ꝙ trãſit priuilegiũ ad
ſuꝑiores vt hic. & ꝟ. de priuileg. ſcola. l. fina. in princip.
& j. de meta. in princi. regulariter cõtra vt. ff. de ſena. l. j.

Not. poſſe da-
ri formã per. l.
notarijs acto-
ris vt pro edi-
tione actoris
non debẽt aſ-
ſumerẽ niſi cer
tam queſtionẽ

Not. ꝙ ſi ego
peto a ticio. x.
et ipm peto cõ
dẽnari in eis
ꝙ non dicitur
in hoc libellũ
in ſcriptis of-
ferre. Adde ꝙ
quo per lanfr.
de ord. in ce.
qm̃ contra fal
ſam. §. petitio
nes in prin. ex
tra de probo.

Ad heredes
non tranſit im
munitas niſi
eſſet data & ge
neri quia tunc
trãſit ad deſcẽ
dẽtes ex linea
maſculina.

10 in fi.ꝛ ibi no. ¶ In ſcdo dicto no.ꝙ lʒ quis regulariter
dare teneat fideiuſſores idoneos ꝛ locupletes ꝓ rei q̄li
tate vt.ff.qui ſatiſdare cogā.l.ab arbitro.ꝛ.l.ſi v̄o ꝓ cō
dēnato.§.qꝛ ꝓ rei qualitate.tñ hic fallit:qꝛ in vrbe dat
adiutorē talem q̄lis eſt ſicut in clericis qui dāt iconomū
vt.ſ.de epi.ꝛ cle.l.cū clericis.§.j.ꝛ in pſe ꝛ pſono ꝓ quo
quilʒ fideiuſſor accipitur vt.ff.de in iure vo.l.eant. Secū
do nota de iuratoria cautione vt.ſ.de dig.l.quotiens.
11 ¶ In tertio dicto not.ꝙ maiores ſportule pſtātur tam
corā magnis iudicibus ꝙ corā paruis:ꝛ maiores corā or
dinariis ꝙ corā arbitro.ꝛ maiores in vrbe ꝙ in ꝓuincia
ꝛ ſic eſt arg.ꝙ arbiter poſſit accipe treceſimas. ¶ Se
cūdo no.ꝙ vbi cognoſcūt iudices ſine ſcriptis nō dātur
ſportule ꝛ ſic eſt arg.ꝙ arbitratores nō pñt recipe trece
ſimas. ¶ Tertio no.ꝙ priuilegiū datū alicui durat etiā
ſi litigetur ꝑ ꝓcuratorem vt hic ꝛ ſic eſt arg.ꝙ exceptio
hoſtica q̄ datur in regno ciuibus ad exeratū hʒ locū ſi
ue quis litiget ꝑ ſe ſiue ꝑ ꝓcuratorē ar.ff.de dā.infec.q̄
bona.§.x.ſ.de agen.in re.l.fi.circa pn. Arg.cōtra ſubti
liter.ff.de pair.l.ſi cū oēs ibi apparet rō iuncta illa.l.cū
12 l.ſeq. ¶ In q̄rto dicto not.eq̄litatem eſſe ſeruādam in
iudiciis vt hic ꝛ.ſ.de fruct.ꝛ litis expen.l.fi.ꝛ de poſth.
l.ꝓuidēduʒ.ꝛ.ff.de reg.iu.l.nō tm̄. Itē in arbitriis vt.ff.
de arbi.l.ſi cū dies.§.pe.ꝛ in penis.ff.ꝓ ſocio.l.ſocius ꝓ
filia.ꝛ de vltimis volūtatibus.ſ.de teſta.mili.l.in teſtō.
ꝛ de vulga.ſubſti.l.iam h̄ iure.ꝛ in collationib⁹ vt.ſ.de
colla.illud.ꝛ in legis bñficio vt.ſ.qui po.in pig.ha.l.ſi.
ꝛ regulariter in cōtractu ꝛ quaſi qꝛ ex ꝯtu oritur vtraqʒ
obligatio vt.ff.de v̄.ſig.l.labeo.ꝛ eſt exēpluʒ in cōmoda
to pignoratia mādati ꝛ depoſiti vbi oritur actio ꝯria ꝛ
directa.et q̄ſi ꝯtu eſt exēpluʒ in act.neg.inſti.de obli.
que ex q̄ſi ꝯtu.§.fi.fallit tñ interdū in ꝯtu vt.ff.de act.
emp.l.iul.§.pe.ꝛ in q̄ſi ꝯtu vt.ſ.de nego.geſt.l.fi.cū ſi.
Et vbicūqʒ dicimus ceſſare actionē neg.geſt. Itē ſerua
tur eq̄litas in ſolutionib⁹ tributoꝝ in mūerib⁹ ſubeūdis
13 vt plene dixi.ſ.de anno.ꝛ tri.l.in fraudē. ¶ In vltimo
dicto no.ꝙ finita dignitate durat ꝓuilegiuʒ de quo dixi
ſ.eo.l.iubem⁹. Item no.ex dña eiū locoꝝ.tc.vt.ſ.de tē
14 po.in inte.re.pe.l.fi. And.de baru. ¶ Circa hāc.l.q̄ri
tur de q̄bus ſeruis intelligat dic ꝙ hic loq̄tur de ſeruis
qui morātur in vrbe romana qui ꝓ liberis habētur.ff.de
ſta.ho.l.in vrbe. Itē pōt loqui ꝓ ſeruis q̄ ſunt dati in ob
ſeq̄o ꝓncipis vt.ſ.d ꝓpo.ſa.cubi.l.iubem⁹.circa ꝓn.alr̄
obſtares.l.ſeruus.ſ.de iudi. Itē an intelligat hec.l.ſo
lum de ſeruis qui ſolū degūt in ciuitate romana vel in ſer
uitio ꝓncipis ꝛ videt ꝙ ſolūʒ dū degūt habeāt hoc ꝓuile
gium.arg.ff.de iudi.l.cuʒ ꝓtor.ꝛ de ꝓcura.l.maritus.ſʒ
dic ꝙ imo etiā ſi alibi degūt vel ꝓficiſcātur retineāt ꝓui
legiū dum tñ nō receſſerint aio nō redeūdi vt.l.q̄ſituʒ.ff.
15 de fundo inſtr.ꝛ.l.ſeye exꝑto.§.pāphile.cū ſi. ¶ Et hec
faciūt ad.q.vñ habes ꝙ videt quis ꝑpetuo eſſe in loco
licet corꝑaliter pñs nō ſit dum tñ ſe nō adicauerit ab il
lo loco.pone cardinales habēt de cōſuetudine ꝙ bñ fa
miliariū hoſpicii ſui decedētiuʒ pñt cōferre.quidā cleri
cus cardinalis iuerat ad ſtudiū vel alibi ꝓficiſcebatur
queritur ſi moriatur.an cardinalis poſſit cōferre benefi
a cia ipſius[a].ꝛ videtur ꝙ non:quia v̄ba conſuetudinis di
cūt ſi moriatur alr̄ morietur in domo ſeu hoſpicio:ergo
non extēdatur extra hoſpiciū.ff.ad munic.l.cōſtitutio
nibus iūcta.l.cū qui edes.de vſuca.ꝛ inſti.de iniur.§.do
mum.ꝛ.ff.co.xi.l.lex cornelia.§.domum.ſed credo cōtra
per.ll.iādictas.pro quo facit.ff.de leg.iij.l.ſi ita legatuʒ
ꝛ de lega.j.l.ſi ita legatum.ꝛ de v̄bo.ſigni.le.l.cenſoria.
¶ Item qꝛ vbicūqʒ talis ꝓficiſcatur cenſetur eſſe cleri
cus cardinalis:ꝛ ideo nō intelligatur ꝙ ſolū ſit in domo
imo etiā ſi alibi eſt dū tamen ſit in ſeruitio ſuo ꝛ pro hoc
lex in rōne.ff.de an.le.l.legatum.§.vini ſalerni.de offi.
preſidis.l.fi.ꝛ etiā.l.ſi vxor.§.j.ff.de auro ꝛ arg.lega.nec
obſtat cōtrariuʒ ꝙ intelligatur domus ex coherētibus
edificiis. Sed dic ꝙ dom⁹ ꝯſiderat ſtrictevt eſt de iniu
riis facta:qꝛ nō videt facta in domo ſed fiat in capite ꝓ
hoc.ff.de adult.l.pater.ꝛ.l.marito.q̄ñqʒ accipitur dom⁹
pro toto pr̄imonio vt eſt in caſu nr̄o.ꝛ.ll.ſ.alr̄. Ja.re.

Arbiter poteſt recipe triceſimas arbitrator non qꝛ cognoſcit ſine ſcriptis et ita vbi ſimpliciter fit petitio in actis non debetur lata ꝑ glo. ſ.poſitam ſup v̄bo notariis.

Equalitas debʒ obſeruari in iudiciis in arbitriis in pactis in contractib⁹ vel quaſi in vltimis voluntatibus.ꝛ in ſolutionibus tributoꝝ ꝛ in muneribus ſubeundis.

Quis videtur pñs eſſe in loco licet corporaliter pñs nō ſit dū tñ ſe nō adicauerit et no.q̄ſtionē ſe.

a ¶ Beneficia ipſius. Vide ſtū in.l.in ſacris nu.iij.et quod ibi notatur i apoſtil.ad q̄m.ſ.eo.

1 Omperimus. Ponit q̄ adiutores ſcrinioꝝ
qui appellātur adiutores q̄ſtoris ex iuris di
ſpoſitione nō poterāt eſſe niſi.xij.in ſcrinio
ſacre memorie hoc eſt in ſcrinio regiſtri qḋ
appellatur ſcriniū diſpoſitionū in ſcriniis ve
ro ſacraꝝ eplaꝝ ꝛ libelloꝝ cōuentionaliū que ſunt ſcri
nia inferiora ſolū.vij.adiutores dictoꝝ ſcrinioꝝ eſſe po
terāt.poſtea v̄o ꝓpter iportunitateʒ quorūdā talis nu
merus diſturbatus fuit ꝛ multi ſuꝑadditi fuerūt:ꝛ ideo
ſtatuit imꝑator ꝙ nō faciēdo ꝑiudiciū illis qui nūc ſunt
ꝙ nulli alii pñt eligi in hoc nuēro coadiutoꝝ donec ꝑ
ueniatur ad numerū ſtatutū qui ꝑ.l.ſtatutus fuerat:er
go ſi moriatur aliq̄s vltra numerū nō ſubrogatur aliq̄s
loco ſui donec fuerit facta reductio ad nūeruʒ antiquuʒ
ſed dicit in v̄.nō prebēdam ꝙ ſi aliq̄s ex dictis coadiuto
ribus ad lateracenſe offiñ fuerit vocatus aut etiā amiſ
ſus in nūero ſcriniarioꝝ cū primo erat coadiutor:qꝛ po
teſt in locum ſui alium ſubrogare. ¶ Tertio dicit in v̄.il
lud tc.hoc eſſe verū dum tñ dimittēs primum offiñ libel
lum offerat viro illuſtri ſignificādo ꝑſonam eius quam
vult ſubrogare:ꝛ tps ꝛ dictus ſubrogandus ordinari dʒ
pro tanto tpe pro quāto libellus fuit porrectus illuſtri.
¶ Quarto dicit in v̄.ordināndum ꝙ ille qui eligit in me
morialē lʒ ſit vltimus inter mēoriales remanet tñ prior
inter adiutores ſicut a ꝓncipio erat.ille tñ qui eſt ſubro
gatus eſt vltimus inter adiutores vt.ſ.dixi.ꝛ ſic pzʒ ꝙ
ille electus in mēorialeʒ duo hʒ officia qꝛ eſt adiutor et
memorialis regulariter cōtra vt.ſ.e.l.hac pte. ¶ Quin
to dicit in v̄.qḋ etiā ꝙ hic in aliis officiis obſeruat.hoc
2 dicit vſqʒ ad fi. ¶ In tex.ibi ſacre mēorie diſpoſitionuʒ.
Dꝫ.laterālēſis qui cuſtodiebat ſecretaria. Dꝫ.mēorie:
ſcʒ diſpoſitionū. Dꝫ.quātitas ad numerū determinatū
Dꝫ.ceteris.ſ.primo creatis. Dꝫ.ſubſcriptio. ¶ Not.ꝙ
ſubſcribitur queſtor ꝛ ſic facit ꝙ ſubſcriptio iudicis ſeu
decretū in donatione q̄ inſinuatur reqratur vt ꝑ euʒ ap
probetur vt not.in aut.vt nō fiant pignora.§.illud.ꝛ fa
cit.ſ.de apo.pu.l.j.lib.x.nec ſufficit ſi ſoli iudici inſinue
3 tur.i.manifeſtetur. ¶ In tex.ibi nō extimatur not.ex lit
tera iſta ꝙ ſi ꝑ formā alicui⁹ ſtatuti nūerus officialiū re
ducatur ad minoreʒ numerū.puta cū eſſent.x.reducitur
ad numerū.v.ꝙ talis diminutio vllum refert preiudiciuʒ
illis officiariis qui erāt electi tpe reductionis: ergo tñ
preiudicabit noue creationi officiarioꝝ. ¶ In text.ibi
qui prior in adiutoribus.i.donec reducatur ad ꝓdictuʒ
numerū. Dꝫ.qui prior in adiutoribus not.hic ꝙ ille qui
erat ſcriniarius fuit elect⁹ coadiutor ſcriniarioꝝ nihilo
4 minus ambobus iſtis officiis fungi poteſt. ¶ Et ſic eſt
optimū arg.ꝙ capitaneus poſſet ſimul aliqueʒ ad offiñ
iudicature maloꝝ ꝛ ad offiñ vicariatus deputare. Nec
ob.ꝙ quis nō pōt vti duplici officio vt.ſ.eo.ti.l.hac par
te qꝛ hoc veruʒ q̄ñ officia ſunt protinus diuerſa ſecus ſi
circa idem tendebāt ꝛ hoc fuit de mēte glo.ſuper verbo
5 meruit. ¶ Et ſic facit ꝙ ſi iudex q̄ erat tabellio ſcripſit
oīa acta corā ſe facta ꝙ ex ipſis pōt ꝓnūciare:ſñia lata
valet nec ipedit hic fungi duplici offō qꝛ circa idē tēdūt
ꝑ qḋ facit.ſ.qui mili.pñt.l.eis q̄daʒ.ſ.de cōſue.c.ij.ꝛ de
preben.c.cū ſingula.li.vj.ꝛ de elec.c.dudū in fi.lo ſegon.
6 ¶ Ultimo not.ꝙ ſubrogatus in locū officii tenet illū lo
cum in ordine quē tenebat ille in cuius locū ſubrogatio
facta eſt. Barto.ꝛ An.de hoc etiā ſcripſi.ſ.de comi.rei
mili.l.eos. ¶ Iteʒ no.ex hac.l.in ꝓmo dicto ꝯ multitu
dineʒ q̄ eſt reſtringēda:qꝛ nil hʒ honeſtū vt referet qꝛ ca
nonib⁹ eſt inimica vt ex̄ de ꝓben.qꝛ in tm̄ ꝛ dic vt ibi.et
ideo iffrenata multitudo teſtiū euitat vt.ff.de teſtib⁹.l.j
ꝛ circa reprobatōeʒ teſtiū reprobat infinitas vt ex̄ de te
ſti.lʒ dilect⁹ ꝛ multitudo legū deducit ad lucidā ꝛ ꝯſonā
breuitatē vt in ꝓn.ꝯſti.C.ꝛ in multis aliis euitat multi
tudo ꝛ infinitas vt no.ſ.de ſa.ſan.ec.aut.interdicim⁹.ꝛ
extra de eta.ꝛ q̄li.c.pe.ꝛ pleniſſime ex̄ de reſcrip.i decre
tali noua Inno.q̄rti.ꝛ.c.pñtiam vbi ponūtur ꝛ iuuātur
7 caſus in q̄b⁹ euiterat multitudo. ¶ Scdo no.ꝯ ambi
tionē vt dixi.ſ.de iure fiſci.l.ſup creādis. In ſcdo dicto
not.ꝙ aliq̄s officiariis ſi neceſſitatē ſuꝑuenīēte nō pōt
ſuum offiñ

Not. ſubſcriptio iudicis in donatiōe que inſinuat requiritur vt ꝑ eum approbet nec ſufficit ſi ſoli iudici manifeſtetur.

Not. quē duplici officio fūgi poſſe circa idem tendētia ſecus circa diuerſa.

Si iudex qui erat tabellio ſcripſit omnia acta corā ſe facta ꝙ ex ipſis pōt pronūciare ꝛ ſentētia lata valet vide glo.ꝛ felice.in l.iubemus.§.hiis quoqʒ.ſ.de ſacroſanctis eccle.vide alibe.in.l.ſi ꝯſul.ff.d adop.inefrenata multitudo teſtium euitatur.

ſuum offiñ explicare explicabit p ſubſtitutū: ⁊ ſic doctor
impeditus defectum ſupplebit p ſcholarem ſuū ar. ſ. de
agē. in re. l. agētes. ⁊ dixi. ſ. de decurio. l. nullus ⁊ ibi ſcri
pſi in tertio dicto not. quid debeat cōtinere libellus qd
8 melius colligit. ſ. de epi. ⁊ cler. in aut. gñali. ¶ Secūdo
no. ꝙ imitāda ſunt exēpla maioꝝ vt. ff. ad trebel. l. apud
iulianū. §. antiſtia lꝫ nō ſit exēplis ſed legibꝰ iudicādū vt
ſ. de ſentētijs. l. nemo. Ultimo no. caſum in quo idē ha-
bet duo officia. ⁊ de hoc dixi in lrā. And. Ja.

Ac lege. Oñ adiutores cōueniūtur ciuiliter
vel criminaliter corā queſtore ſi ſine ſcriptis
ſufficit nomen rei vel accuſati exprimi ore
precipiētis hoc eſt agētis ſeu accuſantꝭ hoc
eſt ꝙ intentionem ſuā oretenus ⁊ voce ſola
declaret ⁊ explicet. Si aūt in ſcriptis cōueniatur: tūc dꝫ
edi libellus ⁊ pcedere citatio que prebet initium futuro
certamini. h. d. primū dictū vſqꝫ ad ꝟ. ⁊ qñ. ſm Odoffre.
1 An. ⁊ Bar. ¶ Et ſic no. ꝙ hij adiutores poſſunt cōue
niri ⁊ accuſari in ſcriptis ⁊ ſine ſcriptis ſic in ſimili. ſ. co.
l. in ſacris in ꝟ. hoc ⁊ ſi pbata. Odo. ¶ Item no. ex hoc
principio ꝙ verbū conueniēdi ponitur etiā p accuſando.
2 ſic. ff. de iure patro. l. adigere. §. j. ¶ Item nota ꝙ olim
a erat neceſſaria oblatio libelli in oibus cauſisª ꝙ dic vt
dixi. ſ. de dig. l. quotiēs. ¶ Item no. hic dr ꝙ cauſa inci
pit hr̄e initium p libelli oblationem vel p citationem cō-
uentionalē in ſcriptis als dr a tpe litis cōteſt. magis p
pñe in aut. de litigioſis. §. oēm. ante eñ non dr aliquis
agere: ſꝫ agere velle. l. āplius. ff. rem ratā haberi. And.
¶ Item no. ex hoc principio ſtrictuꝫ iuris ordinē ſeruā
dum. ſm Dul. ¶ Item no. hic caſum in quo ſufficit no-
3 men accuſati deſignari. barto. ¶ Et qñ antiqtus erat
cōſuetudo ꝙ ſi aliqs adiutor ex licētia ſibi data aberat
diminuebantur ſibi ſtipēdia rōne abſentie in libellenſi-
bus ſacris ſcrinijs erat cōtrarium vt. ea. l. in ſacris. ⁊ l.
hac prer melius in. l. cōperimus. qñ cuꝫ talis cōſuetudo
cōtra adiutores indecēs eſſet potius vult ſequi exēpluꝫ
de eo in libellēſibus eſt ſtatutū ꝙ indecore cōſuetudini
indulgere. ſ. vt qd in libellēſibus ſacroꝝ ſcrinioꝝ obtine
4 bat id in adiutoribus obſeruetur. ¶ Videlꝫ vt rōne ta-
lis abſentie nulla fiat eis deductio ſtipēdioꝝ ſeu emolu
mētoꝝ que oīa etiā traditur ad oēs alios viros clariſſi
mos primos ⁊ melloproximos ⁊ eoꝝ adiutores vt abſen
tes cum tñ licētia ſicut pñtes ſalarium ſuum percipiāt.
nec aliquid de ſuo pprio dare nec aliquid de eoꝝ ſtipen
dijs remittere occaſione abſentie cogātur ꝙuis ſpaciuꝫ
licētie ſibi datum excedāt kalēdas Januarij. vel conti-
neat in ſe ipm diem kalen. Janua. ſm Odo. ⁊ Dulum.
¶ Illo. ex hoc ꝟ. ꝙ magis eſt exemplis ꝙ indecore con-
5 ſuetudini indulgēduꝫ. ¶ Iteꝫ no. ꝙ videtur adeſſe qui
licite abeſt ⁊ ſic facit pro ſtudētibus bñficiatis. ſ. eo. l. in
ſacris. extra de cle. nō reſi. ex parte als cōtra vt. ſ. de do
me. ⁊ ptect. l. iiij. de primitiuo. l. fi. de epi. ⁊ cle. l. ſi qua per
calumniam. ¶ Et ſic no. pro ſoldarijs vt ſi ſe abſentāt
cum licētia cōſequētur ſtipēdia medij tpis quo fuerunt
abſentes vt. ſ. eo. l. in ſacris nr̄is ſecus ſi ſine licētia re-
cedāt vt. ff. de re mili. l. qui excubias. ſm Dul. ⁊ And. et
idem Bar. doctores. §. ad hec. hic dr ꝙ nullus in locum
vacātis adiutoris debet inſtitui quouſqꝫ eſt plenus nu-
merus per. l. ſtatutum. Jacobus rebuffi legum comes
eximius niſi aliqui illoꝝ qui ſunt infra numerū veterem
decedāt als ſequeretur ꝙ ex toto ſubducerētur. ſ. eo. l.
cōperimus. vel dic ꝙ eſt verꝫ p ambitioneꝫ als ſic vel dic
ꝙ pōt intelligi ꝙ adiutor non pōt alium ſubrogare niſi
cum ipſe eſt electus ad laterenſe vel ad ſm gradū alioꝝ
duoꝝ ſcrinioꝝ ⁊ ſic hoc gñale reſtringitur per pdicta ꝙ
alius adiutor nō poſſit ſubrogari niſi ille quem queſtor
ponit ⁊ remouet qñ vult ſic intelligitur. ſ. l. pxi. Dul. de
ferrarijs. Sed p meliori intelligo hāc tex. vt gl. fi. intel
6 ligit. ſ. l. pxi. ¶ Ex hac. l. habetur ꝙ requiritur ſentētia
citatoria in ſcriptis redacta ſi tales cōueniātur circa qd
b queritur an citatio ſit de eſſentia iudicijᵇ vt nō valeat p
ceſſus niſi interueniat ⁊ videtur ꝙ ſic: qꝛ ordo dꝫ ſeruari
in iudicijs. ſ. de ſenten. l. prolatā. Sed ꝓ⁊ incipit iudi-

a ¶ In oibus cauſis. Adde lanfr. de oris. in. c. qñ cōtra falſam in. §. citationes et. §. petitiones in. ⁊ iij. vñ. ſꝫ que ritur. extra de probe.

Nota de recedente cū licētia ꝙ debeat habere ſalarium temporis abſentie.

b ¶ An citatio ſit de eſſētia iudicij. Vide lanfr. de oris. in. c. qñ cōtra falſam. §. citatiōes in prin. et qd ibi notatur i apoſtil. ad ipſum extra de probe.

cium ab ea parte que eſt de in ius vocādo: ergo ⁊c. inſti.
de pe. te. liti. §. fi. ⁊. ff. de in ius vo. l. j. ⁊ p hoc in aut. vt in
me. litis nō ſiāt ſa. ſoꝛ. §. fi. que incipit ſancimus. ⁊ gl. ſ.
7 de accu. l. iiij. ¶ Dic ꝙ valet pceſſus eſto ꝙ nō repiatur
citatio dūmodo repitur in pceſſu cōparitio partiū. ⁊ eſt
ratio: qꝛ citatio nihil aliud eſt ꝙ preceptū iudicis qd re-
ditur immunitū. ff. de ꝟb. obl. l. inter ſtip. §. j. ⁊ ideo ſi ta-
les veniāt in iudicio volūtarie nō opꝫ ꝙ citētur. ⁊ p h̄ in
ſili. ff. de teſta. l. hrēdes palā. §. fi. nec ob. ꝯrium de le. pla
tam: qꝛ ibi nō dicit ꝙ citatio ſit de eſſentia iudicij ſeu p-
ceſſus nec ꝑs pōt cōqueri de pceſſu: ideo ꝙ nō fuit cita-
tus: qꝛ ex quo ſpōte ſubijt videtur hāc ſolēnitateꝫ remi-
ſiſſe p. l. iij. in princ. ff. de iudi. ad qd facit. l. iſta. qꝛ in iſtis
eſt priuilegiū ⁊ ſpāle: ergo ꝯrium eſt ius cōe ⁊ ꝙ ſit ſpāle
in iſtis pbatur. ſ. eo. l. in ſacris. ⁊ de priuile. ſchola. quo-
tiens. Nec ob. l. iiij. qꝛ ibi erāt abſentes: cuꝫ tūc ſit bñ ne
ceſſaria. Ad q̄ faciūt not. in aut. de teſta. §. ⁊ lꝫ. nō obſt.
§. fi. ꝙ ibi nō dicit ꝙ citatio debeat pcedere litis conte-
ſtationem: ſed dicit ꝙ illa phemia q̄ agitur ante litis cō
teſt. debēt ſcribi pro hoc facit. ff. de mino. l. etiam in fine.
8 ¶ Iteꝫ q̄ritur circa penul. glo. q̄daꝫ canonicꝰ ipetrauit
a papa vt poſſit ſtudere nūc vult cōſequi integrā prebē-
daꝫ ac ſi eſſet pñs in canonica nunqd pōt videtur ꝙ ſic
p glo. q̄ dicit ꝙ ille videtur eſſe pñs qui cū licito comea-
tu abeſt p quo. ff. de excu. tu. l. idem vlpianus. Iteꝫ ꝙ vi
deatur eſſe facta plena ꝯceſſio per papā ⁊ ꝯſeq̄tur plenā
prebēdam facit. ff. ſo. ma. l. liberta. diſtingue aut iſte cle-
ricus erat talis qui poterat recedere ſine ꝯceſſione: ⁊ tūc
dic ꝙ videatur eſſe cōceſſuꝫ vt poſſit petere pbēdaꝫ ⁊ eſt
ratio: qꝛ als cōceſſio pape nihil oparetur cū ipſe poſſet
licite recedere etiā ſine pbēda ar. ff. de leg. j. l. ſi qñ iūcta
l. j. ſ. de theſau. pro quo. ff. de vſur. l. ſi ſtipulatus. in prin.
aut iſte canonicꝰ erat talis cōditionis ꝙ nō poterat re-
cedere ſine licētia ſupioris tūc nō opabitur conceſſio ali
quid in prebēda. ⁊ eſt rō: qꝛ talis cōceſſio ſit in piudiciuꝫ
reſidētium ⁊ ppterea dꝫ ſtricte interpꝛtari. ff. ad munici-
pales. l. ꝯſtitutionibꝰ iūcta. l. quotiēs. ſ. de pci. imp. offe.
⁊. ff. de cōſti. prin. l. fi. vbi not. ꝙ dꝫ ſtricte interpꝛtari qd
eſt cōtra ius cōe ſic vt hic erat. nec ob. hec. l. nec gl. Sed
dic ꝙ nihil facit qꝛ fuit datus comeatus ppter honoreꝫ
ſacre reuocatiue in ti. j. l. matriculā iūcta. l. fi. ſ. de dig. et
eo. ti. l. clariſſimis. naꝫ qd. l. dr magis denotat facti acci-
dētiam ꝙ iuris miniſteriū als intellige hāc. l. ⁊ eius glo.
dum tñ nō ſit piudiciuꝫ tertij vt. l. ij. §. ſi quis a principe.
⁊. §. merito. ff. ne quid in loco publi. ⁊. ſ. de decurio. l. va-
cātis. ⁊ ꝙ ibi no. li. x. Jaco. reb.

Erte. Primo facit mētioneꝫ de. l. circa adiu
tores ſtatuta q̄ diſponebat ꝙ nullus de nu-
mero adiutoꝝ qui nūc ſunt diminui debent
licet ſint vltra nūeruꝫ vt. ſ. eo. l. cū primus.
nec etiā ſint alij ſubrogādi niſi adiutor ſub
rogari petēs ad latrienſe officiū vel ad locū ſcrinij ſupio
ris ſcrinioꝝ cōuolauerit. ¶ Scdo dicit ꝙ ſubrogatꝰ te
nebit locū vltimum adiutoris ſobrogās aūt ſilr erit vlti
mus inter mēoriales nō obſtāte ꝙ talis ſubrogās eſſet
de pmo nūero adiutoris ſm diuerſos intellectꝰ poſitos
ſ. eo. l. cōperimꝰ. ¶ Tertio facit mētioneꝫ de q̄dam pra
gmatica ſanctiōe p quā erat puiſuꝫ ꝙ nō ſolū in caſibꝰ
ſupradictis. ſꝫ etiā vbi p caſuꝫ fortuitū impediat̄ ſeruire
in locuꝫ ſuū poterat aliū ſubrogare. ¶ Quarto corrigit
hāc pragmaticā ſanctionē ſtatuēs ꝙ in duobꝰ pdictꝫ ca
ſibꝰ tñ adiutor poſſit petere aliū in locū ſuū ſubrogari.
¶ Quinto no. ꝙ. xij. adiutores tñ ſunt in ſcrinio ſacre
mēorie regiſtri. ſeptē ꝟo in alijs duobꝰ ſcrinijs libelloꝝ
⁊ epl̄aꝝ. vltio mādat ꝙ nullus pōt vltra nūeꝝ addi ꝯſtit
1 mādo circa capl̄a. ⁊. h. d. vſqꝫ ad fi. ¶ In tex. circa fi. ibi
nā ſi pmutationē no. optimū arg. ꝙ ſi ſtatutū dicit ꝙ p
nullum caſum fortuitū poſſint priores mutari ꝙ vigore
eiuſdem ſtatuti videtur etiam prohibitum ne poſſit nu-
merus prioꝝ augeri. nam ex quo eſt prohibita mutatio
multomagis eſt prohibita additio Barto. in glo. pe-
nulti. vbi ſignat cōtrarium. Solu. ibi iam peruenīant ad
debituꝫ numerum: et ideo non mirū ſi vno moriente im-

Quidꝫ canonicus impetrauit a papa vt poſſit ſtudere modo vult cōſequi integraꝫ prebendā queritur an poſſit.

peditoꝛ de numero alius ſuppleatur. hic autem non pue- mant ad numerum antiquum: quare nō ob. circa fi. text. ſuppoſito ꝙ ex ꝑmutatione nō vacet beneficium vt ex- tra de re. ꝑmu. c. j. lib. vj. pone quidam habet pingue be- neficium ad moꝛtem ꝑmutauit cuʒ alio minoꝛis valoꝛis ipſo moꝛtuo venit impetrās ⁊ vult admitti ad vnum iſto- rum beneficioꝝ queritur ad qḋ admittatur ad bonū be- neficium: qꝛ ibi fuit cōmiſſa fraus. ꝓ quo. l. in rōne. ff. ſo lu. matri. l. filie. ⁊ ad hoc etiam. ff. ſi quis te. li. eſſe iuſſus. l. j. §. j. ⁊. l. fina. nec obſtat. ſi dicatur ꝙ reſcriptū dicit ꝙ

Quidam bn̄ꝰ pingue benefi- ciuʒ ad moꝛtē ꝑmutauit cuʒ alio minoꝛis valoꝛis impe- trans moꝛtuo ipſo vult ad- mitti ad vnum iſtoꝛuʒ bn̄ficio- rum queritur an admittatur ad beneficiuʒ quod ꝑmuta- uit in fraudē. ⁊c.

2 admittatur ad beneficiū vacans. ¶ Sed iſtud nō vaca- uit cum ex ꝑmutatione nō vacet: ſed dic ꝙ hic admitti- tur ex alio edicto ſi vt euitetur fraus ar. ff. de leg. ij. l. cuʒ pater. §. cum ticio de acqui. heredi. l. iulianus. Jaco. reb. Et qꝛ propter infirmitatem ꝑſumitur fraus vt dicta. l. ſi lic. ⁊ eſt expreſſe extra de renūcia. c. ſi. te prebēdam li. vj.

¶ De agentibus in rebus. Rubrica.

¶ Quia nō ſolum ſupradicti obtinēt dignitatem in cu- ria imperatoꝛis: ſed etiam hij qui agētes in rebus dicun- tur: ideo de agētibus in rebus ſubijcitur ⁊ ad euidētiam eſt ſciēdum ꝙ iſti agētes habēt curam circa diuerſa fa- cta principis ⁊ hoꝝ ſunt diuerſi oꝛdines ⁊ multi numeri quoꝝ nōīa ſunt ſcripta in quodā libro qui matricula dꝛ vt. j. eo. l. matriculā. ⁊ habent priuilegium ne deponātur ab aliquo iudice vt. j. eo. l. ij. nec teneātur reſpōdere corā prefecto: ſed ſolum coꝛam magr̄o officioꝝ vt. j. eo. l. iiij. ⁊ de decurio. l. pe. ⁊ quilʒ oꝛdo iſtoꝝ habet vnum prepo- ſitum qui princeps agētium vocatur vt. j. titu. propi. ⁊ in iſto titu. principaliter tractatur de ipſis agētibus in re- bus licet qñqꝫ fiat mētio de ipſis principibus ⁊ agētium in rebus: hoc eſt de ipſis prepoſitis de quibus fit mētio in glo. in ti. ſi. l. ij. ſꝫm Odo. An. ⁊ Bar. ¶ De ſcala. l. de ſocietate ⁊ numero ac oꝛdine agentium in rebus. Jaco- bus rebuffi. ⁊ doct.

Nullus. Nullus de numero agētiuʒ in re- bus de numero moꝛtui per pecuniā de- bet inuadere: ſed in locū eius ille dʒ ſuc- cedere qui in gradu poſt eum erat pꝛoxi- mus ⁊ dignus laboꝛis. hoc dicit Bart. ¶ Facit ad ea que habētur. ꝯ. de cōſu- libus. l. j. ⁊. j. de tyꝛo. l. fina. cōcoꝛ. ſunt in glo. An. ¶ Item no. preferēdum eum qui maioꝛem la- boꝛem ſuſtinuit vt. ꝯ. ti. j. l. vnicuiqꝫ. ⁊. j. de caſtrenſia. l. j. Dullius. Jacobus rebuffi.

Valli. Agēs imponēdus vel eſtimādus de li- bro agentium non eſt ꝑ aliquem iudicem ad cuius offm̄ non ſpectat cognitio cōtra eos. Bar. diſtinguendi. i. repellēdi. An. ſola. i. ſo- 1 cietas. Odoſ. ¶ Not. ex. l. iſta ꝙ iudex non habet imperiū in ſuum parem vel maioꝛem ſꝫm Odoſr. Item no. caſum in quo eſt neceſſarius cōſenſus princi- pis de quo in. l. pꝛohibitum. ꝯ. de iure fiſci. ¶ Item no. in fi. ad qḋ cōiter dꝛ facias bonum ⁊ nō timebis iudicē. ¶ Item no. ꝙ qui ſentit ſe innocētem a delicto ⁊ fide- lem nō dʒ eſſe timidus. Ja. re.

Matriculam. Tria dicūtur hac. l. de pꝛimo ſta- tuuntur diuerſi numeri agētium in rebus. ¶ Secūdo vbi ſit interemum dꝛ ꝙ cū moꝛi- tur aliquis agens in rebus luctuoſum ſala- rium trāſfert ad ſuos ſucceſ. adeo ⁊ vſqꝫ quo durare debebat defunctus alius non eligitur in locum eius ne nimis grauetur reſpublica in dando ſalario ele- cto nouerit ⁊ hr̄di defuncti. ¶ Tertio dꝛ ꝙ nullus agēs in reb⁹ hʒ priuilegiū deuotiſſime ſtole niſi qui eſt a pnci- pe approbatus ⁊ ſic dꝛ hr̄e ꝓbatoꝛiam pꝛicipis. hoc di.
1 ¶ Et ſic no. ꝙ qui eligitur ad militiam vel offm̄ dʒ eſſe per pꝛincipem approbatus vel. j. de diuerſis offi. l. ꝓba- toꝛis. An. vel ſic in tertio dicto ibi ⁊c. nullus qui nō ſit de ſcriptus in mīcula ꝑdictoꝝ regiſtrata in memoꝛialib⁹ pꝛincipis ſalarium vel pꝛimū habebit. h. d. ¶ In tertiu
2 eius fructum ſucceſſoꝛes. ¶ No. ꝙ officiali decedente ſucceſſoꝛ eius dʒ hr̄e ſalarium totius tp̄is vt hic. ⁊. ꝯ. de dome. l. ſi. ¶ Qua de cauſa not. diligēter ꝙ vbicūqꝫ he- res officiarij moꝛtui debet habere ſalarium totius tp̄is nunqꝫ in locum eius alius debet ſubrogari ne reſpubli-
3 ca duobus ſalarijs fatigetur diuali ꝓbatoꝛia. ¶ Nota iſtum tex. per quem patet ꝙ ad ꝓbādum quem eſſe offi- ciariuʒ cōis ꝓbatur ꝑ matriculā regiſtri in qua regiſtra- ta ſunt oīa nōīa officiarioꝝ. ¶ Secūdo no. hic caſuʒ ex- preſſe ꝙ ſi officiarius nō repiatur deſcriptus in oꝛigina- li regiſtro vbi regiſtrātur oīa nōīa officiarioꝝ ꝙ nō de- bet hr̄e ſalarium nec priuilegio pꝛitur. adde gl. l. iiij. ꝯ. de offi. magi. mili. Bart. ¶ In glo. que eſt ſuper verbo quot annis etiam ſic apparet hec officia eſſe annualia ſic. j. de pala. l. ad ſimilitudinem ſꝫm Odo. Ja. re.

Officiariꝰ nō repertꝰ deſcri- ptus in origi- nali regiſtro nō debet habere ſalarium.

Ex eo. Ad euidētiam no. ꝙ diuerſi ſunt nūe- ri agētium. Alij eñi vocātur centenarij. alij ducētenarij vt. ꝯ. l. propi. in pꝛin. Azo. And. nullus de numero centenarioꝝ vel ducente- narioꝝ in rebus agētium moꝛā trahēs in ci- uitate conſtātinopolitana cōueniri non pōt corā alio ꝙ̄ coꝛam mgr̄o officioꝝ in cauſa ciuili vel criminali quo pꝛi- uilegio nō vtitur ſi extra ciuitatem illā degat vel depoſi-
1 to officio. h. d. ¶ No. ex principio huius. l. ꝙ ſi ſtatutū
a ſimpliciter dicat ꝙ ſcholaris non poſſit pulſari[a] coꝛam alio iudice ꝙ̄ coꝛam rectoꝛe vt nō intelligatur ſolum pro cauſa ciuili ſed etiā criminali imo foꝛtius ꝓ criminali. vl- timo no. ex fi. ꝙ ſi ſtatutum dicat ꝙ ſcolaris nō pulſetur corā alio ꝙ̄ coꝛam rectoꝛe intelligitur dū eſt in ciuitate in qua degit ad ſtudium. ſed ſi extra ciuitatem degat po-
2 terit coꝛam iudice cōueniri ꝑ hāc lr̄am. Bar. ¶ In tex. nota ex ſecūdo dicto ꝙ finita dignitate perit ſeu nō du- rat priuilegiuʒ dignitatis: ſed cōtra. ꝯ. de excu. mu. l. ma ximaꝝ. in fi. ⁊. l. j. de fabꝛicen. l. eos de mag. ſcri. l. j. ⁊. ꝯ. ti- tu. j. l. in ſacris. ⁊. l. iubemus. ſꝫm Dul. ⁊ And. ⁊ ſcripſi de hoc dicta. l. iubemus. ⁊ etiā glo. ſoluit. l. C. l. ſi. que inci-
3 pit ꝑ. ll. Ja. ¶ In tex. ibi: cui foꝛſitan ipſe ꝯceſſerit hic habes ꝙ cognoſcit de iſtis mr̄ijs officioꝝ vel cui ipſe ꝯceſſit. Sed videt̄ ꝙ nō poſſit demādare vel delegare: qꝛ ea q̄ ex ſpāli cōceſſione alicui cōpetūt nō pñt delega- ri. ff. de offi. eius cui man. eſt iuriſdi. l. j. ſed iſti habent ex ſpeciali cōceſſione: ḡ ⁊c. ſed pōt dici ꝙ nō poſſunt dele- gari ſub gn̄ali delegatione: ſed ſub ſpeciali ſicut hic ⁊ ita not. gl. in. l. cōtraria. Vel aliter dic ꝙ iſta lex intelligitur ꝙ pōt vnam cauſam ſpecialem delegare: ſed totā vniuer ſitatem cauſaꝝ vel iuriſdictionis nō poteſt delegare: ſed vnam cauſaʒ bene ⁊ hoc in ſilī. ff. quis ⁊ a quo ap. ſit. l. j. §. ſi. vel aliter dic ꝙ iſte magiſter non pōt delegare ſim- pliciter: ſed ex cauſa ſicut not. in dicta. l. cōtraria. §. j. et hec faciūt ad qōnem pone ꝙ rex cōceſſit alicui ſeneſcal- lo quādam cām ſpāliter ꝑ hec v̄ba. Seneſcallo tali ⁊c. vobis cōmittimus talem cauſam ⁊ debito fine terminā- dam queritur cū ſeneſcallus eſſet abſens an eius locūte- nens poterit cognoſcere de hac cauſa ⁊ videtur ꝙ ſic. qꝛ plus debet licere in ꝑſona cōiūcta ꝙ̄ in extranea. ꝯ. nō licere habi. metro. l. j. iūcta. l. pe. ⁊. l. ſi. ſed hoc lʒ in ꝑſona extranea: ergo multo foꝛtius licebit in ꝑſona coniūcta pꝛo hac ſunt. ll. in ſimili. ff. de vſufr. l. nō vtitur. cū legib⁹ ſeq. de peri. ⁊ com. rei ven. l. neceſſario. §. pe. ¶ Item qꝛ talis cōmiſſio videtur neceſſaria ſeneſcallie iuriſditionē: ſed iſte habet pꝛincipalem iuriſditionem: ergo ⁊c. ar. ff. de cōtrahen. emp. l. ſi aqueductus. ſi ſeruitus ven. vel ſi teſtatrix. §. plane. de act. empt. l. creditoꝛ. §. pe. ¶ Item qꝛ ſequeretur ꝙ impetrātes ſeneſcallum cōmiſſariuʒ re manerēt ſine iudice qḋ eſſet incōueniēs. ⁊ ꝓ hoc in ſimi li in auſ. de adminiſtrato. §. illud. ff. de offi. pꝛocon. l. me minerint. ergo videtur ꝙ talis locūtenens poſſit cogno ſcere ꝓ quo in auſ. de admi. offi. l. ſi. colla. iij. Sed credo cōtrarium ꝙ nō poſſit cognoſcere niſi in cōmiſſione dica tur ſeneſcallo vel eius locūten. ⁊ eſt rō: qꝛ impatoꝛ dixiſ- ſet ſi voluiſſet ꝙ locūtenens cognoſceret. C. de cadu. tol. §. finaſit. Item qꝛ a foꝛma cōmiſſionis nō eſt recedēduʒ in auſ. vt diuine iuſſio. circa mediū. coll. viij. ꝯ. de aqꝫdu- ctu. l. eos. §. ad municip. l. cōſtitutōibus. Iteʒ cū dicat re ſcriptum ſeneſcallo ⁊c. videtur velle ꝙ ſeneſcallus cogno ſcat ⁊ nō eius ſubſtitutus. ꝯ. qui. mu. excu. qui poſt iple. mili. l. j.

a ¶ Si ſtatu- tū dicat ꝙ ſcho- laris non poſ- ſit pulſari co- ram alio iudi- ce ꝙ̄ coꝛam re- ctoꝛe ꝙ nō ſo- lum intelligit̄ pro cauſa ciui- li ſed etiaʒ cri- minali et eiuʒ intelligit̄ dum eſt in ciuitate i qua degit ad ſtudiuʒ ꝯ quo vide aug. in l. ſi vacantia bō. ex bis apparet charta. ⁊c. ꝯ. ꝺ bo. vacan. li. x.

Si rex cōmit- tat cauſaʒ ſe- neſcallo fine debito termi- nandaꝫ an lo- cūtenēs in ab ſētia ſeneſcal- li poterit co- gnoſcere de cauſa.

mibi.l.j.li.x.ꝛ de exa.mu.l.maximaꝝ.circa fi.c.li. Itē q̄
ſi talis locūtenens vellet cognoſcere de tali cā hoc face
ret.q2 eſſet ſibi data vliis iuriſditio. ſꝫ hoc nō pōt eē:q2 i
illis q̄ ex diuerſo iure puenit nō hꝫ locū ius accreſcēdi.
ff.de bo.poſ.l.iij.ꝛ.l.ſed cū pmus.§.fi.de vſufr.accreſcē.
l.j.§.fi.cū duab' ll.ſe.Et videt̄.l.expſſa.ff.de offi.ei' cui
mā.eſt iuri.l.j.§.ſi a familia. Nec ob.ꝯrium qn̄ dr̄ ꝙ p
mittit̄ in extraneo ꝛc.volo.ꝛ cū dr̄ ꝙ permittit̄ in ſucceſ
ſore dic ꝙ ſucceſſor non hꝫ ex bn̄ficio illi' ex iure ordina
rio.ſecus eſt in locūtenē.nec ob.l.de vſufructu.q2 verū eſt
ꝙ fructuari' pōt vendere.ꝛ eſt rō q2 in vſufructu ſolum
inſpicit̄ vtilitas fructuarij.ꝛ iō cū vendit ipſe vr̄ vti ſeꝰ
in caſu nr̄o vbi nō attendit̄ ſolū vtilitas iudicis.imo etiā
partiū ꝛ plus. ¶ Itē nō ob.qḋ dr̄ de conſolidatione.q2
ibi illud acceſſoriū eſt cōſolidatū cū pncipali.ꝛ iō ipm ſe
quit̄.ſecus in.q.nr̄a vbi ſunt penit' diuerſa. nec vna iu
riſditio depēdet ex alia.ꝛ ſic etiā tollit̄.§.fi.de admiſtra.
ꝛ p hoc.ff.de pecu.l.eo tpe.§.fi.p q̄ in fiñ.ff.ad trebel.l.
in fideicōmiſſoria.§.j.ꝛ.iij.i pn̄.ff.de le.ij.l. ſequēs que
ſtio de dote.le.l.iij.§.j.ꝛ idē tenet Guill.de cūgno.ꝛglo.
q̄ eſt ſup v̄b.abſurdū.ibi latriculator.ſed dic ꝙ ibi daba
tur ſpāliter iuriſditio ſup delictis latronū.ꝛ iō nō exten
ditur ad pecuniarias cauſas cū ſeparare ſint iuriſditio
nes.ar.ſ.de pri.ſa.ſcri.l.hac pte. Ja.rebuffi.

¶ Da prepoſitis agentib' in rebus. Rubrica.

¶ Aliqui hn̄t h rubricā de principib' agētib' in reb'.ſꝫ
cōiter eſt.j.poſt.l.hac ſaluberrima. Ja.rebuffi.

Gentes in rebus. Prepoſiti agentiū in
reb' ſunt p ordinē ſtatuendi de anno in
annū.ad qḋ officiuꝫ negociatores alie
narū pſonaꝝ nō pn̄t aſſumi.ſed illi ſolū
q̄s labor vt ſufficientes approbat. Iteꝫ
pmicerij ꝛ ſcdicerij ſcriniariorū ad aſſu
mendū nō ſunt.q2 duob' officijs ſerui
re nō pn̄t.ꝛ ſi tale officiū morbo etate ſenio iperitia vel
alio caſu adiplere nō pōt.ħt ſeruire p ſubſtitutū eiuſdeꝫ
ſcrinij p cartulariū morib' preditū ſciētia ꝛ peritia erudi
tum ꝛ ſuo periculo. Si aūt ſeruire volēs ob rē publicam
1 multos ſuſtinuit labores.h.d. ¶ In tex.ibi nam preter
emolumēta.no.cū q̄s aſſumit duo officia ꝛ non pōt hr̄e
niſi vnū ꝙ nō pōt hr̄e ſalariū niſi pmi officij tm̄. ¶ Se
cundo no.ex hoc text.ꝙ q̄s duo officia ſimul ſubire non
pōt vt hic.ꝛ.ſ.ti.ij.l.hac pte.ꝛ.ff.de adop.l.ſi conſul.ꝛ h
eſt verū qn̄ ſunt incōpatibilia vel vtriqꝫ nō pōt deſerui
2 re.vt dici.ſ.tit.ij.l.cōperim'. ¶ In tex.ibi p ſubſtitutuꝫ
vbi etiā offim̄ reqrit induſtriā pſone.ꝯcor.ſ.de epi.ꝛ cle.
l.ſi q̄s.ꝛ.l.ad ſimitudinē.ꝛ.ff.de admini.tut.l.decreto. ad
municipa.l.q̄d ḡ.ꝛ.ſ.de periculo no.l.fi.cū ſim.hic alr̄.in
glo.qḋ eſt veꝝ qn̄ volēs ſeruire p ſubſtitutū ſe multuꝫ in
hōs fatigauit p hāc.l.quā no. ¶ Itē aduerte ꝙ volens
a ſeruire p ſubſtitutū[a] ſemp dꝫ ſeruire p hoīes eq̄ cōditio
nis vt hic dū dicit cartulariū eiuſdē ſcrinij ꝛc.ſi ḡ doctor
vult ſeruire p ſubſtitutū dꝫ ſeruire p doctorē nō p ſcola
rem.lꝫ ſit ſufficiens. Itē ſi miles vult ſeruire p aliū militē
debet ſeruire p aliū militē nō per domicellū. ꝛ ſemp ſub
ſtitutus debet eſſe morib' preditus ſciētia ꝛ peritia eru
ditus. Bart.ad pmiſſa facit in feu.de lege corradi.§.ex
eadeꝫ.ꝛ.§.ſilr̄.ꝛ de phi.feu.alie.per fre.§. firmiter. ꝛ ibi
3 no.in glo.q̄ incipit notare pōt Ja.rebuffi. ¶ Itē no.ex
v̄.receptis.ibi teſtimonio ꝛc.ꝙ nemo dꝫ eligi ad aliquaꝫ
dignitatem niſi quorū labores ſociorum teſtimonio ex
probant̄.ꝛ ſic eſt credendū teſtimonio ſociouꝫ de fama
ꝛ bonitate ſocij.not.extra de elec.c.innotuit.ꝛ.c. ſcriptū
4 ꝛ.c.poſtq̄.ꝛ in aut̄.de mo.§.cogitandū. ¶ Itē circa fi.
nota ꝙ electus debet habere ſcientiam ꝛ eorum experi
entiam.ſic.ff.de decretis ab or.fa.l.j.ꝛ arg.in prohemio
inſti.§.cum igitur.ꝛ.ſ.de iuri.co.cōfir.l.in ſcientia eni
valet quo ad cognitionem.ſed experientia quo ad ope
rationem.nam experientia eſt operatio ſcientie vt.ſ.de
iudicijs.l.penultima. ¶ Et ſic non ſufficit aliquem eſſe
peritum niſi habeat experientiaꝫ eius ad qḋ eligitur.vt
ſ.ptꝫ ꝛ optime meli' q̄ꝫ alibi colligit̄.j.tit.j.l.ex agenti
bus.ſm An. Ja.rebuffi doctor.

Duo officia in
cōpatibilia q̄s
ſubire nō pōt
vt hic.

a ¶ Volēs ſer
uir̄ p ſubſtitu
tum debet ſer
uire per homi
nes eque con
ditionis et ita
doctor debet
ſeruire per ali
um doctorem
non per ſcola
reꝫ licet ſit ſuf
ficiens. Pro q̄
vide quod no
tatur in apoſti.
ad iſtum in.l.
nullus q̄ est in.j.
in.ver.li.xj.et
de decu.li.x.et
Antho. conſe.
ſing.ſuis in.v̄.
ſubſtitutus in
c. volens ſer
uire p ſubſti
tutū.

Ac ſaluberrima. De prerogatiua fori q̄ dat̄
agentibus dici.ſ.e.Lex hac loquit̄ de prero
gatiua quaꝫ hn̄t circa ſoluēdas ſportulas ꝛ
dationē fideiuſſoris de iudicio ſiſti.ꝛ dicit ꝙ
habēt eandē prerogatiuā quā habent cete
ri in ſacris. Et habent prerogatiuaꝫ ſiue agant p ſe ſiue
per pcuratorē. ¶ Scdo ibi ita ꝛc.dicit̄ ꝙ alia puilegia
collata p leges iſtis agentib' non tollunt̄ per hāc.l.q2 fa
cimus.l.iſtā ad augmentū priuilegioꝝ nō ad diminutio
nem. ¶ Tertio ibi ſilr̄ ꝛc.dr̄ ꝙ hoc priuilegiū transfert̄
ad mr̄es ꝛ vxores ꝛ familiares. ¶ Quarto ibi ita ꝛc.dr̄
ꝙ priuilegiū circa ſportulas durat in puincia vt etiā mi
nus ſoluat q̄ in vrbe.q2 tertiā partē tm̄. ¶ Quinto ꝛ vl
timo in v̄.denarū ꝛc.iponit penā nō ſeruātib'.l.iſtā.an.
1 ¶ No.ex hac.l.ꝙ lꝫ q̄s nō videat̄ dare fideiuſſorē q̄ dat
priuilegiatū.vt.l.dedi.§.q̄ mulierē.ff.q̄ ſatiſda.co.ꝛ.l.j.
ff.ſi q̄s in iusvo.nō ieru.tn̄ fallit in agētibus in rebus q̄
2 dant vnū priuilegiatū.ſ.vnū de nūmero ſuo. ¶ Itē not.
in.ver.cū per abſurdū.caſum expſſum ꝙ p cōceſſionē no
ui priuilegij alia puilegia eidem indulta nō tollunt̄.qn̄
non dꝫ opari diminutionē inductū ad augmentū vt hic.
3 ¶ Qualiter aūt ſoluent̄ hee ſportule habes.ſ.tit.j.l.in
ſacris.bar.ꝛ ꝙ per nouū priuilegiū alia nō tollant̄.facit
ſ.de dig.l.iij.ſ.ti.j.l.iiij.ꝛ ar.ff.de ac.ꝛ ob.l.in lucis. ad
emptio eni facit quominus aliqḋ beneficiuꝫ debeat̄ nō
collectione.vt.ff.de adi.le.l.legata inutiliter. ꝛ hoc ſm
An.hec.l.facit ad.q.pone ꝙ q̄dā ipetrauerāt reſcriptuꝫ
a papa cōtra plures viuēte papa.citauit vnū ꝛ poſt mor
tuo papa vult citare alios.queritur an poſſit propter du
bium.l.ꝛ quia.ff.de iuriſdi.om.iudi.videt̄ ꝙ nō.q2 ita eſt
de iure.ꝙ ibi ipetrat̄ reſcriptū cōtra aliquē niſi viuente
papa incipiat vti illo reſcripto poſt nō pōt vti. Itē videt̄
ꝙ nō poſſit citare alios p.l.iſtā.ſed in cōtrariū videt̄ per
l.ſ.de diuer.reſcrip.l.j. ¶ Sed diſtingue circa hoc autē
reſcriptū iſtud eſt ipetratū cōtra plures ꝛ ſup eadē cau
ſa.ꝛ tūc citatio facta ꝯtra vnū nō extendit̄ ad alios. Aut
non cōpetit ſup eadē cā ꝛ tūc nō valet citatio facta ꝯtra
vnum cōtra alios.p hoc.ff.de ſerui.ru.pre.l.vna eſt via.
Itē p hoc ſunt.ll.in fiñ.ff.de appel.l.ſi q̄s ſeparatiꝫ.§.j.
ꝛ.ſ.ſi vnus ex plu.ap.l.j.ꝛ.ij. Itē hic habes in cōreis de
bendi.ſ.de duo.reis.l.fi.ff.de libe.leg.l.iij.§.de effectu.
Jaco.rebuffi legū comes.

Nō debet ope
rari diminutio
nem inductuꝫ
in augmentū.

Per nouū pri
uilegium alia
non tolluntur

Quidā impe
trauit reſcri
ptū a papa cō
tra plures et
poſt viuēte pa
pa citauit vnū
ꝛ poſt mortuo
papa vult cita
re alios an poſ
ſit.

¶ De principib' agentiū in rebus. Rubrica.

¶ Supra tit.pxi.dictū eſt de agentib' in reb'.ſed q2 ta
les agētes.ſ.quilꝫ ordo eoꝝ hꝫ vnū prepoſituꝫ q̄ punci
pes agentiū in reb' dicunt̄.igit̄ ſequit̄ h rubrica de pnc.
agen.in reb' q̄ agentes in reb' dicunt̄ q̄ velint bona et
res principis vt.j.de decurioñ.l.pe.ꝛ q̄ in curia pncipis
circa diuerſa curā habēt.ꝛ habēt diuerſa noīa vt.ſ.ti.j.l.
1 matriculā.ꝛ.l.ex eo. ¶ Tn̄ ſciendū ꝙ in ti.iſto principa
liter agit̄ de principib' agentiū in reb'.lꝫ incidenter etiā
tractet̄ de ipſis agentib' in rebus ſic etiā fit.ſ.titu. pxi.
vbi pncipaliter tractat̄ de agentib' in reb'. Solūmodo
fit etiā in titulis de pactis ꝛ admiſtrationib' tranſactio
nibus. Nā in tit.de pactis fit q̄nqꝫ mētio de trāſactioni
bus ꝛ ecōtra.vt.ſ.de pact.l.cū pponas.ꝛ de tranſac.l.j.
ꝛ.l.tranſigere.ꝛ.l.in pactū.ꝛ in multis alijs.ll.illorum ti
tulorū.ſm Odoff. Ja.rebuffi legū doc.

Gentes. Agentes in rebus q̄ labora
uerūt in hoc officio poſt palmā.i.victo
riā labore emeriti coronant̄ pncipat'
honore ꝛ poſtea ſint pncipes agentiuꝫ
in reb'.Et hoc vſqꝫ ad v̄.atqꝫ iō.ille v̄.
pōt intelligi duob' modis.pmo ꝙ poſt
q̄ iſti agētes in reb' ſunt facti pncipes
nō pn̄t ad aliqḋ munus vocari.nec etiā citari ſine licētia
principis.i.iperatoris.etiā ſi per eos fiat citatio in locis
vbi degūt ipſi principes agentiū hoc eſt ꝙ nō exhibeat̄
nec moleſtat̄ p aliquē officialeꝫ niſi corā iperatore tm̄
etiam ſi alij iudici vel officiali qui ſit in loco vbi dict' pn
ceps agentium in rebus moratur mandatū fuerit per i
peratorem vt cognoſcat de cauſa vel exhibeat in iudicio
alterius iudicis dictum principem agentem in rebus.et

a ℭ Principe. i. īperatorē. tn̄ dic ꝙ ꝗuis de ſtrictaiuꝛ ſignificatione princeps intelligitur ꝗlibet dns extra reges vt not. card. i cle. j. de teſti. ⁊ me lius in cle. j. in vj. q. ō bap. ſumitur tn̄ nonniſi ꝓ imperatore ⁊ papa not. idē cardi. in cle. j. in pri. de iureiurā. et alex. poſt bar. in ꝑn. flor.

a hec videt̄ verioꝛ ꝙ exponatur principe. i. imperatore. Nam ſi ſcḋa eſſet vera tunc eſſet cōtra. l. ex eo. ſ. titu. j. vbi magiſter officioꝝ cognoſcit nō alius. niſi diceret̄ ꝙ ibi loquat̄ in numero centenarioꝝ hic in alijs agentib9 aſn niſi dicas ꝙ ille cognoſcit ⁊ iſte ſimiliter. alio modo poteſt intelligi ꝙ nullus agentiū in reb9. hoc eſt ꝗ ſit de militia ipius ꝓncipis poterit ad aliquod munus vocari nec etiā citari niſi ab ipſo ꝓncipe agentiū in reb9. etiaꝫ ſi per alios citarent̄ in locis in ꝗbus degunt. vel pōt intelligi hec. l. ꝙ iſte ſeruierat tanꝗ̄ miles agentiuꝫ in rebus per longū ſpaciū ſaltim. xxv. annoꝝ videlꝫ nō vacauerat locus matricula decurrēte ꝙ fuerit factus princeps agētium in rebus. tū ratione tanti ⁊ tā longi laboris habebit honorari in dignitate principat9 iuxta. l. ex agentib9 ſ. eo. ⁊ hoc videt̄ velle in ꝑnc. huius. l. ibi honore ⁊c. vnde licꝫ alij ꝓncipes agētes nō habeant priuilegia in hac. l. contenta vt. ſ. titu. j. l. ex eo. in fi. tū iſte ꝓpter predictos labores habebit hec priuilegia de quibus loquit̄ hec. l. ⁊ tunc ꝓprie ſtabit hic textus. ꝓncipe. ſ. ꝗ eſt in actu eū nō videat̄ loqui de ꝓncipe. i. iperatore. cū ſimus in ti. de ꝓn. agen. in reb9. ar. l. ſi vno anno. ff. loca. iuncta. l. iij. ſ. ti. ij. ⁊ hoc vſ꜠ ad ver. cauſaꝝ. Qui ꝟſus cauſaꝝ ſm̄ primū intellectum ver. precedētis hoc dicit ꝙ patroni ſeu aduocati cauſaꝝ ſciant vt ignorāte iperatore nullam foueāt cauſam cōtra ꝓ aliquo cōtra predictos ꝓncipes agētes in rebus. vel ſm̄ intellectū vt dicit vt aduocati cauſarum nullā preſtāt aduocationē ſine licentia ꝓncipis agen. in rebus cōtra agētes in rebus militātes ſub eo. ⁊ hoc vſ꜠ ad ꝟſum neue. ibi dꝛ ne aduocati predicti fingentes eſſe negociū premiſſoꝝ cū ſit alienū premiſſoꝝ: cū ſit alienuꝫ ſub predicto velamine introducāt ſeu aduocēt in fraudē eoꝝ ꝗ dicta ſunt. ℭ Ultimo in ver. denaꝝ ⁊c. iponit̄ pena cōtra hanc ꝯſtitutionē faciētes. hoc dicit ſm̄ Odoff. ⁊ Duiū. ℭ Not. ex hac. l. ꝙ palma ponit̄ ꝓ victoria. ⁊ iō

Palma ponit̄ pro victoria et ideo palmariū ꝓmittitur aduocatis pro victoria cauſe.

1 palmaꝝ dꝛ ꝙ dat̄ aduocatis ꝓ victoria cauſe vt hic no.
2 ℭ Scḋo no. ꝙ ꝑ laborē ⁊ ſudorē peruenit̄ ad gradum maiorē vt. ſ. de offi. ma. offi. l. ij. ⁊. ſ. de tyro. l. ij. nā ad honoris augmentū ꝑ laborē vnūquēꝗ̄ cōuenit ꝑuenire. vt ſ. de re mili. l. cōtra. ⁊ dat̄ ꝓncipatus corona vt hic: laborantibus eū dat̄ honor ⁊ merces vt optime dꝛ. ſ. e. l. ꝓncipes. qꝛ eos ad hec officia volum9 aſpirare ⁊c. ſ. ti. j. l. pe. ⁊ virtutuꝫ premia tribui merentib9 cōuenit. vt. ſ. de ſta. ⁊ imag. l. fi. Nā labor non debet eſſe ſine mercede vt in aut. de iudi. ſ. ne aūt. ⁊ meret̄ ſtudioꝝ labor. vt. ſ. de ꝓfeſ. l. j. ⁊ faciunt ad hec. ſ. de diuer. offi. in fi. ⁊. l. ad ſplēdidioris. ⁊. ſ. de apparito. prefe. ꝓto. l. cornicularij. vbi remunerant̄ ſudores. ⁊ de caſtren. oīꝫ pa. pe. l. j. ⁊ diri. ſ. de

Per laborem et ſudorē peruenit̄ ad graduꝫ maiorem.

3 ꝓfeſ. ꝗ in vr. cōſtan. l. j. An. de bar. ℭ Nā in dignitatib9 obtinēdis ſuffragiū ſeu ābitio reprobat̄ vt. ſ. de ꝓxi. ſa. ſcri. l. cōperimus. ⁊ qḋ dꝛ in hoc text. ꝓncipatus honore remuneram9. intellige matricula decurrēte. vel intellige qꝛ primo ſcript9 erat in matricula in ſuo numero vt tunc efficiat̄ ꝓnceps agentiū illius numeri. vt. ſ. ti. ſ. l. agētes
4 in ꝑn. ℭ Scḋo no. principē agentiū cōueniendū coraꝫ iperatore ⁊ nō corā alio iudice etiā ſi iperatoꝛ hoc cōceſſerit. lꝫ in locū ꝓncipis agentiū in reb9 ciuitatis iudex ille moret̄. nec ob. ſ. titu. j. l. ex eo. in fi. ⁊c. iuncta. l. iij. ff. de iuriſdi. om. iudi. qꝛ hic eſt ſpāle in ꝓncipe agentium in rebus vt ſolus ꝓnceps. i. imperatoꝛ cognoſcat qḋ iō eſt vt grā ꝓncipis larga ſit ⁊ magna ꝗ ſic eſt interpretāda. ff. de cōſti. ꝓn. l. fi. Sed adhuc videt̄ aliud ꝯtrium qꝛ eaꝫ iudex moret̄ in loco ꝓncipis agentiū citari cui hoc cōmittitur videt̄ ꝙ poſſit cognoſcere ꝗ̄ſi iudex loci vbi re9 moratur. ⁊ ſic ad ſuū iudicē trahit̄ ⁊ nō ad alienū. qḋ etiam pōt vt. ſ. de iuriſdi. om. iudi. l. ij. ⁊. l. in gn̄ali. Sꝫ dic etiā hoc eſſe ſpāle vt ꝓnceps agentiū a nullo cōueniat̄ niſi a
5 ſolo iperatore etiā a iudice loci vbi degit̄. ℭ Tertio no. ꝙ patron9 fiſci nō pōt eſſe cōtra ꝓncipē agentiū in reb9 ꝓ alio ſed ꝓ ſe pōt. qꝛ qn̄ꝗ̄ ꝑmittit̄ aliqd ꝓ ſe quod pro alio nō pōt. vt. ſ. de ꝓcur. l. ꝗ ſtipendia. ⁊. ff. de poſtu. l. j. ſ. ſcḋo loco. ⁊. ſ. ſeruum. ⁊. ſ. remouet. ⁊. ſ. ſequentibus.
6 ℭ Quarto no. ꝓhiberi fieri fraudem vt hic in ꝟ. neue. ⁊ erat hic fraus de ꝑſona ad ꝑſonā. ℭ Quinto no. ex ꝓdicto ꝟ. ꝙ cū aliqd ꝓhibet̄ ⁊ idē ꝑ qḋ ꝑuenit̄ ad illḋ. vt. ſ.
7 ti. ij. l. certe. ⁊ qḋ me. ca. l. ſi ꝑ ipreſſionē. ℭ Ultimo not. contēptorem legis puniri vt hic. ⁊. ſ. ti. j. l. fi. ⁊ de domeſ. l. j. ſm̄ Odoff. ⁊ Doc. Ja. rebuffi.

1 Omnia. Tria dicunt̄ in. l. iſta. Primo ꝙ oēs agētes in reb9 etiā ſi ſint ſenatores ſunt tn̄ cōueniēdi corā ꝓncipe agen. in rebus ſub ꝗ militant. ℭ Scḋo dꝛ ꝙ actus legitimi ꝗ in ſenatu recitant̄ vt inſinuationes ⁊ ſ̄ſ̄cs ſunt corā magr̄o cēſus celebrādi. qꝛ iſte eſt cōis iudex in talibus vt. ſ. de teſta. l. teſtamēta oīa. ⁊ de epi. ⁊ cle. l. reperta. ℭ Tertio dꝛ ꝙ nullū reſcriptū ſubreptitiū preiudiciū
2 faciāt predictis. h. d. ℭ Sed qm̄ eſt ꝙ ſenatoꝛ ꝗ illuſtris ſ. de ſilen. l. iiij. ſ. his teneat̄ reſpōdere corā iudice agentium in reb9 ꝗ inferioꝛ eſt cū ſit ſpectabilis vt. ſ. l. pri. ⁊. l. par in parem non habet imperium. multominus in maiorem vt. ff. de arbi. l. magiſtratus. Rn̄deo auctoritate iperatoris hoc fieri qḋ licet vt. ſ. de dig. l. nemo. ſ. pe. ⁊ vlti. nā tunc qꝛ auctore iperatore hoc fit ꝯtrium ad hoc maioꝛ eſt ſenatore ſi ſic eſt. ſ. de ſilen. l. ne ad diuerſa. ⁊. ſ. de ꝓui. ſco. l. ij. Odoff. Uel dic ꝙ retinet dignitateꝫ ſenatoriam. ℭ Sed inquantū operat̄ in officio agentiū in reb9 talis dꝫ cenſeri ⁊ iudicari in hoc negocio in quo verſat̄ vt dꝛ de cōſule ꝗ eſt illuſtris. ſꝫ qn̄ accedit ad ꝓuinciā regēdam eſt tn̄ ſpectabilis. vt. ſ. l. pri. ⁊. l. apτores. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ qꝛ ſibi iputet̄ ꝙ ep̄s in tāta dignitate tale officiū ſibi aſſumpſit vt. l. maiorib9. ſ. quēadmoduꝫ ciuilia mu. indic. iuncta regl'a iuris ⁊ alijs iurib9 vulgatis. ⁊ his ꝗ habent̄ ⁊ no. in aut. qua in ꝓuincia. C. vbi de cri. agi opꝫ. ⁊ in. c. romana. extra de fo. cōpe. ⁊ hāc opi. videt̄ tenere glo. hic. ℭ No. reſcriptū ſubreptice ipetratū nulluꝫ inferre preiudiciū. ſm̄ Duiū. ⁊ Ja. rebuffi legū doc.

Reſcriptū ſurreptiū impetratū nullū inferre preiudicium.

Proconſularis. Princeps agentiū in reb9 decorat̄ dignitate ꝓcōſulari. h. d. Bar. ⁊ ſic eſt ſpectabilis vt in aut. de nō alie. ſ. vlti. Sꝫ vit̄ ꝙ ſit clariſſim9 vt. ſ. e. l. fi. in ꝑn. Sed expone ibi clariſſimos ⁊ clariſſime dignitatis. qꝛ ꝓcōſularis dignitas eſt clariſſima ⁊ ſic nō cōtradicit. ſimilem expoſitionem notat glo. ſ. de ſilen. l. iubemus. ſm̄ Odoff. Jaco. rebuffi.

Ex agentibus. Primo dꝛ ex hac. l. ꝙ ꝓnceps agentiuꝫ pōt hr̄e domeſticos. i. milites idoneos ⁊ fideles reptos etiā ꝗ alr̄ fuerīt i officio. ℭ Scḋo in ꝟ. ⁊ ſi ꝗs dꝛ. ꝙ agētes in rebus ꝗ. xxv. annis fuerīt in illo officio ſi non ꝑſit plus laborare. qꝛ ſunt infirmi ⁊ teſtimonio ſocioꝛuꝫ cōſtat eos bene laboraſſe hr̄it ꝓncipatus honorē ⁊ ꝓuilegia. ℭ Tertio ibi ſed in ſalutationib9 ⁊c. dꝛ ꝓncipeꝫ ꝗ eſt in actu eē priorē honorariis. ℭ Quarto ibi nihil ⁊c. dꝛ ꝙ cōſules ⁊ apparitores nō ꝑſit aliqd excogitare cōtra priuilegia eoꝝ principū quin incidant in pena hic cō
1 tenta. h. d. ſm̄ An. ℭ Not. ex primo dicto ꝙ principes agentium poſſunt habere domeſticos vt hic no. in glo.
2 ℭ Scḋo no. ꝙ teſtimonio ſocioꝝ quis eligendus eſt ſic ſ. titu. ij. l. vnicuiꝗ̄. ⁊ no. ſ. titu. j. l. agentes. ſ. exceptis. ℭ Tertio no. ꝙ quis debet eē expertus in officio ſuo de quo. ſ. titu. ſ. l. pe. ℭ Quarto no. ꝙ ille ꝗ ſemel fuit in officio poteſt iterum eligi in eodem. vt. ſ. de aſſeſ. l. qui ſe
3 mel. dūmodo nō cōtinet vt. ſ. de hono. nō cōti. ℭ Quinto not. ꝙ ille ꝗ corporis valitudine ipeditus eſt ipſum iplere nō potuit. ⁊ ob hoc ad alium officiū aſpirauerit ꝙ nihilominus fungit̄ ꝓuilegiis ꝗ cōpetunt illis ꝗ. officiuꝫ ꝑfecerunt. ℭ Itē no. ꝙ caſus. i. morbus nō ipedit ꝯtuꝫ ad vtilitatē habendā vel retinendaꝫ. qḋ facit ꝓ leproſis
b canonicis9 ⁊ cōcor. ſ. l. j. ⁊. l. pe. ſ. ꝙ ſi morbo. lꝫ illi. legi. ſic ꝯ ti. ij. l. fi. ſ. pe. ſed ibi loquit̄ in alio officiali ꝗ̄ hic. et
4 in. l. ſuperiore ti. ℭ Ex ſequenti dicto no. ꝙ qui in actu eſt ⁊ ſi poſterioꝛ ſit ꝓfertur antiquiori honorario ſic. ſ. vt digni. or. ſeruet̄. l. ij. ſ. ſed adminiſtratore. Item vltimo no. differre inter illum qui ad finem perduxerit officium ⁊ illum qui ratione valitudinis eſt impeditus vt hic ⁊. ſ. de his qui non impie. ſtipē. l. j. ſm̄ Odoff. An. ⁊ Duiū. ⁊ Bar. Ja. rebuffi.

b ℭ Pro leproſis canonicis. Adde card. in cle. ij. q. xii. de prebē. ⁊ in cle. ſi. in. j. q. ⁊ in. ſ. vt aūt. in. j. q. extra de reli. domi.

Cos.

COs. Poſtq̄ agentes in rebus vel adiutores magiſtri officiorum effecti fuerint principes agen
1 tium vicariā habent dignitatem.h.d. ¶ Et ſic no.ꝙ ꝓncipes ſūt ſpectabiles. An. Ja.rebuffi.

PRincipes. Hic dicit ꝙ ꝓncipes agentiū q̄ ꝑuenerūt ad hūc honorē cū multis periculis: ⁊ renūciatione vite ſeu ꝓprie ſalutis ꝯpleto tꝑe ꝓncipatꝰ habēt dignitatē comitiue primi ordinis ſacri palatij. ⁊ nihilominus antiqua ꝓuilegia retinēt. h.d. ſm Odoff. ⁊ an. cōcor. ꝟ. de ꝓ
1 xi.ſa.ſcri.l.iubemꝰ.in fi. ¶ No.ꝙ q̄ exponit ſe periculo renūciat vite ⁊ ꝓprie ſaluti. ¶ No. ſcdo ꝙ dignitas ſuꝑueniens nō aufert ꝓuilegiū ꝓcedētis dignitatis.vt.ꝟ. tit.j.l.fi.ſm An.⁊ Dulā. Ja.rebuffi.

CVicunq̄. Quis ſit cohartalis dr.j.de cohar. dic ḡ ꝙ ſi aliq̄s cohartalis conditionis fuit inter agētes in rebus ⁊ poſt laudabilem laborem meruerit principatū ꝙ filij an̄ ſuſcepti q̄ eſſet princeps ſunt obnoxij cohartali cōditioni. Sed poſt ſuſcepti ſunt liberi ⁊ imunes ſicut ⁊
1 ipſe pr̄. ¶ No.ꝙ ſicut ſuꝑueniēs pr̄is ingratitudo non obeſt iam filijs ſuſceptis. ita nec ſuꝑueniens dignitas prodeſt vt.ꝟ.de libe.⁊ eorum li.l.ij.⁊ hic ⁊.ꝟ.de dignita. l.ſenator. An. Ja.rebuffi.

Superueniēs patris ingratitudo nō obeſt iã filijs ſuſceptis.

MVlris. Agentes in rebus cōuenti nolē ſportularū corā maioribꝰ iudicibꝰ ſoluāt vnū ſolidum executoribꝰ. apparitoribꝰ ꝟo preſidis ſeu alicuiꝰ vicarij tertiā partē ſolidi. fideiuſſorem aūt de iudicio ſiſti nō ꝓſtabunt niſi qualē defenſor eſtimabit. ita vt ſi poſſideant imobilia in vrbe vel in prouincijs ſatiſdare nō teneant̄. ſed eoꝝ iuratorie cōmittit̄ cautioni nec cōueniri nec citari pn̄t niſi in ſcriptis ꝓ ſcribendo ꝟo reſcripta ꝓncipis vl̄ libellū in libro iudicis ſoluant executoribꝰ ſolidū vnū. ⁊ tn̄ exemplū actoris petit̄ ſolaant ſolidū vnū. ꝓ ſcribēdo ꝟo ep̄lam citatoriā nō vltra tres ſolidos. Si ꝟo corā arbitris litigauerit ipſis arbitris vnū ſolidū. patronis dimidiū ſolidū. notarijs ꝟo ꝓ editione cartaꝝ ⁊ ꝓ toto negocio vſq̄ ad finē pagendo dimidiā partē ſolidi. ⁊ ꝓ introducēdo iudicio cū agit̄ corā maioribꝰ iudicibꝰ q̄ttuor ſolidos. Sed ſi corā eiſdē cōuenit̄ duos ſolidos. Et vltra quātitates predictas ſi
1 agant ſiue cōaeniant̄ vexādi nō ſunt. ¶ No. ex glo ſuꝑ ꝟbo iuratorie in fi. ꝙ lʒ poſſidens imobilia nō teneatur ſatiſdare hoc eſt veꝝ qn̄ poſſidet in loco in quo cōuenit̄. Sed ſi poſſidet in alio loco nō ſufficit. vn̄ ſi q̄s cōueniat̄
2 peruſij nō ſufficit ſi poſſideat imobilia ſenis. ¶ Itē no. ex iſta.l.ꝙ arbitri debēt hr̄e ſalarium a partibus. Bar.
3 ¶ No. ex ꝓncipio huiꝰ.l.ꝙ ꝓuilegiū mariti ꝓdeſt vxori liberis colonis ⁊ ſeruis. ſic.ꝟ.tit.j.l.fi.de comi.conſiſto.
4 ¶ Scd̄o no.ꝙ qn̄ eſt cōtētio in iudicio de fideiuſſore q̄ dat̄ vtrū ſit idoneꝰ necne oʒ hoc remitti arbitrio iudicātis. ar.ff.q̄ ſatiſda.co.l.ſi ꝟo.§.ꝓ rei qualitate.⁊.l.ab ar
5 bitro. ¶ Tertio no.ꝙ oēs poſſeſſores reꝝ imobiliū de
6 bent iurare iudicio ſtare. ¶ Quarto no.in ꝟ.⁊ ꝓ inſinuandis ibi vel ſimplici ⁊c.ꝙ differētia eſt inter libellū ⁊ pe
a titionemᵃ libellꝰ dat̄ in ſcriptis.ꝟ.de lit.cōteſt.aut̄.offeratur.⁊ de epi.⁊ cle.aut̄.gn̄aliter. petitio qn̄ actor ſimpliciter ꝟbo petit ar.j.de caſtrē.l.fi.⁊ ad hoc.ꝟ.de naufra.l. de ſubmer.⁊ extra de libel.ob.c.j.ij.⁊.iij. Tn̄ hoc debemꝰ interꝑtari ſm vſum ⁊ ſtiluʒ curiaꝝ in q̄bus cōiter eundē hn̄t effectū. libellꝰ ⁊ petitio cū dicat̄ ꝙ iuxta petitionem dʒ fieri ſn̄ia.l.vt fundꝰ.ff.cōi di.⁊ extra de ſpo.c.lʒ hel.
7 ¶ Quinto no. ibi quotiēs exēplaria ⁊c.ꝓ notarijs vt lʒ fecerint ſibi ſolui ꝓ nota quā ſcripſerunt in eoꝝ libro. tn̄ ꝙ ꝓ groſſatura vel exēplificatura poſſint iterū facere ſibi ſolui vt hic.⁊.j.de ero.mili.anno.l.fi. ¶ Sexto no. ibi ꝓ iplēdis ꝟo munimētis ⁊c.ꝙ tabelliones ꝓ ſcribendis relationibꝰ q̄ ꝑ nūcios publicos referunt̄ pn̄t facere ſibi ſolui. ¶ Septimo no. quātū dʒ iudex vel notariꝰ recipe
8 ꝓ inſinuatione reſcripti. ¶ Octauo no.ꝙ plꝰ ſoluit̄ pro cā q̄ eſt corā iudice q̄ ꝓ cā q̄ vētilat̄ corā arbitro vt hic.⁊ j.de caſtrē.pecu.l.fi.⁊ de ꝑxi.ſa.ſcri.l.fi.⁊ ibi no. ¶ Nono no.ꝙ alie ſportule applicant̄ fiſco vt in ꝓn.huiꝰ.l. alie

Vbi poſſidēs immobilia nō tenet̄ ſatiſdar̄ intelligitur ſi poſſideat in loco in quo conuenitur.

Arbitri debēt habere ſalarium a partibꝰ.

An fideiuſſor ſit ydoneꝰ vel non remittitur arbitrio iudicantis.

Poſſeſſores immobiliū debent iurare iudicio ſtare.

a ¶ Not. differentiam inter libellum ⁊ petitionē. De qua vide lanfrā.ꝟ. oris.c.qm̄ contra falſas in.§. petitiones in prin. et qō ibi notaui in apoſtil. extra de ꝓbationibus.

Nō ſcribēs relatiōes pōt petere ſalariū ꝓ ꝗs.

iudicibꝰ. vt j.in ꝟ.ꝙ ſit nō ⁊c. Et ſic vr̄ ꝙ duplices ſportu
9 le ſunt ſoluēde. ¶ Decimo no. iudicē q̄ cōpellit arbitrū ꝓnunciare poſſe a ꝑtibꝰ aliq̄d accipe vt hic.⁊.ꝟ.de ꝑxi. ſa.ſcri.l.in ſacris. Duliꝰ. ¶ In glo.q̄ eſt ſuꝑ ꝟbo iuratorie cautioni ibi vel pōt hoc dicere ⁊c. Prima ꝟſio eſt naꝫ cuꝫ ſit ſilis militia in vtriſq̄ ꝙ quilʒ eſt ſpectabilis vt.ꝟ. de ꝑxi.ſa.ſcri.l.j.⁊.ꝟ.e.l.ꝓcōſularis. ſiſe ḡ ius ſeruabit̄ in vtroq̄.j.de pala.l.fi. Doc. ſed vr̄ mihi vltimā opi. eſſe veriorē ꝑ hūc tex. nec miꝝ ſi ſecus eſt in ꝑximis vt no.j.
10 e.l.vlti.in fi.vbi hoc notat. ¶ Sed primū videret̄ veriꝰ vltra rationeʒ glo.q2 poſſeſſio ⁊ ſatiſdatio eq̄parant̄ vt dicit glo. ¶ Sed ita eſt ꝙ q̄ nō pōt ſatiſdare in vno loco remittit̄ ad locū vbi hʒ fideiuſſores ḡ ⁊c.ff.q̄ ſatiſda. co.l.ſi fideiuſſor.§.ſi neceſſaria.⁊.l.de die.§.iubet̄. Sed dic glo. verā ꝙ teneat̄ ſatiſdare. ⁊ eſt rō q2 ſatiſdatio hʒ locū vt iudiciū in tuto poſſit exerceri. Sʒ ſi dicas q̄ poſſeſſio alibi cōſtituta eſſet loco ſatiſdationis. nō eſſet iudicium in tuto. vt ꝓbabo ḡ ⁊c. Et ꝓ hoc ſunt.ll.ff.de bo. auc.iudi.po.l.cū vnus.§.is q̄.⁊ de re iudi.l.a diuo pio. et iō cū iudex nō poſſit ſibi exercere iuriſditioneʒ nō vr̄ hn̄ cauiſſe q̄ ſatiſ.co.l.ij. Nec ob. ꝯ̄rium q2 nō eq̄parant̄ ſatiſdatio ⁊ poſſeſſio niſi iudex poſſit ius dicere in vtroq̄. in aut̄.ꝺ execu.⁊ in hīs q̄ cōue.§.j.vij.coll̄. Et idē tenet Ber. de ſcādalis. qō veꝝ credo regularit̄ in alijs caſibꝰ vt.l.fideiuſſor.§.ſi neceſſaria.ff.q̄ ſatiſda.co. ſed q̄tū ad caſum huiꝰ.l. eſt ſpāle vt hic innuit text. ibi. vel in hac ſa
11 cratiſſima vrbe vel in ꝓuincijs ⁊c. ¶ Sed querit̄ an fideiuſſores q̄ nō poſſident imobilia tn̄ alꝭ ſunt locupletes an reputent̄ idonei. Glo. mouet hic in aut̄.de exhi. ⁊ intro.reis.§.ſancimꝰ.in ꝟ.ſuſcepto.in ꝓn.coll̄.v. ſuper ꝟbo ꝑſonali ꝟo fideiuſſione. Itē no.l.ꝙ videant̄ eē idonei.ꝟ.de oī agro deſer.l.iij.li.xj. Itē facit.ff.de mu.⁊ ho. l.fi.in ꝟ.q̄ ſenus exercet.cū ſili. Bertrādꝰ de ſcandalis. tenet glo. poſitā in ꝟ.ſuſcepto.ꝙ tales fideiuſſores ſatꝭ mobilia ſolū poſſidētes nō reputant̄ idonei ⁊ fundat ſe etiā illa glo.ꝑ.§.fi.in fi.inſti.de replica. nam cum cautio preſtet̄ rōne ſecuritatis q̄liter hoc eſt magis ſecurū q̄ in alio non video q̄re ⁊c. nā cū dicit locupletē oʒ intelligi vt ſit locuples circa facultatē ꝯueniēdi.ff.q̄ ſatiſda.co.l.ij. ⁊.l.ſi ꝟo.§.q̄ ꝓ rei q̄litate. ⁊ iō dant̄ iudices vt cognoſcāt
12 an ſint idonei.ff.ſi q̄s cau.l.ſi ab arbitro. ¶ Naʒ poſſidentes ſolū mobilia ſuſcepti reputant̄.ff.de ꝓuile.cre.l. ſi creditores.cū ſili. ſm Bertrā.⁊ doc. ꝓ quo.ꝟ.de debi. ciui.l.fi.ibi vel dn̄os prędioꝝ ⁊c. Ja.rebuffi.

Qui non pōt fideiubere in vno loco remittitur ad locum vbi habet fideiuſſorem.

An fideiuſſores qui nō poſſidēt immobilia tn̄ alias ſūt locupletes an reputent̄ idonei.

¶ De curioſis ⁊ ſtationarijs. Rubrica.

¶ Dictū eſt.ꝟ.de agētibꝰ in rebus ⁊ de eoꝝ ꝓncipibus in gn̄e. aūt e ponit de duabꝰ ſpēbus agētiū q̄ curioſi vocā
1 tur. iō rubrica intitulat̄ de curioſis ⁊c. ¶ Vn̄ ꝓma ſpēs iſtoꝝ eſt quorūdā quoꝝ offiīi eſt nūciare crimina ⁊ remittere criminoſos. ⁊ de iſtis agit̄.l.j. multotiēs referūt ꝓncipi facta camere parlamēti ⁊ cū q̄bus eſt ꝓnceps qn̄ cōfert de regimine illiꝰ curie ſeu camere. et alibi iſti q̄ttuor preſidētes vocant̄. ¶ Scd̄a pars eſt quorūdaʒ q̄ ꝓſunt euictionibꝰ ſeu curſibus iꝑialibꝰ. ⁊ de hīs agit̄ in.l.ij.iij. ⁊.iiij.huiꝰ ti. iō aūt oēs ꝓdicti curioſi dicunt̄. q2 dictoruʒ offīoꝝ ad eos ſpectat ⁊ ſic h̄ aſſumūt nomē.ff.de tracta. l.j.§.de dona. C. eſt ⁊ aliud.⁊.ff.ſi cer.pe.l.ij.§.appella.⁊
2 ſic nomē curioſi gn̄ale eſt ad dictas duas ſpēs. ¶ Prima tn̄ ſpēs nomen ſpāle ſumit. q2 ſtationarij vocant̄. iō forte ſic dicti q2 in aliq̄ bn̄ cōſueuerūt fugere delinq̄ntes ⁊ dictio vel poſita reſoluit̄ ꝓ id eſt. ſic alꝭ ſumit̄ vel ꝓ id eſt. vt.ꝟ.de fundi.pri̇.l.ſi q̄s ꝓoribꝰ. Sed ſcd̄a ꝑs in ſuo noīe gn̄ali remanet niſi ꝙ agēs i rebꝰ dr̄. vt.j.l.ij.⁊.l.vlt.
3 ¶ Et ſic pꝫ ꝙ hec dictio curioſi ſumit̄ in gn̄e ⁊ i ſpē. ſic ff.de adop.l.j.⁊.l.vlti. Odoff. Ja.rebuffi. legū doctor.

CVrioſi. Agentes in rebꝰ de q̄bus dictū eſt.ꝟ. titulis ꝓcedētibꝰ erāt diuerſis deputati. alij enī erāt curioſi q̄ debebāt inq̄rere denūciare criminoſos vt hac.l. Alij erant deputati ſuꝑ euictione vel curſu publico vt ſeq̄ntibꝰ legibꝰ
¶ In.l.ḡ iſta dr̄ ꝙ ſi iſti curioſi denuncient aliq̄s criminoſos debēt probare alꝭ puniunt̄ tanq̄ calūniatores.
¶ Scd̄o dr̄ ꝙ illa iniq̄ ꝯſuetudo ꝑ quā curioſi poterāt

incarcerare aliq̄s tollit.h.d.an.Vel dic breuiꝰ ẜm Bar.
denūciāns mali punit.ⁱ ſic nō ꝓbat.ⁱ iō aliuꝫ ꝓ delicto
1 nō incarceret.h.d.¶ Etiā no.ex hac.l.ꝙ denunciatori
criminis ſimplr̄ nō eſt credēdū.imo ṽitas exq̄renda eſt
ⁱ ſi falſum ſciēter denūciauit punit.alſ ſi parū ꝓbe ꝑmo
uetur vt.l.diuus.ff.de cuſto.re.ⁱ.l.ea quedā.C.de accu.
2 ¶ Vltimo no.ꝙ denūciatores maloꝝ nō poſſunt in car
cerem intrudere.lꝫ tn̄ nō poſſint incarcerare tn̄ malefa
ctores fugiētes ꝑſit ſub cuſtodia tenere.vt.l.pen.de ſer
3 uis fugi.ff.concor.ḷ.e.l.fi.ẜm bar.¶ In gl.q̄ incipit no.
ẜ.in fi.Tu dic ꝙ aut iuſta cauſa fuit motus ad accuſan
dum ⁱ tunc lꝫ alteri nō parceret.iſti tn̄ parcat ar.l.mo
riente.ẜ.de dela.lib.x.ⁱ.ff.de his q̄.vt indign.l.tutore.
Si aūt deponat circa exꝰ officiū in leuioribꝰ credo,eis de
a bere credi[a] ſic pōt intelligi illa.l.ſ.in fi.ff.de offi.prefec.
vr.ⁱ.ff.de rebus coꝝ.l.magis.§.ne tn̄.ⁱ in aut.ne liceat
ma.ⁱ auie.§.qđ aūt.nā cū iurauerit ſe iuſte exercere ſuū
officiū nō preſumit immemor ſue ſalutis.ẜ.ad.l.iul.repe.
l.fi.de quo in ſpe.de citatione.in.§.iiij.ṽ.ſed nunquid
¶ Alleg.hec.l.in fi.in merū īperium poſſit ꝑſcribi.ⁱ vr
ꝙ non.q͛ incarcerare eſt meri īperij de in ius voc.l.ij.in
pn.ſed incarceratio nō pōt queri ꝑ cōſuetudinē vt hic.ⁱ
in aut.vt nulli iudi.§.j.ſed credo ꝯtrium.q͛ īperiuꝫ ſemꝑ
adheret territorio vt.l.pupillꝰ.§.territoriū.ff.de ṽb.ſig.
ſed tale territoriū pōt ꝑſcribi.ẜ ⁱc.ſic.ẜ.de fund.libe.l.
quicūq̄ caſtelloꝝ.cū glo.ⁱ.ḷ.de diuer.offi.l.eos viros.et
eſt glo.ẜ.q̄ ſit lon.cōſue.l.ij.Itē ꝙ pōt preſcribi ⁱ cōcedi
ſed īperium pōt concedi ẜ ⁱ preſcribi.nec ob.l.iſta ꝙ iſti
curioſi non hn̄t īperiū cū nō habeāt aliqđ territoriū ⁱ iō
nihil facit.Ia.rebuffi legū comes.

[a] ¶ Debere credi in offi.iſi credatur ex caſu ſuum officium.Vide ſpe.in ti.de noto.cri.§.viij.ṽſi.pe.et de cita.§.iiij.ṽſi.ſꝫ nū quid cy.in.l.ſi quis decurio.in.iiij.oppo.ẜ.de fal.alex.in l.ij.§.ſi abſēs.ff.ſi ex noxali cauſa agat et notant aliquid in apoſtil.ad iſtum.ẜ.de pō dera.ⁱ auri ſi la.l.quotiens lib.x.

Agentes.Officiū agentiū in rebꝰ eſt hic curaꝫ
ſuper euectionibus curſus publici portādo
pecuniā publicā ꝑ ꝓuinciam.naues cōcedē
do ⁱ aialia ad ferendū annonā.Et aliꝰ offi
ciarius nō dꝫ ſe ad hoc intromittere.contra
facientes puniunt.Itē ꝓ aialibus in curſu publico non
adductis nō eſt licitū officiarijs pecuniā accipere cōtra
1 faciens reſtituit in quadrupluꝫ.h.d.¶ Et q̄d ſit curſus
publicus no.ḷ.de curſu pub.ſuꝑ rubr.¶ No.ex.l.iſta ꝙ
aliq̄s nō dꝫ officiū alterꝰ vſurpare ſic.ẜ.de agē.in re.l.j.
2 ¶ Itē no.ꝙ q̄s nō debet plus petere q̄ debeat ſibi.nā
turpia lucra ⁱ inhoneſta ꝑmitti nō debēt.ff.de offi.ꝓſi.l.
illicitas.§.j.ⁱ.§.neq̄ illicita.ⁱ de dolo.l.itaq̄.Odoffre.
3 ¶ Itē no.ibi.Itē ſi q̄s nobis iubētibꝰ ⁱc.ꝙ iuſſus ipe
ratoris nō excuſat.ẜm Dulū.Ia.rebuffi legū comes.

Quis non debet plus petere q̄ debeatur q͛ turpia et inhoneſta lucra permitti nō debent.

Per id tēpus.Condemnatio ꝑfecti facta de
agētibꝰ in rebꝰ eſt nulla niſi talis agens ali
quid cōtra honorē honeſtatē vel decorꝰ ſui
officij cōmiſit.q͛ tūc grauiꝰ punit.h.d.bar.
1 ¶ Itē ex hac.l.no.ꝙ nō meret dignitatē q̄
male eā tractat ⁱ ꝓuilegiū ꝑdit q̄ eo abutit ſic.ẜ.d digni.l.
iudices.ḷ.ti.j.l.ij.ff.de mino.l.auxiliū.cū ſili.Odo.ⁱ An.
2 ¶ Itē no.ꝙ irrita eſt cōdemnatio facta ꝯtra officiariū
qui honeſtatem ſeruat.ẜm Dulium.

Agentes.Agentes in rebꝰ ſinguli ꝑ ſingulas
ꝓuincias ſunt mittendi q̄ſq̄ in euictionibꝰ
inſpiciēdis curā habeāt ⁱ nihil habeāt cum
alijs iudicibꝰ vel ꝓuincialibꝰ.et alios illicite
nō vexabūt de cauſis ṽo nō cognoſcēt nec de
1 trudent quēq̄ in carcerē.h.d.¶ Et no.ex glo.vlti.huiꝰ
l.ꝙ aliud eſt mittere in carcerē.aliud eſt ſub cuſtodia de
tinere.facit.ẜ.de exac.tri.l.ij.Bar.¶ Itē no.ex fi.huiꝰ
l.quēcunq̄ debere attendere ad ſuū officiū.ſic.ẜ.de ꝓri.
2 ſa.ſcri.l.hac parte.¶ Itē no.ꝙ vbi cōmittit alicui facti
exercitiū nulla vr̄ ei cōmiſſa iuriſditio.ⁱ ꝓ hoc.ẜ.d exac.
tri.l.miſſi.ⁱ de ca.lar.ti.l.ij.li.x.ⁱ hec facit ad.q.in q̄
daꝫ cauſa agebat patiſius actor noīauit aliquos teſtes
ꝓ intētione ſua fundanda rex cōmiſit examinationē te
ſtium duobus.vnus iſtoꝝ vult cōmittere ſocio vt ipe ex
aminet.querit an valeat examinatio.ⁱ videt ꝙ ſic per.l.
a iudice.ẜ.de iudi.ſed ¶ Dic cōtra q͛ vbi cōmittit facti
exercitium nulla videt eſſe cōmiſſa iuriſditio.et ſic nihil
facit.l.a iudice.q͛ ibi habebat iuriſditionem.ⁱ ꝓ hoc in

Vbi cōmittit alicui facti exercitium nulla videt ei cōmiſſa iuriſditio ꝙ facit ad.q.d iudice ꝯmittēte tribus eſtimatoribꝰ facti exercitiū ꝙ duo non poſſint co

b hoc caſu videt eſſe electa induſtria ꝑſoneꝰ ⁱ ideo nō pōt
alij demādare.ff.de teſti.l.tertia.§.tu magr̄.ⁱ.ẜ.de fide
inſtru.aut.apud iter.q͛ videt hic cōmiſſuꝫ factuꝫ.qđ nō
pōt fieri ꝑ aliū.ff.de ṽb.ob.l.ſi ſtipulatꝰ fuero illud aut
illud.inſti.de ſti.ſeruo.§.ſed cū factū eſt.in aut.de vſur.
nauti.circa pn.ⁱ ibi caſus.colla.ix.ⁱ ꝓ hoc arg.ff.de leg.
iij.li.xj.§.fi.in fi.Ia.rebuffi legū comes.

¶ De palatinis ſacrarum largitionum ⁱ re
rum priuatarum. Rubrica.

¶ Dictū eſt.ẜ.de agentibus in rebꝰ ⁱ ꝑncipibus eoꝝ.
Itē etiā de curioſis q̄ agētes in rebus vocant.vt.ẜ.titu.
ꝓxi.l.ij.ⁱ.l.vlti.q̄ oēs in palatio īperiali militare dicunt.
Sed q͛ ſunt alij habentes officia ex predictis agentibꝰ
ⁱ etiā ex alijs in dicto palatio ⁱ etiā extra occaſione pa
latij q̄ palatini vocant q̄ ⁱ dignitatē habēt.iō de hiſ vo
lens dicere ponit rubricā de palatinis.ⁱ q͛ palatini ⁱ in
ſacris ordinibus hn̄t officia.ⁱ in ꝑrimonio īperiali.ſ.fi
ſcali.ⁱ in rebus ꝑuatis.i.in ꝓprio ꝑrimonio iperatoris.
q̄ oēs eodē priuilegio gaudēt vt.ḷ.e.l.vlti.iō annectit in
rubr.ſacrarū largitionū.ⁱ rerū priuatarū.ẜm Odoff.de
iſtis etiā no.ꝑ Bertrā.de deutio.ⁱ alios doct.C.de offi.
co.ſacra.lar.l.j.ⁱ in titu.de offi.co.re.pri.l.vnica.ⁱ de hoc
ſcripſi plene.ẜ.de cano.lar.ti.l.precepit.ⁱ de fundis pa
trimo.l.j.Ia.rebuffi.

[b] ¶ Videt eſſe electa induſtria perſone.Addō q̄n dicatur electa induſtria ꝑſone et quālit cognoſcatur ⁱ dic ꝙ q̄n committitur factū quod per aliū impleri non pōt vt no.bar.in.l.fideicommiſſa §.fi.ⁱ ibi bon.tex.ff.de lega.ij.et.l.inter artifices.ff.d ſolu.et feli.c.ſi.§.iſ autē col.pe.ṽſi.quomodo aūt cognoſcatur extra d offi.dele.et in illo caſu filius poſſit expedire actum loco ꝑris vide bar.in.l.j.ff.de in ius vo.et feli.vbi.ẜ.ṽſi.ſcdo modus.

gnoſcere,etiā ſi tertius dele get dictis duobus cōſortibꝰ idem in examinatione teſtiū vt hic.

1 Vicarij.Ad euidentiā no.ꝙ dicunt pa
latini duobꝰ modis.vno mō ſtricte qui
mittant ad exigenda tributaria debita
ⁱ iſti dicunt palatini ſacraꝝ largitionū
Alij ſunt q̄ mittunt ad exigēda debita
patrimonialia ⁱ iſti dicunt palatini reꝝ
priuatarū.ⁱ iſtis modis ſumunt in hoc
titu.Et licꝫ ſint diuerſa officia eſt tn̄ idē priuilegiū.vt.ḷ.
e.l.fi.ⁱ licꝫ mittant iſti palatini ad exigendū.tamē nihil
exigunt.ſed tn̄ inſiſtunt preſidi.vt.ẜ.de cano.lar.ti.l.ij.
ⁱ ſic videt eſſe idē officiū eoꝝ ⁱ opinatorū.vt.ẜ.de exac.
tri.l.miſſi.Alio mō dicunt palatini q̄cunq̄ habent offi
in palatio.¶ Et in iſta ſignificatione pōt dici palatinꝰ
prepoſitꝰ ſacri cubiculi.ⁱ primꝰ ſacroꝝ ſcriniorꝝ.ⁱ ſiles.
ⁱ ſic ſumit.ḷ.de ꝑuil.eoꝝ q̄ in ſacro pala.mili.ꝑ totum.ⁱ
2 maxime in.l.j.ⁱ.ij.¶ Vn̄ iſti palatini de q̄bus ſupra di
xi q̄ dicunt vicarij.q͛ quodā modo gerūt vices ꝑncipis
ſunt imunes ab extraordinarijs.capitationē tn̄ ſoluere
tenent.h.d.¶ In glo.ibi ſed illa ſpecialia.vel dic ꝙ iſti
palatini preſtāt capitationē nō rōne capitis ſed rōne re
rum ⁱ poſſeſſionū q̄ eſt ordinaria preſtatio et realis a q̄
nullus excuſat.vt.ẜ.d mu.patri.l.q̄ imunitatē.ⁱ.l.neq̄.
3 ẜm Odoff.¶ Vn̄ no.ex.l.iſta ꝙ onus capitatiōis nō dr̄
onus extraordinariū neq̄ ſordidū.Bar.ⁱ Ia.rebuffi.

Nullus.Theſaurarius vel comes theſauroꝝ
ſemel receptus culpabilis in officio iterato
ad eandē militiā nō aſpirabit nec etiā aliaꝫ
acquirere pōt.h.d.No.hic caſum cōtra ſer
uitores monete q̄ ſi recepti ſunt fraudem cō
miſiſſe ad illud officiuꝫ ac aliud quodcunq̄ aſpirare nō
debent.Bar.Ia.rebuffi.

Priſco.Scire debes ꝙ comites domoruꝫ
habēt palatinos ſub ſe q̄ officia nominā
tur.ḷ.e.l.ſcrinijs.ꝑ totū.ⁱ iſtoꝝ palatino
rū aliq̄ ſunt qui mittendarij.i.habiles ad
mittendū ſunt.de q̄bus dr̄.ḷ.e.l.ſcrinijs.
§.ſcriniorꝝ.ⁱ.l.placuit.ⁱ huic comiti do
morum principatꝰ capadocie erat deputatꝰ ꝓ ſuis ſtipē
dijs.vn̄ dr̄ in.l.iſta ꝙ ad regendū dictū principatū comi
tes predicti debēt mittere de palatinis qui mittēdi ſunt
ⁱ eligere ⁱ monere ꝙ ſi male geſſerint male eos tracta
bit.hoc dicit Odoff.¶ Vel ſic principatꝰ capadocie ꝑn
cipaliter erat deputatus comiti domorum ad quē geren
dum ſicut olim ſic hodie mittitur aliq̄s de palatinis quē
etiam timebit comes ne aliq̄d ꝓpter ipſum male agat.
1 ¶ Et ſic no.ꝙ malꝰ prelatꝰ timet bonū ſubditū ſiue of
ficialē qđ eſt rō.q͛ ſubditꝰ pōt ſupiori reſiſtere.vt.ẜ.de
mag.ſcri.l.j.in fi.ⁱ de app.l.q̄m.Itē malꝰ doctor timet
bonum ſcolarē.ẜm An.ⁱ Bar.Ia.rebuffi.

Malus prelatus timet bonum ſubditum ſiue officialem quia ſubditꝰ pōt ſuperiori reſiſtere.

Jurisdictio minoris magiſtratus per aduentum maioris non perit.
Unus epus nõ debet ſignare in epatu alterius ſine licentia obtenta

NIhil. Palatini nihil hñt cõe cũ aliis iudicib⁹ puinciarũ. ſed excepta reuerentia q̃ eis debetur nõ ſolũ per iudices minores verũetiaʒ per maiores quilʒ in officio ſuo ſeruiat. bar. ❡ Et ſic no. arg. ꝙ nõ perit iuriſdictio mino
1 ris magr̃atus ꝑ aduentũ maioris vt hic. ⁊ in auẗ. de ſen. ſ. nulla. An. ❡ Sup glo. fi. in fi. fact. ſ. de meta. l. cum ſ. nulla. An. ❡ Sup glo. fi. in fi. fact. ſ. de meta. l. cum
2 eros. ⁊ qđ ibi not. ❡ Et ꝙ vnus epus nõ ſignet in epatu alterius niſi prius obtenta licẽtia. no. extra. de vſu ⁊ pal lij. c. ex tenore. Ja. rebuffi. legum comes.

Doctor debet intendere ſcie non in aliis ſe occupare.

QUidam. Qui fuit palatinus ⁊ cõpleuit officium ſuũ nõ põt poſtea tranſire ad aliã dignitatem puta ad ſcrinia exceptorũ. ſed dꝫ ad huc militare in eodẽ officio. h. d. Not. ꝙ qlʒ ſequit̃ illũ ordinẽ ꝙ multitudo eligit. ⁊ ſic ſacit ꝓ pſeuerantia. An. ❡ Et ita q̃ eligit vnũ alteri renũciare ſi videt̃. ſunt multe cõcor. ⁊ ſic doctor debet intẽdere ſcie nõ in aliis ſe occupare. ẽm Duliũ. Ja. rebu.

IN officio. Nihil poteſt iniũgere palatinis nec prefectus nec preſes prouincie. ẽm An. ⁊ bar. etiã loquit̃ comiti domoꝝ. ẽm Odoff.

SCriniis. Lex iſta noiat quoſdã officiales qui ſubſunt comitib⁹ domoꝝ. ⁊ hij ſoli hñt ſtipendia a publico ⁊ nulli alij. In pmis ꝙ dicit iperator valerianus ꝙ oĩbus ſcriniis ſacrarũ largitionum commitatẽſium dignitates attributas ille nominat. idcꝫ nullus alius ãbitu vel alio mõ aſpiret in dictis ſcriniis ad aliquã dignitatẽ q̃ nõ eſt ibi. ⁊ in pdictis dignitatib⁹ cõſtituti ſalaria capiant ⁊ nulli alij. h. d. vſcꝫ ad. ſ. breuis. poſtea noiat officia ⁊ officiales vſcꝫ in fi. l. ⁊ ſic no. ãbitioſitatẽ reprobari in officiis ſic. ſ. de ppi. ſa. ſcri. l. cõperimus. ⁊. ſ. e. l. ij. ⁊ caue tibi in. l. iſta q: ſemper in tertia forma debent eſſe pauciores cũ maior ſit digni-

Non debet quis ire per mendicata ſuffragia

1 tas vt ptʒ. ſ. de caſtren. l. ij. Odoff. ❡ Et no. ꝙ nõ debet quis ire per mendicata ſuffragia an ſic. C. de actu. l. ſinguli. Dulius. Ja. rebuffi.

PLacuit. Loquit̃ iperator pfecto q̃ ſtatuerat vt ex palatinis mittẽdariis ex ducennariis quolʒ anno quieſcerent tres. ex cẽtenariis aũt ẽm ꝙ ſibi videretur. hic iperator approbat dicens ꝙ predicta prouiſio prefecti ſibi placet. hoc dicit. Jaco. rebuffi.

Si procurator regius. ſe opponat in iudicio agendo vel deffendẽdo niſi faciat fidem de procuratorio proceſſus eſt nullus.

CUm alter. Nullus officiũ ſacrarũ largitionũ vel rerũ priuataꝝ aſſumere põt ſine pncipis annotatione. h. d. ẽm Odo. ⁊ bar. ❡ Et allegat̃ l. iſta in fi. ꝙ ſi pcurator regius ſe opponat in iudicio agendo vel defendẽdo ⁊ niſi faciat fidẽ de pcuratorio ꝙ pceſſus ſit nullus. ad qđ. ſ. de mã. pn. l. ſ. ⁊ in auẗ. de collato. ſ. cos. ⁊. ſ. de diuer. offi. l. in hiis. Ja. rebuffi legũ comes.

PAlatinos. Palatini adiutores ⁊ primicerij ſimito officio ſicut agẽtes in rebus a prebitione tyronum ceteriſcꝫ muneribus ſordidis ſunt immunes. h. d. ⁊ no. glo. q̃ dicit de iunctura pedis: tibie ⁊ ſubcellariis. Bar. Ja. rebuffi.

AD ſimilitudinem. Officiuꝫ palatini quod olim durabat biennio. hodie anno cõcluditur ſicut ſcriniariorum officium. hoc dicit Bartolus. Jaco. rebuffi legũ comes.

VIros. In ciuitate cõſtantinopolitana palatinus ſub prefecto vrbis nõ compellit̃ litigare niſi ꝓ ſeruitutib⁹ domibus vel annonis q̃ſtio moueat̃. In ꝓuincia võ cognoſcit pſes ꝯtra palatinũ. ſed in cã criminali cõtra eũ nõ feret ſnĩam niſi ex ſuggeſtione comitis ſub q̃ militat palatinus. h. d. In
1 tex. ibi domoꝝ ⁊c. ❡ Juxta hũc tex. q̃rit̃ an in iſtis trib⁹ caſib⁹ hic enumeratis ſit tm̃ ſpãle. ⁊ vĩ ꝙ ſic. q: hic dicit de ceteris q̃ nõ extendit̃ ad alios vt iurib⁹ vulgaris. Sʒ intellige qđ hic dicit̃ eſſe ideʒ in aliis oĩbus realibus vt poſſit cõueniri corã ordinario ⁊ ꝙ hic dꝫ grã exempli dꝫ vt. ff. de vi ⁊ vi ar. l. j. ſ. qđ vulgo. vñ noui opis nunciatio realis eſt. ff. de no. op. nũ. l. de pupillo. ſ. nũciationẽ. ideʒ in ſeruitutib⁹ q̃ ſunt reales. idẽ in ãnonis. ſ. de an. ⁊ tri.
2 l. ſ. ⁊ q̃ſi ꝑ totũ. li. x. ❡ Juxta qđ querit̃ an cleric⁹ in cau
a ſa reali habeat priuilegium⁹ ⁊ vĩ ꝙ nõ ꝑ. l. iſtã. Nã ſicut cleric⁹ ꝑuilegiũ ita iſti palatini. ⁊ tñ in realib⁹ nõ hñt priuilegiũ vt hic habet̃. Itẽ aut dicet̃ ꝙ habeat ꝑuilegiũ in reali aut in ꝑſonali. nõ in reali. q: illã rẽ concernit. ſ. vbi in rẽ actio. l. ij. ſed hꝫ in ꝑſonali q̃ cõcomitat̃ ꝑſonã. ff. ꝓ ſocio. l. iij. ⁊ ꝓ hoc alle. l. ꝙ in reali nõ habeat priuilegium ſ. de epi. ⁊ cle. l. de hiis. Sed dic ꝙ imo et in realib⁹ ⁊ in ꝑſonalib⁹ habeat ꝑuilegiũ. Nã rõ cur dat̃ ꝑuilegiũ clericis eſt fauor ordinis clericat⁹ toti⁹ ⁊ nõ ſingulorũ. vt. ſ. de pac. l. pe. ⁊ ſõ cũ det̃ fauore ordinis habebit ꝑuilegiũ tã in realib⁹ ꝙ in ꝑſonalib⁹. ꝓ quo vĩ. l. expſſa. ff. de cenſibus. l. fi. ſ. diuus veſpaſian⁹. ⁊ ꝓ hoc in auẗ. vt oẽs obedi. iudici ꝓuicie. ſ. hec ꝯſiderãtes. ⁊ eſt. ſ. j. ⁊ ibi ſoluit̃. l. de hiis. q: intelligitur in cã tributoꝝ. facit alia glo. ff. de noxa. l. fi. vñ. l. de hiis loquit̃ in caſu ſpãli. ſ. in cã tributorum vbi nemo hꝫ ꝑuilegiũ ꝓpter publicã vtilitatẽ vt. ſ. de exac. tri. l. ſi diuina dom⁹. vt ibi alleg. ⁊ notat̃. ⁊ ꝙ habeant tale ꝑuilegiũ ꝓbat̃. ſ. de epi. ⁊ cle. l. ij. de quo per Pe. Ja. in ti. de duello. võ ſi. quidã tñ oiperũt. ⁊ in ti. de rei ven. võ ſi. libellus de cõſuetudine approbat⁹ in poſitionibus rei ⁊ archidi. extra de cle. cõiuga. c. clerici. ſup verbo depꝛauati. ⁊ ꝑ Baldũ. C. de epi. ⁊ cle. aũt cleric⁹ pmo notabili in fi. ⁊ plene ſcripſi dicta. l. ſi diuina. Ja. rebuffi.

a ❡ An cleric⁹ in actione reali ſortiatur forum ſeculari ꝟ q̃ vide pauor. in. c. cũ nõ ab homine. nu. ſi. et qđ ibi notaui in apoſtil. ad ẽm in. ꝟ. clericus. extra de iudi.

INter alias. Primicerius ſacrarũ largitionũ q̃ forte erat princeps palatinorũ ⁊ tres primicerij ſcriniorũ tribuni pretoriani militari dignitate fruunt̃ ⁊ nulla põt eis iniungi neceſſitas publica vel priuata. h. d. ẽm An. ⁊ bar. Ja. rebuffi.

HAbemus. Palatini pncipis eiſdẽ priuilegiis funguntur quib⁹ palatini ſacrarũ largitionuꝫ. id primicerij ⁊ pmates ſcrinioꝝ pncipis ſinito officio inter militãtes tribunos numerantur: et nulla ſollicitudine negocij publici vel priuati poſſunt vrgeri. h. d. Bar. Ja. rebuffi comes.

❡ De ſtratoribus. Rubrica.

❡ De ſeruientib⁹ palatij iperialis. i. de palatinis ⁊ comitib⁹ domoꝝ iperialis dictũ eſt. ſ. ti. pxi. ſꝫ q: ſunt alij ſeruiẽtes principũ etiã preſidũ ꝓuinciaꝝ de q̃bus nõ dixi ⁊ etiã ceteroꝝ oim iudicũ in ꝓuinciis exercituuꝫ q̃les ſunt ſtratores. iõ de hiis dicit. dicunt̃ autẽ ſtratores qui preſunt ſtabulis ⁊ eq̃s cuſtodiẽdis. Circa ꝙ qualiter ſe debeant habere in ſuo officio ⁊ quod inde cõmoduꝫ cõſequentur hic dicitur. Odoff.

DEr oẽs. Stratores dicunt̃ q̃ preſunt ſtabulis equoꝝ. Nã ſtratoriũ dꝛ ſtabulum. dicit̃ hic ꝙ ſtratores debent habere qualʒ die vnũ ſolidũ ꝓ expẽſ. ẽm an. de bat. Sed ẽm Odoff. Duliũ ⁊ Bar. ꝓ ſtipẽdiis. ❡ Itẽ cũ pnceps. ẽm An. ſed cũ preſes ẽm Odo. dat alicui equuꝫ
1 donatarius põt ei dare vnũ ſolidũ ⁊ nõ plus. ſi plus dederit punit̃. Itẽ punit̃ officiũ pfecti. ſi ſciens rem predictam illicite geſtã fuiſſe illico eam ſeueritati iudiciarie nõ ꝓdiderit. h. d. ❡ No. ꝙ punit̃ q̃ ſponte dat ⁊ ſic non
2 põt q̃s ſpõte donare de ſuo. ſic. ſ. de meta. l. deuotũ. cuꝫ ſũ. ⁊ erat rõ hic. q: preſumit̃ ꝙ corrũpit ſtratorẽ ille donatarius vt induceret pncipẽ ad donandũ ſibi equũ. ẽm
3 An. de bar. ❡ Itẽ no. ꝙ rõne maioris doni q̃s pſumit̃ citius corrũpi ꝙ ꝓ vno dono. ⁊ iõ. ll. phibent ne pſides recipiãt magna dona. Sed ea q̃ in eſu ⁊ potu conſiſtunt nec attendãt ad munerũ qualitatẽ. ff. de offi. cõſul. l. ſolent. in fi. ⁊ de offi. pſi. l. plebiſcito. ⁊ expone hic nõ perdidiſſet. i. nõ manifeſtaſſet ẽm Odof. ❡ Itẽ facit hec. l. ꝓ garciferis ⁊ ſcutiferis petentib⁹ capiſtrũ. qñ dñs donat vel vendit equũ ⁊ dicit hoc eſſe de cõſuetudine ignorantes hanc. l. Itẽ no. ꝙ punit̃ donans q̃ſi ſymoniacus. ad hoc. ſ. de epi. ⁊ cle. l. ſi q̃s. ❡ Itẽ no. ꝙ punit̃ officialis niſi male geſta referat iudici vt in fi. hui⁹. l. ẽm Dulium. Bar. tñ ponit caſum ſic. vnus ſolid⁹ ſtratorib⁹ in preſidentib⁹ ſtabulis pncipis ſtipẽdij noĩe dandus eſt ⁊ offerendo equos principi ꝓ ꝓuinciales certa et equalis forma ſeruanda eſt. ⁊ ſi aliq̃s ꝓuincialis ſtratori dederit ob

Leges prohibẽt ne pſes recipiat magna dona.

Not. de garciferis petentibus capiſtruꝫ qñ dñs donat vel vẽdit equũ

Punit̃ officialis niſi male geſta referat iudici.

hoc q̄ nō licet ei accipere punief. tñ iudex hoc sciens eū
punire neglexerit. Centū librax̄ auri pena punief. h.d.
4 Et no. hūc tex. dū dicit si sciens. Itē q̄ est casus statuti
disponētis q̄ iudex tenea‹t› inq̄rere ꝛ punire sub certa pe
na oē homicidiū factū suo tp̄e: nā sic demū punief si sci
uerit factū esse. Bar. primū tñ intellectū in ꝟ. ꝛ in offe
rendis sequif glo. ꝛ alij notatores.

Iudex qui sub pena habet inquirere ꝛ puniri malefacta remisso suo tē pore incidit in penā ita demū si sciuerit.

¶ De castrensiarijs ꝛ ministerianis. Rubr.

¶ Circa hūc ti. sciendū q̄ q̄dā sunt q̄ vocanf castrēsia
rij q̄ presunt castris ordinādis. Itez eligebanf decani. i.
q̄ presunt. ꝛ. vt. ſ. ti. p̄xi. Itē mēsores q̄ mēsurant metas
ꝛ locum competentem in castris. vt. ſ. titu. ij. Item sunt
ministeriarij qui prebent ministerium predictis p̄sonis.
ꝛ de istis hic agif. fm Odoff.

In officio. Castrensiarij ꝛ ministeriarij
finito officio p̄ lapsū biēnij alr̄ subroga
tur. ipi v̄o ad idē offiī nullaten⁹ eligāf
h.d. bar. ¶ In tex. ibi in offō. loquif co
miti domox̄ vel magr̄o offōx̄ fm Odo.
vel forte isti castrēsiarij erāt q̄ habebāt
curā castrox̄. i. cētenariox̄. ꝛ militabant
1 sub p̄fecto p̄torio vel magr̄o militū. fm odoff. ¶ No. ex
hac. l. q̄ labor trahit ad se dignitatē. sic. ſ. de agē. in re.
l. ſ. ꝛ. l. agētes. ¶ Itē no. offiī cōpletū nō iterari vt. ſ. d
palatinis. l. q̄dā. ꝛ. ſ. ti. ſ. l. j. ¶ Itē no. de biēnali offō sic
ſ. ti. j. l. j. ꝛ. ſ. de domes. l. ie. pragmatica. Sed q̄nq̄ ānale
est. vt. ſ. ti. j. l. ad similitudinē. Odo. Illud qđ d̄r in. l. ista q̄
illi q̄ fuerit in aliq̄ offō nō reuertanf ad idē. intellige ni
si h̄ fiat de p̄ncipis voluntate vt dixi plene. ſ. de diuer. offi.
l. ij. ¶ Itē not. p̄ labore remunerādo vt plene dixi. ſ. de
p̄n. agen. in re. l. j. An. Ia. rebuffi legū comes.

Si q̄s patrie. Si aliq̄s castrensiari⁹ ipetraue
rit vt inter statutos p̄me vel scđe vel tertie for
me sit ꝛ numeref h̄ cōseq̄f ex indulgētia p̄nci
pali vt in gradu tertie forme inter statutos vl
1 timus socief. h.d. ¶ Et sic no. hic duo. Primū q̄ lz in
alternatiuis p̄missionibus qđ mīn⁹ est spectari. vt. ſ. de
cōdi. inde. l. fi. alīs pe. ꝛ. ff. de v̄b. ob. l. si ita stipulat⁹ fue
ro. ꝛ. tñ in p̄uilegijs diuersis alternatiue cōcessis hoc vl
illud mai⁹ cōcessū vr̄ vt h̄. nā tertia forma maior est aliis
qđ p̄z q̄ minor nūerus in ea ponif. ſ. ti. ij. l. scrinijs. ꝛ p̄t
esse rō. q̄ in stipulationib⁹ semp̄ spectaf q̄ res de q̄ agif
in tuto sit. ff. de v̄b. ob. l. quotiēs in stipulationib⁹. nā q̄
p̄mittit semp̄ qđ min⁹ est vr̄ p̄mittere. ff. de v̄b. ob. l. si sti
pulat⁹ fuero. ꝛ. nisi cōferat in electione stipulātis vt. e. ti.
l. si stipulat⁹ fueri illud aut illud. vel nisi rōne tp̄is vel lo
ci intersit p̄missoris qđ minus est soluere vt. ff. de eo qđ
certo loco. l. iđ q̄re. vel stipulatio hēat vires tñ eo qđ mi
nus est stipulator ꝛ p̄missor videanf cōsentire qđ mini
muz est spectaf. sed in p̄uilegijs alternatiue cōcessis p̄n
ceps vr̄ etiā cōcedere qđ mai⁹ est vt h̄. iđ q̄ libertas ipe
rialis nō est restringēda sz angēda ꝛ largissime sumēda
vt. ſ. de agē. in re. l. hac saluberrima. ꝛ. ff. de p̄sti. p̄n. l. fi.
qđ notabile est. ¶ Scđo no. q̄ q̄ vltimo venit vltim⁹ ha
bef vt hic. ꝛ. ſ. de p̄sul. l. ſ. ꝛ de p̄fec. p̄to. l. j. ꝛ. ij. ꝛ de p̄po.
sa. cubi. l. ſ. ꝛ. ſ. de messorib⁹. l. j. fm odoff. Ia. rebuffi.

In stipulationibus semper expectatur q̄ res de qua agi tur in tuto sit.

Si qui. Qui militāt in scola sacre vestis puta
q̄ erāt gineciarij q̄ faciebāt vestes p̄ncipis.
ꝛ ipi ꝛ eox̄ mr̄es ꝛ vxores cōueniunf coram
magr̄o officiox̄ criminalr̄ ꝛ ciuilr̄. h.d. an.
Vel sic militātes in hac militia ꝛ eox̄ mr̄es ꝛ
vxores nō p̄nt cōueniri in cā ciuili vel criminali nisi sub
comite castrēsianox̄. h.d. Bar. Ia. rebuffi legū doctor.

Ante oia. Lex ista p̄lixa dat multa p̄uilegia de
putatis ministerio p̄ncipis q̄ officiales p̄tinēf
in breui q̄ nō habem⁹. ¶ Et est primū p̄uile
gium scz vt nō cōueniant coā alio iudice q̄ co
ram p̄fecto p̄torio fm An. de bar. sed fm Odo. ꝛ Duliū.
nisi corā magr̄o officiox̄. ꝛ ibi bar. ꝛ hoc vsq̄ ad ver. sed
ne in hoc. ¶ Scđo d̄r q̄ daf eis aliud p̄uilegiū vt non
cōueniant nisi in scriptis vsq̄ ad ver. cōuentos. ¶ Ter
tio dat ibi aliud p̄uilegiū ad cauendū fideiusso. de iudi
cio sisti. qđ p̄ osa vt. ſ. de p̄xi. sa. scri. l. in sacris. in p̄n. ꝛ h̄
vsq̄ ad ver. nec vltra. ¶ Quarto dat ibi p̄uilegiuz circa
sportulas ꝛ alios sumpt⁹ in diuersis iudicijs ꝛ coram di
uersis iudicib⁹ faciēdis. ꝛ hoc ad ꝟ. hec aūt priuilegia.
¶ Quinto hic d̄r q̄ oīa p̄uilegia hic danf mr̄ibus vxori
bus filijs ꝛ seruis. ꝛ h̄ vsq̄ ad ꝟ. exceptis. ¶ Sexto ꝛ vl
timo facit exceptionē ab eo qđ dixi in p̄mo dicto vt in q̄
busdā causis q̄ cōtinenf in lr̄a nō hēt p̄rogatiuā. ꝛ. h.d.
1 An. ¶ No. ex. l. ista delicta inq̄ri ꝛ puniri. ff. de offi. p̄si.
l. tertia. ꝛ. l. illicitas. ꝛ. l. cōgruit. cū cōcor. mult. fm odo.
2 ¶ Itē not. in. ꝟ. cōuētos ibi sue scole ꝛc. q̄ scolaris pōt
dare fideiussorē in cā sua aliū scolarē. de quo dic vt. ſ. de
3 agen. in re. l. fi. ¶ Itē no. ex q̄nto dicto q̄ p̄uilegiuz filij
p̄dest mr̄i ꝛ vxori vt. ſ. l. p̄xi. ¶ Itē no. q̄ maiores expē
se ac sportule prestanf corā iudicib⁹ q̄ coraz arbitris ad
idē. ſ. de p̄n. agē. in re. l. fi. ꝛ de p̄xi. sa. scri. l. in sacris. Itē
no. ex fi. hui⁹. l. q̄ reat⁹ excludit p̄uilegiū sic. ꝟ. vbi sena.
vel clari. l. j. ꝛ de epi. ꝛ cle. l. raptores. ꝛ q̄ cause tributorū
ꝛ publicax̄ functionū auferūt fori p̄scriptionē. ꝛ in q̄bus
dam alijs. vt. ſ. de p̄xi. sa. scri. l. in sacris. ꝛ. ſ. de p̄ui. sco. l.
ij. ꝛ. ſ. de pala. l. viros. ꝛ in auf. vt iudi. sine quoq̄ suffr. ꝟ.
qđ autē. colla. ij. fm Duliū. Ia. rebuffi.

¶ De decanis. Rubrica.

¶ Dictū est. ſ. ti. p̄xi. de castrēsiarijs. i. de illis q̄ p̄sunt
in castris p̄ncipis ordinādis. sed q̄ ex istis eligebanf de
cani. i. vnus q̄ decez preesset. ꝛ sic de singulis q̄ p̄uident
sup̄ huiuscemodi ordinatione iđ de hijs ponit fm Odo.

Quattuor. Quattuor ex decanis q̄ primū locū
in ordine tenuerit p̄ biennij ad p̄miceriat⁹
officiū assumāf. ꝛ alij in locū eox̄ debēt sub
1 rogari trāsacto biēnio. h.d. bar. ¶ Not. q̄
finito offō q̄s nō d̄z curare vt in eo remane
at sed vt ali⁹ substituaf vt hic. ꝛ. ſ. ti. j. l. ſ. Item q̄ petit se
iterum eligi eo ipso se reddit indignū ꝛ suspectū vt ar. ſ.
de epi. ꝛ cle. l. si q̄s. ꝛ de procur. l. q̄ oia. ad aliā tñ digni
tatem pōt aspirare. ſ. de p̄n. agē. in re. l. eos. ꝛ. l. p̄nceps
ꝛ. l. ex agētib⁹. ꝛ. ſ. ti. j. l. ſ. qđ vex̄ est si p̄mo offō bn̄ se ha
buerit. alīs punief. ꝛ oī officio d̄z p̄uari. vt. ſ. de pala. l. j.
ꝛ. ij. ꝛ. l. quidā. ¶ Itē no. ābitionē cessare vt. ſ. de pala.
l. scrinijs. ¶ Itē no. de officio biennali sic. ſ. tit. j. l. j. ꝛ. ſ.
ti. j. l. j. fm Odo. ꝛ Duliū. Ia. rebuffi doctor.

Nostre. Datur in hac. l. decanis duplex p̄uile
giū. Primo vt cōueniant corā magr̄o offōx̄.
Scđo circa fideiussoriā cautionē de iudicio
sisti. vt nō teneaf dare aliū fideiussorem nisi
p̄orez ip̄ox̄. h.d. fm An. ꝛ ita expone. ¶ In
tex. ibi priorū. i. q̄ primū gradū obtinet in societate deca
1 norum. fm Duliū. ¶ No. q̄ respublica p̄rext. iudiciorū
p̄turbari nō d̄z vt h̄. ꝛ. ſ. de pala. l. fi. ꝛ de decurio. l. fi. sic
nec diuinū officiū vt. ſ. de epi. ꝛ cleri. l. oēs q̄. ff. de arbi. l.
nō distinguem⁹. ꝛ de in ius vo. l. ij. ¶ Itē no. q̄ q̄n ipe
rator aliq̄d facit ita statuif vt ali⁹ nō grauef vt hic. ꝛ. ſ.
de sta. ꝛ ima. l. vt virtutū. de metropoli. l. j. li. xj. de thesau
ris. l. j. li. x. de pascuis publicis. l. fi. li. xj. quandoq̄ tamē
2 cōtrarium statuif cū causa. ſ. de consul. ¶ Item no. hic
ad exemplum aliorum aliquid ꝛ sic exemplis iudicatur,
a quod intellige bonis^a ꝛ de similibus ad similia. ſ. de pa
la. l. fi. Sed malis exemplis nunc est aliquid statuendū.
ſ. de senten. l. nemo de legibus. l. quod non ratione. fm
3 Odoffredum. ꝛ idem Dulius. Iaco. rebuffi. ¶ In textu
ibi sed viri illustris tantū magistri officiorum obseruare
examen ꝛc. No. ex hoc tex. q̄ vbi quis a iurisditione or
dinarij eximit ꝛ sub noua iurisditione cōstituitur. debet
reddi ratio exemptionis noue vt hic cum versi. sequenti.
ibi hoc nāq̄ modo ꝛc. pro quo faciunt omnes. ll. allega.
in glo. Et hec faciunt ad questionem. quidam ipetrauit
a rege q̄ esset exemptus a iurisditione cuiusdam sene
scalli ꝛ nō continetur in rescripto sub quo senescallo nūc
existat. queritur an valeat rescriptum: ꝛ videtur q̄ non
per. l. istam vbi habetur q̄ isti qui estimabātur constitue
bantur sub noua iurisditione in questione predicta seu
in tali rescripto non constituitur. ergo ꝛc. et pro hoc. l.
ſ. de comi. sacri pala. alīs est. l. ij. sub rubr. de offi. p̄cōsul.
ꝛ le. pro quo in simili vt nō valeat talis exemptio quādo
nō apparet

a ¶ Secundū bonos exemplis iudicandū est et nō secundū malis et ita cō cor. l. nemo. ſ. de sentē. ꝛ. l. de di. ꝟ. si liber. ff. de cōdi. ob cām que olle. q̄ nō sit iudicandus exemplis.

Quidā impetrauit a rege q̄ esset exempt⁹ a iurisditione cuiusdaz sene scalli: ꝛ nō contineſ in rescripto sub q̄ sene scallo nūc existat querif an valeat rescriptum.

non apparet causa exemptionis. ff. de heredi. insti. l. si quis sempronium. in fi. iūcta. l. C. de libe. pte. aut. nō lz. nec obst. l. disputari. C. de ep. sacri. q2 ibi loqtur qn disputat. an princeps h potuerit 9cedere de ptāte sua sec9 autē ibi di sputat de forma t virib9 rescripti sicut hic erat ad qd. C. si cōtra ius vel vti. pu. l. t si nō cognitio. Ja. reb.

De mensoribus. Rubrica.

Isti mensores erāt castrēsiarij de qbus not. C. ti. ij. su per rubrica. t hic in glo. rubrice. Odo.

Primicerius. Hic dr q primicerius mensorū ex pleto suo officio q fit lapso biēnio sociatur agētibus in reb9 vltimus aūs vltimis t. h. d. fm Odo. Et no. in. l. ista. de biēnali offi cio vt. C. ti. j. l. j. Itez no. q qui vltimo ve niunt vltimo capiunt. sic. ff. de iudi. l. qui prior. C. de ca stren. l. fi. Odo. Jaco. reb.

De priuilegijs eoruz qui in sacro palatio militant. Rubrica.

Dictū est. C. de singularib9 officijs q in palatio sunt nūc de priuilegiis militāntiuz in sacro palatio: t sic postq de psonis dixit de eoz priuilegiis subijcit. Odo.

Palatinis. In. l. ista dr q a palatinis qui iculpate gerūt offm suum t ab hijs qui i scrinijs mēorie eplaz t libelloz de quibus dr. C. de pri. sa. seri. p totū. oēs calūnie t oēs noiationes munerū sunt semote qd bnficiuz ad filios t nepotes eoz ptinet sunt g ipsi t eoz filij t nepo tes t mācipia liberati ab oībus sordidis mūerib9 t exor di. t psonalib9 t qui 9 facere tēptauerūt nō obstante di

1 gnitate aliq eius penas debitas patiētur. h. d. Not. ex. l. ista q illi daf priuilegiū qui iculpate gerit offm suū sic. C. de pala. l. palatinos sec9 si culpate gerat: q2 tūc pui legio t officio suo se reddit indignū in quib9 delinqrat. vt. C. de dig. l. iudices. t de pala. l. ij. In tex. ibi calum nias. expone. i. exordiarias pstatiōes. Et qd dicit noia tiones. i. psonalia mūera t qd dicit iniurias referas ad sordida mūera vt. C. de pala. l. j. t. l. palatinos. t. j. l. pri. t. C. de magris seri. l. j. t de silen. l. ij. t. iij. t sic qd in prin. hui9. l. dr gnaliter t obscure declaraf hic in v. atq. nam priora p posteriora gnaliter t regulariter itelligūtur vt

2 ff. de legi. l. nō est nouū. Scdo no. ex hac. l. puilegiuz pris trahi ad filiū priuilegiū aui ad nepotem priuilegiū dni ad famulū sic. C. de castren. l. fi. de pn. agen. in re. l. fi. de pri. sa. seri. l. in sacris. iij. t. l. si qs in sacris de silētia. l.

3 iubem9 de mag. seri. l. j. Tertio no. 9tēptores. i. puniri nec dignitate aliq excusari vt. C. de curiosis. l. ij. de agē. in re. l. j. de domesti. l. j. t de pri. sa. seri. l. vlt. fm Odofr. Itē no. hic de ordie sanguinis. In gl. ibi 9tra. §. a

4 te. sz ibi est rō volūtas testatoris vt ibi not. Et alleg. hec. l. qd dedit em rem i emphiteosim t filijs tuis t nepo tibus queritur p quē modū amittātur te mortuo filij t nepotes. t dic q fm ordinez sanguis vt hic. s. prius filij deinde nepotes in feu. de succe. c. j. filia. p quo glo. in. l. gallus. §. j. ff. de libe. t posthu. Ja. reb.

De cubiculis. Cubiculariū principis qbus vaca tio est 9cessa t mēoriales scrinioz libelloz t eplaz t etiā palatini t agētes in reb9 t eoz filij t nepotes ad honores t ad mūera nō vo cātur iniri. t a psonalib9 t corpalib9 mūerib9 sunt imun(e)s. h. d. ba. In tex. ibi palatinis q offm ex pleuerāt t sic habēt reqez vt. C. de pala. l. palatinos. t. l. fi. t. C. l. pri. Odo. Missionū de qbus. C. de pala. l. psto. t. l. scrinijs. nepotes p ordinē tn sanguinis vt. C. l. proxi.

1 In gl. ibi. C. de testa. mili. l. pe. sz ibi daf priuilegiū mi litib9 nō rōne dignitatis cū militia nō sit dignitas vt no. s. de eqstri dig. in rubri. Et est casus. l. q mil. po. l. fin. circa mediū. sz ppter laborē eis 9ceditur vt. ff. de bo. po. ex te. mili. l. j. t ideo finito labore cessat priuilegiū. ar. C. de epi. t cleri. l. placet. hic aūt datur priuilegiū ppter dignitatē que durat etiā finita administratione. C. de cōsuli. l. j. de arbi. l. iij. §. fi. t ideo durāt priuilegiū vt hic. Itē scias q Odo. exponit hūc tex. cōsualib9. s. predictis vel exordi

Priuilegiū pa tris trahif ad filium aui ad nepotem dni ad famulum.

Not. q. do tibi in ēphiteosim filijs tuis t ne potibus quali ter intelligaf q2 inspicif or do sanguinis q primo admi tantur filii te mortuo t ipsis filijs mortuis nepotes vide bar. in alleg. l. gallus vide el legatiões dni Jo. rovm. t. l. si quis titio t ibi glo. nobiles. ff. de vsufruc.

narijs. nam. C. in text. nolaierat aliqua pmonialia vt mun9 pstasie vt hic in glo. g secus in alijs vt. l. merit9. C. de pdra. t sic nō obstabit. l. iubemus. ibi solūq canoni ce tc. C. de pri. sa. seri. t. l. nec prestasie. C. de mu. patri. t cōcordabis. l. qui imunitatez eo. ti. t hoc mō intelligit. Odo. hanc. l. t. C. l. proxi. Ja. reb.

Ex aula. Discedētes ab aliquo officio aule princi pis lz sint idonei t expti tamē ab oībus oneri bus eisdem iniūctis sunt immunes. h. d. Bart. Not. q isti ab oī onere psonali excusantur vt hic. t. C. l. pri. t de pri. sa. seri. l. iij. Odo.

Omnes. Qui missionem meruit ab officio qd in palatio principis exercebat āte ferri dz oī bus alijs qui post ad regēdas dignitates vel puincias sunt suspecti t 9 faciens pena hic

1 inserta punif. h. d. Bart. No. q qui prior est tpe potior est alijs qui succedūt in sedēdo t i loquēdo t in eūdo t i 9sensu vt. C. de 9suli. l. j. t. l. pe. t de pfec. pre to. l. j. t. ij. t de ppo. sacri cubi. l. j. t de comi. t archi. l. ar chiatros de proxi. sa. seri. l. cōperim9. de castren. l. j. t de

2 messo. l. j. Odo. In tex. ibi diuersis actib9 no. hūc tex. p quē innuitur q hic vacās habuit plures dignitates t officia diuersa in palatio t iō q2 magis laborauit dignior est posteriore admistrāte qui vnā tn habēt dignitatē vt hic t sic nō obstabit. C. de primi. l. vlt. in fi. t vt digni. or. serue. l. iij. §. sz administratores nisi intelligerem9 hāc. l. q vacās preferaf honorario. h est illi q suscepit aliquā p uinciā vel dignitatē palatinā regēdaz subaudi: sz nō ad

3 ministratiōes adhuc fm Odo. Scdo no. temeratorē legis posse qsi sacrilegū puniri nisi alia certa pena fuerit statuta cōtra illuz. nam sacrilegus est vt hic. t. C. vt dig. or. ser. l. j. t. C. de domest. l. j. Odo. Jac. reb.

De priuilegiis scolaz. Rubrica.

Dictū est. C. de militātibus t de hijs qui habēt offm in palatio. Itē de puilegiis ipoz palatinoz seqtur vide re de puilegiis militū. Sed q2 ipsi milites. scolā. i. socie tatez habēt in q habebāt. comitē. i. supiorez q magr mi litū vocaf ideo ponit rubricā de priuilegiis scolaz: t ita scola vocatur hic militū societas fm Odo. Ja. re.

Viris. Magr militū milites senatores suos scolares liberare vl degdare nō pōt. sz istud spectat ad offcūz magrm. Itē magr militū suos domesticos sena tores ducenarios vel cētenarios facere nō pōt pena 9facienti iminēte. Itē phi bet esse domesticus ppetuo vel ad tps alio noie assumpto colore qsito nō est durāte phitione

1 assumēdus. h. d. No. ex ista. l. q si p formā statuti p hibitū est offm cōseruatōis qd non pōt ad aliqd aliud assumi: sz alio noie t h sentit gl. hic dn sumit arg. de dno qui fuit ptās Bononie. nā cuz esset phibitus esse ptās fuit fact9 defensor t habebat offm ptātis bar. In tex. ducenarios. de qbus dr. C. de agē. in re. l. matriculā. t de pala. l. scrinijs de gdādi. i. de societate militū in q militēt

2 priuēt eos: sed h ad offm mgri offm ptinet. Odo. cente narios. No. q seruiēs nō dz dno ipare vel equipari nec in sui locū poni: q2 9uersatio eqlis inducit dignitatis contēptuz vt. ff. de offi. psi. l. obseruādū. Bar. barbaroz

3 de qbus dr. C. de pala. l. scrinijs circa fi. Et not. in fi. hui9. l. q cum qd phibef t id p qd pueniř ad illud vt. C. de proxi. sa. seri. l. certe. de prin. agen. in re. l. j. fm Odo. nec debet lex alia via circūueniri vt. ff. de tu. t cura. da. ab hijs. l. scire de trāsact. l. si cum hū. §. si cum lis. cum si.

a Item no. q licet noia ppria possint mutari9 vt. ff. ad

4 trebel. l. aut facta. §. si vero nō in fraudem vt hic. t. C. de nominis muta. l. j. t in auten. vt nulli iudi. §. j. fm And. de barulo. Jaco. reb.

Hac lege. Militans in aliqua militia qui sti pēdijs decursis primicerius factus est oībus priuilegijs sibi cōpetētibus pfruatur t etiā in ciuilib9 corā offcoz magro cogitur rndere in criminalib9 vo causis h priuilegiū nō sor titur ne crescat flagitioz auctoritas et publica vacillet

Si per statu tum sit prohi bitum officiū cōseruationis non potest ad illud adsumi li cet illi officio mutef nomē.

a Nomina ppria pnt mu tari sed non in fraudez. Nota bal. in. l. j. in. q. q. C. de here. in sti. t in rubri. C. de fide instru. col. vi. t alex. in. l. obsti. ffoz. §. nos philip. fran. in pbe. vi. nu. v. et ibi notauī in apo stil. ad ipm in versi. mutatio nois t feli. ple nis. in pbe. de creta. gregorii ne col. ix. v. ter tia conclusio mutatio nois proprij.

vtilitas.h.d. ¶ Et ſic no. ꝙ denegat iuriſditionem in ci
uili ⁊ ꝯcedit in criminali ħ officio finito eo ꝟo durãte in
vtroqꝫ caſu eſt iuriſditio denegata vt.ſ.de agen.in re.l.
ex eo.bart. ¶ In tex.ibi comitũ.de q̃bus dr.ſ.de comi.
⁊ tri.ſco.l.j.ꝯpetẽtibus.cũ noua dignitas pozis ꝑuile‑
gia nõ tollat vt.ſ.de ꝑri.ſa.ſcri.l.iubem⁹.⁊ de ꝑmicerio
1 l.j. ¶ No.ex.l.iſta ꝙ cũ aliq̃d ꝯceditur videtur ꝯcedi vt
vtilitas publica non ledat̃ vt.ſ.de offi.magri offi.l.fi.et
de ſuſcep.l.humilioꝛib⁹.li.x.nam reſcripta ⁊ ꝑuilegia ad
uerſus vtilitatez publicã ꝯceſſa valere nõ debẽt vt hic ⁊
2 ſ.de ꝑci.imp.offe.l.nec dãnoſa. ¶ Itẽ no. ꝙ impa.non
ꝯcedit tale licitũ ſub cui⁹ ꝓtextu poſſit cõmitti illicitũ vt
3 hic.⁊.ſ.de epi.⁊ cle.l.cũ qui ꝓbabilẽ.ſm Odo. ¶ In gl.
fi.in fi.ibi hic in ꝓuincia optia eſt ſolutio ſi bñ intelligat̃
⁊ deſcẽdit ex illo ſonte ꝙ q̃libet dꝫ ꝯueniri in illo loco in
quo delinq̃t vt in aut.qua in ꝓuincia:ſ cuꝫ delinq̃t in vr
be ſi habeat ꝑuilegiuꝫ iudicĳ nõ tñ loci:q2 in loco delicti
punit̃ ⁊ corã iudice ſpãli.Sed ſi delinq̃t in ꝓuincia cũ in
ꝓuincia ſit tñ vn⁹ iudex.ſ.ꝑſes cũ oĩa deſideria q̃ rome
diuerſos iudices habẽt in ꝓuincia tñ ꝑtinẽt ad ꝑſidez:
ergo cũ debeat in loco vbi delinq̃t puniri merito non hꝫ
foꝛi ꝑrogatiuã q2 ibi nõ eſt ali⁹ iudex niſi ꝑſes rñdebit
ergo corã ꝑſide arg.ſ collige ꝯtra fatuũ ſcolarẽ vt ſi de‑
linq̃t in neapoli habeat ꝑuilegiũ foꝛi iudicĳ dico nõ loci.
ſecus ſi ex neapolim:q2 tũc ſub illo ꝑſide rñdebit in cui⁹
delinquit ꝓuincia qd̃ eſt notãduꝫ etiã ſi ſcolares habẽt
pꝛo malo ſm And.de baru.Ja.reb.

a ¶ In vidui‑ tate manente ſ.femine ⁊ ibi bar.ff.d ſena. ex.l.fi.col.j.in fi.vſi.ſed quid ſi eſt effecta vi dua.ſ.de ver. ſig.⁊ in l.j.col. j.vſi.itez nota ꝙ mulier.ſ.d mulie.⁊ i quo loco.li.x.⁊ bal. in.l.voluntas col.j.vſi.dicit lõgobarda lex ſ.d fideicom. qd̃ eſt verũ in fauoꝛabilibus nõ in odioſis vt ꝑ doct.vbi. ſ.

Notiẽs. In hac.l.ꝑlixa eadẽ fere dicitur q̃
habẽt.ſ.de caſtrẽſianĳs.l.fi.⁊ de ꝑri.ſa.ſcri.
l.i ſacris.dat enĩ ꝑuilegia circa ꝓbẽdaꝫ cau‑
tionẽ iudicio fiſci ⁊ ſpoꝛtulas ſoluẽdas tam
iſtis militib⁹ ꝙ matrib⁹ ⁊ vxoꝛib⁹ ⁊ filĳs ⁊ fa
miliarib⁹.Sunt tñ aliqua notãda hic q̃ nõ ſunt in.d.l.in
ſacris.bene ꝓter illa ſunt hic colligẽda aliqua notabilia.
1 ¶ Primo not.hic in ꝑncipio ꝙ durat ꝑuilegiuꝫ vxoꝛis
a marito moꝛtuo eadẽ in viduitate manẽte[a] ꝯcoꝛdat.ſ.
de dig.l.mulieres.And.⁊.ff.ad municip.l.filĳ.§.vidua.
2 Bar. ¶ Scdo no.in ꝟ.ꝙ ſi cã iudicio ⁊c. ꝙ iudex ap‑
pellatiõis põt accipe triceſimas arg.ad idẽ.ſ.de caſtrẽ.
l.fi. ¶ Tertio no.ꝙ in cã appellatõis cõteſtat̃ lis vt.ſ.
3 ne liceat in vna eadẽqꝫ cã tertio ꝓuocare.l.j. ¶ Quarto
not.in ꝟ.hoc etiã adĳciẽdo ꝙ durãt priuilegia etiã tpe
vacatõis ⁊ q̃etis ⁊ ſic facit ꝓ ſcolarib⁹ emitti ad domũ vt
4 dixi.ſ.de incolis.l.ij.ſm And.de baru. ¶ Itez not.ſin‑
gulariter hũc tex.ꝙ vbi ꝑuilegiuꝫ ꝯcedit̃ mihi ⁊ in oĩbus
meis deſcẽdẽtibus maſculinis ⁊ femĩnis ꝙ deſcẽdẽtes ꝑ
lineã femininã ita demũ foꝛtiãtur ꝑuilegiũ ſi ſint vidue
non aũt ſi ad maritũ cõuolauerũt.⁊ põt eſſe rõ: q2 poſt‑
ꝙ virũ aſſumũt in aliũ ſe trãſferũt in totũ ⁊ ſtatũ ſuũ mu
5 tant vt no.in.d.l.mulieres. ¶ Vltio no.ex ꝟbo cõſentiẽ
tibus cũ glo.ꝙ ꝑ cõſenſuꝫ partiũ fieri põt vt ſnĩa nõ fe‑
ratur in ſcriptĳ.Et ſic habes ꝙ ſolẽnitas illa q̃ traditur
vt ſententia feratur in ſcriptis vt.l.ij.ſ.de ſen.ex peri.re
ci.põt remitti de partiũ volũtate.⁊ idem de ſacramẽto
teſtis:q2 remitti põt vt.l.j.de ferĳs. Et not.ibi.⁊.l.ij.§.
ſed quia veremur.C.de iuramẽto calum.idem eſt in libel
lo:q2 libellus põt omitti.licet nõ expreſſe remitti vt not.
glo.vt offeratur.ſ.de litis cõteſt.⁊ ibi plene.ꝟ.xi.ꝑ Cy.
de quo in ſpecu.ti.de libel.cõcep.§.vtrum.⁊.§.nũc dicen
dum q̃rta parte licet quidã contra ⁊ idem de iuramento
calũnie: q2 omitti poteſt licet nõ expreſſe remitti vt di‑
cto.§.ſed q2 litis autem cõteſtatio nec tacite nec expſſe
poteſt remitti vt not. Joh.and.extra de offi.deleg.c.de
cauſis.Bar.Ja.reb.doctoꝛ.

Per cõſenſuꝫ partium fieri poteſt vt ſen‑ tentia non fe‑ rat̃ in ſcriptis ⁊ ſic põt remit ti de partium volũtate ⁊ idẽ de ſacramẽto teſtis de quo vide Liſtran. d oĩa in ca.qm̃ cõtra.§.inter‑ lo.et appel.in prin.⁊.§.teſti‑ um depoſitio nes in prin.et quod vtrobi‑ qꝫ notaui in a poſtil.extra d proba.

¶ De caſtrenſi oĩm palatinoꝛum pe‑
culio. Rubrica.

¶ Supꝛa de palatinis dictum eſt ſcilꝫ de priuilegĳs eo
rũdem:ſed q2 nõ ad plenum dictũ eſt de oĩbus ꝑuilegĳs
eoꝛũdez q2 ſunt quidã palatini ſilĳſa.qui in ſeruitio ipa
toꝛis aliq̃d acquirũt ꝙ ꝑuilegiũ in illis q̃ſitis habeãt de
hoc nõ dixerat:⁊ ideo de ħ dicit in ti.iſto.⁊ q2 illud queſi
tum ꝓdicto modo caſtrẽſe peculium:⁊ ideo ponit rubri‑
cam de caſtren.⁊c.Odo.Ja.reb.

Omnes. Palatini qui i ſacro palatio militãt
habẽt in peculio caſtren.ea q̃ acquirũt a no
bis vel ꝑte viuẽdo.Scdo rñdet duab⁹ taciꝫ
q̃õnib⁹ diceret aliq̃s q̃o eſt caſtrẽſe qd̃ nõ
acq̃ritur in caſtris. Rñdet impatoꝛ.imo ſa‑
tis dr acquiſitum in caſtris qd̃ acquiritur nobis cõſciis
⁊ ſub nr̃is cõſpectib⁹ diceret aliq̃s adhuc nõ videtur ca‑
ſtrẽſe qd̃ acquirit̃ a nõ militib⁹.ille enĩ ſunt qui mille la‑
boꝛes ſuſtineant ⁊ iſti non ſunt alieni a puluere ⁊ laboꝛe
qui ſequũtur caſtra nr̃a.ſunt ſ eoꝝ acquiſita caſtrẽſia ⁊
precipua habẽt.⁊ ſic no.ꝙ illi habẽt ꝑuilegia q̃ nõ ſunt
alieni a puluere ⁊ laboꝛe. ¶ Et ſic no.de remũerãdo la‑
1 boꝛe vt.ſ.de ꝑn.agẽ.in re.l.j. ¶ Scdo no.ꝙ qui ſequũ
tur caſtra ꝑncipis nõ ſunt ſine laboꝛe ⁊ ſudoꝛe iuxta il‑
2 lud dicitur miſeri qui caſtra ſequũtur.An. ¶ Et ſic eſt
hec.l.i arg.ꝙ clerici q̃ ſunt in curia romana debẽt pcipe
fruct⁹ ꝓbẽdaꝝ q̃ſi pñtes in ſuis eccl̃ĳs cũ ipſi ſint in ſui
3 tio dñi pape ꝑ h.ſ.de ꝑri.ſa.ſcri.l.hac lege. ¶ Itẽ no.
ꝙ q̃ ſeruit hꝫ ꝑuilegiuꝫ nõ alius vt.ſ.de domeſ.l.iij.ſm
Odo. ¶ Itẽ facit ꝙ legat⁹ ꝑ papã debeat recipe fruct⁹
pꝛebẽdaꝝ cũ pñs reputet̃ ꝑ hãc.l.vt.ſ.de ꝓxi. ſa.ſcri.
l.hac.l.in fi.Bertran.Jac.reb.

Clerici q̃ ſunt in curia roma na debent pci pere fruct⁹ ꝓ bendarum.

¶ De equeſtri dignitate. Rubrica.

¶ Viſuꝫ eſt.ſ.de palatinis qui ſunt i ſuitio ꝑncipis qui
reputãtur q̃ſi pñtes in caſtris vt ſic peculiũ caſtrẽſe dicã
tur acq̃rere nũc de palatinis militib⁹ qui cuſtodiũt vrbẽ
romanã q2 ⁊ ipſi q̃ſi abſentes cã reipub.dicũtur vt.ff.ex
qui.cau.ma.l.milites vero q2 hmõi milites habẽt q̃ſdam
inter ſe q̃ eq̃ſtrez dignitatez habẽt ideo de hĳs dicere vo
lẽs ponit rubricã de eq̃ſtri.⁊c.ſm Odo.Ja.reb.

Equites. Milites ⁊ eq̃tes qui romã cuſtodi‑
re habẽt ſm g̃duꝫ poſt clariſſimos.ſ.ſpecta
biles ſunt.h.d.⁊ caue q2 lꝫ tex.dicat eq̃tes
tñ rubrica dicit eq̃ſtres:q2 alĳ milites ſim‑
plices nõ habẽt dignitatẽ talẽ vt.j.xi.ij.l.vl.
1 ſm Odo. ¶ In gl.fi.i fi.ibi i pꝛi.⁊.j.d meta.l.oẽs.§.fi.
Dul.⁊.j.de curſu publico.l.iij.⁊ de cohoꝛta.l.cohoꝛtalis
in ꝑn.⁊.l.ſe.⁊ ſequẽti.⁊ ꝑ hac gl.ꝙ ſimplex militia nõ ſit
b dignitas[b] facit q2 oĩs dignitas aut eſt clariſſima aut ſpe
ctabilis aut illuſtris nõ ſunt clariſſimi: q2 illa dignitas
ſpectat ad ꝑſidez.ſ.de priua.car.l.j. ¶ Itẽ ſpectabiles
ſunt comites ⁊ ꝑfecti ⁊ ſiſes vt i aut.de appel.⁊ itra tẽp.
§.illud.ſ.de comi.ꝯſiſto.l.j.⁊.ij.⁊ de comi.q̃ ꝓuin.re.l.j.
¶ Itez illuſtres dñt ⁊ ſunt ſenatoꝛes ⁊ patricĳ ⁊ ꝑfecti
ꝑtoꝛio vt i aut.ab illuſ.⁊ q̃ ſup eos ſũt circa ꝑn.⁊.ſ.de cõ
ſuli.l.j.ſ videt̃ ꝙ nõ ſint i dignitate arg.ff.de hĳs q̃ ſũt
ſui vl̃ alie.iur.l.pꝛ ſamoſo.ſꝫ dic ꝙ milites lꝫ nõ hẽãt ſpeciali
quã dignitatẽ notarã q̃ cadat ſub aliq̃ ſpẽ dignitatĳ ha‑
bẽt tñ dignitatẽ gñalez ꝓut cadit ſub ſpẽ honoꝛis: q2 ꝑe
ferũtur paganis.ar.ſ.d q̃õni.l.milites ⁊.l.diuo marcho
nec mirũ ſi tales milites hẽãt dignitatẽ ⁊ honoꝛẽ q2 eã
habẽt poꝛtionarĳ.ſ.de ſuarĳs.l.j.⁊.ij. Itẽ debẽt merẽ
tur hẽre q2 ꝓcurãt honoꝛẽ ⁊ vtilitatẽ reipu.ſ.de agẽ.i re
bus.l.ꝑncipes ⁊.j.d re militari.l.milites q̃ a repu.d mili
c tia aũt doctoꝛali an ſit dignitas[c] ⁊ q̃lis plene ſcripſi.ſ.
de ꝓfeſ.q̃ in vr.ꝯſtã.l.j.⁊ d ꝑri.ſa.ſcri.l.i ſcrinĳs ⁊.l.iube
2 m⁹. ¶ In gl.fi.ibi.ſ.ꝯſulat⁹ vñ dic ꝙ aliq̃ ꝯſulat⁹ habẽt
dignitatẽ illuſtralẽ aliqui clariſſimã vt ſcripſi ſup.l.j.hic
alleg. Jaco.rebuffi.

b ¶ Non ſit di gnitas. Adde ro.ſing.ſuo.cc ccv. lcl. an ſit militia digni‑ tas et iſtũ in.l. j.nu.j.et qd̃ ibi notaui in apo‑ ſtil.ad eã in.ꝟ. põt eſſe miles ſ.de mu.⁊ ho. li.x.

c ¶ An ſit di‑ gnitas. Adde iſtũ in.l.curia‑ les nu.j.et qd̃ ibi notaui in a poſtil.ad iſtm in ꝟſi.de epi.⁊ cle.ſ de decu. li.x. panoꝛ.ca. cleric⁹ nu.iij. ⁊ ibi notaui in apoſtil.ad iſtꝫ in ꝟſi.ſic digni tas extra d me‑ di.⁊ in.ca. q̃to niuine.xv.⁊ ibi iterũ in apoſt. in.ꝟ.dignitas eſt extra de ꝓ ba.et ſell.c.q̃o to in princi.de magiſt.

¶ De ꝓfectiſſimatus dignitate. Rubrica.

¶ Super glo.rubꝛice de quo habetur.ſ.de pala.l.ſcri‑
niis.§.j. Ja.reb.doctoꝛ legum.

Codicillis. Hic dr ꝙ codicillis.ſ.dignita
te ꝓfectiſſimat⁹ põt vti qui eã impetra‑
uit dum tñ nõ ſit ſeruilis ꝯditiõis vel ſi
ſco vel curie obnoxius vel nõ ſit piſtoꝛ
qd̃ eſt vile offiũ nec in aliq̃ vili officio
ſit ꝯſtitut⁹ vt tabernari⁹ caupo vel ſiſis.
Itez ꝙ hmõi dignitatem nõ emerit q2
ambitioſitas maxime in dignitatibus repꝛobatur vt.ſ.
de ꝑmicerio.l.fi.⁊ de ꝑri.ſa.ſcri.l.cõperimus. Itẽ nec ſit
1 alicui admiſtratiõi aſtrict⁹.h.d.Odo. ¶ In tex.ibi i ali
quo officio.Ego puto etiaꝫ honeſto ſic debere intelligi
iſtam.l.

ſtam.l.q2 duobus officijs quis non dz vti vt.ſ.ti.j.l.eis
quidā.§.j.τ.ſ.de agen.in re.l.agētes.§.j. τ de proxi.ſa.
ſcri.l.hac pte.Odo. ¶ In tex.ibi piſtores vl̄i ſit idem in
alijs miniſterijs vl̄i cũ nō excipiātur hic niſi piſtores et
videtur q̄ nō cũ iſtud edictū ſit ꝓhibitoriũ ideo oībus
videtur eſſe ꝑmiſſũ niſi ſint ꝓhibiti.ff.de teſti.l.j. Item
qui de vino d2 ⁊c.ff.de iudi.l.cũ p̄tor. Sed dic ꝯ.ꝓ quo
l.iſta cũ dicit vel nō in aliquo officio ⁊c.i.in alio merci-
monio vili vel huic ſili τ qđ d2 de piſtore hic gr̄a exēpli
ponitur ar.ſ.de adulte.l.ita nobis pudet. τ.ff.de vi τ vi
ar.l.j.§.qđ vulgo. Item q2 eadē eſt rō ergo τ idē ius.ſ.
nego.ne mili.l.j. Jaco.reb.

¶ Qui militare pñt vel non τ de ſeruis ad militiā
vel dignitatē aſpirātibus vt nemo duplici militia
vel dignitate ſimul vtatur. Rubrica.

¶ Dictũ eſt.ſ.de dignitatibus τ diuerſis officijs ſacri
palatij:τ q2 eo militib⁹ aſſumūtur p̄dicti qm̄ τ ipſi mili-
tant τ militare dicitur ac debēt vt.ſ.de ꝓuil.ſco.l.j.τ.l.ij
cũ ſilibus reſtat vt videam⁹ qui pñt ad militiā ꝑuenire
τ qui nō ideo ponit rubricā qui militare pñt vel nō pñt
aliqua de cā vex:q2 ſm aliqs qñq3 ſe trāſſerunt ad mili-
tiam vel dignitatē aliquā vt euitēt onera ſeruilia vel vt
liberi videanť ſm qđ fecit barbari⁹ philipp⁹.ff.de offi.
p̄to.l.iij.qđ ꝓhibetur fieri imo reuocari iubētur ad p̄-
ſtinam cōditionē vt.ſ.ſi ſeru⁹ aut liber ad decurio. aſpi
ra.l.ij.τ.ſ.de māci.τ colo.l.fi.nā hic τ ſiſcs militare ꝓhi
bētur vt.ſ.de fugi.colo.l.j.τ.l.viti.ſ.de metal.l.fi.de mu
rilegulis τ de agē.in reb⁹.l.agētes.§.j.τ de dig.l.ne qs.
τ.ſ.tit.ꝓxi.l.j.ideo d2 in rubrica.τ de ſeruis ⁊c.τ de iſta
ſcđa pte agiť.j.eo.l.pe.τ.l.fi. Sed q2 qñq3 qs vtitur du-
plici dignitate vel officio qđ nūc ferēdũ eſt vt.ſ.de aſ-
ſer.l.nemo.τ de ꝓxi.ſa.ſcri.l.hac pte.τ de agen.in re.l.
agentes.§.iij.ideo ſubijcitur in rubrica τ vt nemo ⁊c. de
quo agitur.j.eo.l.eis.Odo. Ja.reb.

1 Si militie. Uolētes militare ſe debēt of-
ferre ei qui ius hz ꝓbādi.ſ.corā militũ
magr̄o. Itē nullus cũ litis vitāde mili-
tare pōt.h.d.bar. ¶ Et h̄ eſt arg.ꝯ fa
ciētes ſe ſcolares vel famulos ſcolarũ
cauſa litiū etiā ⁊c. Itē ꝯ illos qui faciūt
ſe burgēſes regios ⁊c. ¶ Item not.ex
hac.l.arg.q̄ qui vult eſſe doctor dz ꝓbari p̄mo ab hijs
qui ꝓbādi ius habēt vt ex de mgr̄is.c.j. Itē dz a p̄ncipe
impetrari ꝑ.l.iſtā ꝓ quo.ſ.de ꝓfeſ.τ me.l.medicos.bar.
2 ¶ Itē no.q̄ qui aſſumit dignitatē aliter q̄ debeat illa
priuať dignitate τ ad p̄me cōditionis ſtatū reduciť ad
qđ.ſ.de p̄micerio.l.j.de agen.i re.l.j.vt dig.or.ſer.l.j.de
pala.l.qdã de decurio.l.qui derelicta ſm Dulin. ¶ In
tex.ibi litis cā ⁊c.vt q2 habēs litem cũ aliquo ſe trāſtulit
ad militiā vt potētiorē redderet ſe aduerſarijs qđ ꝑmit
ti nō dz ne humiliores a potētioribus opprimātur vt.ſ.
de cōduc.τ ꝓcura.re.fiſca.l.j.τ ne liceat po.l.j.vel q2 ha-
bebat cām criminalē cui⁹ metu ne ꝯdēnaretur fugit et
ſe trāſtulit ad militiā q2 ex hac cā princeps qñq3 remittit
penā delictoꝝ vt.ff.de re mili.l.nō oēs.§.fi.τ pe. Et pro
pterea ad poſtulationē aduerſarij abſoluiť a militia τ re
duciť ad p̄ſtinū ſtatū vt ſic aduerſari⁹ eius potētia nō
opprimať cum eq̄litas debeat ſeruari actori τ reo vt.ſ.
de ꝓxi.ſa.ſcri.l.i ſacris.iij.τ.ſ.ne liceat poten.ꝑ totū ſm
3 Odo.poſtulātib⁹ aduerſarijs. ¶ Sed an iudex aduer-
ſario nō poſtulante ſi videat militis apertā fraudem an
poſſit eũ amouere a militia τ ad p̄ſtinū ſtatū reducere.
τ videť q̄ ſic arg.ff.de poſtu.l.qs ꝓhibet puto cōtra cũ
hoc nō ſpectet ad iudicem vt illū amoueat:ſed ad princi
pem.ſ.de agen.in re.l.ij.lz ſit cōtra.ſ.de ꝓuil.ſcola.l.ij.
in fi. Tamen q2 hic dicit poſtulātibus nō lz a ꝯrio ſenſu.
qđ fortiſſimū eſt argu.ff.de offi.eius cui man.eſt iuriſđ.
l.j.§.huius rei. quia qđ in vno caſu permittitur in alio
prohibetur.ſ.de ꝓcura.l.maritus.ff.ad municip.l.j.ſm
Odoffre. Et q2 in fauorē partis hoc eſt inductū:τ ideo
cum ipſi ſint ſcientes dolus nō videtur eis inferri.argu-
men.ſ.de tranſact.l.cum donationis.τ.ff. de poſtulā.l.
qui is. Bertran. Jac.reb.

An iudex aduerſario non poſtulāte ſi videat militis apertā fraudes an poſſit eum amouere a militia vel an ſpectet ad principem.

1 Non tm̄. In fraudē ciuiliū munerum nullus
armate militie nomen poteſt aſſumere.h.d.
Bar. ¶ No.q̄ in fraudem nō dz qs lucrũ
ſentire vt hic τ.ſ.de here.τ maniche.l. curia
les.ff.de dolo.l.j. τ.ff.de interdic.τ rele.l.re-
le.in fi.imo dz in expēſis ꝯdēnari arg.extra de reſcrip.c.
ceterũ in fi.τ.c.fi.in fi.ſm Dul. ¶ In tex.ibi ciuiliū mu-
nerũ.ſ.ꝑſonaliũ a qbus milites excuſantur.vt.ſ.de de-
curio.l.militarib⁹.ſm Odo. Ja.reb.
Gra. Coloni vel ſaltuēſes ad militiā ad armatā
volētes inuiti nō ſunt aſſumēdi.h.d.Bar.
1 Omnes. Curialis vel cohartalis ꝯditiōis exiſtē
tes ad armatā militiā nō pñt aſſumi.h.d.bar.
¶ In tex.ibi cohartalis.cohartalis d2 ille qui
hz offm̄ cohartatũ adeo q̄ illud dimittere nō
pōt vel aliud aſſumit τ eſt quoddā offm̄ ſic vocatũ τ de
iſtis cohartalibus agitur.j.de cohar.ꝑ totũ ſm Odo.τ
de materia hui⁹.l.habeť.j.ti.j.l.ſi cohartalis. Ja.re.

In fraudē nō debet quis lucrum ſentire imo debet in expenſis condemnari.

Ja.caſus. Quis duas militias diuerſi gñis
aut dignitatē τ militiā eodē tpe qs hr̄e nō
pōt ſecus ſi ad idē tendūt ꝯtra faciēs τ ꝯtra
impetrās τ iudex īpetrāti nō reſiſtēs penis
1 hic inſertis puniť.h.d.Bar. ¶ Et ſic not.
ex hac.l.regulā gñalem vtrũ qs poſſit hr̄e plura officia
2 de quo dixi in.l.cōperim⁹.ſ.de ꝓxi.ſa.ſcri. ¶ Et ꝓpter
a ea gl.ſumit hic ar.q̄ qs nō poſſit tenere duas p̄bēdas[a]
3 ¶ In tex.ibi deť electo no.q̄ ſi habēti vnũ offm̄ deferť
aliud qđ in p̄tāte ſua eſt qđ velit retinere. B.hec lex hz
q̄ttuor ptes. in prima d2 q̄ olim aliqs ex ſpāli ꝯceſſione
poterat vti multis honorib⁹ qđ hodie ꝓhibeť ꝑ hāc.l.
vt.j.patebit.ſz ſi aliqs ſit qui habeat cōceſſionē vt poſ-
ſit vti plurib⁹ honorib⁹ nō poterit vti oīb⁹ illis ſz eliget
quo honore velit vti τ h̄ vſq3 ad ṽ.impoſterũ hic eſt ſcđa
pars in qua d2 q̄ poſt.l.iſtā nemo poſtulare audeat vt li
ceat ei vti pluribus honoribus lz illa ſupplicatio nullum
effectū habeat tm̄ ꝓ temeritate tali infructuoſa plecteť
punietur etiā iudices τ notarij qui recipiūt illas lr̄as ad
qđ facit.ſ.de peti.bo.ſubla.l.ij.τ dic vt ibi. Et lr̄e tales
ſubreptitie īpetrate nō valēt. τ h̄ vſq3 ṽ.ſcituris. hic eſt
tertia ps.diceret aliqs ꝓhibitũ eſt īpetrare q̄ aliqs ha
4 beat plures honores. ¶ Sz qd ſi ſine īpetratōe aliqs
meruerit talē prerogatiuā puta cũ prio haberet vnũ ho
norē ſine militia fuit elect⁹ ad aliā puta ad adminiſtran
das militias rñdet q̄ tūc dz alterum eligere vt dixi.ſ.in
prin.l.τ h̄ vſq3 ad ṽ.mouēte ibi eſt q̄rta ps vbi d2 q̄ lz ꝓ
mot⁹ ad aliā dignitatē nō poſſit retinere primā militiā.ſ.
p̄bēdaz quā habebat occaſiōe p̄me militie ſi talis eſſet
q̄ poterat vēdi in aliū alienaret p̄cia ꝯſequi vel fratrib⁹
5 cōferre pōt qbuſdā exceptis q̄ in lr̄a notanť. ¶ No.hic
puniri īfructuoſaz temeritatē ſic τ alibi puniť factũ τ ibi
nō teneat vt.ſ.de loca.fūdo ciuili.l.fi.τ alibi d2 puniri
affectũ τ ſi nō ſeq̄tur effect⁹ vt.ſ.de epi.τ de.l.ſi qs non
dicā rape τ de hijs qui ad eccl.ꝯfug.l.fi. ¶ Itē no.q̄ re
ſcriptū nō valet ſi p̄cedat poſtulatio vt.ſ.de peti.bo.ſub
la.l.j.ſm An. ¶ Itē no.q̄ puniť officialis niſi reſiſtat
iudici vt.ſ.de decurio.l.oēs.τ ibi no. ¶ Itē no.q̄ reſcri
ptũ ꝯ.l.ꝓ nō reſcripto τ nō ꝯceſſo habeť vt.ſ.de legi.l.
6 nō dubiū.ſm Dul. ¶ In glo.q̄ incipit.not.puniri affe-
ctū ⁊c.in fi.dic vt no.ſ.de epi.τ de.l.ſi qs nō dicā τ ibi ꝑ
Cy.τ doc. ¶ In gl.fi.in fi.ꝯ hoc τ ꝯ totā.l.iſtā.videť q̄
imo qs poſſit hr̄e duas dignitates ꝑ.l.maior.ſ.de dig.τ
l.iubemus. τ de proxi.ſacro ſcri.et de pala.l.iubemus.
Sed dic q̄.l.iſta ꝓhibet q̄ quis habeat duas dignita-
tes vel officia cũ adminiſtratione ſecus ſi ſine vt.l.ꝯria.
et iuxta h̄ dic q̄ qn̄ aliqs hz inferiorē dignitatē τ vocať
ad maiorē τ tūc ad ſuperiorē dignitatē cũ admiſtratōe:τ
ad inferiorem ſine admiſtratiōe admittiť. τ ſic.l.ꝯrie vt
ſ.de exac.q̄.l.eos.τ.l.cā. q2 tūc maior nō facit p̄iudiciũ
minori q̄ ad ꝓuilegia:ſz q̄ ad ſtipēdia aut aliqs hz admi-
niſtrationē:τ vult ei dignitatē aliquā adicere cũ admini
ſtratione nō pōt ſic loquitur.l.iſta in ṽ.interdicēdis ⁊c.ꝑ
hoc in auť.de adminiſtra.offi.§.j.coll.iij.τ quaſi ꝑ totā
coll. Sed qui hz dignitatē maiorem cũ adminiſtratiōe

Utrum quis poſſit habere plura officia.

[a] ¶ Quis non poteſt tenere duas p̄bēdas Tu dic hoc eē verũ in eadē eccleſia vt no. in. c. litteras extra de cōceſ. prebē. inno. in c. cũ iamdudū de prebē. τ ol. dra.conſt. elexi. Imo vna vacat ipſo iure per alteri⁹ impetrationē vt ibi. et not. bar. poſt gl. hic ſ. vltimo not. pe not. in alle.ca. litteras τ bertra. de firmio. in tract. ſ ep̄o in q.li.in pu.

τ vult reuerti ad minorem dño pdit maiorem τ eius priuilegia ſic loqtur hic ꝟſus ſcituris. τ. ff. de ſena. l. femine τ. l. ſi. τ eſt rõ vt puctur puilegio: qꝛ cõtra ordinez. l. vult facere eo qꝛ de maiori vult puenire ad minorẽ. ꝟ. eo. l. in prin. τ. ꝟ. quãd. ci. mu. iudi. l. τ in maioribꝰ. τ ſic videt̃ ex pedirũ p. l. iſtã ꝙ q̃ eſt i magna dignitate τ finito eo tp̃e vult reuerti ad minorẽ dignitatẽ ꝙ poſſit. ꝟ. de aduo. diuer. iudi. l. ſi qs decogatꝫ. Bar. ❡ In dicta glo. ſi. ibi nõ licere hr̃e duas pbẽdas vt extra de pben. c. de multa de ele. nõ reſi. c. qꝛ nõnulli. p quo facit. ll. alẽ. ꝟ. ❡ In gl. q̃ eſt ſup ꝟbo in militiis ſm Dul. ſup quo vide in decretis. lxx. di. c. ſctõꝝ. vbi allegatur hoc in glo. q̃ eſt ſup ꝟbo in
3 duabꝰ. ❡ Sup. §. ſi. in tex. no. hic ꝙ qui hꝫ pciuꝫ rei nõ videt̃ rem hr̃e vt hic. ſꝫ videt̃ ꝯtra hoc: qꝛ pciuꝫ ſuccedit loco rei vt. ff. de peti. here. l. ſi τ rem τ pciuꝫ. τ de leg. ij. l. imꝑator. in ſi. cũ. l. ſeq. ſed dic ꝙ hr̃e rem dupl̃r põt cõſiderari. pmo quo ad vtilitatẽ vt. ſ. l. ꝯria. τ ideo qui hꝫ pcium τ rem videt̃ hr̃e gſicꝫ cõſideratẽ hr̃e rem ꝙtuꝫ ad admiſtrationẽꝫ: τ tũc qui hꝫ pciuꝫ nõ videt̃ hr̃e rẽ. Ja. re.

Uper ſeruis. Serui poſt hãc. l. cõditam militiã adepti dñis ſcientibus ſunt liberi τ iuri pr̃onatus nõ ſunt ſubiecti. Sed ſi ignorãtibus in ſeruitutẽ redigãtur. ſꝫ ſi ãte hãc. l. militabãt τ adhuc militant ſi q̃dam dñis ſcientibus idem ꝙ ſupra. ſi eis ignorãtibus infra. xxx. dies tñ pmittit̃ eo a militia euo-
1 care. h. d. ❡ No. ignorãtiam pbari eo ꝙ ꝯriuꝫ nõ pbatur qd no. τ ad hoc allegat̃ Bar. τ hꝫ hec lex duas ptes Prima loqtur de ſeruis qui militãt poſt hãc. l. Scd̃a ps loqtur de illis qui militãt tp̃e huiꝰ. l. ſcd̃a ps ibi in ꝟ. ſup illis τc. not. ex. l. iſta. nouum genus pbandi p ignorãtia
2 que in dubio pſumitur vt. ff. de pba. l. verius. ❡ Scd̃o not. ꝙ reus qui excipit aliquid aſſerẽdo illud pbat qm̃ reus in exceptionibꝰ ſins dꝛ actor. ff. de pbatio. l. in exce
3 ptionibꝰ. ❡ Tertio no. caſuꝫ i quo rei vẽdicationi pſcribitur ſpacio. xxx. dieꝝ interdũ. iiij. mẽſium vt. ff. p ſocio. l. fratres. §. illud reſpõdi interdũ ſpacio. vj. mẽſiuꝫ vt. ꝟ. de cẽſi. l. ſi. interdũ anno vt in aut̃. de ſanc. epi. §. ſi ſeruꝰ. interduꝫ biẽnio vt. ꝟ. de oĩ agro deſerto. l. qui agros. interdũ minus triẽnio vt in aut̃. de monachis interdũ triẽnio cõpleto vt in vſucapionibus reꝝ mobiliũ interdũ. x. vel. xx. vel. xxx. vel. xl. annoꝝ. vt. ꝟ. in titulis τ in materiis preſcriptionũ latius pꝫ. And. Ja. reb.

Nota quibus modis et quibus temporibus preſcribit̃ reivendicationi.

Si quis. Seruum dño patiẽte ſeruũ in dignitate eſſe priuabit̃ dño τ iure pr̃onatus. Sed ſi dño ignorãte eã fuerit adeptus: tũc infra. xxx. dies tñ ex quo ſcierit datur ſibi ptãs vẽdicãdi. h. d.
1 ❡ No. pſcriptionez nõ currere ignorãti qd eſt verũ ad incomoduꝫ ignorãtes vt hic cũ ſi. Sed ad comodũ ignorantis bñ currit ſic intelligit̃. l. genero. ff. de hiis qui no. infa. bar. Et caue qꝛ lex ſupior loqtur de ſeruis militãtibus ſciẽtibus vel ignorãtibus dñis. hic aũt loqtur de ſeruis puenictibus ad aliquã dignitatez ſciẽtia vel ignorãtia dñoꝝ. τ not. ꝙ nil videtur eſſe actũ τc. vt. ꝟ. ad ſyllex. l. ſi. ſm And.

Nota preſcriptionẽ nõ currere ignoranti qd eſt verũ ad incomodum ignorantis ſꝫ ad eius comodum bene currit pro quo vide bar. i. l. j. §. ſi quis per inundationem. ff. de act. que pretus.

❡ Negociatores ne militent. Rubrica.

❡ Dictum eſt. ꝟ. ti. proxi. de ſeruis qui militare nõ poſſunt regulariter: ſꝫ qꝛ nõ tñ illi ſed negociatores militare phibentur ideo ponit ſubſequẽter rubricã negociatores τc. ſm Odoffre.

Eos qui. In hac. l. dicitur qnq̃. Primo ꝙ negociatores nõ pñt militare. Scd̃o excipit argẽti diſtractores qui pñt militare i qualꝫ militia pterꝙ in armata. Tertio dꝛ ꝙ ſi aliqui negociatores tp̃e huiꝰ l. militauerãt habẽt electionẽ recedẽdi a negociatiõe τ retinẽdi militiã vel ecõtra. Quarto dat eãdez electionẽ argẽti diſtractoribꝰ qui tp̃e huius. l. puenerãt ad armatã militiã. Quinto τ vltio dat ꝙ illi qui faciũt arma pñt militare remanẽtes in ſuo
1 artificio. h. d. And. ❡ No. pmo negociatores nõ poſſe militare τ h̃ eſt ppter vilitatez officij eõꝝ. ſunt in glo. ❡ Scd̃o no. ex ꝟ. exceptis ꝙ aliqd pmittitur rõne vtilitatis qd aliã nõ pmitteretur ſic. ꝟ. ti. j. l. pe. ꝟ. vero. τ. l. ſi.

in ſi. ❡ Tertio no. ex ꝟ. ſi qui vero. τ extra qd τ in argenti τc. ꝙ tale qd impedit̃ faciẽduꝫ qd nõ diſſoluit iam factum vt hic ſic. ff. de arbi. l. nõ diſtinguemꝰ. §. ſacerdotio τ. ꝟ. de decurio. l. infamiã. τ de reis poſtula. l. j. ❡ Quarto no. ex ꝟ. qd τ in argẽti illud gñale ꝙ cũ lex in pteritũ quid idulget ſeu pmittit in futurũ vetat. ſic in aut̃. de eqli. §. j. ❡ Quito no. ꝙ ſilẽ applaudet ſuo ſili vt hic in ꝟ. vltio ſic. ꝟ. cõi vtriuſꝗ iudi. l. ſi. ſm Odo. τ Dul. An aũt qd dꝛ hic in alma vrbe habeat locũ in aliis pũnciis dic vt no. p Odo. τ doc. in ſiũ. ꝟ. de pfeſ. qui in vꝛ. cõſtan. l. j.
2 ❡ Sup gl. ſi. no. hãc gl. hos phiberi a militia nõ qꝛ nõ ſunt nobiles ſed qꝛ vile exercẽt offiũ circa qd reuoco in dubiũ. An. ad h̃ ꝙ qs ſit miles requirat̃ nobilitas τ videtur qd nõ p gl. iſtã. p quo. ꝟ. ſi ſeruꝰ aut libertꝰ. l. j. τ. ſi cũ ibi no. iũcto in aut̃. vt liberi decetero. Sed ꝯ videt̃ ꝙ requirat̃ nobilitas in milite p q̃ in feu. de cle. vio. pa. §. ſi miles vbi habes ꝙ miles põt recuſare duellũ ſi alter nõ ſit nobilis τ ꝙ exigit̃ genꝰ facit. ꝟ. ad. l. iul. ma. l. nullus. τ h̃ credo pcedere de iure feu. ſꝫ de iure ciuili credo ꝙ nõ requirat̃ genꝰ qꝛ miles dꝛ q̃ſi durus. Item dꝛ a mille qꝛ eligebãtur de mille p iꝑatorez τ quẽcũꝗ põt eligere ſi ſit ſufficiẽs. ff. de re. mili. l. j. τ arg. ꝟ. de cri. ſacri. l. diſputare Nec ob. l. nullꝰ. qꝛ ibi exponit̃ gñis. i. q̃ deſcẽdũt ex gñe militiꝫ vt ſunt ſilii. τ p h̃. ꝟ. de qõni. l. milites. Nec ob. §. ſi miles. qꝛ loqtur de ꝯſuetudie qꝛ feuda nõ ſunt iura ſꝫ cõſuetudines vel dic ꝙ eſt rõ vt ſeruet̃ paritas in duello. naꝫ qui eſt antiqor in militia maiorẽ videt̃ hr̃e dignitatẽ. ſ. de tyro. l. i. τ. ꝟ. de dig. l. j. nec ob. qd no. ff. ex qui. cauſis ma. l. ſi. vbi dꝛ ꝙ requirit̃ genus qd veꝝ eſt ad hoc nõ ex dãnato coitu p q̃ in aut̃. qui mo. na. effi. le. §. quiſquis.
3 ❡ In ꝟ. ſi. facit ad. q. q̃daꝫ ipetrauit a rege ꝙ nec ipſe nec fideiuſſores teneãtur rñdere quãdiu ipſe erat i exercitio tali ipſe emit arma a quodã ille vult eũ ꝯuenire qritur an poſſit τ videt̃ ꝙ nõ ppt̃ gñalitatez puilegij. Sed dic ꝯ ꝙ imo poſſit p hunc tex. nã adeo videt̃ priuilegiat̃ iſte armiger qui vẽdidit p quo. ff. qui. pot. in pig. ha. l. interdũ. cũ. l. ſequẽti. Itẽ vbi ſunt puilegiati plures antiquior pfertur ſibi ꝙ po. in pig. ha. l. ſi. ſꝫ iſte armiger vẽditor eſt puilegiatus τ magis antiquus ꝙ alter: g̃ ei pfertur vt. ꝟ. de pig. l. ſi. cũ aut̃. ibi poſita p quo. ꝟ. an ſerꝰ ex ſuo facto. l. pmiſiſſet. ff. de nauti. ſeno. l. puuli. Ja. re.

An requirat̃ nobilitas ad h̃ ꝙ quis ſit miles.

Quicũꝗ põt eligi miles ſi ſit ſufficiẽs.

Not. q. ſi quis ipetrauit a rege ꝙ nec ipſe nec fideiuſſores teneantur reſpondere q̃diu ipſe erit in exercitio ille emit arma a quodaꝫ q̃ vult eum conuenire queritur an poſſit.

❡ De re militari. Rubrica.

❡ Dictũ eſt. ꝟ. qui pñt militare τ q̃ nõ. nũc dicet de hiis que ptinẽt ad militiam τ ſic ponitur rubrica de re militari. Odo. Jaco. reb. doc.

Stipẽdia. Miles captus ab hoſtibus qñ ibi eſt ſtipẽdia vel donariũ hr̃e nõ põt. h. d. ❡ Et not. hũc tex. p militibus nr̃i tpis q̃ capiũtur in bello q̃ ſi ſtãt captiui p id tps nõ habẽt ſtipẽdiuꝫ τ op. τ ſoluũtur vt in glo. τ in. l. ꝯria ſm bar. τ alios doc. ❡ In tex. ibi ſtipẽdia q̃ dãtur militibus vt. ꝟ. de caſtren. oĩm pala. peculio. l. j. τ q̃ mili. po. l. ſi. ſm Odo. ❡ Et eſt ar. hec lex ꝙ ſi legatꝰ vel ambaſſiator alicuꝰ ciuitatꝭ captꝰ eſt hoſtibꝰ ſiue inimicis eũdo vel redeũdo ꝙ ciuitas nõ teneat̃ ei τ ad dãna q̃ paſſus eſt ar. huiꝰ. l. τ. ff. e. l. qui excubias. τ. ſ. eo. l. cũ alleg. ſm Dul. de quo p bar. τ doc. in. l. inter. §. nõ oĩa. ff. mãda. τ p Cy. C. ad. l. iul. de vi publica. l. qm̃ multa. q. ij. τ p. Inno. ex̃ de iureiuran. c. ſicut. ij. τ p ſpe. in ſpe. ti. de iudi. §. ſpãlia. ꝟ. illud. τ plene p bar. in. l. ſi ſeruꝰ. ij. §. j. ff. de furtꝭ. Ja. re.

Si legatus vel ambaſſiator alicuius ciuitatꝭ captus eſt ab hoſtibꝰ vel inimicis eundo vel redeundo an ciuitas teneatur ad ſua damna.

Uiginti. Milites qui militauerũt ſeu exercuerũt arma p. xx. ãnos. a mũeribꝰ ſordidis militie liberãtur. h. d. And. τ Odo. facit ad ea que ſcripſi. ꝟ. de pfeſſo. q̃ in vrbe cõſtan. l. j. τ de pri. ſa. ſcri. l. iij. Ja. reb.

Milites. Miſſus a militia ignominie cã eſt infamis τ dignitatez militie cõſequi nõ põt morari tñ poteſt vbiꝗ ppter ꝙ in locis interdictis hoc dicit. Bar. Ja. reb.

Defunctorum. Bona militis deſerentis in deſertione defuncti conſiſcantur. hoc dicit Bartolus.

Cum allegatis.

Cum allegatis. Deſertor ex indulgentia prin
cipis reſtitutus nō habetur pro tp̄e quo de
ſeruitur ꝑinde ac ſi militaſſet in caſtris ⁊ pro
1 illo tp̄e ſtipēdia nō petat. h. d. Bart. ¶ Et
facit ꝓ clerico ſuſpenſo ad tp̄s an lapſo tp̄e
debeat hr̄e prebēdas p̄teriti tp̄is facit. l. ſtipēdia. ꝯ. eo.
que facit ad multas q̄ōnes. not. ꝯ. de dam. infec. l. inter
quos. §. dāni. ⁊ ibi dixi Bar. ¶ Item pone arg. ꝙ iuſte
exbānitus nō reſtituitur cum abſoluit ad fructus medii
tp̄is vt not. extra de ap. c. paſtoralis. ſecus ſi iniuſte. ar.
ff. eo. l. pe. Item vide que not. ff. de ali. leg. l. is cui. An.
2 ¶ Item facit ꝙ ſi aliquis fuit exbānitus ⁊ poſtea fuit
extractus de bāno ꝙ ꝓ futuro tp̄e poterit eſſe de cōſilio
ſm̄ Dul. Itē hec lex facit ad dubiū. pone ꝙ rex cōceſſit
cuidā nobili priuilegium conſiderās ꝙ iſte nobilis iuua
ret eū in guerra ſua poſtea iſte nobilis nō iuuauit regē
dum haberet guerrā. primo fuit cōtra eū poſt fuit [illegible]or
mata pax inter regē ⁊ alios querit an iſte nobilis poſſit
vti iſto ꝑuilegio vt videatur reformatū ⁊ reparatū ex quo
fuit reformata pax. ⁊ videtur ꝙ ſic vt hic ꝓ hoc videtur
lex. ff. de adi. le. l. iii. §. fi. cum. l. ſeq. pro quo. ff. de op. le. l.
plane. dic cōtra ꝙ nō poteſt vti ꝑuilegio niſi iterato ſibi
cōcedatur. ⁊ eſt rō: qꝛ hic dabatur priuilegiū vt p̄ſtaret
auxiliū ſed ipſe nō preſtitit imo nocuit: ergo ⁊c. ꝯ. de iu
deis. l. iudei. ⁊ de aqueductu. l. eos. ⁊ l. eſt. iii. pro hoc. l.
ff. de iure anu. aur. l. i. Et rō qꝛ. li. faciūt d̄ām an quis
reſtituatur in gr̄am in priſtinū ſtatū. nam cū reſtituitur
ad gr̄am ſolū videtur ei remiſſa iniquitas. Sed ad priſti
num ſtatū videtur ſibi oia reſtituta: ⁊ ideo cū iſte ſolū vi
deatur reſtitui ad gr̄am nō extēditur ad aliud ꝓ hoc fit
lex cōcor. ꝯ. de ſenten. paſſis. l. ii. ⁊ iii. ⁊ l. cū indulgētiā.
Nec ob. iſta. l. qꝛ hic fuit reſtitutio quo ad miliciā nō ad
oia que cōcernūt miliciā. Nec ob. l. iii. qꝛ ibi hoc facit cō
firmatio teſtatoris. Ja. reb.

Si cleric' ſuſpenſus eſt ad tempus an lapſo tp̄e debeat habere p̄bendas preteriti tēporis.

Semel. Miſſus a milicia ex cauſa egritudi
nis factus ſanus inſtaurādus nō eſt tū mit
ti nō dꝫ niſi medicis hoc denūciātibus ⁊ iu
1 dice hoc inquirēte. h. d. ¶ Et not. hūc tex.
ſingularem ꝙ nunꝙ̄ denūciatio facta ꝑ me
dicum qui dicat aliquem eſſe infirmū vel ex vulnere re
māſuram eſſe cicatricem aliquid opatur niſi p̄cedat dili
gens iudicis inquiſitio: ⁊ ideo ſit ſemꝑ cautus aſſeſſor
qui i actis faciat regiſtrari q̄ diligēter examinauit vtrū
ex vulnere remāſura ſit cicatrix ⁊ ipſe medicus diligēter
2 examinatus ꝯ retulit aliꝰ nō valeret. bar. ¶ In tex. no.
ex hac. l. ꝙ vbi dubiū eſt in re aliqua ſtādum eſt iudicio
peritorū vt hic. ⁊ in aut. de nō alie. §. qd̄ autem. ff. de ſta.
ho. l. ſeptimo mēſe. ¶ Item no. hic ꝙ ſtatur iudicio me
dicorū an vulnus ſit letale aut nō pone ꝙ medici iudica
uerūt quem eſſe mortuū poſtea reconualuit an teneatur.
lege cornelia de ſicarijs ac ſi eſſet mortuus ⁊ videtur ꝙ
ſic ꝑ hanc. l. vbi videtur caſus ꝓ hoc. ꝯ. de ſica. l. is qui
cum telo. Item qꝛ hoc videtur eſſe: factū facto ⁊ que fa
cto fiunt fieri videntur. ff. de cōdi. ⁊ demon. l. ii. in fi. pro
quo. ff. de adulr. l. nihil. q̄re videtur ꝙ teneatur ſm̄ doc.
3 ¶ Item facit ꝙ ſi iudex detur curatorem ꝓdigo qui re
vera nō eſt ꝓdigus an teneatur ⁊ videtur ꝙ ſic vt hic ꝓ
quo glo. ff. de rē. ob. l. l. is cui bonis. ſed caſus videtur in
cōtrariū ſi bene attēdat. ff. de cura. furio. l. i. circa prin
cipium. Jacobus rebuffi.

Denūciatio facta ꝑ medicū non precedente inquiſitione iudicis non vales.

An medic' iudicans quem eſſe mortuum ſi reconualuit an teneatur lege cornelia de ſicarijs.

Si iudex det curatorem ꝓdigo qui ꝓdigus nō eſt an teneat' datio.

Fruſtra. Dānatus de crimine militari miles
exiſtens nō infamatur etiā ſi factus vetera
nus. h. d. Bart. ¶ In tex. in fine ⁊ qꝛ miles
fuit punitus vel pena rei remiſſa militauit ⁊
militia completa honeſtā miſſionem recepit
ſicꝫ veteranus factus eſt ſm̄ Odo. Ja. re.

1 Cauſaria. Tria ſunt genera miſſionū honeſta
cauſaria ⁊ ignominioſa bene ſi quis honeſte
vel cauſarie mittitur a militia non dꝫ timere
ꝙ ꝓpter talē miſſionē aliqua macula aſper
gatur. non enim infamis ex hoc efficitur ꝙ
ex cauſa procedit et legitime fuerit. ꝯ. eo. l. ſemel. in fi
ne. Odofredus.

Si quis. Barbaris dans operam vt barbari
romanos deprehendant vel predam factam
cum eis diuidens comburitur. hoc dicit Bar
tolus.

Tacitꝭ. Miles impetrauit ꝙ poſſit ſecū ha
bere familiam ſuā. l. iſta. interpretatur qui cō
a tineatur[a] appellatione familie ⁊ cōtinentur
vxor ⁊ filij ⁊ ſerui nō aſtrictici: qꝛ nō poſſunt
a ſolo recedere vt. ꝯ. de agri. ⁊ cen. l. i. colo
1 nos. ¶ No. ꝙ ſemꝑ lex iſta inducitur ꝙ vxor eſt dome
ſtica. ar. ad idē. ff. ſi quis cau. l. ſed ⁊ ſi quis. §. ſi. ⁊ de iu
di. l. interdū. alꝰ aūt nō nūeratur inter domeſticos vt. ꝯ.
b de his qui ad ec. confug. l. p̄iti. §. pe. ⁊ ſi eſt domeſtica[b]
non pōt eſſe teſtis cū marito: qꝛ domeſtica ⁊c. vt. ꝯ. de te
ſti. l. ſi. ⁊ magis large exponitur hoc verbū familie. ꝯ. de
verbo. ſig. l. ſi. And. Ja. re.

a ¶ Qui contineatur. Adde bar. et alex. in l. i. §. familie. ff de vi et vi ar. ⁊ pau. de caſt. cō ſi. xvii.

b ¶ Uxor non poteſt eſſe teſtis qꝛ domeſtica. Adde qd̄ notatur in apoſtil. ad lanfrā. de oa. l. c. q̄ñ cōtra falſam. §. teſtiū depoſitiōes nu. lxi. vſ. adde ſimil ſis extra de ꝓbatio.

Tribuni. Tribuni vel milites in locis deputa
tis facere debēt māſionē nō ꝑ poſſeſſiōes
vagari ⁊ cōtra faciēs punitur. h. d. Barto.
c ¶ Sic nec ſcolaris quidam eſſe cōtinue in
ſtudio ſic eſt de agēte in rebus ſic. ꝯ. de agē.
in re. l. ex eo in fi. ⁊ in clerico. ꝯ. de epi. ⁊ cle. l. oēs. ⁊ in cu
riali. ꝯ. de decurioni. l. curiales. ⁊ in domeſtico. ꝯ. de do
meſ. l. iii. Secus aūt in alijs qui prefulgēt alijs dignita
tibus vt. l. ſi. ⁊ l. clariſſimis. ꝯ. de dig. ſm̄ Dul. Ja. re.

Cum ſupra. Cū milites ſunt ſupra ripā flu
minis in herba virēti nullꝰ in illo loco ſe bal
neare dꝫ nec etiā equos lauare ne cōe aque
poculū corrūpatur ⁊ oculi vidētiū infeſten
tur. Sed volēs p̄dicta facere vadat ad infe
riorem ptē fluminis ⁊ ibi ſtet in loco ſecreto ita ꝙ vide
1 ri nō poſſit. h. d. ¶ Et ſic no. hic caſū cōtra lauātes pā
nos in ſummitate alicuius fluminis ꝙ poſſint ꝓhiberi
qꝛ ꝑ tale lauacrū cōmune aque poculū corrūpitur tex.
2 eſt hic. ¶ Ultimo no. glo. ſumit arg. cōtra eos qui more
beſtiarū ſe inuerecūde lauant in aliquo loco. vltimo ha
bes caſū ꝙ lauās ſe i inferiori pte fluminis nō pōt par
tem ſuperiorem corrūpere: ⁊ ideo ꝓhiberi non pōt. ⁊ ſic fa
3 cit cōtra lupū. Bar. ¶ Hec lex allegatur. an illi qui ce
dit bonis ſit auferēda camiſia: ⁊ videtur ꝙ ſic vt inſti. de
act. §. ſi. ⁊. ff. de ceſſio. bo. l. is qui. ⁊ que in frau. credi. l. i.
in fi. ſed. l. iſta facit in cōtrarium dicēs ꝙ quis nō dꝫ in
cedere nudus ſicut faciūt beſtie: ergo videtur ꝙ nō ſit ei
auferēda camiſia. Item ꝑ. l. qui bonis. qui. bo. ce. po. ⁊ ꝓ
hoc hec lex vbi dꝛ eſſe expeditum. ff. de bo. dā. l. diuus. ⁊
hoc intelligo niſi eſſet valde p̄cioſa. nam tūc excambia
retur. Jaco. reb. doc.

Nota cōtra lauātes pānos in ſummitate alicuius fluminis ꝙ poſſit ꝓhiberi quia ꝑ lauacrū commune aq̄ poculū corrūpit'.

An cedēti bonis ſit aufferēda camiſia.

Nemo. Milites deputati ad p̄ncipis cuſtodiā
vel de alio nūero ſine licētia principis vacare
nō debēt aut alia negocia ꝑagere pena cōtra
facientibus iminēte ⁊ a tali obſequio milites re
tinēt in. v. libris auri punire. Item miles ad p̄ncipem in
ambaſiatorem miſſus incōtinēti ſe offerat viris illuſtri
bus ſub quorū regimine eſt vt ſtatim comeatū accipiat.
Itē milites repti vagari ꝑ ꝓuinciam ꝑ preſidem puniū
tur. hoc dicit Barto.

Contra publicā. Miles de vno nūero ad aliū ſe
trāſferre non pōt niſi vtilitatis publice cū prin
ceps hoc cōceſſerit. ⁊ ꝯ faciēs punit'. h. d. Bar.
1 ¶ No. ꝙ tranſlatio militie ꝑtinet ad p̄ncipem
ſicut ex̄atus ad papā vt ex̄. de trāſla. c. i. ſic multa alia ꝑ
tinēt ad p̄ncipē vt. ꝯ. de iure aur. anu. l. i. ⁊. ii. ⁊. ꝯ. de his
qui ve. eta. impe. l. i. ⁊. ii. ⁊. ff. ad municipales. l. fi. in p̄n. ⁊
legit' in aut. qui. mo. na. effi. ſui. Itē ⁊ in alio vt. C. de le
gi. l. fi. ⁊. ſ. e. ti. l. i. Itē. ff. de poſtu. l. i. §. puidere. ⁊ i multꝭ
alijs caſibꝰ q̄ dixi. ꝯ. de iure fi. l. ꝓhibitū. ¶ Itē not. hāc
l. pro remūeratiōe laborū ſic. ꝯ. de pn. agē. i re. l. i. ¶ Itē
no. ꝯ. ambitionē ſic. ꝯ. de iure fi. l. ſup. ſm̄ An. de ba. Ja.

Milites. Milites qui alimēta habent a repu
blica debent occupari publicis vtilitatibus
nō vacare cultui agrorū nec cuſtodie aīaliū
vel mercimoniorū queſtui: ſed debēt eſſe fre
quētes in nūero ſuo vt armorū quotidiano

Milites non debent tela in ligones conuertere viri religioſi ⁊ eccleſiaſtici debent eē in cōtinuo ſeruitio diuino ꝙ male ſeruatur nec ſeculares deberent eos ad ſe retinere

exercitio ad bella ſe ꝑpetuēt ſi cōtra factum fuerit puni
tur ⁊ magiſter militū qui paſſus eſt eos vacare et qui
eos recepit ad ſeruitiū ſuū.h.d.ſm Odo.Bar. ⁊ And.
qḋ no.quia non debēt milites tela in ligones cōuertere
1 vt.ȷ.de manicip.⁊ colo.l.fi.in fi. ¶ Item no.ꝙ humanā
conditio ꝑ cōtinuum exercitiū recipit incremētum vt.l.
legatis ſeruis.§.ornatricibus.ff. de leg.iij.ſm And.ſic
debēt facere religioſi ⁊ alijviri eccleſiaſtici qui debēt eſſe
in cōtinuo ſeruitio diuino nec ſe immiſcere nec ſe inuol
uere in negocijs tpalibus qḋ male ſeruatur nec etiam ſe
culares deberent eos ad ſe retinere vt hic. ⁊.ȷ.ne clerici
vel monachi ꝑ totum ſic dꝫ eſſe in ſcolaribus vt habeāt
vacare cōtinuo ſtudio iuxta dictū iuriſcōſulti in.l.apud
iulianum.ff.de fideicom.li.⁊ etiam ꝑ notata in.l.oēs.ȷ.
de ſer.⁊ in decretis.xxxviij.diſt.c.nullus.⁊ etiā ſcripſi.ȷ.
eo.l.tribuni.⁊.ȷ.de collegia.l.j.lib.xj. ¶ In glo.que eſt
ſuper ꝟbo in regiis facit ad ea que.ȷ.ſcripſi.ȷ.de fundi
patri.l.j.li.xj.⁊ de ca.lar.ti.l.ꝑcepit.li.x. Ja.re.

Militares. Milites nō audēt ciuiles curas vt
tutelas ⁊ curas ⁊ alia pſonalia mūera ſuſci
pere ⁊ ſi ꝯtrium fecerint militia ⁊ priuilegijs
priuabitur ⁊ iſtud ſtatuit imperator vt hij ti
meant qui ſtatuta ſua violare temptauerūt
hoc dicit ſm Dulium ⁊ doc. Ja.reb.

Eminen. Nullus in aliquo numero militū
pōt militare ſine licētia principis. Si tñ de
numero deficiat magiſter militū ⁊ dux belli
in illius locū alium ſubrogabit facta prius
declinatione principi ſm huius.l.tenorem

An conſuetudo tollatur ꝑ legem vel eccōtra.

1 contra faciēs punitur.h.d.Bar. ¶ In tex.ibi cōſuetu
dine que fuit ratio ꝙ cōſuetudo hic ꝑcedēs tollatur ꝑ le
gem ⁊ pōt eſſe duplex. Prima qꝛ cōſuetudo ꝑcedat legē
qꝛ lex ⁊ cōſuetudo equiparātur:ſed lex ꝑcedēs tollitur ꝑ
ſubſequētem ꝗ ⁊c.ff.de lega.l.nō eſt nouum.⁊.l.ſed ⁊ po
ſteriores.alia eſt ratio:qꝛ hic expſſe cōſuetudo tollitur ꝑ
hanc.l.⁊ ideo nō poteſt valere cōſuetudo que expſſe re
probatur ꝑ legem vt.ȷ.de fur.auꝶ.nauigiat cōia de leg.

Ubi aliquis ē ꝓmouend⁹ ad aliquā dignitatem vel officium ſuper regimen rei publice ꝙ eſt facienda prius inquiſitio.

2 auꝶ.oēs peregri.⁊ apparet rō in hoc tex. ¶ In tex.ibi
veritate diſcuſſa ꝑ hūc tex.habetur ꝙ vbi aliquis ꝓmo
uēdus ad aliquā dignitatē vel offiñ ſup regimen reipu.
ꝙ facienda ſit prius inquiſitio de eius cōditione ⁊ fama
in ꝓuincia vel in ciuitate in qua degit pro hoc etiam eſt
lex in examinatione teſtiū.ff. de q̄ſti.l.de minore.§.fi.
⁊.ff.eo.ti.l.nō omnes.§.fi.

Tam collatores. Premittēdum eſt ꝙ in ptib
bus orientalibus ſunt diuerſi numeri ſiue
corpora vel collegia ſiue ſocietates militum
qui appellātur nūeri preſentalium⁊ ſunt ibi
⁊ magiſter militū ⁊ etiam duces.ſm Odof.
¶ Primo ergo dꝛ ꝙ milites pſitales exiſtētes in parti
bus oriētalibus debēt obedire iuſſibus ducis belli ⁊ in
cauſis ciuilibus ⁊ criminalib⁹ non aūt reſpōdent magi
ſterie poteſtati ſed duci predicto niſi ad ducis reſpōſum
ſm Bar.ſed Odo.intelligit hūc primum caſum ꝙ nō cō
ueniatur coram magr̄o militū ꝑ oriētēꝫ vt olim ſed corā
magr̄o militum ꝑſentaliū vel corā ducibus⁊ hoc in effe
ctu vſqꝫ ad ꝟ.vt aūt omnifariam vt hic ⁊ ſcdo ſtatuūtur
ſportule quas habēt ſoluere tales milites cum cōueniū
tur ſiue ſingulariter vel totus nūerus militū ſm Bar.
vſqꝫ ad ꝟ.erit ibi.⁊ tertio dꝛ ꝙ duces de crimine cogno
ſcentes poſſunt audire ⁊ ſuā audiētiam alteri delegare.
Bar,⁊ hoc vſqꝫ ad ꝟ.quibus viris ibi.⁊ q̄rto dꝛ ne pro
uinciales efficiantur diſpēdijs tpe pacis non debēt mit
tere ꝓ multis militibus:ſed ſi indigeāt eoꝝ ꝑſentia cau
ſa ſciēdi numerū militum mittāt pro paucis nec eñ expe
dit ſubditis multos milites pacis tpe conuocare. Si tñ
neceſſitas exegerit vt multi vocētur ꝓcedat hoc ſine dā
no ꝓuincialium ⁊ vſqꝫ ad.xxx.dies viuāt ꝓprijs expēſis
poſt.xxx.dies miniſtrētur eis a ꝓuincialibus ſm And.
⁊ Bar.vſqꝫ ad ꝟ.qm̄ vero ibi.⁊ quinto dꝛ ꝙ milites nō
debent ꝑ eam qua ſunt conuenti vel accuſati coram ma
giſtro militū accuſari pendēte primo iudicio corā duce
⁊ eōtra. Item ſi corā vno ſit accuſatus criminaliter co
ram alio nō poteſt pendēte primo iudicio cōueniri ciui
liter. Et cōtra faciētes puniūtur. And.h.d.vſqꝫ ad ꝟ.di
ſpoſitiones ſm Andr.vel dic latius ſm Odo.caſum in
hoc ꝟ. ꝙ olim milites pſitales coram magr̄o militum ꝑ
oriētem conueniebātur hoc ꝓhibetur hic: ſed ꝙ decete
ro milites cōueniātur coram magr̄o militum pſitalium
vel corā ducibus intm̄ ꝙ cōuenti coram vno nō debent
conueniri corā alio ſup eodēꝫ. Item nō poſſunt dicti mi
lites cōueniri ſepata cōtinentia cauſe corā magr̄o mili
tum preſentaliū ciuiliter ⁊ corā ducibus criminaliter vel
ecōtra. Sed apud eūdem iudicē eſt vtraqꝫ cōuentio fa
cienda.h.d.vſqꝫ ad ꝟ.ſi quis vero ſm Odo.ibi.ſexto dꝛ
ꝙ ꝑ hanc.l.nō derogatur iuriſditioni magiſterie ptātis
cum omnes duces ſint eidem ſubditi. h.d.ſm Odo. An

Ciuitas criminaliter accuſata poteſt comparere per ſindicum.

1 dre.⁊ Bar. ¶ In tex.ibi ſubdito.hic eſt caſus ꝙ vniuer
ſitas criminaliter accuſata pōt cōparere ꝑ ſindicū.bar.
ad qḋ.ff.qḋ cuiuſqꝫ vniuer.l.nulli.cū.ll.ſequētibus.⁊
eſt ratio:qꝛ difficile eſt oēs cōſentire vt.ff.de dolo.l.ſed
⁊ ſi ex dolo.ad qḋ.l.aliud.§.refertur.ff.de regu.iur. Itēꝫ
a qꝛ oēs nō poſſunt puniri criminaliter[a] cum multi forte
ſint innocētes:⁊ ideo cōuertitur punitio in penam pecu
niariam pro hoc.l.ȷ.de decurio.l.quinqꝫ ſummare.⁊ ꝙ
poſſit cōſtituere ꝓcuratorem habetur.ȷ.de ꝓcur.l.qui
cūqꝫ facit etiā:qꝛ fingimus cōmiſſa negocia plures not.
ff.de admi.tu.l.ſi plures.qualiter aūt puniatur vniuerſi
tas delinquēs dic ꝙ ſi cōmiſit delictum execrabile vt he
reſim.⁊ tūc patitur aratrū vt.ff.qui.mo.vſuſfruct.amit.l.
ſi vſuſfructus ciuitati. Si aūt aliud delictum puta cōmu
ne:tūc ſi appareāt delinquētes vel ꝓmouētes⁊ illi ſoluꝫ
puniātur.ff.de penis.l.capitulum.§.ſolent.alleg.aūt ſi
non appareat puniatur vniuerſitas:⁊ tūc cōuertatur in

a Non pōt puniri criminaliter. Odo.ita in.l.quēqꝫ caſus nu.j.⁊ quaſi per totā legem ⁊ ibi nota in i apoſtil.ad iſtam in tit. vniuerſitas.ȷ.de decu.li.x.et in rubri.nu.j ȷ.de mune.patri.e.lib.panor.c.in cauſis nu.v.et ibi etiā notanter i apoſtil.in.f. ꝑ ſoniū extra de elect. Ange.la te.cōſ. clxvij. Arche cōſ.c.vij.frā.de are.conſ.clīn.et Oldra.conſ.lxv.

2 penam pecuniariā vt.ȷ.dictum eſt. ¶ In tex.ibi vel eo
rum diſcuſſione. Not.hic caſum ꝙ in criminali dux belli
cognoſcēs inter milites pōt cōmittere diſcuſſionem cau
ſe regulariter aūt cauſe meri imperij nō delegātur vt.l.
imperiū.ff.de iuriſdi.om.iudi.⁊ de pedañ.l.placet.bar.

Not.caſū ſpecialem ꝙ quis pōt agere contra eundem ciuiliter corā vno iudice ⁊ criminaliter coram alio iudice ꝙ vno eodem negotio ergo in contrariū eſt ius commune

3 ¶ In tex.ibi qm̄ vero.in iſto ꝟ.eſt tex.expſſus ꝙ quis
pōt agere cōtra eūdem ciuiliter corā vno iudice ⁊ crimi
naliter corā alio iudice ꝓ vno negocio:ergo in cōtrariū
eſt ius cōe.Bar. ¶ Item no.ex vltimo dicto ꝙ honorā
do ſubditū videtur honorari dñs iuxta illud eſtote ſub
iecti principi ⁊ ducibus ab eo miſſis ⁊c. vt extra de cenſi.
4 c.oīs ala.And. ¶ Circa prin.tex.ibi in proximis locis
no.ꝙ vbi aliquis iudex nō habet ſeruiētes vel alios offi
ciales ꝙ licitū eſt ſibi accipere a iudice ſibi ꝓximiore vt
hic ⁊ ꝓ hoc ꝙ ſit recurrēdū ad ꝓximiorem facit in auꝶ.
ſeruitas nō ſolū.§.fi.colla.v. Item allegatur ꝙ ſi habeat
iuriſditionē ⁊ merū imperium⁊ nō habeat locū vbi cōmo
de poſſit erigere furcas ꝙ poſſit plantare in loco vicino
ſibi ꝓpinquori vt ibi iuſticiā exerceat.⁊ eſt rō qꝛ vna pro
uincia alteri ꝓuincie habet deſeruire vt habes hic in iu

Seruientes citantes vniuerſitatem debēt habere duplicata ſalaria.

5 dicibus ⁊ officialibus ⁊ de iniur.l.fi. Super tex.in ꝟ.vt
aūt ibi duplicata quātitate facit ꝙ ſeruiētes qñ citant
vniuerſitatem debeant hr̄e duplicata ſalaria pluſqꝫ ha
beant ab vno priuato:ſed cōtra hoc videtur caſus legis
ꝙ nō debeāt hr̄e niſi tantū quātum deberēt hr̄e ab vno
priuato in auꝶ. de ſanctis epis.§.ſportulaꝝ.ff.ſi fa.fur.
fe.di.l.j. Nec ob.l.iſta.qꝛ hic ꝓuidebatur ſpecialiter in
minori modo ſportulaꝝ ⁊ ꝙ ſit ſpāle in iſtis ꝓbatur.ȷ.
de proxi.ſacro ſcri.l.in ſacris.in.q.aūt loquitur vbi de iu
re cōmuni dātur ſportule:⁊ ideo cū non laboret in voca
tione plurium pluſqꝫ ſi vocaret vnū ſolum ꝙ nō debeat
plus hr̄e. ¶ In tex.circa principium ibi diſpēdium ſub
qḋ talibus pſonis obueniret ⁊ etiā reipublice niſi poſ
ſent cōueniri corā iſto duce de quo loquitur hic tex.qui
moratur inter milites in acie.nam eundo ad alium a re
motis exiſtētem grauarētur iſte perſone in ſumptibus
⁊ in itinerum laboribus ⁊ vtilitas reipublice differetur.
¶ In ꝟ.ita videlꝫ in princi. Supra locutus eſt de hijs
que cōcernūt actus militares. ¶ Magnificam hoc no.
vt detrahatur honori magr̄i militum cū ⁊ duces ſint ſub
eo vt.ȷ.ea.l.in fi. ¶ In ꝟ.eo. Iſte ꝟ.loquitur in officiali
bus nō habētibus territorium de quibus dꝛ ꝙ nō indi
gent diētibus

gent clientib⁹ q̄ eoꝝ ſniās mandent executioni ne ꝑ multitudine no. iuſticiā peruerti ꝓpter diuerſa officia ſimul cōcurrentia. Itē no. multitudinē reprobari. Ja. rebuffi.

¶ De caſtrenſi peculio militū ꝛ p̄fecti annone. Rubꝛ.

¶ Dixit. ſ. de militib⁹ q̄ pñt militare ꝛ q̄ nō dixi etiā de re militari circa multa ſtatum eoꝝ tangētia veꝝ q2 milites qñq̄ ſunt filijfa. habentes peculia caſtrēſia putā palatini vt. ſ. de caſtrē. oīm pala. pecu. l. j. ꝛ de inoffi. te. l. fi. idō de caſtrēſi peculio militū dixit. de p̄fecti aūt ānone nō d2 in nigro vt hic not. in glo. rubꝛ. verūtñ lȝ exp̄ſſe nō fiat mētio de p̄fecto ānone in. l. hui⁹ ti. tñ cū tractat̃ hic de peculio alioꝝ militū. cōſequēter etiā vr̃ tractare de peculio p̄fecti ānone. q2 q̄ in p̄fationib⁹ dicunt̃ in ſequentib⁹ cenſent̃ eſſe repetita. l. ticia. §. idē reſpōdit. ff. de v̄b. ob. ꝛ inſti. de lega. §. ſed ſabino. ſm Odoff.

I in poteſtate. Tex. ꝓncipaliter dicunt̃ hac. l. Primo ꝙ vbi pr̃ emit rē aliquam noīe filijfa. illa res eſt p̄ris. ꝙ ſi pat̃ videatur donaſſe filio. q̄ donatio non tenet lȝ poſſit confirmari morte p̄ris vel emācipatione filij. vt. ſ. ſi qs alteri vr̃ ſibi. l. ij. ꝛ de inoffi. dona. l. ij. So. d2 ꝙ res

1 mobiles ꝛ habiles ad militiā ſub. ꝛ cōtēplatione militie efficiunt̃ peculij caſtrēſis. ¶ Tertio d2 idē eſt in hereditatibus ꝑ cōmilitone filijfa. militibus donatis. Quarto d2 ſec⁹ eſſe hereditate paterna filiofamilias militi debita. Quinto d2 ꝙ filio militi peculiū datuȝ nō eſt i peculio caſtrēſi. eſt de peculio caſtrēſis al's caſtrēſe peculiū. h. d.

1 An. ¶ No. hic caſuȝ in q̄ ſuccedit res loco p̄cij. vt. ſ. de rei ven. l. ſi vt ꝓponis. ꝛ. l. ſi vt pecunia. nec precium loco rei vt. ff. de fur. l. q̄ vas. in fi. ¶ Itē facit res ēpta de peculio caſtrenſi eſt caſtrēſis eodē mō de ꝓfectitio ꝛ aduētitio ſm bar. Sed q̄ eſt rō ꝙ res imobiles nō ꝯnumerēt̃ in caſtrēſi peculio. ſed mobiles ſic dic ꝙ rō eſt q2 res caſtrenſes dicunt̃ q̄b⁹ pōt vti ꝛ q̄bus pōt iuuari in caſtris ff. e. l. j. ij. ꝛ. iij. ſȝ ꝯſtat ꝙ reb⁹ imobilib⁹ nō pōt vti in caſtris nec ſecū ꝯportare idō nō pñt ꝯnūerari int̃ caſtrēſes.

1 Filiuſfa. Nō pōt alienare filiuſfa. ſine p̄ris cōſenſu niſi caſtrēſia. h. d. an. ¶ Hec. l. facit ꝯtra glo. poſitā. ſ. de bo. q̄ libe. in fi. §. neceſſitate. q̄ dicit ꝙ filiuſfa. nō pōt eſſe in iudicio in caſtren

a ſibus ſine cōſenſu p̄ris^a ſed vr̃ ꝯ ꝑ. l. iſtā. ꝙ imo poſſet. ꝛ ꝓ hoc glo. ff. ad trebel. l. iperatoꝛ. ꝛ. ff. de caſtren. pecu. l. uiij. vbi eſt caſus. Ja. rebuffi.

Erat. Licȝ quis militet nō tamē liberat̃ a p̄ria poteſtate. h. d. Bar. Ja. rebuffi.

Cum allegas. Duo fratres erāt cōmilitones ꝛ in militia peragebant̃. vn⁹ deceſſit alio inſtituto herede. talis hereditas eſt in peculio caſtrēſi. q2 a cōmilitone delata. naȝ iſti frēs vidēt̃ ſibi adinuicē reddidiſſe cariores. ꝓpt̃ militiā. ꝛ ſic militia haurit fraternā dilectionē qd eſt no

1 tandū. h. d. An. ¶ Et no. ex hac. l. ꝙ magis intuemur ꝓ qd ꝓdeſt ꝙ qd obeſt. ſic. ff. de iure fiſci. l. nō intelligit̃. §. qñ aūt. cū multis alijs q̄ ibi notant̃. An. ¶ Item no. ꝙ ſocietas inter fratres augmentat dilectionem inter frēs eos adinuicē ꝛ eos cariores reddit. Bar.

Intelligis. Moꝛtuo filio milite ab inteſtato pr̃ occupat peculiū eius caſtrēſe iure peculij nō hereditario cōcoꝛdat. ff. e. l. fi. hodie iure hereditario vt in glo. An.

Tis caſtrēſis. Scriniarij ꝛ exceptatores ꝛ prefecti pretoꝛio ꝛ alij in ei⁹ officio militātes hñt caſtrenſe peculiū. Sic eſt arg. ſm An. nec obſtat huic legi. l. ſcriniarios. ſ. de teſta. mili. et. ff. de re mili. l. antepenul. q2 qd hic dicit̃ ꝙ habēt iusmilitare eſt verū q̄tum ad caſtrēſe peculiū vt illud precipuū habeant. nec p̄r illud acq̄rant ꝛ ꝙ de ea teſtari poſſint. cōi tñ iure. nō aūt dicit ꝙ poſſit teſtari iure militari. ꝛ ſic loquuntur. ll. Inie. vel hic ſcripti erāt in matricula ꝛ nūero militum ibi not. vel hic erāt in hoſtili ꝓlio. ꝛ idō lȝ nō ſint milites iure tñ militari teſtantur. vt. ff. de teſta. mili. l. fi. ꝛ de bo. poſ. ex te. mili. l. j. ſecus in cōtrarijs. ꝛ idō nō hñt p̄uilegium militare. ꝛ hāc reputo verioꝛē. palatini habēt p̄uilegium militare. vt. ſ. de caſtren. oīm pala. pecu. l. j. odo.

¶ In tex. ibi ſcriniarios exceptoꝛes. i. notarij q̄ in curia magr̄i militū officiū exercēt. ſic exponit exceptoꝛes. i. notarios vel ſcriptoꝛes. vt in auḱ. de defen. ciui. §. deinde. ſup v̄bo exceptoꝛē. coll. iij. ¶ In text. ibi legione prima foꝛte in qua erat p̄nceps de legione aūt ſcda ſit mētio ꝛ no. ſ. de ꝓfeſ. ꝛ me. l. j. li. x. Ja. rebuffi.

¶ De erogatione militaris annone. Rubꝛica.

¶ Dictū eſt. ſ. de militib⁹ ſeruientib⁹ reipub. q̄bus oliȝ annona publice erogabat̃. qualr̃ autē hodie eroget̃. idō ponit̃ hic rubꝛica de eroga. ꝛ. ſ. ſm Odof. Ja. rebuffi.

Expetita. Tēpoꝛe expeditionis militib⁹ dȝ tradi panis buccellat⁹ vinū acetū lardum ꝛ carnes veruecinas duob⁹ videlȝ dieb⁹ buccellatū vno die panis ſtegervno die vinū ꝛ alio die acetū. vno die larduȝ.

1 ꝛ alijs dieb⁹ carnes. h. d. ¶ Et not. hic tex. expſſum. ꝙ lȝ acetuȝ fiat de vino tñ aliud eſt vinū ꝛ aliud eſt acetū qd apparet. q2 ponunt̃ ꝓ vt ſp̄ēs ſeparate. ꝛ ſic appellatione macelloꝝ carnis nō cōtinent̃ macellatoꝛes lardi vt. l. cū delanionis. §. aſinā. ff. de fund. inſtruc. Bar. ¶ In tex. ibi duob⁹ dieb⁹. ſ. ebdomade. Odoff. lardū ad faciendū cōdimentum. Odof.

2 ¶ No. ex hac. l. cōſuetudinē antiquā debere ſeruari ſic. ſ. de teſta. l. teſtamēta. de iur. fiſci. l. pe. ꝛ. ff. cō. p̄di. l. venditoꝛ. §. fi. cū ſi. Odoff. ꝛ Dul⁹. ¶ Item no. ꝙ milites dure ꝛ aſpere debēt viuere ꝛ nō cibarijs delicatis. q̄ñ ſi eis viuerēt ꝛ deficerent viaticis groſſis vti nō poſſent ꝛ ſic debilitarent̃ ꝛ reſpublica lederet̃. et idō cibaria groſſa de q̄bus hic d2 eis dant̃. ꝛ ꝓ hoc eſt ꝙ hic legit̃ ꝙ pauperes cibarijs militū vti nō debēt nec cibarijs delicatis deficientib⁹ nō poſſint groſſis vti ꝛ ſic ledant̃. Odoff.

Vicesimo. Not. debent milites q̄rere paleas vltra viceſimū lapidē. i. miliariū. An. Vel dilati⁹ ꝙ ſm ꝙ annona panis ꝛ vini ꝛ victualium militib⁹ aſſignant̃ vt. ſ. l. pꝛi. Ita ꝛ palee ꝛ fenū vt. j. e. l. ꝓuincialiuȝ. Tñ iſte palee ꝓpe vnū miliariū militib⁹ cōgregant̃ in cāpis. nō aūt poꝛtant̃ ad domū militū. ꝛ eſt rō vt qd ſuperit putreſiat ꝛ in cāpis remaneat vt fiant pinguioꝛes ꝛ ita ꝓpe. ſ. per vnū miliare congregant̃ ne longius vadant milites ꝛ vt citius poſſint haberi ſi ſit neceſſe. ſm Odoff.

Enatoꝛ. al's ſcenaticoꝝ. Milites vt aliq̄d in ſcena habeāt a ꝓuincialib⁹ nihil pñt accipere. h. d. ¶ Et no. arg. cōtra milites nr̃i tp̄is vt nō poſſint grauare comitatēſes vt eis parēt ad comedendum. Bar. Et no. verbū ſup ſtantes. ſm Dulū. Ja. rebuffi.

Iear. Cū ānona eſt deferēda militib⁹ ꝯſtitutis in cuſtodia limitū vel in caſtris q̄ ſunt in limitib⁹ dȝ deferri annona a ꝓuincialibus q̄ ſunt cōſtituti in loco vicinioꝛi nō a remotioꝛibus ꝓuincialib⁹ ſed vicinioꝛib⁹. Scdo d2 ꝙ ſi in aliq̄bus caſtris puta veteranis ſiue antiq̄s exiſtātis de annona in alijs caſtris puta nouis eſt defect⁹ annone ab antiq̄s dȝ deferri annona. non tñ vltra tertiam partem. ꝛ ſic milites conſtituti in antiquis caſtris retineant ꝓ ſe duas partes. An. Ja. rebuffi.

Actuarij. Et ſuſceptoꝛes idē ſunt dicunt̃ ibi q̄ recipiūt ānonā a ꝓuīcialib⁹ vt illā aſſignēt militib⁹. vt pꝫ. j. e. l. excellētia. Iſti tales dñt facere breuē ſeu breues in q̄bus contineant̃ q̄tum ānone ſuſceperūt vt ſm q̄ntitates annone in breuē redacte fiat militib⁹ diſtributio vt dicta. l. excellētia. in fi. vñ d2 in. l. iſta ꝙ p̄dicti actuarij facto breue vel factis breuibus debēt illos breues dare ꝛ tradere ſcriniarijs ſacri palatij infra. xxx. dies. q̄bus traditis dȝ fieri diſtributio annone militib⁹ ſm veritatē breuium q̄ ſi nō fiāt puniēnt̃ vt hic. ꝛ dicta. l. excellētia. ſm Odo. Et hec ſiūt vt ſciat̃ introit⁹ ꝛ exit⁹. ꝛ ſi aliq̄ penes actuariuȝ remāſerint ſm Odo. An. Vel ſic cōſtituti ad diſtribuendum militares annonas ſi īfra. xxx. dies ānonā receptā ꝛ militib⁹ aſſignatā nō oſtēderint ꝑ publicū inſtrumētū

a ¶ Sine conſenſu patris. Adde bar. ꝛ do cto. l. l. fi. §. neceſſitate. ſ. de bo. q̄ libe. ſpe. in ti. de auctore diſ. hoc quoq̄ ꝛ ibi. Jo. Andre. in addi. ad eum diſ. inter quos pau. de caſt. conſi. liij. libro. ij. ꝛ ſ. de ora. in. c. q̄m cōtra falſam. §. confeſſiones nu. iij. vbi ſimiliter videmus ꝛ ibi notari in ſpo ſil. ad eū poſt Benedi. vadū vbi poſui alios fallencias q̄ñ poſſit in iudicio ſtare ſine cōſenſu patris egra ſ proba. de quibus vid bertholo. ſoci. i ſuo tract. falle. regula. clj.

Societas int̃ frēs augmentat dilectionē inter fratres.

Milites dure et aſpere viuere debent.

Not. Lone ponit practicam vt ſciat̃ introit⁹ et exitus officij vt appereant an ſint ꝓbi.

tā militib⁹ ꝙ reipublice de ſuo īferre cogent̄.h.d.ſ3 bar.

Fortiſſimi. Militib⁹ reipub. eſt annona preſtanda in capite anni vel ſingulis dieb⁹ vt.ſ.l.j.ꝙ ſi nō faciūt ſed ſolutionē recuſant recipe cū eis offert̄ iputat̄ eis adeo ꝙ poſtea volētes hr̄e nō admittuntur ſed fiſco applicat̄.h.d.ſm Odoſ. ¶ Illor.hāc text.ꝯ ſtipēdiarios ⁊ doctores cōis peruſij q̄ noluerunt recipe pagam tpe debito.qm̄ tpe lapſo non pñt eā petere.⁊ eſt ſpāle in repub.ſec⁹ aūt in p̄uata vt.j.l.pxi.bar.

Nulli. Qui in tēpore fertilitatis annonam neglexerunt recipere de publico tēpore cariſtie preciū ipſius aut annonam petere nō pōt.h.d.bar.

Prouincialium. Vult imperator ꝙ milites accipiant fenum ad domum ſuam.ſed tantum accipiant quātum pro equis ſufficiat ꝙdiu ſunt in exercitio.hoc dicit Bar.

Excellentia. Prefectus ꝑtorio h3 ſuſceptores q̄ ſuſcipiunt annonā militib⁹ diſtribuendā.vt.ſ.e.l.actuarij.h3 etiā opinatores q̄ exigūt a collatoribus vt.j.eo.l.opinatorib⁹.⁊.l.huis ſcolaribus.⁊ iſti debēt facere breues in q̄bus cōtineant̄ quātitates ſpecier̄ q̄s exegerūt ⁊ receperunt.q̄s breues debent tradere ſcrinijs ſacri palatij ⁊ veritatē in illis ponere ⁊ nihil celare.quo facto ſm breues illos fit militib⁹ diſtributio annone etiā d3 fieri tradi tales breues añ p̄ncipium indictionis.⁊ ſi reperiat̄ ꝙ non bñ poſuerint oia in breuibus vel min⁹ bñ diſtribuerint militib⁹ in duplū reddāt ſm Odoſ. Vel dic breuī⁹ ꝙ ois erogatio annone ꝑ ſuſceptores facta in ſcriptis eſt redigēda.⁊ etiā quātitas ipſius ānone ſuſcepte quā d3 p̄ncipi declarare ⁊ ſi q̄d vltra acceperint ꝙ ſcripſerint in duplū tenent̄.h.d. ¶ Et no.hūc tex.cōtra officiales cōis qm̄ tenent̄ in duplum ſi nō ſcribūt ola q̄ recipiūt. ¶ In tex.ibi explorat̄. no.apparere introitū ⁊ exitū alicuius cōpoti per librum cōmunem.ſm Bar.⁊ doc.Ja.rebuffi.

Uberius. Poſt kal̄.nouēbris militib⁹ vinū nouū nō vetus tribuit̄.Bar.⁊ eſt rō q2 graue eēt ⁊ nimis ſumptuoſum vinū vet⁹ miniſtrare cū car⁹ ſit nouo.vt.ff.ſi certū pe.l.cū q̄d.Odoſ.ꝙ pt3 ꝑ verbū diſpēdioſa hic poſitum. ¶ Et ſic eſt hic caſus cōtra tutorē q̄ poſt kalen.
a nouēbris faciebat bibi ꝑ familias vinū vetus[a] vt de ſuo reſarcire teneat̄.qm̄ debebat facere bibi vinū nouū cum erogatiō veteris eſt dānoſa. Bar.

Opinatoribus. Exactor militaris annone nullum d3 cū p̄uincialib⁹ hr̄e cōmerciū ad hoc vt oēm ſummā poſſit īfra annū cōferre.h.d.bar. Vel dic lati⁹ ꝙ exactores ānone nō debēt diſcurrere ꝑ p̄uinciā ⁊ exigere annonā ſed a p̄ſide vel a iudice loci debēt illā ſuſcipe vt illā3 reſtituāt vt inde poſſit fieri diſtributio vt.ſ.e.l.fortiſſimi.h.d. ¶ Et intellige hanc legem ita ꝙ opinatores id eſt exactores tributorū ⁊ annonarum.ſed ſi ſoluere differant infra annum non habeant commertium id eſt litigium cum collatoribus. ſed adeant preſidem vel iudicem loci qui ſoluere faciant vt.ſ.de exac.tri.l.apparitores.⁊.l.miſſi.⁊ de cano.larg. ti.l.nec3.ſm Odoff.

Septē. Olim erāt ſeptē dies in anno q̄bus tribunis ꝑtorianis ſpēs reſiſtētes ligna:fenūt bladū dabāt ꝑ minori p̄cio ꝙ alijs daret̄ q̄d erat nole ſtellature h̄ eſt ꝑ emolumēto alicui⁹ officij.ꝙ hic remouetur vt deceterō dicte ſpēs eis ꝑ minori p̄cio nō dent̄.ſ3 ſm ꝙ in foro venaliū vēdi poterāt.h.d. Et ſic hodie non hn̄t p̄uilegiū añ alios dictis ſeptē dieb⁹ ſm Odo. Vel ſic olim ſpēs q̄ deferebant̄ in erariū ꝑ ānona militū emebant̄ vilius ꝙ alie ſpēs. q2 forte ꝑ ſeptē dies null⁹ audebat emere p̄uſꝙ eēnt ēpte ſpēs ꝑ ānona.ꝑ hoc ꝓhibet fieri iperator ⁊ vult ꝙ emant̄ ſicut cetere res in foro rerū
b venaliū.facit.j.de co har.l.ſpēbus. An. ¶ Et ſic ſm vnā lecturā.no.hic caſum expſſum ꝙ quantū frumētum[b] valeat vel alie res mobiles venales nūꝙ d3 inſpici niſi i loco publico fori ⁊ quantū ibi vēdi potuiſſent. vñ ſi res p̄t vēdi multo pl⁹ vel multo min⁹ ſed nō in foro nō debemus inſpicere illum locum ſed eſtimationē ſemꝑ conſiderare debemus.ſm locū publici fori.Bar.⁊ Ja.rebuffi.

Lege. Si miles ſpēm aliquā a q̄ excluſus eſt vt ſ.e.l.fortiſſimi.⁊.l.nulli tractat hr̄e iterato vel erogationes antiq̄s ſm ꝙ ſtatute ſunt vt.ſ.e. l.j.⁊.l.fortiſſimi.⁊.l.p̄uincialiū.⁊.l.excellentia. tēptauerit īmutare dux ſi hoc facere tēptauerit i.e.libr. auri puniet̄.⁊ ei⁹ officialis in tantūdē niſi punierit faciētem inſuꝑ vt ſacrilegus ⁊ legū contēptor puniri poterit. h.d.eſt ḡ ſacrileg⁹ legum contēptor ſeu violator.vt.ſ.vt dign.or.ſeruet̄.l.j.⁊ de domeſti.l.j.Odoff.

In ſcolaribus. Sunt ſcole.i.militū ſocietates. vt.ſ.de p̄ui.ſco.ꝑ totū.in q̄b⁹ milites ſtāt ⁊ exa minant̄ ⁊ milites.dr̄ ḡ hic ꝙ ſi aliq̄s dictorum ſcolarū diu laborauerit ⁊ meruerit numer̄ ſuū gubernare:hoc h3 p̄uilegiū.q2 de ānonis fiſcalib⁹ dat̄ ſibi vn⁹ ſolid⁹ ꝑ opinatores.i.exactores. Item nihilomin⁹ eis dant̄ ānone q̄s meruerūt occaſione tabellationis ſicut alijs militib⁹.⁊ hoc d3 eis ſolui qm̄ annona alijs erogatur.vt.ſ.e.l.j.⁊.l.fortiſſimi.⁊.l.excellētia.ſed aliq̄ mortui ſunt oia ſibi debita occaſione militie⁊ occaſione regiminis ſui ad heredes ſuos trāſeūt.h.d.ſ3 odo. ¶ Hec l.alleg.q̄dā legauit p̄ori p̄dicator̄.x.ꝑ tunica.deinde legauit ſinglis p̄dicatorib⁹.v.q̄rit̄ an etiā p̄or debeat hr̄e y.⁊ dic ꝙ ſic ꝑ.l.iſtā.⁊ hec.q.determinat̄ ꝑ dictas.ll.nā3 q2 gn̄alis p̄uiſio ⁊ ſpālis vadūt circa idē ⁊c.ꝑ ſpālem p̄uiſionē derogat̄ gn̄ali.vbi aūt gn̄alis p̄uiſio ⁊ ſpālis tendunt ad diuerſa.tūc nō derogat̄.ſic cōcordant̄ due.ll.cōtrarie.ff.de alimē.le.l.alimēta.§.baſilice.⁊ de ānu.le.l.q̄ marco.Jaco.rebuffi.

Annonas. Sicut annone p̄bent̄ militib⁹ vt.ſ.ꝑ totū.ita ⁊ officiarijs ſacri palatij⁊ ſacr̄ ſcrinijs ⁊ diuerſis officijs que ānone oli cū diſpēdio p̄uincialiū exigebant̄ ab eis.hodie⁊o exigent̄.ſ3 tā annone q̄ militib⁹ p̄ſtabāt q̄ alijs officijs a ſacro erario p̄ſtabant̄ ⁊ eis taxatis illis p̄ciū taxatū ſoluere facit nole ſportular̄.h.d.⁊ ſm h̄ corrigit̄.ſ.e.l.miſi.⁊.l.ſicut. ¶ Vel dic ſcd̄o ꝙ nō corrigunt̄.q2 vt olim ita hodie a p̄uincialib⁹ p̄ſtabunt̄ collatorib⁹.vt.j.ti.j.l.j.no.ſ3 nō vltra debitū perat̄ ab eis ꝙ oli fiebat.vt.ſ.e.l.ſenatores. ⁊.l.opinatorib⁹.Et ſic nō ſufficiat ab erario dabit̄ ⁊ preſtabit̄.ꝙ deeſt ſi p̄ciū taxatū cū ānonarie ſpēs p̄ſes nō habeant̄.ar.ſ.e.l.nulli.h.d. ¶ Vel dic tertio ꝙ oli3 in p̄uincijs exigebant̄ ānone.ita ⁊ hodie exigunt̄. ſed q2 exactores ꝑ officiū ſacri palatij miſſi de q̄bus hic dr̄ male exigebāt a p̄uincialib⁹.⁊ ſic eos grauabāt q̄d eē nō d3 vt.ſ.e.l.iij.forte id ānona p̄ſtabat̄ in dict3 officijs in ſpeciebus exactis.id ne h̄ amodo fiat p̄cepit iperator vt ad ſilitudinē erogationis militaris ānone nō in ſpēbus ſ3 in p̄cio limitato fiat erogatio.⁊ ſic cū nō habeāt ānonā3 niſi certū p̄ciū ⁊ nō vltra nil exigat̄ a p̄uincialib⁹ vltra debitū.h.d.⁊ iſte intellect⁹ lr̄e ꝯſonare vr̄ rōni odo. ¶ Vn̄ hec.l.dicit h̄ in effectu ānone debite i publico vniuerſis officij ⁊ ſacri palatij miſtris ſacriſꝗ ſcrinijs ⁊ ceteris adminiculis dignitatū preberi eis debent in precio taxato hoc dicit Bar. Jaco.rebuffi.

Per hāc. Hec.l.mittit̄ magrō equitū. ¶ Et dr̄ p̄mo q2 erogator ānone iurare d3 ſe officiū legaliter ⁊ ſm iuſticiā geſturū ⁊ ſua manu d3 numerare militib⁹ annonā eis debitā. ¶ Scd̄o in.§.hoc valet.dicit̄ ꝙ ſi actuari⁹ q̄ dr̄ erogari vt.ſ.eo.l. actuarij.⁊.l.excellētia.mutuet aliq̄d alicui militi ſeu militibus ſiue ad ſuū annuū ſiue ad plures pōt paciſci vt ꝑ quolꝫ ſolido tremiſſem recipiat.i.tertiā partē ſolidi occaſione lucri vltra aūt ex pacto recipe nō pōt ſub p̄textu ꝓlixitatis tpis. ¶ Tertio in.§.ſi ḡ tn̄.dr̄ ꝙ ſi p̄textu pactionis inter militē ⁊ actuariū aliq̄ controuerſia oriat̄ ꝑ iuramētū v̄itas inq̄rat̄.⁊.q.terminet̄ interi pecunia ſeq̄ſtrata ad petitionē actuarij donec int̄ eos lis finē debitum accipiat. ¶ Quarto in.§.ſuꝑ hijs.no.ad euidētiā ꝙ nō d3 dari licētia ſeu cōmeat⁹ vltra ꝙ.xxx.militib⁹.vñ ſi q̄ſtio inter actuariū ⁊ milites q̄ habuerūt comeatū ſuꝑ p̄dicto lucro.ſic d3 tn̄ ſeq̄ſtrari pecunia q̄ debet̄.xxx.militibus non

a ¶ Uinum vetus. Add. bar. allegare hunc tex. ꝑ ſing. ad hoc ꝙ vinum nouum debet incipi potari p̄mo die mēſis ſeptēbris ⁊ omni potatio antiqui quem refert ad hoc et ſequitur lo. do. rom. ſing. ſuo. cccltxvij. inci. ſcires tu mihi probare vbi ad hoc allegat bal.

b ¶ Quantum frumentū valet ī foro ⁊ nō alibi eſt conſiderandū.De q̄ ꝑ bar. in.l.cū3

ēptor.§.ſi.ff.ḋ dam.infecto.⁊ in.l.non intelligitur.§.dum.ff. ḋ iur.fiſci bal. in.l.ij.col.pe. vſi.⁊ ſi eſtimatores.ḋ.de reſcin. vendi. et penoe.in.c.cū iohannes. extra de ſi.inſtr.

Quidam legauit priori predicatorū.x.ꝑ tunica ⁊ ſinglis predicatoribus quinq3 an prior habebit.x.⁊.v. Concludo ꝯ iſtum ⁊ eſt q2 fratrū predicatorum appellatione non venit eor̄ prior. ſicut nec appellatione fratrū minorū venit eor̄ gardianus ſpecialiter nominatus. Ita nota. Jo.de imo. in l.coheredi.§. qui patrē.ff.ḋ vulga.⁊ pupil. Cy.in.l.cuncti.q3.ſ.de ſer.ſugi.bar.in.l.j.§ ver.ſig. Card. in cle.dudū.§. ſtatuim⁹ in.j. q.in ſi. extra ḋ ſepul. pau.de leaza.in cle.j. de elec. bald. in.l.tres ff.ex. ff.ḋ pact.⁊ alexan.cōſi.triij. vol.iij.

litibus nō vltra ſe ſeqſtratio fiat penes deuotiſſima pn̄cipia. Si tñ actuari⁹ de pactione docuerit ꝑ inſtrumētū publicū vt cū milites redierint de abſentia ꝓdicta pn̄cipia q̄ſtio termineť. ⁊ ſi tribunus vltra .xxx. militib⁹ dederit comeatū tūc erogator ānone nulla ſtipēdia det illis q̄ fuerunt abſentes vltra dictū nūez de .xxx. Sed illa ſtipendia redeāt ad vtilitatē publicis vñ ꝓceſſerūt. tribunus aūt de ſuo ꝓprio ſoluet ſtipēdia illis militib⁹ q̄bus in debite dederit licētiā ſe abſentādi. ſ. vltra nūez. de .xxx. Itē dict⁹ tribun⁹ antea nō pōt deſerere ſuū offiñ ꝙ ſeruauerit eos indēpnes. ¶ Quinto in .§. hoc etiā adiiciēdo dr̄ ꝙ decē pmates ex deuotiſſimis pn̄cipib⁹ ⁊ q̄ōlibet caput ſcole iurati debēt deponere apud acta ſub ſuo cōſpectu vnūquēq; militē recepiſſe de manu erogatoris annonam ⁊ debitā. ⁊ hāc relationē tribuno ⁊ deuotiſſimis pn̄cipiis trāſmittere de trib⁹ mēſib⁹ in tres mēſes. ⁊ poſtea notificare pn̄cipi. ¶ Sexto in .§. hoc valet. dr̄ ꝙ erogator infra duos vel tres vl' q̄ttuor mēſes ſm̄ locoꝝ diſtātiam faciat erogationē pecunie publice militib⁹ q̄ō ſi nō fecerit ſ3 facere diſtulerit oē reſarciet pn̄cipib⁹ q̄ō ex nō erogatione ſunt paſſi. ¶ Septimo in .ij. ſcientib⁹. dr̄ ꝙ ſi erogator hui⁹ .l. ꝓcepta violauerit aut in ſuo offō aliq̄ō ſcel⁹ cōmiſit. aut alr̄ hec cōſtitutio nō fuerit ſeruata miles q̄ ꝯ fecerit nō ſolū cingulo militie pn̄abit' ſed etiā bonoꝝ publicationē ſuſtinebit. ⁊ exinde erogationis ſolicitudo ab offō magri equitū ad alios trāfferť niſi violatorem manifeſtauerit pn̄cipi vel magiſterie ptāti ꝑ quē ad aures nr̄as referať vt ſic puniať vt dictū eſt. ⁊ ſi vnus duo pluresue milites leſi fuerint. q2 hui⁹ cōſtitutio non ſeruať vn⁹ vel duo comeatū accipiāt ⁊ nobis referāt ⁊ ꝓbent in q̄ leſi ſunt vt ſic violator cōſtitutionis puniatur.
¶ Octauo in .§. illud. dr̄ ꝙ ſi aliq̄ milites minoranť pecunie eis debite tp̄e mortis ꝑ erogationē oīno ſoluanť eoꝝ defunctoꝝ vxoribus ⁊ liberis vt dicit ex re collecta.
1 Odoff. An. de bar. ⁊ Bar. ⁊ alioꝝ notatoꝝ. ¶ In text. ibi manu ſua. no. ex hoc tex. ꝙ ꝯſeruatores monete ciuitatis qui deputati ſunt ad ſoluendū ſtipēdia nō pñt ſoluere ſtipendiū ꝑ ſubſtitutū ſed ſua manu ꝓpa ſoluere.
2 Bar. ¶ In tex. ibi ꝑ ſuā manū ſolutio. No. ꝙ ſtipēdiarii nō pñt cōſtituere ꝓcuratorē ad ſuū ſtipendiū recipiēdum. q2 ꝑ ꝓpriā manū ipſoꝝ recipere debēt. ⁊ iō ſint cauti gubernatores cōis q̄ō nūq̄ ꝓcuratorib⁹ ipſoꝝ ſoluāt. Bar. ⁊ hac cā forte eſt obſeruātia in regno frācie. ꝙ ſtipendiarii ⁊ officiarii faciūt inſtrumentū ſeu apocā de recepto. ⁊ illā mittūt theſaurariis ꝑ aliquē nunciū. ⁊ q̄ñ eſt magna cā vel q̄ñ talē apocā mittūt ad ptes longinq̄s vt puta Pariſi⁹. tūc tale inſtrumentū ſeu apochā faciūt coram aliq̄ magr̄atu ⁊c. ¶ In tex. ibi cum actuario. no. ꝙ officialis publicus pōt mutare pecuniā ſtipēdiariis ſub vſuris. tñ vſure nō pñt trāſcendere tertiā partē eius q̄ō mutuať vt hic. q̄ō no. bar. ¶ In .§. ſup hiis ⁊c. no. ꝙ ille q̄ mutuauerit pecuniā ſtipēdiariis ſi ſibi ſatis non fit pñt eoꝝ ſtipēdia ſeqſtrari. ar. tñ ꝯ. l. ſtipēdia. de excep.
3 rei iudicate. ¶ In tex. ibi pictātia. no. iſtā lr̄am cōtra cōtractibo ꝓtulerit q̄ō eſt .ſ. q̄ō hic eſt caſus q̄ō nō pōt petere fieri ſeqſtrū de reb⁹ alicui⁹ niſi debitū oſtēdat ꝑ publicū
a inſtrumētum. Bar. ¶ In tex. ibi de ꝓpriis facultatib⁹ no. ꝙ ꝯſeruatores monete q̄ dāt q̄ncq; lr̄am ſtipēdiariis ſe abſentādi ꝯ formā ſtatutoꝝ. nā ſtipēdiarii nō debent hr̄e ſtipēdiū ꝑ illud tēpus a cōi. ſ3 ab iſtis cōſeruatorib⁹ Bar. ¶ In tex. ibi iurat⁹ deponat. no. hūc tex. ꝓ eo q̄ō
b dr̄ teſtis iurat⁹ deponat⁹ ⁊c. Nā ꝑ hoc ꝓbať iuramentū ꝓceſſiſſe vt hic. ⁊ .l. theopōpus. ff. de dote ꝓle. tuci⁹. tñ eſt
4 vt de iuramento appareat vt ibi no. Dy. ¶ In text. ibi ſub optatib⁹. no. ꝙ teſtis reddēs cām ſui dicti d3 reddere ꝑ ſenſum corpis actui cōgruentē vt hic. ⁊ .l. teſtiū. ꝯ. de teſti. Ultimo hic appet ꝙ ſi teſtis dicit rē agitatam ꝓut ſupius dictū eſt meo cōſpectui q̄ō valet ⁊ ꝓbat hic text. ¶ In text. dānum. no. ex iſto text. ꝙ ille q̄ teneť ſoluere ſtipendiū ſtipēdiariis ſi h3 pecuniā ⁊ negligit eis ſoluere ⁊ ob hoc ſtipēdiarii accipiūt pecuniā ſub vſuris ꝙ ille teneť reſtituere oēs vſuras ⁊ oīa dāna q̄ incurrerūt occa
5 ſione talis negligētie. ¶ Circa pn̄c. l. no. ꝙ q̄ ſuſceperit

Stipendiarii non pñt cōſtituere procuratorem ad ſuum ſtipendium recipiendum.

Nota cautelā vt inſtrumentū ſine cautela fiat coram magiſtratu.

a ¶ Not. ſequeſtrum non debere fieri niſi cōſtet de debito ꝑ publicum inſtrumentum. Adde olo alexan. in .l. ſi fide iuſſor. §. ſi. ff. qui ſatiſda. cogan. panor. in c. ij. col. fi. extra de ſeqſtra. poſſeſ. ⁊ fruct. q̄ō tñ potes limitare ꝑ ea q̄ notaui in apoſtil. ad iſtum in l. litibus. in fi. in fi. per pu-

adminiſtrationē pub. h3 iurare q̄ō facit vt executor etiā teſtamētari⁹ teneať iurare. ꝓ q̄ etiā vl'. l. ꝯ. de dona. l. ſi q̄s ꝓ redēptione. ⁊ de bonis auc. iudi. poſſ. l. fi. §. fi. ⁊ in aut. iuſiurā. q̄ō pſta. ab hiis. circa pn̄. col. v. ⁊ i aut. vt hii
6 q̄ obli. ſe ha. pbi. re. mi. §. fi. coll. vj. ¶ Itē not. ꝙ q̄ ſuſ-
c ſcipit offiñ d3 illud ꝑagere ꝑ ſe nō ꝑ ſubſtitutum ⁊ iō q2 vl' eſſe electa induſtria ꝑſone. ad q̄ō. ff. de ſolu. l. inter artifices. Sed vl' ꝯ. ſ. ꝙ poſſit exercere ꝑ ꝓcuratorē vl' per aliū. ff. mād a. l. inter cauſas. §. j. ⁊ ꝯ admi. tu. l. ita aūt. §. geſſiſſe. ſed nō ob. q2 vbi mādať alicui officiū rōne induſtrie ſue. ⁊ tūc exercere nō pōt ꝑ aliū. ⁊ ſic loquiť .l. iſta. ar. ꝯ. de ꝯdi. in pu. horre. l. j. li. x. Si aūt eligať nō rōne induſtrie ſed rōne ꝑſone. puta q2 eſt de parētela vl' alr̄ eſt ei fidelis amic⁹. ⁊ tunc poterit exercere ꝑ ſubſtitutū vt in cōtrariū. ⁊ ꝓ hoc. ꝯ. de pōde. ⁊ aur. illa. l. ij. Et ꝙ trāſeat ad aliū vbi eligiť induſtria ꝑſone ꝓbať. ff. libe. l. ſi ſtatu libe. §. fi. ⁊ ꝓ hac diſtincte ſunt. ll. ꝯ. de pdi. mili. l. minorū ff. de re. eoꝝ. l. magis. §. ne tñ. ⁊ ꝑ iſta determinať dubiū. mādaui tibi vt vēderes librū meum nō vēdidiſti ſed aliī tradidiſti. ⁊ ille vēdidit. numq̄d videaris ſatiſfeciſſe mandato: dic ꝙ ſic. dū tñ ego mandās nō elegiſſem induſtriam ꝑſone tue. q2 tunc non videris ſatiſfeciſſe vt pt3. ꝑ. l. in cōtrarium alleg. Ja. rebuffi doctor.

Cum ſepe. Milites deputati ad cuſtodiā vnius ꝑſone vel loci annonā de publico nō accipiat. ſed a cuſtodita ꝑſona ſed ſolū ſalariū habebūt de publico. Itē milites nō debēt ad cuſtodiam alicuius deputari ſine pn̄cipis licētia in ſcriptis obtēta.
1 ⁊ cōtrafaciēs pena hic inſerta puniť. h. d. ¶ No. ex pn̄. hui⁹ .l. ꝙ ſi milites ciuitatis peruſii deſtinanť ad cuſtodiam ciuitatis caſtelli ꝙ ſtipendiū debēt hr̄e a ciuitate peruſii nō a ciuitate caſtelli. ſed ab illa ciuitate caſtelli tñ recipiēt annonā ꝓ ipſis ⁊ eq̄s. ¶ Ultimo no. ꝙ milites ciuitatis peruſii nō pñt in cōſulto cōi ire ad cuſtodiā alicuius caſtri peruſii. ⁊ ſup hoc licētia in ſcriptis obtenta a cōi. ⁊ iō ſint cauti vt ſemꝑ licētia in ſcriptis faciāt regiſtrari. deinde glo. ſumit arg. an cuſtodit⁹ a nūcio cōis debeat ſoluere nūcio cōis vel cōi: ⁊ dic vt in ea. bar. ¶ Itē no. arg. ex hac .l. ꝙ ille ſoluat tabellioni ꝓ inſtrumēto ad
2 cui⁹ cautelā fit inſtrumētū. An. ¶ Circa hāc .l. an ille q̄ petit cuſtodiā militarē habeat facere expēſ. dic ꝙ aut petit in ſui fauorē vt defendať a ſuis inimicis. ⁊ tunc ipſe h3 pſtare ipſos ſumpt⁹. ſic intelligiť hec .l. aut petiť in ei⁹ odium. puta quia eſt arreſtat⁹. vel alr̄ cuſtodiť ⁊ tūc ipſe nō ꝑſtat ſumpt⁹ cuſtodib⁹. ſed ille q̄ facit eū cuſtodiri. vl' ſi vbi ille nō eſt ſoluēdo preſtať de publico. ff. ad ſillei. l. lex cornelia. ⁊ de bo. dā. l. diuus. ⁊. ꝯ. de decurio. l. tutēciū. ¶ In tex. ibi ſine ſpāli. no. ad ſolū pn̄cipē ꝑtinere cōcedere ſecuritatē ⁊ ſaluū cōductū. de q̄ ſcripſi. ꝯ. de nauicula. l. j. ⁊ etiā ſaluāgardiā. de q̄ ēt plene ſcripſi. e. ti. l. iiij.

¶ De excoctione ⁊ tranſlatione militarium annonarum. Rubrica.

¶ Dictū eſt .ꝯ. de erogatione militaris ānone qualr̄ ſit erogāda ānona publica militib⁹: ſed q2 erogari nō d3 niſi exigať. iō de exactione militaris annone. poniť hic rubrica. ⁊ q2 hui⁹ ānone trāſportari debēt de loco ad locū. ⁊ inde militib⁹ portari. vt .ꝯ. ti. pxi. l. viceſimo. ⁊ .l. ſicut. ⁊ .l. ꝓuincialiū. iō de trāſlatione ſubiicit' in rubr. militariū annonaꝝ. iō dicit q2 diuerſe ſunt annone q̄ militib⁹ aſſignanť. vt pt3. ꝯ. ti. j. l. hiis ſcolarib⁹. eſt ānona ordearū alr̄ horreoꝝ vt pt3. ꝯ. titu. j. l. j. ⁊ .l. fortiſſimi. Eſt ānona carnis panis ⁊ carniū feni paleaꝝ ⁊ ſiliū. vt. ꝯ. ti. j. l. ſ. ⁊ ſi. ⁊ .l. ꝓuincialiū. ⁊ ſic q2 ſunt diuerſe annone. iō i plurali nūero poniť militariū ānonaꝝ de q̄ ſcda pte rub. agiť in .l. fi. de pma aūt pte agiť in .l. j. huius. ſm̄ Odoff.

Opinatores. Opinatores delegati vt annonam a ꝓuincialib⁹ exiganť ⁊ militibus ſoluāt. nō pñt exactionē facere ſi
1 ſit cōſuetudo ꝯria. hoc dicit. ¶ Et ſic no. ꝙ cōſuetudo regionis ſeu ꝓuincie excuſat in hiis in q̄bus q̄s nō excuſaretur ſm̄ bar. q̄ō facit ꝓ illis q̄ nō cōſueuerunt ſoluere in collectis. ꝓ q̄ faciūt .ll. in gl. all'. Ja. re.

bilicum inſtrumentum. ꝯ. de agri. et cenſibus lib. xj.

b ¶ Licet ſi in proceſſu dicatur teſtis iuratus licet nō cōſtet ꝙ teſtis iurauerit ꝙ proceſſus valet. Adde ꝓ hoc Ianfr. de oris. in c. q̄m cōtra. §. teſtium ꝯpoſitiones nu. ij. vl'i. ſcdo q̄ro ⁊ quod ibi notaui i apoſtil. ad eum extra de proba. vbi tenet contrariū pro quo vide Panor. in c. tuis in vlti. col. vl'. vltimo querit' extra de teſti. vbi dicit teſtē qui in iudicio deponit i dubio ꝓſumi non iuratū niſi appareat ēt ſi notari⁹ ſcripſerit ꝙ talis teſtis iuratus ⁊ examinatus ꝯpoſuerit idē tenuit bar. in l. theopompus in prin. ff. ꝯ do de ꝓle. ⁊ fell. in a lle. c. tuis col. iiij. vl'. item inſtrum dom. Antho. et do. abb. de teſti.

c ¶ Qui ſuſcipit officium debet illud ꝑagere per ſe nō ꝑ ſubſtitutū an aliquis poſſit ſeruare ꝑ ſubſtitutum vide hic ⁊ in .l. j. nu. ij. et quod ibi notaui in apoſtil. ad iſtū in vl'. ꝑ ſubſtitutū. ꝯ. de prin. agen. in rebus eo. ti.

Conſuetudo regiōis ſeu ꝓuincie excuſat in hiis in quibus quis non excuſatur.

Nisi excoctione. Ab excoctione panis nulla do-
mus etiã pncipis excusat. ꝛ si pcuratori cui pa-
nes coquendi mãdant cõtumaciter facere ne-
glexerit punit ipse ꝛ etiã dñs si fuerit cõscius.
1 h.d. ¶ Et no. casum ꝗ pcuratores absentiũ qbus pcu-
ratoris nole aliqd mandat. ꝙ si negligũt puniunt ipsi ꝛ
2 etiã dñi si fuerint cõscij. ¶ Ultimo no. hic esse casum ꝙ
dñs ex cõtumacia pcuratoris punit seu tenet si pscius
tñ est ꝛ hoc mõ põt limitari. ff. si qs ius di. nõ obtẽ. l. j. §.
si pcuratores. ¶ In tex. ibi in trãslatione. i. deportatio
ne panis cocti ad milites ppincias vt. ꝭ. ti. j. l. sicut. odof.
3 An. ¶ An aũt ppter cõtumaciã pcuratoris dñs excõi
cetur habet extra vt lit. nõ cte. c. s. in fi. ꝛ de hac materia
plene per bar. dicta l. j. Ja. rebuffi. comes.

¶ De militari veste. Rubrica.

¶ Sicut annona panis ꝛ aliaꝝ reꝝ exigit vt. ꝭ. ti. j. ꝛ. ij.
ita ꝛ vestium militarium canon exigitur. ꝛ ideo ponit ru
bricam de militari veste. Odoff.

Omnem canonẽ vestiuꝫ. A kalen. septẽ-
bris vsq ad kalen. aplis respublica sol-
1 uet. h.d. ¶ No. casum ꝙ vestes hyema
les debẽt fieri a kalẽ. mensis septẽbris.
dñt durare vsq ad kalẽ. mensis aplis. ꝛ
vestes estiuales a kal. aplis vsq ad kal.
mẽsis septẽbris. ¶ Itẽ no. p famulis q
a bus pmittitur vestis hyemalis ꝛ estiualis[a] ꝛ etiã p illis
qbus vestis in testamẽto relinquit. Bar.

a ¶ Hiemalis ꝛ estiualis. ad de lodo. ro. sin gu. sno. cccc- xcv. in. i. aliud non scim⁹. v bi alleg. hũc tex. p sing. adhoc qd hic dicitur. Idem facit. an to. cõsi. sing. sũs in ver. ve- stis. inci. p spo- lio.

Prouincie. Prouincie traslarũ qbuslibet. xx.
iugis seu capitib⁹ anno quolꝫ vnã vestẽ pre
stabant ad vsum militũ scytia ꝛ misia p. xxx.
iugeris seu capitib⁹ qd in egypto ꝛ partib⁹
orientis seruat. ꝛ si vestes nõ habẽt loco ei⁹
aureũ vnũ pstabãt exceptis hosterce n atis. ꝛ osdoema ꝛ
ysaria q ad aurei prestationẽ nõ tenent. h.d. bar. Et sic
est hic casus in quo capitatio prestat ꝙ dic vt. ꝭ. de pas.
l. s. nõ põt tñ scdo legere. i. istã vt p. xxx. capitib⁹ haben-
tibus. xxx. iugera fiat pstatio vestis ꝛ sic occasione terre
nõ capitis fiat prestatio Odoff. Ja. rebuffi.

Ortissimis. Ad vestẽ militis nõ pstabunt bi
ni tremisses sed vn⁹ solid⁹. h.d. ¶ Nota. pro
1 vna clamide non sufficit vn⁹ ducat⁹ vt hic in
glo. sup ṽb. clamidib⁹. vñ si pmitto tibi cla-
midem facere intelligit maioris pcij vn⁹ flo
reni. qd est veꝝ psiderata cõditione psone. nã si pmitto
b vni doctori vel vni militi dꝫ esse maioris pcij[b] sec⁹ si ali-
2 cui vili psone. ¶ Ultimo no. ar. ꝗ sartores vt nõ possint
accipe p factura vn⁹ clamidis nisi vnũ florenũ. Bar.

b ¶ Maioris precij. s. sm di- gnitatẽ suã. ita no. flo. in. l. sed ꝛ si quid. §. mã cipiorũ. ff. de vsuf. leg. Spe cu. in ti. de ad- uo. §. sequit vi dere. in princi. Ant. cõsi. sin gu. suis. inter. conditio pso- ne. incip. aliqs pmisit mihi fa cere vestẽ. de quo p feli. ple ne. in. c. cũm q. col. xij in fi. ex tra de rescrip. ꝛ do. mell. do- laso. may. in. l. j. in. j. col. ꝭ. de lega.

Militaris. Quicqꝫ ptes pcij vestis militaris in
pecunia dñt dari sortissimis militib⁹ debili-
bus ṽo sexta ps in pmo. h.d. ¶ No. ex glo.
ista ꝙ armentũ in dubio intelligit de aiali-
bus magnis. sed grex de aialib⁹ ꝛ pecudib⁹
minimis. q ꝗ pmittit gregẽ põt dare pecudes. sed q p-
mittit armentum non põt dare nisi bestias magnas seu
grossas. quod no. Bar.

¶ De metatis ꝛ epidimeticis. Rubrica.

¶ Dictũ est. ꝭ. de ero. mili. ãno. ꝛ de militari veste de ho
spicijs aũt militum in qbus habitãt in puincijs in qbus
sunt cã tuitionis reipu. nõ fuerat dictũ. iõ de hijs dicere
volẽs ponit rubricam de metatis ꝛc. sm Odoff. qd expo
ne vt in glo. Ja. rebuffi.

Si quis. Mensor deputat⁹ p epidemati-
cos ad hospicia mẽsurãda ꝛ militib⁹ dã-
da seu assignãda si in aliq domo scripse
rit nomẽ militis cui sit assignata ꝛ post
ea aboleuit punit pena falsi. h.d. Bar.
Et est rõ qꝛ aut primo male scripsit seu
assignauit tũc cõmisit falsum. ꝛ nõ ma
le. ꝛ postea delet qd vere ascripserat. ꝛ sic falsum cõmisit
vt. ff. de fal. l. j. §. q in rationib⁹. Itẽ alia rõne nõ potuit
delere. qꝛ erat funct⁹ offõ suo. vt ar. ff. de re iudi. l. iudex.
An. ¶ Et facit ꝙ si aliqs duc signo suo signauit cũ eẽt
aliena ꝛ aliud signuꝫ dñi deleuit ꝙ teneat pena falsi. ad
qd. ff. de fal. l. lege cornelia. ꝛ l. ꝗ alt. in glo. ꝛ meli⁹. ff. ad
municip. l. ticio. Ja. rebuffi legũ comes.

In qualibet. Cũ assignant hospicia militib⁹ di
uidet hospiciũ in tres ptes. ꝛ dñs eliget pmo
terciã partẽ dom⁹ quaꝫ optauerit. terciam ṽo
dño domus relinquit ergasteria aũt mercimo
nijs deputata sunt in minima ꝛ excepta ab onere hospitũ
Si tñ in tercia parte dom⁹ hospitib⁹ assignata stabulũ
deficiat in ergasterio partes p stabulo dñt hẽe nisi dñs
dom⁹. ałs puiderit. s. assignãdo aliũ locũ p aialibus illu
stribus. tñ assignabit ps media dom⁹ vt vel dñs diuidat
ꝛ illustris eligat vel ecõtra. cõtra faciẽs punit penis hic
insertis. h.d. sm An. ꝛ Bar. ¶ No. hic de puilegio ele-
ctionis de q. ꝭ. de hijs q se defe. l. s. ꝛ. ꝭ. qñ ꝛ q. q̃rta ps. l.
ij. sꝫ An. ꝛ. ꝭ. de dona. l. sancim⁹. §. iij. Sed qd erit si nõ
cõcordãt de diuisione dic ꝙ tũc forte dirimet nec hꝫ locũ
pma ps hui⁹. l. qꝛ ibi loquit vbi dñs retẽturus est duas
ptes. ꝛ p hoc dicta. l. ij. ꝭ. in q. q̃rta ps. li. x. circa pn. ꝛ in
glo. circa fi. l. Et no. penã cõtra occupantes hospitia ul-
tra q̃ debent. Ja. rebuffi comes.

Unctos. Hic dr ꝙ oẽs iudices ꝛ milites dũ faci
unt trãsitũ p puincias debẽt abstinere a domi-
bus iudicũ ordinarioꝝ dũ psites sunt ꝛ ibi habi
tant. hoc dicit. ¶ Et sic pretoriũ sumit p domo ałs pro
loco vbi ius redditur. sm Odoff.

Abricensiũ. Dom⁹ fabricensiũ ad hospites
recipiẽdos nõ grauat. h.d. bar. Et est rõ. qꝛ
coꝝ offm publicã continet vtilitatẽ. ꝛ iõ eis
cõcedit vt alijs negociatorib⁹ denegaret. vt
ꝭ. nego. ne mili. l. j. hñt etiaꝫ alia puilegia vt
ꝭ. de fabri. l. ij. ꝛ l. eos. ¶ In fi. tex. ibi absite ꝛc. i. nisi cõ
tingat adesse sacrũ comeatũ. i. pncipẽ vel ei⁹ exercitum.
qꝛ tũc ppter multitudinẽ ꝛ necessitatẽ ppli ꝛ militũ non
excusarent. sm Odoff. Ja. rebuffi.

Deuotum. Nullus miles ad prediũ publicũ
vel puatũ põt accedere. ꝛ ꝯtrafaciẽtes tãq̃
sacrilegũ quilꝫ põt expellere. ꝛ administra-
tor q eũ trãsmiserit punit soliqꝫ militibus
trãseuntib⁹ hospitari lꝫ nihil p se vel p ala-
libus ab hospite querãt vel exigãt siue hospitãs inuitus
siue volẽs det ꝛ in tali hospitio residẽtiã nõ faciãt. cõtra
1 faciens punit. h.d. ¶ In tex. ibi. vitionis. no. ꝙ p defen
denda possessione sua licitũ est vlasci ꝛ talis vitio nõ est
pprie vitio sed defensio. vt dicit glo. qd no. ad. q. de eo q
dicit in iudicio ꝙ ad sui defensionẽ iniã vlciscẽdo peussit
nã verbũ vitionis accipit hic p defensione vt hic in glo.
¶ In tex. ibi q pmus inuenit. No. hic tex. expssum ꝙ si
aliqs vult me expellere de possessione mea ꝙ amici mei
ꝛ vicini et etiã pegrini pñt ipedire volentẽ me expellere
2 qd me nõ expellat. qd no. valde bar. ¶ Itẽ no. hac. l. ꝙ
põt resisti officiali volẽti offõ suo abuti sic. ꝭ. de iur. fi. l.
phibitũ. ꝛ facit. j. de exec. l. pe. ¶ Itẽ no. ꝙ nõ peccat fa
ciens aliqd legis auctoritate. ꝛ est rõ ne reperiat circũ-
uentus a lege qd esse nõ dꝫ. ꝭ. de hijs q ve. eta. impe. l. j.
3 ¶ Itẽ no. arg. ꝙ si dñs ppa auctoritate ẽphiteotã ex-
pellat infra debitũ tẽpus canonẽ nõ soluentẽ nõ punit.
cũ hoc suo ppo relinqt arbitrio. vt. ꝭ. de iur. emphi. l. ij.
¶ Itẽ no. qd legitime factũ est penã nõ meret. concor.
sunt i glo. ¶ Itẽ no. qd facere nõ põt qs de suo qd vult
4 sic. ꝭ. de thesauris. l. j. ¶ Itẽ no. ꝙ nõ tñ ob tutelaꝫ sui
corpis est pmittẽda defensio vt. ff. de iusti. ꝛ iur. l. vt vim.
ꝛ ad. l. acq. l. sciam. §. q cũ aliter. cũ sili. sed etiã ob tute-
lam rerũ. vt. ꝭ. vñ vi. l. j. qd si ob tutelã alterius puta fra-
tris vel filij vel amici dic vt not. dicta. l. vt vim. ¶ Quid
si ob tutelã vxoris dic sicut in ppria. tñ qꝛ vxor defendit
p maritũ vt. ff. de iniur. l. j. in fi. ꝛ insti. eo. §. ij. tuꝫ qꝛ sunt
eadẽ psona. duo eñ sunt in carne vna ꝛ socij diuini ꝛ hu
mani thori. Itẽ qd si a magrãtu magro vł minori offen
5 datur in curia. dic vt not. dicta. l. vt vim. ¶ Sed nũquid
possit se iniuriat⁹ vindicare: vł ꝙ sic p verbũ vitionis ꝗ
positum vt. ꝭ. qñ liceat se sine iudi. vin. l. j. ꝛ quia ignoscẽ
dum est ei ꝛc. ff. de bo. libe. l. q cũ maior ecõtra. ꝙ nõ. vt
ꝭ. ad. l. iul. de vi. pu. vel pua. l. si qs fundũ. ꝛ est rõ vt. ꝭ. de
iudcis.

iudeis.l.nullus.Sol.extra iudiciũ nõ licet alicui ſe vẽdi care vt in.l.nullus.ſed in iudicio ſic vt in.l.q cũ maior. et
6 hoc iõ qr iuris executio nõ hʒ iniuriã. ¶ Itẽ no. hoc qd dicit lra ſacrilegiũ.ꝙ cõtẽptor mãdati pncipis pena ſacrilegij puniat vt de hoc in.l.j.ſ.de theſauris. ¶ Itẽ no. caſum in quo nõ lʒ recipere etiam a volente.qd dic vt.j. titu.pxi.l.j.An.τ Ja.rebuffi.

Hoc pſcriptum eſt.Milites qui hoſpitantur in domibus priuatorum non querant balneum a priuatis nec quid aliud. vt.ſ.lege. proxima. in fine.An.

Deuotiſſimos.Milites vrbis rome cũ ingrediunt vrbẽ vel regrediunt debẽt in pedibus turriũ muroꝝ vrbis deſcẽdere τ mutare veſtes.qr ſi forte vadũt ad bellũ debẽt aſſumere arma.Si reuertunt a bello deponunt arma τ aſſumũt veſtes pacis τ cõſtrue lram vt in glo. An. Uel poſſet dici ꝙ ibi ſtent.qr forte ſunt feſſi vt ibi deſcẽdũt ſm Odoff.qd nõ habent aliq libri. Ja.rebuffi comes.

Archiatros.Principes medicoꝝ τ magni magiſtri in medicina τ aliaꝝ liberaliũ artiũ pacẽ pmas lras vt alphabetũ docẽtes τ pfeſſores picturarum.oẽs iſti ſint igenui hñt excuſationẽ ſuſcipiẽdorum hoſpitum.hoc dicit ſm primã lecturã.Odoff.

1 Omnes.Ad euidentiam no.ꝙ ſi aliquis pretextu priuilegij ſpãliter ipetrati excuſet ab hoſpitalitate dʒ ſoluere penſionẽ pro tertia pte dom⁹ excuſate.dr ꝗ hic ꝙ q pſtat hoſpitalitatẽ nõ tenet ad dictã penſionẽ. ¶ Secũdo ibi.deinde dr ꝙ ſi aliqs ipetrauerit priuilegiũ vt hoſpitem nõ recipiat ipe nõ poterit in alijs edib⁹ vendicare metatũ in hoſpitalẽ. ¶ Tertio in.ſ.ceteris.dr ꝙ habentes illuſtrẽ dignitatẽ cũ adminiſtratione vel ſine nõ ſunt imunes ab onere hoſpitãdi. ¶ Quarto ibi ſcituris dr ꝙ ſi aliqs in dignitate poſit⁹ ipetrauerit priuilegium vt ſit imunis ab hoſpitalitate nõ dʒ eſſe imunis a tertia pte pẽſionis.τ ſic ipetrauit vt etiã a pẽſione ſic exẽptus carebit legũ priuilegio qs fraudare conat⁹ eſt. Si võ nõ ſit in dignitate poſit⁹.centũ libr.auri.mulcta feriat.h.d.
2 ¶ No.ex.l.pñti ꝙ qſqʒ iuris in alterũ ſtatuerit ipe eodem iure vtat.qd intelligas cũ reſpectũ eſt ipetratuʒ ad eius poſtulationẽ.qd dic plene vt no.ſ.de legi.l.qd fauore. ¶ Itẽ no.ꝙ cingulũ ponit p adminiſtratione.cõ
3 cor.ſ.vt dign.or.ſeruet.l.ij. ¶ Itẽ no.carere legis priuilegio q legẽ fraudare conat.vt.ff.de minor.l.auxiliuʒ.in fi.τ ibi no.in glo.ſm Odo.τ An. ¶ In glo.fi.ibi.l.pperandũ.ſ.ſinautẽ ex geſtis.Sed dic ꝙ ibi cõtumax priuat bñficio illi⁹ legis qſitũ ad inſtantiã trienij.nõ aũt dʒ priuari iure qd hʒ in re.qr ſic iudex degeneraret vt in eo.ti. l.rẽ nõ nouã.qd iura nõ patiunt vt.ſ.de indic.vidui.l.ij. Ja.rebuffi legum pfeſſor.

Hac lege.Hic enumerant aliq pſone poſite i dignitatib⁹ q in lra eximunt.q in pte nõia totũ eximunt ab onere hoſpitãdi dũ viuũt: τ poſt mortẽ heredes eoꝝ filij τ parẽtes nepoteſqʒ frẽs τ ſorores atqʒ vxores. illuſtres aũt honorarij nullã hñt excuſationẽ ab hoſpitatione militum.ſed ergaſteria ſeu dom⁹ in qbus vẽdunt mercimonia excuſant. Itẽ reſcriptũ ipetratũ cõtra diſpoſitionẽ
1 huius.l.nõ valet.h.d.ſm Odoff.An.τ Bar. ¶ No.ex l.iſta ꝙ priuilegiũ trãſit ad ſuperiores de quo dictũ fuit ſ.de pri.ſa.ſcri.l.in ſacris. ¶ Scdo no.ꝙ min⁹ habet heres ꝙ defunctus.qſqʒ plus hʒ heres ꝙ defunctus.vt ſ.de dome.τ prec.l.fi.regulariter tñ eiuſdẽ iuris ſunt heres τ defunctus vt.l.heredes.ff.de regu.iuris.τ in aut.
2 de iureiuran.a mori.pteſ.col.v.ſ.j. ¶ Ultimo.no.caſuʒ in quo nõ valet reſcriptũ.de quo.ſ.de peti.bo.ſubla.l.j. τ.ij.ſm Odof.τ An. ¶ In glo.ibi facit cõtrarium de.l. heredes.ff.de regu.iur.dic vt ibi not.circa fi.text.ibi ex
3 ceptis videlʒ ergaſterijs τc. ¶ Not.ex hoc tex.τ ex.l.in qualibet.ſ.eo.ꝙ vbi domus eſt aſtricta ad aliquod munus ꝙ ergaſteria ſeu operatoria non videatur eſſe aſtricta et ꝙ ſi legetur domus non videatur legatum opera
a torum[a].Circa qd dic ꝙ aut tale operatoriũ nõ eſt cõiunctum domui.τ tũc nõ venit in legato.vt.ff.vti poſſ.l. j.ſ.ſi duo.de leg.iij.l.ſi aut edes.τ de dãno infec.l.quod cõclaue.aut erat cõiunctum domui τ tunc venit in legato.ff.de fund.inſtruct.l.ſeye experte.ſ.tiranne.τ de act. emp.l.creditor.ſ.ſi.τ eſt ratio propter coherentiã vt.ſ. de bo.vacan.l.ij.τ.ff.ſi ſerui.vendi.l.teſtatrix.τ pro hac diſtin.facit.ff.de leg.iij.l.pdijs.ſ.pe.τ fi.Ja.rebuffi.

Decem.Tribuni decem poſt primicerios immunitatem habent ab hoſpite recipiendo in domibus quas tenent in vrbe conſtantinopolitana.Barto.

¶ De ſalgamo hoſpitib⁹ nõ preſtãdo. Rubri.

Ne quis. Milites ſub pene interminatione phibentur extorquere vel a volẽtibus recipere ſalgamum.i. culcitras. oleum τ alia que in lra recitantur. facit
1 ſ.titu.j.l.deuotum.in fi. ¶ Item nota caſum in quo etiã a volẽte nõ licet accipere.concor.de rapto.virg.l.j.ff.de officio procõſul.l.obſeruare.cuʒ concor.hic in gloſa poſitis ſm Odoff.τ an.Glo.ponit rationem. qr ſemp preſumit cõcuſſio qd facit vt promiſſio facta p ſubditos ſuo ſuperiori quem habẽt in reuerentia ꝙ nõ valeat ſm ea q habentur in.l.j.ſ.que onerande.ff.quaꝝ reꝝ.act.non da. ſm Dulium. Itẽ poſſet dici de cõfeſſione ſeu obligatione in carcere.τ maxime facta alicui officiario. τ idem de obligatione facta gentibus armorum ſeu latrũculis tẽpore captionis ſeu metus.q obligationes ſeu confeſſiones in premiſſis caſibus τ ſimilib⁹ cenſent plus eſſe facte cauſa cõcuſſionis ꝙ gratis.ad qd faciunt.ll.in gloſa
2 alleg. ¶ Iuxta hanc.l.poteſt queri an talis miles dato precio ſaltim a volente poſſit recipere.qd videt vt.ff.ad l.iul.repe.l.j.τ.j.de lucris aduo.l.iiij.Sʒ an modica poſſint recipere a volentibus ſine precio.qd videt ar.ff.de offi.preſi.l.ſolent.τ como.l.in rebus.ſ.poſſunt. qd apparet.qr fit talis prohibitio ne tales ſubditi grauent.ſ. titu.j.l.deuotuʒ.Sed in modico nõ eſt grauamen.ergo ceſſante cauſa phibitionis debet ceſſare phibitio.ff.de iure patro.l.adigere.ſ.quis.iuncta.l.de precio.cũ concor.ff.de publica. Itẽ põt queri ſi aliquis miles hoſpitetur is domo alicui⁹ amici ſui an habeat locũ pena huius l.vt non poſſit recipere ſalgamũ.τ videt ꝙ ſic cũ hec lex indiſtincte loquat.ꝗ τc.vt dicta.l.de precio.τ.l.j.ſ.generaliter.ff.de lega.preſtan.Sed videtur dicendũ cõtrarium cũ.l.iſta loquatur in extraneo cui ad hoc nõ tenebat ad qd.ff.ad.l.iul.repete.l.j.in fi.cuʒ in coniuncto debet ceſſare ratio huius.l.vt in eo nõ preſumat cõcuſſio arg. ff.de ritu nup.l.non ſolũ.ſ.j.ad qd.ſ.de caſtren.pecu.l. cum alleg.cũ ibi nota.Ja.rebuffi.

¶ De commeatu. Rubrica.

¶ Dictũ eſt.ſ.in precedentib⁹ titulis de factis tangentibus multos officiarios τ etiaʒ milites τ acta militaria et etiam officiarij milites in exercitio militari τ eorũ officio exiſtentes quandoqʒ recipiunt comeatũ hoc eſt licentiã recedendi a bello vel ab exercitio militari τ eoruʒ officij. Igit ſubijcit hic rubrica de comeatu. Ja.rebuffi.

Ne cui. Tempore expeditionis vel belli non eſt danda licentia militi. alr pena capitis punitur licentians τ licentiat⁹. hoc dicit ſm Odoffre. et An. ¶ Nota ꝙ poteſtas vel capitaneus tẽpore quo eſt timor inimicorum non poteſt dare licentiam militibus recedendi de exerci
1 tu.alr poteſtas τ licentiatus puniuntur vt hic. ¶ Iteʒ nota ꝙ iuſſus ſuperioris nõ excuſat de quo in.l.furti.ſ. q iuſſu.ff.de hijs q no.infa.τ in.l.ij.ſ.de dela.τ de decurio.l.oẽs.li.x.τ p Dy.in.c.qd qs.extra de regu.iur.li.vj. ſm Dulium. Ja.rebuffi.

Quamqʒ. Qui de ſcrinijs aut agentibus aut etiam de palatinis comitibus qui ſacrarũ aut priuatarum rerum aſſequuntur remunerationem ſi vltra tempus comeatus per ſex mẽſes

t iij

Milites vrbis romane cũ ingrediunt vt vel regrediuntur debẽt in pedibus turriũ muroꝝ vrbis deſcẽdere et mutare veſtes.

a ¶ Legatum operatorij. Adde Barto in.l. plerique. et ibi dic Alex. de mo.in.j.colũ. cũ cõcor. ibi p eũ ſignatis.ff. de in ius voca. τ in.l.meminiſſe.ff.de offi. pconſu. et lega. vbi tenent ꝙ nõ.τ l.l.lex cornelia.ſ.domũ ff.d iniur. Barto.dñ.incl.ſtatutũ caueat ꝙ p maleficio.τ Pau.de ca.cõ ſi.eius.incl.viſo puncto ſupraſcripto.

Promiſſio facta per ſubditos ſuo ſupiori quẽ hñt i reuerentia ꝙ nõ valeat idẽ de confeſſione et promiſſiõe in carcere τ maxime alicui officiario.

abſens fuerit. Item qui proprio arbitrio anni vacatio-
nem. et qui per quadriennium ſtetit necnon. et qui poſt
quadrienniū pena hic inſerta punitur. hoc dicit. ¶ No.
ꝙ prout quiſq; maiori tempore delinquit plus debet pu-
1 niri. ¶ Item nota augeri penam ſi aſſueſcat delictum
vt hic. ⁊ .ſ. de epi. audi. l. iii. quod verum eſt in delicto qd
recipit iterationem. alś autem impoſitio pene ex tem-
poris lōginquitate minuitur ſic ſoluitur contrarium. ff. de
penis. l. ſi diuturno. et de ritu nupt. l. qui in prouincia.
ſm Odoff. ⁊ An.

Augetur pe-
na ſi aſſueſcat
delictū in deli
cto reiterabili

Si quis. Qui ſine commeatu anno biennio trien-
nio vel quadriennio vacauerit modo hic in-
ſerto punitur. hoc dicit Bar. ¶ Et ſic nota
ꝙ plus punitur qui recedit illicentiatus vt
hic ꝙ qui cum licentia vt. ſ. l. proxi. ¶ Item
nota contra vagabundos de quibus. ſ. de primicerijs.
l. ij. Ja. rebuffi doctor.

¶ De tyronibus. Rubrica.

¶ Uiſum eſt. ſ. de militibus ⁊ eorum exercitio. ⁊ etiam
de militibus non exercentibus eorum officium ſeu facta
militaria recepto commeatu. vt. ſ. titulo pxi. verum quia
ſunt aliqui electi ad militiam qui tamen adhuc non
exercuerunt nec ſunt adhuc ſcripti in matricula ſed ſo-
lum electi qui tyrones vocantur. ideo ſubijcitur hic de
tyronibus. Ja. rebuffi legū comes.

1 Ullus. Ad euidentiaz huius. l. ſcias ꝙ
dicuntur tyrones qui eliguntur ad mi-
litiam. non tamen prius ſunt milites ꝙ
in numero militum referantur. vt. ff. de
teſta. mili. l. ex eo. ſic eſt in alijs officia-
libus. quia primo eliguntur ⁊ poſt ali-
quod tempus exercitium officij cōmit-
titur vt. ff. de condi. ⁊ demon. l. publicius. dicitur ergo hic
ꝙ tyro vagus aſcriptitius ⁊ veteranus ad militiam non
accedat. ⁊ ſic not. contra vagabundos ſm Odoffredum
2 ⁊ An. ¶ In tex. ibi vagus. nota ex hoc textu coniuncta
glo. ꝙ ille dicitur vagus qui in loco firmus non ſtat. Et
a ſic eſt argumentum ꝙ ſcolaris qui non ſtat firmus di-
citur vagus ⁊ nō gaudet priuilegio ſcolariū. cōtrariū tñ
eſt veritas. quia ſiue ſit vag⁹ ſiue nō. gaudet priuilegio. quia
ſcolaris eſt. ſ. ⁊c. in auť. habita. ſ. ne fili⁹ ꝓ pře. nō ob. ꝗ
l. quia vez eſt quo ad hoc vt nō efficiať magr. ⁊ iſta. l. eſt in
arg. ꝙ ille dr̄ vagabūdus ꝗ firmus nō ſtat in loco. ⁊ pro
hoc. l. iiij. §. abeſſe. ff. de od. infect. quedā tñ glo. dicit licz
male ꝙ ille eſt vagabundus ꝗ non hz ꝓpriū do-
micilium vt. l. ei⁹. §. celſus. ff. ad municip.

a ¶ Quis dica-
tur vagus ſco-
laris. audi pe-
tro. ca. qm̄. §.
porro. col. iiij.
verſi. aut cau-
ſa abſentie. ex
ibi Felin. col.
vij. verſi. dū di-
cit abbas. ex-
tra vt lite nō cōte
ſtata. ⁊ Anto.
coſi. ſing. ſuis
in verb. vaga-
bundus.

Quiſquis. Punitur qui alienum mancipium mi-
litie curauit aſcribi. An.

Tyrones. In hac. l. ponunť pulchra v̄ba. ⁊ dr̄
in ea ꝙ tyrones in ſcolis. i. in ſocietatib⁹ mi-
litum debent eſſe in poſteriori loco q̄ſi poſt
milites cōfirmatos. ⁊ ſic eſt arg. ꝙ noui ſco-
lares debēt ſedere poſt ꝓfectos de quo ordi-
ne tpis habeť. ſ. de cōſuli. l. j. ⁊ . l. iubem⁹. ⁊ de remunera-
tione laboris in. l. j. ſ. de ꝓinci. agen. in re. Odoff. ⁊ An.
¶ Itē no. hanc. l. cōtra doctores iuuenes ꝗ volūt celſio-
rem gradū obtinere ⁊ oībus anteire. quia nō poſſunt quia il-
lud tñ doctoribus ꝯcediť ꝗbus laboꝝ aſſiduitas ⁊ ſtipē-
diorum ꝓlixitas ſuffragať. Bar. ¶ Super glo. in fi. ibi
potioris. Sed dic ꝙ nō eſt cōtra. quia nō dicit poſteriorez
potiori preponendū. ſed dicit ꝙ ſuperior non debet ſibi
ad iniuriā reputare ſi inferior veritatem inueſtigauerit
vbi publica tractať vtilitas. Ja. rebuffi doctor.

Noui ſcolares
debent ſedere
poſt ꝓfectos.

Superior nō dz
ſibi ad iniuriā
reputare ſi in-
ferior veritatē
inueſtigauerit

¶ De littoꝝ ⁊ itinerū cuſtodia. Rubrica.

¶ Quia intereſt reipu. ⁊ etiā cedit honori militū de ꝗb⁹
ſ. in precedētib⁹ ti. dictū eſt vt ſic ꝓuideať. ⁊ fiat talis cu-
ſtodia in portib⁹ ⁊ alijs locis ne illicita portenť barba-
ris hoc eſt inimicis reipu. h. d. Igiť ſubijciť hic tit. de lit-
torum ⁊c. alś limitū ⁊ alś locoꝝ. Ja. rebuffi doct.

Aluberrima. Hic ꝓhibet merces deferri ad
barbaras nationes. ¶ Scdō ꝓhibet naub⁹
nō euntib⁹ ad loca illicita. nec cū mercib⁹ illi-
citis cōcuſſionē inferri. dū modo naucherij ꝗ
vadunt manifeſte deponāt. Odoff. ⁊ An. ¶ In text. ibi
naucherij. no. hanc. l. ꝓ portātib⁹ frumentū ⁊ alia blada
ꝗ timēt accuſari de cōcuſſione ac vēto vt ſemꝑ vadāt co-
ram officiali ad hoc deputato. ⁊ notificēt ei ad quē locū
pergere volunt. nam hec manifeſtatio reſeruabit eos de
cōcuſſione que cōtra eos fieri poſſet. Bar. ⁊ cū hoc cu-
ſtodes portuū ⁊ itinerum nō debebūt duplicare merces
nec per iſtas vias īpedire trāſeuntes: ſed debeat ſtari eo-
rum iuramento. ꝓ quo. ff. de re mili. l. eotem. §. ſi dñs. et
ſ. ꝗ ad ec. cōſu. l. fi. §. ſic ibi. ⁊ cū hoc etiā cū lr̄a de qua ſu-
pradictū eſt libere habebit tranſire. Ja. rebuffi.

¶ De deſertoribus ⁊ occultatori-
bus eorum. Rubrica.

¶ Quia milites de ꝗbus ſupradictuz eſt q̄nq; deſerunt
militiā in magnū dānum ⁊ periculū reipub. id ſubijciť ti-
tulus de deſertorib⁹. vez quia aliꝗ tales deſertores in ſuis
domibus occultāt in dānum etiā reipu. ideo ſequiť in ru-
brica ⁊ occultatorib⁹ eoꝝ. Ja. rebuffi. comes legū.

Si quis forte. Recipiēs ſcienter deſerto-
rem in agro vel in domo ſi eſt actor vel
procurator capite puniť. Sed dom⁹ ſeu
prediū cōfiſcať ſi cōſcius eſt dñs. Item
manifeſtans deſertorē premiať. Itē de-
ſertor eſt ꝗ tpe belli ſe abſentauit a ſi-
gnis. Itē ſi ſeipm ꝓdiderit veniā mereť
puniť n̄o deſertor pena mortis naturalis. ꝙ ſi iudex diſ-
ſimulauerit puniť ⁊ ei⁹ officialis penis hic inſertis. h. d.
¶ In tex. ibi ſciens prudenſq;. No. ꝓ receptatorib⁹ rebel-
les ꝙ ita demū puniunť ſi ſciāt ipſos eſſe rebelles. ꝯcor.
quod not. ff. de recep. l. j. ⁊ vide ꝗ dixi. ſ. de fabricen. l. fi.
1 ¶ In tex. ibi vel procurator. no. q̄ñ dicit ſtatutū ꝙ ſi in ali-
qua domo fuerit repert⁹ ludꝰ ꝙ deuaſteť. vel ſi in aliqua
domo fuerit ordinata ꝓditio cōtra cōe debeat deuaſta-
ri. ꝙ ſi actor vel procurator in ea retinuerit ludū vel prodi-
tionem ordinauerit ꝙ nō deuaſtabiť domus ſed procura-
tor punieť. tūc ad deuaſtationez dom⁹ ꝓceditur cū dñs
dom⁹ cōſcius fuerit aut aliꝗ ſcelera cōmiſerit. qd nō fa-
2 cit qd no. ſ. de fal. mo. l. j. ¶ Ultimo no. ex fi. l. magnam
penā cōtra officiales ꝗ penas ipoſitas a legib⁹ vel ſtatu-
tis gr̄a vel diſſimulatione īponere differūt. de quo hic in
glo. vlti. Et ſic facit cōtra capitaneos peruſij ꝗ malefa-
ctores gr̄a vl' diſſimulatione nō puniunt. ad qd. ſ. publi-
ce letitie con. l. fi. Bar. ¶ Itē no. ꝙ puniť cōſcius deli-
cti ſi delictum nō publicat ſic. l. j. ſ. de fal. mo. ⁊ de inceſt.
nup. l. cū ancillis. ſed hoc credo ſpāle in caſibus iſtis re-
gulariter nemo teneť iudicare furē. ff. de condi. ob tur.
cauſaz. l. ſi. ⁊ de preſcrip. nō ſolēni. ſic etiā ſpeciale eſt in
ſeruo cui⁹ ſilētiū puniť ſi dñi necē nō ꝓdeat. ff. ad ſillei.
l. excipiunť. ⁊ eſt rō quia ſerui nō debēt ſuam ſalutez ſaluti
dñoꝝ preponere vt. e. ti. l. j. §. potuiſſe. iudex tñ ſiue ſupe-
rior nō debet diſſimulare alś ſi diſſimulat delictū ⁊ non
vendicet regē vt cōſcius criminoſa feſtinat. ſ. de cōmer.
merca. l. ij. ⁊ in fi. huius. l. ⁊ ſic prelato intelligantur illa
verba nō caret ſcrupulo ſocietatis occulte vt no. extra d̄
ſenten. excō. c. quātō. ⁊ facit qd no. extra de offi. ordina.
iudi. in prima glo. Et no. plene ꝙ quadruplex eſt cōſen-
ſus extra de offi. delega. c. j. ¶ In ſcdō dicto no. ꝙ ſicut
in hoc caſu pena non iudicanti deſertorē īponitur vt eſt
dictū. quia puniť cōſcius ⁊ datur premiū iudicanti. facit. ſ.
pro ꝗbus cau. ſerui pro premio li. ac. in rubrica et nigro.
¶ In quarto dicto no. ꝙ parcitur ſponte cōfitenti. ſic
ſ. de hijs ꝗ ſpō. ſe defe. l. j. ⁊. ff. de alie. iudi. cau. fac. l. iij.
3 ⁊. ſ. de pena iu. ꝗ ma. iudi. auť. nouo iure. ¶ Item nota
ꝙ poſt delictum conſummatum locus eſt penitentie. ſic
ſ. ad. l. iul. maie. l. quiſquis. in fine. et in caſibus notatis
in. l. qui ea mente. ff. de furt. regulariter contra. vt in. l.
qui ea mente. ⁊. ſ. de apoſta. l. hij qui. ſm An. ⁊ Odoffre-
dum. ¶ In textu ibi degenerem id eſt turpem. quia
tunc miles degenerat quando appetit latebras. ⁊ ſic fa-
cit ꝙ nobilis non teneatur fugere. ¶ Item timere vi-
litas reputatur. ⁊ ſic per conſequens fugere. ſ. de agen.
in rebus. l. ij. in fi. latebram. expone. ſ. de decurio. l. qui-
dam ignauie. Jaco. rebuffi.

Nota de rece-
ptatoribus ꝙ
ita demum pu-
niūtur ſi ſciāt
ipſos eſſe de-
ſertores.

Nota de ſtatu-
to loquēte ꝙ ſi
i aliqua domo
fuerit repertus
ludus ꝙ deua-
ſtetur ꝙ ſi pcu-
rator in ea reti-
nuerit ludū ꝙ
non deuaſtabi-
tur domus ni-
ſi dñs domus
ſcius fuerit.

Si deſertores.

In deſertores. Deſertor inuentus reſiſtens vt rebellis opprimatur. Item diligẽs dz eſſe iudex ne ſub pretextu alicuius licẽtie deſertor poſſit euadere.bar. vel ſic clari deſertores ſi armis ſe defendãt tanq̃ rebelles a quolibet
1 poſſunt occidi. Et ſic eſt hic argu.ꝙ rebelles a quocũq̃
2 poſſunt occidi[a]. Secũdo dr ꝙ ſi aliquis miles recedẽs a militia dicat ſe hr̃e lr̃as ꝑ ſui licẽtia qui tractatorie vocantur p̃ſes puincie lr̃as illas diligẽter examinat ne ſub pretextu hmõi lr̃aꝝ deſertiõis ſue crimen defendere molitur.h.d.ſm Odo.⁊ And.⁊ facit prin.huius.l.ꝙ ſi in faciẽda executione debite tñ ſtat rebellio ⁊ rebellis repiatur vulneratus ꝙ ſeruiẽs nõ teneatur ad qd facit.ff.de iniur.l.iniuriaꝝ.Jaco.reb.

a ¶ Poſſunt a quocũq̃ occidi.⁊ rõ eſt qꝛ ꝑ nocit irã oĩm in ſe ⁊ odiũ ad vindictam. ita no.Bald. in.l.j.in.vj.col.ver ſi.quibꝰ oppono.C.de ſer.fu gi.⁊ eis ius nõ dz reddi.vt nota.Cy.in.l.j.C.de nau. libe.⁊ Bal.in aut. habita col. iij. v. tertio nota.C.ne filiꝰ ꝑ pre.

Ali relictis. Puniuntur tanq̃ deſertores milites qui ſignis relictis ſe ad latrocinium predãq̃ conuertũt. And.⁊ Odo.

De veteranis. Rubrica.

Quia milites de quibus dictũ eſt.C.in ꝓcedẽtibus titulis aliqn deſerũt militiã ⁊ ꝓpterea puniuntur vt.C.tit. precedẽti aliqui aũt ſacta militaria exercent ꝑ tp̃s a iure ordinatũ videlz.xx.annoꝝ.qui tali tp̃e cõpleto veterani appellantur vt.C.de exeu.vetera.l.j.cũ notatis in.l.ſi. ſ.ignominie.ff.de hĩs qui not.infa.ideo ſubijcit hic tc. de veteranis videlz qui puilegia habeãt ⁊ de quibus habetur in.l.veteranis.C.qñ prouoca.nõ eſt ne.⁊ in ti.de exeu.vetera.⁊ in ti.ff.de puile.vetera.⁊ in multis alijs locis.Jac.rebuffi legum comes.

Cum introiſſent. Veterani gaudẽt puilegijs hic inſertis.h.d.Bart. Nota ex hac.l.de pedagio eius qd colligitur per eũ qui ſtat ſup põtem ⁊ nõ pmittit aliquem tranſire niſi ſoluat pedagiũ ꝙ ab hoc pedagio veteranus excuſatur.
1 Item in tex. ibi te nobis.not.nõ eſſe irreuerẽter loqutũ ſi quis alicui magno dño dicat tu ⁊ nõ vos:qꝛ hoc fuit dictũ impatori ⁊ hoc verũ niſi ſit cõſuetudo in ꝯtrium Bar. Item no.qualiter princeps eſt ſalutãdus non tñ a quocũq̃.C.de ſilen.l.j. Item no. ꝙ ſolus p̃nceps ſolus eſt ſubiectoꝝ de hoc in aut.de here.⁊ fal.in p̃n.colla.j.⁊.ff.de offi.p̃fecti vigi.l.nam ſalutem. Item not.hic benignã impatoris rñſionem ſm And.⁊ Odo. Alleg.hec.l.vt libellus gñalis[b] non ſit
2 admittẽdus vt habes hic de veteranis qui gñalez petitionem inſerebãt ⁊ merebãtur rñſionem niſi eſſet benignitas imparoris.⁊ de hoc.C.de impub.⁊ alijs ſubſti.l. precibus tuis. not.in.l.j.ff.de edẽdo.⁊ ꝑ Cy.in.l.edicta.C.de edendo.Jaco.rebuffi.

Nota de illo q̃ ſtat ſupra pontẽ ⁊ nõ pmittit aliquẽ trãſire niſi ſoluat pedagiũ.

Nota nõ eẽ irreuerenter loqutũ ſi magno dño dicaẽ tu.

b ¶ An libellꝰ generalis ſit admittendus. Adde Lãfrã. de ozia.in caꝑ. qm̃ ꝯ falſam. ſ. petitiones. nu.iiij.ẽſi.conſcia eẽ. extra de proba.

Prouidẽdum. Veteranus factꝰ preceptor aut aliũ honorẽ aſſecutꝰ nullis iniurijs eſt pulſandus ꝯtrafaciẽs eſt ſm q̃litatez facti ꝑ rectorẽ puinciae puniẽdus.h.d.Bar.⁊ forte vocat iniuriã ſi frãgatur eis imunitas lege ſupiori ꝯceſſa.Odo.⁊ And.

No.ꝙ ſi alicui frangatur immunitas lege ſuperiori conceſſa ei ſit iniuria.

Veterani. Puniũtur veterani oĩ priuilegio exuti qui nõ culture agroꝝ nec alicui honeſto opi:ſz latrocinijs intẽdẽtes ſe dederũt. Et ſic no. ꝙ delictũ excludit ꝑuilegium vt.C.vbi ſena.l.j. Scdo no.ꝙ honeſtũ eſt colere ꝑdia.milites ꝟo nulli cul ture agroꝝ intẽdũt vt.C.loca.l.milites.cũ ſi. odo.⁊ An.

Illus. Veteranus effectꝰ inuitꝰ vel volẽs nõ tenet ſubire militare iudiciũ ⁊ ſentẽtia ꝯ eũ lata tali ordine nõ ſeruato nõ valet niſi dũ ipſe militabat q̃ſtio in cognitionez fuiſſet deducta:qꝛ tũc ibi finit lz veteranꝰ ſit effectus niſi ſpãli ꝑuilegio ꝯtrium ſit indultũ.h.d. Et no.ex hac.l.ꝙ lz ego efficiar alterꝰ fori lite incohata ꝯtra me iudiciũ ibi finiri dz vbi initiũ accepit cõcor.l.vbi.ff.de iudi.⁊.l.ſi quis.poſtea q̃ eo.ti.⁊.l.cũ quedã puella.ff.de iuriſdi.om.iudi.Bar.

De filijs officialium militarium qui in bello moriuntur. Rubrica.

Quia in precedentibus titulis tractatum eſt de militibus ſeu de militaribus viris nũc tractabitur de eoꝝ filijs.Jac.reb.legum eximius pfeſſor.

Hi qui. Planũ eſt ꝙ dr in hoc ti.filij officialium ſeu militũ nõ debẽt ad aliud offitiũ vel militiam vocari niſi quo eſt vel fuit pater. Et ſic not.ꝙ familie nõ debẽt diuidi ꝑuilegio.hic not.ſm And.⁊ Odo.Ja.reb.

De oblatione votoꝝ. Rubrica.

Quia milites de quibus ſupradictũ eſt q̃nq̃ faciunt dona eoꝝ principi qualia dona debẽt facere. hic declaratur ſubijciẽdo hic rubricã de oblatione hoc eſt qualia debẽt offerri ſeu donari ac p̃ſentari ⁊ ſequitur in rubrica votoꝝ:hoc eſt qñ volũtarie ⁊ bona volũtate volũt facere dona eoꝝ principi. Jac.reb.

Quando. Cum milites volunt ſuis dare principibus debẽt donare librã auri et donabũt ꝑ ſolidos obrizatos:hoc eſt ꝑ obolos ſolidi auri ⁊ qñ ſiunt hec munera vocatur felix ãnus. Et not.ꝙ qui donat dz donare de meliori ſicut Abel Odo.et Andre.

De nũerarijs actuarijs ⁊ chartularijs ⁊ adiutoribus ſcriniarijs ⁊ exceptoribꝰ ſedis excelſe ceterorum iudicũ tam ciuiliũ q̃ militariũ. Rubrica.

Quia milites de q̃bus dictũ eſt.C.in titulis ꝓcedẽtibus ſunt deputati ad defenſionẽ ⁊ vtilitatẽ ac factũ reipub.ſic etiã ſunt neceſſarij alij officiarij ꝑ factis tãgẽtibꝰ rẽpubl.put ſunt nũerarij ⁊ alij hic noiati ideo ſubijcitur hic ti.de nũerarijs tc.vnde pmo dr in rubro de nũerarijs qui idẽ ſunt qõ tabularij.⁊ in.l.ne diuitias.⁊ in.l.ſcriniarios ⁊.l.nulli.⁊ in.l.officio.ſeq̃tur i rubro ⁊ actuarijs tc. de iſtis habet.ſ.eo.l.ne diutiꝰ.⁊ in.l.actuarios.⁊.l.nemini.ſeq̃tur de cartularijs de quibꝰ habet in.l.nulli ⁊.l.ſi. ſequitur in rubro ⁊ adiutoribus ſcriniarijs aliqui habẽt ⁊ adiutoribus ſiue ſcriniarijs qñ idem ſunt vt not.ſ.eo. l.nulli.de quibus etiã in.l.ſcriniarios.ſequitur in rubro ⁊ exceptoribus ſedis excelſe ceterorũq̃ iudicũ tc.de iſtis habetur in.l.ſi.⁊.l.nulli.Ja.reb.

Tozar. Qui dicãtur nũerarij dixi plene.C.de iure fiſci.l.ij.⁊ ptz in.l.ſeq.in hac eñi.l.puniũtur nũerarij fraudulenti vt etiã qõnibus ſubijciãtur ⁊ plenꝰ dic vt in.l.ſeq.And. Et not.fraudulẽtum ꝓpoſitũ inhibẽdũ ſm Dul.Bar.ponit ſic caſuz nũerarij fraudulẽter ſeruiẽtes rectoribus in diuerſis obſequijs in tormẽtis ⁊ lacerationibus puniũtur.h.d. Et not.hãc.l.contra illos qui volũt deſeruire pluribus iudicibus in diuerſis obſequijs ꝙ puniũtur. Bar.

Qui nũerarij. Nũerarij ꝯſularius ⁊ p̃ſidum qui hodie tabularij appellãtur tormẽtis ſubijciantur niſi iudicibꝰ vel alijs ꝑ p̃ncipez in puincia deſtinatis ſeu exactoribus noim debitoꝝ ſubactoꝝ teſtificatione mõſtrauerit vt eis iudicãtibus oẽs fiſci debitores ad ſolutionẽ appellãtur ⁊ qd ab eis debitoribꝰ exigi nõ poterit de ſuo reſtituere tenebũtur q̃ ſi fecerint litez ſuã tẽpuſq̃ tabularioꝝ triẽnio ꝯcludit.h.d.
1 Et not.hãc.l.ꝯ tabularios ꝯſeruatoꝝ q̃ nõ aſſignãt nola debitoꝝ ac nũeꝝ ⁊ modũ ꝑ publicũ inſtrm̃.nã faciũt litem ſuã ꝑ hãc.l.quã no.Bar.⁊ And. In gl.iij. ibi litem ſuã.not.gl.ſoiũ ꝙ notariꝰ facit litez ſuã qñ plus vel minꝰ q̃ debeat ſcribit qꝛ tenet ꝑti leſe ad intereſſe ꝑ quo facit.ff.ſi menſor fal.mo.dixe.l.ſi.⁊.C.de magi.cõue. l.ſi.l ſi.de c̃ ꝑ bal.C.de epi.⁊ cle.l.p̃ſbyteri.l ſi.⁊ ꝙ poſſit
c recuſari vt iudexꝰ ſolus tex.eſt in aut.de trien.⁊ ſe.ſ.qd ſepe ſuper ꝟbo artificio.colla.iij. Jaco.re.

c ¶ Poſſit recuſari vt iudex Adde lanfrã. de ozia.in caꝑ. qm̃ ꝯ falſam. ſ.interlocutorie ⁊ appellationes.col.xj. extra de ꝓba. ⁊ Spe.in ti.de inſtru.edi.ſ.ſi et ibi qñ dicat ſuſpectus.

Numerarios. Nũerarij p̃fecti p̃torio cingulũ ⁊ ordinẽ militie retinẽt.h.d.Bar. In tex.ſup verbo cingulũ.adminiſtrationẽ.i.militie ordinem.i.ſunt in nũero militũ. And.

In puincijs. In omni puincia duo nũerarij ⁊ tabularij collocẽtur vnus ad ratiocinium arche fiſcalis alius ſup ti.largitionalibus.i. ſuper donis que principi largiũtur nulluſq̃ de alterꝰ officio ſe intromittat cõtrafaciẽs

punitur ⁊ celans talem culpam ſimiliter eſt puniendus.
1 h.d. ¶ Not. hic tex. ꝙ nunꝗ̄ vnus officialis dꝫ ſe intro mittere de alterius officio vt hic. ⁊ .j. de exac. ⁊ execu. l. ij.
2 ¶ Ultimo not. ex glo. quid ſit fiſcus et quid erarium. Bar. ⁊ allegatur hec lex ꝙ notarius vnius territorij nō poſſit cōficere inſtr̄a in alio territorio. Ja. reb.

Exceptores. Exceptores .i. ſcriptores puīn cialium iudicum etiā ſi decuriones ſint .i. ſiue nō ꝓhibētur vti exceptoris officio dūmodo non ſint cohartalis cōditiōis nec publicas annonas recipiāt cogūtur tn̄ ſi ſint decurio nes mūera ꝑpie ciuitatis cuius ſunt decuriones agno ſcere ⁊ finito exceptoris officio ad primā curiam al's cu ram reuertētur. h.d. ¶ Et dr̄ hic in tex. ſi ſicut decurio nes cōtradicit leg. vniuerſos. C. de decurio. vbi dr̄ ꝙ de curiones nō poſſunt eſſe notarij vel ſcriptores reſpōſio qui eſt decurio nō poteſt creari exceptor vt ibi: ſed ſi eſt exceptor vt hic ſic ⁊ remanet notarius ſi lex ſi quis decu rio. C. de fal. ex quo not. ꝙ vna dignitas nō perit ꝑ aliaz ſupuenientez vt. C. de dig. l. iiij. cū multa impediāt contra henda que nō impediūt iam cōtracta. Odoff. ⁊ Andre.
1 ¶ Et facit ꝙ notarius factus pſbyter qui non pōt vti officio notariatus vt extra ne cle. vel mo. c. ſicut te poſſit dexorio prius receptis ab eo ꝯficere ſeu groſſare inſtr̄a ad quod facit. ff. de publi. iudi. l. is qui reus. §. fina. Jaco bus rebuffi.

Ne diutius. Numerarij a cōtione actuariorū abſtinere debent ⁊ contrafacientes puniun tur. hoc dicit Barto.

Actuarios. Actuarij ſm̄ cōſuetudinem anti quā ſunt ordinādi ⁊ ſi aliter facti fuerit ab
1 eis nō valet ⁊ ipſe faciēs punit̄. h.d. ¶ Ex hoc not. ꝙ vbicūqꝫ creātur aliqui officiales ſemꝑ dꝫ mos antiquus obſeruari al's crea tio eſſet nulla vt. l. nō tm̄. ff. de decurio. ⁊ ſic eſt caſus ꝙ ſindic⁹ creatus nō cōgregata vniuerſitate ad ſonum cā pane vel alio ſono vel ꝯgregata de mādato ſupioris put cōſueuerat nō dr̄ legitime ⁊ ſic de facto obtinui ꝑ hāc. l.
2 ¶ Item nō ex fine huius. l. ꝙ lꝫ aliquis habeat̄ ⁊ repu tetur ꝓ officiali publico ⁊ reuera nō ſit ex eo ꝙ nō fuit le gitime ordinatus vel reputet̄ aliquis tabellio cū nō ſit ꝙ oīa acta facta nullius ſunt momēti ⁊ ipſe faciēs puni tur. nec ob. l. barbarius. ff. de offi. pto. qꝛ qñqꝫ q̄s eſt ele ctus ſolēniter tn̄ ꝓpter defectū ꝑſone non pōt eſſe ⁊ tūc facta ꝑ eū valēt ꝓpter vtilitatez publicā vt ibi qñqꝫ q̄s pōt eſſe ſꝫ nō eſt elect⁹ ſm̄ formā debitam: ⁊ tūc facta ꝑ eum nō valēt vt hic. ⁊ ita tenet Guil. de cug. in d. l. bar barius. Barto. Jaco. reb.

Scriniarios. Scriniarij prohibētur ſumere vel polliceri pecuniā mutuam ꝓ expēſis pu blicis vt ſic finito officio nullā inquietudinē patiātur ad inſtar tutoris qui nō tenetur ex eo ꝙ noīe pupilli geſſit vt. ff. qñ ex facto tu. l. poſt mortem. ⁊ . C. de admi. tu. l. cū quidā. An. ⁊ Odoff. qd̄ not. vt cōſules ⁊ clauarij vniuerſitatū nō teneātur de poſito offō. ꝓ quo. ff. de re iudi. l. iiij. §. tutor. Ja. reb.

Temini. Qui eſt in quacūqꝫ militia ꝯſtitutus actuarius ad aliquā militiā nō aſpirat qua tenus oī priuilegio militari nudatus nihil fraudis circa reddēdaz rōnez attentet eſſet enī ꝓpter militiam magis fauorabilis: ⁊ ita poſſet ꝓpter militie fauorē ⁊ potētiaz reſpu. fraudari ⁊ ſic ſoluitur a militia qui militauit cū vitāde litis vt. ff. de re militari. l. qui cū vno. §. nō oēs. ⁊ . C. q̄ militare nō po. l. j. ⁊ hac rōne ꝓhibētur officiales eſſe clerici vt. C. de epi. audi. l. officiales. an id eſt in ti. de epi. ⁊ cle. Jaco. reb.

Uili. Scriniarius nullos ſcriniarios vltra q̄ter nas vices hr̄e pōt nec etiā cartularius inter paulato tn̄ tpe ⁊ nō ꝯtinuato ⁊ dꝫ eſſe in ſcri niarijs iteruallū bienij i cartularijs q̄nquenij. Item adiutor ſeu ſcriniari⁹ ad ſolicitudinez cartularij nō pōt deſcēdere. Itē nūerarij ſcriniorū orientis ⁊ aziane dio ce. eligūtur de nūero hic notato i dioce. pōtica eligi pñt hij quos ſcriniarij duxerint eligendos inſtr̄a que ab eis faciēda ſolēnizāda ſunt ſolēnitate hic deſcripta al's ſu ſpitione falſi nō carent exceptis inſtr̄is hic nota. h.d.
1 ¶ No. i dignitatib⁹ debere ſemꝑ q̄ꝫ aſcēdere de gradu in gͣdū ꝫ nō deſcēdere. ¶ Ultio no. ꝙ inſtr̄m carēs ſolē nitate debita nō eſt ſine ſuſpitiōe falſi. bar. ⁊ hꝫ pñs lex quattuor ptes in pͣia dr̄ q̄ꝫto tpe ſcriniarij vel cartularij debuerāt nūerarios adiuuare in ſcd̄a pte ibi nulla dr̄ ꝙ qui ſunt adiutores nō pñt effici cartularij qꝛ dignitas debet aſcēdere ⁊ nō deſcēdere. In tertia pte ibi ita dr̄ a quib⁹ ſcriniarij debeāt eligi adiutores ſiue i oriētali ſiue in aſia ſiue i pōtica. In q̄rta pte ibi oīa dr̄ a quib⁹ debēt ſubſcribi ⁊ inſpici publica inſtr̄a ⁊ pena ꝯfaciētib⁹ īponi
2 tur. And. ¶ In tex. in ꝟ. nulla hic habes ꝙ iſti nō pñt deſcēdere ad inferiorē dignitatē vel adminiſtratiōez ſꝫ fa
a cit ꝙ iudex ꝑ ſe nō habeat ptātez ꝯficiēdi acta ſꝫ videt̄ ex lex expꝛſſa in ꝯtriuz. C. de mag. municip. l. mgr̄at⁹. Su per q̄ diſtingue aut iſte iudex eſt adeo occupat⁹ circa iu riſditionē ꝙ nō pōt alijs vacare ⁊ tūc nō pōt ꝯficere vt hic. ⁊ . C. de ꝑſ. ſa. ſcri. de aſſeſſo. l. ſi. de poſtu. l. q̄s aut nō eſt tm̄ occupat⁹ q̄n hō poſſit vacare circa actoꝝ ꝯfectio nem: ⁊ tūc hō pōt ꝯficere acta ⁊ pſertim ſi notariū comō de hr̄e nō pōt vt. d. l. mgr̄atus. ⁊ ꝓ hꝫ. l. ff. de teſti. l. caret
3 mgr̄at⁹. In ꝟ. oīa ſane no. hic ſubſcriptionē eſſe neceſſa
b riam inſtr̄o⁹ al's nō eſſet carēs ſuſpitiōe ꝓ quo. C. de ꝯ hen. emp. l. optimā. ⁊ de ꝯueni. fiſci. debi. l. ij. ⁊ . ff. de iure fi. l. in fraudē. §. quotiēs. cū ſi. Circa qd̄ queritur ſi nota rius videat̄ mihi ſuſpectus verū poſſim petere vt remo ueatur vel vt alius ſibi adiūgatur vel q̄d iuris. ⁊ dicūt qui daꝫ ꝙ nō remoueat̄ ſꝫ qd̄ alius ſibi adiūgatur ſibi dr̄ in iudice ordīario: qꝛ etiā notari⁹ eſt cōis oībus de puincia ſicut iudex ordinarius vt. C. de iudi. l. aptiſſimi iūcto. §. j. in aut. de tabellio. Sed credo ꝯtrium ꝙ ſit remouendus nec ob. qd̄ dr̄ ꝙ equiparatur iudici ꝙ nō eſt verū cū ptās notarij depēdeat ex volūtate petēz i aut̄. de tabellio. §. j. ⁊ . C. de adop. l. adoptio vbi habes ꝙ nō hꝫ iuriſditionez ſed ordīarius hꝫ iuriſditionē. Itē iudex nō eſt volūtari⁹ ideo redditur in inuitū. ff. de ꝟb. ob. l. inter ſtipulātē. §. j. de ꝟbo. ſig. l. pupillus. §. in territoriū. ſꝫ dic ꝙ pōt equi parari delegato. ff. de offi. ciuscui māda. eſt iuriſ. l. j. §. ſi. vbi habes ꝙ delegat⁹ nihil hꝫ ex ſe ſic nec notari⁹ aliq̄d hꝫ niſi auctoritate creantis in aut̄. de tabellio. §. ꝙ ſi ꝟo preter: ſꝫ delegatus pōt excuſari ⁊ remoueri vt. d. l. aper tiſſimi g̃ ⁊ notari⁹ ⁊ ꝓ hoc in aut̄. de trien. ⁊ ſe. § qd̄ ſepe. ¶ Sed pone ꝙ notario ſuſpecto fuit alius adiūctus: ſꝫ poſt in ꝓceſſu ꝯtinet̄ in aliq̄ pte: ꝙ ptes cōparuerit co ram illo ſuſpecto ⁊ nō coram alio. querit̄ an valeat ꝓceſ ſus. ⁊ videt̄ ꝙ nō ꝑ. l. iſtam. Tu tn̄ diſtingue aut nomen illius notarij adiecti repitur in ꝑncipio ꝓceſſus gn̄alis ⁊ tūc valet qꝛ videt̄ repetitū in qualibet pte. ff. de eden. l. j. §. j. de leg. j. l. ſi ſeruus pluriū. ⁊ hoc verū niſi ex hoc emi neret magnū preiudiciū: qꝛ tūc credo ꝙ debeat apponi nomen vtriuſqꝫ qñ eſt in ſubſtātialib⁹ ꝓceſſus vt in exa minationib⁹ teſtiū ⁊ ſilibus vt in aut̄. apud eloquētiſſi mum. C. de fide inſtru. ⁊ ad pdicta facit. l. ſi ſtipulat⁹ fue
4 ro. §. griſogon⁹. in fi. ff. de ꝟ. ob. ¶ In tex. ibi. §. oīa. ibi mētione no. ꝙ qñ duo notarij faciūt vnum inſtr̄m ꝙ qli bet in ſua ſubſcriptione debet facere mentionem alte rius. Jacobus rebuffi.

Officio. Olim ante. l. iſtaz numerarij durabāt per biennium nūc ſtatuit ad petitionem offi cialium magiſtri officiorum vt durent tantū per annum. An. Jaco.

Ex hāc. Hec. l. eſt obſcura: ⁊ loq̄tur pfecto p̄ torio ꝑ illiricū ⁊ dr̄ ꝙ cū eius ſcriniarij ſiue nūerarij vel officiales depoſito ſꝫ officio eēnt cīebātur tribuni ptoriani aſcēdēdo ad maio rem dignitatē vt. C. e. l. mili. recitabat̄ ſnia ſi ne decretū electōis hmōi ⁊ aliq̄d eis dabat̄ mādat idem obſeruari in officialib⁹ ſiue ſcriniarijs pfecto ptorio illi ciū ꝓmouētur ad comitiuā pmi ordis ⁊ hec eadē obſer uātur ꝑ oīa i officialib⁹ macedonie. An. ⁊ Odo. Ja. re.

¶ De curſu publico āgarijs ⁊ pāgarijs. Rubrica.

¶ Quia circa

Notari⁹ fact⁹ preſbyter licet non poſſit vti officio notari atus tn̄ poteſt groſſare inſtru menta de no tis ante rece ptis. idez iudex ei pōt ſi ſtatu to cauetur ꝙ notari⁹ aucto ritate regia nō poſſit deferre tonſurā ⁊ ſi de ferat vel non poſſit officio notariatus ꝙ ſi efficiatur de mum notarius apl'icus poſſit deferre tonſu rā: et inſtr̄a q̄ re ceperat vt no tarius regius nō poſſit groſ ſare.

No. intellectū l. barbari⁹ phi lippus ⁊ eſt rō qꝛ mai⁹ eſt pec catū in forma q̄ i materia vt de ſīlibus.

Inſtrumentum carēs ſolenni tate debita nō eſt ſine ſuſpi tione falſi.

a ¶ An iudex per ſe habeat ptātē ꝯficiēdi acta. de quo vi de Zanfrā. de oīa. in ca. qm̄ contra falſam ſ. interlocuto rie ⁊ appella tiones. nu. lx. iiij. ⁊ qd̄ ibi no taui in apoſtil. ad ipm in ver. iudex notari⁹. extra de pba.

b ¶ Subſcri ptio eſt neceſ ſaria in inſtr̄o. ⁊ rō eſt qꝛ ſubſ ſcriptio dr̄ teſ timonium: que ſi teſtificaret deat q̄ ſe ſub ſcribit. vt not. bal. l. i. ſi. in. ſ. no. C. ſi cer. pe ta. ⁊ hꝫ vl depo ſitionis. vt no. idē Bal. in. l. ſi. in. v. oppo. C. de edicto diui adri. tol. ⁊ pro pꝛīcipal ſoxta bal⁹ dic ꝙ ſub ſcriptio eſt ne ceſſaria qꝛ au ctoriſat inſtr̄m cui ſubdit̄ ita no. Bar. ⁊ doc to. in. l. eo ꝙ. in. j. nota. C. ſi cer. pet. ⁊ in. l. diuus. §. itē ſe natus. ff. d fal. ⁊ qñ ſit neceſ ſaria. vide Spe cu. in tit. de inſ tru. edi. §. in ſtrumētū. col. xij. verſi. item ꝙ nō eſt in ta bellione. ⁊ q̄re redzatur. vide eundē Spec. in ti. de cita. §. iil de citatione verſic. litteris igitur.

¶ Quia circa facta militaria ac bellica ad tuitionē reipublice ordinata de quibus ſupradictū eſt. Eſt neceſſaria portatio armoꝝ τ annone τ aliaꝝ reruꝫ circa pmiſſa neceſſaria cuꝫ curribus aīalibus plauſtris τ talibus ad hec deputatis τ ius publicū tangētibus: ideo ſubijcitur hic ti. de curſu publico de quo in toto iſto titu. τ de angariis τ pangarijs de quibꝰ expſſe in .l. nemo. τ .l. nullus cū de illo innuitur p totum hūc ti. Jaco.reb.

Quos ad euidētiam .l. not. que hic dicitur i gl. rubrice τ dr in hac .l. ꝙ qui ꝑeſt tali curſui publico nō ſberet vel faciat ſberari eqs deſtinatos militibꝰ curſui publ. τ portātes annonālē arma τ fuſtibus τ lignis: ſed cū flagellis .i. corrigijs
1 vel auena. h.o. ſm An. ¶ In tex. ibi lignis vel fuſtibus not. optimā .l. cōtra ꝯductores equoꝝ ad vecturam qui equos cōducunt vt ambulent τ poſtea equum cōductum ꝑcutiunt cum ligno vel fuſte ſic ꝙ ex hac ꝑcuſſione equus deterioratus eſt. nā ad euꝫ ſpectat
a periculū qꝛ nō debuit euꝫ ꝑcutere ligno vel fuſteᵃ vt hic. Sed ſi cum ꝑcuſſerit flagello vel calcaribus τ caſu quo equus fuerit mortuus vel deterioratus tūc nō ſpectaret ad eum periculū qꝛ licite potuit eum flagello vel calcaribus cedere. Bar. Jac.reb.

a ¶ No. bonā l. cōtra conductores equoꝝ qui equū ꝑcuſſit cum ligno vel fuſte ꝙ tenetur iſta ſing. colligit τ not. bar. hic p iſtuꝫ tex. quē refert τ ſequitur an. to. conſ. ſing. ſuis in ver. cōductor. inci. ali quis conduxit equuꝫ. τ quod ibi no. in apoſtil. vbi vltra rōnē p eū ibi aſſignatā alia que mihi videtur potior daf ratio.

Preſidibus. Preſidibus τ rōnalibus dātur expenſe de publico p certis equis. vñ non debēt vſurpare parauerede pūncialiuꝫ .i. plauſtra p deferēdis rebus ſuis: ſed accipiāt ad vecturas. ¶ Secūdo dr ꝙ illi qui vehunt curſuꝫ publicū non debent p aliā viam. niſi p quā totus curſus publicus ire dignoſcitur τ hoc vt tollatur fraudādi occaſio τ per oīa dr idem .§. eo. ſi quis p. ¶ Tertio dr ꝙ ꝑfecto ꝑtorio ꝑſto eſt licētia .i. ꝑſtita vtendi curſu publico .i. accipiēdi plauſtra publica vel pūincialiuꝫ τ ducēdi res ſuas p locuꝫ nō
1 conſuetū. h.o. ſm And. de barulo. ¶ Not. ex primo dicto huius .l. nō debere vſurpari aīalia τ alias res ſubditoꝝ qd male ſeruāt preſides τ officiales nr̄i tpis ꝙ cum de publico ſtipēdia ꝑcipiant quotidie equos alioꝝ accipiant ad qd .l. iudicibus .§. eo. And. ¶ In tex. ibi parauerede dic clarius ꝙ gl. ꝙ parauere dus dr ductor plauſtri .i. bubulcꝰ ſiue auriga τ dr a para qd eſt iuxta τ veredus .i. equus. τ ſic iuxta equū ducētem redam a veho et reda: quelibet enī reda .i. quadriga hꝫ vnū equum in medio cum cella in quo equo equitat parauere darius τ ille equus dr veredus .i. vehens redā. ponitur ģ hic pa p toto .i. ductor plauſtri p toto plauſtro ſicut in toto iſto tit. ponitur veredus p tota quadriga. Iteꝫ auriga vocatur
2 veredarius .§. e. l. nō patimur. And. ¶ Habetur ex hac .l. ꝙ nulli pmittitur ire p loca deuia niſi ꝑfecto ꝑtorio. pone ꝙ rex cōceſſit cuidā monaſterio ꝙ poſſit extrahere de quibuſdā ſalinis quātuꝫ poſſet portare cū quadriga duoꝝ equoꝝ ibi eſt mala via ſic ꝙ modicuꝫ poſſet extrahere τ portare p illam viā voluit facere nouā viā ad hoc vt poſſit plus extrahere τ portare de ſale q̄ritur an poſſit τ videtur ꝙ non τ hic. τ .§. eo. l. ſi quis p publicū in fi. Sed in ꝯtrium fact. §. eo .l. parphipū in fi. ſꝫ dic primū veriꝰ p .l. ſi locus. τ .l. τ ſeruitute. ff. quēadmo. ſerui. amit. τ ar. ff. de auro τ argen. leg. l. ſi ita. τ qꝛ videntur facere nouū iter in fraudeꝫ vt poſſet vti ampliore ſale ad qd in ſili. ff. de leg. iij .l. nomen. §. filio. nec ob .l. parphipū. in fi. qꝛ ibi nō erat damnū fiſci nec in aliquo grauabatur lꝫ p alium locū iret in qōne nr̄a ſic. Ja.reb.

Euectiões. Euectiōes .i. equitature ſiue equi forte cū quibus eſt curſus publicus deferendus ab oībus ſcilꝫ pūincialibus poſtulētur aīa ſeu aliter dr euectiōes res q̄ deferūtur vt .§. eo .l. grauiſſime. Secūdo dr ꝙ illi qui preſunt curſui publico vt ſint agētes in rebus vt .ſ. de curioſis .l. ij. nō ante patiātur hmōi euectiōes trāſire curſum publicū deferētes niſi totius euectiōis .i. curſus publici ſeriem aſpiciāt τ tpꝰ ſtatuāt .§. qd quid cum illo curſu publico trāſeat ſi quis oīs agētibus in rebus patuerit reſiſtendū. τ .§. tpꝰ vel vltra tpꝰ curſui publico deputatum trāſire voluerit retinere debebit in via vbi reptus fuerit iudicis arbitrio puniēturτ magis plebeius ꝙ poſitus in dignitate. τ .h.o. An. Bar. aūt dicit ſic nullus iudex vel cuſtos publici curſus pati dꝫ per publicū curſum aliquē ire niſi vadēs primo ſeriem ſiue euectiōes oſtēdat τ hoc volēs reſiſtere aut vltra tpꝰ vehere vbi reptus fuerit retinebitur τ ſm q̄litateꝫ pſone p iudiceꝫ plectētem puni
1 etur. ¶ Et ex hoc not. cōtra illos qui repiūtur in itinere de quibus eſt ſuſpitio ne portēt aliquid vltra deuetum. nam ſi nō pmittāt ſe ſcrutari poſſent capi τ retineri p cu
b ſtodes ad hoc deputatos τ ex ſola reſiſtētiaᵇ debēt acriter puniri hic ſm Bar. Ja.reb.

b ¶ Si aliq̄ reperiunt̄ in itinere de quibꝰ eſt ſuſpicio vt portent aliquē ꝯtra deuetū ſi nō pmittāt ſe ſcrutari poſſēt capi τ retineri p cuſtodes et ex ſola reſiſtētia debent puniri. Adde an. to. conſ. ſing. ſuis in ver. gabella. lo. ij. ſci. aliq̄ repiūtur. in itinere. vbi refert τ ſeq̄tur bar. hic.

Archipum. Ad euidētiaꝫ no. ꝙ euectiones τ equi ſiue plauſtra ad curſum publicū deputata a pūincialibus poſtulātur vt .ſ. e. l. euectiones τ nō accipiūtur oēs veredi ſiue equi vel plauſtra pūincie ſimul in quolibet curſu: ſed qualibet vice accipitur quarta pꝰveredoꝝ ſiue equorum vel plauſtroꝝ vt .§. eo .l. in oībus dr ģ hic ꝙ agēs in rebus qui ſubtrahit τ mittitur equos ſiue veredos quos euectio continebat .i. curſui publico deputatos: qꝛ ſunt de quarta pte ad euectionem deputata τ alios veredos nō deputatos ad euectionem. ¶ Extra ordineꝫ .i. iniuſte cōmonet .i. deputat euectioni .i. curſui publico τ ſic releuat nō releuādos τ mittit nō mittēdos vocatur paphipum vt hic manifeſte colligitur τ not. in gl. §. e. iudicibus in fi. τ .§. eo .l. ſi quis pꝛīa. ¶ Secūdo ibi nihil etiaꝫ dr ꝙ agēs in rebus cui euectionū cui cura mādatur vt dixi .ſ. eo .l. iij. ſiue velit euectiōes .i. equitaturas p ſuo itinere ſiue p mulionibus cū quis mittit res publicas nō peccat dūmodo nō excedat debitum modūſ formam euectiōis τ hoc dicit lex iſta obſcura quā pauci intelligūt. Andre.
1 ¶ Not. ex iſto tex. ꝙ ſi gabellarij dederāt mihi licētiaꝫ portādi mea arneſia extra ciuitatem τ eſt deſcriptum ſi iſta arneſia portētur poſtea p mulionem ſi mulio nō ſit deſcriptus in licētia ſed ſoluꝫ ego. tū licite poterūt p euꝫ
c portariᶜ qd no. Bar. ¶ In tex. ibi habēdum eſſe .§. quātum ad hoc vt puniatur .l. cōtenta .§. eo. iudicibus. in fi. an euectio cōtinebit vult dicere ꝙ princeps agēs in rebus nō dꝫ equos poſitos ad veredam deducendam deligere τ alios nō deſtinatos ponere cum plures ſint ad hoc deſtinati. And. nec ad crimen .i. aliquem ſup hoc accuſandum vel etiam puniendum vt .ſ. Andre. et Jacobus rebuffi doc.

c ¶ Licite poterunt per euꝫ portari. Adde tex. τ Anto. conſ. ſing. ſuis in verſ. gabella. lo. iij. ſci. gabellarij portaruꝫ vbi ad hoc alleg. hunc tex. τ bar. hic.

Si quis. Iſtam .l. not. ad id quod dixi .ſ. eo .l. ij. Bartolus.

Euectionum. Senatus ſiue vocetur ad principem ſiue recedat ab eo poteſt vti publicis euectionibus. Alij autem vtentes publicis euectionibus cōtra vetituꝫ puniūtur vt ſunt preſides qui nō pu. euectionibus ſed equos ad vecturam de pprio inueniūt vt .ſ. eo .l. ij. τ .§. eo .l. iudi
1 cibus. And. ¶ In tex. ibi veneratiōe allegatur hic tex. ꝙ ſi citatus cōpareat τ facta cōparitione illicentiatus recedat ꝙ reputetur cōtumax ſiue ꝙ nō videatur cōparuiſſe facit .ſ. de decurio .l. ſi quis decurio. τ .ff. de excu. tu .l. ſcire oportet. §. ſcire. τ .l. hic alleg. iij. glo. τ extra de procu. c. cōſtitutus. τ de iudi. c. j. τ eſt expſſum. xviij. di. c. ſi quis aūt. τ .xj. q. iij. c. certū. Ja.reb.

In omnibus. Sicut patet .ſ. e. l. alienationes pūinciales debēt dare euectiones ſiue equos curſui publico deputādos non oīno ſimul ſed qualibet vice quartam veredoꝝ quod expone vt .ſ. eo .l. ij. τ hoc primo. ¶ Secūdo dicit ꝙ ſtabula pūincialium nō ſunt reparāda expēſis publicis ſed pprijs p uincialiuꝫ τ ſatis eſt qd habeꝫ p hoſtelagio ſtercꝰ equoꝝ
1 h.o. ¶ Not. mirabileꝫ mercedē quā fiſcus dat hoſpitibus ſuis ſcilꝫ ſtercus que quodā mō fructuoſa eſt in aliis
2 quibꝰ locis ſꝫ oneroſa in alijs. ¶ Secūdum hāc hec .l. allegatur p q̄ſdaꝫ ſi via pub. indigeat refectiōe q̄s hꝫ eā refi
d cereᵈ τ dicūt aliqui p hāc .l. ꝙ illi in quoꝝ territorio eſt τ pro hoc .ſ. de operi. publicis .l. turres. tu diſtingue quia aut erat via vrbana: et tunc refectio pertinet vniuerſis

d ¶ Quis debeat ipſam reficere. Adde p notata in apoſtil. ad iſtā. in .l. p bithyniam .ꝯ. j. in ver. de ſacroſanc. eccl. ſ. de munu. nemini cōce. li. r. tibi in eccleſia teneat̄ τ vtruꝫ conductor.

ſm q ſe extendit domus ſua.ff.de via publica.l.ediles.§.conſtruant. Aut eſt via ruſtica tunc aut eſt publica et pertinet ad oēs poſſeſſiões illius ciuitatis.§.de opibus publicis.l.oēs.et in aut.de ec.titu.§.ad hec ſancimus.colla.ix.aut erant vie vicinales vt ſunt vie inter vineas conſtitute ⁊ ſimiles ⁊ tales habent refici ad expenſas illorum poſſeſſorum aut eſt via priuata: ⁊ tunc refectio ſpectat ad illum in cuius territorio eſt.ff.ne quid in loco publico. Nec obſtat.l.turres.quia hoc facit vtilitas ⁊ vſum quem ſequitur ⁊ ideo onus habeat.ff.de regulis iuris.l.
3 ſm naturam. ⁊ de vſufruc.l.hactenus. ¶ Item allegatur hec.l.an recedentibus ſcolaribus palee ⁊ fimus pertineant ad hoſpitem: et videtur q ſic per.l.iſtam. Sed dic q nihil facit quia iſti hoſpitantes nihil dabant pro hoſpitio ſin gratis recipiebant: ⁊ ideo non mirum ſi in remuneratione hoſpiti remaneat fimus ſecus eſt in ſcolaribus.nam ſi gratis eſſent recepti tunc bene idem crederem argumen.ff.ad exhib.l.celſus.§.idem celſus. ⁊ pro hoc.l.in ratione.ff.mãda.l.idemq.§.idem labeo. ⁊ loc. ⁊ conduc.l.ſed ad edes.§.ſi quis cum aim. Ja.re.

An recedentibus ſcolarib⁹ palee ⁊ fimus pertineant ad hoſpitem.

Vt agendi. Quãdo curſus publicus deſtinatur non debent omnes vendi ſimul deſtinari quia cum curſu ſe impedirent: ſed per ſingulos dies.deni id eſt viginti.videlicet decem in eundo ⁊ decem in redeundo cõtrafacientes puniſtur ⁊ facit.§.eo.l.ſi.⁊ expone verendi vt.§.eo.l.ij.⁊ hic ponitur pro tota quadriga vt ibi dixi. And. Jacobus rebuffi.

Iudicibus. Omnes iudices ⁊ officiales exceptis prefecto pretorio ⁊ magiſtro officiorum et ſenatu non vtant publicis euectionibus: ſed accipiant ad vecturas ſeu ad loquerium fallit in legatis vt.§.eo.l.his tm̃. ¶ Secũdo ibi his ⁊ enim ⁊c. Dicitur q iudices agẽtes in rebus qui preſunt euectionibus illos tm̃ veredon in tranſlatione publicarum ſpecierum pro ſuo ſcilicet iudicis arbitrio deſtinabunt qui ad hanc tranſlationem fuerunt deputati puta in quarta veredorum vt.§.cod.l.in omnibus. non autem pro alio deputabunt alii erit qui hoc fecerit parphipun vt.§.eod.l.parphipum. et punietur in.xxv.libr.aur.⁊ hoc dicit Andre.

Grauiſſime. Grauiſſime puniuntur ementes et vendentes euictiones id eſt res publicas que vehitur ⁊ locantes ac conducẽtes animalia curſui publico deputata. Andr. Bartolus autem dicit ſic ſuper animalibus publicis ad euictionem curſus publici deputatis nullus contractus locationis etiam ad vecturam vel emptionis tenet pena grauiſſima contrafacientibus imminente. Bartolus.

Nullus. Non poteſt aliquis priuatus vti euectione etiam ſi imperiale reſcriptum ſuit impetratu quinimmo quia hoc nec magiſtratibus licet vt.§.cod.l.iudicibus. Andre.et Jaco.rebuffi doct.

Quoniam veredorum. Veredorum cella computato freno cum pectorali non tranſeat vltra.lx.libras auri. Si autem ſit vltra cella ce datur per fruſtra pectorale vero publicatur
a exceptis ruſticis qui in ſaculis onere portant.hoc dicit ſm Barto. Andr.autem de barulo dicit
1 q iſti hypocomi de quibus hic text.loquitur ſunt vilani qui dicunt auricentenaria in ſaculis ſolutis id eſt valde bene ligatis quia ille non vehunt cum cellis: ſed forte
2 cum barca vel dorſo equi ⁊ ſunt baſti. ¶ Et not. q hypocomi dicuntur ab hypos qđ eſt ſub ⁊ comos qđ eſt villa ⁊ ſic hypocomi id eſt vilani qui ſunt in villa ⁊ ſm Andre.hoc.d. ¶ Sed q̃ eſt ratio inter iſtos duos caſus q cella fruſtretur et pectorale applicetur fiſco. dicit q pena pecuniaria apponitur in detrimentum illius qui patitur.§.de ſumma trinita.l.ij.in fine.et.l.iij. vnde ita eſt q cella eſt in honorem illius cuius eſt.§.de hono.vehicu.l.j. Sed pectorale et aurea ſiunt ad decorem equi vnde ſit maius in dedecus cum illi frangitur cella qđ eſt principalius q̃ ſi applicaret. ¶ Et hoc facit q ſi quis portet veſtes cõtra ſtatutũ ſuper hoc factas q debeant fruſtrari.§.de veſti.olobe.l.⁊ nulli licere in ſi.l.vnica.

Nota pro ſtatuto aquenſi ſtatuente de rauciis ⁊ aliis ornamẽtis mulierum q ſi cõtrafiat debeant fruſtrari.

Non patimur. Prohibet hypocomos etiã vilanos veredariis.i.aurigis vt dixi.§.codez.l.ij.in digna ſpoliatione vexari. nam quidam veredarii huiuſmodi vilanis auferunt ſagea id eſt veſtes tenues et abraſas contrafacientes punit.hoc dicit Andre.vel ſic not.deberẽt ruſtici qui hypocomi appellantur ducentes equos per publicum curſum in digna ſpoliatione vocari pena contrafacientibus imminẽte. h.d.Bar.

Publici. Exhibitio ſiue cura publici curſus et ordinare vbi currus debeant onerari eſt cõmittenda vel curialibus aliis curiis vel cohartalibus ſm conſuetudinem locorum vel quibus hoc iniungitur a prefecto.hoc dicit Andre.vel aliter. Curſus ſm cõſuetudinem debet onerari.hoc dicit. Ex hac.l.nota optimum argumentum q muli debent onerari ſm onus ad quod portandam ſufficientes ſm conſuetudinem reputantur ⁊ facit q ſi ego oneraui equum vel mulum onere librorum qui ſufficiens reputabatur ad tantum pondus. Sed cum fuerit oneratus cecidit ex pondere et forte mortuus fuit q ego non tenear quia permiſſum eſt mihi ipſum onerare ſm conſuetudinem ⁊ muli ſufficientiam. Bar. Jac.re.

Muli debent onerari onere ad quod portãdum ſunt ſufficientes ſm cõſuetudinem.

Si quis p vnam. Mutationem alias pro vna mutatione et dicitur hic q punitur agens in rebus qui mittit veredum non mittendum et relcuat mittendum. Et ſic punitur pro tali mutatione ſaltem pro vna id eſt ſi etiam ſemel hoc fecerit facit.§.eo.l.parphipum.⁊.l.iudicibus ſm Andre. vel ſic mittens equum in curſum publicum non mittendum quadruplum precii dicti equi fiſco reſtituat hoc dicit Bar. Jaco.reb.

Sit tantũmodo. Legati gentium principi non ſubditarum curſu publico poſſunt vti.hoc dicit cum glo. ¶ Et nota argumentum pro ambaſiatoribus florentie vt poſſint onerare equos cõmunis peruſii pro portãdis rebus eorum peruſii ſm Bar. Jaco.reb.

Nemo. Subtrahens mulionem mutationibus: id eſt euectionibus deputatum decem libras argenti perſoluat. hoc dicit ſm Andre. Bar. Jac.reb.

Animalia. Duo mala faciebant mancipes ſiue apparitores agentium forte in rebus: quia pro animalibus publicis curſu publico deputatis a prouincialibus maiora pabula que debebãt exigebant: quia animalia debitis pabulis defraudabantur: quia non dabant eis integram prebendam ſicut faciunt muli ſcutiferi et ſic animalia vexabantur quare mandat imperator vtrumq vitium emendari et hoc diſponat magiſter officiorum et neq pabula mutationibus deſint et euectionibus ſiue equis ſic exponit.§.l.proxima.neq pro
a uinciales vltra debitum onerentur[b] Andreas. ¶ Nota
1 ta q pōt fieri ſtatutum q cũ tyrones vel aliqui magnates communis peruſii veniunt ad ciuitatem q prebenda annone non poſſit vendi niſi tanto precio dummo
2 do precium non ſit magis vile q̃ debeat. ¶ Item nota q cum equis male habet ad comedendũ non poteſt ambulare et ſic facit contra conductores equorum ad vecturam qui non dederunt eis bene comedere: q: ſi made facti ſunt tenetur ad intereſſe per hanc.l.cum glo.quod not. ¶ Vltimo eſt in argumentum.l.iſta q conductor equorum ad vecturam non tenetur dare tantum de prebenda ronſino cum eſt cara: quantum cum eſt vilis vel cum iuſto precio vendit Bartolus. Jacobus rebuffi legum profeſſor.

b ¶ Vltra debitum onerentur. Adde bar. in.l.q̃ inſulã.§ qui mulos.ff. loca. ſlo. in.l. ſi ſeruus ſeruum.§.ruptiſe.ff.ad.l.aq.⁊ alex.in.l ſi vt certo. in prin. ff.commo.

Cõperimus.

Compertimus. Curiales ⁊ procuriales non te nentur ad preſtādum aīalia indebita ad curſum publicū dum grauātur: ꝙ ſatis eſt ſi cōferant in pabulo ⁊ pecuniis equoꝝ deputa-
1 toꝝ curſui publico. Bar. ¶ Hec lex facit cō tra barones nr̄i tp̄is ꝙ licet habeāt certa emolumēta a ſubditis ⁊ vltra hoc habeāt certa ſtipēdia occaſione guerre ad que ſtipēdia etiam ſubditi cōpelluntur p impoſitiones taliaꝝ impoſitionū ⁊ gabellaꝝ ⁊ aliaꝝ indictionū ꝙ iſta grauamina nō debeāt amplius cōpelli ad ſubueniē dum oſtis p equis emēdis aut al's vt eſt hic tex. expꝛeſſus ad qd̄. ſ. vt ruſti. ad nullum obſe. deuo. l. j. ⁊ ij. lib. xj. ⁊ in auc. de man. prin. §. illud. Iaco. rebuffi.

Nemo. Prohibet ducem ⁊ ſuū officiū vti in itineribus curſu publico vel angariis ⁊ nō accipiāt aliena aīalia vel nō vtātur euectionibus publicis ſed ꝓpriis iumētis vel accipiant ad vecturam. Idem dicit ſcd̄o in cohartalibus Tertio ꝯtra faciētes punit ⁊ facit. ſ. eo. l. iudicibꝰ. And. vel ſic nullus dux poſtꝙ ducatum ſuum intrauit vti debet curſu publico ſed iumētis ꝓpriis qd̄ etiam obſeruatur in officialibus cohartalibus pena cōtra facientibus
1 iminēte. h. d. Bar. ¶ No. in prin. huius. l. duces poſtꝙ intrauerit ducatū ſuū non debere vti veredis. ¶ Itē not. licitum eſſe etiam nobilibus vti iumentis vt hic de quo quidam verecūdantur ſm Dul. Iac. re.

Nullus. Etiam eccleſia tp̄e expeditionis excu-
1 ſat ab angariis ⁊ pangariis. ¶ Et not. hāc l. cōtra clericos vt teneātur ad collectas que imponūtur ad defenſionem cōtra gentes armoꝝ cum veniūt in patria depredando currēdo ⁊ occidē do ſm Bart. de quo ſcripſi. ſ. de exact. trib. l. ſi diuam. ¶ In tex. ibi tempore expeditionis ſcilicet quo tranſit exercitus principis. And.

Curſum. Loquitur pfecto ꝑtorio oꝛiētis ⁊ ꝓhibet curſum publicū fieri in ꝓuincia oꝛiētali. i. vt in illa prouincia non accipiātur aīalia prouincialium ad angariā ꝓ deferendo res publicas fallit cū eſt ibi vel trāſit inde exercitus impꝛialis ⁊ ꝓ trāſlatione armoꝝ in quibꝰ caſibus cogetur tota ꝓuincia ad euectiones ⁊ plauſtra ſeruata cō ſuetudine legatis vo trāſeūtibus ꝑ oꝛiētem dabūt euectiones ad vecturam non gratis vt. ſ. ⁊ merces al's: al's non merces ⁊c. ſoluetur ab archa pfecti ꝑtorio. ¶ Ultimo dr̄ ꝙ tractatorias. i. lr̄as in quibus cōtinetur data licentia vehēdi aīalia ſolus pfectus ꝑtorio poterat indulgere. h. d. ſm And. ¶ Alleg. hec lex ꝙ ſi ſcolaris vult recedere de ſtudio ⁊ veniat ad quēdā qui habeat equum quem ꝯſueuit locare ꝙ cōpellatur ei locare qm̄ ſcolares ſunt priuilegiati ſicut dr̄ hic de iſtis ⁊ ꝓ hoc glo. ſ. loca. l. exceptio dabit ei ſalarium qd̄ cōſueuit cōiter pſtari ar. inſti. locati. §. j. ff. cōta pre. l. vēditoꝛ. §. cōſtat. Ia. re.

Iubemus. In l. iſta ꝓhibet ꝑ oꝛiētalem tractum ducere vel mouere vltra vnū veredū. i. curſum lꝫ ꝓprie ponatur ꝓ equo ducēte curſum vt. ſ. eo. l. ij. ⁊ vnū paraueredū niſi ſpecialis euectio pluriū aīalium alicui a princi-
1 pe cōcedatur: ⁊ niſi ſit facienda fiſcalis auri trāſlatio in quo caſu tot aīalia poterūt duci qd̄ quot ad tranſlationem illam neceſſaria ſunt. ¶ Ultimo punit cōtrafaciētes. hoc dicit ſm And.

¶ De tractatoriis ⁊ ſtatuis. Rubrica.

¶ Quia circa curſū vehēdi de quo. ſ. dictū eſt in ti. precedēti ſunt neceſſarie tractatorie lr̄e licētie ſm cōem intellectū de quo habetur hic in rubrica ideo ſequitur hic titulus de tractatoriis ⁊c. Ia. reb.

Tractatores. Multis modis exponitur in rubrica hoc v̄bum ſm tamen expoſitionem credo veriorē vt dicātur tractatorie littere continentes licentiam vehendi equos curſui publico deputatos: vt. ſ. titu. j. l. penul. Dicitur ergo primo ꝙ iſte qui habet iſtas tractatorias ſiue licentiam debet incohare ⁊c. infra biduum. ¶ Secundo dicitur ꝙ non dantur aliis huius tractatorie niſi deputatis ad equos predictos ducendos et reducendos. ¶ Tertio dicitur ꝙ in corpore tractatoriarum: id eſt in libro in quo ſcribitur dies date licentiam. ſcribitur primo biduum ſupradictum ad arripiendum iter: et alii quinqꝫ dies ſcribuntur ⁊ dantur in quibus poſſit morari et quieſcere in itinere vbi velit ſi pluribus diebus moram fecerit capietur in loco vbi inuenitur. And. vel biennius licentia data pro animalibus vehēdis ad arripiendum. Item debet biduum cōtinere ad moram vero trahendi quinqꝫ dies tm̄ et nullum debet dari pro ſe et neceſſariis ſibi perſonis niſi illis tm̄ que animalia vſui publico deputata perſequuntur. hoc dicit. ¶ Et nota ex hac. l. optimum argumen. ꝙ ſi alicui eſt data licentia de extrahendo certum frumentum extra ciuitatem licen-
a centia non extenditur vltra numerum ſeptem dierum[a] quorum quis habet duos pro arripiendo iter alios vero quinqꝫ pro itinere pro faciendo que faciūt etiam pro licentiis que dantur per gabellarios poꝛtātibus ſal extra diſtrictum ſm Bar. Ia. reb.

a ¶ Numerus ſeptem dierū Add. anto. cōſe. ſing. iuris in v̄ſi. gabella. ti. vlti. incl. ſi alicui eſt data licentia vbi. ſue fert ⁊ ſequitur bar. hic ꝑ iſtū tex. de quo vide lodo. rom. idem volentē in repe. rubri. de ac. col. ſx.

¶ De apparitoribus prefecti pretorio ⁊ priuilegiis eorum. Rubrica.

¶ Quia. ſ. viſum eſt de prefectis pretorio et eorum dignitatibus in titulo de prefectis pretorio etiā in multis aliis titulis ſuperioribus. nunc videndum eſt de eorum officiariis ⁊ apparitoribus et eorum priuilegiis de quibus ſubiicitur de apparitoribus ⁊c. quoniam apparitores dicuntur quia faciunt apparere gentes coram officiariis que alibi dicuntur mercij al's exceptores ⁊ aliis multis nominibus vt not. in auc. de iudi. §. nullo. ſuper verbo exceptoribus. coll. vj. Ia. reb. doc.

Prefecture. Cornicularis hoc honore prefunctis conceditur adorare principem ⁊ ab omnibus muneribus perſonalibus precipue ſuſceptionis imunitas indulgetur. hoc dicit And. ⁊ idem Bar. Ia. reb.

Prefectianos. Prefectianos id eſt officiales prefecti prohibentur ſe immiſcere propriis queſtibus aut ꝓuincialium. Item prohibetur gerere cuſtodiam publicorum horreorum vel curiarum ius non aſſumant id eſt officium curioſi quaſi dicat ſint agentes in rebus contra facientes puniūtur. hoc dicit ſm Andream ⁊ Barto. Iacob. rebuffi.

Cornicularii. Cornicularis ⁊ nūerariis prefecti poſt finitum officium inditionū immunitatem induiget ⁊ etiam priuilegium fori. ¶ Secūdo v̄. huic ſanctioni ⁊c. dicit ꝙ ſi aliquis predictorū ſine legitimo ſucceſſore deceſſit inteſtatus non ad fiſcum vel aliorum bona: ſed ad prefectum defertur eius hereditas. ¶ Tertio in verſi. ſcriniariis ⁊c. dicit ꝙ predictis in prima militantibus legione concedit priuilegium fori. et hoc dicit Andre. vel breuius cornicularii id eſt primi ſcriniarii numerarii prefecti pretorio ſortita laborum requie priuilegiis hic inſ-
1 ertis gaudent. hoc dicit Bartolus. ¶ In text. in verſicu. huic ſanctioni. an autem barones habeant bona ſuorum ſubditorum decedentium ſine herede et videtur ꝙ non: quia talia reputantur regalia in feudo que ſunt regalia. c. j. Item quia bona vacantia ſpectant ad principem. ſ. de bonis vacantibus. l. j. et. l. vacātia. Contrarium tenent communiter doctores cum barones habeant cōmuniter hodie imperium qd̄ eſt diuiſum. ⁊ not. ſ. de ſtudiis libera. vr. ro. in rubrica vt ſic etiam habeant confiſcationes et ſimilia pro quo quia barones purgāt terram ſuam ab hereticis in feud. de ſtatu. ⁊ conſuetudi. contra li. eccle. fac. §. ſi vero dominus temporalis et de de pa. te. ⁊ eius vio. §. ſi clericus. ⁊. §. ſi iudex. Ia. reb.

¶ De apparitoribus prefecti vrbis. Rubrica

¶ Uiſo de apparitoribus prefecti ꝑtorio ſequitur videre de apparitoribus prefecti vrbis.

PReter. Officialibus prefecti pretorio ⁊ pre-
fecti vrbis tm̄ conceditur poſt finitum offi̅
principem adorare qd̄ oībus aliis officiali-
bus denegatur in prouincia cōſtitutis. h.d.
¶ Et not. ꝙ honor eſt adorare principem
vt. ſ. ti. ſ. l. j. interdum aūt ſalutatur. l. j. And. ⁊ Ja.

QUicūꝗ. Punitur apparitor p̄fecti vrbis qui
piſtorem cōcuſſit vt perpetuo panificij nexi
bus alligetur. i. efficiatur de corpore piſtoꝝ
qui panem faciūt. Et hoc ſi habeo panificij
⁊ erit ſpeciale contra. l. ne quis. ſ. de penis.
alīs beneficij etiam eſt plana. And.

¶ De apparitoribus magiſtroꝝ militum ⁊ pri
uilegiis eorum. Rubrica.

¶ Quia etiā mgr̄i militū habēt appitores ideo ſeqt̄ur
de eis videre ſubijciēdo rubricā de apparitoribus.

OUi ſeſe. Apparitores magiſtroꝝ mili-
tum a muneribus ſunt immunes. ⁊ ita
ad nulla munera vocātur cōtra. ſ. ti. ij.
1 l. ſ. ¶ In text. ibi ſuper v̄bo mōſtraue-
rit quid ſi ꝓbari nō poteſt: qꝛ matricu-
la eſt amiſſa vel eſt in remotis partibus
dicit ꝙ poſtq̄ eſt in actu militie credit̄
a ſibi[a] arg. in auſ. vt li. ma. ⁊ auie. §. qd̄ autem. ⁊. ff. de re
militari. l. iij. §. pe. ⁊ de exer. ta. l. ſcire. §. ſufficit. Et idem
dicerem in clericis ⁊ ſacerdotibus ſi nō habeāt līas qua
liter fuerit ꝓmoti poſtq̄ ſunt in tali ſtatu als habitu et
facit qd̄ nota. ſ. ſo. matri. l. ſi quidē melius. extra de ſen.
excom. c. ſi iudex. li. vi. ⁊ facit ꝙ ille qui factus eſt miles
in remotis ꝑtibus ⁊ vult collectiſare ſuos hoīes ad hoc
obligatos ꝙ ſi negēt eum militē credere ſuo iuramēto.
arg. cōtra huic cum dicit mōſtrauerit. ⁊. j. de cohar. l. ij.
et de diuer. offi. l. probatorias. ⁊. l. in his. ſed dic vt. ſ.
¶ Item facit qd̄ ſi ſint plures iudices habentes nota-
rios vel ſeruiētes ſub ſe quilꝫ puniat ſuos officiarios in
ſua iuriſdictione delinquētes. ⁊ facit. ſ. de palati. l. viros.
⁊ de agētibus in re. l. et co. de offi. rect. ꝓuincie. l. in offi-
ciales. ⁊ hoc niſi ſint ſupra numerū vt hic. Item ad hoc
allega. ſ. de offi. prefec. p̄to. orien. l. ſi quos. ⁊. l. de ordi-
nario. ⁊. ff. de penis. l. ſi quis forte. §. ſi quos
comitum. Jaco. reb.

a ¶ Creditur ſibi. Adde bal. doc. et pe. de ſen. in. l. ſi ſolē nibus. ſ. de ſi. inſtru. ⁊ an cle ricus poſſit ꝑ teſtes probari vide queſtionē pape in deci. grationo. deci. ccl. et qd̄ ibi notaui in app ſtil.

PRi in officio. Apparitores predicti ſunt in or-
dine militari. h. d. An. ⁊ Ja. reb.

PRobari. Cohartales et cenſibus aſtricti non
poſſunt eſſe apparitores magiſtri militū. hoc
dicit Andre.

NUmerarios. Numerarij mgr̄i militū tm̄ pre
ſentium ⁊ illoꝝ qui ſunt cū principe ꝙ illoꝝ
qui ſunt in oriēte poſt finitum offi̅ ſociātur
tribunis p̄torianis ⁊ ab oībus inditionibus
⁊ mūeribus ſunt immunes. illi v̄o magr̄i mi
litum qui funcī ſunt mūere principatus: qꝛ maiores in-
ter alios fuerūt tribunis vigiliam militātibus agregan
tur de quibus tribunis dicitur. ſ. de comiti. rei mili. l. ſ.
Andre. ⁊ Jaco. rebuffi.

EOs. Officiales mgr̄i officioꝝ qui ſunt infra
numerum habēt fori prerogatiuā qui ſunt
vltra numerū prerogatiuam nō habent. h.
d. And. ¶ Et facit ꝙ canonici expectātes
non habent vocem in capitulo ad qd̄. ff. de
peti. heredi. l. item veniunt. §. illud. ⁊ not. ꝑ doc. in auſ.
de deſen. ciui. §. interim. coll. iij. ⁊ intelligo expectantes
qui ſunt vltra numerum cōſtituti vt hic. Sic eſt deſeruiē
tibus armoꝝ de quibus ꝓpriē loqt̄ur hic ti. Ja. reb.

¶ De apparitoribꝰ ꝓcōſulis ⁊ legati. Rubrica.

¶ Quia cōſules ⁊ eoꝝ legati habēt apparitores ſunt ⁊
noīati in p̄cedētibus. ideo ſequitur hic rubrica de appa-
ritoribus proconſulis ⁊c.

OFficio. Obſecondans ꝓcōſuli vel legato nō
debet eſſe curialis vel aſtrictus alicui corpo
ri: ⁊ ſi aſtrictus eſt debet reſtitui ⁊ tales ap-
paritores debēt eſſe. ⁊l. h. d. cum. ll. ſequēti.
¶ Et no. ꝙ magr̄atus ciuitatis debet eſſe
membrum ciuitatis. Bar. And. de barulo ponit caſum
ſic in. l. iſta. prohibet curialem alicuius ciuitatis vel aliis
corꝑibus annexas puta piſtores fieri apparitores ꝓcō
ſulis aſtrictos: ⁊ ſi facti fuerint reſtitui eos ſuis corꝑibus.
h. d. And. ¶ Et facit hec. l. officio. in ſi. ꝙ qñ rex vocat
comites ⁊ duces ⁊ alios maiores ſui regni ad exercitum
ꝙ debet eis mittere barones ⁊ alios nobiles ſubditos
illis qui ſic vocatur vt veniāt cum illo duce vel comite ad
exercitū ⁊ in eoꝝ comitiua ⁊ eſt exp̄ſſū in feu. de allo. §.
ſi. ad qd̄ facit. j. l. proxi. Jaco. rebuffi.

APparitori. Idem dicit qd̄ ſuperior niſi ꝙ ta-
xat numerum apparitoꝝ ꝓcōſul aſſrice. ⁊ no.
ꝙ diuerſa officia dicuntur membra reipubli-
ce. An. ⁊ Jaco.

IN proconſulari. Proconſul poſtulat a prouin-
cia ſua qd̄ conſuetum eſt nec impendentur ſe
vel operas ſuas miſerat ſm̄ Andream. Jaco-
bus rebuffi legum comes.

¶ De apparitoribus comitis oriētis. Rubrica.

¶ Etiam comes orientis habet apparitores: ideo de
his ſubijcitur. Jaco. reb.

IN officio. Hic taxat numerum appari
toꝝ comitis oriētis qui numerus habū
danter ſufficit ſm̄ And. qd̄ multis be-
ne facit vt oīs non debeat ponere ſer-
uiētes in caſtro niſi ſolum illos qui ſuf-
ficiūt ad cuſtodiam ⁊ ad offi̅ neceſſa-
rium facit qd̄ not. in auſ. de iudi. §. his
quicauſas. coll. vj. Jaco. reb.

¶ De cohartalibus ⁊ principibus cornicularijs
ac primipilaribus. Rubrica.

¶ Uiſum eſt. ſ. de multis apparitoribus in titu. p̄cedē-
tibus qui ſunt aſtricti ad citādum ⁊ ad faciēdum appare
re eos qui habent agere coram officiarijs de quibus no
ta in auſ. de iudi. §. nullo. ſup verbo exceptoribus. coll.
vi. ⁊ ſcripſi. ſ. de appari. p̄fec. p̄to. ſup rubrica verum qꝛ
ſunt aliqui aſtricti cohorti ſeu officio cohorti piſtoꝝ ſeu
moneturioꝝ aut multoꝝ alioꝝ ideo ſubijcitur hic titu-
lus gn̄ulis de cohartalibus: ideo qꝛ ſunt cohartati ſeu
aſtricti alicui officio vt not. hic in glo. rubrice. ⁊ de qui-
bus. j. eo. l. officia. ⁊. l. quicūꝗ. la. ij. ⁊. l. ſi quis. ⁊. l. ſi co-
hartalis. ⁊. l. fina. ⁊ de principibus. Iſti principes erant
maiores alioꝝ vt not. ꝑ glo. ⁊ in. l. pe. ſ. ti. iij. ¶ Corni-
cularijs declara vt not. ſ. de apparito. p̄fec. p̄to. l. ſ. ⁊ pri
mipilaribus. de iſtis habetur. j. eo. l. ſolita. ⁊. l. quicūꝗ.
la. j. ⁊. l. ordinarioꝝ. ⁊. l. ſpeciebus. ⁊. l. ſi quis ⁊. l. nullum.
Jacobus rebuffi legum comes.

OMnes. Stationarij qui irenarche di-
cūtur ſeu vocātur nō debent facere ex-
actiones nec aliquem in carcerem mit-
tere etiam ſi crimen ſit manifeſtum cō-
1 tra faciēs punitur. h. d. Bar. ¶ Et in
tellige hanc. l. ꝙ rōne huius officij ſibi
cōmiſſi non pōt incarcerare aliquē ta
men malefactorē deꝑhenſum in crimine bene pōt cape
⁊ iudici tradere qñ etiam priuatus hoc facere poſſet.
vt. ff. de adulte. l. capite quinto. Item ꝙ exercēs iuriſdi-
tionem quā non habet vel vltra terminos ſue iuriſdi-
tionis ⁊ idem in ſeruientibus ꝙ capitaliter puniantur.
2 ¶ Item allegatur hec. l. ꝙ carcer eſt de mero impio pro
quo. l. ij. ff. de in ius vocan. qd̄ eſt verum qñ cōpetit ma-
iori iudici habēti merum impium ſecus ſi nō habet me-
rum impium: qꝛ tunc nō eſt imperij ſed iuriſditionis de
quo ꝑ doct. in. l. ij. ff. de iuriſdi. om. iudi. qd̄ apparet qd̄
non ſit ſemꝑ imperij. qꝛ qñꝗ cōpetit etiam priuato. ff.
que in frau. credi. l. ait pretor. §. ſi debitorem. ⁊. l. capite
quinto. ff. de adulte. Jaco. rebuffi.

NUllus. Nullus iudex volentem militare ap-
probare debet ſine ſacra probatoria nec ꝑ-
mittere vehere exceptis prouincie officiali-
bus qui curſus publici ſolicitudinem ſuſti-
nent. hoc dicit Barto.

Solita. Priuilegia ſolita cõceſſa per diuũ diocletianum principem cõfirmant̃. τ etiã extendunt̃ vt hic deſcribit̃. h. d. bar. Uel dic clarius cohartalibus priuilegia ſiue imunitatez indulget vt nec ad officiũ baſtage nec ad nauicularioꝝ munus eligant̃ inuiti vt eandẽ prerogatiuaz predicta officia recuſandi cõcedit cohartalibus qui fuerunt in officio primipili. τ ſi habeas poſt dictionẽ pmipili dictionẽ paſtus vel fauſti ordina τ expone vt in glo. ſi non habeas ſic ergo lr̃a eſt plana. Itẽ expone litterã baſtage τ vaſtage. τ vtrũq; officiũ publicuz erat qḋ gerentes baſtagarij dicebant̃. i. q̃ ruſticos ad beſtiam quintã principi dandã cogebant. vt ꝟ. de murileg. l. iij. τ l. eternã. An. τ Ja. rebuffi.

Officia. Officiales rectorum prouincie comprobati per principem priuilegijs cohartaliũ gaudent. hoc dicit An. τ Ja. rebuffi.

Quicunq;. Primipilarius oſdroſene prouincie ſi multos hʒ filios. vnũ loco ſui ſubſtituat. alterum tradat curie. alios ꝟo deputabit militie cui volet. ſi ꝟo duos tm̃ habeat ſatiſfaciet curie τ cohorti. ſi ꝟo vnuz tm̃ habeat tradat ordini ſue patrie priuilegio cõtra hoc indulto nullatenus 1 valituro. τ hoc dicit ſm̃ An. τ Bar. ¶ In tex. ibi hereditario iure vl̃ aliis q̃ vnũ ex filiis tm̃ heredẽ inſtituit. τ h̃ facit ne hereditas in plures diuiſa deſolet̃. Guil. de cũg. ¶ Itẽ no. ex hac. l. ꝙ antiqoꝛ cã pferẽda eſt. nã antiquioꝛ eſt cã patrie ppꝛia liberoꝝ. ff. de capti. l. poſtlimi-2 niũm. ꝟ. filiꝰ de vẽtre inſpi. l. j. ꝟ. τ gñaliter. ¶ Et hec faciunt ad dubium. pone quidã miles habẽs duos equos reliquit vnũ hoſpitali beati Johannis. τ aliũ cõuentui predicatorum vbi ſepeliri volebat. queritur quis iſtoꝝ debeat habere meliorem equum. τ per hanc. l. videtur ꝙ hoſpitale beati Johannis tanꝙ antiquius. vt not. l. ꝟ. a alleg. Itẽ attendit̃ ordo ſcripture[a]. ff. de vſufruc. l. quotiens. τ hoc etiã lʒ habeat alios ad maiorẽ affectionem rõne ſepulture. ff. de leg. ij. l. cũ pr̃. ꝟ. ſi a te. Ja. rebuffi.

Si apparitor. Criminoſus fugiens citãdus eſt ꝙ niſi cõpareat infra talem diẽ cõtra eum perferet̃ ſententia. ¶ No. 1 hic ꝙ lʒ ſententia cõtra abſentem non pferatur in criminali vbi eſt pena a relegatione. ſupra tñ cõtra officialẽ proferri põt vt hic. et. ꝟ. de penis. l. ne diu.

2 ¶ No. etiã ex hac glo. hic poſita modum citandi cũ dʒ b ferri ſententia contra abſentem[b] q2 debet fieri cõminatio ꝙ niſi veniat citatus infra terminũ feret̃ ſentẽtia cõdemnatoria cõtra eum. non ergo ſufficit eũ citari ſimpliciter ad audiendũ ſententiam. ſed ꝙ veniat alr̃ feretur ſententia contra eum qḋ not. τ idem credo in ciuili vbi lite nõ cõteſt. non poteſt ferri ſententia vt ſi pars eſt abſens debet fieri cõminatio modo predicto. alr̃ non noceat. Bartolus.

Ordinariorum. Apparitores quorũcunq; iudicum non poſſent ſcribi in numero aliquorum militum aut contemplatione alicuiꝰ ſtipendij relaxari priuſꝙ principali rationem reddiderint. nec etiam petere vt quieti donẽtur. Item ſoluta militis ob delictum non ob hoc quietẽ accipiunt τ bona talis delinquentis illi militie relinquẽtur. Bar. Uel dic clarius apparitores ſpeculatorum. i. preſidum τ aliorum ordinariorum iudicum non ante ab hac ſolicitudine abſoluantur alteriꝰ cõtemplatione militie q̃ꝫ ꝯpleuerũt degeſta ratione paſtũ primipili reddiderint rationem officij primipili quod exercuerunt. Primo enim ſicut homo comedit poſtea digerit. ſic iſte primo gerit officium poſtea rationem reddit. Idem ꝓ oĩa dicit in illis apparitoribus qui petunt ſe abſolui ob valitudinem vel ſenectutem. Illi autem qui pro ſuis ſceleribus ab huiuſmodi officio deijciuntur τ peculio integro non vexantur. quia ſalarium perdunt τ etiam bona ſua tenebuntur militie in qua militant. τ ſi extrema id eſt mi-1 nima militia erant obnoxij obſeruare. ¶ Nota ꝙ ſpeculatores dicuntur preſides prouinciarũ. q2 ſemper debent eſſe in ſpeculo vt videant τ inquirant delinquentes vt. ꝟ. de priua. car. l. j. τ. ff. de officio preſidis. l. congruit. cum ſimilibus. ¶ Secundo nota ꝙ principium huius l. vſq; ibi ꝙ ſi ante τc. videtur loqui de honeſta miſſione. Sed vſq; ibi eos τc. loquitur de cauſaria. tertio de ignominioſa ſm̃ An. Ja. rebuffi.

Speciebus. Cum ſpecies adherentur id eſt ad erarium deducuntur primipilaribus aſſignande fiet illa eſtimatio que fieri conſueuit in publicis venalibus ſpeciebꝰ. ad quod facit. ꝟ. de eroga. milita. anno. l. ſeptez· q̃ iſtã legem ſaperit. An. τ Ja. rebuffi. doc.

Per illiricum. In illirico centum apparitores ſingulis iudicibus obſecondant. τ nota vitra ad que obſequia iniqui ſed illi tm̃ q̃ ſolicitudines debitas obſequunt̃. Bar. Ja. re.

Quicunq;. Nõ aliter permittatur aliquis ad aliquod cohartale officiuz accedere niſi ſuo nomine ſcripto in matricula. contrafacientes puniuntur. hoc dicit An. Bar. autez ſic ad officium emendũ cartas vel tabulas vbi acta publica deſcribuntur nullus deputatur niſi prius c nomẽ ſuũ in matricula[c] ſcribi fecerit ſm̃ Bar. Ja. rebu.

Si quis. Exemptus de grege cohartaliũ propter crimen ſi voluerit ad idem ſacramentum repedare allegare debet τ oſtendere principis oraculum de certa ſcientia conceſſuz qḋ. ¶ Not. hic de verbo repedare qḋ idẽ eſt ꝙ a capite incipere. Bar. τ Jaco. rebuffi.

Si cohartalibus. Apparitor cohartalis vel cohorti obnoxius et eorum filij nulla temporis preſcriptione obſtante ad aliam militiam conuolantes retrahi poſſunt ad primam conditionez. qḋ etiam in omnibus deputatis alicui negociationi vel ergaſterio obſeruanduz eſt vt non poſſint ad aliqua prouincialium officia cõuo-1 lare. hoc dicit Bar. ¶ No. ex. l. preſenti ꝙ nemo debet egredi terminos ſuos τ alterius aſpirare ꝙ ſua cõditio potiatur iuxta illud poeticũ bene qui latuit bene vixit. 2 τ inter formam debet quiſq; manere ſuaz. ¶ Item no. d ꝙ filij debent ſequi conditionẽ patris[d]. Juxta illud nõ egrediamini terminos quos ſtatuerunt patres veſtri. τ alr̃. Querite de ſemitis antiquorum τ ambulate per eas adverſũq; facit. ꝟ. de metal. l. ſi. de murileg. l. j. τ l. eternã. τ. l. murileguli. de decurio. l. decurio. τ. l. quidaz ignauie. τ. l. curiale. τ. l. quotiens. τ. l. oĩno. ꝟ. de fabricẽ. l. ſtigma-3 ta. cum ſimilibus. ¶ Tertio nota argumentuz ꝙ vaſallus poteſt preſcribere libertatem ſpacio. xxx. annorum. Imo minori tempore vt. ꝟ. de preſcrip. que pro liber. li. j. ¶ Quarto nota contra eos qui ſunt procreati de mala ſtirpe quibus poteſt dici maiorum veſtrorum exempla vobis preiudicant. An. τ Ja. rebuffi doc.

Nullum. Nullus primipilarius vel cohartalis ad aliam militiam aſpirabit etiaz ex annotatione principis τ ſtatim reſtituendus eſt curie ciuitatis vnde oriundus eſt. Bar. Ja. rebuffi.

Quiſquis. Obligatus cohorti etiam ex priuilegio principis cõceſſo motu proprio ad dignitatem aliam non aſpirabit τ carebit effe-1 ctu priuilegij τ cõmodum cohartalis militie non habebit. ¶ Nota caſum ſingularez in quo priuilegium principis motu proprio conceſſum nullius eſt momenti regulariter contra vt in. c. ſi motu proprio. extra de preben. li. vj. Item eſt caſus expreſſus ꝙ ſi ſtatutum dicitur ꝙ habens vnum officium non debet aliud accipere. ꝙ ſi accipiat ille talis accipiens careat officio acceptato τ cum effectu. τ etiam punitur in hoc ꝙ non debet habere ſtipendium primi officij nec etiam eꝰ priuilegium. Bar.

¶ De apparitoribꝰ prefecti annone. Rubri.

¶ Sicut τ multi officiarij habent τ habere debent apparitores vt. ꝟ. titulis precedentibus. Ita τ prefecto an-

v

a ¶ Ordo ſcripture. Adde floria. glo. τ doc. in. l. quotiens. ff. de vſufruc. Bart. τ Bal. in ꝟ. cõſti. C. ꝟ. q̃bus. Bal. in. l. j. ꝟ. de impu. τ aliis ſubſti. et in. l. j. ꝟ. de fur. plenis. in. l. cuz pater. ꝟ. pe. ff. de lega. ij. τ in l. nec eñ. ff. de ſol. Cardiñ. in clem. j. in. iiij. q. extra de iure patr. τ Gemi. in. c. mãdato. in fi. et ibi notant in apoſtil. ad eũ. in ꝟ. ordinez. extra de pbẽ. lib. vj.

b ¶ Cũ debet ferri ſnĩa cõtra abſentẽ. Adde Bar. in. l. ſi. ff. de publi. iudi. Bal. in. l. vt perfectius. de arbi. nali exceptio. Alex. in l. j. de requi. reis. Innocẽ. in. c. ſi aduerſarius. de eo qui mitti. in poſſeſ. τ Lanfranc. de oria. in. c. qñ cõtra ꝟ. citatiões. in me. iiij. verſic. quinto quero. ad fi. extra de proba.

c ¶ In matricula ſcribi fecerit. Adde bal. in. l. ſcriniarios ꝟ. de teſta. mi. Bar. τ Imo. in l. ſed ſi cum de peti. heredi. τ idẽ dic in matriculando de primo. arg. l. pe. ff. de teſta. mili. not. Ang. in. l. ex eo. ff. de teſtam. mili. τ Alexan. in. l. ſi quis id qḋ. ff. de iuriſdi. om. iu.

d ¶ Conditio ne patris. Adde iſtũ in. l. neci. mu. j. τ quod ibi not. in apoſtil. ad eũ. ꝟ. de decu. lib. x. τ in l. filios. vbi et addidi. ꝟ. de mu. τ ori. eo. li.

none ſunt neceſſarij vt per eos prefectus annone cōpel lat eos qui tenentur ratione ſui officij. ideo hic ſubijcit de apparitoribus prefecti annone. Ja. rebuffi.

Apparitores prefecti vrbis. Apparitores non inferant ſe officio annone: ſed cis ſeparatis prefectus annone cum ſuis apparitoribus idem officium exequatur. hoc dicit Andreas. ¶ Nota q̄ vnus officiarius non debet ſe intromittere de officio alterius. concor. ſunt in glo. Ja. rebuffi doctor.

Refectus. Prefectus annone debet exigere annonarium canonem per ſuos apparitores. ſi contrafecerint punient. hoc dicit An.
1 ¶ Facit hec. l. q̄ fiſcus poſſit contra debitores ſuos incipere ab executione non ſeruato iuris ordine. nec intentata aliqua actione vel libello. pro quo. ꝟ. de exactione tribu. l. nemo carcere. ſed videtur
a contra q̄ imo debet ſeruare iuris ordinem[a] vt apparet expreſſe. ꝟ. de cōuen. fiſ. debi. l. quoniam. circa finem. ꝟ. de iure fiſci. l. defenſionis facultas. de dela. l. omnes. ⁊ de conduc. ⁊ procur. ſiue exact. predi. fiſ. do. auguſt. l. vnica. circa princi. nec ob. contrarium. quia loquitur in cauſa notabili ſcilicet in annonis ⁊ tributis ex quibus milites alimentātur. ⁊ ideo non eſt ſeruandus iuris ordo. vt ar. ff. de re iudi. l. ij. de agnoſc. libe. l. ſi quis a liberis. §. ſi vel parens. ⁊ l. ſi quis neget. de inofficio. teſta. l. ſi inſtituta. §. ſi. quare patet q̄ nihil faciunt imo potius contra. Ja. rebuffi legū comes eximius.

a ¶ Debet ſeruare iuris ordinem. Adde Bald. in l. j. ꝟ. de here. vēdi. ⁊ in l. cum poſſeſſor. ff. de cēſi. ⁊ in l. nō intelligit. §. multa. ff. de iur. fi. de quo p bal. ⁊ aliqd p iſtus in l. ſ. ꝟ. de mu lie. ⁊ in quo loco. lib. x. vbi & aliquid notaui in apoſtil.

¶ De diuerſis officijs et apparitoribus iudicum ⁊ apparitoribus eorum. Rubrica.

¶ Quia. ꝟ. in titulis precedentibus dictum fuit de multis ac ſingularibus officiarijs et eorum apparitoribus. nunc ſequitur rubrica de diuerſis officijs. ⁊ etiam generaliter de apparitoribus iudicum de quibus in. l. j. et ſequenti. vſq; ad. l. pbatorias. verum quia ſunt aliqua officia que non poſſunt per aliquem obtineri niſi ſint approbata per principez. ideo ſequitur de probatorijs. de quibus in. l. probatorias. ⁊ l. ſeq. vſq; in fi. ti. Ja. rebuffi.

Si quando. Aſtrictus cartarum officio vel publicis ratiocinijs ſi ad militiam conuolauit ad pzimum officium remeatur ⁊ in locum talis remoti ſubſtituitur quez merita digna faciunt. h. d. Bar. ⁊ Ja. rebuffi.

Ullus. Qui ſolutus eſt a militia non admittitur ad eam niſi de principis mandato. ſi cōtrafecerit punitur. hoc dicit. ¶ Nota qui ſolutus eſt ab aliqua militia ſiue honeſte. vt. ꝟ. de caſtrēſia. l. j. ⁊ hic ſiue cauſarie vt. ꝟ. de re mili. l. qui ſemel. ſiue ignominioſe. vt. ꝟ. titulo. ij. l. ſi quis
b ex grege. nunq̄ redibit ad eam[b] ſine principis auctoritate vt hic. ¶ Item nota caſum in quo eſt principis neceſſarius conſenſus. facit. ꝟ. de iure. fiſci. l. phibitum. cū ſimilibus. An. ⁊ Ja. rebuffi.

b ¶ Nunq̄ redibit ad eā. facit qđ in ſimili no. Bal. in. l. ij. ꝟ. de lib. ⁊ eoꝝ libe. ⁊ in. l. ij. p illum tex. ꝟ. de manumiſ. vindic. ⁊ in. c. et ſi clerici. col. iij. extra de iudi. ⁊ melius in. c. officij. in fi. de elect. ⁊ in caꝑ. poſt tranſlatione. in vlt. not. de renun.

Ullus. Apparitor prefecti pretorio publice neceſſitatis obtentu aut executionis priuati negocij non reuocatur ab obſequijs ciuitatis vnde oriundus eſt. aut in qua larē ſuū conſtituit pena imminente vocantibus ⁊ ipſis acceptantibus. quod obſeruatur in domeſticis prectoribus in rebus agentibus palatijs ⁊ ſtratoribus. hoc dicit Bartolus.

Ui non prohibentur eſſe apparitores. Habentes exiguam rerum ſubſtantiaz. hoc dicit An. et Jaco. rebuffi.

Uicunq;. Apparitor ob culpam vel negligentiam motus ab officio per ſententiam ad nullam militiam aſpirabit imminenti contrafacienti pena grauiſſima. hoc dicit Bar.

Nl biis. Nullus debet fieri pconſul aſſe comes orientis prefectus auguſtalis vel eorum vicarius niſi per ſacri ſcrinij probatoriaz conſtaret. pena contrafacientibus imminente. hoc dicit Barto. ⁊ Jaco. rebuffi.

A ſplendidioris. Qui militiaz inferioris gradus perficit ad maiorē poteſt accedere. dūmodo tamen faciant propoſito honoris adipiſcendi non cupiditate lucri. vel vt poſſit delicta iam cōmiſſa occultare aut aliter in futurum delinquere. hoc dicit. ¶ Et nota q̄ clauis iuſticie multum errat in hoc. q̄ delicta maiorū celat. Bar.

Viros. Duces ⁊ eorum apparitores ⁊ limitanei caſtrorum ſub officio ꝑ magno conueniūtur. non tamen per hoc derogatur iurediccioni magiſtri militum tracie illirici qui ex conſuetudine iuriſdictionem habent contra
1 eos. hoc dicit. ¶ Et not. ex hac. l. q̄ ſi ſtatutum dicit ſcolarem debere conueniri ſub epiſcopo ſuo ⁊ de cōſuetudine eſt q̄ etiam rector contra eos cognoſcat ꝑ per iſtud ſtatutum non derogat iuriſdictioni rectoris quam habet ex conſuetudine. ſecus ſi eam habet a lege. pro hoc facit
2 quod notat in. c. j. extra de conſti. li. vj. ¶ Secundo no.
c q̄ cōſuetudo dat iuriſditionem [c] ordinariam ſicut lex. et hoc notat gloſa. ꝟ. de municipi. li. l. j. in fine. Bartolus et Jaco. rebuffi. legū comes.

c ¶ Conſuetudo dat iuriſdictiones. Tu dic q̄ iuriſdictionē ordinariā ⁊ tēporalē. tex. eſt ſingul. in. c. cū contingat. et ibi Panor. in vlt. nota. vbi notaui in apoſtil. ad ipſius. extra de for. compe. Bal. in. l. j. col. vj. ⁊ ſeq. verſ. iuriſdictio preſcriptibilis patet. ⁊ verſ. nota q̄ iſte duo. ꝟ. de emā. lib. ⁊ in ſua marg. in bi. clericus verſ. ꝛc. Jtez dat iuriſdictionē cōmunioſam [illegible] ibi pbl hp. Fran. poſt glo. in ver. de conſuetudine. vbi eum nota ui de excep. li. vj. Archi. c. cū que ſunt. ix. q. iij. et Bald. in preal. l. j. vbi dicit eē verum in conſue. tamen tēpus nō eſt memoria in cōtrariū. Jtē verū eſt in his q̄ ſunt meri ⁊ mixti imperij vt no. in preallc. c. cū contingat de fo. compe.

Probatorias. Memoriales ⁊ agentes in rebus ⁊ apparitores prefecti pretorio orientis non ſortiuntur premia militie niſi ſm conſuetudinem ſunt eorū electiones manu principis approbate non per litterarum exempla. ⁊ debent predicti officiales eſſe fideles xpiani. hoc dicit. ¶ Et not. ex gloſa ſuꝑ
1 verbo autenticis q̄ ſi ſtatutum dicit q̄ inſtrumentuz cōfeſſionatum ſcriptum manu publici notarij de contractu rogati plenam fidem faciat. ⁊ executioni mandetur q̄ inſtrumentum exemplificatum etiam auctoritate iudicis non faciat fidem nec mandabitur executioni. quia non eſt ſcriptum manu notarij de contractu rogati. Et ſic ſtatutum ad id non ſe extendit. Secus autem ſi illa verba manu notarij ꝛc. non eſſent in ſtatuto. quia tunc illud exemplum auctoritate iudicis autenticam faceret fidem ⁊ executioni mandetur vt. l. cirographis. ff. de adminiſtra. tuto. dixi in aut. vt ſpon. lar. §. ſi quis in aliquo documento. colla. ix. Ja. rebuffi. Bar.

Ac ſanctione. Approbatio facta per principem de militare volente habens ſubſcriptionem principis ⁊ adminiſtrantium ſub quibus militare debet ipſi traditur exemplū ꝟo eorundem iudicum ſubſcriptionem habens apud officia dimittitur. Jtem iſtis pbatorijs egent illi de quibus fit mentio in. l. proxi. que incipit agentuz. ⁊ ſi alio modo aliqui militant puniuntur. hoc dicit cum l. ſeq. Bar. ⁊ Ja. rebuffi.

¶ De executoribus ⁊ exactoribus. Rubri.

¶ Uiſum eſt. ꝟ. de multis officiarijs ⁊ eorum apparitoribus. verum quia tales apparitores hoc eſt publicaruz pecuniarum executores ⁊ exactores prouinciales grauant ⁊ multotiens vltra modum vexant tales debitores fiſcales qualiter ſic procedendum. ideo ſubijcitur hec rubrica de executoribus exactoribus ꝛc. Bar. Ja. rebuffi.

Ne per diuerſas. Palatini ſeu executores qui diriguntur ad prouinciarū preſides non debent ipſi aliquid exigere. ſed ſoluz inſiſtere preſidi vt exigat ⁊ ratio ponitur in pncipio huius. l. vſq; ibi hac lege ꝛc. Si contrafecerint punitur per preſides. ⁊ etiam prouinciales poſ
1 ſunt eis reſiſtere ⁊ propriaz temeritatē repellere. ¶ In textu ibi palatini. vno modo dicitur palatinus qui mittitur ad exigenda debita fiſcalia. et idem dicitur palatinus ſacrarum largitionum vt dixi. ꝟ. de palati. l. j. ponūtur ergo hic palatini pro opinatoribus qui diriguntur ad prouinciarum rectores de quibus dixi. ꝟ. de exac. tributo. l. miſſi ſerui. An. de barulo. Bar. tamen ponit ſic caſum ne apparitores vel palatini exequentes per prouinciam vagando inferant prouincialibus moleſtiam

periculum

periculum geſtorum pertinet ad eos quorum ſunt geſto
2 res vel exactores. ¶ Et nota hanc.l.contra capitaneū
et poteſtatem peruſij.quia ſi eorum officiales per comi-
tatum peruſij mittunt aliquid illicitum faciant puta fur
a tum barattariam vel concuſſionem tenentur[a] ipſi de om
nibus factis ⁊ geſtis per eos.Bar.Et licȝ vterq; intel-
lectus ſit notabilis.tamen cauſas ⁊ intellectus An.ma-
gis conſonat textui et cuilibet bene intuenti poteſt ap-
3 parere. ¶ Et ſic ſm hoc facit ꝙ ſi preſes mittit aliqueȝ
ſeruientem ad terram alicuius baronis pro facienda ali
qua executione ꝙ nihil auctoritate ſua poteſt facere ni-
ſi prius requiſito barone ſeu eius officiario ordinario.
pro quo.ſ.eodem.l.contra.⁊ ad qd̄ in ſimili.ff.de bo.au-
cto.iudi.poſſ.l.cum vnus.§.is qui.⁊ in feu.de pace te.⁊
eius vio.§.ſi iudex.nam ſi fecerit executionem irrequiſi-
to ordinario eſſet puniendus tanq̄ vſurpans iuriſditio
nem vt hic.⁊.ſ.de canoñ.largi.ti.l.ij.de exac.tributo.l.
miſſi.cum ſſilibus.Ja.rebuffi.

Quicunq;.Deputatus ad vnum officiuȝ non
ſe intromittat de alio officio.hoc dicit.De q̄
1. etiam.ſ.de.l.prouincijs.Bar. ¶ Nota ex
hac.l.ꝙ non creditur officiali ſine litteris.
¶ Item nota caſum in quo eſt neceſſaria
ſcriptura.de vtroq; habetur.ſ.de iure fiſc.l.prohibituȝ.
¶ Item nota ꝙ vnus non debet ſe intromittere de offi
cio alterius ⁊ vſurpare alterius iuriſditionem.⁊ ſi faciat
nil valet.cum egrediatur fines mandati vt.l.diligenter.
ff.man.An.⁊ Ja.rebuffi.

Siue.Exactor debet oſtendere infra annum
ea que exegit ⁊ q̄ non exegit debet declara
re cauſam.quare non exegit alѕ punitur.hoc
1 dicit Bar. ¶ Et nota in textu duȝ dicit cura
prouincialis officij ⁊c.ꝙ ſi cōmiſſarius etiam a rege ex-
cedat formam ſue cōmiſſionis vt hic eſt expreſſum ꝙ ſe-
neſcalus qui prouincie preeſt.poteſt facere eum ligare ⁊
capere ⁊ punire.⁊ etiam ſuperior poterit euȝ punire. ad
que faciunt ea que habentur in.l.contra.ſ.c.⁊ in aut.vt
iudi.ſine quoquo ſuffra.§.volumus.verſ.domus.colla.ij.
ad quod.ſ.ſi aduerſus rem iudic.l.iij.⁊.ſ.qui ꝓ et aduer.
quos.l.ſ.ff.de bo.auct.iudi.poſſi.l.cum vnus.§.is qui.
in feu.de pa.te.⁊ eius vio.§.ſi iudex.vt.ſ.de cano.largi.
ti.l.ij.⁊ de exac.tri.l.miſſi.⁊.l.nemo.Ja.rebu.

Nullam.Mandat imperator neminem pro al-
terius delicto conueniri.concor.ſunt in gloſa.
An.⁊ Ja.rebuffi.

Contra.Facienti exactionem vltra modum
poteſt licite reſiſti.⁊ ſi probetur crimінoſus
poteſt puniri.hoc dicit Bar. ¶ Not.facien-
ti officiali vltra modum poſſe reſiſti ꝓpria
auctoritate.concor.ſ.de iure fiſ.l.defenſio-
nis facultas. ¶ Vltimo nota hanc.l.cōtra baiulos qui
ſunt deſtinati ad pignorandu; aliquem. nam ſi capiant
pignora vltra modum debiti licite poteſt eis reſiſti.et ēt
debent puniri.qd̄ no.Bar.⁊ Ja.rebuffi.

Sancimus.Exactor ꝓfecti pretorio anteq̄
exactionem publicarum pecuniarū ſubſcri-
ptam ipleuerit aliam ſuſcipere non poteſt.
ſi ſit tamē neceſſitas duas exactiones ſimul
in eadem ꝓuincia faciendas ſuſcipere pōt
ſed non tres pena ↄtrafacientibus iminente.hoc dicit.
1 ¶ Nota ex neceſſitate quem poſſe duo officia ſimul ſu
ſcipere/ſed non tria.quod nota bene ⁊ tene menti.Bar.
⁊ Jaco.rebuffi.

¶ De lucris aduocatorum ⁊ concuſſione officio-
rum ſiue apparitorum. Rubrica.

¶ Viſum eſt.ſ.de executoribus et exactoribus.verum
quia multe concuſſiones et grauamina inferuntur tam
per eos q̄ in aduocatos et officiarios.ideo admittitur
hic dicere de his.vnde licet rubrica premittat de lucris
aduocatorum.tamen in iſto titulo nil dicitur de lucris
ſed de concuſſionibus.⁊ preda iſtorum qui in hac rubr.
nominantur.Ja.rebuffi.

Si quis.Sentiēs ſe leſum a ducenarijs cente-
narijs vel aduocatis pandat in iniuriam vt di
cti officiales conuicti puniantur.hoc dicit
Bartolus.

Preter.Exactores non tm̄ recipiunt a ꝓuin
cialibus debitas ⁊ canonicas illationes.ſed
etiam multa alia indebite acq̄runt ⁊ exigūt
maxime pabula ꝓ ſe ⁊ equis eoꝝ. quare mā
dat iperator vt rectores prouinciarum hu-
iuſmodi iniurias nō deferant ipunitas facit.ſ.de curſu
publico.l.cōperimus.An.⁊ Ja.rebuffi.

Quotiens.Cum exactor vel aliꝰ officialis de pre
datione conuictus etiā nō conſulto.

Curialibus.Subuenit princeps curialibus ⁊
alijs corporibus deputatis ad publicaȝ vti-
litatem vt nauicularijs ⁊ ſimilibus vt nil ab
apparitoribus exigat̄ ab eiſdē qd̄ ad predā
pertineat ab eis exigit̄ eſt preda. alѕ nō eēt
aliquod ſpeciale hic corporalibus indultuȝ cū a nemine
preda ſit auferenda.An.⁊ Ja.rebuffi.

¶ De primipilo. Rubrica.

¶ Viſum eſt.ſ.de multis officiarijs ⁊ eoꝝ adminiſtra-
toribus ac dignitatibus et preeminentijs.verū q2 inter
eos ſunt aliqui q̄ portant primipilum qd̄ expone vt hic
in glo.rubr.id ſubijcit̄ hic ⁊c.de primipilo.Ja.rebuffi.

Commoda.Certa erat adminiſtratio
primipilatus ⁊ dicebant̄ officiales qui
erant primipili inter alios.⁊ dicit̄ hic ꝙ
iſtis primipilarijs debent̄ ſalaria poſt
finitā adminiſtrationē primipilariaȝ.⁊
ſi eos mori contigerit transfert̄ ſalarij
portio ad heredes. ¶ Et no.hanc.l.vt
in glo.An. ¶ In fi.ij.glo.ibi.l.iij.dic vt ibi ꝑ Cy.⁊ doc.
¶ In glo.fi.in fi.ibi.l.ij.dic vt ibi ſcripſi.Ja.rebuffi.

Obrenta.Preſciendum eſt ꝙ caȝ fiſcus vult
agere cōtra primipilū cōuenit eum coraȝ ꝓ-
curatore ceſaris.ſ̄ dicit̄ hic ꝙ cū fiſcus vult
cōuenire debitorem primipilari. q2 forte pri
mipilarius debitor fiſci nō eſt ſoluendo.con
uenit cū non coram ſuo iudice.i.procuratore ceſaris.ſed
coram iudice illius debitoris.facit.ſ.de cōdi.ex lege.l.j.
1 cū ſſilibus.An. ¶ Not.ergo regulā ꝙ fideiuſſor coram
b ſuo iudice[b] cōueniri debet nō corā iudice principalis de
bitoris bene facit ꝓ layco q̄ fideiuſſit ꝓ clerico.ſm An.
⁊ Odoff.ſic etiā facit ꝙ ſi aliq̄s habeat priuilegiū ꝙ de-
bitores ſuos poſſit cōuenire corā officiali certo ⁊ ille pri
uilegiatus ceſſit actiones ſuas alicui priuato ꝙ ille pri-
uatus nō habeat illud priuilegiū vt hic cū.ll.in glo.alle.
ad qd̄.ſ.vbi in rem ac.l.j.⁊ in aut.vt iudi.ſine quoq; ſuff.
§.cogitatio.Vel hic tex.poteſt aliter intelligi ꝙ primipi
larius nō pōt cōuenire ſuū debitorem corā aliquo iudi-
ce priuilegiato obtentu nois primipili.⁊ ſm primū intel
1 lectum expone lr̄am transferēde.Ja.rebuffi.

Vtilitas.Speciale eſt in officio primipili vt
ſi bona primipilarij fuerint obligata vxori ꝓ
dote preferat̄ fiſco in tacita ypotheca vt pri-
mo fiſco:deinde doti ſatiſfaciat reȝ.rō quia
publica vtilitas preferat̄ priuate.concor.ſunt
in glo.ſm An.de quo ꝑ Cy.ſ.de cadu.tol.l.ſ.in fi.vt la-
tius per Bar.ff.ſo.ma.l.ſ.iij.oppo.Ja.rebuffi.

Cum ex ſola.Speciale eſt tm̄ in officio primi
pili vt filius eius.⁊ heredes etiaȝ bona pa-
terna nō poſſidentes teneant̄ fiſco.conclu-
dit ergo artificioſe.l.iſta vt in ceteris caſibꝰ
in cōtrarium obtinet ius cōe.vt at.ſ.de the-
ſau.l.j.⁊ q2 in officio primipili permutatur.ergo in cete-
ris omnibus caſibus prohibetur.an Bart.ſummat ſic
ſoluȝ ex cauſa primipili.filius exiſtens heres patris pōt
cōueniri ꝓ pr̄e.in alijs nō ſecus hoc.Bar.⁊ Ja.rebuff.

¶ Publice letitie vel conſulum nunciatores vel in-
ſinuatores conſtitutionum et aliarum ſacrarum vel
iudicialium litterarum ex deſcriptione vel ab inuitis
ne quid accipiant imodicum. Rubrica.

a ¶ Tenentur
ſindicabis hoc
dictum niſi ta
les exhibeant
delinquentem
officialem.ita
not.Bart.in.l.
j.§.familie.et
§.ſi.ff.de pu-
bli.⁊ j.l.ſi poſt
depoſitū.ſ.de
aſſeſſo.et in.l.
debet.ff.nau-
te caupo.ſta-
bu.Bal.conſi.
cccxxvj.incl.
caſus talis eſt
⁊ Panor.c.licȝ
nu.viij.⁊ qd̄ ibi
notant in epo-
ſti.ad cū in v̄.
officialium.ex
tra de reſtitu.
ſpolia.vbi de-
cit cautelam ꝙ
nō obſtā.ꝙ nō
exhibeat offi-
ciali delinquē
tes.nec ꝙ poſt
ſcientiā purga
uerit delictuȝ.
vt ꝑ Rotā de
ci.cclxxvij.in-
ci.ſi vicorius.
in no.ꝙ nihilo
minus non te-
neatur qui po
nit bal.in.l.ob
ſeruare.§.ꝓfi-
ciſci.col.j.ver-
ſi.quid ſi ſtatu
tū.ff.de offi.ꝓ
conſu.⁊ lege.⁊
in.l.ſi vero.in
fi.ff.qui ſatiſd.
cog.et in addi.
ad Spe.in ti.de
accu.verſi ſed
niſi quid tenet̄
poteſtas.quā
refert ⁊ ſequit̄
paris de puteo
in ſuo trac ſyn
dica.in verſic.
familiares.§.
an ex eo qd̄ ſe
rint familiares
verſi.poteſtas
q̄ tenet̄ ꝓ ſuis
familiaribus.
illā tm̄ poteris
reſtringere vt
per eundē vbi
ſ.in ver.car-
cer.§.an pote
ſtas.verſic.an
ſi carceratus.
⁊ per eundem
bal in.d.addi.
ad ſpe.vbi.ſ.

b ¶ Corā ſuo
iudi.e.Adde
bal.in addi.ad
Spec.in ti.de
cōpe.iud.ado.
verſi.iuſcus.⁊
ibi Spe.quod
forte limitabit̄
in ꝑſona priuile
giata.vt in ſco
lari vt not.bal.
in aut.habita.
col.vj.ſ.ne fi-
lius ꝓ pa.vel
niſi in fideiuſſo
fore iudicatus
ſolui.q̄ pōt cō-
ueniri corā iu-
dice rei prin-
cipalis vt no.
Bal.⁊ Spec.
vbi.ſ.

¶ Viſum eſt. ſ. in titulis precedẽtibus. τ maxime. ſ. ti. ij. de multis generalibus τ cõcuſſionibus que quãdoq; per aliquos officiarios inferuntur ſubditis. verũ quia nedum officiarij ſed etiã nuncij principis ſub ea occaſione. q2 portãt litteras principis aliquã letitiã continentes nitunt̃ aliq̃d exigere ab illis quibus illas portant. et ita eos grauare. imperator circa talia grauamina prouidere volens inſeruit hic rubricã publice letitie τc. Ja. rebuffi.

1 Quicquid. Portans triumphalia noua a principe ſuum ſalariũ debet cõſequi. nõ autẽ ab illis quibus portat pena cõtra facientibus imminente. τ etiã officiales qui predicta diſſimularent puniuntur. hoc dicit Bar.. ¶ Et no. hãc. l. directe cõtra officiales q̃ diſſimulatione maleficia nõ puniũt. nã ſunt acriter puniẽdi vt hic. τ. ſ. de deſerto. l. j. Bar. vel ad longũ. ſm An. hoc dicit. Mandat imperator cum aliqua proſpera de eo populo nunciant̃. puta q2 ſub eo deſerunt bella τ q ex victoria oriunt̃ fauſta q ibi honor delatus eſt noue dignitatis. puta q2 aliq̃d regnum eſt ſibi nouiter acquiſitum. vel ſi eſt facta pax vel ſi oſtendat ſacratiſſimos vultus ſuo populo q ille q̃ hec proſpera nunciat vel accipiat ſponte nec exigat ab inimicis ſit nunciatio iſta caſtiſſima non venalis nuncij non ſint pauperes τ indigentes. ſed diuites qui non carent de hmõi donis. Et hoc ne turpi colludio queratur ex miſerijs precium gaudiorum. contrafacientes puniuntur.
2 hoc dicit ſm An. ¶ Nota q letitia eſt populo cum de-
a finiuit bella: cũ bellum[a] inducat perditionem anime et corporis ſubſtantie. in aut̃. de armis. in princi. colla. vj. ¶ Secundo no. q victoria principis eſt letitia ſubditorum. τ ex victoria fauſtus oritur. ¶ Tertio no. q imperator poteſt etiam alios honores acquirere. Nam legit̃ q iuſtinianus poſtq̃ factus fuit imperator factus fuit cõſul vt in prohemio. ff. τ ideo dicitur ſemper auguſtus. ¶ Quarto not. q tranquillitas pacis eſt appetenda. τ eſt multum fauorabilis. facit extra de treug. τ pa. ca. j. τ
3 ſ. de ferijs. l. fi. ¶ Quinto no. cõtra nuncios qui recipiunt precium pro nunciandis proſperis nouis. ¶ Sexto nota q magis datur pauperibus q̃ diuitibus. habenti enim dare vt ait decretum nihil aliud eſt q̃ perdere. j. q. ij. paſtor. τ facit. ſ. de epi. τ de. l. nulli. ¶ Septimo no. nõ eſſe ridẽdũ cũ fletu alteri9. facit extra de priuil. c. petiſtis.
4 ¶ Octauo no. τ vltio no. q pari pena punitur accipiẽs ſpõte τ exigens ab inimicis. An. de barulo facit q illud
b quod datur ambaſſatoribus debeat eis remanere[b] de quo per glo. τ Bar. in. l. ſi vo. negotiũ. §. j. ff. ſo. ma. Ja. rebuffi legum comes egregius.

¶ Finis.

¶ Sequitur repetitio eiuſdem. l. vnice per eundem do. Jaco. rebuffi. ll. comitem repetite. anno ſuo iubileo in celeberrima vniuerſitate ſtudij generalis montiſpeſulani Anno dñi. M. cccc.

Lex quam deo propicio repetiturus ſum ſituata eſt in titulo ſeu rubrica publice letitie vel conſulum nũ. vel inſi. conſti. τ alia ſa. vel iudi. litte. ex deſcrip. vel ab illuſtris. ne quid accip. in modicum. li. pñ. Et eſt vltima. l. trium librorum. C. circa cuius legis repetitionem: ſi ſic dici mereatur auxiliante ſancta Trinitate tria agere diſpono. Primo rubricam continuans dicenda circa eã expediã. Scdo ad. l. deſcendens lr̃alia in breui recitabo ac notanda circa materiam. Tertio ad propoſitũ veniẽs gr̃as deo τ oĩbus referam. Et ſic cum iſtis tribus deo auxiliante de hoc actu ero breuiter expeditus. oĩa tamen que dixi τ ſum dicturus intendo dicere τ dixiſſe cum omni reuerentia τ honore correctione ac totali determinatiõe τc. Veniens ad primum. preſens rubrica poteſt continuari ad proxima vel remota. ad proxima ſic viſum eſt. ſ. τ tractatum maxime. ſ. titu. ij. de multis cõcuſſionibus τ grauaminibus que per officiarios ſubditis inferebantur. verũ q2 nuncij qui mittuntur per principem ad denunciandũ popularibus publicam letitiam ſeu aliqua bona noua. quãdoq; extorquebant ab ipſis popularibus in modica hoc eſt magna dona eis elargiri ad prouidendum ſuper iſtis extorſionibus ſubijcitur hic titulus publi. letitie τc. Ad remota poteſt ſic cõtinuari. Viſum eſt. ſ. de duplici militia videlz armata τ inermi. hoc eſt litterata militia p quas duas militias litteratã τ armatam omnia mundi imperia regna poteſtates τ dñationes reguntur τ gubernantur atteſtãte imperatore Juſtiniano ſic inquiẽte. Imperatoriã maieſtatem non ſolum armis decoratam ſed etiam legibus oportz eſſe armatã in prohemio inſti. in pñ. et nedum imperia τ regna ſed etiam totius reipublice tuitio eodem iuſtiniano ſic inquiente. Summa reipub. tuitio de ſtirpe duarum rerum armorum atq; legũ veniens ad alteram ſemper alterius auxilio eguit. Quia res militaris per. l. armorum preſidio conſeruantur. de iuſti. C. cõfir. prima conſti. Pro quorum ſcz armorum τ legum τ ſic cõſequenter totius reipublice cõſeruatione princeps agere non poteſt ſine pecunijs propter militares expenſas τ hoſtium inſequutiones vt ſunt verba text. in. § illud. in aut̃. vt iudices ſiue quoquo ſuffra. colla. ij. de quibus plene fuit viſum τ tractatum maxime in. x. lib. C. vt in titulo de iure fiſ. de bo. va. de theſau. de anno. τ tribu. de cano. lar. ti. de iudi. de ſuperindic. de auro coro. de ar. pre. qd̃ the. infertur. Et de modo exigendi iſta tributa et collectas mirabiliter bene fuit diſpoſitum vt in titulo. de exactio. tri. τ ſuſcep. τ ar. de ponde. τ auri illatio. τ in plurib9 alijs titulis euſdez libri. x. de modo faciendi guerras τ in terra τ in mari. vt in titulo de nauicula. τ de naui. non exc. de curſu publico. de re mili. ſ. in plurib9 alijs titulis horum trium librorum. In alijs autem titulis et materijs iſtorum trium librorum maxime in. xij. li. fuit principaliter tractatum de remunerationibus τ dignitatibus cõferendis illis qui tam in militia litterali q̃ in militia armata diutius τ fideliter laborauerũt. Et etiã de penis impoſitis illis qui infideliter circa premiſſa ſe habuerunt τ apparet per diſcurſum huius libri. xij. verum q2 q̃ñq; poſt tales guerras habetur victoria contra inimicos vel euenit tractatus pacis aut alſs euenit in populo publica letitia. Igitur qualiter τ per quos debeant hec proſpera populo nunciari. τ qualiter circa hoc male τ infideliter ſe habẽtes debeãt puniri. ſequit̃ rubri. pub. letitie τc.

¶ Veniens ad ſecundum. hec. l. poteſt ſic ſummari ſm Barto. Portãs triumphalia noua principis debet ſuũ ſalarium conſequi a principe non ab illis quibus portat pena contrafacientibus imminente. hoc dicit. Lego litteram quicquid τc. Preſens lex diuiditur in quinq; partes. In prima proponit factum. In ſecunda illud declarat per exempla. In tertia reſpondet. In quarta ratiocinando prouidet. In quinta punit. Secunda ibi ad bella. Tertia ibi eſt hoc ſiue. Quarta ibi actum. Quinta ibi. q ſi. ¶ Caſus in terminis ſeu per extenſum poteſt ſic poni. Longa ſunt tempora q bella vexationes τ tribulationes viguerunt in patria τ regno preſenti ex quibus populus fuit multum afflictus τ in perſonis τ in bonis euenit diuina operante clementia q rex mãdauerit certos nuncios populo ad nunciandum bona noua τ proſpera ex quibus totus populus ſumme τ publice ſunt letus τ exemplificando mandauit ſeu nunciare fecit q bella ceſſauerunt vel q habuit victoriam ab inimicis. vel q acquiſiuit aliquod aliud regnum vel aliquem alium magnum honorem vel fecit nunciari q ipſe fecit pacem cũ inimicis. vel q volebat viſitare τ videre populum ſuum hoc regrẽte. vel ſimilia proſpera fecit nũciari pplo p iſtos nũcios. iſti nuncij petũt a ppl'arib9 certũ ſalariũ τ non modicũ eis dari. fuit queſitũ in. l. pñti an iſti populares ad hoc teneantur τ reſpondet Imperator igitur q nõ etiam ſi populares dare vellent τ ratio ſequitur quoniã actus principi debet eſſe caſtiſſimus τ puriſſimus abſq; interuentu alicuius precij. τ princeps debet mittere aliquos officiales ſuos locupletes nõ indigentes quibus potius preberetur τ iudices qui ſunt in patria debent eſſe ſoliti

a ¶ Cũ bellum inducat perditionẽ aie τ corporis. Hoc videt̃ intelligẽdũ de illicito nõ de licito. qd̃ excuſat a peccato. vt not. in. c. ſi ſo. j. extra de reſti. ſpo. Cardi. in cle. dudũ. §. j. in fi. de ſepul. Bar. in. l. ſi qd̃ in bello. ff. de cap. p glo. in. c. §. τ ibi Arch. xx iij. q j.

b ¶ Remanere. Adde glo. in. l. ſi ſerui. ff. de vſufruc. τ p Bar. τ Johã. de imo. in. l. ſed ſi plres. §. in arrogato. ff. de vulgare. τ Bar. et Alexã. in. l. ſocij. §. ſoci9. ff. p ſo. p. Bar. et Jo. de pla. τ do. guil. de cũ. in l. qui proprio. §. procuratoꝝ vt in ceteris. ff. de procur. τ glo. ſy. Bar. bal. imo. τ doc. in. l. ſiue ro prin. hic p text. alle. p. C. y. l. l. manifeſtiſſimi. ſ. de fur. vbi. Bal. in. §. penul. dicit q in dubio nõ dz eis mittẽti reſtitui: ſed retinẽda eſt ab eis vide Jo. an. in c. a collatione extra de app.

lib. vj. vbi etiã per do. philip. fran. τ pro premiſſis facit cãno ſi bene inſpiciatur in. l. ſocius qui in eo in fi. ff. p ſoc. adde bal. in termĩs conſ. lxij. vol. j. τc.

eſſe ſoliti ne queratur ex miſeriis preciū gaudioꝝ: ſed
ponatur ꝙ in cōtrarium fuit acceptatum ꝙ iſti nūcij ex-
egerūt a popularibus aliquod magnum ſalarium ⁊ iudi-
ces hoc nō puniūt ſed potius diſſimulāt. dicit idē impa
toꝛ.igitur ꝙ iſti nūcij patiētur penam infamie ⁊ amiſſio
nem bonoꝝ ſiue accipiāt ab inuitis ſiue gratis dātibus
officiarij aūt qui hoc ꝑ diſſimulationem hoc trāſire pmi
1 ſerint punientur in.xxx.libris auri.h.o. ¶ Not.primo
ex.l.pñti.bona⁊ ꝓſpera noua dū principi venit popula
ribus eſſe nūcianda.leges eciā ꝑmittūt fieri ludos ⁊ ſpe-
ctacula honeſte tñ ad leticiam populi vt tractaui ⁊ di-
xi.ff.de ſpecta.l.j.li.xj.ſic legiſte letificētur⁊ diem feſtū ce
lebrāt.cum primū leges accipiūt vt ſunt ṽba tex.in ꝓhe
mio.ff.oꝝ.§.tertij ⁊ alibi alacri ſtudio has leges nr̃as ac
cipite in ꝓhemio inſti.ad fi.nō interuenientib⁹ gladijs.ff.
2 de gladia.pe.tollēdis. ¶ Scd̃o nō eſſe leticiaȝ ppl'o cū
bella deſinūt ratio:q2 bellū inducit ꝑditionē aiē corꝑis
⁊ bonoꝝ vt l auf.de armis.in ꝓn.coll.vi. ¶ Quarto no.
eſſe leticiā ppl'o cum ꝓnceps hꝫ victoriā de inimicis.rō:
q2 ex h̃ ſunt ſubleuati a duriſſimo iugo inimicoꝝ.l.j.cir-
ca ꝓn.C.de off.pre.ꝑto.affri. ¶ Quarto not.ꝙ ex victo
ria ſeq̃tur ſauſtus.fit ꝗs alti cordio⁊ altus ꝓpter triū
phum. Sic legimus de atletis q̃ poſt tres ꝯflictus coro
nabātur.ff.de atlet.l.j.Sic in doctorib⁹ poſt tres exami
nationes moꝝ nataliū ⁊ facultatis ⁊c.de q̃bus.C.de ꝓ
fe.⁊ me.l.magros.⁊.l.ſi quis in archiatri ⁊ de ꝓfe.qui in
vrbe cōſtan.l.j.⁊ de veteranis.l.j.cū multis alijs iurib⁹.
3 ¶ Quinto no.ꝙ honoꝛ ⁊ leticia eſt: cū princeps acqui-
rit aliquod regimen ⁊ ſic honorē regalem .ſic atteſtatur
Juſtinianus impatoꝛ in.l.j.C.de offi.prefec.ꝑto.affri. ⁊
etiā eſt honoꝛ dum ipſe impatoꝛ eligebatur cōſul vt hic
vnde legitur impatoꝛ Juſtinianus fuit ter cōſul in ꝓhe
mio.ff.oꝝ.ad fi.⁊ veſtiebaẽ trabea hoc eſt veſte purpu-
rea ⁊ cōſulari vt hic no.⁊ in auf.de ꝯſuli.ad fi.coll.iiij.ff.
4 de cōſuli.l.j.lib.xii. ¶ Sexto noto magnam eſſe leticiā
ppl'o hr̃e pacem qm̄ vt ait Caſſiodo.tpe pacis ppl'i ꝓfi-
ciūt ⁊ vtilitas gentiū ꝯſeruatur hec bonaꝝ artiū mater⁊
multiplicāt facultates ad qđ in feu. de pa.te.in ꝓn.⁊ de
pa.iura.fir.c.j. ¶ Septio noto populares q̄ꝗꝫ deſide-
rare videre eoꝝ principem ſic erat de impatore Frederi
co eundo roncalie ad tenēdum ibi curiam in feu.de alie
feu.ꝑ Fre.c.j. ¶ Octauo noto eſſe ꝑmiſſum in modico
qđ eſt ꝓhibitū in magno ſic in.l.ſolēt.§.fi.ff.de offi.ꝓcō
ſul.iñcto.ff.de fide.inſtru.⁊ iure haſte fi.l.pe.li.x. ¶ No
no noto factū principis debere eſſe caſtiſſimū ⁊ puriſſi-
mum ac mūdum ab oī macula ⁊ euitare oēs corruptiōes
⁊ caſūnias in auf.vt iudi.ſine quoquo ſuffr.in prin.col-
la.ij.⁊ in feu.q̄liter olim feu.pote.ali.§.dona.ve.⁊ dꝫ cō
temnere aurū in auf. de conſuli.§.j.coll.iiij. Sed pone
ad defenſioneȝ ppl'i.C.de offi.ꝑfec.ꝑto.affri.l.j.⁊ in auf.
de hr̃di.⁊ fal.in prin.coll.j. ¶ Decimo noto potius eſſe
dandū pauperibus q̄ꝫ diuitibus vt.C.de epi.⁊ cle.l.ſi quis
ad declinādam.§.pe.⁊ ait decretum ꝙ dare habenti nil
aliud eſt q̄ꝫ ꝑdere.j.q.ij.c.paſtoꝛ. ¶ Undecimo noto nō
eſſe querēdum ex miſeriis eſſe ꝑcium gaudioꝝ ⁊ ſic non
eſſe ridēdum cū fletu alterius extra de priuile.c.petiſtis.
¶ Duodecimo noto pari pena puniri cogētem⁊ gratis
accipiētem ſic.ff.de re mili.l.fi.§.vt autem. ¶ Decimo-
tertio noto hāc.l.in fi.cōtra officiarios qui diſſimulatio
ne maleficia non puniunt.nam ſunt acriter puniendi vt
hic.ff.de deſerto.l.j.hoc.li.xij.Expedit⁹ de notabilibus
⁊ alijs tangētibus tex.⁊ glo.omiſſis aliquibus qōnibus
quas recitare intēdebam ne grauem paternitates vr̃as
venio ad tertiū ⁊ vltimum. ¶ Pro cuius expeditione re
cipio caſum ſummarium principij huius.l.qui pōt duci
ex ꝯtentis in rubꝛica ⁊ in tex.publice leticie ⁊c. Sed poꝛ
tantes ꝓſpera ⁊ triūphalia principio ⁊c. Applicādo hoc
ad hanc iuris ſcientiam que eſt pars phie vt not.ff.de
iuſticia ⁊ iure in rubꝛica ⁊ per quem totus mūdus illumi
natur:⁊ ad obediēdum deo ⁊ principi vita oim̄ infoꝛma-
tur.C.ne filius ꝓ patre auten.habita ⁊ ꝑ quem reges re
gnant ⁊ potētes ſcribunt inſtātiam ep̄la inter claras.C.
de ſum.trinitate in ius factie⁊ eius gubernatione eſt ſic
ꝙ didiſciſtis primitiuis ſciētijs venientes ad hāc ſcien-
tiam dn̄s rectoꝛ admittit eos ⁊ ſcribit in matricula ſtu-
dentium. Et poſt quintum annū in libꝛo bacalarioꝝ ex
quo eſt publica leticia⁊ vniuerſitati ⁊ eius parētibus ⁊c.
Et habent priuilegia vt dicta auf. habita ⁊ in ꝓhemio
ff.oꝝ.ad fi.⁊.ff.de ſtu.li.vꝛ.ro.l.j.li.xj. ⁊ deinde poſt quin
quēnium lecture iuxta.l.j.C.de athle.li.x. ⁊ in pꝛohemio
ff.oꝝ.§.ſed q2 ꝟ.quibus. dn̄s rectoꝛ tanq̄ꝫ bonus pater
vt.l.ij.ff. de oꝛ.iur. ⁊ in auf. vt.ff. ſine quoquo ſuffra.in
prin. ⁊.§.interim. ⁊.C.de hijs qui ſpon.mu.ſubeūt.l.iiij.
lib.x.eos preſentati deſponit ad cōflictum:hoc eſt ad li-
centiaȝ obtinēdam in quib⁹ tribus cōflictibus obtinuēt
coronātur ⁊ multis priuilegijs decorātur vt.ff.de va.et
extraoꝛdi.cog.l.j.§.pꝛoinde. ⁊.C.de offi.l.pe.⁊ fi.de ꝓfe.
⁊ medi.l.medicus.li.x.cū multis ſimilibus.⁊ poſtea ꝑ le-
cturā.xx.annoꝝ facti veterani conſequūtur dignitatem
ducum ⁊ comitū admoduȝ militū ⁊ officiarioꝝ vt.l.iij.de
pꝛoxi.ſa.ſcri.li.xij. ⁊ de ꝓfe.qui in vꝛ.cōſtan.l.j.eo.li.eſt
verum ꝙ veterani cōgregati venerūt ad impatoꝛem cō-
ſtantino.dicētes nobis deus ſaluet ſalus nr̃a ⁊c. Et cla-
mauerunt cōſtantie auguſte cur facis nos veteranos ſi
nullam diligētiam ⁊ in fi. Rñdit oībus veteranis cōcedi
mus ne quis eoꝝ cōueniatur aliquo munere ciuili vel pu
blico neqꝫ in aliqua indictiōe neqꝫ in vectigalibus neqꝫ a
fiſco aliqualiter inquietētur ſed liceat vēdere ⁊ mercimo
nia agere ⁊ quiete perfruātur.C.de vetera.l.j.li.xij. Alia
habēt priuilegia.ff.de priuileg.vetera.ꝑ totuȝ.q̄ꝫ ꝓuo-
non eſt ne.l.veteranus.cū ſi.nō mirum ergo ſi eſt publi-
ca leticia maxime huic venerabili vniuerſitati ac colle-
gio dictoꝝ dn̄oꝝ dum tales poſt tātos laboꝛes talia pri
uilegia cōſequūtur cum dignitate ducū ⁊ comituȝ cū his
gloſſis eoꝝ obſequijs nō nihil reipubl.comoditatis affe
rant ⁊ decoꝛis.C.de primi. ⁊ ſecun.l.ij.li.xij.⁊ eis eſt ſplē
doꝛ ⁊c.de ꝑfec.ꝑto.ſiue vꝛ.l.ij.eo.li. Sed qui poꝛtat iſta
ꝓſpera foꝛte hec ꝑſens vniuerſitas ⁊ ꝑ eius miniſteriuȝ
rectoꝛ dn̄s pꝛioꝛ dn̄oꝝ doctoꝝ ⁊ aſcendēdo dn̄s ep̄s cā-
cellarius qui ſunt tanq̄ꝫ dn̄i ⁊ pr̃es vt dictis iuribus tam
ergo venerāda tam felix hec vniuerſitas que tot ⁊ tales
viros ſcolaſticos baccalarios licēt.doctoꝛes veteranos
ſummos pōtifices ꝑlatos eccleſiaꝝ rectoꝛes officiarios
maioꝛes mediocres ⁊ minoꝛes enutriuit quibus velut
ſtellis mūdi tenebꝛas radiauit publicā leticiam ſeu triū-
phalia poꝛtando iuxta verbum preaſſumptum publi-
ce leticie ⁊c.

¶ Explicit lectura celeberrimi legum comitis interpre
tiſqꝫ pꝛofundiſſimi dn̄i Jacobi rebuffi galli mōtiſpeſſu-
lanēſis ſuꝑ tribus libris Codicis impꝛeſſa Lugduni in
calchographia Jacobi myt. Anno poſt partuȝ virginis
decimotertio ſupꝛa mille ⁊ quingentis. die vero menſis
Auguſti octaua.

¶ Celſus hugo diſſutus Caullonus celta iuris vtriuſq; doctor lectori. Salutem.

Magnifico quãtum clariſſimoq; viro domino Nicolao boerio mõtiſpeſulani iuris vtriuſq; profeſſori celeberrimo: inq; ſacro regio maiore conſiſtorio cõſiliario vel meriſſimo lector amice debeas opus hoc per celebre teſtatur qd e bibliothecarum penetralibus erutum adeo lucide ſubtilem trium poſtremoꝝ librorum. C. materiam interpretatur. ⁊ illoꝝ ambiguitates ac enigmata dilucidat ⁊ enodat: vt palam dicere auſim doctoꝝ nullam in illoꝝ interpretatione iſto (qd bona Bar. Ang. Bal. Luce de pena ⁊ alioꝝ ſcriptoꝝ venia dixerim) clarius meliuſq; ac ꝓfundius ſentiſſe ⁊ ſcripſiſſe. Quam quidem fit iſto ſupra ceteros in colligendo profuſior ⁊ copioſior in dubijs enodandis clarus ac profundus inueſtigator ⁊ in firmandis ſententijs ⁊ concluſionibus, nõ ſubtilis ſectator opinionis: ſed quam maior communiorq; doctoꝝ approbat ſententia. Sumitote ergo preclaꝝ iſtum ⁊ ſolẽnem doctorem ſtudioſi lectores noſtris innouãtem apoſtillis cuius vos lecture (ſpero) non penitebit. ⁊ prelibato domino Nicolao boerio conciui ſuo ꝙ hunc in tenebris amplius deliteri non paſſus indefeſſas agite gratias Guilhelmi de cunguo lecturam: ⁊ Dyni Murellani aliorũq; plurium qui ſua ꝓdeũt officina propediem excepturi. At ſi curioſus lector de doctoris huius (vt fieri ſolet) me vita ac fama forte rogabit ⁊ origine illius (qd huic epiſtole ſubſcripſi edoctus eſſe potis eſt teſtimonio qd calci repetitionis. l. vnice. in fi. huius operis que eſt publi. leti. inſertum montiſpeſulanenſis de eius a pueritia ad ſenium vſq; actibus ⁊ geſtis dum edocet ſuam de eiſdem poſteritatem certiores reddit. Sunt autem hec huius verba.

Venerandi patres ⁊ domini mei de omnibus iſtis diuina clementia qui maxima ſui miſericordia ⁊ gratia me licet indigniſſimum participem aliquali fecit ⁊ maxime incipiendo in mea tenera etate ſeu natiuitatis in qua mutus natus fui nec fui locutus de ſex annis. Sed ſumma preordinante clementia in ſexto anno ⁊ in menſe marcij dum pluebat clamaui fortiter in preſentia multorum pluit dominus noſter ieſus chriſtus ſit benedictus de tanta gratia mihi facta. ⁊ ex inde parentes me poſuerunt ad ſeruitium eccleſie ⁊ ad adiſcendum alphabetum ⁊ alias primas litteras vbi ſteti alijs ſex annis quo tempore colato mihi quodam beneficio ego fui priuatus antequam aliquos inde fructus recepiſſem ⁊ hoc ꝓpter minorem etatem. Et poſtea in. xij. anno miſerunt me ad hãc villam montiſpeſulani in grãmaticalibus ⁊ logicalibus vbi ſteti alijs ſex annis. Ex poſt ad iura mandatus in audiendo fui quaſi alijs ſex annis in legẽdo quaſi ſex annis quo tempore edicta cruzata per papam Innocentium cõtra anglicos qui hoſtiliter ceperant locũ ſancti ſpiritus iuxta rodanum ad obtinendam indulgentiam ad penam ⁊ ad culpam illuc armatus acceſſi ⁊ ſteti vſq; in finem. Sed oppreſſus ⁊ fatigatus exportatione armoꝝ ad ſtudium mõtiſpeſulani redij ⁊ poſt inſtigatus per dños nobiles anno dñi. M. ccclij. die. xvi. martij dei gratia fui doctoratus ⁊ continuaui lecturam ordinariam circa. xxij. annos. Et ex inde extraordinarie alijs quibuſdam annis vt ti. de act. de edendo libelli obla. ⁊ de interdictis. ⁊ iſtos tres libros. C. ſcilicet. x. xi. ⁊ xij. et ita a die mihi conceſſi doctoratus vſq; ad diem et horam preſentes compleui annum. xlix. intraturus eras deo auxiliante annum quinquageſimum. In hoc etiam tempore ſeruiui domino noſtro regi ⁊ eccleſie in officijs ⁊ conſilijs multis ⁊ etiam reipublice huius ville in conſulatu iſtis etiam temporibus. xlix. annum finiui in tribus matrimonijs a quibus ſunt procreati. xxvj. liberi. Et ex liberis liberoꝝ. xiiij. Tempus ergo inſtat quieſcendi qui ſum citra etatem iuxta iura alleg. qd tamen facere nõ intendo quãdiu vires perſone ſubportabunt iuxta. l. apud iulianum. ff. de fideicom. liber. ibi ſeptuageſimũ octauum. ⁊ not. de. lxxxij. annis. xxiiij. q. iij. c. ij. vbi nota ꝙ nulla etas ſera eſt ad adiſcẽdum vſq; ad. lxxxiij. annum ad ſalutem tamen ⁊ anime ſanctificatione iuxta verbũ ſacre ſcripture aientis ſanctificabis annum. l. ⁊c. leuitici. c. xxv. vbi dicitur ꝙ iſte annus. l. eſt iubileus cenſiut letanter. Pſal. Dauid dicens. Iubilate deo omnis terra ſeruite dño in leticia. Non ergo eſt fariſeus hec iubilatio: ſed ſit a b operãtibus iuſta opera ꝑ. xlix. annos ex doctrina ſacre ſcripture vt dicto. c. ibi ſanctificabis annum ſcdm et iubileus eſt annus. l. ⁊ ꝓpheta Dauid. Iubilate deo omnis terra ⁊c. ſit etiam ad exaltationem etiam huius ciuilis ſapiẽtie que adeo venit ⁊ diuinitus fuit promulgata. l. j. ff. de legibus. C. de ꝓſcrip. lon. tẽp. l. fi. de ve. iur. enucle. l. j. in aut. de fide inſtru. §. j. ad qd in decretis. xvj. q. iij. c. nemo. ⁊ ꝑ cuius inſtãtiã totus mũdus ⁊c. aut. habita. C. ne fi. pro pa. ⁊ l. j. ff. de legi. ſit etiam ad honorem ⁊ exaltationem huius alme vniuerſitatis que principi ⁊ reipublice portat hanc leticiam publicam. ⁊ hec ſit proſpera ⁊ triumphalis cuius leticie ⁊ glorie ſempiterne vos ⁊ nos faciat participes dei filius qui eſt in ſecula benedictus.

Repertorium materiarum.

¶ Celſi Hugonis diſſuti Cauſſioni celre I.V. doctoris Index ſeu repertoriū admoduꝫ ſolēne rex oim memoratu dignaruꝫ in lectura pclari i lviſdē iuris luminis ꝛ monarche necnō comitiſ do. Ia. rebuffi. necnō additionū eiuſdē ſup. x. xi. ꝛ. xii. C. cōtētoꝝ alphabeti cōplexum ſerie ſequit̃. Et primo ſup his q̃ incipiūt p A.

Abfuerint qualiter accipiat̃ in .l. quotiens. nu. ii. de dign. Folio. xcii.
Abſens ad tēpus an dicat̃ abeſſe. l. i ſacris. nu. i. de proxi. ſacr. ſcri. fo. c.
Abſens cū reipublice affectanter ꝛ dedita opa an habeat vacationē a muneribus. l. pcuratores. nu. i. ꝛ in apoſtil. de excuſa. mu. fo. xxxviii.
Abſens ſoldarius cū licentia an pcipiat ſtipendia medii tpis. l. hac lege. nu. v. de proxi. ſacro. ſcri. folio. cii.
Abſente filio an poſſit pater pſentire. l. i. nu. i. de decurio. fo. xix.
Abſente me vel meo pcura. ꝛ qn̄ factuꝫ in mei preiudicium teneat. l. ſi perequatore. in fine. de cenſi. folio. lxxx.
Abſentes qui ꝛ a q̄ remoto loco ad conſilium ſint vocandi. ꝛ an infirmi. l. fi. nu. ii. de leg. fo. xli.
Abſentis res imobilis an poſſit phiberi p ſtatutū vendi pro talia ſibi ipoſita. l. ſi qui. nu. i. de fun. patri. fo. lxxxv.
Abſenti p abſenteꝫ an querat̃ actio. l. preclaram. nu. ii. de primice. fo. xcvi.
Acceſſoriū an ꝛ qn̄ videat̃ cū pncipali cōceſſuꝫ l. qſq̄s. nu. i. de agri. ꝛ cēſi. fo. lxxiii. ꝛ qn̄ ſequat̃ principale. l. quēadmodū. nu. iiii. ꝛ in apoſtil. e. titulo. fo. lxxiiii.
Accreſcendi ius an ſit in ptractibus locus. ꝛ in quib⁹ in. l. vna. ꝛ in addi. l. ſi liber. iperia. ſoc. ꝛc. folio. ix.
Accuſare an poſſit filius patrē. l. coloni. in fi. ꝛ in apoſtil. in quibus cau. colo. fo. lxxviii.
Accuſatus de crimine ad honores an̄ purgationē nō vocat̃. l. i. nu. i. d̄ reis poſtul. fo. xxxviii.
Accuſare poſſunt oēs de crimine publico i gl. ru. de iure fiſc. in p̄n. ꝛ in addi. apoſtil. fo. ii.
Acquirantur vtrū bona vacantia a p̄uato niſi corporaliter apprehenſa poſſeſſione. l. i. nu. iii. ꝛ quid in fiſco ibidē in addi. de bo. vac. fo. vii.
Acta antiqua in nouo iudicio an ꝛ qn̄ faciant fidem. ꝛ an ex illis ſit pcedendū. l. vna. nu. iiii. ꝛ in apoſtil. de ſen. aduer. fiſ. la. retrac. fo. vi.
Acta an ex actis ciuilibus poſſit quis criminaliter condēnari. l. vna. nu. ii. ꝛ in addi. de ſuperexac. fo. xiiii.
Acta iudici an ꝛ qn̄ redigi debeant in ſcriptis in. l. quotiens. nu. i. de dign. fo. xcii.
Acta an poſſit iudex tabellio ſcribere. l. cōperimus. n. v. ꝛ in apoſtil. de pxi. ſa. ſcri. fo. ci.
Actiones an ꝛ que tollant̃ anno. l. qui grauatos. nu. ix. ꝛ in apoſtil. de cenſi. fo. lxxx.
Adiacentia alicui rei que eſſe dicant̃ ad hoc vt veniant cum alienatione ipſius rei. l. ſi qn̄. nu. v. ꝛ in addi. de bo. vac. fo. vii.
Additio an ſit neceſſaria ad bonorum vacantium aditionē in fiſco. ꝛ quid in priuato. l. i. nu. ii. de bo. vacan. fo. vi.
Adminiſtratione ceſſante ceſſat priuilegiuꝫ. l. etiam. nu. i. de excuſ. mu. fo. xxxviii.
Adminiſtrator ciuitatis dicitur pater ciuitatiſ. l. qui conditioni. nu. i. et ibi q̄ poteſt cōparare pro quolibet de ciuitate de his qui ſpon. mu. publ. ſube. fo. xxxiii.
Adminiſtrator reipublice an poſſit petere reſtitutionem in integ. aduerſus ſententiaꝫ latā. l. i. nu. iii. de iure reipu. fo. lxii.
Aduocati abſentia an ſit cauſa ſufficiens vt pars habeat dilationes. l. vna. nu. ii. ꝛ in additio. de ſenten. aduer. fiſc. la. non retrac. fol. vi. ꝛ in. l. omnes iudices. in principio. ꝛ in apoſtil. de decla. fo. viii.
Aduocati militāt. l. vniuerſos. in principio. de decurio. fo. xx.
Aduocati quā dignitatem habere dicant̃ in. l. libertorum. circa prin. de dign. fo. xci.
Aduocati vtrū poſſint queſtionari in. l. ſeuerū. circa fi. de dign. fo. xci. ꝛ. i. an ver. tortura.
Aduocato fiſci vel procuratore abſente lata ſententia non valet. l. vna. nu. ii. ꝛ in apoſtil. vbi quid in priuato ꝛ an ſit expectandus aduocatus priuati de proximo ventur9. de ſen. aduer. fiſc. la. retract. fo. vi.
Aduocatus cōſulere an poſſit cogi. l. in ſacris. nu. ii. de pxi. ſacro. ſcri. f. xcix.
Aduocatus non tenetur exire prouinciam ſi cauſa ſui clientuli deuoluatur extra prouinciā. l. nemo. la. i. nu. ii. qō limita vt in additio. ibi de anno. ꝛ tribu. fo. xi.
Aduocatus ſi impetrauit a iudice q̄ poſſit dicere vnum ſolum verbum poteſt adhuc infinita dicere. l. ſi qn̄. nu. iii. de bo. vac. fo. vii.
Aduocatus vt inueniatur dandus eſt petenti terminus. l. omnes iudices. in princi. ꝛ in addi. de decla. fo. viii.
Affectus an ꝛ qn̄ non ſecuto effectu puniat̃. l. his cui. nu. vi. qui mili. poſ. fo. cvii.
Afflictis non eſt danda afflictio. l. ſi qn̄. nu. iii. de naufra. fo. l.
Agricole ꝛ vinicole an debeant eligi in conſules ſi ſit ibi aliorum ſapientū copia. l. i. nu. i. de agri. ꝛ manci. domi. fo. lxxxvii.
Alienabilis ſit res etiam prohibita alienari q̄ ſemel alienata eſt. l. vna. nu. ix. ꝛ in additio. de ipo. luc. deſcrip. fo. xxviii.
Alienatio in extraneum an poſſit a lege ꝛ a ſtatuto prohiberi. ꝛ vtrum in eccleſiam ꝛ clericum l. vna. nu. ii. ꝛ in apoſtil. non licere habita. fol. lxxix. ꝛ vtrum hoc caſu prohibeatur heredis inſtitutio. ꝛ quis de emphiteoſi. ibidē. fo. eo.
Alimenta an ꝛ quando pauperibus ſint ex publico miniſtrāda. l. diurnos. nu. iii. ꝛ in apoſtil. de fru. alex. fo. lxii.
Alius an teneatur pro alio. l. iure. nu. i. de fabricenſi. folio. lvi. ꝛ. l. ſequen. nu. vi. ꝛ in apoſtil. de peri. no. fo. lxvi.
Ambaſſator ſi damnum patiatur cuius expenſis ei reſartietur. l. i. de re mili. fo. cvii.
Ambaſſatores litteras ſue ambaſſiate portare debent. l. ſi. nu. iii. de lega. fo. xli.
Ambaſſatoribus donata vtrum debent remanere. l. vna. nume. iiii. ꝛ in apoſtil. publi. leticie. folio. cxvi.
Angaria quid ſit et quid perangaria in rubri. de anno. ꝛ tribu. nume. vii. folio. xi. et in. l. i. et in apoſtil. de mulie. ꝛ in quo loc. ꝛc. fo. xl.
Animalia ſubditorum an poſſit princeps ſine ſalario capere ad portandū victualia de vno loco ad alium ſi his indigeat. l. ſi. nume. iiii. de fabricenſi. fo. lvi.
Annona quid ſit in rubrica de annonis ꝛ tributis. in principio. ꝛ nume. i. ii. ꝛ nu. iii. ꝛ in additio. ibi quid differant inter ſe annona: tributum: decima cenſus: penſio; ſalarium et cetera id genus. fo. x.
Apparitores qui dicantur. l. apparitores. in p̄n. de exacto. tribu. fo. xiii.
Appellans pater quando filius ad honores p mouetur non liberatur ſi filius in officio deliquerit niſi proteſtatus fuerit. l. filios. de decurioni. folio. xx.
Appellare an poſſit dominus pro ſuo ſubdito l. qui cōditioni. nu. ii. ꝛ in apoſtil. de his q̄ ſpō. mu. publi. ſubeunt. fo. xxxiii.
Appellari an poſſit ab annotatione bonoꝝ in l. quotiens. nu. vii. de digni. fo. xcii.
Appellari nō poteſt ab actu priuati in glo. ru. de excuſa. mu. nu. i. fo. xxxviii.
Appellatio extraiudicialis que ſit ꝛ que iudicialis. l. qui grauatos. nume. vii. ꝛ in apoſtillis de cenſi. fo. lxxx.
Appellatio quando aliter poteſt ſuccurri vt aliquid operetur habetur pro conſenſu. l. cum appellaſſe. nume. i. ꝛ in fine de filiiſſami. ꝛ quēadmodum pater pro his ꝛc. fo. xxxviii.
Apocha per exactorem tributorum qualis debeat fieri. ꝛ alie apoche liberationis quid continere debeant. l. i. nu. ii. ꝛ in additioni. de apo. publi. fo. xv.
Aquaꝫ de aqueductu publico extrahere quis poſſit permittere. l. ſi quis. la. i. nu. i. et in apoſtil. de aqueduc. fo. lxix.
Aquam venalem qui hr̄e poſſunt. l. ad reparationem de aqueductu. fo. lxx.
Aqueductus reſtitutio qualiter ſit. l. decernimus. nu. iii. de aqueduc. fo. lxx.
Aqueductus quantū dꝫ continere. l. i. nu. i. ꝛ in apoſtil. de aqueduc. fo. lxix.
Aque hauſtus pluribus conceſſus an diuidi debeat ꝛ qualiter. l. ſi quis. la. ii. nu. i. de aqueductu. fo. lxix.
Arbiter an poſſit eſſe religioſus. ꝛ an amicabilis cōpoſitor. l. pfeſſio. nu. vii. ꝛ in apoſt. de muneri. patri. fo. xxvii.
Arbiter triceſimus vtrum poſſit recipere. ꝛ q̄d in arbitratore ꝛ rationem diuerſitatis ibi. l. in ſacris. la. iii. nume. xi. de proxi. ſacr. ſcri. fo. ci.
Arbitratoris ſententia an quando ꝛ infra qō tempus poſſit ad arbitrium boni viri reduci. l. qui grauatos. nume. i. ꝛ in apoſtilis de cēſito. folio. lxxx.
Archarius quis ſit. l. finali. de ſuſcept. ꝛ arche. folio. xliii.
Archiatri qui ſunt. l. vna. nu. i. d̄ comi. archia. ſa. pala. fo. xcvii.
Argumentum a contrario ſenſu an et quando ſit validū. l. i. nu. i. ꝛ in apoſtil. de agrico. ꝛ cēſi. folio. lxxiii.
Arma qui poſſint auferre portantibus in ſua iuriſditione. ꝛ vtrū barones. l. vna. nu. iii. ꝛ in apoſtil. vt ar. vſus. fo. lxxiii.
Armorum vſus eſt priuatis prohibitus. ꝛ vtrū poſſint ſeruari in domib⁹ eorum ad eorum ꝛ patrie tutelam. in rubrica de fabricenſibus. nu. i. ꝛ. ii. ꝛ in apoſtillis. folio. lv. et. l. vna. nume. i. et ii. ꝛ in apoſtil. vt ar. vſus. fol. lxxiii. et nume. iii. folio ſequen.
Artes viliſſime que appellantur in. l. ne quis. nu. i. de digni. fo. xci.
Artifices an ꝛ qui hn̄t excuſationeꝫ. l. mecanicos. nu. i. de excuſa. artifi. fo. xli.
Artificum appellatione qui veniant ꝛ an negociatores. in rubrica de nauicula. nu. iii. ꝛ in apoſtillis. fo. xlv.
Auctoris vita. fo. cxvii.
Aureus ꝛ ſolidus auri an ſint idem. in rubrica de vete. nūmiſ. po. nu. i. ꝛ in apoſtil. fo. lvi.
Aureus quando accipiatur pro ſolido. l. quotienſcunq̄. et in apoſtillis. de ſuſcept. ꝛ archa. folio. xliii.
Aurum pro argēto an ꝛ qn̄ poſſit ſolui. ꝛ ſic aliud pro alio. l. vna. nu. i. ꝛ. ii. de argē. precio qō theſau. infer. fo. xliiii.

Baculum pictū cum ſigno ſui domini an debeat ſeruiens portare.l.decernimus.nu.iiij.de aqueductu.folio.lx.τ.lxxi.
Baiulo an credatur.l.palatinos.nu.ij.de colla.fun.fiſca.fo.lxxxix.
Bannitus receptans an τ quando puniatur.l.omnes profugi.nu.iiij.τ de preſtante ei auxilium τ fauorē ibi nu.v.de agri.τ cenſi.fol.lxxv.
Bannitum recipere an poſſint ciuitates prohibere.l.nullꝰ.nu.ij.τ in apoſtillis.de fabricē.folio.lvj.
Bannum an poſſint inducere decuriones. et quotuplex eſt bannum τ in dubio de quo intelligitur in rub.de decre.decurio.nu.iij.τ in apoſtillis.fo.xxxiij.
Baronia an ſit diuiſibilis τ qualiter pl'es filij ſuccedent.l.ſi vt proponis.nu.x.τ in apoſtillis de digni.fo.lxxxiiij.
Baro an ſit cenſendus burgenſis qui emit baroniam.l.in his.nu.v.de predi.naui.fo.xlviij.
Baro an poſſit collectas ſuis ſubditis imponere p filia maritanda.l.j.nu.iiij.τ in additio.de exact.tributo.fo.xiij.τ in.l.j.in pn.τ in additio.ne ope.a colla.exig.f.xvij.
Barones non debent habere iudices de ſuo territorio .nec etiā principes.l.ſi.nu.j.de decurioni.fo.xxv.
Barones in ſua terra equiparantur preſidibus.l.duos tabularios.nu.iiij. τ de ſuſcepr. et archa.fo.xliij.
Bella que permittuntur τ quare.l.vna.nu.vj.τ in apoſtil.de gladiato.fo.lxxj.
Belluʒ an poſſint barones inter ſe indicere.l.cum ad feliciſſimam.nu.ij.τ in additio.de qui.mu.vel preſta.fo.xxxv,
Bellum an poſſit ſine licentia principis indici l.vna.nu.viij.τ in apoſtil.vt ar.vſus.fo.lxxiij.τ vtrum teneantur mandatarijs dānum in bello paſſum reſarcire ibi nu.ix.τ.x.fo.eo.
Bellum quid cauſet.l.vna.nu.ij.τ in apoſtillis publ.leti.fo.cxvj.
Bona accuſati de crimine quo probato publicantur qui ſibi mortem conſciuit an heredibꝰ auferantur condēnatione non ſecuta.l.ſi.nu.ij.τ in additio.de iur.fiſc.fo.iij.τ pauloante an ſi heredes velint innocentiā purgare cui incūbit onus probandi.fo.eod.
Bona in quibus fiſcus mouet controuerſiam penes quem debeant eſſe lite pendēte.l.defenſionis,nu.j.τ in additio.vbi rationeʒ quere de iur.fiſc.fo.iij.
Bona priuatorum ſi perueniant ad principeʒ ex quauis cauſa.an teneatur pro talibꝰ bonis ad collectas.l.j.nume.iiij.v.τ.vj.de predi. nauicula.fo.xlviij.
Bonorum appellatione an cōprehendantur futura.l.certa.nu.j.in ſi.τ in additioni.de iure fiſc.folio.iij.
Bonorum pretextu vbi quis conueniri poteſt non conuenitur niſi pro rata bonorum.l.ſi.nu.ix.τ in apoſtillis.de debi.ciui.fo.lxv.τ.lxvj.
Breuiores cauſe que dicātur.l.mediterranee.nu.j.de anno.τ tribu.fo.xl.
Burgenſem an τ quando ſe poſſit facere homo alicuiꝰ baronis.l.ciues.nu.iij.τ in additio.de incolis.fo.xxx.
Camera cōpotorum regis Francie que ſit in rubrica de iure fiſc.nu.iij,folio.ij.
¶Camera fiſci et camera imperialis an ſint idem in rubrica de iur.fiſca.numero.ij.folio.ij.
¶Cancellarius qualiter in iure appelletur.vide j.queſtor.
¶Cancellatio inſtrumenti an τ quando probet ſolutionem in.l.quicunqʒ.nu.iij.τ in apoſtillis de apo.publi.fo.xvj.
¶Canonem pro pluribus annis recipere an cogatur dñs.l.placuit.nu.ij.τ in apoſtil.de colla.fun.patri.fo.lxxxvj.
¶Capiſtrum venit cum equo velut acceſſorium.l.vna.nu.iij.de ſtrato.fo.cv.
¶Capitalis pena eſt triplex nō vt voluit rebuffi duplex τc.l.ſciant.nu.j.τ in additio.de his q ex publi.ratio.mu.pecu.accep.fo.v.
¶Capitanei τ duces belli miſſi trans mare contra turchos an ſint quoad dignitatem procōſulibus pares.l.j.nume.ij.de comi. rei milita.folio.xcvij.
¶Capitaneus ciuitatis qualis debeat inſtitui.l.j.nu.vij.de mulie.τ in quo loc.τc.fo.xxxix.
¶Capitatio quid ſit in rubrica de anno.τ tribu.nu.iiij.fo.xl.
¶Captioſe poſitioni non tenetur quis reſpondere.l.preſes.nu.iij.τ in additioni.ſi ſer.aut liber ad decurio.aſpi.folio.xxvj.τ ibi que dicat captioſa poſitio. Item an qꝫ reſpondens ſit bonus vir ſit captioſa poſitio que allega.in dicta additione.
¶Carcer an ſit meri imperij.l.j.nu.ij.τ in apoſtil.de coarta.fo.cxiiij.
¶Carcer non multum a ſeruitute diſtat ibidem.τ in additio.vbi de cōtractibus in carcere celebratis an τ qñ valeant.fo.xiij.
¶Carceratus pro debito priuato an poſſit pro fiſcali debito recōmendari. τ quid pro expenſis.l.quotiens.τ in additionibus codeʒ titulo.folio.xiij.
¶Carcerari quis non poteſt regulariter pro debito priuato τ quid pro debito fiſcali. ſed bene poteſt incarcerari vt ſatiſdet de ſoluendo.l.nemo.nu.iij.τ in additio.de exac.tributo.fo.xiij.τ.l.ſi diuina.nu.iiij.τ in additionibus.eo.titu.folio.xiiij.
¶Carcerem priuatū faciēs qualiter puniat.l.q aliquem.de mulie.fol.liij.
¶Carceri perpetuo nō poteſt damnari liber hō l.nemo.nu.ij.de exact.tribu.fo.xiij.
¶Cardinali an credatur ſine litteris.l.vna.nu.ij.τ in additio.de ſuperindic.fo.xiij.
¶Cardinalis qui ex priuilegio poteſt cōferre beneficia ſuorum familiarium decedentiuʒ in domo an poſſit conferre ſi moriatur in ſtudio.l.in ſacris.nu.iij.τ in apoſtil.de proxi.ſacr.ſcri.fol.cj.τ.l.in ſacris.la.iij.nume.xv.τ in apoſtil.eod.titulo τ folio.
¶Cartularij qui vocantur in.l.precepit.nu.j.de cau.largi.titu.fo.xvj.
¶Caſtro dato per principem videtur iuriſdictio meri imperij eſſe donata.l.ſequen.la.j.nu.ij.et in additio.de bo.vac.fo.vij.
¶Caſtro conceſſo cum mero imperio an conceduntur regalia.l.quiſquis.nu.v.τ in apoſtil.de agri.τ cenſi.fo.lxxiiij.
¶Caſtrum dirutum an teneantur ſubditi reſtaurare τ illud cuſtodire dño exiſtente potente ad id agenduʒ.l.nemo.la.j.in prin.de anno.τ tribu.fo.xl.
¶Cauſa ceſſante an ceſſet priuilegium vel cōceſſio.l.vna.nu.ij.τ nu.iiij.τ in apoſtil.l.de his q a principe vac.accep.fo.xxxiij.
¶Cauſa debet in libello ſtipulatiōe dicto teſtis ſententia τ alijs multis inſeri.l.j.nu.v.τ in additio.de apo.publi.fo.xv.
¶Cauſa in dubio preſumitur impulſiua.l.vnica.nu.iij.τ in apoſtil.τ qꝫ pretendens finaleʒ debet illam probare eſſe finalem.ibidem.nu.iiij.τ in apoſtillis.de his qui a princi.vac.accepe.folio.xxxiij.
¶Cautela habundans non nocet.l.meminimꝰ.nu.j.de prediis tamia.fo.lxxxvij.
¶Cautela vt incapaci poſſit relinqui.l.j.nu.iij.τ in additio.de delato.fo.vij.
¶Cautio idonea que dicat.l.quicūqʒ.nu.j.et in apoſtil.de oī agro deſer.fo.lxxxj.
¶Cautio ſequeſtrum vtrum faciat ceſſare.l.litibus.nume.iij.et in apoſtillis.de agri. et cenſi.folio.lxxvj.
¶Cecus ad quos honores admittatur in.l.infamia.τ in additio.τ ibi an ſuccedat in feudo.et an in baronia.de decurio.fo.xx.
¶Cedenti bonis an poſſit auferri camiſia.l.cum ſupra.nume.iij.τ in apoſtil.de re mili.fol.cviij.
¶Celeritas iudiciorū eſt amica.l.litibus.nu.ij.d agri.τ cenſi.fo.lxxvj.
¶Cenſiti an poſſint dñis inſcijs alienare.l.coloni.nu.iiij.in qui.cau.colo.fo.lxxviij.
¶Cenſus an debeat augeri aucta re cēſuali.l.hi quoqʒ.de fundis rei priua.fo.lxxxvij.
¶Cenſus quid ſit τ qs preſtatur i rub.de anno.τ tribu.nu.v.fo.x.
¶Centenarij qui dicant.l.j.nu.ij.de exac.tribu.folio.xiij.
¶Ceſſatione tributi an recadat in cōmiſſum.l.j.nu.ij.de ſuſcep.τ archa.fo.xlij.
¶Ceſſio an ſiat inuito creditore τ quid in fiſco.l.hi qui.nume.j.τ in additionibus.de cōue.fiſ.debi.fo.iiij.
¶Cetera dictio quid denotet.l.inuitis.nu.ij.τ in apoſtil.de excuſ.mu.fo.xxxvj.
¶Cicatrix an ſit verum ſignum notionis τ ibi de teſte qui dicit ſe noſcere talem ad certam cicatricem.l.ſtigmata.nume.ij.τ in apoſtillis.de fabricen.fo.lv.
¶Citatio an ſit d eſſentia iudicij.l.hac lege.nu.vj.τ in apoſtil.de pri.ſa.ſcri.fo.cij.
¶Citatio de cōparendo an fieri poſſit per nuncium abſqʒ litteris in.l.quotiens.nu.ij.de dig.folio.xcij.
¶Citatus ad locum notorie non tutum an τ qñ debeat venire aut procuratorem mittere.l.cuʒ nauarchorum.nu.vj.τ.vij.τ in apoſtil.de nauicularijs.fo.xlvij.
¶Ciuiliter agere contra vnum coram vno iudice τ criminaliter cōtra eundem coram alio an qs poſſit.l.ſi.nu.iij.de re mili.fo.cviij.
¶Ciuis quis ſit τ quotupliciter quis fiat. Item in quo ab incola differat.l.ciues.nu.iiij.τ i additio. Item vbi debeat ſubire munera ibidem.nu.ix.τ in additio.τ quid ſi ſit plurium ciuitatū ibidem.in ſi.de inco.fo.xxx.
¶Ciuitas aucta que vult muris ſuburbia cingere an poterit contradicentibus illis in quorum loco ſunt ſuburbia.τ vtrū poterit facere turrim in agro alicuius vt ciuitas defendat.l.hac prouidentiſſima.nu.iiij.τ in apoſtil.de qui.mu.vel preſta.fo.xxxvj.
¶Ciuitas criminaliter accuſata p quē cōparebit l.ſi.in pn.de re mili.fo.cviij.
¶Ciuitas leſa an petat reſti.in integ.l.rēpublicam.nu.iij.de iure reipu.fo.lxij.τ.lxiij.
¶Ciuitas qualiter cōſtituat.l.vna.nu.iij.τ.iiij.τ in apoſtil.de metropo.berito.fo.lxvj.
¶Ciuitates vicine an teneant cōferre in neceſſitatibus alteriꝰ ciuitatis in.l.mediterranee.nu.iij.τ qd ſi cōcedat a pncipe reſcriptū ſuper hoc ibidē in additio.de anno.τ tribu.fo.xl.
¶Ciuitates q vtant iure priuati in rubri.de iure

Materiarum ſingularium.

reipu.nu.j.fo.lij.

¶Claſſis qd ſit in rubꝛ.de claſſicis.nu.ij.f.lvij.

¶Clauſula ad ſenſum ſapiētis.l.quicūq̧.nu.iij.ꝛ in apoſtil.de oī agro deſer.fo.lxxxj.ꝛ nu.iiij.aliquid ſingu.

¶Clauſula ex certa ſciētia qd īpoꝛtet in reſcriptis.l.oēs.nu.j.de aqducta.fo.lxx.

¶Clauſula ſaluis oībus ꝓuilegijs quid opaꝛ l.ꝑpmos.nu.ij.de ꝑri.ſa.ſcrinioꝝ.fo.c.

¶Clerici camere apoſtolice ꝛ in francia clerici camere cōputoꝝ ſunt hij quos iuriſcōſultus tabularios appellat.l.inſtar.nu.ij.ꝛ in addi.de iur.fiſc.fo.iij.

¶Clerici camere qui ſunt ꝛ qualiter a iuriſconſulto appellentur in rubꝛ.de pꝛoꝛ.ſacr.ſcri.nu.ij.ꝛ in apoſtil.fo.xcix.

¶Clericū an poſſit officialis ſine metu excōmunicationis capere vt ipm officiali offerat.l.j.nu.iij.nulli licere in frenis.fo.lvij.

¶Clericū nō conſeratū verberās an incidat in canonē.l.pe.nu.iiij.ꝛ in apoſtil.de aqueduc.folio.lxxj.

¶Clericum veſtem virgatā vel tunicā deferens an gaudeat ꝓuilegio clericali.l.nemo.nu.vj.ꝛ in apoſtil.de veſti.olo.fo.liiij.

¶Clericus ad aliqđ officiū ſeu dignitatem an debeat admitti.l.colonos.nu.ij.đ agri.ꝛcēſi.fo.lxxvj.ꝛ ibi quid in pageſijs nobilium.nu.iij.folio eod.

¶Clericus fact⁹ poſt delictū an puniaꝛ de crimine ꝛ per quē in.l.ſi diuina domus.nu.iij.đ de exacto.tribu.fo.xiiij.

¶Clericus in regali actione an ſit foꝛi ſecularꝫ l.viros.nume.ij.ꝛin apoſtil.de pala.ſa.largi.folio.cv.

¶Clericus violatoꝛ ſalueſgardie an poſſit corā layco conueniri.l.ab his.nu.viij.ꝛ in apoſtil.de nauicula.fo.xlviij.

¶Coadiutoꝛ an detur ep̄o debili vel infirmo.l.vniciq̧.nu.ij.ꝛ in apoſtil.de ꝑri.ſa.ſcri.fo.c.

¶Coartalis aliquē incarcerare vtruꝫ poſſit et verū malefactoꝛem in crimine depꝛehenſum poſſit capere et iudici tradere.l.j.nume.j.de coarta.fo.xxiiij.

¶Collegij quib⁹ caſibus cōueniaꝛ.l.quotiēs.nu.j.quo quiſq̧ oꝛ.fo.lxvj.

¶Collegium quando eſt ꝑmiſſum.l.pāphilie.nu.j.de diuerſis predijs.

¶Collecta an ſit munus ꝑimoniale.l.ꝗ imunitatē.nu.ij.de mune.patri.fo.xxxij.

¶Collecta qd ſit ꝛ quid exactio angaria ꝛ perangaria plauſtrum ꝛc.in rubꝛica de anno.et tribu.nu.ij.fo.x.

¶Collecta an poſſit īponi ꝑ poſſeſſionib⁹ aliū ſitis.l.j.nu.xxj.ꝛin apoſtil.fo.xl.ꝛ qꝫ p fundo dotali collectā ſoluet.ibidē.nu.xxij.fo.eo.

¶Collectam non tenetur quis poꝛtare extra ſuam prouinciā.l.mediterranee.nume.ij.qđ vt in additio.ibi de anno.ꝛ tribu.fo.xj.

¶Collectā indicere pōt ſolus pꝛinceps pꝛo publica vtilitate.l.vna.nume.iij.de ſuperindic.folio.xiij.

¶Collectā ſm q̄titatē ꝑimonij dꝫ qs pati.l.j.nu.iij.de apo.pub.fo.xv.

¶Collecta an ꝛ qñ poſſit īponi clericis ꝛ eccleſie.l.j.nu.xx.ꝛ in apoſtil.de mulie.ꝛ i quo loco ꝛc.folio.xl.

¶Collecta que dicatur ꝛ quibus imponatur ꝛ qualiter.l.j.nu.xv.ꝛ quis eam imponat ibidē in apoſtil.de mu.ꝛ in quo loco.fo.xl.ꝛ ꝑ quibus reb⁹ īponaꝛ ibidē.nu.xvj.ꝛ in apoſtil.et ibi etiā nu.xix.ꝙ pꝛo ea īponēda mobilia ꝛ immobilia eſtimabunꝛ ꝛ qualiter eſtimabunꝛ ꝛ quando incipiet habere effectū.fo.eo.

¶Collecta ꝑ ſolido ꝛ libꝛa indicēda eſt.l.indictiones.nu.j.de anno.ꝛ tri.fo.x.

¶Collectas preteritas an teneaꝛ ſoluere qui emit a magnate vel comite bona delinquētis l.ſi.in ſi.de ſid.inſtru.ꝛ iur.haſt.ſiſ.fo.v.

¶Collectas q̄ ꝑſonis ꝑ rebus īponunꝛ debet dñs ſoluere ꝛ nō cōductoꝛ.l.j.nu.j.ꝛ in addi.de anno.ꝛ tribu.fo.x.ꝛ qd ſi oēs fructus penes colonū puta qꝛ dñs locauit fundū ad pēſionem pecuniariā pauloante.

¶Collectoꝛis ꝛ eſtimatoꝛis tributoꝝ pena.l.perequatoꝛes.de cenſi.fo.lxxx.

¶Colon⁹ an teneaꝛ de malo ſubſtituto.l.j.nu.ij.ꝛ in apoſtil.de manci.ꝛ colo.fo.lxxxvj.

¶Colonus ꝛ inq̄linus an ꝛ in quo differunt.l.diffinim⁹.nu.ij.de agri.ꝛ cenſi.fo.lxxv.

¶Colonū an poſſit dñs ꝑpꝛia auctoꝛitate capere.l.vna.nu.j.de colo.pulc.fo.lxxviij.

¶Comes qui ex ꝑuilegio pōt legitimare baſtardos an poſſit illā legitimationē delegare.l.j.nu.iij.ꝛ in additioni.de peti.bo.ſubla.folio.viij.

¶Comes rex ꝑuatarꝫ qs ſit.l.j.in ꝑin.ꝛ nu.j.de ca.largi.ri.fo.xvj.ꝛ l.ꝑcepit.nu.vij.ꝛ q̄liter hodie vocaꝛ in additio.ibidē.c.ri.fo.eod.

¶Comites q̄ dicanꝛ.l.vna.in ꝑn.de comi.ꝛ tribu.ſchola.fo.xcvij.ꝛ vtrū ſint illuſtres.l.vna.nu.j.de comi.q̄ pꝛo.re.fo.eo.

¶Cōtratis vaſa an poſſint baiuli confraternitatum alijs accōmodare.l.quiſquis.nu.ij.de ſpecta.fo.lxviij.

¶Cōmiſſarij ad aliquā ſeneſchalliā miſſi non poſſint iuriſditionez ſeneſchallie vel iudicis minuere aut officiū coꝝ in aliquo vſurpare.l.nec̄.nu.j.de ca.lar.titu.fo.xvj.

¶Cōputatio ꝑ tabulariū facta an ꝛ qñ operatur ſolutū.l.inſtar.in ꝑn.ꝛ an oꝛiaꝛ ex tali cōputo exceptio rei iudi.ſicut ex ſentētia ibidē.de iur.fiſc.nu.ij.fo.ij.

¶Conatus an ꝛ qñ puniaꝛ.l.ſi.nu.iij.ꝛ in apoſtillis.de agri.ꝛ cenſi.fo.lxxviij.

¶Cōceſſa clam vel palā fieri nō refert.l.j.nu.j.de delato.fo.vij.

¶Conchilium quid ſit.l.ſi q̄s nauiculā.nu.j.de murileg.folio.liij.

¶Cōducens rē in perpetuū an poſſit illā alienare.l.ſi.nu.v.de loca.predi.ciui.fol.lxxxviij.

¶Cōductoꝛes vectigaliū publicoꝝ a cōductoꝛe fiſci an videantur a fiſco conduxiſſe in.l.j.nu.ij.qui.mu.exc.ꝛc.fo.xxxviij.

¶Conductoꝛes vectigalium an ꝓhibeantur a muneribus ꝛ honoꝛib⁹.l.j.nu.j.ꝛ qui.mune.excuſ.ꝛc.folio.xxxviij.

¶Cōfeſſio an ꝛ qñ valeat parte abſente facta l.inter cartulas.nu.ij.ꝛin apoſtillis.de cōue.fiſc.debi.folio.iiij.

¶Cōfeſſio nō inducit ad obligandū ſed ad dirigendū obligationē que preceſſit ꝛ ad illius ex cā precedēti pꝛobationē.l.inter cartulas.nu.j.de cōue.fiſc.debi.fo.iiij.

¶Confeſſio extraiudicialis vtrum preiudicet l.cum ſcimus.nume.v.de agri.ꝛcēſi.fo.lxxvij.ꝛ vtrum quis ſue confeſſioni ſtare debeat ibi nume.viij.folio eodeꝫ.ꝛ.l.cura.nu.j.de omni agro deſer.fo.lxxxij.

¶Confeſſioni apud acta facte an poſſit quis obuiare.l.cura.nume.iij.đ omni agro deſer.folio.lxxxij.

¶Confirmari an poſſit quod nullum eſt.l.meminimus.nume.j.et in apoſtillis de predijs tamia.fo.lxxxvij.

¶Confirmatio quid operetur ꝛ quando poſſit per partes peti ꝛ de vtilitate illius.l.j.nu.v.đ predi.cu.ſine decre.non alie.fo.xxvj.

¶Confiſcatio an pars vel totum veniat in cōfiſcatione in.l.iudices.nu.ij.de dig.fo.xcij.

¶Confratria vna an poſſit alteri cōiungi.l.nemo.nu.ij.de ſpecta.fo.lxviij.

¶Congregatio pluriū de cui⁹ licētia pōt fieri.l.vna.in ſi.de claſſi.fo.lviij.

¶Conſcius an ꝛ quando teſtificari poſſit contra conſcium in.l.mulieres.in ver.ꝛ ex his.de digni.folio.xcij.

¶Conſtituere videꝛ in dubio qs ſaluo iure ſuo ꝛ obligatione ſua.l.eos q̄.in ſi.de his q̄ ſpō.mu.ſubeunt.fo.xxxiij.

¶Conſentientes an pari pena cum delinquentibus puniaꝛ.l.ſi quis.nu.j.ne ruſti.ad villā obſe.fo.lxxix.

¶Conſenſus plurium ſi requiratur an poſſint in vnum conſentire vt ipſe pꝛo omnibus loq̄tur ꝛ an vox ſua in maioꝛi parte cōputabitur ſi ille act⁹ a maioꝛi parte debeat fieri.l.j.nu.iij.fo.xxvj.ꝛ.l.ſi.nu.iiij.de pꝛedi.cu.ſine decr.non alie.fo.xxvij.

¶Conſilium ſuperioꝛis auctoꝛitate debet congregari.l.obſeruare.nu.ij.ꝛ nu.iiij.ꝛ in additio.ꝛ ibi rationem ꝛ qualiter congregentur ꝛ vtrum ſit neceſſaria citatio ſinguloꝝ de vniuerſitate ibidem.de decurio.fo.xix.

¶Conſilium iudex ꝛ aduocat⁹ an teneanꝛ accipere.l.gñali.nu.iiij.de tabula.fo.xiij.

¶Conſilium qualiter adiunaꝛ ꝛ modus ꝓponendi in cōſilio ꝛ ꝑ quos.l.ſi qd extraoꝛdinarium.nu.j.ij.ꝛ.iij.ꝛ in apoſtil.de legatio.fol.xiij.ꝛ in q̄ loco debet vocari.ibidē.nu.viij.

¶Conſules an ſint illuſtres.l.j.nu.j.de comi.rei mili.fo.xcvij.

¶Conſules an poſſint facere collectam ꝛ an teneantur ſoluere collectā.l.vna.in ꝑn.ꝛ nu.j.ꝛ in additio.de ſupindic.fol.xij.ꝛ in.l.actoꝛes.nu.ij.de exacto.tribu.fol.xiij.

¶Conſules ciuitatū magnoꝛum locoꝛū ꝛ nobilium ſunt hij quos olim decuriones appellabamus in rubꝛ.de decurio.in ſi.non autē de cōſulibus oppidoꝝ ibi.fo.xix.

¶Conſules quam poteſtatem habeant ꝛ qd de cōſulibus nr̄i tpis in.l.nemini.nu.ij.ꝛ nu.iij.de cōſulibus.fo.xciij.

¶Cōſules q̄ cōſtituere de nouo creare poſſint l.nominationū.nu.j.ꝛ.ij.de decurio.fo.xxiij.

¶Conſulibus an noceat negligētia.l.indices.nu.iij.de anno.ꝛ tribu.fo.xij.

¶Conſulū vnus an poſſit agere ꝑ ſe ſine alijs ꝛ an delegare ꝛ pꝛocuratoꝛē cōſtituere ꝛ qñ.l.pꝛocuratoꝛes.in pꝛincipio.nu.j.ij.ꝛ.iij.et in additio.de decurio.fo.xxij.

¶Conſuetudo antiqua circa expenſas faciendas iudici per conducentem eum in eundo redeundo et ſtando ſeruatur et quare. Item in electionibus dignitatum.l.ſuper creandis nu.j.ꝛ in additio.de iur.fiſc.fo.iiij.

¶Conſuetudo an det iuriſditionem ꝛ qualem l.viros.nume.ij.ꝛ in apoſtil.de diuer.offi.fo.cxv.ꝛ.j.iuriſditio.

¶Conſuetudo an tollaꝛ lege cōtrariaꝛ ecōtra l.nemini.nu.j.de re mili.fo.cviij.

¶Conſuetudo ciuitatis in venditionibus vtrū debet attendi.l.j.nume.ij.de vendi.re.ciuita.folio.lxiiij.

¶Conſuetudo circa tributa attenditur ꝛ illoꝛum ſolutionem.l.pꝛo locis.nu.j.ꝛ in additionibus de annonis ꝛ tribu.fo.xj. Et quod ad plus tenentur qui multum poſſident q̄ qui parum ibidem.nume.ij.ꝛ.l.miſſi.nume.v.de

exacto.tributo.fo.xl.⁊.l.ſi diuina.nu.iiij.⁊ in addicio.eo.titu.fo.eo.

¶ Cōſuetudo in quibus attēdat̄.l.ob metallicū. in pn.⁊ in apoſtil.de metalla.fo.lj.

¶ Cōſuetudo vſq; adeo circa collectaꝝ exactionem eſt ſeruanda ꝙ nō poſſit ſecus ⁊ preter illam exactor exigere quis habeat mandatū a preſide de exigēdo vt voluerit.l.miſſi.nu.v. ⁊ in addicio.de exact.tribu.fo.xiiij.⁊.ſ.eo.ṽ. cōſuetudo.circa tributa.⁊ibi circa q̄ attendatur cōſuetudo.

¶ Cōſuetudinem tollit lex cōtraria poſtea lata.l.j.nu.iiij.de indictio.fol.xlj.

¶ Cōſuetudinis effectus extra territoriū vbi eſt cōſuetudo nō extēditur.l.exemplo.nu.j. de decurio.fo.xxij.

¶ Cōtractus in fraudem publicaꝝ functionū facti an valeant.l.vna.nu.j.vt nemo ad ſuū patro.fo.lxxix.

¶ Cōtrarium actum faciens priuilegio perdit priuilegiū.l.cū decuriones.⁊ in apoſtil.⁊ ibi qualiter hoc intelligat̄ de decurio.fo.xx.

¶ Cōtumax an ⁊ quando habeatur ꝑ cōfeſſo. l.locorum.nu.j.⁊ in apoſtillis.de omni agro deſerto.fo.lxxxij.

¶ Copia actorū an ſit dāda inquiſito ⁊ quoꝝ l.ſi vacantia.nu.v.⁊ in apoſtil.de bo.vacan. folio.vij.

¶ Corporalis pena an⁊ quando in pecuniariam mutet̄.l.omnes iudices.nu.j.⁊ i addicio. de decurio.fo.xxij.

¶ Cortulator poteſt dici tabularius ⁊ gabella rius ſalis.l.inſtar.nu.j.de iur.fiſc.fo.ij.

¶ Coruare quando fiunt quis debet ſumptus miniſtrare.l.vna.nu.j.et in apoſtil.ſumptus inuuneri mu.fo.lxvij.

¶ Cōuenire qualiter ponat̄ in.l.quotiens.nu. iij.de dign.fo.xcij.

¶ Crimen grauius qua'ſt accipiat̄ in.l.ſignauimus.nu.ij.de dig.fo.xcij.

¶ Criminoſus ſi petat̄ remitti an qualiter⁊ qū id fieri debeat.l.ſi.nu.j.⁊ i apoſtil.de mācip. ⁊ colo.fo.lxxxvj.

¶ Culpa ſi preceſſerit caſuꝫ an excuſet.l.vnica. nu.iij.⁊ in apoſtil.fo.xcix.

¶ Curator ad certā rem vel ad certā liteꝫ dat⁹ an teneatur inuentarium facere.l.ſi vacātia. nu.ij.⁊ in addicio.de bo.vac.fo.vij.

Ebita preterita an debeāt ſoluere poſtea venientes.l.vna.nu.iij. de pri.corpo.vrbꝭ rome.fo.lviij.

Debitores fiſci ſummariꝫ exigūtur.l.hi qui.in prin.de conue.fiſc. debito.fol.iiij.

Decimas an poſſit dñs ſeparare⁊ dare ſacerdoti ipſo nec eius nūcio preſentibus.l.ij.nu. vij.qū ⁊ qui.quar.pa.debe.fo.xxvij.

Decretū iudicis an ſit neceſſarium in cōſtitutione ſindici.in rubri.de decre.decurio.nu.ij. ⁊ in apoſtil.fo.xxxiij.

Decretuꝫ in quibus rebus ⁊ qū requiratur an in alienatione rei eccleſiaſtice de iure canonico.l.ſi.nu.j.⁊ in apoſtil.eo.titu.fol.eo.Et ibi ꝙ in omni cōtractu in quo iuramētum interuenit nō requirit̄ ad valitudinē act⁹ decretū. Decretum iudicis operat̄ vt aliquis nō poſſit cōqueri de dolo vel metu.l.j.nu.v.⁊ in addicio.⁊ ibi quid vltra hoc operetur ⁊ an ſuppleat cōſenſum proximorū nolentium cōſentire cōtractui qui tamen a ſtatuto requiritur de predi.cu.ſine decre.nō alie.fol.xxvj.Item quō ad hoc vt interponatur in alienation ererum eccleſie minoris ⁊ ſimilium debent cauſe ſigni atim expreſſe probari ibidē.nu.viij.⁊ in addicio.vbi ꝙ iudex de ipſarum veritate cognoſcere debet ibi etiam an falſa cauſa viciet decretum.⁊ ꝙ pro decreto interponendo nihil debet iudex percipere.vbi.ſ.nume.iiij. folio eodem.

Decurio ⁊ curialis idē ſunt.l.j.nu.j.de predi. cu.ſine decre.nō alie.fo.xxvj.

Decurio delinquens vbi conueniatur ⁊ qualiter puniatur.l.qū.nume.ij.⁊ in addicio.de cōue.fiſc.debito.fo.iiij.

Decuriones olim nunc cōſules appellantur in rubrica de decurio.in principio.fo.xix.Et ꝙ torqueri non poſſunt ibidem.quod limita vt in aditio.ibi.fo.eod.Et ꝙ triplex eſt decurionum genus.l.curiales.la.ij.nume.j.in ſi. eo.titulo.fo.xxj.

Defenſio an quādo pro quibus rebus⁊ qualis ſit permiſſa.l.deuotum.ꝑ to.l.fo.cx.

Defenſio.cōfeſſus ꝙ percuſſit aliqueꝫ vel interfecit ad ſui defenſionem an probare habeat de defenſione.⁊ an illa cōfeſſio ſibi preiudicet.l.cura.nu.iij.⁊ in apoſtil.de omni agro deſer.fo.lxxxij.

Defenſores locorum pro quo ⁊ cuius conſenſu eligantur.l.nominationū.nume.iij.de decurio.fo.xxij.

Degradari an poſſint doctores clerici ⁊ milites.l.ſerui.nu.j.⁊ in apoſtil.de agri.⁊ manci. rei do.fo.lxxxvij.

Delator ſuꝑ pluꝫ an premium conſequatur. l.vna.nu.j.de his qui ſe defe.fol.ix.Et ibi qd in vxore que defert virum ſuum.

Delator ꝓhibitus falſo deferēs qualiter puniatur.⁊ in quid in alijs.l.oēs iudices.nu.j.⁊ ij.de delato.fo.viij.

Delatus an ad honores admittat̄.l.vnica. nu.ij.de reis poſtul.fo.xxxviij.

Delegati an poſſint per teſtes probari et an ⁊ quando delegato ſine litteris credat̄ ⁊ in quibus.l.prohibituꝫ.nu.ij.⁊ in apoſtillis de iur. fiſc.fo.iij.

Delegatus ſpālis a principe vel lege an poſſit ſubdelegare.l.miſſi.nu.ij.et in addicio.de exacto.tributo.fo.xiiij.

Delictum iudicis an noceat ſubditis.l.ſi.nu. iij.de nauicula.fo.xlvij.

Delictum in mari cōmiſſum vbi puniat̄.l.in ver.mare.

Delictuꝫ ſubditoꝝ an noceat dño.l.iure.nu. ij.⁊ in apoſtil.de fabricē.fo.lvj.

Delictum prelati an noceat eccle.l.iubem⁹. nu.ij.⁊ in apoſtil.de naui.nō excu.fo.xlix.

Delictum vbi cōueniatur quis ꝑ delicto alibi cōmiſſo.l.j.nu.j.et in addicio.de municip. ⁊ origi.fo.xxviij.⁊.xxix.

Delinquens ⁊ conſentiens an pari pena puniantur.l.placet.nu.iij.⁊ in apoſtil.de excuſ. mune.fo.xxxiiij.

Denunciationem medici an debeat precedere inquiſitio iudicis.l.ſemel.nume.j.⁊.ij.de re mili.fo.cviij.

Denunciationis effectus.l.ingenue.nu.ij.de murileg.fo.liij.

Depoſitus ab officio an poſſit iterum ad illud promoueri.l.nullus.la.j.et in apoſtil.de diuer.offi.fo.cxv

Deſcriptionem bonorum an poſſit petere fiſcus fieri lite pendente.l.defenſionis.nu.iiij. de iur.fiſc.fo.iij.

Deſerere ⁊ derelinquere in quo differunt.l.q̄ agros.nu.j.dē ol agro deſer.fo.lxxxj.⁊.lxxxij.

Deſertum predium occupans an incidat in penam.l.ſi quis in tantū vnde vi.in.l.qui per potentiam.nume.j.de omni agro deſerto. folio.lxxxij.

Dictū teſtis pōt improprīari quatenus eius teſtimoniuꝫ ſuſtineat̄.l.ſi ſucceſſoris.nu.ij.⁊ in apoſtil.de peri.no.fo.lxvj.

Dignitas an remanet finito offō.l.j.nu.viij. de mulie.⁊ in quo loco.fo.xxxix.

Dignitas cōtinua que dicatur.l.alexādrinus in prin.de decurio.fo.xxiiij.

Dignitas q̄ venit a prē an ſit excellentior.l.ſi vt ꝑponis.de dig.fo.xc.

Dignitas qualis a collectis liberet ⁊ ad q̄s. l.actores.nu.ij.⁊ in addicio.de exacto.tribu. folio.xiij.

Dignitas ſuperueniens an auferat priuilegium precedentis.l.decernimus.nu.j.de ſilen. ⁊ decu.fo.xcviij.

Dignitas ſuperueniens an liberet a tributis.l.obſiſtere.in principio.de anno ⁊ tribu. folio.xj.

Dignitas ſuperueniens an eximat quē a iuriſditione ſui iudicis dixi aliquid.ſ.⁊.l.curiales.la.iiij.nu.j.⁊ in addicio.vbi ꝙ liberet a preſtatione ope ſeruilis.de decurio.fo.xxiij.

Dignitate finita an duret priuilegium dignitatis.l.cos.nu.iiij.⁊ in apoſtil.dē fabri.fo.lvj. ⁊.l.vna.nu.j.de magi.ſcri.fo.xcvj.

Dignitatem an debeant habere mulieres.l. ſi vt ꝑponis.nume.j.⁊ in apoſtillis.de dign. folio.xl.

Dignitates due an poſſint ſimūt ſemel haberi.l.maior.nu.ij.de digni.fo.ix.⁊ vtrū vna eaꝫ adminiſtratione.l.j.de primi.fo.xcv.

Dignitates principales.l.j.nu.j.⁊ in apoſtil. de dignita.fo.xc.

Dignitatum vtra ſit prima antiqua vel noua l.preclaram.nu.j.de primice.fo.xcvj.

Dilatio lapſo termino an⁊ qū poſſit dari.l.ſi tempora.nu.ij.⁊ in addicio.de ſi.inſtru.⁊ iur. haſte fiſc.fo.v.

Diminutionē non debet operari quod eſt in augmentum introductū.l.ſi.nu.ij.de prepo. agen.in reb⁹.fo.ciij.

Directum dñium an poſſit alicui ꝑ reſcriptū tolli.l.quicūq;.nu.ij.de fun.patri.fo.lxxxv.

Diues pauperi in accuſando prefertur et ei pluſq; pauperi credit̄.l.nec vēditio.de predi. cu.ſine decre.nō alie.fo.xxvj.

Diuites an ⁊ qū pauperib⁹ preferant̄.l.j.nu. j.de ol agro deſer.fo.lxxx.

Dies quale tempus denotet.l.dies.de ſuſcep.⁊ archa.fo.xliij.

Docentes in primitiua ſciētis.poetica:ariſmetica:muſica ⁊ ſilibus an habeant immunitatem.l.ſfone.nu.j.⁊ in apoſtil.de profe.⁊ medi.fo.xxxvj.⁊.l.mecanicos.nu.j.⁊.ij.⁊ in apoſtillis.de excu.artifi.fo.xlj.

Doctorandus quotiens debet examinari et a q̄t doctorib⁹ approbari.l.magiſtros.nu.ij. ⁊ in apoſtil.de profeſ.⁊ medi.fo.xxxvij.⁊ in.l. vna.nu.j.⁊ ibi an ꝑmotus ai doctorib⁹ coram ptis habeat priuilegiū.nu.ij.⁊ in apoſtil.fol. eo.⁊.l.j.nu.j.⁊ in apoſtil.vbi multa ſing.dē ꝓ feſ.qui in vrbe conſt.fo.xcvij.

Doctoratū vſurpās id eſt mentiēs ſe doctorē qualiter puniat̄.l.j.nu.v.⁊ in apoſtil.de ꝓfeſ. qui in vrbe cōſtan.fo.xcvij.

Doctoratus an ſit dignitas⁊ qualis.l.curiales.la.iiij.nu.j.et in addicio.de decurio.folio. xxiij.⁊ in.l.j.nu.j.⁊ in addicio.de muneri.⁊ honori.fo.xxx.⁊.l.j.nu.j.⁊ in apoſtillis de cōſtr. dignu.fo.cvj.

Doctoratus expenſe ⁊ nuptiales an fieri debeant ex oībus bonis.l.ſ.nu.iiij.⁊ l apoſtil. de pericu.ſucceſ.pa.fo.xxxix.

Doctor an ⁊ quādo teneat̄ ad collectas ⁊ ad quas.l.actores.nu.ij.⁊ in additio.de exacto.tribu.fo.xiij.⁊.l.medicos.nu.ſ.⁊ in apoſtil.de pfeſ.⁊ medi.fol.xxxvij.

Doctor approbatus ex cā poterit reprobari.l.grāmaticos.in pn.de pfeſ.⁊ medi.fo.xxxvj. Et idez in notario ibidē.nu.ſ.

Doctor an ⁊ qbus caſib⁹ in integrū reſtituatur.l.pfeſſio.nu.iij.⁊ in apoſtil.de munerib⁹ patri.fo.xxxij.

Doctor legū an poſſit eſſe magr̄ in grāmatica.l.maioribus.nume.ſ.quēadmoduz ciuilia mune.fo.xxxij.

Doctores ex priuilegio capi perſonaliter nō poſſunt pro debito capi perſonaliter nec ad curiam duci vel alr̄s vexari.⁊ multa coꝝ priuilegia que etiam extendunt̄ in filijs ⁊ coꝝ vxoribus.l.medicos.nume.ij.⁊ in apoſtil.de pfeſ.⁊ medi.fo.xxxvij.

Doctor in qua etate poſſit quis eſſe ⁊ an habear dignitatē ⁊ an debeat militē precedere.de ſecūdo mēbro dixi aliquid.ſ.no.in.l.ſ.nu.ſ.⁊ in aditio.de mu.⁊ hono.fo.xxx.

Doctor an poſſit per ſubſtitutū ſeruire.l.nullus qui.nu.ſ.⁊ in additio. de decurio.fo.xxv. et infra eo.ver.

Doctor an poſſit legere p ſubſtitutuz.l.ſ.nu.iij.⁊ in apoſtil.de pfeſ.qui in vrbe conſtanti.folio.xcvij.

Doctor qui per.xx.annos legit fit comes.l.alexādrinos.⁊ in additio.de decurio. Et ibi an p ſupuenientem illā dignitatē alias quas antea habebat perdat.fo.xxiiij.⁊ in.l.priuate.nu.ij.⁊ in apoſtil.de excuſ.mu.fo.xxxiiij.et l.ſ.nu.vj.de profeſ.⁊ medi.qui in vrbe conſtā.folio.xcvij.

Doctor vtrū torqueri poſſit.l.vna.nu.ix.⁊ in apoſtil.de profeſ.qui in vrbe cōſtā.fol.xcviij.⁊.ſ.ver.tor.

Doctoribus q̄ loca debēt aſſignari ad legēdum.l.vna.nu.ij.⁊.iij.de ſtu.libe.vr.rome.fo.lix.⁊ ibi q̄ ſit infamis doctor qui facit intrare famulos ad ſuā lecturā vt magis videat̄ hre.

Doctor vel decurio factus notarius an poſſit rogari pro inſtrumētis faciēdis.l.maior.nu.iij.⁊ in apoſtil.de dig.fo.xc.⁊.l.iubemus.nu.ij.⁊ in apoſtil.de pri.ſa.ſcri.fo.c.

Doctor vel decurio factus notarius priulegia ꝓorio dignitatis amittit.l.qcūq3.de tabula.folio.xliij.

Doctores q̄ ad cōſiliuz principis ſunt aſſumpti an habeant vacationem.in rubri.de pfeſ.⁊ medi.nu.ij.fo.xxxvj.

Doctorum filij patrū gaudent priulegijs.l.in filijs.nu.ſ.de decurio.fo.xxij.

Doctorū plurū an ille debet pcedere q̄ pmo adeptus eſt magiſteriū dignitatē.l.preclarā.nu.j.⁊ in apoſtil.de pmi.fo.xcvj.

Dolo facit ⁊c. qn̄ h3 locum iſta exceptio.l.ſi coloni.nu.iiij.de agri.⁊ cēſi.fo.lxxvj.

Domeſtici pmo debēt ſeiſcitari ſuper delicto occulto.l.quotiens.nu.v.de naufra.fo.l.

Domiciliū an ⁊ qn̄ q̄s relīqre phibeat̄.l.vna.nu.vij.de colo.thracē.fo.lxxviij.

Domicilium de nouo transferens non tenet̄ contribuere ad debita ante tranſlationē ſui domicilij contracta.l.prouidendum. in prin.nume.ij.⁊ in additio.vbi limito hanc regulā de decurio.fol.xxj.

Domicilium qui migrātes mutare poſſunt ⁊ vtruz milites vtriuſq3 militie.l.curiales.la.ij.nu.j.eo.titu.fo.eo.

Domicilium non contrahit niſi volens de q̄ voluntate ſi ſolo verbo appareat an ſufficit l.eſt verum.nume.ſ.⁊ ibi bonam limito in additio.de inco.fo.xxix.

Domicilium triplex originis dignitatis ⁊ habitationis ⁊ qualiter cōtrahatur.l.ciues.nu.ſ.⁊ in additio.eo.tit.fo.xxx.

Dominiuz an transferatur ex inutili contractu traditione ſecuta.l. quēadmodū.nu.iij.d agri.⁊ cen ſi.fol.lxxiiij.

Dominium rei patrimonialis quo tempore pſcribit̄.l.iubem⁹.nu.ſ.de fun.pti.f.lxxxvi.

Dominiū an ⁊ qn̄ p biennalem preſcriptionē amittatur.l. qui agros.nume.iij. de oī agro deſer.fo.lxxxij.

Dominus an ſit iudex ſuorū pageſioꝝ.l.ſ.de curia.vr.rome.fo.lviij.

Dominus directus an ſit habens tributariū l.iudices.in pn.de anno.⁊ tribu.⁊ in additio.fo.xj.⁊.xij.

Domo legata an veniat officina.l.hac lege.nu.iij.⁊ in apoſtil.de meta.fol.cxj.⁊.ſ. in ver. operatorium.

Domus eſt tutiſſimū refugiū.in.l.nemo.nu.ſ.de preto.⁊ hono.prefec.fo.xciij.

Donatarius contra quem agit fiſcus hypothecaria debet vt abſoluatur probare donationem preceſſiſſe hypothecam. ſecus ſi priuat⁹ ageret ɔtra eū.l.ſ.in prin. nu.ſ.⁊ i additio.de iur.fiſ.⁊ ibi de rōne diuerſitatis.fol.ij.

Donatarius ꝓpria auctoritate rem donataz an poſſit adipiſci.l.j.nu.iiij.de fundis patri.folio.lxxxiiij.

Donatio an reuocetur per ſupernaſcentiam filioruz.l.j.nu.ij.in apoſtil.de predijs nauicu.folio.xlviij.

Donatio de nouo ⁊ liberatio equiparant̄ in l.ſancimus.circa ſi.de cōſul.fol.xcuij.

Donatio per filiū facta patri an que ⁊ qn̄ valeat.l.vna.nu.ſ.⁊ in additio.de impo.luc.deſcript.fo.xxviij.

Donatio vſq3 ad certam ſummam reſtringit̄ niſi coram iudice fiat.l.nemo.nume.ij.de veſtibus olo.fo.liiij.

Dotare an teneatur ⁊ quando frater ſorores l.j.nu.iij.⁊ in additio. de periculo ſucceſ.paren.fo.xxxix.

Dotem nō perdit vxor cuius mariti bona ꝓpter delictuz cōfiſcāt̄.l.ſ.nu.ſ.pe.fiſ.pſer.credito.fol.vj.

Ducenarij qui dicant̄ in.l.j.in pn.de exacto.tribu.fo.xiij.

Duces an ſint ſpectabiles.l.vna.nu.ij.de comi.archia.ſa.pala.fo.xcvij.

Duellum per quem ſit ſublatum.⁊ vtrum ſit hodie permiſſum.l.vna.nume.ij.⁊ in apoſtil.de gladiato.fo.lxxj.⁊ per totam.l.⁊ ibi vtrum eorum arma debeant in longitudine ⁊ numero coequari.nume.viij.⁊ vtrum prouocatus ad duellum pro crimine capitali victus debeat puniri tanq̄ iudicialiter vict⁹.ibi nu.ix.

Duplici cingulo dignitatis an quis poſſit vti l.iubemus.nume.iiij.et in apoſtil.de pri.ſa.ſcri.folio.c.

Duumuiri q̄ ſunt.l.ſi ita.nume.ſ.quo q̄ſq3 ordine.fo.lxvij.

Eccleſia an pro tributario predio quod emit teneatur ad collectas l.ſi diuina domus.nume.ſ. Et q̄d ſi ipſa vel clericus laico ſuccedat.ibidem nume.iij.⁊ in additio.de exacto.tributo.fo.xiiij.⁊.l.j.nu.iij.de ipo.luc.deſcrip.fo.xxviij.

Eccleſia an ⁊ quando teneatur ad reparandum muros ciuitatis ⁊ ad illorum cuſtodiaz.l.nemo.nume.ſ.de anno.⁊ tribu.f.xj.⁊.ſ. ver.reparatio.

Eccleſiaſtice rei qualiter poteſt fieri tranſlatio ibidē.nu.ij.fo.xiiij.

Egritudo ⁊ ſenium tunc demum excuſant ſi deficiat ſpes cōualeſcētie.l.nemo.la.ſ.de decurio.fo.xx.

Electio non pōt fieri de extraneo qn̄ in ipſa eccleſia reperit̄ idoneus.l.cū nauarchorum.nu.iiij.de nauicula.fo.xlvij.

Electio officialium ad quem ſpectat et quid cōferat ſola electio officialis.l.precepit.nu.ij.⁊ in additionibus.de cano. largitio.titu.folio.xvj.

Electio ſola quod ius cōferat electio non cōfirmato ⁊ de quali electione hoc ſit verum.l.ſi quos.nume.ſ.⁊ in additio.⁊ ibi an p eligentes poſſit variari.de decurio.fol.xxv.

Electionis queſtione pendente an poſſit electus adminiſtrare.l.maior.nume.ij.et.iij. de digni.fo.xc.

Electorū doctorū an teneant̄ pro mala electione.l.ſi ſucceſſoris.nume.ſ.de peri.nomi.fo.lxvj.⁊ nume.iij.ibidem.⁊.l.quicūq3.nu.j.d fun.rei priua.fo.lxxxvij.

Electus qualis debet eſſe.l.j.nu.iiij.de ꝓpo.agen.in re.fo.ciij.

Elemoſine publice q̄bus debēt dari.l.centū.nu.ſ.de anno.ciui.fo.lxj.

Emphiteoſis alicui data pro ſe filijs ſuis et nepotibus quis ordo ibi attendatur.l.j.in ſi.⁊ in apoſtil.de pui.coꝝ.fo.cvj.

Emphiteota an poſſit fundum domino irrequiſito donare.l.finali.nume.iij.de predi.cu.ſine decre.nō alie.fo.xxvj.⁊.xxvij.

Emphiteota an teneatur rem domino oſtendere pro qua ei fecit cenſum.l.ij.nume.viij.⁊ in additionibus.⁊ an teneatur oſtendere inſtrumentum ibidez in additionibus.iij.qn̄ et qui.quar.pars debe.fo.xxvij.

Emphiteota an dimittendo rem liberetur a preſtatiōe pēſionis.l.vna.in pn.⁊ in additio.de colla.don.fol.xviij.

Emphiteota an ſit dominus.l.poſſeſſores.nume.j.⁊ in apoſtillis de fun.patri.fo.lxxxv.⁊ vtrum poſſit cōpelli emere a dn̄o ibidē.nu.iiij.fo.eodem.

Emphiteota de iure an poſſit rem emphiteotecariam domino irrato dimittere ⁊ quid de cōſuetudine.l.qui vtilia.nu.j. de oī agro deſer.fol.lxxxj.

Emphiteota an teneatur ad penſionem emphiteotecariam per ſuum predeceſſorem nō ſolutam.l.ſi.nume.ij.⁊ in additio.de ſi. iſtru.⁊ iur.haſt.fiſ.fo.v.

Emphiteota fiſci an poſſit rem emphiteotecariam ſine fiſci auctoritate vendere.l.ſ.nu.j.de fun.patri.fo.lxxxiiij.⁊ quid in priuato ⁊ cuius dn̄i requirat̄ cōſilium ibidem.nu.vij.⁊ in apoſtil.fo.eodem.

Emphiteota fraudem in re emphiteotecaria cōmittens qualiter puniatur.l.quiſquis.nume.ij.⁊ in apoſtil.de cenſi.et quis habeat fraudem illam probare ibidem. numero.iij.folio.lxxix.

Emphiteota qualem poſſeſſioem habet.l.iubemus.nume.ij.⁊ in apoſtil.de fun.patri.folio.lxxxvj.

Emphiteota fructuarius vel colon⁹ poſſunt

per dominum de poſſeſſione quam tenent deijci ſi nō ſoluant dño penſionē.l.obſiſtere nu.ſ.de anno.⁊ tribu.fo.xſ.

Emphiteota qui penſionem per tres viri-mos precedentes annos ſoluit liberatur a ſolutione totius anterioꝛis tempoꝛis.l.quin-cunꝙ.in principio.⁊ in additio.de apo.pub. folio.xvi.

Emphiteota ſoluens canonem an poſſit ex-pelli:⁊ vtrum dimittendo rem emphiteoteca-riam liberatur a ſolutiōe canonis.l.ſ.nume. ſ.de adminiſtra.re.publi.folio.lxiiij. ⁊ nume. ij.iij.⁊.iiij.folio.lxviij.l.deuotum. nume.iij.de meta.fo.cx.

Emphitecote ⁊ fructuario an ſpectent tribu-taria onera ibidem.nume.iij.⁊ in additio.de anno.⁊ tribu.fo.xſ.⁊ rationez ibidem.nume. iiij.fo.eodem.

Emphiteotica res ſi vendatur quis preferā-tur an ꝓximioꝛ iure ſanguinis an dñs.l.vbi-cunꝙ.nume.xſ.de ꝓxi.ſacr.ſcri.⁊nume.xij. vo.q.folio.c.

Emptio ⁊ venditio ⁊ conductio equiparan-tur vt non auferatur res pꝛimo conductoꝛi aut emptoꝛi licz minoꝛi precio emerent.l.ꝙ-uis.nume.ſ.⁊ ibi vtrum ſtatuta facientia mē-tionem de contractu venditionis extendan-tur ad contractum locationis de vendē.re.ci ui.fo.lxuij.

Emptio cōtra interdictū legis facta eſt nul la ⁊ emptoꝛ precium amittit.l.fi.nu.ſ.de fun. rei priua.fo.lxxxvij.

Emptionis ⁊ venditionis cōtractus an poſ-ſit ꝑ ſtatutū ꝓhiberi.l.in his.nu.iij.de predi. nauicula.fo.xlviij.

Emptoꝛ ciuitatis an debeat ꝓbare pecuniā verſam in vtilitatez ciuitatis.l.ſ.nu.ij.de vē. re.ciui.fol.lxuij.

Epiſcopus ſuper teſtamentoꝛum ſolennita-te ſtatuere non poteſt.l.militaribus.nu.ſ.de decurio.fo.xxiij.

Equalitas in iudicijs an ſit ſeruanda.l.in ſa cris.la.iij.nu.xij.de ꝓxi.ſa.ſcri.fol.cſ.

Equalitas in tributoꝛum ſolutione ſeruatur et in quibus etiam ſit equalitas ſeruanda.l. in fraudē.in pꝛincipio.de annonis ⁊ tributis. folio.xſ.

Equum fuſte vel baculo cōductoꝛ percutiēs an teneatur.l.ſ.nume.ſ.et in apoſtil.de curſu publi.fol.cxiij.

Equum ſpectaculis deputatum qua actiōe cōueniatur.l.quiſquis.in pꝛin.⁊ nume.ij.de ſpecta.fol.lxviij.

Erroꝛ calculi cum theſaurarijs vel clericis ca mere computoꝛum vſꝙ ad que tempoꝛa poſ ſit opponi vel excipi:⁊ quid inter priuatos et de quali erroꝛe intelligatur.l.inſtar.nume.ij. ⁊ in additio.de iur.fiſc.fo.ij.⁊ ibidem.nume. iiij.fol.v.

Erroꝛ cōmunis quid operetur ⁊ quid pꝛo ve ritate habeatur. Item quid faciat ius.l.pre ſes.nume.ſ.et in additio.vbi limitatur ſi ſer. aut liber,ad decu.aſpir.fol.xxvj.

Erroꝛ in cauſa ſeu qualitate non nocet ex ꝙ de coꝛpoꝛe conſtat ⁊ an in diſtincte hoc pꝛo-cedat.l.vna.nu.ſ.⁊ in additio.ne fiſ.rem quā vendi.euinc.fol.v.

Eſtimare qualiter habeant rem collectarij indictoꝛes.l.in his.nume.vij.⁊.viij.de predi. nauicula.fo.xlviij.

Eſtimatio an ſuccedat loco rei.l.ſ.nu.ſ.et.ij. de fabꝛicen.fo.lv.

Eſtimatoꝛes qualiter rem eſtimabunt ⁊ ſm quod tempus et an partibus pꝛeſentibus ſeu vocatis.l.ij.nu.ſ.⁊ in additio.qñ ⁊ qui.quar. pars debe.fo.xxvij.

Eſtiuum qualiter fiat.l.ſuſceptoꝛes.la.iij. nume.ſ.et in apoſtillis de ſuſcepto.et archa. folio.xliij.

Eternum quod dicatur.l.pꝛimicerij.nu.j.de fabꝛicen.fo.lv.

Exactio violentiam ſonat.l.vna.ne ope.a colla.exig.contrariū in additio.ibi fo.xvij.

Exactoꝛi non habenti litteras pꝛincipis an poſſit impune reſiſti ⁊ quid ſi excedit modū. l.ſ.nume.ſ.de exacto.tributo.fol.xiij.

Exactoꝛi ſi fuerit ſolutum pretextu falſarum litterarum an liberetur ſoluēs.l.ſemel.nu.ij. de apo.pub.fo.xv.

Exactoꝛi non cogitur quis ſoluere niſi mon-ſtret eum eſſe deſcriptum in quaterno colle-cte pꝛo tali ſumma.l.ſ.nume.iij.de exactoꝛi. tributo.folio.xiij.⁊ varia illoꝛuz nomina in.l. miſſi.nu.ſ.co.ti.fo.xiiij.

Exactoꝛi an credatur ſine litteris pꝛincipis. l.j.nume.j.⁊ in additionibꝰ.et ibi quid ſi per teſtes pꝛobauerit cum limit.de apo.publicis folio.xv.

Exactoꝛ qui plus exigit qualiter puniatur.l. vna.nu.ſ.de ſuperexac.fo.xiiij.

Exactoꝛ tributoꝛum an poſſit dictam exa-ctionem delegare.l.miſſi.nume.ij.⁊ in addi-tio.vbi limito dictum auctoꝛis de exacto.tri-buto.fo.xiiij.

Exceptio pꝛeſcriptionis an impediat litiſcō-teſtationem.l.ſi.nume.iij.et in apoſtillis de cenſi.fo.lxxx.

Exceptio non debes audiri an impediat li-tis ingreſſum.l.omnes.nume.ſ.de fundis pa trimo.fo.lxxxv.

Executio ſententie an ſit facienda in bonis pꝛebende.l.omne ſemē.nume.ſ.⁊ in additio. de peti.bo.ſubla.fo.ix.

Exemptus a iuriſditione ſeneſcalli an tenea tur coꝛam ipſo reſpōdere.l.quicūꝙ.nu.ij.et in apoſtil.de ſuarijs.fo.lviij.

Exemplis an ⁊ quibus ſit iudicandum.l.no ſtre.nume.ij.⁊ in apoſtillis.de deca.fo.cv.

Expenſarum refectio an ⁊ quando in cauſa criminali veniat.l.cum ſatis.nu.iij.de agri.et cenſi.fo.lxxvij.

Expenſas an poterit iudex repetere a victo quas pꝛopter defectum non condemnatio-nis in illis cum fuiſſent per victoꝛem in ſuo li bello petite.l.miſſi.nu.iij.⁊ in apoſtil.de exa-cto.tributo.fo.xiiij.

Expenſe debent per notificantem aliquem ſolui moleſtato.l.nulla macula.nu.j.⁊ in ad-ditio.de delato.fol.viij.

Expenſe poſt ſententiam a victo poſſunt pe-ti.l.vna.nume.j.⁊ in additionibus.de ſump. recupera.fo.xlij.

Expenſe pꝛo perſequendo malefactoꝛe per quem fieri debent.l.circenſium.⁊ in additio. de decurio.fo.xxſ.

Expenſe quas pater fecit pꝛo adeptione be neficij vel officij pꝛo filio an ⁊ quando com-putentur in legitimam.l.ſ.nume.iiij.⁊ in apo ſtillis de periculo ſucceſ.pa.fol.xxxix.

Expenſe in rei melioꝛatione facte per poſſeſ ſionem an debeant ei reſtitui per pꝛobantez rem eſſe ſuam vel ſibi obligatam.l.finali.in pꝛincipio.⁊ in apoſtillis de cenſi.folio.lxxx. ⁊.l.qui agros.nume.iiij.de omni agro deſer. folio.lxxxij.

Extimum an quando ⁊ per quos ſit diminuē dum.l.vna.nu.iiij.⁊ in additio.de colla.don. vel rele.fol.xviij.

Extraoꝛdinaria pena punitur quando non eſt certa a lege vel ſtatuto ſtatuta.l.ſi vacan-tia.nu.iij.de bo.vac.fo.vij.

Facti exercitium vbi alicui com-mittitur an videatur illi cōmiſſa iuriſditio.l.finali.nume.ij.de ca rio.fol.cij.

Factū an puniatur ſi non tenuit l.fina.nume.ij.⁊ in apoſti.de loca.predi.ciui. folio.lxxxviij.

Factum per curiam videtur factum per iudi cem oꝛdinarium in.l.nemo.nume.ij.de digni. folio.xcj.

Falſarius an ſit qui falſo vtitur inſtrumēto. ſ.inſtrumentū falſum.

Falſarius monete per quem puniatur.l.vni uerſos.nume.v.de vete.nūmiſ.po.fo.lvij.⁊.ſ. in ver.moneta.

Falſus denarius non eſt denarius.l.ſemel. nume.ij.⁊ in additionibus de apo.publicis. folio.xv.

Fama vel infamia citius inheret perſone ꝙ tranſlatio bonoꝛū.l.j.nu.ſ.de peti.bo.ſubla. folio.viij.

Familie appellatione quid veniat.l.quicū-ꝙ.in pꝛin.⁊ in apoſtillis de re mili.fo.cviij.

Famulus qualiter ponatur in.l.iubemꝰ.nu. ſ.de pꝛepo.ſa.cubicu.fo.xcv.

Fauoꝛabilioꝛ eſt cā illius qui de damno vi-tando certat.ꝙ qui de lucro captando.l.vna nu.ij.pen.fiſc.credito.pꝛefer.fol.vj.

Femine an poſſint conſuetudinem induce-re.l.ſi quid extraoꝛdinarium.nu.ix.⁊ in apo-ſtil.de lega.fo.xlj.

Ferijs meſſium ⁊ vindemiarum an gaudeāt qui non colligunt vinum nec triticum.l.ſ.nu. iiij.⁊ in apoſtil.de agri.⁊ cēſi.fo.lxxij.

Feudum quod aliquis baro pꝛopter deli-ctum amiſit non debet ſibi pꝛinceps appꝛo-pꝛiare alteri verum baroni aſſignare.l.qui-dam ignauie.nume.ſ.de decurio.folio.xxj.et l.murilegulí.nume.ij.de murile.fo.liij.

Feudum in vaſalli fauoꝛem datur an poteſt renunciari.l.vna.nu.ſ.de colla.don.vel rele. folio.xviij.

Fidē an debeat ſeruare iudex criminoſo quē pꝛomiſit liberare ſi exiret eccleſiam.l.j.nu.v. ⁊ in apoſtil.de his qui ſpon.mu.pu.ſubeunt. folio.xxxiij.

Fides hoſtibus an ſit ſeruanda.l.j.nu.vſ.et in apoſtil.de his qui ſpon.mu.pub.ſubeunt. folio.xxxiij.

Fideiubere qui non poteſt in vno loco an re mittat ad locū vbi habet fideiuſſoꝛem.l.mul-tis.nu.x.de pꝛin.agen.in rebꝰ.fol.ciij.

Fideiuſſoꝛ an teneat ad penā pꝛincipali im-poſitam.l.vna.de peri.eoꝛum qui ꝓ magiſtr. inter.fo.lxvſ.

Fideiuſſoꝛ coꝛā quo iudice cōueniat.l.obtēta nu.ſ.⁊ in apoſtil.de pꝛimi.fo.cxvſ.

Fideiuſſoꝛ idoneꝰ quis dicatur.l.multis.nu. iiij.⁊ vtrum qui non poſſidet imobilia eſt tñ aliis locuplex ibi nu.xſ.de pꝛin.agen.in rebꝰ. folio.x.

Fideiuſſoꝛ in pena coꝛpali an admittat.l.ſi. in fi.⁊ in apoſtil.de cenſi.fol.lxxx.

Fideiuſſoꝛ ꝑ ſtipulationē tñ obligat.l.ſi cuz te.in pꝛin.de decurio.fo.xix.

Fideiuſſoꝛem acciperet nominatū eſſe ſoluē do tpe functi officij an ſint paria.l.j.nu.ſ.de peri.no.fol.lxvſ.

Filia nobilis ignobili nubens an ſuccedat in feudum.l.fi.nu.ij. qñ ⁊ qui. quar.pars debe. folio.xxviij.

Filij decurionum ⁊ ſenatoꝝ nõ obſtantibus reſcriptis cõtrarijs pr̃is ↄditionez ſequitur ⁊ vtrum idez ſit in filijs priuatoꝝ.l.exẽplo in prin.⁊ in additio.de decurio.fol.xxij. Et idez in dignitatibus.l.nullus.⁊ in apoſtil.eo.ti.folio.xxiij.

Filij filius an veniat appellatione filioꝝ aut ⁊ an liberoꝝ.l.nullus ⁊ in addi.de decurio.folio.xxiij.

Filiuſfa.in caſtrenſi peculio an poſſit eſſe in iudicio ſine cõſenſu patris et in quibus caſibus.l.filiuſfa.nu.j.et in apoſtil.de caſtren.pecu.mili.fo.cix.

Filius aduocatus doctoꝛ aſſeſſoꝛ ſcholaꝝ rectoꝛ an qδ ex ſuo exercitio acquirit ſit quaſi caſtrenſe peculium.⁊ vtrum põt illud inuito patre retinere:⁊ an teneatur cõferre fratribꝰ ſuis.l.fi.nu.j.⁊.ij.⁊ in apoſtil.de ſilen. ⁊ decu. fo.xcviij.⁊.xcix.

Filius clericus an cõferat fratribus acquiſita ex prebẽda.l.fi.nu.iij. ⁊ in apoſtil.de ſilen. ⁊ decu.fo.xcix.

Filius patris cõditionem ſequitur nõ aut.l.priuilegio.nu.j.⁊ in addi.de decurio. fo.xxij. et ibi an natus anteq̃ eſſet decurio dicatur filius decurionis. Item ⁊ qñ ſequitur cõditionem ⁊ familiã mr̃is.l.nati.eo.tit.fo.eo.⁊ in.l. filios ⁊ in additio.de municip.⁊ oꝛig.fo.xxix. et.l.hi qui.et in apoſtil. de murileg. fo.liiij.et l.diſſimimus.nu.iij.⁊ in apoſtil. de agri.⁊ cenſi.fo.lxxv.et.l.fi cohartalibus.nu.ij.et in apoſtil.de cohar.fol.cxv.

Filius ꝓ pr̃e an poſſit agere.l.ſi quis.la.j.nume.ij.de aqduetu.fol.lxix.

Filius in officio vtrum ſuccedat hodie pr̃i.l. gñali.nu.vj.de tabula.fo.xlij.

Fiſco debet tota emẽda ſolui q̃uis per ſtatutum media pars applicetur priuato vel alteri.l.vna.nu.j.⁊ in addi.de ven.re.fiſc.fo.v.

Fiſcum excludunt a bonis vocãtibus multi. l.j.nu.j.⁊ in addi. de bo.vac.fo.vj.

Fiſcus an ⁊ qñ equiparatur minoꝛi.l.j.nu.ij. de fun.patri.fo.lxxxiij.

Fiſcus debitoꝛem ſui debitoꝛis an ⁊ qñ cõuenire põt ⁊ qua actione.l.nõ alios.nu.iij.⁊ in apoſtil.qui.mu.excuſ. fo.xxxviij.

Fiſcus ⁊ res publica an differãt in rubꝛ.de iure fiſci.nu.iij.⁊ in addi.⁊ nu.v.

Fiſcus repetit qδ eſt tabulario non ſeruata ſolẽnitate ſolutum aut qδ in eius vtilitatem non eſt verſum et que ſolẽnitas requiratur.l. fiſco in princ.⁊ in addi.⁊ nu.j.de cõue.fiſc.debito.fo.iiij.

Fiſcus vnde dicatur ibidem in fi. ⁊ in addi.⁊ qδ hz quedã iura q̃ alijs ineſſe nõ poſſunt ibidem.nu.vj.⁊ fiſci priuilegia ibidem.nu.viij.⁊ in additio.⁊ qδ titu.de iure fiſc.habeat tm̃ locum in fiſco impiali aut ciuitatis romane ibidem.nu.vj.in fi.⁊ in addi.fo.eo.

Foꝛenſi an ⁊ qñ rõne domicilij qδ in aliqua hz poſſit indici collecta.l.cum neq̃.nu.j.et in additio. de inco.fol.xxx. ⁊ ibi an ꝑ ſtatutum poſſit ei indici collecta.

Foꝛenſes an ⁊ ꝓ quibus rebus teneatur ad collectas.l.j.nu.vj. ⁊ in apoſtil.de mulie.et in quo loc. fol.xx.et eo.nu.limit.in quarum vna repꝛobo opi.iſtius et alioꝝ docto. in apoſtil. folio eo.

Foꝛma certa in aliquo cõtractu ꝑ.l.inducta omiſſa reddit actum nullum.l.j.nu.ij.⁊ in additio.vbi.viij.fallent.ad.d.regulã et ibi quid ſi de ſubſtantia foꝛme aliquid omittatur de predi.curia.ſine decre.nõ alie.fo.xxvi.

Foꝛma mutata totꝰ actus videtur mutatus in rubꝛ.de decurio. fo.xix.

Foꝛtuitus caſus culpã precedẽtem.l.vna.nume.iij.⁊ in apoſtil.ne quid oneri publ.fo.xlix.

Foꝛum ſoꝛtitur cõtrahens regulariter in loco domicilij nõ oꝛiginis.l.j.nu.iij.et in addi. de municip.⁊ oꝛig..fo.xxx.

Frater an intuſ teneatur fratri quãtum pater filio emancipato.l.j.nu.iij.de periculo ſucceſ.pa.fo.xxxix.

Fratres an debemus appellare illos qui pre nobis dignitate pollẽt.l.j.nume.iiij.de ſilen. et decu.fo.xcviij.

Fratres minoꝛes an veniãt filioꝛum appellatione.l.fi.nume.j.⁊ in additio.qñ ⁊ qui.quar. pars debe.fo.xxviij.⁊ ibi an inſtituti heredes ſuccedãt ⁊ excludãt ſtatutum.

Fratres ꝑdicatoꝛes vel minoꝛes nõ poſſunt in coꝝ religione recipe debitis obligatis.l.ſi quis nu.iij.de fabꝛicen.fo.lv.

Fraudãs gabellam qualiter puniatur.l.apparitoꝛes. nu.j. ⁊ in apoſtil. de exacto.tribu. folio.xiij.

Fraus alienãs in fraudem creditoꝝ ꝑ ceſſionem bonoꝝ an effugiat penam carceris.l.j. nu.iiij.de iure fiſc.et qñ dicatur alienatio in fraudem eſſe facta ibidem in addi.fo.ij.

Fraus emptoꝛis ſemꝑ inſpicitur preterq̃ in fiſco vendẽte.l.ſi minoꝛi.nume.iij.de iure fiſc. folio.iij.

Fructus coꝛruptos cum incoꝛruptis miſcere non eſt falſitas immo eſt permiſſum.l.j.nume.ij.vſq̃ ad finem. de condi.in pub.hoꝛ. folio.xvij.⁊.xviij.

Fructus prebẽde ꝑceptos an trãſmittat clericus ad ſuos heredes.l.j.nu.ij. et in apoſtil. de anno.ciui.fo.lxi.⁊ nu.iij.⁊.iiij.

Fructus nõ lucratur quis ex cõtractu nullo. l.j.nu.vij. et in additio. de ꝑdi.cu. ſine decre. non alie.fo.xxvj.⁊ ibi quid requiratur ad hoc vt quis lucretur fructus.

Frumẽti appellatione nõ venit oꝛdeuz.l.modios nu.ij.de ſuſcep.⁊ archa.fo.xliij.

Frumentum fiſci cogitur etiam inuitus aliquando quis emere ediuerſo quãdoq̃ etiam inuitus vendere cogitur.l.vna.nume.iij. ⁊ in addi.vt ne.lice.in emp.ſpe.ſe excuſ.fo.xviij.

Frumẽtum quãtumvaleat qualiter eſtimabitur.l.ſeptem.nu.j.⁊ in apoſtil. de ero.mili.anno.fo.cix.

Fugiẽtem colonum quãdo auctoꝛitate pꝛopꝛia capere poſſim.l.ſi quis decurio.nu.ij.eo. titu.fo.xxiiij.

Fugientem debitoꝛem an ⁊ quãdo mihi capere ſit licitum non adito iudice: ſed auctoꝛitate pꝛopꝛia.l.generali. nume.ij. de decurio.fo.xxiiij.

Fugitiuos colonos receptans an et quando puniatur.l.omnes pꝛofugi.nu.iij.de agri. et cenſi.fo.lxxv.

Furtum an committat et vtrum de illo conuincatur qui detinet rem quam ſcit ſuam non eſſe.l.vna.in fi.de colo.illiri. fol.lxxix.

Furtum an cõmittat qui rem latentem in littoꝛe capit.l.j.nu.iiij. et in apoſtil. de naufra. folio.l.

Furtum magne rei maioꝛi pena eſt dignum q̃ parue rei.l.ſciant.numero.ij.in pꝛincip.de his qui ex publi.ratio. mu. pecu.accepe.folio.v.

Futura an videãtur remiſſa per pꝛiuilegiuz pꝛincipis ſuper tributis.l.via. nume.j. et in additio.vt ne.lice.ab empt.ſpec.ſe excuſa. folio.xviij.

Futuris creditoꝛibus non competit ius reuocandi alienata in preteritum tanq̃ in fraudem creditoꝝ.l.j.nu.ij.de iure fiſc.fo.ij.

Gabella pꝛo ↄtractibus qui inter aſcendẽtes et deſcendẽtes fiunt ſolui nõ debet.l.vna.nume.vij. et in additio. de ipo. lucra. deſcrip. folio.xxviij.

Gabellam nõ debet ſoluere nauis que tempeſtatibus acta in illũz locũ deuenit.l.j.nu.j. de naufra.fo.xlix.

Generalis conceſſio plus valet q̃ ſpecialis l.exemplo.nume.ij. ⁊ in additio. de decurio. folio.xxiij.

Gregis diminutio qualiter ꝓbetur.l.qδ ad preſens .nu.j.de murile. fo.liij.

Guerra adueniẽte an poſſit imponi tributũz his quibus eſt tpe pacis cõceſſa immunitas. l.j.nu.j. ⁊ in additio.vt ne.lice.in emp.ſpe.ſe excu. fo.xviij.

Haſtiludia a quibus poſſint introduci.l.j.nu.j. de ſpect. fo.lxviij.et j.populi cõſenſus.

Haud pꝛo nõ.in.l.j. in fi.quibus muneri.excu.ſo.xxxv.

Heredibus vaſalli an poſſit moueri queſtio ꝑpoſitã ꝓ felonia ꝑ vaſallum cõmiſſa: ſi qua in defunctum nõ fuit mota.l.ſi ille qui.nu.j.⁊ in addi.Et quid ſi cõqueſtus eſt ⁊ qualis querela ſit neceſſaria.de decu.fo.xxv.⁊.l.in curialibus.nu.j.⁊ in addi.eo.ti.⁊ fo.

Hereſim docẽs an plus puniatur q̃ adiſcẽs l.mecanicos.nu.j.⁊ in apoſtil.de excuſa. arti. folio.xlj.

Heres nõ tenetur ex obligatione que deſcẽdit ex delicto perſonali.l.ſi ille qui. nu.j.et in addi.de decurio.fo.xxv.

Hypothecaria quo ſpacio tollitur.l.fi. nu.j. de cẽſi.fo.lxxx.

Hypothecam tacitaz an fiſcus habeat in bonis delinquẽtis.l.vna.nu.iij.⁊ in addi. pe.fiſca.credi.preferri.fo.vj.

Hypothecam tacitam habens an poſſit in ſolidum vel pꝛo rata agere contra poſſeſſoꝛem.l.fina.nume.viij.quod facit ad.q.de debi.ciui. fo.lxv.

Homo meus an ſit filius hominis mei.l.cum ſatis.nu.ix.de agri.⁊ cẽſi.fo.lxxvij.

Honoꝛem in gradu habens a quibus muneribus excuſetur.l.actoꝛes.nu.iij.de exacto.tribu.fo.xiij.

Honoꝛ vtrum in ſeſſione poſſit impendi.l. in ſacris.nu.iiij.de pꝛop.ſa.ſcri.fo.xcix.

Ignorãtia facta an ⁊ qñ excuſet.l.ꝓfeſſio.nu.ij.de mu.patri. fo.xxxij. ⁊ ibi quid de ignorãtia iuris.

Ignorãtia i delictũ an excuſet.l.vna nu.ij.⁊ qualr̃ ꝓbetur ibi. nu.iij.de colo.illiri. folio.lxxviij.

Ignorãs an ⁊ qñ puniatur.l.ſeruos.nu.iij. ⁊ in apoſtil.de agri.⁊ cẽſi.fo.lxxv.

Illitteratus vtrũ poſſit eſſe iudex ⁊ an aduocatus.l.exptes. ⁊ in addi.⁊ ibi q̃ coꝛaz iudice ignorãte.ll.nõ eſt neceſſarius libellus in ſcriptis de decu.fo.xx.

Immunitas an tranſeat ad heredes.l.in ſacris.nu.ix.de pri.ſa.ſcri. fo.ci.

Immunitas ſi alicui concedatur ſuper collectis aut tributis an ⁊ qñ teneantur alij ſolue·

re eius quotã.l.vacuatis.nu.j.et in addi.de decu.fo.xxj.

Immunitas per quem:quibus:⁊ qñ concedi poſſit ⁊ a quo liberet ibidẽ.nu.iij.⁊ in addi.fo.eo.⁊ in.l.notationũ.nu.j.⁊ in addi.eo.ti.fo.xxiij.⁊.in.l.j.nu.ij.de vaca.mu.fo.xxxiij.

Immunitas munerũ q̃ ꝑpter publicã neceſſitatem indicũtur an poſſit alicui ex priuilegio concedi.l.cõparationi.nu.ij.de quibus mu.vel preſta.fo.xxxv.

Immunitas rebus an intelligatur data hoibus in.l.ſenator.nu.j.de dig.fo.xcj.

Immunitatem a mũeribus ciuitas ſuperiorem recognoſcẽs an poſſit cõcedere.l.in fraudem nu.j.⁊ in apoſtil.vbi limito.de anno.⁊ tribu.folio.xj.

Imperator adoratur in.l.j.nu.j.de prepo.ſacubicu.fol.xcv.

Imperator an poſſit rem immobilẽ alienare.l.fi.in fi.⁊ in apoſtil.de loca.ꝑdi.ci.fo.lxxxviij

Imperiũ q̃re ⁊ ad q̃d eſt in ꝑncipem trãſlatũ in rubri.de ſtudi.libe.vr.ro.nu.j.⁊ in apoſtil.folio.lix.

Imperiale ius q̃d ſuꝑ rubr.de iu.fiſ.nu.j.fo.ij.

Importuna petitõe ꝯceſſũ an valeat.l.j.na.iiij.⁊.v.⁊ fo.viij.⁊.ix.⁊ l add.q̃d facit ꝑ ĩpetrãte reſcriptũ dilatoriã ſolutõis ⁊ cautela optima ad obuiãdum predi.ibidẽ.na.vj.fo.ix.

Improperari an poſſint ṽba vt ſuſtineatur libellus dicta teſtium ⁊ ſcriptura mercatorũ.l.ſciant.nu.iij.⁊ in add.de his qui ex pu.ratio.per mutuũ pecu.acce.fo.v.

Incertus qñ eſt delinquẽs puta q: multi vnũ hoiem interfecerunt an puniãtur oẽs an nullus.l.quiꝗ caſus.⁊ in addi.de decu.fo.xxiiij.

Incola quis ſit ⁊ quot modis.l.ciues.nu.ij.⁊ vj.de inco.fo.xxx.

Incoandum facilius impeditur q̃ inceptũ.l.decurio.de decu.fo.xxiij.q̃d ſonat facilius repellitur q̃ eijciatur hoſpes.

Inconſtãtia reprobatur.l.heredes.nu.ij.de omni agro deſer.fo.lxxx.

Indefinita an equipolleat vñi.l.j.nu.v.et in addi.de iure fiſc.fo.ij.

Indẽnitatem qui ꝓmiſit vtrũ ante principalem cõueniri poſſet ſi renũciauerit beneficio fideiuſſorũ.l.j.⁊ in add.de cõue.fiſc.debito.folio.iiij.⁊.l.j.⁊ in addi.nu.j.de decurio.fo.xx.

Indictio qualiter hodie cõputatur quid ſit ⁊ vnde dicatur in rubri.de indicto.nu.iij.⁊ in addi.fo.xij.

Indictum quid ſit ⁊ quid ſuꝑindictũ in rub.de indicto.in prin.fol.xij.

Indiuidui parte irritata totũ an irritetur.l.quẽadmo.nu.xiij.de agri.⁊ cẽſi.fo.lxxv.

Induſtria ꝑſone qñ dicatur electa.l.fi.nu.ij.⁊ in apoſtil.de curio.fo.ciiij.

Infamia an remoueat quẽ ab honoribus:et vtrũ a mũeribus.l.ignominie.de his qui nõ imple.ſtipen.fo.xxxviij.⁊ que a dignitatibus arceat ⁊ queſitis ſpoliet ⁊ vtrum ipſo iure vel poſt ſententiã.l.infames.nu.j.⁊ in apoſtil.de infa.fo.xxxviij.

Infamia a quib⁹ honoribus priuet aliquẽ.l.infamia de decu.fo.xx.⁊.j.⁊.l.nec infames.in prin.eo.ti.⁊.fo.

Infamia an ⁊ q̃lis repellat a teſte.l.neꝗ.nume.ij.⁊ in apoſtil.de dig.fo.xc.

Infamia iuris q̃re repellit quẽ a teſtimonio ⁊ nõ ab arbitrio.l.vnica.nume.ij.de infa.fo.xxxviij.⁊ ibi ꝙ infamibus claudũtur porte dignitatis ⁊ q̃ mũera poſſint ſubire.ibidem.

Infamis non eſt remotus ab officio vel dignitate ad tempus.l.j.de his q̃ in exiliũ da.ſunt fo.xxxviij.⁊ ꝙ pãmã dignitatẽ recuperẽt.et qñ eis nouas aſſequi ꝑmittatᷣ.l.ij.eo.ti.⁊ fo.

Infans an poſſit eſſe miles q̃d infero ad.q.de ꝑcedẽtia doctoris ⁊ militis.l.j.nu.j.⁊ in addi.de mu.⁊ hono.fo.xxx.⁊.j.in ṽ.miles.

Ingreſſi monaſteria an ſe ⁊ ſua deo dedicẽt.l.ſi qñ.nu.j.⁊ in addi.de bo.vocan.fo.vij.

Inhabilitatem ſuã electus ad aliq̃d offĩm an cogatur detegere.l.nec infames.⁊ in addi.de decu.fo.xx.⁊.l.ꝑces.nu.ij.ſi ſer.aut liber.ad decu.aſpi.fo.xxvj.

Inimicitie quid operẽtur ⁊ qualr̃ ꝓbentur.l.vna.ſi ꝑpter inimi.fo.xij

Inopia an ⁊ que excuſet.l.ad ſubeũda.de decu.fo.xxiij.⁊.j.⁊ in ṽ.paupertas.

Inquiretur ſi fiſcus agat ꝯtra aliquẽ poſſeſſorem dicẽdo rem petitã ad ſe ꝑtinere.l.ſi vacãtia.nu.iij.⁊ in apoſtil.de bo.vacã.fo.vij.

Inquiſito an ſit dãda copia actorũ ⁊ quorũ.ß.in ṽ.copia.

Inſignis doctoratus an habeãt ſemꝑ vti doctores.l.vna.nu.j.⁊ in apoſtil.de hono.vehi.fo.liiij.⁊ vtrũ inſigniis doctoralibus vtẽs qui non eſt doctor aut miles ⁊ poſtea ꝓmouetur an ei debeãt de nouo cõferri ibidẽ.nu.ij.⁊ in apoſtil.fol.eo.

Inſinuationi donatõis an iudex debet ſe ſubſcribere.l.cõperim⁹.nu.ij.de ꝑri.ſa.ſcri.fo.cj

Inſinuationẽ an req̃rat donatio facta filio emãcipato ꝑ pr̃em:⁊ quo tpe.l.vnu.nu.j.⁊ in addi.de impo.lucra.deſcrip.fo.xxviij.

Inſtãtia iudicij in q̃bus finiatur triẽnio.l.libus.nu.ix.⁊ in apoſtil.de agri.⁊ cẽſi.fo.lxxvj.

Inſtr̃a antiqua curioſa an qualr̃ ⁊ qñ reficĩ debeãt.l.euidẽter.in fi.⁊ in apoſtil.de excuſ.mu.fo.xxxv.

Inſtr̃o publico an detur fides.l.auri.nu.iiij.⁊ in apoſtil.de fru.vr.cõſtan.fo.lxj.

Inſtr̃o falſo q̃ vtit̃ an ſit falſari⁹.l.j.nu.iiij ⁊ in apoſtil.de murile.fol.liij.⁊.liiij.

Inſtr̃oꝝ de nouo reptoꝝ ꝑtextu ſnĩa vtrũ reſcindatur ſi fuerit lata ꝯtra fiſcũ.eccleſiã.vel minorem.l.j.nu.j.⁊.iij.⁊ vtrobiꝗ in addi.de ſenten.aduerſus fiſ.la.retrac.fo.vj.⁊.j.

Inſtr̃m amiſſam an qualr̃ ꝑ q̃s ⁊ qñ reficĩ debeat.l.ne caſu.nu.j.⁊ l addi.de diſcuſ.fo.xix.

Inſtr̃m ficticium recipiẽs qualr̃ puniatur.l.qui in cõtract.in addi.de iure fiſc.fo.iij.

Inſtr̃m liberatiõis ſi ſit ꝑ debitorẽ amiſſam an poſſit ipſe ſuũ debitorẽ cogi vt aliud ſibi faciat ꝓbata ꝑ iuramẽtum amiſſione.l.ne caſu.nu.j.⁊ in ꝑn.⁊ vtrum idem ſit in fiſco de diſcuſ.fo.xix.

Inſtr̃m ſolẽnitate debita carens an ſit ſuſpectum.l.nulli.nu.j.de nũerarijs.fo.cxij.

Inſtr̃m ſolutõis ꝑtis debiti an creditor cogatur facere.l.placuit.nu.j.⁊ in apoſtil.de colla.fund.patri.fo.lxxxvj.

Inteſtatus quot modis quis decedat.l.j.in prin.de bo.vacan.fo.vj.

Integro ſtatu ṽba iſta in ꝯtu vel vltima volũtate poſita q̃d importẽt.l.ſi qñ.nu.iij.⁊.iiij.de bo.vacã.fo.vij.

Interdicto recuperãde qñ agitur reſtitutio poſſeſ.dꝫ ꝑus fieri q̃ agatur cũ ꝓpetratis ſiue detẽtator poſſidet cũ violẽtia ſiue ſine.l.ſi colonĩ.nu.iij.de agri.⁊ cẽſi.fo.lxxv.⁊.lxxvj.

Interdictũ fraudatoriũ qñ ⁊ q̃bus cõpetat ⁊ ꝑ q̃.l ſi minori.na.ij.⁊ l addi.de iu.fiſ.fo.iij.

Intereſſe lucria ceſſantĩ q̃u eſtimabit.l.vna nu.j.de collo.illici.fo.lxxviij.

Itineris vtrũ ſit habẽda rõ.l.ꝓ locis nu.iij.de anno.⁊ tribu.fol.xj.et.l.nemo.la.j.nu.iij.eo.ti.⁊ fo.

Inuẽtarium facere curator bonis datus an teneatur.l.ſi qñ.la.ij.nu.j.⁊ in addi.de bo.vacan.fo.vij.

Inuẽtarium integrũ tutor vtrũ exhibere debeat ad hoc vt appareat ꝙ poſſit adminiſtrare.l.ij.nu.j.qñ et qui.quar.par.fo.xxvij

Inuẽtariũ tutor vtrũ teneatur facere in caſu.l.mediterranee.de anno.⁊ tribu.fo.xj.

Inuocãtes patrociniũ potẽtes qui interuenerũt cõtractum an ligẽtur.l.vna in fi.vt nemo ad ſuum patro.fo.lxxix.

Iudeus an⁊ ad quos honores admittatur.l.oẽs.la.ij.nu.j.⁊ in apoſtil.de decu.fo.xxiij.et ß.in ṽ.doctor.

Iudex acta conficere ex ſe an poſſit.l.nulli.nu.ij.⁊ in apo.de nũerarijs.fo.cxij.

Iudex in cã principali an poſſit eſſe iudex in cauſa appellatiõis in.l.nemo.nu.ij.de ꝑro.et hono.ꝑfec.fol.xciij.

Iudex mortuo vel abſente delatore an poſſit ex officio ſuo cãm ad vtilitatẽ pu.ꝑtinẽtem ꝑficere.l.mouẽte.nu.j.de delato.fo.viij.

Iudex qui ꝓmiſit criminoſo in eccl̃ia exiſtẽti ꝙ ſi exiret ꝙ eum liberaret an debeat ei ſeruare fidem.vide.j.in ṽ.fides.

Iudex ſurrogat⁹ an dicatur ordinari⁹.l.eos.nu.ij.⁊ in apoſtil.de comi.rei mili.fo.xcvij.

Iudices an poſſint ꝑncipes vel barones de ſuo territorio hr̃e.vidi.ß.in ṽ.barones.

Iudici delinquẽti an ⁊ ꝑ quos poſſit cõtradici.l.ꝑcepit.nu.ij.⁊ in addi.cautio.largi.titu.folio.xvj.

Iudici an ſit parẽdũ qñ ꝑcipit aliq̃d cõtra legem:⁊ q̃d in dubio ⁊ vtrũ videatur in dubio cõtra legem ꝑcipere.l.euidẽter.nu.ij.de excuſa.mu.fo xxxv.

Iudiciorũ ſubſtãtialia que ſunt in.l.nemo.in fi.de dig.fo.xcj.

Iuramẽto alicui⁹ ſtatur in his q̃ depẽdent ex aio ſuo.l.ſi qñ.nu.v.de naufra.fo.l.

Iuramẽto heredis in quib⁹ ſtatur.l.ij.nu.ij.⁊ in apoſtil.⁊ ibi que dicãtur res minime qñ ⁊ quibus quar.pars.fo.xxvij.

Iurãte rem quã portat eſſe alicui⁹ a vectigalibus exẽpti an ⁊ qñ credatur.l.apparitores na.j.de exac.trib.fo.xiij.

Iurare qui tenetur an debeat ſcripturas ſacras tɋe.in ṽ.ſcripturas ſacras.

Iurare vtrum teneãtur publica adminiſtratores ⁊ quale iuramẽtum ꝑſtent.l.ſi vacãtia.nume.j.de bo.vacan.fo.vij.

Iuriſditionẽ alteri⁹ vſurpãs qualr̃ puniatur l.ſi quis.nu.iij.de aq̃duc.fo.lxx.

Iuriſditio ꝯceſſa qñ extẽditur an ꝑdatᷣ.l.eos nu.iij.⁊ in apo.de aq̃du.fo.lxix.

Iuriſditio minoris magiſtrat⁹ an ⁊ qñ ꝑ maioris aduẽtũ nõ pereat.l.nihil.nu.j.de pala.ſa.largitio.fo.cv.

Ius accreſcẽdi nõ hꝫ locum in ambaſiatoribus.l.j.nu.ij.de lega.fo.xl.

Ius an ſit idẽ de toto quoad totũ q̃d de pte quoad ptẽ.l.ſi quis.la.j.nu.v.⁊ in apoſtil.de agri.⁊ cẽſi.fo.lxxiij.

Ius lõgobardorũ an ſit alleg̃ãdũ.l.vna.nu.iiij.⁊ in apoſtil.de gladiato.fo.lxxj.

Ius ſibi dicere an ⁊ qñ quis poſſit deficiẽte iudice.l.fi.nu.iiij.de agri.⁊ cẽſi.fo.lxxviij.

Iuſſus ſuperioris ab infamia vtrũ excuſet.l.mouente.nu.ij.⁊ in addi.de dela.fo.viij.⁊.j.

Iuxta ṽbũ qualr̃ interpretetur.l.decernimus nu.j.⁊ in apoſtil.de aq̃duc.fol.lxx.

Materiarum ſingularium.

Lapidicinaꝫ priuatus an poſſit in fundo ſuo facere.l.quoſdã.nu.iij. de metalla. fo.lij.
Lapidicinas apparẽtes querere an ꝛ quibus licet.l.vna.nu.iiij. de theſau.fo.ix.
Laudimium an ex donatione debeatur ꝛ an ex pmutatione.l.fi.nu.iij.ꝛ in apoſtil.de ꝓdi. cu.ſine decre.nõ alie.fo.xxvi.
Laudimium an debeat dñs hr̃e a donatario in poſſeſſionem rei donate miſſo.l.j.nu.v. de fun.patri.fo.lxxxiiij.
Legatũ ad pias cãs an ꝛ qũ pſſit in aliũ vſuꝫ cõmittere:ꝛ qñ.l.hac lege. nu.ij. ꝛ in apoſtil. de aqueductu.fo.lxx.
Legere vel docere i iure ꝓhibetur qui nõ ſtu duerit ad minus ꝑ quinquẽniuꝫ.l.magros. nu.j.ꝛ in apoſtil. de ꝓfeſ.ꝛ medi.fo.xxxvij.
Legem q̃ reges poſſint facere.ſ.in ꝟ. reges.
Legis effect⁹ extra imꝑiuꝫ nõ extẽditur.l.ex emplo.nu.j.de decu.fo.xxij.
Legibus quibus renũciari nõ põt.l.fi.nu.vij de ven.re.ciui.fo.lxv.
Legitimu an poſſit tolli vel minui ꝑ ſtatutuꝫ in rubr.de decre.decurio.nu.viij.ꝛ.ix.et i apo ſtil. fo.xxxiiij.
Legitimatus an ſuccedat in feudo et emphi. eccleſiaſtica.l.filios. nu.j.i addi. de municip. et origi.fol.xxix.et ibi an legitimatio facta ꝑ principeꝫ reſcriptũ noceat veris heredibus ꝛ aliquid ſingulare de legitimatiõe ꝑ matrimo nium ſubſequẽs.
Lenonum pena.l.fi.nu.j.ij.ꝛ.iij.et in apo.de ſpecta.ꝛ leno.fo.lxviij.
Leproſus canonicus an debeat habere ꝓbẽ dam.l.ex agẽtibus nu.iij.ꝛ in apoſtil.de ꝓnu ce.agen.in rebus.fo.ciij.
Lex ꝛ cõſuetudo an poſſint cõcurrere.l.vna. nu.ij.de colla.dona.vel reli.fo.xvij.
Lex punitur ꝛ violator legis cõtra legeꝫ ſup plicãs.l.j.nu.ij.de peti.bo ſubla.fo.viij.
Libelli oblatio in q̃bus cauſis erat olim ꝛ ho die neceſſaria.l.hac lege.nu.ij.ꝛ in apoſtil.de pri.ſa.ſcri.fo.cij.
Libellus gñalis an ſit admittẽdus.l.j.nu.ij. et in apoſtil.de vetera. fo.cxij.
Libellus ꝛ petitio an ꝛ in quo differãt.l.mili tes.nu.vj.ꝛ i apo.de ꝓn.agen.in reb⁹.fo.ciiij
Libellus olim in cauſis ciuilib⁹ nõ offereba tur in.l.quotiẽs.nu.v.de dig.fo.xcij.
Libellus plures cãs cumulãs ↄ̃trium queꝫ ꝑ ſe eſt ſufficiẽs ad victoriã obtinẽdam cõtine re põt.l.duplex tõ.nu.j.ꝛ i addi. de fide inſtr. ꝛ iu.haſ.fiſ.fo.iiij.
Liberi in cã an poſſint teſtificari.l.quotiẽs. nu.j.ꝛ in apoſtil.de naufra.fo.l.
Liberoꝝ quali nũero quis hꝫ excuſationẽ a mũeribus ꝛ a q̃bus ꝛ vtrũ nepotes inter libe ros numerẽtur.l.nepotes.nu.j.de his qui nu mero libe.fo.xxvj.
Liberoꝝ appellatiõe an veniãt filij filie.l.nul lus.ꝛ in addi.de decurio. fo.xxiij.
Liberoꝝ ꝓpter quis ꝛ honores ꝛ priuilegiũ q̃cq; ↄſeq̃tur.l.in albo.de decurio.fo.xviij.
Liberoꝝ ꝓpter quis a mũeribus excuſatur ꝛ a quibus ꝛ quot requirãtur liberi.l.ſi quis. la.ij.ꝛ in additio.ꝛ ibi quid ſi alias talis libe ros habẽs ſit locuplex ꝛ quid ſi moriãtur libe ri an extinguatur priuilegiũ immunitatis ibi dem de decurio.fo.xxj.
Liberationis ſeu ſolutiõis inſtrm̃ habẽs am plius moleſtari nõ dꝫ ſi cum ſolẽnitate fuerit dictum inſtrm̃ factuꝫ.l.ſemel.in prin.ꝛ nu.j. apo.pub.fo.xv.
Liber rõnum qualiter fiat.l.neminem. nu.ij. de ſuſcep.ꝛ archa.fo.xliij.
Libram auri faciũt.x.aurei ꝛ auri.lxxij.ſolidi in rubr.de anno.ꝛ tri.nu.viij.fo.x. ꝛ ibi ꝙ.xx. libre eris valẽt vnum aureum ꝛ in.l.vna.nu.j. ꝛ in apoſtil. de arg.pre.qđ theſau. infer.fol. xliiij.ꝛ.l.ob metallum.nu.j.ꝛ in apoſtil.de me tal.fo.lij.ꝛ in rubr.de ve.nũmiſ.po. ꝛ in apoſt. nu.ij.fo.xvj.
Licentia data venẽdi libere an ꝑ hoc videa tur data licẽtia remeãdi in.l.iubemus in ver. in glo.que incipit ſed cum venerint de digni. folio.xcij.
Licẽtia extrahẽdi certas res extra territoriũ quot dies debet cõtinere.l.vna.in fi. ꝛ in apo ſtil.de tractato.fo.cxiiij.
Licẽtiam petere an ſufficiat ſi nõ conſequa tur.l.ſi quis.la.j.ꝛ in addi.de decurio.fo.xx.
Licẽtiati an poſſint ꝑ ſtatutum compelli cer tum quid dare doctoribus pro licẽtia.l.hac lege.nu.j.ꝛ in apoſtil.de aqueductu.fo.lxx.
Licentiat⁹ an veniat appellatione doctoris l.ſtigmata. nu.iiij. et in apoſtil. de fabricen. folio.lv.
Lites exceãtur boni viri in rubri.de mu.pa tri.nu.iij. fo.xxxj
Littere preſumũtur erronee in quibus anti quus non ſeruatur ſtilus.l.precipimus.nu.j. de cau.largi.titu.fo.xvij.
Litteras principis niſi iudici ordinario i nti mate fuerint plena non datur fides.l.j.nu.j. de apoch.pub.fo.xv.
Litteris ſuꝑioris an ſit indiſtincte parẽdum l.ꝓcipimus.nu.iij.de ca.ſi.largi.titu.fo.xvij.
Litis conteſtationem impedit exceptio cuſ tionis.l.ꝛ ſi inſtrumẽta.nu.ij. ꝛ in apoſtil.de fide inſtru.ꝛ iu.haſ. fiſ. fo.v.
Locans domum ſcholaris an ꝓferatur ſi tm̃ dat quãtum alij.l.cõgruit.nu.j.de loca.ꝓdio rum ciui.fo.lxxxviij.ꝛ vtrum ſit idem in pẽſio ne.l.fi.nu.ix.de loca.ꝓdi.ciui. fo.lxxxviij
Locatio perpetuo an preſumatur eſſe cõtra ctus emphiteoticus.l.loca.nu.j.et in apoſtil. de loca.ꝓdi.ciui.fol.lxxxviij.
Locus in inſtr̃o an debeat poni.l.gñali.in fi. ꝛ in apoſtil.de tabula. fo.xliij.
Lucrum aſſumit ſibi naturã principalis capi talis.l.aurinu.iiij.de fun.vr.cõſtan.fo.lx.
Lucratiua cauſa que dicatur.l.j.nu.iiij.de im po.luc.deſcrip.fol.xxviij.Item ꝙ dos ꝛ dona tio ꝓpter nuptias nõ dicitur tituli lucratiui ibidem nu.ix.et reuocãs donationem ꝓpter immenſitatem non dicitur illam ex cauſa lu cratiua reuocare ibidem.
Ludi quales ꝑmittãtur in rubri.de ſpect.nu me.j.ꝛ.ij.ꝛ in apoſtil.de ſpecta. fo.lxvij.ꝛ.ſ.in ver.ſpectacula.
Magicam exercẽs pro inueniẽdis theſauris ꝛ furtis an ꝛ qualr̃ pu niatur.l.vna.nu.ij.de theſau.fo lio.ix.ꝛ.ſ.in.ꝟ.theſaurus.
Maioris ꝑtis iudicio ſtãdum qñ ſit ꝛ qualr̃ intelligatur illa maior ps.l.exacto res. nume.ij.ꝛ in apoſtil. de ſuſcep. ꝛ archa. folio.xliij.
Mãdati fines an poſſint excedi.l.ꝓcipimus. nu.ij.de ca.ſi.largi.titu.fo.xvij.
Mare.delictum in mari commiſſum vbi pu niatur.l.vna.nume.ij. ꝛ in apoſtil.de claſſicis fo.lviij. ꝛ nu.iij.fo.lviij.
Maſculinũ an et qñ comprehẽdat femininũ l.j.nu.iij.ꝛ in apoſtil.de veſti.olo.fo.liiij.
Matricula vtrum probet et ſit neceſſaria in officiarijs.l.quicunq;. et in apoſtil. de coar ta.fo.cxv.
Matrimonium cõtrahi inter hoies diuerſe regionis an poſſit ſtatutum ꝓhibere.l.edici mus.nu.ij.de murileg.fo.liij.
Mauima quid ſit.l.vna.de mauima. fo.lxxij.
Medicine doctores ꝛ aliaꝝ ſcientiaꝝ an ha beãt immunitatem munerum rerum ꝛ ꝑſona rum.l.medicos.nu.j.et in apoſtil.de ꝓfeſſ.et medi.fo.xxxvij.
Medici ꝑncipis vel pape quam dignitatem habẽt.l.vna.nu.j.de comi.archia.ſa.pala.fo lio.xcvij.
Medicus an ꝛ qualis poſſit eſtimare an vul nera ſint letalia.l.quotiẽs.nu.iij.ꝛ in apoſtil. de põderato.fo.xliiij.
Medicus tam dꝫ pauperi ſuccurrere ꝙ diuiti ſuccurrere:ꝛ quare eis ſalaria ↄſtituũtur ꝛ ꝙ ꝓmiſſionem ab infirmis recipe nõ debẽt.l.ar chiatri.nu.j.de ꝓfeſ.ꝛ medi.fo.xxxvij.
Mẽdicitas an ꝛ que ꝑmittatur.l.vna.nu.ij.ꝛ iij.de mẽdi.va.fo.lxj.
Mẽſure falſe cognitionẽ an poſſit ciuitas ali cui cõmittere.l.quotiẽs.nu.ij. ꝛ in apoſtil.de põdera.ꝛ auri illa.fo.xliiij.ꝛ ibi que ſit pena falſificãtium aut corrũpentium mẽſuras ꝛ põ dera.et.ſ.ſub eo.ver.
Mẽſure publice debẽt eſſe lignee vel lapidee et vbi debẽt ſeruari.l.modios.nu.j.ꝛ.ij. de ſu ſcep.ꝛ archa.fo.xliij.ꝛ ibi de pena falſificãtiũ mẽſuras.ꝛ ꝑ quem poſſit cognoſci.l.quotiẽs nume.ij.ꝛ in apoſtil.de põdera.ꝛ auri illa.fo lio.xliiij.l.diurnos. nu.j.et in apoſtil. de fru. alex.fo.lxij.ꝛ.iiij.ꝛ in apoſtil.
Mexꝑ ipꝫ ꝓſcriptiõe vel ↄſuetudie an poſſit acq̃ri.l.q̃cũq;.in fi.de fun.limi.fo.lxxxiij.
Metallũ inueniẽdi cauſa põt quis lociũ alie num fodi.l.cuncti.nu.j.de metal. fo.lj.ꝛ ibi vtrum priuatus poſſit habere metallariam. nu.ij.fo.lij.
Metropolitana ciuitas q̃ dicatur.l.vna.nu.ij ꝛ in apoſtil.de metropo.berito. fo.lix.
Miles an poſſit eſſe iſans.l.j.nu.j. ꝛ in addi. de mu.et ho.fo.iij.ꝛ ibi an habeat dignitateꝫ et vtrũ ſit doctori preponẽdus ꝛ in.l.j.nu.iiij. et in apoſtil.de mulie.ꝛ in quo loc.fo.xxxix.et l.vna.nu.j.et in apoſtil.de equeſt.dig.fo.cvj.
Miles captus an hr̃e debeat ſtipendia.l.fi. nu.ij.ꝛ in apoſtil.de veſti.olo.fo.lv.
Miles a quo priuatur militia.l.j.nu.iij. qui mili.poſ. vel nõ.fo.cvij.
Milites an ꝛ ꝓ quo crimine torq̃ri poſſint et vtrũ hoc ꝓcedat in militib⁹ nr̃i tꝑis.vide.ſ. in ꝟ.doctor.ꝛ.ſ.in ꝟ.torqueri.
Militia vẽdi an poſſit ꝛ an ad heredeꝫ trãſ mitti.l.j.nu.v.de peri.ſucceſ.pu.fo.xxxix.
Militem ſe dicenti an et quando credatur. l.j.nume.j.et in apoſtil. de appa. magi.mili. folio. cxiiij.
Militare ꝓprijs ſtipẽdijs an quis cogatur. l.j.nu.j.de fru. alexan.
Militum vita qualis eſſe dꝫ.l.j.nu.ij. de ero. mili.anno.fo.cix.
Mine precedẽtes an inducãt ſuſpitionem ve hemẽtem.l.vna.nu.v.ꝛ in apoſtil.de ſtu.libe. vr.rome.fo.lix.
Minor cuius res defectu ſolutiõis cecidit in commiſſum an reſtituatur.l.quecũq; pro re liquis. nume.ij.et in additio. de fide inſtr. folio.v.
Minoribus an poſſint idici mũera.l.j.nu.xj. de mulie.ꝛ in quo loco.fo.xxxix.

Moneta qualis debeat in ſolutione attendi qñ valor pume eſt mutatus.l. p imminutiõe nu.iij. τ in apoſtil.de vete.nũmiſ.po. fol.lviij. τ.ſ.in ṽ.ſolutio.

Monetã falſaz ſciẽter expẽdẽs an puniatur tanq̃ falſans illã.l.vniuerſos. nu.vj.de vete. nũmiſ.po.fo.lviij.τ.ṽ.falſari⁹ monete.

Monete valor dʒ p pncipem indici.l.vniuerſos.nu.ij.τ vtrũ poſſit hñri recurſus ad ſuperiorem qñ numus valor indicitur p ciuitatem monete quam fabricat ibi nu.iij. de vete.nũmiſ. poteſt.fo.lviij.

Mõtiſpeſulani vniuerſitas a qbus ſit cõdita eã in ciuitatib⁹ debeãt eſſe τ qui doctores in ea floruerũt τ alia multa.l.mechanicos nu.ij. τ in apoſtil.de excu.artifi.fo.xlj.

Morbus an et qualis a mũeribus excuſat.l. podagre.nu.j.qui mor.ſe excu.fo. xxxvj.

Mors qualiter pbetur.l.qð ad pñs. nu.ij.et in apoſtil.de murileg.fo.liij.

Mulier cõditionez ſui viri an ſeq̃tur.l.edicimus in fi.τ in apoſtil.de murileg.fo.liij.

Mulier p debito publico an poſſit i pſonã detineri.l.nẽo.nu.iij.τ i addi.de exac.tri.fo.xiij

Mulier in dignitate cõſtituta an poſſit hñre ius patronatus in rubr. de iure fiſci.nu.iiij.τ in addi.fol.ij.

Mulier in quo loco mũera pñimonialia ſubit τ in quo pſonalia.l.ea que.nu.j.de mulie.τ in quo loco.fo.xxxix.τ an ex pſona viri dicatur eſſe ciuis ibidem.nu.ij.fo.eodem.

Mulieres an poſſint hñre dignitatẽ in publico in.l.mulieres.nu.j.de dig.fo.xcij.

Mulieres illuſtrãt dignitate maritoꝝ.l.mulieres in pn.τ in addi.de inco.fo.xxx.

Mulieres inhoneſte τ meretrices an poſſint ab honeſtis carrerijs τ pboꝝ pſortio eijci.l.ſi qua.nu.ij.τ i apoſtil.de ſpecta.fo.lxviij.

Mulieri an τ q̃ mũera indicãtur.l.ſ.nu.xij.τ i apoſtil.de mulie.τ in q̃ loco. fo.xxxix.

Muli q̃liter onerari debeãt.l.publici τ.l.animalia in apoſtil.de curſu.pu.fo.cxiij.

Mulio an teneaẽ ad gabellas.l.parphiphũ. nu.j.τ i apoſtil.de curſu publ.fo.cxiij.

Munera pñimonialia vel pſonalia an teneãtur ſubire decurio vel filitiarius.l.vnuſquiſq̃ nu.j.de filen.fo.xcviij.

Mũera mere pſonalia q̃ ſint τ illoꝝ trimembris diuiſio.l.j.nu.xxiij. de mulie.τ in quo loco.fo.xl. τ q̃ mixta ibidem. nu.xxvj. τ in apoſtil.fo.eo.

Mũera pſonalia pecunia an redimi poſſint. l.illud cõuenit.nu.j.de excu.mu.fo.xxxiiij.

Mũera ſiue honores ptinuare qñ quis cogatur.l.cũ te.nu.j.quẽad.ciui.mu.fo.xxxij.

Mũera ſordida qbus indici pñt.l.j.nu.xij. de mulie.τ in quo loco.fo.xxxix.

Mũera q̃ ſunt q̃ habeãt dignitatem annexã. l.j.nu.vj.de mulie.τ in q̃ loco.fo.xxxix.

Munus quotuplex eſt.l.j.nu.j.de vaca.mu. fo.xxxiij. τ.l.ſ.nu.iij.de mulie. τ in quo loco. fo.xxxix.τ nu.xxviij.fo.xl.τ eo.ṽ.

Munus exẽptus an mũeꝝ pſtatiõe p priuilegium an eximatur ab ordinarijs.l.oẽs oino. nu.ſ.de ãno.τ trib.fo.x.τ in rubr.de indictio. nu.ij.τ in addi.fo.xij. τ ibi quotuplex ſit munus.τ in rubri.de mu.patri.nu.ij.τ.iij.τ in addi.fo.xxxj. τ.ṽ.eo.ṽ.

Munus ordinarium qð dicatur.l.ſ.nu.ij.de agri.τ cenſi.fo.lxxiij.

Murex quid ſit.l.ſi quis nauiculam. nu.j.de murileg.fo.liij.

Muroꝝ refectioni ſeu repationi qui cogãtur cõtribuere.l. hac pnidẽtiſſima.nu.ſ.de qbus mu. vel pſta. fo.xxxv.τ.ṽ.in ṽ.eccl'ia.

Muros reficere ppa auctoritate pſules vtrũ poſſint.l.ſi que.nu.vij. de ven.re.ciui.fol.lxv. τ.l.reſtaurationi.nu.j. τ in apoſtil. de diuer. pre.fo.lxxxvij.

Mutatio ſi phibeatur an phibeatur τ addi. l.fi.nu.ſ.de pri.ſa.ſcri. fo.cij.

Mutato noie an mutet effectus nois.l.ſ.nume.ij.τ in apoſtil.de indictio.fo.xij.

Nauclerij an poſſint p debito alibi cõmiſſo detinere:τ quid pro delicto.l.nullam. nu.ij. de nauicula. fol.xlv.

Naufragiũ paſſus dʒ illud infra annũ pbare.l.ſi qs nu.ſ.de naufra.fo.l.τ vide pratica qualr dãnuz paſſus in loco lõginquo pbet ibidez.nu.iij.τ in apoſtil.fo.eo.

Naufragiũ ſi culpa nautaꝝ venit an teneantur.l.pro his de naufra.fo.lj.

Nauigatio qñ ſit pmiſſa τ quo tpe.l.fi.nu.ij. τ in apoſtil.de nauicula.fo.xlvij.τ i.l.quotiẽs in prin.τ in apoſtil.de naufra.fo.l.

Necnon an faciat affirmatiuã.l.ſ.nu.ij.de ſilẽtia.fol.xcviij.

Negatiões diu affirmãt τ qualr τ qñ hoc ſit verum.l.ſ.τ in addi.ſi ſer.aut liber.ad decu. aſpi. fo.xxv.τ.xxvj.

Negatiua coartata loco τ tpe q̃liter pbetur l.ſ.nu.ſ.τ in apoſtil.de cano.fru.vr.ro. fo.lx.

Negatiua q̃ τ qualr pbatur.l.j.ſi quis.nu.ſ. τ in apoſtil.de fabricen.fol.lv.

Negligentia an τ qñ puniatur.l.fi. nu.ij.de agri.τ cenſi. fo.lxxviij.

Negligẽtia iudicis q̃liter puniatur.l.pñimonialis.nu.ſ.ij.τ.iij. et in apoſtil.,de fund.patri. fol.lxxxiij.

Nemus ſi habeat aliqua ciuitas vtruz tot dʒ habere paup ſicut diuer.l.ſ.nu.ij. τ in additi. de apoch.pub.fo.xv.

Nobilitas quid ſit.l.ſ.in fi.τ i apoſtil.de dig. fo.xc.τ quotuplex ſit τ q̃ pferatur.l.ſi vt pponis.nu.xvj.τ in apoſtil.fo.xc.

Nobilis an τ qñ mitius ignobili puniatur.l. vna.nu.ij.τ in apoſtil.vt nemo ad ſuũ patro. folio.lxxix.

Nobiles an teneãtur ad collectas.l.ſ.nu.v.τ in apoſtil.de indic.fo.xij.

Nobiles vili ſupplicio vitam terminare nõ debẽt idem ex cõſuetudine italica ex gallica vero ſecus.l.quiſ. τ in addi.de decu.fo.xxiij.

Nobiles vtrum excuſentur a collectis dixi aliquid.ṽ. τ in.l.ſi.in fi. τ in apoſtil.de fundis limi. fo.lxxxiij.

Nobiles qui dicãtur τ de eoꝝ pꝛogatiuis.l.ſ. ss.ij.in fi.τ i addi.de cõdi.in pub.hor.fo.xvij

Nobilitatẽ paternã τ qñ retinẽt filie.l.ſi vt pponis.nu.viij.de dig.fo.xc.

Nobilem quẽ eſſe ex linea materna an poſſit ſtatutũ vel cõſuetudo diſponere.l.exẽplo.nume.ij.in fi.de decurio.fo.xxiij.

Nobilitas i milite vtrũ req̃ratur.l.vna.nu.ij. nego.ne mili.fo.cvij.

Nomen officiarij τ offiñ an τ qñ ppter debitum officiarij aboleatur.l.diurnos. nu.ij. de fun.alex.fo.lxij.

Noia que τ qñ poſſint mutari.l.j.nu.iiij.τ in apoſtil.de puil.ſcho.fo.cvj.

Non viſus aliquis iuris:quia nõ accidit nõ tollit ius qð habetur in re.l.in filijs.nu.ſ.τ in addi.de decurio. fo.xxij.

Notarius quis τ q̃lis eſſe debeat τ p quẽ ordinetur τ vtruz poſſit inuitus creari.l.gñali. nu.j. τ.ij. τ in apoſtil. de tabula.fol.xliij. τ ibi an recepto inſtr̃o cogatur poſtea publicare. nu.iij.τ vtrũ poſſit cogi pficere inſtr̃m ibidez nu.vj.τ in apoſtil.fo.eo. τ vtrũ poſſit p alium ſcribere ibidem in fi.τ in apoſtil.fo.eo. τ in.l. duos tabularios.nu.ij.τ in apoſtil.de ſuſcep. τ archa.fo.xliiij.τ.l.pclaram.nu.j.de primice. fol.xcvj.

Notari⁹ an habeat dignitatẽ aut honorez.l. boethos.nu.ſ.de tabula. fo.xliij. τ.l.j. de pmi ce.et ſeddice.fo.xcv.

Notarius expedire non põt qð iudex cũ plena cauſe cognitione facere dʒ.l.inſtar. nu.iij. de iu.fiſc.τ q̃ dicatur plena cauſe cognitio ibidem.in addi.fo.ij.

Notarius inſtr̃m extra ſuũ territoꝛiũ pficere non põt.l.duũuiruz. de decu.τ in addi.ibidez vbi quid in notarijs apoſtolicis τ imperialibus.fo.xxiiij.

Notarius inſtr̃m ficticium recipiẽs qualr puniatur τ an incidat in penã falſi.l.de ſemel. nu.ij.τ in addi.de peri.bo.ſubla.fo.ix.

Notarius ſcribẽs relatiões an poſſit petere ſalarium pro ipſis.l.multis. nu.viij.de patri. agen.in.re.fol.ciiij.

Notarius ſemel de falſo pdẽnatus an poſſit notariatus offiñ exercere.l.ſi aliqd. nu.ſ.τ in apoſtil.de ſuſcep. τ archa. fo.xliij.

Notarius ſi fiat pſbyter an poſſit vti notariatus officio.l.exceptores. nu.ſ.τ in apoſtil. de nũerarijs. fo.cxij.

Notarius ſcribens falſo teſtiũ qð ipſo iure erat nullũ an puniatur de falſo.l.ſi.nu.ij.τ in apoſtil.de loca.pdi.ciui. fo.lxxxviij.

Notarius nũq̃ dʒ ſcribere debitorẽ recepiſſe pecuniã niſi ei fuerit realr nũerata.l.j.nu.ij. τ in apo.de cano.fru.vr.ro.fo.lx.

Notarius ſtipulãs alteri an ei q̃rat.l.preclaram:nu.ij.de primice.fo.xcvj.

Notarijs actoꝝ an poſſit ſtatui forma vt p ſ loꝝ editiõe certũ q̃d recipiãt .l.in ſacris.la.ij nu.iij.de pri.ſa.ſcri.fo.cxj.

Notarij camere an τ ad que munera teneantur.l.pcepit.nu.iiij.τ in additio.de ſaſ.largi. titu.fo.xvj.

Nouale q̃d ſit.l.oẽs pfugi. in fi. τ in apoſtil. de agri.τ cẽſi.fo.lxxv.

Nullum τ inutile equiparãtur.l.ſ.nu.ſ. de na ui.nõ excuſ. fo.xlix.

Nullus eſt ſignum vniuerſale.l.decernimus. nu.v.de ſilen.τ decu.fo.xcviij.

Nancio pncipis an et quãdo ſine litteris credatur.l.prohibitum in prin. et in additio. de iure fiſc.fol.iij.

Oblatio debitorez vtrũ liberet a periculo maioris valẽtie.l.ſ. nu.iiij.et .vj. τ in apoſtil. de ſuſcep. τ archa. fo.xliij.τ ibi qualis debeat eſſe illa oblatio.

Oblationi τ cõſignationi an ſubdãtur imobilia.l.ij.nu.vj.qñ τ qb⁹ q̃r. ps debe.fo.xxvij.

Obligatus ex pluib⁹ cauſis ſi ſimplr ſoluat i quem caſum ſoluere videatur in.l.ſ.nu.vij.de cõſul. fo.xxiij.

Offerẽſe in manibus abbatis poſt votuz religionis emiſſuz an fiat monachus ſtatim ante ſuſceptũ habitum.l.ſtigmata.nu.iij. de fabricen.fo.lv.

Officia duo an poſſit qs ſimul tenere.l.eternam.nu.iij. τ nu.ij.vbi an qs poſſit ipetrare aliud offiñ ante primum finitum.de murileg. fo.liij.τ.l.vna.nu.ſ.quibus ad cõdu.fiſ.pred. fol.lxxxviij.

Materiarum ſingularium.

Officia plura an ⁊ quis habere poſſit.l.j.nu.j. et in apoſtil.quēadmo.ciui.mu.fol.xxxij.et an poſſit cogi.l.j.numero.xiij.de mulie.⁊ in quo lo co.fo.xl.⁊.l.eo.ver.

Officia publica gerere qui poſſint cogi.l.j.nu me.j.ne quis liber inuitus.fo.lxvij

Officia vilia nobilibus an ſint dāda.l.humilio ribus.nume.ij.⁊.iij.⁊ in apoſtil.de ſuſcep.⁊ ar cha.fo.xliiij.

Officialē in officio delinquētes quis puniat.l. cuꝫ ad quētꝫ.nu.j.de cōdi.in pub. hoꝛ.fo.xviij.

Officiales q̄re nō ſunt ꝑpetui.l.neminē.nu.iij. ⁊ in apoſtil.de ſuſcep.⁊ archa.fo.xliij

Officiales ⁊ cōſiliarij ciuitatis an teneātur ad collectas ⁊ tributa.l.j.nu.j.⁊ in additio. de im mu.nemini ɔce.fo.xvij.⁊ ibi qui ⁊ a quibus mu neribus ſint immunes.

Officiales per quem creētur.l.obſeruare.nu.iij de decu.fo.xix.

Officiales an ⁊ qui ad exercitum ire aut custo diam facere excuſentur.l.ꝓcepit.nu.v.de caſt. largi.titu.fo.xvj.

Officiali cui debet ſolui an ei qui erat tp̄e quo fieri debuit ſolutio vel ei qui erat tp̄e quo facta eſt.l.ſuſceptores. la.ij.nu.j.de ſuſcep.fol.xliij. qd̄ infertur ad.q.de illo qui emit ad annum iu riſdictionem.⁊c.

Officiali vtrum credatur ⁊ in quibus.l.j.nu.iij. ⁊ in apoſtil.de curio.ciiij.

Officialis delinquens an plus puniatur q̄ iu dex.l.oēs iudices.nu.iij.de decu.fo.xxij.

Officialis relationi an q̄ñ ⁊ in quibus credā tur.l.apparitores.nu.ij.⁊ in addi.de exacto. tribu.fo.xiij.

Officialis ꝑpetuus ⁊ ad bn̄placituꝫ p̄ncipis bn̄ placitum vtrū equiparētur.l.cuſtodes.nu.j.⁊ in apoſtil.de decu.fo.xxj.

Officialis in officio negligens in officio q̄liter puniatur dixi.§.⁊ an habeat ſtipendia in.l.fi. nu.j.⁊ in apoſtil.de veſti.olo.fo.lv.

Officialis ad collectas vtrū teneat̄.l.j.nu.xxij. de mulie.⁊ in quo loco. fo.xlj.

Officialis pēdēte officio ditatus an pſumatur queſiuiſſe ex bonis fiſci.l.defenſionis.nu.ij.⁊ in addi.de iure fiſ.fo.iij.

Officialiū creatio an ad decuriones ſpectet.l. duos tributarios.l.fi.de ſuſce.⁊ archa. fo.xliiij

Officiarius negligēs qualr̄ puniatur.l.locas. in fi.⁊ in apoſtil.de murile.fo.liij.⁊.l.nullus.nu me.j.de fabri. fo.lvj.

Officiarius an poſſit ꝑ ſubſtitutū ſeruire.l.per hāc legem.nu.vj.⁊ in apoſtil.de ero.mili.anno. fol.cx.

Officiarius vn⁹ an ⁊ q̄ñ teneatur aliū iuuare ⁊ in quibus.l.cum nauarchoꝝ. nu.iiij.de nauicu la.fo.xlvij.

Officijs regēdis an ꝑferātur nobiles ⁊ diuites bono nati patre.l.j.nu.j.de cōdi.in publi. hoꝛ. fo.xvij.

Officiū gerere inuitus ſi ꝑ preſides q̄s cogatur qui cogi nō debuerat.quo remedio ei ſuccurra tur.l.ſi cū.ne quis liber inuitus. fo.lxvij.

Offitiū inuitus accipe vtrū cogatur aliq̄s.l.ſi ad magiſtratū.⁊ in addi. de decu.fo.xx.⁊.l.ex oib⁹ domib⁹.in p̄n.⁊ in addi.eo.ti.fo.xxij.

Offitiū aliquod ꝓhibitum ꝑ ſtatutū vel alr̄s non pōt in alterius trāſubſtātiari nomen.l.j.nu.j.de priuile.ſcho.fo.cvj.

Onus rem comitatur nec perit priuilegio poſ ſeſſoris.l.j.nu.iij.de ꝑdi.nauicula. fo.xlviij. ⁊.l. ſi quis.nu.iij.de diuer.pre.fo.lxxxviij.

Opatoriuꝫ ſeu offitiū an veniat in legato dom⁹. l.fi.nu.iij.⁊ in apoſtil.de meta.fo.iij.

Ordinaria p̄rimonialia in quo differāt ab ex traoꝛdinarijs p̄rimonialibus in rub.de mune. patri.nu.iiij.fo.xxxj.

Ordinarium mun⁹ an poſſit p̄nceps facere ex extraoꝛdinario.l.j.in p̄n.⁊ vnū ſtatutū ibidem. nu.j.de indict.fo.xij.⁊ in rubꝛ.de mu.patri.nu me.j.⁊ in addi.fo.xxxj.

Ordinem legū q̄s ſeruare teneatur.l.vna in fi. de cōduc.ꝑdi.fiſca.fo.lxxxviij.

Ordinem iuris vtrū debeat ſeruare ꝑfectus an none.l.ꝑfectus.nu.j.⁊ in apoſtil. de appa.ꝑfe cti anno. fo.cxv.

Ordo iudiciarius an ſeruetur in ſummaria cau ſe cognitione.l.de ſubmerſis.nu.j. ⁊ in apoſtil. de naufra.fo.lj.

Ordo iuris in cauſis fiſcalib⁹ an ſit attēdēdus l.vna.nu.j.de cōduc.ꝑdi.fiſca.fo.lxxxviij

Ordo ſcripture an et q̄ñ attēdatur.l.quicq̄ꝫ. nu.ij.⁊ in apoſtil.de coarta. fo.cxv.

Ordo tp̄is vbi ⁊ q̄ñ ſeruetur.l.vbicq̄ꝫ. nu.iiij. de ꝓxi.ſacro ſcri.fo.c.

Pacto an poſſit inter fiſcū ⁊ eccl'iaſ cōueniri vt ꝑ triēnij ceſſationē res nō cadat in cōmiſſuꝫ.l.fundi.nu.j. de fund.patri.fo.lxxxv.⁊ vtrum ſit idem ſtatuto ibidem.

Pacto an poſſit introduci ꝙ vēditoꝛ ſoluat ca nonē.l.ius emphiteo.nu.j.de fun.ꝑri.fo.lxxxv.

Pactuꝫ ꝯ bonos mores iuramēto nō firmat̄.l. ſi q̄s.la.j.nu.ij.de agric.⁊ cēſib.fo.lxxiij.

Palatini q̄ dicūtur.l.j.de pala.ſa.largi.fo.ciiij

Panis vbi debeat̄ an poſſit dari frumētum.l.j. nu.ij.⁊ in apoſtil.de fru.vꝛ.cōſt.fo.lx.

Papa vbi eſt ibi eſt curia.l.rempublicā.nu.iij. ⁊ in apoſtil.de iure reipu.fo.lxiij.⁊ in §.roma.

Pater ꝑſens an ⁊ q̄ñ habeatur pro ɔſentiēte ⁊ quādo obligetur.l.patrem.nu.j. ⁊ in apoſtil. ⁊ nu.ij.de filijſfa.⁊ quēadmoduꝫ pater te.ꝑ eis. fol.xxxviij.

Patriam ꝓpriā quis cogitur inhabitare ſi ſit illi vtilis.l.vna ſi ci.relic.ciui.rus habi.malue. fo.xxviij.⁊ ibi ꝙ nēo ꝓphera in p̄ria ſua.

Patrimonialia munera ſunt ab oībus ſubeū da dixi aliquid.§.no.in rubꝛi.de mu.patri. nu me.iij.fo.xxxj.

Paupertas an excuſet quem a ſolutiōe tributoꝝ l.fi.in p̄n.⁊ in addi.de āno.⁊ tri.fo.xij.

Paupertas an excuſet a mūeribus realibus.l.fi. nu.j.⁊ in apoſtil.de his qui nu.libe. fo.xxxvj.

Paupertas debitoreꝫ an excuſet a pena.l.j.nu.j. ⁊ in apoſtil.de ſuſcep.⁊ archa.fo.xlij.

Pecunia ad vſum volūtariū deputata an poſ ſit ad vſuꝫ neceſſariū abſq̄ꝫ p̄ncipis ꝑmiſſu de putari ⁊ quid eɔtra.l.per to.⁊ in apoſtil.de ex pen.ludoꝝ.fo.lxix.

Pecunia vna an poſſit creditore inuito ꝓ alia ſolui.l.vna ⁊ in additio.de colla.eris.fo.xviij.

Pecunia q̄lis eſſe dꝫ.l.j.nu.j.⁊.ij.⁊ nu.iij.ibi quid de tenētibus reproba.⁊ in apoſtil.de ve te.nūmiſ.po.fo.lvj.

Peculij appellatiōe an veniat ꝓprius p̄rimo nium.l.vna.nu.vj.de colo.thracen. fo.lxxviij.

Pedagium an poſſit ꝑſcribi.l.vſum. nu.ij.de aqueductu.fo.lxix.

Pedagium an ſoluere teneatur qui tranſiuit ꝑ locum vbi nō ſoluitur vitādo illū.l.qui fiſcales. nu.j.⁊ in apoſtil.de nauicula.fo.xlvij.

Pene nobiliū ⁊ plebeioꝝ ſunt diuerſe.l.de ſub merſis.nu.iij.⁊ in apoſtil.de naufra.fo.lj.

Pena vſurpātis locum altiorem ⁊ honeſtiorem q̄ ſibi debeatur.l.ſi qua. nu.j. ⁊ in apoſtil. de ſpecta.fo.lxviij.

Pena vēditori impoſita an ſit impoſita vēden ti.l.ſi quis.nu.ij.de cupreſ.fo.lxxxix.

Pena duplici an ⁊ quādo quis ꝓ eodem facto puniatur.l.ſeruos.nu.iiij.⁊ in apoſtil.de agri. ⁊ cēſi.fo.lxxv.

Pena certa vbi ſtatuitur ꝓ delicto an poſſit ꝑ iudicem mutari.l.vna. nu.ij. ⁊ in apoſtil. de pi ſto.fo.lviij.

Pena ducētium aīalia fera vt leones ⁊ vrſos ſi ſequatur moꝛs.l.vna. in fi. in apoſtil.de vena. ferarum.fo.lxxij.

Penā maiorem q̄ñ lex ſequēs imponit ꝓ deli cto q̄ precedēs que habeat locum.l.fi.nu.ij.de aq̄ductu.fo.lxxj.

Pene ſunt molliēde.l.vellera.nu.iiij.de muri legu.fo.liiij.

Penitere an poſſit q̄s poſt furtū ɔſummatū.l. vna.nu.ij.de grege domi.fo.lxxxix.

Penitētia an habeat locū in electiōe dignita tum.l.j.nu.v.de filē.⁊ decu.fo.xcviij.

Penitētie an ſit loc⁹ in delictis poſt cōmiſſum delictū.l.v.nu.iij.de deſerto.fol.cxj.

Pēſio an inter emptorē ⁊ vēditoreꝫ diuidatur l.ſi tēpora.nu.iij.de fi.inſtru.⁊ iu.haſ.fiſ.fo.v.

Pēſio ſtatuta an ꝓpter rei augmētum vel de teriorationē mutetur in rubꝛi.de impo.luc.de ſcrip.nu.j. ⁊ in addi. fo.xxviij.

Pēſionem an teneatur portare ad domum ſui dn̄i emphiteota ⁊ pēſionarius ⁊ q̄ñ.l.pro locis nu.j.de āno.⁊ tri.fo.xj.⁊.l.precepit.nu.viij.⁊ in addi.de caſt.largi.ti.fo.xvij.

Penſiones āntique vtrum debēt ꝯtra legem ⁊ antiquum vſum augeri.l.j.nu.iij.de paſ. publi. fol.lxxxiij.

Perequator qualr̄ dꝫ predium eſtimare.l.ſeq. perēq̄tore. nu.j.de cēſi.fo.lxxix.⁊.lxxx.⁊ qualr̄ cōtra eum ꝓcedatur.l.qui ꝑraratorem. nu.ij. eo.ti.⁊ fo.

Periurus an ⁊ q̄ñ ſit infamis ip̄o iure in.l.quo tiēs.nu.ij.de dig. fo.xcij

Perpetuo dictio q̄d importet.l.j.nume.ij.⁊ in apoſtil.de murileg.fo.lij.

Perſona capitur aliq̄ñ ante bona.l.nemo.nu me.ij.de exact.trib.fo.xiij.

Perſone illuſtres an ⁊ quando poſſint carce rari.l.ſignauimus.nume.j.et in apoſtil. de di gni. fo.xcij.

Perſonalis actio ſequitur fundū.l.fi.nu.j.quo quiſq̄ꝫ oꝛ.cōue.fo.lxvij.

Pertinere verbum quid importat.l.oēs .nu.ij. de colla.fundo.patri. fo.lxxxvj

Ponēs an fateatur.l.rura.nu.iij.⁊ in apoſtil. de oi agro.deſer.fo.lxxxij.

Populi cōſenſus ſi reluctēt primates an poſ ſit haſtiludia introducere.l.j. nu.ij.⁊ in apoſtil. de ſpecta. fo.lxviij.

Poſitioni captioſe non tenetur quis reſpon dere.l.preſes.nu.iij.et in additio.ſi ſer.aut li ber ad decurio.aſpi.fol.xxvj.et.§.captioſa po ſitio.

Poſitioni iuris an et quando ſit reſponden dum.l.maximarum.nu.iij.⁊ in apoſtil.de exa. mu.fo.xxxv.

Poſſeſſio quotuplex eſt.l.iubemus.nu.ij. ⁊ in apoſtil.de fun.patri.fo.lxxxvj.

Poſſeſſionem illius rei an quis habere poſſit cuius dn̄iuꝫ nō poteſt habere.l.quicq̄ꝫ.nu.ij. de fun.limi.fo.lxxxiij.

Poſſeſſori an ⁊ quādo predia relinquere ꝑmit tatur.l.qui fundos.nu.ij.⁊ i apoſtil.de oi agro deſer.fol.lxxxij.

Poſſeſſor rei illius debet onus agnoſcere.l. quiſquis.numero.iiij.de agrico.et cenſibus.fo lio.lxxiiij.

Poteſtas an teneatur pro delicto ſue familie. l.j.nu.ij.ꝛ in apoſtil. ꝛ ibi cautelaꝫ ne teneatur licet nõ exhibeat delinquentem. de excu.ꝛ exac. fol.cxvj.

Prata principis ꝛ priuati deuaſtãs vtrum pari pena puniatur.l.in ſignis.nu.ij. ꝛ.iij. ꝑ to.l.de paſcuis pu.fo.lxxxiij.ꝛ.lxxxiiij.

Prebẽdas duas habere qñ an ꝓhibeatur l.j. nu.v.ꝛ in apoſtil.de anno.ciui.fo.lxj. ꝛ.l.oẽs in fi.vt dig.oꝛ.ſer fo.xcvj.ꝛ.l.his.nu.ij.ꝛ i apoſtil. qui mil.an poſ.fo.cvij.

Precepta iudicum ꝛ preconizationes non valent niſi habeant diem cõpetẽtem.l.particulari.nu.ij.ꝛ in apoſtil.vbi qualiter illud intelligatur de indic.fol.xij.

Predia limitanea an ſubdãtur collectis que indicuntur ciuibus vel incolis.l.agros.nu.iij.de fundis limi.fol.lxxxiij.

Predia ꝓpter ſterilitatem relicta quibus aſſignent.l.j.nu.ij.de ol agro deſer.fo.lxxx.ꝛ que appellãtur ſterilia.l.ſi quis.nu.j.e.ti.ꝛ fo.lxxxj.

Prefectus pretoꝛio an poterat legem cõdere. l.j.nu.iij. de fun.limi.fo.lxxxiij.

Preſcribatur ne cõtra rem publicam ꝛ in quibus rebus ꝛ q̃to tpe.l.ſi quis decurio.nu.j.ꝛ in additio.vbi qualiter hoc intelligatur ꝙ colleta ꝑſit preſcribi de decurio. fo.xxiij.

Preſcribẽs an ſemꝑ preſumatur hẽre bonam fidez.l.quẽadmo.nu.viij.de agri.ꝛ cẽſi.fo.lxxiiij

Preſcribi an poſſit lõgo tpe ius petẽdi pẽſionem.l.ius emphiteotice. nume.iiij.de fun.patri.fo.lxxxv.

Preſcribi an poſſit pedagiũ ꝛ vſus aqueduct9 vide in ṽ.pedagium.ꝛ vſus aqueductus.

Preſcriptio cõtra ius publicũ incurrat.l.ſi.nu. iiij.ꝛ in apoſtil.de metal.fo.lij.

Preſcriptio cõtra nõvtẽtem iure ſuo nõ currit ſi caſus non accidit.l.in filijs.nu.j.ꝛ in additio.de decurio.fo.xxij.

Preſcriptio annalis an ꝛ qñ habeat locum.numero.iij.de cenſi.fo.lxxx.

Preſcriptio ꝙ nõ currat ignorãti q̃r intelligatur.l.ſi.nu.j.ꝛ in apoſtil.qui.mili.poſ.fo.cvij.

Preſens qñ dicatur eſſe aliqs.l.i ſacris.la.iij. nu.xv.de ꝓxi.ſa.ſcri.fo.cj.

Preſentatio reſcripti coꝛã incõpetẽti iudice facta an priuet illum ptãte vtẽdi iure ſuo coꝛam competenti.l.ſi quis.la.ij.nu.ij.ꝛ in apoſtil.de aqueductu.fo.lxix.ꝛ.lxx.

Preſentia iudicis quid oꝑatur.l.j.nu.ij. et in apoſtil.de loca.ꝑdi.ciui.fo.lxxxviij.

Preſtatio cenſus an poſſit preſcribi.l.oꝛiginarios.nu.ij.ꝛ in apoſtil.de agri ꝛ cẽſi.fo.lxxv.

Preuiſum qḋ eſt minus ledit.l.particulari. nume.j.de indictio.fo.xij.

Primicerij qui ſunt.l.ꝑclaram. in prin. de primice.fo.xcv.ꝛ.xcvj.

Primogenitus an ſit ſi rex filium ex cõcubina habuit ꝛ poſt cõtraxit matrimoniũ cum alia ꝛ illa moꝛtua cõtraxit cum cõcubina in.l.ſi ſenatoꝛ.nu.ij.de dig.fo.xcj.

Primogenitus regis an dicatur ante ſuſceptã regiã dignitatem natus an qui poſt.l.priuilegio in additio.de decurio.fo.xxij.

Pꝛioꝛitas in tpe an hꝫ locum in honoꝛibus deferẽdis ꝛ oꝛdine ſeſſionũ.l.primicerius.nu.j. de domeſti.ꝛ ꝓtec.fo.xcx.

Princeps an ꝛ qñ de re eccleſiaſtica poſſit cognoſcere.l.vniuerſi.nume.ij.de fund.rei priuate.fo.lxxxvij.

Princeps de quibus bonis cõcedere poteſt.l. vna.nume.iij.ꝛ in additio.de colla.dona.vel rele.fol.xviij.

Principis auctoꝛitas in quibus caſibus eſt neceſſaria in.l.nemo.nu.j.de dig.fo.xq.

Principis appellatiõe quis veniat.l.j.ꝛ in apoſtil.de princi.agen.in rebus.fo.ciij.

Principis oia eſſe qualr intelligatur.l.coloni. nu.ij. in qui.cau. colo.fo.lxxviij.

Priuatoꝝ pactiones fiſco nõ nocent.l.hi qui. in fi.de predijs nauicula.fo.xlix.

Priuilegia decurionũ ꝛ ſilẽtiarioꝝ.l.decurionibus.in prin.de ſilen.ꝛ decu.fo.xcviij.

Priuilegia deputatoꝝ miniſterio ꝓncipis.l.ſi: in prin.de caſtrenſia.fo.cv.

Priuilegiato ſuccedens non priuilegiatus an gaudebit priuilegio ꝛ econtra.l.ſi ſub pignoꝛe nu.ij.ꝛ in apoſtil.de ſi.vſur.fo.vj.

Priuilegiat9 ſuccedẽs nõ priuilegiato an gaudeat priuilegio.l.oia.nu.j.ꝛ in apoſtil.de colla.fun.fiſca.fo.lxxxix.

Priuilegia in libris curie debẽt ſcribi.l.ne antea.nu.j.de agri ꝛ cẽſi.fo.lxxv.

Priuilegio vni ꝓfeſſioni vel arti ꝯceſſo an gaudeat qui eſt de illa ſi illam nõ exercet.l.eam legem.nu.ij.de excu.mu.fo.xxxv.

Priuilegium ꝑris an ꝓſit filio.l.ſi quis ex coꝛpoꝛe.nu.j.ꝛ in apoſtil.de munic.fol.liiij.ꝛ.l.ſi. nu.iiij.de ſilentia.fo.xcix.ꝛ.l.in ſacris.la.iij.nume.ix.de ꝓxi.ſa.ſcri.fo.cj.

Priuilegium comiti cõceſſum ad legitimãdum ſpurios an valeat.l.j.nume.iij. de pe.ꝯbo. ſubla.fo. viij.

Priuilegium nõ valet cõtra mãdatum ſpeciale poſtea ſcautũ.l.j.nu.iij.de indic.fo.xij.

Priuilegiuꝫ dignitatis an duret dignitate finita in.l.quiſquis.nu.j.de ꝑfec.ꝑro.fo.xciij.

Priuilegium an ꝛ qñ ad ſupioꝛes trãſeat.l.ſi. nu.j.de meta.fo.cj

Priuilegium an ꝑdatur ꝑ actuꝫ ꝯriuꝫ.l.j.nu.ij. ꝛ in apoſtil.de his qui ſpon.mu.pu.ſubeũt.folio.xxxiij.ꝛ.ṽ. cõtrarium actum.

Priuilegium prime dignitatis nõ extinguitur per ſcẽde dignitatis aduẽtuꝫ.l.humilioꝛibus nu.iiij.de ſuſcep.ꝛ archa.fo.xliiij.

Priuilegium ꝑſonale ꝑſonam nõ trãſgreditur l.ſoꝛdidoꝝ.in prin.de excu.mu.fo.xxxv.

Priuilegium an duret dignitate finita.l.maximaꝝ.nu.ij.de excu.mu.fo.xxxv.

Priuilegiũ an intẽdat princeps in alteri9 preiudiciũ ꝯcedere.l.ſi.nu.j.de paſ.pu. fo.lxxxiiij

Priuilegiũ principis motu ꝓprio cõceſſuꝫ.an ꝛ quo caſu nõ valeat.l.ſi.nu.j.de coarta.fo.cxv

Priuilegium ſcolarium an extẽdatur ad eoꝛuꝫ famulos.l.ſi quis ex coꝛpe.nu.iij.de murilegu. fo.liiij.l.ſi.nu.j.de comi.cõſiſto.fo.xcvij

Priuilegium mariti ꝓdeſt vxoꝛi ꝛ an familie.l. eos.nu.ij.ꝛ.iij.ꝛ in apoſtil.de fabꝛicen. fo.lvj.l. ne ad diuerſa.nu.j.de ſilen.ꝛ decu.fo.xcviij.ꝛ.l. in ſacris.la.iij.nu.ix. de ꝓxi.ſa ſcri.fo.cj.

Priuilegium cõceſſum alicuĩ rõne dignitatis an videatur cõceſſuꝫ eius hoꝛdus in.l.ſenatoꝛ, nu.iij.de dig.fo.xq.

Priuilegiũ meretur amittere qui conceſſa ſibi abutitur ptãte in.l.iudices.nu.j.de dig.fo.xcij. ꝛ.l.eos qui.nu.j.de aqueductu.fo.lxix.

Priuilegium principis an ſi nõ apparet de illo ꝑ ſcripturam videlꝫ.l.pꝛohibitum.nu.j.et in additio.de iure fiſci.fo.iij.

Priuilegium principis in reipu. ꝑiudiciuꝫ qualiter ſit interpretãdum.l.ſi quis.la.ij. nu.iij.de aqueductu. fo.lxx.

Probatio nõ admittitur cõtra ꝑſumptionem iuris ꝛ de iure.l.quicũq;.nu.j.qḋ limitat in additio.ibi de apo.pu.fo.xvj.

Probationes in criminalibus debẽt eſſe luce clarioꝛes.l.vna. nume.iiij. ꝛ in apoſtil. de gladiato.fo.lxxj.

Procurationem ſemel acceptatam inuitus cogitur quis cõſummare.l.cum procuratoꝛes. in fi.de metalla.fo.lij.

Procuratoꝛ fiſci eſt iudex inter fiſcũ ꝛ priuatũ. Et vtrum oꝛdinarius an delegatus.l.ſi minoꝛi nu.j.ꝛ in additio. de iure fi.fo.iij.

Procuratoꝛ regius qui nõ fecit fidem in poſſeſſu de ſuo mãdato an reddat poſſum nullum.l. cum aliter de pala.ſacra largi.fo.cv.

Procuratoꝛis offiũ eſt vile.l.ſi quis. la.iij.qḋ non ꝓcedit in ꝓcuratoꝛe principis fiſci vel ꝑpl vt ibi ꝛ in additio.de decurio. fo.xxij. Et ibi ꝙ non eſt adeo vile ꝙ infamet:infamat tamen ſecuta ſententia.

Procuratoꝛium exercẽs doctoꝛ vel nobilis an gaudeat priuilegio nobilitatis.l.ſi quis.la.iij. nume.j.ꝛ in additio.de decurio.fo.xxij.

Prodigo credito an curatoꝛ dari poſſit.l.ſemel.nu.iij.de re mili.fo.cviij.

Proditoꝛ quis et quotuplicĩter dicatur.l.ſi.nume.j.ꝛ in additio.de delato. fo.viij.

Promiſſio ſubditoꝝ dño quem habẽt in reuerentia facta an ligat eos.l.vna.nu.j.de ſalgamo.fo.cxj

Proſoneta illiciti cõtractus an teneatur ad reſtitutionem vſuraꝝ.l.vna. nu.ij. ꝛ in apoſtil.l. nemo.ad ſuum patro.fo.lxxix.

Proteſtatio ꝓcuratoꝛis an noceat illi contra quem eſt facta.l.cum ſatis.nu.v.ꝛ in apoſtil.de agri.ꝛ cenſi. fo.lxxvij.

Pꝛothocollo miſſo an ꝑo poſſit cogi vt faciat inſtrumẽtum nouum.l.ne caſu.nu.j.in fi.de diſcuſ.fo.xix.

Prouincie due an poſſet in vnã adunari.l.vna nu.vij.de metropo.vero.fo.lx.

Publicatio bonoꝛum ſtatu integro remanẽte quem ſuccedere non impedit.l.certa foꝛma.in prin.de iure fiſc. fo.iij.

Publicatio. Si publicãtur bona põt fiſcus cogere notarios vt exhibeãt ſibi inſtrumẽta que habent ad illa bona facientia.l.defenſionis.nume.iij.de iure fi. fo.iij.

Publicum an poſſit fieri priuatum.l.diligẽter. nu.j.de aqueductu.fo.lx. ꝛ nu.ij.

Punitur quis qñq; ſine culpa.l.ſi.nume.v.ꝛ in apoſtil.de piculo no.fo.lxvj.

Queſtoꝛ qui olim dicebatur hodie vocatur cãcellarius.l.omne ſemen in prin.de peti.bo.ſubla. fo.ix.

Queſtoꝛ quotuplex ſit.l.j. nu.j. de queſto.fo.xcv.

Ratificatio an reabilitet actũ vt tũc valeat ex tũc.l.noſationuꝫ.in prin. ꝛ in addi.de decu.fo.xxiij.

Ratio ibi eſt eadem ideꝫ ius an ſit ſtatuẽdum.l. vellera.nu.j.de murilegu. ſol.liiij.

Rebelles an poſſint a quocũq; occidi.l.ſi deſertoꝛes.nu.j.ꝛ in apoſtil.de deſerto.fo.cxij

Receptatoꝛ qualr puniatur.l.j.in princ.de deſerto.fo.cxj

Recuſari vtrum poſſint notarius ꝛ iudex vt ſi ſpecti.l.ij.in fi.ꝛ in apoſtil.de nũerarijs.fo.cxj

Redemptionis perſone pretextu bona aliena re pꝛohibita ꝛ reſtitutioni ſubiacentia poſſunt alienari.l.quẽadmodum. nu.x.et in apoſtil.de agri.ꝛ cenſi.fo.lxxiiij.

Reſirmari nõ dꝫ quis in officio niſi primi officij rõnes reddiderit.l.neminem.nu.j. ꝛ in apoſtil.de ſuſcep.ꝛ archa.fo.xliiij.

Reges frãcie ꝛ hiſpanie an ſubſint imperio ro

mano. in rubri. de ſtu. libe. ur. rome. nume. ij. ⁊ in apoſtil. fo. lix. ⁊ ibi q̄ poſſint facere leges. nu. iij. fo. eodem.

Rei debendi an duo eſſe intelligant̄ quando plures aſſumunt officiū publicū. l. j. nu. j. quo quiſq; or. cōue. fo. lxvj.

Rei vēdicationi quo tpe preſcribat̄. l. ſup ſeruis. nu. iij. qui mili. poſ. fo. cvij.

Religionē ingreſſus an excuſet publica munera. l. quidā. in prin. de decu. fo. xxj.

Religioſi appellatione an veniāt prior ⁊ gardianus. l. ƀis ſcholaribus. nu. j. ⁊ in apoſtil. d̄ ero. mili. anno. fol. cix.

Religioſus an ⁊ qn̄ p mortuo habeat̄. l. filiū. nu. j. ⁊ in apoſtil̄. de ƀis q̄. nu. libe. fol. xxxvj.

Religioſus mendicans an admittat̄ ad ſucceſſionem. l. pfeſſio. nu. vj. ⁊ in apoſtil. de muneri. patri. fo. xxxij.

Remiſſio tributoꝝ an fiat ppter neceſſitatē guerram: famem: vel ſterilitatē. l. vna. nu. j. vt ne. lice. ab emp. ſpe. ſe. excu. fo. xviij. ⁊ §. inver. ſterilitas.

Reparationi muroꝝ ⁊ viarum an ⁊ qn̄ teneatur eccleſia. §. in ver. eccleſia. ⁊ muri. ⁊ l. hac prudentiſſima. nu. j. ⁊ iij. ⁊ vtrobiq; in apoſtil. de qui. mu. vel pſta. fol. xxxv. ⁊ xxxvj.

Repreſalie an: q̄bus: qn̄: per quē: ⁊ cōtra q̄s poſſunt concedi. ⁊ p q̄bus artib⁹. l. gn̄ali. nu. iij. ⁊ in apoſtil. de decu. fo. xxxiij.

Repudians hereditatem inſtituentis an ⁊ q̄. caſu priuetur omnibus bonis alijs quocūq; titulo ad eū deuolutis. l. heredes. nu. j. de ol agro deſer. fol. lxxxj.

Rerum appellatione an cōtineant̄ hoies in l. ſenator. nu. j. ⁊ in apoſtil. de dig. fo. xcj.

Res an ⁊ qn̄ in dubio cenſeat̄ hri p derelicta l. j. nu. vj. de naufra. fo. l.

Res mobilis ciuitatꝭ ⁊ modici redditus qua ſolennitate alienent̄. ⁊ vtrū poſſint alienari p reparatione muroꝝ eius. ⁊ de q̄bus ciuitatibus hoc intelligatur. l. ſi quo. nu. j. ij. ⁊ iij. d̄ ven. re. ciui. fo. lxiiij. ⁊ nu. vj. ⁊ vij. fo. lxv.

Res in dubio tn̄ preſumit̄ valere quantū eſt eſtimata. l. hi qui. nu. ij. de p̄di. naui. f. xlviij.

Reſcripta īpetrata a magnatib⁹ in curijs p̄ncipis exiſtentibus an valeant. l. j. nume. ij. ⁊ in apoſtil. de fun. limi. fo. lxxxij. ⁊ lxxxiij.

Reſcripta vel priuilegia contra ius an debeant obſeruari. l. j. nu. iij. de fun. limi. f. lxxxiij.

Reſcriptū cōtra publicā vtilitatē an valeat. l. vna. nu. j. de piſto. fol. lviij.

Reſcriptum generale an deroget ſpeciali p̄cedenti. l. decernimus. nu. iij. ⁊ in apoſtil̄. de ſilen. ⁊ decu. fol. xcviij.

Reſcriptum an precedentia tollat. l. ſi. per totum. quod inducat̄ ad. q. de prepo. agen. in rebus. fo. ciij.

Reſcriptum ſurreptitiū an preiudicet. l. oīa. nu. ij. de p̄n. agen. in reb⁹. fo. ciij.

Reſcriptum principis an ⁊ qn̄ cum iuſta cauſa cōceſſuꝫ eſſe preſumatur. l. j. nu. v. de exac. tribu. folio. xvj.

Reſpublica minor ⁊ eccleſia an: qn̄: et in q̄b⁹ equiparentur. l. vna. nu. ij. ⁊ in additio. de ſenten. aduer. fiſc. la. retrac. fo. vj. ⁊ l. rēpublicā. in prin. ⁊ nu. j. de iure reipu. fo. lxij.

Reſpublica proprie que dicatur ⁊ que īproprie in rubric. de iur. fiſ. nu. v. ⁊ in additio. fo. ij. ⁊ in rubri. de iur. rei priua. nu. ij. fo. lxij. ⁊ l. rempublicam. nu. iij. ⁊ in apoſtillis eo. titulo. folio. lxiij.

Reuertatur verbum retranſlationem vtrum importet. l. quiſquis. nu. j. ⁊ in apoſtil. de offi agro deſer. fo. lxxxj.

Reus forum actoris ſequit̄ in caſu. l. quicūq; nu. j. de ſuarijs. fo. lviij.

Rigor an ⁊ qn̄ preferat̄ equitati. l. ſi. nu. ij. de iure reipu. fo. lxij.

Roma eſt caput orbis terrarum in. l. nemini. nu. j. de cōſul. fol. xciij.

Roma ibi eſt vbi eſt imperator. l. rempublicam. nu. iij. ⁊ in apoſtil. de iur. reipu. fo. lxiij.

Romam habitantes clerici an percipiāt fructus prebendaruꝫ. l. vna. nu. ij. de caſtrē. oim pala. pecu. fol. cvj.

Rubrica quando eſt generalis an lex ſit generaliter intelligēda. l. vna. nu. j. ⁊ in apoſtil. de capi. ciuiū cēſi. eximmēda. fo. lxxviij.

Ruſtici qui dicant̄. l. j. nu. j. ne ruſtica. ad vllū obſequiū. deue. fo. lxxix.

Sacerdotum quotuplex eſt. l. nec preſtaſſe. nu. ij. de mu. patrimo. folio. xxxij.

Sacerdos an poſſit capere pecuniam pro miſſa celebranda. l. medicos. in ſi. de pſeſ. ⁊ medi. fo. xxviij.

Salarium quid ſit in rubri. de anno. ⁊ tribu. nu. v. ⁊ in ſi. fo. x.

Salarium an tranſmittat heredib⁹ aſſeſſor: ambaſiator: aduocatus ⁊ officialis ante tempus decedēs. l. j. nume. ij. ⁊ in apoſti. de lega. folio. xl.

Salariū an ⁊ qui officiales ad heredes trāſmittant. l. ſi. nu. j. ⁊ in apoſtil. de domeſti. ⁊ protecto. fo. xcix.

Salarium duplex an debeat habere quis p duplici officio vel dignitate qd̄ habet. l. cos. nu. iij. ⁊ in apoſtil. de excu. mu. fo. xxxiiij.

Salariū an debeat̄ iudici delinquenti. l. iudices. nu. ij. ⁊ in additio. de anno. ⁊ tri. fo. xij.

Saluagardia ſi det̄ alicui an debeat ei dare conſeruator. l. precipit. nume. iij. de cano. larti. folio. xvj.

Saluogardie violator qn̄ teneat̄. l. j. lr̄a. b. in ver. violator. ⁊ per quē poſſit cōcedi. l. ab his nu. iij. ⁊ in apoſtil̄. ⁊ an pte vocata ibidē. nu. iiij. ⁊ v. ⁊ ibi pro qua re det̄ ⁊ quāto tpe durat ⁊ alia multa ſingu. vſq; ad finem. l. folio. xlvj. et. xlvij.

Saluuſcōduct⁹ ſeu ſecuritas data alicui ad eundum intelligit̄ etiā data ad redeūdum. l. nullā. nu. v. ⁊ in apoſtil. de nauicula. fo. xlv. et a quo poſſit dari ibi. ⁊ nu. vj. ⁊ qualiter preſtetur. nu. vij. ⁊ q̄s ſit ei⁹ effect⁹ ibi. nu. x. fo. xlvj.

Sanctio quid ſit. l. fiſcum. nume. j. ⁊ in addi. de fiſca. vſur. fo. vj.

Sanitas qualr̄ attendat̄ et pbet̄. l. vna. nu. iiij. ⁊ in apoſtil. de mēdi. vali. fo. lxj.

Sapiens q̄s ſit. l. quotiēs. nu. j. de pōdera. ⁊ auri illa. fo. xliiij. ⁊ ibi an doloſus ſit ſapiens.

Satiſdare de iudicio ſiſti an teneat̄ nō poſſidens imobilia in. l. quotiens. nu. ij. de digni. folio. xcij.

Satiſdare q̄ nō teneat̄ poſſidens imobilia qualiter intelligat̄. l. multis. nu. j. de p̄n. agē. in rebus. fo. ciiij.

Scholaris ad tp̄s recedēs an gaudeat p̄uilegio. l. in ſacris. nu. j. de pri. ſa. ſeri. fo. c.

Scholaris an in loco ſtudij domiciliū cōſtituat. §. in ver. domiciliū. ⁊ an teneat̄ ibi ad munera ⁊ ad que. l. ij. in p̄n. ⁊ in apoſtil. de inco. folio. xxix.

Scholaris factus doctor an gaudeat priuilegio ſcholariū. l. eā legē. nu. j. ⁊ in apoſtil. de excu. mune. fo. xxxv.

Scholaris an ⁊ a q̄bus munerib⁹ ſit exēptus l. j. nu. xj. ⁊ in apoſtil. de mulie. ⁊ in quo loco. folio. xxxix.

Scholaris matriculat⁹ nō intrans ſcholas an gaudeat p̄uilegio ſcholariū. l. vna. nu. j. et in apoſtil. de colle. ⁊ corpo. fo. lviij.

Scholariū p̄uilegiū ne poſſit corā alio q̄ ſuis iudicibus cōueniri an habeat locū in criminalibus. l. ex eo. nume. j. ⁊ in apoſtil. de agen. in rebus.

Scriptores libroꝝ ſcholarium an gaudeāt eoꝝ p̄uilegijs. l. cōgruit. in ſi. et in apoſtil. de loca. predi. ciui.

Scriptura an debeat tn̄ attendi q̄ id quod ſcribi debet. l. p̄cipu⁹. nume. ij. de cano. largi. titu. fo. xvij.

Scriptura quando requirit̄ an poſſit per teſtes probari. l. quicūq;. nu. j. de apo. publ. fol. xvj. ⁊ §. in ver. teſtis.

Scripturas ſacras tangere an debeat q̄ iurare debet. l. ſi que. nume. iiij. ⁊ in apoſtil̄. de ven. re. ciui. fo. lxiiij.

Scripture priuate vtrū credat̄. l. j. nu. iiij. ⁊ in apoſtil. de naui. nō excu. fo. xlix.

Scrupulus quid ſit. l. j. nu. j. et in apoſtil̄. de metalla. fo. lj.

Scrutari ſe nō permittens an ſit ſuſpectus. l. euictiones. in ſi. ⁊ in apoſtil. de curſu publi. folio. cxiij.

Sculpture an ⁊ qn̄ ſit dāda fides. l. auri. nu. iiij. ⁊ in apoſtil. de fru. ⁊ a. cōſtā. fo. lx. ⁊ lxj.

Securitas a clerico an poſſit peti corā iudice ſeculari. l. nullā. nu. ix. de nauicula. fo. xlvj.

Senatores a q̄b⁹ munerib⁹ excuſent̄ in. l. ſenator. nu. ij. de dig. fo. xcj.

Senatores an ſint illuſtres. l. decernim⁹. nu. ij. de ſilen. ⁊ decu. fo. xcviij.

Senatoꝝ filij nati āte dignitatē an habeāt dignitatē aliquā vel priuilegiū in. l. ſi ſenator nu. j. de digni. fo. xcj.

Sententia cōtra abſentē an poſſit ferri ⁊ qn̄ l. ſi apparitor. nu. ij. ⁊ in apoſtil̄. de cohorta. folio. cxv.

Sentētia ſine ſcriptis an poſſit partiū cōſenſu ferri. l. quotiēs. nu. v. ⁊ in apoſtil. de priui. ſchola. folio. cvj.

Sentētia ſup delicto plata an infamet. §. in ver. infamia. ⁊ l. a munerib⁹. de decu. fo. xx.

Snīa vtrū futurū reſpicere poſſit. l. j. nu. j. in q̄bus cau. colo. do. accu. poſ. fo. lxxviij.

Sequeſtrata res periture tpe an ⁊ qualiter poſſit vendi. l. litibus. nume. x. ⁊ in apoſtil. de agri. ⁊ cenſi. fo. lxxvj.

Sequeſtratio vtrū poſſit fieri ſi nō cōſtat de debito p inſtrm̄ publicū. l. litib⁹. in ſi. ⁊ in apoſtillis. de agri. ⁊ cēſi. fo. lxxvj. ⁊ l. p hanc legē. nu. iij. ⁊ in apoſtil. de ero. mili. anno. fo. cx.

Seruiens ciuitās vniuerſitatē an habeat duplicata ſalaria. l. ſi. nu. v. de re mili. fo. cviij.

Seruientē offendēs q̄ non portabat inſigne p̄ncipis cui⁹ eſt ſeruiēs an puniat̄. ⁊ l. ſtigmata. nu. v. de fabricē. fo. lv.

Seruientes p quē poſſint creari. l. vna. nu. j. de irenarchis. fo. xliiij.

Seruitiū q̄d ſit cui ⁊ a quo preſtet̄. in rub. de anno. ⁊ tribu. nu. vj. fo. x.

Seu dictionis ppꝛietas in rubꝛ. de nauicula. nu. ij. ⁊ in apoſtil. fo. xlv.

Silentiarij q̄ ſunt ⁊ quot eſſe debēt. l. j. de ſilentia. ⁊ decurio. fo. xcviij.

Singulare an ⁊ qn̄ ponat̄ p plurali. l. j. nu. ij. ⁊ l. ij. nu. eo. de comi. rei mili. fo. xcvij.

Sindicū citare an ſit ſatis qn̄ vniuerſitas debet citari vl̄ reſpu. l. j. nu. j. ⁊ in apoſtil. de iur.

reſpub.fo.lxij.

Sindicū an poſſit vniuerſitas vel collegiū ci tare ſine ſuperioꝛis licētia.ſ.in ver.collegiū. ⁊ in.l.obſeruat.nu.j.⁊ in additio.de decu.fo. xx.⁊ vtrū noīa cōſtituentiū cū ſint ſigillatim exprimēda ⁊ ſcribēda ibidē.nu.iij.⁊ in addi. ⁊.l.ſi.de vendē.re.ciui.fol.lxv.⁊ vtrū debeant cōſtituentes cū nolare ſigillatim vł ſimul.vbi ſ.⁊.ſ.in ver.cōſilium ⁊ conſenſus.⁊.ſ.in ver. vniuerſitas.

Societas olim bonoꝝ an excuſet vnū a vaca tione munerum.l.ſi.nu.ij.⁊ in additio.de mu. et hono.fol.xxx.

Solēnitas antiqua vtꝝ dꝫ ſeruari.l.vna.nu. ij.de pīui.coꝛpo.vrb.rome.fo.lviij.

Solutionē an pbet inſtrm liberationis ⁊ qd inſtrm debiti repertū cācellatū penes debito rem.ſ.in ver.inſtrm liberationis ⁊ inſtrm de biti.⁊.l.quicūqꝫ.nu.iij.⁊ in additio.de apo. publi.fo.xvj.

Solutio i qua moneta debeat fieri.l.vniuer ſos.nume.iiij.⁊ in apoſtil.de vete.nūmiſ.po. folio.lvij.

Solutio diutina an inducat obligationē.l.li cib⁹.nu.viij.⁊ in apoſtil.de agri.⁊ cēſi.f.lxxvj.

Solutio particularis tam in pīuatio ꝙ publi cis debitꝭ an poſſit inuito creditoꝛe fieri.l.ſi. nu.j.⁊ in additio.de apo.pu.fo.xvj.

Solutio qualis eſſe dꝫ.l.vna.nu.j.ij.⁊.iij.de ſolu.⁊ libe.debi.ciui.fo.lxvij.

Soluens tributa an teneaꝑ p nō ſoluētibus l.ſemel.nu.iiij.de apo.pub.fo.xv.

Soꝛs pꝛincipalis an cōtineaꝑ ſub pmiſſione pene.l.ab his.nu.j.de nauicula.fo.xlvj.

Soꝛtis iudiciuꝫ an ⁊ qñ ſit pmiſſum ⁊ qñ illi ſtetur.l.ij.nu.iiij.⁊ in additio.qñ ⁊ q.quar.pe fo.xxvij.⁊ an tale iudiciū appellationem ⁊ in integrū reſti.recipiat.

Spectacula qualia ſint pmiſſa in rubꝛica de ſpect.nu.j.⁊ in apoſtil.fo.lxvij.⁊ in.l.vna.nu. j.de gladia.peni.tol.fo.lxx.

Spoliatus a iudice iuris oꝛdine non ſeruato an ſit reſtituēdus.l.ſi coloni.nu.vj.de agri.et cenſi.fo.lxxvj.

Spoliatus vtrū teneaꝑ adire iudicē qui intu lit grauamen.l.ſi coloni.nume.vij.de agri.et cenſi.folio.lxxvj.

Spoliatus petens reſtitui qd pbare debeat l.pſeſſio.nu.v.⁊ in addi.de mu. patri.f.xxxij.

Sponſa vxoꝛis pꝛiuilegio an gaudeat.l.pꝛo tyronibus.nu.ij.⁊ in apoſtil.de pꝛiui.domus auguſte.fol.lxxxix.

Spoꝛtule coꝛā ꝗbus ⁊ q̄les debenꝑ.l.ſi.nu. iij.de caſtren.fo.cv.

Spurio relictū an deueniat ad fiſcū vel rema neat veris heredib⁹.l.j.nu.ij.⁊ in additio.de decla.fo.viij.⁊ ibi cautela ꝙ poſſit ei relinqui.

Statuta cōtra ius cōe diſponētia qualeꝫ in terpꝛetationē recipiūt.l.certa.nume.j.de iur. fiſci.folio.iij.

Statuta an ⁊ q̄ añ cōfirmationē ſupioꝛis va leant.l.ſi qd extraoꝛdinariū.nu.vj.⁊ in apo ſtil.⁊ q̄ ſint vocandi qñ cōdunꝑ ⁊ an mulieres ſbi.nu.ix.⁊ in apoſtil.vbi an poſſint introdu cere ſtatuta.de lega.fo.lxxxj.

Statuta ita debent fieri vt vtriqꝫ parti pſint l.ſi.nu.ij.de debito.ciui.fo.lxv.

Statutū an p cōtrariū actū tollaꝑ.ſ.in ver. cōtrari⁹ actus.⁊.l.j.nu.iij.de his q ſpō.mu. publi.ſubeunt.fo.xxxiij.

Statutū an poſſit pꝛohibere matrimoniuꝫ cō trahi intus hoīes diuerſe regionis.ſ.matri moniuꝫ cōtrahi.

Statutū dicēs ꝙ illi cui vendiꝑ res pacto ap poſito vt ius adminiſtrandi ei nō cōpetat niſi poſt tale tp̄s an teneaꝑ ſoluere gabellā etiāꝫ anteꝙ dictuꝫ tēpus adminiſtrādi venit in.l. ſancimus.nu.ij.de cōſuli.fo.xciij.

Statutū municipali an poſſit tollere.l.gran dem.in rub.de decre.decu.nu.vij.fo.xxxiij.⁊ vtrū poſſit tollere legitimā vel illi derogare. vide.ſ.in ver.legitima.

Statutū an valeat in his q̄ per actū tolli nō poſſunt.ibidem.⁊ in apoſtil.fo.eo.

Statutū an valeat ꝙ pꝑ p filio cōueniaꝑ.in rubꝛi.de decre.decu.nu.v.fo.xxxiij.

Statutū an ⁊ qñ valeat ꝙ filie dotate nō ſuc cedant in rub.de decre.decu.in ſi.⁊ i apoſtil. folio.xxxiij.

Sterilitatis pꝛetextu an diminuaꝑ penſio.l.q̄ cūqꝫ.la.ij.nu.ij.de fun.patri.fo.lxxxv.

Sterilitas an ⁊ qñ faciat tributa minui.l.oē. nu.iij.⁊ in apoſtil.de cēſi.fo.lxxx.⁊ vtruꝫ hoc caſu prediū ſterile cū fertili cōpenſeꝑ ibidem. nu.ij.⁊ vtrū illi⁹ pꝛetextu ēphiteota poſſit pete re remiſſionē.l.q̄cūqꝫ.nume.j.de fun.patri. folio.lxxxv.

Sterilitas an excuſet a collectis tributis vel faciat imunere.l.vna.in pꝛi.⁊ in additio.de ca pi.⁊ oiſtra.pig.tribu.fo.xv.

Stigmata fabricēſibus qualiter inſiganꝑ.l. ſtigmata.nu.j.⁊ in apoſtil.de fabricē.fo.lv.

Stilus curie an ſit attēdend⁹ ⁊ qñ obſeruan dus.l.ſi.nu.j.⁊ in addi.de can.larg.ti.fo.xvij.

Stipēdia an pcipiat medij tp̄is ſoldarius q abſentauit ſe cū licētia.vide.ſ.in ver. abſens ſoldarius.

Stipendiu an habere debeat miles captus vide.ſ.miles captus.

Stipendiū qd ſit ⁊ p quo ꝗbus ⁊ p quos da batur in rubꝛ.de anno.⁊ tribu.nu.vij.fo.x.

Stipendiū militū an poſſit p pcuratoꝛē reci pi.l.per hanc legē.nu.ij.de ero.mili.āno.f.cx.

Stipendiū idē dꝫ hꝛe ſeruiens p redeūdo ſi cut pꝛo eūdo.l.operimus.nu.iij.⁊ in apoſtil. de nauicula.fo.xlvj.

Stipulatio i ſtipulationib⁹ an ſemp expecte tur ꝙ res de qua agiꝑ ſit in tuto.l.ſi quis.nu. j.de caſtren.fo.cv.

Studētes an ⁊ ꝗbus munerib⁹ ſint imunes. ⁊ vſqꝫ ad q tp̄a.l.cū vos affirmetis.nu.j.et in apoſtil.q etate ſe excuſant.fo.xxxvj.vbi etiāꝫ vſqꝫ ad quam etatem ſunt imunes.et in ver. ſcholaris.

Studēs cū licētia pape an dicaꝑ licite abſēs ad hoc vt pcipiat fruct⁹ ſui bñficij.l.hac lege. nu.viij.de pꝛi.ſa.ſcri.fo.cij.

Studēs de pꝛiis voliſicare an poſt illi⁹ obituꝫ percipiat expenſas in ſtudio faciēdas.l.ſi de pp̄o.nu.j.⁊ in apoſtil.de piculo ſucceſ.parē. f.xxxix.⁊ vtrū ſibi tenēꝑ dici heredes p termi natione ſui ſtudij de bonis cōibus puidere. ibidem.nu.ij.⁊ in apoſtił.⁊ ibi quid ſi inarto parte ſtudet.

Studij appellatione cōpꝛehēdiꝑ doctrina.l. j.nu.j.⁊ i apoſtil.de excu.artiū.fo.xlj.⁊ ibi ꝙ ſtudētes appellanꝑ filij doctoꝛes nō patris. nume.iij.

Studiū gñale q̄le ſit in rubꝛ.de pfeſ.⁊ medi. nu.j.⁊ in apoſtil.fo.xxxvj.⁊ in ꝗb⁹ locis poſſit eſſe.vide.ſ.in littera.m.in ver.mōtiſpeſulani vniuerſitas.

Subhaſtatio an requiraꝑ in reb⁹ fiſcalib⁹ ad longū tp̄s locatis.l.ſi tp̄a.nu.iiij.⁊ in apoſtil. de ſi.inſtru.fo.v.⁊ vtrū pbet inſtruꝫ pcediū.l.ſi quis.in pꝛi.⁊ in additio.eo.titu.⁊ fo.

Subiicere an ſe poſſit maioꝛ pati vel inferio ri.l.ne ad diuerſa.nu.j.⁊ in apoſtil.de ſilen.⁊ decurio.folio.xcviij.

Subſcriptio in inſtrumēto an ſit neceſſaria. l.nulli.nu.iij.⁊ i apoſtil.de numerarijs.f.cxij.

Subſtituto ꝗbus in reb⁹ q̄s poſſit ſeruire.ſ. in ver.doctoꝛ.⁊ in ver.induſtria perſone.⁊.l. nullus q.nu.j.⁊ in additio.de decurio.fo.xxv. vbi an mulier in feudo.vaſall⁹ doctoꝛ miles ⁊ alij multi poſſunt.⁊.l.ſi q̄s.nu.ij.⁊ in apoſtil. de murileg.fo.liiij.⁊.l.j.nu.ij.⁊ in apoſtił.de pꝛi.agē.in reb⁹.fo.ciij.⁊.l.p hanc legē.nu.vj. de ero.mili.anno.fo.cx.

Subſtituto ſeruiēs facit hoc periculo ſuarꝫ facultatū.l.null⁹ q.⁊ i additio.de decurio.fo. xxv.⁊.l.neminem.co.ti.⁊ fo.

Succeſſoꝛiū edictū an hodie inter agnatos ⁊ cognatos locum habeat.l.vacantia.nu.j.⁊ in apoſtil.de bo.vacan.fo.vij.

Succeſſoꝛ an teneaꝑ obſeruare p ſuū pꝛedeceſ ſoꝛē oꝛdinata.l.ſemel.nume.iij.⁊ in addi.de apo.pub.fo.xv.⁊ an teneaꝑ p delictis vel de bitis ſui pꝛedeceſſoꝛis.⁊ qñ.l.puidendū.nu.j.⁊ in addi.de decu.fo.xxj.⁊.ſ.⁊.l.in eo.ver.

Succeſſoꝛ an poſſit reuocare qd a pꝛima pſo na nō fuit reuocatū.qñ agiꝑ p iure qd cōpe tit ad rē ⁊ obligatio cōcernit perſonā in rub. de iur.fiſc.nu.vij.fo.ij.

Succeſſoꝛ an teneaꝑ ad tributa q ſu⁹ pꝛeceſ ſoꝛ nō ſoluit.l.ſi q̄s.nu.j.⁊ in additio.de fid. inſtru.fo.v.

Suſceptoꝛes q ſunt.ſ.in ver.theſaurarij.

Supnumerari⁹ an gaudeat pꝛiulegio.l.vna. §.qd aūt.⁊ in apoſtil.de colle.⁊ coꝛpo.fo.lix. ⁊.l.vna.nu.ij.de ſtu.libe.vꝛ.rome.fo.coō.⁊.l. vniciuqꝫ.nu.j.⁊ in apoſtil.de pꝛi.ſa.ſcri.fo.c.

Supplemētū legitime an fili⁹ recipere cogaꝑ in pecunia vel in imobilib⁹.⁊ an in vna re ⁊ ca ius ſit electio. Itē qd in regno comitatu du catu ⁊ alijs reb⁹ indiuiſibilib⁹.l.ij.nu.v.et in additio.qñ ⁊ q.quar.pe.fo.xxvij.⁊.ſ.in ver. legitima.

Subꝛogat⁹ an gaudeat pꝛiuilegio illi⁹ in cui⁹ locū ſubꝛogaꝑ.l.ſi q̄s ex coꝛpe.nu.iij.de muri legu.fo.liiij.⁊ in.l.maximaꝝ.nu.iiij.⁊ in apo ſtillis.fo.xxxv.⁊ in.l.eos.nu.iij.⁊ in apoſtil.ō comi.rei mili.fo.xcvij.et i.l.vna.§.ne tñ.nu. ij.⁊ in apoſtil.de colle.⁊ coꝛpo.fo.lix.⁊.l.obs. in ſi.vt digni.oꝛdo ſeruēꝑ.fo.xcvj.

Suſpēſus ad tēpus an lapſo tp̄e debeat ha bere fruct⁹ preteriti tp̄is.l.cū allegatis.nu.j. ⁊ in apoſtil.de re mili.fo.cviij.

Tabellio delinq̄ns in officio qua liter puniaꝑ.l.j.⁊ in additio.de i muni.ne.cōce.fo.xxij.

Tabellio eſt publica pſona.l.du os.⁊ ibi multa ſingularia de ta bellionib⁹ de ſuſcep.⁊ archa.fo.xliiij.

Tabellio fact⁹ decurio an poſſit inſtrumēta pficere.⁊ an poſſit cogi ⁊ ecōtra.l.vniuerſos. nu.j.⁊ in additio.de decurio.fo.xx. Et ibi q̄s tabellio dicaꝑ in dignitate eſſe.

Tabellionatus an dicaꝑ dignitas ſeu militia in.l.pꝛecipua.circa ſi.de pꝛimi.⁊ ſecūdi.fo.xcv.

Tabalarioꝝ varia nomina in rubꝛica. de ta bula.fo.xlij.

Taciturnitas an ⁊ quando p cōſenſu habea tur.l.j.nu.ij.⁊ in apoſtil.de filijſfami.⁊ quē admodum pa.p eis tene.fo.xxxviij.

Talliam indebite exigens qualiter puniatur l.nullam.nu.xi.de nauicula.fo.xlvj.

Terminus quādo alicui actui pꝛefigitur a iu re vel ſtatuto nō poteſt preueniri pꝛoꝛogari

Materiarum ſingularium.

autez ſic.l.ſi tēpora nu.j.ꝛ in additio.de fide inſtru.ꝛ iu.haſ.fiſ. fo.v.

Territorij ꝛ ꝑdioꝝ appellatione an veniant loca ſilueſtria.l.j.nume.j.de manci.et colo.folio.lxxxvj.

Tertiam partez bonoꝝ ſuoꝝ vendēs an poſſit cōpelli vēdere minorem ꝛ cauere.l.fi.nu.iij de debito.ciui.fo.lxv.

Theſaurarij ſunt quos olim ſusceptores appellabāt.l.inſtar.in fi.princi.ꝛ in addi.de iu.fiſ.fo.ij.ꝛ.l.ꝑcepit.nu.vij.ꝛ in addi.de ca℥.largi.titu.fo.xvj.

Theſaurarij qualr cōficiant eoꝝ rōnes.l.cōperimus.nu.ij.de nauicula.fo.xlvj.

Theſaurarij nō habēt iuriſdictionez.l.in fiſcalibus de exac.tri.fo.xiiij. Item ꝙ nō poſſint dare dilationem de debito.fiſcali.l.miſſi.nu.vj.eo.titu.et folio.alias tenerētur ſoluere de ſuo ꝓprio ibidem.nu.vij. fo.eo.

Theſaurarius qui ꝛ ſusceptor dicitur ꝑ quem eligitur.l.precepit nu.iiij.ꝛ nu.vj.de ca℥.lar.ti.folio.xvj.

Theſaurum an ꝛ cui querere liceat.l. vna de theſau.ꝛ an pecunia numerata aurea vel argentea dicaꝰ ꝓprie theſaurus ibidē nu.iiij.ꝛ in additio.fo.ix.ꝛ.x.

Teſtimoniū ferre eſt dignitas.l.vnica.nu.ij.de inſa.fo.xxxviij.

Teſtimoniū de credulitate an qñ admittatur l.quotiēs.in fi.ꝛ in apoſtil.de pondera.ꝛ auri illa.fo.xliiij.

Teſtis inhabilis deſcriptus in inſtrumēto an viciet contractū ꝛ an ei aliq̄d adminiculi preſtet.l.vnica nu.ij.ꝛ in apo.de inſa.fo.xxxviij.

Teſtis interrogatus an credat ſuū dictū eſſe verum an tali interrogationi teneaꝰ reſpondere.l.preſes nu.iij.ꝛ in additio.Et ibi an teneatur iterum reſpōdere poſitioni ſuper quā alias depoſuit ſi ſer. aut libert.ad decu.aſpi.folio.xvj.

Teſtis vnius dicto ꝛ quādo credatur.l.quotiens.nume.iij.ꝛ in apoſtil.de pōderato.fo.xliiij.ꝛ ibidem nu.vj.

Teſtis iuratus vtrum preſumatur ex eo ꝙ in eius depoſitione eſt ſcriptū ꝙ iuratus depoſuit.l.per hanc legē nu.iij. ꝛ in apoſtil.de ero.mili.anno.fo.cx.

Tinctores pannoꝝ an teneantur de damno dato in tingendo.l.ſaphij.nume.ij.de murilegu.folio.liij.

Tormenta qualiter accipiātur in.l.ſeuerā in princi.de dig.fo.xq.ꝛ quis videatur pati tormenta ibidem.

Torqueri an et ꝑ quo crimine poſſit decurio ꝛ miles.l.offies iudices nu.ij.ꝛ in apoſtil.vbi an procedat in militibus noſtri tēporis ꝛ an valeret cōſuetudo in contrariū ibidem de decurio.fo.xxij.

Treuga inter reges francie ꝛ anglie ita quis de illius fractione cognoſcet.l.nullaz nu.xij.de nauicula fo.xlvj.

Tributum quid ſit ꝛ quotuplex in rubrica de anno.ꝛ tri.nu.ij.ꝛ quaſi per totum ꝛ quid appellatione tributi veniat ibidē nu.ix.fo.x.

Tributum. Cōpoſitio facta a ſubditis ſuper tributis eſt ſeruanda.l.fi.nu.j.de anno.ꝛ tribu.fo.xij.ꝛ nume.ij.

Tributa an poſſit rricarius non conſulto principe augere vel minuere.l.oēs penſitationes nu.j.Et vtrum fiſcus et quis nu.ij.ibidē ꝛ in additio.de anno.ꝛ tribu.fo.x. Et ibi ꝑ quos poſſint remitti.

Tributa ꝑterita an teneatur ſoluere habēs poſſeſſionem a fiſco.l. quicunq; nu.iij.de oī agro deſer.fo.lxxxj.

Tributa an cogatur quis extra prouinciam portare.l.precepit nume.viij.et in additio.q̄ limit.de ca℥.larg.titu.fo. vide.ꝯ.x.collectā.

Tributorum quedam ſunt ordinaria et quedam extraordinaria in ru.de iudic: nume.j.folio.xij.

Turpitudinem ſuam detegere vtrum teneaꝰ teſtis ꝛ an ꝛ qui ꝛ quando.l.preſes nume.iij.ꝛ in addi.ſi ſer.aut liber.ad decu.aſpi.fo.xvj.

Tutor an ꝛ quando loco domini habeatur.l.pr̄imonialis nu.iiij.ꝛ.ꝯ.ꝺ fun.patri. f.lxxxv.

Vagabūdus quis ſit.l.vna nu.iiij.ꝛ in apoſtil.de colo.thracē.folio lxxviij.

Vagus quis dicatur.l.j.nume.ij.ꝛ in apoſtil.de xyro.fo.cxj.

Valor monete an poſſit minui ꝛ per quem.l.pro imminutione nu.j.ꝛ.ij.de vete.nūmiſ.po.fo.lvj.ꝛ.ꝯ.moneta.

Valor qualis debet attendi.l.fundos nu.j.et in apoſtil.de fun.patri. fo.lxxxv.

Variatio quando permittatur.l. ſi quis la.j.in fi.de agri.ꝛ cenſi.fo.xxiij.

Vaſallus an poſſit ſeruire per ſubſtitutū.ꝯ.in ver. ſubſtitutus.

Vaſallum ſuū reuocare q̄libet an poſſit quicunq; migrauerit.l.fi.nu.j.de metal.fo.lij. et ibi nu.ij.ꝙ domini eorum ruſticos ꝛ cenſitos ad noua loca ſe transferentes ꝛ nu.iij.fo.eo.

Vectigal quid ſit in ru.de anno. et tribu.nu.iiij.folio.x.

Vectigalium conductores habent vacationē ciuilium munerum non qui ab eis conducunt l.non alios in prin.qui. mu.excuſ. fo.xxxviij.

Velo leuato quid importet.l. ꝺ ſubmerſis in princi.ꝛ in apoſtil.de naufra.fo.lj.

Venatio quoꝝ animaliū eſt permiſſa.l.vna.nu.ij.ꝛ in apoſtil.de vena.ferarum.fo.lxxij.ꝛ qui poſſent venationem in eorum terris ꝓhibere nu.iij.ꝛ.iiij.ibidem.

Venatores principis an gaudeant imunitate.l.venatoribus de excuſ.mu.fo.xxxiiij.

Vendere rem ſuam an compellatur quis.l.j.nu.ij.de metal.fo.lj.

Venditor an teneatur oſtendere inſtrumenmentum emptori de re ſibi vendita in.l.iubemus la.ij.de prepo.ſac.cubicu.fo.xcv.

Venditio rei fiſco obligate per eius procuratorem minori precio facta reuocatur ſoluto precio.l.ſi minori in principio de iu.fiſ. fo.iij.

Venditionis nomine qui contractus veniāt l.fi.nume.ij.de predi.curi.ſine decre.nō alie.folio.xxvj.

Verba nunciatiua in contractibus an et qñ ſint obligatoria.l.cum ſcimus nu.ij. de agri.ꝛ cenſi.folio.lxxvij.

Verba enunciatiua poſita in contractibꝰ probant inter eaſdem perſonas quādo continēt id in quo poſſunt partes ſibi preiudicare.l.j.nume.ij. et in additio.de fide inſtru.ꝛ iu.haſ.fiſc.fo.iiij.

Verba trina dena et ſimilia in penis an importent geminationem.l.qui textrini.de murile.folio.liij.

Veſtem clerici ſcindens an incurrat ſententiam excōmunicationis.l. temperent.nume.iiij.ꝛ in apoſtil.de veſti.olo.fo.lv.

Veſtes precioſe mulieribus permittūtur que maribus prohibentur.l.auratas.nume.ij.de veſti.olo.fo.liiij.ꝛ quis poſſit per ſtatutū eis prohibere veſtes precioſas vel ſuper illis ponere certam formam.l.ſeq.nume.iij.ꝛ in apoſtil.fol.eo.ꝛ.l.vna.nu.ij.iij.ꝛ.iiij.ꝛ in apoſtil.vbi de ratione nulli licere in fre.fo.lviij.

Veſtes precioſe per ſtatutum portare prohibite an veniant in legato veſtium.l.temperēt nume.iij.et in apoſtil.de veſti.olo.fo.lv.ꝛ.l.j.nu.j.ꝛ in apoſtil.nulli lice.in fre.fo.lviij.

Veterani an ꝛ quando a muneribus ꝛ honoribus excuſantur.l.veteranis in prin. de his qui imple.ſtipen.fo.xxxviij.

Veſtes ſi promittantur aut debeantur alicui an attendetur conditio perſone.l. fortiſſimis nu.ij.ꝛ in apoſtil.de mili.veſte fo.cx.

Veſtes hiemales ꝛ eſtiuales qñ debeant dari.l.j.nu.j.ꝛ in apoſtil.de mili.veſte.fo.cx.

Via non recta facit quem habere ſuſpectū.l.qui fiſcales nu.j.de nauicula.fo.xlvij.

Via cuius ſumptibus ſit reparanda ꝛ vtrum eccleſia ad illius refectionem teneatur.l.per bithiniam nu.j. et in additio.de immuni.nemi.conce.fo.xvij..Et vtrum conductor ibidem ꝛ in.l.in oꝛibus nu.ij.ꝛ in apoſtil.de ꝯr.pub.folio.cxiij.

Viaꝝ refectioni an omnes cōtribuere debēt l.j.nu.ij.ꝛ in apoſtil.de colla.fundo.patri.folio.lxxxvj.

Vicegerens an ꝛ qñ priuilegio illius cuiꝰ vices gerit.l.maximaruz nu.iiij.ꝛ in apoſtil. de excuſ.mu.fo.xxxv.

Vicarius principis quā dignitatem habet.l.vna nu.ij.de comi.archia.ſa.pala.fo.xcvij.

Vidua vtrū gaudeat priuilegio mariti.l.quotiens nu.j.ꝛ in apoſtil. de priuile.ſcho.fo.cvj.ꝛ nume.iiij.

Vidue gaudent priuilegio mariti in ſui vtilitatem q̄diu caſte viuūt.l.mulieres nume.j.in additio.Et ibi ꝙ que bis nubit non dicaꝰ caſte viuere de inco.fo.xxx.

Vinum nouum quando debeat incipi potari ꝛ antiquum emitti.l.iubemus ꝛ in apoſtil.de ero.mili.anno.fo.cix.

Violator ſaluegardie.l.ab his nu.ij.ꝛ in apoſtil.de nauicula folio.xlvj.ꝛ.ꝯ.in littera.c.in ver.clericus violator.

Vir ꝛ vxor eandem perſonaz repreſentant ꝛ vituperium vnius eſt vituperiū alterius in.l.mulieres in fi.folio.xcij.

Vleiſci an ſit permiſſum pro ſue poſſeſſionis defenſione.l.deuotuz. nume.j.de metatis.folio.cx.

Vniuerſitas an poſſit criminaliter puniri dixi.ꝯ.in ver.vniuerſitas.ꝛ in.l.fi.nu.j.ꝛ in apoſtil.de re mili.fo.cviij.

Vniuerſitas non patitur penam corporalem ſed illa mutatur in penā pecuniariā.l.quinq; caſus. nume.j. et in additio. Et ibi quid debeat interuenire ad hoc vt vniuerſitas puniatur.Et an non preſentes ibi in additio.ꝛ numero.ij.ꝛ.iij.ꝛ in additio. et numero.iiij. Et quid ſi ratum habeat delictum per aliquos de vniuerſitate commiſſum non ſeruata ſolēnitate de qua ibi an puniatur ibidem nume.j.in additio.de decurio.fo.xxiiij. ꝛ.j.eo.verſi.vniuerſitas ad hoc ꝛc.

Vniuerſitas caſualiter congregata an conſtituat ſindicum.l.obſeruare nume.ij.et in apoſtil.de decurio.folio.xix.Et qualiter congregetur ibidem nume.iiij. et in apoſtil. fo.xxij.et.l.ſi quid extraordinarium nu.vij.viij.ꝛ.ix.in apoſtil.de lega.fo.xlj.

Uniuerſitas ad hoc vt puniatur quid requiritur in rubri.de mu. patri. nu.j. ⁊ in additio. vbi ſingulares limit.ad regulam gñalem quã poſui in.l.quinqꝫ caſus.nu.j.⁊ in addi.de decurio. de quo fol.xxxj. ⁊.l.vna.nu.j.⁊ in apoſti.vt nul.ex vic.fo.lxxix.
Uniuerſitas ſi aliqd ſoluat an tñ dabit pauper ſicut diues ⁊ econtra ſi aliqd ei def an tñ habeat paup ꝗtuꝫ diues.l.j.nu.iij.de apoch. pub.fo.xv.
Uniuerſitas an poſſit aliquid ſtatuere in p̃iudicium doctoꝝ.l.j.nu.j. ⁊ in apoſtil. de anno. ciui. fo.lxj.
Uniuerſitas in vno ſolo remanet.l.actores. nu.j.⁊ in addi.de acto.sn.fol.xiij.
Uniuerſitatis maioris ptis cõſenſus in quibus rebus ſufficit.l.noiationum. nu.iiij. ⁊ in additio.de decurio.⁊ ibi qualiter capiatur illa maior pars.fo.xxiij. et qualiter dꝫ exprimi cõſenſus ille.l.ſi quid extraordinariuꝫ.nu.x. ⁊ in addi.de leg.fo.xlj.
Uocãdi ſunt illi quoꝝ intereſt.l.ſi quis cõſortum.nu.ij.⁊ qui ſunt illi quoꝝ intereſt.nu.iiij. de fabri.fo.lv.⁊.ivj.
Uoto aſtrictus an mag; mereatur ꝗ̃ nõ aſtrictus aliquid facit.l.eos qui.nume.j.⁊.iij. ⁊ in apoſtil.de his qui ſpon.mu.pub.ſubeunt. folio.xxxiij.
Uſaticuꝫ ſeu annua penſio a quibus debetur in rubr.de anno.⁊ trib.nu.vj.fo.x.
Uſucapio ſine cã p̄cedit.l.p bithiniã.in prin. de immuni.ne. cõce.fo.xxij
Uſura eſt pena nõ ſoluẽtis ⁊ an ⁊ qualr pena differat ab vſura.l.j. nu.j. ⁊ in additio. de fiſ. vſur. fo.vj.
Uſuras ſoluere nõ tenetur fiſcus regulariter ⁊ fallen.l.ſi ſub pignore. nu.j.de fiſc. vſu. folio.vj.
Uſus aqueductus an poſſit preſcribi.l.vſum. nu.j.de aqueductu.fo.lxix.
Uſufructuarius an ſit dñs rei in qua habet vſumfructum.⁊ꝙ emphitheote equiparatur. l.vna.nu.j.⁊ in addi.de theſau.fo.ix.
Uxor clerici an ſit fori eccleſiaſtici.l.mulieres nu.j.⁊ in addi.⁊ ibi amplio. in vidua de inco. folio.xxx.
Uxor ſi aliquã rem emit in aliquibus caſibus ſit ſua nõ obſtan.l.etiam.C.de dona.inter vi. ⁊ vxo.cum ſi.l.⁊ ſi inſtrumẽta.nu.j.de fide inſtru.⁊ iu.haſ. fiſc.fo.iiij.⁊.v.
Uxor teſtis an poſſit eſſe.l.quicũqꝫ.nu.j. ⁊ in apoſtil.de re mili.fo.cviij.

Finit repertoriuꝫ ſeu tabula materiarum ſingularium ⁊ notatu dignarum tam in lectura ꝗ̃ in apoſtillis cõtentaꝝ.

Tabula titulorum.

¶ Tabula titulorum ſeu rubricarum trium finalium librorum. C. in hoc volumine contentorum ordine alphabetico ſequitur.

Annonis ⁊ tributis. folio.ix.
Apochis publicis. fo.xv.
Athletis fo.xxxvij.
Auri publici perſecutoribus fo.xliiij.
Argenti precio quod theſauris infertur. fo.xliiij
Auro coronario. fo.xliiij.
Annonis ciuilibus fo.lxj.
Adminiſtratione rerum publicarum. fo.lxiij.
Aqueductu. fo.lxix.
Alexandrie primatibus. fo.lxij.
Agricolis ⁊ cenſitis. fo.lxxiij.
Agricolis mancipijs ⁊ dominicis. fo.lxxxvij.
Agentibus in rebus. fo.ci.
Apparitoribus prefectorum pretorio fo.cxiiij.
Apparitoribus comitis orientis fo.cxiiij.
Apparitoribus prefecti annone fo.cxv.
Apparitoribus proconſulis ⁊ legati fo.cxiiij.
Apparitoribus prefecti vrbis fo.cxiiij.
Apparitoribus magiſtrorū militum fo.ciiij.

Bonis vacantibus. fol.vj.

Conueniendis fiſci debitoribus. fo.iiij.
Capiendis ⁊ diſtrahendis pignoribus. fo.xv.
Canone largitionalium titulorum fo.xvj.
Conditis in publicis horreis. fo.xvij.
Collatione donatorum. fo.xviij.
Collatione eris fo.xviij.
Claſſicis. fo.lvij.
Curſalibus vrbis rome. fo.lviij.
Collegiatis fo.lviij.
Canone frumentario vrbis rome fo.lx.
Capitatione ciuium cenſibus eximenda fo.lxxvij.
Cenſibus ⁊ cenſitoribus. fo.lxxix.
Collatione fundorum patrimonialium fo.lxxxvj.
Conductorib⁹ ⁊ procuratorib⁹ prediorū fiſcaliū fo.lxxxviij.
Colonis paleſtinis. fo.lxxviij.
Colonis tracenſibus. fo.lxxviij.
Colonis illiricianis fo.lxxviij.
Collatione fundorum fiſcalium fo.lxxxix.
Cupreſſis ex luco daphneſe. fo.lxxxix.
Conſulibus ⁊ non ſpargendis ab his pecunijs fo.xciij.
Comitibus conſiſtorianis fo.xcvj.
Comitibus ⁊ tribunis ſcholarium fo.xcvij.
Comitibus rei militaris. fo.xcvij.
Comitibus qui prouinciam regunt fo.xcvij.
Curioſis ⁊ ſtationarijs. fo.ciiij.
Caſtrenſi omniū palatinorum peculio. fo.cvj.
Caſtrenſi peculio militum fo.cix.
Caſtrenſiarijs ⁊ miniſteriarijs. fo.cv.
Commeatu. fo.cxj.
Curſu publico ⁊ angarijs. fo.cxij.
Cohortalibus. fo.cxiiij.

Delatoribus. fo.vij.
Diſcuſſoribus fo.xviij.
Decretis decurionum. fo.xxxiij.
Decurionibus fo.xix.
De quibus muneribus. fo.xxxv.
Debitoribus ciuitatum. fo.lxv.
Dignitatibus. fo.xc.
Domeſticis ⁊ protectoribus. fo.xcix.
Decanis. fo.cv
Deſertoribus ⁊ occultatoribus. fo.cxj.
Diuerſis officijs ⁊ apparitoribus fo.cxv.
Diuerſis predijs vrbanis fo.lxxxvij.

Exactoribus tributorum. fo.xiij.
Excuſationibus artificum fc.xlj.
Excuſationibus numerum fo.xxxiiij.
Expenſis ludorum. fo.lxix.
Equeſtri dignitate fo.cvj.
Erogatione militaris annone fo.cix.
Excoctione ⁊ tranſlatione militaris annone. fo.cx.
Executoribus ⁊ exactoribus. fo.cxv.

Fide inſtrumentorum ⁊ iure haſte fiſcalis. fo.iiij.
Fiſcalibus vſuris fo.v.
Filijſfamilias ⁊ quēadmodū pat̄ p eis teneat̄ fo.xxxviij.
Frumento vrbis conſtantinopolitane fo.lx.
Frumento alexandrino. fo.lxj.
Fabricenſibus. fo.lv.
Fundis limitrophis fo.lxxxij.
Fundis patrimonialibus. fo.lxxxiij.
Fugitiuis colonis. fo.lxxxvj.
Fundis rei priuate fo.lxxxvj.
Fundis ⁊ ſaltibus fo.lxxxvij.
Filijs officialium militarium fo.cxij.

Gladiatoribus fo.lxxj.
Grege dominico. fo.lxxxix.

His qui ex publicis ratiocinijs. fo.v.
His qui ſe deferunt. fo.ix.
His qui ſponte munera publica ſubeunt fo.xxxij.
His qui a principe vacationem acceperunt fo.xxxiij.
His qui munero liberorum vel paupertate fo.xxxvj.
His qui non impletis ſtipendijs. fo.xxxvij.
His qui in exilium dati vel ordine moti ſunt xxxviij.
His qui ex publica collatione illata ſunt fo.xliiij.
Honoratorum vehiculis fo.lix.
His qui ex officio qd̄ adminiſtrauerit ꝯueniunt̄ fo.lxvij.

Iure fiſci fo.ij.
Indictionibus fo.xij.
Imponenda lucratiua deſcriptione fo.lxxxviij.
Incolis ⁊ vbi quis domicilium habere videtur fo.xxix.
Infamibus fo.xxxviij.
Irrenarchis. fo.xliiij.
Immunitate nemini concedenda fo.xvij.
Iure rei publice fo.lxviij.
In quibus cauſis coloni cenſiti. fo.lxxviij.

Libertinis. fo.xxxviij.
Legationibus fo.xl.
Luſtrali auri collatione. fo.
Locatione prediorum ciuilium. fo.lxxxviij.
Littorum ⁊ itinerum cuſtodia fo.cxj.
Lucris aduocatorum fo.cxvj.

Muneribus ⁊ honoribus fo.xxx.
Municipibus ⁊ originarijs. fo.xviij.
Muneribus patrimoniorum fo.xxxj.
Mulieribus ⁊ in quo loco munera fo.xxxix.
Metallis ⁊ metallarijs fo.lj.
Metatis ⁊ epidimeticis. fo.cx.
Murilegulis ⁊ ginecearijs fo.lij.
Metropoli berito fo.lix.
Mendicantibus validis. fo.lxj.
Mautima. fo.lxxij.
Mancipijs ⁊ colonis patrimonialium fo.lxxxvj.
Magiſtris ſcriniorum. fo.xcvj.
Militari veſte fo.cx.
Menſoribus. fo.cvj.

Ne fiſcus rem quam vendidit fo.v.
Ne opere a collatoribus exigantur fo.xvij.
Nauicularijs fo.xlv.
Nauibus non excuſandis fo.xlix.
Ne quid oneri publico imponatur fo.xlix.
Naufragijs. fo.xlix.
Nulli licere in frenis ⁊ ſellis fo.lvij.

Tabula titulorum.

Nautis tiberinis fo.lxj.
Ne quis liber inuitus actum reipublice gerat. fo.lxvij.
Ne ruſticani ad ullum officium fo.lxxix.
Nulli licere habitatoribus metrocomie. fo.lxxx.
Negociatores ne militent fo.cvij.
Numerarijs ꝛ actuarijs. fo.cxij.

Omni agro deſerto fo.lxxx.
Oblatione votorum fo.cxij.

Paſcuis publicis ꝛ priuatis. fo.lxxxiij.
Petitis bonorum ſublatis fol.viij.
Penis fiſcalibus creditores preferri fo.v.
Predijs curialium fo.xxvj.
Prebendo ſalario fo.xxviij.
Predijs ꝛ omnibus rebus nauicularioꝛum fo.xlviij.
Predijs tamiacis fol.lxxxvij.
Profeſſoribus ꝛ medicis fo.xxxvj
Periculo ſucceſſorum parentis fo.xxxix.
Ponderatoribus ꝛ auri illatione fo.xliiij.
Potioribus ad munera nominandis fo.xij.
Priuilegijs corporatorum vrbis rome fo.lviij.
Periculo nominatorum fo.lxvj.
Piſtoribus lviij.
Priuilegijs vrbis conſtantinopolitane fo.lix.
Periculo rerum qui pro magiſtratibus fo.xxxvj.
Priuilegijs domus auguſte fo.lxxxix.
Palatijs ꝛ domibus dominicis fo.lxxxix.
Pretoribus ꝛ honore preture. fo.xciij.
Prefectis pretorio ſiue vrbis fo.xliiij.
Prepoſitis ſacri cubiculi fo.xliiij.
Primicerio fo.xcv.
Prepoſitis laborum fo.xcix.
Publice leticie vel conſulum fo.cxvj.
Profeſſoribus qui in vrbe conſtantinopolitana fo.xcvij.
Proximis ſacrorum ſcriniorum fo.xcix.
Prepoſitis agentium in rebus fo.cij.
Principibus agentibus in rebus fo.cij.
Palatinis ſacrarum largitionum fo.ciiij.
Primipilo fo.cxvj.
Priuilegijs eorum qui in ſacro palatio fo.cvj.
Priuilegijs ſcholarium fo.cvj.
Prefectiſſimatus dignitate fo.cvj.

Quando ꝛ quibus quarta pars debetur fo.xxvij.
Quemadmodum ciuilia munera fo.xxxij.
Quibus muneribus vel preſtationibus fo.xxxv.
Qui etate fo.xxxvj.
Qui morbo ſe excuſant fo.xxxvj.
Quibus ad conductionem prediorum fiſcalium fo.lxxxviij.
Quibus muneribus excuſantur fo.xxxviij.
Quo quiſq; ordine conueniatur fo.lxvj.
Queſtoribus fo.xcv.
Qui militare poſſunt vel non fo.cvij.

Reis poſtulatis fo.xxxviij.
Re militari fo.cvij.

Sententijs aduerſus fiſcum latis. fo.vj.
Superindicto fo.xij.
Si liberalitatis imperialis ſocius fo.ix.
Superexactoribus fo.xiiij.
Si ſeruus aut libertus ad decurionatum fo.xxvj.
Si curialis relicta ciuitate fo.xxviij.
Si propter inimicitias creatio fo.xlj.
Sumptuum recuperatione fo.co.
Si poſt creationem fo.xlij.
Suſceptoribus prepoſitis ꝛ archarijs fo.xlij.
Suarijs ꝛ ſuſceptoribus fo.lviij.
Studijs liberalibus vrbis rome fo.lix.
Sumptus iniuncti muneris fo.lxvij.
Spectaculis ꝛ ſcenicis ꝛ lenonibus fo.lxvij.
Solutionibus ꝛ liberationibus debitorum fo.lxvij.
Silentiarijs ꝛ decurionibus eorum fo.xcviij.
Stratoribus fo.cv.
Salgamo hoſpitibus non preſtando fo.cxj.

Theſauris, fo.ix.
Tabularijs ſcribis logographis fo.xiij.
Tironibus. fo.cxj.
Tractatorijs fo.cxiiij.

Venditione rerum fiſcalium fo.v.
Vt nemini liceat in emptione ſpecierum ꝛc. fo.xviij.
Vacatione publici muneris fo.xxxiij.
Veſtibus oloberis ꝛ auratis fo.liiij.
Veteris numiſmatis poteſtate fo.lvj.
Vendendis rebus ciuitatis fo.lxiij.
Vt armorum vſus fo.lxxij.
Venatione ferarum fo.lxxij.
Vt nemo ad ſuum patrocinium fo.lxxix.
Vt nullus ex vicarijs pro alienis fo.co.
Vt dignitatum ordo ſeruetur fo.xcvj.
Veteranis. fo.cxij.

Explicit tabula titulorum.